TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септетъмъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче лп Сібіїв ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїв есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіе пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лптжіеа ôръ къ 7. кр. тіръл къ літере мічї, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Nro 1. АНЪЛЪ X.

Сібіїв. 4. Ianъapie. 1862.

BIBLIOTECA CENTR... a „ASOCIAȚIUNII“ SIBIIU

Лптжіа zіхъ a анълъї 1862.

Поате фі, къ четіторіі пострії ворь аштепта, ка съ лптімпіне лп Nътърълъ 1. алъ Жърналълъї постръ ънъ Анторістосъ алъ doілea, каре съ ле десълъщаскъ лп кінъ компърътівъ евепімептеле апілорь трекуцї къ челе але анълъї трекътъ 1861, ші апоі съ афле аколо ші о профеціе деспре челе че се ворь лптъмпла лп декърцереа анълъї поъ 1862., ка аша Телеграфълъ ромънъ съ се жъстіфіче лпнаінтea Пъблікълъї съъ ка ънъ органъ націоналъ, че прічене проблета са.

Лнтр'адевърь ла лптжіа прівіре с'арь вedé, къ Пъблікълъ аре тотъ dрептълъ a претinde ънъ че асемене дела Редакціе; лпсъ de вотъ лъа лъкрълъ маї серіосъ, вотъ афла, къ ънъ Анторістосъ пе терепълъ політікъ арь фі астъзі ънъ лъкръ фърь скопъ, ші іпposібіль. Ачестъ адевърь zаче атжтъ лп ачea лптрежърare, къ лпсеші счіінцеле de Статъ лпкъ паь ажънсъ ла ковършіреа dорітъ, ші прінчіпіеле de статъ лпкъ паь девепітъ ла літпezeала чea деббінчоасъ, кът ші лп карактерьл тімпълъї постръ, че ші'лъ моштепеште — ші ачаста zічетъ къ dърere — анълъ челъ поъ.

Чіпе пъ штіе, къ лптъмплъріле de ієрі саъ фъкътъ астъзі векї, ші de нічі ънъ фолосъ? еар челе din анії трекуцї аь ремасъ нътаї ънъ сівепірь тріствь, ші къ : чеіа deскіde деспре éле dіскърсъ, карeле есте dіспъсъ ла въіетаре. De ші de алтъ парте Жърналістіка есте кіематъ a пъ da вітъреї евепімептеле трекъте, къчї ачеле се потъ фолосі ла комбінаціі деспре вііторіь, ші шервескъ de компасъ, каре фереште de рътъчірі пре політікълъ. Лпсъ ші четіторіі de жърнале ворь фаче ліпе, dеакъ пъ ворь вітa евепімептеле тімпілорь трекуцї, къчї еле рътжнъ ла тоатъ лптъмплареа матеріалъ алъ Історіеї, карea есте magistra vitae.

Пъбліkълъ маї аштеаптъ dела Редакціа Телеграфълъї ромънъ ші профецій. Е ліпе; лпсъ поі лптребътъ: кът съ факъ Редакціа профецій, кънd нічі Міністрълъ de фінанце пъ е лп старе a спъне Бъцетъл анълъї; кънd попоареле dінкоаче de Лаіта се аштеаптъ лп Reichsrath, ші еле тотъ сжптъ акасъ; кънd Воївodовіна тотъ се плъстъеште, ші тотъш рътжне неплъстъіть; кънd е ворба de мълтъ тімпъ деспре конвокареа Dіетеї трансілване, ші тотъ пъ се конвоакъ; кънd Ънівersітатea съсеаскъ трактеазъ лптребъреа теріторіале, dар фърь споріь; кънd требіле поастре націонале, бісерічешті, ші школаре саъ лпчепътъ a се тракта ші лп анълъ поъ токтаї ка ші лп анълъ векіь; кънd се лъкръ ші се dечіde de поі фърь поі ші астъзі ка ші маї наінте; кънd лімба — піатра ачаста a скandалеї пентръ мълці — кънd лімба, zічем, се скоате din мънічіпії ка ші маї наінте прелжнгь тоатъ егала лпdрептъціре конституціонале; кънd лпкъ ші астъзі вреаъ ънії съ еъвършеаскъ кънъніеле местекате пе баza легалітъції антімарціале спре dовedіреа фръціетъції; кънd, прекътъ пе спъп газетеле стръіне, се каътъ астъзі dънъ атестателе школаре але ънорь Амплоіаці ромънї, ка кът тоці Амплоіаціі ънгърі арь фі Докторі de Dрептърі ші de Арте ліберале, ші ка кът ромънії ачеіа п'арь фі adeверітъ хъртііа лорь пентръ сервіціврі de Статъ лпкъ сьь реціталъ челорь треіспрезече анї; кънd тоате ачелеа пі се лптъмплъ ші астъзі, че п'атъ черът, ші п'атъ пофтітъ, dар німікъ пъ пе ліпе лп парте din тоате ачелеа, че атъ черътъ ші атъ пофтітъ; кънd Ost-deutsche Post спъне Гъверпълъї імперіалъ, че кълітъці съ аібъ ачелъ Архіереь, карeле ва шadea лп скаунъл dела Карловецъ, adъогънd, къ алецереа ачестъї Архіереь есте аша пondероасъ лп dімепсіъне маї мікъ, ка ші чea a Папеї din Roма лп dімепсіъне маре; кънd Ost-deutsche Post indіrіteazъ Гъверпълъї імперіал modълъ. кът пре Бісеріка ортодоксъ din Австріа съ о факъ рівалъ a ачелеї din Рысіа, еар деспре Ромънії ортодокші, карії de треіорі сжптъ маї пътъроші лп Австріа декът Сърбії, пъ скріе нічї о іотъ, ка кът еї сар афла лп стареа тікпітъ къ Бісеріка лор.

Че zічі ънълe четіторіь ла тоате ачесте? Аштептавеї ънъ Анторістосъ, саъ профеціе деспре челе че се вор лптъмпла къ поі пе терепълъ націоналъ, бісеріческъ, ші політікъ лп анълъ 1862? саъ аштептавеї dела поі ревіста деспре лъкръріле адънърілорь націонале, ші але Соъорелорь поастре din Арdealъ, Арadъ, ші але адънъреї націонале ла Лъгожъ din a. 1848? саъ претіndевеї, ка Телеграфълъ съ спъпъ нътърълъ Амплоіацілорь пехарпічї конституціоналї de націоналітате ънгъреаскъ, кънd ънълъ dіntръ жърналеле ънгърещтї dела Пешта преларгъ аь скрісь деспре ачеаста? саъ doаръ веї вреа съ штіі dела поі ачеа ънівersітате, ънde Ost-deutsche Post ва ціпе прелецерї din Dрептълъ Канонікъ алъ Бісерічеї поастре, ка съ Те dечї ла ачеле прелецерї? саъ веї аштепта, ка поі съці спъпет къ лъніле лпнаінте деслегареа лптребърeї теріторіале, че есте астъзі пе таса чea верde a Ънівersітъції съсештї? саъ съці спъпетъ, къ сърбії лаолалтъ къ ромънії ворь къпъта конгресъ націоналъ сърбескъ пе баza легалітъції антімарціале спре алецереа Поптіфічелъї сърбескъ, карeле съ фіъ Глава ші ромънілорь ортодокші?

Тотъ, че пътетъ съці спъпетъ Domнълъ теї! пъ ка Жърналістъ, нічї ка Профетъ, чі сітплъ ка ънъ ромънъ есте ачеea, къ нътаї ромънії репегаці ші місерабілї, ворь лъа парте ла ачелъ конгресъ, ънde Глава Архіерeілорь сървещтї се алеце dънъ тъсврї політіче антімарціале, еар ромънії чеї de отеніе се ворь adъна лп ачелъ конгресъ, ънde Капълъ Архіереілор ромънї аре de асе алеце dънъ капоапеле бісерічещтї; ші лп сфършітъ лпкъ атжта ацї спъпетъ: къ тотъ ромънълъ ва фі къ ръбdаре de a вede, кът се десволтъ карактерьл анълъї 1862; кът ворь тапевра бърбацїі de Статъ къ націънеле, че кънoштінцъ a презентълъї ші a порънчеї лъї ворь десволта, ші пе кът се ворь лппріетені къ черінцеле презентълъї спре ліпеле общтескъ, ші ачеї Бърбацї de Статъ спъпепеворь ші лп анълъ 1862. ка съ аштептътъ dънъ егала лпdрептъціре пънъ ла Dіетъ? саъ къ ворь фаче лп фавореа консолідъреї требілорь ънъ Конституціоналістъ din Провісоріь, прекътъ аь фъкътъ ла а. 1861 ънъ провісоріь din Конституціоналістъ спре асігърареа ънеї форме конституціонале?—

1964

О репрівіре ла анѫл 1861.

Ѫн репѫмітѫ пост церман зіче: „Was ѣn von der Minute ausgeſchlagen, gieb keine Ewigkeit zurück.“ Че тѫ аї рефѫсат дела Мінѫтѫ, пѫцї маї рестітѫе нічї етерпітатеа. Ачесте кѫвінте сънтѫ пентрѫ ної ромънїї тотѫ деѫна, еарѫ маї кѫ сеатѫ ѫн тімпѫл де фаць атът де ѫнсетнътоаре, ѫнкът ла ѫнтрареа анѫлѫї ноѫ аѫ съ не окѫпе таре мѫлт. Еле не деѫмострѫ съ ѫнѫ пердем нічї о кліпітѫ din тімпѫ ѫн активітатеа ноастрѫ, пентрѫ кѫ ачеea че пердем, пѫ не маї дѫ ѫндѣрънт нічї етерпітатеа. Съ стѫм дарѣ не прагѫл анѫлѫї, че се рѫдікѫ ѫнтре анѫл че трече 1861 ші чел че ѫнчепе 1862 ші съ прівім ѫндеръптѫ асѫпра челѫї че трече, ка съ ведемѫ, оаре рефѫзатамѫ ноі din мінѫтеле дестінате пентрѫ активітатеа репрівіерії пацїонеї ноастре, ші пентрѫ къштігареа дрептѫрілорѫ пацїонале але еї? Ѫнкъ din тімпѫл, кѫnd бърбацїї нострїї ѫн Сенатѫл імперіал рѫдікарѣ гласѫл пентрѫ егала ѫндрептъцїре а тѫтѫрор попоарѣлор din Монархіа Австріакъ, се електрісарѣ тоате фібреле пацїонеї ноастре ші вібрѫнd асѫпра потерілор аторѫіте ле тръзіръ спре о активітате маї маре декѫтѫ че се потеа аштепта дела ѫнѫ попорѫ апъсатѫ ші малтратат. Діплома din $^{20}/_{10}$ лѫкрѣ асѫпра ноастрѫ ка о машінъ галванікѫ пѫнd ѫн мішкаре третѫрътоаре тоате мъдѫлърile ші продѫкѫндѫ ачеea вїѣ сперанцѣ, къ а сосіт тімпѫл мънтѫірії ші пентрѫ ноі. Ѫн Ардеал капїї бісерічілор ноастре прітеск асѫпрашї кондѫчереа попорѫлѫї, ѫн Бънат ші Ѫнгаріа се адѫнъ попорѫл пе лънгѣ алцї бърбацї де ѫнкредере, ѫнсашї аторѫіта Бъковінъ ѫнчепе а да семне де вїацъ пацїоналъ. Се прегътіръ петіцїонї кътръ троп, ѫн каре се десволтарѣ дорінцеле пацїонале, се трімісерѣ депѫтацїонї ілѫстре, каре съ арете Прінчіпелѫї ндрептъцїле, пъкасърile ші сперанцеле ноастре. Ѫн Трансілванїа се хотърѫ маї департе конкістареа репресентанцілор попорѫлѫї ла ѫн конгрес ші ачеста не дede чea маї вїѣ мъртърїѣ деспре мішкареа пацїоналъ а попорѫлѫї нострѫ. Nѫ а рътас ѫнтрѫ ѫн Патріѣ, каре съ пѫ фіе тріміс депѫтацїї съї, а кърор пътерѫ ера кѫ мѫлт маї ѫнсетнатѫ декът че се потеа аштепта ѫнтр'ограбѣ атът де маре, ші ѫнѫ тімп атът де непъртінітор ші церос, ба конгресѫл ачеста ар фі пътератѫ мїї де бърбацї, деакъ ѫнпрежърърile політіче ар фі сферіт. Тактѫл ші фінеца політікъ, кѫ каре фѫ кондѫс ачестѫ конгресѫ пацїоналѫ де капїї пацїонеї, де Прéсфінцїї нострїї Архіеръї, а мішкатѫ пе тетърїї конгресѫлѫї але адѫче чea маї адѫнкъ мѫлцѫмітъ ші а прімі солідарѫ асѫпра са ші прін ѫртаре асѫпра пацїонеї ѫнтреџї респѫнсътатеа пентрѫ тот че вор афла де бінe а фаче ші вор фаче венерабілїї капї аї лорѫ ѫн каѫса пацїоналъ. Ка ѫнсъ активітатеа лор съ пѫ се ѫнпедече ѫнтрѫ німікѫ прін мѫлтеле повері, че zак не ѫтерїї лор, се афлъ консѫлтѫ а се ашеза ші ѫн Комітет пермапентѫ пентрѫ афачериле кърепте маї момептоасе. Пѫртареа тетърілор конгресѫлѫї фѫ атът де солідъ ші есемпларѣ, де есчіть admірареа копчетъцéпілорѫ нострїї де пацїоналітъцї стрѣіне. Се цінѫ конферінца ѫн Алба Іѫліа ші депѫтацїї нострї, де ші фаць кѫ чеї де алте пацїоналітъцї пѫцінї ла пѫмър, арътарѣ атъта бърбъцїѣ ѫн апърареа Автопомієї Трансілванієї ші а дрептѫрілорѫ пацїонале, че компетѫ пацїонеї ноастре, ѫнкът стрѣінїї ѫї аплаѫдарѣ, еарѣ ромънїї ле адѫсерѣ мѫлцѫмітъ пѫблікъ. Се органісарѣ мѫлчіпіїле атът ѫн Ѫнгаріа, кът ші ѫн Ардеалѫ ші ромънїї се ръспінгѫ кът се ноате дела тоате ші се кѫd ѫншелацї ѫн сперанцеле сале рѫдікѫnd протестърї асѫпра челор че се фъчеаѫ де еї фъръ де еї.

Din тімпѫлѫ ачеста се ѫнчіndѫ ші лѫптеле пацїонале. Жърналеле магіаре ші цермане патріотіче даѫ еарѣшї пе фаць ѫра че о клоческѫ din секѫлї асѫпра ноастрѫ, ѫнчепърѣ а атака ші а денега дрептѫрile ромънілорѫ, ѫнчепърѣ аї калѫмніа ші дежосі маї мѫлт декът че се пътеа аштепта дела ніште пацїонї, каре конteзе ла кѫлтѫра европéнъ. Жърналеле ноастре абеа дое апърѣ din тоате пътеріле ѫн ѫнгѫстеле сале колоане дрептѫріле ромънілорѫ ші demпітатеа пацїонеї ѫн контра атакѫрілор стрѣіне. Бърбацїї нострїї de вънкредінцѫ скрїѫ бротѫреле ші артікѫлї прін жърналеле стрѣіне, ѫнкът ачесте ераѫ аплекате але прімі, ка съ арете кът сънт de жѫсте ші de дрепте череріle ші дорінцеле ноастре. Жърналеле Ромънієї ѫнкъ пѫ рѣтасеръ непъсътоаре кътръ каѫса ноастрѫ чea сфънтъ, ші ѫнчепърѣ а не апъра кѫ кondeiле сале челе каѫстіче аръtѫnd лѫтеї чівілісате недрептъцїile, че нї се фак din партеа колѫкѫторілорѫ нострїї. Ѫн Мартіс апаре ѫн Віена ѫн жърнал церман, каре ѫші еа de девіс апърареа попоарѣлор Славіче ші а челор апъсатѫ. Репѫмітѫл лѫї Редактор Др. Ткалац пѫ пѫтаї къ апъръ кѫ о търіѣ сѫфлетеаскъ, консечінцъ de фер ші о лоцікъ съпотоась дрептѫріle попоарѣлор апъсате, чі десkide колоанеле жърналѫлѫї съѫ бърбацїлорѫ ердіцї din тоате пацїоналітъцїle пентрѫ артікѫлї съптошї, кѫ теоріѣ ноѫ деспре idea пацїоналітъцїї фѫndате пе дрептѫл de статѫ. Артікѫлїї „Nацїоналітатеа ші ѫнтемеіереа еї din дрептѫл статѫлѫї de Др. П. . сънт тот атѫтea флацеле ѫнконтра челора че чеаркъ а дефѫіта ачеаста ideѣ. Се десkide Dieta Ѫнгаріеї ші депѫтацїї нострїї пѫцінї ла пѫтер, дар тарї ѫн кредінца каѫсеї пацїонале апърѣ вѫтілісареа лімвеї ноастре ші егала ѫндрептъцїре кѫ о елокѫенцѣ раръ ѫн контра софістелорѫ депѫтацїлорѫ магіарї ші сечерѣ пѫнѫтаї реквпоштїінца ѫнтреџеї пацїонї, дар ші вънавоінца стрѣінілорѫ імпарціалї. Тоатъ лѫпта тораль а ачесторѫ бърбацї пѫ афлъ ла конацїоналії магіарї адевърата апрецѫіре, еї кad ѫнвінші de вотѫл маіорітъцїї магіаре, ѫнсъ пѫ ші ѫнаінтеа требѫпалѫлѫї морал ші жѫдекъторіѫлѫї петітарнік — опінїонеї пѫбліче. Се конвоакъ ѫн Ардеалѫ Ѫніверсітатеа сѫсеаскъ, ші чеї пѫцінї романї се лѫптъ пентрѫ къштігареа дрептѫрілор пацїонале, ѫнсъ мѫлцїтеа вотѫрілорѫ депѫтацїлорѫ сѫсешті фаче ші ачеаста лѫптъ фъръ ресѫлтат. Ѫнтр'ачеea прін зелѫѫ ші статорнічіа атплоіацїлорѫ ромънї ші а комітетѫлѫї din Дістрікѫлѫ Фъгъраш ѫлѫї ші Нъсъѫдѫлѫї ші din Комітатѫл Карашѫлѫї се рѫдікѫ лімба ромънъ ла лімбъ дікастеріалѫ ѫн ачесте Дістрікте ші Комітате ші се апъръ кѫ мѫлтѫ кълдѫрѣ ѫн контра челор че вреѫ съ о делатъре. Ѫн Авгѫстѫ апаре ѫнѫ жърналѫ ноѫ ромънескѫ „Concordia“ ші ѫші ѫнпліпетте місіѫнea спріжінінd каѫса пацїоналъ ѫн тоtѫ дірекцїѫнea. Се въzѫ ліпса de а трімите de ноѫ депѫтацї ла троп, каре съ солічітезе ѫндестѫлірea петіцїѫнелорѫ пацїонале. Се хотърѫ діета Трансілванієї ші ѫн ѫнтре пропосіцїѫнеле рецешті іпартікѫлареа пацїеї ромънешті, ка пацїѫнea а патра de стат ші пентрѫ алецере ѫн чепсѫ маї потрівіт. Дар ші ачеаста авгѫстъ хотърѫре се zѫдърнічі прін репресентацїѫнea гѫверпѫлѫї, каре трѫсъ дѫпъ сіне ноѫ девічіѫні, акърор дістанцїѣ стѫnd не прагѫл анѫлѫї 1862 ѫнкъ пѫ о пѫтем ніче тъсѫра, нічї апрецїѫ. Ачеаста е ікоапа анѫлѫї еспірат. Че е дрептѫ колорітѫл еї есте дестѫл de посотърѫт, ѫнсъ съ пѫ десперѣм, къ ѫнкъ пѫ а трекѫт ші ал ѫнспрезечелеа чеас.

Съ лъѫдѫм акѫма о окіадѣ ші пайтеа ноастрѫ асѫпра анѫлѫї ѫнчепъторіѫ ші вом вedea, къ ел дѫпъ челе есѫсе пънъ ачі, ѫн стадіѫл, ѫн каре ам девенітѫ, пѫ не апромітe врео ферічіре маї маре. Ѫнсъ тотѫшї de вомѫ жѫдека, къ вііторіѫл есте акоперітѫ кѫ вѫл ѫнтѫнекосѫ de пайтеа окілорѫ нострї, къ: accidit in puncto, quod non speratur in anno (се ѫнтъмплъ ѫн кліпітъ, че пѫ се спере ѫнтрѫ'n анѫ) атънчї адѫкъндѫне аминте къ сънтемѫ ші креştінї, вом пѫне сперанца ѫн Дѫмнезѫ ші ѫл вом рѫга, ка съ не дескідѣ окіѫл мінцїї ші съ не лѫмінézъ пе калеа чea адевъратъ ші ажѫтѫндѫне ѫнтрѫ тоате съ не дѫкъ ла літанѫлѫ ферічіреї ноастре пацїонале. — Дечї съ пѫ рефѫсътѫ німік din мінѫтеле, каре се чер пентрѫ активітатеа ферічіреї іѫвітеї ноастре пацїонї нічї ѫн анѫл 1862; кънї de ші ресѫлтатѫлѫ анѫлѫї 1861 пѫ а фост ѫн прівінца політікъ ѫндестѫлїторіѫ, ел тотѫшї не рътъпе de ѫнсетнъ-

тате маре лнтр'аѣта; лнкът нъ кѣ солida поастръ пѣртаре, кѣ аліпіреа поастръ кътръ тропѣ ші dінастіѣ, кѣ конкѣрсѣлѣ пострѣ черѣт din партеа рецітѣлві, кѣ актіва тішкаре національ пе ам къштігат стімѣ лнаінтеа лътеї чівілісате; пе ам фъкътѣ квпосѣцї лнаінтеа попоарълор квлтівате еѵропене ші кѣ ачеаста ам dат семне de віацъ, ам арътат фondѣл пътерілор поастре віталї, ам доведіт лнаінтеа Еѵропеї, къ ам ажѣнсѣ ла матѣрітате, къ пѣ авем ліпсъ de тѣторат стрѣінѣ! — Жѣрналеле поастре лші вор лнпліні сфънтă dаторіѣ лн апъраѣеа кавсеї національе лн мърціпіле легалітъцій ші прекът ле ва ерта лнпрежѣрърїле ші лн апѣл лнчѣпът. Інтеліціпца поастръ пѣ ва перde din ведере, къ нъпъ е лътіпъ аре съ лѣкре. Попорѣлѣ пострѣ спріжінітѣ de амілоіацій пострії ші de барбацій de літере ва стърві пентрѣ рѣdікареа скоалелор ші лнзъстрареа лор, къчї пътаї атѣнчї вот пътеа квпоаште адевърата квлтърѣ, пентрѣ каре сѣ лнфіінцъ ші Асоціацівнеа, кънd вот пътеа зіче кѣ колъкѣіторії пострі сасї, къ с к о а л ъ ф о р т е з ъ о б і е к т ѣ л М ъ n d р і е і п о а с т р е n а ц і о n а л е. Nътаї астфелїѣ пътет авеа сперанцъ, къ вот ведеа рекѵпоскѣтъ indівідѣалітатеа націѣнеї поастре.

Сівіїѣ 2 Іанѣаріѣ Астъзї цінъ Комітетѣл Асоціацівнеї a doa шedінцъ лѣнаріѣ, каре сѣ dескісъ ла $9^3/_4$ óре dимінеацa кѣ четіреа протоколѣлві din шedінца трекѣтъ, че се афлъ dе бѣн лн тот квпрінсѣл съѣ. Domнѣл секретаріѣ реферъ, къ тоате сăѣ пѣс лн лѣкраре, кѣ каре а фост лнсърчінат лн шedінца трекѣтъ. Се черчетъ стареа фondѣлві ші се афлъ къ лн періоdѣл dела шedінца трекѣтъ пънъ ла чеа dе акѵтѣ a маї крескѣтѣ кѣ 1941 фл. ші къ сѣта тоталъ a фondѣлві Асоціацівнеї есте de 7473 фл. 83 кр. Се чітеште о скрісоаре a D. Секретаріѣ прітаріѣ Баріц, лн каре се лнкѵноштіінцезе комітетѣл, къ фііndѣ четатеа Брашовѣлві мепітъ пентрѣ adѣнареа чеа маї аіпроапе, ротънїї de аколо вреаѣ съ лнтоктеаскъ пе тітѵлѣл ачела o еспосіцівне de продѣкте, манѣфъктърї, артефакте етс. етс. лѣкрате de мънї ротънешті, пентрѣ каре чере лнвоіреа комітетѣлві, че се прітї кѣ чеа маї віѣ мълцътіре.

Dѣпъ ачеea се чіті петіцівнеа івріштілор ші се хотърж, къ фііnd акѵта асоціацівнеа лн старе de a пътеа плъті челе 10 стіпendії, пентрѣ каре са ескріс конкѵрсѣ, съ се лнсарчіне D. Касіер ал асоціацівнеї a da фостѣлві Комітет пентрѣ івріштї банїї котасацї кѣ чеї аї асоціацівнеї лн сѣмъ de 280 фл. 87 кр. лnderъптѣ, ші съ лнчете активітатеа ачелеї Комісівні, каре ера лнсърчінатъ din партеа комітетѣлві кѣ чепсѣраѣеа сокотелілорѣ фondѣлві івріштілор. Dѣпъ ачеea се чітеск doe сѣпліче пентрѣ dобъndіреа стіпendілорѣ: ѣна a івріштѣлві din Пешта Іоан Нікітă, каре афлъndѣce deплін інстрѣітъ і се аплачіdъ стіпendіѣлѣ de 60 фл. еаръ сѣпліка івріштѣлві din Сівіїѣ Іовіан Теodосіѣ Стоіка тот спре къштігареа ѣнеї асетенеа стіпendіѣ, пефііnd еа біне інстрѣітъ, і се рестітві кѣ ачеea овсервацівне, къ dѣпъ че Комітетѣл Асоціацівнеї пѣ поате речеde dела кondіцівнеле арътате лн Конкѵрс, съ'ші інстрѣе петіцівнеа deплін ші еаръші съ o аштеарпъ Комітетѣлві. *) Лн фіне се рънdѣіаште, ка картеа de лектѵрѣ лѣкратъ de D. Вісаріon Роman, съ се dé ла рѣгареа ачестѣіа спре чепсѣраре дірекцівнеї цімпасіѣлві din Блаж.

— Ері се цінъ пентрѣ Патронѣл вісерічеї din сѣвѣрвіѣл Іосіфіанѣ D. Конс. Хаці Поп, каре лн zіоа ачеаста ѵл лнвреднічі Dѣмнезъѣ a челебра іѣвілеѣл de 50 анї аї късъторіеї сале, ла рънdѣіала Екселенцієї Сале П Епіекоп Барон de Шагѣна рѣгъчівнї, ка Dѣмнезъѣ съ бінекѵвінте іѣвілата пъреке. Пъріnteле Протопоп Паповіч лndрептъ кътръ крештінії o кѣвънтаре despre мерітеле, че шіа агопісітѣ ілѵстра фаміліе а ачестѣі цеперос ші веперабіл бътрънѣ лнаінтеа крештінътъцій, еаръ маї въртос лнаінтеа обштеї вісерічещті ортodоксе din зіcѣл сѣвървіѣ кѣ zіdіреа ші лнзъстрареа вісерічеї, а скólеї, ші а касеї Парохіале, арътънd къ ілѵстрѣл ачест бърбат кѣ окасівнеа сърбъреї іѣвілеѣлві съѣ de късъторіѣ ші a маї ada ѵс ла кѣпѣна петърірей сале ші ачеea лавъръ певештезіверъ, къ a dat маї сѣс-пѣмітеї вісерічі лнкъ doe обліgацівні de статѣ кѣ сорці къте de 100 фл. т. к. din акърор інтересе анѣалі de 10 фл. т. к. съ се лнпартъ лн zіоа анѣлві поѣ тотdеѣна тілъ ла сърачії цііторі dе ачеаста вісерікъ, че се ші фъкѣ спре чеа маї маре бѣкѵріѣ ачелор лнпъртъшіцї, карії пе лнчетат вор рѣга пре Dѣмпезъѣ, ка съ цінъ лн deпліна съпътате пре ачеаста прédетнъ ші мілостівѣ фаміліѣ мълцї ферічіцї анї.

Din Бѣковіna; 30 Dекетѵріе.

I.

Евепітѣнтѣлѣ, каре преокѵпъ лн óра ачеаст ъ o маре парте a клерѣлві ші a лнцелецінцеї ротъне din Бѣковіna, есте момептоаса карте, че сăѣ пѣблікат de кърънd ла Сібіїѣ ші сăѣ лнпръштіатѣ dѣпъ черінца пѣблікѣлві лнтр'ѣп пътърѣ необічнѣітѣ de маре пріn тоатъ царa поастръ. Ші анѣме: „Анторістос, сăѣ dесѣлчіре компърътівъ асѣпра брошърей: „Dорінцеле дрептkредінчосѣлві клер din Бѣковіna лн привінца органісърей канопіче a diечезей ші a ієрархічеї сале референце лн органістѣл вісерічеї ортodоксе din Австріа.“ — Dорінцеле „дрептkредінчосѣлві клер din Бѣковіna проіектеазъ o органісаре поѣъ ші фѣndаментальъ пѣпътаї a епархіеї Бѣковінеї, dар ші a лнтрецеї вісеріче ортodоксе din Австріа: пріn лнтродѣчереа фортелор бірократістѣлві modерн, кѣ ѣп курс потрівіт dе інстанце лн требіле вісерічеї ортodоксе a ресъріталві; — пріn лнпаінтареа Епіскопѣлві Бѣковінеї ла треапта de Мітрополіт ал Бѣковінеї; — пріn лнzестрареа Бѣковінеї лнкъ „чеѣ пѣцінѣ кѣ doї епіскопі сѣфрагані;“ — пріn ескідереа крештінілорѣ тірені dе ла cinoade, че ар авé вреодатъ a се лнтродѣче ші пе ла ноі спре консфътѣіре асѣпра требілор вісерічеї; — пріn креареа ѣнеї dікастеріѣ dѣховніческѣ ка інстанцъ сѣпремъ ла Віена, каре съ аібъ лн тіжлокѣл съѣ ѣп фѣнкціонаріѣ ал гѣверпѣлві, ка лнцер пъзіторіѣ кѣ сабіе de фок. &. &. — Ачест проіект (каре есте прелѣкрат din порѣнка проестошілор пострі вісерічещті ші сърбъторещте adoптат de Dлор ші партіda Dлорсале, есте програмѣл актѣал ал Dлорсале ші саѣ ші тріміс de вреокѵтева лѣні din партеа консісторіѣлві пострѣ ла Віена спре сапкціопаре) — ачестѣ прѣіектѣ съ сѣпѣне лн „Анторістос“ ла o черчетаре серіóсъ, deатърѣптъ ші фѣndаментальъ din пѣпктѣл de ведере ал канoанелор, ал історіеї, ал спірітѣлві, ал оргѣпісъчівнеї стреveке ші ал дрептѣрілор непрескріптівіле а ле маїчеї вісеріче поастре ортodоксе a ресъріталві, ші съ сдробеште лнтрѣ тóте пърціле сале, кѣ пътереа іресістівіль a лоціčеї ші кѣ кълдѣра кредінцеї пестінтіте лн сфінценіа кавсеї ші лн петърціпіта еї пондеросітате пентрѣ бінеле, десволтареа ші тот вііторіѣл вісерічеї ортodоксе din Австріа. Матеріа момептоасъ, — пепътърателе чітате доведітоаре din канoанеле ші історіа вісерічеї ресъріталві, — лнпрежна дѣрере че стребате пе тот отѣл сімціторіѣ лн фаца апъръреї ѣнеї кавсе сфінте ѣтемінцате de перікѣл, — фартекѣл адевърълві ковършіторіѣ, — сѣперіорітатеа штііпцеї теолоціче a ілѵстрѣлві автор, репродѣчереа челор маї прінчіпале канoане але вісерічеї поастре лн прівінца органістѣлві еї індівідѣал, — пропѣнереа ѣнеї алт план de органісаре de кътръ Авторіѣл-Архіереѣ атѣт пентрѣ епархіа Бѣковінеї, кѣт ші пентрѣ лнтреага вісерікъ орто-

*) Маї сънт даръ 9 стіпendії de лнпърціт, ші ачесте се вор da dѣпъ кondіцівнеле прескрісе лн Конкѵрс ла сколарі фъръ деосевіре de лок ѣnde; ші de фікѣлтате, орі скоалъ, лн каре лнваць.

докъ din Австріа, пе адевъратa ші пеклътітъ темеліе а канонелорь ші а дрептърілор еї — ші лп фіне сърбътореаска прокетаре а веперабілълї Архіереў (пацina 131) лп фаца лптрецеї бісеріче: „Оаре черіпцеле тітпълї пъ съпт копчетрате лп ачееа вое а попоарълор, ка съ се окъртъіаскъ дъпъ форта рецітълї конституціопал? Ші че алта къпринде органістъл бісерічеї поастре де пъ окъртъіреа требілор бісерічеї ші а тътърорь пърцілорь еї конституътіве дъпъ форта конституціопалъ? Прекът лптр'ън статъ конституціопал се трактеазъ требіле ші се адъкъ хотърърі лп Парламепте: аша лп бісеріка поастръ рълдъеск Канопапеле, ка тоате афачериле, алецериле Архіереілор, Игътепілор, Протопопілор ші але Преоцілор — ківерпісіреа аверілор бісерічещтї ші тъпъстіреще, лпъъпътъціреа ші регълареа Преоцітеї, а Парохіелор, ші тъпъстірілор, ші лтпърціреа ажътоарелорь ла чеї сърачі фрацї съ се фак пріп Сіпоаде ші Соборе.“ — тоате ачесте, лтпрезпъ къ авторітатеа лппалтеї дігпітъці а авторълї Анторістосълї, контрівъ спре а сфъръта ші а пітічі къ десъвършіре „Dopinцеле клерълї дрептъкредінчос din Бъковіпа“ къ претінса реформацівне а бісерічеї ортодоксе din Австріа, — ші пътаї пъцin a дештепта тотодатъ пе тоцї кореліціопарії din тоате епархіеле ортодоксе але лтпъръцієї, пептрь ка съ пе апропіем тпїї de алцїї лптрь драгосте крещтіпеаскъ, съ кондемпът лтпрезпъ къ Авторъл-Архіереў лп впапітітате асемене проіекте аптекапіче ші ка съ апърът котъпа поастръ бісерікъ лпкоптра атептатълї пріп еле лпчеркат асъпра лпдепепдінцеї еї de лпрівріреа стреінілор ші асъпра органістълї еї челї адевърат канопік ші „Конституціопал,“ ашъзат de лпсъші Сф. Апостолі. —

Noї Бъковіпепії съптем къ атът таї адъпк пътрънші de чea таї фербінте тълцътіре пептрь ачеастъ таніфестаре атът de піоасъ кът есте de глоріоасъ, а елоквептълї Архіереў, фіінd лпdoіт ателінцаї лп інтереселе поастре челе таї скътпе, ші ка тетврі аї епархіеї поастре ші ка фіі аї котъпеї поастре таїче, аї бісерічеї ортодоксе din Австріа. —

Антористосълъ лпdеплінеште о лінсъ фоарте сітцітоаре лп літератъра ротъпъ бісерічеаскъ, картеа ачеаста къпринде о котоаръ de лпвъцътърі пропріе а лтпърътіе гроаса пещтіінцъ че се лптітпінъ лпкъ кътеодатъ пъпътаї пінтре стреіпї, чі дърере! прекът ам възът, кіар ші пінтре кореліціопарії поштрії: деспре індівідълітатеа, ашъзътінтеле ші дрептъл канопік ал бісерічеї ресъріт ълї. — Noї пе сітцім лпдаторіцї а рекоманда скріереа ачеастъ de таре прец тот крещтінълї ресъріт еап атът din Бъковіпа, кът din челелалте епархії а ле лтпъръцієї, къръіа лї заче ла інітъ есістінца бісерічеї поастре, — каре'ї дореште кондіцівніле фірещтї а ле лесволтъреї ші лпфлоріреї сале, — каре лї дореште рестабілірea органістълї тънтъіторіь пе база канопапелорь. —

Нотіце Діверсе.

— Екселенціа Са D. Епіскоп ал Тітішоареї Сат. Матіреіч есте депътіт de адміпістратор Мітрополітап лп Карловец фіінd скаупъл бакапт.

— Търгъл de царъ че се цінъ съптътъпа ачеаста лп Сібіїь фъ ъпъл din челе таї слабе.

— Церъл каре цінъ таї біпе de 7 съптътъпї се тое de одатъ лп zioa de апъл поь.

— Штіреа деспре депътіреа атплоіацілор лп Коміт. алъеї de сбс, карea пеа лтпъртъшіто жърпалеле ънгърещтї, пъ се адевереште.

— Къ плъчаре четітъ din o Кореспъпdінцъ лп „Газета Трапсілваніеї“ къ штіреа, кът къ офічіосітатеа літъеї ротъпе ар фі лпчетатъ лп дістрікталъ Фъгъраш ълї, а фостъ пътаї о калътпіъ тіпчіпоасъ; къчі дела лпалт. гъверп пъ пътаї къ па вепітъ пітік лп прівіінца лпгъстъреї літъеї ротъпещті ка офічіоасе, чі din контра декъпd поъл гъбернатор a лъат фръпеле рецітълї лп тъпіле сале, аъ вепітъ ордінъчіпї ші ротъпещті, чеea че паінте пъ са лптъмплат.

— Din Пешта се скріе лп Пеи. Пасф. къ аколо сар фі лппръштіат фаіта, кът къ се вор адъпа бърбацїї de лпкредере, карїї вор авea съ лъкре о modалітате, пріп каре съ се компланесе контразічеріле лптре diплома din $^{20}/_{10}$ ші легіле din 1848. Ачестъ операт се ва аштерпе dietеї, че се ва копкіета лп кърпd ші ва форта баza пегоціацівпелор. Лп легътъръ къ ачеаста штіре ар фі I. Ъртепі фііторіл капчеларіь.

— Лъї „Id. tan“ се скріе din Віепа: къ Маїестатеа Са ар фі хотърът, ка ла лплокъіреа постърілорь таї лпалте съ се пертрактезе афачериле лп шедінцеле de съптътъпъ, ші съ се аштерпъ спре лптъріре пътаї ачеї індівізї, карїї ар фі пріміці de тоцї консіліарії, рътъіпd капчеларіълї de ашї адавце пропріа са опініване індівідъал. Ачеаста ордінъчіпе ар авea лптр'атъта лпсътпътате, къчі таї паінте са лптъмплатъ орі че депътіре пътаї лп калеа пресідіал.

— D. Фішкал Діректорь Стефап Хорват есте депътітъ de Консіліарь аълік. Dар че е къ депътіреа Консіліарълї аълік ротъп?

— Магпіфікъл Domnь Консіліарълї de скоале лп діспопібілітате, Деметріь Іоапеско е депътіт de сбікомітe лп Біхаре, лї офтът тълцї апї. G. H.

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

Ess S. Alesandru St. Siulutiu AEppu. 2000 fl. Ess. S. Andreiu Br. de Siaguna Eppu. 1000 fl. Andreiu Mocioni Proprietariu 200 fl. Vener. Capitulu Metr. GCath. 200 fl. Lasar Piposiu 210 fl. Nicolau Popea Proto Singelu 210 fl. Niculau Siandoru Proprietariu 200 fl. Ioanne Visia prop. 200 fl. Ioanne Pinciu Notariu 200 fl. Iova Popoviciu Negutiatoriu 100 fl. Ioanne Micu Economu 100 fl. Ilie Herlea Econ. 100 fl. Ioann George Ioann Negutiat. 100 fl. Ioann Popasn Protopopu 100 fl. Ioanne Petricu protop. 100 fl. George Macellariu Proprietariu 100 fl. Ioachim Daianu protop. 100 fl. Damian Moga protop. 100fl. Ioanne Panoviciu Protopopu 105 Petru Badilla protop. 105 fl. Ioanne Brann de Lemény Capitanu 100 fl. Ioan Metianu Protopopu 100 fl. Antoniu Bechnitiu Negutiat. 105 fl. Ioanne Hanea protop. 10 fl. Aloisiu Vladu Not. Supr. 15 fl. Locuitorii dein Lapusiu si Kioru 20 fl.

(Va urma.)

Редактор респъпзетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї дієчесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїънеа сефаче ла Сібіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа ора къ 7. кр. шіръл къ літере мічі, пентръ а доа ора къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репецире къ 3½ кр. в. а.

№ 2. АНЪЛЪ X.

Сібіїъ. 7. Ianъаріе. 1862.

Ънъ къвънтъ пентръ експосіцїънеа націоналъ ромънъ, че есте съ се факъ дн Брашовъ ла 16/28 Іюліе 1862.

Дн Nрьл трекът аміптіръм, къ D. Секретарїъ прітарїъ ал Асоціацїънеї трансілване пентръ дпаінтареа Літератърей ромъне ші кълтъра попорълъї ромънъ Г. Баріц а дпштіінцат пе Комітетъл асоціацїънеї, къ къ окасїънеа адънърії ценерале а ачестеї асоціацїънї дн Брашов, бънїї пострії Брашовенї dорескъ а дптемеіа о експосіцїъне din продъкте, манъфакте ші артефакте сшіте din мънї ромънещті. Ка съ фачем ідеа ачеаста прекът се поате de фамініаръ дптре попорьл постръ, не лъм вое аі спъне, къ de вреокътева дечініі дпкоаче са дпчепът дн четъціле марї аша нъмітеле експосіцїънї, адекъ ла локъл меніт пентръ експозіцїъне се тріміт din тоатъ лътеа ші дела тоате попоаръле тотъ фелълъ de обіекте алесе, каре дн прівіінца фрътсецеї, рарітъцеї, кълітъцеї орї а прецълъї модерат афль плъчереа спектаторілор, продъвецїлор, месеріашілор, індъстріарілор, негъцїторілор ш. а. ші ачесте обіекте се експън ла прівіреа пъблікъ а тот фелълъ de оамені адънаці din тоатъ лътеа ші дпзъстраці къ къноштіінце de але нътеа апрецъі dънъ фрътсецъ, рарітате, кълітате, прецъ модерат etc. — Ромънїї Брашовенї фіреште къ пъ пъзвеск о експосіцїъне аша de дпсемнатъ, чі нътаї къратъ націоналъ, ла каре съ се адъне нътаї ачеле обіекте кълїфікате, че аъ ешітъ din мънї ромънещті. Nъ не дндоімъ, къ ла Брашов се ва форма дн прівіінца ачеаста ън комітетъ, каре ва ашеза чеде de лінсъ ші се ва пъне дн релацїънї къ бърбацї компетенцї спре реалісареа ачестеї атът de фрътоасе кът ші de фолосітоаре ідеї а зелошілор пострії Брашовенї. Noї воімъ нътаї а десемна обіектеле каре сар нътеа трімите пентръ експозіцїъне ші анъме din

А. продъктеле пътънтълъї: гръў, съкарь, орзъ, кукърузъ, овъс, хірішкъ, меіў, рапіцъ, тот фелълъ de легъмі, ші сетънце. Мътърї, гогоаше, пепенї, лъбеніце, флорї, поаме ш. а. — Ръдъчінї, скоарце, ші бърбепе, къ каре въпсъскъ мъіеріле поастре манъфътърїле сале ші се дптребуінцезъ ла месерії діверсе. Інъ, кънепь, лънъ, въск, вінърї ш. а.

В. Манъфактърї ші обіекте de індъстріе ші месерії: адекъ, пънърь, пънзъ, тортъ, борънцік, мътасъ, гогоаше de мътасъ (кокопї) тпере, чіарь, лъмінї de чеарь de стеарін, de сеў, сънъп, тот фелълъ de неї лъкрате, тълпі, опінчї, страе, цолърї, сърічї, ковоарь, пънзътърї, стергаре, дпвълітоаре, фънії, кърелърії, васе de арамъ, de ферў, de плеў (тінікеа) васе de лът, de летнъ (чізбере, боте, бъці) чісте, пантофї, кожоаче, къчіле, тотъ фелълъ de вестіпте, стръіці, кърпце, плъгърї, фърчї, лопеці, плоште, лінгърї, къціте, фъркуліце, фъінь, стеклърії, злевърї, хъртіе, кърці, брънзь, кашърї, кашкавале. Мобіле ші тот фелълъ de акаретърї. Дълчеацъ, конфетърї ші алте бъкате деосебіте.

С. Артефакте адекъ обіекте лъкрате dънъ піште регъле деосебіте: ікоане, чеасорніче, скълптъре, лъкърї кіндісіте ші дпплътіте de мънъ ш. а.;

D. Тотъ фелълъ de віте, каре сар деосеві пріп търіме, фрътсецъ, гръсіме, ші соіъ вінъ орї рарь.

Nъ не дндоім къ індъстріашії пострії din тоате пърціле локъіте de еі вор конкърце къ обіектеле сале ла ачеаста експозіцїъне; авем віе сперанцъ къ месеріашії пострії din тоате пърціле, сарь таі алес чеї din Бънат ші Бнгаріа, карії фортеазь тотъ фелълъ de цехърі се вор дптрече а трімите къте о канд'оръ (Маістерцък) ла експосіцїъпеа національ din Брашов; провокът пе Фетеле поастре de църан, ка съ продъкъ къте ън лъкръ de мънъ dънъ портъл ші дппестрітърїле обічнъіте не ла цінътърїле лорў; пе адресъмъ кътръ съчелепчеле поастре, ка съ не адъкъ din манъфътърїле лор челе фрътоасе de борънцік, ші din стофеле лъкрате de еле, пофтім пе бънъцепеле поастре, съ не трімітъ din пънzеле лор челе фіне ші фрътоасе ші din тортъл чел сънтіл ка фіръл de пъіапжен; рьгът пе domnішоареле поастре, ка съ прегътéскъ фіештекаре кът ън обіектъ фъкът къ фрътоаселе лор тънъце, ші се фіе сігъре къ артефактеле лор вор афла апрецъіреа кувенітъ. Пе лънгъ тълте обіекте къ каре пе пот опора Кокоапеле Брашовепе, трацет пъдежде, къ пъ ва лінсі din катало-гъл Dомпеалорь пічі фелърїта дълчеацъ, карея ші къштігатъ ън репът дпсемнатъ ші дп гастропотіа европенъ, ші каре пегрешіт ва нътеа дндълчі ініта челор че вор вені ла адънаре ші вор пріві експозіцїъпеа. Фолосъл, каре дл поате адъче о астфелїъ de експозіцїъпе есте непрецъітъ; къчі пе лънгъ ачеea къ не апропіем ънїї de алцїї, афлът окасїъпе а опрецъі dънъ кувіінцъ ші нътеріле поастре продъктіве ші індъстріалі, каре апої пе вор сърві ка ън волд спре перфекціопареа поастръ таі департе.

Сібіїъ 5 Ianъаріе. Дппъртъшім ъртътоареа дпштіінцаре че пентръ тълцї ва фі de таре дпсемнътате.

Міністеріъл ч. р. de статъ дппревнъ къ міністеріълъ de ресбелъ дн ъртареа таі тълтор петіцїънї а афлатъ къ кале а естинde терміналъ ordінъчїънеї din 23 Ianіъ 1860 (Ф. Л. ім. Np. 105) пентръ депъпереа таксеї de еліберare пентръ чеї че съптъ акът de асептатъ пънъ ла zioa de пъіптea траценї сорцілорь але класелорь de въръстъ дн черкълъ ънde се трагь сорціле.

Ачеаста естіпdере а терміналъї се фаче din партea dіреґъторіелорь політіче къноскът къ ачеea адаъпере, къ ачеаста естіпdere аре валорь нътаї пентръ рекрътацїънеа пресентъ ші къ орї чіпе каре пъ сар фолосі de дъпса ва авea аші адскріе дпсъші, деакъ і се ва дптоарче петіцїънеа, че ар дао дънъ експірареа еї, пескімбатъ дпderъпт. Dънъ ачеаста се вор репtоарче даръ дпdърътъ тоате астфелїъ de петіцїънї пе дпкувіінцате.

Sebis 28 Decemvre 1861.

In pretiuitul Iurnalu Tel. Rom. Nr. 46 a. c. citiram un articul cu subscrierea „mai multi credincisi“ despre alegerea Deputatiloru din Sebis pentru Universitatea din Sibiiu.

Credinciosi autori ai suspomenitului articul nu se pot din destul mira, cum de alegerea din 18 Noemvre au avut unu efectu deosebit de cel din 16 Iuniu a. c. si pentru romani mai pucin favoritoriu?

Inse dupa ce le vom spune, ca sasi din Sebis la reactivarea magistratului deici au respectat pre romani de si nu in intielesul deplin alu principiului egalitatei mai mult, ca ori si unde pe pamentul regescu — si dupa ce le vom spune, ca tocmai romani nostri din Sebis au fost aceia, cari la cea dinteia ocasiune d'alegere din 16 Iuniu a. c. dandule mana au indireptat alegerea intr'acolo, de sasi remasere fara deputatu la Universitate, care inprejurare consideranduse ca o nesuintia a romanilor de nimiciro asupra sasiloru au fost aretata prin o deputatiune chiar inaintea Majestatei sale a Inperatului; credem ca se vor convinge despre aceia, ca alegerea ce din urma — 18 Noemvre a. c. — n'a purces din altu motivu, ci numai din politica, privind alegerea din 16 Iuniu a. c. — la care autori articulului pomenit se provóca c'atata predilectiune — de nepolitica si nepotrivita pentru témpul de fatia. — Vedem ca asia facura si Mercuréni.

Spre luminarea lucrului credem a nu fi de prisosu unu esemplu a aduce inainte: Dintre doi calatori, cari una si aceias tienta au inainte ochiloru, unul voieste p'o cale mai scurta dar mai nesigura; iar celalalt p'alta cale ceva mai lunga dar mai sigura a ajungie la locul destinatiunei sale — care din acestea dua cali merita preferintia, judece publicul cu mintea sanetósa.

In articulul pomenit asia numitii credinciosi se silescu a defaima nu atat principiul alegerii, precum voescu pre alesii Deputati si comunale Lancram si Pianu dejosu ai trage la banuiala, pentru ca ceia devenirà alesi, iar acestia nu voir'a a juca, precum le fluerara dinsi — inse acésta alor stredania e fara temeiu si iasa din reutaciósa rivna a face partide intre romani, ca se póta pescui in tulbur dupa folosul privatu.

Daca alesul roman Dr. Tincu n'are alte scaderi, decat ca e rudit cu Iudele scaunal, atuncea, — de órece asta inprejurare nice nu strica, nice nui direge, — debuc numai s'ei gratulam l'acest post dobîndit.

Mai incolo se dice, ca deputatul Dr. T. ar sta cu Magistratul si cu Comunitatea în tóta privintia in strinsa si naturala legatura. — Asta noi n'opricepem ce va se dica, e o idea desiarta fara intielesu, sciind atata, ca Dr. T. ca Secretariu Presidial e nice mai mult, nice mai pucin, decat unu membru subalternu a Magistratului — o corelatiune strinsa si naturala intre dînsi nu ne e cunoscuta. Din aceia, ca numitul deputat e nepot Iudelui cercual, dór nu vor se deduca contrarii, ca e înrudit cu Magistratul si cu Comunitatea?

Ce s'atinge de comunele Lancram si Pianu dejos, acestea n'aufacut alt ceva, decat ce l'a dictat mintea sanitósa si cerintia d'a trai cu sasi in pace, fara se fi fost cel mai pucin silite, precum lea venit astfel de incercari dintr'alte parti supt pretest falsu; asa dara pe nedreptul se invinovatiesen aceste 2 comune . „c'au parasit asta data lagarul Ioru.“

Iar pentru perirea lui Izrail din sine acésta citatiune a scripturei cu tot dreptul se póte aplica pe autori articulului suspomenit, cari sunt cu credintia in gura iar cu interesul in anima.

In sfîrăit la observaciunea dupa cum se dice a unui votizand veteranu la resultatul alegerii — d'órece dupa cum arata protocolul alegerei e d'obste cunoscut — dintra fosti doi DD. Deputatii unul numai 10, iar celalalt numai 9; — iar dintre cei noi alesi Deputatii unul 16, iar celalalt 15 voturi dobîndira — nu e adevarat; din aceste se vede apriat, ca nu numai Comunele Lancram si Pianu dejos, precum le place Autoriloru articulului a dice, ci s'alte Comune romanesti nefiind d'o parere c'aceia au votat pentru noi alesii Deputati.

Fratiloru Credinciosi lesati izbînda la o parte, ridicative daca sunteti asia iubitori de Izrail — ce panacuma n'a ti dovedit, preste patimile, care ve inpresura, s'atuncea nu veti mai ave causa, ave plange pentru perirea lui Izrail din sine

Mai multi.

Biena 26. Dek. Ан зілеле ачестеа ав фостъ пре аічї о депутаціе din Бъковina конститътóре din кжціва Преоці, карії ав черутъ дела Маіестатеа Са Ангмлціреа плъцїї din фондълъ реліціонарів, пентрв Преоці дела 600 de фіорінї пънъ ла 800 фл. Ансъ пе сіама ачелоръ Преоці, карії ав фостъ ла Стъdіи Теолоціке ла Biena, черъ вна mie фіорінї; апої пентрв Протопопї 1200 фл. Ерї ав плекатъ de аічї акасъ кв фъгъдвінце тълте. Прекът спвсеръ джншії, ва съ вie маї ґнколо тотъ Ан каsса ачаста ші Еселенціа Са Пър. Епіскопъ Хакманъ ла Biena, ші Ан каsса са пропріь, къчї се дъ кв сокотеаль, къ ва петіціона Ангмлціреа лефеї сале кв 6000 фл. din фондълъ реліціонарів.

Ан noї, карії не окънътъ ачі кв Стъdії de вніверсітате, нашії ачелорв Преоці din Бъковina п'ав фъкътъ нічї о імпресівне вънъ, къчї Сфінціиле лорв пв сжнтъ пе терепъ легалъ, пънъ обіектълъ пльцїї лорв ші а Епіскопълві лорв пв се ва тракта Ан Соборълъ епархіалъ компвсъ de репрезентанці клірікалї ші мірені, Вретъ съ кредетъ, къ гвверпълъ імперіалъ, деакъ ва вреа съ респектезе інстітуціівнеле Бісерічеї пóстре, ва релега ачестъ обіектъ ла організареа дефінітівъ а каsзеї бісерічещтї, че девве съ фіе ажвнсъ ла прагълъ касеї пóстре, къчї дестълъ ера пеконсіderатъ din партеа Міністеріълві КонтелъїТвнъ.

Din Агратъ 10. Іанвар. кал. пов. adвче Ost-West despre егала Andрептъціре національе вртъторіял есетплъ. Претра чес. рец. din Леобенъ ав черутъ прінтр'о хжртіе офічіосъ петціаскъ дела Комітатъ Картеа de Легітімацівне a четъцанълві Г. Мвраіа. Комітатълъ ав ръспвнсъ пвмаї dекжт Ан літва кроатъ. Ансъ Претра ав ретрімісъ ръспвнсълъ Комітатълві фъръ съль фіе десіціатъ кв ачеea: пентрв пеквпóштереа літвеї mariape Andерептъ!

Ун Кореспондінте вienez скріе лві Pesti Naplo Np- 10: Апштіінцъріле чле маї прóспете дела Віna Антъреск ачеea, че девнъзї атъ фостъ скрісъ Dтале. Шперлінгъ пв ва рътжне тълтъ ла кжтъ, ші Гвверпълъ din Февръарів ва adormi. Опініvнеле сжнтъ diверсе despre чele че ворь врта. Vнії зікъ, къ Ürménуi ва фі вртъторіълъ лві Форгачї, карele апої кв спріжóна Гвверпълві актвалъ ва прегъті чele девзінчóсе пентре Dieta конвокжndъ пе лвна лві Апрілів; еар алцїї вреав съ штіе, къ Контеле Apponуi се фаче Прешединте алъ внві Кабінетъ вигрескъ, каре ва конста din Міністеріеле Інтерпълві, Кълтълві; істіціеї ші ал Комерцълві ші къ ачестъ Міністеріъ ва конкіета фъръ атънаре Dieta Vнгаріеї спре ревісівнea Лецілорь din 1848. ші тотdeodатъ арь деклара рекзпóштереа ачесторь Леці Ан прінчіпіь; ші къ Ан сфжршітъ сар провока Dieta Vнгаріеї спре актівітареа внеї Комісівні, карea кв Комісівнea Сепатълві імперіалъ арь елабора внъ проіектъ Ан прівінца діспосіціеї фінанціале.

Noї ла тóте ачестеа обсервът пвмаї атжта, къ е біне a реціstra асфеліь de штірї Жврналістіче фъръ de a ле da крезътжнтъ сав врео Ансетнътате. Атжта Ансъ се ве-

де а фі ка де сігврѣ, къ ла Віена се тътжіе онгврі маї мълтѣ декѫтѣ орі чіне алтълѣ, ші къ мълцї лшї батѣ капълѣ, кът съ афле вп Еспедіентѣ спре мълцъміреа Онгврілорѣ. Астфеліѣ де мапевре амѣ възвтѣ поі мълте лн чеї 13. анї трекцї. Зъѣ біне арѣ фі, кѫпd сарѣ лпчепе а мапевра одатъ ші алтмінтрелеа, къчї аша сарѣ пвтеа афла доръ вп еспедіентѣ спре мълцъміреа обштеаскъ, єаѣ челѣ пвцпѣ спре мълцъміреа челорѣ маї мълцї.

Din Бѣковіна; 30 Декетвріе.

II.

Nѣ пвтém лпкіе фъръ апе лптоарче лпкъ одатъ ла фрѣтоаселе кѫвінте Архіпъсторілѣї: „Оаре черіпцеле тімпълѣї пѣ ѣмпт копчентрате лп ачеа вое а попоарелор, ка съ се окъртвеаскъ dвпъ форма рецітълѣї Конституціоналѣ? Ші че алта кѣпіпde органістъл вісерічеї поастре, de пѣ окърт вірea требілорѣ вісерічеї ші а тътврорѣ пърцілор еї конститутіве dвпъ форма конституціоналъ? Прекът лптрвп стат конституціонал се трактеазъ требіле, ші се adвк хотърърї лп Парламенте: аша лп вісеріка поастръ рѫndвеск капоапеле, ка тоате афачеріле, алецеріле Архіереілор, Ігвменілор, Протопопілор ші але Преоцілор — ківерпісіреа аверілор бісерічешті ші тъпъстіреші, лпвъпътъцірea ші регълареа Преоцімеї, а Парохіелор ші Мъпъстірілорѣ, ші лптъръцірea ажвтоарелор ла Фрацїї чеї сърачі съ се факъ прін Cinoade ші Соборе.“ — Кѣвінтеле ачесте аѣ продвѣ кѣ атѫта маї dврероасъ сепсацівпе лп Бѣковіна, фіінd къ лп епархіа поастръ се конdвк требіле бісерічеї de dовъzечї ші чінчї de анї de зіле, кѣ тотълѣ din потрівъ! Черівл пѣ есте маї департе de пътънт, декът історіа бісерічеї поастре лп тімп de 25 анї, de стареа чеа ферічіт, че се лпкіпвеште прін ачеле кѣвінте. — Лпсътнареа ачеастъ скърть пътаї per parenthesim; ажвнгъ лпсъ Domнвле Редактор спре а въ есплika епігма віецъї морале а епархіеї поастре. Sapienti sat. — Тоцї крештінії, тоцї преоцїі ші проестошії бісерічеї ортодоксе ар требві съшї лптіпъреаскъ лп інітеле лор ачеле мълт кѣмпепітоаре кѣвінте, къчї еле лпфъцошеазъ сѫмнта ікоапъ, адевърълѣ фвndаментълѣ, прінчіпівл канопік ал бісерічеї ресъріт вліѣї, ал мълт калтніатеї бісеріче ортодоксе а ресъріт вліѣї, ші съ стървіаскъ неовосіт, кѣ тоате пътеріле сѫфлетешті, лп тоатъ кліна віецъї лор, а адвче повъцвіреа че кѣпріndѣ кѣвінтеле ачесте, пе кът атѫрпъ дела еї, ла лмпліпіре. — Бісеріка Ромънілорѣ есте ші інституцівпе сѫмнтъ ші пацїопалъ; еа аѣ фост ші ва фі пептрѣ еї първре вп ізвор de мънтвіре сѫфлетеаскъ ші скътълѣ чёл маї пътерпік ал пацїопалітъцеї, каре din лптвпечітea секвлілор барварі пъп' лп тімпії чеї маї поі аѣ апърат неамвл de хвпї ші de татарі, de тврчі ші алцї пъгѫпї. — Чел че ва лптinde брацвл інфірт спре аї ресфѫнце капоапёле ші аї ръстврпа темеліа, — пе ачела лпѣ ва детвпа врціа черівлві ші лпѣ ва блъстъма цепівлѣ пацівпеї. — Каре бісерікъ стреіпъ се лптетеазъ пе вп прінчіпіѣ маї кореспвпзъторіѣ лпвъцътърeї лві Хрістос, ашезетімптелор апостолілор ші але пърінцілор бісерічеї ресъріт вліѣї, пе вп прінчіпіѣ маї вман, маї фаворабіл десвотърeї, кълтърeї ші ферічіреї попорълѣї, маї ліберал, декът бісеріка поастръ?— Автопомїе ші репресептацівпе а попорълѣї лп тоате ратвріле віецъї! ачеаста есте парола секвлвлѣї. Dар пептрѣ поі ачесте пѣ съптѣ лъкврї повъ. Автопомїе ші репресептацівпе есте de 19 секвлі прінчіпівлѣ свпретѣ ал бісерічеї ресъріт вліѣї, лп тоате черкъріле актівітъцій сале, лп челе маї інферіоаре, прекът лп челе маї лпналте, лп адміпістрареа тътврор інтереселор комвне а ле бісерічеї, челор маї мічї прекът ші челор маї марі. Прінчіпівлѣ ачеста ліберал ал автопомієї ші ал репрессептацівпеї попорълѣї прін алецері ліберe *) лп адміпістрацівпеа тътврорѣ афачерілорѣ бісерічеї, de єзе ші пънъ 'п жос, есте кондіцівпеа ші гарантіа віецъї, а стрелвчітеї десволтърі, а марелві вііторіѣ ал бісерічеї ресъріт вліѣї. — De анї лптреці, декъпdѣ аштеаптъ бісерікa ортодоксъ а ромънілорѣ din Австріа кѣ віе перъвdаре лпкввііпцареа копчентрърії епархіелор сале сѫпт о Мітрополіе ромъпо-ортодоксъ. — Депвтъчівпіле din Бѣковіна пѣ аѣ черът дела лтпъръцію лпвоіреа ачеастъ кѣ маї пъцінъ dврере, декътѣ ромънії кореліціопарі din челелалте епархії, поі ашімdере пътърът зілеле ші óреле пъп' ла лтпліпіре, спержпdѣ, къ граціа лтпъратвлві пѣ ва лптързіе а копчede пацівпеї ромъне, — а къріea кредінцъ къ-тръ корона Австріеї аѣ фост ші ва фі пеклътітъ ка мълцїї чеї стѫпкошї каре о лпкопжоаръ — чеса че пѣ єаѣ рефъсатѣ пічї Артепілор католічї din Галіцїа, каре се бъкврь dе о Мітрополіе (архіепіскопіе) deосъвітъ, кѣ катедра еї ла Летверг, — кѣ тоате къ католічії Галіцієї аѣ din векіте Мітрополіе (архіепіскопіе) ла Летверг, ші къ лп Галіцїа сѣ афлъ пътаї о тѫпъ de Артепі полопізацї, лпкът Мітрополітвл лор пѣ паште атътea оі кѣвълтътоаре, кът кѣпіпde прін епархіеле ромъпе adec вп сіпгвр протопопіат. Че тісівпе таре ші мълцъмітоаре ва авea астъзі de лтпліпіт Мітрополітвл ромъпо-ортодокс; че кѫтѣ лптінсѣ dе актівітате лл аштеапть маї претътіпdепе. Dела ажторівл ші лпвълсвл съѣ вінефъкторіѣ, dела делътврареа тътврор педічілор пеферічіте але десволтърeї бісерічеї поастре, ва атѫрпа ші тѫптвіреа ачештіеа, ші лтвръцошареа ші епергіка спріжініре а капълві бісерічеї лор dекътрь кореліціопарії съї ші вінекъвълтареа черівлві ла лптрепріпdеріле сале. Міжлочіреа органісърeї тътврорѣ епархіілорѣ лві сѫпвсе, фъръ dеосевіре, пѣ dвпъ сістетвл лві Бах, — чі врмѫпd лпdетвнвл ші архіереаска повъцвіре а Авторістосвлві, dвпъ прескріереа Капоапелорѣ; -- пе баса автопомієї ші а репресептацівпеї попорълві. а Cinoadелор капоніче, регълате— етапчіпареа ші лптребвінцареа пътерeї морале ші інтелектвале а тътврор крештінілор фъръ dеосъвіре de ранг ші старе лп фолосвл бісерічеї — ачеаста ва фі маї лптъіѣ декът тоате сарчіна са. — Ші серітапа епархіа поастръ, — че заче десърцітъ de маіка бісерікъ, лъсатъ лп штіреа лві Dвmnezeѣ, пе къштатъ, лппекатъ лп тареа стреіністалві, ка о інсвл депъртатъ лп тареле Очеап, — ші епархіа поастръ, dвпъкът ам възът, пътаї dела Мітрополітвлѣ вііторіѣ ромъпо-ортодокс маї поате аштепта тѫптвіреа са, о асемепе органісаре Капопікъ, кѣ Cinoade періodіче, пътероасе, компвсе de прeоцї ші de мірепї, лібер алесе ші автопоме, Cinoade адевъраге, лп фііпцъ ші пѣ пътаї кѣ пътеле. — (Nътаї асемепе Cinoade ворѣ адвче лптре алтеле лпdрептаре ші ла жалвіріле челе dрепте а ле клервлві пострь, че de атѫта тімп се лппоескѣ пекоптепітѣ de кътрь ел ла локвріле кѣвепіте, фъръ лпсъ а фі фост пъп' акът бъгате лп сатъ.) — Ші Архіеревл ачела, каре ва пвпе лп фіпе ла поі ачесте лп лвкраре, ва фі привітѣ de кътрь епархіа поастрь, ка чел маї таре вінефъкторіѣ ал еї, ва адвна тоатъ драгостea, лпкредереа ші венерацівпеа църеї поастре, се ва zidi монвмент лп інітіле мълцъмітоаре а ле Бѣковінепілор ші пътеле сеѣ лп етерп ва фі de Dвmnezeѣ ші de оамепї вінекъвънтат. —

Domнвл Епіскоп ші Къпітап ал църеї, Есчелепца Са Евген Хакманп порпещте песте пѣціне зіле ла Віепа, вnde ва фаче dвпъкът лпкредінцеазъ атічії Преасф. Сале, пашії кѣвінчошї пептрѣ лптъріреа „Dорінцелор“ дрептъкредінчошілор. — Партіda „Dорінцелор“ асігвръ, къ акът кѣ прілежвл

*) Прін алецері, єар пѣ тотіцъріі ачестві векіѣ ашезътѫпт канопік прін dепвтірі арвітраре ші аша dарь певалабіле de катева персоапе dвховпічешті свпсе ші терорісате ші кѣ тоате ачесте тот пътаї одатъ лптр'вп веак de ові конкіемате, адекъ Комапdате ла о адвнаре Консълтативъ вопікъ лп фелівл сеѣ, адікъ мътъ ка тоці мълцїї, неавѫnd дрit ашї еспріпа алтімтере лп фаца преапътерпічілор ші северілор сѣперіорі врео опініѣпе dіферіть de почетапіа пещіаскъ, цінътъ деспре о каѣсъ бісерічеаскъ de кътрь вп професор „богослов“: декът пътаї прін тресътъріле кондеіълві ла сѣпскріереа пътелві пе вріквлѣ de апробаре ші пе фрѣтоаса адресъ de лавdъ ші мълцъміре пептрѣ — чіне се кѣвіне, ші апѣте пептрѣ тоате челе de фацъ, челе трекѣте ші челе вііторе, врѣте ші певрѣте. — Dвпъ дескатеріле ачесте згототоасе, елокvепте ші профѣпde се лпкѣвііпцъ адвпърі а сві тот пе вша ачеса пе каре лптрасъ. — Єар треаба требії ва апѣка деакъртезіълві пе вnde'ї дрѣтвлѣ маї скърт. — Nѣ крede кѣтва Domнвле Редактор, къ ачеаста саѣ лптъмплат поате лп оареші каре епархіе крештінъ ресъріteапъ; ферітаѣ domнвл, din потрівъ ачеаста се лптъмплъ, dе ші пѣ детълт, ва кіар лп апвл ачеста 1861, департе, департе, песте мълцї ші песте въі, лп алтъ парте а лвмеї, токмві лп цара Кінесілор. —

Лпсъ алтъ dатъ маї преларг деспре впеле ка ачестea ші алтеле dеасемепе. (Ашептът кѣ мълтъ dорінцъ Р.)

репаосърїї Патріархълъї Раіачічї, се вор лптърі ле Віена „de бънъ сеатъ“ тоате „Dopinцеле“ пън' ла вна, cocind шірї проаспете фоарте бине de ла Віена дела ън денътат ші тетврь ал клерълъї дрептъкредінчос. — Кът despre опініънea пъблікъ ші маї алес despre партіda паціональ а Бъковінеї, апої щіцї D. Редактор, къ еле сав еспрітат дешълт къ енерціа чea маї лъздавітъ лпкоптра „Dopinцелор.“ — Къ лпкордатъ атенціъне, dap ші къ сітцітіптеле челе маї дъреропасе ші вмілітоаре аштеаптъ тоатъ епархіа результатъл пашілор фъкъцї de къtръ проестошії поцрі ла Віена лп каъса ачеаста віталъ а бісерічеї ортодоксе а ръсърітълъї. — Ън тіреап.

Лъї „Pesti Naplo“ се скріе din Клъж $^{26}/_{14}$ Дечет. къ dекънd съпт опріте шединцеле комітетелор комітатенсе, dекънd жърналеле магіаре, съсештї ші ротъпештї аў маї тъкътъ, dекънd лънтъторії полі.ічї сав ретрас ла ватра лор каспікъ ші гъверпъл лп шединцеле сале секрете: de атъпчї есте ші віаца пъблікъ астфеліъ плінъ de контрадікції ші de лпкъркътърї de пъреріле ші пъзъеліле партіdелорь, de пънктърї de стаціънї ші фаптърї съвършіте, лпкът пътаї ачела ле тоате прічепе, каре къпоаште релаціънїле маї апроапе Dекъте орї се авzі ші четі, къ Консіліарії гъверпіалї лшї вор da dimісіънea ші сї съпт лпкъ тоцї лп офічіъ пъпъ лп zioa de астъзї, ші тотъшї ачестї Domnї аў вотатъ хотърштоареа репресептаціъне лп треаба dietеї арделепе. Ресігпаціънea Копт. Міко пъ а трас dънъ сіпе ресігпаціънea гъверпълъї, de ші лп 17 Dекетвре са пертрактат лп шединцъ ші ачеea ordінъчіъне а Капчеларіеї авліче, каре цінтеазъ органісаціънea Ардеалълъї пе о базъ маї гата повъ. Кът съпт de есплікат ачесте контрадікціънї? Сав скітбат доаръ опініеле? Nъ кредет. Каъса zаче адъпк лп релаціънї. Лп Трапсілванія есте лп легътърь о парте а къестіеї політіче къ ънъ шірь de астфеліъ de лптребърї сочіале, каре сът атаре лпіпреціърърї ші пъпъ ла óре каре пънктъ съптъ маї пондероасъ декът челе політіче. Лп Трапсілванія ексістъ о астфеліъ de пропріъ комплікаціъне а пъсечіънеї каре о въртоасъ пъшіре ар пътea фаче токтаї аша de періклоасъ ка ші еластіка прекаціъ, ші тотъшї есте тестекареа атъпdърора, каре поате съ пе ънореze зілеле поастре челе греле. Консіліарії de гъверпь къцеть, къ еї ка тетврії ънеї корпь пъ пътаї есекътів, чі ші консълтеторіь пріп репресептаціънea лор съптъ ка ші паінте міжлочіторії лптре тропь ші цеарь, сав къ барет пот офері din тітпь лп тітпь ла окасіънea фіекъреї лптребърї Маіестатеї Сале о ікоапъ кіарь а релаціънелор. Еї съпт конвінші, къ абзічереа лор лп тотепътъл ачеста ар пътea съ продъкъ о лпкъркътърь, каре пъ ар фі лп інтересъл пічї ънеї пріпчіп ші ар траце dънъ сіпе сітцітоаре реле. Посіція лор атърпъ дела лппреціърърї, еї лпсъ се вор цінea пъпъ атъпчї пъпъ кънd позіціъпea лорь аре ънь лпцелес. Е посібіле, къ dънъ вреокътева зіле еаръшї вор чіркъла фъімї de авdікаціъне, каре пъ вор терце лп деплініре, е къ пътінцъ, къ ръмънереа лор се ва пъреа секърь ші dънъ пъцінеле съптъмъпї ва ърта ешіреа лор. — Къ сънpетіі Комінї стъ лъкръл алтфеліъ; аічea сківбареа есте сігърь. Ънії аў ші dimісіопат ші фънгіаze пътаї пъпъ ла денътіреа челорь поі, алції аштеаптъ денънереа лор, ші пътаї ънії вор ретъпea din каъсе ка ачеле але Консіліарілор de гъверпь. Астфеліъ а терс десфіінцареа Комітетелор фърь zгомот ші демопстраціънї, пътаї лп скаънъл Харотсекълъї са фъкът копклъсе енергіче, каре de ші леа апълат гъверпъл, dар тотъшї пъ аў ърматъ алте тъсърї маї севере. — Лп тоатъ цара есть консъпанца пе din афаръ десткл de пачпікъ, асупра секърітатеї пропріетъцїї сав лптъмплатъ ічї колеа есчесе, лпсъ dънъ че Коптеле Крепевіл лп каъса Фелеагълъї а пъшітъ къ енерціъ, се поате спера тотала лпчетаре а ачесторь есчесе; къ лпчетълъ се конвінгъ фрацїї пострії ротъпї, къ гъверпаторълъ чель поь аре къ тълтъ маї лпсетпат лъкрь, декът съ спріжінеаскъ пъзъіпцеле комъністіче.“ — Мълцъмім лъї „Pesti Naplo“ de комплімепт.—Історіа къ Фелегълъ о възърът dintr'o кореспъпdіпцъ а лъї „Sieb. Bot“ ънde се зіче, къ локъіторії Сатълъї ачестъ аў тъіатъ пъdъреа Четъцїї Клъжълъї ші къ четатea a трімісь о комісіъне черчетътоаре, каре съ аскълте пе жъdеле сатълъї, каре лпсъ пъ са лпфъцошатъ ла Комісіъне; къ ачеаста търеацъ преварікаціъне de пъdъре а ърмат ла копклъсъл репресептаціънеї Комънеї Фелегъ, ші са мотіватъ пріп ачеea, къ локъіторії Фелегълъї аў ліпсъ de летпе, ші еї вреь съ факъ претепсіънї ші ла дрептълъ de посесіъне асупра ачелеї пъdърї; къ пъdъреа ачеаста аре ка ла 50 de погóне din каре сав тъіатъ треї пърцї ші летпеле сав къратъ лп сат; къ Екселепціа Са D. Гъбернатор спре лптпедекареа поълор акціънї de пътере а тріміс ла Фелег о компаніь de солдацї къ ън комісарій гъверпіалъ; къ треї dintръ лпdетпъторї съпт пріпшї ші dъшї ла Клъж. — Ноі апробът ші пе бъкърът de орї че тъсърь дрептъ спре скътіреа пропріетъцїї ші аверії привате ші копdетпътъ ачеста ші орї че алтъл лъї асетепea есчес, dар пе лпгрădітъ тотодатъ къ тоатъ пътереа асупра dedъкціънелор газетелор стръine, къ ротъпії ар фі петерпічї лп Патріа ачеаста, къ орї че акціъне віолептъ ар тіросі ла котъніст, ші къ орї че есчес патрат лп кътаре ші кътаре котънъ ротъпеаскъ, сар редъче ла лптреага паціопалітате.

Тот лъї „Pesti Naplo“ се скріе din Шоткята: лп $^{19}/_{7}$ Дек. са цінът съб прешединца D. Кънітап сънр. о естраордінаріъ адънаре цепералъ а комісіънеї Дістріктълъї Кіорълъї. Ел а dескіс шединца къ о къвънтаре, лп каре а лъпъdат о окіадъ песте активітатea de пънъ акът а дістріктълъї, ші а провокат комісіънea, ка съ лъкре къ тоатъ серіосітатea. Комісіънea а копклъс ъртътоареле: Dънъ че Маіестатea Са лтпъратълъ а dекіарат de репеціте орї сървътореште, къ е de парте de інітіа са чea пъріптеаскъ, а контопі церіле цінтоаре de короапа С. Стефан лп імперіъ, ші къ Автопотіа, ші іndепendінца Ънгаріеї лп лпцелесъл арт. 10 din an. 1790 атът кът атінце пътътаї сіпгъратічіле персоапе, чі ші органістълъ ші форта рецітълъї, вре съ ле сьсцінь dънъ есетплълъ глоріошілорь съї предечесорї; dънъ че лп ordінъчіънea din 21 Авгс. a dекіарат Маіестатea Са, а копкіета еаръшї dieta, комісіънea прівéште dарь стареа de акът пътаї ка ън період de трапсіціъне, ші ва інпліні пънъ ла deскідереа dietеї лп ачестъ касъ de акътъ естраордінаріъ лп лпцелесъл арт. 3 din an. 179$^{0}/_{1}$ ordінъчіънеле Маіестатеї Сале ч. р. апостоліче, ка кліропотълъї тропълъї dънъ сапкціънea прагматікъ, лпсъ къ ачел adaос, къ de ачі пъ ва ърта пічї о лецъітъ обліґаціъне спре dавпа конституціънеї, че са протіс Маіестатea Са, къ о ва сьсцінea певіолатъ.

Нотіце Діверсе.

— Dънъ кътъ се авde лп шединца din 29 Дечетвр. ар фі тълцъміт тоцї консіліарії de гъверпъ ънгъреште афаръ de копteле Nemeш.

— Се zіче къ тоцї атплоіацїї din Комітатълъ Четъцїї de Балтъ шіар фі dат dimісіънea din каъса къ са dісолват комітетъл.

— Атплоіацїї комітателорь de паціопасітате магіарь аў лпчепът din тоате пърціле a денъне сервіціълъ.

— D. Сънpетълъ Комітe Nопчea съ фіе промісь, къ ва рътъпea лп постълъ съь, деакъ вор рътъпea ші чеіалалцї атплоіацї комітатенzї ші din контрь ачестіа съ фіе проміс, къ пътаї атъпчї пот ретъпea, деакъ ва рътъпea ші сънpетъл Комітe.

— Кіетареа міністрълъї афачерілор стръine a D. Рехберг ла Венеція a dат апсь Віепezілор ла тълте копіектърї.

— Лп Тімішоарь сав жъdекат 5 indівізї пентрь кріта лесеї Маіестатеї de жъdекъторіа мілітарь ла педéпсь de о лъпь ші de doe лъпї.

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

(Urmare.)

George Popoviciu Par. 10 fl. Niculae Gaietanariu Neg. 20 fl. Niculae Moldovanu Neg. 5 fl. Alumni din Sem. Gr. Cath. Metropolitanu 48 fl. 40 xr. DD. Capitulari. Proffess. din Blasiu 186 fl. Iosif Baracu Par. 5 fl. Ioanne Navrea Negut. 5 fl. Alimpiu Blasianu Prof. 5 fl. Niculae Vladu Adjunctu 5 fl. Nicita Ignatu Off. 5 fl. Comuna Salva 5 fl. Augustu Longa 5 fl. Petru Maniu Consil. 5 fl. Ladislau Tomasi Translt. 5 fl. Sava Pop Barcianu Par. 5 fl. Servianu Popoviciu Consil. 5 fl. Spiridon Fetti Adjun. 5 fl. Petru Trutia Economu 5 fl. George Codru Adj. 5 fl. Gregoriu Maieru Econ. 5 fl. Petru Popescu Protpp. 5 fl. Amos Francu 5 fl. Basiliu Pop Harsianu Adj. 5 fl. Lazar Piposiu jun. 5 fl. Elie Vlasa Protp. 5 fl. Henzel Sebastian 5 fl. (Va urma.)

De лndрептат. Лптре Комітателе, лп каре са лптродъс лімба ротъпъ de лімвъ dікастеріалъ, есте ші Zapandъл, каре din грешалъ a ремас пемепціопат лп Артікъл „О репріпрівіре ла ап. 1861.

Редактор респъпzетор **Ioann Рацъ.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї dіецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнеа сефаче ла Сівіїв ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ кані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сівіїв есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръine пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Инсерателе се плътескъ пентръ днтжіеа ôръ къ 7. кр. пирял къ літере мічї, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 4. АНЪЛЪ X.

Сібіїв. 14. Іанъарie. 1862.

Timisióra 1-u Ianuariu 1862. *)

Ortodocsi'a nóstra si Carlovitiulu.

Unu cuventu ocasiunalu càtra romanii dreptu credinciosi din Austri'a.

Credu ca nu mai esiste romanu dreptu credinciosu in imperati'a Austriei, carui sa nu fiá cunoscute si semtîte fatalele urmari ale necanonicei si nefirescei nóstre legature de ierarchi'a serbésca din Carlovitiu.

Sant'a nóstra biserica, dupa cuventulu mantuitoriului, dupa invetiatur'a apostoliloru, dupa prescriptele concilieloru ecumenice — biserica popularia si natiunala, prin Carlovitiu devenise institutu de propaganda straina, si intr'o parte mare e inca sî adi unu monopolu de interese natiunale si materiale straine.

Asia nu mai póte remané!

In politica si preste totu in cele lumesci — póte unulu sî altulu sa aiba dreptu de a dispune cu noi dupa arbitriulu sî interesulu seu, cu noi cei materiali si trecatori, prin puterile sele materiale sî trecatórie; dar in biserica, unde omulu apare — nu ca supusu, ci ca crestinu liberu, ca spiritu, aci numai orbi'a sî ticalosî'a nóstra propria a pututu sî mai póte sa ne subjuge voiei, interesului sî capritiului strainu!

Voi'a nóstra, interesulu nostru celu sufletescu, dorinti'a nóstra cea prea legitima — aceste d'in plansorile si petitiunile cele multe, ce de vreo 30 de ani incóce facuramu in acésta privintia, sent destulu de cunoscute tronului, patrieloru nóstre diferite si gubernieloru loru, ba sent cunoscute — sem cunvinsu — si coreligionariloru nostri frati serbi.

Diet'a ungurésca din 184⅞ in articululu seu de lege XX. § 8 luase intr'o parte o notitia provisoria despre aceste, dar — fàra resultatu.

Gubernulu imperatescu, anume celu mai pocitu alui Schwarzenberg — Bach, precandu in organulu seu de publicitate „Oesterreichischer Correspondent“ d'in 28 Martiu 1851 Nr-85 refusà cu indatinatulu seu cinismu numerósele nóstre petitiuni sî plansori politico—natiunale, la urma nu putú marturisí, ca pretinsiunile nóstre in privinti'a bisericei sî scóleloru nóstre, anume rugarea nóstra pentru despartîre de ierarchi'a sêrbésca, in privinti'a aministrativa!, sî pentru infiintiarea unui sinodu generalu romanu, este deplinu drépta sî intemeiata, sî póte asteptá deslegare multiamitória.

In fine insasi maiestatea sea prea induratulu nostru imperatu ne asecurà prin altisim'a sea resolutiune d'in 27 Sept. 1860, data la rugarea celoru trei consiliari imperiali romani, cumca nu e incóntr'a restaurari metropoliei nóstre natiunale, asiadara despartîrei nóstre de Carlovitiu; asemenea in altisimulu autograf u d'in aceeasi dî càtra patriarculu Raiaciciu demandà maiestatea sea prea gratiosu, cá d'in tienendulu sinodu sa se faca propusetiune motivata prin canóne — spre multiamirea lipseloru si intereseloru ale romaniloru; ear in puntulu alu treile, totu in acestu preainaltu autografu se enuncia lamuritu, ca romaniloru d'in diecesele Aradului, Timisiórei sî Vêrsietiului debe sa se concéda cuvenita representatiune la congresulu natiunalu.

Ba chiaru si celu mai mare antagonistu alu nostru, decurendu repausatulu patriarcu alu sêrbiloru — recunoscuse in prochiamatiunea sea d'in Maiu 1848 dreptulu romaniloru de a avé metropoli'a loru natiunala, sî promisese a ne partiní realisarea acestui dreptu; dar durere, ca nu-si tienù promisiunea, dupa cum de comunu d'intre archipastorii nostri sêrbi mai nici unulu nu afla de lipsa a-si tiené vorb'a data romaniloru!

Noi romanii dreptu credinciosi d'in Austri'a, in numeru de dóue milióne de suflete, putemu dîce, ca mai bine ca de unu seculu si jumetate sentemu — de si nu dupa dreptu sî dreptate, dar in fapta — fàra metropolitu; unu lucru precâtu de daunosu pentru propri'a desvoltare sî fericire a poporului romanu, pre atâta de stricaciosu in consecintiele sele pentru statulu publicu séu patri'a intrégà; càtra acést'a unu lucru cu totulu anormu in biseric'a nóstra.

Pana la anulu 1848 archiepiscopii Carlovitiului, carii intr'o fórte micutia sî precaria parte se alegéu si prin concurinti'a romaniloru, purtau si titlulu de mitropoliti ai „Natiunei Romane“; ear' dela acelu anu incóce, de candu archiepiscopulu Raiaciciu prin o adunare de poporu curatu serbésca se prochiamà si prin monarcu se recunoscu de patriarcu, elu depuse chiaru si acelu titlu, numinduse acumu — pre catu sciu eu — „patriarculu tuturoru serbiloru, bulgariloru si alu Iliricului.“

Deci repausandu acumu patriarculu serbiloru, Baronulu de Raiaciciu, carele de si nu dupa dreptu si dreptate, nu in intielesulu santei scripture si alu canóneloru, dar' prin poterea luata dela stapenirea lumésca si pe temeiulu fiptiunei politice, cá cumu densulu aru fi fostu si alesulu romanilouu, in fapta esercea drepturele cuvenite mitropoliei romane, fara inse a implini si datorintiele aceleia, — sum convinsu, ca in totu dreptu credintiosulu romanu desteptu si onestu trebue se se nasca intrebarea: „Ce se faca, cum se se pórte romanii fatia cu obvenind'a nóua alegere de patriarcu, ori archiepiscopu si metropolitu alu Carlovitiului?“

Combinandu eu acésta intrebare serióse, cum merita ea, si consultandu-me asupra ei si cu alti barbati de autoritate si competintia, aflu de lipsa a comunicá aice parerea, ce-mi formaiu in acésta privintia, lamurindu-o pe fatia fara tóta reserv'a.

Eu socotescu, ca alegerea pentru scaunulu vacantu se va face cá pana aci, adeca in conformitate cu §. 63 alu rescriptului dechiaratoriu din a. 1779, va se dîca, prin congresulu „NATIONIS ILLYRICAE.“ Se póte ca alegerea se remana strensu lenga privilegie si rescripte, desemnandu adeca numai archiepiscopu si metropolitu, pe carele apoi grati'a monarchului l'aru insestr'a earasi cu titlulu de „Patriarchu“ Pentru noi totu atata. —

*) Ni sa trimisu de insusî D. Autoru. R.

Deci se vedemu cine, si cum este chiamatu a luá parte la acésta alegere, — firesce dupa normele anormale de pana acumu, fiendu ca alte le deocamdata nu avemu, precumù nici sperantia de a esoperá atari pe usioru.

Mai naintè de tóte oserbamu, ca dieces'a Transilvaniei si cea a Bucovinei, de si Carlovitiulu pretinde, ba si deprinde intru catuva asupra loru supremati'a metropolitana, la alegerea acésta nu iéu parte de feliu; pentrù ca, de si la actele de alegere din anii 1790, 1837 si 1842 fusesera chiamati si episcopii din Ardealu si Bucovin'a, dar' nici in lege nici in fapta nu se afla urma, despre participarea loru la acele alegeri, apoi si acelu faptu istoricu, ca la alegerile din anii 1744 si 1749 Brasiovulu tramisese cate doi ablegati, fù si remase fara totu efeptulu posit vu de dreptu; de unde urmédia, ca supremati'a Carlovitiului acestoru diecese romane, cu mai multu cá unu milionu de romani, e curatu impusa si sustienuta cu puterea, fara nici unu temeiu de dreptu politicu ori canonicu; de unde se intielege, ca continuarea ori perenarea acestei anormitati, acestui abusu violinte, ar' fi unu pecatu strigatoriu la ceriu — mai alesu pentru romanii, carii sar' invoi si ar' conlucrá la ea.

La alegerea capului metropolitanu din Carlovitiu concurgu urmatórele siepte diecese: a Aradulu, a Baciului, a Budei, a Carlstadtului, a Pacratiului, a Timisiórei si a Versietului, precum si archidieces'a Carlovitiului.

Aceste diecese tramitu tóte la olalta 75 de deputati alegatori, 25 din cleru, 25 din militia si 25 din civili, carii toti formédia congresulu „Nationis Illyricae.“ Alegerea acestoru deputati se face prin diecese sub conducerea si supravighiérea episcopiloru, carii prin urmare, anumo in privinti'a clerului si civililoru, au ocasiune a esercita cea mai deplina incurgere la acestu actu momentosu. Dar' acésta anomalia — tréca, ducasa, inse se vedemu cum se repartiescu acesti 75 de deputati asupra sengurateceloru diecese.

Dieces'a Aradului alege 3 din cleru si totu atâti din civili; dieces'a Baciului 3 din cleru, unulu din militia si 4 din civili; dieces'a Budei 3 din cleru si 2 din civili; dieces'a Carlstadtului 3 din cleru si 10 din militia; dieces'a Pacratiului 4 din cleru, 6 din militia si 3 din civili; dieces'a Timisiórei 3 din cleru, 1 din militia si 4 din civili; dieces'a Versietului 3 din cleru, 2 din militia si 5 din civili; in fine archidieces'a 3 din cleru, 5 din militia si 3 din civili.

Asiadara diecesele mai mari si locuite de unu milionu de romani, adeca dieces'a Aradului cu vre o 440,000 de suflete, a Timisiórei cu vre o 400,000 de suflete, si a Versietiului totu asia de mare, aceste 3 diecese ce cuprindu mai multu cá jumetate din intréga provincia si poporatiune, ce iea parte la alegere, abie sent representate la actulu alegerei nici cu atreia parte din intregulu numeru alu deputatiloru. Anume dieces'a Aradului, carea are celu mai mare numeru de romani si celu mai micu de serbi (cá la 4—5000) ea se representa numai prin 6 deputati; a Timisiórei, sub carea sentu impartiti cá la 300,000 romani, se representa cu 9 si Versietiulu, ce numera sub sine mai multi români, si abea vreo 40—50,000 de serbi, se representa cu 10 deputati la congresulu „Nationis Illyricae“, incatu déca romanii la alegerile de deputati, ce se facu in aceste diecese, s'ar' respecta deplinu, dupa cea mai strensa dreptate, ei totusi in totalitatea loru de peste unu milionu de suflete, n'aru puté fi representati decatu cu vre o 15 barbati de ai sei; in fapta inse neci odata pana acumu n'au fostu representati la congresele dein Carlovitiu cu mai multi decatu 5—6 membrli, fiindu ceilalti pana la 70 de deputati serbi, asiadara representantii minoritatii serbesci cam de 900,000 de suflete.

Bine, dieces'a Aradului de 440000 suflete — cu 6, — a diecesà Budei de 40000 suflete — cu 5, — a Pacratiului de vre o 100,000 suflete — cu 13, dicu treisprediece membri representate dupa normele custatóre la adunarea dein Carlovitiu, ori nu e acésta o satira, o ironia in sant'a Biserica! ori nu sémena acésta, cá ou cu ou, cu representatiunea politica a natiunii romane d'in Ardealu pana la a. 1848, o representatiune adi condamnata de tóta lumea si desavuatà prin insusi imperatoriulu!

Déca omulu cu minte si cu consciintia combina mai adencu acésta ironica representatiune a romaniloru aci in congresu, si iea in consideratiune, cum cà cam totu asia de ironica e representatiunea nóstra si in celelalte sfere bisericesti, nu póte a nu deveni la supunerea si credinti'a, cà, decumva autorii, normatorii si sustienetorii aceleia nu voru fi fostu; ori nu sentu condusi de celu mai spurcatu spiritu alu nedreptatii, ei cu buna séma 'si voru fi facutu calcululu numai cu privintia la serbi, lasandu pe romani la o parte, in voi'a loru libera, de a-si cauta ei insii de sine, candu 'si voru deschide ochii si le va veni bine.

Acésta mi-se pare a urma chiaru si din nomenclatiunea „Nationis Illiyricae“; pentru ca, dupa cumu tóta lumea scie, romanii nici candu n'au purtatu numele de iliri, nici u'au formatu parte intregitória a natiunei ilirice ori serbesci. De alta parte si aceea e adeveratu, ca proprie nici serbii nu sentu „Iliri“ si ca in seculii trecuti — dupa cum vedemu din o multime de acte istorice, sub „Iliri“ se intielegeau iu Austri'a popórele ortodocse peste totu; dar' pare-mi-se aci regimulu bisericescu facù cu nomenclatiunea de „natiune ilirica“ chiaru asia escamotagiu in favórea natiunei serbesci, cá si regimulu tierei dein „Ungari'a“ si „natiunea ungarica“ in favórea sementiei magiare!

Fia cum va fi, atata e securu; ca omu cu minte si de omenia nu póte afirmá, cum ca in congresulu „Nationis Illyricae“ ce dupa rescriptulu dechiaratoriu e chiamatu a alege pe archiepiscopulu si metropolitulu Carlovitiului, cele dóue milióne de romani ortodocsi din imperati'a Austriei — ar' fi càtu de càtu representate, cu atatu mai putinu dupa dreptu si dreptate, cuviintia si santele principie ale bisericei. Deci dara unu crestinu bunu nici aceia va afirmá, cumcà acelu archiepiscopu si metropolitu, ori patriarchu — dupa canóne, dupa adeveru si dreptate — aru fi metropolitulu romaniloru si aru avé potestate legale asupra loru.

Din tóte acestea dupà cuprinderea mea resultà, cà romanii au totu cuventulu si cea mai santa datorintia catra sine si fericirea sea, cá, déca s'aru cere se concure si ei la alegerea noului archiepiscopu si metropolitu, ori patriarchu dein Carlovitiu, acésta ei se o faca de buna-vóia (sila fisica aci nu póte esiste) numai asia, déca li se va concede tuturoru, adeca si celoru din diecesele Transilvaniei si Bucovinei, si celoru dein a Aradului, Timisiórei si Versietiului — unu dreptu proportionatu si intru tóte conformu cu alu fratiloru serbi, altmintrea nici decumu.

Deci déca prin grati'a imperatului, in urm'a nenumerateloru nóstre plansori si rugari, ce voru fi diacendu si acum sub pulberele cancelarieloru centrale, ni s'aru face deplina dreptate, atunci noi — credu cà ne-amu servi de voturele nóstre precumpenitórie — spre a ne alege metropolitulu nostru propriu, natiunalu, lasandu fratiloru serbi in liber'a loru voia de a'si alege ei siesi capu bisericescu, patriarchu ori metropolitu — dupa placulu seu, si realisandu in acestu tipu candva despartirea administrativa a ierarchiei nóstre de cea serbésca, fiindu-ca intentiunea si dorinti'a nóstra nici a fostu nici póte fi, cá se domnimu noi prin maioritatea nóstra asupra altora, precum domnira si domnescu ei cu minoritatea de seculi asupra nóstra.

Firesce, ca mai bine, mai potrivitu si mai folositoriu ar' fi, déca grati'a imperatului ar' decretá de locu in fapta acésta despartîre, si ne-ar' convoca pre noi romanii dein tóte diecesele nóstre dein monarchia spre a ne organisa ierarchi'a, diecesele si scólele nóstre, si a ne alege metropolitulu nostru. Spre astfeliu de gratia inca ar' avé altisimulu locu — mai vertosu dein partea diecesei ardelene si aradane — destulu de momentóse sustrate, si eu sem convinsu, ca preademnii capi ai acestoru diecese n'aru lipsi a face si mai departe tóte cate s'ar' recere spre ajungerea acestui maretiu si santu scopu.

In fine, déca, fara a ni-se face intr'una séu alta forma dreptate, unulu séu altulu dintre noi prin influinti'a episcopi'oru ar' fi chiamatu a luá parte la alegerea patriarcuului ori metropolitului dein Carlovitiu, eu credu cumca ar' fi o mare sminta, ba chiaru pecatu a urma unei atari chiamari; pentruca dupa sperinti'a de tóte di'ele neamicii nostri, de cari avemu cata frundia si érba, chiaru asia ar' apuca a demustra inaintea lumei, cumca patriarchulu serbescu e alesu si prin representantii romaniloru, si asiadara are suprematia legitima si asupra loru, precumu âi vediuramu de curendu intarindu. cumca unirea Transilvaniei cu Ungaria s'a facutu cu invoirea romaniloru, fiindu ca la diet'a transilvana dein a. 1848 intre 350 de magiari luara parte si vreo doi romani!

Ear' neluandu romanii nici cata parte la alegere in Carlovitiu resultatulu va fi dupa socotél'a mea:

1. Ca alesulu altiste serbescu nu va avé de feliu cuventu, dé a'si aroga suprematia peste romani; si — póte se va si sfii de lume si teme de Ddieu a usurpá un'a cá aceea.

2. Noi amu fi aratatu inaintea lumei si a cuviosului nostru imperatu. cumca dóue milióne de romani, crestini buni si supusi credinciosi, sentu fara regimu si representatiune suprem'á in sant'a loru biserica; cari impregiurari tóte prin natur'a loru cea impunetória, mi-se paru prea calificate, de a ne apropia si conduce la scopulu vechieloru nóstre prea legitime ofta:i si dorintie, adeca la total'a despartire administrativa a bisericei nóstre natiunale de cea serbésca natiunala.

Andreiu de Mocioni.

Sibiiŭ. Nŏŭ deputitŭlŭ Consiliariŭ de Kŭrte din partea Naţionalităţii unguresti D-l. Stefanŭ Horvatŭ aŭ trecutŭ în zilele trecute prin Sibiiŭ kătră Viena spre ocupareа postului seŭ. Despre deputirea unui Consiliariŭ romînŭ la Kŭrte nu se aude nimicŭ, de şi locului Consiliarului romînŭ de Kŭrte într'un timpŭ cam vădŭitŭ ku totŭ alŭ Consiliariului de naţionalitate ungurească. Noi amu intesŭ konvinşi, kă în interesul reţitului este a reîntreţii şi postul unui Consiliariŭ romînŭ de Kŭrte, kăci prekutŭ reîntreţirea postului Consiliariului ungurŭ aŭ fostŭ pericesariŭ; ne atutŭ şi deplinirea postului Consiliariului romînŭ este pericesariŭ. Noi; kund scriemŭ aceste, nu vierdemŭ dinaintea ocilorŭ aceea; kă amu deplinitŭ Ardelenii, şi scriemŭ despre Ardeal, de aceea sperutŭ, kă tot Patriotul discretŭ ne înţelege bine, şi este de prisosŭ. —

Fŭgăraş 8 Ianuarie. În ziua de astă nouă dupŭ serviciul Dumnezeesc, la care aŭ luatŭ parte şi Ilustr. Ca D. Supremŭ Kăpitan, ca adjutant personalului districtual Fŭgăraşului, al naţionalităţii, al Kotului bisericesc greco ortodoxe şi alte corporaţiuni şi a felicitatŭ pre Ilustritatea Ca D. Supremul Kăpitan, care ia primit kă cea mai cordială prevenire. Sutŭtŭ în ziua de Bototeză şi în presera zilei onomastice a Predemnului nostru kăpitan supremŭ oruşenii kondusŭ de jude cercual de Gretoiŭ, jude onidan Barabaş şi de membrii ceialui titiarilorŭ romînŭ fukŭr cu kondukutŭ mareţŭ kă fakle şi kă mesikŭ, care esekutŭ cele mai alese piese romînesti, supremului nostru Kăpitan, şi se ţinu o oraţiune prin Advocatorul Leiku, la care a respunsŭ Ilustritatea ca kă obicinuitaĭ fidelitate mulţumindŭ pentru onoarea, ce i se fuku şi sfătuind pe tot poporul cu vieţuiaskă în frăţietate, şi adevărata konkordie între sine. Dumineku dupŭ finirea kultului divinŭ, la care earăşi asistŭ Ilustritatea Ca kă toatŭ familia, se fukŭr felicitările pentru ziua onomastikŭ de toate notabilităţile oraşului nostru, care voiru al onora. Şi aşa petrekurut sărbătorile în pace şi în mulţumirea sufletească, ceea ce nu se pare kă ar neodihni inimile părinţilor este acentaţia jăndarilor *) în ajunul kărei ne aflătŭ. H.

„Reforma“ despre Statul ceh nou al Romînieĭ.

În Viena ese sub redakţiunea celebrului bărbat Wisselka, kare dupŭ kum zice „Ost Vest“ în toate kestiunile, afară de cea germanŭ este federalistŭ, în jurnal sub numele „Reforma.“ Acestŭ jurnalŭ kuprinde în sine un articulŭ lukratŭ kă o aţeriime şi kuprinsŭ despre Romînii. Noi împărtăşimŭ dupŭ „Ost Vest“ următoreaua lui, kare merită o seriosă luare aminte, şi sunŭ aşa:

„Statului celui nou al Romaniei stŭ fuţişŭ kiar naintea okilor periculoasa neînţelegere. Pe terenul Austriakŭ, neîmplinit mărginind kă Moldavia şi Romînia, vecinică ka la 3 milioane de romînĭ, karii în untereа lecii patrii skrise de Dumnezeŭ în inimă, ce este mai puternik decît toate sentimentele politice, pustréze cele mai mari simpatii pentru fraţii lor de dincolo. Ei se împărtăşeskŭ de toate reminiscenţiele şi speranţele, ei simţeskŭ toate vătămările acelora. Nu se poate închipui, nici prin vreo doktrinŭ politikŭ delăturа, ka repaustereа unui statŭ naţional romînescŭ cu nu fakŭ asupra romînilor austriaci cea mai puternik apăsare. Ka cu se lukre împotriva periculositatei acestei apăsări, nu e de ajunsŭ, ka Austria cu kuncadŭ romînilor cŭi deplina îndestulire a vieţei lor politice naţionali. Ei nu vor fi îndestuliţi kă aceasta, deakă altureа va dura sistema cea veki, deakă Austria înzăpuşi libereĭ Romîniei o va konsidera kă nefavor, li va pune nedrepte în kale, deka se va închina stărei Alteţei turcheşti şi va vătăma visul drepturilŭ al poporului. Austria trebue cu rukunoaskŭ sinceră Romania, cu o spriginească mai amikabile; politika austriakŭ trebue cu ţinteaskă întru'aколо, astfelŭ a kuştiga statul acest nou pentru cine, ka întreaga populaţiune romînă, kă toate kă se despărte politiceşte, totuşi cu se poată privi în referinţa naţional şi social ka unită.

Aceasta ar avea cu fie neste tot politika Austriei dealungul konfiniului turcescŭ. Atunci se vor skimba akolo feriţe şi repede relaţiunele. În vreme ce noi aktu în ţinuturile acele avem lipsă de korpuri de observaţiune prescumpe şi trebue cu stăm nekontenit la vedere, vom şti atunci tot întîmplul konfiniŭ asemenea prin amiciţia popoarelor.

Atunci se va putea îndeplini multŭ din aceea, ce ca neglesŭ de seculi, atunci va înfiinţa Austria într'unŭ modŭ apreciatoriŭ şi nobil mareа kiemare, a fi unŭ asilŭ al popoarelor şi a ţiinţei kulturа.

Notiţe Diverse.

— Maiestatea Ca împăratul a plecat în $^{8}/_{20}$ Ian. la 9 óre dimineaţa în cea mai bunŭ sunătate dela Venetia kătră Viena şi se aştepta tot în ziua aceea sosirea Prelaţilor în Viena.

— Membrii Universităţii susenti conchemaţi pe 1-a Febr. k. n.

— Se vorbeşte kă archidska Rainer ar fi decignat de palatin al Ungariei, kare ar fi o concesiune mare pentru partida konstituţională în Ungaria.

— În Ardeal sau înfiinţat trei tribunale speciale, a kăror problemŭ este a judeka asupra unor krime speciale. „M. Saitó“ zice kă tribunalul pentru komitate şi scaunele sukuseşti este în M. Oşorheiŭ, earăş pentru fondul reiŭ ca dat kompetinţa Magistratului şi judekătoriĭ scaunali din Sibiiŭ. Tribunalul de apelaţiune este tabla regească, şi Universitatea susească, earăş instanţa de pre urmă guberniul. Aceste judekătorii aŭ nuşit în viaţă în 10 Ianuarie k. n. De kompetinţa acestora ţin krima de leasa Maiestate, luarea de parte la astfeliŭ de krimi, vătămarea membrilor kasei înfiinţărilor, krima turburării linişteĭ publice, krima de rebeliune şi răsvrătire, unele silvii.

— Asupra Komitatului Cetatei de Baltă şi ai scaunului Cikului nu aŭ dat dimisiunea.

— Renumitul istorik Salai Elek vorbeşte în „M. Ors.“ despre posiţiunea, ce se kuvine Neiopalităţilorŭ în Ungaria, dupŭ kare ele ar avea drept în skoală şi biserikă ună nostra, apura şi înaintea intereselе naţionale, însă cu nu iaie o posiţiune, ce ar duce la separatismŭ.

---

*) La romanî a fostŭ cea mai mare nevinovăţie, deakă vinovăţia a fostŭ esklusă dela miliţie. Romînul, kare totdeuna a arătat alipire şi kredinţă kătră tron, nu poate cu se faeţe deakă al ajunge soarta, ka cu iaie puşka sau alta armă spre apărarea Patriei şi gloria tronului. P.

— Фостъл Конс. de локъцііпцъ ші референт ла Комісаріатълъ провінціале Густав Гроіс а примітъ ын $^{18}/_{6}$ Ianuарів кондъчереа Комітатълъ Колош ка administrator.

— Маі мълте журнале не ынштііпцезе despre adъnapea аша нъмцілоръ конservатівї векі, каре сай ынтъмплатъ ын $^{13}/_{1}$ Ian. ла Конт. Апопі ын Карлсберг ші dъnъ о консълтаре ар фі dечіс, ка съ іесе наінтеа лъмеї къ ын програмъ, а кърої пънкте de кънетепіъ сънт ъртътоареле: Съ се рестітъе референцеле de дрептъ ынтре Короанъ ші попълї din нънктълъ de стаціъне наінте de 1848, адекъ короана съ аібъ нътере абсолътъ ын афачериле ресбеліче ші мілітаре, ын фііпца маі ынпалтъ а фінанцелоръ, ын афачериле котерціалї ші стръіне. Дрептъріле dietei ынгъреші челе наінте de 1848 ар фі съ се транспънъ ла тоате dietele імперіълъї, фіреште къ атънчі ар требъі съ се ревоаче конституціъпea din Февръріе ші diплома din Октомвре. — Маі наінте de тоате ынсъ требъе делътърат прінчіпіъл ынеї репресентаціънї імперіалї чентрале. Тоатъ провінція ар требъі съ прітеаскъ асъпра са ын хотъръре квот de контрібъціъне ші ын нътер de рекръці, че требъе съ престеze; deакъ короана ар авea ліпсъ de маі мълтъ, атънчі съ чеаръ ачеаста dela dietъ.

— Прекът се авde шedinцеле касеї de жос ын Сенатъл імперіал ын се вор deскide ын 4 Февр. кът ера хотърът, чі се вор атъпа нънъ ын ва іспръві комітетълъ de фінанцъ лъкъріле сале. О. D. П. врea съ леце ачеаста атъпаре de стадіъл чел ноъ, че аъ ынтрат ын квестіа ынгъреаскъ.

— Се ворвеште къ актеле атінгътоаре de лімва ромънъ ка офічіоасъ ын dістріктъл Фъгъраш ълъї ші Орашъл Хацег сар фі тріміс dela канцеларіа аълікъ ла гъвернъ, ка съ'ші dé опініънea. Оаменіі сънт ынкордаці а шті, кът се ва еспріма гъвернъл чел ноъ ын каъса ачеаста.

— „Wanderer“ врé съ штіе din ізвор секър, кънъ сар лъкра акъта пентръ денътіреа Архідъчеї Райнер ка палатінъ, чі ка локъііторіъ ал Ънгаріеї, ші ачеаста алецере ар фі къзът пентръ ачеа асъпра ачестъї Архідъче, пентръ къ ел ъ ціне нічі de о партідъ, каре ар фі ынаінте преокънатъ прін врean програт. Ел dаръ ар нътea фъръ парціалітате есатепа тоате ші апоі а фаче Domнълъї съъ ынпъръtеск dънъ счіінца ші конпосчіінца са астфеліъ de рапорт, че і сар ведea маі потрівіт інтереселор dінастіеї ші але церії.

— Despre проіектата кълъторіъ а Маіестатеї Сале ымпъратълъї ла Ънгаріа се ворвеште, къ о денътаціъне de магнаці ар авea съл інвіте спре ачеаста кълъторіъ ші тот одатъ се ва dъче ші Локъііторіъл Конт. Палфі ла Віепа, ка съ факъ М. С. рапорт despre старea Ънгаріеї, дела каре апоі ва атърна хотъръреа М. С. ын треаба ачеаста.

— Шedinцеле касеї de сас ын сепатъл імперіал се вор deскide ын $^{28}/_{16}$ Ianuар. ла 11 óре.

— Се ворвеште къ din тоате пърціле вin ла Міністеріъл de фінанце планърї despre операціъпеле фінанціалї, каре ынсъ ын кънpind алта, декът ын калкъл сімпліс кът ынтрън шір de анї съ се desфакъ даторіа статълъї, вітъndъ проіектанцїї къ ачі е ворва, кът съ се къштіце банї гата ын чел маі скърт тімп. Dънъ „Sieb. Bot.“ планъл D· Магер din Брашов ар фі афлат ла Міністеріъл de фінанцъ апрецъіреа кънііпчіоасъ.

— Журналеле магіаре ын даъ кредінцъ штіреї despre о declегаре фаворітоаре а квестіънеї ынгъреші аша прекът ачеаста саъ desфъшъратъ ын „Vaterl.“ Mag. Ors. ынтреабъ, къ de ынde а скосъ журналъл ачела ачеаста квтезатъ ші непосібілъ штіре, апоі зіче, къ нічі ел ъ ціне къ непътінцъ, ба dънъ кът се паре, лъндъсе референцеле політіче але Монархіеї ші Европеї ын квмпъніре, ар фі таре посібіле, ка declегареа ынтребареї ынгъреші съ се черче, ел креde къ ші М. С. дореште ынпъкареа ші ъ денеагъ посібілітатеа, къ о пре́лналтъ dечізіне ар ынаінта комплапареа, ынсъ ъ се ынвоеште къ міжлоачеле ші модълъ комплапъріі пропъсе de „Vaterland.“

— Лъї „Mag. Ors.“ се скріе din Клъж къ dела канцеларіа аълікъ трансілванъ вin тот маі мълте ordінъчіънї скрісе ын лімва цертанъ кътръ гъвернъ, астфеліъ кът ачеста се фаче тотъ маі цертанъ, пънъ че azi мъне ва фі о адевърат локъціінцъ.

— Ла плекареа Маіестатеї Сале din Верона саъ фъкът марї demonстраціънї din партеа трънелор, че гарніsoneазъ аколо. Еле аъ формatъ фъръ dесесбіре de арматъре, de градъл мілітар ші de націоналітате dea лънгъл дрътълъї ферекатъ спаліре ші кънd а трекът пре dinaінтea лор ымпъратъл, еле лаъ салътат къ вівате ентъсіастіче ын тоате лімбеле.

— Dънъ кът се скріе лъї „Sieb. Bot.“ din Елісаветополе ын шedinца din $^{13}/_{1}$ Ianuарie са хотърът къ маіорітате абdікареа атлоіацілор Албеї de сас. D. сънр. Комітe ъ са альтърат ла ачеаста абdікацізне.

— Dънъ „Cronst. Zeit.“ а фостъ аколо ын 2 ші 8 Ianuар. кътръ 4 óре dімінеаца ші ½12 поаптеа ын кътретър de пътънт ънор.

— Тот ачеаста газетъ зіче, къ ын Віепа се лъкръ о лецe електоралъ пентръ Dіета Трансілванієї, ла каре се ціне ын ведere репресептанцізнеа інтереселор. Планъл de a ынпърці Ардеалъл ын теріторії націопале ынкъ се маі съціне.

— „Ost Vest.“ ne ынпъртъшеште къ ч. р. посте се вор десфііпца ын Ромъніа ші се вор ынфіпца посте пътънтене, дрепт ачеea атлоіацїї посталї австріачі ар фі къпътатъ вокацізне а прімі сервіце аколо съъ кondіцізнї фавораbіле.

— Тот ачест журнал ne ынштіпцеазъ, къ dънъ о веste бънъ ын нънкт din петіцізнea словачілор сар фі деслегат фаворіторіъ пентръ еї, къчі Маіестатеа Са ар фі анълат ordінъчізнea, dънъ каре ші ын ціmпасіеле словъчешті съ фіе лімва ынвъцътънтълъї чea магіаръ.

— Dіета Пръсіеї са deшкісъ ын $^{2}/_{14}$ Ianuарів ла 12 óре dімінеаца de ынсъш рецеле.

— Маіестатеа Са ч. р. а декорат пе Архідъка Райнер ын рекънпоштіінца мерітелоръ сале къ кръчea чea таре a ordълъї С. Стефан.

— Ла Канчеларіа трансілванъ аълікъ съ се фіе съвършіт лъкръріле ын прівіінца органісърії істіцієї пентръ Ардеал ші се аштеаптъ чътаї реліптоарчереа Маіестатеї Сале, ка съ се аштерпъ спре санкціонаре. Despъцірea жъстіцієї de administрацізне съ фіе еквнчіатъ ші ын комітате.

— Квестізнea сърbеаскъ фортеазъ ын евіектъ de репеціте desбатерї ын консіліъл міністеріалъ. Хотърърeле конгресълъї din Карловіц аъ съ се маі черче одатъ ын Канчеларіъ, ка апоі се съ поатъ аштерпе Маіестъцїї Сале ын проіектъ.

— Dела прітателе Ънгаріеї са фъратъ ын zіoa de Боботеаza католічілоръ dънъ P. Naplo нънъ а фостъ dънсълъ ла прънzъ 40 de мії фіорінї ын галбенї ші кръчea чea таре a ordълъї С. Стефан.

— Четім ын „Ост-Вест“ ъртътореле: Прекът ам ынцелесъ ъ са datъ ын zіoa de крецізнъ, апълъ ноъ ші Боботезъ солdацілор ромънї din реціментъл Александръ, че гарніzioneze ачі, каре фак маі жъмътате din фечорії реціментълъї ші ціnъ атът de релігізнea греко-ортодоксъ кът ші ънітъ, прін ъртаре de рітъл оріентал, ліченціъ а мерце ла бісерікъ, de ші съпретъл komandant мілітар а фост рънdъіт ачеаста. Ачеіа, карії вреаъ съ меargъ ла бісерікъ аъ требъіт съ черъ ліченціъ спечіалъ, ын врете че ші солдацїї мосаічі аъ сърbъторіле лібере. Noї ынпъртъшімъ ачеаста ынтъмпларе, ка Съпракомandантълъ мілітаре съ ынпedече репецірea еї.

— Dънъ „Sürgöny“ са datъ din партеа локъціінцеї ънгъреші кътръ копчерпінтеле ізpicdікцізнї інструкцізнї, спре есекътареа ачелор пре́лналте ordінъчізнї, прін каре са ordінат анълареа хотърърілор ачелор ізpicdікцізнї, каре саъ ынсоціт ла протестъл пентръ десфііпцареа dietei ънгъреші, саъ ачелор, каре пентръ прімірea постърілор de сервіцъ ла органісареа ноъ аъ ынфератъ пре атлоіацї къ нъмірea de тръдъторі de патріъ.

— Сербобран ынпъртъшаште, къ Воіводіна се ва аплачіda наінте de алецереа Патріархълъї прін конгрес. Воіводa ва ынбръка ънъ постъ ыналт мілітъреск ші се ва алеце din треі de Маіесатеа Са кandidaцї ценералї de конгресъл націопал.

Nr. 1—3 **Edictu.**

Prin acest'a se face dela Magistratulu Cetatiei libere regiesci si Scaunului Sibiiului cá foru judecatorescu cunoscutu, cumca sau 'voitu la acéea, ca se se dea prin licitatia la vendiare Casa de ospetaria din Iosefstadt la „Leulu albu“ a lui Gottlieb si Cristine Cappel sub Nr-4 si 5. pretiuita cu 32828 fl. v. a. la care concura creditorii, si ca spre acésta sau hotarîtu 2 termine, in 15 Fevruarie si 15 Martie 1862. totdeun'a in Cas'a vendienda la 9 óre nainte de a miadi.

Doritorii de a cumperá se poftescu cu aceea, ca realitatea acésta nu se va vinde mai eftina, de catu cumu este pretiuita si ca conditiile vendiarei se potu vedea ici la judecata in órele oficiului.

Magistratulu Cetatiei si alu Scaunului ca foru judecatorescu.

Sibiiu in 19 Decemvrie 1861.

Редактор респънзетор **Іоанн Рацъ.**

Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї dіечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дѫмінека. — Препѫмераціѫнea сеѳаче ѧn Сібіїѳ ла еспедітѫра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кѫ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітѫръ. Преціѫл препѫмераціеї пентрѫ Сібіїѳ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жѫмет ите de ап 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентрѫ провінчіеле din Монархіѣ пе ѫн ап 8. фл. еар пе о жѫмътате de анѳ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші цері стрѣіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѳ пентрѫ ѧнтѫіеа ѻръ кѫ 7. кр. ширѫл кѫ літере мічі, пентрѫ а доѫа ѻръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репедіре кѫ 3½ кр. в. а.

№ 5. АНѲЛѲ X.

Сібіїѳ. 18. Іанѳаріе. 1862.

Сібіїѳ 15. Іанѳар. Аѫ ѧнцелесѳ de сігѫрѳ, къ ѧнпалтѫлѳ Гѳверпѳ алѳ църеї провокъ атенціѫнea Ѳніверсітъції сѣсешті ѧнтраколо, ка треаба порціеї капоніче рѫndѳіте пе сеата Преоцітеї певпіте дела локѫріле маї ѧнпалте, кѫт маї кѫрѫnd съ се пѫпъ ѧп ефектѳаре, ка аша пѫтіта Преоцітe кѫтмаї de грабъ съ девінъ ѧп ѳсѳареа Порціелорѳ капоніче, челор че лі се кѳвінѳ пе Леце, ші ліпса лорѳ чea de пѫпъ акѫт о сімцеаѳ преатѫлтѳ„.

Noї дѫмѳ сімцемінтелорѳ de мѫлцѫміре а Преоцітеї постре пѫтаї ѫнѳ ресѫпетѳ, кѫпа спѫпетѳ: Гѳверпѫлуї църеї ѧп Пѳблікѳ Мѫлцѫміта чea адѫпкъ пентрѫ ачастъ ordinъчіѫне. Аштептѫмѳ кѫ сете а ведé ресѫлтатѫлѳ, че ѳніверсітатea съсеаскъ ва адѳче ѧп ачестѳ обіектѳ момептосѳ.

Сібіїѳ 15 Іанѳаріѳ. De ѫн тімпѳ ѧпкоаче тоате жѫрпалеле патріотіче кѫ пої ѧппревпъ пріміръ ѧп колоапеле сале штіреа деспре ѧпфііпцареа ѫнѳї поѳ кабінетѳ міпістеріал ѫнгѫрескѳ; деспре програтѫлѳ аша пѫтітѫлуї партіт консерватів векіѳ саѳ рѫцінітѳ ал арістократіеї ѫнгѫрещті ші деспре ѧпцелепереа луї кѫ чептралістіі цермапі австріачі; деспре деппѫтіреа Архідѫчелуї Painep акѫшї de Палатіп, акѫшї de Локціітор ал Ѳнгаріеї, ш. а. каре тоате се есплікаѳ de діферіте жѫрпале маї мѫлт саѳ маї пѫцін ѧп фаворѫл магіарілор, кърора прін ачеаста лі сар фаче марі копчесіѫні. Акѫта ѧпсъ ѧпчеп жѫрпале а десавоа ачесте штірі ші але комбате ѧп діферіте дірекціѫні, арѫтѫnd къ дѳалістѫл, че есіста паінте de 1848 dinкоачі ші dinколо de Лаіта, адекъ деосебіреа administратіва, політікъ ші жѳдіціаріъ, пѫтаї поате авеа локѳ. — Аша „Pesti Hirnök“ пе дъ о інтересантъ дескоперіре асѫпра програтѫлуї консерватівілор векі ѧп Ѳнгаріа ші зіче, къ чептраліштіі се ѧпшалъ таре, деакъ афіртъ, къ аша пѫтіта партітъ консерватівъ веке орї рѫцінітъ саѳ арістократіа ѫнгѫреаскъ ар ста пе терепѫл din апѫл 1848, къчі пѫтаї прінчіпіѫл контінѳітатеї de дрепт есте, ѧп каре се ѧптѫлпеск атърпъторії прінчіпіілорѳ челорѳ маї хотърѫтоаре політіче кѫ чептралістіі. Аша пѫтіцій консерватівї векі аї арістократіеї аѳ фост авкторії петіціѫнеї din 1850 ші 1857, міжлочіреї лор есте de а се мѫлцѫті діплота din 20 Октом. ші пічі ѫнѫл din еї пѳ а ръдікат гласѫл съѳ ѧп пресъ саѳ ѧп салопѫл de леціслаціѫне ѧп контра ачестеї діпломе ші пентрѫ ръѧпвіереа леціlор din 1848. Есте адевърат, къ історіа дієтеї чеї маї декѫрѫnd трекѫте се паре, къ ар ѧптърі афіртареа чептралістілор пострі ѧп прівіінца арістократіеї магіаре, пентрѫ къ каса магпаціlорѳ сѣѳт апъсареа терорістѫлуї de пе страде, аша зікѫndѳ са ѧпкіпат ла копклѫзіѫнеле касеї депѫтаціlор, арістократіа ѧпсъ ар фі дірес ачеаста грешалъ, деакъ дієта пѳ с'ар фі десфііпцат. Къчі прекѫт фоіле чептралістіче прéбіпе штіѳ, а черѫт арістократіа дела Domnitor рекѫпоаштереа лецілор din 1848 пѫтаї ѧп прінчіпѳ, ѧпсъ тот одатъ саѳ ші прегътіт ла о ревізіѫне аспръ а лор. Ші ачеста е лѫкрѳ фіерескѳ.

Арістократіа магіаръ ші ар денега історіка ръдъчіпъ ші ѧпалта кіетаре, дéкъ пѳ ар пъзві а реформа копклѫзіѫніле din ап. 1848 че пѳ се погрівеск пічі кѳ есістіпца лор, пічі кѳ цепіѫл ші сігѫранца паціѫнеї

De ачеea фоіле чептралістіче контéзъ ѧпdешерт ла мѫлцітеа арістократіеї магіаре пентрѫ спріжопіреа ачестор леці. Сістема Бахіапъ, de акъреї дѫлчеаць попорѫл ѫнгѫреск е сътѫлѳ, есте mutatis mutandis нітік алта декѫтѳ чептралісаціѫнea міпістеріалъ din 1848 ѧп вестѫпт церман.

Тот деспре штіріле ачесте ворбеште ші S. C. каре зіче къ версіѫнea, кѫткъ архідѫка Painep ар фі decemnat пентрѫ локціітор алѳ Ѳнгаріеї о поте кѳ пречіѫне десавоа, къчі се поате кѳ секрітате афірта, къ пѫпъ акѫта пѳ са фѣкѫт нітік, че ар потеа серві de базъ ѫнеї хотърърі поѳе а Маіестъції сале ѧп прівіпца ачестеї честіѫні ѫнгѫрещті. Ачéста фоіе декіаръ даръ тоте штіріле, че сѫпт адѳсе de жѫрпалéле імперіѫлуї ѧп прівіпца ачéста de прінте ші пе адеверате. — Ost-Vest зіче ѧптр'ѫп артікѫл din 17 Іанѳар. пр. 303 деспре ачéста штіре ѫрмътоареле: Оменіі ворвескѳ érъші de дѳалістѳ ші de statu quo анте 1848 ѧп Ѳнгаріа, ка ші деспре ѫп лѫкрѳ, каре пегрешіт сар фаче de сіне ѧпсѫші. Noї ѧпсъ пѳ пьртіпім ачéста прівіпцѣ, пентрѫ къ пої пѳ dорім съ жертвім прін повое de сѫпце елѫпатѫл Фаптѳ алѳ ѫнітатеї імперіѫлуї, чі съ ведем ѧпълцат ла ѫн прінчіп de дрепт. О чептралісаціѫнe цертъпъ din коаче ші алта магіаръ dinколо de Лаіта есте дѫпь інтіма пóстръ конвіпцере ѫн ръѳ ші маї маре декът о чептралісаціѫнe цермапо-австріакъ ѧп ѧптрéга Монархіѣ. Ші кѫткъ прін status quo анте 1848 пѳ се цінтеште нітік алта, штіе орї чіпе, каре кѫпóште політіка фостѫлуї Капчеларіѳ алікѳ de атѫнчі, контелуї Апопі. Noї цінем de о петемеінікъ інсінѳаціѫнe, къ кѳ рестітѫіреа стърії din апѫл 1847 ѧп Ѳнгаріа, ар фі легат печесіталтепте ші реціѫлѳ абсолѫтістік пентрѫ провінчііле цертъпо-славе. De ші торії чеї маї марі ѫнгѫрещті пré пѫцін лібералістѳ адевърат аѳ de базъ ла dорінцеле сале, тотѫші пої лі цінем маї ѧпцелепці, декът ка еї съ гопéскъ пентрѫ жѫтътатеа анѳсапъ а Монархіеї о сістемъ, каре а ѧпкіde ѧп сіне о пеконтепітъ атепінцаре конституціѫнеї ѫнгѫрещті; ба din контръ пої кѫцетѫмѳ къ чептралісаціѫнea цертъпъ ѧп фортъ конституціопалъ ѧп провінчіеле ачелеа кореспѫnde прéбіпе dорінцелор ші tendінцелор лор, декът ка еї съ трéкъ преste цъпта, ла каре пъгѳеск а цертѫрі чептралізътоареа конституціѫнe din Февръаріѳ ла провінчіеле цермапо-славіче ші съ ескідъ din еа пѫтаї церіле короапеї ѫнгѫрещті. Аічеа зачо гревтатea ѫніреї а федералістілор федералісті dinкоачі de Лаіта de ші аѳ дестѫле пѫпкте de атінцере кѳ чеї ѫнгѫрещті. Ѳп компромісѳ ѧптре еї ар фі кѫцетавер пѫтаї сѣѳт кondічіѫнea, ка торії чеї марі ѫнгѫрещті съ се ангажезе пентрѫ прінчіпѫл федералістік din коачі de Лаіта; de ачеаста сѫпт еї ѫпсъ, прекѫт се ѳѳde, атът de ѧпdепартаці кът пѫтаї есте кѳ пѫтінцъ.

Ка съ пе еспрімът дескіс пъререа поастръ асѫпра ачестуї обіектѳ, dорінцеле поастресе ѫнеск кѳ ачелеа але консерватівілор векі пѫтаї ѧптратъта ѧпкът ші пої прівім діплота din октомвре ка о базъ пепішкътоаре а фортаціѫнеї de дрептѫл Монархіеї; еле ѧпсъ діверцéзе ѧп ачел пѫпкт, къ

noĭ nu dorim nĭcĭ dekum restaurarea konstitуцiunei ungurești ын форма са конституционоаре пынэ ла anul 1847, чі ка съ се ынтрепринdъ пе baza diplomei din Октомбре ын dreptul kombinaцiunei principiilor federativ атът а конституцiunei din Февруарiў, кът ші а конституцiunei ungurești din an. 1848; кў алте кувиенте, ка noĭ съ пъзим пентру провінчиile dinkoaчĭ de Лаіта асеменea мъсурь de autonomiь, че ынгъdue konstituцiunea unguréskъ църилор de сфнт короана Унгарiei, din kontra ынсъ съ се пъзиаскъ ын dreptul kombinaцiunei transpunereа вицетулуĭ imperial ші dreptul de a koncede rekrуцĭ dela dietъ la senatul imperial fundat prin diplома din Октомбре, пентру кь noĭ ын ачесте міжлоаче пътероасе але статулуĭ врет съ vedem пъstrat principiul unităteĭ de stat.

Restituirea dualistmului, фърь привiinць ла ачеea, кь ea nu este posibile dunь definitiv enunчiata despъrцiре legislativь ші administrativь a Kroaцiei de Унгаria, пентру кь ачĭ есістъ ын adevър un triac, ar fi un esperiment politikў, акъруĭ resultat este кў totul пекалкулабіл. Ea ar avea ынцелес политік, numaĭ kund car прiві de nimicul чел din тъіў ла federalistў.

Ачеаста ынсъ nu zace ын intenцiunea konservativilorў векі ungurești, карiĭ ar вреа съ ынпърцеаскъ фърь маре скрупулозитате стъпъніреа асупра славилорў ші ротънилорў кў centralistiĭ цертапо-австріачĭ, fiind ынсъ кь тоатъ черкареа a delturа сістема centralistikъ, се поате ынтоарче кў печесітате логікъ ын фаворулуў federalistmului, amadaru ачелуў partiт лукръ ын analisa de пре urmъ ші ын контра воіеĭ луĭ numaĭ пе тъпа federalistилор, ші прекум аў сервіт еĭ ка сфъръторĭ de mur ын контра сістемеĭ de centralisaцiune алуĭ Бах — Голуковскі, токmaĭ astfeliў пот фолосі astъzĭ пъзуеліле лор ынтрегулуĭ partitў federativ, deakъ чест din urmъ ле ва шті стіліса спре скопул съў.“

Korespondentулуў vienezў алуĭ Id. T. скріе: Ачеіа се ыншалъ таре, карiĭ ын denumirea unuĭ kabinet ungureск аштептъ пова ынтоарчере, че пе стъ ынainte ын тотў касul. Eў поате къ mъ voiў aproпia de adevър, deakъ voiў kunpinde ачеаста kausъ ын ынтребареа: Rekunoaштесеворў ла локулуў чел прéынalt кў ынkunцiurareа хрісóвелорў din 26 Февр. ачеле doe dreptурĭ kardinale але ынъскутеĭ konstituцiunĭ ungurești, adekъ dreptul de koncesiunea rekrуцiлорў ші a kontribуцiunei koresпъzторiў relaцiunelor din 1790 ші 1827, orĭ nu ? Oporatul черкў ал четіторілор Dtale поате fi konvins, кь тот kunpinsul noelor koncesiunĭ ventilate ші konvorбіте прекум ші нова ынтоарчере се ынвъртеште пе лынгъ ынтребаре, iaru nu пе лынгъ denumirea unuĭ noў ministeriў ungurеskў.„

Despre revizul цinut de Maiestatea Ca ымпъратul ын 2 Ian. k. n. ын Верона скоате „Пресе“ din o epistolъ привать урмътоареле: Punktў 11 óre resunaў salveле, Maiestatea Ca ымпъратul ынkълекъ пе калў ла „Porta nuova“ ші inspekцiunъ ал 5-а корп de armiь. Dunь inspekцiune esiръ тоцĭ офiцiriĭ din front ынainтea Maiestъцiĭ Сале, ынalt kareле ындрептъ кътрь дъпшiĭ kan urmътоареле кувиinte: Трупеле че аў сштў астъzĭ кў артеле naintea Mea, maў ындестулуў de puin atът ын цinереа лор кът ші ын бина апъринцъ a лор, пентру каре Domniĭ меĭ въ еспріт тулцъміта Mea. Пъшiцĭ maĭ departe a цinea тот ачестў спіріт, прекумў ші ачеаста dicчi puinъ ын despъrцътіптеле Dvoastrь, de каре аў фост брава Mea armatъ тотдеuna ынсufлецiтъ: пе стаў ынainte ынсъ greле лупте, — kund vor fi ачесте, nu штіе nimineа, прегътіцĭ трупеле спре дъпса, ка vrundў Dumnezuў съ пътемў da пепt кў еле. Eў mъ ынkred ын Voi.“ Kund a finit Maiestatea Ca a кълъріт Benedek ынainte ші a vorбіт урмътоареле кувиinte: Ынгъduiцĭ Maiestatea Voastrь, ka ын ачестў moment сърбътореск съ трансgredў preskriseле priin regulament mъrцini de тъчере, ші ka съprem komandant съ daў ын пътеле ачĭ adunatelor трупе, ал офiцiрілор ші цeneralilor, ын пътеле ынтрецеĭ вітезе аршате ынkredinцate mie priin graцia Prénalтъ espresiune intenцiunelor ші simцimintelor noastre.

Noĭ тоцĭ фърь diferinць de naцionalitate, de паштере, ші реліцiь kunoaштем ші опорът пътаĭ унul ші ачелаш прéпътінте Dumnezuў ын чер, кътрь каре ындрептът рugъчiunele noastre пентру binele ші ферічіреа Австріеĭ ші a ымпъратулуĭ еĭ.

Noĭ тоцĭ фърь diferinць kunoaштемў унul ші ачел опор, una ші ачеea datorinць, una ші ачеea askultare ші una ші ачеea kredinць — віртуцĭ militare, че leat ынkiс ын inimile noastre adunkў ші сфънтў.

Noĭ тоцĭ фърь deosebire de naцionalitate, de паштере ші de religiune kunoaштемў askultъndў ші supunі пре Maiestatea Voastrь ч. р. апостолікъ de чел maĭ ынalt ші unik Domnitoriў, ымпъратў, Regе ші Belidуче. Пентру Maiestatea Voastrь, пентру тронул Вострь, пентру prénлтіната Voastrь касъ, пентру ал Вострь маре imperiў Австріакў, пентру integrinca noastrь Патріь komunь, пентру ынтреага маре Монархіе австріакъ, врет noĭ съ трътімў кў опор, съ пе луптът, съ ынvinцет ші съ мурім. Спре ачеаста съ пе ажуте Dumnezuў Amin!

Чіркулярулуў D. Добрапскі кътрь протопопіĭ ръtenі din Унгаріа.

Ынпъртъшімў ачестў чіркулярў ал репутітулуĭ бърбатў kunduкторіў ал ръtenilorў din Унгаріа ші четіторілорў nostrіĭ пентру kunpinsulуў луĭ чел ынсетнатў.

„Преа опорате Domnule! Timpulуў ачела ын каре a. domnitў арістократ a паштерії, mulцътітъ луĭ Dumnezuў a трекът, numaĭ naцiunea magiarь a маĭ штіутў пъстра кътева ретъшіце але ачестеĭ domnirĭ.

A venitў timpulуў, ka nunumaĭ ачеаста domnire съ ынчете кутотулуў, чі ші маĭ multў perikulоaseле специĭ de арістократіь, anume ачеea a religiunеĭ ші a naцionalitateĭ.

Бісерика noastrь ші naцionalitatea noastrь черў absolutў libertatea, фърь каре есте кў пепутінцъ prokopsirea ші desvoltarea атът a naцiunеĭ noastre, кът ші a klerulуĭ ші a lokuitorilor сътепĭ. Poporulуў rusesk ын Унгаріа требue съ се силеаскъ nedunчetat a ажунge la binе ынцелéса libertate, adekъ, el требue съ пъзиаскъ ынtraколо, ka съ се elivere de арістократіа de паштере, de арістократіа бісерічеĭ latino-magiare ші a naцionalitateĭ magiare, deakъ nu vrе съ се стінгъ.

Nічĭ фрацiĭ trupeшгĭ nu trъesk ын паче ынtre сіне dékъ unulуў din еĭ есте avut, earь челалалтў zace ын тікълошіе; къчĭ чел avutў despreцuеште пре чел ынекатў ын тікълошіь, ші ачеста есте inbidios челуĭ маĭ avut; аша nu се фаче ынtre noĭ ші magiarĭ vreo ынцелецере пъпъ atunчi, пъпъ че бісерика лор, naцionalitatea лор ва авеа тоате, earь бісерика noastrь nimika, пентру ачеea nutinцa unеĭ kompuцелецерĭ кў magiariĭ, каре есте neapurat de lipsъ спре binele de noĭ ibvitеĭ ші nedespъrцitеĭ церĭ ungurești, чере егала ындрептъціре a noastrь, priin urmare eliverareа naцiunеĭ noastre din жугул magiarilor.

Ачеаста eliverare се паре акумў кў nutinць, къчĭ abstrъgundў dela dreptурiле poporulуĭ rusesкў ын Унгаріа, каре a fostў guvernatў пъпъ la an. 1746 politiчеште priin voievozĭ independenцĭ de Комітате ші alesĭ de naцiune, earь бісерічеште пъпъ la timpul episkopilor Почі ші Торковіч priin episkopĭ alesĭ de klerў ші de poporў, faworézъ reцiтul Meiestatеĭ Сале ч. р апостоліче liвера desvoltare фіzкъreĭ naцionalitъцĭ.

Тоатъ Европа есте контраріь principiului arістократік, апоĭ ші ын патріа noastrь се рудікъ фіь каре семінцiь de poporь netagiarь пентру drepturiле сале dobundite dela natъrь. Ротънiĭ Арделенĭ a кънътатў priin graцia Maiestъцiĭ Сале astfeliў de drepturĭ, пе акуроръ temeiў саў фъкутў еĭ o naцiune asemenе ындрептъціт administratь (?). Сърбіĭ ка-

пътъ Воіводіна са, ромънїй унгурешть кънітапатълъ съў (?) словачїй дістріктъл съў спеціал, цертапїй din Шопрон ші Мошон Комітіятъл съў, пътаї Націунеа рѫсеаскъ, каре дежа локѫеште ѫн Унгаріа дела ѫнчепът, каре а фост пънъ ла жѫдътътатеа веакълъї 18-леа ѫн гѫстареа посібілелорў прівілеції, ші а кърор реліціне пънъ ла веакъл 14 а фост предомнітоаре ѫн Унгаріа, ретъне фъръ нічї ун дрептў деакъ нў вом апѫка лѫкръл спердік кў пътері унїте.

Еў ам скріс мълт ѫн каѫза ачеаста, прекът поате къ вва фі кѫноскът, ші там остепіт, еў ам десфъшърат дрептъріле поастре ѫн інтересъл алецері Мітрополітълъї ші ал Епіскопілор пострії, ал адунърілор націонале, кў ун кѫвънтў ѫн інтересъл бісерічеї ші націоналітатеї поастре атъта де кіарў, ѫнкът німінеа нў ле маї поте траце ла ѫндоіалъ; акъта съ маї дът ноі ѫнкъ дунь есетпълъл челорълалте націълї о петіціне ші спре ачеаста есте о астфелїў де ѫнпътерічіре абсолът де ліпсъ, прекът о аў пріміт фостъл консіліарїў де локѫіінцъ Францісці дела Словачї, Конс. де кърте Стоіаковіч дела Сербї, фостъл Сепатор імперіал Андр. de Мочіопі дела ромънї.

Ачесте ѫнпътерпічірї требуе съ фіе кът се поате де скърте ші скрісе кат ѫн ортъторіъл modў: Субскріселе бісерічї ші Комъне рѫсешть реквірь не Domnъл N. N. ка съ аібъ бѫнътате а чере дела Маіестатеа Са стъпънїторіъл Ѫмпъратў ші реце ѫн нътеле лор репоірea прівілецііlор векї а ле бісерічїї ші націоналітъцїї рѫсешть ѫн Унгаріа, а нъте атът автопотіа лор бісеріческ кът ші націонал. Са dat ѫн . . . Субскріеріле не ачесте докъмепте се пот ѫнтърі дунь ѫнпрецърърї нътаї кў печетеле бісерічеште орї бісерічештї ші комъпале, лъпгъ печетъл бісеріческ требуе съ фіе субскріереа копчерпінтелуї парох ші а атъілор кѫраторї, лъпгъ печетъл комънеї нътеле жудецълуї ші ал доі жърацї, лъпгъ сіцілъл протопопеск нътеле протопопълуї ші ал нотарілуї астфелїў, ка фіе каре D. Протопоп съ фіе субскріс одатъ лъпгъ сіцілъл бісерічїї ка парох, алтъдатъ лъпгъ сіцілъл протопопеск, ка Протопоп.

Унде комъпеле нў кѫтеазъ да сіцілъл лор де фрікъ саў нъл пот да, аколо е де ажунс субскріереа бісерічеаскъ, кънї съ нў сілімў пре німе ла спріжінірea каѫсеї поастре бісерічештї ші націопале; ші нў ва стріка німік каѫсеї деакъ унеле Комъне нў се вор субскріе.

Деалтінтреа пот фі субскрісе не о фóс бісерічіле ші Комъпеле але маї мълторў протопопіате; деакъ се ва пріві де фолосў, се поате прімі ѫн ѫнпътерічірї ші декіарацінеа, къ ачеаста каѫзъ се ва нърта нътаї ѫн консънанцъ кў авітіка конституцінне а Унгаріеї; кў унў кѫвънтў кънрінсълў ші субскріереа ѫнпътерічірілорў потў фі дунь ѫнпрецърърї деосебіте.

Деакъ тъ вецї опора кў прецъіта Дъоастръ ѫнкредере, еъ авецї бънътате ам тріміте о астфелїў де ѫнпътерічіре; еў іаў респънсътатеа асънра меа ші воіў гріжі пентрў челелалте; деакъ ѫнсь ѫнкредереа рѫшілорў din Унгаріа сар ѫнтоарче кътръ алт чінева, авецї бънътате аї тріміте ачелъіа саръшї астфелїў де ѫнпътерічіре; ші еў воіў цінea de облігацінеа меа, а спріжіні ачееа персоапъ кў консіліъл, інфлуінца ші кў актівітатеа меа din тоате нътеріле меле, фііпd кът еў нў дорескў алта, декът тънтънрса ачестеї націпї, дела каре тъ трагў ші еў ті ѫн акъреї сінў, врънdў Dъmnezъў, вор тръї копіі меї ші съптў datорї съ тръіаскъ.

Лъкрълў есте таре кътънъіторіў ла тоатъ ѫнтъмплареа, ші е печесарію ка съ се есекътеze ѫн тъчере ші кътў de кърпdў.

Еў въ рогў дарь Dom. Протопоп, ка Дъоастръ съті тріміцї ачесте кў печетіле бісерічештї, кў субскріеріле ші дунь нътінцъ ші кў печетіле комънелорў сътештї але протопопіатълуї Дъоастръ провъзъте ѫнпътерічірї саў міе саў алтуї indibidў, каре сар ѫнпътерічі de клерў ші de попорў, кътў се поате маї кърпdў. De алтінтреа аштептъпdў апікатъл ръспънсў тъ рогў съ прімінї еспресіънеа сінчереї меле апріцъірї кў каре съптў.

Biena 30 Октом. 1861.

Ал Дъоастре сервў Adолв Іваповічї Дабранскі.

Че ресълтатў ва фі авътў ачеаста провокаре, нў штім. De ва авea ѫнсь унў осетенеа ачелъіа, ла каре се провокъ ѫн прівінца ромънілор din Ардеалў, Бънат ші Унгаріа орї ѫн прівінца сърбілор, словачілор ші цертапілорў din Шопрон ші Мошон, апої нў ва фі преа еminent, кънї тоцї ачестіа нў възърь реалісате пънъ акъта маї нічї унa din доріпцеле ші дрептъріле лор пептрў каре петіціопаръ прin пепътерате депътацінні. E дрептў къ дунь троп се енунчіаръ мълте ѫн фаворъл попоарелорў петагіаре ші не цертапе, dар дела кѫвънтў пънъ ла фаптъ ѫн ъптеле de фацъ се ръдікъ мънцї ѫпалцї, песте карї требуе трекътў.

РОМЪNIA.

„Ost-West“ съът рѫбрika “Romanien„ не адъче штіреа, къ дунь кътў се скріе лъї M. O. din Бъкърешть се ва адунa ѫн 25 Іапуарію парламептъл унітў ал Молdo-Валахіеї; пънъ атунчї се ва конституа міністеріъл. Обіектеле кардіпале de консълтаре ворў фі Артареа Націопалъ, ѫнфііпцареа гардеї націопале, Бюцетъл, тіжлоачеле de Комунікацінне ш. а.

Ка съ ѫндрептът ачеаста штіре грешіть, ѫнштііпцътў, къ адунареа цепераль ѫн Бъкърешть се ва дескide ѫн 24 Іапуарію адекъ ѫн аніверсала алецерії Domнълуї Кuza. Ачеаста zi ва съ фіе унa din челе маї ѫнсетnате ші маї стрълъчіте ѫн пацініле Історіеї ромънілор. Ка съ арътът ѫнсетnътатеа еї чеа маре ші четіторілорў пострії, акърорў інітъ нў поате ръмънea рече, кънd въd Бъкъріа фрюцілор съї de ун съпце ажунгънd ла кълтеа чеа маї ѫналтъ, скоатем din Ревіста політікъ а „Ромънълуї“ кў dat Бъкърешті 5/17 Кълndарію ортътоареле:

Песте 19 зіле Мънтенія ші Молdавіа, прінтр'о сінгър ѫнърцішаре, се вор перde унa ѫнтр'алта ші вор редевені ун сінгърў трънў нътітў Націунea Ромънъ, о сінгър царь, Цеара Ромънілорў. Прекът рѫбріле челе тічї се перd унъл ѫнтр'алтъл ші девін аст-фел ун флъвіў маре, маіестос, ші фолосітор отепірії, тот аст-фел ш'ачесте доуе трънкізрї але унеї сінгър корп вор фі песте 19 зіле, о сінгър Ромъніъ, маре ші фрътоасъ, ка тот че есте ѫнтрег, деплін ші съпътос. Ачест маре фапт ар фі фост унік ѫн фелъл сеў dакъ нў с'ар фі фъкът ѫн ачестї доі апї ѫн Італіа ѫн фаца лътї ѫнтреце, каре ретасе ѫнкретепітъ de тіраре.„

Апої дунь че фаче асетънаре ѫнтре Італіа ші ромънї, чітézъ кувінтеле D. Папў, че леа зісь ѫн zioa de 11 Decешвр. a. т. кў окасіънea прокістърії унїреї de Domнълў стъпънїторіў алў Ромъніеї ѫн шedinца чea de превртъ a Камерії din Іашї: „трекънd Мілковъл тъ воіў афла еарь ѫн тіжлокъл фаміліеї меле“ ші десълчіndў ѫнсътънътатеа ачестор кувінте коптінъ маї денарте:

„Пентрў ачеаста datoріile постре сънтў мълте ші вом ѫнтра, авемў кредінца, ѫнтрў а лор ѫndепліпіре din зіва de ла 24 Іапуарію. Ѫмп'а нў прочede ѫнсь ла фапте, се сервът сосіреа Міресеї астфелїў ѫнкътў еа се сімцъ ѫndатъ къ пу ші-а скімбатў фаміліа чі нътаї каса, ші къ кіар каса есте тот пропріетатеа іеї, ші се не ѫнвърцішіътў астфел, ънітъ кў ънітъ съ се стіпгъ кў атъта кълdъра ѫнкътў съ се топеаскъ ун пе алта ші се родевіъ ун сінгър, прекътў Dъmnezeў аў фъкът-о ла креареа іеї, ші стръпії съ 'търтъреаскъ de гелосіъ, de адмірare ші de респектў. Пентрў ачеаста, ун маре нътерў de четъцінні не аў черът съ фіт органъл лорў ші съ фачет din партеле ун апел кътръ тоате жудецеле din Ромъніа ѫнтреагъ, а тръміте делегації лор пен-

трѣ зіса чеа пентрѫ стерпітате тетораѣіле де ла 24 Іанѫаріѫ, пентрѫ а лтѫрѫцішіа пе сора Молдавіѣ ш'а салѵта кѫ атоаре ші респект пе Домнѵл Ромънієї ѵна ші пе деспърціте. Ші фііnd-кѣ фондаторіі реліціѵніі поастре пе а аретатѫ кѣ прін банкете, прін ачеле котѵпікърі лнпреѵнъ че ле пѵтіа „Агапе“ съ сфърмаѫ тоате баріерііле ші се конфѵндеаѫ тоцї лнтр'о сінгърѣ калітате, ачееа де фіі аі ачелві-аші Дѵмнезеѫ, фостіі Мѵнтеані съ се конфѵндѣ кѫ фостіі Молдовані прінтр'нѫ банкетѫ, ка фііі ачелвіа-шї татѣ, ачелеіа-шї томіе, Ромъніа. „Ачеста есте трѵвѵлѫ меѫ каре се фрънце пентрѫ воі ші сънцеле меѫ ал повеі ші вечінічїі аліанцѣ че се ва верса пентрѫ воі“. Дін фіѣ-каре жѵдецѫ де динкоаче ші де динколо де Мілковѫ се вііѣ дар репресентанцї, ка астфел, лнпреѵнъ кѫ тоцї депѵтацїі Ромънієї, лн ажѵнѵл десківерії Адѵнърії, съ пе котѵпікътѫ лнпреѵнъ ші съ пе фачетѫ демні д'а лнцелеце спірітѵл ші ідеіа Ромънієї ш'а о пѵтеа серві лн вііторіѫ ка піште адеверацї фіі аі ієї.

Ънкѣ одатѣ фачет апел ла четъцїѵнії дін тоате жѵдецеле Ромънієї а с'афла лн Бѣкѵрещтї ла 22 Іанѫаріѫ ш'а депѵне ші фіѣ каре, авѵцї ші сърачі дінарівл сеѫ пентрѫ "чіпа націонале„ ка астфел еа съ се фіѣ фъкѵтѣ прін контрівѵцїѵнеа тѵтворѫ.“

Са лнфііnцатѫ ші ѵн Комітет, каре съ прегътеаскѣ ші съ організézѣ ачестѫ банкетѫ націоналѫ, че се ва сърва лн 23 Іанѫаріѫ. Скрісоареа, прін каре се кіатѣ жѵдецеле ші мѵнічіпалітъцїле а тріміте делегацї пе 22 Іанѫаріѫ лн капіталѣ, термінѣ кѫ ѵртътоареле кввіінте: Грѣвіцівѣ дар, фрацї, въ адѵнацї, въ лнцелецецї, контрівѵцї, тріміцівѣ делегацї лн капіталѣ фърѣ лнтърziape спре а се фаче фрацілорѫ де преste Мілков о прімire вреднікѣ де дѵпші, вреднікѣ де Ромъніа ш'а арѣта астфелїѫ Еѵропеї, кѣ штім а контіпва чеea че ам лнчепѵт лн зілеле тетораѣіле дін 5 ші 24 Іанѫаріѫ, спре а пе да кѫ тоцїі о лтѫрѫцішаре фрънцаскѣ, стрігънд: Трѣіаскѣ Ромъніа ѵнітѣ ші недеспърціт!“ Челе че сънт де пертрактат лн адѵнареа ценералѣ а Ромънієї ле ведемѫ лнтрѵн артікол ал „Ромънвлві“ фоарте фрѵмос дедѵце ші ар фі ѵртътоареле: лнфііnцареа ѵнеї адевърате армате, ѵнеї леці електорале. Реглареа честівнеї рѵрале. Леце пентрѫ адмітереа лн фѵнкцівні пѵбліче. Неатовілітатеа маціструцілорѫ ші лнфііnцареа жѵзілорѫ. Лѵареа сѵвтѫ адміністрацівнеа статвлві а тѵтѵрор ашезъмінтелор бісерічещтї де бінефачере. Лібертатеа пресеї. Лнфііnцареа ѵнеї банче націонале. Дрѵмврі де фер. Шоселе ші канале. Контопіреа тѵтѵрор імпосітелорѫ лн ѵнвл, ш. а.

Реформа дін Бѣкѵрещтї прекѵпоаште, кѣ артікълії дін „Wanderer“ датаці дін Брашов пѵ пѵрчед кѫ врео вѵнъ воінцъ, чі дін скоп маліціос, дар пѵ се пічї лндоеште де афектвл ромънімілор тѵтѵрорѫ.

Ѵніреа десфъшврѣ ачееа штіре ші маї біне зікѵндѣ кѣ ѵнгврії скріѫ лн „Wanderer“ фелівріцї артікълї компромiцъторї пентрѫ ромънії дін Австріа де ші штіе кът де скѵмпъ есте пентрѫ фіекаре ромън търіреа націоналѣ.

Дѵнъ маї мѵлте жврпале Лнпъратвл Наполеон а респѵнс ла лнтребареа Прінцвлві Кѵза, кѣ лнѫ ва ведеа ші прімі бѣкросѫ. Дѵнъ о скрісоаре дін Іаші адѵче „Ost-West“ щіреа, кѣ асѵпра Прінцвлві Кѵса с'ар фі фъкѵтѣ лн 26 Дечем. 1861 ѵн атентат, каре лнсъ спре порочіре пѵ а сѵкчес. Ла о прімбларе а десківркат ѵн от ла пърере нелнсѵмнат, асѵпра Прінцвлві ѵн револвер дѵпвв ші глонцвл а атінс сполета стъпгъ. Кѵnd ѵчігъторівл вреа съ дескарче адова цév ла прінс ѵнѫ вігіторіѫ де поліціѣ. Жврпалеле ромъне пѵ ворвескѫ німік деспре ачеаста.

Нотіце Діверсе.

— Маіестатеа Са ч. р. апостолікѣ кѫ П. Л. Дечісівне дін 19 Іан. к. п. 1862 а депѵтіт пе D. Іаков Болога, Алоіс Поп, Е. Херберт ші Л. Корвіка де консіліарі гѵберніалі провісорії.

— Дѵнъ „Bucovina“ са серватѫ лн Черпъцѫ лн зіса де Бовотézѣ сѵнцїреа анеї дѵнъ рітвл бісерічеї ортодоксе оріентале де Екселенція Са D. Епіскопвл Хакман ла аша пѵміта фънтъна торквлві кѫ чеа маї маре солепітате, ла каре аѫ асістат тоцї амплоіацїі ші саѫ дат салве мілітаре.

— Тот ачеста жврпалѫ пе лнштіінцезе кѣ асоціацівнеа Франціск Іосіфіанъ пентрѫ стѵденції серачї дін цімпасівл Черповіціанѫ пѵ а цінвт лн анвл трекѵт адѵнаре ценералѣ. Лн анвл трекѵт саѫ дат 10 стіпендії кѵте де 50 фл. ші маї мѵлте свте де фіорінї ажѵтоаре. D. Ніколае Петріно лнкѣ а лнпърцїт 10 стіпендії а 50 де фл. ла стѵденції сърачї.

— Фѵтосвл парох ші консіліаріѫ лнпъртеск Нестор вл счіінцелор патвралї ші де антікітъцї D. М. Акпер din Гѵстеріца а серват лн $^{25}/_{13}$ Ian. 80-леа анѫ ал віецїі Сале.

— Дѵнъ штіріле че вin din Паріс се паре кѣ Наполеон еаръші есте аплекат кавсеї Італіанілор.

— Корсpondinтеле Лоідвлві ші а лві M. S. зіче: лн реціѵгеле маї лналте пѵ се штіе німікa de лнфііnцареа ѵнві Патріархат пентрѫ ромънії din Ѵнгаріа. Ла каре респѵнде „Ost West“ кѫ тот дрептвл, кѣ ромънії пострії пѵ аѫ кѵцетат нічї одатѣ ла ѵн Патріархат лн Ѵнгаріа; da оаре, лнтреаѵъ ачеаста газетъ маї департе, лн черкврі, пѵ се штіе німік нічї de реалнфііnцареа Мітрополіеї пентрѫ ромънії ортодокші din Австріа.? Е таре адевърат, кѣ поі пѵ ам черѵт нічї пѵ вомѫ чере патріархатѫ пекапопікѫ, нічї Мітрополіѣ поѣ, чі пѵтаї реалнвіереа веперабілеї Мітрополіеї поастре капопіче, ші дела черереа ачеаста пѵ пе вом абате пъпъ пѵ пі се ва фаче дествл.

— Газета ѵнгвреаскѣ „P. Hir.“ зіче кѣ Деак пѵ фортézѣ нічї ѵн партітѫ, чі елѫ еспрімъ пѵтаї дорінцеле магіарілорѫ ка ѵн тълтачіѫ лнсърчінат.

— De жѵde рецеск сѵпрет пентрѫ скавнвл Чѣкѵлві саѫ депѵміт фоствл претор Adam Сабо.

— Маіестатеа са лнпъратвл а демѵндат, ка сѵпр. Коміт. Бар. Кетény съ се делътвре дефінітів, сѵпремії жѵзї рецесчї а скавнвлві Аріешвлві ші М. Онорхеівлві Белді ші Конт. Толдолагі прекѵт ші сѵпрет. Коміт. ал Солноквлві інтеріор Веер, апої Конс. де гѵбер. Dominik Телекі съ се dimicіѵneze din сервіце.

— Дѵнъ штірї прівате лнсъ секѵре D. кончіпіст авлікѫ ші фоствлѫ Претор І. Пѵшкаріѫ есте депѵмітѫ de Administраторѫ лн Комітатвл четъцїі de Балтъ. Штіреа дарѣ, кѣ пентрѫ поствл ачеста есте десігнат D. Ладаї а фост прінітъ.

— Амплоіацїі Комітатвлві Алвеї de жосѫ ретъпѫ кѫ сѵпретвлѫ Комітe лн постъріле лор, de вѵпъ сеатъ фііnd кѣ аколо фортеазѣ ромънії маіорітатеа.

— Лн Каріптіа а кѣзѵтѫ пеа de 20 полікарї лналтъ ші тоате дрѵмврiле сънт отецїте астфелїѫ кът котѵпікацівнеа есте лнпедекать.

— D фоствл ч. р. преторѫ Васіліѣ Бѵтенѫ есте депѵмітѫ de Administраторѫ лн Комітатвл Дъбъчїї.

I.

Резвлтатвлѫ Колектеї пе сеата zidindeї Бісерічї ортодоксе лн Тѵрda лн ѵрта провокърeї архіерещтї:

Din Протопопіатвл Вашархеівлві:

1. Вашархеліѫ — 1. фл. — 2. Epdő Сепціорцїѫ 4 фл. 50 кр. 3. Nyarad Септ Бенедекѫ 2. фл. — 4. Марош Сепціорцїѫ 2. фл. 56. кр — 5. Егерсегѫ 3. фл. 30. кр. — 6. Nacпеѫ 5. фл. — 7. Мегіешфалъѫ 4. фл. 20. кр. — 8 Mező Бандѫ 5. фл. — 9. М. Петте 1. фл. — 10. Іклandѫ маре 3 фл. — 11. Марош Орва 4 фл. Сѵма 35 фл. 56 кр.

Nр. 2—1 **Едіктѫ.**

Іоан Негреа din Мъгерѵш, Дістріктвлѫ Брашоввлві, каре de 3 лвні de зіле кѫ пекредінцъ аѫ пърăсітѫ пе леціѵіта са Соцїе Сафта Шолкъ, тотѫ din Мъгерѵш. — Се провоакъ прін ачеаста, ка лн терminѫ de ѵнѫ анѫ, ші о зі, дела датвлѫ de фацъ, съ се лнфъцішезе лн персоанъ, ла ачестѫ Скавнѫ Протопопескѫ, саѫ прін Адвокатвлѫ сѣѫ, спре а ста фацъ кѫ леціта са Соцїе, пентрѫ кѣ неівіндѵce, се ва хотърж ші фърѣ de дѫпсвлѫ, чеea че діктеасъ лецеа.

Брашовѫ 29 Декетвріе 1861.

ІОАNN ПЕТРІКѪ

Протопоп гр. рѫс. ал П. Брашоввлві.

Nr. 1—3 **Edictu.**

Prin acest'a se face dela Magistratulu Cetatiei libere regiesci si Scaunului Sibiiului că foru judecatorescu cunoscutu, cumca sau 'voitu la acéea, ca se se dea prin licitatia la vendiare Casa de ospetaria din Iosefstadt la „Leulu albu“ a lui Gottlieb si Cristine Cappel sub Nr-4 si 5. pretiuita cu 32828 fl. v. a. la care concura creditorii, si ca spre acésta sau hotarîtu 2 termine, in 15 Fevruarie si 15 Martie 1862. totdeun'a in Cas'a vendienda la 9 óre nainte de a miadi.

Doritorii de a cumperá se poftescu cu aceea, ca realitatea acésta nu se va vinde mai eftina, de catu cumu este pretiuita si ca conditiile vendiarei se potu vedea ici la judecata in órele oficiului.

Magistratulu Cetatiei si alu Scaunului ca foru judecatorescu.

Sibiu in 19 Decemvrie 1861.

Редактор респѵнзетор **Ioann Paţ.**

Едітъра ші тіпарівлѫ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче ля Сібіїй ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїй есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіе пе ан ан 8. фл. сар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лінїіеа ôръ къ 7. кр. шірул къ літере мічї, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 6. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїй. 21. Іанъаріе. 1862.

Сібіїй. Ля зілеле ачестеа доі Клірічї din кърсълъ анълуї ал II-леа саъ еліміпатъ din Інстітъталъ клерікалъ Петръ Поп din пърціле Търдеї, ші Іоанпъ Пархопъ din пърціле Четатеї de Балтъ. Фіреште се педепсескъ ші Пъріпції внор асетепеа тіпері, ліпсъ пентръ пъріпці ръмъне ачеа тъпгъере, къ фііі лоръ ляпъръцішъпdъ алтъ каріеръ воръ пътеа фі тъдъларї фолосіторї ші чіпстіці аї Сочіетъції чівіле; сар de ар фі ретасъ клірічі, ші саръ фі фъкътъ Преоці, неавънd кіетаре ла ачаста, чі маї мълтъ ля петълапцъ ар фі петрекътъ, атъпчі саръ фі непорочітъ о Котъпъ ляптреагъ бісеріческъ къ астфеліъ de Преотъ, карele пъ къноаште фріка лъї Dzeъ, п'аре рътîпе dinaінтea лътії ші а маї марілоръ съї, ътблъ ічї колеа, ля пъстіъ, петрече тімпълъ къ пекъвііпцъ, п'аре гріжъ de ковършіреа парохіепілоръ, ші de крештереа ші Катіхізаціа тінерімеї, ш. а. т. — De астфеліъ de Преоці съ пе фереаскъ Dzeъ!

Сібіїй 20 Іанъаріъ. Шедінцеле пъвліче, че ераъ съ deскідъ астъзї ля Ъніверсітатеа съсеаскъ саъ атънат пънъ лъпеа віітоаре. Nъ пе ляdoім, къ оператъл Комісіънеї de мепъсаъ аша пътіта ляптребаре теріторіалъ, карea прекът се аъde са терміпат, се ва лъа de лок ла пертрактаціъпе къ атъта маї мълт, къ кът пътеръл депътаціълор есте акътa комплет. Кът се ва деслега ачеаста ляптребаре таре кътънітоаре ші тъіеторе ля віаца політікъ a попоарълоръ Ардеалълъї, пъ пътемъ копіектъра нічї пе de департе, даръ ноі ші къ dърере търтърісімъ, къ пъ авем нічї о сперанцъ de o апропіере ші de o ляцелецере фрънеаскъ, пънъ атъпчі, пънъ кънd органъл партідеї ълтра съсешті: „Herm. Zeit.“ а къреї редакторъ ляпкъ шede ля комісіънеа de шепте, се ва аръта атът de педрепт, атът de dъжътпос елементълъї ромънескъ, карe се паре а зъчеа ка вп ос ляпклештатъ ля гътъл ачестъї органъ. Ел пъ крънъ пе піміпеа, ел ляпколцаште тот че пъ съфлъ асетепеа ля корпъ къ dънсъл, ел касъріле пеплъкъте сінгъратіче, че се ляптъмплъ ші се вор ляптъмпла ляптре ромънї ка ші ляптре алте попоаръ, фіе кът de пелінсетпате, ле штіе тънжі къ колорї атът de грецоші ші ляпгръзіторї, ляпкът вп стръіп, карe пъ ар къноаште пе ромънї маї апроапе, ар требъі съ'ї цінъ de саксофацї ші пъ штіъ маї dі че. Кънd D. Котеслокцііторіъ Коп. Шmidt къ обічнъіта лъї блъndéцъ deскісъ сеапцеле Ъніверсітатеї, ші търтърісі пъвліче, „кредеъл“ съъ, атъпчі пътреатъ сперапца, къ лъкръріле вор лъа ші ля съсіте алта dіреккіъпе, къ атъеле паціънї dестіпате дела провedінцъ съ локъіаскъ пачіфіче ші ля ліпіште лънгъ олалта, се воръ ізві къ ляпръмътатъ стімъ ші ва лъкра фіекаре пентръ інтереселе еї ля парте пъстръпd пaінтea окілор інтересъл чел таре, а къръї пъстраре ля чере дела ноі котъпа поастръ Патріъ — Трансілваніа; ерam de чea маї бъп кредінцъ, къ ші „Herm. Zeit.“ ва ляпчета одатъ a се фрека атъта de ромънї, аї ляпколці ла тоате окасіъпеле, ші a ведеа стеркъл ля окіълъ лор, кънd бърпа чea гроасъ атърпа din окіълъ лъї. Dар пе ат ляпшелат; къчї „лъпъл лапъдъ пъръл, dар пъравъл нічї кънd.“ Ноі кътезътъ ляпaінтea лътеї a декіара, къ пъ ам dат апсъ ла нітіка, ва пъ ам врът нічї съ пе апърът ля контра тълтор калътпії вомітe ічї калеа асъпра ротънілор ші къ тоате ачесте „Herm. Zeit.“ тотъ ляпколцаште. Dечї пе ведем ля пъсъчіъпеа пеплъкътъ de ане апъра ляптребъінцъндъ тоате артеле асъпра інімікълъї.

Ля рекърсълъ, карe ла аштерпътъ Котъпа бісеріческъ сърбеаскъ din Neoплanта ля 24 Dечем. в. тр. пентръ ціпереа конгресълъї паціопал зік сърбії, къ фііпd къ дела анъл 1790 пъ са ціпът вп астфеліъ de конгрес ші нічї конклъсіъпеле конгресълъї ачелеіа пъ аъ афлат пънъ ля зіоа de астъзї пертрактареа лор, сі се роагъ, ка автопомія паціънеї сърбешті, че о аъ ля афачеріле бісеріческі, сколаре ші фъпdаціопале пе база прівілеціілор леціте, карe леа dat ляпъратъл Леопольd I. мошілор лор, маї къ сеатъ ляпсъ пе прівілеціъл din 21 Авгъст 1690 карe а фостъ ляпdрептатъ кътръ Мітрополітъ, кътръ епіскопі, кътръ статърліе преоцешті ші тіреперешті ші кътръ ляптреага Комънітате a ортодоксеї паціъпї сърбешті, пе деклар аторіълъ сърбеск din анъл 1779 ші ля фіпе пе вспъл дерівat din спірітъл ачелор прівілеції, съ се есерчіазъ ля афачеріле маї сус меціопате прін конгресъл конкіетъпd. Апоі dънъ че аратъ тікълоаса старе a требілор бісеріческі, сколаре ші фъпdаціопале, че ресълтъ din пеціпеареа конгресълъї паціопал ля декърсълъ атътор анї ші dаъпа ескатъ de ачі пентръ бісерікъ ші паціъпе, зікъ: къ ші релаціъпеа бісеріческъ лор кътръ стат, прекътъ ші кътръ челелалте конфесіъпі е пехотърътъ ші пекореспъпзътоаре прінчіпълъї егалеї ляпdрептъцірї; „маї паінте de тоате ляпсъ есте релаціъпеа іерархікъ ля прівіінца сърбілоръ ші ромънілоръ астфеліъ, ляпкът ля тімпъл чел маї ноъ саъ фъкът ізворълъ тълторъ dіскордіїші конфліктe спре dаъпа атбелор паціънї ші къ ачесте афачерї чер саъ de сіпе саъ пентръ пъсечіъпеа лор матеріалъ о консълтаре ші спріжініре паціопълъ. — Маї департе чер сърбії, ка еї съ пертрактезе ачесте требї ля конгресъл паціопал ляпаінтe de алецереа капълъї сънpетъ бісеріческ din ачел темеіъ, къчї dънъ есперііпцъ ла алецереа ачестъіа се пот форта партіde, карe ар потеа лъа конгресълъї ачеса непреокънпаціъпе ші паче a спірітълъї, че есте печесаріе ла консълтъріле de обіекте аша пondероасе, ші маї департе пентръ къ о астфеліъ de прочедъръ са обсерватъ ші ла анълъ 1790. Апоі кіатъ атепціъпеа Маіестатеї Сале асъпра к о м п ъ п е р і ї ші черкълъї de актівітате алъ конгресълъї паціопалъ, къчі зікъ, къ пътаї дела ачесте атърпъ вп ресълтат бъп, кореспъпзъторіъ дрептърілор паціънеї (фіреште сърбешті) ші къ о с к і м б а р е ля ачестъ органъ леціtъ фъръ конлъкрареа лъї, поате фі пъгъбіторіъ пентръ ліпсаші автопомія. Ъміліта dорінцъ a лор ар фі даръ, ка конгресъл съ се конкіеме ля ляцелесъл §. 63 ал деклараторіълъї сърбеск.

„Ноі рекъноештемъ“ зікъ сърбії маї департе„ сімцъл de дрептате ал Маіестатеї Воастре, прін карe Маіестатеа Воас-

тръ ваці афлатъ пре́лпалт тішкатъ, а тапіфеста інтепціънеа, къ лп інтересъл фрънцъщілор пострі консоці de o кредінць, а ротъпілор, ар фі съ се факъ скітбаре ла компънереа конгресълві — поі лпсъ пъ пътетъ сънріта сімцълъ de лпгріжіре, че інспіръ о астфеліъ de скітбаре фъръ конлъкрареа конгресълві лпсъші пентръ дрептъл despre Автопотіа поастръ.

„Noі пътетъ пресънъпе ла пацінеа поастръ, а кърей соарте тот маі есте nedespънърцітъ de прінчініile егалеі лпdрептърі — къ еа ла конгресъ, деакъ ва ведеа ліпса ші пътінца впеі вніві ієрархіче маі департе къ фрацій ротъпі, ва фаче лпсаші проіептъ пентръ о репресептаре пропорціопатъ ла конгресъ ші din ачел темеіъ, къчі репресептацінеа сърбілор лпсъші лп впеле цінътърі есте къ тотъл dіспропорціопатъ„

“Автопотіа лп а фачеріле бісерічещті ші сколаре ші органълъ ачестеі Автопомії: Конгресълъ паціопалъ се базеазъ пре привілеції, поі пъ врет съ ле лптребъінцът спре довна вніві ал треілеа, о скітбаре лпсъ лп еле фъръ конлъкрареа конгресълві, пе ар вмплеа de adъпкъ сънъръре. (Da óре привілеціile ачестеа леа факът конгресъл? P.) Лп фіне зіче, къ деакъ есте съ се факъ врео modіфікацінне лп компънереа конгресълві, атънчі ар пътеа фі пътаі ачеea de modіфікат, каре ар лпгъдві о алецере de 50 de метврії лп провінчіале, лп лок de 25 de метврії тірепі прекът а фост ші лп апъл 1790, ші къ ачеаста скітбаре сар пътеа жъстіфіка пътаі атънчі, кънd сар база пе ordіnea de алецере посітівъ de пъпъ актта, астфеліъ, ка лп локъріле de алецері ші черкъріле de алецері лп провінчіале ар фі съ се алеагъ впъ пътер лпdoіt de deпътаці, пріп каре ар ажънце ші ротъпіі din dіеческа Timiшіоареі шіа Apadълві ла впъ пътеръ маі маре de аблегаці„

Къtві пентръ черкълъ de активітате ал ачестві конгресъ, зікъ сърбіі, къ се тетъ de вп періколъ пентръ автопотіа лп афачеріле бісерічещті, сколаре ші фъпdаціопале, деакъ ачеста черкъ de активітате ал конгресълві ка сінгърълъ орган пентръ автопотіъ лп зіселе афачері сар търдіпі ла тъсъра хотърънdъ de сіподъл епіскопілор. Къ лпсъ конгресъл пріп тестекареа лп бісеріко-сіподале, спірітъале афачері пъ вреа, ші пъ поате трапсгреde черкъл активітъцій лкі, поате лпсъ пріп рестрінцереа арътатъ вепі лп пъсечіпе, а ръпътпеа лпderъпътъл дестінъчіпеі сале ші аші греші цънта пъзъелілор сале.

Аша ворбеск сърбіі despre конгресъл паціопалъ, фіреште ал лор, къчі прекът се ведe, ротъпіі се сокотескъ ка кънdъ пічі пъ ар есіста. Noі трацет атенцінеа чітіторілор пострій ротъпі ла ачеаста петіцінне пентръ поі преа лпсетнатъ пентръ тепdінца еі ші съптет de чеа маі віъ конвінцере, къ кътпъпіndъо dовъ кувінцъ ші котпърънdъо къ артікълъл D. Мочіопі ші къ алці артікълі ешіці лп dірекцінеа ачеаста лп “Тел. рот.„ вор шті съші факъ лпкеіеріле de ліпсъ. — Ші ла тоате ачесте пъ афлът пітік de а маі рефлекта фрацілор сърбі dовъ чеде че сав скріс пъпъ актта лп обіектъл ачеста, декътъ къ съ фіе лпсъші дрепці, деакъ кавтъ ші dорескъ дрептатеа.

Наполеоп а кувънтатъ лп $^{15}/_{27}$ Іапварів ла deскідереа сеапцеі корпълві леціслатів, адъкънd лпаінте, къ къ тоате пепъчіъіріле са пъстрат пачеа, къ релацінеле лві къtръ потеріле стръіне dав о deплінъ лпdестълire, къ черчетареа че іа фъкът маі тълці сіверапі контрібъе спре лпкопчеареа впві маі стрінсе атічічіъ, ші къ ел а рекъпоскът регатъл Італіеі Потепеште despre ресвоіъл чівіл din Америка ші despre deскълекареа лп Кохінхіпа. Лп чеде din лопtръ се окъпъ къ фінапцеле, къ ръdікареа indъстріеі ші къ лърцірea дрептърілоръ катерелор астфеліъ, лпкът жърпалеле пъ штіъ че се зікъ despre тот кувънтъл ачеста ші din че парте съ'л апаліzезъ; къчі фііпdкъ Наполеоп ворбеште de лпdрептареа фінапцелор, ръdікареа indъстріеі ші къштігареа de лпкредереа попорълві, сар пъреа къ ел пъ гъпdеште ла алта декът ла паче, лпсъ прегътіреа пе лпчетатъ de ресвоіъ че се прівеште претътіпdінеа, арматъра впеі флоте імпосапте, че аштеаптъ пътаі сігпалъл, ші о арматъ маі маре декът че а авът Наполеоп I. ла кампапіа асупра Росіеі лп deпліпа прегътіре, съптъ семпе, каре факъ, ка лътеа съ пъ креазъ вшор кувінтелор лптъчіъіторе але ачестві Монарх.

Са ворбіт лп „Loidъл П.“ къ D. Добрапскі ар фі провокат пе епіскопъл Мънкачіълві, ка ел, сав алтъл каре ар посede лпкредінцареа рътепілор, съ лъкре ла рецітъл вієпезъ ші ла трептеле тропълві лп інтетесъл пацінеі рътепіче. Ачеста лпсъ са ръспіпс лп adънареа dіечесапъ, пентръ къ пътаі dіета впгъреаскъ есте компетептъ ла котлапареа лптребърей паціопале. „P. Hір.“ вре́ съ штіе din ізвор сігъръ, къ адміпістраторъл комітатълві Бпгвар къ потабілітъціле пацінеі ръсещі ав цінътъ о копсълтаре, ла каре а лъатъ парте ші епіскопъл Бпгварълві, despre асігърареа Пацінеі Ръсещі. Маіорітатеа de 29 вотърі лп контра 3 съ се фіе отържтъ лптр'аколо, къ еа чеа маі маре гарапцій пентръ пацінеа ръсеаскъ о прівеште лп стрінса лпкопчеаре de пацінеа магіаръ!

Ачесте скорпітърі магіарещті се deмінт пріп ачеea лппрецізраре, къ dовъ че лппрівіінца ачеаста сав цінът адънърі пентръ асігърареа пацінеі рътепіче, ші а авътъ ші лптре́га діецесъ съ се епънчіъ лп прівіінца ачеаста, а цінътъ епіскопъл Мънкачіълві лп 12 Декет а. т. копсісторіъ, din каре а ешітъ о петіцінне крътоасъ кътръ Маіестатеа Са пентръ асігърареа Пацінеі рътепіче, ка пацінне indепendентъ, еаръ пъ аліпітъ de чеа магіаръ, прекът вре́ съ штіе P. H. Актта скріе кореспопdентъл лві „Sürgöny“ din Віепа, къ Маіестатеа Са сав лпdърътъ а прімі петіцінеа копсісторіълві dела Мънкачіъ аштерпътъ пріп капчеларіа авлікъ, ші къ Капчеларълъ ар фі рънdвітъ а се лпштіінца Копсісторіъл Мънкачіълві, къ Маіестатеа Са прімінd dорінцеле лор спре штіінцъ, ва інпліні прегращос ла тімпъл съъ рътъчіънеа лор.

Opdінъчіънеа пентръ копстітъцінеа провісоріъ а комітателор, Дістріктелор Фъгърашълві ші Nъсъъdълві ші а Скаънелоръ съкъещті лп Трапсілваніа.

(Ърмаре din Nр. 3.)

§. 14. Прешedінтеле аре дрептълъ а despфаче адънъріле комісінпале, dекъ ачеле врев съ іа ла копсълтаре астфеліъ de обіекте, каре пъ цінъ de сфера активітъцій лор; dекъ се паск dісордіне, сев dекъ шedінцеле ар лъа вп карактер пепотрівіт къ васа адънърій.

Тотала dісолъцінне а комісінпеі впві комітат, дістріктъ сев скаънъ ші лптрепрінdереа впеі поі алецері ва рънdві Маіестатеа Са Лмпъратъл.

§. 15. Комісінпеа есте кіематъ а копсълта dовъ лецътълъ черк de алецере de маі паінте ал конгрегацінпелор цеперале despre афачеріле din лъптръ але Комітатълві, Дістріктълві орі скаънълві ші съ dечідъ, маі департе съ алеагъ корпъл амплоіацілоръ лпкът сінгъратічій метврі аі ачестъіа ші паінте de апъл 1848 сав депъміт пріп алецере.

§. 16. Дела пертрактаре съптъ есчепте тоате ачеле афачері каре лп лпцелесъл лецілор кардіпале de стат din $^{20}/_{10}$ 1860 ші $^{26}/_{2}$ 1861 цінъ de компънеле афачері але лптрецеі Монархії, ші пріп вртаре пъ се пот траце лп черкъл de активітате ал Комісінпеі съъ пічі о кондіцінне.

§. 17. Пертрактърі політіче, каре атінгъ лптребърі de стат, мілітаре орі фінапціале, прекът ші афачеріле че се кувін черкълві de активітате ал пътереі ізdіціаріе съпт ескісе din копсълтъріле Комісінпеі.

§: 18. Стъ лп дрептълъ Комісінпеі, а лпdрепта кътръ рецескъл гъверпъ сав кътръ Маіестатеа Са Лмпъратъл петіцінні ші репресептацінні лп прівіінца обсервателоръ скъderі лп адміпістрацінпеа політікъ сав лпгріжіреа жъстіціаріъ, орі астор феліъ de каъсе, каре зак лп інтересъл лптрецеі попълацінні а Комітатълві ш. а. сав ал сінгъратічелор класе але лві.

§. 19. Комісінпеа есте облегатъ а се цінea лп черкъл еі de активітате стрънс de прінчіпъл кардінал лп пре́лпалтъл автографъ din 21 Decem. 1860, къ ав съ ръмъпъ лп воліdітате

тоате ordinъчiзнеле пънъ атънчї, пънъ пе ле ва modifika Maiестатеа Са Дмпъратъл сав dieta.

§. 20. Komicisнea are dрептъ a фаче конклъзiзнї ші проiекте асънра дмпърцiреї administraцiзнiї дн cinгъратiчеле iзpicdikцiзнї, асънра скiмбърiї персоналълуї ші a лефiлор дн Komitate, Distrikte ші скаунe, каре дпсъ аў валiдитате нъмаї атънчї, кънd се вор дптърi de Maiестатеа Са.

§. 21. Фiiндъ къ пентрв акътъ ші пънъ пе се ва фаче o combinape dietaль despre акоперiреа спеселорв пентрв administpaцiзне дн cinгъратiчiле iзpicdikцiзнї, се вор акопери спеселе administpaцiзнеї офiчiзлателор сънт форта унеї антiчї naiцiзнї din вiстiepia статълуї, аша даръ требве Komicisнea пентрв фiекаре шесе лънї съ проiектезе зн preliminapiў despre тоате келтъелiле administpaцiзнеї, ші ла тiмпълъ съў съ'л аштерпъ рецескълуї гъбернъ пентрв асемпаре.

O асемене хъртiе требве съ се факъ ші пентрв ачеле келтъелї, каре дънъ сiстема de пънъ акума сав келтъiт din фондъл провiнчiалъ.

§. 22. Пе temeiълъ ачестуї anлачidat preliminap ва аштерпе сънpетълъ Komiте, орї Кънiтап, орї сънpетълъ жъde рецiў сав локцiiторiлуї луї рецескълуї гъбернъ консъмпъчiзнеа лiпсеї лънаpiе, каре ва асемпа печесаpia сънъ пpiп чел маї апроапе ч. p. Перчепторат, ші adекъ астфелiў, ка плъцiле съ зртезе ла асемпареа сънpетълуї Komiте, Кънiтап, сънpетъл жъde рецiў орї локцiiторiлуї луї.

§. 23. Дп пpiвiнца алецереї атплоiацiлор комiтатълуї, дiстpiктълуї сав скаопълуї че компете Komicisнeї, се pъndъeште дп дпцелесълъ Артiк. II. de лецe din анъл $184^{6}/_{7}$, ка пентрв ачеле постърї, каре сънт рецiнзте дптъpiреї рецешть, прекът сънт: Сънp. жъзї скауналї ші събкомiцї дп Комiтате, събкънiтанiї дп дiстpiкте ші сънтжъзiї рецiї дп скаунеле съкъешть дп iзpicdikцiзнеле къ маї мълт de треї дndpептъците pелiцiзнї, ла каре се пътеpъ акума ші pелiцiзнea грекo-нзпiтъ, ші грекo-пезпiтъ, съ се аштерпъ къте зн indiвid алес къ маiopiтатea вотърiлор Maiестъцiї Сале спре дптъpipe.

§. 24. Чеiалалцї атплоiацї, акъpopв алецере компете лецзiтъ конгpегацiзнеї ценepале, дї алеце комiсiзнea къ мълцiмea вотърiлор.

§. 25. Пентрв дплокзipea постърiлор менцiонате дп §§. 23 ші 24 пе калea алецерiї пpiп Komicisне kandidézъ сънpетъл Komiте, Кънiтап, Жъde рецiў къте треї indiвizї din фiекаре дndpептъците pелецiзнї афлътоаре дп ачееа iзpicдikцiзне.

§. 26. Репpесентацiзнї асънpа opdinъчiзнiлop цеiтълуї сънт пepтiсе пътаї сънт тотодата есекътаре a opdinъчiзнiлop.

§. 27. Шedинцеле Komicisнeї сънт пъбліче, аскълтъторiї требве съ окупе зн лок деосебiтъ ші аў съ се абсцiпъ дела орї че manifестърi de плъчере сав пеплъчере, къчї дп касъ контpapiў поате пpешedинтеле пе сinгъратiчii контърбъторї сав пре тоцi аскълтъторiї скоате афаръ. Есченцiопалmente се потъ цiпea ші шedинце секpете déкъ чере пpешedинтеле сав чiнчї метврii аї Komicisнeї ші деакъ конклъде Komicisнea дънъ депъртареа аскълтъторiлор.

§. 28. Шiрвл обiектелор de пертpактат есте тот ачела, каре есте пресріс дп пънктеле a. b. c. ші d. але §. 4. din Apt. de лецe XII. din анъл 1791, пентрв pъndвл консълтацiзнелор (ordo et modus consultationum) есте, дп кът пе са скiмбат чева пpiп ачёста opdinъчiзне, тот ачела параграф ал менцiонатълуї артiкъл de лецe хотъpiторiў.

§. 29. Проiекте indenendente але сinгъратiчiлор метврii de Komicisне адекъ ачеле, че пе аў pефepiнцъ къ ачеле че сънт а се пертpакта пpiп Komicisне, сънт маї наinте de асе дптanва пpешedинтелуї дп скpiс, ел хотъреште апоi déкъ проiектъл есте de a се аштерпе Komicisнeї, ші déкъ се дпгъдзе, атънчї хотъреште ші шiрвл зртърiї луї. Déкъ дпсъ пpешedинтеле пе ар вpea съ дпгъдзе проiектъл, се поате проiектантъл адpеса кътръ рецескъл гъбернъ.

§. 30. Komicisнea есте пътаї атънчї капаче a конклъde чева, деакъ маї мълцi ка жътътате din метврii сънтъ de фацъ ші конкеiеpea есте пътаї атънчї валiдъ, деакъ de чеї de фацъ се пpiмеште къ мълцiмea вотърiлор. Деакъ вотърiле сънт асемепea дптърците, атънчї вотъл пpешedинтелуї дечide. Пpешedинтеле аре дpептъ ші даторiъ a дтпedека есекътареа унеї астфелiў de дпкеiерi a Komicisнeї, деакъ ел кцетъ къ еа ар фi дп контра лецiлор ші opdinъчiзнелор констътътоаре ші a аштерпе лъкръл делок рецескълуї гъбернъ спре дечiзне.

§. 31. Вотацiзнea се фаче регъляръ пpiп граiў, еа дпсъ се поате фаче, деакъ афлъ пpешedинтеле de бine, ші пpiп скъларе ші шedере. Алецеpiле се фак пpiп цедъле de алецере.

§. 32. Фiекърuї метвр ал Komicisнeї есте ертатъ асе серві дп шedинцеле Komicisнeї къ орї каре лiмбъ din челе треї domnitoape дп царъ. (Ва ърта.)

Vien'a 15 Ianuar. 1862.

Multiemita publica.

Onorat'a Redactiune 'mi va dá iertare incomodanduo numaï totu cu multiemite publice, ci cugete ofi si cene ca multi, — multe de acestea aru fi produsu in tempurele trecute — ci dorere că organele publicitatii erau rare, ba chiar nici că esistau — Unu teneru lipsitu de mediloce la multi are de a multiemi publice pana ce si elu odata in giurulu familii sale va fi in destulitu — si aceasta e si detoriu fia care a o face pentru că e tempulu de proba — de a ne cunosce barbatii conferitori la benele si prosperitatea natiunii a careia venitoriu totu deuna e basatu pe junimea studioasa — de aceia cugetu a fi necesariu — ca fileriulu fia caruia sacrificatu cu inima curata pentru benele publicu si pentru ajutarea tenerilоru lipsiti dela Universitati si academii se se insemneze in foile si organele publice — precum s'a si facutu. —

De aicia purcediu si io a aduce la publica cunostintia pretiosele nume a unoru barbati — care in neajunsulu stipendieloru — cari abia ajungu la tinerii de prela institutele dein patria — oferire unu ajutoriu demnu de totu respectulu unui studente dela facultatea de medicina dein Viena — — aceia suntu Multu Stimatulu D. Ladislau Popu Magistru de posta in Blasiu care e bene cunoscutu Onoratului publicu — si caruia i s'a mai adusu inca odata „multiemita publica.“ — Ear celalaltu e bravulu cetatianu dein Blasiu Petru Grama —

Ne reproducandu multe dein faptele acestui bravu cetatianu — me voiu margini prelunga una carea e si de mare interesu. —

Acestu barbatu prelunga alte multe — ce cu deosebite ocasiune la deosebiti teneri sco'ari inpartasiesce — intotu anulu — unui teneru cu portare buna si lipsitu de mediloce — i — prestéza tote comoditatile si requisitele ce suntu de lipsa unui studente in decursul unui anu scolastecu. In anulu trecutu va fi avutu onore onoratulu publicu — amai ceti inca o mulcemita publica adusa acestui barbatu — decatra unu studente — carele inca cu multimita sia adusu amente de nobila-i benefacere —

Nu e semnu reu candu barbatii nostri cei bene provediuti nusi crutie averile sale — candu natiunea i le cere spre ale intrebuintiá spre scopuri interesante, si pentru ajutorarea fiiloru sei. — Totu deodata publice multiemescu — Prea bravului mieu amicu Camilu Axente carele, indemnandulu semtiulu de sincera amicetia, prein o colecta inbratiesiata si ajutata de mai multi barbati demni dein Alba Iulia — mai acoperi ne ajunsurele lipsitului seu amicu —

Bravului mieu amicu poftindui succesu bunu pre cariera fapteloru nobile in carea a inceputu a inaintá — dicu — Se ne tiena D-eu pre acelu nemuritoriu barbatu dela care si amiculu mieu a invetiatu a le esercitá —

ГРЕЧIА.

Atina $^{6}/_{18}$ Ian. Дпкъ пе дпчетасе трасълъ клопотелорв фънебрале пентрв репъосатълъ дп Domnълъ Метрополитъ ші Пpешedинте алъ С. Cinodъ, Неофiтъ Метаксас челъ de 100 анї, кънdъ се ші 'ndpептаръ окiї тътъpopв асънpа декретълуї, че кънpinde денътipea поълуї Мiтрополитъ. Opdonanца рецеаскъ еші ші сънъ аша: „Оттопе ш. ч. л. Dънъ бънъ плъчереа C. Cinodъ алъ Бiсерiчеї Грчiеї ші ла пропънереа Мi-

пістрълъї пострѫ пентрѫ афачериле спірітъале ші пентрѫ instрѫкціънea пъблікъ апробътѫ стрънъпереа Мітрополітълъї din Патрас ші Еліс, Дълї Місаілѫ, дп Мітрополіа din Atina ка Мітрополітѫ алѫ ачелеіа.“ Тоатъ Гречіа рекъноасче de бънъ denътіреа ачестъї Архіереѫ demnѫ ші дпвъцатѫ пентрѫ kondъчереа афачерілорѫ бісерічесчї. О алтъ фаптъ а Рецелъї дпкъ prodъce дп попоръчіънe челѫ маї таре ентъсіастѫ. Ла сервіцілѫ дптортъптърєї репосатълъї Мітрополітѫ вепі Рецеле дп дпбръкъмінте сімплъ, дпсоцітѫ deънѫ Adiътante ші ънѫ офічерѫ de odonanцъ. Мортъл шедеа дпсъсѫ, дп тóте вестмінтеле de потпъ, кѫ мітра ші кѫржа. Dънъ севършіреа черетопієї тоцї чеї de фацъ съртарь dънъ datina гречéскъ Евапцеліа ші тъпа репосатълъї. Ші Рецеле Отоле се сънъсе ачестеї datine. Атънчї тълцітеа стъть ка електрісатъ; дп окіі тътъторѫ лъчіаѫ лакрімі, dar пѫ маї тълт de дптрістаре пентрѫ adormітъл, чі de бъкъріе. Тоцї фъчеаѫ кръче ші бінекъвънтаѫ пе Рецеле. Allg. Zeit. N. 27.

Notiце Diверсе.

— Маї тълте жърпале adък штіреа, къ Маіестатеа са ва denъmі ла апіверсаріа Конститъціънеї din Февръріѫ маї тълцї тъдъларі аї касеї de сък de сепаторі імперіалі пе віацъ.

— Маіестатеа са а цінът дп 11 Іапъаріе чеа din тъіѫ таре шedinцъ тіністеріалъ dela дптóрчереа са, ла каре аѫ лъат парте ші Капчеларіі алъчї афаръ de конт. Форгачї каре а фост дтпedекат пріп боалъ.

— Комітетъл de фіпанце a dекеарат а пѫ фі дп пъсечіънe de a се дпвоі кѫ проіектъл D. Магер, пентрѫ къ комітетълѫ пѫ аре дрептѫ а фъгъdъі тантіте саѫ орі каре алте ретънерацііпі.

— Dірегъторііле фіпанціарѫ се окънъ актта кѫ есатіпареа петеціънелор ші хъртіілор, че саѫ dат dela еширea dіплотеї дпкоаче фъръ тітърѫ дп Бнгаріа ші се doведеште къ сънта, че са трас ерарълъї пріп ачеаста, ші ва фі de плътітѫ, съ све пъпъ ла ънѫ міліон.

— Марчеле de постъ, каре съпт тъіете пе de латърї ші се лінеск пе скрісорі, се сокотеск ка кънd пѫ ар фі пе скрісорі.

— Прекът се вede се ва креа ънѫ тіністеріѫ поѫ de marinъ ші се ва алътъра лънгъ чел de ресвелѫ саѫ de котерчіѫ.

— „Бнірea“ пе сънъне къ а прітітѫ dела Константінополе журналъл „Конститъціонал“ каре кънpinde дп тръпсълѫ ън таре, ън дпсетпат, ън фоарте імпортант артікъл дп прівіінца церілор ротънешті, пре каре дл пъблікъ дп сънплетент ші атраце кѫ deадънсъл атенціънea лекторілор асънра лъї, певепіndънe дпсъ сънплетентъл требве съ пе тънгвітѫ, къ пѫ ні са пътът фаче dестъл коріосітатеї есчітате пріп ачеаста провокаре а бнірeї. Doаръ дл вот пріті маї тързіѫ.

— Тот ачестѫ журпал пе adъче штіреа despre репосареа фостълъї Domnѫ Алек. D. Гіка дп 31 Dечет. ла Neаполе дп върста de 69 anі. Фіеї църпа бшоаръ.

— Despre фаіта че чіркълéзъ, къ Австріа ар фі dat о потъ пентрѫ dесартареа Піемонтълъї се пропънчіь „Перс:“ Кът адевър есте дп ачесте фаіте, пѫ пътемѫ дпштіінца. Еле дпсъ требве конsіderate ка о сімптотъ а сітъаціънеї. Італіа ші Австріа се ѫфлъ фацъ ла фацъ дптр'о позіціънe, каре пѫ маї поате цінea тълт.

— Міністрълѫ de marinъ dънъ C. O. Z. есте denътітѫ, Конт. Вікельберг а прітіт прéдпалтъл автограф пріп каре іce конкреde конdъчереа міністеріълъї de marinъ.

— Дпълціа Са дтпъръteаскъ Фердіnand Макс. есте denътіт пріп автограф дтпъръtеск de Komandant ал Marinеі.

— Dънъ „Ost–West“ сар фі декіарат Конteле Рехберг, къ рецітълѫ се ва дпвоі ла черереа Францієї а дпdепърта din Рота пе Франціскѫ ал II.

— „Ind. Bel.“ зіче: къ конвенціънea дптре кърціле Франчієї, Англієї, Спаніеї ші Австріеї пентрѫ трансънпереа тръпълъї din Мексіпо дпълцітеї сале Дтпъръtешті, Архідъчелъї Ферdіnandѫ Макс се ва съвскріе дпкъ дп декървъл септетъпеї ачестеї.

— „Tem. Zeit.“ дпштіінцézъ, къ дп 9 а лънеї кърепте саѫ adънат маї тълцї бървацї ротъні ла D. Мочіопі ла о консълтаре дп требіле бісерічешті.

— Pest. Of. Zeit. вреа съ штіе, къ кѫ прівіпцъ ла інтереселе матеріале але четъцілор лівере, есте інфлъінца репресентацънеї естерне пе дпdестълітоаре, ші de ачеea аре съ се організесе ачесте репресентацънї пе баza леціlорѫ din 1848 кѫ прівіінцъ ла релацънеле пресенте.

— Pest. Hir. зіче, къ бніреа Арделълъї пѫ се поате пріві ка ън фаптѫ компліпітѫ ші форталѫ din ачел темеіѫ, пентрѫ къ пічї комісънea дпсърчінатъ кѫ проіектълѫ de modалітате а бніпеї ші а dатѫ опініънea, пічї есекътареа бніреї пѫ са дпкорпорат леціlорѫ бнгъреші. De алтінтре ел пічї пѫ крede, къ о бніре маї стрънсъ а Ардеалълъї декът че есте а Кроацієї ші кът а фост пънъ ла къderea dела Мохачіѫ пѫ ар фі de dорit.

II. Бртареа Колектеї пе сеата zidindeї Бісерічї ла Търda:

Din Протопопіатълѫ Бжргішълъї:

1. Dела Бжргішѫ 3 фл. 60 кр. — 2. Ігішdорѳ 1 фл.20 кр. — 3. Вечертѫ 80 кр. — 4. Гіжеаса de жосѫ 2 фл. 80 кр. — 5. Штепea 1 фл. — 6. Весесdѫ 60 кр. Сѣта 10 фл.—

Din Протопопіатълѫ Кохалтълъї:

1. Dраос 4 фл. 11 кр. — 2. Каца 4 фл. — 3. Меркеаша 4фл. — 4. Бнгра 2 фл. 50 кр. — 5. Тікъш рот. 2 фл. — 6. Лобпікѫ 2 фк. — 7. Штепа 3 фл. — 8. Кохалтѫ 1 фл. 60 кр. — 9. Варгіашѫ 60 кр. — 10. Жівъртѫ 60 кр. — 11. Крінѫ 1. фл. Сѣта 25 фл. 41 кр.

Din Протопопіатълѫ Солпокълъї I.

1. Dела Кіешті 10 фл. — 2. Гървоѫ 2 фл. — 3. Гостіла 3. фл. 10 кр. — 4. Корабіе 3 фл. — 5. Баба 1 фл. — 6. Іецк 1 фл. 20 кр. — 7. Могоажа 4 фл. — 8. Блепке Поіапа 1 фл. 60 кр. — 9. Олпретѫ 1 фл. 20 кр. — 10. Хъшташѫ 1 фл. — 11. Къртъішѫ 1 фл. 10 кр: — 12. Жържешті 4 фл. — 13. Мънчелѫ 1 фл. — 14. Dіягѫ 2 фл. — 15. Негірлешті 2 фл. — 16. Поіепі 1 фл.— 16. Dобрічелѫ 1 фл. — 18. Корвепі 1 фл. — 19. Вългъѫ 1 фл.

Сѣтта 42 фл. 20 кр.

Сѣтеле челе пъблікате пънъ актт факѫ — 103 фл. 17 кр.

Np. 2—2 **Ediктѫ.**

Іоап Негреа din Мъгерш, Dіштріктълѫ Брашовълъї, каре de 3 лънї de зіле кѫ пекредінцъ аѫ пърсітѫ пе леціъіта са Соціе Сафта Шолкъ, тотѫ din Мъгерш. — Се провоакъ пріп ачеаста, ка дп терміпѫ de ънѫ анѫ, ші о zi, dела датълѫ de фацъ, съ се дпфъцішезе дп персоапъ, ла ачестѫ Скавпѫ Протопопескѫ, саѫ пріп Адвокатълѫ съѫ, спре а ста фацъ кѫ леціъіта са Соціе, пентрѫ къ неівіndъce, се ва хотърж ші фъръ de dжпсълѫ, чеea че діктеасъ леціea.

Брашовѫ 29 Декетвріе 1861.

ІОАNN ПЕТРІКѪ

Протопоп гр. ръс. ал II. Брашовълъї.

Np. 3—1 ВЖNZAPE de ОЦЪТѪ!

Сѣбскісъл аре опоаре а арята, къ шаѫ къштігатѫ dela ънѫ вієпезѫ фабрікантѫ прівілеціатѫ de оцътѫ, къноштінца despre фабрікареа оцетълъї dънъ інвенціъніле челе маї поъ, ші къ пріп ачеаста е дп старе а продъче ънѫ оцътѫ, каре дптрече пе тóте, ші се пóте компара кѫ оцетъл чел маї вън de вінѫ. Акрітеа оцътълъї, аре о търіе dела 5—10 градърі, съ ціне маї тълцї анї ші се фаче тотѫ маї вънѫ, таре потрівітѫ пентрѫ а търа краставецї etc.

Прецъл дефінтѫ пентрѫ ъна Кофъ: 10 кр. 16 кр. ші 20 кр. локъл de вънzape Npo.-830 страda Orneї дп Сібііѫ.

Сібііѫ 20 Іапъаріѫ 1862.

Friederich Hoch.

Редактор респънzетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпаріълѫ тіпографіеї dіецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънea сефаче ла Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, пріп скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл репъмерацієї пентръ Сібіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіиле din Монархіѣ пе ѣн ан 8. фл. еар пе о жътате de анѣ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентръ лнтжіеа ѻръ къ 7. кр. ширъл къ літере мічї, пентръ а доза ѻръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 7. АНѢЛѢ X.

Сібіїѣ. 25. Іанѣаріе. 1862.

Сібіїѣ 21 Іанѣаріѣ. Жърналъл вінезѣ „Ost und West,“ а къръї проблетъ декларатъ ші доведітъ пріп фапте есте апъраreа інтереселор, репрезентареа опініънеї пѣбліче ші а легалелор аспіраціънї а попоарълор свпрематісате din Австріа, аѣ адѣс de мѣлтеорї артікълї, пентръ карії ші поі Ромънії пъ потем декът съї фітъ мѣлцъміторї. Лн н-рълъ съѣ 314, лн ѻрма артіколълъї din Тел. ром. лнтітълатъ „Метрополіа ромънъ ортодоксъ“ пе каре ’лѣ пѣблікъ лъѣдатълѣ жърналѣ ші а проклатаціеї Domнълъї de Мочіоні фаче еаръші песче обсерваціънї, каре ні се вedѣ а фі къ атжта маї de маре інтересѣ, къ кът еле, ешіndѣ дела ѣн ал треілea, пеінтересатѣ ші фііnd фъкъте din пънктѣ de ведере кърат обіектівѣ, пріп ѻртаре фііnd дрепте ші адевърате, пе кът вор мѣлцъті пре Ромънї, карії ле пот свѣскріе din кѣвънт лн кѣвънт, пе атжта, сперъмѣ, ’шї вор авea ефектъл доритѣ ші лн партеа чealалтъ, ла корреліціонарії Сербї, пентръ карії се вedѣ а фі скріse къ деосевіре. Deie Dомнезеѣ, ка аштептареа ші сперанца бравълъї редакторѣ, ал свс лъѣдатълъї жърнал, каре леаѣ еспріматѣ din фѣndъл інімеї ноастре, съ се лнплінеаскъ кът маї кърѣндѣ!

Кѣпріnсъл обсерваціънілор честіонате, къ каре пе компетеazъ редакціънea лъї „Ost und West“ обіектъл пострѣ, есте:

Ромънії, дѣпъкът вedемѣ, се сімтѣ апъсаці пріп ієрархіа сербеаскъ. Лпкът плжнцереа ачеаста алор есте дreaптъ пѣ потем черчета аічї; ачеea лпсъ е адевърѣ, къ плжнцереа ачеea пе zi че мерце тотѣ маї таре се аѣde, ші опініънea пѣблікъ domнітоаре лнтре Ромънї претinde деспърціреа бісерічеї ромънe de чea сербъ лн чele administrative.

Претенсіънea ачеаста, дѣпъ капоанеле бісерічеї оріентале, е преа дreaптъ; пе лнплінірea еї din партеа Сербілор пѣ се поате нічї декът ръzima пе тетеіърї канонічe, чі пѣтаї пре мотіве паціонале ші політічe. Дѣпъ пърereа пóстръ кѣ педрепт, къчї пѣтаї чele din тъіѣ пот фі ачі портаматіве. Лndатъ че пріnчініеле канонічe але бісерічеї ортодоксе пѣ лнпedекъ деспърціреа administrativъ a бісерічеї ромънe de чea сербъ ші попорълъ ромънѣ ші кondѣкъторії лъї претindѣ ачеаста деспърціре, лнтересълѣ бісерічеї сербештї пофтеште de a пѣ се опѣче претенсіънеї ачелеіа, чі de a олнплini ші a се пъzi ші de ѣмбра ѣнеї свпрематії канонічe a бісерічеї сербештї асѣпра челеї ромънe. Бісерікa ръсъріteапъ тотdеѣна саѣ dестінсѣ кѣ фаворіreа бісерічелорѣ паціонале; еа аѣ фаворіт пънъ лн тімпѣріle чele маї нoвe, ла Гречї, Славї, Ромънї, Артенї ш. а. лімба паціоналъ лн кълтѣ ші administраціънea паціоналъ a Бісерічеї. Деакъ патріархатълѣ din Констаптінопол пѣ dетълтѣ лн прівінца ачеаста, апѣте фаць кѣ Славії саѣ пѣртат алтімінteа, апоі пріп ачеea лнтрѣадевър пѣ шіаѣ dat нічї ѣн атестат деспре консчіенціоаса са апъраре a традіціънелор бісерічешті, чі саѣ еспѣсѣ пѣтаї лнпѣтърілор de a ле фі тръdатѣ пе ачелеа; дѣпъкът ам въzѣто ачеаста лн dіферінцеле Констаптінополълъї кѣ Болгарії. Noї пѣ доримѣ ка бісерікa сербеаскъ din Австріа din прівінца Ромънілор съ трагъ асѣпръші асетенea лнпѣтаре, пентръ ачеea ші рекомънdѣm, ка манifестаціънile Ромънілор съ се іа ла конcідераре серіоасъ.

Автономіа бісерічеї ортодоксе din Австріа требѣе съсе рестаѣреze пе баze солідe ші съ се факъ ѣн ф ктѣ кѣ дрептѣ de статѣ. Пънъкѧnd се ва маї da окасіънe ла черте ієрархіче, лнтре Сербї ші Ромънї, пріп ѻртаре ші ла атестекареа потереї лѧтештї лн афачеріle din лъѣнтрѣ але Бісерічеї ортодоксе, пънъ атѣnчї нічї кѣета пѣ се поате ла автономіа ачеea. Лнпаінte de тоате требѣіе съ се делътѣре педечele ачелеіа, ші нічї одатъ паѣ фост аша de лipсъ ка астъzї, ка Сербії съ фіе лъсъторї ші кѣ о конcідераціънe дreaптъ ші лнцелеаптъ. Конститѣціа каспікъ a попорълъї сербескѣ пе dъ ѣн ексетпль апалогѣ. Деакъ доі фраці карії тръіескѣ лнтро касъ пѣ се пот пъръві ла олалтъ, се деспърцескѣ ші фіештекаре ’шї лнтоктеште каса са пропріъ деосебітѣ. Дѣпъче апоі пѣ се маї лнпedекъ ла тот пасѣл ѣнѣл de алтѣл, се перde de сіne прічіna чертеї ші a неінвоіелеї лорѣ пърчесе деаколо, ші еаръші се прівескѣ ка фраці, ’шї рекѣноскѣ лнтереселе котѣне ші стъ бѣп ѣнѣл пентръ алтѣл лнтрѣ тоате. Токтаї аша се ва лнтѧмпла ші лн бісерікъ; бісерікa пѣ ва пътітї de бѣнъ сеатъ; іаръ паціѣнеле вор кѧщіга атѧndоѣе, деака вор лнпърці фръцеште лнтре сіne търѣл чел de чеартъ ші пріn ачеea вор дeлътѣра пентръ тотdеѣна чеарта чea пелнтрерѣптъ.

Лн ѻртъ провокъm пре кореспondенцій нострій сербї, компетенцї лн лнтребареа ачеаста момептоасъ, ка съшї деа din партешї деслѣшіріle сале лн фоіа ноастръ ші лн кінѣл ачеста съ контрібѣіаскъ ла тіжлочіреа бѣнеіінцелецерї.

Сібіїѣ 23 Іап. Астъzї a цінѣт Комітетѣл Асоціаціънеї a треіа шedінцъ лѣнаріѣ сѣбтѣ прешedінца ordінаріѣ, фііnd de фаць шесе метрії. Шedінца са deскіс ла 9½ óре dімінеаца кѣ чітіреа ші верифікареа протоколълъї Шedінцеї трекѣte. D. Прешedінte пропѣne, къ фііndѣ къ ла тоате Асоціаціънеле есте оареткаре таксъ пентръ dіплома, че о прімеште фіекаре метрѣ ordінаріѣ, ар фі кѣ кале, ка dінтр’о парте съ се скѣтеаскъ асоціаціънea de келтѣеліle, че ле a авѣт кѣ тіпъріреа dіплотелор, еаръ de алта съ се маї мъреаскъ фondѣл асоціаціънеї, съ се фіксézъ 1 фл. в. а. ші ла метрії асоціаціънеї ноастре, ка такса Dіплотеї, че са ші прімітѣ кѣ ѣнанімітате. — Дѣпъ ачеea саѣ лѣат ші саѣ чітіт рѣгареа a 30 de іѣрішті din Академіа de аічеа de дто ²¹/₁ 1862 пріn карea се чере 1 ка сѣта de 180 фл. м. а. каре претенсіве ар фі ръмас котасатъ кѣ банії асоціаціънеї съ лі се dее лнdеръпт; еаръ a 2-a деслѣчіре деспре ачеea, къ пѣтаї іѣрістії пот компета ла челе zече стіпendії саѣ ші алцї сколарі?— Дѣпъ десбатереа кѣвіінчіоасъ асѣпра атѣndѣрорѣ пѣпкте са хотърѧтѣ ѣнанімѣ ла пѣпктѣл din тъіѣ, къ дѣпъ че комітетълѣ асоціаціънеї повъцѣіт de ѣн кѧнет de тот фолосіторіѣ спре a фі лн ажторіѣ іѣрістілорѣ лінсіці ші de ачеea ла пропѣnереa D. Мъчеларіѣ, ка метрѣ ал комітетълъї асоціаціънеї ші ка фостѣл секретар ал Комітетълъї іѣрістілор, — каре a арътат,

къ маї мълцї ісріштї de чea маї вънъ сперанцъ стаѣ de a пъръсі кърсъл дпчепът, deакъ пълі се ва da ѣп ажѣторіѣ инстантанеѣ — саѣ пътрѣпс de ліпса ачеаста, ші пътаї декът аѣ ші асігнатѣ din банії ісріствлорѣ че аѣ фост предацї Асоціаціѣнеї дп сѣмъ de 280 фл. 8 кр. в. а. о сѣмъ антічіпатівъ de 180 фл. къ ачеea кondiціѣне, ка ачеаста сѣмъ дп пърчеле de къте 18 фл. съ се дппърцéскъ дптре 10 ісрішті, карії аѣ девѣінца чea маї неапъратъ de a фі пътаї декът ажѣторацї, ачестіа сънт: Mix. Dобо, Ефр. Поп, Ioan Pѣсѣ, Гер. Kandpea, I. Цепеш, Icid. Шарлea, Пав. Бълцъ, Mix. Боптескѣ, Moi. Костіп ші I. Рац. Маї денарте дпгріжірea Комітетълъї ачестѣіа се лъмъреште дпкъ маї мълтѣ ші пріп ачеea дтпрежѣрare, къчї dвпъ асігнареа сѣмеї de 180 фл. пе сата ісріствлорѣ аѣ пѣблікат конкърс кѣвіінчіос пентрѣ конферіреа челор 10 стіпендіі але асоціаціѣнеї кѣте de 60 фл. ла каре фііnd къ пѣ саѣ афлатѣ дп шedinца трекѣтъ маї мълцї de доі конкърепцї, саѣ репоітѣ конкърсълѣ. Стъndѣ ашadаръ астфеліѣ лъкрълѣ къ банії ісріштілорѣ, къ адекъ Комітетълѣ Асоціаціѣнеї адѣкъndѣшї аminте фоарте ѣine de челе че аѣ фостѣ ворѣ дп прівіінца ачеаста ла адѣнареа ценералъ a асоціаціѣнеї dela Nевем. 1861 ші прівind ла опініа пѣблікъ аѣ авѣт тот дрептълѣ ші дпсъчіпареа de a пріті банії чеї адѣнацї пе сеата ісріствлор ші de аї комаса къ банії асоціаціѣнеї, ка аша челе 10 стіпендіі съ ле ресолве din партea асоціаціѣнеї дптре ісріствії чеї маї серачі ші деліцепцї. Дпсъ ісріствії Сібіанї прекѣт се вede атът din хъртіа маї de desпъzi кът ші din чea маї сѣс менціонатъ пѣнтаї къ паѣ арътат пічі о рекѣпоштіінцъ пентрѣ астфеліѣ de тъесърі лѣате din партea Комітетълъї Асоціаціѣнеї; чі еї дпкъ къ търіѣ черѣ дпderъптѣ банії лор, че Комітелъл лор къ прівіре ла сфътъіріле dela адѣнареа ценералъ din Noемвре іаѣ предат ачестѣї комітет, комітетълѣ рътъпе прелъпгъ хотъръреа са din § 26 ал протоколълъї шedinцеї din 14/2 Іанѣаріѣ ші реквіръ пе комітетъл ісріствлор, ка съ факъ сѣплікацілорѣ кѣпоскѣт ачеаста хотъръре къ ачеea бъгаре de сéмъ, къ спре вііторіѣ ісріствії вор авea a аштерпе орі че хъртіі але лор къtръ Комітетъл Асоціаціѣнеї пріп Комітетълѣ ісріствлор, карele апоі ва авea бѣнътате a конкоміта астфеліѣ de хъртіъ къ пърерea інформатівъ a лъї. Еаръ че атінце пѣнктъл ал 2-a a черереї, съ дпdрептъ сѣплікацїї ла §§. 2 ші 23 літ. g. din статътеле Асоціаціѣнеї, карe deслéгъ лъмъріт ачеаста дптребаре a лор. —

Са черчетатѣ ші сокотелеле ші са въzѣтѣ, къ dела 1-a Іанѣаріѣ пъпъ астъzі аѣ маї дптрат 425 фл. ші апѣме 125 фл. дп банї гата ші 300 дп облігаціѣнї. D. Конс. Дппърътеск Сіп. Хаці Конст. Поп a дървіт doe облігаціѣнї de статѣ къ сорцї къте de 100 фл. пентрѣ асоціаціѣне къ ачеea афіорісіре 1. ка dобѫnda апѣалъ de 9 фл. 50 кр. съ се дптребѣінцезе дп челе de ліпсъ пентрѣ асоціаціѣне; 2-a ка ешind врeѣn къщтігѣ съ се копере пѣтаї декът еаръ астфеліѣ de облігаціѣнї ші dобѫnda лор апѣалъ пъпъ ла 500 фл. съ се дптребѣінцезъ тот дп маї сѣс арътатъл кіш, еаръ рестъл ка стіпендіі пентрѣ сърачі ші вредніčі тінері ромънї.

— Саѣ лъат сѣплічеле компетенцілор ла челе 9 стіпедіі ремасе; din 17 компетенцї аѣ фостѣ 15 ісрістї ші апѣме, доі ісрішті din Ѳніверсітатea Пестанъ ші 13 ісрістї din Академіа de дрептърі de аічea, ѣнѣ цімнасіаст, ші ѣн клерік. Dвпъ о серіоасъ кѣтпъіре a тътъроръ дтпрецівърілор саѣ афлатѣ къ каде ѣнанім a се дппъртъшії ѣрътъторії сѣплікацї:

1-о Георгіѣ Поп din Селештѣ ісріст дп Ѳніверсітатea din Пешта, 2-о Гер. Kandpea din Négpa, 3-a Манасіе Костінѣ din Ѳіоаръ, 4-a Петр. Фодор din Керпеніш, 5-a N Цепеш din Охава, 6-a M. Dобо din Тівш, 7-a Іоп. Teod. Стоіка din Віштea de сѣсѣ, 8-a Moi. Браніште din Мірredсал ші Іоан Рѣсѣ din Търda, тоцї ісрішті дп Сібііѣ. Еаръ пентрѣ Клерікълъ Маер din Ръхъѣ, каре тот одатъ дпваць ка сколаріѣ естраordinap ші цімнасіал таре, ші аре о пъртаре de тотѣ солідъ, a пріміт a дпгріжї Екселенціа Са D. Епіскоп Бар. de Шагѣна.

Дп фіне са лъат ла desбатере рѣгареа D. Adiѣнкт Феті пентрѣ de a рънdзі Комітетъл асоціаціѣнеї о комісіѣне, каре есаминънd проіектъл хартеї (Мапеі) Трапсілваніеї, че a дптрепрінс D. Феті a о компѣне дп літва ромънъ, съі dee оаресї каре інвіаціѣнї дп прівіінца перфекціонърії ачестеї харте къt сар пътea de таре ші са хотърѫт спре скопъл черѣт о комісіѣне констътътоаре din DD. Конс. Др. Васіч, Петрѣ Манѣ ші din D. Адвокатѣ Др. Nемеш, каре ва авea съ dee конкърсъл съѣ дп прівіінца ачеаста ші a ѣнѣра фрѣмоаса дптрепрindере a D. Феті.

Ne лъът вое de a фаче ші ачеea кѣпоскѣт, къ трекъndѣ пестe тоате гревъцїле ші тіпърindѣce ші dиплотеле, комітетъл ва фі дп пѣсечіѣнea плъкѣтъ de a пътea дп вреокътева зіле a дпчепе къ еспедареа dиплотелор ла метърії асоціаціѣнеї.

Sibiiu in 22 Ianu. 1862. (tramisu)H. Z. produce in N. din 23/1 a. c. s. n. unu articlu saratu, si piparatu, unu articlu, care daca s'ar potea, se fie picantu si atragatoriu; in articlul atinsu ridica autorul de o parte pe natiunea sasésca si universitatea ei pana la vinetialele ceriului, arata alipirea ei catra Monarhia, si intaresce dreptul ei istoricu; condemna pe de alt'a parte pe Romanii si Ungurii din Ardealu, defaima pe cei din tatu cu nisce espresiuni, care pentru purtarea lor cea midilocitore de pace intre diferitele naciuni in astfeliu de tempuri critice, suntu cu totul nemeritate.

Asia dice renumit'a gazeta H. Z. „ca se afla unii, (Romani fara sai numeasca) cari se innevoiescu a respandi parerea, cum ca naciunea sasésca nu ar avea nice o ponderositate in deciderea lucrurilor de fatia, si cu obraznicia radiamanduse pe numerositatea lor, si pe aceea, ca stau gata necondiționatu a face totu ce e cu potintia, 'si inchipuiescu ca unicul midilocu pentru a sustienea Ardealul la intreaga Monarhia, si aceia care numai dupa decisiunea celor pana acum indreptatiti, au se se bucure de egal'a indreptatire, se inganfa cá domnii situatiunei, si ca nu s'ar afla concesiune care s'ar considera cá atare, si care numai in vreo catv'a sar privi de indestulatóre.“ Noi ne luamu voia a intreba, cine suntu aceia cari pune la indoiala influinti'a naciunei sasesci la deciderea lucrurilor de fatia? Daca nu visamu, ni se pare ca Romanii recunoscu influinti'a universitatii sasesci si aceea a dovedito prin trimiterea deputatiloru la numit'a universitate. Ce se atinge de nedreapt'a imputare, cumca Romanii se lauda numai cu numerositatea lor, avem se'i respundem, ca de numerul lor mai suntu legate si alte insusiri, desi nu in asemenea gradu cá la celelalte naciuni, care iau subjugatu, si care si astadi se mai silescu asi sustienea prerogativele sale, desi acestea suntu adi in contra spiritului tempului si vor trebui se cada si fara voi'a Dlor. — Cumca Romanii ne conditionatu stau gata a face totu ce le sta in puterea lor, si socotescu aceast'a cá unicul midilocu pentru a tienea Ardealul la intréga Monarhia, lasamu judecatii fiesecarui omu cu minte; se intrebamu istori'a candu a schimbatu Romanii vreodata credenti'a, candu a fostu cu doa fetie, si candu a calcatu santieni'a juramentului fatia cu Menarcul lor.

Daca stau Romanii gata a face neconditionatu totu ce e cu putintia pentru sustienerea monarhici, dupa cum a si doveditu dindestul prin jertfe demne de totu respectul, ce are se mai poftéasca publicistul din H. Z? dóra se faca Romanii ce e peste puterea lor?

Daca Romanii se pórta ca domnii situatiunei, aceasta a fost in urm'a convingerei si in recunoscerea egalei indreptatiri, purcedu inainte asemenea cu celelalte naciuni colacuitóre, fara c'a se voiasca asi aroga ver care supremația asupra acelora; ear cumca nu s'ar afla concesiune, care din partea Romanilor sar privi ca atare, si care i ar putea multiami in vreo catva, e prea adeveratu, ce concesiune e acéea candu cineva 'si capata aceea, ce a avutu odata ? ce ar fi trebuitu se aiba totudeuna asemenea cu ceialalti, ce inse i sau rapitu cu cea mai mare nedreptate ? (Va urma.)

Fagarasiu 21 Ianuariu 1862.

In Districtulu Fagarasiului indat'a dupa primirea Instructiunei s'a pasîtu cu tóta energi'a la lucrarea pregatitoare spre organisarea cea noua, — s'a facutu conscriptiunea contribuentîloru, — la Capitanulu Supremu s'au tînutu de repetîte ori conferintia, in care s'a luatu a mana Insructiunea — s'a cetitu si esplicatu din §. in §. Aci conbinandu §. 1. 9. 11. si 14 a ordinei electorale s'a ivitu o insemnata dubietate adeca ca óre Comunele satesti, cari cá corporatiuni si persóne morale au proprietate de pamentu si case, dupa care platescu contributiune, considereasase dupa sum'a de contributiune ce platescu — considerésase adeca seu cá cei mai mari contribuentî § 1 a. seu cá mai mari posesori § 1. b ? — si deaca se considereasa dupa § 1 a. seu b. — apoi concura aceste Comune si la alegerea membriloru Comitetului centrale dupa § 14 seu nu? Pentru deslegarea acestei dubietate s'a facutu de catra Capitanuln supremu sub 29 Ian. 1862 s. n. Telegramu catra Esel. Sa Grofulu Creneville care inse din gresial'a Espeditului s'a dusu pe posta. —

Se sperésa cu securitate, ca Comunele satesti cá corporatiuni seu persóne morali dupa proprietatîle sele si sum'a de Contributiune negresitu voru veni a se considera dupa § 1 a. b. cá proprietari de pamentu si apoi dupa § 14 ca poporatiune in ordine cu acele comune care fora nece o proprirtate concura la alegerea membriloru comitetului centrale prin alegatori seu dela fiacare 500 de suflete si dela o comuna catu de mica cate unulu — Acésta deslegare se asteapta cu mare interesu — fiindca Contribuentii mai mari (gröſsere Grundbeſitzer) care au se aleaga 10 membri ai Comitetului centrale si 5 suplenti in Districtulu Fagarasiului afara de Comune nu sunt cu totulu 15 si asia punctulu acesta alu Instructiunei nu s'aru putea realisá — Afara de acea proportiunea aceasta se vede in tóta intemplarea a fi gresita ca adeca 15—20 de Contribuentî mai mari cari platescu celu putînu 25 fl. contributiune se aleaga si se aiba mai totu atati'a representantî in Comitetulu centrale, catî alegu si au tótê comunele Districtului, care consta din 60—70 de mii de suflete si au pamentu si platescu contributiune de 200-300 de ori mai multu decatu acei 15-20 de contribuentî mai mari.

Бніверсітатеа съсеаскъ.

Ан 22 Іанбарів са дескісе еаръшї бніверсітатеа кв шединца пвблікъ де астъзї, ла каре се афлаб маї мълцї асквлтъторї ан кордацї а квноаште, че алвкрат комісівнеа де шепте пентрв пвпереа ан праксъ а егалеї андрептъцірї, че о претиндв ромънії din фвндвл реців де атъта тімпв. Маї наінте кввънтъ D. Котеслокціітор деспре каса ші недечіле атънърей шединцелор ан кеінд кв ачел дор, ка фіекаре съ контрібве дъпъ пвтерї, ка бніверсітатеа съ корескпндъ черінцелор пресентвлвї, ші съ стеа жвстіфікатъ анаінтеа лвтеї пресенте ші віїторів. Дъпъ ачеea се чіті протоколвл шединцеї треквте, ла каре депвтатвл Бістріцїї Віттсток фъкв бпеле обсервъчівнї ан прівіінца саларіварії атплоіацілорв мвнічіпалї. Еаръ D. Баломірі черв ка протествл ромънілор din Сібіів пентрв нелецвіта алецере а депвтацілорв ла Бніверсітате съ се іаіе ла пертрактаре, ла каре респвнде D. Прешединте, къ са dat спре інструіре Мацістратвлвї, ансъ ел промите, къ обіектвл ачеста се ва пертракта ан бніверсітате. Віл. Шmidt чере ка пебъгъндасе ан сеатъ протестеле съ се треакъ ла ordinea zilеї, че се ші фъкв.

D. прешединте спвне, къ комісівнеа de шепте а деслегат обіектвл кв каре а фост ансърчінатъ антр'вн modв, каре фъръ съ вреа а преоквпа пъреріле DD. депвтацї, поате съ'л пвтеаскъ бнв ші кореспвнзътор. Апої се ансарчінъ D Депвтат Гвл ка референт ан треаба ачеаста кв четіреа оператвлвї, каре фв асквлтат кв чеа маї ankordatъ атенцівне ші о адънкъ тъчере. Тот ачеста референт чіті пре вртъ ші вотвл сепарат датв de депвтатвлв Брашоввлвї, Ласел, че діверцézъ ан doe пвнктврї дела опініънеа маіорітъцїї комісівнеї de шапте, ел адекъ пв вреа съ штіе de o Трансілванів автономъ, independentъ, чі вede консолідареа Ардеалвлвї пвтаї ан леціле din 1848 ші ан вніре кв Вngaріа, de ачеea нічі пв поате фі пентрв о ансърціре територіалъ а Трансілваніеї. Се пъреа ансъ къ ачеств депвтат прін вотвл ачеста пв манічестъ опініънеа са indibidвалъ, чі а комітенцілор лвї, карі тот deвна аб фост чеа маї маре парте Бніонішті; ачеаста се възв ші din декърсвлв десбатерілорв, вnde D. Ласел еспрімъ двпереа къ а требвіт съ се абатъ дела опініънеа маіорітъцїї. D. Гвл пропвне апої, ка ачест операт съ се тіпъреаскъ ші съ се ансърцеаскъ пвнктаї ла депвтацї спре стvдів маї адънк, чі ші пвблічелорв спре дареа опініънеї ші апої съ се іа ла десбатере ан $^{24}/_{12}$ Февръріе. Деспре modвл кът съ се ампъртъшаскъ пвблічелорв ші кът съ'шї еспріме ачесте опініънеле сале се фак маї мълте обсервърї din партеа депвтацілор Віттсток, Рапіхер, Лöв, Клеін, Ласел, Шварц, Др. Тінкв. — D. Болога чере, ка съ се ампъртъшеаскъ пвнктаї офічіолателорв ші Мацістрателор чі ші котвнелор, адекъ репресентацїї сквпвлвї, къчї ел се вede сіліт а декіара ші чере, ка декіарацівнеа лвї съ се іа ла протоколв, къ ел фацъ кв сквпвлв каре ла алес есте депвтат, еаръ непрімінd елв нічі дела алегъторії сьї, нічі дела пацівнеа са вреo інструкцівне, ел ачі пв поате ворві нічі ан пвнеле пацівнеї, нічі ан пвнеле ачелор пвцінї ромънї din сквпвл Noхріхвлвї, карі лаб алес, чі ел манifестеазъ пвтаї опініънеа са indibidвалъ. Референтвль прешединтеле, къ пв'л прічепе din десткл, се декіарь D. Болога маї лъмвріт, черънdв еспрес ка ші репресентанцілор сквпвелор съ фіе ампъртъшіт операткл, ка ші еї съ аібе окасівне ашї фаче обсервацівнеле сале. Проіектвл лвї Гвл се прітеште чева модіфікат ші прешединтеле пропвне, къ пънъ вор сосі опініънеле пвблічелор съ се окvпе кв о лецe котвнальъ ші кв організареа івстіцієї. Ла каре обіекте се черв ан тімпв de гъndire барет de 24 оре, ші аша се хотърж шединца вртътоаре пе теркврї. Операткл комісівнеї de шапте ль вом ампъртъші ші ноі ан органвл пострв.

Сепатвл імперіалъ. Ан каса de сас са цінвт ан $^{28}/_{16}$ Ian. шединцъ, карea ансъ пв аб аввт нічі о ансетпътате, са контінват ші ан $^{31}/_{19}$ Іанбаріе.

Opdinъчівнea пентрв конститвцівнea провісоріъ a комітателор, Дістріктелор Фъгъращвлвї ші Nъсъвdвлвї ші a Сквпвелорв съквешті ан Трансілвania.

(Вртаре.)

§. 33. Протоколеле пвртате деспре консвлтъріле комісівнеї аб de a се авtептіка ан шединца zilеї вртътоаре, ачела ансъ a шединцїї din вртъ ankъ ан zioa ачеea ші съ се аштерпъ мвлт ан трей зіле гвбернвлвї рецеск.

§. 34. Есекvтареа конклвселор кввіінчіоасе але комісівнеї антрепріndв атплоіацїї комітатвлвї, дістріктвлвї орі сквпвлвї.

§. 35. Комісівнеа се сервеште кв всватвл сіцілв ал Комітатвлвї, дістріктвлвї орі сквпвлвї ші андрептъ релацівнеле ші референтеле сале кътръ гвбернвлв рецеск. Ачесте се свбскріб de прешединтеле ан пвнеле комітатвлвї, дістріктвлвї орі сквпвлвї; ші гвбернвлвї андрептъ ordінъчівнеле сале кътръ дънса ан афачеріле, каре атінгв комісівнеа.

§. 36. Комісівнеа есте андрептъцітъ пентрв атплоіацїї політічї аї івріsdікцівнеї a прегътїї інструкцїї, ea аре ансъ маї наінте de a ле da афаръ, съ ле аштérпъ рецескvлвї гвберн спре ансътріре.

§. 37. Комісівнеле съптв андеторате a се цінea стрінсв de ачеаста інструкцівне пънъ ла дефінітіва регvларе a організмвлвї Комітателор, дістріктелор ші сквпелор пе калеa вnеї комбінацівні dietале.

§. 38. Ан фрвнтеa administрацієї Комітатвлвї, дістріктвлвї саб сквпвлвї стъ спр. Комітe, спр. Къпітан, спр. Жvde рецїв, саб dékъ ачесте постврї съпт вакante, administраторвл депвтіт de гвберн; ан касвл вnеї боале саб імпедекърі лецвіте, каde кondвчереa administрацівнеї асвпра челвї din тъїв свбатплоіат ал Комітатвлвї, дістріктвлвї саб сквпвлвї.

§. 39. Спр. Комітe, Къпітан, Жvde рецеск орі administраторвлв депвте жврътъторвлв ан тъпеле прешединтелвї гвбернвлвї саб a комісарівлвї decігнатв спре ачеств скопв de прешединтеле.

§. 40. Корпвлв атплоіацілорв Комітатвлвї, дістріктвлвї саб сквпвлвї ангріжаште свбт імідіата кondвчере a спрет. Комітe, Къпітан, Жvde рецїв пентрв administрацівнеa політікъ a жврісdікцівнеї.

§. 41. Атплоіацїї цїіторї de корпвл атплоіацілор ал івріsdікцівнеї ворв траце de окатdатъ леafa, че са рvdікат de Маіестатеa Са.

Спре акоперіреa спеселор пентрв кълъторії офічіоасе, пентрв рекvісітеле Капчеларієї ші лvкрвріле Капчеларієї прітеск кondвкъторії Комітателорв, дістріктелор, сквпелор ші аї сінгвратечелорв черкврї пропорціонате пвшталії, деспре акърор тъсвръ ва аштерпе комісівнеа ла ампъїа шединцъ a са рецескvлвї гвберп опініънеа са мотівать, ка съ се есоперéze прéдпалта апларідаре a Маіестатеї Сале.

§. 42. Че діврпе ші спесе de кълъторіъ пот чере сін-

гратічіі амплоіацї аї Комітатълъї, дістріктълъї орї сквпълъї двпъ рангъл лор де сервіцій пентрв кълъторіеле ші пертрактъріле офічіоасе лп кавсе прівате, хотъраште комісівнea ші консетнареа ачесторв такse, лп а кърор конформітате аў амплоіацїі а фаче претенсівнеле лор лп кавсе прівате, есте de a се пвбліка двпъ че ва прімі лптъріреа дела гвберп.

§. 43. Пентрв ачеле офічіі че съпт свпвсе дрептълъї de алецере ал комісівнеї, кandidézъ свпрет. Комите, Къпітан, Жвde реціў орї локцііторівл лорв din тоате реліціівнеле афлътоаре лп іврісдікцівне егал лndрептъците кте треї персоане, еаръ амплоіацїі, карії пв съпт свпвшї алецерії, прекvмв ші сървіторії, лї denвмеште свпретъл Комите, Къпітан, Жвde реціў орї локцііторівл лор.

§. 44. Ачеї indivizї, лп кърор персоанъ лntrъ impedекъріле advce лп §. 17 ал леції електорале ші съпт ескізътоаре дела membrітатеа ла вро комісівне, пв се потв пічі кandida орї denвmi, пічі свбстітва лп сервіцій de свпр. Комите, Къпітан, Жвde реціў орї локцііторівл лор, deакъ пв ворв фі добъndit сав пв вор добъndi дела Маіестатеа Са лічепціъ. Nв се лпсъ опрітв Свпр. Комите, Къпітан, Жвde реціў орї локцііторівлъ лор лп спеціале, demne de респектат касърї ла черереа копчерпітелъї а чере прin рец. гвберпв дела Маіестатеа Са лічепціъ пентрв ел. (Ва врта.)

Нотіце Діверсе.

— Планвл чел містеріос фінанціар ал D. Магер еарв фі advc пе an o добъndъ de 2 міліоне фл. Ші de ачеea зік жврналеле, къ планвл de скъпаре ал D. Магер ші компані аре пентрв сіпе ачел бвп, къ лар фі фъквт міліопер.

— „Sürgöny“ штіе din o парте компетентъ, къ Локцііторівл Vнгаріеї kondemneazъ тоате ацітацівнеле національе ші de ачеea ар фі лват пе D. Добрапскі ла респvndere пентрв чіркvларвл съв.

— Id. Тап. вреа съ штіе къ провісорівл Vнгаріеї двпъ хотърята воіпцъ a Маіестатеї Сале се апропіе de сфършітв ші къ есте сперапцъ, къ віаца констітvціопалъ кв о ізціме свпрінзътоаре ва пъші еаръші лnainte.

— Лп Локвл D. Гроіс сав denвmit de референт ла Комісаріатълв провінціал D. Пош.

— D. Bendлер есте denвmit de Консвл лп Клвж ші лнсърчінат кв реорганісареа Маџістратълъї.

— Cronst. Zait. deскріе стареа Ромънієї кв колорі посоморъцї, зіче къ пв е Ромъніъ, чі вн департament франџозеск атъта інфлвінцъ аў франџезії лп еа, къ комерчівл ші алішферішвл лnaпoіazъ тот маї таре, къ попорвлъї се zвгръвеск мълте втопії, ші къ ел пв штіе стіma адевърата лівертате конституціопалъ — Ni се паре къ Ромъніа пв ва авea лінсъ de сфатвл лві Kron. Zięt. двпъ челе че авzimв къ се прегътеск аколо.

— Двпъ „Korunk“ сар стръвта свпретъл трібвпал жвdекторескв din Клвжв ла Віепа.

— Пентрв Банкетвл сав чіна національ din Бвкврещі каре се ва фі цінвтв лп 23 съ фіе преліміпаџї 80000 de галбепі. Аштептъмв кв перъвdare ші deскідереа Камерєї че а требвіт съ врмезе ері.

$^{15}/_{12}$ 1861 *)

Senatulu dela Fundatiunea Jigaiana, prin buna voinți'a stimatei Redactiuni dela Telegrafulu romanu, face cunoscutu on. publicu, ca Domnulu notariu comunalu de Crisciori Nicolau Ardelénu, a stransu prin oferte, pe séma fundatiunei acestia u'suma de 44 fl. si 50 cr. in val. aust. si anume din Crisciori dela DSa 5 fl. socia DSale Dómn'a Ana Ardelénu 3 fl. Ioanne Groza p. rocu 1 fl. Petru Bogdanu invetiatoriu 1 fl. Petru Groza jude 2 fl. Toaderu Dolog juratu 1 fl. Georgiu Iomse juratu 1 fl. Adamu Nemes 1 fl. Filimonu Bogdanu 1 fl. Georgiu Dologu 1 fl. Mihaelu Dologu 1 fl. Petru Babo 1 fl. Nicolau Tomse (Ciuci) 1 fl. Adamutiu Iomse (lui Adamu) 1 fl. Adamu Bogdanu 1 fl. Macaveiu Dologu 1 fl. Nicolau Balasiu 1 fl. Craciunu Bogdanu 1 fl. Ionutiu Condre 1 fl. De'n comun'a Leheceni: Ioane Popoviciu preotu 1 fl. Petru Bocsie jude 1 fl. Iurjcu Ierme 1 fl. Flore Dum'a 1 fl. Simeone Criste 1 fl. Petru Criste 50 cr. Flore Criste 50 cr. Nicolau Indreiu 50 cr. Craciunu Bocsie 50 cr. Ioanu Giga 50 cr. — De'n comun'a V. Seliste: Nicolau Tilvanu preotu 1 fl. Geor. Petrisioru 1 fl. Ioane Tilvanu 1 fl. Georgiu Bursasiu 1 fl. Ioane Rusu 1 fl. Craciunu Tilvanu 1 fl. Ioane Tilvanu betranu 1 fl. Georgiu Tilvanu 1 fl. Adamu Popa cantor 1 fl. — Din comun'a Poiana: Georgiu Micula preotu 1 fl. Murgu Pliscau jude 1 fl. Sum'a 44 fl. 50 cr. in val. aust. Totodata susnumitulu Domnu prin aceasi scrisóre a sa din 9 Dec. 1860. arata ca comunele susinsemnate au detiermuritu cá in tóte Dominecele si serbatorile se pórte unu tasu in beserica pe sém'a acestii fundatiuni, pentru care binefacere aducandulise multiemita si in publicu, deodata face cunoscutu acestu senatu fundationalu si acea, ca sum'a susnumita de 44 fl. 50 cr. v. a. s'a depus in pastraria (Sparkassa) de Oradea mare in 14 Dec. 1860. sub articululu alu 14-lea alu diariului, cu carticica de n-rulu 3843. care s'a predatu Domnului Fundatoru cá perceptorului Fundatiunei DSale. Despre folosirea baniloru acestor'a s'au detiermuritu, c'a capitalulu se remana neatinsu, si numai interesele capitalului se se folosésca spre acoperirea lipseloru institutului.

Datu in Oradia mare d'in siedinti'a senatului dela Fundatiunea scolara a Domnului Nicolau Jiga; tinuta la $^{13}/_{25}$ Decembre 1861. Georgiu Pop'a Notariu.

*) Sau intardiatu.

III. Vrtarea Колектеї пе сеата zidindeї Бісерічі ла Търda:

Din Протопопіатвл Сас-Себешвлъї.

1. С. Себешв 25 фл. 16 кр. — 2. Лапкрътв 5 фл. — 3. Ръхъв 11 фл. — 4. Деалв 2 фл. — 5 Какова 2 фл. — 6 Съшіоарі 11 фл. 52 кр. — 7 Лазв 5 фл. — 8 Кълпълпа 1 фл. — 9 Швгагв 3 фл. — 10 Сібішелв 6 фл. 60 кр. — 11 Рекіташі філіа Стрвгарів 5 фл. 50 кр. — 12 Піапв de сас 12 фл 58 кр. — 13 Піапв de жос 5 фл. 82 кр — 14 Търтъріа 1 фл. 20 кр. — 15 Чоара 5 фл. 79 кр. — 16 Сібішепі 2 фл. 30 кр. — 17 Віпцїі de жос 2 фл. 45 кр. — 18 Івврі 2 фл. 88 кр. — 19 Вврпърв 2 фл. — 20 Корпа 2 фл. 4 кр. — 21 Актарів 3 фл. — 22 Ръкътеў 2 фл. 10 кр. — 23 Съръксъв 2 фл. — 24 Літва ші філ. Чвгdів 4 фл. 80 кр. — 25 Дрвтварів 3 фл. 60 кр. — 26 Хъпріа 4 фл. 20 кр. — 27 Бергінв ші філ. Колібі 2 фл. 40 кр. — 28 Охава 7 фл. — 29 Вінгардв 6 фл. — 30 Daea 2 фл. Съта 151 фл. 98 кр.

Din Протопопіатвл Брапвлъї:

1 Обштеа поастръ din Вльdепі 7 фл. 91 кр. — 2 Кодлеа 4 фл. — 3 Вълкапв 5 фл. 3 кр. — 4 Крістіап 1 фл. 38 кр. — 5 Ржжповв 17 фл. — 6 Тохапвл пов 4 фл. 30 кр. — 7 Zерпешті 8 фл. 25 кр. — 8 Предеалв 2 фл. — 9 Сохodол 4 фл. 50 кр. — 10 Поарта 2 фл. 50 кр. — 11 Шітоп 5 фл 50 кр. — 12 Моечів de жос 10 фл. — 13 de Сас 2 фл. 32 кр. — 14 Фвndata 2 фл. — 15 Шірпеа 5 фл. — 16 Пештереа 4 фл. — 17 Мъгвра 2 фл. 31 кр. — 18 Кеіа 2 фл. Съта. 90 фл.

Din Протопопіатвл Кіоареї:

1 Фъврешті 5 фл. — 2 Бергезв 80 кр. — 3 Фінтевшв таре 7 фл. 61 кр. — 4 Zелпіцїе 1 фл. 10 кр. — 5 Секътвра 2 фл. — 6 Віта мікъ 4 фл. 20 кр. — 7 Керввпарів 2 фл 66 кр. — 8 Трестіа 2 фл. — 9 Лецкіа 2 фл. — 10 Кокотішв 2 фл. — 11 Плопіш 2 фл. — 12 Валлепі 5 фл. Съта 36 фл. 37 кр.

Din Протопопіатвл Хідвегвлъї:

1 Елеопатак 2 фл. 23 кр. — 2 Арпатак 2 фл. 40 кр. — 3 Арini 1 фл. 10 кр. — 4 Біфалъв 1 фл. 7 кр. — 5 Бвdіла 3 фл. 20 кр. — 6 Телв 10 фл. — 7 Белінв 1 фл. — 8 Маркош 4 фл. 40 кр. — 9 Сжпцорцв 1 фл. 50 кр. — 10 Хъгіг 2 фл. 20 кр. — 11 N. Аіта 1 фл. — 12 Агоштінв 1 фл. —

Съта 31 фл. 10 кр.

Съмеле пвблікате факв лаолалтъ — 412 фл. 62 кр. в. а.

INVITATIUNE.

La balulu ce se va tînea in $^{1}/_{13}$ Februariu a. c. in Fagarasiu in folosulu „Asociatiunei Transilvane pentru cultur'a poporului Romanu.“ —

Fagarasiu 22 Ianuariu 1862.

Редактор респвнзетор **Ioanu Рац.** Едітъра ші тіпаріві тіпографієї dіецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацїúнса сефаче ла Сібіїŭ ла еспедітъра фоієї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціúл препъмерацієї пентръ Сібіїŭ есте пе ан 7. фл. в. а. ear пе о жъмътате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінціле din Монархіъ пе кн ан 8. фл. ear пе о жъмътате де анŭ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръine пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дътъіеа óръ къ 7. кр. тірял къ літере мічї, пентръ а доа óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 8. ANUL X.

Сібіїŭ. 28. Ianuarie. 1862.

Sibiiu in 22 Ian. 1862. (Incheere.) Da óre daca am fi traitu noi cu celelalte natiuni decandu avemu onóre a le cunosce totu fratiesce, si cu drepturi egali, ce concesiuni ar avea acelea se ne mai faca astadi. Daca intielege inse cineva sub cuventul concesiune aceea candu nu se mai opune vreo natiune la esecutarea drepturilor nóstre, fiindu ca numai e cu scopu, ori mai bine dîsu numai e cu putintia, atunci ei se'mi ierte espresiunea, ca noi concesiune in intielesu de pomana, nu cunoscemu, fiind ca atunci am fi datori la o tiara de caciulire, care nice de cum nu se unesce cu suferintiele nostre mai multu de patru sute de ani.

Mai incolo atinge impaciuitoriul publicistu intrebarea teritoriala, si dîce: ca Sasii numai subt acea conditiune ar fi in stare a lasa ceva din teritoriul lor in favorea Romanilor, daca vor castigá locurile locuite de Sasi in Comitate, si candu nu sar face o impartire teritoriala, pamentul lor se remana neatinsu; dice ca Romanii nu vor lua aceast'a in nume de reu. de óre ce ei in inimile lor suntu in contra ori carei impartiri teritoriale, si speréza radiamanduse pe singurul numeru pe lenga unu censu moderatu a deveni odata domnii intregului teritoriu. Nu ne putemu destul mira unde a capetatu autorul renumitului articlu din H. Z. ochielarii cei pretiosi, cu cari strabate pana in aduncul inimilor Romanilor? trebue ca e unu mare voitoriu de bine alu Romanilor de siau descoperitu acestia togmai D-lui parerea despre inrebarea teritoriala. Noi scimu, ca Romanii au cerutu dela imperatulu teritoriu, inse nu dóra teritoriul Sasului, alu Ungurului, ori alu Slovacului — — — nice acela pe care ar voi acest'a seil dee cá de pomana, ci recunoscerea numai aceluia, unde se afla ei, mai multu nu ceru, fiindu ca nu e dreptu, cu mai putînu nu se multiamescu fiindu ca nu e indestul dreptu.

Mai dîce numitul publicistu, ca daca nu se va face o impartîre teritoriala, nu va fi vin'a Sasilor, de órece universitatea Sasésca sia facutu datori'a sa, ne fiindu in contra unei atare impartîri, si ca omulu de acuma isi pote face inchipuire despre starea lucrurilor in viitoriu, daca privesce la intamplarile din Nasaudu, si Fagarasiu, daca consideréza cum se desvolta de placut lucrurile in Mercurea, si daca isi aduce aminte, ca Rasinarenii aceia, cari nu de multu nici ca voiau se scie de o deregatorie sasasca acum ei insusi a cerut unu inspector sasescu in locul celui romanescu. *) Ca s'asi poata face cineva o inchipuire mai chiara, si mai dreapta despre lucrurile atinse, ne luam voie a adeugá, ca pentru ca nu primescu Romanii in cercuri mai numai de Romani locuite limb'a straina de limba oficiósa nu se póate conchide inca numai din acesta imprejurare la nice unu viitoriu reu, ci mai usioru, si mai cu dreptu la din contra; daca cumva nu au respectatu Romanii in tienuturile lor indestul pe celelalte naciuni colocuitoare, pentru ce nu ne aduce H. Z. date scóse din actele organisarei respective, ce 'i era prea usioru, deórece scie strabate in inimile Romanilor, cá se putem respunde la ele, si se le comparamu cu procedur'a celorlalte naciuni in causa aceasta; pana atunci remanu calumniile scornite asupra Romanilor nisce minciuni scoase din fantan'a malitiei.

In Mercurea unde sau invoitu Romanii cu Sasii in modul cel mai frumosu, unde dupa dreptatea sasesca, si dupa puterea Romanilor ar fi trebuitu se se respecteze Sasii cum sau respectatu Romanii in Mediasiu, Sighisiora, Bistriti'a, Cincu mare, Brasiovu, Nocrihu, si Sibiiu, pe unde acestia sau au fostu eschisi cu totul, sau respectarea au fost numai o bajocura, dupa cum sau vediutu din protestele acestora, ear nu numai din nisce vorbe goale scóse din creerii cei dubiti ai unui omu, carui mai bine iar potea fi cunoscute referintiele locuitorilor din jurul Pojonului, decatu ale Romanilor cu Sasii in Ardeal.

Cum ca Resinarenii ar fi cerutu vreodata anume inspector de sasu, e sau semnu de ingnorantia fara margini, de órece acésta ar trebui se fia cunoscutu unui atare publicist, fiindu ca sa intemplatu inaintea usii. sau e semnu cum ca einstitul publicistu are se devina odata paetu — — — mare de órece scie scrie in H. Z. feliuri de minciuni spre bajocura Romaniloru. Resinarenii au fostu siliti a cere altu inspectoru, de ore ce alu loru insercinatu cu organisarea comunei, ce atatu dupa punctele regulative, care e legea fundamentala a Sasilor, si dela care uneori se abatu Dlor prea usior, catu si din punctu de vedere romanu e numai a 5-a rota la caru, dupa ce nu ia succesu de doe ori alegerea, a totu traganatu lucrulu din septemana in septamana cu daun'a Comunei dicandu, ca ar fi ocupatu intralt'a parte, dupa cum s'a esprimatu inspectorul sasescu, substituatu de Magistratu, pana candu ne mai putandu bietii omeni a asteptá, cá se nu devina comun'a in anarhia, a cerutu alt inspectoru; pentru ce nu au cerutu in altu inspectoru si altu romanu, e prea usior de a respunde, fiindu ca al doile romanu nu se mai afla in totu magistratul Sibiiului. Acesta e adeverul, éra nu scorniturile lui H. Z.

Dæca vom intrebá cu ce scopu sá scrisu articlul citatu? ce servitiu a facutu D. publicistu natiunei sasasci, pentru ca incarca pe Romani cu calumnii si îi irita asupra Sasilor? socotim ca nici mai multu nici mai putînu folosu nu a adusu decatu poate aduce unu renegatu, care pentru de a trece de nationalistu mare, prea usior se inflacara si cade in ispit'a estremitatii. (·)

*) Inspectorulu Resinariului este romanu de vitia, inse nici odata inspectoru romanescu, fiend alesu de sasi. Resinarenii ceru si astadi diregatoria romanésca éar nu sasésca, si déca D. Inspector au fostu substituit fara voia lui in alegerea diregatoriei Comunale din Resinari din partea Magistratului, atunci elu trebuea sesi cunosca positiunea in care se afla si se faca, ce'i dicta mintea sanetósa, cá se nu dee ansa la invective asupra intregii Natiuni. Déca inse nu a facutu asea, vadia elu. Resinarenii pentru aceea totu nu dorescu inspect o sasescu ci romanescu. R.

Университатеа сасеаскъ.

Шедінца de меркврї ca deскісъ ла 10 óре 20 минвте dimineaца къ верїфікареа протоколвлвї шедінцеї de лвнї. D. de-

пътат Болога въzънd къ декіараціънеа са de лънї пъ са лъатъ ла протоколъ, а претіпс de noъ ка съ се іа. Ачéста а трасъ дъпъ сіпе' реф-лексіънеа прешедінтелуї ші ънеле обсервърї але деп-тацілоръ: Вагнер, ші Гъл. Лп фіпе лпсъ а ретасъ ка спре одіхпір ea D. деп-тат Болога съ се іа ачеea декіаръчіънe ла протокол, лпсъ тотодатъ ші рефлексіънеа D. прешедінте, къ адекъ інстръкціънеа са фъкът пе баzа пъпктелоръ регълатіве, каре ёръші аъ вепітъ ла валіditате. Дъпъ дечісіънile ачеастор пъпкте регълатіве поате къ са лъсат Мацістрателорї ші офіціолателор о-прémаре інфлъінцъ асъпра інстръкціънелоръ, ші е къ пътінцъ къ ші офіціолатъл din Nокріх а лъат інфлъін-цъ асъпра інстръкціънеї, ел лпсъ пъ кредe, къ ачеаста сар фі детрас адъпърії скаънале. De алтінтреа стъ лп воіа D. деп-тат съ се лпцелеагъ лп прівінцa ачеаста къ mandanції съї.

Дъпъ ачеea са пъшіт ла ordinea zілеї ші D. Прешедінте пъпе лптребареа despre печесітатea de a компъне о Комісіънe, каре ар авea съ лъкре ън вот інформатівъ despre organісаціъ-неа істіцієї лп пътъптъл съсеск.

D. деп. Херберт пледézъ пептръ despърціреа істіцієї dela administрацінеа політікъ ші лп контра алецерії жъдекъторілор.

Вагнер ворбéште лптр'о кввънтаре маї лънгъ, къ атпло-іації de акът аї dірегъторіелор съпт кіетаці пріп алецере аша даръ пріп лпкредere лп постъріле лоръ. Ачеаста лпсъ пъ e de ажънс лп тімпъл de акът кънd пептръ тоате вокаціънеле се чер квпоштіінце темеініче, спеціале, прекът e евідент ші din ачеea, къ жъстіція лп пътъптъл съсескъ ічі калеа есте дестъл de ръъ ашezатъ. — Попоръл поате партічіпа тотдъпа ла леціслатівъ, паціънеа съсеаскъ требъе лпсъ съ се лпкіпе прінчіпълуї Бпіфікърії імперіълуї ші лп ачеea конвінцere, къ есекътіва аціпе лп тот локълъ de стат, съ се пропънчіъ лптр'аколо, къ лпплініреа постърілор жъдекъторешті требъе съ девіпъ статълуї, каре пъмаї атънчі поате тепцінea есекътіва, кънd ел лпсъші лші ва пътea къщіга атплоіації.

Гъл пречісеze плоблета комісіънеї. — Маіорітатea de-чіde апоі: съ се лптоктеаскъ о комісіъ, каре съ проіек-теze вотъл, кът съ се органісесъ адміністрацінеа політікъ ші ізdіціаріъ лп пътъптъл съсеск ші кът съ се ажъте de-фектелор органістълуї de акът. Ачеаста лпсърчінаре съ се пъпъ пе о комісіъне поъ.

Маї de парте лптревъ прешедінтеле, къ оаре копчер-пінта комісіъне ар авea a проіекта о лецe компълъ детаіатъ саъ пъмаї прінчіпіеле еї ші кът съ се регълезе фіітореа репресентаціъне лп компъне, черкърї ші ла Бніверсітатea па-ціоналъ.

Гъл се пропънчіъ пептръ ашezареа прінчіпіелор ші се прітеще ънанім.

Се хотъраште даръ ънанім: ка съ се компънъ о комі-сіъне, каре съ проіектeze ън вотъ, кът съ се регълezъ треаба Компълъ лп пътъптъл съсескъ лп Компънітъці, черкърї ші ла Бніверсітатea съсéскъ, еа пъ аре лпсъ съ пропънъ о лецe детаіать чі пъмаї прінчіпії.

Се пъшаште апоі ла алецереа Комісіънелор. Раніхер про-пъпе, ка спре скопъл ачеста съ се алéгъ бърбаці de спеціа-літате ші афаръ de Бніверсітате. Пептръ комісіънеа ізdіціа-ріъ са алес: Ласел, Віттсток, Dр. Л. Бindер, Шфарц, Гъл; еаръ пептръ чеа компълъ: Раніхер, Лъв, Клаін, Dр. Тіпкъ проф. Шmidт.

Лп фіпе рефсре Деп-т. Раніхер: къ комісіънеа de шепте а съвършіт ші ordinea пертрактаціънелор, къ каре лпсъ пъ се лпвоеште деп. Гъл. Presidentъл пропъпе десбатереа еї. Хеіп-ріх Смітd прітіреа еї фъръ десбатере, че се ші фъкъ.

Ordinъчіънea пептръ конституціънea провісо-ріъ а комітателор, Дістріктелор Фъгърашълуї ші Нъсъъдълуї ші а Скаънелоръ съкъешті лп Трапсілванія.

(Бртаре.)

§. 45. Въдъвітеле постърї каре събстаъ алецерії Комі-сіънеї се пот съвстітъі de Съпр. Комітe, Кънітап, Жъde ре-ціъ лп інтервалъл пънъ комісіънеа ва цінea шedінцъ, лп каре се поате лптрепрінde алецереа.

§. 46. Атплоіації Комітатълуї, дістріктълуї саъ скаънълуї деп-ън жъръмънт, ші адекъ чеї алеші de Комісіънe паінтea ко-місіънеї, чеіалалці лп тъпіле съпр. Комітe, Кънітап, Жъde ре-ціъ. Ачеї атплоіації алеші de комісіънe, карії пъ аъ ліпсъ de лптъріреа пре́лпалтъ се вор жъра петіжлочіт дъпъ фъкъта алецере ші лптръ de лок лп постъріле лор. Ачеіа атплоіації лпсъ, карії аъ ліпсъ de пре́лпалта лптъріре лптръ лп сер-віціъ пъмаї дъпъ пре́лпалта лптъріре, ші дéкъ ла сосіреа преалпалтеї лптърї пъ ар фі адънатъ комісіънеа, вор събс-кріе кат de одатъ пънъ че се вор потea жъра паінтea ко-місіънеї фортъла жъръмънтълуї.

§. 47. Атплоіації кондъкъторї аї сінгъратечелор чер-кърї пъ съптъ de регълъ легаці de врeъп лок къ шedереа ші еї пот кондъче черкъл лор din пропріа локъінцъ. Нъмаї пептръ ачеіа, карі паъ посесіънe пропріе, лок de локъінцъ, хотъреще комісіънеа ън лок пропріъ de локъл офіціълуї, ънde се ашazъ офіціолатъл лп локалітъціле пресіпте, саъ лптокminde.

§. 48. Атплоіації кондъкъторї аї черкърілоръ аъ съ черчетézъ dec локъріле цінтоаре de черкълъ лоръ ші съптъ datорї лп фіекаре din еле асе арета барет одатъ лптр'о лънъ лп персоапъ, ънde вор пъzъі ка съ термінe лп дрътъл чел маї скърт каъселе чеї аштеаптъ, ші обіектеле маї пъцін пondeроасе, каре се пот термінa лп дрътъл адміністратів.

§. 49. Атплоіації Комітателоръ, дістріктелор саъ скаъ-пелор съпт облігаці a се цінea лп фънкціънеле сале офіціо се стръпс de леціле конституторе ші дъпъ ordінъчіъніле лъсате лп вігоаре деокамдатъ de Маіестатea Са, апоі de конклъселе фъкъте de комісіънe лплъънтрът черкълуї актівітъції сале, лп спеціе пъ се вор местека лп ачеле афачері, каре дъпъ dіплома din $^{20}/_{10}$ 1860 ші лецea кардіналъ din $^{26}/_{2}$ 1861 съпт съмпате de афачері комънe але лптрегълуї сепат імперіал, ші асъпра къроръ дъпъ § 16 ал ачестеї лецї, пъ се лптinde черкъл de актівітате ал ачестеї комісіънї, атплоіації конds-къторї аї черкърілор пъшеск тот лп ачел черк de актівітате, пре каре лаъ авът фостіле претъре, еаръ Съпр. Коміцї, Кънітапї, Жъzї ре-ції ші локцііторії лоръ лп ачеле, пре каре леаъ авътъ прefектърiле ші прefекції.

§. 50. Съпр. Комітe, Кънітап, Жъde ре-ціъ орї локцій-торілъ лъї, ва ста ші лп ачеле афачері атінгътоаре de контрі-бъцінеа дрéптъ кътръ dірегъторіеле фінапціаріе ші органеле лор тотъ лп ачеea релаціънe офіціоасъ, каре а къстат лптре ачестіа ші фості прefекцї. (Ва врта.)

Оператъл Комісіънеї de шепте.

Інкліть Бніверсітате a Націънеї!

Лп шedінца din 14 Дечемв. 1861 с'а лпсърчінат събс-кріса комісіънe, a фаче пропънерї къвііпчіоасс despre практіка есекътаре a прінчіпълуї націоналеї егалеї лпdрептъцірї.

Лпкът авea съ се естіndъ ачеаста лпсърчінаре ші лп каре фортъ съ се дечідъ, a фостъ пептръ комісіънe греў de a хотърж, пептръ къ еї пъ і са datъ маї денарте o інвіаціънe лп скріс, каре ар фі лпсетнат денъртареа проплебеї еї маї апроапе. Пептръ ачеea комісіънеа a афлат ла лпчепът лп цеnералітатea модълуї de еспресіънe лп конклъзъл Бніверсі-тъції прівіторіъ ла ачеаста a прімі мотівъл, къ се аштеапть dela еа проіекте формале детаіате спре регълареа націъналеї егалеї лпdрептъцірї пе тоате терепеле віецїї de статъ. Кънd лпсъ a порніт a деслега проблета еї лп естепсіънea ачеаста, a ажънс къръnd ла конвінцere, къ ачéста e абсолът къ пепъ-тінцъ къ рестрінцere ла пътъптъл съсескъ.

Ачеаста привіре фіреште къ а требуітъ печесарменте а трезі ын ной кэцетэл, къ инкліта Университате ну се ва ынвои а конселта ші хотъръ формале проіекте de леце референтоаре ла тоатъ цéра, чі къ еа требуе съ се църтъреаскъ ші се ва цертъри ла ачееа, а дефіце ші ын лъунтрэл черкэлъ de активитате ал съў а фаче валиде ачеле принчипіі, не каре еа ле цине атъсърате ла реашезареа екуілибрэлъй политік ынтре нацыунеле de стат але Трансылванієі.

Комісыунеа даръ а ші депертъриту проблета са ын ачеста ынделесу. Ка ынсъ съ'і поатъ кореспунде ші ын ачеаста депертъріре, а требуіт маі ынтъю а ставері пунтэл de стацыне алу drептэлъй публік, din каре апоі ар фі съ се деслеце ачееа. Ачі а авут комісыунеа дестэл аінсъ а кэцета, къ инкліта Университате Нацыонал а пъртес дела Diплота din Октом. ші са хотъръту спеціалмените ку привіцъ ла пре́ыналтэл автографу emie пентру Ардеалу кътръ Контеле Рехберг dто 20 Октом. 1860. —

Комісыунеа ынсъ ну а путут лъса de алтъ парте некончderат, къ Университате нацыонал деспре ачеаста ынкъ ну са дечісу формалу. Пентру ачееа, комісыунеа кондусъ de ачееа конвінцере, къ ын честіунія de аша маре ынсэмнътате ын drептэл публік ну се поате лъса нічі о ансъ ла врео дубіетате — нунтаі къ шіа лътъріт idea деспре ачееа, не каре терен аре еа съ се апуче de лукру, чі еа цине ші некондіціонат печесарію, ка ші инк. Университате нацыонал съ се пронунчіе маі наінте de тоате хотърът деспре ачееа, че посіцыне анукъ еа фацъ ку diплота din 20 Октом. 1860 шіку леџеа de статъ кardinалъ din $^{26}/_{2}$ 1861. Комісыунеа пронуне даръ

I.

ка инк. Университате нацыонал съ хотъраскъ ъртътóреле:

Университатеа Нацыонал съсеаскъ прівеште diплота ынпъртеаскъ din $^{20}/_{10}$ 1860 ші леџеа de стат кardinалъ деспре репрессентація імперіалъ din $^{26}/_{2}$ 1861, ка база едіфікареі ноуе а drептэлъй публік ші ал Ардеалэлъй че са фъкът de ліпсъ ші ва лукра din партеа са ынтр'аколо, ка честіунеа de констітуцыне а Ардеалэлъй съ се адукъ ын дрептэл леџіслацыунеі церій тот пе ачéстъ базъ ла о деслегаре ынпъчуітоаре, Спре скопэл ачеста ашазъ еа тотодатъ ъртътóреле принчіпіі, а кърор рекуноаштере есте печесарiу.

1. Мареле Принчіпат ал Ардеалэлъй есте о конститутів de орі каре алтъ цéръ неатърнатъ парте а недесбінатеі ші недеспърцітеі Монархіі ынтреџі австріаче.

2. Креата прін diплома Ынпъртéскъ din $^{20}/_{10}$ 1860 ші леџеа de статъ кardinалъ din $^{26}/_{2}$ 1861 базъ ші mandata скімбаре а посіцынеі de drептэлъ публікъ ал Ардеалэлъй кътръ челелалте цері але ынпъръціеі австріаче, есте о маі департе десволтаре базатъ пе лібера хотъръре а Принчіпелъй церій ші пе ынвоіреа репрессентацынеі de цеарă, а релацынеі de drептъ ставериле маі департе прін diплома Леополдінъ din 4 Дечем. 1691 ші прін ъртата прімире а санкцынеі прагматіче din партеа статърілор Трансылваніеі ын 30 Мартіе 1722, каре нунтаі ын drэтэл конституціонал, адекъ ын ші ку Сенатэл імперіал поате пътіті врео скімбаре.

3-а Ын тоате афачериле пересервате конституціоналмените сенатэлъй імперіалъ ынші ресервъ Ардеалэл drептэл репрессентацынеі indenendinte ші ал леџіслацынеі ын ынделесэлъ арт. de леце VII din an. 1791.

Токтаі аша ретъне ын вігоаре drептэлъ de репрессентацыне ші de леџіслацыне есерчіат din ынчепът de Университатеа нацыонал съсéскъ пентру афачериле еі din лонтру ші преште тот аре съ фіе валід прінчіпэл deплінеі Автономіі мунічіпале ші ын прівінцъ ла магіарі, секуі ші ромъні.

4-а Принчіпэл егалеі ындрептъціръ персонале ші обліга-цынеа тътъроръ класелор але локуіторілор церій, че а ажунсъ ла валідітате прін рădікареа позіцынеі ексемтіве а нобілітеі а роботелор ші а престацынелор церепешті, есте неатінцівер, пентру ачееа репрессентацынеа аре съ се регуleze дупъ інтереселе попорацынеі.

5. Ын требіле Реліџынеі се ворă цінеа ын вігоаре преште тот ші анште ку привіре ла посіцынеа автономъ а серічілор церій але тътърор конфесіунелор рекунокуте ын прівінца егалеі ындрептъціръ а лорă унтре сіне ші ын прівінца посесіунеі лор сріі кът формате, ачеле de пъпъ актта пърчезътоаре din Принчіпэлъ перфектеі егалітъцъ de дрептъ леџі de статъ фundamentале арделепешті сунт естіндереа лор ші аспра бісерічілор греко-католічілор ші але греко-ръсъріпенілорă.

6. Спеселе administрацынеі ші жустіціеі ын тоате ратъріле лор ар съ се акопере ну нунтаі ку привінцъ ла цара унтреагъ, чі ші ку привінцъ ла тоате сінгуратічеле пърці але еі ші ын спеціе ші ын цінутэл administратівъ съсеск пънъ кънd ва плъті Ардеалэл контрібуція тот дупъ ачеле принчіпіі ка ші челелалте цері австріаче, ын асеменеа мъсурă din вістіерія статэлъй, ын каре се фаче ачеаста плътіре ын прівінца челоралалте цері але імперіэлъй.

7-а Тотімеа попорацынеі ромънешті аре съ се рекунóскъ формалу ка нацыне de стат ші аре ка ачеаста асемене дрептърі ку челелалте нацыні de стат. Есекутареа принчіпэлъй ашезат превъртъ траце дупъ сіне о скімбаре а сістемеі de пъпъ актта а дрептэлъй публік ын Трансылваніа. Къчі ачі се лукръ нунтаі деспре ашезареа егалъ ын дрептэл публік а ромънілор ка персоане сінгуратіче, чі маі ку сеатъ деспре ачееа, ын че модă ші ын че естіндере съ ажунгъ ла валідітате нацыоналітатеа ромънеаскъ не теренэл віецій de статъ.

Аічéа нунтаі поате фі врео ындоіалъ, къ нацыоналітатеа ромънеаскъ аре съ се адукъ ла валідітатеа політікъ ын асеменеа модă прекът се фаче ачеаста конституціоналмените ын прівінца челоралалте нацыоналітъцъ de статъ, ынсъ din алтъ парте требуе цінут стрънс, къ прін ачеаста дрептъріле челоралалте нацыоналітъцъ de стат ын консістінца са певътъмать ші асекурата посібілітате а унеі асеменеа лібере десволтърі а нацыоналітъцілор ну се пот перікліта.

Прівітоареле ынтокмірі требуе даръ фъкуте ын астфелу de модă, каре съ фіе дрептъ „токтаі аша претенсіунелорă челоралалте маі наінте ындрептъціте Конфесіуні, нацыні ші статърі, прекът ші претенсіунелор нацыоналітъцілор, Конфесіунелор ші класелор, каре маінаінте ну сау ынпъртъшітă de ындрептъціріле політіче. Ачеаста а конси-дера ші а фаче проіекте деспре еа, а прівітъ комісыунеа ка пропріа са проблетъ. А деслега ачеаста ку прівінцъ нунтаі ла пътъунтэл съсеск, ну е ку нутінцъ, пентру къ ромънії сунт кам пеште тоатъ цеара лъціці ші ау нунктэл de гравітате ал лор афаръ de пътъунтэл съсеск. Пентру ачееа ші инкл. Університате Нацыонал ва требуі съ іа ын консідерare ынтребареа ку привіре ла цара унтреагъ. Фіреште къ еа ачі ну ва путea а ну кэцета ла ачееа, къ хотъръреле еі се ынтіндă нунтаі асупра унеі пърці а церій, ынсъ тотъші ачеаста депертъріре а квепінцій еі ну ынпедекъ пертрактареа, къчі инкл. Університате Нацыонал аре ка корпу леџіслатівъ пентру о ынсемнатъ парте а цереі ші спеціалмените пентру уна дела челе din тъіă ынчепътърі але віецій de статъ арделене de актта перфектă асеменеа ындрептъціть нацыоналітате недиспътавер ку прівінцъ ла пътэнтэл съсескъ ачел дрептъ de a адъче атъсърате хотърърі, каре курге din кончентэлъ монічіпалеі автономіе ші in прівінцъ ла унтреага царъ дрептэл de проіектъ ші de пропунере къргъторіă din кончентэл провінчіеі еі.

Ын Консідерацынеа ачестеі кавсе са унітъ комісыунеа ын ачееа прівінцъ: къ еа аре а търціні проблета са ла ынсемнареа лініаментелорă џенерале, дупъ каре ар фі съ се купріндъ ші деслега унтребареа деспре практіка есекутаре а егалеі ындрептъціріі нацыунале ла ку тотэл пропріile релацыні але Ардеалэлъй.

(Ва урта.)

Ромъніа. „Herm. Zeit.“ адъче ун телеграм din Viena din 3 Февр. к. п. къ ун Бъкърещи сар фі унтъмплат ун орта унор махінаціуні о мішкаре революціонаръ църъneаскъ. Локуіторіі маі мулторъ сате вреаў съ мъргъ ла Бъкърещи не зіua deскidereі катереі. Ун съвокъртъіtor, каре вреа съ унnedeче пе церені фъ оторжі; ун прокъror малтратат. Прінцул Кuза трімісъ міліціь асупра церенілор ка съі ръспінгъ къ пътереа. — Ункътъ есте адевъратъ ачеаста штіре, пъ штімъ. „Унireа“ din 19 Ian. вре съ штіе, къ гъверnul ар фі ун орта пашъріlоръ унеі унтinse конспіраціуні революціонаріе, че ар фі авунd de скоп а ръстърna ordinea ші тот сістемul конституціонал de астъзі „Нікіперчеа“ din 20 Ian. каре ун глътъ спъне адевъруль, іа ачеаста штіре ун батжокъръ. Алте жърnале къ dat маі проаспът пъ неаў сосіт. — Noі сперът, къ de ар фі телеграмul de маі със ші адевърат, de ачі пъ се поате конкіde ла о мікшкаре революціонаріъ, къчі астфеліь de есчесе се унтъмплъ ші ун алте цері конституціонале.

Dупъ „Унireа“ M. Ca. Domniторіul Romaніеі а сосіть ун 18 Ian. ла Бъкърещи

Notiце Diверсе.

— Pesti Hir. зіче, къ ші dieta Унгаріеі de пре орmъ а рекunoскът дефектеле леціlор din 1848. фііnd къ еа са декіарат пентръ ревісіь ка съ унnъчіsіаскъ короана. Чіne унcъ съ revidъe ачесте леці, кът съ се modifіче, пріn каре instітуціuні съ се іnлокuеаскъ, поате къ пічі чеі компетенці пъ штіь. Nумаі ел са пронunчіат пелунгъ рекunoаштереа пріnчіпіалъ а drepтърілор історіче ші ревісіunea цеnералъ а леціlор din 1848 пріn articuli antecoronationales, елъ са пронunчіат маі de парте пентръ делътърареа centralісаціuнеі, а рецімulуі ministeріал ші а пріnчіпіulуі representaціuніі de попор, ші чере рестаurареа векеі конституціuні магіаре (адекъ арістократіче) ун форта рецімulуі de маі наinte, ел а детаіатъ релаціunеле лор кътръ провіinчііle ерезітаріе ші а десфъшурат гаранціа автономіеі лор, тотмаі аша са ші луптат пентръ рестаurареа сістемеі мunічіпале ун drepтъріle еі de маі наinte ші пентръ конcentрареа інтеліціunцеі, посесіunеі, industріеі ші а комерчіulуі ун еа ші пентръ есерсареа drepтulуі de алецере.

— Id. Tan. вреа съ штіе, къ омеnіі статulуі, каре тънекъ din пunктъ de ведере магіареск, пъ сунt анлекаці а рестаura Воіvodina ун форта іnаугъратъ наinte къ 13 аnі, ші вътътътоаре de інтрецітатеа Унгаріеі. Унсъші бравul попор сърbеск аре пумаі вреокъціва есалтаці, карії чер пе ферічіта despърцъre теріторіалъ къ тот прецul. Прекът поате dovedi канцеларіа Унгъреаскъ адевърата інтеліціunцъ а попорulуі сърbеск пъ чере маі мult спре гарантареа nаціonалітъціі лор, декът челелалте семіціі петагеаре але цері. Ші declegareа ачеаста пъ о dopeще інтеліціunца сърbеаскъ пе алта калe, декът пріn dietъ, ші къ орі че дъръbъріре а теріторіulуі Унгъреск пunмаі ла Маіestatea Са, чі ші ла маіорітатеа Міністеріulуі австріак пъ афъ ункъіunцare.

— Din контра „Серь Dиев“ зіче къ сърбіі пъ се потъ ажута унтръ пітіка къ автономіа ун бісерікъ ші скоалъ, ші къ еі пъ се пот ундестulі фъръ гаранціа есістінцеі політіче алор. Deак а зіс біne, къ унnліпіреа dorінцелор сърbешті пъ контраzіче конституціunеі унгъреші. Есте унcъ таре de тънгuіt, къ nаціonалітъціle требуе съ се ундрепте dупъ конституціunne, ун врете че ар требui съ фіе din контра.

— Ун Сігетul Мартаціеі са унфіінцат о препарandіe ромънеаскъ, каре dупъ нъререа поастръ аре съ фіе маі фолосітоаре декът мulте алте інстітуте марі.

— P. Hir. зіче къ съ не пъzim de ліберalіст, къ лецеа електоралъ din 1848 есте аша de преа ліберalъ, ункът дéкъ пътереа фізікъ сар тестека ун алецере, ар тріміте ші Унгаріа ка Галіціа унор депутаці ун сmane пunмаі ун Сепатul імперіал, чі ші ун мuсеu. Benindъ рundul ла унтребареа nаціonalъ, атunчі ачеаста требуеа declegatъ dупъ drept ші drептате, унcъ ар требui біne луат сеата, ка пъ konduші de ліберalіст съ факъ унгърії чева, че статul унгъреск ші nаціonalітатеа магіаръ ар требui съ пlтеаскъ, къ тоартеа са. Аічеа се зіче тот че а врут „Hir“ съ зікъ despre ундестulіреа nаціonalітъцілорь.

VI. Unтареа Колектеі не сеата zidindeі Бісерічі ла Търda:

Din Протопопіатul I. al Брашовulуі:

1 Бісеріка C. Nіколае din Брашовь 101 фл. 10 кр. — 2. Бісеріка C. Treimі din превървіulь Брашовulуі 10 фл. 41 кр. — 3 Бісеріка C. Treimі din Четатеа Брашовulуі 15 фл. — 4 Бісеріка C. Adormірі din четатеа Врашовulуі 81 фл. — 5 Бісеріка C. C. Adormірі din Брашовul-векіь 8 фл. 88 кр. — 6 Стъпіні 5 фл. 60 кр. — 7 Дърсте 2 фл. 24 кр. — 8 Бачфалъь 4 фл. 11 кр. — 9 Търкешіь 4 фл. 64 кр. 10 Черпать 5 фл. — 11 Сатulунгь, Бісерікa векіь 20 фл. — 12 Сатulунгь, Бісерікa новъ 11 фл — 13 Търlунцені 4 фл. — 14 Пъркъreні 2 фл. 11 ½ кр. — 15 Zizinь 1 фл. 23 кр. — 16 Хълхіь 1 фл. — 17 Цunцаріь 14 фл. Сума 291 фл. 32 ½ кр.

Din Протопопіатul Палошulуі:

1 Dела Обштеа din Палошь 7 фл. 10 кр. — 2 O. Богата 1 фл. — 3 Фunтuна 1 фл. 3 кр. — 4 Кріхалта 3 фл. — 5 Дъшоара 3 фл. — 6 Гълаці 3 фл. — 7 Валundорфь 1 фл. — 8 Мъкundорфь 1 фл. 40 кр. — 9 Ретесdорфь 3 фл. 30 кр. — 10 Zолтан 14 фл. 30 кр. — 11 Хашфалъь 2 фл. — 12 Шарпаток 1 фл. 40 кр. — 13 Беша 1 фл. 50 кр. — 14 Крішь 2 фл. 40 кр. — 15 Мълunкрав 1 фл. — 16 Nоь 2 фл. Сума 53 фл. 42 кр.

Din Протопопіатul Фъгъраշulуі ал II-леа:

1 Скореіь 3 фл. — 2 Арnашь de жось 4 фл. — 3 Уча de жось 1 фл. — 4 Сътъута de жось 1 фл. 60 кр. — 5 Воіла 1 фл. 50 кр. — 6 Лъца 1 фл. 10 кр. — 7 Лъdішор 2 фл. — 8 Воіvodenіі марі 6 фл. — 9 Воіvodenіі мічі 3 фл. — 10 Бреаza 2 фл. — 11 Ліса 6 фл. — 12 Сътъута de със ръсър. 4 фл. — 13 Сътъута de със апsс. 4 фл. 40 кр. — 14 Віштеа de със 3 фл. 20 кр. — 15 Арnать de със 2 фл. — 16 Стреza Кърцішора 5 фл. 60 кр. — 17 Опре Кърцішора 4 фл. 80 кр. — 18 Сърата 2 фл. — 19 Порътbакь de със ръс. 2 фл. — 20 Порътbакь de със апsс. 4 фл. Сума 63 фл. 20 кр.

Din Протопопіатul Deвеі:

1 Din Съntundреш ші Съntохалт 18 фл. — 2 Біскаріа ші Шеulешті 7 фл. 10 кр. — 3 Nandрь ші N. Вале 7 фл. 70 кр. — 4 Сочетъ ші Поіana Ръціелії 3 фл. — 5 Черішорь 2 фл. — 6 Пештіш ші Бъітърі 3 фл. — 7 Поіеніца Tomi ші din фіlії 3. фл. — 8 Крістърь ші 2 фіlії 2 фл. — 9 Кергешь ші Попешті 3 фл. — 10 Жосані ші Пештішulь мікь 3 фл. — 11 Міntіа ші Бежань 2 фл. — 12 Батіzь 1 фл. 60 кр. — 13 Лежпік ші Dътърvіца 3 фл. — 14 Мunчелъ маре ші 2 фіlії 1 фл. 40 кр. — 15 Бълчez ші Хърънеа 3 фл. — 16 Бърчеа мікъ ші Тътпа 2 фл. — 17 Алташь сек ші Kozia 1 фл. — 18 Мunеръь 1 фл. — 19 Din Deва 14 фл. 20 кр. — 20 Ulmі ші Аріпеш 1 фл. Сума 82 фл.

Din Протопопіатul Добреі:

1 Добра 4 фл. 3 кр. — 2 Лънціь de Скс 2 фл 70 кр. — 3 Съліште 1 фл. 80 кр. — 4 Міхъштіі 2 фл. 44 кр. — 5 Тіseа 2 фл. 50 кр. — 6 Теіs ст Фінтоат 3 фл. 20 кр. — 7 Лънціь de жось 2 фл. 60 кр — 8 Баштеа Холdea 2 фл. 5 кр. — 9 Съкъташ 3 фл 20 кр. — 10 Брzпік 2 фл. 40 кр. — 11 Лънunнік 2 фл. 20 кр. — 12 Ръdълішті 2 фл. — 13 Рошкапіь 1 фл. 40 кр. — 14 Філіа Стретеа 1 фл. 88 кр. Сума 34 фл. 40 кр.

Din Протопопіатul Унгъраշulуі:

1 Фізеш Ст. Петрь 4 фл. — 2 Унгъраш 4 фл. — 3 Бълап 8 фл. — 4 Пъuша 5 фл: 90 кр. — 5 Xida 1 фл. 60 кр. — 6 Баіка 1 фл. 30 кр. — 7 Роміта 4 фл. — 8 Жакь 3 фл. — 9 Тълunіа 3 фл. 90 кр. — 10 Вашкапъь 1 фл. — 11 Стъ Мъріе 1 фл. 70 кр. — 12 Стuпа 4 фл. 90 кр. — 13 Чътърпа 4 фл. 50 кр. — 14 Босна 4 фл. 50 кр. — 15 Dол 1 фл. 60 — 16 Бodeіn 3 фл. 10 кр. — 17 Мілuan 4 фл. — 18 Ракuш 1 фл. — 19 Kendретал 1 фл. Сума 63 фл.

Din Протопопіатul Жоажulуі:

1 Хondolь 5 фл. — 2 Nожаг 1 фл. 70 кр. — 3 Въртага 2 фл. — 4 Бърсъь 2 фл. 50 кр. — 5 Хъръь 3 фл. — 6 Кіmindіa 2 фл. 58 кр. — 7 Уроіь 4 фл. — 8 Раnолdь мік 1 фл. 34 кр. — 9 Жоажіь сесепі 1 фл. 60 кр. — 10 Жоажіь жосепі 4 фл. 70 кр. — 11 Бъкъіnца 2 фл. — 12 Боіа 1 фл. 13 Порквреа 1 фл. 40 кр. — 14 Поіana 1 фл. — 15 Бохоnть 2 фл. — 16 Бървепе 1 фл. 25 кр. — 17 Кічкъdага 1 фл. — 18 Къіnел 2 фл. 78 кр. — 19 Форnъdіа 1 фл. 55 кр. — 20 Фізешіь 3 фл. 10 кр. — 21 Стоепеаса 2 фл. — 22 Вулішора 3 фл. 20 кр. — 23 Dealь маре 3 фл. — 24 Сулігетіь 1 фл. 60 кр. Сума 55 фл. 30 кр.

Din Протопопіатul Іллієі;

1 Батеа 3 фл. — 2 Сірві 3 фл. — 3 Брапішка 2 фл. 80 кр. — 4 Боöz 3 фл. — 5 Гіалакста 2 фл. — 6 Фършоре 2 фл. 40 кр. — 7 Zаръштї 2 фл. 40 кр. — 8 Ворца 5 фл. — 9 Віска 2 фл. — 10 Zрашть 2 фл. 50 кр. — 11 Чертежь de жос 3 фл — 12 Готхатіа 3 фл. — 13 Гърасada 4 фл. — 14 Кътпврі 2 фл. — 15 Червіа 2 фл. — 16 Катарzіпештї 2 фл. — 17 Бържъкь 1 фл. 50 кр. — 18 Глod-Гілештї 3 фл. — 19 Zъám 3 фл. — 20 Брадацънь 4 фл. 40 кр. — 21 Тътърънштї 2 фл. — 22 Орашul Ілліа 5 фл. Сума 63 фл.

Сътеле пъблікате факъ лаолалть 1118 фл. 24 ½ кр. в. а.

Редактор респунzетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпарілъ тіпографіеі diечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣ есе de доѫ орї пе септе-мънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препѣ-мерацїонеа сефаче ла Сібіїѣ ла еспедітѣра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кѫ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѫл репѣмерацієї пентрѫ Сібіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жѫмѣтате de ан 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърцї але Трансілванієї ші пентрѫ провінчіеле din Монархіѫ пе ѫн ан 8. фл. еар пе о жѫмѣтате de анѫ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѫіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѫ пентрѫ лінїіеа óръ кѫ 7. кр. пічѫл кѫ літере мічї, пентрѫ а доза óръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репедіре кѫ 3½ кр. в. а.

Nro 9. **АНѪЛѪ X.**

Сібіїѣ. 1. Февръаріе. 1862.

Сібіїѣ 31 Іанѫар. Балѫл че'л арапцъ жѫпітеа ромънъ de аічеа ла Сала dела Короапа Ѫнгарієї лѫтрекѫ тоатъ аштептареа. Каре кѫпсаште Сібіїѫл паре кѫ пѫ пѫтеа съ креазъ, кѫ ромънії de аічеа съпт аша de пѫтерошї, ка съ поатъ da ѫн бал че ар мерíта ачеста пѫте ші тотѫшї пе конвінсеръмѣ кѫ чеа маї маре плъчере, кѫ ѫnde dомнеште хармоніа, аколо се фаче кѫ пѫтінцъ ші че се пъреа непосібіл. Сала ера фоарте гѫстос лѫфрѫмсецатъ, трéптеле лѫвъліте лѫ верdеаца, мѫсіка ръсѫнѫтоаре есекѫта жокѫріле челе маї плекѫте всѫате лѫ салоане, фіреште кѫ ші „romana“ афлъ локѫл съѫ. Dамеле саѫ dестінс прін о тоалетъ фоарте елегантъ ші кѫ атъта маї плекѫтъ, кѫ кът ера лѫтрѫпатъ кѫ чеа маї modестъ сімплітате. Фіреште кѫ пѫ ліпсірь пічї костѫмеле паціонале атът ла жѫпї кът ші ла dаме.

Петреканіа цінѫ кѫ о кордіалітате раръ ші лѫdестѫліре ценералъ de асéръ dела 7½ пънъ ла 4 óре dимінеаца. Ноі салѫтѫмѣ кѫ бекѫріь жѫпітеа поастръ de атѫеле сексе пентрѫ плъчереа че пеа фекѫтѣ, ші пре тоцї карії аѣ контрівѫітѣ орї лѫ че дірекцїѫне ла лѫфіінцареа еї.

Lugosiu in 24 Ian. In dominec'a trecuta tienu comunitatea bisericésca de aici o adunare publica in privinti'a afaceriloru bisericesci, care au inceputu a ocupá pre Banatienii Romani din ce in ce mai tare. Punctele, despre care s'a desbatutu si care apoi dupa desfasiurari istorice, facute din partea intielegintiei, s'au priimitu cu unanimitate, suntu urmatórele: a) sa se faca o rogare catra Maiestatea Sa Imperatulu prin carea sa se ceare restaurarea vechiei Mitropolii romane resaritene; b) sa se ceara preinalt'a concessiune pentru tienerea unui congresu bisericescu numai pentru Romani, de óre ce densii la congresul serbescu din Carlovitiu nu potu si nu voru a luá parte caci 1) pe bas'a representatiunei vechi Romanii la acel'a d'abia aru potea avé 5–7 deputati de incredere; 2) pe bas'a representatiunei ordinate prin prea'naltulu biletu de mana alu MaiestateiSele catra Baronulu Soccevic participarea nóstra la acelu congresu nu e egala; 3) candu toti Romanii reseriteni din Austri'a aru voi a luá parte la acelu congresu, (ceeace insé despre Transsilvani si Bucovineni este mai multu decat cu 'indoieala,) ei aru formá maioritatea multu intrecatóre – ceeace firesce Serbii nu o ar potea concede odata cu capulu. — Spre formularea dorintieloru sî rogaminteloru nóstre in aceasta privintia s'a alesu o comissiune compusa din domnii: Pascu, Ianculescu, Dr. Maniu si Dr. Marienescu.

Aradu 22 Ianu. Ca se poteti intielege lucrurile si discursurile noastre in caus'a Mitropoliei, amu a ve insciintiá, ca venind aicea D. Prot. alu Lipovei cu D. Iuliauu G. a se conintielege cu noi in treaba aceast'a, amu tienutu o conferintia, a carei resultatu fu, cá se se duca Mari'a Sa D. Episcopu alu nostru cu D. Pop'a la Timisiora unde se consulte cu D. Mocioni ca sa se faca o petitiune la Maiestate. Dupa ce se reintoarsere acasa, tienuramu earasi o consultare, in care ne aminti Mari'a Sa D. Episcopu dispusetiunea Maiestatei Sale din anulu 1860 despre tienendulu sinodu Episcopescu si urmatoriulu congresu, ca romanii au se fia acolo cuvenitu representati; fiindu inse ca in acelu Préinaltu Rescriptu nu se dîce, cum se fia representati romanii, ci si acéstá se lasa otarirei sinodului si congresului, D. C. propune, ca de oare ce nu se scie, ce voru face episcopii in acelu sinodu, ne avendu romanii nici o incredere mai mult in ei cá serbi, elu dechiara, ca romanii nu putu merge la alegerea Patriarcului serbescu, ci propune a se petitioná, cá Maiestatea Sa imperatulu se repuna cu aceea plinaputentia imparateasca Mitropoli'a in viatia, cu care pre decesorulu lui, Iosifu ia sistatu activitatea, ori se se permita romaniloru tuturoru din Monarchia unu congresu nationalu romanescu spre asi alege Mitropolitulu loru si asi regulá trebile bisericesci si scolare. Aceast'a propunepe se afla de buna si in urm'a ei sáu facutu dispositiunele mai departe.

Comunele romanesci din Comitatulu nostru decretese mereu limb'a romaneasca de limb'a afaceriloru comunale, inse de o camdata numai acolo, unde notarii suntu romani selosi. Ele iau protocolu despre aceast'a, apoi vinu cu elu la comisariulu regescu, acesta le spune, ca nu e de lipsa protocolu, pentru ca Comunele au dreptu se'si aleaga limb'a. Bine dicu omenii, daru Notariulu nu vrea se scrie romanesce, atunci Comisariulu dîce ca nu'lu pote sili; omenii apoi ceru stramutarea notariloru acestor, daru la aceast'a se improtivesce Comisariulu. Cá se se impedece aceast'a miscare a romaniloru cearca unii Szolgabirei calea terorisarii. Asia se adusera mai de unedi doi omeni de frunte, din Comlosiu de lenga S. An'a in féra cu invinuirea, ca aru fi vatamatu pe Szolgabireulu. Unii din advocatii nostri alergara cá se'i scápe seau baremu se esoperese incuisiti'a loru, daru nu putura isbuti, mai pre urma se vediura siliti, se róge pe generalulu, cá se cerce actele si sei dejudece prin judecatori'a militara. Audimu ca s'aru fi cerutu actele si asia speramu, ca se voru judeca dupa dreptate.

Черпевцѣ лѫ 20 Ian. 1862.

Прекѫтѣ *) пе-а репресентатѣ „Телеграфѫл Romanѣ“ пъререа пѫблікъ а ромѫнілор din Бѫковіна тотdеаѫна, ашіа dорім ші вedем кѫ чеа маї маре сігѫрітате къ ші dечі лѫаінте пе ва репресента лѫ пѫтереа леціі фірештї скрісе лѫ ініmъ фіъ-кърѫї от, карea че порѫнчеште ка съ лѫът парте ла бінеле ші ръѫлѣ фіъ-кърѫї от din лѫте, еаръ маї алесѣ ла але ѫнѫї кѫпсѫцеанѣ ші конфрате: съ пе бѫкѫръмѣ de порочіреа лѫї ші съ-л спріжінім лѫ певоі ші непорочірї ші маї кѫ сатъ атѫнчї, кѫnd віне лѫ періколѣ віеаца лѫї чеа політіко-паціоналъ-соціалъ.

Токта лѫтр'ачеастъ старе а девепітѣ ші Ромънії dін Бѫковіна прін ешіреа ла лѫмінъ а газетеї петрієштї de а чі, пѫмітъ „Бѫковіна.“

Ноі ам четітѣ лѫ преціосѫл органѣ алѣ Опорат Domnieї тале съ рекотѫндъчіѫне а ачестѫї органѣ фіекърѫіа ромън, ка ѫн че фоарте лѫтересант. Кредемѣ лѫсъ къ din пѫтеріле че ле веці фі кънътат пънъ акѫта, ші din лѫптіінцареа de препѣмерацїѫне, еаръ маї кѫ сатъ din N-ро. 7 фоаеї політіче те веї фі лѫ кредінцат атѫт despre tendinціеле редакторѫлѫї Газетеї „Бѫковіна,“ кѫт ші despre сѫнціѫмінтеле лѫї кътръ ноі ромънії din Бѫковіна, кѫт ші кътръ чеіа-лалцї фрацї din челе-лалте провінчії локѫіте de неатѫл пострѫ. Ромънії de а чі аѣ крезѫт къ кѫndѣ аї скрісѣ D-та ачеea ре-

*) Фъръ съ врем а преокѫпа пъререа кѫіва, пѫ пѫтем лѫтребѫінца Ортографіа кѫ літере dѫпъ метода D-воастръ кънї пѫ авем літера ъ. Р.

котрдъчіне ын „Телеграфъл Романъ“ п'аї фост неміка ын-формать деспре тендинцеле газетеї „Бъковінеї.“ Пентръ ачеea ші-ам лъать еї акеста лібертатea а-ші скріе вніле din пъререа чea маї цeнералъ ші маї ынтемеіатъ a ынтелецінцеї ромыне din Бъковіна деспре газета цертънъ деачі.

Газетарівл „Бъковінеї“ есте ун цертън din Моравіea вепітъ ла noї кат de вр'въ 10 ані ка професорь Ціmnaзіал. Ын тътnвл алецерї пентръ діета провінціалъ a воіт съ ръдіче флатъра цертънъ ын Бъковіna, ші възънd къ нъ-і преа мерце са хотърать къ алцї кътаразї аї лъї ка съне цертапісеze маї біне ші маї сістематікъ прin дareа ла лътінъ a унеї газете цертъне къ деосевіте промісіунї, ынвъркате ын фелівріте фразе, ка съ поатъ седъче пъреа рълікъ a ромънілор. Елъ есте маї цертън декът чеї маї зіелошї цертънї ші маї чентраліст декът Mühlfeld ші Каісер ші алцїї деасетепea din сепатъл імперіал din Віena. Ачест редакторь нъне къноаште пічї літba, пічї датінеле, пічї алте ынсъшетъцї але поастре, чі штіе біне нътаї літba чea цертънъ ші чea латінъ, еаръ алта прекът штім noї n'o штіе біне. *)

Оператъл Комісіунеї de шепте.

(Ынкеере.)

Комісіунea проіектézъ дaръ

II.

ка Ънівersітатea націоналъ съ біневоіаскъ a хотърж:

Ын консідерацівне, къ ръдікареa попорацівнеї ромынещї a Ардеалълъї ла o націвне de стат, есте ун mandat ал дрептъцїї, ын консідерацівне къ статърітea траце дънъ сіне a фаче валідь елементълъ національъ ын віаца de стат, — ын консідерацівне, къ пентръ de a реашеza ші съцінea екъілібръл політік ынтре націвнеле de стат але Трансілванієї, пентръ націвнea ромыпеаскъ спре a адъче ла валідітате націопалітатea еї ші спре неатърната адміністрацівне a афачерілор інтерне але еї требве съ се десемне ун деосевіт теріторіь; — ын фіне ын консідерацівне, къ ачеста теріторіь аколо, унde націвнea ромънеаскъ афаръ de мълцітea попорълъї поседе міжлоачеле ші речерінцеле, a да віецїї de дрептъ колорітъл націопалітъцїї еї, аре съ се сепарезъ ынтр'о естіндере, каре е дестълъ спре ажунцереa скопълъї, фъръ съ мърцінеаскъ асетенеле претенсіунї але челоралалте націвнї de статъ, **)

Ънівersітатea націоналъ се декіаръ гата a конлъкра ла фортареa терітоpіелорь de адміністрацівне націонал.

Еа ынсъ фаче ачеаста нътаї събт неапърата кондіцівне, ка тотъ одатъ ші ынтр'на, съ се ынкорпорезе ачестеї легътівнце котънеле съсештї, че нъ стаь ын легътівнца мънічіпалъ a націвнеї съсештї. ***)

*) Da, възънdь noї ын Анвнцълъ de преnътерацівне ал жърналълъї „Bucovina“ къ ел ва ындрепта атенцівнea са ші асупра посіцієї політіче a ромънілор ын Ардеал ші Ънгаріа ші ва ынфъцоша чele маї нове евенітенте ын прінчіпателе Молдавіа ші Романіа ын Артіколї de кореспондінцъ феделї адевърълъї, не къноскънкънd нічї не D. Редактор, нічї тendинца лъї маї de парте, нъ ат прецетат ын Нрьл 3 ал Жърналълъї постръ съ рефлектъмь óрешї кътва ла ачелъ жърнал, кънетънdь, къ de ші нъ есе прекът ат фі дорit noї, адекъ ромънеще, ел тотъші поате мълт спріжіні інтереселе ромънілор прекътъ ведем къ фаче ші Ost-West. Деакъ неам ыншелат ынсъ ын опініа поастръ, не паре ръь, ші прімім къ мълцъмітъ ындрептареа, че ніо фъкъръцї. Кътъї пентръ цертапісаре, фіind къ Бъковіна есте провінціе ромънеаскъ, ръмъне не сеата D-воастръ, съ въ ынгрьдіцї асупра еї din тоате пътеріле.

Р.

**) Адекъ къ алте кънвінте, унde ромънїї нъ съпт местекацї къ сасїї ші магіаро-съкъї, къчї алтфелїь колорітъл ар фі съсескь орї магіаро-съкъіескь de ар фі ромънїї ші ын маіорітате абсолътъ, пентръ къ аколо дънъ пъререа комісіунеї dintr'o парте нъ ар поседе ромънїї, фіе кът de мълцї нічї міжлоаче нічї речерінце, a да віецїї de дрепт ун колорit націопал ромънеск, еаръ din алта парте еї нъ ар авea воіе съшї ынтіndъ націопалітатea са дънъ пропорцівнea пропріілорь нътерї віталї, че локъескь ын еї, чі нътаї ынтр'атъта, кът е дестълъ спре ажунцереa скопълъї фъръ съ мърцінеаскъ претенсіунеле челоралалте націопалітъцї; къчї нація ромънеаскъ аре нътаї съ вецетézъ, деспре ун zвор маї ыналт нъ поате фі ворба, пентръ къ de лок ар вътъма віаца челоралалте націопалітъцї.

Р.

***) Адекъ, нічї ун сась съ нъ ръмънъ ын теріторіълъ de адміністрацівне несъсескь, еаръ алте націопалітъцї ын теріторіъл съсеск ынтр'атъта, ынкът сашїї съшї поатъ ынтърі ші съцінé віаца лор націопалъ къ нътеріле ачестора.

Р.

Еа ші ашазъ спре маї бъна прічеперe ші есекътаре a ачестеї касе ъртътоареле прінчіпіі ка пънкте de ындрептаре кондъкътоаре:

1. Ла фортареa терітоpіелорь de адміністрацівне націопале ар фі съ се тънече дела ынпърціреa констътътоаре a церії, ші a прочede къ тоатъ крецареa a челорь нъпъ акеста ындрептъцїте націопалітъцї, ынкът ачеаста нъ ар контраціче deадрептълъ скопълъї ші a консідера пропорцівнea посесівнеї de пътънт токтаї аша, ка ші речерінца адміністрацівнеї ынтр'ънь модь кввінчіос комплanатор. *)

2. Ынсътінea націопалъ a новълор терітоpії de адміністрацівне, ар фі de бъп сétъ a се ынтinde ла тоате релацівнеле віецїї de стат, еа ынсъ ар требві съ се децертъреаскъ ла форма din афаръ ші нъ ар авea съ есерчézъ врео інфлівінцъ асупра дрептълъї персопал.

Пентръ ачеea літba афачерілор інтерпъ ар требві съ фіе пентръ тоате ратърріле адміністрацівнеї нъбліче, a жъстіцієї ші a мънічіпалеї леціслацівнї ын терітоpіъл de адміністрацівне унгаро-съкъеск чea магіаръ, ын чел съсеск чea цертапъ, ын челъ ромънескъ чea ромънеаскъ, ын прівінца всълъї офічіос ал ачестор літbї, ар авea съ сте ачел прінчіп валід, къ котънелор атът четъцепештї кът ші сътештї але тътърор націопалітъцілор ші конфесівнелор ын Ардеал ле ретъне либер алецереa літbеї афачерілорь, къ маї департе орї къръї есте пертіс a се серві ын пертрактъріле Къмітатепсе-четъцепештї ші котънале къ орї каре літbъ всітатъ ын цérъ ші ын фіекаре din еле a аштерпе сънлічї ла дерегъторії, a къpор дечісівне ар требві съ се факъ тотъ ын ачеea літbъ, ын фіне къ атплоіацїї адміністрацівнеї політіче ші жъдекъторештї, ар авea съ емітъ орї че феліь de ордінъчівнї ші mandate, каре терг нетіжлочіт къtре Котънe ын ачеea літbъ, каре літbъ есте літba афачерілор котънеї лор.

3. Літba афачерілор інтерпъ a дікастеріелор церії, офічіолателорь, a репресентацівнеї ші ставіліментелор ар фі съ се дечідъ ын фрънтъл леціслацівнеї церії; ынсъ ші аічеa ар фі съ аібъ ачел прінчіп валідітате, къ тот отълъ есте ындрептъцітъ ын скріерї ші ворбірї a се серві къ алта літbъ всітатъ ын царъ, ші къ еміселе, дечісівнеле ші хотърърїле съ се dé дірегъторіелор свнвсе ші котънелор ын ачеea літbъ всітатъ ын цérъ, каре есте літba афачерілор інтерпъ a лор.

Пънъ ла ынфііпцареa унеї лецї формале деспре ачеаста ар фі съ се рецінъ свб свсцінereа челъї токтаї акът пронънчіат прінчіп літba афачерілор de пънъ акътa. **) Дечісівнea дефініtівъ a ачестеї касе поате ърта нътаї ын дрънтълъ леціслатівь. Ачі ынсъ ва требві еа съ фіе унълъ din чele din тъї овіекте de пертрактат a челеї маї апроапе діете трансілване, фііnd къ еа стъ ын атърпаре къ ынтъіа пропосіцівне рецéскъ a дietеї, че a фост рънdвітъ прін скрісоареa конвокътоаре не 4 Ноетвре 1861, ші e de дорітъ ка ыналтъл рецім съ факъ ын прівінца ачеаста пронънері челеї маї апроапе репресентацівнї de цеаръ.

Ші ынсашї ачеаста ынпрецівраре імпъне челеї маї апрóпе діете a церії o ыналтъ ынсътътътате, ачеаста ынсъ се ынпалцъ ші маї есепціал, къчї ын ачеаста дietъ требве съ вінъ ла пертрактаре ші честівнea котънеї репресентанце a імперівлъї. Комплънереa ачестеї діете есте дaръ пегрешіт o честівне de віацъ.

*) Адекъ: унde прекътънпеште елементълъ ромънеск ынтр'атъта, ынкът націвнea съсеаскь орї магіаръ нъ ар фі ын старе къ тоате тештежъціріле лор ал амалгама къ ал съь, ші пентръ ачеea ар девені перікълос, къ ва абсоарбе елементеле ачесте, аколо съ се дее ші ла ромънї теріторіь деосевіт націопалъ, унde ынсъ есте сперанцъ, къ елементъл ромънеск сар нътea къ ынчетъл амалгa къ челелалте елементе астфелїь, ка съ се контопеаскъ ын еле, аколо фъръ прівіре ла нътеросітатea лор, съї цінъ стръпс не теріторіъл стръін.

Р.

**) Адекъ чea цертапъ ын фондъл рецій ші чea магіаре ын комітате; къчї егала ындрептъціре пентръ ромънї ар девені ын праксъ нътаї дънъ че сар мілостіві неромънїї a фаче лецea арътатъ.

Р.

Кѣтъ еа пѫ се поате фаче дѫпъ ал XI арт. de леџе din an. 1791 стъ афаръ de тоатъ ѫndoiala ші ачеаста пѫ пѫтаї пентрѫ ачеа, пентрѫ къ конституџионала котпѫнере а dietei се базеце кѫ deосебіре пе посиџіа ексепџіоналъ а нобілітеї, ші челорълалте інтересе але попорацізнеї церій сѫѣ печі къ сѫѣ фоарте пџіпъ сокотѣлъ поартъ, чі ші, ші маї кѫ сеатъ пентрѫ ачеа, пентрѫ къ липсеск елементеле есенџіале але еї ші пѫ се пот ѫплокзі ѫп дрѣтѫл конституџіонал. Сѫѣт ачесте ѫнпрецізрърі пѫ рътъпе алта ші пѫ е отісівер алта, декътѫ ка Прінчіпеле церій се котпѫнъ чеа din тъіѫ dieta a Трансілванеї ѫп дрѣтѫл opdinъчізнеї, ачеаста печесітате а кѫпътат ѫndрептъџіта са еспресізне ші ѫп рескріптѫл Прѣ́ѫпалт, прін каре са конкіемат дежа dieta пе 1 Ноемвр. 1861. ѫпсъ пѫ са ѫпфііпцатѫ пъпъ актта.

Комісізнеа даръ, енвчіndѫсъ пентрѫ кът de кърънda конкіетаре а dietei, џіне de ѫп mandat врџепте, ка інкл. Ѫніверсітате паціоналъ, съ факъ кѫпоскѫте Прінчіпелві церій dорінџеле референтоаре ла ачеаста але попорацізнеї репрезентате прін еа кѫ чеа маї посібіль грабь ѫп modѫл чел маї кѫвенітѫ.

Комісізнеа проіектезъ даръ

III.

ка інкл. Ѫніверсітате паціоналъ съ біневоіаскъ а deчіde: ѫп консіderацізне, къ рѫдікареа посіџіеї ексептіве а нобілімеї, а роботелор ші престацізнелор џерепещті ші ашezареа de асетенеа облігацізні ші дрептѫрі четъцепещті пентрѫ тоате класеле але локзіторілор церій факѫ печесарѫ о adъпк тъістоаре скімбаре ѫп репрезентаџіа церій Арделепещі.

Ѫп консіderацізне къ ачеаста скімбаре кѫ прівіпцъ ла пацізнеа съсеаскъ, че па фостѫ кореспѫнzѫтор репрезентатъ ші ла ѫndрептъџіторе черері але попълацізнеї ротъпещті дежа есте de дорит пентрѫ чеа маї апроапе dietъ, ші кѫ прівіпцъ къ непосібілітатеа котпѫнереї конституџіонале а еї са фъкѫт пелѫкрѫторат.

Ѫп фіне ѫп консіderацізне, къ о астфелі́ѫ de скімбаре а репрезентацізнеї церей сѫѣт черкѫмстъріле de фаџъ се поате ефектѫа пѫтаї прін прінчіпеле церії:

Dечіde Ѫніверсітатеа Nаціоналъ съсеаскъ, а рѫга пре Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ ѫнтр'о прѣзтілітъ репрезентацізне аштерпѫndъ прін о deпѫтацізне паціоналъ пентрѫ прѣграціоаса ордіне а ѫпеї астфелі́ѫ de котпѫнерї дежа ачелеї din тъіѫ dиете трансілване, каре токтаї аша ар поарта сокотѣла дрептѫлві історік, ка ші екзілібрѫлві ѫнтре пацізнеле de стат, ѫпа кѫ чеа ротъпеаскъ ші черіпцелор ѫпеї репрезентацізні de інтересе атъсърате скопѫлві.

Ка ачеаста ѫпсъ съ ѫрпезъ ѫнтрѫп modѫ ѫndестѫліторіѫ, кѫџетъ Ѫніверсітатеа съсеаскъ паціоналъ а пропѫпчіа:

1 Dieта ар фі съ се котпѫнъ:

a) Din къпетеніеле бісерічещті але конфесізнелор romanoші греко-католіче, але еван. реформате, але еван. лѫтеране, але ѫнітаріе ші але греко-оріентале, сѫѣ din локџііторії лор конституџіоналї;

b) din ѫп пѫмер кореспѫнzѫторіѫ de репрезентанџі алеші аї тареї посесізнеї de пъмънт;

c) din ѫп пѫмер кореспѫнzѫторіѫ de репрезентанџі алеші аї котпѫнелор сътещті;

d) din ѫп пѫмер кореспѫнzѫторіѫ аї репрезентанџілор алеші din четъџі ші алте локѫрі de индѫстріе.

2. Репрезентанџіі тареї посесізнї ар фі съ се алѣгъ ѫп хотърѫте черкѫрі de алеџере, каре ар фі съ се контопѣскъ кѫ територііле de администрацізне паціонале. Кѫ черкѫрі de алеџере ар фі съ се ѫппъртъшаскъ:

Корпорацізнеле ші соџіетъџіле афаръ de фіскѫл реџескѫ ші котпѫнеле політіче — апоі ачеле сінгѫратіче персоане, каре плътескѫ пентрѫ о посесізне ашezатъ ѫп џеаръ, констеа еа орі din къте пърџі, 100 фл. ка даре de пъмънт пе апѫ фъръ імпосітеле імперіалі, провінчіалі орі котѫналі. Корпорацізнеле ші соџіетъџіле ар авеа съ есерчеасъ дрептѫлѫ лорѫ прін леџізџіі репрезентанџі аї лорѫ еаръ тоџі чеіалалџі пѫтаї персопалменте.

3. Репрезентанџіі Котѫнелор сътещті ар фі съ се ѫппърџéскъ ка ші пъпъ актта ѫп територіі de администрацізне політіче. — Дрептѫл de алеџере ар авеа ѫпсъ съ есерчеазе:

a) тоџі четъцепіі, адекъ ѫппъскѫџіі сѫѣ прітіџіі ѫп легътѫра котѫналъ локзіторі аї ѫпеї котѫне політіче аџіітоаре de копчерпептѫл територіѫ de администрацізне, дéкъ еї плътескѫ орі кѫт пѫтіта даре дрéптъ, фъръ пічі ѫп імпосіт, de 8 фл. в. а. пе апѫ. *)

*) Ші ачі а ѫнгріжіт Комісізнеа пентрѫ делътърареа ротъпілор дела репрезентацізне, къ се поате де кіпе. Р.

b) фъръ прівіпцъ ла даре къпетеніеле сѫпрете бісерічещті але котѫнелор бісерічещті аџіітоаре de ѫпа рекѫпоскѫтъ конфесізне реліџіопаріъ, орі локџііторії лор ші ажѫторії de сервіџіѫ аї лор кіетаџі dѫпъ копчерпіпта ордіне бісеріческъ — ѫпвъцъторії дела скоалеле попѫларе — dипломізаџії медічі, хірѫрџі, апотекарі, адвокаџі, інџінірі, Докторі ші артісті академічі.

4. Репрезентанџіі четъцілор ші алтор локѫрі de индѫстріе ар фі съ се ѫппартъ ѫнтр'ѫп modѫ кѫвіінчіоѫ комплапаторѫ пѫ пѫтаї асѫпра ачелорѫ пъпъ актта фосте ѫndрептъџіте четъџі, търгѫрі ші локѫрі таксале, чі ші асѫпра тѫтѫрор ачелор четъџі, търгѫрі ші котѫне сътещті, каре стаѫ кѫ еле пе асетенеа ѫпълџіте а котерчізлві, індѫстріеї ші тесеріелорѫ.

Дрептѫл de алеџере ар авеа ѫпсъ а есерчеа:

a) тоџі четъцепіі адекъ ѫппъскѫџіі сѫѣ ѫп легътѫіпца котѫпа къ прітіџіі локзіторі, деакъ еї плътескѫ пентрѫ посесізнеа ашezатъ ѫп околѫлѫ котѫнеї, пентрѫ тесеріъ сѫѣ негоџіторіъ сѫѣ пентрѫ алт веніт ѫп лок

aa) ѫп Котѫнітъџі кѫ маї пџіп de 5000 сѫфлете чел пџіп 5 фл.

bb) ѫп котѫнітъџі кѫ 5000 сѫѣ маї тѫлте, ѫпсъ маї пџіп de 10.000 сѫфлсте, чел пџіп 10 фл.

b) ѫп Котѫнітъџі кѫ 10 сѫѣ маї тѫлте мії de сѫфлете, чел пџіп 20 фл. даре дрéптъ пе анѫ, ѫпсъ фъръ дареа капълві ші орі че імпосіт;

c) фъръ прівіпцъ ла даре, преоџіі ѫпеї котѫне бісерічещті аџііторі de о рекѫпоскѫтъ конфесізне крістіапъ, ші ажѫторіі лор кіетаџі dѫпъ копчерпіпта леџе бісеріческъ, офіціалії пѫблічі ші котѫпалі. Професорії ші ѫпвъцъторії скоалелорѫ, dипломізаџії медічі, хірѫрџі, апотекарі, адвокаџі, потарі, інџінері, Докторі ші артісті академічі.

5. Дела дрептѫл de алеџере ар фі преете тот съ се ескідъ:

a) персоапеле de џепѫлѫ феminin.

b) стрѫіпіі адекъ ачеіа, че паѫ дрептѫлѫ de четъцéнѫ провінчіалѫ (indiџепат);

c) персоапеле че стаѫ сѫѣт тѫторат орі кѫрателъ, орі ѫп сервіџіѫлѫ персоапелор прівате.

d) персоапеле а къроръ авѫџіъ стъ сѫѣ копкѫрс орі процедѫра de ѫппъкаре;

e) персоапеле, каре пентрѫ врео крітъ сѫѣ пентрѫ врео кѫлпацізне de къштіг педрепт, орі ловітоаре ѫп моралітате пѫблікъ сѫѣ пентрѫ врео астфелі́ѫ de трапсгресізне ар фі осъпdите орі арѫ ста ѫп акѫсъ ѫп декѫрсѫл тітпѫлві de педéпсъ орі de черчетаре.

6. Алеџібіл арѫ требві съ фіе орі чіпе, каре е трекѫтѫ de 24 апі, аџіпе de о класъ de алегъторі ші преете тот пѫ е ескіс дела дрептѫл de алеџере.

Ачеаста есте пропѫпереа, че комісізнеа аре оноаре а о аштерпе інк. Ѫніверсітъџі паціонале съсештї ѫп ѫпdеплініреа къпътатеї ѫпсърчінърі. Лъпгъ еа заче ѫп вотѫ сепаратѫ ал тетѫрѫлві Комісізнеї Авгѫст Ласел.

Сібііѫ 31 Іапѫаріѫ 1862.

Сепатѫл імперіалѫ. ѫп 4 Февр. с. п. пѫ са потѫт џіпеа шedinцъ ѫп каса de жос пефііndѫ пѫтерѫл deпѫтацілор de ажѫнс, кѫ съ се поатъ адѫче врео хотърѫре. ѫп Шedinца din 5 Февр. проіектézъ Міністерѫлѫ de фіпанцъ рѫдікареа прецѫлві сърії, а тітѫрѫлві ші контрібѫцізнеа пашілор кѫ о сѫтъ de 16 мілоапе ші дареа дрéптъ еаръші кѫ асетенеа сѫтъ, каре са аскѫлтатѫ кѫ о тъчеаре адъпкъ. Ал doілеа обіектѫ а фостѫ еаръші de маре інтерес повела кодічеї пепале, десбатерілe сѫѣ ѫпчіпе ші аѫ декѫрс кѫ ѫп маре інтерес, ѫпсъ пѫ сѫѣ дечісѫ ѫп шedinца ачеаста, чі аѫ ремас а се контіпѫа ѫп чеа вііторе.

Ротъпіа. „Ost West“ адѫче ѫп Телеграт din Бѫкърещті дто 4 Февр. к. п. ѫпde се скріе ѫрмътоареле: Бапdеле че се тръџеѫ кътръ Четате сѫѣ ѫппрештіатѫ ла ешіреа трѫпелор. О грѫмадъ de џърéпі de 160 капете а фост ѫпкѫпцѫратъ ші адѫсъ ла прінсоаре. „Ѫніреа“ din 22 Іапѫаріѫ ворбеште деспре ачеаста ѫп modѫл ѫрмъторіѫ:

Nъvela чea maї trîstъ чe avem съ ѧnpeцiстрът este aчeasta: Ka ла 400 локzitorї din Iaломiцa ші Бzcъ ѧnapтaцї ѧlekaръ съ вie ла Бzkzpeшті пentrъ 24 Ianzapiї ka съ факъ kръчiвnвлz boereck zik dъnшii. Cзб-prefektвл Notara priimi ordine але еші ѧnainte; aчesta eceкътъ ordinвл; dar afлъndzee nътaї kъ vreo 10 doroвanцї karї ші aчestia nъ ar fi voit a'шї фaче datoria, къzъ viktima ѧnfzpiерii цerapilorъ kare dзиъ вn bilet kъ kondeivл de плътъ primitъ de ла cзбt prefektзра локалъ de prefektъръ, a fost otoржt. Жandarmeriя ші пътere артатъ se trîmice ла фaцa локвлвї. Eакъ resзltateле propagandelor ші актелор revolвцionare a kompaniei demagogiче. Maї zikъ akзm kъ aчeштї oameni nъ boeck съnце ші nierzarea цerii.

„Ротъnвлъ“ vorвind despre zisa din 24 Ianzapiї zîче intre алteле: „Съntem ѧnсъ siliцi a vorbi fiъ такър ѧn kътева liniе despre dзpereoaca счire, че a ръспъndito гзberпвл, къ adekъ o твлцiте de сетенї din жzdeцвл Iлфов c'ar fi revoltatъ ші ar fi ші вчicъ пе cзбt administratorвл lor D. Notara“ maї depapte зiче, къ cзб prefektвл ачela nъ este пiчi вчic dar пiчi хiар ръnit, ші къ гзberпвл ar fi ръспъndito штirї ne adevърate, ka съ presentézъ цeara ѧn zisa чea маре ѧn reскоалъ. Anoi dзпъ че vorвeште kътръ тоцi romънii a fi destenцi ші a вigia, зiче: romънi servaцi ѧn inimiле voastre zisa чea маре (adekъ zisa din 24 Ian:) dar вigiaцi ші kъ a voastръ ѧnцelepчivne фaчeцi съ kazъ intriцiле inimiчilor naцivnii ші тъ se cfъrжte kърсiле ѧn karї vor ei съ факъ se kazъ ші съ пeaръ Unirea ші тъriрea Romънiei.„

Dintr'un telegram ал Romънвлвї kътръ „Concordia“ se vede ѧnсъ kъ цerapii съnt opriцi a veni ла Бzkzpeшті, kъ вn cзбprefektъ este бътътъ ші gravъ ръnit. „Sieb. Bot.“ ѧnkъ vorьeште, kъ cзбprefektвлъ este astfeliъ ръnitъ, ѧnkътъ лaв kвзt ѧntr'o пеле de oae. Din тоate aчeste ѧnсъ nъ se poate konkeiапiчi пe dedepарte ла vreo ръскоалъ. Ministeriвлъ чel noъ ѧnkъ este format ші anзme: Min. presedinte ші din лontrъ, Bar. Katarцiъ; Minic. de finanце, Mзrzi; ал instrзkцivnei nзbliче Balш; ал resbelвлвї колопелвл I. Гika; din afaръ, Arsaki; de жзstiцiъ D. Bръiloiъ; ал лзkръrilorъ nзbliче Ion. Стзrza. ѧnkъ nъnъ a nъ se forma ministeriвл zicъ „Romънвл“ кълва свсцinea din тоate пътeріе, dékъ va da o grabnikъ ші depliнъ satisfaчere челоръ marї neapърате, viталї interesce фъръ de kare nъ este пiчi скъnare, пiчi viaцъ, din kontra ѧl va kombate пънъ ла чea de pre зrmъ ръсзflare.

Dзпъ prograт ca serвat zisa din 24 Ianzapiї ѧn зrmъtoriвл modъ: Ла 6½ oare dimineца caв deскъrkatъ 101 tзnзri: Ла 10½ оре ca цinзtъ C. Litзrgiъ de Mitropolitвл ла kare a лзat пarte Ministrii ші тоцi depзtaцii prekзt ші statвл тажор, eaръ miliцia sta ѧnширатъ пe dealвл mitropoliei, ла къntarea doksologiei caв deскъrkatъ saръші 101. tзnзri. Ла 11½ óre depзtaцii katerii caв adзnatъ ѧn sala adзnърii, ла 12 óre a venit Domniторвл ші a deскiс katera kъ вn kзvънt лзngъ ѧn kare aв arътат тоate чele че съnt de фъkзt (despre лецea electoralъ nъ ca borвit. P.) A zic kъ Romънia va fi вna ші nedespърцitъ пentrъ etерnitate. Dзпъ aчeea ca redaktors Domniторвл cзбt aklътърї marї ші a trekзt пe жos prin тiжлokвлъ poporвлвї, kare ла intimpinatъ kъ entзsiasm. Ла 2 óre dзпъ amezi a primit felicitъriле depзtaцilor ші ла 3 але korпвлвї diplomatik. Seara тоатъ kapitala a fost iлзminatъ. Tot aчeasta ceremonie caв nъzit ші prin жodeце.

Notiцe Diверсе.

— Un korespondent a лвї „Sürgöny“ зiче kъ ѧn kapчelaria aвliko-transilвanъ se desvoltъ o neobiчnзitъ aktivitate. Se лзkръ kъ marї пътерї ла съvъrширea aчelor obiekte че atinг konkietarea dietei. Diliцinца чea маре, че se ѧntrebвinцézъ ла лзkръriле aчeste ne dъ a opina, kътъ de estince trebзe съ fie еле, ші el vede ѧn spirit un шir de instrзkцivnї, ordine de alецere ші normative de votizare. — Oare fi va kъ пътinцъ цinerea dietei, fъръ a fi ѧnkъ organisatъ цera?

— Se skrie din Biena, kъ чele treї kapчelarii ar fi fost ѧnsъrчinate съш'i dee пърerea ѧn privinца вnei koreспвnzъtoare пътirї a bisericii ortodokse, ka „ortodoks ръсъritenъ“ kare patriarxвлъ Raiaчiч ar fi adвco пe tapet ла anвл 1860. Kapчelaria kroatikъ съ fi zic, ka tréba aчeasta съ se dee ѧn dispoziцivnea cinodвлвї, eaръ чea вngвreaskъ a fost пentrъ пъstrarea пътirii de пънъ akзma пънъ se va potea skitьa ла dietъ. Kapчelaria ardelenеaskъ вrea ka obiektвлъ aчesta se ръmънъ a se deslega de koncerpinцii prepзші bisericeшti. — Noї штim kъ Excelenцia Sa П. Episkop Bar. de Шагвna a mîшkat kaвca aчeasta ѧnkъ la anвл 1850 ѧn sobor ші de atзnчi ѧnkoaче ѧn maї mзlte petiцivni ministeriale ші Maiestatiче aръtъnd kъ nъ e dreptъ, ka bisерika noastръ съ noarte nзme negativ avъndъ ea пътele ei bazat пe kanoane.

— ѧn London ca deскiс ѧn 6 Фев. k. n. пarлamentвлъ. Kъvънтвл de tron ѧnsémnъ relaцivnele din afaръ ka ѧndestзlitoare ші kъ nъ e témъ kъ se va koptзrва пачea evropeanъ.

— Florentinii aв fъkзt o demonstraцivne mare ztвlъndъ пe strade kъ flatзre triколоare ші kъ mзsikъ ші strigъndъ: Съ trъiaскъ Roma, ka kapitalъ! Марш kъ Папа-реце! Viktor Emanвел ѧn Kapitol!

— ѧn Iaші ca eskatъ ѧn съptъmъna trekзtъ o mîшkare mare ѧntre skolari, ла kare ca ѧnpъrtъшit nъ пътaї miliцia чi ші popoвлъ.

— Maї mзlte sate ѧn Avstria aв пътimitъ rъв prin esзndarea Dзnърii.

V. Зrtareа Kolektei пe seата zidindei Bisericї ла Tзrda:

Din Protopopiatвлъ alъ II. al Brašovвлвї.

Брашовъ 3 фл. — 1. Preштirъ 2 фл. 76 кр. — 2. Хermanъ 6 фл. 4 кр. — 3. Simpetrъ 4 фл. 61 кр. — 4. Bodъ 2 фл. — 5. Фелdioap'a 4 фл. 6 кр. — 6. Ротвавъ 1 фл. 20кр. — 7. Мъгерш 1 фл. 80 кр. Noъ 1 фл. 30 кр. — 8. Апаца 1 фл. — 9. Krisбавъ 1 фл. — 10. Doволі de жосъ 1 фл. 23 кр. — 11. Ozзnъ 2 фл. — 12. Liспъъ 1 фл. 50 кр. — 13. Dobърлъъ 2 фл. 80 кр. — 14. Брецкъ 34 фл. 50 кр. — 15 K. Мъртъпш 6 фл. — 16 Zagon 3 фл. — 17 Сіта Бzzъ 2 — 18 ѧnторсзра Бzzьвлвї 7 фл. — Сзта 88 фл. 80 кр.

Din Протоп. Гр. Orient. ал Mediaшвлвї:

1 Mediaшъ 3 фл. — 2 Агървічъ 1 фл. — 3 Бертап 1 фл. — 4 Бzzdъ 1 фл. 20 кр. 5 Фръоа 2 фл. 6 Хашагъ 1 фл. 10 кр. 7 Ацълъ 1 фл. 40 кр. 8 Kзрчъ 1 фл. — 9 Конша тікъ — 50 кр. 10 Шеіка маре — 80 кр. 11 Мошпа 2 фл. — 12 Nетша — 67 кр. 13 Братеї 1 фл. — 14 Рікішdорф 1 фл. — 15 Шарош 2 фл. — 16 Dзпвшdорф 1 фл. 27 кр. 17 Ворвтлох 1 фл. — Сзта 21 фл. 94 кр.

Din Протопопіатвл Гіврчівлвї:

1. Idičelъ 12 фл. 20 кр. — 2. Холтмъръшіъ 32 кр. — 3. Потакъ 4 фл. — 4. Жабепіца 3 фл. — 5. Съmъртіпъ 2 фл. — 6. Ібъпешті 18 фл. 28 кр. — 7. Nadoша 2 фл. 50 кр. — 8. Сжпцеръ 2 фл. 20 кр. — 9. Гернессег 4 фл. — 10. Kзртіфаіа 2 фл. — 11. Лверіъ 4 фл. 50 кр. — 12. Вечі 2 фл. — 14. Ськал 4 фл. — 15. Ржпа de жосъ 12 фл. 40 кр. — 16. Ржпа de сзсъ 5 фл. 90 кр. — 17. Dзmбрава 3 фл. 20 кр. — 18. Квеждіъ 4 фл. — 19. Deda 4 фл. 50 кр. — 20. Мъеръъ 1 фл. — 21. Ръстошпеа 1 фл. — 22. Полъц 3 фл. — 23. Топліца I. 3 фл. — 24. Топліца II. 1 фл. 30 кр. Сзта 100 фл. 30 кр.

Маї тжрзіъ din Oapda de сзсъ Протопопіатвлъ Сас. Себешвлвї — 6 фл. 4 кр.

Din Протопопіатвлъ Греко. Орієнталъ 2-леа алъ Фъгърашвлвї.

1. Фъгърашъ 8 фл. 71 кр. — 2. Бетлеапвлъ 4 фл. — 3. Dpidiфъ 1 фл. — 4. Хзрezъ 2 фл. — 5. Телекі рéчеа 3 фл. — 6. Берівоівлъ Мікъ 3 фл. — 7. Берівоівл Маре 2 — 8. Хжрсéпі 2 фл. — 9. Ржшторвлъ 3 фл. — 10. Мжndpa 3 фл. 40 кр. — 11. Todepiца 3 фл. — 12. Шеркъіца 3 фл. — 13. Шіпка Noaъ 5 фл. — 14. Поіапа Мървлвї 9 фл. 27 кр. — 15. Холбавъ 1 фл. — 16. Пъръъ 3 фл. — 17. Bineцia de жосъ 1 фл. 20 кр. — 18. Котъпа de жосъ 1 фл. 50 кр. — 19. Квчвлата 2 фл. 20 кр. — 20. Лъпша Філіе 1 фл. — 21. Котъпа de сзсъ 1 фл. — 22. Bineцia de сзсъ 1 фл. — 23. Гідвлъ 3 фл. — 24. Першеапі 6 фл. 80 кр. Сзта 74 фл. 8 кр.

Парохіа Боркзтъ Прот. Солпокавлвї 2-леа 3 фл.

Ковешъ din Протоп. Бжргішвлвї 2 фл. —

Сзте ле пзблікате факъ ла олалтъ 1414 фл. 40½ кр.

☞ ѧn N-рвл 7. алъ Тел. аъ рътасъ афаръ din тречере kъ vedereа, котъпа Лотапъ kъ 5 фл. 20 кр. Прот. С. Себешвлвї din ліста колектеї пе seата zidindei bисерічї din Tзrda. ші ла котъпа Сібішелъ тотъ din ачестъ Протопопіатъ este асе четі 1 фл. 44 кр. ѧn локъ de 6 фл 60 кр.

☞ Актеле асоціацівпеї трансілване пентръ літератзра ромънъ ші кзлтзра popopвлвї ромън аъ ешіт de cзбt тіпаріъ ші se афлъ de вжnzare ѧn Kапчelaria Асоціацівпеї, ѧn късіле семінаріале брошзrate kъ 50 кр. п. Diплomele се espedezъ mereъ.

Redaktor respзnzetor **Ioann Pau.** Editзra ші тіпарівлъ тіпографіеї dieчesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraфъ есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацїънеа сефъче ла Сібііъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ кані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял репъмерацїеї пентръ Сібііъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ите де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате де анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дінтъіеа ôръ къ 7. кр. пірял къ літере мічі, пентръ а доа ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репецїре къ 3½ кр. в. а.

Nro 10. **ANUL X.**

Сібііъ. 4. Февръріе. 1862.

Ce face inclit'a universitate Saseasca prudens ac circumspecta din Sabiiu?

Fiendu Universitatea susu pomenita pe 20 Noembre 1861 chiamatu la Sabiiu; asia tote 11 scaune din fundulu regescu au avutu de a alege si a tramite cate duoi deputati la universitatea pomenita.

Dupa punctele regulative, precum se numescu legile politice sasesci, la alegeri de deputati ori pentru dieta, ori pentru universitate au de a veni din tota comun'a sateasca scaunala cate duoi, si din comuna cetatiana 6 alegatori.

Fiendu ca in scaunulu Sabiiului suntu mai multe comune sasesci romanesci decatu sasesci; asia dara si alegatori de deputati la Universitate ar fi fost mai multi de romanu, decatu de sasu.

Insa prudentes ac circumspecti au luat din partea Cetatii Sabiiu atàti alegatori, cati au fost din partea sateloru scaunale, bá inca din mai multe sate scaunale romanesci nece nu au chiamatu deputati cá alegatori la adunarea scaunala, cá nu cumva prin multiimea seu maioritatea de voturi a romaniloru se se aleaga 2 romani de deputati.

Si asia facandusi prudentes ac circumspecti intru unu modu ilegalu maioritatea voturiloru sasesci; se au alesu deputati de sasu.

Bietii romani din scaunulu Sabiilui ce au avutu de a face alta, decatu a dá unu protestu la universitatea saseasca in contra alegerei susu pomenite ilegale.

Si iata ca nece de dreptulu de a protestá, nu incape „Hermanst. Zaitung“ nomindu protestele romaniloru lungu resuflatoarie.

Inse protestulu romaniloru datu in contra alegerei de deputati nu a avut pana acumu norocire de a veni la audintia si de a intr'a la inclita universitate saseasca, ca primiindulu Protocolistulu universitatii din man'a romaniloru; la dat la protocolulu Comitialu, numai cá se nu vina cu grab'a la universitate, si se nu se afle aici, candu se voru luá alegerile de deputati la verificare.

Fiendu ca atunci Comesloctiitoriulu alu natiunei cá presiedinte alu Universitatii nu erá aici, si numai in 11 Decembre a venit dela Vien'a la Sabiiu; asia dara obiectele cele mai ponderoase precumu erá si protestulu est'a, erau puse la odihna pana la sosirea Comitelui.

Universitatea intrá aceea totusi functiona.

Luenduse in 11 Decemdre 1861 sub presiedinti'a primului Deputatu alu Sabiiului, alegerile deputatiloru la verificare, si avendu unii dintrá membrii Universitatii scire privata de protestulu pomenitu alu romaniloru din scaunulu Sabiiului; se au propusu din partea unoru membrii, cá la verificarea alegerei Deputatiloru Sabiiului se se ieie si protestulu romaniloru la desbatere. Dara ne aflenduse la universitate unu astfeliu de protestu; universitatea din tsiu nu vru se desbata despre acestu protestu. Fiendu inse notariulu Universitatii de fatia, si intrebatu de protestulu remanilopu, a respunsu, ca intru adeveru a venitu protestulu loru la Universitate, inse socotindu elu, ca unu astfeliu de protestu nu s'aru tiené de desbaterea si decisiunea Universitatii, ci de Comitele natiunei; asia dara elu nece nu la luatu la protocolulu universitatii, ci la datu la protocolulu Comitialu.

Dupa ce in modulu aretatu sa facuta numitulu protestu cunoscutu la universitate prin deslucirea notariului; s'a propusu din partea unui membru de romanu, cá la desbaterea despre verificare, se se ieae si protestulu romaniloru la desbatere, si pana nu se va decide despre elu se nu se verifice deputatii Sabiiului. Insa deputatii sasesci, afara de unulu au dîsu, ca nu e de lipsa, cá protestulu se se ieie la desb'atere de o data cu verificarea de atunci, ci se póte pertractá si mai tardiiu, si fiendu ca creditivele deputatiloru Sabiiului au form'a esterna ceruta dupa legi; asia dara deo data se se primeasca cá verificati.

La acést'a reflectara 3 deputati de romanu si unulu de sasu, ca obiectulu verificarei nu e form'a esterna a creditiveloru, ci actulu de alegere, si ca scopulu verificarei nu e a verifica form'a esterna, ci alegerea de deputati; mai departe ca protestulu nu e in contr'a fopmei esterne a creditivei ci in contra alegeri, si ca asia prin urmare alegerea nu se pote verificá fora desbatere asupra protestului.

Daru cu toate aceste multiemea séu pluralitatea voturiloru sasesci au decisu, cá deputatii din scaunulu Sabiiulni se se primeasca cá verificati, si protestulu romaniloru luanduse dela Protocololu Comitialu la Protocolulu universitatii, se se aduca mai tardiiu la desbatere, adeca post festa, séu ad calendas graecas.

De atunci au trecut mai duoe luni, si protestulu romaniloru din scaunulu Sabiiului totusi inca nu a ajuns la Universitate spre desbatere; ci cá se nu apara a stá in odihna, se a datu magistratului Sabiianu spre inpartasire cu Comunitatea din Sabiiu *) si apoi spre relatiunare, de si in intielessulu conclusului nu aru fi potutu protestulu a se tramite dea dreptulu dela protocolulu Comitialu la magistratu, ci a se aduce mainainte la inclit'a universitate spre pertractare.

Bine dice „Herm. Zeit.“ ca protestulu est'a e lungu resuflatoriu, dara ise pote dice inca si ast'a: Ibis; redibis nunquam, etc etc. Apoi cam asia mergu lucrarile la inclit'a universitate sasesca. †.

---

*) Noua nise pare, ca in siedint'a din 3 Fevr. c. n. la reflecsiunea D. deputatu Balomiri s'aru fi pronunciatu D. Presiedinte alu Universitatii, ca in acést'a intrebare ponderósa nu s'a pututu audi unilateralu poporatiunea romanésca, ci a trebuitu se se asculte si competintele corpu de alegere, comunitatea cetatiana si scaunala a Sibiiului. De aceea ne miramu cumu de Sieb. Bot. dice in N-ru 29 ca recursulu acesta este indreptatu in contra Magistratului Sibiiului, care pentru acea trebui se lese desfasiurarea acestui punctu comunitatii Sibiane, si ca face numai observatiunea, ca neinvitarea deputatiloru ai celoru septe judetie si ai sateloru militare de mai nainte sa facutu numai dupa dorintia si protestulu loru diu 16 Maiu 1861. „ Iata romane! cumu iti esplica Sasulu protestulu candu vrea se se folosésca de elu! — Daru inse Magistratulu, déca suntemu bine informati, na a luatu nici comun'a Sibiiului in consideratiune; caci precumu se dice, in siedinti'a din 6 Febr. c. n. fiindu de fatia numai vreo 25 membri au venitu cu unu respunsu facutu catra universitate si fara se se fia cititu protestulu cestionatu sa primitu de conclusu, de si unu membru a contradisu acestei procedure adeveratu unilaterale. Noi scimu, ca avemu trei sutasi de romanu in comun'a Sibiiului si ii intrebamu: sciutau ei de siedinti'a din 6 Febr. si de obiectulu, ce avea se se pertractese in ea? Cu ocasiunea acésta ne vedemu indatorati a le aduce aminte, ca D-nialoru cundu au primitu chemarea onorifica asupra sa de a fi sutasi si representanti ai Comunei, au primitu si indetorirea a grijí, ca pe langa interesele comunali peste totu se tiena in vedere si interesele natiunieloru, cá acarei medulari se afla in comunitate si se nu dee invoirea loru la astfeliu de concluse sofistice vatamatorie de drepturile atiunei loru. Cunoscemu prea bine si pusetiunea loru in aceea comunitate si pricepemu ca ei voru remané totu de una in minoritate; cu toate aceste inse suntemu indreptatiti a cere, cá sesi deschida rostulu condu e vorb'a de romani si se judece bine obiectulu, la care se invoescu. R.

Lipov'a 29 Ian. 1862.

„O voce din Opidulu Lipov'a.“

In 24 Ianuariu sau tienutu in Opidulu nostru, unu Ballu sotialu pentru folosulu imultirei — Fondului scólei romane Nationale de aici, acarui venitu sau si esaminatu in 28 Ianuariu si sau aflatu intr'o sumulitia de 114 fl. v. aust: In Siedinti'a aceasta scolara sau si alesu 7 membrii, carii suntu insarcinati de a manipulá fondulu scolaru in persoanele: Spectabil. Domnu Georgiu de Fagarasiu, cá Presiedinte, Prea onor. Domnu Ioanne Tieranu Protoparinte din partea clerului, Domnii Stefanu Antonoviciu si Nicolau Sierbanu dintre Negutiatori. Domnii Georgiu de Ratiu si Nicolau Mateiu dintre Manufactori, Domnulu Ioanne M. Marienescu dintre rurali.

Domnulu Georgiu Cojocariu au propusu in Siedintia, cá se se aléga unu patronu pentru tóte 3 Clasele romane, caci fratii Serbi, carii suntu fórte in minoritate aici si au fostu alesu lorusi de patronu inca cu 4 ani inainte pe stul: Savva in Clasa prima, care D-loru o numescu serbeasca, daru fiindu ca noi nu vremu se cunóscemu nici pe Sfintulu Savva de patronu, nici Clas'a prima de Scóla serbeasca, avému trebuintia se alegemu pentru tóte trei clase unu Patronu, pe care il cunoscu toti, éru nunumai fratii Serbi.

Si asia aleseramu de Patronu alu Scól loru nóstre pe Maiestatea Sa Imperatulu. *) Mai multi.

Боцен 18 Ian. Астъзї атѣ фостъ марторї ынеї фрътоасе фестівітъцї, че де вынъ сеатъ пъ са маї челебратъ ын вїле Тіролълуї. Кат треї пътріmi але реціментълуї реџеле Вілхелмъ de Olanda, din каре ал 2 ші 3 батаілон къте кѣ 3 компаніі гарнізіонеze аічеа, се џінъ de бісерікa орієнталъ. Астъзї дѣнъ ера веке бісерічéскъ а 6 Іанъарiѣ, челебръ бісерікa, че се зіче ші ортодоксъ ор апостолікъ, ынпалта сърбътоаре a арътърії луї Хс. (teofania), че спре адъчереa аминте de ботезъл луї Хс. се пътеште ші єфіінџіреa апеї. Дѣнъ фінірea сервіціълуї Дѣмнезъеск ын бісерікa поастрь din спітал єфіінџітъ спре ачестъ скоп се пѣсъ кондѣктъл ын мішкаре. Ынаінте солдацій фъръ ардътърь, карії аѣ аскълтат С. Літъргіъ, дѣнъ каре аѣ ърматъ о дівісіѣне a реціментълуї пѣмітъ, кѣ есчелента капелъ de тѣсікъ ын фрѣнте. Ын міжлокъл дівісіѣнеї пъшеаѣ фѣнкціонарії бісерічешті. Ынаінтеa фрѣтоасеї статъре a веneрабілълуї Domn Попъ ын світе гречешті ші кѣ крѣчea ын мънъ аѣ терсѣ пъреке маї мълџї солдацї, карії дѣчеаѣ ікоанa ітакълатеї Фечеоаре Маріa, Літъргіеръл, єфешпічеле кѣ лѣмінї апрінсе ші кѣделніца. Дѣнъ преотъ a ърматъ ч. р. корпъ алъ офічірілорѣ.

Ынаінтеa Капелеї С. Іоан ла подъл Лорето са ынфіінцат алтарiѣлъ, апа лъать din Еісак ынтр'ынъ васѣ de косъторѣ са пѣс пе масъ ші апоі ынчепъ черітоніa кѣ кънтърі, ын време че дівісіѣнеa са ашезат ындерътълъ капелеї С. Іоан. Афаръ de дівісіѣнea ын парадъ пѣ се вedea департе ын преџіърѣ пічі ын капъ акоперітъ. Ла фіекаре din челе маї ынсъмнате моменте a датъ дівісіѣнea къте о салвъ дѣнъ каре тотдеѣнъ са ынтопат ітпъл націонал австріакъ. Ші пентрѣ ферічіреa Маіестатеї Сале прéграціосълуї Ымпърат Франџіск Іосіф ші пентрѣ Ынълцата са касъ domnitoare саѣ рѣдікат ферѣінџї рѣгъчіѣні кътрѣ черъ; ла челе треї бінекѵѵънтърі але преотълуї ынџенѣнкіе пѣмѣтаї міліџіa, че форма ѣн черкѣ пе лъпгъ алтар, чі мі тълџітеa попорълуї каре се афла фаџъ ші ашї фачеa крѣче кѣ евлавіе. Аша de рѣдікъторѣ a лѣкратъ ші асѣпра еї фестівітатеa. Дѣнъ фінірea еї, еa џінъ поате жѣтътате de óръ, се ре ынтоарсъ кондѣктъл ын асеменé рънd прін страda капџінілорѣ, піаца dominikалілорѣ, ші прін страda спіталълуї ла бісерікa спітаълуї, ѣnde саѣ съвършітъ ші челе din ѣртъ лѣкърї Дѣмнезъешті. -- A a дескріе „Bozner Zeitung“ фестівітатеa єфіінџіреї апеї съвършітъ de Пъріптеле капелан капнестрѣ Іоан Дѣмбравъ ын Боцен.

*) Ni se pare Domniloru ca D-voastra nu aveti o idea chiaru despre cuventulu patronu. Patronulu unei Scóle se poate luá in intielesu moralu religiosu si atunci se alege pentru cutare séu cutare Scóla unu Santu cá protectoru p. e. cumu are Gimnasiulu Brasiovului pe S. Sofi'a, cumu are cetulu cosiocariloru pe S. Ilie, alu cismariloru pe S. Spiridonu si cumu si au alesu Sarbii pe S. Sav'a; éra in intielesulu scolaru ori póte iamu putea dice mai bine materialu se numesce acel'a patronulu unei scóle, care este oblegatu a contribui la edificarea, reparatur'a mobilarea si incaldirea scólei si i se cuvine óresi cumu si dreptulu de representatiunea invatietoriloru. In care intialesu ati alesu D-vóstra? R.

Вілафранка $^{18}/_{30}$ Іанъаріе 1862.

Стрѣінътатеa деспоаіе кіарѣ ші пе челе маї повіле ші ынкарпате інімї ромъне de кътрѣ сінъл чел сакрѣ ал націоналітъцій, олтоіндѣле ын трѣнърї стрѣіне — ба че е маї мълт, неавъндѣ деа скріе ші а четі чева ын лімба маічії, зеѣ къ ші лімба са ын каре а'нвъцатѣ ші a зісѣ чел маї ынтжіѣ „Татъл нострѣ“ о ар зевіта кат пе песімціте. — Ноі пѣ четім Жърналеле ромъне пентрѣ варіетъцї ші повъцї, пе каре ле четім прін алте Жърнале, Цертане, Італіене ші Фрънче de прін касіпеле мілітаре ші кафепеле ѣnde сънтемѣ абонацї; *) чі ка съ пе нътрім dорѣл чел арzечіос стътпъръндѣл din кънdѣ ын кънdѣ прін квінте ромъне дела ѣn ромън кътрѣ ромънї; ынџї поџї ынкінѣі Domnѣл меѣ, че валоаре 'налтъ ші дескілініть пѣнемѣ ноі тотдеѣна кіар ші пе челе маї мікъце Епісóde ромъне вііndѣмї ла мънъ. Ка чеіче, пѣ пѣтемѣ пѣрта ын тот локъл кѣ ноі, пічі чеа маї мікъцъ Бібліотекъ, ка мобілізацї. — Ынџї поџї ынсъ ынкінѣі ші кътъ пеплъчере пе ѣрzеште ынтърzіереa Жърналелорѣ аштептате ші пекънътате, воіѣ регрета къ пѣ вам тріміс тотдеѣна, ші маї кѣ сатъ ын ачест анѣ, „дескріереa Парадіі мілітарѣ ла єфіінџіреa апеї ын zіоа Ботезълуї алѣ мънтвіторілуї поструь Іс. Хс.“ — маї търzіѣ — сънт тоате пré търzії. —

Ын апъл ачеста ам съвършіт Єфіінџіреa апеї ын Пескіера ын џъртъріле Езерълуї ѣріеш (Lago di Garda) ын презенџіа ынтреџії гарнізоане ѣр деспілініре de конфезіѣне a тътърор DD. Офіцірї стабалї ші сѣбалтернї аї пропріълуї реџіментѣ Барове de Кълоџ ші Франџ Карл, аї Флотілеї ші Артілеріцілор &. ын фаца Есчеленцієї Сале Komand. фортърецїї тенепте Маршал Адолф Кавалерѣл de Ланг ші a џенералълуї de Бріgade аї фортърецїї Барове de Вітпфен каре аѣ асклтат Сф. Літърџіе de сѣт корт ла повл алтарiѣ пропріѣ, пъскочіт ші фъкът сеаѣ лѣкрат de пропріамї мънъ din пѣнга меа капелапъ сѣбалтернъ ын прец de 120—130 фл. ла єфіінџіреa апеї ка ші ла Сф. літъргіе, саѣ датѣ 5 салве de кътрѣ Батаілопълѣ a 3-ле челелалте трѣпе аѣ асклтат комод пе'нкроспаџї сф. літъргіе ші рѣгъчіѣніле єфіінџіреї, каре саѣ џінът спре мънгъереa фрацілор сърбї ші рѣспечї, ші ын лімба славъ; ынсъ пѣтаї ынтр'атъта ынкът маѣ ынгъдѣіт ымпреџіърърiле ам четіт жѣтътате ромънеште ші жѣтътате рѣсеште. — Тітпълъ чел негроскъ ші плоіос de мънъ ачі се скімбъ ка de тіпѣне дѣнъ че пе потепіръмѣ кѣ ѣn оаспе бълап — прітa неао ын Італіа — тепепте Колопелъл ші Комandантъл реціментълуї Антонѣ Дортѣс 'шї еспрітъ аса бѣкѣріе кѣ ѣртътоареле квінте:

„Ведеџі D. П. къ ші Дѣмнезъѣ въ спріџіпеште ын ачеастъ сфънтъ актівітате, мънгъінd пре тоџі фонкціонарії зілії кѣ о zі фрѣтоасъ ші плъкътъ.“ — Ачестеа ле зісъ кънd ії ешіѣ ынтрѣ ынтъмпінаре дѣнъ регълile мілітърештї. — —

Вро кътева тіпѣте съ маї џінѣ ші бълапълѣ оаспе іаръ арътъндѣсъ разъле соарелуї маї кѣ търіе, пе потепірът, къ неоа че абеа акоперісъ терепълѣ пѣ се маї пѣтѣ џінеа пе ѣтілітъ, чі пері пѣтаї dекът ка ші колорії din аркъл луї Іріс че ынкънта кърѣнтецъле ѣнорѣ поврї авріџі ын пърпърiеа разелорѣ de соаре.

Міе місъ 'нкълzі інімa, маї мълт de 'нсетпътатеa зілеї, de четеле челе алесе ші пѣтероасе че ынфрѣтсеца парадіа ші de ачеле мії de капете дескоперіте че мъртърісеа кѣ ноі о евлавіе адевъратъ; dекът, de кълдѣроасъле раzе, ын каре мі се пъреа къ въz кіар кѣ окії пропрії дівіна мънгъере, дівіна кълдѣръ a пré Сфънтълуї Дѣх!!! Мі съ пъреа, къ пе ачеле раzе естінсе кътѣ коло песте капетіле евлавіошілорѣ асклтъторї, одіхнеште треітеa чé деофіінцъ ші недеспърцітъ. — Кѣ тоате, мъкар къ ерат бінішіор провъзът ын контра фрігълуї, тотѣшї дела 7 óре пънъ ла 9 (ла 10 ынчеп. ла $^1/_2$ пе 12 фінїт.) фіінd окѣпат кѣ рѣдікареa алтарiѣлуї ші ынтогміреa челор de лінсъ ымї пѣтé фі деажѣне „пе фіінd фърь de ачеea съпътос“

*) ші despre челе din лъѣнтрѣ але поастре? P.

amъ рѣчі кът пътаї сімцеам тъніле ші пічоареле, дпкът авеа 'мї пътъіъ съвърші челе деприпътіре, віецій къптърецї се болпъвіръ, ші окъпъ спіталъл къ фрігъріле 'п спате, де алтеле теа тъдецьміт черінца дп ъртареа остенелілоръ ші а стръданіілор, ла дптогміреа къптърілоръ чева маї регълат, спре а пъ девені прада ръсълъї комъп. — Съ амъ къптъріле Бісерічещті компъсе пе поте тъзікалї, атъпчї маш пътеа ажътора ші къ тъзікапцій дела бандъ, каре аъ фіре ші дпкіпъчіне ла къптърї вокале, дпсъ ашеа кавт съ о дък кът почіъ пъ кът врелъ — de 12 анї — mam цъгъніт деажъпс спре а лъса чева 'п реціментъ маї тълт кът ам афлат; дпсъ 'nzadap. Ътълът къ Капела ка корторарії чеї пестаторнічї; — аста е соартеа поастръ. . . П.

Сепатъл імперіал. Дп каса de сас са цінът дп 10 Февр. к. п. шедінцъ ші са діскътатъ леџеа комънальъ. — Дп каса de жос са десбътътъ маї департе деспре повела ла кондіка пепалъ. Пентръ каса de сас саъ денъміт дпкъ 5 тъделарї ерезітарї ші 8 пе віацъ, дптре карії ші Епіскопъл Бъковінеї Баронълъ de Хакман ші Проферъл ші репътітълъ слав Міклошіч.

Romania.

Bucuresci 28 Ianuariu. Salvele de tunuri, ce in reversatulu dioriloru resunau dupe délulu lui Mihaiu Voda, desteptara din somnulu celu dulce pe locuitorii capitalei nóstre si le anunciara sosirea dilei ce o asteptau cu impatientia. Cerulu curatu si seninu, clim'a dulce si placuta, cá in lunile primaverei, prevestea una dintre cele mai frumoase dile, cari numai se potu cugeta in timpulu unei ierni rigide, si invitá pre toti la serbarea acestei dile memorabile. Te salutu cu bucuria dî de 24 Ian., dî aniversala a indoitei alegeri a Pré Inaltiatului nostru Domnu, dî in care fiii Romaniei, inaltinduse peste pasiunele meschine si marsiavele interese, demonstrara lumei ca natiunea romana esiste, ca este viua! Te salutu cu indoita bucuria dî memorabile, in care doue surori, despartite de seculu, se unescu pentru eternitate, si fiii loru intindiindusi bracele, se imbraciosiasa cu acea iubire fratiésca dinaintea caruia disparu toate intrigile negre, tóte machinatiunele infernale, precumu dispare fumulu dinaintea ventului; dî in care unu poporu demnu de o soarte mai buna 'si vede realisate dorintiele sale seculare! La 10 óre armat'a garnisoanei in plina uniforma se asiedia in curtea Mitropoliei, unde erau si starostii diferiteloru corporatiuni cu drapelurile loru si multime de populu. Afara din curte, pe promenad'a dealului care domin'a o parte a capitalei noastre pana in piatia situata la poala dealului, era acea multime imense de populu de ambele sese si de toate clasele, care se poate vedea numai in capitalele cele mari, si care astadata era si mai mare, fiindca venisera si locuitorii sateloru vecine spre a luá si ei parte la aceasta serbare adeveratu nationale La 10 ½ óre dupa terminarea s. liturgii se canta Docsologia, celebrata de Eminenti'a Sa P. Mitropolitu, la care asistara DD. Ministri, DD. Deputati ai Camerei, Statulu majoru alu armatei si impiegatii Statului. Cantarea Docsologiei fu salutata cu 101 salve de tunuri; dupa terminare Deputatii intrara in sal'a adunarii, unde era de facia corpulu diplomaticu si unu publicu in numeru mai mare decatu era loculu destinatu pentru densu'u. La 12 óre veni Inaltimea Sa Domnitoriulu insocitu de statulu seu maioru, si fu primitu la intrarea in sal'a adunarii de catra DD. Ministri si petrecutu pana la tribuna Presedintelui de unde citi cu o voce sonora discursulu de tronu. Dupa terminarea discursului Inaltimea Sa mai adause „Se traiasca Inalt'a poarta si marile puteri garanti, si dupa aceea pronuncia cu unu tonu apasatu urmatoarele cuvinte foarte ponderoase: earu Romania va fi unita si nedespartita in veci.“ Atunci sal'a resuna de aclamari entusiaste cari tienura pana candu Domnitoriulu esi din sal'a adunarii.

Maria Sa dupa aceea trecu in revist'a militia si se duse pe josu prin midilocu'u poporului pana sub délu. Poporulu intielegandu insemnatatea acestui faptu erupse in aclamatiuni entusiastice, care durara pana candu Mari'a Sa disparu din vedere. La 2 óre dupa amiadia-dî Inaltimea Sa primi felicitatiunele Deputatiloru Camerei, diferiteloru corpuri ale Statului, notabilitatiloru si starostiiloru osebiteloru corporatiuni, si la 3 óre ale corpului diplomaticu. La 5 ½ se tienu banchetulu in sal'a teatrului ce lu dedu Municipalitatea DD. Deputati ai Camerei, la care lua parte corpulu diplomaticu, delegatii orasieloru din Romani'a de dincolo si de dincoaci de Milcovu si alte persoane destinse. Séra iluminatiune brilante care avu o multime ingrozitoare de spectatori, astfeliu incatu umblarea pe stratele principali era mai imposibile. Asa se fini serbarea acestei dile memorabile care face epoca in analele istoriei noastre, si despre care putemu dice cu poetulu latinu:

Salve laela dies, meliorque revertere semper.

Din Гazetele Ромъпієї, че не сосіръ, vedem къ „Ънірea“ сть морцішъ пе лъпгъ кавъптъл рескоалъ de ші дпсъші міністрът din лопгръ Б. Катарцій дпгр'о пъблікацівне а са зіче: къ гъверпът се сімте феріче а пътеа анъпца спре одіхпа тътъторъ, къ своіріле ръспъпdite деспре рескларе дп масъ а локъіторілор din прежърът Капіталеї, оторът ънъї събпрефект ші алте фапте кріміпале съпт de o тълт маї тікъ дпсъмпътате. Іаръ „Церапът ротъп“ зіче, къ D. Гіка а свършіт каріера са міпістеріалъ къ рескълтърї ші комплотърї ітаціпарї dъп къть о а фост ші дпчепът. — Маї департе: dintro свадъ, dintro kondъіtъ rea a unъї събпрефектъ пеціоъ ші дпdoктрінат дп абсърї ші преварікацівні са фъкът о жокеріе ші са къътат а се сперіа лътеа. Оастеа а ешіт дпаіптеа церапілор а пр'пс ші а дпкісъ пре чеї че веніаъ съ се плъпгъ de жафъріле събпрефектълъї, кът ші пре ачеї, че вепеаъ съ вадъ сърбареа мареї зіле de бъкъріъ dela 24 Іапъарie. — Din ачесте къвінте се vede лътъріт, къ ротъпіі ші пъстрат характерът паціопал ші пъ а макълатъ zioa чea дпсетпатъ къ сънце ші къцетърї nedemne de еї.

„Церапът Ротъп“ десбътъпd къвъптъл de трон ал Domnitoріълъї і кълпъ поъл міпістеріъ, къ дптръ тълціtea леџілор епътерате с'а отіс леџea татріче a тътърор леџілор, леџea fъndamentalъ ші сіпгъръ капабілъ a inспіра попорълъї респектът леџілор, съпъпереа лъї ла контрібъціпі ші аторът съъ de ordinea пъблікъ. Ші ел спері́зъ, къ de ші ачéста леџe саъ маї біпе реформа електоралъ пъ есте тепціопатъ дпкъвъптъл de трон, ea totъш ва фі чea din тъіъ леџe че есте de фъкът; къчї 5 тіі de алегъторї пъ пот съ delegieze съверепітатеа церії ла репрезептаціі, че компъп астъзі adъпареа електівъ. Ші къ џéра ші пацівпea ротъпeаскъ пъ есте компъсъ пътаї din 5 тіі de алегъторї прівілеціаці de старе de a арънка дъріле асъпра челор 5 міліопе de съфлете. Шedіпцеле аъ дпчепът къ o енерціъ demпъ de апрецъіре.

Дп „Ънірea“ четім ші къвъптъл Пré сфінцієї Сале П. Мітрополіт ал Ромъпієї къtръ Domпіторіъ ла сосіpea лъї дп капіталъ, ънde зіче къ ротъпіі пътаї прін пестръпътата лор кредінцъ дп Dъmпezъъ аъ девепіт ла ачéста глорів.

Ла каре ръспъпсъ Domпіторіъл: „Ротъпіі п'аъ перdът пічі одатъ кредінца Dъmпezъълъї пърінцілор лор ші de ачеea пічі Dъmпezъъ пъ іа пъръсіт. Іар еъ пе каре лівера воінцъ a ротъпілор ma дпълцат ла о посіцію атът de тъréцъ ші аша de греа, пре каре п'ат черът'о чі ат прітіт'о воіъ фі пърърea аколо, ънde вор фі леџітіmele dopінце але Ротъпілор.“

Notiцe Diверсе.

— Есъпdацііле de ане аъ фъкът dea лъпгълъ Dъпъріі marі daъпe. Гісаца дпсъ са кърцітъ пъъ ла Сер лім, ші аша апа еаръші са ретрас дп матка са. Сатле de пе інсъла Шіт аъ пътітіть фоарте тълт. Дп сатъл Гътор а къътат оаменіі скъпареа са сънdъce пе помі.

— Маіестатea Са са дпdърат прéграціос a decopa пъ Пароххълъ ортодокс din Фепеш дп реціментъл мілітар romanoвопатік, Міхаілъ Паіка дп апрецъіреа активітатеї сале de 56 de anї атътъ дп статълъ мілітаръ къть ші преоцескъ къ кръчea de аър пептръ меріте.

— Ла 7 Февр. к. н. а лътрат віче-пресединтеле Канчеларіі унгуреші ла фуикціунea са. Ла квынтареа, кэ карea ла салутат Канчеларіул дэнъ денъпереа журътъторілоръ, се зіче лътр'алтеле. „Dee Dumnezъ, ка зіва de астъзі ші журътъторіл съ лукрезе кэ асемenea порокъ актівітатea ші пъзіала Еселenціеі Воастре. Зікъ — кэ порокъ, кънд сынтъ момente, ла каре mintea сінгур нэ есте de ажунс спре declегареа гравелорь проблеме ші честіуні.

— Din Белградулъ сърбеск съ скріе кэ прінчіпеле Сърбіеі а трімис пе сынрегул консіліарів de трібунал Магазіновіч, ка съ фелічітéze пе прінцул Кэса пентрэ фъкута унire. D. Магазіновіч а трекут пе аічea прін Сібіів кэ карактер de Негуцітор.

— „Kol. Köz.“ скріе, къ губернулъ Ардеалулуі ва коруспунde кэ дікастеріле афаръ de короана Унгарієі, ла літва цертанъ.

— Ла Капела ротънеаскъ din Парис са цінут ла zioa de 24 Іануарів (зіва унреі) о солень літургіъ. Кэ каре окасіune пъріnтеле Архimandріт Іосаф а цінут о квынтаре прéпітерітъ.

— „Mil. Zeit.“ скріе, кэт къ дівісіонарій трупелор вор лучета ші бригадірій вор ста пеміжлочіт сэбт јенерал Komando орі сэбт komanda de корпъ. Ачеаста тъсъръ лісъ нэ аре аплікареа са ші ла кавалеріъ.

— „Bucovina“ скріе къ депутаціа преоцілор ортодокші din Буковіна ар фі къутат асігурареа Міністеріулуі къ рекуноскундуce унъсата старе материалъ а лорь, лі се ворь рудіка дотаціунеле.

VI. Уртареа Колектеі ле сеата zidindeі Бісерічі ла Турda:

Din Тракт. Протоп. алъ Чіпкулуі Маре:

1 Агніта 2 фл. — 2 Ръжа 3 фл. 80 кр. — 3 Прощіа 1 фл. — 4 Іакжшорфъ 1 фл. — 5 Хындрубех 2 фл. 50 кр. — 6 Селіштіатъ 1 фл. — 7 Бохолцъ 1 фл. 70 кр. — 8 Мерzindial 1 фл. 70 кр. Сума 14 фл. 70 кр.

Din Протопопіатул Турdeі:

1 Агжрвічіъ 18 фл. 40 кр. — 2 Мочіъ 10 фл. — 3 Кріstіш 8 фл. — 4 Хidiш 7 фл. 68 кр. — 5 Міхеш 7 фл. 52 кр. — 6 Кълеанъ 6 фл. — 7 М. Лудош 4 фл. 20 кр. — 8 Baidaсжгъ 4 фл. — 9 Хърастъш 4 фл. — 10 Мъіеръ 4 фл. — 11 Фрата 4 фл. — 12 Чеагъ 4 фл. — 13 М. Кеца 3 фл. 20 кр. — 14 Крістур 3 фл. — 15 Кучердіа 3 фл. — 16 Фелдіоара 3 фл. — 17 Кжрчедіа 2 фл. — 18 Дéчea 2 фл. — 19 Сопор 2 фл. — 20 Соат 2 фл. — 21 Цікудіъ 1 фл. — 22 Сепmіхаіъ 17 фл. Сума 120 фл.

Din Протопопіатулъ Сігішоареі:

1 Сігішоара 1 фл. 55 кр. — 2 Данешъ 1 фл. 30 кр. — 3 Ласлea 1 фл. 21 кр. — 4 Селеуш 1 фл. — 5 Хетівріъ 1 фл. — 6 Феріхазъ 1 фл. 10 кр. — 7 Шаешъ 1 фл. — 8 Траполд 1 фл. 70 кр. — 9 Хendорфъ 1 фл. — 10 Цеpine 1 фл. — 11 Сас Daia 1 фл. 30 кр. — 12 Саскізъ 1 фл. 50 кр. — 13 Бъндорфъ 1 фл. 50 кр. — 14 Аркіта 1 фл. — 15 Галотфалъъ 1 фл. 70 кр. Сума 18 фл. 86 кр.

Din Протопопіатул Секуluі:

1 Апахіda 7 фл. 10 кр. — 2 Бопцida 7 фл. — 3 Сік 6 фл. 20 кр. — 4 Бъгачіъ 1 фл. 70 кр. — 5 Жака 4 фл. — 6 Кекіш 2 фл. — 7 Дівічорі марі 2 фл. 40 кр. Сума 30 фл. 40 кр.

Din Протопопіатулъ Клужулуі de сус:

1 Калата маре 5 фл. — 2 Бучепе 1 фл. 90 кр. — 3 Магіар Валко 2 фл. — 4 Кълцеле 2 фл. — 5 Фінчіъ 2 фл. — 6 М Герь Монастор 1 фл. 50 кр. — 7 О. Монастор 2 фл. — 8 О. Віка 3 фл. — 9 Бедечіъ 2 фл. — 10 Марішел 5 фл. — 11 Мъгура 2 фл. — 12 Таташа маре 3 фл. — 13 М. Шомбор 1 фл. 50 кр. — 14 Рогошел 2 фл. Сума 34 фл. 90 кр.

Маі тързіъ din Протопопіатул Вашархеіулуі:

1 Мъпіъ 3 фл. — 2 Малотфалва 1 фл. — 3 Корпка 3 фл. 10 кр. Сума 7 фл. 10 кр.

Din Протопопіатул ал II-леа ал Сібіулуі:

1 Шура маре 8 фл. 50 кр. — 2 Порчешті 21 фл. 30 кр. — 3 Колун 2 фл. — 4 Фелдіоара 3 фл. — 5 Вурпър 2 фл. — 6 Тълтъчел 4 фл. 30 кр. — 7 Боіца 40 фл. — 8 Бунгард 5 фл. 66 фр. — 9 Мох 2 фл. 33 кр. — 10 Рошіа 2 фл. 31 кр. — 11 Слътник 3 фл. — 12 Ръпінар 12 фл. — 13 Съкъдате 15 фл. — 14 Шебішул de Сус 5 фл. 20 кр — 15 Шебішул de жос 3 фл. 50 кр. — 16 Ръші 2 фл. — 17 Cadъ 10 фл. 46 кр. — 18 Іосефштат 7 фл. 60 кр. — 19 Авріг 32 фл. — 20 Nъчет 3 фл. 2 кр. — 21 Шелітвър 50 кр. Сума 185 фл. 68 кр.

Din Прот. Жоагжулуі I. 1 M Шоітуш 6 фл. — 2 Мъгура 2 фл. — 3 Боіъ 2 фл. Сума 10 фл.

Din Протопопіатул Сібіулуі I.

1 Сібіів ла Четате 5 фл. — 2 Поарта-турнулуі 3 фл. 20 кр. — 3 Гуштерів 1 фл. 20 кр. — 4 Турпіторъ 6 фл. — 5 Крістіанъ 11 фл. 52 кр. — 6 Съчелъ 3 фл. 10 кр. — 7 Съліште 9 фл. 98 кр. — 8 Галешъ 4 фл. — 9 Тілішка 5 фл. 30 кр. — 10 Жінна 5 фл. — 11 Вале 3 фл. — 12 Сібіелъ 3 фл. 10 кр. — 13 Какова 9 фл. — 14 Гъраржулуі 4 фл. 40 кр. — 15 Поплака 10 фл. Сума 83 фл. 80 кр.

Сумеле публікате факъ ла олалтъ 1919 фл. 84½ кр

Nр. 4—1 ЦІТАЦІУNE EDIKTALЪ.

Іоан Сжнъ, din Комuна Порчешті, Скаунул Сібіулуі, каре кэ пекредінцъ, акум de шасе anі, шаъ пъръсжтъ пре лецъіта са Соцie Іоана Саркізъ, тот dea коло, прекум, ші Гаврілъ Пърече тот din zica Комунъ ші Скаун, каре акум de doі anі, ші шасе луні, кэ пекредінцъ шаъ пъръсіт пре лежъіта са мъіере Анна луі Іоан Філіп, тот din Порчешті, се провоакъ прін ачаста, ка ла терminъ de ун anъ, ші о zi, dela datул de фацъ, кэ атъта маі вжртосъ, съ се івеаскъ ла персоанъ лнаінтea Скаунулуі Протопопескъ гр. рус. ал Трактулуі ал II-ле ал Сібіулуі, спре а ста фацъ кэ лежъітеле сале соцій лнсус нуміте, кэ кът къ, ла din контръ, съ ворь хотърж, ші фърь de дъпшіі, челea че діктеазъ СС. каноане бісерічешті ші леціле чівіле ла прівінца ачаста.

Сібіів 20 Іануаріе 1862.

Іоann Папович Прот. гр. рес. ла Тракт. Сібіулуі ал 2-леа

Nр. 3—2 ВЖNZAPE de ОЦЪТЪ!

Субскрісул арe онoare а аръта, къ маъ къутігатъ dela унъ вienezъ фабрікантъ прівілеціатъ de оцътъ, конoштінца despre фабрікареа оцетулуі dэнъ інвенціунile чele маі нoъ, ші къ прін ачеаста e ла старе a продъче унъ оцътъ, карe лътрече пе тóte, ші се пóte компара кэ оцетул чel маі бун de винъ. Акрітea оцътулуі, арe o търіe dela 5—10 градурі, съ цine маі мулці anі ші се фаче тотъ маі бунъ, таре потрівітъ пентрэ a мъра краставеці etc.

Прецul дефінтъ пентрэ унa Кофъ: 10 кр. 16 кр. ші 20 кр. локул de вънzare Npo.-830 страda Ornei ла Сібіів.

Сібіів 20 Іануаріъ 1862. Friederich Hoch.

Nр. 7—1 Едіктъ.

Прін каре Коman Флоашъ din Галешъ Скаонул Съліштеі, късъторітъ кэ Маріа Іоann Акim Дікэ din Съчелъ, тот Скаонул Съліштеі, карele de тітu маі лndелунгатъ се афлъ dусъ ла Прінчіпателе унite, фърь a се шті анume локул петречереі луі, се лndетореазъ прін ачеаста ка, фііndкъ Соцia луі аъ pidікатъ асунрът процесъ de despърціре, ла terminъ de ун anъ ші анume пънъ ла 25 Іануаріе 1863 пегрешіт съ се лнфъцішeze лнаінтea форулуі Протопопескъ субскрісъ, пентрэ-къ ла din потрівъ ші фърь de алъ се вор урта чele de СС. Канoане прескрісe. Сібіів 23 Іануаріе 1862.

Скаонулъ Протопопеск гр. ръсърit. ал Тракт. Сібіулуі I.

IOANN XANNIA Протопоп.

Nr. 5—1 **Edictu.**

Nr. 2069 ex 61. Dela Judecatori'a scaunala se face de obste cunoscutu, ca la cererea Exequentului Iuon Mihu din Vinerea in contra lui Iuon Barboiu din Waidel pentru platirea unei Sume de 235 fl. 20 xr. v. a. sau concesu vindiarea realitatiloru executului anume:

I. Casa din preuna cu curtea si Gradina si unu sopru sub Nr. 175 intre vecinii Avram Todor si Maria Paraschiv pretiulu cu — 50 fl. v. a.

II. locu de aretura de 5 ferdele la Pareu lunga Adam Crecinu si Wasilie Ciuci cu — 40 fl. v. a. III. un locu de aretura de $^{8}/_{4}$ in hotaru din josu la Fagadeu intra Popa Iosiv si Ioan Plesa cu 50 fl v.a. IV. un locu de aratura de $^{5}/_{4}$ in sesu lunga Chirila Andrei si Iuon Balanu cu 12 fl. v. a. V. un locu de aratura de $^{8}/_{4}$ in Zepodi lunga Maria Balan si Adam Vasilie Socol cu 20 fl. v. a. VI. o clae de fenu de 3 care pretuita cu 30 fl. v. a.

Si dioa de vindiare se determina pe 18 Februarie si 18 Martie 1862. in fatia locului cu aceea bagare de sama, ca vindiarea se va face la alu doilea terminu si sub pretiulu estimatiunei. Toti aceia, cari au ca tigatu vre unu dreptu hipotecariu pe aceste realitati, se provoaca a se insinua la dioa de vindiare, caci altfeliu siesi va avea de asi multiumii urmarile:

Condiciunile mai de aproape ale vendiarii se potu vedea in cancelaria judecatoriei. Orestie in 14-a Decembre 1861.

Dela Judecatori'a scaunala

Редактор респунzетор **Ioann Pau.** Едитура ші типарiулъ типографіеі дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септъмънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціюнea сефаче дн Сібіїў ла еспедітора фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедіторъ. Преціюл препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате de ан 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа óръ къ 7. кр. шірул къ літере мічї, пентръ а доба óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 11. АНЪЛЪ X.

Сібіїў. 8. Февръріе. 1862.

Сібіїў 5 Февр. Маіестатеа Са чес. рец. апостолікъ а денъмітъ прін Ресолюціюнea преа дпналтъ din 8-леа февр. кал. ноў de Локуіторіў алў Кънітанълуї Провінчіеї Бъковіна пре Домнълў Евдоксіў de Хормъзакі. Ноі салътъмъ ачаст преа-дпналтъ Ресолюціе din сфлетъ, штіиндъ ші коноскиндъ вредніченле ачестуї бърбатъ адевъратъ патріотъ, ромънъ, ші счіінтіфікъ каліфікатъ, ші мерітатъ.

Сібіїў 5 Февр. Амінтіръмъ ші ноі дн N-рул трекътъ, къ Прінцълў din Сербіа Міхаілъ а трімісъ ън легатъ кътръ Домніторълў Ромъніеї, ка съл фелічітезе пентръ фъкъта ънпре. Евеніментълуї ачестуї дъ „Ost West“ о маре дпсъмнътате ші фіиндъ къ челе скрісе деспре елў, не атінгъ ші пре ноі, пълe пътемъ пічі декът треаче кв ведереа. Іатъ кът ворбеште ачестъ жърналў. Ачеаста есте маі мълт декът о гоалъ етікетъ de кърте, еа есте о довадъ а прінчіпіълуї de солідаріта ал тътъроръ інтереселор хрістіане дн Търчіа репрезентатъ de ноі, ла каре пофтімъ прінцълуї Міхаілъ din тоатъ інима порокъ. Ачеаста фапт есте маі въртос дн моментъл ачеста, кънd діферінцеле дntре ромънії ші сърбії din Австріа пентръ атърнътоареа дntребаре ієрархікъ саў репоітъ, de маре дпсъмнътате політікъ; еа есте пентръ сърбії австріачї о індіцітаціъ, къ кънd есъ ла ведере лъкрърі de марі політіче дntребърі, требве съ се адъкъ ла тъчере тоате челе мічї жалъзії, касъ пе дпкълчеаскъ деслегареа ачелора. О амікабілъ релаціюне дntре сербї ші ромънї а фост о доріцъ плъкътъ а Прінчіпелуї Мілошъ, каре іа dat потрівіта еспресіюне ла тоатъ окасіюнea; дntітнпареа часа амікабілъ de астъзї a Прінчіпелуї Міхаіл, пегрешітъ къ пе ва ръмънea фъръ ъртърї бъне пентръ бъна конднцелецере a попорълуї сърбеск ші ромънескъ. Ші фіиндъ къ дntре реціттълъ греческ ші сърбеск дежа констъ о астфеліў de днделецере, кърътът a пътea еспріта сперанца, къ ачеea че ведем ноі, ка чea маі апроапе ціптъ de пъзвіалъ a попораціюнеї хрістіане din імперіълў остапік, се апропіе de реалісареа са, ші къ деакъ вреодатъ се ва атенінца оріентълў кв врео катастрофъ, ва ста реціттълў Гречіеї, Ромъніеї ші Сербіеї ънпт ші прін ънпре таре дпаінтea евенетінтелор че се прегътеск„ — Дн алт артікълў зіче тотъ ачеста жърналў, къ графълъ Хартіг ар фі дндрептат дн медінца din 11 Февр. к. п. кътръ міністръл de стат о інтерпелаціюне, дн каре са дештептатъ ъна din челе маі нондероасе дntребърі din лонтръ але статътълуї, релаціюнea статълуї кътръ бісерікъ, ънъ евеніментъ політікъ de маре дпсъмнътате пентръ віаца поастръ пъблікъ, мотівълў спеціалў ал інтерпелаціюнеї зіче маі департе, пе інтересеазъ маі пъцін декътъ прінчіпъл despre каре се лъкръ ачі ші ачеста есте despre каре врет съ ворбіт аічї. Апоі аратъ къ нічї о тесъръ a реціттълуї абсолътістік пе a фост прімітъ кв о маі маре авершіюне декътъ Конкордатъл дпкеіатъ кв скаънъл папалў, ші къ ел пе ворбеште ачі de ортодокші ші de протестанці акъроръ релаціюні de дрепт дънъ дрептате пе сов пътътъ атінце дntръ німіка прін о конвенціюне de дрептъл пъблікъ дпкеіатъ de реціттъ кв сънpетъл капъ ал бісерічрї католіче спре регъларе релаціюнелор інтерне але ачестеї бісерічі, чі къ ел ворбеште пътаї de католічі ші адекъ de католічі бъні, асъпра кърор бісерічештї ші четъценештї дрептърі a лъат конкордатъл тъсърі, каре стаў дн чea маі контрастъ контрадікціюне ші аў аџіцатъ дн челе алт феліў політічеште біне сітуітоаре ші бісерічеште стрънс търтърісітоаре черкърі чea маі хотърмтъ петъцътіре. — Адъче апоі къ ел есте пентръ прінчіпъл тоталеї десфачерї a статълуї de бісерікъ, ші къ пе есте дн контра ънеї астфеліў de конвенціюнї кв капъл бісерічеї, дпсъ ачеста дореште a o вedea съвършітъ дн ън астфеліў de modъ, каре пе німічеаште пепегабілъл дрептъл de інспекціюне съпретъ ал статълуї песте тоате конфесіюнеле реліціоасе, каре пе конфішкеze дпсъші дрептърiле комънелор бісерічещті католіче, ші пе ърсърпезъ дрептърeле алтор конфесіюнї реліціоасе рекъноскъте de статъ. Дн прівінца пънктълуї din тъіў аратъ, къ ън ерудіт de статъ ал Церманіеї a zic, къ дн конкордатъ съпт проклamate ескісів пътаї прінчіпіеле бісерічещті, еаръ челе de статъ съпт трекъте кв ведереа, саў аў фост пермісе ка ън фавор пентръ бісерікъ; дндешертъ веї къта дн конкордат дънъ врео ъртъ a косчіінцеї de статъ ші алтеції de статъ; ън сінцъ дналт de спірітъ, ел есте de афлат пътаї дн еспресіюнea бісерічеї, астфеліў дпкът се къноаште пе кънpінс ші лімъ къ пе есте дпкеат дntре бърбаці de статъ ші de бісерікъ, чі пътаї сінгърă дntре бърбаці de бісерікъ.

Дн прівінца пънктълуї алў доілea се обсервеазъ, къ дн конкордат дънъ dominanta кънpіndere a ідеії despre бісерікъ, ачеста апаре ка ън інстітът пърă ієрархікъ, пе дпсь ка комънітатea кредінчіошілорă – че еа тотъші есте дънъ дпсемнътатea квънптълуї eclesia – ескіde інфлюінца комънелор базатъ дн капоапеле бісерічії ші дн Історіъ, ші прекът ачі дрептъл комънелор аша сакріфікъ еа потерії еніскопале ла Преоціъ дпсъші дрептърiле клерълуї маі de жосъ.

Ал треілea скъзътънт ал конкордатълуї австріак есте інфлюінца луї асъпра лецівітелор релаціюнї але алтор бісерічі, прінчіпіile фondate дн ел despre легіслаціюнea de късъторіі маі ноъ, despre крештереа прънчілор ші despre скоале саў десбътът deажънс. — Ші апоі de пе ар маі авea конкордатъл алте скъзътінте, декът ачесте, пе ар маі пътea ста дн форта ачеаста дntрън стат констітуціоналъ, a къръї прінчіпъ кardinalў есте лібертатea реліціеї, адекъ реліціоаса егала дндрептъціре ші скътінцъ асъпра съпърърії de пътере вінъ ачеаста орї de ънde, de ачеea аре лінсь de o стръфортаре прінчіпіалъ. Нечесітатea ачестеї стръфортърї са фъкът сітуібілъ преste тот ші пе се еспрімъ пекърї маі мълт, ка токтаї дн черкърї католіче атът лае кът ші але клерълуї маі de жос. Везі біне къ пе ва da імпънс ла ачеаста бісерікa, пентръ къ еніскопатъл кв пъцine есченціюнї есте фаворіт прін ел ші клеръл de жос пе аре вот дн дntребареа ачеаста.

De ачеea ініціатіва требве съ се іа дела статъ ші адекъ фііnd къ реціттълуї пъї іартъ конвенінца, дела репресентаціа імперіалъ. Фіреште, зіче дпфіне ачестъ жърналў, къ ън комітет ал касеї аблегацілор аў фъкът ън проіект despre o леце реліціопаріъ ші прін ачеаста a трас асъпра са о фортънъ дн черкърiле клерікале, ка кънd реліціа ші моралітатea ар фі дн чел маі маре перікол. Ноі de ші пе цінет форта алесъ de порокоасъ, пентръ ачеea тотъші пе дпгръдім асъпра ръдікатеї опосіціюнї, каре скімбъ о честіюне de статъ ші de бісерікъ дntр'о честіюне реліціоасъ ші орешкът адскріе конкордатълуї о дпсъмнътате догматікъ, че дънъ патъра са пе аре, нічї пе поте авea. Пентръ ачеea інтерпелаціюнea графълуї Хартіг ісе паре ка ън пънкт de тънекаре дрept спре ревісіюнea конкордатълуї, ші пофтеште ка еа съ дъкъ ла о ревісіюне прінчіпіалъ a ачестъіа, ка ънеї корвенціюнї de дрептъ пъблікъ.

Дн „Ost. West.“ a ешіт маі дъпъзї ън артікъл кап тъіетор, дntітълат „Сенатъл імперіал ші Ардеалъл“ ънde се дескопер тендінцеле фостълуї Капчеларіў аълік ші гъверпаторълуї церії дntр'ън modъ пе пре крецъторіў; апоі съ іпъ ла крітікъ ші фантеле, активітатea ші процедъра капчеларіълуї аълік de астъзї кв ніште квінте каустіче. Дн артікълў ачеста се ворбеште ічї колеа біне despre ромъні ші ачеста съ паре къ a

дат апса лъї „Sieb. Bot.“ ла ѵрмътоареле рефлексіунї претрімісе ла репродъчереа ачестъї артікъл: „Лн ѵрмътоареле лнпъртъшім ноі ѵн артікол ешіт лн „Ost. ші Vest.“: Apdealъл ші сенатъл імперіалъ кѫ пъцине нелнсъмнате лъсърї афарь, каре dѣнъ нъререа ноастрь а ешітѫ din папа ромънеаскъ, мерітъ атенціунea ноастръ; вретѫ лнсъ еспресѫ съ обсервътѫ, кѫ ноі нічї лн привінца лнтрегълъї конпінсѫ лн тоате ші фіештекаре, кѫ атъта маї пъцінѫ лн привінца пропрїълъї тонѫ, лн каре есте цінът артікълъл, стът кѫ авкторъл лнтр'о солідарітате.“ — Ноі нътет лнкредінца не „Sieb. Bot.“ къ е лн привінца авкторълъї менціонатълъї артікол лн чea маї маре рътъчіре; къчї ѵн тотѫ че се zіче лн фавоарea ромънілорѫ ші лн контра магіарілор требве съ есе din папа ромънілор. Ромънії лнкъ аѫ атічії лор лнтре алте націоналітъцї саѫ баретѫ бърбацї, карії штіѫ съ ле жѫдече фантеле фъръ парціалітате ші прежѫдецѫ аша прекът ѫнт ѵзне саѫ реле, апрецѣіndъле dѣнъ валоареа лорѫ ші лнпрежърърїле de фацъ. Къ Dca ѵн ва ста лн солідарітате кѫ авкторъл артікълъї ѵн поате фі нічї о лндоіалъ; поате къ нічї ноі ѵн атѫ нътea сѣбскріе тоате, ші токтаї пентрѫ ачеea ѵн ар фі требѣіт съ'л лнкарче не спателе ромънълъї фъръ de нічї о кѫцетаре маї департе, чі съ'шї фі фъкът обсервъріле сале лн контра челор че dѣнъ нъререа лъї ѵн ар фі дрепте орї пре есацерате. Dар ла ачеаста ѵн са словозітѫ, пентрѫ кѫ деакъ ла атрібѣіт непеї ромънешті, ісе паре къ а фъкътѫ тотѫ.

Лоідълъї се скріе din Віена, къ трактатълъ de котерцѫ лнкеіат лнтре Австріа ші Поарта кърѫnd ва еспіра, ші къ поарть ѵн аре нітікѫ de a рефлекта лн привінца релноіреї лъї ні есте гата а прімі пропосіцїунеле кабінетълъї австріак. Din контра рецітъл ромънеск ръdікъ діфікълтъцї, zікънd къ поарта de сіне ѵн аре дрепт а лнкеіа трактатѫ de котерчїѫ каре аша апроапе атінце інтереселе Ромънієї ші провокъ пе Австріа съ лнтре кѫ еа ла пертрактаре лн тоате ѵнктеле трактатълъї de котерчїѫ че аѫ лерацїune ла Ромънія фіінd къ еа алтфелїѫ есте хотърѫтъ аї денега рекъноаштереа еї. Лнсъ нічї Австріа нічї Пóрта ѵн вреа съ се лнвоіаскъ ла ачеаста. Къ лнсъ de алтмінтреа рецітъл ромънескѫ кѫцетъ серіос кѫ декіарацїunea са', доведеште маї біне цінереа еї фацъ кѫ конвенцїunea фъкътъ лнтре Австріа ші Търкіа лн привінца екопомілорѫ de віте арделепешті, прін каре се dъ ачестора дрептълѫ а паште вітеле сале лн Прінчіпате; къчї рецітълъ ромънеск прівеште ачеаста конвенцїune акта ка нефѣndатъ пе дрептѫ, ші ѵн маї вреа съ лнгъdue екопомілорѫ de віте паштереа ачестора лн Ромънія сѣбт ачестѫ тітлѫ.

Din Сігішоара се скріе лъї „Sieb. Bot.“ къ Комънітатеа de аколо лн шедінца са din $^{15}/_{3}$ Фев. а пріміт de бине ѵнісонѫ пропосіцїunеле Комісіunеї de шепте кътръ Ѳніверсітатеа съсéскъ націоналъ лн привінца практічеї есекътърї а прінчіпълъї егалеї лндрептъцірї націонале лн Трансілваніа, ші нътаї ла II. 3 ші а еспріматѫ dорінца, ка dікастеріеле църіі ші пънъ ла лнфіінцареа ѵнеї леџї фортале асѵпра літвеї афачерілор церії лн ордінъчіunеле, хотърѫріле ші сѫплічеле кътръ ізрісдікцїunеле сѣбордінате съ се сервеаскъ кѫ ачеea літвъ, каре есте літва de афачерї інтернъ а ачестор ізрісдікцїunї. Ачеаста есте о консечінцъ а егалеї лндрептъцірї а націunелор ші ѵн прінчіп, че кърце нетіжлочіт din прінчіпіеле dіплотеї din Октобре, ші есте dатѫ ші лн стръвекіол конченѫ ал націоналітъцїї речепте. Ші фіінdкъ егала лндрептъціре а ачестіеа не терепъл літвістік а лнчетат нътаї ла анъл 1847, ашаdарь ар фі лндоіт de доріт, dекъ гѣверпъл ашezат спре реалісареа dіплотеї din Октомбре ор актіва ачестѫ прінчіп ал съѫ кът се поате маї кърѫndѫ. Саѫ каре недекъ іар нътеа ста лн дрът ?

Тот ачестъї жърпал се скріе din Брашов кѫ ачелѫ dатѫ, къ операtъл комісіunеї de шапте, каре са dат спре інформареа черкърілор din партеа Ѳніверсітъцїї са лѣат лн Комънітатеа de аколо лн треї zіле ла десватере ші къ лн zіоа ачеea саѫ лнкіс десватеріле челе маї вїі. Комънітатеа четъцепеаскъ аре съ штіе депътацїї інстрѫцї лнтр'аколо, ка еї съ лѣкре лн лнцелесъл вотълъї сепарат а лъї Ласел ші dѣнъ інстрѫкцїunea са. Лн честіunea теріторіалъ съ лѣкре лнтр'аколо, ка нітік съ ѵн се рѣпъ din пътъптъл съсеск ші ла конворбіреа лнпърціреї челоралалте пърцї але църіі съ ле сървеаскъ de чіnozърь ѵнктъл 1 ал інстрѫкцїunеї. — Хотърѫріле, че се даѫ афаръ ла партіde, съ фіе конченѣте лн ачеea літвъ, каре есте літва офічіоасъ не конченітеле теріторіѫ ал цінътълъї de адміністрацїune — Лн привінца алецерей ла dіетъ, dореште комънітатеа четъцénъ съ се факъ, прекът есте пропъсъ лн операtълѫ Комісіunаї de шапте. Се проміте къ ачеаста лнтрекаре се ва лѣа ла десватере ші лн Комъна скаunалъ, ші се асігъръ къ кѫцетъл кондѫкътор лн ачеаста консілтаре лнсъмнатъ а фостѫ с. леџе, аторъл кътръ попорълѫ лор ші кътръ патріь ші сѫсцінереа ѵнітатеї а тарелъї статѫ лнпъръtеск австріакѫ. — ! ! ?

Сенатъл імперіал. Лн шедінца касеї de сѫс din $^{14}/_{2}$ Февр. а арътатѫ сѣбсекретарілѫ de стат Бар. Хелферт, къ іар фі сѫкчес о алецере de обіекте сколаре пентрѫ еспосіцїunea din Лondра, каре арать пропъширеа лнвъцътъптълъї лн Австріа ші фіінd къ ачесте обіекте се вор еспune маї наінте лн Віена лн едіфічіол ашezътъптълъї цеолоџік імперіал, інвіть пе котетърії ачестъїа ла фестіва deскідере пе сътвъть. — Са маї пертрактат ші деспре грабніка ажтораре а челор damnaцї прін есѫndape.

Romani'a.

Bucuresci 28 Ianuariu 1862.

Foile straine aducu scirea ca M. Sa Cuza va calatorí preste puținu la Paris cá se faca o visita de curte; ceace firesce numai dupa deschiderea Camerei s'aru potea intemplá, deca se va alege cevá din treab'a aceast'a. — Dîcu ca „deca se va alege ceva“ caci foile romane nu publica scirea aceast'a neci dupa cele straine, pre semne nui dau crediementu, de sî se vorbesce sî pre aici in lumea larga. Principele pen' acumu se afla totu in Iasi, da 'lu ascepta se vina catu mai curendu,— neci nu póte intardiá multu. — Sî mare lipsa au de sosirea lui partitele, cari suntu in cea mai furiósa cearta de condeiu la olalta.

De o pate asia numit'a Compani'a de doispredîece in Organulu loru „Unirea“ de alta parte in „Romanulu“ sî in „Reform'a“ se tracteaza ei unulu pre altulu cu cuvinte de acele, pre cari publiculu cetitoriu ungurescu nu le aru putea rumega. Déca cetimu foile, déca audîmu dechiaratiunile unui omu de partita despre celu laltu, preste voia ne vine a minte inspaimantatórea sórte de Torre del Greco. Debue se credemu ca cutremurulu de pamentu ce sau observatu aici acumu de curundu este unu omine a unui cutremuru politicu ce se póte intemplá. Si suntu slabi la credintia cari credu sî latiescu faim'a ca in 24 Ianuarie aici se voru intemplá lucruri mari cumca p. e liberalistii aru aduná pre tabacerii sî pelarii din Bucuresci cari au dusu asia mare rola in an. 48 precum se vorbesce (ondit); precumu sî macelarii, bardasii, sî pre alți astfeliu de ómeni, sî candu voru fi adunati boierii la Mitropoli'a va fi atunci macelaria, fauria cumu n'ati mai vediutu. Faime cá aceste apoi se latiescu cá nicairi in toata lumea, firesce largite si 'ncornurate precumu e in deobste. — Noi inse, adeca noi strainii, cari nu ne tînemu neci de o partita, sî judecamu lucrulu cu sange mai rece, noi nu damu crediementu astorufeliu de faime. Pentru acea nu, caci cunoastemu pre tabacerii de aici inca din 48 catu suntu de fricosi, cari la cea dànteia puscatura s'aru inprestiá, cunoscemu sî spirtulu militiei, si credintiá ei catra principele-si, de si o au innegritu unu domnu Lonic inaintea natiunei franceze; cunoascemu in fiine si intentiunile liberalistiloru, sî nu presupunemu despre ei ca aru vrea se sape natiunei loru prin astufeliu de macelarii rusînatoarie mormeutu chiaru in marea dî a Unirei. — Noi asia privimu dara aceste faime cá escurgerea izbandiei unei partite asupra celeilalie; sî nu cá altu ceva.

Partit'a liberala a voitu p. e. se serbeze diua unirei cu unu banchetu mareiu; s'au constituitu deja sî comitetu, au esitu deja prochiamatiuni bombastice intru asta privintia, sî éta ca Ministeriulu const. presimtiendu ceva reu, a impedecatu banchetulu; ba municipalitatea Bucurescilloru neci ca au primitu provocarea Comitetului. — Urmarea acestoru insultatiuni suntu apoi faimele cele rele ce cerculesa din tempu in tempu prin cetate. – Partita liberala aru fi voitu se fi fostu representata Romani'a noua in espusetiunea din Londr'a cá tiera independinta; ministeriulu const. acumu insciintieza pre natiune ca nu capeta locu deosebitu, ci numai impreuna cu Turci'a. — Asta eara este apa pre móra liberalistiloru, cari incepu a sberá: „Eata regimulu boierescu, eata faptele lui, eata lucrarile lui patriotice sî politice! ! !

Mai repetiescu ca n'avemu causa de a ne teme ca va erumpe in 24 Ianuariu Revolutiune in Bucuresci; cea ce de s'aru intemplá s'aru stirpi uniunea inca in germine si s'aru ruiná cu totulu creditulu partitei liberale.

Franciscu Koos.

P. Scr. Ministeriulu lau da'u pre Rosetti in judecata pentru afirmarea lui repetîta cá cumu consulii de aici aru fi protestatu in contra formei cumu sa prochiamatu uniunea. — Eata causa mai noua pentru frecare. —

Asia vorbesce jurnalulu ungurescu din Clusiu „Kol. Kőz.“ in Nrulu seu 23 despre Romani si Romani'a. Noi amu dori, cá partitele se incete a se mai prigoni, si se'si intinda man'a fratiesca dela Turnulu Severinului pana la Mamorniti'a si Marea negra si se se sprijinésca una pe alta intru ajungerea scopului doritu si intru seversirea norocoasa a afaceriloru celoru multe enumerate in cuventulu de troru, care ascepta deslegarea si punerea loru in lucrare catu mai ingraba. La care Dumne-dieu se le fia intru ajutoriu.

Штіріле че ле авем деспре „Ромънія“ din жърпале de din-коло, пз съпт пré плъкъте. „Реформа“ еші ân 24 Ianварій ân formatълъ съъ, авea ânсъ пътаї ъртътоареле ântre търг.ні пегре кънпінce кввінte:

„Romania. Revista Politica. Bucuresti 24 Ianuar. Roman'a este lovita de morte. Ne amu intorsu inapoiu de timpii Domnului Tudor. Fanariotii suntu la putere. Eu 'mi sfaramu pan'a si numai scriu de adi inainte. Valentiniamu.“ — Че ân-съмпеазъ ачéста, пз аре ліпсъ de комептар. „Ромънъл“ се плънце амар, къ фрацій de пеете Мілков преете тот еаръ маї въртос вній, карій аз къштігат челебрітате ântre патріоці прекът съпт D. Васіле Стърза ші D. Панъ, пз аз фостъ десетълъ de респектації de мънічіпалітатеа Бъкърештілор. Ба пз лі са датъ нічі локърі кввепіте ân театръ; къ Банкетълъ, каре ла дат мънічіпалітатеа, а девепіт съ фіе вп атак пентръ тоці ші о depidepe; къ тоастеле пз саъ ръдікат прекът ераъ ръпдвіте ân програтъ ші къ астфеліз лътеа остепітъ de атътеа перъпдвелі, ingiецатъ матеріалічеште ші моралічеште, ічепе а фаці. Маї департе пе апопце „Ромънъл“ вп месаціз domпеск къгръ adънape, прін каре се аратъ ретрацереа міністрълъї Мърzі ші ânлокзіреа лъї прін D. Балш, каре цine ad interim ші портфоіъл квлтълъї, ші деназіреа D. Корпеа пентръ лъкръріле пъбліче. Ескъсъ скімбареа ачеаста zікънd: съптем ântr'вп тімпз de трапсіцівне адекъ ân тімпълъ, ân каре ешімз din десвпіреа Прінчіпателор ка съ ântrъm ân впіреа, ân контопіреа лор ші съ девепімз о сінгъръ пацівне, о сінгъръ Ромъпіе; ân тімпъл ân каре ешім din ântвнérек ка съ ântrъm ân лътіпъ ші 'n каре прін ъртаре се лъптъ zіва кв поантеа, трекътъл кв вііторівл, скълвіа кв лівертатеа, ші пз есте нічі впъл, каре съ пз ânцелéгъ, къ ачешті тімпі de трапсіцівне съпт чеі маї греі ші впеорі ânсъ чеі маї періколошї. Апоі ândémпъ ка съ пз ânчете пімінеа нічі вп мінът а лъпта кв бърбъціе. — Dimicionapea D. Міністръ Марzі, каре прекът се вede пз авea нічі о попвларітате, а мотівat. „Реформа“ а контівва активітатеа са, прекът вedem кв плъчере din „ревіста політікъ din 28 Ianварій, вnde ântralтеле zіче:“ Мвлцъмind dap D. Мърzі пентръ ретрацерea са din Міністеріълъ ромъп, ân пътет асігъра деспре тълцъміріле пацівпеї ântreці. Ачеаста datopіъ а поастръ de ввп кввіпцъ ântîlпіind кътръ D. Марzі, реântръть ân ролълъ постръ de хропікарь.“ —

Атът „Ромънъл“ кът ші „Реформа“ адък телеграте deпріп жvдеце, вnde се аратъ о петвлцетіре таре кв гъверпъл. — Ân фіпе „Ромънъл“ адъче ші ачеea плъкътъ штіре къ ân медіпца адънърії цеперале din 29 Ianварій са чітітъ о адресъ а Длъї Мавръ прін каре фаче дарь пацівпеї de o ânсетпать колекцівне de обіекте de антічітате че посede, адънареа ân ърта пропънереї вербале a D. Брътéпъ ші ân скрісъ a D. Брапковеапъ отъраште съ се еспріте тълцъміріле сале D. Мавръ ші ân локалеле вnde се вор девпне ачесте обіекте ân партеа че вор окупа съ се ânскріе пътеле Dътпéлъї. — Ачестъ търец dap, каре ковършаште дарвл графълъї Сечепі пентръ Академіа вигъреаскъ, дъ ânсъ „Ромънълъї“ ла ъртътоареле фоърте фрътоасе ші апрецвітоаре кввінte: „In Nрвл de ері са възът, кът D. Геперарій Мавръ прін фрътоаса daпіъ че а фъкът пацівпеї а счіътъ а серба зіва чea таре дела 24 Ian. ântr'впъ modъ ântr'adевърь demпъ de ачеea сфъптъ zі. Dапіа D Геперарій Мавръ пз аре пътаї о валоаре матеріалъ; къчі de ші еа ал костъ пътаї пе Длъї п е с т е 20 міі г а л в е п і, de ші ачеea колекцівне аре о валоаре ântreітъ пóте декът сvта de маї сас, dap валоареа ачестеї колекцівпі есте таре прін рарітатеа обіектелорь ші есте таре пентръ D. Мавръ къ тръind ânкъ се деспарте de o колекцівне че a адънатъ ântro віацъ ântréгъ de отъ ші каре есте ка съ зічетъ астфеліз о парте din ел ânсъші. D. Депътат Кракте салътъпdъ ân адънаре пе D. Мавръ а зіс къ фапта D. Мавръ есте кв атът маї таре къ есте стръіп ші къ din непорочіре ла поі стръінії ші аъ ânпъътепіт пътаї пеліца dap пз ші inima. Салътът dap ші поі пе D. Мавръ еспрітъпdъї a поастръ admipape ші рекъпоштіпцъ.“ „Телеграфъл Ромъп“ ânкъ 'і ърь вп de треі орі съ тръіаскъ. „Впіреа“ іа ла о черчетаре маї крітікъ медіпца din 25 Ianварій класіфікъпdъ пе ораторії Молдовепі dвпъ партіde ântr'вп артікъл лвпгъ сввскріс de ânсъші редакторвл ші квпріпde маї ла вале алт артікъл тот de ел сввскріс сът тітлъ. „Вп респвпс сінчер іпімічілор меї політічі.“ Ân каре dвпъ че descопере ândemпвл че ла мішкат съ іась ла лвпте ân фаца пъбліквлъї, зіче къ есте гата а съ ânкіпа корп ші съфлет ор къръї ар пътea съ adъкъ ліпіштea ân цéръ, съ zdpoвeаскъ апарціа ші idpa revoлvціопаръ de пе вліце, съ асігъре вп прогрес регълат ші тънтвітор Ромъпіеї ші ân фіпе съ копсолідéze ші съ глоріфіче пацівпea ромъпъ фъкъпdъ din тръпса впъ попвл таре, фіъ ачеста ânсъші вп тіран, ânсъші вп Цепеш. — Фрътоасе dap ші граве кввіпte, каре пе daъ пвцінъ сперапцъ de o апропіере a партіdелор.

Шedинцеле адънърії цеперале пз ânфъцошазъ пъпъ акvта чева маї ânсетnат.

Ân шedинца din 25 Ianварій съпт інтерпелъріле D. Гогълпічіапъ пентръ месъріле атінгътоаре de органісареа Молдавіеї ка парте ântreцітоаре a Ромъпіеї, ші пентръ арепdареа тошіелорь тонастірілор ânкіпате. Ші пропвнереа D. Панъ тот ân прівінца арепdърії тошіілорь інкіпате локърілор de жосъ. Ân шedинца din 29 Ian. са чітіт месаціvл domпеск, прін каре се чере а се авторіса гъверпъл a вrта кв келтвеліле пъпъ ла вltіма Мартіь. — Апоі адреса D. Мавръ de каре ворбіръть маї сас. Се алеце о комісівпе пентръ компвперea адресеї кътръ троп. Се паск оареші карі dіспвте пентръ алецереа Комісівпеї веріфікътоаре. Ân шedинца din 30 Ianварій. Адънареа а пърчес ла алецереа комісівпеї ânсърчіпате кв веріфікареа тітлърілор поілор алеші. Ла dіскvсівпea лістелор a ворвіт D. Гольпічеапъ кв ândatіпатаї елоквіпцъ свіndвсе ла ânълцітea чea маї таре.

Ân „Gazeta Трапсілванієї“ чітіръть ântr'вп артікъл детаіат скапdалеле че се фъкъръ ân Іаші кв мішкареа школарілорь ші школьріцелор ân контра впвї діректор ші впеї ânвъцъторесъ de фете ші пі се пъреа къ ар фі вп роман, dap din дескріереа че о вedем ші ân „Ромънъл“ вnde се зіче: къ се пъреа къ інімікъл квчерindъ Іашії шіаъ ръспвndіт оштіріле сале пе тоате стрателе пентръ a цinea ân вмілінцъ пе бірвіт. Жandapмъріь, Кълъріте, педестріте, поліцій, тотъл ера пе пічіор de ресбвпаре гата a стріві пе інімічії че іаъ ânкълкат. Астфеліз de мъсврі ânконтра вnор тіпері ші тіпере сколаре цine a маї възът! —

Notiце Diверсе.

— Епіскопъл Daпіелік a зіс ân кввъптареа са ла дескідереа асоціацівпеї С. Ладіслаъ, къ ел пз аштепть нічі вп бine дела idea вnіфікацівпеї італіене, чі din контра ел требве съ се тéмъ, къ idea ачеаста се ва ръдіка престе тоате челелалте ші апвте престе idea дрептъвї історік, ші ва перікліта вnітатеа посесівпеї сфінтеї короапе, фіінd къ вnітатеа паціопалъ прекът ânсатпъ de о парте консолідареа dвпъ паціопалітъці, аша din алта парте ші десфачереа dвпъ паціопалітъці. Паре къ de че се теме пз ва скъпа.

— Ân прівінца честівпеї оріептале се скріе din Віепа, къ Франціа, Австріа ші Анліа ар фі апіекате a адъна вп ântпръть пентръ Тврчіа лъпdъ асвпра са гарапціа. Din контра Тврчіа ар авea de лок съ пътеаскъ ла пъпереа ân лъкраре a реформелор стіпвлате ân пачеа дела Паріс, ші апвте ân прівінцъ ла свdіції креттіпі аї еі.

— Депвтацівпea четъцéпъ din Клъжь, карea a фост трімісъ ла Віепа, ка съ солічітезъ клъdіреа дрептълъї de фер дела Oрadіа таре прін Клъжь, са реântорсь ân 28 Ian. пліпъ de сперапцъ. Брашовепіі ânкъ се ântоарсеръ дела Клъжь тотъ ân прівінца ачеаста еаръші пліні de сперапцъ. Сівіапіі ânкъ'с пліні de сперапце, къ дрептъл de фер се ва ântinde дела Арадь. прін Сібіій ші Тврпъ рошъ ân Ромъпіа.

— Демопстрацівпеле антіпапалі ân Італіа цінъ пе контепіт de ші рецітъл пз ле впробеze.

— Кореспопdептълъ вієпезь алвї „Sürgöny“ пъшаште ân контра фаімеї, къ еаръші се вор ânфіінца Комітетеле Комітатепсе de маї паінте ші зіче, къ dвпъ че провісорівлъ de акvта аре de скопь a цinea адміпістрацівпea ші пъбліка секврітате пъпъ атъпчі, пъпъ пз се вор ânпъчві спірітеле атът din

коачї къ шi din коло de Лаіта, шi пъпъ пъ се вор літпезі ідеіле лнтрътъта, къ се вазъ атвеле пърцї пепътіпца пъперей лп лъкраре а ачестор ідеї шi адавгъ, къ реціпвлъ пъзвеште а конкіета къ таї кърпd dieta, лпсъ форта administraціънеї de акътъ о ва ръдіка пътаї атънчї, кънdъ се ва пътеа лплокві къ ън органістъ дефінітівъ.

— Прінцвл de Валес а сосіт лп 31 Ian. лп кълъторіа са къткъ Константінопол лп Віена шi Меіестатеа Са ла свпрінс къ кортеніре. Лп алта zi а фъкът ел кортеніреа Маіестатеї Сале шi тътърор архідъчілор шi архідъчеселор.

— Din Віена се кріе къ сар адевері фаіта, къ поарта ва протеста лп контра лпсътпърей прінчіпателоръ danъбіане къ пътеле „Ротъпіа“ пъ есте лпсъ сігър, деакъ ачестъ протестъ ва фі спріжінітъ шi de алта пътере афаръ de Австріа, de шi се ворвеште къ се поате конта къ сігърітате шi ла Англіа.

— Лп Пешта са datъ din партеа Локцііторівлъ Ънгарієї Контелві Палфі лп опоареа D. administrator патріархал С. Машіревіч ън dine стрълкчіт, ла каре D. Конте Палфі а ръдікат ън тоаст лп літва цертъпъ, ка лп літва ачеea че есте літва тамеї а монархвлві постръ шi каре dъ еспресівне ашъсъратеї ідеї а лптреції монархії.

— Din Сервіа се скріе, къ реціпвл de аколо вре съ свпвпъ пе свdиції стръіпї леціlор патріеї; къчї фііnd Сервіа ън статъ хрістіанъ пъ се поате естinde асупра лві стареа есчепціопалъ че есте пептръ свdиції хрістіанї лп Търчіа ашезатъ прін трактате, шi къ репресентанції Франціеї шi Пръсіеї се арать гата, ачеіа аї Рвсіеї шi Італіеї лпкъ пъ се лпротівеск ачестві проіектъ алві Гарапапін, пътаї консълії Австріеї шi Англіеї ретъп крединчіошi політічеї търкофіле.

— „M. Sajtó“ ворвеште despre ън чіркълърь алъ ънві Солгавіръ прін каре се фаче квпоскът, къ оарешкаре individ̆ апвше Б. ар фі тіпъріть лп Ліпска о брошвръ лп 60000 есетпларе despre паціопалітъціle пемагіаре din Ънгаріа, шi къ лптре пацівпеле ачесте ътблъ коале de свбскріпцівне ла ачеаста Брошвръ. Препосіцій котвпелор се провоакъ dаръ а конфіска фіекаре din ачесте коале de свбскріпцівне шi съ іle трімітъ лві.

— Нікіперчеа шi Bondарівл лпкъ саъ ъніт, шi лп doї пътерї пе аъ dat dovezї despre фръцеаска лор ъніре.

VII. Ъртареа Колектеї пе сеата zidindeї Бісерічї ла Търda:

Din Протопопіатвл Оръстіеї:

1 Оръстіе 18 фл. 47 кр. – 2 Прікаzв 7 фл. 60 кр. – 3 Търdашв 2 фл. 20 кр. – 4 Къстев 2 фл. – 5 Берів 5 фл 73 кр. – 6 Сърека 2 фл. – 7 Шівішелъ 3 фл. 7 кр. – 8 Шівішелв Noъ 3 фл. 26 кр. – 9 Ротошълв 2 фл. 22 кр. – 10 Ротосв 3 фл. 3 кр. – 11 Baidei 7 фл. – 12 Вінереа 10 фл. 20 кр. – 13 Балотірв 1 фл. 40 кр. – 14 Жівътъ 5 фл. 40 кр. – 15 Бінцінцъ 4 фл. 40 кр. – 16 Жълтаріъ 1 фл. – 17 Сімеріа 1 фл. 10 кр. – 18 Ръпашъ 83 кр. – 19 Толтіа 1 фл. 20 кр. – 20 Петреnї 2 фл. – 21 Магвра 2 фл. – 22 Желединцъ 1 фл. – 23 Мъртінестї 2 фл. – 24 Търташъ 1 фл 20 кр. – 24 Лвdестї 1 фл. 20 кр. – 26 Костестї 1 фл. 20 кр. – 27 Оръстіа de свс 2 фл. 50 кр. – 28 Оръстіоара de жос 2 фл. – 29 Бвчвт 2 фл. – 30 Пішкінцъ 80 кр. – 31 Dънкв 1 фл.

Свта 101 фл. 1 кр.

Din Протопопіатвл ал II ал Хопdолвлві:

1 Алташвл таре свсепї 1 фл. 94 кр. – 2 Алташвл таре жосепї 1 фл. 6 кр. – 3 Алташвл de міжлок 1 фл. – 4 Арdеъ 1 фл. 46 кр. – 5 Балша 3 фл. 31 кр. – 6 Бівбък, шi філіа Кърпепї 4 фл. 50 кр. – 7 Богъш 1 фл. – 8 Валеа таре 1 фл. 44 кр. – 9 Глодв 2 фл. 50 кр. – 10 Mada 1 фл. – 11 Мертезеъ 3 фл. – 12 Нъдъштіа 1 фл. – 13 Рпгетів 2 фл. 50 кр. – 14 Хотородъ свсепї 1 фл. – 15 Хотородъ цосепї 1 фл. – 16 Чівв 1 фл. – Съкържтвъ 6 фл. 39 кр. Свта – 35 фл. 10 кр.

Din Протопопіатвлъ Алве-Ілієї:

1 Стретцъ 5 фл. – Жотал 1 фл. – 2 Гъврепї 1 фл. – 3 Мете ъ 3 фл. 45 кр. – 4 Апоіца 5 фл. 30 кр. – 5 Поіапа 1 фл. 20 кр. – 6 Тъцъ 1 фл. – 7 Четеа 6 фл. – 8 Целпа 12 фл. – 9 Ігіелъ 3 фл. 55 кр. – 10 Крікъъ 12 фл. 63 кр. – 11 Краіва 4 фл 60 кр. – 12 Борош Бвчердеа ънг: Б. Бвчердеа рвт: 10 фл. – 13 Місептеа 1 фл. 60 кр. – 14 Тіврв 7 фл. 80 кр. – 15 Орda de жосъ 2 фл. 76 кр. – 16 Пжкліша 2 фл. – 17 Белградъ 2 фл. – 18 Маерії Белградвлві 3 фл. 50 кр. – 19 Крістештї 3 фл. 60 кр. – 20 Міхалцъ 4 фл. 20 кр. – 21 Готоіъ 4 фл. – 22 Сат рътецъ 1 фл. 30 кр. – 23 Валеа взеї 1 фл. 20 кр.

Свmma 100 фл. 59 кр.

Din Протопопіатвл Бістріцеї:

1 Борго Бістріца 6 фл. 80 кр. – 2 Првnd 19 фл. – 3 Свсепї 2 фл. 30 кр. – 4 Міжлочепї 4 фл. – 5 Жосепї 9 фл. 50 кр. – 6 Рвсъ 9 фл. 10 кр. – 7 Квшта 2 фл. 63 кр. – 8 Бвдвші 3 фл. 30 кр. – 9 Шімотелекв 2 фл. 50 кр. – 10 Бърла 2 фл. – 11 Шаев таре 1 фл. 80 кр. – 12 Ida таре 3 фл. – 13 Галацъ 10 фл. 40 кр. – 14 Кептелекв 4 фл. 60 кр. – 15 Сфънтвл 2 фл. – 16 Каіла 4 фл. – 17 Бласфалъъ de жосъ 4 фл. – Бласфалъъ de свсъ 2 фл. – свбскрісвлъ Протопресвітерь 4 фк. 7 кр. Свта 97 фл.

Din Протопопіатвлъ Мъръшвлві:

1 Сънт Benedirв 4 фл. – 2 Фъръ 4 фл. 32 кр. – 3 Ботезъ 1 фл. – 4 Гьвdъ 3 фл. 64 кр. – 5 Сіаковъ 1 фл. 20 кр. – 6 Аціптішъ 60 кр. – 7 Іппапlака 1 фл. Свта 15 фл. 76 кр.

Din Протопопіатвлъ Хацегвлві:

1 Хацегъ 23 фл. 80 кр. – 2 Хвnedora 6 фл. 58 кр. – 3 Околішвлъ таре 4 фл. 40 кр. – 4 Бошородъ 3 фл. – 5 Телівкъ 3 фл. – 6 Рвшорь 2 фк. 60 кр. – 7 Бъцеларіъ 2 фл. – 8 Коврацї 2 фл. – 9 Охава de Пеатръ 2 фл – 10 Бъръштї 2 фл. – 11 Сънтъ Мъріа de Пеатръ 2 фл. – 12 Чопеіа 2 фл. – 13 Nвкшора 2 фл. – 14 Nъдъштіа de жосъ 2 фл. – 15 Лівezепї 2 фл. – 16 Бozi 2 фл. – 17 Бъіештї 2 фл. – 18 Кітідъ 2 фл. – 19 Стреі Сънцорзь 1 фл. 70 кр. – 20 Околішвлъ мікъ 1 фл. 60 кр. – 21 Стреі Съчелъ 1 фл. 60 кр. – 22 Валеа Стреї Сънцорзь 1 фл. 60 кр. – 23 Гъцага 1 фл. 50 кр. – 24 Рвшї 1 фл. 30 кр. – 25 Алвпъ 1 фл. 20 кр. – 26 Чіпчішъ 1 фл. 20 кр. – 27 Вълчеле реле 1 фл. 20 кр. – 28 Лвпкапї 1 фл. – 29 Стреї Плопї 1 фл. – 30 Сілвашівлъ de жосъ 1 фл. – 31 Сънтъ Петрь 1 фл. 32 Баіа лві Краіъ 1 фл. – 33 Вълчеле вопе 1 фл. – 34 Гріdъ 1 фл. – 35 Бвпіла 1 фл. – 36 Вчівкъ 1 фл. – 37 Zлаштї 1 фл. – 38 Геларіъ 80 кр. – 39 Бретеа ротъпъ 70 кр. – 40 Мъчеъ 50 кр. – 41 Сілвашівлъ de свсъ 40 кр.

Свта 92 фл. 68 кр.

Din Протопопіатвлъ Търпавеї de жос:

1 Dear 6 фл. 85 кр. – 2 Бобохалта 6 фл. 50 кр. – 3 Квчердеа ротжпъ 2 фл. 80 кв. – 4 Четатеа de балтъ 2 фл. – 5 Шотфалъъ 2 фл. – 6 Кръчвпелъъ 2 фл. – 7 Квштелпікъ 1 фл 80 кр. – 8 Сълкvdъ 2 фл. – 9 Bidрасъъ 1 фл. 50 кр. – 10 Чергіdъ таре 95 кр. – 11 Кіпчішъ 1 фл. 20 кр. – 12 Кезлерь 1 фл.

Свта 30 фл. 60 кр.

Din Протопопіатвл Клъжівлві de жосъ:

1 Четатеа Клъжіъ 32 фл. – 2 Сотешфалъъ 5 фл. 50 кр. – 3 Кара 7 фл. 10 кр. – 4 Кожокпа 10 фл. – 5 Бърві 4 фл. 10 кр. – 6 Банавікъ 6 фл. – 7 Фепешелъ 1 фл. 20 кр. – 8 Лопа съсаскъ 3 фл. – 9 Філіа Столпа 1 фл. 20 кр. – 10 Мвптеле рече 1 фл. – 11 Сотешвл рече 2 фл. – 12 Сотешвлъ калdъ 5 фл. – 13 Агрівічіъ 1 фл. – 14 Філіа Банфі Dжпгъъ 40 кр. – 15 Герео Ошорхеіъ 3 фл. – 16 Філіа Гестраde 1 фл. – 17 Гереофі Dжпгъъ 50 кр. – 18 Лъпвштештї 50 кр. – 19 Папікъ 1 фл. – 20 Nadошвлъ ротъпескъ 3 фл. 20 кр. – Dжпкв 1 фл.

Свта 89 фл. 70 кр.

Din Протопопіатвлъ Лвпшеї:

1 Съпчіоа de свсъ 2 фл. 20 кр. – 2 Околішъ таре 4 фл. – 3 Околішъ мікъ 5 фл. – 4 Бідолтъ 2 фл – 5 Хъдърчъ 1 фл. 50 кр.

Свта 14 фл. 70 кр.

Din Протопопіатвлъ Zлатпеї do жосъ:

1 Чврвлеаса 4 фл. 50 кр. – 2 Свхарь 1 фл. 85 кр. – 3 Рошіа 7 фл. – 4 Аврвdъ сатъ 12 фл. 70 кр. – 5 Аврвdъ 15 фл. – 6 Корпа 3 фл. – 7 Бвчівтъ сатъ 2 фл. – 8 Б. Поепї 5 фл. – 9 Валеа досвлві 5 фл. 30 кр. – 10 Трътпоеле 2 фл. – 11 Вълторї 2 фл. – 12 Zлатпэ 4 фл. – 13 Петроцепї 6 фл. 85 кр. – 14 Гълацї 4 фл. 50 кр. – 15 Валеа Бългії 2 фл. 6 кр. – 16 Фепешъ 2 фл. – 17 Пресака 2 фл. – 18 Бвпіцінеа 1 фл. 20 кр.

Свта 82 фл. 96 кр.

Свтеле пъблікате факъ ла олалть 2570 фл. 94 ½ кр. в. а.

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

Basiliu Ratz Prepositu 10 fl. Constantinus Alutanu Canonicu Lector 10 fl. Theodorus Sereni Can. 10 fl. Constantinu Papfalvi Can. 10 fl. Nicolaus Maniu 5 fl Ladislaus Poppu 10 fl. Ioane Antoneli Prof. gim. 5 fl. Ioane Moldovan Prof. 5 fl. Gavrila Popu Prof. 5 fl. Vasiliu Popescu Prof. 5 fl. Ioane Pamfilie 5 fl. Gedeon Blasianu 5 fl. Theodor Deacu v. Rect. 6 fl. Ioane V. Rusu Prof. 5 fl. Alesandru Neagoe 5 fl. Simeone P. Mateu Prof mat. 5 fl. Ioane Kerestes Not. Com. 5 fl. Alesandru M. Micu Prof. 5 fl. Nicolae Tipograffu cetatianu 5 fl. Grama Mihala cetat. 5 fl. Ioane S. Stoianu Prof. 5 fl. Iosefu Tartia Prof. 5 fl. Ioane Balintu 5 fl. Petru Grama cetat. 5 fl. Tom'a Jeronimu Albani 5 fl. Ioane Popescu Prof. gim. 5 fl. Gregoriu Pongrácz neg. 5 fl. Arone Boeriu Prof. 5 fl. Tim. Cipariu Cano 10 fl. Bas. Puianu 10 fl. Georgiu Ratiu Teol. in an. IV. 5 fl.

(Va urma.)

Редактор респънзетор **Ioann Рац.**

Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацїънеа сефаче ла Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе афаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преців препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархїе пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате де анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ лінїіеа ôръ къ 7. кр. тірълъ къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 12. ANULŬ X.

Сібіїў. 11. Февръріе. 1862.

Сібіїў 9 Февр. Четіторілор жърналелор стрїне ва фі къпоскът, къ ân Італіа къ тішкареа ideілор пентръ ънфіїкареа еї ші а націънеї італіане, ън а ремасъ нічі бісерика католікъ неатінсъ, къчі потестатеа лътеаскъ а папеї се паре дънъ къпрінсъл ideілор лібералї, каре шіаў къштігат ôрешїкаре сънпретаціъ астъзї ân лъте, ън ар маї фі посібіл ші dc ачееа врéў съ о редъкъ ла ачееа че а фостъ къndă саântemeiat credinţa ші бісерика крещінеаскъ. Саў фъкътъântръ адевър ші проіекте, прекът вом ведеа маї жос, деспре реформареа бісерічії латіне, се скріў брошъре деосебіте, артікулї прін жърнале, че демъстръ din пънкт de ведере ал доктрінеї бісерічеї католіче съверанітатеа попорълъї ші дрептъл de вотізаре ші de націопалітате ънівершал. ân ачестеântрежърї възъндъсе Папа дела Рома ântеціт ші ângrіжат пентръ потестатеа са лътеаскъ, прекаре нічі католічії ън врeаў съ о прекъноаскъ маї мълт, а еміс ân 6 Ian. 1862 к. п. ън Бреве (акърї къпрінс ал вом ântâрташі ântрън естракт,) прін каре ântогмесче о деосебіть конгрегаціънне пермапентъ констътътоаре din кардиналії конгрегаціънії de propaganda fide (лъціреа крединції) ші din прелацїї кърції лъї, къ ачееа ânсърчінаре, ка еа съ ângrіжаскъ пентръ ънірея бісерічеї гречещтї къ чеа латінъ.

Спре ânформареа четіторілор пострії, не лъът вое але ânпъртъші, къ фіекаре Папъ ла сбіреа са не скаънъл лъї Петръ о хъртіъ кътръ Патріархї ші іа пофтіт ла ъніре. Ла каре ânсъ ачести аў ръспънс не негатів. Din мълте скріерї католіче че аў ешітъ ân прівінца ачеаста ші каре арать че се лъкръ ân Італіа ân прівінца релініеї, адъчем ъртъторіъл артікъл din „Ost-West.“ деспре ânфіінцата конгрегаціънне че а ешітъ сънъ рънрікa „Папатълъ ші Орієнтъл.“ Ачеста сънъ аша:

„Ântр'ън пънктъ стъ Папатъл маре ші сінгъратік ân Історіа лъмеї: ân тендінца са а ънї десбінателе конфесіънї хрістіане сънт пріматъл съў. Къ ачеаста ънікъ ціптъ naintea окілор ны а крънат скаънъл роман маї бине de о мie de anї нічі тімпъл нічі остенéла, а реаліса прінчіпъл ъніфікърії бісерічеї хрестінещтї; къчі ел ны а ажънс ачеаста ціптъ, ны а атърнатъ дела пъзвінцеле сале, чі дела патъра спірітълъї отенеск, а пъстра лібертатеа конвінцерії націопале ші персопале ші ân еа а сбсцінea о бариъръ ân контра пъзвітоареї пренътінъ de Авкторітате.

Мішкареа спірітелор ân дечепіъл din ърмъ а ânпінтінат скаънъл роман ла о нъъ актівітате анъме фаць къ славії ші къ гречії. Іа ші сънчес а къштіга ântре еї сінгъратіче пъзвітоаре спіріте пентръ прінчіпъл ънімеї бісерічещтї; фрънктеле ачесторъ къштігърї зак ân пътероаселе онърї, din каре ноі аічea врет съ адъчем ânnainte нъmaї „Le église orientale“ de Піціпіос Беї ші „La Russie sera-t-elle catholique“ de П. Гагарін. *)

Амбеле скрісорі рътасеръ асемепea фъръ ефектъ; пасквіъл лъї Піціпіос Беї а съріт департе песте цънтъ ші маї къ демпітате цінята карте а прінчіпелъї Гагарін а къзът пе пътънтъ пентръ Рома de тот стерпъ. Амбеле аў провокат рекріміпаціънї din партеа бісерічеї агресе ші ны аў ânnainтат скопъл скаънълъї роман. Треї Брошъре аръътоаре de о авъndanцъ а спірітълъї ші de счіінцъ теолоцікъ de Коміаков „Quelques mots d'un chritien orthodoxe“ ны аў афлат нічі дела гречії-търчї, нічі дела ръшї вреo рефътаціънe.

*) Піціпіъ е къпоскът песте Карпаці преа бине ші кондзіта лъї de къльгър ны а фост пré кавіоасъ. Гагарін а фост прінчіпе ръсескъ каре апоі са фъкътъ іезіт. P.

Акъта скаънълъ папал а къътат еаръші а скоате ânnainte ън міжлок векіъ, ка съ лъкре пентръ ънire ші а фънdат ла конгрегаціънea de propaganda fide о секціънe новъ пентръ афачеріле рітълъї орієнтал. – Ъртезъапої къпрінсъл din тепціопатъл „Breve“ лъпгъ, ân каре зіче Папа, къ пашії романі карії аў пріміт дела Мънтъторіъл ân персоана прінчіпелъї Апостолілор провлета ші пътереа а гъверна бісерика католікъ, ны аў ânчетат нічі одатъ а фаворі лъціреа сфінтеї кредінце прін сватърї ші інтрепріндерї ші алтеле асемепea. Апоі дънъ че ар ать къ ръсърітъл а продъс о мълціme маре de вървацї, карії саў дестінсъ прін ânвъцътъръ, еръдіціънe, елоквепціъ, прін скріерї ші сфінцепіи вецїї, зіче, къ ка съ се пъстрéзъ ачестъ ън ал кредінцеї ân бісерика орієнталъ неатінс ші певътъмат, ка съ се адъкъ ла ânфлоріре дісчіплina бісерічеаскъ ші съ се ânкънціъре черемоніile літъргіче къ сплendoare ші потнъ реліціоасъ, аў ътілісат папіі пачea de каре са бъкърат крештінътатеа, аў ціпът сіподърі ші аў еміс маї мълте статъте ші ordінъчіънї ші аў ânnainтат вінеле ачестеї пърцї але търтеї (?!) Ны аў крънатъ нічі о остенéлъ, ка съ пъстreze ші десвоалте ънітеа католікъ, къчі діферінца рітълъї перміс пънътаї ны dаънeze ънітеа кредінцеї, чі еа адъче мълт ла сплendóреа ші ръдікареа бісерічеї. Зіче пре ърнъ ân обічнъітеле къвіінте атът de бомбастіче кът ші de непотрівіте че сілінце ціаў датъ папіі пентръ ънірea бісерічеї деспърціте de Фотіе, ші къ ші ел са ръгат лъї Дъmnezъў, ка ел съ адъкъ ші пе ачеї ръсърітені, карії саў деспърціт de търта, афаръ de каре ны есте мънтъіре, ла еа ândeрънтъ. Пентръ ачееа а ші ânфіінцатъ о комісіънe din кардіалії лъцї атът din конгрегаціънea de propaganda fide, кът ші din прелацїї къртеї сале ші іа ânкредінцатъ съ черчетézъ, че ар фі маї бине de фъкът, ка съ се ânnainteze просперітатea преоцéскъ ân орієнт, ші съї факъ проіекте деспре тоате ачеле че атінгъ рітълъ, дісчіплina ші ânбънътъцірea кърцілор літъргіче але бісерічеї орієнтале. Маї денътесче ânкъ ші de конселътаторї пе ънії епіскопї, професорї етс. din діферіте церї, апоі ръдікъ окії кътръ тропълъ Дъmnezъълъї тілілор ші ân роагъ къ ътіліцъ, ка съ трімітъ вістіерія ândъръцілор сале асупра попоарълор орієнтълъї ші съ ле ажъте ла сплendoarea de маї наinte прін редобъndirea мълтор бісерічї катедрале, каре съпт ândemeіете de ânсъші апостолії ші астъзї дърере! съпт десфъкъте de піатра фънdamenталъ а бісерічеї ші стаў ъръ ажъторіў ân десфачереа са.

(Ва ърма.)

Ofenbai'a 1/13 Februariu a. c.

Socotescu a face placere Publicului nostru Romanu, daca voiu aduce la cunostinti'a lui; ca spiritulu de cultura prinde radacina si in partile nóstre, de unde pana acuma nuse prea arata vreunu semnu de viatia spirituala. —

In 26 Novemb. a. t. prin staruinti'a P. Administratoru Ioan Patiti'a, sau si incheatu cu representantii Comuneloru Ofenbaia, Muncelu, Cior'a, Sartosiu, Bradiesci, unu Protocolu, intru care sau invoitu unanimu, ca cu obligatiunile dela Imprumutulu de statu, se se faca unu fondu, pentru infiincend'a Schola centrala in Ofenbaia pentru aceste 5 Comune.

Cu ocasiunea aceasta sau alesu si unu Comitetu, care va avea misiunea, a primi obligatiile de statu, in preuna cu interesele venite din man'a 'udiloru Comunali; ale pune in Casa spre pastrare; si cu deosebita indatorire, a conlucrá dupa puteri spre fructificarea si cresterea fondului: luendu asuprasi respondiabilitatea, pentru buná stare si asigurarea acelui.

Subscrisulu (ca Preside alu Comitetului) primindu insarcinarea de catra D. Administratoru, a conlucra spre scopulu acesta cu oficiolatulu Politicu, inca in dioa aceea amu si asternutu mentionatulu Protocolu Dlui Jude Cercualu de Vadadi, (carele venise intre noi inpreuna cu D. Adiunctu Pressa) mamu rugatu pentru mislocirea la Inclitulu Comitatu, a intarirei Protocolului Fondului scholasticu, catu si totu odata pentru transpunerea obligatiiloru de Statu, din man'a judiloru Comunali, in man'a, sau Cas'a Comitetului Fondului scholasticu.

La care cerere, nunumai ca sau invoitu ci miau apromisu a ne da mana de ajutoriu cu auctoritatea, si sprijonirea Dniisale, ce si in fapta au aratatu, adunandu din nou Preotii, si representantii Comuneloru mai susu memorate, carora tienendule o cuventare insufletitóre, pentru folosulu culturei, si luendu din nou Protocolu cu disii representanti, care lau continuatu si in 30 Ian. candu cu ocasiunea innoirei Iudelui Comunalu; adunenduse si Romano-si Greco Catolicii au mislocitu prea demnulu jude Cercualu D. Vadadi, de sau invoitu si acestia'a ingadui pàrticic'a loru din obligatiile de Imprumutulu Statului, in folosulu Edificarii Institutului nostru Scholasticu gr-or. — pentru care dragoste aratata a fratiloru nostrii de alte Confesii, liamu facutu multiamita din partea nostra in persona. - Iara Prea Onoratului Domnu Jude Cercualu de Vadadi, pentru Patronirea ce au aratatu, si caci mau apromisu ca ne va sprigini si in viitoriu in privinti'a scopului nostru propusu pentru cultur'a spirituala, adaugemu a noastra cea mai via multiemit'a publica. —

Dela D. Adjunctu Pressa (Roman) amu fi asteptatu mai multu de catu ce amu vediutu ca aru vrea a face pentru cultnr'a fratiloru sei gr. r. candu pusese in Protocolu, niste conditiuni cu fratii Chatolici, care nuse cinea de lucru si care nice nu leamu potutu primii, daru nici D. Jude — nau voitu ale aprobá — ci au fostu silitu a scrie Protocolu nou. —

D. Jude, miau apromisu a misloci, intarirea Protocolului la inclitulu Comitatu dupa care de locu va ordiná transpunerea obligatiiloru la Comitetu, spre asi face dispositiile sale.

Nicolae Fodorianu Parochu g. r. Localu preside alu Comitetului.

Ordinъчiшnea пentrъ конститъцiшnea провiсорiъ а комiтателор, Дiстрiктелор Фъгърашълъй шi Nъсъздълъй шi а Скаунелоръ съкъешть лн Трансiлванiа.

(Ъртаре din Np. 8.)

§. 51. Dimicisnea din сервiцiълъ Комiтатълъй, дiстрiктълъй шi скаунълъй, пентръ врео кълпъ сеъ крiтъ се поате дечide пътаi лн лнцелесъл конститътоарелор леци.

Негрiжiреа серiвiцiълъй сеъ алте фапте лн контра облiгацiшnеi а атплоiацiлор алешi de комiсiшne съпт de a се педепсi еаръшi къ dimicisnea din сервицъ лнаiптеа комiсiшnеi дъпъ о черчетаре фъкътъ прiн сънр. Комiте, Къпiтан, Жъde рециъ сеъ прiн врекн атплоiат маi de жос лнсърчiнат de ачестi. Dекъ лнсъ се лъкръ despre dimicisnea унъi атплоiатъ алес къ Пре лналта аплачidare, атънчi аре съ се трiмiтъ конклъсълъ комiсiшnеi прiн рецескълъ гъверпъ Маiестатеi Сале ч. р. апостоличе спре лнтърiре.

§. 52. Сънретълъ Комiте, Къпiтан, Жъde рециъ шi локцiiторiълъ лор съпт лndрептъцiцi a съспende активiтатеа шi леафа асторфелiъ de атплоiацi пънъ ла съвършireа черчетърii, еi аъ шi dрептълъ de a лнфрънта атплоiацii пентръ лепевiрi маi мiчi a сервiцiълъ лор шi аi лndрепта ла рънdъiалъ.

§. 53 Сънретълъ Комiте, Къпiтан, Жъde рециъ шi локцiiторiълъ лор се къвine пътереа dicчiплiнаръ лн тоатъ естiндереа еi асънра атплоiацилор шi сервiторилор денътiцi de еi.

§. 54. Орi чine есте лndрептъцiт a da петiцiънi лн орi каре din чele треi лiмбi але църii, адекъ лн чea магiаръ, цертапъ шi ротънъ, ръспънсъл ъртézъ тот лн ачеea лiмбъ. Протокоалеле, тахрiреле търтъriилор шi опiнiшnеле къпоскъторилоръ de лъкръri се вор лъа дъпъ dорiнца партiделор лн ъна din чele треi лiмбi але церii.

Opdinъчiшnеле шi дечiсiшnеле орi de че фелiъ, че съптъ лndрептате петiжлочiтъ кътръ антистii комъналi, съпт de a се кончепе лн ачеea лiмбъ, каре есте лiмба офiчioасъ a копчерпiптеi комънe лн афачериле комънале.

§. 55. Жъстiцiа се ва манцinea лн Комiтате, Дiстрiкте орi скаунe събт iнвегiареа сънр. Комiте, Къпiтан, Жъde рециъ сеъ локцiiторiълъ лоръ despърцiтъ de administрацiшnеа политiкъ.

§. 56. Спре скопълъ ачеста се воръ лнфiiнца лн фiесче каре комiтат, дiстрiкт шi скаун трiбънале de прima iнстанцiъ, каре вор конста dintр'ънъ прешedinte, сеъ ла астфелiъ de трiбънале, каре лъкръ лн doe despърцiрi лн doe деосебiте локърi, din доi прешedinцi шi din пътерал печесар de асесорi — 8 пънъ ла 9. dънъ мърiтеа попорацiшnеi.

§. 57. Ънъ астфелiъ de трiбънал есерчézъ жърiсdiкцiшnea са ка трiбъналъ колецiалъ, ка о adънареа a пътерълъi de жъdекъторi хотърът лецiт лн локъл трiбъналелоръ de прefектъръ шi ърваriале de лнтъia iнстанцъ, афаръ de ачеле касърi крiмiпале каре лн локълъ трiбъналълъi ърban de пънъ акума съптъ ресервате пентръ жъръл Комiтателор, дiстрiктелор шi скаунелор съкъештi, трiбъналълъi лнфiiнdinдъ лн M. Ошорхеiъ.

§. 58. Сiпгъратiчii асесорi аi ачестор трiбънале фънgiaze лнсъ лн черкъриле de administрацiшnе лнкрединцате лоръ, ка сiпгъратiчi жъdекъторi дънъ сфера активiтъцii трiбъналелоръ delегате четъценешti, шi тот одатъ се аплéкъ шi ка жъzi черчетъторi пентръ крiмi шi iнкълпацiшni.

§. 59. Нiчi ла ън трiбънал пъ поате конлъкра врекн асесор, каре а фостъ лн врекнъ касъ актiв ка жъde черчетъторiъ сеъ de iнстрункцiшne, шi ла хотърреа лъi.

§. 60. Пентръ лнгрiжireа афачерилоръ орфане се ва лнтокmi лн тоатъ iърiсdiкцiшnea ъна, саъ de ва фi трiбъналъл еi лнпърцiт лн doe секцiънi, doe комiсiънi de орфанi къ черкълъ de активiтате a комiсiънелоръ de орфанi къмълативе, каре събт прecidiълъ ънъi атплоiат събалтерп ва конста din доi асесорi плътiцi шi din пътерълъ печесаръ de асесорi опорарi орi пеплът цi.

§. 61. Кiстареа прокърорилоръ de статъ каде лн партеа прокърорилор de Комiтат, кърора лi се алътърь шi прокърорi опорарi.

§. 62. Прешedinтеле трiбъналълъi орi despърцъmiптелоръ есте къте ън атплоiатъ събалтернъ de Комiтат, дiстрiктъ орi скаун пе каре лл алеце Комiсiшnea спре ачестъ скопъ.

§. 63. Афачериле ънъi актъаръ се съвършескъ ла ачесте трiбънале de вiче-потарii плътiцi саъ опорарi, манiпълацiшnea се лнгрiжаште de архivарi шi протоколiштi плътiцi прекътъ шi de капчелiстi плътiцi шi опорарi.

Фiекаре трiбънал капътъ ън пътер de ажънс de сервiторi шi прivигietорi пентръ темпiце.

§. 64. Пре асесорi шi прокърорi лi алеце Комiсiшnea ла пропънереа сънр. Комiте, Къпiтан, Жъde рециъ орi локцiiторiълъi лоръ шi се аштерпъ Маiестатеi Сале спре лнтърiре.

Асесорii плътiцi шi опорарi аi Комiсiънеi орфанилор лнкъ се алег de Комiсiшne ла пропънереа сънр. Комiте, Къпiтан, Жъde рециъ орi локцiiторiълъi лоръ.

Ла ачеаста кandidацiшne сънр. Комiте, Къпiтан, Жъde рециъ ва авea паiптеа окiлор афаръ de §§ 43 шi 44 аi ачестеi орdiнацiшni шi ачеea, ка indivizii пропъшi съ фie de ажънсъ версацi лн кодълъ пепале чivil деокамdатъ съсцiпътъ лн вiгоаре de Маiестатеа са ч. р. Вiче-потарii плътiцi шi опорарi ла трiбънале, атплоiацii de манiпълацiшne шi персопалълъ de сервицъ лi депътеште сънр. Комiте, Къпiтан, Жъde рециъ орi локцiiторiълъ лоръ.

§. 65. Асесорii алешi de Комiсiшne шi лнтърiцi de прe лналтълъ лок денъп жърътъпътълъ лор паiптеа Комiсiънеi, чеiалалцi атплоiацi de трiбънал лн тъпiле сънр. Комiте, Къпiтан орi але Жъdелъi рециъ.

§. 66. Лн касълъ ънеi педепсi дicчiплiпаре a асесорiлоръ шi атплоiацiлоръ трiбънали пъ аре комiсiшnea нiчi о iнфлънцъ, еа есте de a се есерчеа лн лнцелесъл стътътоарелоръ лн вiгоаре орdiнъчiшni.

§. 67. Асесорii шi атплоiацii потъ фаче претенсiшne ла diете шi банi de дрът дънъ тiлърi пентръ ескурсiшnеле лор лн Комiсiънi афаръ de локълъ офiчiълъi прекът шi лн афачериле офiчioасе, а кърор атъсърare деокамdатъ се фаче дънъ орdiнаchшnеле конститътоаре.

Комiсiшnеле iърiсdiкцiшnелоръ воръ дефiце лнтр'ачеea шi diетеле шi банii de тiлърi аi асесорiлоръ шi ле ва пъбliка дънъ лнтърiреа гъверпълъi.

§. 68. Спре акоперiреа спеселор провепitоаре, а diетелоръ банiлоръ de тiлърi, спеселор de черчетаре шi de съсцiпеареа iнкантiвацiлоръ етс. ва къпъта прешedinтеле фiекърei трiбънал саъ ънъi indепendентъ despърцътъпт лн лнцелесъл лецiлор конститътоаре пропорцiопате паушалii лн рате лънарii, че се воръ акопери din каса статълъi шi се сокотескъ дънъ лецiле конститътоаре. (Ва ърта.)

РОМЪНІА.

Dania че о фъкъ D. Цеперарій Маврѣ мѣсеѣлѣї пацїонале din Бѣкѣрещтї, de каре амінтірът лп Nрѣл трекѣт, есте ѣнъ актъ атъта de лпсемнат, лпкът пе ведем лпдемнацї а адѣче ла кѣноштіінца четіторілор ноштрій лпсѣшї актѣл de donaцїѣ ал Domнієї сале лп тотъ кѣпрінсѣл съѣ, аша прекѣт лї афларъмъ лп „Ѣнірea.“

Опор. Адѣнърї леціслатіве а Ромънієї.

„Тімпѣл реалізъреї Ѣнірeї церілор сѣрорї, лп каре опор. „Депѣтацї аї амбелоръ попоаре се адѣнъ спре а о інаѣгъра, „есте дѣпъ конвікцїѣнea сѣбсемнатѣлѣї чел маї пріінчіос де а „еспріма дорінца че а пѣтрітъ спре а денѣне оболѣлъ сеѣ пре „алтарѣлъ адоптівеї сале патрії, Ромънїа Ѣнітъ, маї кѣ осебіре „лп момептѣлъ кѣпd ачеаста Ѣнірe десkіde ѣп фрѣтоасъ віі„торъ Ромънієї, шї каре ва форта чea маї фрѣтоасъ пацїпъ „лп історіа лѣї Александрѣ Іоан. I.

„Ачеастъ dар ферічітъ окасіѣне лмї прокѣръ опоареа d'a „денѣне Опор. Адѣнърї, пресента респектѣасъ адресъ кѣ каре „фаче омацїѣлъ modестеї сале колекцїѣні компѣсе:

„А). De о колекцїѣне de медалії a діферітелоръ пацїѣнї, „шї a маї мѣлторъ Сѣверапї аї антікітъцеї лп металѣрї пре„цїоасе шї бронзѣрї лп пѣмърѣлъ de чева маї мѣлтъ de па„трѣ мії медалії шї медаліопѣрї, ѣпеле гъсіте лп цеаръ.

Б) De ѣп мікъ пѣмерѣ de медаліоапе історіче а ле секо„лѣлѣї XV шї челоръ ѣрмъторї.

„ Ч) De о колекцїѣнea de статѣї, статѣете, бѣстѣрї, релі„фѣрї, фрагментѣрї пречіоасе шї de діферіте алте обіекте а „ле вієцеї чівіле шї мілітаре a попоарелоръ антікітъцеї in мар„моръ шї 'n бронзъ.

„D) De о колекцїѣне de васѣрї зѣгрѣвіте, кѣпосквте сѣб пѣ„теле de васѣрї Етрѣсче, еар лп адевърѣ продѣкцїѣнea a Че„ратікъ Елене.

„Е) De алте обіекте de Черамікъ веке маї пѣцінъ преціо„те, фііпdъ гъсіте лп цеаръ.

„Ф) De о мікъ колекцїѣне de антікітъцї Егіпцїене.

„Г) De педестале,, обеліскѣ, петре de хотарѣ кѣ інскріп„цїѣнї Елене саѣ Латіне, din каре ѣпеле сѣптъ кѣ атжтъ маї „пречіоасе, кѣ кътъ се репортеазъ ла історіъ.

„Обіектеле потате че сѣб-семнатѣлѣ аре опоаре, репетъ, „але фаче омацїѣ пацїѣнеї Ромъне, прін інтермезіѣлѣ опор. „Адѣнърї, спре а фі денѣсе ла Мѣзеѣлѣ пацїопале, кѣт шї къ„те-ва манѣскріпте пречіоасе, шї кърцї тіпъріте, продѣкцї„ѣне a літератѣреї Арабо-Персапъ, спре а фі шї ачесте денѣсе „ла Бібліотіка пацїопалъ. Тоате ачесте пентрѣ інстрѣкцїѣнea „жѣнімеї Ромъне, сперапца вііторѣлѣ.

„Кредінцїа ачеаста dар, інкѣражазъ пре сѣб-семнатѣлѣ, а „чере пермісіѣнea Опор. Адѣнърї, спре а'ї сѣпѣне еспресіѣнea „ѣнорѣ дорінцї че прівескѣ регѣлата консерваре a ачесторъ об„іекте, прекѣт шї a алтора афлате in фііпцъ ла мѣзеѣлѣ па„цїопале, саѣ каре се ворѣ адѣна кѣ тімпѣлѣ.

„Дорінцїле ачестеа сѣптѣ фіксареа ѣнѣї локал пентрѣ ашіе„зареа мѣзеѣлѣї, спре а пѣ фі сѣпѣсѣ ла нічі о непорочіре.—

„Адопцїѣнea мъсѣрілорѣ че оп. Адѣнаре, лп адъпка са лп„целепчіѣне ва гъсі de кѣвііпцъ, пентрѣ пекліптіта шї регѣ„лата консерваре a ачесторъ діферіте обіекте, каре лп чеea че „трактеазъ омацѣлъ сеѣ афаръ de прецѣлъ шї рарітатеа лорѣ, „сѣптѣ ресѣлтатѣлъ стрѣданієї ѣнеї віеце лптреці.

„Лп фіне, фііпd къ класіфікацїѣнea потателор обіекте с'а „пѣсѣ лп decорdіне лп ѣрма діферітелор лптрежѣрърї, сѣб„семнатѣлѣ віне a рѣга пре опор. Адѣнаре, ка съ ѣіне воіас„скъ a пѣне ла кале рѧндѣіреа ѣнѣї колабораторе, кареле пріп „лпцелецереа кѣ дъпсѣл, се контрібѣіаскъ ла класіфікацїѣнea „методікъ a ачелор обіекте, прекѣт шї ла трапспортѣлъ къ„тор-ва марторе че се афлъ кѣ апропіере de Капіталъ.

„Кѣ ачест прілежій, сѣб-семнатѣлъ роагъ пре опор. Адѣна„ре, a ѣіне воі се прітеаскъ еспресіа адѧнкѣлѣї сеѣ респект.

22. Іапѣаріѣ 1862. Сѣбскріс N. Маврѣо.

Лѣпd лп консідерацїѣне маї стрѣпсъ ачеаста фрѣтоасъ данів, лѣпdъ маї денарте лпсъмпътатеа еї лптр'о епохъ a десволтърії пацїопале, апрецѣіndъ лп фіне мотівѣл каре a лпdемнат пе Дъпвітор ла ачеаста търе́цъ шї раръ фаптъ патріотікъ, пѣтет зіче кѣ „Ѣнірea,“ къ пріп ачестъ актъ a dат D. Цеперарій Маврѣ чea маї фрѣтоасъ довадъ de аторѣл съѣ пентрѣ патріа са адоптівъ, шї къ ел пріп ачеаста доведі тотъ одатъ попорѣлъї ромъпескъ, къ кѣ інima са a фостъ тотдеѣна пентрѣ дъпса. Dар шї пацїѣнea ромъпъ пріп репрессептареа са пацїопале мѣлцѣмі кѣ демпітате пентрѣ ачестъ актъ мърінітос, шї „Ѣнірea“ авѣ тот дрептѣл кѣвѣпт съ зікъ ѣртъто́реле: Колекцїѣнea de антікітъцї че D. Маврѣс дъ мѣсеѣлѣї пацїопале поате а се консідера, кѣ дрепт кѣвѣптъ, ѣпа din челе маї рарі каре ар фігѣра кѣ мъпdріъ лп ор че мѣсеѣ алъ Европеї. Отъ кѣ мѣлт гѣстъ, кѣ пасіѣне пентрѣ асемепеа рарітъцї, кѣ лпсемпате тіжлоаче матеріале, бѣкѣрънdѣ-се ѣпкъ de о інфлѣіпцъ петърцініть ка от de дістепкцїѣне шї лпалтъ лптпіегат, D. Маврѣс a пѣтѣтъ стрѣпце челе маї мѣлте обіекте кіар din цеара ѣпde счім къ, пѣпъ маї деѣпъ-зі, пѣ се пѣпea нічі ѣп прец пе асемепеа антікітъцї. Nѣ ера ѣп лок історік, пѣ рътъпса ѣп сіпгѣр колц de мѣр din вре-о рѣіпъ ромъпъ ѣпde D. генералъ Маврѣс съ пѣ пѣе оатепї кѣ плать лпсемпатъ съ сапе шї съ кавте обіекте антіче.

Колекцїѣнea de антікітъцї a d-лѣї генерал Маврѣс, дърѣітъ мѣсеѣлѣї пацїопале, пі се сѣпѣне de оатепї компетінцї кѣ лптре обіектеле че концїне, концїне піесе a кърор рарітате пѣ с'ар пѣтea плъті кѣ сѣтте колосале.„ —

Noї, карії авет порочіре a кѣпоаште пе D. Цеперал Маврѣ лп персоапъ, ам веперат тотъ деѣна лп дъпсѣл ѣп бърбатъ ерѣдітъ шї сістематік шї пе цінет феріче ал пѣтea гратѣла шї акѣта пентрѣ ачеаста търеацъ фаптъ, каре лї ва етерпіса пѣмеле din цепераціѣні лп цепераціѣні.

Нотіце Діверсе.

— „К. Ш.“ зіче, къ de ѣп тімпъ лп коаче есте ворѣа de ѣп протестъ, каре съ'л фіе dат поарта лп прівіінца контрацері амбелор пріпціпате ромъпещті сѣѣт пѣмеле „Ромъпіа“ че лпсъ пѣ есте кѣпоскѣт лп черкѣріле діпломатіче, кѣ атъта маї пѣцінъ есте фондатъ ачеea лптпъртъшіре, къ ачеле пѣтері марі, карі лп прівіінца мішкърілорѣ лп пріпчіпате іаѣ кѣ поарта тот ачел пѣпктъ de стацїѣне, е'ар фі апексатъ ачестъї протестъ. Ачесте, прекѣт се поате лпкредінца кѣ пречісіѣне, вор ста пе ачеea, ка съ ігпорézъ інпрецїѣрареа лп релацїѣнеле діпломатіче че сар інтжмпла кѣ пріпчіпеле Кѣza.

— D. Міхалі съ фіе пріміт еаръшї постѣл de консіліарій ла локѣціінца Ѣнгѣреаскъ, шї съ фіе кѣпътат o адресъ de мѣлцътіре сѣбскрісъ de маї мѣлте кѣ 20000 індівізі.

— Лп кавса еспосіцїѣнеї din Лопdра лп прівіінца Ромъпієї, кѣреіа пѣ са dат лок деосебітъ ла еспосіцїѣне, са фінітъ лѣкрѣл лптр'атъта, къ din мandатѣл Пріпцѣлъї пѣ се вор тріміте обіекте din Ромъпіа ла ачеea еспосіцїѣне.

— Персеверапца скріе din Рота кѣ dат din 8 Фев. к. п. къ персоапе лпалте афіртъ, кѣткъ трѣпеле італіапе вор лплокѣі пе челе францесе лп провінчіile папале. Гѣіоп съ фіе шї къпътатъ копчерпіптеле мandате.

— Din Рота се скріе, къ лп 4 Фев. са цінѣт лп Ватікап ѣпъ консісторіъ естра ордіпаріъ ла каре пелъпгъ кардіпалі аѣ асістат шї тоцї міпістрії, лптре карії шї de Мерode шї са десъвътѣт честіѣнea къ óре éсте конвепієптъ демпітъцїї паполі рецешті а се опѣне Піетоптезілор, dékъ ар трече граніца de акѣт. Dѣпъ о лѣпгъ ворвіре de Мерode са хотърътъ пентрѣ ресістінцъ. Папа лпсъ шї а ресерватъ тъпъ словодъ.

— Пентрѣ, Клѣжѣ, Сівіій, Брашовѣ, М.Ошорхеіѣ шї Оръштіе съ се фіе проіектат лпфіінцареа трібѣпалелорѣ катвіале.

— Се ворѣеште къ Жапdартеріа се ва лптжлці лпсемпатъ лп Ардеалѣ, еа ва пріті сервіцїѣлъ папdѣрілорѣ шї ва патрола délѣпгѣл граніцїї Ромъпієї, ѣпde лп тімпії чеї маї пої ѣтжлъ мѣлцї вагабѣпзї

— „Преса“ вede лп рекѣпоаштереа регатѣлѣї Італієї din партеа Прѣсієї ѣп пашѣ ліберал.

— „Патріе“ скріе къ проносіцїѣнea пѣсъ de амбасадорѣлѣ мексікап архідѣчелѣї Максіміліап аѣ фост чепсѣратъ серіос de лпълцїа са, шї къ ел лпаінте de a da ръспѣпсѣ фінал, пропѣне ѣртътоареле кондіцїѣні. — Попорѣл мексікап се манifестеазъ воінца a лптемеіа лп царъ о монархіъ ліберѣлъ. Ел се dea інтенцїѣнea са асѣпра алецерії монархѣлѣ лібер шї din індемпѣл съѣ. Алецереа се ва лпкѣвіінца de Европа.

— Омер паша a емісъ o прокіѣмацїѣне кътръ інсѣрченцїї din Херцеговіпа лп каре ле промітe мѣпцї de аѣр, шї каре промісіѣне пѣ o ва інпліні нічі одатъ.

— Тоате міпістеріile съ фі къпътат порѣпкъ, ка ажѣтоареле че се даѣ орфапілор de атплоіацї шї сървіторі de стат, шї каре пъпъ акѣта din прѣпъ кѣ пепсіѣнea въдѣвеї пѣ пѣтеаѣ трече песте жѣмътате din леафа бърбатѣлѣї, съ се ръdіче акѣта пъпъ ла doe треімі din леафа бърбатѣлѣї респективе татълѣї.

— „M. S.“ Зіче къ Копсѣлтъріле деспре мъсъріле копчерпіпте асѣпра dietеї Ардеалѣлѣї саѣ фінітъ лп Віепа.

— Комѣпітатеа сівіапъ a прімітъ лп шedіпца са din $^{7}/_{19}$ Фев. операгѣл Комісіѣнеї de шапте кѣ o маіорітате лсемпа-

тъ не скімбатъ.

— Скаунъл Чінкълъї а прімітъ пънктъл I. ші III. деплінъ, ér ъл II. ънпрівіінца фортърій територіілор de administraţiune naţionale лаъ лъпъdatъ.

VIII. Бртареа Колектеї пе сеата zidindeї Бісерічї ла Търda:

Din Протопопіатълъ Zлатпеї de сасъ:

1 Кжтпепї 10 фл. 17 кр. – 2 Соходол 2 фл. – 3 Попорелъ 2 фл. 44 кр. – 4 Съкътъра 9 фл. 78 кр. – 5 Niагра 2 фл. 47 кр. – 6 Офепбаіа 6 фл. 22 кр. – 7 Чора 2 фл. 83 кр. – 8 Сартошъ 1 фл. 50 кр. – 9 Бръзещті 1 фл. – 10 Лъзещті 2 фл. Сжта 40 фл. 41 кр.

Din Протопопіатълъ Брашовълъї ал II-леа:

1 Коваспа 6 фл. 58 кр. – 2 Кішборошпъъ 3 фл. – 3 Кікішъ 1 фл. – 4 Черпатъл de жосъ 1 фл. 2 кр. Сжта 11 фл. 60 кр.

Din Протопопіатълъ Zapandълъї:

1 Грохотъ 2 фл. – 2 Цевіа 6 фл. – 3 Кръчжпещті 1 фл. – 4 Пештера 2 фл. – 5 Opmindia 6 фл. – 6 Жопкъ de жосъ, de сасъ ші Потінгапі 3 фл. 46 кр. – 7 Бълзъшті in сатъ Стръпц ші Тічеріа 2 фл. – 8 Кріштіоръ 2 фл. – 9 Рябіца 2 фл. 40 кр. – 10 Бака 3 фл. – 11 Стапіжа de жосъ ші de сас 4 фл. 15 кр. – 12 Кърстіъ 2 фл. 8 кр. – 13 Лопкоіъ de жосъ ші de сасъ 4 фл. 24 кр. – 14 Рябічіоара 1 фл. 24 кр. – 15 Дапъпіатръ 4 фл. – 16 Боіца 6 фл. – 17 Бячешъ 2 фл. – 18 Съліште 1 фл. – 19 Блъжепі ъп Валеа плаіълъї 2 фл. – 20 Трестіа 2 фл. 50 кр. – 21 Бякърещті Сатъ 1 фл. 30 кр. – 22 Брадъ 6 фл. – 23 Местекъпъ 2 фл. 96 кр. – 24 Поделе 1 фл. – 25 Робіта 2 фл. 5 кр. – 26 Бълзъшті de сасъ 1 фл. 50 кр. – 27 Блъжепі ъп сат 1 фл. – 28 Пріходіпті ші Тътъръпті 2 фл. – 29 Валеа брадълъї 3 фл. – Іосіф Башша 5 фл. 36 кр. Сжта 85 фл. — в. а.

Din Протопопіатъл Гіврчіълъї а доъ оаръ:

1 Мештерхаза 17 фл. 23 кр. – 2 Г. Ходакъ 7 фл. – 3 Брісіълъ de сасъ 1 фл. Сжта 25 фл. 23 кр.

Din Протопопіатъл Солпокълъї ал 2-леа:

1 Ліботінъ 5 фл. – 2 Добріцінъ мікъ 3 фл. 50 кр. – 3 Костепї 2 фл. – 4 Свчъ de Жосъ 1 фл. – 5 Добрікъ 2 фл. – 6 Вълепї 2 фл. – 7 Машка 2 фл. – 8 Стоічепї 3 фл. 20 кр. – 9 Кжшепї 2 фл. – 10 Жпгърепї 2 фл. – 11 Петерітеа 2 фл. – 12 Іпъъ 1 фл. – 14 Рохіа 1 фл. Сжта 28 фл. 70 кр.

Din Протопопіатъл Чінкълъї таре: 1 Шоаршъ 1 фл. 60 кр.

Din Протопопіатълъ Тжрпавеї de сасъ:

1 Соітъсъ роман 2 фл. 40 кр. – 2 Чакъ роман 2 фл. 8 кр. – 3 Лепіпdea 1 фл. 20 кр. – 4 Дърлосъ 1 фл. 30 кр. – 5 Кородъ Съпт. Мартоп 1 фл 40 кр. – 6 Хепdорфъ 1 фл. 40 кр. – 7 Боіъ таре 5 фл. 17 кр. – 8 Cz. Ерпеа 1 фл. 25 кр. – 9 Сарdъ 2 фл. 70 кр. – 10 Бахпіа 2 фл. – 11 Andрасфалъъ ротъп 2 фл. – 12 Відакътъ романъ 1 фл – 13 Сас Nadocъ 2 фл. 80 кр. – 14 Сеплакъ 2 фл. – 15 Idічіъ 70 кр. – 16 Алта 1 фл. 20 кр. Сжтта 30 фл. 60 кр.

Din Протопопіатълъ Сас Себешълъї:

1 Преотъл N. Керпіпіпап 1 фл. – 2 Dела Котъпа Кжлпек 3 фл. Сжтта 4 фл.

Din Протопопіатъл Nокріхълъї:

1 Nокріхълъ 2 фл. – 2 Алціпа 2 фл. 40 кр. – 3 Ілітъавъл 2 фл. 20 кр. – Марподълъ 2 фл. – 5 Фофелdea 6 фл. 40 кр. – 6 Глътъоака 1 фл. 20 кр. – 7 Сасавшълъ 2 фл. –9 Кірпърълъ 2 фл. 80 кр. – 9 Весевdълъ 1 фл. – 10 Върdълъ 1 фл. 20 кр. – 11 Шълепберг 2 фл. 40 кр. – 12 Шотъртіпъ 3 фл. – 13 Брвіъ 1 фл. 47 кр. – 14 Гердél 1 фл. – 15 Чінкълъ таре 1 фл. 30 кр. – 16 Калборъ 2 фл. Сжта 34 фл. 37 кр.

Din Протопопіатълъ Меркърії:

1 Ачіліъ 9 фл. 40 кр. – 2 Копца 6 фл. – 3 Сжпгътінъ 3 фл. – 4 Магъ 2 фл. 83 кр. – 5 Гжрбова 5 фл. – 6 Бозъ 1 фл. 20 кр. – 7 Чіпadie 3 фл. 70 кр. – 8 Поіапа 17 фл. 90 кр. – 9 Бешінъъ 2 фл. 80 кр. – 10 Аполdъ мікъ 6 фл. 50 кр. – 11 Гвсъ 1 фл. – 12 Podъ 10 фл. 60 кр. – 13 Рéчіъ 5 фл. – 14 Топжрчé 15 фл. 35 кр. – 15 Аполdъ таре 2 фл. – 16 Тъъ 3 фл. 48 кр. – 17 Лъdошіъ 12 фл. – 18 Спрінгъ 5 фл. 80 кр. – 19 Добжрка 4 фл. – 20 Orna de жосъ 10 фл. 42 кр. – 21 Orna de сасъ 13 фл. – 22 Меркърé 12 фл. 51 кр. – 23 Кърпіпішіъ 2 фл. – 24 Богачъ 3 фл. – 25 Алаторъ 2 фл. 30 кр.

Сжтта 160 фл. 57 кр.

Din Протопопіатъл Сібіълъї 2-леа: 1 Шелітвър 74 кр.

Din Протопопіатъл Четъці de Пеатръ:

1 Копалпікъ 4 фл. 20 кр. – 2 Берепціа 3 фл. – 3 Къртъіъш 3 фл. – 4 Фжпаціе 3 фл. Сжтта 13 фл. 20 кр.

Din Прот. Бългърадълъї: 1. Dела валеа Барпеї 2 фл. – 2 Сат Попор 2 фл. – 3 Валеа Жеожел 3 фл. 20 кр. – 4 Міклещі ші Мътълігапі 3 фл. 40 кр. – 5 Ігіі 1 фл. 54 кр. – 6 Бръdещі 1 фл. Сжта 13 фл. 14 кр.

Протопоп. Хідвегълъї: 1 Парохіа Вата Бязълъї 4 фл. 50 кр.

Сътеле пъблікате факъ ла олалтъ 3028 фл. 60½ кр. в. а.

Nр. 8-1 **Едіктъ**

Ілéпа Павел din Речеа. Ън Комітатълъ Сатмаріълъї каре de 8 аппї кътпекредінцъ шаъ пъръсітъ пре лежъітъл еї Бърватъ Петръ Dрагош din Фінтеъшіл таре Діштріктълъ Четатеї de Піатръ: съ провоакъ пріп ачеаста, ка ън терміпъ de ън апъ ші о зіі dела датълъ de фацъ, пе грешіт съ се ънфъцошеze ла Скаунълъ Протопопескъ ънаінтеа събскріълъї спре аста de фацъ къ лежъітъл еї соціъ, пептрь ка din контръ конфортъ С. С. капоапе се ва da хотърже ші фъръ еа сънлічеї аштерпъте din партеа сънлікантълъї.

Фъгърещті in 30 Іапъаріе 1862.

Грегоріе Чіокашіъ Прот. ал дістріктълъї Четатеї de піатръ.

Np. 2—3 **Едіктъ.**

Іоап Пеграа din Мъгерш, Діштріктълъ Брашовълъї, каре de 3 лъпі de зіле къ пекредінцъ аъ пъръсітъ пе леціъіта са Соціе Сафта Шолкъ, тотъ din Мъгерш. — Се провоакъ пріп ачеаста, ка ън терміпъ de ънъ апъ, ші о зі, dела датълъ de фацъ, съ се ънфъцішеze ън персоапъ, ла ачестъ Скаунъ Протопопескъ, саъ пріп Adвокатълъ съъ, спре а ста фацъ къ леціъіта са Соціе, пептрь къ пеівіпdзсе, се ва хотърж ші фъръ de dжпсълъ, чеа че діктеазъ леціеа.

Брашовъ 29 Декетвріе 1861.

ІОАNN ПЕТРІКЪ

Протопоп гр. ръс. ал II. Брашовълъї.

Np. 4—2 ЦІТАЦІЪNE EDIKTALЪ.

Іоап Сжпъ. din Котъпа Порчещті, Скаунъл Сібіълъї, каре къ пекредінцъ, акът de шасе апі, шаъ пъръсжтъ пре леціъіта са Соціе Іоапа Саркізъ, тот dea коло, прекът, ші Гаврілъ Пърече тот din zica Котъпъ ші Скаун, каре акът de doі апі, ші шасе лъпі, къ пекредінцъ шаъ пъръсіт пре леціъіта са тъіере Апна лъї Іоап Філіп, тот din Порчещті, се провоакъ пріп ачаста, ка ън терміпъ de ън апъ, ші о zi, dела датъл de фацъ, къ атъта маї вжртосъ, съ се івеаскъ ън персоапъ ънаінтеа Скаунълъї Протопопескъ гр. ръс. ал Трактълъї ал II-ле ал Сібіълъї, спре а ста фацъ къ леціъіте сале соціі ънсъс пътіте, къ кът къ, ла din контръ, съ ворь хотърж, ші фърь de dжпшії, челеа че діктеазъ СС. капоапе бісерічещті ші леціле чівіле ън прівінца ачаста.

Сібіій 20 Іапъаріе 1862.

Іоапп Папович Прот. гр. рес. ън Тракт. Сібіълъї ал 2-леа

Np. 3—3 **ВЖNZAPE de ОЦЪТЪ!**

Събскрісъл аре опоаре а арята, къ шаъ къштігатъ dела ънъ вієпезъ фабрікантъ прівілеціатъ de оцътъ, къпоштінца despre фабрікареа оцетълъї dъпъ інвепціопіле челе маї повъ, ші къ пріп ачеаста е ън старе а продъче ънъ оцътъ, каре ънтрече пе тóте, ші се пóте компара къ оцетъл чел маї вън de вінъ. Акрітеа оцътълъї, аре о търіе dела 5—10 градърі, съ ціне маї мълці апі ші се фаче тотъ маї вънъ, таре потрівітъ пептрь а търа краставеці etc.

Преціъл дефіптъ пептрь ъпа Кофъ: 10 кр. 16 кр. ші 20 кр. локъл de въпzape Nро.-830 страda Orneї ън Сібіій.

Сібіій 20 Іапъаріъ 1862. Friederich Hoch.

Np. 7—2 Едіктъ.

Пріп каре Коman Флоашъ din Галешъ Скаопъл Съліштеї, късъторітъ къ Маріа Іоапп Акім Dікъ din Съчелъ, тот Скаопъл Съліштеї, кареле de тітп маї ънdелъпгатъ се афлъ dасъ ън Пріпчіпателе ъніте, фъръ а се шті апътe локъл петречереї лъї, се ънdетореазъ пріп ачеаста ка, фііпdкъ Соціа лъї аъ рідікатъ асъпръї прочесъ de deспърціре, ън терміпъ de ън апъ ші апътe пъпъ ън 25 Іапъаріе 1863 пегрешіт съ се ънфъцішеze ънаінтеа форълъї Протопопескъ събскрісъ, пептрь-къ ла din потрівъ ші фъръ de алъ се вор ърта челе de СС. Капоапе прескрісе. Сібіій 23 Іапъаріе 1862.

Скаопълъ Протопопеск гр. ръсъріт. ал Тракт. Сібіълъї І.

ІОАNN ХАNNIA Протопоп.

Редактор респънzетор **Ioann Paţ.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї діечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Домінека. — Препъмерацїъпеа сефаче ла Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ъръ къ 7. кр. тірълъ къ літере мічї, пентръ а доза ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 13. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїў. 15. Февръріе. 1862.

Сібіїў 15 Февръріў. Астъзї а плекатъ Еселепціа Са, Домнълъ Епіскопъ Андреіў Барон de Шагъна ла Віена лн треабо бісеріческъ. Еселепціа Са, прекът амъ лнцелесъ, фъ пофтітъ офічіосъ ла Віена лнпоінте къ 5.—6. Съптъмжнї, dar наў потътъ лнтрепринде кълъторіа лн тімпълъ ерпеї. Лнтр'ачеea фъ пофтітъ ші din партеа Опорацілоръ ромънї ортодокші din маї мълте пърцї спре а кондъче о Депътаціе лн треаба реставрлndеї пóстре Мітрополіі векї ла Маіестатеа Са. Ші аша акът кълътореште ла Віена, ка съ факъ din десте́лъ атжт провокъреї офічіоасе, кжт ші челеї din партеа Опорацілор ромънї ортодокші. Din партеа ноастръ терґъ ка метърії ла ачеea Депътаціъне Пъріптеле Протосінгелъ Ніколае Попеа, Протопопълъ Іоанне Попаск, ші D-лъ Консіліаріў de Жъдекъторіе префекторале Сервеанъ Поповіч. Din Бънатъ лнтръ алції сжнтъ Метърії ачестеї Депътаціі Dnіі Андреіў ші Антоніў de Мочоніі, Радъловіч din Бісерікa алъ, еаръ din Арад D-лъ Епіскопъ Прокопіў Івачкъ, Ніколаъ Жіга сеніоръ din Орадіа маре, ш. а.— Домнезъ съї дъкъ съптошї ші съ ле лнкоронеze остепелеле къ сжкчеслъ челъ маї вънъ. Ерї прімі Еселепціа Са din партеа комітетълъї пермапент ші а маї мълтор атплоіацї прекът ші din партеа преоцімеї фелічітъріле de плекаре.

Сібіїў лн 13 Февр. Асеаръ се адънъ комітетъл пермапент паціонал ла Екселепціа Са П. Епіскопъ Барон de Шагъна ка преcide локал ал ачестъї комітетъ ші дънъ че прімі дела Екселепціа Са штіреа, къ есте лн ажънъл порніреї Сале кътръ Віена лн каъса бісеріческъ се лъ апті́ деспре банії че аў маї лнтрат дела шедінца денре ъртъ пънъ акъма, се алéсъ de секретаріў D. Dp. Nemeш фііnd къ фостъл секретаріў D. Lіе Мъчеларіў а къпътат алта дестінаціъне афаръ de Сібіїў ші de съплініторіъл presidіълъї ordinаріў ad interim D. Конс. de фінанцъ Петръ Манъ, карї іce імаънаръ актеле кончерпінте ші банії пънъ атъпчї пънъ кънdъ Екселепціа Са П. Мітрополіт А. С. Шаґуціў ва пътea прімі presidіъл. Тотъ одатъ се хотърж, ка ачеаста деспозіціъне съ се факъ къноскътъ Екселепціеї Сале D. Мітрополітъ.

Сібіїў 9 Февръріе. (Лпкеере.)

Ла ачеста Бреве фаче „Ost-West.“ ъртъторіъл комептар: Папа пърчede din ачеea прівіінцъ къ діферінца лнтре бісе́ріка ромапъ (апъсапъ) ші ръсъріте́пъ стъ пътаї лн пегареа прітатълъї папалъ ші лн рітъалъ, прін ъртаре прін рекъноаштереа челеї din тъіў ші къ ънеле скітъърї але челеї de пре ъртъ сар делътъра. Ші лнтръ адевър діферінца догматікъ а амбелоръ бісерічї есте пре́ пелнсетнатъ, лнсъ пъ есте ачеаста (адекъ діферінца догматікъ) че ле деспарте de о міе de анї, чі спірітъл че домпеште лн амбеле бісерічї.

Ноі пъ аветъ інтенціъне а скріе о сімболікъ а амбелор бісерічї, а десфъшъра рекрімінаціъпеле речіпроче ші престе тот а денрінde лн фоаіа ноастръ теолоціъ. Ноі вретъ пътаї а десволта ънеле політіче ші паціопал пондероасе пънкте але честіънеї ънпреї ші але ділъчіда sine ira et studio.

Чіпе са фъкът орї кът къноскът къ ресълтателе скрътаціъпеї теологіче а тімпърілоръ шаї поъ, штіе къ лнкъ din тімпъріле апостолілоръ саў формать doe діферіте дірекціъпї лн кънрінdереа лнвъцътърії деспре бісерікъ, ъпа асетъпаверъ къ прінчіпъл федералістік, чеалалтъ къ прінчіпъл чентралістік лн політікъ ші къ чea din тъіў лн оріентъл лнаінтат къ спірітъл, ére чea de пре ъртъ лн апъсъл варвар de атъпчї са фъкът кърънd de опініъпea предоміналтъ.

Нъ поате фі лндоіалъ, къ лн бісеріка ръсъріте́пъ а вепіт ла валідітате о маї лібералъ прівіре а релаціъпелор паціопале, пентръ къ еа, de ші цінінdъ стрънс de прінчіпъл ънітеї бісерічеї хрістіане, ачеаста ънітe пъ а къътат лн ъніформітатеа формелор рітъале ші дісчіплінаре, лн каре бісеріка ромапъ (апъсапъ) а пъсъ дела лнчепътъ чea маї маре пондеросітате.

Лн врете че бісеріка оріепталъ апъте фаць къ славіі пъ а, опрітъ пічї одатъ ъсъареа літвеї (векіо-славе) бісерічешті а лор ші а фаворіт пречіс десволтареа рецімълъї бісеріческъ паціопал лн тот локъл, а пъртат бісеріка апъсапъ асъпра літвеї дежа пермісе славілор ромапо-католічї о лъпъ de треї съте de анї, каре са свършіт лн фаворълъ славілоръ, лнсъ еаръшї а лнчепът denoъ астфеліў, лн кът літърціа ромапо-славікъ астъзї есте лн ъсъ пътаї лн ънеле діецесе але Кроаціеї, Далмаціеї, Істріеї, ші ші аічea пътаї парціалъміпте, фііnd къ лнтрегъл canon missae аре съ'л зікъ преотъл челебранте лн літва латіпеаскъ. Се штіе къ паінте de чіпчї съте de анї а фост лн Боеміа ші Полопіа літърціа ромапо-слъвéскъ лн ъсъ ші маї тързіў а требъіт съ фак локъ ла чea латіпéскъ, фъръ а маї фі лъсат лн деръптъл съў макар пътаї врео ъртъ.

Din пънктълъ de статіъпе а Папатълъї конcідерать есте тендінца, а ънї бісеріка оріепталъ къ чea апъсапъ, о облігаціъпе преоцаскъ, къріea пъ саў събтрасъ папіі пічї одатъ. Еї с'аў опінтітъ de съте de анї ла гречї, ромънї, сърбї ші ръші, ънde лнсъ пъ іа ажътат пътереа літеаскъ, прекът лн Австріа ші Полопіа, аў фост тоате ачесте пъзъелї опінтітоаре фъръ пічї ън ресълтат. Ромънї ші сърбї ъніцї съпт пътаї лн Австріа, ръші ъніцї пътаї лн Ънгаріа ші лн цінътъл de стат ал Полопіеї de маї паіте. Нъ ціпе de проблета ноастръ а черчета дъпъ модъл ші фелъл, кът саў лнфііпцат ънірea; есте фаптъ констататъ, къ ъніцілор са гарантат дела Папї чea маї копсчіепціоасъ апрецъіре а рітълъї оріенталъ ші дісчіпліна бісеріческъ ръсъріте́пъ.

Лнсъ лн лок de а съсціпea ачеаста промісіъпе, саў латінісатъ, пъ вретъ съ афіртът ла mandatъл. ла тоатъ лнтътъпларea лнсъ фъръ контрадікціъпea скаънълъї папалъ din партеа капілор бісерічешті, карії аў врът съ фіе маї папалі декът папа лнсъші, рітълъ ші дісчіпліна тот маї таре; ші саў лнтродъсъ скітъърї лн літърціъ, прекът місе тъкъте, с'аў аброгат бреві манъ капоапеле деспре алецереа епіскопілоръ din статъл монахал, саў decamnat късъторіа преоцéскъ капопікъ de конкъбінат ш. а. аша даръ саў лнтродъс волпічеще скітъърї, саў съферіт прівірі, прін каре саў рънтъ дескіс саў лн тъчере промісіъпеле лнпъръціте дела папї.

Къткъ о астфеліў de прочедъръ попоаръле, каре атърпъ дела бісерічештіле обіечеіърї але лор, пъ аў пътът афла врео сімпатіъ маре, доведеште автократіче demandata ръdікаре а ънірей бісерічешті лн провіінчіеле тікоръсесчї цііtоаре оарекъndъ de репъбліка Полопіеї прімітъ de Лнпъратъл Ніколае Павловіч, вечі віпе къ контразікъndъ о парте а клерълъї лнсъ фъръ пічї о опосіціъпе а попорълъї, ънde требъе пътаї ачеea обсерват, къ о тъсъръ сілъітоаре пъсъ лн лъкраре събтъ лъпте къ секълії цііtоаре але рецімълъї векіў полопезъ саў комплапат dintro datъ прін о тъсъръ сілъітоаре а рецімълъї ръсеск.

Прін політіка обсерватъ de с. скаън пънъ акъма фаць къ бісеріка ортодоксъ пъ сар пътea лпаінта ачелъ опъ пъзъітъ de еа ал ъніънеї амбелоръ бісерічї къ превединцъ; акъма ва требъі съ се арате, дéкъ врea с. скаън съ іа алт дрътъ. Фъръ а да челор пънъ акъма къ бісеріка апъсапъ ъніцї търтърісіторі аї бісерічеї ръсъріте́пе певътъмателе гарапціі пентръ съсціпеареа лн вігоаре а ашезътіптелор бісерічешті але лоръ, а рітълъї лор ші а дісчіплінеї лор, пъ се поате кълета ла о про-

пъшіре а вніріи, къ атъта маї пцінъ астъзі, кындъ стребатъ попоарълe, кътръ каре есте цінтатъ, маї лътъріте ideї вісеріческі ші о копечіінцъ паціоналъ маї сăблітъ ші ла каре маї къ пъ се ва дівої вреo пътере европенъ, ка съ спріжінеаскъ пъзвінцеле Romeї деспіс ші къ пътереа din афаръ.

Проблета конгрегаціънеї поъфындате ва фі преферамынте літераріъ. Дінтре пътеле метърілор еї се афлъ доe але ерединілор, dintre каре вънл, Авгъстін Теінер, ка історіографъ вісеріческ, челалалт І. Б. Пітра аре вн репътe фындат ка капопістъ; къ пъререа дпсъ каре а пропънчіат'о Пітра дптр'о крітікъ конрінсъ дн „Univers“ de o dinioаръ асъпра „Syntagmei Canonum“ de Раліс ші Патліс, ші Теінер дн картеа са despre вісеріка рсéскъ, пъ се ва потеа протова опъл дппъчінреї. Къ тоате ачесте noї съптем фоарте кріоші ла програта чеа новъ, ка съ vedem din ea, дн че mod се ва черка а се реаліса дн лътe вн кълет лътеск історік ал Папатълві. Дн тоатъ дптъмплареа есте плін de дпсъмпътате, къ папатъл токтаї дн міжлокъл інтерірілор de акъта дпчепе еаръші къ о гігантікъ ideъ традіціональ, ші черка неажънса реалісаре а еї събтъ дмпрецівръріле din афаръ фаворітоаре, астъзі дптре челе маї нефаворітоаре релаціънї че се пот пътаї кълета.„

Кът къ мішкъріле паціонале дн Італіа каре токтаї акъта аъ дпчепът, еаръші претъtindenea а се манifеста прін аклатърі „віват Папа! пъ реце, віват Emanъел рецеле Італіеї дн Капітол! ші каре се въдъ а ліа о естindere тот маї дпсетпатъ, пъ се търдіпеск пътаї а десъръка не Папа de потестатea лътеаскъ, чі а фаче ші бареті каре стръфортърі дн дпсаші вісеріка католікъ, не дъ довадъ планъл, че'л репродъчет дънъ „Gaz. Tries.“ дн ъртътоареле скіце.

Бісеріка репънчіъ ла тоате дрептъріле лътешті але еї ші се дптоарче ърътї ла ачеа старе, дн каре а фост дн прівінца політікъ пе ачел тімпъ, кындъ папії пъ аъ авът domniъ лътéск. Сістема електівъ ші репресентативъ се ва дптinde ші асъпра вісерічії дн модъл ъртъторіъ:

Фіекаре котънъ сăъ черк парохіал посede дрептълъ de аші алеце парохълъ съъ, ші ачеста аре облігаціънea пънътаї а дпгріжі пентръ сăцінереа парохълві ші а вісерічеї ълві дпкредінцате, чі а ші контрібві пентръ дотаре преоцітеї маї дпалте.

Епіскопіі се алегъ de парохіі ші de делегаці лоръ, din каре апоі се ва алеце прітателе провінчеї, пентръ акъроръ сăцінере дпгріжескъ дарърiле тътъроръ парохіелоръ ші скавпелор епіскопешті.

Фіекаре цéръ сеъ маї вine фіекаре прітат, треміте легатъл съъ каре ва авea ранг de кардінал ла скавпъл папеї вnde се ва афла пе атънчі, ші ачестї легаці алег пе Папа dintre diферіції прітаці.

Аічea се пропънчіъ прінчіпъл, къ Папа нічі декът пъ требве съ фіе вн італіан саъ внъ роман пъскът, чі къ се поате алеце de Папъ фіекаре прітате ал вnеї церї. Нічі решedinца папеї пъ требве съ фіе тотdeвна Рома, чі вчеаста шіо алеце папа дпсъші саъ еа ва фі аколо, вnde поъ deпътітъл папъ а фост маї наінте прітате. Пентръ кънінчіоаса сăцінере ші дотаре а Папеї, а кърцеї сале, ші а легаціlоръ дпгріжескъ деосевітеле реціmърі. Дпфлінца Папеї дн требърі лътешті дпчéть фіреште ші аша прекът преоцітea есте ашезатъ indenendinte de реціmъ, ші формéзъ вн дптрегъ de сіне стътъторіъ, аша аре ші преоцітea съ се лéсе de тоатъ местекареа дн афачеріле реціmълві.

Че атінце партеа dогматікъ саъ проіектатъ ъртътоареле скімърі кardінале: Міса се ва четі претътindenea дн лімба церії. Сповedанія ла вреке се делътъръ ші се сăплінеште прін о сповedаніъ цeнералъ. Прін о ревісіне се вор мікшора сърбъторіле ші постъріле. Dintre монастерї се вор рădіка челе фетеещі ші din челе бърбътещі ръмънъ пътаї ачеле але чіпърілор de покъінцъ ші de скопърі вnane. Челібатъл ва ретъпea ші пе вііторіъ, дпсъ преотълъ поате денъне чінълъ съъ ші съ се факъ тіреап, дн каре кас дпчéть облігаціънea кътръ челібат. Токтаї аша пот персоанеле despърціте жъdекъторещі дпкеіа алта късъторіъ валідъ.

Маї репродъчет ші о епістолъ гратълътоаре а репътітълві преотъ італіенескъ Ліверані, каре а скріс брошъра: Папатъл, Бісеріка ші Дппъръція ші а demonстрат din пънкт de вedere а доктрінеї католіче сăверанітатea попорълві ші дрептълъ de вотізаре ші de паціоналітате вніверсал. Еа сънъ аша:

Сфінте Пърінте! De ші тъ сімцескъ а фі къзът дн dісграціъ ла Сфінція Воастръ, тотъші пъ тъ потъ concidera деслегат de овічнъітеле облігаціънї de сăнъпере кътръ вн Пърінте ші Domnъ аша дпалт, ші ка съ ле дndeплінескъ, тъ дпкърацеазъ пънътаї дппрецівъреа, къ ші еъ съптъ внълъ din чеї шепте протопотарі аї скаънълі апостолеск, чі ші конвінцереа, къ ачеіа, карії перd граціа Воастръ, пъ съптъ тот деана чеї маї ръї, прекът ші ачеіа, карії о добъndескъ пъ требве съ фіе токтаї чеї маї бънї.

Еъ ар требві съ ворбескъ de порок, дпсъ кавііпгеле теле ар сăпа ка о іроніъ, фііnd къ нічі ла Сфінція Воастръ нічі ла mine пъ се поате афла нічі вртa вnеї порочірі. Сфінція Воастръ съ въ дппъкаці къ фііі Вострії! ачéста есте сінгъра гратълаціне, че поате плъчea іnіmеї вnї пърінте, прекът есте біне плъкът ші лві Dътnezъ.

Ачеаста гратълаціне о еспрітъ черънd ла пічіоарсле Воастре вінекъвънтареа апостолéскъ.

Флоренція $^{23}/_{12}$ 1861. Франческо Ліверані.

Din Mediaш се скріе лві „Sieb. Bot.“ din $^{18}/_{6}$ Февр. къ dънъ че дптр'о шedinцъ котъналъ de маї наінте са dat операtълі Комісінеї de шепте спре опінаре вnеї кетісіні комънале, са пріміт дн зіuатаї сăс дпсетпатъ реферата ачестеї. Резълтатъл а фост фаворітор пентръ операт, къчі са афлат консон къконвін цереа Котънітъцій ші дн ачест дпцелес съпт дпкъноштінцаці ші депътаці de аколо. Нътаї вн пасъ din пънктъл дптъіъ а афлат modіфікаціне, къчі са черътъ, ка спеселе пентръ administраціnea жъdіціаріъ съ се dee din вістіерія статълві ші атънчі, кындъ ар фі съмеле de контрібуціне але Ардéълві пропорціональте маї мічі декът дн алте цері але імперіълві.

Тот къ datъл ачела се скріе ачестъі жърнал din Бістріца, къ дн шedinца de пре ъртъ а котънеї четъцéне din $^{19}/_{7}$ Фев. ачеаста пъ са словозіт дн есепція денарте тъіетоарелор дптребърі, че се трактéze дн ачел операт, пентръ къ de о парте вnеле din ачесте честіві саъ атінсъ дн інстрăкціънea de маї наінте, еаръ din алта парте пентръ къ тоате ачесте формéзъ евіектъл легіслаціънеї de цéръ, пентръ ачеea а афлат а фі акъта маї de нечесітате модъл ші форта despre котънереа dietеї челеї din тъіъ; дечі Котъна се декіара дпцелéсъ къ idea despre репресентанца інтереселор, че есте десволтатъ дн пънктъл ал треілea ал операtълві ші аъ фъкът нътаї обсерваре есенціалъ че се ва дппъртъші маї тързіъ (дъ че маї тързіъ ? Р.)

Дн прівінца Секціънеї I. есте дптродъчереа ші пънктъл 2 карі стаъ дн стрънсъ легътъръ, de маре дпсъмпътате, къчі дн еле се прімеште Dіплома din Октомвре ші Патента din Февр. некондіціонат de баza дрептълві de стат поъ ал Ардеалълві. Котънітатea четъцéнъ а інвіатъ даръ пе депътаці съі сімпліъ ла інстрăкціънea че ле a dato дн Noемвре. дн каре са пропънчіатъ атънчі пентръ о т р і м і т е р е к о n d і ц і о n а т ъ л а с е n а т ъ л ъ і m п е р і а л ъ.

Ші дн прівінца пънктълві din тъіъ, каре ръспінце вніреа Ардеалълві къ Ънгаріа хотърът, пъ са слобозіт котънітатea ла о десватере маї денарте, къчі еа са декіаратъ дн прівінца ачéста дн інстрăкціънea че a dat депътаціlоръ, фііnd дпсъ къ din партеа фрателві попор магіареск пъ саъ манifестатъ сімпатії пентръ о вніре кондіціонатъ, се паре котънеї о маї денарте десватере асъпра ачестеї дптребърі къ тотъл de прісос.

Дн прівінца проіектателор дн Секціънea II теріторії de administраціне паціонале, се паре Котънітъції къ ар ста дн операт о контрадікціне despre модъл ші форта актівърії лор. Дн Секціънea II адекъ се зіче: „dіфенітіва деслегаре а ачестъі обіектъ поате врта нътаї дн дрътълъ леціслаціънеї.“ Din контра пънктълъ 2 din Секц. III. сънъ: Репресентанції посесіънеї марі ар фі съ се алéгъ дн хотърште черкърі de алецере, карі ар авea съ се контопéск къ теріторіеле de administраціне паціонале.„ Прін вртаре сар пъреа, къ о формаре а теріторіелоръ de administраціне паціонале, de ші провісоріъ ар зъчea дн кълетъл комісіънеї дежа пентръ чea din тъіе dietъ. Асъпра ачестеї са декіарат котънітатea хотърът, ші а дпсърчінат пе депътаці съі а вота асъпра орі кърeї дпфіінцаре провісоріе а теріторіілор паціонале дн дрътъл administратів. Къ челелалте пънкте але операtълві врекът съпт пънктъл 4-7 Секц. l. са декіарат котъна деплін дпцелеасъ, фііnd къ ачесте съпт астфеліъ de прінчіпіі, аспра кърор дптре оатенї къ мінте астъзі нътаї поате фі десгінаре

Дн шedinца din $^{21}/_{9}$ Февр. са пріміт операtъл комісіънеї de шапте къ плъчере din партеа адънърії скавпале Сівіане, нътаї депътатъл Cadълві (Прот. Хапіа) зіче „Bot“. a декіаратъ, къ ел ші чеіалалці депътаці ротъні пъ пот ворві despre обіектъл ачеста, пентръ къ протестъл лор despre нелегала котънере а котънітатеї скавпале din прівінцъ къ пъ аъ кіетат тоате котънеле ротъне ті ла адънаре. Дпкъ п'а афлат деслегареа

ca. Ла ачеаста мапіфестаре фаче редакціънea лъї „Sieb. Bot.“ обсерваreа, къ еї тотъшї аў ворвіт ла челе doe din тъіў пънкте че саў пертрактат маї наінте, одекъ ли привіінца edificърії унеї късарме de кавалеріъ ли Крістіанї ші аплікареа унор пъдврарї. — Da e дрепт еї аша аў ворвіт пентрв къ аколо лпкъ се лъкръ de пелеа лор ші de пънга лор, ші ла обіектвл de пре ъртъ a фостъ лъкрвлъ фіескъ съ се абдінъ, къчї аў датъ протестъ ли контра депвтаціълор пелецвіцї, прін ъртаре къ еї ла астфеліў de депвтаці пъ потъ da інструкціънї.

„Cron. Zeit.“ адъче конклъзвл Комънеї ші a дістрікталъї Брашовълъї din $^{21}/_{9}$ Фев. ли привіінца операталъї честіонатъ ли ъртътоареле: Ли Concideраціъne, къ ънівersітатea Naціоналъ dela лпчепът, ші констітвціоналmente a ordinat пътаї челе din лонтръ треві але паціънеї съсешті, ші пентрв еле a dat къ лпвоіреа Прінчіпелъї церії леці;

in concideраціъne, къ ънівersітатea съсéскъ пъ есте лndрептъціть a фаче конклъсе, каре съ фіе овлігътоаре пентрв конаціънї;

in concideраціъne, къ лнтребъріле, каре атінг комънеле афачері але Apdeалълъї, съпт a се пертракта ли dietъ;

in concideраціъne, къ честіоната relaціъne a Комісіънеї пъ се лntinde нътаї асъпра пътъптълъї съсеск, чі къпринde проіекте relatіve ші асъпра лntreції Трансілваніе;

ли фіне ли concideраціъne къ са атънатъ конкіетareа dietеї трансілване,

съпт de a се авіса депвтаціі de аічea, ка съ ворвéскъ ли контра пертрактъріі меріторіе a секціънеї пріте атінгътоаре de пънктвл de стаціъne ал дрептълъї пъблік, a секціънеї секънde атінгътоаре de тъареа de теріторіїле паціонале але операталъї комісіънеї ші асъпра референтелор конклъзіі ка афаръ de сфера de актівітате a ънівersітъціі паціонале ші съ проіектезе, ка деслегареа кончерпінтелор честіънї съ се ресерве dietеї, че се ва конкіета маї кърънdъ, пъстрънdъші ачéста адънаре аші пронънціа idea са ли тімпвл потрівіт, ші къ прівіре ла пъсіціънea паціънеї съсешті a фаче ачеле пропънері, че і се вор пъреа маї потрівіте атът ли інтересвл паціънеї съсешті кът ші ал лntreцеї патріе.

Ка лпсъ dieta съ се поатъ адънa къtъ маї кърънdъ консъпъ ачеаста котънъ къ секціънea a трe a a Комісіънеї ли тоате пънктеле.

Деакъ лпсъ пъ ар сък чеde депвтаціълор a стръвате, къ ачеаста ideъ, атънчї еї съ dé ли пътеле пъбліквлъї четъції ші дістрікталъї Брашовълъї вот сепарат ла протокол (ші ли пътеле пъбліквлъї ромънеск? Р.) ші алтфеліў съ се цінъ de інструкціа къпътатъ.

Ънівersітатea съсеаскъ.

Дънъ о декърдere de треї съптъмънї се цінъ ли $^{24}/_{12}$ еаръшї о шedінцъ пъблікъ каре лпчепъ ла $10^{3}/_{4}$ оре къ четіреа протоколълъї de маї наінте. Апоі енънчіъ пресідівл къ ар фі ла рънdвлъ зілеї обіектвл despre лнфііінцareа трібъналелор ървaріале ли фънdвл реціў пентрв чертеле лntre пъблічеле кончерпінте ші dominіеле челорў шапте Жъdеце ші алъ Брапълъї, каре дънъ че саў адънатъ опініїле пъблічелор конфорт къ пре́ лnалта хотърре ші декретвл гъберніал етісъ ли кавса ачеаста, са dat спре референdъ Депътатълъї Чіпкълъї маре Херберт. Ачела се провóка съ четеаскъ референdа. Дънъ чітіреа проіектълъї статътелор, – ли каре пропънe референтълъ пентрв кавселе че сар еска лntre фості клъкашї аї dominіълъї челорў шепте жъdеце, орї лntre клъкашії маї наінте ацііторі de котъна сібіianъ ші лntre скаънл ші Маціstратвл Сібіілъї, ка пріта інстаціъ маціstратвл Mediaшълъї, еаръ пентрв кавселе de фелівл ървaріал, че сар пасче лntre фостіі клъкашї аї dominіълъї Брапълъї ші аї сателор ціітоаре de котъна Брашовълъї ші лntre Маціstратвл Брашовл érъшї ка пріта інстаціъ Маціstратвл Сібіілъї; a doва інстаціъ ънівersітатea съсеаскъ, érъ a треіа гъберпвл рецеск, – ші a релаціънеї комітіве, ли каре се мотівезе ачеаста пропънере се паскъ маї мълте опініънї, прекаре ле тречет къ вedереа рънdікъod аічea пътаї рефлексіънea депвтаттълъї Nохріквлъї Болога, каре zісъ, къ ли декретвл пре́ лnалтъ се детънdъ констітвіреа ачестор трібънале къ прівіінцъ ла паціоналітъці ші дънъ че ли Маціstратвл Mediaшълъї астъзі пъ е нічі ън ромънъ, ел пропъне de пріта інстаціъ Севішвл саў Оръштіа, ънde съпт аплікації ші ромънї ла Маціstратъ, еаръ къtъї пентрв форвл de апеляціъne, zікънdъсъ ли декретълъ рецеск апріат, къ ачеста аре съ фіе табла рецеаскъ, пъ е de ліпсъ a маї вота пентрв ънівersітатea съсеаскъ. Ачеаста dedъ апсъ ла маї мълте дасвatері, дънъ каре ші чеіалалці ромънї се алътъраръ лънгъ опініънea D. Болога афаръ de D. Балотірі, каре ли прівіінца форвлъї de пріта інстаціъ спріжіні пъререа референтълъї, еаръ ли прівіінца форвлъї de апеляціъne опінea D. Болога. Дънъ фортълареа маї мълтор пропосіціънї се пріміръ per maiora опініънea референтълъї къ пре́ пъцінъ скімбаре. – Азіm къ десбатериле асъпра операталъї комісіънеї de шепте вор лнчепе ли $^{27}/_{15}$ Февръріў.

De сбв Сървл 8 Февар.

Ажънсъ ші пела ноі операталъ Комісіънеї de шепте din міжлоквл ънівersітъціі съсъшті, – саў маї біне зікънdъ a фънdвлъї рецескъ.

Че съ зічетъ, – оаре пъ сънтъ ачесте нътаї ворве, – оаре пъ се редък тоате ачесте ла o маневръ біне калкълатъ a унеї політіче тръгънътоаре (Vertagungs politi.)

Атъ афлатъ ли елъ мълте флорї реторіче, – ли́съ ші ързічї встърътоаре.

Idea унеї лнпъръірї ноао, – маї потрівіт черінцълорў тътпвлъї ші цівrстърілорў сочіале de акътъ, – e de ориціпъ o doріпцъ ромъна, чіне арў фі сокотіть лпсъ, къ фрацїі ші конпатріоції пострі сасі се ворў апъка de дънса спре ашї къпъта ші тітлърї ноаъ пентрв фортареа унъї „Сакъпland,“ кът саў апъкатъ Domnвл Маагър de кестіънea фінанціаръ спре асъ фаче шіліопаріў.

So gehts nicht meine Herrn! Трансілванія тръбве съ ръмънъ Трансілваніъ – унa шinedecnърцітъ. Нічі унгърії. нічі ромънії пъ се ворў словозі ла реалізареа унъї „Сакъпland“ in каре арў тръбві съ тръіаскъ ка „fremde“ къ пасапорте; – саў съ вмбле къ пълъріа атънъ dънъ „Statsbürgerschaft“ ші indіцепатъ. —

Фортезъсъ Іврісdілціънї къ маіорітъці кътъ се потъ маї отоцене, da; – кредъ къ ачестеї modалітъці пъ ва ста in конътръ ніme – каре пъ воеште a сънpрetatiza пе алції, інсъ кondіціънea sine qua non a ачестеї аропdърї есте Комъна лецісlаціънe – Комъна патріе, есте асігърареа міноріътъціорў етероцене in контра орі че апъсърі унілатерале пріп репресентаціъne парітетікъ in корпораціъніле репресентативе ші administратіве, ші пріп o леце de речіпрочітате. —

De пъ! ръмънъ аша, аноі поате пе вомъ пърънda ли сферінцъ.–

Ші de че деосевіта репресентаре a Indвстріеї? пе че се басазъ Indвстріа трансілванъ? пе негоцълъ din афаръ? нічі декът, пе продвктеле брете a сасълор? нічі декът. Еа се басазъ пе продвктеле Indвстріеї агріколе a ромапілорў, – ші пе Консвмълъ лорў. —

О ліакъ de „Kontinentalsperre“ паціоналъ in Трансілванія, ші вецї вedé чіне пере маі лntъіў de фоаме. Ші апоі че indвстріе авецї къ унгърї къ сасі? Ънde сънтъ фабрічеле? ънde Капіталіїле? Noі атъ лъса репресентаре пропріе унеї Indвстріі каре арў фаче, ла вапії пентрв тоате че пе тръвве съ пъ се дък din царъ, dар пентрв къці ва чіетарї ші оларі, ка ваі de еї – пъ.

Also auch hier nicht zu hoch hinaus.

Дакъ воіці a пъне темелії соціале дърторе, інтребацівъ раціънea, ъртаці пріпчіпіїле че кърг din дрептълъ фіескъ; – дрептъл din пергатентеле вострe нътаї лnръ атътъ маї поате аве валоре ікът пъ стъ in Контразічере къ раціънea ші къ дрептъл фіескъ. Аша веці къштіга опорea de пърташі аї чівілісаціънеї, – алтъміпtріа „Kulturmission's“ каре вілъ інсъшіці е o мінчівнъ. —

Орdінъчіънea пентрв констітвціънea провісоріъ a комітателор, Дістріктелор Фъгърашълъї ші Нъсъвдълъї ші a Скаънелорў съкъешті лn Трансілванія.

(Лпкеере.)

§. 69. Хотърреа пътерълъї Асесорілор ла o седръ цепералъ прекът ші дечісіънea despre ачеea, de аре еа съ констее din doe despърцъміпte саў се ретънъ nedecnърцітъ ші лпкаре лок съ се лпфііінцeze, се кввіne комісіънеї, къ рецінереа лntъріреї пріп гъберпъ.

§. 70. Асесорії цеперарілор седріе ка жъzі сінгъратічі аї хотърцтелор черкърі, седріле ценерале ка трібънале колеціосе, прокърорії ісpісdікціънелор ка репресентанції аї прокърторієї de стат ші комісіънеле орфанілор съпт облігате съвт стрънсъ респонzабілітате, а се цінea de кодъл чівіл непале деокамdатъ сърцінътъ лn вігоаре de Маіестатea Са, de патента dedec dасънаре ші de кончерпінтеле прочедърі ісpідіче, прекът ші de алте лецъіте прочесе. Дечісіънеле жъдекъторешті прекътъ

ші motivареа лор сънт лисъ de a се лптокмі лп act фелій de фортъ ші лп ачееа літвъ, лп каре есте скрісъ instanціа сав пъра респектіве чea din тъіе хъртіе, орі аретареа веркаіъ.

§. 71. Партітелор есте ертат a da хъртіile лор лп орі каре din челе треі літві але църій,

Асвпра аръторілор вербале ші асвпра тахрівлві de търтъріе ші квпоскъторі de лъкрърі требве ла тріввпал съ се поарте протокоалеле лп ачееа літвъ, каре ші ав алес'о партітеле, хотърърile сънт de асе da еаръші лп ачееа літвъ, лп каре ав фостъ скрісъ арътареа, орі лп каре са фъкът арътареа вербаль, сав са скріе тахрівл.

Ла ачеле пертрактърі жвдекъторешті, ла каре, тотъ атъта сав къ се поартъ деспре лъкрърі контроверсе сав афаръ de лъкрърі контроверсе, сънтъ маі мълте партіте інтересанте, атърнъ дела воіа партідеі, a се серві къ орі каре din літвеле треі але церій. Пертрактаціънea фіналъ вербалъ, протвлгареа сентінцеі ші естрадареа еі се фаче лп літва пърътвлві.

§. 72. Пънъ че вор фі констітвате комісіънеле лп тоате ізрісдікціънеле, есерчіазъ фвнкціънea лорв провісоріе свпретвл Комітe, Къпітан, жвде реціі сав локцііторіві лві, ші аре къ deосевіре a се інгріжі деспре ачеса, ка лп ачеле офічіолате, каре се лплокве секъ прін комісівне, лпкът атвлоіації de акта се мълцетескъ сав се скотъ, съ се лнтрепіndъ прін сврліміре карespонзътоаре скопвлві.

Сепатвл імперіалъ. Ачі са десбътвт маі денарте лецea комвналъ, ші асвпра прочедвреі пепале лп кавса пресеі Шedinца din $^{21}/_{9}$ Февр. a фост меторабілъ, къчі ачі се лъкра деспре лнтродъчереа сав пе лнтродъчереа de жврі лп кавселе пресеі, каре лисъ прін вніреа чентрвлві къ чентрвл дрепт ші прін конкврсвл рътепілор са алезат лп мортвнтъ ші са амънатъ ad calendas gedeas o реформъ маі стрвбътътоаре лп прочедвра пресеі.

Notiцe Diверсе.

— Скавпвл Нохрікълві a прімітъ de бвп операtвл комісівнеі de шепте.

— Інстрвкціънea пентрв депвтаціі скавпвлві Себешвлві се зіче a фі консопъ къ операtвл Комісівнеі de шепте, лисъ ар квпринde ші черереа ревісівнеі артікълвлві de вніре лп діеть.

— Орашвл Агніта a dat вот сепарат лп контра конклвсвлві адвнърії скавпвлві Чінкълві маре, каре сънъ лп котра лнпъріціреі Арdealвлві лп терітогіі національе, ші a вотатъ пентрв прітіреа операtвлві Комісівнеі de шепте пескітватъ.

— Організареа Комітатвлві Колош са фініт. Жвзі свпремі сънт денвмиці: Em. Nagi, ші Волф. Фаркаш. De віче-спані Теоф. Хосв ші Ф. Аг. De віче нотарі І. Шълцц ші Л. Гьнці. De сзв жвзі: N. Пап, І. Роман Л. Пап, С. Ферепці, К. Телекі, С. Бенеденфі, Л. Шітоп, Вас. Поп, А. Халаворі, К. Гатап ші В. Сочі. Жвдекъторіеле се вор організа двпъ ачеста.

— Лп Новпліа a ізввкніт о рескоалъ ла каре a лват парте ші остъшітеа. Двпъ ціріле маі повъ рескоала се цертвреще пвтаі ла Навпліа, Атепа ші провінчіile сънт ліпіштіте.

— Маі мълте жврпале адвк штіреа къ ар фі о депвтаціънe din Apadъ ла Віепа, каре ар петіціопа ла Маіестатеа Са пентрв ліпіа дрвтвлві de фер дела Apadъ лп Арdealъ.

— „Kol. Köz.“ зіче къ Табла рецеаскъ din M. Ошорхеіъ се ва організа лп форта біврократікъ, адекъ се цінъ пекоптепіт шedinці.

— „Sieb. Bot“ зіче къ a авзітъ din Бъкврещі, квтъ къ еаръші ар фі девепіт оатепії пе врма впеі конжвраціъні асвпра Domніторівлві Кваа, къ ла 60 de indівізі саръ фі арестатъ ші патролі indoіте ар вмбла пекоптепіт пе страde.

— „Ost-West“ зіче къ лп $^{22}/_{10}$ Февръріъ еспіръ терміпвл de жвтътате de анъ пвс лп декретвл лмпъръtеск пентрв копкіетареа dietei вигврещі, апоі адавце къ елъ пв саръ тънгві деспре о амънаре маі лптелвпгатъ a dietei ачестеі, дікъ се ва ведеа одатъ, къ пентрв indествліреа попоарълор петагіаре але Вигаріеі се лъкръ къ серіосітате, лисъ деспре аша чева пв се авde пітіка, къчі ла словачі, рвші ті рошъні пвцін са скітват афаръ de персоана атплоіацілор. Лп кавса Вовіodinеі пв са сфършіт пітіка, лп прівіінца лнтребърії арделепешті, се паре къ капчеларіа авлікъ темпорісézъ. Noі маі адавцет къ пв са денвміт лпкъ пічі челъ вніk консіліаріъ авлік ші копчепіствл de ромън ші аша сънтет аколо репресептанці пвтаі прін вп секреъаріъ.

— Ла noі се ворвеште - de ші „Нег. Zeit.“ врв съ demintъ, таре деспре вп банкетъ, каре съ'л фіе dat партіda съсéскъ вніопістікъ депвтатвлві Брашоввлві D. Ласел пентрв вотвл сепарат, че ла фъкът ла операtвл комісівнеі de шепте.

— Лп Sieb. Bot. чітім врмътоареле. Вп тіпер ромън, каре, прін трекът менціопат пв о пré сімпатізат къ евепітептеле din 48 a пропвпчіатъ зілеле ачесте лпаіптеа маі мълтор врмъторівлві пропвс: – Dékъ – зісъ ел – ва еші пвтервл 48, каре еъ лпвоіъ пвпе актва лп лотеріъ, ші еъ воіъ къштіга двпъ ел, атвпчі еъ тъ альтъръ din конвінцере конклвселор din 48 ші ле воіъ рекоманda лп фоіле пóстре ші патріоцілор меі„ Кondiціа се лпdeпліпі, къчі лнтрацереа пвтерілор de пре врмъ лп Бвda еші пвтервл 48 ші ротънвл къштігъ о свтъ лпсъмпатъ.- Фііnd лпсъ къ ачел ротънъ пв пеа провокат пънъ актва касъ рекотъпdът конклвселе din 48, поі прекът се веde репродвчет ачéста штіре двпъ Bot. къ ачéea обсерваціънe, къ de ар фі къштігат ачел ротън прін пвтервл пв тоатъ лотеріа, поі тотвші пв ат пвтеа рекоманda тоате леціле din 48 колеціоналілор пострії, пентрв къ вна пе свгрвтъ літва.

— Ері a dat ла Короапа Вигаріе Вп dine маре D. Комес локцііторіъ Конрad Шmidt. Ші сéра са лнпровісіопат лп опоареа зілеі вп бакет ла отелвл „Лмпъратвлъ ромапілорв.“

ЕСТРАС

din Протоколвлъ Dіечесапвлві Консісторіъ Аръdапъ.

Apad, 25 Іапваріъ, 1862. N-ро. 18.

Сав чепсврат сокоціле фondъчіънеі Жігаіапе, пентрв ажторареа стvdенцілор ротъні греко-ресъріtепі din Opadea-маре, dела лпчепвтвл ачееа пжпъ ла капътвлъ апвлві 1861. Каре редікжndвсе лп осевіте рвврічі, лнфъцішеазъ свтаріві врмъторіъ:

I. **Перчепчіънea:**

1. Капіталвл фondъчіънал — — — — 20.000 фл. — „кр.
2. Аpenda касеі фondъчіънале — — — — 1.130. „ — „ „
3. Колектъ — — — — — — — — — 411 „ — „ „

detот — — 21.541. фл. - кр.

II. **Ерогъчіънea:**

Пе квтпърареа, консерваreа ші ліціreа zidірій фondъчіънале; пе лпсаші лптетеereа ші тапіпвлареа фondъчіънеі; пе товілії ші пе тоатъ провізіънea алвтпілор; пестe тот — — 21.632 фл. 81 кр.

III. **Алътърare:**

Ерогъчіънea e маі маре de квт перчепчіънea къ — 91 фл. 81 кр. Кареа свтъ de свпраерогъчіънe тапіпвлателе фondатор о ав антічінат din a1 сеъ.

Детерmінаре:

Сокоціле се афль de бвпe ші се тръміт лпdъръптъ ла Сепатвл фondачіънал; ér детерmінъчіънea ачеаста, двпъ пвнктвл 14 ал статвтелор фondъчіънале, се тръміте ла газетеле ротънe пентрв бвнъ воінца de a о пвблік'а.

Семнат прін Протодіакопвл ші Нотаріві Консісторіалъ

Міron Романъ.

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

Ioann Aldulea Cons. regio-guber. 5 fl. Matheiu Pop Gridianu Secr. gub. 5 fl. Ioanne Fekete Negrutiu Prot. G. Cat. 5 fl. Gregoriu Kifa Capel. G. Cath. 5 fl. Alexandru Lazar Cons. Guber. 5 fl. Ioanne Moldován Ingrosist Exact. 5 fl. Francisc Pap de Maczedonfi Ration. Cons. 5 fl. Vasiliu Rosescu Adm. Prot. gr.-orient. 5 fl. Totî din Clusiu.

Moto. Transite! Transite! per portas, praeparate viam populo, planum facite iter, et eligite lapides et elevate signum ad populos. Esaiae LXII.X.

Teologii din anul IV-lea. Ioanne Capucianu 1 fl. Demetriu Olteanu 1 fl. Georgiu Ratiu 5 fl. Basiliu Popu 1 fl. 20 cr. Teol. din anulu III-lea. Masimilianu Codarcia 1 ff. 40 cr. Michaele Deacu 1 fl. Teodoru Domsia 1 fl. 26 cr. Demetriu P. Floreanu 1 fl. 10 cr. Vincentiu Grozescu 1 fl. Ioanne P. Harsianu 1 fl. 10 cr. Nicolau Manaradianu 1 fl. 10 cr. Vasiliu Nestoru 1 fl. 20 cr. Petru Nirasteanu 1 fl. 10 cr. Ioanne Nobile 1 fl. 14 cr. Vincentiu Nobile 1 fl. Teofilu Popu 1 fl. 40 cr. Georgiu Totojanu 1 fl. 20 cr. Teol. din anulu II-lea. Stefanu Corvinu 1 fl. Alexandru Marincasiu 1 fl. Emanuele Neagoe 1 fl. 50 cr. Augustinu Negrescu 1 fl. Demetriu Petricu 1 fl. 30 cr. Ioanne Popu 1 fl. 10 cr. Filo Precupu 1 fl. 50 cr. Aureliu Ratiu 1 fl. Andreiu Voda 1 fl. 50 cr. Teol. din an. I-lea Alesandru Gruitia 1 fl. Arone Macariu 1 fl. Basiliu Botezanu 1 fl. 10 cr. Basiliu Justeanu 1 fl. Ioanne Ladislau 1 fl. Danile Rusu 1 fl. Georgiu Costa 1 fl. Basiliu Crisianu 1 fl. Georgiu Crisianu 1 fl. Georgiu Popu 1 fl. Ioanne Balea 1 fl. Nicolau Popu 1 fl. Ioane Popescu 1 fl. 20 cr. Michaele Cicudianu 1 fl.

Sum'a 48 fl. 40 cr.

Cu acestu micu ofertu ne grabimu sî noi Alumnii din Seminariulu G. C. din Blasiu alu depune la Fondulu acumu infiintiandei societati literaria.

Редактор респвнзетор **Ioann Рац.** Едітвра ші тіпарівлъ тіпографіеі дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче ля Сібіїў ла еспедітора фоіеї; пе аффаръ ля ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедіторъ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмет ате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчеслалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. сар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дятжіеа ора къ 7. кр. тірял къ літере мічі, пентръ а доза ора къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 14. **ANUL X.**

Сібіїў. 18. Февръріе. 1862.

Сібіїў 17 Февр. Din ън телеграм сосіт ері лъї „Нег. Zeit.“ аflъм ъртътоареле імпортанте date: Ері са ціпътъ ля Віена фестівітатеа конституціънеї – Штерлінг а примітъ din мъпеле дятпъратълъї кръчеа чеа маре а ordinълъї Леополдінъ – ля катедрала С. Стефан а челебрат архіепіскопълъ „Te Deum“ съвтъ маре партічіпаціъне, а фостъ de фаць ші капчеларъл аълік трансілван Коптеле Nadasdi. Сеара театръ фестівъ. Маіестатеа Са Дтпъратъл а фост приміт, къ ън віват дятреітъ, zгомотосъ, каре са репеціт ла сфършіт ла кънтареа імнълъї. Четатеа а фост пе неаштептате парціалмепте ілюмінатъ.

Сібіїў 15 Февр. Деспре прънzъл че ла dат Комеслокціїторілъ ля сала dела корона Ънгаріеї ші деспре банкетълъ че са dat ля сала dela „Дтпъратъл ромапілоръ“ аflъм ля „Herm Zeit.“ ъртътоареле:

„D. Комеслокціїторілъ консіліарілъ гъберніал К. Шmidt а dat ері ън dine фестівъ, ла каре саъ ляпъртъшіт ші аъ фостъ репресептате въръріле аъкторітъціlоръ ші а dікастеріелоръ, Маціstратъл, Комънітатеа ші четъцепії, корпълъ провісоралъ ш. а. Ачестъ dine са десволтат ля декърсъл съъ прін къвънтъріле, (de тоастъ) прін спірітъл че лювіа адънареа ла о сървъторе адевъратъ ші ръdікътоаре а анівсрсъреї ляпъръіреї лецеї фundamептале пентръ монархіа аъстріакъ.

Дпсъ сера тот ля zіва ачеea саъ адънат ля спаціоаселе локалітъці але „Дтпъратълъ ромапілоръ“ ка ла треї сътe de персоане din деосевіте черкърі сочіале непровокате de офіціолатъ спре епвічіатъл скоп: ка съ сербезъ zіоа din 26 Фев. Комandaптълъ Коптеле Монтеново, Комеслокціїторіл Конрad Шmidt, мълте алте аъторітъці ші ън пъпер ляпсетпат de четъцепі аъ лъатъ парте ла фрътоаса сърбътоаре, каре са съвършітъ ля deплina хартопіъ ля сала dela „Дтпъратълъ ромапілоръ“ гъстосъ dекоратъ съътъ коплъкрареа профес. Глац, къ о ляпревъ апъкаре а тътъроръ тотептелоръ афектоасъ ші ляпвііторе, каре ва фі фъкът ачеаста сърбътоаре фіекърї каре а лъат парте ла dъпса пе вітатъ. Dінтре тоасте аъ пътрънсъ къ хотъръре: Къвънтълъ лъї К. Шmidt пентръ дтпъратъл; елоквінта есекуціне а ораторълъї Фр. Шпеider деспре ляптрареа Трансілваніеї ля сепатълъ імперіалъ, къвінтеле лъї Вагпер пентръ Штерлінг, тоастъл лъї Рапіхер пентръ арматъ, ръспънсъл Еселепціеї Сале а Комandaптелъї ла ачеста ш. а. Dъпъ тоастъл пентръ дтпъратъл а кънтатъ banda регіментълъї Маuъхелі, че глоріфіка сърбътоареа, імнъл паціонале, dъпъ тоастъл пентръ арматъ, маршъл лъї Радецкі, dъпъ тоастъл деспре ляптрареа Ардеалълъї ля Сепатъл імперіал ші пентръ Ардеал, кънтареа „Siebenbürgen, Land des Segens“ (Ардеалъле, царъ бінекъвънтатъ.) Dъпъ тоастъл пентръ Штерлінг, са телеграфітъ ла о пропънере Екселепціеї Сале D. міністръ de статъ din адънаре. Кънdъ D. Оратор ляпръп тоаст маі тързіъ шіа адъс аміпте къ мълцътіре de прінчіпеле Ліхтепстеін, аъ ші адънат четъцепії банії печесарії ші са телеграфітъ ачестъ девотаментъ гъвернаторълъї Ардеалълъї de маі наінте ла Тімішоаръ. О кънъпъ de dame а асістат ла ачеаста фестівітате ля ложе.

D. Оратор Шпеider шіа адъс аміпте ші de ачеіа копчетъцепі ші конфраці, карії пъ а лъатъ парте ла фестівітате; zікъпdъ къ ші еї врёъ тотъ бінеле, ші къ еї орі каре аръ фі пъпктълъ de стаціъне ал лор, аъ ціпътъ de елъ din конвіпцере опестъ *)

*) Оаре прічепътаї D. оратор пре тоцї чеї че паъ лъат парте ла ачеаста фестівітате, ка пе ачеіа, че пъ ар вреа съ рекъпоаскъ патепта din 26 Февр.? Ної къ кредем, къчі атъпчеа челе треї сътe de персоане че се адък ляпаінте ка пърташе фаць къ 16,200 але локъіторілоръ четъції поастре ар рътъпеа пітіка. Р.

Асъпра тътърор пърташілор а фъкът фестівітатеа чеа маі прііпчіоасъ апъсаре а ънеї фрътоасе пекопътърбате фестівітъці.

Врсокътева тоасте че се ръdікаръ атът ла прънсъл din 26 Февръріе че'л dede D· К. Шmidt кът ші ла адънареа de сёръ съпт de о портаре атът de маре, кът пъле пътет трече къ ведереа, къ атжта маі пъцінъ, къ кът еле десфъшъръ кредінца політікъ а компатріоцілоръ пострії ші пе даъ ші поъ матеріъ деспре о къцетаре серіёсъ. Репродъчет маі ляпъіъ тоастъл D. К. Шmidt ворбіт ла адънареа de сёръ ля 26 Февр. 1862.

„Кънd са апропіат 26-леа Февръріе ма окънат къцетълъ тот маі таре, оаре аflава акордъ ля Сібіїў, ля Сібіїл векіъ веперабілъ, капітала паціънеї съсештї, ачелеї паціънї, каре de сёте de апї се бъкъръ de стабіліmепте попъларі, ідеа а серба ачеаста zі ка zіва апіверсаріъ а лецеї фundamептаі de статъ пептръ репресептаціънеа імперіалъ къ фестівітате. —

Еъ ам сперат, пептръ къ ам dоріт, сперапца меа пъ маъ ляпшелатъ; къчі о адънаре пътероасъ de патріоці din тоате статъріле фъръ пічі о прегътіре, ъртънd пътаі траџерії іпімеї сале са аflатъ ля ачеаста салъ, ка съ dёе адевърата еспресіъне сітцетъптълъї de бъкъріе ші de мълцътіре, че тішкъ ля zіва ачеаста пептъл лоръ. —

Аша е Domпілор меї, ної тоцї авем каъсъ, а салта лецеа фundamептальъ de статъ din 26 Февр. къ бъкъріе; къчі пе гарантёзъ Автопотіа тупічіпальъ ші провінчіальъ ля ляцелесъл Dіплотеї din 20/10 1860 ші пе копчede мълтъ ляпсетпатълъ дрептъ de партічіпаціънe ла лецісляціънe ля тоате афачеріле котъне але ляптрегълъї стат, ън дрептъ, че пъ а фост фundатъ ля конституціънеа de маі наінте а патріеї поастре маі рестръпсе.

Ън маі departe къ мълт маі ляпсетпат къштіг, че'л мълцътім ачестеї лецї фundамептале есте ачела, къ пъ са акордат пътаі паціопала егала ляпдрептъціре тътъроръ сълт счептрълъ Аъстріеї, адънателор попоаръ, чі ші егала ляпдрептъціре тътърор конфесіънелор, ші са dекіарат лібертатеа конституціопалъ ка ън ънпъ котъпъ пътаі ънор сіпгъратіче прівілеціате статърі ші класе de попор, чі ші тътърор четъцепілор de стат аї імперіълъї.

Ачеста актъ de статъ есте de о ляпсетпътате атъта de ляпалтъ, ляпкът се поате пріві ка съвършіреа ънітатеї імперіълъї ші прін елъ се фаче 26-леа Февръріе de zіоъ вечінік меторабіле ля Історіа імперіълъї аъстріакъ.

Сънетеле de бъкъріе, че пе вінъ астъзі din церіле dinколо de лъіта пе ляпърескъ ші пре ної ля кредінцъ ші асекърапцъ, къ лібертатеа конституціопалъ, че а адъс 20/10 ші 26/2 тътърор попоарълор але статълъї імперіалъ, ва ляпъка іпіміле ачестор попоаръ ші къ сёреле лъї Dътпезъъ ва лъчі ля паче песпе о ліберъ, ънітъ ші пътерпікъ Аъстріъ.

Пентръ ачеea стрігътъ ші ної din тоатъ іпіта къ deплінъ ептъсіас маре ън ляптреітъ віват Маіестъції Сале ч. р. апостоліче Франчіск Іосіф ляпъілеа, ляпъіл конституціопал ляпъратъ ал Аъстріеї. ! ! !

Orasti'a $^{22}/_{10}$ Fev. 1862. Inca odata d'in viati'a Constitutionale.

Alaltaeri se tienu aici adunare de Scaunu-Congregatiune marcale-a carei objectu de desbatere mai intaiu fu Operatulu Comissiunei de 7 dela Universitatea de Sibiiu, in care-adunare sc.-s'a conclusu pr'in Majoritate: „ca Universitatea d'in Sibiiu n'ar' fi indreptatîta a face prosiecte si conclusiuni despre objecte cuprinsetóre in operatulu Comissiunei de 7 si cu deosebire despre inpartîrea teritoriale a Transilvaniei, si despre legea electorale pentru fiitórea Dieta, pentru ca acestea se tienu eschisivu de competinti'a Dietei compuse pe bas'a egalei indreptatîri d'in toate natiunile patriei, - ca Deputatii alesi de aici pentru Sesiunea de acum a Universitatii se se tiena stransu de acestu conclusu, si ne consideranduse, se protesteze in numele comitentîloru.“ Cei 6 Deputati d'in partea Orasiului strigá ca nui bine, fara ca sesi dea vr'o parere lamurita, si remanendu in minoritate isi reservarà dreptulu de a dá in dî-ó'a urmatóre opiniunea, dupa ce voru fi cerutu mandatu dela comunitatea Orasiana. Eri concludà si aceast'a pr'in pluralitate ca se alatura hotarîrei adunarei Scaunale. *)

Totu in adunarea Scaunale de alalta eri s'a conchisu pr'in majoritate la propunerile energiosului si resolutului Deputatu d'in comun'a Cudsiru D. Prot. Berceanu: ca de ór'e ce nici punctele Regulative eschidu espresu pe Comunele scaunale a luá parte la Instructiunea pentru Deputatii tremisi de aici la Universitate, si chiaru de le aru si eschide acelea isi afla modificatiunea in Diplom'a d'in 20 Oct. elu protesteaza in contra Instructiunei facute de unadî singuru numai de Comunitatea orasiului, Orasti'a fara participarea Comuneloru Scaunale, si se dechiara de nevalide si neobligatóre pentru Deputatii alesi d'in partea intregului Scaunu.

In fine éra la propunerea D. Berceanu a fostu rugatu D. Jude r. in unanimitate cá, fiindu densulu si pentru Sesiunea de acumu a Universitatii alesu de Deputatu, se binevoiasca a merge la Sibiiu spre a aperá interesele Comitentîloru. La care D-nia sa a respunsu cu darea dimisiunei ca Deputatu pentru sesiunea de acum; d'in Motive: a) ca 'lu impiedeca urgenti-'a lucruríloru oficióse; b) ca de óre ce densulu in sesiunea trecuta a Universitatii a facutu mai multe projecte cîntitoare la realisarea egalei indreptatîri si bunei întielegeri a natiuniloru, acelea insa, precum si tóte conclusiunile Universitatei, n'au avutu inca nici unu efectu, afla de prisosu a se duce spre a mai repeti repetîtele, ne avendu sperantia dela asta Universitate a mai potea ascepta ceva favoritoriu pentru romani, pe carii unu Deputatu ii dechiara mai de unadî de Straini chiaru in o Siedintia a Universitatei; c) pentru ca nu se póte si nu vrea a se supune unei Instructiuni cum este cea de acum, elaborata prin comunitatea Orasiana cu total'a eschidere a Comunitatiloru satesci:

Purtare esemplara!, demna de bravulu barbatu Dumzsa, care si la alte Ocasiuni - cu abnegare de Sine - in respectulu interesului causei drepte la frangerea panei, au intempinatu cu virtute romana opintiri cîntitóre la nimicire de viatia constitutionale.

*) In adunarea Comunitatii Orasiane tienuta ceva mainaintea celei Scaunale nu s'a pututu formulá vr'nu conclusu in objectulu acesta, fiindu opiniunile mai multe si opuitóre unei alteiea, intre care era si de acelea cá se se ia dupa Votulu separatu alu D. Lassel si respective alu Brasioveniloru.

ROMÂNIA.

Shtiriле че не сосескъ din Romънia нъ сънт пре плъкъте. De ши noi нъ дъмъ крезътънт фаimeї menцionate лn „Sieb. Bot.“ despre o reскoaлъ noъ ши despre арестареа маї мълторъ indivizї, totъшї астфелiъ de фаime арatъ къ trebиле аколо нъ сънт лnкъ konсolidate, къ партitеле нъ се лъптъ атъта пентръ prinчipiї politiче, кът пентръ віaцa politikъ a poporълъї romън. Prinцъл Стърza зиче лn къвънтъл съъ цinът лn adънареa цeneraлъ, къ лъпта нъ este лntre konserвatorї ши progresiшtї, чi лntre konstitъцionaлї ши ачеї че се плекаъ la servilismъ. Лn ачестъ къвънт ръdikatъ лn kontraънeї лецi electorale noъe mandate de цeniъл timпълъї ши черъте de тоате жърnaлele liberaлї, зиче D. Стърza, къ гъвернълъ de treї anї лn коаче се окънъ фоарте мълт къ ачеasta кestiъne, ca adresatъ кiar пela стръinї къ metoape ши къ note, лn каре maiopitatea корпълъї electoral ши a adънърii ера deскрiсе къ колоаре атът de negre, лnкът пentrъ onoarea electorilor ши a adънърii trebъe съ deкlare, къ ачele акъсърi нъ сраъ adevърate, anoї фелiчitъnd гъвернъл, къ нъ a maї venitъ къ пропънere de reформъ electorale (ачeasta кът цiт a liпсit лn къвънтъл de трон) арatъ пentrъ че нъ вреа Dлъї a ce нъne лn sesiъnea de акът пe тапет кestiъnea реформеї лецii electorale, къ ачeea, къчi лn treї anї dekъnd ce афлъ сът рецitъл konstiцionaл ca фъкът de чiпчi opi dicoлvърi de adънърi, акърор esemплъ нъ саръ maї пътea афla лn analele парламентаре але вребнеї алте цerї din лume, къ o asemenea ъrmare лn тimпъ de reorganisaцiъne прекът се афлъ Dлоръ i ce пare фоарте regretabiл. De ачi dedъче къ dékъ eї ar цinea, ka ши astъzi съ лi ce пъпъ пe тапет ачeasta кestiъne, dopiнцele лоръ ar фi de сigър a шaca dicoлvare a adънърii (? !), пentrъ къ de indatъ че с'ar фаче o леце, prin каре с'ar реформа ачeea векie, de indatъ че с'ar фаче o леце electorale prin каре dreптъл de a фi алес ши de a алеце с'ar маї лntinde, de cine ce лnцeлеце къ adънarea de astъzi нъ ar маї potea фънкцiona, чi ar trebъi inлokъitъ prin алтa, че с'ar алеце dъпъ новa лецiре, лnсъ ачeasta dicoлvare нъ се dopeще, къчi съnтъ мълте interesse каре аръ ръmъnea neterminate. m. a. Асъпра ачестеї argъmentaцiъnї de ши нъ da dreптъл, чi la лntrebarea: пentrъ че D. Morъzi a devenitъ deputatъ ши Miпistrъ лn Romънia, ръспънde „Реформа“ каре ши провоакъ пe deputaцii liberaлi съ се retragъ din adънare, лn modъл ърmъtoriъ:

„La ачeastъ лntrebare; ръспънsъл este simплъ ши lesne de лnцeleсъ: o леце electoraлъ фъкът de стръini, poate фоарте lesne съ adъкъ лn adънare стръinї, ши ne ачештi стръinї съ-i vedemъ ши лn гъвернълъ nostrъ, prekъmъ avъrъm triста окасiъne de-a vedea пe D. Morъzi; аша dar къ o asemenea леце electoraлъ, нъ este нiчi dekъm de miраre съ vedemъ мъine, лn adънarea noastrъ, ши kiarъ лn гъвернъ, паши търчi, baroni австriачi ши prinцi тъскълесчi, daka ачestia ar фi admiшi ka a ce бъкъра лn цeara noastrъ de dreптърi политiче.

Съ ne esплikъmъ:

Орi че каъсъ produче efektълъ eї, prekъmъ ши орi че efektъ katъ съ aibъ o каъсъ oare-каре. Venirea dechi a d-лъї Morъzi лn adънarea noastrъ ши лn Miniстерiъ, нъ poate avea altъ каъсъ dekъtъ лецea electoraлъ лn фiinцъ; ne kъtъ timпъ вот avea o asemenea леце, съ ne ascheptъmъ a vedea deputaцii стръinї лn adънare, ши miniстrii streinї лn гъвернъ; ачeasta ne пare фоарте patъraлъ.

Лa орi че ръъ, фie individъaлъ саъ колектivъ, katъ съ черчетъmъ ши съ remediъmъ каъса, daka воimъ a фаче съ лnceteze efektълъ каре este o konseквinцъ patъraлъ a каъсеї.

A воi се remediemъ efektълъ ear нъ каъса ръълъї, este a фаче ka ачеї medichi каре ar воi съ bindeче фrigърiле prodъce de o рапъ greа, фъръ a къта съ bindeче рапа каре produче фrigърiле.

Рапа dar de каре съфere цeara noastrъ ши каре produче нъ ръъ eminentъ лn тотъ корпълъ сочiaлъ, лn тоате interesele noastre чele маї vitale, este лецea electoraлъ лnфiinцъ, каре лnkredinцeazъ repресentaцia църеї, nporъ привilegiaцi prin авere ear нъ prin merite, каре абandonъ interesele ши соartea enеї naцiъnї de чiпчi miлioane, лn мъna a кътор-ва mii de alegъtorї kari adesе-orї сmntъ indeferinцi пentrъ пъсърiле църеї, пentrъ interesele maiopitъцii locuitorilorъ.

Ачeastъ леце este пe атът de ne dreaптъ ши viцioasъ, ne кътъ este лn kontradikцiъne флagrantъ къ лnсъши stipълърiле Konvenцiъnii каре proklamъ пe тоцi Romънii egalї лn dreптърi ши лn datorii.

Аша dар, леџеа електорале ѧпфііпџъ, dѫndъ dрептърі політіче пътаі ѫнъі пътърѣ рестрѫнсъ de четъџенї карі пъ репресентъ опініънеа џъреї ѧптреџї, ачестіа ла рѫndъл лоръ къть, патъралменте, съ алеагъ de репресентанџї аї лоръ пе ачеї оатенї пътаі карі репресентъ опініънїле лоръ пропрії, інтереселе лоръ.

Прін ѫртаре, о асеменеа леџе електоралъ пъ поате adъче ѧп adънаре dекѧтъ депътаџї ръі, ші ѧп гъверпъ, міністрії ръі карі съ фіе ѧп контрадікџіне кѣ dорінџеле ші кѣ інтереселе џъреї. Domпълъ, конфортъпdъ-се рецітълъї конституџіопалъ есте сілітъ кіар фъръ вое-і, а лъа міністрії din' маіорітатеа adънъреї ѧп каре, прекѧтъ am zicъ, се потъ афла ші стрїпї; аша dар, о маї репетъмъ, кѣ о леџе електоралъ фъкѧтъ de стрїпї, есте фоарте провабілъ сь ведемъ ѧнтр'о zі ѧп парламентълъ Ромънієї, депътаџї Търчї, Немџї саѹ Мъскалі; ші апоі, din adънаре съ-і ведемъ ші ѧп Міністеръ, прекѧт авъръмъ тріста окасіъне ка сь ведемъ пе ѧнъ Фанаріотъ.

Съ пъ акъсъмъ dар пе Domпіторъ пептрѣ асеменеа касърі тріste каре сѫnt о консекъінџъ іневітаъіле а леџіі електорале de астъzі; съ акъсъмъ леџеа електоралъ каре пе dъ асеменї депътаџї, асеменеа міністрії.

Съ рефортъмъ дечї леџеа електоралъ, dакъ воімъ съ авемъ депътаџї бъпї ші міністрії бъпї карі съ апере ші сь асігъре лібертъџіле пъбліче ші інтереселе паџіопії.

Съ рефортъмъ леџеа електоралъ ѧнтр'ѧнъ сепсъ паџіопалъ, ѧп кѧтъ съ ѧнъръџішеze тоате класеле сочіетъџії, тоате інтереселе џъреї.

Съ рефортъмъ леџеа електоралъ dака воімъ съ авемъ о adевърать репресентаџіе каре съ dea џъреї леџі бъпе ші dрепте, інстітъџіопї солідe, престіџіъ ші търіе ѧп афар'ъ, лібертате ші просперітате ѧп ѧнтръ.

Рефортѫndъ леџеа електоралъ аст-фелїъ, пътаї атънчї вотъ пътеа авеа депътаџї бъпї ші міністрії бъпї карі съ факъ а проспера паџіънеа; пътаї атънчї вот пътеа ведеа џе́ра кондъсъ пе калеа adевърать а вііторълъї, пе калеа прогресълъї моралъ, матеріалъ ші політікъ; пътаї атънчї вот пъте рідіка паџіънеа поастръ ла adевърата еї demпітате.

„Моніторіл“ adъче ѫртътореа штіре:

Ѧнъ поетъ франчесъ, ворбіndъ de леџenda тътеї лъї Штефан челъ маре ла четъџеа Neamџълъї, ѫnde ачеастъ demпъ фетее, zice фіълъї съъ, кѣ фъръ de лаврії вікторієї пъ'і ва перміте а інтра ѧп четъџе, се еспрімъ астъ-фелїъ:

„Пътаї есте тімпъ кѫndъ фетеіле Молдаве счіаѹ съ фіъ „тъте ші патріоте тотъ de одатъ“

Негрешітъ кѣ поетълъ песімістъ се атъџесче ѧп побіла са пърере de ръѹ. Ачеле фе́теї потъ съ есісте, dака чіркъмстанџеле de атънчї с'аръ репета.

Еатъ о dепеше че се адресъ Мъріеї Сале Domпіторіълъї, de маікъ-са, кѣ окасіънеа актълъї ѲпірІї dефінітіве.

„Ам dорітъ а маї тръі пътаі ка съ въdъ Ромъпіа-Ѳпітъ. „Астъ-zї dорескъ ка Dъmпezeѹ съ 'мї маї лънџеаскъ віаџа „пътаї ка съ тъ бъкърѣ кѫtъ-ва тімпъ de біпе-фачеріле а„честъї Актъ маре. Еѹ сѫntъ съпътоасъ, ші почіъ оаре съ „пъ фіѹ біпе, астъ-zї маї алесъ?“

Сълтана Кѫza.

„Рефо́рма“ че апънчіъ маї dепарте, кѣ ѧп Бъкърещї апаре ѧнъ zіаръ поъ бісеріческ ѧптітълат Бісеріка, сѣбт редакџіънеа Пъріп. Грігоріе Мъсчелеп'ъші кѣ dъпъ ачестъ жърпалъ сар фі ѧпаіптат ла рангъ de ѫрхіерєї кѫвіошії архіmandріцї: Dіопісіе Ромапо administраторъл епіскопієї Бъzъълъї, Неофіт Скріван ші Мелхіседек administраторъл епіскопієї Хъші. Апоі се zіче кѣ ѧпіреа реліџіоасъ а џерілор сосърї есте о консечепџъ патъралъ ші пе евітабілъ а реалісърії ѧпіреї політіче. — Поі фъръ се преокъпът ѧпор тendінџе че поате се въd печесарії пептрѣ копчептрареа реліџіоасъ ѧп Ромъпіа пе лъът вое а рефлекта, кѣ ѧпіреа політікъ а прінчіпателор ромъпе пъ траџе dъпъ сіпе пічі пъ ар требві съ трагъ ші ѧпіреа реліџіо́съ, пептрѣ кѣ ѧп ѧна ші ачеашї џе́ръ dъпъ търіmea ші естіndереа еї пот фі маї тълте мітрополії фъръ съ прежъdече ѧна алтеіа. Ѧпіреа реліџіоасъ а есістатъ ші кѫndъ ераѹ прінчіпателе сепарате ші есістъ ші астъzї, къчї поі пъ авемъ бісерічї партікларі провінціалі, чі пътаї бісерікъ екътепікъ.

Грећіа Din Атіпа се скріе кѣ датълъ $^{3}/_{15}$ Фев. ѧптр'о фоіе din Брѣксела ѫртътоареле: Фріка міа фост ѧптемеіатъ. ѧп Nаѹпліа а ізбъкпітъ о революџіъпе, о парте а трѣпелоръ а трекътъ ла Шефії опозіџіеї, алта а ретасъ кredінчоасъ тропълъї. Оатенії се батъ пе страте. ѧп Атіпа есте тоатъ лътеа ѧп тішкаре. Солdаџії крѣческъ стрателе. Маіестъџіле Сале, ла ѧптъіа штіре dеспре інсърекџіънеа ѧп Nаѹпліа аѹ ѫрмат съ тёргъ ѧколо ші съ ѧпкоапче кѣ револтанџії негоціаџіънї. Консіліълъ лъї Маврокordатос ші ал алторъ іа џіпътъ ѧпсъ ѧпdерътъ. Лъкрълъ е фоарте пondерос, кънчї ѧп Nаѹпліа се афлъ тоџї кondетпаџії пе віаџъ, че пъ сънт ѧп пътер мікъ. Штіріле ліпсеск, пептрѣ кѣ Телеграфълъ пъ са ѧптокміт пънъ а коло, ѧпсъ кърпdъ вот фі маї біпе ѧнформаџї.

— Deакъ атъеле фортърѐџе се афлъ ѧп тъпеле інсърџепџілор ші dе́къ гарпісоапа констътътоаре din 1500 солdаџї аѹ трекът ла dѫnшії, прекът е de темът, атънчї ѫртъріле сънт фоарте съріоасе, пептрѣ кѣ рецітълъ пъ аре пътере а ле рекъчері. Аша de департе пе dъче пеістеџа політікъ а кабінетълъї de пре ѫртъ.

Поітъпе веї кънята кѣ вапорълъ de пост тріестіп ѧпштіпџаре dетаіатъ. Маї адаѹгъ кѣ тоџї ампloіаџії чівілї ші мілітарії din Nаѹпліа сънт арестаџї ші тоатъ четатеа се афлъ ѧп тънпіле інсърџепџілоръ.

Франџа Кѣвънтъл de трон ал лъї Наполеон аміптеште ла пашії че саѹ фъкѧтъ ѧп Італіа пептрѣ ѧнпъчіъіре. Din пота че са трітіс амбасadорълъї ѧп Рота din партеа лъї Тъвепел се вede тendінџа Франџієї а лъа de пънктъл ешіреї фапта indeплінітъ. Маї тълте фоі аміптеск dеспре ѲП план констътъторіъ маї тълт саѹ маї пџіпъ стръвътъторіъ спре odіхпіреа антагопістълъї ворбіт de імператъл, че ѧппъчіъеште копсчінџа католічілор. Се спъне de репеџіте орі, кѣ ачеле ідеі, че аѹ съ сервеаскъ пептрѣ о комплапаре, се вор аштерпе тарелъї корпъ de статъ. Ачесте ідеі аша прекът еле аѹ ешітъ din Франџіа се пот ѧппъртъші ѧп ѫртътоареле:

Папа съ рътъпъ сѣверап nominal песте тоате пърџіле але статълъї вісеріческъ, че џіпъ акъта de регатъл Італіеї ші сѣверапъ абсолът песте четатеа Рота ші dоміпіъл с. Петрѣ.

Лчестъ теріторіъ ар фі ѲП стат сепарат каре ар авеа съл administрézъ ескісівъ ѲП реџім лътескъ, констътъторіъ din doe катере, adекъ din ѲП сепат пе віаџъ ші о катеръ алéсъ.

Метърії ачестъї сепат ар фі dепътіџї de папа ші прешedінтеле лъї ар авеа тітълъл Ѳнъї сепатор din Рота, каре ар пасede ші тоатъ пътереа політікъ.

Ел ар фі алесъ пе доі апї ші dела ел ар терџе dепътіреле тътърор міністріілор. Ел ар авеа съ administреze тóте негоціile, астфелїъ ка папа съ фіе лівер de тóтъ політіка ші съ поатъ а се афіорісі пътаї кіетърії сале спірітъале.

Че атіпџе пошіпала сѣверапітате асъпра регатълъї статълъї вісеріческъ, ачеаста ар ста ѧп ръdікареа трібътълъї че ар авеа съ плътеаскъ реџеле Італіеї рецітълъї роман пептрѣ ачеаста провінціъ, алтфелїъ ар ретънпеа ачесте провінчії ка о парте інтрецітоаре а регатълъї Італіеї ѧп референца політікъ ші administратівъ.

Пътеріле католіче ар требві съ гарантізézъ ачéста конвенџіъпе ѧнтродъкъndъ ші а da папії ѲП ажъторіъ.

Нотіце Діверсе.

— Фостълъ ла апълъ 1848 міністрѣ Баропълъ Пілерсdорф а търіт ѧп 22/10 Февр. ѧп въръстъ de 76 de апї.

— Гарібалdі а словозіт ѧп $^{15}/_{3}$ Февр. кътръ жъпітеа італіапъ ѫртътоареа проклатаџіъпе ѧп тіі de есетпларе: ѧп апълъ 1860 аџі фост кѣ тііле, фіџі ѲП тіліоп ѧп апълъ 1862 ші пъ кърепаџі ла пітік алта. Dеспре ресълтат вот dіскъра ла олалтъ.

— Се спъне кѣ гъверпълъ арделепеск ар фі депътіт ампloіаџії de жъстіџіе пептрѣ тоате комітателе.

— ѧп Бъda веке са есекътат ѧп $^{10}/_{22}$ Фев. перdереа фъітосълъї тълхарїъ Такачі Габор прівінd о тълџіте пепътератъ de оатенї.

— Аzіm din Apadъ, кѣ Коштошепії че саѹ фост арестат din партеа комітатълъї венінdъ паінтеа жъdекъторіеї мілітаре саѹ еліберат пънъ ла о черчетаре маї dепарте.

— Брашовъл аў перdътъ доі негоціторі дисетнаці аі съі. D. Георгіе Іога, ші Іоан Жіпа пъ се маі афль дintре чеі вій.

— Чітім дintро кореспъndingъ din Кікinda, къ маціstратъл пресент de аколо, ка съ се рекотъnde четъцепілор ла алецере, ле а протісъ десфііндареа скólеі реале, ка съ ле кръце келтъеліле — Noі ам кърстат къ пътаі ла noі се въd скоалеле ка повара чea маі греа асъпра попорълъі, dар ведемъ къ фраціі съръі пе dintрек. – Стрікаці пътаі скóлеле, апоі въ въіетаці къ пъ авеці віца конституціопалъ. Ъста е dрътъл аші елънта віаца політікъ. —

— Епіскопъл словачілор Moicec зіче, къ dn Търчіа токтаі аша се асігъръ крещініі, къ воръ добъndi de лок лівертатea, кът се вор лъпъda de кръче ші вор рекъпоаще dn Мохамет пе пророкъл лъі Dътnezъў, прекът протітъ астъзі магіарій семіндіелоръ петагіаре лівертате, dékъ вор рекъпоаште леціле din 1848. Dnсъ сърачіі креститні тотъші пъ се лапъdъ de кръче, токтаі аша ка ші петагіарій de націопалітатea лоръ.

— Din Константіпопол се скріе къ плінъл de спераndъ съltап кърстъ а dісолва тоатъ армата статаріъ ші а dintродъче о армаре цепералъ de попор, саў іапічеріа. Ачеаста реформъ а Съltапълъі dintр'ън тітпъ кънdъ dъnъ коперіпъл edіфічіълъі de стат кad цігльле, арать dекadenца тоталъ а імперіълъі търческ, къчі е къноскътъ dъnъ прінчіпіile псіколоціче, къ dn опосіціъne десперать се dintрепindъ тотъ лъкрърі контрарі, ші ар требъі съл контътітімъ, dékъ пъ ам пъкътъі асъпра ачелора, карії пътітескъ съът лъкръріле сале.

— Ла Бъкърещті а ешіт декретъл domneск пентръ компъпереа кърціі de касаціъne, прін каре се denътеск ші метбрії еі.

— Тотъ аколо са комплетатъ міністеріълъ пътindъсъ D. Барбъ Белъ de міністрълъ кълтълъі.

— Прінцълъ Стірбеі ша dat dimicіъnea ка denътат ал adънъріі цеперале.

— Dn шedinца din 8 Февр. са пріміт adреса de респънсъ ла къвънтъл de трон къ знапітітате. Ла 4 óре adънареа a терс dn корпъ de a пресентато Domніторіълъі ротъпілоръ, каре ръспънсъ: Domпілоръ! dn фаца adресеі Dв. пъ рътъне алта декът ка съ рог пре Dътnezъът пъріпцілор пострій, ка съ въ лътinézъ dn тоате лъкръріле Dв. пентръ консолідареа актълъі челъі таре ал dnфръціреі ротъпілоръ ші съ въ аібъ dn а са сфънтъ пазъ.„

— Dn шedinца сепатълъі din $^{22}/_{10}$ Фев. dn Паріс а апъратъ прінцълъ Наполеон сочіетатea модерна асъпра атакърілор лъі Laroche-Iaquelin, ші са декіарат, къ ел вреа лівертатea пресеі, ші къ е атікълъ лъі Persigni, dі імпътъ dnсъ къ пré dnчетъ пъшаште, амінтеште къ Наполеon сар фі dnторс din Елва съът акламареа: жос къ повілії еміграці, къ проdіторії. Зіче маі денарте пентръ воі есте імперіълъ глоріа естерпъ, стрікареа трактателор din анъл 1815, конституіреа тареі бнітъці італіане, каре есте аліата поастръ, недіспепсавера ordine din лопtръ, dар лівертатea, маі наінte de тоате ачеea a пресеі, інструкціъne фъръ тарціпіре, фъръ конгрегаціъne реліціоасъ, бнъстареа массеі, сърпареа піетатеі вékілъі міжлочіў. Апоі а чітат пе Тіерс, каре ла анъл 1845 a зіс, къ ва фі тотdеъna de партіda революціопаръ, dnсъші кънd реціmъл ар трече dn мъпеле радікалілор. Прінцълъ маі adaвce: dn ачéста есте контрасъ опініъnea mea. Ачаста къвънтаре a dat апсъ жърналелор ла тълці артікълі про ші контра.

— Меркърі ші жоі пінсъ аічеа тоатъ зіоа ші dnгреънъ фоарте таре dрътълъ.

— Маіестатea Са Dmпъратъл a фъкът съптъмъна трекътъ вісіть капчеларіълъі de кърте Комітелъі Форгачі, каре пътіmindъ de ън пічіор пъ поате пъръсі одаіа.

— „Herm. Zet.“ пе анъпцъ, къ къ Nръл 59 din 28 Февр. dnчéтъ de a маі еші.

— Ла денеша телеграфікъ че а терс din adънареа патріотікъ пентръ сърбареа лъі 26 Февръріў, кътръ D. Міністръ de стат, кавалер de Штерлінг a ръспънс Екселенціа Са dn врнътоареле кънінте: Кордіалъ тълцъміре тътърор а къpор плінъ de прецъ манifестаре de dnкредере ері маў dnбъкърат тълт. Консънаnца провацілор патріоці dntрещe dnкредереа mea dn сънчедереа опълъі челъі греў пъс de Маіестатea Са dn тъпіле теле, каре есте пентръ тареа бніта Австріъ.

— Тот аша a сосіт еръ dела Віена телеграт ші кътръ оратърьл Сібіълъі dела прінчіпеле Ліхтенстеін, каре сънъ аша: кордіалъ тълцъміре! Dътnezеў съ бінекънінте Сібіъл кredinчіосъ dmпъратълъі съў, — dntрецеі патріе.„

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

D. Gavril Dorgo Presied. 5 fl. Iosifu Popp Inspec. 5 fl. George Popp supra Locot. 60 fl. Frant Popp nobile de Macedonfi Ecsac. 5 fl. Iosifu Brancoveanu administ. Proto. 10 fl. Sava Lobontiu Arendasiu 200 fl. Dimitrie Alex. Sturza Micleusianulu 226 fl. 10 cr. George Costache Sturza Maiorulu 219 fl. 45 cr. Elisseiu Iunie Armatu (pe seama fondului) 33 fl. 25 cr. Elisseiu Iunie Armatu (pe seama Iuristilor) 33 fl. 25 cr.

Np. 9—1 **Едіктъ.**

Коста Гаврілъ din Комъна Роmіа de мънте dn Комітатълъ Алвеі de жосъ, кареле пе леціsіта са соціъ Чóра Варвара, тотъ деаколо, актъ de 18 анї къ пекредінцъ о аў пърсітъ, ші пъ се штіе локълъ петречереі лъі; деоарече соціа лъі аў ръdікатъ процесъ de деспърцаnie асъпръі, съ dndatореазъ прін ачеаста, ка dела датълъ маі жосъ dnсетнатъ, dn тертіръ de ънъ анъ, ші о зі, съ се пресентезе пестінтітъ dnаінтea респектівелъі Ск. Протопопескъ, къчі la din потрівъ, ші dn пефіnца лъі de фацъ се воръ хотърж, челе прескріse de С. С. Капоане, але Бісерічеі поастре дрептkредінчоасе. Абрdъ dn 5 Февръріе 1862.

Скавнълъ Протопопескъ гр-ор. алъ Трактълъі Златнеі.

АБСОЛОN ПОПОВІЧЪ Протопопъ.

Nr. 5—2 **Edictu.**

Nr. 2069 ex 61. Dela Judecatori'a scaunala se face de obste cunoscutu, ca la cererea Exequentului Iuon Mihu din Vinerea in contra lui Iuon Barboiu din Waidei pentru platirea unei Sume de 235 fl. 20 xr. v. a. sau concesu vindiarea realitatiloru executului anume:

I. Casa din preuna cu curtea si Gradina si unu sopru sub Nr. 175 intre vecinii Avram Todor si Maria Paraschiv pretiulu cu — 50 fl. v. a. I

II. locu de aretura de 5 ferdele la Pareu lunga Adam Creciunu s Wasilie Ciuci cu — 40 fl. v. a. III. un locu de aretura de $^{8}/_{4}$ in hotaru din josu la Fagadeu intra Popa Iosiv si Ioan Plesa cu 50 fl. v. a. IV. un locu de aratura de $^{5}/_{4}$ in sesu lunga Chirila Andrei si Iuon Balanu cu 12 fl. v. a. V. un locu de aratura de $^{8}/_{4}$ in Zepodi lunga Maria Balan si Adam Vasilie Socol cu 20 fl. v. a. VI. o clae de fenu de 3 care pretuita cu 30 fl. v. a.

Si dioa de vindiare se determina pe 18 Februarie si 18 Martie 1862. in fatia locului cu aceea bagare de sama, ca vindiarea se va face la alu doilea terminu si sub pretiulu estimatiunei. Toti aceia, cari au castigatu vre unu dreptu hipotecariu pe aceste realitati, se provoaca a se insinua la dioa de vindiare, caci altfelu siesi va avea de asi multiumii urmarile:

Condiciunile mai de aproape ale vendiarii se potu vedea in cancelaria judecatoriei. Orestie in 14-a Decembre 1861.

Dela Judecatori'a scaunala

Np. 8-3 **Едіктъ**

Ілéна Павел din Речеа. Dn Комітатълъ Сатмаріълъі каре de 8 анні къ пекредінцъ шаў пърсітъ пре лежвітъл еі соціъ, пентръ ка din контръ конфортъ С. С. капоане се ва да хотърже ші фъръ еа сънлічеі аштерпъте din партеа сънлікаптълъі.

Фъврещті in 30 Іанъаріе 1862.

Грегоріе Чіокашіў Прот. ал дістрікълъі Четатеі de піатръ.

Np. 4—2 ЦІТАЦІЪNE EDIКТАЛЪ.

Іоан Сжпъ, din Комъна Порчешті, Скавнъл Сібіълъі, каре къ пекредінцъ, акът de шасе анї, шаў пърсжтъ пре лецвіта са Соціе Іоана Саркізъ, тот деа коло, прекът, ші Гаврілъ Пърече тот din зіса Комъпъ ші Скавп, каре акът de доі анї, ші шасе лънї, къ пекредінцъ шаў пърсіт пре лежвіта са тъіере Анна лъі Іоан Філіп, тот din Порчешті, се провоакъ прін ачаста, ка dn тертінъ de ън анъ, ші о зі, dела датъл de фацъ, къ атъта маі вжртосъ, съ се івеаскъ dn персоанъ dнаінтea Скавнълъі Протопопескъ гр. рус. ал Трактълъі ал II-ле ал Сібіълъі, спре а ста фацъ къ лежвітеле сале соціі dnсъс пътіте, къ кът къ, ла din контръ, съ воръ хотърж, ші фърь de dжпшіі, челеа че діктеазъ СС. капоане бісерічешті ші леціле чівіле dn прівінца ачаста.

Сібіій 20 Іанъаріе 1862.

Іоann Папович Прот. гр. рес. dn Тракт. Сібіълъі ал 2-леа

Редактор респънзетор **Іоann Рацъ.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеі діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септетъмъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнea сеѳаче дп Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аѳѳаръ ла ч. р. поще, кѣ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентрѣ Сібіїѣ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жътеѣ іте de ап 3. фл. 50. кр. Пентрѣчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентрѣ провінчіеле din Монархіъ пе вн ап 8. фл. еар пе о жътътате de анѣ 4. фл. в. а. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣіне пе ап 12. ф. пе $^1/_2$ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѣ дптжіеа ѳрѣ кѣ 7. кр. тірѣл кѣ літере мічі, пентрѣ а доѣа ѳрѣ кѣ $5^1/_2$ кр. ші пентрѣ а треіа репетіре кѣ $3^1/_2$ кр. в. а.

Nro 15. АНѢЛѢ X.

Сібіїѣ. 22. Февръаріе. 1862.

Ла оріентареа деспре каѳса бісеріческъ а сърбілор ші а ромънілор.

Ам арътат дп артікѣлъл пострѣ din 21 Іанъаріѣ (N. 7) че обсервърї а фъкътѣ „Ost. West.“ пѣблікъндѣ артікѣлъл din „Тел. ром.“ інтітѣлатѣ „Мітрополіа ромънъ ортодоксъ“ ші проклатаціа D. Мочіоні, ші къ а провокатѣ пе кореспондінціі сърбешті, компетенці, ка дп треаба ачеаста момептоасъ съ'шї деа деслъчіріле сале. „Dневпікъл сърбескѣ“ фъкъндѣ дестълѣ ачестеї провокърї а дескісѣ о дискъзівне асѣпра діферінцелорѣ іерархіче, дп каре се пречісе ачесте діферінце дп треї пѣнкте: 1. Фостаѣ вреодатъ дп Аѣстріа бісеріка ромънеаскъ деспърцітъ де чеа сърбеаскъ дп прівінца адміністративъ, адекъ, авѣтаѣ вреодатъ ромънії ѣна пропріе де іерархіа сърбеаскъ індепендінтъ іерархіъ; 2. есте дптемеіат дп спірітѣлѣ бісерічії ортодоксе ші дп требѣінцеле націонале але атѣелор попоаръ, ка еле съ ръмънъ ші маї департе дп ѣніта легътъръ орї съ се деспартъ; 3 каре есте дрѣтѣлѣ чел дрептѣ ші модѣлѣ чел дрептѣ ал деспърціреї адміністративе а бісерічеї ромънешті ші сърбешті?

Кестіеї din тъіѣ се респѣнде дптраколо, къ дп тімпѣріле челе маї векі атътѣ бісеріка рѣсéскъ дп Ѳнгаріа де сѣсѣ кът ші чеа ромънеаскъ дп Ѳнгаріа ші Ардеалѣ а стат сѣвтѣ ізрісдікціѣнea архіепіскопѣлѣї сърбеск din Белградѣ (??) *), къ ші дп челе маї тързіе вéкърі бісéріка ромънеаскъ дп Ардеал а фостѣ ѣніта кѣ чеа сърбеаскъ **), дп фіне къ токмаї іерархіа сърбеаскъ а скъпат бісеріка ромънеаскъ дп Ѳнгаріа де періре (!!) ***).

Ла кестѣнеа а доѣа се ръспѣнде, къ есте дптемеіатѣ дп спірітѣлѣ бісерічеї ортодоксе, ка тоатъ націѣнea съ аібе бісеріка са націоналъ, іерархіа са ші дптре епіскопіі съї ѣнѣ прімате, къ а фостѣ оарекъпd de липсъ, ка іерархіа сърбеаскъ съ іа бісеріка ромънеаскъ сѣвтѣ скѣтѣлѣ съѣ, ачеаста черінцъ дпсъ а дпчетат астъзї ші сърбії аѣ din прівінца націоналъ токмаї аша de а дорі адміністратіва деспърціре а іерархіеї ромънешті ка ші ромънії дпсѣшї; ачеаста адміністратівъ деспърціре а іерархіеї ромънещі пѣ есте нічї о фракціѣне а капонічештіі ѣнімі а бісерічії сърбещі ші ромънещі ші din партеа ромънілор пѣ са афірмат пікъірї, ка мітрополітъл ромънескѣ съ пѣ ръкѣноаскъ пе патріархълѣ сърбескѣ de сѣпретълѣ капѣ ал бісерічеї ортодоксе дп Аѣстріа. †)

Асѣпра кестіѣнеї а треіа ші маї попdероасе се декіарѣ „Dневпікъл“ дп модѣл ѣрмъторіѣ:

Маї наінте de тоате ноі требѣе съ обсервътѣ аічї, къ сърбії цінѣnd стрѣпс de депліна Аѣтономіъ а бісерічеї ші скóлеї поастре, de вое вѣпъ пѣ се вор потеа дпвої дп нічї о скімбаре, каре фъръ конлъкрареа конгресълъї бісеріческ ал пострѣ ка ѣнікъл орган легѣтѣ ал аѣтономіеї поастре бісерічешті ші сколаре съ фіе demandатъ орї фъкътъ прін орї че інфлѣінцъ din афаръ фіъ орї дп че прівінцъ.

Din тоате петіціѣнеле de пъпъ акѣма але попорълъї сърбескѣ се вede лътъріт, къ доріnца цепералъ а дптрегълъї попор сърбеск есте, спре деслегареа каѳселор бісерічещі, сколаре ші націонал-фѣndаціонале, прекѣт ші спре регълареа релаціѣнелор бісеріко-іерархіче але попорълъї сърбеск ші ромънеск съ се конкіеме ѣн конгрес серво-націонал ші адекъ ѣнѣл деклараторіѣ кондіціонат прін ѣнѣл de осѣтъ de ані, нічї декѣт дпсъ ѣн конгресѣ октроат. *)

Акѣма вine дптребареа, къ оаре ѣн конгресѣ бісеріческѣ конвѣс дп модѣл ачеста ва пѣтеа дечіde дп пѣтеле дптреџеї націѣні сърбещі ші ромънещі, фііндѣ къ din партеа ромънілор дieчеса Ардеалълъї ші а Бъковінеї, еаръ din партеа сърбілор липсеще дieчеса Далмаціеї, ші аша нічї ѣна нічї чеіалалтъ націѣне ар фі репресентатъ дп тоталітатеа са?

Ачеаста е адевърат; дпсъ нічї ачеаста дппрецъраре пѣ пе дпдрептъцéзъ de а не депърта дела прінчіпѣл пострѣ de пъпъ акѣма легал, нічї ла прітіреа ѣнеї октроърї.

Кънd ла 10 Іѣліѣ 1790 канчеларіа ѣнгъреаскъ-авлікъ дп ѣртареа Пré дпалтеї копчесіѣні а конкіетат чел din тъіѣ сърво націоналѣ деклараторѣ конгресѣ пе 26 Авгѣст тотѣ ачелъї анѣ спре консѣлтаре деспре речеріпцеле ші прівілецііле попорълъї сърбеск ші спре алецереа мітрополітапълъї бісерічії ортодоксе дп Аѣстріа, аѣ адѣерѣт епіскопіі пострії мълцѣмindѣ рецелъї ші канчеларіеї авліче пентрѣ копчесіѣне, ла локълѣ чел маї дпалтѣ о петіціъ, каре кѣпrinde ѣрмътоареле пѣнкте:

1. Фііндѣ къ атът епіскопатъл Ардéлълъї кът ші ал Бъковінеї атърнъ de Мітрополіа Карловіцълъї ші епіскопіі din Ардеалѣ ші Бъковіна прітеск консекраціѣнea са дела Мітрополітапълѣ din Карловіц; ар фі de доріт, ка ші ачестї архіпъсторї ші кѣ дъпшії ші врео къціва депѣтаці din менціопателе дieчесе съ се інвіте ла конгресъл серво-націонал че стъ дппаінте.

2. Токмаї аша съ се дпвіте ші епіскопълѣ din Белградѣ, (къчї пъпъ атѣнчї Белградълъ дпкъ пѣ ера чедатѣ порції din партеа аѣстріеї.)

3. Къ афаръ de чеї 25 депѣтаці четъцепещі съ вінъ ла конгрес ші 25 повілї сърбещі, ка ла ачестѣ конгрес съ фіе 100 депѣтаці.

Дпкъ дп 28 Іѣліѣ 1790 а ѣрматѣ пре дпалта копчесіѣне ла тоате треї пѣнкте; дпсъ п'ѣт есте кѣпоскѣт къ лѣатаѣ ші ромънії дп фаптъ парте ла конгресъл din Тімішоаръ din меторателе маї сѣс дieчесе, е дпсъ дестъл, къ еї аѣ фостѣ кіетаці ші аѣ пѣтѣт лѣа парте. **)

*) Оаре пѣ скімвъ аѣкторъл артікѣлълъї Белградълъї пост в адекъ, Алба-Ілліа, кѣ Белградълѣ сърбеск, ші de ачеea съ конкеіе, къ ромънії ар фі статѣ сѣвт ізрісдікціѣне архіепіскопатълъї сърбеск. Че ні се паре къ ар зърі ші din дпсъшї асертълъї, кънї зіче маї ла вале, къ дп Белград (адекъ дп чел сърбеск) а фостѣ пѣмаї єпіскопѣ. Р.

**) Dогматічеште, еаръ алтфелѣ нічї одатъ авѣnd еа атѣнчї іерархіа са пропріъ, каре а дърат пъпъ ла сфършітъл веакълъї 17-ле. Р.

***) Ні се паре къ преа мълтѣ а зісѣ аѣкторълъ. Датор а іерархіеї сърбещті а фост дѣпъ капоане съ апере бісеріка ромънеаскъ деспоіатъ де капъл съѣ прін сълъ ѣнеаскъ, еаръ нічї декѣт съ о сѣвжіце шіе, че кѣ дърере требѣе съ рекѣноаскъ ші орі каре сърбѣ іппарціал, къ са фъкът. Прін ачеаста сѣвжігаре пѣнѣмаі къ пѣ аѣ скъпат сърбії бісеріка ромънеаскъ de періре, прекѣмѣ се лаѣдъ, чі din контра аѣ адѣс'о пе прагъл періреї. Волнічіile че шіаѣ кончесѣ ші ромънії de ачееашї кредінцъ, а сіліт пре ачестї а трече а фаче конфесіонарілорѣ ромънї de ачееашї кредінцъ, а сіліт пре ачестї а трече ла ѣніре. Дп Бънат аѣ дпчепът ѣніреа пѣмаї дп тімпії чеї маї ноі, пемаї пѣтънd сфері вісції ромънї ніколіпцеле іерархіеї сърбещі. Щіт кът са ѣнітѣ ѣнії ромънї din Іесвінї, Кісdіа, Лѣгожѣ етс. Р.

†) Ба е. Din тоцї артікѣлії ромънілор се вede лътъріт, къ еї вреаѣ съ пъстреазъ пѣмаї ѣнімеа докматікъ дп бісерікъ кѣ сърбії, еаръ нічї декѣмѣ, ка мітрополітълѣ лорѣ съ фіе сѣпѣсѣ мітрополітълъї сърбескѣ пентрѣ ачеea, пентрѣ къ ел есте прокіематѣ прін о адѣнаре de попорѣ кърат сърбеаскъ ші рекѣноскътѣ de монархѣ de Патріархѣ. Ноі аветѣ Патріаршії пострії канонічї ші пѣ не вомѣ сѣпѣне ѣнѣї пе канонікѣ кѣ атъта маї пѣцінѣ, кѣ кътѣ ел се ші пѣнеще пре сіне Патріархълѣ сърбілорѣ прекѣт лътъріт са арътатѣ дп артікѣлълѣ D. Мочіоні. Р.

**) Nѣ прічепемѣ, кът съ фіе лѣат ромънії парте ла ачелѣ сіnодѣ, деакъ депѣтаці аѣ фост съфіе 100 ші деакъ пе лънг'ъ чеї 75 саѣ маї пофтітѣ 25 de повілї сърбещі. Деакъ епіскопії ачестор дieчесе пѣ аѣ лѣат парте ла ачел конгресѣ, аѣ авѣт de вѣпъ сеатъ каѳса са. Апої нічї пѣ аѣ врът съ іа, къчї еї нічї о датъ пѣ аѣ рекѣноскът пе Мітрополітъл Карловіцълъї de кап леціѣт ал бісерічії лорѣ. Р.

Nъ ар фі оаре ші актa маї потрівіть пе baza ordineї de алеџере посітіве a поастре de пъпъ актa ла конгресъл сърбеск паџіонал, че се ва џіне, съ се конкіеме ші епіскопіі Ардеалълві, Бъковінеї ші Далмаџіеї ші депътаџі din діечесіле ачесте ші adекъ дп ачеea пропорџіъне ка ші din челелалте, ка астфелів съ фіе тоатъ паџіънea сърбеаскъ ші ромъпеаскъ репресептать.?

Еъ кдет къ ачеста ар фі сінгървл дрътъ дрепт леџът спре дпџелеџереа інтернаџіонал; абатереа дела ачестъ прінчіпъ ар пътea dвпъ пърereа mea тіжлочіть ші петіжлочіть вътъта автономіа бісерічеаскъ a поастръ. *)

Дпкъ маї требве кв атъта маї кърънd съ тъ дпторкъ къ-

тръ кввінтеле патріотълві ромъпескъ Andреіъ Мочіопі, каре леа дпdрептат дъпсвл дп кавса ачеаста кътръ пъпорвл ромъп, кв кът еле оарешкът апаръ, къ ар репресепта програта ромъпеаскъ дп ачеаста честіъне. Меџіопатвл патріот дъ ромъпілор вртъторівл консіліъ: „Деакъ сърбіі пъ ар копчеde, ка ла конгресълъ че се ва џіпea съ се конкіеме ші діечеса трансілванъ ші бъковінénъ ші съ се фіксéсъ пътервл депътаџілор dвпъ пропорџіънea паџіоналітатеї сърбещі ші ромъпещі дп Австріа, атвпчі ромъпілор пъ ръмъпе алта, декът съ пъ алéгъ пічі вп депътат ла конгресвл Карловіџіап ші съ рвгъм ъ пе Маіестатea Са пептрв копчедereа вnвї сепарат конгрес ромъпескъ. Déкъ дпсъ сърбіі пъ ар прімі кondіџіънеле de маї сvсъ, атвпчі паџіънea ромъпъ ар проклата къ маіорітатea вотърілор деспърџіреа administратівъ a бісерічеї ромъпещі de чea сърбеаскъ, ші ар алеџе вп мітрополіт ші сърбілор ар лъса дпсвші алеџereа капвлві бісеріческъ алъ лоръ.

Ачесте кondіџівні але D. Мочіопі пъ ле потъ прімії сърбіі, ші ачеаста пвпвтаї пептрв къ конгресвл e бazат пе прівілеџії сърбещі аша даръ есте конгресъ сърбескъ **) ші пептрв къ о скімбаре a ordineї de алеџере посітіве de пъпъ актa фъръ партічіпareа конгресвлві дпсвші, ар фі о вътъмаре a Автономіеї поастре бісерічештї, чі ші пептрв ачеea, пептрв къ dвпъ калкvлвл пострв de пътервл попорвлві ал амбелор паџіонї, каре калкvлъ алтміntреа пъ консвпъ кв ачела ал лві D. Мочіопі, пътервл депътаџілор din амбеле пърџі ар фі греў de хотържтъ ші ар требві мvлтъ тімпъ, спре о ексактъ хотържре, къџі сърбі ші къџі ромъпі съптъ ші кътъ de департе съ дптinde вna ші чеealалтъ паџіопалітате, каре тоате ар требві съ атъпе џіпereа конгресвлві паџіопал пе вn тімп пехотържт. ***)

Nъ ретъпе даръ алта, декътъ ка тоате діечеселе поастре вna кв чea dалматікъ, бъковінénъ ші ардеléнъ се апаръ ла конгресвл че пе стъ дпаінте ші адекъ dвпъ ordinea de алеџере de пъпъ актa – сéъ – деакъ ромъпіі кдеть, къ administратіва деспърџіре a бісерічіі ромъпе de чea сърбеаскъ сар потea пропвпчіа ші прін вревнъ патентъ, – еі съ пъ алéгъ депътаџі ла конгресвл че пе стъ дпаінте ші аша се съвършаскъ деспърџіреа фаптікъ. Квмъ дпсъ ва пріві конгресълъ пострв паџіопал сърбеск ачеста вnілатерал адвс прін дпфлвінџа din афаръ fait accompli (фапть дпdеплініть) dеспре ачеаста пъ пътет зіче пімікa.

Дпкъ вna требве дпсъмпатъ: деакъ фрацїі пострії ромъпі пвтаї пептрв ачеea dорескъ o новъ ordine de алеџере, ка съ аівe о маіорітате дп конгресъ, атвпчі пот фі дппъчвіџі, пептрв къ ші маіорітатea паџівнеї сърбещті пъ ва фі дп контра дрептелоръ dорінџе але кореліџіонарілор съї фрацї, алтфелів еї дпсс пот съ се прівеаскъ ка корпъ сепарат ал паџівнеї ромъпе ші атвпчі, къndъ воръ вепі пвтаї зече депътаџі ромъпещі ла конгресъ ші еї пот сепара вотвл лор de чел ал депътаџілоръ сърбещі, квмъ се дптъмплъ ачеаста ла dіетеле џертъпе, вnde вnъ corpus evangelicorum стъ фаџъ кв асеменea дпdрептъџітвл corpus catholicorum.

*) Ба пічі декът. О пропорџіъне дрептъ дптре тоате діечеселе кв прівіре стрънсъ ла паџіопалітъџі ар фі дрéптъ ші жвстъ дпаептea лві Dвmnezъъ ші a оаменілоръ, пвтаї съ пъ фімъ преа дпгвстї de інімъ, ші съ пъ џінемъ тоате пептрв ноі. P.

**) Ші токтаї пептрв ачеea ромъпіі пъл пот прекъпоаще ші пъ ар авea че къта дп едъ. P.

***) Ба фоарте вшор, пвтаї съ врет дрептате ші пъ ар дппедека пічі атъта конгресвл дптрв пімікa, деакъ ам лъкра пвтаї сінчеръ. P.

Атъта спре дівчідареа маї апроапе a честіънеї поастре бісерічещі; кавса e серіоасъ ші мерітъ съ фіе десвътътъ дпdрвтвлъ пъблік, ка съ се авдъ опініънеле вnеї ші челеалалте пърџі спре сігvра ажвнџере a колпџелеџереї доріте.

Кв прівіре ла артікvлвл пострв despre депътаџіънea че аре съ меаргъ ла Віена дп кавса Мітрополіеї поастре, адвчет ла конџіінца пъблікvлві спре дптреџіреа ачелві артікvл, къ dвпъ рwndвіала Екселенџіеї Сале П. Епіскопъ Andреіъ Барон de Шагvна ші D. сапретвл Къпітан ал Дістрікtвлві Фъгъраш ълві Іоапе Бран de Лемені есте метврв ачелеї депътаџіънї ші кът ам пътвт дпџелеџе a ші трекът dвmінекъ пе аічea.

Тоаствл пептрв арматъ ворбіт дп $^{26}/_{14}$ Февр. de секретарівл Ranicher сът аша:

Кънd Маіестатea Са дмпъратвл, Domнвл пострв аъ пропънчіатъ граввл de дпсетпътате кдетъ „Viribus Unitis“ ші ла алес de сімволвл съъ, a апвкат o фапть din богателе есперіінце але секvлілор, квм аъ трекът еле дпаінтea окілор стръвънілор съї дп бъкvріъ ші пъкажъ, каре арвкънdъ разеле сале din трекът дп пресент ва domні ші вііторівлъ.

Dінтр'о царъ тікъ са фъвтъ дп декврсвл тімпвлві o Австріъ маре, вn марграфъ са дпълцатъ ла вn пътерпікъ дмпъратъ, пептрв къ дптетеіereа Австріеї аъ фост o печесітате дп фортареа релаџіънелор de пътере европене акъроръ сілвітор mandатъ чере сvсџінereа статвлві ші пептрв ачеea вnімea de статъ алві.

Дп пътъптвл діферітелор ла імперіъ крескътелоръ џерї стъ вn стежар џігантік, вътрънъ de анї, дптінърindъ пврвreа дп пътерї, a кърві ръдъчіні афвndъ стръвътвте се дптindъ дп адънквл пътънтвлві, a кърві върфъ маіестатек поартъ o квnънъ de короапе: Ачеста есте арвореле џепealоџікъ алъ dінастіеї австріаче. —

Капвл ачестеї dінастіі вnеще прін черкvл сакџівнеї прагматіче тоате џеріле ші попоарьле імперівлві съъ пе лънгъ сіне ші пе лънгъ каса са·

Ачеаста конвенџівне de статъ кardінал a санкџівнеї прагматіче са дпкеіатъ сvвтъ мvлцъмітоареа консвпанцъ a статврілор сінгвратічелор провінчії „ad mutuam et reciprocam defensionem“ спре дмпрвтвтата ші речіпрока апърare; еа са дпкеіатъ, ка імперіile ші провінчііле че ле посеde Маіестатea Са сакратісімъ, съ се вneаскъ ші креаскъ ла олалтъ спре маї маре асекvраре пептрв тоате тімпвріле дп легътвріцъ пе десфъкътъ. 1)

Ачеаста конвенџівне dc стат кardінал есте адевърата ші dреаптаънірe a тътврор џерілор Монархіеї, a тътврор метврілор вnеї корпъ дптр'вnъ статъ.

Астфелів аъ квпрінсъ дпџелесвлъ nedеспърџіреї імперівлві статврile Ардéлвлві, кънd еле аічea дп Сівіъ ла 30 Март. 1722 аъ прімітъ кв бъкvріъ санкџівнea прагматікъ ші дп върфвл артіколвлві, каре дпкорпореазъ санкџівнea леџеї аъ пвс ла апвлъ 1744 рекънощінца мvлцъмірeї, пептрв петврітоареле мерite але касеї австріаче, пептрв скъпареа џерeї, че пептрв сіне сінгър пъ a фостъ дестvлъ de таре („sibi suis viribus tuendo minime pari“), a афлат сігvранцъ, скътінцъ ші вnъ старе дп вnірea тътвроръ џерілор деапърpea џіітоаре. 2)

1) ut Regna et Provinciae tam hodie ab Augustissima Sua Caesarea Regiaque Majestate possessae, quam in futurum quoque opitulante Deo Ditioni suae accessurae, ad mutuam et reciprocam defensionem majoremque cum dignitate et inde secuturo terrore Hostium securitatem in omne aevum nexu indissolubili coalescere et cohaerere valeant atque possint. Art. 3: 1744.

2) Ut igitur grata semper intelligat Posteritas ob immortalia Augustae Domus Austriacae in hunc Principatum tanquam Christianitatis Antemurale beneficia innumeris curis et sollicitudinibus impensa . . Primogeniturae ordinem, ab Altedicta Caesarea Regiaque Majestate Carolo Sexto aliis quoque Regnis et Provinciis suis in et extra Germaniam sitis, eodem Jure et Ordine indivisibiliter et inseparabiliter invicem et insimul ac una cum isto Transilvaniae Principatu Partibusque eidem reincorporatis Haereditarie possidendis stabilitum . . pro perpetua et invariabili Lege inserimus. Art. 3: 1744.

Че лпсъ авеа съ лпсъмпеазъ ачеаста мълцъмітъ, пъ-тем кътъні, кънd маї ферічіїй пепоцї аї греў черчетацілор предечесорї лші adвк amінте de конклъсълў статърілор арделепещї din анъл 1667 (Comp. Const. Edictum 45) кънdў лппърцірea порцілор de dare се лптемеіазъ кў ъртътоаре-ле кввіенте. Пентрў къ dвпѣ Dвмпezъў dърареа патрієї а-търпъ dела къцігареа фаворълўї Търчілор, каре лпсъ еаръшї се базеазъ пе трібът 3), deакъ въ вещї adвче amінте, че аў zic статъріле арделепещї лп хрісовъл de сънвпере din 9 Маіў 1688 вnde се zіче: Ва ръмъпea скріс лпвечіе пе таблеле істо-ріеї ачеea трацедіъ, че а жвкатў цера ачеаста сът протекці-вnса търчілор ші сът dіскордіа прінчіпілор съї, пъпъ че а-кята dабеа лпторкънdвсъ еаръшї рецелъї Вngарієї, лпвръ-цішеазъ пъріптеаска ші пътérпіка протекціне а імператорълўї цертанў кў брацеле deскісе: 4)

Лпкорпората еспресівне а санкціvnеї прагматіче, фап-та са трекът лп карпеа ші сънцеле попоарълор ръdікън-dвсъ лп армата, din фіїї тътърор націвnелор, ворвіndў тоате літвеле ші прічепънdў еї пе тоате; ъртънdў, de ші komanda белідвчелъї е цертанъ – къчї лпаінте есте вngъреще ші вое-тече, сът вnў белідвче сънвшї вnї mandatў, дела постълў чел маї de пре ъртъ конфініарў пе dіферітеле кълмі але Карпаці-лор, дела матросъл чел маї лndепъртат, каре лп катаргълў пъіі de ресвелў крвчéште очеапъл пънъ ла чеа din тъіе стражъ, каре аре късъца са ръdікатъ лънгъ ретedінца лмпърътеаскъ.

Вnў „віват, спріжінітоареї ші скътітоареї тот деsпа бравеї, тот деsпа кращіоасеї Армате, лп а къреї кастре есте Авс-тріа кў конститъцівnеа са!

Вnў „віват“ kondвкъторілъї трvпелор імперіале, цеnералъ-лъї Komandante лп Арdеал Еселепцієї Сале М. К. Л. конте de Монтеново.

Кў прівіре ла артікълъл din Орълтіе лп Nръл трекът алў „Телегр. ромънў“ лмпъртъшіт четіторілор пострії къ вn ар-тікълў лп „S. Bot.“ din 26 Феар. к. п. вреа съ арате кў о іропіъ тъшкътоаре, къ астфелій de конклъсў ал adвнърії скав-пълъї пе требве съ лпспъімънте пре німінea, къчї adвпареа скавпалъ din Орълціе ар фі лп старе а фаче ші алте конклъсе, dекъ ар авеа сперацъ къ еле ар еші кў вреві рісълтаї, ші къ тотъшї ачеаста adвпаре есте ла тоате конклъселе сале аша de певіноватъ, ка ші вn телў; къчї ші акята сар фі пъртат аша прекът а сънатў de сісў adекъ къ ромънії, врndў съ о сънъ кърат, ар фі інспірації de D. Жvde рецій, каре лпкъ е ро-мънў. Noї фъръ съ не лъсът лпврео десватере despre а-чеаста, лпкът е адевъратъ саў ба, вретў съ пресвпвпет, къ оарешікаре dірекціне са датў депвтацілорў скавпалї лп прі-вііnца ачеаста, лпсъ пентрў ачеea пе ведем пічі о пекавііnцъ, пічі о преоквпаціне къчї астфелій се лвкръ ла тоате скавпеле съсештї, о штім пré вine, ші німінea пе аў скріс артікълї лп контра тendінцеї ачестеї, пентрў къ претътindінea сасіі аў фост лп маіорітате ші аў лвкрат кът лі са пърът лор маї вine пен-трў еї, deакъ лпсъ акята са лптъмплат, ка лп скавпъл Оръ-штіеї съ фіе ромънії лп маіорітате ші еї лшї еспрітаръ кв-цетеле сале лп прівііnца операtълъї комісівnеї de шепте аша прекът сімтў еї, de че са фъкътў атъта лартъ ші се zіче лп батжокъръ, къ кът сънъ de сіс аша ресвпъ de лънгъл банче-лор, къчї чел de сіс прічепе а дірецеа ші чеї de жос а ас-кълта, къ вn капў ші 24 пърекі de пічіоаре факў аколо орі че лпкеіере. —

3) Mivel Isten után e Hazának megmaradása áll a Porta kedve keresésében, s mely is fundáltatott az adóban.

4) Ingemuit a saeculo et quod excedit sub oppressione turcica infelix Transsílvania suoque orbata legitimo Rege atque Domino inter tot bella, clades, incendia et intestinas cum quibus inflictabatur discordias vix non ad extremum pra-cipitata est excidium. Manebit in aeternitate temporum historiarum monumentis inserta fatalis tragoedia, quam hoc Regnum sub protectione Turcica et inter discordantes Principes sustinuitu. Redit jam ad Regem Hungariae, a quo fatorum invidia et ambitiosis nonnullorum ausibus segregatum erat et amplectitur paternam et validissimam Protectionem Augustissimi Leopoldi I. Romanorum Imperatoris et Hungariae Regis haereditarii . . ejusdemque Successorum . . . ex universali Statuum consensu votisque unanimibus, quae a multo tempore ad consequendam hanc felicitatem in sinum divinae misericordiae effudit. Szász Sylloge pag. 42.

Ordinea de алецере а репресентаціvnелор мvнічіпале лп Комітате, Dістрікте ші скавне съкvештї din Мареле прінчіпат алў Арdеалълъї.

§. 1. Ачеста хотъраще пътерълў метврілор комітетълъї лп фіекаре іврісdікціvне, каре лат лппъртъшіт маї de demълт.

§. 2. Лп фіекаре черкў de алецере аре афаръ de ачеаста фіекаре класъ алегътоаре съ алéгъ ші сънліпіторї пентрў ре-пресентанцій лор.

Nътерълъ сънліпіторілор алегъторї лп фіекаре черкў de але-цере пріп фіекаре класъ de алецере се dефіце ла жътътатеа метврілорў комітетълъї ordinарі, че кадў пе фіекаре класъ de алецере.

De ар фі лпсъ ачестў пътерў фъръ пъреке, атвнчі сънлі-піторіі сънтў de а се алеце dвпъ пътерълў жътътатеї челеї маї марі.

Ачеле локврі каре dвпъ § 1 аў съ алéгъ пътаї вnў ре-пресептапте еле алег ші вn сънліпіторіў.

§. 3. Déкь вреві метврі алесў пе пріітеште алецереа, ішї іеа dімісівnеа сеаў есте лппedекатў пе тімпў маї мълтў а лвоа парте ла афачеріле комітетълъї; deакъ din респéктіва класъ алегътоаре смйтў алеші маї мълцї метврії сънліпіторі, атвнчі лптръ лп локълў ачелъіашї маї лптъіў ачелў метврў сънліпіторіў, асвпра кървіа къzвсеръ челе маї мълте вотврі ла алецере.

§. 4. Тімпълў de сервіціў алў ачесторў метврії de комі-тетў ціене пънъ ла ачелў термінў, кънdў асвпра органісърії Комітателорў, Dістріктелорў ші Скавпелорў се ва лпфііnца о лецe пе калеа вnеї лпвоіелї лп dіетъ.

§. 5. Deакъ лптре чеї лndрептъціцї de а лптра лп ко-мітетў се афлъ врео корпорацівnе сеаў сочіетате ка пропріе-тарій че плътесче дареа чеа маї мълтъ (Компоссессоратъ), атвнчі дрептълў репресентацівnії лп комітетў се кввіne ачеї персоане, кареа есте кіътатъ а репресента пе корпора-цівnе сеаў сочіетате лп афаръ.

§. 6. Пропріетарії марі кіътацї фъръ алецере лп комі-тетў требве се аібъ 30 анї, съ се афле лп dепліна посесіс-не а дрептърілорў чівіле ші се плътеаскъ лп вреві Комі-татў, Dістріктў сеаў Скавпў чеа маї маре сътъ анвалъ лп контрібвцівnеа de касъ ші de пътънтў.

Персоапеле каре dвпъ §. 17 ал ачестеї ordine de алецере сънтў ескісе dела капачітатеа de алецере актівъ орі пасівъ пе потў фі кіетате лп комітетў токта ші лп касў кънdў пріп плътіреа челеї маї марі сътe de dare апвалъ арў авеа дрептў ла ачеаста. Deакъ вревълў din проnріетарії плътіторі de контрібвцівnеа чеа маї маре пе ар воі а лптра лп комітетў, съ се кіеме пропріетарілъ ъртъторіў dвпъ елў кў dареа чеа маї маре, еаръ лп касў de рефвсў, кіътареа маї деnарте се контівва лпаінте, пъпъ кънdў пътерълў мет-врілорў ачестеї класе с'а лмплінітў. —

§. 7. Спре а се алеце репресентанці din клъса пропріе-тарілорў маї търічеї лп кътаре Комітатў, Dістріктў, Скавпў, кареле пе есте лтпърцітў лп черкврі, Комітатълў, Dістрік-тълў орі Скавпълъ лптрегў фортеазъ вnў сінгърў черкў елек-торалў; лп кътаре Комітатў, Dістріктў сеаў Скавпў, каре е лтпърцітў лп черкврі, фіекаре черкў есте тотвodатъ ші-черкў електоралў; еаръ апоі пе фіекаре din ачестеа черкврі електорале каде кате вnў пътерў егалў de репресентанці din ачестъ класъ.

§. 8. Кў прівіре ла репресентанції індвстріеї ші аї котер-чілълъї Комітатълъ, Dістріктълъ сеаў Скавпълъ лптрегў фор-теазъ кате вnў сінгърў черкў електоралў.

§. 9. Кў прівіре ла котвпеле каре dвпъ §. 1 (алў інстрвк-ціvnії) пе аў репресентаціvне пропріъ, фіекаре сівчеркў фор-теазъ кате вnў черкў електоралў. Тощі алегъторії къці се афлъ лп кътаре черкў електоралў, фортеазъ корпълў de але-гъторі.

Метврії Комітетълъї къці сънтў а се алеце din ачеаста класъ а лптрегълъї Комітатў, Dістріктў сеаў Скавпў, тре-бве се се ре'тпарцъ лп пътерў егалў пентрў фіекаре черк електоралў.

§. 10. Репресентанції пропріетарілорў маї търічеї се а-легў петіжлочітў dінтре пропріетарії маіорені аї цvпътълъї, карії плътескў челў пецінў 25 фіорінї контрібвцівnе апвалъ пе касъ ші тошіъ.

§. 11. Dінтре компропріетарії каліфікъцї пентрў дрептълў електоралў поате алеце пътаї ачела, пе каре компропріета-рії лълў імпътересквў ла ачеаста.

Din партеа корпорацівnілорў лndрептъците ла алецере ва ексерціа дрептълў електоралў ачеа персоапъ, кареа dвпъ леціле че се афлъ лп фііnцъ, е лп дрептў de а репресента пе корпорацівnе лп афаръ.

§. 12. Четъцле ші орашеле ынzестрате дупъ §. 1 ку дрептул репресентатив ыші вор алеце репресентанцій de Комітетъ пріn репресентанцій локулуі, ынсъ din тоці membрії комунеі.

§. 13. Пе репресентанцій комерчіулуі ші аі индустрієі ый ва алеце ачеа катеръ комерчіалъ ші индустріалъ, de алъ кърей черкъ се ціне кътаре Комітатъ, Дістрікт сеаъ Скаунъ, din ачеле персоане але Комітатулуі, Дістрікт сеаъ Скаунулуі, каре аъ дрептул de a алеце пе membрії катерелор комерчіале ші индустріале.

§. 14. Алецереа de репресентанцій аі комунелорь сътешті се фаче пріn алегъторії алеші спре ачестъ скопъ.

Фіекаре комунъ din кътаре черкъ електоралъ тръміте тотъ дела къте 500 локуіторі унъ алегъторіъ. Ла ынпърцъреа пунктулуі локуіторілорь еминдъ унъ рестъ de 250 сеъ преste 250; се ва луа de 500, еаръ фіиндъ маі жосъ de 250 се ва стерце.

— Комунеле че конпиндъ маі пуцінъ de 500 локуіторі, вор трімите къте унъ алегъторіъ.

§. 15. Алегъторіулъ фіекъреі комуне ва фі алесъ пріn delегъторіа комунеі (пріn жуде ші жудеці) din тоталулъ пунктъ алъ membрілорь комунеі.

§. 16. Membрь алъ комісіунії се поате алеце, каре есте:

а) ардеleанъ; б) de ані 30; ц) ын deплінулъ ексерчіцію алъ дрептурілорь чівіле; каре d) ын класа алегъторе а пропріетъції марі сеаъ а комерчіулуі ші а индустрієі (§§. 10. & 13.) аре дрептул de алецере, сеаъ ын четъці ші комуне поате фі алесъ (§§. 12. & 15.) Nimené ынсъ пу поате ексерчіта дрептул сеъ електоралъ ынтр'унъ цінутъ, декът пумаі ынтр'унъ сінгурь корпъ електоралъ.

§. 17. Дела дрептул електоралъ активъ ші пасівъ (de a алеце ші a фі алесъ) сунтъ скоасе:

а) Персоанеле ачелеа, каре пентру врео крімъ, деліктъ сеаъ пентру врео кълкаре de леце фъкутъ din лъкомія de къстігъ сеаъ ын контра моралітъцій публіче с'аъ фостъ реклоскутъ de віновацї, сеаъ пентру врунъ деліктъ, крімъ орі врео кълкаре de леце din лъкоміеа de къштігъ пумаі din липса мъртурііlорь аъ фостъ скъпате de акусаціунe;

б) Персоанеле ачелеа, каре пентру врео фаптъ пелеціунітъ тепоратъ ын пункулъ din наінте се афлъ суб черчетаре, пе кътъ цінеа черчетареа.

ц) Персоанеле ачелеа, асупра аверії къроръ е публікатъ конкурсъ орі процесъ de ынвоеалъ, пе кътъ ціне конкурсулъ сеаъ процесулъ de ынвоеалъ ші деакъ ку термінареа ачестора пу с'аъ афлатъ невіноваці.

§. 18. Тоцї membрії класеі пропріетърілорь маі мърічеі каліфікацї de алегъторі, карії ынтру ынцелесулъ ачесторъ ынструкціунї фортеазъ кътe унъ корпъ електоралъ, требуе съ се конскріе ын о лістъ; листеле ачестеа електорале съ се пуну ын ведереа публікъ – ла локалулъ de офічіолатъ алъ Комітелуі сунпетъ, кънітапулуі сунпетъ сеаъ жудецулуі рецескъ прітаріъ ку термінъ de рекіътаціунe ын 10 зіле компутате din зіуа публікърії. — Рекіътаціунile сосите дупъ тречереа ачестуі термінъ съ се респінгъ ка ынтързіете.

§. 19. Деакъ рекіътаціунile ын привінцію прітірії унорь пекаліфікъцї пентру дрептулъ електоралъ сеаъ а унора каліфікъцї непетрекъцї ын лістъ, сунтъ фундате сеаъ пу, аре се дечидъ комітеле сунпетъ, кънітапулуі сунпетъ, жуделе рецескъ прітаріъ сеаъ локуіторулуі луі, карele маі аре унку ші ачелъ дрептъ, кътку елъ пунъ ла термінулъ префіптъ поате фаче коректорі офічіоасе ын ачелеа листе електорале.

(Ва урта.)

Notiцe Diверсе.

— Шединца лунаріъ a Комітетулуі асоціаціунеі ромуне трансісване пентру ынаінтареа попорулуі ромунъ, че ера съ се цінъ марца трекутъ, нефіиндъ D. прешединте акасъ, непотунd маі денарте вені D. віче-прешединте пентру нетърдініта гретате a druмулуі, ын фіне нефіиндъ нічі унтерul membрілорь комітетулуі de ажунс, ка съ поатъ фаче врунъ конкулсъ легітъ, пу са цінутъ чі са атунатъ пунъ ла ынпрежурърі маі фаворітоаре.

— Луні ын 19 Февруаріъ са цінут аніверсаріа морції Ымпъратулуі Франчіскъ 1-a ку кънтаріа унуі „requiem“ ын бісеріка католікъ ла 10 уре, ла каре a асістат ынalта ценералітате, фінанца, универсітатеа съсеаскъ, маціstratul ші комунітатеа ші тоате браншеле че се маі афлъ ын Сібііъ.

— Операtul комісіунеі de шапте ынкъ пуаъ венit ла десбатере ын Универсітатеа съсеаскъ, de ші информаціунеле депутацілор аъ сосіт de претутindinea. Каuса ачеаста е ку тулт маі ынсемнатъ, декът съ се поатъ десбате фърь нічі o пре-гътіре кувіінчіоасъ, ші de ачеea се вede, къ маі наінте аъ de a се информа membрії деспре тоате.

— Спре превепіреа унеі ліпсе ын Трансілванія, a черутъ рецескул губерnъ дела Маіестатеа Са пентру кумпърареа de вакате ші ынпедекареа ліпсеі парціалmente, o сумъ de 300000 фл. Фіиндъ къ губерnul астътоатnъ опрісъ ардереа вакателорь ын ракіъ, ера сперанцъ къ ліпса пу се ва сімці, дупъ че ынсъ ачестъ mandatъ цінъ нумаі 15 зіле, се консумаръ атътеа вакате, ынкътъ ынтру адевърь се поате сімці врео ліпсъ.

— D. Міністру de Комерцъ контеле Вікелбург a хотърът, съ факъ куноскуці Маіестатеі Сале Ымпъратулуі спре дістинцере пре ачеіа индустріарі, карії ку окасіунea експосіціунеї de индустріъ ын Londra се ар фаче ынсемнаці пріn eminente престаціунї. Din мотівулъ ачеста пу не путемъ рецінea a nu нуне ынтребареa: da оаре порученції, карії наінте ку 11 ані тот ла експосіціунea din Londra аъ трimis манufактеле adекъ пеіле лор, ші аъ кънтат рекунощінцъ публікъ трімицъндуліce ші o Карте, ынгріжітаъ ка съ поатъ трімите манufактеле лор ші ын анул ачеста ші фъкутаъ чева спре маі муреа перfекціунare a лор.

— Ын 26/14 Февр. са ындурат Маіестатеа Са Ымпъратул ла 1 уръ a прімі o депутаціунe a комунеі вieneze кондусъ de консулул четъції каре цінъ o кувънтare de мулцумітъ пентру конституціунe. Ачеаста депутаціунe фу прімітъ de Маіестатеа Са ку тоатъ афабілітатеа. Тот ачеаста депутаціунe a мерсъ de лок дупъ ачеea ла D. Міністру de статъ Штерлінг ші іаъ dat еаръші o адресъ de мулцумire.

— Din Гречіа се скріе деспре рескоала че избукніс ын Naуплія, къ трупеле дела Аргос саъ апропіатъ de фортърéца ачеаста ші еа есте акума ынкунціратъ пе ануі ші ескат. Шасезечі de фечіорі аъ десертат de аколо ла трупеле рецештї. Ын Тріполіца ынкъ аъ фост манifестаціунe революціонарь.

— Din Мілануъ се скріе din 29/12 Февр. къ пе рецеле Віктор Еманuел лар' фі ловіт апоплексіа, ші къ і саъ фъкут doe венесекцію. Пунголо зіче„ Рецеле се сімте малад, іса тъіатъ вуна.

— Ын декурсул съптъмунеі ачестеі пу къпътарът нічі un журнал din Romania ні се паре ка еаръші вор интимпина недечі.

— „Ost Vesi“ зіче, къ деакъ пу ынéлъ тоате семнеле, атунчі ін політика Австріеі фацъ ку Търчіа се фаче o скимбare ші ынкъ астфеліъ de скимбare de каре авемъ съ не букурумъ ші съ гратулуm пе Конт. Рехберг, кучі дупъ че интерпунчіul Б. Прокеш пу a путут съвърші німика ын привінца Херцеговінеі ку поарта, ар фі къпътат консулар ацентul din Требіне увіаціунe a съ пуне ын комунелецере діреptъ ку Лъка Вукаловічі, капul рескулацілор крештінї, деспре пачіфікареа ачестеі провінчії.

Nr. 5—3 **Edictu.**

Nr. 2069 ex 61. Dela Judecatori'a scaunala se face de obste cunoscutu, ca la cererea Exequentului Iuon Mihu din Vinerea in contra lui Iuon Barboiu din Waidei pentru platirea unei Sume de 235 fl. 20 xr. v. a. sau concesu vindiarea realitatiloru executului anume:

I. Casa din preuna cu curtea si Gradina si unu sopru sub Nr. 175 intre vecinii Avram Todor si Maria Paraschiv pretiulu cu — 50 fl. v. a.

II. locu de aretura de 5 ferdele la Pareu lunga Adam Crociunu s Wasilie Ciuci cu — 40 fl. v. a. III. un locu de aretura de $^{8}/_{4}$ in hotaru din josu la Fagadeu intra Popa Iosiv si Ioan Plesa cu 50 fl v.a. IV. un locu de aratura de $^{5}/_{4}$ in sesu lunga Chirila Andrei si Iuon Balanu cu 12 fl. v. a. V. un locu de aratura de $^{8}/_{4}$ in Zepodi lunga Maria Balan si Adam Vasilie Socol cu 20 fl. v. a. VI. o clae de fenu de 3 care pretuita cu 30 fl. v. a.

Si dioa de vindiare se determina pe 18 Februarie si 18 Martie 1862. in fatia locului cu aceea bagare de sama, ca vindiarea se va face la alu doilea terminu si sub pretiulu estimatiunei. Toti aceia, cari au ca-tigatu vre unu dreptu hipotecariu pe aceste realitati, se provoaca a se insinua la dioa de vindiare, caci altfeliu siesi va avea de asi multiumii urmarile:

Condiciunile mai de aproape ale vendiarii se potu vedea in cancelaria judecatoriei. Orestie in 14-a Decembre 1861.

Dela Judecatori'a scaunala

Nр. 7—2 Едіктъ.

Пріn каре Коман Флоашъ din Галеш Скаунул Съліштеі, късъторітъ ку Маріа Ioann Акім Дікъ din Съчелъ, тот Скаунул Съліштеі, карele de тімп маі ынделунгатъ се афлъ дусъ ын Пріnчіпателе унite, фъръ a се шті унуме локул петречереі луі, се ындетореазъ пріn ачеаста ка, фіиндкъ Соціа луі аъ ридікатъ асупръ процесъ de деспърцire, ын термінъ de un anъ ші унуме пунъ ын 25 Іануаріе 1863 негрешіт съ се ынфъцішеze ынаінтea форулуі Протопопескъ субскрісъ, пентру-къ ла din потрівъ ші фъръ de алъ се вор урта челе de СС. Канoane прескрісе. Сібііъ 23 Іануаріе 1862.

Скаунулъ Протопопеск гр. ръсъріт. ал Тракт. Сібіулуі I. IOANN XANNIA Протопоп.

Редактор респунзетор **Ioann Рац.** Едітура ші типарілъ тіпографіеі діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dоminека. — Препъмераціънea сеѳаче ан Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аѳѳаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън an 8. фл. еар пе о жътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ днтъіеа ѳръ къ 7. кр. ширъл къ літере мічї, пентръ а доза ѳръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 16. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїѣ. 25. Февръріе. 1862.

Сібіїѣ ан 24 Февр. Ан zілеле ачестеа пе вепіръ ла тънъ поесіеле Длуї Andреіѣ Мъреманъ (14 кóле, тіпарізл луї Іоанн Гётт, прецъл 1 фл. 20 кр. в. а.). Мъртъріситъ сінчерѣ, къ ші поі пе цінеатъ de ачеіа, деспре карї потенесче Поетъл ан префацъ ші карї кредеаъ ші зічеаъ, „къ ші-аъ пърсіт ліра ші с'аъ депъртат de Парнасъ,“ ші къ фііндъ de астфелъ de кредінцъ, нътаї діскреціънea пе-а решінът а пъ-і адреса ан пъблікъ днтребареа:

„Десчеаптъте Ромъне!“ пре чел-че ні-а къптатъ,
Аъ нóте сотнълъ морцїі съ-лъ фіе днгропатъ?“

Къ атъта днсъ пе фъ маї плъкът дестъцїреа, къндъ везъръмъ, кът неаба ші гіаца іернеї трекътe п'аъ німічітъ сетепътъріле челе вобіле din пътънтъ, чі кът ачелеа, пъзіте ші de церъ ші de ътезеалъ, акът ресаръ ші кресъ ші промітъ сечерішъл челъ маї дмбіелшъгатъ. Бъкъріа нóстръ пентръ ешіреа ла лътінъ а ачесторъ поесіі а фостъ фоарте маре ші аштептареа чеа дпкордатъ, къ кареа dорiамъ а ле ведé, ні с'а тълцемітъ пе деплінъ. Де ачеса деакъ днтрепіndемъ ачі, а ворбі ънъ къвънтъ пъблікъ деспре ачесте поесіі, п'о фачемъ нічі de кътъ din прърітълъ de а ле крітіса, — ла чееаче пъ пе сімцімъ компетінцї —, чі нътаї пентръ de a арета дн кътева тръсърї прецълъ чел маре алъ ачелуї бъкетъ певестежіторъ ші адевератъ ромънескъ.

Лімва din ачесте поесіі е лімва Ромънълуї кълтъ din zілеле нóстре. Деатнъ de рекъносчінцъ е калеа чea тіжлочіъ, че о пъстрézъ Поетълъ дн прівінца ачéста; къчі пе кътъ е de денарте de маніа пърісъреї, карea с'а фъкътъ ънъ фелъ de вóлъ днтре noї, пе атъта пе de алтъ парте консіderъ ші дппаінтъріле, къ каре пе потемъ лъда пе къмпълъ літвістічеї маї къ сеатъ дн zечепіеле din ърмъ. Къ ънъ къвънтъ лімбацїлъ ачесторъ поесіі дмпрежънъ дн сіне дълчеаца лімбеї попорълуї къ атплітатеа ші перфекцїънea лімбеї літератълуї. Асетепea de песілітъ, ка лімва, е ші модълъ скріереї: ънторъ, кіаръ, фіескъ, чееаче е о преферінцъ къ атъта маї респектабілъ, къ кътъ е маї раръ днтре noї Ромънії de dінкоаче, кърора пъ фъръ дрептате фрацїї de dінколо пе імпвіъ óрекаре гревтате ші слъбъноцїъ атътъ дн лімва чea скрісъ, кътъ ші дн чea вербалъ. Маї денарте пъ нътаї практікъ, чі днтр'адеверъ повілъ ні с'а пърътъ фрацеda дпгріжіре a Поетълуї, ка ші ачеіа, карї къ прогреселе лімбеї din каѳса вжрстеї дпаінтате пъ маї потъ фі аша біне къноскъцї, съ нóтъ чіті ші 'нцелеце поесіеле дмпсълуї, — чееаче л'а 'ндемнатъ але тінърі къ літере чіріліче маї нóве, къ аша нътітеле чівіле. Кредемъ, къ прін ачéста-шї ва фі къштігатъ тълцеміта тълтора, кърора пе лънгъ тóтъ інтолерапца маї къ сеатъ a поастръ честоръ маї тінерї, тотъші ле каде греѳ, а-шї фаче стъдіъ din ортографіа орі ортографіеле нóстре модерне. Dар пъ потемъ ретъчеа, къ ні с'аръ фі пърътъ ші маї практікъ, a се фі тіпърітъ ші къ літере; пентръкъ промісіънea длуї авторъ, de a тіпъри a дóза едіцїънe кратъ къ літере романе ші a адавце ла са ші піесе нóве, пентръ ачеea ні се паре неапробабілъ, къчі атънчі доріторії de a авea ші піеселе ачесте нóве, аръ требві съ маї квпере одатъ ші піеселе челе векі. Чea маї бънъ кале ні с'аръ пъреа повъ a фі ачеea, ка ачесте поесіі съ се фіъ тіпърітъ къ атъндóвъ соіврíле de літере, жътетате есетплареле къ латіне, жътетате къ чіріліче; апоі о a дóза фъсчіóръ, дн карea дпсъ съ се фіъ прііміtъ пътаї піесе нóве, съ се тіпъреаскъ іаръ тотъ аша, de óрe че ачеіа, карї едіцїънea ънтъіа пъ о воръ счі чіті къ літере, фіресче пъ о воръ счі нічі a дóза.

Съ требе ла поесіа din ачеаста колекцїънe. Піеселе челе пъціне din періóделе прime, каре аъ обіептеле сале маї къ сеатъ din сфера прітъвереї, атътъ a челеї din патръ, кътъ ші ачелеї din віеаца отенеаскъ, ле потемъ пріві ка пісче черкърї інценіóсе, ка пісче флорі атавіле. Dар фантасіа Поетълуї девіне din че дн че маї атплъ, маї палтъ, маї сълімъ; пе ла апії 40—45 авzімъ вівръндъ ліра луї пънътаї dорінце фрацеde de а ле інімеї, чі вочеа націъналітъцїї, a ромънътъцїї сънъ прін алте віерсърї, прекът сънъ сакреле сънете a ле ънуї клопотъ de сеара прін кънтълъ пасерілоръ ші спіретълъ вжнтълуї дntр'о пъдъре депъртать. Ан метораѳілъ анъ 1848. ші дн чеї ертъторї Поетълъ апоі скóте din фундълъ піептълуї сеъ ачеле кънтърї фъртекътóре, каре аъ девенітъ пропріетате скътнъ a тотъ попорълъ ромънъ ші воръ тръі дн меторіа луї ка о традіцїънe сакръ din секълъ дн секълъ. Дпцелецетъ къ деосевіре „ънъ девотънжнтъ фаміліеї Хортъzакі“ къ класічеле еї строфе: „De n'a пієрітъ Ромънълъ!“; апоі „кътръ тартірії Ромънї din 1848-1849.“, карea внесче дн сіне дntр'ън модъ мінънатъ търіа бърбътеаскъ къ фръцеzімea фетеіéскъ, карea пе стóрче лакрімі ші іаръші ні ле стерце; ші 'н съръшітъ: „Ънъ ресънетъ,“ сеаъ „Десчéптъте Ромъне!“, каре се кънтъ дн тóтъ ларга Ромъніme ші каре пъ сънгетъ дн старе a-лъ карактеріса маї біне, декът длъ карактерісъ ла адънареа літераръ din тóмна трекътъ ънъ Протопопъ Ветръ Веперабілъ, „къ нътаї дн сфънта скріптъръ маї афлії квінте аша сфінте ші дрепте.“ De n'am авé нічі о строфъ маї тълтъ дела Поетъл, ачесте треї кънтърї сълiте аръ фі дн старе a пе фаче скътнъ ші ізбіт, a пе етерніса нътеле Andреіъ Мъреманъ. Прецълъ ачестор версърї е петректоръ, прекът е прецъл a тотъ, че е адевератъ маре ші фрътосъ; сімцемінтеле реверсате дн еле пъ сънтъ афекте, че ле аръ фі адъсъ тотентъл ші іаръ тотентъл ле аръ потé стерце, чі ънъ рефлексъ фіескъ алъ ънеї копвікцїънї къштігате дн декърцереа de анї ші de zечі de анї; тънгъіріле лоръ пъ сънтъ плънсете сентітентале фетеіесчї, чі повіла індігнаре a ънеї тіте de бърватъ ші патріотъ; ероістъл, че-лъ десчéптъ еле дн Ромънї, пъ е селвътъчіа ші брталітатеа, че аръ деспекта ші врж тотъ, че пъ аръ фі ромънескъ, чі е фокъл челъ сакръ алъ іъбіреї къ-тръ аї сеї, че Domnezeъ дпсъшї къ тъна сеа л'а плънтатъ дн сънфлетъл фіъкъруї отъ, каре дпсъ вітреціtатеа тънтълуї дн попорълъ ромънъ алъ атепінцасе къ стінцере. De ачеea сле пікъріа пъ дntържтъ, нічі провóкъ ла ъръ, ресънпаре, крzіme, чі дестеаптъ ла къноасчереа de сіне ші de дрептълъ сеъ непстръінабілъ ші дпваць a апера къ ънъ ші віеаць ачеле тесавре пекътпънібіле. Ші прін ачесте інтенцїънї Поетълъ се дпалць ші преste сфера націъналітъцїї ші цінта луї девіне a фі ачеea, карea кредемъ a фі цінта a тоатъ отенітеа: ъманітатеа петемеіълъ крестінътъцїї.

Къ ачесте конвікцїънї пе лъътъ zіва бънъ дела прецióса колекцїънe, къштігъндънe дпкредінцареа, къ еа дескіде ші Ромънілоръ din Австріа калеа de a дntра дн сфава хоръ a поецілоръ ромънї, дн карea еї пънъ акът пъ ераъ репресентацї. Тотъ, че ам маї потé дорі, аръ фі ачеea, ка попорълъ ромънъ, тотдеўна рекъноскъторъ ші тълцеміторъ кътръ вінефъкторії сеї, съ дntърцїнеze ачест одоръ націъналъ къ кълдъръ ші аша съ дntъръбътеze пре Поетълъ, a есплоата ші маї денарте авероаселе фънтъні a ле Мъсеї сале. †

Сібіiй 22 Февр. Dънъ че нѣ апънчіѣ „Sieb. Bot.“ къ D. Професор дела цітпасіѫл de стат В. Штidт ва цінea меркрї сеара ла 6 óре ѧп сала Академіеї. III. о прелецере інтітѫлать: Чеваш деспре славікѫл елементѣ de літвъ ѧп літва ротънеаскъ орї валахъ, фіреште къ се пъскъ кѫріозітатea ѧп чеї маї мѫлцї ротънї ші de ачеea еї се афларъ ла ора хотърѫтъ ѧнтр'ѫн пѫтерѣ дестѫлѣ de ѧнсемнатѣ ѧп сала теніть. Zісѫлѣ професор dънъ че се ѫркъ не катедръ ші ѧнсемнъ тема деспре кареа вре́ съ ворвеаскъ, черѣ ертъчѫне dе́къ кѫтва пѫар счі съ пропѫнчіъ кѫте ѫнѣ кѫвънтѣ ротънескѣ. Апоі dънъ че арать пѫтерѫл ротънілор ѧп dосевіте провінчії, ѧнпърці кѫвіінтеле, каре вреа съ пі ле арете къ сънт славіче, ѧп 8 класе adѫкънdѣ 212 кѫвіінте, din каре ѫнеле adевъратѣ славіче се ѧнтребѫінцéзъ саѫ се аѫ ѧнтребѫінцатѣ маї наінте ѧп літва ротънеаскъ маї кѣ сеатъ ѧп чеа бісерічеаскъ. De ачесте сънт: бічіѫ, плéспа, вретеа, плете, косѫца, благословенїа, отношенїа, Колinda, молітва, зъбава, Търпава, Мѫndра, жар, хѫdѫ, боала, пѫшка, лéкѫ, сѫеѫ, radina, става, іпорогѫ, кокошѫ, певаста, слѫжба, вечерніа, проклет, клесче, пъdежde, бісерікъ, потапъ, праспік, окол, грѫdінъ, Дева, Алѫта, Стреіѫ, ш. а.— Авзіцї ротънї ѫнѣ професорѫ, каре штіе врєокътева діалекте славіче, іа ѫн лексікон ротънеск ѧп тънъ ші кавтъ dънъ кѫвіінте, каре аѫ асетънаре кѣ вревнѫл din орї каре діалектѣ славѫ, фъръ съ ле кавте маї адънкѣ оріцїна, фъръ съ пріче́аць формацїѫнеа кѫвіінтелор ротънещї прін скітвареа ѫнор літере, фъръ се щіѣ такарѣ ѫнѣ кѫвънтѣ din літва ротънеаскъ, ші кѣ ачéсте ціне о прелецере пѫблікъ, кѣ каре вре́ съ dовedéскъ лѫмїї елементѫл славік ѧп літва ротънéскъ. Noї пѣ негътѣ къ мѫлте din кѫвіінтеле adѫсе ѧнаінте de D. проф. Штidт сънт de рѫdъчінъ славікъ, маї вѣртос челе ѧнтребѫінцате ѧп літва бісерічеаскъ, ѧпсъ вре́теа са фъкѫтѣ de мѫлтѣ тімпѣ, слѫжба сервіц, благословенїа вінекѫвънтаре, молітва рѫгъчѫне, вечерніа е веспера, отношенїа рапорт, іпорогѫл ѫнікорп, zмеѣ бълаур, пъdежdea сперанц, проклет блъстъмат, лéкѫ medічінъ etc. Кѫтѣ ѧпсъ D. професор а врѫт съ dedѫкъ бісерїка dela церква, кънd васіліка е кѣ мѫлтѣ маї апроапе ші маї семніфікаторіѣ, хѫdѫ dela стрd ші пѣ dela faedus, radina dela rad ші пѣ dela греческѫл *Κύριος* пѣ прічепетѣ, атъта ѧпсъ сть adевърат, кѣ поі вом dedѫче маї кѣ pezon клеще́ле dela forceps, декът Dлѫї бісерїка dela церква. Оаре кокошѫл (déкъ пѫе греческѫ) ші чел славѫ пѣ ѫне dela топѫлѣ чел кокоіторіѣ чел dъ, прекѫт ші пѫшка dela покпітѫра еї, колinda dela calendas (спан.), потапъ dela manes, певаста dela ne-vesta тот кѣ ачел дрепт, кѣ каре D. професорѣ ръzімат пе авкторітатea лѫї Шафарік ші Міклошіч вреа съ ле dedѫкъ dела славї. Ne мірът кѫт аѫ скъпатѣ din наінтea окілор челор адерї de рѫzѣ аї D. проф пасѫл, ѫрекеа, окіѫлѣ ші мѫстецеле ротънілорѣ de пѫле аѫ dedѫс dela пос, ѫво, око, мѫстаче сърбещї? Dар сь лъсът съ фіе тоате ачеле кѫвіінте карат славіче ші арпавте прекѫт вреа D. Професор ші ѧпкъ de zече орї атъте ші апоі съ ѧнтребът ѫртézъ de ачі къ літва ротънéскъ пѣ е ромапкъ, чі славъ, оаре пѫтаї кѫвіінтеле, аѫ маї біне dънъ кѫт вре́ѣ славіі пѫтаї асетънареа лор кѣ челе славіче факѣ літва? Цертапіі аѫ лексікоане къте de 30 de коале тіпъріте пѫтаї de кѫвінте стрѫіне ѧп літва лорѣ, ші чіне а ѧndръznітѣ съ zікъ, къ еа есте о местекътъръ din тоате літвеле пътънтѫлуі, саѫ къ ар авеа атътеа ші атътеа елементе стрѫіне ѧнтрънса ші пентрѣ ачеea пѣ ар маї фі цертанъ. Dѫнъреа de ар прімі сѫте de ріврї ѧп еа, тот Dѫнъре рътъне.

Кredem къ D. Штidт ва пѫбліка ѧп „Трансілванїа“ ачеаста Дісертацїѫне літвістікъ, каре о вом репродѫче ші поі, ші атѫнчі вор афла філолоцїі пострїі матеріѣ de окѫпацїѫне, акѫма ам врѫт съ ле трацем пѫтаї атенцїѫнеа ла челе че се факѣ пре ла поі de стрѫіні ѧп прівіінца літвеї поастре. Е de ѧпсъмнат къ аміntітѫл Проф. de ші се вedea, къ'і есте греа пропѫнчіа rumuniſche Sprache ел тотѫшї о пъzіа кѣ скътпътате, пѫтаї ка съ пѣ zікъ romaniſche.

Клѫжѫ 19 Февр. Капітала поастръ, ка ші тоате капітале de ші пѣ ретъне din кънdѣ ѧп кънdѣ не черчетать de персоане ѧналте, ва ѫнеорї е ші zгѫdѫітъ de лѫкрърї ноѫе ші моментоасе; тотѫшї ѧп тімпѫлѣ din ѫртъ атѫта ера de лініщітъ, ѧпкътѣ ні се пъреа, къ а ѧнчетатѣ тоатъ актівітатea ѧп тръпса. Сѫмбътъ ѧп 17 Февр. пе ла 10 ½ óре dіmінéца се фъкѣ deodatъ zгомот, къ Екселенцїа Са бѫпѫл пострѣ Епіскопѣ Andреіѣ Барон de Шагѫna а сосітѣ аічеа ші а трас ла Отелѫл пацїопал. — Ачеаста щіре пане къ ні се пъреа непосібіль конcіderѫndѣ тімпѫл, ѧп каре не афлъм, ѧпсъ възѫndѣ пе Пърінтеле Адміністратор Рошескѣ алергѫndѣ пліп de бѫкърїѣ спре ачел Отелѣ, ші пѣ мѫлт dънъ ачеea ші пре D. Конcіліарїѣ гѫберніал І. Алdѫлеанѣ, ѧнчетъ тоатъ dѫвіетатea ші трezіndѫне din сѫпріndереа de каре ерам апѫкацї, не сімцірът кѣ атъта маї таре апріпсї de бѫкърїѣ, кѣ кът ѧнцелесерът, къ Клѫжѫлѣ пѣ есте цінта кълъторіеї Екселенцїеї Сале, чі Віена, ѫнde аре съ конdѫкъ о депѫтацїѫне імпосантъ компъсъ de бърбацї стрълъчіцї аї бісерічії пóстре din тоате провінчіеле але Монархіеї ѫстріаче локѫіте de ромънї ѧнаінтеа Маіестатеї Сале ч. р. апостоліче ші съ о роаце, ка съ се ѧndѫре преа граціос а da ромънілорѣ ортоdѫкші din Монархіъ дрептѫлѣ de а се конститві бісерічеще ші аші алеце Мітрополітѫл съѫ пацїопалѣ ші аст фелїѣ аші ставілі еаръші перdѫта са indепendінта ієрархікъ. Тотѣ ѧп zіоа ачеea dънъ прънzѣ прімі Екселенцїа Са пе D. Протопоп гр. кат. ал Клѫжѫлуі Іоане Негрцѣ кѣ обічѫітаї кordіалітате. Ла 4 оаре dънъ амézі възѣрът пе Екселенцїа Са мергѫndѣ ѧп тръсъръ ла Екселенцїа Са D. Гѫберпаторѣ de Крепевіле спре кортеніре ѫnde петрекъръ маї біне de 1 óръ. Dѫнъ ачеа а черчетатѣ пе фостѫлѣ Капчеларѣ Баропѫлѣ de Кетéпу ші ѧнтъркѫndѫсъ ла Отел, а пріміт вісітеле але маї мѫлторѣ атплоіацї ші бърбацї de пацїѫнеа поастръ. Ачéста прімірe са контіпѫат ші dѫmінекъ dімінеаца кънd D. Конcіліарїѣ de гѫберпѣ П. Dѫнка ші Коптеле Чеакі аѫ фелічітатѣ пре Екселенцїа Са de бѫна вепіре. Пе ла 11 оаре а черчетатѣ Екселенцїа Са пре D. D віче Прешedінцї Василіе Попѣ ші D. Kozma ші алте персоане ѧналте, ші dѫнъ ѧнтоарчере а прімітѣ контра вісітеле Екселенцїеї Сале D. Гѫберпатор, але DD. віче прешedінцї, ші але маї мѫлтор персоане ѧнсѫмнате пънъ ла 4 оаре, кънd апоі мérсъ din прежнъ кѣ П. Протосінгелѣ N. Попеа, ла Екселенцїа Са D. гѫберпатор ла прънzѣ. Dѫнъ прънzѣ прімі еаръші пе фіі съі сѫфлетещті, пре П Адміністратор протопопескѣ Максім, каре авzіndѣ de вепіреа Екселенцїеї Сале а алергатѣ кѣ треі парохіені аї съі фрѫнташі din Апахіda спре сърътареа дрептеї архіерещї ші пре парохѫл пострѫ din Сатошфалъѣ ѧнпрежнъ кѣ фіѫл съѫ Іоан ієрістѣ ѧп Клѫжѫ.

Лѫпї dімінеаца пе адѫнаръмѣ еаръші ла Отелѫл пепцїопатѣ dес de dімінеацъ, ка съ врѫт Екселенцїеї Сале кълъторъ Ферічіть ші пісе ѫтплѫ інima de бѫкърїѣ възѫndѣ пе Екселенцїа Сапетрекѫт de D. Протосінгел, П.П. протопопї Рошескѣ ші Максім коборѫndѣ пе трепте съпътосѣ, ші веазѫлѣ ші плекѫndѣ ла 7 оаре dімінеаца кътръ Oradea маре врѫndѫї din адънкѫлѣ інімеї поастре чеа маї деплінъ съпътате ші рѫгѫndѣ пе пърінтеле лѫмінілор, ка съї ѧнтърéскъ пѫтеріле ші съї ѧнкоронéзъ ачеаста мѫлт остепітоаре кълъторіѣ кѣ ресѫлтатѫл чел маї dорітѣ ші съл ведем еаръші кът кърѫndѣ ѧнторкѫndѫсе ѧп міжлокѫлѣ пострѫ ѧп пачe, съпътосѣ, дрептѣ ѧndрептѫndѣ кѫвънтѫл адевърѫлуі. Маї мѫлцї.

Damele romane in Lugosiu.

Pusetiunea romaniloru carea in timpii acesti critici se póte ajutá si consolidá numai prin înmultîrea intelegîntîloru de natiunea romana, — pretinde cá tinerii romani bravi, se fia spriginiti cu puterile poporului cá in acestu modu se poata gatá studiele, si se ocupe oficiu in mediloculu poporului romanu. —

Aceast'a pretensiune a timpului, acestu scopu santu, a indemnatu pe stralucit'a Dómna Emm'a Serbu, dómn'a comisariului regescu din Carasiu cá se adune pe damele romane din Lugosiu la sîne si se se sfatuésca pentru ajutorarea tineriloru. –

Damele romane se si adunara acolo in 9 Fevruariu, si determinara înfiintarea unei reuniuni, acarii titlu si statute se voru publicá mai tardiu, dupa ce voru fi aprobate de stapanirea mai înnalta; dar' si pana atunci am onóre a descrie personagiulu magistratului reuniunii. —

Presiedintea: Str. Dómna Emm'a Serbu,
Vicepresiedintea: ms. Dómn'a Iosef'a Ratiu.
Secretarés'a: D. Sofi'a Pascu. —
Cassarés'a: D. Ecaterin'a Popoviciu, si
Aperatórea: D. Iuli'a Maniu. —

Totu in acea adunare se determina cá se se dee unu balu natiunalu spre acestu scopu. Balulu s'a si tienutu in 22 Fevr. si avu acelu resultatu bunu ca remase unu venitu curatu de vr'o 250 fl. Acést'a s'a inlesnitu si cu aceea, ca str. Dn'a Serbu castiga in daru music'a regimentului ulaniloru din locu.— Venitulu se inmultiesce incetu prin banii ce incurgu pe biletele tramise in alte parti. —

Romanii din Carasiu, dar' si acei din tóte anghiurile potu salutà cu bucuria pe str. Dómn'a Serbu, si damele romane din Lugosiu pentru aceste simtieminte natiunale si intreprindere salutaria si la timpulu seu, si credemu, ca tinerii participati de ajutoriu luandu in corsideratiune animele si faptele nobile ale acestoru dame, voru nitui ca se se invrednicésca de acést'a placuta ingrijire. — * * *

Lugosiu in 18 Fevr. v. se tienu o adunare bisericésca, si se alesera de deputati in caus'a ierarchiei romane: I. D. Andreiu Mocioni, Ms. D. Antoniu Mocioni – Sp. D. Filipu Pascu, si Constantinu Udrea. – Poporulu a fostu interesatu fórte tare cá alegerea se iese in acestu modu, – pentru ca elu 'si cunósce barbatii sei. —

Ка съ vedem, кът калътиiile асъпра поастръ вомiте din маї мълте пърцї пъпътаї къ пъ аў маї лпчетатъ, чі къ din контра еле тотъ се маї лптindъ, афлъndъсъ пiще свътошї шi гъралївї, карiї ка съ ътплъ жърналеле цертапе маї репътiте къ артiкълї пої пъ de тоате зiлеле шi пъ цiвцї de орiчiне шi съ ia платъ бъпъ пептръ еї, пъ лпчétъ а се окупа къ пої ротънiї шi а пе дефъiта шi акъса прекът се поате маї кръпченъ,- репродъчет dintр'о кореспondiпцъ din Пешта лп „Allg. Zeit.“ ъртътоареле: —

„Персеверапца къ каре славiї шi ротънiї лъкръ ла етанчiпареа пацiопалъ de магiарi, пъпе пе бърбацiї лiвертъцiї аї пострiї ла гъndърi. Маї деспъзi а пъшiт лпаiпте повелiстълъ експедътатъл Iокаї къ маї мълцї артiкълї, ка съ доведéскъ, къ магiарiї врéў лiбертатеа пацiъпелор сале, лпсъ еї съпт лппедекацї лп ачеаста de еле лпсъшї шi de цертапї (чентралiщi), къ ачеле пацiънї пот асiгъра dърареа лор пътаї прiп магiарi. Пе ъртъ жоакъ авкторъл тротфъ шi чере ка óтепiї съ се ънескъ лп матеріалеле iнтересе шi атъпчi Ънгаріа ва лпгрiжi пептръ тоцї фiiї патрiеї.„ Апої вiпе ла ротънiї din Прiпчiпате шi зiче: „Ка ънъ контрастъ комiкъ ла пацiарéска плъчере de domпipe се скоалъ акъта шi Молdo-валахiї къ претепсiънї, къчї еї сокотескъ лп кърцiле лор офiчioасе de Географiь Ардéлъл, Бъковiна, Мартацiа, Бъпатъл шi маї тоатъ Ънгаріа dела Тiса кътръ апъс, Добрицiнъл, Арадъл ш. а. ла iмперiл ротънеск. Се паре къ ла Dънъреа de жос грасéсъ лптръ adевър стъпiдiтатеа, фiiпdъ къ тоате пацiънеле деспоiате de кълтъръ врéў съ жóче пътереа таре. Тоцї врéў съ domпéскъ, лпсъ пъ лпвъца а чiтi шi скрiе, къчї кънощiiпцеле се трагъ dела пемцї, ла каре ар требъi съ мéргъ ла скоалъ. Пептръ ачеea маї бъпъ е дрътъл dela Odeca ла Тiмiшоаръ, Загравiа, Фiюме, Гiбралтар ла Хатбърг.“

Лп алт артiкъл din Бъпат тот лп ачел жърпал зiче: къ лп Сатъл Старiкöр апроапе de Новiсad ар фi арс попоръл о фатъ цiпъndъo de стрiгоаiе, къ лп Бъпат еаръшї съпт ла ръndъл ziлеї оторърiле шi тълхърiile лптр'ън modъ лпфiоръторiй, къчї лп Фепї аў оторжт ън ротън пе цiперiле съў прiп пъшкътръ шi пе фрателе ачестъї къ фъркоiъл de фер; о свадъ а хотържт пе тъiареа оторътълъї а арвъпi пе пропрiъл съў татъ de вчiгаш алъ бърбатълъї шi кътпатълъї еї. Dъпъ ачеea маї adавгъ, къ лпdeплiпita ънiре a прiпчiпателор danъбiane a фъкът лп попорацiънеа ротънъ de аколо о пътероасъ апъсаре, idea iмперiълъї Дако-ротън éръшї скъiпъ лп капетеле съчї, каре афiрмъ, къ Къса се ва лпкорона кърънdъ de реце.— Астфелiй пе лпфéръънiї петцiї къ тiпте лпаiптеа лътеї, шi врéў съ пе отоарь шi сiтцълъ чел маї сфънтъ, каре Dътпезъў лпсъшї ла съditъ лп iпiтiле поастре, ка съ пе iзбiмъ ънiї къ алцiї. Ноаъ съ пъ пе фiе ертат а зiче, къ пътъпътъл аmiптit лп артiкълъл de каре ворбiт есте локъiтъ маї къ сеатъ de ротънi, къчї de ачi de локъ ъртéзъ Дако-ротънiа; поъ съ пъ пе фiе ертат а арăта сiмпатiї пептръ фрацiї пострiї de ън съпце шi de о релiцiъ, къчї de лок скъiпъ еаръшї iмперiл Дако-ротън, éръ цертапiї пот сiмпатiза пептръ Цертапiа чea таре, пот съшї арате сiтцiрiле сале пацiопале dela Сiбiiй пънъ ла Хатбърг, фъръ съi kondemne чiпева, къ ар еші din мърцiпеле стъпънiреї лор. — Ноi пъ щiм къ врeъn ротънъ сар фi лппротивiт врeодатъ счiiпцелор пептръ къ ачесте вiпъ dela цертапi. Счiiпца есте даръл лъї Dътпезъў шi пептръ ачеea пъ се поате есклude пе дрептъ пiчї о пацiъпе dela разеле челе лпкълzitоаре але еї. Déкъ съптъ цертапiї лп фаворiтоареа пъсечiъпе a потеа лъцiї счiiпцеле лор шi ла алте попоарь, съ пъ се прétъпdреаскъ къ ачеаста, пептръ къ пiчї еї пъ аў ешiт докцi din сiпъл мъпеса, чі éръшї аў лпвъцатъ dела алте попоарь кълте шi класiче. Ротънъл пъ аў detестат пiчї одатъ щiiпца пептръ къ вiпе dela пемцї, пiчї аў ърът'о пептръ къ аў лпвъцат'о лп сколi пемцещї. — Niчї пъ ведетъ каъса пептръ че токтаї Бъпатълъ есте дескрiс къ колорї ъръцї пептръ оторърї din iзвъndъ, кънd лп алте церi, каре се цiпъ къ мълт маї кълте, се лптъмплъ фапте къ мълт маї крънчене фъръ се батъ ла окiї чеї de рzъ аї кореспondiптълъї лъї „Allg. Zeit.“ каре фаптеле поастре ле компъпещe съ кътпъпа de галбепї, кънdъ але лоръ пъ трагъ пiчї ла кънтаръ.

Ънiверсiтатеа съсеаскъ.

Ерї се цiпъ шediпцъ пъблiкъ, каре лпчепъ ла 10¼ шi цiпъ пъпъ ла 2 óре. Се чiтi протоколъл din шediпца de маї паiпте шi dъпъ че се фъкъръ ънеле лпdрептърї черъте de депътацiї Поп шi Болога, се верiвiкъ. Dъпъ ачеea епъпчiъ пресiдiълъ къ ла ръndълъ зiлеї есте операторъл комiсiънеї de шапте, шi dъпъ че квъпть кътъ аў депътацiї съ'шї репрезентезъ iнтереселе пъблiчелор лор, чiтi референтъл Гъл релацiънеа Ънiверсiтъцiї лп прiвiпца ачестъ операт, че dъръ ¾ de óръ. Ел пропъсъ, dъпъ че десволтъ компетiпца Ънiверсiтъцiї шi рефътъ обiекцiъпеле формате, ка Ънiверсiтатеа съ прiтеаскъ опер тълъ комiсiънеї, шi прiп о депътацiъпе Naцiопалъ съ'л аштерпъ ла пiчоареле тропълъї Маiесатеї Сале. Апої пъсъ пресидiъл лптребареа: прiтеште Ънiверсiтатеа лп прiпчiпъ операторъл комiсiънеї de шапте. Dъпъ мълте десватерї про шi контра, dintре каре ънеле ераў шi маї фервiнцї, шi ънde се десфъшъръ шi лптребареа despre компетiпца ънiверсiтъцiї a фаче астфелiй de проiекте, се прiмi per maiora, къ Ънiверсiтате есте компетiнтъ, шi апої се прiмi лп прiпчiпъ шi операторъл комiсiънеї de шапте (еаръшї per maiora. Dар фiiпdъ ачесте десватерї фоарте momentoасе ле вомъ маї лптоарче ла еле.

Авzim къ лiпеа дрътълъї de фер dela Арad прелъпгъ Мъръш пе ла Белград, Сiбiiй шi Търпъл рошъ лп Ромъпiа ар фi аплачidатъ.

Opdinea de алецере a репресептацiънелор тъпiчiпале лп Комiтате, Diстрiкте шiскаънe съкъештi din Мареле прiпчiпат алъ Apdeалълъї Лпкеере.

§. 20. Лп прiвiпца алецерiї репресептацiълоръ din комъпеле сътесчї амплоiатълъ administраторъ de черкъ (iнспекторъ, вiчежude, вiчеadministраторъ, —Солгабiреў, дълъў) defiце пептръ фiъкаре комъпъ (афаръ пътаї de четъцiле, орашеле шi локърiле индъстрiале меторате ла §. 1) лптръ лпцiелесълъ §. 14 пътерълъ алегъторiлоръ, карiї сжптъ а се алеце din фiъкаре комъпъ пе темеiълъ пътерълъї локъiторiлор къпоскътъ къ окасiънеа пътеръторiї din ъртъ a попорълъї, éръ ачестъ пътеръ iлъ комънika дерегъторiеї комънале, пе каре о лпзъстрéзъ шi къ iнструкцiъпiле черъте пептръ modалiтатеа алецерiї.

Administраторълъ черкълъї провede къ бiлете легiтiмитоаре пе тоцї алегъторiї алешi dъпъ iнструкцiънї лп тотъ черкълъ лптр'о сiнгърă zi.

§. 21. Алецереа репресептацiълоръ dintre пропiетарiї маї мърiчеї се лптжмпла прiп трiмiтереа сеаў admanъареа бiлетелоръ de алецере. Ла ачеаста алецере комiтеле сънpетъ, къпiтапъл сънpетъ, рецескъл жude прiтарiъ d e n ъ m e с ч е комiсiъпе електоралъ, компъсъ dintр'ънъ пре-шedinte, патръ метърiї dintre алегъторi шi dintрънъ потарiй.

§. 22. Комiсiъпea електоралъ, прiimindъ dела комiте сънpетъ, къпiтапъ сънpетъ, жude рецескъ прiтарiъ лiста електоралъ р е к т i ф i к а т ъ пептръ фiъкаре черкъ електоралъ провоакъ пе тоцї капачiї de a алеце, ка се шi трiмiтъ лплъпtръ бiлетеле de алецере, ле фаче къпоскътъ шi пътерълъ метърiлоръ актъалi шi ачелоръ сънliпiторi къцi требъе съ се алеагъ, лпсъ къ ачеа modалiтате, ка лптре прiтiреа провокърiї шi лптре ретiтереа ла комiсiъпе a бiлетелоръ de вотърi се треакъ 8 пъпъ лп зiече zиле.

§. 23. Фiъкаре алегъторiъ iпскрiе лп бiлетълъ de вотърi атътea пъте, пе къцi метърiї репресептацї шi метърiї сънliпiторi тръбъе съ се алеагъ din кътаре черкъ електоралъ.

§. 24. Бiлетеле de вотатъ сънскрiсе шi сiцiлате съ се трiмiтъ ла комiсiъпе; пътеле din вотезъ шi локъiпца персóпелоръ алесе требъе съ се лпсетпе фоарте акъратъ, пептръ ка пъ къпва вотареа се девiпъ фъръ валоаре.

§. 25. Комiсiъпea електораъ трiмite ла фiъкаре лпсъ лпdрептъцiтъ de a алеце къте о провокацiъпе лптребънъ къ ънъ бiлетъ de вотатъ, лпкъ пескрiсъ, кът шi къ ънъ естрактъ din ачеастъ opdine de алецере despre kondiцiъпiле алецерiлоръ.

§. 26. Комiсiъпea електоралъ deскide, шi пътеръ бiлетеле шi вотърiле лптр'о зi апътiтъ пресчiiпцiатъ de тiмпърiй, еаръ ачеаста лп авzълъ тотъроръ.

§. 27. Спре ачестъ скопъ вотареа фъкътъ прiп бiлетеле de вотатъ трiмiсе ла комiсiъпе шi афлате de легале къ прiвiре ла капачiтатеа алегъторiълъї се лпскрie лънгъ пътеле алегъторiълъї лп рзбрiк'a dъплъ a бiлетелоръ de вотатъ. Копсетпареа ачеаста се фаче лптр'о лiстъ de кътръ потарiълъ комiсiънiї електорале, еаръ лп алт'a тотъ атънчi ънълъ din метърiї комiсiънiї електорале, еаръ ачеаста a доў'a копсетпацiъпе репресента контрола вотърiлоръ.

§. 28. Комісіунea decide асупра пълітъцій de вотълъ ачелора пътe каре п'аѳ білетеле de вотатъ, еаръ ап контра дечісіунії пъ аре локъ нічі унъ фелій de рекърсъ.

§. 29. Апdатъче с'аѳ конскрісъ тоате білетеле, се апкеіе челе доъ ліste, пе каре комісіунea електоралъ ле сѳбскріе, апоі се ші апчепе пътерътъра.

§. 30. Чеі карій аѳ къштігатъ маіорітатea релатівъ, се прівескъ de алеші. Déкъ пътерълъ вотърілоръ есте егалъ; атунчі ап тотъ касълъ аре се дечідъ соартea, пе каре о траце прешединтеле комісіунії електорале. — Ресълтатълъ пътерътърeї вотърілоръ се пъбліка апdатъ прin прешединтеле комісіунії електорале.

§. 31. Комітеле сънpетъ, капітанълъ сънpетъ, жѳdеле прітаріъ рецескъ черчетъндъ конскріпціунea електоралъ апфъцішатъ лъі, сѳбскріе ші дъла тъпъ къте унъ тестimoniъ de алецере ла тоці ачеі метърі de комітетъ, ап контра къроръ пъ се афль вреунъ темеіъ din челе кънprince ап ordinea de алецере.

§. 32. Спре а се конdъче алецеріле ап комунеле сътечі, комітеле сънpетъ, капітанълъ сънpетъ, жѳdеле прітаріъ рецескъ апътесче ап фіькаре черкъ електоралъ къте унъ локъ, унde се декърге алецеріле, депътесче ші о комісіунe констътътоаре dintre унъ прешединте, din доі метърії ші унъ нотаріъ пе лънгъ каре прешединтеле маі ia доі метърії dintre алегъторіі корпълъі електоралъ.

§. 33. Чертіфікателе de леціtімаціунe (vezi §. 20) даѳ дрептълъ de а се апфъцішеа ла локълъ de алецере.

§. 34. Ла zioa ші оара пъблікатъ фоарте de тітпърію алецереа се фаче ап локълъ дестінатъ спре ачеаста фъръ нічі о прівіре ла пътерълъ алегъторілоръ къці с'аѳ апфъцішатъ.

§. 35. Прешединтеле комісіунії електорале кърві комітеле сънpетъ, жѳdеле прітаріъ рецескъ, капітанълъ сънpетъ ші конкреde каталогълъ алегъторілоръ къторві черкъ електоралъ, апfортeaзъ пе алегъторіі адунаці деспре калітъціле черъте прin ordinea de алецере, пентръ ка чінева се поатъ фі алегъторіъ, ле респікъ modалітатea вотърії ші а пътерътърeї вотърілоръ, апоі ші провоакъ, ка сеші dee вотъріле dунъ лівера лоръ конвікціунe фъръ нічі унъ скопъ егоістікъ ла оатені de ачеіа, пе карій еі dунъ прічепереа ші къцетълъ лоръ ші кредъ чеі маі дестоінічі спре а апгріжії de бінеле пъблікъ.

§. 36. Вотареа се апчепе къ ачееа, къ маі унтъіъ апші даѳ вотърілe лоръ метърії ачестеі комісіунї електорале. Dунъ ачееа унъл din метърії ачестеі комісіунї провоакъ пе алегъторі ка се'шї dea ап лънтръ вотърілe ап ordine къ каре сънтъ треkуці а каталогълъ алегъторілоръ.

§. 37. Фіькаре алегъторіъ провокатъ спре а вота арътъndъ'шї чертіфікатълъ сеъ леціtіматоріъ, апътесче атътea персоане къте требъе се алеагъ корпълъ електоралъ de метърії ші de сънлініторі.

§. 39. Deакъ ап рестітпълъ алецерії с'ар пасче апdоіélъ деспре identітатea кътърві алегъторіъ, атунчі dечіde комісіунea електоралъ фъръ ка се маі сѳфере вреунъ рекърсъ ап контра дечісіунії сале.

§. 39. Тоате вотърілe се апскріъ лънгъ пътеле алегъторълъі ап рѳбрічеле челоръ доъ каталоаце прегътіте спре ачéста. Прочедъра маі de парте ла ачеаста алецере есте тотъ чea дескрісъ ап пъсечіунea 2 a §. 27 ші ап §§. 28—31.

§. 40. Алецереа требъе съ се адъкъ ла апdепліпіре ап зіъа дефіпътъ спре ачеаста.

§. 41. Пе репресентанціі ші сънлініторіі четъцілоръ, орашелоръ ші аі локърілоръ індъстріале, каре dунъ §. 1 аѳ дрептълъ de репресентаціунe пропріъ лі алецe репресентанціа фіькъреіа din ачеле комунітъці, еаръ протоколълъ de алецере требъе съ се трімітъ ла комітеле сънpетъ ш. ч. л., карeле dекъ лъ ва афла ап тоатъ регъла, ва da репресентанцілоръ алеші чертіфікате de алецере.

§. 42. Din класа індъстріарілоръ ші а негъціторілоръ метърії комітетълъі се алегъ de кътръ ачea катеръ котерчіале, ап алъ кърeї черкъ вine кътare Комітатъ, Dістріктъ сеаѳ Скаунъ din ачелea персоане къ дрептъ електоралъ пасівъ, каре dунъ §. 13 локъескъ ап Комітатъ ш. ч. л., апоі протоколълъ de алецере се трімите ла комітеле сънpетъ ш. ч. л., каре афлънdъле ап регълъ бънъ, алешілоръ метърії de комітетъ се трімите чертіфікате de алецере.

§. 43. Ап черкърiле Комітателоръ, Dістріктелоръ ші Скаунелоръ метърії тоці аі Комітетълъі се алегъ ануп'о zi.

§. 44. Ліста ануреагъ a метърілоръ de Комітетеле фіькърві Комітатъ, Dістріктъ, Скаунъ съ се dea ап пъблічітате.

Нотіце Діверсе.

— D. Елена соціа D. ассесоръ врвaріалъ Георге Роман, а рънosат ап 19 Февръріъ ап Оръщіа. Фіеі цържна вшоаръ.

— „Korunk“ зіче, къ din партеа конфесіунарілор греко пеуніці са тріміс о депътаціунe пентръ реставрънda мітрополіе ромънеаскъ ла Віена, къ капълъ ачестеі депътаціунії Екселенціа Са Епіскопълъ Баронъ de Шагuна a сосітъ съмбъта трекътъ ап Клужъ, ші dунъ пъцінъ петречере ші а коптінватъ дрътълъ ап 3 Мар.

— Комітатълъ Четатеі de балтъ са організатъ ап врмъторіълъ modъ, сънpетії жъзі: I. Черkedi, A. Сілаці; сѳб комісіі: I. Шълъц, Л. Цеарфаш; Протопотаріі: Іг. Мартопфі; віче потар: Т. Хептер, N. Молдован; Фішкал: К. Ферепц; віче-фішкалъ В. Ахепте.

— Жѳdекъторі: A. Dарабапт, A. Біта, Ф. Цеарфаш, B. Біап, П. Елекеш, С. Фіппа, A. Таташі, ап лок вакапт. Протоколіст: В. Молдован. Архіваръ: I. Мъшпаі; експедіторъ. Г. Чеато. Жъзі черкъалі: M. Шварц С. Andраші, Г. Фёлdварі, Ф. Матефі, M. Пап, Р. Фрічі, B. Пъіап, Т. Ладаі.
Капцалігі: M. Сабо, I. Капъчіанъ, I. Nіто, I. Патакі, M. Енгі, I. Прінц, I. Пархоп. К. Цеарфаш, К. Іапоші, П. Окошіъ.

— Ширеа деспре болпъвіреа рецелъі Вікторъ Емапуелъ се demінте.

— Din Mecina са апцііпцатъ прin „Телеграфъ,“ къ клерълъ de аколо къ капітълarвікарілъ ар фі сѳбскрісъ о пре ѳмілітъ адресъ кътръ Папа, ап каре еі жѳстіфікъ деспърціреа пътерeї лътешті de чea спірітълъ ші апші еспрітъ доріпца ші ащептареа къ Папа ва прімі консіліълъ чел апцелептъ ал ампъратълъі францозілор ші ал рецелъі Італіеі спре бінеле пацінеі. Ексетплълъі Мecінеі ва врта провабілmente клерул тътъроръ діечеселоръ din Січіліа.

— Фъат Паша вреа съ аппърцеаскъ тот імперіълъ търческъ dунъ о новъ аппърціре цеографікъ, каре къ апвоіреа сълтанълъі вреа съ о есекътезъ кътъ маі къръndъ.

— „Tem Zeit.“ скріе къ пъ детълъ са цінът ап фаврік о конселтаре респективе алецереа депътаціlоръ, карії din партеа Тітішоареі съ се апсоцеаскъ депътаціунeі ромъне, че сѳбтъ кondъчереа Епіскопълъі Б. de Шагuна ап каѳса бісеріческъ - атінгътоаре de деспърціреа administраціунeі бісеріческе ромъне дела іерархіа сърбеаскъ - вреѳ съ петіціонезе ла Маіестатea Са. De метърії аі ачестеі депътаціунї саѳ алесъ къ унапімітате D. Andреіъ ші Антоніъ Мочіоні. Ап Лъгож са алесъ D. Ѳдреа. Ачестеі депътаціунї ва фі апсоцітъ ші Преасфінцітълъ епіскоп ромънескъ din Арадъ Івачковіч.

— Dунъ ун декрет Domпеск ап Ѳпіреа, къртеа de касаціунe ва апчепе лъкръріле сале ап 15 Мартіе.

— „Конститъціунпалъ“ адъче ун артікъл din 15 Февр. деспре фраці пострії ромънї de песте карпаці, каре'л афлът репродъс ап Ѳпіреа ап каре гъверпъл Франчес Ардémпъ ші апкраціазъ пе ромънї ла апкредере, тотъ одатъ апсъ ле рекомandъ модерацінне ші апцелепчінне.

— Сеара ап 26 Февр. a дат П. Сф. Са Мітрополітъл Ромънieі ун банкет ап оноареа депътаціlор.

— Dунъ „Цеарпълъ ромън“ са прімітъ de комісіунea апфііпцатъ пентръ дежѳdекареа „Imпълъі паціопалъ“ ачела пре каре ла фъкът D. Cion.

— Мъріа Са Domпіторілъ Ромънieі a пріміт дела рецеле Гречіеі тареа ordine a Мънтъіторілъі.

— Словачії din Ѳнгаріа de сѳс се плънгъ, къ магіарісареа аѳ апчепът ѳръші ла еі ка нічі одатъ пънъ акума.

— Din Търіп се скріе, къ рецеле a прімітъ dімісіунea лъі Рікасолі ші a апсърчінат пе Ратацці къ фодтареа кабінетълъі, каре а ші формат алт міністеріъ.

— Чітімъ ап „Ost. West.“ къ dунъ фъкъта конскріпціунe ап Distr. Фъгъраш лъі саѳ афлат пътаі 17 посесіунї de пътънт марі ші міжлочіі, каре плътеск маі пъцін 25 фл. dаре de пътънт, ші аша лецea електоралъ пепотъndъсъ апліка ачоло D. сънpр. Кънітап сар фі рѳгат пентръ скімбареа ачестеі прескрісе.

— Din маі мълте пърці адъкъ жърналеле ширea, деспре сърбареа зілеі din 26/14 Февръріе.

— Маіестатea Са Ампъратълъ са апdъратъ прégраціосъ къ dіплота сѳбскрісъ de прé апалта са тънъ a ръdіка пе Кавалерълъ сѳбколопел Dавid Ѳрсъ de Марціна ка кавалер ал ордълъі Маріа Терезіа конфорт къ статътеле ордълъі ла стареа de Барон ал статълъі австріакъ.

Nр. 7—3 Едіктъ.

Прin каре Коman Флоашъ din Галешъ Скаопъл Съліштеі, късъторітъ къ Маріа Іоann Акim Dікъ din Съчелъ, тот Скаопъл Съліштеі, карeле de тітп маі апdелънгатъ се афль dосъ ап Прінчіпателе унite, фъръ a се шті анътe локъл петречерeі лъі, се апdетореазъ прin ачеаста ка, фііndкъ Соціа лъі аѳ рідікатъ асупръ процесъ de деспърціре, ап терминъ de ун анъ ші анътe пънъ ап 25 Іанъаріе 1863 пегрешіт съ се апфъцішеze апаінтea форълъі Протопопескъ сѳбскрісъ, пентръ-къ ла din потрівъ ші фъръ de алъ се вор врта челе de СС. Капоапе прескрісе. Сібііъ 23 Іанъаріе 1862.

Скаопълъ Протопопеск гр. ръсъріт. ал Тракт. Сібііълъі I.
IOANN XANNIA Протопоп.

Редактор респънзетор **Іоапп Рац.**
Едітура ші типаріълъ тіпографіеі діецезане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе де доѫ орї не септемънъ: Жоіа ші Думинека. — Преплтіреа сефче ла Сібіїѣ ла есніторіа фоіеі; не афарѣ ла ч. р. поще, кѫ каре гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре есніторіѣ. Преціул преплтірей пентрѫ Сібіїѣ есте не ан 7. фл. в. а. сар не о жътате де ан 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърці але Трансілваніеі ші пентрѫ провінціеле din Монархіе не ан ан 8. фл. сар не о жътате де анѣ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѫіне не ан 12. ф. не ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѫ фіпцікеа ора кѫ 7. кр. пірва кѫ літере мічі, пентрѫ а доа ора кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репетіре кѫ 3½ кр. в. а.

№ 17. АНѪЛѢ X.

Сібіїѣ. 1. Мартіе. 1862.

„Видовдан„ ші Ієрархіа ромънеаскъ.

Кѫт се вор ордіна релаціунеле бісерічещі речіпроче але сърбілор ші ромънілор, че віецуескѣ сѫбт короана Унгаріеі?

Ачеаста фптребаре окіпъ астъзі мълцѣ пе сърбі ші пе ромънї, еа есте фпсемнатъ ші пентрѫ Унгаріа, апої ші пентрѫ тоатъ Фмпърціа Австріакъ.

Есте кѫпоскѫтѣ, кѫ ромънії кѫвтъ съ капете пентрѫ сіне мітрополітѣ ші пентрѫ сіне деосебіте діечесе; апої ачестѣ ал лор мітрополіт ші челелалте діечесе съ пѫ атърне дела патріархул сърбеск. Ромънії кѫвтъ съ аібе фп Унгаріа (врé съ зікъ фп Монархіа австріакъ) ієрархіа са; ші ін ѫртареа ачестеі требуе съ кѫвте, ка не лъпгъ къпетенііле бісерічещі съ капете ші ал съѫ конгресѣ національѣ.

Не адѫчемѣ біне аміпте, кѫ ромънії аѫ мішкатѣ ачеаста кестіе фп Віена фпкъ паіпте де доіспрезече апі, кѫндѣ а фост ворба де воіводіна, каре не ѫртъ са фпфііпцатѣ. Ромънії фпкъ атѫнчі аѫ ешіт ла міжлок кѫ ачеаста а са доріпцъ, фпсъ пѫ аѫ кѫщігатѣ німіка. Сърбії авеа атѫнчі деосебіте кѫцете; унії се фпвоіаѫ ка ромънілор съ се факъ, че доресѫ; алцїі се фпротівеаѫ ла ачеаста, кѫцетѫндѣ ка аша чева ар фі пъгубіторіѣ пентрѫ бісерікь, ші астфелїѣ ші пентрѫ сърбі ші пентрѫ ромънї.

Астъзі кѫндѣ ачеаста фптребаре са редторсѣ кѫ о повъ віочіune, ідеіле сѫнт маі пондероасе деспре тот лѣкрѫл, ка кѫт ераѫ паінте кѫ 12 апі. Ла інтелінціне сърпеск се рат акѫта ідеа, кь ромънії требуе лъсаці сѫші рѫндоіаскъ требіле сале бісерічещі дѫпъ міптеа лор, фпа пѫмаі есте пе лъпгъ каре се фпторкѣ сърбіі ші адекъ ка ачесте требі але ромънілорѣ съ се фптокмеаскь астфелїѣ, ка де ачі съ пѫ ѫртезъ пентрѫ сърбі нічі о дѫпъ.

Ші фптрѫ адевърѣ поі пѫ штімѣ маі фпцелéгтъ деслъчіре, каре не ар пѫтеа фпкредінца, кѫт кь фолосѫл бісерічіі ші ал попорѫлуі сърбеск ар чére, ка фп требіле бісерічещі се ромънъ ші маі деларте ачеея старе, каре есте астъзі ші кѫ каре ромънії пѫ сѫнтѣ мълцѣміці, дар зъѣ нічі сърбіі фпсъші пѫ пот фі мълцѣміці.

Ачеіа, карії саѫ фпротівіт доріпцелор ромънещі, саѫ провокатѣ ла фпіпіеа бісерічеі, зікѫндѣ ромънії ші сърбіі сѫнтѣ метврії фпеі бісерічі ші пентрѫ ачеея требуе съ стее сѫбтѣ фпа бісерічеаскъ адміпістраціунe.

Ноі фпсъ кѫцетѫм, кь ачеаста пърере пѫ плътеще німіка. Дотатіка фпіте фп бісерікъ фптре сърбі ші ромънї пѫ се ва десфаче, дéкъ ромънії шіар алеце дѫпъ воіа са мітрополіт ші ар авеа епіскопії лор сѫпъші пѫтерії мітрополітѫлуі ромъпеск.

Унії аѫ кѫцетатѣ, кь фптрѫ тотѣ бісеріка ортодоксъ ар фі фп перікѫлѣ, дéкъ ромънї сар деспърці де сърбі фп адміпістраціунea бісерічеаскъ, фіпдѣ кь еі фппрезпаці кѫ сърбіі сар пѫтеа маі ѫшор фпротіві ѫпаціеі.

Нічі пентрѫ ачестѣ асертѣ пѫ дѫм мълт. Леціле патріотіче скѫтескѣ астъцї фіекаре реліціь хрістіапъ, ші кѫ форца пѫ се поате німіпеа седѫче дела бісерікa са. De ар врé фпсъ чіпева а фі пекредінчіос реліціеі сале din воіа са, фпіmеа ієрархіеі пѫ'л ва опрі фптрѫ німіка. Ба че е маі мълт сѫптем таре фпкредінцаці, кь ортодокса бісерікъ ва ста маі вѫртоасъ ла ромънї, кѫндѣ еі вор авеа епіскопі din віца са, фп карі фіреще кь пот авеа маі мълтъ стімъ ші аскѫлтаре.

Нѫ е фпдоіалъ, кь бісерікa поате мълт фаче, ка паціунеле съ се десволте. Къчі сърбіі аѫ ръмас атът де вѫртоші пе лъпгъ паціопалітатеа са ші се цінѣ атът де таре де овічіереле паціопале а ле лор, чіпе ар пѫтеа зіче кь спре ачеаста пѫ ар фі контрівѫіт бісерікa, каре а дат сърбілор пѫтере, тъпгъіере ші сперапцъ фп чéле маі реле окасіупі але лор? Дéкъ ортодокса бісерікъ аѫ лѣкратѣ дѫпъ плакѣ асупра паціопалітъцій сърбещі, чіпе се поате фпдоі кь еа пѫ ва лѣкра дѫпъ плак ші асупра паціопалітъцій ромънілор? Дар пот ші дорескѣ сърбіі съ се фпротівеаскъ паціопалітъцій ромънілорѣ, ка ачеаста съ пѫ се десвоалте ші съ пѫ пропъшаскь.?

Ла сърбі ші ла ромънї стаѫ скóлеле попъларе фп стрѫпсъ легътъръ кь бісерікa. Кѫпътѫндѣ ромънії ієрархіа са вор требуі съ капете ші автопоміь пентрѫ скоалеле лорѣ паціопале, о астфелїѣ де автопоміь, прекът о кавтъ сърбіі пентрѫ скоалеле сале. Есте врéпп сървѣ, каре сар пътеа фпротіві ла ачéста?

Фпкъ маі есте ші алт motivѣ каре не фпдрéптъ, къ сърбіі пѫ пѫмаі кь пѫ требуе съ се фпротівéскъ ла ачеея, че doрескѣ ромънії, чі кь атъта маі мълт — аѫ ші еі фпсъші а се фпвоі, ка съ се ѫтпле доріпцеле ромънілор. Пъпъ кѫндѣ аѫ еі кь ромънії ѫна administраціунe бісерічéскъ прекътѣ о аѫ астъзі, ва фі фптре еі не фптрерѫпть фрекаре, ші се фпцелеце de сіне, къ астфелїѣ de фрекаре ва фі атът пентрѫ ѫпіі, кътѣ ші пентрѫ алцїі кь мълт маі таре спре даѫпъ декът спре фолос.

Съ чéръ дарь ші съ капете ромънії мітрополітѫл съѫ ші епіскопії съі ші съ фпdрептеze мітрополітѫлор indепendепt пе ортодоксії ромънї, карії локѫескѣ фп Австріа; ачéста пѫ требуе съ фіе сърбілор фппотрівъ; ба че е маі мълт, ачéста чере фпсъші фолосѫл лор.

Мітрополітѫл ромъпеск пѫ требуе съ фіе нічі фптр'о прівіінцъ съпъсѣ патріархѫлуі сърбескѣ, de ші demпітатеа патріархалъ есте маі таре декът ачеея мітрополітапъ. Патріархѫл сърбеск ва фі капетепіа бісерічéскъ а сърбілорѣ ші мітрополітѫлѣ ромънескѣ а ромънілор; амѫndoї потѣ лъпгъ олалть фоарте фрѫтос есіста.

Кѫт се вор фпліпі доріпцеле ромънілорѣ, de лок се ва а- ръта къ о пресъръ а се ѫронda фп Бъпат алтфелїѣ епархіеле ортодоксе; кѫчі кѫтѣ сѫптѣ еле фптокміте астъзі пѫ се поате ажѫпце ачеея, че доресѫ ромънії. Ла ачеаста ароndаре требуе съ фпгріжаскъ сърбіі, ка съ пѫ пътітеаскь нічі о дѫпъ, адекъ еі аѫ съ фпгріжаскъ, ка прекът се поате котѫпеле сърбещі съ вінъ сѫбт епіскопії сърбещі. Штім къ ачéста ароndаре ва фі ѫп лѣкрѫ греѫ, дарь кѫцетѫм къ пе лъпгъ ѫпа воіпцъ се ва потеа съвърші біне атът пентрѫ сърбі, кът ші пентрѫ ромънї. Ла ачеаста ароndаре ва требуі пъзіт прінчіпіul паціопалітъцій, ші дéкъ сарѣ ші фптъмпла, ка фпеле котѫпе сърбещі съ вінъ сѫбт епіскоп ромъпескѣ, ші фпеле ромънещі сѫбт епіскоп сърбескѣ, тотъші пентрѫ ачеея требуе лаѫта фіесъреі котѫпе автопоміа са фп афачеріле котѫпале.

Фпкъ маі требуе съ обсервѫмѣ чева, сърбіі апърѫндѣсе асупра певъліріі ромънілор, се ѫпърѫ адесеорі кь къштігареле прівілеціі, адѫкѫндѣ фпаінте, кѫт ачесте прівілеціі сѫпт дате сърбілор ші акѫта съ се фптіндъ деодатъ ші ла ромънї. Штім біне, къ прівілеціile de каре се ворбеще, къ ле аѫ сърбіі, аѫ копстатѣ пе попорѫлуі сърбескѣ мълте ші марі сакріфіче. Фпсъ de ар фі ачеле прівілеціі сѫпгъре ші ескісівѣ сърбещі, готъші пентрѫ ачеея ла окасіупі, кѫтѣ сѫпт астъзі, кѫцетѫмѣ къ ар фі педетпѣ de пѫтеле сърбескѣ, ка съ се апере педрептатеа пріп прівелеціі. Есте педрептѣ а скѫрта пе ромънї фп къштігареа ієрахіеі лор; есте педрептѣ а цінеа кь сіла пе ромънії кь сърбіі фп ѫпіупеа, че атінце бісерічеаска адміпістраціупе; ші de ачеея de ар авеа сърбіі орі че дрептърі, требуе съ се абатъ дела ачеея че пѫ е дрептѣ, къчі а да фіекъруі ал съѫ, есте а пѫтеа къта кь маі мълтѣ ресълтатѣ пентрѫ сіне ачеея, че е а лъі.

Фп фіне требуе съ обсервѫм ші ачеея, къ ла фптъмплърі, унде фолосѫлѣ бісерічеі ортодоксе ар чере фппрезпата копсвътъіре кь ромънії, фп ачеея копсвътъіреа ар требуі съ се цінъ о стрѫпсъ дрептате. Конгресѫл каре сар фпфііпца фп прівіінца ачеаста, ар требуі съ аібе асетепеа пѫтер de депътаці din тоате епархіеле, ші фп ел ар требуі асетепеа репресептате інтереселе ші а ромънілор ші а сърбілор. Ші орі че ар фі паціопал, деспре ачеея съ пѫ се лъкре нітік ла ачелѣ конгрес, къчі астфелїѣ ромънії ші сърбіі пѫ ар вепі нічі одатъ фп колісіь ла астфелїѣ de конгресъ.

Фпкіет ачестѣ артікѫл фп тареа кредінцъ, къ е тітпѫлѣ ка фрекъріле съ фпчете, че de ѫнѣ тітпѣ фпкоаче саѫ арътатѣ фптре сърбі ші ромънї, Ачеаста фпсъ се ва пѫтеа пѫмаі апа фаче, кѫндѣ атѫеле пърці ворѣ фі дрепте ѫпа кътръ алта.„

Аша ворвеще журналул сърбеск „Видовдан“ че есе ын Белиградулъ сърбескъ ын Нрулъ съ 20 din 15 Февруарие. Ноі тулцумимъ din адынкул инимеї луї „Видовдан“ пентру симпатиіле чеде фрацете ші фрунещі, каре ні ле арату ын кестиунеа ачеаста атыта de моментоасъ, кътъ ші de греа, кь атыта маї тулт, кь кът ел ворбеште фърь нічі о партіалитате ші десволтъ унъ адевърь рекуноскутъ de фрації пострії de о крединцъ. Ноі субскріем ачестъ артікул кь ачеа конвинцере, къ ынтрь адевър нимика ну ар адуче маї тулт ші маї прііничіос пентру ынтърірea ші просперареа вісерічеї ноастре конунe, ка токтаї деспърцірea administrativъ a вісерічеї ноастре de челе сърбещі ші нимік ну ар ынаінта фолосул, baza, ші търірea вісерічеї ортодоксе, ка рекунштігареа ierархіеї ромънещі ын Монархіа австріакъ, каре кум зіче „Видовдан“ фоарте потрівіт, се поате ажунце унорь нумаї съ фіе амбеле пърці дрепте унa кътрь алта. Дрептате дарь ші нимікь алта чере ромънулъ ші ын нунктул ачеста.

Честіунea друмулуї de ферь ын Ardeal.

Партеа чea маї маре a четіторілорь фоіеї ноастре норь фі коноскундь лунта чea ынфокатъ, каре с'a ынчінсь ка din нoурі deodatъ ын тоате журналеле de верь че колоаре нунумаї але Ardealuluї, дарь ші кіарь але Унгарієї ші Вієнеї ын привінца дірекціунеї, каре арь фі a съ da друмулуї de ферь ын Ardeal.

Ноі кредем, къ дела афларea локомотівеї унъ ын зіoa de астъзі ну се ва фі ынтымплатъ, ка пентру унь проентъ сеаь алтулъ de друмь de ферь съ фі пъшітъ ла тіжлокь кь атыта пачіенціь атъціа дефенсорі ескісіь нумаї пентру o дірекціунe a луї.

Фііндь къ ачеастъ честіунe de зі не атінце ші не noї нетіжлочітъ, не лумь воіь a арунка o привіре фъцітівъ асупра еї.

De лумь атунъ карта Ardealuluї, вомь афла ла ынтъія привіре, къ дунсулуї ый липсеште унь центру географікь, каре deодата арь фі ші центрулъ політікь, administrativь ші комерціаль алъ ачестеї църі, ші каре арь нутea decemna дірекціунea друмулуї de ферь. Ardealulъ съ леагъ ын de мултъ тімпь ынтре дось капітале ынтре Сібіїь ші Клужь, ын требіле комерціале унсъ гравітеазъ кътрь Брашовь. Konziderundь акумь, къ ачеea динтре ачесте четъці, каре ва фі маї ынтыїь салутать de локомотівъ, унорь ва траце тоате кътрь сіне, не вомь нутea маї департе еспліка антагонія, каре домнеште ынтре дунселе, ка ын алте мулте, аша ші ын ачеаст привінцъ.

Липса унуї центру географікь ші черката ынпъчіунe a претенсіунелорь ечесторь треї четъці дудь мултъ de лукрь инцінірілорь мъсуръторі ші резултатулъ фь, къ астъзі авемь o сумъ de проекте de друмь de ферь ын Ardeal, дарь ынкъ не нічі унулъ realizatъ.

Дунъ унь штудіь de 15 anі алъ челорь маї репумиці ынцінірі *) ын привінца реферінцелорь терепале але Трансілванієї маї тощі с'-аь унітъ ынтр'ачеea, ка Алба Іулія съ се ія de центрулъ унуї кълорь ферате ын Трансілванія; ну конглесескъ унсь ын ачелъ нунктъ, унde есте ворба de ынтрареа луї ын Ardeal.

Съ унцелеце de сіне, къ ачеста ва авea de a сь аліні de унъ друмь de ферь клъдитъ ын Унгаріа.

Дрептъ ачеea нункте de аліпітъ авемь ла нордулъ Унгарієї Opadia маре, ла судъ Тімішоара ші ынтре ачестea Aradulъ. Конформ ачесторь нункте de аліпіре се аь фъкутъ унтътоареле проекте de друмь de ферь ын Трансілванія.

I. Linia Крішулуї, дела Opadia маре пестe тунціі Краіулуї кътрь Клужь ынпрін шесулъ Крішулуї, Сомешулуї, Аріешулуї съ ынтре ын лунка Мърушулуї ші аша съ ажунгъ Алба Іулія.

Лунцімea ачестеї липіі есте 35 de міле ші арь конста 32 міліоане de фіорині. в. a.

Популъчіунea ачестеї липіі есте фоарте раръ, комерціулъ ну аре нічі o ынсемнътате, industріь есченціонундь Клужіулъ- тъф. Греътъціле de клъдитъ фоарте марі, кучі світеле ші коборъторе сунтъ фоарте десе, спре a кърорь ын конжурare арь требui маї мулте тунеле zidite, de треї орі кавть ачеастъ линіа съ треакъ пестe деспърцътінці de анъ. —

II. Linia порцеї de ферь.

Дела Тімішоарь ну лунгъ рулъ Тімішь пунъ ла Карансебешь ші de-ачі ынаінте не лунгъ Бістра, прінтре Карпаці ын Валеа Хацегулуї ші ла Пішкі ын a Мърушулуї ші аша съ ажунгъ Алба Іулія.

Лунцімea еї есте 34 de міліарі ші арь коста 29 міліоане фіорині. в. a.

Греътъці ын привінца zidireї сунтъ нумаї ын валеа Бістреї прінтре Карпаці ла ноарта de ферь. Популъчіунea ші аічі есте раръ, реферінцеле кълтореї ынкъ не десволтате; кь атъта маї маре ынсемнътате ісь атрібуе ачестеї линіі пентру богъція c'a de мінерале прекумь кърбуні de пеатръ, марморa, ферь. ш. ч. л.

III. Linia Мърушулуї.

Дела Арадь пулунгъ Мъруш ын сусь пунъ ла Алба Іулія. Лунцімea еї есте 27 de міліарі ші арь коста 19 міліоане de фіорині в. a.

Реферінцеле кълтореї ші але Котерчіулуї сунтъ пентру o линіе ферать фоарте фаворітоare. Вінурі челе маї буне din тоатъ Трансілванія, каре ші акум се кавть таре ші се трумитъ, кь тоате къ келтуелеле транспортулуї сунтъ марі, унъ ші ын църіле din афаръ. Шесулъ Мърушулуї е чель маї фрумось ші маї бine популатъ, ші нумаї ачеастъ линіе арь нутea, дунъ пъререа маї мултора, асігура рентабілитатea капіталелорь акціонаре.

Прекумь ла ынтрареа друмулуї de ферь ын Трансілванія ашіа ші ла ешіреа сеаь контінуареа луї ын Ромъніа diверцескъ опініунile інцінірілорь. Съ ведем дарь, каре проіекте, сунтъ пентру еліре.

Доаь локурі с'аь афлатъ пентру тречере ын Ромъніа нумаї проктікабіле, ші ачестea сунтъ Търнулъ рошь ші Бузъулъ.

Лумъ Бузъулъ de локулъ тречереї ын Ромъніа, унорь се ва нутea контінуа друмулъ нострь. Сеаь пела Аполулъ de сусь, сеаь пела Окна ва требui съ треакъ ачела ын шесулъ Цібінулуї, ші de аічі нъ ла Тълмачіь ын шесулъ Олтулуї, апоі не Олтъ ын сусь пъла Фъгъраш ші Фелдіоаръ ва ажунце Брашовулъ. Алтъ проіектъ, воіндь ка Сібіїулъ нумаї маї тързіь съ се леце кь линіа капіталь прін o кале латераль, улъ ші лась ла o парте, ші din Алба Іулія унтъріндь Мърушулъ трече ын валеа Търнавеї ла ынтрареа ачестеіа ын Мъруш, съ лась апоі апроапе de Кухалъ ын валеа Хотородулуї ші аша ынаінтеазъ кътрь Брашовь.

Линцепірії ынтърескъ, къ нічі ын distanцъ, нічі ын спесе, нічі ын привінца греътъцілор кълдіреї, ну арь фі маре deосебіреа ынтре ачесте доуь проекте. Чель din тъїь арь мерita унсь атенціунea нумаї пентру къ леагъ Сібіїулъ кь линіа капіталь, пъкундь чель de алъ доілea трече еаръшї прін інima Трансілваніеї, унпрезнъ ынтре сіне o сътъ de оръшеле кь industріь ші комерць, прекум сунтъ Блажіулъ, Mediaшулъ, Герла, Шигішоара. ш. ч. л.

Дела Брашовь пунъ ла марціпea Трансілваніеї сунтъ ынкъ 10½ de міле. Ачеастъ линіе мікъ унсь фаче челе маї марі греътъці, кучі тречереа пестe Карпаці ынфіоарь ші ын чеї маї репумиці линцепірі. Ынкълекундь тотъші локомотіва Карпаціі ші скоборундь-се ынтреагъ ші сунтоасъ ын Бузъ ші-арь лза сумегундь дірекціунea са кътрь Бръіла сеаь Галаці каре етнорії се привескъ ка портурі але Мъреї негре. Кътрь Букурешті арь дуче нумаї o линіе колатераль.

Лумъ унсь Търнулъ рошь de тречере ын Ромъніа, deодатъ кадь греътъціле техніче. Фъръ діфікултъці ажунцемь din Алба Іулія Сібіїулъ, ші de аічі ынъ ла марціпea Трансілваніеї сунтъ нумаї 5 міле, карії арь коста мултъ 3½ міл. de фіор. в. a. Локомотіва арь збура прін Ромъніа мікъ ын ла Флътунda, Пітешті, Букурешті ла Дунъре, аргундь de дорь, сунї вазь не сорбса ын цара търчеаскь адекь линіа Черnавода-Кюстенце.

Фіене ертатъ a рекапітула.

I. Linia Opadia маре, Клужь, Брашовь, Бузъ аре o лунцime de	міле
нъ ла Букурешті	100
нъ ла марціпea Ardealuluї	73 ші арь
коста нъ ачі	67½ міл. de
фіорині, компутундь милулъ не нунціь къ 610,000 фл. в. a.	
II. Linia Aradь, Алба Іулія, Кошларь, Брашов	
Бузъ аре o лунцime de	міле
нъ ла Букурешті	95½
нъ ла марціпea Ardealuluї	68½ ші
рь коста нъ ачі	57 міл. de
іорині в. a. компутундь милулъ ка ші маї сусь.	
III. Linia Aradь, Алба Іулія, Сібіь, Търнурошь	
ре o лунцime de	міле
ъп ла Букурешті	70
ьп ла марціпea Ardealuluї	42
і арь коста нъ ачі	31½ міл de
орині. в. a.	

Каре динтре ачесте треї линіі мерітъ, фацъ кь інтереселе еціале але Ardealuluї, унтъіетатea? (Ва урта.)

*) Енглезулъ Bale, Ikin, Pikering, Schnirch ші ын урмъ кавалерулъ Ghega.

Сібіїў 1-а Марціў. Лъні ѧнчепъръ ѧн Інстітѫтѹлъ постръ теолоџіко-педагоџікъ есатеніле семестралї din ачеле стъдіі, каре дърéze нѣмаї ѣн семестръ ші се контінѹаръ мартї, меркърї ші астъзї.

Тоастъл че ла рѫдікат D. Консіліарій de префектъръ ѫкъдекътореаскъ ѧн діспонібілітате ші депѹтатъ ал Ѹніверсітъцій съсещї Вагнер ла прънсѹлъ din 26/2 пентръ Еселепціа Са Н. Епіскопъ Андреій Барон de Шагѹна.

Еў пъ съптъ сінгъръ каре іаў de сатъ ѧн ачеаста салъ лінса ѹнѹї бърбат, каре ла сърбареа а 26-а Февр. нічї декът пъ пѣтеа лінсі. Ачеста е ачел бърбат, каре de кѹндъ нічіорѹл лъї а кълкат ѧн Патріа ноастръ, а цінѹт de о сакръ проблетъ а ѧнлаінта попорѹлъ съў ѧн кѹлтъръ ші моралітате, къ съ фіе ѧн старе а лъа о демъ пъсечіѹне ѧн ширѹлъ попоарълорў. Къ іа сѫкчесў ачеаста проблетъ, деспре ачеаста есте мъртъріѣ есперііпца. Ачестъї бърбат мерітат пентръ попорѹл съў, пентръ патріа ноастръ маї ѧнгѣстъ, пентръ тареа Монархіѣ австріакъ, пентръ а къреї ѹніте а ворбіт дънсѹл ка тетърѹл сенатѹлъї імперіал — Еселепціеї Сале Епіскопѹлъї гр. оріенталў ч. р Консіліарій інтім Баропѹлъї Шагѹна ѹнў вівателў!

Чітім ѧн „Ost-West.“ кѹ dat din 22 Февр. Депѹтаціѹнеа ромъпеаскъ ѧн каѹса мітрополіеї ортодоксе ромъпещї съѹтъ кондъчереа Епіскопѹлъї Шагѹна, прекѫтъ ѧнцелесерѣтъ, се ащептъ астъзї аічеа. Деалмінтреа епіскопѹлъ Шагѹна есте офічіалмепте кіемат аічеа.„ —

— Дѹпъ штіріле че ле авемъ маї апроапе а сосіт Екселепціа Са тот ѧн zіоа ачеea ѧн деплina съпътате ѧн Віепа. — Маї департе авемъ штірі, къ Екселепціа Са дела Фекетето, адекъ дела конфінівл Ардеалѹлъї пѹнъ ла Орадеа маре а фостъ пріміт din партеа ромъпілор цінѹтѹлъї ачелъї фъръ деосебіре де конфесіѹне кѹ челе маї марї ші маї сінчере маніфестаціѹнї de вѹкърій астфелій, кът ѧнтімпінареа ачеаста ера о ѧнтімпінаре de трівмфъ. І саў цінѹт маї мѹлте орацівнї нлine de мезъ ші пѣтере ѧн маї мѹлте локърї, ла каре а ръспѹнсъ Екселепціа Са кѹ кѹвііпте дѹлчї ші мъпгъітоаре. ѦЛн Орадеа маре се прегътісъ жѹріпеа академікъ ші цітпасіалъ ромъпъ пентръ о серепадъ, каре ѧнсъ Екселепціа Са din маї мѹлте мотіве о а депрекат „Не а пърът ръў къ фііндъ Екселепціа Са D. Епіскоп Бар. Арделі ръў волпав, пѹл' аў пѣтѹт черчета Екселепціа Са D. Епіскоп Бар de Шагѹна. Екселепціа Са а петрекѹт о zі ла Орадеа.“—

Мѫndра 20 Февр. Фіінd къ Опоратѹл пѹблік афлъ плъчере адѹкъндѹісе лѹкърї ѧнсемпате din віеаца пóстръ ла кѹпоштіпцъ; - пе лъѣт вое а арѣта о рарітате din Комѹна пóстръ Мѫndра, каре е демъ de ѧнсемпат. ѦЛн 16 Февр. а. к. аў репосат ѣічеа локѹіторіѹл Сатѹлъ Кокап ѧн етате de 105 анї, дѹпъ кът арѧтъ адеверіпца de Ботезъ. Ачест отъ а фост пърѣреа съпътос ші вѫртосў, пѹнъ ла къдереа лъї ѧн боалъ de 6 zіле, дѹпъ каре апоі а ші рѹпосат. ѦЛн вара трекѹтъ коса ѧпкъ ка ѹн воінік de 30 анї; - ѧн іарпа ачаста, пѹ іаў лінсітъ din мѫпї ѧнблѣтіторії. - Ел аў фостъ Татъ ла 12 фііі, din каре 6 съпт късъторіцї, 1 пекъсъторітъ ші 5 морцї; dінтре чеї късъторіцї, аў ажѹнс ѹнѹл ѧн етате de 70 анї, ачестіа ѧпкъ аў фііі късъторіцї; ші астфелій Бътрѫнѹл рѹпосатъ ш'аў въzѹт ші пе аї ІІ-лé пепоцї. – Zісѹл бътрѹнъ аў фост ѧн віаца са пѹнъ ла ора din ѹртъ от кѹ пъртърї бѹне, ші кѹ тінтеа съпътóсъ ші ѧнтреагъ, дѹндъ ла чеї маї тінері сватъ ші ѧнвъцътъръ. Ла ѧнтормънтареа лъї а лѹат парте тот попорѹл ші опората преоцітe іа цінѹтъ ші о кѹвънтаре фѹнебралъ, ѹnde аў адѹсъ ѧнаінте есемплара віацъ а ачестъї бътрѹнъ стіматъ ші ібвітъ de тоцї. Фіеї църѫна ѹшóръ. N. O.

Cricau 18 Fevr. 1862.

„Asemenea este Imparati'alui Dumnedieu grauntiului de Mustariu &. et. Mateiu K. 13 V. 31.“

De si pe poporulu nostru Romanu, dela caderea sá din drepturile date lui dela Dumnedieu si natura inimicii lui, înaintea intregei Europe, totu deauna s'au silitu, si se silescu si astadi alu infera cu diferite numiri batjocoritóre, si injosetóre, care elu nu leau meritatu nici odata, si nule merita nici astadi, si care learu merita mai bine cei ce se fatieriescu cu acelé; - totusi elu n'au desperatu nici odata, si nici adi nu desperédia, ci din contra din dî in dî cu fatia vesela, si fruute sarina cérca si intreprinde lucruri care demintiescu innaintea lumei intregi tóte calumniile vomite asupraí, - adeverulu acesta e cu multu mai lamuritu, decatu cá cineva se se póta indoi despre dînsulu pentru cá elu pricepe acum starea sa politica, si religioasa, si cum ca reu se satura omulu candu îi intinde altulu bucatur'a in gara, elu pricepe ca numai Biseric'a si Scol'a suntu midîlocele singure care potu selu duca la o stare mai cuvenita nobilului caracteru de Romanu, sînguru cu ajutoriulu acestoru midîloce pote servi statului cá Barbatu bine crescutu, si aptu de a conlucrá pentru inflorirea Patrii, si a natiunei sale. – Intre nenumaratele intreprinderi filantropice ce in toate dilele cetimu prin Jurnale, socotescu ca saru putea numará si urmatoarea, a Cricouaniloru nostri ortod. r. careia, rogu pre O. Redactiune, cá aflanduo de buna, sei dee locu in co oanele organului nostru Telegrafulu romanu. —

Enca in Anulu 1857. vediendu eu ca starea cea compatimitore a Scolei nostre populare de aci, precatu in privinti'a incaperiloru, si a unui Invatiatoriu bine calificatu; pe atat'a si a situatii locului pe care se afla radicata Scoal'a, si sciindu ca alte midîloce, sau izvóra din care aceste lipse se se póta implini nu suntu, asia miamu propusu cá, dupa dis'a de obste „se masuru adanculu marii cu degetulu“ sciindu mai incolo ca dintr'o semantia mica cresce unu arbore mare- si a i'a amu provocatu poporulu la infiintiarea unui Fundu scolasticu, a caruia izvoru de incepatura se fia colectele care saru invoi elu ale jertfi din bun'a voia, si care se duredià in 5 ani unulu dupa altulu. —

Poporulu la intaia mea provocare se vediu a inbratisiá proiectulu acesta cu cea mai via caldura- si asia inca in aceea dî 14 Oktomv. 1857 dupa esirea din s. slusba prin o vorbire bine intieleasa amu si descisu amintitulu Fundu scolasticu promitiendu din partemi 4 ferdele grau, si 4 ferdele cucuruziu ca unu adaosu la colectele ce se aru face — langa care apoi totu in aceiasi dî facanduse prin curatorii Bisericei si colectele, sau adunatu dela 75. gazde.

a) Bani gata 60 kr. m. conven.

b) 12 Ferdele si 8 copuri mari grâu si cucuruziu.

c) 5 Ferii vinu. —

Cu cei 60 kr m. conv. si cu pretiulu celoru 5 ferii Vinu cumparanduse iarasi bucate, au esitu preste totu o sum'a de 26 ferdele si 8 copuri bucate, grau si cucuruziu dupa cumu mai limpede, si pre largu se pote vedea din Protocolulu fundului scolasticu Pag, 2-â — (Va urma.)

Ѹніверсітатеа съсеаскъ.

Не ре.ѧптоарчет ла челе пертрактате ѧн съпъта трекѹтъ. De лок дѹпъ чітіреа реферателъї D. Гѣлл ѧн прівіпца операталъ Комісіѹпеї de шапте се скоалъ D. депѹтат Поп ші ѧнтр'о кѹвънтаре лѹпгъ епѹпчіъ пърѣреа de ръў деспре ачеea, къ операталъ ачеста пѣ са ѧппъртъшіт скаѹпѹлъї Меркърії ші ѧн лімба ромъпéскъ, ка съ фіе авѹт ші імпопѹлаціѹнеа ромъпéскъ о маї таре посібілітате, а се пропѹпчіа асѹпра лъї; елъ даръ требѹе съ реквіре ѧн інтересѹлъ комітепцілорў съї, ка ѧн вііторіъ съ се іа ѧн бъгаре de сеатъ ачестъ граваменѣ ал съў. Вепіпdъ ла лѹкрѹл de къпетепіъ се пропѹпчіъ ла пѹпктѹл І. ал операталъї къ ші дънсѹлъ дорецце, ка Ѹніверсітатеа съ реквноаскъ діплома din 20/10 1860 ші леацеа фондаментальъ din 26/2 1861 кѹ атъта маї мѹлтъ кѹ кътъ ѧн сеанца din вара трекѹтъ а къреї метврѹ а фост ші дънсѹл, с'а поѣтіт Ѹніверсітатеа ші din партеа лъї, ка съ се епѹпчіъ ѧн дірекціѹнеа ачеаста. Ел ціне маї департе конкіетареа дієтеї трансілване пе база арт. 11: 1791 ші 2: 1848 de непосібіл, къ мѹлте din проіектеле комісіѹнії ѧн пѹпктѹл ІІ ші ІІІ съпт бѹне, ѧнсъ фііндъ къ еле атінгъ інтереселе съсещї каре пѹ тот деѹна съ потрівескъ кѹ челе ромъпещї, ел ка ромъп се аѹціне дea лъа парте маї департе ѧн ачеаста пертрактаре.

Прет. Че ціне de декіараціѹнеа преворбіторіѹлъї, ел требѹе съ обсервеze, къ лімба офічіоасъ а офічіолателорў съсещї ѧнтре сіне есте чеа цертапъ, din контра офічіолателе аў даторіа, а тълмъчі ѹблікапdеле меткърілорў ромъпі, че пегрешітъ ѧн Меркъреасе ва фі ші ѧнтъмплатъ. —

Деп. Рётер (Брашов) декіарэ кэ Універсітатеа націонал нэ ар фі компетентэ а фаче конклусе асупра пэнктулуі I. ші II. алэ операт. луі, чі кэ ачесте честіуні аў de a се консулта нумаі ын dietэ, дрепт ачеea нумаі пэнктул al III este потрівіт пентрэ пертрактареа теріторіу, ел дарэ пропуне, ка пэнктул I. ші II. сэ нэ се пертрактезе, чі нумаі al III.

Деп. Балотірі (Орэшие) чере, ка деputaціі Сібіюлуі, карії ын прівінца алецерії пелецяте ынкэ нэсэнтэ верифікаці сэ се рецінэ dela пертрактаре.

Прош. Ексіста конклусул Універсітэці націонале, ка deputaції Сібіюлуі сэ фачеазэ пэнэ че ва афла протестул рэдікат ын контра алецерії лор, деслегареа са. — Пропосіціунea ачеста са фэкэт de пропэтэріў de репоцяте орі асупра ordine зілеі, ші еа нэ се поате нічі астэзі пуне ла ordinea зілеі чі требуе сэ інвіе не ворбіторіул ла рындул зілеі. —

Балотірі эмынчіэ вотэ сепарат.

Деп. Лёв. (Меркуреа) есте кэ пэнктул I. ші III deплін ынцелес, асупра пэнктулуі II. (фортареа теріторіелор націонале) обсервéзэ, къ дэнэ пэререа луі, деслегареа кестіунеі егалеі ындрептэцірі се поате афла кэ дэрэторіў ефектэ нумаі ын рэдікареа тэтэрор діферінцелор теріторіале ші субстітуіреа четэцэнімеі de статэ.

Дэнэ че ынсэ ла дечізіунea ачестеі ынтребэрі аре сэ се іа прівінцэ ла фостеле 3 теріторіі націонале, ел цine modulэ, din пэнктул II. не лэнгэ пэререа са ка челэ маі потрівіт пентрэ деслегареа ынтребэрії, се ынвоеште дарэ ын операт ші ла пэнктул II.

Деп. Раніхер. (Сібіў) Пэнктулэ I. ші II. ал операт. луі стэ дэнэ пропэнереа deputaцілор Брашовулуі афарэ de компетінца Універсітатеі націонале, еарэ ал III. нэ – ынсэ пэнктул III. (dieta Ардеалулуі есте непрешітэ о афачере dietалэ,) деакэ дарэ Універсітатea націонал эсте компетентэ а трактa пэнктул ачеста, еа требуе сэ фіэ ші ын прівінца пэнктулуі I ші II. Ынтр'о кэвынтare маі лэнгэ ынфрэцесеатэ кэ мулте date істориче десфэшэрэ ворбіторіулэ кэт націунea съсеаскэ din вените есте компетінтэ а консулта асупра афачерілорэ маі моментоасе але цэрії, кэт ачестэ дрептэ се дерівэ din ынсэмнареа регніколарэ а націунеі съсещі, кэт ачестэ дрептэ прін ынчетареа вотулуі кэріатэ ын эрта Арт. 11: 1791 нэ а ынчетатэ, ші кэт ын фіне ын эртареа Арт. 11: 1791 нэнумаі статэріле чі ші орі каре пріват отэ аре дрептулэ a adэче ынаінте постулате ші граваміне. Пэнктулэ I. ші II. ынкэ нэ сэнтэ алт чева декэт постулате. despre каре ынсэ се консулть ын сінул націунеі, ші аре сэ се роаце прінчіпеле цэрії a adэче ачесте постулате ка пропосіціуні рецещі ла тімпулэ сэў ынаінтea dietеі. Ел се ынвоеще кэ тоате пэнктеле операт. луі.

Деп. Клein(Бістріца) есте ынцелесэ кэ пэнктулэ II. ші III. ал операт. луі. Пэнктул I. конціне некондіціоната прімire a патентулуі din Февр. – кэ каре ел нэ се поате ынвоі.

Ел врea сэ реквпоаскэ ші патента din Февр., деакэ маі наінте се вор ынпліні сэў копчede вnele кондіціулуі каре се вор форнула ла десбатериле спеціале, прекэт сэнтэ п. е. лэрціреа §. 10 ал патентулуі din 26 Февр. хотэрэреа респонзабілітэці міністеріулуі фаць кэ сенатул імперіалэ, егала ындрептэціре a реліціунелор ын Трансілванія ш. а. ш. а.

Деп. Талман (Себеш) се ынвоеште кэ пэнктул II. ші III. ал операт. луі. Кэ пэнктулэ I. нэ поате фі ынцелесэ. Операт. ул конcideрэ Діплома din Октомвре ші патентулэ din Февруаріэ ка база пентрэ клэдіреа конституціонал ын Ардеалэ ші a лэсат не бэтатэ ын сеатэ арт. de вnіune I. din 1848, ба ла ші декіаратэ de невалідэ, ачестэ артіколэ нэ се поате ігнора, требуе ынсэ сэ се десбатэ ын dietэ despre валіditатea са легалэ, пентрэ кэ ачеста артіклэ се поате рэдіка de прінчіпеле нумаі ын колецелецере кэ dieta, апоі сэў ретрае dietеі прін діплома din Октом. ші патента din Февруаріэ оареші каре дрептурі, ла каре еарэші dieta аре сэ dee консенсулэ сэў. Ын фіне трімітереа ла Сенатул імперіалэ се поате пертракта еарэші нумаі ын dietэ, дэнэ че дарэ патентулэ din Февруаріэ есісте пентрэ націунea съсеаскэ лецуітэ невалівілэ, ар требуі сэ се пертрактезе despre честіунеле конprinсе ын пэнктулэ I. ал операт. луі Комісіунеі ын dietэ.

Деп. Балтес (Чінкштаре) есте ынвоітэ кэ пэнктул I. ші III, ын прівінца пэнктулуі II. обсервэ, къ ел нэ ащеаптэ нічі о тэнтуіре dela креареа теріторіелор націунале, ынсэ ка сэ нэ фіе не сфериторіў тотэші вотеазэ, пентрэ пэнктулэ II, деакэ Саксенландулэ привілеціатэ ші хотэрэтэ прін Andreanum се ва сосціпea ын estindereа са. (Ва врта.)

Лэнгэ се ынчепэрэ десватериле спечіале асупра операт. луі Комісіунеі de шапте ші се коптінуарэ марці ші меркврі. Шedінца ачеста се фіні прін декларареа метбрілорэ deputaціунеі, каре сэбт kondэчереа Комеслокцііторіул аў сэ меаргэ ла Віена ші кэ траіул сэ спріжінéскэрепресентаціунea Універсітэці фэкэт асупра операт. луі Комісіунеі de шепте, каре се ва аштерпе ын дрептулэ офічіосэ прін гэверпэ.

Не вом ынтоарче ші ла ачесте десватері.

Нотіце Діверсе.

— D. D. Асесорі табуларі Г. Шевешчеп ші М. Орвопаш сэ фіе нэмціі de протопотарі. Ч. р. консіліар de локэцііпцэ ын dispонібілітate D. Ф. Хабит de референт ла сэпретул Комісаріат провінчіале, азzim кэ ші ч. р. консіліарій de прefектурэ жyдекэтореаскэ ын dispонібілітate С. Поповіч de секретар гэверніал.

— Магістратулэ Сібіюлуі пэблік ын „Sieb. Bot.“ ordinэчіунea гэверніалэ, прін каре се провоакэ, ачеіа карі noced артне фэрэ ліченцію, ка пэнэ ла 1-іў Маіў 1862 с. п. сэ'ші скоатэ ліченціў пентрэ цінереа лорэ сэў сэ dee артеле dela cine.

— Жэрналул „Реформа“ че есте редіцеат кэ эн тактэ бэнэ ші аў ынчепэтэ a трактa эн обіектэ din челе маі ынсэмнате ын Ромэніа, адекэ іерархіа ромэнеаскэ, проміте кэ деакэ ва афла спріжоанэ ва еші ын тоате зілеле. Noi dopimэ Реформеі чел маі бун сэкчесэ кэ атэта маі мулт кэ кэт еа прекэт зісэрэт есте эн жэрнал прéстіматэ пентрэ ромэні.

— Маі мулте жэрнале вieneze не ынсчіінцéзэ, къ копт. Міко а ажунс ын 20 Февр. ын Віена ші ын 21 а авут о конворбіре кэ капчеларіул Трансілваніеі Контеле Nadasdi.

— Се ворбеще къ рецітул фрэнцэзеск сэ фіе афлат эн комплет репэблікан, ші de ачеea атэт ын Паріс кэт ші прін departamente сэў арестат маі мулте потабілітэці репэблікане.

— Din Рома се ынштіінцéзе, къ копчіліулэ че аре сэ се цінэ ын Рома нэ ва авea a ынтемeia пэтереа лумéскэ a папеі dea дрептул, че ва комента нумаі септинца Копчіліулуі tridentinэ „Bona ecclesiastica occupantium poena“ ші a афірма, къ ын ачеаста септинцэ нэ се конprinde нумаі beneficia ecclesiastica, чі ші dominium temporale. Прін эртаре окупаторії ачестэ dominiў ші тоцї чеі че се вор атинце de дэнсул кэ сватул сэў кэ фанта се вор ескомэніка.

— Рескоала ын Ноемліа ынкэ нэ е ынфрэнтэ, трупеле рецещі ащéптэ ынтэріреа ка сэ поатэ атака не інсэрцеці.

— Эн рескріптэ рецеск кэтрэ гэверпул Трансілваніеі ынпуне атпloіацілор ч. р. ын dispонібілітate ындаторіреа a прімі денэтіреа че ар эрта эндева de атпloіаці конституціоналі.

IX. Эртареа Колектеі не сеата zidindeі Бісерічі ла Тэрда:
Din Прот. Мэрушулуі: 1 Парохіа Армені 2 фл. – 2 Парохіа Брошені 3 фл. Сума 5 фл. в. а.
Din Прот. Орэшіі. Парохіа Дэнкул маре 2 фл. в. а.
Сумеле пэблікате фак ла олалть 3035 фл. 60 ½ в. а.

Nr. 10—1 **Edictu.**

Dela Magistratulu scaunului Orasci'a cá Autoritate judecatorésca de prima Instantia se face de obse cunoscutu, ca la cererea exequentului Iosefu Dinges dein Orasci'a de praes. 24-a Octobre 1861 N-ru 674 civ. 1861 sau concesu vindiarea casei a lui Nicolae Bregianu, care casa se afla in Orasci'a sub N-ru 82 pentru platirea unei Sume datoare pe 1591 fl. 26½ xr. val. vien. c. s. c. si dioa de vindiare se determina de 30-a Aprilie si 31-a Maiu 1862, totudéuna la 9 oare ante amiadi in fati'a locului. —

La aceasta vendiare se citése toti voitori de cumparare cu aceea begure de sama, cumca aceasta Realitate la terminulu celu dein taiu nu se va face subtu pretiulu estimatiunei, si cumca cumparatoriulu are de a primi toate datoriile, care suntu pemnorate si asecurate pe aceasta Realitate en catu ajungu bani de cumperatu, dupa asemnatiunea acestei Judecatorie.

Pretiulu de estimatiune si condiciuncle mai de- aprópe ale vendiarii se potu vedea in cancelari'a judecatoriei, unde se poate lua si copia.

Toti aceia, care au castigatu vre unu dreptu hipotecariu pe aceasta realitate, dara nu au cointielegere osebita despre vendiarea aceasta, se provoaca a se insinua la dioa de vendiare, caci altfeliu siesi va avea de asi multiami urmarile.

Magistratulu scaunului
Orasci'a in 23-a Ianuariu 1862.
Domzsa m. p.
Orosz v. Notariu.

Редактор респэнзетор **Ioann Раț.** Едітура ші тіпарівлэ тіпографіеі **дієцесане.**

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнea сефаче ла Сібіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, пріп скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърдї але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. сар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне не ан 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лънтжіеа ъръ къ 7. кр. тирълъ къ літере мічї, пентръ а доза ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а трєіа репецире къ 3½ кр. в. а.

№ 18. ANЪЛЪ X.

Сібіїъ. 4. Мартіе. 1862.

Dnевпікъл сърбеск ші Ієрархіа ромънеаскъ.

Честівпеа de дрептъл бісеріческъ ал сербілор ші ал ромънілоръ.

Събт ачеаста ръбрікъ adъче Dnевпікъл сърбескъ лп Nръл 7 ън артікъл, каре фііndъ къ са скріс ла провокъріле поастре че саъ фъкът лп „Телеграфъл ромън“ пе поате інтереса тълтъ ші пре поі. Елъ съпъ ата:

M—h. Въдъвіа патріаршієї сърбещ ші а мітрополіеї de пънъ акъта а сърбілоръ ші а ромънілор ші dорінца сърбілор, ка съ се копкіеме конгрес національ пентръ консълтъріле афачерілоръ бісеріческї, сколаре ші фъndаціонале сербещї прекът ші деспре алецереа патріархълъї ші мітрополітълъї, а датъ фрацілор пострії de o кредінцъ ромънї мотівъ, ка еарьшї съ ворбéскъ деспре релацівпеа ієрархієї лоръ кътръ а поастръ.

Е ші тімпъл, ка ачеаста референцъ съ се лndрепте одать ші съ се адъкъ ла літпезéлъ, ші пъ пе лndoім, къ ачеста ва фі ън обіектъ de къпетеніъ ла конгресъл сърбеск національ, прекът ші лъкрълъ лпсъші есте ънълъ de къпетеніъ лп віаца поастръ бісеріческъ-національ; черереа лоръ е, ка dieцеселе тестекате съ се лпларть прекът се поате dънъ національтъцї, ші съ аіве Мітроволітълъ лоръ.

Ачеаста черере есте фъndатъ ші dреаптъ.

Ea есте фъndатъ лп ашезътіптеле бісеріческе поастре.

Дрептъкредінчіоаса бісерікъ се базезъ пе ънітеа кредінцїї ші пе форта кредінцїї (кълтъл) еаръ пъ пе ънітеа ієрісdікціънелоръ бісеріческї.

Ачеаста пе арать ікоапа стърії ієрархіче de акъта а бісеріческї поастре.

Ієрархіїле deосебітелор цінътърї, лп каре се афлъ ортодоксіа, пъ стаъ къ сіне пічї лптр'о dрéптъ легътъпцъ, dар пекътъ лп врео ънітe.

Се афіртъ къ лп ъна ші ачеа царъ требъе съ аібе ієрархіа ортодоксъ ънітеа са — лпсъ ачеаста ідеъ се аратъ грешітъ, déкъ чінева къцетъ, къ ачеаста ънітe аре съ се лпфъцошезе лптро персоапъ. Пе тімпъл імперіълъї греческ аъ фост патрь патріаршї есетепеа ънъл алтъіа, карії пътаї лп адънърї сіподале афлаъ чептръл съъ. Лп Ръсіа dіреце сіподъл къ бісерікa, ші Мітрополіцїї съптъ dела олалть indепendенцї, ші орї кътъ формата ънітe а ієрархієї пъ ескіde ачеа лпprежърарel, ка лп о царъ съ пъ фіе маї тълцї ка ънъ мітрополітъ.

Черереа ромънілоръ есте фъndатъ ші пе баzа історікъ.

Ромънїї аъ авътъ мітрополіа са, каре аъ лпчетат пентръ ачеea, къчї мітрополітъл лор аъ прімітъ ъніа, ші пентръ къ атънчї ромънілор ортодокші дестъл de dісолваці ле венеа біне пътерніка ші лпфлорітоареа ієрархіъ сърбéскъ, ка съї іаіе събт аріпіле прівілеціілор сърбещї ші съї скътéскъ, ші аша аъ рекъпоскът лп мітрополіа сърбéскъ ші пе а лор.

Лпсъ ън попъл пъ поате перde dрептъл съъ пентръ грешелеле капілоръ съї, пічї indепendінца са de маї наінте, кътъ ші пепътінца ънъї попорь пъ dъ алтъї попор, саъ капетепіеї бісереческї а лъї dрептъл спре о тътелъ вечінікъ.

Черінца ромънілоръ есте фъndатъ ші лп карактерістіка ші карактерълъ бісерічеї поастре ші лп печесітатеа спірітъалъ а попорълъї ромънъ. Дештептателе попоаръ ші алтеле, ба ші лпсъші католічії аъ кавтат съ пъстрезе бісерічії сале пе лънгъ тоате datінеле атът лп партеа din афаръ кът ші лп лпсаші ерархіа аракторъл національтъцієї лор, ачеаста аъ прівіт еле ка ън паладіъ ал indепendінцієї сале ші лп сінгъріле требї бісерічещї. Астфелїъ а пъзът бісерікa галікапъ лп Франціа dънъ гарацїъ ка франzозії съ факъ ієрархіъ лп Франціа, ші adміністраціа бісеріческъ съ капете оарешікаре indепendінцъ фацъ къ Рота.

Бісерікa ортодоксъ есте пріп ачеea ші національ; къчї еа аре лп сіне ачеea лпсъшіре, къ съ акомодезе dънъ віаца фіецекърєї попорь, ка съл поать пріп ачеаста маї біне лпбръцоша, лътіna ші повіла; са пертіте фіекърєї попор слъжба dътnezъіаскъ лп літба са, еа афль лп ієрархіа національ глоріа с, лп спірітълъ вніверсалітъцїї къ органеле сале ші лп модълъ інфлъінцеї сале асъпра попоарълор есте еа національ. Деакъ поі пентръ поі рекъпоащет, къ бісерікa аре маре інфлъінцъ лп лътіnареа попорълъї постръ, ші къ пътаї лп преоцітеа сърбеаскъ авет гарацїъ, къ се ва лпгріжі къ dрептъл пентръ конфесіопала ші морала лътіnаре а попорълъї постръ, - атънчї требъе тот ачеea съ ръкъпоащетъ ші пентръ ромънї ші dорінца лор а авеа ієрархіа са ші а къціга ієрархіческъл чептръ ал лор, къ ачеea есте лецітіматъ, къчї попорьл лор есте таре пъръсітъ, ші чере маї тълтъ zелъ dела мітрополітълъ съъ.

Алта лптребаре есте: лп че релаціе ва ста мітрополіа ромънеаскъ кътръ ієрархіа сърбеаскъ, лпсъ ші ачі арь пътеа конста пътаї о релаціпе сіподаль лппрътътатъ лптре чептръріле атбелорь ієрархії, ъна пентръ къ бісерікa поастъ deобште пъ рекъпоаще вреъп маї лпгъст чептръ лптр'о персоапъ, сарь алта, пентръ къ патріархълъ, есте патріархъ сърбескъ, каре пентръ dетпітатеа са de ші ънілатералъ лпсъ тотъші dънъ dрептъ рекъпоскътъ ар фі лп сіпод прешедінтелеле пътаї національлор съї.

Фіар лпсъ пътерьл маї маре ал ромънілор, ънde се пот лпфііпца ші маї тълте dіечесе, ші сіподалъл чептръ ал атбелор ієрархіеї пентръ поі сърбії фолосітор, ші оаре пъ авет поі маї тълт темеіъ dекът ромънії пентръ о dепліпъ dеспърціре а атбелор ієрархії. — Ачеста е ън лъкръ каре чере маї тълтъ къцетаре ші ла олалть консълтаре лптре поі сърбії.

Деакъ dеспърцірea тоталъ ар фі ші лп контра капоапелор - віаца попорълъї ші рецінéреа карактерълъї національ есте пеcте тоате капоапеле, каре ші С. пъріпцї лп прівіінцъ ла релаціънеле din афаръ бісерічещї dънъ черінцеле віецїї ші лппреціърърїле тімпълъї леаъ лптокмітъ, лndрептатъ ші перfекціопатъ.

Пънктеле тепціопате маї съсъ саъ арътатъ лпкъ лп анълъ 1850-1851, кънd лптре алте кестіънї бісерічещї аъ фост аміптіть ші лптребареа dеспре ієрархіа сърбéскъ ші ромънéскъ, лп жърпалъл сърбеск din Беліград ші ла анъл 1860 лп „Dnевпікъл съркескъ“ ші лптре поі сърбії вор фі пъцінї, карії арь апъра фацъ къ фрацїї ромънї алта політікъ лп каъселе de дрепт бісеріческ, dекътъ ачеea че ар dорі еї ка ієрархіа гречéскъ съ'шї лпсъшаскъ фацъ къ фрацїї пострії българї ші сърбї лп прівіінца бісерічеаскъ, ші магіарії фацъ къ поі ші челелалте національтъцї лп Ънгаріа лп прівіінца політікъ.

Съпт лпсъ ші імпътъріле темеіпіче але ромънілоръ фацъ къ поі сърбії. ?

Ера ън тімпъ, кънdъ лп Бънат ші лп лпсаші dіечеza Aрadълъї аъ фостъ къ тълт маї тълцї сърбї, карії dінтр'о парте саъ тътатъ лп Ръсіа, еарь dіп алта парте саъ лппърцітъ лптре ромънї, атънчї а фост ші темеіъ, ка аколо ієрархіа сърбéаскъ съ адміністрézъ бісерікa карea лп прівіінца пътереї маї марї інтелектъале, морале ші соціал-четъцепещї а сърбілоръ ар фі фост ші ромънілор лпсъші маї фолосітоаре. Nedрептатеа дарь пъ а фостъ dела лпчепът, чі са фъкътъ dънъ скітъареа тімпърілор ші а лппреціърърілор.

Нічї астъзї пъ сть ачеea, къ лп dіечеса Тітішоареї ші а Вършецълї арь фі пътаї 140—150 мії de сърбї.

Еї съптъ лп комітатъл Тороптълълъї къ dістріктъл Кікіпzії ка ла 130,000; лп комітатълъ Тітішоареї пънъ ла 40000, лп рецітептъл Папчовеї ка ла 66000 ші лп чел din Бісерікa Албъ ка ла 40,000. Къ тотълъ дарь ка ла 276 de мії.

Арь требъі дарь ка ромънії съ се конпепéскъ одатъ de а пе лптеці лп Бачка ші Сірміъ, ші а цінеа тотъ Бънатълъ ші лп првіінца політіко-національ ші бісерічеаскъ ієрархікъ de ал съъ, прекът се зъréще din артікълії лор. (?)

Лп фіне требъе съ пе лпгрьdім ші асъпра проіектълъї D. Мочіопі, каре ашазъ ромънії лп прівіінца конгресълъї.

Елъ арь воі маї біне, ка ромънії, адекъ din Арdеалъ, Бъ-

ковіна, din dieчеса Арадълві, Тімішоареї ші а Вършецълві съ капете пентрв сіне конгресв вісеріческ-національ, ка ачі съ'ші алégъ шіе Мітрополітв — ампотра кърві кв грев ва авеа чева сървъл опеств, деакъ ачеаста се ва пермите тътърор ромънілор, ва din контра ачеаста ар фі ші de dорітв, къчі астфелів ам девені маї кърндв ла о ампелепере.

Ампсъ сървіі пв ворв копчеде пічі одатъ de вое вънъ, ка ромънії din тоате унгіріле маї de свсв съ вінъ ам асетенеа пътер кв еї ам конгресвл сървескв; ва че е маї мълт пічі ам чеде пънъ акътма конгресвале dieчесе-а Арадълві, Тімішоареї ші Вършецълві пв се поате амтродвче вреo амоіре ампропорція депвтацілорв, макар пътаї din ачел темеів, къчі dорім вн конгресв декларatopів, лецвіт, ér пв октроатв, ші къчі конгресвл, каре'лв кавтъ сървіі, есте конгресв сървескв.

Ретъне дарв ал треіле modв, каре рекотендв D. Мічоні ромънілорв маї консвлтв ші маї практікв, ка ромънії съ се ръціпъ dела алецереа депвтацілор ла конгресвл сървескв, ші тот одатъ съ петіціонézъ пентрв сіне конгресв, каре doe конгресе ар пвтеа трімите депвтаційле пестекатъ, ампсъ пв прекътв амінтеще „Телеграфвл ромън“ ка съ дечідъ фінал-гълчевіле поастре речіпроче прекътв съптъ п. е. despърціреа dieчеселорв ші а нарохіелорв тестекате, - орі ампкът ар фі темеів - темпораліеле, чі ка пропосіціїле лорв съ ле ашérнъ конгресвлві компетентв, къчі пентрв noі есте пътаї конгресвл нострв компетентв, ам астфелів de пondероасе афачері аре фіреште съ се пропвнъ фінал пътаї кв ампоіреа сакреї короане.„

Ші din ачеств артікълв ведетв къ сървіі пв съптв контрарі рестітвіреї мітрополіеї поастре, ва din контръ о вѣd пріінчіоасъ ші пентрв дъншіі.

Честіvnea drътвлві de ферв ам Ардеалв.

(Вртаре.)

Деакъ е ка съ пе аместекътв ші noї ромънії ла ръспвнсвлв ачестеї ампребърі, вотв кънта ші noї кв чеіалалці, карії ръспвndв аша, къ ачеea лініа мерітъ тоатъ атенціvnea църеї ші а реціtвлві атътв din пвнктв de ведере стратецікв, кътв ші фінанціалв ші політікв, каре трече кіарв прін інima църеї ші каре ампърцеще вънътъціле вnеї котвнікъчвні лібере ші вшоаре ам тоатъ цара ші каре ам пеказврі дці поате трімите твнврі ші кътане ам тімпвл челв маї скvртв ампрв ажвторів. Ачесте мерите поседе педеспътаверв лініа прімъ ші бine a зicв оаречіне къ ачела бърватв, каре арв ефентві zidirea ачестеї лініі арв облега Трансілванія ам етернв спре мълцvміре ші с'арв фаче пентрв еа петврі торів.- Дарв а трекътв тімпврile ачелеа, ам каре оаменіі съ сілеав съ ажвнгъ петврірea прін жертфе марі, маї алесв пекvніаре ші аша скрііторівлв ачестора креde таре, къ лініа decamінтітъ ва ръмънea пентрв патріоці ампкъ мълтв тімпв ресерватъ ам ампърціа dорінцелорв ші воінцелорв, къчі лоціка пеампъкатъ а чіфрелорв ші реалітъції пе ампацъ кв тотвл алтв мінтрелеа.

Съ ведетв акvтв кvтв сть треаба кв реалізаре ачесторв проіекте.

Ампкъ ла анвлв 1856 прііті каса Ротшіld et котп. кончесіvnea de a черчета терепвлв пентрв контінvареа ші респективе dвчереа drътвлві de ферв прін Ардеалв ші Ромънія кътръ Мареа неагръ кв ачеа промісіvне din партеа реціtвлві, къ дънсвлв ва авеа a есопера ампоіреа реціtвлві Ромънієї спре кончесіопареа вnеї кълі ферате. Деоарече ампсъ ам врта евенітепtелорв ръсвоівлві оріенtалв, ші маї тързів вле ачелві італіанв, вртъ копоскята крісъ пекvніаръ, капіталіштії се ретрасеръ ші треаба ретасъ фъръ резвлтатв.

Арістократія маціаръ din Ардеалв dintр'о парте воіndв а рівалiza кв компанія свспвмітъ, din алта парте ампкратіата маї тързів прін резвлтателе сочіетації кълеї ферате dела Тіса, каре еаръші конст din еліта Магнацілорв маціарі кв Контеле Andrássy ам фрвnte, фортъ пъла анвлв 1857 вnв Комітетв сввт пресідівлв Контелві Толдалагі. Ачеств Комітетв се окvпъ din adinсв кв честіvnea drътвлві de ферв ші ам спеціе кв лініа Opadia mare Клвжів, пентрв каре ампкъ ла анвлв 1858 черв кончесіvnea. Деоарече ампсъ пв пътв аръта капіталеле требвінчіоасе і-съ рефвсъ черята кончесіvne кв ачелв adaосв, къ ам вnв анв de зіле съ аівъ a аръта капіталеле ші съші ръпоіаскъ петіціvnea

De атвнчі пънъ ам zioa de астъзі алтв чева пв са лvкратв din партеа ачестві комітетв, декътв къ din анв ам ап a червтв прелвціреа тертінвлві свс атінсв сввтв ачелв претекств, къ дънсвлв арв фі ам негоціаційні кв о сочіетате de банкері франчезі, каре пънъ акvтв пв сарв фі пътвтв ампкеіа ампкъ.

Свптв ачеств тімпв се фортаръ ампкъ ші алте сочіетъці, прекътв есте ревізіvnea монтаністікъ din Брашовв констътъоаре din банкері вієнезі; сочіетатеа пентрв кълі ферате dela Вінеа, комітетвлв Сібіівнв сввт пресідівлв D-нвлві Контеле Сіміанів імперіалв Поп, кавалерів de Боемстеттен, каре ампсъ тоате с'а вnітъ ла-олалтъ ші аре ші вnв фондв de 12½ міліоане de фіоріні пентрв ампdіреа калеї ферате ам Ардеалв. Ачестіа ампсъ стаб морцішв пентрв Лініа Арадв Търнвлв рошв. —

Деоарече drътвлві ферекат прін Трансілванія пътаї атвнчі ісъ атрібvе о ампсетпътате маї таре, деакъ ел се ва контіnва сеаб аліні de о лініь ромънъ. ашіadаръ се фъкв ші ам прівінца ачаста ампернелърі реціtвлві Прінчіпателорв. Прінчіпеле Кvza ръспвнсъ, къ ампаінte de че сарв пътеа лъса ам негоціаційні, аре de лінсъ вnв проіектв отърътв пъ кареле се-лв поать котвніка Катереї, спереазъ ампсъ къ аплачідареа вnві атаре проіектв пв ва амптімпіна гревтъці.

Фііndв ампребатъ de опініvne ші сочіетатеа енглезъ а кълеї ферекате търчешті Черпавода-Кіvстенце, дънса се deскопері ампраколо, къ клъdіреа вnеї кълі ферекате ам Ардеалв арв фі ампревнатъ кв чеде маї марі діфікvлтъці, капіталеле колосале ампребвінцате спре ачеств скопв пв с'арв рента, пентрв ачеea арв фі маї бine съ се леце лініа Черпавода Кіvстенце кв Баziашвлв прін Оршова, каре лініь ам термінв de doі анї dънdвісъ копчесіvnea легалъ съ облігъ а-о ші реаліza.

Съ пе амптоарчетв съ ведетв че факв ам prezinte патріоції поштрі.

Ivánka провокъ ам „Pesti naplo“ пвблікvлв маціарв пе черв ші пе пътвнтв ла колекте пентрв drътвлв de ферв ші спечіалв пентрв лініа Орарія Клвжів, афектвndв: ка съ пв ласе съ ампре пъ тъна стрънілорв zidirea кълеї ферекате, къчі ачестіа алеargъ ші спекvлезъ пътаї dвнъ къштігв,-- декіаръ маї ампколо пе тоці ачеіа, карії аб de кцетв a dвче пе алтъ парте drътвлв ферекатв de тръdъторі аі патрієї. Сетпалвлв datв е фоарте бine пріченътв, къчі Клвжівлв ampdатъ ші трімите депвтъчівне ла Віена, констътътоаре din чеї маї de фрвnte Магнаці аі Ардеалвлві; Комітателе трътітв адресе пеste адресе, пентрв есоперареа лініеї Opadia mare -Клвжів, вnеле dintре еле съ ампвіе a da летне ші пътвнтв фъръ десdъвнаре сочіетації клъditоаре. Тотв аша врмеазъ ші скавнеле съсешті ші съкvешті, лvndв афаръ Сібіівлв, Меркvреа ші Оръштіа каре ампкъ п'а лvатв ла пертрактаре ачеастъ ампребаре de zi.

Сасії din Брашовв ампкъ кв прешedінтеле Катереї пегвцеторешті тішкъ ші ръстоарнъ тоате петріле прін Віена, ва ші ампралте пърці пентрв dвчереа drътвлві de ферв пъла Брашовв.

Контвнітатеа Маціstратвлві ші а dістріктвлві фабрікъ ла Адресе, *) ам каре - ка prudentes et circumspecti пе еспрітънdвсъ ам прівінца пвнктвлві de ампраре - се роагъ, ка вnеї кълі ферекате, каре арв трече ампРотънія пеля Търнвлв -рошв съ-і-се рекvзе копчесіvnea, къчі алтмінтрелеа еї пвртъторії кълтвреї ші аі чівілісацівнеї арв требві съ тоаръ ші алтеле.

Не лвътв воіь a пвне ампребареа ачесторв Domnії, къ кътръ чіне лші ampdреантъ кvвіінтеле? Чіне съ zideаскъ? Че воіескв Domніалорв? Nв штів D-лорв фоарте бine, къ Ардélвлв пълънгъ чеде маї марі ампкордврі пв арв пвтеа ріска капіталеле сале, каре ампсъ пв-ле аре, ам астфелів de ампрепріndері. Статвлв съ zideаскъ? ачеста пе кvткъ пв аре міжлочеле печесарії, дарв ампкъ стъ ла ampdоіалъ, пвтеава лва асвпра са гаранція амптереселорв кв 5% сеаб 6% пентрв пімте капітале аша de колосале, прекътв се черв маї алесв пентрв Лініа Opadia-Клвжів, кв тоате сімпатіile челе аре кътръ ачеастъ лініь din пвнктв de ведере стратецікв.- Кцетъ Domніа-лорв de алтъ парте, къ астъзі се маї поате пвне ка ам темпіі трекvці педечі ші ставіле котерчвлві ші негоцвлві. Ваі de ачеіа, карії прindв лвнтъ кв спіріtвлв тімпвлві, роата ечествіа ам траце ам фіне dвнъ сіне ші ам сфърътъ.

Деоарече пічі Domnвлв Ivánka кв колектеле сале, пічі чеіlалці патріоці пв zideскв, съ ведетв кvтв жvdекъ ші алції despre drътвлв проіектатв.

I. Вnв drътв ферекатв, каре с'арв фіni ам Ardélв пв арв проспера, пв сарв рента, вnde се афль Котерчівлв ачела amptінсв ам Ардеалв, каре арв фі ам старе de a асігvра пв капіталеле, пічі кіар амптереселе капіталелор ампребвінцате, чі пътаї келтвелеле свсціпереї ші пвпереї ам лвкраре a drътвлві de ферв, каре сінгvре черв ка ла 60%. Ам о съптътъпъ ампreагъ пв с'арв еспеda атъта марфъ, пекътв се еспедъ ла алтеле de 5—10 орі пе zi. Nв кцетътв, къ патріотісtвлв с'арв dвче аша департе, ампкътв съші аіепте чіпева банії пе атаре ампрепріndері.

II. Dékъ ва фі съші къштіце ші Ardélвлв drътвлв de ферв, ачеаста пътаї din інтересвлв котерчівлві лътеї ампреці се ва фаче dвкvndвлв кътръ мареа Неагръ. De стъ ачеаста, апоі

*) ам пътеле dістріктвлі ампрегв, свбскріce ампсъ de вnв сінгvрв чептътвірв ромънв, - сателе съптъ репрезентате прін доі депвтаці, дарв ам zadарв кавці вnв пвме ромънъ ампре еі.

ортеазъ, къ пічї Ардеалвлъ пічї Монархіа фъръ конспепвл статвлвї ротънъ пв поате zidi.

Къштігатвшаъ оаре Domnії ачеіа, карії факъ атъта лартъ ръспвнсвлъ ла ачеастъ лнтребаре din коло de карпаџї; de сігвръ пв, къ алтміптрелеа аръ фі крвдатъ лвтеа къ деклатачівніле лоръ фразеолоџіче, сеаъ поате къ тръескъ ші астъзї лнкъ лн ачеа ідеъ фіксъ а лоръ, къ пріпчіпателе аръ фі челе доъ търгърітаре але короапеї Вигаріеї, къ ка пърдї лнтрецітоаре але ачестіа пв ар фі de лінсъ съ се аскълте.

Квткъ Ротънія аре къ тотвлъ алте проіекте сеаъ възвтъ лн анвлъ 1856, кънdъ воі съ zideаскъ дрвтвлъ de феръ пріп Ротънія тікъ ші съ се аліпеаскъ de дрвтвлъ ферекатъ ал Австріеї ла Баziашъ, че лнсъ къ дрептъ се ръспісе din партеа рецітвлвї австріакъ атътъ din пвнктъ de ведере стратеџікъ, кътъ ші къ прівіпцъ ла лнтереселе спечіале але Ардеалвлвї.

Аквтъ лнсъ пріп zidіреа лініеї тврчештї Черпавода–Ківстепџе с'а датъ ші лн Ротънія алтъ дірекціпне дрвтвлвї de феръ; пепвтвнd ел трече пріп Ротънія тікъ ла Баziашъ, съ ва ведеа сілітъ а лнтра лн Ардеалъ пьла Тврпвлъ рошъ воіndъ а ажвнџе Парісвлъ пе калеа чеа маї скврть, ші аша Ротънія апевое се ва лнвої ла ефептвареа проіектвлвї Брашовъ–Бвзъв Галаџ орї Бръіла. — (Ва вртa.)

Сівіїъ 2 Мартіе. Ерї се фінїръ есатепеле лн Інстітвтвлъ педагоџікъ–теолоџікъ de аічеа. Ресвлтатвлъ лнтрв тот а фост лндествлїторіъ. Ne а плъквтъ мвлтъ методвлъ D. D. Професорі Боіъ ші Попескъ лн пропвнереа Граматічеї ші Арітметічеї, каре пьпъ акvта се лнвъцаъ аша zікъndъ мехапічеште. D. Боіъ черв дела препарапзіі съї десвлчіреа тътвроръ літерілоръ ші скітвареа лоръ лн префачереа кввінтелоръ, прекът ші D. Попескъ лнсетьтатеа фіскврві пвтер арътъndъ къ ачі міптеа ші жвдеката еарв пв регвлеле съчї съптъ хотърътоаре. Сперът къ сврт конdвчереа впор астфеліъ de професорі інстітвтвл пострв къръndъ ва ста лн шірвлъ інстітвтелоръ, вnde елевіі лнваџ ка съ щіе ші прічіпъ, ёръ пв ка съ річітеze.

„Donau Zeit.“аре о кореспопdінџъ din Сівіїъ лн каре се търтврісеште офічіалмепте, къ modвлъ, квт opdінъ хотъръле din 27 Noемв. ші 12 Dечем. 1861 деспре компвнереа комітетелоръ че аъ съ свбстітве џенерале – конгрегаціпнеле de маї наінте лн Комітате, скавнеле съкъеџї ші дістрікте, ар фі о апзкътърь стіптіть. Пріп ачеле opdінаціпні са лнтродвсъ прекът се щіе о репресентаціпне de інтересе dвпъ категоріа посесіпнеї маї марі, а індвстрієї ші а комвнелор сътеџї, лнсь астфеліъ, ка челе din вртъ съ ръмъпъ претвтіndінеа лн еклатапть мінорітате, лн време че атвеле din тъіъ деспърцътінте съ се вскъре de о лndоіть маіорітате (посесорії къ контрібвціпнеа чea маї лналтъ ші ал doілеа алешії репресептанџї аї посесіпнеї марі.- Депвтацій четъцілор ші Орашелор ші ал doілеа депвтацій індвстрієї ші аї комерчівлвї.) Пе лънгъ ачеаста есте de обсерват къ лн маіорітате ажвнгъ елементеле магіаре, еарв лн мінорітате челе ромънe. Аколо есте къ преферінцъ репресептатъ повілітеа наінте сінгврь лндрептъціть, еарв аічеа къ преферінцъ клъкашії маї наінте пе лндрептъціцї. Маіорітатеа магіарь а комітетвлвї аре а репресента лн комітате пестe тот dабеа 30 перчепте але попорацінпеї комітатвлвї еарв мінорітатеа ромънеаскъ челе ремасе 70 перчепте.

„Тотъ ачеле персоапе, пре каре а mandатъ лнпъратвл, ка съ се „лndепъртезе din постъріе лор“ zіче кореспопdінтеле, ажвнгъ тотвшї ка чеї маї марі контрібвенцї ші ка репресептанцїі посесіпнеї марі лн фрептеа репресентаціпнеї Комітатвлвї, статвлъ лнсвші лнтъреште пе сепаратістічії магіарі ші лнпінце лн дерптъ пе ромънії че дорескъ вніmеа імперівлвї, кътрв чеї de пре вртъ стрігъ пептрв ачеса ші журпалеле вигврещі, къ кът маї вбпъ есте леџеа електораль din 1848, пріп каре еї лн маї мвлте џінвтврі ар фі ажвнсъ ла маіорітате.„

Фііndъ къ лімва ромънеаскъ лнкъ пв са лнтродвсъ лн Џітпазівлъ din Apadъ, прекът са demънdатъ лн opdінъчіпеа din Октомвре анвлвї трекvтъ, Мъріа Са D. Епіскоп Прок. Іванковічі а реквіратъ дірекціпнеа џітпазіалъ ка съ лнплінеаскъ demandателе маї лналте, ші ачёста а промісъ къ ва скріе ла Консілів къ пв аре indівізї.

„Idők Tan“ adвче вnъ інтіматъ ал локвцііпцій къtрв тоате дірекціпніле џітпазіале лн Вигаріа, каре квпрinde десвлчірі ла інтіматвл de аплікареа лімвеї лнвъцътъптвлвї, ші лнвъцареа лімвеї џертъпе ка обіектъ облігатъ, лн ачеаста прівіпцъ се фаче о лнлесніре, лн кът лімва џертъпъ лн џітпасііле пеџертъпе съ фіе нътаї лн а доава класъ обіектъ облігат, ка фрацета тіперіте съ пв се преа лнкърче къ мвлте лімві de 6 dатъ.

Лвї „Pes. Llo.“ се скріе din Віепа: лн о консвлтаре, каре ар фі констатъ din Екселепціile лорь Міністрвлъ de статъ, конtеле Nadaжdi ші D. прешedінте ал Консілівлвї de статъ Бар. de Ліхтепфелс, съ се фіе ашезатъ вртъторівл планъ:

Dіета Ардеалвлвї се ва конкіета ші провока ла трімітереа сепатвлъ імперіалъ. De вор вепі вигврії ші секвїї ла ачеаста dіетъ аъ ва тот атъта фаче. Deакъ о мінорітате тріміте сепатвл імперіал, атвпчі се іа партеа пептрв тот ші Ардеалвлъ се консідерезъ пе репресептатъ лн сепатвлъ імперіалъ.

Тотъ одать къ а Ардеалвлвї съ се конкіете ші dіета Кроато-Славопікъ ші лнкъ маї апропе, ка съ се лнделесагъ къ еа пептрв трімітереа сепатвлвї імперіалъ.

Лн анвлъ 1864 се ва конкіета еаръші сепатвлъ імперіалъ, ка съ креазъ леџі маї ліберале декът пъпъ акvта ші еаръші съ се окvпе къ вцетвл анвал. De се вор алеџе din провінчіеле вигврещї пвтаї пе жвтътате мінорітъцї къ вазъ, атвпчі сепатвл імперіалъ се ва декіара de комплетъ, ші пріп ачеаста капътъ дрептвлъ пвпвтаї а фіні клъdіреа констітвціпнеї, чі а dечіde ші деспре кестіпніле de дрептвлъ пвблікъ че флотёзъ лнтре Вигаріа ші Монархіь. De пв ар фі дествл de лнсътпате алеџеріле мінорітъції, ка съ сервеаскъ ачестеіа фікціпні ка фоіс, ретъне сепатвл імперіал лн търціпіле сале.

Вніверсітатеа съсеаскъ.

(Вртареа десватерілор џенерале.)

Dр. Тіпкъ (Шевеш) се декіарь лн пріпчіпь лнделесъ къ операtвл Комісіпнеї.

Біndер (Чіпкъ маре) ворвеще лнтр'о кввънтаре маї лвпгъ, къ паџіпнеа ла вніверсітате се поате декіара легъторіъ пептрв тоцї мемврії паџіпнеї асвпра тътврор треї деспърцътінте але операtвлвї; врё съ пропвнь вneле скітвърі ла III. лн десватериле спеціале; врё съ dее ідееї паџіпналітъції, діферіте копчепте ші се рестрънгъ паціопалітатеа ромънеаскъ, ші зіче, къ лнкордареа лнтре ромънї ші сасі се аџіцъ пріп алта паџіпне dвпъ провервл: inter duos litigantes ect.

Раніхер ворвесче къ о епердіъ асвпра лвї Талтап деспре кестіпнеа вніпнеї ші асвпра лвї Балтес пептрв декіарареа лвї dеспре теріторіile паџіпале ші зіче, къ сав табла раza пептрв тоцї, сав съ се dее ші ромънілорь ачееа че поседъ алдії, deакъ врев съ фіе дрепцї.

Баломірі еаръші пв врё съ реквпоаскъ депвтацій Сівіївлвї; съ лнтоарче апої къtрь Біndер ші пеагъ дрептвлъ вніверсітъції а фаче пептрв скавне конклъзівні легътоаре, ші зіче, къ магіарії лн Комітате фацъ къ ромънії сав пвртат маї біне декът сасії лн пътъптвл рецескъ.

Шmidt (Mediam) декіарь, къ комітенцій лвї сънt лndепліпь лнделецере къ операtвлъ, пъпъ ла о пасаце, че слъ о ва атіпце in десватереа спечіале; апої се лнгрьдеще асвпра лвї Баломірі. къ вніверсітатеа лн конклъзівнеле сале рег maiora пв ар пътеа съ конклъdь ші лн пътеле скавнелор ші ал дістрікгелор легъторіъ, лі dъ дрептъ лн прівіпца асертвлвї съь деспре пвртареа магіарілорь къtрь ромънї, dёкъ ачестіа аъ фостъ повілі магіарізаці, провоакъ лнсь пе антеворвіторівл, съ лнтреве попорвл ромън, вnde са афлат маї біне пъпъ ла анвл 1848: пе терепвл комітатвлвї сав лн Саксепландъ?

Вітгсток (Бістріцъ) се тънгвеще деспре лнтоарчереа десватерілор, се пропвнчіъ ка ші Клеіп, консідерь діплота din 20 Октом. ші патептвл din Февръріъ ка о пропосіціпне а рецітвлвї.

Шварц (Сігішоарь) се декіарь пептрв операtъ.

Dр. Біndер (Mediam) еаръші.

Матіа (Кохалт) а прітіт mandатвл пе вага прітеї інстрвкціпні, пв лнсь пе вага інстрвкціпнеї din вртъ, каре есте dвпъ пъререа са асвпра свпапцій попорвлвї лн скавнвл Кохалтвлвї, декіарь къ ачееа пв а кърсъ din ізворвлъ чел маї кърат, къ ел пв е лнделесъ къ еа, пептрв ачееа пв о прекварще de легътоаре пептрв дъпсвл. Ел се лнвоеще dвпъ конвінцереа са лн тоате пвпктеле къ операtвл.

Мелас (Кохалт) се џіне de інстрвкціпне пъпъ атвпчі, пъпъ къndъ есістъ інстрвкціпні, пв поате ігпора артікvлвл вніпнеї; консвпъ къ Ласел пептрв ревісіпнеа лвї, лн прівіпца леџії de стат кардінале консвпъ къ Бістріца; къ I. 3–7 але операtвлвї есте лнвоіт; съ пв се деспърцёскъ пітіка din терепвл історік ал Саксеплавdвлвї, ар фі о лndреспёлъ de а пъръсі терепвл легал, съ се ащепте dіста чеа din тъіъ, кареа съ се конкіете dвпъ modалітатеа dела 1791 – dвпъ інстрвкціпнеа са – кареа лнсь ворвіторівл лнсвші о пъръсаще ші ворвеще аічеа dвпъ конвінцереа са пептрв деспърцетъптвл III ал операtвлвї.

Болога ші Вагпер (Nохріх) пептрв операtвл лн пріпчіпь.

Ласел врё съ ворвёскъ ла десватереа спеціалъ, чере конклъзъ деспре конпетінца Вніверсітъції.

Пресідівлъ пв џіне de печесарь вnъ астфеліъ de конклъзъ ла апеpта маіорітате че есте. Се епвпчіъ: Вніверсітатеа Nаціопалъ съсёскъ прімеште лн пріпчіп операtвл Комісіпнеї de шепте.

Балотірі епвпчіъ вот сепарат асвпра компетінцеї вніверсітъцій ал афачеріле ачесте, прекът аў фост ші денегатъ ачéста ла ворвіреа са прін граіў.

Лвнї прекът ам фост аминтіт ал Nрвл трекът с'аў цінът шединъ пвблікъ, са веріфікат протоколвл де сътвътъ, кървіа саў алътърат кввънтареа лві Поп ші вотвл сепарат ал лві Ротер.

Ла ордінea зілеї а фост десватереа специалъ асвпра оператвлві Комісівнеї де шепте.

Се чіте те ал кеіетъръ:

Вніверсітатea націонал съсéскъ етс. пънъ ла „о десслегаре ал пъчвітоаре“ (вezі N. 8 ал Телегр. ром)

Клеін врé съ ащепте пънъ ва вені ші пвнктвл 2 ла пертрактаре, се декіарă ал сътвші асвпра б а z е ї. Пропвне съ се зікъ; къ Діплома din Октом. ші патентвлъ din Февр. аръ фі потрівіте пропосіцівнї але рецімвлві пентрв легіслацівнea церії:

Ласел спріжінеще ачеаста ші се декіарă пентрв копчентвлъ лві Клеін, Віттсток тот аша.

Раніхер се опвне аргвментацівнеї адвсе кв хотърâре, ші се ал грâдеще асвпра пвліфікацівнеї леџеї де стат фвndamentале. Вніверсітатea націонал требве съ реквпоаскъ діплома din Окт. ші патента din Февр. ка базе пентрв клădіреа нов а дрептвлві пвблік ал Ардеал. Сістема конституцівнеї де маї наінте а Ардеалвлві каре са базатъ пе есістінца де трей націвні регніколаре ші пе патрв релігівні речепте, требве консідерать ка къзвтъ пентрв тотдевна, ші пентрв ачеea нічі пв е лінсъ де теорія внеї ал къркътърі де конституцівне, вnde спре маї мареа деслвчіре а лвкрвлві се інвіазъ ші ла посіція артікълвлві новелар 6. 1744 „ne systhema hujus principatus evertatur. . neve plebs Valachorum numerum inter nationes faciat.“ Ел вede даръ ачеаста конституцівне къзвтъ пентрв къ е ал кontra спірітвлві вманъ ал тімпвлві де акът ші нечі о пътере а пътънтвлві пв о ва маї пътea рестітві. Ел се декіарă маї департе рефлектъндъ ла вн ръспвнс ал алтві депвтат, каре а ашезатъ теорія де ферат, ал кontra вnеї астфеліў де інтвіцівні порнindъ din пвнктъ де стацівне де дрептъ пвблік ал хрісоввлві де сънвпере din 9 Маіў 1688 ал діплотеї Леополdine ші ал санкцівнеї прагматіче. Ел се ал воіеще даръ деплін кв текствл оператвлві:

Талман се ал копче ла Бістріца.

Гвлл (Сігішоаръ) зіче: Domnii контрарі требве ал тоатъ ал тътъпларea съ іа о посіціъ хотърът ал контра ал требърії.

Клеін кџеть къ пв аре апсъ спре ачеаста.

Гвлл ретъне пе лънгъ пъререа са. Ал прівіінца обіектелор, че пе ар атінце пътанне ноі, ар требві съ реквпоаще колоареа.

Клеін репета пъререа са десволтатъ ла десватереа џенералъ. Ел пв вреа съ лапеде діплома. Ел пв маї вреа съ ажвте, ка леџеа ачеаста съ фіе валідъ ші пентрв Трансілванія; спре ачеаста еа требве съ вnъ ал дієть ка о пропозіцівне а рецімвлві; требвіе съ се факъ скітърі ші адавсрі; астфеліў арă требві ші Сепатвлві імперіал спре ал фіінцареа леџілор легътоаре пв пътаї а колвкра чі індепендентъ а ші конкеіа, астфеліў дорещe е респонзабілітатea міністрілор ші ал кеіе кв о ал грâдіре ал контра лвкрърії ретрограде асвпра Ардеалвлві ла о евентвал ал четаре а сістемеї конституцівнеї din коло де Лаіташ.а.

Шмідт се декіарă ал контра есістінцій конституцівнеї векі арделепештї ші пентрв леџіле де статъ кардінале але Австрієї, десволтъ маї департе ші темеіврі політіче пентрв некондіціоната прімire а лор din партеа Вніверсітъцій націвнеї съсещі.

Ласел се декіарă асвпра лві Гвлл, деминте, къ ар требві съ зікъ: ноі прімім леџіле фвndamentале, – къчі ноі ам редобънditъ дрептвл пострв чел векіў; – апоі се ал тоарче кътръ Раніхер ші кончеде, къ леџіле де стат фвndamentале съпт базе, пентрв каре съ не лвптъмъ ші ла дієть, ал пвтаї пе дрептвл прін дієть. Ел фаче ал фіне вn проіектъ: съ се зікъ ал лок де „базе“ ка „потрівіте базе.“

Раніхер декіарă текста ea „потрівіте базе“ ка форте перікълоасъ. Австріачеле леџі де стат фвndamentале съпт вnъ акт де стат ал тпъръtескъ, форте діферіте де о пропозіцівне реџеаскъ. Ал тпро propositio regia ворбеште реџептвлъ прін Капчеларіевлъ авлікъ.

Пропосіцівнea се ащерпе ші се поате прімі, ал пъ ші лънъда.

Пе дрептвл пропосіцівлор саў ал пфіінцат пеџіне леџі вnъ акта. Гравамеnіле аў респінсъ ал нderъптъ де регвлъ пропосіцівнеле. Ші ла дієта din 1848 саў трекът кв ведереа ч ле доъ din тъіў пропозіцівні рецещі ші са пертрактатъ маї наінте a треіа. О propositio regia пв есте ал есепціа са алт чева, декът пвтаї вn акт сітплв ал капчеларіеї. Діплома ал пъ din $^{20}/_{10}$ ші леџеа din $^{26}/_{2}$ 1861 съпт інкорпората еспресівне а печесарієї ші пе апъратеї есістінце а Австрієї, пропвпчіатъ петеціатъ прін ал пъсвші Маіестатea Са Ал тпъратвл, каре ачі а зіс, къ ва скъті ачесте леџі кв тоатъ търіа ал тпъръteаскъ а са— леџі каре пвтаї ал, прін ші кв сепатвл імперіалъ се ар пвтea скітба. Негрешіт къ сар пвтea еспріма дорвл din партеа Вніверсітатеї націвнеї съсещі ал трo вмілітъ репрезентацівне пентрв о маї де парте формацівне а конституцівнеї ал дрвтвлъ ординарій; ал пъсъ кондіцівні пв поате пвне Вніверсітатea націонал съсеаскъ. Есістінца Австрієї ші деакъ ноі аџціnет де Австріа саў пв ? пв съптъ ал требърі ал міжлоквл націвнеї съсещі.

Прешединтеле реасвтъ ші маіорітатea се декіарă пентрв копчентъ прекът есте елъ ал оператвлъ Комісівнеї де шепте.

(Ва вrта.)

Сепатвлъ імперіалъ. Ал шединца din 10 Мар. п. а касеї аблегацілор фаче D. Міністрв Ласер ал пъртъшіреа, къ леџеа котвнал а къпътатъ санкцівнеа Ал тпъратвлві астфеліў прекътъ а фост ашезатъ прін консвлътоареа ал воіре а атвелорă касе але сепатвлві імперіал ші къ міністеріал де стат есте ал сърчінатъ кв пвнереа ал лкраре а еї.

Двпъ ачеea дъ міністрвл де фінанцъ Плепер вn проіектъ пентрв о леџе деспре фіітоареа дare а консвмцівнеї де вin, мвстъ ші де карне.- Алтвл деспре ръдікареа прецвлві сърії че есте хотърът пентрв ал требвінцареа отепеаскъ.

Ші ал треілеа деспре ръдікареа дърії де консвмцівне дела зъхарвлъ пътънтеанъ.

Нотіце Діверсе.

— Двпъ „Ost West“ Екселенціа Са D. Епіскоп Б. де Шагвна а авът авdенціъ ла Маіестатea Са.

— Сътвътъ ал 24 Февр. а сосітъ ал Віена ші Мъріа Са D. Епіскопъ Прокопіў Івачковіч.

— Маіестатea Са ал тпъратвлъ а плекатъ сътвътъ ла 6 óре къtръ Венеціа, ші а сосітъ аколо двminекъ dimінéца ла 2 óре.

— Двпъ че маї мвлці жідові ізрічі саў фост інсінват ла табла реџеаскъ пентрв денвнереа чепзвреї де адвокатвръ ші дела ачеаста лі са рефвзатъ черереа; се зіче акята, къ Маіестатea Са двпъ дареа пърерії а Консілівлві де стат ал кестіа ачеаста, са пропвпчіатъ ал фаворвлъ петенцілор ші астфеліў капът прінчіпвлъ, къ реліціъ пв маї поате фі педекъ ла есерчіареа адвокаціеї ші ал Вngaріа практіка са апліkare.

— „Concordia“ не анвпчіъ, къ D. D. Іоахім Мврешанв ші Партеніў Kozma двпъ че денвсеръ чепзвра ал п 12 Февр. ал 13 прітіръ діплома де адвокатъ.

— Прекът се авde Komanda de реџітентъ а жандартерії de аічі се ва твта ла Клжж

— Din Берлін се скріе къ міністерівл ал трегъ шіа датъ dimісівнea, ші къ депвтаціі ащеаптъ дісолваreа дієтеї.

— Din Novicad се деминте џіреа къ ал Старікерă ar фі арсъ попорвлъ Фата, пре каре о цінеаў de стрігоіе.

— Маіестасеа Са ч. р. а денвмітъ преа граціосъ пре асесорвл таблеї реџещі Стефан Філеї ші пе секретарівл гвберніалъ Карол Флебс де консіліарі гвберніалі провісорії.

Х. Ортареа Колектеї пе сеата zidindeї Бісерічі ла Тврда:

Din Прот. Мвръшвлві., Парохіа Лвпв 1 фл.

Din Прот. Zapandвлві: 1 Котвна Бертін 1 фл. 80 кр. - 2 Лвпка 40 кр. – 3 Томпатекъл din жос 1 фл. 40 кр. - 4 Ржшка 2 фл. 40 кр. – 5 Кърazъ 1 фл. 40 кр. – 6 Мържінеї 1 фл. – 7 Кърсто 1 фл. 60 кр. – 8 Хърџігані 4 фл. – 9 Шесврі 1 фл.

Сvма 16 фл. в. а.

Сvмеле пвблікате фак лаолалтъ 3051 фл. 60 ½ кр. в. а.

Nr. 10—2 **Edictu.**

Dela Magistratulu scaunului Orasci'a cá Autoritate judecatorésca de prima Instantia se face de obse cunoscutu, ca la cererea exequentului Iosefu Dinges dein Orasci'a de praes. 24-a Octobre 1861 N-ru 674 civ. 1861 sau concesu vindiarea casei a lui Nicolae Bregianu, care casa se afla in Orasci'a sub N-ru 82 pentru platirea unei Sume datoare pe 1591 fl. 26½ xr. val. vien. c. s. c. si dioa de vindiare se determina de 30-a Aprilie si 31-a Maiu 1862, totudéuna la 9 oare ante amiadi in fati'a locului. —

La aceasta vendiare se citése toti voitori de cumparare cu aceea begare de sama, cumca aceasta Realitate la terminulu celu dein taiu nu se va face subtu pretiulu estimatiunei, si cumca cumparatoriulu are de a primi toate datoriile, care suntu pemnorate si asecurate pe aceasta Realitate cu catu ajungu bani de cumperatu, dupa asemnatiunea acestei Judecatorie.

Pretiulu de estimatiune si condiciunele mai de aprópe ale vendiarii se potu vedea in cancelari'a judecatoriei, unde se poate lua si copia.

Toti aceia, care au castigatu vre unu dreptu hipotecariu pe aceasta realitate, dara nu au cointielegere osebita despre vendiarea aceasta, se provoaca a se insinua la dioa de vendiare, caci altfeliu siesi va avea de asi multiami urmarile.

Magistratulu scaunului
Orasci'a in 23-a Ianuariu 1862.
Domzsa m. p.
Orosz v. Notariu.

Редактор респвнзетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпарівл тіпографієї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дзминека. — Препъмераціънеа сефаче дп Сібіїъ ла еспедітъра фоеі; пе афаръ ла ц. р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеі пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілванеі ші пентръ провінчіле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа ór ъ къ 7. кр. тірял къ літере мічі, пентръ а доа ór ъ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 19. ANUL X.

Сібіїъ. 8. Мартіе. 1862.

Дпсчіцаре.

Ла провокареа маї мълторъ deckidemъ препъмераціънe поъ dela 1-a Апріліе.

	пе 3 лунї	ші пе 9 лунї
Пентръ Сіб.	1 фл 75 кр.	5 фл. 25 кр.
„ Провінчії	2 фл —	6 фл. —
„ церї стр.	3 фл. —	9 фл. —

Іерархіа ромъпеаскъ ші жърналеле стръіне.

Дптребареа Іерархіеї ромъпещтї дп Монархіа Австріакъ а есчітатъ атенціънea тътъроръ жърналелоръ маї къ сémъ dekъndъ ромъніі прін трімітереа унеї депътаціънї ла Віена аъ dobedit, къ квестіа ачеаста са фъкът о квестіъ de віацъ пентръ дъпшії. Noї am дппъртъшіт дп колоанele жърналълуї постръ маї мълцї артікълї din маї мълте церї локъіте de ромъні ші din kondeiele бърбацілор репътиці, амъ традъс ші артікълії ештіці дп „Видовдан“ ші дп „Дневник“ ші am възът din еї, дпкътъ фрацїї пострії de o kredinцъ сърві свецінъ ші protoвézъ dopinцele поастре дп прівінца реставрънdeї векеї поастре Мітрополії. Аъ ремасъ акума съ дпсатпъмъ ші че zікъ алте жърнале, каре орї кът се въd a се інтереса de кауза ачеаста. — Din Віена се скріе къ dat din 12 Мар. п. ъртътоареле: Дп квестіънea сърво-ромънъ a Мітрополіеї, пъ ва dečide рецітъл, прекът съntem асігърацї авtептіче, пімік маї паіпте пънъ пъ се ва da ші попорацінеї ромъпещтї окасіъне, ашї deскопері dopinцele токтаї аша de авtептіче, прекът аъ фъкът ачеаста сървії дп конгресълъ паціонал din Карловіц. Ші деспре ачеса въ пътем асігъра, къ ідеа, а лъсъ demnitatea патріархалъ съ а тереze дптре ромъні ші сърбі пъ са трезітъ дп черкъріле імпъітоаре.“ Тот deaколо се скріе маї departe: „Дп прівінца депътаціънеї ромъпещтї петрекътоаре дп Віена пентръ деспърцірea іерархіеї ромъпещтї de чea сърбеаскъ са трезітъ о кестіъне поъ, съ фіе óре indenendinца челеї din тъіъ de чea din ъртъ перфект саъ оаре съ пъ рътъпъ патріархъл капъл бісеріческъ ал атвелор паціоналітъцї? Ачі са івітъ ші проектъл de тіжлочіре, ка demnitatea Патріархълуї съ алтърézъ ла атвеле паціоналітъцї, адекъ съ се дптокmézкъ лецъіт, ка патріархатъл съ девінъ скітъънdъ o datъ ал ромъпілор алтъ datъ ал сърбілор. Ретъпе дпсъ ла дптребаре, deaкъ ачестъ modъ аръ фі ащісівер din партеа бісерічії; noї din партеа поастръ пе дndoim, къ ачеста еспedient сар пътеа пъпе дп лъкраре, фііндъ къ прін ел пъ сар дndestълі dopinцele нічї унеї părцї.“

– Дп фіне тот din Віена се скріе – din 9 Мар. п: „Прекът се щіе се афлъ аічеа декъръnd Епіскопъл Шаguna din Ардеал. Пресенціа са аре dъпъ кът се авde бісерічещї ші політіче темеіърї. Дп прівінца din тъіъ ел тъпъ деспачереа бісерічеї ромъпещтї дп Ардеал дела Мітрополіа сърбеаскъ дп Карловец ші ашезареа скаунълуї мітрополітан ромъпеск деосебіт; дп прівінца de превъръ кавтъ ел съ лъръéскъ жърнл посіцінеї політіче a паціоналітатеї ромъпещі ші съ о асігърézъ, дпсъ кът хотържта адінере de унітеа імперіълуї. Прекът дпцелецетъ, ел аре съ се бъкъре дп тоатъ прівінца de чea маї атікавілъ ші маї плінъ de дпкредере превеніре din партеа рецітълуї de ші o інфлуінцъ dіренътъ спре скопъл дптемеіерей унеї Мітрополії сепарате dъпъ тоатъ пъререа пъ се ва проміте. Поате къ ка съ се пеутралісézъ партеа політікъ a проблемеї сале a сосіт de лок dъпъ ел аічеа репресентантъл паціоналітатеї унгурелтї дп Ардеалъ контеле Міко.“

Кореспондентъл вієнезъ ал „Loydului“ скріе: Сепарареа бісерічеї ортодоксе ромъпещтї de чea сърбеаскъ аре мълте шанце пентръ сіне, дпкът лъкръл аре ші дпсъмпътатеа са політікъ, те ва інтереса поате маї departea дппъртъшіре къ ачесторъ шанце са фъкътъ маї гата сігър проспектъ de аплачідаре, ші деkъ обіектъл ачеста дпкъ пъ са хотържт дсфінітъ дп фаворъл ромъпілор, каuza, прекътъ дпцелесъї dintr'o парте біне дпформатъ, заче дп ачеса, къ саъ ескат o дптребаре поъ. — Ачеаста дптребаре есте ачеea че o въzърътъ маї сксъ. Дечї зіче маї departe кореспондінтеле. „De есте ачестъ проіектъ пермісівер din партеа бісерічеї ші de кореспънde ел dopinцелор челор конпетінцї, пъ потъ съ спънъ, чі еъ требъе съ лас лъкрълъ ачеста органелор пъблічістіче але кончерпінтелор паціоналітъцї, ка съ літпезéскъ опініънea пъблікъ деспре ачеаста кестіъ. — Ла ачеаста фаче Редакціънea луї „Ost-West.“ каре репродъче ачестъ артікъл, дпсътпареа: къ деакъ ачеаста дптребаре ва еші din стадіул конієктърілор ші ва фі татъръ de епъчіатъ, пъ ва липсі а се лъса дп деслегареа еї.

Дъпъ А. А. Ц. Есч. Сеа Епіскл А. Б. de Шаguna авъ дп 23 Февр. о конворбіре маї лънгъ къ Капчеларълъ Аулікъ Трансілванъ, Контеле Nadażdi, алъ къреї обіектъ фъ деспърцірea Ромъпілоръ de Сърві дп привінца вісерічеаскъ, респ. партічінареа котънъ ла алецереа Патріархълуї греко-орієнталъ. —

Честіънea дрътълуї de феръ дп Ардеалъ.

(Дпкеере.)

Ачестъ проектъ е фоарте сперфічіарізъ, къ dekъndъ с'a zidітъ лінія търчеаскъ Кіостепце–Черпавода, Галацїі ші Браіла пъ се маї потъ пріві ка портърі аї търеї пегре. Съ спънетъ дпсъ, къ лінія с'аръ zidi, апої кътъ с'аръ еспеda de ачі дп колo обіектеле de котерцъ? партізанії ачестеіа воръ респънde: пъ Дъпъре, даръ тоатъ Европа штіе, къ гъра Дъпъреї е фоарте фъртъпоасъ, ціне маї мълтъ de 70 міле маріпаре ші къ дпгіацъ фоарте адесеорі, кътъ ші de алтъ datъ e дпъсіпітъ. Лънї дптреці аръ требъі съ ащепте пасацерії. Лънї дптреці аръ авea ферії фортале ачеста лініъ. —

De аръ фі челе 67½ міліоане гата, каре съntъ прелімінате пентръ лінія Oradia маре, Клъжіъ, Бъзъъ с'аръ пътеа дптребъінца dъпъ пъререа дпцепірілор аша:

1. ка съ се zidескъ лінія Арад-Сібіїъ-Търнъвъ рошъ-Бъкъреші-Черпавода, дпкътъ пъ калеа чea маї скърть аръ лега Ардéлълъ къ оріентълъ ші окчідентълъ.

2. Сеаъ de пъ аръ фі скопълъ de a-o скоате din Трансілванія афаръ, дп ачестъ касъ челе 67½ міліоане de фіорінї аръ ажънце ка съ се zideаскъ лініile:

a, дела Арадъ пънъ ла Търнъ рошъ — — 31½ т. фл.
b прін лінія латералъ Алба Ілія Клъжіъ — 10 міл. фл.
c дела Тълтачіъ пънъ ла Брашов сеаъ дела Алба Ілія ла Брашовъ — — — — — — — — — 14½ міл. фл.
къ тотълъ 56 міл. фл. в. а.

Прін ачеасть комбінъчіъне с'аръ лега дптре сіне четъцїле челе маї de фрънте але Ардеалълуї ші шесърїле челе маї фрцїфере ші тотъ аръ маї ретъпea дпкъ 11½ міл. фл. каре съntъ с'аръ пътеа дптребъінца спре аліпіре кътръ лінія Унгарієї проіектатъ de контеле Дегенфелдъ дп Сатъмаре, каре ла zidire пъ аръ фаче греътъцї къчі дела Клъжіъ дпколо аръ пъзі кърсълъ Сомешълуї.

Дп ачестъ кіпъ аръ фі легатъ дп фіне Ардеалълъ къ тареа пеагръ, Константінополea, Еціптълъ, Остіndia, кътръ сждъ къ тареа Адріатікъ прін Лінія Търнъвъ-рошъ–Арадъ–Пешта; прін Пешта-Віена къ дптрегълъ окчідентъ ші къ очеанълъ атлантікъ; прін лінія проіектатъ Клъжіъ Добреціънъ къ тареа de міаzа поапте.

Дпкеіndъ артікълълъ постръ пъ пътемъ лъса пе амінтітъ, къ de пъ ва стрънце рецітълъ фрънеле ші дп ачеста честіъне; de пъ се ва дпълца пеste дптереселе партікъларе; деші ва дптоарче авзълъ кътръ деклътъчіъпеле унеї партіте, каре din ръспътері дші дъ тоатъ сілінца a транспъне ші ачастъ дптребаре пе ънъ терепъ політікъ ші аї da ънъ колорітъ паціоналъ, фоарте ъшоръ се поате дптъмпла, ка Ардеалълъ зечімї орї секълї de апї съ ретъпъ пе пърташіъ de бънътъцїле унеї кълї de феръ.

Сочіетъцїле, каре астъзї черъ кончесіънї пентръ ел, въzindъ лъптеле челе дпфокате ші дпверщънате дп інітa патрієї, ъ

репъчіа ла кѣштігълѣ, карєле ле проміте дрътълѣ фератѣ ші лші ворѣ къта алте лнтрепріндері маі сомде пентрѫ капіталеле сале, кѫчі конскътѣ пе есте, къ лнтре лнвѫжѣторі пѫ се ѫмстекѣ въкросѣ орі ші чіне.

Кѣтъкъ лнсъ лнчепереа zidirei ѫнеі кълі ферате прін Трансілваніа маі мълтѣ пѫ се поате атъпъ, фъръ де а ріска вііторіълѣ еі, се вєде де аколо, къ лєгътѫра орієнтълѣ къ а окчідентълѣ прін дрѫм фератѣ фоарте кърѫндѣ се ва реаліза пъ алтъ кале. Молдова ва авеа лнаінтеа Ардеалълѣ кълі ферате. Прінчіпеле Кѫса а ші датѣ кончесіѫнеа пълѣтѫ інтересе гарантісъторе де 6%, терепълѣ е тъсратѣ ші отъжтѣ, аліпіреа де калеа фератѣ галіціанъ, Каролѣ-Лодовікѣ пѫтѣ, есте конворбіть. Сочіетатеа се фортеазъ акѫмѣ сѫбт репѫтітълѣ лнтрепріндъторіѳ де кълі ферате, енглезълѣ Mr. Brassier, ші пѫтаі лінсѣште пѫмікѣ, декътѣ санціонареа прін Камеръ, каре лн скѫртѣ тімпѣ, конклѫдѣндѣ din кѫвънтареа де тропѣ, ва ші ѳрма. Пе ачеастъ лніѣ ѫшорѣ лші поате лва котерцълѣ ѫнѣ авънтѣ, лнкътѣ лн фіне съ лнстрѫінезе пъ капіталіштї дела проіектълѣ де дрѫм де ферѣ прін Ардеалѣ. Кѫї ворѣ лнцѣта атѫнчі декъдереа тоталъ а Трансілваніі деклараторіі поштрі.

Маі де парте пічі ачееа лнпрежѫраре пѫ о пътетѣ льса din вєдере, къ есте фоарте посібілѣ, къ скітъѫндѣсе констелъціѫнеа політікъ де стъзі ші Прінчіпателе, дѫнъ кѫмѣ віче Т. С. Веске*) прівіндѣ ѫнѣ перікълѣ пентрѫ сіне лн о кале ферать арделенъ, съ пѫ се інвоіескъ ла zidirea ачестеіа. —

Кѣтъкъ din пѫнкте де вєдере політіче ѫнѣ асѣменеа дрѫмѣ пентрѫ лнтреага топархіѣ маі мълтѣ пѫ арѣ фі де атъпатѣ, е ѫнѣ че фоарте кѫпосктѣ, кѫчі честіѫнеа орієнталъ лнаінтеазъ къ паші ціганткі кътръ деслегаре ші Австріа требѫе съ іа парте ла ачеаста. Мълці лші ворѣ фі адѫнкѫндѣ лнкъ атінте къ архідѫчеле Албрехт лнкъ пела анѫл 1856 кѫндѣ се афла къ табъра са in Ардеалѣ, воі а zidi къ ваталіоанеле сале ѫнѣ дрѫмѣ фератѣ тотѣ din ачеастъ каѫзъ. —

Еаръ къ Ардеалълѣ аре пе апъратъ лінсъ де кале ферать, лнкъ пѫтаі лн капе ла пічі о лндоіалъ; ѫнде пѫ е котерчѣ ші комѫнікъчіѫне, аколо лінсѣште лнкораліареа спре лѫкрареа пѫмѫнтълѣі. Пентрѫ ачеєа пѫ поате лнтребѫінца Ардеълѣ аверіле сале колосале де матерій крѫде, пентрѫ ачеєа пѫ поате вєдеа съ лнфлорєскъ індѫстріа ші екоѳоміа кѫмпълѣі, де ачі лші траце оріцінеа лінса чеа маре де бані.

Дєе челѣ де сѫс ка пѫпіреа історікъ а фіілорѣ ачестеі де Дѫмнезеѣ ѫіне кѫвънтате църі съ пѫ ръшеаскъ еърѫші спре даѫна еі.

Бартош.

Сібіїѣ 6 Мартіе. Спре а адъче ізстіція стагнѫндѣ кът маі лнграбъ, лн тарціл съѫ квѣпітѣ са лнфіінцатѣ лн ѳрма П. Л. дечісівні din 3 Ian. 1862 лн Комітате, Дістріктѫл Нъсъѫдълѣі ші ал Фъгъраш.ълѣі ші лн скаѫнеле сѫкѣцї жѫдекъторіі саѫ cedrii, каре вор лѫкра провісоріѣ пънъ атѫнчі, пънъ кѫндѣ еле се вор лнлокѫі прін алецере. Ачесте сѫнт анѫмеле ѳрмъторєле колеціале:

1. Лн Комітатълѣ Inedoarei пентрѫ черкѣріле скаѫнале Лъпѫшнікѣ, Гъра сада, Шоітѫш, Алташ, Жоаж, Желедінцѣ, Deва, Inedoara, Пестіш, ші Kimindia жѫдекъторіа комітатенсъ а Девеі, пентрѫ черкѣреле де скаѫнѣ Хоѫдатеа, Тітідѣ, Детшѫс, Клопотіва, Тотещі, Мъчещі, Ржѫл бърватѣ ші Жіѣ жѫдекъторіа комітатенсъ лн Хацегѣ.

2. Лн Комітатълѣ Алвеі де жос жѫдекъторіѳле комітатенсе лн Аіѫдѣ ші Абрѫд.

3, Лн Комітатълѣ Тѣрзіі пентрѫ черкѫлѣ де сѫс жѫдекъторіа комітатенсъ лн Регеп, еаръ пентрѫ чел де жос лн Тѣрда.

4. Лн Комітатълѣ Колош саѫ Кожокнеі жѫдекъторіа din Клѫжѣ.

5. Лн Комітатълѣ Дъбъчеі жѫдекъторіа комітатенсъ din Герла.

6. Лн Коміт. Солоквлѣі dil лонтрѫ жѫдекъторіа комітатенсъ din Деажѣ.

7. Лн Коміт. Четатеі де балтъ жѫдекъторіа комітатенсъ din Дічо-С. Мъртінѣ.

8. Лн Алба де сѫс жѫдекъторіа комітатенсъ din Елісаветополе (Іъшфалеѣ.)

9. Лн Дист. Фъгъраш.ълѣі жѫдекъторіа дістріктѫалъ din Фъгърашѣ.

10. Лн Дістр. Нъсъѫдълѣі жѫдекъторіа дістріктѫалъ а Нъсъѫдълѣі.

11. Лн Скаѫнѫл Одорхеіълѣі жѫдекъторіа скаѫналъ лн Одорхеіѣ.

12. Лн скаѫнѫл Мъръш.ълѣі жѫдекъторіа скаѫналъ din Мъръшошорхеіѣ.

13. Лн скаѫнѫлѣ Чѫкълѣі жѫдекъторіа скаѫналъ din Чіѳк Шотлеѣ.

14. Лн трей скаѫне жѫдекъторіа скаѫналъ лн С. Ѳоргіѣ.

15. Лн скаѫнѫлѣ Арієш.ълѣі жѫдекъторіа скаѫналъ лн Вінцълѣ de сѫсѣ.

Ші ачестеа аѣ съ лнчепъ актівітатеа лор дѫнъ леціле стътъторе лн вігоаре лн 2⁰/₃ Мартіе 1862.

Пентрѫ ачесте ноѣ лнфіінцате жѫдекъторіі саѣ денѫмітѣ ші персонал.ълѣ печесарііѣ ші анѫмеѳ:

Лн Хацегѣ, Прешedінте: Л. Сілваші. Асесорі: А. Пара, Г. Чаклані, Л. Лѫкач, М. Фодор, А. Попорі.- Прокѫрорѫл статълѣі І. Орос. Сѫбстітѫтѣ: І. Іордан.

Лн Дева, Преш. Г. Філіп, Асесорі: Бар. Т. Іожіка, М. Петко, Е. Тордоші.н. М. Бало; П. Дентішор. І. Водола. Прокѫрорал стат: Ф. Чѫпка. Сѫбстітѫ: Л. Піпоші.

Лн Аіѫдѣ Преш: М. Фосто. Асесорі: N. Барвѣ, D. Тѳрок. І Шарпатакі. І. Ласло, І. Пап, І. Дарабант, К. Ратковскі. Л Салапці, Сам: Царматі. Прок. алстатѫл: Л. Аркоші. Сѫбстіт: N. Молдован.

Лн Абрѫдѣ, Преш: Dim. Боер. Асесорі: D. Товіас. І. Раінаі, К. Бараніаі, Г. Рацъ. Прок. ал статѫл: М. Нікѫла. Сѫбс: І. Пап. Бота.

Лн Тѣрда, Преш: Л. Гѣнтхарт. Асесорі: С. Фѫzі. D. Шѫлцъ, В. Херсіанѣ, N. Nагі, С. Короді. Прокѫр. ал стат: D. І. Рацъ, Сѫбст: М. Септкіралі. —

Лн Регеп, Преш: Г. Бардоші, Асесорі: І. Дічѳ, П. Елекеш, І. Орос,. М. Орвопаш, К. Галтап. Прок. ал статѫ: Е. Лєпard. Сѫбс: І. Пап.

Лн Клѫж, Преш: Л. Enedi, Асесорії: К. Матефі, А. Веспріті, І. Піпче, Л. Деєші, Іг. Палфі, П. Нетеш, Ф. Агг, N. Сілаці, Л. Пап, Ф. Савѳ, Прок. ал статѫ: К. Тотпа. Сѫбс: І. Чато. Л. Nагі.

Лн Герла, Преш: Ф. Міхалі, Асесорії: К. Готбаш, А. Нетеш, А. Пап. І. Шіпотар, Ап. Боіта, D. Петерфі Прок. ал стат. Л. Барані; Сѫбс: І. Nагі.

Лн Деж, Преш: С. Мезеі, Асесорі: С. Геіслер, І. Деєші. І. Ціце, С. Кіш, К. Хосѫ, С. Черпатоні, І. Часаі, К. Торта, Прок. ал стат: І Летені, Сѫбс: К. Рацъ.

Лн D. С. Мъртін. Преш: І. Чергеді, Асесорі: В. Біѳн, А. Віта, Ал. Дарабант, Л. Добаі І. Царфаш, М. Шварц, І. Піпчіѣ, Прок. de стат К. Ферецъ, Сѫбс: В. Молдован.

Лн Елісаветополе, Преш: Ad. Лazар. Асесорі: І. Іваповічіѣ, Ф. Сіксаі, І. Шѫлцъ, А, Ісекѫц, А. Септпалі. Прок. de стат: С. Мъръшан Сѫбс: К. Сабослаі.

Лн Фъгърашѣ, Преш:- Асесорі: І. Бараваш, І. Цеорґі, Г. Маіер, Коп. Папцѣ, N. Бласіанѣ, І. Пѫшкаріѣ, Прок de стат:- І. Роман. Сѫбс: А. Бістраі.

Лн Нъсъѫдѣ, Преш:Л. Лѫкі, Асесорі: І. Мърцінеп, В. Аксенте, Ф. Порцівс, М. Ліка. Прок de стат: І. Флоріан Сѫбс: Ф. Мікеш.

Лн Одорхеіѣ, Преш: Берzевіці, Асесорі: Л. Nагі, С. Кашаі, А. Геріх, К. Септпалі, І. Бакопі. Прок. de стат: М. Сочіѣ. Сѫбс: Dom. Деметер.

Лн М. Ошорхеіѣ, Преш: Г. Анталфі, Асесорі: К. Фекете, Г. Септцорці, D. Фогараші, А. Фаркаш, С. Молпар. І. Nагі, Прок: de статѣ: І. Хілдебранd, Сѫбс: Г. Чат.

Лн Чіѳк Шотлеѣ, Преш:- Асесорі: Г. Endеш, І. Лѫкач, А. Секелі, М. Іапоші, К. Месарош. Прок. de стат: Іг. Фодор, Сѫбс: Em. Балінт.

Лн С. Жорzі, Преш: К. Кепереш, Асесорі: Г. Копіа, Ф. Балог, Ф. Царматі, А. Барта, І. Кѫпле, С. Гал. Прок. de стат: Б. Nагі, Сѫбс: І. Барта.

Лн Вінцѣ de сѫс, Преш: І. Ковасаі. Асесорі: Е. Nагі; Ф. Бараваш, Г. Сорчеі, С. Хорватѣ. Прок. de стат: Г. Ласло, Сѫбс: К. Чегеші.

Ачі поате къ се вор фаче ѫнеле скітъврі, фііндѣ къ ѫнїі din пѫмініі Domni аѣ афлатѣ лнтра чеєа аплікаре лн Політікъ.

Сібіїѣ 5 Мартіе ері петрекърътѣ ла Мортъптѣ пе ізрістъл ротънѣ лн анѫл І. Manacie Костin, каре дѫнъ о боалъ скѫртъ де тіфосѣ фіні віаца лн вірста де 22 ані, лъсѫндѣ о тѫтъ обідатъ ші лінсіт де дѫлчеа спріжоапъ че о авеа лн ачестѣ бънѣ фіѣ ал съѫ. Кортежіѣ фънебрал а фостѣ іпносантѣ о сѫтъ торці фъръ нъртате пе лънгъ косчіѫгѣ каре лѫ дѫчеаѣ ізріштіі. Колега репосатълѣі Максіш.ѣ цінѣ о кѫвънтаре фънебралъ, че zгѫдѫі інімиле тътъроръ ші стоарсъ шіроаіе де лакрѫмі din окіі аскѫлтъторілорѣ. „Вечініка поменіре.“

Cricau 18 Fevr. 1862.

(Inchiecre din Nrul 17.)

— Cu cele 26 ferdele si 8 copuri bucate facanduse castigu dinanu in anu, au statu in 14 Octomb. 1861 candu se si implinira cei 5 ani destinati pentru durarea colecteloru, averea desu pomenitului fondu si sta si astadi din 259 ferii vinu tot din anulu t. 1861. una ferdela 3 copuri grau si 4 ferdele cu-

---

*) Консѫлѫ австріакѣ din Талацѣ лн брошѫра са лнтітѫлатѣ: Zur Eisenbahnfrage in Siebenbürgen pedigeata de Maager.

cu uzu, dupà cumu iarasi limpede arata fatî'a a 12-a a susu atinsului protocolu.

Se nasce insa acumu intrebarea ca, ce aru fi de facutu: cá tinerulu nostru fondu scolasticu, de vreme ce densulu enca nu e in vrâsta de a ne puté implini lipsele ce le pretinde spiritulu tempului de fatia, ce ar fi se facemu dicu cá sei damu o crescere mai deplina, selu facemu mai puternicu, si mai aptu, mai virtosu si mai harnicu de a triumfa cu lipsele noastre? Spre ajungerea acestui scopu, daca misaru concede, cá din partemi nu asi socoti midilocu mai potrivitu, de catu, cá, se mai repetimu enca odata cu densulu tóte stadiile de mai nainte, in 5 sau si in mai multi ani, cá cu atata se ése mai eminentu, si mai barbatu de a sta fatia cu lipsele scólei noastre, spre multiamirea ei in toata privinti'a — ce, ajutandu Dumnedieu se va si face, pentru ca acestu poporu convingânduse de plinu despre folósele ce acestu fondu aru puté aduce la tempulu seu fiiloru, nepotiloru, si stranepotiloru loru, se hotarira cu unanimitate, cá si acele camete, ce au ale capatá de aci innainte, dupà capitalulu de 700 si mai bine fiorini. m. conven. dela imprumutulu de Statu se intre in cass'a de atateaori pomenitului fondu scolasticu pentru totudeauna, incepandu din anulu presinte, — despre care lucru au si datu unu contractu intaritu, si inzestratu cu mai bine de 200 subscriptiuni. —

Aci nu pociu se nu atingu incercarile cele dusimanóse ale inimiciloru natiunei noastre, ale unoru demagogi, si antagonisci, cari vediendu zelulu, si rasuna cea mare, ce arata romanulu spre innaintarea in cultura, ascutindusi dintii, se incercara a seduce o parte camu insemnata a poporului, amagindulu prin minciuni, si promisiuni vrednice de toata rusinea, si ocara, numai cá se poata pune piedeca unui scopu atatu de santu — care piedeca inse, luandu in mana Circulariulu Esselentiei S. D. si Parintelui nostru Episcopu Andreiu B. de Siaguna cu atulu 17 Septemv. a. t. Nrul Consist. 732 si cetindulu in Biserica mai demulteori, spriginitu fiindu cu tóta puterea si curagiulu de romanu, si de catra curagiosi nostri barbati Gregoriu Mezei alias Campeanu si notariu u comunalu Iacobu Papp cari cu tóta ocasiunea au datu dovedi despre curatulu loru simtiu de romanu, numai ce vediuremu dupa un'a lupta universiudata de 2 septemani, cà demagogi cei inbracati in vestminte de óie, remasera ca nesce lupi rapitori, si acum putemu canta cu Davidu Profetulu „Acestia sau impedecatu si au cadiutu; iara noi neamu sculatu si neamu indreptatu“ — si se sperease, ca nu peste multu tempu vomu fi in staro de a putea dice, ca si cas'a fondului nostru scolasticu se póte asemana cu grauntiulu de mustariu, — carea se fia!!! P. Trutiá. m. p.

Dupa-ce in adunarea scaunala din 6 a lunei lui Martiu c. n., candu representantiloru comunali ai scaunului acestuia sau facutu cunoscutu, cumca presidele Universitatei fundului regescu prin ordinaciunea sa din 25-a Februariu a. c. N-ru com. 322 emanata au recunoscutu dreptulu comuneloru scaunale de a luá parte la facerea instructiunei pentru deputati; asia noi subscrisii fiindu insarcinati prin adunarea scaunala cu proiectarea instructiunei, propunemu urmatoriulu,

Proiectu

de instructiune pentru ablegatii scaunului Orestiei la confluc-sulu presentu alu Universitatei fundului regescu. —

1-a Fiindca comuneloru scaunului Orestiei dintre obiectele pertractande la confluc-sulu presentu alu Universitatei fund. reg. pana acuma numai operatulu comitetului de 7 le este cunoscutu, ér' acesta astufeliu de obiecte cuprinde in sine, care se tienu strensu de Dietá tierei, si comun'a scaunului acestuia nu afla competenta Universitatea la pertractarea numiteloru obiecte,- asia dà inviatiune ablegatiloru sei, cá la de baterea numitului operatu, care aici prin conclusulu adunarei din 20-a Febr. a. c. nunumai prin maioritatea adunarei scaunale, ci si prin maioritatea comunitatei cetatiene din 21-a totu aceiasi luni sau reieptatu, - ne-ce decum se nu se impartasiasca, fora se 'si faca observaciunea in sensulu Instructiunei acesteia si a susunumitului conclusu comunalu, ér' de cumvá despre óre-care dintre obiectele pomenitului operatu s'ar face ori-ce feliu de dicisiune contrarie acestei In tructiuni, representantii nostri voru fi obligati a 'si dá votulu seu contrariu, resp. protestu la Protocolu. -

2-a Se da inviatiune ablegatiloru nostri mai incolo, cá ne-ce in alte obiecte si cestiuni politico-nationale si legistive regnicolare, se nu se lase in pertractare, ci se se straduiasca din tóte puterile cu motive alese intr'acelo a lucrá, cá catu mai curandu se se substérna Maiestatei Sale un'a suplica pentru convocarea dietei, la care pe fundamentulu diplomei din 20 Octobre 1860 tóte nationalitatile se fiie debite representate, pe care unica o cunóscemu de competenta a pertractá si decide obiecte de natur'a aceasta - ér' nu pe Universitatea care se numesce nationale sasesca, in acarei siedintia din 14-a Decembre 1861 tienuta, a declarat unu domnu deputatu nacionea romana de nationalitate straina, (Fremde Nationalität). —

3-a Ce se atinge de lucruri economice si administrative, care se tienu strensu de competenti'a Universitatei, in pertractarea acestora, damu deputatiloru nostri voia libera, a conlucra in contielegere cu deputatii celorulalte scaune, si concredemu invoirea la concluse, consciintiei densiloru, cu acelu adausu, cá in obiecte mai momentóse si casuri dubii, totusi impartasindu obiectulu pertractandu comitentiloru - se 'si ceie ulteriora inviatiune. —

4 a Fiindca Universitatea mai de multu timpu se ocupa cu astufeliu de obiecte, ce nu se tienu de sfer'a activitatei ei, si asia spesele causate suntu inzadaru, impunemu deputatiloru nostri a pledá cu tóta energia in confiusulu Universitatei, - ca in venitoriu se se restringa Universitatea singuru la obiectele, care se tienu de competentia s'a.

Orestia in 10 Martiu c. n. 1862.

Georgiu Bercian m. p. Presed. comitetului, Nicolae Mariutz m. p. Ioane Viorelu m. p. Petru Teodor m. p. Iosif Teodoru m. p. Nicolae Herlia m. p. Mihael Moess m. p. Ioanne Mihaiu m. p ca Ac uariu.

Университатеа сасеаскъ.

(Ортаре.)

Актта вені ла рындъ l. 1 din операtла Комисіунеї:

„Мареле прінчіпат Трансілванія есте ші ръмъне о парте etc.“

Ласел афлъ къ ачест пънктъ есте де прісосъ; кънчі ел пе адъче нимікъ ноў ші din алта парте зіче пре мълтъ. Кестіунea унівнеї Ардеалълві кь Унгаріа ва вені пе тапет ла чеа маї din тый dietь унгреаскъ ші трансілванъ. Старea політікъ ce desvoalть dънъ релаціунеле фантіче. Съ нь не лецът тъніле, a concidera квестіа унівнеї ка о квестіе deскісъ; чере щерцереа пънктълві l. 1 —

Рапіхер. Ачі сав пропънчіатъ векіле кълете din ноў. Ноі пътет аминті ла челе векі ла санціунea прагматікъ ші 6: 1791. Ворвіторіьл се бъкъръ лнсъ, къ Ласел вре съ щіь консидерать унівнea ка о лнтребаре deскісъ. Актта фаръ нь ар маї фі de лінсъ a demonstра нелецівреа унівнеї. Нь есістъ лнсъ нічі вно феліь de интересе, нічі вн феліь de нечесітате ка съ тот венімъ лнderъть ла унівне. Доаръ нь врет съ черцім граціь? Унівнea ca пропънчіат прін лнвінгътоареа нътере a фантеї. Сасіі аў лнкончеат de прімірea еї кондіціунї. Ла ачеаста лнсъ нічі нь лі сав ръспънсъ. Ка бърваці кь конщіінцъ de сіне авемъ съ ащептъмъ; че се ва лнтъмпла ачі. Консънъ кь нескімбата рецінере a l. 1.

Віттсток се декіаръ пентрь щерцереа пънктълві, карe дънъ лоцікъ нь сар ащінea ачі.

Гълл лн контра лві Віттсток. „Ноі нь врет съ фімъ прецълъ din партea алтора пентрь прімірea конститъціне.“

Талтап лнкъ ціне унівнea de о кестіне deскісъ, къріea ноі ка бърваці съ нві терцетъ din дрътъ. Се лнсоцеще ла Брашов ші Бістріца.

Мелас се лнкоапче de Брашовъ.

Шmidт. Зелъл кь каре се лъптъ Domnii din партea чеалалть лн контра l 1, есте токтаї вн семнъ къ пънктъл ачеста нь e de прісосъ. Ноі съптемъ нофтіці, ка бърваці съ нь терцетъ din дрътъл квестіунеї de унівне. Ачеаста нофтіре нь са фъкътъ, кънdъ са лъкрат despre некондіціоната нeimipe a лецілорь de статъ кардінале австріаче. Лнсъ пънктълъ l. 1 нь терце нічі декът din дрътълъ квестіунеї de унівне, din контръ елъ есте о тъніне, лънdать deскісъ татърор ачелора, карії ар маї дъвіта despre ачеea, къ маіорітатea унівersітатеї націунеї съсещі ші лнкъ маї мълтъ ші imensa маіорітате a попорълві съсеск вре съ щіе чева despre унірea Ардеалълві кь Унгаріа - консънъ пентрь конченътъл оператълві. —

Dp. Тінкъ. Еў амъ авзітъ астъзі din извор сігвр, къ ромънії скавнълві Себешълві комітенції меї нь аў лъатъ парте ла інструкціунea, че ан прімітo лн прівінца артікълълві уніреї, еў дарь кълет a есприма воінца ромънілор скавнълві ачествіа декъ мь воі деклара лн контра лві, къчі ромънії песте тот аў пріміт унірea Ардеалълві ла анъл 1848 кь арта лн мънъ.

Болога. Унірea нь e кестіне deскісъ. Авъчe motive din Історіь. Даторінца Универсітъції есте a се унвнчіа deскісъ лн лнтребареа ачеаста. Елъ есте пентрь l. 1.

Биndер ворвеще маї прелarг despre лнтребареа Уніреї, ші вine ла лнкеіереа, къ ноі стъмъ пе терепвл „таблеї расе.“ Пропвнe ла l. 1 aditamentвл: „есте ші ръмъне ка тоате че-

лелалте церї цінтоаре de короапа унгъреаскъ“ ш. а. m. d.

Paniхер пропъне съ се пъп ла I. 1 лнтре парептезе aditamentъл „(арт. 6. 1791)“.

Пръedinтелe реасъмъză ші епънчіъ: Маіорітатеа еклатантъ се пропънчіъ пентрв I. 1 кв aditamentъл, кът ла пропъе Чінкв таре ші Сівіінл.

Шварцв лн контра епънчіацінеї.

Акъта се adъче квестіа ла вотаре: „Съ се прітеаскъ чітатъл Арт. 6: 1791.

Віттсток се ръціне дела вотаре.

Ласел stante concluso: афірмъ.

Поп се ръціне дела вотаре.

4 вотърї пентрв „пв“.

12 пентрв „da“.

Aditamentълв се прімеште. —

Bine ла рънdв l. 2.

Клein пъне іаръші amendementъл съв квпоскът лн лнцелесъл інстрвкцінеї Бістріцеї.

Пресідінл пъ'л ціне потрівіт de десватере.

Клein deосебеще лнтре провінчіі, каре пв аў авът конституцінне ші лнтре ачеле че аў авът, челе din тъів ар требві съ прітеаскъ прінчіпіile de стат кardinale кв пълцътіре, челелалте аў drептълв de a пакта.

Paniхер. Деспре теоріа кondiцінеї пътаї поате фі ворвъ.

Лов прівеще пре deпътації din Бістріца лн контрадікцінне кв лнсъші пропънчіателе кцете але лорв. Еї прітеск конституцінnea din Февръарій; врéв лнсъ чеваш маі тълт. Лърцімea конституцінеї сарв пътea ажънge кв тълтв маі наінte лн вніme кв репресентанції лнтрецеї монархії (Гълл: ачésта ар ші требві) декътв кв діета трансілванъ. Ачі zаче контрадікцінea. Реферата пентрв конституцінea Ardealълві лн касълв скітвърії конституціоналеї сістемі dinколо de Лаіта елв o ціne de прісосв, фііndв, къ дéкъ Австріа пв ва маі авea конституцінne, нічі Ardéлълв пв се ва пътea бъкvра de ea.

Віттсток респънde лві Лов; есніпъ асъпра контрадікцінеї; елв пв a реквпоскътв ретрограda активітате de drептв a патентеї, пропъне скітваре ла I. 2.

Гълл пв спріжінеще ачеаста пропънере, се пропънчіъ пентрв I. 2 лн конченть (ші din темеіврile рънdълві de пертрактацінне). E абсолът кв пепътінцъ a комбіна конституцінea кв церіле сінгvратіче. Ачеаста есте кв пепътінцъ din пънктв de ведere ал drептълві пвблік.

Клein декіаръ a фі рътас пре лънгъ рънdъл пертрактърілор.

Ші акъта се лнчіпце o десватере лънгъ асъпра вні пасацін чева лнтъпекос цінът dіпломатіче din l. 2. Декіарацінnele плоъ.

Ші Балтес, каре маі наінte зісéсъ къ ромънії потв тръі лнтре сашї ка ші пънъ акъта, потв лнвъца ла скóлеле лорв фъръ съ фіе лнгріжіді кв ворв перde націопалітатea, къчі пв a перdвто нічі пънъ акъта, декіаръ: кв Віттсток decатпъ кв чеї маі пекрі колорі лнфрікошателе вртърї але ісолацінеї deпвтацілорв сvсецї лн діета трансілванъ. Се adъкв алте doe конченте поъ пентрв конченътл ачестеі лнкеіетърі ші атънdoe се лапъдъ ла вотаре.

Лн фіne се прімеще конченътлв операtълві.

I. 3. се прімеще кв внанімітате.

I. 4. се прімеште.

I. 5. се прімеште.

I. 6. Шmidт пропъне лн лнцелесъл інстрвкцінеї сале, съ се щérгъ лн лнкеіетъра ачésта пасацінл: „пънъ кънd Трансілванія ва плъті дареа тот dвнъ ачеле прінчіпії ка ші челелалте церї австріаче“ ш. а. ші ачеаста din ачелв тетеів, къчі комітенції лві спеселе administрацінеї ші жвстіцієї врéв съ ле щіе плътіте ші атвнчі din вестіерія статълві, кънdв Трансілванія ар плъті дареа dвнъ алте прінчіпе, декътв челе пънъ акъта фъръ прівіінцъ дéкъ ачесте ар фі dвнъ o тъсвръ маі маре орі маі тікъ. — Вніверсітатea пв се лнвоіеще. —

Балтес врé съ се лndестълéзъ кв еспресінnele „церїї“ теріторіile administратіве съ се лесе афаръ. Лнкеіетъра ачеаста се прімеще лн конченть ші лн лок de асемenea „тъсвръ“ се пъне: асемenea „релацінне.“

I. 7. се прімеще кв внанімітате. (Ва вrта.)

Din Apadв се маі адъче вн датв кът лнцелегв оатенії егала лndрептъціре a націопалітъцілор лн Вngaріа. Солтабіревл черквлві Padna лн Комітатвл Apadълві, A. Базлагі лнсърчінатв de рецескл Комісарів кв есекvтареа рекрвтъцінеї, a словозітв кътръ комънеле кврат ромънещї вн чіркълар вngъреск, лн каре ел лн пътереа діреґторіеї сале імпъне антістілор комъналї вртътоареле:

Фііndв къ dвнъ ашезареа прінчіпіълві пътаї літва магіаръ есте офічоасъ ші тоте хъртіеле аў съ се факъ пвмаї лн ачеаста літвъ, еаръ реклатацінnile лн алтъ літвъ скрісе пв се прітескв- ачела антісте комънал, каре ар квтеza съ лвкре лн контра ачестеї ordinацінї, каде пвнътаї лн педеапса de сvспенсінне din поств, чі ел се декіаръ тот одатъ ескісів респвнзъторів пентрв тоатъ пердереа de тітнв ескатъ din ачеаста кавсъ, ші се ва траце ла черчетърї пенале пентрв ресістінца асъпра тъсърілор вні офічіолатъ пвблікв.

De баza a ачестві чіркъларв іа zісълв солгабіреў ordinъчінnea рецескълві Комісарів, каре а претерсв кътръ атлоіацій свпвші, ші рънdвеще, къ ачі есте a пъші лн лнцелесълв конституътоарелор ordinацінї. Оаре ачеста е лнцелесълв конституътоарелор ordinацінї? —

Notiце Diверсе.

— Лн прівіінца регълърії релацінnелор посесінnалі лн фостеле цеціmente de конфініе ромънe a сосітв o інстрвкцінне, ші комісінnele рънdвіте спре ачеств скоп вор фаче черчетърile кввіінчіоасе. Локвіторії аў съ се адъкъ лн drептърile комънале de маі наінte. Локвіторілор din валеа Рогнеї се вор da пъдърile ші пъшънele алпестре, афаръ de тънції ревіndікаці лн посесінnea лор, лн прівіінца челора лалці фості грепіцері вор рътъnea пъдърile свът прівегереа ч. р. офічіолате сілване пънъ атвнчі, пънъ кънdв комісінnea лші ва da опініnea са.

— Жandармеріа се лн тълцеще лн Ardealв кв 400 de фічіорі. —

— Маіестатea Са лмпъратълв a афлат не Маіестатea Са лмпърътеаса лнпревнъ кв копіі лн deпліna съпътате.

— D. Сервіанв Поповічів ші Ф. Шреівер съптв deпътаці de секретарі гвберніалі провісорії ші аша са веріфікат щіреа поастръ деспре D. Поповіч.

— Лнцінірії енглезещі I. Г. Barkley ші Mr. A. M. Donnel аў черчетатв, лн $^{1}/_{13}$ Мартіе тречеріle квтънпії Апеї ла Аполдвл мік, ші ле a афлатв de бвне, практікабіле, ші лн $^{2}/_{14}$ Мартіе ла вісітареа Търнвлві рошв саў пропънчіат пентрв посівілітатea тречерей drътвлві de ферв пе ачі, челе маі тълте ші лнтінсе цінвтврі леа афлат de тот бвне.- Пасвл Бъзвлві ла декіарат чел din тъі інцінір імпосівіл пентрв drътвл ферекатв.

Токтаї прітірътв штіреа, къ Депвтацінnea ромънеаскъ лн каvса реставрънdеї векеї поастре Мітрополіі, кondвсъ de Екселенція Са D. Епіскопв Andреів Бар. de Шагvna a авът опоаре Съмбът лн $^{15}/_{3}$ Мартіе ла 11 óре dімінеаца a фі прітіт de Лнълція Са імперіаль Архідвчеле Раінер. Деспре ачеаста лнвъкърътоаре штіре маі пре ларг лн Nрвлв віторів.

Nr. 10—3 **Edictu.**

Dela Magistratulu scaunului Orasci'a cá Autoritate judecatorésca de prima Instantia se face de obse cunoscutu, ca la cererea exequentului Iosefu Dinges dein Orasci'a de praes. 24-a Octobre 1861 N-ru 674 civ. 1861 sau concesu vindiarea casei a lui Nicolae Bregianu, care casa se afla in Orasci'a sub N-ru 82 pentru platirea unei Sume datoare pe 1591 fl. 26½ xr. val. vien. c. s. c. si dioa de vindiare se determina de 30-a Aprilie si 31-a Maiu 1862, totudéuna la 9 oare ante amiadi in fati'a locului. —

La aceasta vendiare se citése toti voitori de cumparare cu aceea begare de sama, cumca aceasta Realitate la terminulu celu dein taiu nu se va face subtu pretiulu estimatiunei, si cumca cumparatoriulu are de a primi toate datoriile, care suntu pemnorate si asecurate pe aceasta Realitate en catu ajungu bani de cumperatu, dupa asemnatiunea acestei Judecatorie.

Pretiulu de estimatiune si condiciunele mai de aprópe ale vendiarii se potu vedea in cancelari'a judecatoriei, unde se poate lua si copia.

Toti aceia, care au castigatu vre unu dreptu hipotecariu pe aceasta realitate, dara nu au cointielegere osebita despre vendiarea aceasta, se provoaca a se insinua la dioa de vendiare, caci altfeliu siesi va avea de asi multiami urmarile.

Magistratulu scaunului
Orasci'a in 23-a Ianuariu 1862.
Domzsa m. p.
Orosz v. Notariu.

☞ **Nise trimit dela офічіолате ші Протопопіате скрісорі офічіоасе неплътіте, пентрв каре се чере такса постал кътвітъ dela Редакцінне. Вечі не ведем сілціі a декіара, къ dвнъ че редакцінне ле пв аў порт лівер, вот фі сілціі a лнаіоіа астфелів de скрісорі.**

Редактор респвнзетор **Іоанн Рац.** Едітъра ші тіпаріълв тіпографієї diечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafул есе de доў орї не септетъмъ: Жоіа ші Дѫмінека. — Препѫмераціўнea сефаче дн Сібіў ла еспедітўра фоіеі; не афаръ ла ч. р. поще, кѫ кані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціўл препѫмераціеї пентрѫ Сібіў есте не ан 7. фл. в. а. сар не о жѫмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентрѫ провінціеле din Монархіе не ѫн ан 8. фл. сар не о жѫмътате de анѫ 4. фл. в. а. Пентрѫ прімч. ші церї стрѫіне не ан 12. ф. не ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѫ пентрѫ дінтъіеа ѻръ кѫ 7. кр. ширѫ кѫ літере мічі, пентрѫ а доўа ѻръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репетіре кѫ 3½ кр. в. а.

Nro 20. **ANѪЛѪ X.**

Сібіў. 11. Мартіе. 1862.

Дпсчіпцаре.

Ла провокареа маї мълторѫ deскідемѫ препѫмераціўне поъ dела 1-а Апріліе.

	пе 3 лѫні	ші пе 9 лѫні
Пентрѫ Сіб.	1 фл. 75 кр.	5 фл. 25 кр.
„ Провінчіі	2 фл. —	6 фл. —
„ церї стр.	3 фл. —	9 фл. —

Депѫтаціўнea ромъп-бісеріческѫ дн Віена.

Віена ³/₁₅ Мартіе 1862. Метврії Депѫтаціўнеї ромъне пентрѫ реставрареа векеї ші канонічеї Метрополіі ромъне ортодоксе ресъріте, сосіръ тоцї аічі дн 24 Февръріѫ к. в., потрівіт кончелецереї авѫте маї наінте дн прівінца ачеаста, ашеа дарѫ дн ачеашї зіі, дн карea Маіестатеа Са Дмпъръторіўлѫ дпкъ decdimineaцъ се депъртасе de Віена, дн кълторіа Са ла Венеціа ѫnde се афлъ ші дн пресінте. Дѫнъ вреокътева конферінце цінѫте дн прівінца обжетълуї чесціонат, ші dѫнъ че се котнѫсе ші апровъ ѫнаінтѫ петіціўнea Маіестатікъ фііндѫ къ пѫ ні ера, ші нічі астъзї дпкъ пѫ есте кѫпоскѫтѫ кѫ сігѫрітате тімпѫлѫ редптоарчереї Маіестатеї Сале, чі ѫнїї зікѫ, къ Преадпалтѫ ачеашї се ва дптоарче дн септътъна віітоаре, іаръ алцїї къ пѫтаї dѫнъ 3—4 септътъні, — се дечісе, кѫ ла тоатъ дптътпларea, ші дпкъ, ка съ късчігътѫ дп тімпѫ, кътѫ с'арѫ пѫтea маї кѫрѫndѫ съ се ашеарпъ петіціўнea поастръ маіестатікъ дп мънile Дпълцїеї Сале імперіале Архідъчелуї Раінерѫ, спре дп інтареа ачелеса ла Маіестатеа Са Преа дпълцатълѫ пострѫ Дмпъратѫ, чеeаче се ші фъкѫ; ші ашеа dѫнъ дпплінірea челорѫ дмплінінde дп тоате пърціле, астъзї ла 11 ѻре наінте de амеазї авѫ опоаре Депѫтаціўнea а се дпфъцішеа ін корпоре Дпълцїеї Сале Архідъчелуї Раінерѫ, ші аї дтанъа петіціўнea маіестатікъ пентрѫ реставрареа векеї поастре Метрополіі. Тотѫ дп корпоре се дпфъцішъ ачеашї ші челорѫлалцї Міністрії імперіалї ші Канчеларії авлічї, ші de кътръ тоцї фѫ прімітъ фоарте біне, ші і се dедеръ челе маї бѫне апромісіўнї.

Депѫтаціўнea менціонатъ, сѫб конdъчереa Еселенціеї Сале Пър. Епіскопѫ Баронълуї Andреіѫ de Шаґѫна, аѫ констатѫ din ѫрмъторії Domnї: Мъріа Са Прокопіѫ Івачковічіѫ Епіскопълѫ Арadълуї, Вінценціѫ Бабешіѫ Секр. de кърте, ші Ґрігоріѫ Поповічіѫ Адвокатѫ din Ѫнґаріа; Іл. Са D. Andріѫ Мочоні ші Антон Мочоні de Фоен, Емануілѫ Гождѫ ком. сѫпр.; Філіпѫ Паскѫ фіскалѫ сѫпр. Константінѫ Ѫdреа Ner. din Бънатѫ; Евdосіѫ Хѫрмосакі Локцііторіѫ алѫ Къпітанълуї църії, Ніколае Кавалеріѫ de Бѫхенталѫ Пропр. Ніколае Кавалеріѫ de Василко Пропр. din Бѫковіна; Іоан Попаск Прот. Деметріѫ Молдованѫ Секр. de кърте, Ніколае Попеа Протосінцелѫ ші Сервіанѫ Поновічіѫ консіл. de Префектъръ din Арdеалѫ. Пре лънгъ астѫфеліѫ de потабілітъцї ші капачітъцї dістінce, кредемѫ, къ остепелеле пѫ ворѫ фі дешерте. Депѫтаціі дпdестълінdѫce фоарте кѫ модълѫ ші тактіка кѫ карea Еселенціа Са D. Епіскопѫ конdъкъторіѫ аѫ пропѫсѫ авжетълѫ ачестѫ імпортантѫ прела локъріле маї дпалте, dѫнъ фіпіре се адънаръ ла Пресънціа Са, ші ъї дескоперіръ челе маї вії мълцъмірї; ла карe окасіўне дптре алтеле ъї обсервъ ѫнълѫ dінтре Dом. Депѫтаці зікѫndѫ: „Еселенціа Та зісешї, къ Те цінї мънdрѫ кѫ поі дп дпцелесѫ побілѫ, ші поі зічемѫ, къ дпкъ пе цінемѫ мънdрії кѫ Еселенціа Та іаръшї дп дпцелесѫ побілѫ, Dѫmnezeѫ съ ажѫте!“ —

Маї департе четімѫ дп „Ost-Vest.“ деспре депѫтаціўнea ромъпеаскъ ѫртътоареле: Прекът ні се дпъртъшаще din о парте компетентъ, а авѫтѫ депѫтаціўнea ромъпъ, карe петрече аічea de оптѫ зіле. ші констъ din 16 възѫте персоане din старѫ преоцескѫ ші лътескѫ - дптре карії маї мълцї посесорі de пътънтѫ din Арdеалѫ, Бънатѫ, Бѫковіна ші Ѫнґаріа, дп ¹⁵/₃ Мар. сѫбт конdъчереa Епіскопълуї Бар. de Шаґѫна ла 12 ѻре авdіенцїѫ ла Дпълціа Са імперіалѫ Архідѫкa Раінер, къріа са ащерпѫтѫ Петіціўнea Маіестатікъ пентрѫ редпфііпцареа векеї ортодоксеї Мітрополії, респективе пентрѫ рекъщігареа дрептърілорѫ іерархіче автопоме але лор. Дпълціа Са імпоріалъ прімі ачеаста петіціўне Маіестатікъ ші промісъ къ о ва ащерпе кът маї кѫрѫndѫ Маіестатеї Сале Дмпъратълуї. Dѫнъ ачеea се dесъ депѫтаціўнea ін сорроре ші ла Канчеларіул авлікѫ ѫнґерескѫ ші трансілванѫ, прекът ші ла Міністрі Стерлінґ ші Ласер ші а фост прімітъ ші de еї кѫ чea маї маре бънъвоінцъ. Канчеларіўлѫ авлікѫ конteле Форґач а прімітѫ депѫтаціўнea ін plenum консіліарілор авлічі ші а дпкредінцато кѫ капчеларіа ѫнґреаскъ цінindѫ въртосѫ de прінчіпіўл евапцелікѫ: -Quod tibi non vis fieri alteri ne feceris“ (че цie пѫці плаче алтуіа пѫ фаче:) ва спріжіні не грешіт дреапта каѫсъ а ромъпілор дп обіектъл ачеста, ші а demic депѫтаціўнea- пѫ кѫ ѫн вівал! пентрѫ пацїўнea ромъпеаскъ- чі кѫ кѫвінтеле: салътареа меа пацїўнеї ромъпещі„- Ачеаста есте спеціа фантълуї, ла карe поі обсервъмѫ къ пріміреї, че са фъкът ачестеї депѫтаціўнї din партеа Капчеларіул і авлікѫ ѫнґерескѫ, пѫ се поате пресъпне вре о вътъ а ѫнеї „остептативе“ амічіціе. Дп фіне депѫтаціўнea са афлат мішкать дп сімцъл de мълцъміре, съ мѐрѫ сѫбт конdъчереa Кавалерълуї de Хѫртъзакі ла Епіскопълѫ Шаґѫна ші съ мълцътеаскъ пентрѫ пліна de тактѫ конdъчере а депѫтаціўнеї.„ Кѫцетъмѫ къ кѫвінтеле ачесте фрътоасе дп жѫрналъл ачеста ші дп маї мълте алтеле пѫ аѫ лпсъ de нічі ѫн комептаріѫ, кънчі еле се комептезъ de сіне, поі дп бѫна спераңъ, къ ні се ва імпліні ачеаста дорінцъ, пѫ вом лпчета а фі рекѫпоскъторії ачелор бървацї demnі ші стрълъчіцї аї пацїўнеї ші бісерічеї поастре, карії се остепескѫ пентрѫ ачѐста сфънтъ каѫсъ а поастръ, ші вом рѫга пре Dѫmnezeѫ, ка съ ле дпкоропеазъ тоате остепелеле кѫ сѫкчесъл чел маї бѫнѫ.

Лаї „Sürgöny“ се скріе din Віена дптре алтеле ші ѫртътоареле: Ері са дптътплатѫ дп Капчеларіа авлікѫ ѫнґерескѫ ѫн актѫ фоарте дпсетнатѫ. Епіскопълѫ Шаґѫна, карe ші маї наінте кѫ вреокътева зіле, а венератѫ пе D. Капчеларіѫ авлікѫ, са пресептатѫ ері дпаінте Екселенціеї Сале кѫ о депѫтаціўне ромъпъ маї маре. Метврі ачестеї депѫтаціўнї съпт: (ачі адъче пътеле че ле аръташъ маї сус ші дпкъ пътеле Архімандрітълуї Бендела din Бѫковіна.)

Скопъл депѫтаціўнеї есте, ка съ роаце Капчеларіа ѫнґерескѫ аї фі спре ажѫторіѫ дп прівінца деспърціреї требілор бісеріческі але ромъпілор de але сърбілор.

D. Капчелар а пріміт ачеаста стрълъчіть депѫтаціўне сърбъторещe, адекъ дп пресенціа са ші а тътърор консіліарілор de кърте.

Ексекенціа Са Епіскопълѫ Шаґѫна, а адъсѫ дпаінте дорінцеле ромъпілор дпр'о стръбътътоаре кѫвънтаре дп лімба ѫнґерескъ, дп карe а десфъшъратѫ, къ ромъпіі пѫ черѫ ніще къщігърі поъ чі кават пѫтаї рестітъіреа ін інтеґрітѫ а дрептърілор челор векі ші ачеаста декларацїѫ а дптемеіато маї пре ларґ кѫ документе істориче ші бісеріческі ші кѫ ачеле лъате din печесітате, амінтінd дптре алтеле, къткъ пацїа ромъпъ а авѫтѫ сѫбт стъпънірea австріакъ дежа трей Мітрополіі.

Ла ачеаста Екселенціа Са контеле Форґачіѫ фіреще ёръші дп лімба магіаръ аѫ ръспѫнсѫ кат ѫртътоареле: „De ші е о бѫкуріѫ фоарте маре пентрѫ мine, а салъта астъзї дпсътпацїї бървацї аї пацїўнеї ромъне, сімцескѫ дпсъ о дпdоіть бѫкуріѫ, кънdѫ ачѐста о потѫ фаче дмпресенціа тътърор консіліарілор авлічі. Прімінdї дарѫ ачеаста дпкредінцаре, къ ачеле сімцімінте, карe ам порочіре а віле манifеста, ле сімте дптреага капчеларіѫ ѫнґерескъ... Дорінцеле пацїўнеї ромъне десфъшърате маїнаінте дп прівінца релаціўнелор бісеріческі пѫ ле кѫпоскѫ de ажѫнс, дпсъ ачѐста щіѫ къ дпаінте de тоте дп требіле реліціопарі стъ дп С. скріптъръ ѫртътоареле кѫвінте: „че цie пѫці плаче алтуіа пѫ фаче.“ Щѫ маї дпколо,

къ спре сѣсѫінереа пъчіі ші рѫндѹлѣі вѣнѣ ѧн прівіінца політикъ, се чере ші ачееа ка четъценії ѧн прівіінца сімѫітентелор реліціѹнаре съ пѹ се ватеме нічі контѹрве... Прса опората депѹтаціѹне поате фі даръ деплін конвінсъ, къ ачеле пропѹнері, каре се вор аѫерне Маіестатеі Сале, вор ѹрма din ачѣст'а ѹнгѹрéскъ кась, і прекѹм маі наінте са декіаратъ ле ва ціпеа сфантъ ші анѹме че се атінце de нація ротъпъ тóте се вор спріжіні, акърор спріжініре се потрівеще къ стътътóреле ѧн вігоаре леџі ѹнгѹреші. Ѧн фіне Екселенціа Са провóкъ пре метврії депѹтаціѹнеі, ка съ dѣкъ націѹнеі ротъпеші салътъріле ші стіма капчеларіеі ѹнгѹреші.

Тот кат аша ворвеще ші „Lloydѹл“ din Пеща каре маі de парте аре ші ѹрмътоареле пасаце: „Че се атінце de каѹса мітрополіеі ротъпещті ачеаста сав детрас къ тотѹл дела аместекареа міністеріѹлѹі de стат, ші се ва тракта ескісівъ de капчеларііле авліче ѹнгѹреаскъ ші трансілванъ. Деалмінтреа каѹса ачеаста ѧнаінтеазъ ѧнтратъта, кът de лок dѣнъ рѣнтоарчереа комітелѹі Форгач, се ва потеа пертракта, ші ѧнкъ прекѹм се вede, къ депліна ѧндестѹлире а дорінцелоръ ротъпілоръ.„

Banatu 1-a Martiu. In momentulu candu beseric'a romana gr.-resariteana dein Austri'a e insufletita de speranti'a scaparei sale de suprematiunea anticanonica si nedreapta a Mitropoliei serbesci dela Carlovitiu, credemu cà vá fi binevenita Onoratului publicu romanu si mai cu distintiune greco-resariteniloru scirea: ca se afla in lucrare una istorióra a bisericei romanesci, carea vá aratá pre scurtu si in siru cronologicu incependu inca dela inerescinarea Romaniloru fasele si templarile bisericei romanesci preste totu si mai alesu a celei gr.-resaritene din Austri'a, si aci se vá opri a tractá ceva mai prelargu si a documentá estinderea Mitropoliei romanesci dela Alba-Iulia din Transilvani'a asupra dieceseloru rom. din Ungari'a si din Banatu, esistenti'a orecaroru vechi Mitropolie in Ienopole (Boros Ineu in Comit. Aradului) si in Timisioara; cumu ca Serbii antecernoeviceni asiediati prelanga Dunare, Tis'a si Muresiu au avutu Episcopulu seu aliurea, eara nece candu in Banatulu-Timisianu,- aceast'a chiaru dupa monumente vechi serbesci, de cari Dневникѹл de mai deunadi nu vá se scia nimica; cum ca privilegiele cu Mitropoli'a dela Carlovitiu se estindu numai si numai asupra Serbiloru. Dupa aceste vá tractá despre monasteriele romanesci, vá atinge in catva si privilegiatele districte romanesci s. a.

Opuscululu acesta nu e una istoria sistemateca, ci elu cuprende in sene nesce fragmente, nesce monumente si documente carinu au mai aparutu pana acnu pre orizonulu istoriei si literaturei nóstre beserecesci, este adeca una particea constitutiva a unei complete istorie biserecesci a Romaniloru, care istoria înca nu o avemu pana astadi, o particea pentru toti Romanii adevarati interesanta.

Istorioar'a aceast'a pana la pasci vá fi gatá, cá se se poata trimete la tipariu. Pretiulu nu i se poate detiermuri anca acnu, dar pre toata templarea nu vá agiunge la 1 fl. v. a.

Asia nu se póte spune cu precisiune nece tempulu candu vá putea ea vedea lumin'a, ba ne avandu Autorulu banii gata pentru tipariu, si nesciendu cumu siar' poté ajutá, nece nu póte promite cum ca opuscululu acestá fara spriginulu fratiloru Romani vá vedea órecandva lumin'a. Va se dica: sórtea acestui opusculu cá se se nasca au se se sugrume chiaru in nascere vá depende dela caldur'a ori receal'a cu carea elu vá fi imbraciosiatu.

Spre acestu scopu, si ca se se scia numerulu esemplareloru tiparinde se deschide prenumeratiune si se cere acnu depuneré de 50 cr. v. a. cá sucursu pentru tipariu, eara restulu care candu vá esi cartea se vá face cunoscutu, vá plati-lu fiacare la primirea cartiei.

Pentru comendarea acestei scrieri si ia Autorulu cutezarea de a rogá cu umilintia si devotiune pre Escelentiele Sale Presantiti Domni Archipastori romani de ambe confesiunile din Transilvani'a, Bucovin'a, Ungari'a si Banatu si pre toti Domnii Antestatatori conatiunali; eara pentru culegerea numeloru si baniloru prenumeratiunali afara e Onor. Cancelarie Episcopesci si altî p. t. onoratî Domni si fratî, cari de buna voli'a s'a voru fi vrendu a luá asupra-si atare sarcina, suntu cu totu respectulu rogatî anume urmatorii Barbatî ai Natiunei si teneri zelosi cunoscutî cá bravî coluptatori si colucratori la unu venitoru mai ferice.

In Transilvani'a D. Georgiu Baritiu.

In Ungari'a Pesta D. Vasiliu Cosma.

In Temisiana Timisioara D. Cermena. D. T. Rosiu gimnas.

Lugosiu D. Ioanu Marcu Protopopu si D. Dr. A. Mariencscu Not. de comit.- Caransebesiu D. Nicol. Andreeviciu Direct. Meadia D. Costantinu Tiepeniagu preotu. Oraviti'a D. Dr. Demetriu Hatieganu Advocatu si D. Ios. Novacu invatiatoriu. Recitia D. Ips. Popescu invetiatoru. Bogsi'a munténa D. Zacharia Bosiu parochu si Michaile Bontea invetiatoriu. Iladi'a D. Adamiu Popoviciu parochu, Beserica alba. D. Vasiliu Raduloviciu negutiatoriu. Iam. D. Simeonu Mangiuca jude cercualu. Versietiu D. Andreiu Vasiciu. C acova D. Nicol. Nicolaeviciu invetiatoriu. Becicherecu. D. Paulu Fisegianu. preotu in Toraculu micu; Panciova D. Petru Grasu docente realu. Banatu-Comlosiu D. I. Barbulescu invetiatoriu.- In Bukovina DD. Ales. de Hurmusachi si A. Pumnu Prof. In Austri'a Vien'a D. Zeno Mocioni gimnasistu.

Doritorii de asi procurá aceasta istorioara voru bine voli a tramite Onoratele sale nume si banii prenumeratiunali - cei cè nu potu prin ocasiune - in scriso i francate la fiacare dintre colectantî; inse ar fi mai de doritu, cá cei mai multî se tramita ori la D. Dr. Marienescu in Lugosiu, ori la D. Mangiucá in Iam - statiune de drumulu ferecatu între Oraviti'a si Iasenov'a - ca-ce si însii Domnii colectantî suntu rogati a trameté consemnatiunea numeloru si baniloru in scrisori francate detragundu-si 10% pentru spese dupa volia si îndemnéla, au la unulu, au la altulu din acei doi Domni concolectantî. cu carii se vá pune in nemediata conrespundentia anonimulu intreprendietoriu. Unu Banatîanu.

Ѹніверсітатеа съсенскъ.

(Контінѹаре.)

Ѧн шедінца din 11 Март. к. п. се чітеще ші веріфікъ протоколѹл шедінцеі трекѹте. Се чітеще ші кввънтареа деп. Поп, че а дат'о ла протоколъ. Ла ачеаста фаче Шmidт ѹніверсітатеа атенть, къ депѹтатѹл Поп ѧн шедінца din 8 Март. а ръспінсъ дела сіне, къ ел ар фі пегат компетінца Ѹніверсітатеі съсещі а конкеіа асѹпра ѧнтревъріі операторілѹі de шепте; (Раніхер аша е). Четіта кввънтаре а ачелѹіаші депѹтатъ, кѹпринде ѹн протестъ таре пропѹнчіатъ асѹпра компетінцеі Ѹніверсітатеі ѧн ачеса кестіѹне. Dѹрере къ опоратѹл депѹтат пѹ е ѧн шедінцъ, ка съ не dee печесаріеле десльчірі. Ел пропѹне даръ а се атъпа ѧнкорпорареа ачестеі кввънтърі ла протокол пънъ атѹнчі, пънъ пѹ і се ва da окасіѹне аші da декіараціѹнea.

Прешed. Депѹтатѹл Меркѹрії стъ къ сѹвскріереа пѹтерѹі съѣ пентрѹ кввънтареа са. Съ не ѧндестѹлім къ ачеаста. Есте пентрѹ прімірea кввънтърії ѧн протокол.

Cmidт. Ел а авѹтъ de скоп къ пропосіціѹнea са, а da деп. Поп окасіѹне a dовedi лоіалітатea са. Ел се ліпіштеште ла респѹнсѹл прецідіѹлѹі ші'ші ретраце пропосіціѹнea.

Dѹнъ ачееа вені четіреа вотѹлѹі сепарат алѹі Балотірі (ѧлѹ вот ѧнпъртъші) асѹпра компетінцеі ѹніверсітъції, ші деспре пѹтіреа „Саксенландъ“ каре елъ а декіарато ѧн шедінца din 8 Март. п. ѧн ѹрмъторіѹл modъ:

Еъ ашъ свеа чева de рефлектатъ ла ворвеле лѹі Раніхер ші але лѹі Bindep ѧнсъ пекѹпоскѹнd пе Раніхер de депѹтатъ легалъ, пефііndъ ѧнкъ веріфікатъ; врéъ а ретъпea консеквентъ ші пѹ врéъ a тъ ъса къ Раніхер аічі ла конверсаре. —

Ші аша вреаъ a фаче рефлексіѹніле теле пѹтаі ла ворвіреа лѹі Bindep, ші адекъ: асерціѹнea лѹі Bindep, къ конклѹсіѹнеле Ѹніверсітъції ачестеіа аъ валóре облегътóре ші ѧндаторітóре пентрѹ тоате скаѹнеле din фондѹл реціѹ е петемеінікъ. Нѹмаї ѧн прівіінца обіектелоръ ачелора аъ конклѹселе ѹніверсітъції ачестеіа валоаре аблегътóре, каре ѧн ѧнцелесѹлѹ леџілор констітѹціоналі се ціпъ de сфера актівітъції ѹніверсітъції, ші нѹ de сфера актівітъції dietеі провінціале. - Ѧн прівіінца обіектелор ачелоръ, карі ціпъ de актівітатea dietеі провінціале, прекѹмъ есте ші операторілѹ еста пѹсъ ла ordinea зілеі спре пертрактаре, конклѹселе Ѹніверсітъції пѹ облегъ скаѹнеле пеѧнвоіте къ конклѹселе Ѹніверсітъції, чі депѹтацій скаѹнѹлѹі ла dieta провінціалъ фъръ прівіре ла врѹнъ астфелъ de конклѹсъ, къ аъ дрепт скаѹнеле din фондѹл реціѹ къ окасіѹнea конкіътърeі dietеі провінціале de a ѧнформа пе аблетацій съі фъръ атернаре dela врѹнъ астфелъ de конклѹсъ ал Ѹніверсітъції, ші аша депѹтацій скаѹнаді ла dieta провінціалъ фъръ прівіре ла врѹнъ астфелъ de конклѹс ал Ѹніверсітъції аъ дерептъ de a деклара нѹмаї пъреrea проприъ, ші воіа ліверъ a Комітенцілоръ лоръ.

Че ціне de асерціѹнea маі департе a Длѹі Bindep; къ din секѹнѹл трекѹт аъ ѧнчепѹт фрекътъріле ші десбінареа ѧнтръ ротъпі ші ѧнтръ челелалте нацѹні але Трансілваніеі; къ челоралалте нацѹні а сѹкчесъ спре дорере, а фаче фрекътъреле ші десбінаре ѧнтръ ротъпіі ші сасіі din фондѹл реціѹ маі маре декът ѧнтръ ротъпі ші ѧнтръ челелалте нацѹні, ші къ аша се а ѧнлінітъ провербѹл латінескъ: Inter duos litigantes tertius gaudet, am онóре a респѹнде, къ ачеаста пѹ е адевъратъ, къчі пѹ ѹнгѹрії, чі ѧнтолерацція сасілоръ фацъ къ ротъпіі dene фондѹл реціѹ a фъкѹт фрекътъреле ші десбінареа ѧнтръ ротъпі ші ѧнтръ сасі dene фондѹл реціѹ маі маре декът a фостъ ѧнтръ ротъпіі ші магіарії ѧн Комітате, къ магіарії din комітате фацъ къ ротъпіі егалъ ѧндрептъцірі din комітате аъ фостъ маі толерації, декътъ сасіі фацъ къ рошъпіі егалъ ѧндрептъцірі din фондѹл реціѹ. - Деспре каре се афлъ ші акѹма есетиле віс.

Cmidt. Ын локалітъціле ачесте сынтъ кз позіціунї de леце доквментате ші ымбръкате есекуціунї despre ындрептъціреа еспресіунеї „Sachsenland“ сынтъ кз посіціунї de леце доквментате ші ымбръкате есекуціунї despre ындрептъціреа Вніверсітатеї націунеї съсещї ын привінца черкълуї de ынфіінтате ал еї ын пъблік dovedite, фаць кз каре требве съ сте ындеръптъ пътаї афірмаціунea депътатълуї Оръщіеї Баломірі. Деакъ депътатъл Баломірі пъзвіеще ла петъріре прін есерчеареа стілістікъ ын modълъ вотълуї луї сепаратъ, атвнчі еї пз ам німік ын контръ, ка opus operatum ал съъ съ ёё ia ла протоколъ.

Преш. Фіещекаре гарантёze кз пътеле съъ пентрз ачееа вотъл сепаратъ ал D. депътатъ Баломірі аре съ се прітеаскъ ын протоколъ. De алтінтреа поі пътем фі ындестъліці, кв ын Маіорітатеа депътаціілор de оріціна ромъпеаскъ авемъ аффчё кз бърваці demnї de оноаре.

Paniхер зіче: „aethiopem lavare.“

Мелас се роагъ ка ші епвпчіатъл вотъ сепаратъ ал съъ съ се ia маї тързіз ла протокол, ші аша се прітеще протоколъл.

Ла рындъл зілеї вепі контінвареа десбатерілор спеціале despre операtъл комісіунеї de шепте despърцетъмънтъл II.

Се четеще ындрептъреа ші пвнктъл 1 ла II de референтъл Гълл.

Ласел прівеште ындеръптъ ла епвпчіаціvnea луї Рётер, ші цine епвпчіаціvnea прешединтелуї, кз операtъл комісіунеї de шепте са пріміт ын прінчіпъ de маіорітатеа Вніверсітатеї, de ындрептъцітъ. Ынсъ елъ пз а пътът ворбі ла ындребареа територіалъ ын десбатереа прінчіпіалъ. Ел пз вреа се адъкъ еаръші ынаінте врео дискусіvne новъ despre ындребареа прінчіпіалъ. Ел дъ пътаї деклараціvnea кз е гата а репрезента вотъл съъ сепарат ші прін граіъ.

Болога чере о скімбаре а текстълуї ын ындрептъреа ла despърцетъмънтъл II. ал операtълуї.

Балтес се декіаръ ын пътеле комітенціlор съі, кз ел се ындрептъеште асvпра орї кърей дървбрірі а пътънтълуї съсеск.

Преш. Маї наінте требве дечісъ асvпра проіектълуї Noxріхълуї. Ачестъ проіектъ мерце ындр'аколо, ка ын ынкеіетъра а патра а ындрептъреї ла despърцетъмънтъл II ал операtълуї съ се лесе кввінтеле „so ziemlich“ „кап“ ші ын лок de „преste тоатъ цёра“ съ се пвпъ „тот Ардеалъл,“ токтаї аша ар авеа съ ръмънъ афаръ„ ші аз пвнктълъ лорз de гравітаціvne афаръ de рындълъ съсескъ.“

Ачеаста пропвпере се прітеште.

Биndер се ынкопче кз опініvnea de Балтес ші ымъndоі ініціvnъ ын протест ын скріс.

Мелас се ынсоцеште луї Ласел.

Dp. Тіпкъ Domnъл Балтес се паре ашї котраziче, даиъ Dлуї de о парте пз е ын контра вneї ынпърціrї територіале, de алта парте пз воесче а перde німіка din аша пвмітъл пътънт съсъскъ, фіетї іертатъ а пвне modеста ындребаре вndеші поате Dлуї ынкіпві ын територіъ ромъпескъ? (ріс din тоате пърціле). Респвнсъ потрівітъ пз а маї вртатъ.)

Віттсток óре пз стъ ла рындъл зілеї II. 1 ?.

Болога маї фаче ын проіектъ ын привінца скімбърії текстълуї ын ындрептъреа ла despърцетъмънтъл II.

Cmidt есте ын пвсечіvne раръ, а консvна одатъ кз Віттсток. Ел е пентрз десбатереа II. 1 ші свспіпереа ordineї зілеї.

Dp. Тіпкъ ындрептъреа требве десъътът din пвнктъ ын пвнктъ.

Преш. Квестііле de прінчіп пз се маї пот атінце маї departe. Депътації Болога ші Dp. Тіпкъ аз свбскріс операtълуї Комісіунеї de шепте, аз требвіт даръ съ фіе ынделешї кз ел.

Болога декіаръ къ еї ші атвнчі аз фостъ de алта опініvne ші ынпреціvръріле саз скімбатъ.

Преш. despre скімбареа прінчіпълуї пз поате фі ворбъ, се поате ынсъ тракта тълт despre скімбареа стілісаціvneї.

Paniхер спріжінеште проіектъл луї Болога doреште ынсъ съ факъ ла ел ші вн amendamentъ. Dвнъ каре ар фі конченътъл ынкеіетъреї 4 din ындрептъреа ын despърцетъмънтълъ II вртъторіъ: ын консіderаціvne, къ ачестъ територіъ аколо, вnde націvnea ромъпеаскъ есте ын пвсечіvne а десволта о тънічіпалъ віаць конституціонал ші ачеастеї віаце съ dee колорітълъ націоналітатеї сале, требве съ се десетпезъ ын о астфеліъ de естіndere, ка прін ачеаста съ пз се ватеме асетенеле претенсіvні але челоралалте регніколаре націvні.

Балотірі doреште съ се лесе афаръ конструкціvnea din вртъ.

Paniхер. Се лъкръ despre пропвнереа депътатълуї Болога, требве даръ съ се дечідъ асvпра еї.

Лёв есте пентрз конченътъл de маї наінте а операtълуї.

Гълл ынкъ.

Amendementълъ луї Paniхер ла пропвнереа луї Болога се прітеште.

Ын фіне віне ла десбатере II. 1. Асvпра ачестъї пвнктъ се пропвнъ пътаї Чінкъл таре ші Брашовъл.

Болога пофтеще ка тоате котвпеле кратъ ротъпещї ші ачеле вnde ротъпіі сынт ын маіорітате съ девіnъ ын територіъл ръпъпескъ ынкът привінцеле de адміністраціvne ворз перміте ачеста. (вezі вотъл сепарат саз modіфікаціvneле D. Болога).

Преш. Проіектъл есте асvпра прінчіпълуї.

Болога акчентвезъ привінцеле de адміністраціvnе адвсе ынаінте.

Paniхер пентрз ачёаста есте ынгріжіт ла II. 2.

Гълл врé съ аштепте дёкъ се ва спріжіні проіектъл луї Болога.

Dp. Тіпкъ amendézъ конклвзълъ проіектълуї луї Болога ындр'аколо: ші ла ачеаста прочедвръ съ се респектезъ ші речеріпца адміністраціvneї. Маї departe ел врé ка съ ёе лесе афаръ крцареа челорз пъпь акята ындрептъціте націvні.

Преш. Проіектъл Себешълуї стъ маї апроапе de текстълъ операtълуї, декът ачел din Noxріхъ.

Шварцъ атвndве стаз destъл de депъртате de текстъ.

Paniхеръ пвні поате кнцета практіка проіектълуї луї Болога.

Болога десволта проіектъл съъ ынкъ одатъ.

(Кът ынсъ ын десволтареа ачеаста прівеште „Her-Zeit.“ suffrage universel, пз пътемъ прічепе. Р.)

Преш. ар фі апликатъ а консvна кз прінчіпіълъ, деакъ пътаї с'ар пътеа есекvта орешкътъ практіче. Націonалітъціле сынтъ аша грvпате, сынт атътea локврі местекатё; прінчіпълъ пз се поате есекvта. Вор ръпъпеа ромъпі ын територіъл съсеск, вор ръпъпеа ромъпі ын територіълъ вngврескъ; ынсъ націonалітатеа лорз се ва асігvра.

(Dар de че се чере ка тоцї сасіі съ вінъ ын терепълъ съсескъ ші каре пз сынт акята? ачі е прінчіпълъ практікавілъ, ші се поате есекvта: Р.)

Paniхер прічепындъ маї вine проіектъл луї Болога длъ пътеще о ідеъ търеацъ: а вré съ деслеце ындребареа територіалъ фъръ територіе; ынсь ел дореще ка Болога съ факъ вn проіектъ спеціалъ ші детаіатъ despre есекvтареа ідеї сале.

Преш. Дебателе асvпра операtълуї пз се потъ сіста; се лъкръ despre ачееа, деакъ проіектълъ луї Болога аре маіорітатеа. Ачестъ проіектъ пз аре маіорітатеа.

Лёв есте пентрз редінпереа текстълуї. Cmidt ёръші.

Гълл ынкъ; къчі алтфеліъ конклвзеле ёръші с'ар рvдіка.

Ші проіектъл луї Тіпкъ каде.

D. Тіпкъ incinъeze вот сепаратъ (ал вот репродвче.)

II. 2. се прітеще.

II. 3. Преш. чере деслъчіре че се ынцёлеце прін. Dіретъторіі de царъ, офіціолате, репрезентаціvні, ші стабілітенте.

Dвнъ о десбатере маї лvнгъ се вneскъ ын конченътъ. Dіретъторіі de царъ, Репрезентаціvне de царъ, Стабілітенте de царъ „(II. 3.)“

Талман врé съ щіе че ынсьмнезъ літва афачерілорз депънъ акята.

Paniхер се декіаръ пентрз лъсареа афаръ а ындрецеї ынкеіетърі фінале.

D. Тіпкъ пропвне о скімбаре ын ынкеіетъра ачёста, каре се спріжінеще de Paniхеръ ші астфеліъ модіфікатъ се прітесче: ші пъпь ла ефектвареа вneї астфеліъ de леці ар фі съ се апліче пропвнчіатълъ прінчіпъ.

(Ва вртa.)

Модіфікаціvnеле

каре депътатъл Noxріхълуї Іак. Болога леа пропвс ын Шedінца Вніверсітатеї din 13 Мартіъ 1862 п. ла десватереа спеціалъ despre операtълъ Комісіунеї de шепте din 31 Ian. 1862 N. Вніvр. 33 ла пвнтъл 1. din II. ын прівінца формаціvneї територіелор de адміstраціvne націonале ші ла пвнктъл 2 3 ші 4 din III. ын прівінца чепсълуї.

Свбскрісълъ ка конптетврз ал комісіунеї de шепте са deніарат еспресъ асvпра конченътълуї провепіторіъ ын операtълъ еї свът пвнктъл 1 ла II. хотърторіъ de модъл ші кіпвл формаціvneї націonалелорз територіі de адміністраціvне, прекът ші асvпра дечісіvneї квпрінсъ ын пвнктеле 2. 3. ші 4. ла III але операtълуї, ка адітаментеле ші такса капвлуї съ пз се сокотеаскъ ла чепсъ, ші а пропвсъ алтъ модъ пентрз формареа територіелор націonале, прекът ші пентрз сокотеала адітаментелор ші а таксеї de кап ын чепсъл de алецере. Ачесте проіекте але сале пз аз афлатъ консідераціvne ла Комісіунеа de шепте.

Dвнъ че ынсъ свбскрісълъ есте de о вртоасъ конвінцере, къ прімірea проіектелорз сале фъкvте ла Комісіунеа de шепте спре деслегареа кестіvneї: кът ар фі съ се есекvтézъ прінчіпъл егалеї ындрептъріі націonале ын Трансілванія, ар контрібві есепціалmente ші кз прівінцъ ла релаціvnеле de контрівуціvне ын цеара ачеаста ар траце dвнъ сіне тълцъмірea попорацівнеї еї, пентрз ачееа се вede ындетнат съ репецéскъ тот ачеле проіекте ші ынаінтеа Інкл. Вніверсітъці; ші прівіndъ къ

1-а проіектълъ провеніторіѣ сѣтъ пънктъл II ал операталъї Комісіънеї de шепте, прін каре Комънеле съсещї, каре пъ стаѣ ын мънічіпала легътъіпцъ а націънеї съсещї сънт de a се інкорпора ла ачеаста легътъіпцъ, са прімітъ ші са ръdікатъ ла конклъсъ, ші къ астфелїѣ тоате комънеле съсещї афлътоаре ын цѣръ dинь ачестъ конклъсъ аѣ съ цінъ de съсѣска мънічіпалъ легътъіпцъ, ачеста конклъсъ ынаінтъторіѣ de інтереселе націънеї съсещї спріжінеште ачел проіектъ ал сѣбскріслъї ындрептат ынтраколо., ка тоате ын цара афлътоареле ромънещї ші ачеле de ромънї ын пътерѣ препондерантъ локъіте Комънеле съ се прімеаскъ ын фортъnda легътърѣ мънічіпалъ ромънеаскъ, ын modъл челъ маї пътерос, ші елъ се поате претinde de челелалте націънї прінчіпале але църїї, прін ъртаре ші de націънеа ромънеаскъ пентрѣ ынаінтареа пропрієлорѣ сале інтересе тотъ къ ачелъ ындрептъ, къ каре ла фъкътъ Ънівєрсітатеа націоналъ съсеаскъ; къ пропріеле релаціънї але Націънелорѣ трансілване, че аѣ прокъратъ сѣбскріслъї ачеса таре конвінцере: къ егала ындрептъціре а націънелор прінчіпале але ачестеї церї поате съ се факъ пътаї атънчї адевър ші къ нелнкредереа, інвідіа ші одіъл ынтре націънї се поате нітічі ші превені орї къреї націоналеї фрекърї пътаї атънчї, кънd се ва ръdіка къ тотъл фріка de сърпатіа ънеї націънї асънра челеілалте; къ ачеаста din ърмъ dинъ пъререа сѣбскріслъї се поате ефектва пътаї атънчї, кънd фіекареї націънї прінчіпале а Трансілваніеї, прін ъртаре ші челеї ромънещї і се ва кончеde съ се грънézъ не лънгъ ънъ пропріѣ фацъ къ челелалте націънї indепendintъ чентрѣ – аша прекът націънеа съсеаскъ спре чел маї евідентъ фолосъ ал съѣ с'а грънатъ пелънгъ Ънівєрсітатеа са, ші dинъ ачеаста грънъ пъзеще а траце ші пе ачеле съсещї комънепънъ актва не стътътоаре сѣбт адміністраціънеа са, – ші dинъ амісіънеа прівінцелор de адміністраціъне съ се прімéскъ ын ачéста грънъ тоате комънеле ромънещї але църеї ші ачеле че сънтълокъіте de еї ын пътерѣ препондерант, прін каре сар форта ачела сепаратъ теріторіѣ алъ націънеї ромънещї ын Ардеалъ, ын лънтръл кърбї ар ынгріжі о dірегъторіѣ сънpетъ de мълт черътъ а ачестеї націънї пентрѣ автопота адміністраціъне а пропріелор афачерї але еї dинъ есемплъл Ънівєрсітатеї націънеї съсещї;

къ обіекціа каре с'ар потеа фаче, кътк ынпрежърареа къ ын маї мълте комънe ромънещї локъескъ носесорі марі de націоналітате неромънъ, карії плътескъ ынсетnate контрібуціънї, арѣ пътеа ста атрацереї ачсторѣ комънї ла грънa ромънеаскъ ын dрътъ імпedекъndво, мерітъ къ атъта маї пъцінъ конcideраціъне, къчї требве съ не ындрептъмъ пънтаї dинъ кваптъл контрібуціънеї че се плътеще de локъіторії ънеї комънe, чі ші dинъ челалалте de еї ъртате сарчінї але статълъї ші але церії ші спеціалmente dинъ dареа de рекръці а лор спре ынтреціреа арматеї; къ маї департе.

2. сѣбскріслъ пъ афлъ печї ънъ темеіъ, dинъ каре aditamentele імперіълъї ші але цереї, че факъ о ынсетnатъ парте а контрібуціънеї, пъ сар пътеа сокоті ын ченсъл de алецере, пропънe:

а) Ка пънктълъї 1 ла II съ се dее ъртъторіълъ копчентъ.

Ла фортареа націъналелор теріторії ар фі маї наінte de тóте de асе конcidера черінца adміністраціънеї., ынсъ тот de одатъ пе лънгъ ачéста а се ші ынгріжі, ка тóте комънеле Трансілваніеї локъіте ескісівъ саѣ ын пътер препondерантъ de ромънї, съ се ынкорпореазъ фортъndеї легътъіпце мънічіпале ромънещї ші съ се нънъ сѣбт адміністраціънеа ънеї сънpетъ dірегъторіе а націънеї ромънещї; ші

b) ка текстълъ пънктелор 2 ші 3 ла III dинъ квінтеле „dареа de пътънт“ ші „dареа“ съ се скімбе прін adaвсълъ; къ інклъса aditamentелор імперіале ші провінчіале ші ал пънктълъї 4 с. с. ла III dинъ еспресіънеа: „Dареа“ къ adaвсълъ: къ інклъса таксеї капълъї ші a aditamentелорѣ.“

Сібіїѣ $^{13}/_{1}$ Мартіе 1862.

Іаковъ Болога т. п.
депътатълъ Нохріклъї.

Adекъ прескърт, dинъ че Ънівєріетатеа са dекіаратъ, къ ынпърціреа церії постре требве съ рътънъ прекът аѣ фост маї наінte, ші аре съ се dее ші ромънілорѣ теріторіѣ, ка съ ынтре ші еї ын егала ындрептъціре націъналъ, пропънe D. депътатъ Болога, ка теріторіълъ, каре се ва кіема ромънескъ, се кънpіndъ ын сіне тоате комънеле кърatъ ромънещї ші din челе тестекате пе ачеле ънde пътерълъ ромънілор есте маї таре декът ал челоралалте націоналітъцї сінгратіче ші ка ченсъл de алецере съ рътънъ ын квотъл пронъс, ынсъ се кънpіndъ ын сіне пънтаї dареа дірептъ, чі ші таксa капълъї ші aditamentele саѣ імпосітеле че се плътескъ къ dареа спре скопърї атінгътóре de ынтрегълъ імперіъ саѣ de провінчіа ын каре локъімъ.

Нотіце Дівєрсе.

— Ънъ семнъ de о нояъ ынкредере de каре се вікъръ Екселенціа Са міністрълъ de статъ din партеа Маіестатеї Сале а Ынпъратълъї есте ъртъторіѣ: Еспрімъndъ ыналтъачелашї мълцъміта са ынтр'о авdенціъ прівать Маіестатеї Сале пентрѣ Прéыналтълъ білет de мънъ, прін каре і се дъ кръчеа чеа таре а Ордълъї Леополdінъ, іа датъ Маіестатеа Са декорацінеа а ачестъї ordінъ, каре а пъртато еа ынсъшї пънъ актма. Ші се ва сепа ціфреле пътелъї ал Екселенціеї Сале Міністрълъї de статъ прекътъ ші 26 Февр. ын ordінълъ ачела.

— Ын 7 але лънеї трекъте са ынпъшкат аічеа адвокатъл Л.. о мелапхопіъ се фіе фостъ каѣса сінъчідереї.

— „W. C.“ ынштіінцézъ: ноі авет чеа маї сігъръ конвінцере, къ квестіа пентрѣ конкіетареа dietеї ънгъреще се dесвате віі ын мінътълъ de фацъ.

— „A. C.“ ынщіінцezъ: прекът се сънъ dieta ънгъреаскъ се ва конкіета ын лъна лъї Іъліе орї Авгвстъ тотъ одатъ къ тоате dietele челоралалте церї de короапъ.

— Деспре дрътълъ ферекатъ Молdовепеск къ каре съ леце Галаціі къ Галіціа се zіче ка сар фі аштерпътъ Катерії пентрѣ апларідареа Лініеї dела Галаці пънъ ла марціпеа Бъковінеї. Се zіче, къ банії пентрѣ клъdіреа ачестеї лепії се ворѣ афла deплін ын Лondра.

— Din Петерсбърг се скріе къ реціпълъ рѣсеск апларідézъ deосебіте фолоасе пропріетарілор пентрѣ ынлеспіреа ръскънпъръріі церапілорѣ.

— Ънъ телеграт пріват а лъї „Коринк“ ынштіінцézъ dинъ S. C. Рескълацїї ын Сіра аѣ проклатат не алъ треілеа фіѣ алъї Віктор Еманъелъ de реце.

— Ынтре Асесорії таблеї рецештї din Пешта афлът ші пре репътътълъ пострѣ бърватъ Георгіе Попа ка сънерпътерарїѣ.

— Рескоала din Наѣпліа пънтаї къ пъ са ашезатъ, дарѣ се паре къ се маї ынtinde. Рецеле Ото а слобозітъ о проклатацінe кътръ попорълъ греческъ.

— Ын Сіра, о інсълъ din челе маї ынсетnате але Гречіеї, ынкъ а ізбъкнітъ о революціъне мілітъреаскъ.

— Din Віена се скріе, къ се аѣde din Рома, кътк Папа ар фі dекіарат пъбліче, къ ел ва трече ын Австріа кът ва пъръсі Рома (ші ачеаста се ва ынтъмпла пегрешітъ кътъ ворѣ пъне Піемонтезії ън пічіор ын патрімоніълъ С. Петрѣ). Оатенії кънетъ къ Ріо поно ла ынтрареа ънеї астфелїѣ de евентъалітъцї се ва ашеза ын Венеція ші Франц II. ын Тріест. De алтмінтреа ын Рома е деокаdатъ тот статълъ чел векїѣ, пътаї кътъ тоате партітеле се прегътескъ de лънтъ, каре dинъ пъререа лор пъ ар фі департе.

— Генералълъ de кавалеріе, Контеле Шлік а репосатъ ын $^{17}/_{5}$ Мартіе.

— Българії се dекіаръ претътindінеа асънра епіскопілорѣ гречї, кърора пътаї врéѣ съ ле de пічі о аскълтаре ші аратъ dопінца чеа маї таре пентрѣ епіскопі ші преоці din націънеа са.

— Пе ла поі ънълъ чел маї тънос тітпъ, de doe сънътътъмънї авет прітъваръ къ ачеea деосебіре къ пънъ ын 5 Мартіе поаптеа ынгіепа вінішор, еаръ de атънчї къпътаръм ші пъцінеа плоаіе каре аша прііпчіосѣ лъкръ асънра ервії, ынкътъ ачеаста ічї колеа ынчепъ а ынверзі.

Ын 15/3 Мартіе adекъ ын аніверсаріа ерънціънеї революціънеї din анъл 1848 аѣ черчетат ънъ пътер пе ынсетnат алъ тіперілор цінтірітъл dела лініа Керепеш, ші аѣ арънкат кънпі de флорі песте мортінтеле къзъцілор, ынсъ фъръ нічі о маї департе демонстраціъне.

— Комітеле Форгачї капчеларіъл аълік Ънгъреск а терсъ ла Венеція,

Nр. 11—1. = ІNТЕРЕСАНЦІЛОР =

карії dорескъ а ынвъца фабрікаціънеа de дрожde тескъіте dинъ метоda чеа маї поаъ, ле ындрептъ атенціънеа спре ачеea, къ еѣ сънтъ кънпосквтъ къ челе маї фолісітóре ындрептърї ын бранжа ачеаста, атѣ лъкратъ ын цеара інтернъ ші естернъ къ рездлтатълъ челъ маї бънъ ші сънтъ прегътітъ а регъла фабрічі ноъ пентрѣ дрожde тескъіте ші a da ын фабріка меа о інстрвкціе къ темеіѣ.

Лігніц ын Шлесіа Прѣсіанъ лъна лъї Мартіе 1862.

Іосіф Pendшmidт
фабрікантъ de дрожde тескъіте.

Редактор респънзетор **Іоанн Рац.**

Едітъра ші тіпарілъ тіпографіеї dіечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе de доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънea сефаче ла Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аннъ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціул препъмерацієї пентръ Сібіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. . еар пе о жъмътате de анѣ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръântâia óръ къ 7. кр. тіпъл къ літере мічі, пентръ а доуа óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 21. АНѪЛЪ X.

Сібіїѣ. 15. Мартіе. 1862.

Петіціънea Депътаціънеї ромънe.

Маіестатea Та ч. р. Апостолікъ! Doамне преaлъндърате!

Ѫрмънdъ імпълсълъї сімцемінтелорѣ десчептате ân noї din конвікціънe реліціósъ ші конcideрънdъ ѫрціпта провокаре ân-дрептатъ кътръ noї din партеa коппаціънaлілорѣ ші корреліціънaрілорѣ пострії, кътезъмѣ a ста къ тоатъ веперацінea ân-аінтea преa'палтълъї тронѣ алѣ Маіестъції Тале ч. р. Апостоліче ші a не рога къ цепънкії плекаці пентръ реашезареa ân стареa de маї наінте a ієрархієї поастре бесереческі, свпріmате ân фантъ прін фаталітатеa тімпърілорѣ ші тесъреле політіче.

Ân-аінте de тоате не сімцімѣ ân-дaтораці a обсерва ші a декіара къ тоатъ змілітатеa, къ noї прін ачеастъ рогъмінте a nóстръ, прекът аратъ ші фортълареa еї de маї сесъ, нічі ân черкъл бісерічеї nóстре цеперале орі локале, нічі ân статъ пе черетъ врео пъсечінe nóвъ ші не авътъ пъп' акът, чі dorімѣ a рекъстіга нъмаї o посіціънe, че din прівінце політіко-administратіве de анѣ ân-дeлънгатѣ мірѣ de ані ân фантъ ні с'a лъатъ, dar ні се кювіне dатъ дрептате din векіме.

Мотівеле ачестеї преaзміліте рогърі a nóстре свптѣ ѫрмътóреле:

1) ка съ къстігъмѣ o пъсечінe регълатъ канонікъ ân бісеріка ші патріа noастръ ка крестіні de реліціънea ресъріténъ,- ачеa пъсечінe, че odінióръ, ші апъте din тімпъріле челе маї векі, оат авътѣ ші нъмаї ân веакълѣ алѣ 18. оат пierдътѣ ân ѫрма сістемеї de персекуціънe бісерічéскъ de пе атънчі;

2) ка съ доквментъмѣ Маіестъції Тале ч. р. Апостоліче de noѣ, къ noї пierдереa конституціънеї nóстре канонiче бісерічесчі ân-кѣ ші астъзі, dатъ 170 ані, o сімцімѣ din administълѣ інітеї ші къ ачеa дорере пе с'аѣ алінатѣ, пентръкъ релеле провенітоаре de аколо свптѣ песекатоаре, ръпindънe ліпіштеa свфлетълъї ші a конcчіінцеї;

3) ка noї Ромънії de бісеріка орієнталъ фанъ къ корреліціонарії пострії сѫрбї съ къстігъмѣ o пъсечінe регълатъ аттесъратъ канонелорѣ бісерічесчі;

4) ка noї не темеім пъсечінеї, че o ва dобѫndi реліціънea поастръ dатъ дрептъл de статѣ, съ не ân-търтъшімѣ de ачелеашї дрептърі ші лібертъці, ân a къроръ посесінe асігъратъ се афлъ пекоптърбаці корреліціънарії пострії сѫрбї пе темеіл прівілеціілорѣ челорѣ дате лорѣ.

5) ка съ не потемѣ бъкъра пе нъмаї de лібертатеa ачеea indівidъалъ ân конcчіінцъ ші кълтѣ, dатъ карea не стъ'n воіъ, a не цінé орі a пе не цінé de реліціънea nóстръ стръвънъ,- чі ші de лібертатеa конънъ ân статѣ, къ дрептъл адікъ de a organiса, administра ші kondъче къ автономіъ афачеріле бісерічесчі ші школаре ân спірітълѣ канoанелорѣ бісерічесчі сът o съправегіаре регълатъ прін лецe din партеa статълъї; ân каре прівінцъ de алтімінтреa кът маї сербъторесче декіарътѣ аічі, къ прін рекъстігареa векіеї поастре administрацінні бісерічесчі ънітеa сфінтеї, екътепічеї ші апостолесчеї nóстре бісерічі ші a dогмелорѣ еї фанъ къ чеіалалці фраці de кредінцъ аї пострії фъръ деосебіре de націъналітате, ші аша ші фанъ къ корреліціънарії пострії Сѫрбї ші къ Ієрархіа лорѣ, пе воімѣ нічі a o стріка, нічі a o слъбі, dінконтръ dорімѣ ân ânцелесъл інституціънілорѣ бісерічесчі o пъсечінe коорdінатъ, Мітрополієї Карловіціане;

6) ка съ не еліберътѣ de апъсареa декретелорѣ de кърте din 9 ші 30 Октобре 1783 ші a челъї din 8 Dечембре 1786, прін каре се рънdъіръ ѫрмътоареле: „Прівілеціеле націънеї неъніте трапссілване нічі de кътѣ п'аѣ de a се фаче ънеле къ але націънеї іллірічe din Ѫнгаріа, *) - Епіскопъл трапссілванѣ дела тоате прівілеціеле, de каре се бъкъръ націънеа іллірікъ ân Ѫнгаріа, ва фі ескісѣ, **) - „Епіскопії din Трапссілванія ші Бъковіна аѣ de a ста съѣ Мітрополітъл din Карловіцѣ ânтокмаї ка тоцї чеіалалці Епіскопї неъніці, афаръ de ачеле обіепте, каре, атесъратѣ прівілеціелорѣ еї, се потрівескѣ нъмаї пентръ націънеа іллірікъ.

Пентръ делътърареа ачесторѣ тесърі політіче indръснімѣ a не рога къ атъта маї въртосѣ, къчі лецеа ънгарікъ de цеаръ din анъл 1791 статоресче лібертатеa реліціънеї фъръ deосебіре de націънеле, че мъртърісескѣ кредінца бісерічеї nóстре ші кончede некondіціънатѣ ândрептъцірea „de a къстіга ші a стъпъні бънърі ші de a порта тоате дірегъторіеле асемінеa челоралалці четъцені; *)“ еар артікълълѣ de лецe трапссілванѣ 60 din анъл 1791 съпъ аша: „Реліціънea орієнталъ de рітъл греческъ неънітѣ, карea dатъ леціле ачестеї провінчії пън' акът фъ нъмераті ânтре реліціънile сфериte, прін потереa артікълълъї de фанъ се ânтъресче ân ліберъл сеѣ есерчіцій; **) къ кътѣ маї департе Преа'нълцатъ Маіестатea Та ân патента ânпърътеаскъ din 31 Dеч. 1851 аї прокіъматѣ, къ орі че бісерікъ рекънoскътъ прін лецe о веї сесціné ші скъті ân дрептъл есерчіцілъї котънѣ нъблікѣ ал реліціънеї, апої ân автономіка administраре a афачерілорѣ еї, прекът ші ân посесінea ші всъareа інституціънелорѣ, легателорѣ ші фондърілорѣ еї, ші къ кътѣ ân сфършітѣ е конoскътѣ ân котънѣ, къ нічі o бісерікъ крестінéскъ din прівінца націоналітъції нъ фаче вре'o деосебіре ânтре кредінчіошії сеї, de ачеea ші фіъкаре метърѣ алѣ ънеї реліціънї are асемінеa дрептѣ ла тóте дарърile ші дрептъціле бісерічесчі, орі dатъ доктріna теолоцікъ: „Хсъ есте капъл, къ каре кредінчіошії ка метъре але трънълъї стаѣ ân чea маї інтімъ котънітате къ Dумнезеѣ ші ânтре сіне ка фраці“

Ânкътѣ ânсъ преaзміліта nóстръ рогаре kondіціонézъ o modіфікаре a ієрархієї de пън'акът a бісерічеї nóстре din Австріа, noї сънтемѣ пътрънші de ачелѣ adeверѣ, къ рестітъірea ân стареa administръреї бісерічеї nóстре есістате пънъ ла a. 1700, че o черетѣ noї, е o ърмаре фіréскъ a ашезъмінтелорѣ nóстре посітіве бісерічесчі ші a лецілор патріеї, прекът ші o конcечінцъ патърал a прінчіпіелор moderne de статѣ, че ле-аї прокіъматѣ Маіестатea Та пентръ тóте попóреле ші реліціънile кресчінесчі, ші къ рогареa поастръ ân каѫса ачеаста аре o баса моралъ, карea, портатъ de нечесітатea регълърeї канонiче a реферінцелорѣ nóстре бісерічесчі, ânфъцішézъ конcчіінца цепералъ a атѫndърорѣ націъналітъцілорѣ, че се цінѣ de бісеріка ачеаста, деспре карea ân чеї треіспрезече ані din ърмъ с'аѣ събштерпътѣ реціътълъї Маіестъції Тале маї тълте рогъмінці, ân ърма кърора се 'нтъмпілъ апої, de Маіестатea Та ла преaзміліта рогъмінте a челорѣ треї консіліарі стръordінарі імперіалі de націъналітате ромънъ, a Епіскопълъї Andреіѣ Баронѣ de Шагъна, Andреіѣ Мочіоні de Фоен, ші Ніколаѣ Баронѣ de Петріно, Те-аї ândърatѣ a еміте o преа'палтъ резолъцінe din 27 Септ. 1860, пентръ noї плінъ de тъмгъіаре, ші a декіара, къ Маіестатea Та ръdікъреї ънеї Мітрополії пентръ Ромънії бісерічеї орієнталe пе естї пеаплекатѣ. —

Теоріеле посітіве, че прівескѣ ла печесаріа регъларе a ієрархієї поастре бісерічещі, се басеазъ пе ърмътоареле Канoане:

1) пе Канонъл ал 34-еа Апостолеск: „Епіскопъл фіещекъреї нації съ конóскъ пре чел dінтъіѣ ânтре еї“ ***);

2) пе Канонъл ал 6-еа ал соборълъї екътепікѣ ânтъіѣ: „обічеіърile векі съ се пъстреze“ ****);

3) пе Канонъл ал 2-еа ал соборълъї екътепікѣ ал доілеа:

*) „Privilegia non unitae nationis transsilvanicae iis illyricae nationis in Ungaria penitus uniformanda non esse.“

**) „Episcopus transsilvanensis ab omnibus, quibus natio illyrica in Hungaria fruitur privilegiis, exclusus erit.“

*) Acquirendorum et possidendorum bonorum ac gerendorum omnium officiorum ad instar reliquorum regnicolarum.

**) „Religio orientalis græci ritus non unita, quæ juxta leges hujus provinciæ hactenus inter toleratas religiones recensita fuit, vigore præsentis articuli in libero suo exercitio confirmatur.“

***) Episcopus unius cujusque gentis oportet scire, qui in eis est primus“;

****) Antiqui mores serventur“;

„Епіскопіі дп Бісерікъ афаръ de diecesъ ші peste хотарѣле еі съ пъ еасъ, пічі съ атестече бісерічеле“ *);

4) пе Канонвл ал 8-еа ал соборвлві екзтепікъ ал трeілea: „Дрептъріле фіѣкъреі провінчіі, съ се пъстreze кърате ші певъзътате, че ле аре дела дпчепът de тълці ані шаі маінте, двпъ овічеівл, че лаъ пъстратъ din вekiте“ **).

Ачестea сжнтъ Канóнele деспре opdineа іерархікъ; еаръ дпкжтъ цine de пзнктele de вedere істopiче ші чele de дрепт de статъ, пе лъзт дпдръспeаль сжре лъмъріреа лор a пе провока:

a) ла opdінъчжнea Патріархвлві Константінопolітанъ Антонie, din 13 Авгвст 1391, прін карea Епіскопвл din Мзнкач се съборднeazъ Мітрополітвлві din Apdeaлъ;

b) ла діплотеле реџілор: Матіа din a. 1479 ші Vladiслаъ din a. 1491 ші 1494;

c) ла adевървл ачела, къ пої дпкъ дп a. 1688, кжндъ саъ дпкорпоратъ Apdeaлвл къ Австріа, ші дпainte de вепіреа Сербілор ші de дпфііпцареа Мітрополіеі Карловіцене, чeeaче саъ дптъмплатъ ла a. 1690, ам авзт Мітрополіцій пострії дп Apdeaлъ, ші ansme прe Варлаам, двпъ тоартea ачествіа din a. 1693 пънъ дп a. 1697 прe Теофілъ, ші dела a. 1698 пънъ ла a. 1700 прe Атанасіе, ата даръ, дпкъ съб дмпърацій Австріеі, треі Мітрополіці, dінтре карії чел din вртъ аъ трекът ла вніре, ші пої дп врта ачелеі дптжмплърі ам фост дмпedекаці din партea політікъ de a дптреџі скаонвлъ мітрополітан, фііndкъ саъ крezът, къ крештініі вор врта есетивлві Мітрополітвлві лор. Двпъче дпсъ ачеаста пъ саъ дптжмплат, саъ октроатъ. двпъ 65 de ані adекъ дп a. 1765, пептрв Apdeaлъ вп Епіскопъ; еаръ корреліціонарії ші конпаціоналіі пострії din Vнгаріа ші Бънатъ саъ ігнорат къ тотвл дп прівінца бісерічeаскъ, лъсжndълісе дп воіъ, дп требіле лоръ двховнічешті, а терце сеаъ a пъ терце ла Епіскопії сервещі, карії се ашezaсеръ дптр'ачееа дп Apadъ, Тімішоара ші Карансебеш-Вершецъ; дп кінвл ачеста фъръ сіліці Ромънії гр. оріенталі, че пзтеръ маі мълт ка doвъ міліоане, а вені пънъ ла алте тімпврі маі ферічіте съб Мітрополіа din Карловіцъ ші епіскопателе еі сервешті, каре саъ дпфііпцатъ пептрв авіа маі мълт ка 6–7 сзте de мії съфлете de паціоналітатea сърbeаскъ!

Есте ашadаръ вп adевъръ пекоптеставілъ, къ Ромънії de реліџівнea оріенталъ din пзмітеле църі се сімтъ ръъ ші пемълцзміці къ стареа бісерічeаскъ, че лі саъ кроітъ, пе калea політікъ ші къ паъ дпчетатъ a се фолосі de тоатъ окасівнea біневепітъ пептрв рекжштігареа стъреі канопіче бісерічeсчі de маі наінте ші респектіве a непрескріптівелор еі дрептърі de автопотіъ, dърere, фъръ de a фі пзтвтъ афла пънъ акзма врео тжпгъіere!

Петіџіа постръ de фацъ, прекът ші ачелea, каре леат фъкът дп честі 13 ані dекзрndъ трекъці, пъ сжнт dекът o коптінвare a петіџіілоръ дп Domнвлъ adортіџіілоръ поџрії корреліціонарі ші конпаціоналі.

Ноі пе лъзт рефъџіъ ла Преа Дпалтвлъ тронъ ал Маіестъцеі Тале ші акзма, дп стареа чea стржмторать a Бісерічеі постре, къ тоатъ девоціvнea, пептрв къ ноі кredem таре, къ съб глоріосвл рецітъ ал Маіестъцеі Тале ч. р. апостоліче, аъ къзвтъ ставілеле, че аъ фъкът сзте de ані deосевіре дптре посіџіа ші дрептъріле реліџівнелоръ ші пацівпілор крештіне, пріп врмаре, къ ші пептрв Бісерікa ші пацівнea постръ сар фі ръвърсат o авроръ маі сърржзтоаре, дп врта къреіа вотъ вені дп стареа, ка, дп дпцелесвл чітателоръ Канoане, обічеівріле векі дп Бісерікъ съ се пъстreze,– Епіскопії стреіні афаръ de diecesъ ші peste хотарѣле еі съ пъ еасъ, пічі съ атестече бісерічіле, чі дрептъріле фіѣкъреі провінчії — Мітрополіі – съ се пъстreze кърате ші певъзътате, че леаъ авзт дела дпчепът ші de тълці ані, двпъ обічеівл че саъ пъстрат din вekiте.

Двпъче атъ дескріс фідел ші пе скзртъ посіџіа постръ че ам авзтъ ші o аветъ акзма дп Бісерікъ ші Статъ, пе лъзтъ дпдръзпеаль, пептрв o коръспвнзътоаре реалісаре a ачестві дрептъ сфжнтъ ал пострв, a пе рога прeа вмілітъ:

Съ Те дпдърі Маіестате ч. р. апостолікъ пріп вп пзтерпік ші граџіосъ кзвжнтъ a ръдіка педечеле, че стаъ дп кале реалісъреі Мітрополіеі постре веперавіле, повъ Ромънілоръ de реліџіа оріенталъ - карії пзтаі пзџіп ка кredінчіошіі аторъ реліџівні крещінешті ші ка челелалте пацівні din Австріа, ам датъ довадъ despre кredінцъ ші аліпіре кътръ преа дпалтвлъ тронъ — ane da преа граџіосъ ачeeаші посіџіъ de дрептъ de статъ, de карea се бъкърă крештініі челоралалте реліџівні ші пацівні крештінешті, къ атжта маі вжртосъ, къчі есте дп deобште кзпоскзтъ, къ органвлъ рецітвлві Маіестъцій Тале „Кореспondінца Австріакъ“ ла авзіреа дмпортантеі счірі despre конкордатъ, аъ декіарат, къ Маіестатea Та, дпdатъ ла дпчепът ъ преа дпалтеі стъпжпірі, пріп тъсърі ресолвте аі рекзпоскзтъ adевървл чел таре крештінескъ, къ Бісерікa лві Dзмnezeъ пъ стъ съб тзтела потерілор лзмешті. Конфортъ къ ачеаста дпdърТе даръ Маіестате ч. р. Апостолікъ a копчede преа граџіосъ ка пої, ка крештінії ръсъріteні еліверації de легътъріле пріп каре амъ фостъ съборднації din партea політікъ съб іерархіа сербеаскъ, чea пептрв пої антікапонікъ, спре реалізареа дрептърілор пóстре автопоте іерархіче, къ deосевіре ші спре алецереа Мітрополітвлві, карele ар вені апої a се дптърі de Маіестатea Та, съ цінетъ вп конгресъ бісеріческъ, констътъторіъ din 40 преоці ші 60 опорацюрі мірені din diecesa Apdeaлвлві, Бъковінеі, Арадвлві ші din чele доае diecese din Бънатъ, пептрв конституіреа поастръ бісерічeаскъ, — ші a дпсърчіna къ конво карea ші кondъчереа ачестві конгресъ бісеріческъ пре Епіскопвлъ пострв din Apdeaл Andreiъ Барон de Шагвна, ші de ал дмпотерніві, ка съ поатъ фаче чele de лінсъ пептрв конскріереа комзнітъцілор бісерічешті, a съфлетелор de пацівналітатe ромънъ, прекът ші пептрв алецереа de депвтаці din Бънатъ ла конгресвл ачеста, фііndкъ пої дп цінвтвл ачеста пъ аветъ нічі вніъ Епіскопъ пропріъ.

Проблета Конгресвлві ачествіа ар фі маі департе:

a) de a фортвла пропосіџіеле печесарії дп прівінца посіџіеі Бісерічеі поастре фацъ къ статвл;

b) de a се съмъі despre apondareа Епіскопателоръ, Протопопіателоръ, Парохіелоръ, Монастірілоръ, despre дотаціvнea Архіереілоръ, Парохілоръ ші a челві лалт персонал бісеріческъ ші сколаръ, прекът ші пеste тотъ despre Скоале — каре сжнт проблета чea маі сфжнтъ a вnеі бісерічі крештіне;

c) de a се съмъі асемепea despre органісаціvнea інтерпъ, opdineа ші дмпърціреа обіектелор, че прівескъ ла вивріле темпорале (temporalia);

d) de a компвне вп елаборат дп прівінца обіектелор de съб b. ші c.. ші de a фаче чele de лінсъ къ конгресвл сербескъ пептрв компва пертрактаре ші дефінітіва пвпere дп лъкраре a обіектелор, че атінгъ атжndове пърціле.

Ноі пеам лъат лібертате a компвне вмілітъ рзгареа пóстръ дп modвл маі сзс арътатъ, пептрвкъ сжнтемъ de ачеа таре конвінцere, къ спре реалісареа вnеі регвлърі педмпърціате a афачерілор поастре бісерічешті ші сколаре пъмаі modвл ачеста ар потеа фі легал ші потрівіт; фііnd къ дптрвn cinodъ епіскопескъ, каре, ла інцелесвл емісвлві міністеріал din 30 Септ. 1860 ар фі съ се цінъ дп Карловіцъ, фъръ конлвкрареа репрезентаціvнеі статвлві преоцескъ ші міръпескъ, пъ се поате пертракта дптребареа de віацъ a Бісерічеі пóстре, аша кът съ аібъ потере de дрептъ. Modвл ачеста проіектатъ de ноі къ атжта маі вжртос пе рзгът съ те дпdърі Маіестате преа граџіосъ ал аплачіda, къчі комітенції пострії сжнт конвінші дп кзцетвл лор, къ еі нічі декът пъ ар потеа лва парте ла вп конгресъ бісеріческъ пептрв еі антікапонікъ, каре ар фі поате съ се цінъ пе баzа прівілеџіілор, че саъ датъ фрацілор пострії корреліціонарі Сербі.

Дпdржcnind a ащерпе ачеаста a пóстръ преа вмілітъ рзгаре ла трептеле преа дпалтвлві тронъ, ал Маіестъцеі Тале ч. р. апостоліче, къ реверінцъ профvndъ ремжнem

Аі Маіестъціі Тале ч. р. Апостоліче

Віена 15 Мартіе 1862.

преа плекаці серві ші кredінчіоші сжпшії Andreiъ Барон de Шагвна т. п. Епіскопъ дп Apdeaлъ.

Прокопіъ Іванковіч т. п. Епіскопъ дп Apadъ. Теофілъ Бендела т. п. Цеперал вікаріъ ші Архімandрітъ консісторіалъ дп Бъковіna. Евдоксіъ de Хвртвзакі т. п. Локцііторіъ de Къпітанъ de цеаръ дп Бъковіna. Ніколаъ кавалеръ de Бъхептал т. п. пропріетаріъ дп Бъковіna. Ніколаъ кавалеръ de Василко т. п. пропріетаріъ дп Бъковіna. Andreiъ Мочопі de Фенъ т. п. пропріетаріъ дп Бънатъ. Антоніъ Мочопі de Фенъ т. п. пропріетаріъ дп Бънатъ. Емапвіл Гожdъ т. п. дмпътерпічітвлъ маі мълторъ комзне ръсъріteне din Комітатвлъ Крашъвлві. Філіпъ Паскъ т. п. Фіскал съпретъ de Комітатъ дп Лъгожъ. Константін Вдреа т. п. Негвцъторіъ ші пропріетаріъ ал ч. р. крвчі de авръ къ „коронъ пептрв меріте, дп Лъгожъ. Вінчепціъ Бабеш т. п. ч.р. секретаріъ de кърте, дмпътерпічітвл комзнелор Оръдане. Грегоріъ Поповіч т. п. Нотаріъ ла трівvпалвлъ катвіал дп Apadъ. Іоан Попаzъ т. п. Протопопъ дп Брашовъ. Дзмітрв Молдованъ т. п. консіліаріъ дмпърътескъ ші Секретаріъ de кърте р. a Трансілванієі. Ніколаъ Попеа т. п. протосінчелъ дп Apdeaлъ. Сервіанъ Поповіч т. п. ч. р. Консіліаріъ de прefектвръ дп dіспопібілітате, din Apdeaлъ.

Сібіій 14 Мар. Канчеларіа авлікъ рецій трансілванъ къ декретъ din 27 Іанваріе к. п. a депвтітъ пе асесорвл ч. р. ла трівvпалвл врбаріал din Орълтіа дп dіспопібілітате Георгіъ Роman de Консіліаріъ алъ трівvпалвлві провінціалъ дп М. Ошорхеіъ.

*) Episcopi ultra Diœcesim in Ecclesias extrasuos terminos ne excedant, nec Ecclesias cofundant.„

**) Unicuique Provinciæ pura et inviolata serventur jura, quæ ab initio, et multis retro annis habet secundum Consvetudinem, quæ jam olim servata est“. —

Între foile bieneze de conversațiune ia unŭ locŭ eminentŭ „Телеграфулŭ“ че есе ун editura conoscutei firmi Zamarski ші Dittmarш. Ачеаста фоае ține orecumu mijlocu între foile de novele ші între чele satirice ші interesează публикул ун gradŭ însemnatŭ prin atâta nomiții съĭ артикулĭ“ contrivirĭ la istoria ne politicŭ a zilei. Doe romane originale bine скрисе: Поетул, comediantulŭ ші diavolulŭ de A. Vari ші M. Хершан„ narațiunea istoricŭ frumosŭ unfrumsețatŭ „Cartea Гъдеĭ“ сунтŭ documente însemnate despre abundanția „Телеграфулуĭ“. Ачеаста фоаіе есе de doe orĭ ne сэптэмънъ ші are ші frumoase ілустрациунĭ astfeliŭ cătŭ ne лунгŭ маса prestațiunelorŭ sale prețulŭ de 8 ф. ne anŭ се поате зиче чел маĭ moderat ul foilor de conversațiune bieneze.

Баронул Кетени amintește ун „Sürgöny“ misia Пъріинтелуĭ Епископ Andreiŭ Бар. de Шагуна ші despărțirea romînilorŭ de сърбĭ ун privința bisericească ші unconcine de ca маĭ мулте untrebărĭ: Маĭ untâiŭ untrébŭ: Nu va adûce despărțirea romînilorŭ de сърбĭ, че аŭ о credințŭ ку еĭ, ne terenulŭ politicŭ untre ambele naționalițuĭ конфликте? Noĭ „Унгарĭĭ“ adaugŭ eliŭ „nu aveмŭ nici unŭ temeiŭ a amâna casa patriarhatului din Карловиц; unsŭ noĭ ne amŭ тънгуĭ din inimŭ, deaku in fosta Voivodinŭ arŭ trĭ vecinĭ untre cine un nesontenitŭ гълчеавŭ — Fiindŭ unsŭ ku amintita deputațiune are membrĭĭ din Унгариа, Transilvania ші Буковина este ku nepotinцŭ, kaŭ се чеарŭ dela Канчеларіулŭ унгурескŭ o хотъръре; deputațiunea va fi potutŭ съ'ші esprime numaĭ dorința, ka канчеларіулŭ съ studieze greoa untrebare ші съ пregътească o propozițiune pentru dieta унгуреаскъ. Un fine зиче, ku ачеаста untrebare сар путea маĭ lesne declera deaku сар eseкута lecțea de unsune din 1848.„ — Noĭ respundemŭ pré onoratuluĭ Барон, ku deaku consunerea noastrŭ сунт сърбĭ un privința religioasŭ nu a adus nici un конфликтŭ ne terenul politicŭ, de че съ adunŭ egala îndreptățire, kundŭ fieштекареле штie че е алŭ, ші че е а altuia, ші de ачеea magiarii nu aŭ de че fi unfrigiцĭ pentru гълчевіле noastre, kuĭ сарьшĭ noĭ ne vomŭ despărți, numaĭ Dniалор съ nu ne unkълчеаскъ. Че а черут deputațiunea noastrŭ va fi acuta ші D. Baronŭ конoскутŭ, ші pentru ачеea poate ku ушĭ va скimba părerea. Noĭ unsŭ nu vedemŭ kumku lecțea de unsune ar unaінта ачеаста a noastrŭ kaŭсъ, pentru ku штіт ku bisérika поте авеа aproндареа ca канонікъ фъръ привіре la unпъръțіреа politicŭ. —

Dieta унгуреаскъ nu are nimica ku restaurarea Mitropoliei noastre kuĭ ea nu a nici undecat'o. Deputațiunea romînească a черут darŭ ръdikareа nedecheĭ de akolo, de unde ia ші venitŭ. Mitropolia noastrŭ есістъ канонічеще ші nu are lipsŭ de o inфiințare noŭ, чі numaĭ de ръdikareа nedecheĭ че і са nesŭ prin vitrecitatea timpilor trecuți.

Ne „P. Naplo“ la kuprinsŭ griжа din че mijloače сар путea сscuinea Mitropolia romînească? De unde плъțіле pentru unmulțіreа preoților? Ші de unde се вор путea скоате печесаріele саме un Комуне тестекате pentru челе требуincioase unчепundŭ дела свіteле bisericeшті пънъ la kъdireа bisericilor ші скоалелор? Тоате ачесте се паре луĭ „P. N.“ kъlear путea numaĭ atunчі пречіс зиче, kund попорул romîn ар фі богат.“ — Noĭ am konziliа ne „P. N.“ съ се лесе de ачеаста griжъ, kuĭ „чine плънце pentru altul i се скurgŭ окіі.“

Mediasiu 5 Martiu. In dilele trecute sa claditu in Mediasiu o luntre cá la 15 urme de lunga, la midilocu ca la 4 urme de larga si cala 4 urme de afunda. Pretiulu ia fostu 300 fl. v. a. din banii oficiriloru. In 3 Martiu au esitu cu dens'a la riulu Ternav'a, care trece pe langa orasiu totî lacuitori din orasiu fiind ca era si musica sise pusicá, prelanga aceea si timpulu a fostu frumosu. Pentru locuitorii Sasi de aicea a fostu aceasta unu lucru de mirare, caci deabea ingropara pre unu mortu, si indata alergara la apa, ba in unele classe nu sa tienutu nici prelegere dela 2-4. óre La 2 óre scosera minunea aceasta cu 6 cai din orasiu, si o dusera la apa. Aici se pusera colonelulu cu vre o 8 oficiri in ea. Cal'a 50 de stangini sau dusu pre apa in josu in pace, éra insusu au trebuitu se o traga pela margine pre subt salci cu funii si cu multu necazu.

Dupa ce au ajunsu la loculu destinatu sau pusu mai multi Ofitiri in ea golindu si unele pahare de siampana botezindu colonelu luntrea cu spartulu uneĭ buteliĭ cu siampanu, au strigatu „vivat“ „glücklicbe Fahrt" music'a au resunatu, pusicaturile au bubuitu. Dupa aceea pornira incarcati cu vinu si bucate scumpe, pre apa in josu. Venindu pana la unu locu, cá 50 de stangini, erá se se restorne luntrea cu densi, de nu aru fi seritu 3 persóne din trans'a in apa si o ar fi tienutu; dupa aceea mai injosu se opri érarsi, si aci se vediu oresica re asemanare cu corabi'a dupre Oceanu in procela, incatu pictorulu Mader „striga“ Bitte, meine Herrn, nur einen Augenblick, pana siau scosu requisitele de pictura. Nau pututu se iasa din apa o diumatate de óra, dupa aceia au legatu funii si leau sverlitu la margine si asi'a nu tras'o afara, insa numai colonelulu cu 3 persoane au mai remasu uscate in ea si nu a trebuitu se mérga pana la midilocului trupului prin apa. Dupa ce a esitu toti din apa, au fugitu pre lunca insusu des'au destiepenitu si incalditu. Si aici s'au mai beutu unele pahare de vinu, insa din mancari nau gustatu nime. Vadinduse plini de apa, nau mai strigatu „vivat“ ci numai „Scho, Scheu.“ si au fugitu acasa. Scopulu au fostu acela, precumu se suna, ca in diua urmatore se duca si unele Dame, insa s'a vadiutu, cu riulu acela nu e navigabilu.

D. R.

De'n Bucovin'a 28 Fevr. — Aflaram si aflam de'n diurnalele noastre nationale atatea dovedi frumoase si laudavere, ca fratii nostri romani de'n Transilvani'a si Ungari'a se convinsera deja, cum-ca paupertatea materiala nu e atatu de apasatória pentru unu omu singuru si o natiune intréga, ca paupertatea morala si intielesuala, si de-accea de-alocurea se silesc sa-si imfiintiedia si sa-si introduca — scoli, cá prin aceste sa deia pruncilor si urmatorilor sei o zestre si o avutia, care nime nu o vá puté luá dela dansii, si cu care avere ei nicairea, nici cand si nici ori sub ce feliu de jurstari nu vor flamandi. Aceasta atatu de nobila ingrijire a fratilor nostri de din-colo de Carpati provoca in noi adanci simtieminte de bucuria; dar' tot odata si de admiraciune. Dicem, „admiraciune:“ pentru ca cine nu scie, ce suferira fratii nostri de unu sange si anume de'n Transilvani'a si Ungari'a in anii 1848 si 1849 in care darapanaciune adeca, materiala 'i adusera nefericitele eveneminti de'n acei ani, ca mii de suflete remasera chiar si fara vetre si panea-de-toate-dilele; pe candu earasi alte mii si mii debuira sa le planga, caci acestea fura in eternu smulte de'n sinulu parintilor, fratilor, sororilor, sotieloru, si copiilor lor ..... Si totusi! mai nainte de toate dupa aceste crude intamplari, mai nainte adeca, de a-si restaurá economiele cele disolate si nimicite, si mai nainte chiar, de a se ingriji pentru necesitatile vietiei de toate dilele, ei, putem dice, ca anca intre ruinele satelor lor se apucara mai intaiu de imfiintiat — scoli, cá dreptu „turnuri de taria“ in contra earasi candvá re'ntamplaverilor eventualitati neamice, si beserici-vie in care se póte castigá ajutoriulu si binecuvintarea Spiritului-santu la intetirele si nadiuintiele cele fundate pe evangeliu si umanitate, ale unui omu sau natiuni.

Ferice ense! ca avura si au anca si astadi fratii nostri de din-colo, atatu in frunte, catu si intre sine barbati demni, nobili si plini de amóre catra patri'a si natiunea lor, carii imvatia, indeamna si ajutora pre poporu la asemeni scopuri in adevarat'a gloria a lui Dumnedieu si salutea natiunei: ferice! ca si poporulu priimesce salutariele sfatuiri ale aceloru barbati si urmeadia povatiurelor lor. (Va urma.)

РОМЪНІА.

Стареа лукрурилор un Ромъніа, прекут vedem din ziarele de dincolo, nu se consolidizŭ untrŭ nimica. Черте nekontenite untre liberalĭ ші konservativĭ. „Реформа“ се плънце kŭ unkŭ nu са фъкут nimica pentru kontopirea definitivŭ a principatelorŭ de маĭ наinte untr'o Ромъніŭ una ші nedespărțită prekumŭ леа снсс'о unсъшĭ proklamațiunea domneaskŭ ші votul parlamentului romînŭ. Ministeriul din Moldova ştia скimbat numaĭ numele dar activitatea nu, organul oficial al Moldoveĭ noartŭ unkŭ titlu de Monitorul oficial al Moldoveĭ, municipalitatea din Iaşĭ се intitulézŭ unkŭ de: Municipalitatea капиталеĭ Moldoveĭ, un Фокшанĭ есістъ doe prefecturĭ, doe poliцĭĭ, doe municipalitățuĭ, ministrĭĭ din Букурещĭ се intitulеze unkŭ de ministrĭĭ церіĭ romînещĭ, titlul de Principatele unite се vede nesŭ ne тоate актеле oficiale, ші ministrulŭ de resbelŭ dъ ordine ошіреĭ, ka un тоате актеле oficiale съ се пъстreze titlul de „principatele unite“ ku unŭ kuvunt kŭ drepturile ші libertățіile nesbliче nu фъръ маĭ лоviте ші маĭ despreцuite nici odatъ ka токmaĭ astuzi.

„Церапул romînŭ“ се плънце асupra noieĭ лоviтуре, че са datŭ drentului de Autonomiŭ alŭ principatelorŭ prin notele indentiче, че тоцĭ konsuliĭ marelorŭ puteрĭ aŭ kommunikatŭ guvernului Romîniei. Un ачесте note се зиче: „Къ de kътва timp guvernul principatelor хрънеще idea kŭ putereа de a diriga trebуріле lorŭ proprii, че li са акордатŭ de unŭ вое ші kare konstitуe ачеea, че еле numescŭ autonomia lor, слъveще saŭ фаче съ unчетézŭ undatoriреа lorŭ de a rekunoaşte ші de a esekута kapitulaciunele, kare regulézŭ un цeneral raportуріле imperiului atomanŭ kŭ deosebitele puteрĭ ale Европеĭ.“

Амбасадорїї пътерілор Есропене din Константінополе, черъ ка консълїї лор съ факъ къноскътъ гъверънълъї ромънескъ къ „капітълаціънеле днкеіате de поартъ къ деосебітеле гъвернетінте але Есропеї аъ дн Прінчіпате ачееашї пътере, ка ші дн челелалте пърцї але імперіълъї автоман.“ Спре а скъпа d- а къdea дн препастіа че са deскісъ „de a не днтінді de вії“ зіче маї денарте „Церанъл ромънъ“ къ пътаї реформа леціі електорале ар фі дн стаце аї мънтъі, къчї пътаї о репресентаціъ, че ар еші dintr'o маіорітате компактъ а тътърор марелор інтересе але церії, ар фі ші дн пъсечіне de a ръспънde ла ачеаста лоъ дпчеркаре. — Асъпра ачестеї dорінце аре Бпіреа бн артікъл лънгъ, дн каре врé съ арате къ токтаї реформа леціі електорале аръ тъіа ла 30, 40 de оатенї, че пъръреа аціtезъ понорълъ, тоатъ інфлъінца ші іар скоате din катеръ.

ІТАЛІА. „Patrie“ адъче бртътоареа адресъ din 11 Март. к. п. че а дато клеръл din Потенца кътръ Папа.

С. Пърінте Ніъ IX. Локцііторіълъї лъї Хс. Рома.

С. Пърінте ! Копсчіінца ші дптрегъл вот ал Італіеї аъ dоведіт кіар пепотрівіреа атвелоръ пътерї дн сфънта персоанъ а Папеї ; афарь de ачеаста требъе съ се пъстрезъ певътъматъ кредепіа сфінтеї кредінцеї поастре дн Італіа, каре аре съ арате de мълте сътe de апї веперабіле монъмепте але релігіеї, ші ачеаста ші дпсаші прін сакріфіче ші репънчіърї. Ачесте сакріфіче съптъ челе маї скътпе довезї ачелеї преоцеші дпсъшірї, че апропіъ пе отъ de Dъmnezъ дптрън modъ сънрапатъралъ. De ачесте сентімепте стръбътътъ ші копвінсъ пре сфінте Пърінте, въ роагъ фербінте din цепънкі клеръл din Потенца дн провінчіа Neaполітанъ, не Воі чел din тъіъ преотъ алъї Іс. Хс. дн фаца лъї Dъmnezъ ші а Еванцеліеї, ка съ прінміці дпцелепчеле сфатърї але атвілор марї прінчіпї аї лътеї Наполеон III ші Віктор Еманъел II, съ репънчіаці пътерії лъмештї, каре о авецї, ші съ въ дптоарчеці ла ачеса вергъръ кърата ші оріцінаріе інстітуціне, каре сінгъръ есте дн старе, а ръdіка пе чеї бпші de Domнъл ла о глоріъ, че пъ аре ніе асемепеа дптре песекъріле ші dешертеле лъкърї але ачестъї пътънтъ. Daцї сфінте Пърінте ачеаста дпалтъ dовадъ de абdікаціне Італіалілоръ, Католічілоръ аї лътеї дптреці, daціо ка італіан, ші Патріа въ ва фі мълцъмітоаре, daціо ка локцііторіъл лъї Хс. ші кредінчіошії въ вор бінекъвънта, прекът ші пекредінчіошії вор авea бн тетеіъ маї мълтъ, ка съ крédъ, къ католічісмъл есте сінгъра адевърата релігіъ. Dъmnezъ съ Въ лътінézъ С. Пьрінте, ші Воі съ бінекъвънтаці къ ваza воастръ сфънтъ не сънъшії дн Іс. Хс.

Потенца 3 Март. 1862. Бртézъ 64 de събскріерї але капітъълъї катедралеї etc. Тот асемепеа петіцінне аъ компъсъ ші ордъл капцііпілоръ.

ГРЕЧІА.

Амбасадоръл Грічіеї din Віепа а къпътат дн 15/3 Март. бнъ телеграм, каре длъ дмпъртъшаще ші „Vien Zeit“ ші сънъ аша: Тоате шанцъріле ревелілоръ din Навпліа съптъ лъате de трънеле рецещі. Бнъ кондъкъторіъ ал революціънеї, Корпео ші алці doї офіцірі съпт пріпші, тоате тънъріле лор аъ къзътъ дн тъпеле трънелор рецещі. Рескоала дн Навпліа есте асе консідера de фінітъ.

Міка гарпісопъ din Сіра къ ажторіъл бнор оатенї фъръ пътте а бнеї вапор аъ окънат сочіетатеа елінь. Врeокътева фрегате рецещі а дптімпінат'о ла інсъла Кітпос ші а dус вапорълъ къ сіне. Ордінеа контърбать пе бн момептъ дн Сіра, еаръші е рестітъіт.

Каптівілор din Калціс а съкчесъ прін тръdареа вігіеторілоръ лоръ, съ есе din пріпсорі. О парте а лор са пріпс de лок дн Калціс, чеіалалці аъ фостъ сілиці а се пreda dірегъторіеї din Тебен; тоцї саъ редторсъ дн кърънdъ еаръші дн пріпсорі Дн тот регатъл domпештe пачеа.

— Штірі маї поъ: Ребелії аъ черът армістіціъ. Цепералъл сънpетъ леа апланідатъ бнъ армістіціъ de 24 de оре.

ТЪРЧІА. „Световід“ скріе къ дпаінте къ врeокъціва апї аъ трекът маї мълці българі ла реліціа romano-католікъ, ка съ скапе de неазітеле імпілърї але епіскопълъї Фапаріот Мелетіе. Възndъ ачеаста епіскопії гречещі пъ аъ щіът алт міжлокъ а трапе пе българі еаръші ла бісеріка ordodoксъ, декът съ ле тріміть бн епіскопъ de паціопалітатеа са дн персоапа лъї Хаці Партеміе, каре ціа ші імплініть de лок проблета, дпсъ пъшindъ ел къ еперціе дн контра апъсърії ші despaціопалісърії, че се дпчеркаъ din партеа епіскопілор гречешті асъпра българілоръ, лаъ пърът ачестіа ла Паша din Солопік, къ аръ фі пропагадістъ рвсескъ ші рескълъторіъ, ші акята се аштептъ о жdесать пефаворітоаре пентръ ел din Константінопол, дпсъ българії, карії локвеск 200 de сате къцетъ а трече de лок ла бісеріка католікъ, кът вор лъа пе іъбітъл лор архіъръ din тіжлокъл лор. — 60000 de българі вреъ съ трéкъ дн Америка de гróza епіскопілор гречешті. „Патріе“ вреа съ щіе, къ реціпъл търческъ аъ апъкат тъсърі мілітаре фаць къ евептъалітъціле, каре ле ар пътea адъче евепітепtele din Гречіа.

Notiце Diверсе.

— „Mil. Zeit.“ зіче, къ Маіестатеа Са Дмпъратъл се ва дптоарче din Венеція пътаї пела дпчепътъл лъї Апріліе адекъ песте о съптъмънъ.

— Марешалъл прінчіпеле Віndішгрец а репосат дн пóптea de 10 Мартіе.

— Дптре поъ депътіції Секретарї ла Локцііпца бнгъреаскъ ведемъ дптре алцїі ші пе фостъл Консіліарь de скоале дн Oрadea маре D. Dімітріе Іонескъ.

— „Бірітто“ пъблікъ о прокіетаціънe алъї Гарібалді кътръ Італіанї, дн каре дї провоакъ, ка съ ажторезъ пе пенорокошії інекаці din Віена. „Е одатъ тімпъл,“ зіче прокіетаціънea, „а тертіна лънтеле фръцешті але паціънелорь.“

— Цепералъл de Кавалеріь Контеле Валтоdеп а мърітъ дн Віена дн 8 Мартіе 4½ óре dімінеаца.

— Марешалъл катнестръ Баронъл Хес а ащ рънт сепатълъї імперіал бн плап пентрь дпбънътъціреа фінапцілор, каре се зіче къ проіектеze бн фелїь de дape патріотікъ саъ дппрътът. Дптре алтеле съ се сънъіе ла о дape фіксатъ тоате ордъріле, тітълиле de нобілітате ші алте дістінкціънї.

— Дн прівінца дпнъртъшіреї че пеа фъкът „S. C.“ (вezї Nръл трекът) асъпра дптребърії дietеї бнгъреші, зіче тотъ ачеаста, къ поате астъзї съ пе епънчіь, къ дн консіліъл міпістеріал dънъ о кътпъніре матъръ а лъкрълъї се ва абсцінea de тоатъ декіарацінпea асъпра мотівелорь, пентрь че акята дпкъ пъ поате бртa дн Бнгаріа ескріереа поелор алецері. Проіектъл бнъї міпістрь, ка съ се конкіете маї паінте адънъріле мънічіпале, ші dънъ спірітъл каре ле ва дпсъфлеці съ се конкіете саъ пъ репресептацінпea церії, пъ а афлат конгласъіреа консіліълъї. Тоатъ каъса dарь са амънат пе бн тімпъ пехотърът.

— Дн катера dепътацілор італіепеаскъ са фъкът інтерпелацінпe міпістеріълъї пентрь конкіетареа епіскопілор ла Рота, карії маї мълт вор дпгріжі пентрь потереа лътеаскъ dекътъ пентрь чеа спірітъалъ а Папеї, ші пентрь ачеа еї ар фі съ пъ капете вое dела рецітъ а терце аколо, ші каре аръ терце песте аштептаре съ се редптоаркъ пътаї къ ніще сімплі четъцепї. Міністръл Poggio ръспънсъ, къ рецітъл а дпгріжіт dеспре ачеаста.

— Дн Берлін са конпъс алт міпістеріъ дпсъ требіе пъ се dескъркъ.

— Тіперъл Ізрістъ Іосіф Галъ а dепъс жоі дн 8 Мартіе чел din тъіъ рігърос din дрептърі дн Віена къ скъчесъ фоарте бнъ. Ne бъкърътъ къ ведемъ ші ромънї рігорозъndъ дн Віена.

— Клерічії рътепї din Бнгвар аъ тріміс о адресъ Епіскопълъї romano-католік ші кондъкъторілъї Словачілорь Моісес къ 50 de събскріпцінні дн літва рвсéскъ, дн каре длъ фелічітézъ пентрь апърареа дрептърілор сфінте але попорълъї съъ.

— Чітімъ дн „Бъковіпа“ къ Маіастатеа Са са дпdъратъ а апланіda, ка пе лънгъ скоала реалъ de doe класе че есте легатъ къ скоала прінчіпалъ дн Черпъуц, съ се дпфіінцeze ші о скоалъ реалъ de треї класе ортодокс-оріенталъ, ші къ ачéста скоалъ дн прівінца дпвъцътънтълъї ші а dісчіплінеї прекът ші дн прівінца дрептърілор аре съ фіе асемепеа къ о скоалъ реалъ de статъ ші съ дпчéпъ къ апълъ сколастікъ вііторь дн тоате треї классле. Noї дптребътъ каре ва фі літва дпвъцътънтълъї а сколеї ачестеіа, къчї пі се паре къ пъ ва фі чеа ромънеаскъ. — Артікълъл чел лънг дн „Бъковіпа“ каре конпіnde дате деспре фондъл реліціос дпкъ пъ пеа мълцъміт дн прівінца ачеаста.

Nр. 11—2. = ІNТЕРЕСАNЦІЛОР =

карії dорескъ а дпвъца фабрікаціънea de дрожde тескъіте dънъ метоda чea маї поаъ, ле дпdрептъ атенціънea спре ачеea, къ еъ съптъ конпоскътъ къ челе маї фолісітóре дпdрептърї дн брапжа ачеаста, атъ лъкратъ дн цеара інтернъ ші естернъ къ резълтатълъ чель маї бнъ ші съптъ прегътітъ а регъла фаврічї поъ пентрь дрожde тескъіте ші а da дн фабріка меа о інстрвкціе къ темеіъ.

Лігніц дн Шлесіа Првсіапъ лъпа лъї Мартіе 1862.

Іосіф Pendшmidт
фабрікантъ de дрожde тескъіте.

Редактор респънзетор **Іоапп Рац.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu ese de dou ori pe septemtenu: Joia si Dumineca. — Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu la espeditiunea fóiei; pe afaru la c. r. posta, cu bani gata, pentru esemplarele francate, adresate catra espeditiune. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pe anu 7. fl. v. a. earu pe o jumetate de anu 3. fl. 50. cr. Pentru cele-lalte parti alu Transilvaniei si pentru provintiele din Monarchi'a pe unu anu 8. fl. earu pe o jumetate de anu 4. fl. v. a. Pentru intrarea si pentru cei trei unu pe anu 12. fl. pe ½ anu 6. fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antaiulu óra cu 7. cr. mai multu cu litere mici, pentru a doua óra cu 5½ cr. si pentru a treia resipire cu 3½ cr. v. a.

Nro 22. ANULU X.

Sibiiu. 18. Martie. 1862.

Telegram

Dat'a in Oradea Mare in 27 Martie 3 óre 15 min. dupa amedi, sositu la Sibiiu in 27 Martie la 4 óre 23 min. dupa amedi.

Jurnalulu „Telegrafulu romanu."

Escelentia Sa Bar. Erdeli Episcopulu greco-catolicu in Oradea mare a muritu astadi la 6 óre.

Rozman.

Dechiaratiunea

D. Mocioni despre cele ce s'au facutu pana acum'a in caus'a Mitropoliei nóstre.

D. Deputatu in caus'a Mitropoliei romane A. Mocioni a datu in „Concordia" urmatorea dechiaraciune, care noi o reproducemu cu atata mai bucurosu, cu catu ea marita a fi cunoscuta si celitoriloru nostrii.

VIEN'A, in 20. Martiu 1862.

Dupa ce de unu timpu incoce am luatu initiativ'a in afacerile nostre Ierarchice, si amesuratu convingerei mele am datoriu a face tote pasiurile cuvincióse in acésta privinti'a, me simtu detoriu in legatur'a cu cele analisate in articululu meu d'in 1-a Ianuariu a. c. a mai face urmatórele impartasiri despre cele, ce au decursu si s'au indeplinitu in caus'a acésta, cu atatu mai virtosu, cu catu sum convinsu, cumca fiecare Romanu orthodoxu simte o mare multiamire morala intielegandu starea lucruriloru d'in trecutulu celu mai de aprope fatia cu afacerile nostre bisericesci.

Spre inaintarea acestei cause am aflatu de scopu a convoca pe 21 Ianuariu a. c. la o adunare pre cei mai destinsi barbati d'in diecesele, Aradului, Timisiorii si Versietiului. Toti acesti barbati, demni de tota stim'a, in frunte cu Illustritatea Sa, Domnulu Episcopu aradanu, Procopiu Ivacicovici u, dupa intielegerea urmata, fara vre o bagare de seama unanimu s'au invoitu si declaratu pentru despartirea administrativa bisericeasca de catra Ierarchi'a cea serbeasca, statorindu: cá

1. Nici o comuna romana, prin urmare nici unu Romanu se nu iee parte la alegerile pentru congressulu serbescu, deci firesce cu atatu mai putinu la alegerea mitropolitului serbescu;

Se se substerna o petitiune la inaltulu Tronu prin o deputatiune generala, carea va mediloci reinvierea vechiei nostre mitropolii si spre acestu scopu concederea tienerei unui congresu bisericescu, compusu din cleru si mireni;

3 Congressulu se aléga d'in sinulu seu o comisiune, carea luandu intielegere cu comisiunea delegata de congressulu serbescu, va starui se inlesnésca lucrurile pregatitore spre infiintiarea despartirei nostre administrative Ierarchice; intielegandu-se de sine, ca legatur'a dogmatica remane neclatita in eternitate; eara

4 deputatiunea generala constatatóre d'in representantii tuturor Romanilor orthodoxi d'in imperiulu austriacu se se conduca de Excellenti'a Sa, Episcopulu, Baronulu de Siaguna, si subscrisulu e insarcinatu pe langa comunicarea celor otarite a provoca pre Excellenti'a Sa, sa se puna in fruntea deputatiunei.

Cu aceasta se incheia adunarna dintaia.

In urmarea acestei onorifice insarcinari n'am pregetatu ami implini chiamarea, impartasindu Excellentiei Sale otaririle nostre si provocandu-lu totudeodata la primirea acestei frumoase misiuni.

Dupace dara Excellentia Sa, D-lu Ep. Siaguna se invoi a lua asupra sa acésta sarcina, am aflatu de lipsa a conchiama pe 10 Fevruariu a. c. a doua adunare, la care venira éra representantii diecesei aradane, si cei banatieni d'in toate clasele poporului, precum: inteligenti, negotiatori, meseriesi si tierani, si anume cesti d'in urma fura representati si prin doi bravi tierani d'in comunitatea St. Miclosiului mare.

In aceasta adunare numerósa referindu cele amintite despre conducerea deputatiunei, s'a luatu la desbatere cum se urmeze alegerile deputatilor; ca-ci dupa cum se scie fratii d'in diecesele Ardealului si Aradului avendu episcopi romani si alegu representantii sei prin Soboru, la care se participa si clerulu si mirenii. Diecesele Timisiórei si a Versietiului inse adeca Banatienii orthodoxi, in lipsa de episcopi romani ne fiindu in acea placuta pusetiune de a si puté alege ablegatii sei prin soboru, eara de altucum forte bine sciindu-se, ca reesirea unei cause atatu de importante nu pote fi resultatulu numai a unei deputatiuni ocasionali, s'a mai propusu, ca pe catu va iertá angustatimea timpului, sa se provóce tote comunitatile romane orthodoxe d'in Banatu, la alegerea unui seu a doi representanti generali insarcinati de a starui ne incetatu pana la reesirea acestei cause; dara fara de acestia se se mai aléga si ablegati locali d'in communitatile cele mai insemnate spre a insoti deputatiunea generala la substernerea petitiunei generale.

— .

Intru acestu chipu adunarea intarindu cele incheiate in datulu de 21 Ian. a. c. a mai otaritu: ca

1-o comunitatile romane orthodoxe din Banatu vor alege unulu seu doi representanti generali, insarcinandu-i, cá neintreruptu si in tote casurile se se santiesca increderei puse in trensii, si-i va provedea cu credintionali;

2-o comunitatile cele mai insemnate potu alege si ablegati locali, cu scopu de a luá parte la substernerea petitiunei generali si i-va provedé earasi cu credintionali; in fine

3-o adunarea insufletita pentru caus'a acest'a a aflatu de bine ca membrii deputatiunei se grabésca cu plecarea catra Vien'a, si a otaritu prin urmare cá toti membrii deputatiunei se sosésca pe seara de 8 Martiu c. n. in Vien'a.

Pe catu imprejiurarile iertara otaririle adunarilor, s'au si adusu in conoscinti'a celoru mai multe comunitati, dupa cum acest'a luminatu adeveredia nenumeratele credintionali, prin cari se impune mie si fratelui meu Antoniu placut'a insarcinare de representanti generali ai Romaniloru orthodoxi din Banatu. De altcum s'au mai alesu si ablegati locali, adeca din Lugosiu doi, din Sasca 1 si din Biserica alba earasi 1, anse onoratulu deputatu alu Bisericei albe bolnavinduse n'a pututu luá parte la substernerea petitiunei, precum nici deputatulu Beiusiului nici alu Urbei mari, alesi prin soborulu Diecesei aradane.

Deputatiunea constatatóre din 16 membrii, si anume, din 4 ardeleni, 2 Ungureni, 4 Bucovineni si 6 Banatieni au si ajunsu pe dioa defipta, dar lipsindu Maiestatea Sa c. r. apostolica din Vien'a, deputatiunile intrunite au aflatu de scopu a substerne petitiunea Serenitatei Sale, archiducelui Rainer.

In urm'a acestei decideri intrég'a deputatiune condusa de Excellentia Sa Episcopulu Siaguna, in audiinti'a din 15 ale curgatorei depunandu cu umilintia atare'a petitiune in manile Serenitatei Sale, l'a rogatu preumilitu, ca Innalti'a Sa se se indure a o substerne Maiestatei Sale, prébunului nostru monarcu, si se o sprijonésca cu innalt'a sa binevointia. Serenitatea Sa, archiducele cu nascut'a sa gratia a incredintiatu deputatiunea despre innalt'a sa consideratiune promitandu, cá ne va innainta drept'a nostra causa.

Dupa acesta mergandu toti deputatii in corpore si la Excellentia Sa, Domnulu Cancelariu ungurescu, contele de Forgach precum si la Excellentiile Sale Domnii ministri, Contele Nadasdy, Schmerling si Lasser, au aflatu pe tutindini cea mai caldurosa intimpinare.

Petitiunea asternuta la innaltulu tronu cuprinde in sine preumilit'a rogare pentru reinvierea vechei nostre Mitropolii si concederea unui congresu bisericescu constatatoriu din 40 de fetie bisericesci si 60 mirenesci; dins'a ca unu actu de pré mare insemnatate se vá publicá la timpulu seu din cuventu in cuventu. *)

Fiindu ca venirea Maiestatei Sale c. r. apostolice inca nu se scie de secur, membrii deputatiunei s'au unitu intr'acea, ca numai parintii piscopi, Domnulu Eudoxiu Hurmuzachi si subscrisulu se remana in Vien'a spre a asteptá sosirea Maiestatei Sale, si spre a face cuviintiosele pasiuri ulteriore;

Eeata dara resultatulu ambeloru adunari. — Eata si pasii facuti pana acum in caus'a autonomiei nostre ierarchice.

Cu ocasiunea acésta nu potu se nu esprimu vi'a mea multiamire pentru comun'a incredere, ce mi s'a datu asecurandu, ca nimicu m'a face mái ferice, decatu placut'a ocasiune, de a implini ca Romanu datorinti'a — mi de Romanu.

Dumnedieu cu noi si cu sant'a nostra causa!

Andreiu de Mocioni.

Biena 12 Martie.

Dintre membrii deputatiunei romane pentru restaurarea Mitropoliei resaritene, cei mai multi parasira Biena in urma infatisiarei Deputatiunei si ascerperei petitiunei respective la locurile mai inalte. Mai remaseru aicea numai atrii Pr. Episcopi si inca prea putini dintre ceilalti membrii, pentru ca la sosirea Maiestatei Sale dela Venetia, carea se asteapta in decursulu saptamanei acesteea, se infatisieze, cate unulu din fiecare provinciu cate unulu, si la Maiestatea Sa, si cu o roane pentru paristeasca aplacidare a cererei lor. Dealtmintrea dupa cum angelescumu, petitiunea maiestatica ascerputa Inaltiei Sale Archidiecesi Paiperu prelungu signatura imparatesca se si tiu la pertractare, si patrumu ziue, ca casa noastra cea dreapta si santu, konkizundu din diferitele descoperiri sinchere, au axonsu la stadiulu acela, carele ne du cele mai bune sperantie despre realisarea dorinielorn noastre. —

Reintoarcerea Maiestatei Sale dela Venetia, ce e dreptu, sedemu cu se totu amanu, dar pentru aceea cu nu kredeti, ca in intervalulu acesta timpulu aru pricosi, si nu s'aru intrebuinta spre folosulu si innaintarea causei comune. Ku deosebire ce atinge de Eselentia Sa Par. Episcopu Siaguna, cu potu imparti, ca nu este zii, in carea cu nu aiu intalnire si convorbire cu persoane inalte. Unii dintre Domnii Ministrii, si nemerate alte persoane distince si dederu in mai multe rundurí onóre si acasu. —

Astazi au esit in „Ost si Vest“ petitiunea Deputatiunei noastre ascerpute Maiestatei Sale prin Archidiecese Paineru, in intregu konpinsulu ei. Doaru akumu sui voru indrepta unele Jarnale ideele si parerele loru cele stangace, publicate deja in zilele trekute, si privitoare la skopulu si alte imprejurari ale Deputatiunei si cererei ei. Kredu, ku aceea ce va nebinika kut de kurund si in Jurnalul nostru. — *)

Blasiu 20-a Martiu 1862.

Domnule Redactoru!

In ser'a de 30-a Ianuariu v. 11 Fevr. c. n. alu anului curente diu'a aniversaria a Gimnasului de aici se tienu unu balu in folosulu „Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“ - care pentru tempulu de ierna viforosu, - greutatea comunicatiunei in lips'a poduriloru preste Ternave, si calea cea rea n'a potutu se fia asi'a cercatu, dupa cumu se asceptara, decursera totusi in cea mai mare cordialitate - se jocara salturile natiunali de repetite ori, si altele patriotice fiendu insufletitu publiculu precatu de solenitatea dilei, pre atatu de intentiunea si scopulu celu nobilu al petrecerei. Fericitu e poporulu acel'a, care scie uni placutulu cu folositoriulu, si petrecerile sale cele nevinovate a si-le intocmi si arangiá dupa lipselei celu incungiura. Romanului i-e lipsa se-si cunósca carier'a, si pre acea cu tóta sacrificarea de sene, si aveni se se avente catra unu venitoriu dein ce in ce mai bunu si mai fericitoriu. A sositu tempulu candu si noue ne e iertatu, a depune ofertele nóstre pre altariulu Natiunei. Onorezu, si stimezu zelulu fiacarui'a, care face cea-ce astepta dela dinsulu Patri'a si numele Romanu - cugetu insa ca nu mi se vá imputá, deaca si cu aceasta ocasiune nu potui se nu aducu multumita publica celoru ce au ajutatu acésta nobila intreprindere unii si cu fienti'a de facia, iar' altii numai cu tramiterea ofertelorn sale.

S'au vendutu	4	bilete	a	2 fl. 50 xr.	—	10 fl.
„	5	„	a	2 fl. —	—	10 fl.
„	1	„	a	3 fl. —	—	3 fl.
	89	„	a	1 fl. —	—	89 fl.

in Suma 112 fl. v. a.

Nu au luatu parte la balu, insa au contribuitu urmatorii M. Stimati DD.

1	Ioane Balog officialu de Curte in Besenyő	— 2 fl. v. a.
2	Arseniu Lupanu provisoru Metr. in Cergheu	— 2 fl.
3	Ioane Papfi Parochu in Craciunelu	— 1 fl.
4	Ioane Fekete Protopopu in Cluslu	— 1 fl.
5	Basiliu Ladislau Popu Vicepresied. gubern.	— 2 fl. 50 x.
6	Anania Popu Protop. gr. cat. in Morlac'a	— 2 fl.
7	Leontiu Popu Jude proces. in Morlac'a	— 1 fl.
	Din Brasiovu:	
8	Mari'a Secareanu — — — —	— 1 fl.
9	Georgiu Nic'a proprietariu — —	— 1 fl.
10	Iacobu Muresianu Redactoru Gazetei —	— 5 fl.
	Dela Hunidor'a:	
11	Ioane Piposiu control. c. r. in Govasdi'a	— 5 fl.
12	Alimpiu Barboloviciu V. protop. Giulei	— 1 fl.

Suma totala 136 f. 50 x.
Substragandusa spesele — 50 fl. —

remanu cá venitu curatu — 86 fl. 50 x.*)

In fine rogandute, cá se o primiti in colónele Telegrafului Romanu cu distinsa stima sum al

On. D. Voastre paratu spra sierbire

Georgiu Popa m. p.

De'n Bucovin'a, 28 Fevruariu. (Incheere.)

Si noi, aice in Bucovin'a avuram unu trecutu neamicu si fatalu, si nici noi n'am traitu, ci numai am vegetatu: caci scoli poporale si alte institute indemanatice pentru cultivarea nóstra nationala n'am avut; cu toate ca chiar pentru acestu scopu avem nisce mijlóce materiale lasate nóua de parintii si mecenii patriei si natiunei noastre, care mijlóce nu se numera cu sutele si miele, ci cu milliône! — Ce e caus'a ca noi pre langa asemeni mijlóce, totusi asiá de multu am decadiut fatia cu cele lalte popóre de'n Austri'a: — caci ce e remanerea in daraptu de altii carii proposiesc, de-catu — decadentia? - nu putemu cercetá; caci ne temem, cá cu cercetarea nóstra sa nu venim in fine la necesitatea logica, a dá de — culp'a nóstra propria. Lasam deci trecutulu, si vrem sa ne ocupamu cu presentulu.

„Lucrulu bunu cere sudóre.“ - De si deci cu greu si pe'ncetulu; dara cum e, totusi si la noi inceputulu cu scolile poporale se face: si de ce; pentru ca aceia, in a caror mana sta propri'a si naturala datoria de a conduce si a povatiui poporulu spre bine, — preotii venira la laudaver'a consciintia, ca „dela ei au sa se ceara oile increditiate lor“ si ca pre'n urmare, au sa deia seama, cum le-au pastorit: — ca a pastori nu e numai a botediá, cununá si 'mormentá: ci si — in mare preferintia! — a invetiá, si in fine, ca a imvetiá nu e numai „sa nu fure, sa nu ucida s. a.“ ci, a „imvetiá“ poporulu in seeolulu de astadi mai e: a-i aretá poporului si demustrá, ca elu este datoriu a se redicá si la o demnitate omeneasca, crescineasca si - natiunala; care aretandu-i, sa-i arete totuodata si modulu, cum elu la acea demnitate sa se poata urc, si apoi sa-l indemne prin cuventu si fapta, acelu modu a'l si activá.

Aceast'a, spre mult'a nóstra bucuria si mangaere, preotii, nostri in regula acum si fac, si unii si staruesc nu numai de'n puteri morale, ci si materiale, cá sa se infiintiedia in comunele lor cele parochiale, scoli pentru cultivarea intielesuala a fiiloru sei celor sufletesci. Resultatulu acelor intetiri zelóse e, ca acum in mai multe comunitati de tiara suntu scoli, parte intr'oduse parte intr'oducande.

Fia respectivii indemnatori si sprijinitori convinsi, ca, de si acum multe greuminti le stau in contra pana ce aduc asemeni scopuri la realisare faptica, numele si staruintiele lor, in curendu viitoriu, nu vor fi acoperite de musichiulu uitarei si alu nemultiamirei; ci empodobite cu florile recunostintiei si ale memoriei!

Ieri, prin intamplare, avuram si ocasiune de a fi ca óspe la esamenulu-de iarna in o asemine scóla infiintiata de o deamna, dar saraca comuna cu demnulu ei preotu. Fu adeca aceast'a in comun'a Ilisiesci; si debue sa marturisim, ca resultatele acestui esamenu ne suprinsera formalu! — Fatia fura Pre-

*) Sa publicatu in N-rulu trecutu. R.

*) Ca publikatu in Nrulu trekutu P.

*) Acesti bani sau si primitu de catra Casierulu Asociatiunei. R.

torulu tinutului Gura-Humoru, unii onoratiori locali si megiesiti, si mai multi sateni, parinti adeca, de ai imvetiaceiloru in sumanele si opincutie! si totii unanim debuira sa recunoasca dreptu-meritatá laudaveritate atatu a imvetiatoriului catu si demnului preotu locale.

Cine nu scie diferitele si vertósele prejudetie, care le are unu poporu-de rendu si de totu primitivu in cultur'a intielesuala, cum e alu nostru, in contra scolelor, considerand anca si aceea, ca crearea si dotarea unei scoli cum si sustinerea imvetiatoriului cer spese private, adeca dela poporu. Se póte deci usioru precepe, cum-ca intr'oducerea scolelor sub asemeni cercumstari nefavoravere, multe si grele impedimente afla, de-oara ca, pe langa gréua plecaveritate a poporului la contribuirea materiala pentru fundarea unei scoli fiindu aceasta unu bine pentru elu anca — „nepipaiveru," prejudetiele imvechite si retacirile „de'n mosi si stramosi" se opun ori si carei introduceri noue, fia ea si catu de buna, cu o taria, care-i mai puternica, de-catu noulu adeveru, adeca, bunulu intr'oducamentu. Asiá au fost pururе, asia este si astadi, si asiá va mai si fi in totu loculu — la inceputu, pana ce debilulu pruncu alu adeverului v'a mai cresce: Dupa aceea, pre'n adolescerea „pruncului," micsiorase-va retacirea, si de-ce. 'si va perde puterea-si cu totulu.

Chiar aceasi'a aflaram si aice contestatu. Scoal'a aceast'a de'n Ilisiesci are o etate numai abea de 2½ ani; si acelu poporu, carele nu numai la imfiintiarea scolei, ci si la acum deschis'a, aretá improtivire— colo cu contribuire, ici cu trimeterea copiilor la scóla — acelu poporu dicu, carele mai anu anca privea in scóla o sarcina grea si netrebuincidsa, 'l vediuram ieri cu lacrimi de bucuria, de mangaere si de multiamire pe fatia la frumósele respunsuri ale copiilor sei, atatu din obieptele scolarie, cum am dice, profane; catu si din sant'a relegiune. Grelele spese poporulu acum le-a uitatu, acum, candu anca propriulu folosu alu scolei elu nu-l vede, ci numai micele semne, ca pruncii lui „sciu din carte" deci elu numai simte, ca inima lui e misicata de nisce simtieminte de bucuria, pana acum anca ne-sciute; si cu buna seama increderea lui si plecarea-i pentru „imvetiatura" copiilou sei, de-acum totu de-ce mai multu va cresce si se va intemeiá.

Ce mai vediuram la esamenulu de ieri sa ne faca sa putem avé bune auspicii atatu pentru scoala aceasta, catu si pentru junele-i imvetiatoriu, fu, ca acea franchetia, acea vioiciune ne-vinovata ce caracterisadia pre pruncii nostri romani, acea, dicu, icoana bine-nimerita a inimei si spiretului pruncilor nostri, o vediuram si chiar la darea respunsurilor, normala si neschimbata. Aceasta cercustare luand in consideraciune si aceea, ca respunsurile fura chiare si precise, ne adusera la multiemitórea conclusiune, cum-ca imvetiatoriulu scolei acesteia langa o serguintia esacta si unu metodu bunu si bine potrivitu in impartasirea imvetiamentului impre'una si o tratare cugetatóre a pruncilor in comunu: eara in parte, amesurata insusietatilor individuale ale fiacarui imvetiacelu. Se vede deci, ca Dl. acestu imvetiatoriu, cu tóta primitivitatea-i in practic'a imvetiatoriala, avendu pe langa calitatile de imvetiatoriu bine formate, si o inima romana, nu se aluneca in adesa-ori fórte aliciósa gresiala, si mai cu seama pentru pedagogii cu inima straina — de a se abate dela necesariulu si principalele assiomu: „Nu intrebuintiá la apariciunile vivace ale pruncilor o asprime sparietória! " — la care assiomu noi fatia cu retinaciunea poporului catra scoli, mai adaogem: nu aretá asprime sparietória pruncilor si pentru aceea, cá sa nu sparii prin pruncі, si pre parintii lor, pre — poporu.

In privinti'a aceasta audiram, ca multu meritu are si Dl. parochu de locu, carele e totu odata si catechetulu scólei acesteia pline de sperantia, si carele, nu numai multu starui fapticu si moral la aducerea in vieatia acestei scoli, dand chiar si o casa a sa propria gratis pentru ea, pana ce se va edificá in drumulu concurintiei cu fundulu relegionariu unu localu potrivitu — ci si acum ne'ncetatu arc cea mai amicala ingrijire pentru bun'a stare si sporire a scolei, ajutorendu-o, cu toate ca si singuru are o familia gré, si cu mijlóce materiale si pe scóla si pre imvetiacеii cei mai saraci.

Sub asemeni imprejurari frumóse si favoritóre cum suntu aceste ale junei scóle de'n comun'a Ilisiesci, putem sperá, ca, de'n o parte necesitatea si folosulu scolilor de-ce de-ce mai multu se vor popularisa intre locuitorii nostri tiarani, discreditand si slabind prejudetiele lor ce le mai au in contra scolilor si „imvetiaturei": eara de'n alta parte scolile inriurite consciintios de preoti, consciintios tratate si de imvetiatori, nu vor lipsi, sa-si ajunga scopulu lor celu sublimu si salutariu.

P.

Университатеа сасеаскъ.

(Капетъ.)

Despărцemîntul III. 1 се primeште III. 2. provoakъ o desvatere mai lungъ.

Бологa propune съ се zikъ un lok de фъръ aditamentele imperiale, provinciale ши komunale, kъ aditamentele la darea de пътънт: —

Lъv propune skъrirea la 80 фл. un lokъ de 100.

Panixer trage atenciunea adunării spre aceea, kъ proiektul aчesta are valor mai pentru dieta чea mai aproape, spriжinesce propunerea lui Бологa фъръ aditamentele komunali.

Dp. Tinkъ unkъ spriжinesce aчeasta propunere.

Шварц un kontra.

Klein ши Bindep spriжinesce propunerea lui Panixer.

Гълл nъ vrea aditamentele dar vré съ skazъ сътa.

Балотірі spriжinesce propunerea lui Бологa.

La votizare kade aчeasta propunere.

Балотірі enunчiъ vot separat.

Преш. се miръ, kът el vré съ dee vot separat asupra unei proposiciuni kare nъ a venitъ dela elъ.

Бологa чere votizare asupra proiektului lui Lъv pentru redъчerea сътei.

Ши aчestъ proiektъ kade.

Despărцemîntulъ III. 3 dъ earъши ansъ lui Бологa, ka la чensul de 8 фл. съ se komпute ши aditamentele.

Балотірі unъ spriжinesce.

Panixer ziче съ nъ se amintească aditamentele.

Lъv ka ши Panixer.

Cmidt pentru kopчeptulъ operatului.

Dp. Bindep aшiждerea.

Maiорitatea se dekiaръ pentru kopчeptulъ operatului.

Шneider vré la III. 3. b dъpъ kuvintele сънpetii kanї viseрічeцї ai unei rekunoskute хristiane, съ se unъ: сеъ mosaiчei konfesiuni ш. a.

Asupra aчestei propoziцii se votézъ ши maiорitatea o primeще.

Akъta se mai adaugъ ши la III. 4. b tot aчeste kuviinte.

Балтес vré съ aibe specifikate пътele lokuriлorъ kare stau kъ aчele ne o asemenea пъluime a komerчiului, industriei ши mesuriei.

Aчeasta se reiептъ.

Бологa face la III. 4 a. a propunerea ka un чensul de 5 фл. съ se primeaskъ ши taksa kanalui ши aditamentele.

Балотірі propune a se unе 8 фл. una kъ taksa kanalui ши aditamentele.

Dp. Tinkъ spriжinesce ne Бологa ши жiче: eъ aшъ mai adauge la punktul aчesta: ши toцi aчeia, karii aъ фъkut serviцii militare, eъ nъ vedъ nimi o kausъ pentru чe nъ sar putea da ши aчestei klase de omeni dreptul de alegere фъръ de чeriпцele mai susъ punerate, de oreче soldaцii karі stau totъ devna gata aшi жertfi viaцa pentru aperarea patriei; ba o parte mare din trupшii pentru aчeia nъ potъ deveni alegъtorі fiindъ kъ nъ шaъ putut agonici avere destul, ear avereа altora saъ punustiitъ pun kundъ vieцii feciorii saъ жertfitъ pentru patrie ши imperatъ.

Panixer aшa ar trebui съ fie ши Doktorii de medicinъ alegъtorі фъръ altъ kalifikaciune.

Dp. Tinkъ. Pentru aчeшtia ca ingriжit leцea un punktul sus atinsъ.

Propunerea nъ se primeште.

Балтес vré ka la oficialii komunali „съ se nъmъ puшtitenі" ka съ nъ vinъ vreunul din Galiцia.

Nъ se primeште.

La III. 5. a. жiче Dp. Tinkъ: Eъ sunъ de unere kuш kъ punktul aчesta съ se steargъ kъ totul, dundъ dreptul de alegere tutуrorъ fenelor, kare aъ unsuшiріle mai susъ verste unde cingere noartъ economia kaseі; din punktulъ de vedere de dreptъ nъ aflъ kaus pentru чe sar putea eskiee o muere dela dreptul de alegere al reposatului ei barbatъ, de oreче aчestiea kъ atuta mai greu li este cingerul a purta toate greutцiile statului kът se cerъ dela unъ barbatъ. Aчeasta moцiune nouъ a datъ kausъ la o diskusiune mai mare, bine lukru la votizare aчi kъ dupere trebue съ murturisimъ, kъ moцiunea pentru dame de mare unsemnatate nъ a foustъ undestul sprijinitъ; puntru a fi primitъ.

La votare kade aчeasta propunere.

Балотірі afl. III. 5. c pre sever; dupъ unerea lui kritele punerate akolo съ nъ detragъ dreptul de alegere, elъ propune dar lusareа lor afar.

Nъ se spriжinesce de niminea.

La III. 6 doresce Lъv un lok de 24 anі съ se unъ 30 anі

Се primeште. —

Реферата референтълъ Гълл терце май департе литраколо ка пънктеле денъсе ли релациъне ші примите de Университатеа націонаљ сисеаскъ съ се аштерпъ ли дрептъл лецъіторъ репресентациъне прентълітъ ла трептеле тронълъі.

Се примеште.

Dp. Талтап обсервезъ, къ ли литраре ла III. ли кестъра 5 се зіче, къ репресентациъпеа съ се аштерпъ прін о депътациъне.

Трімітереа унеі депътациъні се спріжінеще.

Ла пропънереа лъі Bindep се атънъ десбатереа пентръ ачеаста депътациъне націонал пе тедінца вііторре.

Къ пропънеріле фінаљ але референтълъі адънареа есте лицелеасъ афаръ de Балотірі, каре чере лънъдареа унора.

Болога епънчіъ вот сепарат (лат продъс ли Npъл трекът.)

Ли Шедінца din 12 Мар. к. п. се чітеще ші верифікъ протоколъл шедінцеі трекъте.

Прет. Университатеа Націонаљ а приміт ли прінчіпъ трімітереа унеі націонаљ депътациъні ла Віепа. Акъма даръ се лъкръ деспре ачеа, din къте персоане съ констеze ачеаста, кът съ се акопере келтъеліле еі ші кът съ фіе алецереа.

Гълл Университатеа са пропънчіат пентръ Котеслокціїторіъ ка кондъкъторіль депътациънеі; елъ маі пропъне даръ ликъ треі метърії.

Paniхер се лидестълеще къ doi, — ші пентръ пънктъль спеселоръ.

Вагпер, Dp. Тіпкъ ші Cmidt спріжінескъ пропънереа лъі Paniхер.

Лъв пропъне о модіфікациъне ка адекъ пентръ тоате евентъалітъціле съ се алегъ унъ сърстітът.

Прешединтеле примеще кондъчереа депътациънеі, унде ліпсъ къ пътева ел рътъпса ли Віепа пънъ ла ликеіареа пертрактърілоръ еі, се поате литътпила, ка елъ съ требъе а се литоарче маі кърънdъ, ші ажънцевор атънчі doi метърії.

Балтес, Лъв, Шварц врей унъ съплентъ токтаі пентръ ачестъ касъ.

Балотірі се декларъ, къ Dлъі коноскънdъ інкомпетенца унъверсітъціі естеіала десбасереа ші пертрактареа деспре квестіъпеа теріторіаљ ші лецеа електораљ; ші коноскънdъ Dлъі депътациъпеа тръміцънdъ ли прівінца аста ла Віепа нъ de депътациъне а націънеі литреці din фондълъ реціъ, чі нъмаі de депътациъне сасо-націонаљ; аша даръ ел нъ врей а лъа парте ла консълтаре ші вотісаре ли прівінца депътациънеі сас помените. Декларациъпеа аста а Депът. Балотірі са примітъ din партеа челоралалці метърії аі Университъціі de о консеквенцъ а опініънеі сале пънъ ачі декларате.

Ласел ли контра алецереі съплентълъі, маі бине о депътациъне маі маре; саў de лок треі саў doi метърії.

Вагпер се лиvоеште.

Paniхер се литоарче ла doi метърії ші зіче къ ші есперіінца е ли контра унеі депътациъні нътероасе.

Маіорітатеа се декіарь пентръ треі метърії інкісіъ къ Котеслокціїторіль.

Прешединтеле нъне акъма литребареа, кънd съ се факъ мобіль депътациъпеа? — Къ десбатереа операталъі комісіънеі de шепте ликъ нъ е деслегатъ проблета Университатеі. — Маі лъкръ лиkъ doe комісіъні пентръ пропънері деспре органісареа жъстіціеі ші пентръ лецеа котънаљ ші administрациъпеа політікъ. Депътациъпеа арь требъі съ іа къ сіне ла Віепа унь перфектъ програт. О пріпіре а дієтеі трансілване dънъ тоате семпеле нъ е de темът. Ші аша даръ ел ар фі пентръ ачеа, ка депътаціа съ мергъ нъмаі атънчі, кънd вор фі десфъшърате ші челелалте елаборате.

Адънареа се лиvоеште.

Ла литребареа: Съ се факъ de лок алецереа, саў нъмаі атънчі кънdъ Университатеа лъші ва фі деслегат проблетеле сале, са пропънчіатъ адънареа пентръ атънаре.

Че ціне de нъктъл спеселор се анлачідеze дієте de 10 фл. ші се хотъраште, ка съ се реквіре консісторіълъ провінціале пентръ лиvоіреа, ка съ се іа din каса Націонаљ спре скопълъ ачеста 2000 фл пелънгъ депънереа сокотелеі.

Paniхер примеште съ факъ петіціънеа.

Шедінца din $^{29}/_{17}$ Мартіе.

Лнчепе ла 10½ óре къ чітіреа протоколълъі Шедінцеі din 12 Мар. п. каре се верифікъ. Се чітіръ апоі вотъріле сепарате ла операталъ Комісіънеі de шепте ал D. Бологa, Dp. Тіпкъ. Балтес ші Bindep. Ла обіектъл зілеі а фост репресентациъпеа къtръ Маіестатеа Са, ли кареа са конріпс ші операталъ комісіънеі de шапте модіфікатъ dънъ десбатеріле че се фъкърь ли шедінцеле трекъте, пре каре ле атъ лиnъртъшітъ ші noi. Ачеаста фрътоасъ репресентациъне се прими унапім ла пропънереа депътатълъі Mediашълъі Cmidt.

Се лъ апоі ла десбатере протестъл ротънілорь din скаънъл Сібіълъі асънра пелецъітеі алецері а депътацілорь конфлікслъі ачестъ ші референтъл Вагпер фъкъ пропоziціа, къ съ нъ і се дее нічі о асколтаре. Че е дрептъ Dp. Тіпкъ апъръ компетінца ротънілорь а аштерпе ачестъ протестъ ші лецеа, каре е кълкатъ прін ачеаста алецере ші фъ спріжінітъ ші de Балотірі, сасії лиспъ лиtребъінцаръ тоате софістеле, ка съ факъ ші че нъ е ли леце дрептъ, ші аша се прими пропънереа референтълъі. Ачі ворбі Про. Cmidt къ тоатъ печопліреа каре ли характерісесъ ші арать рапкоареа каре клочеще ли inima лъі асънра ротънілорь къ ворбе вътътътоаре не demne de ун бърбатъ кълтъ астфеліь, лиkът Dp. Тіпкъ требъі съ се лиgръдéскъ асънра тендінцеі ачестъ депътатъ. Се чітіръ апоі ші алте протесте але ротънілорь ші алтора, каре ворь вені лънї ла десбатере. — Шедінца de астъзі аре съ фіе пентръ ротънї de о таре лиvъцътъръ, пентръ ачеа не вомъ лиtórче ла еа.

Np. 1—12 **Publicare.**

de concursu literariu la Premiale Roseti..

Pré onoratulu D. Conte Carlatu Rosetti, care, pelunga premiulu destinatu pentru concepérea celei mai bune „Istoria a Romaniloru,“ depusu mai denainte la Episcopi'a dreptu credintiósa a Ardealului din Sibiiu, ca unu raru Mecenate in aceste timpuri de materialismu, binevoise in 21 Maiu 1860 s. v. a mai depune la subscris'a Eforia a scóleloru romanesei din Brasiovu enco alte trei premia: doua, fiacare de cate 250 fl. v. a. dimpreuna cu interesulu loru cuvenitu pre doui ani, dintre care unulu destinatu pentru cea mai nimerita traducere a lui Svetoniu „De vietile celoru douisprediece Cesari“; altulu pentru traducerea lui Iornandes (Iordanes) „de Originea Getîloru seu Gotîloru si factele loru“ in limb'a romanésca in terminu de doui ani de-la 21 Maiu 1860—21 Maiu 1862; alu treilea pentru traducerea tuturoru scripteloru esistinti a le lui Tacitu de 1000 fl. v. a. dimpreuna cu fructulu pe 4 ani.

De óra-ce terminulu prefiptu pentru traducerea lui Svetoniu si a lui Iornandes vine sa espire la 21 Maiu a. c. subscrisa Eforia, conformu oblegatiuni luata asupr'á sa facia cotra D. Conte S. Rosetti, se grabesce cu acést'a pedeoparte a provocá pe aceia dintre On. Literati romani, cari, concurandu voru fi tradusu pe unulu seu altulu din Autorii mentionati, cá pona la 21 Maiu a. c. se'si tramita Manuscrisale francate la Eforiá Scol. rom. din Brasiovu; éra ped alt'a a descoperi competentîloru nestramutat'a determinare a generosului Mecenate: ca, déca va fi si cu voi'a respectivu ui Traducatoriu, Domni'a sa e inclinatu a tipari cu spesele sale Manuscrisale sub urm tóriele conditiuni:

a) Cá, dupace se voru strage din vendiarea esemplarialoru spesele tiparite, restulu sa ramana cá beneficiu pe seama Traducatoriului;

b) Cá sa dea gratis cate doua essemplaria pentru fiacare Biblioteca romanésca aflatór'a aici si dincolo, si doua pentru Bibliotec'a Rosetti din Bucurecsci. —

Apretiarea si ajudecarea Traduceri se va face de o comisiune delegata din partea Eforiei Scol. rom. din Brasiovu statatória din trei barbati intregi si de specialitate. — Resultatulu Concursului se va aduce la cunoscintia On. publicu cetitoriu la timpulu seu.

Brasiovu 12 Martiu 1862.

Eforiá Scóleloru romanesci
Damianu Datco
Presiedinte.

Np. 11—3. = INTERECANЦІЛОР =

карії дорескъ а лиvъца фаврікациъпеа de дрожде тескъіте dънъ метода чеа маі поаъ, ле лидрептъ атенциъпеа спре ачеа, къ еъ съптъ коноскътъ къ челе маі фолісітóре лидрептърі ли брапжа ачеаста, атъ лъкратъ ли цеара интернъ ші естернъ къ ресълтатълъ челъ маі бънъ ші съптъ прегътітъ а регла фавріčі повъ пентръ дрожде тескъіте ші а da ли фавріка меа о інструкціе къ темеіь.

Лігніц ли Шлесіа Пръсіанъ лъна лъі Мартіе 1862.

Іосіф Pendшmidt
фаврікантъ de дрожд. тескъіте.

Np. 4—3 ЦІТАЦІЪNE EDIKTALЪ.

Іоап Сжпъ, din Котъна Порчештї, Скаънъл Сібіълъі, каре къ пекредінцъ, акът de шасе анї, шаъ пъръсжтъ пре лецъіта са Соціе Іоана Саркізъ, тот дса коло, прекът, ші Гаврілъ Пъреце тот din зіса Котънъ ші Скаън, каре акът de doі анї, ші шасе лънї, къ пекредінцъ шаъ пъръсіт пре лежъіта са мъіере Анна лъі Іоан Філіп, тот din Порчештї, се провоакъ прін ачаста, ка ли терминъ de ун анъ, ші о зі, дела датъл de фацъ, къ атъта маі вжртосъ, съ се івеаскъ ли персоанъ лнаінтеа Скаънълъі Протопопескъ гр. ръс. ал Трактълъі ал II-ле ал Сібіълъі, спре а ста фацъ къ лежъітеле сале соціі лиспс пъміте, къ кът къ, ла din контръ, съ ворь хотърж, ші фърь de дмпшії, челеа че діктеазъ СС. капоане бісерічештї ші леціле чівіле ли прівінца ачаста.

Сібіїь 20 Іанъаріе 1862.

Ioann Папович Прот. гр. рес. ли Тракт. Сібіълъі ал 2-леа

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемъпъ: Жоіа ші Dумінека. — Препъмераціпеа сефаче дп Сівіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сівіїъ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате de ап 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа óръ къ 7. кр. шірал къ літере мічі, пентръ а доа óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 23. **Анълъ X.**

Сівіїъ. 22. Мартіе. 1862.

Депътаціа ромънъ.

Събт ачеаста рѣбрікъ аре „Дпевпікъл сърбескъ“ дп Nрълъ 18 ърмъторіълъ артікъл: Ва фі кпоскътъ четіторілор пострїі, къ фрацїї пострїі de кредінцъ ромънїі аъ алесъ вреокъціва din бърбацїї съї фрънташі ші іа трімісъ ла Віена, ка съ солічітéze деспърцїреа ієрархіеї ромънещі de чеа сърбеаскъ дп Австріа.

Ачеаста депътаціъ о кондъче кпоскътъл ізбіторіъ de пацїпеа ромънеаскъ еніскопъл Шагъпа. Nъ пе есте кпоскътъ маї апроапе, къ че скопъ вреа ачеаста депътаціъ съ се дпцелéгъ дп Віена деспре ачееа, кътъ съ ажънгъ общеаска din партеа ромънілоръ de атътеа орї маніфестата доріцъ деспре administrатіва деспърцїре а бісерічеї ромънещі de чеа сърбеаскъ. Пашїї депътаціпеї ромънещі дп Віена пе атінгъ пегрешітъ ші пре поі сърбїї, пентръ къ ей потъ інфлъінца фоарте мълтъ дп деслегареа дптребареї бісерічещті а поастре, че се аштептъ de обште.

Кореспондентъл Лоідълъї віенезъ алтфелїъ біне дпформатъ, пе вестеще, къ ромънїі вор ажънце de бънъ сéмъ доріцеле лор, лъкръ стъ пътаї дптратъта, къчї саъ пъскът дптребареа: къ фі ва патріархъл Карловіцълъї тотодатъ ші капъл спірітъалъ ал ромънілор дп Австріа? Деспре ачеаста дпкъ се тракте́зъ, дптрачееа дпсъ са афлат ън міжлок, каре ар дпдестъла ашбеле пърцї, ші ачеста ар фі, ка пат, іархъл съ фіе одатъ ромънъ, алтъдатъ сърбъ (!)

Прекът амъ зісъ поі нъ щім че інтенціне аре аміптіта депътаціне дп Віена ла локърїле маї дпалте. Дпсъ атъта пътем лібер зіче, къ о теріторіе тіжлочіре дп рънділала релаціънелор поастре бісерічещі інтернаціонале нъ аре дп Віена німінеа дрепт а шеза, ші ачéста нічі дпсаші депътаціпеа ромънеаскъ фъръ въттъпареа автопоміеї бісерічеї поастре, каре требве съ фіе ші ромънілор аша de сфънтъ, ка ші поъ сърбілор.

Німінеа нъ ва ітпъта Депътаціпеї ромънещі, ба че е маї мълт ар фі de доріт, ка еа съ стръіаскъ а репресента ші рекоменда кът маї біне, кътъ поі сінгърі дптре поі ам пътea съ не дпцелегем ші съ хотърът деспре речіпрока поастръ котънітате бісерічеаскъ, деспърцїневотъ de плін, саъ къ ва ръмъпea варем спірітъала ъніме дптре вісеріка сърбеаскъ ші ромънеаскъ ші дпкаре прівінцъ.

Noі амъ zіс din партеа поастръ, къ пої цінем дрептъл легітъ de пънъ акъма ка чел маї бун модъ пентръ комплапареа ачеаста бісерічеаскъ інтернаціоналъ, ші ачеаста есте конкіетареа конгресълъї постръ декларатор. Прекът а фост дп конгресъл тімішореанъ din анъл 1790 репресентатъ тота пацїпеа ромънеаскъ (?) нъ пътаї din Ънгаріа ші Бънат, дар ші din Ардеал ші Бъковіна ші прекътъ ачеаста аъ черът атънчі еніскопії пострїі ла локърїле маї дпалте дп форта ънеї репрезентацїпі; аша нъ не дпдоімъ къ нъ сар потé къщіга тотъ ачееа ші акъта, дéкъ депътаціпеа ромънеаскъ дп Віена саръ дпдрепта ла локърїле маї дпалте дп дірекціпеа ачеаста.

Рекъноаштемъ, къ ла ачéстъ конгрес пацїпеа ромънеаскъ нъ ар фі асемънеа репресентатъ къ чеа сърбеаскъ, дпсъ ачéста сар дедабна къттва дптратъта, ка съ се дпдоіаскъ пътерълъ депътацілор четъцéні; о базъ поъ de алецере дптемеіатъ пе асемънеа пропорціе а пацїпеї сърбещі ші ромънещі нъ се поате ді тро парте ашеза фъръ партічіпареа конгресълъї дпсъші, din алта парте дпсъ пентръ акъта ар фі ші къ пепътінцъ, пентръ къ адевърата граніцъ нъ се поате траце нічі декът дп Бънат дптре націопалітатеа сърбéскъ ші ромънéскъ.

Декъ дпъ рънділ de алецере de акъта, л цінъндъл соборъ ар къдea маї мікъ пътерълъ депътацілор ромънї, декът че доréскъ еї, ачеаста нъ дпнедекъ німіка, ка депътацїї ромънї, фіе къцї вор фі, съ се прівеаскъ ка репресентанці легіцїці аї дптрецеї пацїпі ромънещі, ші ка ачестїа съ поатъ дп пътеле пацїпеї саме а арăта доріцеа фрацілор ромънї дп конгресъл постръ націонал, ші а се дпцелеце къ поі, къ атъта маї мълт, къ кът дъпъ челе маніфестате нъпъ акъта din партеа сърбілор саъ пътът конвінце деспре ачееа бънъвоінцъ, къ сърбілор зачеа ла інітъ хотърърea константъ ші дрéптъ токтаї аша ка ші ромънілоръ ші къ не ачестъ дрът се ва ажънце къ мълт маї наінте доріта комплапаре, декът дéкъ ромънїі ар лъа алта кале ші апъте о астфеліъ, каре ар вътъта ші сърпа автопоміа пóстръ бісерічеаскъ пацїопалъ орї дп че прівінцъ.

Деакъ кавінтеле поастре дп адевър скрісе къ чеа маї бънъ тендінце нъ ară афла ла ромънї нічі о дпкавінцаре, атънчі фіеле ертат съ факъ ачееа, че вор афла маї біне; дпсъ деспре конгресъл постръ бісеріческъ пацїопалъ пътет деплін асігура, къ ел нъ ва еші нічі одатъ din терепъл съъ легал ші къ дп ел де бънъ сéмъ ва афла тот хотърътъл пелегал пашъ протівнікълъ съъ.„

Noі кредетім къ фііндъ акъта Петіцїпеа ромънілор кпоскътъ фрацілор сърбї, нъ вор маї авea каъс de a съ дпгріжі: че тептінцъ аъ ромънїі къ депътацїпеа лоръ дп Віена, чі се вор конвінце, къ ромънїі врéъ маї наінте de тоате, ка съ се ръдіче педека каре ні са пъс din партеа політікъ de a маї пътea дптреці скавпълъ архіепіскопескъ пъръсітъ прін Апостасіа лъї Атанасіъ ла анъл 1700 прін ън потенціосъ ші пré граціосъ къвънтъ алъ Маіестатеї Сале, ші прін ачеста а пе da ші поъ ромънілоръ de реліцїпеа оріенталъ тотъ ачееа посіцїпе дп дрептълъ de статъ. de каре се бъкъръ челелалте реліцїпі ші пацїпі хрістіане. Ачеаста нъ ар фі нічі о октроаре, къчї педека ачееа че ні са пъс а пътаї потea есерчea дрептъл постръ дъпъ капоапеле бісерічеї поастре екътеніче, требе ръдікатъ токтаї din партеа ачееа din каре са пъсъ. Фііндъ апоі релцвіать Мітрополіа поастръ прін ръдікареа ачестеї педечі фіреще къ требе дъпъ капоане съ дптре дп активітатеа са ші адекъ съ алегъ пе мітрополітъл, каре ла спріматъ пътереа політікъ, ші спре сколълъ ачеста, ка съ се сігцінъ автопоміа бісерічеаскъ поъ ромънілор дп адевър токтаї аша de сфънтъ, ка ші сърбілор, къ пъзіреа певътъматъ а сфінтелор капоане, се чере ън конгресъ, дпсъ нъ деклараторіъ чі капоніческъ, дп каре апоі съ се регълеze маї департе требіле поастре ієрархіче, фондаціопале ші сколарі ші апоі атът конгресъл постръ, кът ші ал востръ прін алешії съї се вор свътъі ші дпцелеце деспре челе че пе съпт котъне а ле дппърці дъпъ кавінцъ пъzіndъ ънітатеа кредінцеї певътъматъ. Прін ачеаста кредетъм къ нъ ві се ва стріка баza конгресълъї Востръ деклараторіъ, нъ ві се ва ватъмъ автопоміа бісерічеаскъ скъпъ пентръ ътбеле націопалітъці, нъ ві се ва октроа німіка, чі се ва фаче ачееа че черъ капоапеле бісерічеї поастре котъне ші інтереселе поастре націопале.

Сівіїъ 17 Мартіе. Спре дпдепліпіреа челор дппъртъшіте дп Nрълъ 20 ші 22 ал „Телеграфълъї ромънъ“ деспре депътаціпеа поастръ ромънъ-бісерічеаскъ дп Віена скоатемъ dintr'o Кореспондінцъ din Віена а „Concordiei“ ърмътоареле date:

Дпъл Архімандріт Бендела, каре а съвскріс петіцїпеа, нъ аъ пътът ліва парте ла вісітеле депътаціпеї din каъс, къ токтаї атънчі а фост окупат дптр'о комісіне а Сепатълъї імперіал. Дп Канчеларіа ънгъреаскъ ънде аъ фост прімітъ депътаціпеа ка чеа маї маре солепітате, а ліпсітъ dintre Консіліарії de кърте DD. Рахонці ші Стоіаковіч, dintre каре чел din тъіъ нъ ера дп Віена, еаръ чел de пре ърмъ ера окупат дп міністеріъл de стат. Канчеларіъл Трансілванієї а спъс депътаціпеї, къ чел че ле поате ажъта маї мълт есте Канчеларіа Ънгаріеї, фііндъ къ сърбії тощі стаъ съвтъ ечеаста канчеларіъ, de ънде се вede печесітатеа черчетърії ачестеї Канчеларії din партеа депътаціпеї ші прімірea чеа солепелъ din партеа Канчеларіеї ънгъреші. Міністрълъ Ласер, каре се вede а фі стъdiatъ каъса Мітрополіеї дптре конверсърі с'а слобозітъ ші ла практікъл деспърцїреї фъкъндъ пескарі обсерваціпі асъпра греотъцілоръ че се вор іві къ окасіпеа арапджерії дiечеселор ромънещі, че дпсъ дп астфеліъ de касърі нъ се пóте алтфеліъ. Ачеаста ші алте дппрецівърі не даъ чеа маї вie сперапцъ, къ резълтатъл ачестеї депътаціпі ва фі маї фаворіторіъ декът мълте алтеле.

Маї департе дпсемнъ кореспондінтеле, къ депътаціпеа а

фост фоарте бине котпвсъ конципънd вн фрътос пътер din персоапеле челе маї дпсетпате але бісерічеї поастре шї къ de ачї лътса вede шї требве съ се конвінгъ, къ ачеаста е о кавсъ коапть, о кавсъ dреапть, вн dорв котвн ал тътврор ротъпілор ортодоксі din Австріа, о печесітате dреапть шї нелпкъпдъраверъ, шї ачеаста а фъкът шї пре бърдїї ачеїа карії дп астфелїв de прімірї пе въdв алта декът формалітате, съ креаdъ de астьdатъ, кътк дп аста прівінца се вор реаліса dорінделе ротъпілор

Дп фіне обсервéзъ кореспondінтеле, къ поате къ се вор афла шї de ачеїа, карії вор зіче, къ че аї къътат вигъренії шї трансілвъпенії ла Міністерівл de стат? Кърора ле ръспвnde, къ дптре депвтацї аї фост шї Бъковінепї, карії стаї свът ачестъ Міністерів, шї прекът ачестіа а дпсоцітъ пре чеї dінтъїв пе ла Капчеларіеле лор, аша а черът квіінца, ка шї вигърепії шї трансілванії съ дпсоцеаскъ пе Бъковінепї ла міністеріile сале, чеа че требве съ се апробезе de фіекаре ротъп„ — Астфелїв de обсервърі саї фъкът шї аїчеа din партеа ачелора, карії пе аї алтъ лъкрв, декът съ крітіче портареа вивіа шї алтвіа, дпкът еа пе ле плаче лор саї пе ле іась ла сокотеаль аша прекътъ ар dорі еї, ла каре се поате ръспвnde тотъ ка маї свсъ. Кътвї дпсь пентрв обсерваreа лвї „Нет. Zeit.“ „Е demn de дпсетпатъ тактіка ротъпілор. прін каре пътереа че стъ дпdерептвл лор, лї інвіазъ а ворві ротъпеште дп Вніверсітатеа съсеаскъ, дп време че депвтацівnea дп Віена ворвеште вигъреште“ — требве съ мъртврісім къ лаістъцітеа редакторвлвї ачестві жврналъ че пі са фъкът de тот трівіалъ пе маї пътет респвnde алта, декът къ пе паре ръв, къ пе штіе deосевї дптре депвтацїі, каре есерчéзъ dрептвлъ съв фацъ кв комітенцїї съї, шї дптре кортвасіа, че аре съ пъzеаскъ о депвтацівnе фацъ кв персоапеле ла каре се дпdрépтъ.

Лвї „Ost d. Post“ се скріе din Песта кв dат din 21 Март. п. вртътоареле: Кв маре інтерес се вртъреск дп черкъріле політіче de аїчеа пашії депвтацівnеї ротъпешті, каре de кървndъ свът кондвчереа Епіскопвлвї Баропвлвї de Шагвна аї порніт кавса лор дпсетпатъ de вртърї ла Капчеларіа вигъреаскъ. Ачеаста кавсь а ротъпілор, ва фаче прекът се жвdека аїчеа de обште, стъпъпіреї фоарте марї греътъцї. Nв есте пічї вив секретъ, къ idea деспърцїреї ієрархієї ротъпешті de чеа сървеаскъ се консвлтъ de мвлт шї афль чеа de капетепїъ спріжініре дп Епіскопвлъ ротъпескъ алъ Арdеалвлвї Баропвл de Шагвна. Nацівnеа ротъпеаскъ — ачеаста пе се поате ігпора — а десволтат дп декърсвл дечепівлвї din вртъ de репеціте орї о кв тотвлъ спеціалъ капачітате de віацъ, шї пе zаче пічї ла о дпdоіалъ, къ ротъпії атът дп каса аблегацілор кът шї дп каса магнацілор а dієтеї апвлвї требвт аї фостъ кь мвлт маї бине шї фолосіторъ репресентацї дп прівінца інтереселорв пацівnале, декът сървії din Австріа шї тотвшї аї липсітъ репресентацїї пропріеї масse а ротъпілор, адекъ ачеїа din Арdеал, ла dієта Вигаріеї de апъ. О деосевітъ консідерацівnе се дъ аїчеа ачелеї дппрецівърї, къ амінтіта депвтацівnе пътерь дп шірвл съв шї репресентацїї din Бъковіна шї de ачї се калквлъ ла о солідарь дппрезпь терцере а тътврор ротъпілор din Австріа дп ачеаста пондерапть кавсъ. Се пресвпне дпсъ пе аїчеа, къ фіпала dечісівnе дп кестівnеа бісерічеаскъ ромапо-сървеаскъ пічї декътъ пе ва врта кървndъ, шї короапа се ва дпвої ла ачеаста пътаї двпъ ціпереа вивї конгресъ пацівnал ал сърбілорв шї ротъпілор. Nв е пічї о дпdоіалъ, къ din партеа сървéскъ се ворь ръdіка дпсетпате опосіцівnї дпкопtра dесгіпърії метрополіеї ортодоксе-ръсерітене. Аввціа бісерічеї ортодокс-оріентале стътътоаре свът вп капъ съпретъ, прекът шї dіферітеле фвndацівnї пентрв скоалеле конфесіопарілорв ачестеї бісерічї, каре din секвлї сънтъ котвна пропрістате а сърбілор шї ротъпілор шї каре саї шї адміністрат de котвн, потъ се dес апсъ ла dіспвте лвпгї кvndъ вор вепі de а се дппърці. Епіскопатвл сървескъ шї пацівnеа сърбеаскъ се ворь провока ачї токтаї аша de бине ла прівілеціателе прерогатіве але Мітрополіеї Карловіціапе шї ла педеспърцівеpітатеа (?) бісерічеї ортодоксе-оріенталї свът вп капъ съпретъ ієрархікъ, прекът шї ротъпії din партеа са дп прівінца неатърнърії бісерічеї шї пацівnеї лорв de Мітрополіа тепціопатъ вор адвче печесаріеле чітате істориче.“

Din Novicad се скріе дп „Сръбобран“ вртътоареле: Noї адмірътъ шї рекvноаштетъ дптрепріndереа de пвпъ акота а кондвкъторілор ротъпешті дп афачереа бісерічеаскъ атът пентрь консечепца еї політікъ кътъ шї практікъ, шї деакъ еї пе dрептвл ачестъ ворь пъші тот деспъ кв дпцелепчівnеа de пвпъ акота, атвпчї de вспъ сémъ къ еї пе съптъ департе de ціпта dрептелор dорінде але лор.

Еї дпсь съ пе біте de конгресвл сървескъ пацівnал, кв атъта маї пвцін аї еї съ дпкvнцъре кв саї фъръ воіе ачестъ конгрес, къчї пътаї ачеста есте імпвторіїв дп ачеаста греа кавсъ (?) къчї пічї капчеларіа вигърéскъ пічї трансілванъ, кв атъта маї пвцінъ міністеріквл de стат съпт dіректъ саї індіректъ котпетінцї а десслега ачеаста дпкълчіть (?) кавсъ бісерічеаскъ, еї потъ пътаї тіжлочі. Ар фі маї фолосітор пентрь ротъпї, ка шї пентрь поі дпсвшї, деакъ депвтацівnеа ротъпескъ ар чере конкістареа вивї конгресъ котвнъ бісеріческъ, ла каре съ аштерпъ ротъпії dорінделе лорв шї din акърві тіжлокъ съ се дптокпеаскъ вп комітет ротъпескъ шї сървескъ, каре ар авea съ прелвкре плапвл деспърцїреї.

Капчеларівл авлік вигъреск а пріміт амікавілмепте депвтацівnеа ротъпеаскъ, чел пвцін дп фортъ. Прекът есте магіарілор лвпта літвістікъ шї тоатъ гълчеава дптре сърві шї кроацї скvпъ аша съпт фоарте плъквте консерватівілор магіарі шї кавселе поастре бісерічешті сърво-ротъпешті, шї діферінделе ескатедптре поі ла пертрактареа лорв, къчї еї сперезъ съ поатъ пескві дп тълвъре кв фолосъ.

Noї кvцетът dінтр'о парте, къ пічї Міністеріквл de статъ, пічї капчеларіа вигъреаскъ орї чеа трансілванъ с'арь пътеа шестека дп кавса ачеаста алтфелїв de кътъ тіжлочіndъ, ér din алта парте къ поі шї ротъпії пе вот дпцелеце дп modвл арътат маї свсъ; noї репвпчіътъ вакросъ ла тóте привілецііле поастре, поі пъръсім пedантісмвл дп dрептвлъ пострь історікъ, ка съ лскітвътъ кв івбіреа фрънцéскъ а ротъпілорв, дпсь пе вотъ конче-, ка пе скавпвлъ С. Арсеніе съ шедъ скітвънdъ вив ротъпъ шї вив сърбъ„. —

Фіці сігврї фрацілорв сърві къ поі ачеаста пічї пе ат черътъ пічї одатъ, пічї пе вот черео вреодатъ. Ротъпії аї чеа маї фервінте dорінцъ, ка афачеріле лорв бісерічещі съ се дптогпеаскъ шї регвлезъ дп дпцелесвл ашезътінтелор с. пóстре бісерічї фъръ чеа маї тікъ вътъмаре а інтереселор вóстре бісерічещі - сосціпеці пе dарь дп ачеаста dрептъ dорінцъ, шї івбіреа поастръ, че dорідї а о къщіга кв репвпчіареа привілеціілор шї кв пъръсіреа педептісмвлвї дп dрептвлъ історікъ пе въ ва ліпсі пічї одатъ.

Dрептъ авецї, поі пе вот дпцелеце дптре поі, прекът ацї възвтъ din петіт, пътаї съ фіть сінчері вніі кътръ алдії шї съ пе фачетъ греътъцї вnde пе съптъ.

Din Віена скріе кореспondентвл лвї А. „Рreц. Zeit“ къ Міністрвлъ de статъ Сшерлінг ар фі слобозітъ кътръ вніі епіскопї католічї вп чіркълар кат дп вртаторівл дпцелес: Маї дптъїв адвче аміпте епіскопілорв, къ о dечісівnе а комітетвлвї de цeаръ вветік, каре прескріé сървътореа а 26-а Февр. дп тоать цеара; ар фі датъ апсь локоціінцїї боетіче а реквіра пе епіскопї пентрь рvndвіала вnеї фестівітъцї дп zіва ачеea, къ еї дпсъ ар фі dекіаратъ, кът къ еї фацъ кв dіферітеле опініївнї дп цeаръ, пе врéз съ пъръсеаскъ вчелъ пвнктъ de стацівnе обіектівъ орї індіферентъ, каре лаї окvпатъ дъпшії дп орdінъчівnеле сале косісторіале din 24 Октомвре. Міністрь дптреаъ dарь пе епіскопї, орї есте вив пвнктъ de стацівnе обіектів кvndъ прелацїї, пе лънгъ тоатъ dорінца репресентацівnеї цереї шї а Шефвлвї цереї рефвсе а се рвга пентрь бінекvвмптареа черéскъ асвпра вивї търіпітосъ актъ дппърътескъ. Ба din провокареа чео факъ епіскопії ла діферінца політікъ а опініївнелорв дп цeаръ се вede апріатъ, къ еї цінъ аліпіреа de конституцівnе, каре дппъратвлъ еспресъ вреа съ о сvсціпъ шї се о скvтеаскъ дпкопtра орї кърві атакъ, пътаї ка вив лъкрв голъ de партітъ, ба еї аї квтезатъ а пвне дп асетепеа ліпіь фестівітатеа конституцівnалъ кв ачеле пепертісе демопстрацівnі, каре ле ар фі провокатъ орdінъчівnеле косісторіале. Ачестъ пвнктъ de стацівnе дп десétнъ апої міністрвлка перфектъ пе дпdрептъцітъ шї dекіаръ епіскопілорв. къ авторітатеа бісерічеаскъ пе есте дпdрептъцітъ а денега конлвкрареа са, ла ачеле пашврї, каре се консідерь de апте пентрь пвпереа дп лвкраре а пъріптецілор тептінце але дппъратвлвї. De ар маї фаче дпсъ ачеаста, атвпчї ар дпкърка асвпра са пъререа, къ еї ар авea тendінцъ а іпіта інтімчеле тendінце конституцівnалі. Дп фіне пролвпчіъ Міністрвл dорінца, къ епіскопії пе вор маї контъра репецітеле шї сінчер манїфестателе грацioаселе інтенцівnї але Маіестатеї Сале, а консолida конституцівnала старе а імперівлвї.

Дпсъ пвпътаї дп ачестъ емісъ міністеріалъ „zіче кореспondентвлъ маї de парте, а датъ рецітвл съ прічеапъ, кътъ вреа ел съ вазъ ціпереа клервлвї фацъ кв конституцівnеа, чі шї дп алт дпсетпат актъ, каре орї шї кът есте de асе прівї ла о дптреціре а ачестві емісъ din партеа опосітъ. Прекътъ се ціъ епіскопвлъ din Леітмеріц а фостъ сінгврь дптре прінчіпії бісерічещі боетї каре, а вртатъ провокърії пентрь сърбареа конституцівnеї шї а челебратъ дп пропріа персóпъ вп сервічіъ дътпезъеск потпосъ. Ачестві веперабілъ прелатъ іа датъ Маіестатеа Са, демпітатеа de консіліаріъ інтімъ актвал, кв тітлвлъ: „Еселепціъ“ шї ла дп кредінцат деспре деосевіта са граціъ. Астфелїв de пашї пе вор ліпсі, а дескіde окії ачелеї пърцї а попорацівnеї, къріа са снъс din партеа

преѣдінеї, къ конститѫціѹнеа ар фі дато дмпъратѹлѹ пѣтаї сілітѣ ші къ орї че демонстраціѹне дп контра еї іар фі плъкѣть.

Кореспондентѹл вienezѣ алѹї „Bidobdan“ скріе: Каѹса пóстръ са мішкатѣ наінте къ дп пашѣ хотърѫторіѣ дп Консілівл міністеріалѣ, каре са цінѹтѣ зілеле ачестеа дп прівіінца конкіетърії конгресѹлѹї націоналѣ сървескѣ. Dѣпъѹп метораndѣт ал Конт. Форгач, саѹ дптърітѣ тоате конклѹселе конгресѹлѹї Карловіцianѣ din анѹл трекѹтѣ, афаръ de ачеле, каре чер, ка конгресѹлѣ съ кandidézъ indівізії пентрѫ воівodѣ, - ачеаста са льсатѣ Маіестатеї Сале, ші конгресѹлѣ аре съ алéгъ пѣтаї dінтре кandidaцї. — Кѣт се ва дптоарче Дмпъратѹл дела Венеція ва събскріе хотърѫреа міністеріаль, ші атѹнчї се ва дпсърчіна адміністраторѹл провісоріѣ ал патріархатѹлѹї, ка съ конкіеме конгресѹлѣ, а кърѹї чеа dіn тѹіѣ проблетъ ва фі, съ алеагъ пе Воївodѹлѣ ші пе сенаторї апої пе патріархѹлѣ. Референdарѹл канчеларієї авліче Ѹнгѹреці, Стоіаковіч, лѣкръ акѹта ла плапѹлѣ, dѣпъ каре ѣп ал доілеа конгресѣ съ адѣкъ дп ордіне афачеріле бісерічещі, сколаре ші фѹndаціонале — Воівodіна чеа позъ ва фі маї мікъ декът че а черѹто конгресѹл de ап. Бънатѹл ші Бачка вор събста съѣ Канчеларіа Ѹнгѹреаскъ Сірмівл съѣт чеа кроатъ-славонъ, ші міжлочіторівл дптре атъндозъ ва фі воівodѹлѣ сървескѣ кѣ сенаторіі лѣї.

Dicsó Sanmartinu 20 Martie 1862.

Aicea sa deschisu astadi Judecatori'a comitatului Cetatei de Balta cu Solenitatea cuvenita. — Ilustritatea Sa Domnulu Administratoriu comitatense in Costumu nationale a deschisu Siedinti'a introducatorie prein o cuventare benepotrivita in tustrele limbele patriei – la care Judele primariu Domnulu Ioane Cergedi ia multiamitu pentru ostenelele puse la organisarea acestui Comitatu incoronate cu resultatulu celu escelente. — Si intruadevaru resultatulu organisarii acestui Comitatu se póte atatu in privinti'a facultatiei Individiloru catu si a proportiunei natiunali numi fórte multiemitoriu potrivitu si cu tact ca inchiatu. — Poate ca unii carii cunoscu pe Administratorulu nostru mai de aproape ar fi asteptatu mai multa considoratiune in partea romaniloru dela dînsulu. —

Inse noi ne provocamu la Testimoniulu, ce la datu Corespondentele dela Elisabetopole Domnulu Vice Comite Siulutiu intru unulu din numerii „Gazetei transilvane“ ca poporaciunea romana visavis cu cea magiara si sasa e in maioritate numai relativa, pe candu posesiunea cea mare e mai toata in man'a numeroasei Aristocratii magiare ce numera vpeo 600 dein celea mai stralucite Familii transilvane, — pe langa carea tieranimea magiara ce sia gasitu din vecina Secuime prein vaile celea frumoase ale Ternavii celu mai naturalu drumu de ase lati peste Ardealu, si de aceea pe aicia locuescu mai in toate Satele foarte consideravera, pe candu Inteligentia romana inca e foarte raricica, Deci motto: ce si lau alesu Ill. Sa Domnulu Administratoru la organisarea acestui Comitatu: Aequalis divisio non conturbat fratres a avutu unu echo beneprimitu atatu dein partea magiariloru catu si a romaniloru, si consideratiunea luata si la mic'a poporaciune Saseasca, a multiumitu si partea aceasta. —

Este de insemnatu ca cu cata receala s'a primitu mai intaiu Domnulu Administratoru de catra fratii magiarii cu atata elu sciu ale castigá mai tardiu Simpati'a. —

Daru inteleginti'a romana dein inceputu a datu Domnului Administratoru tóta sprijinirea cu cea mai laudavera prevenire. — Intre acesti'a trebe se amintimu pe Domnulu Vice Comite Iosifu de Siulutiu carele fu destulu de generosu a refus'a postulu de Jude primariu lui oferitu si ase multiumi cu postulu de Vice-Comite, numai ca cu atata mai tare se se înlesnesca organisarea. —

Fienduca denumirile in ace tu Comitatu au venitu mai in toate Gazetele fórte schimosite, socotescu a nu fi de prisosu a da unu Conspectu alu întregului personalu aplicatu la oficiurile acestui Comitatu:

Administratoru Illustritatea Sa Domnulu Ioane Puscariu (rom:); La Administratiune Jude primariu Szilagyi Lajos (ung:), — Vice-Comite Iosifu de Siulutiu (rom:) - Notariu primariu: Martonfi Ignatu (ung:) - Vice-Notariu Vespremeanu (rom:) si Reinert (sasu); Judeci procesuali: Puianu (rom:), — Matefi (ung:) Popu Macaveiu (rom:) Andrasi (ung:); Fritsch (sasu:) Ladai (rom:) Földvári (ung:) si Homner (sasu) Protocolist Nyito (ung:), - Espeditoru Ocosiu (rom:) Archivariu: Musnai (ung:),- Cancelisti: Macaveiu (rom:) Iánosi (ung:) Prinz (sasu),- Engy (ung:) Parhonu (rom:) si Gyárfás (ung:). —

La Judecatoria: Jude primariu si Presiediute: Ioane de Cergedi (rom:) Assesori: Dobay (ung:) Bianu (rom:) Vitá (ung:) Darabantu (rom:) Gyárfás (ung:) Pinciu (rom:) si Schwarz (sasu): — Ppocuroru Ferenz (ung:) Subprocuroru Moldovanu Vasiliu (rom:) Notariu Miko (ung:) Archivariu Csato (ung.) Protocolistu Copaciauu (rom:) Cancelisti Szabo (ung:) - Popu (rom:) Vajda (ung:) Dunca (rom:), Kerekes (ung:) Tamasiu (rom:) Pataki (ung:) si Morariu (rom:).- La astfeliu de organisatiune benepotrivita trebue se-i gratulamu numai Domnului Administratoru. —

La forulu orfanale - Vice-Comite Gyárfás (ung:) Assesori Ratiu (rom:) Majai (ung:). —

I. Copacianu.

Protestulu Romaniloru in universitatea sasesca.

Astadi in $^{29}/_{17}$ Martie s. c. s'a tienutu un'a siedintia publica la universitatea sasesca. Dupa ce s'a cetitu representatiunea catra Maestate, ce are se insotiesca elaboratulu universitatei in intrebarea teritoriala, precum si voturile separate in aceasta privintia, se trecu la obiectulu ordinei dilei, care fu protestulu Romaniloru dein scaunulu Sibiului in contr'a alegerei deputatiloru conflusuali. Referinte in aceasta causa fu deputatulu Nocricului Wagner. — Plenipotintele protestatoriloru D-ru Nemesiu combate alegerea: a) fiendca Scaunile filiale Talmaciu si Seliste n'au fostu invitate la alegere, b) fiendca alegerea s'a facutu in contra §-lui. 12 al punctelor regul. 1805. Cumca numitele scaune filiale s'ar' tiené de Sibiiu, documenteaza D-rulu Nemesiu pr'in aceia ca acestea scaune totudeuna au statu sub administratiunea Sibiiului si ca chiaru Sasii ar fi recunoscutu aceasta in representatiunea loru catra ministeriulu ungurescu din 1848 in care pretindu cá acele scaune se nu se deslipeasca de fundulu regiu de orece ar' fi de multu timpu parti intregitoare ale aceluia. Dar' „tempora mutantur et nos mutamur in illis“, se vede ca fratii Sasi au venitu la convingere, ca totusi nu voru potea mistui atati Romani, de-aceia astadi leapeda accia, ce mai nainte pretindeau cu atat'a ardore, cá unu dreptu al loru. Consecentu acestei pareri, deneaga si referintele, ca acele scaune s'ar' fi tienutu vreodata de fundulu regescu, ci cá unu bunu al celoru VII scaune au statu sub forum dominale al Sibiiului, si spre documentare aduce nesce articuli dietali. Ce minunata este legislatiunea cea veche a Transilvaniei, intr'atat'a afli ce'ti trebue, de siguru, ca si inainte cu 14 ani vor fi aflatu fratii Sasi nescari articuli potrivitî.

Ceace se atinge de alu doilea punctu apoi dice D-lu referinte, ca prelanga punctele regulative mai esista si nesce usuri, cari au potere de lege. Afara deaceia §. 12 pune reg. 1805 n'ar' fi destulu de chiar, deorece sub „Beamte“ se potu intielege si deputatii conflusuali, fiendu acestia totu deodata si judecatori. Noi credemu, ca D-lu referinte pr'in aceasta n'a voitu alta, decatu, se ne arate, cá se pricepe la sofisme (Advocaten kniffe).

Cumca acea interpelatiune este numai sofisma, a documentatu d'in destulu D-lu deputatu alu Siebesiului Dr. Tincu si D-lu deputatu alu Orastiei Balomiri, care se esprima cam in astu modu:

„Onorata Universitate! De si sum convinsu, ca tota desba-
„terea in objectulu acest'a este zadarnica de orece potu sci
„inainte, ca propunerea D-lui referentu, oricatu de nedreapta,
„seva redicá la conclusiune, totusi ca se nu me judece cineva
„dupa proverbulu: qui tacet, consentit, ca si eu asi consimti,
„mi iau indrasneal'a a'mi esprimá si eu opiniunea. Eu nu
„sum de opiniuuea D-lui referentu, si inca d'in urmatorele
„cause:

„Ceace se atinge de parerea ca sub „Beamte“ s'ar' poté
„intielege si deputatii conflusuali, aceia se resfrange pr'in
„chiar § 12 alu punctelor reg. 1805 care distinge intre „Beam-
„te“ si „Conflurdeputirte“. Legea este destulu de chiara, si ori
„ce usu in contr'a unei asemenea legi esprese este abusu si ne-
„legalu.

„Iara ceace se atinge de Scaonele filiale, nu sciu ca de-
„unde sau tienutu in vechime, atata insa sciu, ca acumu stau
„sub administratiunea Magistratului Sibianu, suntu obligate
„ca si celelalte comune si ca pr'in urmare ar' trebui se fia
„si asemenea indreptatite. Deci eu sum de opiniune, ca ale-
„gerea deputatiloru Sibiani se se dechiare de nevalibila, fi-
„indu nelegale.“

Totu din aceleasi cause combatu si D-lu Dr. Tincu opiniunea referentului. — Vediendu deputatii Sigisiorei Gull si Schwarz, ca pre calea interpretatiunei sofistice, nu se pote derapaná protestulu, incepura a combate competinti'a protestatoriloru de orece acestia ne avendu dreptu de alegere nu potu neci protestá. Minunatu! Trebue se marturisescu, ca pana acum amu presupusu mai multu despre sciinti'a indreptu a unoru deputati conflusuali, cari voru se fia judecatori de instanti'a a dóua. Mai pre urma D-aloru ar' fi in starea a denegá la tóta lumea dreptulu de a vietiui, si negresitu ca tota lumea ar' trebui se ascepte sentinti'a de morte a D-ei loru, fara se protesteze, deorece ne avendu dreptulu se vietiuesca: ceace D-loru, vedi

bine, numai trebue se documenteze: n'are nece dreptu se protesteze„; und dann wo kein Kläger, da ist auch kein Richter". La asia necons-cintia potu veni D.D. judecatoriu de instantia adoua, deca nu sciu nece se distinga intre dreptu privatu si dreptu publicu. Apoi comunele numiteloru scaune n'au dreptu se protesteze, fiendu-ca n'au dreptu de alegere. Sic! D-loru deputati, nu este iertatu, ca cineva sesi baseze opiniunea sa pre presupuneri, carii au ase documenta mai antaiu. Ba unulu dintre numitii deputati merse consecentu in neconsecintiele seale pana a disputá acelu dreptu la tote comunele Sibiiului. Daru absurditatea aceast'a totusi se paru D-lui presiedinte pré grozuict, fiendu-ca incepu a o combate, facundu pre ignoranti la acea jurstare atenti ca D-a Sa (ca locotienetoriu de comite) trebue se anuleze exoffo o alegere nelegala, pr'in ori ce isvoru s'ar' inconoscintiá de o astufeliu de nelegalitate. Adauga si D-a Sa insa ca legea e nechiara de orece amesteca espresiunea „Wahl" si „Ernennung" si apoi per analogiam totu §12 al p. r. 1805 ar' fi nechiaru, in care casu apoi, s'ar' potea forma unu us unu contra legem ci preter legem. Nu credemu ca D-a Sa se si criadia ceia ce a dîsu. (Va urmá.)

Universitatea sasească.

Ân Siedinţa de ieri se ceti protocolulu de siedutu si se verificâ, la ordinea zilei a fost protestulu romînilor din scaunulu Sibiiului în contra alegeri amploiaţiloru Magistratuali si Scaunali si a Comunei, apoi protestele altor cetăţeni Sibiani cari totu în privinţa acesta. Dr. Tincu aperă ca toate cuidura motivele romînilor prechi si deputatul Balomiri care mai cu seamu atacă stilistica vetusitoare a referintelui Wagner, însu sasii mai multi la numeru întrebuinţundu totu sofistele siste refusaru protestele acestu unanimu afara de deputatul Paniher, care se alaturu în privinţa stilistică lungu Balomiri, si asia deputaţii romîni, incepuru voi separatu.

Ân Siedinţa de marţi se ceti si verificâ protocolulu siedinţei trecute. La ordinea zilei a fost particulariile si dietele amploiaţilor municipali apoi nisce obiecte economice.

Votul separat alu deputatului din Sebesiu Dr. Tincu la 1. Il alo operatului comisiunei de siepte.

Ân contra textului din 1 II. al operatului de universitate primitu am propusu ca „La createa cercurilor de administraţiune nationale, ar fi de a se usurâ dela întrunirea terei de acuma, si a se lua în vedere de câti si cercuiele administraţiunii„ si acesta am fucutu din urmatoarele motive:

1 Dein modesta mea opiniune cu aici esemplatulu principiu alu crucurii, cu acelu Nr. 71 totu de acesti inclitu Universitate recunoscutul principiu al egalei îndreptăţiri politice în cea mai mare contrazicere. Io nemi potu esplica cum poate veni nainte ca egala îndreptăţire cu celelalte naţiuni ale patriei, deocâce acésta se desfide de ceva ce i se cuvine numai ei singure; dacu naţiunile prin acuma privilegiate din cutuosie dor. cau din singura nemotivata causu pentru cu acestea au fostu si mai nainte privilegiate, earu car grzestra cu privilegii precum este si acesta al cruciurii? Cundu e vorba despre anticarea dreptăţii, despre egalitatea drepturiloru; atunci numai are locu nice unu privilegiu, deocâce privilegiile sunt bazate tocmai pe neegalitatea drepturiloru. Privilegiatus contra aeque privilegiatum iure suo non utitur,

2. acestea sta contrastul principiu al cruciurii în contrazicere cu promisiunea inch. universitaţi espimate în sectiunea a 5, I. unde se arată a sta gata si a contucra la efectuirea cercurilor administrative nationale; pentru cu de o parte se arată gata a contucra, de altu parte împedeca prin primirea principiului de cruciare numai pe partea celoru prin acuma cu drepturi politice, care e în stare a impiedeca nemărginirea, anticutu la fotarea teritoriiloru nationale nu poate fi vorbu despre adunarea în viaţu a principiului egalităţii între naţiunile terii.

Vorbindu din initiu, Universitatea sasească ar fi pentru principiul egalităţii, numai împrumutarea puteri cu se face spre folosulu sasilor, si a fraţilor unguri, cari au avutu prin acuma drepturi politice, si împiedecandu de cine spre dauna Romînilor. si acesta cu cruciarea, anticutu nu ar fi tocmai în contra scopului. Dein modesta mea părere, si la fortarea teritoriiloru nationale car putea usurâ numai din principiului perfectei egalităţi în drepturi".

Avendu numai dreapta nezidiu înaintea orilor a aprinde toate comunele care port titlu unei naţiuni determinate, la respectivele cercuri nationale, car putea ivi împrejurări de prea mare depărtare de unu cercu siesi afiu, care ar putea împiedeca administraţiunea, sau ar cauza pentru acestea spese peste mesuru, în astfeliu de casuri ar fi cauza de abatere dela espimatul principiu a egalei îndreptăţiri politice în cea mai mare contrazicere cu promisiunea inch. universitaţi espimate în sectiunea a 5, I. unde se arată a sta gata si a contucra la efectuirea cercurilor administrative nationale; pentru cu de o parte se arată gata a contucra, de altu parte împedeca prin primirea principiului de cruciare numai pe partea celoru prin acuma cu drepturi politice, care e în stare a împ

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфя есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче ля Сібіїй ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ля ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмераціеї пентръ Сібіїй есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жътъцате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте ъръді але Трансілваніеї ші пентръ провінціеле din Монархіе пе ан ан 8. фл. сар пе о жътъцате de ан 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дитъіеа ора къ 7. кр. ші пентръ а доба ора къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. в.

№ 25. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїй. 29. Мартіе. 1862.

Апелїпцаре.

Ла провокареа маї мълторъ deскідемъ препъмераціънеа поъ dела 1-а Апріліе.

	пе 3 лъні	ші пе 9 лъні
Пентръ Сіб.	1 фл 75 кр.	5 фл. 25 кр.
„ Провінчіі	2 фл. —	6 фл. —
„ церї стр.	3 фл. —	9 фл. —

Петіціънеа ромъпілоръ ші жърпалеле маріаре.

II.

B S. Маї паінте de че а сміті петіціънеа ромъпілор ортодокші асъпра афачерії бісеріческі а лор, сав гръвіті впеле жърпале вигъреші а ръдіка вочеа лор ші а пресента лъкръл пъблікълві съв дитр'впъ топъ, ка къпдъ ел ар фі сміті dela ómenі de спеціалітате, карії ар авеа de скопъ фінал комънъл бън ал статълві, ал бісеріческі ортодоксе ші креціпеаска фръціетате дитре сърві ші ромъпі, ші ка къпдъ еї ар апъра терепълъ легал ші дп честіънеа бісеріческъ.

De пъ с'ар фі пре гръвіті жърпаліщій вигъреші din „Pest. Hirn.“ N. 67 ші „Pest. Naplo“ N. 66 ші 68 къ опініънеле лор, апої еї пъ ар фі дпфіератъ дпаінте пъзвінца канонікъ ші адевъратъ патріотікъ а ромъпілор ортодокші пентръ къщігарea вней посіціънї регълате дп афачеріле лор бісеріческі ші сколаре дп Патріъ, ка впъ фанатісмъ паціонал перікълосъ пентръ ставерітатea статълві ші вніtatea монархіеї ші ка пе о матеріъ, каре есте idoneъ, а креще свезі ші опосіціънї („Pest. Hirn.“ 67); еї пъ ар фі афлат дп честіопата афачере órecі че естраordінаріъ пентръ комъна хрістіанітате, нічі вп есемплъ ръътъчіосъ пентръ алте конфесіънї хрістіане, къ атъта маї пъцін ар фі афірмат: Обі ктълъ честіопатъ се цine de ареопагъл dіетеї („Pest. Naplo“ N. 66 ші 68).

Noї пъ пътемъ аскънde компътіміреа поастръ асъпра амінтітелор маніфестаціънї але атінселоръ doe жърпале вигъреші de кътръ пъбліквлъ четіторіъ, фіindъ къ еле дп лок de a дпфъціша ікоапа дрептеї кънpіndері a обіектълві честіпатъ, цinъ дп cine o deскріере, каре е апъкатъ din въпъ ші doведeскъ чea маі маре песчіінцъ a релаціънелоръ патріотіче ші апънчіъ ресвелълъ жърпалістік асъпра впеї бісеріче посітіве ші асъпра ашезъміптелор еї сакрате de чіпчіспрезече секолі, прекъмъ ші асъпра дрептълві історік ал еї фъръ сфіеалъ ші прекъдетаре, фъръ съ къдете, къ дпкъ се потъ афла бърбаці de спеціалітате ші пъртъторі de счіінцъ, карії дп контемплаціънеле авкторілор аї челор артіквлі жърпалістічі прівескъ пътаї о пре пречіъре de cine ші пасіъне ші пе ачéсте ле ва kondemna къ атъта маї мълт, къ кът есте de комън конoскът, къ токмаї амінтітеле жърпале пестане се фълескъ къ о необічнъітъ преділекціъне ла тоатъ окасіънea къ дрептъл посітівъ ші історік ші ачéста пемъргінітъ ші вътъмъторіъ.

Dвпъ че актa петіціънеа ромъпілоръ ортодокші асъра афачерілоръ лоръ бісеріческі ші сколаре стъ дпаінтea пъблічітъціі, ші еа кънpinde моментеле de къпетепіъ але квкрълві ші моціveле, пе каре есте базатъ, пътемъ даръ ноі ромъпії аї бісеріческі ортодоксе реквіра пе авкторії амінтіцілоръ артіквлі вигъреші, съ се декіаре: афлъ еї дп ашезъміптеле апостоліче адвсе дп петіціъне ші дп конквлъселе ачеле але сіnoаделор екзтепіче врезнъ скандалъ, ка съ ле конcidepe de вп фанатісмъ паціонал, ші прін вртаре de перікълоасе пентръ статъ ші фаць къ челелалте хрістіане конфесіънї de інстітъціънї пъгъбітоаре, сеї пресвпънъ еї dіплотеї рецелві Матіа ші Владіславъ, ла каре се провоакъ петіціънea впъ дпцелесъ, каре аръ пътea перікліта ставерітатea статълві ші вніtatea монархіеї; кредъ D. Авкторї аї ачелоръ артіквлі, къ еї пот фі дпгріжіці пентръ сващіпереа ізвіреї хрістіане дитре сърві ші ромъпі маї сінчер ка ромъпії, сéї ле деспробезъ еї лібертатea амінтіреї леціlor дietale din анъл 1797. пе а къроръ базъ пе рогътъ пентръ ръдікареа декретелоръ авліче din анії 1783 ші 1786, каре съпт атът de апъсътоаре пентръ бісерікъ. Пробабілпепте амінтітеле жърпале вигъреші афль о вътътаре пентръ хрістіапа реліціъне дп пасацеа петіціънеї, дп каре се зіче: Nічі впа din хрістіапеле реліціънї факъ din прівіінца паціопалітъціі о діферінцъ дитре кредінчіошіі сві, прін вртаре ші метврял впеї реліціънї аре асетепea претепсіънї ла тоате бісерічещіле міжлоаче de мънтъіре ші ла дрептъръ. сав dвпъ дпвъцътъра теолоцікъ: Хсъ есте капял къ каре стаъ кредінчіошіі ка метврії трвпълві дп чea маї стръпсъ комънітате къ Dвмпезъъ ші къtръ сіne ка фрацї “ Пот D. Авкторї аї маї de мълтеорі тепціопаціілор артікълі dedъче къ вън копсчіінцъ din пасаціял ачеста впъ фапатісмъ паціопалъ, къ каре дпвінъеск петіціънea ромъпілоръ ортодокші, орі a деспрова петепцілор dopinца dвпъ къщігарea впеї регълате посіціънї a бісеріче лор дп патріа лор, каре еї аъ авто одатъ ші дпкъ din векіте ші аъ перdвто пътаї дп вртa гоапелор бісеріческі фаптіче копстътътоаре?

Noї пъ пътемъ a пъ търтърісі къ пої афлътъ дп ачеї артіквлі інтъінціънї, че пе дпdрептъцескъ a da кредінцъ дп прівіінца авкторілор лор, къ еї вреъ съ претіndъ лібертатea релігіопаріъ пътаї пентръ бісеріка лор; къчі квт ар фі пътът еї алтфелїъ стігматіса пъшіреа ромъпілоръ ортодокші ка перікълоасъ, фіindъ къ обіектъл петіціънеї лор аре de скопъ прінчіпал вine дпцелéса лібертате a реліціънеї впеї лецъіт рекъпоскvте хрістіане бісеріческі.

Дитръ адевъръ пъ пе пътемъ десткл міра, квт ачесте doe жърпале вигъреші аъ потът дпфера петіціънea ромъпілор ортодокші ка пъгъбітоаре пентръ вніtatea Монархіеї. Поате къ спре ачéста леа съръіт de базъ апробата патріотікъ dopinцъ спре дппедекареа бінефачереї a 27леї леці de цеаръ din анъл 1791, дп пътереа къреї се da капачітатea acquirendorum et possidendorum bonorum, ac gerendorum amnium officiorum adinstar reliquorum regnicolarum фіілоръ бісеріческі ортодоксе фъръ діферінцъ de паціопалітате.

„Pes. Naplo“ вре съ трапсіънъ dietеї пертрактъріле честіопатеї петіціънї, ші прін ачеаста съ арате пъбліквлві четіторіъ грешала, каре атінце пе ромънії ортодокші прін ачеea, къ къ околіреа dietеї аъ рекврсъ ла тропвл Маіестатеї Сале дп каvса регълърії афачерілор лор бісеріческі ші сколаре ші a асігвратеї дппъртъшірі de лібертатea бісеріческъ.

Noї пе лъът лібертатea a пвпе лві „Pes. Napl.“ дптребареа: ръмънеава ел ші маї департе пелъпгъ опініънea са, деакъ дї вом кіема дп меторіъ пропвсечіънea фіналь a леції dietалі 27 din анъл 1791 каре аша сvпъ: Iuribus caeteroquin regiae Maiestatis circa negotia Cleri, Ecclesiae, Religionis, cujus exercitium plene ipsis liberum erit, fundationum, studiorum, ac Iuventutis educationis, non minus privilegiorum ipsorum, quae fundamentali regni constitutioni non adversantur, prout Maiestas Sacratissima a gloriosae Memoriae Maioribus suis accepit, ita, eidem altefatae regiae Majestati porro qnoque in salvo relictis *) ші маї департе пропосіціънea фіналь a леції dietале трапсілване 60 din анъл 1790 каре аша сvпъ: Iuribus regiae Majestatis circa negotia Cleri, Ecclesiae, fundationum et educationis juventutis porro quoque in salvo relictis **)? Апої деакъ дл вомъ дпdрепта ла doe посіціънї але репресептаціънеї dietеї трапсілване дпdрептате къtръ Maiестатea Ca din 12 Септ. 1842 дп каре се зіче: Quaerelas ex ingratissimis intolerantiae religiosae sequelisemanatas Altissmum etiam Locum pervenisse“. . . homagiali cum devotione Majestati Vestrae sacratissimae suplicare sustinemus ut gravamina haec mederi, varia coactionis media, quibus Graeci ritus non uniti saepissime exponuntur, tollere, eisdemque usum omnium libertatum, quibus alterius re-

*) Дрептъріле Маіестатеї рецещі ромъпъ пе атінce дп негоціаціънеле Клерълві Бісерічеі, Реліціънеі, а къреі деплінъ есерчіціз ле есте лівер, фвпdаціънелор, Стъdіелор (дпвъцътъпътълві) ші крещереї тіперімеі, пъ маї пъцінъ а прівілеціілор лор, каре пъ се дппотрівескъ конституціънеї фвпdаментале a цереї аша прекът леа прімітъ Маіестатea са dела п едечесорії еї de глоріоасъ адвчере аменте.

**) Дрептъріле Маіестатеї Сале реніе дп негоціънеле Клерълві, Бісерічеі, фвпdаціънелоръ ші едвкаціънеї тіперімеї ръмън ші de акум дпаінте певътъмате.

ligionis asseclae et Sacerdotes gaudent, clementissime concedere dignetur ?“ *)

Din челе адвсе ва ведé фіекаре дрептъ ші кввіінчіосъ къ-цеторіѣ патріот, къ мепціонаціі артікълі жърналістічі квпріндъ нътаї препвсърі. каре пе ротъніі ортодокші нічі пъ іа свпріпсъ нічі лнгріжатъ, ші ла каре еї ръспвндъ къ „novi hominem“ (квпоскъ отъл). Еї маї адавъ, къ еї пъшіреа честіопатъ аѣ свпвсо ла о съріоасъ черчетаре нвпътаї din парtea вісерічеаскъ чі ші політікъ ші двпъ че аѣ рекъпосквто вісерічеште ші політічеште de ввпъ ші кввіінчіоасъ, ва лпкъ лп облігаціѣнea консчіінцеї лор ші de імпвітоаре, ші аѣ лват лівертате а петіціона ла Маіестатеа Са, пентрв реалісареа еї, ші къ еї аштептъндъ вп ресвлтатъ фавоpіторѣ сънт пътрвнші de конвінцереа патріотікъ, къ реалісареа петіціѣнеї лор се ва салвта de тоцї кввіінчіосъ къцетъторі патріоці аі тътворѣ паціопалітъцілор къ бъкріе.

„Ost. si Vest.“

Сібііѣ 27 Мартіе. Астъзі цінв Комітетвл асоці аціѣнеї свът пресединца віче-пресединтелві D. Капопік Timoteiѣ Ціпаріѣ шединца лвнаріе, каре лпчепе ла 9¼ óре къ чітіреа протоколвлві шединцеї трекvте, ші се веріфікъ. — Ла обсерваreа D. Метврѣ Антопелі, къ ла твлці dінтре метврії асоціаціѣнеї ар фі афлат оарешкаре неплъчере фіксареа вnеї таксе de 1 фл. пентрв dіплотъ, са рефлектат ші лват de конклвзъ, къ ачеаста таксъ пъ есте деоблігъторіе, ші Комітетвл са лпвоіт ла фіксареа еї пътаї din ачел лпdетнъ повіл de a крвца келтвеліле асоціаціѣнеї пентрв тіпъріреа dіплотелорѣ ші астфеліѣ а търі пре кът се поате фondвл асоціаціѣнеї. Сть даръ лп воіа ліверъ а фіекърві метврѣ a da саѣ a пъ da ачестъ флорін пентрв dіплотъ. — Са чітітъ скрісоареа D. Секретаріе прітаріе Баріц пентрв 33 галбені ші 8 doезечері веніці че сеата ізріст ілорѣ din Ротъніа ші трімішї касірвлві асоціаціѣнеї ші лп прівіінца поесіілорѣ D. A. Мврешанѣ ші са хотърът ка съ се лпсарчіне D. Касіер къ предареа сътеї маї сбс лпсетнате Комітетвлві ізріст ілорѣ; еаръ кътві пентрв речепсіѣнea Поесіілорѣ D. Мврешанѣ, респектіве пентрв рекомендареа лорѣ ла адвнареа ценерал пентрв претіаре са денвмітъ вна комісіѣне констътътоаре din D. Віче-пресединтеле Ціпаріе, Др Васіч ші И. Сава Поповіч. — D. Колектор інтерімал лп Віена В. Бабеш са денвмітъ de колектор лп локвл D. Пвшкаріе, ші Іл. са D. Пвшкаріе се роагъ, ка съ іа сарчіна ачеаста асвпра са ші лп поствлъ лп каре се афлъ. — Маі департе саѣ маі денвміт de колекторі лп Шоткята маре DD. П. Драгош в. потаріе ші Іосіф Поп віче-кънітан; лп Реметеа D. віче-Къніт. Стефан Філіп; лп Мъгърені D. Прото-пот. Andреіе Meden; лп Kozла D. жвде процесвал Вас. Бътінъ; лп М. Ошорхеіе Іосіф Філіп“ D. віче-Комите Швлвц лп Елісаветополе са вотат твлцвмі ре пентрв інтрепрindереа че а фъкът спре търіреа фondвлві асоціаціѣнеї. Ізріст ілорѣ din Пеща Іоан ші Георге Nedелко, карі аѣ черът стіпendіі дела асоціаціѣне, се фаче квпоскът, къ асоціаціѣнеа а конферат пе анвл кърепте стіпendіі ле, ашіждереа ші ізріствлві тот din Пешта Васіліе Поп, каре ре ші вп стіпendіѣ Pomonдaianѣ de 85 фл. в. а. —D. Віче-Кънітан ал Фъгърашвлві I. Kodрѣ Дръгъшанѣ тріміте 85 фл. в а. каре а ретас дела балвл че са dat лп Фъгъраш лп 1/13 Мартіе лп фаворвл асоціаціѣнеї прін деосебіта стъръпцъ a D. Маріа Бран de Лемені, Соціа D. Свпретѣ Кънітан Іоан Бран de Лемені, карії се прітескъ къ твлцвміре ші се вотезе маї сбс лъвdатеї Doамне ші ла тоцї контрібвіторіі твлцвміта Комітетвлві асоціаціѣнеї.

Саѣ прімит маї твлці метврії ші са хоторжт a лі се тріміте dіплотеле кввіінчіосе. Саѣ прімит къ твлцвмітъ Кърціле, каре леа дървітъ асоціаціѣнеї D. Лпвъцъторіѣ прітаріѣ din Орлат Moice Панга. Са чітіт о скрісоаре лвнгъ a D. Редактор алві „Sürgöny“ ші метврвлві опораріѣ ал асоціаціѣнеї поастре Ketskemeti кътръ Комітет de вп къпріпсъ політікъ, ші са лватъ спре штііпцъ къ ачеea бъгаре de сеатъ, къ асоціаціѣнea пъ аре de a фаче нітіка къ політіка Са конклвс маї департе ка Пресединтеле се лнпартъ актеле че лнтръ ла Комітет метврілор Комітетвлві, ші ачештіа съ ле ферézъ лп шединцъ, ші съ се факъ вп інвінтаріе пентрв тобілеле ші ефектеле асоціаціѣнеї прекът ші вп каталог деспре кърціле че сънт дървіте пънъ актва ші се ворѣ дърві de ачі лпколо асоціаціѣнеї. — Лп фіне са хотърът ка вінереа дела 9—12 óре dімінеаца съ фіе първреа внѣ атплоіатъ алѣ асоціаціѣнеї лп Капчеларіе, ка съ de челор че вор чере деслъчіріле кввіінчіоасе лп тоате дірекціѣнеле атінгътоаре de асоціаціѣне. — Дела Іанваріе пънъ актва аѣ маї лнтрат лп фondвл асоціаціѣнеї 1624 фл. 55 кр. ші сума тоталъ a фondвлві есте 9523 фл. 38 кр. в. а. —

Астъзі ла 6 óре dімінеаца плекъ Екселенція Са D. Мітрополіт Конте С. Швлцц, каре петрекъ лп міжлокъл пострв de съмбътъ, кътръ касъ ла Блажѣ.

Сібііѣ 28 Мартіе. „Sieb. Bote“ адъче щіреа din Кляж, къ жърналеле de аколо ворвескъ деспре преварікаціѣні de пъдвре, каре лп контра маї твлтор ордінъчіѣні опрітоаре ші пъшірі офічіоасе се факъ лп маї твлте сате, акърор локвіторі сънт ротъні. Апоі репродвче вртътоареле din „Лоідвл пестап“ лнтре попоръчіѣнea ротънь din Ардеал, се паре къ а прінс ръдъчіні ідеіле комвністічe, жърнале арделене аѣ къпріпс de твлте орі тънгвірі асвпра преварікаціѣнелор de пъдврі, ва лпкъ ідеіеї ачестеї комвністічe аѣ къзвтъ ші віецї отенещі жертвъ. Ка съ довedeаскъ ачеаста скріе двнь „Kolos. Köz“ квт лп сатвл Атврічѣ, каре е пропріетатеа Комиціlорѣ Іосіфѣ, ші П. Бетлéн лп анвл 1847 кънdъ саѣ тъсврат хотарвл сатвлві аѣ дървіт 500 de погоане de пъдвре, къ лпсъ ачеаста търіпітітатеа афлатъ реа твлцвміре, къчі локвіторіі фолосіndвсе de тішкъріле din 1848 аѣ пвстіітъ пъдвреа ші горпічіі аѣ фостъ лп спъітънтаці прін атепіпцърі ші апріndері, ка съ пъ маї прітеаскъ сервічіѣ ла Комиці, карії саѣ адресатъ кътръ офічіолате ші аѣ ефектвatъ порвнчі асвпра преварікапцілор, че лпсъ пъ а імпедекатъ пе церані dела реоа лор фапть, къ свът сістема конституціѣнеї са лват лвкрвлъ лпаінте къ маї твлть епердіѣ, саѣ тріміс комісіѣ, каре се прінсеаскъ пагuба че са фъквтъ лп пъдвре, къреї лпсъ саѣ апвсъ церанії къ пвтере фізікъ астфелѣ, кът комісіа пъ а пвтвтъ нітіка іспръві. De атвнчеа аѣ алесъ церанії о депвтаціѣне лп акърея фрвнте стъ пароxвл, каре са дvсъ ла Комітеле I. Бетлéн ші ла лнбіатъ къ пачеа декіарвndві, къ déкъ атвії комиці се ворѣ лъса de пропосітвл съѣ a прецві пагuба пъдвреї, атвнчі церанії сънт гата a da кът о бъкатъ de пъдвреа че a авvто; Комиціlор, пепвтвndъ еї рътъпеа фърь летне. – Аша е повестеа двнь газетеле стрeіне. Ноъ ші din епарареа ачеаста a лвкрвлві пісе паре къ требве съ стеа лвкрвлъ къ тотвл алтфеліѣ, къ атъта маї твлт, къ кът астфеліѣ de лптъмплърі пъ стаѣ сінгвратіче лп патріа пóстрв. Къ тоате ачесте детвстрътъ пе локвіторіі паціѣнеї пóстре съ пъ лптребвінцезъ сілъ фізікъ лптрвп тімпъ кънdъ атъца окі двштапі сънтъ лпdрептаці асвпра поастрв ші каvтъ a довedі лвтеї стрeіне, къ ротънії пъ сънтъ алта, декът піще комвніці. Прін ачеаста лпсъ пъ времъ съ зічет, ка еї съ се лапеde de дрептвлъ чел потъ довedі, къ лл аѣ саѣ лаѣ авvтъ асвпра вnеї саѣ алтеї пъдврі, чі пвтаї ка лп прівіінца ачеаста съ тéргъ пе калea леціі.

— Маї de парте зіче „Лоідвл“ къ обіектвл чел маї лпсетнатъ есте актва честіѣнea респонсавілітъціі міністеріівлві. Пънъ актва, лпкъ пъ са аміптітъ нічі лнтрвнъ жърналъ, къ прінчіпвл респонсавілітатеї міністрілорѣ сар фі рекъпоскътъ ші пропвнчіатъ лнтр'о консвлтаре міністеріалъ карea са цінвтъ свът пресединца Маіестатеї Сале Лмпъратвлві. Ачеаста лпсътнатъ афачере стагнézъ лпсъ аколо, вnde стагнézъ ші тоате челелалте пondероасе афачері, адекъ ла честіѣнea вngвréскъ, къчі déкъ аре съ се пречісъ леці деспре респonзавілітатеа міністрілорѣ, атвнчі пегрешітъ къ требве съ се пропвнчіъ, чіне е респвнзеторіѣ, ші кві е респвнзъторіѣ, ачі се паце маї апроапе лнтребареа, сънт капчеларії авлічі респвнзъторі ші déкъ сънт: сънт еї Сепатвлві імперіал саѣ респектівелор діете але лор? Се паре лпсъ къ нічі чеї маї есалтаці аі стъпцеї пъ вреѣ съ тéргъ аша департе ка се чеаръ а фі капчеларії респвнзъторі сепатвлві імперіалѣ ші аша се вede актва печесітатеа о афла о кале пре каре съ се деслеце ачеаста гревтате. Проіектвлъ лп прівіінца ачеаста се зіче къ ар свна лнтраколо, ка сепатвлъ імперіал съ се лndествлеаскъ къ рекъпоащереа прінчіпівлві ші есекvтареа лві съ се лесе пентрв тімпврі маї фаворітоаре.

Din Цара Хацегвлві лп 24 Мартіе 1862.

Къ лпчетареа тішкърілорѣ анвлві трекvтъ, карі фвсеръ маї вжртосъ ефлвсвлъ фаімóсеї Dіпломе din 20 Октомвре 1860, че не лпкъркъ інімиле къ атътea снерапце марі ші фрвмóсе, лпкът, не кредеатъ a ажвпце акъ акъ лп ферічітвлъ Eldopado, лпчетъ деодатъ ші віоціа че стръбътвсе п'атвнчі прін тóте вngівріле мікъцеї пóстре патрії. Ne маї адвчетъ лпкъ преа віне аміпte de дісквсіѣнile din вара трекvтъ, че кърцеаѣ къ твлтъ фокъ, ва вneорі кіарѣ къ патімъ- прін адвнъріле комітатенсе, кънdъ ротънії лпсетаці de ачеа дрептате, къ a къреї дорѣ аѣ твріт пъріпції лорѣ, de a се потеа бъкvреа одатъ de o віацъ політіко-паціопалъ, о претіndеаѣ пе ачеаста дела Dвmnezeѣ ші дела оамені; еар фрації копатріоці аі челоралалте паціѣні сорорі, лпкънтаці, ва кіарѣ фертекаці de сввепірвлъ педрептелорѣ зіле антімарціале, се опінтеаѣ ка тотъ деvна a не респінце de пе терепвлъ асігнатъ de дрептате ші егалітате. Ші че a вртатъ din ачеа опосіціѣне червікоаєъ прeсте віата пóстрв патріе? Кіесцівніле че тае афвndъ лп інтересвлъ патріеї, респектіве a паціѣнілорѣ din патріе, сънтъ лпкъ лнтр'адевърѣ не ресолвате; тішкънdъ лпсе de окамdатъ din вmere вnії кътръ алцї, ведетъ пвтаї къ: нічі вніне, нічі леціле din 48, нічі челе анте 48, нічі дietъ,

*) Плънсоріле еште din челе маї не плъкате вртърі але інтоlерапцієї реліціоасе аѣ вепітъ ші ла чел маї лпалтъ лок„— квтезът a свплка пре Маіестатеа Воастрв къ девоціѣнea отапіалъ, ка гревтъціле ачесте съ се вindече, съ се ръdіче фелібрітеле тіжлоаче de козкціѣне (сілъ) кърора сънтъ еспвші прé десъ певпіції de рітвлъ греческъ, ші съ лі се копчédъ прé граціосъ всвл тътворѣ лівертъцілорѣ, de каре се вкврът кредінчіоші ші преоції алтеї ре-

карса сінгъръ арѣ фі фостъ пътаї ѧп старе а пе скóте din лаберіптълѣ челѣ ѧпкълчітѣ, пічі конститꙋціѧпе, пічі абсолътістѣ; чі ѧпѣ сінгърѣ провісоріѣ de астъзі пъпъ мъпе, карele съ пе ꙗжпъ атврдіці тотѣ ѧп стареа авпортъ ші песігъръ de пъпъ акѣ.

Кавса бісерічеаскъ, респектіве: деспърціреа ромънілорѣ de іерархіа сърбеаскъ, ші реставрареа векеї ші канопічеї пóстре Мітрополіі, карea e доріпцъ жѣстъ ші секѣларъ a ромънілорѣ de релиціѧпea оріенталъ ортодокъ. din ѧптреагъ Монархіа австріакъ, с'а фъкътѣ ші п'аічі ѧптръ ромънії de ачееаші релиціѧпе. обіектълѣ челѣ маї імпортантѣ алѣ зілеї, ка о доріпцъ фербінте, че пътаї пóте рътмѧпea ѧпекать ѧп пептъріле пóстре пе мълтѣ тімпѣ. Атѣ вртъріть ші поі п'аічі ѧп кътѣ п'еа фостѣ кѣ потіпцъ пашії че іа фъкътѣ ѧп ачеасть кавсъ преа демна постръ депътаціѧпе ромънъ, ші admірънdѣ тактълѣ ші ѧпцълепчіѧпea кѣ каре а вртатѣ ачееаші, пѣ пътемѣ зіче маї мълтѣ декътѣ, кѣ вотындѣ мълцѣмітъ ачелорѣ бърбаці zелошї ші пе прецетъторі, карі лѣаръ парте ла ачеасть кавсъ сфънть, ка депътаці, ші карії факѣ опоре ші фалъ паціѧпеї ші бісерічеї, съї ѧпкредінцътѣ, къ реѣѵпоціпца постръ кътръ дъпші ва ретъпea тотѣ демна пе стéрсъ ѧп іпіміле пóстре; іар пътеле лорѣ се ва пъстра ѧп Історіа бісерічеї постре пептрѣ тóте веакъріле.

Кътѣ de дреапть, кътѣ de певіповать есте ачеастъ кавсъ бісерічеаскъ. акъреї скопѣ е пътаї рекъцігареа ліпіцеї ші а одіхпеї консчіінцеї пóстре реліціопаріе, de каре ѧп врта педрептъціlорѣ din трекътълѣ челѣ вітрігѣ фсеръмѣ ліпсіцї ші ѧпсетаці пъпъ ѧп зіоа de астъзі; ші тотъші Dѣmпezeѣле! атътea педечі, атътea грехътъці ведемѣ пѣпъndѣпice ѧппаінте! Dар съ лъсът ла о парте еремiadele, къчі Історіа бісерічеї пóстре, а кърei пацінї сънтѣ ѧмбіате de шіро́е de лакръмі, ші ѧп сіне есте о трацедіе, о ікоапъ віе a сѣферінцелорѣ пóстре; пѣ пе потемѣ тотъші есприта óрешкътѣ сѣпрindереа дѣреро́съ, кындѣ пе ведемѣ ѧпсълтаці пъпъ ші ѧп кавса ачéста кратѣ бісерічеаскъ, de кътръ жърналістіка вигъреаскъ.

Штімѣ преа бінe, къ жърналеле вигъреці de вnѣ тімпѣ ѧпкоаче се въдѣ а се інтереса бінішорѣ. ба маї мълтѣ de кътѣ че с'арѣ кѣвені — de требіле ромънілорѣ, іеле пѣ потъръ лъса пе атінсъ - пічі кавса пресінтъ a Бісерічеї пóстре. --

„Pesti Hirnök“, „Magyar Orszag“, ші „Pesti Napló“, борbіndѣ деспре ачеаста кавсъ кѣ діверсе кѣвінте зіceръ маї тотѣ вна ші ачееаші, адекъ, іеле пресѵпсеръ ші кѣ астъ окасіѧпе, ка кындѣ ромънії штіе Dѣmпezeѣ ла че планърі арѣ ꙗжпта, ші къ кавса менціопатъ арѣ фі компетінца дієтеї вигаре. Noї пѣ пе міръмѣ de „P. Hirnök,“ акъреї скопѣ есте преа бінe кпоскътѣ кіарѣ ші вигърілорѣ, карії d'атътea орі ѧї десвъліръ ларва прі'п тралте жърпале a ле лорѣ; пѣ пе міръмѣ пічі de „M. Orszag“ карele e вnѣ жърналѣ de ері алалтъ ієрі; пе міръмѣ ѧпсе de „P. Napló“, карele есте жърналълѣ лібералілорѣ вигърі, кындѣ ворбеще ѧп треї артіколі аї сеї кѣ тóтъ патіma деспре кавса de ѧпсъші редакторele Баропълѣ Сігіствndѣ Кетені, карele ѧпкъ се пътеръ ѧптръ чеї маї de фрѣпте лібералі вигърі, ші карele ѧпр'о епістолъ пріватъ a са адресать кътръ вn ромънѣ трапсілванѣ ѧп іарпа анълві 1861 се еспрімъ кѣ о маре фрапкецъ: къ се інтересеасъ фоарте мълтѣ de ферічіреа Трапсілваніеї, ші a ромънілорѣ, кѣ атътѣ маї вѣртосѣ, кънчі ші D-a Са ѧпкъші траце оріцінea дела тать ромънъ, ка трапсілванѣ. —

Атѣ авea мълте a зіче ачі, пе мърцінімѣ пътаї кѣ атъта, ка съ пе фереаскъ челѣ de свсѣ, de асетепea лівертате, че пі о арѣ da асетепea бърбаці лібералі. Domпia ca,— din преѵпъ кѣ алці патріоці вигърі се ціе провока ла дрептъріле лорѣ істóріче че атінгѣ інтересле алторѣ пацівні, ш'апоі indіректе інсълтъ о кавсъ пе віповатъ ші дреантъ бісерічéскъ, че пѣ атінце пічі вn дрептѣ бісеріческѣ ші кѣ атътѣ маї пѣцінѣ політікѣ алѣ алтора.— Quid tibi feri non vis alteri ne feceris.— Меціопателорѣ жърпале деалтгінтрелеа леа ръспѵпсѣ кѣ о лоцікъ дестълѣ de съпътосъ. „Конкордіа“ ші „Ost u. West“, de ачееа пѣ маї лѧцітѣ повестеа. Съптемѣ дедаці кѣ калътпііле стрънілорѣ, дакъ ле плаче ле потѣ контіпва, пѣ мълтѣ пе пасъ; кънчі скътіторілѣ челор асвпріці маї тръеще ѧпкъ-коло свсѣ! Noї ромънії ортодокші din тареа Ѧмпъръціе a Австріеї, пе вотѣ сітці атвпчі ші пътаї атвпчі odіхпіці сѣфлетеще, кындѣ ка крещінї ѧптр'вn статѣ крещінѣ,- пе вотѣ ведеа реставрації ѧп дрептъріле постре бісерічещі- ѧп сепсълѣ СС. Канóне, ші сперътѣ кѣ тімпълѣ ачела ѧпкъ ва сосі, ші пóте къ пѣ е таре департе. Nѣ пе потемѣ din дестълѣ еспріта бѣкъріа кындѣ ведемѣ кѣ фрації бѣковінені с'аѣ тръзітѣ din летарціе, ші се інтересеазъ атътѣ de таре de кавса лорѣ бісерічеаскъ. Dѣmпezeѣ съ ле ажѣте.

Маї мълці.

Данешѣ ѧп 22 Марціѣ. Есатепъл, че се цінъ ѧп 18. ачі кѣ тіперітea школаръ de атвеле сексе пріп тіперъл ѧпвецъторѣ Акітѣ Пъръѣ, фііндѣ фацъ П. Прот. ші Інсп. тракт. Zах. Боіѣ, D. Інсп. скъпалѣ Müller, Парохъл локалѣ Zах. Таторѣ, прекът ші D. Парохѣ літерапѣ кѣ жѣделе ші потаръл котвпалѣ ші о тълцітe ѧпсетпатъ de попорѣ, фѣ пептрѣ поі преа ѧпсетпатѣ ші преа ѧтвѣкъръторѣ, декътѣ съ пѣ лъсътѣ „а ворбі din прісосінца інімеї гѣра“. Фестівітатеа ачеста фрѣтóсъ се ѧпчепѣ кѣ о скъртъ салътáре din партеа вnеї школарѣ, апоі декърсеръ респвпсъріле копііlорѣ ѧп ширъл челѣ маї фрѣтосѣ ші регълатѣ, каре ѧтпрезпъ кѣ портарéа чей адевератѣ педагоціkъ a'пвецъторълві тълцемі пре тощі, dар съръ пріпсе кѣ деосебіре пре dd. óспеці стръіні. Ѧпкеіареа се фъкѣ пріп о кввънтаре скърть ші сімплъ, dар бінe потрівітѣ din партеа ѧтвецъторълві. Nѣ е пріта óрѣ, кындѣ ведемѣ дела тіперъл ші zелосъл ѧпвецъторѣ, каре стъ свв кондъчереа вnеї парохѣ асетепea de zелосѣ, астфелѣ de фрѣпте; тотъші ка акята пѣ ле ат афлатѣ ачестеа ѧпкъ пічі одатъ. Врътѣ ѧтвецъторълві, каре ші ка ѧпвецъторіѣ ѧп Ласлеа пainte кѣ 2 апі съчеръ котплъчереа D. Конс. de Школе Др. Васіч, ші dе ачі ѧпainte іѣбіре ші необосінцъ ѧп повіла каріеръ a крéсчерéї тіперітеї! —

Aradu $^{13}/_{27}$ Martiu 1862

Dnulu Georgiu Popa pleca astadi la Pest'a spre a'si cuprinde postul la Tablá reg. unde e denumitu de Asesoru supremu numai cu salariulu de 2000 fl. v. a. Cu inima sfasiata se desparti de noi si noi de elu. Pórtelu Ddeu in pace si tina'i viétia si sanetatea multi ani. Alaltas-ara dedu o cina de despartire, unde nu s-mintira toaste pentru barbatii cei mari ai natiunei noastre, pentru deputatiunea lucratóre la renviérea Mitropoliei romane. Firesce ca vreo 2–3 romani nu fusera de fatia, dar in locul loru fusera si din parte.

In dumineca trecuta se intêplá aici o grosava nenorocire. In asia disulu Bugiacu de catra suburbea Gaiu este o cladire pompósa, unde se ferbe spiritu. Proprietarii suntu fratii Neumann jidovi. Aici nainte de 9 óre dimineatia plesni casanulu, si ruinandu-se cladirea se astupara sub pareti mulime de ómeni. Aceasta vestindu-se de loc si esira ajutoriu spre a li desgropa, si anume esi Generalulu din cetate cu vreo 30 de ostasi dela genia, vreo 60 dela regimentulu Constantinu, si apoi din partea magistratului ómeni ordinati. Gemete si vaiete afundu se audieu sub ruine. In dio'a antaia si a doua se desgropara pana la 18 ómeni morti, vreo 4 anca vii, a treia di se mai desgopara vreo 3–4 morti si unul viu fecioru din Ga a ca de 17 ani nevatematu, care de locu striga dupa apa si mancare.

Intre nenorociti suntu mai multi bemaci si unguri, mai pucini romani.

Se dice ca incalditoriulu, care anca á peritu, ar fi spusu proprietariului anca dumineca, ca casanul nu mai p.te rabdá focului fiindu vechiu si slabu, ci sa incete pana se va acomoda cel nou adusu spre acel scopu; insa proprietariul nevrandu a avé paguba si pana atunci démanda numai sa se fearba mai departe si anca ce urma, dar incalditoriul e mortu! Intre nenorociti se afla si unu technicu din Viena adusu in diosu spre a dejudecá acomodarea casanului nou, si starea celui vechiu. Acesta tocmai era sa plece la drumul de feru spe a se renturna acasá, dar proprietariulu i dise, sa se mai uite odata, si pe candu intra in pivnitia, de locu si se intempla nenorocirea, perindu si elu.

Dnul Dim. Ioanescu al III. vice-comit la Com. Bih. este denumitu de secretariu mai betranu la Consiul ung. in Buda. Ce de abuna seama elu va fi referentulu in trebile scolare, si ca se nu remana indereptulu celui serbescu (Mandiciu) care e consiliariu, se va denumi si elu de consiliariu, doara catu mai de graba. Ce si dorimu. Oh numai de aru merge altfelu trebile scolare!.

Ѧп Песта а цінът корпъл атплоіацілор комітатенсі ѧп $^{15}/_{27}$ Март. конгрегаціѧпе пѣблікъ. Съпремъл Комите Капі a deскісѣ шедінца кѣ о кввънтаре, ѧп каре цine de печесар a пропънчіа опініѧпea са асѵпра проблемеї ші a скопълві конгрегаціѧпеї атплоіацілорѣ. Пістатеа вигърілорѣ пептрѣ фортеле de administрацівне мънічіпале есте темеіълѣ de сав сѣсцінтѣ мънічіпалеле інстітъціѧпі пелънгъ тоате фаталітъціле пефаворітоаре 800 de апі, ѧп ачеаста пістате din каре а ізворът котвпа колькраре a патріоцілор, зачe містерівл търіеї мънічіпіілорѣ. Dѣпъ опініѧпea евентъалъ a ворбіторілві пѣ се датезе провісоріѣ ѧп комітате din анълѣ 1861, чі din анълѣ 1848, ѧп каре анѣ релаціѧпеле поастре de статѣ ші сочіале аѣ пътімітѣ фаптіче о стръформаре, фъръ ка ѧптребъріле ешіте de ачі сь фіе афлатѣ деслегареа лор, ші ачі, еаръ пѣ ѧп ачеаста саѣ ачеea дірекціѧпе a комісіѧпелор комітатенсе десфъкъте зачe темеіълѣ деспоіерії de ресълтатѣ ал administрацівнеї мънічіпале рестітъите дѣпъ 20 Октомвре 1860. Ораторѣл a амінтіт ачеаста пептрѣ къ мълці датézъ провісоріѣл din анѣл 1861 ші ѧп сърчінъ пе атплоіації de акята кѣ хаінітеа стърії есчепціопале. Din ачестѣ пѣпктѣ de стацівне есте проблета конгрегаціѧпеї атплоіацілорѣ, a оріента опініѧпea пѣблікъ деспре пресента administрацівне, a фаче кѣ пътінцъ administрацівпea комітатенсъ жѣдекатеї пѣбліче ші астфелѣ

а трезі ла попор інтерес. Ка попорацівнеа съ вінъ ла конвінцере, кът къ амплоіацій пъсвеск къ тоатъ пътереа са а протова пъблікъ вине, требве съ дивіе ачесте інтересе, ші атънчі требве съ дичете ші опосіцівнеа пасівъ, ші непъртініреа, каре е пентрв Бигаріа плінъ de фаталітъці. Къткъ конгрегацівнеа амплоіацілор се поате окупа пътаі къ честівнеа administрацівнеі, пъ детраце німік din дисетнътатеа еі, пентрв къ токтаі деслегареа ачестеі дитребъри есте таре дисетнать. Дп прівінца автономіеі мънічіпале зъреште къвънтъторівъ чеа маі таре гревтате дп ачеса, кътъ съ се адъкъ дп конспанцъ administрареа дп Комітате, кореспънзъторіъ релацівнелор ноастре сочіале скімбате, къ ачеса, че noi пътімъ о автономъ admistрацівне мънічіпалъ къ традіцівнеа de 800 de anі a ноастръ Къ ачеаста пъ врет ъ съ zічет ъ, къ конгрегацівнеа мънічіпалъ аръ фі кіематъ спре стръформареа administрацівнеі мънічіпале. Спре ачёста пъ есте дъпса нічі кіематъ нічі дндрептъцітъ; къчі пътаі леціслатіва поате девіде дитребареа дефінітівъ. Конгрегацівнеле амплоіацілоръ de ші пъ се пот окупа къ політіка, тотвші вор требві съ пърчеадъ dintr'o хотърът ъ політікъ дирепцівне ла девідереа de дитребърі administратіве. Ворвіторівъ декларъ даръ сінчер, къ ел дп прівінца мънічіпіілор пъ цине къ пътінцъ нічі стареа din 1848. нічі чеа din 1861 ші апоі дикеіе къ вртътоареле кввінте:

„Еъ дорескъ о пътерпікъ, сістематікъ administрацівне комітатенсъ, къчі фъръ de ачеаста не дъкъ мънічіпііле не лънгъ скімбателе сочіалеле релъчівні ла вп хаосъ. О таре сістематікъ administрацівне комітатенсъ есте дъп ъпереа меа къ стареа din 1848 непосівіл. Еъ дорескъ дпсъ - ші о леціътъ акордатъ автономіъ мънічіпалъ - къчі фъръ de ачеаста пъ потъ конста мънічіпіеле - че еаръші пе лънгъ стареа din 1848 есте непосівіл.

Еъ дпсъ пъ цін de непосівівъ, къ мънічіпііле къ реципереа фортеі векі а сале ші къ традіцівнеле сале атъсърат релацівнелор пóстре скімбате сочіале, сар пътеа стръформа фъръ сакріфі кареа автономіеі лор. Еъ цінъ ачеаста ші пентрв ачеа посівіл, пентрв къ дъп ъпереа меа пъ а німічіт спірітвл леціlор din 1848 релатіве ла релацівнеле ноастре сочіале, чі ачеа пъсіцівне съbordinatъ а автономіеі мънічіпіелор, дп каре аъ фостъ еле пъсе атънчеа. Administрацівнеа мънічіпалъ са манцінвт de сёте de anі корпоратів, ші се поате манцінеа пътаі корпоратів, алгфеліъ дпчетъ а маі фі administрацівне мънічіпалъ. Дпсъ пънтаі історіа ноастръ пропріе, чі ші ачеея а алтор націвні доведеще, къ мънічіпіеле корпоративъ лъкрътоаре фацъ пътаі къ корпоративъ ordinътоареле дікастеріе пот пъстра ідентіка автономіа къ есістінца са ші атънчі, кънdъ еле се вор съbordina cinгратічелор персоанъ стъпънітоаре съвт респънсътате, дъп ъпереа меа пъ іаъ дп конcideрацівне нічі патъра отвлъі, нічі ачеея а лъкрърілоръ ші врёъ съ факъ непосівівл посівіл. Дпсъ ачесте дитребърі афлъ а лоръ деслегаре дефінітівъ пътаі дп сінвлъ пътерії леціслатіве вните. Даторінца ноастръ есте съ трезім ші дитърім опініънеа пъблікъ прін неегоістікъ непарціалъ ші жертфітоаре пътере de офічіъ. Дпкредереі ва вртма дппъчвіреа інімілоръ, пътаі прін дппъчвіреа ачеаста се ва акчелера конкіемареа дієтеі de noі тоці фоарте дорітe къ чел маі вънъ свкчесъ. — Прекът се авде аъ съ се цінъ дп тоатъ лъпа къте doe астфеліъ de конгрегацівні.

Universitatea sasasca.

(urmare.)

Dr. Tincu Baltes e detoriu anca a documenta cum ca Selistea si Talmaciu nu ar fi fostu comune libere, si sar fi judecatu dupa alte legi. Ce se tiene de obiectiunile lui Löw, recunosce cumca necesitatea a facutu cá se se tiena mai multu de doa adunari scaunale pe anu, inse déca sa facutu aceasta din necesitate, urmeaza din acea ca si modulu alegerii se se schimbe, se se eschise o comuna si alt'a?

Schwarz e de opiniunea lui Wagner. Protestulu e din partea comunelou care nu au dreptu de alegere, prin urmare nice dreptu de protestare.

Dr. Tincu. Si se nu aiba Selistea si Talmaciu dreptu de alegere — aceasta inse nu o pote concede nice odata– au celelalte comune romane, prin urmare protestulu sus numitu se se respectéza.

Vagner. Legea e fórte generale, suna despre deputatii, cari suntu totdeodata si judi, dupa parerea densului nu e intra deregatori si deputati nice o deosebire.
Recunosce mai incolo dupa cum a disu Dr. Tincu cum ca Selistenii si Talmacenii au castigatu drepturi egali cu celelalte comune pri Diplom'a din 20 Octom. dar e intrebare unde se le esercése? Numai in scaunulu Sibiului nu.

Dr. Tincu in contra lui Vagner intielege legea numai dupa cum o intielegu si celelalte publice, dice ca intra deputati si deregatorii supremi e mare deosebire, nu suntemu unele si acele persone se le poti confundá, si au misiune deosebita. Daca recunosce deputatulu Nocricului cumca prin dip. din 20 Oct. si Selistea si Talmaciu a intratu in egalitatea drepturilor politice cu celelalte comune, atunci ce e mai firescu decatu cá, acelea sesi esercése drepturile loru acolo unde se afla, si unde pórta greutatile?

Presiedintele inca e in contra lui Tincu, se acatia de unele espresiuni, istoriseaza starea univeritatii de mai nainte, spune ca mas'a era cu totu altmintrea, si altele care nu se tienu strictu de obiectu; pe urma inchieie ca si partea istorica a lucrului trebue respectata, prin urmare si usul, pe langa care a vorbitu unii dintra deputati.

Schwarz respunde lui Tincu ca nice comunele indreptatite nu au dreptu de protestatu de órece au fostu chiemate dupa lege.

Dr. Tincu voiesce sei respundia, inse nu mai capata cuventu, fiindu ca ar fi vorbitu prea de multe ori la unulu si acelasi obiectu; **Dr. Tincu** le spune ca nu e in contra ordinei dilei.

Balomiri e de parere ca tota desbaterea e de prisosu de órece universitatea nu va mai sta multu laolalta; pe langa aceasta inse totu e de opiniune ca alegerea a fostu nelegiuita.

Schmidt nu cunosce nice in Ardealu nice in Ungari'a o natiune ca cea sasasca care se lucre mai multu ca se ajunga romanii la drepturi politice, si ce e multiamirea? proteste peste proteste; densulu e de parerea lui Tincu cumca la alegerea deputatiloru comun'a cetatii, nu pote da mai multu de 6 membrii, inse interesulu sasiloru e cá cetatile se nu lasa se le crésca comunele satesci peste capu. Dice mai incolo ca purtarea romaniloru e neloiala, deorece odata nu voiescu a recunosce punctele regulative, de altadata, ca acuma, se vîra dupa spatele loru si dea colo combatu interesele sasesci si acésta e unulu dintra protestele cele multe, care numai rapesce tempulu, densu (pe langa bun'a cunosciintia a legii) e pentru lapadarea protestului.

Si **Vittstok** anca esplica §. 12 a punctelorn regulative din anulu 1805 intracolo, ca Comun'a Sibiiului nu ar putea concurge la alegerea deputatiloru, cari dupa legea citata nu se potu confunda cu deregatorii supremi, cu mai multi alegatori, decatu 6, inse din acea causa, ca Selistea si Talmaciu nu sar tienea de scaunulu Sibiiului, sprijinesce propunerea referintelui Vagner.

Gull dice ca nice nu sa adusu motive pentru ce nu sar putea privi numita alegere de ne legala (audi vorbe).

Tincu, n si aduce aminte se'l fi intrebatu vreodata cineva, daca recunosce punctele regulative? socotesce, ca deórece se afla in universitatea sasasca, atunci le recunósce, inse numai intruatatu incatu nu suntu in contradicere intereseloru romanesce, si in contra diplomei din 20 Octomv.

Aici nu e vorba ca se se calce legea pentru ca e in interesulu sasiloru, ci e intrebarea cumca suntu toti indreptatiti, cari porta greutati? fie acestia, de ori ce natiune. Ear ca Romanii, ar avea purtare neloiala, pentru ca nu suntu de o parere cu D. Profesor Schmidt, se róga de onoratulu presidiu, ca in viitoriu se fie crutiatu cu astfeliu de espresiuni nemeritate.

Cere mai incolo vediendu ca unii pe langa tota cunoscinti'a legii vorbescu din contra, esprimandu si acea ca in casulu presinte e vorb'a numai despre interpretarea legii se vina lucrulu la votizare, si atunci se va alege. Pentru Vagner suntu toti, in contra, deputatii romani Tincu si Balomiri.

Vagner cá referinte ceteste informatiunea catra guvernu in privintia alegerei deregatoriloru din scaunulu Sibiiului. Si desbaterea se amena pe dioa urmatore.

Грeчіа. Шіріле че вінъ de ачі сънтъ трісте, къчі мішкъріле пъ пътаі къ пав дпчетат, чі іаъ тот маі марі dimeнсівні. Штіріле din Навпліа не вестеск къ ачеаста фортърéцъ пънтаі къ пъ са свпвс дпкъ, чі din кондіцівнеле, къ каре трактезъ се вede, къ се пóте цінеа дпкъ къ лъніе. Революцій врёъ съ трактезе пътаі къ реџеле ші черъ dimicівнеа міністерівлъі, дісолвареа Камерілоръ, дпартареа гардеі націвнале ші decігнареа внві кліропом de короапъ.

Notiце Diверсе.

— Маіестатеа Са Дмпъратвл саъ дпторс Жоіа трекът din Венеція.

— Стареа сънътъці а Маіестатеі Сале Дмпъръtéсеі пъшаште астфеліъ іате спре вине дпкът Маіестатеа Са пътаі іа медікаменте ші медічіі о прівескъ ка комплет дпсъпътошатъ.

— Ла пънчіатъра папалъ съ фіе ажвнс дп 20 Мар. Шіреа къткъ боала хронікъ а Папеі а лъатъ о скімбаре, каре аръ фі таре перікvлóсъ, ба вне ле жърпале дл фъкъсеръ ші морт.

— Маіестатеа Са Дмпъратвлъ а прімітъ опвл „Політіка administрацівне а Ардеалвлві“ прекът ші алвмът „Карол прінц de Шварценберг“ къ пré дпалта пльчере, ші а дпсърчінатъ пе съпретвлъ Камерарівъ, ка съ еспріме пré дпалта мвлцъміре авторвлві, Консіліарівлві de локоцііцъ Іосіф Грітт.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънea сефаче ан Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а. Інсерателе се плътескъ пентръ ънтжіса óръ къ 7. кр. тірял къ літере мічі, пентръ а доua óръ къ 5½ кр. ші пентръ а трeіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 26. **ANUL X.**

Сібіїў. 1. Апріліе. 1862.

Видовdан ші жърналеле магіаре ан каѳса мітрополіеї ромънешті.

„Видовdан“ еаръшї десбате каѳса Мітрополіеї ромъпештї къ привіінцъ ла жърналеле ънгърештї, маї алесъ ан контра лъї „M. Orszag“ зікъндъ:

De кънdъ аў ънчепътъ ан тімпълъ din ъртъ а се ворбі, къ сърбії ші ромънії аў а се деспърці ан administraціънea бісерічеаскъ, апої къ ші ромънії съ канете Мітрополітълъ съў ші конгресъл съў національ; декъndъ са dъс ла Віена депътаціънea ромъпеаскъ къ епіскопъл Арdеалълъї Andreiў, ка съ adъкъ ачеаста doріпцъ а ромънілорў гъберпълъї віенезў ші съ о ащерпъ тронълъї ънпъръtескъ; de атънчї аў ънчепътъ ші жърналеле магіаре а скъртъпа ачеаста каѳсъ, десъвîndъo dъпъ прівіреа лор. Кredетъ къ пъ ва фі de прісос деакъ вом аръта пре скъртъ ындрептарівл de каре цінъ amінтіtеле жърнале магіаре, ънтре каре ан каѳса ачеаста аў скріс маї мълт „Mag. Ors. ші din ел ші алтеле.

Ънтребареа despre despърціреа ерархієї dрепт кredінчіоасе а ромънілор de чеа сърбеаскъ се поате пріві din doe пърцї; ънтъіў се поате ънтреба: аў ромънії dрептъ ла ачееа че еї каѳтъ: ші авѳтаў еї вреodатъ іерархіа лор, а doua: требъе съ лї се ажъте орї din че прівіінцъ ажънцереа ачестеї doріпце? Жърналеле поастре саў декіаратъ че къретътъ поі despre ачеаста треабъ; ші есте адевър, къ нічї о легътъръ пъ поате фі таре, деакъ се ціне къ пътереа. Ші din ачеаста фъръ съ пе слободzітъ ла къѳтареа dрептърілор історіче ші конопіче атъ zісъ сітплъ, къ требъе съ ажътътъ doріпца ромънілор, ка еї адекъ съ канете іерархіа са, ънсъ требъе ші ънгріжітъ ка къ ачеаста окасіъne съ пъ се пъгъвеаскъ сърбії, шіка съ пъ фіе ан перdере, еі пъ ворльса обштіле сале сѣт administраціънea іерархієї ромънештї, din каре се вede лъminатъ, къtъ есте de ліпсъ съ се apondéze de поъ епархіеле ортодоксе din Бънатъ.

Жърналеле магіарештї се інтересézъ de ачеаста каѳсъ еаръшї din doe пърцї. Че се атінце de ачееа, къ аў ромънії dрептъ ла ачееа, че каѳтъ еї, ан ачеаста ънтребаре се алътъръ еї пе льпгъ ромънї; ънсъ пъпъ ънтребареа: каре е пътереа dела каре аў ромънії съ каѳте ънплінірea doріпцїї лорў?

Прекътъ есте ачеаста a doa ънтребаре фоарте ънсетнатъ атът пентръ ромънї къt ші пентръ сърбї, е біне ка съ amінтім, къ опініа ценералъ a сърбілорў са декіаратъ ънтраколо, ка ачеасть каѳсъ ромъпъ-сърбеаскъ се вінъ маї наінте ла компетінца конгресълъї національ сърбескъ, ші ан ел съ се ънцелеагъ ромънії къ сърбії ънтребънъ, пентръ къ ачесте съпт афачерї че атінгъ мълт автономіа бісерічеї ортодоксе. Фоіле магіаре къретъ, къ dіета ънгъреаскъ есте компетентъ a dечіde фінал ачеаста каѳсъ.

Noї пъ съптемъ аплекаці a adъче ла ындоіалъ компетінца dіетеї ънгърешті ан каѳса ачеаста, ба че е маї мълт — noї цінем къ ачееа че прін колъцелецере се лъкръ ънтре ромънї ші сърбї; аре съ канете ан dіетъ санкціъne, ънсъ къретът къ автономіа бісерічеї ортодоксе ар фі вътъmать, деакъ dіета ънгъреаскъ фъръ аскълтареа конгресълъї національ сърбескъ ші фъръ дечісіъnea лъї ші асъпра doріпцеї сърбештї ші ромънештї сар слобozі ан ачееа, ка съ хотъраскъ ачеаста каѳсъ dъпъ прівіреа са.

Жърналеле магіаре арътъndъ къретеле сале ан каѳса ачеаста, admonézъ пе ромънї съ фіе moдерацї ші ръѳдъторї, ба ан ші кondémпъ, къчї аў аштерпътъ doріпцеле сале гъберпълъї ан Віена ші прекът еле къретъ ла тімпъ непотрівit.

Жърналеле магіаре ворбіndъ despre ачеаста каѳсъ ънкеіаръ артікалії съї къ ъртътоареле къвііпte: Рабdареа маї ынделънгатъ ва адъче фрънте ізбіцілор пострі ромънї ші пъ ва фі de ліпсъ съ кътпере каѳса къ пагъба опоратълъї попорў сърбескъ, каре dъпъ форта легалъ ва ръмъпea тотъ dезна преферепть. Ромънії a фъкът пашї, ка съ съсцінъ dрептъл съъ, пъцінъ ръѳdаре поате адъче тоате, — пречіпітареа ші пъръсіреа фортеї легале поате пъпе ла соарте ші ачееа че са къштігатъ ан трекът.“

Пъблікъndъ ачесте, къретът къ еаръшї требъе съ арътът, че къретътъ поі, адекъ къ ънсъші сърбії аў съ спріжопеаскъ, ка се се фак ачеса, че dорескъ ромънії, ші че есте каѳса мълторў гълчевірї ші фрекърї ънтре еі, ънсъ требъе съ пъzeаскъ, ка прін аропdаре съ пъ се пъгъвеаскъ епархііле сърбештї.„

Dіn тоате ачесте вedетъ къ жърналеле сърбещї съптъ ан прінчіп пентръ despърціреа іерархієї ромънештї de чеа сърбеаскъ, къ еле рекъпоскъ dрептъл ромънілор ан ачеаста dіреқціъne пентръ къ е базат пе капоапеле бісерічеї поастре екътеніче, ънсъ пъ се ънвоескъ къ форта, кът съ се фак ачеаста despърціре. Къчї пънъ ромънії чер ън конгресъ deосебіт, ла каре съ іа парте тоцї ромънії din Монархіа австріакъ, ші ан каре съ'шї алеагъ еї мітрополітъл лор ші съ'шї ънтоктеаскъ требіле бісерічещї ші сколаре, апої съ ръndзіаскъ о комісіъne, каре къ асетенea комісіъne din партеа конгресълъї сърбеск съ се ънцелегъ despre челе темпорале, прінтіndъ сърбії, ка ромънії съ тергъ ла конгресъл лор, ші аколо съ се консълте ші ънцелегъ despre modалітатеа despърціреї іерархіелор, къчї пътаї ачестъ dрът есте легал dъпъ пъререа лор.

„Kolosv. Közlöny“ si egal'a indreptatîre.

„Kolosvári Közlöny“ aduce in N-rul 37 alu seu unu articulu indreptatu cu distingere in contr'a separatistiloru seau teritorialistiloru.

Dupa ce autorulu ne spune ca Ungarii restituindu-le Maiestatea S'a constitutiunea vechia, au aratatu o mare alipire catra aceast'a, se plange ca centralisatorii austriaci au cautatu ale paralisá aceasta alipire prein contramiscarile natiuniloru conlacuitore, ceace de si n'ar' fi reusitu, totusi n'ar' fi remasu fora succesu. Pr'in acea staruintia aru fi crescutu pretensiunile natiuniloru sorori, pe cari ne putandu-le indestuli natiunea magiara, de orece nu'i s'ar fi datu ocasiune a face aceast'a pre cale constitutionala, a venitu in discreditu la celelalte natiuni.

Cu deosebire Magiarii de dincoce de „Kiralyhágo n'ar fi avutu nece odata ocasiune asi esprimá pe cale legala opiniunele loru in privinti'a aceast'a, de orece ei n'ar' fi potutu fi de fatia nece la diet'a d'in Pest'a. Esprimandu'si parerea de reu pentru aceast'a dîce mai departe; „totusi si noi am profitatu d'in lupt'a aceast'a atat'a, ca este necesariu cá se ne intielegemu cu natiunele, cari locuescu aceasta tiera; ca singuri nu suntemu in stare a ne sustiené si ca ele trebue se ne fia sîta credincioase.“

„Vedi bine“ continua K. K. „acumu nu suntemu in stare a dovedi, ca necesitatea aceast'a a devenitu convingere la natiunea nostra, dar atata e siguru ca amortial'a, in care ne adencira natiunile sorori, nea convinsu, ca in asemenea certe neci odata nu vomu potea ajunge la culmea politicei noastre, unde se afla murii cei aparatori ai constitutiunei noastre.“

„E de lipsa dar', ca mai curendu seau mai tardîu se aflamu in fine intre marginile constitutiunei nostre terenulu acel'a, pre care se ne potemu sinceru si amicabilo stringe man'a cu conlocuitorele natiuni.“

In sperantia ca si natiunile conlocuitore voru fi convinse de necesitatea unei asemeni stringeri de mana, incredintindu-le, ca aceleasi folose le ar' fi capatatu dela magiari cari le au capetatu fara voi'a loru si recomendandu-le se nu critiseze pre natiunea magiara, fiendca aceast'a implinindu datori'a unui adeveratu cive constitutionalu, sea alipitu langa vechile ei institutiuni, si fiendca numai acea nedreptate se pote imputá numitei natiuni, care o ar' fi patratu pe calea legala; admoneaza autorulu articulului astfeliu pre natiunele sorori:

„Un'a ne vedemu constrinsi a recomendá natiuniloru conlocuitore de observatu, fara ceace nece odata nu ne potemu contopi intr'unu trupu si su-

fletu, si aceast'a este cá se nu pretindia privilegia, fiendca a trecutu timpulu privilegielor, ci se pofteasca egala indreptatîre si pre terenulu egalei indreptatîri se nu treacă cu vederea, ca limb'a magiara a luatu loculu celei latine, si atatá voru concede totusi natiunele sorori natiunei magiare, deorece aceast'a ar' fi întemeiatu acestu regatu. Deorece limb'a oficiosa a comuneloru si municipialoru va fi aceia a natiuniloru conlocuitore, e lucrulu firescu, ca oficialii si judii trebue se scia limb'a fiacarei natiuni mai mari, si de aci urmeaza ca in scola limb'a fiacarei natiuni egalu indreptatîte va fi studiu obligatu si neincungiurabilu.— Si aceast'a nu e destula garantia pentru cultivarea imprumutata a natiuniloru?"

Deaci apoi trage autorulu consecintia, ne spune cà pre d'in cóce de „Kiralyhágo" nimeni nu va potea ocupa oficiu, fara se scia cele trei limbi; si asia interesanduse una natiune de limb'a si literatur'a celeilalte, mai multu ar inainta decatu bucatînduse tiera in teritorii separate, de orece atunci limb'a ar' fi restrinsa la marginile teritoriului propriu. Firesce gintiele mai mici nu potu pretinde asemenea drepturi si nece n'au pretinsu pana acumu.

Mai departe se cearca numitulu autoru a pune oresi care margini acestei indreptatîri, de orece in Ungari'a ar locui cu multu mai multe natiuni decatu se pota invatiá cineva limbele tuturoru.

Asia p. e. locuitorii d'intre Oltu si Tis'a nu voru avea de lipsa se scia limb'a slovacésca, ci cele trei limbi! magiara, romana si german'a ar' ajunge. De cinosura pentru trebuinti'a de a invetiá o limba seau alt'a se se ia relatiunea poporaloru în acăroru regiune se afla unu institutu de invatiamentu; asemenea si asupra magistrateloru inferiore politice seau judiciale trebue se influintieze grupatiunea etnografica.

In legislatiune, la ministeriu si tribunalulu supremu ar' avea se fia o astfeliu de impartîre, ca acolo despre tote actele ori in ce limba ar' fi compuse, se se pota referá acuratu si prompt'u.

Dealtu mintrelea cestiunea limbei ar' fi forte grea de orece unele limbi ar' avea mai multe dialecte si cu deosebire famili'a slava. Apoi arata ca Slavii nu potu pretinde cá unu barbatu de statu sele invetie tote dialectele; deci ar' fi de folosu ca slavii sesi aleaga o limba comuna. Atunci in Ungari'a voru fi 4 limbi asemenea indreptatîte: cea magiara, romana, slava si germana. Nationalitatea politica a Ungariei va consta dein 4 individualitati. Se pote ca cineva se pretinda cá oficialii statului ungurescu se scia 4 limbi, dar nece decum cá si dialectele se aiba asemenea valore, ci si acele dialecte, se voru potea intrebuintiá, cu ajutoriulu translatoriloru ca astfeliu si actele compuse în acele dialecte se pota fi resolvate. In fine sperandu ca intielegandu si nationalitatile limb'a unei altei'a se voru cointielege intre sine inchaiu astfeliu:

„Candu ne vomu intielege bine unulu pre altulu nu ne vomu teme mai multu nationalitatea, fiendca cointielegerea presupune, ca ne vomu respectá nationalitatea unulu altuia si o vomu redica la nationalitate de statu."

„Folosulu acest'a l'aduce nationalitatiloru egala indreptatîre, pre cand, de vomu pune privilegiale nationale in loculu egalei indreptatîri, se voru schimbá tóte. Neci odata nu se va ingriji teritoriulu sasescu, ca ce se intempla cu literatur'a romana, nece odata nu o va cunosce. Esemplu este trecutulu: fundulu regiu fu vecinu pamentului secuescu, aci mergeau trebile in limb'a magiara, acolo in cea germana, si abea asuta parte din oficialii secuesci cunoscea limb'a germana, de si in satulu sasescu vecinu, tote mergeau in aceasta limba,

Privilegiale ne despartu, egala indreptatîre ne unesce...."—

Da Domniloru! nimicu nu doresce romanulu mai ferbinte decatu cumu dieceti D-vóstre a afla terenulu acela pe care se ne putemu sinceru si amicabilu stringe mana; inse noue ni se pare ca togmai D-vóstre ve indepartati de elu cu pretensiunele D. Vóstre. Ne recomandati, cá se nu ceremu privilegia, si D-vostre sunteti cei din taiu carii amblati dupa ele candu diceti ca limb'a magiara a luatu loculu celei latine, candu vreti, cá multimea se se supuna minoritatei. Ori cine va ceti propunerile D-vóstre se va convinge ca din dereptulu sinceritatei cei simutate dieresce supremati'a. Deca aveti intru adeveru scopulu celu santu a indestuli si inpaciui nationalitatile ne magiare, atunci trebue se alegeti alte midilóce; caci cele de pana acuma nu potu duce la scopu, pentru ca nu vreu se recunoasca perfecta egal'a indreptatire intru tote si fora de acést'a nu se voru putea linisci animile. Pacea intre popórele titoarie de corón'a Ungariei nu se pote cascigá cu frumóse cuvinte, ci numai cu fapte pipaite si pana nu vomu vedea de aceste, vomu fi siliti se ne indoimu tare despre cele ce se dicu si scriu de aru fi imbrecate si in frasele cele mai retorice si patrundiatoria. In fine cugetamu a esprima parerea celoru mai modesci romani déca ve vomu respunde la tote aceste cum a respunsu „Ost Vest." in privinti'a limbei lui „P. Nap."- care a disu, ca limb'a magiara „este limb'a poporului", in supremati'a ei, care isá pregatitu colea prin legile din 1790- este o „constitutionale garantia" asupra centralisatiunei germano-au triace si tendintieloru de germanisare. Ca cá se intimpine aceste a fostu de lipsa a introduce in oficiu si scóla „limb'a poporului si fiendu ca prin acésta se intielege firesce limb'a magiara, e de sine intielesu ca se denéga la toate celelalte nationalitati esistinti'a politica si magiarisarea statului unguresc sa facutu lege,- ca germanisarea de care se inspaimenta magiarii nu se pote combate prin magiarisare, pentru ca Natiuneloru ne magiare ale Ungariei apare magiarizarea cá unu reu togmai asia de mare, precumu apare magiariloru germanisarea; ca prin urmare este pré caracteristicu a cauta, „constitutionale garantii, intr'o procedura, care este intocmita astfeliu, cá se faca preponderanta maioritate a popóreloru Ungariei de inimicii acestei constitutiuni.

Astadi nu se mai considera astfeliu - nici decatu norocóse - dechiaraiiuni si desvinuiri ale trecutului, ci garantiale cumu ca nu se voru érasi reintórce crórele politice si nationale si pecatele comise. Aceste garantia trebue se le concéda numai legea positiva, care amu cerut'o cu totii naintea intrarii dietei din 1861, inse nu amu capatat'o;

Noi nu vomu inceta a o cere pana nu o vomu capata. Fiindu odata ungureasc'a constitutiune, ce sa facutu mageara, reformata in intielesulu acest'a pe calea legiuita, atunci vomu consuná si noi din totu sufletulu cu voi dicandu: Noi nu ne tememu pentru constitutiunea noastra si integritatea tierei, caci suntemu convinsi, ca in peptulu fratiloru nostri romani si slavi esperiinti'a trecutului din urma a consolidatu cuviinciosu reverinti'a catra constitutiune. Aci e dara terenulu acela intre marginile constitutiunei unguresci pre care se putemu sinceru si amicabile stringe unulu altuia man'a.

Viena 27 Martie. Дънъ кътъ в'амъ фостъ дикзпосчиинцатъ прin телеграмъ de Сътвътъ din 24 л. к., ашеа с'аъ ши дптътплатъ. Maiestatea Ca Дмпъраторіулъ аъ віневоітъ дп ачесашї зіі ла 1 óръ дънъ амеазъ, а прімі пре Комітетулъ Депътаціънеї ротъне дп каъса Мітрополіеї, стътъторіъ din Еселепціа Са Пър. Епископъ Бароиулъ Шагъна, Пър. Епископъ Іваческовічіъ, d. d. Моціонї ші Хорвзаки, дп аъдіепцъ пріватъ. Еселепціа Са Пър. Епископъ кондъкаторіъ Шагъна, къ істецітеа, бърбъціа ші тактіка че'лъ каракторісеазъ, аъ деслъчітъ ші Маіестатеї Сале адевърата старе а обжетълуї чесціпатъ кіаръ ші din пънктъ de вedere алъ кълтреї ші крещереї попорълуї, ла каре Преа'палтъ ачесашї аъ віневоітъ дптре алтеле а асігъра пре Депътаці, къ треаба ачеаста а реставрънделї Мітрополії фъръ дптързіаре се ва лъа дп пертрактаре. Дп врма дпфъцішереї ачестеа ші ла Маіестатеа Са, ші чеїлалцї Депътаці се дптоарсеръ ла але сале, ші аъ маї ретасъ дп Віена пътаї Еселепціа Са Пър. Епископъ Шагъна ші D. Хорвзаки, Дптоарчереа Еселепціеї Сале а касъ пъ се поате счі къ сігъртате, ачеea ва денинде дела дмпрежърърї.

Сібіїъ 30 Мартіе. Декъндъ вотълъ комісіънеї de шепте еші дп пъблічітате ші се прімі de вніверсітатеа съсеаскъ къ барешкарї modіфікаціънї, пъ дпчеатъ газетеле а жъдека пашълъ ачеста алъ вніверсітатеї съсещї. дп феліврite modърї, жърнале вінеze маї въртосъ ачеле къ колорітъ кратъ цертъп въдъ дп фапта ачеаста а вніверсітъцїї съсещї вп свкчесъ дпсетнатъ, еаръ челе магіаре din контра о кондиціонézъ ка о „ловітъръ de статъ." Спре оріентареа четіторілоръ пострїї вот репродъче ші ної челе че саъ скрісъ дп дірекціънea ачéста маї дпсетнатъ. Аша „Donau Zeit." каре стъ дп легътъръ інтімъ къ міністеріулъ de статъ, ворвеще despre ресълтатълъ вніверсітатеї съсещї ші despre фъіміле de алартъ але жърналелоръ магіаре дп вртъторіулъ modъ: „Ноі ам фостъ дп посіціънe, а десетна маї дптъіъ дп ачесте фої тълтъ пондеросълъ евенітентъ: дпвоірea брaвеї націънї съсещї дп Трансілваніа къ конститъціънea імперіалъ, пе бъкърътъ сінчеръ, къ еа а кънпінсъ къ дрептъ дпцелесъ непрецвітълъ фолосъ ал вніфікътореї формаціънї імперіълуї дппърътескъ, вп астфеліъ de ръдікторіъ есетпле ва авea ші требве съ аівъ вртъріле сале ші къ чea маі таре дндестъліре атъ дпцелесъ, къ ротъпії ка консоці націоналї, аъ лъатъ парте дптр'п modъ demnъ ла пашъріле вніверсітъцїї. Съ пъ зічетъ даръ, къ къщігатъл ресълтатъ есте ескісівъ вп продъктъ ал сітцъцъптълуї цертъпъ. Idea австріакъ а фост каре а бірвітъ ші еа къ дпчетълъ ва траце дп черкъл съъ, прекът пътрім сперанца дп воіоасъ бъкърie, къ пе ресістівіла пътере а бънълуї ші фолосіторіълуї ші алте націоналітъцї ші церї, каре пъпъ акъта се дппротівескъ.

Фацъ кѣ астфелїѣ de евенітенте амѣ пѣтеа кѣ тотълѣ ігнора есплосіѣніле de алармѣ че ресѣпъ din тітпѣ ын тітпѣ din кастреле опосіте, шї каре ёръшї ресѣпаѣ ын зілеле de кърындѣ трекѣте.

О обсервare тотъшї пѣ пі се вede de прісосѣ.

Фъіміле деспре скітбареа сістемеї че піар ста ынаінте саѣ въптратѣ кѣ атъта персеверанцъ, кът ар требві съ фітѣ орбї, ка съ пѣ ведем, кът къ ын лъцїреа лор пѣ се конóще о маневръ de партіт прекалкълатѣ. Фънтъніле din коре izвореск, шї мотівеле пентрѣ каре се лъцеск, шї ръпъп тотдеѣна асеменеа. Ne ынпъкацїї інімічї аї Конституцїонеї din Февръріѣ, мъртърісéскъ еї орї че колор політікѣ, требве съ кавте а сѣцїпеа спераценле соцїлорѣ лор de кредінцъ проспете шї ынкълзіте. Кындѣ ар словозі еї пѣтаї чева din але лорѣ ын ачеаста пъзѣінцъ, кындѣ ар конче́де пѣтаї ынѣ моментѣ, къ конституцїонеа din Февръріѣ пѣ есте пѣтаї капаче de віацъ, чі аре шї търіъ de віацъ, атънчї еї ын фаптъ арѣ контрівві мълтѣ спре консолідареа імперіълї; астфелїѣ сар лéгъїѣ атърпъторії лор шї кърындѣ сар ынтоарче ла стіпdардъл пе акъръї парте есте вікторіа. Ка ачéста съ пѣ се ынтъмпле, требве съ се атъцеаскъ окії лор кѣ чеаца ынеї ефтіпї ілѣзіѣні, шї аша факѣ пе чеї ыншелацї съ крéдь, къ конституцїонеа се леагънъ, de шї еа пе тотъ ынтъмпареа ств de o свть dе орї маї таре, декът клъдіріле de въптѣ але пъзѣінцелор ылтра національе.

Есте токтаї пе респопzабілѣ кындѣ о фое пре кът п. е. маї de кърындѣ „Idők tanúja“ квтézъ; а редъче легъпарéа конституцїонеї de ынфікареа імперіълї ла ачеле мотіве каре пресінцескѣ о контразічере а прéпалтълї кѣцетѣ кѣ програтълѣ реціпълї О астфелїѣ de маневръ есте de треї орї педетпъ; къчї ватьть стіма кѣ каре съптемѣ datорї Прéпалтеї воінцї, ачееї воінце, каре са манїфестатѣ ын квъптареа de тропѣ ла 1-а Маіѣ а. т. шї de репеціте орї ын челѣ маї хотърѫтѣ modo, – есте маї de парте пе адевърать шї тот одать ацїцътоаре. Саѣ пѣ е ацїцъторіѣ че дъ пе ынкредереї пекоптепітѣ пътретъптѣ? Ынеле атъцірї ынкъ се потѣ фаче ла астфелїѣ de пъзѣінце. Ачеаста врет съ кончедем, ынсъ чеа маї таре парте есте кѣ tendinцъ, шї ачеаста требве ла тоть ынтъмпареа астфелїѣ десетпатъ прекът терітъ.

Ноі щім пре́ біне къ ынкъ пѣ ам ажѣнсѣ ла цъптъ, ынсъ ноі пе ам апропіатѣ de еа пекондіцїонатѣ маї мълт ка наінте кѣ ын апѣ. Въртоаса, сінчера, вънавоінцъ шї модерацїѣнеа реціпълї аѣ лъкратѣ ын прівінца ачеаста еminентѣ, шї еа се ва адевері шї ын віторіѣ. Маї съптѣ педече de ресторнат, маї съптѣ непрічепері de лінпезітѣ, – ынсъ ачеаста ва свкчеде, дéкъ се ва пѣне тъсърторілѣ ачелѣіа, че есте практік шї се поате ажѣнце кѣ конспіінцъ ла тоате діферітеле апаріцїѣні але віецїї політіче.„

„Преса“ адъче свът інскріпцїѣнеа „Вотълѣ зніверсітатеї національе“ ъртътоареле: ынтръ адевър ноі пѣ ам коміс ынаінте грешала, къ ам фі пре́ пречзітѣ ынсъмпътатеа вотълї зніверсітатеї съсещї, ачéста dінтъіѣ дескісъ партічіпаре а ынеї dінколо de Лаіта адънате репресентацїѣні а ынеї семінцїї de попорѣ матър політічеще пентрѣ конституцїѣнеа din Февръріѣ, ынчетѣ ынчетѣ ні се паре ынсъ къноскѣндѣ маї апропе гласълѣ магіар деспре конклъзълѣ репресентанцїлор съсещї ын Сібіїѣ, къ пѣ ам фі дестъл de біне пречзітѣ dimensіѣнеа лѣї. Nѣ пѣтаї органеле діферітелор партіте але Ънгарієї, чі акъта шї фоіле de карактерѣ мълт консервативѣ він ын кътплітъ търбаре ла ворбіреа деспре конклъзіѣнеле Сібіене, шї се вжрколескѣ астфелїѣ de кѣ пътітъ, кът ын ъкказълѣ лорѣ вітъ de сіне атъта, а рекъноаще къдереа кавсеї магіаре шї ачеаста мъртърісіре а ынеї греле шлане о маскіазъ ръѣ свът аменінцареа de репресалії.

Астфелїѣ зікѣ: „Ung Nachr.“ Декіарацїѣнеа Зніверсітъцїї національе есте пентрѣ ынтребареа ънгъréскъ о ловітъръ ын апъ. Дéкъ ынсъ репресентанцїї попóрълорѣ шї церілор ънгъреці вор прінде ёръшї фірѣл актівітъцілор леціслатіве, дéкъ ёръшї ва фі рестітъітъ інтегрітетеа коронеї ънгъреці, атънчї вор пѣтеа сасії ворві de порок, деакъ політіка лор de акъта ва девені ла вітаре шї дéкъ посіцїѣнеа сепратъ політікъ а лорѣ пѣ ва пътімі пентрѣ пъръсіреа de акът а конституцїѣнеї ънгъреці.

— Ла ачеаста фаче „N. Zeit.“ ъртъроріѣ Комептар: ноі ынцелецет кѣ ънгърії пѣ се ынвоескѣ кѣ вотѣл Зніверсітатеї національе съсещї. Деакъ ынсъ редакторѣл „Ung. Nach.„ D. Баѣспер ын сасѣ пъскътѣ, непотѣл ынѣї сѣперіптендент съсескѣ, непотѣл ынѣї комітеѣ съсескѣ кътеазъ а аменінца пе конпаціопалії съї пентрѣ вотѣл репресентанцілор лор; атънчї ачеаста есте о прочедъръ, каре de шї пѣ е ын старе а траце врео фрікъ, de каре ынсъ аре съшї ынтоаркъ фаца фіещекаре от de оменіъ.„

Ын „Sieb. Bot.“ чітімѣ ъртътоареле: „Ынаінте кѣ треї зіле са трімісѣ прéзтіліта репресепцаїѣне а Зніверсітатеї національе съсещї din 29 Мартіе 1862 атінгътоаре de ынтребареа деспре практіка есекътаре а егалеї ындрептъцірї національе ын Ардеалѣ пе темеіѣл діплотеї din 20 Октом. 1860 шї леџеї de статѣ кардінале din 26 Февр. 1861 кътръ реџескѣлѣ гѣвéрнѣ ын Клѣжѣ кѣ ачеea рѣгаре: ка гѣвернѣлѣ церії съ спріжінеаскъ ачеаста репресентацїѣне рекомендъндо кѣ лътіпіле консіміѣлї съѣ шї съ о конкомітеѣ кътръ Маіестатеа Са Ымпъратъл шї прінчіпеле церї, спре прéлпалта хотърре.

Актълѣ ачеста се афлъ дарѣ, кындѣ ли дът депліп пъблічітъцїї, ын мъпіле D. прешединте ал ынпалтълї реџескѣ гѣвернѣ, Контеле Крепевілле.“

Детвстръ пе врітъ квтѣ прéса ын Віепа шї Пеща пъпъ ынкъ а пѣ фі кънпрінсъл ачестъ ънерат къноскът, іаѣ конса-крат тоатъ атенцїѣнеа шї кът ла кондетнат преса магіарѣ фъръ довезі, апоі плéчéзъ деспре челе че аѣ фъкътѣ зніверсітатеа съсеаскъ зікъндѣ: „Кът са декіарăтѣ шї хотърѫтѣ зніверсітатеа съсеаскъ, зак пропънчіате прівінцеле, конклъсіеле шї дорінцеле еї ын кънпіndere кіарѣ ынаінтеї ноастрѣ. Акът се штіъ че врé еа шї de че врea еа ачеаста. Еа пѣ аре кѣцете секрете, шї de ачеea нічї лінсъ de мъптаоа плінъ dе ынкредітърі а пегърії, съѣт каре се поате аскънde пе ын тітпѣ слъбічїѣнеа шї дефектъл хотърѫтелор сітцітенте токтаї ашă вінe прекътѣ шї тъкъта аштептътоареа спераццъ de neizdata цінть.„

Дѣпь ачеea адъче фантеле шї історіа попорълї съсескѣ дела вепіреа лѣї ын цара ачеаста дешартъ цѣ тоате консечінцеле, шї зіче: „къ ын астфелїѣ de попъл аре пегрешітѣ дрептълѣ, de a da декіарацїѣнеа са асѣпра ынеї кавсе, че атінце афѣндѣ ынтрегълѣ статѣ, цеара шї націѣнеа, шї деакъ се ынсъфлецеште зніверсітатеа національ съсéскѣ пентрѣ ставерітатеа шї зборълї ынтреџеї монархії, деакъ еа врéа съ лъкре спре есекътареа ынеї адевърате шї фантіче егале ындрептъцїре а націѣнелорѣ Ардеалълї опестѣ шї се алътръ лънгъ Ымпъратълѣ шї лънгъ конституцїѣнеа імперіълї датъ de ел, — чінеї поате фаче врео імпътаре?

Попорълѣ цертанѣ есте дѣпь карактерълѣ съѣ аплекат спре ымпъкаре шї компланаре. Еа ва шї требві съ свкчеадъ, дéкъ din тоате пърціле се пъсѣеще пѣтаї ачеea че се поате ажѣнце, се ынтімпінъ кѣ о опестѣ воінцъ дескіс шї нічї маї мълтѣ, ынсъ нічї маї пѣцінѣ декът деплінъ дрептате шї асеменеа лібертате чере пентрѣ тоцї.

Ноі кѣцетът кѣ ачеста есте ынцелесълѣ кредеълї політікѣ, каре ла депъсѣ Зніверсітатеа съсеаскъ ын репресентацїѣнеа din 29 Март. 1862 фъръ ръцінере:

Ноі ам фъкът але ноастре шї сперът къ шї стъпънірea ын кіара кънпоштіінцъ а лъкрълї ва фаче але сале кѣ асеменеа хотърре. *)

Ünіversitatea sasasca.

Siedintia din $^{31}/_{19}$ Martie.

Dupa cetirea si verificarea protocolului din siedintia trecuta, se incepe desbaterea asupra referadei deputatului Vagner in privinti'a plansorei romanilor din scaunulu Sibiului in contra alegerei deregatoriloru. Presiedintele imparte obiectulu spre inleznirea desbateriloru in doa parti a) in privinti'a formei b) a esentiei conclusului. Dupa ce sa esprimatu unii dintra deputatii sasi pro si contra formei, fiindu ca era uncle espresiuni cam vatamatóre pentru romani, si toti pentru esenti'a conclusului ,cere cuventu Dr. Tincu dechiaranduse a vorbi in contra conclusului peste totu, dice, ca dupa parerea densului scaunulu Selistei si a Talmaciului se tiene de Sibiiu; spre documentarea acestei asertiuni esi la voie a ceti unu privilegiu din anulu 1453 dela regele Ladislau datu Talmaceniloru candu ia incorporatu cu cele siepte scaune sasesci. **) Ce se atinge

*) Nѣ пе пътемѣ реџінеа а пѣ пъте ынтребареа, кът і се паре Зніверсітъцїї съсещї а фі черът депліна дрептате шї асеменеа лібертате пентрѣ тоцї, деакъ еа чере, ка о кондіцїѣне фъръ каре пѣ, ка Комѣнеле съсещї, каре пѣ цінѣ de легътура зніверсітатеї съсещї, съ девінъ свът ачеаста, шї денега тот ачестѣ дрептѣ алѣ ромънілорѣ, ка съ чеарь, прекът стървіръ депътацїї ромъні Бълога шї Dр. Тінкѣ, ка тоцї ромъній съ девінъ свът ын Сенат саѣ Зніверсітате ромънеаскъ. Ачеаста пѣ пе о пътемѣ есплка, шї пѣ е мірare деакъ мълцї ынцелéсърь сінїстрѣ квестіа теріторіілор національе, шї пѣ въd алта ын еа, декътѣ о маневрѣ, каре съ мъпеаскъ шї съ ынтъреаскъ аша нѣмітълѣ Саксенландѣ шї кѣ комѣнеле маї сѣс арътате, ынde се афлъ пегрешітѣ пѣпѣтаї сасії, чі шї о маре парте de ромъні. Деакъ дореште Зніверсітатеа орі din че кавсъ, ка тоате комѣнеле съсещї съ се адміністреze съсеште саѣ цертъпеште, de че се опѣсе ачеменеї дорінце а ромънілор, че о манїфестарь дестъл de апріат прin депътацїї лор. Еатѣ мърѣл de чеартъ! P.

**) In decursulu cetirei acestui privilegiu, care era insocita de o atentiune nespusa din partea publicului, sa intonatu cu deosebire cuvintele urmatoare: praefata castra noastra Talmats villisque et possessionibus Kis Talmats, Boicza, Plopi Portsesd, utraque Sebes, ac praedio Kreutzerfeld mediaeque possessionis Renike nuncupatae in praedicto comitatu albensi similiter existentes – ad praenominatas septem sedes saxonicales perpetuo et irrevocabiliter adneximus, et eisdem septem sedibus incorporavimus imo adnectimus et in corporamus – et iure et libertate pro nobis et corona nostra tenentes, guberantes et possidentes, sicut tenent, gubernant et possident sub nostrae et coronae nostrae civitates oppida et villas in terris dictarum septem sedium existentes.

de scaunulu Selistei arata ca in tempurile vechi a fostu de-asupra Orlatului o cetate (castrum) anume Salygo, (astadi cetate) de aceasta sa tinutu Omlasiu (Amnasiu) cu patru vile Gallusdorf (Galesiu), Budinbach (Vale), Gripsbach (Cacova), Gräfindor, si Grosdorf (Seliste). Aceste sate a venitu la anulu 1322 in man'a regelui Carolu; 1383 a voitu regina Maria sa le daruiasca episcopului Goblinus, fratiloru, si surorelor acestuia; protestandu inse I. Diznoi (Giznoi), si Ioane Tompa, numita donatiune nu s'a pututu duce in deplinire, la anulu 1464 sa despartitu Omlasiu de castru Salygo (cetate) si s'a datu dinpreuna cu pertinentiile sale lui Mihai si Stefan Székely de Zsedényfaja cu acea conditiune, ca candu a voi voda Transilvaniei se le póta capata iar indereptu.

La anulu 1467 sa hotaritu cá regii Ungariei se nu mai póta instrainá posesiunea Omlasiu ect. deci dara donatiunea facuta de regele Mathi'a la anulu 1472 nu póte avea valóre; Se dicem inse se fia valida; cum vine dar de Amnasiu nu e posesiunea numiteloru 7 judetia, cum e Selistea si celelalte sate mai susmentionate, cari totudeuua a statu laolalta cu opidulu Omlas. Din metatele dela anulu 1486 se vede ca Omlásu e opidu regalu; natur'a bunuriloru regale, fiindu ca acestea nu mai sunt a regelui, ci numai a coronei, le face neinstrainavere. Daca din legea de D. referinte citata Aprob. p. V. de. 80 *) (referintele reflecteza ca na citatu aceasta lege) se vede ca scaunul Selistei a fostu silitu a face servitiu in baile de sare din Ocn'a, atunci e cu neputintia sa fi fostu posesiunea celoru 7 judetia, de óre ce averea unei persóne private nu sta nice intro legatura, cu averea fiscului; din contra scaunul Selistei numai pentru aceea a pututu fi silitu a face servitiu in bunul regescu fiindu ca insusi a fostu bunu regescu. Din tesiul legii aici citate „nem a többb regius fundus rol" anca se vede candu dice „nem a többb" cum ca scaunul Selistei sa tinutu, si se tiene si in dioa de astadi de scaunul Sibiului. —

Presiedintele: dice mai antaiu ca nu e lucru indeferentu a se departá cineva cu ori si ce pareri din aceasta adunare. Reflecteaza deputatului Dr. Tincu cumca o lege trebue cetita si intieleasa in legatura cu alte legi mai recente; citeza Aprob. p. III. tit. 46 art. 4 **) din care se vede ca sasimea a avutu bunuri in comitate; Scaunulu Talmaciului si a Selistei a fostu si e dar bunu sasescu in comitatu, si stau numai sub iurisdictiunea Sibiiului.

Dr. Tincu concede cumca lex posterior derogat priori si togmai din aceasta causa arata ca macsima aceasta se poate intrebuintiá in casul de facia mai multu in favorea scauneloru Seliste si Talmaciu. Din mai susu disele, si din nefavoritoarele imprejurari pentru aceste doa scaune in cari se mai afla chiar si astadi, a intratu fiscu in procesu cu 7 judetia; pentru Talmaciu sa decisu la anu 1822, in urma carei decisiuni sa condemnatu cele 7 judetia a plati toata dauna (Oare pentru Seliste ce resultatu se poate astepta?) 7 judetia au apelatu. In urma preainaltei decisiuni diu $^{18}/_{2}$ 1856 din gratia, dar numai din gratia s'a decurmatu procesulu, abdîcandu fiscu asi esecuta dreptulu castigatu in urma judecatii din 1822.

Presiedintele mai reflecteaza cumca nu e absolutu cu neputintia de a nu castiga 7 judetia procesulu (conclusio a posse ad esse). (Va urma.)

*) Vizaknát Seliste szék böl regi usus szerint tartozzanak segiteni munkasok adásával, és nem a több Regius fundusrol.

**) Á Circalás indiferenter minden akadekoztatás nélkül admittáltasék mind fiscus, Urak, Nemesség, és Szaszságnak vármegyéken levö joszágaiban ect.

РОМЪНІА.

Ын мединца адънърій din 23 Мартіе са десбътът леце пресеї ші прекът зіче „Ромънул" кз 55 de вотърі ын контра 24 а къзътъ лібертатеа пресеї. Дрепт ачеea ачестъ жърналъ а ешітъ ын зіа вртътоаре кз мърцінї негре, адекъ лмбръкатъ ын долїъ. Noї лъсъмъ съ ворбеаскъ лнсъші „Ромънул" че сімте ын обіектул ачеста.

Бъкърещі 24 Мърцішоръ.

Треї-спре-зече ..... Nз ворбімъ de Np. треї-спре-зече, не каре католічії лъ пътескъ, „пънтълъ Isdei; пз ворбімъ de зіва de 13, ын каре а къзътъ Репъблика Романъ ші Октавій фз проклматъ Реце, нічі de 13 Апріліе кындъ Сезаровъ лнтръ ын Італіа, нічі de 13 Nов. кындъ къзъ Biena (1805) нічі de 13 Мартіъ, ын каре Гъстав Адолф реце ал Сведіеї фз детронатъ, нічі de 13 Апріліе кындъ чізма пъстіі Еріпетълъ, нічі кіарз de зіва de 13 Септембре ын каре армата Търкъ, кондъсъ de цепералул ръсъ Dохател, жънгіъ прін тръларе паціоналітатеа ші лібертатеа Ромънъ, чі de лібертатеа Пресеї каре къзъ ерї прін 13 вотърі. Мъне поімъне дарз ачеастъ леце ва фі протългатъ ші лініcчеа ші пачеа ші бънетатеа мортінтелорз ва domni пеcте Ромънia. Прінтр'о чізdатъ лнтемпларе ерї сёръ 3, 4 óре dзнъ вотареа лецеї de ла Балта-Лiman, тоате клопотіле Ромънілорз din ....Прінчіпате (къчї d'акътъ 'наінте ші пътеле Ромънia ва пътé лнкide ын темпіъ не чеї карі ворз кътеза алъ скріе) тоте клопотеле, бісерічелорз сънаъ кз лнтрістаре ші кіътаъ не крестінї ла бісеріче спре а се лнкina, къчї сънтемъ ын постъ, ын зілеле ачеле кънd чеї ла пътере гоніаъ не пропагаторіъ дрептъції, не lісъсъ, ынъ че ілъ ші прінсеръ ші-лъ рестігніръ de ші счіаъ бine ші мъртъріаъ еї лнші къ „невіноватъ ера отълъ ачела." Ші noї dар пъблікътъ ачестъ пътерз ын долїъ, спре а корecпънde ла дърерea цеперале, спре а анънціа къ лнтръмъ ын сентемъна патімілорз... Фъръ лнсъ ка ачестъ долїъ цеперале, фъръ ка патіміле ші рестігніреа, ші пétра чеа маре ші печетлъітъ dзнъ мортмънтълъ челъ сфънтъ се не факъ се шіовъітъ знъ сінгърз мінътъ лнтрз кредінца поастръ къ ва вені лнвіереа.

Къвънтълъ фз сърматъ, лнсъ „лнтрз лнчепътъ а фостъ „къвънтълъ, ші къвънтълъ ера кз Dзmnezeъ ші Dзmnezeъ ера „къвънтълъ." Ловéскъ dар чine ва воі ші не кътъ ва пътea къвънтълъ, къчї кз ачea ловіре dъ ын Dзmnezeъ, ші Dзmnezeъ се лась кіарз а се рестігні, къчї елъ лнвіézъ ші лътea чea лнтънекатъ крede атънчї маї кз търіъ лнтръпсъл. Лътina фз пъсъ ерї сънтъ лецea de ла Балта-Лiman; лнсъ Бібліа не спъне къ а маї фостъ ашіа, къ „лнтъперекълъ ера d'асънра „adънкълъї; ші а зісъ Dзmnezeъ съ се факъ лътінъ ші с'а фъ„кътъ лътінъ ші а възътъ Dзmnezeъ къ лътina есте бънъ, ші „аъ пъсъ dесънрціре Dзmnezeъ лнтре лътінъ ші лн„тънерекъ." 42 de вотърі с'а датъ ерї пентрз лътінъ, че Dзmnezeъ а везътъ къ есте бънъ, ші 55, пентрз лнтънерікъ; ші рждъ ачеї 55, ші салтъ ші тръсалтъ, къчї кредъ к'аъ трасъ акътъ пентрз тотъdеuна пердеua песте лътінъ ші къ nimine nз ва маї пътea вedea лн лнтънерекъ фаптеле лорз. Ші noi зічетъ къ Dзmnezeъ аъ пъсъ десънрціре лнтре лътінъ ші лнтънерекъ, ші къ прін вртаре ачеї карі вор се не 'нтóркъ 'напоі ші с'акопере din поъ adънкълъ прін лнтънерекъ, еї лнші ворз къdea ынъ лн сфършітъ лн ачеле адънкърі че nз маї ворз се фіъ лътінате астфелъ прекътъ аъ фостъ фъкът Dзmnezeъ ш'аъ фостъ везътъ къ есте бine."

Notiце Diверсе.

— D. Асесор ла Табла рецеаскъ ші комісар рецескъ лнкомітатъл К: рашъ Teodop Серъ есте denзmit de administратор лн ачестъ комітат.

— Комес локцііторіълъ а плекатъ лн 28 ла Клъжъ, ка съ солічітезъ прекътъ се аъde трімітереа операталъї de шепте ла локъріле челе маї лналте.

— Жърналеле din Пеща ворбескъ деспре о diферінцъ, че сар фі ескатъ лнтре Міністеріълъ de стат ші капчеларіа авліко-унгърeаскъ лн прівінца Воївodinеї. Се зіче къ капчеларіа арз фі фъкът зн операт маре ші лар фі ащерпът конcіліълъї Міністеріълъї, лнсъ ачі nз арз фі пътътъ ізбъті, ші поате къ лн dечidереа честізнеї ачестеї се ва лъа алта базъ, че аре пънктъл de гравітацізне афаръ de капчеларіа унгърeаскъ.

— Dзнъ о алтъ лнтъртъшіре diферінца конcтъ лн ачеea, къ каъса ачeаста а сървілор аре съ се dечidъ лн dieta унгърeаскъ.

— Тот de a коло се скріе къ ші лн каъса іерархіеї ромънещі сарз фаче о dечісізне, каре маї тълт арз корecпънde претенсізнелорз націоналітъції, декът традіцізнелорз векі.

— Маіестатеа Са Лмпъратъл а пріміт кз плъчере ла лнпалта кънощінцъ манifестацізнea de лоіалітате че а арътатъ репресентанца церії ші клерул ортодоксъ ръсъріteанъ ал Бъковінеї кз окасізнea зілеї din 26 Февръріъ.

— Рътенії уніці din Галіція стърескъ кз тот deadinсъл пентрз лнтродъчереа рітълъї оріентал лн бісеріка лор, каре са фост латінісатъ тълт лн декърсъл тішълъї.

— „Корес. Авто." скріе асънра честізнеї літълор лн Унгаріа вртътоаре: лн Вrта унеї ordінъчізнї a Капчеларіеї авліче a велітъ ла тоате dирекцізнеле цітнасіілорз католіче лн Унгаріа лнвіацізнea Конcіліълъї локътененціале, къ лн тоате цітнасіеле католіче лн Унгаріа літва цертанъ требве съ се пертрактезе ка обіектъ облігатъ, кът лнсъ ші лн че месъръ аъ съ се апліче челелалте діферіте літві патріотіче ка літві de лнвъцътъръ ші обіскте de лнвъцътънтъ, ка съ се лнdестълеаскъ ші релацізнеле націзнале але попълацізнеї de прін прежърял цітнасіелорз се ва хотърж dзнъ че се вор фіні черчетъріле рънdзіте лн прівінца ачeаста.

— Екселенціа Са Мініструл de статъ са болнъвіт dзmінека трекътъ ші de ші боала nз се вede a фі серіоасъ, тотъші требіndъ съ закъ лн аштерпътъ, се ва ретраце не зн тімпъ dела лъкрз.

— D. Nеметі фостул аічea конcіліарій de апелацізне ші акътa конcіліарій de кърте лн пенcізне a репосатъ лн Biena лн $^{30}/_{18}$ Мартіе лн вързтъ de 64 анї.

Редактор респънзетор **Ioann Pau.**

Рdітура ші тіпаріълъ тіпографіеї dіецезане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїънеа сефаче ла Сібіїў ла еспедітура фоіей; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітърь. Преціул препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте църї але Трансілваніеї ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ан an 8. фл. еар пе о жътътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа ôръ къ 7. кр. пиръл къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 27. АНЪЛЪ X.

Сібіїў. 5. Апріліе. 1862.

Dnевпікъл сърбескъ ші репресептаціънеї ротъпещї дп каѳса Мітрополіеї.

Събт інскріпціънеа „Oпініънеа поастръ деспре репресептаціънеа ротъпеаскъ“ аре Dnевпікъл сърбескъ ъртъторіълъ артікълъ:

„Дп Nръл трекът ал „Dnев. сърб.“ ам пъблікат репресептаціънеа депътаціънеї ротъпещї дпdрептать кътръ Маіестатеа Са Дмпъратъл дп прівінца ôрънdъелеї релаціънелор de дрептъ бісеріческъ ал ротъпілор дп Аъстріа.

Дпкът ам прекъцетат ноі деспре дпцелесълъ репресептаціънеї ротъпещті, кіпоаштем къ ротъпії дорескъ 1 рестаърареа стърії лорь de маі наінте дп каѳса ачеаста — адекъ, съ лі се dee дпdеръптъ Мітрополіа ротъпеаскъ ші ієрархіа ротъпеаскъ. 2 Лічепціа спре ц перса конгресълъ ал дптреції попоралъпі ротъпещті din Аъстріа, каре съ консълте деспре кестіънеле de дрептъ бісеріческъ, деспре ащесеміптеле бісеріческъ, деспре требіле сколаре але попоралъпеї ротъпещї дп Аъстріа, ші тот одать съ се пъпъ дп концелецере къ конгресъл сърбескъ деспре афачеріле че атінгъ амъndое пърціле. 3. Дпътерпічіреа епіскопълъї Шаґъпа спре конскріреа котънелорь бісеріческъ de паціопалітатеа ротъпеаскъ, ші спре алецереа депътацілорь, маі къ сеатъ дп Бъпатъ, ънde ротъпії пъ аў пъпъ акъма пропріеле лор епіскопії.

Пе лъпгъ тоатъ бъпъвоінца поастръ ші de атъта орї арътата сінчера dорінцъ, ка dорінцеле жъсте басате пе dогмеле бісеріческъ ші пе речеріпцеле корелігіопарілорь пострії фрацї ротъпї съ меаргъ дп деплініре дптрънъ астфеліў de modъ, каре аръ дъче атътъ пе ротъпі ла dоріта цінтъ ші каре нічі дрептъріле котънеї поастре бісерічі, нічі челе але попорълъї съръескъ съ пъ ле пагъбеаскъ, тотъші пъ пътет а пъ обсерва къ пърере de ръў, къ ноі къ ачесте прінчіпіі але репресептаціънеї ротъпещті дп пеште прівінце пъ съптемъ дпцелеші.

Ротъпії дорескъ рестаърареа стърії лор de маі наінте, адекъ рестаърареа Мітрополіеї ротъпещті ші а ієрархіеї ротъпещті. Ноі съптемъ конвінші, къ маіорітатеа паціънеї сърбещті се ва дпвоі къ ачеаста dорінцъ а ротъпілор пентръ къ еа есте базатъ пе капоапеле ортодоксеї поастре бісерічі ші пе речеріпцеле атътъ алеънъї кът ші але ачелълалтъ попорь — дпсъ din контра требъе съ пе дпгръdim асъпра еспресіънеї „рестаърареа стърії лор de маі наінте“; дптъіъ пентръ къ еа пъ афлъ темеіў дп Історіь, *) adoa пентръ къ поате da апсъ ла фалсе консечінце, ші поате авеа ъртърї періклоасе атът пентръ автопомія бісерічеї поастре, кът ші пентръ дрептъріле посітіве але паціънеї. **)

Епархіа ортодоксъ арделепéскъ са ѳпdатъ къ свършітълъ веакълъї 16 прін сърбі ***) прекът аратъ ачеаста апріатъ мопътіптеле ші хрісоавеле ремасе. Пъпъ ла моартеа челъї de пре ъртъ архіепіскопь сърбескъ дп Ардеалъ Сава Бранковіч †) пе ла анълъ 1660-1670 са цінтъ аколо къльтълъ dъмпezъескъ дп літва славъ ші аў шезът сърбі пе скаънъл архіепіскопескъ din Ардеалъ.

Дп тімпълъ ачела са цінтъ ънъ сіnodъ, каре а кончесъ ка къльтълъ dъмпezъескъ съ се поатъ цінеа ші дп літва ротъпеаскъ *) ші dъпъ къвіінтеле репресептаціънеї дпсъші — аў шезът пе скаънъл мітрополітан арделепескъ пътаї 7 апі ротъпі, ші адекъ dела ап. 1693—1700 ші атънчі аў трекът чеа маі маре парте сăбт Мітрополітъл съў Атапасіў ла ъніъ, еарь чеї че аў ръмас дп ортодокса кредінцъ саў сънъс еаръші ієрархіеї сърбещті ші Мітрополіеї Карловеціане, каре сінгъръ а фостъ дп старе а съсціпеа ортодокса кредінцъ дп Ардеалъ. **)

Прекът са ѳпdатъ Мітрополіа арделеапъ de сърбі аша саў дптъмплатъ къ тоате челелалте епархіі дп Бъпатъ. Епархіа Въковінеї ші челе че се афлаў одатъ дп Ънгаріа de сăсъ, съптъ ѳпdате de ръші ші еле аў статъ din векіте сăбтъ domпіа ієрархіеї славо-ръсе. ***) De ачі ъртезъ къ рестаърареа мітрополіеї ротъпещті ші деспъцірea ієрархіеї ротъпещті de чеа сърбеаскъ требъе съ се базеze пе чева поъ, пъ дпсъ пе чева че пъ а есістатъ нічі одатъ. †)

*) Дп прівінца ачéста рекомендътъ авторълъї артікълъї ачестъіа съ четеаскъ Історіа бісеріческъ de Andp. Бар. de Шаґъпа. Том. II. Сібіїў 1860, каре а есіт ші дп літва цертъпъ Сібіїў 1862 dела § 42—49 ші кăцетът къші ва скімба пъререа. Р,

**) Nъ пріченетъ че консечінце фалсе сар пътеа dedъче din ачееа дéкъ ротъпії чер рестаърареа векеї лор мітрополіі ші че ъртърї періклоасе сар пътеа деріва de ачі атът пентръ автопомія бісерічеї поастре, кът ші пентръ дрептъріле посітіве але паціънеї сърбещті. Ротъпії пъ атінгъ дрептъріле посітіве але паціънеї сърбещті, къndъ чер рестаърареа мітрополіеї лор ші адънареа ротъпілор, карії фъръ ръсініцї пріп гоапе de сăбт дпгріжіреа еї, еаръші сăбт ачеаста мітрополіъ къ атъта маі пъцін, къ кът din капоапеле чітате дп петіціънe сърбії пъ аў ші пъ пот авеа нічі ън дрептъ маі департе асъпра ротъпілорь. Р.

***) Асертъл ачеста е пré кътезат ші се вede, къ авторълъ артікълъї лаў дптребъінцатъ пътаї къ прівінцъ ла мопътпеле ші хрісоавеле къпоскъте лъї. Ноі длъ дпdрептъмъ еаръші ла маі сăбт лъdата Історіъ бісеріческъ § 56—58 дп каре ва афла ієрахіа ротъпеаскъ дп Ардеалъ дпкъ дп тімпії чеї маі векі ші ла декретълъ (§ 59. Іст. Біс.) dat de рец. Матіа Мітрополітълъї пострь din Алба-Ілліа Іоаппікіе ла 1479 къndъ de сърбі, каре пътаї ла ап. 1690аў веніт, пъ ера нічі потеапъ пріп Бъпат. Ашї арога дарь къ еї аў ѳпdат ла свършітъл веакълъї 16 епархіа ортодоксъ din Ардеал есте а ігнора Історіа. Р.

†) Къ Мітрополітъл Сава Бранковіч а фост чел de пре ъртъ Мітрополіт сърв, пріп ъртаре къ ші предечесорії лъї аў фостъ сърбі, дпкъ dовedeште, къ авторълъ е фоарте кътезъторіў, къчі dъпъ маі сăсъ лъdата Історіъ § 68 Прінчіпеле Георге Ракоці дптъреште дп 10 Октом. 1643 пре попъл алес мітрополіт ал Ардеалълъї Стефан Сімеон, каре аў традъс тестатептъл поъ пе літва паціопалъ ротъпеаскъ ла ап. 1648, ші аў търіт ла ап. 1651 ъртъndъї пре скаънъл Мітрополіеї Dанїіл, ачеста а дпчетатъ ла анъло 1656 ші лъї а ърмат Сава, каре аша de пъцінъ а фостъ сърбъ ка ші предечесорії лъї, чі de ънъ сéмъ din фаміліа Бранковепілорь, каре тръеште ші астъзї дп прінчіпате, ачеаста къ атъта се вede маі лъмъріт, къ кът пъ сърбії чі прінчіпії ротъпещті ші анъме Шерван водъ пріп плепіпотенціарълъ съў, Констап. Бранковапъ се дптересеазъ de соартеа ачестъї Мітрополітъ ші прінчіпеле Трансілваніеї Апафі кавъндъ съ се дппече къ Шерван Вода словозі din інкісоаре пе Савва. (Шаг. Іс. Біс. Том. II. § 70-71.) Р.

*) Е адевърат къ авем dела Савва doe орънdъелї сіnodале din каре пріп ънa пътаї се дпгъdъе дптревъінцареа літвеї ротъпещї дп локълъ челеї сървещї чі се ші рекомъndъ, ші de ачі се вede ші маі лъmіnат къ Сава атъта de пъцін а фостъ сърбъ кът ші предечесорії лъї ші къ асертъл авторълъї артікълълъї ачестъіа, къ пе скаънъл епіскопескъ ал Ардеалълъї аў шезът сърбі есте неадевърат, ші деакъ елъ ачеаста вреа съ dedъкъ de аколо, пентръ къ дп бісерічеле ротъпещї din Ардеалъ саў дптревъінцатъ літва словепеаскъ, атънчі е ші маі мълт дп рътъчіре, пентръ къ ачеаста са дптревъінцатъ ші дп Прінчіпате пътаї дп бісерічі чі ші дп хрісóве ші доаръ пъ ва кътеза а траце de ачі консечінца къ ші ієрархіа de аколо е ѳпdатъ de сърбі. Dар ші съ фі фостревът епіскоп сърбъ, de ачі пъ ърмеze къ ші ерархіа аръ фі сърбеаскъ. — Съ пе зігъмъ ла българі къ епіскопії гречещті. Р.

**) Рав а інтерпретат авторълъ артікълълъї кăвінтеле петіціънеї, деакъ вré din еле съ афірме къ пе скаънъл Мітрополіеї ротъпещті din Ардеал аў шезът пътаї треі Мітрополіці ротъпі, къчі аколо се спъне апріат, къ ноі наінте de дпфіінцареа Мітрополіеї Карловіціане ла ап. 1690 атъ авътъ Мітрополіці пострії дп Ардеалъ, ші ачестіа ші атънчі, къndъ а девепіт ачеста сăбт каса domпітоаре ла анъл 1688 ші анъме пе Варлаам, пе Теофіл ші пе Атапасіў адекъ пъпъ ла анълъ 1700 сăбт дмпърацї din фаміліа domпітоаре. Къ апостазъndъ Мітрополітълъ Атапасіў ші ръпъіndъ тарта фъръ пъсторіў, ачеіа карії ераў тарі дп кредінцъ аў алергатъ ънde аў афлат стаў е адевъратъ, дпсъ de ачі пъ ърмеазъ къ сăбпіndъсе ротъпії de вое de невое dъпъ вітрецітатеа тімпілорь de атънчі епіскопілор сервещті, ачестіа ар авеа дрептъ асъпра лорь ші dъпъ че аў дпчетатъ ачестї тімпі неферічіці, dар къ пътаї ієрархіа сърбеаскъ ші мітрополіа карловіціанъ а фостъ дп старе съ сăсціпъ ортодоксіа дп Ардеал, негът деа дрептъл, ші авем довезі дестъле, каре demъстръ контрарівлъ, дпсъ ка съ пъ „in fandum renovere dolorem“ вом тъчеа de але маі адъче дпаінте. Р.

***) Прекът пъ е адевърат къ сърбії аў ѳпdат Мітрополіа Ардеалълъї, аша пъ е адевърат къ а ѳпdат ші епіскопіа Въковінеї каре маі наінте а авътъ скаънъл съў дп Радъуц ші а стат сăбт Мітрополіа Молдовеї (везї Шаґъл Іст. Біс. Том. II. § 135). Кътрї пентръ епархіеле din Бнгаріа сăперіóре штім къ еле аў статъ din тімпърile челе маі векі сăбт мітрополіа Ардеалълъї. Че се атінце de інфіінцареа епархіелорь сървещідп Бъпат кончедем, дар фъръ ротъпі, къчі ачестіа авéў дп алт лок ієрархіа са (везї § 134). Р.

†) Пъпъ че аў ротъпії дате сігъре пентръ есістінца векеї лорь мітро-

Че цine de moдѫл ші кinѣл рестаѵръріi мiтрополieї ромънешть дn Apдeaлѣ ші деспърцiреа бiсерiчeї ромънешть de чea сърбeaскъ, ноi пѵ съптeмѣ дnцелeгi нiчi кѵ пѵнктѫл de стацiѵне, че лаѣ лѵат ромънiї дn прiвiнцa ачeaста. Ромънiї дорескѣ ка съ се адѵне ѵнѣ конгресѣ бiсерiческѣ пентрѵ тоать попорацiѵнea ромънeaскъ din Aѵстрiа, ші спре ачeстѣ скопѣ съ скрiе епiскопѫлѣ Шаґѵна о консiґнацiѵне а котѵпелорѣ ромънешть, ші in спецiе дn Бънат. — Ачeaста прочедѣръ ар лові кѵ тотѫл дn канóне, ар пъгѵбi автономiа бiсерiчeї ші дрептъріле посiтiве але нацiѵнeї сърбещi. Dѵпъ дnцелесѫл кiар ал арт. 21 ал Декларатoрiѫлѵї аѣ съ фiе репресентате ла конгресѫл сърбескѣ ші ачeле дiечезе. дn каре локѵескѣ ромънiї, ші ачeсте сънт a Apaдѫлѵї, Тiмiшоареї ші Вършецѫлѵї. Фъръ концелецереа конгресѫлѵї пострѵ нацiонал пѵ се пóте дntрeпinde дn прiвiнцa ачeaста нiчi o iнфлѵинцаре ловiтоаре дn канoане ші пелецѵiтъ a ѵнѵї ал треiлea врео скiтѵаре, кѵ атъта маї пѵцiн консетпъчiѵнea преапѵкътоаре ші прежѵдiцioасъ a Котѵпелорѣ, каре фъръ дnвоiреа лор съ се ескiдъ din конгресѫл нацiонал сърбескѣ ші съ се адпескeазъ дn фанть ла чел сървескѣ. *)

O астфелiѣ de Консъптпъчiѵне ші ескidере a Котѵпелорѣ, каре ацiп легалminте de конгресѫл декларатoрiѣ сърбескѣ, ар фi дn фiне ші асѵпра дormeї бiсерiчещi, ла каре се провоакъ ромънiї дn репресентацiѵнea лорѣ ші каре апрiатѣ сѵпъ аша: Овiчeiѵрiле векi съ се пъстрeзе. Епiскопiї дn бiсерiкъ афаръ de дiечесъ ші пестe хотарьле еї съ пѵ еасъ, ші нiчi се аместeчe бiсерiчiле ш. а. **)

Ноi даръ рътънeм пе лънгъ векiѫл de атътea орi дn фоiа поастръ пропѵнчiатѫл прiнчiп: Спре деслегарea релацiѵнелор поастре бiсерiчещi iнтернацiонале съ се конкiѳмe конгресѫлѣ декларатoрiѣ консакрат прiн ѵѫл de o сътъ de анi, ла дънсѫл съ партiчiпe дn асeмeнea модѣ ка дn анѫл 1790 дiечeса Apдeaлѫлѵї, Бъковiнeї ші a Далмацieї тот dѵпъ ачeлѣ модѣ de але цepe прекѵт челелалте дiечесе але поастре – саѵ деакъ ромънiї, съ дntротивескѣ абсолѵт ачeстѵї конгрес котѵпѣ, атѵнчi eї, - ка съ пѵ пъгѵбeаскъ дрептъріле нацiѵнeї сърбештi, съ кавте a ефептѵї ѵнѣ конгрес ал ачелор дiечесе, каре пѵ пот фi репресентате регѫлатѣ дn конгресѫлѣ сърбескѣ декларатoрiѣ, ші ачeсте дiечесе сънт a Apдeaлѫлѵї ші a Бъковiнeї – ші пе лънгъ ачeсте сарѣ пѵтea сокоti ші дiечeса Apaдѫлѵї каре оареші-кѵт чea маї маре парте аре дn фантiка са посесiѵне пе ромънi, ші апоi пѵмаї ачeле дn модѫл ачeста котiѵсе конгресе сар пѵтea слобоѕi дn консѫлтърi асѵпра iнтернацiонaлелор релацiѵнi ші референце прекѵтѣ ші асѵпра ѵнeї нoѵ ароndърi a дiечeселорѣ, протопопiателор ші Котѵпелор дn Бънат.

Nѵмаї ачeста есте сiнґѵрѫлѣ модѣ посiвiле, пѵмаї сiнґѵрѫл дрѵт легал ші дрептѣ, пе карeле опорънdѣ дрептъріле ѵнeї нацiѵнi, дnсъ перъспiнґънdѣ нiчi чeле але алтiea, се пóте ажѵнце ла цiнта дорiтъ de атѵeле нацiѵнi. Déкъ дnсъ ромanї ръмънѣ пе лънгъ дорiнцeле лор манiфестате дn репресентацiѵнea чea маї нoѵ, кѵ адекъ съ се факъ о консъмпъчiѵне а котѵпелор ромънещi дntрѵн модѣ ѵнiлатерал – афаръ de конгресѣ ші съ ле адпекceze дn фантъ фъръ се пречéдъ дnвоiреа конгресѫлѣ нацiонал сърбескѣ, кърѵia еле сѵбстаѣ ші астъзi, ла конгресѫл ромънескѣ, атѵнчi поi пѵ стънѣ ѵѵнi деспре ачea, кѵт се ва пріпi ачéста iнжѵрiъ de дрептѫл посiтивѣ ал нацiѵнeї сърбещi ші din партea ачелора, карiї астъзi сънтѣ гата a терце кѵ дорiнцeле ромънiлорѣ пънъ ла чele маї естрeмe търцi але дрептѫлѵї ші дрептъцiї. ***)

полiї вазате пе канóнele екѵменiче, пънъ атѵнчi пѵ аѣ лiпсъ a o вaza пе оареші че нoѵ. Р.

*) Пентрѵ ромънi есте конгресѫл декларатoрiѣ сърбескѣ ѵп non ens, eї пѵ аѣ нiмiк кѵ дънсѫл, ші деакъ dѵпъ арт. 21 ал декларатoрiѫлѵї аѣ съ вiпъ ла конгресѫл нацiонал сърбескѣ ші епархiele Apaдѫлѵї, Тiмiшоареї ші Вършецѫлѵї, ачeаста се дnцелеце пѵмаї de сърбi, кънi деакъ аѣ ші фiґѵрат дn врѵн конгрес нацiонал сърбескѣ кѣте ѵп ромънѣ, ачела пѵ а апърат iнтереселе ромънiторѣ, нiчi пѵ а ворвiт лiтва са, чi дn чea сървeаскъ. Нiчi пѵ прiчепет кѵт сар вътъта автономiа бiсерiчeаскъ деакъ котѵпеле ромънещi din дiечeселе сърбештi сар дntоарче ла iерархiа са, de ѵnde din пефаворѫл тiтлѵлѵї аѣ фостѣ дndепъртате. Деакъ авторѫл артiкѫлѵї се маї дndоiеште деспре воiнца Котѵпелорѣ ромънештi din Бънат пе лънгъ деклацiѵнea че аѣ трiмiс, атѵнчi амѣ дорi касъ се дntребе котѵпеле de каре Мiтрополiе врeѣ съ се цiпъ. Р.

**) Нiчi декътѣ, кѣ деакъ тот деаколо се вор слобоѕi Котѵпеле ромънештi съ се редntоаркъ ла iерархiа са, de ѵnde еле аѣ фост сiлiте съ стеа сѵбт чea сървeаскъ, пѵ прiчепет кѵт ар пѵтea ачeсте маї департе ста лецѵiтѣ сѵбт конгресѫл декларатoрiѣ адекъ пѵ канонiк, чi привiлецiат, кѣ дnсъ конскрiереа ромънiлор ар вътъта дormеле врé съ зiкъ канóнele бiсерiчещi, ла каре се провоакъ ромънiї, пѵ е адевърат, пентрѵ кѣ ромънiї съптѣ прiн сiлъ политiкъ сѵпѵшi ачесторѣ дiечесе. Р.

***) Пѵ съптещi департе de чea че аѣ черѵтѣ депѵтацiї ромънi, се вede дnсъ кѣ тотѫлѵї дорiцi ѳрешiкаре сѵпретацiъ. Р.

Дn спецiъ дn прiвiнцa алтiмeї дntребърi, адекъ кът се дntinde пъзвiнца ромънiлор дn прiвiнцa дiсолвърiї Котѵпiтатeї бiсерiчещi de пънъ акѵма дntре бiсерiка серbéскъ ші ромънeaскъ дn Аѵстрiа, деспре ачéста пѵ ам пѵтѵтѣ нiмiк дnцелеце din менцiопата репресентацiѵнe.

Аколо чiтiм дntре алтеле de ші пѵмаї контраziче шiе дnсѵшi, дnсъ тотѵшi о посiцiѵне некiарѣ: „Ноi кѵт маї сърбѵтореще некiарѵт аiчi кѣ прiп рекѫщiгареа векeї пóстре administрацiѵнi бiсерiчещi ѵнiтea сфiнтeї екѵменiчeї ші апостолiчещii постре бiсерiчi ші a докtелорѣ еї фацъ кѵ чeiалалцi фрацi de кредinцъ аї пострii фъръ деосебiре de нацiоналiтате ші аша ші фацъ кѵ кореліцiонарiї пострii Сѫрбi ші кѵ iерархiа лор, пѵ воiмѣ нiчe а о стрiка нiчe а о слъбi; din контра дорiмѣ дn дnцелесѫл iнстрѵкцiѵнелор бiсерiчещi о пѵсечiѵне коardinатъ, Мiтрополiеї Карловiцiапе.„

Есте прiп ачéста зicѣ, кѣ ромънiї пентрѵ ѵнiтea бiсерiчéскъ врé съ ръмънъ кѵ сърбiї дntро котѵпътате cinodалъ, дn каре съ iа фiекаре фацъ кѵ чeiалалцi о пѵсечiѵне коardinатъ, саѵ прiп ачéста есте зicѣ, кѣ ромънiї дn коardинацiѵнea лор тотмаї аша ка ші сървiї, врeѣ съ аiве ѵп пропрiѣ cinodѣ. Din сiнґѵрiле кѵвiинте але репресентацiѵнeї пѵ се пóте кѵнóще ачéста.

Ка ромънiї съ кѵнóскъ, че кѵцетѵт ноi ші кѵ ноi маiорiтатea попорѫлѵї сървескѣ деспре ачeаста, декiарѵтѣ.

Кѣ ар фi de дорiт, ка ѵнiтea сфiнтeї постре екѵменiче бiсерiчi ші a докtелорѣ еї, съ афле барет дn котѵпътатea спiрiтѵалъ, дn аша сiсѫлѣ cinodѣ еспресiѵнea са. Врeѣ дnсъ ромънiї абсолѵт о тоталъ деспърцiре, атѵнчi ноi ам кѵцета, кѣ сърбiї пѵ аѣ тетeiѣ, съ се дnпотрiвéскъ ла ачéста, кънi ачéста ар фi пентрѵ сърьi маї фолосiтор ші маї пѵцiн стрiкънчiос декът пентрѵ дnсѵмi ромънiї. (!?) *)

Ар пѵтea зiче чiпева кѣ касѫл dinтъiѣ ар фi ла тоатъ дntътплареа атът пентрѵ ѵна кът ші пентрѵ чeлалалтъ нацiѵне de фолос — дnсъ doрiта коardинаре дn ачeстѣ корпѣ спiрiтѵалѣ пѵ ар потea проспера пентрѵ ачeea, пентрѵ кѣ пѵтерѫл преоцiтeї сърбещi ар фi тот маї маре декът ачела ал челор ромънещi ші пентрѵ ачeea cinodѫл ар пѵрта тот деѵна карактерѫл нацiонaлiтатeї сърбещi. Ла ачeаста ръспѵndem: Кѵординацiѵнea ачeстѵї корпѣ спiрiтѵал ар фi de ажѵнсѣ дntърiтъ прiп ачeea дéкъ дn еа сар прiвi корпоративѣ iерархiа сървéскъ ші ромънéскъ ші деакъ сар чере спре деплiна деслегаре орi кърeї дntребърi пѵтерiка маiорiтате атътѣ a ѵнѵї кът ші a алтѵї корпѣ.

Ачeсте сънт опiнiѵнele поастре, ші ноi кѵцетѵт, кѣ дn еле есте пропѵнчiатъ о маї маре стiмъ кътрѣ компетiнтele дрептърi але бiсерiчeї ромънещi, декът че аратъ ромънiї дn стiмареа дрептърiлор бiсерiчещi ші але нацiѵнeї сърбещi. **)

---

*) Nѵ штiмѣ de че? Р.

**) Съ пѵ пе фачемѣ дntътърi. Чiтiцi петiцiѵнea кѣ тоатъ атенцiѵнea ші вецi вedea фрацiлор сървi, кѣ пѵ авецi дрептѣ авъ тънгѵi астфелiѣ асѵпра поастръ, ші а пе аръта кѣ тоате ле авем дела вої. Воъ ві се паре кѣ ві са фъкѵтѣ о вътътаре а дрептѫлѵї посiтивѣ ал нацiѵнeї сърбещi прiп ачeea, кънi ромънiї аѣ черѵтѣ дn петiцiѵнea лор дела Маiестатса Са пентрѵ Епiскопѫлѣ пострѵ П. Andрeiѣ Шаґѵна дnпѵтерiчiре пентрѵ конскрiереа котѵпiтъцiлор de нацiѵнea ромънeaскъ дn Бънатѣ, ші вреці ка ачeаста съ се факъ кѵ цiреа конгресѫлѵї сървеск нацiонaлѣ. Маi департе вреці, ка дiечeселе Вершецѫлѵї ші a Тiмiшоареї съ iа парте ла Конгресѫл вострѵ декларатoрiѣ, кънi de дiечeса Apaдѫлѵї ведецi ші сiнґѵрi кѣ пѵ поате фi маi тѵлтѣ ворвѣ. Е, вiне сънтѣ ачeсте аша маре дifeрiнце, ка съ пе iмпѵтацi, кѣ пѵ стiмѵмѣ дрептъріле бiсерiчeштi ші але нацiѵнeї воастре? — Нiчi декѵт. Ноi пѵ пе ам‌ѣ атiнсѣ, нiчi пѵ пе вом атiнце de дрептъріле воастре нацiонале, дnкът еле сънт фѵndате ші жѵсте нiчi din ачeea сiнґѵръ прiвiнцъ, пентрѵ кѣ ле дорiмѣ ші ноi пентрѵ нацiѵнea поастръ; еаръ de чele бiсерiчeштi канонiче ші din ачел пѵнкт de вedere пѵ, пентрѵ кѣ еле сънт тот одатъ ші але бiсерiчeї поастре. Nѵ кѵстацi даръ вътъмарi ѵнde пѵ сънтѣ, пѵ тълмъчiрi контрарiе але челор маi невiновате еспресiѵнi, кънi прiп ачeаста се поате дnкърка лѵкрѫл, ші поате ѵрта токмсi ачeea, де че въ тетецi воi, ші вретѣ съ пе ферiмѣ ноi. Прiмiмѣ декiарацiѵнele Воастре дnкът пѵ пе сънт контрарiе кѣ превепiре фрънцаскъ ші дорiмѣ, ка лѵкрѫлѣ ачеста, каре пѵмаї поате ста аша, фъръ де дaѵна котѵпеї поастре бiсерiчi, съ се iспръвeаскъ дntрѵнѣ модѣ опоръторiѣ ші прiiнчiос пентрѵ атвеле iерархiї ші атвеле нацiѵнi. Авем лiпсъ ѵнiї de алцiї, спрiжiнiреа дntрѵмътатъ пi е печесарiе, еа пе ва дntърi, ѵnde din контра дiскордiа пе ор слъвi ші перiкliта чele маi сфiнте. Р.

Сібіїў 2 Апріліе. Съмбъть се цінъ ексатепълъ Семестрал ѧп скоала фетелорў din Четате че са ѧптемеіатў ѧп апълъ трекътў събт пресѣdінца D. Протопопў Хаціа ѧп фііпца de фацъ а пъріпцілор ші а D. D. професорі Боіш ші Попескў. Респънсъріле din обіектеле de ѧпвъцътъръ фъръ ѧп дестълітоаре, ёръ лъкръріле de тъпъ факў опоре D. ѧпвъцътореєі.

Dъпъ фінірea ексатепълъї єпъпчіъ D. Протопопў Хаціа къ тінерії Професорії D. Боіш ші D. Попескў din ръвна че аў кътръ о крещере солідъ а сексълъї фетееск аў прітітў асъпра са, а da фіекаре dintre dъпшіі ѧп скоала ачёста кътe ъна óра не zi din обіектеле de ѧпвъцътъръ dъпъ metodъл чел маі поў ла каре аў девепітў акята didaктіка. Ачеаста се прітi кў чea маі віъ бъкъріъ din партеа пъріпцілорў, еспрітъndў D. D. професорі чea маі адъпкъ мълцътіре ші рекъпощіінцъ пептрў ачеаста пré повілъ ші філантропікъ фаптъ. — Ері сърбаръторў Dъmінека флорілор, каре пóте къ пічі одатъ п'аў теріtатў аша de дрептў пътеле ачеста ка тотмаі ѧп ăкъл ачеста, кънd тоді потіі сънт ѧп чea маі deплінъ ѧпфлоріре. Скътпіа (тълінълъ, ліліакъл, іорговапъл) каре алтъdатъ ѧпфлорea пътаі ла С. Георгіе, есте акята десволтатъ, ѧпсъші акаціile аў ѧпчепътў a десволта флореа. Nътаі іарба тънжаще dъпъ плоіе, каре ар фі форте печесаріъ. Бъкателе стаў ѧптóте пърціле прекът пі се спъне астфелій, ѧпкътў маі фрътóсе пъ се потў чере, пептрў ачееа ші прецъріле лор аў маі dат ѧпderъптў. Віеле ѧпкъ сé десволтъ ѧп кіпълъ челў маі dорітў.

Сібіїў 3 Апріліе. Déкъ сънтетў віпе ѧпформаці, арістокраці ші посесорії маі марі ънгъреці ші съкъеці аў цінът ѧпаінте кў врео кътева сънтътъпі конференцъ ѧп Клъжў. Обіектълъ ачестеі консълтърі, ѧп кътў а пътътў страбате ла пъблічітате, съ фіе фостў ъртъторій: Възъndў Арістокраці магіарі, кътў къ інструкціънea пептрў фортареа комітетелорў есте пептрў dъпшіі астфелій de фаворітóре, ѧпкът еі претътіndінea потў форта маіорітатea, кў тóте къ аў фостў хотъръці съ пъ партічіпе ла пічі ън комітетў ші ла пічі о dіреґъторіе, din прічіпца ачёста тотъші ші ар фі скітбатў пропъсъл ші сар фі dечіс, ка съ прітéскъ орі чé лі се ва ăфері. Веnіndў еі ѧпсъ ла Комітете съ стъръіаскъ, ка автопомія Комітателор съ се рестітъе пе база конфірмъції лецілор din 1848 ші съ протестéзе ѧп контра провізоріълъї de акята ші асъпра конкіетърії dіетеі трансілване. De сар ескріе ѧпсъ ачеаста dіетъ, атъпчі еі съ прітеаскъ алецереа ла dъпса ші съ тéргъ кў атът маі таре ла еа, кў кътў ші ачі ле есте асігърат маіорітатea. ѧп dіетъ съ пъ ѧптрепіndў німіка, чі съ протестезъ ѧп контра еі черъndў dіетъ ла Пеща, каре сінгър есте лецівітў dъпъ нърereа лор.

Акята віпе ѧптребареа фацъ кў астфелій de прегътірі din партеа посесіънеі маі марі ші а арістокраціеі магіаре ші съкъе, че аў ромънії de а фаче? — Noі кцетът а еспріта dорінцеле маіорітъції ші але алешілор націеі ромънещі, déкъ ле вом deскопері опініънea ноастръ ѧп каѕса ачеаста ѧптраколо, къ ші ромънії аў съ прітéскъ орі чe лі се ва офірі атът ла комітетеле комітатенсе ші ла dерегъторії, кът ші ка депътаці ла dіетъ кў атъта маі мълт, кў кътў інструкціънea ачеаста, de ші пъ е пré фаворітоаре пептрў ноі, dар de орече есте dатъ dела ън факторў лецівітў, авемў съ о обсервътў ші съ аскълтът de еа. ѧп Комітете съ спріжініт ръгареа магіаро-съкъілор пептрў рестітъіреа автопомієі Комітателорў кў атъта маі мълт, кў бът еа пе есте ші поъ токтаі аша de скътпъ, ка ші лорў ші кў кътў Маіестатea Са пъ пéа денеґат'о пептрў тотdеъна, ѧпсъ ачёста пъ пре коптінъітатea лецілор din 1848, каре пептрў ноі сънтў прéіsdічіоасе ші саў лъпъdатў de адънарет ноастръ ґенералъ, чі пе dіплома din 20 Октомвре 1860, съ пъ протестът ѧп контра dіетеі трансілване, чі din контра, фііndў къ ѧптре пропосіціънеле рецесчі ла ачеаста dіетъ есте чea din тъіў рекъпощereа націънеі ромънещі ка націъне регніколаръ деплінъ ѧпdрептъцітъ кў челелалте, съ о чéрет кў тотў dédінсъл, ѧп dіетъ съ стъръімў ка ачёста пропозіціънe рецéскъ ші алтеле каре ар атінце вінеле Патріеі ѧптреці ші інтереселе націънеі ноастре, съ съ адъкъ ла деплінътате ѧп dіета Трансілваніеі de ар протеста орі кът магіарії ѧп контра еі. Маі пре ъртъ е de прісос а маі аміпті, къ націънea ноастръ дореще ші чере, къ ромънії орі ънde ворў ста ші ворў репрезента націънea ромъпéскъ, аў съ апере інтереселе еі кў арме опесте, фъръ ка прін ачёста съ жігпеазъ орі кът dе пъцінў інтереселе алтеї націънї коплокіътóре, съї аперé літва фъръ каре пъ пóте фі пічі о віаць націопалъ. — Факторії карії ворbескў пептрў dрептъріле постре съптў чеі маі пътърпічі треі: Пъмънтъл саў посесіънea каре хръпеще цара; міліція саў контрібъціънea de сънце, каре апъръ статъл; ші контрібъціънea, саў dареа кареа сосціне статъл — Nътерълў ромънілор фаче ѧп Трансілванія dъпъ конскрипціънea чea маі поъ офічіоасъ дetръгъndосе челе патръ пърці че саў адпексатў ла Ънгаріа 1,150·000; а магіаро съкъілорў ла олалтъ чева маі пъцінў de жътътатé ădекъ 500,000; а сасілорў: 120000 ădекъ кай $^1/_6$ сéў маі апріатў ѧптре 10 съфлете ѧп Арdеалъ съптў 6 ромъні, кап 3 магіаро-съкъі ші 1 сасў.

Че се атінце de посесіънe съ поате лъа ъртътоареа пропорціънe. Арdеалъл аре dъпъ dателе катастрале офічіоасе о съпфацъ de 1054 мілърі пътрате, de ачі аў съ се скоатъ 227 de мілърі патрате але пътътълъї кў тотъл стерпў ші пероdіторій, ретъне dаръ пътътътў продъкторіў 827 мілърі пътрате. Dintre ачестé саў decdaънатў ка пътътърі саў фъndърі калопікале 162 міл. пътр. ретънў dаръ фъndърі саў пътътърі алодіалé ѧп тоатъ цéра 665 т. й. Din ачестé аў съ се скóтъ пъdъріле ші пасквапціънile кў 447 т. п. пептрў къ ачесте dintро парте фортéзъ бънў фіскъсескў сéў ерапіал, ші пептрў ачеea пъ се поате пътера пічі ла о націънe din Арdеалъ, ёръ din алта парте посесіънea Котъпелор ші а алтор корпораціънї, ънde се къвіпе ші ромънілор ънў dрептъ пропорціопатў; саў еле фортéзъ котъпъ ѧпкъ пе ѧппърцітъ посесіънe а фостілор domні пътътътещі ші а сънъшілорў лор; ѧпкътў ѧпсъ астфелій de фъndърі ѧптро тасъ пе ѧпсътпатъ сънтў ѧппърціте ѧптре фостіі посесорі ші клъкашіі лор, партеа попорълъї препondерезъ пре ачееа a domнілор пътътътещі. Ретънў dаръ алодіатъре пъре магіаро съкъещі, съсещі ші ромънешті 218 міл. пътр. —

Алодіълъ ѧп фъndълў реціў ла каре аў о парте ші ромънії фаче 30 т. п.

Алодіълъ съкъескў ла каре аў еръші ші ромънії парте фаче 20 міл. път.

Алодіълъ грънічерілор de маі наінте, каре есте пъре ромънескў 17 т. й.

Deакъ акята ачесте dіферіте алодіе кў 67 т. п. сар скóте din алодіълў тотал кў 218 т. п. ръмъне алодіълў побілілорў de 151 т. п.

Dъпъ ън калкол ексактў посedў dаръ ромънії кай пънъ ла 212 т. п.— Магіаро-съкъі 134 т. п. еаръ сасії 34.— De анdе се вede къ ші пропорціънea посесіънеі есте кап тотў асетепea ка ші а попълаціънеі.

Міліція саў контрібъціънea de сънце пептрў ънъръреа статълъї фііndў пътерълў ромънілорў чел маі ѧпсетнатў, о даў еі ѧп чea маі таре парте. Din котінцептъл рекръцілор пе апъл 1861 de 5029 de фечіорі, са веніт пе ромънї кап 3400, пе магіаро-съкъі 1200, пе сасі 429. Карії déкъ сарў рескотпъра прін балі dъпъ такса ашезатъ de 1200 фл. ар плъті ромънії пестe 4 міліóне фл. магіаро-съкъі $1^1/_2$ ші сасії $^1/_2$ de міліонў.

Контрібъціънea саў dареа dірептъ пе апъл 1861; а фостў пептрў Арdеал 3,693,932 фл. din каре кade пе ромънї $2^1/_3$ de міліонé пе магіаро-съкъі 1 міліонў ші пе сашї чева пестe 300000 фл. — афаръ de ачесте сънтў ші престаціънї локале, каре фіреще къ фііndў ромънії ѧп пропорціънea чea маі таре, аў съ ле поарте ші партеа чea маі таре. Пе база ачеаста, карea a прітіт'о ші депътаціънea ноастръ ѧп прівіінца конкетъndеі dіете арделепешті ѧп меторіалъл съў аштерпътў ла локъріле кънвіпчіоасе, поате фіеште каре ромънў апъра інтереселе націънеі сале ѧп modў кънвіпчіосў.

Universitatea sasasca.
(Incheere.)

Dr. Tincu se invoiesce cu stilizarea referatului, concede cum ca Romanii a fostu renitenti n'a voitu a recunosce deregatorii de sasu, ci ei a cerutu cá se li se scrie in limb'a loru; cere inse cá se vina in numitulu referatu si causatorulu acestei renitentii si nemultiamiri ale Romaniloru din scaunul Sibiiului; si dice: Romanii suntu de vina daca a ploatu proteste dupa Baronulu Salmen ca-du a organisatu judecatoriile in pamentulu regescu ? Romanii suntu de vina ca suntu nemultiamiti, daca D. comite Salmen li-a adus vorba chiar din gur'a imperatului cum ca densulu e trimisu, cá sa multiameasca pe Romani, si nu au facutu, precum a disu? Romanulu crede candu aude de cuventulu imperatului, cum ca dóra acesta se va preface in adeveru; cu durere inse trebue se marturisescu, ca sa facutu togmai contrariu, esperiintia, fia alegerea deregatorilor din Sibiiu catu de legal, cu totulu ca nice legala nu e, fiindu ca deregatorii supremi suntu in contra legii denumiti earu nu alesi, aceea totusi e adeveratu, cum ca o poporatiune, cum e a romaniloru din scaunulu Sibiiului nu are nice un deregatoriu din sinulu seu; asia sa ascultatu cuventulu Maiestatii Sale a multiami pe Romani.

Daca mi s'ar face obiectiune, precum a disu si d. referinte cum ca e unulu adeca D. Rosca, atunci trebue se marturisescu, cum ca acesta e alesu in contra legii, e afara din statulu deregatoriloru, de orece Sibiiulu are dupa lege pana astadi anca neschimbata numai 12 senatori, si densulu e alu 13-a, e numai unu ap ndice la statulu deregatoriloru. Motivele de d. referinte aduse inainte cum ca Romanii din Sibiiu suntu seraci, si partea cea mai mare suntu lucratori de di, nu le potu privi destulu de tari pentru a eschide pe o clasa de omeni dela intrabuintiarea drepturiloru politice; totu cam asia de neintemeiata e si aceea imprejurare, pentru ca toti Romanii din Sibiiu ar avea numai 16 case in cetate a eschide o parte si din acesti putini posesori de case din comunitatea cetatii. Acea ce e mentionatu in punctul antaiu a decisiunei, cum ca actul de restauratiune a comunei si a magistratului din Sibiiu aru fi legalu, fiindu bazatu pe punctele regulative, si in acestea nu aru fi prescrisu a respecta ver o natiune, sau religiune, ce pana acuma nice nu sar fi intrebuintiatu; anca nu sta, pentru ca punctele regulative nu eschidu pe nice o natiune seu religiune dela intrebuintiarea drepturiloru politice, inse acésta lege s'a esplicatu totudeuna cá si asta data spre dauna Romaniloru;— punctele regulative au patimitu o schimbare fórte mare prin diploma din 20 Oct. 1860 prin care e esprimata egalitatea tuturor supusilor inaintea legii, io intielegu aceasta despre legea politica, fiindu ca in privinti'a altoru legi am fostu mai aprópe de egalitate, in privinti'a greutatiloru amu statu totudeuna in frunte; punctele regulative suntu mai incolo schimbate prin scrisórea de mana totu din aceea di, catra contele Rechberg unde e vorba despre schimbari aduncu taietore; si cu deosebire suntu schimbate punctele regulative prin cuventulu Maiestatii Sale, care la spusu comitele Salmen Romaniloru prin tóte locurile restauratiunei sale, care cuventu inse nu la tienutu pe nicairi. Ce se tiene de acea parte a representatiunei, cum ca pentru Romanii din Scaunulu Selistei si a Talmaciului se se faca acuma unu cercu administrativu nationalu, dechiaru ca nu me invoiescu la o atare imbucatatire provisorie, de órece operatulu pentru egala indreptatire contiene si intrebarea teritoriala; dupa parerea mea e o atare imbucatatire numai o inmultire a provisoriiloru celoru multe, si o pedeca de a ajunge o data la unu definitivu de toti doritu. Din cele pana aici dise sum in contra motiunei domnului referinte. propunu ca alegerea sa se anuleza, si sa se faca alt'a pe calea legii cu privire la imprejurarile de fatia; la intemplare candu asi remanea la votizare in minoritate insciintiezu votul separatu.

De parerea deputatului din Sebesiu a fostu numai deputatulu Orastiei Balomiri, care la dechiaratiunea parerii sale a si spusu conclusulu urmatoriu, precum sa si intemplatu.

In contra conclusului propusu de referinte, si primitu de toti deputatii sasi, insinuiaza amendoi romani votu separatu.

Inainte de a face o reflecsiune asupra celoru prea interesante desbateri din 29 si 31 Martie. pentru ca se aiba cineva o inchipuire chiara si despre impresiunea morala a luptei romaniloru facuta asupra sasilor, ne luamu voie a arata ca in aceste doa dile (nu scimu din ce causa) nu sa aflatu stenografii ca de alta data la masa lor obicinuita, si ca gazetele nemtiesci locale despre siedinti'a dintaiu nu a referatu lucru cum a fostu, ci a intonatu cu deosebire numai motivele deputatiloru sasi asupra Romanilor; care despre siedintia a doa a binevoitu a ——— nu scote nimica la lumina.

Cel ce a cercetatu cu diligintia aceste adunari a vediutu, ca unde se provocá Romanii la sant'a dreptate, la spiritulu tempului, li se respundea din partea sasilor, ca legea suna altmintrelea; si ca densii trebue se respecteza legea; unde se provóca Romanii pe lege le respundé, ca legea, acum nu se póte respectá ca istori'a, apoi trebue respectatu si usulu, ba unulu a spusu cá copilulu cel micu, ca interesele nóstre nu ne iarta sa ne tienemu de lege; unde a vorbitu Romanii dupa istoria li-s'a respunsu, de si numai per tangentem, ca noi nu avemu aici se facem istorii.

Póte acestea suntu causele pentru ce s'au induratu gazetele nemtiesci deici a tacea despre siedintiele mentionate, si a vorbi cu focu si cu elocventia numai candu potu aruncá calumnii asupra nóstra; speramu ca deici incolo nu le vom mai remanea detori.

Notiце Diверсе.

— Лбї „Korunk“ се скріе din Biena къ капчеларіа ашлікъ трансілванъ са конвінс, кът къ Алба-Іулія нъ е лок потрівітъ пентръ ціпереа dietei, ші лн ърта ачестеї съ фіе мере кътръ гъбернъ інвіацінеа съ каѣте алт лок маї потрівітъ. Конкіетареа dietei нъ есте лпкъ хотъръторе, лпсъ прегътіріле се факъ пентръ еа. Тотъ ачелъ кореспондінте афлъ бътъторіъ ла окі къ постъріле вакапте ла ачееа капчеларіъ нъ се лплокъескъ, ші ачеаста лмпреџіърare о адъче лп легътъръ къ регълареа съпретеї кърџї жъдекъторещті.

— D. Міністръ de статъ се афлъ de вреокътева зіле маї біне ші поате пъръсі патъл.

— Газетеле џертане вieneze скріе ъртътоареле: Епіскопълъ Бар. Andpeiъ de Шarъna, къпоскътъл кондъкъторіъ ал депътаціънеї ромънещті ва ръмънеа лп Biena пънъ ла дефінітіва деслегаре а афачерей бісерічещті ромънещті ші сърбещті, лп конслілъл міністеріал din 6 Апр. п. съ се фіе лъат ачеаста лптребаре ла пертрактаре.

— „Sieb. Bot.“ адъче штіреа dintro парте стімабілъ, къ ла локъріле компетенте сар фі дечіс каѣса дрептълъї de феръ трансілванъ къ ешіреа лъї прін пасъл Търнълъї рошъ.

— Лп шасе локърі але дістрікълъї Іашілор са івіт еаръшї боала вітелор ші de ачееа са ръдікатъ періодъл de контъмпаціъ de къtръ Молдова dela 5 ла 20 de зіле.

— Маіестатеа Са Лмпъратълъ къ прéлпалта дечізіне din 9 Апріліе а прелъціт dіспопібілітатеа атлоіацілор ші сервіторілоръ administratівї, жъдіціарї ші ърбаріалї пънъ ла 1-а Маіъ 1863.

— Лп Nаѣліа ціпе канонада din фортърéцъ пекоптепітъ асъпра трънелоръ рецещті. Лп Сіра саъ пъскътъ поъ мішкърї.

— Каса депътаціілор лп Сенатъл імперіаъ а ціпътъ лп 25 Мартіе чea de пре ърмъ шedінцъ ші се ва адъна еаръшї ла 1-а Маіъ к. п.

— „Sürgöny“ се окъпъ къ паціоналітъціле ші патріотісмъл, лп Ънгаріа, зіче ел, есте къвънтъл патріа, каре ціпе ла олалтъ пе тоцї фіі църії. Лп Ънгаріа аре съ despъгъbeасъ аторълъ патріеї ачееа, че ла алте паціънї се нъмеште паціоналітате політікъ. Аторъл патріеї адънъ, паціоналітатеа despарте.

— Прін прéлпалта дечізіне din 9 Апр. к п. са аплачідатъ скаѣнълъ таблеї сентемвріалі лп Zагравіа, ші банълъ а фостъ кіемат ла Віена прін телеграф.

— Токтаї акъма съпт о сътъ de анї de кънdъ чіркълеазъ банії de хъртіе лп Монархіа поастръ. Ла анълъ 1762 съвтъ реџітъл Маріеї Терезіеї са емис 12 мілióне флорінї de хъртіе съвт нъмірea „Банкнотел.“

— S. C. адъче штіреа, къ ла міністеріълъ din афаръ лп Търін ар фі сосітъ о депешъ din Парис, каре лпкъпоштіінцézъ реџітъл търінезъ, към къ пот ърта евенімепте de марі dimencіънї, ші лл пофтеште съ фіе гата ла тоате евентъалітъціле.

— Despre імперіъл търческъ се зіче къ шіа ажънс кълтеа непорочіреї ші пъртареа търчілоръ аратъ о дратъ аџіцътоаре de гроазъ.

— Епіскопъл din Тълосс а слобозітъ о пастораль, прін каре demънdъ а се ціпеа лп 17 Маіъ лп ачеаста четате іъбілеълъ съвършітеї фапте търеце ла анълъ 1562, каре стъ лп ачеа, къ католічі аѣ оторътъ атънчі 4000 de хъгепоцї пеартацї Лмпъратъл Наполеон а опрітъ ачеаста фестівітате.

— Поарта а лпкъпоштіінцат пътеріле, къ еа лп ърта пепрекъртателор връжмъшії din партеа Мънтінегрéпілор а дат прінчіпелъї ън алтімат. Маї мълте рециmенте de інфантеріъ, кавалеріъ ші артілеріъ аѣ къпътатъ mandat съ мérгъ кътръ Монтенегро.

— Лп Болоніа а афлатъ поліціа о конжъраре клерікалъ фórте лъцітъ

— Палмерстон ціпе пътереа лътéскъ а папеї къ пепътінцъ, ші къ ар фі лп інтересъл папеї а се лъса de еа кътъ маї кърънdъ.

— Лп Каса de сус са ціпътъ лп 12 Апр. к. п. алтіma шedінцъ ші ачесте саѣ атънатъ пънъ ла 1-а Маіъ.

— Марцї сеара плоіе о плóіе кап бънічікъ ші рекреъ тоатъ вецетаціа.

— Din Oradea маре нice скріе, къ требіле бісерічещї ші школаре нъ мергъ біне пе аколо. Лп сатъл Гірішіъ лънгъ Oradea са лпвершънатъ попорълъ асъпра преотълъї ші нъ лаѣ лъсатъ лп бесерікъ, din каре каѣсъ патръ фрънташї de аколо саѣ адъсъ ла комітатъ ші саѣ жъдекатъ пе доі анї ла прінсóре.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче ла Сібіій ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ ванї гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеі пентръ Сібіій есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеі ші пентръ провінчіоле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. еар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дпъміеа ъръ къ 7. кр. пъръл къ літере мічі, пентръ а доза ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа ренеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 28. **АНЪЛЪ X.**

Сібіій. 8. Апріліе. 1862.

Хс. аѣ дпвіатъ!

Ачеаста есте салътареа, къ кареа дптъпнъ астъзі С. поастръ бісерікъ пе фіі съі. Къ ачеаста салъть астъзі ші „Телеграфъл роман“ пе четіторіі съі, ші ле пофтеште а ведеа кът маі кърънdъ ші дпвіереа Націънеі ші а Мітрополіеі поастре!

О воче ромънъ асъпра честіънеі сърво ромънещі.

Жърналъл церманъ din Віена „Ost ші Vest“ каре се дптересе́зъ de тóте кавселе пóстре, прін ъртаре ші de Мітрополіа пóстръ а репродъсъ артікълъл чел пъблікатъ дп N-рълъ трекътъ din „Сербскі Dневнік“ ші акята аре дп контра лъі ъртъторіъл артікъл:

I.

М. Р. Артікълъл дпчъртъшітъ дп N-рълъ 379 алъ ачестеі фоі din „Серв. Dнев.“ атінгъторіъ de честіънеа бісерічеаскъ ромънеаскъ, дл пътемъ кв атъта маі пъцінъ трече кв вederea, кв кът дп ел се daъ ла лъмінъ опініъні, каре дéкъ ар ръмънеа не дпдрептате, ар пътеа траце dънъ cine пв пъцінъ дпкъркътъръ дп прівінца історікъ ші кв кътъ требъе съ zакъ дп інтересъл атвелор пърці, а літпезі дпкъркателе рътъчітеле пърері ші прін ачеаста а акчелера дрътъл кътръ десфъшъреа дптребъріі дптрън modъ фолосіторъ пентръ атвеле пърці.

Пентръ о маі вшóръ прічепере ші тетеінікъ тракт.ре а обіектълъі дппърцітъ zісъл артікъл дп doъ пърці, din каре вна атінце реставрареа векеі ортодоксеі Мітрополіі ромънещі, éръ чеea лалтъ modъл dънъ каре ст се факъ ачéста реставрare.

Партеа dінтъіъ а артікълълъі конпinde дптре алтеле ъртъторе: Ромъніі dорескъ реставрареа стърій лор de маі наінте, адекъ реставрареа мітрополіеі ромънещі ші а іерархіеі ромънещі. Ноі съптемъ конвінші, къ маіорітатеа націънеі сървещі се ва дпвоі кв ачéста dорінцъ а ромънілор пентръ къ еа есте бazатъ пе канóнеле ортодоксеі пóстре бісерічі ші пе адевърателе речерінце атът але бънъі, кът ші але челъіалалт попор.„ Dънъ ачесте шірърі атъ пътеа крede, къ кореліціопарії пострії фрацїі сърві рекъноскъ dорінцеле бісерічещі але ромънілор песте тот de дрепте фъръ ресервацїъне, дéкъ пв сар четі de локъ dънъ ачесте кввінте ші дп пексъ кв еле ші ъртъторе : „дпсъ ноі din контра требъе съ не дпгрèdimъ асъпра еспресіънеі „рестапрареа стърілор de маі наінте“: дптъіъ пентръ къ еа пв афлъ темеіъ дп Історіъ, а доза пентръ къ пóте da апсъ ла фалсе консечінце ші пóте авéа ъртърі періколóсе атът пентръ автономіа бісерічіі пóстре, кът ші пентръ дрептъріле посітіве але націънеі „ De вот лва дп консідераціъне ші ачéста дпdепліпіре, атънчі требъе съ вепім ла ачеа конвінцере, къ фрацїі пострії сърві, сав маі дрептъ авкторъл ачелъі артікъл врé съ ръкънóскъ мітрополіа ромънеаскъ нътаі dънъ канóне ші речерінце, пв дпсъ ші dънъ дрептъл історікал еі, аша дарънътаі дпфіінцареа, пв дпсъ реставрареа мітрополіеі ромънещі. Е тотъші о дпбъкърътóре дппрежърare, къ мітрополіа ромънéскъ се рекънóще баретъ дп пріпчіп ші din партеа фрацілор пострії, de ші ставерітатеа еі de маі наінте се нéгъ de дънъіі. Ноі дпсъ пе вотъ сілі, ка съ конвінцетъ ші дп прівінца челеі din ъртъ, пресънънdъ, къ лор, прекът спърът, ле zаче ла інітъ, а есперіа ші а рекъноаще адевъръл перестorпавер.

Артікълъл лъі „Сербскі Dневнік“ врé dаръ съ пв рекънóскъ реставрареа векеі мітрополіі ромънещі, пропріе дрептъл історік сéъ ставерітатеа de маі наінте а ачестеі мітрополіі, ші ачéста din ачел темеіъ пв. пентръ къ еа dънъ кът се пресънънe пв афлъ дптемеіере дп Історіъ. Ноі ам врé съ дптребъмъ: дп каре історіъ пв афлъ еа дптемеіере? Ноі счімъ къ пв пътаі вна чі съптъ маі мълте опърі істóріче, дп каре се пертрактéзъ de ажънсъ релаціънїле бісерічещі але ромънілор песте тот, ші ачеле але фостеі мітрополіі ін деосевї. Ноі пв авемъ de скоп а скріе аічеа Історіь, прін ъртаре пв не пътем слобозі дптро детаіать епарацїъне а тътърор пепегабілілор історічелор, адевърата ставерітате а мітрополіеі ромънещі ортодоксе, доведі тóрелор фапте; чі ноі не мърцінім нътаі ла ачеea, а аміпті деслъчіndъ; къ съпт опърі істóріче ромънещі, леџі de цéръ, dіпломе речещі, декрете патріархале, традиціънї попъларе ші къптече попъларе – дп каре се къпъ дп форъ поетікъ гоапеле ші къдереа, пропріе съпітареа мітрополіеі ромънещі – ші не пътерате алте хрісóве, каре пъпе афаръ de тóть дпdоіала адевърата ставерітате dесъте de анї а мітрополіеі ромънещі дп Ардеал, пе каре ін трелъсъмъ але адъче аічі ші а скóте чітате din еле.

Фацъ кв атъта хрісóве істóріче а денега тотъші ставерітатеа мітрополіеі ромънещі, ар фі атъта кътъ а денега адевърал історік! Ноі дарънв прівім алта дп аміптітъл артікъл, de кът пътаі о гоалъ ші стеарпъ негаціъне.

Dар дп време че авкторъл артікълъі дп „Сербскі Dневнік“ пéгъ ставерітатеа de маі наінте а мітрополіеі ромънещі, афірмъ din контра ставерітатеа вnеі мітрополіі сървещі дп Ардеал дп ъртътóреле: „Епархіа ортодоксъ трансілванъ са фъndatъ кв свършітъл векълъі 16 прін сърбі прекът арать ачéста апріатъ топъмпителе ші хрісоавеле ретасе. Пънъ ла мórтеа челъі de презъртъ архіепіскоп сървескъ дп Ардеалъ Сава Брапковіч пела анълъ 1660 — 1670 са цінътъ аколо келтъл dомнезъескъ дп Літва славъ ші аѣ шезът сърбі пе скаънълъ архіепіскопескъ din Ардеал.... ші dънъ кввінтеле репрезентаціънеі дпсъші – аѣ шезът пе скаънълъ мітрополітан арделепескъ нътаі шепте анї ромънї, адекъ dела ап. 1693—1700. . . Прекътъ са фъndat мітрополіа арделéнъ de сърбі, аша са дптъмплатъ кв тóте челелалте епархіі дп Бънатъ, Епархіа Бъковінеі ші челе че се афлаъ одатъ дп Ънгаріа свперіоре съптъ фъndate de ръші ші еле аѣ статъ din векіме съът domніа іерархіеі славо-рвсе„.

Ноі требъе съ дпфъцішетъ ші ачесте сімпле афірмаціънї тóте ка фъръ пічі о бazъ історікъ. Ноі кътезът а пъпе авкторълъі ачелъі артікъл дптребареа, есте ел дп старе, а-пе аръта вnъ сінгър молопентъ, вn сінгър хрісовъ каре ар потеа доведі, къ сар фі фъndatъ мітрополіа трансілванъ ромънéскъ прін Сърбі? дптрв адевър ноі пв пътем стръвате кв міптеа пóстръ, кът сар фі пътътъ дптъмпла, ка дптр'о царъ din векіме локъіть de ромънї ші пічі одатъ de сърбі прекът е Ардеалъл съ се фіе фondatъ мітрополіа челор din тъіъ прін сърбі? Ла свършітъл вéкълъі 16 пічі пв аѣ фост венітъ дпкъ сърбіі дп локъріле локъіте de еі астъзі дп провінчіеле австріаче, кът ле ар фі фостъ дарънв пътінцъ, съ фъndézъ дп тімпълъ ачела іерархіа ромънéскъ дп Трансілванїа? Новъ din контра не есте коноскът къ ші націонаделе поастре, прекът ші патріотічіле опърі істóріче престе тот довedéскъ кв тотъл апріатъ, къ іерархіа трансілванъ ортодоксъ ромънéскъ, пентръ а къреі реставрare се рóгъ акята ромънїі, пв аре оріцінea са ла Ромънї din свпршітъл вéкълъі 16, прекът афірмъ ачелъ артікъл, чі dежа din тімпъріле челе маі векі але крістіанісмълъі. Ші авем de а дпфъціша пв пътаі треі, пре кътъ ар врé съ крédъ авкторълъ артікълълъі ачелъіа кв тотълъ рътъчітъ, чі вnъ пътерь кв мълтъ маі маре de прелаці ромънешті, карії аѣ шезът пе скаънълъ Мітрополіеі ромънешті трансілване ші анъте : Мітрополітъл Іоанікіе 1479. Стефан I. 1557, Іоан 1599, Генадіе 1627, Ліе 1637, Стефан II. 1643, Данііл 1651, Сава III. 1656, Іосіф 1680, Іоасоф 1682, Сава IV. 1684. Ва пътеа довedі авкторъл артікълълъі, къ ші пътіції архіепіскопі аѣ фост сърбі, ші къ аша Мітрополіа ромънеаскъ дп Ардеал са фъndat de сърбі ла свършітъл веакълъі 16 ші къ нътаі треі ромънї аѣ шезът пе скатнъл мітрополітан de аколо?

Е дрептъ къ дп Трансілванїа пе ачел тімпъ са цінът келтъл dомнезъескъ дп літва славъ; de ачі дпсъ пв ърмезъ пічі декът къ ші іерархіа ар фі фост славъ, атъта de пъцін, ка de аколо, къ фііndъ къ астъзі дп бісерічіле католіче але Церманіеі се ціне келтъл dомнезъескъ дп літва латінъ, сарь

поате dedъче къ крістіанїї ачелеї бісерічї пъ аръ фі цертъпї. Къ ап бісерічіле поастре са цінът кълтъл dъmnezъeскъ ън секъл ап трег ап літва славъ, аре тетеіъл съ къ тотъл аіврea despre каре афлът de прісос а аміпті чева аіче. Астфелїс есте ші къ челелалте епархії ротъпещі, че аъ фост съbordinate Архіепіскопатълъї трапсілванъ, прекът ші къ ачеea din Бъковіna Ші къm аъ потът авкторъл афірта ші despre ачеаста de пре ъртъ епархіъ, къ ар фі фост фъndatъ de ръшї, къnd din колтра пъ zаче ла пічі о ап doіалъ, къ еа п інте de adпексареа провіпчіеї Бъковіna ла Австріа din векіте а фост сапъсъ мітрополіеї Молdовеї ка о парте ап трецітоаре. Лъсъndъ ла о парте челелалте грешелї історіче але Авкторълъї меnціопатълъї артіъл ап прівіпца ачеаста; требет ла а doa парте а лъї.

Tradiціънї dela стрътошї ла стръпепоцї повестіте маї къdeatърънтъл прін преоціі de пе аічea, пъпъ ап ал 18-леа веак; маї въртос despre тънъстіреа ротъпсаскъ din Baradіa, каре віne ап атіпцере ші къ алте тънъстірї ап Бъпат din Чіклова, din Месіч, Пърпіоар саъ Crediштea тікъ; ші къ челе delънгъ Морава, ші Партош, ш. а. прекът ші despre ънії преоці ші бісерічї din ал 17-а ші ал 18-а веак.

Бокша 10 Мартіе. Кълторіndъ de тълте орї прін Apdealъ, атъ възът рзіne ънde аъ фостъ четецї, бісерічї саъ тънъстірї, даръ ат възът ші інскріпції ротапе, прін каре тъ ат конвінсъ, къm къ ачелеа аъ фост едіфіції ротъпе.

Ат кълторіт ші ап Бъпат, къtръ Вършец. Тімішоара, Бісеріка албъ, Оравіца ш. а. ші ат възът апрóпе de Вър-dіa ап кълтеа ънъї deal 'nалтъ съb ръпа кълтеї ън търп тік; дечї ат ап требатъ оатепї бътрънї, къ че есте ачела търнъ ші тіаъ респънс, къ есте о тънъстіре ротъпеаскъ веке!

Акъта паінте de 5 саъ 6 апї саъ афлатъ ші десгропатъ de съb ън deal саъ стъпкъ de піатръ о тънъстіре лънгъ Чіклова, ънde саъ ші рънdъіт ън кълъгър ротъп de ачі пъскът; ачеаста deскоперире аъ стърпіт ап тіne о маре doріре de а сві, саъ de а авzі врео традіціъне веке, despre ачесте с. локърі; дечї еъ ап прівіпца аста ші афлаіъ ън отъ din Baradіa, бътрън, къртърарів, ші вредпікъ de крезътънтъ, а къръіа пърінцї ші тошї ап стръпсъ пріетеніе аъ тръіт къ преоції din ал 18-а веакъ, даръ маї въртос къ Протопопъл de атънчі Петръ Шът, къръіа дъпъ рънdъіала de атънча, ла преоціе і саъ dat пролекра Лъполовіч, ачестъ бърватъ dетълтеорі аъ повесітъ къm ъртеазъ, адекъ:

Къm къ тънъстіреа din кълтеа dealълъї Baradіa аре ап-чепът съъ токтаї dін тітпъл пъгънътецій, адекъ: de къndъ аъ вепіт ротъпії ап Бъпат, прекът ші чеа din Чіклова; пъ е апdoіалъ, чі фііnd къ атънчеа о парте din ротапї ераъ пъгънї, іаръ алта кресчінї: аша чеї кресчінї се dъчеаъ пе съb аскънс, ші съвършéъ ші аскълтаъ слъжва бісерічеаскъ ап песчера din пъdъреа de съb ръпа кълтеї, пъпъ къnd маї кърънd саъ лъціт кресчінътатеа песте тоатъ цара. Атънча кресчінії аъ маї съпат ші аъ маї чопліт песчера съb остъпкъ de піатръ; ші аша аъ маї лънціт ші лъціт тънъстіреа, аъ ап токтіт алтарівл, ші аъ ап авъціт'о къ тоатечелс, іаръ маї тързіъ фііnd ротъпії кресчінї евлавіошї, аъ къmпърат пътънтърї, тошії, адекъ сате ші аъ dързітъ тънъстірілоръ (dъпъ традіціе) din Baradіa, Сълціца, Месічъ, Crediшча тікъ, ші алте сате маї тълте, dintре каре ънеле сате аъ фостъ тошіile тънъстірілор de къtръ Тімішоара, прекът: Мънъстіреа de лънгъ Морава, чеа de лънгъ Партош, ш. а. ші къ ачаста дрептате аъ авътъ тънъстіріле ачестеа пъпъ ла вепіреа, саъ стъпънпіреа търчілоръ ап Бъпат.

Атънча прін ръзтірідъ топъстіріле фъсеръ жъфъіте, съръчіте ші de тот пъръсіте, къ атъта маї тълт, къчі оатепії de фрікa ръстірідії ші а чътії, се ръсфірасъръ ші се аскънсеръ прін пъdърі ші въї фъкънdъші сълаше; ші че аъ фост маї ръъ, къ Епіскопї къnd ераъ къnd пъ ераъ, апої преоції саъ фостъ таре ръріть, аша: къtъ тълці прънчі аъ търіть пе ботезаці тълці оатепї саъ ап гопат фъръ преот, ші аъ трънъіть кресчінї съ чаръ саъ съ кете прелънгъ преоції лор ші преоці din Apdeal, съb а къръіа Ерархіе спънеа пътітъл Протопоп, къ аъ фост тълте веакърї съпъс клеръ ротъпескъ din Бъпат, апої ші din цара ротъпеаскъ, de ънde ап къ аъ вепіт преоці, ап пътър тік, аша къt къnd вепіа врънп преот, адъч еъ пърінції копії тарі de ап ботеза! — Din астфелїс de преоці аъ фост, паінте de лъареа Бъпатълъї dела търчі — попа Іоапп ап Baradіa din цінътъл Хінedорії, dела ачеста аъ ап въцат а четі ші а скріа ротъпеште съсzісъ протопоп Лъполовіч, карeле маї тързіъ аъ ап въцатъ съръесче ап Карловец, къ ап Бъпат пъ аъ фостъ школі, ші саъ рънdъітъ de парох ап Baradіa. Ънъ попъ din цінътъл Хацегълъї саъ фост ашезат ап Секаш ші пептръ алъіа Карашълъї. Даръ ън преотъ іаръ тріміс din цінътъл Хінedорії попа Міхаї, пе каре оатепії лаъ пътітъ попа Міклъъ саъ ашъзат ап Ракаштіа къ локъінца, ап съ аъ авътъ тоате сателе пъпъ ап Оравіца, Саска, съb а лъї парохіе!

Ачестъ преот зълос, карeле аъ фост de Dъmnezъъ дървітъ ші къ ън трън таре ші съпътос, аъ zідіт бісеріка din Ракаштіа къ аса келтъіалъ аша прекътъ еа ші астъзі стъ; пріп алъ сеъ ап dетпълъ лъї ші къціва бапі саъ ап тетеіатъ бісерічіле din Чіклова ші Оравіца катераль; даръ бісеріка din Оравіца топтапъ, къ аса ап сайї келтъіалъ о аъ zідітъ ші акоперітъ, даръ пъ о аъ гътат, къ лаъ скъртат тортеа, дечї dъпъ тоартеа са, ън Нікола Толіа грекъ аъ споіто, ші аъ фъкът челе de ліпсъ ка съ се слъжаскъ ап еа, ачест преот аъ тръіт пъпъ къtръ апії 1760. —

Аъ маї фост ън преот Арdелеап ап Коштеї, даръ ап Вершец, прекътъ ші ап Бокша аъ фостъ преоці din цара ротъпеаскъ. Ачестї преоці аъ повестітъ despre Краіълъ Zаполіа, Ракоції ші алці прінціпі din Apdeal, ші къtкъ Епіскопії карії се сфінціаъ прін Мітрополітъл din Apdeal, ші се трімітеаъ ла Бъпат, требъіа съ аібъ ап търіре dela прінціпії din Apdeal.

Пелънгъ тоате ачестеа, ротъпії din Бъпат тот аъ къпътат слобозепіе dela стъпънпіреа търчеаскъ ка съпї факъ бісерічї, ап съ фъръ търп ші клопоте, ші аша саъ фъкът бісеріче ротъпещті de летп прін ъніле сате маї стрънсъ ла ън лок, прекът: ап Baradіa, Секаш, Ракаштіа, Чіклова, Коштеї, Вершец, ш. а.

Ап къ аъ маї повестіт пътітъл протопоп Лъполовіч, къ dъпъ че аъ стъпънпіт търкъл ап Бъпат врез 173 de апї, апої пела апії 1716 ші 1717 прін пътереа артелоръ але ап пъратълъї Карол, ші прін вітежіа Генералълъї челъї таре Евцепіе, фъсеръ търчії іzгопіцї, ші іаръ аъ вепіт Бъпатъл съb стъпънпіреа ап пъратълъї, ап съ фііnd тънъстіріле ші тошіile лор, къ тотълъ dате вітърії ші пъръсіте, аша ачеле сате фъсеръ лъате съb Domпіа къtъраскъ. — Іаръ dъпъ че саъ статорпічітъ пачеа, аъ ап чепът отепії а се adъna къ локашърілe маї апроапе, ші а се ворбі ка съпї zідеаскъ бісерічї de піатръ, пе атънчі саъ лъціт ворба, къtкъ ші ап Месічі се ва zіdі о Мънъстіре поъ, карea маї паінте de стъпънпіреа търчеаскъ пъ аъ фостъ, чі чеа din Crediштea тікъ Пърпіаоръ; дечї котъпа Baradіeї аъ пъсъ тоате челе требъінчіоасе ап рънd, ка съ факъ бісерікъ de піатръ, апої аъ кетат пре Епіскопъл din Карапсебеш, пъ счіъ віne, ті се паре къ лаъ пътіт Спіridon Сітівіца, ка съ сфінціаскъ локъл бісерічії, карeле аъ ші вепіт ші аъ сфінціт локъл, ші аъ фост de фацъ пъпъ че саъ пъс піатра din фъndament.

Къ ачаста окасіъне аъ ап чепът отепії бътрънї аї повестї Епіскопълъї, къm къ стрътошії лор аъ авът о тънъстіре богатъ със ап кълте ап пъdъре, карea de врео 200 de апї пъръсітъ, прін аспрітеа тітпълъї саъ ап гопат съb рънъ; ші къm къ ачаста топъстіре, прекътъ ші ча din Чіклова, ші Пърпіаоръ, аъ авът сателе лор, маї паінте de стъпънпіреа търкълъї ап Бъпат, даръ атънча прін ръзтірідъ фъсеръ съръчіте ші пъръсіте.

Ачестеа традіціънї пътътаї къ ле аъ аскълтат Епіскопъл къ плъчере, чі ап къ ле аъ ші скріс пе хъртіе, ші deodатъ аъ ші ап dетпат пре оатепї ка съ гате бісеріка, апої dъпъ ачеea съ десгроапе тънъстіреа, къчі ші ел ва къта ші ва рога пре Ап пълц. Ат пърат Карол, каре dела ел аре пъdежde, къ ва къпъта дрептъл ші тошіile тънъстірештї.

Dъпъ ачаста саъ съпъс оатепії а лъкра ла бісеріка, каре аъ ші гътато, ап съ челе din лъптръ лъкърърї ліпсеаъ; ашіждерéа ші Епіскопъл аъ къtат пептръ тънъстірї, даръ пъ аъ потът de тот а adъче лъкърълъ ла съвършіре, къчі ла апълъ 1738 іаръ аъ ъртат о ръзтірідъ, ап тръ Ат пъратъл Карол, ші ап тре чел търческ, dъпъ каре аъ ърматъ ші боала чътеї! ші аша оатепії фъціndъ каре ап кътроъ, еаръ аъ атънпатъ десгропареа тънъстірії, ап съ dъпъ ап кеереа пъчії, іаръ съ аъ ап торс оатепії ла але сале, прекът ші ап Вершец саъ маї ап тълціт попоръл роман, ашіждереа dъпъ ачаст ръстірідъ, ла врео 2 саъ 3 апї аъ вепіт чеї маї din тъї сърбі ла Вершец 70 de фатілії, къчі маї ап тъї съb стъпънпіреа търчеаскъ, аічеа ап Бъпат пъ іаъ съфе-ріт търкълъ, спъndъ аша жънжнъл Ага паша, къ сърбії съпт пе кредінчіошї сълтанълъї търческъ. Dъпъ ачеea аъ маї вепітъ ън пътъръ таре de фатілії нетцесчі ачі, ші аша саъ фъкътъ Вершецъл Орaш ъън de търгърї. (Ва ърта.)

Сібііъ ла жоіа таре. D. Хосъ а скріс ап Nръл 18 ші 19 ал „Concordieї“ ън артікъл іптітълатъ: Dелипсъесте пептръ ротъпії apdелепї теріторіъ сепаратъ? Deакъ е de ліпсъ, поатесъ ачела апфііпца фъръ dаъпъ ведератъ а ротъпілор? Deакъ пъ се поате апфііпца: атънчі че е de ліпсъ пептръ ротъпї, ка dъпъ прінчіпълъ егалеї ап дрептъцірї съпї поатъ всва літва?

Скрііторілъ артікълъї ачестъіа десбате пъпктеле ачеле але операторълъї комісіънеї de шепте, прітітъ прін маіорітатеа Ънівersітъції сасе, че прівеск „ла теріторіile паціопале,“ ші do-

кътептеазъ петребнічіа ынтрегълуї проектъ, шї кь деосебіре стрікъчіунеа луї пентрь ромънї. Ынтре алте зіче: „къ прін ынпърціреа ачеаста сасій ръпеск ла сіне пътъмаї вреo 200,000 de ромънї шї 17,000 магіарі, деспъгъпіндъ пътерълъ ачеста маре прін вреo 7000 de цермані, карії арь къдеа ын теріторіул ромънь шї магіарь; чї къ дъпъїї дъпъ датіна лор чеа веке, „са prudeles et circumspecti“ аь воіт съ каптезъ шї біневоінціа магіарілор, ка ачештіа съ пь зікъ, къ аь фъкът проіектул респектівь din ачел скопь ка ла кась, — кънd провісорілъ пресенте ар дъра ынкъ маї мълцї анї, шї пь сар цінеа дієта, — еаръ ромънїї ар солічіта фолосіреа лімбеї матерне, съ'і потъ мънгъіа кь реалісареа теріторіулуіромън. D. Хосъ -каре аь лъат теріторіеле ынфіінцънde аша прекът сь пъблікат ын Газета Трансілванієї, de каре ынсъ дъпъ штіреа пóстр, карії ам лъатъ парте ла тоате десватеріле ъніверсітъцій ын прівіінца ачеаста, пь а фостъ аколо нічі одатъ ворвъ; се декіаръ ын контра проіектулуї de теріторії шї фііндкъ ачеаста о фаче пе база леціlор din 1848, фіреште къ афлъ нълчеаре шї ла журналеле магіаре маї кь сеатъ ла „Mag. Ors.“ каре зіче деспре еї ъртътоареле:

Фоарте біне се провоакъ скрііторіул ла леціслацівнеа магіарь din 48, дъпъ а къреї леце деспре алецереа депътацілор „чел кь сесівне пътраріь аша носеде дрептул вотісареї, ка шї пропріетаріул de 100,000 de іоцере; се провоакъ маї ынколо ла § 1 ал артікулуї 16 din 1848. - каре конституіреа комітателорь пе база репресентацівнеї попорале о ынкредінціазъ дієтеї ъртътоаре; ын ъртъ аміптеште проіектул комісівнеї дієталї din 1861, дъпъ каре алецереа лімбеї administrative і арь компета адвнъреї церале, шї адвкъндь тоате ачесте інстітуцівні ын паралеле кь проіектул ъніверсітатеї съсешті, - зіче деспре ачеста, къ пентрь ромънї пь ынсъмнеазъ алтъ чева, декътъ „а лъса пасъреа din мънъ пентрь чеа de пе гардь.“ - Ын ърма челор пъсе, - дъпъ скрііторіул, - се івеште лінсь гарандцелор ъртътоаре:

1 Есекутареа § 1 ал арт. 16 din 1848.

2 Компънереа ънеї леџї, ын пътереа кърeї адвнъреа ценерале а комітателор шї дістріктелор ect. съ отъраскъ ынтребуінцареа лімбеї офічіасе.

3 Сколі попорале, каре ынтр'адевърь кореспундь постулателорь націонале.

4 Інстітуте агропомічe націонале-ромънешті.

5 Провісівнеа дестоінікъ а клерулуї ромънь.

6 Ын інтересул економілорь, інстітуть de кредітъ.

7 Академіа ромънъ, деспре каре зіче, къ атъть са ворвітъ, дар' фъръ ресултатъ.

„Деакъ вом фі ын посесівнеа ачестора,“ - фінеазъ скрііторіул, - атънчі вом фі конвіншї, къ шї ромънїї ачеіа, карії акумъ маї таре се ынстръінеазъ ын контра ънівнеї Ардеалулуї кь Ънгаріа, - ворь рекъноаште, къ націоналітатеа ромънъ маї біне е гарантатъ прін ънівне декът прін о астфелїde дістъ арделенъ- каре, дъпъ проіектул сасілорь арь конста din депътацї алешї пе темеіул репресентацівнеї de інтересе.“ Апоі агрededеазъ „Concordia“ шї зіче:

Четіторіул, vedindь артікулїї ачестї ын “Concordia ар кредe, къ „Concordia“ е амікул ънівнеї. Nь. „Concordia“ пь привеще ферічіреа попорулуї сеь ын ънівне шї пь ын конкордіъ.“ Ынсе нічі „Concordia“ пь а ретась ынтрь німікь детореа луї „Magy. Orsz.“

Ын прівіінца челорь скрісе de D. Хосъ, а кърї манівестацівне, кь тоате къ Дълї е кънoскутъ ла тоцї ромънїї de ънівністъ, de алтмінтрелеа о стімът, фііндкъ пърчede din ръвна de а ферічі пе ромънї, de шї пе о кале кере алтора се паре перікълоасъ, пе алътъръмь ынкьтъ аргументацівнеле Дълї се базéze пе леціle din 1848, пе лънгъ челе ынсемнате de Педакцівнеа „Concordiei“ адекъ къ ноі пь ле пътемь прімі фъръ дасна пóстр, шї не лъът вое а десволта ідеа ачеаста маї департе.ын ъртътоареле:

Е ын цепере кънoскутъ, къ ăстъзї Трансілваніа есте ынпърцітъ ын теріторії націонале але націунелорь привілеціате, адекъ маціаре, секуе шї сасе, de ромънї пь е ворвъ. Ын Пré ыналтеле автографе din 21 Decemвре 1860 шї 24 Март. 1861 прекът шї ын декретул din 31 Март. 1862 се аміптеште ачеаста апріат. Ын ачестъ din ъртъ се зіче къ са реактівat шї Комесул Націунеї съсешті шї аре съ теаргъ ла Ардеал фъръ ынтързіере спре реорганісареа скаунелорь шї дістріктелорь съсещї, адекъ пе база теріторіалъ de маї наінте. Ын автографул маї ынтъїй менціонат се адаугъ фіреще, къ съ се ія къ е кь пътінцъ прівіінцъ шї ла націунеле шї конфесівнеле пъпъ актъ не-ындрептъціте. Фііндь ынсъ къ цéра къзъ еарьшї ын мънеле бърваціlорь din націунеле пъпъ актъ прівілеціате ын Трансілваніа, еї се цінъръ къ de вine de провербулъ ромънескъ: Чіне ынпарте партеш'і фаче. Організареа а ърматъ шї че са ынтъмплатъ атъ възът. Ромънїї ын пъмънтулъ реціь дабеа ічі колеа ънde фортаръ о етінепть маіорітате, ба нічі ачі пеcте тот локулъ, фъръ оареш кътъ респектацї, пе аївреа ретасъръ ла вшъ, кънdь чеї кь терепь ынтраръ ын касъ. Астфелїь се ынтъмпль маї мълт саь маї пцин шї ын теріторіile магіаре шї секуе. Че ъртъ de ачі? протесте пеcте протесте din партеа ромънілорь фъръ теріторіь, din каре пъпъ актъ прекътъ штім са респектат пътаї ачела din Меркуреа. Ын протестеле ачесте се плънцъръ ромънїї, къ еї пь се респектézъ ла дрептърі аша прекътъ арь мерita дъпъ гревъцціle каре ле поарть, къ еї се свпънь дерегъторілор стрънї, карії пь щіь ворві кь еї шї пь ле пасъ de еї; къ лімба лорь пь се респектézъ нікъіреа, фііндь къ еї шї астъзї капътъ ордінъчівнї, мандате, ест. тот ын алта лімбъ, еаръ пь ын а лорь, кь ăн къвънт кь еї пь партічіпь din егала ындрептъціре.

Адънъндъсъ din ноь ъніверсітатеа съсеаскъ астъ тоамнъ саь рекънoскутъ лінса асе ынкънціура прекът се поате плънсоріле, каре ар вені din о астфелїь de дірекцівне шї а се фаче внь проіектъ, ын каре съ се арате модул: кът съ се есекутézъ егала ындрептъціре практіче астфелїь, ка чеї че пь аь авуто пъпъ ачі, съ ынтре ын гостареа еї, ъръ карії аь авуто съ пь піардъ din еа. Спре ачестъ скопь саь алесъ о комісівне de шепте вървацї din депътацїї ъніверсітатеї шї саь ынсърчінатъ кь елаборареа ънуї операт ын ынцелесул маї сус аміптітъ. Ла ачéста Комісівне аь лъат парте шї доі ромънї. Комісівнеа са адънатъ шї консултъндъсъ а венітъ ла ачеea конвінцере, къ егала ындрептъціре ын Патріа пóстр пь се пóте алтфелїь есекута, декътъ саь съ се щérгъ націунеле привілеціате шї теріторіеле лор, адекъ, съ пь маї фіе комітате ънгъреші, скаунe съкуещі шї съсещі, чі нътаї скаунe саь комітате саь дістрікте шї аколо съ се есерчézъ дрептъріле фіещекъреї націунї ын асеменеа мъсъръ дъпъ маіорітатеа попорулуї че ле локуещe, саь съ се рекънóскъ шї ачеea націунe de привілеціатъ, каре пъпъ актъ па фост шї съ і се дее ын теріторіь, пе каре еа същї десвóлте віаца са націоналъ шї політікъ пе ындедекатъ de німенеа. Фіреще къ пропосіцівнеа din тъіь пь се прімі din партеа сасілор шї de вънь сémъ пь се ва прімі нічі din партеа магіаро-съкуілор, къ німінеа пь дъ вăкуросъ din ачеea, че аре одатъ ын посесівнеа са, ретасъ дарь а доа пропосіцівне, ка адекъ цінъндъсъ база теріторіалъ, націунеа ромънъ съ ынтре ын егала ындрептъціре прін рекънóщереа еї de націунe регніколарь шї съ і се дее ын теріторіь, ънde съ се поатъ десволта націоналменте. Ачéста фъкъ пе депътацїї ромънї дела комісівне, ка съ се ынвоіаскъ ын прінчіпіь кь деспърціреа теріторіалъ, шї аша еші операть Комісівнеї de шапте събскріс шї de депътацїї ромънї, карї лъарь парте ла еа астфелїь прекът ла ынпъртъширът ын N-рул „Тел. ром.“ 8 шї 9 рецінъндъшї ачестіа дрептъль de а десбате прінчіпіile лор, каре пь консънаь кь але метрілор съсещї, ын ъніверсітате.

Ачестъ операть се лъ ла десбатере ын ъніверсітатеа съсéскъ прекът арътарът пре ларгь ын N-рі „Телеграфулуї ромънь“ 16, 17, 18, 19, 20, шї 22, ънde депътацїї ромънї се лъптарь кь тóть търіа, се фъкърь ла черереа лор шї орешікарї модіфікацівні ын операть атінгътóре de ромънї, ынсъ кънdь вені ла десбатере честівнеа: кът прічепь депътаїї ромънї ынпърціреа теріторіалъ, ка съ кореспундъ атът інтереселор ромънілор ынтро дімепсівне кът сар пътеа маї ынтінсъ, шї съ пь ватеме нічe інтересле челоралалте націоналітъцї din патріь. атънчі афларь чеа маї маре опосіцівне din партеа депътацілор съсещї астфелїь, ынкът ачела каре а ърматъ десбатеріле ачесте кь кăвеніта атенцівне, есте сілітъ шї певръндь съ вінъ ла ачеea конвікцівне, къ сăсіі вреь съ пъстрезе база теріторіалъ кь тóте пътеріle шї а копчede пь маї атъта клътінареа еї, ынкът съ вінъ шї котънеле ачеле съсещї ын легътура мънічіпълъ съсéскъ, каре пъпъ актъ саь афлатъ ын теріторіеле стрънe несъсещї. (Ва ърма.)

Сівіїь 7 Апріліе. „Donau Zeit.“каре прекът зіче „Sieb. Bot.“ сть ын інтімул пексь кь міністерівл de стат шї примеще артікулї дела бървації din діферітеле черкурї de вокацівні, аре ын N-рул съь 77 din 29 Мартіе внь артікул „інтітулат“ Ла організареа ын дрептул de стат плъвлікь ал Трансілваніеї, din Саксенландь, керe не атінце шї пре ноі шї de ачеea нъл пътет трече кь ведереа. Ел сънъ аша:

„Ын търговъріle шї негоцівцівніle дъпъ тоартеа луї Іоан Zаполеа, а кърор ресултатъ деспре пъсечівнеа пътероасъ а Австріеї ын Ънгаріа а дечісь не ăн секул шї жътътате пь вine ынаінте німікь аша дес, ка ърціnтеле Консілїь ал депътацілорь шї алъ Кънітанілорь катнестрії аї реџелуї Ferdinandь ла кърtea Віенесъ, а фаче чева шї хотърîтъ ын Ардеал шї аколо а пь кръца нічі о жертвъ. Декъте орі скрісъ Георг Верпер, скрісъ Каспар Cepedi ын ынцелесул ачеста: аічеа аветь не сашї, карії саь декіаратъ пентрь Ferdinandь, съї спріжінім не ачестіа, шї аша вом пътea сілі тоатъ цéра;

къ пъцine сакріфiче се поате аче фаче чева маре пентрв тотъ крещinътатеа.

Nв не пътемъ контепi а пв тенцiона ачесте релацiвнi, декъ прiвiт ла посiцiвнea de астъзi. Къчi ерaшi a девенiт лъкрврiсе ла вн хотържторiв пвнктв de лнтоарчере. Аколо авea съ се стългъ дела iнфлвiца търчiлорв форторецa патралъ a пътъптвлвi de жос ал Двнърii шi ал къщiга пентрв вiaца de кълтъръ вестевръпéнъ; астъзi есте лнтребареа, декъ ачела бастiон, съ вiнъ, пентрв вна, чine щie кът de апрóпе стътътóре хотърже деспре соартea есдресерiтенеi Европе de чea маi маре лнсъмнътате, лн саз афаръ de ачелв iнелв de мврi, кв каре фъчea векiа „Австрiъ“ черкареа токмаi аша плiнъ de глориъ, прекът декъ врé Двмнезъв шi богатъ de ресвлтатв a цinea ла олалтъ спре котвна лiберала десволтаре шi лнсвшi a тетврiлорв контра пъсвiторi. Атвнчi ка шi астъзi аре валор кввънтвлв поетвлвi:

Nunc animis apus, nunc pectore firmo!

Лн зiлеле ачестea се лнкеiе анвл, декъндв са лнчепътв органiзацiвнea новъ a Ардеалвлвi лн лнцелесвл статвлвi внiфiкв австрiакв. Прé лналта девiсiвне, атингътоаре de реорганiсареa administративъ a Ардéлвлвi, e дататъ din 24 Мартiе, ачeea атингътóре de реорганiсареa жвдекторiлор din 31 Мартiе 1861. Онвл чел нов са датв лн пърцiле челе de къпетенiъ але сале лн мънеле бърбацiлор de лнкредере магiарi; ресвлтатвл a фост о тоталъ нiмiчire a челор ащептате, фiиндв къ чеi мшi лн фрвнте се арътарь кърндв ка iнiмici асвпра Австрiеi, a фост атът de рвв лнкът мвлцiмea ар фi пвтвт къцета, къ свпретвл рецiмв ал iмперiвлвi пв вреа алта, ва лнкъ внв партiт лндреспецв a черкатв съ къщiце шi нацiвнea сисéскъ прiн свпрiсъ шi iнтимiдърi саз a о фаче пестрiкъчióсъ шi маi къ саз шi вакратв внв тимпв de о вiкторiъ първтъ. Акята a ворвiтв нацiвнea сисéскъ. Сървъторéска декiарацiвне a внiверситатеi нацiонале рекънóще диплома din 20 Октомвре шi лецea din Февръарiв, ка база a новеi органiсацiвнi a Ардеалвлвi шi се пропвнчiь гата a лнтра лн сенатвлв iмперiал. Статвл внiфiкв австрiак a къщigат прiн ачéста лн фапть терепв лн Ардеалв. Акята атърнъ дела ел a лвкра маi de парте, ел требве съ пвнъ мъна маi наinте de тоцi, ка маiле idei але ачелор лецi de статв кардинале деспре лiвертате шi егалiтатea de дрептврi a сiнгвратiчелор нацiоналiтцi съ се факъ шi лн Ардеалв адевър. (Ва вrма.)

РОМЪНIA.

Din жврналеле de динколо de Карпацi ведемъ, къ лн шединца адвнърii din 29 Мартiе адвнареa ценералъ вrтъ черчетареa проiектвлвi de лецe a къiлорв de фер din Молдова, шi къ Мiнiстерiвл внiндесъ кв чентрвл шi кв стъпга фъкв маiорiтате лн фаворвл ачествi проiектв de лецe, къ маiорiтатea дрептеi лл котвътв кв тоате аргвментацiвнеле шi рацiонаментеле, дар тоате фвръ лн zadar, къчi проiектвлв мерцea лнainte шi съ вотъ кв о iвцime естраординаре. Ла шесе óре сеара червръ маi тощ депвтацii дрептеi съ се лнкiзъ шединца шi двнъ че плекарь дълшii дiсквсiвнea тот вrтъ, шi лн 20 de минвте се вотарь онтв артiкълi диптр'внв проiектв de лецe каре ангажiзъ вiторiвлв церii не 95 de анi кв внв капитал de 85 мiлióне франчi адекъ песте 250 мiлióне леi. — Лнкъ наinte de a се вота ачеств проiектв de лецe фаче „Внireа“ асвпра обiектвлвi ачествia пiште обсервърi лн врмътоареле:

Еа адекъ зiче, къ еа пв креде къ ар фi чinева астъзi каре сар пвтea декiара лн контра дрвмвлвi de фер, лнсъ кындв чinева вede кондицiвнеле сввт каре лi се пропвне ачеаста кале ферекатъ шi маi кв сеамъ пвнктврiле вnde есте дестinат съ есе ачеств дрвмв de ферв адекъ не фронтiера Австрiеi, атвнчi „Внireа“ есте сiгвръ, къ iнima вnei мвлцiмi de ромънi пв поате декът съ съпцере de дврере. Noi каре не лнтересъм пентрв калеа ферекатъ пв пвтем нiмiкв атинце лн привiинца ачеаста лнкътв адекъ аре „Внireа“ дрептв a се тънгвi асвпра проiектвлвi, къчi пв'лв квноаштемъ. Din чele маi денарте зice лн „Внireа“ афлътв къ лiнiа аре съ теаргъ дела Iашi ла Галацi шi din ачеств Орашв не вnвлв din пвнктеле Австрiеi астфелiв, лнкът пвтаi о парте a Ромънiеi съ трагъ фолоаселе, фiиндв тъiатъ лн квртезiшвлв еi, кындв „Внireа“ ар вoi лiнiа дела Iашi ла Бвкврещi шi de ачi ла Търнвлв Северiнвлвi астфелiв ка цеара съ фiе тъiатъ лн лънгв. — Noi ам чiтiтв шi проiектвлв кълiлорв ферекате десбътвт de D. Вiнтерхалдер лн „Ромънвл“ dar ni се паре, къ ачеста черындв снесе маi марi декът че ле поате пврта ценерацiвнea de акътв, ва рътънea лнкъ мвлтв тимпв пвтаi вnв „рiнт desiderium.“

Афлът маi денарте din „Ромънвл“ къ гвбернвл a гътитв вnв проiектв пентрв „Колонiсареa лн прiнчiпателе вniте“ аша дарь кътв се еспрiма „Ромънвлв“ вiндереа ла стрiнi a пътъптвлвi ромънв трататъ шi лн Катеръ шi лн пресъ шi ръспiнсъ de адвнаре лн анii треквцi се префаче акътв лн проiектв de лецe шi се пропвне адвнърii шi каре поате лл ва шi вота маi наinте de a фi вотатв проiектвлв de лецe рврале шi a фi асигврат шi лнтвнътъцiреa соартеi плвгарiлор ромънi.“

Апоi десвате „Ромънвл“ давнеле че поате интимпина цара прiн колонiсареa кв стрiнi, маi алесв цертанi. шi зiче къ ачеаста о въдв шi лнсвшi авкторii проiектвлвi, шi de ачeea ав пвсв лн арт. 7, къ се ворв префери фамiлiile de ориинъ латинъ.

Notiце Diверсе.

— Жоi нiнсъ кв соаре маi тоатъ зioa, вiнерi не трезiръмв кв коперiшеле албе плiне de неоъ шi кв вн фрiгв лнкът еаръшi требвiръм съ лвам рефвцiвл ла соба калдъ, каре двнъ о калдвръ маi de чiнчi сънътъмънi десталв de маре, не всi кат не потрiвiт. Поателе iар вор требви съ нътiмеаскъ шi лн анвл ачеста ка шi лн чел трекът.

— Лвi „P. H.“ се скрiе din Вiена къ с'ар пъреа, къ Мiнiстерiвл de стат ар фi de опiнiвне, кът къ лтплiнiреа dodinцii сървiлорв пентрв цiнереа вnвi конгресв шi прé лналта аплачidаре пентрв алецереа Патрiархвлвi, пв ар фi атъсърать тимпвлвi. (?)

— „Diezen. pol.“ се декiарь лн кореспондинца са din Парiс апрiатв лн контра Domniei лвтештi a папеi, че кв атъта бате маi таре ла окi фiиндв къ полонiï шi прiн вртаре шi журналiстика лор са дiстинсв тот девна прiн о алiнiре de католiчiств шi de папiств.

— Маnia a фаче планврi de финанце a шi чертв о жертфъ. Вnв негвцiторв din Тешен лн Сiлесiа a фоств дасв лн каса небвнiлор, каре нътiмеште de idea фiксъ, къ ел a фъкът вnв план de финанцъ, прiн каре сар лiвера Австрiа de невоiле сале. Кв лартъ маре вестеште не ферiчiтвл трiвмфвл съв пврт шi се поарть ка вn вn мiнiстрв de финанцъ.

— „Ilas“ арать лнтрвнв артiкълв лвнгв кътв пропвшаште Рвсiа шi кът лнсвшi нобiлiтea чере ка съ i се детрагъ прiрогативеле шi съ се dea церii конституцвне.

„Sieb. Bot.“ a къпътат дела Прesидiвл гвбернвлвi прiн полiцiа ч. р. admoнiцiвне пентрв вn артiкълв лндрептатв асвпра дiрегторiелорв стъпънiреi шi асвпра органелор лор.

— Nрвл 96 алвi „Herm. Zeit.“ са конфiскат жоi тот прiн ч. р. Полiцiъ din кавса, кът зiче лнсвшi ачеств жврнал, пентрв къ ав скрiс вn артiкл кв iнскрипцiвнea „O admoнiцiвне.“

— Adреса Клервлвi din Темпio кътрь Папа фаче лн Търiн zгомот, къчi лн фрвнтea еi стъ Ценерал-вiкарiвл Катедралеi шi 51 de сввскрiшi. Посiцiile чele маi лнсемнате сънт: Лндрът e сфinте пърinте лн лнцелепчiвнеаuа свanцелiкъ a авзiче de вnъ вое шi глориос сввт кондицiвнi плiне de онóре пентрв с. скавнв лн фавоареa вniтеi католiче шi мънтвiрii нацiвнеi вnвi счiптрв лвтеск фрънтв шi декъзвт, пре каре лвл маiнаци цinea лн паче фъръ сiтцiвiль давнъ a iнтереселор релiцiвасе, фъръ вътъшареa кiетърii еванцеliче шi фъръ денлina рвiнъ a Италiеi поастре.“

— Канцеларiа авлiко-трансiлванъ a денвмiт перецiстрантвл Ladic. Чiвне de Драговiлта de конченiств ла ачеств дикастерiв авлiкв. — Dар кындв се ва денвмi консiлiарiвлв.?

— „Bидobдan“ не адвче щireа, къ лн локвлв D. Епiскопв Сатвiлъ Машiревiчi са фъкътв локцiиторв Архiмандрitвл С.-Цорцвлвi Стефан Михаiловiч, каре е плъкът лн дiечеса Тiмiшóреi, шi счie атът лiмва сърбеаскъ кът шi чea ромънеаскъ.

XI. Вртареа Колектеi не сеата zидиндеi Бiсерiчi ла Търда:

Din Протопопiатвл Златнеi Трактвл de свс:

1 Din Парохiа Bидра de свс 3 фл. 22 кр. – 2 Бръдещi 1 фл. 15 кр. – 3 Мвнчел 1 фл. – 4 Лъпвшвл 3 фл. – 5 Албакв 3 фл. 50 кр. – 6 Гврда de жос 4 фл. – 7 Гврда de свс 2 фл. 13 кр. – 8 Арада 3 фл. Свмма 21 фл.

Свмеле пвблiкате фак ла олалтъ 3072 фл. 60 ½ кр. в. а. *)

*) Лн Колекта din Протопопiатвл Палошвлвi Nрвл 8 ал „Талег. Ром.“ са пвс ла Галацi лнлок de 6 фл. пвтаi 3 фл.

Редактор респвнзетор Ioann Pau.

Едитъра шi тiпарiвлв тiпографiеi дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїънеа сефаче ля Сібіїѣ ля еспедітора фоіеї; пе аффаръ ля ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате. адресате кътре еспедіторъ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ѣн ан 8. фл. еар пе о жъмътате de anѣ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ѳръ къ 7. кр. шірул къ літере мічі, пентръ а доза ѳръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 29. **ANULŬ X.**

Сібіїѣ. 12. Апріліе. 1862.

Мітрополіа ромънеаскъ.

de unŭ аблегат ал Dietei.

Събт ачеаста інскріпціъне аре „Ost. d. Post.“ ъртъторіалŭ артікълŭ:

O маре честіъне бате къ ърціпть серіосітате ла порціле administraţiъneї de стат черъndŭ лнтраре — о честіъне каре се пътеръ лнтре челе пліне de лнсетнътате проблеме, de каре есте анъкать віаца de статŭ а поастръ песте тотŭ ші спеціалмънте бісеріческа есістінцъ а унеї пре пътеросе семінції de попорŭ; ачеаста есте de тълт съсчітата, лнкъ nedeslegata честіъне despre посіціънеа лн drepтъл пъблік a бісеріческі греко-оріенталі ші despre перфекціонареа metbranizechiъneї ієрархіче a еї. Клеръл чел лналт католік a пъшітŭ къ серіосітате атъсърать лнаінте ші прін ръdікареа плачетълŭ съверан a къщігатŭ етапчіпареа de събтŭ епітропіа пътерії de стат, a пактатŭ къ еа ка унŭ съверан ші a къчерітŭ пентръ сіне партеа трѣфашъ лн конкордат спре асемънеа dаунъ a статълŭ ші a челоралалте крістіане конфесіъні. Актеле лнтінсъ ші пацііънеа ромънеаскъ тъпа рѣтъоаре, ка съ прітеаскъ органісареа бісеріческъ ші регълареа de drepтъл пъблік a пропріеї селе бісеріческі. O чінчіме a ачестеї пацііъні есте unіть къ бісеріка католікъ. Ачестеї фракціъні, dar пътаї ачестіе са копчесъ о бісеріческъ органісаре прін лнфііпцареа унеї Мітрополіі лн Алба-Іълія ші прін ашезареа de doe поъ епіскопіі (лн Герла ші Лъгож). Лн ревърсареа зіорілор конституціонаleї лібертъці a веніт ла рънdŭ конституціонала пъсечіъне ші інтерна органісаціъне a бісеріческеї евангеліче de атъеле рітърї ші се бъкърарь de o drепть declegare. O сінгърь пътаї бісерікъ къ маі тълт de 3 міліъне de кредінчоші лн статълŭ лнпъръtеск ть лнкъ desфъкоть, апорганік ші лн фапть фъръ нічі о коесіъне, бісеріка греко-оріенталь, каре о тър търісескъ doe семінції марі de попор: чеа ромънеаскъ къ патръ чінчіме a ле лнтрегълеї съ пътер лн Австріа, аша dарь цінъndŭ песте doe міліъне, ші чеа сърбо-славъ, компъсъ din сърбі, славоні ші рътені, фъкъndŭ чева маі бине ка ѣн міліон. Петіціънеле ачестор кредінчіоші бісеріческі кътръ рецітъл статълеї пентръ дефінітіва регъларе ші кореспънсътоареа лнтокміре конформъ къ прінчіпііле векі канонїче але лор, съnt токмаї аша de тълте ші темеініче, кът ші некончіderate ші небъгате лн сémъ ші тотъші петіціънеа ацерпътъ ла нічіоареле тронълеї наінте къ кътева зіле, прекът са пронънчіатŭ депътаціънеа адъкътоаре,“ есте пътаї о контінъаре a петіціънелор кореліціонарілорŭ ші конаціоналіlор лор адъртіцї лн Domнъл. Варетъпеа ачёста ръгаре ші актеа фъръ ефект? Сева денега ачееа, че тътърор конфесіънелор са datŭ къ лнвелшъгаре, унеї сінгъре ші лн віігор къ черъкосітате?

Бътътоареа ла окі діферінцъ, че се манїфестéзъ ла трактареа бісерічеї тічеї тінорітъці (а унціlор) ші ачелеіа a тареї маіорітъці тот ачелъіашї попор, дъче невръndŭ ла пресънъпереа, къ dънъ оареші каре modŭ de інтъіціъне ар фі потрівіт, a лъса бісерика аміптітеї маіорітъці de попор (a неънціlор) пе кълкатъл drът ал ісолаціънеї ші дестръмъреї a сінгъратічелорŭ пърці ші a къдереї анархіче a органістълеї еї пré дестръмат съкаzъ лнсінъл бісерічеї тінорітъції. Ачёста іпотезъ аре пегрешіт пънкте de цінере лн трекът, поартъ лнсъ лн сіне пентръ вііторіŭ перікле ші кіатъ лъареа аміпте ші енерція бърбацілор de стат аї пострії але делътъра, къчі алтфеліŭ сле вор къштіга лн консістінцъ ші дімensіъні пегрешіт.

Вré рецітъл съ фіе dірептŭ кътръ каъса ачеаста, атънчі требъе съ се факъ лн шіръл din тъіŭ ревокаціънеа унеї тъсърі політіче волніче, унеї ловітъре de стат пе терепъл бісеріческŭ, каре са есекътат къ tendinцъ пропагandістікъ наінте къ 162 de anі ші каре ші астъзі апасъ ка о нétръ просперітатеа бісерічеї греко-оріентъле. Бісерика греко-оріенталь a Арdеалълеї a авът лнкъ din анъл 1391 o мітрополіе ашезатъ de патріархъл Констаптінополълеї Антоніŭ капонїчеште лн Алба-Іълія, къріа a фостŭ съпъс ші епіскопъл греческŭ din Мънкач. Лнкъ ла лнчепътъл domnієї австріаче лн Трансілваніа аŭ пъртатŭ аколо треї мітрополіці гречешті кържа мітрополітанъ: Варлаам пънъ ла ан. 1693, Теофіл пънъ ла ан. 1697 ші Атанасіŭ пънъ ла ан. 1700. Nътаї лн анъл din ѳртъ ші пътаї пентръ сърбі ші славі (illyrica Natio) a ешіт Мітрополіа сърбеаскъ лн Карловіц ші пе a авътŭ лн теріторіалŭ мітрополіеї трансілване, че лі ста фацъ лнегалітате de drептŭ, нічі de кътŭ врезнŭ drептŭ de ієрісdікціъне канонік ерархік; аміптітъл маі пре ѳртъ мітрополіт Атанасіŭ a пъшітŭ — съ щіе къ че фертекъторіе de артъ — лн ан. 1700 ла уніре ші a рънтŭ къ сіне ші o мікъ парте a кореліціонарілор съі. Маіорітатеа чеа маре a кредінчіошілор ортодокші каре a ретас кредінчіоасъ бісерічіі сале, a врътŭ актеа еаръші съ лнлокуіаскъ скаунъл мітрополітан ретас вакант прін ачееа апостасіъ, пе а фост лнсъ авторісатъ de рецім, каре a възътŭ лн o астфеліŭ de лнлокуіре перікле пентръ лнкъ петермінатъ консолідаре a уніънеї ші аша аŭ лъсат пе ачёста din ѳрът 65 de anі a dіспъне ліber фъръ нічі унŭ етъл. Dаъеа лн ан. 1765 са октроат пентръ бісерика греко-оріенталъ a Арdеалълеї пътаї ѣн епіскопŭ, ашадарь пе мітрополіт, ші ачеї кореліціонарі ші конаціоналі ръсіпіці прін Ungaria ші Бънат, че лнаінте ераŭ лнпърціці ачестеї мітрополіі аŭ фостŭ лъсаці фъръ лнгріжіре ші лі са лъсатŭ ное ліберъ съ се лндрепте лн требърі спірітъале ла епіскопіі сърбещі, карії лнтр'ачееа саŭ лнгъdзіт лн Arad, Тімішоарь ші Карансебеш-Вршецŭ. Мітрополіа греко-унітъ ромънеаскъ лнтродъсъ лн Белград ла a. 1853 есте o demнітате ієрархікъ пентръ Арdеалŭ къ тотълŭ поъ, къчі o асемънеа пе a есістат ла ачеаста конфесіъне, каре леагъ рітъл греческŭ къ dогта romano-католікъ, ші пе a пътът ші пентръ ачееа съ есісте, пентръ къ конфесіънеа ачеаста поъ a афлат лн Трансілваніа лнтраре пътаї лн анъл 1700. Къt de пъцін лнсъ поате съпліні бісерічеште o конфесіъне пе чеіалалть, атът de пъцін поате лнлокуі мітрополіа греко-католікъ пе чеа греко-оріенталъ ші токтаї аша de пъцін a потътŭ a се ашеза бісеріческе лн анъл 1700 мітрополітълŭ унітъ Атанасіŭ еаръ пе ачелаші скаунŭ мітрополітанŭ алŭ греко-ортодоксълеї Атанасіŭ.

Ставерітатеа унеї унїте мітрополіі лн Арdеалŭ пе поате dаръ фі недекъ пентръ ачееа a унеї пеунїте, каре a пре ѳртъ требъе къцетатъ ка канонїчеще лнкъ есістінть ші пътаї ка пе лнлокуіть. Nе a статŭ адекъ нічі декътŭ лн пътереа статълеї a рънdіка ачеаста мітрополіе пе кале скъртъ ші a пъне лн локъл еї o епіскопіе прін o септінцъ арбітраръ ші фъръ нічі o консълтаре сіnodалъ ші конкеере регъларъ drептъ канонікъ Токтаї атът de пъцін a фост сферівілъ чеа маі departe септінцъ арбітраръ a рецітълеї din анъл 1783 ші 1786, прін каре ачеаста поъкреатъ епіскопіе, прекът ші ачееа din Бъковіна са събordінатŭ прітатълеї мітрополіеї Карловіціане лнтр'ѣн modŭ къ тотъл унілатерал. Ачеаста de пре ѳртъ пе a пътътŭ дерiва din ачеаста процедъръ унілатералъ ші пентръ сіне нічі ѣн drептŭ канонік, ші лнвоіреа еї пентръ рънdікареа унеї лнведерате вътътърї a канонълеї, требъе съ се къцете лнаінте ка лнпъртъшіть, деакъ пе вré съ o лнжъре. Ші фъръ de ачеаста се прівескъ епіскопіі аміптіці ромънещі лн сіnodалŭ din Карловіц, ка піще въръці, іаŭ парте пътаї ла консълтъріле ші конклъзіънеле dогматіче ші рътъпŭ ескішї дела тоате пертрактъріле administratіве ші ієрісdікціонале. Ачестї епіскопі се ескідŭ даръ сінгърі de сіне дела ѣн сіnod, унde еї пе се прівескъ ка егалŭ лндрептъціцї ші пентръ дъпшії конста o мітрополіе Карловіціанъ пътаї номінал еаръ пе лн фапть. O астфеліŭ de аноталіе a ешіт ашадарь din o септінцъ арбітраръ a статълеї ші актеа есте лінсъ de o adoъ септінцъ арбітраръ, ка съ се рънdіче чеа din тъіŭ ші астфеліŭ съ се рестітъе еаръші пъсечіънеа порталъ. De ва къdea лнсъ лнтъіа септінцъ арбітраръ, атънчі de сіне ръсаре мітрополіа ромънеаскъ de маі наінте лн Трансілваніа ка ѣн фенікскŭ din ченъшъ. Ші лнтр'адевърŭ речеріпца еї есте атътŭ de маре, лнкът къ ерея din Бъковіна a пропъс ѣн чіsdат міжлок пентръ

делътърареа педечеї, а дифіінца пентрв ачеаста сінгвръ діечесь о ескісівъ мітрополіъ астфелів, ка тот дп ачеea персоанъ съ фіе вніть епископвлв свфраган ші препвсвлв мітрополіт.

De пв вре́ акята рецітвл къ се есе ла лвмінъ дпкъ ші маї мінвнате проіекте, атвнчї аре съ апларіde, че фъръ періколв пвтаї поате денега. Къчї періквлвл пъ'л ва пеквноаште нічї вп бърбат de стат кв прівіре, къ о бісерікъ пеглесъ сістіматіче, пентрв пвнктвл de спріжініре, каре еа пвл аре дп лъвнтрв, дптоарче окіі съї кътръ афаръ. Дпкъ ші маї періквлоасе сънтъ сімптомеле че се паскъ din недпкредереа цепералъ. Деакъ адекъ ші дп віторів се ва ведеа аплеката векіа таксітъ а абсолвтіствлвї, а проміте твлт ші а цінеа пвцін, ла о пацівне de 2 міліоане ші ла о реліцівне de 3 міліоане de свфлете, атвнчї пе апвкъ дптвнекоаселе квцете, къ дела дптрареа лівертъцій конституціонале се ва фі скімбат пвтаї хъртіа скрісъ, пв дпсъ ші скріторівл от. Ші de вртъріле вніі астфелів de квцетъ съ не ферească бвнвл Dвmnezъв! Videant Consules.

Традиціонї дела стръмошї ла стръпепоцї повестіте маї кв деатъръторвл прін преоції de пе зіча, пънъ дп ал 18-леа веак; маї въртос despre тжнъстіреа ромънеаскъ din Вараdia, каре вine дп атенцере ші кв алте тънъстірі дп Бънат din Чіклова, din Месіч, Пжрніоар сав Crediштеатікъ; ші кв челе delжнгъ Морава, ші Партош, ш. а. прекът ші despre вніі преоцї ші бісерічї din ал 17-а ші ал 18-а веак.

Бокша 10 Мартіе. (Дпкеере.)

Дптрв ачела тімпв ав мъріт ші свс zісвл Епіскоп, ші дп локвл лві фв рвndвіт de Епіскоп ал Карансебешвлвї Іоан Георгіевіч, карele ав дптвлцит преоцій дп ієрархіа са. Ачеста маї тързів venindв ла Вараdia ав слъжіт дп бісерікъ, ав сфътвіт пре оатені, ка съ жъртфіаскъ ші съ zвгрвіаскъ бісеріка, съ о дпаввцаскъ кв кърці, одеждіі, стеагврі ш. а. Даръ de одатъ ав маї дптребат пре оатенії ші пре преоці, ґаръ маї вжртос пре попа Петрв Лвпвловіч, къ че счів еї de тонъстіріле свс потеніте? ші еї іав ръспвнс ка маї свс.

Атвнча ел леав zісв, ка котвна съ факъ челе de ліпсъ дп бісерікъ, апоі dвпъ ачеea съ despróne Монастіреа, кънї ел ва рвга пре дптъръторвл Франц, дела каре ел креde кь ва кънта тошіїле Мънъстірілорв! ші кв адевъратв къ аб къгатв, кънї снвпea пвтітвл Протопоп, кът къ сосвптіцій Епіскопї ар фі афлатв вndева ші докvменте саб donацій дп скріс, пе акърора темеіб аб черът дела дптъръціе тошіїле тънъстірілорв свс потеніте, ла каре рвгъчівне ші черере снвпea dънсвлв, къ аб ші кънътатв ресолвцівне адекъ: сатвл М січ кв тот хотарвл, ші кв тóтъ алодіатвра ка съ фіе денвреа а тънъстірії Месічівлвї, даръ пентрв челелалте сате ка о despъгвіре, аб норв нічітв дптъръція, ка domnia de кътаръ съ dé дп віторів дптот анвл Кълвгърілорв din тънъстіреа Месічівлвї 600 теце de грв, каре свнт de атвнчї пънъ дп zioa de астъзї о аб dat. Даръ тънъстіреа Пжрніавр din Средіщеа мікъ аб ремас съракъ; еаръ чеа din Вараdia ші лжнгъ Чіклова аб рътасв дпгропате ші пъръсіте.

Деч котвна Вараdia de о парте авvndв келтвелї марі кв бісерікa, іар de алтъ парте ші de кънетеніе кавсъ аб фоств zidіреа кврцій Епіскопещі din Вершец; кънї Епіскопвл І. Георгевіч, врndв ашї твта Pecidenцia са дп Вершец, de каре ел саб апвкат кв тот коражвл, ла каре лвкрв аб дndаторатв ші аб сілітв, пре тоцї преоції ромънї din Епархіе, а лвкра кв карвл ші кв тжніле дп тóтъ вара 6 съптъмжнї, даръ Епітроній кат кътв аб врвтв ка de клакъ.

Ашіждереа тоцї Преоцій din Епархіе, аб требвітв съ стржнгъ мілостеніе, пентрв zidіреа кврцій Епіскопещі din Вершецї, дпкъ вneорї венія ші кълвгърї, ші адвнаб мілостеніе пентрв zіса кврте, пънъ кvndв ла врео къціва анї саб гътатв; ші аша пънъ атвнча, пв аб фоств дп старе Преоції ші котвна din Вараdia, а da келтвіала ші лвкрв пентрв despропареа тънъстірії.

Маї пре вртъ Преоції ші отенії саб пвс кв тóтъ пвтереа ла лвкрв, ші despропvndв тънъстіреа, саб маї дрептв а зіче, о парте вnde аб фост вша ші 2 ферещї, саб възвтв локвлв алтарівлвї, ші локвл вnde стаб кънтърецій ші отенії, аша прекът есте ші астъзї, дп фацъ пвтаї кв 2 ферещї ші о вшъ; даръ локвлв вnde стаб тверіле аб фоств пвтаї вп внгіб саб кот тік: Пентрв ачеea саб фъкът токтéлъ кв вп zidарів, маістерв din Оравіца, Сепел піатрв ші кв вп ромън zidарів din Вараdia, ка съ маї спаргъ саб съ сковіаскъ свбв стънка de піатръ, съ маї лвцеаскъ, ші лърцаскъ локвл вnde стаб тверіле, doї стънжінї дп лвнгв ші дп латв, ші съ маї факъ локв de о вшъ пентрв тверї, прекът ші тврнвл, ка de 3 стънжінї сълв zidіаскъ деасвпра стънчеї.

Деч ачестіа кв маї пісче отенї дп ажторів, кът аб дпчепвт а спарце дп піатръ, дndатъ аб гъсітв дntр'о крепътвръ саб гаврв аствпать кв песче петріче ле тічї, кътева бвкъці de банї de арцint грошї дп форта крецарілор дmпър. Маріеї Терес. пре вніле монете аб фост інскріпція de дnпъратвл Adріan, іаръ пре алтеле de дnпъратвл Dекіе.

Двпъ ачеаста аб дпчепвтв отенії а съпа маї афвndв, кв гvndв къ вор афла банї дпгропаці, дпсь еї аб афлатв алт чева, адекъ: вп трвнв de отв, саб осъле de вп от. свбт петрії албе църмосе, каре аб фост дп кріптъ zidите, че апоі двпъ атжца секвлї саб хврвітв; лжнгъ ачесте осъ саб гъсвтв о савіе, ші ла кап пенте de фер ші de арать галввнъ, дп форта внві коіф ка чел дела драгонї, іар ла осъле децетелорв, довъ інеле de арцint, ші внвл de авр, ші вп бан мік de арцintв, кв інскріпція de дnпъратвл Клавdіе, despre ачестеа вп Domn атвнчї аб тълквітв, кът къ ачелв от аб фост вп офіцірв ромавв, кънї ачеіа пвртаб аст фелів de інеле de двпъ вітежіа лорв.

Маї пе врвнъ двпъ че аб гътатв тоате афаръ ші дп лвнтрвл тънъторії, атвнча аб рогат пе Епіскопвл ка съ вінь съ о сфінцаскъ, даръ пв аб пвтвтв венї, чі кв віне кввънтареа са, дптъіа dатъ аб сфінціто Протопопвл кв парохії локвлвї, адекъ: Протопопвлв Петрв Швтв саб Лвпвловіч, Іапкв Швтв саб Грвіч, Марко Церапв Георгіевіч саб Іорговіч, Іоан Мівчко саб Констаптіповічв.

Атвнча преоції аб dat de саб сковіт пе о таблъ de піатръ о інскріпціе кв слове, ромънесче, ші сървесче, прекът: дп че ап ші лвнъ саб сфінцітв тънъстіреа, чіпе аб фост Епіскоп, кв акві келтвіалъ ш. а. еаръ двpere! кънї о тънъ двштапъ аб рвпт датвл саб маї тотъ інскріпціvnса.

Іаръ ла апії 1797 пънъ ла анвл 1800 аб венітв Ініціпіівлв ка съ се пвнъ късіле ла рvndв, атвнча Преоції ші Котвна, аб черът дела domnії de къпаръ, касъ de чева тошіе тънъстірії, ші аша саб датв дппрежврвлв тънъстірії 45 de лапцъ de пътжнт, адевъратв къ пътжнтвл е рvпос ші петрос, даръ маї песте тотв есте дппъпатв кв пъдvре.

Акята вртеазъ съ счітв, фостаб кълвгърі ачі двпъ сфінціреа тънъстірії? Аша дп прівінца ачаста естъ пвтаї втжта адевъратв, къ кв дпчепвтвл анвлвї 1800 аб тріміс Епіскопвл Іоан Шакабепт пре вп кълвгър адевърат сврбв, кат бътржнв, карele пв аб пвтвтв трві дп алте тънъстірі кв чеіалалці кълвгърі din прічіна вецій, ші от сфъделпік, двпъ кът снвпea пвтітвл протопоп, къ тіаб тріміс влъдіка веda дп касъ, дпсь кълвгървл аб лъкvітв дп сатв, пентрв каре протоп. Лвпвловіч дп ачел анв аб дпчепвтв аі фаче касъ лжнгъ тънъстіре, даръ пв аб гътато, кънї лаб скvртатв тортеа, ел репосъ дп лвна лвї Феввраріе, анвл 1801 апропе 100 анї de бътржнв, аша ші кълвгървл дп ачел анп аб тврітв.

Din челе маї свс арътате лътврітв се веde, кът къ ачастъ тънъстіре, дела despортжнтареа еї пънъ дп тімпвл de квржndв, саб свсціпвтв пврвреа дп старе бвнъ, кв дпсъші келтвіала котвнії, іаръ маї вжртос, ла анії 1836 ші 1839 саб репървітв тжмпла ші алте лвкрврі дп лвнтрв, каре аб копстатв песте о міе 1000 фл. dc флоріпц в. в.

Дпсь пв твлт двпъ ачаста, саб dat сатвл Вараdia свв спъіе, адекъ: Domnвлвї de пътжнтв N. Б а і ч, ачеста аб претінсв дела котвна ромъніаскъ тънъстіреа свв претекст, кът кь ел вре́ ашї фаче аколо о кріптъ пентрв морції фаміліеї сале, даръ котвна пв аб врвт съ'о de, чі аб протестатв; маї тжрзів вп кінес-жвde сътескв, лінгвіторів саб отв пе прічепвтв, аб dat Атестат дп пвтеле котвнеї ромъне, фъръ счіреа еї, кът къ котвна чінстеече de пврвреа тънъстіреа Domnвлвї спъіс Баіч! Ачаста авzindв отенії аб протестатв дп контра кінезвлвї ші а Domn. Баіч, ші аб ръкvратв ла стъпжніреа Бісерічаскъ, de вnde пв аб къпътатв дрептвл кввенітв. Маї певртъ аб ръкvратв ла дппалтвл міністерів, дпсъ пънъ акята пв аб къпътатв респвнсв. Деч дп аша modв, Domnвл de пътжнтв Баіч, аб лват тжнъстіреа дп а са посесівне, пріп каре фаптъ, котвна аб піердвт ші ачастъ тошіе, ші ал еї вечпік тонвментв стръмошескв. Че се атінце de тънъстіріле din Епархіа Тімішореї, форте пвцін аб повестітв преоції ші пвмітвл протопоп din ал 18-леа веакв, адекъ: Dжпшії аб спвс, кът къ двпъ пілda ші скімбареа карea саб съвжршітв дп Епархіа Вершецвлвї, дп аша mod саб рvndвіт ші аколо, кът къ тошіле саб фвndъчвніле тжнъстірілорв de лжнгъ Морава, ші de лжнгъ Партош, ш. алт. ачестеа саб dat ші редвс ла тжнъстіріле din Септ Георгіе, ші Бездінв; Даръ тот аб фост, саб аб есістатв кълвгърі дп челе din Морава, ші Партош, пънъ дп тімпвл стъпжнірії дппъратвлвї Іосіф ал II-леа карії трівб маї твлт din чершітв, дп контра кърора саб ші взітат вніі кресчінї.

Дрепт ачеea аб порвпчіт дппъратвл Іосіф, ка чершіторіїле ачелеа съ дпчетезъ, ші съ пвтаї факъ греотате попорвлвї, чі съ віецвіаскъ еї пвтаї дп тънъстіріле фвndаціопале!

Даръ дп прівіпца резіденціі Епіскопесчі а Тітішорії, сѣсѣ зіселъ протопоп Лѣпѣловіч, маі зпріат аѣ повестітѣ тоте дптжтплъріле, адекъ ел спѣпea, кѣт къ: дѣпъ че аѣ лѣат дппъратъл Карол Бънатъл дела тѣрчі, чел dінтъіѣ Епіскоп денѣмітѣ дп Ліпова, аѣ фост Вікептіе Іваповіч, ачеста прекѣт ші врътъторії сеі, аѣ врѣт сешї мѣте резіденціа са дп четатea Тітішорії даръ пѣ лісаѣ дпгъдѣітѣ, din кавзъ, къчі кълѣгърії езѣіцї пріп ѣпії domnі локалі аѣ статѣ контръ, пъпъ кѣnd аѣ венітѣ дппъратъл Іосіф ла Тітішора.

Дечі маі спѣпea пѣтітъл протопоп, къ ел аѣ авзіт пре дпсъші Епіскопъл І. Шакабепт дп Вершецѣ повестіndѣ, кѣт къ: търіпітосълѣ дппъратѣ вепіndѣ ла Тітішора, елѣ дпсъші кѣ пашіі сеі аѣ тъсѣратѣ локъл, ѣnde астъзі сѫптѣ клъдіте, Бісеріка, Резіденціа, ші алте къші, мепіте пептрѣ школі теологіче, ла каре оказіѣне цепероспл дппъратѣ, дп фаца маі мѣлтора Domnі аѣ спѣс, кѣт къ ел възндѣ клерѣл ротъпескѣ пекѫлтівать, ші аша дп песчіінці адѫнчіт, ел даръ спре ачест скопѣ de дпвъцътъръ, съ дпдъръ а да о фѣндъчіѣне de 60,000 фл.

Іаръ дѣпъ ачаста, саѣ дпчепѣт клъдіреа Резіденціі, ші а акъшілор пе лѫпгъ дѫпса, дѣпъ модѣл ачеі din Вершец, адекъ: Іаръ кѣ бапі ші лѣкрѣл, дела клерѣл ші пацііпеа ротѫнъ, къчі пе атѣпча аѣ фост пѫціпі серві дп Бънат, пѣ аша пѣтърошї, ші аша аѣ лѣкрат, пъпъ саѣ іспръвітѣ тоате.

Маі деларте óре датаѣ дппъратъл ачеі 60000 фл. саѣ пѣ? ціпѣтѣсаѣ ачі школъ Теологікъ, саѣ ба? деспре ачестеа пѣ ам авзітѣ спѣіndѣ чева, пічі преоції, пічі пѣтітъл протопоп.

Еѣ пріп аічі дпсетпателе традиціѣні, каре еѣ дпсѣмі леам авзіт дела астфеліѣ de преоці, кред: къ воіѣ фі дпплінітѣ dорірea ѣпора зелошї кресчіні, карії аѣ пофтіт але счі, ші але авea ші дп скріс.

Ѳп преотѣ бътрънѣ ортодоксѣ ръсъріteanѣ.

Сібііѣ 11 Апріліе. Астъзі петрекъръмѣ ла тортъпѣ ретъшіцеле пѣтъптешті але Doампеі Аппеі Соціеі D. Консіліаріѣ de гѣверпѣ Болога, карea дѣпъ о боалъ маі дпделѫпгатъ плінъ de пъдежde дп Dомпезѣ, дѣпъ че фъкѣ піште dіспосіції фаміліаре, ші се деспърці дела обідатъл съѣ соцѣ, дела певіповаціі съі копілашї, дела пъріпціі съі дпфрънці de лов ітъра сорціі, дела дѣлчеле еі фрате ші doіaса са соръ ші дела бѣпѣѣ съѣ кѣпатѣ кѣ о търіъ сѫфлетеаскъ, че карактерісézъ пре тот адевъратъл крещіпѣ, шіаѣ датѣ сѫфлетъл Лѣпі dіпіпеапа а doa zі de Паштї ла 3 óре дп тъпа zіdіторіълѣі съѣ дп а 30-леа апѣ ал віецеі сале.

Пѣ а фостѣ окіѣ каре съ пѣ фі лъкрътатѣ ла кѣптъріле челе жалпіче de дпгропаре але преоцілорѣ пѣтероші възндѣ пежалпікъл еі соцѣ, каре дп тот декърсъл боалеі пѣ са деспъртат делъпгъ патѣлѣ дѣпшіі, кѣ чіпчі копіі търпцї стѣпdѣ пліпі de дърерї ші свъшіацї дп іпітъ лъпгъ косчіѣг ші плъпгѣпdѣ дѣпъ іѣбіта соціе ші doіoaca тѣтъ; възндѣ пе Пъріпціі еі, карії дпаіпте кѣ ѣп ап пердъръ ѣп фіѣ пліп de сперапцеле челе маі бѣпе, дппекацї дп лакрътї тънгѣіndѣсе дѣпъ іѣбіта лор Фіікъ; възндѣ пе фрателе, сора ші кѣпатъл еі кѣпріпшї de дърерї сфъшіетоаре. О тѫлціте таре а пѣблікълѣі четъцеапѣ, амплоіацїі din тоате браншеле ші тѫлцї de пріп сателе вечіне dedъръ ръпосатеі опоареа чea маі de превѣтъ. Вечпікъ помепіреа еї!

Сібііѣ ла жоіа маре (контіпѣаре.) Ба се афларъ депѣтацї съсещі, карії дѣпъ інстрѫкціѣпea са датъ дела пѣблічеле лор, протестаръ, ка съ пѣ се іа пімік din Саксепландъл de акѣта, кѣ тоате къ еі ераѣ пептрѣ теріторії de адміпістраціѣне паціопале, астфеліѣ, дпкът се скълъ Dр. Тіпкѣ ші ле аръть, кѣткъ еі віпѣ кѣ сіпе дпсъші дп контрадікціѣне ла десбатериле лор; къчі еі dіптро парте врѣѣ съ се дпфііпцézъ ші пептрѣ ротъпі ѣп астфеліѣ de теріторіѣ прекѣт есте дпфііпцатѣ ші пептрѣ челелалте пацііпі регпіколаре, ші тотъші пѣ врѣѣ съdее пімік din теріторіъл, пре каре дл пѣтескѣ ал лор ші de ачеea се веde сілітѣ а дптрева пе анърторії теріторіълѣі съсескѣ de акѣта: къdекъші магіарії ші секъії се вор еспріта аша, ѣnde кѣцеть еі съ dе ротъпілор теріторіѣ? Фіреще къ о астфеліѣ de контрадікціѣне перѣтегать кѣшѣпъ рѫсѣ ші дпсъші пресідіълѣі, каре аратъ комплъчере Dр-лѣі Тіпкѣ пептрѣ фъкѣта обсерваціѣне. Кѣ тоате ачесте дпсъ депѣтацїі Чіпкълѣі маре, черъръ кѣ тот deadinсѣл, ка Саксепландъл de акѣтась се конcidere дп інтегрітатеа са, ші съретъпъ неатінсѣ, ші фііndѣ къ ачестѣ проіектѣ de адітаментѣ пѣ са апларідатѣ de ѣпіверсітате, еі аѣ дат вотѣ сепаратѣ, дп каре дптре алтеле се зіче, къ егала дпdрептъціре а пацііпеі ротъпещіпѣ кондіціопеze печесітълментеші дппъртъшіреа еі кѣ drептърї політіче – апоі de ші зіче маі деларте къ de ші drептъл тѣтърорлокъторілор de стат фъръ деосебіре de паціопалітате есте дптр'ачеea асемепea, къ адміпістраціѣпea аре съ се пацііпѣ дп тоате ратъріле, дпкът адекъ еа атіпце пе четъцéпії статълѣі, дптр'о літъ, пе каре о прічепѣ ші съ лі се копчéдъ всѣлѣ літъеі матерпе, дп врете че хотъръреа деспре ачеea, дп каре літъ съ се адміпістрézъ алтміптре атърпъ дела дрептъріле ші леціле посітіве; тотъші еі врéѣ пептрѣ сіпе теріторіъл съсескѣ, dіп каре съ пѣ се таіе пітіка ші дп каре съ се адміпістре тоате дп літба цертапъ, ші спре мотівареа аргѫментаціѣпеі лор, zікѣ: къ сашіі пе теріторіъл Саксепландълѣі de акѣт стаѣ кѣ прівіінцъ ла посесіѣне, інтеліціпцъ, кѣлтъръ, індѫстріъ ші котерчіѣ (?) дпаіптеа тѣтърор челораламаці локѣіторі — еаръ дп пѣтерѣл сѫфлетелор стаѣ варет асемепea кѣ ачеіламаці локѣіторі че пѣ ворбескѣ пемцеще- къчі прекѣт се еспрітъ дѣмпеалор ка пріп треакът, чеі фъръ посесіѣне ші тѫлцітea пекѫлтівать пѣ поате къdea пічі одать дп кѣтпъпъ — Déкъ даръ доі депѣтацї сѣсещі, dіп каре ѣпъл есте ѣп ізбріstѣ прекѣт am дпцелес din чеі маі репѣтиці дптре сасі, ворбескѣ кѣ о астфеліѣ de лоцікъ ресъчіть ші врéѣ пѣтерѣл ротъпілорѣ din Саксепландъл de акѣт, каре дптрече пе ал сасілор кѣ 21000 съ'л пітічéскъ пріп ачеea, кь лі прівеск фъръ посесіѣне ші лі пѣтескѣ тѫлцітепекѫлтівать, атѣпчі пѣтемѣ кѫцета, кѫцї de ачестіа вор фі дп діетъ, карії вор ворбі астфеліѣ, ші е дпгребареа: оаре пѣтéвот ноі вреодать, фаць кѣ атъте елементе дѣжтъпóсе дп контра поастръ, а пе десволта дптратжта, дпкът съ пріndem терепѣ ші фъръ дппъръіре теріторіалъ легалтіпте пропѣпчіатъ астфеліѣ, кът съ пе пѣтем десволта паціопалтіпте ші політічеще ші déкъ арѣ рътъпea ачесте треі пацііпі de пъпъ акѣта дп пѣсечѣпea лор прівілеціатъ ші пе теріторіile лор пропрії, дела каре прекѣт се веde пѣ вор речеde пічі одатъ? Новъ пі се паре къ пѣ —

(Ва ѣрта.)

Сібііѣ 7 Апріліе (Ѳртаре.)

Дп прівіінца ачеаста аре капчеларіа аѣлікъ трапсілванъ о фрътоасъ проблетъ; деакъ еа о ва прічепе ші деслега, дші ва дпълца дп патріъ ші дп Аѣстріа монѣмепт. Дпчепѣтълѣ деслегърії ар фі ші ар трезі дпкредере дп депъртателе черкърі, деакъ реціtъл церії ар дпдрепта кътръ офічіолателе цертапе дп Саксепландѣ цертапе, кътръ пърціле церії ротъпещї, Ѳніверсітатеа сѣсéскъ паціопалъ дп депліпа конcчіінцъ а педрептълѣі, че се фаче пріп контрарівл всѣ поporълѣі цертап дп Ардеал дпкъ дп тоате зілеле, а акчепѣѣат хотърѫт ачеea черіпце сѣѣт пѣселе прінчіпіі пептрѣ пова органісаре а церії. Сéѣ доаръ ар сервіі церії сéѣ імперіълѣ спре вреодаѣпъ, деакъ кѣвѣптъл чел кѣ бѣкърїъ салѣтат ал Міпістрълѣі de стат din Дечетв.1860: пімік пѣ заче маі деларте de інтепціѣпea реціtълѣі, декът пъсѣіпца, ашї дпстрѣіпа врѣѣп елемепт паціопал дпсъші — ші ачеаста тотъші се дптъмплъ пріп сіпгѣра стъпѫпіре а літъеі магіаре ла дікастеріеле церії але Ардеалълѣі - ар вепі ші аічea ла валіdітате?

Ефептъареа егалітъціі de дрептѣ а сіпгѣратічелор пацііпі din Трапсілваніа пѣ есте посібіл фъръ формареа паціопалелор теріторіъ de адміпістраціѣпе. Челе de маі паіпте попоаръ регпіколаре, ѣпгърії, съкъії ші Сасії ле посedѣ de секълі; требѣе дпфііпцатѣ ѣпѣл ші пептрѣ ротъпі пріп есчіпdереа ачелор теріторіъ din „пътъптъріле“ челораламаце пацііпі, дп каре ротъпії съптѣ дп пѣсечіѣпе а десволта о тѫпічіпалъ віацъ конститѫціопалъ, ші фъръ пріп ачеста съ жігпéскъ асемепе претепсіѣпі але челораламаце пацііпі, съ dea ачестеі колорітъл паціопалітъціі сале. Алтфеліѣ пѣ е de кѫцетат ла о десволтаре пачпікъ інтерпъ дп Трапсілваніа, ла дп дпсашї ѣпіверсітатеа сѣсéскъ паціопалъ, ла каре дп момептъл ачеста се афлъ ші патрѣ депѣтаці ротъпі, гълчеава пѣтаї іа сфършітѣ, ѣпії dіптре еі denегézъ ѣпіверсітъціі пѣмеле de сѣсéскъ, demiптѣ къ дп Ардеал сар афла ѣпѣ Саксепландѣ ші рекѣпоскѣ дп віаца de статѣ пѣтаї о ескісівъ дпdрептъціре а пѣтерълѣі. Ба че е маі мѣлтѣ дпведерата аптіпатіѣ дп контра тѣтърор алтор елементе de попор дп Трапсілваніа се лъцеще дп черкърї дптіпсе ші амепіпцъ а дпвепіпа інімеле цепераціѣпеі фііторе. Cartea de lectura romanésca, че а ешітѣ зілеле ачесте пептрѣ скоалеле елементаре (дп оріціпал стъ pentru scólelc romane прітарie) intocmita de Visarionu Roman'u redactorulu „Amicului Scólei“, есте плінъ de ачестѣ спіритѣ. „Noі suntemu romani“ зіче аколо „Romanii se tragu (din Itali'a) dela romanii cei vechi, carii au domnitu odata peste toata lumea. Parintele tuturoru romaniloru e romulu. Romulu s'a nascutu din Rea Silvi'a si dieulu bataiei Marte. Romulu e jumetate dieu, jumetate omu,— va se dica semidieu. Asia dara Romanii fiindu nascuti din Romulu suntu fii de simidieu. Cum se nu fia dara Romanii falosi, candu ei se tragu chiaru din vitia dieiasca ?“ „Ei suntu totu acei romani carii au venitu din Itali'a“ сѣпъ алта посіціѣпе. „Ei n'au lasatu nimic'a din cele ce le-au adusu dela Rom'a, cetatea dómna ai lumei de odinióra, de unde semint'a nóstra si-au luatu alu seu inceputu. Ei suntu (au remasu) totu aceiasi fii ai lui Romulu“ totu acelasi poporu nascutu din semidiei.“

Че требе съ авзимъ ун вніверсітатеа съсéскъ національ din ачеea парте, свпъ de мълте орї ун ачестъ унцелесъ. Бine даръ ші ea вреа, унсъ нъ мішкатъ de астфелїв de „антіквітате“ темеїврї, території de administрацївне націонале ші акордézъ пе ачела фіекърві попоръ тоатъ ферічіреа са, макар de ар фі ші „semizeu.“ (Ва вртa.)

РОМЪНІА.

Ун прівінца Дрътвлві de фер че са аплачідатъ ун Молдова dela Галаці кътръ Бъковіна аре „Церéнвл Ромънъ“ вртъторівлъ артікол„

Бъкърещї 31 Мартіе. Дрътвл de фер dela Галаці ла хотарвлъ Австріеї, къ вн рат dela Roman ла Іаші ші алтвлъ dela Бакъв ла Окнъ. с'а вотатъ астъзї ун унтрегвл сеъ de кътръ Adвнареа Ромънієї, къ 52 біле алве контръ 5 негре. Еатъ фантвл чел маї унсемнатъ ші маї фекönd ун резвлтате фолосітоаре че с'а севършітъ ун ачеастъ маї de не врнъ септътъмънъ a поствлві. Дискзівнea ун сънвл Adвнъреї a фостъ фоарте анімать. Маї мълте артіколе, каре de обічнвіт се ункъвіінцеазъ прін скъларе ші шedepe, с'аъ прііміть de астъ datъ прін в тъл секретъ. Чел маї апріть ун проівіторіъ алъ дрътвлві de фер de dinколо de Мілков a фост d M. K. Іепъреанъ; унсъ ші ачеста a фост сдробітъ ун тоате аргументъріле лві de нътерічіле резоане adзce de domnii Ion Гіка, Грігорie M. Стърза,, цепералвл Флореск, M. Когълнічеанъ, Г. Гіка, A. Морвзі, Гр. Kozadini ші Ion Брътіанъ, къ вн квънтъ de тоцї оменії пострі de статъ чеї маї конcideрабілі: еар апоі квънтвл ростіт de d. Б. Катарціъ, прешединте e консілівлві de міністрі, a конвінсъ Adвнареа ші a детерминатъ маіорітатеа еї, компвсъ de астъ вн datъ din елементеле консілівлві челе маї віталі але тътърор партіт лор, a се гръві de a унчепе одатъ унбвнътъцініле, ші de a фаче пашвл чел маї дечісів ун калеа чівілізацївнеї.

Унтр'о лънціме de апроапе 400 кілометре, dintрвн капетъ пънъ la алтвл ал Ромънієї de dinколо de Мілковъ, се ва унтinde дрвмвл de фер, каре ва лега окчidентвл къ оріентвл ші каре ва пермите трапспортвл продвктелор цереї de сзс ла Dвнъре, къ о кіріе маї пъцін de цівмътате de кът ачеса че се плътеште астъзї.

Капіталвл печесарів пептрв a dobъndi вн асетенea унсемнатъ фолос се свe ла 87 de мілоане de франчі. Ун кърс de 95 de анї капіталістії вор есплоата ачест дрвм de фер, ъш вор скоате капетеле ші dobъnda ші ун фінe'л вор ъса ун стъпънірea цереї. Цеара гарантеазъ шéсе ла свтъ пе ап. Къ ачеастъ гарандіе, dвпре кът аъ dovedітъ domnii Ion Гіка ші ГрігоріеСтърза, цеара нъ'ш імпвне нічї вн сакріфічів; къчї с'а арътат къ венітъріле дрвмвлві вор конері келтвіелеле ші воръ da, de нъ маї мълтъ, чел пцінъ процентвл de шéсе ла свтъ.

Nime ун Adвнареа Ромънієї нъ a фост каре съ нъ фі сімцітъ печесітатеа ші імпортанца ачестві дрвм de фер. Тоате унпротівіріле, еспрімате de вніі прін граіъ ші de тоцїі прін біле, ераъ порніте din нештіінца ші din фрика de каре се арътаъ a фі кзпріnшї; еар ла дискзівнea артікълелор с'аъ възвтъ бъгърї de сеатъ ; свпра сістемвлві копчесівнеї ші асвпра чіфреї de 181,000 франчі, фіксате пептрв вн кілометрв. Din тоате ачесте ам унцелесъ къ ар фі воіт імпротівіторії a нзне кондіцівнї ун лецea de копчесівне атът de онероасе кът нішме съ нъ се гъсеаскъ каре съ ле поатъ прімі; унсъ маіорітатеа Adвнъреї с'a ръдікат маї пресзс ші a інкъвіінцат къ форте пзцine модіфікърї кондіцівніле аша кът еле аъ фост акордате de кътръ міністервл Панв ші кът аъ фост ші прііміте de копчесіонарї. Маіорітатеа Adвнъреї нъ ера преокзпатъ de ideea de a фаче імпосібілъ інтрепрinderea, нічї de ideea de a офаче се фіе онерóсъ пептрв копчесіонарї. Тотъ че есте резопабіл с'a акордатъ ун лецea de копчесівне. Ачеаста пе фаче a спера, ші a dорі кіаръ, ка d. П. Маврогені съ ісвътеаскъ пънъ ун 6 лънї, термінвл че і с'a акордат de a конститві о асоціацівне ші a презінта апоі Гзвернъторівлві Статвтеле еї спре a унчепе стvdіеле ші фачереа трасеівлві, ші аша ун прітъвара вітоаре съ се унчеапъ ші лзкрареа дрвмвлві, каре требве a фі сфършітъ ун корсъ de шепте анї „

Аша даръ пънъ акзма са аплачідатъ нзмаї чел din Молдова ун Лініа каре о възвръмъ.— Деспре чел din Мънтепіа, каре пе noї не унтересезъ ші требве съ не унтересезе маї мълтъ ункъ нъ авемъ щірї посітіве. Вnеле жврнале цертане аъ фостъ adзc щіреа, къ са аплачідатъ лініа dela Бъкърещї ла Рвшава, унсъ ачéста щіре се вede къ a фост пріпітъ ші прекът щімъ, нъ е нічї декзм ун інтенцівнea Австріеї, прін вртареа ачéста лініъ сар унтрерзпе ла нзнктвл de граніцъ Ворчорова.

Mai desнъzi a ешit de свът теаскъ:

Geschichte der Griechisch-orientalischen Kirche in Oesterreich.

Bruchstücke aus der allgemeinen Kirchengeschichte des **Andreas** Freiherrn von **Schaguna**, Bischofs der gr. orient. Kirche in Siebenbürgen. —

Ачеаста інтересантъ карте се афлъ de вънzare ун Типографіа dieчесанъ. Прецвл вnеї Брошврі 1 фл. в. a.

Nr. 13-2 **Insciintiare.**

In strad'a Poplacei cea mica e de vendiare cu pretiu moderatu cas'a de sub N-ro. 75. constatatóre din o pivnitia spatiósa sub pamentu, 2 mari incaperi sî o bucataria de o parte, o incapere mare sî 2 mai mici de ceealalta parte in catulu de josu, apoi 2 incaperi sî o tinda in catulu de susu, siopu mare, podu mare deschisu sî 2 curti. Conditiunele mai de aprópe se 'mpartasiescu acolo pe locu.

Sibiiu in 2 Aprilie c. n. 1862.

Np. 12—3 **Publicare.**

de concursu literariu la Premiale Roseti.

Pré onoratulu D. Conte carl-tu Rosetti, care, pelunga premiulu destinatu pentru conceperea celei mai bune „Istoria a Romaniloru,“ depusu mai denainte la Episcopi'a dreptu credintiósa a Ardealului din Sibiiu, ca unu raru Mecenate in aceste timpuri de materialismu, binevoise in 21 Maiu 1860 s. v. a mai depune la subscris'a Eforia a scóleloru romanesci din Brasiovu enco alte trei premia: doua, fiacare de cate 250 fl. v. a. dimpreuna cu interesulu loru cuvenitu pre doui ani, dintre care unulu destinatu pentru cea mai nimerita traducere a lui Svetoniu „De vietile celoru douisprediece Cesari“; altulu pentru traducerea lui Iornandes (Iordanes) „de Originea Getîloru seu Gotîloru si factele loru“ in limb'a romanésca in terminu de doui ani de-la 21 Maiu 1860—21 Maiu 1862; alu treilea pentru traducerea tuturoru scripteloru esistinti a le lui Tacitu de 1000 fl. v. a. dimpreuna cu fructulu pe 4 ani.

De óra-ce terminulu prefiptu pentru traducerea lui Svetoniu si a lui Iornandes vine sa espire la 21 Maiu a. c. subscrisa Eforia, conformu oblegatiuni luata asupra sa facia cotra D. Conte S. Rosetti, se grabesce cu acést'a pedeoparte a provocá pe aceia dintre On. Literati romani, cari, concurandu voru fi tradusu pe unulu seu altulu din Autorii mentionati, cá pona la 21 Maiu a. c. se'si tramita Manuscrisale francate la Eforiá Scol. rom. din Brasiovu; éra ped. alt'a a descoperi competentîloru nestramutat'a determinare a generosului Mecenate: ca, déca va fi si cu voi'a respectivului Traducatoriu, Domni'a sa e inclinatu a tipari cu spesele sale Manuscrisale sub urmatóriele conditiuni:

a) Cá, dupace se voru strage din vendiarea esemplarialoru spesele tiparite, restulu sa ramana ca beneficiu pe seama Traducatoriului;

b) Cá sa dea gratis cate doua essemplaria pentru fiacare Biblioteca romanésca aflatór a aici si dincolo, si doua pentru Bibliotec'a Rosetti din Bucurecsci. —

Apretiarea si ajudecarea Traduceri se va face de o comisiune delegata din partea Eforiei Scol. rom. din Brasiovu statatória din trei barbati intregi si de specialitate. — Resultatulu Concursului se va aduce la cunoscintia On. publicu cetitoriu la timpulu seu.

Brasiovu 12 Martiu 1862.

Eforiá Scóleloru romanesci
Damianu Datco
Presiedinte.

Np. 9—2 **Едіктъ.**

Коста Гаврілъ din Комвна Рошіа de мънте ун Комітатвлъ Албеї de жосъ, карele пе леціївіта са соціъ Чóра Варвара, тотъ деаколо, акзмъ de 18 анї къ пекредінцъ о аъ пърсітъ, ші нъ се штіе локвлъ петречереї лві; деоарече соціа лві аъ ръдікатъ процесъ de деспърцanie асвпръі, съ ундатореазъ прін ачеаста, ка dela datвлъ маї жосъ унсемнатъ, ун термірь de внъ анъ, ші о zi, съ се пресентезе нестінтітъ унаінтеа респектівелві Ск. Протопопескъ, къчї la din нотрівъ, ші ун пефіінца лві de фацъ се воръ хотърж, челе прескріce de C. C. Капоане, але Бісерічеї поастре дрептпредінчоасе. Абрадъ ун 5 Февръріе 1862.

Скаънвлъ Протопопескъ гр-ор. алъ Трактвлві Златпеї.
АБСОЛОН ПОПОВІЧЪ Протопопъ

Редактор респънзетор **Іоанъ Рац.**

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї dieчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дѫмінека. — Препѫмерацїѫнea сефаче ѫн Сібіїѳ ла еспедітѫра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кѫ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѫръ. Преціѫл препѫмерацієї пентрѫ Сібіїѳ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жѫмет ате де ан 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърдї але Трансілваніеї ші пентрѫ провінчіеле din Монархіъ пе ѫн ан 8. фл. еар пе о жѫмътате де анѳ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѳ пентрѫ ѫнтжіеа ѻръ кѫ 7. кр. пентрѫ кѫ літере мічї, пентрѫ а доза ѻръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репетіре кѫ 3½ кр. в. а.

№ 30. АНѪЛѲ X.

Сібіїѳ. 15. Апріліе. 1862.

О воче ротъпъ асѫпра честіѫнеї сърво ротъпещї.

II.

М. Р. Че се атінце де модѫл ші кіпѫлѳ рестаѫрърії мітрополіеї ші де деспърцїреа ієрархієї ротъпещї дечеа сървéскъ, се декіаръ артікѫлѫл лѳї „Серв. Дпев.“ ѫнтра коло, къ сървіі ші ачі „кѫ тѫлт маї пцінѳ съпт ѫнцелеші кѫ пѫнктѫл де стацїѫне лѫатѳ де репресентацїѫнea ротъпéскъ.“ Ѫн спецїе ел есте ѫн контра конгресѫлѳї ротъпескѳ черътѳ ѫн репресентацїѫне ші кѫ ѫнтрепріndереа ѫнеї консетъчїѫнї а контнелор ротъпещї din Бъпатѳ пріп Епіскопѫл Шагѫна ші апоі зіче маї де парте, „модѫл проіектат де ротъпї, ар лові кѫ тотѫл ѫн канопе, ар жігні автопотіа бісерічéскъ ші посітівеле дрептърі але попорѫлѳї сървескѳ. Дѫпь ѫнцелесѫлѳ кіар алѳ арт. 21 ал Декларатърѫлѳї аѳ съ фіе репресентате ла конгресѫл сървескѳ ші ачеле дечесе, ѫн каре локѫескѳ ротъпї, ші ачесте съптѳ а Арадѫлѳї, Тіміщореї ші Вършецѫлѳї. Фъръ концелецереа конгресѫлѳї пострѫ пацїоналѳ ѫн прівіінца ачéста пѫ се пот ѫнтрепріnde скімбърі. О астфелїѳ де консетъчїѫне ші ескідере а контнелорѳ, каре ацінѳ легалміnte де конгресѫл деклараторїѳ сървескѳ. . . Ноі даръ ръмънемѳ пе лъпгъ векѫл прінчінѳ, спре деслегареа релацїѫнелор поастре бісерічещї інтерпацїонале съ се конкіете конгресѫл деклараторїѳ консекрат пріп всѫл де о сътъ де анї етс.„

Ла ачесте ръспѫndемѳ, къ авторѫлѳ артікѫлѫлѳї се афлъ ѫнтр'о маре рътъчіре, дéкъ ел ѫн прівіінца ачéста се провóкъ ла деклараторїѳ ші ла конгресѫл деклараторїѳ пацїонал сървескѳ ші пе ачеста ѫл консідеръ де о авторітате хотърътóре ѫн каѳса флотантъ. Дежа са довідіт ѫн фóіа ачéста, къ ротъпіі перzіndѳ пріп не фаворѫл тъсърілор атърнате асѫпра лор din партеа політікъ ієрархіа бісерічеаскъ а лор, аѳ девенітѳ сѫбт ізрісдікцїѫнea ноѳ креатеї мітрополії Карловіцїане. Есте маї департе ка лѫтіна сóрелѫї довéдітѳ, къ сѫпрітата ієрерхіѣ бісерічéскъ ротъпéскъ пѫ а фост пічї о дать сѫпѫсъ легалміnte, адекъ канопічеще ачелеї сървещї сеѳ конгресѫлѳї сървескѳ деклараторїѳ. Ѫн фіне есте ші де контѫн кѫпоскѫт, къ ротъпіі пічї о дать пѫ аѳ рекѫпоскѫтѳ мітрополіа Карловіцїанъ ка легалѣ ші канонікъ пентрѫ дъпші, чі аѳ консідерат'о ка о мітрополіѣ ескісівѳ сървéскъ ші конгресѫл деклараторїѳ асетепеа ка ѫн конгресѳ ескісівѳ пацїоналѳ сървескѳ. Кѫ че дрептѳ даръ врéѳ фрацїі пострії сърбї съ пе щіе пе ноі ротъпіі сѫпѫші мітрополіеї сървещї Карловіцїане пентрѫ ноі антікапопіче саѳ конгресѫлѳї пацїоналѳ сървескѳ ?

Ієрархіа бісерічéскъ ротъпéскъ, акъреіа рестаѫраре каѫтъ ротъпіі, есте, прекѫт с'а арътат де атътеа орі, кѫ тѫлт маї веке, декът чеа сърбéскъ еа а кѫстат пъпъ чеа сърбéскъ пічї пѫ ера фѫndатъ,- еа даръ пѫсе поте консідера фацъ кѫ чеа сърбéскъ пічї декѫтѳ ка ѫна сѫпѫсъ челеї депре ѫртъ, чі ка ѫна кѫ еа ѫн адевъратѫл ѫнцелесѳ ал кѫвънтѫлѳї коардінатъ. Стѫndѳ ачéста аша, кѫт пот даръ фрацїі пострії сърбї афірта, къ конгресѫлѳ пацїонал сървескѳ ар фі ѫн прівіінца ачéста авторітатеа хотърѫтоаре ші кѣ пріп ѫртаре актеле лѳї ар авеа пентрѫ ноі ротъпіі пѫтере легътóре ? Ієрархіа бісерічéскъ ротъпéскъ а пóстръ есте маї департе канонікъ, пентрѫ къ еа ка ачéста есте рекѫпоскѫтъ де бісеріка екѫтепікъ; еа кѫсть ші астъзі ѫпкъ канопічеще, къчї бісерічеще пѫ са десфіінцатѳ пічї одатъ. Еа а фост пріп тъсърї політіче, ѫн ѫртареа сістемеї де гóне, пѫтаї сѫпрітатъ, ші ноі аветѳ даръ съ не рѫгѫт пѫтаї пентрѫ рѣдікареа тъсърілор політіче, че о сѫпрітъ ѫпкъ, каре кът вор фі рѣдікате, еа, Ієрархіа бісерічеї ротъпе че а констат ші канопічесте констъ ші астъзї, ва ста ерътї кѫ тотѫл автопотъ, ші де орї каре алта кѫ тотѫл indепendентъ ші ар контіпѣа актівітатеа еї бісерічéскъ маї де парте.

Рекѫпоскѫтѳ фііndѳ одатъ ачестѳ бісеріческѳ історікѳ адевърѳ, кадѳ тоате челелалте афіртърі петемеіпіче де сіпе сіпгѫре.

Ѫнтребареа пъсъ де авкторѫл артікѫлѫлѳї ѫн прівіінца деспърцїреї атѫелор бісерічї: деакъ ачéста адекъ аре съ се факъ тоталѳ, саѳ кѫ рецїпереа контпітъцїї бісерічещї сіподале?- о респѫndемѳ ѫнтр'аколо, къ пѫ поате фі ворвъ де ѫнѳ сіподѳ контпал, ла каре съ фіе репресептате ѫтѫеле епархіі бісерічещї; чі деспърцїреа ієрархієї, адекъ а адміпістрацїѫнеї атѫелор бісерічї требѫе съ фіе о тоталѣ, пе вътъмѫndѫсъ ѫнітеа дорматікъ, каре ва конста ѫнтре атъпdѫе ші де ачі ѫнаінте. Ачéста есте о патѫралѣ консечінцъ а інстітѫцїѫнеї бісерічеї пóстре; къчї дѫпъ ін стітѫцїѫнеле бісерічії пóстре ортодоксе есте фіекаре контнъ бісерічéскъ сеѫ парохіъ автопотъ, еа ші адміпістрéзъ сіпгѫръ афачеріле еї din лоптрѫ бісерічещї саѳ парохіале кѫ тотѫлѳ indепendентъ де орї каре алта контнітате бісеріческъ.

Токтаї аша стъ тікѫ протопопіателе, din каре фіе каре асетепеа indепendінте де алтѫл ші адміпістрезъ копчерпінтеле інтерне афачерї але протопопіатѫлѳї. Ачéста референцъ есте ші ла Епіскопії пентрѫ ачеea фіекаре епіскопіъ требѫе съ се прівéскъ éрътї indепendінтъ де алта епіскопіъ ѫн ѫпсъші а са адміпістрацїѫне а афачерілор сале din лоптрѫ, аша даръ ка автопотъ, пе сѫпѫсъ ѫнеї алтеї епіскопії. Токтаї аша есте ші кѫ Архіепіскопіile, пріп ѫртаре ші кѫ чеа ротъпéскъ фацъ кѫ чеа сърбéскъ. Ачесте атѫе пот ѫнтре сіпе фі прівіте, пѫ алтфелїѳ декът автопоте, пічї ѫна сѫбордінатъ алтеіа, чі атъпdое ка indепendінтс ѫнтре сіпе коардінате авторітъцї бісерічещї, пентрѫ ачеea ші адміпістрацїѫнea афачерілорѳ лорѳ бісерічещї din лоптрѫ требѫе съ фіе автопотъ, кѫ тотѫл іпde пепdінтъ де алта ієрархіѣ бісерічéскъ ші де ачеea тоталѳ деспърцітъ.

Ачесте съптѳ опініѫпеле ротъпілор базате пе канопе ші пе дрептѫл історік ал бісерічеї пóстре, прекѫт ші пе адевърателе черінце ѫн прівіінца рестаѫръпdеї мітрополії ортодоксе ротъпещї ші деспърцїреї ієрархієї лор бісерічещї де чеа сърбéскъ, каре ноі ле ѫмпъртъшімѳ фрацілорѳ пострії сърьї спре о матѫръ консідерацїѫне. Din ачестѳ пѫнктѳ де ведере ам прівітѳ ноі ротъпіі тотѳ деаѫна афачеріле пóстре бісерічещї ші ле амѳ лътъріт, ші съптемѳ де въртóсъ конвінцере, къ ноі пріп ачéста, дѫпъ че не афлът пе терепѫл чел маї легал ші кѫ тотѫл канонікѳ, пѫ ам жігнітѳ пічї дрептърі-ле ієрархієї сървещї, пічї ачеле але конгресѫлѳї деклараторїѳ пацїонал сървескѳ. Дéкъ даръ фрацілор пострії сърбї ле заче ла інітъ бінеле ортодоксеї пóстре бісерічї, атѫпчї еї ѫн фіне аѳ съ вазъ, къ ачестѳ модѳ де деслегаре ал афачереї пóстре бісерічещї, есте сіпгѫрѳ канонік, чел маї секѫрѳ ші чел маї потрівітѳ.„

Ла ачéста фаче Редакцїѫнea лѳї лѳї „Ost West“ обсервареа, къ дѫпъ сператѫл респѫпс алѳ „Серв Дпев.“ ва ащерпе еа нърцілор інтересапте спре десбатере, din партеа са ѫн проіектѳ деспре реорганісареа ѫнтрецеї бісерічї ортодоксе ѫн Австріа пе база канонікъ. Ачестѳ ръспѫпсѫ аѳ ешітѳ ѫн N-рѫлѳ 28 алѳї „Серб. Дпев.“ пре каре пѫ вомѳ ліпсі алѳ ѫнпъртъші ші ноі.

Сібіїѳ ла жоіа маре (Капетѳ.)

Ѳnde пѫтемѳ ноі форта маіорітатеа ѫн фѫndѫлѳ реціѳ, де сар алътъра тоате контнеле цїітоаре де доміпіѫлѳ Брапѫлѳї

ші de чеде шепте жъдеце пе лъпгъ дістріктъл Брашовълъї ші скаънълъ Сібіїълъї? Нътаї лп Орэштіа, Себеш ші Меркъреа, къчї ла Ноxріх възърът къ се пътъ фаче ші алтфеліъ. Вотъ авеа даръ 6 депътацї, тълт шепте лп Бніверсітате ші ачеаста пътаї атънчї, деакъ ротънїї се вор шті фолосі de маіорітате фъръ а фаче комплементе вніа ші алтіа. Че вор фаче даръ ачестї 7 депътацї ротънешті лп Бніверсітате? Воръ ворбі ротънеште, вор фаче проіекте салътаріе пентръ націънea ротънеаскъ ші вор ізбъті къ-еле пътаї атънчї, кънdъ вор фі плъкъте сасілоръ, еаръ алтфеліъ воръ ръмънea лп тіноріtате тъгъіndъce къ шіаъ фъкътъ datopia ка ротънї ші кь аъ вое съ dé вотъ сепаратъ —— каре прекътъ се епънчіъ бніверсітатea ретъне ка внъ актъ тортъ лп протоколъ, пентръ къ тіноріtатea dънь ordінea пертрактацїънелоръ аре съ се акомодеze ла маіорітате. Аша даръ репрesентацїънea ла локъріле маї лпалте се фаче фъръ прівіінцъ ла в търіле сепарате пътаї лп пътереа конклъзълъї маіорітъцїї. — Съ пъ пе маї фачет ілъсїї къ фантеле ворбескъ!

Пентръ сеанца бніверсітъцїї съсешті че а лпчепътъ астъ тоатпъ се алéсеръ ші 5 депътацї ротънї, din каре бнълъ пъ се аръть нічї декът, еаръ алтъл препъцінъ ші аша ретасъръ треї, фацъ къ 19 депътацї съсешті ка съ апере пе къть се поате інтереселе ротънілоръ. Ші деакъ врет съ фітъ дрепцї, атънчї требъе съ рекъноаштемъ, къ еї шіаъ фъкътъ datopia. Ла пертрактареа теріторіалъ се ръdікъ D. депътатъ алъ Ноxрікълъї Болога ші zісъ, къ dънь че обсервъріле лъї лп прівіінца пънктълъї 1 ал despърцетънтълъї II. прівіторіъ ла modълъ ші кінълъ фортъреї теріторіелор de administрацїъне націонале, ка еле съ сервеаскъ спре леслегареа лптребърії: кът съ се пънъ практіче лп лъкраре прінчіпъл егалеї лndрептъцірі націонале ші съ лndестълézъ тоате попоаръле, пъ фъръ респектате ла котісіънea de шепте, ел се вede ші акъта сіліт але adъче лпаінтea бніверсітъцїї къ атъта маї тълтъ, къ къть ел есте de ачеea конвіпцере, къ пътаї аша сар фаче, стънdъ прінчіпълъ теріторіалъ, ші ротънілоръ дрептате фъръ вътътареа алторъ націъні din патріъ, ші черъ ка тоцї ротънїї din патріъ съ вінъ сът внъ кап націонал ал лор, прекътъ ші тоцї сасії дорескъ а фі сът асетенea капъ націоналъ алъ лоръ, ші тотівъ ачеаста пропосіцїъне а са токтаї къ конклъзълъ котісіънеї прін каре се черъ, ка о кондіцїъне абсолът сът легътъра тънічіпалъ а націънеї съсешті, ші ачеле котъне съсешті, dе ші пъ пъре съсешті, каре пънъ акъта аъ стат афаръ de еа, ші къ астфеліъ че е пентръ внълъ дрептъ требъе съ фіе пентръ алтълъ кввіінчіосъ; вnde лпсъ котъпеле ар фі тестекате, аколо аръ авea съ dечідъ маіорітатea попорълъї локъіторіъ лп ачеea котъпъ, de каре тънічіпалітате націоналъ аръ фі съ се цінъ dънса п. е. фііndъ къ Аврігълъ есте котъпъ тестекатъ, лп каре локъескъ маї тълцї ротънї ка сасі, фіреще къ ачésта Котъпъ ар авea съ се цінъ de бніверсітатea саъ сепатъл ротънескъ.

Асетенea лъ квънтъ ші Dр. Тіпкъ ші лътърі лъкрълъ прекът се вede din десбатере ші вотъл сепаратъ ал съъ, лпсъ фъръ нічї вп свкчесъ, къчї ніminea dintre сасі пъ връ съ спріжінéскъ ачесте атът de жъсте ші de дрепте modіфікъчіънї, че се черъръ de ачестї доі депътацї ротънї къ тоатъ modестіа парламентаръ, dар ші ка тótъ пътереа квънтълъї. Бніълъ депътатъ ал Сібіїълъї Раніхер спріжіні ачésта ідеъ пътіndъo тъréцъ ші zісъ къ ел се алътъръ пе лънгъ еа, лпсъ ла вотізаре пегрешітъ къ требъі съ казъ, къчї треї контра 19 пъ пот вота. Астфеліъ фъръ чеї доі депътацї ротънїї сіліцї аш da вотъріле сале сепарате, пре каре ле ат пъблікатъ лп N-рїї. „Телеграфълъї“20 ші 23.— Прін пъртареа ачésта а бніверсітъцїї съсешті ші прін фъкътъл конклъс ші аъ трас dънса асъпръші о свспіцїъне таре din партea ротънілор, къ пъ врé съ прочédъ dънъ дрептате лп деслегареа ачестеї лптребърї тъіетоаре аша adънкъ лп віаца пóстръ націоналъ, ші сочіалъ, чі пътаї лптр'атъта лпкът съ'шї поатъ ажънце еа скопъл, ка adекъ тоцї сасії съ девінъ сът легътъра тънічіпалъ съсéскъ, ші фііndъ, къ еї нічї атънчї пъ сънтъ сігърі къ вор авea пътерї вітале дестъле спре а се пътea свспіnea, врéъ пе ачесте съ ле трагъ din віаца ротънілоръ. Алтфеліъ пъ щіъ кът пе ат пътea есплika претепсіънea лор, ка тоцї сасії фъръ прівіре ла черінцеле de administрацїъне съ девінъ сът легътъра тънічіпалъ съсéскъ, éръ din ротънї пътаї атъціа, къцї піар лпгъdві дътніалоръ.—

Астфеліъ вотъ вътъла ші пела маркалеле тестекате лп Комітателе вргъреці,- de скаънеле съкъещі нічї пъ аміntітъ,- вnde магіарії лші вор щі фаче маіорітате ші пе тететъ, къ пънъ челелалте націънї, каре пъ се ласъ de терепъл съъ прівілеціатъ, вор локві лп касіле лор пропрії, ротънїї фъръ теріторіъ вор рътъпea кіаріаші, локвіndъ лп къші стръіне, лпсъ пъ кът ле плаче лор, чі кът ва плъчea посесорілоръ.

Конклъзъл ачеста ал бніверсітъцїї съсещі са прітітъ лп репрesентацїънea съкътъ лп 29 Мартіе с п Nр. 33 ші ащерпътъ Маіестатеї Сале прін лпалтъл гъверпъ ал църії, каре пó-те къ пъ ва da комітівъ лndестълітоаре пентръ сасі, dар лпсъ ачестіа аъ хотърътъ съ тérгъ о депътацїънe ла Віена кондъсъ de лпсъші Комес локцїіторіъл ші съ солічіteze ла трон аплачідареа лъї, каре се поате лптъмпла къ атът маї вшоръ, къ кът репрesентацїънea есте фрътос лъкратъ, аратъ о десседіть вънъ воінцъ кътръ ротънї ші пъ се прівеще лп еа нічї о контрадікцїънe de нікъіреа.— Че ат авea даръ ноі ротънїї съ фачетъ акъта фацъ къ ачеаста фатаъ лппрецїъраре, din акъреї ділетъ пъ вотъ пътea еші вшоръ, къ атъта маї пъцінъ, къ кът сасії пъ се десліпескъ de теріторіъл лор dintr'o парте, éръ din алта ротънілор вреъ, съ кончédъ пътаї атъта din ел, къть ачестіа съ фіе паралісаці лп препондерацъ пре теріторіъл съсескъ, éръ пе ал лор съ пъ поатъ десволта нічї одатъ тотала віацъ націоналъ а лоръ.?

Ноі кънетът даръ, къ кът маї кърndъ ар авea съ се факъ бн проіектъ despre теріторіile націонале аша прекът ні ле арать пъсечіънea етнографікъ ші прекът чере дрептатea ші ка епітетъл націонал съ пъ се факъ ілъсоріъ, ші съ се ащерпъ éръші прін гъверпъ Маіестатеї Сале, ка о доріцъ а ротънілор, апоі тергъndъ депътацїънea съсéскъ ла Віена съ тérгъ ші алта ротънéскъ ші съ арате ла локъріле маї лпалте, къ теріторіъл націоналъ ротънескъ астфеліъ прекът се превede къ пілъ кроіескъ сасії, ар фі пентръ ноі о ілъсіънe ші пъ пътаї къ ар пъпe капът фрекъріlор націонале, чі ле ар лптълці къ атъта маї тълтъ, къ къть о парте лпсетнатъ а ротънілор ар рътъпea фъръ десволтаре націонал- déкъ ачésта аре съ се факъ лп теріторіі пропрії- прін бртаре сервітоаре елементълъї стръінъ.—

Сібіїъ 7 Апріліе (Лпкеере.) Фіъ ка свпретъл рецітъ ал церії съ пъ негліце, а дерiва рвінателе релацїънї кът de кърndъ лп алвіа бнеї фіреці патърале десволтърі. Везі вінe къ че ведетъ ноі аічea жос, пе втиле къте одатъ de грішж. Прінчіпіile din Октомвре се пар къ сар траце къте одатъ лndерътъ din паінтea прівіінцелор персопалі. „Donaъ Цаітънг“ a доведіт маї деънъзі апріат, къ пова тънічіпала конститъцїънe лп Комітате ші скаънеле съкъещі адъче ъръші ла маіорітате елементеле пеаміче Австріеї лптрън modъ артефічіосъ. Ші депътіреа чea din вртъ а консіліарілоръ de гъверпъ аратъ ла о пе деажънсъ квпощінцъ а лъкърърілор ші персопелор лп царъ Капчеларіа авлікъ трансілванъ есте лп тóте ачесте дірекцїънї р ъ ъ конслтатъ. De ва терце еа лп ачестъ лпцелесъ маї департе лпаінте, атънчї се вор параліса тоате че аъ фъкътъ бніверсітатea націоналъ съсéскъ пентръ бнітатea імперіълъї ші націънea съсескъ лпсъші се пó-те фаче de поъ жертва кредінцеї сале.

Фіъ ка лп локъріле хотърътоаре съ се рекънóскъ одатъ, къ пътаї дрептатea лптъреще пътаї о департе de тоатъ жъ-тътъцітea хотърăре ші о бърбътéскъ акцїънe легатъ къ чір-кътспекта всъаре а тіжлóчелор ші потерілор аколо, вnde еле се афлъ, поате дъче ла цънтъ повл едіфічіъ de дрептъ пъблікъ ал Трансілванієї ші Австріеї.„

Пънъ ачі кореспondінца din Саксеплandъл Ардéлълъї лп „Don. Zeit.“— Ачésта кореспondінцъ фіреще ешітъ din кондеіъ съсескъ сар пъреа, къ орешї кът се лртрепъне ші пентръ ротънї, къчї чере ка лібертатea ші егалітатea лп дрептърї съ се факъ одатъ ші лп Трансілванія адевър, ші къ гъверпъл ші ар ръdіка монътентъ, déкъ ар деслега ачésта проблетъ фъкъndъ лпчепътъл ла еа къ всъареа літбеї фіекъреї націъні лп цéръ.— Віне лпсъ пе вртъ ла лптребареа теріторіелор de administрацїънe націонале ші ачі прекът вреа dintro парте съ арате кът de таре есте печесітатea a da ші ротънілор теріторіъ націонал, вnde съші десволте ші еї віаца констітъціоналъ ші съї dé колорітъл націоналітатеї лоръ, пре атъта din алта парте лші аратъ dinцїї чеї тъшкъторі, кънdъ се сілéще а докътента: къ алтфеліъ, адекъ фъръ теріторіе, пъ се поате кънета лп Трансілванія о пачпікъ десволтаре, прін а-чеea, къ ші лп бніверсітате, вnde се афлъ лп тотентъ патръ ротънї черчетеле пътаї іаъ сфършітъ ші къ бнії (депътацї) пе каре кореспondінца лп баджокъръ лі пътеще: Регсу Heiſs-ſpornc ар денега бніверсітъцїї пътело de съсéскъ, ар deminцї е сістінца бнъї Саксеплandъ лп Трансілванія ші ар рекънóще лп віаца de статъ пътаї о ескісівъ лndрептъціре de пътеръ.

Апоі ка съ арате дескоперіта антіпатіѣ а ромънілор кътръ тот че нѣ есте ромънѣ, адѣче пieса din Картеа de лекторъ a D. B. Romanѣ, despre mitѣл кѣ Реа Сілвіа ші Ромѣл, ка о довадѣ къ антіпатіа ачѣста се лъцеще ын черкърі ынтінce ші аменінцъ а ынвеніна ші інімеле фііторелор ценераціонї.— Е адевърат къ ын ѣніверсітатеа съсеаскѣ аѣ фост ші патрѣ ромънї din каре ѣнѣл перекѣпоскѣндѣ компетінца ѣніверсітъцій ын квестіа теріторіалѣ, нѣ а врѣт съ маі іа парте ла шедінце, чеі трей карій аѣ ръмас, аѣ авут а се лъпта ын контра 20 de сасі, фіреште къ лъпта а фостѣ ші ферbінте, ынсь нѣмаі атънчі, кънdѣ депътаціі сасі аѣ черкат съ апере недрептатеа, че аѣ комісѣ пѣблічеле лорѣ фаць кѣ ромънії, ші не міръмѣ кѣт D. Кореспондентѣ нѣ афль нічі ынтр'ѣнѣ депътатѣ сасѣ не Percy Heiѕѕport, кънd ле денега дрептѣл de компетінць а фаче проіекте despre теріторіі, кънdѣ атакаѣ не ромънї кѣ іронії шіне de атърнѣтоаре парламентаръ се чере ѣнѣ сѫнце речеѣ, о кѣмпъніре modestъ а тот кѣвънтѣлуі, ѣнѣ тактѣ атъсърат, ынсъ оаменї сънтемѣ, ші ынтърѫтъчіонеле електрезéсъ первіі, карії апоі іѫцескѣ съпцеле. Дрепт ачеea прекѣт ноі ромънії нѣ ам авea дрепт а редѣче вътъмътоареле кѣвінте, каре къзъръ асѣпра поастръ din гѣра ѣнорѣ депътаці съсештї, асѣпра ынтрецеї націонї съсештї, аша кѫцетът къ нічі скріеторіѣл артікѣлѣлуі de маі сѣс нѣ а авѣт дрепт, ка іѫцéла ѣнуі депътатѣ ромънѣ съ о адскріе de о антіпатіе а тѣтърор ромънілор ынкоптра тот че нѣ е ромън. Ромънѣл щіе къ трѣіеште ші требѣе съ трѣіаскъ ын Ардеалѣ, ѣнde маі сънтѣ ші алте націоналітъцї, кѣ каре аре съ конвеціаскѣ ын фрѫцієтате, съ ынпърцеаскѣ тоате сферінцеле ші гребъцініе, съ котрібѣе ла сѣсцінеареа ші апърареа статѣлуі, пріп ачéсте ынсъ ел се веде ші ындрептъцітѣ а претинде дела комлокѣіторії съі асеменеа трактаре ші асеменеа партічіпаре ла дрептърі. Каре аре ындаторірі требѣе съ аібе ші дрептърі, кънd алтфелѣ нѣ е четъцеанѣ чі склавѣ.— Апоі ші тънгѣіреа ачеea, къ нії dintръ ромънї денега нѣмеле ѣніверсітъцій de съсештї ші demintѣ есістінца Саксеплandѣлуі ын Трансілванія, деакъ вомѣ консідера лѣкрѣл маі апроапе нѣ а нѣтѣ възъта фрѫцецітеа съсеаскъ. Ѣніверсітатеа а прімітѣ diплома din 20 Октом. пріп еа аѣ ынтрат ші ромънії ын Ѣніверсітате, дрептѣ ачеea еа нѣмаі поате фі съсеаскѣ прекѣтѣ аѣ фостѣ маі наінте. Саксеплandѣл фіреште къ ромънії нѣ ла рекѣпоскѣтѣ нічі одатъ, нічі нѣл вор рекѣпоаште, кънd еі се цінѣ de нѣтіреа „Ф ѣ n d ѣ л ѣ і р е ц е с к ѣ“ прекѣтѣ се афль ын леціле патрієі, ші ачеаста нѣ поате сѣпера нічі ѣн пік пе саші, кѣ атъта маі пѣцін, кѣ кът еі вінe штіѣ, къ сънt hospites ші къ ын Фѣndѣлѣ реціѣ аѣ фостѣ тот деѣна ші ва фі нѣмеріі маі ынсемнат ал алтор націоналітъцї.— Къ тоате ачесте кореспондентѣл din Саксеплandѣ леа нѣс ын легътъръ кѣ картеа de лекторъ ынтокмітѣ de D.B. Roman, врѣnd съ довedeаскъ ынаінтеа лѣмеі, каре нѣ не кѣноаште релаціонеле маі de апроапе, кът de песѣферіторі сънтѣ ромънії, ынтрѣн жѣрнал, каре прекѣтѣ сінгѣрі зік, стъ ын легътъръ стрънсъ кѣ міністеріѣл de стат, есте о ръіпцъ, de каре требѣіе съ не ынгрозім, кѣ атът маі таре, кѣ кът ам фі пресѣнѣс, къ ѣн бърбатѣ, ка кѣтѣ се ведеа фі кореспондентѣл артікѣлѣіар фі авѣт окасіонеа се ынформа, къ нѣміта карте, есте нѣмаі ын манѣскріс, не апробатъ нічі dекътр реціт ѣл церії, нічі de кътр дірегъторіеле бісерічещі сколаре ші къ dѣнъ че авкторѣл еі аѣ ешіт din регѣле didактіче.ынтребѣінцънd мітѣл ачела ын кѣпріне прекѣт лаѣ dat, нічі нѣ се ва нѣтеа апроба пънъ нѣ се вор ындрепта челе грешіте. Dар ынсъ ръіпца ачéста а терс ші маі de парте. Dѣнъ че „Нег Zeit.“ традѣсъ ші тіпърі ын колопеле сале мітѣлѣ менціонат, ынчепъръ баджокѣріле асѣпра націонеї ромънещі пънъ ші ын сколі. D. Проф. de літва ромънéскъ ын Цітнасіѣл еванцеліко-лютеран de аічеа, каре de алт тіптреа кѣноаще ромънії ші щіе че цінѣ еі despre оріцінеа лор, а ынчепѣтѣ ын лѣпіле треквте прелецеріле сале, кѣ четіреа ачелеї пieсе din менціоната Карте de лекторъ арѣпкѣндѣ грешала, че а комісъ D. P. ын фаца націонеї ромънещі ші къшѣнѣндѣ ржсѣ ші ѣръ ын ініміле сколарілорѣ de націоналітате не ромънъ астфелѣ, кът ѣнії фѣръ сіліці а пъръсі прелецеріле de літва ромънéскъ, ка съ нѣ фіѣ тарторі ла батжокѣра че се арѣпкъ асѣпра націонеї лор. Ынтребѣт дарѣ óре фостаѣ didактікъ ын пѣртареа ачéста a D. Професор П.? Ба че е маі мѣлтѣ ынсѣші професорѣл Академієі Ш. de Л. ла есплікареа історієі de дрептърі нѣ прецетъ ынтрѣ нітіка а се фолосі de челе скрісе ын десчітата Карте de лекторъ ші а арѣпка пріп еа осѣндъ асѣпра націонеї ромънещі ынтреці. Déкъ Dнелор аѣ врѣтѣ съ речепсезъ ачеea карте, съ о фіе лѣатѣ din нѣпктѣ de ведere didактікѣ ші съ фіе арътат грешала ынтокмітороѣлуі еі, éръ нѣ din нѣпктѣ de ведere мітолоцік къріа вреѣ съ dее колоріт історік. Ромънії штіѣ de ѣnde аѣ оріцінеа са, дшї кѣноскѣ нѣсечіѣнеа, дшї кѣноскѣ деторінца ка четъцені ын віаца сочіалъ кътръ сіне ші кътръ алцї колокѣіторі ші нѣ аѣ лінсъ съ алерце ла мітолоціъ ші ла ніште фантазії дешерте ші непотріві кѣ цепіѣл тімпѣлуі de астъзі ші кѣ адевърѣлѣ історік, кѣ моралѣлѣ реліціонеї поастре ші кѣ скопѣл крештерії нрѣнчілор пострії. Нѣ ын есчітареа de антіпатіе ші de ѣръ асѣпра конаціоналіштілорѣ пострії, чі ын ынпрѣмътата іѣвіре, ші ын адевърата стімъ а отѣлуі ка indівідѣ ші а комплексѣлуі луі, ка націонне аре съ стеа десволтареа національ a ромънѣлуі ші de ачеea, ка пѣблічіштї льнѣдът орі че ынкѣлпаре ешігъ ын контра ѣнуі ромънѣ сінгѣлар, орі a націонеї ынтреці ын дірекціа ачеаста кѣ despreцѣ асѣпра ынкѣлпъторілор.

Нотіце Діверсе.

— Din Віена се скріе жѣрналѣлуі „Кг. Zeit“ кѣ ынтре капчеларіа авліка трансілванъ ші ынтре гѣверпѣл Ардéлѣлуі сар фі ынчепѣт негоціаціонї асѣпра скаѣнѣлуі dietei, ші кѣ ачестѣ dікастеріѣ нѣ ар фі пропѣсѣ Клѫжѣлѣ чі Сібіѣлѣ.

— Трѣпеле рецещі аѣ ынтратѣ ын zioa de Пащі ын Напполіа, ordinea легаль са рестітѣітѣ érъшї.

— Ын ловітѣра че са ынтѣмплатѣ ын $^{16}/_{4}$ Апріліе ла Дѣга ынтре монтенегрінї ші тѣрчі, аѣ къзѣтѣ din атѫndoѣ пърціле о мѫлціме de морці ші рънічі.

— Лордѣл Палтерстоп а ворбіт ын парламентѣл енглезескѣ ын контра політічеї луі Напполеонѣ ын привінца окѣпаціонеї мілітаре ын Рома астфелѣ, ынкѣтѣ се зіче кѣ Напполеон ва респѣнde ла ачеаста ынтро потъ каре ва нѣрта сѣбскріереа луі Тѣвепел, ын кареа ва еспріма дѫпсѣл пъререа de ръѣ ын привінца дешертърії Ромеі, ынсъ тот одатъ ва арѣта, кѣ ажѣторіѣл реал, че а датѣ ел Італієі, ѣї копчеде дрептѣл a хотърѫ момептѣл, ын каре аре съ се дешерте Рома de трѣпеле франціозещі.

— Маіестатеа Са a декоратѣ о мѫлціме de індівізї, карії саѣ дістінсѣ кѣ окасіонеа інѣндърії Дѣнърії ын Віена, Австоріа сѣперіорѣ ші інферіорѣ.

— Ѣн амплоіат постал a фѣратѣ о мѫлціме de скрісорі, каре саѣ нѣсѣ не пощъ ын Віена ші аѣ фъкѣт о дефраждаціонe манінъ.

— „Kolos Köz.“ ынкъ аѣ къпътатѣ admoніціонe din партеа поліціеї ын нѣмеле гѣбернѣлуі.

— Ын Тѣрчіа аѣ ынчепѣтѣ тірапііле челе маі крѣделе асѣпра крещінілорѣ, еі се лéгъ адекъ гоі спате ла спате кѣте doі ші се еспѣнѣ аршіцеі соарелуі ші тѣтърор інімічіілорѣ тімпѣлуі.

— Імпопѣлаціонеа domнітореї лѣмеі de odinioарѣ Ромеі конст din 48000 кардіналіі, преоцї, монахі, etc. трѣnd маі кѣ сéтъ ын лѣксѣ, інтріцї ші лепевіре; 10,000 кълѣгъріце; 1000 чершіторі карії кѣмпъръ копчесіонеа de класа ынтъіѣ адекъ съ чершéскъ не трепгеле бісерічеї луі Петрѣ; 5000 чершіторі карії кѣмпъръ копчесіонеа de класа a доѣа, адекъ a черші ла порцїле алтор бісеріче, театрѣ, вліцї ші піаце; 2000 de фетеі, акърорѣ індѣстріъ стъ ын ачеea, ка съ сервéскъ de модел зѣгравілор ші скѣлпторілор, саѣ се чершéскъ кѫndѣ пепелѣлѣ ші далта нѣмаі лѣкръ; 30000 de сервіторі; 4000 солдацї din тóте церіле; 20,000 ісраеліцї паріа; 50000 романі, карії се нѣтескѣ четъцéні, ынсъ нѣ іаѣ парте нічі ла адміністраре нічі ла гѣбернаре ші трѣескѣ ын тікълошіъ.

— Din Mediaш се скріе къ неоа каре а къзѣтѣ ын 5 Апріліе ші брѣта din 6 Апріліе а нітічітѣ маі кѣ тотѣл сперанцеле віерілорѣ ла о реколтъ фекондъ.

— Се спѣне, къ Сѣлтанѣлѣ арѣ фі касатѣ овічеіѣлѣ, а сѣгрѣта пріпцій ынпърътешті de лок dѣнъ пащере.

— Луі „Р. Н.“ се скріе din Віена къ капчеларіа авлікъ трансілванъ сар фі пропѣнчіатѣ ын $^{16}/_{4}$ але ачестеі лѣпї пептрѣ лінеа de ферѣ Oradea таре, Клѫжѣ, Братовѣ.

— Мінистрѣлѣ de статѣ Екселенція Са D. Стерлінгѣ са ынсъпътошатѣ de тот ші поате еші афаръ.

— Din Загравіа се скріе, къ епіскопѣл Строштаер а репѣнціат ла демнітатеа de Комітe сѣпремѣ. Штіреа ачеаста а фъкѣтѣ ын черкѣріле патріотіче о посотърѫть апъсаре.

— Сѣлтанѣлѣ a демѣndатѣ a се лѣа асѣпра Монтенегрѣлуі челе маі енерціце мъсърі.

— Фостѣлѣ Капчеларіѣ авлік ѣнгѣрескѣ ынаінте de 1848, Коптеле Adam Ревіцкі a мѣріт ын a доа zi de паштї ретрасѣ ын Монъстіреа С. Крѣчї.

— Ын Краковіа тѣрбѣръндѣсъ ліпіштеа ын zioa de паштї пріп къпъріле опріте, аѣ ынтребѣінцатѣ мілітарії артеле.

— D. Росеті ші I. Брътеню шіаў dat dimisiúnea ка депутаці аї adунърії ценерале ăн Ромъніа.

— Ăн Viena се вор ăнтродъче берберї мізерешті, adекъ пеште dame тінере фрумоасе вор рade барбеле бърбаціlор.

— Пе inсула Маніак аў ерупт вінў вълкан ші аў ăнчепутат 15 сате тотал ші парціал, 320 de oameні аў періт ші 47 саў аflат ръніці.

— „Oest Zeit.“ скріе, къ пъпереа ăн лукраре a лініеї drумулуї de фер трансілван ромънескъ prin капіталістіі енглezешті се фаче таре пробабіл.

— Комес локцііторіулуї a сосіт ăн Сібіій сътътъ ăн 7 Апріліе.

— Консулулуї Кльжулуї Bendлер са denуміт de секретаріў ла гuберніу.

— Аў маї denус чепсура de adвокат ла Пешта ортъторіі Domnі ромъні: Петру Міхалі din Мармарош, I. Фашіе din Opadea mare. I. Сусану din Apadъ, Mix. Нікоаръ din Цъла ші I. Верешiu din Біхаріа.

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

(Continuare din Nrulu 14.) Eliseiu Iuliu Armatulu Caminariu Iasi 33 fl. 25 x. cu promisiune de a dá pe totu anulu 5 #. Emanuel Gosdu Comite supr. Pest'a 204 fl. Eudocsiu Hormuzaki Locotiitoriu in Bucovina 10 fl. Georgiu Hagi Neg. Sibiiu 5 fl: Ludovicu Romanu c. r. Capitanu in pens. Ohapa 5 fl. Simeone Bocsia Protopopu Ghierla 5 fl. Alimpiu Barboloviciu Protop Ghierla 5 fl. Paulu Dunc'a Consil. guvern. Clusiu 100 fl. Georgiu Bardosi V. Comite S. Regen 5 fl. Mihaila Crisianulu Protopopu S. Reginu 5 fl. Simeone Crainicu Subjude Urisia de josu 5 fl. Nechitta Calini Notariu com. Gudea 5 fl. Ioane Fincu Subjude Deta 5 fl. Ioane Auranu C. r. actuar in dispon. Toplitia 5 fl. Ioane Dombrodean Subjude 5 fl. Ioane r. Maieru Proprietariu S. Regen 5 fl. Alesandru Szilasi C. r. Perceptoru in Pens. S. Regenu 5 fl. Iosifu Grindean (Gerendi) adjunctu in disp. S. Regenu 5 fl. Ioane Russu Actuaru S. Regenu 5 fl. Niculau Marinoviciu Negutiet. S. Regenu 5 fl. Georgiu Marinoviciu Negutiet. S. Regenu 5 fl. Petru Grecu Negut. S. Regenu 5 fl. Alesandru Siatropa C. r. Perceptoru S. Regenu 5 fl. Mihaila Orbonasiu Asesoru la Tabl'a reg. S. Regenu 5 fl. Petru Anc'a Invatiatoriu primariu S. Regenu 5 fl. Albert Siorbanu Studinde in Cl. a 8-a S. Reginu 5 fl. Michaila Orbonasiu jun. Practicantu Aulicu Viena 5 fl. Veronica Cost'a Siorbanu Proprietaritia S. Regenu 5 fl. Bucuru Cioranu Propiet. Resinariu 5 fl. Ioane Chirilla Vicariu G. Cath. Fagarasiu 5 fl. Georgiu Codru Dragusianu Docinte Fagarasiu 5 fl. Comun'a Arpasiulu de josu 5 fl. Comun'a Ucia de josu 5 fl. Comun'a Uci'a de susu 5 fl. Comun'a Persiani 5 fl. Comun'a Grid 5 fl. Ioane Ioanoviciu Parochu Ferihaza 5 fl. Samuila Pasararіu Jude Tractualu Fagarasiu 5 fl. Georgie Strimbulu Locotenentu prim. pens. Fagarasiu 5 fl. Arsenie Bunea Parohu in Vadu Fagarasiu 5 fl. Niculae Raicu Parochu in Sînca vechia Fagarasiu 5 fl. Nicolau Ratiu Proprietariu Fagarasiu 5 fl. Iosifu Stoica Proprietariu Fagarasiu 5 fl. Ioane Romanu Fiscalu Fagarasiu 5 fl. G. B. Popoviciu Agente, Comisariu Comercialu Viena 100 fl. Dimitrie Moldovanu Secretariu aulicu Viena 35 fl. Nicolau Br. de Vasilco Cavaleru Viena 10 fl. Iosifu Popu de Macedonfi Viena 5 fl. Ioane Maioru Dr. de Jure Viena 5 fl. Alexandru Nemesiu Cancelistu aulicu Viena 5 fl. Ioane Bartolomeiu Cancelistu aulicu Viena 5 fl. Ioane Bobu Parochu romann Viena 5 fl. Traila Gastrodulu Privatieriu Viena 5 fl. Nicolau Nagy Parochu si Rectoru Sem. Viena 5 fl. Gregoriu Silasi Dr. de Teologia Viena 5 fl. Vasiliu Glodariu Doctorandu de Filosofie Viena 5 fl. Iustinu Popfiu Teologu Viena 5 fl. Ioane Puscariu Administratoru de Comitatu D. S. Maton 5 fl. Vincentiu Babesiu Secretariu aulicu Viena 105 fl. Iosifu Popu Vice-Capitanu I. Siomcuta mare 5 fl. Stefanu Filep Vice-Capitanu II. Siomcuta mare 5 fl Andreiu Medanu Protonotariu Siomcuta mare 5 fl. Paulu Dragosiu Subnotariu Siomcuta mare 5 fl, Ladislau Hossu Subnotariu Siomcuta mare 5 fl. Vasiliu Buteanu Jude Procesuale Siomcuta mare 5 fl Vasiliu Dragosiu Jude Procesuale Siomcuta mare 5 fl. Nicolau Popu Jude Procesuale Siomcut'a mare 5 fl. Dr. Ioane Colceriu Fisicu District. Siomcut'a mare 5 fl. Siandru Jurca Juratu proces. Siomcut'a mare 5 fl. Moise Laslau Parochu la Fenesiu Zlagn'a 5 fl. Ioane Iosifu Adm. Protopop. Draos 5 fl. Iosifu Lupu Parochu Stena 5 fl.

Ăнсчіінцаре!

Спре ăndreptareа пе ексакторіў пъблікърі ăн привінца ачеаста, се adъче ла конoштінца пъблікъ, къ сорці ку карі dежа ръdікателе къштігърі dela трацереа лотеріеї a VI-a de Статъ фъкът ăн 21 Dекемвріе 1861 пентру скопурі de комунъ фолосітоаре ші бінефъкътоаре аў ажунс пънъ акума ла 2000 фл. ăн жос, саў вындът ăн локуріле маї 'нжос пумите лъндъсе афаръ челе ку * ăнсемnate.

N. Сорцулуї 115812 нимеріцій 80000 фл. в. a. вындут în Olmütz.
*„ „ 263371 „ 30.000 „ „ саў ретримис dela Urfahr лънгъ Linz певындът.
„ „ 14976 „ 20.000 „ „ вындътъ ăн Blansko (Moravia.)
„ „ 5701 „ 10.000 „ „ „ Lemberg.
* „ „ 196277 „ 5.000 „ „ ретримис певындътъ din Kronau, Krain.
„ „ 112845 „ 5.000 „ „ вынd. ăn Bienna
„ „ 224013 „ 4 000 „ „ „ Krakovia
„ „ 221437 „ 4.000 „ „ „ Pest'a
„ „ 166911 „ 4.000 „ „ „ Marburg (Stiria).
„ „ 174383 „ 3.000 „ „ „ Pest'a
„ „ 45294 „ 3.000 „ „ „Margitta (Ungaria.)
* „ „ 90561 „ 3.000 „ „ „ пе саў datъ.
„ „ 269810 „ 3.000 „ „ „ вындътъ ăn Maria Theresiopol (Banat.)
„ „ 213798 „ 2.000 „ „ „ Vienna.
„ „ 143235 „ 2.000 „ „ „ Krakovia
„ „ 189631 „ 2 000 „ „ „ Brünn
„ „ 144266 „ 2.000 „ „ „ Laibach
„ „ 95105 „ 2.000 „ „ „ Gratz

Сорціі нимеріці вындуці a 1000 фл. сънтъ акумъ тоці плътіці.

Тотъ deodатъ се adъче аminte ăn інтересулуї ачелора, карії посedъ сорці de къштігъ dela менціonата лотеріе ănкъ переалісаці, ăntръ карії 3 a 500 фл. вніі a 200 ші 100 фл. ші маї мулці a 50, 10 ші 5 фл в. a., къ тоате къштігъріле ачелеа, каре ла тоатъ ăntъмплареа пе лънгъ репродъчереа сорцулуї оріціналъ черътъ, пе сарь ănкаса din орі ші че причінъ ăn терminъ de 6 лунї dънъ трацере adекъ челъ мултъ пънъ ăn 21 Іunie 1862., ворь девені конформъ ла сорцъ привіторіулуї § 11 dela програтулуї жокулуї ла тімпулуї съў пъблікатъ, ăn пропрієтатеа скопулуї бінефъкъторіў алъ лотеріеї, ші dънъ 21 Іunie 1862. пе се вор маї плъті.

Dиреқціunea ч. р. пентру венітъріле лотеріеї.

Dеспърцътънтулуї лотеріеї de статъ пентру скопурі de Комунъ фолосітоаре ші бінефъкътоаре.

Bienna ăn 12 Апріліе 1862.

Nr. 15—1 **Anunciu.**

Mapp'a Transilvaniei in limb'a romana e gat'a.—

Prenumeratiunile încurse pona acumu acoperu abia a treia parte a speseloru litografarii etc. dupa pretiulu defiiptu.

Invitu dar' pe acei onoratii Domni, carii suntu rugati — si nu miau inpartasitu resultatulu prenumeratiuniloru in respectivele loru cercuri de activitate, — a mi'lu face cunoscutu pona la 10 Maiu — post restante — Sibiiu. —

Sp. Fetti.

Np. 9—3 **Ediktъ.**

Коста Гаврілъ din Комъна Рошіа de мънте ăn Комітатулуї Албеї de жосъ, карele пе леціsита са соціъ Чобра Варвара, тотъ deaколо, актъ de 18 anї ку пекредінцъ o aў пърсітъ, ші пе се штіе локулуї петречереї луї; deoарече соціа луї aў ръdікатъ процесъ de despърцanie асъпрулуї, съ ăndatореазъ прін ачеаста, ка dela datулуї маї жосъ ănсемnatъ, ăn терmірь de вінъ anъ, ші o zi, съ се пресентеze пестіптітъ ănaintea респектівелуї Ск. Протопопескъ, кътї la din потрівъ, ші ăn пефіінца луї de фацъ се ворь хотърж, челе прескріce de C. C. Капоane, але Бісерічеї поастре дрептъredінчоасе. Авруdъ ăn 5 Февруарie 1862.

Скаунулуї Протопопескъ гр-ор. алъ Трактулуї Златнеї.

АБСОЛОН ПОПОВІЧЪ Протопопъ

Редактор респунzетор **Ioann Рац.**

Едітура ші тіпарілуї тіпографіеї dіечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъмінека. — Препъмерацїънеа сефаче ла Сібіїў ла еспедітура фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кў бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітърь. Преціул препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате де анї 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескў пентръ лптжіеа óръ кў 7. кр. пиртъ кў літере мічі, пентръ а доза óръ кў 5½ кр. ші пентръ а треіа репецїре кў 3½ кр. в. а.

№ 31. АНЪЛЪ X.

Сібіїў. 19. Апріліе. 1862.

„Сръскі Дневпік“ ші лптребареа сърбо-ромъпеаскъ.

Ноі пътемъ лівер афірма, къ ноі ам трактат лптребареа деспре посібілнеа бісерічеаскъ-паціональ а попорълуї сербо-ромъпескў пъпъ астъзї сінчерў, пачпік ші модератў. Прін ачеаста ам доведіт ліберала ші дреапта прівіінцъ пентръ попорълў ромъпескў. Ачеаста а поастръ сінчерітате ші лібералітате ші а афлатў деплінъ рекънопштіінцъ ла преса поастръ ші ла челе стръіне. Ноі не амъ декіаратъ дескісъ, къ ноі съптемъ деплін лнцелеші лн прінчіпъ кў пъсбінцеле попорълуї ромъпескў а деспърці бісерічеаска іерархіъ а са де а поастръ, къ ноі лнсъ не декіарътъ дефінітів лн контра прінчіпіілор репресептацїънеї ромъпещті ші спеціалмінте лн контра ачелуї модъ, прін каре съ се ажънгъ ачестъ скопъ дорітъ атъта де мълт де попорълромъпескў ші сърбескў ші съ се ефектъеze дорълў вніверсал.

Лн Nрі 387 ші 388 din „Ost. Vest.“ се скоалъ ън ромъп асъпра поастръ ші афірмъ, къ мітрополіа ші іерархіа ромъпеаскъ есте чева векіў, че а къстатў одініоарь, ші къ спре деслегареа ачестеї лптребърі есте де проіектат сінгърул канонїческ маї секърў ші маї дрептъ дрът ачела ал репресентацїънеї ромъпъщті.

Лн мотівареа челеї din тъіў афірмърі аратъ скріїторілў ачелуї артікул о маре покъноштіінцъ а лъкрълуї ші пондероасе істориче рътъчірї (?) Ноі вретъ съ ворбімъ деспре ачеаста лптребаре лн фоіле поастре маї лндетаіў - пентръ астъзї терцемъ ла тъдъха лъкрълуї ші фііндъ кў ноі съптемъ лн прінчіпъ деплінъ лнцелеші кў лнфіінцареа ънеї мітрополіі ромъпещті, не мърцінімъ сінгър ла ачеea a decemna сінгърul легал, маї ънор ші маї секър дрът, пре каре се поате ажънце вніверсал доріта цінтъ.

Прекътъ дежаам zic, аре съ деслеце ачеаста лптребаре дефінітів: Саў ън конгресъ бісеріческў вніверсалў ал попорълуї сърбескў ші ромъпескў пе baza декларацорілуї *) пентръ кў ачеста лн пітіка ші прін пітіка ън се поате скімба фъръ цінеа ші конспітуцїъпеа конгресълуї лнсъші, саў съ се ъпъ лн колнцелецере лн прівіінца ачеаста конгресъл сърбеск декларацоріў кў чел ромъпеск, каре съ фіе репресептат din діечеса Арделълуї, Бъковінеї ші Арадълуї, фііндкъ ачесте лн фаптъ се афлъ лн тъпеле іерархіеї ромъпещті ші фііндкъ челе doe din тъіў ън ар фі репресептате ла конгресъл декларацоріў сербескў.

Ромъпіл скріе маї департе, къ дъпъ лнцелесъл репресептацїънеї ромъпещті аў съ партічіпе ла конгресъл паціонал ромъпескў ші конънеле ромъпещті din Бъпат, а кърорў конспетпаре съ о факъ епіскопъл Шагъпа, къ мітрополіа ромъпеаскъ сар констітві фъръ колнцелецереа сърбілор, кътъ се ворў делътъра ънеле педече політіче; къ тоате ачесте ън скъртъ нічі дрептъріле іерархіеї сърбещті, нічі ачеле але конгресълуї сърбескў паціонал декларацоріў.

Ба ватъмъ ші лпкъ нътерпік. Девом ші кончеде, къ óрешї каре рестітъцїъпе а мітрополіеї ромъпещї din Арделл, пентръ каре ар фі фаворітóре релацїъпеле політіче, сар нътеа ефептві фъръ ноі, тотъшї, се пъще лптребареа: Кът се поате ворбі де врео рестітъцїъпе лн Бъпатъ, ънde тоате епархіеле саў регълатў де сърбі, саў фъпdatў легалмінте ші съптў пъпъ астъзї съборднате сънт екъталъ de дрептъ ал конгресълуї паціопалъ сърбескў? **)

Nъ есте дарь ънілатерала, пелецібіта ші преіздічіоаса ексецїе а конънелор din Бъпатъ фъръ концелецереа ші пертісіъпеа конгресълуї лнсъші, сънт каре стаў ачеле конънe, о еклатантъ вътъмаре а дрептълуї посітівъ ал конгресълуї попорълуї сърбескў? *) лптрепріпса прін ън епіскоп стръіпъ консътпъчіъпе а конънелор лн ачеле епархії, че аў алорў діечесапї лецъцї съ-пъ фіе дарь о вътъмаре а ачесторў діечесапї, прекътъ ші а бісерічецілорў капоане, дъпъ каре епіскопії пъ аў пімікъ лн діечеселе стръіне? Пліпъ de тіраре лптре́бъ ромъпълуї маї департе: кў че дрептъ дорескў сърбії, ка съ съ сънънъ ромъпії мітрополіеї сърбещї- пентръ еї пе капопікъ ші конгресълуї паціопалъ сърбескў? Ноі пе тіръмъ ші маї таре, лн че кіп а пътът авкторъл ачелуї артікул чіті аша чева din „кввінтеле луї „Дневпік“:

Дéкъ ноі маніфестът дорінце, ка конънеле пóстре афачерї съ се конплапеze ші деслеце пе дрътъл конгресълуї кў речіпроче конвепцїъпї пътаї лптре ноі лпсъші ші аша съ се ескідъ орї че інфлвінцъ стръіпъ впуї алў треілea- пъ амъ пропънчіатъ, къ ноі дорім съ рецінетъ пе ромъпії сънт іерархіа ші мітрополіа сърбескъ.

Дéкъ ноі пе пропънчіетъ кіарў, ка ромъпілор, фъръ съ се ватема посітівеле дрептърі але попорълуї сърбескў, съ се апларіde ън конгресў ал діечеселор афаръ de декларатърій, ка апоі ачестъ кў конгресъл паціопал сърбеск съ се лнцелéгъ деспре демаркацїънеа, че аре съ се лптрепіndъ лн Бъпатъ- пъ ам пропънчіатъ дорінце, че пі се лппътъ де ромъпії.

Ноі ам рекомепda фрацілор ромъпі маї мълт діскріцїъпе фацъ кў попорълл сърбескў ші а дрептърілорў сале конърате кў съпцеле інімеї, **) ка ачéста а пóстръ вісерічéскъ інтерпаціопалъ лптребаре съсе деслеце кў атъта маї дрептъ е ліпсъ де о таре ресігпацїъпе din партеа попорълуї сърбескў (?!!) ші ачéста се пóте къщіга пътаї прін модерацїъпеа; рекънощіінца, ші апрецъіреа дрептърілор попорълуї сърбескў (sic!)

Фрацїї пострії ромъпі съ фіе лпкредінцаці, къ лн тот попорълў сърбескў пъ ва фі нічі макар ън гласў пентръ ачеea, ка пе дрът афаръ de конгресў съ се детрагъ врео парте а Бъпатълуї дела компетінца челуї din тъіў конгресў паціопал сърбескў, а къруї лптегрітате с'ар вътъта прін ачéста, кў атъта маї пъцінъ пентръ ачеea, ка ромъпії din Бъпатъ съ фіе репресептацї ла врея алтъ паціопалў конгресў фъръ лпвоіреа конгресълуї паціопал сърбескў. (пе паре ръў).

Ромъпілор бъпъцепї пъ рътъпе алта, декът съ пъ партічіпе ла алецере депътацілор ла конгресъл сърбескў паціопал (адекъ еї съ пъ есерчézъ лн прівіінца ачéста пентръ драгъл сърбілор дрептъл лор Р.) ші съ се алтъре ла конклъселе, че ле ар стабілі конгресъл екстра деклараторіў ромъпескў ші чел деклараторіў сърбескў токтаї аша, ка кът са лпвоіт діечеса далматінъ кў конклъселе конгресълуї сървескў, фъръ съ фіе лъатў ла ел лпсаші парте.

Че ціпе лпсъ de дорінца ромъпілорў лн прівіінца тоталеї деспърціре а ізрісдікцїънеї бісерічещі, ноі маї репецімъ одатъ, къ ар фі de дорітъ, ка ънітеа с. пóстре екътепіче бісерічі ші а догмелорў еї, съ афле еспресіъпеа са баремъ лн конънітатеа спірітъалъ лн аша zicъл сіподъ.

Врънdъ лпсъ ромъпі еспресў о перфектъ деспърціре, атънчі ноі съптемъ de пърере, къ сърбії пъ аў темеіў а се лъпта мълтў лпкоптра, кънчі ачéста ар фі пептръ еї de маї таре фолосў ші маї мікъ дапъ de кътъ пептръ ромъпі.

---

*) Авкторъл ачестуї артікул есте аліпітъ de деклараторіъл съў, ка ші магіарії de леціле din 1848 ші кавтъ ферічіреа пътаї лн конгресъл сърбескў деклараторіў, токтаї ка магіарії лн діета din Пешта!— Р.

**) Лн прівіінца ачеаста пе віпе съ асетъпът пе скріїторілў сърбў кў сасії пострії, еї съптў оспеці ші еї вреў съ пе стъпъпеаскъ, німікў фъръ еї, кънчі саў dedatў a стъпъні ші ле каде греў. Dар се ворў deda врънdъ Дъmnezъў. Р.

*) Нічі de кът, кънчі ел пъ ла авът легалмінте нічі о datъ асъпра ромъпілор, чі пътаї прін сілъ політікъ, прін ъртаре ачела, каре а сілітъ пе ромъпі а се сънъне конгресълуї сърбескў, лї ші поате деслега de ачеаста сілъ. Р.

**) Іатъ прівілецїації, ! Da, алції аў дормітъ, кънdъ сърбії аў съпцератъ, ші апоі лн фіне ві са спъс de атътea орї, къ ноі пъ пе атіпцемъ нічі de деклараторіъл нічі de прілацііле вóстре. Р.

Сібіїў 16 Апріліе. „Sieb Bot.“ аре вне артікълъ din Сібіїў лъат din „O. D. P.“ къ датъ din 9 апріліе, лн каре скріїторіъл се лъвдъ, къ пъ е de o патъръ пъсілапітъ нічі пре сітцітóре, каре dискордатъ прін непріінчіóселе есперіінце, каде лн апатіъ, даръ лпсъ вреа съ фъкъ реціътълъ лн dирекціънеа опосітъ ръспънзъторіъ пентръ тоате ръътъціле, съб каре пътімеще Ардéлъл ші апъте сасіі църії, de ші ар фі de dорітъ, ка реціътъл съ ажъте тънгвірілор, че се адък лнаінте лн челе маі лоіале жърнале але церії ші апъте лн „Херт. Цаітънг.“ „Кронстедтер Цаітънг“ ші „Сібен. Боте“, каре къ девоцінеа лор пентръ лнтреціътатеа імперіълъ ші пентръ аліпіреа лоръ de леціле кардінале (da amъ възът къмъ са лініт Брашовъл лн вніверсітатеа съсеаскъ а кърор депътаці dънъ інстрък-ціънне пледаъ пентръ вніне ші маі тълці депътаці аі алторъ пъбліче Р.) але імперіълъ саъ фъкът чеі маі конфіденці спріжініторі аі короанеі ші чеі маі онесті векселіфері аі місі-внеі Австріеі. (?) Апоі dънъ че се тънгвіе de o парте астфеліў, ка къndъ тоать лътеа пъ ар авеа алтъ лъкръ декът съ фак ръъ сасілоръ, ér de алта бъчіът къ гвра плінъ аліпіреа ші кредінца лор астфеліў, кът ці сар пъреа, къ деак пъ аръ фі еї, пъ ар маі пътеа ста імперіъл австріакъ, къ тóте къ есперіінца лнваць пе обсерваторъл атентъ ші алтфеліў, віне ла лъкръл de къпетеніъ, ка съ арате че педрептате се фаче сасілор прін рекрътаре фацъ къ ромънії, ші зіче, къ déкъ ва маі цінеа аша, атънчі сістематіка стърпіре а сасілор din Ардеалъ есте къ атъта маі indвбіе, къ кът пътеръл лор прін пефаворъл тімпілор са редвс ла 180,000 ші ші ачеста се тікшорéзъ пекоптепітъ, къчі фаміліеле съсещі dінтро парте din прежъдецъ, ér din алта din прівіінца авъціеі пъ се лнтълцескъ маі тълт декътъ къ doі копіі. — Dар съ лъсъмъ съ ворбéскъ лнсъші скріїторіъл, къчі мерітъ ка съ къпбщет ші din ачестъ пънктъ de ведере. „Ne ведемъ сіліці a dec:ъмъра астъзі o афачере, каре лн скавнеле ші dістріктеле съсещі аъ провокатъ o маре петълцътіре ші o лнтърдътъчіне ші требве съ се репробеze din пънктъл de ведере ал леціlор ші de o політікъ лнцелéптъ, адекъ процедъра гъберніълъ церії ла рекрътаціънеа чеса порніт. Прекът есте ші ромънъл пе лъпъ o кввіінчóсъ дісчіплікъ ші вн сервіцъ маі лndелвнгатъ ка солдатъ de аплікаві, пре атъта de квпоскът есте ші вра лъі кътръ статълъ мілітърескъ; ші ачéста се арат акма атът de таре, лнкът маі тълте міі de тепері ромъні саъ ретрасъ дела лndеторіреа рекрътаціънеі прін фвгъ лн Ромънія. Лн пърціле дела mézъzi але церії лнтре Брашов ші Inedoаръ аъ фъцітъ тінерії ромънї капачі de арте лн масъ астфеліў, кът dънъ релаціънеа съпретълъі жъde алъ Dістріктълъі Брашовълъі маі тощі (?), ér лн дістріктъл Фъгъраш-ълъі сінгвр ліпсескъ 1400 de тінері, ші аічі a требвітъ съ се ia a чінчea класъ de върстъ, ка съ се dее контіндентъл de 148 de фічорі ші тотъші dабеа саъ пътът інрола 58, токтаі аша пътаі din скавнеле Сібіїълъі съптъ песте 300 de ромънї конскріші (ші нічі вн сасъ ? Р.) фъціці ші требве съ се апъче ші de атреіа класъ a върстеі. Ші къ тóте ачесте требве съ се dea квоатъл de рекрвці лнпъркітъ пе черкъріле съсещі къ амепінцаре de есекъціънне, ші астфеліў се трагъ сасіі лн компътімире лнтрвn modъ маі пекавіінчіос, декът че са лнтъмплат лн чеі чінчі анї дела 1856 пънъ 1859 ші 1861, къndъ dънъ date офічіóсе пътаі сасіі сінгврі аъ датъ 1938 de рекрвці, ér ромънії, din каре érъші саъ трасъ дела асептаціънне 3221 къ 1067 маі пвцінъ декът че ар фі требвітъ съ dее dънъ пътеръл съфлетелор лоръ. De се ва прочеде лн асеменеа modъ, маі департе атънчі сістематіка стърпіре a сасілор din Ардéлъ есте къ атъта фъръ нічі o лndоіалъ, къ кът лънтеле лор лънці de секълі лн лонтръ ші прін ресбелърі лн афаръ скъзвтъл лор пътер ла dабеа 180,000 de съфлете, прін пефаворъл релаці-ънелор ші апъте ші прін ачеea се тікшорéзъ пекоптепітъ, къчі фаміліile съсещі dінтро парте din прежъдецъ (?) ér din алта din прівіінцеле авъціеі пъ лась съ крéскъ пътерълъ конíілор лоръ песте doі, o датіпъ реа фórte de тънгвітъ, асъпра къреі преоціtea ші офічіолателе саъ лънтатъ фъръ ресълтатъ (!) астфеліў, лнкътъ прін асептаре обічнвіт сінгврълъ фіў ал фаміліеі се детраце дела індвстріъ саъ дела кълтвра пътънтълъі. Din ачесте мотіве a фъкът ші фоста ч. р. пре-фектъръ a Сібіїълъі лн релаціънеа са деспре катаграфіа по-порълъі, спеціалмінте лн препондерантеле черкърі съсещі ре-ціътъл атентъ къ ачеea обсерваціънне, къ ачéста дескрещере a елементълъі церман, лн каре лн цара ачéста се кънpіndъ факторії de къпетеніъ аі кълтъреі, пропъшірії ші аі аліпірії къ-тръ реціт, есте o апаріціънне фоарте de тънгвітъ ші чере o грав-пікъ лъare аміпте a адміністраціънеі статълъі лн інтересълъ церії ші алъ імперіълъі; ба че ie маі тълтъ ачéста префект-ръ че пъ ера пре фавораверъ сасілоръ a пропвс dрептачеea ла стъпъніре, ка фаміліілор съсещі съ се копчéдъ еліверареа внъі фіў дела даторіа шілітаръ (sic ? Р.)— Ші гъ-вернъл de акът? Da, поі вретъ съ сперътъ, къ нічі ел нічі кап-челаріа аблікъ пъва лъса пе сасі съ плънгъ пъкателе пентръ крі-ма ромънілоръ лndаторіці ла рекрътаціънне ші фъціці, ші къ прін o пе есплікавіль пасівітате кътръ чеі din вртъ пъ ва вре съ літічеаскъ елементълъ de кълтъръ цертанъ лн Ардеалъ. Реціътълъ ва шті съ ia тъсъріле печесаріе, ші поі къцетъмъ къ енерціка черере de банії рескътпъръріі дела пъ-ріпціі челор фъціці саъ абсенці ші къштігареа съплецілор прін дірегторіile мілітаре, фъръ ка прін ачеаста съ се маі черъ чева дела черкърі саъ комвне, ар фі фоарте лъкрътоаре ші лн леці фвndате міжлоаче.„ Астфеліў ворбеште внъ кредінчіосъ ші лоіалъ сасъ din Сібіїў лн журналълъ цертан „Ост. D. П.“

Noі лнтребът, къ че ар зіче сасіі, къndъ вніі dінтре челе-лалте пацівні але Трансілванеі ші лн спеціе вревнъ ромънъ ар лndреспі a ворбі астфеліў, ? оаре пъ лар інфера ка пе челъ маі нефідел ші маі пелоіал съпъс къ тоатъ пацівнеа лъі. Dар везі къ сасъ зікъndъ къ е церман, поате ворбі ші апъса асъ-пра алтора къ атътъ маі тълт, къ кът лъі се крede, къчі штіе de вnde съ ia лъкрълъ ші съ'л лнвълеаскъ събт маска кредін-цеі ші a лоіалітъціі, ка съ апаръ ачеea че пъ е. — Авкторълъ артікълълъі зіче, къ пъ вре съ факъ реціътълъі імпътърі пентръ челе че се лнтъмплъ пе педрептъ сасілоръ ші тотъші лі фаче челе маі пінъіте, вnde зіче еаръші къ че ар фі de dорітъ, ка съ факъ реціътъл пентръ сасі, къndъ лі аратъ, кът de лоіале съптъ жърналеле съсещі ші сасіі, ка къndъ реціътъл пъ ар ці съ апрецвіаскъ ачеаста лоіалітате dънъ кввіінцъ. Noі штімъ къ „progгia laus sordet“ ші de ачеea атъ dорі ка съ чітімъ астфеліў de лавde лн журналеле пепъртіпітоаре ші пъ din кон-деіе съсещі сібііане, чі дела алці бърбаці пепъртіпіторі ші атънчі ам крede тоате ачесте, еаръ пънъ атънчі требве съ не лndoim фоарте ші ачеаста къ атъта маі тълтъ, къ кът штімъ ші квпоаштемъ манiфестаціънеле, че се фъкъръ dънъ ешіреа di-плотеі ші din партса вnор четъці, ба цінътърі лнтреці съсещі. Възърът лн Вніверсітатеа съсеаскъ, кът депътаціі сасі пле-даъ пентръ леціле din 1848 ші пентръ вніреа къ Вngaріа; въз-ърът че опосіціънне се фортъ лн прівіінца ачеаста лн комвна Сібіїълъі; възърът кът фъ прімітъ вотъл сепаратъ чел dede de-пътатъл Брашовълъі лн dірекціа ачеаста de вn партіт лнсем-нат ал четъцéпілор сасі din Сібіїў астфеліў, лнкът депътатъл съчеръ дела еі ованціъні; възърът кът депътаціі Бістріції се лнпротівіръ пріміреі леціlоръ кардінале але статълъі din 26 Фев-рварів ші пледаръ пентръ челе din 1848 ; възърътъ къмъ ла манiфестареа din 26 Февр. кареа се фъкъ пътаі лн Сібіїў, лъ парте вn пъблік фоарте мікъ, вnde тълці съфлаъ пе пасъ de пъказъ ші алте тълте, каре пе фаче съ кредемъ, къ ші лнтре сасі съпт фоарте тълці, карії пъ сімтъ прекът вре скрії-торіъл артікълълъі ачестъіа, ба аветъ кввънтъ a пе лndoі ші despre лнсаші лоіалітатеа скріїторіълъі. Къ тоате ачесте пъ ат авеа пімік лн контра лавдеі de кредінца ші de лоіалітатеа сасілоръ, ба din контра ат dорі, ка тоате попоаръле съ се лнтреакъ a манiфеста ачеаста кътръ троп ші стат; лнсъ пъ пътаі къ ворбе лъвдъроасе, чі ші къ фапта. Dар лнкът лавделе ачесте de кредінца ші de лоіалітате съсеаскъ се факъ къ скъ-дереа ші апъсареа ромънілоръ, карії кътézъ съ зікъ къ фрънтеа съпінъ, къ пъ аъ стат нічі одатъ лн кредінцъ, лоіалітате ші а-ліпіре кътръ троп лndерънтъл сасілор, — лнтр'ън журналъ лъ-цітъ лн Европа, пе ведемъ сіліці, съ не апърът лнкоптра асто-рфеліў de інжърії, каре пъ аъ алт скопъ, декът a тікшора кре-дінца ші лоіалітатеа ромънілоръ – саъ de сар пътеа съ o німі-чеаскъ къ тот — лнаінтеа Цертаніеі кълтівате, ка ачеаста а-поі съ се конвінгъ, къ de пъ ар фі сасі лн Ардеал, пъ ар фі нічі кълтъръ, нічі спріжоанъ пентръ троп, нічі пъртъторі de стін-дарде опестї пентръ місіънеа Австріеі.

Ачестї сасі пліні de кредінцъ ші лоіалітате стрігъ ка тъш-кації de шерпе къ са лъат вреo doї treї сасі маі тълт (de каре пе лndoім) декът че ар фі требвіт ла міліціе, аратъ пътерълъ ромънілор кът e de маре ші кът de пъцінї рекрвці аъ датъ еі къ ціфре скоасе din акте офічіоасе, ші din рапортъл жъделъі Дістріктълъі Брашовълъі, къndъ алтъдатъ еаръ еі стрігъ, къ ромънії ръкъноскъ лн віаца de статъ пътаі o ескісівъ егалъ лndрептъціре a пътерълъі, пре каре еі o денега ші o пътескъ тълціме пекълтівать аколо вnde e ворбъ de есерчеареа дрепт-ълъі, еаръ вnde e липсъ de апърареа статълъі, ачі e тълціmea ромънълъі бвн, съпцеле лъі пъ e аша скътнъ ка челъ съсескъ,

ел поате лъса тошіа лъї съ се пръпъдеаскъ, пътаї съ скапе сасъл къ а са, пентръ къ ачеста е елементъ цертъпъ, каре лъцеще кълтъра, еаръ ротъпъл пъ е пітіка.

Фаче імпътаре гъверпълъї церії пентръ прочедъра лъатъ ла рекрътаціъне, ші каре ап съсітеа чеа лоіалъ, че са факът спріжоапа короапеї а провокат о маре петълцътіре ші аптържътъчіъне, къчї ачеаста прекътъ се вede скрііторіълъї, ар цінті спре пітічіреа сасілор. — Оаре лоіал есте ачела каре апвіпде гъверпъл астфеліъ ші каре пъ вреа съ dé пітікъ маї тълт, декът че е компетінца, ба че ie маї тълтъ каре чере, къ съ се скътеаскъ сасілоръ зпікъл фіъ dела міліціъ, ка ачестіа съ пъ се стърпеаскъ сістематіче прін апміліпіреа деторінцеї лоръ къ-тръ стат ші троп ші мотівézъ ачеаста черере, къ ачела обічеіъ петорал ал сасілоръ а фаче пътаї къте доі копіі de фаміліъ, ап контра кввінтелор dътпезъіешті din Бібліе, каре есте картеа віецїі а тътърор крештінілор, еаръ маї къ сеатъ а евапгелістілор сасї: крецеці ші въ апътълціді ші тощеніді пътънтъл, „ ші рекламъ атенціъпеа гъверпълъї, ка съ копчеадъ сасілор еліберареа зпікълъї фіъ dела міліціъ ші аша съ спріжіпéскъ о datінъ врът, ші съ пъ лесе пе сасі а спъла крітеле ротъпілор фъцїді dela рекрътаціъне. ?

Оаре лоіал есте ачела, каре чере, ка сасъл съ фіе еліберат dela міліціъ, пентръ къ аша а афлатъ ші фоста ч. р. префектъръ, че алтфеліъ пъ се арата фаворітоаре сасілор, ші каре астфеліъ апвіпде зп dікастеріъ аппърътескъ ші атънчі, кънdъ леа фаворітъ къ апъсареа алторъ попоаръ din Патріъ ? — Деакъ сасії цінъ сістема de доі копіі din прежъдецъ, ап контра къръіа сар фі лъптат фъръ ресълтат преоцітеа ші офіціолателе, прекът търтърісеште авкторъл артікълълъї; атънчі съ пе іерте, деакъ пе вот апdoі ші despre кълтъра чеа маре а лор, прін каре съ тъndрескъ, къ съпт кетації а фіпъртъторії еї, къчї зп попор апгръ адевър кълтъ, маї въртос къ о преоцітe атът de лътіпать, пъ поате авеа прежъдеце, ші апкъ астфеліъ de adъпчіте, апкът лъпта бісерічеї ші a dірегъторіелор політіче съ рътъпъ фъръ ресълтатъ.

Се пресъпъпетъ къ din тіперії рот. съптъ маї тълцї dъші ап цара ротъпеаскъ ші пе аіъреа, апсъ съпт еї пентръ ачееа ші фъгъторі de міліціъ ? Оаре пъ штіъ скрііторіълъ къ о парте таре а локъіторілоръ тъцінашї ротъпії dela Брашов пъпъ ла Inidoaръ кътъ зіче елъ, сав маї адевъратъ dela Брецкъ пъпъ събт Ретезат, поартъ екопотіъ de оі ап църі стръіне, каре адъче со съпъ апсетнатъ de dаре ап кътіа статълъї ші зп фолосъ непрецзітъ пентръ царъ ші тоатъ топархіа ші маї къ сеатъ пентръ індъстріашії сасі din лініа ачеаста. — Оаре пъ штіе скрііторіъл артікълълъї de маї сък къ ачеаста екопотіъ чере о маре абпегаціъне de сіне ші о жертфъ апсетнатъ din партеа челора че о поартъ. Ші ачеаста фаче фіреште пре екопотіі пострії de віте търцінашї съ петреакъ маї тот тітпълъ къ тоцї фічіорії лоръ, din карії зпії кътъ есъ din скоалъ, dela а 10—12 апъ пъпъ пъ віпе ап вързтъ de върват de 30 de апі пътаї ведъ ветреле пърінцілор, чі тръіескъ ап цері стръіне пе кътпърі ап арціца соарелъї ші фъртъпа ерпії. Ші поате елъ імпъта пе дрептъ, къ астфеліъ de тіперї съпт фъгъторі de міліціъ ші къ комітъ кріте, ? Оаре пъ штіе скрііторіълъ, къ съчелепі плътескъ къте 40—50000 фл. пе тот апъл рескътпъраре пентръ фііі съї, карії тръескъ ап феліъл ачеста ап цері стръіне зтълъпdъ dъпъ екопотіа са, къ кареа съ плътеаскъ dажdea ші алте dърі ап патріа са, пе каре о вede пътаї ка зпъ оаспе ? Сав кътреіератъ съсітеа тоатъ, къ се ва фі лъат doі треї сасі маї тълт ла міліціъ, de ші іъвескъ міліціа ші съптъ солдаці вънї, ротъпъл враште міліціа ші пътаї съвт dісчіплінъ вънъ ші сървіціъ апdелънгат се фаче dънъ пъререа сасълъї аплікавіл ка солдат. Аша е, реціментъл лъї Кълоц а доведіт ачеаста ап Італіа ші претътіndіпеа, прекът ші алте реціменте зпde се афлъ ротъпії ап маіорітате, ші пътет асігъра пе скрііторіъл артікълълъї, къ пъ аъ стат пікъірі апdеръптълъ сасілоръ ші пічі вор ста вреодатъ, ші къ пъ аъ врътъ еї міліціа маї тълтъ ка сасъл, доведъ есте артікълъл de фацъ, а кърві tendінцъ есте а скъті пе сасі dela міліціъ, че сар пъреа къ пъ о пré іъвескъ. Пъ міліціа а врът ротъпъл, пъ, чі трактареа лъї ап еа de маї наінте, кънdъ пъръреа іа порънчітъ стрънъл — ші ачеаста пътаї авем съ доведім астъзі кънd реціментеле аппърътещї аратъ контрарівл. Ап фіпе аптребъпъ пе скрііторіъ: Оаре dінтръ сасі пъ а комісъ пічe зпъл кріта de фъгарів dela міліціъ ? ші óре есте дрепт ка аічеа ап Сівііъ, зпde імпопълаціъпеа есте ка 3: 15. съ се іа 18 ротъпї ші пътаї вреокъціва сасі ла міліціъ, ші съ се інсълте зп аплоіатъ съсескъ din партеа сасілор, фііпdкъ пъ а пътът асепта маі тълці ротъпі? Астфеліъ de артікълі съпт грешіді, къчї лътеа кпоаште ші вede челе че се факъ, ші съптъ департе de апе апропіа зпії de алціі, чі din контръ еї пе вор despina тот маї таре ші пе вор імпъпе съ фітъ прекавді. Еї пъ аратъ din партеа сасілоръ, фіе еї кът de апвъцаці, пічі тактъ політікъ, пічі інітъ кълтіватъ крештінéще, чі плінъ de егоістъ ші de ресъпаре асъпра деапроапелъї съъ Апоі ші апвъцътъра че о dъ гъверпълъї церії, кът съ рестрінгъ пе пъріпдії тіперілоръ ротъпї фъцїді, — déкъ ші чеї че тергъ къ паспортъ се потъ пътіфъцїді — , ка съші адъкъ фічіорії ла міліціъ, е de прісосъ, de ораче гъверпъл пъ аре лінсь de сфатъл ачеста зпъ ші таскат, къчї ротъпії de зпъ сеатъ вор ці кът съ'ші адъкъ фіїі, карії пъ ар фі фостъ ла соарте ші пътерълъ солдацілор ротъпі ап реціментеле аппърътещті есте dовадъ стрігътоаре, къ ротъпълъ къ тоате педрептъцілe че і се факъ, штіе ші ачі съ'ші факъ datорінца ка крештінъ ші четъчепъ.

„Монітърл“ скріе despre Унгарія зртътоареле. Ап преса Віепії сав фъкът лъкръ таре despre піште діферінце, че саръ фі ескатъ апtре D. Штерлінг ші капчеларіълъ авлікъ коптеле Форгачі, ші са zic, къ зпъл сав алтъл din ачестї доі бървацї de стат вор тревві съ пъръсéскъ постъл. Лъкрълъ апсъ пъ е пічі деквпъ аша de серіос, апtребареа пъ е аша атаръ, прекътъ врей зпії а фаче съ кредетъ. Міністрълъ de статъ ші капчеларіълъ съптъ атъпdої пré зпї патріоці ші пré аташаці аппърателъї, ка съ вré съ періклітéze констітуціопалеле інтересе але топархіеї прін діферінца de опініъне а лор. Оатепії аъ фост de діферіте пърері despre квестіа administрацїъпеї : Съ ретъпъ кондъчереа фінапцелоръ унгъреці ап тъпеле дірегъторіелоръ аппърътещті, сав съ се предее комітателор? Се поате ащепта dela дечісъпеле dietеї зпгъреці регълареа Воіводіпеї сърбещті ? Ачесте ші тълте алте търпціше гревъцї dedъръ апсь ла діферінце апtре атъії міпістії. Аппърателъ съ се фі пропънчіатъ deскісъ пентръ пъререа міністрълъї de статъ. Астфеліъ de фрекърі despre апtревърі de авторітате вор провепі adeceорі апtре кабінетъл австріак ші апtре репресептанції претепсіъпелоръ унгъреші пъпъ атънчі, пъпъ че ап фіпе о адевъратъ колпцелере се ва цінті din атъпdое тареле фракціъпі але топархіеї австріаче. Стареа de акът есте пътаї провісоріъ, ап окії магіарілоръ пътаї оарешікаре артістіцъ. Фъръ а вré орі кът а вътъта автопотіа регатълъї Унгаріеї, пъ поате рецітълъ австріак пічі къ зп прецъ а се лъса de къцетълъ унеї зпітаре органісаціъпі а імперіълъї, каре есте пеапъратъ рекъпоскът de тоцї сънъшії Аппърателъї Франц Іосіф, къроръ ле заче ла інітъ търіпеа ші консолідареа пътерії імперіълъї. Аша даръ се поате ащепта, къ консълтаторії de акът аї короапеї воръ персеква пресетпата лініъ ші пъ се вор абате dela еа.

„Herm. Zeit.“ зіче, къ dъпъ че лъкрареа зпіверсітъцїі паціопале съсештї, каре е адъпатъ акъта, пъ а фостъ плъкът ап окії аптеворвіторілоръ магіарі — че кърпdъ са апътъплатъ; — кънdъ акъта репресептаціъпеа кътръ Маіестатеа Са Аппърателъ са прітітъ зпапім; атънчі са авзіт ап тоате жърпалеле унгъреші ші каре трагъ къ окіъл унгъреск флъерънdъ: къ Брашовълъ апші ва рекета депътацїі съї dela Зпіверсітате.

Акъта адъче ші „Krons. Zeit“ зп артікълъ dela Олт „ап каре се рекотъпdъ десфачереа зпіверсітъцїі, dар пътаї din пънктъ de вedere пекъпіаръ. Апоі ші кореспопdептъл de аічеа есте de пърере, къ кът се воръ алеце ші тріміте депътацї ла Віепа, че есте чеа маї апъвлзітóре апtребаре пентръ зпіверсітатеа, че се ва адъна ап Маіъ, съ се десфакъ зпіверсітатеа, апсъ ел къцетъ токтаї аша de ап бълзітоаре, ка проіектеле комісіъпелоръ despre органісареа іъстіцієї ші а котъпелор съ се іа ла десбатере ап зпіверсітате, съ се адъкъ ла копкліъ ші съле тріміть депътацілор ла Віепа, къчї ачéста депътацїъпе требве съ аіве зп перфектъ програт а тъпъ, déкъ аре съ ефептъіаскъ чева, ші пътаї dъпъ че се ва апплі-пі ші ачéста, апоі саръ пътеа десфаче сесіопълъ ачестъї копфлъкъ, каре ші аша а цінтъ прé лъпгъ.

Комітатъл Загравіеї а апdрептатъ кътръ капчеларіа зпгъréскъ авлікъ о репресептаціъпе каре къпринde ап сіне зртътоареле пънкте: 1 съ се dісолве дірекціа фінапціаръ de цéръ din Загравіа ші тоате дірекціile фінапціаре черкъале, ші ап локъл лор съ се аптокмéскъ пелъпгъ консіліълъ локотепепціале кроато-славопікъ о секціъпе катералъ ші речеръгеле інспекторате трічесітале съпъсе ачестеї секціъпі, 2. съ се dісолве прокъратъра фінапціаръ din Загравіа ші ацеп-

деле еї съ се ынпарцéскъ ла прокъроріа de статъ ші ла фішкалії ізpicdiкцізнелор, 3 съ се dicолве тоате офічіолателе de контрібъцізне ші съ се ынкрéдъ ръдікареа контрібъцізнеї ескріс пентрв ан 1861—1862 комітателор, каре съ administре ръдікателе контрібъцізні консіліълві локотенентъ, 4. съ се десфііцезе ексакторатъл ші дірекцізнеа adiлъ din Zarравіа ші съ се ынфііцéзъ ын локвл лор секцізні ла локоцііцъ, 5. Каса кардіналь а церії съ се стрьформéзе атъсвратъ кв органісацізнеа ачéста нов, ші нвмервл атплоіацілор еї съ се редвкъ прекът се поате. 6. Дірекцізнеле поліцієнещі din Zarравіа ші Фіште прекът ші жандармеріа съ се ръдіче, 7. Съ се dé комітателорв автонома лор administрацізне аша прекът авто пънъ ла 1848 фъръ нічі о скъртаре кв сінгвра цертвріре, ка еле ла алецереа консіліарілор de жвстіцій съ се цінъ de орешї каре ексактъ детертінънde кваліфікацізні, 8. Ачеї атплоіацї, карії ын врта ноеї органісацізні арв перde офічіеле сале, съ трагъ лефіле сале ынкъ вн ан.

Mediaш 6 Апріліе. Тітвлв чел фрвтосв ал прітъвърії ачестіа не ар фі adвсв о ынбелшвгаре ын вінв, de нв ар фі къзвт ын 5 Апріліе поаптеа о брътъ аша de перніціоасъ ынкътв о маре парте а стрвгврілорв сав фертв ші стрікатв.

D. P.

Ацел ын 10 Апріліе. Есатенвл че се цінв астъзі ачі кв тінерімеа сколаръ прін ынвъцъторівл Teodor Roman ші Георге P. fiindв de фацъ преа опоратвлв D Administратор протоп. Dionicie Kendi, се ынчепе кв о тънгвіре дврероасъ din партеа D. Administратор, бъзмndв къ сколарії чеї маї de фрвнте нв съntв de фацъ ла есамен, ынсъ ачеастъ дврере сав скімбатв ын бвкvріе. салвтndв о прінкъ ынтр'о скvртъ фрвтоасъ кввънтаре пре D. Administраторв ші пе оаспеції de фацъ.

Двпъ ачеea декврсеръ респвнсvріле копііlорв ын ширвлв чел маї фрвтосв ші регvлатв. Ші D. Administраторв ретасъ твлцvмітв кв спорівл че лав фъкът сколарії свът ынцелеапта кондвнере а менціонатвлві Ынвъцъторів. D. Rom.

РОМЪNIA.

„Реформа“ аре врмътоареа кореспondінцъ кв dat din $^{21}/_{2}$ Марців din Твріnв.

„Афлв дела о сорцінте сігвр кв о кътаціme de вигврі, ын пвтврв de вр'о свтъ чінчізечі плеакъ din Твріnв, Генова ші алте пърці але Італієї, спре а вені ын Ромънія прін Констаnтінополе; чea маї маре парте din тръншії съntв есофіцері Гарібалdiані, гопіцї кіарв de генералвлв Гарібалdi, ка ніште оатені фъръ моралітате ші карактерв. Мъ гръвескв dap a въ ынштіінца, ындemnвndвъ ка съ фіці кв маре атенцізне асвпра вноръ асетенеа місерабілї карі свв претеств de a ынтра ын арта ромънъ, вінв а се ставілі ын Ромънія пентрв скопврі інферпале.“ Тот ачеств жврналв зіче, къ се свnъ твлт de къдереа міністерівлві ын Ромънія ші къ D. Когълнічénвл ар фі фост кіемат пентрв формареа алтвіа даръ нв а прімітв.

Катеріле сав ынкісв пе 3 лвні, Domніторівл а мерс ла Іаші, Міністерівлв din Іаші а къпътат мandатвл десфііцърії, ші дела 1-а Маів ва трече ла чел din Бвкврешті. — Актівареа постелор ромънешті ші ынчетареа челор австріаче ші ынкеіереа вneї конвенцізні постале са рефвсат din партеа Австріеї, ынсвші D. Арсакі вede къ спре ачеств пашв лінсескв ынкъ ын атвеле прінчіпате тоате кондіцізнеле спре вн сервіцв посталв регvлар.

Італіа. Ын тішвл петречерії лві Гарібалdi ын Кретопа ав венітв о депвтацізне de сколарі din тóте інстітвтеле ачестеї четъці ла дънсвл, de лав фелічітатв, кътр каре дънсвл а цінвт о кввънтаре, че мерітъ аші о інтепърі тоцї тінерії сколарі ші din алте інстітвте ші de ачеea о ынпъртъшітв ші ноі прекътв врмеze:

Жвпітеа нв аре вое асе преda ла віцізрі, къчі віцівл есте боала свфлетвлві. Жвпітеа требве съ кавте а ынвъца чева, къчі вn от каре нв аv ынвъцат німік, нв е маї бвn, ка о томіцъ. Чіне ынї агоніседе твлте квпоштіnце, вine маї апроапе de креаторвл свв, din каре а ешітв свфлетвл лві. Ынвъцътънтвл требве съ се басéze пе о едвкацізне вьртос моралъ, ші пе ачéста требве съ се разіme едіфічівлв соціалв. Дацї вої чева пе опорв? Опорвл се пóte къщіга нвмаї прін вжртвте ші квлтврв. Націзнеле, ка ші чеї сінгвратічі, се батжокврескв ші склввескв, дакъ съntв славе. Ревдацї слъвічізнеле алтора. Нв свферіцї нічі о інжврі, къвтацї авъ агонісі квпоштіnце, къчі квпоштіnцеле съntв пмпе ші неатърпаре; еле маv ажвтатв ын пьтънтврї стрънe, ка съ нв пътітескв лінсъ. Къвтацї а ынвъца чева; дефектвл щііnцелорв аv ынпedекатв ка съ пе фачет о сінгвръ фаміліъ. De ар фі гвстатв Італіа о маї бвn едвкацізне, атвнчі de твлт ар фі щівт, къ нв твріі вneї четъцї, сав гардвл вneї грvdіnі фортеze тврнініле сале, чі Алпії ші ынтінса маре, ші ар фі къзвтв тоате, прін каре се ынтінъ.

Notiце Diверсе.

— Екселенція Са П. Епіскопв Бар. Шагvна а авvтв жоеа трекът аvdienціъ ла D. Архідвка Райнер.

— Воівodina ші мітрополіа ромънéскъ, аша скріе жврналеле цертане, съntв ынтребврі, каре вор вені ла хотържре ын чел маї de апróпе тімпв. Консілівл міністеріал съ фіе ші лват ачеств обіектв ын шedinца din врть ла пертрактаре, ші се сперéзъ deобще, къ се ва хотърж de Маіестатеа Са dвпъ пропвнереа міністрвлві de стат. Ачі се вор цінea оменії de парте de тоатъ сіла ші се вор ъса асвпра вneї коінцелецерї бвне а копчерпіцілор. Лвкрвлв ціне de челе маї врціnte, къчі тънгвіріле ачестор націоналітъцї іав дежа dimenсізні, каре фіреще къ ынтецескв о ажвторіnцъ грабнікъ.

— Ын $^{22}/_{10}$ Апріліе, са цінвт ла Маіестатеа Са ынпъратвл вn консілів міністеріал ла 2 óре, каре а дврат треї óре.

— Ын $^{23}/_{11}$ Апр. а авvт D. міністрв Штерлінг о аvdienціъ маї лвнгъ ла Маіестатеа Са ші dвпъ ачеea са арътат ын бірова съв, vnde автлоіацій лав фелічітатв пентрв ынсъпътошаре.

— Вneле жврнале врéв съ штіе, къ папа ар фі dat a квпоаште ын Паріс, къ ел есте аплекат a кончede фечорвлві лві Наполеон тітлв de реде ал Італіеї.

— Сасії ав конститвітв ші аічеа ын Сібіів вn рат ал Асоціацізнеї Гвстав Adолф ші ав хотържтв, ка adвнареа ценералъ a анвлві ачестві съ се цінъ ын Чіспъdia.

— Конфіскареа N-рвлві 96 алві „Herm. Zeit.“ са ръдікат прін декретв гвверніалв.

— Лвні са твтатв komanda реціментвлві ч. р de жandарmеріе ал 8 дела Сібіів ла Клвжв.

— Шепте свте de преоцї ші лаічі din dіеческа Лече ав трітісв папеї о адресъ, ын каре ал роагъ съ се лесе de пвтереа лвмéскъ, ка бісеріка съ се поатъ рекопстітві двпъ zіса мънтвіторівлві: ынпъръція mea нv e din лvmea ачéста.

— Ла ынтревінірea міністрвлві de стат се вор атнестіа редакторії карії съntв ынквркацї ын процесе de пресъ.

— „Don. Zeit.“ demінцеште ачеаста штіре.

— Локвцііnца Vнгаріеї фаче квпоскvтв, къ спре къщігареа пасапортврілор ын церї стрънe, ав съ се ындрепте оатенії нв кътръ капчеларіа, чі кътръ локвцііnца вигвреаскъ. Ачеаста de превртъ кореспvnde ачестеї черері нvмаї ын касврі врціnte ші пелънгъ адвчереа вneї легітімацізні din партеа Комітатвлві сав а четъцій, къ нv есте нічі о гревтате пентрв естрадареа пасапортвлві.

— Ын Ceredin са пвблікатв ын $^{18}/_{6}$ Апріліе dimineaца дрептвлв статарів ын контра хоцілор ші тълхарілор ші сеара тот ын zioa ачеea, а ешітв треї хоцї ынзінтеа вneї невесте de съпвнарів, каре вenіа ынтро біржъ дела дрвмвл de фер ынторкvndвсъ din Добріцінв нв департе de о вліцъ zгомотоасъ, іав лватв 1180 фл. ші апої сав dвс тот кв ачеea біржъ, ын каре а фост маї наінте съпвнъріца.

— Ынпъратвлв Рвсіеї a ынпвтерпічітв пе епіскопвлв din Жітомір ші алці doї прелаці съ теаргъ пе келтвіала статвлві ла капонісареа тартірілор din Іапоніа ла Рома.

Nr. 15—2 **Anunciu.**

Mapp'a Transilvaniei in limb'a romana e gat'a.—

Prenumeratiunile incurse pona acumu acoperu abia a treia parte a speseloru litografarii etc. dupa pretiulu defiiptu.

Invitu dar' pe acei onoratii Domni, carii suntu rugati — si nu miau inpartasitu resultatulu prenumeratiuniloru in respectivele loru cercuri de activitate, — a mi'lu face cunoscutu pona la 10 Maiu — post restante — Sibiiu. —

Sp. Fetti.

Редактор респвнзетор **Іоанв Рац.** Едітвра ші тіпарівлв тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dъmineka. — Препъмераціънea семестре дп Сібіїъ ла еспедіторa фоіеї; пе аннаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедіторъ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїъ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътate de ап 3. фл. 50. кр. Пентрълелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентрь провінчеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътate de анъ 4. фл. в. а. Пентрь прінч. ші церї стръіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Inceratele се плътескъ пентрь дптжіеа ôръ къ 7. кр. пітръл къ літере мічї, пентрь а doza ôръ къ 5½ кр. ші пентрь а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 32. АНЪЛЪ X.

Сібіїъ. 22. Апріліе. 1862.

Ърсорівл Консісторівлві ортодоксъ-реоъріténъ дп прівіінца dотаціънеі Преоцілор.

Дп 19-а але кърентеї a dat D. Протопопъ Хаціа ъртъторівлъ Ърсарів дп тжпа D. Котеслокціітор.

Мъріте Domнъле Консіліарів гъверніалъ, ші Локцііторіъ коміціалъ!

Консісторівлъ пострь аъ къпътатъ дпсърчінаре din Biena dela Екселенціа Са Преасфінцітвл пострь Епіскопъ Andreiъ Баронъ de Шагъна, ка съ се дпфъцішезе дпнаінтea Мъріеї Тале, ші съ дпоіаскъ реквісіціънea din 9 Нов. 1861 Np. 981 че аъ аштерпътъ Інкліптеї ъніверсітъці дп обіектвлъ честіопателор порціі канопіче.

Noї бъкросъ ъртъndъ ачестеї demъndърї епіскопешті пе дпфъцішътъ дпаінтea Мъріеї Тале, рзгmndзne, ка съ ъневолешті а рmndзi, ка обіектвлъ честіопатъ съ се іее дп пертрактареа дефінітъ фъръ нічі о дптързіере къ атжта маі мълтъ,

1, къ лъкрвл ачеста се трагъпъ dela 184⅙ кmndъ Dieta Църеї аъ хотържтъ пріп Леце, ка ші преоцітea поастръ съ капете порціе канопікъ;

2, къ Інкліта ъніверсітате дпкъ ла a. 1848. асетене хотърже аъ adъcъ, dарь п'аъ пъco дп лъкраре;

3, къ ачеeаші Інкліть ъніверсітате аъ лъатъ ла a. 1861. ачестъ обіектъ сзбтъ пертрактаре, ші ефектъареа лъї аъ кондіціопато dela Санкціънea Маіестъції Сале;

4, къ дп тоатпа трекътъ аъ ші венітъ Санкціънea маіестатікъ ла Інкліта Ъніверсітате, ші аша сінчеръ мъртърісімъ, къ Преоцітea поастръ ера дп ачea пресзпзпере, къ Метрополіа Ъніверсітъції, ка фііі Патріеї, карії къноскъ стареа Преоцітеї поастре дпкъ din тімпії антімарціалі, ворь ъневолі a ефептва о хотърже карea пріп доі пreа граціошї дмпъраці саъ санкціопатъ; дпсъ астъзї смнтъ Преоції пострії de тотъ трістї, възmndъ, къ обіектвлъ честіопатъ, карeле лъкрі dеспре пжіnea лорь de тоате зілеле, дпкъ пъ саъ лъатъ дп пертрактаре, din каре кавзъ Преоції пострії нічі дп апвлъ ачеста пъ се вор пътea бъкура de бънътатea Леції санкціопате Ачастъ дмпрежърare есте de тотъ дърероасъ пентрь Консісторіъ, кънчі пъ аре modрь de a тжпгъіа пре Преоці къ атжта маі пъцжнъ, de врете че Інкліта ъніверсітате аъ авътъ десътвлъ тімпъ a ефектва ачестъ обіектъ, кънчі Сесіеле сале леа дпчепътъ дп лъпа лъї Новембр. 20 a. т. ші ле коптінъ дпкă ші астъзї!

Deчї релпnoindъ черереа поастръ, ла Мъріа Та съ ъневолешті a рmndзi пертрактареа інстантапеъ a ачествї обіект рътжпетъ къ deосебітъ Стімъ

Аї Мъріеї Тале — сервї прекацї,
Сібіїъ 29 Мартіе 1862 — Консісторівл Dіечесанъ,

Biena 16. Апріліе.

Еселенціа Са Преасънцітвл Епіскопъ Бар. Шагъна, дъп че маї авъ сінгърь дпкъ доъ Авdінце прівате ла Маіестатea Са Дмпъраторівлъ, афаръ de чea din тъіъ авътъ ла олалт къ челалці треї Депътаці, — прекътъ ші дъпъ че маї ded челе маї депре ъртъ десльчірі дп кавса реставрърndеї Мітрополії D. D. Міністрії ші Капчеларі авлічі, дп зілеле ачесте ва пъръсі Biena, ші се ва релптоарче дп Епархіеа ші, din карea ліпсесче de ънъ тімпъ катъ дпdелънгатъ. Noї, карії къ серътъ мартърі аї тътъроръ пашілорь, че се факъръ din партea Депътаціънеї, сперътъ, къ ресълтатвлъ ачестеї місіі дмпортапте ва фі дпdестъліторіъ ші кореспънзъторіъ дорінце лорь поастре. Adевъратъ, къ педечї се івіръ мълте, пре мълте, къ мълт маї мълте, декътъ се асчептаъ, — ші пентачееа ші лъптеле требъірь съ фіе марі; дарь къ тоате ачесте noї ціпетъ, къ кавса поастръ есте dреаптъ, ші къ ка атарь маї кърndъ с'аъ маї тързіъ, ва требъі съ се дечідъ фавор білъ пентрь noї.

Афлътъ къ Екселенціа Са a плекатъ Меркърі, ла 6 ó ceapa din Biena. Жоі dъпъ ameazї ва фі a ажзнс ла Тімішсара, ънde поате съ петреакъ о зіі, поате ші ла Лъгожъ чеваші, ші апоі ва порні кътръ Сібіїъ. Dъmnezъъ съ пі'л adъкъ съпътос ші дп паче.

Сібіїъ 20 Апр. Dъпъ че „Sieb. Bot.“ прімі артікълвл din „O. D. P.“ деспре nedpептатea че се фаче сасілор къ рекрътаціънea, пре каре дл аръtaръm ші'л скъртънаръm ші noї dъпъ кввіінцъ, афлът акята ші дп „Herm. Zeit.“ астфеліъ de артікълї сзбт інскріпціънea „Рекрътація дп Саксепландъ“ ънвл атіпгъторіъ de скаънвл Меркърії, еарь алтвл de aл Оръщіеї, ші поате къ вор маї ърта. Чел din тъіъ сзпь аша:

„Попълаціънea скаънвлъї Меркърії фаче dъпъ катаграфіа din ъртъ 19,294 de сфлете, ші adекъ 3303 сасі; ші 15790 ротънї ші 201 алте nаціопалітъці (цертапі католічі, ънгърі ші цігані:)

Din 40 de рекрвції, карії сънт дппърціці ла рекрътаціънea din ъртъ пе скаънвлъ Меркърії кадъ пе сасі 6 16/19, пе ротънї 32 14/19 ші пе алте nаціопалітъці 8/19.

Din чеї 40 саъ лъат дпсъ пънъ акята пътаї 25, пентрь къ din челе треї котъне къратъ ротънещі, каре факъ маї гата жътътате din дппопълъчіънea скаънвлъї. Поіana, Podвл ші Топжрчea се афлъ чеї дпdаторіці ла міліціъ dела анвл 1856 фъціі дп прінчіпателе dапъбіапс ші пъ саъ асептатъ de noъ нічі одатъ ші челелалте 8 котъне скаънале, дптре каре се афлъ ші 5 съсещі, аъ денегатъ къ търіъ a adъче дпаінте маї мълтъ ка челе doe класе din тъіъ, пънъ пъ се ворь adъче ла асептаре ші авсептації пе nedpептъ аї ачелор треї котъне ші пънъ пъ се вор рескътпъра чеї мълці асептаці de маї наінте дп локвл ачесторь.

Din чеї ефектів асептаці 5 сасі ші 20 ротънї кad аша daръ пе сасі 8, ёръ пе ротънї 32 перчепте.

De се ворь дпфъціша дпаінтea Комісіънеї de асептаре, прекът съ фіъ рънdзітъ гъверпвл церії dела ачесте оптъ котъне de маї мълці анї греь дпкъркате ші дпdеторіції ла міліціъ din класа 3, 4 ші 5, атънчі пъ рътъпе дпdоіалъ, къ спеціалпінте ла сасі ка ші тотъ dезна наінте, вор еші ші акята прочепте пе пропорціопате.„

Трекънdъ ла скаопвлъ Оръщіеї аратъ, къ ачеста аре 20,960 de сфлете, din каре сънтъ 1165 сасі; 887 ънгърі; 17,231 ротънї ші 1677 алте nаціопалітъці ші къ аъ datъ пе анвлъ 1862, 39 de солdаці, din каре сънтъ 28 ротънї, 5 сасі (дптре каре 4 de вое вънъ) 3 ънгърі, (дптре каре 2 de вое вънъ) ші 3 цігані. Маї департе adъче тоате котънеле ка съ се вadъ перчепteле че вin пе о nаціопалітате, ші фіреще ка съ арате къ сасії вор фі datъ маї мълтъ къ врезп жътътате de перчептъ, че таре пе дпdоімъ.

Noї пъ времъ съ апъръмъ пе ачеіа че се трагъ dела міліціъ, ва din контръ амъ dорі, ка прекътъ се пóте тоцї ротънії съ іа парте ла еа, саъ фіекаре nаціъне съ dé контінцептвл еї dъпъ пропорціа сфлетелор, dар апоі атънчі am dорі, ка ші ла дрептърі съ се респектézъ прочепteле, ші прекътъ бънії пострії фрацї сасі ле щіъ калкъла аша de вine ла гревтъці астфеліъ ка съпъ ретъпъ нічі чea маї мікъ фракціъне афаръ, аша неат бъкура съї ведетъ, тотъ къ ачеea ексактітате кътпънindъ прочепteле ші ла дрептъ, ші dекъ челе треї котъне къратъ ротънещі: Поіana, Podвлъ ші Топжрчea факъ кат жътътате din попъраціънea скаънвлъї, еле съ пъ dее пътаї 6 депътаці ла алецереа скаънвлъ, чі жътътате din пътерь лорь ші din котънеле нестекате съ пъ вінъ пътаї сасі ка депътаці, чі ші ротънї, кънчі ла міліціъ лі щіъ сасії калкъла dъпъ перчепte. Дрептатea чере, къ чіне се фолосеще de дрептърі маї мълт, ачела съ пórte ші гревтъціле дптрь мъсърь маї маре, adекъ атъсъратъ дрептърілорь de каре се бъкърь.

Ші de aceea nu aŭ frații sași drepturile a se vâeta cu procentele lor sunt mai mari decât a rumânilor la miliție, pentru cu ei cercetarea drepturilor lor la tóte este mai mare decât a rumânilor.

En cât cât stau procentele aceste de proporționate cu amploiații scaunului ei cu sutarii cotunei? Oare întratau rumânii dun numerul sufletelor lor de 15,790 în Mercurea ei de 17,231 în Orăștia— Pare că nu, ba sunt de parte de aceasta proporție, ei totuși nu vate la okii sasilor celor aceri ei vine calculatorii. Ši aşa e ei cu celelalte scaune Fireşte, cu era mai vine, când se prindeau feciorii cu funea ei sasii leau rumâni cuci le plăcea fără cu fie dat sokoteală cuiva. — Însă aceste aŭ trecut ei noi mai repețitu odata, cu dorim o proporție strictisimă, darŭ în toate. —

Precât ne dovedesc mai multe împrejurări asemene cutóre ale zârnalelorŭ vieneze, ce vede cu responzabilitatea ministrilor în Austria, care în principiu ca decis mai nainte în conferința ministerială, din $^{26}/_{14}$ Aprilie, la care a presezut Maiestatea Ca car fi voturătu ei dun fortă. Documentele privitóre la aceasta, adecă: proiectul unei autografŭ împărătesc, care sanctionezu republicatea ministrilorŭ ei care se va publica cât curundŭ, precât ei proiectul declarației ministrului de statŭ privitóre la aceasta sau împărtășitu membrilorŭ consiliului ministerialŭ încă în 5 Apr. n. în autografe spre cunoștință.

Cea mai mare ei mai plăcută impresie asupra întregii imponderații fără redacției armatei, care ca publicatŭ mai prin tóte zârnalele. „Presa“ zice, cu e încetare a completa împărtășirile asupra mușcrilorŭ despre redacția armatei prin urmele nouă date. Concluzul a întreprinde o micșorare a statului armatŭ, ca primitŭ într'o sedință a consiliului ministerialŭ în care a presezutŭ Maiestatea Ca împăratul. Redacția fără 8 mii de cai ei 20 mii de fețiori. Cheltuiala în celălalt drepte se sue pe lângă aceste mușcri la 5 până la 6 milióne; o mai de parte cheltuiare în sumă mai aşa de mare, este cu se cuține pe cale indirectă, n. e. prin o mai mică trebuință a arăsitului în Italia. Este însă de însemnatŭ cu anume la regimentele ungurești se vor da mari concedii, o mușcru ce are ei mare însemnătate politică, fiindă cu ea arată, cu regimul privește inimile locuitorilorŭ în Ungaria ca perfectă liniște. — Din aceasta redacție se vede mai de parte, cu teama de vreun resbelŭ, are cu dispariu cu totulŭ.

„Her Zeitung“ vorbește asupra zârnalelorŭ magiare. „Mag-Ors-“ ei „Mag-Sai“ care saŭ scălatŭ asupra universității naționale sușcești, următoarele: „Este o aparițiune demnă de observatŭ, cu mitele organe magiarești, care aŭ considerată dieta din Pesta competentă, a dicta în aşa ziselele legi din 1848 absolută magiarescu Domniu lumei întregi, ei prin aceasta a arătat lumei o concviință act felă de manin lăcuită în privința competinței magiare, nu afla actului în contra representației universității naționale sușcești cătru Maiestatea Ca c. r. apostolică alte arme, decât a denega competința universității sușcești naționale în aceasta representațiune. Competentă ar fi universitatea națională sușcă după părerile lui „Mag Ors“ ei Mag. Sai.“ numai spre aceea a se sustine regimului magiarescu, care ca cerkat a se înființa la an. 1848 ne grație ei disgrație. A nu vrea aceasta, a nu se sustine aroganții ultramagiarismului, a se ține strâns de împăratul ei imperiu ei de constituționea lui, se privește de mențiunatele organe magiarești asemenea însumătoare cu o porunică a universității sușcești naționale cătru magiari, ași jertfi drepturile lor, prin un atentat comisă de universitatea națională sușcescu, prin care Transilvania car rămâne în mai multe provincii mici, între care Saxenlandul cu ia locul din tău. Noi în aşa ceva nu nutrim prin nici o logică, ci numai o boală sufletescu intensiv, care atinge tot aceleași organe magiarești, când vorbescu de Domnezău, a titula cea mai înaltă ființă nu altfelă de cătă Domnezăul magiarilorŭ.“

În alt număr reflectézu tot acestă zârnalu ei lui „Kor.“ zicându: Foile magiare în Transilvania, aŭ împărtășitŭ representația universității sușcești în totă conținutul ei, fără vreo observațiune. Acuma însă adăuge „Kor“ dimpreună „Mag. Sai.“ observări la representația universității sușcești din 29 Martie.

Noi propunemu cititorilor nostru părere de rău, cu „Kor“ a putut lua în colónele sale expectorațiunea lui „Mag. Sai.“ pătrunsă a vânitate de stăpâni înaltă mestecată cu cea mai proastă batjocură.

Nu poate nime a nu conoaște, cu mențiunata representațiune conține propuse cu ei positive, care arată drumul, prin care noi am putea eși din starea aceasta de acuma înainte.

Pe drumul absolutei negațiuni nu se va putea face aceasta nici odată.

Nu se va presupune de noi, cu noi acceptămu mustrarea nostru dela împrejurarea emigrațiunei magiare.

Noi am modat coartea nostru de staverității ei desvoltarea unitarei constituțiuni a totalei monarchii austriace.

Ši noi sumemu de cea mai vârtoasă convingere, cu ei între magiari nu sumu nuanți, cari vor prefera calea desvoltării puțin bune motelei sumurosului fantom al revoluțiunei, care eventual ne poate nimici, însă nici Magiarilor nu va adduce trandafiri.“

Cu cine ocupă scriitorii cei culturați sușcă.

Din Mediaș se scrie lui Bote, cu datŭ din 23 Apr. n. cu unu Domnu de aproape ca frate în noaptea trecută o vacă din grădă în cetate cu astfeliu de întrebări, care făceau a presupune, cu frica a fostă conoscut cu relațiunele locale, de aceea cunoștința cu de loc ne un romănu din cumpărău, care mai demult lucra în aceea casă ei care a dat cea mai vorbitoare dovadă despre întorsul concertă despre ală teu ei al tău. Cu tundă daru puțin de loc ne această om la cine îi spusu, cu în cine de frica vacei ei îi fuse întrări despre cele ce aŭ gustată elă de atunci ori în casa puțin ului ajutându cu bani ei bucate împrumutate ori pentru lucru.

Frica prepus se arată lovită, pe lângă fapta ei gândea, ei deodată cu el îi va ajuta din recunoștință ași afla sărăcia, însă el se teme acuma, cu dacă vaca se va afla în adevăru, atunci prepusul va cădea pe dunsul.

Despre aceasta însă nu întârzie puțin ei cel pe viitoare pătrunsă se depărtează cu promisiunea, cui va da toată silința, ca puțin ul cui capete ori cui frata vacă, saŭ barem cui afle urma. În următoarea noapte se trezește domnul din somnu prin mușcătul unei vaci naintea porții, ei iată! cu vaca ei cui e aicea spre mareea bucuriu a casei ei a vecinului retasă a casă.— Frumoasă novestă ei cât romantică. Romănul din cumpărău trebue cu fie voiu, cui a dovedit de multe ori un concertă împotrivă despre al teu ei al tău, ei totuși aŭ fostă nu numai cuperită de domnul casă în casa, dar ei sprijinită cu bani ei cu bucate! Cundă nu pentru frica nici un casă, atunci trecu dacu, sunu, cu aŭ fratră ei mușcreanu romănu, daru pânu suntu oameni rui ei blestemați la toate naționalitățile, de ce cu atâta anusare a cuvântului un lucru atât de ne însemnată, cundă încă nu e nici odată. De ce scriitorii acestia cutoși nu înțeleg cu cuta colorită romantică ei crimele pătrate de casi deacă alu atâta plăcere în descrierea lor?

Mai romantică ei mai ziditoriu este unu articulu totu din Mediaș în alt Nru al lui „Sieb. Bot.“ prin care vre scriitorul cu decemneze starea noastru de cultură (vezi vine a ponilorŭ, cui despre casi cine se mai întâmple) în țeara aasta, care sună așa: „În noaptea din 20 Aprilie, aşadară în noaptea lunei paștilorŭ, saŭ rupită unui colon cuscu din Bucda 3 cai ei unu munzu din gradă. Puțin ului cu nu știu în dimineața ceealaltă veha mai grăbnică, ei îi înțelepte decât cu'ei tulgiascu tâlhoșia ca unui contețeanu romănu reu renumită în satu ei cui roate pe lângă dar de doi florini, ca cui fie mușcătoriu la redondirea banului cu. Cel rugat promite întru adevăru ajutorul cu ei mușcuie pre clientul cu: cu el va cumpăta negreu doi cai, însă ceialalți doi nui va mușca.

Tot la aceasta cunoscătoriu romănescu a mersu apoi unu altu cu din Bucda ei a zicu: „Tu! mie mi ca frate astănoapte o vu.— Deacă tu nu vei face ca ca cu mi se întoarcu, atunci te mușcu, de ar costa ori ce.„

În multă domnu aceea - ei cel ameninjatu vine ei cunoște cât celu puțin ită, vaca ta este colo în pădure legată; vino ei de acasu. Aceasta daru capătă cunoștință cu fără rescumpere! — Ce vi se pare oporacilor cetitori nu e frumoasă acesta novească eșită din peana unui scriitoriu, care face pensiune la cultură ei cre cu fiu nărtătorul ei la granița ortului! Casu celu din tău du romănului celui rău reu-

mitъ дп сат doi флорінї. ка съї ажѕте а афла каіі ші блъстъматъл de ромънъ вре съї dee пѕmai doi каі дпderъпtъ. Nѕ ama ал doilea din повестъ, ачеста дї amepiцъ къл пѕшкъ, de ва конста орї че, deакъ пѕї ва adѕче вака, ші eatъ рътъпъл паіѣеі, къ се сперie, - doapъ a авzitъ къ сацїі пѕ се глѕтескъ, кѕndъ amenінцъ ama, фіindъ къ еї daъ кѕ пістолъл ші zioa ла amezї ne dрѕmъ дмпъръtескъ асѕпра преоцілоръ ромънешті фъръ съ фіе ръъ ръпѕmіцї - ші вine dei спѕne, къ вака е легатъ дп пъdзре. Че фрѕmoace токmелї фъръ a се маї плънце не ла жѕdекъторіі! Ne рзгъmъ de D. кореспѕndinte съ пѕ прецете a контінѕa вnеле ка ачесте, пентрѕ къ съnt фоарте потрівіте дмпъка інiміле локѕіторілор ші a аръта че хоцї съnt ромънії, кѕndъ сацїі нічї пѕ штіъ че вре съ zikъ ачеаста. —

Votu separatu

a deputatului subscrisu Orastianu la Universitatea nationala in privinti'a verificarei a Domniloru Iosefu Schneider, si Iacobu Ranicher de deputati ai scaunului Sibiiulu la Universitatea asta.

Romanii din scaunulu Sabiiului inca in luna lui Novembre 1861 au dat aici la Universitate unu protestu in contra alegerei de deputati la universitatea asta, si anume in contra alegerei a Domniloru Iosephu Schneider, si Iacobu Ranicher din 15-a Novembre 1861.

Motivele aduse de romani spre aratarea illegalitatii a alegerei pomenite din 15-a Novembre 1861 sunt urmatoarele:

1-o In contra §. 12 din punctele regulative a anului 1805 se au chiamatu si impartitu la alegerea deputatiloru atati alegatori din partea comunitatii Sabiiene, cati au fostu din partea Comunitatiloru sasesci scaunale.

2. Representantii ai Comunitatiloru din dominiulu Soliste si Talmaciu nu au fostu chiamati la alegerea deputatiloru. Si asia fiindu corpulu alegatoriu illegalu; si efectulu lui, adeca alegerea de deputati e illegala.

Rocurentii adeca romanii din scaunulu Sabiiului au pretinsu cá Domnii: Iosefu Schneider si Iocobu Ranicher se nu se priveasca ca deputati legali ai Universitatii, si se se faca alt'a alegere prin una adunare noa de scaunu, la care adunare se fia tóte comunitatile satesci din scaunulu Sabiiului representate, adeca si Selisteni cu Talmaceni, — si apoi din partea comunitatii Sabiiene se nu fie atati alegatori, cati din comunitatile satesci, ci numai 6 alegatori.

Incl nt'a Universitate pe protestulu susu pomenitu tandem aliquando in 29 Marte 1862 adeca dupa patru luni, seau mai bine dicandu: la apropiierea desfiintierei Universitatii asteia si asia post festa, prin uo maioritate saseasca de 17 voturi in contra minoritatii de doue voturi romanesci a facutu conclusu, ca protestulu pomenitu nu e temeinicu, si ca Domnii Iosevu Schneider, si Iacobu Ranicher sunt verificati de deputati legali alesi.

Temeiurile aduse la conclusulu susu citatu sunt urmatórele:

1-o Paragraphulu 12 din punctele regulateve a anului 1805 sta subtu indoiala, ca óre deputatii a Universitatii nu suntu intielesi sub numirea de amploiatii pomeniti in § susu citatu, adeca ca óre deputatii nu cadu in categoria de amploiati.

2. Comunitatea cetatiana Sabiiana cu mai multi ani inainte de 1848 a avutu la tóte adunarile de scaunu pentru alegerea de deputati la Universitate atati representanti alegatori, cati au avutu toate comunitatile scaunale satesci la olalta, si asia se a facutu usu.

3 Satele de Dominiulu Talmats si Seliste tieitóre nu se au tienutu de fundulu regiu, ci de Comitate, si Magistratulu Sabiianu numai pe temeiulu legiloru Approb. Lib. III. T. 46 Art, 6 a exerceat jurisdictiunea asupra sateloru pomenite, si de altmintrea satele ele nece uo data nu au avutu parte la drepturile si beneficiile constitutionale a natiunei sasesci.

4. Dupa ce augusta Cancelaria aulica Transilvanica in 26 Marte 1861 sub N-ru 880 a demandatu, ca satele iobagesci si militaresci se se intrupedie cu ele scaune si districte subtu a caroru iurisdictiune au stat mai nainte, si se aiba dereptu a luá parte la alegerea amploiatiloru superiori scaunali; Comunitatea cetatiana sabiiana a protestat in contra ordenatiunei susu citate a Cancelariei aulice, si pe protestulu Comunitatii Sabiiene inca nu a venitu vrunu respunsu. —

Eu, de si din insusirea protestului estuia, dara mai alesu din decurgerea consultarei si a desbaterei amu previediutu, si preceputu, ca propunerea Dlui Referentu Wagner o se se primeasca de conclusu a Universitatii (firesce prin maioritatea voturiloru) si ca propunerea mea va remanea in minoritate; totusi cá se nu apparu a fi de unu credeu cu Domnulu referentu Wagner (in privintia § 12) per regulam: qui tacet consentire videtur; vediendu cu dorere pe colega alu meu compatemitoriu Dlu Deputatu Sebisianu D-r. Tincu, ca dupa lupta parlamentara inceputa fu atacatu din tóte partile mai alesu din uo parte vecina, si ca pe langa toata selintia parlamentara in seversitu totusi cade; am declaratu si eu parerea mea consonatóre cu a Dlui Dr. Tincu, si asia amu cadiutu amanduoi de sotiia.

Inca ai: Solantur miseri socios habuisse dolorum. —

Insa mai bucurosu vreu eu a cadea cu parerea mea, decatu se fiu invingatoriu cu parerea contraria; — ca cu parerea mea amu mangaiere, candu marturisindu parerea contrarie asi avea numai mustrare in conscientia mea. (Va urma.)

РОМЪNIA.

Despre старea политікъ дп каре се афлъ церіле ромънещї de dinколо de Карпацї ne dъ „Реформа“ o прівіinцъ посоторжтъ, ётъ кѕm ворвеще ea дпсъшї.

„Асчептътъ протългареа легіі контра пресеі, прекѕtъ асчеапть осѕndітълъ, дп агонія са дптре віацъ ші моарте, секѕреа кълъълъї. Iсвесче Domnъle Катарцій; пентрѕ че цї ачестъ палошъ аллъї Damoпклес d'асѕпра капълъї пострѕ ші пѕ'цї консѕmї одатъ фапта? A! фріґѕріле консчііпцеі те кіпѕескъ; dap аівї кѕрацій. Аівї кѕрацій съ кѕрmї, челъ пѕцінъ кѕцетареа, dакъ-цї ліпсескъ факълтъціле a kondѕче карълъ статълъї. Аівї кѕрацій a дпъѕші гѕndіреа, dакъ пѕ поцї съ съвършещї фапте. Спѕne-ne, Domnъle Катарцій, спѕnene-o Domniata ѕnde стъmъ кѕ ѕпіреа? Спѕnene-o dѕmniata ѕnde стъmъ кѕ артареа църеї, ѕnde стъmъ кѕ дмпропріетъріреа църапълъї? Спѕnene-o dѕmniata, ѕnde стъmъ кѕ легътъріле пóстре прin къї ферате кѕ Австріа ші кѕ колоніile петцесчї? Спѕnene-o dѕmniata dакъ воесчї съ такъ преса. Спѕnene dѕmniata ѕnde стъmъ кѕ монополъріле, ѕnde стъmъ кѕ кредітеле, ѕnde стъmъ кѕ вѣцетеле? A! Domnъle Катарцій! Спераnца пóстръ ера маре дп dѕmniata. Ne зічеамъ: Катарцій есте реакціонаръ, dap есте omъ de статъ конституціоналъ, omъ капабілъ, omъ інтегръ, omъ практікъ. Съ пе дпекътъ amарълъ, noї omenії лібертъції, пънъ кѕndъ d. Катарцій съ ограniceze статълъ, съ консолідеze ѕпіреа, ші кѕndъ машіна дптрéгъ ва фонкціѕна дп тóте пърцілееї, атѕnчї вомъ ревені ла ідеіле поастре асчептѕnd пе алтълъ каре съ dea імпълсіѕнеа ші съ dіріце машіна, солідъ ші перфектъ, пе къіле че пе конвіне.

Eатъ dовъ лѕnї трекѕте, domnъle Катарцій, ші пѕ ведемъ пітікъ, dap абсолѕтъ пітікъ; нічї ѕnъ ефектъ каре съ тръdea пе отълъ de статъ, пе отълъ енерцікъ, пе отълъ капабілъ, пе отъл інтегръ, пе отъл практікъ. — Че a ретасъ dapъ d. Катарцій?— Ѕnъ сімплъ реакціонаръ.

Крезї dѕmniata, domnъle Катарцій къ прin сімпла порѕпкъ: тъчецї, пѕ маї ворбіцї, o съ пе фачї съкredemъ къ аї кѕвѕntъ, къ аї фъкѕtъ чееа че n'аї фъкѕtъ, къ поцї съ фачї чееа че аї пробатъ къ пѕ поцї съ фачї? Крезї dѕmniata къ прin леџеа dѕmітале контра пресеі веї ісѕѣті съ пе фачї съ тъчетъ? Къ прin амепіцъріле d-ле de amende ші de пѕшкърії, веї ісѕѣті съ пе фачї a дптра дп лашітатеа чіокоіаскъ? — Вомъ ворбі, domnъle Катарцій, вом ворбі маї таре кѕ леџеа контра пресеї; веї пѕtea дпкіde пе тóтъ zioa пе чеї че аъ ворвітъ астъзї, ші тжіпе, пѕтърѕл челоръ че вор ворбі ва фі дndoітъ, ші пѕшкъріile d-ле се вор ѕтплеа, ші пѕтърѕл пострѕ ва кресче; ші каселе d-в. пентрѕ оспътъріле стръіпілоръ се воръ ѕтплеа, ші міжлоачеле пóстре спре a дмплі-пі ачесте штрафѣрі се вор дмплini; къчї поі сжптемъ тѣлцї ші пацїѕнеа есте авѕтъ, ear вої сжптецї пѣцжпї ші сжптецї сърачї. Noі сжптемъ авѕцї пентрѕ къ авемъ інітъ ші devotamentъ, ear вої сжптецї сърачї, пентрѕ къ сжптецї фъръ інітъ ші пентрѕ къ сжптецї счептічї; пентрѕ къ поі авешъ кредіцъ, ші вої пѕ авецї; пентрѕ къ поі авемъ о патріе пе каре о іѣбімъ, ші вої пѕ авецї декжтъ ѕnъ тържт пе каре-лъ спекълацї, пентрѕ къ поі сжптемъ Ромжпї, ші вої сжптецї боерї;

Iѣвесче, domnъle Катарцій! протългъ-цї леџеа, ші веї dobжndi есперіінца каре n'аї пѕtѕt-o dobжndi пънъ астъзї: къ тотъ че есте контра пацїѕпіі, тотъ че есте контра рацїѕпіі, тотъ че есте контра патъреі ѕmane дп секълълъ de астъzї, есте ші ва фі кѕ пепѕtінцъ, къ трібмфълъ есте ал челъї дрептъ, ші къ прin ѕртаре орї че аџї зіче ші орї че аџї фаче, вііторіълъ есте алъ пострѕ, есте алъ пацїѕпіі.

Notiцe Diверсе.

— Чіркълеze маї тълте банкноте къте de 10 фл. фалсе, каре се афларъла дпсъшї каса de бънкъ дп Віена. Сетпеле

лорѣ съптѣ, хѣртіа маї гровсъ ші тіпарівлѣ пекѣ;ат, апвме ѧп тоате пърціле скрісоареї марі ші мічі. Еле съ фіе трімісе din Мілапѣ.

— Комвна Бвнгардѣ аре маї демвлтѣ прочесѣ кѣ Комвна Сібіївлвї пентрѣ о пъдвре, ші гвберпвл прівіпдѣ Мацістратвлѣ Сібіївлвї ка жвдекъторіѣ ѧп пропріа кавсъ а делегат мацістратвл Елісабетополеї ка съ дежвдече ачест прочес. „Herm. Zeit.“ фаче ла ачеаста треї есклампаціївні, ші зіче, кѣ пѣ се ѧпдоіеште, кѣт кѣ се ва да окасівне Ѳніверсітъціі паціонале съ-сешті, а се пропвпціа асвпра обіектвлвї ачествіа

— Рецеле Гречіеї, ка съ dé довадѣ деспре ѧпкредереа са ѧп попорѣ пентрѣ ордіпеа бвпѣ, ші ка съ асекврézъ артареа паціопалѣ, а рѣпдвітѣ ѧп сътвъта маре ѧпфііпцареа впеї гарде паціопале двпъ моделвлѣ ачелеіа din Белціѣ ші Італіа. Катеріле съпт копкіемате пе 25 Апріліе.

— ѧп зіоа de паштї двпъ літврціѣ а петрекът попорвлѣ пе рецеле Ото пъпъ ла палатѣ кѣ ептвсіастіче аклампаціївні. Ла 12 ½ бре ѧптраръ трвпеле рецештї ѧп Навпліа, рескѣсаціі аѣ фратерпісат кѣ еї, стрігѣпdѣ: Съ трѣіаскъ рецеле! съ трѣіаскъ паціѣпеа!

— Отер паша а пропвсѣ прінцвлвї din Монтепегро пегоціаціївні пе баza авторопомієї Херцеговіпеї. Прінцъ de Монтепегро съ фіе прімітѣ пропвсъчівпеа.

— ѧп конферінца міпістеріалѣ din 25/13 Апріліе а венітѣ ла десбатере треаба кроатікѣ. протестеле пропвпчіате ѧп репресептаціївнеле Комітателорѣ прекът ші опініївпеа пвблікѣ а Сѣделавілор съпт пеплъквте тътврор міпістрілор ші dікастеріелор чептрале. Се авde adeceорі ѧп ачесте черкврі: кѣ репресептаціївнеле сѣпъ аша, ка кѣпdѣ ѧп Кроаціа арѣ domni o деплінъ апархіѣ.

— Dела міпістеріївлѣ ресвелвлвї а мерс кътръ капчеларііле авліче о потъ, ѧп каре се плънце ачестѣ міпістеріѣ, кѣ ла рекрътареа апвлвї ачествіа с'аѣ dat мвлці фечіорі славі, пепотрівіці пентрѣ сервіцвл мілітар.

— Се ворвеште, кѣ трвпеле de граніце. каре се афлъ афаръ din черквл реціментелор лор, се вор ѧптоарче акасъ. Кіетареа банвлвї ла Віепа съ фіе фостѣ ѧп легътврѣ кѣ ѧптребареа ачеаста.

— Вікторѣ Еmапвел а zic зілеле трекѣте кѣ окасівпеа пріміреї сепаторілор ші депвтаціілор ѧп Цепва, кѣ пентрѣ апвлѣ къргътор пѣ е проспектѣ ла врем ресбелѣ, афаръ деакъ ар фі агредаці din партеа Австріеї.

— Папа а трімис кътръ епіскопіі din оріептѣ вп чіркварѣ, ѧп каре доведеште, кѣ прімателѣ скавпвлвї Петрѣ пѣ есте контразікторѣ вісерічеї оріептале, прекът ші діферінца рітврілор реліціоасе пѣ контраzіче вісерічеї католіче. — Ni се паре кѣ пічі кѣ ачеаста пѣ ва фолосі піміка, къчі епіскопіі оріептвлвї штіѣ de е контразічере саѣ пѣ е.

— Ла D. Міпістрѣ de стат еарътї са incinвat o тѣсъ, каре'л ѧптпедекъ ѧп ворбіре. Проф. Шкоda са кіемат daръ спре консвлтаре.

— Двпъ че пѣштеле челе векі а трвпелор поастре de infаптеріъ сéѣ вппdвтѣ кѣ фолосѣ вѣпѣ ла америкапі, се ворѣ ѧптродвче актапвщі de оцел тврпатѣ.

— „Срвскі Dпев“ скріе двпъ „Wand.“ кѣ епіскопвл ортодоксѣ ал Бѣковіпеї кѣ преоцітеа са пѣ врé съ штіе de врео мітрополіъ ромъпеаскъ. Ші кѣ архімапdр. Бѣковіпеї Теофіл Бепdела ѧпштіпцеазъ ѧп журпалеле Бѣковіпеї, кѣ елѣ пѣ а фост ѧп депвтаціївпеа ромъпеаскъ. — Noї штімѣ din контра. Dорінцеле дрептkредінчіосвлвї клер етс. саѣ скріс пентрѣ Мітрополіъ ромъпеаскъ, фіреште, пѣ пентрѣ чеа din Apdeалѣ, ші D. Архімапdріт Бепdела есте сѣвскріс ѧп петіціївпе.

— „Herm. Zeit“ адвче штіреа, кѣ ѧп 29/17 Апріліе ар фі венітѣ чеа din тъіѣ поть dела гвберпѣ, кътръ dірекціа фіпапціяръ а церії скрісъ ші літва цертапъ.

— Меркврі се ѧпторпвптъ кѣ обічпвіта парадъ мілітаръ Авditорвл сѣвколопел, ші референтвл de жвстіціа ла Komanda цепералъ de аічеа Карол Гвіртлер, каре двпъ о боалъ грé тврі ѧп върста de 61 апі.

Colect'a

din buna voia pentru fondulu Associatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului românu, din Tractulu Sighisiórei. 1862.

Sighisiór'a de-la mai multi poporeni cruceresce 2 fl. Danesiu: Parochulu Zacharia Tataru 3 fl. Invetiatorulu Achimu Pereu 1 fl. Mai multi parochiani 5 fl. Lasleasasésca. Parochulu Zacharia Boiu cu parochi'a sea 2 fl. Seleusiulu mare. Parochulu Nicolau Moldovanu cu parochi'a 5 fl. Ferihazu. Capellanulu Ioann Gannea 1 fl. Notarulu comunalu Zacharia Ivanoviciu 1 fl. Mai multi parochiani 2 fl. 40 cr. Heturu. Parochulu Michailu Boiu cu parochi'a 2 fl. Staesiu Par. Nicolau Brandusiu cu parochi'a 3 fl. Trapoldu. Par. Sofroniu Brandusiu 1 fl. De-la Parochia 4 fl. Hendorfu. Par. Ioann Dobra 2 fl. De-la Parochia 1 fl. Tieline. Par. Vasiliu Siandru 1 fl. 20 cr. Dai'a sasésca. Mai multi parochiani prin Par. Ioann Babesiu 2 fl. 50 cr. Saschizu. Par. Georgiu Sioneru 1 fl. De-la Parochia 6 fl. 10 cr. Bundorfu Par. Nicolau Vetesianu 3 fl. 50 cr. Archit'a. Par. Ioann Vetesianu 2 fl. De-la Parochulu Ioann Ioanoviciu din Ferihazu tas'a anuala si a diplomei 6 fl. De-la subscrisulu tas'a anuala pe 1862. 5 fl. Summ'a 62 fl. 70 cr:

Sighisióra in 18 Martiu 1862.

Zacharia Boiu m p. Prot. Tract. Sighis. gr-or., membru alu Assoc. si colectoru districtualu.

Апсчіінцаре!

Спре ѧпdрептареа пе ексактелорѣ пвблікърі ѧп прівіпца ачеаста, се адвче ла конощтіпца пвблікъ, кѣ сорці кѣ карі дежа рѣдікателе къштігврі дела трацереа лотеріеї a VI-a de Статѣ фъкѣть ѧп 21 Декетвріе 1861 пентрѣ скопврі de комвпѣ фолосітоаре ші вінефъкътоаре аѣ ажвпсѣ пъпъ актта ла 2000 фл. ѧп жосѣ, саѣ вѣпdвтѣ ѧп локвріле маї 'пжосѣ пвміте лвѣпdвсе афаръ челе кѣ * ѧпсемпате.

N. Сорцвлвї 115812 пімеріторіѣ 80000 фл. в. а. вѣпdвт ѣп Olmütz.
* „ „ 263371 „ 30.000 „ „ саѣ ретрімic dela Urfahr лъпгъ Linz певѣпdвт.
„ „ 14976 „ 20.000 „ „ вѣпdвтѣ ѧп Blansko (Moravia.)
„ „ 5701 „ 10.000 „ „ „ Lemberg.
* „ „ 196277 „ 5.000 „ „ ретрімic певѣпdвтѣ din Kronau, Krain.
„ „ 112845 „ 5.000 „ „ вѣпd. ѧп Bienna
„ „ 224013 „ 4 000 „ „ „ Krakovia
„ „ 221437 „ 4 000 „ „ „ Pest'a
„ „ 166911 „ 4.000 „ „ „ Marburg (Stiria).
„ „ 174383 „ 3.000 „ „ „ Pest'a
„ „ 45294 „ 3.000 „ „ „Margitta (Ungaria.)
* „ „ 90561 „ 3.000 „ „ „ пѣ саѣ датѣ.
„ „ 269810 „ 3.000 „ „ „ вѣпdвтѣ ѧп Maria Theresiopol (Banat.)
„ „ 213798 „ 2.000 „ „ „ Vienna.
„ „ 143235 „ 2.000 „ „ „ Krakovia
„ „ 189631 „ 2 000 „ „ „ Brünn
„ „ 144266 „ 2.000 „ „ „ Laibach
„ „ 95105 „ 2.000 „ „ „ Gratz

Сорціі пімеріці вѣпdвці а 1000 фл. съптѣ акътѣ тоці плътіці.

Тотѣ deодвть се адвче аміпте ѧп інтересвлѣ ачелора, карії поседѣ сорці de къштігѣ dела тепціопата лотеріе ѧпкъ переалісації, ѧптръ карії 3 а 500 фл. вній а 200 ші 100 фл. ші маї мвлці а 50, 10 ші 5 фл в. а., кѣ тоате къштігврі ачелеа, каре ла тоатъ ѧптъмплареа пе лъпгъ репродвчереа сорцвлвї оріціпалѣ черѣтѣ, пѣ сарѣ ѧпкаса din орі ші че прічіпъ ѧп терміпѣ de 6 лвпі двпъ трацере адекъ челѣ мвлтѣ пъпъ ѧп 21 Івпіе 1862., ворѣ девепі копформѣ ла сорцѣ прівіторівлвї § 11 dела програтвлѣ жоквлвї ла тімпвлѣ съѣ пвблікатѣ, ѧп пропрістатеа скопвлвї вінефъкъторіѣ алѣ лотеріеї, ші двпъ 21 Івпіе 1862. пѣ се вор маї плъті.

Dірекціївпеа ч. р. пентрѣ венітврі1е лотеріеї.

Despърцътъпътвлѣ лотеріеї de статѣ пепгрѣ скопврі de Комвпѣ фолосітоаре ші вінефъкътоаре.

Bienna ѧп 12 Апріліе 1862.

XII. Ѳртареа Колектеї пе сеата zidindeї Бісерічі ла Тврda:

Din Протопопіатвл Златпеї de сѣсѣ:

1 Bidpa de сѣс 3 фл. 22 кр. – 2 Бръdешті 1 фл. 15 кр. – 3 Мвпчел 1 фл. – 4 Лъпвшвл 3 фл. – 5 Албак 3 фл. 50 кр. – 6 Гврda de жос 4 фл. – 7 Гврda de сѣс 2 фл. 13 кр. – 8 Apada 3 фл. Сѣта 21 фл.

Сѣтеле пвблікате факѣ ла олалть 3093 фл. 60½ кр. в. а.

Редактор респвпзетор **Ioann Pau.** Едітъра ші тіпаріѣлѣ тіпографіеї dіечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче лп Сібіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїъ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ап 3. фл. 50. кр. Пентръ челелалте ъърді але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл., еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ъръ къ 7. кр. тірел къ літере мічі, пентръ а доза ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 33. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїъ. 26. Апріліе. 1862.

Фъndamентъл Австріеї ла статъ ънітаръ.

Събт ачеаста інскріпціъне аре „All. Zeit.“ ъртъторіл артікъл:

„De ші Австріа се авате тълтъ лп форта са dела челелалте статърї але Еъропеї, тотъші пентръ ачеea пъ аре съ́ліпсеаскъ інтерпа соліditате; лпсь ачеаста соліditате пъ требъе къътать лп о чентралісаціъне dънъ тъстра франдосéскъ, ла каре вezї біне къ а маї сіліт'о сістема Бахіанъ. Соліditатеа Статълъї Австріеї есте къ тълтъ маї таре асе аштепта dела Автономіа ші гъвернареа de сінешї але ънітелор попóръ, каре dестетърате лші ресістъ, еаръ лп тотъ ціпъ астфеліъ екъілібрл, лпкът чел маї зелосъ лъптъторіъ ал прінчіпіълї паціоналітъціі (Палацкі 1848) а zic: „de пъ ар есіста Австріа ар требъі креать.“

Фъръ лndoіалъ аре „Фъртъпа Австріеї“ ла фортареа ші конcерваreа еї о парте пъ пеесенціалъ; лпсь ънde порокълъ се аратъ аша конcеквепт ка ачі, аколо требъе съ фіе ші лп фаптъ кабсе пеатърпътоаре de соарте; ші ачесте але десфъшъра са лпчеркат лптро трактаре тълт терітътоаре.“ Стъdіе деспре політіка едіфікаре de десъбтъ а Австріеї.“ Лп D. B. J. J. Брошъра din Ian. 1862. Ноі ъртът пе ън тіпътъ лпфъцошъреї de аколо.

Dінтре челе треї грънe de попор каре се івескъ лп Австріа легате, атърнъ чea цертапа de статълъ імперіалъ, фъръ ка пентръ ачеea съ се ръспінгъ о маї стріктъ легътъръ къ Цермапіа, астфеліъ de секър, лпкът деспре ачеаста пъ е а се маї черта; чea італіепеаскъ апаре къ атжта маї песекъръ. Лпсь а треіа грънъ, местекатъ din славі ші магіарі, каре фаче маса de къпетеніъ а імперіълї, ші къпринde лп сіne матеріалъл пънктъ de гравітаціъне, есте лп прівіінца сімцетінтелоръ політіче de а се пріві ка местекатъ, прін ачеаста лпсе еа лéгъ dін лънтръ ші астфеліъ се асігъреазъ. Пофта de деспърціре се аратъ ла ачеаста грънъ фоарте таре; еа лпсъ се пеътралісéсъ прін пътеріле опосіте, се ръdікъ, ба се ші скітъ лп контрарълъ еї. Лптре полонї стаъ лп Галіціа рътепії лп контра, лп Ънгаріа магіарілоръ ші съкълоръ сасії ші ромънії; лп Боетіа Цермапії Чехілор. Астфеліъ съптъ токтаї церіле прінчіпале але Австріеї локъіте de doe паціоналітъці рівалізънde. Ачесте пъ афлъ пънктъл de репаос ал съъ - лп сіne, ші пентръ ачеea аъ съ'л каште лп ън чентръ - каре zаче афаръ de еле, лпсь маї лп тіжлокъл діферітелор грънe. Лп dіетеле dін Прага, Летберг, Песта се чіокпескъ пътеріле ла олалтъ, лпсь пічі ъна din діферітеле паціънї есте капаче de о съпретаціъ пекондіціонатъ; еле се воръ лънта пекоптепітъ лптре сіne; ші тіпорітъціле вор пріві пъръреа кътръ Віена, ънde ла пътéреа чентралъ, конститътоаре dін Лмпъратъл ші імперіълї афлъ комплапареа dорітъ“. Паралелограмъл пътерілор, каре'л апléкъ авторъл, пъ е пепотрівіт а лътърі ачеаста тішкаре.

Фъръ котъпа векіа dінастіъ, фъръ аліпіреа тътърор австріачілоръ de еа поате къ сар фаче статълъ австріакъ събт чіркъстрї ънъ хаосъ; лпсь dін порочіре челе маї неодіхніте сетіпціі de попоаръ съптъ къ челе маї роіалістіче сімцітінте Лп Ънгаріа пъ а къtезат революціъпеа dін 1848 съ се декіаре авъпра Монархълъї ка атаре, ші ла 1849 dънъ тоате семпеле ар фі лптратъ о інтерпъ лптоарчере, деакъ пъ ар фі пъшіт ла тіжлок пътереа артелоръ. Пъ статълъї саъ dіетеї плътеште колопъл авсріакъ ал тътъроръ церілоръ dареа са, dъ фечіорії съї ка солдаці, чі Лмпъратълъї. Лп конcчіінца попорълъї есте dънсъл лпкъ ка ші dънъ капітълаціа de алецере цертапъ de одініоаръ, апъръторіълъ тътърор. Прін ачеаста ідеъ съ пъ се лппедече едіфікареа віецїі конститъціопале de астъці; лпсь еа поате рътжпea спріжопітъ пе dънса. Десволтареа ва требъі съ се факъ тотдеъпа къ прівіінцъ ла dрептъл історікъ, фіінd къ пічі лптр'о царъ афаръ de Англіа пъ есте стіта лпаінтеа всъапцеї аша de въртос лпръdъчінатъ ка лп Австріа.

Челе маї пътерніче de ноъ фоарте десволтате пътерї але ціпереї ла олалтъ закъ лп абілітатеа екопомікъ а імперіълї, кондіціопатъ прін Dънъре аша прекът ші прін традіціънеле din секълі ші ескълтівать прін поъле віне de котерчіъ ші прін тіжлоачеле de трапспортъ. Пънъ че векіъл котерцъ пе Dънъре адъчеа къltъра dела Бісанцъ лпсъсъ ла Віена ші Регепсбърг, аре чел de астъзї събт колпъкрареа тътърор ціпътърілор австріаче ші фъръ лndoіалъ ші а Цермапіеї съ о деріве лп жос кътръ Сербіа, Ромънія ші Търчіа.

Афаръ de ачеаста пъ есте а пъ се рекпоаште къ прін лнпреціврареа ачеea, къ лп тоатъ Австріа фіінdъ цермапї пъртъторії счіінцелор, індъстреї ші а месеріілоръ, еї ші жідовіі саъ фъкътъ ші префералміпте ші пъртъторії котерчіълї, ші пікъірї пъ са прокъратъ о астфеліъ de апропіере, комплапаре, коптопіре а паціопалітъцілор ка аічea. Негоцъл ші індъстріа, dіслокареа атплоіацілор, скітъареа гарпісоапеї аъ лпаінтат апропіereа сетіпціілор ші а продъсъ лп овічеіърї ші естіме о австріалітате, каре de лок се фаче обсервабілъ ші валабілъ фацъ къ тоці неавстріачії.

Ачеаста австріалітате посede чептръл съъ лп тареа четате лмпъръteаскъ, акъреї інфлюіцъ асъпра апропіерії спірітъале а попоарълоръ dавеа се поате десткъ прецъі. Пентръ Віена а ешіт de ачі чea маї фрътоасъ проблетъ. Dін векіме сказпъл кърціі, ънеї марї пърді а богатеї побілімї ші а челоръ маї лпалте dікастерії, а къштігат еа, фаворітъ de чептрала са пъсечіъне, лп тітпъл чел маї ноъ прін пропъшіреа пе тóте терепіле de актівітате чea маї въртоасъ базъ пентръ десволтареа ънъї неатърпат стат de четъцéпї, Веакеа віацъ de comnъ лп предареа пекъцетътоаре ла челе традіціопале се dъ лпdерънтъ лпаінтеа лъкърърії серіоасе ла пова формаціъне. Déкъ діферітеле паціоналітъці австріаче аъ афлатъ маї наінте пънктъл de індіферінцъ ал лор лп тъсікъ, театръ ші алте петрекънії але віецїі четъцілор капіталї, акъта ле ва адъче екопотіка лъкраре аколо, ка събт ръdіката колпъкраре а счіінцелор ші а віецїі політіче, съ факъ къltівареа ътапітатеї ші дірекціънеа ътапітатеї челе маї репede пропъшірї. Пънъ акъта пътеріле спірітъале пъ аъ афлатъ пічі къвепіта рекпощінцъ, пічі пъ аъ есерчіатъ інфлюінца са асъпра попóрълоръ. Пътаї de кърпdъ лпчепъръ спънътóреле арте а се акомода віецїі de статъ, къътпdъ а трезі копсчіінца котънеї марї Історіе. Лпкъ лінсеще лп Віена о сървътоаре попъларъ. Лпкъ сепатъл імперіал пъ а ажънсъ ла пътереа са репресептатівъ. Лпсь сперапца лптемеатъ къ се воръ фаче тоате, креще. Тоате попоарълe лптінсълъї імперіъ се фор афла лп Віена, ка съ коптрібъéскъ къtъ маї тълтъ спре вінеле імперіълъї, съарате топътептеле сале, трекътълсъ скітъат артіфічіос, трофіа са de пресептъ. Еле тоате вор тріміте пе ачеї бърбаці карії асетепea лпdрептъціді, лппъкаці ші domolіndъ фъртъпеле паціопале din Прага, Летберг ші Пеща, лші вор лптinde тжпа спре котъпа патріотікъ десволтаре de пътерї. Прекът воръ къdea търії Віепії, ка съ факъ локъ лптіndereї четъції ші ліbereї тішкърї, аша вор къdea тот одатъ баріеріле песъферінцеї, пелпкредереї, пелібертатеї; ші къ фіекаре пedекъ матеріалъ ші спірітъалъ каре каde ачі, ръсаре о фортъréцъ моралъ а лпфрънціреї de статъ, а статълъї ънітарій, а патъралеї ші пентръ ачеea лпdрептъцітеї чентралісаціънї.

Сібіїъ 23 Апріліе. Екселенціа Са Пъріптеле Епіскопъ Андреіъ Барон de Шагъпа а сосітъ съмбъть попtea ла 11½ óре, dънъ о обсептаре de 9 септъмънї ші 3 зіле ла Віена, лп deплina съпътате лп решedінца са лп Сібіїъ. —

Търгъл Сф. Георце ал четъції поастре dекърсе къtъ de славъ, претъtіndінеа се ваетъ отепії къ пъ аъ бапі, ші скътпетеа каре dърезе пекоптепітъ фаче пре оатепі съ се търціпéскъ пъшаї ла лінселе de чea маї таре требъінцъ.

Timпвлъ е фоарте тънось, dékъ речеала че е дестълъ de cimцiбiлъ, пъ ва стріка поателоръ челоръ че маї скъпаръ de врѣма de маї деѣнъзї. Мънцiї чеї верзї ші лпфрѣнзiцї ераѣ съптътжпа трекѣтъ de поѣ лпбръкацї лп вестмънтълъ алъ de iарпъ.— Стареа съпътъцiї лптре оамені есте тълцътітъ черiълъї дестъл de пriiнчоасъ. --

---

Sibiiu in 24 Aprile. Astadi a tienutu comitetulu Asotiatiunei literarie subt presiedinti'a Eselentiei Sale Parintelui Episcopu Baronu de Siaguna siedinti'a lunarie, carea sa incepu la 10 óre dimineati'a cu o salutarea cristiana a Domnului Presiedinte: „Хс аѣ лп віат“ In acésta salutare ne descoperi Eselenti'a Sa, camultiemindu lui Dumnedieu, ca lau invrednicitu a face calatori'a la Vien'a in caus'a Mitropo iei si a se intórce in midiloculu nostru cu bucuria ne impartasiesce, cumca in calatori'a acést'a mergendu catra Vien'a prin Oradea mare si intorcenduse prin Timisóra a atinsu doe linie locuite de romani, si s'a convinsu cumca poporulu nostru este petrunsu de necesitatea si de folosulu celu va aduce asotiatiunea pentru cultur'a poporului romanu si de aceea trage cea mai buna spersntia ca ea in scurtu timpu aflandu cuvenit'a sprijinire materiale si spirituale se va desvoltá in modulu celu mai priinciosu si va prosperá dupa dorinti'a noastra, la care sei ajute Dumnedieu.

Apoi se citi protocolulu siedintiei trecute, care aflanduse intru tóte consonu decisiuneloru aceiasi siedintie se a autenticatu fara nici o observatiune.

D. Canonicu si V. Presiedintele Ciparіu ascerne in legatura cu § 62 alu Protocolului unu conceptu, care sa cititu, apoi sa luatu la citire si motiunea archivariului Asotiatiunei D. V. Romanu, si fiindu ca conceptulu D. V. Presiedinte Ciparіu sa aflatu compusu cu o judecata defecata conforma cu statutele asotiatiunei, cea ce lipsesce in motiunea arch. Romanu, care s'a abatutu dela statute, comitetulu afla cu cale a delatura motiunea D. Arch. cu totulu, si a primi parerea D. V. Presiedinte Ciparіu cá o motiune principale si cá de punctu de manecare in obiectulu acest'a, efectuarea ei inse se se mai amane din aceea causa, caci Comitetulu a intielesu intr'acea cumca ambele ordinariate sunt provocate dela In. regimu asi da parerea sa in privinti'a censurei cartiloru romanesci, care vinu din tieri straine. Pentru aceea Comitetulu va indreptá rugarea sa catra suslaudatele Ordinariate, ca se binevoiasca alu insciintiá despre aceea mesura, care va lua Gubernulu imparatescu in privinti'a cartiloru romane ce venu din tieri straine. — Mai departe se lua la placut'a cunosciintia depunerea si celelialte mie de fiorini, care Eselenti'a Sa Parintele Mitropolitu Conte S. Siulutiu a oferitu asotiatiunei, cu aceea insarcinare, cá Comitetulu se aduca Eselentiei Sale cea mai via multiemire si se i se retrimita celelalte hartii respective incunosciintiendulu totdeodata, ca Comitetulu nu mai are nici o pretensiune mai departe in privinti'a aceasta catra Eselentia Sa.

Сібіiѣ 24 Апріліе. Din Клѫж се скріе лъї „Ost Vest“ къ datѣ din $^{24}/_{12}$ Апріліе, къ декѣндѣ пе вѣкѫрът ші поі de провісорііѣ аѣ адѫрмітѣ десклсівпеле політіче дѣнъ поі пъ пѣмаї лп каселе комітатенсе чі ші лп фоіле пѣбліче ші дѣнъ че аѣ къпътатѣ впеле ші admoniцівпі, аѣ пердѣтѣ ші челе маї къкѫрацioасе воіа de amaї скріе despre ачéсте етс, къ ачестеї чірквстърї есте de a се адскріе, къ дебателе че се авzеаѣ маї наінте лп Клѫж къ мълт zелѣ ші фокѣ despre сінгратічеле пѣнкте de черте лптре diферітеле паціопалітъцї аѣ dіспърѣтѣ къ тотълѣ, ші жѫрналеле аѣ ремасѣ маї пѣмаї сімплї реціcтрантцї аї лптъмплърілорѣ de zi. Трече пе вртъ ла гѣверпѣ ші zіче къ опінія пѣблікъ вртъреще къ атъта маї маре атенцівпе фіекаре пашѣ алъ гѣверпѣлъї, ка съ гічéскъ інтенцівпеа лъї, къчі dѣнъ че ачéста са пѣріфікат dintr'o парте de ултрамагіарі, аѣ ащептатѣ оамепіі къ тоатъ дрептатеа къ лъсъпdѣ дірекцівпеа de маї наінте се ва пѣпе пе терепѣл diплomeї din 20 Октом. ші ал автографълъї лппърътескѣ ші се ва цінea стрънсѣ de еле; че лпсъ пъ се вede ші de ачеea потѣ фі ротънї маї пѣцінѣ мълцътіцї.

De ачеea нічі честівпеа егалеї лпdрептъцірі пъ а девепітѣ нічі къ вп пашѣ маї апроапе de деслегаре, чі къ din контра - фіindѣ къ вп ротънѣ din Алба Іѣліа а фост інвітатѣ de маціcтратъл de аколо лп лімба магіарéскъ ші пе респектъпdѣ ачеста ачеаста інвітаре, черъпdѣ ка еа съ і се dee лп лімба са, ар фі фостѣ dъс къ жandармі лпаінтеа маціcтратълъї, вnde і са dат о admoniцівпе - се вede а ста тот вnde а статѣ.

Апоі трече ла честівпеа лімвеї лп дістріктъл Фъгъраш ълъї ші орашълѣ Хацегѣ ші zіче, къ ачаста dавеа а аflатѣ деслетареа са, ші къ адекъ лп мепціопатълѣ дістріктѣ се сапкціопеzе прін вп декретѣ аѣлік статъл кво, адекъ лімва ротъпéскъ ръмъпе ка лімвъ пропріъ офічіоасъ ші пе лъпгъ еа ші чеа магіареаскъ пъпъ че вор фі органісате комітетеле челе поъ лп Котітате ші дістрікте dѣнъ інстрѣкцівпеле челе поъ, кърора са dат дрептъл прін канчеларіа аѣлікъ, а хотърж лп копчерпінтеле терен administратівѣ, пе каре се лптinde черкъл de актівітате ал лъї, лімва офічіóсъ, лпсъ éръ пѣмаї провісоріѣ пъпъ ла dietъ ші къ ресерва рекѫрсълъї асвпра вnеї астфелії de конклъсѣ ал Комітетелорѣ къtръ гѣверпѣ ші лп дрѣтъл маї департе de інстанцїъ къtръ Канчеларіъ Че се атінце de Хацегѣ ръмъпе ші аколо статъл кво пъпъ ла dietъ, ші къ ачеаста парте а ордінъчівпеї есте о десклсіъ лпсь dіеапть десавоаре а лъкрърії гѣверпълъї de маї наінте, каре а врѣтѣ съ імпѣпъ Хацеганілорѣ къ форца лімва магіаръ, de ші аколо пъ се маї афлъ нічі вп магіар, ші каре пептрѣ неаскълтаре леа амепінцатѣ къ есекѫцівпе ші педепсе.

Къ лптокмірea менціопателор комітете се паре а фі лъкрѣ серіос, къчі претѣтіndinea се факѣ прегътірі, лпсь лпфііпцасеворѣ ачесте dѣнъ о інстрѣкцівпе пѣблікатѣ къ вреокътева лъпі маї наінте, пептрѣ каре пъ е нічі вп вот фаворіторіѣ лп царъ, саѣ пѣмаї dѣнъ че се вор фаче лп еа впеле modіфікацівпі, ретъпе лпкъ ла лптребаре.

Лптрвп артікъл din Фъгъраш ълъ лп „Gazeta Трапсілваніеї“ чітім, къ алецереа ачестъї комітетѣ са цінѣтѣ лп 2 Апріліе аколо къ вп ресълтат пептрѣ ротънї фоарте фаворіторіѣ, къчі din 33 de метврії, din каре аре съ стеа ачеаста Комісівпе лп дістріктъл Фъгъраш ълъї, съптѣ пѣмаї 7 перотънї, ші къ ачéста аре съ се мълцътеаскъ пѣмаї D. сѣпретълъї Кѣпітап, каре а черѣт дела Канчеларіа аѣлікъ о інтерпретаре маї апроапе ші маї деслегатъ а інстрѣкцівпеї копчерпінте, ші канчеларіеї аѣліче, каре а інтерпретато лптр'аколо, ка ші котвпеле, каре плътескѣ контрібѫцівпі маї марі пептрѣ аверіле котвпалі съ фіе репресептате лп пропріетатеа чеа маре ші de міжлокѣ.

Np. 85|1862 Кѫтпеї 16 Апріліе 1862.

Ілвстрісіте Domпвле Комите Сѣпретѣ!

Лп Протопопіатълѣ Zлатпеї de сѣсѣ, шкоалеле котвпале пептрѣ едѣкъчівпеа попорълъї аша съптѣ de раре ка „корвълѣ алвѣ“ Ілвстрітате! кѫет, ма съпт лпdръznец а крede, къ ачаста старе лпбелшвгатъ къ атъта папоіере, фаць къ лѣтіпареа ші едѣкареа попорълъї din ачестѣ протопопіат ші Ілвстрітатеї Тале ва фі квпоскѣтъ; de ачеіа къ втіліпць сѣбскріcълѣ, ка Протопопѣ Administраторѣ а ачестъї Трактѣ. спре а пѣпе вnѣ пашѣ къtръ паінтаре патѣ преџетат dea вепі лпкоптактѣ, ші лп лпцълецере къ Антістії, ші репрезептапшії попорълъї, къ акърор ажторіѣ, котвпеле політіче, Соходол, Съкътърь, Албак ші Скърішоара, прекѣтѣ ші къ алте котвпе мѣптéпе, акърора попвлацівпе лп ценере търтърісеск реліцівпеа грекоръсър. ортодоксъ, аѣ ші оферіт жѣтътате din капіталеле стътъторе din облігацівпе dѣнъ лппрѣтътълъ de статѣ din превпъ къ інтереселе лор, къ скопѣ de а съ реаліса лп фіе каре Котвпъ фѣпdѣрї школастіче къ о administрацівпе пропріе, лп каре прівінць свбскріcълъ къ тотъ втіліпца лп превпъ къ Антістіile котвпале політіче аѣ ші лват къ сѣс метораtele котвпе квепітеле протокóле, каре къ тотѣ респектъл сѣб./· ле ші сѣвщерпе Ілвстрітатеї тале съ біпе воещї къ преа лпdѣраре ачелéшї але лпкѣвііпца; а ордопа пѣперea лп лъкраре а administрацівпіі пептрѣ проіектателе фопdѣрі, а копчеde ка облігацівпіле лппрѣтътълъї de статѣ оферате лп фѣпdѣріle школастіче съ се трапспѣпъ ла ачестеа, ші пре вртъ, dѣнъ палтаці Актівітате ачест скопѣ філантропікѣ ал протеџе.

Прітеџе Ілвстрітате асігѣрареа despre чé маї профѣпdъ стімъ ші веперацівпе къ каре ам ръмас алъ

Ілвстрітатеї тале.

Кѫтпепі $^{15}/_{27}$ Апріліе 1862.

Втіліть Сервѣ Іоап Патіца Adm. протопо. а Трактълъї Zлатпа de сѣсѣ.

Респопzабілітатеа Міпістрілорѣ.

Лп шедіпца din 1-а Маї к. п. са лппъртъшітѣ атвелор късї але сепатълъї імперіал лп пѣмеле Маіестатеї Сале респопсабілітатса міпістрілорѣ лп вртъторіѣл modѣ: Лп тімпѣл, кънd сепатъл імперіалѣ лпчепе трактареа констітѫціопалъ а прелімінарелор de статѣ пептрѣ апъл 1862 ші а леџілор фінапціаре легате къ ачесте ші спеціалмінте кънdѣ аѣ съ се іа ла пертрактаре ачеле пропосіцівпі гѣверпаментале, прін каре се пъzвеште акоперіреа спеселорѣ статълъї ші регълареа релацівпелорѣ de вапі, са лпdѣратѣ Маіестатса Са а лпсърчіпа пе міпістрії съї, а лпштіінца атвеле късї але сепатълъї імперіал, къ ачеea декіарацівпе, че са датѣ лп 2 Іѣліѣ 1861 лп каса аблегацілор, къ адекъ міпістрії се рекѣпоскѣ пептрѣ сѣсцінереа

конститꙋціꙋнеї ші пентрꙋ ексапта indepliniре а легілорꙋ ші фацъ кꙋ репресентаціꙋнеа церії de респꙋнзъторі ші къ еї прімескꙋ асꙋпра са ачеаста респꙋнзабілітате, са датꙋ ла еспреса конченere а Маіестатеї Сале Ампъратꙋлꙋї, къ Маіестатеа Са пꙋ а dat аплачidареа са пꙋтаї прінчіпꙋлꙋї de респꙋнзабілітатеа міністеріалъ, прекꙋмꙋ а фост еа стабілітъ ап 2 Іꙋліꙋ 1861. чі а врꙋтꙋ съ о штіе ші констататъ, къ рекꙋноаштереа ачестꙋї прінчіп ампътемеіатъ ші прін ампърціреа конститꙋціꙋнеї, ачеea dispoсіціꙋне кꙋпрінсъ ап Прéа Апалта скрісоаре de кабінетꙋ din 20 Авгꙋст 1851 „къ міністеріꙋлꙋ есте сінгꙋрꙋ ші ескісівꙋ пꙋтаї фацъ кꙋ Монархꙋл респꙋнзабілꙋ, ші къ ап прівіінца ачееаста фацъ орі кꙋ че алта авторітате політікъ есте деслегатꙋ, а пъшітꙋ ампратажта афаръ de активітате, апкът пꙋ сть ап консꙋлтацъ кꙋ зісꙋл прінчіпꙋ de респꙋнзабілітатеа міністеріалъ. Маіестатеа Са са апdꙋратꙋ а маї аплачida, ка ла тімпꙋл съꙋ съ се ia ініціатіва din партеа репрімꙋлꙋї пентрꙋ о леце конститꙋціоналъ деспре респꙋнзабілітатеа міністрілорꙋ сꙋпт вꙋртоаса цінере de прінчіпіеле пропꙋнчіате ап шединца касеї аблегацілор din 2 Іꙋліꙋ 1861.

Сепатꙋл імперіал.

Шединца din 1-а Маіꙋ к. п. ап каса аблегацілорꙋ а авꙋт о пропріа фісіогноміъ, къчі пънъ че галеріеле се амплꙋръ кꙋ о ісꙋалъ маре de попорꙋ, каре ера кꙋріос съ аꙋdь аппъртъшіреа ампърътеаскъ, че ера съ се протꙋлчезе, аꙋ ръмасꙋ скаꙋнеле аблегацілорꙋ, маї вꙋртос але dрептеї, гоале. А зечеlea óръ а фостꙋ трекꙋтꙋ ші пꙋтерꙋлꙋ нечісар de ꙋна сꙋт апкъ пꙋ ера компletꙋ. Dабеа dꙋпъ маї мꙋлте сꙋпърі кꙋ клопоцелꙋлꙋ прешedінтелꙋї се афларъ чеї ресістенці. Кондꙋкторії фракціꙋнеї полопе ші чехе апкъ пꙋ ераꙋ de фацъ, чі пꙋтаї маї мꙋлці мъdꙋларі аї партітꙋлꙋї. — Міністрꙋл de стат Штерлінг, каре апаре апкъ слꙋбітꙋ de боала трекꙋтъ са афлатꙋ de тімпꙋрі ап Салоп. Ла маса міністеріалъ domnea о маре віоічꙋне, конверсаціꙋнеа ера аколо фоарте віе. Аблегації стаꙋ ап грꙋпе ап конворбірі віопе. Ап ложа пентрꙋ метꙋрії касеї de сꙋс се аратаръ óспеці кꙋ тотꙋл ноі. Консꙋлꙋл решedінцеї, амꙋndoї віче-конслії ші ал doілea Конслꙋ іаꙋ локꙋл лорzілорꙋ пострії; вестміntꙋл лор de галъ аръта къ еї пꙋ сꙋнтꙋ de цеаба ачі, ші ап адевър еї аꙋ прівіт zioa апівер-саръ а deскідереї Сепатꙋлꙋї імперіалꙋ, ка чea маї потрівітъ, ка съ dé dиплома de четъцénꙋ онорарії ал четъції Віена пре-шedінтелꙋї Касеї аблегацілорꙋ D-рꙋлꙋї Хein.

Ла 10½ deскіde ачеста шединца, пе банка міністеріалъ шedꙋ Штерлінг, Ласер, Dегенфелd, Плепер, Вікелбꙋрг, Мечері ші Шефꙋл de секціꙋне Dр. Ріці.

Прешedінтеле епꙋнчіъ, къ міністрꙋл de статꙋ а черꙋт кꙋвънтꙋл, ка съ факъ касеї ампъртъшіре ампърътеаскъ. Міністрії ші аблегації се скоалъ de пе скаꙋнеле сале. Міністрꙋл de стат чітеште ампъртъшіреа de маї сꙋс, каре о аскꙋлтъ каса стꙋndꙋ ші ла сфършітꙋ о конкомітe кꙋ аклатаціꙋні de плъчере.

Прешed. D. Dр. Віесер аре кꙋвънтꙋл.

Аблегатꙋл Dр. Віесер dꙋпъ трібꙋпъ ампчепе ворбіреа са, къ ел ка ꙋнꙋл din чеї маї бътрънї аблегації аї ачестеї кꙋрі, ка ачел депꙋтат, каре dела момептꙋл, кънdꙋ віаца конститꙋціоналъ ап Австріа а dат семпе de віацъ а стат ачі лънгъ десволтареа еї пънъ ла момептꙋлꙋ de астъзі, ші ка ачеста а рекꙋноскꙋтꙋ ампъмпътатеа конститꙋціоналелор інститꙋте тот деꙋна ка чева маре ші пентрꙋ патріа поастръ адꙋкътоаре de бінекꙋвънтърі, ампї іа вое а ворбі ап zioa de астъзі, ші кꙋцетъ къ пꙋ пꙋтаї ел сінгꙋр, чі тоатъ каса есте плінъ de бꙋкꙋріе пентрꙋ фъкꙋта ап-пъртъшіре (браво!). — Адꙋче апоі къ респꙋнзабілітатеа міністрілор са фъкꙋт din zi ап zi маї печесаріе, ші къ ачеаста а рекꙋноскꙋт ші Маіестатеа Са кꙋ апалта са апцелепчіꙋне ші леа фъкꙋт ампъртъшіреа че аꙋ прімітo тоцї кꙋ бꙋкꙋріе. Къ Маіестатеа Са а пропꙋнчіат сербъторещe, кꙋткъ de cine се апцелеце, къ респонзабілітатеа міністеріꙋлꙋї фацъ кꙋ репресентаціꙋнеа імперіꙋлꙋї есте de а се прівi ші прімі ка о ꙋртаре ачелор конститꙋціонале інститꙋціꙋнї, пе каре Маіестатеа Са леа датꙋ din лібера воінцъ ла анꙋл 1861 ші къ астфелꙋ ші ordінъчіꙋнеа din 1851 са скімбатꙋ амптрꙋ тоате ші са адꙋс ап консꙋнанцъ кꙋ інститꙋціꙋнеле конститꙋціонале, ші къ аша аре каса акꙋта кꙋ ноꙋ кꙋраціꙋ а лꙋа парте ла легіꙋреа деспре фінанце, ші къ са de ноꙋ есте dътоаре кꙋ мꙋлцꙋмітъ Маіестатеї Сале (браво! браво!) каре о еспрімъ астъзі, ап зіꙋа кꙋndꙋ наінте de ꙋн анꙋ са deскісꙋ сепатꙋлꙋ імперіалꙋ, ап каре зі Маіестатеа Са а манifестатꙋ сървъторещe пъстрареа конститꙋціꙋнеї. „Імпресіꙋнеа, каре тоцї ам лꙋат атꙋнчі кꙋ ноі“ зіче ап сфършіт „есте, маї къ аші зіче, каре de ноꙋ се репоещe ап шединца de астъзі ші не деоблéгъ ла мꙋлцꙋмire новъ (браво! браво!) еꙋ кꙋцетꙋ дарꙋ, къ воіꙋ адрепта провокареа меа кътрꙋ Воі, опорацілор Домнї кꙋ сꙋкчесꙋ ка съ адꙋчеці Маіестатеї Сале ꙋп ампreітꙋ съ тръіаскъ. (Адꙋнареа се скóлъ ші стрігъ съ тръіаскъ.) Ші акꙋта ампї іаꙋ вое фііndꙋ кꙋ кꙋцетꙋ, къ фестівітатеа (momentꙋлꙋї а фъкꙋтꙋ ап тóте інімile апъсаре, съ пропꙋнꙋ, ка кꙋ ачестꙋ сървъторескꙋ актꙋ съ апкеіем шединца de астъзі. Сепрімеще.

Votu separatu

a deputatului subscrisu Orastianu la Universitatea nationala in privinti'a verificarei a Domniloru Iosefu Schneider, si Iacobu Ranic..er de deputati ai scaunului Sibiiulu la Universitatea asta.

(Urmare.)

Parerea mea este urmatorea:

Corpulu alegatoriu, care in 15-a Novembre 1861 a constituitu adunarea scaunala in Sibiiu, si a ales pe Domnii Iacobu Ranicher si Iosefu Schneider de deputati a scaunului la Universitatea asta conchiamata pe 20 Novembre 1861 a fostu illegalu; asia dara si deputatii nomiti suntu illegali.

Temeiurile suntu urmatorele:

Adunarea de scaunu tienuta in Sibiiu in 15-a Novembre 1861 a fostu constituita deintru a tati representanti cetatienesci sabiieni cá alegatori, cati au fostu si dein partea comunitatiloru satesci, si asia constituita a alesu pe Domnii Iosefu Schneider, si Iacobu Ranicher de deputati la Universitatea asta.

Fapta susu descrisa e adeverata, ca e reconoscuta de comunitatea cetatiana si de magistratulu Sibiiului.

Dupa §. 12. a punctelorꙋ regulative dein annulu 1805 adunarea scaunala numai atunci are de a fi constituita dein a tati representanti cetatienesci cati suntu si satesci, candu e alegerea de amploiatii superiori scaunali; In alte casuri, si anume la alegerea de deputati pentru confluxulu nationalu, (adeca pentru Universitatea nationala) au dein tota comunitatea satésca cate duoi, si dein Comunitatea pretoriala siese representanti a concurge, si a constitui adunarea scaunala.

Fiendu ca adunarea scaunala sabiiana dein 15-a Novembre 1861 a fostu compusa nu numai dein 6 representanti cetatienesci, ci dein 48, adeca representantii cetatienesci ca alegatori au fostu intru unu numeru egalu cu numerulu representantiloru scaunale satesci; asia dara adunarea pomenita a fostu illegala, si conclusele ei pecum si alegerea de deputati e fora valore legala.

Inclyta Universitate cu ea esi intemeiadia conclusulu pomenitu, ca subtu nomirea de amploiati se intielegu si se coprendu in legea asta si deputatii la confluxulu nationalu.

Dara dupa ce in paragrafulu citatu e pomenire osebita si limpede despre amploiati, si despre deputatii a confluxului nationalu; asia nece decatu sub nomire de amploiati nu se potu intielege si coprende deputatii a Confluxului nationalu.

E adeveratu, ca suntu legi, a caroru coprensu seamena cu figura §. (paragraphu:) potendu fi intielese in mai multe feliuri asia catu de o vrei in intielesulu esta, o poti applicá; de o vrei in altu intielesu, inca o potî applica.

De intorci figura §. (paragraphu) in susu, de o intorci in diosu; totu nu si perde forma.

Dara §. dein punctele regulative a annului 1805 in privintia obiectului estuia nu are mai multe feliuri de intielesu, numai unulu chiaru si limpede.

Da daca maioritatea sasésca (17 insi:) in contra duoi insi romani) intru adensu vré ai da altu intielesu; adeca daca e: Sic volo; atunci tota argumentarea si allegerea e de prisosu.

Cumca la interpretarea §-lui 12 dein punctele regulative interessulu fu respectatu; socotescu eu de acolo, ca Domnulu Deputatu Schmidt in decurgerea consultarei se a declaratu, ca ar fi pré multu, daca inclyta Universitate in causa asta ar decide in contra interessului sasescu.

Unu altu temeiu de adjutoriu la elu alaltu mai aduce inclyta Universitate spre spriginirea conclusului ei, ca si mai de multu la alegerile de deputati au concursu atati alegatori cetatienesci sabiieni, cati erau si dein partea comunitatiloru satesci.

Precum se viede, inclyta Universitate vre a da unei praxe illegale valore de lege.

Insa ua praxe, seau unu usu illegalu e numai unu abusu, si unu abusu pe langa valore a unei legi nece uo data nu pote veni la valore de lege.

In catu e despre satele scaunale, cari se au tienutu de dominiurile Talmaciu, si Seliste, am despre iele de a reflecta; ca de orece satele ele dela reorganisarea constitutionala a

Transilvaniei adeca dela luna lui Aprilie 1861 incoce, si anume in 15 Novembre 1861 au statu, si stau de facto subtu iurisdictiunea magistrarului Sabiianu. si de orece iurisdictiunea asta a Magistratului Sabiianu asupra sateloru pomenite nu se mai pote privi ca iurisdictiune a unui foru dominalu, si satele ele nu ca sate iobagesci asia dara ele si amou pene ce stau sub iurisdictiunea magistratului Sabiianu, au nu numai cu detorintiele sale de statu si communale, dara si cu derepturile si beneficiile constitutionale si commune de a fi tienute de scaunulu Sabiiului pene la inpartirea noua territoriala a tierei intregi, cu a tatá mai vertosu, cu catu augusta Cancelaria Aulica Transilvanica prin ordenatiunea sa dein 26. Marte 1861 N-ru. 880 a dispusu, ca satele pomenite se se intrupeasca cu scaunulu Sabiiului, si se aiba dereptu a luá parte la alegerea de amploiatii scaunali. (Va urmá.)

Notiце Diверсе.

— Афлътъ din izвор сігвр, къ D. Секретаріъ авлікъ Dimitріе Молдован есте denвmitъ de ал патрвлеа Консіліаріъ авлікъ ла Канчеларіа авлікъ трансілванъ, прекът ші D. консіліаріъ авлік дп dispонібілітате Бар. Реіхенстein тотаколо de консіліаріъ авлік extra statum.

— „V. C.“ дппъртъшаще, къ редакціънea арматеї са ші пвс дп лвкраре. Din ап. 1853 ліченціації а ші порніт кътръ касъ, чеї din анвл 1854 ші 1855 вор вені ла рындъ зілеле ачесте ші адекъ кате 30—40 de фіціорі dintr'o компагніе.

— „V. Z.“ пвблікъ чea din тъіъ леце фінапціаръ санкціопатъ, каре са вотат de сенатвл імперіалъ, дп каре се зіче къ е валідъ пентрв тотъ імперіалъ. Апоі вртézъ вртътóреа фортъ: дп прівіінца рădікърії апгареї монтане афлъ Еъ a ordina пентрв регатвлъ теъ Боеміа (ші челалте провінчії din коло de Лаіта) къ дпвоіреа атвелор късі але сенатвлъ дмпъръtескъ ал Меъ; пентрв регателе Меле Вngaріа, Кроацііа ші Славоніа прекът ші пентрв тареле прінчіпат ал теъ Трансілваніа конформъ къ §. 13 ал леціі фвndamentале din 26 Февраріъ 1861 ш. а. m. Еа есте контрасігнатъ de прешединтеле міністеріълвї архідвка Painep, de міністрвлъ Комерчіълвї ші ал фінапцелор ші de Баронвлъ de Pansonett. Прекът се вede, а афлат реціtвл форма чea дрéптъ, каре пъ дъ скрвпвлъ пічі ла чеї маї марі атърпъторі аї конститвціънеі.

— „Independ.“ дптъреще рекіетаре ценералвлъї Гвіon dela Roma, каре ва вртa ла сфършітвл лвї Маіъ. Лавалетт се ва дптоарче дп 20 Маіъ ла Roma.

— Вп телеграм din Parвza din 29 Апр. к. п. дпщіінцézъ despre o сфържтаре a арматеї тврчещі. Всаін паша a атакат Васоіовічії інферіорі ші a фост ловітъ тотал. Тврчії аъ пердвт 2000 de фіціорі, 1000 de каі, 4 твнврі ші o твлціme de мвніціне ші de міжлоаче але віеції. Пердереа атіждереа маре a крещінілоръ пъ се пвтъ дпкъ ексактъ сокоті.

— „Вніреа“ (каре сінгвр неа венітъ дп септъмжна трекътъ) desбате дпкъ квестіа дрвтвлъї de феръ че са копчес дп Молдова ші не adвче doe леці санкціонате de Domniторіъ, вна пентрв modвл дпаінтъреї дп оцір; чea лалтъ пентрв креареа внеї касе de dotaціне, Ачі се пвтеще domniторівл: „Domnъ ал прінчіпателор вніте“ ér пъ ал Ромънієї.

— Тотъ din „Вніреа“ чітім, къ дмпъратвл Франціеї a копчесъ ка ла фіекаре doї anї съ дптре doї жвнї офічірі Молdo-ромънї дп фъітоаса скоалъ мілітаръ din Мецъ ка елеві естерні. Ачéста копчесіне се прівеще къ атъта маї дпсемнатъ ші доведітоаре de бвнавоінцъ че пвтреще Франціа пентрв Ромъні, фіindъ къ еа пъ прітеште стръіні.

— „Серbс. Dнев.“ скріе, къ дп 18 Апріліе саъ адвсъ ла піацвл de аколо, челе din тъіъ череше спре вінzаре. Ші къ пъ се штіе de anї съ фіе фост аша de тімпъріъ череше.

Colect'a

din buna voia pentru fondulu Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, din Tractulu Draos 1862.

Adm. Protop. Ioan Iosiffu si colectoru a datu mai nainte 5 fl. Stan Radu plugariu 1 fl. Ioan Bercan invatiatoriu 1 fl. Suma 7 fl.

Kati'a Parochulu gr. res. Ioann Mircea 2 fl. 50 cr. Comuna gr. res. entreaga 7 fl. Georgie Spornicu invatiatoriu 1 fl. Moise Comsa cantoru 50 cr. Moise Urs gosman 10 cr. George Comsa lacuitoriu 20 cr. Ioann Cabas 10 cr. Ioann Fagaras 10 cr. Nicolae Comsa 10 cr. Nicolae Mircea 10 cr. Ioann Comsa 10 cr. Ioann Boeriu 10 cr. Ioann Palasanu 10 cr. Ioann Grapa 10 cr.
Suma 12 fl. 10 cr. cu cei 5 de mai nainte publicati.

Homorodu Parochul gr. chat. Andrei Boriu 1 fl. Ioann Baciu gr. Chatol. 1 fl. Ioann Cernea gr. Chatol. 1 fl. George Pora cantoru 50 cr. Ioann Porumbu 10 cr. Ioann Popa gr. ras. 50 cr. Nicolae Sónca gr. Chat. 50 cr. Nicolae Pora 20 cr. Dumitru Sonea 50 cr. Nicolae Cliósu 50 cr. Nicolae Dumitru 20 cr. Moise Mare 20 cr. Georgie Cliosiu 20 cr. Mitrea Dumitru 20 cr. George Bercan 20 cr. Nicolae Mare 20 cr. Moise Mare 20 cr. Zacharie Rusian 20 cr. Nicolae Sonca 50 cr. Isaila Pora 17 cr. Mitrea Rusian 20 cr. George Mare 20 cr. Stan Aldea 20 cr. Nicolae Bircu 20 cr. Moise Porumbu 10 cr. Sum. 8 fl. 97 cr.

Ungra Parochulu gr. res. Sofroniu Ro ка 1 fl.

Ticusul roman Paroch. gr. res. Emanoilu Lupu 1 fl. Parochu. gr. chat. Sofroniu Cerlanea 50 cr. Gosmanulu gr. res. Eftemie Mesa 1 fl. Cassa Sateasca 1 fl. Suma 3 fl. 50 cr.

Halmeagu George Tulbure Vetean 30 cr.

Sona Judele Ioan Moise 2 fl. Paroch. gr. res. Ioan Raita 1 fl. Michai Bocu Setean 1 fl. Bucur Bocu 1 fl. Summa 5 fl.

Felmeru Comun'a bisericésca g. r. 4 fl. Par. g. r. Ioan Salca 50 cr. Suma 4 fl. 50 cr.

Lovnicu Comuna Bisericeasca gr. ras. 4 fl. Parint. Capelan gr. res. Ioan Mircea 1 fl. Paroch. Bucuru Mircea 1 fl. Suma 6 fl.

Sibertu Comuna Bisericeasca gr. ras. 2 fl. 4 cr. Paroch. gr. res. Ioan Mardan 1 fl. Petru Muntean 10 cr. Moise Buta 10 cr. Dumitru Voida 10 cr. Bucuru Cibrea 10 cr. Sum. 3 fl. 44 cr.

Stena Parochulu gr. res. Iosif Lupu a dat mai nainte 5 fl. Par. II. gr. res. Sofroniu Lupu 2 fl. Ioan Barbatei 33 cr. Ioan Oprea 33 cr Zachii Serban 33 cr. Iosif Bocoman 33 cr. Biserica gr. ras. 1 fl. Ioan Lupu invatiatoriu 1 fl. Suma 10 fl. 32 cr.

Kohalm Par. Ad. Prot. gr. chat. Ioan Popoviciu 3 fl. Parochulu gr. ras. Ioan Popoviciu 1 fl. Georgie Popoviciu invatiet. gr. chat. 1 fl. Dimitrie Tempea invat. gr. ras 1 fl. Pavelu Haiteu 10 cr. Ioan S. Spornicu 20 cr. Pavelu Danciu 10 cr. Georgie Barsean 10 cr. Georgie Spornicu 10 cr. Georgie Balica 10 cr. Bucuru Cojolea 10 cr. Pavelu Staneicu 10 cr. Nica Magdunu 10 cr. Nicolae Tempea gr. ras. 10 cr. Geogie Danciu 10 cr. Georgie Critian 10 cr. Georgie Magdunu 10 cr. Ioan Barcoman 10 cr. Georgie M. Magdunu 20 cr. Vasilie Criceanu 10 cr. Ioan Coman Bercan 10 cr. Zacheiu Fulgos 10 cr. Ioan M. Dudrea 20 cr. Georgie Bersan 10 cr. Georgie Summa 10 cr. Dumitru Budea 10 cr. Nicolau Budea 10 cr Davidu Fulgos 10 cr. Nicolae B. Danciu 10 cr. Ioan Forseu 10 cr. Georgie Borcoman 20 cr. Bucuru Berkan 50 cr. Ioann Baluban 10 cr. Georgie Budea gosman gr. res. 1 fl. Ioan Borcoman jun. 10 cr. Bucuru Homorodean 12 cr. Zachiu Buta 10 cr. Georgiu Magdun jun. 10 cr. Pavelu Spornicu 50 cr. Nica Budea 10 cr. Dela mai multi locuitori inpreuna 44 cr. Ioan Ciciu jun. 10 cr.
Summa 12 fl. 26 cr.

Kriciu Paroch. gr. res. Teodoru Pulku 3 fl. Biserica gr. rasarit. 1 fl. Summa 4 fl.

Vargas N. Batron Biserica gr. ras. 1 fl. Paroch. gr. ras. Ioann Papucu 1 fl. Biserica gr. res. 50 cr. Suma 2 fl 50 cr.
Summa 80 fl. 89 cr.

Np. 17—1 **Edictъ.**

Николаіе Dвdam din Сенерівш Коміт. Четъці de балтъ, късъторітъ дп Danem къ Сінефта Капотъ de ачі, амъndoї de рітвл гр. рък. къ пекредінцъ шіаъ пъръсіт пе лецвіта са тъере актм de 2 anї трекъці, пештіndвce локвл вnde се афлъ. Се провоакъ прін ачеаста, ка дп термін de вn anъ, дела датвлъ de фацъ съ се івеаскъ дп персоанъ дпаінтеа Ск. Прот. гр. рък. алъ Сігішоареї, спре а ста фацъ къ лецвіта са Соціе сбс пътітъ; къ алтмінтрелеа се воръ хотърж фъръ de елъ челе че діктеазъ С. С. Капоане Бісер. ші Леціле цівіле дп прівінца ачеаста. Сігішоара 13 Апр. 1862.

Скавпвл Протопопескъ гр. ресър. алъ Сігішоареї.

ZAXAPIЪ БОІЪ
Протопопъ.

Nr. 15—3 **Anunciu.**

Mapp'a Transilvaniei in limb'a romana e gat'a.—

Prenumeratiunile incurse pona acumu acoperu abia a treia parte a speseloru litografarii etc. dupa pretiulu defiiptu.

Invitu dar' pe acei onoratii Domni, carii suntu rugati — si nu miau inpartasitu resultatulu prenumeratiuniloru in respectivele loru cercuri de activitate, — a mi'lu face cunoscutu pona la 10 Maiu — post restante — Sibiiu. —

Sp. Fetti.

Редактор респвнzетор **Ioann Рац.** Editъра ші тіпарівлъ тіпографіеї dіечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септетмънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнеа сефаче ла Сівіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе афаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітърь. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіѣ пе ан ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анѣ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръântâiêa óръ къ 7. кр. тірвл къ літере мічі, пентръ а doa óръ къ 5½ кр. ші пентръ а treia репеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 34. **АНЪЛЪ X.**

Сівіїѣ. 29. Апріліе. 1862.

Сівіїѣ 27 Апріліе. Маіестатеа Са ч. р. саândъратъ къ преаândалта хотърâре din 2 Маіѣ (к. п.) a denъmітъ пе Секретарівлъ аулікъ ал Канчеларіеї аулічe трансілване рецещї Dі. мітріе Молдован de консіліарь аулікъ тот ла ачестъ дікастеріѣ.

„All. Zeit“ пе adъче къ dat Віена 2 Маіѣ к. п. ърмътóреа щіре: Прінцълві Брънковénъ, фівлві фостълві Domnъ Бібескъ, внві din чеї маі авуцї ші інтеліценцї посесорі аі Ромъніеї, ca dat din партеа рецітълві de аколо кончесівне спре клădіреа внві дрътъ de феръ прін Ромъніа. Din партеа статълві се гарантéзъ інтрепріперълві 6 прочентe інтересъ. Ерї a ші фостъ прінцълъ Брънковénъ, каре се афлъ аічеа, прімітъ de Маіестатеа Са ândтро аудіенціъ партікларь, ând каре ел a ащерпътъ петіцівнеа пентръ апланідареа алътъръреї ачестві дрътъ ла чел проіектатъ трансілванъ. Лінія дрътълвіândсаші ândкъ пъ е ексактъ фіксатъ. Фіінd къ ла ândтрепріndереа ачéста врéмъ съ іа парте атът банкіерії францозещї кът ші енглезещї, аша даръ прінцъл Брънковénъ мерце de аічеа дірептъ ла Парісъ ші Лондра, ка съ негоцéзе ândсъші ând фаца локълві.— Тімпъл пе ла ної de треї зіле e чел маі фрътосъ ші дорітъ.

Slimnicu in Dominec'a Tomi 1862.

Astadi dupe finirea santei liturgii, facu preotulu nostru Ilie Hentesiu in sant'a baserica poporeniloru de aici cunoscutu, cumca timpulu esaminarei scolariloru pe semestrulu de iarna, s'au hotaritu de catre onoratulu sc unu protopopescu a se tienea in aceast'a Domineca si cumca fie-care elevu dinpreuna cu parintii sei are datorie ase aduná la scóla de curandu edificata.

Pela 11 ore denduse semnalu'u cu clopotulu se adunara elevii si elevele din ambe despartirile pregatite de esamenu in nomeru de 78 si o moltime foarte mare de auditori incatu abea 'i mai cuprindea scól'a. Intr'aceea veni si Efori'a besericeasca impreuna cu preoti nostrii grec. orient. Ilie Hentesiu si Ioann Hociote, carii erau oranduiti ca presiedenti ai esamenului in absenti'a Dlui inspectoru districtualu de scoale.

Parintele Ilie Hentesiu ca Directoru localu de scoala puse mai intaiu intrebari din religia, apoi pe randu din toate celelalte obiecte, la care scolarii si scolaritiele respunsere cu cea mai ecsacta atentiune. Si dupa ce se premiara vreocativa elevi si eleve dintre cei mai diligenti, fini Directorulu cu una cuventare catra auditori foarte potrivita, in care dise: Vedeti romaniloru ca pana acuma totusi am facutu ceva pe ne asceptate, inse pe venitoriu se ne straduimu a face de omie de ori mai multu, ca numai asia ne vomu potea ajunge cultur'a, la care nadiuescu toate natiunele pe intrecute.„ Dupa ce fini, scolarii cantara nesce cantece poporale, ce se primira de ascultatori cu cea mai mare bucuria.

Onoratulu nostru publicu cetitoriu va voi a i s: face cunoscutu, cumu s'au infiintiatu aicea scoala in o astu-feliu de comuna necuratu romaneasca, cu ce spese? si de unde s'au luatu acestea? de oare-ce romanii din astufeliu de comune, nu se impartasiescu din veniturile comunale chiar cu nemica....

Iata de unde. Poporenii au datu cate 1 fl. de familia. D. Pretoru Sics nea renduitu din cas'a alodiala 230 fl. v. a. si D. inspectoru Henrich 200 fl. earasi de acolo. Pentru care facere de bine Comun'a noastra gr. ortodocsa aduce cea mai ferbinte multiamita atatu numitiloru Domni, catu si Comunei satesci. Mai avemu de a insemna ca D. inspectoru Henrich, care sa interesatu multu pentru scoal'a noastra a mai insestrat'o si cu lemne de incalditu din padurea satesca. D. C.

Поіана съратъ ând 18 Апріліе.

Астъзї се цінъ Есатенъ къ тіперітеа поастръ школаръ, съб Пресідівлъ Domnълві Іоан Петрікъ Протопоп алъ Трактълві II. алъ Брашовълві ші a Треї Скаунелорь. П. постръ Парохъ ші Адміністраторъ Протопопескъ Іоан Бълоіѣ, ândцелегândъ къ лъсдатълъ D. Протопопъ ândчепе Есатенеле прін съкъіме ând Dомінека Томії, ънъ прецетъ a'лъ ândсоцї прін Сателе: Сіта ші ândторсъра Бързълві, апої прін Кішборъщпъѣ, Zагон, Ковасна, пънъ ажънсе ші ла ної, карії пе мърдінімъ къ Молдавіа; ръспънсъріле Прънчілорь ші Прънчелорь фъ ъ мълцъмітоаре пеste тоатъ аштептареа сътепілор ші a Domнілорь атплоіацї de фацъ афлъторї. Есатенълъ фіні къ о квънтаре ростіть de ънъ Школаріѣ ші алта de D. Протопопъ, ând каре dънъ че інапіть пе школарі ла ândвъцътъра че ле прокъреазъ пâne, ші 'і апропіе de креаторівлъ лорь, авzindъ din ростълъ D-сале ші ачеіа, къ dъшіі мерітъ лаdъ ândаіптеа челорь de прін сателе маі съсъ ândшірате, пентръ регълата черчетаре a скоалеї, ші прогресълъ че лаъ арътат, се ънплъръ de бъкъріе інімиле прънчілорь ші але Părінцілор лор. Nъmaі пъцін бъкъріе пе каvъсъ штіреа ші din ândвечінатълъ орашъ Брецкъ, ънde афлъ D. Протопопъ пеste 100 школарі, ші ând К. Мъртъпъші вро 40, ândтре карії ераѣ 18 съкъі, о dовадъ віе, къ Ândвъцъторівлъ de аколо пъ ândвъц- nedarcęia ші клерика ând zadarь, чі прін стръdania са счіѣ агопісі ші стіма конкопілъкъіторілорь челорь de алте конфесівні.

Ънъ Поепаріѣ.

Фелдіоаръ 9 Апріліе к. п. Лъпї ând сърбъторіле Паштілор саѣ цінътъ Екcатенъл сетъстрал ла школала поастръ ând фіінца de фацъ a Преоцілорь Комъналі, a Комънітетълві сътескъ ші a маі мълтор фрънташі din Комънъ — ръспънсъріле Прънчілор din обіектеле de ândвъцътъръ фъръ ândестълътоаре ші мънгіаръ інімиле тътърор аскълтъторілор. — Стрълъчіть аѣ фостъ празніквлъ ândвіерії, даръ маі стрълъчіть аѣ фостъ пентръ ної zioa Есатенълві каре саѣ deскіс къ ръгъчъпіле крештінещї ші саѣ фінітъ прін ънъ версъ потрівіть пентръ ândелъпга съпътате a Маіестатеї Сале Ândпъратълві. a Екселенцієї Сале D. Гъбернатор, a Екселенцієї Сале Domнълві Епіскоп Andреіѣ Барон de Шагъна.

Закхеї Фалтін Парохъ.

Banatu de langa Timisóra.

Domnule Redactoru! fiind-ca „Telegrafulu Romanu“ este uniculu organu in totu gloriosulu imperiu Austriacu, care au imbracatu pe sine spiritulu, au luatu crucea, si ese in vesmantulu bisericei nostre romane, ortodocso rasaritene; amu indresneala ate ruga, ca in adeverulu si interesulu acestei, se dati unu picu de locu in colonele lui dreptei si nepatimosei acestie corespondintie scrise din partile Banatului de unde si asia, afara de Timisóra si Lugosiu, credu ca nu aveti nici o scire cu tóte ca saru cuvenii se aveti cele mai multe, ca Domne Domne! multe nedreptati se facu pela noi!! *)

En auditi numai! Cine a auditu candva, ca pe angeri si santi sei duca cineva la prinsori? (ertatimu spresiunea aceasta triviala) si totusi acést'a sau esecutatu prin Consistoriulu serbescu din Timisóra asupra angeriloru si santiloru din Besereca romaniloru din Muraniu., la acusarea marelui inimicu alu angeriloru si Santiloru romansci, preotului Sirbu din locu (in Murani afara de preotulu acesta nuse afla nici unu picioru de Sirbu.) A. P.

*) O tiparimu pe respunsatalea Dtale. R·

Ca se devenimu la o idea mai chiara despre dreptatea lucrului acestuia, debue se'i cauta mu simburulu gónei in timpulu mai dedemultu. Romanii adeca din Muraniu ca vericare alti crestini buni in nainte de aceasta cu 15 ani radicandusi beserica, au voitu, cá ornamentele interne sele condecorese cu inscriptiuni romanesci cu litere, éra nu sirbesci precum vreau Sirbii de atuncia, fiindu ca Biseric'a din Murani este romanesca, si ca aceasta trebue se ramana in vecii veciloru mai vertos acuma candu speramu cu totii reinviarea Metropoliei nóstre romansci ortodocse, si sclovele cirilice nu potu fi deobligatorie pentru tóte poporele de ritulu rasariteanu ne fiindu intr'oduse in biseric'a reseriteana prin vreunu soboru ecumenicu. Noi scimu ca beserica nóstra pórta indelebilulu characteru al besericei ortodocso-greco-reseriténe, are inceputulu seu dela Cristosu si santii Apostoli, cu deplin'a libertate nationala, nu dela Beseric'a slava, care 'si are inceputulu seu numai in secululu alu 9 lea cu totala subjugare a libertatii nationale (?) si pentru aceea amu doritu ca biseric'a noasta din Murani se aibe caracteru adeveratu nationalu. Inse aceasta a datu ansa la mare cearta intre Vladic'a Sirbescu si omenii Comunitatei, si numai prin intrevenirea lui Nicolau Rancu se putu inpedeca, de nuse pusa inscriptiunea Sirbeasca, dara nici romanesca cu litere, ci durere cu cirile! Aci eara au jucatu rola asupra romaniloru A. P. Acésta Comuna voindu acuma de curandu asi auri si zugravi templ'a bisericei, prin aurariulu si pictorulu recomendatu de insusi consistoriu; pofti, ca fiindule opritu a pune inscriptiuni cu litere se nuse puna nici o inscriptiune. Acésta vedindu preotulu serbu P. si fugi la Timisóra la Consistoriulu Sirbescu, acusa pe angerii si santii romanesci, dicandu casu nemtiesci nu romanesci pentru ca nu suntu puntati cu Cirile; si asia la porunc'a Consistoriului se luara si dusera la Timisóra unde se tienu prinsi.

Mai pututau vede cineva o dauna ca aceasta? Angerii si Santii bisericii din Murani, cari au constatu pe romani 3000 v. a. castigati cu sodorea fetici loru suntu inchisi la consistoriulu din Timisóra, cu sentinti'a ca fiindu nemtiesci debue arsi. Bietii romanii debue dara de nou érasi sesi castige bani, daca le trebue templa; si si atunci potu sirbii a ne baga ceva vina si érasi ane opri!? Oare de ce nu ne dau pace parintii Sirbesci, care se numescu si alui Cristosu, ca déca nu ne ajutura ei, baremu dintru alu nostru, se ne ajutamu noi cum vom potea si neva ajutá si Domnedieu! Ajutoriulu Sirbescu elu cunostemu noi romanii bine din trunu circulariu mai de anu prin care Episcopulu din Timisióra din mandatul fostului Patriarchu Iosifu Raiaciciu porunceste oficiosu preotiloru sei, ca se desfatuesca pe parintii aceloru preparandi cari aru vrea, se recurga la Carlovitiu la preparandia ca se nuse duca, acolo si nacajasca pe Santieni'a Sa Patriarchulu *) de si multime de bani se tremite acolo, stransi cu tasulu de prin besericile romane pentru subsidiul preparandiloru romani, din care de candu sa facutu Raiaciciu Patriarcu, nu sau inpartitu la vreunu sermanu romanu, ci totu sau intorsu spre folosulu Sirbiloru, cu delaturarea romaniloru prin opriri oficióse.

Mai incolo amu aflatu de bine ca pelanga tóta maduoas'a si preaintielepi'a respundere a Onoratei Redactiuni „Dnevnicului Sirbescu“ sei respundu si eu ceva, ca Domne simtîtore lovire miau datu candu au disu, ca Mitropoli'a din Ardeal; Episcopatele sufragane ale ei, si celu din Bucovin'a le au intemeietu serbii; ca Mitropoli'a nostra nare temeiu istoricu s. a. La aceste de si nu me potu lasá in specialitati; dicu totusi atata, ca cu astfeliu de sofisme se nu pasisca autorulu articulului din „Dnevnicu“ in naintea lumei civilisate; ca nu numai in naintea streiniloru, ci si inaintea connationaliloru sei, se face de rusine.

De au fostu romanii crestini, nau pututu fi fora pastori, si inca nationali, pane ce Mitropoli'a mentionata sa redicatu prin sirbi in secululu alu 16-cea, e sciutu ca unii dintre romani au venitu ca crestini inca din Rom'a, in secululu alu IV-le precumu ne spune istori'a toti au fostu crestini, si din Episcopii loru au sediutu si in sobórele ecumenice, si la venirea Unguriloru erau in floare. Iara dupa asiesarea Unguriloru unele episcopii romanesci se scersera cu totul, éra altele se stramutara in Episcopii catolice, precum marturisescu chiar istoricii lor, asia S. Stephanu invingandu pe romanulu Actum: episcopi'a romanéscadin Capital'a acestuia Morisin'a o prefacu in latina, asemenea au prefacutu si S. Ladislau cu a Oradei mari. Cumca aceste episcopii au esistatu si inca cá romanesci, marturisescu destulu de chiaru istoricii; incatu pentru a Morisinei, dice Harvideiu? l. c. p. 56 §. 5. „provinciæ etiam Morisinæ, postquam Achtumi græcum ritum sectantis, dominio eripuerat, suum constituerat Episcopum“ eara incatu pentru a Oradei mari dice Ganoczi dissertatio de S. Ladislao rege, Bolugyanszkey istori'a Besericesca, si Turocz. Chron. pars. II. cap 49. ca earasi au fostu romanu, pe acarui fata pe vremea batailoru Cunice cu s. L. o rapisa unu Cunu, dela care o au liberatu S. Ladisiau „Memorat quippe Ladislaum in eo praelio, quod sub Salamone rege cum chunis commisum erat 1070 re fortiter patrata, vidisse ab hostium aliquo puellam rapi, quam, cum filiam Episcopi Varadinensis putavit, raptorem consecutus, hunc equo dejectum occidit, puellamque in libertatem asseruit,“ O noratiune ca acesta ne da dovada destula, despre Episcopi'a romana dela Oradea mare, care precum astadî asia si mai dedemultu au fostu locuita de romani, si pre care mai terdiu S. Ladisiau a stramutat'o in o episcopia catolica, éra noa nu nea ramasu alta, decatu unu preside cu consistoriu separatu. Acesti Episcopi au debuitu dóra se fie subordinati cuiv'a, si cui altui'a, decatu Archiepiscopiei Romanesci din Transilvani'a, care nu putu fi fundatu de sirbi in seclulu alu 16. respective 17, ci prin romani inca nainte de venirea Unguriloru, si aceasta a sustatu multu si dupa aceea precumu se póte vedé din chrisoavele indreptate catra acei Episcopi si Archiepiscopi, in nainte de venirea Sirbiloru. Cine voeste se se convinga despre adeverulu acest'a si mai lamuritu, citésca istori'a besericeasca a vestitului slavu Balugyanszky periodu III. seclu X.

Unu Crestinu.

*) Noi nu scimu se fia la Carlovetiu preparandia. R.

Universitatea Saseasca.

Comitele natiunei sasesci deschide in 26 April. la 10 óre siedinti'a publica cu o salutare catra deputati, fiindu ca din caus'a unor imprejurari nu a fostu norocitu ai vedea laolalta dinainte de serbatori, si inainte de a purcede la pertractarea obiectelor asternute spre desbatere socotesce a impartasi deputatilor unele lucruri, cari ia venitu la cunoscintia pe calea privata. Antaiu dice, ca propusetiunile universitatii sasesci pentru realizarea principiului de egal'a indreptatire intre diferitele naciuni ale Transilvaniei asternute guvernului, nu sar asterne la locurile mai inalte, dupa dorinti'a universitatii, ci sa decisu prin o maioritate insemnata, cá se se trimita indereptu presidiului universitatii din causa, ca aceast'a sa mestecatu in lucruri cari nu se tienu de competinti'a ei. Pentru asternerea operatului ar fi votatu P. Crenvil. v. P. Pop, Flebs, si Herbert, in contra ar fi fostu toti ceilalti consiliari.

O scire mai imbucuratoare cá cea dintaiu, e decisiunea guberniala in privinti'a intrebarii salariale, in urm'a carei decisiuni s'ar fi asternutu acestu proiectu la locurile mai inalte spre intarire; dar' si pana atunci s'ar fi asemnatu 20000 fl. spre acoperirea speseloru administratiuni din f. r.

Spe desbatere e astadi operatului comisiunei pentru legea comunala. Deput. Reinicher, ca referintele acestui operatu fiindu provocatu din partea presiedintelui, cetesce mai antaiu unu memorialu la legea comunala catu se poate de completu, dupa acea principiile pentru numit'a lege.

Siedinti'a sa inchisa cu fi irea cetirei acestoru doua obiecte.

Siedintia din 9/4 c. n. se incepu cu verificarea protocolului din urma, la care nu se aduse nice o observatiune Notariulu face universitatii cunoscutu, cumca se afla la protocolu votulu separatu alu Deputatului Orastiei Balomiri, care la datu in contra conclusului universitatii in privinti'a alegerii deputatiloru pentru scaunulu Sibiiului (si care sa tiparitu in numerii trecuti ai „Telegraf. Romanu“ si in Nrulu acest'a.) D. Balomiri esi ceteste votulu seu separatu lucratu in limb'a romana. Comitele dice, ca daca nu aru fi astadi frecari intre diferitele naciuni, ar avea a face unele observatiuni in contra unoru espresiuni din numitulu votu, cari espresiuni nicedecumu nu se potrivescu cu demnitatea acestei adunari. In lege nu ar sta candu are se se ia obiectu la desbatere? densulu au fostu silitu a intrebà si pe cealalta parte, (audiatur et altera pars) si asia s'a amenatu lucrulu; inse votulu D-lui Balomiri se se ia la protocolu, ce se si intempla fora vreo contradicere. —

Ranicher referintele operatului pentru legea comunala propune, ca acestu operatu se se tiparesca, si asia se se impartasiasca publiceloru, ca se-si poata da opinunea loru in privinti'a aceasta pana in ultima Iunie. Dupa o desbatere scurta, in care audiramu antaia óra si limba magiara figurandu in universitatea saseasca, se primi propunerea referentului cu modificatiunea propusa de Vitstoc, cá publicele sa se manifestéze la susatinsulu operatu prin deputatii loru respectivi. Mane se va tienea o siedintia secreta.

Votu separatu

a deputatului subscrisu Orastianu la Universitatea nationala in privinti'a verificarei a Domniloru Iosefu Schneider, si Iacobu Ranicher de deputati ai scaunului Sibiiulu la Universitatea asta.

(Incheere.)

Cu ce indemnu a potutu laudá Domnulu Deputatu Medeasianu Henricu Schmiedt pe natiunea saseasca, ca nece una natiune dein ele alalte, nu a adjutat natiunei romane atata, catu ea, cá natiunea romana se ajunga la valore politeca.

Si apoi se expectoredia, ca romanii in locu de a multiumi, necagesce pe natiunea saseasca cu proteste peste proteste, si ca romanii suntu illoiali.

Iata dovada in fapta. Toti romanii, cari prin comitate si scaune secuiesci au fostu iobagi, si tote astfelu de sate dein comitate potu fora pedeca a folosi dereptulu constitutionalu, desi se a templatu in unele locuri certe pentru forma exercerei— Dara satele este prin natiunea saseasca nece decatu, nu se lassa, a se folosi amou de beneficiile constitutionale a le scaunului. Numai fratii sasi protesteadia incontra intruparei politice a loru cu satele este romanesci, numai fratii sasi dicu la romani, se astepte pene ce in calea legislatiunei se voru realisá covintele imperatesci: schimbari afundu taietore„ – (tief eingreifende Veränderungen); candu din contra in privinti'a administratiunei si a iurisdictiunei, si cu detorintiele de statu nu a manatu fratii sasi pe satele este la calea legislatiunei, ci indata mare le a coprensu sub administratiunea loru, si sub iurisdictiune saseasca, care si amou de facto se exerceadia.

Aici se pote applica vorba romanului:

„Unde e bine, fora mine.

Unde e reu, acolo'su eu.“

Apoi asta e tolerantia?

Esta e adjutoriulu sasescu catra natiunea romana la adjungerea valorei politice?

Daca e dereptu, ce dicu fratii sasi, ca cuventele imperatesci (tiefeingreifende Veränderungen) au de a se realisa numai pe cum a affirmat Domnulu Deputatu Wagner spriginitu si de alti deputati sasi;— atunci nu numai satele este dein fundulu regescu, ci tote satele, cari erau jobagesci ar avea de asteptá pene ce se vor realisá in calea legislatiunei, si asia tote legile politice a tierrei dein annulu 1847 ar debui se aiba valore, si per consequentiam romanii ar avea de a se aflá in starea loru politica dein annulu 1847 fora dereptu politicu.

Insa viedemu, ca si Maiestatea Sa Imperatulu nostru in privintia derepturiloru natiunale in fapta face schimbari afundu taietóre; asia dara nu e dereapta interpretarea saseasca a covinteloru imperatesci: tiefeingreifende Veränderungen.

Nece nu e adeveru ce i place a dice D-lui Deputatu Wagner, „Gerade diejenigen Volkselemente, welche früher an dem Genu„ße politischer Rechte nicht Theil nahmen, waren bemüht, mit be„sonderer Hast, und mitunter mit Außerachtlaßung der zur Siche„rung fremder Rechte bestehenden gesetzlichen Schranken sich in den „Besitz der ihnen von a. h. S-r. Majestät durch das kaißerl. Di„plom, und das a. h. Handschreiben an den Grafen Rechberg von „20. October 1860 zugesicherten politischen Rechte zu setzen, und „suchten die in Aussicht gestellten tiefeingreifenden Veränderun„gen nicht im Wege der Gesetzgebung, sondern nach eigenen An„schauungen factisch einzuführen.“ —

Dóra Domnii Consiliari Guberniali si Administratorii Comitatensi de nascere ignobila, cari dupa legile patriei dein annul 1847 nu au potut adjunge la astfeliu de deregatorii nu se au pus ei pe iei in deregatoriile este a loru, ci suntu pusi de Maiestatea Sa Imperatulu.

Daca va tienea multu starea asta vitrica a sateloru pomenite: Talmaciu, Seliste &. &. cá iele numai cu detorintiele dara nu si cu beneficiile si derepturile constitutionale se sé tiena de magistratulu Sabiiului; atunci fratii sasi si in privintia acést'a se vor potea provocá la usu, ca la o lege, pecum se provoca amou la usulu alegerei de deputati la Universitate.

Asia dara eu in seversitu repetiescu parerea mea, cumca Deputatii dein scaunulu Sabiiului Domnii Iosevu Schneider si Iacobu Ranicher nu au valore legala, pentru ca suntu alesi prin unu corpu alegatoriu illegalu.

Sabiiu 4 Aprilie 1862.

Ioann Balomiri

Deputatu la Universitatea natiunala, dein scaunulu Orasthiei.

Сенатулъ imperiал.

Ын шединца din 2 Маiъ к. н. а касеi авлегацiлоръ сав адосъ маi мълте интерпелацiунi ын привiинца процедурei de ътпькаре ла негуцiторi; ын привiинца трактатулуi de комерцъ ынтре Прусiа шi Францiа; ын привiинца секурiтатеi скрiсоаре ла офiциолателе постале шi ын привiинца admoniciунei, че а къпътатъ „Sieb. Bot.“ шi мъсурei асупра луi „Herm. Zeit.“ Апоi ca трактатъ проiектулъ пентру ынтродъчерea de жърi пентру касурi грele de недéпсъ шi пентру грешелi политiче шi de пресъ.

— Ын шединца din din 3 Маiъ каса a примитъ лецea de вiнарсърii.

РУСIА. Ын Парiс a есiт ын апул трекут о брошуръ интитулатъ, „Ътпъратул Алесandru II ынаintea Европеi“ ын каре авторулъ deскрie партiтеле ын Русiа, шi зiче къ аколо аша нумiцii „рошii“ карii ын алт статурi але Европеi сунтъ чеi маi марi demагоцi, сунтъ ын Росiа adевъратул партiтъ monархикъ, шi къ ei сунтъ ачеia, карii animeze пе Ътпъратулъ ла реформе шi лаудъ интенцiунеле луi, ei сунт, карii кaутъ съ оболéскъ калеа пропъширеi че се стърuiаште прin повiла iнiнъ a Domniторiулуi шi кaутъ a o елiвера de недечiле, каре оаменii чеi de срi iле пун ын дрептъ, ei сунт ын фine ачеia, карii аu къштигатъ нумелуi луi Александру II о популариτате пе маi авзiтъ ын апалеле Русiеi; éр консервативi сунт ачеia, карii дефаiмъ тоате, че сав фъкутъ дела моартea Ътпъратулуi Николае ынкоаче спре фолосul Русiеi, карii кaутъ съ адокъ пре Монархулъ ын репутацiune реа de слъбiчiune шi некапачитате шi се ынвiнде фантеле луi ка некопсечente шi ка дефектъ de сiстемъ шi съ дефаiме тнеле мъсурi de маi мiкъ ынсемнътате, асупра къроръ ынсъ de бун сеатъ къ пу се поате тжнгui цéра, прекут сунт адекъ скiмбареa унiформеi ла трупе ш. а. ачестiа сунт, карii кaутъ съ ръпеаскъ Ътпъратулуi тоатъ популариτатea шi съ артézъ ын контра луi лъкомiа атлоiацiлор шi о парте a нобiлiтеi, карii пъпъ че кuцетъ шi лъкръ ын контра реgiтулуi, ав ачел чiнiстъ, de a рътжнea ын постъриле лоръ шi a контрасигна декрете, каре сунт ка тотул ын контра конвiнцерii лор. — Дупъ ачееа зiче авторулъ брошурei, къ тънекъndъ din ачестъ пунктъ de ведере, вор прiчепе оаменii, къ токтаi ын табера консервативiлоръ ca пъскутъ черепеа дупъ конституцiune, ын врете че чеi лiбералi пу вреъ съ авзъ de ea, шi къ ачеаста сар пъреа ла ынтъia привiре ка о апоталiъ, ынсъ дупъ о маi адънкъ кuцетаре се веде ушоръ, къ ын Русiа о конституцiune ар дуче нелинкоцiврат ла олiгархiъ, шi адекъ ла о олiгархiъ de лакомi шi ретрограzi боiерi, фiindъ къ чiвiлисацiунea a атincъ пънъ акuта нумаi ачеаста парте a iмпополацiунei шi ынкъ пу a стръбътут ын черкул церепiлор шi ал адевъратулуi попор, къ деакъ астъzi ар авea Русiа ун реgiтъ конституцiоналъ, атунчi de бун сеатъ честiунea етачiпацiунei пу се ар фi адусъ пе тапетъ шi къ токтаi din ачестъ темеiъ афiртъ лiбералii, къ фiindъ, къ Ътпъруцiа a ынтребуинцатъ нутереа ка векурiле спре апъсареа попорулуi, ea акuта аре съ апliче токтаi ачееа нутере, къ съ dее попорулуi либертатea, еаръ че се атinце de конституцiъ, ачеаста ва фi нумаi атунчi ка нутинцъ, кundъ тоате класеле вор фi дестул de чiвiлисате, ка съ поатъ лua парте ла репресентацiune.

Ынтре персоанele, пе каре ле нутеште сiмбриле партитулуi лiберал шi монархикъ пе хорizонтул политiк ал Русiеi, нутеръ пе тареле прiнчипе Константiн, каре стъ ын фрунтea рошiiлоръ, апоi тареа прiнчесъ Елена вудува Марелуi прiнчипе Михаiлъ, кърei мулцетеште Ътпъратул порокоаселе сале инспирацiунi шi пе каре о адорézъ Русiа пентру патриотисмул еi чел калдъ шi бунавоiтоаре инiмъ. Апоi амундоi фрацi Милютин, прinцул Оболенскi, Глебов, дупъ ачееа маi мулцi тinерi ынвъцаци шi публiчiцi Бернавскi, Безобразов, Латавскi, Терпер ш. а. Обсервъриле че ле фаче ын привiинца честiунei полонезе, сунт dинтр'о парте ынтрекуте de евенименте, шi Ътпъратул есте

рѣгатъ а да полонїлорѣ тот ачеса лібертате ка ші рѫшілорѣ, ші съ каѣте а лега семінціїле славіче прін фашіа лнфрѣцірей, еаръ пѣ а сѣбжѣга ѣна прін алта. „Нічї пентрѣ Рѣсіа нічї пентрѣ Полоніа“ зіче лн фіне „времѣ ноі ѣнѣ реџітѣ конституціоналѣ, кѣчї ачеста атът аічеа кът ші аколо поате фі пѣтаї о олігархіѣ ші ноі сънтем пънъ ла мъдѣхъ демократі. Фі таре ші пецертѣрітѣ Лмпърате, лнсъ лнтребѣінцеазъ пѣтереа волнічіей, ка съ пе даі лндерънтѣ лібертатеа; каре ні а рънїто предечесорїї Тъї волнічеште. Іаръ ка съ фі таре, требѣе съ фіе мінїстрїї Тъї респнозабілї, пентрѣ кѣ еї атѣнчї пѣтаї пот авѣза кѣ стъпънѣл сѣѣ; преса требѣе съ фіе ліберъ; кѣчї пѣтаї прін еа потѣ стрѣбате ла Тіне доріџеле попорѣлєї, реџітѣл требѣе съ аібе фінанце регѣлате, ші сінгѣрѣл міжлок а ефентєї ачеаста, есте рѣдікареа креditѣлєї де статѣ прін о чівіллістъ, каре лџї веї імпѣне сінгѣрѣ ші прін пѣблікареа ѣнєї бінефіксатѣ бѫдетѣ. Тѣ пѣ те маї поџї опрі; пъшеште лнаінте кѣ тімпѣлѣ, ка тімпѣлѣ съ пѣ пропъшаскъ преете Тіне. Превінъ доріџелор попорѣлєї Тъѣ, ка попорѣл съ пѣ се лндестѣлéзе лнсѣші пре сіне. Аскѣлтъ де вочеа інімеї Тале ші фі кредінчіосѣ сімволѣлєї Тъѣ: Лнпъръцїа есте пропъшіреа.“

Notiце Diверсе.

— Лн Лондра са дескісѣ лн 2 Маіѣ к. н. ла 1 óръ d. а. експосіцієнеа лѣмеаскъ а Індѣстрієї кѣ чеа маі маре солемітате.

— Лн Прѣсіа фъкѫндѣсе алецерї ноъ пентрѣ дієтъ саѣ алесѣ пентрѣ каса аблегаџілорѣ чеї маі мѣлџї дін партітѣлѣ пропъшіторіѣ.

— Лн Сербіа се лнтрепінде о конскріпцієне а індівізілор капачї де а пѣрта арма пънъ ла вѣрста де 50 анї, дела ачеаста пѣ есте німінеа есімат, афаръ де преоџї, нічї амплоіаџій, ба нічї лнсѣші мінїстрїї. Офічіосѣ се зіче, къ Сербіа вре́ съші кѣпоаскъ апроксіматів пѣтеріле сале мілітаре ші къ пре́ маре лнсемнътате се пѣне пе ачеаста конскріпцієне лн церіле стрѣіне.

— Віктор Емапѣел а черчетатѣ флота франџозеаскъ лн Неаполѣ ші а тріміс лн 3 Маіѣ к. н. о епістолъ Лмпъратѣлєї Наполеон, лн каре лї мѣлџѣмеште пентрѣ бѣнавоінџъ кътръ персоана са ші пентрѣ сімпатіїле че ле аре кътръ Італіа. „Nѣ ам фост де мѣлт аша мішкат ка астъзї. Рѫндѣіала че домнеште лн провінчіле сѣдіче, даѣ челе маі марі довезї де аплекърї, че ле ам прімітѣ претѣtindinea, респѣндѣ дестѣл де апріатѣ калѣмніелорѣ інімічілорѣ пострїї ші вор конвінце Еѣропа, къ idea ѣнімеї се базéзъ пе темеіѣрї солїde ші есте деплінѣ лнтемеіатъ лн ініміле Італієнілорѣ.

— О мѣлџіме de фаіme лн прівіінца лнтоарчереї політічеї франџезе лн каѣса Ромеї аѣ ешітѣ лн зілеле de пре ѣрмъ din Паріс ші Брѣксела, каре пънъ акѣма се ведѣ а фі пѣтаї копіектѣрї.

— Пертрактареа фінальъ лн прочесѣл лѣї „Ost. Vest“ „N. Nach.“ „Vat.“ се ва џінеа септъмѫна віітоаре. Лнтр'ачеа „Ost.-Vest.“ пѣтаї асе лн форма de маі наінте спре даѣна пóстръ, чі пѣтаї ка жѣрналѣ de септъмънъ.

— Маі мѣлте жѣрнале адѣк щіреа дѣнъ „Lem. Zeit“ кѣт къ мінїстерілѣ de ресѣелѣ ар фі лнпѣтерніčітѣ пе команделе џенерале мілітаре. ка ші астфелїѣ de солдаџі, карії стаѣ лн сервіціѣл актівѣ дѣнъ лнџелеџереа кѣ ізрісдікціѣнїле політіче, дéкъ слѣжескѣ чел пѫцінѣ дела анѣл 1860 съ се слобóдъ пе лънгъ такса прескрісе пентрѣ рескѣмпъраре.

— Лнтре Словачї саѣ пъскѣтѣ о чéрть роліціóсъ de о маре лндепъртаре.

— Дѣнъ щірї посітіве din Віена се деміntѣ ачеле фаіme, каре се скорпісеръ, къ конт. Палфі ар фі спріжінітѣ лн Віена дісносіціѣнеа пентрѣ алецереа дірéптъ ла Сепатѣлѣ імперіал пентрѣ Ѫнгаріа. Ші ачесте фаіme се декіаръ de аколо, къ реџітѣл лнтрѣ адевър сар окѣпа кѣ лнтребареа деспре діректа алегере ла Сепатѣл імперіалѣ, лнсъ конт. Форгач ші Естерхазі ар фі демісіонатѣ дéкъ ачесте мъсѣрї сар фі дѣсѣ лн деплініре.

— Жѣрналеле џермане de аічеа скрїѣ къ дѣнъ щіреа, че о аѣ дела Клѣж репресентаџіа ѣніверсітатеї съсещї din 29 Мар. пентрѣ теріторіі са лнапоіатѣ лндерептѣ дела гѣверпѣ. Прешедінтеле Крепвіле, Вічепрешедінтеле Пап ші конс. de гѣверпѣ Херберт ші Флебс аѣ фостѣ пентрѣ репресентаціѣне.

Трібѣпалѣлѣ мілітарѣ а жѣдекатѣ едіторѣлѣ лѣї „M. Ors.“ Бодіапер ла прінсóре de ѣна лѣнъ ші 1000 ф, éръ пе редакторѣлѣ Помперї ла прінсóре de патрѣ лѣнї.

Се ворбеще кѣ лн Мілапѣ сар фі афлатѣ о конжѣраціѣне лнтре солдаџі.

— Лнтре Комарот ші Неіхаісел аѣ оторжтѣ хоџії постіліопѣлѣ ші ѣнѣ солдатѣ кончедіат че кълътореа кѣ ел, ші а жефѣітѣ пошта.

Нр. 17—2 **Едіктѣ.**

Ніколаіе Дѣдаш din Сеперіѣш Коміт. Четъцї de балтъ, късъторітѣ лн Данеш кѣ Сінефта Капотъ de ачі, амъндоі de рітѣл гр. рѣс. кѣ пекредінцъ шіаѣ пъръсіт пе леџѣіта са мѣере акѣт de 2 анї требѫцї, пештіндѣсе локѣл ѣнде се афлъ. Се провоакъ прін ачеаста, ка лн термін de ѣн анѣ, дела датѣлѣ de фацъ съ се івеаскъ лн персоанъ лнаінтеа Ск. Прот. гр. рѣс. алѣ Сігішоареї, спре а ста фацъ кѣ леџѣіта са Соџіе сѣс пѣнітъ; къ алтмінтрелеа се ворѣ хотърѫ фъръ de елѣ челе че діктеазъ С. С. Капоане Бісер. ші Леџіле џівіле лн прівінца ачеаста. Сігішоара 13 Апр. 1862.

Скаѣнѣл Протопопескѣ гр. ресър. алѣ Сігішоареї.

ZAXAРІЪ БОІѢ
Протопопѣ.

Lista

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

D. Ioanne Brotte proprietariu Rasinari 5 fl. D. Stefanu Biltiu Canonicu Gerla 5 fl. D. Isidor Colcieru Notariu Con. Gerla 5 fl. D. Andreiu Antonu Prefectu Gerla 5 fl. D. Alesandru Silasi Protocolistu Gerla 5 fl. D. Stefan Biltiu Teolog abs. Gerla 5 fl. D. Alesandru Gyenge Teolog Gerla 5 fl D. Basiliu Ciurileu Preotu Ciurila 10 fl. D. Georgiu Selinca Popoviciu Provis. Dom. Micusiu 10 fl. Dimitriu Ratiu proprietariu Turda 5. Stefanu Ratiu proprietariu Turda 5 fl. Ioanne Rusu Preotu Litha Rom. 5 fl. Titu Farcasiu Preotu Hesdatu 5 fl. Comuna P. Cianu 52 fl. 30 cr. Comuna Filea de diosu 48 fl. 85 cr. Comuna Ciurilea 45 fl. 15 cr. Comuna Litha Romana 29 fl. 40 cr. Comuna Coppandu 27 fl. 10 cr. Comuna Hesdatha 24 fl. 20 cr. Comuna Turda veche si noua 22 fl. 86 cr. Comuna Micusiu 20 fl. 55 cr. Comuna Petridulu Ungur. 20 fl. 10 cr. Comuna Salciea 18 fl. 40 cr. Comuna Comitigu 16 fl. 50 cr. Comuna Pusta Sent martinu 16 fl. 3 cr. Comuna Turu 10 fl. 44 cr. Comuna Sillivasiulu Ung 10 fl. Comuna Sacelu 9 fl. 50 cr. D. George Popu Sup. Locotenent 42 fl. Basiliu Piposiu Admin. protop. gr. or. din Hondol 5 fl. Biserica gr.-orient. din Hondol 3 fl. 5 cr. Teodor Stoicoviciu negut. in Hondol 3 fl. Ceorgie Grecu negut. in Hondol 4 fl. Aronu Suciu, paroch gr. or. la Dialu mare 1 fl. Comuna Dialu mare 1 fl. Nicolau Dregotielu parocu gr. or la Rapoldu mare 1 fl. Comuna Rapoldu mare 5 fl. 10 cr. Avram Cibianu paroch. gr. or. in Magura 1 fl. Comuna Magura 2 fl. Petru Motia paroch. gr. or. in Nosiagu 1 fl. Biserica gr. or. din Nosiagu 2 fl. Ioann Laslo paroch. gr. or. ia Valisióra 1 fl. Comuna Valisióra 3 fl. Ioann Munteanu paroch. gr. din Solimusiu 1 fl. 10 fl. Comuna Solimusiu 4 fl. 25 cr. Lazar Simsiana parochu gr. or. in Stoeneasa 1 fl. Biserica gr. or. din Stoeneasa 1 fl. Nistoru Stoica parochu gr. or. in Selistióra 1 fl. Nicolau Ianoviciu paroch. gr. or. in Berseu 1 fl. Comuna gr. or. Berseu 2 fl. Nicolae Petrescu parochu gr. or. din Buruene 1 fl. Pavelu Popoviciu, parochu gr. or. in Chicicadaga 1 fl. Comuna Chicicadaga 1 fl. Petru Ange parochu gr. or. in Fizesiu 1 fl. Comuna Fizesiu 2 fl. Petru Gaboru parochu gr. or. in Caenelu 1 fl. Avram Suciu Proprietariu din Caenelu 1 fl. Biserica din Caenelu 1 fl. Comuna din Caenelu 1 fl. 50 cr. Comuna Fornadia 2 fl. D. Elena Tiaran din Lippova 4 fl. D. Avraam Pecurariu din Sistarovetu 5 fl. D. Iosifu Suciu Parochu din Lippova 1 fl. Comuna din Chesintiu 2 fl. D. Mihailu Dobiciu parochu din Chesintiu 1 fl. D. Davidu P. Simon Negutiatoriu din Lippova 5 fl. D. Petru Anesch Economu din Dorgosiu 1 fl. D. Petru Pecurariu Economu din Dorgosiu 1 fl. D. Basilie Miat Economu din Chelmacu 1 fl. D. Simeonu Iernescu Invet. din Ususeu 1 fl. D. Dimitrie Caracionu Notariu din Dorgosiu 3 fl. D. Georgiu Cojocariu din Lippova 1 fl. D. Pavelu Florescu Jude din Sistarovetiu 1 fl. D. Nicolae Mateiu din Lippova 2 fl.

De indrepta tu. In Nrulu 30 fati'a 118, Column'a I. „sierulu 14 de din josu in susu sa veretu o gresiala la Numele D. Vasiliu Glodariu doctorandu in Vien'a cu 5 fl. in locu de 10 fl.

Редактор респѣнзетор **Ioann Raț.** Едітѣра ші тіпарілѣ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънea сефаче лн Сібіїй ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїй есте пе an 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте ъърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън an 8. фл. еар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ъръ къ 7. кр. ші пентръ къ літере ші, пентръ а доза ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Nro 35. **ANъLъ X.**

Сібіїй. 3. Маій. 1862.

МЕМОРІАЛЪ,

прівіторіъ ла регалістіі, че съптъ а се конкіъма ла діета чеа маї de апróпе а Трансілваніеї.

Е ънъ лъкръ de котънъ конощътъ, кътк р. гъверніъ трансілванъ проіектълъ сеъ прівіторіъ ла конкіъмареа регалістілоръ ла діета чеа маї de апróпе, къ пъцінъ лнаінте de ачéста, ла ші датъ ла лналта капчеларіе трансілванъ; ба кіаръ ші кънпінсълъ проіектълъі ачестъіа пе маї е секретъ, ші ачéста лнпрецізраре, ка ъноръ сінчері кредінчіошї аї лналтълъі рецімъ, пе da окасіъне, лн лнтересълъ тронълъі прекътъ ші алъ патріеї а не дескріе аічї мотівателе пóстре пърері асъпра обіектълъі ачестъі преа імпортантъ, ші а-лъ рекотъnda къ тóтъ ърцінціа органелоръ челоръ маї лналте але рецімълъі спре алъ лъа лнтр'о пътрънзътóре ші біневоітóре консідерацізне.

Інстітътълъ регалістілоръ лн Трансілваніа аре конститъціонала дестінацізне а съсцінé кътпъна дрéптъ лнтре потестатеа рецімълъі ші чеа а репресентацізнеї цереї; адекъ: а адъче лнтереселе прéлналтълъі тронъ лн артонію къ челе але цереї.

Ачестъ інстітътъ лн Ардеалъ аре даръ а съпліні пе катера а доза сéъ табъла магнацілоръ. Конкіъмареа регалістілоръ се фаче дъпъ арт. XI. din an. 1791, каре дінкъвентъ лнкъвентъ съпъ ашіа: „Regalistæ, audito Gubernio Regio, per Principem denominantur, litterisque specialibus convocantur. Quos sequentibus qualitatibus prædítos esse oportet, ut sint patriæ filii, e potiori nobilitate sufficientique possessorio et reliquis a lege qualitatibus provisi, experientia, morum integritate et in rebus agendis perspicui dexteritate, et ad tractanda Principis ac Regni negotia omni respectu idonei perfectam aetatem habentes.“ Din ачестеа даръ маї ънтъіъ е лъкръ кіаръ:

1. Кътк, къ тóте къ прінчіпеле цереї е облігатъ а лнтреба пе гъверніъ, ка пе органълъ сéъ конститъціоналъ, есекътівъ ші консълтатівъ деспре пътерълъ ші персóнеле регалістілоръ, че съптъ а се денъмі ші а се конкіема, тотъші елъ лн лібертатеа дрептълъі de a діспъне аічї пе е нічі de кът цертърітъ прін вотълъ гъверніълъі;

2. Кътк регалістіі съптъ а се конкіема лн орї че касъ прін скрісорї пропріе рецеці, (Litteræ regales,) ънъръ ка чеї конкіемаці одатъ се пóтъ претінде дъпъ леце, ка съ се конкіеме еаръші ла тóте дієтеле; іспітръ къ мотівълъ алецерілоръ е пътаї сінгъра лнкредере а прінчіпелъі цереї;

3. Кътк пътерълъ регалістілоръ е недетерміпатъ ші денінде тотъ пътаї дела афлареа къ кале а прінчіпелъі цереї;

4. Кътк – че прівеще ла каліфікареа регалістілоръ, апої ачеіа, де се ші алецеа пънъ ла an. 1848 пътаї din нобілітатеа маї лнсетнатъ, тотъші актът лн пътереа пъсечізнеї егале чівіле, каре е респікатъ прін леце ші състъ лн фаптъ, се потъ лъа din тóте класеле попорълъі, дрептъ пътаї персóне маіорене къ есперінцъ, къ лнтрецітате моралъ ші каре се фіъ дестоініче а репресента лнтереселе прінчіпелъі ші але цереї лн тóтъ прівінца.

Дрептъ ачеea, фііндъкъ атътъ пътерълъ регалістілоръ, кътъ ші алецереа персóнелоръ ка атърі стаъ пътаї лн ліъера діспъсечізне а прінчіпелъі цереї; аша ънтрéзъ де аічї ънъръ лндоіалъ, кътк регалістіі дъпъ леце потъ форта факторълъ челъ маї de капетеніъ алъ дієтеї; дар'тотъодатъ ші ачеea, кътк еї съптъ репресентанції ші барбацій де лнкредере аї рецімълъі, респектіве аі прінчіпелъі цереї

Дъпъ че даръ патъра інстітътълъі регалістілоръ е констътатъ – ка постълатъ легалъ ші тотъдеодатъ ка о порънкъ стрінсъ а пръденцієї політіче, ънтрéзъ де сіне, кътк гъверніъл реціъ де регалісті требъе се конкіеме персóне де ачелеа, ші лнтр'ънъ пътеръ ка ачела ла дієтъ лн церере, ші пентръ дієта чеа маї de апróпе лн спеціе. каре съ фіъ капаче ла ресолвіреа проблетелоръ de къпетеніъ конкрезъте дієтеї; адекъ: съ фіъ аплекаці ші дестоінічі а лнаінта ресолвіреа ачéста, ёръ пе а о лнгреъіа ші а о лмпедека.

Кънощътеле пропосіцізні рецеці кънpіndъ лн сіне пробълета de къпетеніъ а дієтеї чеї маї de апróпе трансілване. Дéкъ кътпънітъ біне пропосіцізніле ачесте, афлътъ лн еле дóъ лнтересе de віацъ есенціале, ънълъ din ачестеа прівеще ла лнпартікъларе паціънеї романе ка атърі, елъ ацептéзъ дара лнтемеіереа есістінцеї політіче а паціънеї ачестеіа, прін ънтаре асекърареа лнтереселъі челъі маї лналтъ політікъ алъ ачелеіаші; алъ доілеа аре de скопъ трътітереа сепатълъ імперіалъ спре съсцінереа ънітатеї монархіеї, прін ънтаре елъ прівеще ънълъ дінтре челе маї марі лнтересе de віéцъ але рецімълъі лмпъръtескъ австріакъ. Аша даръ лн пропосіцізніле рец. лнтереселъ de къпетеніъ алъ гъверніълъі лмпъръtескъ австріакъ се потріveще къ чела алъ паціънеї романе, ші прін ънтаре еле аъ фіреще de лінсъ, а се спріжіні лнтре сіне ші а се лнаінта ънълъ пе алтълъ.

De аічї ресълтъ, къ, de óре че елементълъ ромънъ алъ Трансілваніеї котпроватъ фъръ de ачеea de не пътерате орї лн кредінца ші аліпіреа са, е тотодатъ челъ маї інтересатъ ла дієта чеа маї de апróпе. Фііндъкъ лнтереслъ челъ маї маре політікъ алъ лъі секондіціонézъ стрънсъ прін лнтереслъ гъверніълъі лмпъръtескъ, – токма ачестъ елементъ требъе съ се прівéскъ маї къ деосевіре акомодатъ спре пріінчіоаса ресолваре а пробълетелоръ челоръ преа імпортанте, каре саъ лнкредінцатъ дієтеї.

Токма de аічеа ънтрéзъ маї лнколо, кътк, дéкъ лналтълъ гъверніъ лмпъръtескъ е лн адеверъ кредінчіосъ програтеї сале; дате лн пропосіцізніле рецеці ші воіеще се ші ретъпъ аша, адекъ: декъ дореще лн адеверъ пріінчіóса ресолваре а пробълетеї лнкредінцате дієтеї; дéкъ дореще лн адевъръ а лнтемеіа пачеа ші ферічіреа цереї прін депліна ші легала лндрептъціре ші асекътареа а націопалітатеї челеї маї пътерóсе ші леале а цереї, адекъ а паціънеї романе - ші деакъ лналтъ ачелаші дореще лн адеверъ а съсцінеа ънітатеа імперіълъі аціптітъ прін прéлналтеле акте din 20. Окт. 1860 ші 26. Февр. 1861, – атънчі лналтълъ гъверніъ ня требъе нічі ка къtъ се'ші іее репресентанції съі, регалістіі, лнтр'о месъръ прекътпънітóріъ din елементе de ачелеа, каре дъпъ патъра лоръ, дъпъ спечіалеле лоръ лнтересе, дъпъ трекътълъ лоръ, челъ че-і лéгъ моралічеще, – спре ачéста, е престе пътінцъ, ка се потъ фі акомодаці.

Qui vult finem, debet velle etiam media; qui non vult media non potest velle finem. — (Ва ърта.)

Сібіїй 30 Апр. Чел маї лнсетнат обіектъ de конверсаціъ, ші de діферіте конієктърі че окъпъ астъзі політічі Сібіълъі, есте конклъзълъ лналтълъі гъверніъ лн прівінца петрітітереї репресентацізнеї ънівєрсітъції съсешті ла локъріле маї лналте.

Лн прівінца ачеаста скріе „Kolos. Kőz.“ ърмътоареле: Кънощята репресентацізне а ънівєрсітатеї съсешті а венітъ лн 5 Маіъ. (к. п.) ла десбатере лн шединца гъверніалъ. Ші фііндъ къ пътерълъ препондерант ал консіліарілор саъ пропънчіатъ лнтраколо, къ Ънівєрсітатеа съсеаскъ лн черкълъ съъ de актівітате ка ізрісдікцізне пеste тот ня е компетінтъ, а decide асъпра астфеліъ de пондероасе честізні de дрептъл пъблік, каре ескісівъ аццінъ de компетінца корпълъі леціслатівъ, аша даръ decide гъверніъл, ка ачеаста репресентацізне съ се ретрімітъ пресідіълъі Ънівєрсітатеї съсешті, нефііндъ гъверніълъі къ пътінцъ а рекомenda ші лнаінта інтенцізні, каре лн астфеліъ de фортъ din пънктъ de ведере алъ леціеї ші ал ор-

dinеї пѣ сар пѣтеа жѣстіфіка.„ — Ачéста хотѣрѫре а гѣверпѣлуї de ші a венітѣ ла кѣпоцііца Котеслокціїторілуї пѣтаї пе кале прівать, тотѣшї са фъкѣт кѣпоскѣтъ ѫп шедінца пѣблікъ a ѣніверсітатеї de жоі, прекѣт am атътат ѫп Nрѣл трекѣт, Ѣніверсітъцїї ѫнтреці ші се вede, къ ші дротѣлѣ телеграфѣлуї, че дѣче кътръ Віепа, a фост пѣс ѫп лѣкраре, ка съ факъ ші аколо кѣпоскѣтѣ ачестѣ пашѣ алѣ гѣверпѣлуї. — Фіреште къ жѣрпалеле цермане a ші лѣат каѣса ачеаста ла десбатере жѣрпалістікъ, ші анѣме „C. Oe. Z.“ адѣче ѣп артікѣл, каре фііндѣ къ пе пóте інтеерса мѣлт ші пре поі ѫл репродѣчем дѣпъ „Sieb. Bot “ прекѣтѣ ѣртеазъ:

Гѣверпѣл трапсілванѣ еаръшї a фъкѣт съ сімцеаскъ попорѣл съсескѣ пѣтереа са; ел a рефѣсат a конкомíта адреса, карea Ѣніверсітатеа Nаціопалъ a ѫндрептат'о кътръ монархѣлѣ. Ачеста есте ѣп пашѣ ноѣ пе ачеeашї кале, пе каре a ѣмблатѣ гѣверпѣл, кѫндѣ a тріміс сасілор поте ѣнгѣрещї ші a дат адмоніціе фоілор сібіане. Ѫп Еѣропа пѣ вор прічепе оамепіі, къ ѣп попор декіарѣ, кѣткъ прітеште кѣ бъкъріе леціле фѣпдаментале, каре леа пропѣпчіатѣ монархѣл, ші реціѣнѣл церіі ал лѣї зіче: ба пѣ, ачеаста пѣ поте съ фіе.

Чіне е ачестѣ гѣверпѣ трапсілван, дін каре фъптѫпъ дерівézъ ел пѣтереа са, ші че зіче ла ачеаста мініствѣлѣ, каре тотодатъ есте канчеларіѣл Apдеалѣлуї, Конт. Nадажді?

Деспре сасіі din Apдеал ші деспре тіжлоачеле, кѣм вор адѣче еї маніфестаціѣпеле сале ла трептеле тронѣлуї, пѣ пе е театъ. Еї ворѣ фаче ачеea, че есте ѫндрептъцітъ a фаче ѫп астфелѣ de касѣрі орі че четате ліберъ, орі че комітат, еї ворѣ адѣче маніфестаціѣпеле сале деа дрептѣл ла кѣпоштііпца Маіестатеї Сале; еї вор адѣче прін о депѣтаціѣпе пропріе мъртѣрісіреа de лоіалітате a лор пептрѣ монархѣл ші довеziле аліпіреї лор de ѫмпъратѣл ші de імперіѣ, прекѣт ші ѫнвоіреа лор ла конституціѣпеа церіі вор депѣпеола трептеле тронѣлуї. Ачеаста сперъм къ пѣ ле ва потеа опрі німінеа, ші de сарѣ ші арăта вое спре ачеаста, німінеа пѣ ар фі ѫп старе аї опрі.

Ѫпсъ лѣкрѣл аре о алтъ парте ші требѣе съ'л прівім de ачі. Поі кѣцетъм, къ скітъъріле, че саѣ фъкѣт ші ѫп Трапсілванія din Октомвре ѫпкоаче, аѣ авутѣ de скопѣ, a стабілі о ордіне ѫп царъ, каре ар фаче дієта кѣ пѣтінцъ, ші ар дѣче ла ѣніре кѣ реціѣнѣл пе баza депломеї din Октомвре ші a конституціѣнії din Февруаріѣ. Гѣверпѣл ѫп Клѣж се паре a авеа кѣ тотѣлѣ алта пърере деспре лѣкрѣ, паре къ іар пъса пѣтаї de ачеea, a адѣче ла валоаре тендінцеле пърціі магіарешті але попѣлаціѣпеї, каре пре кѣт се щіъ, пѣ формézъ маіорітатеа ѫп царъ. Nазѣінцеле магіарілор пептрѣ ѣніре, каре пѣ съптѣ ачеле але пѣтерѣлуї челуї маї маре ѫп Apдеал аѣ ѫп гѣверпѣл клѣжан къте ѣп атърпътор. Традиціѣпеле Конт. Міко ші але Бар. Кемені, се парѣ къ пѣ аѣ ѫнчетатѣ; ачесте тóте съптѣ опосіте реціѣнѣлуї чептрал ші есте ѫнтребареа, къ чіне съ словоадъвептрелеле, гѣверпѣл din Клѣжѣ сéѣ міністеріѣл din Віепа? къчї a ста лѫпгъ олалть дѣравер астфелѣ de опосіцї факторї de реціѣнѣ есте кѣ пепѣтінцъ; еї сѣбтіпеазъ ѫпкредереа попорѣлуї ші паралісézъ акціѣпеа челор че кърѣвескѣ.

Пептрѣ превалепта тендінцъ a гѣверпѣлуї ворвескѣ пѣ пѣтаї тъпгѣіріле сасілор, чі ші ачеле але ротъпілор, a кърор чеї маї еминенцї бърбаці аѣ съ се жълѣіаскъ асѫпра атарї пѣ преа рѣдікътоаре трактърі. Фоіле съсештї саѣ желѣітѣ адесеорі деспре ачеea, къ компѣпереа ачестуї дікастеріѣ пѣ есте ата. прекѣт арѣ сатісфаче егалеї ѫндрептъцірі. Ачеаста съ пѣ маї цінъ мѣлтѣ.

Конт. Nадажді a фостѣ ѣпѣлѣ din ачеіа, каре са декіаратѣ пептрѣ респопсабілітатеа міністеріалъ ѫп ѣпѣ модѣ фоарте опоріфік, міністрії съпт респѣпзъторі пептрѣ сѣсцінереа конституціѣпеї ші пептрѣ ачеea е кѣ пепѣтінцъ a ѫпкѣвііпца тендінце, ка ачеле але гѣверпѣлуї клѣжан, еї пѣ потѣ съ маї лесе о неамікабілъ пѣртаре din партеа ѣпуї реціѣнѣ ал церіі кътръ конституціѣпе. А пѣпе одатъ капътѣ ачестуї лѣкрѣ есте тімпѣл чел маї тързіѣ. Фрѣктѣл са фъкѣт прéкоптѣ.

Поі ѫпкъ пѣ кѣпоаштем мотівеле гѣверпѣлуї клѣжан, ѫпсъ de ар ші сѣкчеde a адѣче феліѣріте формале темеіѣрї, тотѣшї дѣпъ фаптъ пѣ ва пѣтеа ші пѣ ва вedеа попорѣлѣ алта ѫп еле, декът о опосіціѣпе ѫп контра конституціѣпеї. Ѣпѣ астфелѣ de фаптѣ аре ліпсъ de контрапондѣ, деакъ паре съ крéскъ кréста інімічелор конституціѣпеї.— Аѣзімѣ, къ гѣверпѣлѣ ар фі ретрімісѣ акѣта репресептаціѣпеа пѣтаї спре інстрѣіре, адекъ ѣр фі черутѣ протоколѣлѣ ші вотѣріле сепарате.

In privintia espositiunii nationale din Brasiovu in Transilvani'a.

Suntemu poftiti a face cunoscuta urmatórea dorintia si rugare a intreprindietoriloru aceleasi.

De si terminulu espositiunii cade pela sf. Ilie, (28 Iuliu pa-na la 1 Augustu nou, séu 16—20 vechiu), eara terminulu trimiterii obiecteloru de espositiune se defipsese pana pela 30 Iuniu nou,- dara pentru cá intreprindiatorii se póta pregati de timpuriu localele si respective odaile destinate pentru asiedіérea lucruriloru, este de neaparata trebuintia, cá obiectele ce se voru trimite se fia cunoscute si mai de timpuriu incai dupa numele si volumulu loru.

Deci suntu rugati toti D-nii Membrii ai Asociatiunii Transilvane pertru inaintarea literaturei si a culturei Romaniloru si mai anumitu prea Onoratii D-nii Protopopi, cá bine voindu a cerceta fiesce care in pregiurulu séu despre voinți'a doritoriloru de a lua parte la espositiune, care ce feliu de obiecte cugeta a trimite, se nu'si pregete a insciintiá incóce prin o simpla enumerare a aceloru obiecte pana pela $^{15}/_{3}$ Iuniu a. c. adresandose astadata dea dreptulu catra:

Onorabil'a Eforia a scoaleloru romanesci greco-raseritene din Brasiovu.

Ne folosimu totuodata de ocasiune spre a resflecta pe toți Patronii si Amicii susu atinsei espositiuni, cumca trimiterea obiecteloru la Brasiovu nicidecumu nu e impreunata cu greutati, indatace se voru invoi mai multi insi din tr'unu tienutu, pentru cá se le trimitia impreuna asiediate la unu locu prin acelasi espeditoru si prin carausi de ai negutiatoriloru.

Asia de esemplu adunandose mai multe cutii, pachete, seculetie, séu orice bucati de obiecte, pana la greutate de 100 séu 200 cantare (maji) si asiedіandose intru o lada mare, va plati:

Dela Timisóra, seu Aradu la	Brasiovu	a 100 ℔	fl. 3	—
„ Ciusiu	dto.	„	„ 2	—
„ Murasiu-Osorheiu	dto.	„	„ 1	—
„ Sibiiu	dto.	„	„ —	60
„ Alba-Iulia	dto.	„	„ 1	—

si asia mai departe in proportiunea distantieloru schimbandose pretiurile transportului, inse neasemenatu mai moderate, decatu déca saru trimite prin delijane.„

Redactiunea „Tel rom. cu privire la Nrul „Telegrafului romanu“ 2 se mai intoarce odata mai cu se'ama catra banatiani si catra romanii din parti'le Ungariei, unde industri'a si meseriele suntu intro stare cu multu mai inbucuratori'a decatu in Transilvani'a, unde acestea nu atata din nepasarea romaniloru catu mai cu séma din nefavorirea timpiloru si a relatiuniloru sociali au remasu cu totulu indereptu, si'i róga, cá se binevoiasca a se ingriji, cá capdoperile (maisterstucurile) loru pana la terminulu asiesatu prin onorat'a Eforia a scoleloru romanesci greco-reseritene din Brasiovu se fia terminatu si se le trimita la Brasiovu folosinduse de inlesnirea ce li se arata mai susu. Folosulu celu poté castigá unu industriasiu si meseriasiu cu trimiterea producteloru si manufactureloru sale la espositiunea din Brasiovu va intrece multu mic'a cheltuiala, care se cere spre lucrarea si trimiterea obiecteloru tiitóre de industri'a si meseria loru, caci dintr'o parte ele se potu vinde cu pretiu bunu si astfeliu de locu se voru acoperi si tote spesele, éra de alt'a parte numele producatoriului si alu meseriasiului se face cunoscutu publicului romanu intregu si prin acésta 'si potu dobandi unu renume, care inca e o conditiune esentiale la promovarea industriei si a meserieloru. Brasiovulu unde asotiatiunea literaria va tinea adunarea sa generale in $^{28}/_{16}$ luliu este o cetate comerciale la marginea Principateloru romanesci, care tragu manufacturele trebuincióse cea mai mare parte de aci. insa nu esite din mani romanesci ci straine, si pana ce industriasii si meseriasii streini se inavutiescu prin negutietorii si cumparatorii romani, ai nostrii prin Banatu si partile Ungariei dabea isi mai potu sustienea viati'a si stau mai se piara de fóme ne fiindu productele si manufacturile loru lumei negutietoresci destul de cunoscute. Asotiatiunea dara, carea sia luatu de scopu promovarea culturei poporului romanu preste totu, nu a pregetatu a fipsá atentiunea sa mai cu séma asupra industriei si a meserieloru ce se afla in mani romanesci si prin influinti'a sa a le inaintá pre cat saru potea mai bine. Ca ea inse se póte esecuta acésta are trebuintia de sucursulu industriariloru si alu Meseriariloru, catra care sa adresatu. Membrii asotiatiunei mai inteligenti voru avea si aceea bunatate a lua asupra sa si placuta insarcinare de a desluci pe catu se póte mai multu folósele ce leva aduce acésta espositiune mai aprópe industriasiloru si meseriasiloru nostrii si dupa aceea intregei Natiuni. Proposirea éste devis'a timpului de astadi, in ea numai se desvólta viati'a. In stagnatiune (stare in locu) se nasce putrediune si putrediunea aduce mórte. Deci si devis'a nóstra inca se fia propasirea in tóte ramurile vietii sociali, necrutiendu jertfele ce se ceru spre aceasta, caci éle ne voru desdauna insutitu.

Сенатъл імперіал.

Ын каса аблегаціілорь са десбътътъ бъдетеле преліміпате de комітетеле фінапціаре ші чеде пептрь къртеа ші канчеларіа ымпърътéскъ саь прімітъ аша прекум аь фостъ проіектате. Міністрьл поліціей Мечері респынde ла інтерпелаціънеа, че і са фъкътъ ын привінца admoniціънеі лві „Sieb. Bot.“ ші „Her. Zeit.“ къ кътрь ачéста de пре врта пь а терс нічі о admoniціънe, чі са конфішкатъ ын пътер, каре апоі ерьші са слобозітъ ші къ ла тъсъріле асъпра лві Бote a фостъ органеле поліціей пътаі ынтратъта активе, ынкът са лъкратъ despre інтімаціънea admoniціънеі ешіть дела шефьл церій. Ачéста інтімаціънe а врматъ прін direкціънea поліціанъ din Сівіїь, ші къ астфелїь сарь фі кореспынсь de плінь леції de пресъ форталї. Кътрі пептрь делътърареа admoniціънеі міністрьл пь се пóте ліса ын о десбатере маі detaіатъ, фііндь къ асъпра рекърсълві datь din партеа редакціънеі, пь са хотърîтъ ынкъ німікa ла інстанцеле компетінте, дънъ че ынсъ ачестъ жърналь, са портатъ пънъ актта лоіал, пь пóте фі ындоіалъ, къ ачéста се ва ліа ын консідераціънe ынтрьн modь кънвінчіос.

Ын каса магнаціілорь са десбътътъ лецea пресеї.

Прінчіпателе Ъніте.

Ын „Церапьл ромън“ афлът врмъторіьл артікьл, че кънетьтъ къ ын тълте привінце пе поате інтереса ші пре noї, пь нътаї ка ромънї, чі ші ка вечінії Прінчіпателорь.

Місіънea Ромънілорь.

I.

Ромънії ка тоате неатърîле ынїї аь ші еї тепіреа ші місіънea лор ын черкьл пацііlор; къчі тот че есістъ требъе съ аібъ раціънea са de a фі. О паціе ка ші ын indibid пь поате есіста de кът пе кът тітп ынїї ымплінеще місіънea, ші dіспаре кънd пь маі кореспынde ла скопьл пептрь каре a фостъ ынфіінцат.

Місіънea ънві denінde de маі тълте консідераціі de o datь, de ачеea еа есте комплетъ — есте ынтр'ачеаші време політікъ ші соціалъ — есте тотдеънa консекъінца характерьлві ші a цепівлві цінтеї ла каре апарціне, a патърей пътънтьлві че окънъ; a посіцієї цеографіче ын каре се афлъ, ші a секолълві ын каре тръеште.

Філософьл, політікьлъ ші отьл de статъ, каре пресідеасъ ла дестінъріле ънеї пацііі, сынт даторі a ліа тоате ачеле ынпрежърі ын деапроапе черчетаре, a ле пондера къ скътпътате, ка съ се пътрънзъ de дрептъріле прекът ші de даторіеле ачелеї пацііі.

Сынт апроапе дъоъ-зечі de секолі de кънdь ромънії с'аь ашъзат ынтр'ачест пътънт, ші нічі о datь, ын тінът тъкар, еі пь ш'аь вітатъ даторіеле лорь ка цінтъ латінъ, ка попорь крештін. Ымплінірea даторіеї a девеніт ла еі ынь інстінкт паціонал, ші пот фі тъndрі къ аь продъс тотдеънa ла тітпь бърбаці, каре аь счіътъ съ'і кондъкъ пе калea че провединца ле аь ынсетнатъ. Історіа лор черчетатъ съь пънктьл de ведере алъ консекъінцелорь політіче, чіне пь веде къ тречереа лві Негрь ші a лві Драгош dінкоаче de Карпаці, лъптеле лві Padь, Стефан ші Міхаї, трактателе лві Мірчea ші але лві Bordan аь фост чева маі тълт de кът пісче сімпле ынтъмплърі, сынт детермінаці повъцъіте de даторіea че імпънea Ромънілор місіънea че аь de ындеплініт! Чіне пь съ сімтă тішкатъ de авнегаціа ші девотаментьл челор векі кънd чітеште ын documentele че піаь ретас кънетъріле патріотіче a ле Ромънілор кънd се сфътеаь ынтре дъншіі despre інтереселе церей?—

Ромънії, прін доведіле че аь dat къ счіь а'шї ымплíні даторіea лор, аь атрас атенціънea Европеї каре астъзі ле a deскісь вііторіьлъ чель маі стрълъчітъ, дакь воръ счі съ'л ынцелеагъ.

Попоареле девін din zi ын zi маі солідаре ънеле de алтеле. Ын секольл ын каре тръім, ші маі къ осевіре de ла трактатьл Парісьлві, дрептьл цінтелор a лъат о ынтіndere ші o пътере че п'a авът пънъ ачі. Modьл къ каре с'аь трактат тоате квестіеле політіче, къте с'аь ынфъцішат de ла 1856 ші пънъ астъзі, есте о кезъшіе повъ ші пътерпікъ ын ordinьл політік.

II.

Ын привінца екопомікъ конформаціа солълві, фертілітатеа лві ші рапортьл че есістъ ынтре ынтіndere къ пътерьл браделор фаче ка Ромънії съ фіе ын попор пъстор ші агрікол. —Місіънea лор dар ынтр'ачеаст привінцъ есте de a продъче чea маі маре кътіme посібіл de матерії ынтъітоаре (matirières premières) ші de кът се ва пътea маі бънъ кълітате. — Къ кът продъкціea поастрь ва фі маі маре ші къ кът требъінцеле вор креште, къ атъта ші солідарітатеа ынтре noї ші попоареле ындъстріале ші чівілісате се ва търі, прін легътърі de ын ынтерес біне ынцелес, de o потрівь фолосіторь ші ынпора ші алтора. — Нътаї прін ымбънътъцірea кълітъцілор de череале че кълтівът астъзі ші a соіврілор de віте amь ындоі ын маі пъцінь de чінчі ані валоареа продъкцієї агріколе, ші прін врмаре, інтересълъ політік че офері Европеї с'ар фаче ші ел тълт маі маре. Комісіеле агріколе вотате de Катеръ, сынт актт дъоі ані ші тепіте a da агрікълтърей чea маі маре десволтаре, прінтр'о негліцепцъ пеынцелеасъ, нічі пънъ актт пь с'аь пъс ынкъ ын лъкраре.

III.

Посіція цеографікъ імпънe Ромънілорь даторіі de ын ordin ші маі ыналт, ші пе поате лега ші маі стрънс къ лътea чівілісатъ. Цеара поастрь търцінітъ, пе о лънціme de шеасе сте de кілометре, de чель маі маре флъвіь алъ Европеї прін каре комънікъ астъзі тареа Nordълві къ тареа Neагрь, тънцій ші кътпіеле каре despart Окcidentьлъ de Орієнт, пе імпънe обліга̂ціа d'a ынлесні релаціеле ынтре ачесте пърці але лътеї; авем даторіа a ръdіка тоате пedічіле каре пот опрі саь скътні транспортьлъ търфърілорь ші ал кълторілор ын сьсъл ші ын жосъл Dънъреї, d'алънгъл ші d'a къртезішьл Ромънієї. Европа пе-а кетат, прін трактатьлъ de ла Паріс, ла комісіънea Dънъреапъ; пе a ынлесніть лъкрареа дестъпындь канальлъ Сълінa; dar noї штіът съ профітът пънъ актт de лібертатеа че са dat плътірей ачестъї ръдъ? Стът ші актт ынкъ ла dіскреціънea компаніеї Австріаче! Бъкателе поастре стаь ті астъзі грътъdіте ын магазіі; продъкторіі пострі аь пердътъ пътаі естімп апроапе de 50%, прін скъderea прецърілорь ші добънзіле вапілор din прічіna лінсеї de тіzлоаче ка съ ле кобоаре астъ тоатпъ ла Бръіла. Шлепърîле компаніеї вапоарелор с'аь ынтребъінцат тоате ла транспортьл продъктелор Австрієї, каре с'аь вындът ла тітп ші къ прецърі фоарте авантъціоасе. Арendашіі din Краіова, ачестї продъкторі ындрепеці ші необосіці. аь лъат ші ынтр'ачеаст квестіе ініціатіва, аь ынчеркат фортареа ънеї компаніі de плътіре пе Dънъре. Кът а пріміт гъверньл пропънереа лор? Datьлea o direкціе, ынкърцатъіа, патропатъеа? Нітік; ші ынчеркареа лор, вреднікъ de лаvдь, а ретас фъръ ресълтат.

Аветь інтересь ші даторіе a ынлесні тречереа прін цеара поастрь a богъціелор попоарелор чівілісате. Пънъ актт ынчеркъріле de черері de конcесіі пептрь дрътърі de фер аь ынтъмпінат чea маі маре ръчеалъ. Ла ънеле ам респынс прін акъзърі de тръdаре арънкате фъръ ръшіне de ла трібъна Катереї; ънсъ, граціе черълві, ам ынчепътъ a не deскіde окіі, ші конcесіea datь d-лві Мавроген, пептрь лініса Сіретълві de ла марціпea Бъковінеї пънъ ла Dънъре къ атърапштаментеле de ла Роман ла Іші ші de ла Ажud ла Окпа пе Тротъш, есте ын ынчепь порочіт пе каре ын салът къ ферічіре.

Ам възът оатені преокъпаці de ideea къ кътаре саь кътаре дрът de фер, подь саь шосеа, ар ынлесні ла о ынтъмпларе тречереа артателор стрънне, dar вітът къ ачеле інвасіі ші окъпаціі аь ынтъмпінат къ атът маі пъцінь ынпотрівіре къ кът ерам маі лінсіці de міzлоаче de комънікаціі, къ кът ерам маі департе ші маі ісолаці de лътea чівілісатъ? Кънdь лініеле de фер вор ажънце, пе de о парте ла марціпіле Бъпатълві, але Трансілванеї ші але Бъковінеї, ші пе de алта ла малърîле дрепте a ле Dънъреї, пь пе ва фі ертат поъ a ста ка о поартъ ынкісъ. Ші требъе съ ынцелецетъ къ чівілісаціea ръстоарнъ астъзі орі че баріерь, орі че zidь, ші трече сфъръмындь ор че і се ымпотрівеште, десфіінцънd ор че стъ непродъкторь. (Ва врта.)

Італіа. Каsса італіанъ ерьші аь венітъ пе тапетъ ын тóте журналеле ші се десбатъ, deмінтъ ші дестітъе фаітеле че чіркълезе ын direкціънea ачéста, пь къ пъцінь інтересь. Кълторіа прінцълві Наполеонь ла Неапол a датъ апсъ ла тълте опініънї ші скорпітърі, челе маі лъціте съптъ, къ елъ ва дъче рецелві Вікторь Еманвелъ о епістолъ a ымпъратълві Наполеон, ын каре Ымпъратьл ал філічітéзе пептрь сімпатііле че ле a афлатъ ын Італіа съdікъ, ынсъ тот одатъ лі ші рекомындъ ашї ындоі стімабілеле привінце ші прекаъціънї къ-трь скавълъ папалъ. Цепералъ Гвіон ва пъръсі кът кърындь Рота ші Маркісьл Лавалетт ва терце ла постъл съъ. „Патріа“ афлъ de кввінцъ a прегъті пъблікъл ла фъга папеї, еа вреа съ ші щіе къ папа ва пъръсі статълъ съъ пе вапорълъ „імакълата кончепціънe“ ші къ ел ар фі ші фъкът евентъала са хотърîре конoскътъ солдаціlорь ечестеї фрегате. Се маі ворвеще despre ын терминь каре лар пъне Ымпъратьл Наполеон папеї ын привінца актівърії реформелор рекомендате de атът ea орі din партеа лві ші къ деакъ ачесте пь сар імпліні пънъ ынтрън ань, атънчі ар траце ошітріле сале din Рота. Апоі къ Рота ші Венеція сар ліса рецелві Італіеї пе лънгъ чесіънea векеї Лі-

гъріеі de сѣс къ Тѣрінѣл, каре сар estinde пънъ ла Ticino къ Цепза ші incѣла Capdinia ла Франціа, ші къ сар стінѣла ші indenendinца папеі ші despъгъбіреа de терепѣ Аѣстріеі ші маі мълте асестороѣ acemenea фаіте.

Честіѣnea dрѣмѣлѣі de Фер.

Къ прівіінцъ ла челе лпнъртъшіте лп Nрѣл трекът лп честіѣnea ачеаста адѣчет dѣнъ „Церанѣл ротъп“ ѣртътóреа щіре:

Міністеріѣлѣ лъкръріорѣ пѣбліче пѣблікъ, лп Monіторіѣлѣ de теркврі, 18 Апріліе васеле копчесіѣnеі провізоріе акордате Прінчіпелѣі Бібескъ Басарабѣ Брънковеанѣ пентрѣ констрѣіреа ѣнѣі ресоѣ de къі ферате лп партеа Ротъніеі de dinкоачі de Мілковѣ.

„1. Копчесіопарівлѣ съ фіе datорѣ а ѣлі лінія дрѣмѣлѣі din Бънатѣ ла Хацегѣ къ ачееа а цереі.

2. Дрѣмѣлѣ че чере а констрѣі съ лпчéпъ de ла хотарѣлѣ Аѣстріеі ла пѣнктѣлѣ Вѣлкапѣлѣ ші, коборъndѣ пе валеа Жіѣлѣі пънъ ла Краіова, съ віе ла Бъкърещі прін Пітещі, ші апропііndѣсе кът се ва пътea шаі мълтѣ de Търговіште, еар de ла Бъкърещі лп лінія дрéптъ прін Бъzеѣ ла Бръіла пънъ ла Галаці.

3. Осебітѣ de лініile de маі сѣс, копчесіопарії вор фі datорі а констрѣі ші ѣнѣ брацѣ din Бъкърещі ла Ціврціѣ.

4. Тóте челе лалте, кondіціѣnі, de гарапцъ de 6% ші челе лалте, ворѣ фі ачелеаші превъзѣте лп леџеа de копчесіѣne ші лп каіетѣлѣ de лпсърчінърі ал компаніеі Маврогені, къ есчепціѣне лпсъ:

а.) Ка прецѣл тѣтѣрорѣ кіелтъіелілорѣ констрѣкціѣнеі, копстатъndѣсе прінтр'о еспресъ евалѣаре, ва серві de портъ пентрѣ плата челорѣ 6% de маі сѣсѣ.

ь.) Ка deскідереа тінелор съ пѣ'і фіъ пермісъ пе пропріетъціле Статѣлѣі de кътѣ лптр'о деп ъртаре детерміпатъ ші къ платъ лп фолосѣлѣ Статѣлѣі de 10% din венітѣлѣ нет ал ачелорѣ тіne, осебіndѣ-се пѣтаі кърбѣпіі de пътънтѣ требѣінчіоші пентрѣ есплоатареа дрѣмѣлѣі.

с.) Ачéста копчесіѣne провісоріъ се dъ фъръ лтпедекареа гѣверпѣлѣі de a da асемепеа авторісаціѣne ші алторѣ доріторі, къ каре апоі ва сѣмісіопа лп копкърепцъ спре а се копчеде дефінітівѣ челѣі че ва пропѣне прецърі маі скъзѣте.

Лп вжртѣтеа ачестеіа копчесіопарѣлѣ есте авторісатѣ а трактта лп пѣтеле гѣверпѣлѣі къ капіталістіі пентрѣ лпфііпцареа ачестѣі ресоѣ.

Копчесіопарівлѣ а фостѣ лпвітатѣ а грѣбі пегоціаціѣніле пентрѣ ка резѣлтатѣлѣ съ пóтъ фі сѣпѣсѣ делібераціѣнілорѣ Adѣнъреі лп кърсѣлѣ ачестеі сесіѣні.“

Асемепеа копчесіѣні провісоріе, ка чеа de сѣс, сѣ акордатѣ ші dd. Брandaіс Вакерохаін ші I. Полікроніад, къ adъоџіре de ѣп брац de дрѣмѣ de ферѣ de ла Черпавода ла пѣнтѣлѣ челѣ маі апропіатѣ ѣлѣ лініеі прінчіпале de ла Бъкърещі ла Бръіла.„

Dѣнъ ачестѣ проіектѣ ар авеа прінчіпеле Бібескъ а лега лінія дрѣмѣлѣі de фер din Ротъніа къ лінія de фер аѣстріакъ, че ар трече din Бънат ла Хацегѣ, ші апоі ар лптра пе ла пѣнктѣл Вѣлкап лп Ротъніа. Ноі пе лпdoімѣ къ Аѣстріа dѣнъ челе че сѣ маніфестат пънъ акѣма лп dіреқціѣнеа ачéста, ва копчеде ачеаста лініъ de окandатъ, пентрѣ къ атѣпчі Apdeaлѣл ар фі пѣтаі лп о парте фоарте пелпсетпатъ провезѣтѣ къ дрѣмѣл de ферѣ. Апоі de вот копсідера ші декіараціѣнеа, че а dato ч. р. Іпџіпір прітар Шпірх din Віепа лп контра афіртърії Енглезѣлѣі Lydell каре ар фі зіcѣ, къ дрѣмѣлѣ de ферѣ пѣ сар пѣтea скоате пе ла Тѣрпѣл рошѣ, din каѣсъ къ валеа Олтѣлѣі есте лп ѣнеле локърі дaвеа de доі стъпџені, ші стрімторатъ лптр'о dістапціѣ de патрѣ óре de пъреџі стъпкошї че сар словозі обѣ лп жосѣ, атѣпчі пе вотѣ копвіпце, кът къ деакъ лініа дрѣмѣлѣі de ферѣ есте къ пепѣтіпцъ dѣнъ спѣса енглезѣлѣі пе ла Тѣрпѣл рошѣ, еа dѣнъ пъререа пѣмітѣлѣі іпџіпір аѣстріакѣ пѣ ар фі къ пѣтіпцъ пріп Apdeal лп Ротъніа піче ла алт пѣнкт, пентрѣ къ тоате челелалте пасърі, пре каре енглесѣл се паре а пѣ ле фі възѣтѣ, аѣ къ мълтѣ маі марі греѣтъџі декът чел ал Тѣрпѣлѣі рошѣ. De ачеea неагъ іпџіперѣл аѣстріакѣ ачеаста афіртаціѣне а Енглесѣлѣі, каре се вede a фі къ тіndіпцъ ші зіче, къ проблета ѣнѣі техніх есте а къџіга теџеп пентрѣ дрѣт ші din стъпчі, каре къштігѣ пѣ поате фі легатѣ токтаі къ преа марі греотъџі. Маі денарте зіче Іпџіпірѣл Шпірх къ греѣтъџіле дела пасѣлѣ Тѣрпѣлѣі рошѣ пѣ потѣ фі de партеа аѣстріакъ чі de партеа ротъпеаскъ, ші de аічеа ва ръмъпea лп воіа реџітѣлѣі р о м ъ п е с к ѣ а комбіна ѣпіреа ѣпеі кълі ферекате къ реџітѣлѣ пострѣ. Ші астфелѣ поате D Lydell мъпџіатъ а ласа ачесте греѣтъџі лп сеата реџітѣлѣі ротъпескѣ, каре (dѣпъ че пѣ іее пóте копчеде ѣпіреа ла Рѣшава) фіреще къ пѣ ва проіекта пічі пасѣлѣ Оітозѣлѣі пічі ал Бъzеѣлѣі, чі лп інтересѣлѣ съѣ ва алеџе пасѣл Тѣрпѣлѣ рошѣ.— Маі сѣс лъѣдатѣлѣ іпџіпірѣ лпкеіе къ ачееа, къ есперііпца de пъпъ акѣма ва фі лпвъџатѣ пе фіекаре акціопарѣ ші пе копсіліѣлѣ administратівѣ, къ пѣтаі дрѣмѣріле de фер къ вепіторі фаворітóре ші къ келтѣелі маі пѣџіне, каре пѣ чер ѣп капіталѣ маіпѣ пентрѣ клădіреа лор ші промітѣп котерцѣ лпсетпат, пот фі пѣтаі рентаѣіле. Дрептѣ ачееа ла ашезареа ѣнѣі дрѣмѣ de ферѣ лп Apdeaлѣ съптѣ ачесте кondіціѣні токтаі ашa de печесарії, ка ші лп алт локѣ ші ачі требѣе къѣтатѣ ла транспортеле de мърфѣрі інтернаціонале дела Мареа пéгръ, éръ пѣ ла продѣктеле крѣde але Apdéлѣлѣі, а кърѣі індѣстріе аре акѣма съ се десволте. Кondіціѣпеле ачесте de віаџъ а ѣпеі кълі ферате ле пóте іппліні лініа Apadѣ–Сібіѣ–Брашовѣ саѣ Тѣрпѣ рошѣ, ѣnde есте de асе траџе пѣтаі преете о кѣтпѣпъ de апъ de о лпалџіме de $^{1}/_{200}$, éръ пѣ лініа Opadea маре, Клѣж, Брашовѣ.

N o т і ц e D і в е р с e.

— Теолоґії ротъні din Віепа аѣ лпфііпцатѣ о Асоціаціѣне бісеріческъ літераріъ, а къреі статѣте саѣ ші апларідатѣ de Екселепціа Са Пъріптеле Мітрополітѣ Коптеле Шѣлцѣ.

— Тот ачéста асоціаціѣне лпсчііпцéкъ препѣтераціѣне ла репѣтітѣлѣ опѣ: „Fabiol'a, séu biseric'a Catacumbeloru“ de N. Віceman лп традѣчере ротъпъ къ прецѣ de 1 ф. 50 кр.

— De капопікѣ капчеларіѣ ла капітѣлѣлѣ епіскопескѣ din Лъгож са депѣмітѣ Г. Поп, вікаріѣлѣ Хацегѣлѣі, éрѣ de капопік сколастік П. Рац. Віче протопопѣл din Apadѣ.

— Ла трібѣпалѣлѣ катбіалѣ din Apadѣ са депѣмітѣ de жѣde Lad. Bordan.

— Лп Рѣсіа се афлъ чепсѣра лп агопіъ. Ѣп проіектѣ de леџе дъ редакторілорѣ вое а лъса съ есе артікѣлії лор сѣбтѣ пропріа респопzабілітате, орі сѣбт чепсѣръ.

— Опѣлѣ Етапчіпаціѣпеі пъшаще аколо фóрте лпчетѣ.

— Пертрактареа фіпалъ лп прочесѣлѣ de пресъ а лѣі „Ost. ші West“, аѣ лпчепѣтѣ лѣпі.

— Съмѣтъ а ціпѣтѣ Асоціаціѣпеа істóріко патѣралъ din Сібііѣ шedinца са цепералъ, лп каре D. Пр. Гѣіст чіті ѣнѣ трактатѣ despre котетѣлѣ апѣлѣі трекѣтѣ, éръ D. П. Реісепбергер о дескріере de о ескѣрсіѣне ботапікъ лп Арпашѣлѣ маре ші Вжртоп фóрте інтересантъ.

— „Sieb. Bot.“ врé съ щіе, къ копсѣлтареа асѣпра репресептаціѣпеі съсещі сар фі реасѣматѣ ла гѣверпѣлѣ церіі, dар пѣ ле спѣне, къ че резѣлтатѣ.

— Лп Мерквреа а ізбѣкпітѣ вінері лптре 10 ші 11 оре фокѣ ші аѣ префъкѣтѣ лп чепѣшъ шѣріле dela доѣе кърці.

— Клерѣл ліберал ал провінчіілор італіапе сѣdіче а datѣ реџелѣі Італіеі ѣртътоареа адресъ: Асоціаціѣпеа пропъшіреі а клерѣлѣі Італіапѣ кътръ Вікторѣ Епапѣел. Салѣте лп Іѣсѣ Хс! Ел аре чеа маі віъ сперапцъ, а Те vedea кътѣ de кърѣndѣ къ Гарібалdі лп капітол. Венеџіа ліберъ ші тоатъ Італіа ѣпітъ!„

— Фалсіфікаторѣл de банкпоте Nагі а скъпатѣ din прінсóреа, лп кареа се пъстра лптро късартъ ла Пеща.

— Коптеле Форгачі, Апопі ші Естерхазі аѣ ціпѣтѣ о шedinцъ че а дѣратѣ маі мълте óре, лп zіва ѣртътóре dѣнъ че adекъ лп 6 Маіѣ к. п. са ціпѣтѣ лп прівіінца честіѣнеі ѣнгѣреџі о конференцъ міністеріалъ екстра ordінаріъ.

— „М. Ог.“ врé съ щіе, къ деспърцетъпѣтѣлѣ гѣверпѣлѣі каре фѣпгézь лп квалітатеа кърціі касатіве, се ва мѣта din Клѣжѣ ла Віепа.

— Dѣнъ щірі din Скѣтарі са лптъмплатѣ лп 24 Апріліе о вътаіе сѣпцерóсъ лптре Монтепегрепі ші тѣрчі, лп каре аѣ къзѣтѣ 700 din чеі dінтъіѣ ші 600 din чеі din ѣртъ.

— Реџеле Белціѣлѣі есте фóрте рѣѣ болнавѣ.

— Лп Бъкърещі а къпътатѣ Іоап Поліхроnadі ші Кот. копчесіѣне пе 30 de апі пентрѣ de a форта о банкъ паціопалъ ротъпъ пріп акціі къ маі мълте філіале.

Редактор респѣnzător **Іоапп Рац.**

Едітѣра ші тіпарівлѣ тіпографіеі dіечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de доъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнea сефаче ла Сівіїв ла еспедітора фоіеі; пе аннъ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітеръ. Препъл препъмерацієї пентрь Сівіїв есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръселелалте църі але Трансілванієї ші пентрь провінчіеле din Монархіе пе ан 8. фл. еар пе о жътате de ань 4. фл. в. а. Пентрь прінч. ші цері стрейне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескь пентрь лнтжіеа ôръ къ 7. кр. піръл къ літере мічі. пентрь а доа ôръ къ 5½ кр. ші пентрь а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

№ 36. АНЬЛЬ X.

Сібіїв. 6. Маіь. 1862.

МЕМОРІАЛЬ,

прівіторіь ла регалістіі, че съптъ а се конкіъта ла діета чеа маі de апрóпе а Трансілванеі.

(Ôртаре.)

Премітъндь ачеаста вомь есамина компънереа дієтеі трансілване, пентрька dвнъ ачееа се пътемь ворбі къ секрітате пънерікъ.

Діета трансілваръ конста маі лнаінте ші анънціть лн анъль 1848 dвнъ леціле:

1. Din реціь гъберніь къ 29 метврі.
2. Din табла рец. къ 16 метврі.
3. Din комітіі съпремі респ. къпітані съпр. къ 17 метврі.
4. Din регалістіі спечіалі тъ 215 метврі.
5. Din депътаціі комітателор, скаънелорь ші четъцілорь къ 96 метврі, — аша даръ ла олалть din 373 метврі.

Dвнъ націоналітате лъацї се афла лн съта ачеаста кат 5 ромънї, dар' ші ачестіа пъ ка ромъні, чі ка побілі ші регалиштї, 35 сасі, тоцї чейалцї 333 магіаро-секьі.

О діетъ ка ачеаста лнтр'о цеаръ, лн каре de маі наінте авé валоаре сістема націънелорь регніколаре, — е апріатъ о діетъ комплетъ магіаръ, ші къ вънъ сеатъ ла пітіка маі пъчінь каліфікать, декътъ а репресента алтфеліь de інтересе, ad. інтересе пемагіаре, прекътъ а повестіто ачеаста історіа de ажънсь.

Акътъ, къндь лнпрежъръріле саь скімватъ ші егала лндрептъціре чівіль а ромънілорь с'а рекънoскътъ, врé лналтълъ гъберніь р. а цінé, къ лнтересълъ пътерóсеі ачестеі націоналітъцї а церей ар' фі дестълъ репресентатъ ші аператъ прін конкіътареа de вреo 40 регалістї — парте dintre метврії гъберніълъі ші аі таблеі рец. dimпревнъ къ доі шефі комітатенсі, парте din demпітарі лналцї бесерічешті ші dintre пропріетарі de пътънтъ, пе къндь ачелашї лналтъ гъберніь de алть парте лн фавоарса магіаросъкьілорь пропъне пъ пътаї ка съ се конкіаме тоцї метврії de ачеаста націоналітате дела гъберніь ші табла рец., апоі комітіі съпремі, чі тотъdeодатъ ші тоцї регалістіі dela ан. 1848, че се маі афла лн віеацъ, карі сінгврі даь вна чіфръ епортъ — de 116 інші, ші преste ачестіа лнкъ внь маре пътерь de ноі регалістї.

Лн модълъ ачеста, компътъндь къ о секрітате апроксіматіва, арь рееші ла лътінъ лн діет'а Ардеалълъі чеа маі деапрóпе ôртътóріь пропорціъне:

1. депътаці din комітате, скаъне ші четъцї	102
2. метврі р. гъберніалї	28
3. метврі аі таблеі р. жъдечіърie	16
4. комітіі ші къпітанї съпремі	15
5. регалісті, пътаї лн пътерълъ челъ dela 1848	215
къ тоцїі	376

Dintre ачестіа ар къdé

A) пе партеа ромънілорь	
din гъберніь ші таблла рец. indizí	9
капітані с. дістрікталі, респ. комітіі съпр	3
регалісті	29
депътаці din комітате, сказне ші четъцї	37
къ тоцїі	78
B) пе партеа сасілорь	
din гъберніь	6
регалісті	19
депътаці	16
къ тоцїі	41

Аша даръ елементъл романь ші сась ла олалть, каре репресентéзъ, песте 13/19 пърцї але церей, авіа арь фі репресентате къ 119 indivizі, пе къndь магіаро-съкъїі фъръ регалістї ноі, dвнъ кътъ проіектéзъ лналтълъ гъберніь de ачестіа лнтр'внь пътерь маре, арь ста фацъ къ 257 de аі лорь; къtръкарі честї din ôртъ лн тóтъ лнтемплареа требъе съ се маі апътере ънкъ челъ пцінь 20% ші din чіфра de сась de 119, ка скімбъчіоші, нестаторнічі, а къроръ пекопстанцїь арь къdé токта лн фавóреа імпътóреі маіорітъцї магіаре, de вnde даръ елементълъ магіаро-съкъїь, каре авіа репресентéзъ 5/19 din цéръ, къ конскътеле ші пе фацъ търтърісітеле сале tendinце ші прінчіпіе сепаратістіче ші съпрематіче, ар форта о маіорітате къ тълтъ маі маре, декът дóве din треі пърцї, пекъndь лнтересълъ констътатъ дрептъ ші врцептъ алъ церей ші алъ монархіеі чере токта пропорцівнea лнтоарсъ.

(Ва ôрта.)

Сібіїв 3 Маіь. Гъберніълъ рецескь трансілванъ ла пропънереа D. президентъ ал трібъналълъі de цéръ Франць побіле de Філелваш ка пресединте ал Комісівнеі есаминатóре de стат despърцътъмънтълъ жъдіціалъ а denътітъ къ декретъ din 10 Апр. 1862 пе DD. Іосіфъ Матіас ч. р. косіліаріь de апеляцівне; Іосіфъ Шneidep ч. р. Консіліаріь de претъръ врбана ші прокърорь; Ф. Шелкер, р. комісаріь провінчіалъ; N. de Баша ч. р. консіл. de фінанцъ ші П. Рошка сепатор лн Сібіїв лнлокъл метврілор dвнї din Сібіїв de Комісарі есаминаторі ai Комісівнеі есаминатоаре de стать despърцътъмънтълъ жъдіціалъ лн Сібіїв.

— М. С. ч. р. а. са лндъратъ пре граціосъ къ білетъл de мънъ din 5 Маіь a denътi лн локълъ Шефълъі Бъковінеі, Венцел de Мартіна, каре лн прівінца съпътъцїі есте лн граціь dispencь дела кондъчереа гъберніълъі церій, пе консіліаріълъ de кърте ла ч. р. локъцівнцъ лн Сібіїв лн dispонібілітате Ръdолф Конте de Amadeі de Шеф алъ церій Бъковінеі.

— М. С. ч. р. а. са лндъратъ къ пре лналта дечісівне din 4 Маіь к. п. a denътi пе съпер пътерарівлъ асесор ла р. таблъ de жъдекъторіа арделенъ Антон Стоіка ші пе асесорълъ de трібъналъ ърбаріалъ лн dispонібілітате Георгіе Romanь de асесорі актвалі аі таблеі de жъдекъторіе рецещі трансілване.

Сібіїв 4 Маіь. Ері цінъръ атът Цімнасівлъ de стать, кът ші ісріштіі ромънї лн dътбравъ Маіалес. Зіва чеа фрътоасъ атрасъ тълцїме de четъцені din тоате класеле ла ачеаста сърбътоаре атът de плъкътъ ші dорітъ de тінеріме. Се жъкаръ тот фелівл de жокърі ші лndестълірea ера цепералъ.

Кътръ сеаръ лнчепъръ жокъріле din партеа ісріштілорь лн локалітъцїле лнтокмите de Domnіі офічірі лнпъръштешті спре ачестъ скопь пентрь петрекънііле че съптъ легате къ жокърі кънdь пъшкъ ла цінтъ. Кътръ шепте óре сеара сосі ші Екселенціа Са D. Komandantь Цепералъ мілітъреск Контеле Монтеново din превнъ къ Doamna къларе ші ла інвітареа кввіінчіоасъ фъкътъ din партеа ісріштілор се коборъръ de пе каі ші лъаръ локърі потрівіте de a пріві жокъріле. De локъ се рънdзі съ се жоаче „romana“ каре афлъ плъчере. Dвнъ ачееа жъ каръ вреокъцїва тінері „romanъ“ къ о прічісівне ексактъ ші къ о цінере трăфнъ прекътъ чере патъра жъкълъі. Dвнъ че се фіні салтълъ ачеста ероікь ші съltъторії лші фъкъръ реверінца кътръ маі сус лъdателе персоане, ла каре се маі лнсоцісеръ ші доі D. D. Цепералі, Колонелі ші алцї офічірі стабалі, ервнсеръ ачестіа лн аплавсе бътънdь din мънї, че къ deосебіре се вedea din партеа Doamneі Контесе de Монтеново. Петреканіа dвръ пънъ кътръ 11 óре, апоі плекъ жънітеа лн рънdь вънь къ мвсіка лнаінте, каре есекъта маршърі націонале ші сосі ла 12 óре лн Сібіїв. Dвнъ лndестълірea че а кавсатъ ачеаста фрътоасъ zi лн інімile тътърь пътет зіче къ поетъл: Salve laeta dies, meliorque revertere semper.

Сівіїй 5. Маіŭ. Не маі дпторчетŭ одатъ ла челе че се скріŭ ші зікŭ дп жърпале аспра репресентаціúнеі вніверсітатеі съсещі кŭ атжт маі мълт, кŭкътŭ ачесте десватері не даŭ орешікаре ікоанъ деспре сітуаціúнea політікъ дп каре не афлътŭ: „D. Z.“ зіче, къ щіреа деспре ретрімітереа ачелеі репресентаціúні, din партеа гъверпълúі, де ші дпкŭ пŭ ар фі констътатъ, аре тотъші ачел мерітŭ, къ лътінézъ сітуаціúнea ка фълцерълŭ ші не арать вnde се афлъ амічіі ші вnde інімічіі конституціúнеі din Февръріŭ. „Volksfreund“ о нъмецще трезітóре пентрŭ амічіі сепатълúі імперіал, ші зіче къ гъверпълŭ есте пътрпсŭ де сімцълŭ інкопетінцеі фацъ кŭ о афачере де о аша маре естраордінаръ дістанцъ дп дрептълŭ пъблікŭ, аспра къреі аре съ дечидъ легіслаціúнea церій; дп контра ачестеі обсервърі се скóлъ маі сесŭ амінтітълŭ жърпалŭ ші зіче: къ ачéста фрацетъ дпгріжіре деспре компетінцъ аре дрептълŭ съŭ, кънчі деакъ вніверсітатea національ ар фі пъшітŭ кŭ дорінце ші черері, каре ар фі некомбінавере кŭ конституціúнea din 26 Февръріŭ 1862 че стъ дпвігóре, атънчі дъвіетатea де маі сус ар фі жъстіфікатъ. Де óре че дпсъ вніверсітатea національ дорещe съ се аліпéскъ де еа ші астфелŭ пŭ пóте нічі декътŭ аспра реціслаціúнea, пентрŭ къ ачéста пŭ аре съ dее аспра валóреі de дрептŭ а конституціúнеі нічі о жъдекатъ, аша даръ дп честіопатълŭ актŭ заче о манiфестаціúне de маре прецŭ, вnŭ съпътосŭ ші леалŭ сітъре, еспресіúnea сімцімінтелорŭ цепкіне австріаче ші пентрŭ ачеea аŭ съ се аскънzь de паінтеа лор сърdінателе форте de дъвіетъці. —

Ла обсерваreа че а фъкътŭ „Kolos. Közl.“ маі de парте аспра репресентаціúнеі вніверсітъці, зікънdŭ, къ конклъсъл фъкътŭ din партеа гъверпълúі аспра репресентаціúнеі паціúнеі сьсещі din 29 Март. 1862 дъпъ фінала дечісіúне пŭ а фост дефінітівŭ рефъсъторіŭ, чі ел са тремісŭ пътаі пентрŭ ачеea дпдеръпт, ка вніверсітатea съ'л інструеze кŭ адпексареа протоколълúі ші а опініúнелор сепарате, ші къ апоі л'ар ащерле гъверпъл кŭ проприа са опініúне ла локърiле маі дпалте, зіче „S. B.“ къ ел пóте даръ пегрешітŭ ретъпea пе лъпгъ адоптата опініúне de реасътаре, ші къ деалтмінтреа ар фі пътътŭ р. гъверпŭ ръпъпea ші не лъпгъ конклъсълŭ сеŭ de маі паінте.

„Vaterl.“ апъръ пъртареа гъверпълúі ші зіче, къ ел пŭ есте біроŭ de постъ ші дп пътереа посіціúнеі сале легале фацъ кŭ вніверсітатea съсéскъ нічі дпдрептъцітŭ нічі обліgатŭ та сапкціúна діректŭ сеŭ індіректŭ вn пашŭ ал челеі de пре врмъ, каре фъръ дпdоіалŭ дптрече компетінца ачестеі корпоpаціúні. Ла каре і се респúnde, къ р. гъверпŭ нічі декътŭ пŭ есте вnŭ біроŭ de постъ, дпсъ пътаі вnеі асемене de пегіобŭ апъръторіŭ, ка кът есте „Vaterl.“ поате съі къщъне, къ гъверпъл прin трімітереа репресентаціúнеі вніверсітатеі съсещі кътръ Маіестатea Са, сар фі скімбатŭ дптр'вnŭ біроŭ de постъ ші арŭ фі сапкціонатŭ пашъл вніверсітъці, кънчі вnŭ біроŭ de постъ пŭ сапкціонezъ нічі декътŭ кънpінсълŭ скріsорілор еспедате прin ел ші къ ел пŭ есте епігона dісолватеі dісте пестане, чі вn dікастеріŭ administratівŭ, вn органŭ есекътарŭ ал пътерії de статŭ ші дп ачéста кwалітате маі пъцінŭ кіематŭ съ се пъпъ dea дрептъл дп опосіціúне ла воеа Маіестатеі Сале а дтпъратълúі ші а констітуціúнеі че стъ дп вігóре прin дпчеркърі de сънpімареа вnеі перфектŭ легале ші патріотіче манiфестаціúні а вніверсітаці національе сасещі.

„All. Zeit.“ аре дп прівіінца ачеаста вртътоареа кореспúndінцъ din Віена кŭ датŭ 9 Маіŭ к. п. Телеграмъл сосітŭ ері ла амезі ачі, къ гъверпъл трансілванŭ ар фі кътезат а рефъса адреса дпдрептатъ de вніверсітатea съсеаскъ кътръ Маіестатea Са, дп каре вравъл попор ал сасілор се дпбіie кŭ дптрареа са дп конституціúнea din Февръріŭ, а фъкътŭ аічеа о сепсаціúне манінъ. Фоіле de dімінеацъ але жърпалелорŭ се ші пропúнчіе дптрun тоn de індігпаціúнea чеа маі маре, каре ар фі деплін жъстіфікатŭ, деакъ телеграмъл амінтітŭ ар зъчеа не адевър, че din порочіре пŭ е аша. О автептікъ депешъ din Клуж дпштіінцézъ, къ о астфелŭ de конклъсіúне гъверпіалъ пŭ а вртатŭ пъпъ ері сеара. Пропосіціúнea съсеаскъ а фостŭ пегрешітŭ скъртъпатъ, нічі пŭ се поате а пŭ се рекúпоаште, къ дп гъверпъл котпъсŭ дпкъ сът Міко ші Кетепу се афлъ елементе, каре стаŭ не терепъл леціlор din 1848 ші не вніпea Ардеалълúі кŭ Вngаріа, астфелŭ дпкътŭ велеітъці (бъпъ воінцъ фъръ пътере) спре прітіреа вnеі асемепеа конклъсŭ сънт пегрешітŭ дпdетъпъ. Се паре дпсъ къ гъверпаторъл М. К. Л. контеле de Кrепевіle рекúпоаште вine dістанціа конклъсіúнеі стътътоаре дпаінте. Фіе ка съ сăкчédъ інфлúінцеі сале а параліса пътеріле контразікътоаре конституціúнеі імперіале дп dікастерівл сърdінат лúі! Кънчі de сарŭ ші фі афлат дп операторълŭ съсескŭ ічі колеа поате ші цandера вnеі скрúпол de компетінцъ, каsса дпсаші ретъпе тотъші бъпъ ші мерітъ дпаінтаре, маі кŭ сеатъ кънdŭ бърпа вніпеі дп окіі вnор консіліарі гъверпіалі аша сее de пътерпікŭ ла івеалъ. Фоіле магіаре дпсă даŭ маре остепеалъ а dовedі контрарієтатеа компетінцієі а пропúнерeі Вніверсітъці національе. Дпсъ че пŭ се паре ачестора некомпетентŭ? Конституціúнea din Февръріе, ва ші дпсъші статъл австріакŭ. Сасіі аŭ арътатŭ кръцініŭ ші о мърінітоасъ сімціре австріакъ. Ачеаста мерітъ рекúпоштіінца поастръ чеа маі фербінте. Есте фантъ адевъратъ, къ ші ротъпіі врéŭ съ факъ вn пашŭ демопстратівŭ дп фаворълúі конституціúнеі імперіалі; дпсъ фрікa къ магіарістълŭ ар потеа вреодатъ саръші предомні дп Трансілванія ші ле ар ръсплъті атарŭ, дтпédекъ есекътареа пропúсълúі. *) Аша со крéческŭ дп ачеea кътпънітоаре цеаръ ръвърсъріле національтъцілорŭ ші але партітелор.„

„О. D. П.“ зіче къ скandалълŭ че лаŭ къшънат депешеле ачесте телеграфіче контразікътоаре, дп лътеа політікъ есте дпкъ конверсаціúнea зілеі, кънчі прекътŭ се вede din спеціа факті са фъкътŭ din партеа гъверпълúі дп адевър конклъсълŭ, а пŭ тріміте Дтпъратълúі репресентаціúнеа сасілор. Патіма а терс аша dедепарте, дпкътŭ ачеea репресентаціúне а врътŭ съ се прівеаскъ ка вn актŭ de перdъелúне ші съ се трактезе аша. Референтълдпсъ а пропúс дп шedінцъ ка еа съ се тріміть сімпла дпdеръптŭ, ші а фъкът ші алта пропúнере евентъалъ, къ deакъ пŭ ар фі плъкът сімпла рефъсаре ар фі съ се провоаче вніверсітатea національ, а аштерпе Протоколеле десватерілор еі. Пропúнереа дпсъ пентрŭ дареа дпdеръпт а фост прімітŭ de маіорітатea гъверпълúі пелъпгъ тóте протестеле челе маі вії. Ачéста ешире са телеграфатŭ din партеа вnúі къноскът кŭ лъкръл ла Віена ші аколо а фъкът чел маі маре згомот. Дп конферінца міністеріалъ, че токтаі се цinea дп зіва ачеea, а фостŭ de локŭ інтерпелатŭ Контеле Nadaždi de колеціі съі деспре ачéста дптъмпларе, каре а мъртърісітŭ, къ пŭ'і есте німікŭ къноскътŭ деспре ачéста, фіеще къ ел а ші телеграфат дпdатъ гъверпълúі ші се паре къ дп локърiле компетінте сеŭ пъскът меdітаціúні аспра вазеі, че а къшънат ачеаста дптъмпларе дп Віена. Ноі требие даръ се пресвпúnem, къ са цinът а доваші dінцъ дп каре са пърсіт хотържреа de маі наінте, дпкъ пе еспедатъ, ші прекът се паре, сеŭ дпторс ла пропúнереа евентъалъ а чере протоколълúі дела вніверсітате. Че врea гъверпълúі съ факъ кŭ ачеста, пŭ пе есте de тотŭ кіарŭ, de вnъ сеатъ къ ла гъверпъл трансілванŭ кŭ сімцімінте магіаре аре валорŭ провербіе, „Чіне къштігъ тімпŭ, къштігъ тоате.“

Тот аша корбещe ші „Prese“ кŭ ачел adoc, къ еа зіче кът къ референтълúі а фост ротъпŭ, че пŭ е адевърат ші къ D. вічепрешедінте Пап ші консіліарії съсещі аŭ фост пентрŭ ащерпере, сар D. гъверпаторŭ шіар фі манiфестат адмпка пърере de ръŭ аспра вnúі конклъсŭ томаі аша de педрептŭ ші некувіінчіосŭ, кът ші немодестŭ, ші къ дп дпфербірцеала десватерілор са ворвіт петщещe ш. а.

Дп прівіінца політікъ афлътŭ къ Прінцълŭ Наполеон а плекат дп 10 Маіŭ к. п. ла Неапол, ка съ черчетéze пе сокрŭ сеŭ, ші къ пŭ ар фі къпътат дела дтпъратълúі нічі о місіúне політікъ. – Жърпалеле енглезещі, каре пŭ сънт токтаі амічe Австріеі се пропúнчіŭ дптр'вn модкувіінчіос аспра дптродъчереі респонзабілітатеі міністеріале дп Австріа, ші маі мълте жърпале цертъпе декіаръ, къ афачеріле стрăіне че саŭ трактатŭ дп сіпълŭ сепатълúі імперіалŭ, ші декіарацiúнea Конт. Рехберг аŭ фъкътŭ чеа маі адънкъ імпресіúне. Палмерстоп ар фі ші еспріматŭ рекúпóщереа ші мълцъміреа са пентрŭ ачеea декіарацiúне.

Brasiovu, 9. Maiu. Pregatirile pentru priimirea adunarii generale a asociatiunii, cumu si pentru espusetiune mergu inainte. In scólele nationale sal'a cea mare se zugravesce si decorésa preafrumosu, eara mai tardiu se voru intocmi si alte incaperi pentru asiediérea obiepteloru, spre care scopu se denumi si unu arangeur, se luara si mesuri spre a se compune si tipari unu catalogu alu toturoru obiepteloru cate se voru tramite la esposiiiune; deci tocma si pentru acést'a rogamu pe toti romanii si romanele, care doresou a trimite cate ceva la espositiune, cá intru intielesulu dorintiei descoperite in earn'a trecuta se nu'si pregete fiecare a'si alatură lenga obieptu adres'a deplina, adica: Numele, connumele, conditiunea sociala, locuinti'a si tienutulu, pretiulu obieptului, aratarea vointiei de a'lu darui pe sam'a fondului asociatiunii, séu a si'lu repriimi indereptu; déca obieptulu e vreunu produptu de alu naturei mai raru, mai estraordinariu, se se faca si o scurta descriere a insusiriloru lui.

*) Авкторълŭ артікълълúі некъноскънdŭ релацiúнеле ротъпілорŭ, адъче дпаінте темеіврі каре поате къ пŭ сънт дестъл de вndате. Вnde авемŭ ноі адънареа поастръ прекът аŭ сасіі дп Вніверсітате, ка съ не пътемŭ манiфеста сімцімінтеле поастре дп пъмеле пацiúнеі дптреці дптро фортъ легалъ ші дрептъ. Р.

Intre acestea noi am observatu, ca unele persóne atatu pe aici catu si mai in launtrulu tierei nici pana astadi nu s'au potutu determiná, ca ce felu de obiepte se pregatésca pentru espositiune, din care causa ni se si facura óresicare intrebari; eara o parte din preotimea unoru diecese ascepta cá se i se dea indireptariu dela respectivulu ordinariatu.

Noi dupa cate amu publicatu pana acuma in materi'a acést'a nu aflamu altu respunsu, decatu: se tramita fiacare ori si ce va afla cu cale; eara domele se nu mai stea la indoiéla asteptandu un'a dupa alt'a, ca din mánile dumnealoru tóte sunt bine priimite. Nici se'si faca cineva scrupolu in privinti'a valórii obiecteloru, ca unu lucru de 5—10 fl. póte se produca totu acelu efeptu, pe care intre alte impregiurari l'ar produce unulu de 100—200 fl.

Ne folosimu de acésta ocasiune spre a rogá pe OO. Redactiuni, a „Telegrafului Romanu“ si a „Concordiei,“ cá se binevoiésca a informa si Ddloru pe on publicu in direptiunea susu atinsa.

In catu pentru denumirea unoru negutiatori, prin midiulocirea carora ar fi a se nainta obieptele de espositiune la Brasiovu, ne socotiramu asia, cá se lasamu si acést'a in alegerea publicului, se'si alége din orasiulu vecinu pe acelu negutiatoriu, catra care are cea mai mare incredere cumca voru ingrigi de o espeditiune curenda si regulata; eara acésta alegere o potu face Ddnii membrii asociatiunii din fiacare tienutu in contielegere cu DD. protopopi, asia catu noua de aici se ne remana numai a recomenda pe cate unu comisionariu, eara publicului ii sta in deplina voia a'si alege pe care crede a fi mai siguru. Totulu este, cá transportulu obieptelor se coste catu se póte mai pucinu.

G. Baritiu. „Gaz. Trans.“

Дрътъл ферекат ân Трансілвания.

Dintr'o скрісоаре приватъ din Сібіiъ скоате „D. Z.“ ъртътóреле:

„Epi ân 5 Maiъ (к. n.) aъ фостъ aічea doi енглезi Карол кавалер de Liddel ші Гieza de Татнер (чест din ъртъ de ънъseamъ церманъ ънгърісатъ ка толмачiъ.) Ei кълторескъ ла ânсърчінарea капіталістілор енглесешті, ші піаъ ânкредінцат, къ рецітълъ ромънескъ есте ân честівнеа дрътълві ферекатъ пентръ ънірея лві ла Търнъ рошъ ân контра ліпіеі брашовене; ea даръ сар пътea ші сар дъче саъ нъmai прin Opadea маре, Кляж, Алба-Ілія етс. саъ прin Apad, Алба-Ілія пе лънгъ Мърешъ, пе тóтъ ânтъмпларea ânсъ прin Сібіiъ, Търнъ рошъ Ei ânсъші се паръ а фі аплекаці a da преферінцъ ліпіеі Apadъ, Алба-Ілія пънъ ла Міхалцъ (пе лънгъ Мърешъ), апоі: Блаж пела Мікесаса ла Фръза (пе лънгъ Търнава). дела Фръза ла Вісокпа (пе лънгъ Віса) ші de ачі ла Сібіiъ, Търнъ рошъ. Ачеаста ліпіъ фацъ къ чea маі скъртъ прin Аполдъл маре есте къ 5 мілърі маі лънгъ, каре ânсъ ар фі пре priinчioасъ пентръ тезълъ церії (радітоареле въі але Търнавелор) ші пъ аръ авea нічі o гревтате ân прівінца клъдіреі.

Ъніверсітатеа съсеаскъ.

Epi се цінъ шedинцъ пъблікъ, карea ânчепъ ла 10½ óре dimiнéца къ чітіреа протоколълві шedинцеі трекъте. Прешedінтеле пропънчіъ, къ ла ordinea зілеі се афлъ декретълъ гъверніалъ din 9 Maiъ, прin каре се чере протоколъл десбатерілоръ атърнътóре de репрезентацівнea Ъніверсітъцій ân каsса teріторіалъ ші a практічеі есекътърі de егала ândрептъціре a тътъроръ націоналітъцілоръ къ вотърiле сепарате, ші операtълъ Комісівнеі пентръ органісареа івстіцієі ân Саксеnландъ. Ші фіндъ къ чea dintъiъ есте ърціпtъ са датъ спре референдъ Депът. Сібіівлві I. Paніхер, каре фъ ші пофтітъ съші чітéскъ пропънереа са, че се ші фъкъ. Пропънереа ачеаста din кondeівл чел дехтръ ал ачестві депътат къпринde ân сіne доuе моменте ânсемnate, ънъл деспре компетінца ънівersітъцій a фаче ші a аштерне астфеліъ de репрезентацівні, еаръ алтъл, къ ънівersітатеа пъ е детóре съ ащérnъ протоколеле ші вотърiле сепарате гъверналві, ва къ пъ ар фі фостъ датóре нічі ânсаші репрезентацівнea'a o тріmite кътръ троп пе калеа ачеаста din пънктъл de стацівне ал тънічіпалітъцій націвнеі съсещі, ânсъ пентръ делътърarea орі кърeі ântърzieрі, че сар маі пътea фаче ân каsса ачеаста, ащерне de окandатъ хъртіеле черът ânалтълві гъверпъ, dar тот одатъ се ші ângръdешte асънра ънор астфеліъ de черері пентръ вііторіъ. Пропънереа се прімі dънъ o скъртъ десбатере пе ânсемnатъ аша прекът са конченът de референтъ adaгънdъсъ ân ea нъmai doe кввінте de тоці депътації, афаръ de ал Бістріцеі Віттсток ші ал Оръцієі Баломірі. Dънъ ачеea се чіті операtълъ комісівнеі ізpidiче ші се хотърж съ се dea пъблічелор спре інструірea депътацілор пънъ ла фінea лві Іънiъ.

Ân фіне пропънчіъ Преш. къ ân сесівнea чea маі апроапе, a кърeі зіъ ânсъ пъ се поате хотърж, ва вені ла десбатере черереа Екс. Сале D. Епіскоп And. Бар. de Шаrъna ân прівінца порцівнеі капоніче пентръ преоцітea ръсъріteапъ, ші алецереа депътацілор ла Віena.

Прінчіпателе Ънite.

Місівнea Ромънілоръ. (Ânкесре.)

IV.

Ân прівінца політікъ Ромънії, ânкопжърацї de трeі Імперіврі, аъ o місівне ші маі діфічілъ, маі търеацъ. Австріea ші Търчіea, компъсе de елементе етероцене, менцін de секолі, прin пътереа конкъістеі, dominaцia преste dominaцie. Чеea че ера ân ceпе пре кът тімп цінтea domнітоаре ânші афла пътереа ântр'o съперіорітате моралъ, девіне імпосівіл кънd ънтіneле чівілісацівнеі аъ ръdікат пе конкіші ла ânълцімea конкъерацілоръ. Ръсіea, o пътере отоцепъ прin лімъ ші прin реліціе, тънъръ ші плінъ de вігоаре, къ традіції мілітаре глоріоасе, ânші сімте амбіціea мішкатъ прin съвдвітъріле ші прin ънтеле че се івескъ пекопtепіт ân челелалте Імперіврі, ші кътеазъ a'ші ведea марценіле ânшince пънъ ân Архінел ші Adріатіка. Пътea Петръ I-іъ съ пъ факъ ън асемenea віс? Пътеаъ ърташіі лві съ пъ ânчерче алъ реаліса? Ântре Славії de ла Nopd ші чеі de ла міazъzі се афлъ ântренъсе доuъ попоаре, мічі прin пътеръ ân адевъръ, dar каре ânшince de інстінктъл лоръ de консерваціе потъ адъче контіпцептъл лоръ de ânпотрівіре ші o баріеръ папставістълві. Ântр'ачéстъ прівінцъ місівнаа Ромънілоръ есте трасъ de фіреа лъкрърілоръ. Европа ле o чере, трактатълъ de ла Паріс, ânфііnъndъ Статълъ Ромънъ, ле'o ънъне.

Dар оаре Европа, гарантъndъ Імперівл Отоман, съ фі воіт съ асігъре Останліілор domніреа асънра челор лалте цінте? Nъ! кънчі тот ачел трактат проклатъ егалітатеа ântre реліції ші попоаре. Чеea че а воіт Европа есте d'a опрі пе Ръсіea ші a пъ o ъса съ рътпъ екзіліврвл політік. Ънії кред къ асістът ла къdереа a доuъ Імперії! Ачеаста ар фі ънъ спектакол овічнвіт ân Історіе. Імперіврі тълт маі марі аъ къzътъ кънdъ п'аъ маі авътъ рацівнea de a маі фі. Noi асістъмъ ла ънъ евеніментъ тълт маі търец, асістът ла трансформареа Оріептълві ші ла рекопстрвіреа лві пе баселе Съптълві прінчіп ал дрептъцеі ші ал егалітъцеі націоналітъцілор, асістът ла o лънтъ маі тълт моралъ ла каре ієъ парте тоате попоареле, ші він ънъл dънъ алтълъ dъ'ші ієъ рангълъ че мерітъ съ окънe ândатъ че пот доведі ші-аъ ândелес місівнea.

V.

Че зік Ântпърацій, че фаче Гарібалді, ънde o съ іскъкпеаскъ чева? пе ântребътъ ân тоате dімінеціле ънії пре алції, ші вітът чеea че авет de фъкът ка съ пъ фім съпріnші кънd ва съна óра. De с'ар ântжmпла ън катакліст політік ші пе аръ гъсі ân стареа ân каре пе афлът астъзі, ролъл че ат пътea жъка ар фі фоарте тріст ші недемнетат. Dар de пе ва гъсі гата ші ла постъл постръ, пот зіче къ нічі одатъ попор п'а авът ън рол маі фрътос ші маі demn de invidie. Nъ чер ка Ромънія съ девіе o ватръ de лъкърі прітежdвіоасе ші америцътоаре ліпіштеі Стателоръ вечіне, пъ доресқ съ девенім машіна нічі a ънеі амбіцівні недрепте; dar аші воі ка ачесте евеніменте атът de провабіле съ пе гъсеаскъ фортаці ântр'ън Стат проспер, ântр'ън Стат ân каре леціле съ domneаскъ ші съ асігъре фіе къръеа дрептъл сеъ, съ пе гъсеаскъ ân старе de a пе ântпотрівi op къреі пънъстъірі; ші ат кредінца къ Ромънiea, корespънzъndъ ла ачеаст асчептаре a Европеі, ар авea ън маре вііторіъ. Поате къ ат videa реалісъndъсе ân кърndъ чеea че астъзі ні съ паре пътаі ънъ віс фрътос, прекът ат възът реалісъndъсе чеea че ân копілъріea поастръ пъ ândръznеam съ сперътъ de кътъ пентръ ърташіі пострії. Кътъ бъкърie пъ требъе съ сімцъ інімічії Ромънієі кънd не въdъ ânлътърънd чееа че съптем кетаці съ фачетъ, ші афъndъndъне ân логомахії ші інвектіве, сфъшіndъ сінъл патріеі поастре, ân локъ de аі віndека раніле! Кътъ тъхпіре пъ требъе съ аівъ каре аъ пъсъ сперанцеле ân noi, кънdъ въd къ dънъ треі анї пъ ат ашъzатъ нічі тъкар баселе ънеі організацівні серіоасе, кънdъ въdъ къ корънцівнea ân обічеіврі, абъсъл, преварікацієа ші конкъцівнea ân administраціе ші ân магістратъръ ші ръсіпіреа вапілоръ Статълві ân лок съ dіспаръ, мерг крескънdъ din zi ân zi.

Ънірea са доънdітъ прin сімпатіеле ла каре не аъ датъ дрепт съферінцеле пóстре; челе лалте атрібътърі націопале пъ ле вомъ доънdі de кътъ прin ânпліпірea даторіелоръ пóстре.

Ънії ânшinші de o інімъ фербінте, de перъdаре ші de ън сентіментъ кавалерескъ, кред къ есте дестълъ ка съ фім тарі ші респектаці, ка фіе каре Ромънъ съ аівъ ân мънъ треі ока de феръ, стрігъ: арме! артатъ! Dорінцъ фрътоасъ ші патріотікъ; кънчі пътаі кънdъ вомъ авea o артатъ пътетъ фі респектаці. Dар нітік маі лесне de кътъ a еспріта o дорінцъ, треі кввінте съптъ дестълъ пентръ ачеаста; dар a фаче чеea че требъе ка ачea дорінцъ съ се реалісезе, еатъ чea че есте маі апевое, ші къ атът маі апевое, къ кътъ ачea дорінцъ есте de ън ordinъ маі ânалтъ. Къ че пътетъ ânфііnца скóлеле мілітаре de деосевіте арме, къ че съ пе пътетъ прокъра матеріалълъ печесаріъ, къ че фабрічіле de тотъ фелълъ? Кредетъ оаре къ ачестea съ факъ пътаі къ ептъсіасм?

№! Пре лънгъ енткsіаст маї требъе ші алт чева. *Δεῖ δὴ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων ὀυδέν ἐστὶ γενέσδαι τῶν δεόντων*, зіче Demosthenes попорълъї челъї маї лъмінатъ че а есістатъ. Ка бнъ попор съ фіе конciдератъ ші респектатъ требъе маї лнаінте de тóте съ'ші регълезъ тіжлóчеле de a'ші лтъбнътъці стареа матеріалъ. Бнъ попоръ съракъ, ка ші бп indibidъ съракъ, пъ пóте фі indepen-dinte, пъ пóте фі ліберъ.

Ворbімъ тълтъ de лібертате, dap лібертатеа есте бнъ атрібътъ ал чівілісацібнеї, ea a ізворжтъ din бъна старе, пъ din съръчіе. Съръчіа пъ пасче лібертате, ca пасче сферінцъ, dec-ordine, тіръпіе ші склъвіе. Лібертатеа астфеліъ dънъ кът о лнцелегъ бнїї есте анархіе. Ordinea астфеліъ dъч кътъ о лнцелелъ алцїї есте абсолътісмъ. Ші бнїї ші алцїї dакъ drept ла тіръпіе. Лібертатеа ші ordinea бніте ші кътпътате daъ ачеа старе салътърie a попóрълоръ ла каре ръвнітъ, старе прекопісатъ de Lafayette, de цепералъл Foy ші de Arago. Се пот котпъра лп ordinъл фісікъ къ ачеле доъ сбстанцїї коросіве, фіе каре лп парте вътътътóре екопотіеї анітале, dapъ каре бніте ші котбінате лп пропорцїї кввіінчіóсе daъ сареа, о сбстанцъ атът de фолосітóре ші de треббінчіóсъ віецїї. Бнъ попоръ пентрь десволтареа са аре треббінцъ de лібертате, de ordine ші de дрептате: De лібертате ка съ пóтъ лптреббінца тоате факълтъцїле сале ла лтъбнътъцїреа стърєї сале, ші съ'ші поатъ прокбра чеа маї маре кътіте de бъп старе торалъ, інтелектъалъ ші матеріалъ. Аре треббінцъ de ordine ка пріптр'о органісацїе бъп а сочіетъцеї лп каре тръессче, съ поатъ фіекаре съ се фолосеаскъ de тіжлоачеле котбінате а ле тътъторъ ачелоръ каре тръескъ лптра'челеашї кондіцїї къ дъпсълъ пентрь добъndirea бноръ лъкрърі пе каре пъ ле пóте добъndi фіе каре лп парте ші de каре се потъ фолосі маї тълцї de o датъ прекътъ сбптъ бісеріка, школіле, Стабілітепте-ле de біне-фачері, дрътъріле ш. ч. Аре треббінцъ лп фіпе, de дрептате къ съ се счіе апъратъ de асбпрірї ші съ пъ аібъ театъ къ продъктълъ тъпчеї лъї пóте девепі прада алтбіа.

Ioann Гіка.

Notiце Diверсе.

— „O. D. P.“ фаче лппъртъшіреа къ Епіскопъл Xainald, каре а депъс demnitatea de сънпетъ Комite, a сосітъ лп 11 Маіъ к. п. лп Biena. — Doaръ a депъс demnitatea de консіліарів гъберпалъ, къ депсъсъл пъ a фост сънпетъ комite.

— Маіестатеа Са лтпъратъл a сосітъ лп 9 Маіъ к. п. лп Венеціа.

— Боала рецелъї Белцівлеї са датъ спре біне.

— Цепералъл Гвіон a фъкътъ папеї вісіта de плекаре. Се зіче къ папа ва лптреба рецітъл франдозескъ despre рекіетареа цепералълъї ачестъї лъї атът de плъкътъ, пре каре ла декоратъ къ ордъл лъї Хс.

— Комбна Mediaшівлъї a хотържтъ се кіеме лпderъптъ пе депътацїї съї дела бніверсітате, din каbса келтъелілоръ марї че се факъ къ дърареа ачестеї сесібні.

— Гъберпъл рецескъ a ordinatъ, ка тесъреле поліціане de дрътърі emice de локъцііпца dісолватъ съ рътъпъ лп активітате.

— Трібпалълъ жъдекътореск лп Алба de сасъ са констітъатъ лп ърмъторівлъ modъ: Presідіъ ла прімітъ жъделе сънпетъ C. Чопградi, de асесорі къ лефі de 800 ші 700 саъ денъмітъ амплоіацїї din дъспопібілітате, Сікеаі, Ісекъц, Тома-ші, Іваповіч ші Поповіч; de прокърор ал статълъї Мърша-ъ, de adібпктъл съъ K. Собослаї, de віче потаріъ A. Епеpіеші, de актъар K. Ваплер.

— Дънъ о скрісóре din Mediam се зіче къ цітпъндъ цітпасівл de аколо маіалесъ, стъдинцїї ротънї каре се афлъ къ нътер de 18 лп ачел цітпасіъ, пъ аъ партічіпатъ ла елъ, чі фііndъ пъдъреа ларгъ a авътъ лок de a bedea веселіа консколарілор лор сасі, карії кътръ ротънї се аратъ фóрте дъштънопі і ші къ ачеста есте бп innedimentъ de къпетепіъ, de in цітпасівл ачела пъ a пътътъ пъпъ акъта абсолва нічі бп ротънъ стъдівл лптрегъ.

— Din Халтацівлъ таре нісе скріе къ лп зіва C. Георгіе сът C. Літъргіъ фііndъ Протопопълъ M. кънрінсъ къ тіръіреа попорълъї, пела прічéспъ тéрсъ лп тъчере кътръ скаънъл съъ ші лъъndъ бастонъл лпчепъ a лові пе лпвъцъторівл N. K. ізпіоръ, каре се афла лп страпа дрéптъ лптре чеіа лалцї къптъреці, de маї тълте орі астфеліъ кът лі спарсе капъл ші лл съпцеръ, прін каре фантъ пелецівітъ са търбъратъ пъ пътаї преотълъ слъжітор, чі ші тотъ попоръл, ші din каbса ачéста пъ се цінъ нічі ешіреа ла сфінцірea холделоръ. Лпкътъ e adeвъратъ о фантъ ка ачéста пъ цітъ, dap de e, апої требъе съ арътътъ чеа маї маре пърere de ръъ, пентрь бп скandal атътъ de таре, патрат дела бп дігнітар бісеріческъ.

List'a

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Din Comun'a Feldiora' dela Poporeni inpreuna si dela ambi preoti 4 fl. Avramu Cosma preotu Rotbav 30 cr. Vasilie Pitisiu Rotbav 10 cr. Paraschiva Blasie Rotbav 10 cr. Ioanu Cirica pedurariu Rotbav 10 cr. Zaheiu Serbanu Rotbav 10 cr. Dela obstea ceia lalta Rotbav 1 fl. 90 cr. Dimitrie Popovici preotu Magerusiu 1 fl. Nicolae Crizbasianu Cantoru in Magerusi 10 cr. Dela mai multi dein Magerusiu 2 fl. 33 cr. Vasilie Fenechi Breczcu 2 fl. Ioanne Fenechi Breczcu 1 fl. Damianu Popescu Breczcu 1 fl. Spiridonu Damianu P. Parochu Breczcu 2 fl. Spiridon Damianu Capelanu 3 fl. Maximu Popescu Cantoru Breczcu 1 fl. Radu Stancieu Breczcu 1 fl. Stoica Borosiu Breczcu 2 fl. Pavelu Ciurea Breczcu 1 fl. Dimitrie Fenechi junior Breczcu 40 cr. Ioanne Teaca Breczcu 20 cr. Ioanne Stoica Dimianu Breczcu 80 cr. Vasilie Coltofeanu Breczcu 50 cr. Dimitrie Zarnescu Breczcu 60 cr. Ioann Stoicanu junior 80 cr. Georgi Boldea Breczcu 20 cr. Ioanne Rentia senior Breczcu 20 cr. Ioanne Rentia junior Breczcu 40 cr. Stoica Damianu senior Breczcu 50 cr. Nicolae Boeru Breczcu 1 fl. Constantinu Coltofeanu Breczcu 5 fl. Dela Comuna Presmeru 9 fl. din Comuna Crisbavu 1 fl. din Comuna Chichisiu 2 fl. din Comuna Ozunu 1 fl. 60 cr. din Comuna Doberlea 4 fl. 20 cr. din Comuna Sita Buzeu 5 fl. Alesie Neagoviciu Intorsura Buzeului 2 fl. dela mai multi din Comuna Intorsura Buzului 8 fl. Michailu Popoviciu Parochu L. Borosnyó 2 fl. Comuna Kis Borosnyó 2 fl. Moise Neagoviciu Parochu Zagonu 2 fl.

D. Georgiu Fogarasy Lipova 5 fl. Sophoniu Petroviciu Lip. 2 fl. Grigoriu Racz senior Lippova 2 fl. Alesandru Ciordanu Lipova 5 fl. Geigoriu Racz junior Lippova 5 fl. Parteniu Popiu Lippova 5 fl: Nicolaie Sierbanu Lippova 5 fl. Georgiu Stenile Lippova 1 fl. Ioan Barianu Lippova 1 fl. Alesandru Mirku Lipova 1 fl. Koba Radna 1 fl. Ioan Mihutz Lippova 3 fl. Vassilie Sakesanu Lippova 1 fl. Georgiu Radu Lippova 1 fl. Georgiu Popoviciu Lippova 1 fl Nicolaie Lunga Lippova 1 fl. Darius Puticiu Lippova 1 fl. Vicenciu Jonoviciu Lippova 1 fl. Frasa Stefaniu Lippova 1 fl. Atanasiu Micula Lippova 1 fl. Al. Ciosescu Lippova 1 fl. Sava G Fluerasiu Lippova 1 fl. Georgiu Racz Lippova 1 fl. Alecsa Mursa Lippova 1 fl. Ioane Brinsiu Lippova 1 fl. Georgiu Siarto Lippova 1 fl. Atanassiu Georgeviciu Lipova 1 fl. Georgiu Faina Lippova 1 fl.

Nicolae Gligoru Harmanu 10 cr Iosifu Toicia Harmanu 14 cr Vasilie Nanu Harmanu 10 cr. Din Comuna Santpetru 8 fl. Dimitrie Popoviciu Parochu Bodu 2 fl. Nicolae Popoviciu invat etoriu Bodu 1 fl. Vasilie Miriti cantor Bodu 1 fl. Vasilie Popoviciu cantor 50 cr. Ioan Popolitia curatoru Bodu 1 fl. Vasilie Vladarianu Bodu 50 cr. Vasilie Oancia juratu Bodu 50 cr. George Domnisor Bedu 1 fl. Vasilie Moldovanu Bodu 50 cr. Vasilie Miretiu Bodu 50 cr. George Zatica Bodu 50 cr. Ioann Tartilasu Bodu 50 cr. Toma Tomi Bodu 50 cr. Dumitru Gimbasanu Bodu 50 cr. Nicolae Moldovénu Bodu 50 cr. Stoica Moldovanu Bodu 50 cr. Nicolae Popa Bodu 50 cr. Ioanu Gimbasanu Bodu 12 cr. Vasilie Mireti Bodu 10 cr. George Cribasan Bodu 10 cr. Dela mai multi Bodu 80 cr

D. Vasilie Cozma administr. Protop. Rohia trimite dela satele mai la vale insemnate, si adeca Comuna Libotimu 5 fl. Comuna Dobritinulu micu 1 fl. 30 cr. Comuna Costeni 1 fl. Comuna Dobricu 4 fl. Comuna Cupsani 2 fl. Comuna Ungureni. 2 fl. Comuna Rosia 1 fl.

Alxie Verzia Capelanu Breticu 5 fl. Georgiu Ioanetti notariu comun Camp. 5 fl. Teodor Tiocu prop. Camp. 5 fl. Petru Aranyosi c. r. Subsilver Camp. 5 fl. Michailu Andreica proprietariu Camp. 5 fl. Nicolae Begnescu on Pppu. Camp. 5 fl. Dimitru Palade prop. Camp 5 fl. Irimie Buda prop. Camp. 5 fl. Comuna Campeni 15 fl. Comuna Secatura 15 fl. Ioanne Patitia Pppu. Campeni 5 fl. Nicolae Fodoru preotu Offenbaia 5 fl. Ioane Darabantu jude cerc. Bistra 5 fl. Ioanne Baba preotu Bistra 5 fl. Ioanne Aiudeanu proprietariu Campeni 1 fl. Vasilie Motora preotu Campeni 2 fl. Iosifu Balogu Campeni 1 fl. Ilie Dascaloviciu Campeni 1 fl. Ioannu Hocmanu Campeni 1 fl. Constandinu Palade Campeni 1 fl. Ioannu Ancanu Collectoru Campeni 1 fl. Nicolae Corchesiu Camp. 1 fl. Michailu Contesu preotu Campeni 1 fl. Iosifu Boeriu c. r. Cam. Spanul Campeni 1 fl Dumitru Piticu notariu Offenbaia 1 fl. Nicolae Piticu preotu Muncelu 1 fl Ioannu Moreanu preotu Ciora 1 fl. Tudor Plesa preotu Sartosiu 1 fl. Vasilie Rusu proprietariu Ciora 1 fl. Moise Germanu preotu Bradesci 1 fl. Pavelu Tornade proprietariu Offenbaia 1 fl. Augustinu Cultor preotu Bistra 2 fl.

Dela D. Ioane Petricu din Brasiovu sau trimisu urmatorii binefactorii: Georgiu Dogaru preotu Harmanu 1 fl. Vasilie Nanu invatatoriu Harmanu 27 cr. Andreiu Nanu invatiatoriu Harmanu 27 cr. Nicolau Popovici cantor Harmanu 10 cr. George Balea Garmanu 40 cr. Nicolae Tautu Harmanu 14 cr.

Редактор респбнзетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї дiечecane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїúнea сефаче дп Сібіїъ ла еспедітора фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціúл препъмерацїеї пентръ Сібіїъ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ап 3. фл. 50. кр. Пентръ челелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл., еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣine пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптъіеа óръ къ 7. кр. пірúл къ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 37. ANъLъ X.

Сібіїъ. 10. Maiъ. 1862.

Чіркъларіъ.

че ла слобозіт Екселенціа Са П. Епіскоп Andreiъ Барон de Шагъна дп привінца еспозіціúнеї din Брашовъ кътръ П. П. Протопопї, Administatorї ші преоціmea епархіалъ.

Асоціаціúнea Трансілванъ пентръ літератúра ромънъ ші кúлтúра попорúлúї ромънъ ва цінea дн анúлъ ачеста дн 28 Іúліъ адúнarea са цenerалъ анúалъ ла Брашовъ, ші дін прівінца ачаста бравії нострії Брашовенї аъ хотъръtъ інфіінцarea úneї Експосіціúнї конститутútoare дін обіекте пе кът с'аръ пútea маї мúлте. Hъtúінца ачаста a Брашовенілоръ есте ефúксúлъ натúралъ дін статúтеле Асоціаціúneї, ал кърeа скопъ есте дinaінтarea ші дештептarea кúлтúreї Ромънілоръ фъръ нічї o мърцініре нúмаї ла úneле рамúрї але віецїї сочіале, прекúм ші тотдеодатъ прогресúл дн госіторіъ. пентръ тотъ, че есте фрúмосъ ші фолúстúлъ естетікъ

Антreага націúne ромънъ деbúe съ сімtъ o мúлцъміре кътръ Брашовенї пентръ Експосіціúnea ачаста, ші тотдеодатъ деbúe тоцї съ o спріжінeaскъ фіъ къ счіінца, фіъ къ лúкрúріле мънілоръ сале, фіъ ші къ орї че алтъ міжлокъ.

Нъ ме дndoіескъ, къ Прea чінстіа та дnпreúnъ къ тотъ клерúл ші попорúлъ нострú бісеріческъ, вацї бúкúратъ ші ацї прічепútъ марea дnсемнътъте ші фолóсúлъ ачестеї дntрепріндерї a Брашовенілоръ, ші ацї сімціtъ o віъ дndatоріре a o спріжіні, кънд ачeea сaъ пúблікатъ дn Жúрналеле ноастре націонале.

Фіінdкъ дncъ Комітетúлъ сúсатінсеї Експосіціúnї дnкъ къ сфършітúлъ лúнеї лúї Феврúаріъ a. к. м'aъ пофтітъ пре мінe, ка съ рекомънdъ атенціúнеї клерúлúї ші попорúлúї нострú епархіалъ ачастъ мърeaцъ дntрепріндere, ші еъ despre реквісіціúнea ачаста н'amъ штіútъ німікъ пънъ нъ м'amъ дntorсъ акасъ дела Віена, дін каре кaúzъ нічї н'amъ пútútъ дnкúbііnца дreaпta реквісіціúне a сúслъúdатúлúї Комітетъ алъ Експосіціúneї Брашовене: пентръ ачeea акúм гръbескъ a трaце асúпра ачестúї лúкрú маре ші імпортante атенціúnea тúтúроръ Преоцілор ші Хрістіанілоръ нострії фъръ деосебіре де рангъ, старе, ші окúпъчіúне, ші пентръ маї десъвършіта оріentare a ачeлora, карії боръ боі a конлúкра, къ продúктеле ші манúфактúріле лоръ ла ачea експоціúne, се адaоце ачі./ Спеціфікarea обіектелоръ пентръ Експосіціúne.

Дечї Те провокъ пре Прea Чінстіа Та, ка съ нъ прецеџї a дmпърці Преоцімеї ностре ачестъ Черкúларіъ, ка дncелегънd тоцї дела мінe імпортанца Експосіціúneї Брашовене, съ конлúкре прін пúterea кúвънтúлúї ші прін есемплúл пропріъ, ка дін попорúлъ нострú съ іее, кът се поate, маї мúлцї парте ла ачea Експосіціúne прін продúктеле ші манúфактúріле, че еї, саъ фамілiile лоръ аъ продúсъ прін пропріile лоръ мънї. *)

Сібіїъ 3. Maiъ, 1862.

*) Сперътъ, къ ачестъ чіркъларъ ва пútea серві ші фрацілоръ въпъцéнї de dndreптаръ. P.

SPECIFICAREA.

Mai multoru objepte calificate de a se trimite la espositiunea din Brasiovu pe 28/16 Iuliu 1862.

I. Cele esite din manile femeiloru;

a) Pênsaria. Pênsa de canepa, de inu, fuioru in fuioru, séu si bumbacu ori pacisiele in fuioru, in spata ceva mai lata, nalbita bine; celu mai putinu cate diece coti din tr'unu valu; eara cine vrea se trimitia cate unu valu intregu, de 50–100, coti, atatu mai bine.

b) fecie de perina, séu din pênsa frumósa de casa earasi bine nalbita, séu si de têrgu, inse cusute de fiacare dupa datin'a tienutului in care locuesce, totu numai cu acelea figure antice, pe care lea invetiatu din mosi de stramosi, nimicu schimbatu, stramutatu, maimutitudupa modele mai noua. —

c) Perine intregi, implute cu fulgi de gasca, de 2 multu 3 punti in greutate.

d) Camesi barbatesci si femeesci de fuioru, totu in stilulu anticu, adica in celu curatu nationalu cunoscutu in tienutulu fiacareia, cusute si chindisite cu arniciu rosiu séu cu metasa —

e) Invelitori séu stergare de capu, fuioru in fuioru séu si cu bumbacu, — de lintiu, de borangicu (metasa cruda,) adjustate dupa portulu fiacarui tienutu.

f) Stergare de facie, simple séu cu figuri, in doua séu patru itie, insa nalbite cum se cade, de 1½ pana la doi coti lungime.

g) Pênseturi séu fecie de mésa si serviete, séu merindari pentru cate 6 séu si 12 persóne, torsetura si tiesetura totu din casa, in doua séu in patru itie, dupa gustulu fiacaria.

h) Tieseturi de fuste séu rochii lucrate totu in case, cadrilate séu inverstate cu colori dupa datin'a locului.

i) Ori ce alte tieseturi, a caroru judecare se concrede gustului femeiloru nóstre

2. Panuraria séu tieseturi in lana.

a) Panura de lana, stogosia séu tiegaia, alba séu si vapsita, dela 5 pana la 10 coti.

b) Covóra (scórtie in Bucovin'a,) sén pêturi pe mese, pe paturi, pe podine, pe siele, simple séu cu figuri, eum si coperte de patu si de cuiere.

c) Traisti si disagi de lana, cu amestecu de colori catu se póte mai placutu.

d) Brâne séu sierparele séu cordele tiesute in lana, pentru feciori si fete, dupa datin'a locului.

e) Fote séu catrintie (zadii), amestecu de colori totu in stilulu anticu si totu dupa datin'a locului, cu privire inse la portulu destinatu mai vertosu pentru femei dela 15 pana la vêrst'a de ani 40.

f) Flanele si totu felulu de tieseturi in doua itie, destinate totu pentru investmêntarea omului.

g) Straie (de coperitu in asternutu) si tióle de orice lana; asteptamu inse cá in straie se se produca unele esemplare de modelu, in catu se póta rivalisa cu asia numitele plapone.

3. Torturi resucite, de canepa, inu, bumbacu, metasa, (specna, ibrisiunu.)

4. Cuseturi si chindiseli de tóta plas'a, cu atia resucita, cu metasa, cu firu de auru si argintu, antice séu moderne, in ori ce tieseturi din lumea tóta, numai cuseturile se fia totu de man'a romaneloru si nimicu de alte mani.

5. Impletituri pe ândrele si carligele, precum: (pantofi, coltiuni, ciorapi, strimfi), manusi, ciucuri, peptarele, machrami de gutu, spentielutie, coverele, apoi dintele (horbote, spitiuri) impletituri din paie fine si mai ordinarêe si o miie al-

tele, pe care i le va dictá fiacarei femei gustulu, capacitatea, si harnici'a s'a.

6. Buchete si ghirlande séu cununi de flori diverse, facute din tieseturi fine si din chartii colorate fine, pronumite de metasa.

7. Lucruri de mana din margele, earasi in feliuri de compusetiuni, forma, desemnuri figuri si calitati.

8. Lucruri in pele fina.

9. Decocturi séu dulceti séu lictare de fructe diverse si pismeti séu bicocturi.

II. Cele esite din mani de barbati si de femei.

1. Metasa cruda, tórsa si netórsa, colorata si necolorata.

2. Céra curata firésca séu albita.

3. Faguri intregi de miere,

4. Tóte acelea plante patriotice, care se intrebuintia la vapsitu de torturi mai vertosu de lana in mai multe tienuturi romanesci, precumu si acelea plante si radecini, pe care barbatii si femeile nóstre le tienu din vechime a fi de óresicare leacu séu medicina, cum si acelea ce se credu a fi veninóse séu stricatióse, séu pentru ómeni, séu si pentru vite, trimitiendu din fiacare cate unu esemplaru in natura, alaturandu-i numirile diverse si descriindu'i insusirile fiecarei plante, frundie, radacini etc.

5. Semintie de legumi si de flori, cate se cultiva prin gradinile unoru economi mai industriosi si nepregetatori.

6. Casiuri, brandia de calitate mai aleasa.

7. Mustariu, preparatu de mancare, carele este atatá de sanetosu si pana acum asia putinu cultivatu.

8. Luminari si faclii de seu si de céra.

9. Sapunuri simple si parfumate séu aromate, pomada si parfumuri (profumuri, substantie bine mirositóre) preparate din unsori si plante patriotice.

III. Lucruri de mani barbastesci.

Aci ni se deschide unu campu, preste carele privindu stai se depuni condeiulu si se lasi totulu in voi'a sortii, cá barbatii se concurga la espositiune care cu ce va voi si cum ii va taiá capulu.

1. In launtrulu casei si al curtiei avemu a face cu: croitori, cojocari séu blanari, mesari séu templari, dogari, ferari, orologieri, rotari, séu carutiari, strugari, lemnari (dulgheri), fluierari, morari, pioari, curelari, murari, petrari, olari, argasitori, ciobotari, (cismari) s. a. s. a., din ale caroru mani esu cele mai diverse unelte de casa si economice, cum si tóta plasá de vesminte. Cata diversitate in lucratori'a ori caruí meseriesiu! Apelamu deci nu numai la gustulu, ci tocma si la interesulu meseriasiloru nostri. Manufaptele care se voru judeca de mai bune, mai frumóse si mai corespondietóre scopului, dëca estimpu nu se voru si premiá, voru fi inse laudate de catra publicu. Nu ne indoimu ca unii meseriesi voru trimite la espositiune cate unu asortimentu intregu, spre esemplu argasitoriulu A. va trimite o bucata de talpa din pele de bou, pei de vita, lanósa (oi, capre) vapsite negru, rosiu, verde, galbinu etc; cojocariulu va concurge cu cate o pele de ursu, de lupu, vulpe, de vezune, pisica selbateca, sderu, dihoru s. a.; rotarulu (carutiarulu) se va produce cu tóte cate suntu parti constitutive ale carului, carutiei séu trasurei, ale aratrului scl. scl. si economulu cu totu feiulu de unelte economice.

2. Producte de campu. Ne intereséza cá se fia representate tóte cate se numescu producte ale campului si ale padurei in cea mai mare diversitate, in tóte putintiosele soiuri si nuantie; prin urmare, grane, secari, ordie, papusioiu veratecu si tomnaticu, mare si mai meruntu, alacuri, meiuri (malaiu meruntu), hirisca, rapitia, ovesu; apoi fasole, mazere, linte, bobu, de soiuri laudate si bine ferbetóre, hemeiu, gogosi; cum si ghinda de stejáru si de fagu, vescu, semintia de flórea sórelui, de inu, de canepa, fuióre de inu si de canepa, scortie de lemne de argasitu si de vapsitu, resina, pacura, dohotu (din mestécanu etc).

3. Productulu dealuriloru de vii, adica, vinuri vechi si noua, cum si otiete de vinu, si de póme, turnate in carafine tari si asiediate in cate o laditia.

4. Producte scóse din sinulu pamentului, adica, tóte speciile de metale si minerale, precumu: auru, argintu, in stufe, arama, feru si magnetu, consutoru, teluriu, argintu-viu, alama (Messing), nicolu, plumbu si ori ce voru fi avendu proprietarii romani de mine (bai) din respectivii munti; asemenea si carbuni de pétra si de turfa, pe unde se voru fi aflandu de aceai pe vreunu hotaru de alu romaniloru. (Se afla pe alocurea in Ardealu si unele specii de petrii nestimate séu cum se mai numescu petrii scumpe, precum safiru, smaragdu, topasu s. a.)

IV. Artele.

Intielegem aici numai pictur'a (zugravi'a) sculptur'a séu scobitur'a in metalu, pétra, lemnu si music'a.

Avemu cativa zugravi buni. Zelulu nationa'u va invinge pe modesti'a loru si ii va induplecá se trimitia la espositiune cateva producte de ale talentului si studiului propriu.

Ne place a crede totu asemenea despre sculptorii nostrii, dintre carii unii 'si castigara si pana acumu renume frumosu in sinulu natiunii noastre.

Incatu pentru incercarile in musica amu pre'nsciintiatu mai in susu dorintiá noastra.

Dorimu din tóta inim'a ca se fimu suprinsi intr'unu modu fórte placutu anca si prin alte producte de artisti, pe carii, déca i avemu, ni se va aratá la espositiunea viitóre.

МЕМОРІАЛЪ,

прівіторіѣ ла регалістіі, че сънтъ а се конкіѣма ла дieта чea маї de апрóпе a Трансілванеї.

(Ъртаре.)

Спре а вшѣра dispропорціѣнea ачéста пекътъ de monстрóсъ, пе атътъ de nedpéптъ шi стрікъчóсъ, ретъпъ dвпъ конвінцереа пóстръ пътаї дóве кълї deскice, céѣ ка

a) пътерълѣ регалістілорѣ din паціѣнea ротъпъ шi сасъ съ се лптълцéскъ аша, ка еї dimпревпъ кѣ депътацїї есторѣ дóве паціѣнї ла олалтъ се прекътпънéскъ dечісівѣ лптрегѣ пътерълѣ магіаро-секѣілорѣ; ачеаста лпсъ арѣ требві се лптълцéскъ чіфр'а регалістілорѣ романї шi сашї преете 300 іншї лп свсѣ, шi ъртареа арѣ фі, къ регалісті лп дietъ арѣ требві съ фіѣ пътаї еї сінгърї ка ла 500, прin чеea че арѣ реeшi o репресептацїѣне преете тотѣ пънътаї непропорцїонать, прin ъртаре лпгревпътóріъ. чі арѣ маї лптра ла тіжлокѣ ъпкъ шi стрікъчóса ачea апоталіъ, къ бърбацїї de лпкредере шi mandatарії реціталві арѣ лптрече кѣ пътерълѣ de чінчї орї пе депътацїї попорълві, шi аша патъра адевъратълві конститѣціоналістѣ сарѣ коптърва шi фаче ілвсóріъ. Лп конcидерацїѣнea ачéста, dвпъ квтѣ кредетѣ поі, фóрте пітеріть, требве съ лъсътѣ ла o парте тіжлокълѣ ачестѣ, de a лпкѣпцъра недечеле, шi се рекомендътѣ фаворабілеі лтвръцошерї a респектівілорѣ бърбацї лпалцї de статѣ алѣ doілea тіжлокѣ, каре арѣ ста лптр'ачеea:

b) ка пътерълѣ регалістілорѣ съ се дефігъ пе кътѣ се пóте de жосѣ, лпсе печі декътѣ маї свсѣ, декътѣ ка елѣ dimпревпъ кѣ тоцї чеї de алесѣ din гѣберпіѣ, din табъла рец. шi дистріктѣ – се лптрéкъ пътаї кѣ пъцінѣ, лп тотѣ касълѣ лпсъ кѣ ъпа a патра парте пе чел'а алѣ депътацілорѣ; ачестѣ пътерѣ лпсъ съ се ретпърцеаскъ пе челеа треї паціопалітъцї але цереї, ad. пе романа, магіаро-секѣіа шi саса dвпъ пропорцїѣнea пътерълві, a стърії пропріетарілорѣ, контрівуцїѣнеї, a брацелорѣ армате шi алторѣ моменте директіве, прin ъртаре регалістіі de маї наinte пѣ пътаї dвпъ дрептъл че компете реціталві, чі шi dвпъ речеріпца опортънітатеї, ва a печесітатеї стрънсѣ політіче – съ се десфііпцieze кѣ тотълѣ кѣ атътѣ маї въртосѣ, къ еї – прin актълѣ ѣпіѣнеї шi лп цепере алѣ леціlор din 1848 – пентрѣ карі еї сънтъ шi ворѣ ретъпé енгагацї моралічесче, ка ѣпіі че аѣ фостѣ ърціторіі шi пе'нтрерупцїі апъръторї аї еї – саѣ фъкътѣ абсолътѣ пекаліфікацї спре a репресента шi апера o політікъ декліпътóріъ шi лп ъпеле пънкте кіарѣ diаметралѣ опѣсе.

Dърере, къ тотѣ ачеашї требве съ се зікъ шi despre метрії сінгърцї аї р. гѣберпіѣ, a кърорѣ інрівріпцъ dавпъчóсъ асъпра dietеї се пóте тотѣшї dвпъ леце лпnедека, пентрѣкъ кѣпоскътѣ есте, квткъ dвпъ леціle патрієї гѣберпълѣ се лndатінъ a вені лп dieta лп лndoітъ лпсъшime, ad.

a) корпоратівѣ, ка органълѣ челѣ маї лпалтѣ de консълтаре шi administрацїѣне алѣ цереї, шi ка атаре e o парте лптрецітóріъ a dietеї, кънdѣ тотѣшї метрії лві аѣ пътаї вотѣ лнформатівѣ шi делібератівѣ, еаръ пѣ дечісівѣ.

Арт. 11. din an. 1791 dъ despre ачéста сѣѣ f dовada чea маї апріатъ, къ елѣ зіче:

„Dum gubernium inter status comparet, sequentia ad partes muneris sui pertinent: . . . . . In omnibus arduiset gravioris momenti negotiis — in medium statuum et ordinum prodire et suae obligationi satisfacere; cujus tamen assensu vel dissensu conclusum statuum et ordinum nec alterari nec impediri potest“; — пе лънгъ ачéста сѣѣ k. k. лп opdinea вотісъреї пічї къ се меторéзъ гѣберпіѣл;

b) прin метрії ачестѣіа конкіетацї кѣ літере регале deосебіте ка регалістї, шi атвпчї лп кѣлітатеа ачéста ле компете шi вотѣ дечісівѣ; тотѣшї прin пічї o леце пѣ се претін-

де неапърата лорѣ кѣтъре ка атарї, ба че е маї мълтѣ къ din патѵра інсѵшітатеї ачестеіа кѵрце кѵт се каде де кіарѣ, къ прінчіпсле цереї пѵ требѵе се копкете спре репресентареа лптереселорѣ сале ші але цереї метврі ведератѣ недестоінічї аї гѵверпівлвї, d. е. славї де спірітѣ сёѣ де чеї стътъторї свптѣ кратела сёѣ лп черчетаре. Аша даръ лптокта де асемені пекапачї требѵе съ се прівёскъ чеа маї маре парте din метврі провісорї де акѵт аї гѵверпівлвї, дѵпъ че еї лпаінте аѣ котвътътѣ ші пегатѣ леціті мітатеа дietеї ші легалітатеа пентрѣ орї че декретърї але еї, ба кіарѣ ші а прінчіпелвї цереї, але кървї дрептврї арѣ фі кѣтацї ші облегацї а ле репресента. Алецереа де атарї репресентанцї din партеа реціті вліѵ лтърътескѣ – пѵ сарѣ пѵтé жѵстіфіка; еа арѣ фі пентрѣ реціті тотѣ атъта, кътѣ а се пъръсі пе сіне, а се акѵза ші kondemna!

Тотѣ ачёста аре валóре ші деспре тоцї ачеї комісії свпр., карі пъпъ акѵта кѵ трвпѣ кѵ свфлетѣ саѣ цінѵтѣ де леціле din a. 1848, карі комітатвлѣ сіеші лпкредінцатѣ кѵ переспекта-реа інстрѵкцівнілорѣ ші актелорѣ Маіестатеї din 20. Окт. 1860 – лаѣ органісатѣ дѵпъ леціле ачестеа ші аѣ денвсѣ кіарѣ ші жврътъпівлвї де офічіѣ пе леціле din 1848.

Лп пѵтереа ачестора даръ, арѣ фі а се імпѵне р гѵверпіѵ пріп Маіестатеа Са, ка елѣ се компъре пѵтаї корпоратівѣ; ші пѵтаї метврілорѣ челорѣ пѵцінї аї ачестеї гѵверпіѣ, карі пѵ саѣ фъкѵтѣ віповацї кѵ репітепціѣ лп контра реціті вліѵ лтпърътескѣ ші а тъсврелорѣ лвї, съ се трътіть літере регале спечіалї. Табѵла р. жѵдічіаріѣ арѣ фі а се копкіета дѵпъ всапца де пъпъ акѵтѣ; тотвші пѵтервлѣ метврілорѣ еї лпдрептъцїцї ла вотѣ – прекѵтѣ ші алѣ челорѣ din гѵверпіѣ ші лп тотѣ касвлѣ алѣ челорѣ din комісії свпр. ші къпітапї де дістріктѣ, съ се компѵте лп пѵтервлѣ тоталѣ алѣ регалістілор, ші аша апої съ се репарцієскъ дѵпъ пропорцівпе пе пацїопалітъцї.

Чеea че прівеще ла кеіа лптърцїреї, пе лъѵтѣ воіе спре афлареа еї дѵпъ потепітеле момепте дірептіве а лпшіра аічї дателе респективе челеа маї секѵре, че пе стаѣ ла діспѵсечівпе, ші верості мілітатеа, впde вотѣ фі сіліцї а о ащепта пе ачёста лп калкѵлвлѣ пострѣ, вотѣ лъсао се аібъ вало́ре лп тесврѣ асетепеа фаворітоаріѣ пентрѣ тóте пацїопалітъцїле цереї. (Ва врта.)

Сівіїѣ 7 Маіѣ. Кѵ тжпгъере атѣ афлатѣ, къ врăвлѣ Іоапп Борчеа, фіївлѣ Асесорвлвї консісторіалѣ ші Парохвлвї дела Съліште, Дітітріѵ Борчеа, дѵпъ че аѣ абсолватѣ кврсвлѣ де треї апї алѣ Академіеї де Дрептврї лп Сівіїѣ, ші апої саѣ дѵсѣ ла Вніверсітатеа дела Віепа спре ковжршіреа са лп стѵдіеле жврідіче, — din Тоатпа трекѵтѣ се афль съпътосѣ ла Вніверсітатеа din Градѣ, ші аколо пъпъ акѵтѣ аѣ денвсѣ кѵ лаѵдъ доѵ рігорóze де Докторѣ, еарѣ алѣ треілеа лл ва денѵпе лп лѵпа лвї Іѵліѣ, че віпе, ші апої се ва лптоарче ла але сале. Лпкъ де лпсетпатѣ есте лпфоката іввіре а ачествї тіпърѣ кътръ пацїа са, къчї токтаї ачаста лаѣ лпdетпатѣ пре елѣ а лптрепріпde о кълъторіе остъпічоасъ лп феріеле апвлвї 1860. ла Австріа Сѵперіоре, ші респективе ла мѵпцїї чеї лпалцї аї Салцвѵргвлвї, впde петрекѣ оерії кѵ тврмеле лорѣ, ші фаврікеазъ врмпza чеа вестіть din ачеле пърцї, ка възмпdѣ елѣ маніпвлацїа ечаста, ші лпторкмпdѵсе акасъ, съ поатъ фолосі ші лп прівіпца ачеаста копацїопалілорѣ съї.

Сівіїѣ 9 Маіѣ. Лп сітвацївпеа, лп каре пе афлътѣ девепїцї — кѵ віпа поастръ саѣ алтора пѵ вот черчета — пѵ е міпѵпе, къ жврпалеле стръіпе афлъ матеріалѣ дествлѣ а се окѵпа кѵ церіле поастре. „Köln. Zeit.“ ші еї асетепеа зікѣ, къ честівпеа впгвреаскъ ар фі лватѣ о лптоарчере лп сепсвлѣ федералістік скріпdѵсе din Віепа вртътоареле: Впѣ метвр ал дietеї чеї din вртъ впгвречї а фост зілеле ачесте ла Коптеле Форгач ші ачеста а конверсатѣ лвпгѣ кѵ депвтатвлѣ впгвреск. Діскврсвлѣ поате інтереса ші лп черквріле маї лпdепъртате. „Лппъратвл“ а зісѣ Копт. Форгач, „ар фі аплекат а се лтпъка кѵ впгврії, ба ел ар рекѵпоаще ші коптіввітатеа де дрептѣ адекъ констітвцївпеа din 1848, деакъ і сарѣ пѵтеа проміте, къ астфелїѣ і сар фаче копчесївпі ші din партеа пацївпеї.“ „Da лпсъ пітіпеа пѵ поате da врео проміспе лп пѵтеле дietеї. „Ноі требѵе съ ескріет алецерї повъ“ zice Копт. Фергач маї департе„ фіпdѣ къ поі пѵ атѣ інфлвіпцатѣ лп чеа трекѵтъ ші де ачеea пічі пѵ ат авѵт пічі вп партітѣ лп дietъ.„ Деакъ лпсъ Dта веї лптрепріпde алецереа свѵт апъсареа лецілор есчепцїопале, атвпчї цéра пѵ ва рекѵпоаще лп депвтацї еспресївпеа лібереї алецерї.“ „Ноі ле вот копчede о тішкаре кѵ тотвл ліберъ, лпсъ пе вот da ші сілінцъ, ка съ се алéгъ къt се поате депѵцінїатърпторії партітвлвї de конклвс лп dietъ.“ Ші поі вот фаче тоатѣ, че стѣ лп пѵтеріле поастре, ка съ се алéгъ ла dietъ къt de мвлцї din партітвл атърпторілор конклвсвлвї.„ Коптеле Форгач а декіарат маї денадте, къ пъпъ че ва ста дъпсвлѣ ла кѵртъ, елѣ пѵ ва пертітѣ алецереа Впгарієї ла Сепатвл імперіалѣ, кѵ атъта маї пѵцінѳ о вѣкъторіре а Впгарієї. Din Пеща се скріе къ Консервативіі рѵцініцї цінѣ аколо пекоптепітѣ конферінце, къ лп 29 Апр. сар фі цінѵт о астфелїѣ de конферінцъ ла Копт. Апопі, ла карea а лват парте Копт. Дежефі, Копт Маілат, Копт. Ф. Zічі, Бар. І. Вірtепі. Копт. Апопі а фостѣ інвітат ші пе Деак, ачеста лпсъ а респвпс къ ел пѵ афлъ о астфелїѣ de консвлтаре ла локвлѣ съѣ, de ар воі лпсъ Копт. Апопі а вorві кѵ дъпсвлѣ деспре афачері прівате, лї ва ста гата спре сервіцїѣ, ла конферінцъ лпсъ пѵ вреа съ іа парте. Консервативіі аѣ фост пъкъжіцї пентрѣ ачеаста денегаре. Вніі маї вреѣ съ штіе ші ачеea къ лордвл Bloomfield а лптецітѣ рецітвл пострѣ съ се аратѣ маї лъсъторѣ фацъ кѵ вигврії ші ачеаста ар фі фъкѵт ел ла еспреса лпсърчінаре а лві Рвсел.

Лпкът пот фі ачесте кореспопdінце адевърате, ръмъпе ла лптребаре. „Пресе“ зіче къ се паре кѵт къ ачі ар фі пцїп адевър тестекат кѵ мвлт пеадевър, къ лпсъ Копт. Форгач съ се фі слобозіт ла о декіарацївпе, къ „пъпъ ва фі дъпсвл ла кѵртъ пѵ ва копчede алецереа ла сепатвл імперіал“ пѵ пóте фі адевър, къчї ар ста лп контразічере кѵ трекѵтвл лві ка локцїітор лп Боеміа, лп каре квалітате а жврат пе конституцївпеа din 26 Февруарів ші къ астфелїѣ de сітцетънт din партеа лві пѵ лар маї пѵтеа лпгъді а ста лънгъ міністрвл Штерлінг ла поствл съѣ de капчеларіѣ авлікѣ, кѵ тоате къ сітвацївпеа лві са скімбат, декъпdѣ са фъкѵт капчеларіѣ. –

Жврпалвлѣ алтфелѣ віпе інформатѣ лп афачеріле гречещі ші кавсеї рецештї пѵ дѵжтъпос „Messager du Midi“ зіче къ інсврцепцїї din Навпліа ар фі капітвлатѣ пѵтаї дѵпъ че арѣ фі къпътатѣ промісївпеа впеї атпестії впіверсале, ші къ чеї 19 шефї аї тішкърії revoлвцїопаре, карії пѵ съптѣ квпріпші лп атпестіѣ ар фі къпътатѣ о деспъгвбіре de 160000 de франчї кѵ ачеea кондіцївпе, ка съ се адвкъ лп сігврітате пе корвбії de ресвелѣ стръіпе. Ачеаста афіртъ ші алте фої кѵ ачел адавс: къ ші лпфіпцареа гардеї націопале ар фі кѵ лпцелецереа інсврцепцілорѣ, ші къ ачесте стіпвлацївпї сар фі адвс ла съвършіре пріп тіжлочіреа англо-францозéскъ.

Лп кавса din Касел, впde пріпчіпеле се аратъ обѣтінат а копчede чеваші din вѵпа воіпца са пентрѣ ферічіреа попорвлвї, са трітіс din партеа Борвсіеї цепералвлѣ Вілісеп ла Касел, ші фіпdѣ кѣ ачёста місївпе, че алтфелїѣ лпкъ пѵ е квпоскѵтъ, са фъкѵтѣ кѵ лпвоіреа Австріеї, се спереze, къ dinаствл Кврхесвлвї, пѵ ва маї пѵтеа скъпа din інтецїреа че ісе фаче de ал лпdѵплека спре маї вінe, кѵ атъта маї пѵцінѣ, кѵ кътѣ дѵпъ впѣ телеграмѣ ар фі дестінатѣ корпвл ал патрвлеа ші ал шептелеа ал оцїрілорѣ борвсіче а спріжіні місївпеа ачёста.

Лп прівіпца къльторіеї Прінц. Наполеоп ші сітвацївпеї папеї зіче „Const. кѣ прінцвлѣ а пъръсітѣ Парісвлѣ лп 10 Маіѣ к. п. сеара ка съ теаргъ ла Марсіліа ші de аколо маї департе ла Неапол, ка съ вазъ пе рецеле Італіеї, ші кѣ елѣ пѵ ва репеці комептареле, каре саѣ фъкѵтѣ асвпра ачестеї къльторіі, къ маї департе пѵ цїе déкъ прінцвлвї есте лпкредінцатѣ врео місївпе, пѵ е лпсъ кѣ пѵтінцъ а пѵ рекѵпóще лпсъмпътатеа че даѣ лппрежврърiле ачестеї къльторіі.“ Тотѣ одатъ се скріе din Паріс, къ D. Токвеvел ар фі фъкѵтѣ інтерпвпчівлвї папал, ші амбасадорілорѣ пѵтерілорѣ марі чеа маї стръпсъ асекврare лп пѵтеле лппъратвлвї, къ къльторіа прінцвлвї пѵ аре пічі чел маї мікѣ скопѣ політікѣ, чі къ ел къльторещe din лпdепвлѣ съѣ кѣ воіа лппъратвлвї, ка съ фелічітézъ пе сокрвлѣ съѣ деспре сѣкчесвл челѣ стрълвчітѣ ал отацївлвї de къльторіе ші ка съл лпвіте ла о счепъ лпбѣкврътóріъ фаміліаръ, кѵ атъта маї пѵцінѣ стъ ачёста лп врео легътврѣ кѵ політіка ромапъ а реціті вліѵ, ба din контра лп Рота вор ръмъпеа тоате прекѵтѣ аѣ фост, гълчевіреа лптре Гвіоп ші Ловалетт а авѵтѣ карактерѣ кѵ тотвл пріватѣ. ш. а. Вот ведé, лп кътѣ се вор адевері ачесте асекврърї діпломатіче, че алтфелїѣ съптѣ фоарте скімбъчіоасе. Din контра алцїї врéѣ съ цїе din Паріс, къ пѵпчівл папал Chigi ар фі трімісѣ ла Рота о депешъ, лп врта кърей Пів ал IX ші кардіналвл Антопелі ар фі окѵпацї серіосѣ кѵ тесвріле, каре ар фі де лватѣ, déкъ ар лптра катастрофа. Лптро конферінцъ міністеріалъ цінѵтъ лп Порто d' Анціо саѣ консвлтатѣ фвга евептвалъ ші кардіналвл Антопелі ар фі de атвпчї окѵпатѣ кѵ пімічірea хжртіілорѣ, каре іар пѵтеа da de голѣ.

Добра 4 Маіѣ. Плага че вжптвіеште лп тот апвл пърцїле Бъпатвлвї, маї въртос челе de кътръ Дѵпъре, са лптінсѣ

din 28 Апріліе луикоаче ші асупра поастръ. Мъштеле de Колотвачій се аратъ пе ла поі луптратъта тълціте, луикът пічі оатепілорь луссъшї пь есте кь пътінцъ съ лъкре пе къмпърі, еаръ вітеле требъе съ ле цінет луикісе лп граждърі ші съ ле афътъм кь пътрегаіе. Ері пе ла 8 óре diminеаца саь апринсь прін ачеаста афътаре ьп граждь ші а арс de totь. Пъпъ акъта аь къзът de ачеаста плагъ 3 віте ші 2 біволі. Пътереа ачесторь тъскъце есте кь атъта маі таре кь кътъ ші сечета есте маре, къчі din 23 Апріліе пь а плоіатъ.

Пентрь Комітетъл комітатенсь саь алес аічеа П Протопоп N. Краінік, Ioan Краінік, Іосіф Краінік ші П. administраторь парохіал Георгіе Опреап. Че ва ьрта дъпъ ачеаста вом ведеа кътъ маі кърындь. Лінса de інтеліцінцъ пе ла поі е пінъіть.

Делънгъ Кеіа Търzеі 1-а Маіь 1862.

Nь почіь серві кь врео штіре лпвъкърътоаре din пърціле ачестеа акът deodатъ, къ de ачесте маі пь се афлъ, сънт маі тълте каре не лптрістеазъ, ьна de астфеліь е непорочіреа че саь лптъмплатъ лп onidъл Цірет, ьnde лп 28 Апріліе, zioa лптре 11—12 óре, саь містъіть прін фокь 9 касе, кь тоате апертінепціile, аша de грозав аь фост ловіці de соарте ачеіа лпфортънаці, кътъ пре лънгъ дъьна клъдірілорь, din кавса лпфъріатълві вънтъ, ніче скълеле din лъптрь паь фост лп старе а шіле тънтві, чі кь о репежъне тіравілъ тоате саь префъкът лп чепъше; дърере! атътеа фатілії фъръ пъне, фъръ лтъръкътінте, фъръ лъкъінцъ лнтр'ънь тімпь ліпсітъ прекът е ачеста, — се статореште, къ фаталітатеа ачеаста саь кавсатъ din негріжа ънеі феmеі, каре дъкъndъce дъпъ апъ лп вечіпътате, фокъл лаь лъсатъ сънгърь, каса фііndь поаъ, ші пь деплінь прегътіть, вънтъл аь zбърторітъ фокъл лп коперішъл кь паіе, дъиъ каре паь фостъ пътінцъ ал маі лтпедека, іатъ din простіа ънеі феmеі, кълі саь пеферічітъ, ънії поате пентрь тоатъ віаца.

Лп соціетъці, ші деосеві орі ші кь чіпе те лптълпештї, тоате алте калатітъці трекъndъле кь ведереа, тоці се ваеръ къ пъсь бані, прекът е ші адевърат, поі лп Комітатъл ачеста пь ать авé de че съ не тънгуітъ аша престе тесъръ лп прівінца ачеаста, къ се афлъ пре локъріле ачесте пеште патріоці брави — карії dopindь съ не скóть din пеказълъ ачеста, аь лпчепът а спорії банкнотеле, къчі кь прілежъл ънъі търгь de цеарь ал Търzеі, саь въдітъ ънь indibidь, каре totь кь деачеле фалсе поте банкале търгъі віте; лпбръка пре съргъіторії екопомі кь бані деажънсь, даръ къці апої аь ажънсь ла сапъ de летнь, ші фъръ dовітоаче de плъгъріть? —

Акът de кърындь лп сатълъ Т. пе Кътпіе, саь арестатъ врео треі бърбаці ші ьна феmее тотмаі кънdь асъda, ші ера съші лтпліпеаскъ кварталъ фалселорь банкноте, прін о машінъ біне пітерітъ, фоарте de фолось арь фі кънdь сар поте афла ші чеіалалці консоці аі лорь. С. М.

Скрісоареа гъверпълъї реціескь din 9 Маіь. 1862 кътръ Націънеа съсéскъ.

Кътръ інкліта ъніверсітате а нобілеі націънеі съсешті.

Маі наінте, дечеваліа лп пертрактаре ачест гъверпачеа прéътілітъ репресентаціъне, карea нобіла націънe съсéскъ събт 29 Март. 1862 Np. Ън. 33 а ащерпът рецескълъї гъверпь кь ачееа ръгаре, ка ачеашї съ се ащерпъ маі департе Маіестатеі Сале чесаріе, ші апостоліче реціе, есте печесар., а лъа прівіре лп протокоалеле despre лптреага сесіънe a adънърії de пре ъртъ a Ънівersітъції Naціonале съсещі ші лп хъртіеле референтоаре ла еа ші пентрь ачееа, къчі лп прéлпалтъл ші прéграціосъл рескріптъ ematат лп 30 Септем. 1796 събт Nрьл аклік 2981 ші інтімат лп 11 Noem. тот ачелъіашї ань събт Nрьл гъвер. 7308 са облігат ънівersітатеа прeсте тот, ка еа despre тóте обіектеле пертрактате лп шedinцеле сале de лок дъпъ лпкеіереа шedinцеі съ аштерпъ протокоалеле сале прін реціъл гъверпь Маіестатеі Сале. — Лndeплініреа ачестеі даторінце есте лп касъл пресепт кь атъта маі печесаріе, фііndь кь есте ънь лъкрь de котъп кънoскът, къ лп декърсъл трактъреі лптребърілорь прéпondeроасе атінгътоаре de цéра, кънpінce лп репресентаціънea ачееа прéътілітъ аь datь ънії din метврії Ънівersітъції вотърі сепарате, каре пь сънт пічі алътърате ла релаціънea ачеаста, пічі аmінтіте лп еа.

Нобіла націънe съсеаскъ се лndрептъ даръ, а трімите лп грава чеа маі таре тоате протокоалеле кь хъртііле прівітоаре ла еле але сесіънеі din ъртъ ші опініънеле сепарате ші тотъ одатъ а се декіара ші despre ачееа, кът стъ кь опініъніле сепарате кът – прічепе еа еспресіънea dinрърeа лndрептатъ кътръ гъверпъл реціь, прін каре а прімітъ Ънівersітатеа націопалъ аклъса репресентаціънe ънапіmь?

Din шedinца рец. гъверпь цінътъ лп 9 Маіь лп Клъжь.

ПРІNЧІПАТЕЛЕ ЪNІТЕ.

„S. Bot.“ аратъ лптро кореспънціпцъ din Бъкърещті din 9 Маіь (27 Апр.) къ сеапцеле се вор лпчепе еаръші лп 6 Маіь к. в. ка съ се поатъ ресолві ші лптребъріле кареле а маі рътась пепертрактате, ші апъте лптребареа бъцетълві, карea се аmінтеште спеціалmінте лп месацівл domneск ші къ ар фі de dopiт, ка бъцетълъ съ вінъ лпаінте лп Катеръ лпкъ лп шedинца ачеаста ші съ се вотезъ de корпъл реціслатів. — Ка съ арате актівітатеа, че а десволтат ачеаста катеръ din 24 Ianвар. пъпъ акът, лпсémпъ къ пестe totь саь вотатъ doeзечі проіекте de леці. Челе маі лпсетпате dintре еле сънт: Леціea despre dісолвареа комісіънеі чентрале; despre ашezареа ънъі Комітет провісоріь пентрь лъкрареа проіектелорь de леце; леціea пресеі; 5 леці пентрь контрібъціънеле пъбліче ші дърі, лntre каре doe лп прівінца такселор dela бънъріле пъбліче ші цінтоаре de фъndълъ реліціънарь, despre дареа de пътънтъ, doe леці despre артатъ ші дотареа еі; треі леці прін каре се deскідь гъверпълъї речерътеле кредіте, лп фіне маі тълте алте леці атърпътоаре de adminiст, аціънea din лонтрь а церії.

„Ънірea“ пе анънчіъ, къ ла ordinъл Лпълцімії сале Domніторълъї се ва форта ънь лагърь пе къмпіа dela Коліптіna. Трънеле че вор лптокті ачестъ лагърь, ворь фі dънъ кътъ пі ле аратъ „Моніторьл Оастії“ челе ърмътоаре: баталіонълъ de вънъторі; алъ doілea реціментъ de інфантерie; алъ шаселea реціментъ de інфантерie, каре лпкъ п'а сосіт din Галаці ьnde се афлъ стаціонатъ; доъ батерії de артілерie, ьna nedeастръ ші алта кълъреацъ; ънь дeташаментъ алъ Трепълъї ші о амбълапцъ. Nь счітъ пъпъ акътъ пічі zioa кындь ачесте трънe ворь еші лп лагърь пічі кътъ тімпь ворь ста аколо.

Notiце Diверсе.

— М. С. ч. р. а. са лndъратъ прéгрaціосъ кь прéлпалта дечісіънe din 11 Маіь а. т. а декора пе Конс. de скоале трансілван dіспопібіл І. Шалатоп ла пънереа са лп пенсіънe лп рекънощінца сервіцілъї съь de тълці анї кь кръчea de кавалер a Прелпалтълъї съь Ordinь Франц Іосіф.

— Маіестатеа Са ч. р. лнпъратъл a сосітъ лп $^{14}/_{2}$ Маіь лп Віena dela Венеціа ші a прімітъ de лок пе presidentълъ міністеріълъї Архідъка Painep ші дъпъ ачееа a черчетатъ пе маікъса Архідъчеса Софіа.

— Ла $^{13}/_{1}$ Маіь са цінътъ събт претedinца Архідъчелъї Painep ьn консіліь міністеріал, каре, прекът се ъnde, аь авътъ de обіектъ требіле Ардéлълъї. Міністрълъ Штерлінг каре а фост кіематъ прін телеграт ла Віena dela Солісбъргь a лъатъ парте ла ачéста конселтаре. Дъпъ алте газете плоіле челе тълте ар фі каvса релътóрчереі міністрълъї de статъ маі наінте de тімпь.

— Маіестатеа Са лнпъратéса петрекътъ de лнпъратълъ ші кліропотъл короапеі, Рьdолф, a сосітъ dela Венеціа лп Раіхепаь ла $^{13}/_{1}$ Маіь ші апої ва кълъторі ла Посепхофен ьnde ва петрече вреокътева съптъмъні.

— Din Раіхепаь се скріе „Пресеі,“ къ Маіестатеа Са лнпъратéса a ажънс аколо лп $^{3}/_{15}$ Маіь фórte болнавъ.

— Ънь кореспondentь din Віena лп „Пресе“ фаче асупра черереі депътаціънеі венеціане пентрь de a скъпа de плътіреа таксеі мілітарі пентрь тінерії фъціці de мілиціе ъртътóреа потъ: лп фъndълъ съсескь лп Ардéлъ пь аь лъатъ óменії лъкрълъ аша есактъ, лъndъce къте одата лп локълъ ротъпілор фъціці de мілиціе сашї, прекът се плъпгъ ачестіа de репеціте орі лп жърпалеле лор, - (ші каре прекът атъ арътатъ ші поі пь аь ворбітъ адевърът. Ар фі біне съ не арате кореспondentълъ ьnde се лптъмплатъ ачéста? Р.)

— Епіскопълъ Хаіналдь a плекатъ ла Рота.

— Лп Хелкій аь арс лп 2 Маіь треі шъре.

— Фалсіфікаторьл de банкноте Nагі са прінс еаръші ші арестат.

— „Ung. Neust. Nach.“ врé съ штіе къ лп декърсъл верії ачестеі се ва цінea дieta ънгъреаскъ.

Np. 18-1 **Едіктъ**

Маріа Dімітріе Бъреап din Сіппетрь, каре кь пекредінцъ пъръсі пе леціівітълъ еі бърватъ Георге Корбълъ din Хъртапь, ші пь се ціе локъл петречерії сале; de време че бърватълъ еі a ръдікатъ процесь de despърцаніь, асупръ'і; се лndаторézъ прін ачеаста, ка дела датълъ маі жось лпсетпатъ, лп терminь de ънь ань, ші о zi, съ се пресентезе лнаінтеа респектівълъ Скавнь протопопескь, къчі ла din потрівъ ші лп пефіінца еі de фацъ се ворь хотърж челе прескріce de С. С. Канóне але Бісерічеі пóстре дрептъ кредінчóсе.

Брашовь лп 4 Маіь 1862.

Скавнълъ Протопопескь гр.-ор. лп Трактълъ ал П-леа алъ Брашовълъї. Іоann Петрікь Протопопь.

Редактор респънzетор **Ioann Рац.**

Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеі дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de доъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнеа сефаче ля Сібіїв ла еспедітора фоіеї; пе аффаръ ля ч. р. поще, кв бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітръ. Преціял препъмерацієї пентрв Сібіїв есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентрв челелалте ъърці але Трансілванієї ші пентрв провінціеле din Монархіъ пе ан 8. фл. еар пе о жътътате de анв 4. фл. в. а. Пентрв прінч. ші цері стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескв пентрв лнтжіеа ора кв 7. кр. шірял кв літере мічі, пентрв а доа ора кв 5½ кр. ші пентрв а треіа репетіре кв 3½ кр. в. а.

№ 38. **АНВЛВ X.**

Сібіїв. 13. Маів. 1862.

МЕМОРІАЛВ,

прівіторів ла регалістіі, че съптв а се копкіъта ла діета чеа маі de апróпе а Трансілванеі.

(Вртаре.)

Нътерълв ротъпілорв лп Apдeaлв, двпъ конскріпціънеа офічіалъ чеа маі нóвъ, съвт агъндв челеа патрв ъърці апексате кв Вигаріа фаче песте 1.150,000 сфлете, алв магіарілорв ші секвілорв ла олалть кв чева маі пвцінв de жътегате, ad. 500,000, чела алв сасілорв 120.000, прін вртаре катв ⅙ астфелів, лпкътв дéкъ пропорціънеа націоналъ а попвлаціънеі о лвътв de 6 ротъпі, 3 магіаро-секві ші 1 сасв, ачéста се фаче ведератв кв фавóре пентрв магіаро-секві.

Че прівесче ла пропріетатеа de пътъптв, пе лвътв воіъ а фаче вртъторіялв компътв:

Трансілванія двпъ дателе катастрале офічіале аре о съпрафацъ de 1054 міле пътрате. De ачі требве съ се съптрага маі ънтъів 227 міле пътрате ка пътъптв кв тотялв стерпв, ретъпе дарь пътъптв продвктівв de 827 міле пътрате. Dintr'ачеста се десгребпъ ка пътъптв колопікалв ші се еліберъ 162 мілврі пътрате прін вртаре ретъпе ка пътъптв алодіалв лп тóтъ цеара 665 міле пътрате.

De аічі требве съ се съвтрагъ пъдвріле ші пъшніле кв 447 міле пътрате, пентрв кв ачестеа лп парте фъкв бънврі фіскале сéв ерариале ші прін вртаре пв се потв анвтера нічі внеі dintre пацівніле церей; парте фортéзв еле пропріетатеа кетвпелорв ші а алторв корпораціві, ла каре ротъпвлві лпкъ 'і компете внв дрептв пропорціонатв, парте съптв еле о пропріетате котвпъ ънкъ пе'нпърцітв а фостілорв domni de пътъптв ші а съпвшілорв лорв; – пе кътв лпсъ се афлъ пътъптв de категоріа ачéста лптр'о месвръ пе'нсетнатъ лнпърцітв лптре фостіі domni ші съпвшіі лорв, апоі партеа попорвлві прекътпънесче кв а са лп тотв касвлв пе чеа a domnilor de пътъптв.

Аша дарь ретъпе алодів кватв магіаро-секвів, сасв ші ротъпв de 218 міле пътрате. Алодіялв пе фвндялв реців, din каре ротъпілорв еарь ле компете о парте, фаче 30 міле пътрате.

Алодіялв секвів, din каре вine ші пе партеа ротапілорв о парте лпсетнатъ, фаче 20 міле.

Лп вртъ Алодіялв фостілорв грънічіарі de ротъпі, каре е лптрегв ротъпескв фаче 17 міле пътрате.

Дечі, дéкъ ачестеа деосебіте алодіе de 67 міле пътрате се вор съптраце дела алодіялв тотялв de 218 міле пътрате, ретъпе ка алодіе попілітарів 151 міле пътрате.

Din ачестеа дате кътв се пóсе de секвре, лвндв лп квтънпіре пропорціънеа нътерікъ а націоналітъцілорв, се пóте кв дествл акватецъ ерві пропріетатеа de пътъптв а вnеі фіекъреіа dintre націоналітъці, адекъ:

I. Че прівесче пе пацівнеа ротъпъ, двпъ че

a) е лп цепере конoскътв, квткъ жътетатеа прекътпънітóре а попілітеі афаръ de пътъптялв секвескв се цine de пацівнеа ротъпъ, кв тóте, къ ачéста жътетате лп тóтъ лптъмплареа е маі съпціре посесівнатъ декътв попілітеа магіаръ, аша din алодіялв попілітарів de 151 міле пътрате претіндемв нмаі ⅓ пентрв попілітеа ротъпъ кв 51 міле пътрате,

b) din пътъптялв секвескв, вnde елементялв ротъпв лп вnеле скавне е кътв de вine репресентатв, компътъмв пентрв ротъпі нмаі ⅕ кв 4 міле пътрате.

c) din фвндялв реців, вnde, двпъ квтв се счіе, попорітеа ротъпъ превалéзв кв мвлтв ші аре ші пропріетате бънішóръ, лп тотв касвлв лпсъ маі пвцінъ декътв сасіі, претіндемв éрвшї ⅔ кв 12 міле пътрате,

d) din фоста граніцъ ротъпъ, тóтъ кв 17 міле пътрате.

Лп фіне din пътъптялв колопікалв десърчінатв de 162 міле пътрате, пе лънгъ компробата лнпрежвраре, квткъ ротъпіі фъкв департе песте ⅘ а съпвшілорв de маі наінте (іовацї) ші магіарії ші алцї съпвшї а пропорціопе пв авеа пътъптв маі мвлтв ърбаріалв ла мънї, пентрв ротъпї нмаі чева маі пвцінв ка ⅘ кв 128 міле пътрате.

Прін вртаре пропріетатеа ротъпъ лп Apдéлв — пré вшорв компътатв, фаче ка ла 212 міле пътрате.

II. Че прівесче пе магіаро-секвії, дéкъ лвътв

a) партеа лорв din алодіялв попілітарів лп комітате кв ⅔, адекъ 100 міле пътрате

b) алодіялв секвескв кв ⅘ адекъ 16 міле пътрате

c) din пътъптялв десърчінатв 18 міле пътрате аша ресвлтъ лптréга лорв пропріетате de пътъптв ла 134 міле пътрате.

III. Лп фіне, че атінце пе сасі, дéкъ пентрв дъншіі лвътв

a) din алодіялв съсескв ⅗ кв 18 міле пътрате,

b) din пътъптялв колопікалв тóтъ рестанца кв 16 міле пътрате, арв вені лптréга лорв пропріетате de пътъптв, вінішорв калкvлатъ, потатъ кв чіфра de 34 міле пътрате; de вnde дарь ші пропорціънеа de пропріетате еарьші ресвлтézъ катв тотв аша, ка ші пропорціънеа попорацівнеі, адекъ ка 6 ла 3⅘ ші ла 1.

De алтмінтреа орікътв реéсъ пропорціънеа ачéста de пропріетате маі нефаворітóре пентрв елементялв ротъпв, тотвшї скъзементялв ачеста се лпкаркъ ші се съплінесче кв мвлтв маі вертосв прін факторялв челв маі імпортантв ші маі девідъторів, адекъ прін месвра чea лпсемнатв маі маре, лп каре пацівнеа ротъпъ іа парте ла сарчінеле пвбліче; чеea че се вede дествл de кіарв din вртътóреа конфронтаре de дате.

Пентрв а. 1861 са калкvлат ка контрівvціvне дирéптъ пентрв Apдeaлв:

a) 1,429,995 фл. контрівvціvне пе пътъптв;
b) 325,137 фл. контрівvціvне пе касе;
c) 238,800 фл. контрівvціvне пе венітврі ші
d) 1.680,000 фл. контрівvціvне пе капв; аша дарь ла олатъ 3,673,932 фл.

Din сума ачеаста двпъ пропорціънеа націоналъ ші а попорацівнеі пе ротъпі кade апроапе ла 2⅓ мілоане, пе магіаро-секві авіа 1 мілионв, пе сасі чева песте 300 мії фл. м. а. (Ва вртма.)

Sibiiu 5 Maiu. Ni este cunoscutu póte tuturo u, ca Inaltulu Guvernu alu tierrei au poftitu pe Ordinariatele romane sa'si dé parerea in privinti'a trecerei cartiloru sî jurnaleloru romane estranee in patri'a noastra. Dupa cumu intieleseramu din isvoru siguru, Eselenti'a S'a Parintele Episcopu Andreiu B. de Siaguna, 'si dede opiniunea despre aceast'a in chipulu urmatoriu:

Ponderositatea obieptului din inaltulu decretu guvernialu din 12 Februariu a. c. Nru 1680, carele ceru dela mine o prejudecare matura, precumu si absenti'a mea de noue septemani din resiedentia'mi, numai acumu 'mi iarta de a-mi da opiniunea in privinti'a mesureloru, ce aru avé a se observá spre venitoriu pentru trecerea cartiloru si a jurnaleloru romane din tieri straine, si cu deesebire pentru pres-'a din Principatele romane vecine. —

Mainainte de a me lasá in meritulu obiectului de pressa, debue se premitu constatarea acelui adeveru, ca adeca natiunea romana, cá hristiani si cá cetateni, totu-de-una au documentatu credinti'a si alipirea sa catra Tronu si Patria. si pentru aceea au sciutu, si scie ea si asta-di a nimici si a sfar-

mâ sagetîle cele ascutîte ale clevetelorŭ, cu cari inimicii numai inceteadia a o aduce in prepusu la Regimu, imputandui Dacoromanismulu. Inse natiunea romana despretiuesce aceste inegriri, le combate in jurnale, si sporesce in credinti'a si alipirea sa catra Imperatu si patria, pre carea ea inca si atunci o au pastratu neintinata, candu Principii ardeleni cu vérga de feru au supusu pre romanulu jugului celui nesuferitu alu feudalismului, candu Principii ardeleni goneau religiunea strabuniloru loru, si faceau consciintiei loru sila; candu era crima a fi romanu, si numele si religiunea loru erau obiecte de batjocura si in sfersitu, candu principii ardeleni confiscau mosiele metropolitane, eparchiale, monastiresci si parochiale, éra pre Archierei, Preoti si calugari i maltratau; cu catu dara mai multu nu iubesce natiunea romana astadî pre Imperatulu si patri'a sa, si le este loru credinciósa, candu bisericesce si politicesce ea este egalu indreptatita cu celelalte popóre hristiane din patria?

Acestu adeveru 'lu precunósce intrég'a Europa civilisata, si Regimulu Imperatescu n'are nici unu temeiu alu trage la indoiala, prin urmare n'are temeiu a pune vre o suspitiune séu nisce mesuri estraordinarie asupra scrieriloru romane patriotice, séu si straine.

Acestea lasandule inainte, me intorcu la obiectulu susu laudatului decretu guvernialu, si'mi iau voia a me descoperi intr'acolo: ca cartile si jurnalele in genere luanduse, suntu de feliurite categorii, cari se vedu din inscriptiunile si programele loru, si ca categoriele acestea feliurite ale cartiloru si jurnaleloru, nu potu cadea sub unulu si acelu-asiu tractamentu alu statului, ci mesurile luate au de a se defige dupa categori'a cartiloru si jurnaleloru asia, incatu d. e. cartile si jurnalele bisericesci, scientifice, scolari, economice, istorice si altele acestoru aseminé, nu se potu pune sub unu tractamentu cu cele de cuprinsu politicu, pentruca religiositatea si sciinti'a nu potu fi nici candu prejudecióse pentru statu, ci politic'a reu socotita este dupa insasi natur'a'si condemnabila.

Convingerea acésta a mea nunumai nu vatama legea cardinala a patriei nóstre constitutionale, carea garanteadia cetatienilolu sei libertatea bine intieleasa, si egal'a indreptatire politica, confesionala si nationala, precumu si desvoltarea acestoru doue momente din urma, — ci inca se póte cu totu dreptulu socoti ca unu effussu din aceeasi.

De aci urmeadia naturalmente, ca dispositiunile antimartiali despre press'a romana interna si estranea, luate pentru censurarea si oprirea cartiloloru si jurnaleloru romane, asta-dî nu se mai potu sustiené in valoare, caci atatu religiunea ort. orientala catu si natiunea romana suntu recepte, si caci tocma aceasta inpregiurare au inbarbatatu pre lerarchi'a bisericeasca de religiunea ort. orientala de a lucra neobositu pe campulu religiositatei si alu moralitatei, ce ei pene la 1848 nu i au fostu iertatu; asijderea totu aceeasi inprejurare au indemnatu pre inteligentii romani din patria, de a forma o Associatiune pentru literatur'a ramana si cultur'a poporului romanu, careia Regimulu Innaltu a binevoitu ai da aprobarea sa, si totu-de-odata ai concede, ca aceasta associatiune se póta avea si membrii din tieri straine. —

Altumintrelea sta dupa parerea mea treab'a cu cartile si jurnalele de cuprinsu politicu.

Inse eu si inprivinti'a aceast'a purcedu din acea convictiune, ca si intre aceste debue se se faca deosebire dupa cuprinsulu si program'a, ce ele representa. Si fiindca la noi press'a este libera si regulata prin lege, despre o parte, éra despre alta, si aceasta o marturisescu cu durere, starea politica la noi inca nu s'au mai limpedîtu, de unde apoiu provine, ca atatu in carti si jurnale patriotice, catu si estranee se gasescu pareri differite despre unulu si acelu-asiu obiectu politicu, si autorulu numai atunci se trage la responsabilitate, si fói'a lui se opresce, déca au aretatu tendintie malitióse, resturnatórie de pacea publica si legala, tendintie revolutionarie: pentru aceea 'mi iau voia de a da parerea mea in privintia acest'a intracolo: cá Innaltulu Guvernu sa binevoiasca a statornici mesurile sale fatie cu cartile si jurnalele romane, estranee de cuprinsu politicu pe baz'a acumu espuseloru inprejurari, cu atatu mai multu, deórece e si cunoscutu, ca de si cartile si jurnalele politice patriotice prosecueaza diferitele tendintie, si de si ele se unescu in principiu, a innainta binele patriei comune, daru in forma si esecutare se deosebescu intre sine, de unde apoiu unele se dicu centralistice, altele federalistice: totusiu Innaltulu Regimu le concede liber'a descoperire, pene candu nu vatama legile statatórie in vigóre si privitórie la interesulu individualitatei patriei, si la interesulu majestaticu si dinasticu.

Prescurtu opiniunea mea este, cá Innaltulu Regimu se tractedie cartile si jurnalele romane estranee dupa aceleasi mesuri preventive, cari le au prefiptu pentrn cartile si jurnalele estranee de alte limbi; si me rogu, cá Innaltu acelu-asiu se bine voiasca a me incunosciintia la timpulu seu despre mesurile luande in priviinti'a cartiloru si jurnaleloru romane estranee, si re indreptarea mea, de carea am debuintia si ca Presiedintele Associatiunei ardelene pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Сібіiѣ 10 Маіѣ. Din колоапеле ачестѣ жѫрпал есте пѫблікѫлѣ пострѫ четіторіѣ біне кѫпоскѫт кътъ стъріпцъ а пѣсѣ Прéвеперавілѣлѣ пострѫ Консісторіѣ, ка съ добъндеаскъ ші пентрѫ преоцітеа поастръ порцівні капоніче атъсърат челор че сав dat преоцітеі de алте конфесівні. Штім маі департе, къ леџеа статътаръ, карea са adѣcѣ ѧn 3 Апрілие 1848 ѧn Ѯніверсітатеа съсеаскъ пентрѫ dотареа преоцітеі поастре din ѳѫndѫл реџіѣ са ѧптърітѣ de Маіестатеа Са ѧn анѫл трекѫт ші тотъші Ѯніверсітатеа съсеаскъ din мѫлте ѧнпреџівърі пѫ а пѫтѫтѣ съ іа ла пертрактаре ачестѣ обіектѣ атът de імпортантѣ пентрѫ ѧнбънътъціреа сѫбсістінцеі преоцітеі поастре одтодокс-ресерітене. Въzѫndѣ ачеаста депѫтатѫлѣ Ѯніверсітъції Dp. Тінкѫ се інформъ маі апроапе despre стареа лѣкрѫлѣі ші ѧші пропѣсъ, ка ѧn шedінца din 5/19 Маіѣ съ факъ ѧn дірекцівнеа ачеаста кѫ атъта маі мѫлтѣ о інтерпелацівне кътръ Ѯніверсітате, кѫ кът ера de аштептатѣ къ ѯніверсітатеа се ва dісолва пе ѯнѣ тімпѣ ші обіектѫлѣ ачеста ва ръмънеа еаръші пепертрактатѣ спре чеа маі маре daѯнъ а преоцітеі поастре. Фіindѣ ѧпсъ D. Dp. Тінкѫ токтаі атѫнчі трімісѣ ѧптр'о комісівне din партеа Ѯніверсітъції ші въzѫndѣ, къ пѫ ва пѫтеа лѫа парте ла шedінца аміптіть, dedѣ інтерпелацівнеа, че о продѣчет маі ла вале, ѯнѣі dintre колеџіі съі, ка съ о чітеаскъ ѧn пѫтеле съѣ ѧn шedінца Ѯніверсітъції din 5/17 Маіѣ, ѧпсъ ачéста пѫ штім din че ѧнпрежърърі пѫ са ѳъкѫтѣ.

— D. Котеслокціітор фіindѣ інстрѫатѣ пе кале прівать din алта парте despre neodixna че о сімтѣ крештініі de релігівнеа ортодокс-ръсерітéпъ ѧn прівіінца ачестеі квестівні, пѫ прецетъ din indemnѫл съѣ пропрій, а хотърѫ пентрѫ шedінца чеа маі апроапе пертрактареа ачестѣ обіектѣ, прекѫт am аміптітѣ ѧn Nрѫл 36 ал ачестѣ жѫрпал.

Ѧn шedінца de астъзі се лѫъ daръ обіектѫл ачеста ла dесбатере деслъчіndѣ референтѫлѣ D. ден. алѣ Сібіѫлѣі Panіхер стареа лѫкрѫлѣі ѧптр'ѫn modѣ десволтѣ ші ѧn терміні кѫ каре тотѣ ромънѫлѣ а требѫіт съ фіе мѫлцъмітѣ, ші dѫпъ о dесбатере фербінте маі лѫнгъ de о óръ са прімітѣ пропѫнереа референтѫлѣі кѫ о мікъ modіфікацівне стілістікъ. Десбатеріле ле ѧппъртъшім маі ла вале. Пропѫнереа D. референт а фост, къ dѫпъ че леџеа че са adѣcѣ de ѯніверсітатеа съсеаскъ ѧn прівіінца ачеаста ѧпкъ ла анѫл 1848 а кънътат акѫта санцівнеа Маіестатеі Сале 1-еа съ се ѧппъртъшаскъ прін ѫn чіркѫлар тътърорѣ Маџістрателорѣ ші офічіолателорѣ ші съ се провоаче, ка аколо ѯnde еа пѫ сар фі пѫс ѧпкъ ѧn лѫкраре, адекъ ѯnde пѫ сар фі datѣ порцівні капоніче нічі декѫт саѣ пѫ de ажѫнс, еле съ се dее пѫмаі декът din пътъптъріле алодіале саѣ съ ле къщіце прін кѫмпъраре, ѯnde пѫ сар афла de ачеле, саѣ съ се dее ѫn релътѣ ѧn банї. Мъріmea ачестеі порцівні капоніче аре съ се ѧndрепте dѫпъ ѧппреџівъріле локале, съ фіе ѧпсъ астфеліѣ, ка преотѫлѣ съ поатъ тръі атъсъратѣ demнітатеі лѣі. Чіркѫларівл ѧл вот ѧппъртъші ла тімпѫл съѣ, ка преоцітеа сѣл аібе паіптеа окілор. 2о Фіindѣкъ Ѯніверсітатеа пѫ есте ізрісdікцівне есекътівъ, еа се реквіре пе D. Котеслокціітор, ка съ прівегieze асѫпра ефектърії ачестеі леџі ші съ о протовеze кѫ авкторітатеа са. 3-а Съ се ѧпкѫпоскіцézъ ordінаріталѣ ортодоксѣ оріенталѣ despre челе хотърѫте ѧппъртъшіndѫісе чіркѫларѫл еміс кътръ ізрісdікцівнеле сѫбordінате Ѯніверсітатеі съсешті.

Апелът ла енерџіа D. Котеслокціітор, кърѫіа са ѧпкредінцатѣ прівіегареа ші ѧпаіптареа ачестеі каѫсе ші каре ѧn шedінца пѫблікъ а рекѫноскът ші а пропѫнчіатѣ, къ націвнеа съсеаскъ аре съ делатъре дела сіне орі че сѫспіцівне, къ пѫ арѣ dорі ѧn фаптъ ажторареа ші dотареа преоцітеі поастре. Съптем de бѫнъ кредінцъ, къ Domнѫл Котеслокцііторѣ ва чере дела мѫнічіпії рапортѣ despre ефептъіреа ачестеі леџі din тімпѫ ѧn тімпѣ прекѫтѣ са еспріматѣ ѧn шedінца пѫблікъ кѫ ѯnѣ топ, че dобedі дестѫл de апріатѣ, къть імпортанцъ пѫне dънсѫлѣ пе есекътареа ачестеі леџі. Сперътѣ ѧn фіне, къ маџістрателе ші офічіолателе пѫіndѫсе ѧn конџелецере кѫ dірегъторіеле бісерічешті вор афла еспедіентѫл челѣ маі бѫнѣ ші маі потрівітѣ, ка съ ѧndестѫлеze ші съ тъпгъіе одатъ ші сарака поастръ преоціme, карea прекѫтѣ зісъ ѯnѣ

депутатъ алъ университъцій, пъ а авѣтъ нічі одать німіка, ші къ ар фі тімпълъ, ка съ фіе ші еа маі біне консідератъ ші апрецвітъ. — Де депутаці ла Віена саъ алесъ D. Гал кв 18 ші D. Раніхер кв 16 вотърі. Депутаціі Орещіеі ші вінл ал Меркреі саъ абсцінът de ла алецере. Сесівнеле пъбліче вор лпчета пе вн тімпъ ші мълці дінтре депутаці се вор дъче акасъ.

Жврналеле цертъне зікъ, къ зілеле ачёсте ар фі вепіт дела капчеларіа аблікъ трансілванъ кътръ гъбернъ внъ декрет, каре аръ лъці Преалпалта діспозіцівне, къ ла петіцівнеле прівацілорь аъ съ вртёзе ресолвцівнеле лп ачеса літъ, лп каре сънт еле скрісе, ші асвпра хъртіелор івріздікцівнелор, врё съ зікъ, къ гъбернълъ есте лпсърчінатъ а кореспвнде кв івріздікцівнеле цертане цертъпеште, еарь кв челе ротъпещті ротъпеще.

Лп зілеле де прекрт жврналеле неарделене саъ окпатъ мълтъ кв дієта Трансілваніеі че ар фі съ се конкіеме. Астфелів а лпштіінцатъ п. е. „Prag. Zeit.“ din Віена: Чеа din тъів Дієтъ каре се ва цінea динколо de Лаіта ва фі некондіціонатъ дієта Трансілваніеі, ші конкіетареа еі аръ авеа съ вртеze, квт се ва фі лпкредінцатъ репітвл, къ пóте фі секвръ de пвтерніка колькраре a гъбернълві de аколо лп прівінца къреі лпкредінцърі с'ар фі ші фъкътъ челе de лінсъ.

Пе „Pest. Lloyd.“ лл лпкредінцéзъ din контра внъ кореспондентъ ал съв, къ сперанцеле лп прівінца конкіетъреі къръпде a внеі дієте трансілване пъ се ва лпдеплíні аша de къръnd прекът се аштеаптъ лп Віена. Ачестъ кореспондентъ кънетъ a лптемеіа афірмаціънea са кв ачеса лппрежъраре, къ організаціънea комітателор лп Ардеалъ терце de тот лпчетъ. Ка чева демнъ de крезътъ пе спвне ачестъ кореспондентъ маі денарте, къ штіреа, квт къ посесоратвл магіарескъ ар фі конкеіатъ лптр'о адвнаре din Клвж съ ія парте атът лп комітете кът ші лп дієтъ, есте дрéптъ, къ лпсъ магіарії пъ ар фі лпкеіат ачеаста пентръ къ еі аъ маіорітатеа лп кончерпінтеле комітате, прекът a зісъ о фоаіе ротъпеаскъ (адекъ „Телег. Ром) чі нъмаі пентръ ачел касъ de ар авеа маіорітатеа. Дéкъ се ва цінea дієта, еа пъ се ва цінea лп Клвж, чі се ва стръмвта лп Сібіів. Новъ пі се паре кв прівінцъ ла лпкъркътъріле лп каре се афлъ астъзі Трансілваніа ші кв референцъ ла ачееа лпрежъраре, къ прелімінаріеле пентръ контвнереа дієтеі трансілване лпкъ пъ сънтъ деслегате, пъ аръ фі вепітъ лпкъ тімпълъ, лп каре с'ар пвтea чева фаворіторів аштепта пентръ інтереселе ші черінцеле лптрегълві імперів ші але Ардеалълві ші пентръ ачееа пі се паре къ пъ е аша маре граба пентръ конкіетареа дієтеі трансілване.

„Sieb. Bot.“ еаръшї пе едіфікъ лп Нрвл 96 кв внъ артікол лватъ din „Bist. Woch.“ каре поартъ інскріпцівнea „Сфінценіа пропріетъцій лп патріа поастръ“ ші сънъ аша: Атакъріле сателор конфініарie de маі наінте, каре акът ацінъ de къпітънатвл Нъсъвдълві асвпра пропріетъцій, контвнелор поастре съсещі Пінтак, Метерсдофъ ші Іаадъ еаръшї саъ лпоітъ, ші атакъріле челе de маі наінте саъ маі лптърітъ прін Контвна Борго-Рвсъ. Кв деосевіре са апвкатъ дела контвна Іаадъ маі гата о пътріme din отарвлъ съв din партеа контрарілорь, пъшвнеле саъ аратъ ші саъ скітват лп холде. Контвнеле съсешті непвтерніче фацъ кв ачесте хощешті атакърі саъ плънсъ прін телеграф атът ла гъбернъ, кътъ ші ла Маіестатеа Са. Ші дела D. гъбернатор ал церії аъ ші вепітъ о телеграфікъ лпдрептаре, ка съ се трімітъ афаръ трвпе de скътінцъ ші съ се асекъреze контвнеле съсещі лп посесівнea лорь.

Лпсъ кв ачеаста пъ са фъкътъ німіка, къчі кът се лпдепъртеze трвпеле de скътінцъ лпчепе жокъл de ноь, прекътъ ведемъ ачеста de мълте лъні лпкóче. Ръвлъ заче маі афвндъ ші дéкъ пъ се ва пвне секъреа ла ръдъчінъ, квтъ врéъ сел стърпéскъ? Ла ноі лпсъ лптрéбъ тот отвл кълетъторів: Кът а фостъ кв пътінцъ ч. р. префектъре a пе апъра de хоціile сателор конфініарі ші кът се лптъмплъ акята, къ къпітапатвл Нъсъвдълві пъ есте лп старе съ факъ вп че асетепea?„

Ноі не ръцінетъ дела тóте контентареле че сар пвтea фаче ачестеі тънгвірі атът de інфокате ші кв еспресівні врѣте, ші лптребът пе скріеторівлъ артікълълві, каре е ръвл, de каре зіче, къ заче маі адънкъ? ші оаре de че оменіі ачеіа, карії прекът се еспрітъ елъ, атакъ хощаще посесівнea съсéскъ, сънт аша de індрепещі пъ de ері de алалтъ ері, чі de зечі de ані, адекъ de атвнчі декъндъ саъ възътъ скъртаці лп але сале? De че аъ фост ачі атжтea комісівні ші пъ аъ пвтвтъ стърпі ръвл? Ачесте сънтъ лппрецітърі каре требве деслегате ші атвнчі пі се паре, къ ші непъсареа Къпітапатвлві, кв каре о інкълпéзъ скрііторівлъ се ва арята лп алта лвтінъ.

Тотъ лп „Sieb. Bot“, се лпсчіінцéze din Черквл Іnedóреі къ локвіторі din Кълцъл аъ лпчепътъ din ноь a пвстіі пъдвріле dominівлві Вълковлві, ші къ аъ ръспінсъ кв пътереа пе амплоіацій сілвані че лптревепісеръ лпкоптра лорь. къ жвдецвлъ черквалъ есте пré слабъ фацъ кв преварікацівнеле ачестеа ші къ се ащéптъ дела Препосітвл комітатвлві тъсврі еперціóсе „ Noі am dorі ka астфелів de фапте съ пъ ле ведem редістрате лп жврнале, ші de ачеса не лпдрептъмъ кътръ тощі ачеіа, карії аъ орі кът de пвцінъ лпрівінцъ асвпра попорвлві, ка съ віневоіаскъ ал дестъпта de ла астфелів de фапте віолепте ші рвшінътóре ші ал лпвьца съ стімезъ квтвлъ стръінъ ка ші пе алъ съъ.

Sighisióra $^{6}/_{18}$ Maiu 1862.

Cetindu ia coloanele „Telegrafului Romanu“ in rubric'a „Notitie Diverse“ not'a asupra Maialului din Mediasiu nu potu a me retienea se nu facu vreocateva observatiuni asupra studintîloru sasi si naturalulu loru. — Nu dubitediu fiindu atacata romanimea studiósa din acelu Gimnasiu, *) ca nu'ti da locu acestoru sîre.

Nu e mirare ca n'a luatu parte la Maialulu tienutu studintii nostri candu suntu persecutati si ochiti nu numai de studinti, dar' insusi de profesori, nu dóra, cá se le laude faptele bune sevîrsite de ei, ci cá se le acopere acéstea, si se caute oareunde voru aflá vr'o scadere, cá numai decatu, s'o dee publicitatii, si se arete, ca cum de stricatu e romanulu, ca nici tinerimea ce frecuentedia scólele nu se poate iesá de moravurile cele rele, cumu dicu ei eredîte dela mosi stramosi. Ba unde nu afla de acéstea le urdiescu ansusi cumu potu. Oare spunemva cineva ca romanului nu-i place a se veseli? Elu nu poarta óre tocmai acelea simtiuri, care le poarta alte nationalitati? Ba e. — Da' óre cum póte sirmanulu se participe la petrecaniile studintiloru sasi candu elu scie, ca e numai suferitu, si ce-i se face bine, i se face numai din acelu indemnu cá sasulu se apara si din acestu puntu de vedere, cá neviuovatu, cá celu mai mare benefacatoriu alu Romanului.

Vedeti pre „prudentes et circumspecti.“ Si in urma earasi din partea loru ne vinu imputari, ca romanul nu se poarta facie cu ei amesuratu, si dupe cum e meritulu loru. — Densii dicu ca: Romanii s uita cu ochi dusmanosi asupra loru, daru esperinti'a ne dovedesce tocma din contra; cá esemplu serveasca urmatoarele, ce audiiu cu urechile'mi proprii la Maialulu séu „Scopationfestulu,“ ce se tienu in Sighisór'a in 17 Maiu c. n.

Intre álte desfatari, ce se facura la serbatoarea aceasta scolara, este si acelu usu, ca copii fugu dupe unu steagu, cu acarui prindere e impreunatu unu premiu. Intre cei multî, se afla si unu bietu de romanasiu cu ciórecі; numai decat dupe celu vediura, dise unu sasu: sechi do den Blochen (uita acolo pe romanulu,) ca elu inca vrea se fuga asupra steagului, si lui nu i se cuvine, ca serbarea aceasta nu-i pentru romani, ci e pentru tinerimea noastra.

Apoi deaca sasulu n'a inchi putu de romanasiulu acela nevinovatu acolo unde o se inchiapa.? O astfeliu de purtare a sasiloru catra noi ne face se ne retragemu mai bine a casa, cá ei sesi póta petrece dupa placu ne'npedecati de noi; si cá se nu fimu de facie, si se ascultamu batjocurile care le lapada asupra noastra necontenitu. Numai acelu romanu care scie se petreaca necunoscutu intre fratii sasi, póte audî injuraturile cele mai batjocoritoare asupra Inteliginti si a preotimei romaniloru numindui „verbeseri“ (opincari)! Fiele de bine noi totusi nu ne vomu sparia prea tare de gurile loru.

Ioane Ciceiu.

Universitatea sasasca.

Siedintia de astadi $^{10}/_{22}$ Maiu se incepu dupa obiceiu cu cetirea si verificarea protocolului din siedintia trecuta, cu care ocasiune se ceti si votulu separatu alu d. deputatu din scaunulu Orastiei I. Balomiri in privinti'a trimiterii acluseloru privitóre la representatiunea universitatii pentru realizarea principiului de egal'a indreptatire intra diferitele nationalitati ale Transilvaniei. Reasumendu presiedintele universitatii intielesulu suspomenitului votu separatu, si aratandu ca nu e nice o

*) Fiindu ca scrisórea ce nea venitu dela Mediasiu in privinti'a Maialului a fostu din condeiulu unui studinte romanu, studintii romani nu se potu vedea atacati prin acele ce amu aflatu de bine a publica din acea scrisóre, precumu se pare D. C. R.

ped ca de a se lua la protocolu, face cunoscutu, ca D Jude regescu Macelariu se afla in midi'oculu universitatii cá deputatu alu Mercurii, si ilu bineventése in numele universitatii, apoi pronuntie cumca obiectulu de desbatere pentru siedinti'a de astadi e cererea ordinariatului de regiunea gr. r. in privinti'a deligerii uneipartiuni canonice pentru preotimea noastra. Referinte in causa aceasta fu renumitulu Iacobu Ranicher. Pentru insemnatatea acestui referatu ilu vomu impartasi in totu cuprinsulu lui. Dupa descoperirea parerii sale se incorda o desbatere infocata, la care se impartasira mai toti membrii universitatii.

Vagner (Nocrichu) este in contra pasagiului propunerei, cá portiunea canonica se se completéze si prin separarea de paduri si pasiuni si propune ca se se stérga, de orece nice la alte confesiuni nu au preotii nici paduri, nici locu de pasiune deosebitu de acele ale celoralalti locuitori din comuna; padurea care saru da dreptu portiune canonica, aru fi espusa unei totale estirpari, ne mai avendu comun'a dreptulu de priveghiere asupra ei; aceast'a inse ar fi si in contra legiloru de padure si nu saru putea suferi nici din punctulu economiei de statu.

Ranicher (Sibiiu) Cumu va multiami comunele preotimea de legea g. r. e treaba loru; noi avemu se esprimamu numai principulu cumu ca ea negresitu trebue se se multiameasca-

Baltes (Cincu mare) dice ca se nu se doteza fiesce care preotu, ci numai biseric'a (eclesi'a), la Cincu s'aru afla doi preoti, acestia aru trebui se se multiameasca cu portiunea, care se va face pentru o biserica.

Gul (Sighisiora) si Löw (Mercurea) suntu de parerea lui Vagner, cum ca se nu se desparta nimic din loculu de pasiune si din paduri pentru preotimea noastra, ci numai din locurile, cari aducu in alt'a privintia ver unu venitu; ce nu se va ajunge din acestea se se avizeza la casele alodiale.

Comitele reasuma cele pana aici dise cu acelu adausu, cumca unde nu se va ajunge nici din cas'a alodiala a face dotatiune pentru vre o parochia, acolo nu se poate face nice dotatiune, fiindu ca unde nu e nimica acolo sia perdutu si imperatulu dreptulu. Romanesce: de unde nui nici Dumnedieu nu poate luá. (Vá urma.)

Interpelatiunea D. Dr. Tincu ce erá se se faca catra Universitatea natiunei sasesci.

Onorata universitate!

Prin diet'a din 184⁶/₇ s'a decisu, cá si preotimea nóstra de confesiunea greco-resariteana, sa capete partiune canonica asemenea ori carei preotimi de religiune recepta. Totu asemenea a decisu si onorata universitate sasésca in anulu 1848. 3 April. pentru preotimea nóstra din fundulu reg.

Imprejurarile nefavoritóre ale tempului din 1848, precumu si cele de sub sistem'a cadiuta, nu lasara se intre in viatia decisiunile favoritóre pentru credinciósa nóstra preotime, care in totu tempulu, pe langa tóta starea ei miserabila, a adusu jertfe pentru tronu si imperatu, ce nu a facutu o preotime de alt'a confesiune.

La anulu 1861 ear se lua la pertractare in acésta inclita universitate intrebarea pentru dotatiunea preotimei nóstre, se decisa, cá preotimea nóstra anca se capete portiune canonica, si tóta efeptuarea s'a conditionatu numai dela intarirea acestei decisiuni din partea Maiestatii Sale. Ajungandu in tómna trecuta la universitate intarirea dela Maiestate in privinti'a aceasta, venerabilulu consistoriu deici nu a lipsitu a areta modulu dupa care saru putea dotá si preotimea nóstra prin o requisitiune asternuta onor. universitati in 9|11 1861 N. 981. Deatunci pana in dioa de astazi totu asteapta preotimea nóstra, dóra onor. universitate va binevoi a lua obiectulu acesta intaritu odata de inaltulu imperatu la desbatere, deórece vede ca in tempu de 6 luni sa desbatutu si decisu multe lucruri, cari sa asternutu mai tardiu spre decidere. Deci dara intielegundu ca despre aceasta onorata adunare, in care me aflu si io, se formeza si respandesce in publicu o opiniune rea cum ca aceea e fórte nepasatóre catra lucrurile, cari nu aducu ver unu folosu natiunei sasesci, emî iau voie a propune, cá gresiala aceasta se se indrepteza; intrebarea despre modulu cum se se dotéza preotimea nóstra, se se ia la pertractare si in celu mai scurtu tempu se se decida.

Io nu suntu amicu de interpelatiuni, inse cunoscandu cursul desbateriloru in universitate, cunoscandu insemnatatea obiectului acestuia, ca preotimea nóstra servesce statului mai fora de nice o plata, me miru, cum de in tempu de 6 luni nu sa pututu lua la pertractare requisitiunea onoratului consistoriu de religiunea gr. reseriteana?

In interesulu preotimei nóstre, si pentru sustinerea onórei acestei uriversitati miam tienutu de santa datorintia a interpelá in privinti'a obiectului acestuia, si a mai repetî odata propunerea mea, cá requisitiunea onoratului consistoriu de aici pentru modul dotarii a preotimei nóstre se se ia celu pucinu in septamana viitóre la desbatere, ca se nu fia preotimea nóstra silita a mai da ursorii séu a se plange la locurile mai inalte pentru nedreptatile suferite din partea natiunii sasésci.

Sibiiu in 16|4 1862. Dr. Tincu.

Notiце Diверсе.

— Канчеларіа аулікъ трансілванъ а денътитъ пе ч. р. пресединте ла трібъналъл ърбаріал ун dиспонібілітате С. Фекете каре апоі делок прімі тітлъл ші рангъл de Консіліар гъверніал провізоріў, пе ч. р. Консіліаріў ла трібъналъл ърбаріал ун dиспонібілітате I. Ковачнаі, ші пре жъделе реџескъ аль Меркърії Іліе Мъчеларіў de секретаріў ла гъверніалъ реџескъ трансілванъ.

— D. консіліаріў гъверніалъ I. Болога а плекат вінері ла постъл съў ун Клуж мъхнітъ ші обідат, къчі а требуітъ съ се деспартъ пе ун тімпъ ші de конії.

— „O. D. П.“ а прімітъ din ізвор сігър despre волнъвіреа Маіестатеі Сале ун dъръчтéсеі ъртътóреа щіре: Патима de пептъ а Маіестъцій Сале пъ dъ нічі ън пікъ de гріжъ. Ба се кърцетъ, къ diarnoza каре патіма унаltеі Dómne a pedъco ла бóлъ de пептъ, ар фі фост nedpéптъ. Ънфлътъра пічióрелоръ, каре унпедекъ пе M. C. ун мішкаре, ар фі маі наінте сімтома а ънеі алтеі бóле, каре копстъ унтро ваквітате a съпцелъі. De ші чеаста de пре ъртъ пъ е пескрънблоасъ, тотъші пъ стъ ун паралел къ періколъл, каре сар арăта, кънdъ ътфлътъра ар фі ъртареа боалеі de пептъ. Прекът авзімъ а фост кіематъ ънъ medікъ ла Раіхенаў, каре а трактатъ пе унаlта Doamnъ маі наінте ші а кърсі опініúне врé съ о авъ къртеа.

— Архідъка Албрехтъ, каре ера съ мéргъ din Венеціа ла Віена са волнъвітъ наінте de плекаре de тіфъс. Архідъчеса Хілdегарde a алергатъ ла дъпсъл. Консіліаріълъ аулік Dрăл. Ополцер са кіематъ ла консіліъ. Боала a дат спре бине.

— Комітетъл Бъцетълъі съ фіе прімітъ дареа de вепітърі de зече перчепте пептръ тоате категоріеле.

— Цепералъл Гоіоп a плекат dела Рома ун 6 Маіъ.

— Dела 1 Іліе a. т. к. п. се ва da аічea вindереа кърпіі de вітъ фъръ нічі о лімітаціúне астфеліъ прекът се вinde карпеа de поркъ, de міелъ ші віцел. Ачеаста месеріъ о поате даръ пърта орі чine фъръ нічі о цертъріре, пътаі унтрепрінзъторіълъ ва авеа de a се обліга, къ din зіоа ун каре ва унчепе, ва авеа ун тоате зілеле карпе de вітъ ън анъ унтрегъ ші адекъ пе тоатъ зіоа къте 3–4 межі, ва денъне каваціúне de 200 фіорінї ші ун а 10-а ші 25-а фіекъреі лúні ва арăта директъторіеі локалії прецълъ чел маі маре, къ каре врé ел съ вінъ карпеа dела 15-а ші 1-а фіещекъреа лúні ші ачестъ прецъ аре съл афігъ ун локалітатеа de вънzаре. Карії пъ вор ундеплíні обліга ціúнеа ачеаста вор перde дрептъл ші каваціúнеа.

— Arader Zeit.“ скріе: Къ унчепътълъ лúі Іліе ва сосі аічea ън деспъцътъптъ ал інцінірілор прітарі dела дрътъл Ферекат ал Тісеі къ персоналъл технікъ съът кондъчереа репътітълъі Інц. прітар Е. Крънторад спре трасареа ші черчетареа прелъкрърілоръ пептръ дрътъл de фер Арad-трансілванъ. Се кавтъ локалітъці пептръ Канчеларіъ.

— „H. Z.“ зіче, къ ън асфеліъ de деспърцътъптъ ва вені ші ла Сібііъ ка съ факъ проіектеле ун детаіъ пептръ лінія Търнълъі роші.

— Жоі цінъръ сколарії din скоалеле прітарі католіче Маіалес ун dътбравъ, ші dъпъ че еші о тълціме de четъцені афаръ, унчепъ о плоаіе фоарте маре. Ера модъ a ведé кътъ венеаў dамеле кътръ сеарă акасъ ъde пъпъ ла пеле къ кріполіпеле съфълкате.

☛ De ундрептатъ. Ун чіркъларіълъ din Nрълъ трекът, колътна унтъіъ, шірълъ 14 ші ъртъторъ: ун лок de „госіторіъ. пептръ тот че есте фрътос ші фолъстълъ естетік, каре аў ъртат прін скітъареа сілабелор dела квііптеле събттрасе ші аў унпедекат унцелесъл, чітеще: ун гъстълъ естетік пептръ тот, че есте фрътос ші фолосіторіъ.“

Редактор респънзетор Ioann Pap.

Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеі дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънea сефаче ân Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ кані гата, пріп скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трапсілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ пріпч. ші церї стръіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Incерателе се плътескъ пентръ ліпіїса óръ къ 7. кр. ширъл къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 39. **ANълъ X.**

Сібіїў. 17. Маіў. 1862.

МЕМОРІАЛЪ,

прівіторіў ла регалістіі, че съптъ а се копкіъта ла діета чеа маі de апрóпе а Трапсілваніеї.

(Ân кеіере.)

Пентръкъ, че контрівъіе ромъпіі ла пърере маі пъцінъ, дъпъ маі пъціпа лоръ пропріетате de пътъптъ, ачеea о съпліпескъ еї къ мълтъ маі пе сесъ пріп dареа пе капъ чеа ânфрікошіатъ de маре, каре каде пе еї ân месъръ – ântокта асетепеа, фъръ прівіре ла маі пъціпа лоръ пропріетате; маі ânколо скъzетъптъл ачелъ пърътъ се компепсézъ de ажънсъ ші пріп ачеea, къ ромъпіі, адекъ попорълъ церапъ – посede пътъптъ маі тотъ греў дъждвітъ кълтівабілъ, пе кънdъ магіарії, къ деосебіре побілітеа лоръ чеа фórte біпе посесіопатъ ân мълціме маре аре фъпаціе пъцінъ ântортътóріъ ші пъdврі, карі се афлъ пътаі фórte жосъ дъждвіте; ân фіпе требве съ се пъпъ аічі ân кътпълъ ші котерчіълъ челъ фórte ânсетпътóріъ, каре маі вертосъ къ Молдова, Цеара ромъпéскъ ші Търчіа маі пътаі пріп ромъпі се тіжлочеще, ші репътіта кресчере de віте, каре се практісézъ еаръ пътаі de ромъпі.

Ân скъртъ, е лъкръ фъръ ândoéлъ, къткъ пацівпea ромъпъ пóртъ къ мълтъ маі мълтъ декътъ жъметате din сарчіпіле контрібъціънеї ân Арdеалъ.

Ân фіпе маі біпе лъпгъ ачéста ші контрібъціънea съпцелъї, каре фъръ ândoéлъ траце чеа маі мълтъ ân кътпъпа дечізътóріъ, ла каре ромъпіі іаў парте ân месъръ ânкъ ші маі маре. парте, пентръкъ съптъ чеї маі пътероші, парте ânсе, къ еї сіпгъріцї аў маі мълцї прінчі ші маі пъцінъ авере, декътъ сасіі, секъіі ші магіарії, de ачеea се афлъ маі пъцінъ ân старе de а'шї ретраце фечіорії лоръ dела армата ântъръtéскъ.

Контіпцептълъ de рекръцї пе ап. 1861 фъчеа 5029. De ачі кадъ ла 3400 пе ромъпі, катъ 1200 пе магіаро-секъі ші ка ла 400 пе сашї.

Акътъ déкъ саръ прецъі къте ън фечоръ датъ ла міліцїъ dъпъ прецълъ de ръскътпъраре, портатъ кіаръ de ânалтълъ рецітъ, атъпчі аръ ресълта съта ачестеї сарчіпе пъбліче пептръ пацівпea ромъпъ катъ ла 4 міліóпе фл.; пентръ магіаротекъї катъ ла 1 ½ міліопъ, пентръ сашї кат ½ міліопъ.

Дрептъ ачеea, тóте ачестеа момепте de атъта імпортапцъ, тóте ачестеа ânтересе de віéцъ ші ачештї факторї аї репресептацівпеї, каре ân лътеа чівілісатъ се ієў de баса дечісівъ ла дрептърї, - даў пацівпеї ромъпе ân Арdéлъ чеа маі фъпdатъ претепсівпе пентръ de а фі респектатъ ân тóте черкъріле віецеї пъбліче, пріп ъртаре ші ла депътіреа de регаліцї – токта ân пропорцівпе къ пътерълъ ші ânсетпътатеа еї; маі въртосъ, déкъ вотъ жъdека, къ ромъпіі аў фостъ ші маі съптъ ânкъ ші астъзї чеї маі декіарацї, лоіалї ші чеї маі аліпіцї съdіцї аї ântъратълъї ші аї рецітълъї сеў. Пе лъпгъ ачéста еї аў о ântелеціпцъ пе атътъ de пътерóсъ, пе кътъ ші кредінчóсъ, каре е гата ші капаче а серві ânцелептелор ші пъріптецілор інтепцівпї але топархълъї сеў.

Дечї поі сокотімъ, ші пе цінетъ de даторіа чеа маї съптъ, а декіара пе фацъ ші фъръ сфіélъ, къткъ, déкъ гаче ânпалтълъї рецітъ ântъръtескъ ân адевъръ ла апітъ, ка діета чеа маї de апрóпе трапсілванъ се dée ън ресълтатъ пріпчіосъ ші авептъціосъ, апої се біпе воéскъ а копкіета ла ачеастъ регаліцїі ân пътерълъ маї съсъ ândецетатъ ші dъпъ пропорцівпea копстътатъ – de 6 ромъпі ла 3 магіаро-секъі ші ън сасъ; пріп ъртаре, déкъ d. е. пътерълъ лоръ тоталъ съръ dефіце ла 120, съ се іее ачестіа пентръ сашї ъпа шесіме, адекъ 12, - din магіаро-секъі къте треї шесімі адекъ 36, ші din пацівпea ромъпъ къте шесе шесімі, адекъ 72 іпшї ші ânкъ астфелїў, ка ân пътерълъ че каде пе фіекаре пацівпе съ се компвте ші депътаріі еї, че съптъ ân тотъ касълъ а се копкіета.

Ân модълъ ачеста діета Арdéлълъї чеа маі деапрóпе аръ копста din ъртътóреле елементе ші ân ъртътóреле чіфре.

I. Депътацї de комітате, дістрікте, скаупе ші четъцї. къ тоцїї катъ ла 102 (dintre ачестіа, ромъпї катъ 37, сашї 16, магіаро-сесъї 46).

II. Регаліцї ла олалтъ къ тоцї, къцї съптъ а се копкіета ка атарі din гъверпіў, din таъъла рецéскъ ші din капіі комітателоръ ші аї дістріктелоръ — 120 — (dintre карі ромъпї 72, сашї 12 ші магіаро-секъї 36) къ тоцїї ла олалтъ dаръ 222 метърі къ дрептъ de вотісаре, ântre карі магіарії ші секъїї, – пе карі dъпъ есперіінца de пъпъ акътъ е къ пепътіпцъ аї калкъла - аръ форта пътаї тіпорітатеа de 85, къ карі саръ копфрънта о маіорітате ромъпо-сасъ de 137 іпшї.

Магіаро-секъїї ші din ачеа каъсъ паръ авé дрептъ а се съпера пентръ ачéста пропорцівпе, пентръ къ еї се афлъ ânкъ преа фаворісацї пріп репартіціа чеа къ тотълъ педреаптъ а депътацілоръ, dъпъ каре орашеле лоръ челе пътероасе, стътóре абіа din врео катева мії локъіторі, кътъ ші ъпеле скаупе мічі секъещї, алегъ къте 2 депътацї. Токта de ачеea требве се рекотъпdътъ черкърілоръ de інфлъіпцъ але рецітълъї біпе воітóріа пóстръ пърере съсъ десфъшібратъ къ тóтъ ърціпца ші рогареа, ка пе ъпа че е сіпгъръ міжлокъ de десслегаре, че кореспънde атътъ дрептъцїї, къtъ ші ânцелепчъціі ші печесітатеї політіче!

Віепа, 15 Поетвре 1861.

Съвскріші: ШАЛЪЦЪ, архіепіскопъ.
Dр. Рацъ.
Ка депътацї аї пацівпалі.

Sibiiu 15 Maiu. Maiestatea Sa c. r. apostolica sa induratu prégratiosu cu decisiunea din 20 Maiu a. t. (nou) a denumi de asesori la tabl'a septemvirala pe asesorulu tablei regesci din Pest'a Marcu Popoviciu si pe disponibilulu preses dela tribunalulu comitatensu aradanu Simeon Popoviciu.— Mai departe cu decisiunea din 22 Maiu pe fostulu vice-presiedinte la tribunalulu de apelatiune in Transilvani'a Dr. M. Fiuger de Rechtborn totu in aceea cualitate la tribunalulu de apelatiune in Lembergu.

Oradea Mare 22 Maiu 1862. c. n.

Cu dorere am cetitu in multu pretiuitulu nostru „Telegrafulu Romanu“ Nrulu 34 corespondinti'a de langa Temisiór'a subsemnata de unu Crestinu, in care se descriu unile nedreptati ce se facu Romaniloru de catra Serbi, intru adeveru e lucru fórte uritu, inse nu e de miratu, caci Serbii — sub acarora ruginita suprematia ierarchica suntu supusi bietii Romani, — suntu conlocuitorii loru, ce veti dice inse Dloru déca ve voiu spune cumca aici in Oradea Mare inca se facu Romaniloru legióne de nedreptati, din partea unei mane de Serbi si Greci, carii pe langa toate ca nu sciu limb'a serba si greca afara de unulu, totusi pretindu cá in biserica inca si acu de diumetate se se cante in limbile acele necunoscute precumu noa asie si

loru. — Romanulu fiindu dela natura blandu, li-ă concesu-o aceasta, ei inse nu se indestulira, ci pentru cá se poata si mai tare vatema pe Romani, se atînsera de persoana dea mai stimata a noastra de aicea, de on. Domnu Nicolau Zsiga, pe care nu'lu potu ei suferi inca din anulu 1856 candu acestu prédemnu barbatu puse unu capitalu de 20,000. fl. m. con. cá di.i interesele acelui se primeasca stipendii tinerii romani lipsiti si studinti la scólele de aice, eara dupa-ce vediu ca tinerimea se inmultiesce intemeia — dupa cum e cunoscutu on. publicu — o fundatiune scolare, prin cumperarea unei curti, acarii venitu se sustina tinerimea. — Maestatea Sa prébunulu nostru Monarchu pretiuindu fapt'a aceast'a nobila, elu condecora cu crucea de auru pentru merite, — Serbii si Grecii cugetara acumu ocasiunea de binevenita, pentru cá selu faca suspiciosu in ante natiuniloru conlocuitoarie, desemnandulu de tradatoru de patria, pentruca a primitu condecorarea dela Maiestatea Sa, inse resunetu nu-si aflara, caci chiaru si straiinii laudau pe barbatulu nostru cá si pe unu filantropu binemeritatu, eara Dnulu N. Zsiga se facea a nici nu audi calumniile loru; temenduse inse unu serbitu ca calumniele loru nu-i voru strabate la urechia, esi lua indrednire de mérsa dreptu a casa la Dnulu Nicolau Zsiga, dechiarandu-lu in facia de tradatoru de patria, cumca cresce natiunei, besericei si patriei fiii stricaciosi prin fundatiunea sa, si altele multe pe care modesti'a nu me lasa se le insiru; stim. nostru barbatu nu a lipsitu de alu arata la tribunalu si procesulu e in curgere. Daru se nu créda cineva ca prin acésta saru fi discuragiatu stim. nostru barbatu in persecuarea scopului seu nationalu, astufelu in curtea fundationala, carea este intru o parte dela frunte góla, s'a dechiaratu ca va aredica inca si casa, dedesubtu cu incaperi in suprafacia cu 3 dughene si apoi aredicatur'a, asie, cá in decursulu celu mai multu de 15 ani, se plateasca cas'a capitalulu si interesele, prin arend'a sa, eara peste 15 ani, ori se va fi platitu ori ba, senatulu fundationalu se aiba dreptu de a o lua in posesiunea sa, — timpulu se calcula dela 1 Maiu a. c. Deci fiindu declaratiunea aceast'a primita cu multiemita de senatulu fundat. si de maritulu Eppu diecesanu, s'a inchietu contractulu intre senatulu fundat. si Dnulu fundatoru pe care credu, ca senatulu fund. elu va face oficiosu cunoscutu publicului romanu. Cladirea s'a si inceputu si adi mane va fi sub acoperementu. — La aceasta se inversiunara cei serbisati totu mai tare, si defipsera in comunitatea besericeasca cumca de órece in trebile fund. compete lo u inriurinti'a, elevii nu potu fi primiti mai nainte pona ce comunitatea nu'i va esamina, sa hoteritu mai departe cá estia se nu cutedie a stramuta prin cantarile loru in beserica cuvintele din santele carti ale noastre cu blagoslovenia, slava si norodu, prin cuvintele loru cele noa, fara se cante chirie, gospodi si apoi Dómne miluescene, ca de nu — dice unu curatoru — ii scoatemu din biserica prin haiducii orasiului. — Toate nesuintiele Dnului advocatu T. Lazaru, de ai capacitá, fura zedarnice.— Pe noi inse nu ne dóre capulu, ca statutele fund. suntu intarite prin marit'a Locutenintia, ear' intru intielesulu statuteloru numai senatulu fund. are incurgere in trebile fundationale. Ce se atinge de beserica, tenerimea noastra va cantá cá si pana acum, Dómne miluescene, ear' la chirie si gospodi esi va tiene gur'a inchisa. Deaca Dvoastra nu aveti copii, nu poftiti cá ai nostri se va cante in limbile acele ce ei nu le pricepu, eara poporulu nostru nu va fi nici odata norodu, deaca vreti se fiti Dvoastra, fiti, nu ne pasa. — Din beserica déca togma ni-ati si scoate tinerimea noastra, mai avemu inca beserici romane in orasiu, inse nu ne veti potea scoate, ca beseric'a e a noastra, suntemu in maioritate si contribuimu mai multu spre infrumsetirea besericei, ear' prin comunitate se sciti ca noi v'am lasatu, se ve misicati cum veti vrea. Ne doare ca faceti multu necazu stim. nostru barbatu Nicolau Zsiga, prin calumniile voastre, inse ne mangaiemu cu aceea, ca unu sufletu nobilu scie totudeuna si suferi, ear' voa nu ve ramane alta decatu se ve farimati intru mani'a vóstra, ca nu ve poteti aruncá mai multu in capulu Romanului. — Sunteti mici si nepotintiosi si ati face si voi necaziu mare, candu ati pote. *)

x. y. z.

*) Noi scimu ca in Orade sa cantatu de drept'a grecesce si sirbesce de ani multi inainte de si nu erau in Oradea nici serbi nici greci ca atari. Aceast'a dá si atunci ansa la multe frecari, ce nu erau priicioase nici unei parti. Óre nu aru fi timpulu se incete odata aceste secaturi capricióse si intingenduve man'a se fiti frati, cum trebue se fiti deaca nu vreti se se mestece altii in afacerile Dvóstre— Romanii nationali se dica si cate unu chirie elenson, si cate unu gozpodi pomilui, ca pentru aceea nu se voru face sirbi nici odata, daru si aceia cari vreu se fie serbi si greci se judece ca suntu putini si potu retaci déca nu pretiuescu opiniunea publica si mandatulu timpului.

R.

Алецериле пентрв Трансілвания ші Вигариа

Фацъ кв о мълцime de фаime че се крвческъ лн тóте латврile ac вира планвлві ministeріvлві despre маі departea desvoltare a афачерілорв конститвціонале лн Трансілвания ші Вигариа, не сервеще спре оріентаре вртътóреа лнпъртъшире, а кърei авторв се паре а фі квпоскътв кв інтенціvнеле реціmвлві:

„Метврії гвбернівлві трансілванв вор требві лнкъ de акvта a авеа o лнбвлзітóре апсъ, а се консвлта кв сіне лнсвші, дéкъ еї ші маі departe, кв despoiarea спеціалеї національтъці ші алтор насіvні але лорв врéв съ се консidepeze нвpementв ші сімплементв de органе але інтенціvнеї реціmвлві ші врéв съ се цереze ка ачесте, сéв къ вор префера, ка съ zічетв пре скvртв, съ 'шї прімéскъ пепсіvнеле. Реціmвл се паре кь барет лн референца ачéста a девенітв ла o хотърре вртóсь ші ел ва авea тоатъ каvса, кв прівіре ла конкіетареа dietei, че пе стъ лнainte, а пъші ачі іvте лнainte.„

„Фацъ кв конкіетареа dietei трансілване че пе стъ лн чел маі de апróпе проспектв zісьрітв маі наinte. Квт adекъ ва фі гвбернвл реорганісатв лнтр'вnв modв, ка реціmвлв съ фіе конвінсв, кь ва авea лн ел o пестінтіть ажторінцъ, се ва adвna dieta, астфелів формать ка елементвл магіар съ фіе de ажвнсв репресентатв лн ea, лнсъ пв маі мвлтв лн ачееа търіь, каре съ апесе пе челе лалте національтъці але Ардéлвлві сімплв ла мъртврії мвте але конклвселорв еї. Апоі de се ва фаче вnв компромісв лн dipекціvнea лndoіть a поеї формаціvнї a Ардéлвлві ші a репресентаціvнеї лві лн статвл тотал, атвнчі реціmвл лші ва пофті din маі мвлте темеіврі порок ла ачеста; éръ de пв, атвнчі се ворв рvndві фъръ зъбавъ алецериле дрепте превъзвте лн конститвціvне, ші поі кvцетъмв a ші, кь пентрв ачеста евентвалітате саv лват мъсврі кввените.“

„Алтфелів стъ кв Вигариа. O фоіе че стъ апróпе de речім, a кvцетатсъ decemne de прéгрвбіте фаimele de маі de вnzї, кь ші dieta вигвréскъсе ва конкіета кът de кърnd, лнкът съптем вine лнформаці, ачéста есте кredінчóса еспресіvне a стърії лвкрвлві. Се паре кь лн черкvріле хотърштоаре съпт осатенії de ачееа опініvне, кь конкіетареа dietei с'ар пвтea фаче пвтаі атвнчі, deакъ dinainte с'ар къціга секврітатеа, кь ea ва ста din елементе, каре ар гаранта сvкчесвл вnеї лнцелецері, céв дéкъ с'ар лнтъмпла съ кадъ ачеаста концелецере, ар фі проспекте секvре despre сvкчесвлв конскріерії de алецері dipепте. Нічі пентрв вna, нічі пентрв алта пв се вede лнкъ дествлв de матврь сvпанца de ші ea лн мвлте прівінце са лndрептат спре вine. Поате кь deакъ Ардеалвлв ва пъші лnainte ші репресентаціі съі се вор трімите ла сепатвл імперіал, ва вені тімпвл, кь ші Вигариа, че се ісолезь тот маі таре, се ва фаче маі капаче пентрв кvцетареа статвлві вніфікв. Ші атвнчі ва вені фъръ лndoіалв тотодатъ тімпвл, вnde аре съ доведéскъ ші капчеларіа вигвреаскъ авлікъ, кь ea стъ кв тотвлв ші пекондиціонатв пе терепвлв ачелорв прінчіпіі, каре леа мъртврісітв комітеле Форгач, кvndв dвпъ o матврь квтпъпіре са хотърштв a da міністеріvлві лві Штерлінг конлвкрареа са. Лнсвші капчеларіvлв вигврескв пв поате серві ла доі domnі.

„Пресе.“

Universitatea sasasca.

(Urmare.)

Dr. Tincu. Statutulu trebue se fia generalu; déca nu se va dá din tóte midilócele unei comune, atunci cum se va putea multiemi preotimea nóstra, de órece multe locuri comunale dela 1848 in coace suntu date bisericiloru luterane.

Macelariu. Nuse invoesce cu parerea Comitelui nici cu a lui Tincu, cum ca unde nu e nimica, acolo si imperatulu sia perdutu dreptulu, si cere cá protopopii inca se ia parte la efeptuire ca organe bisericesci.

Dr. Tincu. D. Macelariu se vede ca nu ma intielesu. Eu nu amu disu ca de unde nui, se nu se dee.

Presiedintele cugeta, ca separarea portiunei canonice aterna esentialminte dela relatiunele locali. Aceea inse e adeveratu ca ea are se se dee din averea comuneloru, si fórte putine voru fi care nu o voru putea prestá.

Lasel (Brasovu) vorbesce despre partea formale a acestei afaceri si dice: Eu audiu ca statululu este lege. Deaca privescu la decretulu gubernialu, me indoescu despre urmarea Préinaltei intariri; formula: prin Préinalt'a resolutiune „nu sa amintitu“ ci numai unu decretu aulicu. Imi pare reu, se facu propositiunea, cá sa se impedece punerea in lucrare a acestui obiectu. Caci trebue se scimu, déca avemu inaintea noastra o lege. Eu dara propunu, ca se se amane desbaterea meritória a acestui obiectu si se se recvire gubernulu pentru o

copie a decretu'ui aulicu cá se ne convingemu: óre urmatau intarirea Preinalta.

Presied. Dta ceri sistarea esecutarii?

Lasel. Asia e, pana nu vomu sci děca avemu naintea noastra o lege.

Pres. Universitatea nationale a consideratu obiectulu acest'a inca la an. 1848 de o mesura administrativa, ea sa si pusu in lucrare in multe locuri, precum audiramu din referata; ea nu se poate dara sistá numai pe temeiulu unei dubietati, deaca avemu de a face cu o lege sau ba, fiindu ca urginti'a ei sa recunoscutu inca la an. 1848.

Ranicher. Lasel are dreptu in forma. Inse si unu rescriptu este unu actu solemnu, caci elu ne da nedubitavera dovada, ca in caus'a aceast'a sa facutu propunere Maiestatei Sale si ca Maiestatea Sa a hotaritu. Déca saru primi propunerea lui Lasel aru trece érasi multu timpu.

Dr. Tincu. Deput tulu Brasiovului vrea se céra o copia a decretului dela gubernu, deaca inse nu aru crede nici acelei copie, ce aru fi de facutu?

Macelariu. Cere ca se se decida baremu macsimulu si minimulu a unei portiuni canonice, si propune ca aceast'a se se indeplineasca si prin impositu, caci multe pamenturi si de ale preotimei sasesci au fost mai nainte alodiale.

Pres. observéze ca atunci aru trebui se se faca altu statutu— ce numai cu timpu saru potea face.

Schvarz. Aicea se lucra despre puner'a in lucrare a unui statutu care se datése dela anulu 1848. Canonic'a portiune va trebui se se separese dupa relatiunele locali. Dreptu aceea nu se póte hotari inainte, catu de mare va fi o portiune canonica. Acést'a aterna dela impregiurarile locale, unde nu e nimicu, nu se va putea da nimicu.

Ranicher. Mai este si visteria statului. Sa provocatu la Bucovina. Fipsarea cvantului unei portiuni canonice presupune regularea parochieloru carea in biserie'a gr. or. transilvana inca nu sa facutu, acést'a inse nici nu tiene de universitatea sasésca. ci ea trebue se iaie status quo, si se puna in lucrare aceea, ce sa hotaritu la anulu 1848.

Schvarz. Se nu se amintésca pasiunea si padurile comunali, fiinduca separarile trebue se se indrepte dupa relatiunele locali. Intrebarea formale se poate trece cu vederea.

Vittstoc. Se invoesce cu propunerea referentului, cá Comesloctiitoriulu se se recvire: ca se ia in mana punerea la cale a acestui conclusu din 1848; conglasuesce cu Vagner asupra pasului proiectatu in circulariu, caci aru fi o apucatura in Autonomia Comuneloru, déca li saru presrie de unde au ele se castige portiunea canonica. Se lucra despre ceva ce are se se sversésca pe calea administrativa. Propune o mai simpla fomulare a concernintelui pasu.

Nagy (Orastia.) Ilustrisime D-le. Consiliariu guberniale si Presiedinte alu Universitatei!

Mi tienu de onore ca potu vorbi la obiectulu acestu prea momentosu, care este pre tapetu. — Voiu se fiu scurtu si usioru de preceputu in vorbirea mea, - me rogu de putîna atentiune. —

In recuisitiunea Escelentiei Sale a Episcopului e vorb'a „cá preotii gr.-resariteni se capete portiune canonica din averea fundului Regescu“ etc.— Acésta idea nu este noua, inca in 3-a Aprile 1848 au hotaritu Gubernulu regescu, c'a preotii gr.-resariteni se capete portiunea canonica - cerere mai dreapta cá acésta nu credu se se fi mai pertractatu pre més'a verde a acestei universitati. —

Preotii gr.-resariteni neuniti pana la anulu 1848 n'aveau nemicu, traiau cumu puteau, pana ce preotii protestanti lacuitori pre fundulu regescu erau nespusu de bogati,- fiindu ca capetau decima din tóte comunele in cari aveau ceva functiune, si dela totu omulu fara deosebire de religiune.— Eu cea deanteiu lege „scrisa despre decima“ o tienu de cea mai nedrépta: de orece preotii protestanti nu numai dela cei ce 'su de o religiune cu ei, ci si dela toti locuitorii din comunele fundului regescu fara deosebire de religiune culegeau decim'a.

Si acumu de si preotii protestanti locuitori in fundulu regescu au pierdutu decim'a in natura totusi sau despagubitu pana la abundantia - dara bietulu preotu gr.-resariteanu totu seracu a remasu si numai cu osteneala si cu lucru greu se póte sustienea pre sine si pre famili'a sa. —

Nu me miru ca preotii greco-resariteni in anii cei lungi inante de 1848 n'aveau nimicu, déca cugetu la institutiunile subtu cari amu traitu atunci; - dá déca cugetu ca in cesti 14 ani dela 1848 incoce totu nu sa facutu destulu acelei decisiuni guberniale din 1848 „ca adeca preotiloru gr.-resariteni se li se dea portiune canonica“ - intradeveru trebue se me miru de paciintia cea mare, ca respectivii asia de frumosu se róga, pentru acea ce aru putea se pretinda, in urm'a egalei indreptatîri.

Si ordinariatulu au solicitatu decisiunea finale a acest'ui obiectu, si Inustrisimulu D-nu Presiedinte inca'lu numesce urginte, me rogu dar' si eu de unrversitate cá se ia acestu obiectu in ponderositate si Preotiloru gr.-resariteni se li se dea portiune canonica - - ori in care parte a fundului Regescu se se'ncepa, numai se se inceapa; - cá se vada poporele ca se face destulu cerintiei celei drepte. —

Domniloru! Au trecutu tempulu candu se'ndestuleau omenii cu vorbe gole si minciuni frumose, fapte se ceru acum, si inca fapte spre folosulu si binele poporeloru - trebue se facemu bine, se facemu dreptate, pentru care si acumu avemu ocasiune frumós ; se damu dara Preotîloru greco-Resariteni portiune canonica; se le damu atatu, cu catu preoti se póta traii din ea, dupa cum cere starea loru si se'si póta tenea familiele. —

Pres. observéze ca in universitatea aceasta aru predomni mai inainte intentiunea a executa legea, decatu a o impedeca. Universitatea indrepta obiectulu acolo, unde sta esecutiv'a. Despre modulu si chipulu esecutarii nu poate decide Universitatea, caci lipsescu datele necesarii.

Wagner. D. Nagy sternesce prepusulu, cá cum Universitatea saseasca aru vrea se amane intrebarea despre portiunea canonica pentru preotimea greco-orientala si cá candu ea nu aru vrea sa fia drépta catra aceast'a preotime. Dupa ce inse numai unu membru alu Uniiversitatii si si acest'a numai din temeiu formalu a cerutu amanarea obiectului, si elu insusi aru fi mersu numai din punctu de statiune alu economiei de statu candu sa pronunciatu asupra separarii de paduri si de pasiune, de aceea se ingredesce densulu, cá candu elu aru fi in contra separarii portiunei canonice.

Nagy dice ca a fostu reu intielesu; elu nu a vrutu se invinue universitatea. Aceea inse sta vertosu, ca caus'a acést'a se trage inca din anulu 1848, si pentru aceea se roaga cá se se grabeasca cu punerea ei in lucrare.

Lasel. Dupa ce vede ca propunerea lui nu afla resunantia elu se dechiara pentru amendementulu lui Wsgner, ca adeca pasulu in circulariu se se aduca in consunantia cu cuvintele statutului.

Schneider. Numai urgenti'a obiectului ilu indemna a trece peste cele formali. Elu partinesce referat'a cu amendementulu lui Wagner si se póte dice deputatu de lemne.

Gull este de parere ca nici cele formali in cestiune nu potu fi nepasetorie, caci sau trimisu totdeuna Natiunei Emise aulice. Elu e dara invoitu cu referat'a, se asotiesce amendementului lui Wagner, daru propune totu odata se se recuire gubernulu pentru o copia a Decretului Cancelariei aulice.

Schwarz se dechiara asupra espresiunei „Deputatu de lemne,„ tot cam asia si

Dr. Binder caci ea nu se cuprinde in statutu. Se nu se dea mai putînu, inse nici mai multu decatu ce se dice in statutu.

Pres. intreaba déca vreu ca se se mai continue desbaterea si dupa ce nu se areta niminea, reasuma si dice: ca elu constatéza mai intaiu cum ca nu e niminea care aru fi in contra republicarii acestui statutu, si ca punerea in lucrare a lui se se lese in voi'a oficiolateloru cercuale sub privighiarea Comesloctiitoriului, ca diverginti'a sta numai in priviinti'a pasului in proiectatulu circulariu despre eventuala separare a portiunei canonice din padurile si pasiunele comunali, ca maioritatea a primitu schimbarea concernintelui pasu in cuvintele:

„in intielesulu statutului universitatii din 3 Aprilie 1848“

Pres. pune apoi intrebarea: se se recuire gubernulu dupe propunerea lui Lasel pentru o opia a decretului aulicu seu ba? Maioritatea refusa statulu cestiunei.

Lasel insinue votu separatu asupra espresiunei, „lege“ in circularu. Decretele aulice si guberniale nu suntu legi pentru natiunea sasésca.

Veni pe tapetu alu doilea obiectu.

Pres. amintesce ca sa decisu inca in 12 Mart. c. n. cá se se trimita o deputatiune la Vien'a care cu comitete loctietoriulu sa staruésca o favoritórie deslegare a punctéloru cuprinse in representatiunea Universitatii sasesci natiunale; se aduca la inchere cestiunea salariale a amploiatiloru in Sachsenlandu; se iscusésca mai aprópe situatiunea cu privire la operate si se relationése despre ea, ca universitatea nationala sasésca se póta aduce decisiuni, care aru promite resultatu. Presiedintele aiapta la respunsetatea care jace asupra universitatii adunate acum si demustra, ca fiindu ca deputatiunea trimitînda are misiunea, a duce la deslegare gravele cestiuni care le a avutu universitatea

naintea sa, are sperantia; ca Universitatea va intreprinde o alegere solida.

Balomiri amintesce ca precum sa dechiaratu inca in 12 Martiu nu va luá parte la alegere.

Macelariu crede ca cu privire la votulu ce la datu representantulu seu Pop are se se retiena dela votare.

La alegere capata: Ranicher 16 si Gull 18 voturi; Schwarz, Br. Bedeus, Baltes si Lőv cate unu votu. Unu votu a lipsitu si Deputatulu Nagy dechiara ca elu sa retienutu dela votare in intielesulu instructiunei sale, caci Universitatea sasésca aru fi trecutu peste competinti'a sa.

Alesii Gull si Ranicher primescu alegerea cu placere si celu din urma vede in primirea acésta o datoria santa catre natiunea sa, si dechiara, ca conclusele Universitatii ii dau dreptulu a se misicá de plinu pe terenulu constitutiunei imperiului intregu.

Pres. pronuncia cá deputatiunea se pornésca catu se pôte mai nainte.

Dr. Tincu. Opiniunea publica se pronuncia intracolo, ca nu siede nici unu romanu in sectiunea judeciaria a Univnrsitati. Elu propune daru pe judele regescu Macelariu.

Se primesce.

Gull propune si pe Tincu candu va veni rendulu la Sebesiu.

Pres. dice ca nue rendu in urmare.

Schneider. Propunerea sectiunei iuridice sta la presidiu. De altmintrea opiniunea publica isi va aduce aminte, ca si romanii au luatu parte la acésta sectiune dupa capacitatea loru si asia sa incheatu sedinti'a.

La aceast'a desbatere face „Her. Zeit“ dupa datin'a sa nisce musicatóre observatiuni dicandu: ca din partea romaniloru sau facutu cerintie, care au intrecutu departe statutulu. Ca D. Balomiri nu a participatu la desbatere in modu marcaveru, ca tactica lui Nagy a imbrecá in vestmentulu binevoirii pentru preotîmea gr. or. si infruntarea ce o face Universitatei se afla si afara de Universitatea sasésca si a intratu in ea numai de curendu, si ca liberalitatea magiara a fostu totu deuna mare pe spesele sasesci. — Daru nu ne spune pentru ce nu a vorbitu nimica si Redactorulu ei, care inca e deputatulu Mediasiului.

Noua ni se pare, ca déca aru fi alternatu dela densulu apoi in vecii veciloru nu se aru fi datu preotimii nóstre portiuni canonice.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ȣNITE.

Аічеа сaȣ реформат треаба поштелор дптрȣ modȣ стрȣбътоpiȣ. Дела 1–а Маіȣ се administreze поштеле дп дпцелесȣл леціі вотате de корпȣл релislатівȣ дп 31 Мартіе дп пропріул реціȣ пріп дпсȣшї гȣверпȣл. Дп Бȣкȣрещі, Брăіла, Краіова, Плоешті, Калафат, Ціврдіȣ ші Олтеніца се вор дпфііпца бȣіроȣрї постале indenendinte; дп Бȣzeȣ, Рітпікȣл серат, Пітещі, Слатіпа, Тȣргȣжілȣ, Тȣрпȣсеверіпȣлȣї, Ржтпікȣл вȣрчії, Каракал, Тȣрпȣ тъгȣреле, Стірбеȣ, Терговіште ші Кȣтпȣлпнгȣ а прімітȣ D. D. Цепералї касіерії аї пласелор кȣ аждторіȣл ȣпор атплоіацї посталї фȣпкціȣпеле діректорілор посталї.

Сервіціȣл постал копстȣ дп еспедȣіреа скрісорілор, банілор, ші алтор обіекте, прекȣт ші дп трапспортареа пашажерілорȣ. Плата пептрȣ скрісорї дп гребтате de 1—5 dpame, фрапкате фаче 30 de пара, пефрапкате 1 піастрȣ 15 пара; дела 5—10 dpam. фрапк. 1 піас. 20 пар. пефрапкате 2 піас. дела 10—50 dpam. фрапкате 2 піас. 10 пар. пефрапкате 3 піас. дела 50—100 dpam. фрапк. 6 піас. пефрапк. 8 піас. дела 100—150 dpam. фрапкате 12 піас. пефрапкате 14 піаст. дела 150—200 dpam. фрапк. 18 піас. пефрапкате 30 піас. Пептрȣ хжртіі тіпъріте сȣбт легътъръ крȣчіть дп мърітеа ȣпеі коале кътe 3 парале. Пептрȣ хжртіі фъръ прец се плътеште дȣпъ гребтате ш.а.

— Din прогата кȣрсȣрілор пе семестрȣ de варъ а. тр. ведетȣ кȣ маре бȣкȣріъ, къ скоала паціопалъ de Medічіпъ ші Фартачіъ din Ромъпіа проспереазъ сȣбт дпцелепта кондȣчере а діректорілор, ші сȣбт пеобосіта активітате а професорілор еї.

ІТАЛІА. Din Рома се скріе дп „All. Zeit.“ кȣ датȣ din 12 Маіȣ к. п. ȣртътоареле: Рекіетареа цепералȣлȣї Гоіоп, каре са маі атъпатȣ кȣ оптȣ зіле, дппле пътерȣлȣ челȣ маі маре ал ромапілорȣ кȣ сперапца, къ Л. Наполеоп ва da дп фіпе регатȣлȣї Італіеї капітала Фірéскȣ а лȣї ретръгъпдȣші трȣпеле din статȣл бісеріческȣ. Партіта маї модерат dedatъ кȣ фіпȣ прекȣцетателе ші дп тоате дірецціȣпеле біпеȣтегателе тресȣрї de шах але імператорȣлȣї пȣ се пré словоаде ла ілȣсіупї, ка кȣт ачеста ар фаче врео тръсȣръ пріпіть, чі се тъгȣлеще кȣ дорȣл ȣпеіпоате фі дп адевър кът de кръпd пȣсе дп віаць партічіпърї а трȣпелор піетопteze ла окȣпареа Romeї, ла каре дпсъ тотȣшї арȣ фі de dȣбітатȣ. Ла дптъмплare кăпdȣ о астфеліȣ de котȣпъ окȣпъчіȣпе сар адеверi, C. пъріпте ар пъръсі Рома, къчї е лȣкрȣл піпъітȣ кȣт къ ла врео ресістіпцъ армата орї ші каре сȣбтȣ астфеліȣ de релаціȣпі пȣ е de кȣцетат. Сіпгȣр ворȣind иоадъ ómeпii de окȣпаціȣпea францezo-піетопtezъ прітіреа, къ рецеле Франц II каре са волпъвітȣ тотептап de върсат, сар мȣта ла Венеціа, чеа че ар фаче ка тішкъріле реакціопаре брігантіпе съ дпчете дпсȣшї de сіпе, къчї ар фі despoiate de тотȣ пȣтретъптȣлȣ маї департе. — Кȣ фіецце каре вапор че ажȣпце дп Чівіта векіа вінȣ demnitарії бісеріческї, карії аȣ съ асістéze ла канопісаре. Ерї сера ла 6 óре а адȣпат папа пе лънгъ сіпе дп С. Іоап de Латерап пе тоцї архіепіскопії ші епіскопії ші аȣ фостȣ de фацъ: Патріархȣлȣ Копстантіпополȣлȣї (dap пȣ чел греческȣ) архіепіскопії din Тесалопік, Селевчеа, Capdec, Іконіȣ, Нічеа, Акрida, Ефесȣ, Nісівї, Невіорк, Edeca, Корфȣ, din Копстантіпопол de рітȣл артепескȣ, din Nікomidia, din Корінт, Рецio, Damаскȣ, Кагліарі, Трепополі de рітȣлȣ греческȣ (ȣпітȣ) din Сіраче de рітȣл артепескȣ, din Ȣтрехт. Епіскопї аȣ фостȣ de фацъ 22 дптре карії ші Кетелер din Ма пц, каре дп вечіпіса четате съ фі кълъторітȣ пе ціосȣ.„

Гоіоп а пъръсітȣ Рома дп 6 Маіȣ ші пайте de плекаре а адȣпатȣ трȣпеле пе лънгъ сіпе дескоперіпдȣле къ дп честіȣпea Romeї пȣ се ва скітва піміка.

Дпчеркареа Гарібалдіапілор а ерȣпце дп Тірол ші дппедекареа ачестеї дпчеркърї пріп дпсȣшї рецітȣл піетопtezȣ а фъкȣтȣ ȣп zгомот маре. Саȣ арестат маї мȣлцї коріфеї, дптре карії ші Колопелȣл Nȣло. Гарібалді рекȣпоаште дп пȣблік, къ ел а фостȣ кондȣкъторіȣл ачелеї дпчеркърї. Астфеліȣ зіче ел дптр'о скрісоаре дп Газета Мілапȣлȣї: Арестатȣл Колопел Nȣло са цінȣтȣ de mandatele теле дп тоате тішкъріле ші акціȣпеле сале. Гарібалді се разітъ пе ачеea, къ рецітȣл пȣї поате фаче піміка, протестеазъ дп контра арестърілорȣ ші тоате ле іа асȣпра са. Акȣт віпе дптребареа, къ оаре есте рецітȣлȣ din Тȣріп дестȣл de таре ка съ довоаръ ȣп партітȣ дп акърȣї фрȣпте стъ отȣл чел маї попȣлар? Рецеле а рȣгат пе Гарібалді пȣ de мȣлт а фі пе паче ші а маї авea ръбdаре. Бърватȣл din Капрера а ръспȣпсȣ дпсъ: еȣ ам фостȣ італіап маї пайте de че мат фъкȣт сȣпбсȣл лȣї Віктор Еmапȣіл ші еȣ воіȣ рътъпea італіапȣ.“

Notiце Diвepce.

— „Кор.“ дпштііпцezъ, къ іврісdікціȣпеле трапсілвапе ар фі пофтіте de гȣверпȣ съ аштерпъ копсігпаціȣпеле але комітетелорȣ че се афлъ дп формаціȣпе.

— Dieta Прȣсіеї са deскісȣ дп Берлін дп 19/7 Маіȣ пріп прешединтеле міпістерілȣї Хохеплохе.

— Амбасадорȣл прȣсіап а плекат din Касел фііпdȣ къ Dompіторілȣ пȣ а прімітȣ ълтіматȣл Прȣсіеї.

— Дп Kezdi Вашархелі са копстітȣітȣ комітетȣл ші копстъ din ȣпа сътъ de четъцепї.

— Дп Оръштіа са дптъмплат дп 9 Маіȣ сеара ла 10 óре фокȣ ші а містȣітȣ о жірадъ de паіе.

— Франціа се паре а се дпкȣрка ші дп Мексіco врȣпdȣ се окȣпе къте чева дп контра стіпȣлаціȣпелор, каре леа фъкȣт кȣ Англіа ші Спаніа, ші пріп ачеаста поате девепі дп десбіпаре кȣ Англіа.

— „Mag. Saito“ скріе дп артікȣлȣлȣ съȣ дпчепъторіȣ din 10 Маіȣ, къ пъпъ цінȣ релаціȣпеле політіче пресепте, статȣл пȣ поате редȣче армата, ші астфеліȣ дші дъ ȣпȣ аер, ка кȣпd ел ар ігпора редȣкціȣпea че а ші дпчепȣт дп dimепсіȣпї марї.

— Маіестатеа Са са дпdрăтȣ а копчеde о поъ формаціȣпе е трȣпелор de граніць ші а фікса статȣл фȣтȣр ал despърцетъптȣлȣї de Сережапї ла 1, 2, 3, 4, 10, 11, ші 13, рецімепт de інфаптеріъ кȣ 1 Башъ пріпар ші 2 секȣпdарї ші кȣ 30 de фечеорї.

— Поста de zi дпштііпцézъ din Граць къ дп 7 Маіȣ а оторжтȣ фечорȣл пелецвітȣ кȣ пътеле Лавгер de 51 de апї пе мȣпъса Maріа de 80 de апї.

— Din Віепа се скріе дп „Schel. Zeit.“ Кълторіа рецелȣї Франц II. din Рома се прівеште дп тітпȣ апроапе. Ба поате къ а ші ȣртътȣ. Атовареа рецелȣї din Neапол ар фі чел din тъіȣ ресȣлтат ал префачерії чеї маї поі дп політіка ромапъ а імператȣлȣї Францozілор.

— Дп Бȣковіпа са deскісȣ дп 1-а Маіȣ сочіетатеа de Лектъръ пріп D. Алек. Хортȣzакі.

Редактор респȣпzетор **Ioann Pau.**

Едітъра ші тіпарівлȣ тіпографієї дiечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацівнea сефаче ля Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кў бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътъцате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте ърърї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіа пе ън an 8. фл., еар пе о жътъцате de anў 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Incepatele се плътескў пентръ дътжіеа ôръ кў 7. кр. шірал кў літере мічї, пентръ а доа ôръ кў 5¼ кр. ші пентръ а трсіа репеціре кў 3½ кр. в. а.

Nro 40. **ANЪЛЪ X.**

Сібіїў. 20. Maiў. 1862.

Nr. Unîv. 505. 1862.

Cercularîu

alu Universitatii natiunale sasesci catra tóte dregatoriele cercuale din pamentulu sasescu, in privinti'a dotarei preotîmei parochiale greco-orientale.

Plina de convictiunea cea tare, ca numai cultur'a si civilisarea potu fericí popórele cu statornicia, le potu face capace de bun'a folosire de drepturi sî libertati mari si estinse, si potu complaná sî contrastele, care se paru a fi cele mai mari, Universitatea natiunei sasesci in adunanti'a sea din 3 Aprile 1848. sub numerulu Universitâtii 458, intre multe alte decisiuni privitóre la egal'a indreptatîre politica a Românilorn, adusese sî hotarirea urmatóre:

„Pentru fiacare biserica matera greco orientala de pe pamentulu sasescu se se rumpa din pamenturile comunale, pe unde mai suntu, o portiune canonica.

Ear nefiindu pamenturi comunale si nepotendu-se procurá portiune canonica nici prin cumperare din partea comunei, se se dea Parochului comunei bisericesci greco-orientale pentru imbunatîrea subsistintiei lui o leafa corespundiatóre din competint'a casa alodiala.“ —

Decisiunea acést'a, esîta chiaru sî numai din indemnulu liberu alu Univesitâtii natiunale sasesci, fara amanare se aduse la cunoscinti'a publica in tóte cercurile pamentului sasescu sî asiá, sperându-se preainalt'a aprobare, ce totdeodata se cerú, sî fu pusa indata in lucrare deplina.

De sî Universitatea natiunala nu posiede date oficióse despre fiacare casu deosebitu, totusi crede ca poate presupune cu tóta siguritatea, ca 'n urm'a pasului acum numitu sórtea preotîmei române greco-orientale din pamentulu sasescu prin liberalitatea comuneloru petrunse de simtiulu ecuitâtei sî dreptatei s'a 'mbunatatîtu fâra assemenare mai multu, decum fu mai nainte. —

Dar totu lipsiá inca decisiunei Universitâtii preanalt'a aprobare a Principelui tierei, spre a o aduce pretutindeni la valóre efeptuósa de dreptu comunu.

Universitatea dara, fiindu adunata de nou in var'a anului trecutu, in urm'a restaurârei constitutiunei municipale de mai nainte, iar se rogà a i se aprobá decisiunea pusa in intrebare; la ceeace ii sî veni unu decretu alu Inaltului Guberniu Regiu Transilvanu din 11 Noembre 1861. N. Gub 10720. prin care se aduce la cunoscinti'a Universitatii natiunei sasesci:

ca Preanalt'a Maiestate C. R. Apostolica, in urm'a Inaltului Decretu de Curte d-to 31. Octobre 1861. N-lu Curtii 3375. decisiunea cea fórte dreapta in privinti'a taiârei de portiuni canonice si avisârei de dotatiuni pentru preotîmea parochiala greco-neunita s'a induratu preagratiosu a o sanctiuná sî a dispune realisarea eii câtu mai in graba prin Universitatea sasesca nationala.

Decisiunea Universitatii natiunei sasesci din 3 Aprilie 1848 prin sanctiunarea Principelui tierei a primitu valórea de dreptu a unei legi statutare in totu cuprinsulu pamentului sasescu, asiá, incâtu observarea sî deplinirea eii acum e o cerintia a celei mai drepte impliniri de datorintia.

Precum nesuinti'a singuriteloru comune, care si pân' acum dreptele dorintie sî pretensiuni ale concetatieniloru sei români la ajutorirea afaceriloru bisericesci sî scolare le au consideratu cu bucuria, merita tóta recunosciinti'a: asiá crede Universitatea natiunala sasésca a poté asceptá cu tóta incredintiarea, ca acum, dupace demânda legea, si in comunele acelea, in care aceea pan' acum nu s'a facutu ori nu sa facutu in mesura de ajunsu, se va portá grija de o dotare corespundiatóre cuviintioasa, sî acomodata atâtu impregiurârîloru locale, câtu sî considerarei egale a tuturoru celoralalte confesiuni recunoscute prin dreptulu de statu, a preotîmei parochiale române, in intielesulu statutului Universitâtii din 3 Aprilie 1848.

Despre carea se incunosciintiédia Laudabilulu Magistratu (Oficiu scaunulu) cu acea insarcinare, cá acésta ordinatiune a Universitâtii natiunale sasesci in tóte comunele cercului sa o aduca la cunoscintia publica sî sa staruiésca pentru observarea sî deplinirea eii in propriulu seu cercu de activitate.

Din Siedinti'a Universitâtii natiunale sasesci din 22 Maiu 1862. *)

Schmidt m. p.
Arz m. p.

Сібіїў 18 Maiў. Ън зілеле ачесте пе вені ла мънъ врошърїка інтітълатъ „Ліdепепdіпца конституціоналъ а Трансілваніеї de A. P. I. Партеа а доа Іашї, Тіпаріълъ Трівъпеї ротъне 1861.“ Ън ачеаста Брошърікъ трактеазъ D. авктор, репътітъл постръ історік Алек. Папіў Іларіанъ кў ън kondeіў мінънатъ рескріптъл ънпърътескъ кътръ dieta Ънгаріеї ші респънсъл dietеї кътръ рецеле ън ачеле пънкте, каре пе атінгъ маї кў сеатъ пе ноі ротъній, ші ресфрънце аргътептеле ші софістеле adъce de Деак ън ачеea адресъ кў о аперіте, че поате караптеріса пътаї пе ън бърбатъ версатъ ші къноскъторіў de тоате релаціънеле патріеї поастре ші de референцеле інтернаціонале. Nea плъкът кў deосебіре аргътептареа ші респапентъл D. П. ън прівіинца десфіинцърії іобъцієї, каре шіо а атрібъе арістократіа магіаръ, ка ън че маре, че аў фъкът церепілор ші маї кў сеатъ ротъпілорў. De маре інтерес есте параціънea кътъ ън прітъвара апълъї 1861 ънў ротънў репегат мерчепаріў ънгъреск вені дела Търіп ла Бъкърешті ші адъсъ ън теморандў датат din Търіп 15 Септембре 1861 ші събскріс de капіі комітетълъї національ ънгъреск de аколо: Кошът, Клапка ші Телекі ші деспре конверсаціънea ънъї ротънў кў адепталъ ачеста алъ Комітетълъї ънгъреск. — Маї departe деспре ънсетпътатea копчесіънелор че фаче ачестъ комітет паціънелор пемагіаре din провінчіile цііtoare de короапа Ънгаріеї ші деспре тепdінца лор чea тъхіавеліstікъ. Біпе апоі ла операталъ комісіънеї пътітъ de dietъ ън честіънea паціопалітъцілорў, ші dънъ че о скартънъ кў о інцепіосітате раръ, довedeште къ din спіріталъ ші прінчіпіеле ачелъї проіектъ лъчеште de локў копчесіънеле Кошътіане, ънсъ ші ачесте маї мътілате. Ън фіпе репродъче скрітоареа лъї Клапка кътръ Гарібалdі, ън каре тълцътеще ачестъіа пентръ ънвітареа чea фрътоасъ a лъї Гарібалdі ънdрептатъ кътръ ротъні, ънdетпънdъї ла копкордіе ші ънпре кў ънгърії, пре каре о речепzeze dънъ квінцъ довedіndў din партea практікъ, къ нічі цепералъл ачеста demократ пъ е ънсъфлецітъ пентръ дрептъл чел адевърат ші пекопtestабілў ал паціопалітъцілорў.

Кў прівіре ла челе че се ворвескў ші скріў токтаї ън момептъл de фаць деспре копкіетареа dietеї трансілване ънтр'ънў тітпў скъртў, къретът a фі ънdрептъцігі, съ кіетът атепціънea тътъроръ ротъпілорў асупра ачестеї брошъре, че пертрактезъ обіекте адъпкў тъіетоаре ън віаца поастръ політікъ ші соціалъ, еаръ маї кў сеатъ a ачелор, карії dънъ пъсечіънea са цотў спера a фі метърії dietеї, кърора – кътезътў a зіче — къртічіка ачеаста пентръ прінчіпіile челе калdъроасе десволтате ън еа деспре паціопалітъцї пъ поате лінсі din мънъ фаць кў макспеле ші махіпаціънеле, че вedem къ се прегътеескў din партea контрарie, пътаї ка доаръ пе ар пътea адъче ън лаць. — Маї репецітў даръ одатъ, къ ачеаста карте требъе четітъ ші стъdіатъ de тот ротъпъл. Се афлъ de вінzare ън лібръріа D. Філчў ън Сібіїў атът партea a II кът ші партea I. Форта естерпъ есте плъкът, тіпаріъл фрътосъ.

---

*) Acestu Cercularîu s'a tiparitu nemtiesce si romanesce in 500 esemplare si s'a impartitu la tóte Comunele din fundulu regescu. B.)

— Се скріе din Пеща лъї „O. D. П.“ къ аспектъл кът къ дп Ънгаріа се ва пъші ла алецерї dirепте пентрв Сепатъл imперіал, се вorв делътвра фортеле мънічіпале ші се ва дптродъче еаръші kondika четъцénъ пв аре темеіѣ, къчї Kom. Форгачі крede ші астъзї къткъ се ва потеа котпвне о dietъ, кареа съ фіе аплекатъ спре дпцелецере. Еаръ de пв сар пътеа devenі ла о копцелецере, атвнчї се ва пвне дп лвкраре конституцівнea din 26 Февр. дп тоате копсечіпцеле кв саѣ фъръ капчеларіѣ. Аша даръ саѣ дпцелецере — фіреще дп інтересвл Ънгаріеї, ші a Монархіеї дптреці — саѣ 26 Февръріѣ; дп амвеле касврї пвтет къта дп віїторіѣ мънгъіецї, къчї дп амвеле касврї есте асекврата віаца конституціоналъ. Nвтаї вna есте кв пепвтінцъ дп Ънгаріа, пвпереа дп лвкраре a diплотеї din 20 Октом. къчї отніпотенція комітателор de o парте ші пълітатea dietеї de алта парте съптѣ doe контраste пекомвінавере. Dар свят eціda ші свпradomnïa вnвї конституціоналѣ плin de пътere сепатѣ імперіалѣ се поате лъса ші мвпічіпіѣлвї дп Ънгаріа вп терепѣ ларгѣ ал активітъцій ші ліверії вorвірї. Се сперézъ кв серітате къ dieta се ва конкіема дп лвна лвї Noembре. — Тот аша вorвеще ші „Ung. Nach.“ ші зіче къ Маілат, Форгачі ші Штерлінгѣ сар фі консълтат съ черче a деслега дптребареа вngвреаскъ прін dietъ.

Клвж 14 Маіѣ. Ne цінет феріче a потеа adъче ла квноштіінца пвблікъ, къ Мьріа Са D. консіліарів гвберніал Іаков Болога cocind съмбъть аічea, дndemnатѣ de зелвл че'л аре кътръ бісеріка са, пв прецеть a вені ерї ла С. Літвргіе дп бісеріка поастръ греко-оріентальі ші a не тънгъіа кв кънтареа „пріческеї.“ Попорвл нострв дпплътѣ de вккріе a vedea не вnѣ бърватѣ de рапгѣ дпалтѣ дп міжлоквл съѣ кънтвndѣ дп страпъ, дші еспрітъ чea маї adънкъ твлцътітъ кътръ D. Консіліарів. Дп моментвл ачеста de вккріе пв ліпсі dintre ноі нічі тъхніреа, възвndѣ пе фаца D. Консіліарів чea маї adънкъ дптрістаре пентрв перdереа пré ібвітеї сале соціі, ші деспъргіреа de прівчії ші рvdenіеле сале, ка съ поатъ корешвnde офічівлвї, ла каре a фостѣ кіемат de Маіестатea Са.— Фіindѣ къ пънъ акvма пв ваѣ реферат нiminea деспре моартea D. кончіпістѣ гвберніал І. Папіѣ, дпті іаѣ вое de ші маї тързіѣ a ве deскріе момептеле челе депре врмъ але вървативї ачестеї дпкъ дп върстъ тіперъ. Токтаї кvndѣ се лвпта дъпсвл кв моартea сосі ші чésвл пацерії a соціеї dвтпéлвї, че трекъ порокос. Авzindѣ елѣ деспре ачеаста пофті сві adвкъ Фіівлѣ чел поѣ пъскътѣ, пре каре дл сървтъ ші фъкvndвї крче се дптоарсе кътре пърете ші дші dedѣ сафлетвлѣ дп 20 Апріліе лесvndѣ dвпъ cine doї фіі орфанї ші о соцie обідатъ. Дпмормънтареа се фъкъ дп 22 Апріліе кв кввеніта солетнітате ші се дпгропъ дп къртea віcерічеї петрекътѣ фіindѣ de тоате бранше, de амічіі съї ші de o мвлціме de попор din тоате конфесівнеле. — Астъзї пе мънгъіе червлѣ, ші кв o плоaie мънoacъ, че o dopémѣ кв тоціі. □.

Onorata Redactiune!

Fiinduca o mare parte a comuneloru scaunului Sibiu'ui totu sasesci a cerutu a se luá mesuri esceptionale pentru comunele romane ai caroru locuitori se ocupa cu oieritulu - in privinti'a asentarei tineriloru la militia, credu ca nu va fi fara scopu a aduce la cunoscinti'a publicului protocolulu aici aleturatu alu Antistiei nóstre, carele s'au inaintatu prin incl. Magistratu la Inaltulu Gubernu, numai dilele aceste.

Rogu dreptu aceea pe onorat'a Redactiune se binevoiasca a primi acelu protocolu in colónele pretiuitei foi „Tel. Rom.“ intr'unulu din N-rii. cei mai de aprópe

Alu On. Redactiuni.

Resiuariu, 27|15 Maiu 1862. stimatoriu Alaman Mitré Jude.-

Protocolulu

siediutiei Antistiei comunei Opidului Resinari, tienuta in $^{15}/_{3}$ Maiu 1862 in cancelalari'a oficiului comunalu sub presiedinti'a judelui Alamanu Mitré fiindu de fatia subscrisii.

Antistele incunosciintiéza, ca fiindu Domni'a sa chiamatu in 14 ale curentei la inclitulu Magistratu alu Sibiiului, 'i s'au descoperitu, ca Inaltulu Gubernu C. r. in urm'a aratariloru si anume a plansorei mai multoru comune din scaunulu Sibiiului a datu insarcinare, cá se se intrebe judii comuneloru romane mai mari din acestu scaunu despre causele lipsirei atatoru feciori dela asentarea din anulu curinte, cum si despre mesurile, ce ar fi de luatu pentru delaturarea acestui reu, si ascultanduse cu de amenuntulu, descoperirile acelor'a se se substérna in scrisu Inaltului Gubernu; descopere mai departe, ca fiindu poftitu a'si dá acolo informatiunile si parerile sale la protocolu, Domni'a sa n'au aflatu cu cale a face acést'a fara contielegerea mai antaiu a Antistiei intregi, si siau cerutu voia a puté dá in scrisu deslucirile cerute din partea oficiului comunalu; comunica apoi, ca din totu cuprinsulu comuneloru romane din scaunulu Sibiiului, Selistea si Resinarii sunte. dela cari inclitulu Magistratu cere desluciri in obiectulu cestionatu, si ca dupa cum a vediutu din declaratiunea data la protocolu de catra Antistestele Selistei, si dupa cum i s'a cam descoperitu din un'a si alt'a parte se cam atientesce a se hotarî pentru comunele romane, ai caroru locuitori se ocupa cu oeritulu, unu numeru determinatu de soldati, cari se se dea in totu anulu, si asia se formedie acele óresi cumu pe viitoriu unu cercu deosebitu de asentare dupa orenduieli esceptionale ce ar fi in adinsu a se staveri in asta privintia. Asia Antistele poftesce Oficiulu comunalu a luá acestu lucru de inportantia in desbatere cuviinciósa si a corespunde astu-modu provocarei mai inalte.

Oficiulu comunalu, descoperindu'si mai antaiu a sa placere si multiamita pentru asta procedere intielépta a capului seu, a luatu lucrulu in pertractare seriósa si dupa cumpaniré matura a tuturoru referintieloru, respunde la intrebarile puse in modulu urmatoriu:

Causele pentru cari unu numeru insemnatu de feciori de clasele chiamate in estu anu la asentare nu s'au presentatu inca nici pana astadi la loculu cuvenitu suntu urmatórele:

1. Locuitorii Comunei Resinari dupa pusetiunea locului si in lipsa mare de campu intinsu si fructiferu facia cu marele numeru alu loru se ocupu in cea mai mare parte inca din vechime cu cultur'a viteloru, si acumu mai vertosu cu oieritulu. Asia loculu de unde vine totu isvorulu loru de subsistintia si de unde ei aducu chiaru si statului nostru mare folosu prin ocupatiunea loru, este Romani'a si Bulgari'a, unde singuru 'si - mai potu acumu tiené numerósele loru vite.

2. Natur'a acestei ocupatiuni aduce cu sine, cá tinerii, cá in totu feliulu de profesiune, inca de mici se se deprinda la fiitórea loru chiamare, si asia s'au dusu multe inca din crud'a tineretia si inca mai nainte de esistarea orenduieleloru de astadi, fara a se mai fi reintorsu vr'odata la loculu acest'a, de care din causele sus amintite, pentru multi inca numai dulcea amintire a nascerii loru mai este legata.

Si candu in ori ce modu s'aru pune impedecare totala trecerei tineriloru la loculu ocupatiunei loru si a deprinderii din copilaria in profesiunea loru, atunci oieritulu aru avea se decada si comun'a nóstra, care in multe privintie si mai vertosu in respectulu materialu contribue in proportiune multu inca din vechime la prosperarea comuna, la fericirea patriei nóstre, acea comuna insemnata, daca si n'ar avea tocma se se disólve, ar trebui totusi se scada la starea unei comune de gradulu celu mai de josu, cá se inmultiésca in modu de totu durerosu proletariatulu.

Caus'a insa acést'a a departarii tineriloru din ce trece se delatura, caci cei-ce se numera in copilaria decandu esistu intieleptele ordinatiuni nóue (de 12—13 ani incóce) nu mai potu trece dincolo fara de renduiéla, ci se departa la loculu ocupaciunei numai dupa formalitatile acele, prin care potu si suntu chiaru siliti a veni la tempulu seu si a-si implini datori'a, la care-i chiama binele loru, alu patriei si alu statului. Dovéda fia la aceste impregiurarea, ca chiaru estu-timpu, pe-candu din alte comune ale scaunului póte totu asiá de mari abiá unulu ori doi feciori se infatiosiara la asentare, din comun'a Resinari se presentara pana acumu mai multi de patru dieci tineri si pana la espirarea terminului de trei luni pusu prin lege potu si trebue se mai vina inca o mare parte din ei.

(Va urma.)

Ънівєрсітатеа съсеаскъ.

Ачеаста a маї цінвтѣ дп $^{12}/_{24}$ Маіѣ дпкъ o шедінцъ пепвблікъ, каре a дврат пънъ сеара ла 9 óре ші са контінватѣ дп $^{14}/_{26}$ Маіѣ. Обіектвлѣ ачестеї шедінце аѣ фостѣ administrative ші економіче обіекте. Котеслокціїторівлѣ a deскісѣ шедінца кв дппъртъшіреа, къ челе 20000, decemnate пентрв сконврі administrative дп Саксепландѣ саѣ рѣдікътѣ ші дппърцітѣ сінгвратечілор ізpicдікціонї.

Дп шедінца din 14 a аіептатѣ D. Котесѣ ла дівердінца опініонелорѣ че провіне дп Саксепландѣ деспре дрептвл посесіонеї de пътънтѣ спре сенарареа вnеї бвкъцї de пътънтѣ din огоаръ ші ла прін ачеаста дптребаре адіцателе фоарте de тънгвітѣ конфлікте, аної ла требвінца че се фаче дп Саксепландѣ тотѣ маї сіпцітоаре, a регвлърії, респективе a дптродъчерії вnвї регвлатѣ протоколѣ de фвndврі, ші a дпсърчінатѣ кв дпвоінца Ънівєрсітъцій національе пе депвтатвлѣ Меркврії Löw, кв прелвкрареа вnеї опініонї деспре честіонea аграріѣ,

еаръ пе депътатълъ Брашовълѣї Ласел къ ачеea despre дпtродъчереа протоколелор пъбліче. Ачесте аѣ съ се аштéрпъ пънъ ла дптоарчереа Комеслокціїторівлї дела Biena кънdъ апої еаръшї се ва конкіема Университатее, адекъ катѣ дънъ 4—6 съптъмънї.

Pré inclyta Universitate!

In urmarea dechiaratiunei mele facute in siedentia a Universitatii de dato 17 Maiu 1862 in contra conclusului facutu cu privire la instruirea representatiunei de dato 29 Marte 1862. incatu nu me aflu invoitu cu cuprensulu a conclusului pomenitu de dato 17 Maiu 1862 dau io alu meu urmatoriulu

Votu separatu

Io nu vreu se atengu tóta historia si tóte argumentarile dein relatiunea universitat i de dato 17 Maiu N-ru U. 224 1862; pentruca de ar fi si adeverate, totusi nu se tienu de obiectu si suntu de prisosu.

Fienduca préinclyta Universitate numai despre uo parte a deplenitu ordenatiunea a Excelsului Guberniu regescu de dato 9-a Maiu 1862 N-ru 8370, incatu se a dechiaratu pentru tramiterea protocóleloru, si a voturilóru separate, dara nu numai dein voia buna a préinclitei Universitati, ci dupa parerea mea dein datorinti'a cuveinciósa; asia dara io aici numai cu privire la aialalta parte vreu a face deslucire adeca incatu préinclyta Universitate la ordenatiunea susu citata guberniala nu a datu deslucirea adeverata si cuveinciósa in privinti'a affirmarei sale: „ca representatiunea a Universitatii de dato 29 Marte „1862 se auprimitu de toti membrii a Universitatii cu votu „unanimu“

Préinclyta Universitate se apare, ca vre a face excelsului Guberniu regescu de crediutu, cumca toti membrii a Universitatii se au invoitu la cuprensulu intregu a representatiunei pomenite.

Io inse cu conscientia cea mai buna indresnescu a dice, ca insa préinclyta Universitate nu crede, ca toti membri a Universitatii suntu invoiti cu cuprensulu intregu a representatiunei pomenite.

Desii e adeveratu, ca representatiunea pomenita, dupa ce in siedentia dein 29 Marte 1862 fu cethita, pe propunerea a unui membru a Universitatii se a primitu de toti membrii a Universitatii fora desbatere; totusi in privintia cuprensului ei intregu cea primire unanima nu i sa pote insusii; pentruca cuprensulu adeveratu a representatiunei nu se a facutu in siedentia dein 29 Marte 1862, ci mai inainte cu vro 14 diile in mai multe siedentie a Universitatii, si dupa finirea consultariloru cam grabite se a insarcinatu Deputatulu sabiianu D. Iacobu Ranicher cu compunerea a concluseloru facute in forma unei representatiuni; si asia pe temeiulu concluseloru facute prin maioritatea voturiloru, a compus si formatu susu numitulu Deputatu representatiunea pomenita si primita prin Universitatea intreaga.

Asia dara in 29 Marte 1862 representatiunea compusa si formata dupa conclusele a Universitatii nece nu a avutu de a mai fi unu obiectu de consultare si de ua desbatere noa in privintia cuprensului meritalu a ei; ci numai in privintia stilului si in privintia acea, ca óre consonatore e seau ba, cu conclusele Universitatii.

Si asia in 29 Marte representatiunea compusa numai intru atata se a primitu prin voturi unanime fora desbatere, incatu se a aflatu consonatóre cu conclusele facute prin maioritatea a Universitatii.

Dara conclusele a Uuiversitatii nu se au facutu cu voturi unanime, ci mai multe cu pluralitatea voturiloru, danduse voturi si contrarie separate.

De si dara in 29 Marte 1862 membrii a Univcrsitatii, cari au avutu voturi separate, nu le au repetiit; totusi voturile separate maiinainte date nu si au perdutu valorea; pentruca, pecumu am diis mai inainte, in 29 Marte 1862 préinclyta Universitate nu a avutu de a se mai consult'a despre cuprensulu representatiunei, ci numai despre forma stil stica; si despre acea, ca consonatóre e representatiunea formata cu conclusele a Universitatii.

Firesce, ca aceluia, care nu scie decurgerea a consultariloru si a desbateriloru a Universitatii, si nu are protocolele si voturile separate inaintea sa, dein representatiunea pomenita asia góla fora acciuse i se apare, ca cum ar fi cu uo unanimitate a tuturoru membriloru facuta. Dara ala, care se vá informá dein protocóle, si dein voturile separate, va aflá si se va convinge, ca de uo unanimitate nu poate fi vorba.

(Va urmá.)

Сепатъл imперіал.

Дп ачеста се пертрактезъ deънъ тимпъ дпкóче бівцетеле diферітелор міністеріе. Дп $^{25}/_{13}$ Маіъ са лъатъ дпainte дп adънареа плепаріъ a комітетълъї de фінанце бівцетъл арматеї. Ла ачéста adънare a асістатъ афаръ de міністръл de ресвелъ ші міністръл de статъ, de фінанце ші ал афачерілор естеріóре, ка комісарї аї рецітълъї спре ажторівл міністръл de ресвел аѣ маї асістатъ ші доі ценералї. Спірітъл че a дпсуфлецітъ ачéста adънare a фостъ фоарте дпбъкръторіъ. Дп Комітетъ a domnitъ ън зелъ лоіалъ a пъ періклíта статълъ дп поціцівнea de пътереа са, ёръ ла міністръл ресвелълъї чea маї деплпъ апрецвіре a пъзвінцеї репрезентанцілор попорълъї a краца прекатъ се поате десеката пътере фінанціалъ. Проіектъл a фостъ лъкрат de Гішкра къ о астфеліъ de пречізіне, дпкът a афлат чea маї віе рекънощінцъ. Чea маї de апроапе інтенцівне a Комітетълъї a фостъ a кънета ла редъчереа трънелоръ ші міністръл de ресвелъ a прімітъ ачéста опініне къ о превепіре дпбъкрътóре. Прін редъкцівне се потъ краца 16 міліóне ф. Міністръл афачерілоръ астерпе a репецітъ дпкредінцареа ші къ ачéста окасівне, къ політіка рецітълъї постръ есте a се цінea стрънсъ дефенсівъ ші a пъ гопі нічі o політіка de местекаре. Комітетъл a хотърътъ, ка съ рекомънде касеї аблегацілор a пропънціа еспресівнеї челеї маї деплине конглъсірї ла ачéста, ші аші арăта дорінца, ка рецітълъї съ свкчéдъ кътъ сар пътea маї de грабъ, a регъла казса італіанъ; дпкът ea атінце пе Австріа дп дрептъл діпломатікъ. Копіеле Рехберг съ фі датъ ші ачі дппъчівіторіъ ръспънсъ, дпсъ фіиндъ къ хъртііле копчерпінте пъ съптъ дпкъ матъре de пъблікатъ, пъ лі с'а потъ ащерпе спре прівіре.

ІТАЛІА. Din Търінъ се скріе къ датъ din 20/8 Маіъ, къ фрънцереа дптре рецітъ ші Гарібалді есте de ace пріві ка съвършітъ. Міністерівлъ дптрегъ афаръ de Депрети есте дпвершпатъ ісвпра лъї ші пътаї партітеле естреме дл маї тъгълескъ, къ Гарібалді a датъ дп жърпалълъ „Dірітто“ънъ протестъ скріс дп чеде маї крънчепе кввінте асвпра счепелоръ съпцерóсе din Брешчіа, дп каре елъ пътеще пе солдацїї карїї адъші дп чea маї маре печесітате аѣ фъкътъ дптровівцаре de арме, de сервіторіі гъзілор, къ din ачеста казсъ рецітъл арă фі секвестратъ фóіа ачеста ші іа фъкътъ процесъ, ші къ опініпea пъвлікъ дп капіталъ ар фі дп контра лъї Гарібалді, каре ла партea чea маї дпцелéптъ a пердътъ тълтъ дл зілеле de пре врмъ. — Дптр'ачеea евепетінтеле din Бергато ші Бресчіа аѣ датъ апсъ, ка кавінетълъ din Паріс съ дптребе пе челъ din Търінъ despre чеде дптъмплате ші ачеста a ръспънсъ фъръ ресервъ. Маї de парте се зіче гъ Гарібалді са лъсатъ de плапъл съъ a пъръсі Трескоре ші а се дптóрче ла Капрера, чі къ ва рътъпea аколо дп трецъл рецітълъї, къ елъ пъ конверсézъ къ пімінea афаръ de врео къціва атічі дп крезъцї ші къ пъ е дпdoіалъ, къ къ тоатъ фъцарніка пъртаре a рецітълъї пъ сар фі лъсат de o еспедіцівне секретъ, ші къ ачéста се ва дптрепіпde din партea търії, ці къ пекондіцівнат съптъ тоате indічііле дпdетънъ, къ de пъ ва вепі чева къръпdъ дела Паріс дп прівінца честівнеї романе, се ва тълбъра пачea Европеї дптр'ън modъ дпфрікошатъ.

— Честівпea романъ, каре са фостъ трасъ дпderъптъ пе кът чea тесікапъ вепісъ пе тапетъ, а ешітъ ёръші ла івéлъ дела дптóрчереа цепералълъї Гоіоп ла Паріс. Къчї фіind ачеста делок прімітъ ші конверсъпdъ маї лънгъ тімпъ къ дппъратълъ, і са dат окасівне a ворбі тълте despre прімірea бънъ, че a афлатъ ла дъпсълъ. Ачéста фіреще къ a дптребвінцатъ партітъл лъї, ка съ скорпéскъ, къ дппъратълъ пъ a фостъ нічі одатъ маї пъцінъ апікатъ, a дпчепе къ папа пегоціацівні пептрь репвпчіареа ла пътереа лътéскъ, ші къ Лавалетт ар мерце ла Рота, пътаї ка съ'ші препарézъ авdіенціа de decпърціре. Dар дп фаптъ се въdъ a ста лъкрърїле къ тотъл алтфеліъ; къчї Лавалетт аре дпсърчінаре, ка съ лъкре спре скімбареа статълъї кво ші дп прівінца ачéста сар лъкра дп дóе дірекцівні, адекъ кътрь Рота ші кътрь Търінъ. Апої ші Прінцъл Наполеонъ съ фіе дпсърчінатъ, a дппъртъші сокрълъї съъ воінца лъї Наполеонъ ші съ condézъ опініпea рецескълъї съъ сокръ ші астфеліъ пъпъ ла дптоарчереа ачестъіа ар фі девепіт ачéста честівне a дптро стагнацівне момептапъ. —

Din Biena се скріе къ датъ din $^{23}/_{11}$ Маіъ дънъ о скрісоаре сосітъ din Търінъ, къ дптрь адевър есте de тетът, къ дпчеркареа асвпра Сфдтіролълъї есте пътаї атънатъ, ёръ пъ дестітватъ, къчї рецітълъ стъ фацъ къ еа despoіатъ de тотъ консіліълъ фіindъ къ о парте a міністерівлъї репробеазъ хотърърea, къ карea a пъшітъ рецітълъ дп казса ачеаста. Есте ън лъкръ афаръ de тоатъ дпdoіала, къ префекції din Бресчіа ші Бергато аѣ телеграфітъ пептрь інстрвкцівні de doe орі ла міністерій, пainte de че аѣ пъшітъ асвпра інсърцепцілоръ къ еперціъ, ші фіindъ къ пъ аѣ къпътатъ нічі o інвіацівне аѣ фъкътъ пашъл ачела din пропріълъ дпdemnъ алъ лор.

Notiţe Diverse.

— Ла експозиţіунea din Лондра аŭ лuтратъ лn 20/8 Маiŭ 16722 de прівіторi.

— Лn консьлтъріле din ъртъ але протестанţілорŭ din Biena, каре съ фie фостъ фóрте фъртънóсъ, са пропънчiатъ лn прiнчiпiŭ деспърţiреа скоалеi декътр бiсерiкъ. Ачéста вреа съ лnсемнéзъ тълт токтаi ла протестанţi

— Чea маi лnсемнатъ честiунe політикъ есте лn пресентъ честiунea мексiканъ. Англiа лnкеie трактате кu Iспанiе, Спанiа лi ърмéзе. О астфелiŭ de ловiгъръ депломатiкъ пu а сiмţiтъ лnкъ Наполеонŭ дела сфiреа са пе трон шi о пóте лndрепта пътаi прiн консечiнţъ. Ел адекъ требъе съ опереze сiнгърŭ лn Мексiко шi глорiа солдаţілор се лnлокуiаскъ шлапа diпломатiеi, лnсъ прiн ачéста се търбъръ лnцелеţереа кu Англiа астфелiŭ, лnкътŭ маi наinte пu се пътea кълета, шi консечiнţеле ачестеi вор авea маре дiстанţъ.

— Редакţiунea артатеi кънiгъ лntре амiчiй Австрiеi тот маi тълţi атърнъторi, пътаi ечеia, карiй бъкъросŭ арŭ лnпедека активiтатea реţiтълуi, кавъ претextиndenea окасiунiа пътea аларта, къ редакţiунea артатеi дънъ кът стъ сiтуаţiунea політикъ, пu ар фi кu пътiнţъ. Кu тóте ачестea „M. Zeit.“ зiче, къ се вор редъче 75000 фечiорi шi се вор кръца 16 мiлióне фл. фъръ ка прiн ачéста редъчере съ се алтереze гътiреа de бътаie.

— Се aщéптъ о леце деспре авanţереа in градъріле мiлiтаре.

—Дънъ о скрiсоаре че а венiтŭ луi „S. C.“ съптŭ оаменii кърiошi a ведea че iмпресiунe ва фаче о скрiсóре, че а дъсо ла Рома Бенедетти, лn кареа къртеа тiълерiелор чере кu пречiсiунe лndепъртаţiea рецелуi Франц II. din Рома.

— Лntре паша din Белградŭ шi реţiтълъ сърбескŭ саŭ пъскътŭ лnперекърi пентрu естрадареа вnорŭ óменiръi, карe a рефъсато паша, шi аша a хотърътŭ шi реţiтълъ сървiан съ педепсéскъ de акът лnainte ел лnсъшi кriminалiстii търчещi.

— Амвасадорълъ търческŭ лn Парiс a протестатŭ ла D. Тювенел асuпра потеi Монiторълуi, лn каре репресентантълъ порцiй се лnфъцошéзъ астфелiŭ ка кънdŭ ел ар фi терсŭ лn комiтiва вiчерецелуi din Еgiптŭ лn Тiълерiй, шi а черът, ка монiторълъ съ зiкъ, къ ел пu а авът алтŭ карактер декът ка съ репресентезе пе вазалълŭ сълтанълуi лnпъратълуi Наполеон, че са шi фъкътŭ din партеа монiторълуi. Ачеаста черере съ о фie спрiжiнiтŭ ферiнте шi амвасадорълъ енглезескŭ din ачел темеiŭ, къчi ачеста вреа съ щie, къ прiнцълъ Кuса аре iнтенţiунe съ факъ о кълторiе ла Парiс шi ка апоi ачеста съ пu поатъ пъшi ка uн монарх сuверан аколо.

— Депътаţiа съсеаскъ a плекатŭ ла Biena.

— Дела Вършеţ се кълдеште о лiнiе de фер пънъ ла Семлiн, кареа кът зiче „Dne. Сър.“ се ва лnчене лnкъ лn вара ачеаста.

Лn Бъкурещi есе ла лътiнъ:

РЕВІСТА РОМЪНЪ

Пентрu Счiинţе, Літере шi Арте

каре

а пъблікатŭ пънъ акът артіколеле ърмътоаре:

Апрiлiŭ:

Прекувънтаре.

Деспре Астрономіе. Артіколъл лntъiŭ de I. Фалкоianŭ. Лъпъл Мехединţéнъл de Г. Кретéнŭ. Кънтечеле попоране але Европеi ресъритене маi кu сéтъ лn рапорт кu цеара, історіа шi датiнiле Ромънiлор. Артіколъл лntеiŭ de A. I. Одобескŭ. Студii артістiче асuпра Ромеi антiче. Артіколъл лntъiŭ de D. Берендеiŭ. Кътева квънте асuпра луi N. Бълческŭ шi скрiерiлор сале. Історіа Ромънiлор сuб Міхаiŭ Вода Вітеазъл. Лntродъчере de N. Бълческŭ.

Маiŭ:

Деспре Жърiŭ лn матерiй пенале. Арт. лntъiŭ de N. Гр. Раковiцъ. Прiнчiпiile Крiтiчеi de P. Іонескŭ. Лiбертатea тънчеi de П. Бъескŭ. Студii асuпра iмпосiтелор. Артіколъл лntъiŭ de A. Цianni. Поесiа: Uнiреа прiнчiпателорŭ de Гр. Александрескŭ. Традъчерi din Анакреон de D. Болiнтiнéнŭ. Нотъ асuпра портретелорŭ луi Міхаiŭ Водъ Вітéзъл. Історіа Ромънiлор сuб Міхаiŭ Водъ Вітéзъл. Картеа I. de N. Бълческŭ.

Iюнiŭ:

Історіа тiнънiлор. Артіколъл лntъiŭ de П. Іатрополъ. Лъкръріле пъбліче шi iнфлuенţа лор асuпра просперiтъцеi соціале. Артіколъл лntъiŭ de К. Анiпошанŭ. Деспре прове сéŭ довезi de Ге. Гр. Каптакузino. Сатіра латiнъ. Дiсертаţiе літераръ de A. I. Одобескŭ Історіа Ромънiлор сuбт Міхаiŭ Водъ Вітеазъл. Uртаре din Картеа I. de N. Бълческŭ.

Iюлiŭ:

Деспре Астрономіе. Артіколъл ал II de I. Фалкоianŭ. Вiтеле Бовine. Артіколъл лntъiŭ de П. Бъескŭ. Бъкурещii. Студiŭ історік de D. Берендеiŭ. Поесiŭ: Рuiнеле Търговiштеi шi Маршълуi оштiреi ромънещi de В. Кърлова. Вретea de I. Въкърескŭ. Нота асuпра портретелорŭ луi Міхаiŭ Водъ Вітеазъл. Історіа Ромънiлор сuб Міхаiŭ Водъ Вітеазъл. Сфършітъл Кърцеi I. de N Бълческŭ.

Августъ:

Дачiа векiŭ de Iон Гіка. D-na Дора d'Iстрiа. Хелвеţiа Цертапъ de P. Іонескŭ. Вітеле Бовine. Артіколъл ал II de П. Бъескŭ. Історіа Ромънiлорŭ сuбтŭ Міхаiŭ Водъ Вітéзъл. Картеа II. de N. Бълческŭ.

Септемвріŭ:

Поеţiй Въкъресчi. Артіколъл лntъiŭ de A. I. Одобескŭ. Деспре iсводъл Спътарълуi Клъпъ. Лntродъчере, текст аннотат шi традъчере de Гр. Лаховарi. Скрiерiле луi Радu Логофътъл, кронікарiŭ de Ст. D. Грече́нŭ.

Лntр'ачесте шéсе брошърi аŭ апърътŭ ърмътоареле стампе літографiате:

1 Тiпографiа шi zидъріле Ромеi. 2 Фрагмент din Рома антiкъ дuне планълŭ топографік алŭ луi Канina. 3 Портретъл луi Міхаiŭ Водъ Вітéзъл Np. 1. 4 idem idem Np. 2. 5 Вітеле бовine: 1° Таър de Англс. — 2° Таър din раса Дърхам. — 3° Таър din расса Подолъ. 6 Скиţъ de пе планълŭ Бъкъресчiлор de Т. I. Сълцер. XVIII. секол. 7 Портретълŭ луi Міхаiŭ Водъ Вітéзъл Np. 3. 8 Карта Дачiеi векi шi a колонiiлор Романе din тр'жнса. 9 Вітеле бовine: 4° Вакъ Бретонъ. — 5° Вакъ din раса Нортъндъ. Варiетате Котентiнъ. — 6° Вакъ din раса Швиц. 10. idem: 7° Вакъ din раса de Агр.— 8° Вакъ din раса Холандесъ. — 9° Вакъ din раса Унгрéскъ. 11. idem: 10° Боŭ din раса de Салерс. — 11° Боŭ de Крiмеа, раса степелорŭ Рсiеi. — 12° Zимбрu саŭ Аврокс. 12. Поеţiй Въкъресчi. 13. Факсiмiле de пе iсводъл луi Клъпъ. 14. Карта Молдовеi XIV секол.

Ревіста ромънъ дъ пентрu фiекаре лънъ о брошъръ de доuъспрезече колi лn 40 (96 паgine) кu стампе літографiате релативе ла матерiile трактате.

Абонаментъл се фаче ла Редакţiа Ревістеi Ромъне, лn Бъкурещi, Пасаţiул Ромън, лn Pondel.

Прецълŭ абонаментълуi пе uн an есте акът de 4 галбенi.

—	—	пе повъ лънi	3	—
—	—	пе шéсе лънi	2	—
—	—	пе треi лънi	1	—

Череріле din афаръ се потŭ адреса ла Редакţiе прiн поште, кu скрiсорi франкате.

Опорате Domnъле,

О еръ de репасчере шi чівілісаţіе са дескiсŭ цереi поастре. Naţiунea ромънъ, uнсъ пе калеа чea маре a прогресълуi, требъе съ добъндiаскъ тóте елементеле печесарiй ка съ мéргъ лnainte шi съ аждънгъ ла пътере, ла търіре шi ла просперітате. Елементеле каре потŭ прегъті шi лntемеia ачестŭ маре вiiторiŭ ал naţionалiтъţiй ромъне съптŭ ideile шi конoщinţ ле серióсе лn счiинţъ, літере шi арте. Респъndirea ideiлорŭ пентрu десволтареа спірітълуi шi фортареа анiмеi, ва адъче цара пóстръ ла о адевъратъ чівілісаţіе.

Ачéстъ сiнгъръ дорiнţъ a лndемнатŭ пе сuб-семнаţiй a'шi пune тóте сiлiнţеле спре a лnчепе пъблікареа Ревістеi Ромъне пентрu счiинţе, літере шi арте, каре кърндŭ ва лntра лn ал доilea an ал апаріţіунеi сале.

Пе ла лnчепътŭ, noi am фостŭ департе de a крede къ вомŭ пътé сiнгърi добъндi тóте ресултателе дорiте. Dар крединца къ скопъл ачестеi лъкрърi ва фi апробатŭ шi лnкъраţiат, пе а фiкътŭ кu дreптате a спера къ тоţi бърбаţii еминенţi прiн лътiнiле шi счiинţеле че посеdъ, вор da modестеi нóстре лnчеркърi, o лntiндere шi o лnсъмнътате маi маре. Прiнтр'uнŭ асеменea конкърсŭ пътернiкŭ, Ревіста Ромънъ, девiинduнŭ центрu de активітате лntелектuалъ ал Ромънiеi, ва пътé фi o операъ адевъратŭ наţionалъ шi uн тiжлокŭ лnсемнъторіŭ de чівілісаре пентрu патрiа нóстръ.

Uнiреа фрътóсъ лn дорiнţе шi лn лъкраре a маi тълтор персóне, кu гъndŭ de a прегъті цереi, ачестŭ маре вiiторiŭ, прiн лntиндереа шi респъndirea iнструкţiунii, ва фi o търтърiъ лnведератъ de конкордiе, активітатea шi патріотісмълŭ Ромънiлорŭ.

Ачеастъ къцетаре пе дъ кураţiълŭ a не адреса кътръ Domnia-Вóстръ, кu о деплiнъ лnкредере къ вецi бine воi a респuнde апелълуi че фачемŭ ла лътiнiле шi конoсчiнţеле Domniеi-Вóстре, шi пu вецi рефъса a конлъкра ла о операъ че аре de uнiк скопŭ десволтареа шi просперітатea наţionалеi ромъне.

Прiiмiцi тотŭ de одатъ, въ рогътŭ, Опорате Domnъле, лnкредiнцареа преа дістінсеi нóстре консiдераţіунi.

Редакторi аi Ревістеi Ромъне: К. Анiпошанŭ, D. Берендеiŭ, П. Бъескъ, Георге Гр. Каптакузino, Георге Крецéнŭ, Др. П. Іатрополъ, Радu Іонескъ, Іоан Фалкоianŭ, A. Гianni, Гр. I. Лаковарi, A. I. Одобескŭ, N. Гр. Раковiцъ.„

Репътеле ачестор Domnі съпт гаранţіŭ, пентрu фрътоаса ачеста інтрепріндере шi не реţінŭ дела орi че рекомъндаţіунe маi de парте. Нoъ даръ пu не ръмънe алта декът съ ле пофтiм чел маi бun сuкчес.

Редактор респuнзетор **Іоанн Рац.** Едітъра шi тiпарiълŭ тiпографіеi дiецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнea сефаче лн Сібіїв ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, врін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преція препъмерацієї пентръ Сібіїв есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіа пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ врінч. ші цері стръine пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіса ора къ 7. кр. тіръл къ літере мічї, пентръ а доа ора къ 5½ кр. ші пентръ а треіа ренеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 41. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїв. 24. Маів. 1862.

Спре деслегареа лнтребърії трансілване.

Събтъ ачеаста інскріпцівне аре „Botschafter“ ънъ артікълъ фоарте інтересантъ, лн каре авторълъ dъп че аратъ, къ калеа пе каре а мерсъ гъверnълъ dела еміреа diплomeї лнкоаче, пъ е чea німерітъ, віне ла репресентацівнea Ъніверсітъції пацівнеї съсещї, деспре къреа зіче къ пъ фъръ темеіъ і са датъ оарешкаре лнсемнътате, фіindъ къ тоатъ преса віенезъ а комептат'о лн тоате дірекцівнеле ші іа мъсъратъ ексактъ пъртареа лндепъртърії.

„Еъ ме ласъ а черчета“ зіче елъ, „деакъ дрептълъ de статъ ал Арdеалълъї ші апъте пънктеле регълатіве але Ъніверсітъції пацівне съсещї, даъ лндрептъцірea, а траце in черкълъ de активітате ал съъ честівнї de дрептъ пъблік, еъ ме ласъ de ачеаста черчетаре ші пентръ ачеea, пентръ къ міе лмі есте матеріа еаръ пъ форта лъкрълъ de къпетеніъ ші пентръ къ еъ съntъ de опінівне, къ ънъ консіліъ лнцелептъ, вінъ ачеста орї de ънde, мерітъ чea маі пъцінъ пебъгаре лн сеатъ лн зілеле de каламітате Ъніверсалъ. Къ ачесте ворбе пъ вреъ лнсъ а фі зісъ, къ еъ аші фі лнцелес къ тоате ші фіекаре, че се къпріndъ лн репресентацівне, п. е. къ фортареа теріторіелоръ.“

Маі departe зіче, къ тот адевъратъл патріот, каре дореще о пътерпікъ Австріъ, ба лнкъ ші орекаре непреокъпатъ обсерватор алъ черкъстърілоръ хаотіче але церії требъе съ dее репресентацівнеї съсещї барет атъта дрептате, къ лн еа се адък ла лndетънъ тіжлоаче, каре лнтребъінцате къ лнцелепчівне, аръ адъче о лнбънътъціре лн стареа лъкрълъї ші dежа пентръ ачеea ар мерita маі мълтъ апрецівіре, лнсъ гъверnълъ арdелеnеск а фост прекът се штіе de алта опінівне, къчї ел пъ а рефъсат ачеea че і са dат, чі форта кът і са dат.

Апоі пъне лнтребареа: къ оаре пъ цine de гъверnъ лн лінia din тъіъ регълареа релацівнелор трансілване ші in спеціе проблета компънереї dietеї? къ оре гъверnълъ трансілванъ пъ а афлат нъпъ акът тімпъ ші апсъ а лнчепе барет ачесте лнтецітоаре лъкрърі? ші лі респънde къ da, къчї пъ се поате пресънпне, къ рецескълъ гъверnъ аръ ігнора mandatele монархълъї, лнсъ токтаї лн пресънпнереа ачеаста се паре авторълъї ачестъї артікъл а фі маі пъцінъ жъстіфікатъ сімпла рефъсаре а репресентацівнеї съсещї, ші ачеаста ші атъпчї, деакъ ар фі фостъ лнаінte конвінсъ, къ капачітъціле, каре ле аскънde лн сінълъ съъ, ар пътea фі фъръ ажторіъ стрънъ. „Dънъ арътърile ші лнфъцошерile віецїї практіче, dънъ dорінцеле ші требъінцеле попорълъї требъе съ се лndрепте активітатеа рецітълъї, ачесте але ігнора пъ лнсемнезъ а administра, къ атъта маі пъцін а стъпъні“ контіне маі departe скріїторілъ, апоі адъче квънтеле ънъї міністръ австріакъ, къ пъ dela маса верde, чі лн ревърсътърile віецїї требъе съ се обсервеze требъінца попорълъї, ші къ орї кът а стат лъкрълъ, гъверnълъ пъ ар фі требъіт съ се събтрагъ dela консідерареа манifестацівнеї ънеї семінїї de попор лнтреї пентръ інтереселе ънівersале, каре аъ афлат еспресівnea са лн dорінцеле ші пропънерile аблегацілоръ съї. Апоі dънъ че арать кът ар фі потътъ гъверnълъ da хотърърea са ачестеї репресентацівнї dънъ стілъл офічіос modernъ, віне ла ънеле евенітенте, че пе потъ таре інтереса ші пре noї ші пентръ ачеea ле репродъчетъ лн тотъ конпріnсъл лоръ.

„А се лнвоі къ лъкрълъ лнсъші ар фі авът ші алта ъртаре чел пъцін de асеменea дістанцъ. Ла о пъцінъ рекъцетаре ші ар фі пътътъ рецескълъ гъверnъ адъче аміnte, къ dежа наінte къ ънъ анъ ші de атъпчї ла діферіте окасівнї саъ арътатъ асеменea манifестацівнї ші лнкъ din алта парте маі наінte de еміреа патептълъї din Февръріе ла фіneа анълъї 1860 къ окасівnea конференцїї din Алба-Ілія, ла конълъксъл чел маре алъ пацівнеї ромънещї лн Сібіїв ші ла алте окасівнї аъ манifестат ромънії арdелénї пъзвінца лор пентръ о маі стрънсъ лнodare de Австріа лнтр'ън modъ пелndoit. Е посібілъ, къ мълте din dорінцеле ші пропънеріле ромънілоръ din Арdеалъ лн привінца стръфортърії патріеї лор, кърора са dat еспресівnе лн пътероаселе лор програте, петіцівнї ші меторіале се пот семна de непрактіче ші фъръ месъръ, лнсъ пъ се пóте констата, къ ромънії ар фі стат контръ dела лнчепът лъкрърії реорганізърії констітуцівнеї ші administрацівнеї лн лъпътръл търпінілор decемпате de Монархъл.

Пътероаселе петіцівнї ші меторіале але ромънілоръ, каре доаръ сар маі потеа афла лн архівъл капчеларіеї аъліче рецещтї, мълтеле конченте ші артікълї деспре честівnea трансілванъ лн Преса de зі а ромънілор, къ деосевіре лн „Газета Трансілванеї“ ші лн „Телеграфъ“ деспътерпіческъ тоталъ о астфелїъ de лнпътаре.

Спре лнтемеіереа челоръ зіce, еъ лndрептезъ пъmаї de есемпль ла ън артікъл маре, інтітълат: „Dіплома din 20 Октомвре ші ромънії din Арdеал“ каре ла адъс „Газета Трансілванеї“ лнкъ лн Dечетвре 1860, ші лмі паре пъmаї ръъ къ пъ'л потъ репродъче еаръші аічea пентръ інтіndереа лъї (адъче апоі о парте din ачел артікъл).

Лнтръ адевъръ е de тънгъітъ, къ преса ромънъ поате афла din партеа попоарълоръ dінколо de Лаіта пътаї о апрецівіре секъndарie. Къ че поате ескъса рецескъл гъверn трансілван тікъл градъ de атенцівне че і се імпътъ, пъ щіъ. De ар фі dат гъверnълъ рецескъ атенцівnea кънепітъ пресеї ромънещї, сар фі тръзітъ din амецеала са історікъ ші ш'ар фі лъат остепеалъ а комбіна репресентацівnea съсеаскъ къ dорінцеле ші пропосіцівnеле ромънілоръ din Арdеал, ші атъпчї ар фі требъітъ съ девінъ ла лнбъкъріторілъ ресълтат, къ лнтре амъеле пацівнї domneще о маре конглъсвіре а опініелор лор деспре фіпала регъларе а стърії хаотіче лн комбна лор патріъ, ші къ діферінцеле че се арата, се потъ делътъра вшор пе дрътълъ ънеї інцелепте інтервенцівнї.

Лнсъ ачеста de алтінтреле кіар ресълтатъ de о дістанцъ аша маре пентръ тоатъ Монархіа пъ ла афлатъ рецескълъ гъверnъ. Фъръ лndоіалъ а афлатъ ачéста лналтъ рецеаскъ іврісдікцівnе de лок ла лнчепътъ а пъ конcідера пъзвінцеле ші тendінцеле ромънілоръ quo ad formalia токтаї аша, ка ші дънъ ънъ ънъ репресентацівnea сасілоръ. Лнтемеіереа ачестеї процедърї пъ а пътътъ фаче греотъцї рецескълъї гъверnъ, еъ врéъ съ лнсемнъ ачéсте пътаї лн терміній чеї маі ценералї: „Ромънії лнкъ пъ съntъ пацівне політікъ; еї ка ачеаста пъ аъ репресентацівне політікъ; епіскопії лоръ, інтеліцінца лор пъ съntъ лndрептъціцї ла ачеаста, преса лоръ есте пътаї локълъ de лъптъ ал ънор ръзврътіторї de попоръ ш. а.“ лнсъ токтаї ачестеї інтъіцівnї требъе съ контразікъ къ тоатъ пречісівnea, къчї ар лнсемна а пе слобозі ла о реа лншельчівне, деакъ се ігнорéze лъкрърі фаптіче лн фаворълъ ънеї форте че са фъкътъ петребнікъ. Nімінea пе лъте ші къ атъта маі пъцінъ рецескълъ гъверnъ ва конвінце пе ромънї къ неексістінца лор політікъ пънъ ла анълъ 1848 пъ ар фі фостъ ън педрептъ політікъ, каре съ афле мортънтълъ съъ лн фіітореа dietъ, de ші пътаї фортала рекъноаштере а егалеї лndрептъцірї а лоръ прін dietъ поате къ пъ саръ пътea діфікълта din партеа лъї. Че маре інрівріпца аре преоцітеа ромънеаскъ, апъте епіскопатълъ асъпра попорълъї лн афачеріле лоръ націонале ші політіче, есте къноскът, ші пъ аре лінсъ de врео деосебітъ лнтемеіаре. Че атінце інфлъінца інтелі-

цінцеї ромънешті асупра попорълої, апої кълетъ а пъ есаџера, деакъ воіъ зіче, къ еа пъ стъ нічі декътъ лнделъптълъ інфлуінцеї інтеліџінцеї унгъреште асупра попорълої унгъреск. Ln врете че інтеліџінца унгъреаскъ маі маре де о міе декапете, прекът търтъріческ фантеле, пъ поате съ зікъ, къ дъпъ еа стъ маіорітатеа попорълої, пóте ачеаста пегрешіт зіче лн релаџіне къ тълт маі міка інтеліџінца ромънéскъ. Lnсаші інтеліџінцеї џертъне арделéне пъ се пóте адъъдекъ ачéста пътере а priori, фертекъл еї заче пътаі лн корекџіуnea еї.

Дéкъ аре реџітъл, еї кълетъ ачі реџітъл австріакъ, серіос а пъне лн лъкраре діплома din Октомвре ші патентъл din Февруаріе, че пъ те лndoескъ, атънчі лъі требъе съ апаръ фанта de лntітпінареа ші конгласъіреа ромънілоръ трансілванї ші а сасілоръ de o пъ сънтпрецъіть лнсъмнътате. Кътъ кълетъ попоръл унгъреск, а треіа потенціъ лн џéръ, пъ се пóте хотърж, се пóте лнсъ а преведеа къ дестъл чертітъdine. Ел сімте трістеле ъртърі але унъі статъ хаотікъ лн ачеea месъръ ка ші амъеле челе лалте попóръ. Ел плътеще дареа лн тоатъ пълџітеа прекътъ черъ келтъіеле унеї регълате економіі de статъ, фъръ се гъсте din бепефачеріле унеї асеменea старі о кореспънзътóре administрацінне de жъстіџіе ші політікъ.

Дъпъ фіреск декърсъ алъ лъкърърілоръ траџе попоръл тотдеъна ла попор, історіа попорълої унгъреск наінте de 1848 пъ не аратъ чева маі тълтъ лнбъкърътóріе, декътъ леџendele de съферінцъ але ромънілоръ тотъ din тітпъл ачела Ка съ се пóтъ маніфеста дескісъ пентръ лъкръл ordineї a ліпсітъ ші ліпсеск ші астъзі попорълої унгъреск органеле коректе, къчі сънтъ тълте стрекъчіне ші реле. че се пътеск de обще жъстърі арделепещі. А ажътъра ръdікареа ачесторъ греътъџі din тоате пърџіле къ прівіінцъ ла тоџі факторіі, аре съ фіе проблета реџітълої австріакъ. Тоате пентръ џеара лнтреагъ ші пъ тóте пътаі пентръ о наџіопалітате. Ачеаста есте девіса поастръ.„

Sibiiu 20 Maiu. (Ajutorarea Iuristiloru.)

Dupa ce comitetulu Asotiatiunei transilvane pentru innaintarea literaturei romane si cultur'a poporului romanu in siedintea sa din $^{14}/_{2}$ Ianuariu 1862 a adusu conclusulu, ca neaflanduse in protocolulu adunarii generale alu asotiatiunei memorate vreuna dispusetiune in privinti'a aceea, ca óre are densulu de a administrá si ojutórele specialmente pentru iuristii fara subsistintia; elu nu se afla chiematu a administrá ajutórele acele si ca amesuratu conclusului acestui totî banii aflatori in cas'a asotiatiunei pentru scopulu mentionatu suntu de a se estradá Comitetului pentru ajutorarea iuristiloru seraci: asia dara conchiemenduse acestu Comitetu sa reorganisatu prin alegere noua in urmatoriulu chipu: Presied. D. Petru Manu, V. Pres. D. Dr. Vasiciu, Membri de Comitetu: D. D. I. Hania, N. Popea, L. Tamasiu, A. Westemianu, P. Rosic'a Cons. Stejariu, Dr. N. Stoi'a, A. Bacu, I. Popescu, Spiridon Fetti, I. Onitiu, I. Cerghedi, Secretari D. Dr. I. Nemesiu D. Zach. Boiu. Spre eruirea starii fundului pentru ajutorarea iuristiloru seraci se denumesce un'a comisiune constatatória din DD. L. Tamasiu, Zach. Boiu si I. Popescu cu aceea insarcinare, cá resultatulu se'lu raportéze catu mai curedu Comitetului. — Fondulu, care in urm'a otarirei Comitetului acestuia sa fostu predatu Comitetului asotiatiunei sta in urmatoariele sume:

a) in bani gata — — — — — — 280 fl. 8 cr.
b) dupe un'a lista despre banii anticipati iuristiloru 141 fl.

Sum'a 424 fl. 8 cr.

Acesti sau primitu dela Comitetulu asotiatiunei indereptu:

a) in bani gata — — — — — — 100 fl. 8 cr.

b) in bani impartîti iuristiloru dela Comitetulu asotiatiunei si anume lui:

1 M. Dobo pe	trei luni	—	—	18. fl.
2 I. Rusu	„ „	—	—	18. fl.
3 E. Popu	„ „	—	—	18. fl.
4 G. Candrea	„ „	—	—	18. fl.
5 I. Ciepesiu	„ „	—	—	18. fl.
6 Is. Siarlea	„ „	—	—	18. fl.
7 P. Banutiu	„ „	—	—	18. fl.
8 M. Bontescu	„ „	—	—	18. fl.
9 M. Costinu	„ „	—	—	18. fl.
10 I. Ratiu	„ „	—	—	18. fl.

Sum'a 180. fl.

c) in bani anticipati la 15 iuristi in diferite Sume decatra fostulu secretariu D. I. Macelariu sub respunderea densului dupa lista — — — — 144. fl.

Sum'a intréga 424 fl. 8 cr.

In privinti'a baniloru aretati sub b) se otaresce, cá aceia fiinduca cei mai multi dintre cei impatasiti cu ei au capetatu stipendia intregi de 60 fl. din fondulu Asotiatiunei — sa se céra indereptu prin secretariu. Ce tiene inse de sumele sub c) se decide déca se voru impertasi anticipatórei cu ajutóre din fondulu acest'a, ele se se socoteasca in competinti'a loru respective se se detraga din ea sum'a anticipata, eara dela aceia, carii nu se aru impartesi cu ajutoru se se céra inderaptu sum'a anticipata in favórea fondului, candu inse in ambele casuri acést'a cerere nu aru avea nici unu resultatu, atunci fostulu secretariu, se fia obligatu ai refundá la foudulu iuristiloru pe temeiulu dechiaratiunei sale.

Cercetenduse starea casei, sau aflatu ca comitetulu poate indata face dispositiuni de impertiala despre urmatorii bani:

1 bani gat'a primiti dela Asotiatiune: — — 100 fl. 8 cr.

2 D. A. Bacu preda sum'a de — — 10 fl.
trimisi de D. Capitanu L. Romanu din Muncaciu.

3 D. A. Vesteménu preda sum'a de — — 6 fl.
trimisi de D. I. Montanu par. g. cat. in Madarasiulu de pe Campia.

D. Pres. P. Manu inca aduce inainte ca la densulu se afla o obligatiune de desdaunarea pamentului Nr. 2328 de 100 fl. M. Cm. cu coponi dela 1-a Iuliu 1862 trimisa dela Oradea Mare dela unu binefacatoriu, ce vrea se ramana necunoscutu, si comitetulu votéza acestoru Domni multiemita publica.

Deci convinganduse Comitetulu despre lipsele iuristiloru, oteresce ca din banii ce suntu a mana si din ceia ce voru mai intr'a se se faca siepte stipedia pentru iuristii cei mai seraci dela c. r. Academia de drepturi din Sibiiu pe anulu scolasticu 1862 si anume lui:

1 S. Muntiu	—	—	60 fl.
2 I. Cosieriu	—	—	60 fl.
3 A. Schiau	—	—	60 fl.
4 C. Albini	—	—	60 fl.
5 E. Popu	—	—	60 fl.
6 A. Velicanu	—	—	60 fl.
7 M. Bontescu	—	—	60 fl.

Sum'a 420 fl.

Diumetate din stipendiale aceste fiindu semestru din taiu espiratu se se dee de locu, eara de aci inainte pe tóta lun'a cate 6 fl. Luenduse mai departe in consideratiune, ca iuristulu I. Popu are din alt'a parte unu stipendiu numai de 50 fl. v. a. si I. Campénu unulu de 53 fl. 50 x. v. a. sa oteritu, cá se se indeplineasca si aceste pena la sum'a de 60 fl. si asia celu din taiu se primésca dela comitetu inca 10 fl. eara celu din urma inca 7 fl. 50 x. Comitetulu se invoesce in fine ca cas'a se se manipulese prin D. Pres. P. Manu, si onoratulu publicu se se incunosciintiase despre banii intrati si impertîti prin jurnalele nóstre cu aceea rugare, ca banii ce se voru trimite pena va sta acestu Comitetu se se adresese dea dreptulu catra mai susu laudatulu D. Presiedinte Petru Manu in Sibiiu. (Vá urmá.)

Сібііъ 21 Маіъ. Прекътъ кълетътъ а фі біне лнформацї, пъ е нічі о лndoіалъ, къ ар фі сосітъ ла лнпалтълъ гъбернъ унъ декретъ авлікъ, ка съ рескріе лн ачеea літъ лн каре а прітітъ екхібітъл, ші ачеаста пъ пътаі къ прівіре ла персóне сінгратіче, чі ші ла челе морале саъ фісіче прекът ші ла офічіолателе џереї.- Лн прівіінца дрътълъї de феръ лн Ардéлъ са датъ копчесіне провісоріе пе унъ анъ пентръ лъкръріле прелітінарії сочіетъцїі тібіскане. Планърріле се вор лъа ла чередеа міністеріълъї de ресбелъ пе амъеле џертърі але Мърешълъї дела Арадъ ла Алба Іълія, Сібііъ, Търнъ рошъ. Лн ачесте лініі кадъ: Арадъл, Ліпова, Лалацінцъ, Валеа маре, Добра, Пішкі, Алвінцъ, Лапкретъ, Алба Іълія, Сассебешіъ, Меркъреа, Сечелъ, Хрістіанъ, Сібііъ, Тълмачіъ.— Лінія џенералъ (Орadea - Клъж - Брашовъ ші Арадъ Търнъ рошъ) пъ са дечісъ ші пъ е сперанцъ съ се дечідъ къренdъ - De аръ фі банї сар фі ші лнчепътъ лінія Орadea Клъжъ, дар пътаі къ ворбе пъ се поате - Деспре ачéста адъче ші „Sieb. Bot.“ ъртътóреа лнцііпцаре: авzim din izворъ секъръ, къ лнпалтъл ч. р. міністеріъ de котерчіъ къ емісъл din 21 Маіъ N. 3665 лndрептатъ къtръ консіліълъ administратівъ ал соџіетъцїі de кълї ферекате ті-

бискане ди комплецецере кѣ канчеларіеле аѣліче бнгѣрéскъ ші трансілванъ ші кѣ міністрѣл de ресбоіѣ а dat кончесіѣнеа ачелѣї консиліѣ administrativѣ лѣ черѣта лѣкраре преліміпаріъ пентрѣ о лініъ пѣрчезътóре din Apadѣ прin Сівііѣ пънъ ла граніца церей ла Пасѣл Тѣрнѣлуї рошѣ пе ѣп anѣ ди комплецелесѣлѣ леціі de кончесіѣнеа дрѣпѣлуї de фер din 14 Септем. 1854. — Тотѣ odatь комплецетѣ, кѣ оаменіі се интересéze ди черкѣріле маї дналте але реціпѣлуї ші пентрѣ лінія Opadea mare-Клѣжѣ прin валеа Тѣрнавіі ла Брашовѣ.

„Her. Zeit.“ зіче ди Nрѣл съѣ 140, кѣ о фаітъ сфіічіó съ вре съ пе спѣпъ,кѣ дпал. рец. гѣберніѣ ар фі дпкеіатѣ ші а треіа óръ ди честіѣнеа репресентаціѣнеї Ѣніверсітъціі съсеще din 29 Маіціѣ ші кѣ ар фі ремас консеквентѣ ди мотівареа са, кѣ Ѣніверсітатеа паціѣпалъ съсéскъ пѣ ар фі компетінть а фаче астфеіѣ de репресентаціѣнї, dар дпсъ репресентаціѣнеа тот се ва трімите ла локѣріле маї дналте. Маї департе пе спѣне, кѣ ѣп консіліаріѣ de гѣберпѣ сасѣ ар фі вітатѣ, а da вотѣ сепаратѣ кѣ ачéста окасіѣне, дпсъ ачéста пѣ фаче німіка кѣ компетінца паціѣпелор есте бine пъстратъ ла дптоктіреа дналтѣлуї гѣберпѣ рецескѣ, къчї сасіі аѣ doї консіліарї ші doї секретарї. Маї департе зіче, кѣ ші ди деліката дптребаре а честіѣнеї літвеї, ди каре аѣ съ се dee хотържреле кътръ ізріcдікціѣнї ші персопе се шоптеще despre ѣп конклѣсѣ, dѣпъ каре дпчепѣтлѣ ші фінеа, съ фіе бнгѣреще ші аша адекъ сѣпретаціа магіяръ съ се тіжлочéскъ феріче кѣ претенсіѣнеле егалеї дпдрепгъцірї, ші кѣ тоате ачесте ле сѣде ea din децете.

Din Biena скріе „Presse“ кѣ dѣпъ че а обсерватѣ, кѣтѣ кѣ „Dresn. Journ.“ пѣ апаре орї адѣче щірї din Biena din izвóръ офіціоасе, дппъртъшаще о кореспопdinцъ din Biena дптрѣпѣ пѣтер din челе маї проспете але ачелѣї жѣрналѣ“ „Дп фіне тотѣшї се паре кѣ афачериле бнгѣрещї се вор лѣа серіос дп пертрактаре. Пънъ декѣрѣndѣ се пъреа кѣ ар фі дпаінте de тóте съ се конкіеме діета Apdéлѣлуї, дпсъ орешкаре дптъмплърї фак съ апаръ маї de dopitѣ а черце дпаінте кѣ Ѣнгаріа, ші кѣ тот дрептѣл, къчї дела еширеа ачестеї дпчеркърї атърнъ тоате челелалте, ші дп Apdéлѣ ші Кроаціа вор фі греѣ de къщігатѣ ресѣлтате déкъ пѣ ва претерце о порокоасъ деслегаре а кавсеї бнгѣрещї. Копт. Форгач се паре кѣ ар фі стръбътътѣ, ка маї наінте съ се конкіеме діета бнгѣрéскъ, ші пѣтаї déкъ ворѣ къdea пропосіціѣнеле челе поѣ есепціалmente modіфікате, déкъ пѣ din поѣ проіектате че аѣ de a i се фаче, се ва пъші ла ескріереа дрептеї алецерї пентрѣ сепатѣлѣ імперіалѣ. Месѣра ачéста стъ дпсъ дпкъ департе ші діета бнгѣрéскъ кѣ греѣ ва пѣтea девені ла есістінцъ кѣ сепатѣл імперіалѣ пресепт. — „Кор.“ дпкъ врé съ щіе din izворѣ секрѣ, кѣ діета трансілванъ пѣ се ва конкіема наінте de фінеа анѣлуї трекъторіѣ, din контра дпсъ къ се ва дптрепінde алецерї дірепте пентрѣ сепатѣл імперіал.

Protocolulu

siedintiei Antistiei comunei Opidului Resinari, tienuta in $^{15}/_{3}$ Maiu 1862 in cancelalari'a oficiului comunalu sub presiedinti'a judelui Alamanu Mitré fiindu de fatia subscrisii. (Incheere.)

3. Cea mai mare parte a tineriloru nostri fiindu, cum s'a mai dîsu in Bulgari'a si Romani'a, numai dupa ce au sositu cu vitele la pasiunea de véra in munte, potu se vina si se se presenteze la comisiunea asentatóre; si acést'a asiá au fostu si alte dati, si inaltele autoritati au luatu totudeuna, precum speramu ca vor luá si acum'a si in viitoriu indrépta consideratiune atatu acést'a catu si multe alte referintie neschimbabile ale locuitoriloru nostri.

4. Unii dintre tinerii absinti au trecutu cu pasapórte legale cu scirea si invointi'a diregatorieloru superióre, depunendu cautiuni bune, si unii cá acesti'a se vor presentá in scurtu nesmintitu, si neinfaciosienduse se va urmá ceea ce dictéza legea in ast'a privintia; asiá atari tineri nu se potu numerá intre cei absinti ilegalminte.

5. S'au intemplatu adeveratu si se mai intempla esceptiuni putine, de trecu unii tineri chiaru fora scirea parintiloru loru, si fora pasupórte in vecina Romania in timpu de veara; insa nici decum se scape de militia, ci singuru caci neavendu avere cá se puna cautiune, si nedandulisa altfeliu dela comuna pasapórte; éra de alta parte, ne avendu nici unu medilocu de alta subsistintia, suntu siliti a face aceea pentru cá se nu piara. Si daca uniicá acesti'a potu a petrece timpulu indelungatu fara pasaporte prin Turci'a comun'a nu é intru nimica vinovata, de ai se pune pedepse si d'ase luá pentru aceea mesuri esceptionale. De altumintre casuri de aceste si acestora asemene, potu veni inainte in ori ce comuna si sub ori ce giurstari.

Venindu la mesurile, ce aru fi de luatu pentru cá tinerii se póta ase infaciosiá totu deun'a la timpulu asentarii, Antisti'a indreznesce cu umilintia a'si descoperi a ei opiniune:

Ca cele mai bune mesuri de luatu in asta privintia suntu acele, pe care le dictéza legea de recrutatiune austriaca custatóre, cu atata mai vertosu ca acea lege, cá toate celelalte legi ale inaltului nostru regimu, e lucrata cu o intielepciune adeca, suntu prevediute in aceiasi tóte casurile si nice la noi nu se póte templá nemic'a pentrn care nu s'aru gasi acolo modu de procedere spre indreptare. Implininduse legea acésta cu strensura ceea ce nu s'au prea observatu in anii trecuti, Antisti'a e convinsa, ca lipsirile fecioriloru nostri dela asentare se vor sterge cu totulu, cu atata mai vertosu, caci Romanulu nu se retrage si nu e sfiiosu a servi cá militariu pentru patria si statu, dupa cum prea invederatu dovedesce acésta numerulu celu insemnatu de tineri Romani ce se aflа astadi in armata, si dupa cum se vede si se póte cunósce din multimea de tineri romani, carii s'au asentatu chiaru si estu timpu din scaunulu Sibiiului.

De altumintre Antisti'a mai josu insemnata in puterea chiamarei sale si in numele comunei, pe care o representa se declara in contra ori caroru meseri esceptionale ce nu ar fi dictate de legea recrutatiunei valida pentru statulu intregu, cu deosebire se declara subscris'a Antistia contra hotarirei unui contingentu deosebitu de tineri pentru comun'a Resinari, cunoscandu in o asemene mesura numai o nedreptate strigatóre.

In fine se conclude unanimu, cá acestu protocolu se se substérna inclitului Magistratu cu rugare, de a-lu inaint'a la inaltulu Gubernu.

Cu acésta protocolulu sau inchieiatu si subscrisu.

Resinari d. n. s. (L. S.)

Alemanu Mitré m. p. Jude. Bucur Danchesiu m. p. juratu. Sierbanu Bacila m. p. juratu. Bucuru Cioranu m. p. casieriu. Nicolae Ciuceanu m. p. oratoru.

Votu separatu. (Incheere.)

Unanimitatea affirmata numai intru atata a avutu si are locu de preceputu, incatu representatiunea compusa de referentu si cethita in siedentia a Universitatii corespunde si e consonatóre cu conclusele facute prin pluralitatea voturiloru la Universitate.

Deci affirmatiunea acea, ca representatiunea a Universitatii de dato 29 Marte se a primitu in privintia intielesului si cuprensulu ei intregu de toti membrii a Universitatii adeca cu voturi unanime (einhellig:) nu are basa de adeveru.

Io nece inainte de 29 Marte, nece in 29 Marte, nece dupa 29 Marte 1862 pene amou nu amu fostu invoitu cu cuprensulu a representatiunei in privintia questeunei teritoriale, si a legei electorale; pentru ca nu cunoscu competentia legala a Universitatii la consultari despre astfeliu de obiecte ponderóse.

Apoi ei place préinclytei Universitati a se provoc'a si la inprejiurarea eia, ca in siedentia dein 29 Marte 1862 nime deintra membrii a Universitatii nu a pomenitu de voturile separate, si nimené a pretensu, cá se se tramita inpreuna cu representatiunea la locurile mai inalte.

Dein inprejiurarea susu citata se apare, cu préinclyta Universitate de acea nu a tramisu de o data si voturile separate cu representatiunea, pentruca nu se a pofthitu in siedentia dein 29 Marte 1862.

Dara nu e adeveratu, si nece nu e de crediutu. Ca in 31-a Marte 1862 verificanduse protocolulu a Universitatii dein 29 Merte 1862 a pomenitu Deputatulu Sabesianu Dr. Thincu de voturile separate, si se a dechiaratu, ca Domnialui e de parerea eia, ca si voturile separate au de a se tramite de odata cu representatiunea la loculu cuveinciosu.

Si ce respunsu a capatatu dela Domnulu Presiedente? ca voturile separate au de a remanea aici la Universitate in Archivu in intielessulu ordinei a affaceriloru. (Geſchäfts ordnung.)

Asia dara de se si pomeneau voturile separate in siedentia de' 29 Marte; totu respunsulu deasupra citatu se ar fi datu, ca in 29 Marte si in 31 Marte 1862 erá totu unu Geſchäftsordnung.

Votulu esta separatu alu meu spre acelu scopu ilu asternu

préinclytei Universitati cá se fia allaturatu relatiunei a préinclytei Universitati de dato 17 May 1862 N-ru. U. 214 1862. *)

Sabiiu 20 Maiu 1862.

Dupace votulu esta separatu prin subscrisulu in siedentia publica a Universitati in 22-a Maiu 1862 tienuta fu cethitu; se a dechiaratu Domnulu Comeslocutieitoriu Conrad Schmiedt, ca parerea asta desfasiurata a subscrisului e de totu dereapta si temeinica, adeca cumca Universitatea asta in siedentia sa dein 29 Marte 1862 nu a avut de a se mai consultá despre cuprensulu representatiunei, fiendu ca cuprensulu ei a fostu statoritu prin conclusele mai inainte facute de Universitate; ci numai despre forma stilistica a ei anume despre acea, ca óre form'a facuta prin referentului adeca representatiunea compusa consonatóre e seau ba cu conclusele facute prin maioritatea Universitatii, si mai incolo, cumca e adeveratu, ca cuventulu „unanimu“ (einſtimmig) se póte applicá numai la form'a stilistica a representatiunei, dara nu si la cuprinsulu ei. —
De aici se arata limpede neadeverulu affirmatu de préinclyta Universitate in relatiunea sa de dato 17 Maiu N-ru. 224 1862 dicundu: ca Representatiunea in 29 Marte 1862 se a primitu prin votu unanimu, candu aici insu Domnulu Comitele a natiunei marturisesce, ca representatiunea pomenita in 29 Marte 1862 numai in privintia formei sale stilistice, dara nu si in privintia intielesului ei se a primitu prin votu unanimu.

Ioann Balomiri Senator si Deputatu dein scaunulu Orasthiei la Universitatea nationala dein fundul regescu.

Notiţe Diverse.

— Марца трекътъ пѣ са пѣтът цінеа шединцъ лѣнаріъ ла Комитетълъ Асоціаціънеі din каѣсъ, къ аѣ лінсітъ пѣтерълъ метърілоръ печесарі.

— D. Конс. ла трібъналъл ърѣаріал ал діспонібілітате N. Гъіетанъ есте денѣмітъ de асесоръ ла трібъналъл пентрѣ крітеле de леса Маіестате ал М. Ошорхеіъ.

— Маіестатеа Са Ампъръteаса ва мерце ал Баіа дела Кісінген.

— Ѳпеле жърнале апшпіпцézъ къ Гарібалді сар фі афлатъ ал 29 Апріліе апроапе de граніца Аѣстріеі ші къ ар фі петрекът ал Десепцала doe попці. Ел а авът пърѣреа паіптеа окілоръ ал пътърітъріле дела Пешхіера ші Пастрепцо. Тот одатъ къ елъ съ фі оператъ ші Маѣіні провокъндъ пе Італіані ла рескъларе.

— Цепералълъ Тібр съ фі къпътатъ місіѣнеа а мерце ла Гарібалді ші алъ жъра ал пѣтеле ределъі, ка съ се ціе пе паче ші съ пѣ мъреаскъ маі таре гревъціле рецітълъі.

— Деспърцірea цепералълъі Гоіоп de папа съ фі фост фórте мішкътоаре. Папа а плънсъ ші іа datъ ордълъ лъі Хс. Пе ърмъ а фъкътъ вісітъ de деспърціре ші атбасадорълъі Бах ші рецелъі Франц II.

— Дѣпъ о скрісоаре а пѣпчълъі папеі din Паріс, каре а сосіт ал Рома, се зіче, къ треаба папеі момептап ар фі пердът.— Маі departe къ сарадъче папеі прін Лавалетт шіпріпцъл Наполеон проіекте деспре ампъкареа къ Італіа революціопаръ, dar къ папа ар фі хотържт, съ пѣ трактезе къ ескотѣпікатъл реце Віктор Еманѣел пре каре ел ал прівеще ка пе ѣп ѣсърпаторъ ші фіѣ апостат ал бісерічеі.

— Ампопълаціѣнea пъмънтълъі се арътъ дѣпъ челе маі поѣе дате статістіче астфеліѣ:

Еѣропа — — — — — —	272,000,000,
Асіа — — — — — —	720,000,000,
Америка — — — — — —	200,000.000,
Афріка — — — — — —	89,000,000,
Аѣстралія — — — — —	2,000,000,
Сѣма	1283,000,000.

Дѣпъ калкълъл преспе тотъ морѣ ал тотъ анъл 32 міліóне, ачеаста фаче пе зі 87,761, пе о óръ 3653, пе ѣпъ мінѣтъ 61, прін ѣртаре ал тот секѣпдъл моаре ѣп от.

— Ал локъл administratorълъі Комітатълъі Темешіап An. Сабо саѣ денѣмітъ de administrator Конс. de апеляціѣне N. Міхаіловіч.

*) Relatiunea aceea precatu suntemu bine informati a fostu trimise Inal. Guberniu inca in 19|7 Maiu, eara acestu Votu separatu s'a primitu la protocolu in 22 Maiu. Ce vá urmá dara cu elu ? R.)

— Дела Рекаш (ал Бънат) се скріе къ de 3 Септъмъні лѣкръ пѣтаі din черкѣл ачела 3500 de оатепі ла естірпареа локъстелор, каре саѣ аръtат ал тълціме фоарте таре. Астфеліѣ ші ал Комітатълъ Карашълъі. Ші тъштеле колѣтваче аѣ фъкът таре даѣпъ прін Бънатъ.

— Ал Аърѣдъ са серват зіва din 3 Маіѣ ампре треі ші патръ óре dimineaца, прекът чітім ал „Presse“ къ къптареа доксологіеі, къ пѣшкътърі din треаскърі, къ адѣпаре de попор, къ тънкърі фестіве ші къ къптареа „Дештеаптъте ромъне.“

— Гедакторъл лъі „Ost si West“ Dr. Ткалац есте жѣдекат пентрѣ търбърареа лініщеі пѣбліче ші крíта de рескоалъ пе шасе лъні ал темніцъ ші плътіре de 1100 фл. т. а.

— Се зіче къ кардіналъл Антопелі ар фі трімісъ кътръ пътеріле марі о потъ, прін каре чере а амплокъі окѣпъчіѣне франдозéскъ прін ѣна спаніолъ.

— Ал каса de сѣсъ a datъ Конт. Тѣп ѣп memopandъ къ 677 de сѣбскріері але ампъдъторілор прітарі ші секѣпdарі din діечеса Лінцълъі пентрѣ деспърцірea скóлеі de бісерікъ.

— Лъні цінъръ сколърічеле din скóла de фете din четатea Сібііълъі ал Дѣмбравъ маіалес, ла каре лъаръ парте ші пърінціі ші о мълціме da тінері ші тінере, каре жѣкаръ атестекат къ челе мічі тот феліълъ de жокърі.

— Дѣпъ о штіре din Бѣковіna: П. Протосінгелъ I. Хакман a мърітъ дѣпъ о воалъ скърtъ ал върста de 49 анї ші с'a ампортѣптатъ къ тоатъ кѣбіінца ал 15 Маіѣ.

— Дѣпъ цірі din Клѣжъ a плекатъ D. гѣбернаторъ ал 21 Маіѣ ал къльторіъ кътръ Белградъ, de аколо прін Блажъ ла Четатea de Балтъ ші ва фі сосітъ ал 23 ал Mediaшъ. Дѣпъ ачеea ва мерце кътръ Аърѣдъ, Брадъ, Дева, Хацегъ, Оръщіа, Белградъ, Клѣжъ.

Np. 17—3 **Ediktъ.**

Nikolaie Dѣdam din Сеперіѣш Коміт. Четъці de балтъ, късъторітъ ал Данеш къ Сіпефта Капотъ de ачі, атъndoі de рітъл гр. ръс. къ пекредінцъ шіаѣ пъръсіт пе лецѣіта са **мъере акът de 2** анї трекъці, пештіndѣce локъл ѣnde се афлъ. Се провоакъ прін ачеаста, ка ал термін de ѣп анъ, дела датълъ de фацъ съ се івеаскъ ал персоапъ ампаіптеа Ск. Прот. гр. ръс. алъ Сігішоареі, спре а ста фацъ къ лецѣіта са Соціе сѣс пѣтітъ; къ алтмінтрелеа се ворѣ хотърж фъръ de елъ челе че діктеазъ С. С. Капоапе Бісер. ші Леціле цівіле ал прівінца ачеаста. Сігішоара 13 Апр. 1862.

Скаѣнълъ Протопопескъ гр. ресър. алъ Сігішоареі.

ZAXAPІЪ БОІѲ
Протопопъ.

Np. 18–2 **Ediktъ**

Maria Dimitrie Бърeаn din Сіппетрѣ, каре къ пекредінцъ пъръсі не лецівітълъ еі бърбатъ **Георге Корвълъ** din Хърманъ, ші пѣ се ціе локъл петречерії сале; de врете че бърбатълъ еі a рѣдікатъ процесъ de деспърцапіъ, асѣпръ'і; се ампдаторézъ прін ачеаста, ка дела датълъ маі жосъ ампсетнатъ, ал терминъ de ѣпъ анъ, ші о зі, съ се пресептезе апаіптеа респектівълъ Скаѣнъ протопопескъ, къчі ла din потрівъ ші ал пефіінца еі de фацъ се ворѣ хотърж челе прескрісе de C. C. Капóпе але Бісерічеі пóстре дрептъ кредінчóсе.

Брашовъ ал 4 Маіѣ 1862.

Скаѣнълъ Протопопескъ гр.-ор. ал Трактълъ ал II-леа алъ Брашовълъі. Ioann Петрікъ Протопопъ.

19—1 **Concursu.**

Postulu de conducatoriu la rastelulu de clasa I. din Tölgyes devenindu in vacantia éste de a se suplini; cu acestu postu sunt legate unu salariu a· ualu de 400 fl. v. a.de inpreuna cu cuartiru naturalu si a XII. clasa de diete.

Competitori pentru mentionatulu postu au de a se legitimá cá veterinari diplomisati, despre etatea si starea loru, sciinti'a limbeloru, portare ne nemprimata (?) si morala, prin producerea diplomei si altoru documinte autentice; si in fine despre o Sanatate duratóre prin unu atestatu subscrisu de catra unu medicu militaru, trimetiandusi petitiunile — fiindu in aplecatiune undeva prin oficiulu antiste, altumintrelea insa, d'adreptulu catra Commanda generala de tiara din Sabiniu in celu mai lungu tempu pena in finea lunei lui Iunie 1862.

Sabiniu in 22|10. Maiu 1862.

Редактор респѣнзетор **Ioann Paţ.**

Едітѣра ші тіпаріълъ тіпографіеі діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънса сефаче ла Сібіїў ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте църці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън an 8. фл. сар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші цері стръіне пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лінтжіеа óръ къ 7. кр. тірвл къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 42. **ANЪЛЪ X.**

Сібіїў. 27. Маіў. 1862.

De че пъ е Dietъ?

Съвт ачеаста інскріпцъне адъче „Ost ші West“ din Apdeал ла тіжлокъл лъі Маіў ъртъторіълъ тълт інтересантъ артікълъ.„ Тоате церіле Монархіеі аў авутъ dietele лор; тътъроръ са датъ даръ прін ачéста маі тълтъ сéў маі пъцінъ окасіъне а фаче о еспірацієне ліберъ дъпъ лънга анъсаре а провісорівлъі, а дескопері дескісъ ші въръътеще ръніле церіі ші а лъа тесърі пентръ віndекареа лоръ: пътаі Apdéлълъ есте ачел орфанъ, каре требъе съ спеле пъкателе стръіне; пътаі Apdéлълъ есте ачел пачієнтъ неферіче, кървіа medікъл лпкъ пъ врé съ спънъ, че лі лінсеще.

Чіне ар фі кълетатъ, къ дъпъ че са ръдікатъ провісорівлъ de zече анї, са рестітвітъ éръші дефінітівъ форта de реціmъ конститъціъналъ прін dіплома din Октомвре, дъпъ че пентръ ставеріреа ordінеі de алецере пентръ о dietъ трансілванъ а фост конкіематъ конферінца din Алва Ілія ші са demъndatъ капчеларівлъі авлікъ трансілванъ de атънчі Баронвлъі Кетені а чаче прегътіріле ші пропосіцієніле печесаріе пентръ dietъ ші дъпъ че са ставеріть ordінea електорале ші Баронвл Кетені ші а лъатъ dімісіънea пентръ етапареа пré лпалтвлъі рескріптъ despre ачéста, éръ ънії песъферіторі de dietъ се депъртаръ din гъверніълъ apdeленескъ; дъпъ че лп фіне дела dіплома din Октомвре трече маі гата ші алъ doілé анъ, dietele челора лалте цері стаъ гата de a фі кіемате ші a doaóръ, лп Apdéлъ лпкъ тот domneще ънъ провісоріъ ші пъ ее nóte лпфіінца dieta?

De че саъ лптрерънт dіntr'o datъ ачеле къ маре зелъ апъкате прегътірі пентръ dieta трансілванъ? Чіне поартъ вina, къ Apdéлълъ лпкъ тот пъ аре dietъ? Doаръ тълцітea чea маре a попорацієнеі церіі, ка съ і се detragъ ачест маі лпалтъ атрібътъ ал автономієі дрептъ nedéпсъ, съ пъ і се лпгъдве гъстрареа реактіватеі сале конститъціъні dela монархвл? Céў къ закъ тетеіъріле ачестеі апаріцієні in „лпалта політікъ? Лптребареа dіntъіў пъ о ва пътea афірта німінé, a doъ o воіъ черка еў a o demъstra ші ачéста ші фъръ дарвл de dівінацієне ал лъі „Don. Zeitung“ пътаі прін інтъіцієнеле органелоръ de сітцърі отенещі.

Партітвл векікопсервативілоръ ънгърещі, каре дърере къ ші акъта поседе лп Biena лпкъ o інфлвінцъ пъ пе лпсетпатъ, афлъ пре кът есте къноскътъ, тънтъіреа Австріеі- пропріе domніреа лор – асекъратъ пътаі прін дъалістъ ші прівеще елементвл церман ші магіаръ ка дестінатъ пентръ domніре, еаръ челе лалте націоналітъці ка хотъръте a се конто-пі лп ачесте елементе; ел спріжінеще дрепачеea – de ші аре наінтea окілор пътаі інтересвл пропріъ – пъзвінцеле съпрематіче але міністеріалістілоръ din 1848 лп Ънгаріа. Dъпъ dісолвареа dietеі ънгъреці аў алергатъ капіі лор ла Biena, ка еаръші съ лтпаче ші съ дірéгъ, че лпкъ се маі пътea дирецe. Спеціалмінте еі ціа пъсъ тоатъ сілінца, ка съ рецінъ пе міністеріълъ каре ера лп ъртареа ачелор евентвалітъці маі аплекат кътръ пемагіарі, дела тоатъ пактареа къ еі.

Немагіарій лпшелаці лп сперанцеле лоръ прін dieta ънгъреаскъ, аў врътъ токтаі съ лптребвінцезе окасіъnea фаворітоаре, ка съ ажънгъ барет къ ън пашъ маі апróпе de реалісареа дрептелоръ лор претенсівні, аў тріміс маі тълте депътаціъні ла Biena, каре саъ прімітъ фіреще фоарте атікавіле, лп чел маі бънъ каз лпсъ аў фост сътъраці чел тълтъ къ фъртътъріка доріцелоръ лоръ. Ачестъі партітъ a сънчесъ даръ, спріжінітъ de ачеле черкърі але Bienеі, каре прівескъ прінчіпвл націоналітъції ка пе ън монстръ ал вéкълъі поеспрезечелеа, націънала егала лпдрептъціре de o dogmъ періклóсъ de статъ, ші ар ферbе тоате попоарле Австріеі, лптр'о маре цертаписатъ„ Австріакъ націоналітате„ – a adъче треаба пънъ аколо de міністеріълъ a лъсатъ фаворітоареа окасіъне пефолосітъ.

Лъкръреі ші лпріъріцеі векікопсервативілоръ аі Ънгаріеі прекът ші недетермінъреі че се івеще din алта парте, a есекъта прінчіпвл егалеі лпдрептъцірі ал націонасітъцілор серіосъ, кърetъ еў de a се adскріе, къ dieta трансілванъ, пе лънгъ комъna de атътea орі пъбліче пропънчіата ші нічі de кътъ лпdoіта доріцъ a ромънілор ші сасілоръ лпкъ пъ са конкіематъ, къчі еа есте нечесаріълъ міжлокъ спре цънта векікопсерватівілоръ ка съ пъ се реалісézъ нічі одатъ націонала егала лпдрептъціре a немагіарілор къ магіарії, ка немагіарії съ пъ се ридіче ла ън маі лпсемнатъ фактор ал віецїі політіче лп Ънгаріа орі Apdéлъ. O dietъ трансілванъ лп лпцелесвл рескріптвлъі лмпърътескъ ар фі лпсъ пентръ ромънї окасіънea чea dіntъіў, пашвл чел dіntъіў, спре ачéста, лътіna веакълъі поеспрезечелеа ар фі dat лп еа пелпdрептъцітеі съпретації a магіарілор лп Трансілванія o ловітъръ de мórte, ар фі рънто пейнръ тотdеънa.

Da, пекоптеніта атънаре a dietеі трансілване ті се паре a indіціта лптра коло, къ опініа партітвлъі пенціонатъ се іа éръші пré таре лп консідерацієне ла локъріле імпвітóре дъпъ каре ар фі съ се конкіете dieta ънгъréскъ лпаінтea челеі трансілване ші дéкъ къ еа сар пътea вені лп челе лалте релацієні ла врео конценецере, съ і се сакріфіче indenendінца Apdéлълъі ка ън контрадаръ, астфелъ ка поі серачії Apdeлені – лптрън modъ посібілъ фъръ тълте чівпелітърі de пене, маі наінте de че ам фі възътъ o dietъ трансілванъ, съ фім анексаці Ънгаріеі къ пеле ші пър! Че ар фі алта o астфелъ de політікъ, декътъ a респінце дела сіне маіорітатea попорацієнеі apdeленещі, o зрвдвітóре de тóтъ лпкредереа denегацієне a прінчіпвлъі de егала лпdрептъціре a попóрълор Австріеі manіфестатъ de Маіестатea Са аша de сърбъторещe! Къчі німінea съ се лпdoеще despre ачеea, къ релацієніле пóстре пъ ар авea лінсъ de o регвларе dieталъ, ші саъ dovedіt de тълте орі лп фоіле пъбліче къ dieta трансілванъ есте пентръ цéръ o требвінцъ неапъратъ, пънътаі пентръ o реформъ поъ din темеліъ лп administрацієнea церії ші пентръ конлъкрареа ла ставеріреа релацієнеі de дрепт пъблік чі спеціалмінте, ка націънea ромънъ, каре прін реститвіреа конститъціънеі de маі наінте къ треі націъні регніколаре есте лп фаптъ есклъсъ dela егала лпdрептъціре, съ се артікълезе dieталмінте ші прін ачéста съ девінъ лп асекърата гъстаре a дрептърілоръ еі фъпdате лп dіплома лмпърътéскъ din 20 Октом., ші астфелъ фіекаре пашъ фъкътъ лп контра адънърії dietеі трансілване інволвéще лпплътітъ ън атакъ лпdрептатъ лп контра націоналітъції Ромънілор: фііndъ къ ел къ лппедекареа dietеі лппедекъ ші реалісареа егалеі лпdрептъцірі a лор лп Трансілванія.

Австріа са декіарат прін dіплома din Октом. de стат конститъціоналъ; попóрълор імперівлъі са копчесъ прін ачéста дрептъл a лъа парте ла леціслацієне, dietele тътъроръ провінчіелоръ аў фостъ конкіемате; къ че дрептъ даръ саъ ескісъ Apdealълъ дела ачеаста вінефачере a Конститъціънеі? пентръ че се пъ поатъ apdeленіі лптребвінца ачестъ маі імпортантъ дрептъ конститъціоналъ? Аръ фі чea маі лпалтъ облігацієне a ачелоръ бърбаці, че стаъ ла кълтea реціmвлъі, ка, дъпъ че indenendінца Apdealълъі са рекъноскът еспрес ші лп лпсъші рескріптвл лмпърътескъ кътръ ънгърі, ші астфелъ дрептвлъ ачестеі цері ла o dietъ indenendіntъ есте лптемеіатъ пелпdoітъ, съ се делътъре ачеаста педрептате нежъстіфікатъ прін нічі o лппреціъраре de ажънсъ кът маі къръндъ.

Noі даръ кълетътъ a пътea къ тот дрептвлъ аштепта дела Міністеріълъ Лмпърътескъ, къ ел, дéкъ търтърісеште прінчіпіъл егалеі лпdрептъцірі ал тътъror попоарълор Австріеі ръдікатъ de къпетенія статвлъі ла леце de статъ, пъ се ва лъса лпшелатъ de німінea ші ва лптревені кътъ маі деграба ла Маіестатea Са пентръ конкіетареа dietеі трансілване ка кре-

dinciosa попор ромънескъ, каре de вънъ сѣмъ нъ a dat ансъ ла ун астфелiъ de dispreцъ, съ нъ се маї цинъ ші маї департе афаръ de барiера конституцiонеї.„

Sibiiu 20 Maiu. (Ajutorarea Iuristiloru.) (Urmare.)

Dupa-ce D. Presiedinte facu cunoscutu, ca lenga banii de mai susu a mai primitu dela Casierulu Asotiatiunei 5 galbeni daruiti de D. Eliseiu Armatu dupa cursulu din Decembre cate cu 6 fl. 65 x. = 33 fl. 25 x. si suinduse Sum'a la 149 fl. 33 x. a impartitu pe lenga cuetaitia la urmatorii iuristi Sum'a de 142 fl. 75 x. si anume lui:

1	Sim. Muntiu	—	—	—	20 fl.
2	I. Cosieriu	—	—	—	20 fl.
3	An. Schiau	—	—	—	20 fl.
4	Cand. Albini	—	—	—	20 fl.
5	A. Velican	—	—	—	14 fl.
6	Ef. Popu	—	—	—	20 fl.
7	M. Bontescu	—	—	—	25 fl.
8	I. Campému	—	—	—	3 fl. 75

Sum'a 142 f. 75 x.

si ia remasu in Casa numai 6 fl. 68 x. v. a. primesce Comitetulu tóte de bune.

Mai departe impertasiesce D. Presiedinte Comitetului o scrisoare a D. Protopopu din Turd'a Ilia Vlass'a prin care se arata ca intreprindiendu Dnia Sa in protopopiatulu seu colecte atatu pe sém'a asotiatiunei catu si a iuristiloru au adunatu 331 fl. 38 x. care Suma impertinduse dupa vointi'a contribuitoriloru in doe parti asemenea a venitu pe sém'a iuristiloru 165 fl. 69 x. din care a trimisu densulu 10 fl. lui I. Campeanu si 10 fl. lui I. Rusu si asia a mai remasu 145 fl. 69 x. la care adogenduse ofertulu D. Dr. Ratiu cu 5 fl. face o suma de 150 fl. 69 xr.

Comitetulu primesce cu multiamire scirea acést'a si oteresce ca banii trimisi de D. Prot. Vlass'a subtragenduse spesele postali cu 40 x. se se administrese de D. Presiedinte si atatu D. Protopopu Vlass'a pentru osteneala catu si contribuentiloru se se aduca multiemita publica. — Se mai inpartasiesce si o scrisoare a D. Baritiu din Brasiovu prin care se incunosciintieze Comitetulu ca densulu a facutu dispositiune, cá comitetulu se poata redica 33 de galbeni si 8 doedieceri depusi in cas'a asotiatiunei pentru iuristi si adunati din Romania si ca la Dnia lui inca se mai afla 2 galbeni si 2 doedieceri trimisi din Bucuresci totu pentru scopulu acest'a, cei va trimite cu un'a ocasiune potrivita. Apoi se oteresce cá iuristului I. Cosieru care fiindu mai lungu timpu greu bolnavu si avendu mare lipsa de ajutoriu se i se dea 18 fl. cá unu ajutoriu estraordinariu. In fine se face cunoscutu ca din banii in Suma de 144 fl. anticipati iuristiloru prin D. fostu Secretariu Ilia Macelariu sa pututu scoate numai 20 fl. prin urmare se oteresce cu sum'a restante de 124 fl. se o depuna mai susu laudatulu Secretariu dupa obligementulu ce la datu Comitetului, spre care scopu sa si recuieratu. (Va urmá).

Сібіiъ 25 Maiъ. Ун маї мълте жърнале четiръм, къ ромънiї din Черпъць черъ, ка ун школа реалъноъ унфiинцiиндъ съ фiъ лимба didактiкъ чea ромънéскъ, ші къ ачеаста черере се вede ачелор жърнале къ атъта маї петемеiнiкъ, къ кътъ ун сколiле реале умблъ чеї маї пъцiнї тiперї ромънї. Upin o персоанъ мълтъ стiматъ не вени ла мънъ унтръ адевъръ „Adres'a catra Escelenti'a si Preasanti'a Sa Domnulu Episcopu alu Bucovinei Eugeniu Hacmanu, membru casei de susu a Senatului imperial, cavaleriu de ordine ect. ect. in caus'a scólei reale infiintiinde in Cerneuti din fondulu religiunariu. Cerneuti 1862, tiparitu la Ioan Eckhart“ сѣвскрiсъ de o мълцiме de пропрiетарi новiлi марi ші мiчi, de клеръ, de diregъторi нъблiчi, de инвъцеторi нъблiчi, de класа оръшенiлоръ ші алцi интелiцинцi, in каре не баса уналтелоръ дечiсiунi се чере дела Есселенцiа Са, ка ун школа ачеаста ноъ унфiинцiиндъ съ се унтродъкъ de лок лимба didактiкъ чea ромънеаскъ, ка аста школъ съ фiъ ші ун фаптъ ачеea, че чеде есистинте нънъ акът сънт ун маре парте нъмаї къ нъмеле, адекъ ун институт de унвъцъмънтъ нацiоналъ, ші астфелiъ съ фie ферiтъ de скъдеріле челоралалте.

„Фъкъндъ астъ школъ“ се зiче ун адресъ маї департе“ нацiоналъ ун фаптъ ші нъ нъмаї къ нъмеле, дескidем тот одатъ, не лънгъ чеде лалте фолъсърi марi, жънiтеї поастръ ші о ноъ каiеръ; ун dъм довадъ de амоареа ші симпатiа къ карeаї сънтем даторi; спрiжiнiт ші унвърбътът зелъл ші аплкареа еї пентръ стъдiї ші штiинцъ, арътъндъї, къ поате претинde ла респлътiреа кввенiтъ остенелелор сале. Adecсорi, ші кiар нъ детълтъ с'аъ унтъмплат къ фiiї церii, линсiцi de тоате тiжлоачеле ші дъпъ че шаъ петрекът тiперецеле ун привацiунi de тот фелiъл ка съ поатъ фаче стъдiiле кiар ла унiверсiтате, унторкъндъсе de аколо, de ші унзъстрацi къ талепте, унсъшiрi ші квпоштинцi бune. нъ аъ афлат унне ун патрiа лор, ун каре просперъ атъцi стрънi, ші аъ фостъ певоiцi съ о каъте аiърea. Ачесте ші астъзi ле ведемъ къ окiї ші ле нътет доведi. Еї бine, пої нъ вржт пiчї декът пе стрънi, ші анъме пе чеї бinевоiторi dintre еї, карeї респектеазъ оспiталiтатеа церeї, нъ се арать дъштанї нацiонеї, аї интереселор ші дрептърiлоръ еї, ші унтръцошътъ къ амiчiцie ші къ стiмъ ші сънтемъ тълцъмiторi ачелора, карeї орi кът ші ун че рат лъкръ спре бineле церeї. Къ тоате ачесте вот а не ферi ші de о недрептате ун привiреа фiiлоръ патрiеї, крезъндъ таре, къ ачестiї аъ прiтълъ дрептъ ші прin вртаре ар требui съ аiвъ ші преферiнца ла тоате постърiле ші фънкцiонеле нъбliче, прекът ам ші еспiматъ ачеаста ун тот тимпъл ші ун тоате петiцiонiле кътръ Маiестатеа Са; кредем даръ къ ші ун касъл de фацъ постърiле de унвъцъторi ла школа реалъ требuie дате фiiлор попорълuї постръ. Ар фi о стръмбътуире, дакъ ші акът с'ар преферi стрънiї фiiлоръ лuї.

De с'ар фаче аiчї унтъмплареа, къ унтре ачестiї нъ вот афла къ каliфiкареа требuiторе, адекъ карeї аръ фi денъсъ есамenele de унвъцъторi, прескрiсе de лецеа школаръ, апоi респъndem: къ умпедекареа аста, ун адевър нъмаї ефептълъ фiрескъ а стъреї лъкръторъ трекъте, ун каре тiперiї нъ нътеаъ афла пiчї ун undemn de а се препара пентръ астъ кiемаре, неавъnd сперанца de а о есерчiта ун патрiе — се ва нътеа унвiнце преа лесне, врънd есетълълuї алтор церi ші кiар ачелuї че кът одатъ с'аъ обсерват ші аiчї. Дела унчепът ші анъме дескizъндъсе школа трептат, адекъ ун фiекаре анъ нъмаї кът о класъ ноъ, се воръ афла фъръ undoiалъ десть тiперi din жънiтеа нацiоналъ прекът: de'нтре унвъцъторiї препарandieї, din тiперiї каре аъ абсолвiтъ къ сърчес бun стъдiile ла унiверсiтате саъ ші ачеле теолоциче аiчї ш. а. —, карeї с'ар нътеа нъне ка сънлiнiторi, undatopindъсе тотодатъ de ашї къштiга, ун декърсъл унuї тимп детерминат, каliфiкареа требuiторе, адекъ афаче есамenele печесарie. Пе лънгъ ачеаста унсе ар фi de неапъратъ требuinцъ ші къ маре фолос, а се слободzi унеле стипендiї ка съ поатъ терце вро кuцiва тiперi алешi не ла институтеле респективе, адекъ политекniче ш. а., унde съші факъ стъдiile специале ші съші довъndeаскъ каliфiкареа черътъ ун тоатъ деплiнътатеа ші дun тот кunрinсълъ прескрiпцiунелоръ школаре.„

Ун ачеаста адресъ се респинце къ тоатъ търiа опiнiунea ачелора, карiї зiкъ къ лимба ромънъ нъ ар фi антъ спре а пропune стъдiеле маї уналте ун еа, ші къ нъ сар нътеа афла професорi къaliфiкацi, се чере унфiинцareа унеї комiсiунi спре адунareа ші адоптareа кърцiлор требuinчioасе. Къ ун квънт ун адреса ачеаста, каре фаче опоаре Ромънiмеї din Бъковina нъ са трекът къ ведereа нiмiка, че ар нътеа търтърiсi зелъл ші apdoape ромънiлор de аколо а ведea лимба лоръ ун институтеле нацiонале de лимбъ didактiкъ, ші астфелiъ a da тiперiмеї ромъне о крештере ші кълтъръ адевъратъ ромънъ. Ne паре ръ къ унгъстimea колоанелор жърналълuї постръ нъ не iартъ а о репроръче унтреагъ прекът ар фi мерitатъ ші de ачеea ункеiем къ унсъшi кввiинтеле адресеї:

„Фiъне ертат ун капътъл ачестеї рътъминте ші еснънерi а рости ункрединцareа, къ 'налта лъаре аминте a Есчелинцiеї Тале de сiгър нъ ва трече къ вidere тоатъ гравiтатеа унпрежърърiлоръ de фацъ, рекъноскъндъ ундатъ, къ каъса, a къреа тiжлочiторi неат фъкът унаiнтеа Преасънцiеї Тале, унфъцiошеазъ о кестiune de прinчiп, de дрепт, de опоаре нацiоналъ; кът се ва дечide еа, аша воръ фi саъ пъстрате, саъ въть мате тоате ачесте.„

Ачеаста адресъ са унфъцошатъ Екселенцiеї Сале П. Епископъ прin о депътацiune ун 20 Апрiлie 1862 ші къцетътъ къ е ун аргътентъ пекоптестабiлъ a унфрънта пе ачеле жърнале цертъне, каре ар дорi се вадъ ші ачестъ институтъ ромънескъ метаморфосат ун вестътънтъ цертънъ. Оаре нъ е каъса токтаї лимба стрънъ, de умблъ сколарi нъцiнi ун школа реалъ, че ексiстъ ун Черпъць?; ші апоi de ар умбла нъмаї унъл, институтъл се фаче не спеселе унуї фондъ ромънескъ ші ачеста фiиндъ ктiторъл лuї аре съ хотъреаскъ лимба didактiкъ, каре de вънъ сеатъ нъ ва хотърж унa стрънъ,

ші чеа ромънеаскъ, къчі прекътъ зіче адреса: „къ а ісгопі лімба ктіторілорь де'нтрън інстітът, фъпdат къ авереа лор, ар фі ън сакрілеціў, о деФъімаре, о інсълтъ а ътврелор сале съпте ші търеаце.“

Din Песта се скріе лъі „O. D. P.“ din 30 Маіь к. n. къ діФерітеле тіпъріте ші петіпъріте штірі деспре конкіетареа дієтеі ънгъреці пь врёь съ афле крезътъпть лп черкъріле політіче де аколо, каре саь лпгъстатъ Фоарте тare, къ ічі колеа съпть о́менії де ачееа конвінцере, къткъ реціттлъ аре лъкрь de ажънсь къ сепатълъ імперіалъ австріакъ, къ лптрь адевърь се дь акята лп Ънгаріа лъкрърілорь сепатълъі імперіалъ о маі лпалть атенціъне ші цінь пътеріле реціттлъі de ne ажънсь, ка съ Фіе лп пъсечіъне а се енгажа ші лпалта парте. — Маі de парте зіче, къ че се атінце de честіъпеа ънгъréскъ, оатенії факъ о черкаре повъ спре деслегареа еі атърпътоаре дела діФеріте лппреціърърі, каре реціттлъі пегрешітъ къ ле ва консідера. Ші ачесте лппреціърърі ар Фі пресъпъпереа, къ сепатълъ імперіалъ австріакъ лп компосіціъпеа са de акята ар авеа маі наінте аші Фаче прочесълъ съъ de Фермептаціъне ші къ елъ ia nedeспърціта атенціъпеа реціттлъі, къ лп прівінца конкіетърії дієтеі ънгърещті вréь съ штіе, къткъ Локціїторіъл ПалФі лп момептъ de Фаць лпкъ пь ар Фі dat реціттлъі атъсърате сватърі, къчі кълъторіа са прін цеарь аре токтаї de скопь, ка съ се лпформеze деспре сітцетінтеле попрълор лп персо́пь, ші къ опініъпеа че о ва da D. Локціїторіь пе баса інтвіціъпелорь пропрії, ва Фі імпвітоаре пептрь інтепціъпеа реціттлъі.

Чітімь лп „Ost-Vest“ лп прівінца скрісореі Екселепціеі Сале П. Епіскопь Б. de Ш а г ъ п а лпdрептате кътрь лпалтъл гъверп реџескь пептрь тречереа кърџілор ші жърпалелорь ромъпе естрапее ін патріа поастрь ші пъблікате лп жърпалъл ачеста Np. 38 ърмътоареле обсервъчіпі: „Ла Преса р»мъпеаскъ *) форте́зь лптъмплареа de zi Опініа Епіскопълъі Ш а г ъ п а дать лп ърма інвітърії гъверпълъі асъпра ръdікърії стръпсеі чепсъре обсервате пъпь акята лп контра кърџілорь ші жърпалелор ромъпещті естрапее, спеціалмінте лп контра продъктелорь de пресъ але Ромъпіеі.

Лъкрълъ венісь пъпь аколо, лпкът ші кърат сціептіФіче опърі се пътеаь къпъта din Ромъпіа пътаї кь греа остепеалъ, астФеліь, кът лптре ромъпіі din Apdeал ші ромъпіі din Ромъпіа търісь тотъ спіріттлъ de котерчіь. Епіскопъл а десФъшърать лп опініъпеа са прівінце Фоарте просперітоаре, пропъпчіndъсе лптр'аколо, къ опърілe ші жърпалеле кърать сціептіФіче, бісерічещті ші істопіче пь се пот сърпе тот ла ачела трактамептъ, къръіа съптъ сърпъсе челе політіче, ші се рът deокамdатъ, ка асъпра опърілорь ші жърпалелор пътріотіче ші естерне барем съ пь се прочédъ маі стрънс, ка кът се Фаче ачеаста кь опърілe ші жърпалеле de алте лімбі.“

Sighisiór'a in 28|16 Maiu 1862. In interesulu adevarului sunteti rogati, a da locu in colónele pretiuitului diariu, „Telegrafului Romanu“ urmatórei observari:

Am cetitu in N-ru. 38 al „Tel. Rom.“ unu articolu tractandu un'a scena, care dupa afirmarea D. coresp. C. se se fi intemplatu cu ocasiunea celebrarii Maialului tienutu in 17 a. l. c. in Sighisiór'a. In urm'a cestea, privindu numai la binele comunalu si margindume prelanga sant'a dreptate si adeveru, facu un'a observare, contra modalitatii D. coresp. prin care 'si a prefacutu dansulu tem'a sá: „Sechi do den Blochen“ (uita colo pe Romanulu) intr'o sofism'a fictei universalitati.

Asia dara din devis'a pronuntiata judecandu bine observarea D. C. fara partinire'a romanului sau a sasului, dac'aru fi auditu D. C. la fugirea asupra steagului pre unu sasu dicandu: „ca elu (romanasiulu) inca vrea se fuga asupra stégului, si lui nu i se cuvine; ca sarbarea acést'a nu-i pentru romani, ci pentru tinerimea nóstra,“ óre poate presupune D-lui ca toti fratii sasi, cati se aflau acolo, aru fi nutritu aceasta parere? „si apoi daca sasulu n'o incaputu de romanulu acel'a nevinovatu acolo, — unde o se mai incapa“? Eu sum cu totulu de alta opiniune: unu barbatu cu prejudecare sanatósa, candu la insielatu Moise ori Beniaminu, etcetera, nu vá face nici odata conclusu: „ca toti evreii suntu insielatori“ ci vá dice: de aru fi unu poporu catu de inaintatu in cultura si religiosu, totusi se afla in transulu individi fara caracteru, preste acaroru voie libera, dela natura, nu este in stare a dispune natiunea sa: prin urmare, nici factele sau chiaru crimele unui-de feliulu acestá, nime nu e competentu, ale adscrie unei natiuni in genere. —

Vedi D. corespondente! togma din acestu punctu de vedere avemu si noi de a suferi atatea calumnie din partea contrariloru nostrii, si daca nise face nedreptate! apoi de ce nu ne tienemu de divis'a santa: „C e t i e n u t i p l a c e a l t u i ' a n u f a c e.“ —

Sedusu fiindu D. C. dint'acestu principiu unilateralu, a afirmatu „ca studintii romani din Mediasiu suntu persecutati si ochiti nunumai de studintii sasesci, dar' si insusi de Professori.“

Relatiunile studintiloru din Mediasiu nule póte sci D. C. din Sighisióra, necorespundiendu cu nimeni in asta privintia, apoi relatiunile studintiloru din Gimnasiulu Ev. din Sieghisióra inca nu leau potutu pune a priori, si se faca astu feliu de conclusu, de vreme ce eu cunoscu pre toti Professorii de aici cu unu caracteru catu se póte de solidu si ei tracteze cu studintli nostrii tare umanu. Motivele despre acestu adevaru 'mi potu servi esprimarea de multiemire a studintiloru romani catra Profesorii si studintii sasi, ba chiaru si armoni'a cea frumoasa, care au domnitu, si la celebrarea Maialului in Sieghisióra; cu atat mai multu cu catu, studintii nostrii nau fostu numai suferiti, dupa pareria D. C. in genere, — ci acesti'a au fostu togmai indatorati a lua parte la festivitatea aceea scolara din partea D. Directoru Teutsch, si tóta bucuri'a a fostu dansiloru asia concesa, ca si studintiloru sasi.

Togmai si la fug'a asupra steagului se nu deduca cinevá din raportarea D. C. cea dialoga: „Intre cei multi se aflá si unu bietu de romanasiu cu cioreci,“ ca dór'aru fi fostu numai acel'a, intre fugarii asupra steagului, ci lucru au fostu asi'a: trei parti de classisci, combinate dupre classe si etate, au fugitu la steagu si la fiecare fuga au participatu si romanii, ba ce e mai multu, premiulu destinatu pentru fug'a a doua la reportatu unu romanu din Class'a I-ma. gimn. Ba, dieu nu numai studintii nostrii, dicandu adevarulu 'si potu esprimá tóta multiemirea, atatu catra Professor catu si comilitonii sei, ci si comun'a romana intreaga de aicia, catra Comun'a cetatiana sasésca din Sieghisiór'a. Caci in anii trecuti amu fostu asiá norocosi, ca pre contrebuenti la cass'a allodiala orasiana, de ne au facutu fratii sasi se participi unei sumulitie anuale, de 525 fl. m. c., spre dotarea invetiatoriloru gr.-or. de aici. La cumpararea scólei romane in cetate; strada preotiasca Nro. 10. au contribuitu din voi'a libera 210 fl. v. a. Totu nu demultu au facutu D. oratoru Fried. Kraft O. D-lui Prota din locu urmatoriulu proiectu: fiindu ca scól'a si biseric'a-nostra nau nici un'a fondatiune, unde se 'nplante mana la oaresicare reparaturi etc. si de vreme ce cass'a orasiana de aicea platesce anualu 700 fl. v. a., pentru taierea si aducerea lemneloru, pentru scoli, Preoti, Professori etc., On. D. Prota, se aplece pre parochienii sei, cá acordandu in privintia aceast'a cu D. oratoru, se iée asuprasi lucrulu acesta, cá la totu anulu se póta redicá summ'a numita, in favórea scólei si bisericei; insa stradani'a O. D. Prota, a fostu fara resultatu! — ne'ntielegerea poporului! *)

Asi'a stamu noi cu fratii sasi prin Sieghisióra daru nu cumu aru deduce cinevá din raportarea D. C. si acestea fapte umane ale fratiloru sasi catra noi, eu le potu numi dovedi vii, precumca fratii sasi de aici suntu incatuvá insuflati de spiritulu temputui in care traimu, ba speramu, ca acesta spiritu, ii vá insuflá pre dansii, catu si pre magiari, desavarsitu, cá se cunósca intrebarea cea mare a natiunalitatiloru, si se dee man'a cu noi spre binele si felicitarea dulcei nóstre patrie, numai se nu dicemu cu D. C. „se ne retragemu mai bine acasa, cá ei sesi póta petrece dupa placu ne'npedecati de noi“ pentru ca fiene destulu cu catu amu fostu pana acum retrasi, (sau eschisi) din petrecaniile loru. **) D.

Prea Maritu Oficiu Episcopescu!

In interesulu Asotiatiunei pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, mam apucatu a lucrá pana la adunarea ei in lun'a lui Iulie a. c. o statistica a tuturoru familieloru nobile romane din Monarchi'a Austriaca; —

Deci-mi ieu indrasnéla a rogá pre Maritulu Oficiu Episcopescu a inparti aci in 40 Exemplare alaturatele consemnatiuni la Subalternii Prea On. D. D. Protopopi, cu aceea a mea rogare cá prin barbati de incredere se conscrie familiele no-

*) Noi пь штімь къ „П р е с а“ ромъпеаскъ с'арь Фі окъпатъ пъпъ акята къ опініъпеа ачеаста датъ de маі сък лъдатълъ Епіскопь; къчі пъпъ акята пь а репродъсь нічі ънь жърпалъ de але поастре ачеаста опініъпе макар пътаї сімплъ прекътъ са dat лп „Телеграфъл ромъпь,“ — P,

*) Reu destulu. R.

**) Multiemimu D. D. pentru aceasta descoperire. Noi inca cunóscemu pe D. Directoru si pre unii din D. D. Profesori ca barbatii timpului presinte si amu avutu ocasiune de a neconvinge de umana tractare cu care intimpina D-loru. tinerimea scolara romana. R.

bile aflatorie in Diecesa, si a mile tramete pana la 10 Iuliu c. n.

Cu deosebita stima remanu

Alu Prea Maritului Oficiu Episcopescu

Dicso Sanmartinu 20 Maiu 1862

P u s c a r i u

Adm. Com.

Din acést'a scrisóre se vede laudabila intentiune a D. Administratoru I. P u s c a r i u, si noi denduo publicitatii rugamu pe toti inteligintii natiunei nóstre se dee mana de ajutoriu la acést'a intreprindere de mare importantia.

Opadea mare 16. Maiŭ 1862. Saŭ mutatŭ din mizlocŭl postru unŭ bărbatŭ bine meritatŭ pentru nĭcĭunea nóstră, Măria Ca Domnŭl Dimitrie Ionescu, carele în timpŭl petrecerei sale la noi ca Inspectorŭl Scólelor noastre poporale, nu aŭ crucatŭ nici o ostenéalŭ, pentru casŭ nótŭ bedé scólele noastre bine întocmite, si unitatea înaintând în desvoltarea spiritŭalŭ; cerulŭ aŭ voitŭ ca ostenelele ce leaŭ adusŭ pe altariulŭ nĭcĭunei, cu fie coronate de unŭ efentŭ ferichitŭ, pentru cu scólele noastre în contra tuturoru nedechilor, eraŭ astufelŭ organisate, încătŭ eraŭ via dovadŭ cu un geniŭ eminente le direge.

Ca vice comite la comitatŭl Bihor, încu aŭ coresunsŭ bărbatŭlŭ nostru stimatŭ autentrei nĭcĭunei sale, cu o acurtetiune, despre care nóte fave viu mărturie totŭ diregetoriulŭ romanŭ de aichi. — La despărțire se dederu mai multe mese strălucite în onórei, ear în 12le nŭi luaru ziua bun dela mult stimatŭl nostru mai multi din Inteligintii romani, Onoratŭ Consistoriŭ ortodoxŭ Orădanŭ, ba nu linci nice Excelentia Ca Baronŭl de Canicolo Episcopulŭ catolic de Opade, O. Cedrie Judeciala unde aŭ prezidiat magnificentia ca, mai în urmu nŭ unitatea nóstru academicu, unde unŭ tenep Г. П. arutundŭ via ei multumitu pentru adevăratele simtiri nationale despre care aŭ datŭ atute dovezi nŭi esprimu în urmu doprepa cu Bihorŭl nŭi nerde capulŭ intelighintei sale, „simtim încu“ ziche „tot odatu nŭ o bucurie, cu un romun adevărat poate numai cu descoperе la dikasterіele înalte doprepa Romunului,“ cu fie tot cu acemine sentiminte nŭ ce trăiascu multi ani. Magnificulŭ Domnŭ respunzindule, zicu între altele nŭ aceia: Dumnezeŭ numai unu atunci cu mu trăiascu, unu cundŭ voiŭ trăi nĭcĭunei mele, dap nici un minut mai mult.“ La acheasta aclamu tiperimea un zgomotos „cu trăiascu“. — Ear în 14 înainte de miazăzi, cu intelegintii romani nŭ cu unitima noastru academicu lŭ petrecuru unu la drumŭl de ferŭ. Astfelŭ ne despărțimŭ de unŭ bărbatŭ pré stimatŭ alŭ nostru, care se afla astăzi la Locutenitu în Buda. Dumnezeŭl părintilor nostri sălŭ konducu în pace pe căierea che i saŭ descisŭ, ca cu ne poatu acuta nŭ de acuta înainte cu sfatŭ nŭ cu faptu.

G. H.

Notitie Diverse.

— Maiestatea Ca c. r. apostolicu ca înduratŭ prégratiose cu pré înalta decisune din 26 Maiŭ a. c. a aplachida gradu ala înaintare a lui K. Alutan la Archidiacon cŭ Canonic de Canŭ, a lui T. Cipariŭ la Can. Cantor, a lui T. Sereni la K. Custos, a lui Con. Papfalvi la K. scolastecu; totŭ odatu a fostu pe Protopopŭl gr. cat. din Clușu I. Fekete de Can. Capelariŭ nŭ pe vicarulŭ Fugurașanului gr. c. I. Chirilu de K. Teolog; în fine a denumi pentru cele doe posturi de canon. noŭ create pe protopopŭl gr. cat. al Bistrei Grigorie Michali, apoi pe protopopŭl gr. cat. din Sibiiŭ A. Vestemeanŭ de canonichi la Capitulŭl metropolitan gr. catolic din Alba-Iulia.

— D. Robert Goodfellov a cositŭ voi aicea cu unu doi inchipiri, ca cu oturascu linia drumului de ferŭ pela Turnu rosiu.

— Maiestatea Ca împăratéса a plecatŭ în 20 Maiŭ dunu amezi dela Reichenaŭ la Kicinghen petrecutu de Maiestatea Ca împăratulŭ.

— D. Locutiitoriulu Ungariei a cositŭ în $^{13}/_{25}$ Maiŭ diminéța în Zilu nŭ a auzitŭ aculo întunerice cu D. guvernatoru alŭ Ardealului. — Totŭ aculo o bututŭ pétra toate bucatele nŭ viele, aŭ stricatŭ nomii nŭ aŭ otorutŭ multe galitie de casu, care nuŭ auzitŭ adunostŭ.

— Din 4 Npi aï „Romunului“ chei primiruțŭ dauea dunu vreo 4 cuptutunŭ nŭ mai bine, vedem, cu adunarea earusŭ ca apucatŭ de lucru nŭ cu se vorbesce earusŭ tare de o schimbare a ministeriulŭ. Alte gazete nu neaŭ venit.

— Consiliulŭ locutenentialŭ alŭ Ungariei a datŭ mandatŭ cuviincosŭ la toate institutele scolare a conscrie scolarii nŭ cestdinții de nationalitatea sârbéscu nŭ conscripțiile ale acarne locuințiii. De aci se conclude, cu se lucru despre introducerea limbei sârbesci, acolo unde ar fi indicatu.

— În „Dnev. sârbesc“ aŭ mai esitŭ articulŭ despre Mitropolia nóstru, unu fiindŭ cu nu aducŭ nimicŭ noŭ de cele ce saŭ zicŭ nainte actu, nici nu le repetuiem, nici nu le refutumŭ.

— Repetucundŭ „Concordia“ cercularul pentru esecuțiunea rotunu fave Redacțiunea urmutoarea observațiune „esitu si in „Telegr.“ cu s l o v e de cele mai cirilice“— Ne pare ruŭ, cu Redacțiunea „Concordiei“ se înnedecu tocmai achi, fiuru cu ducue mai aproape pentru che ca fucut acheasta, che din cuvîntelulŭ si se potea ducuka destulŭ. Deacu O. redacțiune brea doaru cu ne ducue pentru achieste, cu amŭ fi cu mai nucinŭ cimtŭ nacional decut achele redacțiuni, acurop foi esse numai cu litere, apoi trebue cui cunuscut, cu noi nu cutum nacionalitatea nici în slove nici în litere, ci cu totul aibrea.

— Cu pré înalta decisune din 9 Maiŭ c. n. ca înaltoiatŭ proiectul de reorganisarea direcțiunei edile pro nuc de înaltulŭ guvernŭ ci ca ordinatŭ, cu acheasta are cu rumunu ci mai departe în Sibiiŭ.

— Episcopulŭ romano-catolic din Transilvania, a datŭ o cerere la capelaria aulicu pentru modificarea lecții de cusatorie din cauzu cu strikta ei observare fave ne multi catolici a trece la alte confesiuni.

20—1 **CONCURSU**

pentru unu locu de profesura la gimnasiulu romanu ortodocsu din Brasiovu.

Efori'a scóleloru romane din Brasiovu, luandu in consideratiune pe deoparte cercustarea ca pentru romanii de legea ortodocsa nu essista in tóta Austri'a nice unu gimnasiu superióre, in care limb'a institutiuni sa fia cea materna; éro pedealt'a gratatile cu care au a se luptá studentii nostri in depunerea essameneloru de maturitate pe la gimnasiele cu limb'a esplicativa neromanésca, care greutati provinu nunumai din natur'a lucrului, ci pe alocurea acelea li se asternu in cale adeseori si de ură nationale, de care multi nu se potu infrená nice pre catedre chiaru ce suntu dechiarate de publice, — in speranti'a ca subventiunea, decisa de Maiestatea sa Imperatulu pentru gimnasiulu nostru, se va realizá in timpulu celu mai deaprope, s'a determinatu a infiintiá pe lunga gimnasiulu inferióre si celu superiore.

Dreptuaceea, voindu a adaoge la cele patru classi inferiori, ce essistu deja, pe totu anulu pena la completare succesivu cate o clase, si a incepe cu a V-ea dela inceputulu anului scolasticu fiitoriu $186^2/_3$, deschide cu acéstá concursu pentru a septea profesura cu salariu anuale de 700 fl. v. a.

Dela concurente se cere cá sa produca:

1.) Atestatu de botezu, ca e romanu de legea or. ortodocsa si cetatianu Austriacu.

2.) Documente, ca seu a absolvatu gimnasiulu si cursulu filosoficu dupre sistem'a cea noua.

Se intielege ca se va preferi celu ce se va documentá ca a depusu si essamenulu prescrisu pentru aspirantii la profesurà gimnasiale, fie din Categoriá scientieloru limbistico-istorice, fia din cea a scientielor matematico-naturali.

3.) Atestatu de purtare din partea autoritatiloru politice.

Tóte acestea sa le tramita la subscris'a directiune cel multu pona la 15 Augustu 1862. s. n. spre ase puté substerne la timpu eforiei si autoritatiloru scolastice superiori.

Subscris'a directiune gimnasiale se folosesce de ocasiune, cá sa dechiare, spre indreptarea concurentiloru si a Studentiloru, ca, convinsa prin esperienti'a de douispredіece ani despre eficacitatea Organisatiuni gimnasiului, basata pre principiale prescrise in „Entwurf der Organisation etc. in Oesterreich“ din 1849, se va tinea, incatu va depende de densa, si in fiitoriu de acésta sistema in totu ce privesce la numerulu Obiecteloru obligate de invatiatura, la impartîrea materialului dupre Classi, la numerulu óreloru etc. si va completá numai ceea ce se simtiá cá defectu in respectulu istoriei speciali a patriei, si va adaoge si m a g i a r' a cá a treia limba viua.

Brasiovu 1 Iuniu 1862 c. n.

Directiunea gimnasiului romanu ortod.

G. I. MUNTEAN

Redactor respundetor **Ioann Rațiu.** Editura si tiparulŭ tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септетъмъ: Жоіа ші Dъminека. — Препъмерацівнea сефаче лп Сівіїй ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіїй есте пе an 7. фл. в. а. еар пе о жътътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън an 8. фл., еар пе о жътътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа órъ къ 7. кр. тірълъ къ літере мічї, пентръ а доуа órъ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 43. **ANълъ X.**

Сівіїй. 31. Maiй. 1862.

Publicare.

In urm'a conclusului Adunarei generale din $\frac{\text{24. Octom.}}{\text{5.Noemv.}}$ 1861 Adunanti'a generala a Asociatiunei transilvane, pentru literatur'a romana sî cultur'a poporului romanu, se va ţiné pentru anulu acest'a in $^{16}/_{28}$ Iuliu in Brasiovu.

Aducanduse acést'a la cunoscinti'a publica, sî conchiamanduse la aceeasi toti Membrii Asociatiunei, subscrisulu Presiedinte 'si satisface placutei s'ale detorintie ce i-o impune §-ulu 14 lit. a. din statute.

Jurnalele nóstre romane suntu poftite a reproduce acést'a publicare.

Sibiiu $\frac{\text{27. Maiu}}{\text{8. Iuniu}}$ 1862.

Andreiu Baron de Siaguna m. p.
Eppu. sî Presiedintele Asotiatiunei.

Antonie Vestemianu m. p.
Canonicu si Secretariu secundariu.

Полііtіка фііtоаре а лъї Коmъt.

Съпt лntре контрарії Австріеї, карії ставерітатеа ачестъї статъ пентръ ачееа пъ вреаъ съ о рекъноаскъ de лndрептъцітъ, пентръ къ ел кънpinde лn cine o пістріцъ местекътъръ de діферіте попоравівнї, еаръ пъ ън сінгър, ъніфікъ цінътъ de націопалітате. Ла ачестеа са респънс тотдеъна къ дрептъ къ пентръ драгъл лоръ пъ се маї потъ респінце попоарълe, каре одатъ се афлъ ачіа, еаръшї de ънde аъ веніт, ші къ de сар дъръта астъзї Австріа, ар требъї тъне съ ръсаръ лn локъл еї ън статъ къ тотъл асеменеа, ші націвніле діферіте прін дъръмареа Австріеї ла пърере еліберате ар требъї съ жертфеаскъ тълт din індепендінца лор кътпъратъ къ сънце ачестъї статъ поъ. О довадъ бътътоаре ла окі деспре ачеаста пе да актта ън політік, каре се афлъ лn кастреле інітіче ші пъ і се поате імпъта о преділекцівне пентръ естімеа статълъї постръ, адекъ Коmъt. Ачеста скітбъndъшї кънетеле, къ о Ънгаріа ар пътеа къста de cine сінгър індепендентъ, вре́ съ ръпнъ територіле Короанеї С. Стефан дела легътъра de статъ а Австріеї ші съ ле афігъ ънъї поъ статъ данъбіанъ че ар фі а се креа. Лn прівінца ачеаста а фъкътъ ел лn жърналълъ de съптъмънъ din Мілапъ „Alleanza“ о прокіетъцівне, каре се кънpinde лn ърмътоарele:

„Проіектъ пентръ о конфедерацівне а провінціелор данъбіане.

Релацівнele къ тотълъ спеціале але церілоръ, каре се лntіndъ dela Карпаці пе лънгъ Dънъре лn жос пънъ лn Мареа пе́гръ ші adріатікъ, факъ фортареа ънъї статъ маре ънфікъ фоарте греа. Ачі есте ші de дорітъ, ка стателе векі історіче але ачестеї пърцї de пътънтъ съ organiceze лntre cine ън легътънтъ, каре ар пътеа пърта нътеле „Конфедерацівнea данъбіанъ.“ Афаръ de лntребъріle de інтересъ комън каре сар регъла прін дікастеріъл конфедерацівнеї, ар авеа фіекаре сінгъратік стат перфекта, леціслатіва, ізdічіала ші administратіва автономіе. Лn пътереа ънеї ларцї decентралісацівнї, ънеї лntінсе лібертъцї а Комънелор ші а провінчіелор с'ар потé десволта попоравівнеле конфедерацівнеї либер ші фъръ педекъ, фіекаре dintre ачесте семінції ар пътеа лn тареа фатіліе а отенітеї кънpinde спацівл, каре і се кювіне. Баса дрептълъї пъблік поъ ал провінчіелоръ данъбіане ар фі лібера консънацъ а попоарълор репресентате лntр'о адънаре констітъантъ, сéї ші еспресъ прін дрептъл de вотісаре ъніверсал. Астфелїъ ар пътеа п. е. арделеніі фі кіетацї, а хотърж прін дрептъл de вотъ ъніверсал, дéкъ цéра лор аре съ факъ о парте a Ънгаріеї ънфіче сéъ дéкъ ар фі съ се ъніаскъ къ Ънгаріа ші алте статe конфедератіве ка статъ автопом пе база перфектеї егалітъцї. Din партеа меа еъ ашї пъне пътаї о сінгър кондіцівне пентръ касъл, кънdъ Ардéлъл ар вреа се се констітъе ка статъ автопом ші компетъръ ал конфедерацівнеї: ші ачéста ар фі ънія персоналъ лn персоана къпетенієї Ънгаріеї ші a Трансілванієї. Ачесте амбе стате ар требъї съ аібе ън сінгъръ шеф, фіъ тітълъл лъї орї ші каре. Перфекта конкордіъ лntре ънгърі ші ромънї, каре формéзъ обіектълъ дорінцелоръ меле челор маї фервінцї ар асігъра амбелоръ попоаръ речіпрока індепендіцъ ші просперітате. Еъ даръ тъ тъгълескъ къ спераnца къ поъ пе ва съкчеде ажънцереа ачестъї скопъ маре.

Ла лntътпларе кънdъ честівнеа оріенталъ ар афла солъцівнea са къ індепендінца попорълъї, ар фі de дорітъ, ка Сербіа ші челелалте цері сърславіче съ лntре лn конфедерацівнea данъвіанъ, каре астфелїъ с'ар лntінde дела Карпаці пънъ ла Балкан ші ар кънpinde ърмътоарele стате: Ънгаріа, Трансілванія, Ромънія, Кроація ші церіле легате къ Сербіа. Честівнеа флотантъ лn прівінца Далмацієї саръ пътеа дечіde прін вотъл ъніверсал. Лn касъ печесар сар пътеа кіета ші міжлочіреа, ші дечісівнеа жърічіаріъ арбітраріъ a пътерілоръ амікабіле, ка съ се деслеце челе маї крітічі лntребърі, асънpра къроръ попоаръле сінгъре саръ пътеа лnцълеце къ греъ. Трактатъл конфедерацівнеї сар фікса прін адънареа констітъантъ. Лnсъ еъ вреъ тотъшї a ашеза ънеле прінчіпіі, каре ар серві de базъ.

1 Афачеріле de інтерес комън ар фі: апърареа територівлъї конфедерацівнеї, політіка естеріоръ ші репресентацівнea сістемеї комерціале, дванa, дрътъріле de комънікацівне маї марї, монета, тъсъра, полдъл. 2) Тот че се редъче ла пътереа армата пе ескатъ ші маре, ла фортърецe, портърї de ресбелъ, се ва регъла прін дікастеріъл конфедерацівнеї. 3) Сінгъратічеле стате але конфедерацівнеї пъ аъ деосебіте репресентацівнї ла кърціле естерне; есте пътаї ъна комън діпломатіъ de конфедерацівне. 4) Есте пътаї о сістемъ de ватъ саъ дванъ, а кърeї венітъ се лnпърцеще лntре стате дънъ прінчіпіеле таксате de констітъантъ. Пентръ тоатъ конфедерацівнea ар фі валідъ пътаї ъна сінгър леціслатівъ de комерцъ. 5) Констітъанта ва дечіde, дeакъ адънареа конфедератівъ, каре есерчéзъ пътереа есекътівъ, ар авea съ констеа din о сінгър саъ din доe катере, кът есте ла стателе ъніте лn Nордамерікa, лn касълъ din ърмъ се ва алеце катера репресентацілоръ дънъ пътерълъ попорълъї ал діферітелор стате. Фіекаре маре саъ мік статъ ар авea ън пътеръ егал de метърії аї сепатълъї, че ар фі пентръ стателе тічї о преціоасъ гараціъ. 6) Пътереа есекътівъ се ва есерчea de ън сепат конфедератівъ алес de сінгъра адънаре саъ de амбеле катере. Ачеста ва прімі тотодатъ кондъчереа політічеї естерне съът контрола пътерії леціслатіве. 7) Констітъанта ва хотърж літва офічіалъ a конфедерацівнеї. Фіекаре метъръ ал пътерії леціслатіве саъ есекътіве се поате еспріма лn ачееа літвъ, чеї есте маї лndемънъ. 8) Скаънълъ дікастеріълъї конфедерацівнеї ар фі скітбъndъсе лn Пеща, Бъкърещі, Загравіа ші Белігradъ. 9) Съпретълъ капъ алъ статълъї, лn каре пресідéзе дікастеріеле конфедерацівнеї, ва фі скітбъndъсе претединтеле Сепатълъї конфедерацівнї ші тітпораnеъл претединте ал Конфедерацівнеї. 10) Тот статъл лшї поате да ачееа констітъцівне інтерпъ, пре каре о цінe ел de маї бънъ, пресъпънъndъсе, къ еа пъ ва кънpinde прінчіпіі, каре ар фі лn опосіцівне къ ачеле рекъноскъте ші санкцівнате de актъл конфедерацівнеї. 11) Референцеле діферітелор націопалітъцї ші релігівні лn сінгъратічеле стате сар пътеа регъла дънъ ърмътоареле прінчіпіі, каре саъ фортълатъ лn метоаръл пъблікат лn Търіп лn 15 Септемър. 1860 алъ комітетълъї ънгъреск: a. Фіекаре комън хотъраште каре съї фіе літва офічіалъ, лn ачеаста літвъ се воръ скріе протоколеле шединцеї, релацівнеле ші скрісоріле кътръ шефії комітатълъї, петіцівнеле кътръ рецітъ ші кътръ конфедерацівнe. Токтаї аша дечіde ші орї каре комън, каре съ фіе літ-

ва didaktikъ ын скоале. b. Фiекаре комiтатъ отъраще прiнтмълцiтеа вотърiлорь лiтба са administrativь. Ын ачéста лiтъ се вор скрiе протокóлеле шi релацiунеле шedinцелорь шi кореспondinца кътръ реците шi токмаi аша се вор пъбликa декретеле шi респънсърiле рецiтмълуi. c. Метърii адънърii конфедератiве потъ ын десватериле парламентаре ынтревъинца фiекаре лiтъ dупъ алецереа лорь. d. Леците се вор пъбликa ын тоате лiтвiле прiмите de комiтатъ шi de комвне. e. Тоцi локвiторii се потъ унi лiверь ын интересълъ нацiоналiтъцiлорь ын асоцiацiунi марi нацiонале, не ачесте ле потъ органiса dупъ воинца лорь шi ынтокмi адънърi периодiче пентръ афацериле лор de асоцiацiунi. Токмаi аша пот ей ашi denumi къпетенiile нацiонале къ нътерi de Bozi, Хосподарi сай шi алтъ нъме. f. Ей потъ шi ынсъшi администрацiунea бiсерiчилор шi а скорлелорь лорь преда асоцiацiунei нацiонале шi алеце лiвер не demнitарii лор бiсерiчещi сънpемi кърора се поате da тiтлъ de патрiархъ, мiтрополитанъ сай алте нъмiрi. g. Ей потъ съшi ынтокмéскъ статъте ын привинца organizацiунei лорь ка, шi а ынтереселорь лорь нацiонале шi релiцioасе. h. Статъл ва чере нъмаi унa! пъблiкареа консълтърiлорь лорь шi а актелор.„

(Ва ърма.)

Сiбiiь 30 Маiь. Сърбъторiле Ръсалелорь че се ынтъмпларъ анъл ачестъ ла олалтъ, тимпъл чел фрътось шi къldърось атрасъръ лънi шi марцi adекъ a doa шi a тре a zi de Ръсале o мълцiте de oaменi de тоатъ класа ла сърбътóреа попъларъ, че се цine ын dумбравъ, астфелъ кътъ се пóте зiче къ dумбрава a фостъ ын адевъратълъ ынцелес алъ кълъторилор ын лагърь маре de попор. Iчi вedeи o групъ de фечiорi ромънi къ doi трей лъутарi ынвъ tindъ жокътóреле сале ынбръкате сърбъторéще шi кiбindъ din гъръ, ка съ вazъ тоатъ лътеа къ ей съntъ веселi; коло алтъ групъ, карea da din пintенi шi есекъта данцъл нацiоналъ унгурескъ; de алта парте doe бande мiлитаре есекътаь скимбъndъ пieселе de жокъриле челе маi обiчнuите: полка, валцъ, квадрiлъ ш. a. шi попорълъ цiв профiта de бъпъ воинца че аратъ ачi статълъ мiлитарь кътръ пъблiкъ ынтревъинцъndъ локъл de жокъ dела пъшкътоpia мiлитаръ спре десфътареа са ын жокъриле аminтite. Коло вedeи o мълцiме de оmенi адънаци не лъпгъ o бъте къ вinъ къntъnd шi кiбind, iчi солдаци italieni ашezаци не лъпгъ маса акоперiтъ къ пъхаръde бере есекътъnd челе маi фрътосе къntече italiане. Комедii, вълъше, черкърi шi a. ераь спре десфътареа попорълуi. Фъntъna пъmai авea апъ, шi мълци шi dintre ачеia, карii алтъdатъ пь ar гъста бевтъра чea реа че се афлъ зiлеле ачесте аколо, фъръ сiлiцi a o плъti къ бани бънi шi a се ръга ка съ o капете, пъmai ка съшi пóтъ стъпце сéтea, че се търеа de къldъра несъферiтъ a зiлеi. Ынгiецата жокъ ла чеi маi delикаци ролъл de къпетенiь. – Ынкъ de dimineaць се адънасеръ наintea късартii e песпъсъ мълцiме de каръ, каре алергаь ынкъркате къ пашажерi ынсъсь шi ын жось фъръ съ ласъ чева репаось бiецiлор кай. Nъорi de пълвере се рърiкаръ deалънгъл дрътълуi. Лътina лънеi чea атръгътоаре шi ръкоареа че се iви de кътръ сеаръ тiшкъ пе чea маi маре парте a пъблiкълуi пь пъmaiа пърцii че пь посеde екiпаше, чi шi a челуi маi алесь a вепi пе цiось dупъ бandele мiлитаре каре есекътаь маршеле челе маi фрътоасе. Сърбътоареа ачéста попъларъ че се ащéптъ аiчea de тоцi къ атъта дорь шi се челебреазъ къ атъта веселiь, еши даръ анъл ачеста песте тоатъ ащептареа шi мълцъmi маi къ сеатъ, пе класа тъестрiлор, каре къ фатiлiile шi лъкръторii съi афларъ ынdестъларea чea маi дорiтъ пе събтъ стежарii чеi маiестатiчi, карii de сите de анi съnт марторi тъкъцi аi ачестеi сърбъторi, ла теселе ынтince шi плоштеле плiне.

Din Цара Хацегълуi ын 22 Маiь 1862.

Dупъ o тръгънаре ынdелънгатъ, авzimъ акъ къ тотъшi ва пъши ын вiацъ iнстръкцiунea despre регълареа провiсорiе a конститъцiунei мънiцiпале din Комiтате, шi аша престе пъцинь се ворь ынфiiнца комiтетеле комiтатенсе, че ворь съплini конгрегацiунiле ценералi, — пъпъ че пе калea пертрактъреi dietале с'арь адъче унa леце despre конститъцiунea мънiцiпалъ a комiтателорь. Чеi че ворь фi четiтъ къ атенцiунe ачea iнстръкцiунe, пь се ворь мira, дакъ ромънii се въdь атътъ de ынгрiжiцi de сóртea лор къ пъшireа ачестеi iнстръкцiунi ын вiацъ; маi въртось дакъ ачеea се ва обсерва dупъ ынцълесълъ de литеръ, шi пь ва съфери нiчi o modiфикацiунe.

Се поате къ мълцi dintръ чеi че пъmai потъ de драгълъ ромънълуi, шi карii арь дорi ка нiчi de пъmeле лъi съ пъmai авdъ, ворь зiче шi астъdатъ: Вezi коло, ромънълъ паiвеi чербiкось, елъ пь се мълцъmeште къ пiтика, елъ се цине ка орвълъ de гardъ, de къвънтълъ челъ секъ „e г а л i т а т e,“ плъстъitъ din крерii унорь теорiсти, шi пь штie елъ, къ dела теорiе пъпъ ла праксъ, e унъ спацiь мърiторь, пь штie елъ (ромънълъ,) къtъ de грeй ватъmъ къвънтълъ „егалiтате“ врекiле, шi здробeште iнima челорь че с'аь dедатъ шi с'аь потепiтъ a domni, a сънpематiса, a dикта, шi de вреi кiарь шi a тероriса? Nь штie елъ, къtъ de грeй ын каde отълъi a се деспърци de тоате ачесте, къчi провербълъ ромънълуi зiче: „Чine че 'n ваць мóртea 'лъ десваць.“ —

Вezi аша, dар' вiть, ромънълъ маi аре шi алтъ провербъ, елъ маi зiче къ: „Нiчi унъ ынвъцъ пь e фъръ десвъцъ,“ de ачеea Dómne, къtъ арь маi фi de дорiтъ, ка шi чеi къ врекiле атътъ de deliкате, съ се dедъе къ ынчетълъ, къ къвънтълъ „егалiтате,“ маi въртось, кънi ачеста p i m e a zъ атътъ de фрътось, къ къвънцелълъ „дрептате.“ —

Вотъ вedeа аша даръ, къtъ пе вотъ маi органiса ын врma комiтетълуi комiтатенсь. — Ni се паре, къ dieta, despre каре тотъ тереь пе асiгвreазъ жърналеле, ынкъ тотъ пь ва сосi къръndъ. Челъ пъмънь прела ноi аша цинь óменii, карii ын врma атъторь атъпъри, тръгъпъри mi ворбе гоале, пь преа вшорь даь azi крезътънтъ штирiлорь; — атъта крede шi прела ноi лътea, къ стареа, ын каре пе афлътъ пъmai пóте цинea мълть време. Окъртвireа ынтогmai ка шi попóръле чеi съптъ сънвсе, тръвве съ дореаскъ a вedea одатъ пънъndвсе капетъ ла атътea провiсорii; кънi dавнеле че ле траце провiсорiлъ ынdелвнгатъ dупъ cine, атътъ пентръ статъ кътъ шi пентръ попоарь, съптъ леционь, съптъ сiцiте преа мълтъ.

Маi dупъzi четiръmъ чева пriп жърнале шi despre каvса лiтвеi ын мънiцiпiлъ постръ хъцъганъ, шi адека, къ ын респентълъ лiтвеi рътъne ачi статълъ кво. — Ынсъ каре e ачела статълъ кво? Къmъ пе афлътъ астъzi ачi къ лiтва? Iатъ къmъ:

Ын 8 Маiь 1861, къ окасiунea реставрърei Мацiстратълуi, вепi ачi ынаiнте шi кесцiунea лiтвеi. Ромънii фiреште, карii факь ачi мажорiтатea абсолътъ, лшi претiнсеръ дрептълъ лiтвеi лорь. O преа мiкъ фракцiунe перотъпъ, стътъторе авia din кътева пърекi de: артенi, церnънi шi магiарi ла олалтъ, претiнсеръ лiтва тацеаръ, ресълтатъл фь къ лiтва ромънъ рътасъ de лiтъ офiцiось, фiреште къ респектареа челорълалте лiтвi din патрie; къчi ромънълъ шi dеалтмiнтрелea e мълтъ маi паiвь, декътъ ка съ iтпънъ къiва лiтва са къ сiла. Ыналтълъ Гъверnь, (d'атънчea,) dупъ кътева септъмънi deneaгъ ынсъ Мацiстратълуi дрептълъ лiтвеi ромъне. Ын врma ачеаста Мацiстратълъ цънъndвсе de дрептълъ сеь, пь ынтързiе a рога пе ла ынчепътълъ лънеi луi Iулiе, ачелашi анъ, din ноь пе Ын. Гъверnь рец. басъndвсе пе Diплома din 20 Октомвре шi автографълъ ынпърътескъ, ка съ пълъ сънере ын дрептълъ сеь de a се фолосi de лiтва ромънъ, — de унde ынсъ прiмi iаръ шi адоза ора ръспънсь негативь шi ынкъ къ admoniцiунe. Ын 17 Авгъстъ се адънъ Комiтетълъ орашълуi, шi ачеста ащерпъ апоi ла Ыналта Капчеларiе авлiкъ ын протестъ ын контра тъсърiлорь лвате de Ын. Гъверnь рец. ын привинца лiтвеi, рогъndвсе тотъ одатъ ка съ се ындвре a ынтърi лiтва ромънъ ын дрептъл сеь. Dела аштерпереа ачестъi рекърсь шi пънъ астъzi, трекъръ маi зече лънi de зiле, шi ынкъ нiчi o ресолвцiунe. Се паре, къ шi ачестъ рекърсь аь рътъчiтъ тот ын ачелъ ноianь, ын каре с'а ынекатъ пепътерателе рекърсе, петiцiунi шi протесте але ромънiлорь, аштерпъте кат de 1 $^1/_2$ ань ынкоаче.

Мацiстратъл че e дрептъ лъкръ ын афацериле сале офiчióсе къratъ ромънеште, ынсъ Ын. Гъверnь, пь кореспънde нiчi астъzi къ дъпсълъ алтъ къmъ секътъ пъmai ын лiтва тацеаръ. Ачеста есте даръ статълъ кво, ла ноi ын Хацегъ.

De къръndъ авziръmъ, ба шi четiръmъ, къ арь фi ешiтъ o ордiнъчiунe ноъ, a Капчеларiеi авliче трансилване ындрептатъ кътръ Ын. Гъверnь рецескъ, шi каре арь къпринde ын cine детъndареа Маiестъцеi Сале a Ынпъратълуi, ка адека Ын. Гъверnь пе вiiторiь съ ресолве привацiлорь, ын лiтва, ын каре се афлъ скрiсориле, шi тотъ асетенea съ кореспънzъ шi къ дрегъторiеле, адекъ: къ челе петцешти ын лiтва петцаскъ, къ челе ромънешти ын лiтва ромънъ.

Прела ноi п'а сосiтъ ынкъ ачеастъ ордiнъчiунe, de шi пъпереа iеi ын лъкраре пiкъiri п'арь фi маi делипсь, ка кiарь аiчi ын Хацегъ, унde нiче кiарь перотъпii (лъndъ афаръ преоцii, карii шi d'алтiнтрелea лшi аь окъпъчiунiле лорь бiсерiчешти,) ынкъ пь преа потъ ынцълеце ордiнъчiунiле Ын. Гъверnь рец. скрiсе ын лiтва тацеаръ. Ын Хацегъ, ба кiарь ын тотъ цара Хацегълуi чine a потепiтъ къndва съ фiе барет пъmai врео скóлъ порталъ тацеаръ? Nimeнea. Чine даръ арь претinde ка съ върaскъ шi съ iтпънъ къ сiла лiтва тацеаръ, апъчесь маi ынтъiь съ ръdiче o скóлъ тацеаръ, апоi съ тъne dea валта пе тóте сетiнцiile че се ворь афла ачi, — фъръ de дiстинцере нацiоналъ ла ачea скоалъ, пентръ къ пь пъmai ромънii dар шi перотъпii аь требвiнцъ, ка съ ынвеце

маї наінте лімба маџеаръ, дакъ вреаѳ съ лъџълеагъ ордінъчіѳніле скріѕе ла ачееашї лімбъ. —

Ла Хаџегѳ маї авет̆ѳ ші ѳн деспърцъмънтѳ алѳ трівѳпалѳлеї комітатенсѳ. Пъџмѳ се пъзеще ші ачї егалітатеа лімбеї. Лнтръ алтеле: Лн. Гѳверпѳ рец. лнсърчінеазъ пе Домнѳлѳ Прешединте алѳ трівѳпалѳлеї din Хаџегѳ С. — кѳ есарендареа мѳџілорѳ грънічерештї. Кѳмпъръторії фѳсеръ тоџї ромънї, дінтръ карії пічї ѳнѳлѳ пѳ лнџълеџеа пічї ѳнѳ кѳвънтѳ din лімба маџеаръ. Дл. Прешединте ле пѳне контрактѳлѳ скріѕѳ ла лімба маџеаръ, ка съ'лѳ сѳвскріе; ачестіа фіреще пѳ сѳвскрісеръ сѳвпънdѳ, къ дъпшії пѳ потѳ сѳвскріе ачееа, че пѳ штіѳ; къчї къте атъџелї пѳ саѳ маї лнтъмплатѳ пріп сѳвскріереа контрактелорѳ ла лімбї пекѳпоскѳте? Се рогаръ кѳмпъръторії, ка съ лі се скріе контрактѳлѳ ла лімба ромънъ, дарѳ Дл. прешединте, карele de ші ворбеште ші скріе кът се поате de біне лімба ромънъ, ле рефѳсъ рогареа, ші аша контрактѳлѳ ръмасъ песѳвскріс. Аѳzімѳ, къ Дл прешединте арѳ фі лѳатѳ лѳкрѳлѳ ачеста ка о крітъ. — 'Мї віне а крede, къ кіарѳ ачеї маџеарї, карії факѳ сілъ кѳ імпѳпереа лімбеї лорѳ, стржкъ маї мѳлтѳ паџіѳпеї маџеаре. — Акціѳnea продѳче de кънdѳ е лѳтеа тотѳdеѳна реакціѳне.

А черка деспаціопалісареа кѳіва астъзї, кънdѳ domпеште челѳ маї потінте пріпчінѳ ла лѳте алѳ паціопалітъџеї, есте о потінџъ декътѳ каре маї маре пѳ поате фі алта. †.

Добра лп 21 Маіѳ 1862. Ерї лп 20-а Маіѳ авѳсерът порочіреа de a сърва ші поі ѳнѳ Маіалѳ кѳ тіперітеа сколаръ dела Шкóла поастръ порталъ de аічеа; каре фѳ о сървътóре пептрѳ жѳрѳл ачеста фоарте раръ ші лмпортантъ, din кѳвъ: къ біецїї пострїї романі din ачестѳ џіпътѳ, ба кіарѳ ші чеї din Добра, пѳтаї потепіръ пічї одать ѳ сървътóре ашіа лмпѳітоаре ка ачеаста, - карea се лчепѳ ші се фіпі лп модѳлѳ ѳртъторіѳ:

Лпкъ лп Dѳminека наінте de лпълџареа D-лѳї, саѳ фостѳ проектатѳ de Преа Опоратѳл D. Протопопѳ ка Іншпектор школар Дістріктѳалѳ: сърбареа ѳпеіа zi de Маіалѳ атѳтѳ пептрѳ прѳпчії карії ѳтѳлъ лп ачеаста Шкóлъ порталъ, кътѳ ші пептрѳ попорѳл ромънѳ de аічї - каре пѳ саѳ ѳкѳратѳ a вedea ші a сърва пічї кѳnd o сървътóре естраордіпаръ, - дечї: тотѳ лп Dка потепітъ се лпкѳпоштінџъ пѳблікѳлѳ de аічї despre zioa челебрънdъ a Маіалѳлеї - карea се проектасъ a фі „zioa лпълџърії Domпѳлеї“ - Dѳпъ че лпсъ D-zeѳ аѳ віне воітѳ a пе лпѳѳкѳра пре атѳпчї ші маї наінте кѳ о плоаіе ѳпъ, de карea ера лінсъ преа сімџітóре пе ла поі, сърбареа zілеї Маіале се отърм съ фіе Dкъ 'наінте de Росалї. —

Дечї, Dzeѳ лп астъ zi пе провъzѳ кѳ ѳнѳ тімпѳ фрѳтосѳ спре маї мареа ѳкѳріе a лптрегѳлеї пострѳ попорѳ ромънѳ de аічї каре се лптереса фóрте мѳлтѳ de ачеіа че пѳтаї аѳzісъ dела алџії; дарѳ елѳ пічї одать паѳ фостѳ порочітѳ a o вedea сеаѳ a o серва. — Dѳпъ фінірea сфінтеї Літѳргії, репеџі Domпѳл Протопопѳ de Краінікѳ проектѳл Маіалѳлеї din Dка трекѳтъ, фъкънdѳ кѳпоскѳтѳ попорѳлеї челеврареа че ва се фіе лп ачеастъ zi. —

Дрептѳ ла 1 оръ dѳпъ amiazї, се dedѳ семnѳ de adѳнаре кѳ клопотѳлѳ челѳ маре ші кѳ 3 ѳѳѳвітѳрі de треаскѳрі, - ла ачестеа семне, тіперітеа кѳріосъ, лпчепѳ маї лптъіѳ a алерга de пріп тóте ѳліџіле кътръ піаџъ - іарѳ прѳпчії школарі din амѳе класе лп N-рѳ.de 78 пѳші лп рѳndѳлѳ челѳ маї ѳѳнѳ, ші провъzѳџї кѳ 5 Фламѳре паціопале - лп фрѳпте кѳ лпвъџъторії лорѳ; вепіръ de кътръ Шкóлъ пъпъ лп піаџъ - ачі лі лпсоџіръ Мѳсікапџі каре лі аштептаѳ, апоі ѳнѳ п-рѳ маре de тіпъріте каре лп тръсѳрї каре пе жосѳ, ші, лптръ асекѳтареа маршѳрілорѳ ромъне кондѳктѳл лшї лѳъ дрѳтѳлѳ кътръ пъdѳреа чеа маре аша пѳтіт, ла Лѳпка Добрі, - Ачестѳ кондѳктѳ, фѳсе атътѳ de імпѳіторіѳ, лпкътѳ стърпі пофта ші плъчереа лп тік ші маре пѳтаї de кътѳ алѳ ѳрта, - дечї dѳпъ сосіреа ла локѳлѳ dестінатѳ, dѳпъ пѳџінелѳ ръпаосѳ; се лптопаръ кѳтева кѳнтече паціопале de тіпърітеа школаръ ші лптеліџінції, апоі се фортъ ѳнѳ черкѳ маре de попорѳ, лп міжлокѳлѳ кърѳіа тіпърітеа школаръ продѳсъ кътева прове гімпастіче пропѳсе маї лптъіѳ de D. Сѳпралокотепепте Іоапе de Краінікѳ апоі de лпвъџъторії респектівї, - ла 3 $^1/_2$ óре сосі ѳнѳ карѳ кѳ 10 Ферії de віпѳ ші апъ акръ, - алтѳ карѳ кѳ пѳпе ші фріптѳрї de віцелѳ, міелѳ ші пѳї, тóте прокърате de Преа Ч. са D. Протопопѳ респектівѳ, D. Сѳпралокотепептѳ Іоапе de Краінікѳ, D. Іоапе Нетешіѳ ші Пъріптеле Адміністраторѳ Георгіе Опреапѳ, апоі ѳртаръ Дамеле романе кѳ алѳатѳрїле каре de каре маї гѳстóсъ, - ла 4 óре, din ордінеа D-лѳї Протопоп de Краінікѳ: тіпърітеа школаръ се ашъzъ лп ордіпѳ пе іарѳъ, - ші маї лптъіѳ се лппърџі ачестеіа пѳпе кѳ карпе ші вінѳ, - ѳѳпъ ачееа се адѳнъ лптелеџінџа, Дамеле ші лпвъџъторії din локѳ ін фрѳпте кѳ Dѳнл Протопоп респектівѳ ін жѳрѳлѳ песеї че ера ашъzатъ сѳбт ѳнѳ шопрѳ маре рідікатѳ din фрѳпzъ верde, - маса фѳ лпdатъ лпкъркатъ кѳ тотѳ фелілѳ de фріптѳрї ші алѳатѳрї, - Dѳнл Протопоп лшї ръdікъ кѳвънтѳл, ші ѳіпевептъ пре тотѳ пѳблікѳл adѳнатѳ - пе лптелеџінџа ші пе тіпърітеле сколарь deслъчіndѳ лп кѳвінте dѳлчілпсътпътатеа ачестеї зіле лтѳѳкѳръторе, - лп фіне пѳблікѳлѳ стрігѳ лптре ѳѳѳвітѳлѳ трéскѳрілорѳ - кѳ ѳнѳ ресѳпетѳ маре „съ тръіаскъ Dѳнлѳ Протопопѳлѳ пострѳ.“

De óре че ънсъ тънкаре ші бевтъръ ера de прісосѳ - се лппърџіі din тóте ші пела попорѳ пела кънџі ажѳнсе. - de аічї ѳртаръ жокѳріле паціопале романе каре се маї скітваѳ кѳ тóсте ші dѳръ петречереа пънъ сеара ла 7 óре. — Dѳпъ 7 óре се dedѳръ семпеле de порпіреа кътръ касъ, тіпърітеа сколаре се пѳсъ лп ордінеа са, пѳблікѳл ші тръсѳріле тотѳ кѳ фрѳпzъ верde провъzѳџї съ лппърџіръ ѳпіі лп наінте, чеї маї мѳлџї лndърътѳ, іар Школарії кѳ фламѳріле лорѳ лп міжлокѳ, - лп ачестѳ ордінѳ, лптре ѳѳѳвітѳрі de трéскѳрі ші de пѳџї, лптопънdѳ мѳсіка маршѳл роман: Кондѳктѳлѳ порпі кътръ Добра. — Пѳблікѳл сѳпрінсѳ de ѳѳкѳріь петрекѳ пе прѳпчії школарі пънъ лп Піаџъ, ѳnde ші чеї din тръсѳрі deскълекаръ џеосѳ, ші тіпърітеа Школаръ кѳ лпвъџъторії съї ші лптелеџінџа лптóнъ „Дешеаптъте романе“ — ѳѳпъ ачеаста, лшї ръdікъ кѳвънтѳлѳ Dѳнл Сѳпралокотепептеле Іоапе de Краінікѳ, ші мѳлџѳміndѳ опоратѳлеї пѳблікѳ пептрѳ опореа че аѳ dато тіпърітеї школаре - асетенеа аміптіndѳ ші тіпърітеї жертфіле пъріпџілорѳ ші a фѳndаторілорѳ ачестеї Шкóле портале de аічї, ші лndетпънdѳо ла лпвъџътъръ, іаѳ датѳ о лпкіпѳіре a віі-торіѳлеї че о ащеаптъ пе еа ші пъріпџії еї déкъ ва спорі лп лпвъџътъръ ші лп портареа вѳпъ.„

Dѳпъ ачеаста саѳ лптопатѳ „Хаї се дът тънъ кѳ тънъ“ ші лптръ лпzъчіте „вівате“ саѳ deпъртатѳ кѳ тоџії, - іар лптеліџінџа петрекънdѳ кѳ мѳzіка пе Dѳнл Протопопѳ пънъ ла каса са: лптрѳ маре мѳлџетіт пептрѳ остъпелеле ші жертфеле фъкѳте - стрігѳndѳ „съ тръіаскъ“ іат пофтітѳ попте вѳпъ - ші саѳ dѳсѳ преа мѳлџътіџї фіеще каре ла але сале.

Г. Опреапѳ.

Ла Np. 218.

Опоратъ Редакціе!

Лп ѳртареа детертінърії Консісторіале dто 10 Маіѳ а. к. N. 372 ам пре опората Редакціе а Телеграфѳлеї Романѳ din даторінџъ а провока спре dескоперіреа пѳтелеї а кореспондінтелеї: Крештін din Вънатѳлѳ делъпгъ Тімішоара пептрѳ калѳмніile din Телеграфѳл Роман dто 29 Апріліе а. к. N. 34, ка кънd конcісторіѳлѳ сърбескѳ din Тімішоара ар фі арестат пре лпџерії ші сфінџії din Мѳрапї, ші кѳткъпаінте de 15 (?) вълdіка сърбеск ар фі опріт а кondекора орпаментеле інтерне а Бісерічіі Мѳръпене кѳ Інскріпціѳнї ромънещї adекъ кѳ літере, ка съ і се поатъ пѳпе џъртърї лецѳіте de a маї кѳтеза пре чінева a дефъіма.

Чі ка съ вадъ ръвтъчоаса калѳмніе a сѳсаміптітѳлеї кореспондінте ам a атінџе ачееа: кѳт къ Бісеріка din Мѳрапї саѳ zідіт ла a. 1845, лпсъ Темпла саѳ Ікопостасѳл чел маре скобіт din лемп саѳ гътітѳ пѳтаї лп тімпѳлѳ трекѳтеї революції, ші нефііпd вапї de ажѳнс спре зѳгръвіреа ші аѳріреа Ікопостасѳлеї, пічї пѳ саѳ пѳтѳт пітіка detертіна лп прібінџа ачеіашї ефъптѳірі, пънъ че лп евѳл елібъртърії de ап кѳndѳ фіештекареле Антіст Котѳпал сокотеа a фі автопотѳ, ші din ачест мотів ші Антістѳл Котѳпал din Мѳрапї кѳ котпѳтеле: Гъврілаш аѳ кѳтезат фъръ тоатъ лпкѳрџереа ші контрола стъпънії сѳфлетешті, ка пріп Рескріптѳлѳ Декіареторіѳ din 1779 спре ачееа авторісатъ, a лпкредінџа Піктѳра ші аѳріреа Ікоапелор бісеріче, ші маї кѳ сéмъ Піктѳра ѳнеї Indіbідѳѳm, din акърѳіа тънъ аѳ ешітѳ пънъ астъхі (dѳпъ чепеѳрареа ачелора че прічеп decemпѳлѳ) пѳтаї сфінџї zѳмѳѳіаџї, ші лпкъ пелънгъ о протітере de ретѳпераре кѳ мѳлт маї маре, декътѳ че ар фі черѳт ла о лічітаџіе мікшорътоаре вреѳп Піктор харпік. Дечї даръ лпџълегѳndѳ еѳ віклепіа сѳсаміптітѳлеї Антіст, карele се лпгріжісъ пѳтаї de інтересѳлѳ пропріѳ ші пѳ de лпфрѳтсеџареа Бісерічеї локале, ам фост сіліт despre ачеастъ волпічіе (ші пѳ de dѳпъ інакѳсареа Преотѳлеї А. К. карele аѳ фост петѳлџетіт кѳ ачелаш Антіст) a лпкѳпоџінџа пре епархіалѳл Консісторіѳт, ші апоі ачеста аѳ ші detертінатѳ лп шedінџа din 10 Маіѳ а. к. ка токтеала аміптіть, ка чееа че саѳ фъкѳтѳ фъръ тоатъ лпкѳрџереа консісторіалъ, съ се пітічéскъ ші ескріindѳсъ ѳп конкѳрс спре ефъптѳіреа ачееашї лѳкърї съ се џіпъ Minuendo-Licitatio. - Акѳт даръ фак еѳ ачееа лптребаре: оаре кѳndѳ хотъреще фортѳлѳ компетінте, ка

mai мълт съ пѫ лѫкре ла Бісерика din Мѣрані фаворіції фостѫлуї Антіст, дпсъмнézъ ачееа а ареста пре сфінції ромънї din Мѣрані? — Че се атінце іарѫшї de Інскріпчѣнеа Ікоанелор кѫ літере, кѫ ачееа сар фі опріт прін Епіскопѫлѫ сѫрбѫ, ші ачееа е о скорпітѣръ рѣтъчоасъ, кѫчї дѫпъ кѫтѫ атінсъї маї сасѫ, къ нефііндѫ вані de ажѫнсѫ, decпре ачееа нічї паѫ пѫтѫтѫ фі ворвъ пѫпъ ап; дпсъ лѫкрѫлѫ сть алтмінтреле, адекъ кат ла апѫл 1854 (дѫпъ кѫт дмї адѫк аминте), пжпъ а пѫ фі еѫ стрѫмѫтат din Протопресвітератѫл Жебелѫлуї de Протопресвітерѫ ла Тімішоара, Комѫна Мѣранѫлуї аѫ dat съ се факъ пе спеселе комѫнале ѫн стеаг ла Бісерікъ, дпсъ вътавїї сатѫлуї de атѫнчеа: Нікѫлае Ранко ші Амвросіе Пжрлеа аѫ воіт съ фігѫресе дп інскріпцие ка дърѫторї; дечї даръ фъкжnd Комѫна бісеріческъ ачееа есченчѫне: къ dendatъ че акѫтѫ анѫмїції вътавї паѫ фъкѫт сѫсатінсѫл стеаг d.n спеселе проприе, чі din челе комѫнале, пѫтеле дѫпшілорѫ нічї пѫ потѫ фігѫра дп ачелаш стеаг, ші апої фіреште къ аминтіта інскріпцие аѫ трѫбѫіт съ фіе касатъ. Hinc ergo illae lacrymae!

Дп Тімішоара дп 21 Маіѫ 1862.

Мелетіе Дрѣгіч
Протопресв. Тімішоареї.

Am inpartasitu in Nrulu 39 alu jurnalului nostru vorbirea D. deputatu alu Orastiei N a g y in privinti'a separarii portiunei canonice pentru preotîmea ortodocsa, am atinsu si observatiunele ce lea ‚facutu „Herm. Zeit.“ asupra lui. La aceasta respunde D. N a g y in „Közlöny“ urmatórele spre indreptarea publicului:

Dechiaratiune.

Orasti'a in 26 Maiu.

Onorate Domnule Redactoru!

Aveti bunatate sî'mi primiti in pretiuitave fóia dechiaratiunea respective aperarea mea in contra apucaturiloru, cu care me ataca „Herm. Zeit.“ din 24-a Maiu N-rulu 132, pentru putîn'a mea vorbire, care o amu tienutu in siedinti'a publica a universitatei natiunale — in 22 Maiu. —

Cá deputatulu scaunului Orastiei am vorbitu cá preotîloru greco-resariteni neuniti se li se dea atata portiune canonica, din catu se póta traii dupa cum cere starea loru, sesi póta sustienea familiele si sesi póta cresce pruncii. —

Deorece caus'a aceast'a dela 1848 incoce este in suspenso, am provocatu universitatea natiunale cá se o soliciteza; esprimandumi mirarea ca cum de nu siau mai pierdutu preotii gr. r. neun. patenti'a de totu ceru, candu aru potea se pretinda cea ce li sa aprobatu in 3 Aprile 1848 cá se li se dea portiune canonica; am pomenitu in scurt'a mea vorbire ca au trecutu tempulu vorbeloru góle si a minciuniloru frumóse si acumu trebe se aretamu fapte salutare pentru popoare, altceva nu amu disu, si de si am vorbitu destulu de lamuritu si chiaru- totusi mau intielesu reu cunoscutulu Redactoriulu a lui „Herm. Zeit.“, si sau acatiatu de persón'a singurului unguru, care siede asia sinceru la fundulu mesei verdi cu voia tare si cu simtiuri numai pentru binele publicu, si 'lu invinovatiesce nu numai pre elu, ci pre tóta natiunea ungureasca, dicandu „die ungarische Freigebigkeit war von jeher groß auf sächsische Unkosten“ aceast'a este o defaimare si pentru mine si pentru acea nu se potrivesce, caci si eu siedu pre fundulu regescu, avendu cas'a si putîna avere in Orasti'a, undemi este famili'a asiesata de mai multu de 150 de ani; firesce ca aceast'a nu o-au sciutu Dnulu Schmidt, dieu multe suntu care nu le scie omulu, dara a vorbi dreptate totusi aru trebui se scie, celu putînu s'aru cuveni. —

Altmintrelea fara de Dnulu Schmidt neci Dnulu deputatu W. nu m'a intielesu, care altumintrea scie bine unguresce, si carui eu nu i amu respunsu, precumu scrie D. Schmidt: „Er sei übel verstanden, er habe der Universität keinen Vorwu f machen wollen“, eu asia iamu respunsu Dlui deputatu W. din vorba'n vorba: „cumu puteti audi si intielege chiaru contrariulu dela cea ce am disu eu“ ?. —

Dreptu este si acea ca nu mi amu datu votulu la alegerea deputatiloru, am avutu causa de a face aceast'a conformu instructiunei mele si de a nu partini otarîri care suntu preste competinti'a universitatii natiunale; eu dara tienendume de instructiuneami am remasu consecinte si m'amu alaturatu la votulu separatu ce la datu condeputatulu Balomiri. — Dnulu Schmidt dara aru fi trebuitu se véda ca nu mia fostu iertatu semi dau votu, si totusi scrie: „Wir dachten bisher nicht daß es jemanden einfallen könne anzunehmen, daß es außer der Competenz der sächsischen Nation, und ihrer Universität liege, eine Deputation an ihren Kaiser zu versenden.“ Eu 'lu tienu pre Dnulu Schmidt de unu rabulistu cumu se cade, care e in stare seti sucésca si schimbe vorb'a cea mai dreapta si chiar incatu ignotos fallit, etc. — Domnulu Schmidt pana acolo au ajunsu in politic'a sa juridica, catu candu si au cititu unu deputatu contraparerea sa romanesce sau acatiatu si de barb'a lui sî pre deputatulu in foiá sa lau fotografatu cumplitu. — Sémena in natura Dlu Schmidt cu spinulu care inca rumpe vestmintele numai din pasiune, weil er alles was demselben im Wege steht, gerne verreißt. — Deaca nui placu Domniei sale deputatii dela Orasti'a pentru ca dintr'o intemplare suntu Romani sî unguri, se nui defaimeze, ci sesi arete antipatia catra ei prin alte midiloace éra nu prin intorcerea sî sucîrea vorbiriloru celoru usiore. —

Aceasta'mi este cea de anteiu sî binisioru cea din urma dechiaratiune in contra atacatoriului meu, rogandulu pre elu cá in venitoriu se fie mai dreptu fatie cu mine, caci intro forma de dreptu trebe se fia omulu fatie cu totu omulu, fia elu ori Romanu ori Unguru ori ce, ca din contra me voiu simtî indreptatîtua me aperá intrun modru cumu va fi mai corespundietoriu animei mele. —

Se remani cu Dumnediu Herr Professor Heinrich Schmidt von Preßburg.

(k. k.) Ignatu Nagy
jude scaunalu sî deputatu.

La aceste earasi a respunsu „Herm. Zeit.“ intr'un modu atat de pisicatoriu, catu si satiricu. Noi in interesulu adeverului trebue se marturisimu, ca D. dep. N a g y a vorbitu cu cuvinte domoale, pline de modestia, in vorbire a pazitu cea mai mare buna cuviintia si de aceea cugetamu ca nu a meritatu nici unu atacu.

Нотіце Діверсе.

— Дп 6 Іѫніѫ к. п. са dat прін антістеле скріпторілорѫ шї ал асоціацівнеї жѫрналістілорѫ Кѣpanda касеї авлегаціlорѫ о петіцівне, ка сѣ провоаче ѫн вотѫ ал касеї авлегаціlор, прін каре съ се рекомънде міністеріѫлуї, ка съ'шї дптребвінцézъ інфлѣинца са спре аграціarea челор кondemnаці дп процеселе політіче.

— Маіестатеа са ч. р. апостолікъ са дндѣратѫ прéграціос кѫ прéдпалта девіcівне din 16 Маіѫ а колчеде, ка дѫпъ пропѫнеріле міністеріѫлуї de комерчіѫ шї економіа попѫларъ шї а канчеларіеї трансілване авліче, съ треакъ есерчіarea de жѫрісдікціівнеа монтанѫ, шї пѫртареа протокоалелор монтаністіче, че кѫ дпчетареа трібѫналѫлуї de презектѣръ din Алба Іѫліа са дппедекатѫ, ла Капітанатѫлѫ монтан din Златна, каре есте комвс ка трібѫналѫ монтанѫ провінціалѫ din къпітанѫлѫ монтаністікѫ шї din маї мѫлцї асесорі de національтате магіарѫ, секѫе, сасъ шї ромънъ. Шї ачестуї трібѫналѫ се маї дъ пентрѫ спріжінірea луї шї дплесніrea партітелор дпкъ къте о еспозітѣръ дп Ошорхеіѫ шї дп Абрѫдѫ, каре вор фѫнга ка сѫбстітѫціівне de требѫналѫ монтан.

— Дѫпъ о дппъртъшіре a луї „Mag. Sait“ каре а трекѫт шї дп алте жѫрнале есте опрітѫ a се къпта „Zozatul“ прін масса попорѫлуї шї сколарі.

— O. D. P. аре о кореспондінцъ din Бѫкѫрещтї кѫ dat 1-a Іѫніе п. дп каре се зіче, къ саѫ цінѫтѫ конференці din партеа консѫлілорѫ пѫтерілор стрѫіне пентрѫ авзічереа ачесторѫ пѫтері ла прерогатіва че о аѫ асѫпра сѫдецілор лор дп привінца ізрісдікціівнеї, шї къ консѫлѫл рѫсескѫ, францозеск шї сardinezѫ арѫ фі фостѫ пентрѫ о некondiціonатѫ, еаръ чел прѫсianѫ шї австріакѫ пентрѫ о kondiціonатѫ авзічере. Енглезѫлѫ дпсъ пѫ врея съ се слобоадъ ла нічї о ревізівне.

— „Ромънѫл“ адѣче цірea къ міністеріѫлѫ шіа ретрасѫ проіектѫл пентрѫ префектѣріле ценералі.

— Тот „Ромънѫл“ аре о депешъ телеграфікъ din Берлін, къ дп шединца de превѣрть a Сенатѫлуї din С. Петербѫрг са вотат дп ѫнанімітате повъле прінчіпіі de органісarea іздічіаріъ.

— Тівр са стрікат кѫ Гарібалді, къчї чел din тъіѫ къпътънd мічівне дела ресере Італіеї дп каѫса еспедіцівні шї фъкѫндуї рефлексівні, обсервъ чел de пре ѣрть скѣртѫ, къ ел пѫ врея съ авъ дела дъпсѫл нічї ѫн сватѫ шї ла дімісіонат. Акѫта са віндѫтѫ Тівр луї Натацці кѫ інima шї сѫфлетѫлѫ шї жоакъ пе консерватівѫл. Афаръ de Кошѫт съ'л фіе пъръсітѫ тоатъ емігрáціівнеа ѫнгѣреаскъ.

— „Pest. Ofn. Zeit.“ врé съ ціе, къ Маіестатеа Са ар фі рѫндѫітѫ сѣвт 22 Маіѫ к. п. ка тоцї фечорії din контінцентѫл de асептеціівне дела 1854 съ се лічендіезе ла тоате корпѣріле de трѫпе дп тоатъ армата шї съ се дппартъ ла ресерва de ресѣлѫ. De ачі се вede къ̀ѫ е de маре редѫчереа армателуї.

Редактор респѫнзетор **Ioann Pau.** Едітѣра шї тіпарілѫ тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dъminека. — Препъмерацїънеа сефаче ла Сібіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ ванї гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте ъръї але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіїе пе ън ан 8. фл. сар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ъръ къ 7. кр. ші пентръ а доа ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а трєіа репецїре къ 3½ кр. в. а.

№ 44. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїъ. 3. Іюніе. 1862.

Publicare.

In urm'a conclusului Adunarei generale din 24. Octom. / 5.Noemv. 1861 Adunanti'a generala a Asociatiunei transilvane, pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, se va tiné pentru anulu acest'a in 16/28 Iuliu in Brasiovu.

Aducanduse acést'a la cunoscinti'a publica. si conchiamanduse la aceeasi toti Membrii Asociatiunei, subscrisulu Presiedinte 'si satisface placutei s'ale detorintie ce i-o impune §-ulu 14 lit. a. din statute.

Jurnalele nóstre romane suntu poftite a reproduce acést'a publicare.

Sibiiu 27. Maiu / 8. Iuniu 1862.

Andreiu Baron de Siaguna m. p.
Eppu. si Presiedintele Asotiatiunei.

Antonie Vestemianu m. p.
Canonicu si Secretariu secundariu.

Політіка фііторе а лъї Кошът.

(Ъртаре.)

„Еъ кєцетъ къ проіектеле пєсе лнаінте съптъ ъшоръ de прімітъ din партеа тътъроръ лъкъіторілоръ аі провінчіелоръ данъбіане, къчі еле кореспънdъ доріпцелоръ ші інтереселоръ лоръ ші тотъ одатъ ле асігъръ вііторіъл. Астфелїъ се ва пътеа лнтре еле ставері о перфектъ конкордіъ, каре ва траце дънъ сіне ка чел din тъіъ ресълтатъ къdереа тірапілор че лї апасъ ші dісолвцїънеа стателоръ челор векі вертепоасе, пе каре ле цінъ еі лн склъвіъ ші ле лнпедекъ лналтъл лоръ зборъ. Еъ жър пе тоцї фрацїї пострїї магіарі, славї ші ромънї, а лъпъda вълълъ вітърії пестє трекътъ, ашї лнтinde мъna, а се скъла ка ънълъ пентръ лібертате ші а се лъпта тоцї пентръ ънъл ші фіекаре пентръ тоцї dънъ девіса веке а елвеціанілор.

Еъ лї жъръ, ка съ прітеаскъ ачеаста пропосіцїънє каре пъ есте кончесїънє, чі баса ънъї контракътъ речіпрокъ лібер. Фіе каре сінгъратікъ нацїънє данъбіанъ ші de ар гръна пелъпгъ сіне ші фракцїънеле алтор семінцїі, пъ поате форта de сіне сінгъръ нічі ънъ статъ de ал доілеа рангъ, акъръї independінцъ сар афла лн пекоптепітъл перікол ші каре прін ъртаре ар тръбъї съ кадъ інфлъінцїї стрїне, пе кънdъ ънгърії, сєdславії ші ромънії ънїцї, ін касъ кънdъ аръ прімі прінчіпіile de маї сесъ, ар форта о потере de рангъл din тъіъ, ън стат богатъ ші потінте de 30 міліоане локъіторі, че траце греъ лн кънпъна европеанъ.

Ънїре, конкордіъ ші фръцієтате лнтре магіарі, романі ші славі! — Ачеаста есте чеа маї фервінте доріпцъ а меа, чел маї сінчеръ сватъ алъ меъ, гарандіа ънъї стрълъчітъ вііторіъ пентръ тоате ачесте попоаре.

Тєрін 1 Маіъ 1862. Л. Кошът.

Ачеаста есте політіка фііторе а лъї Кошът„ зіче „Ost Vest“ dънъ каре о амъ лнпъртъшіт ші ноі„ лн челъ маї квтезатъ лнцелес ал квънтълъї ші de ачеea пентръ практіка політікъ а пресентълъї de ън прецъ фоарте проблематік„ Къ тоате ачесте „Ost si Vest“ е de пърере, къ лнкът лн ea се вede o admoніцїънє пентръ Австріа а пъ фі пепъсъторе лн честїънеа оріентълъї, еа пъ ретъне фарь нічі ън прецъ, къчі е ертатъ а се лнвъца ші дела връжмаші.

Маї de парте зіче тотъ ачестъ жърналъ, къ Кошът е лнкъ de пърере рътъчітъ, ка кътъ Ънгаріа аръ пътеа фі репъблікъ, de ші лї лінсеск челе маї печесаріе елементе але ънеї репъбліче, елъ се паре лнкъ а авea ачеea рътъчітъ пърере, къ Австріа пътаї ла сънетълъ трімбіцілоръ репъблікане ва къdea лн сіне ка ші мърії Іерікопълъї ші печесітатеа історікъ, каре а креатъ статъл австріакъ, а лнчетатъ, а маї фі о печесітате: лнсъ Кошът, тъмъдітъ лнкъ ла анъл 1849 лн Добріцінъ de опінія рътъчітъ, къ лн локъл Австрієї сар пътea ръdіка пе мормінтеле славілоръ ші ромънілоръ Ънгарієї о Магіаріъ маре, а възътъ недрептатеа, че а фъкътъ ачесторъ попóръ врънdъ съ ле магіаріzезъ ші а рекъноскътъ лнкъ лн квънтареа са din Гласгов, къ фііторea історіъ a Ънгарієї требъе съ фіе о лнпъчіъіре a ачестеї недрептъцї. Ші акъта a терс ші маї de парте прекът възърът din проіектълъ съъ.

„Пресе“ зіче, къ гъберпаторълъ din 1848 ші 1849 ал Ънгарієї лшї цine пънктъл de стацїънє ал съъ лнтратъта, лнкътъ коптінъ ашї арăта dъжътъніа лн контра статълъї австріакъ; de алтінтрелеа лнсъ, кът ар къпъта політіка са о практікъ апліkаре лн посіцїънеа Ънгарієї, Трансілванієї, Кроацієї ші Славоніеї, се фаче прівіреа лъї къ тотъл модіфікатъ; къчі необосітъл декламатор лн контра ръпцреї de чентралісацїънє австріаче, ші маї ноъ лн контра Конституцїънеї din Февръріъ пресънънє фърь нічі о прегъndіре, къ коппатрії лъї се вор сънънє ънъї статъ ноъ, а къръї прінчіпії конституцїоъ пале аръ фі къ мълтъ маї чентреалістіче, декът че есте конституцїънеа презентъ a пóстръ. ш. а.

„Mag. Sai.“ каре ла лнчепътъ са сілітъ съ декіаре ачестъ маніфестъ ал лъї Кошътъ de фалсіфікат, лшї ревока deminцїреа маї тързіъ, ші зіче, къ прінчіпіile лъї Кошът пъ консънъ къ прівіріle сале ші пъ вор добъndі нічі одатъ апланідареа лъї.

„P. Hir.“ прівеще лн deminцїреа лъї Шаіто ън лнъкъръторіъ семпъ, къ абсърдітатеа лъї Кошътъ се осъndеще ші de політічії естремі магіарі.

„Sürgöny“ терце маї денарте ші зіче: Кошът, каре фъръ студіі націонале – економіче dънъ о чітіре a опърілоръ лъї Ф. Лістъ a венітъ ла ідеа Асоціацїънеї скътітóре, ел, каре dінтрън ентъсіастъ пентръ сістема мънічіпалъ са афъкътъ dінтро датъ ънъ чентралістъ ші апостол ал сістемеї репресентатіве; ел, каре лн анъл 1848 a трактатъ націоналітъцїле къ о трънфіъ пе лнцелептъ ші пъ a врътъ съ рекънóскъ нічі ъна din доріпцеле лоръ ші апоі ла анъл 1849 рекъноскъ dінтр'о датъ автономіа Кроацієї ші егала лндрептъцїре a націоналітъцілоръ; елъ, каре есте креаторълъ лъї 48 ші тотъші лн тімпълъ de пре ъртъ a осъndітр dieтa ънгърéскъ, пентръ къ ачеаста a цінътъ стрънсъ de 48, еаръ пъ de 49; пътемъ прімі, зічет ноі; къ ън бърватъ, каре аре ънъ кредъ de ідеї аша de мішкъторіъ, ші ціе a се цінea тотъ dеъна пе сърфаца ідеілоръ модерне аъ квпрінсъ еръші челе маї ноъ, челе маї деасънра лнпотътоаре ідеї de статъ, лнпърцїреа стателоръ dънъ націоналітъцї ші ікоана моргапъ a конфедерацїънеї данъбіане, ка съ о ънтілісезъ баретъ ка міжлокъ ла скопъл съъ. Лн фіне се апъкъ de проіектъ ші лнтреабъ, къ че къцігъ спіріtъл ар адъче конфедерацїънеа попоарълор каре лн кълтърь стаъ лндерънтъл магіарілоръ ші пъ съптъ сът пътереа D. Кошът, че къцігъ матеріал? Церіле ачесте аъ маї еftіне ші маї мълте продъкте кръde декът Ънгаріа, лнсъ індъстріа ънгърéскъ, каре поате къ сар перфекціона, ар афла ла о консъмцїънє маї мікъ de аколо. еръші пътаї о къътаре маї мікъ. Ші лн прівінца політікъ, че не гарантезе еле? зіче маї de парте „Sürgöny.“ Indenendinца? Ачéста пъ крede нічі фантазіа романтікъ a лъї Кошът, къчі ел ле лндреантъ in прівіinца ачéста кътръ ъна саъ маї мълте пътері апъсане ш. а. m. d. — Noi провокънd ла челе че аъ скріс D. Папіъ лн Брънъріle сале despre Indenendinца Трансілванієї, зічет: къ ші ачестъ проіектъ a лъї Кошът ва фі пътаї врео тещешъцїре віклéпъ cedъкътóре de чеї скърцї ла вedere. Timeo Danaos et dona ferentes. адекъ: сь не ферімъ de дракъл ші кънdъ вine къ плокопъл. —

Сибіїѣ 1. Іѵніѣ. Газетеле Bieneze ѧмінтескѣ despre o пѫръ, че ordinapiaтвлѣ архіепископалѣ din Biena o арѣ фідат Міністеріѵлѵї de ръzвоіѣ асѵпра Предікаторѵлѵї лѵтерапѣ алѣ Гарпісónei Bieneze, къчї ачеста кѣ пебъгареа de сеатъ a ordinъчіѵнеї превіцепте аѣ кѵтezатѣ a цінé Предікъчіѵне ші o кѫптаре фѵпебрале кѣ прілежѵлѣ лѵтортѫптъреї ръпосатѵлѵї Капітанѣ Мочарії лп цінтірітвлѣ католікѣ. Газетеле Bieneze спереазъ, къ Міністеріѵлѣ de Ръzвоіѣ ва шті съ іее лп скѵтіпцъ пѣ пѵтаї пре Предікаторіѵлѣ лѵтерапѣ dела Гарпісóna Bieneзъ, чї ші a рідіка валореа ачелеї ordinъчіѵнї, ла кареа се провóкъ ордinapiaтвлѣ архіепископалѣ din Biena. Лпкъ маї амінтескѣ Газетеле Bieneze, къ ші алтѣ авѵсѣ се ва делетвра, ші адекъ ачела, dѣпъ кареле Предікаторії протестанцї аѣ фост datорї a da Капелапвлѵї осташескѣ католікѣ вепітвріле штоларе пептрѣ ачеле фѵпкціі преоцещї, каре еї ле съвѫршеаѣ ла Солдацїі de Релеџеа протестаптікъ.

Noї кѣ dврере адѵчетѣ ачесте лптъмплърї ла кѵпощіпца пѵблікѵлѵї пострѣ ѵпа пептрѣ ачеea. къ еле арать гревъцїле, че лппіedекь ефептвареа егалеї лпdрептъцірї конфесіѵпале, ші ватъмъ конвіпдереа копсчіінцеї, ші а сітцѵлѵї отепітеї, еарѣ алта, пептрѣ къ пі се репрезепть ачеле пъпъствірі, каре ші поаъ маї лп тоате зілеле пі се лптъмплъ din партеа ordinapiателор греко-католіче лп прівіпца късъторіелорѣ местекате. Noї пеѵпіцїі пѣ пе лъсъмѣ de егала лпdрептъціре конфесіопалъ, ші зічемѣ, къ авѵсѵлѣ антітарцїалѣ аѣ лпчетатѣ, еарѣ Ordinapiателе ѵпіте вреаѣ съ штіъ, (ші ачі ші Гѵвернѵл арделеапѣ ле спріжінеште), къ лпкъ пѣ саѣ адѵсѣ лецеа прін кареа всѵлѣ антітарцїалѣ с'арѣ фі штерсѣ. Аѳлъмѣ de прісосѣ a пе лъса маї афѵпdѣ лп дескріереа ачесторѣ пърї атъта есте афаръ de тоатъ лпdоіала, къ пічї Ordinapiатвлѣ пострѣ пеѵпітѣ, пічї Преоцітеа пóстръ пѣ се лась a се естѵрба din посесоріѵлѣ егалеї лпdрептъцірї конфесіопале, къчї тоцї, карії сѫптемѣ ромъпї фъръ деосевіре de Релеџї, амѣ жвратѣ, съ пъzимѣ фръціетатеа пе баzа егалеї лпdрептъцірї, ші пої времѣ, ші сѫптемѣ хотърѫцї a ціне жврътѫптвлѣ, че л'амѣ депвсѣ лп фаца пацівнеї, ші de секътврі пѣ пе тетемѣ.

Sibiiu 1-a Iuniu. Neputenduse tienea sedintia lunaria la inceputulu lunei acesteia din lips'a numerului prescrisu alu membriloru. D. Presiedinte pofti eri pe membrii Comitetului Asotiatiunei cari se afla aicea in Sibiiu la o conferintia estraordinaria, si le descoperi 1-o ca a facutu a doua rugare catra Inal. Gubernu alu Tierii pentru primirea unoru membrii ai Asotiatiunei, carii nu suntu suditi austriaci. 2-o ca au intratu mai multi bani si Presidiulu afla de neincongiurata lipsa, ca numele daruitoriloru se se publice, fiindu ca acestia voru astepta cu nerabdare cvietentiile si publicarea baniloru trimisi. Acestea le primesce conferinti'a cu multiemire si pana la se dinti'a viitoare care apoi va aduce asupra lucrarei acestei conclusulu seu.

Aflamu din isvoru siguru ca Ilust. Sa D. Supr. Capitanu alu Tierei Oltului in urm'a serbarei si festivitati din 15 Maiu despre care cetiramu mai a deunedi in Gazet'a Transilvaniei, au facutu reportu la presidiulu In. regiu Guberniu, si acesta au luatu cu cea mai mare placere la cunostintia multiumindu Dlui supremu capitanu, — dovada ca persoanele presinte din capulu In. Gubernu nu sunt asia aplicate a vedea in ori ce miscari, serbari seu adunari romanesti numai buitogatasiuri, reactiuni, Dacoromanismu si Dzeu mai scie ce, cá cumu vedeau cele de mai nainte si cumu vedu neste capete seci si in dioa de astadi, ci convinsi fiindu de loialitatea romanului ia lucrulu dupa cumu in adeveru este.„ —

Хацегѣ лп 28 Маіѣ 1862. Epї лп зіва de Рѳсалї, ѳсеретѣ порочіцї a прімі лп міжлокѵлѣ пострѣ пе Есчелепціа Са Domпѵлѣ Гѵвернаторѣ алѣ цереї контеле Крепевіле. Есчелепціа Са кondѳсѣ de чінчї кълъреці ромъпї хъцъгапі, лтвръкаці лп Костѵмѣ паціопалѣ сербъторескѣ, ажѵпсе лп орашѣ ла 1 óръ dѣпъ ameazї. Лп капетѵлѣ орашівлѵї ѵпde ера o пóртъ de трівмфѣ рѣdікать, кѣ інскріпцівпea ромѫпъ „Біпе a вепітѣ,“ ла аштептатѣ o тѵлціме лпсетпатъ de попорѣ din тóте класеле. Ла івіреа Есчелепціеї Сале ерѵпсъ попорѵлѣ лп кіоте de „съ тръіаскъ!“ Ажѵпгѵпdѣ лппаintea порцїї de трівмфѣ ѳсе кѵпрінсѣ de бравѵлѣ пострѣ Жѵde прімаріѣ D. N. Бъіешіѣ. De ачі лптръ маї департе лп орашіѣ ѵпde черчетъ маї наінте Трібѵпалѣ комітатепсѣ алѣ Хѵпедóреї, de ѵпde вепі апої ла локалітатеа Маџістратвлѵї локалѣ, ачі a фост прімітѣ de Вікаріѵлѣ гр. катол. Г. П. ші de Протопопѵлѣ гр.-оріепталѣ І. Р. лп літва ромъпъ. Пе ла доѣ óре плекъ Ес. Са ла Фъркъdin ла D. Барон Е. Nопчеа, ѵпde і се ера гътітѣ прънзѵлѣ. De ачі апоі кътръ сеаръ тотѣ лп ачееашї zі плекъ кътръ Оръштіе.

Аветѣ вѵпъ спераџъ, къ пѣ вотѣ ръмъпea піче поі твлтѣ тімпѣ ісолаці de лѵтea чea маре. Лп зілеле ачестеа еші o комісівне трімісе din партеа Офіціолатвлѵї комітатепсѣ преste пасвлѣ Вѫлкапвлѵї ла „Тѫргвлѣ жівлѵї,“ лп Ромъпіа, ші ачеаста репторкъпdѳсе пеа adвсѣ штіреа, къ Іпціперії че се афлаѣ аколо лп каѳса пепціопатъ, саѣ декларатѣ, къ пѣ съптѣ гревъцї пе лпвіпцівіле пептрѣ лінія drвтвлѵї ферекатѣ ла Хацегѣ. Кѣ лпчепътвлѣ лѵпеї лѵі Іѵліе, ва тепце din поѣ o комісівне, кареа ва тракта маї преларгѣ despre ачеастъ каѳсъ пondероасъ, кѣ фрацїі пострії de преste Карпаці.

Dicsõ Szentmartinu 4 Iuniu c. n.

La 31 Maiu c. n. sau inchieatu alegerile pentru Comitetulu Comitatului Cetatea de balta. — Mai inainte de a sci resultatulu acestoru alegeri trebue se premitemu ca acestu Comitatu numera 82,000 de suflete, intre cari 48,000 de romani, 22,000 unguri, 11,000 sasi, restulu judei s. a. — Aceasta populatiune posiede la 300 de posesiuni mari cu censu peste 25 fl. dare de pamentu si case. — La acestea concuru la 50 de Comune, intre cari cam la diumetate romane si diumetate sase si ungure; celealalte posesiuni mari cam la 250 sunt proprietati magiare.—

Comitetulu are se sté din 53 de membrii, adeca; din 8 proprietari supremi si 18 proprietari cu censulu peste 25 fl. va se dîca proprietatea mare consta din 26 membrii. — Din acestea se póte vedea ca acesti 26 de membrii trebue se vina in man'a fratiloru magiari. — Comerciulu si industri'a are 2 membrii, — acestia alesi de Camer'a magiara din Clusiu si sasa din Brasiovu nu voru fi ai nostri. — Deci eata 28 de membrii neromani; eata si maioritatea neromana respesctive magiara in Comitetu. — Se mergemu mai incolo. —

Comitatulu se inparte in 8 procese. — Dein acestea doue suntu inpopulate prin maioritate magiara, alu treilea prin maioritate sasa, alu patrulea prin sasi si unguri in maioritate visa-vis cu romanii, si celelalte patru prin maioritate romana. — Unu Orasiu romano-magiaru Cetatea de balta da unu membru. — Iéta natiunalitatile Ardealului in miniatura; — Acestea procese se administréza prin 3 Szolgabirai romani, trei unguri si 2 sasi. — Tragemu acuma patru procese maioritate de unguri si sasi, mai remanu românîloru patru. — Deci dandu acestea optu procese 24 membri, — sub o alta administratiune — ar fi cadiutu pe romani cám pe diumetate din membrii, si póte nice atata. —

Acum éta si resultatulu: 1 Intre proprietarii cei mai marí cadu 7 unguri si 1 sasu, Comitii de Bethlen, Haller, Baronii Szentkereszti, Brukenthal ect. — 2 Pentru Proprietarii de midilocu au concursu in Cerculu de diosu 102 voturi; — acestea au reusitu pentru maioritatea magiara cu 73 in contra la 29 romani si 3 sasi, — celelalte voturi seau pierdutu. — In Cerculu de susu au concursu 52 de voturi, acestea au devenitu in maioritate cu 39 pentru unguri in contra 11 voturi sase si 3 romane. — Aci intre proprietarii de midilocu inca trebui se decademu, si numai intre substituti poturamu bagá pe Escelentia Sa Domnulu Episcopu Barone de Siaguna. — In 6 cercuri de alegere esira românii, eara in 2 unguii in maioritate, — Cetatea de balta inca ne da unu membru si 1 substitutu. — Asia in Comitetu suntu la 31 de unguri, 20 romani, si 2 sasi. — Afara de aceia mai avemu si 14 substituti romani. Suntemu in minoritate ca asia ne dictéza Instructiunea, dara aceasta minoritate e destulu de eminenta. — Aci avemu intre membrii actuali pe ambii Archi-pastori Contele Sterca Siulutiu si Baronulu de Siaguna, Canoniculu Cipariu, — Comitele supremu Ladai. — Protopopii Copecianu si Tamasiu. — Asesorii judecatoresci: Bianu, Pinciu, Darabandu, Rusu, Moldovanu si altii mai multi Amploiati, Preoti si Proprietari, la cari mai adaugemu membrii Officiali: Judele primariu de Cergedi, Vice-Comitele de Siulutiu si trei Szolgabirai Popu, Puianu si Ladai. — Cu acesti barbati credemu ca vomu pote luá lupta cu ori ce maioritate, si Comitetulu Comitatului Cetatea de balta va fi o dieta mica a tuturoru natiunalitatiloru ardelene representata prin cei mai competenti barbati. — —

In 1-a Iuniu se incepura si pertractarile finale in cause criminali cu solenitatea cuvenintioasa, la care avuramu placerea de a vede pertractarea cea din taiu in limb'a romana. —

La cetirea sententie, audiramu pe publicu eschiamandu: „incai acumu se scie pentru ce se judeca Omulu.“— —

Eri avuramu alta solenitate inportanta. —

Escelentia S'a Domnulu Guvernatoru Contele de Crennewille venindu prin Blasiu sosi in mediloculu nostru. — Domnulu Administratoru Puscariu deinpreuna cu ambii Vice-Comiti intimpinara pe Escelentia S'a l'a Blasiu, unde-i se facu primirea cea mai pomposa de catra Escelentia S'a Domnulu Mitropolitu Contele Alesandru Sterca Siulutiu in numele natiunei romane.— Unu prandiu stralucitu cam lá 80 de persóne incoronara aceea primire. — De aici insocitu de catra Administratorulu Comitatului nostru Cetatea de balta pleca la Dsztmartinu, si fu petrecutu cu banderii din satu in satu prin arcuri de onoare, intre celea mai entusiastice vivaturi. —

Sear'a dede Domnulu Administratoru o cina stralucita. — Demaneatia se visitara oficiurile, cari se aflara in cea mai buna ordine.— La ameadi dedera Escelentia Sa Domnulu Guvernatore unu prandiu stralucitu, la-care se radicara mai multe toaste pentru Maiestatea Sa, – pentru Guvernatorele, si acest'a pentru oficiolatulu Cetatei de balta. —

De aci fu Escelentia Sa petrecutu pana la Bogacs, unde-lu primira Burgmaiestru dein Mediasiu. — Unu Ternaveanu.

Де лънгъ Кеіа Търzеї 26 Маіѣ 1862.

Економіе рѣралъ демепцатъ. Ân септъмънile претеріте ешіндѣ ла кътпѣ пентрѣ пріvегіерea економіеі, пріvіндѣ пре кътп Ânnainte ті се пареа къ ар фі вnѣ плѣгѣ, даръ dвnъ фелiврiмiле добітоачелор карії Âлѣ трагѣ ме dвбітамѣ, апропііndвmъ пѣ матѣ Âншелатѣ, даръ аѣ дебвітѣ съ ме мirѣ кындѣ възвіѣ къ ла рѣдъ траце вna вiболъ кѣ о вакъ, Ânainte ера Âнхъмат вna énъ, dвnъ пѣцinъ вedenie камѣ естраordinaръ, Âмї контiнvаіѣ кълъторіа; кътръ апѣпереа соарелві Ân ачеіашї zi, еаръшї пре аколо матѣ ренторсѣ кѣріосѣ фііndѣ съ възѣ реформа чееа пре ла noї пе обішпвітъ, ті се пареа къ саѣ стръмвтатѣ тръгъторії, аша саѣ ті Âптъмплатѣ, че съ вezі: вiбола ші éна Âмї dвче рола, ér вака, пе фііndѣ пвтереа сѣфіцiентъ кѣ а консоацеі еі, волпъвindвсе, акѣт посесорвлѣ фіреце іаѣ легатѣ жѣгвлѣ ла вiболъ, ші Ân локвлѣ болпъвітеї вачі, dънсвлѣ ажѣта ші цine жѣгвл, акѣтѣ даръ ара вna вiболъ, вnѣ отѣ, ші о іапъ, спре апѣпереа соарелві, посесорвлві фііndві рѣшine а вені кътръ котънъ Ân ведерса тѣтѣрора кѣ асеминеа quodlibet, шіаѣ грътъдітѣ тоате Âнстрѣментеле плѣгърієї пре кърцъ ші ле адвчѣ іапа, пе вака о тъna вnѣ прѣпкѣ, ашіндереа алтвл пре вiболъ din превнъ кѣ віцелвл еі; – се пѣ гъndеаскъ чіпева къ епарареа ачещії Âптъмплърі ар фі пентрѣ чева Âпвidie персопалъ, фереаскъ Dвmnezeѣ! Къчі еѣ Ân кредінцъ почіѣ зіче, къ се пвмї фі фостѣ квпоскътъ, Âпапте de ачеаста кѣ врео къцiва апі, стареа чееа абвndантъ а менцiопатвлві економѣ лашѣ въера, ші офтъndѣ машѣ гъndi: necesitas frangit leges: (лiпса Âнфрънце леціле,) Âпсъ акѣт спре Âпdрептареа поастръ а тѣтѣрора, пентрѣ ачела воіѣ се аплікѣ зіса общеаскъ ромънъ: Хънбарівлѣ ла Âпчепвтѣ, пѣ ла фінітѣ дебве крѣцатѣ.

Фоарте екзігъ економіе овреаскъ. Ѳп Перегрінѣ izpaiлteanѣ, статорнічітѣ аічеа пънъ пѣ цiѣ кындѣ, квмпърndѣ póda анвалъ а вnві пътъпцелѣ, Âптъіа датъ кындѣ ам окіатѣ «грвлѣ ера семінатѣ кѣ овесѣ, а доаъ оаръ ам възвтѣ кѣ прін сетънътѣра овесвлві ера пѣсе крѣтпене, аша даръ саѣ пвісаѣ първтѣ de Âптъіа роадъ, саѣ авundѣ лiпсъ ші de крѣтпене аѣ воітѣ а се фолосі de амбеле продѣкте, кындѣ пiче вna, пiче алта пвші потѣ продѣче перфекта реколтъ?

Dвnъ че Ân прінчіпатвл Трансілванієї алта черквлъчівне de банї маї къ пѣ е – декът че адвче негоцъторіа de довітоаче, къtва din фрѣпте, ші машінеле челе de вінърсърії карії консвмъ бѣкателе, Ân епока пресіптъ, кындѣ лiпселе саѣ Âптвлцітѣ, економіа ар фі се Âнфлореаскъ, пѣ пре квтѣ маї есѣ атінсеіѣ – кѣ атъта маї въртосѣ, къчі цепвл отепескѣ се Âптвлцеще, даръ пътъптвлѣ – каре аре а пътрії пре тоцї, пѣ се спореще, пре лънгъ тоате амѣ пвтѣ реещі вine пвmаї съ пе реформъмѣ dвnъ о економіе прѣdептъ, ші каре ла атаре пѣ аре капачітате, баремѣ din чееа обішпвітъ се пѣ скапете, sapienti sat.

Дакъ се ва віта чіпева, ші ва фі бъгъторіѣ de сеамъ ла консетпъчівнеа пентрѣ алецереа метврілорѣ комітетвлві Ân комітатвл Търzеї, ва вedea къ din класса посесівнеї маї марі, din черквлѣ електоралѣ de жосѣ, de астфелѣ de indівізї съптѣ алеґъторі ші алецівілѣ кѣ пвmер ка ла 125 – ші Ântre ачещіа се афлѣ 29 ромънї; – аноі фііndѣ къ сѣпт ace алеце 12 метврії opdinарі, ші 6 свплініторі, вom пѣтea пророчії кътѣ ва фі репресептатъ пачівнea поастръ Ân ачестѣ комітетѣ, мice пape къ вomѣ пъшії Ânnainte ка ракѣ. C. M.

Tiera Oltului

De pe Valea Bogatii 27 Maiu 1862.

Întorcandume de vreocateva dile dintr'o calatoria intreprinsă prin Transilvani'a, mamu convinsu; ca multi dintre ómeni nostri nu suntu in chiaru despre terminulu defiptu pentru deschiderea espusetiunei brasiovene resp. despre adunarea asociatiunei pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu din acestu anu in Brasiovu, — si totu aceast'a indoiala esista la cei mai multi si de prin tinutulu acesta si cu deosebire preotimea de pe la sate nu se potu orientá. Eu cugetu, ca in privintia aceasta nu po te esista nece o indoiala, ca adunarea mentionata se va tinea in 28 Iuliu 1862. calindariulu vechiu *) Dovada asertiunei si parerei nóstre este anontiurile din gazetele romane, cari au publicatu 28 Iuliu, fora de a dice espresu calendariulu nou seu vechiu, pentru-ca valeatulu seu datulu acestora din frunte este totu dupà calindariulu vechiu.— Apoi cu deosebire ne indreptatieste a fi de aceasta opiniune Circulariulu recentu alu Es. Sale Dlui Episcopu si presiedinte alu Asociatiunei Barone de Siaguna, care de siguru intielege calindariulu vechiu si aceasta tine si poporulu si preotimea romana, — dintre cari cei mai multi pe aici siau acomodatu pregatirile cu lucrurile loru de espuseciune astufelu incatu deabia pe atunci voru fi gata, si deaca noi in asertiunea si parerea noastra, care este a celoru mai multi de pe aici neamu insiela, atunci fórte multi nu aru putea lua parte la acea solenitate, nefiindu gatá cu lucrurile loru.

Astadi capataiu o epistola dela unu amicu din Vien'a, care inca 'mi scrie, ca se bucura fórte multu, potandu lua pe 28 Iuliu (calindariulu vechiu inse) si elu parte din reuna cu mai multi tineri studinti ai Universitati la acea espusetiune, finindu si ei cu Iuliu cal. nou esamenile. Totu in finea lui Iuliu c. n. se gata, paremise, esamenile si dela academia din Sibiiu si asia voru potea lua parte si cei vreo 60 tineri romani studinti in acea Academi'a, la acea solenitate, ceia-ce spre dauna loru nu saru putea intempla deaca adunarea saru tiné in 28 Iuliu cal. nou. C....

Notiце Diверсе.

— Mareшалъл кампестръ локвцiінте A. Шварцел'есте Âппърцітѣ ла Komanda ценералъ а церії Ân Трансілванiа ші dicпenzатѣ дела Komanda de трѣпе.

— Maiестатea Са ч. р. a деквмітѣ пе копчіпістъл de локвцiінцъ in dicпonibілітате Сам. Салапці de секретарів сѣпраквтерарів ла рецескъл гъберпѣ ал Трансілванієї.

— Maiестатea Са Âпторкъndвсе дела Раіхепаѣ съмбътъ паіптea рѣсалілор Ân Віепа a прімітѣ de локѣ пе D. D. Міністрії, пе капчеларівл впгѣреск ші пе локцііторівл впгѣрескѣ.

— Ân 6 Івпіѣ к. п. са цінвтѣ dвnъ ameazi сѣвтѣ пресідівлѣ архідвчелві Раіпер конферінцъ міністеріалъ, Ân каре съ фіе венітѣ ла десбатере ші репресентацівнea Ѳніверсітъції съсещі, dвnъ че D. Капчелар авлік трансілван a конфератѣ dimineaца маї лвнгѣ тімпѣ кѣ D. Міністрѣ прешединте.

— Съмбъта трекѣтъ a прімітѣ D. Капчеларів авлік трансілван депвтацівнea съсеаскъ.

— Деспърцетъптвл інцінірілор прітарі, карі a сосітѣ аічea Ân 28 Маіѣ ші аре de проблетъ проіектареа детаіатъ a лініеї дрѣмвлві de ферѣ Apadѣ. - Сівііѣ. - Търпѣ ромѣ, есте Âппърцітѣ Ân стацівпеле сале.

— Вінері пе ла треі óре пе вестіръ клопотеле ші добеле фокѣ, каре Âпсъ пѣ цінѣ мвлтѣ, a арсѣ Ân Сѣбървівлѣ Пóрта Търпвлві вnѣ шопрѣ.

— Ері Âпкъ пе ла 9 óре аѣ ісвѣкпіт Фокѣ Ân четатea de жосѣ Ân Маіервлѣ лві Unchiu ші a арс о шѣръ.

— Клапка a деквсѣ пресідівлѣ еміграцівнеї впгѣрещі, чел авea din превнъ кѣ Кошвтѣ ші кѣ Телекі. Се вede къ са съ-тратѣ de політіка лві Кошвтѣ.

— Ла Рота съптѣ адванаї ка ла 250 de епіскопі.

---

*) Ва calindariulu nou seu 16 cal. vechiu dupa cumu sa publicatu in Telegrafu, si este apriatu insemnatu in „Actele Asotiatiunei pag. 75“ care trebue procurate si citite. R.

Nr. 902 1872.

21-1 **Edictu.**

Dela Oficiolatu Scaunal alu Mercurii se face prin aceasta cunoscutu: cumca la cererea lui Georg Hamlescher din Gerbova ecsp. prin ad. D. Guist contra Thomas Salmen din Dobarca peto 1000 fl. sau concesu venderea casei acestuia din Dobarca sub Nr. 92. precumu si realitatei tiitore de ea sub Nr. Top. 80 si 145, care sunt pretiuite pe calea judecatoresca cu 500 fl. v. a.

Spre acésta sa ordinatu terminul antaiu pe 25 Iuniu si alu doilea pe 25 Iuliu a. c. totdeauna la 9 óre inaintea prandiului la facia locului, — voitorii de a cumpara se inconosciintiadie cu acelu adausu, ca acésta realitate la terminu anteiu numai peste — eare la alu doilea si sub pretiu estimatu se va vinde, — conditiunile licitatorie se potu viede aicia in órele oficiose, — voitori de a cumpara au a se provede cu unu vadiu de 10%.

Cumparatoriu are la dispositia Iudeciului alua asupra sa platirea detoriiloru jacatore pe acésta realitate pe catu va ajunje pretiu cumparari.

Totuodata se provoca toti aceia, cari cogita a avea vreunu dreptu hipotecariu la obiectulu de licitatu, ca dreptu loru cu atata mai vertosu selu arate la subscrisu Oficiolatu, caci la din contra numai siesi voru ave de asi scrie, daca inpartirea baniloru esiti din vendiare seva face fara conchemarea loru, si dara dansi voru fi eschisi dela inpartirea din aceia suma pana seva acoperiri pretensiunea de mai susu.

Oficiolatu Scaunalu

Mercurea in 25 Aprilie 1862.

Macellariu

20—2 **CONCURSU**

pentru unu locu de profesura la gimnasiulu romanu ortodocsu din Brasiovu.

Efori'a scóleloru romane din Brasiovu, luandu in consideratiune pe deoparte cercustarea ca pentru romanii de legea ortodocsa nu essista in tóta Austri'a nice unu gimnasiu superióre, in care limb'a institutiuni sa fia cea materna; éro pedealt'a grautatile cu care au a se luptá studentii nostri in depunerea essameneloru de maturitate pe la gimnasiele cu limb'a esplicativa neromanésca, care greutati provinu nunumai din natur'a lucrului, ci pe alocurea acelea li se asternu in cale adeseori si de urá nationale, de care multi nu se potu infrená nice pre catedre chiaru ce suntu dechiarate de publice, — in speranti'a ca subventiunea, decisa de Maiestatea sa Imperatulu pentru gimnasiulu nostru, se va realizá in timpulu celu mai deaprope, s'a determinatu a infiintiá pe lunga gimnasiulu inferióre si celu superiore.

Dreptuaceea, voindu a adaoge la cele patru classi inferiori, ce essistu deja, pe totu anulu pena la completare succesivu cate o clase, si a incepe cu a V-ea dela inceputulu anului scolasticu fiitoriu 186⅔, deschide cu acéstá concursu pentru a septea profesura cu salariu anuale de 700 fl. v. a.

Dela concurente se cere cá sa produca:

1.) Atestatu de botezu, ca e romanu de legea or. ortodocsa si cetatianu Austriacu.

2.) Documente, ca seu a absolvatu gimnasiulu si cursulu filosoficu dupre sistem'a cea noua.

Se intielege ca se va preferi celu ce se va documentá ca a depusu si essamenulu prescrisu pentru aspirantii la profesurà gimnasiale, fie din Categoriá scientieloru limbistico-istorice, fia din cea a scientielor matematico-naturali.

3.) Atestatu de purtare din partea autoritatiloru politice.

Tóte acestea sa le tramita la subscris'a directiune cel multu pona la 15 Augustu 1862. s. n. spre ase puté substerne la timpu eforiei si autoritatiloru scolastice superiori.

Subscris'a directiune gimnasiale se folosesce de ocasiune, cá sa dechiare, spre indreptarea concurentiloru si a Studentiloru, ca, convinsa prin esperienti'a de douispredece ani despre eficacitatea Organisatiuni gimnasiului, basata pre principiale prescrise in „Entwurf der Organisation etc. in Oesterreich" din 1849, se va tinea, incatu va depende de densa, si in fiitoriu de acésta sistema in totu ce privesce la numerulu Obiecteloru obligate de invatiatura, la impartirea materialului dupre Classi, la numerulu óreloru etc. si va completá numai ceea ce se simtiá cá defectu in respectulu istoriei speciali a patriei, si va adaoge si magiar'a cá a treia limba viua.

Brasiovu 1 Iuniu 1862 c. n.

Directiunea gimnasiului romanu ortod.

G. I. MUNTEAN

Np. 18-3 **Едикт**

Maria Dimitrie Бърean din Синпетрѫ, каре къ пекрединцъ пъръсі пе леџівітълъ еі бърватъ Георге Корвълъ din Хърманъ, ші пъ се щіе локъл петречерії сале; de време че бърватълъ еі а ръдікатъ процесъ de despърцаніъ, асъпръ'і; се ѧndatorézъ прin ачеаста, ка дела датълъ маі жосъ ѧnceпатъ, ѧn terminъ de unъ anъ, ші o zі, съ се пресентеze ѧnaintea респектівълъі Скаунъ протопопескъ, къчі ла din потрівъ ші ѧn неfiinца еі de фацъ се воръ хотърѫ челе прескрісе de C. C. Капóне але Бісерічеі пóстре дрептъ кредінчóсе.

Брашовъ ѧn 4 Маіъ 1862.

Скаунълъ Протопопескъ гр.-ор. ѧn Трактълъ ал II-леа алъ Брашовълъі. Іоанн Петрікъ Протопопъ.

19—2 **Concursu.**

Postulu de conducatoriu la rastelulu de clasa I. din Tölgyes devenindu in vacantia éste de a se suplini; cu acestu postu sunt legate unu salariu a ualu de 400 fl. v. a.de inpreuna cu cuartiru naturalu si a XII. clasa de diete.

Competitori pentru mentionatulu postu au de a se legitimá cá veterinari diplomisati, despre etatea si starea loru, sciinti'a limbeloru, portare ne nemprimata (?) si morala, prin producerea diplomei si altoru documinte autentice; si in fine despre o Sanatate duratóre prin unu atestatu subscrisu de catra unu medicu militaru, trimetiandusi petitiunile — fiindu in aplecatiune undeva prin oficiulu antiste, altumintrelea insa, d'adreptulu catra Commanda generala de tiara din Sabiniu in celu mai lungu tempu pena in finea lunei lui Iunie 1862.

Sabiniu in 22|10. Maiu 1862.

XIII. Ѳртареа Колектеі пе сеата Бісерічеі ла Тѫрда:

Протопопіатълъ Zлатнеі:

1. din Кърпінішіъ 4 фл. 2. Ісвіта 3 фл. 3. Черъ 1 фл. 4. dela D. Кокъ Міхаілъ 1 ⅋. Сѫmma 1 ⅋. 8 фл. в. а.

Протопопіатълъ Мъръшіълъі:

1. din Шілеа 1 фл. 2. Хіріа 2 фл. 40 кр. 3. Міклошлака 1 фл. 60 кр. Сѫmma 5 фл.

Сѫмеле пъблікате факъ ла o лълъ 3106 фл. ші 1 ⅋. 60½ кр. в. а.

☛ Ла реквісіціънеа Ексселенціеі Сале D. Прешіединте ал Асоціаціънеі пентрѫ літератѫра ші кълтѫра попорълъі ромъп фачем къноскѫт, къ шединца чеа маі апроапе а комітетълъі Асоціаціънеі се ва цінеа Марці ѧn 1-а Іълій къл. пов. Ла каре се пофтескъ D. D. Метбрії аї Комітетълъі къ атъта маї таре, къ кътъ ѧn шединца ачеса аре съ се пертрактезе деспре челе че аѣ съ ѳрмезе ѧn адѫнаца цепералъ че пе стъ ла ѳшъ.

Редактор респѫнзетор **Ioann Pau.**

Едітѫра ші тіпарілъ тіпографіеі діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа мі Dомінека. — Препъмерацїонеа сеѳаче дп Сібіїѣ ла еспедїторъ фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ ванї гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедїторъ. Прецїъл препъмерацїеї пентръ Сібіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ите de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілванієї мі пентръ провінчеле din Монархіѣ пе ѕп an 8. фл. еар пе о жъмътате de anѣ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. мі церї стрѣіне пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Инсерателе се плътескъ пентръ дптъїеа ѳръ къ 7. кр. пїръл къ літере мічї, пентръ а доѕа ѳръ къ 5½ кр. мі пентръ а треіа репетире къ 3½ кр. в. а.

№ 45. АНѲЛЪ X.

Сібіїѣ. 7. Іюніе. 1862.

Publicare.

In urm'a conclusului Adunarei generale din 24. Octom. / 5.Noemv. 1861 Adunanti'a generala a Asociatiunei transilvane, pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, se va tiné pentru anulu acest'a in 16/28 Iuliu in Brasiovu.

Aducanduse acést'a la cunoscinti'a publica, si conchiamanduse la aceeasi toti Membrii Asociatiunei, subscrisulu Presiedinte 'si satisface placutei s'ale detorintie ce i-o impune §-ulu 14 lit. a. din statute.

Jurnalele nóstre romane suntu poftite a reproduce acést'a publicare.

Sibiiu 27. Maiu / 8. Iuniu 1862.

Andreiu Baron de Siaguna m. p.
Eppu. si Presiedintele Asotiatiunei.

Antonie Vestemianu m. p.
Canonicu si Secretariu secundariu.

1026 Cercularulu Mariei Sale Domnului Episcopu alu Gherlei Ioann Alecsi emisu catra D. D. Protopopi g. catol. din dieces'a aceea in privinti'a conscrierei familieloru nobile.

Iubiti in Christosu Frati si Fii!

Candu cugetamu: ce suntemu, si de unde amu venitu, atunci intristare pentru statulu culturei presente, éra bucuria pentru statulu trecutu cuprinde animile noastre! credemu: ca multi Frati si Fii ai nostri mai demnu s'aru fi purtatu catra Natiunea S'a, si-aru fi facutu mai destulu chiamarei Sale, déca isi-aru fi adusu amente: de ce genu suntu, si totu deaun'a si-aru fi tienutu inaintea ochiloru destinulu seu, si datorentiele sale!

Remasitiele straluciteloru familii, care canduvá cu virtutile sale cetatienesci erau esemple de imitatiune in tóta lumea, si-au reversatu radiele scientieloru si bunu mirosulu arteloru frumóse, au devenitu misiele, mladitie subtiri a arborei unadata puternice!

Consctinti'a despre originea, tari'a si demnitatea Familiei, aradica peptulu nepotului si-'lu animéza, cá se calce pre carier'a amblata de stramosii sei, si se se faca demnu de densii. Precum celelalte Natiuni s'au ingrigitu si au descrisu familiile sale cele stralucite, asia trebue se descriemu si noi Familiile cele de frunte a Natiunei noastre.

Pentru aceea de multu nutritulu doru alu animiloru noastre vá se se implinésca, dupace Maritulu Domnu Puscariu Administratorele Cetatei de Balta (Küköllö) cu stimat'a scrisóre de 20 Maiu 1862 ne-a scrisu; ca in interesulu Asociatiunei pentru literatur'a romana si cultur'a poporului nostru, s'a apucatu a lucrá-pana la adunarea ei in 28 Iuliu a. c.- un'a statisca a tuturoru Familiiloru nobile romane dein Monarchi'a Austriaca; deci n'e-a recercatu: cá alaturat'a consemnatiune se-o impartimu Fratieloru vóstre, cu aceea apriata rugare; cá cá si barbati de incredere se conscrieti Familiile nobile in Tractulu propriu aflatoarie, si pana in 8 Iuliu a. c. cal. nou, nesmintitu se le tramiteti aici la noi, cari consemnatiuni inscrise apoi le vomu transpune indata la Maritulu Domnu Puscariu. —

Asceptamu: ca Fratiile voastre cu totu zelulu veti inbraciosiá lucrulu acest'a si dorintiei dupa putentia veti face destulu.

In tóta intemplare despre resultatu pre terminulu defiptu voimu a fi inscientiati. *)

Danduve Archierearca binecuventare sum in Gherl'a 8 Iuniu 1862. de benevoiitoriu;

Ioann Episcopu.

---

*) Ordinariatulu din Sibiiu a emisu inca la anulu 1859 unu asceminea circulariu, dara resultatulu nu a esitu precum erá de doritu. Poate ca D. administratoru Pusicariu va fi mai norocosu. R.

Sibiiu 20 Maiu. (Ajutorarea Iuristiloru.)

(Urmare.)

D. L. Tamasi referéza despre esaminarea computului, cu care a fostu insarcinatu densulu din preuna cu DD. Ioanu Popescu si Z. Boiu, si arata ca dupa cum se vede din alaturat'a hîrtia a remasu la finea anului 1861 unu restu de 487 fl. 68 x. in casa, eara nu cum sa aretatu si predatu asotiatiunei unu restu de 424 fl. 8 x. v. a. care conferiduse cu restulu de mai susu apare o diferintia de 63 fl. 60 x: ce au se se rebonifice fondului iuristiloru prin D. Ilia Macelariu. Deci se decide cá Dlui se se recuire in legatura cu not'a de mai nainte pe lenga impertasirea referatei comisiuni cá se binevoiasca a respunde si acesti bani. — D. Presiedinte descopere ca in intervalulu dela siedinti'a de mai nainte sa mai insinuatu cu rugaminti pentru ajutorare Gavrila Mihaltianu, Nicolau Alemanu si I. Francu; apoi studintele gimnasialu din a 6 clasa din Aiudu Nicolau Mihu. Luenduse la pertractare rogarile si documentele loru se decide: lui Gavrila Mihaltianu nefiindui rugarea instruata nu se poate face destulu. Lui N. Alemanu care a satisfacutu tuturoru cerintieloru se aplacidése dela 1-a Aprile cate 6 fl. pe luna. Avendu I. Francu unu stipendiu de 63 fl. v. a. pe anu din fundatiunea Romontiaiana i se aplacidése inca 15 fl. pe anulu acest'a scolasticu ca se aibe 78 fl. ad analogiam celoru ce au primitu totu atata dela asotiatiune. Rugarii lui Nic. Mihu nu se póte face destulu fiindu fundulu acest'a eschisivu menitu pe sém'a iuristiloru. — Mai departe se aduce la cunosciinti'a comitetului o rugare subscrisa de iuristi: S. Muntiu, Cand. Albini, An. Schiau, A. Velican, Ef. Popu, M. Bontescu si I. Cosieriu, cá stipendiele loru restante inca pe Aprilie, apoi Maiu, Iuniu si Iuliu se binevoiasca Comitetulu a li le da acuma de odata, ca sesi póta cumpera vestminte la tergulu Sibiului. Comitetulu decide, ca aceia ce nu au capatatu anticipatiunea de 18 fl. se primeasca si ei cate 18 fl. cá ajutoriulu se fia la toti de o potriva, eara cei ce au primitu anticipatiunea de 18 fl. aceia se remana cu ea, si la toti se se asemnédie pe toata lun'a de aci inainte 6 fl. éra lui Ioan Pop'a care a primitu ceialalti bani, numai 1 fl. inse numai dupa ce se va convinge Comitetulu despre progresulu ce lau facutu acesti tineri. Se impartasesce Comitetului o scrisóre a D. Protopopu Ilia Vlas'a din Turd'a prin care se incunosciintiadie Comitetulu ca si in Turd'a sa formatu unu Comitetu filiale pentru ajutorarea iuristiloru din Comitatulu Turdii, si ca de acolo sau datu ajutoare iuristiloru: Iuliu Bardosi, Ioane Rusu si I. Campenu (Mezei), si Comitetulu oteresce se se rescrie D. Protopopu Vlas'a, ca Comitetulu acesta in urm'a impartasirei facute lapada dela sine ingrijirea pentru iuristi din Comitatulu Turdii, de órece Comitetulu filiale a trimisu ajutórele acele fara se se fi pusu barem in contielegere cu Comitetulu de aici, care este in stare a se informa mai bine despe prestatiunele iuristiloru de aici. Totu cu acést'a ocasiune sa pertractatu si scrisoarea D. Hersianu, care la pretensiunea ce a facut'o Iuliu Bardosi a fostu recuiratu se scrie in catu are acesta se se impartasiasca din banii trimisi de acolo, si dupa ce mai susu laudatulu Domnu respunde, ca elu nu scie nimica despre Comitetulu filialu din Reghinu si despre aplacidarea unui ajutoriu de 60 fl. lui Bardosi cu atata mai putinu cu catu banii nu sau adunatu din Sasu-Reghinu, ci duprin comitatu, se ia la cunoscintia si pretensiunei lui Bardosi nu se poate face destulu.

In fine se citesce scrisórea D. Viss'a din Zalatn'a care se róga cá in loculu celoru 200 fl. ce ia promisu pentru fondulu iuristiloru se se primeasca una obligatiune de 300 fl. trimitiendu totuodata si interesele cu 15 fl. Acestu ofertu se primesce cu placere, si se decide cá se se scrie redactiunei „Gazetei Transilvaniei“, la care sa facutu promisiunea din taiu, pentru mai departea informare.

Cu 1 a Maiu c. n. a fostu Sum'a veniturilorn 315 fl. 2 x.
eară a cheltueliloru 143 fl. 40 x.

	Perceptele		erogatele	
	fl.	xr.	fl.	xr.
Sau mai datu de atunci pentru epistole	—	—	—	35.
Sau primitu dela D. Prot. gr. cat. alu Armeniloru V. Pauleti prin colecte	30	—	—	—
Sau primitu dela D. Prot. gr. cat. Gregoriu Mihali earasi prin colecte	35	13	—	—
Dupa dispusetiunea Comitetului asotiatiunei din 3 Maiu 1862 N. 72 sau schimbatu cei 33 # si 8 doedieceri cu	204	66	—	—
Se platescu D. Casieru alu Asotiatiunei A. Bechnitiu spesele postali cu	—	—	—	52
Sau primitu dela D. Prot. gr. cat. alu Biei S. Fülep prin colecte	111	58	—	—
Dupa alaturatulu ratiociniu alu Presiedintelui sau datu iuristiloru ratele competente si ajutórele dela 1-a Martiu pene in finea lui Maiu a. c.	—	—	322	—
Sum'a totala face	696	39	466	30
detragenduse erogatele cu	466	30	—	—
remane unu restn de	230	9	—	—

Care restu absentendu D. Presiedinte P. Manu la primitu in 6 Iuniu c. n. D. Vice-presiedintele Dr. Pavelu Vasiciu in fati'ia comitetului.

NB. Redactiunea „Telegrafului romanu“ va publica si listele, din care se voru vedea numele si sumele contribuitoriloru.

„Herm. Zeit.“ bine earъ a desbate kasa prevarikaţiúnei de pъdure patratъ pe mъntele Platoш, despre kare a fokt mai vorbitъ acestъ журnal ші ons ші la kare a fъkъt ші „Telegrafъl romънъ“ reflexiúnele sale, ші ziче, kъ de ші Maţistratъl Sibiiului, ka tribunal kriminalъ a жudekat pe acesti prevarikaţi de pъdure (el лі nъmeще fъrі) karii aъ mъrtъrisitъ fapta, la tempuъ greа; de ші mai departe Universitatea sъseaskъ, ka trebunal de apelaţiúne, la apelarea жudekaţilor, a лutъritъ sentinţa maţistratъl, domolindъ nъmai la trei nedépse; de ші лn fine лn skaunъl Sibiiului nu este altъ tribunal kriminal ші жudekъtorii sunt tot amploiaţi лn fispunibilitate ш. a. ш. a.: totuші лpaltъl гuvernъ alъ cerii a dekiaratъ лn instanţia a treia aceasta sentinţъ adъsъ de maţistratъl Sibiului ші luтъritъ de Universitate, spre ceea mai mare dъrere a luї „H. Z.“ de n u l ъ ude n i m i k a ші a demъndat ka arestanţii sъ se slobodъ de lok din inkisoare, – „pentru kъ Komuna четъţii Sibiului ţine pъdureа Platoш, de unde ca prevarikat lemnele, de proprietatea ca, ші gornikul de pъdure, asupra kъruiъ sar fi fъkut potinъ, este slugъ plъtitъ a Komunei Sibiului ші aша ku privilinъ la pъdureа Platoш, obligatъ ші legatъ лn interesul Четъţii. Maţistratъl a lukratъ daru ачі лn propriа kasъ, fiindъ kъ membrii maţistratъlui sunt alesi de representaţiúnea четъţii ші aша tribunalъl maţistratъlui a fostъ involvatъ лn kasul aчesta de krimъ.“

Mai departe ne spune totъ ачel журnalъ, kъ Universitatea лnsъrcinatъ ku delegarea altui Maţistratъ ka tribunalъ kriminal, a delegatъ Maţistratъlъ Mediaшului, apoi eskamézъ kum stъ de reu ku жustiţia лn Saksenlandъ. — La aчeasta faче redakţiúnea urmъtoarea observaţiúne: „Kategoria paţionalitъţilor amenunъ aktul ші administraţiúnea iustiţiei. Noi signalisъm aчeasta лnpreţiúrare, kare noi vom kontinua ші konstata ku dokumente nedisputavere, ka unъ perikul mare. Че se resarъ de ачі, deakъ romънulъ ne sasъ, sasul ne romънъ ш. a. sul perhoresчézъ ka жude. Videant consules! — Decignarea supreі kurţi de tribunal лn Biena ka чea mai din urmъ instanţiъ de жudekatъ pentru mareле prinчipatъ al Apdealului nu se poate propunчia destul de iute.“

Noi reflektъm la aчeste, kъ de ші жudekъtorii ar trebui sъ fie rъdikaţi peste toate paţionalitъţile, dar esperiinţa de toate zilele ne aratъ, kъ ші ei sunt oameni ші kuprinшi de urъ paţionalъ, de interese лn parte ш. a. Dovadъ la aчesta ne este tokmai kasul presentъ, ші motivile din kare лpaltul гuvernъ a nimičitъ sentinţa Maţistratului kъzutъ asupra prevarikaţiunilor de pъdure, ші tokmai din kausъ kъ aчesta nu vre sъ plakъ sašilor, se paшte susţiúnea, kъ Maţistratul din Sibiiu, лn kare nu шade la masa жudekъtoreaskъ ničі un romънu, involvatъ лn interes, a kъutat sъ anese kъt se poate ne ceі inkriminaţi. La Universitate лn timpul de pre urmъ лnkъ nu a uezut ničі un romънъ ka жudekъtoriu, ші de aceea s'a eskatъ лn noi susţiúnea, kъ sasii unde potъ kaut sъ ne delatъre. Ші fireşte kъ atunчi se paшe лntrebarea: de че fakъ eі aчeasta, dékъ vréu sъ fie drepţi ші lukrъriле lor sъ'le vadъ toatъ lumea? Kъ la ordinea лnaltului гuvern sa delegatъ лn kausa aчeasta Maţistratul Mediaшului, unde earъші nu e ničі unъ romънъ, ne dъ susţiúnile destul, kъ sasii nu merg pe kalea dreptъţii. — Noi cerem ka ші la жudekъtoriele susetші sъ fie romъні, kum sunt la celelalte din ţéru, ші esklamaţiúnele redakţiúnei luї „Herm. Zeit.“ le privim ku atъta mai egoistiче, ku kът suntem konvinшi, kъ tokmai spre delturareа orі kъreі susţiúnі zaче лn лnsuші interesul sasilor ші al жustiţiei drepte, kategoria paţionalitъţilor лn administrareа iustiţiei ші la kurtea kasativa, a kъreі grabnikъ лnfiinţare лn Biena, o cere redakţiúnea luї „Herm. Zeit.“ — E dreptъ kъ la maţistratъl din Sibiiu sunt totu amploiaţi лn dispunibilitate, dar sasi alesi de sasi, kare fireşte kъ tragu жarul la óla ca, mai ku sému kundu se lukru de pelea romънului.

Despre Deputaţiúnea susească din Apdeal aflutu o korespondinţъ din Biena ku datъ din 10 Iuniu nou лn „Presse“ kare ziче urmъtórele: deputaţii Universitъţii paţiúnei susetі aу sosit la Biena, ka aчі, la kultea reşitului centralъ ші a suveranului sъu adъku la validitate dopinţele ponorului sъu. Че feliurі sunt aceste dopinţe, nu au lipsъ de desluчire. Se ştie, kъ лndreptъţita purtuinţъ a sasilorъ transilvani merge лntraколо, a eliberа pъmuntul sъu patriotik de statul atъtu de lungu durъtoriu al provizoriului ші a exoneра finala finsare a posiţiúnei konstituţionale a Apdealului лn лnţelesul patentului din Fevruariu. Kutezъmu ku oare kare sekuritate a aштepta, kъ aчeasta silinţъ a ţertanilorъ din Apdeal va afla aiчea o deosebitъ лntimpinare, ші kъ se vor depurta bariereле, че лmpedekaу, ka sъ se produkъ лn Saksenlandu чel din tъiu kasu precedentu al unei koplukrъtoare partiчipare la pertraktъriле senatului imperialu, ші astfeliu sъ se spargъ afurisania, kare punъ aktul a lusatъ sъ aparъ representaţiúnea de popor a nóstru numai ka o eskisivъ representaţiúne a provinчielor ţertano-slaviче.„

Treче apoi la representaţiúne лnsuші, ші ziче, kъ mulţumitъ aktivitъţii гuvernului din Kluж, aчésta nu a ajuns лnkъ la lokul destinaţiúnei sale, ші poate kъ va mai treче timpu punъ че va ajunge akolo, kъ astfeliu daru lipseste susstratul formal al negoţiaţiúnelor pentre representaţii sasilor ші reşitu, kъ лnsъ ministeriul nu se va aruta aша de skrupulos, ka sъ nu poatъ лndrъzna pe baza unei aktu konoskut o prevorbire, kare ar putea aduче konчerpinta честiúne la deчidere, kъ rokoko-diplomaţia a domnilorъ din Kluжu kare fortézъ чintuesenţa лnţelepчiúnei de statu a ei ku greu va avea aktul vreunu resultatu, kuчі oamenii ştiu лn Biena prea bine, kъ aчeasta politikъ de amъnare are лnderuptu altu kuţet, adekъ ka ne drum dreptu ші nedreptu sъ amъne kutu se póte mai lungu regulareа trebilor transilvane, pentre kare prekum se ţie ші prekum representaţiúnea susească a desfъşuratъ pré dreptu ші лn detaiu, лntrebareа reku noaşterei romънilorъ ka patra naţiúne politikъ stu лn чel din tъiu şiru, – ші aша sъ лnţeleguче fortareа unei diete amikabile konstituţiúnei.

„Toatъ partita magiaru“ ziче mai departe„ konчentrézъ aktivitatъa sa spre esekutareа aчestei manevre, a kъreі skuчes este pentru ea o честиúne de viaţu. Ea sчie kъ лn momentul, лn kare se va aruta лn dieta Apdealului o representaţiu korespunzъtoare лnsemnъtъţii ші numerului kapului alu Romънilor ші sasilorъ, a amburorъ aчestor naţionalitъţi, va kъdea maiorітateа la aчeasta din urmъ; kъ aчésta maiorітate apoi se va propunчia la dietu tokmai aша pentru unu реreа лn lukrare a konstituţiúnei imperiale ші pentru trimitereа la senatul imperiatu, prekum a fъkut aчeasta universitatea naţionalu лn Sibiiu ші mainainte adunareа Notabilitъţilorъ romънeşti. Magiarii vud, kъ atunчi ar fi isprъvitu ku prestiţiul nelnfruntei ші ka o unison atut de lъudatei pasive resistinţe ne terenul koroanei luї Stefanu. Lor e evidentu, kъ eventualitatea, dékъ unmai cerkuriле romънeşti ші susţii ar alege pentru Biena, ar forma un kasu precedentu pentru poporaţiúnele nemagiare лn Regatu, pentru proiektatele ші puzuitele Voivodine, Komiţiate romънeşti, ші distrikte slovъчeşti, prin kare perikulu чel mai nainte sau mai turziu, че e greu de evitatu, a unei unkъţuiri лn kantone naţionale, sar fi apropiatu tare de o limičire a centralisaţiúnei magiare. Mainte de toate лnsъ ar fi o ruturъ лn sistema de opoziţiúne, kare ku totu preţul vré sъ лnnedeче potinţa unei deklaraţiúni a senatului imperialu mai lungu kъtru чel mai estinsu ne baza leţii kardinale despre reprezentaţiúnea imperiului din 26 Fevruariu.

Ші токмаї пентрѫ кѣ не липъкації дѣштані аї конституціѫнеї, врéѣ съ лмпедече проіектеле ѫніверсітъції, зіче маї де парте, арѣ требѫі реџітѣлѣ, деакъ вреа серіос реалісареа конституціѫнеї, съ ефептѣезе ачесте прінѯ тіжлóчеле чеї какѣ ла тънъ, апоі арътънdѣ компетенца ѫніверсітъції din привілеціile ші трактателе de статѣ але сасілор dѣпъ кѣт саѣ десволтатѣ лп респѫнсѫл ѫніверсітъції кътръ гѣверпѣ, (каре лѣ вотѣ репродѣче ші поі) зіче къ короапа поате аплачida ачесте пропосіціѫні фъръ съ і се поатъ імпѫта врео ловітѣръ лп контра пѫрѣреа ші пѫрѣреа чітателор дрептѣрї історіче ереситe din векіме але Трансілваніеї, къчї ел аре маї лптъіѣ съ лѣкре , ка конституціѫнеа съ се факъ адевър ші ѫnde сънт педече лп дрѣт, съ ле делатѣре барет dѣпъ фортъ. Лп фіне лпкеіе кѣ ѫртътоареле кѣвінте: „Солъціѫнеа честіѫнеї трансілване есте ѫn mandatѣ алѣ печесітатеї імбълътоаре, о маї де парте атънаре а еї ар фі de тънгѣітѣ лп інтересѫл тоталеї конституціѫні. Сперътѣ къ deпѫтаціѫнеа съсеаскъ арделеанъ ва къпъта ла локѫріле імпѫітоаре о резолъціѫне, каре ва лптімпіна dopінџеле еї.“

Ачéста кореспondінџъ есте ші пентрѫ поі de маре лнсетънтате ші in ea се пѫне ѫn поndѣ маре пе ачееа, къ сасіі врéѣ съ фіт a патра паціѫне регніколарѣ лп џéрѫ, пентрѫ каре требѫе съ пе арътъм мълцъміторі; лпсъ dѣпъ че щім, къ еї пѫ аѣ врътѣ съ скоатъ пе тоцї ромънії din теріторіѣлѣ съсескѣ ші съї інкорпореze челѫї ромънескѣ de ші deпѫтатѫл Noхрікѫлѫї Бологa леа арътатѣ лътъріт кѣт сар пѫтea фаче ачéста кѣ лпdестълireа тътъроръ- пі се лпбълzеще лптребареа, óре лѣкратаѣ сасіі сінчерѣ ші din прінчіпіѫл еквітъції, саѣ пѫтаї ка съ скапе de мълцітea ромънілоръ пе терепѫл, каре лл пѫтеск ал лор ші съ аібъ автопоміа са administratiвъ ші жѫстіціаріъ фъръ контралъ стрѣіпъ? Есперіінца пеа лпвъцатѣ, къ паціѫнеле коплъкѫіторе бѣкросѣ пе adѣк лпainte, кѣnd есте de a къџіга чева, лпсъ токмаї аша пе ігнорéзъ, кѣndѣ черетѣ поі чева; еле се разітъ пе лоіалітатеа ноастрѫ кѣnd требѫе съ апъсът ла гревтате пентрѫ інтереселе лор, dар пе adѣк лп тот фелѫл de сѫспіціѫні, кѣnd поі кътезът a пе кавта ші de інтереселе ноастре. Маніфестаціѫнеле ноастре сънтѣ бѫпе лпкът сервескѣ інтерелор лор,- претенсіве ші переалісабіле кѣndѣ атінгѣ інтереселе пóстре. —

Сепатѫл імперіал.

Лп 28|16 Маіѣ аѣ лпчепѫтѣ десватериле лп каса аблегаціlорѣ a Сепатѫлѫї імперіалѣ асѫпра бѣџетѫлѫї de лпвъцътънт, лп каре са десволтатѣ ші честіѫнеа конкордатѫлѫї. Лптре ворвіторії зілеї ачестеї се деосебескѣ маї кѣ сеатъ епіскопѫл Літвіновіц пентрѫ, ші Гісра лп контра Конкордатѫлѫї. Чел din тъіѣ ворвї лптр'о кѣвънтаре лѫнгъ лп контра атакѫріlорѣ, каре dѣпъ пъререа лѫї a требѫітѣ бісерика (лп адевер конкордатѫлѣ) съ сфере дела мълџї метбрі аї касеї аблегаціlорѣ. Ел zісъ лп локѫціѫнеа ачеаста, къ конкордатѫлѣ есте о конвенціѫне de статѣ ші de ачееа пе dѣвітавер ші о леџе імперіалъ, лпсъ фііndѣ къ dѣпъ спателе папіі пѫ стаѣ 200 de міі de баіонете есте ѫшорѣ a лпчепе лѫпта кѣ папа.- Адѣкѫndѣ маї de парте пѫмітѫлѣ епіскопѣ, къ Маіестатеа Са Лппъратѫл ар фі zic лп 12 Апріліе 1856, кѣndѣ репресептанції бісерічіі аѣ венітѣ наінтеа тропѫлѫї: „Че амѣ промісѣ еѣ лп Конкордатѣ, воіѣ лпdеплініkѣ ачееа кредінџъ, че се кѣвіне ѫнѫї бърбатѣ ші Лппъратѣ“ апоі есклатънdѣ:„ Бърбацї аї попорѫлѫї, щіцї воі біне че есте опоареа бърбатѫлѫї, че есте кѣвънтѫл бърбатѫлѫї“ ачестѣ кѣвънтѣ гараптéзъ лппъратѫлѣ, лї рефлектъ прешедінтеле, ка персоана Маіестатеї Сале съ ръмънъ афаръ din десватерї.

Лп контра ачестеї ворбірі се скоалъ депѫтатѫлѣ Гіскра, ші dѣпъ че преміте, кѣт къ пѫ ар фі крезѫтѣ, къ токмаї кѣ окасіѫнеа конселътърії бѣџетѫлѫї de лпвъцътънтѣ ар потеа съ вінъ ла десватере конкордатѫл лп модѫл, лп каре ла џінѫтѣ наінтеворвіторіѣлѣ лѫї, апоі съ лпчеркъ a ресторпа аргѫтенте ле лъдатѫлѫї епіскопѣ кѣ о елоквеџіъ раръ, стръвътътóре ші лп тоате dіреқціѫнеле десѫвчітоаре de обіектѣ астфелѣ, кътѣ фѣ аплаздатѣ кѣ чел маї маре zгомотѣ de каса аблегаціlорѣ, каре лші арътъ плъчереа. Елѣ арътъ маї наінте de тоате къ ѫn епіскопѣ , кърбіа конкордатѫл іа датѣ дрептѣрї, че маї наінте пѫ ераѣ кѣпоскѫте пічі лп бісерика католікъ a Австріеї, требѫе съ апере конкордатѫл din пѫнктѫл de статѫне алѣ съѣ, апоі імпѫгпъ къ конкордатѫл ар фі конвенціѫне ші de ачееа аре чеа маї бѫпъ сперапцъ, къ короапа пѫ 'ші ва детраце конлѫкрареа са, ка съ се делатѣре ѫn ръѣ, каре са рекомендатѣ короапеї лп тімпѫл съѣ de ръѣ воіторї ші са коворѫтѣ песпе џéрѫ; аратъ къ dѣпъ артік. 1 ал конкордатѫлѫї се deпегéзъ егала лпdрептъціре a сінгѫратечелор конфесіѫні, dѣпъ Арт. 5 се dѣ лпвъцътънтѫл кѣ тотѫл лп тънеле бісеріčії лп трѫнѣ modѣ, че се пóте пѫтаї тънгѫі ші аша dіскѫтареze ші комбате тоцї артіколії. —

Ачесте десватерї фіреште къ с'аѣ комептат de тоате жѫрналеле астфелѣ, кът са потѫтѣ дестѫлѣ de апріатѣ ведéа авершіѫнеа, че о аѣ ші бърбацїї католічї лп контра конкордатѫлѫї.

„Ost si West“ лѫнdѣ апсъ din десватериле ачесте а арăта че лпсетнеазъ кѣвънтѫлѣ „Конкордатѣ,“ ші кѣmѣ са фъкѫтѣ елѣ аша de неплъкѫтѣ, лпкът тоцї ачеіа, карії кѫнетъ a ста наінтеа лѫтеї ка лібералі се џінѣ лпdеторіџі a стріга лп контра лѫї; зіче къ конкордатѫл есте о конвекціѫне de статѣ лп деплініѫлѣ лнцелесѣ ал кѣвънтѫлѫї, каре регѫлеze пѫтаї релаціѫнеле бісъріческі але сѫдіцілорѣ католічї, ші пентрѫ ачееа пѫ аре съ фіе прежѫдіціос релаціѫнелорѣ бісеріческі але некатолічілор, ші съ пѫ цертъреаскѣ лібертатеа реліціонаріе ші егала лпdрептъціре a тътъроръ четъцéнілор, къ лпсъ ачéста пѫ се поате зіче de конкордатѫлѣ Австрієї, че есте ѫn продѫктѣ ал челеї маї естреме політіче ші спірітѫале реакціѫні, каре фаче ілѫсоріѣ „ius circa sacra“ че компете Монархѫлѫї лп прівіінца бісеріčеї католіче, — інформаціѫнеа ші штііпца сѫdіта бісеріčеї, ші ватъмъ ші нітіčеще бѫпѫл дрептѣ ал челоралалте бісеріčї, асеменеа челѫї ал бісеріčеї католіче. Ачестѣ жѫрнал dedѣче de ачі пелпкѫпціѫрата лінсъ пентрѫ ревісіѫнеа конкордатѫлѫї, каре са фъкѫтѣ сѫбт алте релаціѫні, декът челе че сънт акѫта лп Австріа конституціопалъ ші зіче къ деакъ папа ар респѫnde чеea че тотѣdеѫна а респѫнс: „non possumus“ атънчі ар требѫі делътратѣ кѣ тот ші негоціатѣ despre алтѫлѣ поѣ, каре din пѫнктѫл de статіѫне ал Австрієї конституціопале, съ копчédѣ бісеріčеї католіче din Австріа лп лъпътрѫл патѫралеї сфере a еї тоате лібертъціле ші тоатъ автопоміа, фъръ лпсъ ка съ рестръпгъ дрептѫріле статѫлѫї ші але челоралалте бісеріčї лп Австріа. Ші деакъ папа ар рефѫза астфелѣ de конкордатѣ, атънчі бісеріка католікъ din Австріа арѣ пѫтea ръмънea ші фъръ ел, къчї чел de акѫт лп форта са пресептъ пѫ се поате пічі декѫтѣ есекѫта.

Лп „Пресе четім о кореспѫndінцъ din Віена кѣ dat din 5 Іѫпіѣ к. п. лп каре dѣпъ жѫрналѫл „A. C.“ пе асекѫреze къ лп прівіінца лптребареї despre ревісіѫнеа флотантъ a конкордатѫлѫї поате релаціѫна ѫртътоареле: Лп Міністеріѫл de стат се лѫкрѣ ла ѫn проіектѣ de леџе спре регѫлареа релаціѫнеї ші речіпрочелор референце але бісеріčеї католіче ші але атѫтелор бісеріčї провінціале евапгеліче але Австрієї (de конфесіѫнеа авгѫстапа ші елветікъ.) Ачестѣ проіектѣ de леџе ар фі съ се пропѫпъ касеї аблегаціlорѣ, ка о пропосіціѫне a реџітѫлѫї. Лп ачестѣ проіектѣ de леџе се кѫпріndѣ dіспосіціѫнеле despre леџѫітеле кondіціѫні ла тречерї дела о бісерікъ ла алта, квестіа късъторіеї, крещтереа реліціоасъ a копіілор лп късъторіеле тестекате ш. а.„

Ноі лптребът, къ оаре сѫбт міністеріѫл de статѣ сът пѫтаї конфесіѫнеа евапгеліко-авгѫстапъ ші елветікъ , еарѣ пѫ ші чеа ортодоксъ фацъ кѣ бісерика католікъ ші пентрѫ че despre ачеаста пѫ се фаче пічі о потепіре, кѣ тоате къ локѫіторіі ѫнеї провінчії џіітоаре de міністеріѫл de статѣ, адѣк аі Бѫковінеї џінѫ чеа маї маре парте de ачеаста бісерікъ? Доаръ ші акѫта врéѣ óмепії съ трактезе ачéста бісерікъ кѣ ші маї наінте? Доаръ еа пѫ поате фі асемепеа лпdрептъціtъ ка чеа лѫтерапа ші реформатъ? Ноі трацетѣ атепціѫнеа депѫтаціlорѣ Бѫковінепі асѫпра ачестеї кореспondінце ші лї провокътѣ, ка съ се прегътеаскъ кѣ тоате артеле спірітѫлѫї лп контра ачелѫї проіектѣ de леџе, каре лпкътѣ е адевъратѣ ачееа че пі се лппъртъшаще, ар трече кѣ ведереа бісеріка ортодоксъ, кѣnd е ворбъ de егала лпdрептъціре a еї. Лп Nрѫл. вііторіѣ вотѣ адѣче ѫn артікѫлѣ, каре трактезе ачестѣ обіектѣ din пѫнктѫ de ведере алѣ бісеріčії ортодоксе.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎNITE.

Афлътѣ лп „Ромънѫлѣ“ ѫртъторіѫлѣ артікѫлѣ:

Честіѫніле че преокѫпъ акѫтѣ тоате спірітеле сънтѣ патрѫ ла ordinea зілеї, ші din каре фіѣ каре есте атътѣ de граѣ лпкътѣ ѫna сінгѫръ ші тотѣ арѣ фі d'ажѫнсѣ съ 'нгріжаскъ тоате спірітеле ші съ скѫdзе пацѫнеа пъпъ-n темеліеле сале. Ѫna есте гравітатеа сітѫаціѫнії лп каре се афлъ џеаръ, dѣпъ Міністрѫ din лптрѫ ші Прешедінте алѣ Кабінетѫлѫї, d. Барбѫ Катарді. „Васѫлѣ іé апъ din тоате пърціле ші не 'некътѣ кѣ тоцїі de пѫ вотѣ лѫа месѫре ка се скъпътѣ“ zice domnia-ca депѫтаціlорѣ, лп медіпца de ла 23 Маіѣ, ші d'атънчі ші пъп' акѫтѣ, пѫ се везѣ лѫатъ пічі о месѫръ, de ші d. Міністрѫ deкларъ кѣ de ла dd. депѫтаці deпіnde d'a 'плътѫра „прімеждіа“ че зіче кѣ стъ d'асѫпра капелѫї пострѫ. А доѫа, есте честіѫнеа аверілор Статѫлѫї, че сънтѣ лп тъніле кълѫгърілорѣ гречї,

карї формеазъ Статъ ал Статъ м'аменінцареа че стъ не цér, двпъ декларареа D-лві Міністрв алъ келтелорв, ка стрънії съ с'аместіче ал чеде din алтрв ші съ не віолезе автономіа пън'а се местекъ кіарв ал дрептълъ пострв de пропріетарї, ш'а не імпвне жвдекъторї ші арбітрії двпъ нісче протокоале стръіне, алкеіате de стрънї, кв стрънї, ші de каре цеара паре ші пв пóте авеа чеа маї мікъ квпосчінцъ. Атреі-а есте ревісвіреа леціі карі регълеазъ рапортвріле алтре сътенї ші пропріетарї, каре са фъквтъ, прекът а демонстратъ D. Когълнічеанв, атътъ de Комісівнеа централе кътъ ші de секцівніле Адвнърії фъръ ка чеї карі фъчеаъ ачеа лвкраре съ квпóскъ легіле че ераъ кіътаці а ревісві. А патра алтсфършітъ есте честівнеа Опіінтелві че се комплікъ din че ал че, ші каре, двпъ тóте кăте се зікъ, ші кіарв двпъ інфортъріле поастре партікъларіе, аменінцъ а се ръдіка din ноъ, ал тоатъ търіmea еї чеа вріашіе, ш'а се трансформа песте вро дóъ лвне алтр'внъ ресвелъ маре ші 'н революціві націонале. Вот ствdіа трептатъ вна кăте вна ачесте марї честівні, ші 'нчепетъ астъ-зі пріntр'внъ апелъ, челъ пвблікътъ маї ла вале кътръ репресентанціі націвнеі ал привінца прітеждіеї че D. Прім міністрв а анвнціатъ къ есте деасвпра капвлві пострв, ші песте каре ведетъ кв алтрістаре ші кв чеа маї маре алгріжіре къ двтеалорв аъ трекътъ кв чеа маї маре ші маї пеалпчелéсъ пебъгаре ал сеатъ. Съ не фіъ ертатъ алтсъ а атраце ш'ачі атенцівнеа репресентанціілорв націвній асвпра челорв патрв марї честівні че епвтераръть, ш'а ле зіче къ челе треї честівні, конплікъндв-се кв ресвелълъ челъ маре че се креде къ ва ісвъкні пóте песте дóъ лвні ал Опіінте, требве с'ътрагъ кв dinadincвлъ чеа маї серіоасъ а D-лорв аплікаре, ші се с'арате къ свнтъ ал адевърв репресентанціі вnеі націвне віве.„

Din ачестъ артікъл се веде къ лвптеле політіче ал парламентъ съntъ марі ші къ сітвацівнеа ачесторв провінчії пв есте de нізмвітъ. Дрептъ ачеea Редакціvнеа ачестві жврналъ фаче вртътоареа есклатацівне:

А Ромънів! Ромънів! Тв аї фостъ маре, ші марі аъ фостъ дестінърiле тале; пвтаї фіі теї аъ фостъ атътъ de мічі ал кътъ пв те аъ пвтвтъ алцелеце ші астфелів сóртеа та се паре к'ар фі ка мórтеа та съ віів de ла чеї кърора ле аї датъ віаца ші карі, ал локъ д'а те івві ші респекта, ш'а алвълві кіар голічівнеа та, ка фіівлъ челъ вnъ алъ лві Noe, чі din контръ те ловескъ ш'апоі те десвелескъ спре а арăта лвтеї къ естї ръпітъ, къ ештї тоартъ, къ васълъ есте спартъ ші те афвnzї, квтъ зічеа D. Прімвлъ Міністрв кіарв маї алалтъ-ері двпъ Трівна Адвнърії.„

Notiце Diверсе.

— Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ са ал'ndвратъ прéграціосъ кв дечісівнеа din 9 Івніе к. n. а денвмі пе протопотарівл трансілванъ Г. Анціалъ de секретаріъ актвалъ ла капчеларіа авлікъ трансілванъ.

— Екселенціа Са D. Гвбернатор а плекатъ лвні ал 16/4 Івніе érъші ал кълторіа de інспекцівне прін Харотсекъ ла Брашовъ, вnde ва сосі ал 22|10 Івніе. De аколо ва сосі аічеа сеара ал 23|11 Івніе. Прекът авzім Екселенціа Са ва петрече марці ші меркврі ал Сівіїе.

— Депвтацівнеа съсеаскъ а фостъ прімітъ ал 12 Івніе. к. n. de D. Міністрв de статъ ші апоі а терс ші ла DD. Міністрії Ласер ші Мечері. Ла Маіестатеа Са се ва прімі ал декрвлъ съntътъпеї ачестеї.

— Локціторівл Вngарієї Екселенціа Са Копт. Палфі а алдрептат ал кълторіа са din вртъ ал Oradea маре кътръ о депвтацівне ромънеаскъ вn респвнсъ ла кввънтареа ачестеї de вine венire, каре двпъ квт ведем din „Sürgöny“ лї da съ прічеапъ, къ ел пв сфере тънгвірї ші акvсърї атвігве. Ачестъ респвнсъ ал вот репродвче ші ноі.

— Фостъл Міністрв вngвреск Сетере а пвшітъ ал контра маніфестълві лві Кошвт ал „P. H.“ ші а спвс къ парола лві Кошвтъ ал політікъ есте va banque.

— Ал Сввврвівл Табан ал Бвda а ізвvкніт ал 29 Маіе фок каре а міствітъ 41 de касе маї мълці óменї алтре карії ші 7 копії ші аъ афлатъ ачі мормънтъл.

— Фестівітъціле канонісацівнеї ал Рома аъ трекътъ вine ал пресенціа а 300 de кардіналі ші епіскопї ші а 4000 de клерікалі веніці din тоате пътънтвріле лвмії католіче, ші нічі алокvціvнеа Папеї кътръ прелаці, нічі адреса адвнацілор епіскопї кътръ папа наъ продвс врвзн ресълтатъ, нічі наъ фъкът нічі вn пашъ спре деслегареа честівнеї романе. Тотвл пв а фостъ алта, декътъ о сърбъторéскъ ілвстрацівне алві „non possumus“ ал лпсъ ал лптро фортъ че пв аре німік вътътъторіъ пентрв ал тпъратвл Наполеон. Ал Басіліка Ватіканвлві аъ арсъ 10,000 de лвмінї.

— Депвтацівнеа съсеаскъ а авvт ал 16 Івніе к. n. ла Маіестатеа Са ал тпъратвл авdіенціъ, ка съ пропвнъ ла локвл маї ал алтъ доріnцеле сасілорв.

— Двпъ „Her. Zeit.“ а фост D. гвбернаторв лві двпъ рвсалії ал Орънціа, ла отарвл скавнвлві ла салвтат D. жвde рецеск Domжа, кънd са dat din кълеаскъ ла отарвлъ Орънціеї D. сенатор Швлер, кънdъ а ажвнсъ ал Орънціа D. Кънітанъ ал четънції. Двпъ плекаре ал дрвтъ лаъ ащептат комвнітъціле Ромос, Ромошел ші Baideї, деспре Ромос іа деслвчітъ D. Швлер къ ачест сат de ші актва е чеа маї маре парте лъкvітъ de ромънї, а фост чел din тъіъ окvпат de колоніції сасі ла анвл 1222 свът Геіса ші са кіематъ Рамс, чеа de къпетеніъ кавсъ а стънцерії лор аколо есте бътаіа кв тврчії маї въртосъ чеа дела кънпвл пънії— (Оаре ромънії пв сав бътътъ аколо?— Dar de че се стінгъ сасії ал Аврігъ актва фъръ бътаіе?) Ла Шівот ла салвлътат Пър. Протопоп ал Кvдірвлві ал літва ромънеаскъ — Не паре вine къ ал вn скавn маї гата ромънескъ тотъ се афлъ вnвл се ворвеаскъ ромънеще.

20—3 CONCURSU

pentru unu locu de profesura la gimnasiulu romanu ortodocsu din Brasiovu.

Eforî'a scóleloru romane din Brasiovu, luandu in consideratiune pe deoparte cercustarea ca pentru romanii de legea ortodocsa nu essista in tóta Austri'a nice unu gimnasiu superióre, in care limb'a institutiuni sa fia cea materna; éro pedealt'a grautatîle cu care au a se luptá studentii nostri in depunerea essameneloru de maturitate pe la gimnasiele cu limb'a esplicativa neromanésca, care greutati provinu nunumai din natur'a lucrului, ci pe alocurea acelea li se asternu in cale adeseori si de urá nationale, de care multi nu se potu infrená nice pre catedre chiaru ce suntu dechiarate de publice, — in speranti'a ca subventiunea, decisa de Maiestatea sa Imperatulu pentru gimnasiulu nostru, se va realizá in timpulu celu mai deaprope, s'a determinatu a infiintiá pe lunga gimnasiulu inferióre si celu superiore.

Dreptuaceea, voindu a adaoge la cele patru classi inferiori, ce essistu deja, pe totu anulu pena la completare succesivu cate o clase, si a incepe cu a V-ea dela inceputulu anului scolasticu fiitoriu $186^{2}/_{3}$, deschide cu acésta concursu pentru a septea profesura cu salariu anuale de 700 fl. v. a·

Dela concurente se cere cá sa produca:

1.) Atestatu de botezu, ca e romanu de legea or. ortodocsa si cetatianu Austriacu.

2.) Documente, ca seu a absolvatu gimnasiulu si cursulu filosoficu dupre sistem'a cea noua.

Se intielege ca se va preferi celu ce se va documentá ca a depusu si essamenulu prescrisu pentru aspirantii la profesurà gimnasiale, fie din Categoriá scientieloru limbistico-istorice, fia din cea a scientielor matematico-naturali.

3.) Atestatu de purtare din partea autoritatiloru politice.

Tóte acestea sa le tramita la subscris'a directiune cel multu pona la 15 Augustu 1862. s. n. spre ase puté substerne la timpu eforiei si autoritatiloru scolastice superiori.

Subscris'a directiune gimnasiale se folosesce de ocasiune, cá sa dechiare, spre indreptarea concurentiloru si a Studentîloru, ca, convinsa prin esperienti'a de douispredece ani despre eficacitatea Organisatiuni gimnasiului, basata pre principiale prescrise in „Entwurf der Organisation etc. in Oesterreich“ din 1849, se va tinea, incatu va depende de densa, si in fiitoriu de acésta sistema in totu ce privesce la numerulu Obiecteloru obligate de invatiatura, la impartîrea materialului dupre Classi, la numerulu óreloru etc. si va completá numai ceea ce se simtiá cá defectu in respectulu istoriei speciali a patriei, si va adaoge si magiar'a cá a treia limba viua.

Brasiovu 1 Iunin 1862 c. n.

Directiunea gimnasiului romanu ortod.

G. I. MUNTEAN

Редактор респвнзетор **Іоанъ Рацъ.**

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїонеа сефаче ля Сібіїъ ла еспедітора фоіеї; пе афаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате. адресате кътре еспедітръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4 фл. в. а. Пентръ прінч. ші цері стрїне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ днтжіа ёръ къ 7. кр. шірул къ літере мічі, пентръ а доуа ёръ къ 5¼ кр. ші пентръ а треіа репецире къ 3½ кр. в. а.

№ 46. АНЪЛЪ X.

Сібіїъ. 10. Іюніе. 1862.

Днщіінцаре de препъмерацїюне.

Еспіръндъ къ фінеа лънеї ачестеї препъмерацїюнеа пентръ ачеіа DD. препъмерацї карії аъ препъмератъ пъмаї пе юнъ Семестръ саъ треї лъні, deскidемъ дела 1-а Іюліъ о препъмерацїюне поъ ші адекъ пънъ ла сфършітъл анълъї

пентръ Сібіїъ къ — 3 фл 50 кр.
„ Монарх. Австр. къ — 4 фл.
„ Провінчії стрїн. къ — 6 фл.

Domnії карії врéъ съ аібе жърналъл постръ съпт daръ рогаці ка пънъ ла С. Петръ съ трімітъ Nъмеле ші банії de препъмерацїюне ла сѣвскріса Editъръ.

Сібіїъ 9 Іюніъ 1862. **Editъра.**

Despre Конкордатъ.

Сібіїъ 7. Іюніъ. De маї мълте зіле саъ днчепътъ дн Сенатъл імперіалъ pro et contra десбатері despre Конкордатъ. Днгрєстіма фоілоръ пóстре пъ пе іарть а контініка ачеле десбатері, чі пре скъртъ атінцемъ пъмаї атжт, къ тóтъ чеарта се дивъртеа днпрежърълъ ачесторъ доъ момепте, I. днпрежърълъ Конкордатълъї ка атаре, ші II. днпрежърълъ ачелеї пърерї, ка фондъл школарїъ фіреште, католікъ, съ се деклare de фондъ алъ Статълъї.

Скопълъ постръ къ ачестъ артікълъ есте а еспане днцелесълъ Конкордатълъї, ші ъртърiле лъї преізdіцióсе пентръ челелалте Реліцїї хрістіане din Монархіе.

Конвенцїюнеа, че юнъ Статъ днкеіе къ капълъ Бісерічеї католіче, ва съ зікъ, къ Папа пентръ лъкърърї бісерічешті, се пъмеште дн цепере Конкордатъ.

Пъререа юнора есте, къ ачелъ Статъ, карele днкеіе къ Папа Конкордатъ. прекънóште Съверанітатеа Бісерічеї католіче, къчі фаче къ Папа, ка ші къ юнъ Съверанъ, Контрактъ дінъ Дрептълъ попóрелоръ.

Ноі пъ времъ съ не лъсъмъ дн вентілареа ачестеї пърерї, къ адекъ есте Конкордатълъ днкеіатъ днтре юнъ Съверанъ ші Папа юнъ Контрактъ дінъ дрептълъ попóрелоръ, ші Контрактъ de Статъ, саъ ба? чі зічемъ: къ фііndъ Конкордатълъ, despre каре есте ачі ворбъ, днкеіатъ атънчі, кънdъ Австріа се афла съб юнъ реціmъ абсолътістікъ, dар астъзі се бъкъръ de юн реціmъ конституціоналъ: пентръ ачеea Конкордатълъ пъмаї аша ва пътea събсіста дн валореаї, деакъ се ва апроба прін Австріа конституціонале, пентръ къ прінчіпіеле, пе каре Австріа конституціонале есте базатъ, пъ аміптескъ пімікъ despre прерогатівеле съпрематіче але юнеї саъ алтеї Бісерічі, чі ескісівъ еспанъ егала дндрептъціре а тътъроръ Реліцїелоръ хрістіане, че се афлъ дн Монархіе. De ачеea Капіі Бісерічелоръ хрістіане пекатоліче пъ пъзвескъ пентръ врeмъ Конкордатъ ші ачаста пъ факъ еї пентръ ачеea, ка кът аръ щі, къ Реліцїеле лоръ пъ се конcідерeазъ de съверане, ка чеа католікъ дінъ пърereа юноръ, чі пентръ ачеea пъ пъзвескъ пентръ врeмъ конкордатъ, къчі еї цінъ аша, къ карактерълъ Съверанітъцїї алъ верї кърeї Бісерічі хрістіане есте юнъ че е-фетеръ пе терепълъ Хрістіанісмълъї; дечі еї стървескъ пъмаї пентръ къцїгарса юнеї Леці політіче дінъ форма конституціонале, прін каре съ се гарантeзе автономіа Бісерічелоръ лоръ, съ пóтъ есерчіта ліверъ фънкцїеле реліціонаріе, а гъверна Бісерічеле лоръ дінъ прінчіпіеле, ші Канoанеле прескрісе, съ пóтъ administра пестінтітъ din партеа ізрісdікцїюнеї чівіле фondeле лоръ бісерічещі, ші школаре, ші съ пóтъ днфііnца школі конфесіонале; прескъртъ, ка еї съ пъ фіъ контъръцї din партеа Статълъї дн конвінцеріле ші афачеріле лоръ реліціонаріе, ші дн лібертатеа конщіенцієї.

Ачесте премітжndъ, обсервътъ дн деобште дн прівінца Конкордатълъї: къ ноі орї че Конкордатъ цінетъ de юнъ пъмаї дntратжта, дн кътъ ачела есте ефлъксълъ зелълъї архіерескъ, ші днкжтъ ачестъ зелъ се цертъреще пъмаї ші пъмаї асъпра хрістіанілоръ, карії факъ обіектълъ зелълъї архіерескъ, ші пъ ватъмъ лібертатеа конщіінцеї челоръ de алте Реліції. Прескъртъ атънчі прекънoаштемъ Конкордатълъ de практікъ, деакъ есте базатъ пе кънтіпеле Мжнтъторілъї dela Іоаннъ (7–18.) юnde аша четімъ: „чел че грѣеште de сіне, каxтъ мъріреа ачелуіа, пре карele Татълъ лаъ трімісъ, ачеста есте адевъратъ, ші nedjептате пъ есте дntржнсълъ„. Ші фііndкъ дн Конкордатълъ днкеіатъ дntре фоста Австріе абсолътістікъ ші Папа смнтъ маї мълте пънкте, каре Бісерічеї католіче лі даъ піште прерогатіве съпрематіче къ вътъшареа алторъ Реліції некатоліче: пентръ ачеea врeмъ съ кредъмъ, къ ачелъ Конкордатъ пегрешітъ се ва modіфіка астфелъ, прекът ачеea чере патъра юнъї Статъ конституціонал, че прекънóште егала дндрептъціре а тътъроръ реліціелоръ хрістіане; врeмъ съ кредемъ, къ Статълъ австріакъ конституціонал ва денега іерархіеікатоліче ачеа асістінцъ, че рецітъл австріак абсолътістік і о da дн преізdіцїялалтор Бісерічі хрістіане.

Дntре челе маї сімцітóре вътъмърї пентръ Бісерічеле некатоліче, че фаче іерархіа католікъ пе база Конкордатълъї се пътъръ пе дрептъ: конънііа късъторіелоръ тестекате, ші діворцїялъ лоръ, реверсълъ пентръ крещтерea копіілоръ дн Католічістъ фъръ осебіре de сексъ, денегареа дntортжнтърeї хрістіанълъї ръпосатъ некатолікъ дн цінтірімълъ католікъ, фіреще аколо, юnde пъ се афлъ цінтірімъ de Лецea ръпосатълъї.

Кънdъ іерархіа католікъ претінde пентръ cine конънііле късъторіелоръ тестекате, атънчі арать о съпрематіе, ші юnъ zелъ, каре пъмаї къ асістінца юnеї рецітъ абсолътістікъ дъ поате ефектва къ вътъмареа ordінеї бune, ші а Дрептълъї парохіалъ, че нічі юnеї Парохъ, фіе de орї че Реліціе хрістіанъ, пъ і се пóте денега. Съпрематіа се арать аевea, къчі Іерархіа католікъ фъръ съ аібъ врeмъ дрептъ асъпра алтеї Бісерічі, ші хрістіанї стрїні, дшї фаче сіеші астфелъ de дрептъ съпрематікъ прін асістінца рецітълъї чівілъ, ші аша пъ ціне ordінea чea патърале de дътътóре de мъсъръ, чі арбітрълъ съъ, ші пъї пасе, къ ватъмъ дрептълъ парохіалъ ал пърцїї некатоліче прін конънііа късъторіеї тестекате, че се кънcіне дн парте еї, ші дн парте Бісерічеї фецеї некатоліче. Апоі кънd кънdімъ ла реверсълъ, пре каре Парохъл католікъ дълъ претінde дела фаца некатолікъ, къ еа пре тоцї копіі съї фъръ deосебіреа сексълъї дї ва креште дн Бісеріка католікъ, ші ворбъ фі католічї, ші дн сфършітъ къ конънііле тестекате пъ ле съвършеште къ рѣгъчіúні, чі прін асістінцъ пасівъ, ва съ зікъ, фъръ de рѣгъчіúні ші бінекъвънтаре дн форта Бісерічеаскъ, ші къ астфелъ de конънії пъ се прекънoскъ de сакраментале din партеа алторъ Реліції хрістіане: атънчі оаре пъ ъртеазъ, къ іерархіа католікъ ватъмъ дн ачелъ момептъ сфінценія Таінеї късъторіеї, ші ordінea чea бънъ, ші дрептълъ парохіалъ de алта Леце хрістіанъ, кънdъ практіceазъ съб скътълъ рецітълъї чівілъ конънііле късъторіелоръ тестекате прін асістінцъ пасівъ?

Іерархіа католікъ терце ші маї департе дн зелълъ съъ, къчі съб скътінца рецітълъї чівілъ леагъ de Леціле Бісерічеї сале пре фіекареа фаць некатолікъ, карea аръ вреа съ се діворцieze дела соцълъ саъ сóца са Католікъ, къчі претінde, ла процесъл діворціалъ ка съ трактeze ші съ дечідъ къ облегътжнтъ ші пентръ партеа некатолікъ. Ачі зъъ се фаче пърцїї некатоліче чea маї маре недрептате, пентръкъ юna ea пъ есте датóре а прекънóште асістінца пасівъ de о акціюне сакраментале, ші алта ea пъ есте датóре а обсерва Леціле діворціале але юnеї реліції стрїне: ші тотъші ea есте силіть а се съпюне ла тóте ачестea, къчі аша ва зелълъ Архіереълъї католікъ спріжінітъ de Статълъ фостъ абсолътістікъ, еар de Статълъ модернъ конституціоналъ есте, орі пъ есте спріжінітъ, дшкъ п'авет пробе дндестълътóре нічі про, нічі contra; фрацїї бъковінені аръ девъї съ не дее дате адевърате, ші къ deосебіре despre спірітълъ фънкціопъреї а поълъї лоръ Шефъ чівілъ, карele дн Apdealъ non plus ultra штіea съ репрезенте абсолътістълъ, штіва акътъ а се акомода конституціоналістълъї, ші егалеї дндрептъцірі конфесіонале?

Дн Унгаріа, Кроація, ші Apdealъ аъ пътътъ авea Конкордатълъ валоре пе тімпълъ съспендъреї конституцієї, de карea ачесте църі ші пънъ ла а. 1848. се бъкраъ, еаръ дінъ дпчетареа реціmълъї естраordінаріъ, ші пъпereа дн лъкраре a Dіplomeї din 20 Окт. 1860. се вінe a зіче, къ Конкордатълъ пъ маї атжта пре валоре дшкъ леціюрї конституціонале ші

Diplomeĭ nъ este preisdiţiosъ. Ân Ungaria ші Kроaţia ла a. 1848. саŭ ашezатъ prin Leţea dietale перфекта ші речiпрока egалiтате a тътъроръ реліţіелоръ хрістіане, ші deakъ Leţea ачаста nъ se обсервézъ, nime nъ este алтълъ de вінъ, фъръ nъmaĭ Kапіі Бісерічелоръ пекатоліче. Ân Apdealъ лпкъ ші лnnainte de a. 1848. aŭ фостъ егала лndрептъţіре пентръ реліţіеле речепте, ші фііndкъ de атънчі реліţіа nóстръ ортодоксъ ръсъріteanъ саŭ nъmъratъ лntre реліţіеле речепте хрістіетіане: пентръ ачеea се бъкръ ші ea астъzi de егала лndрептъţіре конфесіопале, ші nъ лasъ a се естърба din ачастъ посіţіе легале prin nъzъіала сзпрематікъ a nітърeĭ.

Сібііŭ 9 Іъніе.

Ілъстрітатеа Са, Dлъ Andpeiъ Moчonii de Фоепъ aŭ віневолтъ a дързі пе сеата zidindeĭ Бісерічі катедрале din Сібііŭ ъna Mie фіорінї вал. авст. лn банї гата, пентръ каре марінімосъ darъ I саъ datъ мълцътіре лn nъmeле Бісерічеĭ noастре орт. din Apdealъ.

Пе ачестъ скопъ aŭ лntratъ лn кrта колектеі пънъ ла 47.000 фл. в. a. карea сътъ есте лnсъ преа мікъ, ші неажънсъ пентръ лnчепереа zidireĭ, къчі dела Маţістратълъ Сібііълзі nъ саŭ потътъ къпъта локъ кввіпчосъ пентръ o Катедралъ, eap de саръ кътпъра локълъ пе банї, атънчі сътa сзсатінса саръ містзі къ кътпърареа локълзї. Ачестъ обіектъ девзе лn Соборълъ челъ маї deапроапе съ се хотърeаскъ. —

Sibiiu 8 Iuniu. In numerulu trecutu atinseramu despre respunsulu ce la datu Locutietorulu Ungariei catra o deputatiune romana in Oradea mare la cuventarea de bun'a venire. Despre acést'a aflamu in Nrulu „Concordiei“ 41—85 intr'o corespundintia din Oradea mare cu datu 26 Maiu urmatórele.—

(C.) Intieleginti'a romana d'in Beiusiu, intielegandu cumca Escelenti'a sa Contele Pálffy Locutienentele reg. alu Ungariei pe 25. Maiu vine la Orade: s'a resolvatu ca se mérga o deputatiune si dintra noi spre salutare-i, si ca se i descopere nesce necasuri ce au romanii pe aici mai cu séma in privinti'a limbei. Sambata in 24 dara si plecaramu cati-va, si ajungandu in Orade ne mai conveniramu cu unii de pe Crisiu, cu altii de aici, ne convorbiramu ca se-lu salutamu la olalta in numele tuturoru romaniloru Bihareni, si rogaramu pe Domnul Advocatu Gozmanu ca se ne conduca.

Escelenti'a sa sosí eri pe la 4 óre dupa prandiu, si numai decatu primí pe deregatorii comitatului, tienendu-le si o vorbire 'n care le aretâ chiamarea. Mi-aducu aminte, candu a cuventatu Esc. Sa catra deregatorii d'in Comitatul Aradului si a Timisiorei, si-a adusu aminte si de romani, si de atuncea suntu si mai respetati romanii pe acolo.

Adi pe la 11 óre fusoramu si noi fericiti dara a capetá intrare la Esc Sa si inca conformu voiei Esc. sale tocma in saminariul romanescu unitu de aici.

Escelenti'a Sa a rogatu pe Prea On. Domnu Vicariu capitulariu, cá se fia de fatia sub decursulu audiintiei; ca-ci, - dice - „eu n'amu secrete, miaru placé cá se potu vorbí macaru in medilocul stradei, numai ca se me audia catu mai multi“; dreptuace'a candu dau publicitatii aceea ce mi-a remasu in minte d'in cuvintele Escelentiei Sale, cugetu ca nu facu alta, decatu i-implinescu voi'a.

Intrandu dara in sala, Dl. Gozmanu ca oratorele deputatiunei l'a salutatu, si l'a rogatu ca se ne fia partinitoriu in intrebuintiarea dreptului nostru nationalu, si mai cu séma a limbei materne.

Nainte de tóte trebue se atingu aci, cumca, Esc. Sa, se vedeá a fi fostu reu informatu despre romanii d'in Bihari'a, si in specie d'in Beiusiu; ca si cei mai nevinovati pasi ai romaniloru, i-erau aretati in fatia periculósa, intieleginti'a de agitatória, si mai scie Ddieu de ce, nu sciu cine a fostu asiá bunu la sufletu, de nea asternutu patulu atatu de bine.„

Aci urméze unu estrasu din acelu respursu. Noi ilu reproducemu dupa „Sürgöny“ care la datu in tóta estinderea lui. Si suna asia:

„Eu ve multiemescu pentru simtiemintele de credintia, pe care Dvóstra avurati bunatate ale esprimá tocmai acuma. Ce se atinge inse de plansorile, ce ati tienutu de bine a le aduce inainte in numele natiunei romane, suntu silitu a observá, ca eu nu potu incuviintiá modulu, in care aceste s'au adusu inainte. Nu se amintesce nici unu casu fapticu. pentru care exprofesso se se cera ajutoriu si pentru plansuri generali eu nu potu efeptui ajutoriu. Dvoastra puteti fi convinsi, ca totu ce sa induratu Maiestatea Sa a ordiná in Diplom'a din Octombre, se vá indeplini pana la liter'a ceá mai de pre urma, si déca acést'a nu sa facutu pana acuma, apoi temeiulu póte ca jace numai intr'aceea, ca rugarile in privinti'a acést'a sau nu sau adusu inainte la locurile cuviircióse sau nu in modu cuviincíosu. Pe langa tóte aceste eu suntu inse silitu a dechiará, ca eu voiu respinge tóte acele pretensiuni, care trecu peste mentionat'a diploma. Afara de acést'a trebue se observesu, ca eu de si primiiu rugaciunea Dvóstre cu promtitudine, totusi nu potu se recunoscu afirmatiunea, ca Dvóstra ati potea pasi cá deputatii natiunei romanesci fiindu ca eu nu sciu, ca Dv. ati fi in posesiunea unui astfelin de mandatu. Provocarea Dv. la dreptulu naturei o tienu cá unu utilisatu si pe terenulu agitatiunei usuatu terminu, aicea neaplicavera, pentru ca noi multiemita lui Ddieu, posedemu legi si sanctionate asecurari dela Maiestatea Sa.“

„Deaca insusi Comunele doresecu, cá afacerile loru comunali se se administrese in propri'a sa limba, atunci eu acest'a intru adeveru nu voiu inpedecá; déca insa aru fi adeveratu, ce eu mai ca nu potu crede, ca preotîmea agitese poporulu in privinti'a acést'a, trimitu incoci si'ncolo protocóle spre subscriere, sau le pórta insusi, facu se se decretese schimbarea limbei oficióse in siedintie secrete, si acést'a in Comune cu poporatiunea mestecata insusi cu eschiderea locuitoriloru atienatori de alt'a semintia de limba. atunci asi fi silitu nunumai a condemná acést'a, ci eu tienu de obligatiunea mea a ve dechiara serbatoresce, ca eu astfeliu de procedura in puterea oficiului meu nu asi potea nici decum ingadui. Daca eu nu suferu agitatiuni pentru limb'a ungurésca, slava séu alt'a limba, apoi fiti convinsi, ca eu in priviinti'a limbei romane nu potu procede cu mai mare indulgintia si fiindu ca ordinatiunele cele emise in 5 Noembre suntu a se aplicá fara diferintia de statu, apoi maru parea foarte reu, daca severitatea loru aru lovi unu preotu ori de ce confessiune. Ca esemplu se va servésca aceea inpregiurare, ca eu din ansa de agitatiune, ce sa aratatu de curendu in sinulu unei altei confesiuni de si cu parerea mea de reu, inse totusi amu fostu silitu in intielesulu p. a. ordinatiuni din 5 Noembre a ordina in contra ambeloru agitatóre porti o severa procedura, de si eu bucurie potu dice, ca nu a fostu necesaru a aplicá acele ordinatiuni.

Numerosi, in servitiulu publicu esperti, onesti notari, carii sciu limb'a romanésca, care in scriere póte ca nu suntu inca dedati, inse in scurtu timpu voru fi deplinu in stare a corespunde cerintieloru cuviincioase, s'aru despoia in urmarea astorfeliu de agitatiuni de oficiele loru in vreme ce in loculu loru nu saru potea afla de locu individi apti. Acést'a inse nu saru putea suferi din mai multe interese de administratiune. Dealmintrea eu tienu de necesaru a atinge si aceea, ca dupa parerea mea la aceste agitatiuni egoismulu si máni'a dupa oficia jóca o rola cu multu mai mare, decatu ce siaru cugetá multi a marturisi. Unde de almentrea intr'o comuna romanésca Notariulu intr'adeveru nu este in posesiunea limbei romanesci, acest'a se va transpune in drumulu ordinaru in altu locu, cum vá potti aceea Comuna.

In fine imi tienu de datorintia, a indrepta catra Dv. intre care amu norocire a salutá cea mai mare parte preoti, aceea seriosa admonitiune, ca datorinti'a Dv. este, a impaciui poporulu, eara nu alu nepaciui, a impartî poporului svaturi bune, eara nu alu indrumá pe cai retacite, seu a concede reoa conducere a loru pe cai retacite unui astfeliu de poporu despe acaruia justu semtiu de dreptu si despre a carui neclintita credintia catra patria si tronu póte produce istori'a noastra asia frumóse dovedî. Interesulu tuturoru popóraloru tierei este comunu si noi ilu vomu sustienea umeru la umeru numai atunci, daca vomu incungiurá tóta agitatiunea, ne vomu intrece in aceea, care este unu mai sirguitoriu, crutiatoriu, civ lisatu si credinciosu supusu alu Maiestatei Sale, si care in privinti'a aplanarii intereseloru comune pretinse de Monarculu se va lasá a fi condusu de cele mai cuviincioase simtieminte.„

(Va urmá.)

Sibiiu 9 Iuniu. D. Pamfiliu Valeanu face in foisió-r'a „Concordiei“ o recensiune asupra jurnaleloru nóstre, in care dice despre „Telegrafulu Romanu“ urmatoarele:

„Telegrafulu Romanu“ cumu ar lepadá hieroglifele lui Cirilu, adeca spurcatele si uritiosele „slove“ — indata si-aru castigá mai mare popularitate, eu celu putinu sumu de acea parere, ca déca s'aru folosi de literele strabune, indata aru fi mai pretiuitu si mai inbratîsiatu.

Póte unii aru respunde cumca n'a sositu inca tempulu ca jurnalele nóstre sê se póta tipari cu litere, si asia si „T. R.“ tiene mai consultu a esi la lumina in acele vestminte vechi, la acést'a respundemu, ca adi tóte diurnalele romanesci d'in Austri'a

sa tiparescu cu litere latine, deci deca ale se potu sustiené, atunce si „Telegrafulu“ se-aru poté.„

Noi nu avemu intentiune a ne slobozi la nisce observatiuni generali care amu avea de facutu asupra recensiunei acestei – cu atat'a mai putienu cu catu nu cunoscemu pe D. recensentu, dara atat'a ne vedemu indetorati spre onórea „Telegrafului Romanu“ pre care ilu redigemu a reflectá, ca noi nu pricepemu de unde póte se vina Domnului recensentu atat'a aversiune asupra „Sloveloru cirilice“ de ore ce ele ne au fostu semnele, cu care ne amu servitu pana acuma in limb'a si literatur'a noastra si care mai suntu si astadî ale celoru mai multe diare din colo de Carpati si voru trebui se le pastramu pentru vecia daca nu vremu se perdemu tesaurulu celu fecundu alu literaturei nóstre, celu posedemu in cartîle bisericesci scrise cu slove. — Noi amu deschisu colónele „Telegrafului Romanu“ inteligintiei romane si amu tiparitu corespundintiele asia pre cum le amu primitu cu litere strabune, ori cu slove cirilice, si déca nevinu corespon lintie inca si astadî cu slove, este dovad'a cea mai via, ca literile inca nu au strebatutu pana la poporulu cel mai de josu. Aflandu dara in inpregiurarea acést'a celu mai adeveratu indice pentru purtarea nóstra, nu amu cugetatu a fi timpulu, ca se inchidemu scrietoriloru si cetitoriloru, carii sau nu sciu inca scrie si citi iute si corectu cu litere, sau carii scriu si citescu mai indemana cu slove, colónele diarului nostru. Diarele politice, cum este si alu nostru, nu au de scopu primariu cultivarea limbei, ci a aducela cunoscienti'a poporului, pr : cat se pote pana in stratele cele mai de josu, cele ce se intempla in lume si impregiurulu lui, si ai aratá dupa putintia cumu se le intrebuintiese aceste pentru folosulu seu.— Cu catu vá fi dar unu Diariu mai latîtu intre poporu cu atata mai usioru isi vá si implini acestu scopu. — De aci urmese; ca unu Diariu politicu are neconte-nitu se tiena in vedere **publiculu pentru care scrie.** Cum este publiculu nostru astadî ilu sciu mai bine DD. Redactori si noi cugetamu a fi justificati destulu, daca vomu aminti, ca in anulu curinte ne au venitu mai multî prenumeranti. carii neau scrisu apriatu: ca nu potu citi bine cu litere, acesti'a de buna sama erau mai nainte prenumerati la alte diare ce nu lea potutu citi cu indemanare.

D. P. V. inca se vede a afirma asertiunea nostra de si in alt'a directiune, candu dîce „ca adî tóte diurnalele romanesci d'in Austri'a se tiparescu cu litere latine deci deca ale **se potu sustiené** atunci si „Telegrafulu“ s'aru poté“ Asia dara D. P. V. precunosce ca diarile se sustienu mai usioru scrise cu slove si ce vrea se dîca acést'a alt'a, decatu ca cea mai mare parte a cetitoriloru nostrii este dedata cu slove. In acést'a opiniune ne intaresce si not'a Redactiunei „Concordiei“ unde se vaeta despre récea inbratîsiare a „Concordiei“ caci nimenea nu vá putea dîce, ca ea nu ar fi redigiata cu tactu cuvenitu, si totusi se plange ca are dauna. —

Daca D. Pamfiliu Valeanu nu s'a insielatu nici o data in opiniunea sa, apoi trebue se-i spunemu ca s'a insielatu candu a gugetatu ca „Telegrafulu Romanu“ ese de aceea si cu slove, cá se se póta sustienea. Nu Domnule! „Telegrafulu Romanu“, are fondulu seu, si pelenga elu si atàti'a prenumeranti, incatu astadi fara seu numai cu putiena urcare a pretiului aru poté esi baremu de trei ori pe septemana, daca nu iaru lipsi puterile fisice, adeca lucratorii.

Óre „Gazeta Transilvaniei“ pe care D. recensentu o recunósce cutotu dreptulu de „Veteran'a nóstra“ care „se ivi pe orisonulu romanimei cá unu luciaferu atunci, candu esistinti'a nationala erá dóra mai periclitata etc“ a fostu mai putienu placuta, mai putienu folositore, mai putienu nationala candu esia cu spurcatele si uritiósele slove, cum place D. recensentu a le numi, decatu acuma candu ese cu litere. Mise pare ca acest'a nu vá indresni se dîca niminé, si vedi D. recensentu ca si Quaredactorulu „Telegrafului Romanu“ au avutu onóre a lucrá la ea dela inceputulu ei subt tóta Redactiunea D. Baritiu si de aceea cugeta, ca nu'i vetî putea atribui nisce capritia, daca „Telegrafulu ese si astadi cu litere si cu slove, adeca cumu vrea publiculu cetitoriu..

Noi firesce, ca nu ne potemu rapi a numi slovele, care suntu semnele scrierii la unu populu fórte intinsu „hierografele lui Cirilu“ cu atata mai putienu a vedé in ele vreo ureciune seu spurcaciune; ci le pretiuimu pentru literatur'a slava, asia precumu pretiuimu cele latine pentru literatur'a nóstra si cu risico de a veni mai potienu nationalisti in ochii acelora, cari cugeta ca simtiurile sale nationale nu mai atunci le potu aratá destulu de lamuritu candu osîndescu slovele si pe urdietoriulu loru. Numerulu celu insemnatu alu prenumeratiloru ne e dovad'a cea mai via, ca T. R. este inbratiasiatu si pretiuitu de publiculu cetitoriu dupa cuvintia si nu are lipsa a se supune svatului D. P. V. pentru castigare de popularitate.

„Cons. Öst. Zeit.“ скріе din Biena къ dat din 17/5 Іюліѣ врътоареле : Депутаціѵнea apdeлéпъ съсѣскъ a авѵтъ ерї ла Maiестатea Са аѵдienціе. Maiестатea Са дппъратѵл a primit'o прéграціоc, ші a promic къ ва лъса съ i се релаціoneze, ва лва рѣгъмінтеле еї дп сокотінцъ ші ле ва koncidepa. Маї тързіѣ a мерс депутаціѵнea ла D. Міністрѣ de фінанцъ de Плепер, ла каре аѣ рекомendatѣ кѣ deoceвіре честіѵнea лефіi ампloяцілорѣ съсѣщі, дп каре dipекціѵне аѣ къпътатѣ чea маї дппъчівітóре дпкredinцare. Котесѵл Шmidт кълътореще тъпе ла Apdeaлѣ din мотівѵл inспекціѵнеї Саксенландѵлѵї прin Koнтеле Крепевіле, ка съї dee dopiтеле десѵвчірї. Котесѵлѣ се ва редптóрче дпсъ дп 29 a ёръшї ла Biena. Прекѣт o фоіе de аічea inцелеце, ва da каса аѵлегацілорѣ атѵпчea депутаціѵнсї дп апрецѵіреa актівеї лорѣ пъзѵінце пептрѣ ѵнітатea imперіѵлѵї, ѵнѣ банкет.— „P. Ll.“ зіче къ парола депутаціѵнеї съсѣщї есте dieta Трансілваніеї, къчї пѵнктѵл de цінтъ алѣ актівітъцїї еї есте конкіетареa dietеї, ачéста есте чередеа акчептѵатъ a еї ла міністрѵлѣ прешedinte, дп капчеларіa трансілванъ аѵлікъ ші ла Міністерівлѣ de статѣ, къ депутаціѵнea пѣ ca дпdестѵлітѣ a спріжіні прin граіѣ конoскѵта репресентаціѵне, чі ea a прегътітѣ ші ѵп memopandѣ, дп каре се десволтъ конкіетареa ші компѵнереa dietеї. Tendinцa memopandѵлѵї есте a дпфацоша печесітатea конкіетърії кът de кърындѣ a dietеї ші o астфеліѣ de компѵнере a еї, „каре арѣ пѵтea траце сокотеалъ дрептѵлѵї історікѣ прекѣт пѣ маї пѵцінѣ екві лібрѵлѵї дптре паціѵнеле регніколаре, кѵкѵпіndереa шічелеї ромъпещї, ші речерінцелорѵнеї кореспѵнзътóре скопѵлѵї репресентанце a інтереселорѣ попораціѵнелорѣ ачестѵї пъмънтѣ. Маніфестаціѵнea репресентаціѵнеї афль дп memopandѣ o маї пѵтерпікъ, маї дпгріжітъ есекѵтаре. Tendinцa еї есте даръ дпdрептатъ есенціалминте ла аціптіреa ѵнеї конститѵінте трансілване dietе.— Маї departe скріе къ депутацїї обсервéзъ o deoceвітъ modestіѣ дп пѵртареa са ші къ съ трактéзъ дп черкѵріле рецітѵлѵї de аколо кѣ deoceвітъ дістінцere.

Дптро газетъ цертъпъ „D. A. Z.“ са фостѣ пѵблікатѣ ѵнѣ програт дп прівіінца честіѵнеї ѵнгѵрещї adекъ, ка сар форма сочіетъцї, каре се къщіце терепѣ ші óмені пептрѵ рецім ші къ ачéста сарѣ фаче кѣ ціреa рецітѵлѵї. „Ung. Nach.“ фоіе офічіósъ adѵче сѵвтѣ інскріпціѵнea„ „дпцелецере ші decлѵчіре, асѵпра честеї програте дптратжта o decавоваре, къ de ші ар требѵі рецітѵлѵї съ фіе de dopitѣ, céкъ сар афла пе сінгѵрѵл терѣ практікѣ алѣ дателорѣ релаціѵнї бърбаці adевъратѵ патріотічі, карії дпdепъртаці de фантастіче ѵтопії ші пефірещї легътѵрі съ аіве наінтea окілорѣ сінгѵрѣ ші пѵтаї тареa цінтъ a маї дпгѵстеї патрії пе despърціте de просперітатea ѵінелѵї дптрецїї монархії; тотѵшї есте евідентѣ къ рецітѵлѣ аре пѵтаї ѵп програмѣ, adекъ ачела каре афль декіарацїѵнea са ші пѵнктѵл de спріжóпъ ал съѣ дп фелѵрітеле de Маiестатea Са санкціонате акте але рецітѵлѵї.

ІТАЛІА. Се скріе din Рома, къ епіскопіі францozещї шіар фі пропѵс dѵпъ редптоарчереa са din сфънта четате съ репоіаскъ пропаганda са дп Франціа дп фаворѵл domніеї лѵмещї a папеї ші деакъ ар чере печесітатea съ adѵкъ лѣкрѵлѣ ла естрем. Къ дпсъ Дппъратѵл din контра ар фі датѣ Dom. Poландѣ ші Конт. Персігні інвіацїѵнea a прочédъ дп контра епіскопілор кѣ тоатъ северітатea ші съ дмпedече de лок чea dінтъіѣ дпчеркаре. Се зіче къ епіскопіі врéѣ съ пѵбліче пасторалеле сале дп фаворѵл пѵтерії лѵмещї a папіі тоцї de одатъ. Се маї спѵне, къ кardиналіі францozещї ар фі лѵат дп Рома асѵпра са облігацїѵнea, къ еї дп касѣ, кънdѣ папа ар кѵцета съ се дпdепъртезъ din Рома, ар репѵнчіа ла шарша лорѣ de кърте ші ар лъса скаѵнѵл съѣ дп сепат, а кърєї метврії съпт еї дп пѵтереа dіспозіціѵнелор конститѵцїѵнеї. Епіскопіі цермані аѣ ші пъръсіт Рома.

Нотіце Діверсе.

— Афлътѣ din ізворѣ пріватѣ дпсъ сігѵрѣ, къ Маiестатea Са Дмпъратѵлѣ кѣ прéграціоаса дечісіѵне din 11 Іѵніѣ к. п. a денѵмітѣ пе Консіліаріѵл de скоале трансілван Dr. Карол Фестел de Сѵпра–Діректор de стѵдіі пептрѵ дістріктѵл Пеща–Бѵda кѣ решedinцa дп Бѵda, ші тотодатъ ia копчесѣ тітлѵл ші рангѵл ѵнѵі Консіліарїѣ рецескѣ фъръ таксъ.

— „Herm. Zeit.“ аре дп Нрѵл din 18|6 Іѵніѣ ѣртъторіѵл телеграт din Biena: Котеслокціїторіѵлѣ Консіліарівл de гѵбернѣ Конр. Шmidт a плекатѣ астъзі (17|5) din Biena кътр Брашов, ка съ прітеаскъ пе гѵбернаторѵл Коптеле Крепевіле, съ'л конкоміте ла Сібііѣ ші апоі съ се дптоаркъ еаръшї de лок ла Biena.

— Ла noї се факъ прегътірї фрътоасе ші потрóсе пентрв прітіреа Екселенціеї Сале D. Гъверпатор.

— Ап Бнгаріа сав апътъдіть астфеліь хоцїї de пъвълеск zioa ап сате ші іав лъпте фортале къ попорацівнea.

— Ап Zаграбіа се ва апфіінца Бніверсітатеа кроатікъ, каре прекътъ се сънъ ва апчепе кърсъріле внор стъдії апкъ ап тоатпа вііторе.

— Ап Петерсбърг а фост фок маре пвс de тънї малеволе

— „C. S.“ аппъртъмаште къ Рвсіа артéze астфеліь апкът маї мълте кабінете аь трас асвпра еї обсерваціънea лор.

— Ап Белірадь сав апътъмплатъ ловірї съпцероасе аптре търчї ші сербї din кавса, къ копжърата віцілie търчеаскъ а осторътъ вп копіл сербескъ.

— „Herm. Zeit.“ adъче штіреа къ ап 16|4 Івніь, а сосітъ чеа din тъіь потъ цертапъ дела гъверпълъ церії кътръ офіціолателе съсештї аптре каре маї мълте септінце але апалтълъї гъверпь кътръ трібвпал. Актеле аь фостъ къ тотъл цертъпе, пъпъ ла фіпе, каре ера стілісатъ магіареште. Апчепътълъ а фостъ цертъпеште ші а сънат: Ап пътеле Маіестатеї Сале ал Ампъратълъї. ш. а.

— Жърпалеле вргърешті сквінъ фок ап контра проіектълъї de конфедерацівне а лъї Кошвт.

— Дънъ „Gazeta Transilvaniei“ есте чea маї вънъ сперапць, къ еспвсечівнea паціопалъ ап Брашов ва еші дънъ кътъ се поате аштепта ап аппрежърърiле пресепте ші дънъ скъртітea тімпълъї дестъл de бine.

— Тот ап ачестъ жърпал чітім вп артікъл din Комітатълъ Четатеї de балтъ ап прівіінца літвеї ротъпе, къ пь стъ пре бine къ еа аколо.

— Міністрвл de фінапць а ізбвтітъ ла Сепатвл імперіалъ de се прімі de кътръ ачеста впь ампрвмвтъ de 50 мілioane къ кърсъ de 88 ші каса лъї Ротшілd ші Голдшмідт а лват асвпра са апкегареа ачестъї ампрвмвт. О довадь къ Австріа апкъ пь се клътінъ.

— Табла рецеаскъ din M Оторхеіь пь а лъсат ла чепсърe пе вп доктор ізріс пентрв къ е ізраілітъ. Гъверпвл а касатъ хотържреа таблеї рецещї ші а апгъдвітъ ізраілітълъї de пвпереа чепсърії адвокаціале.

— Ап прівіінца провісівнеї міліцієї прін бвкате квмпърате дела апгжіа тжпъ сав ацъптат чел маї впь ресвлтатъ, ші се аштептъ ап ратвл ачеста ал міліцієї о реформъ стръбътътоаре.

— Се ворбеште къ негоціацівнеле пентрв вindepea дрвмвлъї de ферь тівіскапь ла о соцієтате енглезе ар апainта, къ ачеаста соцієтате вре съ'л контівве пъпъ ла Константіпопол ші къ еа сар спріжіні таре ап аптрепpindepea са de рецітвл енглезескъ.

— Din Biena се скріе ла Берлінь, къ аколо сар фі апцівпцатъ, къ еаръшї се адвпъ о мълціме маре de еміграцї впгврї ші полопї ла граніца Молдо-австріакъ, карії тоцї сънтъ провезвцї ка паспортврї дела регатвл Італіеї. Ла черерea Австріеї а промісъ Прінцвл Кvza къ ва пвпе съ апdепъртézъ пе ачещї óспеці перікълощї пентрв лініштea статвлъї Австріакъ.

— Епіскопвлъ католік din Орлеапс а предікатъ ап 3 Івніь ап Sant Andrea della Valle despre печесітатea, че о чере сітвацівнea лвмеї, de a се вні бісеріка ръсъріталъї къ а апвсълі. Da! пвмаї С. Пърінте съ се лесе de прімать.

— Вп жърпал франдozескъ пвблікъ, къ папа а датъ а спвне офічіал ап Парік, къ елъ пь ва асквлта de нічі впь проіектъ, каре ар пъзві а modіфіка пвтереа лвмеаскъ а папеї.

— О депешъ телеграфікъ фórte вотбастікъ а лъї Омер паша кътръ пвпчівл din Biena аратъ вікторіа, че а къщігат'о тврчії асвпра Черпагорцілорь.

— Ап Прінчіпателе вніте се консвлтézъ despre лецea de тімбрь.

— Табеларілор din прінчіпате пь е ертат а лва вакшіш пентрь епістоле, къчі déка се вор довedі пвпвмаї къ перdь вакшішвл, чі ші сервіцівл. — Оаре ачеаста северітате ачі а требвітъ съшї іа ап апчепътвл. Dat veniam corvis, vexat censura columbas.

— „Sieb. Bot.“ а прімітъ ері вртъторівлъ телеграмъ din Biena. Despre авdіенціа че о авътъ депвтацівнea съсеаскъ ла Маіесатea Са Ампъратвл ап 16 а. авzim din ізвор секвр, къ Маіестатea Са а ворвітъ рекпоскъторіь despre патріотічеле конклвсе але Бніверсітатеї Nаціопале, спеселе administрацівнеї лea атінс апсвшї, ші а промісъ прéграціосъ ажвторіь din вістіерія статвлъї.

— Жоі дънъ амеазї ла 5 óре а сосітъ аічea дела Biena D. Котеслокціїторівл ші а плекат вінері кътръ Брашов.

— Din Клвж се скріе къ датъ din 13|1 Івніь, къ ап Комітатвл Iнedóреї пвстіескъ лъквстеле холделе, ші мвштеле Колътваче аь оторжт 30 de віте марі ші мічі.

— Дънъ о депешъ телеграфікъ din Семлin din 17|5 Івніь се зіче, къ се вомвардеze Белірадвлъ din фортърéцъ, ап вртареа къреї арде Белірадвл de маї мълте пърцї. Гарашanin конкіатъ попорвлъ.

List'a

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Ioan Manitiu 5 fl. Ioan Munteanu 5 fl. Dumitru Bozdog 5 fl. Stan Muntean 5 fl. Ioan Sirbu 5 fl. Nicolae Bozdog 5 fl. Dumitru Thoma 5 fl. Aron Vonica 5 fl. Dumitru Oprian 5 fl. Nicolae Oprian 5 fl. Bucur Manitiu 5 fl. Constandin Oprian 5 fl. Ilie Oprian 5 fl. Nicolae Sirbu 5 fl. Constandin J. Opria 1 fl. Vasilie Heudorian 1 fl. Aron Rodian 2 fl. George Rodian 1 fl. Nicolae Lazar 2 fl. Dumitru Pereu 1 fl. dela mai multi poporeni cruceresce 1 fl. 80 cr. Anna lui Ilie Dobrotta 5 fl. Nicolae Heudorian 1 fl. Vasilie Sierb 2 fl. Ioan Oprian 1 fl. Nicolae Oprian 1 fl. Constandin Oprian 1 fl. Ioan Radu 10 fl. Ioan Dencillá 2 fl. Constandin Gisie 5 fl. Ioan Prodan 5 fl. Nicolae Ollariu 1 fl. Ilie Vonica 1 fl. toti Economi de vite. — Vasilie Sinfane Negutietoriu 5 fl. Petru Vladt Ec. de vite 5 fl. Constandin Heudorian Ec. de vite 5 ff. Maria Aron Sierb Preutiasa 3 fl. Ioan Manegutiu Paroch 2 fl. Nicolae Dobrottá Paroch 5 fl. Nicolae Ciugudian Notariu comunal 10 fl. dela lada bisericeasca 5 fl. Ioan Bannu Invatiet. 5 fl. Ioan Sierb Invatiet. 5 fl. Nicolae Nicóre Ec. de vite 3 fl. Nicolae Rodian Ec. de vite 2 fl. Ioan Bannu Ec. de vite 1 fl. Nicolae Sinfane si Toader Bosorag Lucratori cu dioa 30 cr. Nicolae Thoma Paroch 3 fl. Summa 174 fl. 10 cr. in cuventu una suta sieptedieci si patru fiorini si 10 cr. v. a.

Poiana 6 Maiu 1862.

U. Ciugudian Colector. Nicolae Dobrotá Paroch Colector.

Nr. 902 1872.

21-2 **Edictu.**

Dela Oficiolatu Scaunal alu Mercurii se face prin aceasta cunoscutu: cumca la cererea lui Georg Hamlescher din Gerbova ecsp. prin ad. D. Guist contra Thomas Salmen din Dobarca peto 1000 fl. sau concesu venderea casei acestuia din Dobarca sub Nr. 92. precumu si realitatei tiitore de ea sub Nr. Top. 80 si 145, care sunt pretiuite pe calea judecatoresca cu 500 fl. v. a.

Spre acésta sa ordinatu terminul antaiu pe 25 Iuniu si alu doilea pe 25 Iuliu a. c. totdeauna la 9 óre inaintea prandiului la facia locului, — voitorii de a cumpara se inconosciintiadie cu acelu adausu, ca acésta realitate la terminu anteiu numai peste — eare la alu doilea si sub pretiu estimatu se va vinde, — conditiunile licitatorie se potu viede aicia in órele oficiose, — voitori de a cumpara au a se provede cu unu vadiu de 10%.

Cumparatoriu are la dispositia Iudeciului alua asupra sa platirea detoriiloru jacatore pe césta realitate pe catu va ajunje pretiu cumparari.

Totuodata se provoca toti aceia, cari cogita a a ea vreunu dreptu hipotecariu la obiectulu de licitatu, ca dreptu loru cu atata mai vertosu selu arate la subscrisu Oficiolatu, caci la din contra numai siesi voru ave de asi scrie, daca inpartirea baniloru esiti din vendiare seva face fara conchemarea loru, si dara dansi voru fi eschisi dela inpartirea d n aceia suma pana seva acoperiri pretensiunea de mai susu.

Oficiolatu Scaunalu

Mercurea in 25 Aprilie 1862.

Macellariu

19—3 **Concursu.**

Postulu de conducatoriu la rastelulu de clasa I. din Tölgyes devenindu in vacantia éste de a se suplini; cu acestu postu sunt legate unu salariu a ualu de 400 fl. v. a de inpreuna cu cuartiru naturalu si a XII. clasa de diete.

Competitori pentru mentionatulu postu au de a se legitimá cá veterinari diplomisati, despre etatea si starea loru, scinti'a limbeloru, portare ne nemprimata (?) si morala, prin producerea diplomei si altoru documinte autentice; si in fine despre o Sanatate duratóre prin unu atestatu subscrisu de catra unu medicu militaru, trimetiandusi petitiunile — fiindu in aplecatiune undeva prin oficiulu antiste, altumintrelea insa, d'adreptulu catra Commanda generala de tiara din Sabiniu in celu mai lungu tempu pena in finea lunei lui Iunie 1862.

Sabiniu in 22|10. Maiu 1862.

Редактор респвнзетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септъмънъ: Жоіа ші Dъminека. — Препътерацїънеа сефаче дп Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препътерацієї пентръ Сібіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътъцате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жътъцате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптъіеа бръ къ 7. кр. шірул къ літере мічї, пентръ а доua бръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репецїре къ 3½ кр. в. а.

№ 47. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїѣ. 14. Іъніе. 1862.

Дпщіінцаре de препътерацїъне.

Еспірънdъ къ фінеа лънеї ачестеї препътерацїънеа пентръ ачеіа DD. препътерацї карії аѣ препътератъ пътаї пе ънъ Семестръ саѣ треї лъні, deскidемъ дела 1-а Іълій о препътерацїъне поъ ші адекъ пънъ ла сфършітъл анълъї

пентръ Сібіїѣ къ — 3 фл 50 кр.
„ Монарх. Аѣстр. къ — 4 фл.
„ Провінчії стръін. къ — 6 фл.

Domнії карії врéѣ съ аібе журналъл постръ съпт даръ рънгацї ка пънъ ла С. Петръ съ трімітъ Nъмеле ші банії de препътерацїъне ла събскріса Editъръ.

Сібіїѣ 9 Іъніѣ 1862. **Editъра.**

Сібіїѣ 13 Іъніѣ. Пекънdъ лъні декътръ сéръ, котънеле ротънещї de сѣвт тънцї ешіcеръ къларе ші къ флатъре пацїонале дп калеа гъверпаторълъї, каре ера съ сосеаскъ дп zіoa ачееа дела Брашов прін Аврігъ ла Сібіїѣ, сосі ла Маціcтратъл de аічї ън телеграт, къ Екcелепцїа Са ва плека пътаї марцї дп 12|24 Іъніѣ din Брашов ші ва вені прін Чінкъ маре ші Noхpіх. Ерї плоіе тотъ zіoa, сеара маї дпчетъ плоіа ші пънктъ ла 7 óре дптръ Екcелепцїа Са дп четатеа Сібіїълъї дп тръсъръ deскісъ къ D. Котеслокцїіторъл Шmidт, dънъ ачеаста тръсъръ маї ера о тръсъръ, дп каре се афла D. референтъ алъкомісаріатълъї провінчіале de цéръ Хаѣптъ ші Комісарівлъ провінцїал Шелкер къ секретарівлъ гъверпіалъ Салапцї, ші алта къ Domнії маціcтратъалї. Ън бandерів de 4 ротънї къларї къ стéгъ пацїонал ші врео 60 de къларецї сасї къ стéгъріле лор терцеа паінтеа тръсърілор. Екcелепцїа Са трасъ ла Отелъл „Короапа ънгъреаскъ„ каре ера прегътітъ сервъторецце къ фрънзарї ші флорї пентръ прітіреа дпалтачееашї. Ачі фъ салътатъ de Ораторъл четъцїї къ тетърії комъналї. Дпаінтеа Отелълъї се пъсеръ къларецїі дп рънdъ дпторшї къ фаца кътръ отел, ші дпчепъръ а кънта чева кат регъшітъ ші domол кънтърї de але лор, ънїї din дерептъ ле dede a прічепе, кънdъ се арътъ D. гъверпатор ла ферестъ, съ стріце: вівать! — dар ачестіа пъ штіаѣ съ прічепъ, кънdъ de одатъ чеї патръ ротънї стрігаръ: „съ трăіаскъ“ de маї тълте орї, ші фъкъръ съ ле секъndeaze ші сасії къ „віват“. Dънъ ачееа прімі Екcелепцїа Са вреокътева персоане мілітаре, апої лї фъкъ вісіть Екcелепцїа Са D. Dіректор фінапцїар ал церії Копт. Белdі, ші dънъ ачееа черчетъ Екcелепцїа Са пе D. Komandant цеперал Копт. Монтепово, ънdе ретасъ пънъ кътръ 10 óре, есекътънdъ бandеле мілітаре піесе тъсікале паінтеа палатълъї. Dънъ 10 óре се продъсеръ дп кънтърї ънїї dintре dілетанцїї Сібіїълъї, dар фіindъ къ ачéста се фъкъ дп ганг, ші афаръ пъ се преа авzеа, се ръсіпі попоръл, каре ера къріос съ аздъ ачесте кънтърї. — Астъзї ла 9 óре саѣ дпчепътъ пресентацїънеле офічióсе але врашелор ші ізрісdікцїънелор. — Ла 11 óре ера хотърътъ съ прітеаскъ пе Екcелепцїа Са Пъріптеле Епіскоп Барон de Шагъпа ші депътацїънеа ротънъ, дпсъ болпъвіndъсе Екcелепцїа Са П. Епіскоп, депътацїънеа, каре фъ пътероасъ dintre преоцї, амплоіацї ші негъцеторї фъ кондъсъ дп пътеле Екcелепцїеї Сале de D. Протосінгел N. Попеа, каре цінъ D. Гъверпатор о къвънтаре деспре лоіалітатеа ші аліпіреа ротънілор кътръ троп. Ла каре респъсъ Екcелепцїа Са D. Гъверпатор, къ са конвінсъ дп кълъторіа са деспре сітцетінтеле челе лоіале але пацїонеї ротъпе ші ачеаста ва адъче ла кънощінца Маіестатеї Сале, къчї крede къ пацїонеа ротънеаскъ ва спріжіні тотdеъна інтенцїънеле біневоіторе але Маіестатеї Сале къ кредінца ші аліпіреа че а dоведітъ ші пънъ акума. Дп фіне дші еспрімъ пъреrea de ръѣ, къ пъ потъ ведеа пе Екcелепцїа Са, ка съ dескопере конвінцереа ші обсервъріле че леа фъкътъ дп кълъторіе деспре лоіалітатеа ротънілорѣ.

Ла 2 óре dънъ програтъл дппъртъшітъ de маціcтрат се ва da ън dine дп сала редътълъї din партеа четъцепітеї Сібіїапе. Сеара ла 8 óре ва фі Theater-Paré ші о сърбътореаскъ ілъмінаре а протепадеї сѣвт продъкцїънеа атъелор бande мілітаре. Мъне ва фі dine маре ла Есел. Са D. Белdі. Dънъ амézї пъшкърї дп dътбравъ ші жок. Апої Чіпа ла Екcетепцїа Са D. Епіскопъ Ап. Бар. de Шагъпа дп грădінъ, dънъ ачеа серепадъ ші кондъктъ къ торцї. Вінерї dімінеацa ва порні Екcелепцїа Са маї департе ші ва фі петрекътъ пънъ ла Сечел de тетърї маціcтратълъї ші аї котънеї ші de Бandерії din котънеле скаунълъї.

Сібіїѣ 10 Іъніѣ. Журналеле цертапе пъ дпчеатъ а ворбі деспре прітіреа депътацїънеї съсешті, деспре промісіънеле че леа къштігатъ ші пънъ акътъ ла Маіестатеа Са, ла Міпістрії ші Канчеларіѣ бazацї пе дрептъл історікъ, ші пе кредінца традиціоналъ. Дрептъл лорѣ історік прін ъртаре ші компетінца ънівcерcітатеї de a фаче проіекте de фелівлъ каре се кънpіndъ дп репpесентацїънеа din 29 Мартіѣ лаѣ десфъшратъ ънівcерcітатеа дп респънсълъ че лаѣ датъ дпалтълъї гъверпъ дп 17 Маіѣ. Дрептъ ачееа дл репродъчетъ ші поі, ка ън докътентъ історік. — Ел съпъ аша:

Дпалтъ реціѣ Гъверпіѣ! Кънdъ Ънівcерcітатеа пацїонеї съсешті а аштерпътъ пré ътіліта са репpесентацїъне din 29 Мартіе 1862 дпdрептатъ кътръ М. С. ч. р. а. рецескълъї гъверпъ къ ачееа рънгаре, ка съ біневоіаскъ а спріжіні ачеаста плінъ de девоцїъне репpесентацїъне ші о аштерпе прінчіпелъї церії дп прескрісъл дрътъ леціътъ, еа а къцетат, къ дпторкъндъсе маї наінте кътръ органъл консълътътор ал Монархълъї, ар фі лъатъ дрътълъ чел маї бънъ, ка съ търтърісеаскъ пъ пътаї дпалта са конcідерацїъне дікастерівлъї рецітълъї de цéръ, чі прін тіжлочіреа лъї, тотодатъ дпъінтътоаре de прочедъръ, съ се тънгъіе къ сперанца, кореспънзътоаре попderосітатеї обіектълъї деспре ънъ сăкчесъ грабпікъ ал ачестъї леал пашъ.

Мъртърісірea de кредінцъ опестъ дескісъ пентръ рекъноаштереа леціlорѣ фънdаментаlі a Статълъї дптрецїї Монархії авcтріаче, а ачелорѣ лецї, каре Маіестатеа Са Дтпъратълъ ші рецеле а тапіфестатъ, але скъті къ въртоаса хотърре къ тоатъ пътереа са дтпъръtеаскъ дп контра тътъроръ атакърілорѣ ші а дпгріжі, ка тоцї съ аскълте de еле ші съ ле пъzеаскъ„ пъ поате лъса de сіпе сінгъръ пічі о dъбіетате, къ вочеа ънеї дптрецї пацїънї, каре се декіаръ а ста лънгъ Дтпъратълъ ші лънгъ констітуцїъне, – маї въртосъ дп черкърілe рецітълъї, ънdе воінца Дтпъратълъї, че есте дпкънцїъратъ къ міпістрії респонzабілі, се пропънчіъ демъndъndъ аскълтаре, ва афла пъ пътаї о атікабілъ аскълтаре, чі ші о дптітпіпътоаре сервіцїосітате пентръ о deплінъ конcідерацїъне.

Портатъ de о астфелїѣ de кредінцъ секъръ, пъ поате ътіліт събскріса Ънівcерcітате пацїоналъ пріві дп декретъл дпалтълъї гъверпъ din 9а лънеї ачестеї Np. 8370 сосітъ деънъгї, алтчева, декътъ пътаї о довадъ деспре пондероаса дпсъмпътате, че ші дпалтъл гъверпъ dъ къ тот дрептъл ачестеї прéътіліте репpесентацїънї din 29 Мартіе 1862 дп інтересъл рецітълъї статълъї.

Маї наінте адекъ de че дпалтъл гъверпъ ва лва дп пертрактаре ачеаста прéътіліть репpесентацїъне, а цінътъ, прекътъ се зіче – дп претепцїопатълъ дпалтъ декретъ – de печесарїѣ а ведеа дптъіѣ протокоалеле ші тоате актеле референтоаре din тотъ декърсълъ адънърії de прéътъ а Ънівcерcітъцїї пацїопале съсешті, ші ачеаста ші пентръ ачеea, фіindъ къ дп Прéдпалтъл рескріптъ din 30 Септем. 1796 еманатъ сѣвтъ Nрвл аълік 2981, са фъкът ънівcерcітъцїї престе тотъ de облігацїъне, ка съ аштерпъ долок dънъ дпкеіереа шедінцелорѣ протокоалеле сале деспре тоате обіектеле пертрактате дп дрътъл рецескълъї гъверпъ Маіетъцїї Сале, ші дпdеплінірea ачестеї daторінце апаре дп честіънea флотантъ къ атъта маї печесарїѣ, фіindъ къ есте ън лъкръ de котънъ къпоскътъ, къ ла пертрактърiле ачесторѣ прépондероасе честіънї аміптіте дп прéътіліта репpесентацїъне аѣ датъ ънїї тетърії аї Ънівcерcітъцїї вотърї сепарате ші ачесте пічі пъ'с алътърате ла репpесентацїъне, пічі пъ саѣ аміптіт дп еа.

Се коміте даръ ънівcерcітъцїї пацїънеї съсешті, съ трімітъ тоате протокоалеле деспре шедінцеле адънърії de пре ъртъ

къ тоате актеле ші вотъріле сепарате кът de кърндъ гъверпълуї, ші тотодатъ съ dea деслъціре, къмъ прелъпгъ сънъпереа, къ съпт ші вотърі сепарате съ се лпцелегъ ачеea еспресіне a рътарей лпдрептате къторъ гъверпъ, dънъ каре Бніверсітатea паціопалъ зіче, къ акъса репресентаціне с'ар фі прімітъ in бпапімітате. —

Аша дарь, прекът се вede din Лп. гъверніал декретъ, репрезентаціпea трімісъ de аічі лп 7 Апріліе 1862 пъ a вепіт лпкъ ла пертрактаре, фіпдъ къ o стръбътътоаре консълтаре despre ea анаре къ пътінць пътаї dънъ че се ва лъа прівіре лп черътеле протокоале ші лп акте.

Къ кът лпсъ Бніверсітатea паціопалъ дореще o таї грабпікъ пертрактаре a ачестъї обектъ ші се роагъ бмілітъ пентръ ea, къ атъта таї лпбълзъторій ice імпъне даторінца, a фаче барет din партea са тотъ, ка съ пъ се іа апсъ ла таї лпделъпгатъ амъпаре.

Гръбіпdъсъ дарь ea a сатісфаче лпсърчінърії ачестеіа лптратжта, лпкътъ есекътареа еї кондиціопéze лпчепереа пертрактърії despre чea таї бмілітъ репресентаціне din 29 Мартіе 1862, есте Бніверсітатea паціопалъ dенлінъ коноскътъ ші къ посіціпea са, ка органъ леціітъ алъ бпеї пацііпі регніколаре, ші ачеаста посіціне пъ'ї пермітe, a лъса съ і се търъре дрептъл автопоміеї тънічіпале лп ачел моментъ, къпdъ ea прін прінчіпіі de конституціпea імперіале лібералі ші ресістъторі орі кърей тътеле a къптігатъ o поъ гаранціъ ші въртоасъ спріжініре.

Кіетаці de реції бпгъреці, аъ вепітъ сасіі аічea лп царь ne кондиціпі de ліберtate. Місіпea лорь a фостъ: a апъра короапа. Къмъ a імплінітъ еї ачеаста арать хрісоавеле історієї, каре лп чele таї опоріфіче конііпте лптърескъ фаптеле, къ еї аъ фостъ тропълъї o спріжоапъ. — (Ачі чітéze пасаце латінещі din o скрісоаре a цепералълъї Касталдо къторъ Мацістратълъ Сібіълъї din an. 1552 ші бпъ хрісов алъ рецелъї Лъдовіг I. din an. 1370.)

Ка лпсъ ачеаста місіне съ o поатъ ші лмпліні, аъ атезатъ реції пацііпea съсеаскъ лп тоталітатea са ка пеміжлочітъ съът короапъ. Independinца ші гъверпареа de сіне, пропріа леціслаціне, адміпістраціне ші дрептълъ de репресентаціпі лп імперіъ ші провінчіъ аъ фостъ петріле фпdamентале але edifічіълъї конституціпеї, a кърей стръвекіъ чептръ фортезъ ші астъзі лпкъ Бніверсітатea пацііпалъ, каре сінгъръ аре дрептълъ ші облігътъторълъ a репрезента попорът лп лъптръ ші лп афаръ.

Ачеаста Бніверсітате пъ е ка ші бп комітатъ, o жърісдікціне сеъ бпъ черкъ адміпістративъ алъ церії, ці комплексълъ тътъроръ скаупелоръ ші дістріктелор съсещі ші пентръ ачеea поартъ ші пацііпea съсеаскъ лп тоталітатea са ка бпъ статъ регніколар егал індрептъцітъ бп пропріъ сіцілъ, a кърей пъпере есте пеапъратъ de лпсъ ла тоате леціле Марелъї Прінчіпатъ ал Apdealълъї.

De аічі вртеze къ пацііпea съсеаскъ ла лптребърі de лпсъм пътате таре але церії есте лпdрептъцітъ a ворбі бп къвътъ, ші пъ o поате опрі пімінea a се лпdрепта спре скопъл ачеста къторъ Маіестатea Са Прінчіпеле церії, къ проіекте ші ръгърі, таї въртосъ, къпdъ ea фаче ачесте къ чea таї біне къцетатъ інтенціне, a афла бп дрът, пе каре съ фі къ пътінць a ажънце прін леціслаціпea церії ла o ордіне a релаціпелор дрептълъї de стат кореспънзътоаре атътъ кондиціпелоръ посіціпеї de пътере a лптрегълъї імперіъ, кътъ ші індепендинцій Марелъї Прінчіпатъ ші деплінеї егалеї лпdрептъцірі ші a Nаціпеї romъne.

Некоптестатіл аре прінчіпеле dънъ конституціпea Apdealълъї дрептъл, a decemna дієтеї прін пропосіціпеле рецещті проблетеле, къ акъроръ пертрактаре требце съ се лпчепъ; ші токтаї апа стъ ші din алта парте въртосъ, къ пъ есте леце, каре аръ опрі o пацііне регніколаръ, de a лпfъцоша deскісъ къ бпъ сінцъ de ліберtate a неклінтітеї ші тічі одатъ макълатеї кредінце de сънсъ прівінцеле, доріпцеле ші ръгъріле сале лп прівінца ачесторъ проблете лпаіптea сакратълъї тронъ, кърія сінгъръ лі компете deчісіпea despre ачесте.

Ачеста есте пънктъл de стаціне, каре ла апъкатъ Бніверсітатea ла съштерпереа прітілітеї репресентаціпі a сі din 29 Мартіе 1862, пъіпduce ачі пе база лецій церії Арт. 13. 1791 каре скътéще ші апъръ конституціопала активітате ші ліберtate a бніверсітъцій пацііпеї съсещі лп статълъ сі de дрептъ консънътороръ къ фіплота Леополdінъ din 4 Dечем. 1691 асупра орі кърей атакъ, (Ва вртa.)

Sibiiu 8 Iuniu.(Incheiere.) In „Concordi'a“ se mai adauga si urmatoariele cuvinte:

„Eu pricepu si apretiuescu tendintiele romaniloru Ungureni; ei voiescu se formeze o nationalitate politica separata in Ungari'a, ast'a se póte in Transilvani'a, acolo este natiune magiara, romana si sasa, dar in Ungari'a nici decum. In Ungari'a tóte popórele suntu asemene, natiune privilegiata nuesistain Ungari'a. Poporulu are dreptu se-si introduca limb'a in afacerile comunali; ast'a inse nuodecreteze, caci a decretà numai Imperatulu are dreptu, ci o cére. Adeca: antistii comunali róge pe judele respetivu cá se le introduca limb'a, si judele e indetoratu se implinésca voia comunitatii; intemplandu-se cá judele se nu voié'sca recureti catra Ilustritatea sa Adminstratorul (erá de fatia si Il. sa), si déca neci acest'a nu vá implini, intórceti-ve catramine; eu ca unu supusu credintiosu alu Maiestatii Sale, voiu implini cu acuratetia ordenatiunele lui, Maiestatea Sa a datu comuneloru acestu dreptu, voia M. Tale e lege naintea mea, si eu voiu sci trage la dare de séma pe acelu deregatoriu care nu implinesce poruncile Maiestatii Sale.“

„Limb'a dara se póte introduce in comune fara ca se fia trebuintia de agitatiuni, numai cumu diseiu nu prin decretari, ci prin rogaminti; ear pe preotii mie-mi place se-i vedu invetiandu poporulu, inse nu agitandu.“

A face unu Comentaru corespundietoriu acestui respunsu nu ne este cu putintia de ore ce nu cunóscemu totu cuprinsul cuventarii deputatiuuei romane, si impregiurarile locale, dreptu aceea cugetamu ca Comentariulu ce la facutu D. corespondinte din Oradiea mare in articululu seu din „Concordia“ la respunsulu acest'a are se fia cu atata mai adeveratu si deslucitoriu, cu catu si densulu insusi a fostu unu membru alu deputatii romane si pentru aceea ne marginimu alu reproduce pe aest'a asia precum ilu aflamu in „Concordia.“

„A venitu pe tapetu si intrebarea Beiusiului, si ne spuse Esc. Sa, ca are la mani unu protestu d'in partea Unguriloru d'in Beiusiu, in care se dice cumca pe la Beiusiu se facu agitatiuni mari, ca magiarii suntu in majoritate, si ca limb'a s'a introdusu pe cale nelegala in magistratu; Escelenti'a Sa vá tramite deci unu comisariu regescu ca se cerceteze lucrulu, si se aplanez. frecarile.

Lu-vomu asceptá pe comisariu, vomu vedé cu ce sumtemu acusati, si vomu cunósce si dovedi dóra si faradelegile si agitatiunile de care parte suntu; póte ca vomu alege si oile d'in capre.

D'in cuvintele Esc. Sale dara se vede ca inteligint'a, si mai cu seama preotimea romana d'in cercul Beiusiului suntu aretati de agitatori. Noi nu pricepemu ce va sa dica asta agitare. Noi credemu ca preotii, atunci candu esplica poporului legile, candu i-aréta voi'a Maiestatii Sale, nu facu alta, decatu 'si implinescu detorinti'a, de parintii, de luminatorii poporului, si neci decatu nu agitéza; ca-ci nu-i svatuescu neci la o ne supunere, ci li aréta numai drepturile date de Imperatulu, si ajuta ca voi'a Inaltiatului nostru suveranu, de a multiumi pe poporu, sê se mai intarésca in credinti'a sa catra Domnitoriulu. Ba d'in contra noi pe acei-a-i tienemu de agitatori, si inemici atatu ai Suveranului, catu si ai bunului, ai pacei publice, carii astupa drepturile poporului, si carii se nesuescu a impedecá realisarea loru. Si acesti-a suntu toti acei notari comunali, carii, diplom'a d'in 20 Octombre, si cele lalte rescripte Imperatesci, date in favoarea poporului, le-au pusu sub obrocu, si nu le-au publicatu la poporu, temendu-se ca prin introducerea limbei romane, va cadé panea d'in gurile loru, — ca-ci diplom'a neci pana astadi nu e publicata pe la noi, si daca se afla cate unu preotu care se intereséza de binele filoru sei sufletesci, si face acea ce erá indetoratu se faca jupanul notariu, póte chiaru prin acel'a notariu e inferatu de agitatoriu, si amenintiatu cu pedepse aspre. Nu pe preoti, ci pe notari aru trebui trasi la dare de séma, si tratati dupa cuviintia; numai bietul romanu blandu d'in natura, si bunu la sufletu, s'a uitatu printre degete, si nu s'a dejositu la denunciari; decatu, de aci'n colo vomu cată se ne civilisâmu si noi cu lumea, apoi: fiat justitia et pereat mundus! Noi credemu ca preotimea nóstra a datu destule dovedi despre credinti'a sa atatu catra Domnitoriulu catu si catra patria, si nu potemu pricepe cumu aru poté deveni de locu agitatórii. Precumu nu se póte dice ca agitéza preotimea atunci, candu svatuesce pe popopu la supunere, si la platirea tuturoru dariloru asia nu agitéza, candu voindu a-i insufla voia spre portarea greutatiloru, i-areta si drepturile de care se póte bucurá.

Poate ca se voru afla de acei-a, carii cetindu cuvintele Escelentiei Sale de mai susu, 'si voru bate jocu de noi, si voru dice ca nu ni-amu ajunsu scopul, ca in locu de mangaiere, de incuragiare, amu capetatu mustrari. E dreptu ca amu capetatu infruntari; acestea inse le suferimu cu conscintia liniscita, ca scimu cumca nu suntemu vinovati in nemic'a, cadia respundietatea pecapul reutaciosilor denuntiatori, sco.

pul inse totusi nil'amu ajunsu, ca-ci noi n'amvoitu alta decatu se re potemu o data introduce limb'a pe totu locul unde suntemu in majoritate, si acést'a ni-s'a aretatu pe ce cale se póte mai repede realisá. Vedemu ca decretarile nu sunt placute, v o m u r e c u r g e. Pentr'acuma totu atat'a ori decretare ori recursu, numai resultatul fie celu doritu.

Decretarile se datéza d'in tempul constitutionalu. Poporulu capetandu dreptulu acest'a dela Maiestatea Sa, a crediutu cumca aru derogá fontelui acestui dreptu ca se-lu ceara dela vr'unu jude, si prin ast'a se-lu supuna arbitriului acelui deregatoriu, ca-ci precumu nu e de lipsa se róge omulu pe unu jude spre respetarea unei legi ce o citéza in procesu, ci judele e detoriu inca si necitata se-o respeteze, asia nu e de lipsa se-lu róge neci spre incuviintiarea unui dreptu datu de Domnitoriulu, ci acel'a aru trebui se-lu realiseze inca si nainte de a-lu cere; poporulu dara a aflatu de ajunsu a insciintiá pe superiorii sei, cumca voiesce sê se folosé'sca de dreptul sêu, si deregatoriul trebuia se fie indatoratu se iee aptu despre acést'a, si in viitoriu se-se acomodeze dupa densulu.

Ei! dara acum'a suntemu intr'unu provisoriu, acum'a nu pré avemu voia se ne disputamu multu, cata se ascultamu poruncile celoru mai mari; deci de aci 'n colo noi romanii d'in Ungari'a se nu mai amblamu cu protocóle si decretari in privinti'a limbei, ci antiscii comunei se faca recursu simplu la jude (szolgabiró) cá in poterea Diplomei imperetesci d'in 20 Octombre 1860 si a Preinnaltului rescriptu imp. indreptatu catra Cancelariulu Ung totu atunci, se binevoiesca a introduce limb'a romaena in cutare comunitate. Decumuva judele aru refusá cererea, se apeleze lá capul comitatului, intemplandu-se ca neci acest'a se nu-o incuviintieze, apoi dea dreptulu la Escelenti'a Sa, la Locutienintiele reg. alu Ungariei Conte Muritiu de Palffy, si acolo negresitu va allá dreptate. — ca-ci in Ungari'a nu e s t e n a t i u n e p r i v i l e g i a t a si Esc. S'a: ca unu barbatu de statu si loyalu va sci dá potere cuvenita innalteloru determinari.

Ilustritatea sa, Domnulu Piposiu comitele supremu alu Zarandului inca a fostu poftitu d'in partea Escelentiei sale, la o intalnire aici care in societate cu Domnulu Francu alu II. subcomite, a si venitu si avuramu norocirea a-lu vedé si pe gl. sa in medilocul nostru. Ce a ispravitu in privinti'a Comitatului supusu guvernarei sale, nu sciu positivu, si pentr'acea mai bine nu scriu nemicu; atat'a sciu, ca ni-au saltatu inimile inturoru de bucuria, potendu avé fericirea, a face cunoscintia cu acestu barbatu neobositu alu natiunei nóstre.„

Din cuventarea Escelentiei sale D. Locutiitoru vediuramu cu deosebire, ca ia parte pentru notari si incatu notarii suntu aceia ce trebue se fia, conducatori adeverati ai judieloru mai putinu invetiati si scutitorii comuneloru, aplaudamu partialitatea Domnului Locutiitoriu pentru ei. In catu inse acesia subt regimulu espiratu, mai vertosu cei de nationalitate straina se facusera lipitorile cele mai sugatóre de prosperitatea Comuneloru, nu ne potemu da votulu pentru ei si dicemu, ca se ne ferésca Dumnedieu de sistem'a notariloru cum era nainte, carii spriginiti de pretori se facusera pasie a deverati peste averea comuneloru. Scimu ca in unu satu aprópe de Sibiiu, se impusa de P. S. – cu forti'a unu notariu care nu era in renumele celu mai bunu; acest'a manca averea satului si o tuli, éra satulu trebui din veniturile sale, care se puteau intrebuintiá spre altu scopu, se platésca acesti bani, si asia remase fara scóla. Contele Bárkotzy dise in senatulu imperialu, ca Pretorii suntu pasie, daru nu nea spusu ca ei numai sprijiniti de notari au pututu se se faca pasie. Cugetamu ca cetitorii nostri voru sci pre carii pretori si notari intielegemu noi.

Din Клѣж се скріе лѣї „S. B.“ din 15 Іюніѣ к. п. вртъторе́ле: Дпалтлѣ рецескѣ тѣверпѣ а хотъръ́тѣ дпфііпцареа de патрѣ трібѣпале дп Комітатѣл Клѣжѣлѣї ші adecъ кѣ сказпѣл офічіѣлѣї дп Ѳiedin, Клѣж, Мочѣ ші Те́ка, ші сѣптъ denѣmiцї de жѣзі сінгѣларї D. Ф. Ачі пептрѣ Ѳiedin, Ап. Веспрімі пептрѣ Клѣж, И. Nemeш пептрѣ Мочѣ ші Ігпат Палфі пептрѣ Те́ка. Дпчепѣтѣл активітатеї ачестор сінгѣларї требѣпале са фіксатѣ кѣ 16|4 Іюніѣ. Пептрѣ Комітатѣл Дѣбѣкїї съ се фіе фѣкѣтѣ дпкъ пропосіцїа а дпфііпца треї трібѣпале кѣ шезѣтѣл дп Білак, Xida ші Герла.

Дѣп „Herm. Zeit.“ а дпчепѣтѣ трасареа лініеї дрѣмѣлѣї de фер Apadѣ Тѣрпѣ рошѣ. Чеї 31 de дпцїпері трімішї аѣ окѣпатѣ стацїѣпеле decemnate дп doe секцїѣпї сѣбт kondѣчереа інџїпірѣлѣї прітар ал дрѣмѣлѣї de фер тібіскап. Дптъїа секцїѣпе трасе́се dела Apadѣ пъпъ апрóпе de Алва Іѣліа, а doua de ачі пъпъ ла граніца австріако-ротъпе́скъ дп насѣлѣ Тѣрпѣлѣї рошѣ. Атѣеле секцїѣпї се інспекцїопеzе de інџїпірѣлѣ прітар Шпеider, че domічіле́се дп Сібіїѣ. Кореспондептѣл зіче, къ ачеіа інџїпірї, кѣ карїї а авѣтѣ ел окасіѣпе а фаче кѣпоцїіпцъ дп Боіца, Сібіїѣ ші Орлатѣ пе фак а ацепта dѣпъ тоатъ цїпереа ші портареа лорѣпѣ лѣкрѣ перфектѣ. Тот одатъ а датѣ дп. гѣверпѣ маџістратѣлѣї Сібіїѣлѣї інвіацїѣпе: а фі дпdетъпѣ інџїпірілорѣ ачесторѣ дп лѣкрареа лор. Ачéстъ лініе каре ва терце пъпъ ла Черпавода орі Цѣрцѣ, ва атінце ші Сібіїѣлѣ.

СЕРБІА.

Атінтірѣтѣ дп пѣтерѣл трекѣт къ дп Белігра dѣ са пъскѣтѣ о лѣпть дптре тѣрчі ші сърбі, каре а атрасѣ dѣпъ-cine бомбардареа оратѣлѣї din фортъре́цъ Despre апса ачестор евепімепте дп Белігрaдѣ пе dъ „Don. Zeit.“ вртътоареле штірї маї апроапе: Мішкъріле аѣ дпчепѣт дпкъ 15|3 Іюніѣ ;сеара, кѣndѣ се зіче, къ дп кварпірѣл тѣрческѣ а оторътѣ ѣп сърбѣ пе ѣп тѣркѣ ші dѣпъ ачеea ар фі дппѣшкатѣ тѣрчіі пе тълтачіѣл de поліцїе сърбескѣ ші пе маї тълцї жandарті. Жandартеріа стрігъ dаръ ла арте, се авзіръ пѣшкътърі атът дп вечіпътатеа полцїеї сърбещї кът ші тѣрчещї ші пъпъ че се пѣсъ стража тѣрчеаскъ dела поарта четъцїї дп старе de апъpare, алергъ попорацїѣпea сърбеаскъ дп чете прін четате, каре інформа жandертеріа despre dіpекцїѣпea, дп каре авеа de a мерце ші атплоіацїї de поліцїѣ прекѣтѣ ші ѣпѣ офічер, каре кълъреа пе страде стригаѣ, ка ачеіа каре пѣ сѣпт артацї, съ теаргъ ла кѣсарпъ ѣnde се дптърцескѣ артеле. Dѣпъ ачеea а дпчепѣтѣ ѣпѣ фокѣ de тіраілерї, ѣnde се пѣшка маї кѣ сеатъ дп аерѣ, ші din порочіре кѣzѣрѣ пѣцїпе віктіme, дпсъ спаіта попорацїѣпеї ера атътѣ de таре, дпкътѣ тълцї сѣdіцї стрѣїпї алергаъ ла Консѣлате. Dоѣ порцї de але четъцїї фъръ пъръсіте de тѣрчі дпкъ пainte de mezѣлѣ попцїї dѣпъ че пѣтераръ маї тълцї морцї ші рѣпіцї, ші ла 3 óре dimineaца са атезат дп фортъреацъ din партеа консѣлілор ѣn арапцїаментѣ, ка пърцїле четъцїї ші четатеа пъпъ ла сол цїѣпea дптревърїї despre стръжѣіреа лорѣ ші despre поліцїа четъцепéскъ съ се дешерте de тѣпеле ші поліцїа тѣрчеаскъ, дп ѣртарea кърѣї саѣ ретрасѣ ші ачесте. Dѣпъ че дпсъ са фост ретрас тіліцїа тѣрчеаскъ de аколо, de ші сърбїї dedѣсеръ промісѣпea, кѣ віаца ші пропрієтатеа тѣрчілорѣ челорѣ че локѣескѣ дп четате се ва кръца, тотъші се оторъръ маї тълцї тѣрчі ші локѣіпцеле лор се жефѣіръ, ші dѣпъ ачеаста се ретрасъ тоатъ попѣрацїѣпea тѣрческъ дп фортъре́цъ. Пъпъ ла атезї дп 16|4 Іюніѣ саѣ пѣтератѣ дптре сърбї 15 морцї, дої морцї ші 13 рѣпіцї дптре солдацїї тѣрчещї, ші 9 моцрї ші 8 рѣпіцї din партеа попорацїѣпеї тѣрчещї.

Кѣtѣ са ескатѣ маї тързіѣ бомбардементълѣ, пе лінескѣ дпкъ дателе посітіве, атъта дпсъ ведетѣ din „O. D. P.“ къ прекѣтѣ паша din Белігрaдѣ аша ші прінцѣлѣ Сербіеї пѣ аѣ фостѣ маї тълтѣ domніі сітѣацїѣпеї; къчї сърбіанїї ші тѣрчії вепісеръ ла о атаръчіѣпе таре ші дпсетацї de респълтіре кѣtаѣ лѣпта орі кѣ че прецѣ, тѣпеле тѣрчещтї се копжѣраръ асѣпра пашїї dѣпъ че ачеста рефѣсъ а се бате de лок се́ра дп 4|16 Іюніѣ, ші аша треѣї денсъ се дескідъ фокълѣ дп 5|17 Іюніѣ асѣпра орашълѣї, каре дпчепѣ съ ардъ ші dedѣ апсъ лѣї Гарашапіп съ копкіеме попорълѣ. Despre челе дптъмплате маї de парте авет вртътоареле штірї телеграфіче.

Бірoѣл телеграфікѣ din Cemnin апѣпчіѣ дп 6/18 се́ра: дп Белігрaдѣ артістіцїѣ. Сърбїї клъдескѣ барікаде дп четате. Попорѣ тълт de пе сате. Лѣї „Vanderer“ са дппъртъшітѣ вртъторілѣ телеграт пріватѣ. Белігрaд 5|17 Іюніѣ 5 óре се́ра. Бомбардаментъл асѣпра четъцїї, каре а дѣратѣ астъзї dела 9 óре пъпъ ла атézї ші а кѣшѣпатѣ дисетпатъ dаѣпъ, са сістатѣ ла о óръ; артістіцїѣ есте хотърътѣ пъпъ ла 6 óре сеара, апої е́ръші дпчепе бомбардареа четъцїї. Ѳиѣ атакѣ асѣпра фортърецеї пе стъ дпainte.

Кареспondентълѣ din Белігрaдѣ алѣї „Temes. Zeit.“ дппъртъшаще вртътоареа денешъ телеграфікъ din 6|18 Іюніѣ: Ла інтервепіреа копсѣлълѣї австріакѣ, са апlачідатѣ ері о сістаре de 6 óреа бомбардаментълѣї, ка сѣdіцїї австріачї съ пóтъ еші din четате фъръ перікълѣ. Еї аѣ трекѣтѣ кѣ тоатъ авéреа ла Семлін. Копсѣлїї пѣтерілорѣ стрѣїпе дптребѣіпцаръ дптр'ачеea тоатъ інфлѣіпца лор, ка съ тіште пе паша а сіста кѣ тотълѣ dѣжътпіеле, ашіждереа ші пе Сърбї, ка съ фіъ пе паче, ачесторѣ остепелї есте de а се тълцъті, кѣ астъзї а опрітѣ паша пѣшкареа асѣпра четъцїї ші астфелїѣ а дптратѣ еаръші о старе пачіпікъ. Прінчіпеле пѣ сосіce астъзї пainte de ameazї din кълторіа са. Dаѣпа че а кѣшѣпатѣ бомбардаментъл пѣ е пе дисетпатъ. Прекѣт вре́ съ штіе „S. C.“ съ фіе реквіратѣ комендантъл фортъре́цїї din Белігрaдѣ, Амір паша, дп 4|16 ачестеа пе комandантъл din Семлін, ч. р. це-

пераль маіорь de Філіповіч, съ'і dee спре dispoziціune пентрь ынтъріреа гарnizoaneї търчешть din Белігрaдь вреокътева компаніі de трупе ынпъръщещі. Е вшор de прічепът къ ачестеї черері алві Ашір паша пь са фъкът dестул. Маї департе се ынштііnцézъ, къ сістареа бомвордаментълві аре de a се мълцеті маї кь сétъ сервіцівлві бън D. ч. р. цеперал Філіповіч, de ші цеперальь консълл францozескь a ынтревепітъ ын вніь modь фоарте категоріть ынсъ кь мълть маї тързіь. Din тетаіь інтересанть ынцелеце кореспъndinца аміптіть, къ вніь атакь din партеа сърбілор асупра чітадеleї Белігрaдълві са ръспінсь de търчі кь свкчесь бън. — Dупъ о скрісоаре прівать dела Вършець саь авзіть пе кътпіеле de аколо бъбзітеле тъпърілор. Ла Папчова ераь мълці фугарі.

Despre жидекареа ачестор евеніміnte din партеа жърналелор вienezo зіче „Ll. Pest.“ къ фоіле федералістіче стаь пе партеа сърбілорь, ынсъ ші органеле, каре сънт апроape de реціть, се еспрімъ ын фоарте ынсетнъторіь modь, ші се поате конкіde din пъртареа лор, къ Австріа пічі ынтрън кась пь кърет ла інтервенціune. Астфеліь се зіче ын „S. C.“ De ші інтереселе сънт марі ші ынсетнате, че стаь ачі ын жокь пентрь Австріа, еа тотъші астъзі пь поате фаче алта, декъть съ аштепте кввінчіосъл момептъ, вnde се ва лъкра despre ачеea, а ста кь пътере пентрь пъстрареа інтереселорь сале. Пъпъ атънчі ратъпе Австріеї проблета, а консідера інтеграітатеа Търчіеї ка баza політічеї сале ынdрептате кътръ сзd - ост, тот одать ынсъ ніn аплікареа тътъроръ міжлоачелорь морале че ле аре ла dіспосіціune, а ынгріжі despre ачеea, ка съ пь се жігпéскъ семінціелор хрістіане свътъ стъпъніреа търчéскъ dрептъріле че лі се кввін контрактъалтепте ші ка ваетеле лорь челе dрепте съ се ажъторéскъ, ын астфеліь de modь ва ынгріжі Австріа маї біпе ші пентрь ачеea, ка съ пь се атрагъ ын катастрофъ пропріеле сале сздславіче ціпътърі. Есте ынсъ ачéста пе ынквнціъраверь, ші Търчіа dупъ ставерітатеа еї de акята пь о ва пътеа свпарта, атънчі се ынцелеце de сіпе къ Австріа ва консідера обліга-міптеле сале фацъ кь поарта ка indepліпіте ші ва авеа пъ-маї ші пътаї ашї къята de інтереселе сале.

Фъръ ка съ се пропънчіъ ын астфеліь de топь, каре арь консъпа спре ынбърбъціреа раіалелорь, се аратъ „Frembl.“ че се ынтребъінцеазъ къте одать спре ынпъртъшірі офічіоасе кь тотъл пепъсъторіь пентрь піердеріле търчілорь ші ресътеze політіка Австріеї ын честіъпеа ачеаста кь ачесте кввіінте: Noї пь гъndimь a рътъчі, къ, dакъ сар словозі вреodать Австріа асе апъка de афачеріле інтерпе але імперіълві остапь кь актівітате, ачеаста сар фаче пътаї ла dорінца, ба поате пътаї ла ынбълзътоареа рвгаре a пътерілорь европепе.„

„Presse“ ынсъ ші „O. D. P.“ свсцинь с. стéгь din Мека, фъръ ынсъ съ поать аскънde, къ Австріа пентрь акята пь поате съ dee стража de стіndарь. „O. D. P.“ зіче ынтр'ънь артікъл din Biena din 5|17 Іпіь: къ періпеція ын честіъпеа сървеаскъ a ынтратъ маї грабпік dекът че се кцета ынаінте de 24 óре, къчі ері се лъкра ын Белігрaдь despre ын конфліктъ локал ынтре крещіні ші търчі, пе каре кцета корпъл консълар ал фі пъдвшітъ момептап ніn ын компромісь, ші астъзі стътъ ынаінтеа вnорь евеніміnte de o ындепъртаре европéпъ. Dупъ че гъверпаторъл лші ретрасъ трупеле dела стръжіреа порцілор ші се лівоі, съ свпънъ deокатdатъ пе паціопалії съі din четате ісpісdікціупеї dірегъторіелорь пріпчіпелві, се потеа спера a вedea ын армістіць ынтре лъптъторіі астфеліь сепарації, пъпъ че ынтърмтателе спіріте ворь къщіга аічі ші dinколо тімпь a се ынпъчві órешкът, пъпъ чео міжлочіре dіплотатіка ва фі ын старе a афла калеа пентрь о аплапаре dърътоаре, ынсъ вотвардаментълві Белігрaдълві ынпіпце ачеаста de пре вртъ шанцъ пе терепълві ілъсівпелорь ші скітъ ынтрегъл карактер ал чертеї пendinte, – кончede барет ачелорь пътері каре маї паінте пъndeaь ла вnь плавсібіль претекстъ, ка съ ынтревіпь пь атжта ын ынцелесълві ынпъкарії, кът ын фаворълві Сербіеї dірептъ асупра порції, ші съ аіве вnь тъпвпкіь ындетъпатікь спре есекътареа плапелорь сале. Плedece маї департе пентрь Ашір паша ші пресъпъне, къ Фвad паша пъї ва десавоа фапта, фіindь къ ел околіт de крештіпі a требвіть съ се апере, ынсъ кънdь лъпъл есте хотържт a афла къ тіелъл лі тълбъръ апа, атънчі пь ажътъ пітіка, ші ел вede кът ын Паріс ші С. Петерсбърг се ва пріві вотвардареа капіталеї Сербіеї пь ка о апъраре de сіпе, орі ка вn евепітентъ ісолатъ, чі ка вnълъ че інволвеza тестекареа арматъ, ші стъ ын легътъръ кь прегътіреа de арте ын Търчіа. Ын фіпе зіче ші ынсъші кореспопdінтеле, къ ші лъї ісе паре, къткъ паша сар фі прégръвітъ кь вотвардареа.

Din Белігрaдь аь маї сосіть dупъ „Temes. Zeit.“ вртътореле ынпъртъшірі, каре десъвческь оарешкътъ сітъаціупеа: Телеграмеле сосіте пъпъ акята despre ынтъмплъріле din Белігрaдь аь фост маї мълт сзь маї пъціпь педрепте ші кь тепdінцъ. Астфеліь a ынштііпцатъ вnь Телеграм: попораціупеа търчéскъ ын четате есте пъсъ сзът скътіпца сербеаскъ, ціреа ачеаста a фостъ кь тотълъ педрéптъ, къчі поі авем челе маї секvре штірі, къ тоці търчіі din четате аь фъцітъ ын форътрéцъ. Афаръ de штіріле адvсе пъпъ акята de поі despre ачесте евепітепте авътъ ынкъ de a фаче вртътоареа ынпъртъшіре пъпъ ла 7|19 ла амезі, каре пеаь вепітъ асеръ dела Семлін: Ын Белігрaдь есте армістіцій пъпъ ва врта ынпъчівіта ресолvціупе a діферіпцелорь пріп пътеріле гарапте. Кь тоате ачесте ын четате се ръdікъ барікаde ші міністрълві Гарашанін, каре a конкіематъ попорълъ, ынкъ пь a dат контрамandатъ, ка четеле съ се ынтоаркъ ындеръпть. Пріпцълъ са ынторсь ын 6|18 din кълъторіъ ші a терсь ла Топчіdере вnde се афлъ пріпчеса din 2|14 аша dаръ ші ын зілеле челе de съпце. Ботвардаментълъ a цінът кь тотъл пътаї 4 óре ші фіindь къ вnеле касе аь пріпсь фокь, са сокотіт ла ынчепът о dавпъ маї маре декътъ че е ын адевърь, акята се афлъ къ dавпа есте пеынсетнать ші къ пъшкътъріле аь фостъ пътаї пъшкътърі ынспъітънтътоаре (? !) ка съ цінъ попорълъ ын респектъ. – Ын телеграт din Семлін din 20 І. к. п. зіче: Ын Белігрaдь цінь негоціацівпеле пеынтрервптъ. Консълъл фрънцvзескь се афлъ ын фортърéцъ ші чел енглезескь de партеа сърбілор, ка съ ынпъчівіаскъ атвеле пърці ші съ ымпедече атакврі повъ. Пріпцъл ші пріпцеса петрекь ынкъ ын Топчіdере. Гарda паціопалъ стъ свът арме. Ын четате се факь барікаde. Dеалтіптреа domneце пачеа ші е сперапцъ пентрь о аплапаре пе дрът пачпік.

Нотіце Діверсе.

— Маіестатеа Са ч. р. апостолікь са ындъратъ пré граціос кь дечісівпеа din 11 Іпіь а. к. a denътi de Съпремъ Директорі de скоале пентрь дістріктълъ de стъdії Бъda-Песта пе Конс. de скоалъ ын dіспопібілітате ші тітълар абате Dр. Карол Фестел, пентрь дістріктъл Пожопълві пе Конс. de скоалъ ын dіспопібілітате ші Абателе І. Бартоп, пентрь дістріктъл Кашовіеї пе dіректорълъ dела академіа de аколе М. Моровіч, пентрь дістріктъл Орadieї марі пе Конс. de скоалъ ын dіспопібілітате ші Абателе І. Х. Ківтер, ын фіпе пентрь дістріктъл Іавріпълві (Гівръві) пе преотъл претопстратепсь Dр. Р. Кадаш, ші a копчede ла тоці тотодать фъръ таксъ тітълъл de реціешті консіліарі.

— Ч. р. прокvрор Карол Леітшафт есте denътіт de пресedinte жидекъторескь пентрь скаънълъ Аріешълві ші ч. р. Конс. de префектъръ D. Хеіпріх de пресedinte жидекъторескь пентрь дістріктълъ Фъгърашълві.

— Ын „Ll. Pes.“ четімь din Бъкърещі кь dat din 20 Іпіь к. п. вртъторіъл телеграт : Пресedінтеле консіліълві Барбь Катарціь аь фостъ оторътъ пе фвріш пріп dескъркареа de doe пістóле. Вчігашъл е пекvпоскътъ.

— Тотъ ын ачестъ жърналь: Белградь 20 Іпіь к. п. Ері аь оторът слъціі dела каі doї тътарі, карії петречеаь поста din Константіпополь. Попорълъ цераль жеФві ын зіле din вртъ. Леціле стагаре саь прокламатъ.

— Камера din Търіп a вотатъ рецелві din мотівълъ адресеї Епіскопілорь ын Рота о адресъ, ын каре се зіче: фацъ кь літва ші кь dекіараціупеа епіскопілорь ар требві съ ынчете орі че скрупълосітате, ші Европа ар требві съ лесе Італіа a се елібера de o пътере, каре търбърь пачеа лътеї.

— D. Гішкра прітеце din мотівълъ кввънтърії сале ын контра конкордатълві dела мълці indівізі ші корпораціупі гратълаціупе. Ын зілеле трекъте къпъть dела вn парох впгвреск о епістолъ ын літва латінь, ын каре се пропънчіъ ачестъ преотъ пентрь тотала dелътъраре a конкордатълві ші пledeze кь ептвсіастъ пентрь кввънтареа лві Гішкра.

— Ын С. Петерсбърг іаь апріпderіле ніпце demencіупі інфіорътоаре, каре се въd a фі пвсе de тъпі малеволе, ка съ ынпedече гъверпъл ын пропъшіріле сале челе лібералі. Спре стърпіреа ачествіа ръъ a датъ ынпъратълъ порупкъ a се проклата леџеа марціалъ ын контра тъчіупарелорь, хоцілор ші стрікъторілор de сетъпътърі ші dупъ крітъ аі педепсі кь мóртеа.

— „Нег. Zeit.“ ынпъртъшаще, къ акята се капътъ кь мълт маї греь паспортърі de арте de кътъ маї паінте. Noї респопdетъ ла ачеста, къ déкь ва авеа тотъ мъкосълъ ші тот пътърълъ пъшкъ, прекът ера обічпвітъ, атънчі dавпа че се къщвпъ ніn стърпіреа пасерілорь къптъторе, каре се оторь de астфеліь de въпъторіь фъръ крвцаре ші прівіре ла апо тімпь, ар фі перепараверъ.

— Екселепціа Са D. гъверпаторь съвършіndь къльторіа de інспекціупе се ва dъче кь фіпеа лві Іпіь ла Biena, ка съ рапортеze Маіестатеї Сале despre стареа церії ші сітцімінтелоквіторілорь.

— Din Тімішóръ се скріе, къ ын 4|16 Іпіь ла 10 óре сéра са свбскрісь о конвепціупе вніверсалъ ынтре делегації адміністрацівпеї телеграфіче австріаче, търче, молdo-ромъне ші сърбе, каре ва форма баza пентрь конвепціупі спеціале кь ачесте стате спре регълареа інтерпаціопалелорь кореспопdінце телеграфіче. Ынкеіереа ачесторь спеціале конвепціупі ва врта ын пвціпе зіле.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїъна сефаче ла Сібіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітърь. Преціъл препъмерацієї пентрь Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъметате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентрь провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. сар пе о жъмътате де анъ 4. фл. в. а. Пентрь прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. в.

Інсерателе се плътескъ пентрь дінтъіеа ора къ 7. кр. піръл къ літере мічї, пентрь а доа ора къ 5½ кр. ші пентрь а треіа репецире къ 3½ кр. в. а.

Nro 48. **ANUL X.**

Сібіїъ. 17. Іъніе. 1862.

Alocutiunea Papei si Adres'a episcopiloru.

Aceste doue obiecte ocupa de unu timpu in cóce columnele diariloru, dreptu aceea le impartasimu si noi cetitoriloru nostri. Alocutiunea papala din 9 Iuniu, fiendu camu lunga, o reproducemu numai in estrasu. In aceast'a esprima s. parinte mai antaiu bucuri'a pentru presenti'a episcopiloru, totu deodata inse sî durerea: pentru nenorocirea, ce a venitu asupr'a bisericei sî a societatii civile, pentru resbelulu celu neinpaciuitu, pe care 'lu pórta aliatii inimici ai crucei lui Christosu in contr'a biserieei catolice, seducendu spiritele sî inimele, pre cari le implu de erori periculóse sîle desmanta dela credinti'a catolica. Eresurile cele vechi sî de multu lepadate le imbraca in forme noue sî insielatóre sî le latiescu in totu modulu, spre stricaciunea sufleteloru, favoriséza tóte desfrenarile sî cele mai depravatore patimi; ei batjocurescu, injura sî despretiuescu invatiaturile sî prescrierile lui Christosu.

Dupa aceea percurge Pap'a mai de aprópe eresurile amintite adeca: lepadarea descoperirei dumnedieesci sî a autoritatii bisericei, careia 'i se rapesce dreptulu propriu, cu care o a indiestratu-o fundatoriulu dumnedieescu sî care astu feliu apoi se supune arbitriului puterei lumesci. Lepadarea descoperirei dumnedieesci, s'ar' manifestá in lepadarea santei scripturi in denegarea personalitatii istorice a lui Christosu sî in fine in denegarea lui Dumnedieu sî prin aceast'a a ori carei ordini divine sî a ori carei autoritati. Loculu acestor'a lu-ar ocupá panteismulu, denegarea spiritului sî invetiatur'a, ca numerulu sî puterea materiala, pe care se basiaza netiermuritulu dreptu alu statului, ar' fi singur'a autoritate; ca dreptulu jace in fap'a sî datoriele ar' fi numai vórbe góle.

Pap'a amintesce in scurte cuvinte tóte vatemarile, clevetirile sî batjocurile, la cari ar' fi supusi servitorii bisericei sî scaunulu apostolescu; fatiari'a cea contemnabila, cu cari 'si arata conducatorii sî ajutatorii opositiunei, ce s'a redicatu in contr'a ordinei divine, doririle pentru libertatea bisericeasca precandu ei pre de alt'a parte aru calcá in piciore in tóta diuoa drepturile ei, 'i ar rapi bunurile ei, ar' persecutá sî incarceiá pre toti episcopii cei zelosi, sî in fine ar' alungá cu puterea pre calugheri sî calugaritie d'in locuintiele loru. Absenti'a fortiata a curagiosiloru episcopi din nenorocit'a Italia, cari nu putura decatu numai prin scrisu a asigura pe Pap'a despre iubirea sî alipirea loru catra densulu, este unu nou esemplu la aceast'a. Sî d'in Portugali'a nu s'a aratatu neci unu prelatu, Papei 'i pare fórte reu de pedecile, ce s'au opusu venirei loru.

Dupa aceea trece la atacurile facute in contr'a puterei lumesci a santului scaunu, amin'esce unanimele sî repetitele dechiaratiuni d'in partea episcopatului, ca adeca: aceast'a putere ar' fi necesaria pentru independinti'a Papei; elu lépeda eresurile amintite, admoneaza pre Episcopi cá necontenitu se le combata, se pastreze sî de aci inainte zelulu loru pentru cultur'a sî purtatarea virtuosa a clerului, sî pentru onestitatea moravuriloru sî puritatea dogmei

Adres'a episcopiloru la inceputu aduce aminte de cele d'antaiu rusali, pre cari le serbara apostolii in jurulu lui Petru sî esprima bucuri'a urmasiloru loru, de ase vedea in asemenea modu adunati in Rom'a pre langa sucesorulu lui Petru. Episcopii gratuleza pre santulu Parinte sî'lu provóca, ca se'i conduca sî de aci inainte in administrarea bisericei. Ei amintescu crimele ce pustiescu frumos'a Italia, adoperarile de a resturná puterea santului scaunu, de si acestu dreptu lu-a posedatu de seculi in pace si de si acestu dreptu a fostu garantatu pr'in tractate europeice. Episcopii vedu pe Pap'a despoiatu pr'in usurpatiuni criminale de acele provincii, cari pr'in ingrijirea sî protegerea santului scaunu sî a intregei biserici se bucurau de ocrotire dreapta, dar' i multiumescu in numele catoliciloru pentru curagiulu celu ne invisu ce l'a opusu fortiei. Ei se esprima din nou ca puterea lumeasca a santului scaunu este necesaria, fiindu destinata dela Dumnedieu, pentru liber'a administrare a bisericei, si fiindu totu deodata centrulu unimei bisericesci, departe de ori ce ambitiune sî pofta de a domni. Cumu s. e. se voru aduná Episcopii in jurulu Papei, candu in Rom'a va domni unu principe, care d'in inimicitia catra Domnitorii loru 'i voru privi cu ochi suspecti, seau de acarui inimicitia ar' avé se se téma ei insusi? „Noi amu venitu liberi la liberulu Papa sî rege cá pastori in causele bisericesci, cá cetatiani aplecati binelui si intereseloru patriei si nu suntemu necredintiosi nece datorieloru nóstre pastorale nece celoru civile.“

Prelatii amintescu consecintiele, ce s'aru potea trage din atentatulu redicatu asupra celui mai vechiu sî mai legalu tronu, pentru celelalte tronuri si drepturi, comemoreza repetitele dechiaratiuni ale Papei in aceast'a causa, sî mai alesu pre cea d'in 26 Septembre 1859 ca ad: mai bucurosu va parasi viati'a decatu caus'a lui Dumnedieu, a bisericeri sî a dreptatii; ei in aceast'a se alatureaza langa densulu sî suntu gatá a'lu insoti in temnitia sî la mórte (?) Ei 'lu roga in numele bisericei se remana nemisicatu, dandu omeniloru sî a n g e r i l o r u esemplulu unui spiritu neinvinsu, unui curagiu mai presusu de toate.

Adres'a numesce directiunea cea inimica crestinatatii, ce jace in spiritulu timpului nostru, dreptu causa a inimicitiei in contr'a santului scaunu. De aci luptele unei scientie false in contra invetiaturei bisericesci si a descoperirei dumnedieesci, deaci vinu opintirile de a distrage tinerimei crescerea religiósa, de a ci doctrinele cele noue sî stricacioase in privinti'a ordinei sociale police sî religióse, de a ci vine ca biserica este atacata, prescrierile, usurile sî servitorii ei suntu batjocuriti, precandu toti, si mai alesu preotii aceia, cari s'au departatu dela credintia sî ambla pre cali retacite suntu pré stimati. Episcopii condemna, cá sî Papa, eresurile sî atacurile in contr'a drepturiloru bisericesci, sî voru da dechiaratiunea loru, pre care o facu sî in numele fratiioru absenti, se se inscria in analele bisericei.

Ei mai amintescu multele dovedi de iubire sî supunere, ce le primesce Pap'a dela clerulu sî p o p o r u l u c r e s t i n u alu tuturoru tieriloru, multele daruri ce lea primitu sub nume de „denariulu lui Petru“ sî incheia invocandu ajutoriulu lui Dumnedieu pentru biserica sî ruganduse de binecuventarea apostoleasca.

Сібіїъ 15 Іъніе. Меркърі ла 2 óре прекът ам фостъ аміптіт а фостъ дп опоареа D гъбернатор прънзъ дп Сала дела „Дппъратълъ ротъпілорь,“ ла каре афаръ de чеї пъцінї ротъпї метърії аі чептъмвратълъші аі Мацістратълъї, карїіа контрібъіт, а фост кіемаці пъмаі треї ротъпї din партеа клерълъї. Ексселенціа Са D. Епіскопъ Барон de Ш а г ъ н а фііндъ болнавъ пь а пътътъ ла парте. Ла ачестъ прънзъ саь ръдікатъ маї мълте тоасте пентрь Маіестатеа Са, пентрь D. гъбернаторь ші алте персоане дпалте ші мерітате. Пентрь мънтъітоареа коплъкраре а паціопалітъціlорь Трансілваніеї адекъ а ротъпілорь, цертапілорь ші магіарілорь. Сеара а фостъ Theater Paré ші промепада помпосъ ілъмінатъ, пірамide ші абелісчї дпкъркаці de лампе даь ачестеї ілъмінаціъні ънь фертекь атръгъторіь. Мълціме de попор се пріпбла дп сьс ші дп ціос сьбт сънетъл тъсічії есекътате de доъе бапде мілітарі. Ексселенціа Са D. гъбератор трекь дъпъ 9 óре прін промепадъ ші лъь дп прівіре подоаба еї чea стрълъчіть. Ерї черчетъ Ексселенціа Са Едіфічіълъ чель търеці алъ інстітътълъї пентрь стіпціі ші челелалте інстітъте ші скоалеле. Пела 11 óре черчетъ Ексселенціа Са ші локалітъціле семінаріълъї пострь ортодоксь, тіпографіа діечесапъ ші капчеларіа асоціаціъпеї

трансілване. Апоі тѫсееле ш. а. De dimineaţъ черчетъ ші не Екселенціа Са П. Епископъ Баронъ de Шагѫна каре е болнавъ, лѫпърці лѫнк аѫdienţie, апоі мерс ла Diné ла D. Діректор Фінанціар ал церії Коптеле Белді, ѫnde капела реціментѫлуі Маџѫхелі есекѫтъ піеселе кѫвеніте. Dѫпъ прънзъ еші ла Dѫтправъ, пріві ла пѫшкътъріле пѫтероасе ші ла жокріле жѫкате de фете ші dame алес лѫтбрькате, кътръ 8 óре плекъ кътръ Сібіїй сѫбт бѫбѫітѫл пѫшкътърілорѣ аша прекѫтъ фѫ ші прімітъ ла сосіре. Ла 10½ і се фъкѫ о серепадъ кѫ торці търéцъ, кондѫктѫл порні din кѫртеа сфатѫлуі ші жѫтътате вені пе страda Мъчеларілор кѫ капела тѫсікалъ а въпъторілорѣ, еаръ чеалалтъ пріп піаџѫлъ маре кѫ капела тѫсікалъ а реціментѫлуі Маџѫхелі. Лѫпаінтеа отелѫлуі „Короапа Ѳнгреаскъ“ се лѫтълніръ ші пѫпѫndѫсъ лѫ рѫndѣ Ѳѫп се ескѫтаръ din партеа атѫелорѣ капеле піесе фоарте фрѫтоасе, апоі ціінѫ D. Оратор Шneider о кѫвъптаре скѫртъ лѫсъ еперцікъ, лѫ каре еспрімъ dорінца чеа маі фервінте лѫ пѫтеле четъцепімеі, а черчета Екселенціа Са кът de кърѫndѣ еаръшї Сібіїѫл ші а ръмъпеа лѫнгѣ лѫнгѣ ші тот dеѫна аічеа. Екселенціа Са ръспѫнсъ еаръшї скѫрт лѫнтопѫndѣ кѫвіінтеле, къ тѫлцътеще повілеі четъцї Сібіїѫ пентрѫ Ѳѫна прімire ші dорещe съ о поатъ спріжіні лѫ dорінцеле еї. Вівателе ресѫнаѣ лѫ страda Чіспъdіеі ші Ѳанделе кътаръ „імпѫл попѫлар“. — Чіпа че ера съ пречédъ лѫ гръdінъ ла Екселенціа Са П. Епіскоп Ап. Ѳ. de Шагѫна а ремас din кауса болнъвірії Екселенціеі Сале.

Астъзі ла 6¼ óре dimінéца плекъ Екселенціа Са лѫ тръсъръ кѫ D. Котеслокцііторіѫл Конрад Шmidt конкомітатѣ лѫнк de 11 тръсърі. Ѳп Ѳандеріѣ de кълърецї пѫтаі съсештї кѫ стеагъріле лор мерсъ лѫаінте, апоі ѫртъ паінтеа тръсърей Екселенціеі Сале провісорѫлѣ четъцій кѫ кълърецій съі лѫ костѫмеле лор. Цехѫріле ераѣ пѫсе лѫ рѫndѣ кѫ чіпчі стеагърі. Асчептътѣ deскріереа кълъторіеі лѫ Скаѫнѫлѣ Меркърей ші ал Себешѫлуі, ѫnde dоарѣ ворѣ фі репресентаџі ші ротъній маі Ѳіне dекътѣ лѫ Скаѫнѫл Сібіїѫлуі. —

Кѫт а фостѣ Екселенціа Са прімітѣ лѫ Цара Олтѫлуі вом лѫнпъртъші лѫ Nрѫлѣ віїторіѣ, къчі deскріереа не сосі кѫndѣ лѫкеіарътѣ пѫтерѫлѣ ачеста.

Sibiiu Joi in 26|14 Iuniua. c. avura sî institutulu nostru juridicu onórea, a fi visitatu de Eselentia Sa Dlu Gubernatoru. D. D. profesorii ilu intimpinara la porta iara noi tinerimea 'lu asteptaramu in auditoriulu 1. Dupa o asteptare mai lunga in fine furamu asia de norociti a lu vedé intrandu in auditoriulu numitu, insocitu de D-nulu Comesloctiitoriulu de D-nulu Consulu Sibianu si de DD. profesori. D'in partea tinerimei fú primitu cu aclamatiuni de bucuria, intre cari firesce „se traiasca“ venindu dela majoritate, prepondera.— Totusi n'ar' fi prepondératu asia tare, de orece majoritatea nóstra nu este asia de eclatanta, déca unii dintre colegii nostrii sasi n'aru fi fostu asia galanti, cá póte pentru armonie se consune in „se traiasca alu nostru“. Se pare inse ca „se traiasca“ la unii dintre D-ni nu le pré suná bine la urechia, de órece produsa nesce schimbari de fecie. Esselentia S'a, dupa ce ne multiumi intrebara pre DD. profesori despre numerositatea juristiloru la acést'a academia sî dupa putinu grabinduse, cumu se vedea, luandu'si adio se departa spre a cercetá sî celelalte inchaperi sî biblioteca academiei noastre.

Сібіїѣ 10 Іѫніѣ. (Лкеіере.) De вомѣ deскide тоате кърціле de леџе але церії лѫпчепѫndѣ дела апробате, ба ші паінте de еле пѫпъ лѫ тімпѫл чел маі ноѣ, пѫ се поате афла нічі о dіспосіџіѫне, каре макър пѫтаі indіцітѫndѣ арѣ рестрінџе конституціонала актівітате ші лібертате а паџіѫнеі съсешті лѫтраколо, ка еа съ ащерпъ протокоалеле de шedінцъ але сале лѫ dрептѫлѣ рецескѫлуі гѫберпѣ спре чеа маі лѫалтъ прівіре ші къ рецітѫлѣ арѣ авеа а есерчеа лѫ модѫл ачеста вп dрептѣ de інспекціѫне сéѣ тътелъ.

Негрешітѣ, къ есістъ прéлѫалтѫл рескріптѣ din 30 Септ. 1796 ла акърѫі кѫпрінсѣ се провоакъ лѫалтѫл р. гѫберпѣ, лѫ ѫрма къріѣ спре скопѫлѣ інвігілрії пѫблічеі administраціѫні ші а жѫстіціеі, аѣ съ се аштерпъ протокоалеле Ѳніверсітъціі паџіѫнеі съсешті deспре тоате обіектеле пертрактате лѫ сѫнѫл съѣ, пріп рецескѫл гѫберпѣ ла кѫпосштіпца прé лѫалтъ, лѫсъ пѫтаі кѫ лѫкеіереа фіекърѫі періодѣ de шedінцъ.

Dрептѫл de статѣ трансілванѣ сѫцінѫndѣ прінчіпѫл: „Executiva potestate per suam Maiestatem in sensu legum exercenda“ Art. 8. 1791 рекѫноаште лѫсъ пѫтаі ачелор орdінаџіѫні валорѫл de dрептѣ комѫнѣ, каре стаѣ лѫ консѫпанцъ кѫ леџіле ші лѫ асемене лѫцелесѣ а датѣ Маіестатеа Са Лмпъратѫл Франџѣ I. лѫ рескріптѫл прé лѫалтѣ din 6 Ілліѣ 1810 Np. аѫ. 1448 венітѣ кътръ статѫріле церії лѫсѫші лѫкредінцареа, къ guberniales ordinationes eas solum fideles nostri status et ordines intelligant, quæ legibus patriis conformes sunt licet hoc ipsum haud quaquam aliter intelligi posit.“

Деакъ лѫсъ кѫ тоате ачесте рецескѫлѣ гѫберпѣ, ка съ поатъ пертракта de маі мѫлте орі репеціта репресентаџіѫне кътръ Маіестатеа Са, мерце лѫndеръптѣ ла ѫп рескріптѣ din аѫѫл 1796, Ѳніверсітатеа паџіопалъ лѫнк есте лѫ пѫсечіѫне а цінеа лѫ контра ачестѫі ѫп прé лѫалтѣ рескріптѣ маі ноѣ din 13 Апріліе 1798 Np. аѫл. 960 сѫбскріс кѫ проприа мънъ тотѣ de ачелѣ прінчіпе ал церії, лѫ каре се зіче еспресѣ:

Natio enim saxonica, fundum regium incolens, vi Priviligii Andreani eidem Nationi impertiti legumque suarum municipalium præscripto, unam eandemque sacietatem unum eundemque populum aequalibus iuribus gandentem aequalemque praerogativam habentem constituit, cui in concreto, per modum legitimo repræsentationis de legibus in medium consulere ac id, quod in comune ipsius bonum conferre constitutionique suae conveniens esse indicaverit, supremae Regiae confirmationi substernere competit.“ — Къ dарѣ Паџіѫнеа съсеаскъ, каре локѫіеште фѫndѫлѣ рецій, лѫ пѫтереа прівілецііѫлуі Andrean че і са датѣ ші dѫпъ прескріселе леџілорѣ мѫпічіпале але лор формéзъ Ѳна ші ачеea комѫнітате, Ѳнѫл ші ачел попор кѫ ассменеа dрептѫрі, каре лѫ тоталітатеа са (adекъ Ѳніверсітатеа) аре dрептѫлѣ ші лѫdрептъціреа, пе dрѫтѫл леџѫітеі репресентаџіѫні, а консѫлта лѫ міжлокѫлѣ еі deспре леџі ші deспре тот че прівеще паџіѫнеа конвенітор Ѳінелуі комѫнал ал еі ші есте пріінчіосѣ конституџіѫнеі еі, съ ле аштерпъ спре чеа маі лѫалтъ рецеаскъ лѫтъріре.

Dѫпъ ачестѣ рескріптѣ deплін консѫпъторіѣ кѫ леџіле церії ші кѫ dрептѫлѣ de конституџіѫне ал сасілор ші пентрѫ ачеea лѫнк валібіл пѫ ар фі паџіѫнеа съсéскъ нічі лѫdеторатъ, а аштерпе прéѫмілітеле репресентаџіѫні, каре еа лѫ інтересѫлѣ Ѳнѫлуі комѫнѣ ле афлъ de лінсъ але лѫndрепта къ Маіестатеа Са прінчіпеле церії, пе калеа рецескѫлуі гѫберпѣ. Елѣ нічі пѫ а фъкѫтѣ ачеаста тотѣ dеѫна, прекѫтъ арать маі мѫлте касѫрі але тімпілорѣ de маі паінте, ші деакъ ел а префератѣ пречісѣ ла репресентаџіѫнea din 29 Мартіе 1862, а пѫ се абате дела калеа обічѫітѫлуі мерсѣ de ацende, ачéста еа а фъкѫт лѫ сімцѫл ачелеі датóре девоџіѫне, че прівеще лѫ лѫалтѫл гѫберпѣ лѫкрторіѣ лѫ пѫтеле монархѫлуі тотѣ одатъ ші челѣ маі патѫралѣ лѫтресоліторѣ пентрѫ тоате пъзѫеліле Ѳмікабіле рецітѫлуі.

Ѳртѫndѣ ачестуі сімцѣ, кџеть Ѳмілітѣ сѫбскріса Ѳніверсітате паџіопалъ лѫ касѫл пѫс лѫаінте, а пѫтеа сѫпера орі че скрѫпѫлосітате, каре арѣ ізворі din аплікареа Ѳнуі рескріптѣ скѫртъторіѣ de лібертатеа автопоміеі мѫпічіпале съсещі. кѫ атъта маі мѫлтѣ, кѫ кътѣ Маіестатеа Са лѫпъратѫл лѫсѫші пѫ са лѫndѫратѣ а репоі ачесте месѫрі гѫберпаментале еміссѫбт алте релаџіѫні de тімпѣ лѫнк лѫ вékѫл пречедентѣ; ші еа лѫші dъ опоаре а ащерпере лѫп. гѫберпѣ алътърат тоате протокоалеле de пертрактаре, актеле ші вотѫріле сепарате референтоаре ла лопкѫѫсѫл асѫпра прéѫмілітеі репресентаџіѫні din 29 Мартіе 1862, кѫ ачеea Ѳмілітъ рѫгаре, ка съ Ѳіне воіаскъ а гръбі консѫлтъріле деспре ачестѣ лѫсемнатѣ обіектѣ, че пóте кѫ пѫ ворѣ маі лѫтімпіна нічі о педекъ. —

Din протоколѫлѣ аклѫс ачі din 29 Мартіе 1862 есте de а се ведеа, къ прé Ѳмілітa репресентаџіѫне, че тотѣ лѫ zіоа ачеea лѫ пѫбліка пертрактаре а Ѳніверсітъціі паџіѫнеі съсещі, dѫпъ тотѣ кѫпрінсѫл еі, лѫ прівіінца честіѫнеі деспре есскътареа політікъ а паџіопалеі егалеі лѫdрептъціре лѫ Арdеал пе Ѳаза dіплотеі лѫтпърътещі din 20 Октом. 1860 ші а леџіі прінчіпале de статѣ din 26 Февр. 1861 са прімітѣ„ фъръ десѫатере Ѳнісоп“ деплінѣ лѫ ачел конченътѣ, in каре са ащерпѫтѣ р. гѫберпѣ рѫгареа de а о спріжіні лѫ комітіва са кътръ Маіестатеа Са ч. р. прé лѫалтъ.

Dѫпъ ordinea de пертрактаре а Ѳніверсітатеі паџіѫнеі съсещі, каре лѫнк са прімітѣ Ѳнісоп лѫ шedінца din 5 Февр. 1862 de тоцї репресентаџіі пресенцї, фъръ нічі о контрадікціѫне, требѫе съ се арате вотѫріле сепарате делок dѫпъ епѫнчіареа конклѫсѫлуі ші сънтѣ а се лѫа пѫтаі сінгър ла протоколѣ.

Пѫ саѣ кѫтезатѣ нічі пѫ саѣ пѫтѫтѣ дарѣ аклѫde ла прéѫмілітa репресентаџіѫне вотѫріле сепарате, каре ле dъ депѫтатѫлѣ, ка съ се жѫстіфіче паінтеа треміціторілорѣ, карії сінгърі сънтѣ жѫзії пертрактърілорѣ аблегаџілор съі ші пентрѫ ачеea лѫ фантъ пѫ а черетѣ німінеа din партічіпаторії метърії о комѫнікаре а вотѫрілорѣ лорѣ сепарате лѫ ачеea шedінцъ.

Ѳніверсітатеа паџіопалъ съсеаскъ пѫ а цінетѣ секрете шedінцеле сале політіче; тоате протокоалеле, актеле ші вотѫріле сепарате саѣ адѫсѣ ла кѫпощінца пѫблікъ пріп преса зілеі лѫ пескѫртата фортъ а лорѣ, кѫ атъта маі пѫцін а авѫтѣ са

ла консълтареа ші конклъзіúнea despre прéъміліта репресентаціúне din 29 Maiŭ 1862 каъсъ, a фъці de лъmina пъблічітъціі.

Спре довединеа ачестеї асерціúнї пъ a лътързіатъ сúпъсъ събскріса вніверсітате націоналъ ніч вn minътъ a кореспúнде лпсърчінърії лпалтълъї р. гъверпъ токmaї лn касълъ ачеста лпсетнатъ къ тóтъ челерітатea.

Dintre Muntii apuseni in 7 Iunie 1862.

In interesulu adeverului si alu dreptatii este rugata Pr. On. Redactiune, a dá locu respectivului Articulu in colónele multu pretiuitului nostru jurnalu „Telegrafului romanu.“

Mai daunedi esi la publicitate in jurnalulu maghiar „Korunk“ Nru 81 o corespondintia din Abrudu cu datula 15 Maiu a. c. in care autorulu ei ataca fara cea mai putina crutiare pe nationalistii romani din Abrudu, si cu deosebire pe doi puindui si cu numele, pentru serbarea dilei de 15|3 Maiu din 1848 - dio'a aniveasaria a adunarii memoravere tienuta in Blasiu; si fiindu-ca pana acuma prelenga tóta asteptarea nóstra nimenea nu siau luatu osteneala a respunde, sau mai bine dicendu a da inprumutulu Domnului corespondinte din Abrádu – subscrisulu nu se póte retienea a nu marturisi adeverulu, cu demintirea celoru mai multe barfele din pomenita corespondintia. — Ca se se vada insa si mai chiaru intentiunea cea rea, ce au avuto corespondintele maghiaru cu articululu seu, aflu cu cale alu produce on. publicu estractive, ca de aci se judece fiecare cetitoriu, daca au meritatu romauii din Abrudu se fia atacati in publicu, pentru ca si ei siau serbatu dioa menturii nationale.—

Acea corespondintia suna camu in chipulu unmatoriu:

„In dimineati'a dilei de astadi durduitulu treascuriloru, paraitulu mai multoru arme marunte a spariatu poporimea Orasiulu nostru din odichn'a sa cea linistita. Na sciutu nimenea ce insémna ast'a? Cetatienii inspaimantati au intrebatu unulu de altulu? Ce feliu de turburare e ast'a in tempu de pace? na sciutu nimenea se respunda. Multi a ganditu, ca dóra vreau iaresi a se innoi sparietórele cadiuri produse in var'a trecuta; candu proletarii romani din deosebite parti ale tierii, fara nici o retienere au puscatu pe uliti. In fine totusi amu aflatu caus'a, adeca: dioa de 15|3 Maiu din 1848 a adunarii din Blasíu, in care sa proclamatu (dupa parerea loru) independinti'a natiunei romane. Spre serbarea aceasta a vrutu Domnii B, si C. a coaduná poporulu, care inse nu li sa sfetitu dupa cumu au calculatu densii. Partea cea moderata pe care ei o numescu renegati nu au luatu parte. — Noi nu avemu nici o esceptiune in contra tienerii atari serbatori; daru avemu intru a modalitatii cu care aceea sa tienutu. Mai din taiu intre 3—4 óre dimi eati'a a tienutu Tedeum, dupe aceea au esitu pe unu dembu unde au inceputu a da cu tunurile si a pofai cu totu feliulu de arme marunte, a tienea vorbiri schinteetoare si in urma a intonatu cunoscutulu versu „Desceptate romane“. Dioa sa incheiatu cu o petrecania in campu liberu intre necurmate puscaturi de tunuri si toaste entusiastice. Numai nu potemu cuprinde, ca fara preinscintiare cumu sa potutu tienea o asia demonstativa serbare“. — Camu asia suna famos'a corespondintia din Korunk. Dar acumu se vedemu ca incatu este ea drépta si in catu nu.— „Nemo inauditus judecari potest“ este masim'a legislatorului, si asta debue se fia a fiescecarui omu cu cunosciintia drépta si fara reutate inainte de a judecá pre cineva in faptele sale. Si daca premitemu acestu argumentu fórte dreptu articulului de fatia, nu o facemu din altu punctu de vedere, decatu alu dreptatii si lasamu apoi se urmedie numai decatu urmatoriulu proverbiu latinu „Audiatur et altera pars“.— Acumu ne intoarcemu mai in spetie la cinstit'a corespondintia din „Korunk“ pe care incercandune de a o refrange incatu iarta debilitatea nóstra totu numai cu adeverulu in mana – o spunemu pe fatia –, ca dedati fiindu fratii maghiari si mai alesu inteligenti'a magiara cea de eri de alaltaeri din Abrudu pe catu de pura in originitatea ei, pe atatu de tare si de onesta in purtarile ei, cele omenóse si nemai audite pana acuma in secululu alu 19lea a inprasciá publicitatii sciri cari de cari mai incornurate si mai departatóre de ori ce apropiere mai fratiasca intre nationalitatiile colacuitóre dein tiéra – se nevolescu a critisá si a defaimá si acuma pe catu se póte numai mai uritu serbatóre a nóstra nationale dein 15|3 Maiu a. c. celebrata si aci dein punctu de vedere nationale in totu intielesulu cuvîntului cu cea mai mare linisce, fratietate si contielegere buna.– Asia dara corespondintele nostru dein „Korunk“ abia potu scrie publicitatii unu rindu fora de patima, si iata ca catu intra in alu doilea aluneca ca toti fratii lui la barfele si la sofisme, pecatu de cunoscute póte numai Dlui, pe atatu si de ne adeverate; pentru ca nu e dreptu, ca in dimineatia de 15|3 Maiu a. c. earu fi auditu– cum i place Dlui a barfi „apró Fegyverek ropogása“ (sunetu de puscaturi mai merunte): – fiindca dein colin'a délulu baesiloru s'a datu numai 21 de Salve cu trescuri (pive)– inse nu cu tunuri– si nimicu altu cevá mai multu, apoi au urmatu trei piese nationale si sa cantatu in fine imnulu „desceaptate romane“ pentruca nu se potea altu cevá bunaore „Legy rendületlen hü o Magyar“ si alt cate, care le cantati Domneavóstra mai in totu minutulu, pe strade, in scóle, casi private si chiaru si in biserica. Au dóra ati fi asteptatu aceea ca noi romanii se ne parasimu de ale nóstre si se preferemu pe ale Dvóstra! Fereasca Dumnedieu! Pecatulu acela nu 'lu voru comite chiaru romanii dein Abrudu. — Apoi aceea ca intre 3—4 óre dimineati'a s'a celebratu docsologia séu Tedeum cum dice corespondentulu e o minciuna grosolana, care se vedea a o fi starnitu numai Dlu corespondinte, spre asi potea basá sofismele Dle candu dice: „noi nu avemu nici o esceptiune in contra tienerei atari serbatori, dara intru amodalitatii cu care aceea s'a tienutu“–, ei daru aceea modalitate 'tio inchipuesci numai Dta Dle corespondinte; pentru ca cultulu divinu au urmatu colea pela 9 óre dimineati'a, ca si in Fagarasiu si in alte locuri unde sau serbatu dioa de 15|3 Maiu — Si socotiti Dvóstra ca celebrandu noi dioa de 15|3 Maiu am comisu dóra unu pecatu in contra celoralalte natiuni dein tiéra, ori chiaru neamu facutu vinovati de “crimen laesae Majestatis„- de urgisiti Dvóstra aceea serbatóre asia de tare? Aceast'a nu o putemu crede nici decumu, daru nici Dvóstra se nu o credeti. Noi prin serbarea dilei de 15/3 Maiu dein 1848 reinoimu numai in totu anulu juramentulu nostru celu santu si dreptu de pe campulu libertatii, cuprindietoriu de credintia, si lojalitate catra Augustissim'a casa domnitóre si Innaltiatulu nostru Imperatu, si de conservarea resipróca a drepturiloru nóstre nationale.

Mai incolo nu pociu trece cu vederea poreclitur'a Dlui corespondinte, ce bine voliesce Dlui in grati'a sa cea liberale a nio dá „de romani kalandárok“ (proletari) nume cunoscutu mai bine numai in limbagiulu Dvóstra, pentru ca aveti si acumu pre multi din sinulu Dvóstra sub ocrotire, aducanduve bine aminte, ca si Dvóstra numai de eri de alaltaeri sunteti in Abrudu si chiaru si Dlu corespondinte, carele cá preotu aru trebui se fia mai moderatu in tractarea sa fatia cu romanii.

Dar spunetîne tutusi mai bine pe cine priviti Dvóstra de „kalandárok“ din Abrudu? pe noi romanii cari suntemu din seculi asediati in Abrudu? sau dora pe Dvóstra carii ati venitu numai de eri de alaltaeri cá sodali, crismari si altele– aceast'a lasu sa o judece chiaru Dlu corespondinte. — In fine ce se atinge de aceea ce dice Dlu corespondinte mai departe „Numai nu potemn cuprinde ca fara preinsciintiare cumu s'a potutu tienea o asia demonstratore serbare“ amu sai respundu Dlui corespondinte, ca aceea serbare numai fatia cu ideile Dlui au fostu o demonstratiune – eara fatia cu altii nu, pentru ca Dlui totu pasulu romanului îlu priveste de crima; apoi fara de aceea nu e dedatu cu astfeliu de serbari romanesti.

Iata Dle corespondinte alui „Korunk“ ! déca te moderai in corespondinti'a Dle si referai numai adeverulu curatu si fara de patima, pe care se vede ca tio innadusesci in adanculu celu mai intunecosu alu inimii Dle, si lasi acum'a cá se ise vada numai simburile celu diavolescu de discardia intre frati, noi nu esiamu afara in publicu cu tóta bateria, ba taceamu si despre aceea ca Domnulu corespondinte cu ocasiunea inmormantarii unui poporanu dea Dlui mai in earn'a trecuta au badjocuritu in cuvintarea s'a publice pe poporulu romanu, caracterisendulu cu epitetulu de „Vad nép“ si altele, fapta pentru care aru trebui se fia datu in man'a legii. Apoi se sti Dle corespondinte ca incercandute si deaci inainte a te mai radicá in publicu cu astfeliu de calumnii asupra romaniloru din Abrudu – noi inca nu'ti vomu ramanea cu nimic'a datori.

Dixi et salvavi animam meam. Adamoviciu.

СЕРБІА.

Съ телеграмъ ал „Ll. Pes.“ сънъ аша:

Белúградъ 24/12 Іънiъ. Комисарiалъ порцiї a сосітъ. Прinцъл Міхаіл чередешертареа тътърор фортърецілор окъпате de търчї. Органисаціúнea баталіонелор (але міліціеї ?) ші есерчеареа тътъроръ челоръ капачї de арме лn цéръ са рънdъітъ.

Dъпъ „Срв. Dнев.“din 6/18 a datъ прinцъл о проклamaціúне, лпкаре лпкъвіinцезъ тоате, че саъ лптъмплатъ. Маї de парте се порънчеще, ка фіе каре атплоіатъ съ се афле intimпъ de 24 оаре ла постълъ съъ, ші тоцї четъцénії фъцiцї съ се лптоаркъ пъпъ лn треї zіле, dékъ пъ врeаъ съ фі трактаці ка тръдъторі de патріъ. Лn 18/6 Іънiъ вn indivіdъ каре a жефъітъ, a фостъ de локъ лпвъшкатъ лn піацъ. Прinцълъ a черчетатъ пе тоцї конслії, din Крагуеваць a венітъ міліціъ сърбéскъ къ тънърі, попорълъ інвігіазъ барікаделе. Паша есте de

пѣсѣ din постѣл съѣ ші съ ащéптъ вп комісаріѣ тѣрческѣ. Сѣрбіі дпсъ пѣ съптѣ дпdестѣлаці кѣ ачéста чі прегътіці пентрѣ тоате евентѣалітъціле. — Дптрѣп артікѣлѣ din Белігрdѣ din 22/10 Іѣніѣ дп „Ll. Pes.“ зіче кореспondінтеле къ а авѣтѣ дп зіоа ачееа окасіѣне съ дтбле прін четате дплъѣптрѣлѣ шапѣрілорѣ ші съ о прівéскъ, къ дпфъцошареа каселорѣ вътъмате маі вѣртосѣ дп апропіареа фортърецеі есте апъсътóре, кѣ тóте къ кѣ прівіре ла бомбардаментѣл каре а цінѣтѣ 5 оре, dавна пѣ е аша de маре пе кѣтѣ се темеаѣ óменіі ла дпчепѣтѣ, врео 15 касе съптѣ кѣ тотѣл рѣінате ші арсе, саѣ афлатѣ маі мѣлте картаче ші боатье de 60 пѣнці дп четате; ачéста корєспѣndінцъ дптъреще маі de парте, къ паша Ашір есте депѣс. къ се ащéпта комісарѣл порцій Ахметѣ Вафіх-Ефendi ші Алі Беі, ші ка тоці консѣлії афаръ de чел австріакѣ черѣ ка фортърéца съ се дешарте de тѣрчі ші поате къ ва девені лѣкрѣлѣ дптраколо, ка съ се demолéзъ, къчі прінцѣлѣ Сербіеі пѣ ва потеа лъса маі департе капітала Сербіеі сѣбт тѣнѣріле тѣрчещі, маі наінте се ва апрінde вп ресѣел пе віацъ ші тоарте.— „Cons. Öst. Zeit.“ аре вп пріватѣ телеграмѣ din Семлінѣ дп 22/10 Іѣніѣ, каре сѣпъ аша: Артістіцѣлѣ дп Белігрdѣ есте прелѣнцітѣ пъпъ ла сосіреа комісарѣлѣі порцій че се ащéптъ мжне. Съптѣ тóте сперанцеле пентрѣ о дппъчѣітóре аплапаре a діферінцелорѣ. Іаръ че адѣче кѣ сіне Комісарѣл порцій се вede dintr'o депешъ венітъ прін Паріс каре сѣпъ аша: Пóрта decавоіеze комandанteле чітаделеі, ordінézъ о черчетаре северъ ші denѣмеще пашъ поѣ. De ачéста щіре дпоадъ маі сѣс aminтіта газетъ вртътóреа прівіре: дптр'ачéста а афлатѣ Австріа de поѣ дпdемнѣ а ворбі кѣ прінчіпеле Міхаіл впѣ кѣвънтѣ серіосѣ, прекѣмѣ дпцелецемѣ дпалтѣ пѣтінтеле прінцѣ, каре наінте кѣ пѣціні апі ера таре мѣлцъмітѣ, къ поате тръі сѣвт скѣтѣлѣ лецілорѣ австріаче, а трактатѣ пе консѣлар administраторѣл австріакѣ дптрѣп modѣ пѣ пré фінѣ, ба а дпdрептатѣ кътръ ачеста кѣвінтеле, къ ел – прінцѣл се міръ кѣтѣ дппърътескѣлѣ консѣлар administраторѣ есте дпкъ дп Белігрdѣ, ші фііndѣ къ елѣ a фостѣ ачела, каре a сістатѣ бомбардаментѣлѣ ар фі ачéста дптімпінаре пекѣвіінчіósъ ші пентрѣ вп от пріватѣ, кътръ репресентантѣл Австріеі дпсъ дпбръкатѣ кѣ карактерѣ діпломатікѣ есте ачéста о провокацівне, каре пѣ ші о пóте кончеде нічі впѣ статѣ de ал doілea рангѣ. Чел маі пѣцінѣ че ар требѣі съ се факъ аколо dѣпъ пъréреа ачестеі жѣрнал, ар фі рекіетареа консѣлар administраторѣлѣі, рѣмпереа діпломатічелорѣ релацівні, ші аменінцареа кѣ репресалії.— „Ost. ші West.“ афла бомбардаментѣлѣ четъціі Белігрdѣ de о вътъмаре флагрантъ a трактатѣлѣі парісіan, ші зіче къ нічі ла іѣріспрѣdенці нічі ла Лаі поате domni врео дпdоіалъ, къ есте de a се інтерпрета бомбардареа впеі капітале стръіне de інтервенцівне, фііndѣ къ ea есте чea маі таре інтервенцівне че есте песте тот кѣ пѣтінцъ, тѣрчіі dарѣ аѣ вътъматѣ трактатѣл din Паріс дп optima forma, шіаѣ пердѣт тóте дрептѣріле ші фолоаселе лѣі, ші de ачееа пѣтеріле гарапте аѣ облігацівнеа a лва мъсѣрі поѣ пентрѣ пѣсстрівнеа Тѣрчіеі din ачесте поѣ есперінце. Рецітѣл сърбеск пѣ се маі поате мѣлцъті астъзі кѣ атаре копчесівні, прекѣт съпт адекъ копчédереа іѣріспікцівнеі асѣпра тѣрчілор локвіторі дп четате саѣ цертѣріреа дрептѣлѣі de посесівне дп фортъреацъ ачелорѣ de пре вртъ. Дптрѣ адевърѣ впѣ перфектѣ склавістѣ арѣ фі de преферітѣ ачестеі есістінце сѣбтѣ сабіа трасъ ші пѣ ва сѣфері нічі вп сърбѣ, ка каса лѣі ші a прінцѣлѣі лѣі съ маі стea сѣбтѣ тѣнѣріле впѣі інімікѣ фанатікѣ. Маі наінте de че ар дешерта тѣрчіі фортъréца, пѣ поате фі паче дп Сербіа ші деакъ діпломаніа пѣ аре інтенцівне a фаче конфліктеле пертанепте, ва требѣі съ скѣтеаскъ сѣзерапітатеа порцій дп Сербіа дп алтѣ modѣ. Пачеа дпсъ дп Тѣрчіа се поате рестаѣра пѣмаі атѣнчі дефінітівѣ, деакъ афаръ de арътатѣл арапцеаментѣ кѣ Сербіа, се ва гарапта indепendінца Монтепегрѣлѣі, a Херцеговінеі ші Босніеі прін копчедереа впеі естінце комѣнале автономе.

List'a

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Vasilie Popescu Par. in Almasiulu mare 1 fl. Sofia Popescu Preotésa din Almasiulu mare 1 fl. Petru Toderici Par. in Almasel 1 fl. Ioan Costea Par. in Almasulu de mijlocu 1 fl. Petru Petru Demian din Balsa judeprocesualu 2 fl. Petru Popovici Par. unitu in Cibu 2 fl. Cassa comunala din Cibu 5 fl. Aron Costea Par. in Cibu 1 fl. Ilea Petru din Cibu 1 fl. Oancea Nicolae din Cibu 1 fl. Suciu Tóder din Cibu 50 cr. Suciu Ioan din Cibu 50 cr. Suciu Aron din Cibu 1 fl. Boca Iosif din Glodu 1 fl. Crainicu Ioan Glodu 1 fl. Petru Hanchesiu Glodu 1 fl. Nicolae Iosaff Invat Almasiulu mare 1 fl. Lada bisericei Almasiulu mare 1 fl. Teodor Glodeanu Par. Ardeu 1 fl. Aron Demian Par. Balsa 1 fl. Vasilie Balsan Par. Bulbuc 1 fl. Marian Daria Par. Valea mare 1 fl. Ioan Bogdan Parochu in Mada 1 fl. Filimonu Stoica Par. Mermezeu 1 fl. Angelu Filimonescu Par. Ringetiu 1 fl. Sabinu Piso Adm. Prot. 2 fl. Suma 32 fl.

Petru Bránu Satumare 5 fl. Ioane Szeremi Madarász 5 fl. Ioane Darabanth Vetés 5 fl. Thoma Siorbán Nagy-Karoly 5 fl. toti Parochi si Protopopi rom. Georgiu Ardeleanu Cs. Ujfalu 5 fl. Georgiu Szilágyi Giungi 5 fl. Ignatiu Szabo Farnásiu 5 fl. Michailu Chirilla Rusi 5 fl. Vasiliu Bonyi Amatiu 5 fl. Grigoriu Fabianu Zsadány 5 fl. Petru Papfalvay Homorodu med. 5 fl. toti Parochi rom. Georgiu Popu Par. si Prot. rom 5 fl. Dimitrie Hosszu Par. r. si assess. Consist. Szaniszló 5 fl. Alesandru Corbu Par. rom. Csomaköz 5 fl. Dimitrie Keresztelky Par. rom. Dengeleg 5 fl. Vasiliu Vancu Par. si Prot. Surogatu rom. Portelek 5 fl. Petru Onitia Par. rom. Reszege 5 fl. Suma 85 fl.

Nicolae Oancea Par. gr. res. Siulumberg 5 fl. Simeon Popoviciu par. gr. res. Verdu 1 fl. Ioachimu Candea invetiat. Verdu 1 fl. Samoila Varga invetiat. Veseudu 1 fl. Ioachim Cocosiu par. gr. res. Siomartin 1 fl. Nicolae Cocosiu par. gr res. Gerdealu 1 fl. Lazaru Thiuthiu par. Bruiu 1 fl. Stefanu Comsia par. Toarcl'a 1 fl. Moise Gagea par. gr. res. Cincusior 1 fl. Vassilie Mihu par. gr. res. Colbaru 1 fl. Zacharie Vajia par gr. res. Calbaru 1 fl. Ioann Langa invetiat. Rotbahu 1 fl. Leontie Mandocea Crisnicu Cincu mare 1 fl. Ignatie Mandocea invetiat. Cincu mare 1 fl. Georgie Bonea par. g. r. Rotbavu 1 fl. Suma 19 fl. v. a.

22-1 **Publicare.**

In urm'a rescriptului emisu dela inaltulu ministeriu de resbelu din 8 Iunie 1862 despart. 14 Nro 1331, se voru primi Elevi in c. r. academia Iosefina de medicina si chirurgia, atatu la ascultatulu cursului de invatiamentu mai inaltu, catu si acelui mai de josu, si adeca: in locuri solvende, si pentru militia in locuri france (fara solvire).

Conditiunile mai de aproape se potu inspiciá in Curieriulu Sibianu din 23 si 27 Iunie si 1-a Iulie 1862

Sibiiu in 16|4 Iuniu 1862.

Nr. 902 1872.

21-3 **Edictu.**

Dela Oficiolatu Scaunal alu Mercurii se face prin aceasta cunoscutu: cumca la cererea lui Georg Hamlescher din Gerbova ecsp. prin ad. D. Guist contra Thomas Salmen din Dobarca peto 1000 fl. sau concesu venderea casei acestuia din Dobarca sub Nr. 92. precumu si realitatei tiitore de ea sub Nr. Top. 80 si 145, care sunt pretiuite pe calea judecatoresca cu 500 fl. v. a.

Spre acésta sa ordinatu terminul antaiu pe 25 Iuniu si alu doilea pe 25 Iuliu a. c. totdeauna la 9 óre inaintea prandiului la facia locului, — voitorii de a cumpara se inconosciintiadie cu acelu adausu, ca acésta realitate la terminu anteiu numai peste — eare la alu doilea si sub pretiu estimatu se va vinde, — conditiunile licitatorie se potu viede aicia in órele oficiose, — voitori de a cumpara au a se provede cu unu vadiu de 10%.

Cumparatoriu are la dispositia Iudeciului alua asupra sa platirea detoriiloru jacatore pe acésta realitate pe catu va ajunje pretiu cumparari.

Totuodata se provoca toti aceia, cari cogita a avea vreunu dreptu hipotecariu la obiectulu de licitatu, ca dreptu loru cu atata mai vertosu selu arate la subscrisu Oficiolatu, caci la din contra numai siesi voru ave de asi scrie, daca inpartirea baniloru esiti din vendiare seva face fara conchemarea loru, si dara dansi voru fi eschisi dela inpartirea din aceia suma pana seva acoperiri pretensiunea de mai susu.

Oficiolatu Scaunalu

Mercurea in 25 Aprilie 1862.

Macellariu

Редактор респѣнзетор **Ioann Рац.** Едітѣра ші тіпарівлѣ тіпографіеі діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфвл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дѣминека. — Препѣмерацівнеа сеѳаче дп Сівіїѣ ла еспедітѣра ѳоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кѣ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѣл препѣмерацієї пентрѣ Сівіїѣ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жѣмет ите де ап 3. фл. 50. кр. Пентрѣчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентрѣ провінціеле din Монархіѣ пе ѣн ап 8. фл. еар пе о жѣмътате де анѣ 4. фл. в. а. Пентрѣ прінч. ші церї стрѣine пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѣ дптжіса óръ кѣ 7. кр. шірвл кѣ літере мічі, пентрѣ а доѣа óръ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репетіре кѣ 3½ кр. в. а.

Nro 49. **ANѲLѢ X.**

Сівіїѣ. 21. Іѣnie. 1862.

Brasiovu, 26. Iuniu 1862 c. n. (Catra Ddnii membri actuali ai 'Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.)

In urmarea conclusului seu din 16|4 Iuniu a. c. subscris'a comisiune isi ia voia a insciintiá si totudeodata a rogá pe acei Ddni membrii ai Asociatiunii; carii au determinatu a luá parte in persóna la lucrurile adunarii generali tienende la Brasiovn intre 28|16. si 30|18. Iuliu a. c. pentru urmatórele:

Locuitorii romani din Brasiovu dorindu a inlesni Ddniloru membri petrecerea de acelea cateva dile in midiuloculu loru, suntu gata de ai priimi in tóta fratiésca ospitalatate pela locuintiele sale. Pentru cá asemnarea de cortele se se póte face de timpuriu si cu inlesnire, e de neaparata trebuintia cá cu 8 dile mai nainte se se scie care si cati membrii au voia si suntu determinati a calatori la adunarea din Brasiovu. Acésta se póte intempla fórte usioru, dèca in fiacare tienutu membrii de prin pregiuru isi voru descoperi vointi'a catra unulu din cei locuitori in orasilu mai de aprópe, insarcinandulu cá acela se compuna o lista dentru toti cari voiescu a merge la Brasiovu, pe care se o tramita neaparatu pana in 20|8 Iuliu séu deadreptu la: Onor. Eforia a scóleloru romanesci, séu la Redactiunea Gazetei.

Membrii cari voru veni la Brasiovu se binevoèsca as'i insemna urmatórele: Ori din ce parte voru veni, se intre dreptu in cetate pe pórt'a numita a vamii (n. Klosterthor) in strat'a vamii (Klostergasse); acolo se intrebe de casele si comptoarulu fratiloru I. & Dim. Iuga. Dela acestu comptoaru li se va dá unu biletu si li se va aratá cortelu asemnatu fara cá se fia constrinsi a intrebá si a cautá multu in susu si in josu. Totu de acolo li se voru anumi locande (Speiselocale), unde se gasescu mancari si mai bune si mai eftine. Intru asemenea pentru aceia carii s'ar intemplá se viie cu ocasiune propria, li se voru recomandá ospetarii, unde caii voru fi in sigurantia si bine grijiti.

Se mai face anca cunoscutu, ca terminulu pentru tramiterea obiecteloru de espusetiune s'a prelungitu cu 15 dile, adeca pana la 15|3. Iuliu a. c. dela care terminu apoi va fi cu anevoia a ne mai abate.

Lucrurile adunarii generale se voru vedé preinsciintiate prin program'a comitetului asociatiunii, care va esi la timpulu seu si care dupa cumu se presimte va constá din mai multi articoli. *) – Datulu ca mai susu.

Comisiunea de espusetiune prin
G. Baritiu, secretariu.

Sibiiu 18 Iuniu. Astadi se tienu Siedinti'a lunaria ce'a de pre urma a Comitetului asotiatiunei in ciclulu acesta subt presidiulu Escelentiei Sale D. Episcopu An. Bar. de Siaguna fiindu de fatia membrii: Dr. Vasiciu, D. Macelariu, D. Can. Papfalvi, D. Prot. Popazu, D. Protosing. Popea, D. Directoru Munteanu D. Prof. Antoneli, D. Par. Saba Popoviciu, D. Acsente Sev. D. Secretariu primariu Baritiu si secundariu D. Vestemeanu cu D. Casieru Behnitiu. Siedinti'a se incepu la 10 óre cu salutarea D. Presiedinte si citirea protocoaleloru dela siedinti'a si conferinti'a trecuta, care se aprobara Dr. Vasiciu insarcinatu cu censurarea ratiociniiloru si a socoteliloru referi despre aceste; apoi se citi decretulu gubernialu pentru préinalt'a intarire a D. Presiedinte si Vice-presiedinte ce se lua spre placut'a sciintia, se citi conceptulu ursoriului pentru membrii estranei care la ascernutu D. Presiedinte Inal. Gubernu alu tierii, si se aproba. Se citira mai multe scrisori prin care se trimitu bani dela colectanti. Dintre aceste aducemu inainte mai cu séma aceea a D. Vice-Comite Siulutiu prin care se trimitu 10 contracte incheate cu 10 comune pentru ajutorarea asotiatiunei cu bucate. In acésta scrisóre se propune mai departe, cá pe locurile unde nu se fucu bucate de ajunsu mai alesu mai muntóse se se mulga oile trei dîle nainte de S. Georgiu si in Septembre nainte de inticreatu earasi trei si laptele de 6 dile facanduse casiu si vindienduse pe séma asotiatiunei aru aduce dupa esperinti'a Dom. Vice-Comite o suma frumoasa de bani.**) — Se hoteri cá mai suslaudatulu Domnu se se recuire a aduná si vinde bucatele si banii ai trimite la asotiatiune, eara catui pentru modulu cum si din ce se se adune ajutóre pentru Asotiatiune remane la bun'a chipsuire a fiacarui domnu colectantu. — Se citesce mai departe o hartia prin care se trimite pe seama iuristiloru bani si se hoteresce cá acestia se se transpuna de ocamdata la Comitetulu iuristiloru; apoi opiniunea directiunei gimnasiale din Blasiu despre Cartea de Lectura a D. V. Roman, care de si are defecte didactice si pedagogice, totusi, din lips'a astorfeliu de carti s'aru poté intrebuintiá, – se ia spre csiintia. — D. Prof. Gavra trimite unu elencu de manuscrise, ce se afla la densulu, si fiindu ca din harti'a Dsale nu se póte vedé dorinti'a lui, sa hotaritu se se recuire a se esplicá mai lamuritu.

Tot odata se otaresce, cá se se recuire venerabilulu Consistoriu alu Orsdei mari, a inpartasi Comitetului Asotiatiunei, ca este adeverata scirea, ce sa latitu despre scoaterea unoru manuscripte romane de mare interesu din Archiv'a episcopésca de acolo si ducerea loru la Vien'a, si despre aceea, ca are Ven. Consistoriu sperantia de ale recastigá, de ce cuprinsu suntu acele manuscrise, de cine lucrate, si fiaru Ven. Consistoriu aplecatu a le da Comitetului Asotiatiunei spre tiparire. — In fine se oteresce cá se se incunostintiase i cl. Magistratu alu Brasiovului despre tienerea adunarii in Brasiovu si se se duca de aici mai multe diplome la Brasovu, cá se se póta da delocu membriloru carii aru avea voie se se inscrie. Cu acésta se redica Siedinti'a la 1½ óra dupa amedî, si Comitetulu lua parte la pransulu celu abundantu alu Escelentiei Sale. La 3½ se incepu earasi Siedinti'a si dupa ce se stabili programulu urmatoriu pentru adunarea generala si se aproba alu doilea pentru espositiune se fini Siedinti'a la 7 óre sér'a. — Au incursu pana la finea lui Iuniu c. n. 12002 fl. 49 cr. — Si anume in obligatiuni de statu diverse 2720, in insemnaciuni ipotecare 4700, bani gat'a 2457 fl. 33 x. Sau cheltuitu cu ceia ce sau datu inderaptu iuristiloru 1772 f. 17 x.

---

*) A esitu mai josu. R.

**) Noi cugetamu, ca totu in feliulu acest'a si inca cu multu mai usioru s'aru potea practica si stringerea mustului toamna, cum amu vediutu pe unele locuri ca se insestrease astfeliu scoalele. R.

Program'a

Siedintieloru adunarii generale II tienende prin Asociatiunea transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, la Brasiovu.

Siedintiele adunarii se voru tienea in sal'a scóleloru nationale, in ale caroru incaperi va fi si espusetiunea.

In 28|16 Iuliu

La 9 óre. Adunarea alege din sinulu seu o deputatiune spre a invita pe Es. Sa Dn. Presiedinte la siedintia.

In predioa adunarii adeca in 27|15 Iuliu dim. la 8 óre se va servi S. liturgia cu Imperate cerescu in biseric'a dela S. Nicolae.

Presiedintele prin o cuventare a sa dechiara siedinti'a de inceputa.

Mai nainte de a trece la ordinea dîlei Dn. Protopopu I. alu Barciei saluta pe adunare in numele locuitoriloru romani din Brasiovu si tienutu.

Dupa acestea D. Presiedinte pune la ordinea dilei obieptele urmatóre:

1 Raportulu unuia din Secretarii Comitetului Asociatiunii despre activitatea asociatiunii pe acestu timpu scurtu de 9 luni.

2 Substernerea socoteliloru de venituri si spese intr'unu bilantiu prescurtatu.

3 In legaminte cu acest'a alegerea din sinulu adunarii a unei Comisiuni insarcinate a cercetá socotelile.

4 Alegerea altei Comisiuni insarcinate a elabora in 48 óre unu proieptu precisu privitoru la intrebuintiarea si repartitiunea pe a. viitoru a veniturilor Asociatiunii intru intielesulu statuteloru, cu referintia la naintarea literaturei si arteloru, la ajutorarea junimei studióse lipsita de mijlóce materiale si la incuragiarea agriculturei si a meseriiloru.

5 Reportulu Secretarului primariu, prin care se impartasiescu adunarii temeiurile ce au induplecatu pe romanii brasioveni a

împreuna cu celelalte lucruri ale adunarii inca si incercarea de o mica espusetiune.

6 Deschiderea espusetiunei prin D. Presiedinte, dupa care siedinti'a din acésta di se ridica.

In acelu momentu Chorulu va intona imnulu poporului, eara publiculu va trece in ordine buna in localele espusetiunei.

In aceeasi dî sér'a dela 7 pana 9 óre tinerimea se va esercitá in music'a vocala si instrumentala dupa o programa intocmita in adinsu.

29 Iuliu.

Siedinti'a se va deschide la 9 óre dim. La ordinea dilei voru fi tóte acelea disertatiuni asupra diferiteloru specialitati, pe care Comitetulu asociatiunei le va incuviintiá.

Rostirea séu citirea disertatiuniloru va decurge in ordinea pe care o va face D. Presiedinte.

30 Iuliu.

1 Continuarea cu disertatiunile dela 9 pana la 11 óre.

2 Priimirea raportului Comisiunii cercetatóre a computului.

3 Cercetarea proieptului prevedutu în dio'a 1-a cu privirea la repartitiunea veniturilor.

4 Impârtirea în sectiuni a agendeloru asociatiunii pe anulu séu pe anii viitori, dupa unu proieptu care se va substerne de catra Comitetu.

5 Dispusetiuni pentru unu jurnalu anumitu alu Asociatiunii.

6 Dispusetiuni pentru vendiarea obiepteloru deruite, dupa unu proieptu carele se va substerne de catra Comisiunea de espusetiune.

7 Destinarea locului si timpului adunarii generale pe a. 1863.

8 Comitetulu Asociatiunii va lua mesuri, cá în órele dupa amiédi pe catu va tienea adunarea, doritorii de a se înscrie cá membrii se aiba ocasiune de a o face acésta intr'unu localu anumitu si cu tóta inlesnirea.

9 La adunarea asociatiunei afara din membrii potu lua parte si alti onoratiori carii voru fi provediuti cu bilete. *)

Andreiu Bar. de Siaguna m. p.
Eppu. si Presiedintele Asotiatiunei.

G. Baritiu.
Secretariu.

Programa
pentru

Espusetiunea de produpte, manufapte si artefapte nationale, care se va deschide in Brasiovu la 28|16 Iuliu 1862.

1. Acésta anteia espusetiune de proba se face sub auspiciile Asociatiunii transilvane pentru inaintarea literaturei si a culturei romaniloru si in spiritulu statuteloru aceleia.

2. Comisiunea alésa la $\frac{8\text{ Febr.}}{27\text{ Ian.}}$ a. c. in adunarea amestecata a gremiului de comercianti si a onoratioriloru compusa din cinci membrii actuali si cinci suplinitori, recunoscuta si de catra on. Comitetu alu Asociatiunii, este fatia cu Asociatiunea si cu intregulu publicu singuru respundietóre pentru tóte mesurele ce vá lua dins'a spre a infiintia proieptat'a espusetiune, prin urmare nici despusetiunile dinsei nu voru potea fi contramandate de nimini, eara socotél'a lucrariloru o va da deadreptulu Comitetului Asociatiunii si prin acelasi adunarii generale.

3. Comisiunea e oblegata a deschide si a duce protocóle regulate despre priimirea, asiediarea, pastrarea si eventualu vendiarea séu remiterea tuturoru obiepteloru de espusetiune, eara la incheierea intregei operatiuni le va supune Comitetului Asotiatiunii spre deaprópe cercetare; eara portarea socoteliloru o vá concrede unui scriitoriu capace si credinciosu pe langa platirea de unu onorariu cuviinciosu.

4. Comisiunea concrede asiediarea dupa unu metodu practicu a tuturoru obiepteloru unui arangeur tocmitu earasi cu plata; ea va supreveghiá totu odata cu tóta luareaminte cá, din obieptele trimise pentru espusetiune nimicu se nu se vatame, séu strice si cu atatu mai putinu se se instraine sub nici unu feliu de cuventu séu pretestu; de aceea obieptele voru trebui se fia numerisate acuratu, se pórte si numele trimitietoriloru séu producâtoriloru loru asia precumu s'a publicatu mai adesea si prin jurnalele romanesci. Tocma pentru acésta.

5. Pe totu timpulu asiediarii obiepteloru si pana in momentulu deschiderii nu va fi ertatu la nimini altulu a intra in loculu destinatu pentru espusetiune, afara numai de membrii Comisiunii, prin urmare arangementulu inca se va face cu usile incuiete.

6. In casu inse candu vreo corporatiune séu societate ar voi se'si asiedie obieptele ea insasi dupa gustulu seu, atunci i se va asemna unu localu inadinsu, in care membrii unei asemenea corporatiuni se'si póta asiedia obieptele pe placu, inse si pe respunderea propria.

7. Spre coperirea speseloru espusetiunii si anume pentru onorariele susu aratatiloru doi amploiati pentru fachini, decoratiunea localului, tiparirea programei, a bileteloru de intrare, a catalogului obiepteloru si a scrisoriloru laudatorii, apoi pentru stelage de asiediatu s. a.— se deschide Comisiunii prin comunele romanesci din Brasiovu, de ocamdata unu creditu numai de v. a. f. 300.— carele se vá reacoperi din vendiarea obiepteloru destinate pentru fondulu Asociatiunii.

8. Comisiunea va alege dintre toti DDnii membrii Asociatiunii unu colegiu de siepte Censori séu Arbitrii, carele se va insarcina cu cercetarea obiepteloru espuse si cu adjudecarea independenta de orice inriurintia a scrisoriloru laudatorie pentru obieptele care voru meritá lauda.

9. Acestu colegiu de censori se va apucá de lucrurile sale in trei dile inaintea deschiderii si va continuá cu ele pana in dioa deschiderii espusetiunii, portandu protocolu despre censurele sale, inse in secretu.

10. Toti articulii de espusetiune se voru desparti in sectiuni si clase si anume:

Sectiunea I. Obieptele de arte frumóse.
„ II. Manufapturele femeiesci.
„ III. Cele barbatesci
„ IV. Produptele de agricultura preste totu.
„ V. Produptele montanistice.

Acestea sectiuni se voru subimparti in mai multe clase dupa natur'a si calitatea loru.

11. Obieptele fine voru fi aparate de pulbere si tavalire coperinduse cu chartia fina transparenta, precum si altele prin tractarea loru crutiatóre;
Comisiunea insa nu respunde pentru stricaciunile ce s'aru fi intemplatu vre unui obieptu pana la sosirea lui in loculu espusetiunii

12. Articulii intrati odata in localulu espusetiunii nu se mai potu scóte de acolo pecatu timpu va tienea espusetiunea, fara pre'nsciintiare facuta in scrisu la Comisiune.

13. Orice articulu, despre care s'ar aflá ca nu este facutu de mana romanésca, se va remite trimitieloru lui indata pe langa reversu de repriimire.

14. Articuli espusi stricaciunii séu putregiunii, precum sunt unele póme si altele asemenea, se priimescu numai sub conditiune, ca nu facu respundietoru pe nimini pentru stricatiunea urmanda.

15. Deschiderea solena a espusetiunii se va intemplá asia:
DDnii membrii Asociatiunii adunati fiindu pana la 12 óre diminétiá în sal'a de siedintia, Comisiunea in corpore va invitá pe Escelenti'a Sa Dn. Presiedinte
Dupa intrarea presiedintelui chorulu de musica va intoná imnulu popularu. Indata apoi unulu din membrii Comisiunii va face adunarii unu raportu despre genesea (urdirea) acestei espusetiuni si va desfasiura temeiurile pentru care aceeasi s'a infiintiatu. Dupa acé-ta presiedintele binecuventandu in reprinderea va dechiara espusetiunea a fi deschisa si va trece in localele ei.
In acestu timpu chorulu de musica va face a se audi un'a din cele mai placute arii nationale.

Pretiulu intrarii in localele espusetiunii pentru publicu este la persónele de rangu dupa placere, eara pentru altu publicu 20 cr. v. a. care se va incasá cu ocasiunea darii bileteloru.

16. Localulu espusetiunii va stá deschisu pentru publicu, in fiacare di dela 3 pana la 6 óre dupa amiadi, in care timpu nu va fi ertatu a miscá nici unu obiectu dela locu.

17 Atreia di se va incepe cu vendiaria obiepteloru dupa o modalitate, cum o va fi priimitu si incuviintiatu On. adunare generala a Asociatiunii, cá un'a ce din acea di se face proprietaria preste obieptele cate voru fi daruite.

18. Tóte obieptele cate nu voru fi daruite se voru remite, indata dupa inchiderea espusetiunii, respeptiviloru proprietari; insa pe risiculu D-loru; eara aceia espunetori, carii voru voi, cá obieptele se se vendia pe socotéla d-loru, au se'si arate acêsta vointia a D-loru de timpuriu in scrisu catra Comisiunea espusetiunii, care nu va lipsi a ingriji de marf'a respeptiva in acestu intielesu si detragendu spesele provisiunii le va trimite pretiulu.—

19 Toate acelea obiepte daruite, care nu se voru potea preface in bani pe sam'a fondului Asotiatiunei nici pana in dioa de S. Pantelemonu se voru culege si asiedia in localuri sigure si sub respunderea Comisiunii, asteptanduse pentru acelea unu timpu mai princiosu de vendiare, de es. tergulu de tiéra s. a.; insa ori candu acelea se voru vinde, totudeuna

*) Onor. Redactiuni ale jurnaleloru nóstre suntu rugate a publicá acestu programu catu mai curendu. R.

pret'ulu prinsu de la ele se va administra fara amanare la cas'a Asociatiunii in Sibiiu.

20. Spesele transportului aceloru obiepte care se voru darui pentru fondulu Asociatiunii, se vor acoperi de catra Comisiunea de espusetiune, indata ce se va arata sum'a aceloru spese.

21. Colegiulu censoriloru va pregati in timpulu prefiptu la p. 9 unu catalogu cuprindietoriu de tóte obieptele, pentru care producatorii loru aru meritá lauda publica in fati'a natiunii si a patriei. On. Comitatu alu Asociatiunii va fi rogatu, cá pe temeiulu acelui catalogu se emita laudatoriile sub sigilulu Asociatiunii.

22. Prevedienduse ca din obiepte de vendiare va esi óresi care suma mai insemnatóre de bani, Comisiunea va propune si va rugá pe on. Adunare generala, ca se binevoiasca a destiná 10% din pretiulu totalu de premii pentru producentii mai virtosu sateni si meseriasi mai lipsiti, inse de portari cuvióse, cari si de altmintrea voru fi meritatu laudá pentru produptele loru.

In serile dileloru de espusetiune se voru intocmi productiuni din musica instrumentala si vocala. *)

In numele Comisiunei de espusetiune:

Ioann Popasu, presiedinte; Gavriilu Munteanu, Georgiu Baritiu.

Сівіiъ 18 Іюніъ. Despre кълъторіа Екселенціеі Сале D. Гъбернаторъ маі департе кътръ Меркъреа афлътъ din „Sieb. Bot.“ къ ля Търпіторъ, ші Кріstіanі аъ ащептатъ пе Екселенція Са преоцітеа локалъ къ тінерітеа сколаръ.— Ля Сечелъ а фостъ адънатъ преоцітеа ротъпеаскъ, ля а кърей фрънте D. Протопопъ Хапіа а цінътъ о къвънтаре. Ла граніца скаунълї Меркърії лаъ ащептатъ офіціолатъл скаунал. Ля капълъ лъї Жъделе рецескъ Мъчеларіь, каре ля къвънтареа са а еспріматъ доръл, ка съ сърчédъ Екселенціеі Сале есекътареа леціі de статъ кардінале ля Ардеалъ. Ля Полдълъ маре, унде ера ръдікатъ ун аркъ de тріумф фрътосъ ші преоцітеа къ тінерітеа сколаръ ащепта пе Екселенція Са, а indiцітатъ парохъл еванцелік ла ляпъкърътоареа ляпъпътъціре а стърії конфесіонале, каре а ляптратъ din тімпъл, декъндъ ачестї локъіторї аъ требъітъ съ'шї пъръсéскъ патріа Салісбъргъл пентръ кредінца лор. Ля Меркърea унде ляпкъ ера ръдікатъ унъ арк de тріумф а черчетат Екселенція Са офіціолатъл скаунълъ ші а сосісъ ла 3 óре d. a. ля Себешъ, акърві Магістратъ ші скаунъ ла прімітъ ла граніцъ. Ачі а прънзътъ, ла каре прънзъ афаръ de соціі de дрът аъ фост інвітацї ші маї мълцї потавілї, ші de ачі а плекатъ апоі ла Алба-Іюліа.

— Тімпълъ пе ла ноі ънълъ таре мънос, пътаї се паре къ ар фі пré мълте плоі. Речеала че а ляптратъ din каъса, къ ля септъмъна трекътъ нінсъ біне пе Карпацій чеі din апропіере ші неоа стъ ші акъта, а каъсатъ мълте катарърї ші дърерї de гътъ, нічі пъ тоате фі алтфелъ къ пътінцъ кънd din кълдъръ тропікъ de 34—35-° ля соаре, не помениръмъ къ тертометръл ла 9—10-° de одатъ, о діферінцъ, каре требъе съ лъкре непріінчіос ля съпътате, маї въртосъ кънdъ лявръкъмінтеа пъ се потріveще къ температъра.

Fagarasiu in 23|11 Iuniu 1852.

Diu'a de astadî produse in viati'a cea de altumintrelea camu monotona a Distritului nostru, si cu deosebire a Orasiului Fagarasiu, o schimbare, intr'o viatia mai sgomotósa si vioaia.

Caus'a acestei vioiciuni fu norocirea ce avuramu de a intimpiná si primi in mediuloculu nostru pe Inaltulu Oaspe Eselenti'a Sa Domnulu Guvernatore Contele de Crenneville. —

Asteptarea acestui inaltu óspe ne prevestea inca cu vreo 6—7 dile mai nainte pregatirile ce se faceu atatu prin Districtu catu si in Orasiu, pregatiri, care le vedea fiacare in ridicarea mai multoru arcuri de triumfu, in intinderea lungiloru alee de bradî verdi s. a. s. a.

Inaltulu Óspe venindu de catra Brasiovu fu mai intaiasi data intimpinatu si beneventatu la graniti'a Districtului in departare de 1½ óre de Satulu Persiani prin Domnulu Jude cercuale Fagarasianulu, carelu asteptá acolo cu mai multi calareti de prin satele vecine. Condusu de acesti'a sosi camu catra 5 óre dupa amedi la cea din taiu Comuna a Districtului, Persiani, unde langa unu arcu de triumfu maretiu si decoratu cu cele mai frumóse cununi de flori si verdeatia, ilu asteptá Ilustritatea Sa Domnulu supremu Capitanu alu Districtului si Domnulu Vice Capitanu, inpresuratu de representantii Comuneloru si de poporulu de prin prejuru, care nu mai incetá cu salutarea „sa traiasca.“ Aci se opri Domnulu Guvernatore si Ilustritatea Sa Domnulu Capitanu supremu cu inascutai elocintia 'lu bineventa printr'o vorbire in limb'a romana fórte frumósa si potrivita, care se fini in nefinite „sa traiasca“. — La aceast'a multiumi Eselenti'a Sa cu cele mai dulci cuvinte si poftindu pe Domnulu Capitanu in trasur'a sea, purcese mai departe intre sute de calareti cu stéguri nationale, cari se pareau ca cu pasu ce merge, esu din pamentu, asia se imultiau. La Sierpeni fu intempinatu de preotulu luteranu de aici. La Mandr'a de Domnulu Jude tractuale Pasarariu, si la Reusioru de Domnulu Jude tractuale Gegö, cari ambi 'lu asteptau cu Calareti. Dupa 6 óre sosi in capulu Fagarasiului, unde langa o pórta frumósa si impodobita cu flori si cu deosebitele flamure 'lu asteptá Domnulu Jude tractuale Gremoiu, care 'lu si bineventa in numele orasiului prin o cuventare nervósa.

In Capulu Aleiului 'lu asteptau langa a 3-a pórta de triumfu amploiatii Districtului si preotii deosebiteloru confesiuni. Si aici se dedu Eselenti'a Sa josu din Caleasca si multiumi de aceast'a cordiala primire, prin care dovedescu Fagarasiani cele mai loiale semtiuri, — trase apoi deadreptulu la Ilustritatea Sa Domnulu supremu Capitanu, a carui Cuartiru era decoratu pentru primire. Fora amanare cerceta Domnulu Guvernatore mai intaiu aresturile apoi Cancelariile districtuali, unde Domnulu Capitanu presenta intregulu personalu, si indata dupa aceea si Spitalulu civile, deundesi luara Drumulu catra otelulu „Cetatea de Parisu“ unde era tocmitu unu pransu de 15 persóne. La acest'a se ridica din partea Domnului supremu Capitanu due toaste pentru Majestatea Sa Imperatorele si pentru Inaltululu Oaspe.

Catra 10 óre fininduse pransulu resp. cin'a au esitu Domnulu Gubernatore condusu de Ilustritatea Sa Domnulu Capitanu, cá se se intoarca la cuartiru. In uliti'a fu suprinsu de lumin'a suteloru de flamboa ce iluminá orasiulu si asia sub sunetulu musicii si intr'o ulitia de flamboa fu condusu pana la Cortelulu Ilustritatei Sale.

Conductulu forma unu semicercu si Domnulu Notariu orasianu Seifrid îlu saluta prin o vorbire in limb'a germana, la care multiumindui neau asiguratu, ca duce cu sine cele mai placute suveniri si sintiminte, apoi cu unu Adio se sui pe trepte in susu si dupa ce au mai cantatu band'a vreo cateva piese frumoase sau inprastiatu mas'a custatóre din dieci de mii de poporu.

Marti dimineati'a pana in diua parasi Inaltulu Óspe Orasiulu nostru luandusi calea prin Cincu mare catra Sibiu.

Astufeliu fu primitu in Districtulu Fagarasiului Siefulu Transilvaniei. — *) Ca.....

Сечелъ 15 Іюніъ. Астъзї атъ фостъ порокошї а не ляпъртъші ші noї de фестівітъціле зілелоръ кълъторіеі Гъбернаторелъї църії прin цеаръ.— De dimineaцъ се ведеа о мішкаре алтъ датъ необічнъітъ. Преоцітеа din скаонъл Съліцеі къ П. Протопопъ ля фрънте, дрегъторіеле комъналі ші къ лячетълъ о мълціте de кълъреці прекътъ ші тінерітеа школаре, каре ънплеаъ локълъ лънгъ едіфіцілъ постале, да ші челъї че пъ ціа, съ прічеапъ, къ се ащеаптъ сосірea унъї оспе необічнъітъ. Ла 8 оаре, доі кълъреці ля фъга маре пе адъкъ цірea: „біне“ чеа-че ніо констататъ ун пъоръ маре de пълъре ля капълъ Комънеі нóстре спре Сібіiъ, кънdъ еатъ фрънтеа унъї бандерiъ кратъ din сашї къ флатъре de тотъ фелілъ ші ажънце ла мълцітеа нóстръ, ші постънdъ-се de амбе пърціле дрънълъї ласъ локъ ла о мълціте de карете. Чеа dintъiъ - ля каре се афла Есселенція Са D. Гъвернаторе къ D. Котеслокъцііторілъ ажънгънdъ ла ноі стътъ ші дънъ че са датъ Есселенція Са жосъ, фъ ляптімпінатъ de П. Протопопъ къ врътоареле къвінте:

Есселенціъ! Ка Протопресвітеръ алъ локълъї ачестъіа ші къ деосебіре алъ скаонълъї Съліцеі, 'мі еаъ пré-мілітъ воіъ, ля нътеле Преоцітеі ші алъ попорълъї ротънъ din ачестъ Скаонъ а Те салъта ші біневента din інімъ пре Есселенція Та аічі, а Те ляпкредінца, маї ляпколо деспре пеклътіта нóстръ кредінцъ ші аліпіре кътръ преа ляпалта персонъ а Маіестатеі Сале Пré-ляндъратълъї постръ ляпъратъ ші ляпалтъ-ачелъіашї Тронъ ші а Те рога ка съ Те ляндърі а адъче ачéста ла прéпалта кънощінцъ а Маіестатеі Сале, маї превъртъ рогъ ші рогътъ къ тоцій пре Dzeъ, ка съ Те повъцъіаскъ ші маї de парте ля паче, сеці бінекъвінте тоцї пашії ші тóте кърърiле, ка кълъторіа ачеаста а Есселенціеі Тале ля цеаръ съ адъкъ родъріле челе маї ферічітóре пентръ еа ші пентръ тó-

*) Onoratele Redactiuni ale jurnaleloru nostre suntu rugate a publica acésta Programa catu mai curendu. R.

*) Acést'a frumósa primire, care face onóre Siefului Districtului Fogarasiului si la toti amploiatii, e dovad'a cea mai via, ca si romanulu scie stimá si primi pe marii sei dupa cuviintia. R.)

те попóреле din тръпса de опотрівъ лнтръ тóте. Съ тръіаскъ Есселенціа Са D. Гъбернаторе алъ Църій! ън „съ тръ-тръіаскъ“ лнтреітъ ші ентъсіастікъ аў ръсънатъ din горіле тътъроръ. — Ла ачестеа аў респънсъ Есселенціа Са: Ве мълцътескъ Domнілоръ. Еў атъ фостъ тотдеўна, дарў акътъ къ прілежълъ кълъторіеі меле матъ конвінсъ ші маі de апрóпе despre кредінца ші аліпіреа Ромънілоръ кътръ Маіестатеа Са лмпъратълъ, чеea-че нъ воіў ліпсі a адъче ла квнощінца Лнпалтъачелъіаші, латралтеле фіці конвінші къ прекътъ есте воіа Маіестъції Сале, пре атъта ші стъръінца меа лнтраколо аў терсъ ші ва терце, ка съ се ашеze ші конслоідeze бінеле ші ферічіреа църій ачестеіа пе baze сігъре ші статорніче спре мълцътіреа de опотрівъ a тътъроръ націоналітъцілоръ, ші кътъ de кърндъ вотъ авea прілежъ a лъкра къ тоцій лнпрезнъ спре ажънцереа скопълъі ачестъіа. Дънъ ачестеа D. Бъргермаістерълъ Сібіълъі - кареле аў петрекътъ пре Есселенціа Са къ ънъ нътеръ лнсотнатъ de сенаторі, метбрі аі комънеі ші Четъценій din Сібіў пънъ аічі - Ворбі ЕСале катъ ъртътóреле: Есселенціе! Аічі есте марціnea Черкълъі Сібіълъі, dap нъ тотdeodатъ ші марціnea стімеі ші реверінцеі нóстре кътръ Есселенціа Та; Ла деспърціреа de Есселенціа Та, dopimъ ка лн тімпълъ чел скъртъ алъ петречереі Ессел. Тале лн міжлокълъ Четъцепілоръ Сібіълъі съці фімъ потътъ da ънъ мікъ семнъ despre сімцемінтеле нóстре ші despre лнналта нóстръ стімъ кътръ Есселенціа Та, карea не ръгътъ съ Те конкомітезе преste тотъ локълъ, ші съ аветъ dopіта порочіре a Те вedea кътъ маі кърндъ еаръ, лнсъ не маі лнделънгатъ тімпъ петрекъндъ лнтръ noі, адъогъндъ ші ачеа рогаре, ка атънчі съ фімъ порочіці ші de лнналта персóнъ a Есселенціеі Сале Соціеі Есселенціеі Тале.

Есселенціа Са Гъбернаторе ле мълцеmindъ пентръ прімірea чеа еклатантe ші сънрінзетóре a четъцепілоръ Сібіълъі ші a лнтрецеі націўні Саксоніче din лнтрегъ Саксенландъл респънсе : кърндъ, кърндъ Domній меі не вотъ вedea еаръ ші лнкъ пе тімпъ маі лънгъ, къ каре dънъ ънъ de треі орі Хох! сънdъ-се лн каретъ ші ширъръ къларецілоръ пострі dъndъ пінтені ла каі аў плекатъ спре Меркърea· —

Lipov'a in 2|14 Iuniu 1862. Candu amu cetitu in multu stimatulu nostru „Telegrafulu Romanu“ Nr. 39 Corespondenti'a din Oradea mare nici nu puteamu crede deplinu, cumu se face bietiloru Romani atate nedreptati, din partea unei mane de serbi si greci, inse avendu norocire si eu a fi in Serbatorile Rusaliloru in Orade amu vediutu singuru mai multe nedreptatiri de catu sau fostu scrisu, me voiu sili a vorbi pe scurtu, deci insiru numai urmatorele: unu intielegintu romanu si omu onestu ocupase locu in stran'a romana, roga pe D-nulu invetiatoriu se'i ingadue a cantá, ceea ce invetiatorulu concese, de locu inse dupa cantare, veni curatorulu primariu alu besericii Poienáru *) si amenintia pe invatiatoriu cu lipsirea din statiune dicandu: cumu cutedi Dta lasá pe unu „jött ment bitang aláh faj“ ca se cante in biseric'a nóstra, — de abia trecu acést'a candu fininduse utreni'a, tinerimea din fundatiunia Zsigaina intona: Aparatórei Dómne,, si fiindu ca cuvintele straine din cantarea aceast'a junimea lea inlocatu cu romane, Domnulu Curatore incepu a strigá prin beserica, ca ce lucru e acest'a, si cumu ca elu pe copii acei'a 'i vá prinde de urechia si'i va alungá din beserica. Póte ca strigarile sale si le mai continuá de cumvá nu intreviné multu stimatulu Nicolau Zsiga, astfeliu de scandale se intempla in beseric'a greco-orientala din Orade, si oare nu stie Maria S'a D. Episcopu Diecesanu nimic'a de acést'a?. Unu romanu.

*) Daru D. Poienaru e grecu au serbu ? R.)

De langa apa Timisiului din susu de Brasiovu in 10 Iuniu 1862.

Sciindu ca misiunea „Telegrafului Romanu“ intre altele este si aceast'a: de a lati intre poporulu nostru scirile care tîntescu l'a inbunatatirea starei materiale a lui, ve facu cunoscutu o veste buna, ca adeca: aci la noi intreprindîndu in anulu acest'a unu negutietoriu Brasioveanu cu ajutoriulu unui Italianu prasirea matasei avu celu mai bunu resultatu, scotîndu din 15 loti sementia cumparata din Bucuresti aprópe la 9 maji de galete (gogosi) de care aflandu neste Italieni Bresciani înca pana nu se gatase, dupa aceea mai venira si alti cumparatori, au venitu aci, si liau togmitu cu unu pretiu, catu liau cerutu, ca precumu spunu ei acolo in partile Italiei mai preste totu in anulu trecutu sau prapaditu cea mai mare parte din vermi si acum este aci mare lipsa de sementia, care sau scumpitu tare, si spunu ca nici in Itali'a sau alt-locu nau vediutu mai buni si mai frumosi gogosi cá aci. Iata dara ca ne sta inainte unu isvoru fórte bunu de a inbunatati starea materiale a poporului nostru celui lipsitu de atari midilóce, ba ce este mai multu acestu lucru pe care ilu vediuiu dela a, pana la z, se póte lucr'a si numai de femei si de copii mai marisiori in 40—50 de dile in care timpu multe familii sarace si lipsite si ar castigá panea si siaru inbunatati sórtea din anu in anu. Acumu dupa ce despre resultatulu si folosulu prasirei matasei in patri'a nóstra ne mai incapandu nici o indoire, me rogu fórte frumosu de On. Redactiune cá sa mai aduca aminte si asta data Onoratu ui nostru publicu din care póte multi vor fi care inca nu voru fi sciindu despre nepretiuitulu folosu celu aduce astadi vermii de matasa, cá precatu se póte sa ne silimu a pune fragári care unde avemu locu, fragári dar si iaru fragári. ca celelalte voru urm'a. „Telegrafulu Romanu“ inca l'a anulu 1856 in Nrul seu 47 niau aratatu modulu cum amu putea incepe cu prasirea fragariloru respective a matasei, si ce bine ar fi fostu pentru noi daca atunci ascultamu, acuma amu fi avutu fragari mari, si la primavar'a viitóre putému a ne capui de semintia si a incepe; ca ce bine si folositori este pentru fia care madulari in parte, si in genere pentru totu poporulu si natiunea care se stie folosi de totu lucrulu legiuitu ce gravitésa inbunatatirea starei lui. Tom'a Barsanu Parocu.

Notiце Diверсе.

— Екселенціа Са D. Мітрополітъ греко-католікъ Александръ Стерка Шълцц се афлъ ла Елепатак.

— Eminenціа Са Пърінтеле Мітрополітъ ал Ромънієі се афлъ лн Елепатак.

— Кореспондентъл вієнезъ a лъі „Sürgöny“ пофтеще фоіле оспосіціонале ънгъреці a рътпе тъчереа despre лнтребъріле челе марі de дрептъл статълъі, ла ачеаста респънde „M. Or.“ къ ел врé маі наінте съ щіъ, деакъ преса е ліберъ, къчі осъndіріле атътор редакторі леа доведітъ контрарівл.

— „Sürg“ лнкъ тот ворбеще despre къларіа de инспекціўне a Локоціторівлъі Ънгаріеі ші ziче, къ лн Комітатъл Солноквлъі medіў o депътаціўне ромънъ аў черът лн нътеле ромънілор локвіторі dinколо ші dinкоаче de Сомеш асекърареа націоналітъції лорў, ла каре a респънсъ D. Локоціторіў плінў de тактъ „къ тоате лндрептъцітеле ші къ леціле конвепабілеле dopінце але тътърор націоналітъцілор локвіторе лн ачел комітатъ се вор лмпліні, ші лі dетъстръ ла конкордіъ, паче ші реціпере dела тоате аціtаціўнеле че ле ар лндрепта ънії кътръ алції.

— Дънъ ън телеграмъ din Беліградъ консълълъ австріакъ a къпътатъ сатісфачере кввенітъ пентръ вътъмареа че і са фъкът din партеа Прінцълъі Сербіеі.

— Жърналъл роман офічіал din Рома лнпъртъшаще a doa Алокоціўне, каре a цінът'о папа лн 6 Ізніў лн капела сікстінікъ, кат тот de кънпінсъл челеі din тъіў.

— Ънеле жърнале врéў съ щіе къ Рсcia ар фі рекъноскътъ регатълъ Італіеі.

— Ън прéлналтъ рескріптъ despre компетінца трібънналелор маі de жос але Ънгаріеі datatъ din 18 Ізніў к. н. a терс кътръ кърія ънгъреаскъ.

— Канонісаціўнеа мартірілор din Іапонія a констат 70000 de талері романі.

— Комеслокоціторівл, каре a венітъ лн жос dela Biena, ка съ петрéкъ пре Екселенціа Са D. гъбернаторъ прін фъndълъ реціў, a плекатъ лънї еаръші ла Biena.

— D. Цаі консіліаріў de апелаціўне лн діспонівілітате a мъріт дъмінекъ лн 17 Ізніў.

— Гарібалді са лнторс еаръші ла Капрера.

— Лн С. Петерсбъргъ са скосъ din постъріле лор de адіътанці аі Лмпъратълъі доі фіі аі фостълъі Ценерал адіътантъ Контелъі Ростовцоф, dintre каре ънълъ локвіndъ лн Лондра a тріміс de аколо хъртіі revoлуціонаре ші челалалт ле a пропагатъ.

— Діректорълъ дрътълъі de фер тібіскань Конс. Лмп. Шімке a сосітъ дъмінекъ аічea din Biena.

— Се ворбеще къ бъцетълъ пе анълъ 1863 се ва десбате лнкъ лн сеанца de акътъ a Сенатълъі імперіал.

Редактор респънзетор **Ioann Pau.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеі діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септетъмъ: Жоіа ші Dъминека. — Препътераціъне сефаче ля Сібіїў ла еспедітора фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скріcорї франкате. адресате кътре еспедітръ. Преціъл препътераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анў 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лініа óръ къ 7. кр. тіръл къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 50. **АНЎЛЎ X.**

Сібіїў. 24. Іъніе. 1862.

Лнщіінцаре de препътераціъне.

Еспіръndў къ фіnea лънеї ачестеї препътераціъnea пентръ ачеіа DD. препътерацї карії аў препътератў пъmai пе анў Семестръ саў треї лънї, deскidemў дела 1-a Іъліў о препътераціъне поъ ші адекъ пънъ ла сфършітъл анълъї

пентръ Сібіїў къ — 3 фл 50 кр.
„ Монарх. Австр. къ — 4 фл.
„ Провінчіі стръін. къ — 6 фл.

Domniї карії врéў съ аіве жърналъл постръ съnt дaръ рогацї ка пънъ ла С. Петръ съ трімітъ Nъmele ші банії de препътераціъне ла събскріса Editъръ.

Сібіїў 9 Іъніў 1862. **Editъра.**

De Publicatu!

Intru intielesulu Programului Comitetului Asociatiunei, Operatele séu disertatiunile scientifice de diferite Specialitati destinate de catra auctorii acelorasi a se citi séu rosti in adunarea generale suntu a se infacisiá Comitetului mai inainte de a esi in publicu, pentru ca numai in acestu modu Presiedintele póte se fia in Stare de a prefige pentru fia care unu timpu amasuratu pentru cetire séu rostire. —

Deci toti Barbatii de scientie carii voiescu a concurge cu vreunu productu alu Talenteloru sale in vre o Specialitate ori care din cate suntu prevediute prin statutele asotiatiunei suntu rugati, cá se bine voiasca asi tramite respectivele Operate — pentu astadata — deadreptulu la Brasiovu pe Adres'a Secretariului primariu D. Georgiu Baritiu celu mai putinu pana in 22|10 Iuliu a. c., informandu âsa pe Comitetu deaca voiescu cá Operatulu cutare se silu cetésca ori rostésca in persóna, séu prin altu cineva, séu ca'lu destina deadreptulu pentru foai'a Asociatiunei, in care se se publice la timpulu seu.

Sibiiu in 1-a Iuliu c. n. 1862.

Comitetulu Asociatiunei.

Сібіїў 17 Іъніў. Вінерї ші съmвъть се цінъра есатепеле пъбліче лн цімпасіъл de статў din Сібіїў събтў пресідіълў D. Директорў Краткі, ла каре аў лъатў парте ші алте персоане. Ръспънсъріле фъръ чea маї маре парте бъне. Сколарії ромънї сатісфъкъръ чea маї маре парте ащептърії пóстре пе лънгъ тоате лінселе матеріале ші дефектълў лімбеї цермане. Не плъкътў мълтў пропънереа D. капонікў ші катехетў пентръ греко-католічї Вестемéнў деспре рітълў бісерічіі оріентале. Бнў трактатў лнтръ адевърў мълтў інтересантў. Nъmaї пъцінъ плъчере пеа къшънатў респънсълў унъї елевў din а 2-а класъ цімпасіалъ din Пітещі къ пътеле Моръіцў, каре лн скъртў тімпў а лнвъцатў лімба цермапъ de се пътъ еспріта лн еа бine фъръ нічі о лнпедекаре.

Астъзі се цінъ „Te Deum“ ші черімоніеле de промоціъне, каре се deскіcеръ къ о рогъчіъне къntatъ лн мелодіе, апоі цінъ авітъріентъл ромънў дела Сібіеl Павл о къвънтаре латінеаскъ деспре челе че аў лнвъцатў ші еспертў лн чеі 8 анї аї кърсълї цімпасіал, мълцъmindў тотў одатъ професорілорў пентръ інформаціъnea, че леа дато ші Маіестатеі Сале пентръ інфііцареа ші съсцінереа інстітътълї. Ачеаста Ораціъ фъ бine лнтопатъ ші къ тоатъ пречісіъnea речітатъ. Dънъ фінірea еї се къntъ еаръші о мелодіъ, апоі D. Директор пропънчіъ, къ 11 сколарї аў денъсў екcаменў de матърітате din каре 6 романі. Dintre ачестіа Драгомір ші Павл есчелентў, Бъщіъ, Захаріа, Крецъ ші Граматовіч din Бъковіna бine.

Dънъ ачеea се лнпърціръ премііле, ші възърътў къ бъкъріъ къ лн тоате класеле афаръ de а 4-а пъmaї ромънії съnt еminенцї ші пріміръ премііле. Се чіті апоі класіфікаціъnea: лнтр'а 7 Класъ 4 къ класа I. преміантў нічі анъл. Лнтр'а 6 класъ Niко. Оларіъ къ Eminенціъ, преміантў, 6 къ класа I. — Лнтр'а 5 класъ Авреліъ Іcак (преміантў), Dionic Padeш, I. Dopdia тотў ромънї къ eminенціъ, 2 къ класа I. Лнтра 4 класъ Георг. Маіорап (преміантў) Тотша Іъліў къ eminенціъ 16 къ класа I. Лнтр'а 3 класъ Бочатў Авел (преміантў) I. Дрок амъndoї ромънї къ em inенціъ, 13 къ класа I. Лнтр'а 2-а класъ Том. Гапеа (преміантў) N. Кокорade, Георг. Комanў, Георг. Тома, Niко. Моръіт, I. Лъпъdат тоцї ромънї къ eminенціъ, 16 къ класа I. — Лн Класа 1-а Болога Енценў (преміантў) I. Мънтеанў, Георг. Мънтеанў тот ромънї къ eminенціъ ші 28 къ класа I. — Dънъ ачеea еаръші се къntъ о піесъ, апоі анў авітъріентъл унгърў цінъ о къвънтаре цертънъ деспре фолосъл цінцелорў. Апоі еаръші къntърі. Лн фіne се деклатаръ маї мълте піесе ші се есекътъ анў діалог таре потрівітў ші къ къntареа імнълї попълар се фіні. Каліграфіи, Къntъріле ші десенълў факў лпкъ о парте фрътоасъ а ачестъї цімпасіў, се маї предъ лімба ромънъ, магіара ші францезъ. — Dънъ челе арътате требъе съ дедъчетў конcечінца, къ бъцїі тінерї ромънї пе фак опоаре ші къ цінереа de парте пъ а пътът авea лок лн ачестъ цімпасіў.

Штіріле къткъ съntълў Пърінте а лъатў о дірекціъне дечісівў опънътóре ла тоате лнчеркъріле, че с'аў фъкътў спре ревісіъnea Конкордатълї австріакў, конcънъ къ ачеea че не історісеште ші „Wanderer“. Ачеастъ фоаіъ не спъne, къ, dънъ кътў а афлатў dintr'o епістолъ прівatъ, лнcъ demнъ de кредінцъ, съntълў Пърінте лн зілеле din ъртъ ар' фі авътў о конворбіре къ епіскопії австріачї, лн каре 'і провóкъ, съ'і dea деслъчірі маї детаіате, къ че опініъne предомнéще лн клерълў лнферіорў, лн попорў ші лн пресъ лн прівінца Конкордатълї, ші съ'і декіаре de есте de лінсъ ревісіъnea Конкордатълї ші лнкътў.

Епіскопії респънcеръ есактў ші пречісў: къ опініъnea клерълї лнферіорў ар' фі таре, лн фавóреа Конкордатълї, къ, орі че ревісіъne л'ар' скърві ші л'ар лнтріста. Тотў аша de фаворабілъ ар' фі пентръ Конкордатў ші опініъnea попорълї. Довадъ ла ачеаста арў фі пътерóселе събскріері de тóть стареа, че акоперў протестеле, карі съ редікаръ din маї мълте провінчії лн контра Анті-Конкордатълї пропъсў лн „Reichsrath“ de комітетъсў конфесіоналў, ачеаста пропънере арў фі продъсў маре лнтрістаре лн цеаръ. Челе 28 міліóne de католічї аї Австріеі воіескў ка къпрінсълў Конкордатълї съ ръmънъ не сmінтітў. Чеа че се атінце de пресъ апоі ачéста лнтр'адеверў арў фаче маре сфаръ лн цеаръ, dar пъmaї преса Жъdeілорў ші a Indenendinцілорў, ші пентръ о тжnъ de Жъdeї ші Indenendinцї doаръ пъ ва воі чінева а скімба трактатълў de статў сіцілатў прін къвънтълў лнпърътескў (Конкордатълў). Преса бine къдетътоаре din контръ сарў лъпта къраціосъ пентръ конкордатў. Некъіреа пъ сарў афла нечесітатеа унеї ревісіънї; лібертатеа реліціонаръ ші четъцеneаскъ а челоралалте конфесіънї арў потеа есіста кътў de бine пре лънгъ Конкордатў ші парў фі нече de локў атакатъ прін лібертатеа реліціонаръ а бісерічеї католіче.„

Клерълў de жосў ва ші маї бine, съ жъdече лнкредінцареа ачéста a прелаціілорў бісерічещі, лнкътў есте адевърать арў сетъna къ афіртареа къ ші кънdў съntў порї гроші пе черў óменії въdў сóреле. „Bol.“ din контръ адъче щірі din Рома къ датў din 13 Іъніў к. n. къ кардіналълў секретаріў Антонелі лн дискърсў конфідентіалў къ маї мълцї єпіскопі австріачї сар фі пропънчіатў къ рекънóще гревъцїле че ле прегътеще ачéста конвенціъne реціmълї лнпъръcескў, ші къ папа арў фі апрокатў a da мънъ de ажторіў спре солвіціънеа ачесторў гревъцї, къt поате кончede ачéста облігаціънеа че заче асънра бісерічеї. Din ачéста прівіре ар фі секретарълў

де статѣ папалѣ гата а се лвої лн негоціаціѣнї атінгътоаре де конкордатѣ ші къ ар фі ръспвнсѣ ла проіектѣлѣ че і са dat din партеа рецітвлвї австріакѣ къ вн контра-проіектѣ, ші прекътѣ се щіе ачеста са ші тремісѣ ла Віена, ші къ есаміпареа лвї маї апроапе ва конче, ка съ се аџінтезе о конделедере, лн каре лнделегъндвсъ де сіне аре съ ръмънъ пе атінсъ есенціа ачестеї конвенціѣнї.

Din Рома се скріе кътръ „Patrie“ ла Паріс, къ прелацїї франџозещї ар фі свбскрісѣ адреса епіскопілор пвмаї „къ съпѣ дісплакъ С. Пъріпте ші ка съ пѣ се десголéскъ лн окії партітвлвї ултрамонтан“, маї департе зіче „Patrie“ къ адреса а фостѣ пré лнкълчітѣ скрісъ, лн латінітате реа, контрастъндтаре къ алокѫціѣнеа папалъ ші пѣ а фъкѫтѣ пічї апъсаре, пічї пѣ а конспват къ демпітатеа лвкрвлвї, ші къ ачéста адресъ са чітітѣ пвмаї епіскопілорѣ наінте де свбскріере, ші пѣ са лнгъдвітѣ пічї а прекѫета маї мвлтѣ деспре еа. Ачестеї щірі а „Patrie“ поате къ пѣ сар да крезетъпѣ, де пѣ ар скріе ші „Ind. bel.“ din Паріс, къ прелацїї франџозещї пѣ аѣ фостѣ мвлцъміцї къ адреса, ші къ еа ар фі фъкѫтѣ о апъсаре къ мвлтѣ маї нефаворітóре асвпра романілорѣ; пвмаї ултрамонтанїї чеї цепвїнї съпѣ лндествлїцї къ вікторіа са ші вналѣ dintre еї а формвлатѣ ачéста вікторіѣ ултрамонтанъ астфелѣ. Епіскопїї съпѣ „копїї de хорѣ аї папїї“— Кардиналвлѣ Віесеман есте денвмітѣ де ценерал вікарѣ лн Рома, дéкъ папа арѣ пъръсі Рома.— Лн алтѣ жврналѣ се скріе къ пѣ Віесеман чі Кардиналвлѣ Равшер din Віена ар фі десігнатѣ де папа пентрѣ вікаріатѣ, дéкъ ел ар пъръсі Рома ші пентрѣ ачеea Равшер пѣ са дъсѣ ла адвнаре, къчї елѣ авea съ стea ла поствлѣ съѣ ла евентвалітатеа, че се кредеа къ арѣ потеа лнтра лн зіоа канонісаціѣнеї. Лн контра ачесторѣ щірї се декіарѣ кореспондентвл лвї „B. B. Z.“ ші зіче, къ кардиналвл Равшер пѣ е денвмітѣ де вікарівл Папеї, ші къ де ар ші фі, рецітвл пѣ лар лнгъдві съ прітеаскъ.

„Нетт. Zeit.“ адвче вртъторіалѣ телеграмѣ:

Віена 28 Івніе к. п. Внѣ артіколѣ алвї „Don. Zeit.“ зіче: din декіараціѣнеа міністеріалъ лн прівінца Внгаріеї потѣ прічепе партітеле Внгаріеї къ рецітвлѣ пѣ кѫетъ пічї декътѣ а сакріфіка лнтрéга конституціѣне, лнсъ стъндѣ пе база еї, есте вкврось гата ла тóте лнгъдвінџеле къ пътінцъ. Фацъ къ вочеле, каре афіртъ певпіреа кѫетвлвї din Февруарій ші а лнпъчівірей, прекът обсервъ „D. Z.“ „дъ Австріеї ші Внгаріеї комвне інтересе, ші дéкъ констъ о нечесітате а комвнеї пертрактърі а лорѣ, атвнчі требве съ се афле ші форма ачестеї пертрактърі. Німік пѣ ар пътеа де есемплѣ лнпедека чea маї апроапе діетъ а Внгаріеї, де а формвла проіекте прітібіле, нітік пѣ ар пътеа реџінea сепатвлѣ імперіалѣ фъкѫтѣ пънъ атвнчі двнъ лнтребареа Ардéлвлвї компетентѣ, а пѣ прімі, лнкътѣ арѣ фі проіектате модіфікаціѣнї, че факѣ конспареа са де лінсъ„.

„Преса“ скріе вртътоареле: Din о парте біне інформатъ се асігвръ, къ кѫпоскѫта фаптікъ пѣнере лн лвкраре а егалеї лнтрепъцірі націонале ші къ еа лн легътвръ о повъ, скімбателор релаціѣнї de дрептѣ de статѣ кореспвнзътоаре реорганісаціѣне а Трансілванієї џінтітоаре репресентаціѣне а Вніверсітатеї трансілване съсещї а фост de ропеціте орі обіектвл de десбатере лн сінвлѣ Капчеларієї арделенещї. Пе кындѣ вотвл гвберніалвї трансілванѣ лн акървї сінѣ, прекътѣ се щіе, скѫпъ спірітвл леџілорѣ внгврещї din 1848 есте кратѣ негатів, а лват референтвл конченріптѣ лн Капчеларіа авлікъ вн пвнктѣ de стаџіѣне маї блвндѣ, каре се апропіе de інтвіціѣнеле репресентаціѣнеї, ші ар фі ші проспектѣ, къ Капчеларіа авлікъ трансілванъ ва џінea о дірекціѣне, каре ва кореспвнде de плінѣ леџілорѣ фвndаментале але імперіалвї стътътоаре лн вігоаре. Ачеаста есте таре de дорітѣ, къчї ші требіле Трансілванієї се мішкъ лн врта атвгъеї џінерї а гвберніалвї џерії пвмаї пънъ атвнчі пе дрвмвл фалсѣ, ші аѣ лінсъ пвмаї de вн коректівѣ, ка сімџімінтеле мареї Австріеї, каре аѣ лнчепвтѣ а се ръспъчі лн прівінца інтенціѣнелорѣ гвберніалвї, съ се адвкъ еаръшї ла калеа дреаптъ лн Трансілванія.

Лвї „P. H.“ се скріе din Віена, къ двнъ релптоарчереа Капчеларіалвї се ащептъ прéлпалта рездвціѣне асвпра петіціѣнеї Маіестатіче а дістріктвлї Кіорвлвї, каре прекътѣ штімѣ а петіціонатѣ релпфіінцареа Комітетелор ші конкіетареа дієтеї. Капчеларіа авлікъ а аштерпвт ачеаста петіціѣне къ о деосебітъ комітівъ Маіестатеї Сале. Поате къ атърпъ дела чіркъстъріле че саѣ арътатѣ лнтр'ачеea, деакъ лн хотърѫреа Монархвлвї се вор пропвнціа прінчіпіі орі інтенціѣнї de інтерес комвнѣ.

Дева 20 Івніѣ. Ачестѣ Оръшелѣ, де оарекътева зіле лнкоаче е тарторвл внеї адвнърі de маї мвлцї бървацї ерединцї аї Бісерічеї реформате din тоатъ Трансілванія, пе карї верслѣ de пъсторіѣ іаѣ адвнатѣ лн жврвл преотвлвї таре ла о сербътоаре апіверсаріе; — фіекървіа пе есте кѫпоскътъ ліберала конституціѣне а Бісерічеї реформате, кареа прескріе пертрактареа ші отърѫреа тътвроръ афачерілорѣ бісерічещї, ші сколаре лн аша пвмітеле Сінóде, ла каре тотѣ Протопопвлѣ къ внѣ Преотѣ лънгъ сіне се лнфъцошеазъ лн локвлѣ ші зіова фіксатъ лн фіекаре анѣ одатъ, скімбвндсе локвлѣ челебрърей двнъ трактърі.

Фііндѣ дарѣ локвлѣ адвнърей фіксатѣ пентрѣ анвлѣ ачеста лн Дева, ачестѣ Оръшелѣ двнъ внѣ інтервлѣ de анї 18, Съмбътъ лн $^{16}|_{28}$ Івніѣ прімі лн сінвл съѣ пе Сѫперінтендентвлѣ Бісерічеї реформате, лнсоцітѣ de маї мвлте персоане de рангърї лналте бісерічещї, ші мірепещї, лнтімпінвндвлѣ къ солепітатеа кѫвепітъ внвї Дігнітарій бісеріческ ші Сѫтеї Сале, пе каре лндатъ двнъ сосірей, маї мвлте потавілітъцї 'лѣ фелічітарѣ de біневеніре лн квартірвл съѣ; — Дѫмінекъ лн 17 ачел'а лнтр'о кѫвънтаре скопвлвї кореспонзътóре дескісе Сінодвлѣ, лндемнвндѣ пе кредінчіошії съї ла конделедере ші конлвкраре къ чеї де алте реліціі, спре лнаінтареа бінелвї комвнѣ алѣ Патрієї ші отепітеї, атінгвндѣ пе'нкѫнцърата лінсъ де скоале пентрѣ кресчереа ценерацїѣнеї фііторе.

Ачестї пърінцї адевърацї аї Бісерічі реформате, къ лнгріжіре адънкъ пертрактвндѣ, мвлтеле ші фелібрітеле лінсе, спре лнаінтареа, просперареа ші ферічіреа адевъратъ а Бісерічеї лорѣ націонале, астъзі цінвръ ултіма шединъ лн челе бісерічещї; къ кареа окасіѣне Сѫперінтендентвлѣ лн кѫвънтареа де лнкеаре къ внѣ тактѣ фоарте кътпътатѣ, ші мвлтъ прекавціѣне, комвтъ пе ларгѣ стрікта аліпіре de літеръ лн есплікареа сфінтеї скріптврї, ші de аічї прімативлѣ Епіскопвлвї Романѣ, ші алте маї мвлте ашезъмінте, маї лн атътеа форме кът конфесіѣнї, апої еспвнвндѣ мвлтеле datoріпце преоцещї чолорѣ 12 kandidaцї de Преоцї, двнъче ій сфінцї, лнкінъ лн паза двмнезеіаскъ тоатъ адвнареа прін о рогъчіѣне, черындѣ бінекѫвънтареа остепелелорѣ еї.

Лн опоареа ачесторѣ бървацї аѣ врматѣ двнъ фіекаре шединъ de зі внѣ прънзѣ, ла каре аѣ фостѣ поштіцї ші врокъціва ромънї, вnde се манїфестаѣ повъ сімцемінте de бвкврie пентрѣ кѫртепіреа марілорѣ Оаспеці, лн мънїле кърора е пвсе кърма Бісерічеї лорѣ, саѣ ръдікатѣ тоастврї пентрѣ Маестатеа Са, кътѣ ші пентрѣ маї мвлцї бървацї къ меріте пентрѣ Бісерікъ ші Націѣне.

Астфелѣ Сінодвлѣ термінвндвші лвкрърile челе маї момептоасе, де ачі лнаінте ва пертракта маї къ деосебіре прочесе лн кавсе матріmоніалї ръдікате, ші вор џінea тоатъ септътъпа аста.

Възвндѣ атъта прекавціѣне, епердіе ші ресолвціе къ карї се дестінгѣ ачестї бървацї лн інтересвлѣ Бісерічеї лорѣ, пѣ ме потѣ реџінé а пѣ аміnті чева ші деспре лінса де Сінóде сітцітѣ лн Бісеріка поастръ оріентале. — Бісеріка ортодоксъ оріентале се бвкврь де чea маї векіѣ ші ліберале конституціѣне лнкъ din веакврile челе din тъіѣ але крещінътъціі; лнсъ фаталітъціле, ші лнжврія тімпврілорѣ де трістъ адвчтре аміnте пентрѣ Бісеріка поастръ, пѣ пвмаї къ іаѣ лнпедекатѣ лібервл есерчіцій ал дрептврілор сале, пе баса С. С. Канoане кѫвепіте, чі двп'атътea асвпрірї ші персекѫціѣнї din партеа неатічілорѣ еї провепіте, пеcте карї авѫ непорочіреа а 'нота, пе прінде міраре къ аѣ ешітѣ певътъматъ, ші пѣ саѣ рвінатѣ къ тотвлѣ.

Акътѣ дарѣ кындѣ сѣѣ скътвл Августвлвї Монархѣ, се бвкврь ші Бісеріка поастръ de дрептврile Сале, двнъ че саѣ прокіматѣ de пе Тронвлѣ Лмперътеткѣ егала лндрептъціре конфесіопале, ар фі тімпвлѣ а пе траце сеата одатъ, къ тоцї ачеіа, карії ші астъзі ка ші маї 'наінте, къ піште прівілеціі рѫціпіте а тънъ, маї вреаѣ а пе конвінце къ еї съптѣ лндрептъціді спре ачеea, а пе кълърії дрептврile поастре бісерічещї, фър' а пе фі іертатѣ а ле реклата.

Ачесте прерогатіве ка внелте de дискордіе, деакъ ера лъсате пвмаї лн конспіінца фіекървіа, а репвнціа ла еле, орі ба? ератѣ преа аплекатѣ а креде къ лн інтересвлѣ націоналѣ тоцї ворѣ пріві ачестѣ тінвтѣ ка внѣ престіціѣ провединціалѣ, дар' акътѣ іатъ къ ші егала 'ндрептъціре конфесіопале е прокіматъ, ші тотвші лн репецїте ръндврі, ші касврі, кіарѣ ші лн ачестї доі анї маї прóспецї чеарта пъскътъ лнтре преоцїме, лнтърътъ ші пачніквл попорѣ фолосітѣ ка внеалтъ de ісвндѣ, сѫпървндвлѣ астфелѣ лн дрептврile конспіінцеї сале а врцісі пе фрателе съѣ de вн сънце лнпревнъ къ Бісеріка ші реліцеа лвї.

Стареа Скóлелорѣ лн тімпвлѣ de фацъ лнкъ девені маї демпъ de консідераціѣне, кіарѣ ші аколо вnde сѣѣ сістема

трекътъ апъкасе лпкътва а се лпбъпътъці, прін еперціка коплъкраре а преа терітатълві Консіліарів de пе атънчі ал Скоалелорь, — ачеаста лпкъ се паре а фі о лптребаре de віаць кареа шіарь потеа афла деслегареа маі кввіінчіоасъ лптр'унь Cinodь епархіаль.

Деакъ ать петрече кь окій, тоці пашії de пъп' акшіь аї Еселепціеї Сале Бънълві Архіпъсторіь, ші лъптелеї чеде din zi ші поапте, пі арь потеа серві ка тотъ атътеа провокърі ал спріцінї dін респътері, спре а пе елъпта вазъ ші автопотіа Бісерічеї поастре че dънъ капоане ії компете лп Статълъ Австріакь; статорніка ші пестръмътата аліпіре а ачестві Архіереў de пракса ортодоксіеї, басатъ лп С. С. канóне але Бісерічеї поастре, доведіть лп фапть ла ачеле доуе Cinóde, кът ші статъл провісоріь пентрь конкіътареа ла Cinodь пе вііторіь, пропъсь de кътрь Лпалтаче лашї лп Соборълъ din анълъ 1860 ші прімітъ de кътрь ачеста кь плъчере лптрънапімітате. гарантеазъ de ажънсь ліберълъ есерчіціь алъ дрептърілорь конституціоналеї поастре Бісерічі, апоі лтпрежърърїле маі еъс епътерате, ші алте мълте съте de ліпсе врінці, лпкъ факъ сімціліле ші пе'нкопжърабіле конкіътареа кътъ маі лпграбъ а унві Cinodь Епархіалъ, ла каре съ пе ажъте Dътпезеў а пе реведé съпътошї.

Сепатъл імперіалъ.

Лп Съптъмжпеле трекъте се десъторъ ачі бівцетеле мілітаре ал міліціеї пе вскатъ ші ал маріпеї, каре de ші декърсеръ domol ші лп фаворълъ реціттълві, тотъші унїї ворбіторї deскоперіръ мълте абъсърі, че се маі обсервеазъ лп артатъ маі кь сеатъ ла авапцереа офіціріларь, унde депътатълъ Скепе зісъ, къ ла фортареа корпълві офіцірескъ ші ла окъпареа постърілорь маї лпалте пь се пъне тотъ деапа пе ачееа попdь, ка ачеіа че окъпъ постъріле ачесте съ аібе щіінца кввепітъ ші вреднічіа персопалъ, каре съ кореспъпdъ скопълві. Ворбеще асупра дрептърілорь че ле аў пропріетарії de реціпепте ш. а. ші пропъпе, ка каса съ пропънчіъ доріпца, ка съ се регълезе депътіреа ші авапцеареа офіціріларь пріптр'о леце астфеліь, ка тітпълъ сервіцівлві, терітъл ші капачітатеа съ афле кввіінчіóса консідерацівпе. — Лп каса магнаціларь ла бівцетълъ міністеріълві din афаръ са атінсъ ёръші лéфа амбасадорълві din Рома, ші кардіналълъ Равшер аў апърать пътереа лътéскъ а папії.— Маі департе са десъътът бівцетъл лп въцътъптълві пъблікь унde ёръші саў авзітъ ворбірї мъдвосъ пентрь лпбъпътъціреа стърії професоріларь, ші ка Іесвіції се пь факъ есчепцівпї dела регъла пепітъ пентрь de а потеа фі професор, ла каре ръспънсъ D. Міністрь de статъ, къ а провокатъ de мълтъ пе цепералъл ордълві іесвіцілорь саў а се сънпе пріпчіпіелорь десътпате de стъпъпіре лп прівіпца лпвъцътъптълві сеў а се лъса de професърь ш. а.

Маї de парте се адъсеръ пе тапетъ бівцетеле Капчеларіелорь авліче, адекъ а Унгаріеї, Трапсілванеї ші Кроаціеї деспре каре ворбіръ кь мълтъ істъціте шасе депътаці аї късеї аблегацілорь, лпкътъ адекъ бівцетеле ачесте се цінь de компетінца сепатълві імперіалъ. Dp. Вісер пропъпе, ка катера съ конклюдъ: 1 съ се прітéскъ черінца посіцівпелорь атінгътóре de капчеларіа унгърéскъ, трапсілванъ ші кроато-славопъ лп преліпаріile статълві пе 1862 ші адекъ пентрь капчеларіа аблікъ унгърéскъ кь 13,785404. пентрь чеа трапсілванъ кь 3,229,771 ф. пентрь чеа славопъ кроатікъ кь 1,909,310 ф. ші ар авеа се кадъ тóте дебателе ші тоате конселтъріле ші вотъріле че с'ар еска деспре сінгърітеле посіцівпї.

2. Лп консідерацівпе, къ консолідареа дрептълві de статъ а Монархіеї, лпвъртоширеа стърії конституціонале, посіцівпеа фінапціарь а імперівлві ші ашезареа de пътере европеапъ а лві черь ordinареа релацівпелорь а ле регатълві Унгаріеї ші але церілорь колатералі але еї лп ші кътрь лптрéга монархіъ, съ се пропънчіъ ащептареа, къ реціттълъ Маіестатеї Сале ва лва кь посібіла грабъ ачеле тъсърі, каре се ворь пъреа потрівіте, а апропіа конституціопалміпте фъръ перікол пентрь печесаріа унітате а Монархіеї ші пентрь конституціопалълъ пріпчіпь котъпа пертрактаре а тътъроръ афачерілорь че съптъ котъпе імперівлві ші але асігъра дрърторіь.

Dp. Вісер мотівъ ачёста пропъпере лптро кввънтаре мезóсъ, лпкоптра мотівърії ачестъіа ворбіръ унїї депътаці, ёръ пь лп коптра пропъперії, лп фіпе се скóлъ міністрълъ de стат ші зіче: Еь din партеа реціттълві лп прівіпца пропъперії аблегатълві Dp. Вісер атъ се рефлектезе пътаї унa. Пріп лптъіа парте а пропъперії се кореспъпde депліпь скопълві, ка съ се dее реціттълві міжлóче спре dіспозіцівпе, каре съ кореспъпdъ черінцелорь церілорь цінтóре de корóна Унгаріеї. Ші фіпdь кь лп бівцет аре съ се пъп пътаї о сътъ паіпталъ съ dь ачелорь Domпї, карії аў съ конdъкъ ачесте цері легалміпте, ші ръръ ачеаста пътінцъ а пърта гріжъ пентрь пропріеле речеріпце але церії лптрънъл саў челалалтъ ратъ алъ administрацівпеї.

Че ціпе de а доуа парте а аблегатълві Dp. Вісер, есте пентрь реціть пегремітъ пътаї лпбъкръторіь, а пътеа пропънчіа, къ лп еспрімата доріпцъ се лптъпескъ інтъіцівпеле реціттълві кь ачеле але опоратълві domпь пропънъторіь, каре педъбітавер вор афла лп Капераъ пътаї унa унісопъ лпвоіре.

Німік пь заче реціттълъ аша de таре ла іпітъ декътъ ка конституцівпеа съ се факъ de тоате латъріле адевър (браво), ші кь бъкъріь ва салта ел ачеа zi, лп кареа ші ачеле регате ші церї, каре пъпъ ла óра ачеаста пь аў афлатъ репресептацівпеа са лп каса ачеаста, вор лтплеа кь репресептації съї ачесте локърі ші вор лптрепріпde котъпеле конселтърі але обіектелор ресервате пентрь котъпа репресептацівпе (плъчере). Че поате контрібві пачіфікареа, че конвінцереа, че персвадареа спре лпаіптареа ачестві скопь, ачéстеа пь ворь ліпсі реціттълві, ші еь акцептъзъ маі паінте de тоате кввънтълъ, къ реціттълъ ва фі гата а пъне тоате лп мішкаре ка съ гътеаскъ калеа пентрь о лпцелецере, (браво) ші ва фі пътаї топъл пачіфікъреї, каре ва коміта тоате актеле реціттълві. (Плъчере.) Лпсъ еь требъе съ пропънчіь ші ачеаста лп пътеле реціттълві ліber ші десволтъ, къ пътаї пе база ачелор конституціопале лптокмірї, каре съптъ date dela Маіестатеа Са, ші de каре реціттъл вре съ цінъ вътос съът тоате kondiцівпеле (Плъчере. Стрігърі пре біпе!) аре съ се лпфіінцéze онъл ачеста. (Плъчере універсалъ.)

Се пъташе апоі ла вотаре ші пропъпереа лві Dp. Вісер се прімеште.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎНІТЕ.

Щіреа телеграфікъ din Бъкърещі деспре отърълъ міністрълві прешединте Барбъ Катарціь се адеверещe деплінь. „Ротъпълъ“ адъче кь дать din 8/20 Іапіь ъртътóреа щіре.

Ўна din челе маї інфате кріте каре деградъ дакь пь ші ъвіde о пацівпе са комісь астъзї пе деалълъ Мітрополіеї; унь ъчігашіъ а трась доуе фокърі лп D. Барбъ Катарціь кънdь ешіа лп тръсърь din лптрь Мітрополіеї ші din пепорочіре ла ші ъчісь. Пе есте песпе пътінцъ се гъсітъ къвінте спре а еспріме дъререа ші лпфіорареа че са респъпdіть лпdатъ лп тоатъ Капітала, долілъ че о асетепе кріть а копріпсь тоате апіміле.

Ўчігашілъ, чеа-а че есте ші маї de пе'нцелесь а ісбътіть а фъці. Сперътъ лпсъ din мінътъ лп мінътъ а афла пріпdереа лві, ка чель пъцінь съ се поать доведі кътъ са пътътъ комітe о асетепе кріть, сінгъра че пь вънтъісе ънкъ цéра поастръ.

Тотъ лп „Ротънълъ“ афлътъ ъртътоареле:

Непорочіреа de ерї, ловіпdь пе тотъ отълъ лп сімцетінтеле сале de отъ ші 'пкредінцеле сале реліціóсе, філософіче ші політіче, ъртézъ а фі преокъпареа ші лпгріжіреа цепералe. Віаца унві отъ есте тотъ че пóте фі маї сакръ пе пъмжптъ ші ваї de чела, фіь індівідь, фіь кіарь сочіетате лптрéгъ репресептатъ пріп маціstрації сеї, каре пь счіе а респекта віаца, атъ пътé зіче сьфлетълъ унві отъ! Ачестъ адеверъ есте атътъ de маре лп кътъ кь кътъ отепіреа а 'наіптатъ лп чівілісаре кь атътъ а крескътъ респектълъ пь пътаї пентрь віаца отълві чі кіарь пентрь кредінцеле сале, пентрь онóреа ші лібертатеа са, ші тóте партітеле ліберале аў сьсцінътъ тотъ деапа десфіінцареа морції кіарь пентрь челе маї марі кріме, ші кънdь аў венітъ ла пътере аў ші пъсь лп лъкраре ачестъ респектъ пентрь віаца отълві, лтпінгънdълъ, кътъ зісеръть, пжп'а респекта сьфлареа че а пъсь-о Dътпезеў лп отъ кіарь лп ачеї карі кадь din трéпта de отъ лп ачеа-а de добітокь. Кріmеле апоі, есте счіътъ, доведіть кь пь потъ продъче de кътъ еарь кріme, ші ъвідеріле паў фъкътъ de кънdь есте лътеа ші'n тóте епочіле, de кътъ а ъвіde ідеіле че саў сервітъ кь мóртеа, а афънdа адесеа, сочіетатеа лптреагъ. Кріта комісь ерї се сперътъ къ па фостъ комісь d'унь Ротънь, чі de вр'унь стрїнь деградатъ ші стінтітъ, каре ва фі фостъ лтпінсь чіне маї счіе de че делірь; ші стървітъ а креде къ гъберпълъ ші істіціа ва пъне мъпа пе кріміпале, de пь ва фі ші пъсь ънкъ, ші ва ферічі астфеліь теторіа ші сьфлетълъ непорочітеї віктіme, доведіндъсе къ 'нтрь пімікь пацівпеа са па фостъ пърташе а челеї маї лпфіорътóре ші фелърітъ ъчізетóре кріme. Се сперътъ асетепе, къ фър а-ші опрі лп пімікь лпвестігъріле челе маї профънde, істіціа пь ва мърі непорочіреа че пе а ловітъ пе тоцї, префъкъндь лпвестігъріле сале челе дрепте ші фолосітóре сочіетъцій, лп персекътърі ші ресвънърі політіче. Лп пътеле кіарь а віктімеї че деплънцетъ тоцї, фачетъ а-

пелѣ ла гъверпълѣ церіі, а прочеде кѣ чеа маі маре аџеріме дарѣ ші лпџелепчіѣне лп лѣкръріле сале спре а пѣі рѣдіка лп фаџа етерпітъџіі, ѣпѣ топтептѣ de п е р с е к ѵ т ъ р і, лп локълѣ топтептълві de ієстіџіе ші de опóре пептрѣ паџіѣне че орі че сѣфлетѣ повіле есте лп дрептѣ а чере de ла амічіі ші кіарѣ de ла інімічіі сеі політічі.„

Dѣпъ џірі прівате съ фіе черътѣ ліберапіі сърбареа зілеі апіверсаріе а revолѵџіѣнеі din апълѣ 1848 лп 10 Ієпіѣ ла каре черере пѣ пътаі къ са опѣсѣ міпістрѣл прешедінте, чі тот одатъ а лпсърчіпатѣ пе Ага Колопелълѣ N. Бібескѣ ка съ інвігіеze асѣпра лпчеркърії ачеіеа, ші астфеліѣ а къзътѣ елѣ de латъреа ачелві Агъ віктіта мъпеі ѵчігаше.

Despre оторълѣ D. Катарџіѣ аре „Sieb. Bot.“ dintro скрісоаре прівать ѣртътореа џіре : Катарџіѣ а лпсърчіпатѣ лп zioa паінте de оторжреа лві пе міпістрълѣ de поліџіе, ка съ іа тóте пътаі кѣ пътіпџъ мъсърі de a лтпedека demonстрацііѣпеле че ера съ се факъ лп 22|10 Ієпіѣ, ка лп zioa апіверсаріѣ a revолѵџіѣнеі, ачаста a атінсѣ фóрте неплъкътѣ пе лібеларі.— Eminдѣ лп zioa ѣртъторе лп товъръшіа тот ачелві міпістрѣ de поліџіе пе ла 5 óре дѣпъ амézі дѣпъ лпкеереа шedинџеі катерії din мітрополіѣ, лп а къреі локалітъџі се џінѣ сеапџеле, лп каретъ, съ фіе стрігатѣ апрóпе лпаінтеа порџіі ѣп отѣ кѣвііпчіосѣ лпбрекатѣ din міжлокълѣ ѵліцеі ка кѣпдѣ ар фі фостѣ лп періколѣ de a фі кѣкатѣ de екѵіпашъ, везітелві съ стеа, ші ачеста a ші статѣ лп адевърѣ, ші лп датъ се арътъ алтѣ бърватѣ ёръші кѣвііпчіосѣ лпбрекатѣ din дерѣптѵл каретеі дескісе ші дескъркъ ѣпѣ пістолѣ кѣ дѣе џеві ієте дѣпъ о лалтъ асѣпра лві Катарџіѣ, арѣпкъ пістолълѣ жосѣ ші се пердѣ лптр'о парте пе коворішълѣ ачестеі страде. Катарџіѣ a фостѣ ловітѣ пѣтаі de ѣпѣ глопџѣ dé стъпгъ лп чеафъ ші de локѣ a мѣрітѣ. Ѵчігашълѣ a скъпатѣ de ші токтаі атѣпчі ера страда ачеea фоарте віопе ші маі тълџі дърѣвапџі пе џосѣ ші къларе прекът ші алте органе de секърітате a възътѣ ачéста лптътпларе. Черчетъріле че саѣ фъкътѣ пънъ акота аѣ рътасѣ фъръ пічі ѣпѣ ресълтатѣ, се афірмъ лпсъ, къ ѵчігашълѣ пѣ е пътъптеапѣ чі стрѣіпѣ, лпсъ пъітітѣ de інімічіі лві Катарџіѣ.

Тотѣ ачі се зіче, къ Катера a вотатѣ пептрѣ рѣдікареа ѣпві топѣтептѣ лп теторіа ѵчісълві, 4000 de галвепі ші къ кѣ ел a къзътѣ чеа маі маре капач т:те a лптреџіі Ротъпіі (?!)

Тотѣ лп zioa ачеea съ се фіе афлатѣ пе страде о цедълъ лп каре съ фіе фостѣ скрісѣ, къ маі требве съ кадъ лпкъ ѣпѣ міпістрѣ ка ші Катарџіѣ, ші къ міпістрії ар кѣџета серіосѣ каре съ фіе ачела. Zioa revолѵџіѣнеі пѣ са сербатѣ, къчі міліџіа аѣ фостѣ ла лпдъмпъ.

Лп 10 Ієпіѣ дѣпъ атеazі ла 2 óре са лптортъпtатѣ ретъшіџеле трѣпещті, але міпістрълві прешедінте Барбѣ Катарџіѣ. Dела бісеріка Съpindap, ѣпde і са фъкътѣ черетопііле de лпгропъчіѣне се тішка трістъл конднктѣ кѣ о тълџіме de преоџі кѣ Eminенџіа Са Пърінтеле мітрополіт лп фрѣпте песпе подълѣ Могошоеі кътръ баперъ, ѣрматѣ de міпістрії de атпloіацііе de статѣ маі лпалџі пънъ ла баперъ, de деспърцеміпте мілітаре ші о тълџіме de попорѣ. De ачі аѣ фостѣ трапспортат ла тошіа са Maia ѣпde фѣ ашезатѣ лп кріпта фамілієі.

СЕРБІА.

Кореспопdінтеле лві „P. Ll.“ din Белігрaдѣ лі скріе лп $^{25}/_{13}$ Ієпіѣ къ пънъ лп Белігрaдѣ се трактеазъ деспре паче, се прегътескѣ тѣрчіі деалѵпгъл граніцій спре атакаре, къ dec ла граніцъ аѣ лптратѣ лп Ѫжіца кѣ 8 тѣпѣрі, къ се адънъ баші босняцій din тоатъ Босніа ші съ лпаінтезъ кътръ Сербіа ші къ лп Белінe есте пѣпктѵл централѣ ал пѣтерії тѣрчещі. Маі deпарте скріе, кѣ сърбіі din коптра факѣ тоате dіспосіџіѣпеле de a пѣтеа опрі лпаінтареа тѣрчілор песпе граніцъ, къ са џінѣтѣ лп zіва ачеea чеа din тъіѣ конферінцъ лптре Комісарівлѣ порџіі, тоці консълії ші міпістрълѣ сербескѣ алѣ афачерілорѣ стрѣіне. Ресълтатълѣ е лпкъ пекѵпоскът, dар атъта се штіе, къ прінцѵл стъ пе дешъртареа фортъреџелорѣ de трѣпеле тѣрчещті ші демолірea ачестор ші че пѣ се ва пѣтеа есекѵта лп дрептѵл dіпломатік ва хотърж арта. Белградѵл есте скімбатѣ лптр'о табъръ. Din касіле че кадѣ лп лініа пѣшкътъреі саѣ скос тоате скълеле ші търфіле ші се лѣкръ пѣтаі ла барікаде ші шанцърі. Консълії аѣ ешітѣ din фортъреџъ, протітъндѣ комісарівлѣ порџіі къ ва џінea пачеа ші секърітатеа кѣ авкторітатеа са. Тоате флатърріле конслателор фълфъіе пекоптепіт, пѣтаі челѣ австріакѣ ші тѣрческѣ аѣ фостѣ трасе лп zіва ачеea спре семнѣ къ Австріа ар мерце пънъ лп пънъ кѣ Тѣрчіа (?) — Лві „Вег. A. Z.“ се скріе din Віепа деспре релаџіѣпеле пѣтърілор гаранте кътръ мішкъріле din Сербіа ѣртътоареле: Франџіа ші Рѣсіа спріжінескѣ пѣ пътаі фъкътеле черері din партеа рецітълві сърбескѣ пѣпътаі деспре дешъртареа фортъреџелор de тѣрчі чівілі ші сѣпѣпереа лор сѣвт леџіле церії, чі ші тотала авзічере a маі џінea гарнісоапъ тѣрчеаскъ лп Белігрaдѣ ші алте фортъреце. Черерії сърбещі стъ лпсъ лп Англіа кѣ тотълѣ лп коптра ші пѣ вре́ съ џіе пічі de чеа маі мікъ копчесіѣне din партеа тѣрчілор. Ni се decemпъ о фаптъ афаръ de тоатъ лпdoіала къ лптре рецітълѣ Сербіеі ші алѣ Ротъпіеі са антічіпатѣ лптрареа пресептеі мішкърі ка ѣпѣ сѣбстратѣ ал ѣпеі секрете копвекџіѣні, че пѣ вреа съ лпсетпéze маі пѣџіпѣ декът о офепсівъ ші дефепсівъ аліапцъ сърбо-ротъпъ. Ші деакъ лѣкръріле лп Сербіа се ворѣ десволта маі департе, прекът се аштеапъ, атѣпчі о актівъ апѣкаре лп е-вепітептеле прінчіпателорѣ данѣбіане ротъпе пѣ ва ретъпea афаръ. Ла ачеаста дѣбіе џінere a прінцѵлві К ѵ с a се редъче ачеea ордіне одопатъ de поартъ лп зілеле din ѣртъ, къ аре съ се копчептрезъ лп чел маі скѵртѣ тітпѣ ѣпѣ корпѣ de обсерваџіѣне тѣрческѣ ла копфініеле Ротъпіеі, ѣпde din коптръ тъсъріле de прекаџіѣне лѣате de поартъ аѣ de ѣртаре атрацереа трѣпелор ла Прѣтѣ лптр'о кѣтіте маі маре din партеа Рѣсіеі.„

Газета сърбеаскъ din Белігрaдѣ „Bidovdan“ пе вені пѣтаі пе жѣметате лп doe пѣтере, къчі Редакторълѣ съ ваіетъ къ сѣвт салътърі de грапете ші вотве пѣ поате џінea кондеіълѣ лп тънъ. Ел адѣче текстълѣ франџозескѣ ші сърбескѣ алѣ трактатълві лпкеіатѣ лптре Тѣрчі ші Гарашанін ші сѣвскріѣ de тоці Консълії лп 4|16 Ієліе. Проклатаџіа міпістрълві din лоптрѣ N. Хрістічі кътръ четъцéпіі Белігрaдълві деспре челе че саѣ фъкът лп прівіінца ачеаста тотѣ din ачеea zі. O пѣблікаре a комепdантълві четъдії ші міпістрълві de ресбелѣ Mondin, пептрѣ ка съ пѣ се лпчерче врео жефѣіре, къчі чел че се ва афла се ва пѣшка de лок. —

Апоі консіліѵлѣ din 6 Ієпіѣ, лп каре се дъ діктатѣра пе тітпѵл статълві de ресбел лп мжпа прінцѵлві, — ші проклатаџіа прінцѵлві прін каре аратъ къ і са датѣ діктѣра, ші алтълѣ прін каре пѣпе Белградѵл лп старе de ресвоіѣ еаръші din ачеea zі. Прін о проклатаџіѣне din 7 Ієліѣ детъпdъ, ка фіекаре съ лпчете а жефві ші челе жефѣіте съ ле dea лп тітпѣ de 3 зіле лпdеръптѣ, къчі алтфеліѣ се ва жѣdека дѣпъ леџеа статаріе. Челелалте кѣпріпсе лп фоіле Белградълві пе съптѣ кѣпоскѣте din алте жѣрпале ші ле ат пѣблікатѣ ші ноі прекът пе аѣ лпгъдѣітѣ лпгѣстітеа колоапелор жѣрпалълві пострѣ.

Маі de парте се скріе лві „Mag. Sait.“къ лп сеара de 11 спре 12 Ієпіѣ аѣ венітѣ треі тѣрчі din фортъréцъ пе сѣвтѣ пътъптѣ лп партеа Белігрaдълві локѣітѣ de тѣрчі, обсервъпdві веџіліле аѣ терс дѣпъ еі, dар пѣ іаѣ потѵтѣ прінde чі аѣ афлатѣ маі тълте ѣші, каре се прівескѣ de ешіреа дѣкторілорѣ сѣв терапее, ші делокѣ ле zідѣіръ. Лп 13 ера съ се сърбеze лп фортъреџъ zioa сѣіреі пе тропѣ a сълтапълві Асіс ші се пѣблікъ, къ се вор дескърка тѣпѣрі, лпсъ пънъ ла 3 óре пѣ се авzі пічі о покпітъръ.

— Кореспопdентѵл лві „T. Z.“ скріе din $^{26}/_{14}$ Ієпіѣ, къ сар пъреа кѣтѣ къ комісарівлѣ тѣрческѣ арѣ фі аплекатѣ ла копчесіѣні ші къ ар фі марі проспекте пептрѣ демолірea фортъреџеі, ші къ дела ачéста черере пѣ се абате прінцѵл пічі кѣтѣ. Комісарівлѣ лппъръtескѣ a фъкътѣ вісітъ прінцѵлві Міхаілѣ ші ачеста іа трімісѣ карета лпаінте. Органісареа ші есерчеареа міліџіеі пъшаще репede лпапте ші лп котъпеле ѣпde есѣ кърбаџі ла арме, се лѣкръ холdеле din партеа Котълеі.

Notiцe Diверсе.

— Лп Дърлос аѣ врѣѣ лп 13 Ієпіѣ 25 de касе.

— Лві „Czas.“ се скріе din Рома, къ епіскопіі карі аѣ фост адънаџі лп Рома съптѣ сіліџі a се лптоарче прін Марсіліа, къчі чеіа че аѣ трекѣтѣ прін Џепѵа аѣ фостѣ інсълтаџі ші арѣпкаџі кѣ петрії ші тінъ астфеліѣ лпкътѣ епіскопълѣ din Веспрітѣ есте рѣѣ рънітѣ.

— Асѣпра џенералълві Лідѣерсѣ a пѣшкатѣ ѣпѣ рѣсѣ кѣпdѣ ешea din градіна апелорѣ мінерале лп Варшовіа ші ла ловітѣ дестъл de періколос лп грѣтазѣ. се зіче, къ сар фі пъскът сé-тea de ізбъпdъ лп ѵп Рѣс кѣпdѣ Лідѣерс a сѣвскріс септінца de тоарте ла 4 офіџірі.

— Лп 25|13 Ієпіѣ са сербатѣ еаръші Апіверсаріа Ѵпіверсітъџіі пестапе.

— Dѣпъ џірі din Віепа вреѣ оатепіі съ џіе лп Zагрaвіа, къ честіѣпea Воіводіпеі есте дечісъ. — Теріторіѵл рътжне кѣ a фостѣ паінте de солѵџіѣпea еі. Рецеле ва пѣрта тітлѣ de Воіводѣ сърбескѣ ші ва денѣті лпсъші ѣпѣ віче воіводѣ. Лп релаџіѣпea жѣстіџіаріъ ва фі пептрѣ Сіртіѣ a doa ші a треа інстапџіъ Zагрaвіа, пептрѣ Бачка ші Бънатѣ Песта.

☛ Cu privire la provocarea din Brasiovu in Nr. 49 Domnii din Sibiiu si de prin pregiuru, care doresc u a merge la adunarea generala si la Espositiunea din Brasiovu se aibe bunatate a se insinua pana in $^{15}/_{3}$ Iuliu la Redactiunea „Telegrafului romanu.“

Редактор респѣпzетор **Ioann Рац.**

Едітъра ші тіпарівлѣ тіпографіеі дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септетънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче ап Сібіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътъ ште de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. еар пе о жътъте de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрейне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръântâiea órъ къ 7. кр. тіръл къ літере тічі, пентръ а доза órъ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 51. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїъ. 28. Іъніе. 1862.

Сібіїъ 25 Іън. Репътітъл ші ерудітъл постръ Історікъ D. А. Папіъ Іларіанъ, а слобозітъ ап „Ромънълъ“ ортъторіъл анункъ, каре поі къ атъта маї маре бъкъріе ал репродъчетъ, къ кът пе сімціmъ ші облігаці а салъта о антрепіndere аша de мъреці ші унікъ ап фелілъ съъ ап пътеле попорълъї ромънескъ ші а пофті D. авкторъ челъ маї вънъ сякчесъ.

Тесавръ

de MONUMENTE ISTORIČE пентръ ROMÂNIA,

атътъ din векіъ тіпъріте, катъ ші манускріпте чea маї маре парте стрейне, адънате, пъблікате, къ префаціънї ші поте ілюстрате de

А. ПАПІЪ ІЛАРІАНЪ,

Доксоръ ші фостъ професоръ de лецї ла факълтатеа din Іаші фостъ ізріскопсълтъ ал Статълъї ап Молдавіа, метърь опораріъ ал сочіетъцій літераріе din Трансілваніа етс.

Есе ап фъсчіоаре de къте патръ коале ап 4⁰ пре лънъ. Ап Тіпографіа Расідескъ. — Абонаментълъ доі галбенї пре анъ, унъ галбенъ пре жътътате анъ. — Фъсчіóра 1-іа есе къ ânчепътъл ортътореї лъні Іліъ.

Стръбънії пострії тотъ-деуна се дестінсеръ прін фапте марі ші стрълъчіте спре а не лъса de ереditате o патріъ Романъ. Се вede ânсъ „маї мълтъ а ле фі статъ ла іпітъа а фаче декътъ а скріе.“ Ântрежъръріле тімпърілоръ ânкъ ера преа пъцінъ фаворітóре літературеї історіче. Аша се ântâmplъ de історіа постръ чea скрісъ се мърцінеште пън'астъзі ла кътева кропіче дестълъ de сераче. Къці ероі ші къте фапте деmне de memoріа постерітъцеї се детерь вітъреі, „carent quia vate sacro!“ алтеле сънтъ ânсетнате de стрейнї, дъпъ ânтереселе ші ведеріле лоръ; мълте ші кіаръ челе маї імпортанте сънтъ акоперіте ânкъ de пълбереа бібліотечелоръ, ші ânвъліте ântръ ântънерекълъ архівелоръ.

Історіа, ап ânцелесъ адевъратъ, липсеште ânкъ Ромънілоръ. Липсеште пацієнеї постре картеа вецеї че петрекъ ап кърсъл секълілоръ, картеа ла алъ кърей стъдіъ съ се лъmineze mintea леціслаторілъї ші політікълъї, ла але кърей есетпле съ се ânalце inima четъціанълъї спре а імita фаптеле мъріте але стръбънілоръ ші а ânкънціъра скъдеріле лоръ, спре а ферічі астъфеліъ пресінтеле ші а прегъті ші асігъра вііторілъ.

Унеї пацієні, маре ла пътърь ка а постръ, асемine карте, фъръ перікль пъ пóте съ-і липсéскъ ândelъngъ. О пацієне че пъ-ші кънóште історіа се асемънéзъ фііцелоръ лінсіте de memoріа челоръ трекъте: еа пъ се кънósче пре сine ânсъші: пъ счіе de unde ші кътъ а ресълтатъ стареа de фаčіъ ап каре се афлъ, нічі ші-о пóте indivina чea віітóріъ нічі а о препара; чі óрбекъ фъръ ândreптаріъ, ші рътъчеште ап тóте пърціле пън'че ап ъртъ каде ап кърса інтікълъї.

Ші къ тóте ачестea, астъзі, о історіъ Ромънъ нічі чел маре інценіъ пъ пі о ар пътea ânfъціша.

Каъса есте сімплъ ші евідінте: спре а пътea скріе історіа Ромънілоръ, сар чере ânaінте de тóте денліna кънощінцъ a елементелоръ din каре съ се компънъ ачea історіъ. Ачесте елементе сънтъ фаптеле історіче. Ântръ адевъръ, фъръ а кънóще фаптеле нічі пре жътътате, кътъ веї жъдека асъпра лоръ кътъ веї афла легътъра че есість ântре еле? ші кътъ ле веї кънóште дакъ-ці сънтъ некънoскъте фънтъніле de unde съ ле кълецї? Нічі съ къдете дарь Ромънії а-ші пътea скріе історіа, пън'че маї ântâiъ пъ ворь авea адънате ла унъ локъ тóте фаптеле історіче, ângropate ап монументе фъръ пътърь, стрейне ші кіарь indігене, атътъ тіпъріте ші тотъші некънoскъте, кътъ ші манускріпте, ші унеле ші алтеле аскънсе ап бібліотече ші архіве, латіне ші гречещі, търчещі ші нетцещі, унгъреші, полоане ші ръсещі, сърбещі, бългъреші, шчл. шчл.

А адъна ачесте монументе рътъчітóре але історіеї пóстре, ânсетнézъ a прегъті ші ушъра лъкрареа чea маре, астъзі къ пепътінцъ, a скріitорілъї ферічітъ каре перлъстръндъ-ле пе ва ânfъціша апоі адевърата історіа a Ромънілоръ.

Атарї адънъторі de матеріалъ історікъ авъръ ші аъ тóте попóреле Европеї. Італіанії авъръ Мъраторі ші Маффеї, ânaінте de a авea унъ Ботта ші унъ Кантъ; Франчесії, Chesi, Лавъеї ші Балъзії, ânaінте de Thierry, Мішелет ші Гъizot; Цертанії ânaінте de Мйллерї ші Шлоссерї, авъръ Пісторії, Фрехерї, Шардії ші Стрювії; Белції Гроції; Унгъріі Праїі ші Феіерї, ші аша маї ânколо. Кіарь астъзі се факъ ап Франчіа ші претътinde марї колецерї de документе. Лъкраре греа ші остенітóріъ, печесаріъ ânсъ ші demnъ de рекънощінца пацієнеї.

Нечесітатеа унеї асемене колецієнї, о кънoскъ de ândatъ петъріторілъ постръ Шінкаі. Колецієнеа лъї de 30 ші маї бine de волътенї манускрісе се перde. Ântортанца еї се пóте жъdека дъпъ кропіка че не лъсъ. Алте імпортанте колецієнї ântрепріnсеръ ілюстріі ânvъцаці карії пе детерь Магазінълъ історікъ, кропічеле Молдавіеї, шчл.

(Ва ърта.)

Елеопатак 15 Іъніе 1862. Ла 7 óре сеара пе вестіръ клопотеле dela Бісеріка греко-оріенталъ-ортодоксъ сосірса ап міжлокъл постръ a Eminenцієї Сале Преа сфінцітълъї Архіепіскопъ ші Мітрополітъ алъ Унгровлахіеї D. Нiфонъ, пре карele ân ащепта ла Бісерікъ спре прітіре ші салътаре de Біневеніре Пъріптеле Протопопъ локалъ Іоанне Мога къ попорълъ съъ ші о мълціme ânсетнатъ de оаспеці din тоате конфесіънеле адънаці пентръ ântrevъінцареа апелор мінералі. Дъпъ че къларецій вестіръ апропіереа ânaлтълъї óспе се къпъ „Ântъратъл Черілъї“. – Cocindъ Eminenцia Са лънгъ Бісерікъ фъ салътатъ de ântregъл попорь къ „съ тръіаскъ“ de трей орі, ші стъndъ къ карета аъ съртатъ сфънта Евангеліе, дъпъ каре апоі аъ ъртатъ din партеа пътітълъї Пъріпте Протопопъ ъртътоареа Ораціе:

Бінеаї венітъ Преа сфінте!

Вестеа despre бъна венire a Eminenцієї Воастре ап міжлокълъ постръ неаъ мішкатъ інімile de бъкъріе, преоцітеа трактъалъ ші крештінії пострії ортодокші, ântîmpin прін mine пре Eminenцia Воастръ ânaінтea касії Domнълъї ші въ салътъ къ кувінте de бine аці венітъ, въ прімім Eminenцie къ врацеле deскісе ші къ челе маї вії сімцімente de бъкъріе, ші къndъ не цінет порокошї ші ферічіцї къчї Въ ведетъ ап міжлокъл постръ, черет тотъ одатъ dela Пъріптеле Чereскъ, ка ачастъ кълъторіе ші остъпеала, че аці ântrepрinco Eminenцia Воастръ спре редобъndirea съпътъції съ Віо ânкоронезъ къ дорітъл ресълтат, ші ка пре ун бънъ кредінчосъ Архіепіскопъ ші бун лъкръторіъ ал віеї лъї Хс, съ въ цie Dъmнезъъ ла мълці ферічіцї анї сфіртелоръ Сале Бісерічї ап паче, ântregъ, чінстітъ, съпътосъ ântръ зіле ândelънгате, дрept-ândreptъndъ къвънтълъ адевърълъї съъ — Amin. — Попорълъ стрігъ de трей орі „съ тръіаскъ“. Eminenцia Са ръспънсъ къ кувінте мънгъітоаре ші дълчї мълцъmindъ Пъріптелъї Протопопъ ші попорълъї пентръ прімірea ачеаста фрътоасъ ші Бінекувънтъndъї аъ пърчесъ ла квартірьл прегътітъ, ânсоцітъ de 2 Ар-хіереї аї съї ші de Domнії Протопопї Іоанне Попазъ ші Іоанне Петріъ ші ânкънцінратъ de o мълціme de попорь, unde мъсіка локалъ a кънтатъ ânaінтea квартірълъї Eminenцієї Сале піесе de бънъ венire. I. M

Petrosanu 25 Maiu s. v. 1862. (Interdiatu.)

Astadi prela 10—11 ore in ante de amédi ajunse Eselenti'a Sa D. Gubernatore C. Crenevile in calatori'a prin montii apuseni si prin satele noastre ampoiene, si la noi.

Dnca mai neci odata saténi nostrii ampoiéni nu remanu in dereptulu altora — dupa potint'a loru — cu cordial'a primire

a Inaltiloru Oaspeti, apoi putemu dîce ca neci astadî nau remasu.–

Cu bucuria vestescu daru, ca de si dî de lucru, care intre altele asta óra cea mai neaparata de lipsa spre a fi intrebuintiata de fiecare la ale sale – fiindu vinerea Rosaliloru – totusi satenii nostrii in numerositate frumoasa au asteptatu in drumulu Tierii, si capetulu Sateloru pre Marele Calatoriu spre intempinare, si beneventare. —

Nu potu a nu descoperî loiala si plen'a de stima portare, cu care se destinsera Satenii nostrii din Petrosanu:

Drumulu Tierii de ambe partile intr'o linia prea intensa éra infiptu cu arbori verdi, aséminea Turnulu Basericel resar. care jace pre unu delutiu Stâncosu cu totulu romantecu deasupra drumului Tierii, erá de toate partile incarcatu cu ramuri verdi de stajériu, intre care falfaindu si o mare flamura austriaca – negru – galbinu – parea ca 'si esprima si ea bucuria si omagiulu ce simtiésce Poporulu nostru Saténu romanu. candu se îndulcésce de vedérea Inalteloru Persóne de ale statului. —

Frumós'a ordine si asiediare întrunu momentu cumu se sciri sivirea marelui óspe Calatoriu, incantá pre ori care benesîmtitoriu; — unu ramu si unu omu — de ámbe partile drumului. — în mâni assémenea avea fiecarele Stâlpari verdi, — noi Preutii în frontea Poporului. —

Cuvenita oratiune de intimpinare din partemi era preparata, namu descoperito însa pentru caci rapide trecandu trasur'a in care era si D. S. Comitte, G. Pogány facanduse Poporului Complementu — strigaramu de 3 ori „ se traiasca "

Aru fi – ba póte ca este – cineva mai alesu dintre organele politice – mai aprópe de noi – carele siaru arogá asta primire din partea saténiloru nostrii siesi, – inse nu e asia; – Poporulu nostru romanu de si Saténi – tocma asémine simtiemente poséde pentru toti, si respective pentru Inaltele Auctoritati ale Statului si regimului, ca ori care altu Poporu mai cultu, si civilisatu; – ba ceea ce face, purcede din instinctululu seu omagialu, din anima curata, nefalsa. – De aceea dicu: ca minciunosu e ori carele créde, si dice ca prin alu seu indemnu, séu conlucrare, séu facutu ce sau facutu, – pentru caci toate acestea se adscriu numai blandului, si dereptului nostru Poporu Romanu – Saténu. Popoviciu Parochu res.

Halmagiu $^{26}|_{14}$ Maiu (Interdiatu). In „Teleg. Rom." N. 36 si in urm'a acelui si in „Gazet'a Transil." N. 37 se da pe aripile ventului jurnalisticu intemplarea, ca Protopopulu M. de aci la St. Georgiu trecutu a batutu afara din biserica cu bastonulu pe cutare cantaretiu.

Intentiunea mea nu este a negá faptulu ce intru adeveru sa intemplatu, ci numai a domoli opiniunea publica, care a putut'o casiuna aceea mana necrutiatóre si fara totu tactulu prin trecerea acestei triste intemplari si in publicitatea jurnalistica neindestulinduse cu causa mortii unicei fice a numitului Protopopu. Acela corespondinte ticalosu care sa grabitu in ascunsu fora nume, si în contra convingerii sale mai bune a publicá acést'a fapta, nu a voitu alt'a decatu numai a interitá opiniunea publica in contra Prot. M. facendu mentiune numai despre o fapta, dreptu ca in si e simplu luata destulu de necuviintiósa, daru cautendu la antecedentii, escusabila, caci erá adusu la amaraciune.

Neputendune slobozi intro deslucire mai detaiata a celoru intemplate spre delucidarea lucrului, fia cetitoriloru numai atata cunoscutu, ca acestu Domnu Protopopu a perdutu in 17 Aprile a. c. prin mórte violenta pe unic'a fica a sa, si ca acelu invatietoriu a fostu caus'a mortii ei.

Deci déca elu avea numai unu picu de simtiu de omenia si de crescinu aru fi remasu in statiunea sa de invetiatoriu in Magulicea, séu barem aru fi esitu afara din beserica candu la provocatu ameritulu de protopopu prin judele orasiului Inse elu ce a facutu? Nu numai ca nu a vrutu se ese din beserica spre celu mai mare necazu alu obidatului Parinte, ci spre a vecsá si iritá in gradulu ce numai se póte mai inaltu pe tat'a celu lovitu atatu de aspru de soarte prin moartea ficii sale in inima si onore, – a inceputu a cantá.

Ce minune dara ca amariciunea a intrecutu mintea si a adusu pe amaritulu de tata – care scia ca elu e protopopulu si mai marele bisericii, si vedea ca unu niminea de supusu alu lui arata inca si semnu de nesupunere, de neobedientia, de opusecíune faptica – ca se merga cu epatrafirulu de grumazi si se ia bastonulu, cu care a cercatu alu lo i in strana unde era stricatoriulu fericirei lui, daru acest'a scapendu pe subtu manele partisaniloru de plasa lui si vrendu a fugi afara, la ajunsu sî la lovitu pe unde au pututu din dereptu.

Aceast'a e fapt'a cea buciumata in publicu carea a urmatu din cele mai triste si mai iritatoare antecedentie.—

Acel'a tata protopopu, care n'aru fi facutu in astfeliu de impregiurari asemenea, ieie piatr'a si o arunce in acusatulu protopopu M. inse punasi mai nainte man'a pe peptu cá se nu pice in osenda.

Ce se tiene de turburarea poporului in biserica prin o fapta ca acest'a, ea e usioru de esplicatu, caci poporulu cunoscea bine cine e caus'a perderei ficei amaritului protopopu prin urmare si interitarii lui pana la gradulu celu mai inaltu, si déca sa indignatu, elu sa pututu indigna numai pe causatorulu acestei scene demne de tenguitu. — Déca autorulu scirei scandaloase din „Teleg. rom." si aru fi subscrisu numele, póte ca ne amu fi lasatu cu elu intr'o diatriba mai intinsa, daru nesciindu cu cine avemu de a face, ne multiemimu si cu atata a arata onoratului publicu cetitoriu fapt'a precatu poture concede imprejurarile familiare si prin acestá a imblandî, precumu diseramu, opinea cea aspra si unilateralu ce sa potutu nasce din referat'a corespondintelui anonimu. B.

Tiera Barciei in 30|18 Iuniu 1862.

Cu o nespuse bucuria citiremu in gazetele romane despre demnele si curagiósele lupte, prin care Comunele romane din diverse tienuturi, de si cu pretiu destul'u de scumpu, isi decretasa, seu intrebuintîndu mai moderata espresiune îsi declara, basate pe principiulu majoritatii, limb'a romana de limba oficiósa in afacerile loru. In Ungari'a, unde pana acuma erá crima, asia dicandu, se cugeti numai la o astfeliu de intreprindere, unde si acuma, dupa cumu se vede din imputarile facute preotimei, spre glori'a acelia, din partea Gabernatorelui Palfi, nu se mai speria romani de infricari si amenintiari, ci pe basea dreptuluii, dreptatii si a cuventului pronunciatu de Maiestatea Sea prin diplom'a din 20 Octombre si rescriptulu imparatescu indreptatu catra cancelari — 'si elupta limb'a romana de oficiosa. Remnescu la acestu feliu de fapte, invidiesu pe acei nobili conducatori, cari se vedu a fi mai multu din partea preotimei romane, cá cei mai competinte si totu deodata cei singure avisate la acesta, din cause ca in cele mai multe tînuturi, ne lipsescu alu-feliu de inteligintia. Ce cugetati Dloru la acésta, candu va voiu spune, ca pela noi in tiér'a Barcei in Comune de cate 8—10000 de locuitori curatu romani si fora una baremu amestecatura de alte ligione, primimu hartii totu nemtiesti dela prietenii nostri sacsoni – si cei mai multu le raspundemu, facandule caciulire, totu in limb'a Dloru resp nemtiasca! Auditi stimati cetitori si ve cruciti – in Tiér'a Barcei, in Brasiovu, unde romani de aici au facutu atata larma si Sfara in lume — dar durere nu mai larma si sfara, éru fapte nimicu, lipsindule nobil'a energia spre aceasta, scriu frumusielu nemtieste!

In Branu unde suntu 8—10000 de romani curati primeste Judele si Notariulu ro..anu hartii, resolutiuni, citatiuni, si intimatiuni in limb'a germana, — in Zernesti, unde vreo 5 (?) preoti culti si altu-feliu nationalisci buni primescu cu toti astufeliu de chartii, si se multiumescu cu aceea ca au remunstratu in genere cu toti in contra tuturoru lucruriloru si alegeriloru facute de jupanii Sasi din tiéra Barcei – si astepta ale veni resolvire recursuriloru mura in gura. Aicia inse ne vine in minte adeverulu proverbului romanu ca „Ddeu da, dar in straitia nu baga" si asia déca princepele neau datu se nu asteptamu se ne bage si in straitia. — Va intrebá cineva! Cine e vin'a? — de siguru judii si notarii respectivi? Ba nu, Dloru! ci aici e din contra cá in Ungari'a si alte tînuturi. Aici acesti'a siau facutu detori'a loru dinpreuna cu bunulu poporu, care 'si iubeste limb'a, cá petutindene, pentru ca in var'a trecuta Comunele colective ale Branului resp. representantii acelora adunanduse au facutu protocolu si conclusu prin care 'si dechiara limb'a romana de limba oficiósa in afacerile loru, si de care se bucurau si chiaru in Absolutismu, — Aceia se oblegara cu solenitate prin acelu actu ca nu voru primi hartii in limb'a straina – ca nu voru suferi a se depune Judele si notariulu loru (cu aceasta voiau a speria pe judi si notari) care lau alesu ei, ci voru protestá in contra ori caroru impuneri ilegale si contra ori carei violari a autonomiei loru.— Dar ce folosu ca tocm'a o parte influintiatóre a preotimei acestui tinutu *) au desmentatu pe Notariulu, care tocmai voia asi inaintá aceea declaratiune la Magistratulu Brasiovului prin infricari, ca ea vá face de notariulu 'si va pierde postulu seu 'si va pierde esistinti'a ect. ect. pana candu acesta ingrijatu si terorisatu lasa neinaintata acea dechiaratiune si e lasata pana in dioa de astadi, fora a fi mai carcaitu cineva ceva. Urmarea este, ca cumu diseiu, astadi se servescu ca nici odata de limb'a germana, si sasii rîdu de noi, batandu pe umeru si luandu la bra-

*) Oare? R.)

tia pe Dlu cutare alu Branului, dicandui „Nó cha Dta esti una de ale nóstre.“—

Astfeliu jóca interesele private rol'a in diua de astadi, pentru ca Domnului aceluia care are fórte multe processe si cause judecatoresti, i era frica, ca déca se va stricá cumva cu sasii din Brasiovu respec. cu amploiatii Magistratului, causele lui voru jacé seu voru avé unu finitu pentru elu nefavoritoriu.—

De se facia atunci in pripa pasulu acela si perseverá cu totii intru o unire in taria loru, luptanduse pentru nestimaverulu tesauru alu limbei, aru fi remasu fait a compli, cumu au ramasu limb'a romana de oficiósa, desi cu mari lupte, in Fagarasiu, Hatzegu, Nasaudu ect., si astadi aru fi scrisu amploiati, sasi, cumu se iu pela Sabiiu, desi „japo, munz“ (vedi „Telegrafulu Romanu“ din var'a anului trecutu) daru romanulu totu 'lu pricepe mai bine ca candu scrie in limb'a germana.

Me dóre Dloru ca trebe se aducu asia triste sciri din tiér'a Barsei la cunostinti'a publica, daru desi mamu contenitu pona acuma, ca dora dora se va sterge aceasta ciufala de pe capulu nostru, prin gratios'a resolvire a recursuriloru seu prin incercari dinsnou de a dechiará limb'a romana de oficiósa ba remu in Branu, Zernesti Tohanu vechiu ect., unde nu e poveste de altu feliu de omu de catu de romanu, totusi acumu cauta se me plangu in numele bine-si consimtitoriloru si se a retu recél'a, nepasarea, ba mai ca asi puteao boteza si altu cumu, din partea unoru Domnii de prin prejuru, acarora Nat.a e fólele;

Domnulu Inspectoru alu Branului cá romanu inca aru putea mai multu face atatu in privinti'a scóleloru, a carora stare e fórte deplorabila si care acumu simtu necesitatea de a ave unu Consilieriu de scóle, cumu avému in absolutismu *) – numai de naru fi asia de nepasatoriu, speramu inse in viitoriu. Acuma me simtu mai usioru si potu dice dixi et salvavi animam meam.

Unu Copilu alu Bucceciului.

Архіепископъл Пшілъскі din Посена a цinът дn $^{28}/_{16}$ Ianiŭ дnторкъndзсе din Roma сербътореаска са дntраре дn Посена. Ел a фостъ прiмiтъ лa кърtea дрътълъї de Фер къ o къвънтаре ростiтъ de Dp. Матекі, дn каре, фiindъ къ чеiалалцi епiскопi ерaŭ дntiедекацi a мерце la Roma, a фостъ салътатъ ка сiнгъръл репресентантъ, ка прiмателе ал дntрегълъї попор полон шi ка ачеста ръгатъ, ка сълажътe дn тоате дntреnpiндеріле, пъзъieліле шi лънтеле лъї спре редобъndiреa дрептърiлоръ чеї компетъ. Dънъ ачееа дл дъсеръ дntр'o каретъ къ 6 каi ла катедралъ, юnde a цinът o къвънтаре, каре есте дncемnатъ шi пентръ Австрiа, къчi архiепископъл ачеста пръciанъ се церézъ ка репресентантъл тътъроръ полонiлор, ба шi ал рътепiлор. Dънъ че къвънтъторiъл аратъ кът a фост de бiне прiмiт дn тоатъ къльторiа са, кът ia dat сънтъл пърinте дnаiнтатеа дntре тоцi чеiалалцi преоцi, шi ачеаста пентръ попоръл полон, a къръї репресентантъ требъe съ се конcидереze шi опоréze, зiче маi департе: C. Пърinте шi лънтеа католiкъ есте конвiнсъ, къ ноi сiнгърi, дnфрънтъndъ тоате перiкъліле, сънтемъ дn старе шi прегътiцi a редъче пе фрацii пострii рътепi, рънцi къ сiла дела бnipe, ла бniтатеа бiсерiчеї шi астфелiŭ шi къ попоръл полонез. **) Че вiтезеле оцiрi але рецiлор полонезi пъ аŭ фостъ дn старе съ есекътезе, ачеаста поате фаче астъзi пацiънеа шi преоцiтеа еї прiн сакрiфiчеле сале: а лега тоате шiстатiчеле попоаръ але Европеї ръсъритене прiн бnipe къ бiсерiка шi къ пацiънеа полонезъ ***) ачеста a фост дn декърсъл дntреції Iсторiї, ачеаста есте шi астъзi мiсiънеа пацiънеї полонезе †) de акърiї дndeплiнipe атърнъ ферiчiреа шi мърiтеа еї. A кълтiва шi пропага кредiнца, лiбертатеа шi чiвiлiсацiънеа дn Орiентъ. Ачеаста есте парола полонезе. ††) In hoc signo vinces. †††) Шi спре ачеаста пъ e лiпсъ de оцiрi, пъ de арме, чi пъmaї de амор шi de сакрiфiчiї. C. Пърinте плin de дnкредере дn

*) Despre neinbucuratorea stare a scóleloru avemu scire din partea competenta. R.)

**) Da, чiтеаскъ тънгъiрiле челе тълте despre апъсъріле че леаŭ съферiтъ рътепiї din партеа полонiлор, чiтеаскъ артiкълiї чеї тълцi дn „Ост шi Вест“ despre перdереа рiтълъї греческъ шi despre върjреа челъї католiк дn бiсерiка рътепъ, шi ва вedea, къ пъ a ворбiт адевърълъ. P.

***) Оаре каре e шiстатiк, ачела каре пъzеще реліціънеа певътъматъ дn iнстiтуцiънеле еї прiмiтiве, ор каре са авътът дела еа шi аŭ дntродъс скiтвърї dънъ плакъ. Апої чine e астъзi пацiънеа полонезе, ка попоаръле ръсъритене съ се бneаскъ къ еа, шi прiн еа къ бiсерiка католiкъ? P.

†) De ачееа a ажънс аша департе. P.

††) Оаре? P.

†††) Bezi къ ачестъ семнъ a терс къ Константiн дn Константiнопол, еаръ пъ дn Полонiа. P.

попоръл полонезъ, сiмцiментеле лъї челе повiле, пъzъieліле лъї челе ръdiкътоаре кътръ сфънта шi тареа каŭсъ a са mi лea дntiнъртъшiт mie, репресентантълъї шi кънетепiеї лъї, mia датъ бiнекъвънтареа пентръ дntрегъл попор констътътор din маї бine ка 20 мiлioane, шi афаръ de ачеаста дnкъ шi o бiнекъвънтаре деосебiтъ, пентръ емiграцiънеа ноастръ, ка антепостъ пентръ арната констътътоаре din тоатъ пацiънеа, каре се лънтъ пентръ крединцъ шi индепендинцъ. *)

Dънъ ачеста къвънтаре, прекът скрie „Dzien. pols.“ са арънкат ла пiчioареле Архiепископълъї ын кълъгър, шi дл рът, дn нътеле непорочiтеї Варшовiеї, конгресълъї Полонiеї шi а рътелор церї пентръ бiнекъвънтаре; токтаї аша къzъ дnaiнтеа лъї ын преотъ маї дnaлтъ, каре ера декоратъ къ лапцъ de аър, шi дл рът пентръ бiнекъвънтареа Галiцiеї. Конкомитатъ дn решединца са, а ешiтъ не балкон шi a дnпърцiт попорълъї ацептъторiŭ бiнекъвънтареа адъсъ din Roma. **) Шi дn минътъл ачела се iвiръ треї къркъее фрътоасе пе черiŭ шi попоръл адънат дntопъ iмнъл „Boze cos Polske“. —

„Herm. Zeit.“ кърбia дnкъ'i бine франтъ ачеаста къвънтаре зiче despre ea ыртътоареле: Прiнчiпеле бiсерiческъ кцетъ къ ла мiсiънеа, a къреї пъртъторiŭ се търтърiсеще ел, пъ се чер солдацi, пъ арме. Новъ дnce ni се пape, къ орi къръї четiторiŭ се ва пъреа, ка кът тоате ачесте ар тiросi ла лънте шi арме. Невръndъ не пiкъ дn минте опосицiалтенте дnалтеле къвинте але тънтъiторiълъї „Дmпърцiа mea пъ e din лъmea ачеаста.“

ПРIНЧIПАТЕЛЕ ЪNITE.

Дела ъчidереа мiнiстрълъї прешединте domнеще дntре тóте класеле o фрiкъ шi грозъ, ъчiгашълъ къ тоатъ активiтатеа политiеї пъ са афлатъ дnкъ. Дn 9 Iанiŭ адекъ a doua zi dънъ оторъ a конвокатъ прецidентълъ адънърiї ценерале Ласкар Катарцiŭ o шединцъ естраорdинарiъ, дn каре дnкънoсчiинцézъ не Адънаре къ дn ыртареа трiстълъї фантъ de ерi (8 Iанiŭ) Мърia Са Domнiторiълъ a дnсърчiнатъ ad-iнтерiмъ къ Мiнiстерiълъ de Iнтерне, шi къ Прешединца Консiлiълъї не D. Мiнiстръ de Естерне, Апостолъ Арсаке. D. Прешединте ad-iнтерiмъ алъ Консiлiълъї, чiтесче апоi Адънърiї o адресъ din партеа са, „прiн „каре дn фаца ачесторъ дntирежърърї бine a кiета чea маї „de апróпе лъare аminте a Адънърiї асънра мiжлóчелоръ прiн „каре лi саръ нътеа нъне ставiлъ маї активъ, маї нътернiкъ „de кътъ нъnъ акътъ; асчептъndъ D. Мiнiстръ de ла дnкре„дерea Катереї a-i нъне дn посицiънe de a пъ лъса съ се „компромiтъ ордiнеа нъблiкъ.“ D-пъ Мiнiстръ апънцъ апоi къ дntре мiжлóчеле, „че Полiцiа a сокотiтъ къ пóте конdъче „ла дескоперiреа фънтъiторълъї пе каре еа iлъ ыртъресче, е„сте шi ачела de a сънъне ла o дnкисóре превентiвъ пе съб„скрiiторiї хъртiеї че аŭ провокатъ дiскуцiънеа de ерi (ше„пiнца din 8 Iанiŭ) шi фiindъ-къ дntре dмнiї се афлъ шi доi „метърiї аї Адънърiї, рóгъ D. Мiнiстръ не Катеръ съ бiне„воiаскъ a-i преda дn мънiле Полiцiеї.“ Адънареа decideрънdъ de ърцiнцъ асънра ачестеї комънiкърi, дn чеea че прiвесче предареа DD. Депътацi тенцionацi, пъ аŭ авътъ a лъa нiчi o дnкеере, дn прiвiнцъ къ DD. Антон Арion шi Грiгорiе Мiкълескъ аŭ декларатъ дnшiї къ воескъ de ла сine a се пъне ла дiспосицiънеа авторiтъцiї. Iаръ дn чеea че прiвесче месъріле прiвiтóре къ ордiнеа нъблiкъ: Адънареа a адоптатъ къ маiорiтате de 54 бiле алbe, контра 36 негре ыртъторiълъ: „Адънареа Нацionалъ адмнкъ дntрiстатъ de дъсерóса пер„дере че аŭ фъкътъ дn персóна бнъї маре четъцéнъ шi бънъ па„трiотъ, индигнатъ тот одатъ de сътецiа крiтеї че саŭ севър„шiтъ, крiтъ, каре атенiнцъ дntрéга сочiетатеа Ромънъ; маї „лъndъ дn привiре гревътъциле че прелптiмпiнъ гъвернълъ „пентръ а менцine ордiнеа нъблiкъ, Адънареа пентръ бiнеле „церiї дъ Гъвернълъї нътереа дiскрецionаръ пънъ ла дntмiа „Дмiнекъ a вiiтореї лънї Дечетбре, de a лъa тоте месъріле „шi кiаръ челе маї енергiче дn привiреа ачелора че i ар афла „къ конспiрь саŭ фънтъескъ дn контра лiнiстеї нъбliче de a-i „ареста, de a-i дnфрiна шi кiаръ депърта din цéръ, прекътъ „шi de a съспенda либертатеа пресеї. Iаръ ла дескидереа Ад„ънърiї ăi ва da релацiънe de месъріле че аŭ лъатъ.“ Се тримите дn десбатереа тътълоръ секцiънiлоръ ыртътóреа пропънере a D. Ценералъ I. Флореск. „Дn тóте Статърiле чi„вiлисате сънтъ лецi дn контра атрънатентелоръ, О асетенеа „леце e din челе маї врiнте шi ла noi, шi Гъвернълъ съ аiвъ a

*) Аiчеа се поате бine апliка провервл: „Лавдъте гъръ къ iатъ пътнъл“ Сърачiї полонi, еї дabea маї ръсъфлъ шi архiепископълъ Пшiлъкі вреа съi дntърeаскъ дn секълъл 19 къ бiнекъвънтареа адъсъ дела Папа. Da, da се вор дntърi, пътаї съ пъ ътвле къ капъл пе тiпсiъ. Астфелiŭ de ацiцърi пъ пот авea ресълтат бън. P.

**) Че ескатотаце? P.

„о спѣне Adѣпъреі кътъ маї лп грабъ.“ Adѣпареа аѣ adoптатъ апої de врцепць вртъѕóреле пропѣперї. 1. A. D. Цепералъ I. Флорескъ лп кѣпрindere. „Пътрѣпшї de dѣpepóса пер„dere a D. Б. Катарцій, колегълъ постръ шi eminentълъ патрі„отъ, хотъръштъ съ лъштъ долій пентръ доѣе-zечї зіле, шi A„dѣпареа авторісézъ пе Гѣверпъ а лѣа dispосиціїле кѣвените шi „а фаче келтzелеле печесарії пентръ лптортѫптареа ілѣстръ„лъї бърбатъ ла каре вотъ асіста лп корпъ.“ 2. Пропѣпереа D. Гр. Б. Брапковапъ, лп копрindere. „Koncideрѣndъ къ прin „асасіпатълъ D Б. Катарцій Nаціѣпea пóстръ а перdътъ апъ„ръторілъ челъ маї eminentъ алъ тетеліілоръ есістенцеї сале, „сочіетатеа, фамілиа, пропріетатеа; koncideрѣndъ къ Міністръл „Прітаріj алъ Прінчіпателоръ-Ѣните а къръia devісъ ера „тотъ „пентръ цéръ пімікъ пентръ поі“ а фостъ віктіма кърацілъї „сеѣ політікъ, Камера лпdeплінеште o datорie сакръ deскі„zѫndъ Міністеріълъ ѣпъ кредітъ спре а ръdіка ачестъ маре „бърбатъ de статъ ѣпъ Monѣmentъ пе піаца Театрълї, къ in„скріпціа.“ „Апъръторілъ сочіетъцій, фамілієї шi а про„пріетъцій. Цеара плінъ de рекѣпощінць шi adѫпк тѫхнітъ. „Ва врта петѣрітоареа сrасъ a dіскѣрсълъї фостълъї ораторе „din шedінца de 8 Ілніj 1862 лп копрindere.“ „Пачеа шi „odіхна e скъпареа Цереї, шi воіj прefера a фі cdробітъ de „къ a лпгъdъі слъбіреа лініштеї; воіj прefера мórтеа маї „лпаінте de a кълка саѣ a лъса съ се калче вре ѣпа din інсті„тъціile Цереї.“ D. Прешedінте ръdікъ шedінца ла 5 1/2 óре dѣпъ amea-zї.

Notiце Diверсе.

— Лп Гімпасіълъ еванцеліко-лътеранъ de аічеа аѣ лпче„пътъ лъпі есатеніле пѣбліче ко o кѣвътаре ростітъ de D. Dі„ректоръ деспре сконълъ цімпасіълъї, шi воръ dекѣрце тоатъ съптътѫпа.

— „Патріа“ скріе къ атвасadорії маї тълторъ пътерї марі се воръ adѣna лп Ілніj лп Константіnополъ ла o конферінць лп прівіінца афачерілоръ сербіане.

— Ѣп dекретъ лппърътескъ demъnda лпфііпцареа ѣпеї ѣпіверсітъцї лп Odeca пентръ Рѣсіа поъ.

— Рѣсіа a рекѣпоскътъ регатълъ Італіеї, шi атвасadорълъ енглезескъ a лndрептатъ къtръ Раттаці o кordіалъ епістолъ, лп каре лл фелічітéze пентръ рекѣпóщереа Італіеї din партеа Рѣсіеї.

— Пе кѣndъ лътеа цііа, къ Гарібалdі се афлъ лп Капрера, ел a сосітъ лп Палерто de латѣреа Прінцълъї Хѣмбертъ, лп кѣвътареа че a цінътъ ел лп 29 Ілніj к. п. къtръ палермітані demѣстръ тоате партітеле шi тоате фамілиеле ла конкорdіъ. Ка треї плаце a ле церії, de каре e черчетатъ Італіа десémпъ ел тѣратістълъ, Бѣрбоністълъ шi папістълъ шi жѣръ пе палермітані съ се пъzéскъ de ачесте треї реле. Асѣпра adѣпърії епіскопілоръ лп Рота са пропѣпчіатъ лп челе маї пътерпіче кѣвінте. Преоцітеа a лппърціто лп doe класе, adекъ: лп преоції лъї Dѣmnezъ шi a dіаволълъї. Пе прелаці карії аѣ фостъ adѣпаці лп Рота лї пѣпе лп класа чеа de пре ѣртъ, карeіа ва da Італіа лп скѣртъ o лпвъцътѣръ.

— Мареле dѣкь Костантінъ кѣ соція са a сосітъ лп Варшовіа шi a фостъ de пѣбліклъ чел ащепта лп тасъ, салътатъ кѣ ептѣсіастіче віватърї.

— Францозії карії аѣ лптрепрінсъ лп Месіко o еспедіціѣпе артатъ аѣ къпътатъ ла атакълъ dела Гъadелъпе o ловітъръ бѣпъ.

— Коптеле Палфі локцііторілъ Ѣпгарієї аѣ авътъ аѣdіенціъ ла Маіестатеа Са.

— Din Пеща се скріе „Пресеї“ къ емігрантъл Л. Берсепцеї фостълъ deпътатъ ал Dіетеї Трапсілване ѣпгѣрескъ револѫціопаріj пентръ Секѣіме сар фі predатъ цепералъ конслъї австріакъ din Галаці лп 17|5 Ілніj шi ачеста ла трімісъ ла Рѣшава.

„Volksfr.“ deminte ціреа, къ епіскопії ар фі фостъ інсълтаці in Цепѣа.

— O кореспѣndінць лп „Газета Трапсілваніеї“ din комітатълъ Четатеї de Піатръ dъ o deслъчіре плінъ de респоп лп контра кореспondінції de маї наінте тотъ din ачелъ комітатъ лп прівіінца негріжіреї літъеї ромъне.

— Табла рецéскъ a делътъратъ літба ромъпéскъ ка літлъ офічіósъ лп комітатълъ Добъчії шi a лптродѣс чеа магіаръ.

— De треї зіле лп коаче dѣпъ ѣпъ тімпъ плоіосъ маї de треї съптътѫпі a лптратъ éръшї o кълdъръ тропікъ, лпсъ фórте пріінчіósъ бѣкателоръ, каре се десволтъ шi кокъ dѣпъ чеа маї бѣпъ dорінць a плъгарілоръ.

— Кѣтъ авziръмъ вііле, каре се пъreаѣ астъ прітъваръ a фі пътітітъ de речеалъ стаѣ акѣта фórte біпе, шi déка ва тердe тімпълъ астфелій, промітъ чеа маї тънósъ реколтъ.

— Лп Сервіа пѣ са фъкътъ лпкъ пімік маї лпсетпатъ.

— Ѣп телеграмъ din Варшовіа din 3 Ілніj поптеа к. п. zіче: Асѣпра марелъї dѣче Констаптінъ саѣ deскъркатъ, кѣndъ пъръсісъ театрълъ шi вре съ се врче лп каретъ, ѣп револверъ. Се zіче къ марeле dѣче есте ръпітъ ѣшоръ. Крітіпалістълъ есте прінсъ.

— Ерї аѣ лпчепътъ екsаменіле лп Академіа de дрептърї шi воръ цінea пънъ лп 28|16 Ілніj.

List'a

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Ess. Sa Alexandru St. Siulutiu 1 fl. Ess. Sa Andreiu Bar. de Siaguna 1 fl. Constantinu Alutanu Canonicu 1 fl. Teodor Siereni Canon. 1 fl. Basiliu Ratiu Prepositu 1 fl. Constantinu Papfalvi Canon. 1 fl. Nicolau Maniu Protop. 1 fl. Lâdislau Popu Propriet. 1 fl. Pongratiu 1 fl. Basiliu Puianu 1 fl. Antonelli Profes. 1 fl. Russu Profes. 1. fl. Capitululu Mitropolitanu 1 fl. Dr. Basiliu Szabo 1 fl. Sava Popoviciu Parochu 1 fl. Iacobu Muresianu Direc. gim. si Redactore 5 fl. Ilariu Papiu Valerianu Bucuresci 5 fl. Andreiu Muresianu Brasiovu 6 fl. Suma 31 fl.

Ioane Orbonasiu Protopopu 5 fl. Aronu Szuts Parochu 5 fl. Lazaru Perianu Parochu 5 fl. Teodosie Moisescu 5 fl. Sofronie Ohlariu 5 fl. Alexandru Radovits 5 fl. Gerasie Ohlariu 5 fl. Archadie Ohlariu 5 fl. Iosifu Opreanu 5 fi. Aronu Theodor Invat. 5 fl. Niculae Perianu Parochu 5 fl. Petru Opreanu Parochu 5 fl. Szamoile Motz Parochu 5 fl. Comuna Wortza 5 fl. Alexandru de Herbaiy jude procesuale 5 fl. Alexiu Ohlariu Parochu 5 fl. Ambrosie Ohlariu Par. 5 fl. Amosu Tordosianu asesoru judiciale alu sedrii comitatense 5 fl. Suma 90 fl.

Stefanu Rusu Secret. Magistr. 5 fl. Bonifatiu Pittisiu Par. 5 fl. Toma Vasiliu Par. 5 fl. Filaretu Dumbrava Ierodiaconu 5 fl. Ioanu Dobreanu Invetiat. 5 fl. Ioane Peligradu, Invet. 5 fl. Georgiu Ucenescu, cantaretiu 5 fl. Constantinu Murgu, Invetat. 5 fl. Nicolaus Flusturan Negutiat. 5 fl. Savu Rosca Negustoriu 5 fl. Georgie I. Teclu Negut. 5 fl. Nicolaus Woinescu 5 fl. Georgie R. Leka 5 fi. Dimitrie Cepescu 5 fi. Ioan Hagi Ciurculu 5 fi. Alecu Georgy 5 fi. George Georgiu Negut. 5 fl. Isacu Manolea 5 fi. Demianu Datco 5 fi. Nicolau Maciuca 5 fl. Ioann Leca Negut. 5 fi. Nicolau Th. Ciurcu, Negut. 5 fl. Ioane Szenuitze Officialu 5 fi. Const. I. Poppasu Negut. 5 fi. Nicolaus Barbu Catana 5 fi Hristea Orgidanu 5 fi. toti din Brasiovu. Georgie Manole Par. Tarlungeni 5 fi. Oprea Verzea Par. 5 fl. Demetriu Ghymbejanulu Invet. Csernatu 5 fi. Toma Barsianu Par. Darste 5 fl. Suma 150 fl.

Illustrit. Sa Franciscu Bar. de Nnpcea Comite Supremu a Huniedoarei 5 fl. Dominicu Iordanu Jude supremu 5 fl. Ioanne Papiu Adm. Protop. 5 fl. Geoegie Ciaclani Vice-Vomite 5 fl. Nicolau Petco Vice-Comite 5 fl. Ilie Hentesiu Racionistu la Dominiulu fiscalu din Deva 5 fl. Petru Dragiciu Jude proces. 5 fl. Georgiu Nicorescu Par. in Deva 5 fl. Iosifu Moldovanu Negut. Deva 5 fl. Isaie Moldovanu Negut. Deva 5 fl. Lazaru Piposiu Procuroru substitutu Deva 5 fl. Ivantie Chigsia de Lugosiu Invetietoriu in Deva 5 fl. Isaie Deheleanu Par. Santundresiu 3 fl. Ioannu Popoviciu Par. Chergesiu 2 fl. Comuna Sancraiu 1 fl. 50 cr. Nistoru Socaciu Bscaria 1 fl. Lazaru Bera Munerau 1 fl. Avram Lupsia Vulcesd 50 cr. Stefanu Sinea Batiz 50 cr. Nicolae Popoviciu Josani 50 cr. Georgiu Popoviciu Poenitia Tomi 50 cr. Lazar Stanu Socetu 50 cr. toti Parochi. Suma 71 fl.

Dela Beiusiu. D. Alexandru Nedelcu proprietariu 5 fl. D. Petru Mihutiu prof. 5 fl. D. Parteniu Cosma advocatu 5 fl. Suma 15 fl.

Georgie Constantinoviciu Voloveti 6 fl. Toma Renei de Herseni Burla 5 fl. Israilie Porumlesiu Siposu 4 fl. Dimitrie Onciul Straja 5 fl. Georgie Grigoroviciu Craina 5 fl. toti Parochi Nicolau Onciul invatiet. nation. Straja 4 fl. Georgie Antonoviciu 4 fl. Ars. Iercunieviciu 5 fl. Georgie Brailanu invetiet. Bicza 1 fl. Atanasie Popoviciu Cancelistu Radauti 5 fl. Suma 44 fl.

23-1 **Edictu.**

Прin каре АВРАМЪ БЪРСАНЪ din Галетъ, Скаопълъ Съліштеї, карeле de чіпчї апі къ пекредінць аѣ пъръсітъ пре Соція са леџітъ РАФІЛА NIКОЛАЕ МІКЛЪШЪ din Телішка Скаопъл Съліщеї шi пре ѣпіка са фііkъ МАРІА, шi деакъ се маї афлъ лп віацъ — петрече пѣ се щіе ѣnde шi кѣтъ? се провоакъ, ка лп терminъ de ѣnъ апъ dела datълъ de фацъ, къ атъта маї въртосъ съ се лпфъцішеze лпaінтеа Скаопълъї Протопопескъ сѣбскрісъ, къ кѣтъ ла din потрівъ, ла черерeа фешееї пъръсіте, се вор отърж шi фъръ de елъ челе de Капóпеле С. пóстре Бісерічї прескрісе. Сібііъ 19 Ілніe 1862.

Скаопъл Протоп. гр. ръс. алъ Тракт. Сібіълъї I.

I. XANNIA Протопоп.

Редактор респѣпzетор **Ioann Рац.** Едітъра шi тіпарілъ тіпографіеї dіечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїънеа сефаче ля сїбіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ля ч. р. поще, кѫ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Прецїъл препъмерацїеї пентрѫ Сібіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте ъърцї але Трансілваніеї ші пентрѫ провінчіеле din Монархїѣ пе ан ан 8. фл. еар пе о жътътате de анѫ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші цері стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескѫ пентрѫ лнтжіеа ъръ кѫ 7. кр. тірѫл кѫ літере мічі, пентрѫ а доза ъръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репецїре кѫ 3½ кр. в. а.

№ 52. АНѪЛѪ X.

Сібіїѣ. 1. Іѫліе. 1862.

Ромънїі din Трансілвania.

Сѫбт ачеаста інскрипцїъне аре „Botchsafter“ ънѫ артікѫлѫ din Сібіїѣ дататѫ din 1–а Іѫліѫ к. п. лн каре се кънпіндѫ ърмътоареле: Нѫ de мѫлтѫ адѫсъ „Botchsafterѫл“ штіреа, кѫ се ва цінеа лн 28|16 Іѫліе лн Брашов, лн Ардеал, адѫлареа цепералъ а асоціацїънеї ромъне пентрѫ літератърѫ, кіемате лн віаць лнаінте кѫ ѫн анѫ, ші кѫ тотѫ одатъ ва авеа локѫ ші о еспосіцїѣ de продѫктеле індѫстрієї ші економіеї церепещї ромъне. Ачеаста манїфестаре de пъзвінць а ромънілор арделенї ла о перфекцїъне спірітѫалѫ ші матеріалѫ пѫ есте а се прецві пре пѫцінѫ, къчї стѫ вьртосѫ, кѫ кѫлтѫра ші посіцїа матеріалѫ а ънѫї попор сънт челѫ маї нелнфалівіл мъсъръторіѫ de прецѫ пентрѫ лнсъмнътатеа са de статѫ; дѫрере лнсъ кѫ пѫ тоцї політічїї пострії аѫ о ексактѫ кънощінць а скъреї ла ачеста мъсъръторіѫ de прецѫ. О десбатере а ачестеї матерії ні се пърѫ лн момептѫл пресенте кѫ атъта маї атъсърать тімпѫлѫї, кѫ кът дебѫнь сеатъ се поате спера, кѫ аша нѫмта честїъне трансілванъ, а кърей фактор de кънетеніѣ есте попѫлацїънеа ромънъ а ачестеї цері, се ва траце кърѫндѫ ла о консідерацїъне серіоасѫ.

Нънъ ла анѫлѫ 1848 аѫ фост тоцї локѫіторії Ардеалѫлѫї лн прівіінца дрептѫлѫї de статѫ лнпърцїцї лн пацїъні регніколаре ші попорацїъні перегніколаре. Ачеіа, адекъ пацїънеа ънгъреаскѫ, секѫіаскѫ ші съсеаскѫ (цертанъ) аѫ фост кіемате дѫнъ конституцїъне ескісів, а есерчеа дрептъріле кончесе попорѫлѫї, репресентъндѫ пе ачеста, ші а лѫа парте ла administрацїънеа політікѫ, лн врете че попорацїъніле перегніколаре: ромънїі, армепіі, гречї, сървїі, бѫлгарїі, цігапіі ші жідовіі саѫ вькърать нѫмаї de дрептѫл сѫферінцеї індівідѫале, аѫ фост сѫпѫші ла тоате сарчіїіле статѫлѫї, лнсъ нѫ аѫ потѫт претинде нічї ънѫл din аша нѫмітеле дрептърі de статѫ. Пе лънгъ пацїоналітате а фостѫ реліція, каре а асемпатѫ локѫіторілор церії о кѫ тотѫл пе асемінеа посіцїъне de статѫ. De ѫн асемепеа дрептѫ ал рекѫноштінцеї пѫбліче ші de о леціть портатъ пъртічіпаре ла administрацїъпеа пѫблікѫ, саѫ вькърат, лн нътереа дрептѫлѫї de статѫ трансілван нѫмаї аша нѫмітеле реліцїъні речепте: романо–католікѫ ші маї тързіѫ еї administрата греко–католікѫ, чеа реформатѫ, лътеранъ ші ѫнітаръ. Кѫткъ лн ъртареа ачестор комептътоаре de сіне лнсѫші dispосіцїъні de дрептѫлѫ de статѫ десволтареа спірітѫалъ ші матеріалѫ а ромънілорѫ а требѫіть съ ръмънъ лнderъптѫл челеї съсештї ші ѫнгърештї, пѫ аре лінсъ de о десфъшъраре маї спечіфікъ. Ка съ поатъ арѫпка дела сіне апъсареа ачестеї релацїъні ші а лѫа парте ла дрептъріле ресервате але прівілеціателор класе але челор треї пацїъні, а фост пентрѫ ромънї нѫмаї доѫе кълї: денегареа пацїопалітъцїї ромъне саѫ къдерea дела кредінца пъріпцілорѫ. Лн адевър ѫнѫ морал трістѫ ал дрептѫлѫї de статѫ трансілван.

Че дрéптъ ділъчідаре а ачестеї репегацїъні са фъкът прін епіскопѫлѫ греко–ръсъріteanѫ Барон de Шагѫна лн о шединць а сепатѫлѫї імперіал імѫцітѫ, есте кѫноскѫт. Пе ачеіа, карії врéѫ съ се інформеze маї темеінік деспре ачестѫ обіектѫ, лї фачетѫ атенці ла ешіре а ънеї скріері, каре се окѫпъ кѫ епътерареа тътъроръ фаміліелор повіле ѫнгъреші de оріцінъ ромънъ ші каре аре de авктор пе ънѫ лнвъцатѫ ромънѫ de спеціалітате. Челе мѫлте прін романї фѫndате цепераціъні, Іожіка, Кепdефі, Маілат, Попчеа ші мѫлці алції din каре аѫ ешітѫ бърбаці de статѫ, белідъчї, лнвъцаці ші карії кастаѫ ші астъзї, пе даѫ чеа маї дрéптъ довадь пентрѫ капачітатеа de кѫлтърѫ а елементѫлѫї ромънескѫ, Історіа ѫнгърілор ші а сасілорѫ консемпъ мѫлте фапте патріотіче, каре леа лнплінітѫ бърбаціі попорѫлѫї ромънѫ прін дрептѫл пѫблік легаці de гліѣ, misera contribuens plebs. Нѫ сѫнтѫ опрітѫл стіndарd пропріѫ, чі сѫбт стéгѫл ѫнгърілор ші чел ал сасілор ad retinadum cogonam саѫ лѫптат апъсаціі ромънї прін дрептѫл пѫблік кѫ веакърile брав ші вігоросѫ пентрѫ прінчіпе ші патріѫ. De ші сарчіна, карea a дестінат'o лндрептъцітеле пацїъні але Трансілваніеї попорѫлѫї ромънѫ а фост фоарте греа, ел тотъші пѫ са стінсѫ. Лн маса чea маре a попорѫлѫї пѫ са пердѫтѫ конcчіінца пацїопалѫ. Ел са лнгріжітѫ de літъ. а пъстратѫ торавърile ші обічеіърїърile кредінчіосѫ, лнсъші недлнсетнателе кънтече попѫларі аѫ дърatѫ преcте конституцїъпеа трансілванъ. Ші пелънгъ тоатъ нефаворіреа релацїъпелор, де ші рецітѫл конституцїопалѫ пентрѫ бісеріка ші скоала реліцїъпелорѫ нѫмаї толерате афъкътѫ атъта кътѫ німікѫ, тотъші преоцітеа ромънъ шіа імплінітѫ кіемареа са пентрѫ лнгріжірea de реліціосітате ші моралітате. Кѫт къ ачесте пентрѫ ексістінца ънѫї попор неапъратѫ de требѫінць кондіцїъні, се афла ла ромънї лн адевър, се поате лнтърі кѫ фапте.

Характерістікѫ ръмъне лнсъ тот дѫнъ, къ токмаї ачеаста афірмацїъне се денéгѫ мѫлтіплѫ, ші адекъ dintro парте, карea лнсъші ар фі атінсъ de інкѫлпацїъне, деакъ ачесте кондіцїъні пѫ ар есіста.

Мъсъра абілітъцїї спірітѫале, мъріtea капачітъцїї a попорѫлѫї ромънѫ пентрѫ кѫлтівареа спірітѫалъ, се поате хотърѫ маї бine дѫнъ ресѫлтателе че саѫ аціптітѫ лн декърсѫл челорѫ доіспрезече апї треквцї. Дѫнъ революцїъне ші a лндрептатѫ рецітѫл австріак атенцїъпеа de кънетеніѣ спре ръдікареа скоалелор попѫларе прін інфіінцареа de скоале повъ ші маї бънъ дотацїъне a преоцітеї ші a лнвъцъторілор скоалелор попѫларе. Мерітеле атбілорѫ капї бісерічештї але Мітрополітѫлѫї Конт. Стерка Шагѫнѫ, ші але епіскопѫлѫї Барон de Шагѫна пе ачестѫ кътпѫ съ пѫ се сѫбпрецеаскъ. *) Фреквенціа жънілорѫ ромънї стѫдіощі лн мѫлтеле цітпасії але церії, маї кѫ сеатъ лнсъ лн челе дое ромънещтї ші лн цітпасіѫлѫ de статѫ din Сібіїѣ a крескът din анѫ лн анѫ. Нѫ е пе лнсетнатѫ нѫтерѫл тінерілорѫ ромънї, карії лн ачестї 12 апі саѫ афіерісітѫ стѫдіелор ізpідіче, медічінале ші теолоцічe. Ла сінгъра Академіѣ de дрептърі a Сібіїѣлѫї аѫ абсолвітѫ лн декърсѫл ачестор апї маї мѫлт ка 200 тінерї стѫдіїле ізpідіко–політіче. Докторї de медічінъ, ші de дрептърі, теолоцї, ѫмплоіацї політічї, фінапцїерї ші жѫдекъторещі, адвокацї de пацїопалітатеа ромънеаскѫ, нѫмаї сънтѫ акѫта о рарітате. Мареле інтерес, че іа інтеліцінца ромънъ ла віаца політікѫ, кѫ деосевіре ла солвцїънеа честїънеї пентрѫ лнфіінцареа ънеї діете ші апезареа релацїънеї Ардеалѫлѫї кътрь імперіѣ, саѫ довединтѫ de маї мѫлте орі.

Че атінце лнсъ нѫсечїънеа матеріалѫ a попорѫлѫї ромънѫ наінте de анѫл 1848 нічї ачеаста пѫ а фост фаворітоаре. Апъсареа релацїънеї ънѫї ърваріал не регѫлат а лнкъркат попорѫл кѫ тоатъ гревътатеа лѫї. Персоапа ші лѫкрѫлѫ a фостѫ сѫпѫсе посесорѫлѫї. Волнічіа a фост манїпѫлатѫл кодіче ърваріал.

Лн ачéста релацїъне a гѫстатѫ фостѫлѫ іобацїѣ маї гата ін о маї маре мъсъръ лібертатеа естеріоріалъ, декътѫ че a мъсъратѫ націопала егала лндрептъціре класелорѫ прівілеціате (статърілорѫ) але попорѫлѫї, ел a фостѫ афаръ de лецї. Престацїъпеле ърваріале лнтрѫ тотѫ пѫ аѫ статѫ лнтр'о кореспѫнзътоаре релацїъне кътрь лнтіndерea ші фертілітатеа посесїъпеї ърваріале. Венітѫлѫ дела пътъптърї дабеа a ажънсѫ спре акоперіреа черінцелорѫ віецїї de тоате зілеле але фаміліелорѫ de регѫлъ бine кѫвънтате кѫ мѫлці копіі. Пе лънгъ престацїъпеле ърваріалї аѫ лнсърчінатѫ пе фостѫл іобацїѣ ші посесїъпеа лѫї дърile лнпъръtещі, дърile церії, конкърінца дрѫмърілорѫ, преізпктъра, рекрътацїа, лнквартірареа мілітаръ ш.

*) Dар Пърінтеле епіскопѫ ал Герлеї пѫ аре мерite пе кътпѫлѫ ачеста? — Нічї ачесте пѫ ар требві трекѫте кѫ ведереа. Р.

а. Унъ статъ церъпескъ пъ пътаї къ пътеле чї ші дънъ. овіектъ, пъ а фостъ не терепълъ комітатенсъ лнтре унгърї ші ромънї. Унъ статъ агріколъ съмъросъ аъ авутъ наінте de 1848 пътаї Саксенландъ, унде прекумъ се щіе пъ аъ есістатъ релаціунї іобъцещї. De о посіціне матеріалъ таї бинъ, ба ші de о авуціе таї лнсемнатъ саъ бъкъратъ лнкъ наінте de 1848 ромънїї локуіторї ла мърціиле молдо-ромъне економіі de віте, таї къ сеамъ de оі (мокапї). Преціул търлелоръ de оі але лоръ, каре іернезъ пе шесърїле родіторе але Дънърії, пъ се дъ пре таре къ 3 мілióне.

Чеї таї din тъї пашї, карії ія фъкутъ рецімълъ, ка съ лнвъцътъцескъ стареа матеріалъ а съдітълуї, а попорълуї, аъ фост ръдікареа іобъціеї ші але пътерóселоръ імпътъцї але повілітеї. Прін о леце спеціалъ са рекъпоскутъ фостълуї іобацїъ deплина пропрієтате а пъмънтърілоръ, че ле авеа лн посесіне ші са портатъ марітеа унеї квоінчióсе decdaънърї din міжлóчеле церії. De чеа таї таре лнсемнътате пентръ ръдікареа стърії матеріале а фостілоръ іобацї сънтъ дечісіпеле патентълуї de decdaънаре асупра регълърії релаціънелоръ посесіпеї, ескріереа съпъсълуї летнърітъ ші дрептълуї de пъшънатъ ші таї бъна дотаціне а скóлелоръ ші а бісерічелоръ. Къ наінте ші дънъ ръдікареа аша пътітелоръ трібънале врваріале спре скопъл кореспънзътоареї есекутърї а ачесторъ дечісіпї пъ са фъкутъ німік, есте таре de тънгуітъ. Спре формаціпеа лнчет лнчетъ е унъ статъ церъпескъ пътерпік, спре лнтъріреа потереї контрібуціопале лн лнцелесълъ пъблічеї секурітъцї, есте ефептъіреа грабпікъ а ачесторъ леціите дечісіпї пе апъратъ de липсъ.

Маї ръмъне съ консіderътъ, мърітеа ші лнтinderea лнтregълуї статъ de посесіне лн фъндурї ші пъмънтурї, каре се афлъ лн мънеле ромънілоръ. Фііндъ къ ної, пентръ актеле трече къ ведереа тареле комплекс ал бънърілоръ, чел поседе Архіепіскопіа ромънéскъ ші унеле фъндаціпї ромънещї, ші токтаї аша пъ лъутъ лн консідераціне нічї пе марії посесорї de пъмънтъ, карії се лндоескъ de оріціпеа чеа ромъпеаскъ, аша дарь ръмъне пътаї констатареа кънпінсълуї аша пътітъ іобъцеск ші din парте ші а ліберълуї статъ de посесіне, каре се афль лн мънеле Ромънілоръ. Дънъ дателе ромънещї *) ачéста се чіфреze къ $^1|_3$ парте а лнтрецїї продъктіве сърфеце а ръ се афль лн мънеле Ромънілоръ. Дънъ дателе ромънещї *) ачéста се чіфреze къ $^1|_3$ парте а лнтрецїї продъктіве сърфеце а пъмънтълуї Трансілваніеї, адекъ къ 266 мілърї пътрате лн пропорціне къ лнтрéга попораціне ромънéскъ. Ної пъ конóщетъ детаіърїле ачестеї калкълацїї, лнсъ требне съ обсервътъ, къ калкълацінеа нóстръ, ла каре атъ лъалтъ ші лнтрегъ матеріалъ ка врваріал decdaънат, ліберă посесіне а ромънілоръ пе фъндълъ съсескъ, статълъ посесіпеї ал желерілор ромънещї пе терепъл комітателоръ ші съкъескъ, ші пъдъреле речерете спре асекърареа дрептълуї de летнърітъ іобъцескъ лн лнцелесъл пасептълуї de decdaънареа пъмънтълуї, ніа датъ унъ таї асетепеа ресълтатъ.

Не паре ръ къ пъ пътетъ таї пре ларг тракта аічеа ачест обіектъ попderосъ, лнсъ чеа че са спъс ва потеа ажънце, ка съ лндрептезе фалселе прівірї ші жъдекацї пъ раре асупра ромънїстълуї трансілванъ, ші а адъче лнсетнътатеа луї ла тъсъра дрéптъ. Къ ун попълъ таї таре ка 1.300,000 сфлете, таї тълтъ ка жътътате din попълаціпеа Ардéлълуї, каре поседе таї гата а треіа парте din пъмънтълъ тотал, продъктівъ ал ачестеї церї (таї тълт ка ареала регатълуї Саксоніеї, Баденії, Хесенеї ш. а.). кълтівъ пъмънтъл, ші поарта економіа de віте ші лъкрареа бъілоръ металіче, лнтро тесъръ лнтінсъ, каре есте кредінчіосъ ші моралъ ші се кондъче de о інтеліціцъ стімаверъ, ла declегареа аша пътітеї честівнї трансілване, адекъ ла лнтемеіареа конституціпеї фътъре а ачестеї церї, требне съ се прівéскъ ші прецъіаскъ ка унъ фактор de къпетепіъ ші анъте din пънктъл de стаціне ал релаціпелор фантіче ші ал порънчітóреї печесітъцї, пъ поате дъвіта пімінеа. Ші пентръ ачеса есте къ тотълъ дрептъ, дéкъ автографъл лнпъръtескъ din 20 Октомвре 1860 кътръ міністрълъ прешединте, ворбеще „de адънкъ тъісторе скімбърї а конституціпеї трансілване.“ †††.

Тесавръ

de MONVMENTE ІСТОРІЧЕ пентръ РОМЪНІА,

(Лнкеере.)

Кълкънъ пре ъртеле атъторъ бърбацї, сънтъ таї бине de 12 ані de кънъ тъ окънъ адънънъ ші еъ, дънъ стареа ші пътериле мелe челе търціпіте, вер-че документъ векіъ, тіпърітъ сéъ манъскріптъ, стрънъ сéъ indiценъ, de пре ла антікарї, бібліотечї ші архіве. Лнпрежърърiле адесе орї тъ фаворіръ. Четъцianъ Ромънъ, пъскутъ лн Трансілванія, лн-

*) „Gazeta Трансілваніеї“ 1860. Р.)

чепънд-тї стъdіеле лн патріа пащереї меле, челе de Унівersітате ле контінуаї парте лн Германіа парте лн Італіа. Лн керсълъ петречереї меле de таї тълцї ані лн ачесте церї, пічї одатъ пъ detеї вітъреї пентръ унъ моментъ тъкаръ, ъртъріреа монументелоръ істóріче але пацїнеї меле. Астъ феліъ астъзї бібліотека меа пътъръ тії de документе прецióсе, поседе челе таї керióсе, таї векї, таї раре, ші пентръ історіа нóстръ таї нечесаріе кърцї din секълъл 15, 16, 17, етс. тълте din ачестеа пекънoскъте луї Шінкаї ші Енгел. Лн Берлін, тънцъітъ преа лнвъцатълуї професоръ Zinkeisen, авторълъ репътітеї історіе а імперіълуї отоманъ, прекумъ ші преа демнълъ кустоde алъ бібліотечеї рецещї, доктор ші професоръ Гоше, колесеї къ diліцендъ din челе 48 волътіне de манъскріпте італіане, къпоскуте сънтъ тітлълъ de Informazioni politiche, тотъ че афлаї лнтржнселе despe Ромънї din секл. XVI, XVII шчл. нічї унъ Ромънъ пъ консълтасе пъп'акумъ ачесте непрецъіте документе. Ла 1860, дънъ-тї воіъ формата лнсъші прінчіпеле de Hohenzollner, de а лнтра лн архівълъ Статълуї челъ секретъ лн Берлін, прінтъ аічї къ о раръ бънпітате din партеа съперіорілоръ ші анъте din парте а преа демнълуї архівар, консіліарълъ секретъ доктор Фрідлаендер, копіаї дънъ оріціпалеле челе таї лнтересанте ші таї керióсе акте діпломатіче але таї тълторъ Domnї ші претіндінцї Ромънї, лнчепънд de ла Петръ Рареш Domnълъ Молдавіеї, прекумъ ші унъ шіръ de документе офічіалї релатіве ла пердереа Бъковінеї, ла лнтемеіареа консълатълуї постръ de атунчї. Din репътіта бібліотекъ а контелуї Dzialynski din Kornik лн Познанія Прусіеї, бібліотекъ авутъ лн кърцї раре ші лн манъскріпте оріціпале, копіаї din оріціпале кореспондінцеле луї Міхаіъ Вітеазълъ, луї Ірімія ші Симеоне Мовілъ ш.ч. къ къртеа de Варсавіа, акте рътъчіте din архівеле Полоніеї, ш.ч. ш.ч. Афаръ de ачестеа поседъ таї тълте портрете de але Domnілоръ пострії фъкуте пре атунчї лн стръінътате de чеї таї репътіцї скълпторї аї тімпълуї, прекумъ de Хондіус ші алцїї. De асемене, събскріері ші печеці domпещті, планърї de четъцї ші de бътъї, карте векї, лнтре алтеле о карте a Молдавіеї фъкутъ ла анълъ 1595, ші алте асемінеа.

Тоате ачестеа ле фъкуї фъръ ка вре унъ гъверпъ съ-тї фі датъ челъ таї тікъ ажторіъ. Че е дрептъ, пічї къ черуї вре одатъ.

„Тесаврълъ de монументе історіче:“ че лнчепъ а пъбліка, аре съ къпріпзъ тот че воіъ афла таї іпортант лн колецїънеа меа. Тóте монументеле вор фі ілустрате къ префаціунї ші поте есплікатіве.

Лн фъсчіóра 1-а (лъна Іъліъ) лнчепъ къ історіа луї Міхаіъ Еропълъ, скрісъ de Валтер ла 1599. Воіъ врта къ Біселівс каре лнкъ скріре історіа луї Міхаіъ. Воіъ пъпліка апоі din архівълъ секретъ din Віена таї тълте рапортърї але комісарілоръ тріміші de Лмпъратълъ Рдолфъ II. ла Міхаіъ дънъ че ачеста окънпасе Трансілванія. Апоі документе din Корпік, ші анъте din ачестеа, треї скрісорі але луї Міхаіъ літографіте дънъ оріціпале. Релаціунї історіче din манъскріпте італіане але бібліотечеї din Берлін. Din варіетъцї воіъ репродъче доъе къртічеле скріре despe Цепешіъ Водъ къ фінітълъ секълуї XV; Корографіа Молдавіеї скрісъ de Сеіхердорф ла 1541; історіа луї Деспотъ Водъ скрісъ de Граціанъ, прекумъ ші чеа скрісъ de Соттер ші тіпърітъ ла 1587; Dialogi piacevoli del signore Stef. Guazzo, карте тіпърітъ ла 1586, каре лнтре алтеле аре унъ капітълъ; Del principe della Valachia maggiore; Gorecius Ivonias, тіпърітъ ла 1517. De асемине воіъ репродъче зіаре тіпъріте лн Германіа, Белціа, Франціа, къ фінітълъ секълуї XVI. ші лнчепътълъ секл. XVII. despe Міхаіъ ші алцї Domnї аї пострії. Воіъ фаче къпоскутъ ромънілоръ ші картеа луї Barret (Joppecourt), лнтітълатъ: Histoire des troubles de la Moldavie, тіпърітъ ла 1620; de авіа сънтъ доі анї de кънъ афлаї ші ачéстъ карте de о естретъ рарітате; еа ремасе пекънoскутъ луї Шінкаї ші Енгел; лндеплінесче о лнсетнатъ лакънъ лн історіа Мовілесчі, ші лнтре алтеле къпринде ші о нъвелъ історікъ despe къдереа лн каптівітатеа тътъраскъ а унеіа din фетеле луї Ірімія Мовілъ, мърітатъ дънъ прінчіпеле полонъ Корекі. Ачестіа ші алцї асемені скрііторі контімпорані, лнтрекъ лн маї тълте респекте пре кронікарії пострії. Нічї унълъ de аї пострії пъ скріе маї лнсъфлецітъ ка Валтер, нічї маї детаіатъ ка Горечівс, нічї лн літва класікъ а луї Граціанъ, ші нічї унълъ пъ пе лъсъ інтересантеле съіінціе despe Мовілесчі, че ле афлътъ ла Barret. Афаръ de ачестеа, вотъ фаче естрасе пътерóсе din історічї векі, Унгарі, Полоні, Търчі. Ші а пътe dintre търчі, вотъ консълта пе Naima despe Міхаіъ ші алцї Domnї, ёръ din

репътітълъ Caedin вомъ традъче кріóселе deскріері але лъптелоръ лъї Цепешіъ ші Стефанъ челъ маре къ Търчіі.

Ънеле din монъментеле „Тесаврълъї,“ пострь de абіа сънтъ кънoскъте, маї мълтъ de нъме, ънъї прéтърцінітъ пътърь de літерарї ромънї; алтеле de локъ пъ сънтъ кънoскъте; челе маї мълте adесе орї лндешертъ сарь къта, пъ лп але пóстре, дарь кіарь ші лп челе маї авъте бібліотече стръіне.

Челе маї імпортанте ші маї раре ворь фі пъблікате ші лп тестълъ оріцінале ші лп традъчере, тотъ-деъна апотате.

Вомъ скріе, ші, фііндъ Ізрістъ de професіъне, вомъ трата къте-одатъ ші матеріе din къмпълъ історіеї Дрептълъї пострь.

Вомъ пріімі къ мълцъмітъ ші артіклії стрънї кълдъ сéь ворь кънпінде фапте історіче некънoскъте, сéь челе кънoскъте ворь фі тратате дінтр'ънъ ноъ пънтъ de ведере.

Нічі одатъ нямъ фостъ маї ліберъ ка лп ачесте de фачіъ лмпрежърърі, спре амі пъте консакра літератъреї історіче тóте пътеріле. Фіе-мі лнтрепрінderea орі къть de греа, ea-мі адъче ші міе о неспъсъ мълцъміре інтерпе: „стъdіеле ачестеа мънгъіъ ші лнтъреск іпіма отълъї лп тóте лнпреціъръріле; апоі, лнкредінцатъ къ асемінe лъкраре пъ пóте съ пъ адъкъ вре ънъ фолосъ ші патріеї, лndемнатъ ші лнкраціатъ de амічіі меї, мъ сімцеамъ ші лndаторатъ а адъче ші еъ астъ мікъ петрічікъ ла тареле едіфічіъ алъ націоналітъцеї Ромъне.

Пре аівре пъблікацівні de асемінea натърь се факъ къ ажътóріе de прінчіпі ші реці. Еъ лпсъ, неажътатъ de чінева адънаї матеріалълъ: тотъ аша воіъ съ-лъ скотъ ші ла лътінъ; лп фірмъ сперанца къ лнцелепчівнea ші патріотісмълъ пъблікълъї ромънъ ва фаче съ пъ кадъ о лнтрепрінdere лнчепът лп кърстъ кърать de a лнаінта адевърълъ стъdіъ алъ історіеї націонале. Апелезъ ла біне-воінціа амічілорь меї din тóте церіле ромъне ші тоцї адевърацїі амічі аї Історіеї пóстре.

А. Папіъ Іларіанъ. Бъкърещі 16 Ізніъ 1862.

Literariu.

Abcdariu pentru scólele populare romane de Zaharia Boiu, profesoru la institutulu diecesanu pedagogico-teologicu in Sibiiu in tipografia diecesana 1862.

In partîle cele mai cultivate ale Europei Cestiunea, relativa la metod'a dupre care ar fi se se invetia cu mai iute sporiu citirea prin scólele populare: dupre metod'a, sunatória séu dupre cea de slovenitu séu silabizatu, este decisa. Didacticii cei mai competenti sunt pentru metod'a sunataria (Lautirmethode).

Argumentele cu eare o sustînu sunt: pedeoparte caci metod'a cea veche de silabisatu, cá un'a ce purcede de la semne la insemnatu adeca dela litere la sunete, de la vorbe la notiuni e nenaturale si nelogica; éra de dealt'a, caci numai metod'a sunatória care din contra purcede de la sunete la litere, de la notiuni seu idee la vorbe, scurtu de la insemnatu la semne e rationale.

Incatu pentru alta cestiune, déca dela inceputu cu citirea sa se mai impreune si alta lucrare p. e. scrierea, de si actele in acésta privintia nu sunt enco inchiuse, totusi nu e greu de prevediutu, ca si acést'a se va rosolvá in sensulu progresului. Pentru ca citirea cata sa fia precedata de scriere. Oamenii pona n'au scrisu, nice n'au cititu, si indata ce scrisera si citira, catra acestea e chiaru, ca celuce 'si poate scrie cugetele, poate si a le citi. Astfelu se nascu metod'a scriptolegeca, (Sbhreiblesemethode). metoda ce combina scrierea cu citirea.

In scólele nóstre populari cititulu se invatiá si se invatia enco dupre metod'a de silabizatu.

Salutamu cu bucuria ideea D. Profesoru Z. Boiu, carele, prin Abcdariulu seu numitu mai sus, compusu dupre metod'a scriptolegeca, cérca a deschide, cale, cá sa se invetia citirea prin scólele nóstre dupre o metoda singura rationale.

Dar déca ne invoimu peste totu cu metod'a, ce iamu dîsu Scriptolegia, speramu ca Domnulu Autoru nu va luá in nume de reu cateva reflecsiuni relative la aplicarea aceleiasi in prasse: cu atatu mai virtosu ca insusi se pare a provocá pe invatiatori la observatiuni utilizande in editiunile ulteriori.

Metod'a scrieri impreunata cu citirea conditionéza cá inainte de a se dá Abcdariulu in man'a baiatului, dupa seu deodata cu deprinderile intuitive

1 Sa se deprindia a desface vorbele in elementele loru, adeca in sunete;

2 Sa se deprindia a formá lineamentele principalia de scriptura, si

3 Numai dupa ce va sci a desface vorbele in sunetele constitutive, si va fi deprinsu a combiná trasurile diagonali cu ovali subtîri cu cele mai gróse sa i se inmanuiasca Abcdariului. Catra acestea dupre subiectiv'a nóstra parere ar' fi mai cu scopu cá invatiatur'a sa nu incépa cu cirilicele, ci cu literile. Cuventulu nostru este cà intre form'a literiloru scrise, si aceloru tiparite e mai mare aseminatatea decatu intre form'a cirilicilor scrise si a celoru tiparite: sciindu cà principiulu didacticei e a purcede de la usioru la mai greu. Pretiuimu motivulu D. Auctoru anume in partea sa ultima, ca adeca la invatiarea literiloru suntemu nevoiti à ne provocá la ъ si ї. Acést'a s'ar puté evitá puindu invatiatur'a vocaleloru insemnate cu litere in lectiunile nemediatu urmatórie dupa cea a vocaliloru infacisiate cu cirilice. — Este adeveratu ca i e vocalea cea mai simple in scrisu si tiparitu; in pronuntia credemu ca e a, acesta e sunetulu celu antaiu a copiilului.

Brasiovu 8 Iuliu 1862.

G. I. Munteanu

Direct. gimnas.

(Ajutorarea Iuristiloru. Siedinti'a din 9|21 Iuniu.

Obiectulu pertractarii este rugarea in termini fórte necuviinciosi a iuristului din anulu II. Ioane Rusu pentru a i se da cei 16 f. v. a. ce'i trimisese pe seama lui comitetulu filialu din Turd'a déca aru fi depusu esamenile si péste totu Comitetulu centralu laru aflá demnu, si care Comitetulu centralu, remanendu datoru cu esamenele, nu ii predase. Pe temeiulu atestateloru produse din partea profesoriloru si alu estremei necesitatii, în care afirma suplicantele a se aflá, se decide, cá cerut'a suma se i se dea, totdodata inse se se recvire Onor. Comitetu filialu din Turd'a, in urm'a scrisórei O oratu aceluiasi de dato 18 Maiu a. c. cá banii, cei tramite acestui comitetu spre impartîrea intre iuristii din acela comitatu au se'i tramita fara conditiuni, chiar si numai a li se predá, au se numai ingr oneze pe acestu comitetu cu astfeliu de recuisitiuni de órace acestu Comitetu nu se mai póte espune injurieloru acelora, care le vomeze unulu si altulu din acei tineri asupra lui, si precumu e si aceasta hartia a juristului Rusu, carea se se tramita in originalu Comitetului filialu din Turd'a. Atestatele produse se se inapoiese suplicantelui. — Tot cu ocasiunea aceast'a sa împatitu iuristului Ioanu Campénu (Mezei) 16 fl. lui Iuliu Bardosi 10 fl. si lui Ilia Tuliu 10 fl. din partea comitetului filiale fiindu ca numitii tineri au satisfacutu conditiuneloru sub care sa cerutu impartîrea baniloru, dreptu aceea acesti bani ca unu postu numai tronsitoriu nu sa pusu in rotiociniu u Comitetului.

In Siedinti'a diu 18|30 Iuniu se autentica protocolulu siedintiei trecute. D. V. Presiedinte comunica Comitetului, ca densulu in urm'a invoirei afara de siedintia a membriloru, cárii se vedu pe dosulu suplicei a iuristului Danielu Lic'a, prin care acest'a cere a i se dá din banii adunati 30 fl. v. a. imprumutu, pana in 6 Iuliu, ia datu acést'a suma pe lenga obligatiunea lui visibila pe suplica si Comitetulu se invoiesce cu acést'a urmare a D. V. presiedinte. — Dupa aceea produce D. V. Presidientu o suplica catra Comitetu si o scrisoare catra D. V. P. Dr. Vasiciu a iuristului Efreimu Pap in care se plange, ca i sa detrasu ajutoriulu de la comitetulu acest'a si se róga ca acel'a se i se dea si deaici incolo pe anulu acest'a, eara pe celu viitoriu se i se aplacidese si asigure unu stipendiu anuale de 150 fl. v. v. caci altfeliu va parasi scól'a.— Se decide: Fiindu ca D. Efreim Popu are unu stipendiu din Blasiu de 52 fl. 50 x. a primitu dela Comitetulu Asotietiunei 18 fl. dela acestu Comitetu 27 fl. asiadara o suma de 97 fl. 50 x. prin urmare cu 19 fl. 50 x. mai multu ca ori care ajutoratu dela Comitetu cu 78 fl. pe anu, Comitetulu remane in privinti'a rugarii din taiu pe lenga conclusulu seu din 1-a Maiu 1862 prin care i sa detrase ajutoriulu. — Ce se atinge de a doa rugare, cá pe unulu viitoriu se i se aplacidese unu stipendiu de 150 fl. Comitetulu ii descopere, ca nu se aflá in stare de a putea incuviintia cererea D. Pop din causa ca in casa nu se afla atati'a bani catu se poata face dispositiuni de impartîre mainte. — Mai de parte se primescu banii tramisi de D. Canonicu Mihali prin D. Canonicu Vestemeanu in suma de 103 fl. 50 x. si 4 #. si se otaresce cá D. contribuenti se se multiumeasca prin tiparirea nu eloru loru in jurnale. D. Adamoviciu Directorulu scólei de arte din Iasi inca trimite prin Redactiunea „Telegrafului romanu“ 4#. pe seam'a fondului iuristiloru care se iau in administratiune cu multiemita. D. Vasiliu Hersianu mai trimite 30 fl. cu aceea

rugare cá list'a contribuentiloru se se publice. Banii se iau in administratiune platinduse pentru portulu postalu 18 cr.

In siedinti'a din 3 Iuliu 21 Iuniu la care a luatu parte si D. Baritiu sa primitu prin D. Iacobu Muresianu.

a) din comun'a Bordu lenga Ernotu prin D. I. de Tamasiu 4 fl. 14 cr.

b) din comun'a Ponticeu prin paroculu gr. cath. D. Sdrob'a dela acela si 75 poporeni 20 fl. sa mai primitu dela D. And. Muresianu prin P. Protosingelu Popea 5 fl. sa scosu interesele dela obligatiunea de 100 fl. cu 2 fl. 50 cr. D. Georgiu Baritiu preda din partea Dom. A. Florescu din Bucuresci unu adausu la darulu ce la facutu in Fevruariu, de 2 ⁋. si doi doedieceri, cu aceea rugare ca se se publice in „Telegrafulu romanu“.— D. Dim. Babilonu oficialu c. r. in Hid'a tramite Asociatiunei romane pentru literatur'a poporului romanu pe seam'a iuristiloru fora desemnarea mai aprópe din care institute, 126 fl. adunati dela poporulu tienutului Hid'a cu aceea rugare ca 30 fl. din ei se se dea iuristului Augustinu Munteanu din Sibiiu, 30 fl. se se tramita iuristului Vasiliu Pop la Pest'a, éra despre ceialalti se dispuna comitetulu liber si primirea se o adeverésca prin foile publice. Acesti bani se transpunu comitetului iuristiloru, care decide a se urmá in tocmai si se dau de locu D. Munténu 30 fl. éra 30 se trimitu D. V. Popu la Pest'a prin posta, totu odata se se róge D. Babilon a crutiá pe comitetu cu comisiuni cá acest'a din urma. La posta sa platitu 26 x. Pe lunele Iuniu si Iuliu so datu iuristiloru: Muntiu, Cosieriu, Schiau, Albini, Velicanu, Bontescu si Aleman cate 12 fl. lui Ioann Popa 2 fl. Sum'a 86 fl.—

Dimitriu Perti'a iuristu in alu II. anu cere dela comitetu bani spre platirea unui ren lu de vestminte de vára neajungenduse cu stipendiulu de 100 fl. celu are dela Blasiu. Comitetulu nepotenduse abate dela decisiunele sale de mai nainte in privinti'a marimei ajutatóreloru, nu potu incuviintiá rugarea.

Gavrila Miheltianu substernendu acum testimoniulu de clasa buna, se róga pentru unu ajutoriu.

Ise placidese pe Iuniu si Iuliu 12 fl.

Ioane Pred'a se róga a ise da si densului adausulu aplacidatu celoralalti iuristi, care adausu lenga stipéndiulu lui din fundatiunea Francisc Iosifiana aru face 28 fl. Fiindu cererea lui drépta se aplacidése.

Petru Fodoru ne primindu anticipatiunea de 18 fl. se róga cá se ise adauge si lui acésta suma pe langa ceea ce o trage, si pentru lipsele sale se ise mai dea inca 9 fl Cererea din taiu fiindu drépta se aplacidese, éra a doa nu se pote incuviintiá.

Iovianu Stoic'a arctendu ca pentru lips'a tacsei scolare nu va potea depune esamenele semestrale se roga pentru aplacidarea acelei tacse de 8 fl. 80 cr. cu atata mai vertosu cu catu si ceialalti iuristi au primitu inca 18 fl. peste stipendiulu fipsatu de 60 fl. fiindu cererea lui drépta i se aplacidése 18 fl.

Recapitulendu Perceptele si erogalele:

Perceptele facu 897 fl. 53 cr. 10 ⁋ 2 doed.
Erogatele „ 628 fl. 73 cr. - - - - -
Remane unu restu de 268 fl. 79. cr. 10 ⁋ 2 doed. care se pastrese in fondulu asotiatiunei pentru anulu viitoriu.

Notiție Diverse.

— Ла Institutul teologico-pedagogic greco-resperitén8 din Sibiiŭ vor ânchepe de mâne esamenele semestrali ši se vorŭ kontinua dupâ următoarea:

Programa

	Inainte de prândiu	Dupa prândiu.
Luni	Teologi'a morala	Gramatic'a
Marti	Dogmatica si polemic'a	Aritmetic'a
Miercuri	Dreptulu canonicu	Pedagogi'a
Joi	Istori'a bisericésca	Marturisirea ortodocsa
Vineri	Esegetic'a si Catechetic'a	Geografi'a
Sambata	Cantarile bisericesci si tipiculu.	

— Ministeriul Romîniei nu ca kompletat. Laskar Katargiŭ ši Dimi. Gika aŭ fostŭ âncărcinaţi ku kombinarea unei noŭ ministeriŭ, dar nu aŭ izbutitŭ.

— Učigašulŭ lui Katargiŭ nu ca aflatŭ, starea de acediŭ votatŭ de adunarea ţeneralŭ nu ca publikat.

— „Romînulŭ“ skrie, kŭ saŭ eliberatŭ čele mai multe persoane din inkisóre, afarŭ de D. Karada kare partičipeze la redakţiunea „Romînului“.

— Ekselenţia Ca D. Guberpator urmézŭ a kontinua kŭlătoria ca de inspeţiune âu părţile Bistriţei, Năsăudului ši a Solnokului interiop.

— Ла Sedinţa din 25 Iuniŭ a Komunei Sibiiului ca primitŭ proiektul de leţea komunalŭ.

— Ла Editura č. r. tipotrafiei de statŭ a eširŭ kodulŭ četăţenŭ universalŭ austriakŭ âu limba ţermănă ši romînă preţul e 6 fl. 53 kr.

List'a

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Parintele Archimandritu Damaschinu Tirgulu Ognei 3 ⁋. Alecu Davidoviciu Vamesiu Grosesci 2 ⁋. Todorachia Georgiu Comisu Tirgulu Ognei 2 ⁋. Constantinu Dimosie Comisu Tirgulu Ognei 2 ⁋. cu promisiunea de a dá pe tot anulu in 12 Maiu cate 2 ⁋. pana va trai. — Dimitrie Paraschivu Spatariu Tirgulu Ogni 1 ⁋.— Ioane Ratiu Prot. Hatiegu 5 fl. Teodoru Stanislavu c. r. Capetanu in pens. Hatiegu 5 fl. Nicolae Petroviciu Negut. Hatiegu 5 fl. Alexandru Petroviciu Negut. Hatiegu 5 fl. Bucuru Popoviciu Negut. Hatiegu 5 fl. Georgie Ciuciu Parochu Hatiegu 5 fl Ludoviciu Muntenu Cancelistu Hatiegu 5 fl. Ioane Sipotariu Asesoru Ghierla 5 fl. Mihailu Bohetielu Jude primariu Ghierla 5 fl.

22-2 **Publicare.**

In urm'a rescriptului emisu dela inaltulu ministeriu de resbelu din 8 Iunie 1862 despart. 14 Nro 1331, se voru primi Elevi in c. r. academia Iosefina de medicina si chirurgia, atatu la ascultatulu cursului de invatiamentu mai inaltu, catu si acelui mai de josu, si adeca: in locuri solvende, si pentru militia in locuri france (fara solvire).

Conditiunile mai de aproape se potu inspiciá in Curieriulu Sibianu din 23 si 27 Iunie si 1-a Iulie 1862

Sibiiu in 16|4 Iuniu 1862.

23-2 **Edictu.**

Priu kare AVRAMŬ BĂRSANŬ din Galeşŭ, Skaunulŭ Sălištei, karele de činči anї kŭ nekredinţŭ aŭ părăsitŭ pre Soţia sa leţitŭ RAFILA NIKOLAE MIKLĂUŠIŬ din Teliška Skaunul Sălištei ši pre unika sa fiikŭ MARIA, ši deakŭ se maї afla âu viaţŭ — petreče nu se ştie unde ši kumŭ? se provoakŭ, ka âu terminŭ de unŭ anŭ dela datulŭ de faţă, kŭ atăta maї vărtosŭ sŭ se âufăţişeze âuaintea Skaunului Protopopeskŭ subskrisŭ, kŭ kumŭ la din potrivă, la čerereа femeei părăsite, se vor otărî ši făr de elŭ čele de Kanónele S. nóstre Bisérivi prescrise. Sibiiŭ 19 Iunie 1862.

Skaunul Protop. gr. răs. alŭ Trakt. Sibiiului I.

I. XANNIA Protopop.

Np. 24-1 **Edikt8**

Bukur Oanče din Rusinariŭ, Skaunul Sibiiului, kare, maї demultŭ timpŭ, kŭ nekredinţŭ părăsi pe lezăita sa soţie Sor Grigorie totŭ din Rusinariŭ, ši nu sŭ ştie lokul petrečerii lui, de vreme če unereа dăpsului, aŭ rădikatŭ procesŭ de despărţanie, asupra; se provokŭ priu aчasta, ka dela datul maї josŭ âusemnatŭ, âu terminŭ de un anŭ, ši o zi, se se prezenteze âuaintea respektivului Skaun Protopopeskŭ, kăvi, la din kontră, ši âu nefiinţa lui de faţă se vorŭ hotărî čele prescrise de CC. Kanoane ale Bisérivi noastre dreptkredinčoase.

Sibiiŭ âu 30 Iunie 1862.

Skaunul Protop. gr. orient. âu Traktul al II-le al Sibiului

IOANN PANOVIČ Protopop.

Kŭ unterulŭ aчesta âučetŭ Semestrulŭ II. ši unterii se vorŭ trimite numaї la aчeia Domni, karii aŭ âuoitŭ prenumeraţiunea.

Redaktor respunzetor **Ioann Rau.**

Editura ši tipariulŭ tipografiei dieчesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї не септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїонеа сефаче лъ Сібіїъ ла еспедітъря фоіеї: пе аннъ ла м. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърї але Трансілванієї ші пентръ провінціеле din Монархіе пе ан ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ан 12. ф. пе 1/2 ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лінїіеа бръ къ 7. кр. пиблъ къ літере мічї, пентръ а доза бръ къ 5 1/2 кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3 1/2 кр. в. а.

№ 53. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїъ. 5. Іъліе. 1862.

Сібіїъ 2 Іъліъ. Ерї се іспръвіръ есаминеле лъ ґімназіълъ евангеліко-лътеранъ de аічеа, каре декърсе тоть съптъмъна – фіреще къ ръспънсъріле фъръ ші есчелепте ші маї слъвіце. Къ deосевіре пеа плъкътъ класа а 7-а карея дъпъ пъререа пóстръ а фостъ чеа маї еминентъ, лъ каре ші врео къціва ромънї вънї. Меркърї dимінеаца се ґіпъ есамінъ din лімба ромънéскъ, респънсъріле фъръ вине ші авъръть плъчере а авъзі о пропънчіъ кътъ de вънъ din партеа сколарілоръ норомънї, каре доведеще къ професорълъ de лімба ромънъ Петрі ші а датъ тоать остенеала къ елевії съї, се деклатаръ ші doe поезії лъкъ фоарте вине de ън ромънъ ші de ънъ сасъ. Дъпъ амézі се продъсеръ елевії лъ къптърі – адекъ лъ мъсікъ вокалъ, ші маї тързіъ лъ чеа інструментальъ, атъеле продъкцїонї сечераръ чеа маї віе ші ентъсіастікъ лъдъ. Віпері ла 12 оре ґіпъ авітъріентълъ Станіслаъ Къпітанескъ (ромънъ din Слатіна) ънъ дискърсъ лъкратъ de дънсълъ лъ лімба цертъпъ деспре тема: Віаца пъ есте чел маї маре вънъ, къмпа лъпсъ есте чел маї мареръў. Ачестъ дискърсъ ґіпъ лъ фііпца de фаць а вінеї тълцїмї de аскълтъторі, лъптре карії ші Екселенціа Са D. Komendante цепералъ ал Ардéлълві Конт. Монтенъово, о жъмътъце de бръ, ші de ші Къпітанескъ лъ зісъ лъ лімъ стрєіпъ, тотъші ґіпъ ал акчептъа атът de тъіестръ лъкътъ сечеръ лъвда тътворъ къ атъта маї тълтъ, къ кътъ пъ фъкъ нічї чеа маї мікъ грешалъ лъ тóть ачéста а са ворбіре. Рекъпощінца а фостъ цепералъ ші D. Къпітанескъ поате фі тъндръ къ іа съкчесъ аша de еклатантъ ачéста продъкцїонє лъ адевъръ пъ пré вінóръ, ші поі къ дънсълъ. Дъпъ ачеea се лъпърцїръ премііле ші dінтре ромънї прімїръ премії лъ а 8-а класъ; Къпітанескъ ші Граур, ér лътра 7-а класъ Кічеа ші Васіліе. Бепа елевъ лътра чінчеа класъ лъкъ трасъ сórте къ doї алцїї пентръ ънъ преміъ, даръ соартеа фаворі алтъіа.

Есте de лъсемнатъ къ че атенцїонє съптъ сасії пентръ інстітътълъ ачеста ал лоръ. Лъ тотъ декърсълъ есаменелоръ се афларъ фаць професорії, о тълцїме de аскълтъторі атътъ онораціорі кътъ ші din класеле маї de жосъ. Ънъ че, че рар се афлъ ла алте конфесіънї, лъпсъ че мерітъ тоатъ лавда, къчї дéкъ пъ се воръ інтереса чеї маї марї, пърінцїї ші четъцéнії пентръ інстітътеле лоръ de крещере, чіне съ се інтереседе? дéкъ пъ се воръ въкъра маї марії пострії, пърінцїї ші руденіеле de респънсъріле копіілоръ съї ші нъ воръ лъдемна спре сілінцъ ші пропъшіре, чіне се ва інтереса?

Дъпъ програтълъ анълві ачестъіа саъ афлатъ лъ Ґімназіъл ачеста 303 de елевї. Ачестіа аъ фост лъпърцїці дъпъ реліцїнї: 198 лътерані, 6 калвінї, 18 рот. католічї. 10 греко-католічї, 71 ортодокші. — Дъпъ націоналітъці: цермані 211, ромънї 81, вngърі 11, аъ ешітъ 77, аъ мъритъ 1, аъ маї ретасъ къ сфършітълъ анълві 223.

Лъ скоала реалъ: 120 de елевї, din каре аъ фостъ 91 лътерані, 21 рот-католічї, 6 ортодокші, 3 евреї = 106 цермані, 6 ромънї, 3 вngърі, 1 арменъ, 1 полонъ, 3 евреї, аъ ешітъ 18 аъ ретасъ 102.

Лъ скоала капіталъ: 420 de елевї, din каре 351 лътерані, 10 калвінї, 14 рот-католічї 6 греко-католічї, 39 ортодокші, = 359 цермані, 45 ромънї, 16 вngърі, аъ ешітъ 19, аъ мъритъ 3, аъ маї венітъ 14, аъ ретас къ сфършітълъ анълві 412.

Не паре фоарте ръў, къ аша пъцінъ сімпатіе афлъ ла ромънї скоала реалъ, довадъ къ еї лъкъ пъ прічепъ че фолосъ поате адъче астфелїъ de скоалъ, къчї алтфелїъ ромънълъ, каре din фіреа лъї е маї тълт реал декът спекълатівъ, каре аре аплекаре ла тоате тъіестріеле, пъ ар пътеа фі къ атъта пепъсаре кътръ піпце щіінце, чел дъкъ ла о віаць практікъ, ла аша пътітъ четъценістъ, че таре пе липсеще.

Сібіїъ 29 Іъніе. Съвт інскріпцїонеа: „Партітъл ліберал лъ Ънгаріа ші вочеа лъї din врть“ пъшаще „Don. Zeit.“ лътрън артікъл маї лънгъ кътръ ачел партітъ din а кърві тіжлокъ ла тоать окасіънеа се дъ асекърареа: къ ел аъ ворбітъ вочеа din врть, къ інтенцїонеа лъї калтіпеаze лъ адреса dietеї анълві 1861“ ші зіче, къ арфітацїонеа, кът къ акята ар фі треаба рецітълъї, деакъ елъ дорещe о апланаре, ка съші фортълезе пропозіцїіле, есте лъ сітъріле еї педрéпът. — „Don. Zeit.“ скріе: Къ деакъ Деак ар пré съ кайте ла сінґратічеле афірмацїонї але адресеї сале, атънчї ел ші къ дънсъл тоать цеара сар конвінце, къ прінчіпіile сінґратіче аміzate лъ еа, стаъ речіпрок къ сіне ші къ консечінцеле не лъкънцїратъ ърмътоаре din еле лъ контрадікцїне дрéпът ші дескісъ, къ токтаі de динколо требъе съ се зікъ кътe ънъ къвънтъ, ка съ се апланeze ачесте контрадікцїонї ші съ се делатъре. Чеа din тъіъ ші аша зікъndъ прінчіпала черере а лъї Деак есте некондіціонатa рекъпоаштере а леціlоръ din 1848 ші а лор некондіціонатъ ші деплінъ реашезаре, ші пънъ пъ се ва лъдестълі ачéста черере аъ декларатъ дieta ънгъреаскъ лъ адреса лъї Деак, къ пъ поате съ лътре лъ врo дискъсіне маї департе: лъпсъ тотъ лъ ачеea ресъфларе съ вede сілітъ ла кончесіънеа, къ лъ леціle ачесте din анълві 1848 есте тълтъ че пъ се поате цінеа, ші дieta ънгъреаскъ а рекъпоскътъ къ о ревісіънe а ачесторъ леці есте неапъратъ de лінсъ, къ еле лъпсъ требъіескъ маї наінте рестітъіре лъ тот кънпінсъ съъ, de ші се рекъпоаште къ пъ се потесъцїнеа лъ конченътъл съъ de акята, къ ачеаста абстрактъ ші некондіціонатъ черере пентръ рестітъіреа ачестор лъ віфорълъ тітпілор тіткацї ші лъ о тъпъітоаре некіарітате а ідеілоръ інфіінцате леці але анълві 1848 аръ прічепе оарешкът „Don. Zeit.“ атънчї, кънd Деак ар фі врът съ ърмъреаскъ пътаі рекъпощінца форталъ ші прінчіпіалъ а контінъітатеї de дрептъ акчептъать de елъ лъ лінїа прітъ.

Лъпсъ ачеаста пъ а маї фостъ de лінсъ къчї контінъітатеа de дрептъ прінчіпалъ пентръ Ънгаріа, лъкътъ еа есте комбінаверъ къ ставерітатеа лътреції монархії аъ фост рекъпоскъто din партеа монархълві de локъ ла лъчепътъ, кънdъ а датъ diплома din Октомвре. Везї вине, къ ачéста контінъітате de дрептъ пъ е ачеea че а черът dieta din 1861 прін рекъпоащереа некондіціонатъ а леціlоръ din 1848, каре пъзескъ о дескісъ фалсіфікаре а санкцїнеї прагматіче ші лъ ърмъріle еї а дъс ла фаптіка негаре а санкцїнеї прагматіче, ка лъкъ ла 14 апріліе (кънdъ адекъ dieta din Добріцінъ, а дестронатъ династіа Р).

Деакъ dieta ънгъреаскъ ар фі лъатъ лъ консідерацїонe ачеаста непегабіле ші недіспътавере фапте, деакъ еа пъ сар фі лъкіс de кътръ консечінцеле прінчіпіілоръ рекъпоскъте de еа лъпсъші, атънчї еа ар фі требъітъ лъ момептълъ чел din тъіъ съ рекъпоаскъ, къ дежа ачеаста а са din тъіъ черере din пънктъ de ведере а дрептълві ші а праксеї а фостъ къ тотъл фъръ пътінцъ, къчї пъ се поате пресънпне, кът къ Деак пъ ва ведеа токтаі аша вине, къ леціle din 1848 каре къ прагматіка санцїонe ашазъ“ indivisibile et inseperabile imperium, пré ал ескатота лътр'ън „divisum et separatum imperatorem et Regem, імпосібіле поате Деак пега къ ачесте леці лъ адевърата лор апліkаре лъ анълъ 1848 аъ продъс лъ адевър ън переспонзабілъ палатінъ пентръ Ънгаріа, ън ал доіле реце съверан, лъ ачеаста кончесіънe ва афла Деак ші къ ел тоатъ dieta ънгъреаскъ къ о воінцъ сінчеръ ъріта ші практіка пепътінцъ а кончесіънеї черереї лъї кардінале лъ адресъ; воръ вені домнії динколо de Лаіта пе лънгъ о кътпънire маї пачпікъ ла конвінцере, къ орї къреї маї департе рекъпоштіінце а леціlор din 1848 требъе съ меаргъ лънаінте о ревісіънe

Къ ачеаста кътръ лібералії вngърі ашадаръ кътръ сінґъра дрепта адресъ тріміс декіарацїонe есте de лъсемнат пънк-

тѣл de стаціѹне, каре реціт҃ѣл есте хотѣрѫт съ́ла дп честіѹнеа ѹнгѹреаскѣ.“ Ревісіѹнеа леціл҃орѣ din 1848, ачѣста есте парола, кѣ каре акіамъ реціт҃ѣлѣ пе кондѹкѣторіі партіт҃ѣлѹі ліберал ал Ѹнгарієі. Акѹма се паще дптребареа: Кѹмѣ съ се дптрепіндѣ ревісіѹнеа?

Капчеларіѹл ѹнгѹрескѣ Копт. Форгачіѣ а фъкѹт дп 25 Ізніѣ вісіть прітателѹі Ѹнгарієі дп решедінца са Стріговѣ. D. Капчеларіѣ а ціпт҃ѣ дптрареа са дп решедінца прітателѹі сѣт҃ Ѣѣѹѣітѣл тѣтѹрілор ші аѣ фостѣ прімітѣ дп салонѹл де прімире де прінчіпеле бісеріческѣ. Прітателе салт҃ѣ дпналт҃ѣлѣ óспе кѣ о кѣвънтаре скѹрт҃ѣ, дп каре еміненціа са шіа дескоперіт҃ѣ дорѹлѣ, ка съ сѹкчéдѣ Капчеларіѹлѹі, а фі ѹнѹл дінтре міжлочіторіі, а дпнъкъреі че zаче акѹма пе тоате Ѣѣzеле, Копт. Форгачіѣ а респѹнсѣ ла салѹтареа прітателѹі дптр'о кѣвънтаре, а кърєі пърці есенціале дѣнѣ „Id. tan.“ сънт ѹрмътоареле:

Еѣ ам прімітѣ ла mandatѹл Маіестатєі Сале реціт҃ѣл церіі поастре дптр'о старе фоарте кълкатѣ, кареа пѣ атѣ провокат'о еѣ дпсѹмі, ла каре еѣ пѣ атѣ лѣатѣ пічі парте. Пентрѣ че съ маі атінтескѣ еѣ претерсъле евенімепте, пе каре ле кѣпоащеці ші фъръ de ачееа? пентрѣ че се репецескѣ кавселе, каре а тішкатѣ пре прéлѹмінатѣл пострѣ стъпън дп 5 Noem. a. т. а лѣа мъсърі стрънсе? Ва вені тімпѣл, дп каре ші дпсѹші інімиле петѣлцѹмітоаре ворѣ рекѣпоаште, кѣ Патріа поастрѣ дп кіпѣл ачеста а фостѣ скѹтігѣ de марі перікѣле, ші кѣ поі пентрѣ прецѣл ѹнѹі рѣѣ тік ам скънпат de непревѣзѹте марі реле. Фіреще кѣ дп пресептѣ съптемѣ ліпсіці de гѣстареа ѹнеі пърці а дрептѣрілорѣ поастре конституціонале, дп атаре касърі жѣдека асѹпра поастрѣ трібѹналеле есценціонале, дпсъ скопѹлѣ пентрѣ каре се факѣ ачесте тоате, пѣ пе декіарѣ ліберѣ ка съ пѣ лѣкрѣтѣ кѣ тоатѣ пѣтéреа поастрѣ ла опѣл чел маре ал дпцелецерії. Маіестатеа Са, Домнѹлѣ теѣ, ізвеще пе ѹнгърі, ел дореще о конституціоналѣ ліберъ Ѹнгаріѣ, ел дореще цері конституціонале de дінкоачі ші дінколо de Лаіта, ші пѣ е ворѣ de делѣтърареа дрептѣрілорѣ поастре, чі пѹмаі de афлареа асторфелѣ de модалітъці, сѣт каре посіціѹнеа поастрѣ конституціоналѣ ші дрептѣріле поастре съ се адѣкѣ дп консѣнапцѣ кѣ дрептѣріле ші інтереселе Монархієі ші кѣ ачеле але попѹлілор фрацї акѹма дпкъ конституціоналі дп челелалте пърці але Монархієі. Есте петъгъдѣітѣ кѣ Сепатѹлѣ імперіал дп тімпѹл de пре ѹрмъ, кѣ есценціѹнеа сінгратічілор ворѣіторі фацъ кѣ патріа поастрѣ аѣ арътатѣ пъчѣітóре ші фрънцетї сімціміпте ші кѣ челелалте попоарѣ але Мооархієі пѣ пѹтѹі кѣ съптѣ департе de а пе ѹрдісі, чі дін контра арат҃ѣ пентрѣ ноі марі сімпатії, пентрѣ ачееа есте педѣѣітавер, кѣ пъчѣітоареа дпцелецере пѣ е пебосівіль, чі се поате секѹр ажѹнце пе калеа речерѣт҃ѣ. Съ сперъмѣ дарѣ Домніі меі, ѹнѣ сѣкчесѣ секѹрѣ.

Cá stimatori veterani ai Domnului Gojdu ne a placutu multu a ceti in „Concordia“ celebrarea onomasticei lui, si fiindu ca radicatele toaste cuprindu in sine o caracteristica frumósa a barbatului nostru, o reproducemu si noi cu bucuria:

„Estu tempu inca, ca-si in toti anii unu numeru frumosu de onoratori ai Dlui Emanilu Gozsdu se adunara la vil'a cea ospetale a domniei sale. Diu'a decurse in petreceri si convorbintie politice-naciunali. Dupa joculu calusieriloru improvisatu din partea junimei rom. pe campulu verde de langa vila, sér'a catra capetulu cinei, unulu dintre ospeti inchi andu in sanetatea onoratului, atinse mai multe mominte din viéti'a Domniei sale, intre altele, ca au fostu romanu bunu pe acelea tempuri, candu ace'a se parea a fi rusine, ca au colucratu a sustiené sentieminţele celea naciunali in sînulu comunitatii romane din Pest'a, si ca in cas'a maguatiloru sînguru a innaltiatu alu seu graiu potînte in caus'a naciunale, totu atate-a apte ce meritéza recunoscintia din partea naciunei, dar inchinatoriulu crede a poté avé temeiu spre a descoperi dorinti'a, – ce au divinatu-o a fi inradecinata si in nobilea inima a Domnului G. si a Domnei consorti ce imparte sentiemintele consotiului seu, - cumca prin produptulu talenteloru ce ia datu natur'a, punendu cunun'a fapteloru sale, si-va eternisá numele intre Romani. Ilustrulu betranu, sub impresiunea acestoru cuvinte, ce se vediura ai fi preocupatu tota fiinti'a, miscatu de sentieminte, cu vocea-i sonora respunse. „Ca fiiu credinciosu al besericei mele laudu Domnedieirea, ca-ce me au creatu de Romanu; iubirea ce am catra naciunea mea neincetatu me imboldesce a starui in fapta cá inca si dupa morte-mi se-rumpu de sub gliele mormentului spre a poté fi pururea in sînulu naciunei mele!“ Paduriti'a vecina resuná entusiastecele vivate a le junimei electrisate prin acésta descoperire a secretului unei inime nobile.

Oradea mare 8 Iuliu 1862.

Cu durere cetiu in multu pretiuitulu nostru organu „Telegrafulu Romanu“ N-ru. 49 unu articulu esitu din condeiulu unui romanu, din Lipov'a 2|14 Iuniu 1862. defaimanduma cu nisce cuvinte desierte, cari dice ca nus'alta de catu numai nisce scornituri esite dintr'o capatina ne cópta cari cugeta, ca cate paseri sbóra tóte's bune de mancare, dicandu: ca candu au cetitu in multu stimatulu nostru „Telegrafulu Romanu“ N-ru. 39. Corespondinti'a din Oradea mare nici nu puté crede deplinu cumu se facu bietiloru romani atate ne dreptati din partea unei mane de serbi si greci. Eu nu potu sci, ca ce nedreptate lisaru face romaniioru de catra serbi si greci din Orade!! pote aceea ca canta tinerimea din scol'a noastra cate unu chirie si cate unu „gospodi“ ast'a o facemu noi romanii pentru fratietate, cá se nu'i instreinamu de catra Sf. Biserica, dara aceea totu nui vin'a mea, ci invoirea Comunitatii nóstre gr.-ortodocse din Oradea mare fiindu ca romanii, cu greci si serbi intr'o intielegere au ziditu biseric'a, si o sustienu si astadi la olalta, poate ca Domnuiu Corespondinte din Lipov'a aru voi se tipamu noi pe greci si serbi din biserica, eu ast'a cá curatoru nu o potu face, bá nici nu ar fi cu cale, dar si aceea dîce Dlu, ca unu omu onestu in dioa de Rusalii ocupase locu in stran'a romana si ca au rogatu pe D-nulu invetiatoriu sei ingaduie se cante, care rugare de locu D. invetiatoriu cu bucuria îi si inplini, eara Curatorulu primariu I. Poynar, de locu dupa cantare veni la invetiatoriu silu amenintia cu lipsirea din statiune, ast'a este o minciuna grosolana,!! si ca cumu cutiadia invetiatoriulu a lasá pe unu „jött ment bitang olah faj!! acest'a e unu lucru minunatu si numai minciuni góle, e dreptu ca omulu celu strainu au fostu la noi in Biserica inca si adouadi de Rusalii si eu singuru amu mersu in strana amu rugatu pe D-lu invetiatoriu sa'i deie se cante si au si cantatu, potu marturisi ori candu ca in contra strainului acelui'a nimicu namu graitu, dara Domnulu meu eu îti spunu adevarulu sa'mi fii cu ertare, ca nai avutu dreptu a me defaimá asia uratu inaintea lumii inse credu ca celu ce me cunósce pe mine si poporulu din Oradea mare nuva crede la barfelele si scorniturile Domniei Tale; despre tenerimea din fundatiunea Zsigaiana inca amintesce D-nulu Corespondinte din Lipov'a dicandu: ca amu strigatu prin Biserica, si ca ii voiu prinde de urechi si i voiu goni din Biserica!!! vedi Domnule! nuti este lucrulu cunoscutu fiindu ca numai atunci ai fostu datu cu nasulu in Biseric'a nóstra si aru trebui se iti tiiu gur'a se nu o lasi se clevetésca persón'a nimanuie.

Tenerimea din fundatiune Zsigaiana au cantatu Aparatórei D-ne, cu cuvinte cu totulu stramutate d. e. in locu de biruintia, invingere, in locu de stapanire domnire, s. a. si fiindu ca mai multi poporeni ai biserici nóstre mai de multe ori mi au disu mie ca Curatorulu Biserici, ca cuvintele acele nici de catu loru nule vine la urechi, si asia amu inviatu pe invetiatoriulu locului sei opriasca a nu cantá mai multu cu aceste cuvinte, ca numai in straina poporulu dela Biseric'a, si acést'a sau intamplatu la noi in dioa de Rusalii, dara Domnulu d.n Lipov'a din tîntiariu face armasariu, pentru acea dara domnulu meu te facu atentu cá alta data sa nu vorbesci pletiucuri nici se vatemi persón'a nimanuie care dóra nici nu o cunosci bine, judece Dumnedieu pe totu insulu dupa fapte, Dumnedieu cu noi totu deauna.. Iohann Poynár Curatorulu primariu de ritulu Ortodocsu.

Protocolulu

siedintiei din $^{22}|_{10}$ Iuniu 1862 tienuta din partea Reuniunii Dameloru romane din Lugosiu pentru ajutorarea tinerimii romane.

Dupa venirea stralucitei Dómne Em'a Serbu, soti'a Il. D. administratoriu alu comitatului Carasiu la Lugosiu, a adunatu Damele romane din Lugosiu la sîne si le-a rugatu pentru colucrare de a ajutorá tinerii romani cu talente la studie, si din acestu scopu a propusu deocamdata tienerimea unu balu natiunalu, iéra pe viitoriu formarea unei „Reuniuni a Dameloru romane din Lugosiu pentru ajutorarea tinerimei romane“ prin mai multe medilóce. —

Damele romane din Lugosiu primira acést'a invitare cu bucuria, si formara unu magistratu provisoriu a Reuniunii, carea si mai antaniu a tienutu unu balu in $^{22}|_{10}$ Febr. a. c. in interesulu tinerimei romane; iéra mai tardiu subscrisera o contribuire anuala, si pe bas'a acestei subscrieri fura invitate de Str. D. Em'a Serbu presiedinti'a provisoria pe $^{22}|_{10}$ Iuniu a. c. la adunarea constituanta a susnumitei Reuniuni. In diu'a aceast'a, Dómn'a presiedintia a deschi u siedinti'a in cas'a comitatului, si enunciandu scopulu Reuniunii si adunarii constituan-

te, ordina cá mai antaiu se se cetésca numele Dameloru contribuitórie, cá fiitóriele membre a le Reuniunii,— si statutele acesteia. —

Statutele se primira cu unanimitate, si adunarea ruga pe Dómn'a presiedinte cá se se ingrijeasca pentru asternerea si aprobarea loru la innaltulu consiliu. —

Dupa aceste au urmatu alegerile magistratului Reuniunii,— si s'au alesu :

Str. D. Em'a Serbu de presiedinte si protectorésa.
M. O. D. Iosef'a Ratiu de vicepresiedinte.
M. O. D. Caterin'a I. Popoviciu de casarésa.
„ „ „ Sofi'a Pascu, si —
„ „ „ Mart'a Popoviciu de secretarese. —

In acestu modu dupa organisarea magistratului Reuniunii, Dómn'a presiedinte a dechiaratu Reuniunea de constituata si amesuratu statuteloru, s'a determinatu cá adunarile generale se se tiena in totu tri luniulu, in antani'a Dumineca, séu serbatóre a lunei lui Ianuariu, Aprilie, Iuliu si Octombre. —

Dómn'a presiedinte aretandu adunarii adres'a juristiloru romani dela academi'a din Sibiiu cu datulu din 3 Aprilie 1862, catra Damele romane din Lugosiu,- adres'a se citesce si se determinéza cá se se insemne la protocolu, si acést'a aducere aminte si zelu natiunalu a juristiloru numiti s'a primitu cu bucuria si multiumita.

Atunci Dómn'a presiedinte asterne socót'a dela balulu natiunalu ce s'a tienutu in 22|10 Febr. in Lugosiu, si arata o suma de 417 fl. 32 cr. v. a. venitu curatu,- si dupa ce s'au cetitu numele generosiloru contribuitori s'a determinatu cá numele acestor'a se se publice in foile romane, si se li se dee multiamita in numele Reuniunii.

Luandu-se innainte recursurile tineriloru, adresate catra Reuniune pentru ajutoriu, acele s'au desbatutu si s'au determinatu, cá din banii gatá se se dee ajutoriu, deórece stipendie regulate, si anuale nu se potu impartî, pana candu Reuniunea nu vá ajunge in asia pusetiune placuta, incatu va puté dispune despre o suma mai mare si sigura pe anu.

Deci dara s'a impartitu :

			fl.	cr.
Pentru juristi romani in Pest'a				
1. Iuon Iovitia	I.	anu	30.	—
2. Iuon Siepetianu	I.	„	30.	—
3. Stefanu Perianu	I.	„	30.	—
4. Michaiu Besanu	III.	„	30.	—
5. Iuon Nedelcu	IV.	„	30.	—
6. Geogiu Nedelcu	IV.	„	30.	—
7. Constantinu Tometescu veterienaru			50.	—
Pentru gimnasisti:				
8. Iuon Daminescu in Lugosiu			12.	—
9. Luzaru Gataiantiu „	„		10.	—
10. Georgiu Mariinescu in Beiusiu			12.	—
11. Vasilie Avramu „	„		10.	—
Pentru teologi in Versietiu:				
12. Nicolau Popoviciu			20.	—
13. Vasiliu Georgeviciu			20.	—
14. Pentru scól'a fetésca din Lugosiu pe materiale de lucru de mana s'a asemnatu			10.	—
		Sum'a	324.	fl.

In acestu modu din sum'a de 417 fl. 33 cr v. a. s'au impartîtu 324 fl. si a mai remasu spre dispositiune 93 fl. 33 cr.; iéra Dómn'a cassarésa capeta indreptare cá se espedieze sumele pentru cei susuinsemnati. —

Siedinti'a s'a incheatu, si On. dame se inviteze pe adunarea generala de trei-luniu in 6 Iuliu a. c. — Sofi'a Pascu, si Mart'a Popoviciu secretarese.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎНІТЕ.

Ла 23 Ієніе са лукісъ адъпареа цеперал прін ъртъторіал Месаціе domnecкъ, че са чітітъ ла зіва ачеea ла адъпареа цеперал ші ла репродъчет дъпъ „Ромънел.“

Domніlорѣ Депътаці.

Лппъртъшindъ de o потрівъ кѣ Двóстръ сімтіментеле de o лецітімъ лптрістаре че аці маніфестатъ пентръ перdереа отълаі de Статъ, кіъматъ de Noі ла капълъ Гъверпълаі, інаугуратъ ла зіоа de 24 Іанъаріе, пъререа Noастръ de рѣ̆ есте кѣ атъта маі віе, кѣ кътъ дешертълъ че елъ а лъсатъ лпкъ пѣ есте лплокъітъ.

Ціindъ сéтъ de лndелънгата дърать а ачестеі сесіънї ші de окъпаціile рърале каре ве кіатъ пе тълці dintre Двоастръ, ме ведъ сілітъ а лпкide сесіа пресептъ.

Nѣ пътемъ лпсъ, кѣ ачеасть окасіе, а ве тъгъдаі пърereа noастръ de рѣ̆ кѣ, din проіектеле челе маі імпортанте, сѣпсе деліверацієї Двоастре, ънеле аѣ ретасѣ nedicкътате; лптре алтеле Префектърeле цеперале ші консіліile провінціале елаборате de гъверпълъ Ностръ, ші апробате de кътре комітетълъ леціслатівъ ешітъ din съпълъ Adънъреі. Челъ лптаіъ ера тепітъ de a da Гъверпълаі міжлоачеле de administраціе маї ефікачіе ші de a пътea сатісфаче интереселе пъбліче ші привате. Челъ алъ doілea, стръпсъ легатъ кѣ ачелъ а Префектърілорѣ, авea de цінтъ de a фаче пътінчоасъ аплікареа лецеі рърале вотатъ de Двоастръ.

Тотъшї гъверпълъ Меъ, пътрънсъ de греаоа ші серіоаса місіе чеї есте лпкредінцатъ, ве лнвітъ, Domнілорѣ депътаці, ка, лнторкъндъве лп жъдецеле Двоастре, съ дацї кометанцілор Двоастре лпкредінцареа кѣ се ворѣ ліа de кътре гъверпълъ Меъ тоате тъсъріле реклamate de сітъація цереі, прекътъ ші de леціtімеле céле интересе.

Dъmnezeъ съ ве аібъ Domнілорѣ, лп а са съптъ пазъ.

(Събскрісъ) Алесandръ Іоan.

Прешedинтеле консіліълаї міністрілорѣ ad-interm, Арсаке.

Міністеріълъ чел поъ саъ компъс лп modъл ъртъторіѣ: N. Крецълескъ прешedинте ші Міністръ de интерне, Теodор Гіка Міністръ фінапцелор. Корпеа Міністръ іъстіцієї. Г. Крецеanъ Міністръ Кълтелор. Ал. Каптакъzino Міністръ ла естерне. А. Катарцію Міністръ Контролълаї. А. Флорескъ міністръ лъкрърілорѣ пъбліче. Колопелъл І. Гіга Міністръ de ресбелъ.

Лп зіоа лпкідереі адънъреі цеперале саъ фъкът о пропънере събскрісъ de 11 інші лптре карії ші Бътржнъл Гріг. Кѣса, пентръ а се да въдъвілорѣ ачелорѣ церепї, карії аѣ фостъ арестацї лп 24 Іанъаріе 1862 ші шіаѣ пердътъ віаца прін темніце кътe кѣ 12 галбенї пеанъ ажторіѣ, каре дъпъ моартеа лорѣ съ треакъ ші ла орфанї пъпъ пѣ вор ажънце върста de 20 анї.

Рѣсіа. Din Варшовіа се скріе деспре атентатъл асъпра марелаі прінчіпе Констаптінъ ъртъторе:

Дъпъ че Мареле прінчіпе а прімітъ лп зіоа ачеea амплоіацієї ші консіліъл de статъ ші а черчетатъ бісерічіле, а венітъ сеара кътръ 8 óре лп театръл челъ маре, ънde се ащепта кѣ лпчепереа піесеі театрале. Са datъ Алесandръ Страделa, de Флотов. Театръл а фост пъцін черчетатъ. Мареле прінчіпе а лъатъ кѣ сіпе лп Ложе пе Komendantъл четъцієї, пе кърънтъл прінчіпе Бебъткоф ші а фостъ пре лънгъ тоатъ прімірea речe веселъ ші плінъ de граціе. Дъпъ ал doілea актъ ла 9 ½ óре врé Мареле прінчіпе а се лптоарче ла Кастелъл Белведер. Ші токтаі кънdъ ера ла пічіорълъ трептелорѣ лпкъ лп едіфічіъл театралъ съ се съе лп кареть, ънъ отъ тіперъ, de каре кълета лп момептъл din тъіе, кѣ врé съї іманеze o інстанцію, се апропіе таре de дъпсъл, ші кѣ ън револвер трасе одатъ лп тръпсълъ, каре а волнератъ пе прінчіпеле ънорѣ ла ънърѣ. Епълета се паре кѣ а опрітъ лптрареа глонцълаї.

Мареле прінчіпе а къзът ла пътънтъ дъпъ пъшкътъръ, лпсъ de грабъ еаръшї са ръдікатъ ші адъсъ акасъ, ънde са черчетатъ рапа ші декіаратъ de medічі ка пе перікълоасъ Лпалтълъ рънітъ demънdъ de лок кът се ръдікъ dela пътънт ка съ лпкідъ порціле, съ пѣ пótъ скъпа ънчігъторіълъ, ші апоі лп кареть лпкісъ са трапспортатъ лп кастелъ. Мареа прінчесъ din порочіре пѣ са афлатъ лп театръ. Кріміналістълъ а фостъ прінсъ делок de komendantълъ четъцієї прінчіпеле Бебъткоф лп ачел момептъ, кънdъ ел дъпъ съвършіта фаптъ, а лнгіцітъ dintro стіклъцъ венінъ. Лп Конфетъріа театралъ і са datъ кѣ маре певое антідотъ дъпъ каре аѣ ърmат о воміре кътплітъ. Кріміналістъл есте ънъ тіперъ de 20 анї, се зіче къ ар фі пъмітъ ші пе котплічіі съї. Din алта парте лпсъ се асекъръ контраріълъ. „Bres. Zeit.“ лъ пътеще ънъ ажторіѣ de хірърг кѣ пътеле Маліковскі. Прін телеграфѣ са спъсъ алтъ пътe. Ел а авът ла сіпе афаръ de револвер а къръі цевї ераѣ тоате лтплъте лпкъ ші ънъ стілетъ. Noaптea са реціпътъ тоцї карії ешіѣ пе страde ші ачеіа че ераѣ провезъцї кѣ лъмпаше, педестрії ші лп тръсърі ші акъта есте міліція пе піаца търгълаї лтъларітъ лпсетнатъ.

Дела граніца полопезъ се лпцііпцеze, къ тареле прінчіпе Констаптінъ а прімітъ преоцітea, ші Боерітea. Ел зіче кѣ пѣ лпкълпъ кѣ атептатълъ пе пацієпea полопезъ. Ші de арѣ фі ачéста, елъ тотъшї пѣ арѣ скітба пітікъ лп пъпереа лп лъкраре а програтеі сале. Мареле прінчіпе лптінсъ дъпъ ачеea тъna presidentълаї боерітеі коптелаї Zomcскі ші лъ провóкъ алъ ажъта ла есекътареа програтълаї съъ.

Деспре респънсълъ, каре ла datъ тареле прінчіпе Констаптінъ Депътацієпеі лп Варшовіа, каре ла фелічітатъ пентръ скъпареа din атептатълъ морції, съптъ цірі детаіате. Констаптінъ а прімітъ депътацієпea кѣ о бъкъріе сімцітъ ші іа тълцъмітъ din інімъ пентръ арътата партіпіре. Респънсълъ

че ла датъ консиліулуї de статъ, есте чел маї дисемнатъ. Константинъ а зисъ:

„Трістулъ евенименть, Domniї меї, пе ме ва дмпедека, а лукра ке консиліулъ de статъ ла есекутареа дорітелорь реформе пентре бінеле церії. Есте дисъ пелпкъпцівратъ de ліпсъ, ка рецітулъ меъ съ фіе кътъ се поте de спріжінітъ din партеа пацівнеї спре ефектуіреа реформелорь. Дп ачеста прівіпцъ пе е de ажунсъ зелулъ de офічій ал амплоіацілорь дп сфера de активітате а са, чі дпкредереа дп рецітъ требуе лъцітъ ші дп черкуріле віецїї привате.“ Доаръ „аша дпкéіе елъ квънтареа са“– пъшкътура вчігашулуї, каре дп декурсулъ унеї съптъмъпї се авзі de доъ орї дп Варшовіа, есте хотъръть de проведінца атотпътерніклуї спре ачеea, ка съ се dea пацівнеї полопeze окасівне а се аръта дп адевърата лумінъ а са.“

Din Варшовіа се скріе маї de парте ке datъ din 5 Іупіе к. п. кътъ къ дп зіua ачеea тареле прінчіпе Константінъ а примітъ дп палатулъ луї Лацієпк ізрісдікцівнеле мілітаре ші пре шефулъ рецітулуї чівіл, преоцітеа маї дпалть а тътърорь конфесівнелорь ші консиліулъ четъціанъ алъ Варшовієї ші апої а асістатъ сервіціулуї дътпезъеск дп бісеріка катедралъ рсéскъ ші католікъ. Архіепіскопулъ а ащептатъ пе тареле прінчіпе ла уша бісерічії. Din ачесте се вede къ ръпіреа тарелуї прінчіпе есте таре пе дисемнатъ. Типерулъ вчігъторіь каре са datъ маї наінте de хірургъ ші саъ пътітъ Маліковскі маї тързіу са пътітъ алтъ феліь, ре тулть дъпъ ачеea вре съ фіе ръсъ ші пътаї декътъ сеаръ спусъ, къ длъ кіатъ Іосіфъ Іърушінскі, есте de 20 анї бътрънъ, калфъ de кроіторіь.

— Са ръспъндітъ фаіма къ дп 26|14 Августъ ке сърбареа ізбілеулуї de о мie de анї ал імперіулуї ръсеск, се ва емите ун маніфестъ деспре конкіетареа унуї консиліъ імперіал ші стръформареа унуї консиліъ дппърътеск дптрун сепатъ боереск, ачестуї маніфест аре се пречéдъ актул деспре ръдікареа педепсеї трупещї.

Notiце Diверсе.

— Дпалтулъ пресідіъ ал гъвернулуї а дптъріть депътіреа метрілорь опорарї естрані аї асоціацівнеї поастре пентре література ромънъ ші лі се вор тріміте Дипломеле.

— Доъ телеграме кътрь „Срв. Dнев.“ пе дау щірї деспре бътъіле съпцероасе дптре търчї ші монтенегрені. Чea din тъіь съпъ аша:

Катаро 26 Іупіе. Алалтъерї дп 24 Іупіе а фостъ о лоіре дптре Монтенегріні ші търчї ла Шпуц. Търчії аъ къзутъ 1020, Монтенегріні 25, пътерулъ челор ръпіцї е некунoскът.

Катаро 27 Іун. Ерї а фостъ лоіре дптре монтенегрені ші търчї апроапе de Рsса (Шпуц?). Dупъ о крънчеанъ ші съпцероасъ луптъ аъ перdутъ търчії 3500, монтенегрепії 80, пътерулъ ръпіцілорь дпкъ пе се щie.

— „Ромънулъ“ пе адуче штіреа, къ D. Іларіе Папіе есте денумітъ de прокуроръ ал статулуї ла Куртеа de касацівне ші гратулезе мініструлуї пентре ачеаста унъ алецере.

— D. Сіпісмундъ Барчеаї а мурітъ ла моmіа са Чіоара дупъ о боалъ маї дделунгатъ.

— Банкетул дп оноареа депутацілорь съсешті din Трансілванія се ва da дп Віена ла Отелул Мънчъ дп септъмъна ачеаста.

— А маї сосітъ о депутацівне съсеаскъ din треї Комune але дістрікгулуї Бістріцеї, ка съ съ тънгуе асупра тербурърії дп дрептул посесівнеї лор прін Комunele ромъне ші аъ авутъ дп 28 Іупіе аудіенцїъ ла Маіестатеа Са.

— „Ll. Pest.“ адуче щіреа къ мініструлъ de комерцъ ва адуче пропunереа са дп привіпца Друмулуї de фер дп зилеле ачесте Маіестъцїї Сале ші дупъ че се теме, къ се ва аплачіda лінеа: Арad–Търнъ–роше, фаче о лamентацівне таре. — Din Контра дп вечіна цéра се зіче, къ пе се ва клъdi лінія кътрь Търнулъ роше, чі кътрь Хацегъ. Апої унde се вorь дптълні ачесте лінії?

— Палтерстоп а декіаратъ дп парламентъ, къ рекunoаштереа регатулуї Італієї din партеа Рсієї а урматъ фъръ пічї о кондіцівне.

— Стареа лукрурілорь дп Сербіа пе са скімбатъ дптрун нітіка. Сърбії ші търчії стаъ неzіш кътрь олалтъ.

List'a

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Ill. Sa D. Ladislau Basiliu Popp Vice Presiedinte 5 f. D. Nicolau Molnariu Proprietariu 200 f. Nicolau Pop Jude procesuale 5 fl. Ioane Babb Directoru Cancel. 5 fl. toti din Clusiu. Antoniu Stoica Asesoru de Tabla 5 fl. Ladislau Vajda Ases. de Tabla 5 fl. Iosifu Nyulasi Pppu 5 fl. Radu Fogarasi Neg. 5 fl. Iosifu Fülep Neg. 5 fl. Daniel Moldovanu Neg. 5 fl. Georgie Moldovanu Neg. 5 fl. Constantinu Bardosi Neg. 5. fl. Ioane Bardosi Propriet. 10 fl. toti din M. Vasiarheiu. Comun'a Baserecei din M. Vasiarheiu 5 fl Michael Tatar Par. Sant Ioan 5 fl. Ioane Laszlo Propriet. Sant. Lorinz 5 fl. Alexandru Sensoreanu Propriet. Sant Craiu 5 fl. Ieremia Ladosianu Propriet. Sant Georgie 5 fl Comuna din M. S. Georgie 5 fl. Petru Alexandrescu Propriet. Sant Ana 10 fl. Ioane Aldea Masariu 5 fl. Daniel Aldea Negutiat. 5 fl. Beniamin Fülep Negutiat. 1 fl. toti din M. Vasiarh. Niculae Baciu 1 fl. Ioane Szekely 1 fl. George Tatar sen. 1 fl. Petru Tatar 1 fl. Simeon Tatar jun. 1 fl. Michael Lobontiu 1 fl. Irimie Baciu 1 fl. toti din Santu Ioan. Michael Georgisioru 1 fl. Georgie Kelemen 40 x. Michael Moldovanu 50 x. Ioane Sonca 30 x. Ioane Pastor 10 x. Elia Olteanu 50 x. toti din Santu Lorincz. Onutiu Cocisiu 1 f. Ioane Sierbanu 1 fl. Toader Mate 1 fl. Toader Moica 1 fl. Ioane Cocisiu 1 fl. Toader Cocisiu 1 fl. Petru Cocisiu 1 fl. Petru Usiurelu 1 fl. Vlad Ferencz 1 fl. Ilie Oprisiu 1 fl. Georgie Burlea 1 fl. Niculae Cupta 1 fl. Ioane Sütö 1 fl. Ioane Miuca 1 fl. Vasilie Varo 1 fl. Niculae Usiurelu 1 fl. Zacheiu Bucsia 1 fl. Vasilie Bucsia 1 fl. Alexandru Laslo 1 fl. Georgie Las'o 1 fl. toti din Santu Georgiu.

Dimitrie Iacobescu Pppu 10 fl. Nicolau Tatucu Par. 5 fl. Simeon Popoviciu Negutiet. 5 fl. toti din Mehadia. Sum. 20 fl.

Dimitrie Mihailu Preot 2 fl. Toma Micsa Preot 2 fl. Ignat Caciuca Notariu 2 fl. Petru Popoviciu Docinte 2 fl. Vichentiu Schelegian Preot 2 fl. Iuliu Schelegian Scolariu 1 fl. Cu tasul sau adunatu in dioa Rusaleloru 27 Maiu 4 fl. toti din Alleus. Wenczel Zamfiroviciu Negutiet. Lipova 1 fl. Eftimiu Cercel Econ. 1 fl. Lazar Vlad Ec. 20 x. Maria Mutu Ec. 40 x. Moise Milos Ec. 1 fl. Vasilie Danu Scolariu 20 x. Vasile Dobosan Scol. 20 x. Nicolae Mariscan Scol. 10 x. Petru Codreanu pension. Invatietoriu 50 x. Constantin Codreanu Econ. 40 x. Stefan Stoicu Ec. 20 x. Ioann Misca Ec. 50 x. Partenie Vlad Ec. 40 x. Iosif Avram jude Comun. 1 fl. Petru David Ec. 20 x. Ioann Mariscan Ec. 30 x. Gligor Micsa Epitrop biseric. 1 fl. Petru Vuchu Ec. 1 fl. Toma Vlád Ec. 1 fl. Ioann Ursu Ec. 1 fl. Iovan Chisanu Ec. 1 fl. toti din Alleus. Nicolae Rancu Span Dominal Murany 2 fl. Marcu Achim Pictor Arad 1 fl. Georgie Damsia Preot Murany 1 fl. Traila Popecz Kovats Murany 20 x. Athanasie Paulisian Preot Murany 1 fl. Stefan Onu Ivetiatoriu Belotintiu 3 fl. Moyse Dehelian Preot Zabaltii 1 f.

Suma 36 fl. 80 xr.

Danila de Gremoiu adjunctu pretoriale 5 fl. Comun'a Voivodéni mari 5 fl. Comun'a Voivodeni mici 5 fl. Georgiu Eiser Negutiet. 5 fl. Comun'a Sambat'a Superiore res. 5 fl. Comun'a Sambat'a apusana 5 fl. Comun'a Siss'a 5 fl. Comun'a Posiort'a 5 fl. Si pentru 9 Decrete primite sub Nr. 134 din 5 Iuliu 1862 9 fl. D Georgiu Angiel Secretariu Aulicu a datu că Membru 5 fl.

Summ'a 54 fl v. a.

23-3 **Edictu.**

Prin каре АВРАМЪ БЪРСАНЪ din Галешъ, Скаунулъ Съліштеї, карele de чінчї анї кв некредінцъ аъ пъръсітъ пре Соція са лецуітъ РАФІЛА NIКОЛАЕ МІКЛЪШЪ din Телішка Скаунул Съліщеї ші пре унїка са фіікъ МАРІА, ші деакъ се маї афлъ дп віацъ — петрече пе се щie унde ші кътъ? се провоакъ, ка дп терминъ de унъ анъ дела датулъ de фацъ, пе атъта маї въртосъ съ се дпфъцішеze дnаінтеа Скаунулуї Протопопескъ сувскрісъ, кв кътъ ла din потрівъ, ла черереа фетееї пъръсіте, се вор отърж ші фъръ de елъ челе de Канóнеле С. пóстре Бісерічї прескрісе. Сібіїъ 19 Іупіе 1862.

Скаунул Протоп. гр. ръс. алъ Тракт. Сібіулуї I.

I. XANNIA Протопоп.

Np. 24–2 **Едіктъ**

Бикур Оапче din Ръшінарїъ, Скаунул Сібіїулуї, каре, маї демулть тітнъ, кв некредінцъ пъръсі пе лежуіта са муіаре Соръ Григорie тотъ din Ръшінарїъ, ші пе съ штіе локул петречерії луї, de време че мuереа дmнезулуї, аъ ръдікатъ процесъ de деспърцanie, асупръ; се провóкъ прін ачаста, ка дела датул маї жосъ дисемнатъ, дп терминъ de un anъ, ші о zi, се се презентеze дnаінтеа респектівулуї Скаун Протопопескъ, кучї, ла din контръ, ші дп пефіінца луї de фацъ се вorь хотърж челе прескрісе de СС. Канoane але Бісерічї поастре дрепткредінчоасе.

Сібіїъ дп 30 Іупіе 1862.

Скаунул Протоп. гр. орient. дп Трактул ал II-ле ал Сібіулуї

IOANN ПАПОВІЧ Протопоп.

Редактор респунзетор **Ioann Pau.** Едітура ші типарілъ типографієї дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнea сефаче дп Сівіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътетіте de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жътътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ¼ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіоа бръ къ 7. кр. шірул къ літере мічі, пентръ а доза бръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 54. АНЪЛЪ X.

Сібіїѣ. 8. Іъліе. 1862.

Сібіїѣ 7 Іъліе. Репродъчемъ din „Herm. Zeit.“ ън арт. къ інскріпцівнea Erwartungen — Аштептърі — ші лъсъмъ ла дпцелепчівнea четіторілор съ'шї факъ комептарії din еле.

„Аштептъм дп тіжлокъл пацівнеї съсештї, ка дп лецеа фъпdamенталъ de статъ съ пъ се скімбе нічі о тітъліце, афаръ de дрептъл конститъціоналъ. —

Аштептъмъ, ка депътацівнea пацівнеї съсештї афлътоаре дп Віена съ се дптоаркъ кът маї кърънdъ дп Саксенландъ къ о хотърре кіаръ ші фаворітоаре. —

Аштептъм ка ачеаста мікъ провінчіъ (?) цертъпъ съ се органісéсъ дефінітівъ пе базе дърътоаре ші квівінчіоасе; ші ка елементъл цертапъ се цінъ аічеа дп віїторіъ ла олалтъ пътерпікъ; къ пъ се ва лъса дмпедекатъ — ка ші паінте — прін обіекцівнea цертапісърії — о обіекцівне, каре астъзї ар съпа ка о батжокърă, кънdъ дп. рец. гъберпіъ ардеleапъ скріе дпкъ п. е. кътръ ізрісdікцівнеле поастре бісерічещті ші сколаре маціареште! —

Аштептъмъ къ чea маї таре кредінцъ, къ адміністрацівнea ізdіціаріъ дп Саксенландъ се ва ордіна кътъ de ізте! Къ еа дпсъ се ва ордіна астфеліъ, ка нічі ънъ локзіторъ ал Саксенландълъї съ вінъ вреодатъ сăбт ън трібънал, каре аре скаънъл съъ пе терепълъ комітатепсъ; дпкоптра дптокмірей сънпетіі кърцї de жъдекъторіъ дп Віена ка а треіа інстанцъ, пентръ Саксенландъл пъ кредем къ се ва ръдіка оаре ънdева вреo воче дпdрептъцітъ. —

Аштептъмъ о хотърре кът de граънікъ а дптребърії despre прімірea спеселор de адміністрацівне; къчі алтфеліъ — пелъпгъ тот фондъл бънеї воінце — ва девені адміністрацівнea кърънdъ дп стагнацівне, че пъ ар фі нічі дп інтересълъ реціътълъї, нічі ал попорълъї! —

Се вede къ аштептъмъ катъ мълтіторъ!

Фіе ка ачесте аштептърі съ віь кът кърънdъ дп deплініре!

Статъл пресентъ провісоріъ, пекіаръ ші легъпътор пъ дпdестълéзъ пре німінea. Ел дпгреънезъ посіцівнea амічілоръ попорълъї ші а реціътълъї, ел дескъраціазе къ тотълъ пе чеї слабї ші пътреште сперанцеле челоръ дпdрезнецї.

Respunsu Sincerulu la Corespundintia din 30|18 Iuniu — „Tel. Rom.“ Nrul 51 Bran 2|14 Iuliu 1862.

Macarca intre toate bunurile lumesti, Onorea si numele celu bunu, este mai scumpu decatu o mie alte averi, dupa dis'a unui intieleptu – totu se mai afla si astadi in natiunea noastra destui barbati nesocotiti, cari cu dreptu si fora dreptu, ataca, si se atingu de tot aceea ce omulu are mai scumpu, nunumai in viatia, ci si dupa mórte. — Astfeliu de omu nesocotitu tienem noi si pre corespondintele articulului din Nrul 51 al „Tel. R.“ sub rubrica „Tiera Barciei 18|30 Iunie.“ Caci elu fara nici un dreptu loveste, si isbesce in celu mai scumpu tesauru alu Preotimei in genere, éra alu celei de influintia in specie, si aceast'a sub pretestu, ca preotimea ar' fi caus'a de in acestu tienutu romanu se intrebuintiadia in toate afacerile oficioase limb'a germana – si nu cea romana – „caci candu representantii branului dice corespondintele „au adusu, conclusulu, si „au facutu legatura, cá se nu mai primeasca neci unu feliu de „hartii in alta limba, decatu in cea romana, – si candu nota„riulu erá se inaintedie acelu conclusu la magistratu unii pre„oti de influintia laru fi desmantatu si terorisatu, amerintien„dui cu perderea postului de notariu – care acestea tóte se „intempla mai cu séma de aceea caci cutare Dnu al Branului, „avendu procese si judecati multe pe la Brasiovu, saru teme „ca fecenduse acestea, aru cadea in nefavorulu amploiatiloru „magistratuali, si siaru perde procesele.“

Daca n'amu pune atata pondu pe Onóre, si daca namu vedea ca scorniturile de susu aru potea stricá si causei nationale, namu mai incurcá colonele acestui jurualu pretiuitu, cele destulu de strimtorate din privinti'a altoru trebi mai urgente; dara aceste doua inprejurari ne silescu in interesulu adevarului se resfrangemu cele penedreptu aruncate asuprane si aceast'a o facemu, afirmandu, ca nare dreptu corespondintele, ca Dregatoriele din Branu si Zernesti aru fi intrebuintiendu in tóte afacerile, si atingerile loru cu Dregatoriele mai inalte limb'a germana, – ci din contra, acele Dregatorii dela anulu 1860 incoace, in tóte agendele si afacerile sale cu ori care alta Dregatoria nu se folosescu de alt'a limba de catu numai curatu de cea romana – si aceast'a nu este atatu meritulu Dregatorieloru pomenite, catu alu preotimei acestui tienutu – care inca sub absolutismu indata dupa esirea Emisului Minister. din 3 Iuliu 1860 inaintea tuturoru comuneloru romane din Patria – si au desemnatu, si declaratu limb'a materna de oficioasa, in tóte atingerile cu ori care a'te dregatorii – apoi de si ast'a declarare, nu sau respectatu din partea preturei c. r. aternatóre de atunci, dara in calea recursului luata din partea comunei Zernesti la 14 Dec. 1860 au dobanditu aprobarea prefecturei c. r. de atunci. *) De atunci si pana in momentulu présinte Dregatoriele acestui tienutu nuscriu decatu numai curatu in limb'a romanana, – si tóte resolutiunele, citatiunile, si intimatiunile ce vinu dela si prin inspectoratulu Tractualu, nu vinu in alt'a limba de catu numai cea romana, fia acelea dela Magistratu, dela Guvernu sau ori si deunde. Auzitai dara Dle Corespondinte ca aici traimu in toate atingerile noastre cu Inspectoratulu et vice versa numai curatu romanesce, era nu nemtiesce, cum tiau placutu a scorni, seu dóra ratacindu prin Buceciu ai confundatu limb'a materna cu cea germana ? si numai intru atata se mai pomenesce pe aici de limb'a straina, incatu mai vinu si unele hartii dea dreptulu dela magistr. sau dela Guvernu – care nu trecu prin Inspectoratu, dara noi si in contra acestei masuri amu facutu pasurile cuvenite, la Majestate, la Comisiunea nationola, si la In. Guvernu caci astea nisau parutu noua caile cele mai ducatoare la scopu – Si óre cumu vinu hartiile dela Guvernu si dela alte oficiolate, la Fagarasiu, Hatiegu ect. cu cari ne scoate ochi corespondintele, au nu in limbi straine?– Nu primimu aceste esemple caci noi stamu cu multu mai bine in privinti'a limbei decatu ori care altu tienutu – nu primimu, ba despretiuimu sfatulu corespondintelui. —

De mai multi secoli esista acestu tienutu romanescu, si de atunci pana adi nu se pomenesce se fi degeneratu vreunu Individu din acestu poporu – pre langa conducatorii lui cei vechi, – se fia sigur corespondintele, ca poporulu acesta nu are nici astadi lipsa de conducerea lui – ca scie elu ce platescu ómenii cu gur'a mare – fapte voesce poporu dela conducatori, éru nu larma – aceste mi se pare ca lipsescu corespondintelui. —

Din cele premise judece on. publicu de a meritatu preotimea acestui tienutu a fi tratata cum erá pe aci se o tituleze corespondintele renegata – a carei natiá e fólele.– Oare aceea preotime,

*) Nr. 2126.

La Offitiulu Comunale in Zernest.

Énalta Prefectur'a a Brasovului cu Ordinatiunea dto 14-lea Decem. a. c. Nro. 9144 au concesu la Recursu Comunei Zernest in contra Resolutiuni Preturi Branene dto 26 Septem. 1860 Nr. 1530 introducerea limbéi Romane in toate corespondintile si agendele ei cu ori ce Deregatorie. Ceia ce prin aceasta cu acelu adaos, sa aduce la cunosciinti'a oficiului comunalu, cá hotarirea aceasta sa o comunice si Representantiloru Comunali. Recursu cu 2 Acluse sa retrimite.

Ces. Reg. Pretură Branana Rasnovu 21 Decem. 1860.

Volf m. p. C. R. Pretor.

care a curatitu Satele romane de notari sasi, de castelani sasi, si de cate alte limbi straine asia se resplateste ? Oare acei barbati, cari sau luptatu din resputeri pentru fericirea acestui tienutu oferindu tot ce se cerea la facerea supliceloru, trimiterea Deputatiuniloru ect. din alu loru propriu, se remunereze cu astfeliu de scornituri ? - Oare aceia cari au protestatu de repetite ori la In. Curte incontra alegeriloru de ampioiati intreprinsa in a. tr. prin D. Salmen, cu scopu cá se intre mai multi Dñi de romanu la Magistr. Brasiovului se potu numi sasiti ? Oare e dreptu cá astfeliu se se considerese aceia, cari la tóte ocasiunele, au concursu dupa potintiale la edificiulu nationalu, cu substidia si alte ajutóre pe care modesti'a nu ne iarta ale insira aici si in fine carora póte ca si corespondintele datoresce cu ceva ? —

Vedi Dle corespondinte! daca trageai informatiuni drepte, te convingeai, ca preotimea acestui tienutu dupa fapte este multu mai romana, cá Dta carele strigi numai din gura - daca te informai bine despre cele ce se intempla pe aici, atunci sciai se referi on. publicu adevarulu, ca nu unii preoti au fostu aceia, cari au statuitu - dara nu „terorisatu“ cum dici Dta, pe notariulu din Zernesti, éra nu din Branu, se nu inainte die la Magistratu acelu conclusu, prin care comun'a aceast'a declara a nu mai primi nece o hartia scrisa in alta limba, afara de cea romana - ci renumitulu nostru Barbatu D. Georgiu Baritiu au fostu acela, despre care nu vei avea nesocotintia a dice cá despre preoti, inse nici Domnialui nu a disu, cá se nu se comunice asemenea conclusu Magistratului ui, ci pentruca conclusulu pomenitu erá compusu si stilisatu in termini cá aceia, pentru cari, daca se inainta asia, precumu erá scrisu, nu numai unu magistratu, ci oricare alt'a persóna aru fi castigatu dreptulu de a trage pre toti subscriitori in cercetare criminala - In cestiuni de acestea, nu se intréba numai quid, ci si quomodo, au nu scie corespondintele ca mai tardioru totu sa datu aceea declaratiune magistratului, intraltu tonu mai cuviinciosu prin Inspectoratu ? au na auditu corespondintele dela Buceciu, ca tocma atunci eramu toti preoti, din Branu si Zernesii sub cea mai de aprópe priveghiere politieneasca?- au nu scie ca sasi din prejuru cu care ne teme a fi pretini daprópe, intarisera vigiliele sale ?

Vedi dara Dle Corespondinte, ca si aici ai spusu unu neadevaru mare fórte, sau doara cugetai, ca de nu scrieai de aceste nu treceai inaintea natiei de nationalistu mare, si prin urmare la impartirea panei nu vei capatá bucata asia mare precumu ai dori. —

Vedi de ajuta Dle natiunea pe acolo pe unde te afli Dta, inse fapte, nu gura - si larma - mai alesu daca ea te tiene, si te desfatezi din ostenelele ei - eara tienutulu acest'a lasalu sub conducerea acelora, pe cari iau alesu elu de representanti, pana candu te va auctorisa si pe D-ta - si iti recomendamu, ca precumu iti place, cu totu dreptulu a face din preoti avangarda in trebile nationale, asia seti placa ai si respectá candu vii in atingere cu dinsii, - ca noi cunoscemu pre unii fii da'i Buceciului cari nu prea pretiuescu pre preoti, si apoi candu le trebue pane, striga asuprale firesce ca asupra avangadei poporului ca nu le dau bucata mare - sau nu indemna pre poporu ale da. —

Descoperindu aceste, cugetamu a nu fi ramasu cu D. corespondinte cu nimicu alt'a, de catu a respunde si la invinuirea in privinti'a proceseloru, ce le are cutare Domnu la magistratulu Brasiovului, si cá sei aratamu, ca si aceste suntu clefete, ne provocamu la Protocolele oficiale, in care cumu stamu astadi, nici unu Preotu din Branu si Zernesti, nu are nici unu procesu la disulu magistratu. —

Cu acestea neamu fi spalatu inaintea opiniunei publice de pat'a ce au aruncatu asuprane corespondintele articului din 30|18 Iunie 1862 dara fiinduca argumintele aduse de noi si pentru noi nu se voru prea crede, ne provocamu cu totii, éra cu deosebire Zernesteni - la renumitulu nostrn barbatu Domnulu Georgiu Baritiu - pre carele avendulu, totu deuna in jurulu nostru, éra forte adeseori in mediloculu nostru - ba fiindu comembru si representante alu comunei nostre, au luatu parte la tóte decisiunile taetóre in trebile nationale si candu din intemplare nau potutu fi facie, namu lipsitu nici odata ai cere dupa aceea sfatulu Domniei Sale.— Domnulu Baritiu scie incatu santu Zernesteni sau si Branenii, nationalisti sau renegati ? —

Erá in privinti'a inaintarii trebiloru scolare, apelamu la Ilustritatea Sa Domnulu Consiliariu c. r. de sccole in disponibilitate Dr. Vasiciu, carele cunosce nu numai starumtiele, dara si jertfele nostre aduse la intemeerea scoleloru - si daca corespondintele vaesce o mai de aprope informatia citeasca raportulu laudatului Dnu,- facutu Guvernului despre scoale din Branu si despre preotimea din Branu, in amiculu scolei din 1860 si se va incredinti'a despre nationalitatea nostra. —

Acuma aru fi la rendu se intrebamu si noi pre corespondintele: ce a folositu elu natiunei sale, care pote ca la sprijinitu? dara fia destulu cu catu scimu noi, si nu mai osteneasca ane aratá.

Mai multi Preoti de cei mai cu influintia din Branu si Zernesti.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎНІТЕ.

Са ворвіть ші ачі мълтъ деспре десробіреа пътънтълуї църъпескъ ші ачésта честіе де віацъ а датъ апсъ ла мълте лъпте ші десватерї лпфокате лп адънареа ценералъ а прінчіпателорь, ші in жърпале пъпъ че лп фіпе са адоптатъ лецea ортътóре, каре о репродъчетъ дъпъ „Ротънълъ“ лп тоать естіпдерea еї пептрь лпсетнътатea че о аре.

Лецe Рѣра.лъ.

(Вотатъ de Адънареа ценералъ a Ротънієї лп шedинца din 11 Іпіь 1862 ші адоптатъ къ маіорітате de 62 вотърї контръ a 35.)

КАПТОЛЪЛЪ I.

Деспре лптокпіреа теріторіалъ a котънелорь рърале.

Арт. 1. Спре a лтъънътъці стареа локъіторілорь сътепї ашезаці астъзї пе тошіile пропріетарілорь, се фаче прін лецізіреа de фаць одатъ пептрь тотъ деuна ші конформъ арт. 46 din Конвепцізне ревізіа леції, каре a регълатъ пъпъ акътъ релацізнеле пропріетарілорь de пътжптъ къ кълтіваторії.

Арт. 2. Тоате сателе компъсе de локъіторії сънъші астъзї попталъї ші ашезаці пе тошіile пропріетарілорь, пе ачелea але статълъї, а тътъторь тънъстірілорь ші а тътъторь ашезътінтелорь пъблічe се конститъе лп котъпе.

Органісареа теріторіалъ a котънелорь ші регълеле de статорпічіре a лъкъінцеї сътепілорь кълтіваторі, сънтъ детерминате дъпъ кътъ маї жосъ се аратъ.

Арт. 3. Фіе-каре пропріетарів, каре аре астъзї пе тошіа са ънълъ сав маї мълте сате сав котъпе, ва чеda одатъ пептрь тотъ деuна къ кіріе перпетъ пептрь ашіezареа ші лптокпіреа теріторіалъ a Котънеї кътітea de пътжптъ арътатъ ла артікълълъ ортъторів, лп каре кътіме ва лптра ші ватра сатълъї.

Ачестъ локъ ва авea пътіреа de пътжптъ котъналъ, ва форта раza сатълъї ші ва требъі се фіе de ла о лалть (неінтрерънтъ).

Арт. 4. Лптіпdереа ачестъї локъ фіксатъ лп пропорцізне къ пътерълъ локъіторілорь кълтіваторі че се ворь гъсі лптраці ла протългареа ачестеї лецe лп рънdзіала ашезътжптълъї пъпъ акътъ лп вігóре, ва фі de фіекаре фатілie, треї погóне ла тошіile de кътпъ. *) доое погóне ла тошіile de міжлокъ ші ънъ погонъ ші жътътате ла тошіile de тънте.

Ачéстъ класіфікаре a тошіілорь лп арътателе треї zone се ва фаче одатъ пептрь тотъ деuна de кътрь Консіліеле ценерале дъпъ че маї лптъї ворь лва поціzніile статістіче печесарie прін комісізні спечіале de еспертісъ че ле ворь рънdзі лп фіекаре дістріктъ din чіркопскріпцізніле лорь респективе.

Лпсъ, ла тошіile стрімте ънde локъіторії окъпъ о лптіпdере de пътжптъ маї мікъ декътъ ачеea че лі се чedeазъ пептрь котънъ прін ачестъ актіколъ: Котънеле се ворь форта пътаї пе лптіпdереа de пътжптъ че окъпъ астъзї локъіторії.

Іарь ла ачеле тошіі каре сънтъ атътъ de стрімте, лп кътъ лъсжпdъ котънеї теріторізлъ отържтъ прін ачестъ артіколъ сарь кънпіпde тóте пътжптърiле кълтівабіле a тошіеї, аколо се ва da локъіторілорь дрептъ теріторіъ котъналъ, пътаї пътжптърiле че ле аь лпгръdіте прін прежърълъ локъінцеї лорь, іар рестълъ пъпъ ла лтпліпіреа погóпелорь отържте прін ачестъ артіколъ, пептрь лпфіінцареа котънеї, се ва da de пропріетарів, дакъ ва авea de ънde, лп алте локърі ші некълтівате лптр'о парте a тошіеї.

Дакъ лпсъ прін ачеле лпгръdірї сарь окъпа тóте локърiле кълтівабіле a тошіеї, атънчea пропріетарълъ ва da локъіторілорь пе лжпгъ локъінцеле лорь, пептрь лпфіінцареа теріторіалъ a котънеї, пътаї локълъ de касъ ші гръdіna de легътї ші de потетърі, іарь пептрь рестълъ пъпъ ла лтпліпіреа погóпелорь отържте прін ачестъ артіколъ се ва орта дъпъ кътъ сав арътатъ ла аліпіатълъ пречедептъ.

Ачеї din локъіторії кълтіваторі сав тесеріашї карі ла протългареа ачестеї лецізрі се ворь афла ашезаці къ каселе лорь

*) Погопълъ de 1296 стжпціпї пътраці фіъ.каре стжпжіпъ de 2 метре.

пе тошіїле пропріетарілорѫ, фъръ се фіе фъкътѫ клакъ саѫ поптѫ дѣнъ леџеа аброгатъ, ачеіа ворѫ пріті пѣтаї 400 стжпжінї пътрацї ла къмпѫ ші 300 ла мѣнте лп теріторіялѫ комѣналѫ.

Чедареа пътжнтялуї комѣналѫ се ва фаче лп форма унуї актѫ де лнвоіала лнтре пропріетарї ші консіліялѫ комѣналѫ. Ачестѫ актѫ се ва фаче лп доѫ есемпларе, унялѫ пентрѫ пропріетарѫ ші алтялѫ пентрѫ комѣнъ ші ва конпринде кътімеа рентеї анѫале че аре а се плъті де кътръ комѣнъ пропріетарялуї, лнтиндереа пътжнтялуї кончедатѫ, се ва адевері сѫкчесівѫ де сѫбпрефектялѫ локялуї, де префектѫ ші де Трібѫналялѫ дістрікталуї, ші пропріетарівлѫ луї ва пътеа трече прін џірѫ ла алте феџе, ка орї че алтъ валóре.

Арт. 5. Локѫріле лібере (стерпе) прінтре каселе лъкѫіторілорѫ, ворѫ ві сокотіте лп рѫндялѫ пътжнтялуї комѣналѫ, арътатѫ ла арт. 4. дін ачéстъ леџѫіре, дакъ лпсъ пропріетарялѫ ла деосебіреа локялуї комѣналѫ, ва воі се опрéскъ пе сéта са дін ачеле локѫрї стерпе, атѫнчї ле ва скъдеа дін пътжнтялѫ комѣналѫ, ші ле ва лнпрежмъі дакъ арѫ воі съ пѫ фіе пъсъте де вітеле локѫіторілорѫ.

Арт. 6 Ла локѫріле де мѣнте ші подгорії, унде каселе унеіа ші ачелеашї комѣне сѫнтѫ лнпръштіате пе о лнтиндере фóрте маре де пътжнтѫ, дін кауза перегѣларітъцїї церéпялуї, лпкътѫ пътжнтялѫ комѣналѫ арътатѫ ла арт. 4 се пѫ се пóтъ да де ла о алтъ, аколо ачелѫ пътънтѫ се ва да пе лѫнгъ локѫінџеле сетепілорѫ, кѫ лндаторіре дін партеле а ші ле лнпрежмъі. Іарѫ пефіиндѫ локѫ де ажѫнсѫ ла тошіїле де мѣнте, пе лѫнгъ локѫінџеле сътепілорѫ, неажѫнсялѫ пънъ ла лнпліпіреа унуї погонѫ ші жѫмътате се ва да ла о парте а тошіеї.

Діспосіцівніле ачестуї артіколѫ пѫ потѫ скімба челе прескрісе лп арт. 4 пентрѫ тошіїле стрімте

Арт. 7. Прецялѫ кіріеї локѫрілорѫ чедате комѣнеї кѫ пътжнтѫ комѣналѫ дѣнъ арт. 4 дін ачéстъ леџѫіре, се ва отърѫ де кътръ консіліеле џенерале датъ пентрѫ тотѫ дéѫна пе прецѫріле де лнкіріере обічнѫіте астъзї пентрѫ асемене локѫрї лп фіекаре локалітате.

Консіліялѫ џенералѫ, ва отърѫ лпсъ ачелѫ прецѫ дѣнъ че маї лнтжї ва лѫа счіінџеле локале печесарії прін комісівніле ad-hoc, че ле ва пѣмі лп фіекаре дістрікѫ, ші каре ворѫ фаче а лорѫ прецѫіре лп фіінца пропріетарялуї ші а Консіліялуї комѣналѫ.

Арт. 8. Ачéстъ кіріе а пътжнтялуї комѣналѫ се ва плъті пропріетарялуї де кътръ комѣнъ лп доѫ къџіѫрі, адекъ жѫмътате ла Сф. Георге ші жѫмътате ла Сф. Димітріе а фіекъріа анѫ.

Арт. 9. Тотѫ локялѫ кѫпрінсѫ де дрѫмѫріле ші ѫліџіле де комѣнікаџіе прінчіпале, прекѫмѫ ші локѫріле пе каре сѫнтѫ zidite бісерічіле, чімітіреле, каселе Консіліялуї комѣнал ші де скоалъ кѫ лнпрежмъіреле лорѫ, пѫ се ворѫ сокоті лп тъсъра пътжнтялуї чедатѫ комѣнеї.

Асемепеа се ва чеда одатъ пентрѫ тотѫ дѣна де кътръ пропріетарѫ фъръ нічї о плать де кіріе пентрѫ фіе каре дін сервіторії бісерічеї лп активітате превъзѫцї прін Регѣламентялѫ Органікѫ комѣналѫ де ачееашї лнтиндере фіксатъ прін арт. 4 фіе-кърѫіа сътеанѫ.

Арт. 10. Пропріетарялѫ пъстрéъ пе сéта са тоате клъдіріле, съдіріле, ѫзіпеле, іазѫріле, бълџіле, торіле ші лнгрѫдіріле че ва авеа лп тот кѫпрінсѫл теріторівлѫ Комѣналѫ, фъръ лпсъ а пѣтеа опрі вреодатъ вітеле сателуї а пѫ се адъпа лп ачеле іазѫрі, рътъіндѫ датоаре ші комѣна ла асемепеа казѫ а да пропріетарівлѫ ла тімп ажѫторѫл кѫвепіт лп лѣкрѫ, пентрѫ лнтреџінереа ачесторѫ езетѫрі, пѣтаї лнтрѫ кътѫ еле ворѫ фі неапърате пентрѫ адъпареа вітелорѫ сателуї. (Ва урма.)

СЕРБІА.

Дѣна „Agr. Zeit.“ се паре де врео кътева зіле, кѣ лп Сербіа ва ерупне вісколялѫ. О ордінъчівне домнéскъ рекомендѫ негоціторілорѫ Белірадялуї, аші мѣта требіле лорѫ лп унѫ алтѫ Орашіѫ ал Сербіеї, а черчета търгѫріле, скѫртѫ а се мѣта дін Белірадѫ, „Пе кѫндѫ чеї лнгріжаџї прівескѫ лп ачéста маніфестаџівне унѫ авісѫ ал реџітялуї, кѣ а сосітѫ óра періреї Белірадялуї, сѫнтѫ тоџї унїџї лнтр'ачееа, кѣ реџітялѫ лнсъші се лндоіеще де кѫрѫнда рестітѫіре а пъчії.
Адаѫце ші пліна де лнсетнътате лнпрџівраре, кѣ ерї лп (5 Іюліе к. п.) са датѫ мандатялѫ, лп урма кърѫіа аре съ се адѫне тоатъ пѣтереа џереї.— Дѣнъ „Ost. si Vest.“ тоатъ попорацівнеа Сербіеї есте гата де лѫптъ, ацéптъ кѫ маре ентъсіасм ерупереа ресвелялуї, ші лѣкръ ла барікаде ші лнтърірї пеконтепіт. Лп Белірад сѫнт мѣлте требе адѫнате ші граніца лнкѣ есте пъзітъ de врео ірѫпцівне. Позор зіче, кѣ атѫї комісарї търчештї аѫ черѫтѫ ка търчії еаръші съ се лнтоаркъ лп Орашѫ ші съ окѫпе порџіле четъцїї, реџітѫл сърбескѫ а ръспипс ачеаста черере прекѫт ші алта, ка адекъ съ се кѫнпере бѫнъріле търчештї кѫ 6000 de галбепї, ші къ атѫнчї търчії се вор търгпі лп фортъréцъ. Ші фііпdѫ къ чea маї маре парте а Консѫлілор стъ пе партеа сърбілор, ка адекъ търчії съ dешерте фортъréца ші ачеаста съ се demолезъ, пе врѫндѫ комісарії търчештї а авзі нітік деспре ачеаста, ші декіаръндѫсъ къ еї пѫ вор сѫфері ка консѫлії съ се местече лп требіле лор, аша даръ реџітѫл сърбескѫ а тріміс пе Шефѫл de секџівне ла міністерівл de естерпе Мілоіе Лежіапік ла Паріс, ка реџітѫл францосескѫ съ се лнтрепѫпъ пентрѫ тракта тѫл din Паріс фрънтѫ de кътре търчї ші ка съ се факъ dестѫл черелор сърбілор. Пъпъ ла релнтоарчереа ачестуїа арс съ domпeаскъ о пекondiціопатъ паче, ші комісарівлѫ търческѫ а гарантат ачеаста кѫ парола са. Че џіпе de пертрактареа diпломатікъ, пѫцінѫ а ізѫѫтіт а вепі пънъ акята ла кѫпоцііпџа пѫблікъ. Вевік паша а врѫтѫ ла черчетареа са деспре фаптѫ, съ іа ла лнтребаре ші вреокъџіва сърбї. Прінцѫл а рефѫсатѫ ачеаста, пе фііпdѫ ертатѫ дѣнъ леџіле џерії. Деспре адѫпареа амбасадорілорѫ ла конференџъ лп Константіпополе, лпкъ пѫ се поате ворбі, къчї пънъ акята пѫ са хотърът нітіка, de ші ічї колеа са ворбітѫ деспре еа лп унеле журпале.

Херџеговіпа ші Монтепегро.

Евепітепте ле лп ачесте џерї агрътъдескѫ пефері чірї песте пефері чірї. Дѣнъ перdереа търчілор ла Чековпіка ші Каловаџ аѫ врѫтѫ търчії се окѫпе вреокътева локѫрї тарї ка съ џіпъ лп шах пе Монтепегріпі, пънъ ва окѫпа Дервіш паша Нікшічѫл, лпсъ пѫ леа сѫкчесѫ. Нѫтаї лп Шпѫц аѫ фостѫ лп Четате 30 de мії de търчі, пътіmіndѫ лпсъ de фоате, ші врѫндѫ а се провіанта ші а доѫа óръ din Скѫтарі, аѫ атакатѫ шанцѫріле Монтепегріпілорѫ че ле стаѫ лп друм, лпсъ Монтепегріпії съ словозіръ асѫпра лор кѫ іатаганеле ші търчії лѫаръ фѫга перзѫндѫ 3—4000 морцї, еаръ монтепегріпії 77 морцї ші 108 рънїцї, кѫ тоате къ Дервіш паша лѣкръ пекоптепітѫ ла фалсе телеграте че ле словоаде лп лѫте ші дѣнъ каре пънъ акята пѫ ар фі маї ретас нічї ѫп монтепегрінѫ. Ел тот пропъшаще дѣнъ џіреа телеграмелорѫ ші тотѫші се афлъ унde а фостѫ, ба лп 26 Іюніе поаптеа лпаіптъ пънъ ла Хіта пе афлѫндѫ пе нітеке каре съї џіпъ друмѫл, кѫ 15—18000 de солдаџї. Лпсъ трезіндѫсе димінеаџа се вѫзѫ лпкѫпџіѫратѫ ші атакатѫ de монтепегріпі карії поседѫ тоате лнтъріторіле сѫбт Вѫкотіч ші інсѫрџептѫл Вѫкаловічї астфелѫ, лпкът еаръші са ретрасѫ ші пердѫ аріергарда, дѣнъ пъџінѫ репаосѫ се лнтоарсъ еаръші лнderъпт пънъ ла Рѫдіпе, унde афлъ еаръші пе Петрѫ Вѫкотічї ші лнѫ лпбіъ кѫ ловіреа, а къреї ресѫлтатѫ лпкъ пѫ се штіе.

ІТАЛІА. Лѫї „P. Ll.“ се скріе къ кѫріа папалъ ар фі інформатѫ кабінетялѫ вієпезѫ прін пѫнчіялѫ съѫ деспре челе маї поѫ проіекте але лнпъратялуї Франџозілорѫ пентрѫ деслегареа честеї романе ші тотѫ одатъ съї фіе лнпъртъшітѫ, къ еа леа рефѫсатѫ фііпdѫ къ сънтѫ пекомбінавере кѫ demнітатеа ші інтереселе С. скаѫнѫ, ші къ еа пѫ е аплекатѫ а се слобозі лп врѫнѫ арапџаментѫ, каре арѫ пресѫпне о форталъ абзічере а скаѫналуї папалѫ ла провінчіле че і саѫ рънітѫ, ші къ фіекъруї астфелѫ de проіектѫ се ва опune С. пърінте кѫ хотърът негаџівне ші ва чеда пѣтаї сілеї.

Проіектеле, каре леа фъкътѫ Лавалетте Папеї се фортѫлезе дѣнъ фънтъніле італіане лп ѫртътореле пѫнкте: 1-а лнпъратѫл чере дела С. Пърінте о деплінъ ші перевокаверъ репѫнчіаре ла провіінчіле, че леа пердѫтѫ папа. 2-а Ка респлатъ пентрѫ ачéста се облігъ С. Пърінте а ефептві дела реџітялѫ рецелуї еспреса репѫнчіаре ла орї че претепсівне асѫпра Ромеї ші асѫпра патрімопіялуї С. Петрѫ. 3-а. Лнпъратялѫ се лндаторézе а тішка реџітялѫ рецескѫ спре плътіреа даторіелорѫ пѫ пѣтаї ачелорѫ, каре закѫ асѫпра провінчіелерѫ пердѫте, чі ші о парте дін челе че закѫ асѫпра ачелора, че de пресептѫ се афль лп посесівнеа папеї. 4-а Лнпъратялѫ ва ігѫіта тоате пѫтереле католіче, ка съ сѫбскріе о конвепцівне, лп каре съ фіе фортялате ачесте ші лпкъ алте кондіцїї че сарѫ маї адаѫце дін партеа Сфінцепіеї сале. 5-а Тоате ачесте пѫтерї арѫ авеа съ плътéскъ папії о апапаце, ші Франціа а ставілі квотеле, каре С. пърінте кѫцетъ але чере. 6-а Лнпъратялѫ декіаръ, кѣ ел се ва ведеа сілітѫ, дéкъ папа ар рефѫса ачестѫ проіектѫ, лп контра воеї сале а пѫне капътѫ скѫтялуї чеї dь, ші есте пентрѫ Франціа фоарте греѫ ші каре фаџъ кѫ Европа лї лнпѫне о аша маре респѫнспътате.

Се ворвеще къ Лавалетте врea съ пъръсéскъ Рома, фіиндъ къ папа лаъ рѣгатъ, съ пъ маї ворвéскъ къ дъсълъ депре політікъ. Ăп 18|30 Івніе а требвітъ съ се ăптъмпле чева серіосъ аколо, къчї дъка Монтебело са възвътъ de doe орї ăп Ватіканъ, de doe орї ла амбасадорълъ Францозескъ шi одатъ ла челъ рѣсескъ.

Нотіце Діверсе.

— Маіестатеа Са ăмпъратълъ а плекатъ ăп 1-а Іулiъ прiн Монах ла Посепхофен, унде се афлъ Маіестатеа Са ăмпърътéса ăп старе ăмбъкърътóре дънъ ăнтребвінцареа бълоръ din Кісінген.

— Ăп прівіінца лініеї дрѣмълъї de феръ вотатъ de катеръ ăп Бъкърещтї, спре а къроръ клъдіре а къпътатъ копчесівне Прінцълъ Брънкован, афлъ „Рот.“ къ реціълъ Австріакъ ар фі ăндрептатъ кътръ ценералъ Консълълъ інвіацівнеа, а декіара реціълъ ромънескъ, къ Австріа пъ ва лва алтъ пълтъ de ăнкопчере пентръ дрѣмълъ съъ декътъ пънктълъ Тѣрнъ рошъ.

— Din Віена се скріе лъї „P. Ll.“ къ ăп капчеларіа трансілванъ ар фі домнітъ септъмъна трекътъ о мапінъ активітате. Са цінътъ маї мълте естра ордінаре медіце гремiале шi Коптеле Nadaждi a діктатъ зіле ăнтрецї. Се зіче че са зіс de унъ анъ шi о зі, къ конкіетареа дієтеї трансілване стъ наінтеа унії. Пропънереа капчеларієї авліче асупра адресеї Універсітатеї націонеї съсещї a ажунсъ нъмаї ăп зіле депре ѣрмъ ăп кабінетълъ ăмпърътескъ.– Новъ ні се паре, къ din челе че атъ обсерватъ пънъ акума, дієта Трансілваніеї пъ се ва конкіема маї наінте de че ва іспръві сенатълъ імперіалъ пріма сесівне а са, карea дънъ кътъ потіфікаъ унеле газете се ва інтемпла нъмаї къ фінеа лъї Августъ.

— Маї лънеле трекъте лові катехетълъ дела скоала порталъ католікъ de аічea пе ăп сколаріъ астфеліъ пестe канъ de ачеста ăп пъцine зіле мърі. Ăнкълпатълъ се афлъ ăп черчетаре. Акума чітімъ ăп „Нег. Zeit.“ ѣрмътоареле : Ni се спъне ѣрмї de o крітъ орібілъ че есте інкълпатъ a фі патратъ унъ преотъ р. к. ăп пасълъ Тѣрнъ рошъ, ла о фатъ de новъ анї. Noї кѣцетъмъ къ дéкъ се ва констата кріма, тъпгвіреа неферічіцілоръ пъринцї ва ащепта алта сатісфачере декътъ нъмаї ăнгріжіреа de кріміналістъ ăп врео тънъстіре.

— Прелацїї карії сав ăнторсъ din Рома аратъ мълтъ кредінцъ ăп прівіінца дъръреї маї de парте a пътерії лътещтї папале.

— De врео кътева съптъмънї са ворвітъ ѣрмї деспре рестітвіреа Воіводінеї сърбещтї, шi къ ачéста ар фі фостъ нъмаї ка съ ăппъчівіаскъ пре сърбі фацъ къ евенементеле din Белiградъ „Ost шi West“ зіче къ не поате асекура, къ пънъ ăп óра ачéста пъ са фъкътъ нічї унъ пашъ спре ефептвіреа еї шi къ ачестъ міжлокъ de ăнфрікаре пентръ магіарії шi разъ de сперацъ пентръ сърбі се цine ăп атърнаре.

— Петіцівнеа „Конкордієї“ ăп фаворълъ осъндіцілоръ редакторї a венітъ дънъ 1 ½ лънъ ла десбатере ăп каса аблегацілоръ ла сенатълъ імперіалъ шi са рефъсатъ.

— Се ворвеа ѣрмї деспре о новъ еспедіцівне a лъї Гарібалді акъмї ăп Січіліа, акъмї ăп Неапол, акъмї ăп Грeчіа унде ар авea съ ръскóле попорълъ ăп масъ.

— Пентръ ăндрептареа съпътъцїї a Маіестатеї Сале ăмпърътесеї сав цінътъ ăп маї мълте бісерічї але Віенеї рѣгъчівне de мълцъміре кътръ Дъмнезъ.

— Ăп телеграмъ алъї „H. Z.“ din 17|5 Іулiъ сънъ аша: Банкетълъ, каре ла датъ ерї каса аблегацілоръ депътацівнеї съсещї петрекътоаре ăп Віена, а фостъ стрълъчітъ; салутареа чea маї кордіалъ; сімпатіеле че се арътаъ челе маї калде. Аъ ворвітъ : Хаін, Хаспер, метврії депътацівнеї націонале съсещї, Міністрълъ de статъ кавалеръ de Штерлінг, Гіскра, Кѣранда. Апъсареа ва фі негрешітъ дърътоаре.

— Ăп шедінца de жоі са аштерпътъ касеї аблегацілоръ бівцетъл пре ан. 1863.

— Еселепція Са D. гъбернатор са ăнторсъ съпътосъ din кълъторіа de інспекцівне ăп 1-а Іулiъ ăндерептъ ла Клъжъ.

— Жърналълъ de Петерсбърг зіче къ атътъ ценералъ Лібдерс кътъ шi тареле прінчіпе Констаптін аъ венітъ ла Варшовіа спре скопъл ăппъчівіреї, къ ачестъ din ѣрмъ a фостъ конкомітатъ de соціа са, de шi е кап слъбъцъ ăп сепътате шi ăнкеіе къ квінтеле „ăп ачестъ кінъ de ăнкредере шi консідерацівне ръспънде унъ вчігъторіъ, ăп ăнтъперекъ, ăп чea маї маре апропіаре пъшкънде асупра фрателъї ăмпъратълъї, фіе ка орї чіне, каре пъстрезъ ăп сіне сімцълъ de опоре ăп Рсіа, ăп Полоніа, ăп Европа съ жъдече пре фіещекареле дънъ фаптеле сале.

— Мареа прінчіпéсъ соціа марелъї прінчіпе Констаптінъ a пъскътъ ăп Варшовіа ăп 1-а Іулiъ ун фечоръ.

— Пріминдъ Папа пе ценералъл Монтебело, каре a венітъ ăп Комітіва лъї Лавалетте, іа зіс зъмбіндъ: Ме бъкъръ, ізвітъл меъ ценералъ къ те въдъ, Дта вінї ăнсоцітъ de амбасадорълъ Дле Маркісълъ Лавалетте, къ каре еъ вецеск ăп чea маї фрътóсъ армоніъ. Елъ ăт фаче некоптенітъ асеменea проіекте шi еъ лї респъндъ къ асеменea рефъсаре. Ел ме рогъ съ ăнгъдзіъ, шi еъ пъ врéъ съ ăнгъдзіъ, атътаї тотъ.

List'a

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Dela D. Dr. Ratiu din Turda sau primitu Taxa de membru ordinariu 5 fl. v. a.

Veniaminu Popoviciu Parochu in Ozunu 5 fl. Mihaelu Popoviciu Parochu in Kisborosneu 5 fl. Alexiu Neagovici'u Parochu in Intorsurá Buzeului 5 fl. Moise Neagoviciu Parochu in Zagonu 5 fl. Nicolae Popescu Parochu in K. Martanusiu 5 fl. Spiridonu Demiian Parochu in Breczcu 5 fl.

Summ'a 30 fl.

Domnulu Colectore Gavriel Manu tramitu din mai multe Comune atatu in bani gata catu si in manufapturi: din Minth.u 4 fl. 40 cr. Cociuesti 3 fl. Sicu Odorheiu 2 fl 50 x. Mogosmorteiu 60 x. Vireagu 1 fl. 30 x. Nimigea Ungara 80 x. Sintereagu 2 fl. Teure 2 fl. Agrisiu de diosu 76 x. Agrisu de susu 1 fl. 20 x. Figaesti 2 fl 64 x. Rusu de diosu 1 fl 40 x. Rusu de susu 40 x. Betleanu 9 fl 80 x.

Suma 34 fl. 80 x.

Din Mintiulu Gherlei 11 fl. Petrihaza 4 fl. Ciopu 5 fl. Benedingu 6 fl. 39 x. Salathiu 3 fl. 20 x. Sasu-Niresiu 5 fl. Mic'a 10 fl. Unguresiu 4 fl. Valea-rea 2 fl. 25 x. Ciaba 3 fl. 60 x. Fizesiu 6 fl. San-Margitta 10 fl. 60 x. Arpasteu 6 fl. Marlutiu 5 fl. 60 x. Bathinu 8 fl. Sum'a 90 fl. 64 x. v. a.

Pentru 13 Diplome 13 fl.

Comun'a Cufóia 1 f. 10 x. Comun'aLarga 1 f. Comun'a Stoiceni 2 f. Colomanu Rácz Jude procesualu Lapusiulu ung. 5 f. Adolfu Floth Subjude proces. Lapusiulu ung. 3 f. Ioanu Pasca notariu Comun. Lapusiulu rom. 3 f. Ioanu Drágomiru Protopopu Baiutu 3 f. Vasilie Cosma. Protopopu Rohia 3 f. Ioanu Perhaitia notariu Com Dobricu 1 f. Teodoru Gindasiu Jude Com. Dobricu 1 f. Ilie Popescu preotu Suciulu de gios. 1 f. Burzo Filipu Fetu Suciulu de susu 1 f. Mihaiu Vele agronomu Valeni 1 f. Ioan Popu agronomu Valeni 1 f. Teodoru Rotariu Docente Lapusiulu ung. 2 f. Ioanu Popu agronomu Lapusiulu ung. 1 f. Sofron Haragos agronomu Rohia 1 f. Iacobu Manu agronomu Poiana Brailei 1 f. Ioan China notariu Com. Poiana Brailei 1 f. 50 x. Simionu Popelia c. r. assistentu Lapusiulu ung. 1 f. Alexa Pasca agronomu Lapusiulu rom. 50 x. Gavrila Giurgiu agronomu Lapusiulu rom. 30 x. Niculae Perti'a agronomu Lapusiulu rom. 50 x. Mura Sandoru Jude Comun. Peterile 50 x. Vasiliu Germanu Jude Comun. Rohia 50 x. Maftei Nechita Jude Comun. Suciulu de josu 50 x. Dionisie Zaharia Fetu Poiana Porcuiui 50 x. Niculau Ghina Jude Com. Poiana Porcului 50 x. Vasiliu Popu agronomu Poiana Porcului 50 x. Filipu Popu 50 x. Iuon Grigutia 50 x. Iuon Horvath 50 x. Luputiu Bolbosu 50 x. Petru Zsurzs 30 x. Georgiu Filipu 50 x. Teodoru Burzo 50 x. Ilisie Germanu 50 x. Iuon Germanu 50 x. Iuon Zaharie 50 x. toti agronomi din Poiana Porcului. Mihaiu Popu Curatoru Grosi 1 f.

Summ'a 44 f. 70 x.

Нр. 25—1 **Едіктъ.**

Бъкъра Алдеа Нікóръ, карea къ пекредінцъ аъ пъръсітъ пе леціівітълъ еї бърватъ Аврамъ Бълепчъ, атвїї din Пертанї, акътъ de 2. анї шi 6. лънї; шi нещiиндсе локълъ афлърії еї, пъмітълъ бърватъ аъ порнітъ процесъ de деспърцанie тоталъ, асупра еї; прівеціта се провóкъ прінъ ачеаста, ка ăп терминъ de унъ анъ, шi о зі дела датълъ de астъзї, съ се пресентéзе ăннаінтеа сабскрісълъї Скаунъ протопопескъ, къчї ла казъ din противъ, шi ăп нефiинца еї de фацъ, се воръ дечиде челе прескрісе de С. Капóне але Бісерічеї пóстре дрептъ кредінчóсе.

Фъгъраш 12 Іюніе 1862.

Скаунълъ Протопопескъ гр.-ор. Трактълъї I. ал Фъгърашълъї.

Петръ Попескъ Протопопъ.

Редактор респънзетор **Ioann Рац.**

Едітъра шi тіпарілъ тіпографіеї дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ ece de doъ orĭ пе септемънъ: Жоіа ші Dъminека. — Препъмерацівнea сефаче дп Сівіів ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіів есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жътетіте de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ъп an 8. фл. еар пе о жътътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрĭine пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Incepatele се плътескъ пентръ дптжіеа óръ къ 7. кр. тіръл къ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Nro 55. **ANЪЛЪ X.**

Сібіів. 12. Ілліе. 1862.

Sibiiu 10 Iuliu. Domnulu Negutiatoriu si Casirulu Asociatiunei pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu Antoniu Bechnitiu a platitu cu banii sei sigilulu Asociatiunei lucratu in Vien'a in pretiu de 27 f. v. a. Pentru care binefacere Comitetulu subscrisu îi aduce cuvenit'a multiemire.

Comitetulu Asociatiunei.

Sabiiu in 8 Iuliu. In septamân'a trecuta decursera esamenele la Institutulu diecesanu pedagogico-teologicu de aici parte sub presiedinti'a Escellentiei Sale Parintelui Episcopu Diecesanu Andreiu Baronu de Siagun'a, parte sub ta Par. Prot. P. Bodilla. Ne bucuraramu a vedé intre alti onorati óspeti si pre d. Consiliariu de scóle Dru. Pavelu Vasiciu, care ne onora cu presinti'a sea de-la 'nceputu pana la sfarsîtu. Eri se inchisera esamenele cu cantarile bisericesci sî tipiculu, ear astadi se tienu in presinti'a profesoriloru sî a e.eviloru slujb'a de multiemita in biseric'a din cetate, apoi adunandu-se toti in capel'a Institutului sî provocându unulu dintre dd. profesori tinerimea intr'o alocutiune potrivita, a continuá sî a adeveri in viealia, ceea-ce au invetiatu in scó a, se despartîra cu iubire, imprasciându-se fiacare pe la ale sale.- Despartiamentulu pedagogicu au avutu in anulu acest'a 25 scolari, celu teologicu 94, si anume in cursulu alu doilea 36, ear in celu d'antaiu 58; unu clericu din cursulu d'antaiu reposà inca pe la inceputulu anului scolasticu.

Pest'a ¹⁴/₂ Iuliu 1862.

Considerandu trecutulu vedemu esemple, candu invescuti in strainismu, ingreuiati cu sarcini asupritóre, cu mare greutate a potutu desvoltarea naciunala a deveni la chiar'a cunoscintia, ca-ce incunjurati fiindu de nisce popóre acaror'a intentiune le erá desbracarea vestmentului naciunale sî contopirea in strainismu, se incercau a ne luá tóte drepturile si libertatea noua competenta, numai cá dóra progresulu loru se fie spre innapoiarea noastra.

Asiá ne luara strainii limb'a din biserici sî introdusera a loru, cu scopulu de a despoia romanimea de asi vedea pastorii sei, ci prerogativ'a se fie in manile loru.

Aspirarea la indestulare ne insufla parasirea utopiei sî deprinderea cu cestiunile corespundietóre ale timpului curinte, deslegandu nodurile care suntu puse asupr'a nóstra se ne esecutamu dreptatea, sî de óre ce chiamarea omului e prosperarea, punctulu in care stamu nu póte se ne indestuleze. Lips'a de a ne vedé capii nostrii bisericesci e cu atatu mai ponderósa, cu catu desvoltarea in cultura e asiom'a principala.

Clerulu a fostu totu deun'a si e sî astadi credinciosu aparatoriu alu naciunei, inse esperinti'a dela capii loru in tréb'a aciast'a le vá insuflá o energie mai grandiósa, cá desvoltarea poporului se o duca la unu gradu, unde inflorirea se fie mai simtîbile.

Deci dara dobandirea ierarchiei naciunali asiediarea a episcopieloru romanesci cu individi de romanu vá se ne mai domoleze durerea, caci apoi avansareane ar' fi sigura, si scopurile racionabile in prejm'a nostra ne ar' aratá o cale mai sigura la descoperirea unoru lucruri, care inca nu ne suntu cunoscute.

Inse puterea e la Tatalu cerescu, de unde putemu asteptá imbunatatîrea stariloru in trebile nóstre, luptandu-ne cu antagonistii naciunei nóstre, aratandu-le adeverulu, dupa motiunea scripturei: Nu sperati in boieri in fii ómeniloru intru carii nu este mantuire.

Cu catu e cineva mai iubitoriu de naciunea sá, cu atatu ii e sî mai interesanta puseciunea aceleia, sî asi'a cu atatu mai mare zelositate se vá intrepune pentru de a-i fi membru folositoriu.

Alipirea catre naciunea s'a e stimabile in ori sî cine, numai aceast'a se fie din convingere si din intentiunea la primirea in sinulu compatriotîloru cá unulu carele a facutu din destulu chiamarii sale.

U.

Oradea mare 4 Iuliu 1862.

O scurta privire peste starea preotimei gr.-res. din pregiurulu Oradei mari.

Sau facutu mai multe probe dela locurile mai nalte in privinti'a aceea, ca cumu, si in ce chipu saru putea inbunatatii starea clerului gr.-res. in genere. O astfeliu de proba vadiuramu si in anulu 1860 cu tabelarea conscrierea veniturioloru preotiesti, si reducerea parochieloru. s. a.

Nu stiu ce inpresiune au facutu aceast'a proba in comunu, daru pentru preotimea din jurulu Oradei mari potu dice ca au fostu o bucuria asemenea celei a Apostoliloru candu asteptá venirea Duhului st.

Dara pecatu acést'a bucuria era de mare, sperandu preotimea intrunu viitoriu mai favorabilu, si intr'o inbunetatire de stare amesuratu chiemarii sale, pe atata ii cade mai greu acum'a, vedîndu ca nici dupa 2 ani enca, nu vede nimica pusu in lucrare, ce aru tînti oarescumu spre mangaierea sa si asta proba au remasu nu mai proba.

Si pentru ce numai clerulu din jurulu Oradei simte asia? pentru ca clerulu din jurulu Oradei e celu mai seracu in Diaces'a Aradului, si nu pentru vin'a sa, ci mai vertosu pentru aceea: ca o mare parte e asediatu pe locuri cu pamentu secu, unde numai spinulu si polomid'a infloresce; apoi dela poporu nu are mai nici o dotatiune, éra greotatîle suntu multe ne numerate. Iata seraci'a gat'a! —

Sau facutu ce e dreptu ici, colea, cu ocasiunea comasarei pamentului si pentru preotii nostri oaresi-care particica de pamentu, daru ce folosu daca poporulu pe de alt'a latura iau trasu, si nu'i platesce birulu; si asia preotulu totu acolo se afla, unde au fostu.

Nu e de mirare dara daca vedemu de multe ori la targulu Oradei mari atare preotu, slabu, si nici de cumu corespondietoriu statului seu inbracatu, care pentru cá se se sustiena pe sine si famili'a sa e silitu a veni cu unu caruselu de lemne, cate cu 2 calusei, singuru tienandu franele, durere! daru nu e straina vedere. —

Ce respectu, si ce vadia va avea unu preotu in asemenea stare, si cumu va poté corespunde chiemarii sale pe langa toata bun'a vointia: fieste cine poate gaci.

Aceast'a e una dintre cele mai multe cause, pentru ce, nu prea multi, si numai putini se resolva pe sine, dintre tinerii nostrii la statulu preotiescu. De aci vine apoi si aceea, ca astadi in districtulu Oradii mari numai in 2 protopopiate suntu peste 25, dî douedieci si cinci parochii vacante.

Acum'a aru veni intrebarea: ca cine aru fi mai aprope, si mai chiematu de ase ingrigi pentru inbunatatirea starei clerului gr.-res. si dupa egala îndreptatire se'lu aduca acolo, unde e p. e. clerulu r. catolicu.

La aceast'a stiu ca miaru respunde multi: O frate! r. catolicii au fonduri, au Dominii intinse, lungi, si largi.— Stiu bine ca'su largi, daru scimu si aceea, ca nu din luna sau ruptu acelea —

Poporulu se plateasca? Nare de unde, ca de abea plateste contributiunea statului.

Statulu se plateasca? iaru miaru respunde oare cine: e pretene! scii ca budgetulu statului e in deficitu. — Aci imi vine in minte hor'a romanului seracu: Undei bine nui de mine, undei reu acolo'su eu.

Daru fie aceste asia, tréca, ducase, eu totusi voiu grai, ca me temu, dupe cumu dice unu apostolu, ca de nu voiu grai numiseva aliná durerea; umilitami opininne aru fi acést'a:

De oare ce statulu au potutu resolvi pentru clerulu Reformatu 94 mii f. si pentru clerulu gr.-res. din Transilvani'a 25 mii f. atunci enca candu óstea nu era redusa, si chieltuelele mai mari; credu ca namu pecatui, candu si noi amu cere, cá statulu sa se indure, cá si pe partea clerului nostru, de si nu in genere acuma de odata, dara baremu pentru celu din jurulu Oradei mari, care e celu mai seracu, se resolvedie atare beneficiu, din care se poata custa, cá astfeliu apoi se poata dá celea ce suntu alui Ddieu lui Ddieu si celea ce suntu ale Imperatului Imperatului.

Cereti si se-va dá, bateti si se-va deschide, dice ne mincinosulu adeveru.

Amu zisu, si sau bucuratu inim'a mea. F.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ȣНІТЕ.

Dintr'o кореспondinцъ дп „Gazet'a Trans.“ къ datъ 10 Іюліѣ к. n. din Бъкрещі, vedemъ къ ministeріялъ Катарціѣ — Арсакі de акърѣ атотѣпзтінцъ дпчепъсъ a третъра цéра жътътате, a къzътъ къ zromotъ спре чеа маі неащептать міраре a тътворъ ачелора, карії пъ счіѣ комѣina nimікъ ші съптъ липсіцї de орі че спірітъ превеziторіѣ. Noualъ ministeріѣ сав denъmitъ din аша пъмідії ліверълі moderaцї, карії дпainte къ treї anі аѣ маі фостъ ла пътере. Апоі adѣче пъmеле Ministрілоръ, пре карії noї iam аръtat маі nainte.

Че ві се паре „ziче маі денарте кореспondentъл „прін a кѣї дпріѣрінцъ a къzътъ ministeріял чел стрінс арістократік? O mънѕne! прін дпсаші партіта са din катеръ, кареа дп mediнцеле din ѣртъ але катерії іа datъ treї трінтелі ѣna dѣnъ алта, din каре чеа маі греа a фостъ, кънdъ катеръ респінсъ проіектъл de ѣрдінцъ a ministeріялъі de a дппърці Прінчіпателе Ѣніте дп 6 префектурі марі сав къm леа ботezatъ аічі попорял дп 6 пашалъкърі

Ministeріял поѣ a прітітъ портофоіле пе лънгъ къtева кондіцізні ші анѕme ка: Мъріа Са Domnялъ съ пъ dicпѣnъ пъблікареа поѣеі леџі ѣрварірле, ка вотъріле катерії прівітоаре ла пълцареа ѣnъї monѣmentъ дп onoареа Міністрялъі Катарціѣ дп преџъ de 4000 de галвені ші ла пътерареа ѣneї сѣme de 2000 галвені vedѣѣeї ачелѣіа съ се сѣспіndъ.

Стареа есчепціональ сѣѣ кареа ministrял къzътъ черѣсе a се пъne цéра (сціцї ка дп Австріа дп Belagerungszustand фъ респінсъ de дпсѣші Domnъ.“

Леџе Рѣралъ.

(Вотатъ de Adѣnареа џенералъ a Ромънієї дп mediнца din 11 Ізніѣ 1862 ші adoптатъ къ maiорітате de 62 вотърі контръ a 35.)

(Ѣртаре.)

Арт. 11 Теріторіял контпалъ се ва отърпічі ші се ва дмпетрі дпкѣпжѣрndѣce къ шанцъ сав гardъ de кътръ локѣіторії фіекърѣеа сатъ сав котѣnъ, сѣѣ прівіреа Консіліялъі Котѣnалъ, a пропріетарялъі ші a гѣверnялъі.

Арт. 12 Фіекаре съtéпъ есте ліверъ аші adѣче дп орі че тітпъ ші de ѣnde арѣ воі бъътърі ші орі че алте артіколе de консѣмаціѣні пътаї пентръ требѣінца касеї сале.

Арт. 13 Котѣna воіndъ a рескътпъра de вечіѣ пътъпталъ котѣnал аръtат ла арт. 4 din ачеасть леџіѣіре ші dрептял de a вinde бъътърі ші алтеле, дп конкѣренцъ къ пропріетарялъ тошіеї ва авea факълтатеа a фаче ачеасть рескътпъраре, плътindъ odatъ пентръ тотdeѣna пропріетарялъі капіталял констітѣітъ прін дмълціреа de 15 орі a тотъ венітялъ чел аре de ла чеа котѣnъ пентръ теріторіялъ котѣnалъ, ші a жътътате din венітял чел ва авea de ла орінzеле (кръштеле) din кѣпрінсялъ теріторіялъі котѣnалъ ла тітпял рескътпъръреї.

Арт. 14 Ачеасть леџіѣіре пъ се аплікъ ла търгѣріле ашezате пе тошіі къ осеѣіте дпvоелі ші хрісоаве.

Арт. 15 Локѣіторії съtепі, ка ші тоџі чеіалалцї ромънї, съnt ліверї a се стръmѣта къ локѣінца орі кънdъ ші орі ѣnde воръ воі фъръ опріре dѣndъ тотъ odatъ пропріетарялъі ші котѣnеї гарандііле къ дшї воръ дмплініі ла тітпъ дndatорірсле контрактате пънъ атънчі.

Арт. 16. Локѣіторії кълтіваторі аѣ факълтатеа a трансміте прін вънzаре ші тоштепіре дрептялъ че лі се акоарdъ прін ачеаста леџѣіре, асѣпра пътъпталъі котѣnалъ аръtат ла арт. 4, дпсъ o асетіne трансмітере пъ o вор пътеа фаче de кът ла алцї локѣіторї ромънї лъкръторі de пътъптъ, рътѣіndъ сѣѣші кътпъръторії сав тоштепіторії ла дndatоріріле кътре котѣnъ ші пропріетаръ статорнічіте прін ачеасть леџѣіре.

Арт. 17. Тоате съdіріле de вії ші de пометърі че вор маі авea локѣіторії съtепі пе тошіа пропріетарялъі, афаръ de пътъптялъ котѣnалъ аръtатъ ла арт. 4, воръ ѣрта але посeda dѣnъ дпvоеліле че вор фі авѣndъ къ пропріетарял тошіеї, сав дп липсъ de дпvоелі dѣnъ леџіле есістенте дntръ ачёста.

Арт. 18. Афаръ din пътъптял чedatъ котѣnеї прін арт. 4 de маі сѣсъ, пентръ орі че алтъ пътъптъ de каре арѣ авé требѣінцъ, локѣіторії съtепі, длѣ воръ дпкіріа прін токтеле de вънъ вое, къmъ ші ѣnde інтересял лі ва повцѣі.

Нічі o леџіѣіре, нічі o тъсъръ administратівъ пъ ва пътea інтервені пентръ a регѣла къ кінѕ de авторітате асеminea токтеле.

Арт. 19. Ачеасть леџе се ва пѣne дп лъкраре дndatъ dѣnъ промългареа еї, іар факълтатеа че се dъ локѣіторілоръ прін арт. 24 de маі жосъ, ва пътea дпчепе a o пѣne дп лъкраре doї anі dѣnъ промългареа ачестеї леџіѣірі.

Арт. 20. Тоџі ачеї карії пънъ ла промългареа ачестеї леџіѣірі, пъ се воръ гъсі дntраџі дп рънdѣeала ашezетънтълі de пънъ акъmъ, спорнічі сав дпсърцеї, ші ачеї карії арѣ маі вені пе тошіі de пе ла алте локърі, воръ рътъне a се алкътъі прін токтеле de вънъ вое къ пропріетарялъ тошіеї.

Арт. 21. Леџіѣіріле пънъ акъmъ дп вігоаре, прін каре се регѣла релаціѣнеле речіпроче dintre локѣіторії кълтіваторі ші пропріетарії пътъптялъі, пе каре се афлъ ашezаџі, сънтъ ші рътънъ аброгате, пе къtъ еле сънтъ контрарії dispoсіцізніlоръ леџеї de фаџъ. (Ва ѣрта.)

СЕРБІА.

„Ll. P.“ скріе din Белградъ 11 Ізліѣ к. n. Вапорял търческъ, каре дп 9 a терсъ дп сѣс пе Dънъре, a adѣc тънініѣ ші провісіѣне, пентръ фортърéцъ. Понорацізнеа са атърнтъ пентръ ачеаста ші се ащеантъ еарътї deскidереа врътъторіlоръ. Протестял сърбескъ сав трітес de консялї, афаръ de челъ австріакъ, ла Константінополъ. — Despre ачеаста аферъ аре маі преларгъ ѣртътоареа кореспondinцъ a лъі „Magy. Sait.“ din 10 Ізліѣ к. n. Doръ de вреo къtева съптътъні стаціонезъ ѣn вапор търческъ дп Dънъре din жосъ de Bidin. Ачестъ вапор вені наinte къ вреокътева зіле пе Dънъре дп жос дп Dънъреа ротъno-сърбеаскъ ші авea tendinцa стръбътndъ престе Поарта de Феръ съ тearгъ пънъ ла Белградъ. Фііndъ дпсъ къ Кънітанял вапорялъі пъ са дпкредзътъ атъта дп пътереа Nъеї сале, ка ел съ поатъ плека къ ea пе льпгъ апа чеа тікъ a Dънърії пеste поарта de Фер, a рѣгат пе Соціетатеа вапоарълоръ австріакъ, къ съ'л спріжопéскъ ші съ'л лесе се реторкеzе пеste поарта de Феръ. Соціетатеа дптребъ маі наinte ла локърiле кѣвііпчіóсе ші кънътъ респѣнс, къ ea лі поате da ажѣторіѣ. Dрептъ ачееа плекаръ ерї амъndoї вапорії, кънdъ ажѣнсеръ дпсъ ла поарта de Фер, лові вапорял търческъ дп стъпчі, кънътъ o крепътъръ ші се ашezъ. Реторкерял австріакъ скънъ фечіорії вапорялъї de ресвелъ, пътаї ѣnъ піцат са дпекатъ dedeсѣntъ дп magaziнъ ші алтъ піцат шіа фръntъ ѣnъ пічіоръ. Афаръ de ачёсте сав маі скъпатъ 3 тънърі, 60 пѣшчі, ѣnъ сакъ къ праф, маі тълцї сачі къ врезъ ші шасе пѣцї къ банї. Ачі требѣе фъкътъ атентъ чітіторіял ла doe локърі. Трімідndъ поарта дп апеле Сърбіеї o Nae de ресвоіѣ, ватъть дрептърiле Сербіеї, къ ea аре дп дпцелесѣ кончерпінтелор хатішеріфе пътаї дрептял a пінea дп фортърéце гарнісоане, дпсъ пъ аре вое, пънъ че дърéze пачеа, къ нічі ѣn алт міжлоѣ a опера дп контра Сербіеї. Поарта віолеze даръ дрептърiле Сербіеї, къріа din партеа са лі съntъ тънеле легате, къчі пачеа дпкъ дърéze, ші de ачееа пъ поате фаче нітіка, ка вапорял de ресвелъ съ пъї каѕceze нічі o dѣnъ. Поарта врé прін ачеаста пае de ресвел съ'ші асекърéze препondерацца пе ачеле пънкте, ѣnde кѣцетъ dѣnса a се аръта дп касял ѣnъї ресвел. Афаръ de ачеаста, прін апаріціѣнеа пъеї de ресвелъ търчещі пе Dънъреа Сербіеї се віолеze пачеа дела Паріс, каре опреще фіекъреї пътері, ші дпсаші порціі армата інтервенціѣне дп Сербіа. Апаріціѣнеа пъїї de ресвелъ дпсъ пъ е алта, къчі ea пъ поате авea алтъ скопъ, декът a есерчеа асѣпра сітціреї ші a черерeї сървілоръ o апъсаре.

Dintro скрісоаре din Семлін къ datъ din 10 Ізліѣ к. n. афлъ „Agram. Zeit.“ къ сітѣаціѣнеа дп Белградъ есте de doe зіле пе скітбать ші къ се сѣсціне опініѣнеа пѣблікъ, къ требѣе съ девінъ къ търчії ла лънтъ. Алтфелі̀ѣ a кѣцета ар фі дп Сербіа продіціѣне de патріѣ. Дпсъ ші ótenії moderaцї ші къ сѣпце рече се дптърескъ дп опініѣнеа ачеаста a лор прін ачеea дпprежѣраре, къ прінчіпеле Міхаіл a трімісъ преціоаселе сале дп маі тълте лъдъцеі ла Семлін, ка съ ле пъп ачі дп секърітате, къ консялії стрѣіні сав тътат ла Семлін ші къ фаміліile челе маі авѣte ші възѣte але сървілор аѣ ші пърсітъ Белградял. Се ворвеще астъзі de ѣn алтіматъ каре дъ гарнісоанеї търчеші 10 зіле тітпъ de прекѣцетаре, dѣnъ ачестъ тітпъ арѣ авea съ дпчёпъ лънта (?)

Італіа. Дінъ ун телеграмъ din Торін din 14 Іулій к. н. фіиндъ Ратаці ля катеръ інтерпелатъ асупра конвънтърій че а цінутъ Гарібалді ля Палерто, а респунсъ къ лі паре ръў de конвънтареа лъї Гарібалді асупра ліпъратълъї Наполеон ші кь а провокатъ пе префектъл din Палерто, ка съ dea десълъчірі despre ачеаста. Рецітъл а лъат тъсърі ка съ лпpedeче лпчеркъріле че ар путea періклі-та секурітатеа Італіеї. Фоіле че аў прімітъ конвънтареа лъї Гарібалді аў фостъ конфіскате. Консълъл франдозескъ ля Палерто а протестат асупра конвънтърії лъї Гарібалді ля ортъторіалъ modъ: Еў amъ чітітъ конвънтареа че а цінут ценералъл Гарібалді ля пресенціа тътърор діректоріелор локале кътръ попоръл палермітанъ. Еў лмі цінъ de datopie a декіара, къ dékъ еў ну ашъ коноаште біневоітореле сімцъміпте, че ле пъстреазъ Ліпъратъл кътръ Італіа, ші doріпца лъї а ну прегъті лнълцатълъї себ аліа тВіктор Еманоіл перплексітъці, еў ну ашъ лнтърzіа, а пъръсі о четате únde дрептъл попоарълоръ ну скутеще сіверанълъ теў ля контра вътътърілор пъблічe. Din конoскуте мотіве лнсъ преферезъ маї біне, а ретъnea ла постълъ теў, ші а ащепта маї de парте mandatele рецітълъї теў; лнсъ еў тотъші доресъ ка мотівеле, каре маў детермінатъ ла ачеаста, съ се факъ конoскуте рецітълъї рецескъ.„

Рънспунсъл префектълъї din Палерто сънъ аша:

„Еў апровезъ пліна de тактъ цінере a Дтале deплін ші атъсратъ doріпцеї Дъмітале воіъ лнпъртъші конріпсълъ скрісорії Дъмітале рецітълъї рецескъ.“

О кореспоndінцъ din Торін din 14/2 Іулій скріе despre ачеаста конвънтаре ортътоареле: О nedeскріевері ацінаре a продъс астъзї аічеа лнпъртъшіреа, къ Гарібалді ля тоате локъріле Січілієї, únde ажънсесе ля зілеле din ортъ, а цінут конвънтърі, каре компромітъ рецітъл ля градъл чел маї лналтъ ші сънт апте, а стърні декіарацівні, каре требое саў съ дефаіте пъртареа лъї Гарібалді ші съ о demінтъ, саў съ продъкъ греле дісконсівні кь рецітълъ франдозескъ. Жърналеле се сфіескъ a лнпъртъші тестълъ лнтрегъ ал ачестор ворбірі; dintr'o скрісоаре прівать венітъ din Палерто, се вede, къ еле конpindъ лнфіорътоаре ерътъціві асупра лъї Наполеон ші а політічеї лъї. Че а тішкатъ пе Гарібалді a се слобозі аша de кънпліт ші de одатъ асупра лъї Наполеон есте пъпъ акума о спігмъ. Лнсъ ун фантъ есте къ Гарібалді сътъцатъ de консоцій съї, са остепіт, a маї лъа парте маї ші маї лнколо ла о аштептътоаре цінере. Гарібалді вре съ скоатъ пе франдозіі din Рома кь арма лн мъпъ, съ компромітъ рецітъл італіан, кърыа ші маї деспъzі ія престат Франдіа аша пондероасе сервіце, ші съ'л сіліаскъ a пъші асупра лъї Наполеон есге лнсъші кь арма. Лн Чефалъ a декіаратъ Гарібалді, къ рекъноаштереа Ръсіеї есте лндоіть ърдіь пептрь Італіа: 1) пептрь кь отъл лъї 2 Decтебре a каъсато пептрь скопъріле сале ші a 2) пептрь къ прін еа тълді тінері полопі требое съ пъръсеаскъ цера, карea леа датъ скътінць ші асілъ ші алте маї тълте ші маї гроазніче інвінърі.

Персеверанда скріе din Мілап 17|5 Іулій: Ері сеара са формatъ о адънаре de індівізі, карії a фостъ провезъді кь лампе ші факле, прекътъ се вede кь tendinцъ, ка съ трекъ Via del Monte Napoleone, únde се афлъ консълатъл франдозескъ сът стрігърї: съ трьіаскъ Гарібалді! Афаръ кь франдозіі din Рома! Кондъктъл лнсъ афлъ лнтрареа zіслъї дрътъ окупатъ de о компаніъ гардъ національ, а ретасъ даръ о óръ пе локъл ачела, лн врете че лнбълzіреа се търеа тот маї таре. Дінъ ачеea вені ънъ ескадронъ de кавалеріъ, каре фъ салътатъ кь акламърі de плъчере; тълдітеа са dісолвітъ апоі кь лнчетъл ші пъртъторіі de факле терсеръ ла поарта лъї Гарібалді. Лнтътпларea пе a авътъ алте ортърі. Сеара ера фрікъ къ се вор лнтътпла демонстрацівні антеромане.

Адреса каре a дато каса аблегацілоръ італіанъ кь окасіънеа логодіреї пріпчесеї Ліа кь рецеле Портъгаліеі, кътръ Віктор Еманоіл zіче лнтрь алтеле. „Прін ачеаста ферічіть легътъръ фаміліаръ dь рецеле ші Італіа, ънеї дістастіі ші ънъї попоръ, каре аў фостъ амічі кредінчіоші лн зілеле неферітоареї сорці, ші карії маї лнтъіь аў салътат реліпвіареа Італіеї, ун амапетъ ал ібвіреї сале. Фіка ънъї реце ші ънъї попор, карії аў арътат лътеї, кът се фортеze марі націві, ва фі пе троп о demнъ консоаць a ънъї пріпцъ, a кърві вітъді ле адеверескъ ібвіреа попорълві съъ ші стіма націнелоръ чівілісате. Ачеаста ферічіть легътъръ есте пресетнъ de глоріоасе дестінърі, че стъ лнаінте чівілісацівнеї латіне, каре се дештеаптъ еаръші.“

Аблътъ лн „Ost si West“ ортътоареле: ші пептрь Ардéлъ сть лнаінте пондероасе декіарацівні din партеа рецітълві. Прекътъ авzітъ аре активітатеа чеа віь обсервать лн капчеларіа аблікъ трансілванъ de обіектъ лъкрареа маї тълтор рескріпте лнпъртъщі, апътe ънъ рескріптъ ла репресентацівнеа Універсітатеї съсещі, кътръ Універсітате, лн каре се лаудъ патріотіка декіарацівне конріпсъ лн репресентацівне, лнсъ дечісівнеа асупра релацівнеї Ардéлълві кътръ лнтрéга монархіь десвътътъ лн тръпса съ се ръдіпъ пептрь чеа маї апróпе діетъ арделепéскъ. Ънъ алтъ рескріптъ се ва емite кътръ ромънії арделені, каре съ фіе ка о дечісівне ла тóте петіцівнеле*) граватілеле, репресентацівнеле, каре саў ащерпатъ din партеа лоръ дела реактівареа конститвцівнеї de маї наінте пентрь валібілітатеа дрептърілоръ політіче але лор, фіреще нътаї тънгъері пентрь тітпърі маї бине.

„Wien. Zeit.“ конріnde ортътóреа прéлнаltъ Дечісівне. Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ са лндъратъ прéграціосъ кь прéлнаltа дечісівне din 14 Іулій а. к. а копчede лн прінчіпъ контівареа дрътълві de феръ тівіскап dела Орадеа таре ші dela Арадъ прін Ардеалъ атът прін Брашовъ кът ші прін Сівіій ші а лнвътерпічі пре Мінісрвл de Комерчіь ші економіа попоралъ спре скопълъ асекърърії Контінъърії къілоръ ачесторъ съ пъшаскъ лн пертрактаре кь інтрепріпzъторі ацці.

Кь ачéста прéлнаltъ дечісівне лнкопчетъ ші челе че адъсе „Cons. Ost. Zeit.“ in прівіінца ачéста; Еа zіче: „Лнтребареа пентрь калеа ферекать трансілванъ съ фіе дечісъ лн міністеріълъ плепаръ. Чérta сть адекъ лнтр'ачееа, dékъ аре лінія de легътъръ прін Ардеал ла Бъкърещі съ се лнкопче лънгъ Арадъ ші съ тéргъ прін Сівіій орі съ се алéгъ траса Орадеа таре-Брашовъ. Інтересанціі ліпіеї Брашовълві аў жъкатъ лъкрълъ пе терепълъ націопалъ. Рецітълъ съ фіе дечісъ, ка нічі ъна din атбеле ліпіі съ ну фіе ескісівъ копчесівнать, чі копчесівнеа съ се dea ачелора, карії ворь продъче маї наінте фондълъ печесарів.

Dékъ маї тързіь ші пентрь a doa ліпіъ сар афла о сочіетате кь печесаріеле тіжлóче, апоі съ се dea ші еї лічепціь спре кълdipe. Кь ачéста лнсъ ну саў лндестълітъ партісапіі ліпіеї Брашовълві. Еї счіь къ ліпіа Сівіівлві констъ кь тълт маї пцінъ ші аре проспектъ a фі кълdітъ. Еї дарь маї воіескъ нічі о ліпіъ прін Ардеалъ лн сперапцъ, къ маї тързіь вор стóрче кь форца ачееа прін Брашовъ. Оатепіі прецъескъ ачі нътаї лъкрълъ челъ маї мікъ, адекъ вапіі; лнсъ ачéста мічіме есте аша de греа, лнкът ферь de еа ну се поате фаче нітіка.„

Notiце Diверсе.

— Ексселенціа Са D. гъберпаторъ алъ Ардеалълві a плекатъ лн 20/8 Іулій dimineaца ла Віена.

— Лн Цімпасівлъ лътеран din Сівіій аў фостъ препотаці пентрь ексатенъ de матърітате 21 de елеві, din каре 5 ромъні. Къпітанескъ, Граър, Трі ф, Пъкърарій ші Костінъ, чеіалалці Сасі. Din ачестіа аў къпътатъ етінепціь Къпітанескъ ші Пілінгер, чеіалалці класа прітъ, 2 саў релегатъ dintrънъ стъдій пънъ ла Септембре.

— Лн 26 Іюніе a фостъ лн Констаптінопол ънъ фокъ грозавъ каре a містуітъ 974 de късі, 318 бътічі ші хапърі, 3 скóле пъбліче, 5 тошеі, 3 мавсолее, о касъ таре de віціліъ міліаръ ші вреокътева бъі.

— Лнчеркаре de a къціга лн Ънгаріа ънъ партідъ пътерікъ лн калеа съвскріпцівнеї прекътъ се скріе лъї „O. D. П.“ ну а съкчесъ, кьчі кънdъ лі се арята програта, обсерва фіештекаре: съ о съвскріе маї наінте Деак, апоі о воіъ съвскріо ші еў.

— Лъї „Ll. P.“ се скріе къ капчеларіа авліко ънгърéскъ сімте лн тóте зілеле тотъ маї віь тревзінца de a фі спріжінітъ din партеа цереї ші пентрь ачееа къцетъ ла реактівареа комітетелоръ комітатенсе, кьчі ачесте се потъ лнтребзінца бине спре лнфъцішареа сімцемінтелоръ лнпъчівітоаре, фъръ ка прін ачéста съ се ангажéze віітоареа діеть прін ънъ програтъ de лнпъчівіре детерминатъ. Ка лнсъ кончерпінтеле адънърі съ ну маї фіе ънъ хаосъ анархік de тії de капете, врéъ съ ставілеze, ка фіекаре конвънъ ші фіекаре комітатъ съ трітіть лн кончерпентълъ Комітетъ чева чінчі спре зече пънъ de doezечі de орі атъца депътаці, къці dь четатеа саў комітатълъ депътаці ла діетъ. Дінъ ачéста телъ сар къціга Комітетеле Комітатенсе кь 70 пънъ ла 200 de метрії ші чева жътътате аша de нътерóсе репресентацівні конвънале. De ачі сарь вedea къ діета ар ста кь тълтъ маї департе декътъ че се аштепта дінъ ънеле декіарацівні офічіоасе лн тітпіі чеї маї ноі.

— „P. H.“ лнштіінцézъ, къ текстълъ адресеї Епіскопілор кътръ папа a ешітъ чеа маї таре парте din кондеіълъ еп-

*) Ші челе че атінгъ афачеріле бісерічещі? Р.)

скопълъ Хайнald, ші къ прin обіекціънea лъї a ремасъ афаръ вотълъ de мълцъміре, каре ера проіектатъ de мълці съ се адъкъ пентрв окvпаціънea Франzозéскъ лn Рома.

— Тотъ ачестъ жврналъ лnщііnцеze къ administраторълъ Комітатълъї Девжчії a провокатъ пе жвzії черкъалї съ іа ла протоколъ декіараціънеле контълелоръ лn прівііnца літвеї офічіасе ші dвnъ респvнсврiле че ле аъ датъ контълеле са ръдікатъ літва ротъnéскъ de літвъ офічіóсъ.

— Лn Рвсіа ші Полоніа чіркvлезъ о прокіътаре ешітъ din Петерсвврг лn прівііnца фортъріі вnеї конфедерате славіче репvбліче.

— Штіріле din Полоніа nv daъ сперанцъ пентрв лndрептареа сімцемінтелоръ полонілоръ фанъ къ Рвсіа. — Жврналеле zікъ, къ de ші тареле прінчіпе Константin a вотezатъ пе фіїлъ съъ челъ поъ пъскът Ваклав, вnъ nвme че nv есістъ лn Кълindарiълъ греческъ, nвmaї ка съші кештіце попvларітате, тотvші аџітаціънеле съnтъ фоарте актіве.

— Dвnъ о скрісоаре a вnеї атплоіатъ лnaлтъ ал Сербіеї ар фі сърбії таре хотържцї маї наінте a еспvне орашvл Београдъ глоанцелор тврчешті, декът a репvнчіа ла о сатісфакціънe лndестvлітоаре. Ачеаста штіре карактерісеазъ ресолvціънea че domneште лn Београдъ ші лn Сербіа. Сърбії реconeze аша: Бінеле вnеї четъцї есте съbordінатъ вінелъї церії.

— „Patrie“ лnшtііnцeze din Парiс, къ Наполеон, Лnпъратvл Рвсіеї ші рецеле Првсіеї се вор лntълні ла лnчепvтvл лvї Септември.

— Маіестатеа Са Лmпъратvл a копчес deскідереа акademіеї de дрептврї лn Агріа.

— „Independ.“ скріе къ рекvноаштереа Італіеї din партеа Првсіеї есте о фантъ комплінітъ. Аша даръ пvnъ актта a рекvпоскът ачестъ поъ регатъ патрв пvтерї din челе търї, апої Свedіа, Dенетарка, Оланda, Елвеціа, Белціа, Портвгаліа, Гречіа, Тврчіа, тоате стателе атерікане, Тvніcъ ші Мароко.

— Гарібалді петрече лnкъ тот лn Січіліа ші челе маї авантврioасе фаіme се лnкоапче de ачеаста петречере. Лn 29 Іvніъ са пресептат о депvтаціvне a корпораціънеї стvденцілоръ Гарцілі, ші лі deda спре dіспосіціvне стvdіосітea. Гарібалді ръспvnсъ депvтаціънеї къ вртътоареле карактерістіче кввііnte: Еъ въ мълцътескъ, nv mam лndoіtъ нічі odatъ de ізвіреа воастръ. Еъ ве прівескъ ка пре фііі меї. Воі вреці съ лvкраці, еъ лnкъ врéъ. Воі къвтаці ла міne, еъ ла воі. Еъ съnтъ обосітъ de неактівітатеа лn каре пе аълът; ачеаста віаца въръ фанте, въръ глоріъ nv o маї потъ пврта.„

— Din Рвсіа се скріс, къ Лmпъратvлъ пе лънгъ тоатъ тріста есперііnцъ че a въкът пvnъ актта, nv се ва абате дела дрвтvл реформелор, пе каре а апвкатъ. Комітетvл пе каре ла лnсърчінатъ къ елаборареа вnеї проіектъ de конституціvне, а маї ісправітъ ачестъ лvкрv. Се zіче, къ прокіетареа конституціvнеї се ва фаче лn 8 Септет. Лn Кретел ла Новогародъ ла сърбареа апіверсарії de o mie de anї a імперівлъї рвсескъ.

— Dвnъ „Газ. Трансіл.“ a арсъ еаръші лn Тоханvл векіъ маї мvлте каші ші шvре.

— Din С. Міклвшvл таре ні се скріе, къ егала лndрептъціре лnкъ nv a стръвътът аколо. Маї въртосъ ротъніі пvnінъ се бвкvръ de еа.

— Лvї „Ll. P. се скріе din Віena къ datъ din 17|5 Іvліе: Пропvнеріле пентрв конкіетареа dietелоръ лn лvna лvї Септември съnтъ dінтр'о парте съвършіте ші ачеаста аре валоръ апvте de лецеа контълалъ. Капчеларvл авлік трансілванъ Коптеле Nadaждi петрече актта лn Баden лънгъ Віena, терце лnсъ лn тоате зілеле ла Віena.

— Din Пешта се скріе къ квпоскvтvл оратор ал партітвлъї конклвсіънеї лn dіета чea de пре врмъ вnгvреаскъ ші депvтатvл пентрв черкvл de алецере Іосефстадт, Вірцілів Сілагі, съ фіе осvnditъ de трівvналvл белікъ пе 10 anї ла лnкісоаре греа; ел a апелат ла a doa інстанцъ.

— Лn шedінца катерії din Тврін, a епвнчіатъ Dврando офічіалъ рекvноаштереа регатvлъї Італіеї прін Првсіа.

— Din Посепа се скріе къ архіепіскопvл Пшілвскі аъ фост din партеа рецітвлъї трасъ ла респvndере пентрв кввътареа че a цінvто лnторкvndвсъ din Рома ші апvте і саъ датъ doe лnтребърї спре респvndере: 1 zісаъ ел лn кввътареа ачеea a са къ ла 20 мілióне de полонї саъ віолатъ дрептвріле гарантате прін трактате ші кввътvл прінчіпескъ лn modъ перvшінат, сéъ dвnъ версіънea маї лndрептатъ Фъръ нічі o прівііnцъ. 2-o апропріатвсаъ ел лn Рома тітлvл de прімателе Полоніеї ші есте ресолvтъ съ адъкъ амvndoвe ачесте атрівvції ла валіditате. Архіепіскопvл аъ ръспvнсъ ла амvndoe лnтребърї околіndъ.

— Capetaramu o scire trista d'in Sigetulu marmatianu, luni in 7. Iuliu pela o óra dupa amiadi s'au escatu unu focu grósnicu, care a mistuitu in 2 óre la 120 de locuintie, cu totulu la 400 edificiuri; in focu au arsu vro 3 prunci, unu omu mare, altii au capatatu rane de mórte, s'au facutu prada elementului cativa cai, porci, mai multe magazine de bucate, intre care si celu erarialu, 4 ulitie suntu asemenate pamentulni, cas'a Preparandiei romane inca a arsu, spre norocire au fostu asecurata. „Concordia.“

List'a

atu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Dele Petru Ioanette subjude Cercualu din Campeni 5 f. Vasilie Burdiu jude com. in Bistra 5 f. Vasiliu Gombosiu preotu in Vidra de susu 5 f. Ioane Iancu preotu in Vidra de susu 5 f. Mihaiu Gombosiu jude com. in Vidra de susu 5 f.

Summ'a 25 fl.

Acesti'a sa inscrisu ca membrii ordinari pre langa respunderea tacsei de 5 f. pre totu anulu.—

Comun'a Vidra de susu 2 f. 56 x. Costanu Ciam'a 1 f. Iuon Coroju 1 f. Iuonu Davidu 1 f. Iuonu Boldu 1 f. Niculae Gavra 1 f. Todoru Jude 1 f. Iuonu Toaderu 1 f. Dumitru Reziga 1 f. Petru Marinea 1 f. Petru Boldu 1 f. Dumitru Poganu 1 f. George Boldu 1 f. George Cioranu 1 f. toti din Vidra de susu.

Summ'a 15 fl. 56 x.

Ioanu Eftimie Popoviciu Parochu Tintiaru 5 f. Ioann Popescu Parochu Tintaru 5 f. Konstantinu Popassu Negutietoru 5 f. Radu Radoviciu negutiatoriu 5 f. Ioann B. Popu 5 f. Stefanu Sotir 5 f. Ioanu Stafoveauu 5 f. Ioann Dusoiu 5 f. Demetriu Teclu 5 f. Stanu Blebea negut 5 f. Nicolau Fl. Orgidanu negut. 5 f. Nicolae B. Popp negutiatoriu 5 f. Ioanne B. Popoviciu negut. 5 f. Georgiu I. T. Dobrin de Buciumu inspectoru supr. de f. c. r. provisionatu 5 f. Ioann M. Burbea Kojocar 5 f. Dimitrie Eremi'a negutiatoriu 5 f. toti din Brasiovu. Oprea Odoru Parochu Turchesiu 5 f. Nicolae Zacharia negut. Hegigu Com. Albei 5 f. Iordache Zacharia Hegigu Com. Albei 5 fl. Opr. P. Sfetya negut. 5 f. Georgie Persenariu Parochu Brasiovu 5 f. Nic I. Baboianu negut. Brasiovu 5 f. Nicolau Soiu invatiatoru Turchesiu 5 f. Constantinu Steriu Brasiovu 5 f. Nicolae Butmaloi macelariu 5 f. Ioann Doantiea macelariu 5 f. Andreiu Pitisiu macelariu 5 f. Ioann Stinge junior 5 f. Costantinu Nicolaus 5 f. toti din Brasiovu.

Cu aceast'a incheiemu listele pe anulu acest'a cu aceea observatiune ca pana acuma are Asotiatiunea 552 de membrii.

Nр. 26—1 **Едіктъ.**

Маріа Zахеі Пікъ din Ржшторъ, каре къ пекредінцъ аъ пъръсітъ пе леціsітвлъ еї бърватъ Іосів Ропка къ 2 прvнчі мічі, актvлъ de 6. anї трекvцї, ші nv съ щіе локвлъ афлърії еї; de време че Бърватвлъ аъ ръдікатъ процесъ de despърцanie асvпръї; прівеціта съ лndаторéскъ прін ачаста, ка дела датвлъ жосъ лncemnatъ, лn терminъ de вnъ anъ, ші o zi, съ се івеаскъ лnаінтea сvв скрісвлъї Скавнъ протопопескъ; къчі din протівъ, ші лn пе фііnца еї de фацъ, се воръ хотърж челе прескрісе de С. С. Капóпе але Бісерічеї пóстре дрептъ кредінчоасе.—

Фъгърашъ 15 Маіъ 1862.

Скавнvлъ Протопопескъ гр.-ор. І. алъ Фъгърашvлъї

Петрв Попескв Протопопъ

☛ In Numerulu 53 alu „Teleg. R.“ sa pusu in List'a membriloru insinuati la Asociatiune D. Vice-Presiedinte L. Bas. Popp cu 5 fl. — din gresial'a ce sa facutu in List'a care ni s'a impartasitu — in locu de 10 fl. care suma este de a se privi ca interesu anualu pentru 200 fl. ce lea subscrisu D. V. Presiedinte ca membru fundatoru.

Редактор респvnzетор **Ioann Рац.**

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацїъне сефаче ын Сібіїў ла еспедитъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кў бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедитърь. Преціъл препъмерацієї пентрў Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмътате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілванієї ші пентрў провінчіеле din Монархіъ пе ын ан 8. фл. сар пе о жъмътате де анў 4. фл. в. а. Пентрў прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескў пентрў лнтжіеа ўрў кў 7. кр. шірўл кў літере мічї, пентрў а доза ўрў кў 5½ кр. ші пентрў а треіа репецїре кў 3½ кр. в. а.

№ 56. АНЎЛЎ X.

Сібіїў. 15. Іўліе. 1862.

Сібіїў 14 Іўліў. Лнтре ротънїї de аічеа ші de прін прежърў се вede о тішкаре ші о актівітате необічнўіть. Маї тълцї се прегътескў de а плека ла Брашовў пентрў adънареа ценералъ а асоціацїънеї ротъне трансілване пентрў літератъра ротънъ ші кълтъра попорълуї ротънў. Зілеле ачесте трекўръ маї тълцї стръіні не аічеа ла локъл дестінацїънеї. Ерї лнкъ плекаръ маї тълцї метърії аї Комітетълуї Асоціацїънеї кў дое каръ іълці, ынії сънтў препъмерацї ла пость, алцїї аў порнітў кў окасїънї прівате ші пропріе. Тоцї се бъкърь а лъа парте ла о adънаре, че аре аша фрътоасъ проблетъ, кътў е а Асоціацїънеї ноастре лн о четате, ынде локъіеште флоареа ротънімеї трансілване; тоцї аштеаптъ кў бъкърїь съ прівеаскъ фелїврітеа обіектелорў продъсе de мънї ротънещтї лнтр'о тълцїме лнсемнатъ. Асть dimineaцъ лнаінте de зіорї плекъ кў каї de поштъ ші Екселенцїа Са D. Епіскопў Андреіў Барончў de Шаґуна Презідентъл асоціацїънеї лнсоцїтў de D. Протосінгел ші метърь ал Комітетълуї Ніколае Попеа, ші ажънсўндў Дъмнезъў десе́ръ ва сосі лн Брашовў, ынде Брашовенії, прекът аздімў, аї прегътескў чеа маї кордіалъ ші маї стрълъчїтъ прімірe. — D. віче-прешедінте Тімотеіў Ціпаріў лнкъ трекў не аічеа лн колеа кътръ Брашовў. Се аштепта съ треакъ пе аічеа ші D. Віче-прешедінте алў гъвернълуї Л. Вас. Попп, кълнтрістаре лнсъ аздімў, къ пентрў акъта нў пе ва опора кў пресенцїа са фііндў лмпедекатў кў челе офічіоасе.

— Бапкетъл чел прегътеа каса аблегацїлор din Сенатъл імперіал съ'л dea депътацїлор сасї, карії аў терсў ла Віена кў інтенцїънеа а реаліса репресентацїънеа din 29 Мартіе атінгътоаре de практіка есекътаре а егалеї лндрептъцірї лнтре нацїоналітъцїле трансілване сеў аша нъміта честїъне теріторіалъ, са датў лн Салонълў dela Отелъл Мънчіў лн Віена, ла каре аў лъат парте 75 de метърії аї сенатълуї імперіал. DD. Міністрії Штерлінг ші Ласер, – Плепер са десвінъітў кў боала – ші чеї треї депътацї съсещї, адекъ D. Котеслокцііторъл Кон. Шmidt. D. Гъл mi D. Раніхер. Ла ачестў бапкетў, каре алтфелїў а фостў фоарте стрълъчїтў аў domнітў чеа маї кордіалъ конверсацїъне. Саў ръдікат маї тълте тоасте ші адекъ 1 D. Прешедінте ал касеї аблегацїлорў Хеін лн съпътатеа Маіестатеї Сале, 2 D. Віче-прешедінте Хаспер лн съпътатеа депътацїлор съсештї 3 D. Котеслокцііторъл Конр. Шmidt пентрў патріоцїї карії лнтіndў тъпа фръцеаскъ конфрацїлор dinколо (адекъ dinкоачї) de Лаіта. D. Гъл пентрў Сенатъл імперіал. D. Раніхер пентрў конституцїъне, че се прімі кў таре ентъсіамў. Лнтр'о пасацe зісъ D. Раніхер:

„Еў кътезў съ зікў, къ тоатъ попорацїънеа Саксенландълуї цертапії ші ротънії (Браво) лн асетенеа лнцелес кредў лн Австріа. Еле тóте дореск ші вреў о Австріъ ліберъ кў попоръ лндестълате, лнсъ ші ын стат конституцїонал прін пътінца ставерітатеї de пътере а сале“ ш. а. Аў маї лнкінат ші алцїї ші астфелїў саў ісправітў рълдъл тоастелор офічіале.

Пе пе аштептате са ръдікатў апоі D. міністрў Штерлінг ші адъсъ ынў тоастў сўбтў ын аплаўсў згототосў каре съпъ катў аша:

Ынў міністрў пе аре маї ферічітў тімпў, декътў кълдў лнчétъ евентъалменте а фі міністрў (плъчере лънгъ). Аша даръ депътатълуї dietеї Боеміче, Штерлінг (згототóсе стрігърї, бъкърїь) зітъ, къ ел аре ферічіреа demnъ de пістъітў, а фі міністрў. (таре плъчере). Елў вреа сімцлў din адънкъл інімїї съ лндрепте кълънтълуї кътръ Двóстръ, пепъсълдъї деакъ ачееа, че зіче ел есте маї бънў ші лнцелептў (плъчере). Еў пентрў акъта нічї пе атў de а мъ теме, къ атічїї меї, Domнії dela Пресъ (плъчере дърътóре:) ме ворў жъдека ші астъзї кў обічнъіта лорў аскъцітъ крітікъ (плъчере). Аша даръ ка delegатълуї dietеї Боеміче, ка аблегатълуї сенатълуї імперіалў, а кърўї метърь а фі ме цінў мълдрў, мъртърісескў, къ ачёста зіъ се пътеръ лнтре челе маї фрътóсе, че ле атў петрекътў ла олалтъ de 15 лънї; къчї астъзї Domнії меї, салътацї Двóстръ пре колецїї фіїторї аї Двóстръ (плъчере згототоасъ). Прекът сънтў еї трімішї акъта, ка съ dea вотълў съў лн честїънї серіóсе, аша вор ста еї лъчтъ ноі, кълдў вор фі метърії сенатълуї імперіалў. Лорў даръ ка метърілорў сенатълуї імперіалў австріакў ка колега лорў ле аклатътў лн пътеле бъкърієї ші фрацїлорў ынў кордіалў „съ тръіаскъ“ (плъчере дърътоаре.) —

„Presse“ зіче, къ дъпъ штірї секъре са датў din партеа франдозéскъ імпълсъл а се цінea лн Констаптінопол конферінцъ de амбасадорї пентрў регъларea казелорў монтенегріне ші сърбещї. Дъпъ релацїънеле жърналелорў франдозешть ші цертане din 9 Іўліў к. п. арў фі датў амбасадорълуї челў ноў ал регатълуї Італієї протестў лн контра фіекърей конферінце лн треаба Прінчіпателор данъбіане, каре сар цінea фъръ дъпсъл. Din партеа Австріеї се зіче, къ еа протестéзъ асъпра орї къреї конферінце, лн каре арў лъа парте ші Італіа. Фіе лнсъ штіреа din ърмъ лнтемеіатъ ші адевъратъ, тотъшї пътетў акъта лнштіінца, къ лн прівіінца ачеаста сънтў акъта пъръріле кў тотъл алтфелїў, ші къ перекъпоштереа Італієї ші алте релацїънї кътръ рецітъл лъї Віктор Еманўіл нў ва маї рецінea кабінетъл вієнезў, а нў шедea ла маса верде лн конферінца констаптінополітанъ, ла каре а лъат парте ші амбасадорълъ італіан, ка съ консълте ла олалтъ. Ачеаста сервіціосітате а конфера лн котънътате кў алте пътерї ші Італіа, есте, прекът сънтем асекърацї пропънчіатъ de кабінетъл вієнезў лн модълў чел маї детермінатў ші ч. р. інтерпънчіъл din Констаптінополе інструітў лн лнцелесълў ачеста. Ашадаръ Австріа, de ші нў рекъноаште Італіа, а лнчетат а се опънe, ка репресентантъл статълуї ноў съ нў ія парте ла конферінца Европéнъ спре регъларea казеї оріентале. Ноі нў аскъndетў нічї кътў маї пъцінў лндепъртареа ынеї асетенеа інструкцїъні кътръ інтерпънчіълў din Констаптінополў.

Кореспондентъл лъї „Нігп.“ din Віена фаче спре деслегареа честїънеї ынгъреші ърмътоареа пропънере: — Нова дієтъ імперіалъ ынгърéскъ се ва конкіема ші десклде; ші поате кў нў мълтў дъпъ ачеаста ші дієтеле челоралалте церї, че нў сънт репресентате лн Сенатъл імперіалў; лн локъл дієтелор челоралалте церї есте лнсъ акъта адънатў сенатълуї імперіалў. Пе темеіълў пропосіцїънелорў лмпърътешть, респектіве рецешть, се ва консълта лн дієтъ саў дієтеле церілорў аџіітоаре de короапа Ынгаріеї ка о парте а Сенатълуї імперіалў, фііндў кў ші фър de ачееа требъе съ се алегъ аблегацїї пентрў Сенатъл імперіалў din міжлокълў лор. Лнкътў лнсъ дієта імперіалъ ынгъреаскъ ар вені лн петіжлочіть атінцере кў Сенатъл імперіал, ка кў о егал лндрептъцітъ корпорацїъне, ар фі ачеаста атінцере ына релатіва пътаї ла ачестў касў ші есченціоналъ, ші кът ва авea лок конглъсъінца лн прівіінца аплапърії деспре котънеле інтересе ар аштерпе Сенатъл імперіал пентрў церіле репресентате прін ел, дієта імперіалъ ынгъреаскъ пентрў Ынгаріа ші челелате дієте пентрў церіле лор копчерпітълуї проіектў de леце спре преа лналта санкціонаре. Астфелїў ар фі кў потінцъ а скімба атътў конституцїънеа din Февръаріў, фъръ ка прінчіпіеле конституціонале съ се ватеме лн контра конституторелорў прескрісе, кът ші а скоате ла ка-

път контінвітатеа de дрептъ, че есте de a се ефептві пе база ачеаста, ші лпкът сар афла de липсъ, a o адъче лп конгльсъіре къ інтереселе лптреџеї Монархіі, респективе але челорлалте џерї o modіфігаџівне a конституџівнеї унгърештї, прекът се поате фъръ вътъмареа врезнїї партідъ.

„Fremdenblatt“ пе фаче къноскът ъртътоареа інтересантъ лптъртъшіре: Нотавілітъџіле унгърештї сай лптълнітъ лп кълъторіа ла еспосіџівнеа de indъстріъ къ політічіі дътъторі de тонъ аї Франџіеї ші Англіеї лп салоанеле din Паріс ші Лондра, ші аї авътъ окасівне a аскълта părerea лор despre ачеea, че се пътеще честіа унгъреаскъ. Че повъ лпсъші ні са фъкътъ къноскът прін амічіі пострії din Унгаріа despre ачесте дискърсърі, ні се паре a фі маї de o лпсетпътате европеанъ, къчї карактерісеаць песте тотъ релаџівнеле кабінетълві франџozескъ ші брітапік къtръ посіџівнеа de пътere ші de лъте a Авсріеї.

Лордъл Палмерстоп a декіарат унгърілор лп тодъл чел маї стръвътъторіъ, къ ел пъ поате прічепе сепаратістіка лор політікъ лп o конституџіопалъ Австріъ.

Елъ zісъ, къ дъпсълъ маї наінте ар пътеа стіпа лпчеркъріле de деспърџіре de одініóръ але Ірландіеї ка ън алергъторіъ ші антепостъ алъ лътеї католіче, каре лпсъ къ тоатъ ора дрътълві пе калеа індълџіпџеї реліџіоасе ші a егалеї лндрептъџірі, къ тоатъ zіва пропъшіреї лп къноштіпца черінџелоръ сочіале, ар фі маї слабъ ші маї къ пелпсетпътате.

Ла овіекџівнеа, къ пе унгърі пъї ва пътеа пічї лптр'ън феліъ мішка, a лптра лп сепатъл імперіал, a зісъ Лордъл, къ ел пъ вре съ се слобоадъ лп чеарть de формалітате, чі їсе паре неапъратъ de липсъ, къ магіарії сънтъ інвіаџі сінгър пътаї ла o стръпсе легътъръ къ Австріа, ші апъте къ партеа џертапъ, ші къ лъї сар părea форта пелпсетпътоаре, унде трапереа інтереселор магіаре сънт енънчіате аша de рекъноскът.

Лп Паріс аї авзітъ унгърії ън къ тотъл алтъ лімбаџіъ. Nu къ пъџіпъ тіраре авзірь дъпшії дела персоане, каре стаї a-проапе de Тъілерії, a десфъшъра доктріпеле але кънокътеї програте Кошътіапе. Лі са предікатъ лнтр'ън модъ атътъ de къldърос лпкопчеареа къ елементъл славъ, лпкът унъл dintръ Domnії dinколо de Лаіта пъ потъ a пъ обсерва, къ дакъ унгърії пъ ар авеа алта алеџере декът лнтре Ръсіа ші Австріа, еї тотъші ар префері, a сасџіпеа легътъра de треї сътe de aні къ Австріа, декътъ съ се арънче лнтр'ънъ елементъ каре лор ле есте пекънокът сай пré таре кънокът.“ — Кът къ „Fremd.“ къ ачеаста пъ врé съ арате алта, декът къ врé съ трагъ фокъл тотъ ла ола џертапъ, пъ е de липсъ a маї аминті.

„Bist. Nach.“ din 15 Іъліъ кънpinde ъртътоареле: Лnainte къ вреокътева зіле a мерс кътръ Віена адвокатъл I. Веіс лпсърчінатъ de кътръ комъпеле Iaad, Пінтік ші Дъмітра, ка съ репресентезе каъса ачестор комъне лп прівіпца діферінџелор конфініаріе къ вечінеле комъне ромъне але лоръ, Ілва мікъ, Непос, Фелдра ші Ребрішоара, каре прін o ордінаціъне еміс din партеа гъберпъліъ лп дрептъл політікъ ла 14 Іъпіъ a. к. a пъшітъ лнтр'ънъ стадіъ фоарте серіосъ, ла канчеларіа аулікъ реџеаскъ ші деакъ ва чере требъінца ші ла Маіестатеа Са. Фъімоаса ордінъчіъне гъберніалъ a demandatъ a ръмъпеа лп посесівнеа ачесторъ патръ комъне ромъпещті тоате ачеле таре інтінсе терепърі, каре ші ле аї лнпропріатъ волпічеще dinколачі de лінія конфініарів хорватіапъ, a къреї трансгресівне ера опрітъ атъпелоръ пърцї, ші a опрітъ маї департеа прочедърь a прочесълві атърнатъ пептръ контърбареа посесівнеї. Се лъкръ даръ despre despътеріреа ачестеї ордінъчівнї гъберніале, асупра къреї сай датъ рекърсъ ші са ші аштерпътъ гъберпълві џерії.

Токтаї актта се афлъ o комісівне гъберніалъ ла конфініїле аминтітелор комъне, ка съ мérгъ аша пъмita лініъ хорватіапъ ші се репоіаскъ сетпеле конфініаріе. Локъіторіі din Непос ші Фелдра аї арътат фацъ къ ачеаста комісівне астфелів de пъртаре, прін каре комісівнеа са възът силіть a сіста лъкрърііе трансіторіалmente. Din ачестъ лndemnъ съ фіе тріміс Еселепціа Са D. гъбернатор ал џерії, прекът съптет асекърацї, ън деташаментъ de 50 de солдацї din ч. р. гарнісоапъ de аічеа лп комъна Непос, ші 30 жандармі din Déжъ ла Фелдра ка есекъціъне ші деташаментъл мілітарів de аічеа a ші плекатъ лп 11.

Фіекареле, каре a авътъ окасівне a къпоаште сітъаціънеа сасілоръ, інжърюаса арогапцъ a локъіторілоръ din пъмітеле комъне ромъпещті, прімеште къ маре лndestъліре штіреа, despre ачестъ актъ, каре есте аптъ a адъче ла резон пе чеї ловіцї.„

— Noї amъ маї аминтітъ despre ачеаста чérть, каре dъpéze de zечї de aні, ші дескріео сасії къ колорії чеї маї вържі, пъмискъо хоцїь, арогапцъ інжърюасъ ші кътъ вор маї вреа, еа тотъші се вede a авеа o патъръ deосебітъ de алте гълчеве, къчї прекът апаре din лпсашї ачеаста кореспъпdінцъ, лпалтъл гъберпъ a лъсатъ пе комъпеле ромъпещі лп посесівнеа лп каре се афль, ші ачеаста a датъ сасілоръ апсъ съ трімітъ депътацівне ла Віепа съът кондъчереа унъї адвокатъ, каре авъпdъ o гъръ цépпъп лпегреще пе кътъ поате пе віецїї фостї гръпічіарі пе ла міністрії, ла каре алеаргъ. Лпкът лпсъ ар фі адевъратъ ші ачел асерт къ пъртареа локъіторілор комъпелоръ афлътоаре лп чérть, ар фі фостъ атътъ de пекъвііпчіоасъ фацъ къ комісівнеа гъберніалъ, требъе съ пе арътътъ чеа маї маре părere de ръ, къчї поі съптемъ de опініъне, къ фіе орі кът de лпкълчіть ачеаста каъсъ de чеартъ, дъпъ че одатъ a ешітъ комісівне дела локъріле маї лпалте спре черчетареа ші аплапареа еї, пърціле копчерпінте съпт датоаре a ащепта лп тоатъ лініштеа резълтатъл комісівнеї.- Фіindъ къ чеарта ачеаста a кіематъ асъпра са лъареа аминте a пъблікълві лнтр'о тъсърь лпсетпать, спре ділъчідареа стърії лъкрълві o вот дескріе маї апроапе лп жърпалъл постръ, аша прекът o афлътъ лп „Газета Трансілв“. —

— Descrierea certei confiniare intre sasii bistritieni Jaad, Pinticu, Dumitr'a si intre com. rom. nasaudene Ilv'a mica, Földr'a, Nepos si Rebrisiór'a.

„ Candu se militarisá districtulu Naseudu in a. 1764 dess partirea intre otarele respective era: de catra nordu resaritu drumulu ce duce la Ilv'a si Rocn'a pe Strimb'a, apoi pariulu Strimb'a pana unde incurge acesta in ap'a Ilvei; in nordu apusu ap'a Ilv'a mare si Somesiulu in care curge ea. Acésta linia de granitia o recunoscura comunele Ilv'a mica, Földra si Rebrisiór'a inaintea comisiunei tramise spre deligerea granitiei de adevarata (?) si mai cerura numai nesce poderee mici intre Ilv'a si Somesiu, ce le ar' fi folositu ei date de sasi; insa fura respinse cu pretensiunile loru.

„In a. 1765 ceru Földr'a dela Pinticu o poiana pe mal-lu stengu alu Somesiului numita sapatur'a, si Rebrisiór'a dela Dumitr'a earasi alt'a, numita Zevoiulu celu micu, cu cuventu, ca acelu locu ar fi fostu ruptu de apa din otarulu loru. Comisiunea, pe temeiulu a dóue sentintie orig nale (autentice ?) ale Voivodului Stiborius din a. 1412 si a unui mandatu originalu deosebi dela reg. Sigismund din a. 1414 ecunoscú, ca intre Bistriti'a si districtulu Rocnei are se remana Somesiulu de granitia naturala, pentruca dupa documentele acelé inainte de inpreunarea valei Rocnei cu distr. Bistritiei era intre ele si otaru. (Reportulu comisiunei comisariloru gub. Adam gr. Vass, Josef Béldi si Jone Wolf din a. 1765—5.)

In acelasi anu totusi, la sfaturile comisiunei esmise pentru strapunerea granitieloru in persoan'a DD. gen. art. Bar. Sifkovich si supremulu capitanu alu districtului Fogarasiu M. Bruckenthalu, se induplecara cumunele Pintieu si Dumitr'a a cede poienele numite la comunele Földr'a si Rebrisióra pe lunga o desdaunare si erá si Jadulu gat'a a cede poeniti'a lenga malulu stengu alu Ilvei, eara apoi in primavéra viitoria se se faca cesionale formali despre acésta (Reportulu Capit. Dist. Fogarasiului M. Bar. de Bruckenthal din 5. Aug. 1768 catra guberniu.) (Va urmá)

Blasiu, 5. Iuliu 1862. Eri si astadi a decursu esamenulu de maturitate cu resultatu imbucuratoriu. 30 tineri scolari din clas'a VIII, cari sau supusu la e amenu de maturitate sau dechiaratu de maturi si anca 3 de intr'insii cu precelentia.

Celi mai multi de intre acesti maturisanti aru avé volia a merge spre continuarea studieloru la vreo universitate séu academia; dorere numai, ca mai toti suntu lipsiti de mediulócele necesarie. Sperarea loru dara le e singuru numai aceea, ca dóra voru fie sprijiniti si ajutati din partea connationaliloru sei. Si aru fi tocma de doritu, cá fiendu ca acesti tineri suntu din mai multe comitate, asia deregatorii nostri nationali, preotimea si inteligenti'a se conlucre intr'acolo, cá fiecare comitatu se liee asuprasi ajutorarea tineriloru sei, pana candu absolvu scólele inalte. Anca si orasielulu nostru Blasiulu anca ar' dá se sustiena pre unu tineru la scólele inalte. Cati tineri nu suntu, cari in desperatiunea sa, ca n'au cu ce se subsiste pre la institute mai inalte, liau lumea in capu, cautandusi ceva aplecare de pre o di pre alt'a cu tóte mediulocele cuvenentióse a inlesni crescerea, cultur'a tinerimei nóstre, care e unic'a sperare si basea viitoriului nostru

natiunale, si celu, care nu-si implinesce dupa po'entia acesta detori'a sacra, nu e adeveratu fiiu alu natiunei. *)

Nu potemu a nu memora cu asta ocasiune si aceea, cumuca unulu dintre profesorii celi mai bravi ai acestui gimnasiu preste putinu tempu va parasi palestra museloru, consacrandusi restulu dileloru sale spre altu servitiu, fiendu dispusu cá parochu si administratoru protopopescu in Sabiiu, asemene momentosu pentru publicu. Acel'a e multu stimatulu si amatulu nostru barbatu J. V. Rusu, carele in cursu de 13 ani a serbitu in calitate de prof. la limb'a germana si istori'a universale in acestu gimnasiu; modest'a, blandeti'a, amórea de natiunea sa si de progresulu tinerimei, diligenti'a, zelulu seu celu ferbinte in tractarea si propunerea obiecteloru sale, sternira in animele nostre semtiemente de respectu si redicarea unui monumentu de dulce si neperitoaria suvenire numitului Domnu.

Dee Ddieu, cá acestu barbatu si in noua sfera de activitate se fia spre binele si decórea natiunei sale. Gaz. Trans.

Dela Tarnav'a mica 8 Iuliu. Inainte cu doi ani tocmai in serbatorea Inaltiarii Domnului cercetа D. Consiliariu de scóle Dr. Vasiciu si scól'a din Siplacu sosindu acolo tocmai candu erau ómenii adunati in biserica la vecernia, la care lua parte si Domni'a sa. Ne vediindu nici unu scolaru in biserica, cea dintaiu intrebare ii fu, unde suntu copii de scóla? pentru ce nu au luatu si ei parte la servitiulu dumnedieescu? care e invetiatoriulu? Primindu respunsu, ca invetiatoriulu, care nici singuru nu vine la biserica, nu ingrijesce de copii, ci i lase pe ulitie, se necaji fórte; daru candu vediu ca in localitatea care este menita pentru scóla, in locu de scolari, se aflau ghisce si cloce cu pui, si pe invetiatoriulu trantitu pe cósta si tregendu unu somnuletiu bunisoru precandu alti crestini erau in biserica si se rugau lui Dumnedieu, esperiendu mai departe ca elu cu numele de invatiatoriu batjocuresce scól'a, insercina D. Consiliariu pre parochulu locului se scrie D. Protopopu si pana va face ce e de lipsa in drumulu seu, cá se depuna unu invatiatoriu atatu de neharnicu si se ingrijasca de altulu. Aceast'a randuiala se primi din partea poporului cu cea mai via multiemita, astfeliu incatu elu si promise, la provocarea D. Consiliariu, ca va radicá si o scóla potrivita, numai se capete unu invetiatoriu mai harnicu. Poporulu asi tienu cuventulu, ca scól'a e redicata, inse invetiatoriulu remase totu acel'a, caci D. Protopopu tractualu disa, ca are lipsa de elu, pentru ca se sciu insinuatu si interesulu propriu alu D. Protopopu intrecu daun'a, ce casiuna unu individu atatu de slabu, care pórta frumosulu nume de invatiatoriu unei comune intregi, prin negrigirea crescarei si cultivarei tinerimei sale. Noi cunóscemu motivulu care a miscatu pe D. Protopopu a nu indepartá pe omulu acesta trandavu si neghiobu dela scola, daru o retacemu, traindu in sperantia, ca va fi destulu cu catu la mai suferitu pana acum'a si nu va mai nacaji comun'a cu unu individu, care nici vacariu nu ar fi destoinicu, necumu invatiatoriu. Ce castigu are Comun'a Siplacu ca sa cheltuitu si a redicatu scóla, in care acuma din neghiobi'a asia numitului invatiatoriu siede pastoriulu, care duce cartile si care se ruine-e érasi mai nainte de ce aru fi fostu intrebuintiata spre scopulu menitu. — Scrietoriulu acestoru lamentatiuni simte o adenca intristare, ca in totu protopopiatulu Domnului A. nu se afla o scolutia de Dómne ajuta, si acolo unde aru poté fi, se zadarnicesce prin reoa intrebuintiare a puterii sale de oficiu in sfer'a scolaria.— Cu bucuria amu vediutu catu de atentu era poporulu din Comun'a acést'a, candu ii vorbea D. Consiliariu despre folosulu scóleloru, si acuma se vede insielatu in asteptarile sale pentru ca a placutu D. Protopopu tractualu a susutienea neharnici'a si neghiobi'a spre dauna unei comune intregi.—Purtarea acésta a aceloru, carora este impusa treab'a scolaria, ne face, de si mai nainte multu se precugietamu despre unu altu modu a putea vindeca reulu, – a lua refugiulu la publicitate si a rugá pe On. Red. a „T. R.“ ai da locu in colónele sale, caci dupa parerea nostra, déca nepasarea si indolenti'a va tienea inca numai o diumetate de anu, precumu a inceputu, apoi cu greu se va mai potea vindec'a gangren'a, care rode la poporulu nostru parasitu si de cei mai aprópe ai lui. +.

Сенатул imperial.

Ин шединца касей аблегациlорь din 17|5 Iулиь a incinзатъ D. ministrь de статъ аштерпереа бюджетулуи пе anul 1863. Ексселенциа Са адъче аминте de хотъръреа дин партя сенатул империалъ инфатерпичитъ супе конституционала пертрактаре а бюджетулуи пентру 1862. Се вede печесітатеа, ка бюджетул пентру 1863 съ ирмезе дин партеа дин чеперій анулуи финанциарь май апрóпе; пертрактареа конституционалъ а луи пе ва чере о деосебитъ лунжиме de тимпъ, финдъ къ посиционеле амбелор бюджете сунтъ кам identice.

Дин мотивареа D. ministrь de статъ се афлъ ирмътóреа пасаже че аре о деосебитъ релациune ла Трансилвания: Impedimentul каре ста дин контра конституциреи сенатулуи империалъ тоталъ дин къ пе есте делатуратъ ши диета арделенéскъ, май къ пе се ва путеа конкиета дин партеа дин чеперій анулуи administrativъ 1863 de ши прегътириле аи ажунсъ de парте. Каса а аскултатъ дин партъширеа стундъ. D. ministrь de финанцъ motivъ апоі печесітатеа a десвате къtъ май курундъ бюджетул пе анулъ 1863 ши дилучидъ modalitatea каре есте съ се пъзéскъ ла адъперпереа луи. Посиционеле сунерате а бюджетулуи 1862 се фолосескъ ши дин пои бюджетъ, спеселе артатеи сунт къ 20 милоане май мичи. Песте totъ есте преліминатъ речеринца къ 362,498,000. Din ачесте пентру Ардéлъ 3,444,000. Проектул de леце се дин партъши ши се пусъ ла рындул zileи чеи май апрóпе.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЗНІТЕ.

Din Бъкурещі се скріе луи „Magy. Orsz.“ къ датъ din 8 Іулиь к. н. Артикулii de леце креацi de катера ротъпеаскъ, каре съ регулезе релациunea клъкашілор, пе сав публикатъ пъпъ актъ (vezi лецea рурал) ши прекатъ авзитъ ав съ рътъпъ непублікаці дин анул ачеста. Поате къ ши консерватівій цинъ кончесіunea, че а фъкут церапілорь, прé пединтнатъ. Noi дисъ пе путемъ a пе aminti ачі къ тоатъ demnitatea despre патріотул нострь ротънь din Ардеалъ, Професорул din Брашов ши журналістул Георгіе Бариц, каре цинъnd конзълтъріле асупра лецii рурале a фост провокатъ de депутатул консерватівъ Контеле (?) Стурza din Молдова, съi dea декларацiuni despre deздаунареа пътъпътулуи че са пусъ ла noi дин лукраре ла анул 1848. Бариц a фъкут ачеаста къ обичнуітаі солидитате, дисъ totъ одатъ a пофтитъ пе депутацii ротъні, ка ши ei съ факъ либері пе сунзши съi. Провокареа ачеаста фіреште къ пе a авутъ сукчесъ, дисъ путеле луи Бариц са авзитъ дин камера депутацilорь de Когелнічéнь de маі мулте орі адъсъ динаінте къ стимъ.

Леце Рурал.

(Votatъ de Adунареа ценералъ a Ротъніеі дин шединца din 11 Іуніь 1862 ши adoптатъ къ maiopitate de 62 вотурі контръ a 35.)

(Урмаре.)

КАПІТОЛУЛЪ II.

Dіспосіціuні трансітóріі.

Арт. 22. Къці din сетені дитраці астъзі дин рындуеала ашезътъмънтулуи пъпъ актъ дин вігóре, ворь чере a маі ръмънea totъ дин ачелеаші kondiцiuні, ворь фі дитъдзіці пентру орі къtъ тимпъ ар воі се о чеарь, кіарь ши пе тóтъ віаца лорь.

Арт. 23. Ачéстъ факултате пе пóте фі аплікавілъ de къtъ пътаі пентру локуріле окупате de сътені дупъ ашезътъмънтулуи аврогатъ, авундъ дисъ a се скъдea din ачеле локурі къtimea de пътънтъ че лі се чедézъ дин теріторіулъ комуналъ прin арт. 4 din ачéстъ леціuire, дифіінцареа теріторіалъ a комунеі. Iар пентру орі че с'a конциderatъ ка прісóсе, ръмъне ка ши пъпъ актъ ла либера дивоire a пърцілорь алкътуітóре.

Арт. 24. Локуіторіі карій дин темеіулъ арт. 22 din ачéстъ леціuire, арь чере се маі ръмъе дин kondiцiuніле ашезътъмънтулуи пъпъ актъ дин вігóре дин локъ de лукру че сунт datorі a фаче дупъ ачелъ ашезътъмънтъ пентру пропріетарулъ мошіеі, ав de актъ динаінте факултатea a-і плъті дин бані кіріа локуірілор de каре се фолосескъ астъзі дупе ашезътъмънтулуи аврогатъ.

Локуіторіі кіріаші карі ворь воі a плъті in бані, ворь дикунощіінца пентру анулъ viіторіь пе пропріетарулъ мошіе despre a лорь отърире de ла 1 Маі пъпъ ла 1 Августъ a anулуи пречедентъ.

Плата аре a се фаче totъ davna дупъ прецуріле корепте упорь асемenea пътънтурі дифіе-каре локалітате.

Арт. 25. Ла казъ de не'nвоire асупра ачесторь прецурі дитре вре унъ пропріетарь ши унулъ сав маі мулці локуіторі кіріаші din ачеі че се афлъ астъзі дин категоріа провъзутъ ла арт. 22 din леціuірea de фацъ, комісіunea дістріктуалъ ad-hoc

---

*) Da se ajutamu, inse ceremu ca cei ajutorati se privésca acestu ajutoriu nu cá unu contractu obligatoriu alu natiunei fati'a cu tinerii ajutorati, ci cá o binc facere la care natiunea nu se póte obligá. Obs. R. T. R.

че се ва пъті ла фіе каре анъ de кътре консіліълъ цеперал, ачеа комісіъне, дъпъ че се ва лъпъри de лпрежърълe локале хотърещте фъръ апелъ плата квепітъ пропріетарълъї пентръ ачеле пъмътърї ла ачелъ анъ.

Арт. 26. Кіріа ачесторъ пъмънтърї се ва респънde de кътръ фіъ каре локвіторіъ сътенъ пропріетарівлъї тошіеї ла доаъ къштіврї, жъмътате ла сф. Георге ші жъмътате ла сф. Dімітріе а фіъ кърї-а анъ.

Арт. 27. Ачеї din локвіторії кіріашї карії ретъіндъ дъпъ арт. 22 din ачестъ леціъіре, ар воі а фаче лъкрълъ отърнтъ пріп ашезъмънтълъ пънъ акътъ ла вігóре, воръ фі скътіці de плата кіріеї пъмънтълъї комънълъ чедатъ пріп арт. 4 пе кътъ тімпъ воръ лъкра дъпъ ашезъмънтълъ аврогатъ.

Арт. 28. Локвіторії ашезаці астъзї ла сателе de пріп мънції din Молдова ші карії се афлъ ла старе превъзът ла арт. 45 din леціъіре de ла 1851 a Молдовеї, атінгътоаре de релаціънїле пропріетарілоръ кв кълтіваторії, ачеї локвіторі воіндъ а се фолосі de dіспосіціънea арт. 22 din леціъіреа de фаць, воръ вrта a се бъкъра de дрептълъ че лі се dъ пріп сесъ тенціонатълъ арт. 45.

Арт. 29. Консілііле Комънале прекът ші тóте авторіътъціле administrative ла компетінца лор, съпт лndаторате a лngріжі ші a da тот ажторівл квепіт пентръ есекътареа лntокмаї, атът ачелор прескрісе ла ачéста леце кът ші a тътърор токмелелор dintre пропріетарї ші кълтіваторї. Ла лnпреціърареа деnеплатъ a челъї дънтміъ къштіъ ал кіріеї пъмънтълъї арътат ла арт. 26 се деnъртезе пе ачелъ локвіторіъ din арътатълъ локъ пентръ вnъ анъ, ші дакъ ла вrтъ с'аръ лntоарче ла пропріетаріъ кв черере dе алъ реінтегра ла ачеле погóne че авea ла dіспосіціа са, ші деспъгъбеште пе пропріетаріъ de пагъба че іа прічінвітъ, атънчеа і се лntоарче zіслъ пъмънтъ. Ла касъ de речідівъ перde дрептълъ че і се акордъ пріп арт. 22 ші 24 din ачéстъ леціъіре. Кіріа пъмънтълъї комънълъ се ва лmпліні de o дать кв контрівъціа персопалъ ші кв челелалте венітърї фіскале ші се ва върса ла каса комънълъ, de вnde апоі се ва респънde пропріетарівлъї ла фіъ каре термінъ de шéсе лвні.

Арт. 30. Дакъ пънъ a пв рескътпъра теріторівлъ комънълъ, с'ар стретъта din Комънъ вnвл сав маї мълці локвіторі, фър'a трече кътръ алції дрептълъ лоръ асвпра ачелвї теріторіъ, ші дакъ локвіторії че ретънъ ла комънъ пв ар воі се іа асвпръле кв тóте дрептърiле ші лndаторіріле ашезъріле ші погоапеле din теріторівлъ комънълъ, че ле авéъ локвіторії карії с'аъ стретътатъ, атънчеа ачесте ашезърї ші локърї се воръ лntоарче ла стъпънірea пропріетарівлъї ші воръ ретънea пропріетатea лвї.

(Ва вrта.)

СЕРБІА.

Din Белградъ се скріе къ тоате сетпеле аратъ лntраколо, кът къ катастрофа се апропіе. Къчї de ші ла апаріціънe есте паче, тотвші тъпа торції ші a стрікъчіънї zаче асвпра Белградвлъї. Ачеста a лnчетатъ de мълтъ a фі четате, чі есте скімбатъ лntр'о табъръ артатъ ші шанцвітъ. Дела кіетареа попорвлъї вінъ ла тоате зілеле оатепіі ла масъ, карії черъ кв тотъ прецвл хотърърea лъкрълъї. Комісарівл порції аъ къпътатъ інвіаціънe телеграфікъ, ка съ пв пъръсéскъ лnкъ Белградвл, ші пентръ ачеea пічі пв a плекатъ; ерї a фъкътъ дъпсълъ цепералвлъї рецескъ Філіповічі вісітъ ла Семлін. Дела Рвшава a сосітъ штіреа, къ аколо аъ ешітъ маї мълці вапорі de ресвелъ тврчешті ші съптъ хотърîці a лва стаціънe лънгъ Белградъ; о штіре че a къвпатъ маре zгомотъ.

Оатепіі врéъ съ вадъ ла трімітереа ачесторъ вапорі de ресвелъ о віоларе a конвенціънеї de армістіціъ, ші съ се опънъ флотърії лоръ кътръ Белградъ — ла Шабац a лnчепътъ лnкъ връжмъшіea ші фортърéца тврчéскъ de аколо есте лnкънціъратъ de попорвл сървескъ. — Ерї a плекат din Белградъ лntр'аколо вn detaшamentъ мілітар, ші се паре, къ лntъілеа актъ ал ресвелвлъї сърво-тврческъ ва лnчепе din локвлъ ачеста, фііндъ къ аколо есте маї маре сперанцъ пентръ вnъ свкчесъ вnъ, декът ла Белградъ. Ла фіне зіче кореспондентвл, къ пътет фі секврі, кът къ ла кърndъ се ва adeвері, че a скріс маї деънъзі къ саъ се ва еска ла декврсълъ тімпвлъї de 14 зіле вnъ ресвелъ саъ о революціънe.

Челе маї апроапе штірї, din Сервіа съпъ фоарте серіосъ. Се скріе Dрвлъї I. къ пріпцвл е фър пътере (?); ел се вede лnпінсъ лntр'о парте de мареле партітъ сървескъ, саъ маї бine de кондвкъторівл лвї, de міністрвл Гарашанін, ші a декіаратъ консълілоръ къ ел пв поате дътері вісколвл че се прегътеште, ші къ елъ, токмаї пентръ къ есте аплекатъ съ се лnцелéгъ кв поарта, фър спріжоапа пътерілор марї аре пентръ сіне лнсвші съ се тémъ de чел маї маре ръъ. Пріnцвлъ сечеръ актта фрактеле слъвічіънеї сале ші a лnвоіреї сале de ші пасіве лn атвіціоаселе планърї a вnеї dame чеї стъ апроапе (фіреште соціа лвї Р.) лn міжлокъл ачестор лntрежърърї пъмаї ціне Гарашанін каре din партea са лnкъ a лъсатъ пе dama ачеea съ сервеаскъ скопърілоръ сале, de ліпсъ a маї пърта маска, къчї легътъра са кв Монтенегро, Лъка Вукаловіч ші кв Гарібалdi есте пе фаць. Кв тоате ачесте лnсъ, лnкъ пв е креатъ мареле імперіъ сървескъ. De ва вені ла катастрофъ атвнчї Англіа ва фі чea din тъіъ, апоі ші Франціа кърі і се ва опвне кв міжлоаче енерціче.„ — Къ ачеаста скрісоаре пв a ешітъ din кondeіълъ вnвї Амікъ алъ Сервіеї ва прічепе ші чел маї неадепатъ лn релаціънеле тврко-сърве. Къ сървілоръ ле терце кв мареле імперіъ сървескъ, токмаї ка ромънілоръ кв Dако-ромъніъ; пв аветъ че маї котепта, дестъл къ пре поі пе інвіпвескъ газетеле цертапе пекоптепітъ кв demonіі ачестіа de каре сар пъреа къ аъ атъта фрікъ.

Нотіце Dіверсе.

— Лвї „P. Ll.“ се скріе деспре каvса Воіvodineї, къ тóте актеле редъкътоаре ла ачéста лntребаре се афлъ актта лn Консіліъл de статъ, лnсъ dавea воръ вені наінте de 14 зіле ла пертрактаре, лъкрвл са лnаінтатъ івте лn авсенціа капчеларівлъї.

— Лn шedінца de пре вrтъ a Комітетвлъї Пестан са хотърътъ о адресъ кътръ Локцііторівлъ лn каре се рóгъ, саъ съ се конкіеме éръші репресентаціънea de маї наінте, саъ съ се факъ о алецере новъ дъпъ алтъ модъ че ар фі съ се стабілезе пе база dіплотеї din Октомвре.

— „O. D. P.“ се окънъ кв рекънóщереа Італіеї din партea Рвсіеї ші a Првсіеї ші зіче къ лn прівіінца матеріалъ пв a къштігатъ Італіа пітіка пріп ачéста, éръ пріnчіпіалмепте есте вnъ евепітънтъ лn десволтареа інтвіціънеї de дрептвл попоарълоръ, че пв са лntъмплатъ дела анвлъ 1830 ва дела пачеа анвлъї 1815.

— Жърпале вngъреші саъ арътатъ лn прівіінца релnфіінцърії Воіvodineї сървеші фоарте нелоіале. Еле терgъ din ачелъ пвнктъ de ведере, къ сървіі пріп Воіvodінъ врéъ съ десметвреze Вngаріа ші съ віолезе інтегрітатea церії. Nвmаї M. Ors. a апвкатъ лвкрвлъ маї пачнікъ ші a декіаратъ къ dіета вngъréскъ маї къ пв ва авea пітікъ de a пвне лn контра M. Ors. a апвкатъ лвкрвлъ маї пачнікъ ші a декіаратъ къ dіета вngъréскъ маї къ пв ва авea пітікъ de a пвне лn контра вnеї адміністратіве автопомії a діферітелоръ націвні лn Вngаріа.

— Dвпъ квт се скріе лвї „P. Ll.“ еміграцівnea din Белградъ ціне пекоптепітъ астфелъ лnкътъ пънъ актта doe треімі din попорацівnea вівачеї четъці o a пъръсіто.

Nр. 25—2 **Едіктъ.**

Бъкъра Алdea Нікóръ, карea кв пекредінцъ аъ пъръсітъ пе леціъітвлъ еї бърватъ Аврамъ Бълепчъ, атвії din Першанї, актъ de 2. анї ші 6. лвнї; ші пецііndвсе окълъ афлърії еї, пвмітвлъ бърватъ аъ порнітъ процесъ de деспърцаnіе тоталъ, асвпра еї; прівеціта се провóкъ пріnъ ачеаста, ка лn терminъ de вnъ анъ, ші o zі дела датълъ de астъзі, съ се пресентéze лnnаінтea свбскрісълъї Скавnъ протопопескъ, къчї ла казъ din протівъ, ші лn пефііnца еї de фаць, се воръ дечіde челе прескрісе de C. Капóne але Бісерічеї пóстре дрептъ кредінчóсе.

Фъгърашъ 12 Івnіе 1862.

Скавnвлъ Протопопескъ гр.-ор. Трактълъї I. ал Фъгърашълъї.

Петръ Попескъ Протопопъ.

Nр. 26—2 **Едіктъ.**

Маріа Zахеї Пікъ din Рвшворъ, каре кв пекредінцъ аъ пъръсітъ пе леціъітвлъ еї бърватъ Іосів Рошка кв 2 прvнчї мічї, актъ de 6. анї трекъцї, ші пв съ ціе локълъ афлърії еї; de врете че Бърватвлъ аъ ръdікатъ процесъ de деспърцаnіе асвпръї; прівеціта съ лndаторéскъ пріп ачаста, ка дела датълъ жосъ лnсетнатъ, лn терminъ de вnъ анъ, ші o zі, съ се івеаскъ лnаінтea свб скрісълъї Скавnъ протопопескъ; къчї din протівъ, ші лn пе фііnца еї de фаць, се воръ хотърж челе прескрісе de C. C. Капóne але Бісерічеї пóстре дрептъ кредінчоасе.—

Фъгърашъ 15 Маіъ 1862.

Скавnвлъ Протопопескъ гр.-ор. I. алъ Фъгърашълъї

Петръ Попескъ Протопопъ

Редактор респънzетор Іоапп Рацъ.

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї dіечесапе.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацїънеа сефаче ла Сібіїъ ла еспедітура фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціул препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархїъ пе ан ан 8. фл. еар пе о жъмътате де анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтжіеа ôръ къ 7. кр. тірул къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а трєіа репецїре къ 3½ кр. в. а.

№ 57. АНЪЛЪ X.

Сібіїъ. 19. Іъліе. 1862.

Адънареа Ценералъ din Брашовъ.

Прімірea Екселенцієї Сале D. Епіскоп ші Прешedінте Андреіъ Баронъ de Шагъна.

Съмбътъ ан $^{26}/_{14}$ Іъліе. Лнчетъндъ плоаіа се вedea de dімінеацъ о тишкаре необічнъіть ан четатea ноастръ, каръле ізді ші челе de помтъ адъсеръ о мълцїме de оаспеці. окасіънеле прівате пъреа къ пъ маі врéме съ ієіе сфършітъ, ічі о грънъ de оамені din діферіте пърці але Монархієї Австріаче локъіте de ромънї, ші din вечінъл Прінчіпатъ, каре пъ се възъсеръ de мълтъ саъ се къпоштéе пътаі de нъме лші стрінціаъ тъпеле салътъндсе амікаліле ші бъкърндсе de бънаведере ші лнтълніре. Кътръ амézї тімърії брашовені маї алешї лнвъкацї ан костюме націонале лнкълекацї пе каі, екзіпацеле челе мълте, лнвръкътінтеле челе сърбъторешті вестéе лнтімпінареа Марелуї Оаспе а Екселенцієї Сале Пърінтелуї Епіскопъ Андреіъ Баронъ de Шагъна.

Ла 4 óре дзнъ амézї сосі Прéсфінцітъл ан Вълdені, ънde ера адънатъ попорълъ сатълуї ачестуї ші din сатълъ вечінъ Цінцарі къ D. Протопоп Меціанъ ші пъсоцітеа локалъ събтъ стрігърї ентъсіастіче de „съ тръіаскъ“ ші фъ салътатъ de Пърінтеле протопопъ Попазъ, каре лнтр'о къвънтаре скъртъ арътъ бъкърія попорълуї че о сімте кънdъ вede пре Архіереул луї ан тіжлокул съъ, ші къ deосебіре ан зіоа ачеаста лнсетнатъ пентръ каре бънул пърінте сфлетескъ пъ аъ прецетатъ нічі о остъпеалъ а вені ан тіжлокул луї ші аї da бінекъвънтареа архіереаскъ. Прéсфінцітъл Пърінте Епіскопъ бінекъвънтъ пе сътénії ачестіа адънацї ші десконерінdъшї бъкърія, каре о сімте ініма са възънdъ остепелеле лоръ ръсплътіте прін лнбелшъгареа холdелоръ лоръ, ді лнdетнъ ла бъна лнтревъінцare а прісосълуї ші ла о лнцелéптъ кръцare. De ачі плекъ ка фълцерул ші ажънгънdъ ла Котлеа фъ салътатъ еаръші de локъіторії ромънї аі орашълуї ачестуї къ преоцітеа ан фрънте, къ челе маі ентъсіастіче стрігърї de „съ тръіаскъ“. Лнпъртъшіndъ ші ачестор бінекъвънтареа плекъ маі денарте, прічедат de о мълцїме de кълъреці лнвръкацї сърбъторещe. Ан Цітъвъ лълъ аштепта о мълцїме de кълъреці ші къръце, ън бandеріъ de ачі, dела Стъпіні, din Брашовъ ші din Съчеле ан лнвръкътінте алъе ші къ стéгърї націонале ан тъні, пегъцеторіа ромънъ din Брашовъ ші алцї опоранціорі, ші цріті пе Екселенціа Са къ челе маі кордіале ші ентъсіастіче стрігърї de бъкърія. О каретъ сплendідъ къ 6 каі лнхатацї ші лнпodобіцї сърбътореште ера прегътітъ пентръ лнтрареа Екселенцієї Сале ан Брашов dар Екселенціа Са фііndъ зготовълъ пré маре префері а ръмънea ан карета пропріъ ші аша порні кондъктъл ънаінте лнтълніndсе бъndеріile тот маі таре, éръ тінерії брашовені ан костюмърї націонале терцеаъ пе лънгъ кълеаска Екселенцієї Сале, din дерънтъ мълцїмea кълештілор ші а къръцелоръ къ лнтімпінъторії, ші аша лнтръ ан Брашовъ дзнъ 6 óре сéра ан modълъ чел маі сърбъторескъ фііndъ ші тімпълъ челъ маі фаворіторіъ, лнтре стрігърї пекоптеніте de „съ тръіаскъ“. Екселенціа Са трасъ ан квартіеръ ан піацъл чел маре ла D. Негъцетор ші тіторул бісерічеї Адормірії din Четате Іоан Флоріан. Бandеріле се пъсеръ ан рънdъ наінтеа квартірълуї, піаца ші зідуріле ераъ лнdесате къ оамені, лнчепъръ апоі кортеніріле. Ла 9½ óре сéра і се фъкъ din партеа Негъцеторімеї ромънe din Брашовъ о серенадъ къ торцї. Кондъктъл вені dела цітпасіъл ромънескъ пе зліца чea маре, околі Каса Сватълуї ші се ашезъ наінтеа квартірълуї Екселенцієї Сале. Капела мъсікалъ dела реціментъл de улані, че стаціонезе ан Брашовъ есекътъ таршърї ромънешті. Тінерълъ авітъріентъ N. Попъ цінъ о къвънтаре фоарте потрівітъ, пре карea о вот лнпъртъші ан Нръл вііторіъ, дзнъ каре ъртаръ челе маі ентъсіастіче аклатацїънї „съ тръіаскъ.“ Екселенціа Са мълцъші бравілоръ пострії Брашовені пентръ кордіала прімire къ обічнъітаї елоквенціъ. Ле dedъ маі денарте повацъ пърінтеаскъ ан пъртареа лоръ. Апоі зісъ: „dе ші вній врéме съ штіе къ noї пъ авемъ леці, dар еъ тотъші зікъ къ пъ авемъ лінсъ de еле, саъ къ ле авемъ, къчі леціле ноастре сънт Пré Лнълцатълъ постръ Лмпъратъ Франц Іосіф I. аша dарь съ тръіаскъ Лнълцатъл постръ Лмпъратъ Франц Іосіф I „съ тръіаскъ ресъна четатea.“ Дзнъ ачеea се есекътарь врео доі піесе de маі съе аміntіта капель, ші се къпъ імпъл окасіонале ал Екселенцієї Сале de хоръл Сібіїълуї лнтълніtъ къ маі мълцї indівізі din Брашовъ сънт дірекцїънea D. I. Драгомір. Ан фіне кондъктълъ плекъ тот пе ачеea страdъ къ мъсіка наінте лndерънтъ пънъ ла едіфічіълъ цімпасіалъ, ънde арсе торцїле сънт аклатърї de бъкуріъ неліпчетатъ. Ші аша се фіні зіва ачеаста de мълтъ аштептатъ ші каре ва фаче епохъ ан аналеле ромънілор. Прімірea Екселенцієї Сале ан Брашовъ фъ чea маі кордіалъ ші ънa, че се поате зіче пе дрептъ фоарте мъréце, каре ші сякчéсъ ан modълъ чел маі еклатантъ.

Дъмінекъ ан $^{15}/_{27}$ Іъліе се цінъ сервіцїълъ Дъмнезеескъ ла 8½ óре, каре дъръ пънъ ла 11 óре, de Прéсфінцітъл постръ Пърінте Епіскоп асістат de маі мълцї преоцї. Се къпта Лмпърате чereскъ апоі Прéсфінціа Са херотосі ънъ чітецъ пе каре апоі сънтъ декърсълъ С. Літърціі ал хіротопі de діаконъ. Фъкъ ръгъчіънї пентръ лнтъріреа ші просперареа асоціацїънеї ромъне, пентръ Лнълцатъл постръ Лмпъратъ ші пентръ лнсъпътошареа Лнълцатеї ноастре Лмпърътéсеі Елісавета. Хорълъ теноріатъ къпъ къ о пречісіъне ексапъ къпътъріле челе фрътоасе але С. Літърціі, de ші пъ ера дестъл de нъмерос дзнъ мърітеа бісерічеї. Екселенціа Са предікъ din ънele Алтарілуї деспре мотівъл, каре леа лнdетнатъ съ вінъ ла Брашовъ, деспре лнсъмнътатеа адънърії Асоціацїънеї ноастре ші деспре даторіа, кът аъ крештінії съ сърбéze дъмінечіле ші сърбъторіле. Ла сфършітъл літърціеї сфінці Екселенціа Са Стéгъл чел фрътосъ, каре сексъл чел фрътосъ леа лъкратъ пентръ цітпасіъл ортодоксъ din Брашовъ ші атът пантліка чea фрътоасъ ші скътпъ, че аъ лъкрат'о ші трімісъ'о D. Консіліарілуї de Кърте D. Молдован, кътъ ші ачеea че аъ лъкрат'о фетеле ноастре Брашовене не сеата ачестуї стеагъ. Ан фіне еші ан цінтірітъ ші фъкъ ръгъчіънї пентръ маі мълцї репосацї. — Бісеріка ера лнdесатъ къ мълцїмea ромънілоръ че са адънатъ din тоате пърціле локъіте de еї астфелъ, кътъ пътетъ зіче, къ о солетнітате націоналъ маі мъréцъ пъ са маі възътъ din партеа ромънілоръ ан тотъ Ардеалълъ.

Дешкідереа Адънърії ценерале ан Брашовъ.

Лъні ан 16 Іъліе лнаінте de 9 óре са адънатъ ан сала чea фрътоасъ ші мъréцъ a Цітпасілуї метърії асоціацїънеї, маі мълцї опоранціорі din Прінчіпате, лнтре карії ші D. Діректоръ ан Міністеріълъ Културелор І. Одобескъ, ші маі мълцї метърії аї Маціstратълуї Брашовълуї. D. Секретаріъ Баріц провокъ адънареа а денъті о комісіъне, каре дзнъ програмъ съ лнвіте пе Екселенціа Са D. Прешedінте ла Шедінцъ. Се алесеръ DD. Аксенте, Пъшкаріъ, Конс. Лазар, Жіга, Прот. Петрік, Прот. Меціан, Рацъ, І. Г. Іоан, Ц. Лека, Dір. Мънтéнъ, Прот. Краінік, Балінт. Дзнъ пъцін тімпъ се лнтóрсъ комісіънea, ші D. Прот. Петрік енънчіъ, къ Екселенціа Са D. Прешedінте ва вені de локъ. Екселенціа Са D. Прешedінте вені ла 9½ óре ші се прімеште къ аклатърї зготоасе: „съ тръіаскъ.“ Чева маі тързіъ вені ші Екселенціа Са D. Мітрополіт А. С. Шълцъ. Апоі капела мілітаръ а реціментълуї de улані лнтонъ „імпълъ попълардъ.“ Дзнъ ачеea Екселенціа Са цінъ къ чea маі віъ елоквенціъ ъртътоареа къвънтаре:

Domniloru!

Esistinti'a si progresulu unei Asociatiuni, precumu este indeobste cunoscutu, sunt conditionate de interesulu si simpa-

ti'a publicului, pentru care sau infiintiatu.

Ce interesu, si ce simpatia are natiunea nóstra catra Asociatiunea transilvana infiintiata in anulu trecutu in lun'a lui Octomvrie pentru literatur'a romana, si cultur'a poporului romanu. — limpede se vede nu numai din numerulu celu mare alu acéloru nationalisti, carii cá membrii sau inscrisu la acésta Asociatiune, ci si din numerulu celu impuitoriu alu celoru cè sau infaciesiatu la adunarea generalà de astadi, precumu si din pregatirile ce'e serbatoresti ale braviloru connationali Brasioveni.

Interesulu celu mare, si simpati'a cea comuna a natiunei catra Asociatiunea nóstra transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, suntu totu atatea garantii sigure pentru esistinti'a, progresulu, si prosperitatea intreprinderei noastre.

Eu tocmai in acestea imprejurari aflu acelu adeveru, ca ursitorii acestei Asociatiuni bine au cunoscutu debuinti'a cea imperativa a infiintiarei unei aseminea Asociatiuni, si ca totu deodata prin ea au sciutu aflá midiloculu celu mai siguru, spre a se intalni cu unanim'a dorintia a natiunei, pentru ca nu este unu romanu, carele se nu scie, ca fara limba si cultur'a ei nu póte tienea pasi egali cu alte popoare civilisate.

Convingerea acéstá nu este nici o ivire nóua, sî nici se póte afirm'a, ca spiritulu seclului nostru o aru fi desceptatu in natiunea nóstra; ci din contra eu dîcu: ca convictiunea aceea este eredita dela Protoparintii nostrii, si acestu adeveru se documenteadia cu cuvintele vestitului istoriografu Bonfiniu, carele descriindu vitejiele Romaniloru, marturiseste: „Ca Romanii sau vediutu a se osti mai multu pentru limba, decatu pentru viatia".

Vioar'a lui Amfionu prin producerea impresiuniloru celoru fermecatóre au fostu poternica spre a imblandî inca si ferele cele salbatice, insa nu si a ridicá Cietati si Orasie; nici a prefface pustietati in gradini si holde desfatatóre si fructivere; limb'a au efeptuatu tóte acestea; ea, conversatriti'a cea mai credinciósa a omului. Prin limba sau intrunitu oamenii intre sine, si au facutu legatura de pacie pentru binele loru generalu si specialu. Limb'a au produsu luminarea, cultur'a, civilisatiunea si comerciulu; ea au aratatu lips'a midiloaceloru de comunicaciune pe apa sî uscatu; ea au fundatu legi, si au legatu secsele, ea au midilocitu pastrarea Istoriei neamului omenescu si a lumei intregi; ea au desceptatu spre lucrare, activitate si perfectiune popórele cele neculte, si au facutu din ele popoare civilisate. Limb'a au povatiuitu pre omu lá cunóscerea unui adeveratu Dumnedieu, si a Religiei celei mantuitóre pentru densulu, adeca la cunóscerea si imbratiesiarea Hristianismului; cu unu cuventu: omulu prin midilocirea limbei au devenitu la viati'a sociala, ceea ce este fontana cea nedesiertavera a nenumerateloru bunatati pentru totu neamulu omenescu.

De si strabunii nostrii, despre carii se dice: ca sau luptatu mai multu pentru limb'a de catu pentru viatia, n'au manifestatu in scrisu cu deamaruntulu convingierile sale despre bunatatile limbei, asia, precumu eu leamu descrisu aci; totusi debue se se precunósca, ca ei au priceputu bunatatile, ce se revarse prin limba, si aceasta o au doveditu ei in fapta, caci altmintrelea nu saru fi potutu lupt'a mai multu pentru limba decatu pentru viatia; pentru ca este sciutu, ca omulu se sacrifica numai pentru acelu lucru, pentru care are predilectie. Deci strabunii nostrii in fapta au adeveritu predilecti'a loru pentru limba mai pre susu de viatia, de aceea sau si luptatu ei mai multu pentru ea decatu pentru viatia. De aci urmeadia cu consecvintia logica, ca fiindu noi stranepotii aceloru Romani, carii mai multu sau luptatu pentru limba, decatu pentru viatia, nu spiritulu seclului presinte neau desceptatu pre noi spre infiintiarea acestei Asociatiuni, ce are de scopu cultivarea limbei, si cultur'a poporului nostru, ci convingierea cea eredita dela Strabunii nostrii este indemnulu celu principalu alu ursirei Asociatiunei noastre.

Candu facu aceasta marturisire, totudeodata sumu convinsu, ca ursitorii acestei Asociatiuni au implinitu dóua datorintie sfinte, candu se determinara la infiintiarea Asociatiunei acesteea.

Cea din taia datorintia au implinitu ei prin aceea, ca intocmai au cunoscutu valorea si poterea cea fermecatoare a limbei materne, precumu si alti multi nationalisti din timpii trecuti, carii inse nu potura spori in nesuintiele loru limbistice din causele vitrigitatiei aceloru timpi facia cu natiunea noastra; a dóua datorintia au implinitu ursitorii acestei Asociatiuni prin aceea, ca sau sciutu folosi de spiritulu luminatu alu presentului, carele catusile de pena acumu a le sclaviei leau ruptu si leau nimicitu spre laud'a sa, si spre ajungerea destinului omenescu cu privire si la natiunea noastra.

Nu voiu se molestediu patientia Dvoastre prin longa cuventare, inse datoriu sintu a atingie aci atata, ca natiunea noastra este astadi connumerata intre celelalte natiuni libere compatriotice; ea este egalu indreptatita cu acelea, prin urmare, ea este astadi mantuita si scapata de varvari'a timpiloru trecuti, ea scie toate acestea, ea isi tinde natiuniloru patriotice maná de sora bona; ea doresce propasirea fiiloru si fiiceloru sale catra lumin'a cea intensiva si binefacatóre a culturei si civilisatiei, dela carea proni'a cerésca n'au eschiso nici pre ea; ea nimicu mai multu si mai putinu nu doresce, decatu aceea, cá se remane in viati'a sá nationala, adeca in viati'a limbei sale, si prin accea, cá prin midiloculu celu mai siguru se intemeedie sî sa latiésca cultur'a si prosperitatea nationala, si patriotica, precumu o vede acést'a la celelalte natiuni sorori compatriotice.

Acestea, si nu alte, principii corecte leau nutritu natiunea romana in pieptulu seu inca atunci, candu ea cu fii si cu fiicele sale giemea in starea cea dejiositoare a sclaviei; ea si astadi in starea cea binecuvintata a egalei indreptatiri remane credinciósa principieloru aceloru corecte. De aceea devis'a natiunei nóstre nu póte remané fara efectulu doritu. Dreptatea n'are debuintia de cuvinte si espresiuni multe si maiestroase, caci este mai presusu de toate acestea; asia si principiele acestei Asociatiuni n'au debuintia de multe dovedi si cu deosebire, nau debuintia de dovedi artificioase; ele sîntu acélesi, care sîntu si ale natiunei, pentru ca Asociatiunea nóstra este convinsa pe deplinu, ca numai asia va spori in deslegarea problemei sale, deaca va fi povatiuita de susu atinsele principii; de aceea de trei ori fericitu me socotescu pre mine, carele din increderea Asociatiunei ocupu scaunulu de presiedinte, si de manuducatoriu alu afaceriloru ei.

Candu dicu: ca de trei ori fericitu me socotescu pre mine, ocupandu presidiulu, dorescu, cá totudeodata se fiu bine intielesu. Liter'a, precumu si spiritulu acestoru cuvinte ale mele nu cuprindu alt'a, fara numai constatarea acelui adeveru, ca Asociatiunea aceasta este credincioasa problemei sale pe bas'a principiiloru adoptate de catra natiunea intreaga, si a doaua cuprinde in sine contestarea nasuintiei mele celei neobosite pentru ajungierea scopului Asociatiunei; de aceea tare credu, ca sub scutulu unoru aseminea convingieri corecte, si principii sanetóse, precumu amu amintitu mai susu, va spori de siguru literatur'a romana, si culturá poporului romanu peste tóta ascieptarea, si Asociatiunea va vedé ostenelele sale coronate cu succesulu doritu, pentru ca nu voru trece multe dieci de ani, si vomu vedé literaturá limbei nóstre la aseminé gradu de cultura cu celelalte limbi culte; scólele si institutele literare cá unicele midilóce de cultur'a natiunei le vomu vedea si la noi in starea *infloritoare*, vomu vedea satele si orasiele romane regulate si innaintate; nu voru trece multe dieci de ani si vomu vedé acolo, gradini si holde frumóse cultivate, bogate de pomi si fructifere, unde pene eri alaltaeri erau numai palamide si alte ierburi selbatece; nu voru trece multe dieci de ani si ne vomu bucur'a, vedieudu economi'a rationala la plugarii nostrii, si înflorirea arteloru si a totu felîulu de maiestrii la romanii nostrii. Dara spre a avea unu numeru de barbati invatiati in toate sciintiele, ce aru corespunde împopulatiei si debuintiei nationale, trecevoru óre multe dieci de ani? Privindu atatu la numerulu celu mare alu tinerimei noastre, ce se afla astadi prin diferite Institute literare, si la serioas'a ei portare morala si la diligentiá ei, nu dicu multu, candu afirmu, ca si in privinti'a aceast'a avemu prospectulu celu mai siguru de innaintare. Prescurtu nu voru trece multe dieci de ani si natiunea romana va fi regenerata si intinerita in poterile sale intelectuale, industriale si materiale, pentru ca natiunea este setósa dupa cultura si luminare, iaru membrii acestei Asociatiuni nu voru cruti'a nici unu sacrificiu, ce aru condition'a unu viitoriu mai fericitu, si propasirea nationala. Unu esemplu viu despre acestu adeveru avemu Domniloru! tocmai innaintea ochiloru nostrii. Vedemu astadî activitatea aceea de uimire, carea bravii nostrii Brasioveni o au desvoltatu spre a ne primi in midiloculu loru la celebrarea acestei adunari generale.

Ce zelu nationalu si patrioticu au manifestatu Brasovenii la infiintiarea gimnasiului si a unei fabrici maretie de hartia? Ce zelu si sacrificiu au adusu Brasovenii pre altariulu natiunei si alu patriei cu improvisarea unei espositii de producte, manufacte sî artefacte nationale romane? nu este debuintia, cá eu selu descriu mai cu ameruntulu, caci marimea acestui zelu ni se infacisiédie in fapte indeplinite. Toate acestea

sîntu efluesele naturali ale inimei romane, ale convingierii romane pentru cultur'a limbei lui si pentru propasirea lui catra luminare.

Si asi'a prelanga astufeliu de manifestatii, ce negresitu voru aduce natiunei si patriei unu viitoriu mai fericitu, declaru adunarea generala a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana, si cultura poporului romanu pe anulu 1862. de deschisa.

Acheasta кѣвънтаре се прими кѫ entусiастіче стрігърі de плъчере, ші кънdѫ aminti Екселенція Са, кѫ прéлndѣратълѫ постръ Монархѫ a лнтъріть пе Прешedinтеле ші віче-прешedinte, і се аклать вnѣ „съ тръіаскъ лнтръть.“

Ла acheasta елоквінть кѣвънтаре респѣнсъ D. Прот. Попазѫ лнтр'вnѣ modѫ каре вімі тоатъ adѣнареа dѣнъ трівѣнъ тълцъmindѫ лві Dѣmnezъѫ, къ a ажѣтатѫ Брашовенілорѫ a съвърші acheasta фанть тъréцъ. Ne ресервъмѫ, ка съ o пѣблікъмѫ пентръ лнcъмпътатea еі. Ші acheasta кѣвънтаре се прітеще кѫ entусiастълѫ чел маі маре.

Се рѣдікъ D. Мітрополітѫ Шълѫц ші зіче: съ тръіаскъ брavіі фіі аі пацівнеі поастре брашовені! —

D. Секретаріѫ Баріц чітеште вnѣ Телеграт сосітѫ лн momentълѫ ачела din Клѫжѫ кътръ Прecідіѫ, лн каре D. віче-прешedinte Попѫ, DD. Конciліарі Алdълéнѣ, Dѣnка ші Болога, апоі D. Секретаріѫ Гріdéнѣ ші Рацioнicтъл Мачedonфі салътъ adѣнареа цeнepалъ.

Се вені ла ordinea зілеі dѣnъ кът са ашezат лн програmѫ. D. Секретаріѫ секѣndаріѫ Вестemeanѫ чітеште рапортълѫ despre активітатea Комітетълві Асоціацівнеі лн ачесте 9 лні ші лні dъ dimicівнea. Се чітеште маі departe вілавцълѫ venітъріlорѫ ші ал спесelорѫ асоціацівнеі ші се denѣmeште вna комісівне, пентръ черчетареа сокотелілорѫ, каре лн 48 de óре съ dea рапортѫ despre ресълтатѫ din DD. Administраторѫ Пѣшкаріѫ, Вікарълѫ Moici. Секрет. Бовеш, I. Г. Іоан ші I. Поповіч. Касірълѫ асоціацівнеі лнкъ ресігнézъ. Се алеце алта Комісівне пентръ de a проіекта преліminаріеле пе анвл вііторіѫ ст. din DD. Сѣпретълѫ Кѣпітан Бохъцел, Др. Васіч, Жѣde рец. Мъчеларіѫ. Конс. гѣверн. Lazar, Дirект. Мънтéнѫ Локът. Шandор, Прот. Балінт, Краінік, Жіга, Датко.

Секретарівл прітарѫ чітеште рапортвл despre motівеле че аѫ лndemnатѫ пе Брашовені ла еспосіцівнea de артефакте, manѣфакте ші продѣкте din мънї ромънешті. Зіче: кѫ аѫ сосітѫ peste 2000 de обіекте, лн фіне се роагъ de Екселенція Са ка съ deскідъ еспосіцівнea. Се кънтъ імнвл попвлар de Хорѫ ші фъкѣndѫ Екселенція Са o рѣгъчівне плéкъ ші лнтръ лн салóнеле лн каре ераѫ обіектеле еспвсе петрекѣndвл мѣсіка кѫ маршвл ромънеск. Ла 12 óре се фіні шedинца.

Лн рапортвл секретаріатълві се menціoneze ші despre обіектеле счієнтіфіче, че лнкърсеръ ла асоціацівне лн deкърсвлѫ ачестві тімпѫ, ші каvса пентръ каре пѫ a пѣтѣтѫ лнчепе лнкъ фоаіа періodікъ. Се арътъ нѣmeле Domнілорѫ, карії аѫ dървітѫ асоціацівнеі кърці ші алте обіекте de штііnцъ. Се четі нѣmeле Domнілорѫ, карії аѫ тріміс dисертацівні пентръ ка съ се чітеаскъ лн adѣнare etc.

Ла 2 óре пегоціторімea ромънеаскъ din Скеѫ dedѫ вnѣ прънзѫ лн салонвлѫ вілорѫ лн онoареa D. Прешedinте, ла каре лvарь парте peste 50 de персоане.

Сеара ла 6 óре dѣnъ amiazі ne 'тѣѣкърăръ маі мълці тіперї ші тінере прin o продѣкцівне dилетантікъ de мѣсікъ вокалъ ші інструmenталъ. Кончертълѫ се цінѫ лн сала чea маре a Цімнасівлві, ші кѫ тóте къ інтрареа фѫ пе лжнгъ такъ ші білетѫ, *) тотвшї пѫ нѣmaї сала, чі ші тѣстреле галеріеле ераѫ пліне лndecвіте. Солепітатea се търі прin пресінца Есч. Сале, D-лві Епіскопѫ Прешedinте. Нiеселе, парте кѫратѫ ромънe, парте лvате din мѣсіка modepнъ цeнepалъ, се есекѣтаръ кѫ dестълъ dестерітате, ші entусiастічеле аплавсе din партea нѣmeросвлві пѣблікѫ фѣръ челѫ маі фрѣmосѫ premіѫ алѫ тіперілор dилетанці. Dінтре тóте плъкѫ „рогъчівнea Ромънвлві“ кънтатъ de вnѣ корѫ de тіперї ші damічеле лн нѣmerѫ de вreo 40, каре піесъ ла zгomотóса черере a пѣблікълві требві репецітъ; асemeнea сечеръ мълтъ плъчере хора ші doina кънтатъ пе піanoфорте de domn. Ефросіna Чівркѫ; квертвреле ші алте пъреі de опере, есекѣтате лн шірѫ de domнішóреле Вікторіа Баріці, Каліопі ші Елефтера Сафрані, лнкъ фѣръ пріімите кѫ мълтъ плъчере. Салътъмѫ порокóса ideъ a ачестві кончертѫ, каре лnainte de тóте ші преste тóте ne dedѫ вііа конвікцівне, къ пѫ нѣmaї лн бърбації ші тіперіі, чі ші лн femeіле ші жѣпеле ромъне с'a десчептатѫ вnѣ спірітѫ маі вѣнѫ, каре не гарантézъ пропъширea лн тóтъ прівіінца.

Марді лн 29|17 сав чітітѫ маі мълте dисертацівні. Шedинца a цінстѫ пънъ ла 2 óре dѣnъ amézі despre deкърсвлѫ ачестеі dисертацівні вомѫ ворві маі пре ларгѫ лн нѣmerвлѫ вііторіѫ.

Ла 2 óре аѫ фостѫ прънзѫ маре лн сала вѣілорѫ ла каре аѫ лvатѫ парте маі мълте персóне мілітаре. D. Дirекторѫ фінанціарѫ маі мълці metврії аі Маціstратълві ші Комісаріълѫ поліціеі ч. р.. Ла 4 óре сав продѣсѫ érъші кълъторії ші ла 5 ½ се ва продѣче Domніmóра Елiса Цірка, dѣnъ кѣmѫ аратѫ вртъторівлѫ програт.

PROGRAM'A
CONCERTULUI DE MUSICA
PE VIOARA,

care se va da in sal'a gimnasiului romanescu

in $^{29}|_{17}$ Iuliu 1862 sér'a la 5 ½ óre

in folosulu studentiloru lipsiti

de catra Domnisiór'a

ELISA CIRCA.

1) Concert de Beriot, esecutatu de Dsiór'a Circa pe vioara.
2) **Stefanu celu mare** si **muma-sa,** cântatu de chorulu junimii romane diletante.
3) **Adagio** din Concertulu lui Mendelssohn, esec. de Dsiór'a Circa.
4) **Marsiulu** lui **Stefanu,** cântatu de choru.
5) **La Tarantelle** de Vieuxtemps, esec. de Dsiór'a Circa.

Pretiulu intrarii:

Pe scaune 80 x. — Partere 50 x. v. a. **Z. N. St. G.**

Despre resultatu vomu vorbi lu numerulu viitoriu.

Sîsîari 11 Iuliu. Astadi se tienura in modu solenelu esamenele semestrale cu cele patru classe normale sî scól'a de fetitie de aici. Afara de P. O. Par. Sav'a Pop. Barcianu, cá Directoru sî O. P. I. Bratu cá Catechetu ne onorá cu presinti'a sî vii'a sea interesare de caus'a acést'a comuna sî antisti'a locala in corpore; ear deosebita bucuria ne facu prin participarea sea D. Senatoru sî Inspectoru P. Rosc'a atât'a mai multu, câci pre ceialalti stimati invitati de-la Sabiiu nu ne fu concesu a-i salutá de asta data. Cursu'u esamenetoru nu-lu mai descriemu pe largu, ci dîcemu numai, ca, afara dór de class'a antâi'a, toate celelalte au aretatu frupte frumóse sî inbucuratóre. DD. Invetiatori, fiacare dupa talentulu, ce i s'a datu, au pusu silintia cu totii; nu potemu insa a nu ne aret'a multiemire sî in publicu mai cu séma cu prestatiunile inv. II. Bobesiu din cantarile bisericesci sî lumesci apoi a D. Stoic'a cu class'a IV, ai carui elevi sciura respunde din Gram. rom. sî germâna, Aritmetica, Geografia sî preste totu din tóte obieptele cu o desteritate sî singuritate, ce e celu mai frumosu testimoniu pentru cunoscintiele sî capacitatea pedagogica sî didactica a acestui invetiatoru. In sfarsitu ne multiamira multu declamatiunile prosaice sî poetice din partea mai multoru scolari din diferite classe, dar mai pre susu de tóte lucrurile cele frumóse sî totdeodata sî practice, ce le facura copilele sub conducerea Dómnei invetiatorese de lucru sî din care unele speramu a le revedé la espusetiunea din Brasiovu. Urâmu acestei scóle, a o poté salutá pe anulu urmatoriu, consolidata dinlauntru sî din afara, cá scóla publica!

C. Себешѫ 8 Іюліе. Dѣnе че лн 25 л. тр. не ла 12 óре mezinale, кѣndѫ чea маі маре парте a ромънімеі de аічі, атъсватѫ modвлві съѫ de віацъ, се афла ръспѣndітъ пе кътінѫ ла сечерішвлѫ грънелорѫ, коапте ест тімпѫ маі тімпвріѫ, deкътѫ лнтр'алці анї, лнтр'вna марцine a свѣврвеі ерѣпсе фокѫ, карелe містві лн пѣцine minѣte клъdіріle економічѣ дела патръ економі; астъзі aceaтeнea ла 12 óре ерѣпсе алтѫ фокѫ лн страda dрѣтвлві цереі лн свѣврвea ромънъ, каре еаръші містві клъdіріle економіче a патръ ромънї, честea лпсь пѫ гоале, чі пліне кѫ грънїле ші нѣтреціle din естѫ анѫ. Деакъ пѫ се афла вna Шѣръ de матеріалѫ преste тотѫ солідѫ лн калea фокълві, пегрешітѫ преste вna сътъ de плъгарі ера съ ажѣнгъ періторіі de фоаme, dѣnъ кѣmѫ o маі пъцінъ тотѫ ачестіа лнапте кѫ вreo 20 анї, кѣndѫ, dврере! пѣцінї лнвъцаръ a се лнкorda ла zидірі маі солідe. Дела фокълѫ лн-

*) Прекът авzимѫ, din ачесте білете лнкърсеръ лн фondвл Асоціацівнеі 300 фл.

тъмплатъ тотъ не асестъ апотіпъ къ вреo 80 касе ал сѣрбіа ротънъ de жосъ (Жоеанї) аічї, ал a 855 маї ал-вѣцаръ ші ротънїї de аічї a се алтеці ла zidirї de матеріалъ солідъ; алпедекътжнтълъ ла ачёста a фостъ не деопарте пепътінца маї мълтъ алкіпъіть, еаръ не de алта, ліпса de вна ціглъріе вънъ, каре акята, алфііндатъ de вна соціетате, авіа алчепе a da сперанце de віацъ маї алделвнгъ, деобече с'а аflатъ матеріал ка ачела, din кареле се прегътёште ціглъ de акоперітъ клъдірї фоарте дърабіль ші рекомендабіль.

Се дъ къ сокотёлъ, къ амбе фокъріле сав ескатъ прін вмбларea прънчїлоръ къ кътръпіце ла локърї къ матеріалъ апрінзъчосъ ал ліпса пърінцілоръ de акасъ, сёй песвправегіёреа лоръ.

— Descrierea certei confiniare intre sasii bistritieni Jaad, Pinticu, Dumitr'a si intre com. rom. nasaudene Ilv'a mica, Földr'a, Nepos si Rebrisiór'a.

(Urmare.)

„Acésta inse nu se intempla, ci cancelistii fiscali luara in 1766, neautorisati (?) o descriere, mesurare si pretiuire a tuturoru surfecieloru, ce diacu pe malulu stengu alu Ilvei si Somesiului pana la verfurile cele mai deaprópe.“ (?)

Acumu navalira noii soldati granitiari cu poterea in teritoriulu acestu mesuratu silu ocupara, fiindu protegiati de deregatoriele loru, fara a fi pedepsiti. (Report. gub. catra cancelaria din Fauru 1770 Nr. 336.)

„Comunele sase se plansera, si in urm'a resolutiunei imperatesci din a. 1775, se denumise o comisiune sub presiedinti'a D. Adam gr. Teleky, care in a. 1777, strapuse lini'a otarului (movilele) pe verfurile de dealu cele mai aproape de Ilva si Somesiu, care se vedu din apele acestea (ad. rip'a góla de lenga ape?) (Documentulu metalu si protocolulu comisiunei din 11 Juliu 1777.)

„Pe basea acestui documentu metalu se oferi cu sil'a comuneloru sase din partea statului pentru teritoriulu luatu dela denscle si predatu granitiariloru o desdaunare de 7966 fl. 40 cr. in bani, ba chiaru si o comuna nóua (Neposulu de acum) se redica pe pamentulu sasescu ocupatu in steng'a Somesiului. Acésta linia de otaru se numesce Telekiana.

„Pe temeiulu acestui documentu metalu se facura pana in a 1836 mai de multe ori reambulatiuni pe acésta linia, si ambe partile o recunoscura de buna (8 protocol. reambulatiunei.)

Dela a. 1836 incóce granitiarii prin ocupatiuni silnice facura contraversa acésta linia. Ei ucidea si batea pe sasi de mórte, si pe cale politica se denumi o comisiune suptu judele r. din Triscaune, Albert Horváth spre a cauta si rennoi lini'a demarcatória telekiana.

„Acésta comisiune strapuse lini'a marginala telekiana de pe verfurile ripeloru ce se vedu din ap'a Ilva si Somesiu, si teritoriulu dintre ambele acestea linie marginitórie in contra resolutiunei imperatesci, fiindu insielata de gubernu, o dete in posesiune faptica granitiariloru. Acésta linia se numesce horvath an'a.

„La recursulu comuneloru sase si la petitiunea loru catra imperatulu urma in emisulu minist. din an. 1852, Nrulu 21813 172 resolutiune prean. imp. din 6 Aug. 1852, prin care se denéga procederei comis. horvartiane tóta activitatea de dreptu cu privintia la repórtele de dreptu si posesiune, fiinduca ea se amestecase in regularea repórteloru de dreptu si proprietate, despre cari numai pe calea juridica se póte decide, ear petitiunea sasa catra Mai.: spre a se repune in posesiunea dinainte de 1840, pe cale politica pentru aceea nu se lua in séma, pentruca comunele f. granitiare se aflá de 10 ani in posesiunea estinderei teritoriului de cérta si anca in urm'a introducerei deregatoriali (behördl. Einweihung); de acea partitele se avisara cu pretensiunile loru de dreptu pe calea legei.

„Prin emisulu in. guberniu din 21. Sept. 1852 (?) Nr. 19842 — 3910, inse se susutienu starea positiva faptica, dupa cumu se aflase de comisiunea reambulatória din Juliu 1851 tramisa din ambele jurisdictiuni si se demanda, cá acésta se se observeze cu strictetia.

„Comunele sase au intratu pe calea dreptului in priviinti'a pamentului dintre lini'a horvathiana si telekiana. Comunele granitierie nu sau sculatu cu pêra.“

„Acést'a linia reambulata in 1851 s'a observatu de ambe partile pana in a. 1861; prevaricari speciale fura de deregatoriile c. r. strinsu pedepsite si proprietatea sasésca erá aparata.“ — Deaici se insira scenele cunoscute cetitoriloru de suptu timpulu constitutionalu pe care le insira dupa editiunea stereotipa, invinuindu oficiolatulu Naseudului, ca nu pasi cu mesuri aspre. (Va urm'a.)

„Saito“ ші „Magyarorsag“ adякъ din Белградъ доъ кореспондінце алтересанте:

Алъї „Saito“ есте: Еъ амъ аминтітъ de репеціте орї фелівріте прегътірї беліче, каре ле факъ търкїї не лънгъ тóте ачелеа, къ пачеа ла ведере дърéзъ. Еї алтърескъ постъріле de дънші окъпате, ашедъ тънърї не бастіóне, ле алкънціверъ ачестеа къ шанцърї, ші факъ мълте алте, каре алтраколо цжнтескъ, къ скопълъ поартеї пъ ар фі a алтпліні пофтеле Сербіеї, чі a фаче хотържреа къ артеле. Гарнісоана търкéскъ din цітадела дела Соколъ клъдеште о касъ солідъ пентръ вігілїе не теріторіълъ сърбескъ ал о аша посіціе, ал кътъ търкїї стаъ ал легътъръ къ Босніа кълкжндъ протестеле сербілоръ.

Каса ачеаста de вігілїе лънгъ Rozsnya ла граніца Босніеї аflътóре пóте авеа ші ачелъ скопъ, а алтлесні Босніечілоръ тречереа ал Сербіа; афаръ de ачеа аъ ашезатъ търкїї ла граніца Босніеї ал локърї потрівіте песте 35 сжнтінеле, ші вне-ле din ачестеа сінтінеле сънтъ дела граніцъ de бса внъ къ-трарїъ de óръ ал депъртате. Вніі осташі din постъріле ачестеа алчепъ a пъшка асвпра сербілоръ песте Dрina din коаче. Фіеште чіне вede, къ ачестеа сжнтъ провокаціёнї; діректоріеле пóстре алпсъ опрескъ пекъртатъ не сербї ші пъ копчедъ респлетіреа ачесторъ ірітърї.

Лъї „Magyarorsag“ і се скріе din Белградъ din 12 Іълie к. п. Вапорії соціетъцеї вапóрелоръ дънърене се сілескъ a трансporта вапорълъ търкескъ, каре сав крепатъ ла поарта de фіеръ, ла търну Северінъ не партеа Ротънїеї. Афаръ de ачееа се препаръ ші алте паіе de ресвоіъ търкешті a навіга не дънъре ал свсъ.

Ерї сосі вапорвл „Комvrn“ ал търну Северінъ ші адвсе къ сіне маї мълте паіе трасе ші доъ шалвпе de ръсвоіъ търкещї dintre каре не вна се афлъ треї тънърї, треї лъзї къ мвніціе ші дóвъzечї Ніцамс, не чеіалалтъ доъ тънърї, вна ладъ къ мвніце ші чінчїспрезече Ніцамс; іаръ о паіе трась есте алповърать къ треї тънърї, ракете ші патръ овіце марї. Реквізітеле ачестеа de ръсвоіъ съптъ хотържте a ажвнце парте ла Адака Лех парте ла Белградъ, тотъші пъ потъ паіеле стръвате песте поарта de фіеръ пентръ мічітеа апеї. Паіеле трасе съптъ алповърате къ провіантъ ші се крede, къ ші ачестеа съптъ хотържте пентръ челе доъ пвміте фортъреце. Артареа търкілоръ есте окъртвіреї сербещї квпосквтъ, карea аъ ші ремонстратъ комісарівлъї поартеї ал контра ачесторъ лъзрї de месврї превепітóре нелегале. Ал врта ачестеї ремонстрърї аъ порвнчітъ комісарівлъ търкілоръ din Cemendpia, Шабацї ші тътъроръ орї вnde се афлъ, ка съ фіе ал паче ші съ пъ dea апсъ ла ловірї інімічe; дънъ сосірea вneї асеминea порвнчї сжнтъ ачестеа тотъ deавна маї алфвріацї ка mainainte; de ачі врмézъ, къ комісарівлъ Becik пъ съ стръдвіаще пентръ свсцінереа пъчеї, чі пвтаї ка съші адвне докvменте деспре ачееа, къ кътъ аъ фъквтъ елъ пентръ довъndірea пъчеї ші къ елъ пъ пóртъ вina, дéкъ пачеа тотъ саръ кълка. —

„Magiarorsag“ аре о кореспондінцъ din Белградъ din 11 Іълie к. п. вnde алтре алтеле се зіче: Ал лвпеа трекvтъ, ал 7 Іълie к. п. сосі дънъ мезівлъ попцеї ал фортъреце вnъ вапоръ къ трвпе търкещї, трвпеле ачестеа аъ десваркатъ ал чеа маї маре ліпіште, ші дънъ квтъ авzъ, сав афлатъ не вапорвлъ ші не паіеле трасе de джнсвлъ реморкате доъ баталióне Ніцаме.

Алтр'адевъръ din зіва ачееа се ведеа ал Семлінъ офіцірї търкешті de ноъ веніцї. Нвмервлъ ачесторъ трвпе зікъ вніі a фі 1200 осташі алцїі 2200, ші арї вені ал Семлінъ ал тóтъ zioa деспъръцъмжнтърї мічї din артелеріа търкéскъ, фіе каре din 20 осташі констътътóре.

Маї'нколо се скріе din Белградъ, къ ал 9 Іълie к. п. кътръ сеаръ аръ фі фостъ апróпе a вені ал Шабац ла конфлікте търкїї din Цітаделъ къ лъквіторії четъцеї сървещї.

Търкїї венindъ ал пвтеръ маї маре din Цітадель респінсеръ вігілііле, че ераъ ал дрептате пъ ал контра цітаделеї, чі асвпра контраBandiцілоръ, din постъріле лор. Вігілііле се ретрасеръ; дънъ че алпсъ прітіръ ажвторіъ din четатеа сърпрінсъ, алтї окvпаръ еаръшї постъріле лоръ.

Аштептъndвсе Бомбардареа четъцеї ал декъреалъ попцеї алтреці стете попорітеа съв арме.

РВСІА. Петръ бврг 10 Іълій к. п.

Дънъ квтъ се авde de ноъ, саръ адеверї, къ алператалъї сарї фі фъквтъ пресентаціёнї a дісолве регатълъ полоніеї ші Полоніа ка провінцъ a о алкорпора імперівлъї рвсіанъ сав a пвне ал лъкраре a патра алтърціреа еї алтре челе треї пътерї марї.

Редактор респвнзетор **Ioann Paц.** Едітъра ші тіпарівлъ тіпографієї діецесане.

TELEGRAFAL ROMUN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънea сеачо дп Сібіїв ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїв есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате de ап 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа ôръ къ 7. кр. шіръл къ літере мічі, пентръ а доа ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Nro 58. АНЪЛЪ X.

Сібіїв. 22. Іъліе. 1862.

Adънapea Цeнepaлъ din Брашовъ.

Шedinца de марцї са дпчепътъ ла 9½ ôре къ вепіреа D. Прешedinте каре фъ сальтатъ de пътероаса adънape къ „съ тръіаскъ“. Ла ordinea zілеї ерай dicертъцііле, че ерай тепіте съ се чітеаскъ дп шedinца ачеаста a adънърії ценерале. Чea din тъіъ фъ a D. Dиректор Мънтéнъ despe пърістъл літвеї ромъне, a doa a D. Канонік Ціпарів despe мотівеле че ла дndemnатъ ла статъіреа ортографіеї сале къ літере. D. Dиректоръ Мънтéнъ дп diскърсъл съъ пропъсъ, къ dънъ че ортографіа D. канонікъ Ціпарів a фостъ desбътътъ de комісіънea філолоцікъ din анъл 1860 дп тоате пъанцеле сале ші adоптатъ ка чea маі бънъ, adънapea ценералъ съ dечідъ, despe прітіреа еї дп скоалеле ші афачеріле поастре фіреште фъръ ка перфекціънеї маі департе съ се пъпъ врео пédекъ ші dънъ ънеле desватері маі пъцінъ есепціале adънapea ценералъ a Асоціаціънеї трансілване пентръ літератъра ромънъ ші кълтъра попорълъї ромънъ прітеште ортографіа D. канонікъ Ціпарів аша прекътъ са ашezатъ de комісіънea філолоцікъ din анъл 1860 съът прешedinца Domніеї Сале de облігътоаре дп тоате афачеріле поастре, ші Domнълъї канонік Ціпарів се аратъ мълцътіреа ші рекъноштіінца паціънеї пентръ необосітеле сале сілінце пе калеа філолоцікъ прін ън zгомотосъ „съ тръіаскъ“. — Dънъ ачеea чітеште D. Протопопъ Петрікъ ънъ трактатъ despe кълтъра фръгарілор (dъзілор) ші a бомбічілор сай вертілоръ de мътасъ ші o рекомendъкъ тот adінсъл. Са прітітъ къ „съ тръіаскъ“. Біне ла ръndъ D. administраторъ Пъшкарів къ dісертаціънea са despe тіжлоачеле Історіеї спеціалмente despe фаміліile челе векї але ромънілоръ. Стілълъ чел фрътосъ ші дпкънътъторіъ, Маніера чea dълче a Domнълъї Пъшкаріъ дп преораціънea ачeаста, цестъріле потрівите. вочea чea сопоръ ші респікатъ ъіміръ пе тоцї аскълтъторії астфеліъ кътъ D. ораторъ фъ дптрерънт de маі мълте орї дп dіскърсълъ съъ прін аклатърї zгомотоасе de „віватъ“ ші „съ тръіаскъ“ de плеспірї дп палте ші алте манiфестаціънї de плъчере. Кънътареа D. Пъшкаріъ de ші цінъ ънъ тімпъ бънішоръ ні се пъре ка ънъ мінът, атъта плъчере каъсъ аскълтъторілоръ. Nъ къ маі пъцінъ елокvенціъ кънътъ D. Секретаріъ Баріц despe артеле фрътоасе аплекате ла попорълъ ромъпескъ. Каре ашіждереа фъ дптрерънтъ de аклатаціънї ентъсіастіче. Ne плъкъ обсерваціънеле сай маі біне речепсіънea че о фъкъ асънра мъсічеї вокале дп бісеріка поастръ, сай асънра кънтърілоръ бісерічешті, че се дптребъінцесе дп dіферітеле провінчії.— Фііndъ тімпълъ дпаінтатъ ънеле dісертаціънї пъ се пътъръ рости спре чea маі маре dърере a adънапцеї, dар сперътъ къ ле вомъ чети тіпъріте дп жърналълъ Асоціаціънеї.

Despe ресълтатълъ копчертълъї Domніşоареї Е л і с е і Ц і р к а обсервътъ ърмътоареле:

Ресълтатълъ продъкціънеї Domніşоареї Цірка a фостъ челъ маі еклатантъ. Аплаvделе че ле сечеръ ші провокъріле съ маі коптінъе, пе dедеръ челе маі вії dовезі, къ Domніşоара Еліса Цірка a ексалтат ші ентъсіастат іпіміле тътъроръ. Dар ноі поате къ вомъ фі къ врео преділекціънe кътръ але пóстре ші пентръ ачeea пе провокътъ ла чеї стрїні ші імпарціалі. Noї авзіръмъ пе ънъ компетентъ дп арта мъсікалъ ші маі къ сеатъ дп інструментълъ віоліна дп каре се продъсъ D. Цірка, de паціоналітате стрїнъ, каре аскълтъ къ чea маі дпкорdатъ бъгаре de сéмъ тóте топъріле ші прівіла тóте мішкъріле аркълъї ші алекорделоръ ші каре пъ пътаі къ аплаvда ші стріга „fora“ чі се ші еспрімъ кътръ алтъ аскълтъторіъ еръшї de паціоналітате стрїнъ, zікъндъ. Sie ist jetzt schon eine Meisterin. (Ea e дежа акума o мъіастръ.) Мълт кondъсъ ла ексалтареа іпіміlоръ ші мърітea ентъсіастълъї тактъл чел бънъ алъ мълтъ лъdатеї Domніşоареї Цірка, de a есекъта de атътea орї піеze паціонале, de къте орї фъ акламатъ къ „fora“. O кънънъ ші маі мълте бъкете de флорї, че се арънкаръ артістеї Domніşоаре Цірка дрептъ сетнъ de рекъноштіінцъ din партea бъбликълъї ле ръdікъ къ граціъ дпкънътътоаре ші ле цінъ съът сіоръ, коптінъндъ піеселе маі de парте. Екселенціа Са D. Епіскопъ Баронъ de Ш а г ъ n a ші мълцї Domні офіцірї остъшештї, офічіалі ші алцї опоранціорї дпмълціръ сплendоареа копчертълъї. Салонълъ чел маре ал Цімпасіълъї ера дndесатъ, галеріа ameпінца къ сърпареа, атъціа спекторії се adънасеръ аколо. Domніşоара Цірка щіъ лега ачеста петрекапіъ a пъбліклъї de ънъ скопъ прéпобілъ ші філантропікъ, еа adекъ девотъ съта че са adънатъ, пентръ стъdінціі ліпсіцї ші ачéста тръсъръ din віаца са дпкъ жънъ е сетнълъ чел маі фрътосъ ал повілеї сале іпіміі. Фіъ ка domічела Цірка съ аждпгъ чел маі репътітъ пътe дп арта мъсікалъ ші съ рътъпъ пъръреа тъndріа ромънілоръ.— Ші корълъ Сібіанъ дпмълцітъ къ мълцї dілетанцї din Брашовъ, каре есекътъ къптече ромънешті прекътъ се възъръ din програтълъ Nрълъї трекътъ, дпкъ аъ сечератъ плъчере.

Дп шedinца de меркърї каре се дпчепъ ла 9½ оаре четі маі дптъіъ D. Секретаріъ аълікъ Бабеш рапортълъ ка референт ал Комісіънеї пентръ чепсърареа рачіочініілор Асоціаціънеї ші фъкъ ънеле обсерваціънї дп прівінца modалітъцїї прітіреї метърілор фъndаторі, каре dедъръ апсъ ла ънеле desватері, а къроръ ресълтатъ фъ, къ пъ се поате німінea авате дела статъте, къ атъта маі пъцінъ къ кътъ §. 6. ворвеште апріатъ, каре поате съ фіе метъръ фъndаторъ. Dънъ ачeea се чітеште de D. Професоръ Антопелі рапортълъ Комісіънеї пентръ прелімінареа спеселоръ Асоціаціънеї пе анълъ 1863. Се прітескъ 200 фл. ка ретънераціънe пентръ секретаріълъ секъndаріъ фііndъ ацedеле лъї фоарте дптince ші консътътоаре de тімпъ. Се прітестъ 100 фл. пентръ спеселе de дрътъ ачелоръ метърії аї комітетълъї карії локъіескъ маі дndепъртатъ. Се прітескъ 1200 фл. пентръ дппърціреа стіпendіелоръ каре се ласъ дп dіспосіціънea комітетълъї Асоціаціънеї къ ачeea обсеrваціънe ка ла дппърціреа лор съ пъ се лъце нічі de сътъ, нічі de локъ, чі съ фіе детътоаре de тъсъръ прогресъл, моралітатea ші ліпса, къчі бънътатea Асоціаціънеї ка ънеї мате аре съ се естіndъ асънра тътъроръ фіілоръ съї. Се прімі претіареа поесіелоръ D. Andреіъ Мърешанъ къ 50 de галбенї дппърътешті, ші се пъсеръ маі мълте претії маі мічі пентръ картеа попъларъ чea маі бънъ дп ратълъ екопотікъ, пентръ ачeіа карії вор арăта челъ маі маре пътеръ de фръгарї сай dъзї ші алцї поті олтъіцї de соіъ повіл, пентръ ън codалъ, каре се ва фаче тъіестръ ші ва авea пъртаре бънъ, ші пентръ ън степографъ етс. Се дечісъ ка Domніşоареї Цірка, каре дп арта мъсікалъ се дестінсъ аша de еклатантъ съ се кътпере ънъ обіектъ потрівітъ din челе че се афлъ дп салопеле еспъсечіънеї. Маі de пеарте се фінсъ локълъ цінерії adънапцеї ценерале пе анълъ 1863 Б л а ж е л ші тімпълъ пе 22 Іъліе к. в. сай лънї dънъ С. Ліе. Ачі арътъ Екс. Са D. Мітрополітъ Шълъц dоръл, ка съ вадъ ші ла Блажъ adънapea аша de пътероасъ кътъ фъ дп Брашовъ, ші се прімі къ аклатаціънї de бъкъріе. Се denъміръ метърії опорарі къ аклатаціънe ънапітъ D. Консіліаріъ de локъцііпцъ дп dіспопібілітате І. кавалер de Гріт, каре ла тоате окасіънеле ші аъ арътатъ аплекареа ші сімцълъ чел маі бън кътръ ромънї. D. Парох еванцеліко-лътеран дп Гъштеріца Ахпер. Екселенціа Са D. Конте Міко. Маі департе D. Секретаріъл мъсълъї національ din Клъжъ Фепалі. D. Палеолог Вараді din Дева, D. Кот. Фінанціаріъ Білц, D. Dиректор ла Цімпасіълъ статълъї din Сібіїв В. Краткі, D. Одобеску Dиректор ла Міністеріълъ Кълтелоръ дп Бъкърещї, D. Сіон, D. Манъ. Се алéсъ дп локълъ D. Секретаріъ секъndаріъ Весте-

меанъ D. Парох гр. кат. din Сібііъ Рвсъ; лп локвл D. Касіеръ Бехніцъ, D. Іоан Броте din Решінарів, лп локвл D. Контролорь Пінчів; D. Александръ Бакъ офічіалъ лп Сібііъ. Се маі четі о скрісоаре гратвлъторіъ трімісъ дела Комітатвл Дъбъчії ші двпъ че трекъсеръ 3 óре двпъ амеазі се лпкеіе адвнареа цеперал кв о кввънтаре скъртъ а D. D. Прешединте. Апоі хорвл лптопъ о піесъ ромънеаскъ фоарте фрвмоасъ.

Пентръ інскріереа метврілорь Асоціаціънеі са денвмітъ о комісіне ші преквмъ лпцелесъръмъ саъ лпскрісъ лпкъ маі мвлці ка 200 метврії.

Двпъ шедінцъ се адвнаръ ка ла 200 метврії аі асоціаціънеі ла внъ банкетъ лп сала бъілорь de авврі, че декърсъ кв о конверсаціне кордіалъ. Маі мвлте бъбвітврі de треаскврі вестіръ лпчепереа ші фінірea банкетвлві. Апоі лпчепъ саръші жокъл кълвшерілорь.

Нв пвтемъ лпкеіа а нв вмінті къ D. D. Брашовені лші арътаръ ші кв окасіънea ачеаста zелвлъ челъ повілъ, каре лъ пъстрézъ лп сінвл съъ пентръ просперареа паціънеі ноастре, къчі не лъпгъ тоате къ штіврь адъпості атъта нвтерь de стръіні прін късіле сале, нв ліпсіръ нічі прънzврі, чіні ші алте петречері, ла каре лваръ парте мвлці dintre оаспеції асоціаціънеі. Превеніреа кв каре штіврь а лптімпіна пе тоці оаспеції лптрь тотъ ші пе фіекаре лп спеціе, ва ръмънea невітатъ лп інімile тътврорь ромънілорь че се бъкврaръ de о аша раръ оспіталітате. — Двпъ че се фініръ шедінцеле партea чea маі маре a оаспеціlорь плекъ ла апеле тінерале дела Елепатак, вній ші кътръ касъ. Жоі слъжі Екселенція Са D. Епіскопъ Andреіь Барон de Шагвнa ла капела ромънеаскъ din Четате. Ла амézі пріміві вісіта Еминенціеі Сале П. Мітрополіт алъ Ромънієі, Ніфон ші двпъ че двпъ амezі лі лптоарсъ вісіта плекъ кътръ съчеле вnde ва слъжі ла С. Ілie. *)

Брашовъ 29/17 Івліь. Копчертвл, че се dedъ астъзі ла 6 óре лп сала чea маре a Цітпасівлві din партea віолініstеі domnişórei Елiса Цірка ші a тінерімеі стvdióсe din Брашовъ ші Сібііъ, фв вna din чele маі плъкvте іш маі повіле петречері, кв каре сврпріnсеръ фрацїі Брашовені пре пвтерошії сеі óспеці. Аштептареа ноастръ dела тінера мвсікалъ лп врма челорь че авzіseръмъ din спвселе алтора, нв ера мікъ; кв тóте ачестea a фостъ лптрекvтъ прін престаціънile Dei, каре ші крітічілорь компетінці непъртініторі ші перомънї лпкъ ле стóрсе мъртврісірea, къ жвна копчертантъ нв пвмаі се ва фаче, чі есте dежа o віртвóсъ лп артea сea. Піеселе тóте фвръ пріімите de пвтеросвлъ пвблікъ ромънъ ші перомънъ кв 'певфлеціре вііь, еар кънdъ се фінірь кътева піесе ромънесчі de хоре ші doine, ентвсіаствлъ іррвпсе лп челе маі сгомотóсе аплавсе, каре пъреаъ къ нв ворь a се маі фіні. De репеціте орі фв дістінсъ тінера артістъ прін кіътаре афаръ ші се ре'тóрсе кв кvпvні de флорі. Ачестea не адвсеръ аminte кв вівачітате de лаврії, че-і репортаъ артістії Елінілорь din жокъріле сале пвбліче, ші петрвпші de мвлцеміре песнвсъ вінекввънтаръмъ лп тъчере салвтара ідеь a Асоціаціънеі, але къреі фрвнте ноі лпкъ нічі къ свптемъ лп старе de але прецві не денлінъ. Ші аша, еспріmъndъ тодеодатъ компліъчереа пвблікvлві ші кв піеселе de къптаре („Стефанъ челъ маре ші мвтъсea“ de Болінтіneanв ші „Маршвлъ лві Стефанъ“), не 'нтóрчемъ іар ла тінера копчертантъ, domnişóra Еліса Цірка, ші-і врътъ din тотъ свфлетвл івіре фіербінте ші персеверанцъ de фіерь лп артea сea, ка прекvт ні се аретъ поавъ астъзі, аша ші de ачі 'наінте, ва лпкъ din че лп че маі мвлтъ съ о потемъ салвта ка пре о артістъ перфетъ ші патріотъ бвп, ка пре о démnъ фііь a Ромънімеі!

Sibiiu 1 August. In fine trecu si acestu anu scolasticu cu tote bunatatile si necasurile seale pentru juristii romani de aici. La finea semestrului urmara esamenele speciale, de orece la academiele juridice din Austri'a inca nu sa introdusu libertatea de invetiatura. Dintre 58 de juristi romani, cari fuseramu la inceputulu anului, remaseramu 52; pre doi tineri fórte buni avuramu nenorocirea a'i petrece la mormentu si adeca pre unulu juristu in anulu II Iosifu Popu de Botta, pre altulu in anulu I. Monasie Konstinu; duoi parasira Academi'a fiindu absoluti in anulu suplentu si oferinduli-se postu adeca Iosifu Popu si I. Macelariu, iara ceilalti parasira Academi'a inainte de a absolvi. Cei 52 remasi se impartu in modulu urmatoriu: in anulu I 26, in anulu II 16 si in anulu III 10.

*) Din o лпprежврърe непревъзвтъ требве съ атънтъ кв пвблікареа Квънтърії D. Протопопъ Попазв. P.

Esamenele speciale incepura in 8 si tienura pana in 26 Iuliu. Considerandu necasurile, cu cari are a se luptá unu juristu romanu si cu deosebire acela, care n'a avutu ocasiune, se invetie bine limb'a germana, apoi trebue se marturisimu ca esamenele au esitu binisioru. Dintre 26 de primianiti cadiura 3 la esamene, si acesti'a cu deosebire din grautatile, ce li a causatu limb'a germana; trei au escelatu; dintre 16 secundianiti 1 a picatu si duoi au escelatu; dintre 10 trianiti n'a picatu nece unulu si au escelatu trei. Preste totu s'a cam observatu orisicare opintire de a documentá, ca desi romanii suntu majoritatea la Academi'a, totusi alti suntu cari invetia mai bine.

Dupa finirea esameneloru speciale incepu esamenulu de statu suntu si 8 romani ad. Iuliu Bordosianu, Ioane Bodila, Aureliu Brote, Marcu Cetatianu, Ioane Francu, Daniele Lica, Gregoriu Manaradianu si Nicolau Stravoiu. —

Esamenulu de statu preste totu nu este in stare de a pune pre cineva in cunostinti'a despre ceea ce sciu esaminandii, cu atatu mai putînu, deca comisiunea esaminatoria nu este bine intocmita Comisiunea din anulu acest'a n'a fostu un'a dintre cele mai apte. Intre altii s'a aflatu intrans'a si unu Domnu, care nu intrebá altu ceva decatu tripartitulu, nu scimu din predilectiune seau din alta causa. Onorat'a comisiune nu facu nece decumu atentu pre esamenatoriu, ca tripartitulu dupa lege nu este objectu alu esamenului judicialu de statu, ba, cumu am auditu, a asteptatu, ca aceasta se o faca respondentulu, acarui sorte jace, mai putinu, in man'a comisariloru sei. Altu Domnu avendu a esaminá dreptulu civilu intrebá numai dreptulu de statu si dreptulu internationalu, cumu va fi implinitu acelu Domnu cerinti'a legei, cá adeca, se se increditiesce catu mai bine despre scienti'a fiacui, nu pricepu; atát'a inse amu vediutu ca acelu Domnu cuteza a clasifica fara a fi convinsu, despre ceeace scia clasificatulu. Mai multi avura norocirea de astfeliu de comisari. Characteristicu este ceeace a disu unu Domnu catra unu juristu, care capetase „precelintia din procedur'a penala: Vam fi datu si din dreptulu penalu precelitia, dar' n'amu avutu timpu se ve intrebamu si deacolo? Aceste cuvinte atatu de naive caracterisezu din destulu totu esamenulu de statu.

Рапортвл Віенезъ de zi лмпъртъшеште din Централъ: Сочіетатea дрвтвлві пентръ Тіса аъ статорітъ свъ свпретвлъ лпціперь D. Шneidер ла препъръціile дела Арадъ пънъ ла Тврнъ рошь 31 стаціvні, каре шіаъ ші лпчепвтъ лвкрвлъ.

Дрвтвлъ нв ва лпквнцівра песте Блажіь, Мікъсаса, Фръоа, Огпа ла Сібііъ, двпъ квтъ саъ проіектатъ ла лпчепвтъ, чі ъші ва лва дірекціа дела Себешіь песте Аполдвл маре лп лвпка цібівлві ла Сібііъ. Ла Аполдъ се дъ кв сокотеала a рееші кв 2 пънъ ла 3 твнелврі de фелвлъ едіфікъреі маі вшоре; деака арь фі врка реа маре, атвнчі арь трече лп вале перzвndъ трей мілврі кв маі пвцінї віадвчї.

Трекъndъ ла вііле Крістіанвлві не лъпгъ цертвреа дрéптъ a Реісбахвлві, ва ажвнце лп лвпка Сібііівлві, гревтате ар фі апоі a околі ла Талтачіь корона цереі лптрь'пчеркъ маре спре a 'наінта ла пасъ. E пробаверь къ ла Тълтачіь ва трече песте рждвлъ цібінъ ші прін твнтеле de аколо се ва фаче вnъ твнелъ аша, ка дрвтвлъ съ мérгъ пе деасвпра Тълтачівлві ла вііле ачестві сатъ ші апоі de ачі a ажвнце платовлъ dintre Тълтачіь ші Порчештї. Ла Порчештї се ва ашеза стаціvнea конфініаръ ші de ачі сар трече Олтвлъ, мергъndъ пе цертвреа стъпгъ алві 4 стъпжіні деасвпра апеі, пе вnde аъ фостъ одатъ дрвтвлъ Ромапілорь. Пе дрвтвлъ лвпгъ ал пасадеі ачестеі лпгвсте требве нвмаі 3 твнелврі пе партea аvстріакъ 3 пе партea ромънеаскъ ші ла Лотріóра o галеріе. Тóте ачесте едіфікърі съптъ лесне de фъквтъ ші арь конста de мікъ лп максімвм 800,000 фл.

Offenbaia 9|21 Iulie 1862. Astadi representantii Comuneloru, Offenbaia, Muncelu, Sartosu, Bradiesti si Ciora in urmarea Naltei Diplome Imparatesti din 20|10 si Inaltului Rescriptu din 21 Dec. 1860 siau dechiaratu de limb'a oficiului in tóte afacerile loru comunale de susu pana josu Limb'a Romana si in tr'alta limba straina numai voiescu a corespunde cu nici un'a Diregatoria. Sau decisu ca Protocolulu — subscrisu de toti representantii in 2 Esemplare, se se trimita unulu susu la Comitatu, spre scintia, iara altulu se se pastredie in archivulu comunalu. — Se vede, ca si muntenii nostrii se interesiadie multu pentru pastrarea pretiuitului tesauru „Limb'a Natiunei sale“. F.

Igiu 4|16 Iulie. Astadi sau facutu alegerile pentru membrii Comitetului comitatensi aï Albei inferiore, in cerculu Igiului superiore, in cas'a comitatului de aicea in sensulu Ord. electorale §. 36. 37. sub conducerea Prea On. D. Jude Cercualu Ladislau de Vadadi cá Presiedintele comisiunei. Pela 10 óre adunati fiindu representantii comuneloru, dupa legeré instructiunei Illustr. Sale D. Comite Supremu Georgie de Pogan - de si lipseau 5 din representantii Cercului; totusi, dupa sunetulu §. 34. D. presiedinte ordina inceperea votisarei, care de curse in cea mai mare liniste. Dupa incheierea Protocolului, enumerandu-se Voturile, sau aflatu; ca D. N. Fodorianu Parochu gr.-r. din Offenbai'a au dobenditu, 27. D. I. Moldoveanu Parochu gr.-chat. din Igiu au dobenditu 26 si D. N. Papp Judele din Siard 18. voturi, iara alti 3. mai pucine. Prin urmare D. Presiedinte, au publicatu, pe D. D. parochi mai susu numiti catre adunatii representanti de membrii, iaru pre D. N. Popp de suplentu, la Comitetulu comitatensu; cu care alegere au fostu cu totii multiemiti. —

Dupa aceea rosti D. N. Fodorian, catra representantii comunali catevá cuvinte, de multiemita si recunostintia, pentru incréderea ce asia unanimu au puso intrensulu: (pre cumu de aceast'a incredere publica au fostu norocosu, ase bucur'a, si cu alte asemenea ocasiuni)- promitendu, ca pre cumu au fostu totu deauna, pentru binele Patrii, si interesele drepte ale poporului, ne obositu, asi'a dupa puterile sale seva sili a corespunde misiunei sale insarcinate, si in crederei comune. Intru asemenea cuventa si D. I. Moldovanu adogendu a conlucr'a pentru binele natiunei fâra vatamari'a drepturiloru cuivá. s. a.— On. D. Presidinte dupa ce incheie adunaria, pofti la prandiu pre D. Fodorianu inpreuna cu ali doi representanti din Munti, unde avura caldurós'a primire si ospitalitate.-

Unu Romanu.

— Descrierea certei confiniare intre sasii bistritieni Jaad, Pinticu, Dumitr'a si intre com. rom. nasaudene Ilv'a mica, Földr'a, Nepos si Rebrisiór'a.

(Incheiere.)

„In contr'a ordinatiunei acestei'a au recursu comunele sasesci si aceast'a e acumu obiectulu inaltei decideri.

Acestea fapte ale comuneloru romane fura totudeauna aratate, ca demne de pedépse dupa dreptu, totudeuna s'au datu plansori pentru conturbarea proprietatiei. Comun'a Pinticu a castigatu in contr'a comunei Neposu doue resolutiuni judecatoresci consunatórie pentru restituirea in faptic'a sa stare posesionabila de mai inainte pana la linea de granitia reambulata in an. 1851 (subtu absolutismu) in contra carorá com. Neposu a intardieatu cu darea recursului de revisiune si din deregatoria fu respinsa, eara in contra acestei respingeri neci sau luatu recursu, neci s'a cerutu restituire.“

„Si r. guverniu, cá foru supremu judecatorescu a opritu prin telegrafu esecutarea acestei sentintie definitive judecatoresci, care se concese in prim'a instantia, (de magistratulu sasu pentru sasi) si aceast'a pana la deciderea in instanti'a ultima. Rotululu de acte jace anca in instanti'a prima.“

„R. Guverniu a luatu magistratului Bistritianu competinti'a judecatiei penale si a pred tuo la forulu judecatorescu din Muresiu Osiorheiu; comisiunea judecatiei criminale tramisa, n'au trasu neci macaru pe unulu dintre multii criminali si neci macaru la arestu de cercetare; si eata urmarile acestei ordinatiuni, ca in 30 Iuniu 1862 mai multi feldrani adunati cu pusci, lance, furci de feru si sacuri inarmati au navalitu asupra sasiloru din Jadu, carii lucrá pe locurile loru de cucurudiu, pe care ei le lucrasera acum'a si anca de timpuri nesciute incóce, leau facutu mari stricatiuni trupesci, au puscatu asuprale din tufete si iau luatu in góna pana in departare de o $^1|_2$ óra dela satulu Jadu. — Si tocma in aceast'a ordinatiune jace semanti'a cea roditóre la conflicte sangeróse neintrerupte, pentruca locurile lucrate estimpu cu poterea de comunele romane dincóce de liniea horvathiana jacu acolo, unde sasii singuru 'si potu adapá vitele si ei siau cautatu locuri de acestea inadinsu. Prin urmare séu sasii nu'si potu folosi pasiunea loru, séu, pe lenga tóta bun'a grigia, in semanaturile romaniloru facute estimpu cu poterea acolo, si fara voia se face stricatiune prin vitele loru (ale sasiloru); si conflictele sangeróse nu voru incetá.“

Acest'a e cuprinsulu din memorialulu deputatiunei sasesci din Vien'a; si dupa timpulu banchetului, care ilu dede cas'a deputatiloru in Vien'a la deputatiunea natiunei sasesci in 16|7 va stirni multa si caldurósa simpathia si asupra causei acesteia, déca nu se voru luá mesuri timpurie de apararea dreptului din partea Rocneniloru.

Леце Рѣралъ.

(Вотатъ de Adѣnapea цепералъ a Ромънieï лn шedинца din 11 Iѣниѣ 1862 шi adoптатъ кѣ maiopитate de 62 вотѣрi контръ a 35.)

(Лпкeepe.)

КАПИТОЛѦЛѢ III.

Despre авторisареа че се дъ гѣверnѦлуї de a вinde статорnікѣ пърцї de пътжnтѣ dѣnъ dominиele сале, de ne тошиele ашezъмinтелорѣ вisерічесчї шi de вine фачере шide ne тошиele ашezъмinтелорѣ пѣбліче.

Арт. 31. СтатѦлѣ, ne dominiile сале, ne тошiile ашezъмinтелорѣ вisерічесчї шi de вine-фачере прекѣтѣ шi ne тóте тошiile ашezъмinтелорѣ пѣбліче се авторisъ a вinde статорnікѣ, кѣ лnвoiреа пѣтерілорѣ лецвітóре, конформѣ арт. 36 de маї жосѣ, пърцї de пътжnтѣ de кѦлтъръ, ачелорѣ din локвіторії ашezацї ne ачеле domene шi тошії, саѣ шi алторѣ din ноіі вeniцї карії ворѣ вoi се факъ асемене кѣmпърътѣрі.

Арт. 32. Потенітеле лnстръinърї се ворѣ фаче прin miжлочіреа шi сѣб прівігереа Міnістрілорѣ de Фinanце шi de КѦлте конформѣ dисnозиціілорѣ de маї жосѣ.

Арт. 33. ДрептѦлѣ de a се фолосі de ачéстъ авторisаре лn ворѣ авea тоцї локвіторії сетені кѦлтіваторї din кѣnрinсѦлѣ Прinчіnателорѣ-Ѣnите, прекѣтѣ шi тоцї ачеї че ар вeni de neсте отарѣ de оріцinъ шi націѣне Ромънъ спре a се окѣna de кѦлтъра пътжnтѦлуї, репѣнцѣndѣ ла протекціѣне стръinъ.

Арт. 34. Ѣneia шi ачелеашї фамілії nѣ се ва пѣтea вinde сѣб нічї ѣnѣ кѣвжnтѣ маї тѦлтѣ de zeче погóне.

Арт. 35. КонсілѦлѣ Міnістрілорѣ прin ordonanцъ Domнéскъ ва фаче пентрѣ пѣпereа лn лѣкраре a ачестеї леці ѣnѣ Регѣламентѣ каре се детермine:

a) ModѦлѣ ѣnорѣ асемене вжnzърї шi осевіреа преццрілорѣ dѣnъ локалітъцї, dѣnъ посіціѣне шi калітатea пътжnтѦлуї.

b) Мъсърiле че требѣе лѦате пентрѣ асікърареа плъцеї преццлуї детерminатѣ терminеле шi лnвoіте, пентрѣ акітареа ачелуї преццѣ.

c) Лnлеспіреа че сарѣ пѣтea фаче кѣmпъръторілорѣ лn прівінца плъцеї кѣ аmортісаре.

p) ТертірѦлѣ че лі сарѣ пѣтea da пентрѣ аmортісаре.

Арт. 36. Лn кърсѣріле превъзѣте прin арт. 35 літ. b. c. шi d, пътжnтѦлѣ лnстръinатѣ ва ста іnотекатѣ лn тъшiле СтатѦлуї, шi пѣnъ ла дефinітіва рефѣіре a преццлуї, кѣmпъръторѦлѣ nѣ есте ліберѣ a трече кътръ алтѦлѣ кѣ нічї ѣnѣ кіnѣ de кътѣ прin лnцелецере кѣ Міnістеріile респективе, шi кѣ лnсърчіnаре пентрѣ повѦлѣ проnріетарїѣ a лndeплini тóте облігаціѣніле.

Арт. 37. Череріле адресате ла теnістеріile компетенте пентрѣ асемене акісіціѣне de пътжnтѣ се ворѣ лnреціstра лn кърцереа фіъ-кърѣіа anѣ, шi ла дескідереа сесіѣнії anѣале a Adѣnърії, Міnістерілѣ респективѣ лї ва сѣнѣне ѣnѣ таблоѣ каре ва конprinde:

a) Nѣmele кѦлтіваторілорѣ карії саѣ лnфъцішіатѣ лn кърцереа anѣлуї кѣ черере de акізіціѣне de пътжnтѣ.

b) Мошiile шi посіціѣnea локѣрілорѣ че конprindѣ асемеnea черерї.

c) NѣmерѦлѣ погónелорѣ черѣте de фіъ-каре фамілъ.

d) Преццѣріле регѦлате dѣnъ локалітъцї шi калітатea пътжnтѦлуї.

Арт. 38. Банії adѣnацї din асемене лnстръinърї ворѣ констітѣі ѣnѣ фondѣ спечіалѣ пентрѣ лnфііnцареа ѣnуї кредітѣ конѣnалѣ дестінатѣ a лnлесні прin лnпрѣmътърї шi ескомптърї рескѣmпърареа теріторіѦлуї конѣnалѣ, віndѣ лn ажѣторіѦлѣ конѣnелорѣ каре ар вoi се факъ асемене рескѣmпърare.

O леце спечіалѣ ва регѦла modѦлѣ ачесторѣ операціѣні.

Dовжnzіле че ворѣ продѣче ачесте фondѣрї, ка ѣnѣ вeніtѣ анѣале, се ворѣ трече лn есерсіціѣлѣ бѣцетелорѣ респективе.

Iар капітопѦлѣ dѣnъ че се ва рекопстітѣі се ва da лn лnпрѣmътѣ кѣ сікърапцъ пѣnъ че се ва лntребѣінца ла кѣmпърареа ѣneї алте аверї петішкътóре, кѣ консітпцітъптѦлѣ Adѣnърії.

КАПИТОЛѦЛѢ IV.

Dіспосіціѣні цепералї.

Арт. 39. Ашezъмinте de кредітѣ фопчіарѣ се ворѣ орга-

ніса пентрѫ стінцереа іпотечілорѫ фончіаре пентрѫ а фаворіса десволтареа агрікѫлтѫреі, пентрѫ а дплеспі рескѫмпърареа територіялѫі Котвналѫ ші пентрѫ а вені дп ажѫторіялѫ локѫіторілорѫ сътепі карії ар воі се кѫмпере пътѫнтѫ прін токмélъ de бѫнъ воіѣ.

Баселе ші кондіцівніле ачестѫі ашезътѫмінтѫ се ворѫ регѫла прінтр'о осебітъ леце.

Нотіце Діверсе.

— Маіестатеа Са Дмпъратѫл аѫ прімітѫ дп 24 іѫліе к. п. пе Екселенція Са Гѫвернаторѫлѫ Ардеалѫлѫі, карele ва ръмънea дп Віена 10 пънъ 14 зіле.

— Белігрaдѫ 24 Ілліе к. п. Астъзі саѫ цінѫтѫ літѫргіе дп пресенца Прінчіпелѫі пентрѫ ръносацій din Ізніе.

— Ері сосі конселілорѫ de аічі о денеше dела конферінца константінополітанъ, прін карea се чере dela прінчіпеле, ка дп тімпѫл цінереі конферінцелорѫ, съ пѫ се атаче дрептѫріле ші територіялѫ тѫрческѫ, de оарече Поарта саѫ декларатѫ а респекта віаца ші пропріетатea сервілорѫ.

Прінчіпеле цінѫ конселілорѫ о алокуціе манifестѫндѫ:

Сервії аѫ дпкѫнцівратѫ dela дпчетареа інімічіілорѫ тотѫ конфліктѫлѫ, ші ачеаста фацъ кѫ поаѫа декларare а Поартеі о ворѫ фаче кѫ атъта маі мѫлтѫ.

Віена дп 23 Ілліѫ к. п.

— Dѫпъ штіріле сосіте астъзі din Посенхофен фаче стареа сапітаръ а Маіестатеі Сале Дмпъръtесеі пропъшіріле челе маі репезі. Кѫра de пе ѫртъ дптревѫінцатъ de Дмпъръteaса аре de скопѫ a o фаче денлінѫ съпътоасъ ші a o дптърі. Консіліарѫл de кѫрte Dp. Фішер медікѫ de касъ се афлъ некоптепітѫ дп Посенхофен ші трактeaсъ сінгѫрѫ кѫ Дмпъръteaса — dѫпъ кѫмѫ се аѫde ва маі мерце дпкъ одатъ Дмпъратѫлѫ дп пріма Авгѫстѫ, ка съ вінъ дпdъръптѫ кѫ Маіестатea Са Дмпъръteaса ла Віena.

— „D. Z.“ зіче: къ конфортѫ ресолуцівнеі катереі din Бѫкърешті ва дпчета кѫ 1 Декетвріе a. к. рецітѫлѫ австріакѫ de a маі administра поштеле din Прінчіпателе Ѫніте.

— Тестаментѫлѫ лѫі Барѫ Катарціѫ саѫ десфъкѫтѫ, ші din елѫ саѫ възѫтѫ ші констататѫ, къ пѫ пенedрептѫ і саѫ аскріс сімпатіile челе марі пентрѫ Рѫсіа, елѫ аѫ пѫсѫ de есекѫторіѫ тестаментѫлѫі пе конселѫлѫ Рѫсіеі ші шкóлеі de Кадеці din Рѫсіа і аѫ лъсатѫ вnѫ дарѫ бѫнішор. Ind. Белг.

— Дп зілеле ачестеа аѫ арсѫ дп Сігішоара 3 късі din превпъ кѫ шѫріле. О фетеіе леквсъ матъ ла 6 копіі, пе карea аѫ требѫітѫ съ о скоатъ din каса еі аѫ мѫрітѫ de фрікъ.

— Дп 23 Ілліе к. п. ерѫпсе дп Dѫмітра (дістріктѫлѫ Бістріцеі) фокѫ фоарте маре ші аѫ арсѫ пеste 200 късі, віаца ла треі оатені есте de тъпгѫітѫ. Кавса din че саѫ ескатѫ фокѫл пѫ се штіе.

—Дп Шѫра маре аѫ арсѫ 35 de Късі.

— Din Пешта се скріе: Прін дпалта речісівне саѫ прелѫпцітѫ тімпѫлѫ de фаворъчівне пентрѫ атплоіацій administратівї din Бнгаріа пънъ ла фінітѫлѫ a. 1863. ші саѫ кончесѫ pedeскідерea Академіеі de дрептѫрі din Ерлаѫ.

— Констаптінопол 9 Ілліе к. п. Дп Пера аѫ арсѫ 3000 късі. Ла ачестѫ фокѫ саѫ ръпітѫ вшорѫ міністрѫлѫ de ръсвоіѫ. Амбасадорѫлѫ поѫ алѫ регатѫлѫі Італіеі аѫ протестатѫ дп контра тѫтворѫ конферінцелорѫ, че саѫ цінѫтѫ фъръ партічіпареа дмпсѫлѫі дп требіле Прінчіпателорѫ Ѫніте. Дп провінція Дамаскѫсѫ аѫ трекѫтѫ 10,000 крештіні кѫ преоцї лорѫ de рітѫлѫ греческѫ ла романо-католічістѫ.

— Мілано 17 Ілліѫ. Зіарѫлѫ „Персеверанца“ de астъзі скріе: Ієрі сéра с'а формatѫ o adѫнare de indівізі, карії, пѫртѫndѫ лампе ші фъклії, пъреа a авea інтенцівнea a трече прін „Via del monte Napoleone“ вnde се афлъ конселатѫлѫ франчесѫ кѫ стрігареа: Тръіéскъ Гарібалді! Афаръ франчезії dela Рома! Adѫнареа дпсъ гъсі дптрареа зісеі страде окѫпатѫ d'o компаніе de гардѫ націоналѫ. Кѫ тоате ачестеа ремасе o óръ ла ачелаші локѫ, дп тімпѫлѫ къреіа пѫтерѫлѫ оатенілорѫ терцеа тотѫ крескѫндѫ. Dѫпе ачéста се 'нфъцішъ вnѫ скадронѫ de кавалеріе, карe фѫ салътатѫ de аклamaцівні ші аплаѫde. тѫлцітеа се рісіпі ші пѫртъторії de фъклії мерсере ла Пóрта Гарібалді. Дптъмпінареа п'а авѫтѫ алте ѫртърі.

— Рѫсіа „Стар.“ фаче кѫпоскѫтъ сітѫацівнea Рѫсіеі. Штііndѫ din ісворѫ фіденціалѫ зіче, къ септъмѫна трекѫтъ сар фі пѫшкатѫ асѫпра дмпъратѫлѫі, кѫndѫ съ превѫтѫла прін грѫdina палатѫлѫі. Ші вnѫі кѫрієрѫ рец. енглезескѫ, пе карele опріndѫлѫ ла граніца Рѫсіеі ші черчетъndѫлѫ іаѫ лѫоатѫ съкѫлцѫлѫ кѫ пістоліле, каре авea сіцілѫлѫ dірегъторіеі енглезі din афаръ, ші ілар фі трімісѫ ла Петерсѫргѫ, de вnde кѫрієрѫлѫ лар фі прімітѫ кѫ діфікѫлтате. Рецітѫлѫ рѫсіанѫ крede дп тетереа лѫі, къ кѫрієрії енглезі ар контрабанda кѫ скрісорі революціонаре.

— „Патріа“ асігѫръ, къ Гарібалді a хотѫрѫтѫ a дебарка кѫ 6000 волѫнтірі пе цертѫріле Статѫрілорѫ Папеі, ачі адаѫгѫ „Fremb.“ къ саѫ трімісѫ депеше къпітанѫлѫі Потѫа, Лавалéте ші Монтебелло, ка съ лѫкре кѫ енерціе дп інтересѫлѫ потереі лѫмештї папале.

— Din Рома съ скріе, къ тоцї епіскопії католічі пѫпѫмаї чеі din Рома, чі ші чеі стрѫіні, с'ар фі дпвоітѫ, a da дп діспосіцівнea папеі, a зечea парте din венітѫріле лорѫ.

Nр. 24–3 **Едіктѫ**

Бѫкѫр Оапче din Ръшінарій, Скавпѫл Сібіілѫі, каре, маі демѫлтѫ тімпѫ, кѫ пекредінцъ пъръсі пе лежѫіта са мѫіаре **Соръ Григоріе** тотѫ din Ръшінарій, ші пѫ съ штіе локѫл петречерії лѫі, de време че мѫереа дмпсѫлѫі, аѫ ръдікатѫ процесѫ de деспърцanie, асѫпрѫі; се провóкъ прін ачаста, ка dела датѫл маі жосѫ дпсемнатѫ, дп термінѫ de вn анѫ, ші o зі, се се презентезе дпаінтea респектівѫлѫі Скавп Протопопескѫ, къчі, ла din контръ, ші дп пефіінца лѫі de фацъ се ворѫ хотѫрѫ челе прескрісе de СС. Канoане але Бісерічі поастре дрептѫкредінчоасе.

Сібііѫ дп 30 Ізніе 1862.

Скавпѫл Протоп. гр. оріент. дп Трактѫл ал II-ле ал Сібіілѫі

ІОАNN ПАNОВІЧ Протопоп.

Nр. 26—3 **Едіктѫ.**

Маріа Zахеі Пікъ din Рѫшторѫ, каре кѫ пекредінцъ аѫ пъръсітѫ пе леціівітѫлѫ еі бърватѫ **Іосів Рошка** кѫ 2 прѫнчі мічі, акѫмѫ de 6. анї трекуцї, ші пѫ съ щіе локѫлѫ афлърії еі; de време че Бърватѫлѫ аѫ ръдікатѫ процесѫ dedeспърцanie асѫпрѫі; прівеціта съ дпdаторéскъ прін ачаста, ка dela датѫлѫ жосѫ дпсемнатѫ, дп термінѫ de вnѫ анѫ, ші o зі, съ се івеаскъ дпаінтea сѫѫ скрісѫлѫі Скавпѫ протопопескѫ; къчі din протівъ, ші дп пе фіінца еі de фацъ, се ворѫ хотѫрѫ челе прескрісе de С. С. Канóне але Бісерічеі пóстре дрептѫ кредінчоасе.—

Фъгърашѫ 15 Маіѫ 1862.

Скавпѫлѫ Протопопескѫ гр.-ор. І. алѫ Фъгъратѫлѫі

Петрѫ Попескъ Протопопѫ.

Nр. 25—3 **Едіктѫ.**

Бѫкѫра Алdea Нікóръ, карea кѫ пекредінцъ аѫ пъръсітѫ пе леціівітѫлѫ еі бърватѫ **Аврамѫ Бѫлеичѫ**, атбії din Першанї, акѫмѫ de 2. анї ші 6. лѫнї; ші пецііndѫсе локѫлѫ афлърії еі, пѫтітѫлѫ бърватѫ аѫ порнітѫ процесѫ de деспърцanie тоталъ, асѫпра еі; прівеціта се провóкъ прінѫ ачеаста, ка дп термінѫ de вnѫ анѫ, ші o зі dela датѫлѫ de астъзі, съ се пресентéзе дпаінтea сѫѫскрісѫлѫі Скавпѫ протопопескѫ, къчі ла казѫ din протівъ, ші дп пефіінца еі de фацъ, се ворѫ дечіde челе прескрісе de С. Канóне але Бісерічеі пóстре дрептѫ кредінчóсе.

Фъгърашѫ 12 Ізніе 1862.

Скавпѫлѫ Протопопескѫ гр.-ор. Трактѫлѫі І. ал Фъгърашѫлѫі.

Петрѫ Попескъ Протопопѫ.

Редактор респѫнзетор **Іоann Рац.**

Едітѫра ші тіпарілѫ тіпографіеі дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоia ші Dомінека. — Препъмерацїúнea сефаче ап Сібіїѣ ла еспедітура фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кѫ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Прецїúл препъмерацїеї пентрѫ Сібіїѣ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ап 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентрѫ провінчіале din Монархіѣ пе ап ап 8. фл. еар пе о жъмътате de анѫ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѫіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѫ пентрѫ днтжіеа óръ кѫ 7. кр. пірѫл кѫ літере мічі, пентрѫ а доза óръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а трéіа репецїре кѫ 3½ кр. в. а.

№ 59. — АНѪЛѪ X.

Сібіїѣ. 26. Іюлїе. 1862.

Adunarea generala in Brasiovu.

Cuventarea D. Protopopu alu Brasiovului I. Popazu; la deschiderea adunarei generale.

Escelenti'a Ta Dle Presiedinte!
Escelenti'a Ta Dle Mitropolite!
Straluciti Dni, venerabile Cleru!
Onorabila Adunare!

D'in momentulu, in care in 5 Noemvre a. tr. antei'a aduna-re a Asociatiunii romane Transilvane a alesu Brasiovulu, spre a se tiené intrînsulu a dou'a adunare generale a acestei Asociatiuni pentru a. 1862 inimele Romaniloru d'in intrég'a tier'a Barciei si cu dcosebire d'in acestu orasiu au tresaltatu de bucuria. Astadi inse, candu acesti Romani vedu sosita diu'a destinata, a face epoca si in viati'a loru, candu vedu in midiloculu loru atati barbati eminenti si distinsi pr'in positiunea loru, pr'in cunoscientiele loru, pr'in faptele loru, barbati benemeritati de natiunea romana, carii decateori a cerutu interesele ei, n'au crutiatu nece ostenela, nece avere, nece chiaru viati'a, spre a 'si aduce tributulu loru pre altariulu ei; astadi, candu vedu adunati in sinulu loru atati barbati d'intre cei mai alesi fii ai natiunii, insufletiti toti de acelasi zelu si de aceeasi dorintia de a contribui d'in tote poterile pentru prosperitatea Asociatiunii si prin urmare pentru fundarea unui fiitoriu mai ferice alu natiunii nostre: astadi, dîcu cine va fi in stare a deserie adancimea bucuriei, de care tresulta inim'a cea de totu misicata a Romaniloru d'in Brasiovu si d'in tienutulu lui?

Bucuri'a loru e cu atatu mai via si mai profunda cu catu ei suntu in stare de a mesurá tota activitatea Asociatiunii de a prevedé resultatele ei cele mantuitórie si pr'in urmare de a-i semti tóta importanti'a pentru fiitoriulu natiunii.

On. Adunare! Brasiovenii cunoscu statutele Asociatiunii nóstre — intarite de Majestatea Sa prea bunulu nostru Imperatu, Franciscu Iosifu I. (adunarea esclama aci „se traiasca!“) precumu si program'a activitatii ei cuprensa in aceste statute. Ei sciu, ca pre lenga cultur'a limbei si a literaturei romane, cá scopu mai deaprópe si cá fundamentu alu culturei natiunali preste totu Asociatiunea nóstra are a trage in sfer'a activitatii sale desvoltarea si respandirea intre Romani a totu feliulu de cunoscientie, chiamarea ei este, a usiurá pr'in impulsu si incuragiare d'in partei, in cerculu lucrariloru ei cultur'a tuturoru ramuriloru sciintiei omenesci, precumu ficologi'a, istori'a, scientie morali si pedagogice, scientie matematice si naturali, si tóte acestea au se se desvolteze nu in modu unilateralu, nu numai in partea loru teoretica, ci totu o data si in cea practica. Sciinti'a are se se introduca in natiune, are se se aplice mai cu scma la agricultura, industria si comerciu — tóte aceste intru unu modu corespundiatoriu geniului si trebuentieloru natiunii nóstre.

Asociatiunea va avea a privi religiositatea si moralitatea de peatra ungiulara a marelui edificiu privitoriu la cultur'a romaniloru, pentru ca unu omu cultu, inse fora pietate si religiositate se rupe din legatur'a fireasca, in care are se stea fatia cu dumnedieu, se desbina de societate pane chiar si de bratiele cele doióse ale natiunei sale, adeca inaltia personalulu interesu mai pre susu de tóte, si astfeliu face cá se se inmulteasca si se se creasca sum'a reului pre pamentu.

Cu unu cuventu scopulu finale alu Asociatiunii este de a redicá natiunea la acelu gradu de cultura, de care e demna, si care 'i se cuvenie, dupa suferentiele sale, dupa originea seau dupa facultatîle sale fisice, morali si intielesuali dupa positiunea si dupa chiamarea, ce 'i a destinato Creatoriulu.

De alta parte Romanii brasioveni nu-si facu ilusiuni in priventi'a greutatiloru cu cari va avé Asociatiunea a se luptá, greutati ce provinu mai vertosu d'in starea de decadentia, in carea a ajunsu natiunea nóstra in Transilvani'a, asemenanduse cu ceea ce erau stramosii nostrii chiaru in acestu pamentu. Nedreptatea timpuriloru trecute, intrevenirea unoru impregiurari fatali, fara parechie in istoria ne au adusu in acést'a stare, celu putînu mas'a poporului nu e vinovata intru acést'a.

Inse fatia cu greutatile ce provinu d'in acesta stare, este unu adeveru ce nu se póte negá, acel'a ca in midloculu fortuniloru, ce au trecutu preste noi nece odata n'amu incetatu de a esiste cá natiune, nece odata nu ne amu pierdutu nece limb'a, nece datinele, nece traditiunile ce le amu eredîtu dela stramosii nostri. In starea nóstra cea mai apusa, eschisi dela tóte drepturile politice, calumniati de tóte partile noi amu pastratu viiu semtiulu de nationalitate si de solidaritate natiunale, l'amu manifestatu aci, unde ni s'a datu ocasiune si l'amu adeveritu pr'in fapte implinendune totu odata cu credentia detorentiele nostre catra In. Tronu si catra patria.

Junimea nóstra e plina de inteligentia, de capacitate, de zelu si de aplecare la ori ce feliu de cultura incatu ea in priventi'a acést'a se póte mesurá cu junimea ori carii natiuni.

In fine nunumai documentele cele nefalsificate ale istoriei patriei, dara mai multu decatu ori ce documentu scrisu tóta esistenti'a nóstra e o proba invederata ca natiunea nóstra e plina de spiritu, de viatia. Tare in acést'a credentia Asociatiunea nostra vá invinge greutatile si inca generatiunea de fatia va vedé mantuitóriele resultate ale lucrariloru si ostenseleloru ei.

Escelentiei! O. Adunare! Acestea suntu bagarile de séma d'in care procede bucuri'a nostra, si nu ve potemu multiumi pentru onorea ce ni s'a facutu, decatu facendu, votu inaintea lui Ddieu, si 'naintea acestei adunari, ca noi Romanii d'in Brasiovu si d'in tienutulu lui nu vomu inceti de a merge inainte pre calea, care amu apucatu, pre calea progresului natiunalu, noi vomu sprijini cu tóte poterile nostre scopulu celu mantuitoriu alu Asociatiunii si ca inscriendu cu litere neperitórie in inim'a nóstra diu'a de 16 Iuliu (1862) aniversaria o vomu privi totu-deuna cá aducatória amente de indetorirea ce ne impunemu.

Astfeliu cu inim'a plina de bucuria si de semtiulu emportantiei dîlei de astadi, cá Interprete alu Romaniloru d'in Brasiovu si din tienutulu lui vinu in numele loru si ve dicu: Bene ai venitu Escelenti'a Ta Dle Presiedinte carui'a natiunea are mai multu de a multiumi pentru infiintiarea Asotiatiunei noastre.

Bene ati venitu Escelentia Vóstra Dle Metropolitu si ceilalti venerabili membri ai Clerului!

Bine ati venitu in midiloculu nostru toti stimabilii Dni si membrii ai asociatiunei.

Eara mie ca preotulu lui Ddieu, ce a aparatu totudeun'a pre natiunea Romana nu 'mi remane alt'a, decatu a redicá umilita'mi voce si alu rogá.

Pré Poternece, Pré Sante si Pré Bune Parinte! canta d'in ceriu preste acesti fii ai Tei, benecuventa lucrarile si ostenelele, ce le pune acésta Asotiatiune in vi'a in care ai tramis'o Tu; iá sub alu Teu parintescu acoperementu prosperitatea si fiitoriulu ei. Tramitene Spiritulu teu celu Santu, cá se ne imple mintea si inim'a, se ne patrunda, se ne lumineze, se ne insufletiesca; fii pururea in midiloculu acestei adunari intrunite in Numele Teu, Doamne o grea e calea

scientiei, greu e drumulu cercetarii adeverului; inse Tu esti atatu de mare, atatu de bunu si plinu de indurare! Noi ne punemu tóta increderea in Tine, si cei ce se incredu in Tine nu se voru rusiná. Tu sufla dar' Dómne in inimele alesiloru fii ai natiunei Romane amorea scientiei si spiritulu adeverului; fa Dómne cá deodata cu respandirea luminei si a adeverului intre fii natiunei noastre se cresca si se se intalnesca dragostea imprumutata intre dinsii si natiunile colocuitórie si intre toti fii ómeniloru de pre pamentu, Amin!

Сівіій 24 Іюлій. Тоате жърналеле съптъ плине деспре мішкъріле, че кдетъ къ ле ва фаче Гарібалді. „Presse“ зиче, къ де ші Гарібалді пънъ акума пъ а дптрепрінсъ німика асупра літоралълві романъ din Січілія, тотъші пъ се пóте нега, къ фаптеле деспре інтенціънea лві ар фі фъръ нічі внъ темій, къчі ел пе лънгъ тоате мъсъріле че сав лватъ дп прівінца ачéста пóте прін внъ пъчъ съ dea апсъ ла скімбареа статълві пресентъ алъ лъкрърілоръ лънгъ Тібръ. Dвпъ рапортълъ офічіосъ а лві Nataцці кътръ кабінетвл Францозеск ел съ фіе токміт 5 корвій de котерчій, ка съ есе къ еле ла кампанія са чеа повъ. Регітълъ піетонтезъ пъ ціне конзолтъ пе лънгъ сітцетінтеле че domneскъ дптре попоръ пентрв Гарібалді а се опвне дптрепрінderеі ачествіа къ арта дп мънъ ші пентрв ачеса елъ а къвтатъ dвпъ о інтервенціънe indirektъ din partea Франціеі, ка съ се скътéскь літоралълъ статълві бісеріческъ.

Къ тоате ачесте чеі маі мълці daв къ сокотеала, къ Гарібалді ва десварка дп оріентъ ші пентрв ачеea dъпсълъ а слобозітъ кътръ попоаръле din Европа оріентале dela Брешіа дп 25 Маіъ а. к. о прокіетаре дп каре, провоакъ пе ачесте попоаръ, маі алесъ пе гречі, славі, албанезі, внгврі, ромъні ла конкордіъ ші вена дпцелецере, ка астфеліъ а лвпта вналъ пентрв тоцї ші тоцї пентрв вналъ, апоі ле зіче къ dвпъ че кавса ва фі къштігата, атвнчі ва детермina о конституціънe алéсъ къ внъ дптінсъ сафраціъ лімітеле стателоръ ші фортъліле лоръ релацінні інтернаціънале – адекъ ел зіче къ есте а се креа пре рвінеле трекътълві внъ едифічіъ стабіле, дврабіле, дп каре съ се десволте фіекаре попоръ dвпъ капачітатеа са ші съ окупе дп тареа фамілъ вманъ постълъ че і се кювine. Ачестъ маре скопъ „зіче маі департе“ е лібертатеа тътворор.„ Ве рекомендъ дп пътеле лві Dвmnezъв ка тоцї, дп diферіте лімві ші сътъ пъме діверсе съ adopaці вніреа, конкордіа, търіпітоаселе інтенціъні, че аў а реставра лібертатеа вóстръ, а фаче авъте ші дпфлоріте фрътоаселе цері локвіте de вої.“—

Дп фіне провóкъ попоаръле оріентале а се цінea гата, къчі моментълъ ръскътпърърії есте апроапе ш. а.

„Bothschaft.“ зіче, къ цінереа лві Гарібалді есте дп моментълъ ачеста de вnъ інтересъ, дп каре се копчентрéзе мълте релацінні. De о парте се паре, ка къндъ ел ар врé съ дптрепріndъ чева асупра Романі ші са ворбітъ de пъі ресбеліче францозешті а къроръ дестінацінне ар фі а дппedека пъшіреа дпаінте a партісанълві къ къте́ша рошіі, са пропвнчіатъ ші ачéea пърере къ тішкареа францозеаскъ есте нвmаі de жвтътате адевъратъ, ші къ адевърата дестінацінне аръ фі ачеea, ка съвтъ пъререа дефенсінnеі a іспръві вn мік fait accompli каре ар кореспvnde інтересълоръ Франціеі ші атвнчі саръ пресвпне къ ші квmпліта ворбіре алві Гарібалді дп контра лві Наполеон ар фі о жвтътате de комедіъ. Че е кат греў de крезвт. Din алта парте се зіче, къ рвmпереа дптре Гарібалді ші Наполеон есте адевъратъ ші деплінъ, ші къ пъіле францозешті съвтъ оарешкаре дппреціврърі аръ атака ші персоапа лві Гарібалді пъ пентрв кввънтареа дефъімътоаре че шіа копчесъ dвmпealъ асупра лві Наполеон, чі пентрв алте лъкрърі мълтъ маі серіоасе. — Рвсіа ші Франціа се вдъ а фі хотърте a дечіde дп челъ маі скvртъ тімпъ кавса оріентале. Прінчіпеле Горчеаков прекvmъ са възвтъ dintr'o епістолъ din Петерсввргъ a ворбітъ de кърvndъ деспре німічіреа імперіълві твркеск ші din Паріс се скріе, къ ръdікареа двчелві de Леіхтенберг пе тронвл Гречіеі ар фі вn артікол a конвенціънеі de аліанцъ франццezo-рвсіаскъ.— Сввт астфеліъ de дппреціврърі аре Англіа ші Франціа кв тотълъ деосебіте інтересе дп кавса італіанъ. Англіа вреа гръвіреа дефінітівеі фортърі, Франціа рецінеареа інцертълві ші жвтътатеа de статъ. Франціа кдетъ прін ачеаста аші ръцінea дп Італіа о вnéлтъ фъръ воінцъ; Англіа ар врé съ се сервеаскъ кв о Італіа гътітъ асупра Франціеі сав варет a деслега Італіа de облігацінnea кътръ Франціа. Ама даръ інтересълві енглезеск ар кореспvnde, ка Гарібалді съ дптрепріndъ чева асупра Романі, саръ челві франццezeскъ, ка ачеста съ вібе де скопъ вn пvnктъ літорал твркеск. Nъіле франццezeшті ар черка съ дппedече дптрепріndерea din тъіъ, челе енглезещі a dоua. Спре че се ва дечіde Гарібалді дпсъші се ва доведі дп чел маі скvртъ тімпъ. Пентрв професінnea лві афлъ ел лъкрв ічі ші коло ші ел de вnъ сеатъ пъ ва къта мълтъ ла фінеселе de рівалітате англо-франццезе. Папа орі Сълтанвл! — Чеі пасъ месеріашълві de революцінне, каре din ачесті доі ва вені маі кърndъ ла рvndъ.

Маі департе аратъ „Bothschaft.“ дптр'вn артікол дптітълатъ: Гарібалді ші революцінnea din Твркіа, къ аколо се апропіъ вn вісколъ a кърві перікол атеріцъ таре, къчі пікъірі пъ се івескъ атътea дптребърі ка токмаі дп Твркіа. Ачі есте о дптребаре гречеаскъ, ла каре съптъ атінсе іртереселе англо-твркещті, о дптребаре монтенегрінъ, сървéскъ, ромънéскъ ла каре Австріа есте токмаі аша de інтересатъ, ка ші Твркіа, тоате ла олалтъ фак честінnea оріенталъ, а кърей деслегаре нітенea пъ квтезъ a o лва дп мънъ пе фацъ, кв атъта маі мълтъ дпсъ дп секретъ дпплътінd тоате провінчіile твркещті локвіте de крештіні кв о пропогандъ революціонаръ, a кърей фіре съптъ орі рвсещті орі франццezeшті орі сардініане; къ есістінца вnei астфеліъ de пропагande ca манifестат дежа дп Херцеговіна, Монтенегро, дп революцінnea din Гречіа, дп пъчівл дела Белградъ, дп оторвл міністрълві ромънескъ Катарціъ, дп пъчівл дела Брешіа ші поате къ ші дп інvendівл дела Константінопол. Вine апоі ла Гарібалді ші зіче: Ачеста бърват, пре каре фортвна ла фаворітъ дп тоате авантвріоаселе сале дптрепрінderі, квцетъ a фі прімітъ дела проведінцъ о місінne, ка съ еліbереze тоате попоаръле din тірънія рецілоръ ші a прінчіпілоръ. Регатълъ лві Віктор Еманвіл і се паре есчепціоналmente ка петірапікъ, сав къ дл ціне, че е маі пробабіл, ка вn періодъ de тречере ла репвблікъ. Епістоліile лві къгръ внгврі, полонi, славі, ромънi, ва ші цермані съптъ квносквте. Елъ вестеште ла тоцї, къ a сосітъ óра еліберърії. Місінnea лві Гарібалді аре акума de скопълъ чел маі апроапе еліберареа крештінілоръ de пагънісмвл махомедан, акъроръ лібертате апоі съі сървéскъ de базъ пентрв тотала стапчіпаре a Італіеі de інфлвінца стрънъ, еліберареа Венеціеі, Романі, Ніцеі ші Савоеі, Істріеі, Тіролълві сvдік, a Елвеціеі італіане ші a Далмаціеі ші вніреа тътвороръ церілоръ, вnde предомнеште лімба італіанъ дптр'вnъ імперіъ потінте. Се штіе, къ Кавvр віса одатъ деспре дпфіінцареа вnві асемenea імперіъ ші Віктор Еманвіл есте дпкъ тот квпрінс de dоръ a стъпъні вn стат маре. Наполеон дпкъ пъ ар авea німік дп контра, деакъ ачеаста іар пътea фі спре търіtea потерії сале пропріе, ші спре дпфіінцареа скопълві лві політікъ дп алте părці. Скопвл ачеста есте дпdрептатъ de вn тімпъ дпdелвнгатъ асупра Твркіеі. Прін етапчіпареа сетінцілор de попор крістіане dела твркі, спереазъ Наполеон a шіле деобліга ші dékъ ші пъ іар свкчede але стъпъні, тотъші ел ле ар цінea дп пекопtепітъ аліпіре, прекът de пресентъ пе італіані, кв атъта маі мълтъ, кв кътъ енглезіі съпт контрарі ачестор тішкърі ші пентрв ачеea пъ аў нічі о сімпатіъ ла ачеле попоаръ. E дрептъ къ ачі съпт рвсіі ла локвл съў, дпсъ інтереселе Франціеі ші Рвсіеі се потъ маі вnор вні ші аша Наполеон пе тоатъ дптътпларea дші къштігъ дп Твркіа о посіцінne превалентъ, кареа шіа прегътіто прін свкчіреа крештінілор дп Сіріа ш. а.

Сочіетатеа Італо-ромънеаскъ.

„Ромънвл“ адвче дп Nрвл 196 вn апел свбскріс de Marcu Antonio Canini ші професорвлъ Aloisiu de Ancona ші de 41 аша нвміці Promotori, дп каре бърбацій ачестіа de інфлвінцъ ші літерацї провоакъ пе алці бърбацї італіані ші ромънi се креeze о сочіетате італо-ромънеаскъ; ачестъ апел свnъ аша:

Nацінnea ромънеаскъ de мълці секълі деспърцітъ de челе маі марі цере de чівілісацінnе, окvпатъ дп лvпте пекопtепіте кв попълі вечіні, сdровітъ de пепвтърате непорочірі, кв тоатъ фертілітатеа тіравілъ, кв тоатъ богъція продvктелоръ патърале a церей че ле окvпъ, кв тоатъ тінтea чea дештéптъ a фііlоръ съі, п'a пътвтъ съ се ціе, дп счіінцъ, дп літере, дп індвстріе, ла півелълъ алторъ попълі маі порочіці.

Дака есте дп інтересълъ Італіеі съ есерчеze о місінne чівілісътоаре кътре чеілалці попълі, требве, съ о есерчеze маі мълтъ кътре попвлълъ ромънъ кв каре есте стржнсъ de челе маі векі оріцine.

Апоі есте преа фолосіторъ пентрв Ромънія ка съ фіе рестабіліте релацінnіле сале кв Італіа, каре аў дпчетатъ de мълтъ ші ка чівілісацінnea еі чea пъскvndъ съ се фолосéскъ de чівілісацінnea італіанъ.

Subscripțiĭ aŭ fundită cu propune o asociațiune de filantropi în Italia ca și în România, cari prin mici contribuțiuni anuale administrate dupe statutele ce se vor compune mai pe urmă cu contribuțiascu la scoperile următoare.

1. A înființa cîte unu orî ce aspectu relațiunile între Italia și România.

2. A fonda în România scoale de deosebite grade de instrucțiune secundarie cu profesori italiani, care se vor fundatora dupe doi sau trei ani de a preda lecții românesce.

3. A stabili în Italia unu colegiu pentru june Români.

4. A crea unu numeru de base la colegiurile și în școlele superióre italiane de tot felulu, Universități, Academii de arte, (alese militare et) pentru junii Români.

5. A trimite în România comisiuni științifice italiane cu studieze cîte unu orî ce raportu pera romanescu, cu publice chiaru relațiuni despre starea ei fisicu, agricolu, industriale și comerciale, și despre înbunătățiri ce se potu întroduce în România.

6. A înființa relațiuni comerciale directe între Italia și România.

7. A crea ferme modele și colonii agricole în pearamea românescu, a cotribui mai cu sétu la întroducerea în péra românescu a sistemului agricolu din Lombardia, a cărei stare fisicu se asemănă prea multu cu a Românei, fiindă cu amendoue perile aŭ ape abundante.

8. A contribui ca Péra românescu se fie mai cunoscutu în Europa, a înfrunți națiunea românescu ca cele vechine, adecu cu ingrara și cu slava, a da poporului românescu postulu ce i se cuvine pentru popórele Europei.

9. A crea în România o societate totu cu scopu ale acestei societăți.

Subscripțiĭ înviță pe Italiani și pe Români cu contribuescu la aceastu operu filantropicu, fără deosebire de clasă și de partitu. Fiecare tot aceea învitare la filantropi strîini din or ce națiune.

Cundă numerulu protocoliloru ai societăți italo-române va fi celu nuținiu de o sută, atunci subscripții propuși vor convoca o adunare a protocoliloru, în care se va delibera despre compunerea și realizarea statutului asupra baseloru acestui Programu.

Marcu Antonio Canani.

Agentulu generalu a Mărei companie Italo orientale de navigațiune.

Prof. Aloisiu de Ancona.

Vice-presidentulu societății politecnice Italiane.

Afaru de aceste subscriere sunt unu și altele unu la 50 ale senatoriloru, deputațiloru, literațiloru și artistiloru reputați. Ba unu și unsprezece dame aŭ formatu un comitetu spre scopulu acesta. — Se anunțe de cine cu apelulu este îndreptat cătru românii din Principate.

PRINCIPATELE UNITE.

Din „Românulu“ vedemu oficiulu domnescu prin care se primește dimisiunea D. ministru al cultelorù și instrucțiunei publice Г. Crețénu și se denumește în locu lui D. Nicolae Rakoviță.

Prin alt ofiț domnescu se desființézu directoratulu ministrului din Luntru dela Iași și va rămînea cu desăvîrșire desființatu dela 31 Iuliu curentu.

Mănăstirile din Fokșani unu cu contopit în unu și aceasta Fokșanii fortezu mai un orașu.

Din Bucuresci advine „Magyorsz“ următoarea interesantu corespondințu: Casa resculării țeranilorù din 24 Ianuariu — așa o numescu conservativii — începe mai acuma a lua o întoarcere interesantu. Cercetarea ce merge mereu la cele mai mici detaiuri, care a purtatu procuratorulu statului Deciliu de cîte unu, nu negresitu a cuetatu, cu el a urmatu cu dovedeascu adevărulu acelor cuvinte, care lea rostitu fostulu ministru președinte Catargiu în iarna trecutu întruna din mediulocele camerii și care a cunoscutu o generalu batere la ochi, cu „adecu aditătorii încaptivaților țerani poate cu medu pe bancele camerei deputaților.“ Aceasta afirmațiune a lui Catargiu ave de urmare cu Brătianu și Rosetti aŭ denusu de locu mandatulu lor și spre mirarea dlui a cestiunei regali nu aŭ mai cunoscutu scopurile lorù ca deputați în camera, de și Mitropolitulu ca președintele camerii destulu ia rugatu. Incuviințarea a fostu grabnică însă totuși afaru de Brătianu și de Rosetti nu sa arătatu nimenea vătămat prin aceste peste tot cinstite vorbe. Alaltăeri împărtășiamu noi „Românulu“ foia lui Rosetti, o învitare îndreptatu cătru el dela procurorulu statului, prin care se poftește cu se arate în $^{24}/_{12}$ ale aceștia înaintea procurorului de statu, cărui spre a se putea completa opera de faptu a cercetării de cîtu lunu este de lipsu înfățișarea lui. Prekum înțelegem „Românulu“ a fostu învitatu și Brătianu care petrece în Pitești, ba ce e mai multu, și fostulu ministru președinte Golescu a fostu chiematu deadreptulu acasu din București, la care se afla spre stabilirea sănătății. Încheierea numeroru acestoru trei escelențe bărbați liberali cu resculareа țeranilorù, a produsu prekum am zisu o mare sensațiune și fiecare aștéptu cu încordare mai departe desvoltarea acestei cause. — D. Rosetti ne face în Nrulu 194 al Ziarului său cunoscutu cu D. Procuror Deciliu a avut cuvîntu a lasa cîtuda chiemare ce ia fostu făcutu de a merge la Plumbuita „pentru a completa opera de faptu a Domniei Sale.“

СЕРБІА.

Serbia stă gata ca și o nouu cu cocoșulu trasu aci apăra drepturile sale cu arma în mînu„ zice „Ost Vest“ prekum a declaratu acésta principulu dictatoru întruna metaforandu asupra situațiunei creștiniloru Turciei, deacu diplomații în Constantinopole nu voru încheia rola ca curundu și seriosu spre binele și înfloritulu Serbiei. Însu principulu vede cu cu toate convențiunele dela Paricu și protestele ministriloru sei se adocu de repetite orî întrunu de miliție și muniție ne nui la Belgradu, și cu negociațiunele cu turcii sunt fără folosu, prekumu ca doveditu érăși cundu Garașanin ca învoitu cu Fevik, ca oștile turcești ca și cele serbești cu stea trei óre îndepărtate de granița sérbéscu. Acésta ca și faptu din amîndue părți, însu totu odatu a mersu cătru toate trupele hotărîte pentru resboiulu asupra Serbiei mandatulu, cu se concentreze degrabu la granița Serbiei și cu fie gata la o invasiune curundu. În considerațiunea acestoru înaintemergători a întrerupu principulu dictatoru toate negociațiunele cu Fevik, cîtu el nu vré cu întrebuințeze cui ascunse spre ași ajunge scopulu. Turcii trebue cu părăsescu Serbia odatu pentru totu deauna atîtu afaru la mearu, cîtu și în cetăți, sau cu se facu ciocniri sîrbești, spre ce sau și hotărîtu unii.

„Presse“ are o corespondințu din Belgradu cu datu din 29 Iuliu c. n. în care se zicu următoarele: Cunoscu începe peste totu a fi ceva mai însufletitu, și totuși pregătirele de resboiu se continuu cu tóte mîzloacele ce stau spre dispusițiune. Cine numai este capace a purta arme, acela se trage la miliții sau la voluntari. O faimu vré cu ție, cu se aștépta 8000 minie. – nuuri din fabrice belgiene care iau drumulu lorù prin Rusia și România, 8000 aŭ și sositu totu ne acela drumu și se afla în parte în mînele miliții, cine du însemnatele snese pentru aceste transporturi nu se știne. Gazetele sîrbești nu adocu nimicu mai însemnatu din Belgradu.

În medinua caterii din 22 Iuliu c. n. în Londra zice „La Presse“. cu se fie pronunțiatu lordulu Palmerston într'o frazu ne înțelesu în gura unui ministru al unui poporu liberu: Turcii avéu dreptulu de a bombarda Belgradulu, de credeau de trebuințu. La acésta zice foia principelui Napoleonu: Décu turcii aŭ acestu dreptu, Sîrbii aŭ altulu, acela de a alunga ne tiranii lor, și décu trebue cu credemu depeșelor noastre sîrbii ce voru folosi de acestu dreptu.

Italia. Ca cu vadu cetitorii jurnalului nostru cu cutu cunoscu, ba nutemu zice temerităte atacu Garibaldi ne împăratul Napoleon, reprodusu cuvîntarea lui, ce a ținut'o în Marsala în $^{7}/_{19}$ Iuliu și de care vorbescu toate jurnalele. Ea sunu așa: Nu e mai multu timpulu a sfere strîmtu ne terenulu italianu și sklusiea unei părți a Italiei. Italia nu mai poate purta aceasta urgiu; este o urgiu pentru 25 milioane de italiani și aceasta urgiu are cu încetu în fiecare zile. Așa e, Roma e a noastru (poporul ea e a noastru); Da, Roma sau mórtea! (voce: Roma sau mórtea!) Dela Marsala a pornitu strigarea de libertate, dela Marsala sunu astăzi strigarea: Roma sau mórtea! și aceasta strigare va resuna, numai ne semiinsula, ci ea va afla unu exo în tótu Europa; în tot locul unde numele libertății nu e profanatu. Noi vrem numai ce este al nostru și Roma este a nóstru. Roma sau mórtea! (o voce: „Roma sau mórtea!“) Da, Roma sau mórtea; acest cuvîntu va trage mai greu în discul cumpenii diplo-

маціеї декътъ тоате рѣгъріле посівіле. Noї съптемъ остепіцї а не маї рѣга. Domnвлъ Франціеї не батжокореште de 14 anї, прін о шарлатеперіе de 14 anї не аў остепітъ de ажвпсъ. Нечї о протестаціване маї мвлтъ. Орї че есте ал постръ, орї бастонаde („Da, бастонade!“) Наполеонъ съ штіе одатъ пентръ тотъ девна, къ Рома шї Венеціа съптъ але пóстре, къ романії шї венеціанії съптъ фрацїї пострї, съ пъ въ лпшеле пімінеа къ ілвсівнеа, къ ної съптемъ даторї къ мвлцъмітъ тірапвлвї Франціеї; ної съптемъ даторї къ мвлцъмітъ попорвлвї францозескъ. Da, попорвлъ францозескъ есте къ ної, есте фрателе постръ, кьчї свспінъ ка шї склаввлъ внвї деспотъ шї пъзвіаште ла лібертате. Наполеонъ пъ а пвртатъ ресвелвлъ din анвлъ 1859 пентръ Італіа. Елъ а лвкратъ пентръ сіне лвсвшї. Noї іамъ датъ съпцеле постре лп ресвелвлъ дела Крітъ, ної іамъ плътітъ 60 мілюане; ної іамъ датъ Ніца шї Савоіа, шї ел врé лпкъ шї алтъ чева, еў, еў шіў. Елъ а лвкратъ, ка съшї факъ маре фамілія са. Елъ аре внъ прінцъ мікъ гата пентръ Рома, шї внъ мікъ „monsieur“ пентръ Неапол ш. а. m. d. еў штіў! Ел аў врътъ съ факъ din воі склавї. Ка інімікълъ Італіеї а свсцінътъ ел тълхъріа лп прівінчіле свдче спре пъкасвлъ лптреџеї Европе. Елъ а сператъ прін ачёста а десперва вніmea de 25 мілюане de італіанї. Noї пъ авемъ лінсъ а не рѣга, попорвлъ францозескъ есте къ ної; мéргъ Наполеонъ („съ мéргъ!“) Рома е а пóстръ! („Ea e a поастръ!“) Еў мъ цінъ феріче а фі лптре воі, кьчї къ дрептвлъ мъ пвтескъ амікълъ вострв. Фіцї съптошї!„

ТѢРЧІА. Есте квпоскътъ къ амбасадорії пвтерілорв марі ераў съ се адвне ла о конферінцъ лп Константінополе. Ачеаста конферінцъ са шї лнфіінцатъ шї „Patrie“ зіче, къ лп а доба конферінцъ а ачесторв амбасадорі маї мвлці репресентанці аї пвтерілорв марі аў датъ съ прічёнъ къ чеа маї маре пречісівне шї маї наінте de a се слобозі лп честівнеле детаіате, че съптъ пвсе ла конферінцъ, џенералеле прівірі але кончерпінтелорв лорв реџітврі. Репресентантвлъ Англіеї съ фіе декіаратъ, къ кабінетвлъ Лондреї маї наінте de тоате аре наінтеа окілорв ка скопъ абсолвтъ алъ політічеї сале дѣрареа маї de парте а інтреџітеї імперівлвї останік. Інтереселе шї лпсвшї але свдіцілорв крістіанї аї порцїї формаръ лп окілвї фацъ къ ачестъ прінчіпъ пвтаї о лптревare секвndарie. Франціа аръ фі портатъ прін органвлъ лпвътерпічітвлвї съў внъ лімбаціў къ тотвлъ контрарів. Domnвлъ de Monstier a датъ лпкредінцареа, къ обіектвлъ прінчіпале ал лнгріжірей лпвърътештї есте токтаї скътіреа інтереселорв крістіанілорв оріенталі. Лп време че інтерпвнчівлъ австріакъ а спріжінітъ десволтателе idee de Sir Henri Bulwer деспре віторівлъ попорацівнеї хрістіане лп маї пвцінъ пречісе еспресівні, са декіаратъ прінцвлъ Лабанов лп пвмеле Рвсіеї лп асеменеа лпцелесъ ка Франціа.

Словозіndвсе лп скітвареа de консіderацівне а мотівелор вніверсале, са грѣвітъ репресентантвлъ порцїї. a da декіарацівні, къ тѣрчії, фъръ съ сакріфіче чева din прінчіпіile, пе каре се вazeze інтегрітатеа лор, се вор арѣта пврврea гата, a da довезі de внъ спірітъ сінчеръ лпвъчівіторів атътъ лп честівнеа сървéскъ, кът шї лп тóте челе лалте. Dвпъ ачесте декіарацівні, каре пресвпвнъ ла діфериџе потері контрарії пвнкте de стацівне, аў фъквтъ конферінца честівнеа сервéскъ de обіектвлъ консвлтърії сале.

Notiце Diверсе.

— „Ost шї West“ зіче: лп треава Мітрополіеї ортодоксо-ромънештї ш'аў датъ капчеларіа трансілванїко-авлікъ шї міністерівлъ de статъ опініівніile сале, прекътъ се зіче, рекомендъторіе шї качеларіа вигврéскъ ва фаче асвпра ачестві обіектъ къ прівіре ла ачеле декіарацівні о пропосіцівне ла Маіестатеа Са. Квџетътъ къ нічї ачеаста de пре вртъ пъ есте не аплекатъ редпфіінцърії Мітрополіеї ромънештї ортодоксе.

— Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ а датъ Екселенцієї Сале Контелві Крепевіле 2000 фл. пентръ момептапа спріжоанъ а аршілорв din Dвмітра.

— Dвпъ квтъ анвнчіъ жврналеле вieneze D. Гъвернаторъ а фостъ съ плече вінереа трекътъ din Віена кътръ Клжжъ.

— Маї мвлці свпремі коміцї шї алте авкторітъці din Кроація шї Славоніа съптъ інвітаці de капчелпрівл авлікъ Мазвревіч ла о консвлтаре лп Віена.

— „Sürgöny“ врé съ штіе къ ла капчеларіа вигврéскъ авлікъ се ва лптвлці статвлъ персопалвлві.

— Вікторъ Еманвілъ ва цінea кътъ кврвndъ ёрвшї о конверсіре конфіденціаріъ къ Наполеонъ. Тема ва фі конферінцеле европене. Ел къ лппърътéса Еџеніа ва фі пашъ ла пепотвлъ съў, фівл прінцвлві Наполеонъ; шї се ва dвче лп персоанъ ла Паріс.

— Гарівалdі а плекатъ ла Месіna. Dвпъ квтъ лпштііпцезъ „Pungolo“ din Неаполъ ачеста ар фі лватъ парте ла внъ dine ла Палавічіno шї ар фі ръdікатъ внъ тоастъ каре са лпкеіатъ, къ кввінтеле: Рома саў мортеа, лпсъ ачёста лп Рома! Віктор Еманвелъ лп фрвнтеа пóстръ.„

— Din Рвсіа се скріе „Patriei“ къ апітацівніле лп арматъ крескъ din зі лп зі шї къ се лптребвінцеze тоате а стърпі ревл, маї мвлці офіцірї съптъ транспвшї ла алте гарнісоане.

— Каса аблегацілорв а Сепатвлві імперіалъ са лпкісъ лп 1-а Авг. к. п. пънъ ла 15 Септембре. Наінте de лпчепереа шедінцеї пвбліче са цінвтъ вна конфіденціаріъ, лп каре прешединтеле Комітетвлві фінанціаре а фъкът лнпърътъшіре: къ комітетвлъ пъ есте гата къ лптоктіреа лецеї фінанціаре пентръ 1862 шї къ ашезареа еї валібілъ поате вртa пвтаї dвпъ редескідереа шедінцелорв лп Септембре.

— Лп Сетерінг са лптъмплатъ жої dімінеацa есплосівнеа внвї магазін къ еарвъ de пвшкъ лп каре аў фостъ 30 межї праф шї 15 межї бвмбакъ de пвшкатъ.

— Къртеа Меолкер лп Віена а арс жоі.

— Dвпъ щірї din Неаполъ офіцірії лві Гарівалdі органісесъ леціоне пентръ еспедіцівнеа че вреа съ о лптрепіndъ, къ тотвл мілітъреште шї съптъ 6000 de фечіорї гата de плекатъ. Фіекаре волвнтаріъ капътъ арввнъ, монтвр шї вн солdъ лпсетпатъ de ла комітетвлъ кондвкъторіъ. Маї мвлці вапорі квмпвраці стаў гата съ прітеаскъ ачеаста чеатъ. Деспре цънта еспедіцівнеї е чеа маї маре тъчере. Рецітвл піемонтезъ кавтъ ла тоате ачесте къ ліпіште.

— „Herm. Zeit.“ зіче, къ штіреа че о адвче „Korunk“ къ р. гвберпъ лпчепе кътръ ачеле ізрісdікцівні лп Саксепландъ, вnde елементвлъ ромънескъ формézъ маіорітатеа, шї пе інстанце цертъне a da хотържрі ромънештї, есте маї мвлтъ ка адевъратъ, кьчї о ізрісdікцівне съсéскъ, лп а кърей черкъ ромънії формézъ о еклатантъ мінорітате, са тріміс лп септъмъна трекътъ вн еміс гвберніал ромънескъ.

— Лп конгрегацівнеа џенералъ а комітатвлві Крізівлві din 9|21 Івліў са хотържт вnапім, ка съ се факъ о репресентацівне ла реце пентръ скімбареа політічеї Австріеї амікабіле тѣрчілорв.

— „Ost. si Vest.“ зіче къ проіектеле de аплапаре къ Вngaріа саў фъквтъ тоате макълатъръ. Магіарії штіў, къ къ алте паціопалітъці се пактеze лп Віена маї пвцін ка къ еї, шї къ атърпатвлъ провісоріъ песте Вngaріа пъ адвче нічї вн перікол, ва din контра фолос пентръ пацівнеа магіарь. Шї лпсвшї лп ачеле ізрісdікцівні, вnde маї наінте шї немагіарії се рѣdікасерь пвцінтел, съптъ акта ка тотвлъ лптецігі шї лімба магіарь domпеште акта лп офічіў маї пецертврітъ, ка маї наінте.

— Бърбацій рецітвлві вngврескъ de актъ се паръ къ стаў вьртосъ свсъ, шї пъ се лась а се лпшела прін декіарацівні, ка ачеле але міністрвлві de стат деспре кондіцівніле конкіетъреї дієтеї вngврешті, кьчї „Hirn.“ обсерва, къ астфеліў аръ требві мвлтъ аштептатъ пънъ ла о дієтъ, фііndъ къ пентръ вн астфеліў de свкчесъ прекътъ лліў апінтъ міністрвлъ de статъ, пré пвцінъ саў нічї вн пік de прегътіре аў прінсъ рѣдъчіні лп Вngaріа.

— Dвпъ о штіре din Лondра са афлатъ вн феліў de злеіў пътітъ Пітвлеіў, каре дъ de патрв орі атъта лвмінъ, ка злевлъ чел овічнвітъ, арде de треі орі аша de лвнгъ шї се деосебеште de тоате олеіле грасе шї фотоџене прін ачеea, къ пъ фаче нічї мірос нічї фвм, шї пъ се есплодeze свят нічї о кондіцівне.

— „Presse“ адвче вн артікълъ скvртъ деспре адвпареа џенералъ a асоціацівнеї поастре лп Братовъ.

— Dвпъ внъ корепondінте алъ „Ind. bel.“ се зіче, къ ла лndemпвл Лмпъратвлві Наполеон, Алексandрв II. a консімцітъ пъ пвтаї a рекпоаште Італіа, чі лпкъ a da пе о прінчёсъ din фамілія са de соціе моштепітърілві рѣцелві Віктор Еманвіл. Прінчіпеле Хвмберт есте de пе актъ десемпатъ de соцвлъ жвпеї прінчіпесе Маріа Максімініевпа, фата марей прінчіпесе Маріа шї репосатвлві двче de Леіхтепверг.

— Гвберпвлъ рвсъ се крede dвпъ квтъ врé съ штіе „la Pres“ пе вртеле вnеї інтіпсе революцівні (in Полопіа) шї апоі адавгъ вртътоареле de маре лпсетпътате кввінте; Лптіпсе лп адевер, кьчї есте фъквтъ de вн попоръ лптрегъ.

Редактор респвнzетор **Іоапп Рац.**

Едітвра шї тіпарівлъ тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфя есе de doъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацінеа семъне ла Сібіїв ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ кані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сібіїв есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътмътіте de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. еар пе о жътътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лптъіеа óръ къ 7. кр. пірял къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5¼ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Nro 60. **ANЪЛЪ X.**

Сібіїв. 29. Іюліе. 1862.

Adres'a

Romaniloru din Sibiiu si impregiurulu lui catra fratii loru Brasioveni.

Domniloru !

Daca a fostu unu momentu in viati'a nóstra, care se ne innaltia cugetele, se ne vibrese nervi, se ne imple inimile de bucuria, se ne redice simtiurile la cea mai sublima idea a iubirei fratiesci, apoi acelu momentu nu poate fi altulu decatu, care lamu petrecutu in midiloculu Dvóstra Préstimatiloru Domni si frati ai nostrii brasioveni. Ospitalitatea cea mai amicabile, cu care ati inbratiesiatu pre toti membrii tinerei nóstre asociatiuni; prevenirea cea nobile, cu care ne ati intimpinatu pre toti in deobste si pre fiescecare in deosebi, ne suntu cele mai vii dovedi, ca Dvóstra ati sciutu deslega grav'a problema, care vi sa impusu din partea Natiunei in acelu momentu, candu Asociatiunea romana transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu la cererea Dvóstra a alesu Brasiovulu pentru a doua adunare genrala a ei, acelu orasiu despre care — suntemu mandri a d ce — ca e locuitu de flórea Romanimei Austriace; acelu orasiu, a carui locuitori romani au de devisa „propasirea si luminarea“; acelu orasiu a carui locuitori romani au datu cele mai frumóse dovedi incatu sciu pretiui sciinti'a si a cauta dupa midiloacele, care se o inaintese si se o latiesca facendu-o bunulu comunu.

Candu resunà vocea Dvoastra in Sibiu, in inim'a Asociatiunei romane despre espositiunea de artefacte, manufacte si industri'a romana, care vréti se o legati de pertractarile scientifice ale adunarii generale, inimile noastre traserira de bucuria si nimicu nu fu mai firescu decatu se imbratiesiemu acést'a maretia idea a Dvóstra, ce aflà eho in toate unghiurile monarchiei austriace, locuite de romani. Pe catu inse ni se vediu de mariatia acést'a idea in momentulu bucuriei si esaltarii inimiloru noastre, pe atatu ni se infatiosie ea mai grava, candu o supuseramu unei mature judecati, cu atata mai multu, cu catu bine cunosceamu, ca poporulu nostru nu va fi pregatitu pentru o intreprindere, ce póte face onóre celoru mai cultivate popóra.

Dara Provedinti'a, care totu deuna lumina ochii mintii romaniloru si indrepta pasii loru, trimisa si aci ajutoriulu seu. Numele Brasiovulu insufleti pe toti romanii, mici si mari, betrani si tineri, barbati si femei, juni si june si ii misca la o rivolitate nobile, a carei resultatu esi peste tóta asteptarea. Martori suntu salonele cele mari ale edificiului gimnasiului nostru din Brasiovu pline de totu feliu de producte esite din mani romanesci. Martori suntu strainii, carii se uimira de infatiesiarea loru! —

Acesté tote Domniloru, facu pe romani se-si ridice capulu seu, se fia mandri si se se bucure de destinulu seu.

Cu catu inse se simtiescu ei mai mandri de resultatulu ce la avutu Asociatiunea transilvana romana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu in a doua adunare generale a sa si cea din taiu espositiune a Transilvaniei; cu atata se vedu mai tare indemnati la multiemire catra acei barbati ai natiunei nóstre, carii au staruitu dioa si noptea nepregetatu a tiinti unu resultatu atatu de maritiu, atatu de imposantu cumu a fostu acest'a alu a doilea adunari generale si intailea espositiuni romane in Transilvani'a.

Primiti dara iubitiloru frati si de toata stim'a demniloru barbati ai Brasiovului, multiemirea nóstra cea mai adenca pentru toate ostenelele Dvóstra; primiti recunosciinti'a nóstra cea mai nemarginita pentru intimpinarea si prevenirea cu care neati onoratu in midiloculu Dvóstra; primiti in fine imbretiesiarea si sarutarea fratiasca pentru succesulu celu mai eclatantu alu adunarii si espositiunei nostre, prin care sa inaltiatu natiunea romana Si ne dati voe a ne subscrie

Ai Dvóstra Frati si stimatori din Sibiiu si impregiurulu lui.

Sibiiu 26 Iuliu 1862.

Urmése subscrierile.

Брашов 21 Іюліъ 1862. Лndatъ dупъ cocipea Ексселенціеі Сале Пъріптелуі Епіскопъ, ші прешедінтеле асоціаціюні, Andreіъ Баронъ de Шагъна, — 14/26 Іюліъ аічі — Комънеле ромъне din ачестъ Дістріктъ прін фрънташі лоръ, dупъ о пептълніре de 10 анї апроапе, лпвъпіате de dopъ, съ лптречеаъ алъ віпевепта, ші алъ ръга, ка dупъ лпкеереа шедінцелоръ асоціаціюнеі, съ бпевоіаскъ а черчета ші сателе лоръ — Ексселенціа Са апротісъ а лппліні dopinца ачеаста а фрънташілоръ комъналі лпкътъ ії ва фі прін пътінцъ.

Конфортъ къ ачестеа вінері лп 20 Іюліъ а. к. лп zioa сфънтуліі пророк Ілie терсе Ек. Са ла съчеле, ші цінъ сфънта Літърціе лп бісерікa чea нóъ din Сатълунг, unde ce adънace о тълціме de попоръ ne маі помепітъ. —

Сътътъ dimineaца 21 Іюліе слъжі Екс. Са сфънта Літърціе лп бісерікa сфінтеі Треімі din четатеа Брашовълуі, лпкеіndъ къ о къвънтаре пътрънзътоаре, despre бісерікъ лп цепере, ші despre регълареа реферінцелоръ аміптітеі бісерічі лп спеціе — еаръ dупъ ачеаста, лпкънжъратъ de 12 преоці цінъ парастасъ пентръ Тітоліі ачелеі сфінте бісерічі, ші апоі пентръ ферічітъл фъndатор прінчіпеле Брапковеапъ карele аъ лпzестратъ маі тълт помепіта бісерікъ. Апоі лпdатъ dупъ ачестеа цінъ ші унъ Собор бісеріческъ къ попорълуі пътітеі бісерічі. —

Dупъ amiazі къtръ 5 óре плекъ Ексселенціа Са спре Ржжповъ, ші Zерпещі – лптре Брашовъ ші Крістіанъ о тълціме de къларещі ромъні din Сателе вечіне къ флътърі паціоналі, ешіce спре лптімпінареа Ексселенціеі Сале – ла Крістіан съ адънасе тотъ попорълуі ромънъ къ прсотълуі лп фрънте лънгъ drътъл unde ера съ треакъ Екс. Са, еаръ ла Ржжповъ ераъ преспе унa мie бърбаці, феmeі, ші тінері аштептъндъ къ перъdаре лпaінтеа вліцій бісерічеі сосіреа архіпъсторіълуі съъ— ера о деосевітъ плъчере, съ вадъ чінева къ че бъкъріе, ші къ че dopъ аштептаъ ромънії de аічі пре архіпъсторіълъ лоръ ші кътъ ії враъ din фъndul інімеі лоръ чеі сімпле „съ тръіаскъ.“ Dупъ 6 óре ажънсе Ексселенціа Са ла Ржжпов, unde dупъ че съ прімі бісерічеште декътръ преоцімеа локалъ, цінъ о астфеліъ de къвънтаре стръътътоаре маі къ сеатъ лп прівінца zidindei бісерічі аколо – кътъ лп врта ачеіеа, ші ачееа партітъ, каре din каъса локълуі de клъdire, ера лпкоптра zidindeі бісерічі са еспріматъ „поі сънтемъ фііі Ексселенціеі „Тале, ші Ексселенціа Та ешті Пъріптеле постръ – de ачееа „лп коптра пърерії поастре поі ne вedemъ лпcаторацї ацї „аскълта пъріптескълъ сфатъ архіерескъ.“ —

De аічі лптре пепчетате вівате, порпі Ексселенціл Са спре Zерпещті – лптре Ржжпов ші Тохапъл векіъ ла подъл Търкълуі, аштепта пре тареле Оаспе D. Інспектор ал Трактълуі Константін Іоап, къ Дрегъторіеле сателор вечіне ші къ вреo 200 къларещі din Бран ші Zерпещті маі тощі къ флътърі паціопалі, аічі тънърул авітъріепт Іларіе Dъвлеа din Zерпещті цінъ о къвънтаре, (пре каре о вотъ лппъртъші) „despre бъкъріа попорълуі ачестуі цінътъ пентръ віаца, съпътатеа, ші ревedереа Ексселенціеі Сале лп міжлокълъ съъ. Ексселенціа Са

мълцьмі пентрѫ тоате ачеле дескоперірі плъкѫте, ші пентрѫ дескоперіреа чea Кордіалъ, атѫтѫ D-лві Інспекторѫ трактвал кѫтѫ ші Дірегѫторіелорѫ котвналі, кѫ дндатінатаі Елоквіінцъ дѫнъ каре вртъ чеде маі ентѣсіастіче аклатацівні „съ трѣіаскъ!“ дптр'ачееа фііндѫ тътвлѫ дпаінтатѫ спре сеаръ мареле оспе дпсоцітѫ de чеі 200 кълерецї ші de вреo 10 трѫсърї дпаінтъ кътрь Zерпещтї вnde длѫ аштепта кѫ перѣбdаре дптреага преоціме din Бран ші Zерпещтї, апоі o мълціме маре de попорѫ din ачесте сате - ла дптрареа Екс. Сале дп Zерпещї, аклатацівніле пвтаі вреаѫ се дпчетезе - аічі бътрнвлѫ преотѫ Іоапн Тетвлеа дп пвтеле клервлві ші попорвлві ачестві цінвтѫ віневентъ пре Екселенція Са, дпалткареле ші аічі дші deскопері мълцетіреа са despre кордіала прітіре. —

Dвмінекъ 22 Івліѫ дп вртвтоареа zі, терсе Екс. Са ла бісерікь вnde 6 преоцї аѫ сѣвършітѫ сфта Літврціе, еарь dвнъ слѫжвъ цінѫ попорвлві o кѫвнтаре фоарте пътрвнзътоаре despre шкоале ші фолосвлѫ лорѫ, каре стръбате дп чea маі дпцелепітъ інімъ, ші фъкѫ кѫ попорвлѫ ачеста сѫшї дndoіаскь пвтеріле спре аші тріmте копіі сві ла дпвъцетврї. - Феріче de тврта ачееа a кърей пъсторіѫ алеце пъшвпеа чea маі сънътосъ пентрѫ еа (дпвъцетвра), феріче есте ротнвлѫ кѫ астфеліѫ dела Dzeѫ лві тріміс архіпъсторіѫ. — Dвнъ бісерікь черчеть Екс. Са. фабріка de хъртіе de аічі, апоі вртъ прънзвлѫ, еарь dвнъ прнзѫ дптре вврї de dрвтѫ вѫ съ рентоарсе сънътосѫ еарь ла Брашовѫ лъсndѫ інітіле попорвлві ачествіа пліне de бъквріе ші de тнпгъере. +.

Ofenbai'a 20 Iuliu. Dupa ce cu mare placere cetiu in jurnalele nóstre Natioale, din mai mute parti ale Patriei nóstre inbucuratórie sciri, pentru infiintiarea scóleloru Comunali romane, despre samene, si progrese in cultura in catu imi salta inima de bucuria; vedindu cum prea demnii nostri capi Besericesci patrunsi de ponderositatea chiemarii sale, in toate partile Dieceseloru s'ale se silescu a revers'a lumin'a si cultur'a spirituale, bine sciindu ca numai cultur'a póte aduce fericirea unui poporu cadiutu. —

Cu durere a inimi trebue semu esprimu parerea de reu, ca pelenga tóta stradania Escelentîloru capi Besericesci; care prin naltele ordinetiuni catre D. D. Protopopi, cá inspectori Tractuali scolastici se silescu a luminá Popórele, totusi in unele parti inca nau strabatutu acea radie de lumina: din causa, ca unora din Dnii Inspectori Bisericesti, nu le camu jace la inima luminarea poporului, de catu interesele loru private, din care causa suntu in gradin'a Natiunei cá arborii neroditori, cuprindiendu cu umbra loru slabutiele saduri, care lipsite de lumin'a si caldur'a sórelui trebue se se vestejiasca, si se piara.

Unulu din cele mai triste esemple este Protopopiatul (Tractulu) Lupsei, din Muntii Apuseni, carele nu e norocosu a avea unu capu energicu conducatoriu catra cultura.

Eu cugetu, ca asi comite o crima daca asi tacé si nu asi publicá aceast'a nepasare, ce se vede din partea unoru functionari Bisericesti, (caci eu numescu fatia cu natiunea si Dumnedieu crima lenevirea inplinirii unei asia sante datori ce le este impusa in puterea diregatoriei care o pórta) amu dîsu ca pentru mine aru fi crima tacerea, candu ca conducatoriu de poporu in anii 1848—49 avuiu norocirea — sau nenorocirea de a cunóste juru starile, medilócele si aplecarea poporului din acestu Tractu, care in tempulu celu mai fatalu din anii 1848 si 1849 au patimitu si jerfitu pentru scopulu celu santu alu Natiuni Romane pociu dîce mai multu de catu alte Popóra din alte tienuturi ale Patrii nóstre, din causa ca acesté Comune din acestu tienutu, in Muntii Apuseni, decatre Nordu se afla in jurulu Clusiului si a Turdii, de unde adeseori navaleau furiosii rebeli asupra Munteniloru, unde fiindu Castrele romane adunate mai multi din partea inteligente, Preoti si Poporu, femei si prunci, siau aflatu asilulu, au fostu primiti cu fratiasc'a iubire, capetendu pane si adapostu. Si de atuncia in cóce locuindu in midloculu loru cunoscu si mai bine aplecarea acestui bravu poporu, cu carele saru puté servi unu deregatoriu aptu spre infiintiarea scóleloru si fundarea salariloru invetietoresti, in unile Comune din Tractulu acesta caci.

a) Lupsi'a cu crengurile tiitóre de dens'a, statatória din 5 Parochii cu 1000 fumuri au nu aru fi in stare a edifica una scoala centrale, si a o salarisa, daca voru jertvi interesele dela Imprumutulu de statu si arend'a crismaritului celoru 3 luni,— dupa cumu lisau fostu ordinatu din partea supremiloru capi Bisericesci ? *)

b) Selcioa de susu si de josu cu comasatele crenguri, 4 Parochii 600 Casse, Selcioa dicu care are camat'a Imprumutului de statu 80 f v.a. pe anu si arend'a Crismaritului pe anulu intregu in folosulu Comunei 750 f. v. a. in Suma 830 f. v. a. fara de acést'a padurile libere Comunali —

Oare aici'a nu saru potea infiintiá una scóla Centrala? Fiindu ca acuma durere nu este scóla de locu. **)

c) Comunele Poceag'a de susu si de josu si Lunc'a au camat'a imprumutului de statu 50 f. v. a. Arend'a Crismaritului pretotu anulu libera a Comuneloru cu 500 f. v. a. in Suma 550 f. v. a. Oare acestea 3 Comune nu aru potea edificá si tiené una schóla Comunala, in Poceag'a de josu ?

d) Ocolisu mare cu Runcu suntu mai cá si comasate la olalta cu 360 casse au Camat'a Imprumutului de statu 50 f. v. a. Arend'a Crismaritului peste totu anu libera a Comuneloru 400 f. v. a. in Suma 450 f. v. a. mai au venitu din padurile Comunale. Oare ómeni in Ocolisulu mare nu aru fi in stare asi edificá o schóla, si tienea unu Invetiatoriu aptu ?

e) In Ocolisulu micu cu Cacov'a Erii, precumu nici in Agrisu, Buru, Vidolmu, Bedeleu, numu suntu bine cunoscute veniturile Comunale, atatu inse sciu ca venitulu din arend'a crismarituriloru peste totu anu este libera a Comuneloru,— in Cacov'a Erii mai demultu au fostu o scóla renumita, cu unu Invetietoriu harnicu, Vasiliu Fodoreanu in catu din totu tienutulu acel'a, se adunau prunci la schóla, nu numai cei mici prunci, ci si acei'a cari frecuentau scoli Gimnasiale, si se pregatéu pentru cursurile preotiei, fara osebire de Religi'a, unde invetiau glasurile si dau esamene regulate in totu anulu.—

Durere ca aceast'a scóla (cá si acee'a aseminea renumita dedemultu in Lupsi'a) si din Ocolisulu mare, nu numai nau propasitu; ci au incetatu cu totulu,- erá Cas'a de schóla din Cacov'a Erii se foloseste pentru vite cumu amu intielesu, — cá si acea din Agrisulu vechiu, redicata prin indemnulu fostului Invetietoriu Petru Fodoreanu; unde odata inflorea Invetieturile si inca in timpii cei mai ne favoriti pentru Romani, era acumu de mai multi ani sau pustiitu astfeliu incatu se umbrescu vitele veciniloru in trens'a.

Atata este adeveru; ca daca in tempii cei mai ne favoritori pentru Romani sau fostu pututu infiinti'a acelea 4 scoli, prin indemnulu si povetiuirea unoru barbati harnici si iubitori de cultura in Tractulu acest'a.— Cumu de in tempulu acest'a luminatu; candu si unde nau mai fostu pomenire de scóle in alte Tracte sau infiintiatu scóle, sau dotatu si se doteadie Invetiatorii, mai prin tate Comunile, er'a in Tractulu Lupsei intregu nu sau infiintiatu mai multu ca 2 Scóle noae in Comun'a Siasia Vintii, la 2 parochii, dara durere ca cu acesté doae scoli nu se pote conrespunde scopului doritu, caci comun'a nu e in stare fiindu seraca a tiené un'a buna, necumu doue.***)

Ba ce e mai multu scólele cele vechi facute de altii, si erau mai corespundietóre scopului doritu, subt conducerea Inspectoratului tractualu sau ruinatu si pustiitu. ? —

Se nu cugete cineva ca dóra noi din vreo patima, sau ura personala amu descrisu miser'a stare de cultura din tractulu acesta, noi credemu ca Publiculu nostru cetitoriu este mai maturu decatu se cugete asia ceva; de oare ce scimu ca si Doctorii intrebuintiadie medicinile dupa caracterulu bólei, unde cele dulci nu folosescu, dau si de cele mai amarutie numai cá se se vindece bolnavulu. — Apoi ca mai totu tractulu Lupsei boleste; de o antipatia catre cultura se dovedesce si de acolo, ca dupa ce nare scóle de locu, apoi afara de Notariulu din Lupsi'a care tiene „Concordi'a“ nimené altulu nu cetesce vreunu jurnalu, nici Preoti nici Mireni, si pre catu

---

*) Ba e, si acést'a sa si proiectatu sub absolutismu unde inse au ajunsu actele, va sci numai Dumnedieu. R.)

**) Si aci a fostu Consiliariulu de scóle Dr. Vasiciu la anulu 1859 si au facutu cele de lipsa pentru infiintiarea scólei, daru schimbenduse impregiurarile, lucrutu a remasu intr'atata. R.)

***) Asia e, daru omenii nostri cugeta, ca déca facu unu cotetiu si ilu numescu scóla, si punu unu bucheriu pe care ilu numescu invetiatoriu, au facutu totu. Si aci a fostu laudatulu Domnu Consiliariu Vasiciu si a staruitu pentru unirea acestoru doe scoli cu numele, in una adeverata, daru evenimentele cele noue au inpedecatu resultatulu. R.)

scin; nici bateru cu unu cruciairu nu a ajutatu pe tinerii Iuristi nici asociatiunea. —

Ar fi de doritu daru ca Archiepastorii, se ia alte masuri mai aspre spre departarea reului; daca demustrarile loru parintiesti nau pututu folosi pana acuma. —

Ioanne Ciurileanu.

„Lloid. Pest.“ къпътъ din Клужъ штіреа, къ ли тоате Комітателе саѣ форматъ комітетеле ші адекъ пеете тот маї къ сѣтъ ли маіорітате унгъреаскъ. Ачестъ ресълтатъ са провокатъ анѣме пріп ачееа липрежъраре, къ сасіі ші ромъніі ли комітате аѣ алес де репресентаці пентръ сіне кат тотъ магіарі. (!)

Ачеаста мотіваре а ресълтатълуї алеџерії ли Комітате поате фі біне калкълатъ, ші е спре плъчереа фоілор унгъреџї, кънdъ есе еле ші ли літба џертъпъ, фііndъ къ поате адъче ли рътъчіре опінеа пъблікъ, лпсъ пъ е консъпъ адевърълуї. Нічї сасіі нічї ромъніі съптъ аплекаџі а da пе костълъ съъ унгърілоръ вотъ де лпкредере ші ачеста къ атъта маї пџінъ, пъпъ кънdъ унгърії ли віаџа політікъ се афлъ пе сепаратістіче дрътърї рътъчіте. Сінгъра адевърата мотіваре а ресълтатълуї де алеџере заче ли модълъ бътъторіъ ла окі ал ordineї де алеџере, пріп каре са потът фаче посібіле, къ лптре алтеле 15000 де сасі din Комітатъл Четатеї де балтъ аѣ ретас фъръ нічї ун репресентантъ.„

Noї пледътъ къ обсервъріле ачесте, ні се паре лпсъ къ ноі атъ авеа ші маї маре апсъ де ане плъпџе ли контра ordineї de алеџере. Dъпъ кореспопdinца поастръ автептікъ din Nрълъ 44 аѣ лптратъ ли комітетъл Комітатълуї Четатеї de балтъ 2 сасі.

„Ll. Pest.“ а прімітъ din тъпъ лпкрезътъ лппъръшірі деспре ун актъ, каре сѣт лппреџъръріле de фаџъ съптъ de маре імпортанџъ. Ачеста есте інтерпелаціънеа Комітелуї сънретъ ал Біхорълуї Конт. Халер кътръ Екселенціа Са Канчеларіълъ аблік унгъреск Конт. Форгач. Ли ексордіъ дескріе контеле Халер ціпереа de акъта а паціънеї, кареа тръіеще ли въртоасъ лпкредіпџаре, къ тъсъріле провісоріе черът de о печесітате трекътоаре пъ се вор лптърі ли максімъ de реџітъ ли контра прінчіпіълуї конституціопалъ рекъпоскът пъбліче ші а адевърателоръ інтересе але Монархіеї. Ачеаста інкредіпџаре а фостъ пътаї лптърітъ пріп квънтареа D. канчеларіъ ли Стрігон. Лпсъмпътатеа ачестеї квънтърї лптрече департе тесъра унеї декіараціънї de опініне пріват, ші чіне а трасъ ли консіderаціънe локълъ, ші черкъл, ли каре са ціпът, а требъітъ съ девіпъ ла ачееа конвіпџере, къ ли квънтареа ачееа аѣ оатенії de a фаче къ ун програмъ ал реџітълуї.

„Herm. Zeit.“ адъче съът інскріпціънea „Die Zeit drängt!“ (тімпъл інтеџеште) ун артікълъ ли каре зіче, къ пъ штіе ші пъ квтézъ съ девіdъ dékъ пачеа десволтърії політіче ли Ардеалъ есте пътаї „пъртът“. Къ еа лпсъ констатézъ, къ требе съ се лптъмпле чева посітівъ, деакъ елементеле каре аічї ли џérъ џінъ къ Австріа пъ аѣ съ се дескъражіаze. Къ пъ е діета трапсілванъ, че о аштéптъ ачест жърпал къ доріпџъ; фііndъ къ дъпсъл се теме, къ ачеаста „лптребаре лпкъ пъ есте дестъл de стъdіатъ“ ші къ ші о ordine de алеџере октроатъ, каре саръ da есекътівеї ачестеї џерї спре пъпере ли лъкраре, аръ адъче ли діета арделепéскъ елементе, каре ар пътеа девіde тот че е къ пътінъ, пътаї ачееа пъ, че ар пътеа фолосі Мареї- Австріеї.

Къ че атінџе лпгріжіреа пентръ дъалістъ ли Австріа, елъ есте пентръ вііторіъ къ мълтъ маї лініштітъ, декъпdъ а къџігатъ конвіпџереа, къ лъ аветъ de пресептъ ші лъ вотъ авеа пъпъ атъпчї, пъпъ кънdъ пе лъпгъ міністеріеле австріаче воръ фі ші деосебітеле капчеларії абліче. Къ, че ар фі таре de доритъ ші есекътаверъ, ачееа ар фі о маї таре ordine ші кіарітате ли адміністраціънe. Аічеа се ловескъ компетінџеле пré таре, пъпъ ші пе терепълъ жъстіціеї. Къ ли ачéста релаціънe ар консідера ел пъ пътаї ка о біне фачере пентръ Саксепландъ, чі ші ка о ашорare а акціънеї пентръ міністеріълъ австріакъ, деакъ біне апопdъпdълъ Саксепландъ с а р ъ п р о п ъ п ч і а к а о ц е а р ъ de короапъ сепаратъ,— о ідеъ каре дела маніфестълъ din 21 Decemвре 1848 ші дела п. л. Рескріптъ din 22 Decemвре 1848 аре о пе прескріптібілъ лпdрептъціре.

Къ че џіне de Саксепландълъ de актъ, пъ се пóте пега, къ тімпълъ, каре се паръ ал претинде аштептателе дечісіънї, апась греъ асъпра тътъроръ. Къ еї карії стаѣ къ іпіма пліпъ лъпгъ лптреага Австріъ, пріченъ греъ кът се тъмпdъ аша лъпгъ аї пріті ка пе піште адевъраці фії аї Мареї - Австріе. Ші къ ачеіа лптре еї, карії пъ аѣ лпкредере ли Австріа, аша пътітълъ jung-ſächſiſches Ungerthum, пъпе лптребареа: че аѣ сімцітъ еї дела адміністраціънea котънъ австріакъ ли тімпълъ din ъртъ, афаръ de есекъціънеле de контріъціънe, ші спъне отепілоръ дестълъ de віне, къ ънїї din сепаторії конституціопалї ли Саксепландъ трагъ акята 200 ф. лефъ, ли врете че пе терепълъ комітателоръ ънъ профосъ канъръ 300 фл.— Къ астфеліъ de аргъменте трагъ пътерпікъ, ші къ астфеліъ сквіпъ лпсетпатъ, ка ли ънеле адънърї скаънале съ се факъ проіекте „ка съ лпчете адміністраціънea“ ші съ се рекіаме депътації ънівersітъції.

Пентръ ачееа кідетъ ачестъ жърпал, къ варетъ біата честіне саларіалъ съ се дечідъ къ о ловітъръ; къчї пріп ачéста пъ пътаї къ сар лпdeплініънъ актъ de дрептате котънъ, чі саръ делътъра ші ънъ мотівъ ефікаче de адітаціънe!

„Тімпълъ інтеџеште“

De ші „Ost si Vest.“ есте de пърере къ фаітеле деспре рестітъіреа Воіводінеї сървещті пътаї атъта аѣ фолосіт, къчї о фоаіа, че стъ ли мълте релаціънї апроапе de реџітълъ унгъреск de акята, са декіаратъ къ тотъл посітівъ, къ еа пъ крede лп рестітъіреа Воіводінеї пъпъ че съпт ла кърпъ бърбаці реџітълуї унгъреск de акята, тотъші „Сръбран“ врé съ штіе къ еа есте ли Консіліълъ de статъ дечісъ. Ачеста съ се фіе декіаратъ, афаръ de пътъл че атінџе алеџере Воіводълуї пентръ аплачідареа еї аша прекът а фостъ пропъсъ de конгресълъ Карловіцап адекъ: теріторіъ сепарат, автопотіъ перфектъ, Консіліъ пентръ економіа попъларъ, пропріі трібъпале жъдекътореші ші ръдікареа літвеї сърбещті de літвъ офічіоасъ.

Ли „Ost si Vest.“ чітімъ ъртътоареле: Ли Трапсілванія се ші аратъ ъртъріле поълоръ інстръкціънї de органісаціънe а ізрісдікціънелор, асъпра кърор лпкъ дела лпчепът аѣ фрънт бъцъл чеї къ прівіре маї адънкъ. Сънретаціа о къштігъ ка ші ли Унгаріа посесорії чеї марї ші къ еї магіарії. Пентръ че аѣ фостъ daръ тоатъ нова інстръкціънe ші органісаціънe? Nъ аѣ авътъ магіарії ші ли Комітетеле комітатенсе, скаънале ші дістріктъале de маї наінте сънретаціъ ? Саѣ кідетъ чінева, къ магіарії din 1862. пъ маї съптъ чеї din 1860. ші 1861 ?

Ар фі ли адевъръ de мінъне деакъ пъ ар ъ деспера лпсъші D. Канчеларіъ аблікъ деспре ачестъ монстръ ? Се поате кідета къ съът астфеліъ de лппреџіърърі пъ поате фі ворвъ деспре о дієтъ ли Ардеал, къчї, е къноскът къ унгърії пъ прекъноскъ о астфеліъ de дієтъ сепаратъ.

Котеслокціїторіъл съсескъ петрече лпкъ ли Віепа ші тішкъ тоате петріле ка съ добъндеаскъ о ресолъціънe фаворітоаре ла репресентаціънea ънівersітъції паціопале съсещті, каре фііndъ къ са фъкът асъпра еї пропосіціънe ла Маіестатеа Са din партеа капчеларієї абліче, поате ърта кътъ декърънdъ.

— Кріса оріептале се апропіе лпчетъ лпсъ секър. Ли Ромъніа съ се фіе прімітъ, dъпъ о кореспопdinцъ din „We. Ztg“ асекърареа, къ Франціа ші Рсіа, пъ ар авea акята пітіка а рефлекта, ва din контра ар ведеа вікъросъ, dékъ аколо ли локълъ лъї К в с а сар ръdіка пе троп ънъ пріпцъ стрънъ din о dinастіъ еврпеапъ, ші поате къ ли лпцелесълъ ачеста се ва фі фъкът о комвінаре лптре Франціа ші Рсіа. Наполеон се арат тотъ маї таре аплекатъ лпфііпцърії а doe статърі къ тотълъ іndепendinte, Ромъніа ші Сървіа, каре се воръ естіndе пріп ънъ прочесъ de кріста́лісаціънe, че се ва реаліса пе келтвіала Търчієї.

Ънъ поъ проіектъ de конфедераціънe алъ емігранцілоръ унгърешті.

De кънdъ емігранці унгърешті въdъ декъзъте сперанцеле лоръ челе марї пентръ о Унгаріъ маре ші таре, аѣ лпчепътъ а фаче ла проіекте de конфедераціънe а уноръ провінчії къ елементе къ тотълъ контрарії, лп каре діферітеле інтересе dъпъ пъререа поастръ пъ сар пътеа копчептра нічї одатъ. Dабеа лпчетаръ жърпале а крітіza непрактівілітатеа унъї астфеліъ de проіектъ ешітъ din кondeіълъ лъї Кошътъ, ші ét къ ведетъ алтълъ datatъ din Търпъ 15 Апріліе 1862 ші събскріс de Г. Клапка, къ каре са інвоіtъ ші Фр. Пълскі. Noї лъ

репродъчетъ дъпъ „Ромънълъ“ ка съ дътъ окасіъне четіторілоръ пострїі а жъдека, пънъ ънде се интиндъ ачестї емігранцї — дін каре нічї ънълъ нъ е магіаръ, — къ ідеіле лоръ.

Програта ънеї конфедерърї Дънъріане.

1. Басінълъ Дънърїі інферіоре, де ла Карпацї ла Балканї, фортъндъ о церъ дестінатъ, авъндъ фрънтаріе патъралї ші ръзімъндъ-се пе доъе мърї, поседе тоте кондіцівніле ънеї марї організърї політіче, каре ар пъте лнлокві Імперівл австріакъ;(?!) ачестъ-а нелндеплінінд місівнеа сеа кътръ сочіетатеа европеанъ, малтратъндъ попорацівніле ънгаре, ромъне ші славе, требъе се дé локъ ънеї організърї поъе.

2. Ачéстъ организаре, дін каъса діферітелоръ інстітъцівнї істориче але діферітелоръ церї дін басінълъ Дънърїі, нъ пóте фі де кътъ о Конфедераре ънітъ пентръ апърареа ші прогресълъ матеріале, даръ респектъндъ автономіа фіъ-кърїі церї.

3. Конфедерареа Дънъреанъ се ва компъне лн стателе ърмътóріе: Ънгаріа, Трансілванїа, Ромъніа, Кроацїа къ Склавоніа, Далмацїа, Сербіа, етс.

4. Конфедерареа аре де скопъ апърареа компъне, ънітатеа репресентацівнїї лн фаца стръінълъї, даръ респектъ тóтъ автономіа леціслатівъ, жъдічіаріъ, адміністратівъ, есекътівъ а стателоръ че о компънъ.

5. Тоате стателе менціонате сънтъ інвітате а інтра лн Конфедераре, даръ еа ва пъте лнчепе лндатъ че о парте дін ачесте стате лнтръ лнтр'жнса.

6. Апърареа компъне федерале се лнтінде:

а) Ла армата федерале ла каре фіекаре статъ дъ контінцінтеле сеъ лн касъ де ресбелъ.

b) Ла фортерецеле федералї, стабіліте, армате ші мандівъте прін конфедераре.

c) Ла марина федерале.

d) Ла постърїле мілітаре ші ла апеърїле марітіме.

7. Репресентареа лн стръінетате есте а конфедерърії érъ нъ а стателоръ че о компънъ.

8. Вътіле, кълe челe марї де компънікаре, телеграфеле електріче, ънітатеа монетаріъ, а греътъцілоръ ші месърелоръ, сънтъ асеменеа атрібъцівнї але авторітъцілоръ федералї.

9. Нъ воръ фі вътї лнтре авторітъціле федералї. Нъ ва фі декътъ о сінгъръ сістемъ дъванаріъ асъпра базії ліберълъї скімбъ.

10. Авторітъціле федералї воръ фі ърмътóреле:

а) О катеръ федерале компъсъ де ънъ депътатъ федерале пентръ 200.000 де локъіторї, репозітъ ла фіъ-каре треї анї.

b) Ънъ сенатъ компъсъ де чінчї сенаторї де фіъкаре статъ, репозітъ ла фіъ карї шасе анї.

c) Ънъ консіліъ есекътівъ форматъ де атъцї метърі кътe стате воръ фі.

11. Депътацїї Катереї федерале воръ фі алешї дънъ леціле електоралї але діферітелоръ стате.

12. Сенатълъ федерале есте алесъ де корпърїле леціътóре але стателоръ.

13. Консіліълъ есекътівъ есте алесъ пентръ дъої анї d· Сенатъ ші де Катеръ лнтрънїте. Есте респонсабіле лнаінтеа Катереї ші а Сенатълъї.

14. Катера ші Сенатълъ контролъ консіліълъ есекътівъ, декідъ асъпра пъчіі ші ресбелълъї, факъ леціле пентрт апърареа компъне ші пентръ тóте челe лалте обіекте де інтересъ компъне, ратіфікъ тратателе ші пътіріле амбасадорілоръ ші а лнтіегацілоръ сънперіорї федералї.

15. Консіліълъ федерале ва фаче а се есекъта леціле вотате де челe дóъе Катере, ва пресінта проіектеле де леце асъпра матеріелоръ де лнтересъ компъне, ва ініція тратателе де комерчіъ.

16. Нътіріле, інструкцівніле, дірепцівнea тоатеї політічеї стръіне атърнъ де консіліълъ есекътівъ федерале контролатъ де Катеръ ші де Сенатъ.

17 Авторітъціле Конфедерърії решедъ алтернатівъ лн тімп де ъої анї ла Пешта, ла Бъкъресчі, ла Аграм ші ла Белігрядъ.

18. Консіліълъ федерале ва фі пресідатъ де капълъ Статълъї ънде, авторітъціле федералї воръ фі 'нтрънїте.

19. Лімба офічіале а Конфедерърії ва фі лімба франчесъ пентръ тоате актеле офічіале ші компънікъріле къ стателе конфедерърії ші къ Сенатълъ ші Катера репресентанцілоръ.

20. Ла Катеръ, ла Сенатъ, ла шединцеле Консіліълъї есекътівъ, фіъкаре метър ворбесче лімба че-і есте маї фамініаріъ. Діскърсъріле воръ фі лндатъ традъсе де ънъ інтерпретъ.

21. О Адънаре конституінте алéсъ де стателе че компънъ Конфедерареа ва редіце пактълъ федерале.

22. Конституінцеа ва пъне прінчіпіеле ліберъції де конщіінцъ, де пресъ, де асочіаре, етс. етс. ка фортъндъ парте дін дрептълъ пъблікъ алъ тътъроръ стателоръ федератіве.

23. Рапортъріе лнтре діферітеле компънітъцї націонале лн фіъ каре Статъ воръ фі регълате, індепендінте де авторітъціле федералї, де авторітъціле статълъї кіаръ пе басіле комітатълъї ънгаръ дін 15 Септ. 1860.

24. Четъцієнїї фіъ-кърєї Статъ федерале воръ фі четъціанї аї Конфедерацівнїї лнтреце, ші воръ авé тóте дрептъріле чівілї лн фіъ-каре статъ федерале, кънdъ воръ фі локъітъ лнтр'жнсълъ лн тімпъ d'ънъ анъ. Лн касъ де процесъ, де кріме сéъ делікте воръ фі жъдекацї дънъ леціле автономіче ші де трібъналеле компетінцї але Статълъї лн каре се воръ афла.

25. Пентръ есерчіцівлъ дрептърілоръ політіче конституінца ва девіде сънтъ че кондіцівнї ънъ четъцеанъ дінтр'ънъ статъ федерале ва пъте а ле есерчіта лнтр'ънъ алтъ Статъ.

26. Конституінца ва къта а стабілі о кодіче комерціале, компъне діферітелоръ стате. Кодічеле нъ ва авé форцїъ легале лн нічї ънъ статъ лнаінте d'а фі санкціонатъ де леціслацівнеа автономікъ а статълъї кіаръ.

27. Стателе воръ контрібві ла фінанцеле федералї пентръ апърare, репресентацівне лн стръінетате ші тóте челe-л-алте обіекте де інтересъ компъне, лн о пропорцівне чесе ва детермина де конституінца.

28. Дакъ се воръ рădіка діфікълтъцї лнтре стателе че компънъ Конфедерареа, воръ фі ресолъте д'ънъ комітатъ алесъ де Катеръ ші Сенатъ лнтрънїте.

29. Нічї ънъ статъ нъ ва пъте форта аліанце партікъларе къ стате стръіне.

30. Тóте дрептъріле ші пътеріле че нъ сънтъ менціонате де конституцівнеа федерале ка атрібъцівнї але авторітъцілоръ федералї, воръ фі але Стателоръ. Г. Клапка.

Търінъ 15 Апріліе 1862.

Адеръ къ тотълъ ла ідеіле еспресе маї сусъ де D. Цеперарїі Клапка. Франчіскъ Пълскі.

Търінъ 27 Апріліе 1862.

СЕРБІА.

Лн Сербіа коаче лава сътъ кръста че ла пърере се лнтъреште. Дін партеа Сербіеї са обсерватъ къ пеплъчере, къ търчії лн контра токтелілоръ, ка съ нъ скімбе німік дін статълъ кво, конституінъ а лнтърі фортъréца пріп шанцърі нові ші алте лнтърірі, каре ле лнлокъескъ къ тънърі. Фъндареа ънъї шанцъ дін фортъréца ші таіареа летнелоръ пе о інсълъ австріакъ а датъ лн 22 анъ ла ънъ протестъ дін партеа Сербіеї ші ла інтервенірea консълілоръ.

ІТАЛІА

Асъпра планълъї лъї Гарібалді zаче лнкъ вълълъ секретълъї; проспектълъ лнсъ, къ тішкареа, дéкъ ва съкчede, нъ се ва фаче асъпра Ромеї, къпътъ тот маї маре нондеросітате; лнсъ ачі нъ са лъатъ лн бъгаре де сеатъ ачела касъ, къ романіі вреаъ съ факъ пе сокотеала лоръ о рескъларе ші съ се лове-скъ къ звавії деакъ ачестіа сар опъне. Ънъ маніфестъ алъ рецелъї се тънгъе лн контра артърії лъї Гарібалді ші провóкъ а ърта пътаї кіетърії рецелъї, орі че алтъ кіетаре есте о провокаре ла револтъ, ла ресбелъ чівілъ, елъ аменінцъ а терце лнаінте дънъ северітатеа леціlоръ. Лн шединца катерії дін 21 Іолій а декіаратъ Ратацці, къ деакъ Гарібалді ва пъръсі дрътълъ леціътъ, ел ва къдea дрептълъї компънъ ші се ва педепсі ка орі каре алтъ четъцеанъ. Елъ сперéзъ къ Гарібалді ва евіта ресбелълъ чівілъ. Катера са декіаратъ пентръ кввінтеле рецелъї. — Міністрълъ де ресбелъ а слобозітъ о ордіне де зі лн каре зіче къtръ солдацї: пріп вътошіа вóстръ се ва фаче ресбелълъ чівілъ фъръ пътінцъ, деакъ дънъ кввінтеле рецелъї перъбдареа че меріть педепсъ нъ сар домолі, атънчі воі въ вецї фаче даторіnца, де варъ къdea кътъ де греъ.

ФРАНЦІА.

Ънъ конгресъ алъ тътъроръ пътерілоръ, каре аъ рекъноскътъ Італіа, съ се фіе мотівatъ дін партеа рецітълъї франццозескъ пріп о нотъ чіркъларъ кътръ ачесте пътері.

Кабінетълъ франццозескъ дъ лн ачеаста нотъ а прічепе, къ Франція пънътаї къ нъ поате пъръреа цінеа окънатъ Рома, чі къ ретрацереа трънелоръ сале ар требві съ ърмезе кърънdъ, фііндъ къ кріа нъ вré съ се лнцелéгъ ла реформе ші кончесівні, каре ар пътea жъстіфіка спріжóна, че іce дъ дін партеа Францієї.

Нотіце Діверсе.

— D. гъбернаторъ а плекатъ лънї дін Віена ші а сосітъ терміні лн Клужъ.

— Лн Цепва саъ лнтъмплатъ лн 22 Іолій демонстрацівні. Оамені стріга: Рома аъ мórте! Емінд трънеле са ашезат.

— Дънъ „Tem. Zeit.“ ар фі лн препъс оарешікаре Станъ Попескъ, ка асасінаріъ лъї Катардіъ.

— Гарібалді нъ лнчеатъ а слобозі проклатърі ші а іріта попоръл італіанъ.

Редактор респънзетор **Ioann Pau.** Едітъра ші тіпарілъ тіпографієї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїонеа сефаче ла Сібіїв ла еспедітора фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціул препъмерацієї пентръ Сібіїв есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лнтъіеа óръ къ 7. кр. пентръ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 61. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїв. 2. Авгъст 1862.

Cuventarea

ce a rostit'o abiturientulu Popu cu ocasiunea serenadei facute din partea Brasioveniloru la sosirea Eselentiei Sale P. Episcopu si Presedinte alu Asociatiunei romane in Brasiovu.

Pré Santîte Domnule Episcópe!

Cu cea mai mare placere vinu a esprimá multiamirea si bucuri'a, care coprinde inimile romaniloru brasioveni, caci au norocirea a Va vedea si bineventá in midiloculu loru. Si in adeveru cumu nu s'aru bubură si simti fericitu fiacare romanu cu simtieminte bune, candu vede pe acelu barbatu mare, care, donatu dela providintia cu cele mai eminente cualitati, isi jiertfesce tóte puteri'le sale spirituale si fisice pentru fericirea si inflorirea natiunei romane! Caci Eselenti'a Vóstra ca adevaratu pastoriu si capu alu bisericei ortodocse din Eparchi'a incredintiata ingrijirei Eselentiei Vóstre ati castigatu religiunei nóstre, acestui tesauru scumpu si vechiu, care in timpurile cele mai grele a fostu mangaerea si refugiulu parintieloru nostrii, aceeasi vadia si autoritate, de care se bucura si celelalte confesiuni conlocuitóre cu noi. Esceleni'a Vóstra sunteti, care fara a crutiá vreo ostenéla séu jertfa ati staruitu neincetatu a radicá clerulu bisericei nóstre ortodocse din starea acea deprorabila, in care'lu adusese fatalitatile timpuriloru, a'i casitigá rangulu menitu acestei caste venerabile si a'lu pune pe aceeasi trépta cu clerulu celorulalte confesiuni. — Dara nu numai in causele religionarie ci si in cele nationale ati fostu si unteti Esselenti'a Vóstra unulu dintre cei mai zelosi si activi luptatori. Eselenti'a Vóstra prin unu tactu politicu demnu de unu barbatu de statu ati aparatu la tóte ocasiunile causele cele drepte ale natiunei nóstre fatia cu celelalte natiuni colocuitóre, ati indemnatu si svatuitu si pe alti barbati emineti ai natiunei, ca se Va dea ajiutoriu si se se lupte cu nepregetare pentru interesele nationale; n'ati suferitu nici odata ca vreunu inimicu se calce in picóre si se atace natiunea nóstra, ci ori si in ce locu si ori si in ce timpu V'ati ridicatu vocea cea puternica si ati opritu cu demnitate cá o pavaza ori ce sageti aruncate asupra romanului, asia incatu V'ati cascigatu nu numai multiamire si recunoscintia adenca a natiunei, ci si respectu si autoritate inaintea celorulalte natiuui. — Chiaru si motivulu si caus'a principala, pentru care suntemu norociti a Va vedea astadî in midiloculu nostru, este, chiaru, de aru tacea tóte celelalte dovedi despre marinimea Eselentiei Vóstre, unu argumentu puternicu, ca binele nationalu atatu materialu catu si spiritualu Va jace mai multu decatu ori ce la inima.

Asociatiunea Transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, care in dîlele aceste va tienea a doua siedintia generala aci la Brasiovu, care a adunatu aci unu numeru insemnatu de barbati eruditi din tóte tierile locuite de romani, si cá a careia Presiedinte Eselenti'a Vóstra nu ati crutiatu osteneal'a de a veni in midiloculu nostru, si acésta asociatiune a fostu sprijinita si ocrotita din leaganu si pana in momentulu presinte din tóte puterile de Eselenti'a Vóstra. In scurtu nu se afla unu momentu în viéti'a natiunei nóstre in care se nu Va fi pusu tóte puterile pentru propasirea si inflorirea ei. De aceea Va uramu Eselentia din inima se ajungeti sanatosi pana la adênci batrînetie, cá se secerati celu putînu unele din fructele ostenelelor celoru indelungate. Va uramu se vedeti catu de curîndu adusa indeplinire dorinti'a cea mare de a sci, aduse bisericile ortodocse din provinciile austriace sub unu singuru capu puternicu, de a vedea natiunea romana adusa pe drumu siguru de propasire atatu in privinti'a materiala catu si spirituala. Va poftimu Eselentia se petreceti aceste dîle fericiti, sanetosi si multiemiti in midiloculu nostru fiindu incredintiati ca romanii Brasioveni voru pastrá cu bucuria aceste suveniri dulci de presenti'a Eselentiei Vóstre in orasiulu acest'a. Sa traiti Eselenti'a Voastra!

Сібіїв 29 Іюлів. Ла челе че ам лмпъртъшітъ despre adънареа ґенералъ a асоціаціънеї ромъне трансілване, ціпътъ лн Брашовъ, маї авемъ a adoвга вне1е, че пентръ граба, къ каре ам фостъ сіліцї a лмпъртъші челе пертрактате пе аъ ретасъ афаръ din kondeiв. — Din рапортъл D. секретарів секъndарів Ан. Вестеанъ лпсетнъмъ къ пътерьл метврілор dela 4 Noeмвр. ші пънъ ла a доза adънаре ґенералъ a фост de 555, dintre карії метврії фъndаторї сънтъ 17, опорарї 27, ordinarї 511. Dънъ ціпътърї се вede къ маї таре е репресентатъ Брашовьл къ 49 de метврії. Блажьл къ 45, Сібіїьл къ 35, Белградьл къ 34, Фъгъраш1л къ 21, Сасрегенъл къ 20, Бнгаріа къ 33, Віена къ 18, Бънатьл къ 12, Молдова къ 9, Бъковіна къ 8, Ромъніа къ 5. Din челелалте локърї але Трансілваніеї се афлъ лн пътерь маї мікъ. E de таре лавдъ къ ші кътева dame сънтъ лнскрісе ка метврі аї асоціаціънеї. D. Прешedinte рекъноскъndъ ръвна ші необосіреа Domнълъї Секретарів секъndарів лн пъртареа апendelорь лнкредінцате лъї, іаъ adвс лн adънаре мълцъмітъ пъблікъ, че са пріміть къ аклатаціънї. Саъ статорітъ ші секціънї пентръ трактареа діферітелорь ратърї de штііпць, ші анъме секціънеа філолоцікъ, історікъ, ші фізіко-натъралъ ші са хотърът, къ чіне вре съ фіе метвр ківтарії секціънеї съ се лнсчіінцезъ ла Комітет. Лн прівіінца Ортографіеї комісіънеї філолочіце din анълъ 1861 a енънчіат D. Прешedinte 1-a къ адънареа ґенералъ o пріметте, 2-o къ ordinariателе ромъне се ворь провока съ пріпеаскъші еле ачеаста ортографіа, 3. къ Редакціънеле фоілорь національ се ворь лнштііпца despre ачеаста дечізіне, 4 къ се ва лнщчіінца ші гъвернълъ церії. Лнтре метврії опорарї маї авемъ a реґістра пе D. Когелнічеанъ, пе D. Іонескъ, пе D. Росетті ші пе D. Інґінер прімаріъ Геортпер. Пентръ чепзърареа обіектелорь de еспосіціънe саъ алесъ чепсорї: Dp. Васічіъ, Мъчеларіъ, Pad.-Padoвіч, Конс. Попазъ, N. Чіврку, B. Opoianъ ші D. Ібга. Ла adънареа ґенералъ, a фостъ репресептать тоатъ Бнгаріа пътаї прін доі indівізі, Бънатьлъ пътаї прін внълъ, Бъковіна прін доі, Прінчіпателе прін маї мълці,— adънацї ворь фі фостъ маї вine de o mie.

Прешedінтеле лнкеіе шedінцелеле къ вртътоареа кввънтаре: „Din тóте къте се петрекъръ пънъ акът атъ възътъ спре чea маї таре тъпгъіере, квткъ пе асоціаціънеа поастръ пънътаї къ пъ o атепінць ніче вnъ перікль de ніче o парте, dap din контръ сънтъ челе маї бъне авспіче къ ва проспера лнкъ ші маї мълтъ лн вііторіъ. Лнкътъ пентръ програта de акътъ пъ потъ зіче алта декътъ къ са лмпліпітъ дънъ кътъ a копчесъ тімпълъ челъ скъртъ, авемъ лнсе проспектеле челе маї бъне, къ алтъ дать ва фі ші маї вine. Пътемъ апъра къ секърітате къ пресвпъперіле нóстре пъ пе ворь лпшела, dékъ кредемъ квткъ артопіа ші бънълнцелеџере креште ші се лнтъреште din zi лн zi тотъ маї таре. Dee Dъmnezeъ съ фіе паче лн лъте, къ свъ сгомотълъ артелорь пъ поате лнаінта петіка, прін вртаре ніче лнтрепрінdерea поастръ. Се пе рґътъ dap лъї Dъmneziеъ пентръ пачea лътеї ші бънъ старea Лнълцатълъї Лмпъратъ, къ лъї авемъ de a мълцъті апробареа асоціаціънеї поастре, къ елъ аъ фостъ бънъ de a фъкътъ къ пътінць лнфіінцареа еї. Аша Татълъ черескъ се фіе къ поі къ тоцї. Се реверсе преste поі фіїі сеї лътіпа адеверълъї, ка аша съ продъкъ o пацівне съпътоасъ ші плінъ de вжртъте. Amin! Din тоате пърціле ресвпъ „се тръеаскъ!“

Пърінтеле метрополітъ Алесandръ мълцеті Есч. Сале Прешedінтелъї ші оп. комітетъ пентръ остепеліле сале ші пентръ ресълтателе къштігате. Апоі рекомендъ тътърорь фръцієтатеа ші іъбіреа de апроапелъї, къ карea Ромъпъл шіа арътат тотъdеъна побілітатеа сufлетълъї сеъ. Adънареа аклътъ аплавсе ші „Се тръіаскъ.“

Маї авемъ de a лнсетна, къ пеа вімітъ персеверанца ші атенціънеа, каре аъ арътато dameле поастре лн декърґереа

medicinelorŭ dela finceputŭ pănă la sfîrşitŭ şi pentru toate aceste le aclamaţiŭ cu „cu trăiască!“ —

Sibiiŭ 31 Iuliŭ. Am arătatŭ în Nrii 51 şi 52 ai jurnalului acestui cu respunsul nostru Istoricŭ Ilarie Papiu a slobozitŭ anonc în privinţa preumeraţiei la Tesaurul de Monumente istorice pentru Românii. Acuma sîntem în plăcuta posecţiune a face cunoscutŭ publicului românŭ, cu fruntea din 1-iŭ pe luna lui Iuliŭ a esitŭ şi cuprinde în sine afară de prefaţiune o descriere istorică a lui Baltasar Walter unui scriitorŭ din Silesia ce se a. la pe la anul 1597 la curtea lui Mihaiŭ în Târgovişte; apoi Istoria lui Mihaiŭ erou scrisŭ de acestŭ Walter la anul 1599 în limba latinească, la care este şi o tradŭcere fidelŭ din partea D. Autorŭ.

Trăgîndŭ atenţiunea publicului românŭ la acestŭ pré înteresantŭ Tesaurŭ de monumente istorice ce esce în fruntea acestui oare pe toată luna îi facemŭ tot odată cunoscutŭ, cu lista de preumeraţiune se afle şi la Redacţiunea „Telegrafului românŭ“ şi cu la dusa se poate preumera ori cine va voi şi cu bani de hîrtie, şi adecă pe unŭ anŭ întregŭ cu 15 fl. pe jumătate cu $7\frac{1}{2}$ fl.

Corespondintele Vienezŭ alui „Sürgöny“ împărtăşaşte următoriului autografŭ alŭ Maiestatei Sale către Copilele Forgaci: Iubite Copile Forgaci! Kondusŭ de cuioasa tendinţă, a efectua principiul egalei îndreptăţiri al popoarelorŭ mele şi în privinţa naţionalităţilorŭ ce locuescŭ în regatul meŭ Ungaria, datorŭ eŭ capelaniei mele astăzi ungurescu, ca ea, dupu ce va întreba şi pe Locuitoriului Ungariei cu prelucre şi cum aşterne unŭ proiectŭ de lege, prin care se aşează capetenile drepturi ce aŭ relaţiune la desvoltarea limbistică, şi naţionalŭ a ne magiarilorŭ locuitori în regatul meŭ Ungaria. — Eŭ mi reservu a primi acestŭ proiectŭ de lege în şirulŭ propunerilorŭ regeşti, ce aŭ cu se aducă înnainte în dieta ceea mai de apróape.

Laxenburg 26 Iuliŭ 1862 Franţ Iosifŭ.

Din Viena se scrie următoarele: Dreptul de feră românescŭ are cu se încheiă între'o epistolă respunzătoare către Copilele Halper opiniunea ca între'acolo, cu şi el este de părerea aceea, cum cu cel mai secur drumŭ pentru aplanarea reciprocelorŭ interese este restituirea representaţiunei municipale constituţionale. Însă ca aceasta cu se poată face, trebue cu fie împlinite prekonditiunele, care asecură esercitarea drepturilorŭ municipale în marginile aşezate prin legi şi ordinea socialŭ. Timpul pentru aceasta încă nu ar fi sositŭ din lipsa acestorŭ kondiţii. El roagă pe Copt. Halper cu bucurie în direcţiunea aceasta la amicii sei, el va înţelege aceasta ţintă la Maiestatea Sa, şi este konvinsŭ cu va urma doritului resultatŭ.

„Sürgöny“ zice despre legile din 1848, cu ele suntŭ petrăzutŭ adusce în dreptul constituţional şi cu teoria despre perderea prin felonie a constituţiei este o cu totul nouŭ şi necontenitŭ doctrinŭ de statŭ cu constituţionalele idei. Din contra nu se poate nega, cu legile din 1848 saŭ adusŭ unele cîrmuitori revoluţionare, şi suntŭ resultatul mijloacelorŭ extraordinarie, care aŭ rănitŭ legitura cu provinciile austriace; — Ungaria nu arŭ perde daru nimica din independinţa sa naţionale, deacă legile din 1848 sar modifica în calea extraordinariŭ şi în modulŭ extraordinariŭ. Şirurile partitului potinte din 1848 sar uri de loc, cum atîrnătorii lui ar deveni la convingere, cu şi partitulŭ opositŭ are de scopŭ numai binele patriei. Aceia, carii pelungu 1848 vréŭ şi omnipotinţa Comitatelor se vor zburi în nitichi, deacă se vor privi mai aproape, acestia suntŭ barbaţii, carii aŭ economisatŭ dupu Octombre 1860 în Comitate şi Cetăţi fără nici o cheltuire, aŭ prokiematŭ 1848 şi aŭ făcutŭ de pracsa ca sfărîmăturile din 1847.

Cricau 31|19 Iuliu 1862. In Gazeta Transilvaniei N-ro. 54 a. c. sau publicatu prin Domnulu Protopopu Elia Vlass'a presiedintele Comitetului Filiale pentru ajutorirea Iuristiloru din Comitatulu Turdii, ratiocîniulu despre banii concursi din mai multe parti ale comitatului acelui'a.

Din ratiociniulu publicatu se vede ca prin staruinti'a mai multoru barbati harnici si vrednici de toata stim'a,- intre carii pre acestu terenu loialu de frunte 'lu ocupa multu meritatulu nostru Barbatu Domnulu Doc oru Ioane Ratiu, - sau adunatu o suma foarte frumoasa, din care pre langa toate ca vro 3-4 tineri pe vro cateva luni fusara ajutorati destulu de bine, totusi au mai ramasu unu superu plusu de 140 f. si 45 x. v. a. Sumele adunate din mai multe parti ale comitatului acestui'a ne indeamna a crede 1-u c'a inteliginti'a Comitatului acestuia au desfasiuratu o energia laudabila in capacitarea poporului despre lips'a, si scopulu ajutorintieloru, si 2-o c'a poporulu au inceputu a se desteptá, si a cunoasce lips'a barbatiloru invatiati din sinulu natiunii sale, si cumca acei'a fatia cu sarecia nostra se pote inplini numai prin ajutorintie.

Domnulu Protopopu Elia Vlass'a dice: ca idea pentru infiintiarea comitetului Filiale in comitatulu Turdii pentru ajutorirea Iuristiloru din acelasi Comitatu publicata in Gazeta Tran. N-ro. 26 ne fiindu combatuta de nimene, sau luatu cá invoita cu opinea publica a Romaniloru.

Ca idea de ase infiinti'a Comitetu Filiale in Comitatulu Turdii pana adî inca nu sau combatutu de nimene de aceea eu nu me miru, ba togma asi dori cá in toate Comitatele se se infiintiedie cate unu Comitetu Filiale, pentruca prin Comitete Filiale prin Comitate si Districte asi vedé de mirare inlesnita concurintia la ajutorintie de acestu feliu, ense. ca idea de a fi ajutorati cu bani adunati din unu Comitatu sau districtulu acelasi nu sa combatutu pana acumu inca de nimene, me miru foarte tare, pentru ca: totu Romanulu scie ca scopulu de capetenia alu ajutorintieloru e cá - prelanga inplinirea unei datorintie crestinesci catra deproapele - se ne crescemu barbati inteligenti si apti de a puté cupriende posturile competinte natiunii noastre, cá asiá si ajutoratii se fia in viitoriu asecurati despre modulu vietii, si si natiunea se fia in tempulu seu ajutorata de catra densii cá de catra niste fii buni ai ei. Nu sciu gacitamu, daru mie mise pare ca acésta ar fi tînt'a care amu dorio a o ajunge cu ajutorintele nostre,- de gresiescu me rogu se fiu indreptatu. *)- Si oare daca infiintindusu Comitete Filiale prin Comitate,- care idea eu din partemi precumu mai dîseiu o partinescu - cu banii adunati la comitetulu Filiale alu oare carui tienutu sar ajutorá numai Iuristii Tienutului aceui'a, oare dicu prin modalitatea aceast'a a ajutorintieloru nu schiopatamu in drumulu catra tînt'a noastra? eu dicu ca e, - da! pentru ca ajutorintiele multu aternendu dela energi'a intelegintii. si starea in puteri materiale a poporului oare carui tienutu, se poate mai lesne intemplá, cá togm'a din acelu Comitatu se fia mai putini Iuristi, din care saru aduná bani mai multi, ? si vice versa, de unde ar veni ca pana ce unii aru duce o viatia se nu dicu luesuoasa dar destulu de usioara, destulu de placuta, altii - poate togma cei de mai mare esperantia - din caus'a seracii ar fi siliti asi intrerumpe continuarea studiiloru, sau a muri de foame, si cine poate nega ca prin asia ceva nu suntemu rataciti in drumulu catra tînt'a nóstra? ca nu ne aratamu oare cumu indiferinti in caus'a aceast'a nationala, ? ne pasatori unii de altii, ? eu in asia ceva vedu desbinare; care ne ar opaci in innaintare, vedu o dauna comuna tuturoru, care togma asia ar simtio Romanii dintr'unu comitatu cá si dintr'altulu. Deci Domnilor oru! fiindune caus'a acést'a causa comuna tuturoru Romaniloru, o causa care precumu toate causele nationale nu sufere nici o desbinare intre noi, se ne abatemu dela separatismu, caci si aicea cá si in toate alte cause nationale numai unindune in puteri, unindune in principii, spriginindune in prumutatu unii pe altii vomu puté merge iute innainte, - se nu legamu ajutorintiele nostre de persone, de teritorii, ci sele damu aceluia care saru vede a fi mai lipsitu de ele, fia acela ori din care Comitatu sau Districtu, numai se fia Romanu se invétia, si se aibe purtari bune, un'a conditia sine qua non.

Din acestu principiu pornindu, eu cu mai multi, de categoria mea, - de si camu tardiu - dandumi in acést'a causa parerea, aprobediu idea comiteteloru filiale, dara idea de a ajutur'a cu banii adunati la oare care comitetu filiale numai tinerii Iuristi din tienutulu in care se afla comitetulu acelá, nu o vedu destulu de ducatoare la scopulu nostru principale, ci parerea mea ar fi ca infiintinduse Comitetele filiale, acestea se trimita banii adunati la Comitetulu centrale din Sibiu,- care e compusu din barbati destulu de cu increderea publica,- fara de ai numi cui catu se isa dee, si Comitetulu centrale fara de predilectiune, sau partinire, sei inpartiasca Iuristiloru lipsiti amesuratu lipseloru unui'a sau altui'a ne bagandu in sama loculu nacserii

*) Nu gresiesci. R.)

acelui'a, precumu nici sumele din acelu tienutu trimisa. Inse daca in vreunu casu esceptionalu oare care comitetu filiale ar voi cu deosebire a ajutá pe vre unu Iuristu alu tienutului acelui'a in care fongedie, atuncia respectivulu comitetu filialu centrale se fia crutiatu de a fi espusu de catra unulu sau altu Iuristu nemeritateloru neplaceri, precumu sau intimplatu si mai decurandu decatra Iuristulu din anulu II-lea D. I. R. (vedi „T. Romanu“ N-ro. 52, siedinti'a Comitetului centr din 9|21 Iunie) *) acarui portare fatia cu comitetulu centrale in multi au facutu sensatiune rea, ne dandu dreptulu nici unui ajutoratu asi pofti ajutoriulu cu grobianitati dela comitetulu centrale, nici atunci candu anumitu i saru fi asignatu acelu ajutoriu dela comitetulu filiale, fara in casu candu acela nu iaru da banii asignati anumitu unui'a sau altui'a respectivulu are de a se plange respectivului Comitetu filiale care iau asignatu banii si acel'a se urgedie lucru la Comitetulu centrale.

Eu, daca mi saru ertá, - pentru incunjurarea astoru feliu de neplaceri in viitoru- dandu totu respectulu esceptiuniloru,- mi asiu luá indresneala a sfatui Domniloru Iuristi, se fia mai bagatori de seama la terminii cu cari e si scriu suplicile la Comitetulu centralu pentru ajutorintie, se incunjure a fi pre pretensiosi, si nici unulu vro data se nu amenintia pe Comitetulu centralu cu: ca daca nui va dá atitia si atitia bani isi va intrerumpe continuarea studiiloru, se nu'si piarda nici odata vr'unu Iuristu din vederea ochiloru, ca invatiatur'a care sio castiga mai nainte poate folosi Dniilui, decatu natiunii, cá se nu se poata aplicá pe Dniile loru pre bine nimerit'a observatiune a Redactiunii „Tel Rom.“ din N-ro 56 a. c. unde dice: „Da, se ajutamu, inse ceremu cá cei ajutorati se privésca acestu ajutoriu nu ca unu contractu obligatoriu alu natiunei fatia cu tinerii ajutorati, ci cá o bine facere la care natiunea nu se poate obligá.„

Aceste mi suntu parerile mele in caus'a ajutorintieloru iuristiloru din Sibiu, in catu voiu fi sprijinitu de on. Publicu Romanu in parerile mele nu sciu, de mi voiu aflá partisani bine; de nu eu cá omulu pacii nume voiu maniá, ci me voiu supune voiei majoritatii numai se pasimu innainte.

Grigoriu Mezei (Campianu.)

Alm'a 26 Iuliu. Domnulu corespondinte cu parere de reu arata, ca scoal'a noastra populara din Comun'a Suplacu saru aflá intro soarte foarte trista, si o compatimeste ca are unu Invatietoriu slabu, trandavu, si nevrednicu de servitiulu celu maretiu, care mai nainte cu doi ani au fostu lipsitu din postulu Invatietorescu, si ca doará si acum'a aru esercea acelu servitiu. Domnule corespondinte! foarte reu te ai insialatu, ca la propunerea Domnului Consiliaru de scoale D. Vasiciu, prin staruinti'a Domnului Protopopu tractualu sau facutu o scoala potrivita, si la locu correspunsatoriu, pentru care locu au purtatu D. Pro op un procesu lungu cu confratii magiari din aceea Comuna, si cu finirea, si castigarea lui. si scoal'a sau gatitu pre acel'a locu, la care edificiu mai lipsescu usile, si ferestile. —

Ce se atinge de lipsitulu Invatietoriu ca aru esercea servitiulu si acum'a, nu este adeveru,- lucrulu sta altu feliu, ca dupa ce sau facutu vacantu postu Invatietorescu. unu tineru din aceea Comuna care nice a ceti bine nu scie, aspirandu la acestu postu, avendu rudenii sau dechiaratu, ca va invatiá pruncii si tinerimea cu jumatate din leaf'a asediata pentru Invatietoriu, astfelin condusu poporu strigá in gur'a mare, ca nune mai trebue altulu, avemu noi dintre noi nu vomu mai hrani pre alti straini.**)

Aceasta vedindu'o paroculu localu pentru pacea de obste au luatu asuprasi servitiulu Invatietorescu. care iau si deplinitu cu unu progresu frumosu. si candu au avutu vre un sorvitiu in poporu sau l satu in locui unu suplentu (?), greu au pacatuitu Domnulu corespondinte unde dice ca sau sciutu insinuá exdascalulu in interesulu Domuulu Proto. cu daun'a Comunei, se vede lamuritu ca nau studiatu lucrulu mai de aprópe de a vre unu omu demnu de credintia, poate ca dela vre unulu cá acel'a, care cu vatamarea altuia cauta interesulu seu, apoi cá se se fi bagatu cu locuintia ducatoriulu de cartiele satului in scoal'a cea noua, est nuda expressio.

Mai de parte ca in totu tractulu nu saru aflá o scoala de Doamue adjuta, vino si vedi Domnule corespondinte ca in totu loculu si in totu satulu avemu scoale dupa puterea Comunei, dara Invatietoriu? avemu doi clerici absoluti care eserceaze servitiulu Invatietorescu; dara pedagogi? nice unulu? adevaru ca nu.— — —

---

*) Acestu iuristu dupa ce a primitu mai multe sume, a parasitu scoal'a, meritatau ellu dara ajutoriulu ce i sá datu? R.)

**) Durere! ca acest'a este unu midilocu din cele mai rele a deripená scoalele, si totusi se intrebuintiese desu din caus'a egoismului R.)

Invatietorii ne lipsescu Domnule Corespondinte!, pentru ca cei intariti si proveduti cu decrete serves cu pana trecu peste anii de recrutatia apoi se casetorescu si se duc la ale sale. *)

Eu rogu pre Domnulu corespondinte, cá se ne trimita si in Comunele noastre baremu 4 sau 5 pedagogi absoluti, pentru ca scoale de lemnu si piatra putemu face, iara Invatiatori nu. I. A.

Pest'a 3 Augustu 1862.

Cine pasiesce fara convingere intre poporu se sacrifica si celui mai slabu.

Palpitarea de lucrulu favorabilu in ajungerea scopului defiptu, nutresce spiritulu cu nisce inflacarari pentru de a resistá contrariului cu barbatia si a cuprinde mesur'a puterei de a dá dovad'a meuita spre intemeiarea bunei credintie intre ómeni; precumu si medi-locirea impaciuirei lupteloru care curgu d'a valm'a, inmultîndu-se pe dî ce merge, cá cumu se inmultiesce ploai'a candu nefiindu bantuita de ventulu resfiratoriu, toarna dupa placu. Ce e peste mesura e stricaciosu; ei dar' actiunea maliciósa e trunchiarea desvoltamentului a cunoscintiei in privinti'a neegalitatii, unde tacerea, conceptulu incurcatu si neautenticarea duce la naufragiu.

Secululu trezvirei va trezi si pe cei mai somnurosi d'in letargia, dandu-le arm'a spre lupt'a pretensiva, gatindu fiii naciunei spre calea virtutii cu principii indestulitoare, tintindu la cunoscintie complete, ca-ci ceva seau jumetatea cu stricarea loru precumpenescu toate cugetele, candu ideiele misterioase n'au in sine usioretate de deslegare.

Timpurile d'in dî in dî 'su mai critice, ambitiunea e cu atatu mai mare, fiindu-ca cestiunile cu greu se desfacu.

Anulu trecutu ne presentase o lupta necurmata pentru de a deveni la dreptatea egala competinta, dar' insa avem d'a marturisi energi'a, cu carea se dadu ocasiunea Romaniloru a se imbratiosiá si a se aperá in contr'a ucigatoriului de spirite.

Vai cumu se stramutara ómenii intr'unu anu de dile! vai cumu se vadesce d'in dî in dî staruinti'a unoru-a de a ne cutropi; candu unulu pasiesce cu proiectu de confederatiune danubiana, cu contienerea unirei, (ce pana aci de infruntare nise atribuiá suptu nume de Daco-Romania) care cernandu-se in diurnalele nemtiesci si ungaresci, dupa ce se invoira a lu desabrobá cá pe cugetulu unui lipsitu de minte, se incerca si Pesti-hirnök alu ventură dicandu totu de odata: „Ce se fimu noi guvernati de nisce popoare barbare precumu suntu romanii si altii, vomu trai noi cu cine amu mai traitu de trei seculi scutiti fiindu.“

O naciune insa cu catu e mai tare asuprita cu atatu mai crancenu se va otieli si intari pentru de a ajunge starea indepartarei crudimeloru care se gatescu pentru nemiciri, se ne intarimu dar' in principiile bazate pe dreptulu naturalu, carele avemu de a ni-lu esecutá cu framentari grave, pentru de a ne areta inaintea lumei civilisate ca si noi esistamu. U.

СЕРБІА.

Ан Белградъ къшънъ нота чеа маї новъ а комісарівлуї Порцїї Февік Ефенді кътръ міністрвлъ Гарашанін чел маї маре інтерес. Комісарівлъ се тънгвї ан качеea поть къ анкредереа анкъ нъ са реанторсъ ші къ локвіторії коптінъ а асе цінеа де парте де четатеа Белградвлвї, деші ел а датъ реціївлвї сърбескъ а шті, къ реантоарчереа унвї бомбардаментъ ар фі фърь пътінцъ, фііндъ къ Маіестатеа Са анпърътеаскъ, салтанвлъ, каре еартъ сърбілоръ търіпітосъ тоате челе трекъте, а трімісъ челе маї категоріче мандате, ка съ се факъ къ непътінцъ реанчепреа бомбардаментвлвї. Ан врма ачесторъ пофтеште Комісарівлъ пе D. Гарашанін, а делътъра барікаделе, ка анкредереа съ се поатъ маї вшоръ реантоарче. „Локвіторії“ зіче ел ан поть „съптъ пофтіцї а вені ан четате ші а се конвінце ан персоанъ. къ din партеа търчілор нъ са фъкътъ нічї о прегътіре пентрь вреънъ атакъ. — Маї де парте се зіче ан поть: „Ка съ се рестітве анкредереа къ маї маре актівітате, есте de ліпсъ, ка реціївлъ сърбескъ съ кіеме андерътъ пе тоцї негвціторії ші амплоіацїї къ фатіліле лорь ан четате“— Анкеереа потеї терце антраколо, къ деакъ реціївлъ сърбескъ ва апъка масърі анпъчвіторе, ші ел се деоблігъ din партеа са ла еле ші къ дефінітіва солвцівне а честівнеї de чёртъ сърбештї атърнъ ан фантъ дела конферінцъ de сарь фаче ан Белградъ орї че демонстравівнї, ачесте нъ арь авеа нічї о інфлвінцъ асвпра конклъселорь еї.

---

*) Pentru acesti'a este medicina, caci care se dovedesce, ca a servitu ca invetatoriu numai cá se scape de militia, acel'a se ia si mai tardiu la ea si anca ex officio. Inspectorii tractuali au dara sesi intrebuintiese numai auctoritatea in privinti'a acést'a si reulu se va sterpi de locu. R.)

Гарашанін респунде ла ачéста потъ къ ел цine de неопортунъ а атинце дитребъри, despre каре а dисkвте дн Белград пе се паре а фі indiдітатъ дитр'унъ тимп, кънdъ конференцеле амбасadорілоръ хотърескъ despre diферинце; ел дарь се реціне de тоатъ despатереа ші кънетъ a da чea маі бунъ dовadъ despre dорінца de аплanare, déкъ ва околі тоате че ар da апсъ ла despатерї рътъчітоаре. Елъ adъче Есчелънцеі Сале аминте, кътъ са токмітъ къ елъ ла рединчепътеле лерацiунї офічioасе, къ adекъ пънъ ла хотърыре прін конференцъ, амбеле пърці аъ съ рътъпъ дн статълъ кво, adекъ, търчіі дн фортърéцъ, ші сърбіі пе барікаde. Маі de парте се мінънезъ Гарашанін, къчі комісарівлъ чере, ка съ се рекіаме фънкціонарії ла постъріле лоръ, дн врете че сі ачесте пъ лса пъръсіть нічі о zi, ші тоате капчеларіеле, трібуналеле, тоате рамъріле administрацiунеі ші алт. не прекъртатъ аъ фънкціонатъ ка маі наінте. Че атинце дпсъ фатіліеле, апої декіарь, къ пънь астъзі ші дн тоате тімпъріле пъ а фостъ леце, каре съ dечidь, unde требие съ аібе ачéсте локвінцеле лоръ, фънкціънарії сънтъ ліверї a локві аколо unde воескъ. Дн прівінца негоціторілоръ дпкъ пъ ексістъ леџі, каре аръ ordina, unde съ bindь еі мърфіле лоръ; къ атъта маі пецінъ се потъ еі сілі, а фаче ачéста дитро четате, каре пъ de мълтъ а фостъ бомбardатъ ші unde бомбardареа се поате саръші дптътпла уноръ. Гарашанін дпкеіе пота са къ ачеea, към къ елъ есте de опініне къ конференца амбасadорілоръ ва фі dънъ ексанта esaminare ші delъчdare a діферінцелоръ, маі біне дн старе, a dечide атът пентръ інтересълъ унеі, кът челеї лалте пърці ; пънъ атънчі рътънъ барікаделе прекътъ сънтъ ші четатеа пънъ ла хотърыреа фіналъ окънатъ мілітърешті.

— Dънъ о кореспondінцъ din Паріс къ datъ din 4 Авг. к. п. се паре къ конференца din Константінополъ ва лъса каuса сърбілоръ дн статълъ кво, къчі поарта спріжініть de Австріа ші Англіа рефъсъ къ тоатъ хотърыреа ка дрептъл еї прінчіпіалъ съ се пънъ дн честіне. Франціа ші Ръсіа, каре спріжънескъ пътітоаселе черері але Прінцълъї се паръ a фі датъ ;ч стъіа консілівлъ, ка съ репънчіъ ла demолiреа четъцїі Белградълъї, пентръ къ астфеліъ конференца пъ саръ пътеа дпцелеце despre челелалте граватіне. Търчіі пъ лась німікъ din дрептъріле лоръ есскътате прін трактате , ші інкълпъріле че лі се факъ ле denera къ тоать търіа.

ІТАЛІА

Алартареа despre планъріле лъї Гарібалdi цine пекоптенітъ. Дн Търін ші дн Паріс кътетъ оатенії, къ тотентълъ унеі еспедіцівні новъ пъсе дн счене се апропіе. Дпсъ че direкцівне ва лъа ачеаста еспedіцівне, пъ счіе німінеа. Дн Італіа de сес ia пътерл челор вербацї, каре аъ съ треакъ дн Сіцілія тотъ маі марі dimенсівні. Еі алергъ din тоате портъріле спре Сюдъ. Дн 18 Іюліъ аъ плекатъ din Ліворно пе о наіс франдозéскъ 120 волънтарі. Еі тощі се адънъ дн Корлеоне.

О еспедіцівне ла Рома, дн Гречіа, дн Марea adріатікъ, дн Монтенегро, ачесте сънтъ пънктеле de цінтъ, каре се пресънънъ планелоръ лъї Гарібалdi ші каре кътцігъ акъші маі маре, акъші маі мікъ пробабілітате. Къ Англіа аре штіре despre тоате ачесте, пъ се маі дndoіще німінеа. Дн Палерто се прегътескъ мълте кътеші рошії пе сокотеала Англіеі. О корабіъ de ресбелъ заче дпкъ дн портъл дела Палерто ш. а.

— Din Рома се скріе лъї „Al. A. Zeit.“ despre провавереле планърі але лъї Гарібалdi: Фіindъ къ се релацioneze din Анкона despre артареа шапцърілоръ еї ші despre адънареа трънелоръ пісmонтезе, сар пъреа, къ Гарібалdi шіар алеце ачеаста фортърéцъ, ка пънктъл de спріжоанъ пентръ операцівнеле сале прінчіпале ші ар атака маі дптъіъ патріmоніъл лъї Петръ, каре заче пре малълъ чел стънгъ алъ Тіврълъї, каре терепъ требие съї фіе пré доріть пентръ дпсъширеа са мънтоасъ дн пъртареа ресбоівлъї съъ. Déкъ дн Тівлерії саъ сітцітъ ачестъ планъ de операцівне, пъ есте конoскътъ, атъта дпсъ е адевър, къ комендантъл франдозескъ ал трънелоръ че окънъ статълъ папал, a datъ ordinea, ка трънеле окънътоаре франдезе съ се діріцéзъ дпчетішор кътръ Рома пе малъл чел дрептъ ал Тіврълъї, дн врете че трънеле Папеї аъ съ пъzéскъ фронтаріеле неаполітане dела Теречіна пънъ кътръ Чівіта Кастелапа. Пе малълъ чел дрептъ алъ Тіврълъї врé франдезіі съ лесе нътаї detaшamente дн Вітербо ші Чівіта Кастелапа ші съ рътъіе легацї къ Чівіта векіа прін ноі вапорі de ресбелъ че сосеаъ пекоптенітъ. Тот планъл міроась ла проіектъл прінцълъї Наполеон, a цертърі пе Папа дн „Ватіканъ“ каре прелът се щіе заче пе малъл чел дрептъ ал Тіврълъї.

— Дн статълъ Папал се прегътескъ оатенії пентръ марі евенімente. Аша пътітъл партітъ ал акціънеі десволть необосітъ активітате, ка съ прелъкре попорял, дн врете че трънеле франдозещті ші папале се прегътескъ пентръ тóте евентуалітъціле ші се тішкъ акъші кътръ граніце, акъші се контрагъ саръші дн лонтръ астфеліъ дпкътъ пъ се поате дпкеіа ла тendінца амбелоръ корпърі de трънe; ачеса дпсъ се вede din тоате, къ еле ътълъ къ планърі, каре съптъ конoскъте пътаї челоръ че сънтъ ініцiацї дн еле.

Dн Флоренца се скріе лъї „A. A. Zeit.“ din 19 Іюліъ: Аічea есте акъта валідъ унівersала паролъ: „Мерцетъ ла Рома“ пъбліче ші дн тоате локъріле o zікъ конoскъцїі, ка o фортълъ de салътаре. Акъта котézъ оатенії a zіче, къ рекрътъріле пентръ Гарібалdi дн Флоренціа аъ дпчепът дн рънdъ кънвінчioсъ. „Natione“ інвітъ пе Романі ла о революцівне, дн каре съ'ші іа Рома ші съ о факъ de капітала Італіанілоръ. Еа дпсъ роагъ пе романі a върса пътаї сънцеле солдацілор папалі ші a кръца пе франдозі, дела каре фіекаре пікътъръ de сънце есте прецioасъ пентръ Італіа. Ші фіindъ къ са ворбітъ дн парламентълъ din Търін дънъ трібунъ, къ романіі пъ сънтъ дестълъ de кърацioші, ка съ'ші іа дпсъші Рома, аша дарь саъ дптрепрінсъ рекрътареа пентръ Гарібалdi, ка съ ажоте пе Романі прівatъ. „Natione“ a адъсъ пе баzа ачестъї маніфестъ проківетареа чea маі новъ, каре сънъ аша: Рекрътацівнеле се контінъ ші мълцї жънї аъ порнітъ зілеле ачесте. Noі съптемъ дкredінцацї, къ тінерії карії дптръ дп міліцiь денънъ унъ жърътънтъ. Къ ачелъ актъ dаъ еі промісівnea, къ воръ мерце ла Рома; ші се деоблігъ къ ла касълъ унъї конфліктъ пъ воръ пъшка асупра франдозілоръ, лась дпсъ ка ачестіа съ пъште асупра лоръ ; дн прівінца солдацілоръ папалі се деоблігъ a пъ лса нічі о прівілецъ. Прекатъ a терсъ жокълъ челъ din тъіъ дн маре, мérце акъта дн мікъ. Ратацї a декіаратъ дн Парламентъ ші дн ноте; a дпnедека орі че дптрепрindере din партеа Гарібалdianілоръ, дн врете че журналеле офічióсе ші офічіале епаръ despre прегътіріле асторъ феліъ de дптрепрindерї, дпсъ ші din алта парте декіарь Гарібалdi не дпкredереа са къtръ рецітъ.

Префектълъ дела Ното Ферарі каре a прітітъ кондъчереа префектърeї din Палерто a слобозітъ o проківетъчівne, дн каре се зіче: Ка унъ солдатъ ветеран алъ ліверътъцїі ші репресентантъ алъ унъї рецітъ сінчеръ ліберъ воіъ конcidера ші воіъ фаче a се конcidера тоате опініvнеле, тоате indiвidвалітъціле ші тоате партітеле, каре врéъ съ се рецінъ дн барієріле леџілоръ, аша прекатъ воіъ конвате тоате трансгресівнеле афарь de терепълъ леџівітъ.

Дн „Botschaf.“ чітімъ ъртътоареле din Biena къ datъ din 6 Авгестъ к. п. Ni се скріе din Паріс din 2 Авг. к. п. Прекатъ дпцелегъ токтаї акъта, a ordinatъ астъзі дппъратълъ, пе каре дптътпларіле din Італіа ла адъсъ дпtr'o ірітаре атъта de маре, дн катъ прін ачéста са фъкатъ свкчесълъ кърeї dела Віші пré dълъ, ка съ се еспedéze катъ de грабъ o потъ чіркъраріъ de ел дпсъші проіектатъ кътръ амбасadорії din Віена, London, Берлін, С. Петерсбъргъ ші Мadрітъ. Ачеста актъ аре de скопъ a da кончерпінтелоръ кърцї еспреса дпкredінцаре, къ рецітълъ франдозескъ есте въртосъ хотърытъ, a пъне капътъ скandалоаселоръ defаімърі a ле лъї Гарібалdi, ші къ ел ва шті съ пънъ съвършітъ пентръ тотdеvна форцелоръ челоръ кріміпале але ачестъї кърватъ, a рестърна пачea Европеі. Маі наінте дпсъ de че ар апъка рецітълъ дппъръtескъ енерціче, ва лъса ел дпкъ чеваші тімпъ рецітълъї італіанъ, ка съ вазъ déкъ лі ва свкчede a іспръві дндаторіреа че а лватъ асупра са, a дптімпіна тоате пекъвіінцеле ші a прокъра авкторітъцїі сале стімъ.

Notiце Diверсе.

— Мареле прінчіпе Алексandръ Алексandровіч ал doілea фіъ ал дмпъратълъї a сосітъ дн 25 Іюліъ дн Варшовіа.

— Din Варшовіа се скріе къ dat din 7 Авг. к. п. Астъзі са слобозітъ асупра Мархізълъї Вілополскі ла скоборъреа din къръцъ ла трептеле прінчіпалі але комісівнеї de фінанцъ ън пістол. Учігъторівлъ, каре фъ прінс, есте ън літографъ. Вілополскі пъ е волператъ.

— „Osser. Napol.“ дпштіінцéзъ, къ рецеле a тріміс кътръ Гарібалdi пре унъл din адіютанцїі съї ка съ'л пофтеаскъ a се дптоарче дndерътъ ла Капрера. Рецеле съ фі пофтітъ пе амікъл саъ дн пътеле пъчії ameпінцате a ърта ачестеї провокърі. Че резълтат a авътъ ачестъ пашъ дпкъ пъ е конoскътъ.

— Din контра „Italie.“ врé съ штіе къ Гарібалdi аръ фі ръспънс ла o епістоль, дн каре се провоакъ a modера проіектеле сале, ъртътоареле: Льсацітъ съ факъ еі, Рома ва фі еліберать прін мine ші пъ прін міністерій.

Редактор респънзетор Ioann Рац.

Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїѕнеа сефаче лп Сібііѣ ла еспедітѣра фоіеї; пе афарѣ ла ч. р. поще, кѫ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѣръ. Преціѫл препъмерацїеї пентрѫ Сібііѣ есте пе ап 7. фл. в. а. сар пе о жътетате de ап 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентрѫ провінчіеле din Монархіѣ пе ѫн ап 8. фл. сар пе о жътътате de ап 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѣіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѫ пентрѫ лнтжіеа óръ кѫ 7. кр. шірѫл кѫ літере мічі, пентрѫ а доза óръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репецїре кѫ 3½ кр. в. а.

Nro 62. **ANѪLѪ X.**

Сібііѣ. 5. Аѵгѵст 1862.

Cuventarea

ce a tienut'o abiturientulu Ilariu Duvlea la podulu Turcului Eselentiei Sale P. Episcopu Andreiu Baronu de Siagun a cu ocasiunea escursiunei sale la Zernesci.

Escelentia!

Daca debilei naturi omenesci i-s'aru fi asignatu si acelu daru, cá adeca se-si póta esprime si manifestá intocma tóte semtiementele interne, atunci si eu, care dein partea locuitoriloru romani ai acestui tienutu, suntu alesu de interpretele simtieminterloru loru, me asi usiura de sarcin'a impusa, de a esprime ferbintea amore, fiasc'a supunere si adorarea ce o au romanii acestui tienutu catra Escelenti'a Vóstra.

Romanii din acestu tienutu Ve intempina si Ve privesce cu acea mare caldura si placere, cu care fiii cei buni sau indatinatu totu deuna a primí pre bunulu si scumpulu loru Parinte, care avendu de a se ingrijí si luptá pentru fericirea densiloru abea dupa 9 séu 10 ani póte érasi a se iví in mediloculu loru.

Acesti Romani se simtu fericiti Escelentia dandu-lise ocasiune a intempiná si a primi in persón'a Escelentiei Vóstre pre celu din taniu barbatu alu natiunei si alu besericei; caci densii sciu prea bine Escelentia ca chiaru cu venirea acést'a ati pusu unu fundamentu la prosperarea si fericirea poporului romanu, care fundamentu vá remanea prein secoli nestramutatu de ori ce tempestati amenintiatóre si de ori ce viscole pernicióse, si cu acést'a memoria eterna a Escelentiei Vóstre; de si ei se aflu in marginele patriei, sciu totusi si cunoscu tóte ostenelele si tóte sacrificiele aduse de Escelenti'a Vóstra pe altariulu natiunei si alu besericei, care nunumai ca le cunoscu; ci a si gustatu din rodulu acelora, si inca fórte multu, caci mai nainte cu vreo 14 séau 15 ani, candu serac'a inse brav'a nóstra natiune erá amenintiata cu perire si candu sfant'a si maic'a nóstra Beserica se aflá in starea cea mai deplorabila, Escelenti'a Vóstra sunteti acela, care inarmatu cu intielepciunea lui Solomonu si cu bratiele lui Hectore, ati statu in mediloculu si alungandu norii ce ne facéu viitoriulu obscuru, ne ati luminatu carilele si ne ati condusu pe densele.

Acestu poporu Escelentia scie in fine si aceea ca Escelenti'a Vóstra n'ati venitu, ci ca sunteti tramisi de provedintia la Romani cá Moise la Evrei, si ca din dielu si revna nationala, ati parasitu, Parintii, Fratii si némurile, ati lasatu totu ce putea fi lumescu, cá asia mai multu se puteti ajutá decadiuta nóstra romanime; si chiaru pentru acést'a Escelentia poporulu acestui tienutu precumu si tóta Romanimea se inchina atotu putintelui in ceriuri, éra pre Escelenti'a Vóstra Ve adorédia pre pamentu, orandu-Ve unu intreitu se traiasca. **I. D.**

Сібііѣ 4 Аѵгѵст. Ерї се адѫнъ о мълцїме de оамені de тоатъ класа, лн вечінѫл сатѣ Гъщеріца, ка съ петреакъ ла мортъштѣ ретъшїцеле пароxѫлѫї сванцеліко-лютеранѣ de аколо ші репѫмітѫлѫї лнвъцатѣ M. Axнер. Екселенцїа Са D. ценералѣ Komendantѣ Конте de Монтеново кѫ адіѫтантѫл ценерал ші лнкъ кѫ ѫн Ценерал, атплоіацїї de тоатъ врапта, о мълцїме de преоцї din сателе вечіне, ші четъцéні din Сібііѣ dedѫръ онóреа чea маї de пре ѫртъ песторѫлѫї сфіенцілорѣ. Фііндѣ репосатѫл метрѫ опораріѣ ал асоціацїѫнеї трансілване ромъне саѣ рънduїт din партеї: D. Конс. de Фінанце П. Манѣ, Dr. Васіч ші Dr. Немеш ка репресентанцї аї еї ла черемоніле фънебралї. Вечінікаї помепире.

Лн прівіпца честїѫнеї націопалітъцілорѣ се скріе лѫї „Pest. Ll.“ din Віена къ капчеларіѫлѣ аѫлікѣ ѫнгѫрескѣ мънъ солѫцїѫнеа честїѫнеї націопалітъцілор кѫ маре зелѣ. Пré Лнпалтѫл автографѣ, каре латѣ лнпъртъшітѣ лн Нрѫл трекѫтѣ, са лнпъртъшітѣ Локѫцїінцеї кѫ ачеea обсерваціѫне, ка еа съ лнтокмéскъ de локѣ о комісїѫне, каре съ факъ кѫ грава проіектѫл de леце черѫтѣ de Маіестатеа Са. — Деспре memorandѫл каре съ'л фіе датѣ ѫнїі dintре Кавалерїї ѫнгѫрешті капчеларіѫлѫї Конт. Форгач, есте атъта адевъратѣ, къ ѫн нѫмер dintре domnїі ѫнгѫрешті, карїі саѣ афлатѣ лн Рохічї аѣ ворвіт деспре сітѫаціѫнеа патрієї ші аѣ денѫс пъреrea са лнтр'ѫнѣ memorandѣ. Кѫпрінсѫлѣ de къпетепіѣ ал ачестѫї memorandѣ зачe лн доведіреа, къ революціѫнеа din 1848—49 есте фъктѫл релаціѫнелор еѫропене de атѫнчі, лнсъ пѫ флѫксѫл леціlор din 1848, ѫнѣ копчептѣ, че пѫ са арътат маї din тъіѣ лн ачестѣ memorandѣ. Маї тързіѣ а кѫцетат Комітеле Коламанѣ Сечіні а лндеплíні о овліга ціѫне патріотікъ, дъндѣ прівatim ачéста хъртіе капчеларіѫлѫї ѫнгѫрескѣ. Віче-прешедінтеле de маї наінте ал локѫцїінцеї, Бар. Сіннеї, каре нѫмаї че а сосітѣ din Кіcінген, пѫ а жѫкатѣ ачі нічі о ролъ. Конteле Халер, сѫпретѫл Комітe din Біхор, кѫноскът din скімвареа епістолелор сале кѫ Конт. Форгач деспре конкіетареа комітателор, а петрекѫтѣ съптъмъпа ачеаста чеваші лн Віена ші а авѫтѣ о маї лѫнгъ аѫдіенцїѣ ла Капчеларіѫл аѫлікѣ.

„Газета Трансілваніеї“ лнпъртъшеще лн Нрѫлѣ 59 ѫртътоареле:

Din изворѣ секѫр ні се лнпъртъшеще штірea, къ Г. Романѣ, каре ші ка консіліаріѣ алѣ трібѫналѫлї провінціале din Мъреміш-Оторхеіѣ авѫ лѫпте din респентѣ націонале пентрѫ къ лндръзні а реферa ромъпеште din превънъ кѫ чеіалалцї колеці аї сеї de націопе ромъні, акѫтѣ денѫмітѣ фііндѣ de Лпалтѫл Лмпъратѣ de асесорѣ ла табла рец. жѫдекътореаскъ пентрѫ Ардеалѣ, а датѣ de недече, пѫсе din партеа пресідіѫлї таблеї, къндѣ ціа еспіматѣ допінца de a пѫпе жѫрътъптѫл лн лімба ромънъ, конформѣ кѫ егала лндрептъціре, пропѫнчіатѣ din лнпъцітеа тропѫлѫї. Асѫпрітѫлѣ пѫ а омісѣ а рекѫрце ла пресідіѫл лн. гѫверпѣ провінціалѣ, лнсе de аколо лнкъ а къпътатѣ ресолѫціѫне негатівъ плінъ de мъстърї, лн каре і се демъндъ ка жѫрътъптѫл сълѣ денѫпъ фъръ лнтърziере лн лімба магіаръ. Се пріченe de cine къ дѫпъ атъта персеверare, асесорѫлѣ ромънѣ кѫ о атътѣ de раръ авнегаре de cine ші кѫ періклѫлѣ de a і се сіста саларіѫлѣ, а рекѫрсѣ ла лн. кърте р. din Віена. Пе фіькаре ромънѣ вінесітціторіѣ лѫлѣ лнтересеазъ фоарте мълтѣ, че ресѫлтатѣ ва авé ачестѣ касѣ de пречедепціа чea момептоасъ пентрѫ Романі. Ноі съптемѣ de ачea пелнфрънціверъ кредінцїъ, къ лнпалта кърте пътрѫнсъ de съпта дрептате ва делътъра педека, лнсѫфлецїндсе de адевеpѫлѣ, къ арѣ фі чea маї маре асѫпріре пентрѫ тоцї ромънїї de динкоаче, дакъ лор лн оаре каре пѫсецїѫне a віецїї пѫ ле арѣ фі пермісѣ а'шї манїфеста кредінца ші алінірea кътръ домніторіѫлѣ лн лімба пропріъ ші а се лега лн офічіѣ ші пентрѫ віторіѣ кѫ жѫрътептѫлѣ ростітѣ лн лімба дѫлче ші стрѣбънъ.

De sub Buceciu in 1-a Augustu 1862.

Onorate Domnule Redactoru!

Fiemu ertatu a replicá numai putî'ne la respunsulu celu sinceru (?) din „Telegrafulu Romanu“ cu datu 8 Iuliu 1862 N-ro. 54 putîne dicu, daru mai socotite, ca cele ale Domniloru respunsetori nesocotitu parute, marginindume numai pe langa neste date cari voru fi in stare se arunce fariseismulu acelui respunsu in aerulu intunecimei - si de care se vá putea convinge ca nu le amu scosu din cetin'a Buceciului prin care Domni respunsetori me transpunu retacindu, ci chiaru frun-

dierindu protocoalele notariale ale Comuneloru Branene, in cari se afla intre alte multe numere venite in limb'a germana si urmatoarele N-re. 613 din 29 Ianuariu 1862, 1201 din 17|3 - 929 din 25|2 - 2427 din 3|5 - 194 praes. din 6|5 - 23 inspect din 27|5 etc. etc. —

Vedeti acumu Domniloru respundietori ca nu aveti dreptu? Auditati Domniloru respundietori?

Ia luativa osteneala D-loru respundietori si cercetati apoi si cancelari'a notariale din Tohanulu vechiu si ve veti convinge, ca si in aceea corespondintiele in limb'a romana suntu ca si rindonelele cele albe,— cautati apoi si prin protocolulu notariului Zernesteanu si ve convingeti de corespondintie in limb'a germana.— Auditi Domniloru?

Mai departe nu ati vrutu a bag'a bine séma la Corespondinti'a din tiér'a Barciei, seu ca ati fostu pré frapati de adeverulu acelei'a, in catu ati schimbatu pe notariulu Branului cu alu Zernestiului cá terorisatu - ca eu nu amu vorbitu de celu din Zernesti ci de celu din Branu, care facuse conclusulu in var'a trecuta si lati desmantatu alu inaintá magistratului, nu ca erá stilisatu deafi periclitatu de actiune fiscala, pentru ca tocmai acelu conclusu, ce s'a stilisatu atunci, au esitu deunadi din litera in litera in foaia gazetei fora ase fi acatiatu acti'a fiscala de cinev'a.

Vedeti D-loru respundietori ca nu ati stiutu cumu se ve scusati si ati cugetatu, ca schimbandu si invaluindu un'a cu alt'a veti scapa cu fatia curata, acusandume pe mine de scornitoriu.

Amintescu Domni respunsetori de concurse la institute si fonduri - o dómne catu de bine cunoascemu si scimu ce ati facutu! si de ati facutu nu fiti farisei, a predicá poporului „ce face dreapt'a se nu scie stang'a.“ Mai departe imu baga respunsetori de vina ca prin acea corespondintia amu voitu a trece de nationalistu — si aceea se póte, cu tóte ca nu miamu subscrisu numele - si me intreaba ce amu folositu eu natiei? Iatá ce! amu descoperitu si aratatu publicului gresieli cari suntu de incungiuratu si oameni, cari in acestu timpu de lupta stau cu manile in pusonariu si suntu mai multu cá pasivi.

Apeleasa apoi D-mni respunsetori in privinti'a scoleloru la Illustritatea sea Domnulu fostu Consilieriu de scoale - Aveau dreptu in anulu 1859 si 1860 candu inca D-nulu Vasiciu erá spre fericire Consilieriu de scoale - dar acumu de candu D-sea nu mai fungédia vai de scoalele Branului si in genere de toate scoalele populare, ca si ceace D-sea pusese la cale, necumu sele sustineti, daru le lasati de se desfiintiasa prin nepasare, ca tocma in Branu se subscriese la fondulu scolariu o suma frumoasa pentru infiintiare si acuma nemai miscandu nemeni au ramasu lucrulu ilusoriu.

Auditati Domniloru respundietori. —

Unu Flacau alu Bucceciului.

БѢКОВІВА. Дп „Botschaf.“ афлтмъ din Черпъуцї къ Епіскопвлъ Хакманъ а решгнатъ ла demnitatea de Капіталвлъ церії ші къ мотівеле каре ларъ фі дndemnатъ ла ачеаста, пв съптъ квносквте, съ dъ дпсъ къ сокотеала къ бътрънéцеле ші феліврителе гревтъцї челоралалте дndatorії але кіетърії сале ар фі контрібвітъ мвлтъ ла ачестъ пашъ. *)

Прекатъ се вede din о Брошвръ ешітъ дп тіпографіа лві С. Герольдфіъ 1862, че не вені ла мънъ, D. Пропріетаріъ din Бѣковіна Ніколае Добровольскі кавалеръ de Бѣхенталъ а фъкътъ о фвndацівне сѣвт тітлвлъ: Хрісовъ фвndаціональ пентрв скоале, стіпendіе, ашезъминте de фолосъ пвблікъ ші пентрв фатілія Добровольскі кавалер de Бѣхенталъ дп Бѣковіна. Спре ачестъ скопъ а оферітъ лъвdатвлъ Domnъ doe вънврі але сале, Доброполц дп Бѣковіна, ші Граместіе дп Басарабіа дптрвнъ modъ пропріъ ка о фвndацівне тоталъ пентрв скоале, стіпendії, ашезъминте de фолосъ котвнъ ші пентрв фатілія са дпсъ аша, ка дп декврсвлъ тімпвлві de 50 апі венітврele потепітелоръ вънврі, каре формézъ дпсъ пентрв вечіъ фондвлъ radікалъ кіематъ спре ачеаста, съ се капіталісéze, апоі атвнчі съ се дптреввінцеze 9|10 din інтереселе, че провін din ачестъ капіталъ пентрв скопврile маі сѣсъ арътате, еаръ 1|10 а інтереселоръ ачестор съ се адавце ла капіталізацівне. Двпъче ва ажвнце капіталвлъ сvма de 150,000, атвнчі съ се квтпере тошії къ ел ші съ сервéскъ тотъ спре ачестъ скопъ. Апоі сѣкчесівъ съ се дптреввінцеze din ачесте венітврі маі дптъіъ пентрв о скоалъ de месеріъ ротъпъ-ортодоксъ, двпъ ачеea съ се ръдіче вн ашезътъптъ de дпвъцътъръ агропотікъ пе лъпгъ внъ modelъ de економіъ, ші прісосвлъ съ се dea ка стіпendії пентрв тінерії ротъпі ортодоксі, карії вреаъ съ черчетéze вніверсітатеа сав алте асетепеа інстітвте. Дп фіпе съ се дпфііпцеze de ачі ші алте сколі medії, касі de дппрвтвтъ къ amanete, вшврътоаре вindерї de пътъптврї пентрв чеї че нв ле поседъ ші apendвірї сочіале. Двпъ о сѣтъ de апі dела моартеа лві потъ партічіпа ла ачесте інстітвте ші алте націопі декътъ ротъпії, къ о треіме. Дппърцірea фвndацівпелор се фаче de консілівлъ фамілієї ла пресентацівпеа кваторілоръ, внъ стіпendіъ de 300 ф. т. а. се ефектвеште de локъ двпъ моартеа фвndаторвлві, токмаі ата се воръ da 200 ф. пе съріndаре ші 100 фл. спре квтпърареа вітелор тінере пентрв колопії серачі. —

Noї пофтімъ D. Баронъ Бѣхенталъ пентрв фапта ачеаста хрістіапъ ші мърініmоасъ віацъ дпdelвпgатъ ші ферічітъ пе ачестъ пътъптъ, еаръ dinколо de мортъптъ дппъръціа черіврілоръ.

— „Бѣковіна“ врé съ штіе dintr'o епістолъ dela Віепа, къ о парте а дпвъцъторілоръ пентрв скоала реалъ ортодоксо-ротъпъ din Черпъуц аръ фі decігпатъ, ші къ апвте есте denвмітъ de Директоръ D. Таvш бърватъ прокопсітъ ші къ вnъ репвте. Noї пв пвтемъ прічепе, квмъ ачéста скоалъ каре е съ фіъ ротъпеаскъ, прекът ам възвтъ din петіцівпеа Domпілоръ Бѣковінепі, дші ва пвтеа пъстра карактервлъ націопалъ ші бісеріческъ, deакъ ачела каре аре съ о kondвъ есте de націопалітате ші реліцівпе стрвіпъ.

Воіводіна сърбеаскъ.

„Loidului Pestanu“ се скріе din Тімішоаръ дп 8 Авгвстъ к. п. вртътоареле: Деспре стареа чea маі повъ a честівпеї воівodінеї въ потъ серві къ вnеле дате маі апроапе, каре ле цінъ a фі дптемеіате. Din діферітеле проіекте, контра проіекте ші проіекте de міжлочіре съ фіе ешітъ афаръ дп оара ачеаста вртътоареле къцете фвndаментале спре солвіреа петіцівпеї конгресвлві сървескъ:

Съ се дпфііпцеze доve дістрікте сърбешті вnълъ дп Впгаріа мерідіопаль, алтълъ дп Кроація (Сірміъ:)

Дістріктвлъ сървескъ din Впгаріа мерідіопаль съ се формеze din локвріле ачеле, дп каре елементвлъ сървескъ сéъ барет челъ славікъ превалеазъ.

Четъціле сав грвпеле de сате, дп каре превалézъ алте націопалітъці сав сърбіі съптъ дптрв тотъ дп мінорітате, съ се ексіméze din ачесте дістрікте ші съ се атрагъ дп комітателе челе маі апроапе.

Дп прéдпалтвлъ рескріптъ, каре діспвне креареа вnві астъ феліъ de дістріктъ, аъ съ се адвкъ дпаінте къ пвтеле сатале, каре съптъ а се лва дп елъ.

Дістріктвлъ сървескъ din Впгаріа мерідіопаль аръ адпвтера двпъ проіектвлъ de пвпъ актта 214000 сърбі ші ка ла 70000 песърві; ла олалтъ даръ о імпопвлацівне de 280000 сѣфлете. Чеї 70000 песърві зікъ сърбіі, съ пв се ексіméze, пентрв къ еї тръіескъ ка фракцівні мічі дптре маса компактъ сървеаскъ, de алт мінтреа есте a се консідера, къ de алта парте катъ токтаї атъціа сърбі се ескідъ din дістрікте, адекъ требве съ ръмъпъ дп комітате.

Дістріктвл сървілоръ кроатікъ (Сірміvлъ) аре о імпопвлацівне de 80000 сѣфлете, дптре каре врео 20,000 песърві.

Нічі вnълъ, нічі алтълъ дістріктъ аре съ'ші дптіndъ авкторізацівпеа са асвпра ачеіеа a вnві комітатъ впгврескъ, съ се міште даръ перфектъ дп лъвптвлъ леціlоръ котвне але церії. Доріпца пропвпчіатъ din партеа сървілоръ, ка дістріктвлъ сървескъ съ се сѣвordіneze петіжлочітъ сѣвъ дікастеріеле чептрале (капчеларіеле авліче) есте даръ рефвсатъ. Дістріктвлъ сървілоръ впгврескъ ретъпе сѣвordінатъ локвцііпції ші капчеларіеї авліче впгврешті, челъ кроатікъ дікастеріелоръ церії кроатіче.

Дп фрвптеа дістріктвлві сървілоръ впгврескъ аре съ стеа воівodвлъ, дпфрвптеа челві кроатікъ віче воівodвлъ. Пентрв поствлъ воівodвлві фаче конгрегацівпеа цепералъ a дістріктвлві сървілоръ впгврескъ о терпа кандідацівне. Пре вnълъ din чеї треї кандідаці апоі длъ денвмеште Маіестатеа Са de воівodъ. Віче воівodвлъ се денвмеште de Маіестатеа Са фъръ інфлвінца попвлацівпеї сірміапе. Воівodвлві пв е ертатъ асвпра дістріктвлві сірміапъ нічі о інфлвінцъ.

---

*) Ноъ пв не віпе a крede штіреї ачестеї, ші аштептъмъ din кондеізлъ врвспві амікъ Бѣковінепъ о штіре маі апроапе деспре ачеаста дптъмпларе дпкътъ ар фі адевъратъ. P.)

De ар авеа амбеле дістрікте а комплапа о кавсъа комвпъ, атвпчї ачёста се поате фаче прін депвтацівнї din амбеле території de administрацівне квтъ се лптъмплъ ачеаста лп комітате.

Organisацівнеа din лонтрв а амбелорв дістрікте се ва фікса прін внв конгресв, каре сар трімите de попвлацівнеа амбелорв території.

Алецереа патріархвлві арв фі трёба внві конгресв маї лъцітв, ла каре съ фіе репресентацї ші сървії, карії віецвескв афаръ de дістрікте ші ромънії, деакъ пънъ атвпчї пв арв фі врматв сепарареа ієрархієї ромънешті de чea сървеаскъ.

Ла дієтеле вргврешті ші кроатіче ар фі репресентатъ імпопвлацівнеа сървёскъ a дістріктелор пв ка пацівне колектів, чї ка імпопвлацівнеле челоралалте комітате, пе баzа лецілор церії валівіле.

Дечісівнеа Маіестатеї Сале лп кавса ачеаста се ва лппъртъші дієтеї внгврешті спре аплачідаре ші артікваре.

Лп астфелів de modв се пречісёze чele маї пове пърерї лп Віена лп прівіінца честівнеї воіводінеї. Сосіворв еле лпсъ квръндв ла есекватаре, пв сар пвтеа спвне нічї лп Віена кв хотъръre. — Лп фіne пв пот а пв тенціона, къ капчеларіа внгврёскъ пв есте нічї декватв неаплекатъ а фаче сървілорв кончесівнї, лпсъ ка ші маї наіте ціne стръпсв de прінчіпв, къ ачеаста кавсъ требве адвсъ ла лпкеіере лп концелецere кв дієта внгвреаскъ.

(Челібатвлв Преоцітеї Католіче ші кondіка лві Наполеонв!) Лпкъ маї de de мвлтв атърна ла трібвналвлв din Перігнеж о честівне лмпортантъ de дрептв лп прівіінца лпкввіінцъреї внві Преотв de a пъші ла о късъторіе чівілъ. Двпъ десбатереа din тъів, ла кареа аv ворвітв Іслів Фавре пентрв Преотвлв kandidatв ла късъторіе, аv фоств жвдекъторії de опініві сепарате, кв дóзъ лп контра дозъ вотврі. Двпъ a doва десбатере аv хотъръtв трібвналвлв че ера лптърітв лпкъ кв внв жвde. врмътóреле :

Koncideрвndв, къ, късъторіа, двпъ кondіка лві Наполеонв, есте пвтаї внв контрактв чівілв, че'лв потв лпкіееа тоцї чівівілії, карії пв сънтв декіарацї посітівв de нехарпічї;— къ лпdешертв сарв къята лп леці о опріре ла късъторіа Преотвлві католікв, карele прін лтвръцішареа тагтеї преоцешті пвші піerde нічї лпсвширеа нічї дрептвріle сале чівіле ;— къ лецea органікъ de квлтв din Цертіналв, a апвлві X. тотв аша de мвтъ есте деспре пвнктвлв ачеста, ка ші кondіка,— къ аколо, вnde таче леціслаторівлв, пв съ кввіne жвдекъторіілорв, a лпdеплini тъчереа ачеаста кв о опріре неespресъ dedвсъ din мотіве de конcideратв реліціоасе морале пегрешітв demne de стіматв, лпсъ лп кondіка чівілъ фъръ темеів. Din мотівеле ачестеа трібвналвлв ъші термінъ лппърціта са хотържre din 8 Февръріе 1862, дъ актв консвлілорв din Перігнеж ші Цendріеж асвпра апелъреї ла трібвналв, елв зіче ші demъndъ, ка прін ачестї амплоіацї din статвлв чівілв съ се лптрепіndъ пвблікареа ші сервареа късъторіеї лві Брв Лавріере кв Елісавета Фресапгее, пре лънгъ ачеea маї ordonъ a се петрече септіпца пресентъ лп реціствлв чівілв- din комвнеле Перігнеж ші Цendріеж, ші осъndеште пе Брв-Лавре ла плътіреа тътворв кіелтвелелорв.

Італіа. Гарібалdі пв маї фаче нічї внв секретв, къ тendінца лві есте a мерце ла Neапол ші de аколо лп стателе бісерічещі. Nічї de Веneціа пв врé дъпсвлв съ віте лп ресвелвл съв de елібераре. Лптр'о скрісоаре кътръ ассоціацівнеа Вніверсітъції стрігъ елв: Da, еv воіv вені лп міжлокvлв вострв, харпічілор жвні, пе каре се базесе чele маї скvмпе ші маї черте сперапце але патріеї. Ръвлв рецімв, каре a пвсв ла провъ ръвdареа воастръ ші свпвпереа воастръ пентрв кавса вніtъції, съ въ фіe o admoніцівне маї мвлтв пентрв ка съ препарацї мърінітоаселе воастре спіріте ла чele demре врмъ лвпте de лібертате. Еv съптв ла воі, ші облігацівнеа спре ресвелв мерце кътръ ноі, ка съ къцігътв че есте ал пострв ші че пв врé съ не dea стръінії domnі карії пе лптецескв: Рома ші Веneціа! Еv воіv фі трвфашв, съ въ двкв ла лвптъ ші ла вікторіъ.„

„O. D. P.“ зіче, къ штіреа квт къ Гарібалdі врé съ мérгъ асвпра Ромеї се адевереште. O депешъ a консвлвлві цenерал францозескв din Палерто a сосітв ла Паріс, ші лпштііпцézъ, къ Гарібалdі лптр'вnв консіліз de ресвелв цінвтв лп Чефалv a хотържtв съ атаче Рома. Къndв лпсъ ші квтв пв се штіе. Din алта парте се штіе лпсъ къ атътв din партеа францозілор кът ші a італіепілор саv лватв тоате тъсвріле спре лтпedека-реа врввпеї ірвпцівнї лп статвл папал de ар вені орі de вnde. O скрісоаре din Тврін адевереште ачесте штірі, арътъndв къ Гарібалdі пв сар вввра маї мвлт de попвларітатеа че o авеа, dекъndв італіанії штіv, къ ел пв лвкръ лп концелецere кв рецеле Віктор Емвнвіл.

Лп контрадікцівне кв штіріле ачесте адвче „Botschaf.“ вn артікvлв лп каре се зіче, къ Гарібалdі datezё opdiніле сале de zi, din кварtірвл цenерал ал арматеї італіане, къ ел a dекіаратв маї наінte съ рвінезе Італіа, dекътв съ лесе не.лndeплініtв жврътънтвл съв „Рома саv моартеа“ къ плéкъ кътрв Палерто лпаінte ші вестеще сосіреа са лп Neопол. „Рома саv моартеа“ ачеаста e стрігареа, че ресвнъ прін тотъ Італіа ші тънъ жвнітеа італіанъ свътв стіndardвлв лві Гарібалdі пе лънгъ тот маніфествл лві Віктор Емануіл, пе лънгъ тоатъ dекіарацівнеа лві Ратаці, пе лънгъ тоате мъсвріле рецітвлві. De сънт óменії лп Тврін лнтр'в адевърв хотържцї a лнтребвінца пвтереа асвпра волвнтарілор ші a апріndе ресвелвл чівіл, сéв къ еї фацъ кв лвтеа ші кв пвтеріле каре аv рекпоскvтв Італіа жоакъ пвтаї комediз, пв се поате хотърж dе пресентв. Атъта лпсъ e адевърат, къ рецітвлві італіан, de ар авеа ші чеа маї вnв воінцъ, лі ліпсеще пвтереа a пъші лп контра лві Гарібалdі ші пасівнелор попорвлві десволтате прін ел. Ачёста се вede din жврналеле демократіче din Палерто, каре атакъ рецітвл лнтр'вn modв нетаї авзітв, de ші депешеле телеграфіче лпцііпцéze алтфелів, зікъndв къ Гарібалdі съпгвр персоніфікъ попорвл італіанв, ел e меcіа, пе каре лл ащéптъ de атъціа анї, сперапца пърінцілорв лор, ферічіреа лвмії de акvм, modелвл копіілор лор ш. a.

O депъшъ телеграфікъ din Тврін адвче штіреа, къ Гарібалdі арв фі окvпатв Рока ші Палвпва ші арв фі цінвтв o кввптаре, акъреї лпцелесв се есплікъ катв аша : Сітvацівнеа пресентъ пв маї поате двра, еv мергв асвпра рецітвлві пентрв къ ачеста пв тъ ласъ пе тіne съ мергв ла Рома, еv мергв асвпра Франціеї, пентрв къ ачёста апъръ пе папа. Еv врév Рома кв орі че прецв; Рома саv моартеа! Деакъ лмі ва свкvede кв атъта маї вine, de пв, атвпчї еv воіv рвіна Італіа, че ам фъкvт'о еv лпсвмі. Плекареа волвнтірілорв ла Палерто a маї лпчетатв. Се зіче къ пвртареа лорв dіскордъ попорвлв, фііndв къ се слободв ла есчесе.

Корпвлв волвнтірілорв, каре a пъръсітв Палерто, са лнторсв лndеръптв, фііndв къ a крезвтв, къ Гарібалdі се афлъ лп концелецere кв рецітвлв.

Гарібалdі пв лпчётъ кв прокіематічвнеле сале, ел a словозітв кътръ попоаръле славіче врмътоареа фóрте квтезътóре прокіематівне :

„Оара попоарълорв се апропіъ; сабіа дрептъцієї аре съ се десголéскъ, ка тоатъ пацівнеа съ капете пропріа са ересіре. E тімпвлв, ка тоате попоаръле съ се прегътеаскъ пентрв лвпта дечізътоаре. Редікацівъ даръ ші воі, вніцівъ лнтр'вnв попорв ; вітацї вра воастръ, decrinapeа воастръ, прежвдецеле реліціvнеї ші a раселорв.! Adвнацівъ лнтр'вnв сінгврв кvцетв de ресвнаре ші лівертат e- ші квтезацї препотінтеле асалтв асвпра апъсъторілорв вострії. Nв дацї аскvлтаре тінчіноаселорв промісівнї але dіплотацівнеї, пв въ лнкредецї махінацівнелорв ші інтріцілорв лорв. Еа ва традатв de освтъ de орі ші ва вndвтв... Сербіа ші Монтенегро поартъ кв o інітъ лndреспéцъ ресвелвлв асвпра деспотіствлві. E даторіа воастръ a ле алерга спре ажвторів - - - Кавса лібертъцієї есте пвтаї вна, орі чіne есте връжташвлв, каре o комбате, орі каре есте колорвлв стіndardвлві, свът каре алéргъ артателе - - Еv въ тремітв лп пвтеле Італіеї атічіціь фрънцеаскъ ші ажвторів. Вніці вретв ноі a комбате деспотіствлв, вніці вретв ноі a елібера чele лалте попоаръ славіче, ші кvndв ва фі фрънтъ арогапца, ші барбарвлв отоман датв лndеръптв лп десертвріle сале, ва фі лплокvітъ тареа адріатікъ пе атвndое малвріle de попоаръ лібере, каре съптв demne a се лпцелецe вnв пе алтвлв ші a се івві.„

O алта еаръші лпфокатъ прокіетъчівне a словозітв елв кътръ палермітанї.

Вnв кореспондентв din Тврів лп „S. C.“ лпштііпцézъ din 5 Авгвств сеара к. п. Астъзі domneште лп міністеріз o маре спаімъ. Штіріле каре вinв din Січіліа съптв фоарте дескврацітоаре. Ценералвл Pірini комендантвлв тътворв трвпелорв din Січеліа a телеграфітв аічеа, къ ел нічї декvтв пв поате калкvла ла кредінца трвпелорв. O алтъ депешъ a префектвлві din Катапео лпштііпцézъ, къ o парте a трвпелорв трімісе асвпра лві Гарібалdі аv фъкvтв лвкрвлв конвнв кв ачеста ші къ ценералвлв лп фрвптеа лорв мерце кътръ Па-

лерто. О паіе америкапъ дп кыркатъ кѣ тѣпѣрі ші пѣштї дл аштеаптъ ла Палерто. Ші реџітептвлѣ 51 de лініъ, каре џіне de гарнісоапа ачестеі четъџі, са декіаратѣ пентрѣ Гарібалді. Фрънџереа дптре реџітѣ ші Гарібалді о декіарѣ тоате жѣрналеле паріспане de перфектъ.

ФРАНЦІА.

Се скріе din Паріс дп 3 Авг. к. п. къ Дмпъратвлѣ сар фі тъпгвітѣ прін амбасадорвл съѣ din Тѣрін ла Віктор Емапвіл деспре пекѣвіінціосвл модѣ, дп каре а ворвітъ Гарібалді деспре денсвлѣ, ші дп вртма ачеаста ар фі дндрептатѣ реџеле о епістолъ кътръ чел депре вртъ, дп каре лі фаче фоарте енерџікѣ імпѣтърі пентрѣ скѹлареа лві асѹпра Дмпъратвлві Наполеон. Дмпъратвлѣ din контра съ пѣ фі консѣпатѣ кѣ пропосіџіа впор міністрії дп консіліѹлѣ міністеріалѣ дела Віші, а чере димісіѹнеа лві Гарібалі din армата італіанъ.

Новл жѣрнал алві „Laguerroniere“ зіче деспре політіка din лонтръ а імперіѹлві, къ імперіѹл есте реџітвл че домнеще революџіѹнеа прін лібертате.

Тотѣ ачелѣ жѣрналѣ дпкредінџеазъ, къ Гарібалді арѣ фі хотърѫтѣ дптр'внѣ консіліѹ џінѣтѣ дп 4 Авгѣст к. п. а мерџе ла Рома. Нѣмервл волѣнтарілорѣ фаче 6000, еі форméze о сочіетате секретъ ші прітескѣ солдѣ. Корпвлѣ de еспедиџіѹне а токмітѣ 6 корѣбіі de котерчіѣ.

Гарібалді ва десбарка дп Салерно, de вnde ва дптра дп стателе романе кѣ вnѣ корпѣ de ажѹторіѣ. Дп Неапол се ащептъ о маре демонстраџіѹне, деакъ ва сосі Гарібалді. Ескадра італіанъ пѣ а лѣатѣ пічі о месѣръ, ка съ дптмпедече десбаркареа.

Маі департе зіче ачестѣ жѣрналѣ кѣ аѣ сосітѣ ла Салерно 6 корѣбіі de ръсбоіѣ енглезешті. Къ консілівл міністеріалѣ са хотърѫтѣ съ трімітъ сѣкѣреш ла Чівітавекіа.

Орі кът вреаѣ съ се опѹнъ ѹменіі, кампагніа ораторіѣ а лві Гарібалді пѣ а ръмасѣ фъръ ефептѣ асѹпра Дмпъратвлві. Ачестѣіа лі пасъ мѣлтѣ de попвларітатеа са дп Італіа, ші поате къ ші маі мѣлтѣ, декътѣ че дѣ елѣ а кѣпоаште. Пе лънгъ ачеаста елѣ се теме токтаі аша, ка ші Віктор Емапвіл, къ інфлѹінџа лві Маџіні се ва адѣче таре ла валіditате дп Італіа. Нѣ е пічі о дндоіалъ, къ Наполеонѣ а трімісѣ штіре фоарте дппѣчівітоаре ла Тѣрін ші саѣ пропвнчіатѣ рекѹноскъторіѣ асѹпра вртоасеі џінері а реџітвлві італіанѣ.

Кабінетвл дела Тѣрін а фъкѹт дп тімпіі чеі маі ноі челе маі дпбѹлзітоаре репресентаџіѹні дп Паріс, къ есте кѣ непътінџъ а маі џінеа дп фрънѣ партітвл de акџіѹне італіан. дéкъ Рома ва маі ръмънеа дпкісъ пентрѣ італіані, ші амічіі Італіеі спереze, къ 15 Авгѣст ші маніфествлѣ че се аштептъ дп зіва ачеаста ва адѣче о фаворітоаре дптоарчере ші дп честіѹнеа ромънъ.

Нотіце Діверсе.

— Маіестатеа Са ч. р. апост. са дндѣратѣ прéграџіосѣ а дъръі пе пар. гр. кат. din Маерѣ I Хангеа дп рекѹноаштереа активітатеі сале дпделѹнгате дп сфера сколаръ ші пастораль кѣ крачеа de аврѣ кѣ короапъ пентрѣ меріте.

— Дп 1-а Авгѣстѣ а мѣрітѣ фѣітосвлѣ полеолог ші пароххвлѣ лѣтеранѣ din Гѣштеріца М. І. Ахпер дп върстъ de 81 de ані. Елѣ а фостѣ акламатѣ ла адѣнареа џенералъ а Асоціаџіѹнеі трансілване ромъне дп Брашовѣ de метврѣ онораріѣ, дп денсвлѣ а перdѣт счіінца патріотікъ вnѣ скрѣторѣ необосітѣ. Фіеі џержна вшоарѣ.

— „Sürgöny“ дппъртъшаште din Бѣda къ фъіміле деспре рестітвіреа ізрісдікџіѹнеле комітатенсе ші четъџене сънт прінпіте.

— „Pest Ll.“ зіче: деспре ресвлтателе консвлтърілорѣ, ла каре а асістатѣ Екселенџіа Са Домнвлѣ гѣбернаторѣ ал Ардеалвлві дпделецетѣ кѣ сар фі фъкѹтѣ хотърѫреа de окамdатъ, съ пѣ се факъ пічі вnѣ пашѣ дп прівіінца дієтеі, чі съ се аштепте, че џінере ворѣ лѣа комітетеле, каре дп кърѹндѣ се ворѣ арѣта пе театрвл політікѣ алѣ Ардеалвлві.

— Кѣ окасіѹнеа сърбърії зілеі паштерії а дппъръtесеі Рѣсіеі ші а ботезвлві марелві дѣче саѣ елібератѣ ла Варшовіа 114 дела недéнсе ші ла 7 са дппѹџінатѣ недеапса.

— Предікаторвлѣ еванџеліко - лѣтеранѣ din Гѣштеріца П. Манч са сінѣчісѣ лвні diminéца ла 5 оаре тѣіndвші вънеле дела браџе ші дела гѫтъ.

— Гарібалді дпштіінџézъ дптр'о порѹнкъ de zі, дататъ din квартірвл џенерал ал арматеі італіане сосіреа са кът de кърѹндѣ дп Неапол, ші декіарѣ къ дп скѹртѣ тімпѣ се ворѣ іві марі евенімente.

— Din Палерто се дпштіінџézъ: Гарібалді есте дп Канталісета, волѣнтарії пѣ аѣ вепітѣ дп четате, ші прегітескѣ о демонстраџіѹне інімікъ реџітвлві кѣ парола: жос кѣ Ратаџі! съ трѣіаскъ Віктор Емапвіл! съ трѣіаскъ Гарібалді!

— Дп Болкач а ловітѣ тръспітвл дптр'о шврѣ дпкъркатъ кѣ бѣкате лвні сеара ші а префъкѹтѣ 12 шврe дп чепвшъ.

— „Pays.“ дппъртъшаще кѣ ресерваре, къ амбасадорвлѣ енглезескѣ а декіаратѣ пѣбліче дп конференца дела Константінополе, къ Рѣсіа есте каѣса рескоалеі din Бѣлгаріа. Репресентантвлѣ Рѣсіеі іа респѣнс пѣтерпік ла ачеаста дпвінѹіре ші шedинца са дпкеіатѣ.— Е de мінѹне, кътѣ о пѣтере аша лібералъ ка Англіа пѣ вré съ рекѹноаскъ вnde заче каѣса ревлві ші а тѣтворѣ рескѹмпърілорѣ din партеа креш тінілорѣ дп Тѣрчіа.

— Дп Флоренџіа ші Брескіа аѣ фостѣ демонстраџіѹні din партеа попорвлві каре стріга: „Съ трѣіаскъ Віктор Емапвіл, орі капітала Рома, орі мóртеа!

— Гарібалді съ се афле тотѣ дп Карлеопе. Трѣпеле окѹпъ посіџііле, de каре се крede, къ ле ар лва Гарібалді.

— Се спѹне къ Колопелвл Нѣло а фост дппедекат а десбарка кѣ 24 волѣнтарі. Ші алта корабіъ, кареа вреа се десбарче 100 волѣнтарі ла Палерто а фост дмпедекатъ.

— Дмпъратвлѣ франџозілорѣ ва петрече зіоа онотастікъ (15 Авг.) дп Паріс, ші се ворбеште къ ла прімірea солепелъ а корпвлві діплотатік ва респѣнде пѣпчівлві папеі кѣ о кѹвънтаре політікъ.

— Гарібалді а кънътатѣ din Англіа о сѹмъ дпсемнатъ de бані, ші черѹндѣ кабінетвл франџозескѣ дела чел енглезескѣ десльчіре дп прівіінца ачеаста, іа ръспѹнсѣ Лордвл Палмерстон кѣ е дрептѣ кът къ Гарібалді а прімітѣ дела енглезі 3 міліоане франчі, ші къ реџітвл пѣ а потът дмпедека ачéста. Къ дпсъ аѣ мерс ші кътръ Папа 1 $\frac{1}{2}$ міліонѣ de франчі ші къ реџітвлѣ пѣ се поате фаче респѣнзъторіѣ пентрѣ сімпатіеле, че ле тръзаще дп Англіа вна, саѣ чеіалалтъ каѣсъ.

— Се скріе din Неапол, къ џенералвл Кѹџіа а трімісѣ пе дѣка Della Verduri ші пе депвтатвл Laloggie a дѣче лві Гарібалді прокіетъчівнеа реџéскъ. Гарібалді іа прімітѣ дп міжлокѣ волѣнтарілорѣ, а рефѣсатѣ дпсъ а прімі о епістолъ а амікълві съѣ Медічі.

— Дѣпъ „Magors.“ чірклéзъ вnѣ поѣ програмѣ ка мапескріптѣ, а кърві авкторѣ пѣ е кѣ чеі din 1848. Дѣпъ ачестѣ програмѣ ар чере опініѣнеа пѣблікъ, ка афачеріле естерне, de ресвлѣ, комерџѣ ші фінапчіаріе съ се дпкредінџézъ нѣмаі сінгѹр Короапеі фъръ пічі о інфлѹінцъ а Џерії.

— Адѣнареа џенералъ пентрѣ кѣпоштіінца џерії са џінѣтѣ дп 4 Авгѣстѣ ші вртътореле дп Медіашѣ кѣ о помпъ фоарте маре прекѹм се вede din газетеле џермане.

— Дп Алдорфѣ лънгъ Бістріца са апрinс дп 25 Івліѣ 5 $\frac{1}{2}$ óре сеара о касъ ші трѣгѹндѣ вn вънтѣ дпфріатѣ а префъкѹт дп чепвше 20 de касе ші 30 de кѹдірі екопоміче. А перітѣ ші вnѣ омѣ.

— „Gior. de Torn.“ зіче къ Гарібалді ар рефѣса а дпгъдві чева, дпсъ тотвші съ се фіе декіаратѣ, къ пѣ ва лѣпта дпкотра італіанілор. — Фаіма деспре о демонстраџіѹне дп Рома къштігъ дп конеістінцъ.

— Дп 7 Авг. к. п. са дпкісѣ парламентвлѣ енглезескѣ, кѹвънтвлѣ de тронѣ ворвіндѣ деспре стареа Тѣрчіеі, еспрімъ сперанца, къ честіѹнеа оріенталъ се ва солві дптр'вnѣ модѣ кореспѹнзъторіѣ трактатвлві парісіан, вінелві крістіанілорѣ ші базателор дрептърі але Сълтапвлві. Еа базеze політіка са пе ачесте, ші декіарѣ къ џінѹнd вртос de посіџіѹнеа че а лѣато дп ресвлѣ din Крімеа, ва къта дп тот модвл съ скѹтéскъ інтреџітатеа Тѣрчіеі.

— „Op. Nat.“ вré съ штіе къ ші Англіа вré съ дпдедече десбаркареа лві Гарібалді асѹпра Роmеі, ші къ еа ар фі девенітѣ ла ачеаста хотърѫре din ачеea каѣсъ, къчі са лъџіт фаіма, къ еа ар фаворі дптрепріndереі лві Гарібалді.

— Din контра жѣрналеле енглезешті „Globe“ ші „Post.“ demintѣ ачеаста фаімъ, къчі Англіа пѣ се абате дела прінчіпівлѣ а пѣ дптревені, каре дпсъ тотвші пѣ ар дпдедека пе Англіа, а пѣ се опѹне вnорѣ стрікърі de паче плъпвіте дп Тѣрчіа.

— Скрісорі din Тѣрін спѹнѣ, къ реџітвл а тріміс ла Січіліа doe реџімente, треі ла фронтъріеле романе деа лвнгвл Тібрвлві пънъ ла Маре, каре вnіте кѣ флота франџозéскъ ші італіепеаскъ съ превіпъ вnѣ атак.

— Р. Нір.“ скріе, къ ла Капчеларівл авлікѣ внгврескѣ се џінѣ конференце дп тоатъ тъчереа, ла каре іаѣ парте Конт. Естерхазі, Апопі, Палфі ші Бар. Сепеі ші къ активітатеа ачестор патріоџі се редѣче провабілmente ла діета фііторре.

Редактор респѣнзетор Ioann Paţ.

Едітѣра ші тіпарівлѣ тіпографіеі дієчесане.

TELEGRAFUL RÓMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацїúнea сефаче ла Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Прецїúл препъмерацїеї пентръ Сібіїў сте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъметате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате де анў 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лънтъіеа ъръ къ 7. кр. піръ къ літере мічї, пентръ а доза ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 63. **ANULŬ X.**

Сібіїў. 9. Аъгъст 1862.

Ziúa паштерії а Маіестатеі Са ге Ампъратълŭї Франц Іосіфŭ I.

Ачеаста zі са сербатŭ лн Сібіїў къ обічнуіта фестівітате. Лнкъ лн пресéра сервъторії адекъ дъминекъ а кътат капела мъсікалъ мілітаръ а регімептълŭї de Інфантеріъ Маџъхелі ші ачеea a баталіонълŭї de въпъторі лн піаца маре паінтea палатълŭї Комендантълŭї цепералŭ Монтенъово піеселе челе маї есквзіте. Сеара a фостŭ театрълŭ сървътореште ілъмінатŭ ші декоратŭ, кътънdъсе лн елŭ імпълŭ попъларŭ.— Лълї dімінеаца ла 5 оаре бъбїтълŭ тънърілорŭ ші мъсіка капелелорŭ мілітаре вестіръ zіоа чea фестівъ; лн піаца маре лнаінтea бісерічеі католіче ера ръdікатŭ ън кортŭ лнфрътсецатŭ къ стéгърі ші гірlande de фрънze de стежаріŭ.

Ла 8 óре лнчепъ сервіцїúл дъмпезъескŭ мілітар сълт каре се dedъръ салвеле обічнуіте атъта прін dескъркатъл пъшелор, кът ші ал тънърілор. Ърмъ апоі сфінцїúреa стéгълŭї ал баталіонълŭї 4 din регімептъл чел брав Барон Кълоц, каре чea маї маре парте констъ din Ромънї, мъта стеагълŭї a фост Маіестатеa Са Ампърътеаса, прéлнаltŭ кареа, a трімісŭ пантліка чea помпóсъ Локцїітоареї Сале Коптесеї Монтеново. Дъпъ че са севършітŭ черімоніеле de сфінцїре, са скосŭ стеагълŭ афаръ петрекътŭ de преоцїmea слъжітоаре, de DD. Ценералі, Dомna Локцїітоареa мъта стéгълŭї, de o мълцїme de офіцірі стабалі ші събалтерні ші de амплоіаці din тоате брапшеле. Компаніа din регімептълŭ лŭї Кълоц каре авea съ прітéскъ стеагълŭ, ънŭ баталіонŭ din регімептълŭ лŭї Маџъхелі, ші алтълŭ de въпъторі, прекът ші о батеріъ de артілъріъ пресептаръ, кънdŭ възъръ стеагълŭ ръdікатŭ, каре dъпъ ачеea се adъсъ лн кортълŭ прегътітŭ ші асістънdŭ преоцїmea слъжітóре се бъгъръ къіле обічнуіте събт кънтареa мъсічеі. Фінінdъсе ші ачесте черімоній érъші се ръdікъ стеагълŭ ші стегарълŭ стътъ къ елŭ лнаінтea компаніеї Кълоцŭ, dъпъ че еаръші пресептаръ пъшіле, атътŭ офіцірії кътŭ ші солdацїі фъкъръ ънŭ карее пе лънгъ стéгŭ ші D. Маіорŭ ал Баталіонълŭї 4, Петровіч че се афлъ лн Орлатŭ, пресептъ стеагълŭ оштірілорŭ лнтро къвънтаре цертънъ ші ротънеаскъ сънъndъіле деспре даторіа лорŭ, че аŭ кътръ dънсълŭ, ші адъкъndъле аміпте de брaвъра регімептълŭї ачестъі ла Колін, Аспер, Тімішоаръ, Маџепта, Солферіно, Монтебело, etc. еаръ ън кънітан сънъсе тóте ачестеа ші лн літва ънгъреаскъ. Ърмъ апоі жърътънтъл лн тóте treї літвї адекъ нетцаскъ, ротънеаскъ ші ънгъреаскъ. Апоі пъші лнаінте Екселенцїа Са D. Комendantŭ цепералŭ Конте de Монтенъово ші предъ стеагълŭ компаніеї Колоцŭ къ ърмътоареa къвънтаре лн літва ротънеаскъ:

Soldati! Regimentulu Vostru au portatu stégulu seu totudeuna gloriosu, inaltiatu, nemaculatu, si au sciutu alu defendá chiaru si in cele mai ferbinti lupte cu fala si cu nepretiuirea vietii.

Faceti si voi asemenea cu stégulu, care Vi sau predatu. Urmati'lu totu deuna intr'acolo, in catr'o Va chiama Préinaltiatulu nostru Imperatoru si se muriti cu statornicia si cu barbatia pentru densulu.„

Тотŭ ачесте къвінте ле зіче Екселенцїа Са ші пътцеще. Апоі пресептаръ еаръші оштіріле ші dedъръ treї dескъркътърі de пъште. Dъпъ ачеea лнтраръ еаръші тоцї лн бісерікъ ші се цінъ „Te Deum.“ Апоі еші преоцїmea къ монстрацїúл аффаръ ші dendŭ бінекъвънтареa оштірілорŭ, каре о прітіръ din цепънкі, érъші dескъркаръ de treї орї пъштіле. Салвеле de пъще ераŭ тотdеъна конкомітате de пъшкътърі къ тънъріле. Лн фіне лъсъ Екселенцїа Са D. Ценерал комandant съ дефілéзе оцірiле събт съпетъл мъсічелор, а тобелор ші а трімбіцелорŭ пе dенаінтea са лъндŭ посіцїúне лънгъ стража маре.

Тот ла 8 óре слъжі ші Екселенцїа Са Пъріптеле Епіскоп А. Бар. de Шагъна С. літърдіъ лн аша нъміта капелъ гречéскъ, фіindŭ ші хратъл бісерічеі ші фъкъ ръгъчіúні пентръ съпътатеа Лнпъратълŭї постръ Ампъратŭ Францїскŭ Іосіфŭ I. апоі сфінцї стрънърії dънъ обічеіълŭ бісерічеі ръсъріпепе. – Ші лн челелалте бісерічі але діферітелорŭ конфесіúні се цінъръ ръгъчіúніле обічнуіте ла ачеастъ zіоъ солепелъ.

Ла 2 óре dъпъ амеазї a фостŭ прънзŭ маре dіпломатікŭ ла Екселенцїа Са D. комandantŭ цепералŭ Конте de Монтенъово. Ла каре лналтŭ ачелашї ръdікъ ънŭ тоастŭ пентръ Ампъратълŭ ші алтълŭ пентръ Ампърътеаса. Капела мъсікалъ мілітаръ, каре есекъта піеселе сале лн піацъ, адъсе сетпеле de віват, ші de локŭ ърмъ імпълŭ попълар ші се dескъркаръ тънъріле.

Dъпъ аміазї се адънъ о мълцїme de оатенї лн пъdъре ла пъшкъторіъ, ънdе се пъшкъ ла сетпŭ, апоі лнчепъ жокълŭ. Секелŭ фрътосŭ ера таре репресептатŭ ші лнърькатŭ сървътореште. Кънdŭ жъкаŭ маї біне іатъ о плоіе пе неащептате, фіindŭ къ ън плоіасе de мълтŭ, каре ла лнчепътŭ се пъреа къ нъmаї вреа съ сперіе лътеа, маї тързіŭ лнсъ лнчепъ а върса астфелŭ, de оатенії ън сціаŭ каре лн котро съ апъче, павілоапеле ші вірталŭ de скъndърі ера лndесатŭ de ómeni, мълцї къътаŭ скъпареа събт копачії чеї марі, алцїі лн тресърі, алцїі събтŭ кортърі de плоіе; цінъndŭ лнсъ плоаіа маї біне de о оаръ ън ретасъ німінеа не ъdатŭ. Фокълŭ артіфічіосŭ, че се прегътісе къ атъта діліцінцъ de ънŭ къпітанŭ ретасъ неапрінсŭ ші къріосітатеа оатенілорŭ, че маї къ сеатъ ераŭ атрашї лн dътърavъ прін апъндъл фокълŭї артіфічіосŭ, се фъкъ балтъ лн чел маї адевъратŭ лнцелесŭ ал кувънтълŭї.– Солdацїі регімептълŭї Кълоцŭ, карії вепісеръ dела Орлатŭ ла сфінцїреa стеагълŭї, аŭ фостŭ оспетацї ла лнпъратълŭ Ромапілорŭ лн спеселе четъцїі, еаръ офіцірії карії лн аŭ фостŭ кіетацї ла комandантълŭ цепералŭ лн грădina лŭї Вілкі de Четъцеапъл Баер.

Лпсъпътошареа ші релптоарчереа Маіестатеї Сале а Ампърътесеї.

Маіестатеа Са Ампърътеаса ЕЛІСАВЕТА пътімindŭ de о боалъ, каре атепінца тіпера еї віацъ a фостŭ сілітъ a еші dепарте ші лн церї стръіне, ънdе прекът се зічеа, есте кліта маї domoалъ ші маї прінчіоасъ плъпъndеї еї констітуціúні трънештї. Madіepa, Корфŭ ші Венеціа фъръ ачеле локърі ънdе къцетаŭ medічії чеї маї репътаці аї капіталеї, къ къ кліта лорŭ ворŭ kondъче спре ъторареa боалеї, че се пъреа перікълоасъ de моарте, пънъ че лн Кісінген, о баіе лн патріа Маіестъції Сале Ампърътесеї, ънdе ла лнчепътъл верії вепі спре dърере тътъроръ попоарълорŭ лнтр'о старе фоарте dеплорабілъ ші ръзітатъ пе брацъл скъпълеї еї пъріпте лнчепъ кра, каре сък чéсъ астфелŭ. лнкът лн $^{14}|_{2}$ Аъгъстŭ попоаръле капіталеї аввръ бъкъріа чea маї біе a ведé пе Маіестатеа Са съпътоасъ лнтрънdŭ de брацера Маіестатеї Сале a Ампъратълŭї лн капіталъ. Фіреще къ ънŭ астфелŭ de евепімепт, ън са потът ігпора de четъцénії капіталеї імперіале, карії ащептаŭ къ чел маї маре dор, ачел момепт лн каре съ поатъ ведеа ші салъта пе Маіестатеа Са Ампърътеаса ЕЛІСАВЕТА еаръші съпътоасъ. Адміністрацїúпеа дрътълŭї de фер a лнгріжітŭ, ка къльторіа Маіестатеї Сале пе дрътъл de ферŭ съ фіе чea маї плъкътъ, претътіndені ераŭ імпровісате челе маї фрътоасе декорацїúні. Лн $14|2$ Аъгъстŭ лнкъ паінте de 8 óре саŭ адънатŭ лн кортеа дрътълŭї de ферŭ тоцї архідъчії, міністрії ші капчеларії карії се афлаŭ лн Віена. Апоі амбасадорълŭ Бавареї ші локцїіторілŭ аъстрії de жосŭ, Конслълŭ четъцїі Віена, къ атъндоі локцїіторії лŭї, вічеконслълŭ, сепаторії ші комънітатеа спре лнтімпінареа Маіе-

стъцілор Сале. Кънdъ сосі треѳл кѣрцій, попорѳл дші манiфестъ бѣкѣріа пріп стрігърі ентѳсіастіче ші хорѳл асоціаціѳнеі de къптърецї дптопъ мелодіі.

Кѣт пъръсі Маіестатеа Са Дмпърътéса de брацера Маіестатеі Сале а Дмпъратѣлуі вагонѳл дмпърътеск$ се апропіъ de пré дпалтъ ачеіаші Конселѣлъ четатеі Віена ші салѣтъ пе Маіестатеа Са Дмпъртеаса кѣ ѳртътоареле кѣвінте:

Nѣ а пѣтѣтъ інтімпіна четатеа Віена о маі маре ферічіре, dекът кѣ Маіестатеа Воастр$ кѣ ажѣторіѳл лѳі Dумнезѣ, вацї дпторс$ еарѣшї перфектъ съпътоас$.

Дп пѣтеле сѣтелоръ de тії карії астъзї сърбéз$ фестівітатеа реднтоарчерії Маіестатеі Воастре, дшї іаѣ вое а Въ фелічіта кѣ кордіалъ бѣкѣріъ дп тіжлокѳл репрезентаціѳнеі комѣнале, че се афль аічеа, ші тотодатъ а пропѣнціа дпбѣкѣрътоареа сперанцъ, кѣ Маіестатеа Воастр$ ші de акѣмъ дпаінте въ веці бѣкѣра de ачеаста дпфлорітоаре ші поъ дптъріть съпътате.„

Маіестатеа Са се арътъ таре дпбѣкърать despre прітіреа ші салѣтареа D. конселѳ ші еспрітъ кѣ о адънкъ тішкаре а інімеі бѣкѣріа ші тѳлцътіреа са.

Сѣвт челе маі ентѳсіастіче аклатаціѳні пъръсірѣ Маістъцiле Сале перронѳл, се сѣіръ дп карет$ ші плекарѣ дп тіжлокѳл ѳнеі тѳлцімі de оатені че окѣпа дрѣмѳл de амѣеле пърцї дптре стрігърі de вівате, кътре Шѳнбрѣнъ. Четатеа Віена а фостъ дп модѳл чел маі фрѣмосъ ілѣмінатъ.

Фрѣмосъ dескріе ачест$ евенімент$ „Presse“ ші ачéста не фаче съ репродѣчем ші ноі ачéста dескрісре. Еа сѣнъ аша:

„De треі орі а пъръсіт дмпърътéса Капітала, ка съ кавте вindекареа ѳнеі боале ателіцътоаре кѣ тоартеа дптр'о кліт$ маі домоалъ ші ла ізвоаръ стрѣіне. De doe орі еарѣшї, dела Madiера ші Корф$, са дпторс фъръ съ фіе афлат вindекаре. Акѣма дпс$ ѕвоаръ дпаінета дмпърътесеі, каре се дптóрче дп решedінцъ пѣнчіѳл de бѣкѣріъ, кѣ фѣнтъна тѣмѣдѳітоаре Кісінген, дп патріа еі, а датъ тонаршеі аліпаре ші о секѣръ сперанцъ пентрѳ dепліна рednсъпътошаре.

Партічіпърії ѳнтіме ші пліне de долі$, кѣ каре а вѣзѣт$ тоатъ Австріа, еарѣ маі кѣ сеатъ попѳлаціѳнea Віенеі пе болнава дмпърътеась dеспърцindѳсе de аі сеі, кореспѳnde акѣма кордіала, вéсела, ші пліна de сперанцъ салѣтаре, кѣ каре се дптімпінъ дпсъпътошатъ рednтоарса дмпърътеась.

Че поате фі пентрѳ ініма отѳлуі маі тішкъторі$, маі кѣпрінзъторі$, dекът$ а прівi о тіперъ маікъ, каре се ведеа ателіцатъ de ѳнъ перікѳл дпгінаторі$ de тоатъ арта medічілоръ, а се dеспърці de копіій съі пентрѳ вечіъ, ші dѳнъ о кѣтретѣрътоаре аштептаре а се рednтоарче еарѣшї съпътоасъ? Ші кѣтѣ се рѣdікъ ачеаста компътіміре отенеаскъ, кънdъ бърбатѳлъ ачестеі тѣте есте дмпъратѳлъ ѳнѳі потінте імперіъ, фіѳл съъ тоштенітор$ ѳнѳі стрѣлѣчітъ тронъ! ѳnde ар фі о політікъ патімъ de партітъ dестѳлъ de дпцелепітъ, ка съ нѣ атѣцеаскъ ла прівіреа ѳнѳі асетенеа спектаколе, ші кѣі поате астъзї дп церіле австріаче алт чева дмплеа ініма, dекътъ фелічітареа дмпърътесеі ноастре?

Ачеаста фелічітаре о адѣчетъ ші ноі ші кѣцетътъ, къ пеатъ фъкѣтъ кѣ еа інтерпретор$ фіекърѳі австріакъ.

Ѳрсітеле фіекърѳі попоръ тонархікъ съптъ стрънсъ легате de бѣкѣріа ші патіма фаміліеі прінчіпештї а сале, къчі de ші карактерѳлъ патріархалъ, че domnea маі наінте адевъратъ дп ачеea релаціѳне, са ретрасъ дп стателе moderne, тотѣші dавеа de вре о кътева лѳнї дпкоачеа, ѳнъ попоръ ліберъ, din коло de капалъ а арътатъ лѳтеі, къ ші тронѳлъ реціlоръ конституціоналі поате фі дпкѣнціѳратъ de чea маі фрацетъ атоаре а попорѳлуі. Ші дп стателе конституціонале съптъ zілеле de бѣкѣріъ але бѣнілоръ прінчіпї зіле de сърбътоаре але кредінчоаселоръ попоаръ.„

Коментарѣ офічіосъ ла егала дndрептъціре паціоналъ. „D. Z.“ адѣче о десклѣчіре маі апроапе despre мотівеле, че аъ сервітъ de базъ рескріптѳлуі дмпърътескъ кътръ Капчеларіѳлъ аѳлікъ ѳнгѣрескъ пентрѳ нѣпереа дп лѣкраре а прінчіпіѳлуі de егала дndрептъціре паціонала. Фоаеа ачéста офічіоасъ, констатéз$ маі дптъіъ, къ партітеле хіперпаціонале de dінколо de Лаіта нѣ аъ кѣѳсъ а се тъпгѣі песте тотъ despre вътъмареа ачестеі прінчіп, къ реціѳлъ ші а фъкѣтъ de даторіъ о пѣтаі посібілъ асетенеа прівіінцъ а паціоналітъцілоръ дп с к о а л ъ ші о ф і ч і ъ, ші ачéста а ші кончес'о дп фантъ сінчерѣ ші дптінсъ. Трекѣndъ ла рескріптѳлуі дмпърътескъ кътръ капчеларіѳлъ аѳлікъ ѳнгѣрескъ, прівеште „Donau. Zeitung.“ ка о фантъ токтаі аша de непегабілъ, ка ші тъпгѣітоаре, къ магіаріст$лъ дшї атрібѳе фацъ кѣ челе лалте паціопалітъцї але Ѳнгаріеі маі марі дрептърі, dекѣтъ че і се кѣвінъ dѳнъ фіреа лѣкрѳлуі, ші кѣцетъ а нѣ се дмшела деакъ сѣнѣне, къ провокареа че а мерс кътръ канчеларіъ, „пе лънгъ серіоаса ші въртоаса воінцъ а Маіестатеі Сале а дмпъратѳлуі реоглindézъ дп челъ маі кредінчіосъ modъ ші інтенціѳнеле реціѳлуі чентралъ алъ імперіѳлуі.“

Dела канчеларіа аѳлікъ ѳнгѣрескъ аштéптъ ачестъ офічіосъ органъ, къ еа ва десклега проблета, кѣ каре а дпсърчінат'о Маіестатеа Са dеплінъ ші кончіенціосъ ші прін ачеаста ва контрібѳі есенціалмente спре дппъчѳіріле спірітелор ші а інімелоръ дп Ѳнгаріа.„

Ноі съптетъ de ѳѳнъ кредінцъ, къ ачестъ літваціѳ алъ ѳнѳі жерналъ офічіосъ, ва дпкражна ші пе чеі дпгѣстї de ініміъ, карії пентрѳ сконѣрі прівате аъ алѳнгатъ літва ротъпъ ші din ачелъ офічіолатъ, ѳnde ера маі наінте дптродѳсъ кѣ тѣлте лѣпе, ші фъръ dавна алтѳіа, къчі деакъ сть аксіома, къ паціопалітате се поате манiфеста пѣтаі прін літвъ, атѳнчі фіреште, къ чел че нѣ ва ворбі літва ротъпъ претѣтіndenea дп с к о а л ъ ші дп о ф і ч і ъ, нѣ се поате консіdера de ротъпъ, чі de пъітітѳлъ алтеі семінції препondeранте. Спірітѳлъ тімѣлуі дп каре тръіцъ, нѣ маі сѣфере о астфеліъ de препondeранцъ. Кѣ прінчіпѳлъ егалеі дndрептъцірі паціонале съ се адѣкъ ла валіdітате дп тоатъ Монархіа есте пе тоатъ дптъмпларе о кауса котѳнъ а імперіѳлуі, ші автономіа Ѳнгаріеі нѣ атърнъ dела магіарісареа, каре се манцine ічі колеа фъръ лінсъ, dар пе тоатъ дптъмплареа прін сілъ. Ноі нѣ черетъ маі тѳлтъ, dар пічі маі пѳцінъ dекътъ ка прінчіпѳлъ егалеі дndрептъцірі дп Ѳнгаріа ші претѣтіndінеа съ се есекѣтезе серіосъ ші темеінікъ, спре консолідареа речіпрочеі дпкредері ші спре ферічіреа тѣтѳроръ локѣіторілоръ аі тарелуі імперіъ австріакъ.

Локѣіторіѳлъ регатѳлуі Ѳнгаріеі коптінъ кълторіа са че а фостъ інтрепрінсо маі наінте ші дптрерѣпто прін кіетареа са ла Віена. Din „Ung. Nach.“ скоатетъ ѳртътоареа кѣвѣптаре а Комітелуі Налфі, че о ціпѣт'о дп Біхеліъ кътръ адѣнаціі амплоіаці комітатензі. Ел zісъ: Ка атікѳл пѣблічітъцій ші а пъшіреі десклсе рѣndѣескъ, ка актівітатеа корпѳлуі амплоіацілоръ атътъ пе терепѳлъ жѣстіціеі кът ші ал адміністрацізнеі съ се пѣбліче тотdеѳна. Дппъртъшіреа кѣштігатѳлуі ресѳлтатъ нѣ ва фі пѣтаі респлата са пропріъ, чі тотъ одатъ ва форма скѣтѳлъ чел маі секѣрѣ дп контра тѣтѳроръ калѣмніелоръ ші ва серві астфеліъ dintr'o парте спре дппъчѳіреа пѣблікѳлуі, еарѣ din алта парте спре есерчеареа контролеі печесаріеі. Че атінце фаітеле кѣрсътоаре despre скітъърі, въ обсервезъ despre еле пѣтаі атъта, кът тоатъ скітъареа поате фі пѣтаі атѳнчі de о лѣкраре бінефъкътоаре, dакъ се ва фаче фъръ zгѳдѳіре, деакъ поартъ сокотеалъ кѣѳінчіоасъ інтереселоръ, деакъ нѣ ірітъ спірітеле. Есперінцеле че шеа къштігатъ реціѳлъ din Історіа веке ші маі поъ, воръ фі ценерацізнеі пресенте, ші астфеліъ ші Dвоастръ пѣтаі спре фолóсъ. Кътѣ Dвоастръ пѣпеці дпкредереа чеа маі сінчеръ дп інтенціѳнеле Маіестатеі Сале а пré дndрътѳлуі ші іѳбітѳлуі пострѳ реце, штіъ еъ ші фъръ de ачéсте, пентрѳ ачеea въ реквірѣ пѣтаі, а въ дndрепта кътръ міne дп тоате дпгріжіріле Dвоастре.„ Са прімітъ кѣ „Eljen“.

Berginu 4 Augustu 1862.

Din Comitatulu Albei de diosu

Ne tienemu de detorintia a aduce la cunosciinti'a onoratului publicu un'a scena tiranica, care o sevarsi unulu din judii cercuali magiari ai acestui comitatu, cari póte cugetá ca numai prin maltractari si fapte de ale Domnialoru tiranice voru potea aduce pre poporulu romanu acolo cá sesi lapede tóte drepturile sale patriotice si nationale.

In 6 Iuliu trecandu prin satulu Drasiovu o calugarítia dela Manastirea Neamtiului din Moldavi'a, dealtumintrelea Ardeleana nascuta in satulu Colibile Berginului o apuca judele cercualu din cercului Contii, care esindu din curtea unui posesoru cam ametitu de vinu dupa datin'a Domnealoru, o dusa inapoi in curte si dîcandu, ca este spionu si fora de neci o judecata, fora cercetarea medicului in contra condicei penale, si prelenga tóta rogarea din partea bietei calugaritia carea se rogá se o ierte pana se va intórce inapoi dela satulu Galisiu din scaunulu Sabiului, unde are de a merge se-si aduca nesce vesminte, seau déca nu se o tramita la satulu seu sub pazia, nu o ierta Domnulu nostru ci intru cele mai nerusinate ocarituri o trase diosu si ei dede 25 de lovituri cu nuele in presentia Judelui comunale, a unui juratu si a unui panduru, asiá

catu curgea sangele inchiagatu din beata calugaritia si ei causa un'a bóla de trei septamani; si in urma desbracanduo de vestmintele calugaresci tragandui papuci din picióre o lasa desculta cu caputu golu si numai in camasia, si asiá fu silita beat'a calugaritia a merge spre cea mai mare rusine prin trei sate pana la satulu dinsei cale de trei óre, adeca dela Drasiovu pana la Colibile Berginului. Crim'a sa aratatu la judecata comitatului si ei asteptamu resultatulu.

Aceast'a este onoratu publicu portarea si procedur'a unoru judi cercuali magiari din comitatulu acesta; si apoi déca ei face cineva atenti la legile si procedurile austriace respundu: „a ce nemtiesci eu-su cuno cutu de solgabirau in tóta Europa, acésta e legea magiara“ si apoi in batere de jocu citeasa § 25 adeca 25 betia dicandu acestai paragrafu romanului. *)

Бъковіна.

Din Черпъуц се скріе „Pressei“ din 11 Авг. к. п. вртътоареле: Ын Четатea поастръ есте постълъ de конселъ de маі лънгъ тімпъ вакантъ. Ынсъ ын локълъ челоръ трей de комітетъл de аічea алеші преопорацї кandidaцї, ын контра къроръ лптьріре de алтмінтрелea пъ се поате ръдіка нічі чел маі мікъ протестъ, са денъмітъ de рецітъ вне оареш-каре атилоіатъ din Apdeал ex оффо. Мълцї дінтре метьрії комънеї ын вртареа вътъмърії дрептърілоръ лоръ комънале, кърет аші da dimicіънea. Локцііторіълъ Конт. Amadeї, а лптопатъ ын прокламацінea са вьртоаса цінере de конституціне, ші чел din тъіъ актъ лнсемнатъ політік лї контразіче. — Ынпереа ын лъкраре a конституцінеї din Февръріъ дъ десті de марї гревтъцї, ші déкъ ва прочede міністеріъл ші маі ынколо a administра ын лнцелесъл Бокхianъ, атънчі требве съ се deскраціaze ші леџепе ші чеї маі кредінчіошї атърпторі аї лъї Февръріъ.„

Noї пъ прівімъ німік маі вътъмъторіъ, декът a лъса пе четъцені аші есерчea дрептъл лор de алеџере, че лптръ адевър есте внъл din челе маі фрътоасе a лнкредереї нъбліче, ші апоі a делътъра пе кandiaлтъл лор ші a імпне къ форца пе алтълъ. Деакъ рецітълъ a врътъ съ факъ ачеаста къ кълкареа дрептърілоръ конституціонале але тънічіпіълъї оръшан, атънчі маі біне съ о фі фъкът маі наінте, фъръ a лъса пе четъцені аші алеџе консълъл съъ. Че лнкредере поате авea вн аплоіатъ, каре a сервітъ ын Трарсілваніа, ла Комънс., респектіве ла локвіторії Черпъуцълъї de ар фі ші чел маі антъ ші вънъ, кънdъ ел лі се обтрбde къ форца. Nъ прічепетъ о астфеліъ de політікъ. —

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЪNІТЕ.

Тоате жърналеле цермане адък штіреа къ прінчіпеле Кіса прін хотърърea din 5 Іліъ a декретатъ дънъ свътъіреа міністеріълъї, ка de ачі ынколо тоцї ісраеліцїі фіе еї молdo-ромънї орі свдіцї стрънї, съ се свнвнъ ын прівіінца облігъцівнелоръ ші дрептърілор лор ка локвіторі аї цереї, тотъ ла ачеле леџі, ка ші свдіцїі індіџенї ші стрънї, карії търтърісеск алте реліціънї.

„Реформа“ ън жърнал бінередіцеатъ дънъ о паъсare de трей лънї еаръшї аъ лнчепът a еші din 1-a Авгвст. Еа арътъндъ пънктълъ de ведере de вnde плéкъ, десфъшъръ de ноъ къ програтълъ съъ ші цінта съптъ, каре ші a пропъс есте вртътоареа:

Воімъ консолідареа вніріі, ка міжлокъ неапъратъ ал реџенерърі поастре націонале. Воім реформареа радікалъ a тътъторъ леџілоръ, ші маі къ сеатъ ameліорареа моравълілоръ ші лнсъпътошіреа спірітълъї пъблікъ.

Воімъ інстрвкціънea ценералъ, гратвітъ ші облігатóре; пентрв къ воімъ съ се лътінеze класеле тънчіторілоръ каре сънтъ матка націънії; ші нвцінъ не пасъ поъ дакъ кътева zечімі саъ кътева сътімі кіаръ din фііі класелоръ авvте съ пъseazъ къ diпломе de докторате каре adесea ле серв de патенте спре a комбате лътіna, дрептатea ші лібертатea ын цеара лоръ; воімъ dар лътінареа класелоръ de жосъ, a матчеї попорълъї, a націънії.

Воімъ артареа Църеї, пентрв ка націънea поастръ съ се поатъ прінde ын хора націънілоръ каре есістъ ші сънтъ респектате, нътаї пентрв къ съптъ къ артеле ын тжнъ. Сжнтемъ дінтре ачеіа карі кредъ къ de amъ авea кіаръ которіле лъї Іов ын вістіерііле поастре; de amъ авea докторі ын леџї ші ын счіінце къ тііле пе тоате страделе; de am авea агрікълтъра ын стареа чea маї лнфлорітоаре, ші ораторіі, ші зіаріштіі чеї маї еминенцї дінтре ноі, вомъ фі тотъdeaвна о націънe къzът ші кълкатъ ын пічере. De am авea боері маї побілі декът тоатъ побленea Indieї ші a Кінеї, коворжцї ын лініе dреантъ din соаре ші верї бънї къ тоате стелеле черълъї, неавъндъ арме, пе вор кълка ын пічере челе маї мічі статврі армате; вомъ фі песокотіцї кіаръ de кътре амічії поастрі, ші пе вом афла ын етерпітате съв гр'ndina потелоръ конселаре каре кадъ съв капълъ постръ, вомъ фі еспвшї a прііmі ын цепънке ші фъръ търтъръ ын карпеа поастръ, алічеле скрііторілоръ din канцеларіа консълатълъї тъскълескъ, саъ a орі кърві алтъ консълатъ. Сжнтемъ дінтре ачеіа карі кредъ къ фъръ арме пъ е тжнтвіре, ші каліфікътъ de тръdъторъ de патріе пе орі каре, ші din орі че треантъ сочіаль каре ар фі adвсъ орі каре сервічіі патріеї, нътаї пентрв кріма къ a zicъ одатъ къ цеара ротънъ пъ требве съ фіе артатъ.

Воімъ лнтіndереа ченсълъї електорале, пентрв къ е дрепт ка оаменіі ліберї съ се кжртвіаскъ къ леџіле пропъсе ші фъкvte de маіорітатea націънії пентрв къ фъръ лнтіndереа ченсълъї електоралъ пъ вомъ авea нічі-одатъ, нічі патріе, нічі автономіе, нічі дрептате, нічі лібертате.

Воімъ лнпропріетърірea сътеанълъї, пентрв къ воімъ ка фіе каре Ротънъ съ аібъ о патріе реалъ, пентрв къ пъ е дрептъ ка нътаї о олігархіе съ се бъкvре de тоате дрептъріле, съ-ші лнпартъ тотъ тържтълъ цереї, ші съ зікъ націънеї, прекът ca zicъ одиніоаръ: ал пострв пътжнтълъ ші алъ вострв черълъ, ворбъ каре a пъскvтъ фрътоаса леџендъ націоналъ:

О! Doamne!
Маї дъ черълъ ла чіокоі
Ші пътжнтъ ла d'алde ноі!!!

Воімъ лърдіреа ченсълъї електоралъ пентрв къ пъ прііmімъ ші пъ е дрептъ ка нътаї олігархіа съ аібъ о патріе реалъ, іар націънea, о патріе імаціпаръ.„

Noї салvтът апаріцінea de ноъ a ачестъї жърналъ ші dorімъ D. Редактор I. G. Valentineanu свкчесъл чел маї бънъ ын апърареа прінчіпіілоръ че ле ва тракта.

Din „Ротънъл“ ведемъ къ плъчере къ ын капіталъ саъ алес пентрв adвнареа ценералъ еаръшї D. C. A. Росетті къ 109 ш I. Брътіпъ къ 108 вотърі. Дънъ ачеea a пропъсъ маї тълцї дінтре алегъторі съ се факъ o адресъ din партea колецівлъї капіталеї, прін каре съ се тълцетеаскъ ачестор Domnі de конdвіта лор ші съї рóце аші прімі еаръшї mandатъл. Четіторії пострії воръ шті, къ ачестї Domnі пентрв ніџе інвінвірі недрепте, че леа фъкvтъ фостъл міністрв Катарціъ асвпра внор депвтацї, аъ депвс mandатъл. Ын фіне колецівл електорал ал Капіталеї апровънd лптрв тóте череріле ші пвртареа алешілор сеї ын адвнареа Ромънієї, ші інвітънdъї a терце ші ын віторіъ къ стървінцъ ші търіа пе калеа, че аъ вртатъ пънъ акът, ле дъ внъ mandатъ a чере: реформа леџеї електорале, артареа цереї, ресолвіреа кътъ маї кърънdъ a честівнеї тънъстірілоръ інкінате, креареа внъї міністеріъ алъ котерчълъї, асекърареа лібертъції індівідвале, респектареа леџілоръ, ші інстрвкціънe ценерале гратвітъ ші облігътоаре, адекъ тотъ кат ачеле пънкте, че ле репродвсерътъ din „Реформа“.

СЕРБІА.

Лъї „Agr. Ztg.“ се скріе din Белградъ ын 6 Авгвст к. п. къ драта сървеаскъ есте баретъ ын прівіінца діпломатікъ фінітъ. Конференца съ фіе термінатъ актівітатea са ші лпкъ лптрънъ modъ пентрв поартъ фаворіторіъ ын пънктеле кардінале. Честівнea деспре демолірea фортърецеї Белградълъї саъ дешъртареа челоралалте фортърецe нічі пъ са лъатъ лнаінте ші тоцї репресентанцїі аъ фостъ de пърере, къ требве съ се свспінъ дрептълъ de окvпацівнea фортърецелоръ din партea Търчієї, стіпvлатъ прін трактатълъ дела Парісъ. Поарта съ фіе копчесъ сърбілоръ къ прівінцъ ла тоштепірea демнітъцїі прінчіпештї ын фаміліа лъї Обреповічіъ, дрептълъ de a скітва вставълъ дънъ речеріцеле попорълъї ші леа датъ ізрісdікцівнea асвпра търчілоръ локвіторі ын Орашъ.—

Прінцълъ Міхаілъ a лъсатъ ліста са чівілъ спре лнтребвінцареа статълъї пънъ че ва цінea стареа ачеаста ресвелікъ, аша ші тоцї атилоіацїі a патра парте a лефеї лоръ. Дечі се паре къ сърбіі пъ саръ тълцеті къ конкълселе конференцеї, ші къ еї съ прегътескъ пентрв тоате евентвалітъціле.

*) Articululu acest'a, ce nea venitu dela o mana demna de credіutu, incatu nu s'aru adeveri ilu tiparimu pe respunsetatea auctoriului lui, éra incatu e adevaratu, chiemamu luarea aminte a dicasterieloru mai inalte asupra unei fapte ce miróse a evulu mediu. R.

ІТАЛІА

Despre лптрепріndepea лві Гарібалdi съптъ de обсервать doe версіvні. Кабінетвлъ тврінезъ каре dіспвне neste телеграфъ, лась лп пвблікъ пвтаі ачеле штірі, каре съптъ фаворітоаре кавсеі лві Вікторъ Emanвілъ, ші газетеле офічіале пъ лпчета а вorbі despre nesвкчесвлъ че ла пъцітъ партітвлъ акціvnei лп demonstraціvnele сале. Koреспondinцеле ші фоіле padikале спвнъ din контра къ оштіреа волвнтарілоръ креште din zi лп zi ші къ лп 15/3 Авгвстъ vorъ вrma demonstraціvні лп тоате четъціле маі марі але Італіеі лп контра лві Ратаці ші а Франціеі. Лп прівіnца ілвсівнеі, че a фъкvтъ Гарібалdi лп кавънтареа са dela Рока-Палвмба, аъ лптребатъ міністрвлъ афачерілоръ стрvine din Тврінъ, Dвpando пе амбасadорвлъ енглезескъ de аколо despre посіціа Англіеі лп кавса ачеаста. Амбасadорвлъ енглезескъ a телеграфітъ de локъ лві Палмерстонъ ші аъ къпътатъ de локъ ръспвнсъ, къ рецітвлъ енглезескъ есте departe a фаворі лптрепріndepea лві Гарібалdi, чі din контръ ел a datъ opdine ескадрei стаціонате ла Малта a вегіа асvпра літоралвлві Січіліеі. Гарібалdi, аша се зіче, пъшаште din adinсъ аша de лпчетъ, пентрв къ сперéзе, къ алте евентвалітъці лі vorъ вені спре ажвторіъ.—

Штіріле din Палерто спвнъ, къ de маі мвлте зіле се adвнъ лп фікца волвнтірі, ачеаста се фаче пе фацъ фііndъ кв-посквтъ твтворъ ші oaменіі съ гръбескъ аі проведea къ челе требвінчіóсе. „Рома орі моартea“ есте парола ші пъ a тврвватъ ачеаста лптрепріndepe нічі o контрадіцівне, нічі o педекъ.

Папа се vede прегътітъ пентрв челе маі естреме евентвалітъці. Се спвне къ ла черереа лві ва вені din портвлъ dela Kadix o фрегатъ спъпікь ла Чівітавеніа, ка алоло съ стea свътъ dispoсіціvnea са ші съ'лъ dвкъ ла Maxon de vorъ лптра оареші каре евентвалітъці.

Бісеріка Naціonaлъ італіanъ. Асvпра інтенціvnei a лптокмі o бісерікъ паціолалъ італіanъ се скріе лві „Frank. Post Zeitung.“ din Тврін къ datъ din 4 Авг. к. п. врмътоареле: Рвптвра лптре Твріnъ ші Рома се фаче тотъ маі маре. Nъ се лвкръ пвтаі de пътереа лвтеаскъ a папеі, чі despre анвларea, респектіве despre фачереа петревінчіоасъ a папатвлві лпсвші. Аціtацівнea пентрв organisареа вnеі аша пвміте бісерічі паціонале, че ла лпчепвтъ се koncidera фоарте пвцінъ, къцігъ тот маі мвлтъ терепъ. Ea пъ пвтаі къ се тъпъ лп тоате пърціле церії къ чел маі маре зелъ, чі лп скvртъ тімпъ се ва адвче лпaintea парламентвлві къ вnъ планъ іспръвітъ. Спре лndirептареа ачестві пашъ се кvлегъ акята претътindinea сvбскріері пентрв o петіціvne. Кът са пвтвт лпцелеце проіектвл ачеста пъ a ешітъ dela стъпга, чі dela вnъ котетврв алъ маіорітъцій de вnde се поате конкіde, къ ел аре ші лнкvвііnцареа міністеріvлві. Елъ се ва адвче провавілmente лп парламентъ ла dickвсівnea проіектвлві de леце despre ръстрінцереа потерei бісерічешті, аштерпътъ de рецімъ. Dвпъ ачесте аръ фі tendinца ачестора, a свътраце dela папа тоатъ інріврінца асvпра бісерічеі італіane. Свпрета пътере съ се транспвпъ епіскопілоръ ші denвтіреа ачестора съ пърчédъ dela реце. Despre кавселе кратъ бісерічешті съ хотъраскъ сіnodвлъ. Лп modвл ачеста сперéze оaменіі a свпвне бісеріка къ тотвлъ статвлві, ка съ поатъ фрнце тотал опосіціvnea клервлві асvпра стъреі повъ a лкърърілоръ.“

Notiцe Diверсе.

— Ші каса marнaцілор a Сепатвлві імперіал ші a атънат medinцеле пънъ лп Октомвре.

— Organisaціa саксепlandвлві ziче „C. D. Z.“ се консълтъ лп капчеларіа авліко-трансілванъ de ші лпчетішórъ.

— Лп Цітпасівл de статъ ч. р. din Сівіій се вор лпчепе прелецеріле ла 1-a Септембре к. п. ші лпскріеріле din $\frac{27}{15}-\frac{30}{18}$

— Маіестатea Са a скріс кътръ Вървл съв Архідвка Painep, ші еспримъндъ вкврія пентрв маніфестаціvnеле кордіале ла прімірea Лмпъръtéсеі твлцvмеце тътворъ.

— Консілівл четъцénъ din Тріестъ авvndъ пврвреа tendinце двштvпоасе асvпра Австріеі, сав десфііnцатъ.

— Лп лвпта de треі зіле a Монтенегрінілор къ тврчії, карії din Савліак аъ атакатъ de репеціте орі шапцврiле Монтенегрепілоръ, аъ фостъ чеі din тъіъ ажторацї de 1200 гречі карії аъ лптратъ лп оштіріле монтенегріне.

— Папа a опрітъ пе Арпавцій католічі a ресвела асvпра Монтенегрінілоръ, зікvndъ къ пъ есте кввіінчіос a се ошті хрістіанії асvпра хрістіанілоръ.

— O газетъ цертапъ зіче, къ кабінетвл францозескъ лндестълітъ къ пвртареа кавінетвлві din Твріn асvпра партітвлві de акціvne, кvцетъ съ adвкъ пе Австріа ла лнтьртъшіреа вnві конгресъ, каре пвпvndъ de базъ рекvноаштереа регатвлві Італіеі, съ adвкъ честівнеа італіапъ definітів ла конклвсъ.

— Лп Варшовіа са лптъмплатъ ла zіва вніріі Полоніеі къ Літванія (31 Івліе) a demonстраціvne de попор. Dameле сав арътат лп вестміnte сърбъторещі ші панглічі тріколоре. Месеріаші пъ аъ лвкрат, бісерічіле ерав пліne.

— Се скріе тотъ din Варшовіа къ лп 15|3 Авгвст сéра еаръші са фъкvтъ вn атак тот асvпра лві Вілополскі, кvndъ терцеа ел лп каретъ deскісъ пріn четате ші adекъ еаръші пріn літографвл Ioan Pіonчea, вn пвмпаріъ a ловітъ лп каретъ. Вілополскі a ремас невътъмат.

— Doamna Кvса a пвсъ фvndamentвл ла вn Асіл пентрв копіі орфані лп Котрвчені ші a лнфііnцатъ вnъ комітетъ de dame, пентрв adвнarea de мілъ.

— Прінцвл Бібескъ есте алес de депвтат ал Катерії лп дістрікtвл Мехedinці. Despre каре алецере фаче „Ромънвл“ вn коментаріъ маре ші фрвтосъ.

— Dвпъ o сечетъ de треі съптъмъні, каре арсъ тот пъмънтвл фііndъ кълдвра opdinapie de 25—28°, ба 34° лпчепе de марцї плоіа ші се маі рекоріъ пъмънтвл Nъ штім dékъ ва маі пвтea ажвта чева ші кvкvрvзелор пьліте.

— Леціонвл вngвреscъ лп Італіа се тънгвіе грozав асvпра komendanцілор, ші зік къ се ва despіінца dакъ пъ вор къпъта алцї komandanцї.

— Се спвне къ ценералвлъ Тівр ар фі тріміс ла Гарібалdi къ o деосебітъ соліе, adекъ ка съ'л персvadeze a се лъса de еспедіціvne ші асе релптоарче ла Капрера.

List'a celoru ce au contribuituspre ajutorarea juristiloru in anulu scolasticu 1862 *)

Prin D. Protopopu si Canonicu Mihali.

a) Din Parochi'a Bistrei.

Dela DD. Ioann Darabant Jud. cerc. 2 fl. Ioane Balia capelanu 2 fl. Dna. Maria Ciora 1 fl. D. Dionis. Darabant not. 2 f. Dna. socia Carolin'a Darabant 1 f. Domnisiór'a Iuliana Darabant 40 x. D-siór'a Iuliana Gligoru 40 x. D. Vasiliu Burzu Jude comun. 2 f D. Ioane Goia cantoru 1 f. D. Georgiu Drage cantoru 1 f. D. Teodoru Perea campanatoru 1 f. D. Ioane Dragea Gornic. sil. 1 f. D Ioane Vladu not. com. in Rosia 1 f. D. Petru Negru economu in Rosia 20 x. D. Georgiu Morcanu 10 x. D. Ioane Cretiu 30 x. D. Teodoru Ciorea 10 x. D. Petru Tieranu 13 x. D. Teodoru Madra 10 x. D. Dumitru Hudriciu 10 x. D. Petru Hudriciu 10 x. D. Dumitru Campeanu 10 x. D. Georgiu Achimu 10 x. D. Petru Cretiu 20 x. D. Petru Balia 10 x. D. Petru Muntea 10 x. D. Petru Dragea 20 x. toti economi in Rosia D. Aug. Coltoru Parochu 2 f. 27 x.

b) Dein Parochi'a Lupsei prein colecta in Beserica 1 f.

c) Dein Parochi'a Musca-i 1) prein colecta in Beserica 2 f. 2) Dein lad'a Bisericei 2 f. 3) D. Ioane Gligoru Parochu 1 f.

d) Dein Parochi'a Ponorelu D. Petru Muresanu Par. 1 f.

e) Dein Parochi'a Zlatnei 1) Colecta in Biserica 5 f. 13 x. 2) Greg. Mihali Protopp· 3 f. —

Sum'a 35 f. 13 x.

Acesti trei-dieci si cinci fiorini v. a. si 13 cr. se tramitu ven. Comitetu spre impartire, seau mai binedicandu la Casa, in carea se aduna ajutorintie banali pentru teneri rom. ocupati cu castigarea scientieloru mai inalte.. — —

Nр. 28—1 **Edictъ.**

Прін каре Ioann лві Ioann Вжлнъ din Съліште цінвтвлъ Сібіівлві лп Apdealъ карele de meace ani аъ пърăсітъ пре соціа са леціvіть Anna лві Ioann Ціврціш тотъ din Съліште фъръ асе шті локвлъ ші modвлъ петречерії лві, се лndetopeazъ пріn ачеаста ка лп терміnъ de вnъ annъ dela datвлъ de фацъ, пегрешітъ съ се лнфъцішеze лнaintea Скаопвлві протопопескъ свбскрісъ, пентрв-къ ла din потрівъ-черереа соціеі лві Anna лві Ioann Ціврціш de prez. de фацъ, ші фъръ de слъ се ва пертракта ші хотърж лп лнцелесвлъ Каноапелоръ съптеі поастре Бісерічі гр. рвсър.

Сібіій 3 Авгвстъ 1862.

Скаопвлъ Протоп. гр.-рвс. алъ Тракт. Сібіівлві I. I. Xanniа Протопопъ.

---

*) Pana acum'a amu publicatu banii ce au intratu peste totu pe séma juristiloru dela D. D. colectori, acum'a vomu publica numele fiacarui'a, cu rugare, ca déca cineva nu aru vedea numele seu inscrisu, se reclame la Redacti'a acestui jurnalu. R.)

Редактор респвнzетор **Ioanu Paцiu.** Editъра ші тіпарівлъ тіпографіеі diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче ля Сібіїъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лінїіса ôръ къ 7. кр. шірял къ літере мічі, пентръ а доа ôра къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 65. **ANъLъ X.**

Сібіїъ. 16. Авгъст 1862.

Чіркъларіял Екселенціеї Сале Н. Еніскоп Андреіъ Бар. de Шаґъна кътръ DD. Протопопі атінгъторіъ de лнтродъчереа АБЦdарівлуї ноъ ля скоале.

Есте ънъ адевъръ перестъпаверъ, къ Ієрархіа Бісерічеї ноастре din Ардеаля лнпрежнъ къ Репрезентанцій клерълуї ші аї попорълуї аъ ціпътъ треаба школаре лнпаінтеа окілоръ ші ля лнгріжіре кътръ едъкаціънеа ші кълтъра тінерімеї, de ачеea амъ авътъ ноі тотдеъна школе пъпъларе, алъ къроръ пътъръ астъзі се съе песте 600.

Актеле Соборълуї Бісерічеї ноастре din а. 1850 ші къ деосебіре §-фіі 12. 17. ші 19. доведескъ din дестълъ ачестъ адевъръ, прекът ші тоате ачеле діспосіцій архіерешті, каре дела ачелъ Соборъ пънъ астъзі аъ ърматъ; діптре каре амінтескъ ачі фрънтеле Інстітътълуї ностръ діечезанъ педагоцікъ, ші ачеле кърці школаре, каре лнтр'ънъ пътъръ лнсемнатъ de атънчі пънъ астъзі саъ котпъсъ ші саъ лнтродъсъ ля школеле ноастре.

Лнсъ прелънгъ тоате ачелea пъ пътемъ зіче, къ п'амъ авea че лъкра маї мълтъ пе ачестъ кътпъ ларгъ ші фротосъ! De ачеea необосітъ лъкрънdъ еъ пентръ de a адъче требіле школаре ла маї маре ковършіре амъ стързітъ, ка съ се котпънъ ънъ Абцdаріъ dънъ метода съпътоаріъ (Lautirmethode), ка ънa че маї мълтъ есте раціоналъ ші маї фолосітоаре, декът метода чea векіъ de сілабізатъ, каре Абцdаріъ съ кънpіndъ пътаї літеріле чівіле ші латіне стребъне. Ачестъ Абцdаріъ лаъ котпъсъ Професорълъ din Інстітътълъ ностръ діечезанъ Zaхаріа Боіъ; елъ аъ котпъсъ ші о Манъdъчере пентръ Даскалї, ла лнтребъінцареа Абцdарівлуї съъ, аша, лнкътъ фіекаре Даскалъ леспе се поате оріента лн ачестъ Абцdаріъ, спре алъ преda тінерімеї.

Ачаста въ адъкъ ла къноштінца Преа Чінстіілор воастре къ ачеea, ка ачестъ Чіркъларіъ атът Преоцімеї кът ші Даскалілоръ сълъ лнпъртъшіцї; ка тоцї ачеї Даскалї, карії воръ гъndі, къ аъ хърпічіе a лнтродъче лн школеле лоръ ачестъ Абцedаріъ, съ се поате прегъті de тімпъріъ, ші съ'шї къштіце атътъ Абцdарівлъ, кътъ ші Манъdъчереа ла ачела. De лінсъ есте маї департе, ка атът Прeачінстііле воастре кът ші Преоції пострії съшї къштіце ачесте доъ къртічеле, ка съ аібъ коноштінцъ деспре метода ачаста съпъторіъ лн прівінца лнвъцъреї четіреї, ка фіind Пър. Протопопі Інспекторі трактъалї de школе, ші Парохії Діректорі локалї de школе съ поатъ повъцъі dънъ ачастъ методъ пре Даскалї, ші фіind ла есатене съ аібъ къноштінца лъкрълуї, ші лн кăсърі de печесітате съ штіъ лndрепта челе de лndрептатъ.

Преціял Абцdарівлуї лег. есте 24 кр. в. а. еаръ преціял Манъdъчереї лег. 24 кр. в. а.

Се лнцелеце de сіне, къ копіїї аъ de a кътпъра пътаї Абцdарівлъ, еар Даскалії ші Абцdарівлъ ші Манъdъчереа.

Лн сфършітъ прін ачаста лndаторезъ пре тоцї ачеї Даскалї, карії воръ преda dънъ ачестъ Абцdаріъ четіреа, ка съ лнштіінцезе деспре ачеea пре Парохіял ші Діректоріял локалъ, каре ва авea лндаторіре a рефера Пър. Протопопъ атърнъторіъ ка Інспекторіялуї трактуалъ de школъ, еар Пъріпції Протопопі лн Конскріпція ануале деспре стареа школелоръ воръ лнсемна лн ръбріка „Обсервъчіъні“ пе ачеї Даскалї, карії аъ лнтродъсъ Абцdарівлъ сăсатінсъ, къчі ънїі ка ачеіа воръ авea лнтъіетате лнтре колеґії лоръ ла протоварea лоръ de Діакоиї ші Преоцї.

Din шединца Консісторіалъ ціпътъ лн Сібіїъ лн 2 Авг. 1862.

Сібіїъ 13 Авг. Фокълъ артіфічіосъ че era съ се апріndъ спре мъріреа зілеї паштерії Пре Лнълцатълуї постръ Лмпъратъ лн 6/18 Авг. ші din кавza плоаіеї пъ са пътътъ, са апріnсъ съмъта трекътъ фіindъ асемenea о мълціме de попоръ адънать ші тімпълъ чел маї фаворітор. О мълціме de ракете сімпле ші къ тот фелюл de стеле ілъмінаъ пъдъреа, карea се пъреа стръформатъ лнтр'о фертекъторіъ, вълкапял че се есплодъ ші арънкъ плóіе de фок, катаракта de фокъ, рóтеле de фокъ, аріпіле мóреї de фокъ къ фокъ брілант, роіълъ de алвіне, Сатърнъ къ лънеле лъї ші маї мълте фігърі, каре делектаъ окіі прівіторілор, ераъ тот атътea кандопере. Репродъчереа бътъеї пе Маре лнтре Мерімак ші Монітор лndеплінa лътінъ a фокълуї къ о канонадъ асързітоаре лнкънтъ астфелїъ пе прівіторі лнкът ерънсеръ лн стрігърі de браво ші аплаъзърі zгомотоасе de ресъна пъдъреа. Лн фіне се репресентъ короана Лмпърътеаскъ ші пътеле Маіестатеї Сале къ літере de фокъ брілантъ ші къ тот фелюл de фокърі колорате ші есплозівні сът пеконтеніте канонаде. Сът декърсял продъкцівнеї банделе мілітаре пъ лнчетаъ a есекута піеселе къвіінчіосъ кореспънзътоаре ефектълуї фокълуї. D. Къпітан Шъстер дела реґіментъл de інфант. Маґъхелі, каре a прегътітъ ачесте тоате пентръ делектареа пъблікълуї, сечеръ чea маї маре мълцъмітъ. Dънъ фінірea фокълуї лнчепъ жокълъ лн локалітатea теніть пентръ ачеста ші фоарте фрътосъ іллъмінатъ ші декоратъ ші dъръ о ôръ бънъ.

Лн „Botsch.“ чітимъ ън артікъл din Віена къ dat 20 Авг. к. п. лн каре се тънгъе деспре стагнареа сітуацівнеї політіче інтерне, чере активітатea міністеріялуї лн прівінца ачеаста, пе каре лнсъ о вede лн мълте дірекцівні лнтпedекатъ прін форса лнпрежърълоръ, къчі вочеа, че ръсъпъ din Ънгаріа ласъ пре пъцінъ сперанцъ пентръ о апланаре, пентръ о апроапе ресолвіре a честівнеї конституціонале аколо. De ачеea се паре авторълуї, къ пічі чел маї продъктівъ капъ пъ ва фі лн старе a гръбі ачеаста каъсъ, ші рекотъndъ de окатdатъ пътаї о політікъ поліатівъ, адекъ о діліґінтъ обсервваре a сентітентелор, о лініште, о адміністрацівне ші жъстіціъ кореспънзътоаре інтереселор привате ші пъбліче, крънареа опінівнелоръ ші a прежъделоръ націонале, къ ън кăвънтъ о політікъ дaъеа обсервабіле адекъ астфелїъ, каре пъ стрікъ, лнсъ ціне стрънсъ de кăцетъл фundаментал ал політічеї конституціонале.

„Алтфелїъ е къ честівнеа Трансілваніеї“ зіче маї департе. „М. С.“ адъче штіреа къ діета арделепéскъ аре съ се конкіеме кът de кърndъ, лнсъ пъцін крезътънтъ dъ ші лнсъшї фаітелоръ. Ел лнкопче лнсъ de dънсъл стрігареа, ка міністерівл съ пъ се лndестълéскъ пътаї къ о сімплъ аштептаре, чі маї наінте de тоате съ пъзъіаскъ солъцівнеа честівнеї трансілване, пентръ каре съптъ мълте шанце, прін конкіемаре діетеї трансілване. Ачеаста фоаіе се паре къ пré таре шіа легатъ de інімъ ціреа, кът къ реґімълъ кондіціонезе кон-

кіетареа dietei de пъртареа комітетелорѫ комітатенсе. Noi din партене авзимѫ, къ ціпереа політікъ а комітетелорѫ комітатенсе пѫ ва есерчеа о інфлѣінцъ хотъръторре асѫпра конклѫзіѫнелорѫ реціѣлѣі ѧп прівіінца конкіетърії dietei трансілване.„

„Стрігареа demѫстръторре спре о актівітате сфорцать ѧп честіѣнеа трансілванъ, каре се афлъ ѧп фóіа чітать, пѫ есте ѧпсъ сінгратікъ. Опініѣнеа пѣблікъ de тѣлтѫ ші а ѧпсъшіт'о, ea есте легатѫ, че ла лъсатѫ сенатѣл імперіалѫ ла атъпареа са реціѣлѣі, акърей консіderаціѫне іа пѣсо ла ініtъ прін гѣра комісіѫнеі de поѫ, прін гѣра маі тѣлторѫ ораторі.

Ne паре фоарте рѫѫ, къ пъпъ актта пѫ са пѣблікатѫ нічі лецеа електоралъ, dѫп каре съ се котпѫнъ dieta ші съ се алегъ депѫтації пентрѫ dъпса. Къчі деакъ ѧптрѫ тотѫ аре съ фіе ворба despre o конкіетаре a dietei трансілване, атѫнчі маі наінте требѫе съ се desлеце ѧптребареа despre котпѫнереа еі, требѫе съ фіе пѣблікате портеле de алецере. Noi пѫ штітѫ, de че атъпъ капчеларіа аѣлікъ трансілванъ а пъші ѧп dірекціѫнеа ачéста кѫ ресѣлтателе актівітатеі сале? Требѫе съ се факъ чева din поѫ, арт. de лецe XI. din апѣлѫ 1791 есте абсолтѫ пе аплікабілѫ dѫп конпріпсѣлѫ съѫ, літера ші спірітѣл лѣі опреште алецереа ші котпѫнереа dietei пе баza лѣі. Ачеаста сть афаръ de ѧптребаре. Bezi біне къ капчеларіѣлѫ de mainainte Бар. Кетéні аѫ врѫтѫ съ конкіеме dieta пе baza артікѣлѣлѣі ачестѣі, ші а прелѣкратѫ ѧп dірекціѫнеа ачéста. Ѧпсъ че dіетъ ар фі фостѫ ачеea?

Ротъпілорѫ mainainte перепресентаці лі са конпесѫ о пъртічікъ мітітеа, сасіі ар фі фостѫ ѧп обічнѫіта dіспъріторе мінорітате, елементѣлѫ магіар ар фі пъртатѫ сінгърѫ domnia. Ѫртареа бнеі астфеліѫ котпѫсе dietei арѫ фі фостѫ пробабіlтенте ачеea кѫ сасіі ші ротъпіі пѫ ар фі фостѫ нічі декѫт репресентаці ѧп еа. Ші déкъ ар фі ѧптратѫ, атѫнчі ѧп ѫртареа пелпсетпатеі пѫсечіѫні a лорѫ фацъ кѫ маіорітатеа магіаръ сар фі dісолватѫ dieta сѫѫтѫ протесте. Нічі операteле лѣі Кетéні пѫ a ціпѫтѫ стръпсѫ de арт. XI, скітбателе ѧппрецівърі аѫ сілітѫ ла скітбърі, адекъ ла октроърі. Déкъ dаръ сѫптѫ скітбъріле печесарії, атѫнчі петъгъдѫіт есте маі біне a слобозі o поѫ ordine de алецере, каре ар кореспѫnde прінчіпіѣлѫі егалеі ѧпдрептъцірі a челор треі націоналітъці арделепешті, a челеі магіаре, цертъне, ші ротъне.

Прінчіпѣлѫ ordineі de алецере есте dаръ фоарте сімплѫ. Ачеста требѫе съ факъ посібілъ o астфеліѫ de котпѫнере a dietei, ка нічі о націѫне съ пѫ domneaскъ песте чеealалтъ, ка фіекаре ѧп касе жѫсте съ поать спера ла o вікторіѣ a опініѣнеі сале, фърѣ ка прін o маіорітате асекърать de маі наінте съ апесе сіґілѣлѫ перdереі de сперанцъ пъсѫінцеі челора лалте націѫні. O астфеліѫ de ordine електоралъ фаче посібілъ ші de dорітѫ фіекърей націѫні партічіпареа ла dіетъ.

Deакъ ѧпсъ пѫ сарѫ лѣа ѧп прівіре честіѣнеа націоналітъцілорѫ, ші елементеле кѫ дрептѫ електоралѫ сарѫ консіdера ѧп лъѫнтрѣл фіекърей націоналітъці, атѫнчі прінчіпѣлѫ репресентаціѫнеі de інтересе a ordineі електоралі афлъ ші ѧп Apдéлѫ баza патѫралъ. Ачестѫ прінчіпѫ пѫ е стръінѫ ѧп репресентаціѫнеа трансілванъ. Інстітѫтѣлѫ регалістілорѫ, de ші ѧп праксъ аѫ деценератѫ фелѣріtѫ, аре съ ефентѫоре репресентаціѫнеле посесіѫнеі марі. Пентрѫ ачеаста ворбеште ѧпсъшіреа черѫтъ dела регалішті, ка еа съ фіе „sufficiente pos essione provisa.“ Се ѧпцелеце de сіне, къ баza ѧпдрептъцірей de алецере требѫе съ фіе кореспѫнзътоаре речеріпцелорѫ тітпѣлѫі, съ есперіъ o атъсърать ларціре ші съ пѫ ескѣдъ елементе, че ші ѧп алте цері але імперіѣлѫі сѫптѫ ѧпдрептъціте ла алецере.

Се скріе лѫі „O. D. P.“ din Пеща кѫ датѫ din 21 Авгѫст к. п. къ de вреокътева зіле сосескѫ аколо din діферіте пърці але Ѫнгаріеі персоане възѫте de націоналітате ротъпъ, ші скріеторіѣл зіче, къ поате пресѫпне, къ еле аѫ венітѫ ла кіетареа локѫіінціі рецещі. Чеі маі тѣлці din еі жоакъ роле політіче, къчі аѫ фост саѫ сѫпремі котіці саѫ алці demнітарі ѧп комітате ѧп епоха конститѫціѫнеі, доі din еі аѫ фостѫ депѫтаці ла dieta de анѫ, ші вреокъціва преоці маі ѧпалці de націоналітатеа ротъпъ a сосітѫ аколо. Прекътѫ се аѫde, венірea лор сть ѧп легътъръ кѫ консѣлтъріле despre регѣлареа ѧптребърії націоналітъцілор, каре се пертрактéзъ ла рецескѣлѫ гѫбернѫ, къчі ачі врéѫ съ се аскѣлте пъръріле бнорѫ бърбаці възѫці din тоатъ націоналітатеа. Прекътѫ се штіе консіліѣл локѫііторіѫ din Бѫda a къпътат ѧпсърчіпареа, a прелѣкра o лецe формалъ despre честіѣнеа націоналъ, каре ла тітпѣл съѫ съ се ащерпъ dietei, че car adѫna евентѫалmente ка o пропосіціѫне рецеаскъ ш. а.

„Sieb Bot.“ a adѫc штіреа dѫпъ „Vater“ къ кореспонdептѣл вienezѫ алъі „Prag. Zeit.“ афірмъ, къ dорінцеле атът de патѫра administrativъ кът ші жѫdічіаріъ, каре аѫ венітѫ съ ле репресентеазъ депѫтаціѫнеа сѫсеаскъ, сѫптѫ матѫре пентрѫ o солѫціѫне ѧпdестѣлітоаре. Ѧпсъ dечісътоаре конклѫзіѫні пѫ се вор фаче нічі ѧп ѧптребѫріле Apдеалѣлѫі, нічі але Воіводіneі, пъпъ пѫ се ва ѧптоарче D. міністрѫ de статѫ дела Ішіл. Кѫ сфършітѣлѫ сѫптѫтжніі съ аштéптъ сосіреа лѫі ші атѫнчі поате кѣ се вор адѫче атѫеле ѧптребърі ла dечісіѫне.

Din контра „Con. Öst. Zt.“ скріе: Пентрѫ конкіетареа dietei трансілване се лѫкръ ѧп капчеларіа трансілванъ din респѫтері ла прелімінарії, матеріа есте фоарте греа, къчі оатенії врéѫ съ поарте сокотеала тѫтъроръ елементелорѫ ші съ фіе dрепці кътръ dрептѣл трансілванъ рестабратѫ, ѧпкътѫ релаціѫнеле пѫ аѫ фъкѫт ачеаста кѫ пепѫтінцъ. De ачеea тітпѣл конкіетърії еі ѧпкъ пѫ е хотъръtѫ.

Штіреа despre плекареа депѫтаціѫнеі съсешті есте прінітъ, къчі еа ва маі петрече ачі. Съптѫтжна вітоаре поате къ се ва прімі de Маіестатеа Са ѧп врео аѫdienцiъ, къчі пъпъ атѫнчі і се ва аштерне репресентаціѫнеа. Че атінце черереа депѫтаціѫнеі ѧп прівіінца бнорѫ афачері administrative, че сѫпт легате кѫ аплачіѣрі de банї, есте прекѫт ѧпцелецетѫ, тот проспектѣл, къ спре ѧмплереа ачесторѫ dорінце се вор пѫне ѧп лѫкраре челе de лінсъ.

Каѫса Воіводіneі ѧпкъ пѫ a венітѫ ла конклѫзѫ, ѧпсъ пептрѫ ачеea пѫ се одіхнеще лѫкрѣл, чі негоціаціѫнеле сѫпт ѧппорпéлъ, каре посібіlтенте кѣ кът de кърѫndѫ dѫпъ рeѧптоарчереа капчеларіѣлѫі аѣлікѫ бнгрескѫ ва вені ла хотъръре. De нічі о парте ѧпсъ пѫ се пъzѫеште ѧптр'аколо, ка съ се desлеце легътъра de дрептѫ пѣблікѫ a ачестеі пърці de цéръ кѫ Ѫнгаріа респектіве кѫ Кроаціа.„

Timisioara 6 Aug. Aici ve alaturamu o ordinatiune mai inalta esita dela reg. consiliu locutiente ung. cumu este se se urmeze prin respectivele consistorii gr. res. ortod. din Ungari'a si Banatu A) la denumirea districtualiloru inspectori de scóle; B) cumu la denumirea directorului si invetiatoriloru de scóle capitale (normale) de care se afla numai la serbi, dar durere! nu si la romani res. ortod. din Ungari'a si Banatu; C) spre ce are a se acomodá si de ce a tienea respectivulu consistoriu intru denumirea invetiatoriloru, subinvetiatoriloru si suplentiloru.

Pentru sciinti'a invetiatoriloru respectivi se publica atins'a ordinatiune in traducere rom. dupa cumu urmeaza:

Nr. 49173. **Copi'a.**

A, despre districtualii inspectori de scole.

1. Respectivul Consistoriu ordinarmente numesce de districtualu inspectoru de scoale pre respectivul protopresviteru cu aprobarea regiului Consiliu locutienente ungurescu. Deaca acela spre acestu oficiu momentosu seau din privinti'a facultatilor sale corporee, seau spirituale nu s'ar aflá harnicu din deplinu, jurisdictiunea diecesana (Consistoriul) in locul lui poate denumi pre altu preotu din acelu districtu (protopopiatu) pe langa aprobarea reg. Consiliu locutien. ung. In decretul denominatoriu, ce se da prin jurisdictiunea diecesana, in amendoue intemplarile se va face provocare la aprobarea guvernului.

B, in privinti'a scoalelor capitale.

2. Pentru toate scoalele gr. res. ortod. capitale de cate patru clase se ordineaza unu directoru deschilinitu, care este datoriu a implini credinciosu si conscientiosu tóte agendele sale impreunate cu pusetiunea sa pe langa nemidilocit'a inspectiune a respectivului consistoriu res. ortod.

3. Directorii scóleloru capitale cu patru clase la propunerea respectivului consistoriu se denumescu prin reg. Consiliu locutiente ung.

4. De directoru la ori care scola capitala se póte propune numai asia individu civilu ori bisericescu reg. consiliu locutien. ung. care in resortiulu scolariu prin deprinderea sa a adeveritu, ca va fi in stare a corespunde acestei chiemari din deplinu, si ca e aptu a manuduce o scoala capitala si din alte privintie.

5. Intru aplicarea catechetului la scoalele capitale, va esamená harnici'a lui acelu consistoriu diecesanu, in al cărui cercu se afla scól'a capitala. Consistoriulu va midiloci ale-

gerea lui pe timeiulu concursului, si 'i va solicit'a (grabi) intarirea la reg. consiliu locutien. ung. tramitiendu tóte recursele.

6. Reg. Consiliu ung. asemenea denumesce si pre ceialalti invetiatori si subinvetiatori aplicabili la scólele capitale de patru clase.

7. Pentru deplinirea acestoru amintite posturi invetiatoresci si subinvetiatoresci totudéuna e a se publicá concursu. Publicarea concursului, in urm'a relatiunei directorului de scóle capitale, dupre indatinat'a usuantia (obiceiu) a respectivei comunitati, se midilocesce ori prin comunitatea orasienésca, ori prin comunitatea bisericeasca gr. res. ortodocsa

Concurculu se publica in diurnale, ear spre intinderea recurseloru se da terminu de patru septemani. Recursele se fia provediute cu cartea de botezu, mai departe cu documentele despre capacitatea (harnici'a) servitiulu pana acumu facutu, despre purtarea politica si morala, care (recurse) suntu a se predá comunitatei orasienesci, respective celei bisericesci gr. res. ortod. dupa cumu s'a midilocitu concursul dela ceasta, ori dela ceea.

8. Comunitatea orasienésca, respective cea bisericeasca gr. res. ortod. e indatorata a face de locu séu celu multu in 14 dile cu incurgerea directorului de scóle capitale tern'a candidatiune (de trei insi) cu toate adunatele recurse dupa aici sub .|· alaturatulu formularu in tabel'a de recursu cuviinciosu impluta, nu altucumu si cu parerea directorului, a le strapune jurisdictiunei diecesane, care pe langa propri'a sa opiniune va substerne reg. Consiliu locutient. ung. tóte actele.

9. In candidatiune nu va intrá nici unu recurinte, care in vreun'a din regiile preparandii, in Zombor, séu Aradu, n'a finitu cursulu pedagogicu cu sporiu bunu, si care nu s'a aflatu aptu (harnicu) de a putea fi invetiatoriu de scóla capitala.

10. De dupa determinarea regiului Consiliu decretele denominatoria se estradau prin consistoriu, care si jura pe denumitulu, séu dupa inpregiurari lasa a ti juratu acesta si prin districtualulu inspectoru de scoale, facendu elu relatiune despre aceast'a respectivei jurisdictiuni.

11. La invetiatorii de scólele capitale, nu clas'a scólei determineaza ordinea demnitatei (vredniciei), ci tempulu de servitiu implinitu de ei cá adeverati invetiatori.

N-ro. 49173 ad B. arti. 8.

Tabel'a recursuala

Despre recurentii la statiunea invetietorésca de la scól'a capitala gr.-res. ortod. din N.

nurlu curinte	Pronumele si numele recurintiloru.	anulu nascerei si locului.	invetietu. rile pregatitive.	invetieturile pedagogice.	harnici'a cestigata dela institutul pedagogic in esamenulu finalu.	cunoscinti'a limbei.	moral'a	politic'a	servitiul de pana acum'a ani	luni	observare.
							purtarea				

Datu in Aradu din siedinti'a tienuta in 20 Septem. 1862. din partea comunitatii a liberu. reg. orasiu Aradu (séu din partea comunitatii bisericesci gr. res. ortodocse).

N. N.
notariu orasienescu
séu N. N.
presidele comunitatii bisericesci.

(Vá urma.)

Deва дн 9|21 Августъ. „Счіінца е търіа," есте ачеста унъ прінчіпіу адоптатъ ші пре реквпоскътъ дн зілеле поастре, есте о конвікціне таре а тътвроръ націоналітъціlоръ матъре.

Інтеліціна поастръ ромънъ — Преоці ші Мірені — din Комітатвлъ лві Хвніадъ, пътрвнсъ де нечесітатea счіінцеі ші a квлтвреі ла попорвлъ постръ, ла дивітареа Длві Жъде прімаріъ Г. Філіпъ цнъ ачі (дн Дева) дн 7/19 a кврітеі o конференцъ дн каса сколаръ. Деокамдатъ сав дечіс нъмаі атъта, къ шкоалеле дифіінцънде аў a фі органісате двнъ прінчіпіилъ конфесіонале. Сав статорітъ апоі, ка, дн фіештекареле тракть протопопескъ съ се конскріе аверіле комвнале ші кв деосебіре обліґаціне дмпрвмвтвлві de статъ, пе сама шкоалелоръ; къчі нъмаі атънчі поате ворві чінева despre дифіінцареа вноръ школі маі мічі орі маі марі, кънdъ дші квноаште потеріле ші міжлоачеле преcте каре діспвне. Конскріереа ачеаста се ва фаче прін фіештекаре Протопопъ

трактвалъ, прін Жъделе сvпремъ, Жъделе процесале ші Жъделе комвнале. Сав маі алес апоі o комісівне стътътоаре din 9 вървацї — Преоцї ші Мірені, — карії воръ авea съ компвнъ вnъ проіектъ ноў дн прівінца органісърei ші a ръдікърei шкоалелоръ дн ачесть Комітатъ; каре проіектъ апоі съ се іее ла десватере дптр'o конферінцъ ґенерал, че се ва адвна тотъ дн каса ачеаста преcте кътева септъмжні.

Dopimъ ка ачеea комісівне компвнъндъ вn проіект вn пентрв ръдікarea вnоръ школі маі марі, съ пвші вite піче de шкóлеле комвнале, каре пвнъ темеівлъ квлтврei вnві попоръ. Dвmnezeў съ аджте! ✝.

Lipov'a 1|13 Augustu 1862. In N-rul 53 alu multu pretiuitului nostru organu „Telegrafulu Romanu„, citiu Replic'a D. Ioann Poienaru Curatorului primariu din Oradi'a mare dto. 8 Iuliu 1862 – in care densulu a inceputu a scutură baiatulu dela capatina; o-ho- Domnule! la noi e si cam cu judecata, – si nu numai cu lopata,- ca cumu ai vré, si cumu iti este data Dom. Tale de a o cam face. —

Domnule! oare cine te a insestratu cu dreptulu de a puté cumpani capatinile si a declará talentele :- de oare ce D. Ta nu ai fostu nici candu omu scientificu!

Dupa ce emi declarasi in respunsulu D-Tale capatina'mi de ne coapta, – si ca cugetu ca cate paseri sboara toate'su de mancare,– disesi mai departe intru unu locu „ca numai atuncia amu datu cu nasu in Beseric'a Domniavoastra si ca poporulu Romanu din Oradi'a mare – nu va avé lipsa de a crede numai acestoru povesti. —

Domnule! nu mia fostu si nici num e scopulu nici acum a te berfi – fora numai a descoperi purtarea cu care'a nu teai sfiitu in 1-a dî de Rusalele trecute a me intimpiná, numai pentruca amu cantatu in stran'a Romana – stri andu cu tonu altu catra D. Invetiatoriu „Tanitó úr matul fagva hivatala meg szűnik") (si pentru ce szűnik meg?- pentru ca ma lasatu pe mine de amu cantatu la Utrenia in stran'a Romana, ?) mai departe te sufulcasi si redicandu man'a amenintiatoare catra tinerimea din fundatiunea Jigaina prinsesi a regni: „és ezeket a jött ment bitagokat fülénél fogva ki dobom a Templombul"— la aceast'a iti respunse P. O. D. mecenate Jig'a care atunci esia pe usi'a bisericii afara,- „Csak azt probáld – Csak azt prapáld – -- Dî Domnule Poienaru si acum'a ca aceste suntu berfele si ca nu suntu adevarate,– fiindu ca si unu Preotu mai betranu a fostu de fatia la scen'a aceast'a;– si apoi dî ca nu au fostu silitu D-lu Jig'a a te parasi,– si ase duce cu tinerimea D-sale in sant'a dî de Rusale dela beseric'a asia numita a dumneavoastra,– la sant'a beserica in Caton'a Varos;– D-ta in declaratiuni'a D-Tale incepi Rusalile in Oradea mare numai dela a doa dî cá si candu in dioa din taiu nu saru fi intemplatu nimic'a prin purtarea D-tale, si vedi, de aceste nu pui in juditiulu D-Tale ce'l facusi peste capatin'a mea numinduo ne coapta. —

Domnule la D-Ta suntu toti „jött, ment" – Oare cei dela Zsepjü veniti la Oradea mare cumu suntu?

Ai dara bunatate Domnule fiindu ca noi te tienemu cam de romanu;- si de nu te trage inim'a ane apará, baremu nu ne uri,– ca urata pasere e aceea, care in insusi cuibulu seu se spurca. — — —

Neci pentru schimbarea cuvinteloru nu ai a te superá, caci aceste mergu drumulu seu.

Georgiu Popoviciu
Manufactoru si Senatoru in Lipov'a.

Zezinu in 9 Augustu. Nu potu a nu aduce la cunoscinti'a publica unu actu inbucuratoru de marinimia si caritate crestinésca, ce-lu esperiaramu in dilele acestea in midiloculu nostru. Onoratii óspeti de cura si frati de sânge si credintia din Romani'a, mai cu séma din Bucuresci, vediendu de o parte ordinea cea buna, dinafara si dinlauntru, in carea se tine biseric'a nóstra de aici, ear de alta parte angustimea eii si starea de decadintia materiala a parochianiloru, cari d'abia numera 40 familii, in urm'a initiativei luate de dd. Ioann Cucu si Georgiu Gog'a, au facutu intre sine cu toata tacerea si linisce o colecta, din carea au resultatu la 140 f. v. a., cari se si predara competintei antistii bisericesci, cu aceea, cá sa se 'ntrebuintiedie pentru largirea si resp. infrumsetiarea bisericei. Actulu acest'a de umanitate si caritate fratiasca, care din destulu se lauda insusi pre sine si nu are lipsa de comentataru, cu atât'a e mai considerabilu si mai imbucuratoru, cu câtu a purcesu din liberulu indemnu alu inimei si n'a fostu provocatu nici indirectu prin preotime ori prin altu cine-va strainu, precumu intielegemu cu neplacere, ca se 'ntempla pe alocurea.

Totudeodata au binevoitu a promite onorabilii domni, ca déca lucrulu intreprinsu va esî spre multiemirea loru, sî de aci nainte voru avé la inima prosperarea acestei bisericutie sî a fiiloru ei sufletesci, contribuindu dupa poteri sî pentru infiintiarea unei scolutie sî a altoru asiediaminte folositóre de comunu. Dee cerulu, că sî dorinti'a acést'a sa se 'mplinésca spre multiemirea sî laud'a nobililoru ajutatori, precumu sî spre mangaiarea sî bucuri'a sî binele celu adeveratu sî duratoru alu multiemitórei comune bisericesci române din Zezinu! †.

СЕРБІА.

Gazeta комерчіалъ сърбеаскъ adъce штіреа despre конференцъ. къ міністрълъ афачерілоръ стръine Алі паша ші ч. р. амбасadорь са декіаратъ некондиціонатъ асупра demolirii фортърецелоръ din Сербіа, дисъ аъ конченъ, ка дрептълъ de окупаціune a фортърецеі Београdълві съ се регулезе дъпъ проіектълъ амбасadорълві енглезескъ ші къ дупъ ачеea саръ фі дивоітъ ші ачеста къ проіектеле амбасadорълві італіанъ ші прусіанъ. Din контра амбасadорълъ францозескъ а декіаратъ, къ ачесте проіекте се потъ лва пътаі атънчі ла пертрактаре, кънdъ капітала Сербіеі ва авea гаранціе, къ пъ ва фі атакатъ din партеа фортърецеі, ачéста дисъ déкъ пъ е фъръ пътінцъ, тотуші фоарте греу de есекутатъ ші de ачea елъ чере дипрежънъ къ челъ рѣсескъ demoliреa фортърéцелоръ, кънчі астфеліъ се околеште орі че конфліктъ. Ла декіаращіunea Австріеі ші a Търчіеі, къ атънчі ар фі паче de сѣзеранітатea сълтанълві дп Сербіа, a декіаратъ Франціа, къ din контра пріn ачеаста сар вътъта пътаі егоістълъ, къчі ші дп Молdo-Ромъніа сău demolitъ фортърéцелe ші ніme пъ adъce ла индоіалъ сѣзеранітатea сълтанълві de ші ачесте цері пъ съntъ еспuсе ла тънпріле търчілоръ. Ачестъ респuнсъ ла спріжінітъ ші амбасadорълъ рѣсескъ.

ІТАЛІА

Пе лънгъ атътea контрадікціuні ші прегътірі din партеа рецітълві італіанъ Гарібалdi a трекутъ ла Катаніа фъръ съ се фіе ловітъ къ трънеле. Ачеаста a тішкатъ рецітълъ съ пъпъ атътъ Січіліа кът ші Неаполълъ дп статълъ de асediъ, ші цепералъл Кълія есте denumitъ de комісаріъ естра-ordinariъ, каре a слобозітъ кътръ попоръ о проклатаціune, дп каре декіаръ, къ дупъ че Гарібалdi са пъсъ дп ребеліune deскісъ, ел ва атака орі че тішкаре zгомотоасъ къ пътереа. Лібертатеа пресеі есте сѣспендатъ.

Гарібалdi din контра a denumitъ дп Катанеа пе Нікотера de префектъ ка кънdъ пъ iар пъса de нiminea. Се спune къ гарda націоналъ ші попълаціune a примітъ пе Гарібалdi дп Катаніа къ аплаусъ. Фіріле телеграфіче съntъ стрікате ші четатеа е барікадатъ. Катаніа се блакézъ de флота ші de армата цепералълві Рікаті.

Notiце Diverse.

— Dumineкъ петрекъръmъ ла мортъпtъ пе D. негъціторіъ ші съташ Nіколае Гъта, каре дупъ о боалъ de 2 съптъmъні ловітъ de апоплексіъ мърі дп въrстъ de 55 de anі.

— Дупъ un телеграm дп „Sieb. Both.“ din 25 Авг. к. n. deпутаціunea съseаскъ a unіверсітъціі націонале a adъsъ Maiестатеі Сале a дmпъратълві фелічітъріле in пътеле летреціі націunі съсешті пентрu дпсъпътошареа Maiестатеі Сале a дmпъръtесеі.

Maiестатеа Са дmпъратълъ a мълцъmітъ фербінте, ші a промісъ грабніка ресолвіре a репресентаціunеі че се ащéптъ къtъ кърundъ.

— Ексатепеле de варъ се цінъръ дп апъл ачеста дп Aradъ сѣбtъ presidiълъ D. Секретаріъ de локъціінцъ D. Іónescu, каре фu трімісъ ка Комісаріъ dela консілъл din Бuda.

— Се adde къ вреокъціva Domnі din Лъгож a фъкutъ o пропънере пентрu регулареа скоалелоръ попъларе.

— Дп Aradъ D. К. С. дп врта ліченціеі къштігате дпкъ дп анії трекуці редікъ o кръче маре de мартъре къ inскріпціune сърбеаскъ дntрu adъчереa аminte de сърбіі, карії къzuръ ачі дп анълъ 1849 8 Февр. venindъ спре ажуторіълъ челоръ дmпъръtешті, dar totъ odatъ ші дntрu потеніреa фіълві съъ, каре a мърітъ дп Viena ка іърістъ дп врътуріълъ анъ. Ачеаста фъкъ сънце ръъ дntre унгурі, ші маціstратъл хотърж депъртареа кръчеі. D. К. С. арътъ лъкрълъ mai сесъ, de unde veni хотържреа, ка кръчеа съ рътънъ пропріетатеа бісерічеі аколо unde e пътаі съ се штéргъ інскріпціunea, че се ші фъкъ.

— Дntre Австріа ші Прінчіпателе уніте са фъкutъ un трактатъ телеграфікъ пе doі anі dela скітъреа ратіфікаціunelor.

— Декларацiunea лъі Палтерстон кътръ маі мълці магіарі ce deскріe дntro фоіe din Берлін дп врътуріълъ modъ:

Лордълъ декіаръ, къ el кunоаште o Італіъ, o Полоніъ, дисъ el пъ кunоаште o Унгаріъ, чі пътаі o провінціа унгурéскъ a Австріеі, ші къ el пъ ар пътea da маі бun консіліъ, декътъ ка съ ісіе къ превeніре чea че a datъ дmпъратълъ, de саръ хотърж дисъ алтфеліъ орі ші кът, ei пъ аъ dela Англіа a аштепта німікa. Ачеаста e політа енглезілоръ, карії пъ de мълтъ делірaъ пентрu магіарі.

— Гарібалdi a дntratъ дп Катаніа ші пъ a авutъ нічі un конфліктъ къ трънеле.

— De пеla Аріешъ ні ce скріe къ унъ колекторъ комуналъ din onidъл E a лuat'o къ вreo 200 ф. в. a. пе пічіоръ ші пънъ дп ziua de астъзі пъ і ce маі аudъ нінтенії. Маі департе къ къtaina конъніеі ла солдації ліченціації ce факъ пе аколо челе маі марі абъсърі ші къ пріn ачеаста пътітеште мълт моралітатea.

— Ziua дmпъратълві ca сърbатъ дп сатълъ Бъкъіцъ дп апълъ ачеста къ o солепітате неовічнuітъ.

— Міністрълъ сърбескъ Гарашанін шіа datъ dimisiunea, дисъ пъ са примітъ din партеа прінчіпелві.

— Аuдіторіатъл кампестръ a осъндітъ пре Іаросінскі ла спънзърътоаре. Мареле прінчіпе a дntъріт жudеката ші дп 9 Августъ ла 9 óре са ші есекутатъ дnaintea читаделеі.

Multiumire publica

Subscis'a Eforia cu placere se vede indemnata a aduce Domnului Ioane Vain'a de Pav'a negutietoriului de Carti si marfa de aicea, aduuca multiumire pentru darulu ce au facutu; – cu ocasiunea festivitati dilei de nascere c r. Maiestatii Sale a Inaltiatului si bunului nostru Monarcu, la Gimnasiulu si scoalele romanesci de aicea; in scopulu crescerii domniloru fii ai patriei, si credinciosiloru si loiali Cetatieni ai statului; – adeca:

4. pasari umplute pentru adunarea naturaliloru
1. globu mare
240. Carticele de scrisu
200. pene trase de scrisu
60. Ceruse (plaivase)

(cele din urma cu destinatiunea, ca la inceputulu anului scolasticu se se inpartiasca la adevarati lipsiti si diligenti scolari. —

Efori'a scoaleloru romane in
Brasiovu in 21|9 Augustu 1862

Np. 29–1 **Edictъ**

Софіа фатаълві Іоан Ліошкъ, din Комъна Ръкър дп Скаunълъ Сібіълві, каре маі мълтъ de un anъ de ziле къ пекредінцъ, шаъ пърăсітъ пре лежътълъ сеъ бърватъ Адам лві Іоан Опреа тотъ deaколо, ші пъ съ штіе локълъ петречері ieі, de време че бърватъл дъпсеі аъ pidikatъ процесъ de despърцanie асупръі; се провоакъ пріn ачеаста, ка dela datълъ маі жос, дпсетнатъ дп термin de унъ anъ, ші o zi, се се prezentéze дnaintea респектівълві Ск унъ Протопопескъ, къчі ла din контръ, ші дп пефіінца еі de фацъ, се вор хотърж челе прескрісе de CC. каноане але Бісерічі ноастре дрептkредінчоасе.

Сібііъ 11 Августъ 1862.

Скаunълъ Протоп. гр. орієнт. дп Трактълъ ал 2-ле ал Сібіълві.
Іоann Паповіч Протопоп.

30–2 **Publicare.**

Subscrisa si-li'a volia a face cunoscutu. P. G. V. publicu cumca primesce la sene in costu, cortelu si in crescere prunci si fetitie de scoala, si 20 de ani suntu acumu de candu subscris'a poarta aceast'a profesiune spre deplin'a indestulire a parentiloru de familia, deci are onoare a se recomendá si de aici incolo in favoarea acelo'a.

SUSANNA WACHSSMANN
locuitóre in uliti'a Urezului N–ro. 379 (Reispergasse.)

Nr. 31–1 **Insciintiare.**

O económa de clas'a mai culta de natiunalitate romana, inaintata in versta si fora familia se cauta pentru o casa romana in Sibiu.

Conditiunile se potu afla prin epistole francate sub A. B. poste restante. —

Редакторъ респънzетор **Ioann Pauţ.**

Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеі дieчecane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dъmineка. — Препъмерацїънеа семестрале Сібіїъ ла еспедіторa фоіеї; пе аннъръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедіторъ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїъ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ днтжіеа óръ къ 7. кр. тірла къ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціе къ 3½ кр. в. а.

Nro 66. **ANЪЛЪ X.**

Сібіїъ. 19. Авгъст 1862.

Beseric'a ecumenica ortodósa.

In scriptulu ebdamadáriu „Ost und West“ Nr. 13 din 26 Iuliu a. c. aflamu urmatoriulu artichiu:

E daten'a in Europ'a de a inculpá besérec'a ortodósa de amortîre sî lipsa de viétia. Déca criteriulu capacitatei de viétia alu unei besereci arŭ constá in tumultosulu zelu alu propagandei séle, a'unci asemenea inculpare aru fi deplinu fundata, caci besérec'a ortodósa nici candu n'au facutu propaganda intre credinciosii altoru confesiuni crestine, sî nici astadî intre rinde cucerintie; ca de sî se tiene cu taria de principiulu ortodosiei respectédia masem'a libertatei de conscintia sî nu denéga indevidului, ce créde in Christosu, potenti'a de a se mantui, chiara sî candu n'ar conveni in tóte puntele teologiei cu institutiunile sele. Cu alte vorbe, in spiretulu estei besereci se afla o tolerantia adeverata crestina sî umana, care lasa instinctului de adeveru aflatoriu in natur'a umana de a cercá adeverulu, fiindu ineredintiata, cumca Dumnedieirea ajuta cercetatoriului spre a-lu aflá. Unu altu temeiu alu acelei inculpari e necunoscinti'a vestului europeanu cu basérec'a ortodósa, cu coprinsulu sî cu credintiosii ei. Acesti-á suntu in Europ'a grecii, slavii sî romanii, popóre, de cari cinevá abea atunci se interesédia, candu e vorb'a de a contrastá nesuinteloru loru politice sî nationali, éra de viéti'a loru spirituale raru se ocupa cate unu invetiatu singuratecu in cabinetu.

Sî cine se-sî iée ostenél'a a studiá institutionile loru cele bescricesci, despre cari a priori tóta lumea créde ca suntu asiá de ticalóse, incatu aru fi straduinti'a desiérta!

N'ar trebui óre se intre cineva in relatiune cu „popii loru cei prosti sî fora cultura“ se iée literatur'a loru in vedere — se le invétie limb'a? Scurtu aru trebui se faca unu sacrefeciu crestinu, spre care firesce ca nimeni are voia sî pofta.

Dara pana ce un'a ca acést'a nu se intempla, Europ'a cultivata nu vá avé mai multa cunosciintia despre budaismulu sî fetîsmulu altoru regiuni pamentene decatu despre beseric'a ortodocsa din orientele europeanu.

N'avemu de cugetu a scrie istoria besererecésca, ci vomu se indicamu numai cevá despre vieati'a besericeasca in sinulu confesiunei ortodóse, si a nume la slavi.

Singurulu adeveratu defectu alu besericei ortodóse e lipsea de libertate politica in tierile unde ea domnesce.

In Turci'a e supusa pasialicului, in Rusi'a masîneriei administrative autocrato-burocrateca, in Austri'a unei politici bisericane fora intielesu, si asi'a de toate partîle suspicionata, preveghiata si tutorata nicairi inca n'au aflatu locu liberu spre a se desvoltá de sine, caci regularea trebeloru besericesci in Grecia, Serbi'a si Romani'a e parte pre nóua, parte in spatiu pré restrinsa, spre a ne puté dá idea generale.

Acestu defectu asiadara nu jace in besérica, ci afara de dans'a, si nu aterna de la dens'a alu vindecá. In Turci'a se vá poté delaturá prin o lupta comune a popoareloru crestine spre a loru eliberare, in Rusi'a si Austri'a numai prin reforme politece. Pana ce patriarchatulu si semnele episcopali in Turci'a se voru concéde celui ce da mai multu si celui mai servile; pana ce in Rusi'a beserec'a se vá considerá cá parte intregitória a masienei buracrateco administrative; pana ce in Austri'a, in contr'a principiului de libertate confesionale si ecclesiasteca pronunciatu „Autonomia“ besericei ortodóse se vá esercitá prin organele administratiunei militarie si burocratece — pana ce in fine besérec'a vá fi comandata de statu, éra nu emanicipata de dinsulu;— pana atuunci nici mentionatulu defectu nu se vá vindecá.

Necesitatea urgentisima a ei e dara emancipatiunea de statu; cu ajungerea acestei-á s'au pusu fundamentu regeneratiunei besererei ortodóse si apoi din si prin sine singura se va perfectioná pre deplinu.

Spre prob'a acestui asertu se consideramu ce produce besérec'a ortodósa in asta sféra restrinsa, ce are in Turci'a in Rusi'a si in Austri'a, adeca in impregiurari catu se poate de defavorabile.

Mai inainte de toate trebue se observamu, ca regimulu besericescu din numitele state numai in Turci'a, si si aci numai catu pentru fórmele esterne e canonicu pre candu inRusi'a si in Austri'a poterea din afara au creatu regiminile eclesiastice, cari nici cumu corespundu institutioniloru besérecei ortodose. Cu toate acestea potemu afirmá, ca regimile acesteá besericesci, de sî infiintiate in modu antecanonicu sî in dependentia apesatória de poterea statului, detorintiele sele cu fedelitate sî le au implenitu; ele au curatu de conservarea puritatei invetiaturei sî disciplinei in besérека, au aministratu bunurile besérecei cu probitate si au inaintatu dupa putintia instructiunea clerului.

(Va urmá.)

Сібіїъ 17 Авгъстъ. Лъпї се вор дпчепе дп ціmпасіи de стат de аіčea прелеџеріле ші тотъdeodatъ ші алъ doilea čікль de 8 ані dela дпфіінцареа ачестеі ціmпасіи de стат dъпъ регламентъль чел поъ ал ціmпасіелор ші ал скоалелор реалї din анъль 1849. Ачеаста не дndemпъ a арънка o прівіре маї adънкъ асъпра елевілор ачестеі ціmпасіи ші a черчета deакъ ачестъ ціmпасіи de статъ поате съ аіве ші маї deпарте de лmва дпвъцътънтълві, лімба ціertanъ ші карактерълъ конфесіonалъ romano-католікъ? Dъпъ дателе статістіче, каре ні леатъ потътъ къштіга din програте ші дmпъртъшірї привате скоатемъ ъртътоареа шетъ:

Анії	Ціertanї	Ънгърї	Ромънї	Кроацї	Полонї	Боеmї	Арmенї
1855	65	80	176	—	—	2	5
1856	60	58	131	2	—	—	2
1857	67	60	129	1	8	1	—
1858	70	47	164	1	1	1	—
1859	68	56	133	1	2	італ. 1	4
1860	56	50	113	2	4	італ. 1	1
1861	68	46	117	1	6	1	1
1862	57	41	131	1	4	2	—
Съта	511	438	1094	9	25	6 Бое. 2 іт.	13

Аша dаръ тоате челелалте 7 nаціоналітъцї аъ 1005 елевї, еаръ ромънії сінгърї 1094 adекъ къ 89 de елевї маї мълтъ.

Акъта de cine ъртéze дmтребареа: оаре есте dрептъ ка дп ціmпасіи ачеста de статъ ънde ромънії съптъ дп nътеръ de doeорї аша de маре, къmъ съптъ ціertanії съ фіе лімба сеплікатівъ чеа ціertanъ? ші пічї ън професор афаръ de ън катехетъ ромънъ, ші de професорълъ de лімба ромънъ съ nъ штіе лімба ромънъ? оаре есте dирептъ, ка дп ачестъ ціmпасіи съ фіе лімба ромънъ обіектъ облігатъ nътаї пептръ ачеї елевї, карії врéъ съ о дпveце? Оаре есте dирептъ ка ачестъ ціmпасіи de статъ съ поарте карактерълъ конфесіonалъ romano-католікъ?

Noї nъ къноаштемъ мотівъл чел маї апроапе, каре а дndemnатъ пе фостълъ мініstръ de дпвъцътънтъ съ dea ціmпасіълві ачестеі карактеръ конфесіonалъ romano-католікъ ші съ дntродъкъ дп ел лімба есплікатівъ a мінорітъцїі елевілор adекъ чеа ціertънъ, се поате дпсъ зіче, къ мініstеріъл

а фоетъ реѣ информатъ ші пе а кпоскътъ релаціѵнеле локалі але ачестої ціmпасіѵ, саѵ къ аша аѵ воіть ші дп абсолътістъ воіпца пе са пътът лва ла десватере. Алта е дпсъ акята кънd спірітъл тімпълві чере, ка статъл съфіе дрепт кътръ тоці свпшіі. Деака даръ ціmпасіѵл din Сібііѵ romano-католік аре съ рътжпъ ші de акът дпаіте ціmпасіѵ de стат, прекътъ ар фі de доріт, атъпчі ел ар требві съ іа атътъ карактерѵл конфесіопал, кътъ ші лімба есплікатівъ а ачелорѣ елеві, карії фортеазъ дп елѣ маіорітатеа, деакъ статъл вреа прin ціmпасіѵлѣ ачеста а ажвпце скопвлѣ чел адевъратѣ: адекъ кввііпчіоаса информаціѵне а тінерілорѣ пентрѣ прегътіре ла стъдіѵлѣ de факвлтъці ші фііпдѣ къ прекътъ не арать дателе статістіче пътерѵлѣ ромънілорѣ есте de doe орі маі маре ка а церманілорѣ, арѣ фі чea маі дреаптъ консечіпцъ, ка лімба есплікатівъ съ фіе дп ціmпасіѵл ачеста дптрѣ тотѣ саѵ чea маі маре парте ромънеаскъ. Професорілорѣ, карії арѣ вреа съ дпвеце ромънеще, съ се dee впѣ терминѣ, дп каре съ фіе datорі а о дпвъца, постъріле de професорі каре арѣdевені вакапте саѵ ачелор, карії ар рефвса дпвъцареа лімбеі ромъне, съ се дплоквіаскъ кв професорі пътъпténі карії штіѵ лімба ромъпеаскъ, ші лімба ачеаста съ се факъ дпкъ акята обіект обліgат пентрѣ тоці чеі че фреквептеазе ачест ціmпасіѵ. Nвmаі астфеліѵ ва пътea ръмъпea ачест ціmпасіѵ, ціmпасіѵ de статѣ ші пвmаі аша ва пътea статълѣ фі дрептѣ кътръ тоці локвіторіі церії ачестеіа. Прекът штімѣ ordinapіатълѣ ортодоксѣ трансілванѣ а ші фъкътѣ пашіі кввііпчіоші дп каѵса ачеаста дпкъ din апълѣ трекътѣ, фъръ ка съ фіе врматѣ пъпъ акята вребп ресълтатѣ.— Darѣ ачеаста пе пе дппедекъ de а пе deскопері жестеле поастре доріпце, кѣ атът маі пціп, кѣ кът кредетѣ, къ афачеріле сколаре вор требві кът кърпdѣ ші дп Apdealѣ съ вінъ пе тапет ші съ се адвкъ асвпра лор вп конклѵс, каре съ дпdестълéze пе тоці локвіторіі ші съ корескпвпdъ дппреціврърілорѣ локале ші ліпселорѣ паціопале.

Марца вііторе ва ціпea Комітетълѣ Асоціаціѵпеі шедіпцъ лvпаріѵ. Despre Еспосіціѵпea поастръ din Брашовѣ пе а тіпсерътѣ пъпъ акята пітіка ліпсіпdвпе каталогълѣ. Deчі промітемѣ четіторілорѣ пострій, къ дп N-рълѣ. вііторіѣ вотѣ адавце о коалъ дптрéгъ ла жврпалълѣ постръ, каре ва квпprinde пвmеле, ачелора карі аѵ контріввітѣ ла ачéста еспосіціѵпе ші обіектеле, кѣ че аѵ контріввіт, апоі de ачі дпколо се ва контіпва ачестъ каталогѣ дп „Телеграфѣ“ пъпъ че се ва іспръві, ка пвблікълѣ постръ съ квпоаскъ, каре, de вnde ші кѣ че са арътатѣ.

Актеле Асоціаціѵпеі, дпкъ пе саѵ вындътѣ тóте спре даѵпа Асоціаціѵпеі. Фачетѣ даръ Опоратълві пвблікѣ de штіре, къ еле се потѣ къпъта аічea in Сібііѵ ла Канчеларіа Асоціаціѵпеі, ші дп Брашовѣ дп Канчеларіа Фаврічеі de Zерпещті кѣ прецѣ de 50 х. в. а.— Протоколвл адвпърії цеперале дпкъ дпѣ вотѣ пвблікa дп N-рій вііторі.

Timisioara 6 Aug. (Incheiere)

C) in privinti'a celoralalte elementare scóle populare.

12. Ce se atinge de celelalte elementare scóle populare gr. res. ortod. localu directorulu e respectivulu preotu; dar deaca intr'unu locu suntu mai multi de sine statatori preoti, dintre acestia jurisdictiunea diecesana va denumi pre cel mai capabilu.

13. Denumirea invetiatoriloru la aceste scóle se tiene asemenea de jurisdictiunea diecesana.

14. Deaca la cutare elementara scóla populara devine vacanta statiunea invetiatorésca, localulu directoru alu scólei e indatoratu fara intardiére a face aceea cunoscutu districtualului directoru de scóle, ear acest'a Consistoriului, care de locu pe calea diurnaleloru pe langa terminulu de patru septemani deschide concursu cu aceea bagare de seama, ca recurentii au se astérna rugarile sale jurisdictiunei diecesane, provediute cu estrasulu de botezu, precumu si cu documentele despre capacitatea, servitiulu de pana atunci, despre purtarea politica si morala.

15. Deaca in cutare locu, urmandu datinei, dreptulu de presentatiune (praesentatio) ori de propunere (candidatiune) s'a reservatu comunitatei orasienesci, comunitatii bisericesci gr. res. ortod. séu altei corporatiuni, ori vreunui individu fisicu, atunci jurisdictiunea diecesana e indatorata a strapune recursele adunate imbracatiloru cu dreptulu donatariu, ori cu cel de propunere, atragandu bagarea loru de seama spre acei recurinti, carii din defectulu documenteloru necesarii nu au capacitatea receruta spre statiunea invetiatoreasca.

Indreptatitulu cu dreptulu de presantatiune, séu de propunere, e indatoratu presentatiunea, ori propunerea celu multu in 14 dile a o tramite jurisdictiunei diecesane.

16. Unde nu esista astfeliu de dreptu de presantatiune, ori propunere, acolo jurisdictiunea diecesana, deaca in respectiv'a comunitate a fostu pana acuma aceea legala datina,- trebuie in privinti'a persónei invetiatorului sa asculte si d o r i n t i'a mai mariloru comunitatii.

17. Presentatiunea nu se leaga de nici o conditiune, de esemplu: ca presentatulu (presentatus) sa se ingrigeasca de famili'a oficiosului séu antecesoru; si numai acela recurinte se póte presentá, ori candida, care a documentatu prescris'a capacitate invetiatoreasca.

18. Deaca nici in 14 dile nu se tramite jurisdictiunei diecesane presentatiunea, séu candidatiunea, atunci aceea intetiesce (grabesce) a i se tramite aceasta intr'unu terminu de 8 dile; si deaca si acestu terminu aru trece fara efectu, jurisdictiunea diecesana efectuese denumirea si fara presentatiune ori candidatiune.

Tocmai aceast'a are valore si la ceea, ce se dice si la artic. 16 despre audirea dorintiei a maimariloru comunitatii.

19. Jurisdictiunea diecesana da decretulu denominatoriu, estrada preinsciintiarile (indrumarile) necesarii, ordineaza depunerea juramentului prin invetiatoriu, si d e s p r e t ó t e i n t e m p l a t e l e d e n u m i r i f a c e r e l a t i u n e C o n s i l i u l u i l o c u t i e n. r e g. s u b s t e r n a n d u ' i s i e s t r a s u l u p r o t o c o l u l u i s e u, dupa aci sub .|· a l a t u r a t ' a t a b e l a in tóte rubricele sale cuvenite implinita d e s p r e t o t i r e c u r i n t i i.

N-ro. 49173 ad C. art. 19.

Tabel'a recursuala

Despre recurentii la statiunea invetiatorésca de la elementar'a scóla populara gr.-res. ore. din N.

nurlu curinte	Pronu. mele si nume- le re- curin- tiloru.	anulu nas- ce rei si lo- culu.	inve- tiatu. rile pre- gati- ve.	inve- tietu- rile peda- go- gice.	harni- ci'a cestiga- ta dela institu- tul pe- dagogic in esa- menulu finalu.	cunos cinti'a limbe- loru.	mo- ral'a	po- liti- c'a	servitiul de pana acum'a		observare.
							purtare		ani	luni	

Datu in Aradu din siedinti'a tienuta in 20 Septem. 1862.

din partea Consistoriului diecesanu

N. N.

Episcopu.

20. Denumirea subinvetiatoriloru la scólele elementarii anca se tiene de jurisdictiunea diecesana, care estrada decretele denominatorii, si despre aceasta in intielesulu artic. 19 face relatiune consiliului locutien. reg.

Jurisdictiunei diecesane pentru deplinirea statiunei subinvetiatoresci sta in liber'a voia a public'a concursu, séu aceea a o deplini si fara concursu, dar' in ambele intemplari e indatorata a prefinde (pofti) dela recurenti, cá ei se adevereze prescris'a capacitate, precumu si nepatat'a purtare politica si morala, nu altucumu si la aceea sa fia atenta jurisdictiunea, cá subinvetiatorii se se aplice numai la acele scóle elementarii, la care e organisata astfeliu de statiune, séu unde radicarea (introducerea) ei in intielesulu ordinatiuniloru esistinte pentru mai marele numeru alu pruncilor amblatori la scóla neaparatu se afla de lipsa pe calea prescrisa.

21. Aplicarea de suplenti adeca a celorufeliu de individi invetiatoresci, carii la singilative scóle elementarii, pentru bolnavirea invetiatoriulu, - betranéti'a ori scadimentulu capacitatei lui, suntu necesarii, se tiene de jurisdictiunea diecesana. Directorului localu, séu districtualu precumu si invetiatoriului se concede se recomende jurisdictiunei diecesane atare suplentu. — Dar ei singuri nu potu se primeasca ori denumeasca pre niminea in tipu de suplentu.

22. Aceia individi, carii n'au finitu cu succesu bunu cursulu pedagogicu in vreunulu din reg. institute preparandiale din Zombor, ori Aradu, nu se potu denumi nici definitivu, nici suplenitivu de invetiatori, ori subinvetiatori, anca nici de suplenti. — Deaca nici in urm'a publicatului concursu intre recurenti nu s'ar afl'a concurenti provediuti cu aceasta legala capacitate: atunci jurisdictiunea diecesana pe langa substernerea tuturoru acteloru la consiliulu locutienente reg. va recurge pentru scapare de sub legal'a aceasta recerintia.

24. Deaca jurisdictiunea diecesana voiesce a aplicá atare individu de invetiatoriu, séu subinvetiatoriu (ori interimalu,

ori definitivu) in asia locu, unde tat'a ori socrulu aceluia se afla cá preotu: atunci naintea denumirei pentru perlustrare se se substearna consiliului locutien reg. tóte actele.

24. Asemenea este indatorata jurisdictiunea diecesana a substerne consiliului reg. tóte actele pentru premergand'a aprobare, deaca cugeta a aplicá de invetiatoriu ori subinvetiatoriu, atare persóna bisericeasca, care altucumu aru avé legalele insusitati (fie interimalu, fie definitivu).

25. In intielesulu acestei ordinatiuni invetiatorii, séu subinvetiatorii, tocmai asia si cei nainte de aceast'a denumiti prin concernentele jurisdictiuni civile, numai dupa premers'a aprobare a acestui consiliu locutienente reg. se potu delatu á din diregatoriile loru, séu se potu strapune la alte statiuni. Datu in Bud'a dela reg consiliu locutien. ung. in 2 Augustu 1862.

Pentru crediementulu copiei
Szlávik m. p.

Lugosiu 1 Augustu 1862.

Onoratulu publicu vá fi primitu spre incunosciintiare, cumca stimatele Dame romane din Lugosiu formara o reuniune pentru ajutorarea tineriloru studiosi. Conformu cu statutele reuniunii, ce suntu dejá asternute spre aprobare, se tienura pana acum'a doue adunari generale. —

In siedinti'a din 22|10 Iuniu se impartîra la 14 tineri 324f. iéra in siedinti'a din 6 Iul. 24 Iun. a. c. se impartîra la 8 tineri 146 f. de totu in jumetate de anu 460 f. si a mai remasu in cas'a reuniunii 124 f. 8 cr.— Acestu resultatu frumosu aréta, ce suntu in stare sa faca si damele romane pentru propasirea natiunii.

Aceste dame brave romane esperiara, ca romanii ajunsera la o epoca, in carea, starea loru natiunala si politica numai prin inteligintí'a si-o potu asigurá.— Inaintarea, si respectulu, ce si l'au castigatu pe terenulu lupteloru natiunale si politice suntu in adeveru ostenelele inteligintiei. — Dar' inteligint'i'a naturala, fatia cu numerositatea poporului e inca mica cá se avemu pusetiunea demna, ce aru decurge din prochiamat'a egala indreptatîre. —

Stralucit'a Doamna Em'a Serbu, sotea D-lui Administratorului din Carasiu, indemnata de tips'a timpului si spriginita de simtiemintele nobile ale dameloru romane din Lugosiu, infiintia reuniunea anumita si nu intrelasa nici o ocasiune pentru propasirea si scopulu ei.

Inse aci e si órá, cá si damele romane, cari prin pusetiunea loru morala, séu materiala potu face ceva, se demustre lumii ca si densele tocma asia se intereséza de unu viitoriu mai frumosu, ca si densele tocm'a asi'a iubescu natiunea cá si zelosii loru barbati.

Corneli'a, mam'a grachiloru, dîse; „Fii mei, suntu juvaerile mele“. Si Damele romane se dica astadi: „Fii cei buni a-i natiunii suntu juvaerile noastre!“

Se sacrificamu daru câtu de putienu din aceea ce ni-a datu Ddieu, si arderea noastra pentru esistintia va fi primita pe altariulu natiunii, si fumulu se vá redicá la ceriuri.—

In acestu modu nu este anima, nu este spiritu cá se despere pentru romani! Binecuventarea lui D-dieu cade peste natiune, candu femeele romane aréta vertute! —

Se traésca damele romane din Lugosiu! Dr. Atm.

Protocolulu

Siedintiei a dou'a din 6 Iul. 24 Iun. 1862. tienuta din partea Reuniunii a dameloru romane din Lugosiu pentru ajutorarea tinerimii romane —

Protocolulu adunarii constituante din 22|10 Iuniu s'a cetitu, si s'a platitu contribuirile pe triluniulu. Iuliu - Octombre.—

Facenduse socót'a s'a aflatu restu de 93 f. 33 cr.
Pe Iuliu - Octombre s'au adunatu — — 149 - 75 cr.
Cu alte ocasiuni s'au strinsu — — — — 27 - — —

Summ'a 270 f. 8 cr.

Din Summ'a acést'a s'a impartîtu.

A) Pentru tinerii studiosi din Lugosiu	—	—	—				fl	cr.
1) Anani'a Simonescu in IV. norm.	—	—	—				6	—
2) Iosîfu Jucu II. Cl. gim.	—	—	—	—	—	—	10	—
3) Sofroniu Racovitianu II. Cl. gim.	—	—	—				10	—
4) Nicolau Darabantiu II. Cl. gim.	—	—	—				10	—
5) Romulu Pred'a III. Cl. gim.	—	—	—				10	—
B) Pentru tinerii din Beiusiu.	—	—	—	—	—			
6) Nicolau Ioviti'a V. Cl. gim.	—	—	—				30	—
7) Filipu Must'a VII. Cl. gim.	—	—	—				30	—
8) Georgiu Ardeleanu juristu in Pest'a	IV. an.						40	—

Summ'a 146 f.—

In acestu modu din Sum'a totala de 270 f. 8 cr. s'au impart'tu 146 f. si au mai remasu in cas'a reuniunii 124 f. 8 x.

Adunarea trilunaria se va tiené in 5 Octombre a c.

Sofi'a Pascu, si Mart'a Popavitia
Secreterese.

Duplica preotimei din tienutulu Branului, la Replica unui flacau alu Buceciului din 1-a Augustu a. c. N-ro. 62 „Tel. Rom.“

Branu in 12 Augustu 1862.

Domnule Redactoru!

Vediendu din N-ro. 62 alu „Tel. Rom.“ ca unu flacau de Buceciu replica la respunsulu nostru din 8 Iuliu a. c. si fiindu cuprinsulu replicei lui totu atatea neadevaruri, cá care dóra nau mai intratu in pretiuitulu nostru „Telegrafu“ datîne voia in interesulu adevarului la duplic'a urmatore:

Dupa ce unu copilu alu Buceciului in corespondinti'a sa din 30|18 Iuniu a. c. N-ro. 51 „T. R.“ sub rubric'a „Tier'a Barciei“ condusu de patima, sau poate si de vreunu interesu, ataiá si incrimina pre preotimea cea mai de frunte din tienutulu Branului cu feliurite clefete, si scornituri malitióse, – si dupa ce aceast'a prin respunsulu ei celu sinceru din 8 Iuliu a. c N-ru. 54 „T. R.“ tóte acelea le combatu dupa cuviinti'a pomenitului Copilu de Buceciu sub numele flacau de Buceciu, ii plesni prin capu a scrie Replic'a din 1-a Augustu 1862. Nr. 62 „T. R.“ in care desi incetá de a mai clefeti ca Dregatoriele tienutului Branului in atingerile loru cu alte Dregatorii aru fi scriindu „frumusielu“ nemtieste, desi mai incolo nu afirma ca nati'a preotimei acestui tienutu este folele – desi mai in fine isi recunoaste si acelu pecatu ca a scrisu unu neadeveru catu capulu de mare candu a disu, ca protestele ce liaru fi avendu cutare D-nu pela magistratu aru fi caus'a din care acel'a nu voliesce a se stric'a cu saesonii – dicu desi toate acestea pe care in corespondinti'a s'a din 30|18 Iunie a. c. leau plédatu cu mare focu – numai poate replica nimic'a, si prin urmare consimtieste inprivinti'a acestor'a cu respunsulu nostru din 8 Iuliu a. c. N-ru. „T. R.“ 54. pentruca, qui tacet consentire videtur, ba inca si dupace nu mai scoate ochi cu Fogarasiu si Hatiegu– vadienduse strimtoratu, isi mai incerca odata noroculu prin replicarea, numai la o parte a pomenitului nostru responsu – opintinduse a combate unele pasage cu care i sau parutu a reusi cu fati'a mai curata, si care dupa opiniunea noastra ar fi ce le trei urmatoare. —

1. „Ca noi namu avutu dreptu candu amu respunsu ca namu „desmantatu si terorisatu pe notariulu branénu, candu erá se „inainteze magistratului acelu conclusu, prin care Comunele „isi declara limb'a romana de oficioasa.

2. „Ca namu avutu dreptu candu amu disu ca hartiele dela „Inspectoratu ne vinu romanesce, caci acelea aru fi nemtiesti „si spre dovada se provoaca la Nri.- 613, 194 ect. - si

3. „Ca scoalele noastre aru fi cele mai miserabile totu din „caus'a noastra“ acestea aru fi cuintesenti'a replicei flacaului.–

Desi noi asi'a credemu ca bietulu flacau prin preatins'a replica, nu voi altá decatu asi emendá incatuva corespondinti'a sa, desi mai nainte eramu la indoiala, ca elu ratacindu prin Buceciu, ce prea lesne sa potutu intemplá, saru fi camu traseritu; totusi neamu bucuratu incatv'a vediendulu acuma cevá mai vioniu, caci nu numai nu se esprima cá in rendulu trecutu ca viati'a preótiloru d'aici, este folele s. a. ba inca neci nu ne mai numeste nici renegati fara numai „farisei“– ne miramu multu cumu nui e greatia D-lui flacau de astfeliu de cuventu, candu Dnélui scie bine ca dupa purtarea sa fariseismulu se poate aplicá cu multu mai bine la densulu, decatu la noi, si de amu vrea se ne lasamu in specialitati, iamu puté dovedi aceast'a la multe ocasiuni – fiindu inse tendinti'a noastra numai a ne apará, ne vomu margini ai dovedi, ca din priviinti'a aceea nu se póte aplicá la noi cuventulu fariseismu, caci noi amu fi predicandu se scie drépt'a ce face stang'a, nu pentruca noi in respunsulu nostru n'amu insiratu meritele nóstre, ci le amu amintitu numai pe departe, cá se ne aparamu onórea cea adanciu atacata de D. flacau, dicu nu, caci atunci, amu fi disu ca multi flacai ai Buceciului au invatiatu chiaru cu ajutorinlu acelorá, pre cari acumu pe nedreptu ii incrimineazâ.

(Vá urmá.)

СЕРБІА.

Се скріе din Парісъ, къ штіріле че чіркюлéзе despre Сербіа теріть пъцінъ кредінцъ, къчі челе маі мълте се скімпосескъ. Патріа врea съ фе есперіатъ, къ прінцюлъ Міхаілъ пъ врé съ се сънъпъ ла хотържіріле конференцелоръ din Константінополъ ші къ дн Белградъ стаъ требіле фіарте ръу. Е дитребареа dеакъ амбасадорій европені ла поарть се воръ пътea дитръ тотъ вні ла врео дечісівне, dънъ че са възътъ, къ спріжінітеле dе Франція ші Рсія претенсівні але сърбілоръ, къtате маі бине, сънтъ пътаі ароганце (?) —

Din Константінопол се авde, къ конферінца цінътъ дн кавса Серб еї ера съ се сфършаскъ dинтр'о dатъ. Къчі врънdъ Франція ші Рсія съ тънънdе пертрактъріле ачесте къt маі мълтъ, черъ амбасadорюл енглезескъ спарцереа еї, че ар фі ші вртатъ deакъ амбас.dорюлъ аустріакъ пъ ар фі дитревенітъ тіжлочіторіъ. —

Прінцюл Сербіеї врънdъ се копкіеме скънчіна Гарашанін ера съші dее dimicівnea. Прінцюлъ пе врънdъ съ adвкъ лъкрюл ла естремъ аъ кюцегат а копкіема скънчіна, ла ачеаста са опвс Гарашанін, каре е de пърере опосіть.

Франція.

Жърналеле вестескъ, къ Вікторъ Емапюілъ стъ а плека ла Neаполъ. Рікасолі а пъръсітъ Парісюлъ ші а плекатъ ла Лопdра.— Моніторюлъ скріе: Жърналеле се дитрéкъ, че цпере ва лва Франція фацъ къ аріtаціънеле din Італіа. Дитребареа е аша de кіаръ, кътъ орі че dъвіетате се фаче непосівілъ. De амепінцърі дndреспéце, de посівілеле консечінце але унеї demагогіче інсърекцівні, ва фі реџімюлъ Франџозескъ сілітъ de dаторінца ші опсареа лъї мілітаръ а апъра маі мълтъ ка орі кънdъ пе С. Пьрінте. Лъмea съ штіе, къ Франція пъ пъръсеште дн періколъ пе ачеіа, асънра кърора дитінde dъпса протекторатюлъ съъ.

— Дмпъратюлъ а хотържтъ съ dепътéскъ пе марталюлъ Мак-Махон de белідъчеле унеї армате de окънаціънe дн Італіа de 30,000, каре съ се adune ла Тълон ші къ дпчепътюлъ лъї Септем съ се дибарче пе флота dн мареа mедітеранее, каре ва сосі пе атънчі аколо. Флота ва блока Neаполюлъ, ér корпюлъ ва окъпа капітала ші алте пънкте стратеџіче. —

De ачі deакъ жърналеле, къ Наполеонъ а аштептатъ пътаі вnъ фаворіторіъ mom нтъ ка съ поать пъне пічіорюлъ дн Італіа ші съші къштіце о інфлівнцъ маі маре.

Італія.

Телеграмій че аъ сосітъ din Італіа пе вестескъ, къ Гарібалdi a десбаркат дн Калавріа ші дн врта сосітеї дntъмплърі џенералюлъ Латартора a рidікат стареа de асedіъ асънра провінчілор неаполітане. „Mor. Post“ се дndоіеще, déкъ џенералій італіані се потъ дпкреde солdацілоръ, кънdъ ачестіа се воръ трімите асънра лъї Гарібалdi. Апоі adовгъ, къ déкъ ачésта се арата астфеліъ, атънчі пе пътаі е пъче de міністерівл лъї Ратацi. чі къ пічі вn міністеріъ пъ ар фі маі мълт къ пътінцъ deакъ ар фі базатъ пе tendінце а пъстра аліанца певътъмать дntре Франція ші Італіа.

„Constit.“ арать дntраколо къ мішкъріле revолюціонаре пъ вор ста ла мърдінile Італіеї. Ачéстеї прівінце вine Гарібалdi дnсъші спре ажторіъ словozінтъ кътрь попорюл Франџозескъ о прокітъчіне, каре съ се фіе дntърџітъ дn mii de есемпляре дn Паріс ші прін департем нте. Дn трънса се зіче: Връташюл Італіеї есте бърбатюлъ каре Франція.... Стрігареа поастръ дn маршюлъ кътрь Рома ва фі, съ тръіаскъ попорюлъ франџozескъ. Дntре воі ші noі пъ се поате дnчінце лъпта, італіанii пъ воръ крънчі баіонетеле асънра франџozілоръ, ші франџozii пъ потъ фаче ачésта асънра італіанілоръ.

Noі съntемъ франџі, noі пе лъпъdъмъ дn брацеле воастре пентръ къ noі требве съ німічімъ вніцї інтімікюлъ котънеї лібертъцї. Астфеліъ врé Італіа съ плтеаскъ dаторіа de мълцъмire побілеї сале націні єзорі а Франціеї.

Релац вnеле лъї Гарібалdi кътрь Англіа се въd dинтро скрісоаре, че о скріе ел кътрь вn банкіер ші съпъ аша: Іъвіте аміче Стъарт! Еъ amъ лінсъ пентръ Рома de дnпрътътюл de 20000 нънцї стерлінгъ. Еъ тріметъ акціile. Еъ amъ лінсъ de ачеаста din Англіа, пентръ къ дn Італіа пъ се поате акта ефептъї операціънea, фъръ ка съ се періклітеze секретюлъ челъ нечесаріъ пентръ планърile мele. Еъ воі фаче дnсъ dънъ ачésта съ врmeze алтъ дnпрътътъ дn Італіа. Еъ me дnкredin. цezъ къ амічіі меї дn Англіа me воръ ажтора ачі, ші маі къ сеатъ me дnкredінцezъ Dтале. Дn вечі ал Dтале. Г. Гарібалdi.„ Стъарт adaъце къ ел а съвскріс къ бъкъріъ 1000 нънцї ші къ бъкъросъ прітеште съвскріереа алтора. Дn врта унеї апелъ алъї Гарібалdi, каре есчіть пе унгърі ла інсърекцівне, Клапка a респънсъ къ унгърії, авжndъ дnаінтea окілоръ есемплюлъ датъ de кътрь Сърbі, Гречі ші Монтенегрінi, че аъ фост атъцінді ші тръдаці дn леџітімеле лоръ сперанце, воіескъ а пъ рісіпі дn десперта пътеріле лоръ, чі а ле пъстра пентръ дnпрежіърърі маі фаворабілі.

Notiце Diверсе.

— Din дndemnюл дnсъпътошерії Маіестатеї Сале a Дnпъръtéсеї четъцéнії Bіенеї аъ фъкътъ вnъ kondъktъ къ торцї дn $^{13}/_{25}$ Авг. ла каре аъ лватъ парте 14000 de indівізі, din каре 600 аъ фост кънтъреці ші астфеліъ аъ мерс дела Віена ла Шънбрvn.

— Маіестатеа Са Дnпъръtéса a словозітъ кътрь конспліъ Віенеї вртътоареа скрісоаре: Іъвіте Domnюле конспліъ! Къ сентіmентюлъ de бъкъріъ despre редnтоарчереа mea ла Віена, есте стрънсъ легатъ кordіала mea мълцетіре пентръ фрътоасъ, фестіва прітіре, каре ma съпрінсъ аічea, дn adoa патріъ a mea.

Віена ші Аустріа мі са фъкътъ прін ачеаста, прекътъ ші прін партічіпареа, дела каре amъ прітітъ Еъ ші дnпъръtескюл Меъ бърбатъ дn тітнюл боалеї меле din тоате пърціле Монархіеї челе маі мішкътоаре dовезі, къ атъта маі плъкете ші маі скване.

Еъ ашъ dорі ка ачеаста съ се аъdь ші те рогъ съ о фачі къноскът Віенезілор. Шънбрvn 26 Августъ 1862.

Елісавета.

— Дn Віена саъ adънат ізрістії din тоатъ Цертаніа спре а консюлта дn сфера ізрідікъ ші котъна віенезъ леа датъ дn локалітъцile „Сперл“ о чінъ стрълъчітъ.

— Се скріе din Варшовіа: Сентінца adвсъ асънра лъї Рідопчea ші Рід, карії съъ дncеркат a оторж пе Вілополскі, са дntърітъ de mареле прінчіпе Константін ші дn $^{26}/_{14}$ Августъ ла 9 óре a фост атънdої спънзърацi.

— Dънъ вn Телеграт дn Нег. Zeit. Са ащерпът дmпъратюлъї спре хотържре репресентаціънea вніверсітатеї націопале атінгътоаре de дntребареа саларіалъ ші de статютюлъ despre кортea касатівь пентръ саксепландъ.

— Маіестатеа Са Дmпъратюл a словозітъ кътрь капчеларіюл авлікъ Унгреск,вn автограф a кървї tendінцъ есте дntраколо дn dрептать, ка дn Унгаріа съ се реставреze чаръші жъстіца кареа дn врта decорганісаціънеї de аколо дn вnта епохеї чеї din врть, аъ пътімітъ о сітцібілъ стрікъчіне.

— Дn Прозdъ аъ ізбътітъ дn $^{23}/_{11}$ Авг. фок ші аъ арс дntро óрь 93 de касе.

— Ері са цінътъ пентръ Маршалюлъ Nъжап requiem дn бісеріка католікъ, вnde ера ші вnъ катафалкъ фрътосъ ашезатъ. Ла сфършітюлъ місеї аъ датъ Баталіонюлъ de венеторі 3 салве.

Np. 27—2 **Edictъ.**

Прін каре Andreiъ ші Іліе Жърка amendoі din котъна Съчелъ Скаонюлъ Сівіівлъї, карії de треіспрезече анні къ пекредінцъ аъ пъръсітъ пре соціеле лоръ леџівіте Ioanna Мара ші Стanna лъї Михаіл Макреа тотъ din Съчелъ ші пъ се штіе локюлъ афлърії ші петречереї лоръ, се провоакъ прін ачеаста, ка дn терminъ de вnъ annъ dela датюлъ de фацъ, къ атъта маі въртосъ съ се афле дnпаінтea скаонюлъї протопопескъ съвскрісъ, къ кътъ ла din потрівь желвіле зіселоръ фетеї Ioanna Мара ші Стапа лъї Міхаілъ Макреа de prez. 17 къргът. ші фъръ de еї се воръ пертракта дn дцелесюлъ Каноанелоръ съntеї поастре Бісерічі екътеріче ортодоксе ръсъріténe.

Сівііъ 18. Іюліъ.

Форюл Протоп. гр. ор. алъ Тракт. Сівіівлъї I. **I. Xannia** Протопопъ.

30–3 **Publicare.**

Subscrisa si-li'a volia a face cunoscutu. P. G. V. publicu cumca primesce la sene in costu, cortelu si in crescere prunci si fetitie de scoala, si 20 de ani suntu acumu de candu subscris'a poarta aceast'a profesiune spre deplin'a indestulire a parentiloru de familia, deci are onoare a se recomendá si de aici incolo in favoarea acelor'a.

SUSANNA WACHSSMANN

locuitóre in uliti'a Urezului N–ro. 379 (Reispergasse.)

Редактор респънзетор **Ioann Рац.**

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацівнеа сефаче ла Сівіїв ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіїв есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмет ате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. сар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ принч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіса óръ къ 7. кр. тірдя къ літере мічї, пентръ а доа óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 67. ANOЛЪ X.

Сібіїв. 23. Августъ 1862.

Beseric'a ecumenica ortodósa.

(Incheiere.)

Déca este nesuintie n'au fostu pururea coronate de resultatulu doritu nu e cupl'a loru, ci a stalului, care au cercatu a se imisce in tóte afacerile besericesci sî ale modelá dupa parerile servitoriloru sei.

Activitatea besericei au fostu prelunga tóte acesteá imbucurátória. Lasandu in Turci'a la o parte nedelaturabilea sî de facia esercetata simonia la denumirea in demnitatile mai inalte eclesiastece, sî luptele nationali in contr'a unei ierarcia straine, asemenea sî rascolulu in Rusi'a, ca o aparentia in esentia sociale sî politica, nu inse relegiósa, carei-a numai persecutiunea din partea poterei lumesci déde o importantia mai inalta, pacea intérna a beséricei nicaire au ajunsu in perichiu seriosu nice s'au turburatu. Besereca n'au suferitu nici in respectulu doctrinei nice alu disceplinei. In Rusi'a sî Greci'a, parte chiaru in Turci'a clerulu nu numai prin cuventu, ci sî prin scripte au cercatu a lucrá in interesulu besericei. De cativa ani s'au produsu o literatura teologica, care face mare onóre besericei ortodóse atatu in respectulu culturei scriptoriloru teologice sî filologice, catu sî in privinti'a profundetatii lumineloru religióse sî a escelentiei metodului de desvoltare.

Avemu operi teologice in limb'a russa, carе in estu respectu se potu asemená numai celoru mai bune productiuni ale literaturei mai noua protestante teologice din Germani'a. Indigitamu numai Dogmatic'a metropolitului Macari (Bulgacova), Opurile de istoria besericésca a episcopului Macari sî Celcovu, scriptele despre rascolu ale acelui-asi episcopu Macari sî ale lui Scapovu, escelintea Apologetica a besericei ortodóse cotra rascolnici de metropolitulu Grigori, apoi scriptele periodice de minune redecate „Pravoslawni Sobesednik,“ „*Εὐαγγελικός Κήρυξ*“ noulu organu oficiale alu patriarcatului Constantinopolitanu „*Ὁμόνοια*“ tóte operi sî scripte speciali cari caracterisédia in modu escelinte spiretulu religiunei sî alu sciintiei viginte in beséreс'a ortodósa. O beséreca care cu toate giurstarile defavorabili, da asemeni simtome de vieatia e mórta numai pentru cei ce nu pricepu semnele ei de vieatia.

Inca asupr'a unei aparintie voimu a face atentî pre lectori, caci ne pare démna de memoratu, adeca atentiunea ce da beserec'a anglicana de unu sîru de ani beserecei ortodoase. Puntulu de atingere sta in aperarea principiului cumca episcopatulu e institutu apostolicu perpetuitu in besereca, ce marturisesce sî beseric'a anglicana; prin acestu principiu sî ca, de sî diferédia fórte in dogma, se considera beserec'a soru a celei ortodóse.

Biserec'a anglicana au adeveritu acést'a nu numai cu ocasiunea crigerei episcopatului seu in Ierusalimu (la 1841), candu archiepiscopulu din Conterbury sî primatele Angliei intr'o epistola la cei patru patriaci sî la sinódele din Rusi'a sî Greci'a au aretatu dorinti'a „de a vedea restabilite relatiunile amicali intre beserec'a anglicana sî ortodósa de atatî seculi intrerupta sî schism'a in beserec'a lui Christosu finita,“ ci sî cu ocasiunea miscarei besericesci produsa prin puseismu.

Multor'a din lectori le va fi necunoscutu, cumca in cursulu puciniloru ani o multîme de teologi anglicani s'au alaturatu cu totulu bisericei ortodóse sî la servetiulu divinu au introdusu liturgia Stului Ioanu gura de aurу. Unu teologu escelinte alu basericei anglicane trecutu la beserec'a ortodósa au tremisu proselitii besericei ortodóse din patri'a sa intr'o comunitate de cultu au tradusu euchologionulu totu, sî dupa cumu se spune, catu mai curendu vă incépe a oficiá intr'o beséreca in Londonu dupa ritulu bisericei ortodóse in limb'a angla. Ast'a aparintia e mai alesu pentru aceea interesanta, pentru ca deveresce, ca protestantismulu, cá se nu ajunga a fi nihilismu religiosu, cauta in vechi'a beserica apostolica a orientelui radîmu sî recunósce intr'ins'a centrulu unitatei crastinismului. Ce ponderóse se paru acestea sî asemeni evenimente scaunului papalu, aréta atentiunea cea mare, ce in timpurile din urma in Rom'a iaru se consacra besericei orientali, sî despre ale carei resultate preste pucinu va reportá mai pre largu. D.

Sibiiu 21 Augustu. Astadî tienu Comitetulu asociatiunei siedinti'a lunaria sub presiedintiea Escelentiei Sale D. Presiedinte. Siedinti'a se incepu la 9½ dimineati'a precumu urmésa:

1. Escel. Sa Dn. Presiedinte propune, cumca dupa-ce scirea despre re'nsanatosierea deplina a Maiestatii Sale Imperatései noastre **Elisabeta** au desteptatu in tóte popórale imperiului simtieminte de bucuria; dupa-ce nu incape nici o indoiala, cumca aceeasi bucuria o simte totu romanulu de sub sceptrulu austriacu, — asie Comitetulu Asociatiunei inca se nu intordie a supune Maiestatii Sale c. r. prin mijlocirea in. presidiu alu reg. gubernu transilvanu o adresa, descoperitóre de acésta bucuria insufletitóre; eara spre acestu scopu D. Presiedinte impartasiesce totuodata conceptulu unui proieptu de adresa.

Conclusu. Citinduse acelu conceptu, precumu si altulu de comitiva catra presidiulu gubernialu, Comitetulu le primesce cu tóta bucuri'a si decide a se nainta catu mai curendu.

---

2. Totu Es. Sa Dn. Presiedinte face cunoscutu Comitetului, cumca Dn. Ant. Vestemeanu cá fostu Secretariu a transpusu o parte mare a acteloru asociatiunei in priimirea nou alesului Secretariu D. I. Rusu, eara celelalte s'ar potea strapune si in fati'a siedintiei Comitetului.

Se decide cá tóte respeptivele acte se se predea pe lunga unu inventariu regulatu, inse nu in fati'a siedintiei, pentru cá se nu se pérda órele destinate pentru alte lucruri, ci dupa siedintia.

---

3. D. Secretariu prim. Baritiu cere a se defige prin Comitetu dioa, din care se se incépa regulatu numerulu curentu alu lucrariloru Comitetului si alu Cancelariei.

Dupa o mai deaprópe cumpanire a acestei cestiuni se decide, cá anulu activitatii Comitetului si alu Cancelariei se se incépa totudeauna cu 1 Ianuariu n. si se se incheie cu 31 Dec.

---

4. Domnulu Presiedinte poftesce pe Comitetu, cá dupace alegerea acteloru si a disertatiuniloru cate aru merita tiparirea, este lasata de catra adunarea generala cu totulu in grij'a acestuia, asie densulu se le si aléga si destine pe tóte cate le afla demne de a se tipari.

Decisiune. Se se puna catu mai curendu sub tipariu, pe langa protocolulu siedintieloru adunarii generale atatu cuventulu de deschidere alu Dlui Presiedinte, catu si alu protopopului Ioane Popasu si celu dela deschiderea espusetiunii alu secretariului primariu Georgie Baritiu, apoi si tóte acele disertatiuni cate se rostira séu citira in a dou'a Siedintia din 29 Iuliu; eara cu privire la disertatiunile care ajunsera la secretariatu pana in 29 Iuliu, inse nu se potura citi in adunare si anume a DDloru. Canonicu prepositu Stefanu Moldovanu din Lugosiu, Parochu Nicol. Tincu-Velia din Secasiu in Banatu si profesoru Dr. de filos. Mesiota din Brasiovu, se afla cu

cale a se incredinti'a citirea loru unei comisiuni constatóre din Dnii P. Manu, Nic. Popea si Dr. I. Nemesiu.

Cu aceasta ocasiune se reflectà si la impregiurarea, cumca este de doritu, cá dupa ce Asociatiunea face unu feliu de risicu cu aruncarea de spese pentru tiparirea de produpte scientifice séu artistice, apoi pe viitoriu se i se si lase in proprietatea sa cu scopu de a se tipari numai operate de acelea care nu se voru fi mai publicatu pe airea.

5. D. Presiedinte poftesce pe Comitetu cá se decida, deaca voiesce cá susu atinsele acte si operate se se tiparésca earasi in urmarea unei puclicari de concursu.

Decisiune: Dupa ce prin intardierea tiparirii protocolului adunarii si a celorulalte lucrari, asteptarea publicului prea se pune la proba; dupa ce prin concursulu publicatu inainte numai cu 10 luni se adeverise, cà celu mai eftinu tipariu in Ardealu este celu din Sibiiu si din tóte tipografiile de aici mai eftinu se tiparesce in cea diecesana, — asiá se se tiparésca si astadata totu in aceast'a si totu cu pretiulu defiptu prin celu dintaiu concursu. Intru altele Comitetulu are a se intocmi in acésta privintia atatu dupa conclusulu adunarii gener. din a. 1861, catu si dupa alu celei din 1862 sied. III. punct. XI.

6. D. Presiendinte comunica respunsulu venerabilului Consistoriu gr. cat. data Oradi'a mare de dato 11 Aug. 1862 a. c. sositu la adres'a din 19 Iuliu a Comitetului, prin care se cercetase despre sórtea manuscripteloru lui Samuilu Miculu si Georgie Sincai. Din acelu respunsu se afla, cumuca manuscripte e aceloru romani invatiati se pastrésa in timpulu de fatia in bibliotec'a episcopeasca din Oradea, cà insa ven. Consist oriu nu póte dispune de acelea pe catu timpu scaunulu episcopescu e vacantu.

Aceasta scire se ia spre sciintia si pasii ce aru fi a se mai face in acésta privintia se amana pana la timpu mai favoritoru.

7. Se citesce si respunsulu sositu dela D. Profesoru Alecsandru Gavr'a din Aradu cu datu 24 Iul.u a. c la recercarea Comitetului, cá acésta se fia informatu mai deaproape despre scopulu ce are numitulu D. Profesoru cu acele manuscripte ale caroru titule se citisera in siedinti'a Comitetului din 1 Iuliu si in adunarea din 28 Iul.; eara dupa ce se afla cá D. prof. vrea se gasésca vreunu editoru care se i le cumpere, acésta descoperire a d-lui se i'a numai simplu spre sciintia.

8. Dupa acestea urmésa cateva afaceri din acelea care se numescu curente séu curentii, precumu incasare de bani si altele, eara anume:

Se primescu dela D. Dr. de drept. Ilarianu Papiu doua esemplare din fasciór'a II. a cartii titulate Tesaurulu etc. si se votésa Dlui trimitietoru multiamita.

Se incasésa:

Dela D. Simionu Popoviciu membru alu consiliului regescu septemviralu din Bud'a cá restu alu sumei ce avea se dea Dsa in calitate de membru fundatoru alu Asociatiunii v. a. f. 100.
Dela D. Dr. Vasil. Pascu din Orsiov'a „ „ 6.
Dela Capelanulu rom.-catolicu D. Grigorie Temesvari din Branu tacsa anuala „ „ 5.
Sum'a unei colecte facute de D. Protopopu Ioan Metianu dela Zernesci in protopopiatulu seu — „ „ 29.
Dela D. Protop. Ioan Iosifu pentru diplom'a de membru „ 1.
Summ'a unei colecte dela Abrudu inaintata prin D. Nicol. Boianu „ „ 99.
Prin G. Baritiu: Venitulu curatu din balulu dela Elöpatak (Vâlcele) tienutu in 5 Aug. administrati prin D. Vas. Oroianu 57.
Dela unu anonimu, alu carui nume se trece numai in protocoalele de computu, 10 galbini imperat: 60.
Pretiulu dela 18 Acte ale adunarii din 1861 a 60 x. 11 f 60 x.
„ „ 16 esemplare. Statute 1 f. 60 x,
Dela D. Nicolae Boeru prin Secretarulu I. Rusu o colecta de 99 f.

Acestea summe incasanduse, Comitetulu vota totu odata multiamita tuturoru acelor'a, carii intru intielesulu Statuteloru se nesuescu a inainta scopulu Asociatiunii; eara apoi totu cu acésta ocasiune se primi scirea placuta, cumca unulu din colectantii dela Brasiovu are se trimitia preste putinu atatu banii intrati dela cele doua concerte, catu si din cate obiepte apucara a se vinde pana in momentele de fatia si care sume voru trece preste 900 f. v. a.

Intre acestea Dn. Ilie Macelariu afla, cumca modalitatea de a se incasa bani in decursulu siedintiei e impreunata cu prea multa perdere de timpu si dsa e de opiniune, cá orice sume trimitienduse la presidiu, de aici se se dea spre improtocolare la Secretariatu, de unde indata se se si predea casierului, precumu acést'a se observase si pana acuma.

Acésta opiniune se prefacú in conclusu alu Comitetului.

(Va urmá.)

Sibiiu 20 Aug. Decandu incetà sistem'a absolutistica nu sa atinsu despre scoalele ortodocse resariténe din Ungari'a si Banatu nici catui negru subt unghia la inaltele dicasteria. Catolicii redobendira érasi supremii Directori scolari in 5 Districte; erá vorb'a ca Cancelari'a aulica ungurésca va ingrigi cá astfeliu de directorate se se înfiintiese si pentru romani si pentru serbi cu scaunulu in Timisióra, inse pana acuma nu sa facutu nimicu, cá se se inlocuésca posturile Consiliariloru de scóle ori sub ce numire, numai se'si retiena agendele, fiindu aceste organe la romani si nu ne indoimu ca si la sarbi de cea mai neaparata necesitate. Totu ce se facú, este ordinaciunea Locutiintiei din Bud'a din 2 Aug. 1862 N. 49173 in priviinti'a denumirii inspectoriloru de scóle districtuali, si a invetiatoriloru dela scólele populare, ce o inpartasiramu in Nrii 65 et 66 ai „T. R.“

Din acést'a ordinatiune, care e cea mai mare parte decopiata din ordinaciunea ministeriului de cultu din 27 Octom. 1857 N. 741 din 56 si dupa „Systema cholarum“ se vede apriatu, ca scoalele ortodocsu-orientale romanesci si serbesci din Ungari'a si Banatu suntu supuse iurisdictiunei bisericesci adica ordinariateloru, precumu se lucrá inca din anulu 1857. In ordinaciunea acést'a se tractese 1-o despre denumirea inspectoriloru de scóle districtuali, care urmedie prin respectivulu ordinariatu respective prin Consistoriu si se denumescu la aceste posturi ordinarmente protopopii concernínti cu aprobarea Consiliului locutieninte regescu din Bud'a, in catu acesti'a aru fi apti a purtá acestu greu, inse totu odata frumosu servitiu; éra déca protopopulu concernínte nu aru fi aptu (harnicu) de a purtá acestu servitiu din cause binecuventate, atunci Consistoriulu va ingrigi cá se denumésca de inspectoru de scóle districtualu vreunu preotu din acelu protopopiatu séu districtu scolariu care aru fi cualificatu. Inspectorulu de scóle districtualu se va provedea cu decretu de denumire din partea ordinariatului cu provocare la aprobarea regimului. Aceastá modalitate e intru atata inbucuratória, incatu protopopulu nu e in puterea oficiului seu protopopescu inspectoru de scóle districtualu, ci numai in puterea harniciei lui. Si déca fiescecare inspectoru de scóle districtualu (protopopu au preotu) isi vá implini acést'a diregatoria cu cugetu curatu si in fricá lui Dumnedieu, apoi potemu sperá pe langa celelalte conditiiuni o prosperitate propasitória a scóleloru nóstre din Banatu si Ungari'a.

Scólele populari in acést'a ordinaciune inca se impartu in scóle capitali séu cumu le déu mai nainte normali, si in scoale elementaria séu triviali. La cele din taiu se ordinésa unu directoru, care se conduca agendele scolare, si are se se denumesca de Locutiintia la propunerea ordinariatului respectivu. Positi'a directorului acestui fatia cu paroculu localu si cu protopopulu se vede din cuvintele „pe langa nemidilocit'a inspectiune a respectivului Consistoriu.“ Respunsetatea pentru bunastarea astorufeliu de scoli, cade dara numai pe directorulu ei, care este nemidilocitu subordinatu Consistoriului competinte. Acést'a independintía a directorului are in sine din partea lui acelu bine, ca se póte miscá mai liberu in agendele sale, éra din partea scólei acel'a, ca cadiendu tóta respunsetatea asupra lui, vá starui cu multu mai mare zelu pentru prosperarea ei.—

Mai departe aceste scóle trebue se fia provediute si cu unu catechetu, alu carui alegere o midiloceste consistoriulu si se interesce de Locutiintia.

La denumirea invetiatoriloru si subinvetiatoriloru in scólele capitali care se face totudeuna prin concursu, se da voe comunei, care a infiintiatu scól'a, ca cu incurgerea directorului se faca terna candidatiune pentru fiacare postu de invetiatoriu séu subinvetiatoriu dupa formulariulu prescrisu, se potu inse candida numai aceia, carii au absolvitu cursulu in Somboru (pentru serbi) si in Aradulu Vechiu (pentru romani). Acést'a candidatiune cu tóte recursele celelalte se inaintese la consistoriu, care apoi face observarile sale si ascerne totu actulu un'a cu parerea directorului Locutiintii spre denumire. Decretele de denumire se dau dara dela Locutiintia prin concernentulu ordinariatu, care apoi iea si juramentulu oficiosu dela nou denumitulu Directoru, invetiatoru sau subinvetiatoru.

La scoalele populari elementari sau trivi-

ali este dupa ordinatiunea acést'a paroculu localu si directorulu scólei, cu aceea restringere numai, ca déca suntu mai multi preoti intr'o comuna, atunci nu éste celu mai betranu, ci celu mai harnicu directoru. Cu acést'a érasi au capatatu scól'a óresi-care avantare, caci tare speramu, ca ordinariatulu vá ingriji totudenna, ca se se denumésca celu mai aptu. — Invetiatorii se denumescu de ordinariatu la propunerea protopopului prin concursu, se provedu ca decretu de denumire din partea ordinariatului si depunu juramentu dupa cumu voru fi avisati. Aci se da óresicare dreptu si aceloru comune, care siau reservatu presentatiunea candidatiloru de invetiatori, si ordinariatulu se avisésa se asculte óresi-cumu si dorinti'a mai mariloru comunei. Ce are érasi acelu bine, ca nu se póte vêrî ori cine in ori si care Comuna, inse cu atatu mai mare bine, ca ordinariatulu nu e legatu in propunerea sa numai de vointi'a comunei. Cei denumiti se aducu cu tote actele recurentiloru la cunosciinti'a locutiintei dupa formulariulu prescrisu. Totu in feliulu acest'a se denumescu si subinvetiatorii cu aceea deosebire numai, ca nu e indetoratu ordinariatulu a face concursu pentru ocuparea posturiloru de subinvetiatori. In §. 25 se dice, ca invetiatorii si subinvetiatorii astfeliu asiesati nu se potu nici stramutá nici omovea din postulu loru fara scirea locutiintiei. Prin acést'a credemu ca se voru taia multe volnicii, si stramutarile dela o statiune la alt'a a invetiatoriloru atat'a de pagubitoare pentru scóla se voru intemplá numai acolo, unde se facu in folosulu invetiatorului.

Din tóta ordinaciunea acést'a a regimului ungurescu vedemu, ca elu isi reserva suprem'a invighiare asupra educatiunei publice, si ca recunósce in scólele populare principiulu confesionalu, cá unicului vertosu, pe care se póte basá o educatiune solida a poporului. Acést'a ne da si cea mai via sperantia, ca Locutiintia se va ingriji, ca afacerile scolari din punctu de vedere confesionalu se se referese numai de individi asiesati la locutiintia totu de aceea confesiune si nationalitate. — Un'a este inca ce amu dori, cá adeca atatu inspectorii de scóle districtuali, catu si directorii locali se se insestrese cu instructiuni chiare si precise despre agendele loru, ce cugetamu ca voru si urmá.

Branu 10 Augustu 1862. (Incheiere.) Se lasamu inse acestea, si sé trecemu la clefetele renoite in replic'a din 1-a N-ru. „T. R.“ 62. Fiene ertatu a spune D-lui flacau ca neadevaruri mai mari ca acelea din Corespondinti'a din 30|18 Iuniu si cele din pomenit'a replic» nu s'au mai scrisu dóra decandu esista „T. R.“ Audi D-le flacau, D-ta dici in corespondinti'a din 30|18 Iuniu a. c. ca „Daca notariulu Branu„lui nu aru fi fostu desmêntatu si terorisatu din partea preo„timei cei influintietóre in var'a anului trecutu, atunci candu „acel'a voi'a se inainteze magistratului acelu conclusu prin „care comunele isi declara si decreta limb'a romana de ofició„sa – astadi dregatoriele acestoru Comune n'aru scrie frumusielu nemtieste“, si ca la toate acestea numai preotimea pórta vin'a, audi inca odata iti repetiemu D-le flacau, mai mare neadevaru ca acest'a nu sau mai scrisu dóra in neci unu jurnalu, si eata de ce: pentruca in var'a anului trecutu nu unulu, ci inca dóa concluse privitóre la decretarea limbei romane de oficioasa, sau datu magistratului, si ambe acestea nu fora, ci cu voi'a, cu cointielegerea, ba la indemnulu preotimei, care singura au subscrisu pomenitele concluse. Tóte acestea mi se pare ca bine le scii D-ta, dara te faci a nu le sci.- D-ta ne scoti ochii, ca acelu conclusu despre care amu respunsu noi, ca erá stilisatu intr'unu modu periculosu, aru fi esitu deunadi in foi'a Gazetei, si totu nu s'aru fi acatiatu de nimeni acti'a fiscala. – Noi ne rugamu se nu te confundi, dá óre namu vorbitu noi de conclusulu Zernestiloru? ba mie asi'a mi se pare, ca cauta responsulu? si si D-ta vei vedea?- Si óre in fóia nau esitu conclusulu Branului? ba asia ni se pare ca da, vedi foi'a si tevei convinge despre acestea adeveruri – ba inca in acelu conclusu branénu vei mai aflá si urmatoarele: „Represen„tanti'a dupace prin Protocolulu din 25 Iuniu a. t. a dechia„ratu serbatoresce limb'a romana de limba officioasa; dupa ce „insa vediendu ca inclitulu magistratu brasioveanu pana astadi, „dupa unu restimpu de 11 luni, nu numai ca nu inceata a „trimite la officiulu comuneloru branene, si la locuitorii ace„lorasi feliurile mandate, corespondentii si decisiuni ect. in „limb'a germana care acestei Comune este straina,- dara ce „e mai durerosu, si mai vatamatoriu, acelasi nici macaru de „unu respunsu nu neau norocitu si tienutu demni s. c. l. — „venindu noi adi in 27 Iuniu la olalta, dechiaramu din nou si „adoua oara limb'a romana de limba oficiousa, in toate afacérile „de susu pana josu.„ —

Oare din intielesulu acestoru cuvinte nu se poate cunósce, ca Branulu inaintea acestui conclusu, ce s'a publicatu in fóia, aru fi mai datu doua, pe care noi ti leamu atinsu mai susu? Cum dara potusi dice D-le flacau, ba din caus'a desmentarii si terorisarii notariulu n'au potutu dá neci unu singuru conclusu magistratului? – ci cá se scurtamu odata vorb'a, P. Protopopu alu Branului au recercatu pe notariulu branénu sei descopere cari suntu acei preoti cari laru fi terorisatu si desmentatu? si ca datusau magistratului in var'a trecuta 1861 vreunu conclusu privitoriu la decretarea limbei sau nu? Ea poftimu citeste responsulu notariului din Branu aici in not'a sub *) in origine depusu, si vedi D-le flacau, ca doue concluse privitoare la limba sau datu inca in Iuniu si Aug. 1861 si ca preotimea nu numai nau fostu contraria, ci ea au luatu initiativ'a – óre mai poftesti argumiute cá se te convingi ca ai spusu unu neadeveru catu capulu de mare, oare mai poteavei dice la toate astea cevá? séu doara mai bine te vei cai.—

Ci se mergemu se vedemu avutau cevá dreptu flacau se rida, de scoalele noastre si se le clefeteasca de cele mai miserabile-de si in sine marturisimu, ca in doua privintie si adeca: ca lefile invatiatoresci nu se platescu regulatu si lenevirile dela scoala nu se pedepsescu amesuratu vechiloru orenduieli – scólele stau mai reu cá in anii 1859 si 1860 candu D. Consiliariu Vasiciu erá spre fericire in fruntea loru,- totusi trebue sei spunemu D-lui flacau, ca ele (scoalele) stau foarte bine in privinti'a invatiamentului si progresului, ca ele nu au repasitu ci au propasitu, caci silioti'a si patiinti'a Invatiatoriloru nostri a fostu admirabila, si ca cu toate ca parintii cei renitenti nu sau pedepsitu, singure scoalele din Branu au fostu cértetate mai multu cá de 600 copii si copile – earu sporiulu invatiamentului au fostu mai multu de catu s'a potutu asceptá. – Scimu ca nu vei crede Domnule flacau ci ca vei pretinde cá Tom'a se pipai lucrulu, insuti; eata iti facuramu si in ast'a privintia unu complimentu. Amu trimisu din scoalele din Branu si Zernesti 4 copii la D. Directoru Iacobu Muresianu spre esaminare, cu rogare, ca sei primeasca in acea clasa, de carei vá aflá demni si eata ca dupa cumu arata not'a sub **) esaminanduse sau primitu pe 1-a clasa gimnasiala – audi D-le flacau ca din scoalele Branului si Zernestiloru, mergu copii deareptulu in gimnasiu, apoi óre miserabile suntu acele scoale, care pregatescu copii pentru gimnasiu?- En mai spunene D-le flacau o Comuna asi'a de muntoasa, asi'a de nepilduitu risipita, asia de seraca cá Branulu si chiaru ca Zernesti, cu scoale mai bune sau macaru si numai ca acestea- mi se pare ca nu vei aflá, en mai spunene D-le flacau o comuna cu 500—600 numere sau familii, cá Zernesti care se aiba cate 20—30 tineri pela scóle straine?- Vediutai acum'a. ca si inprivinti'a scoaleloru ai spusu gogoasie, vediutai ca daca taceai mai de cinste remaneai. ***)

Onorate Domnule Protopoape!

*) La stimat'a scrisoare a D-voastre din 11|8 1862, me grabescu a comunicá in reverintia, cumuca conclusulu din 25|6 1861, privitoriu la dechiararea limbei romane de limba oficioasa in teritoriulu branénu séu asternutu Inclitului Magistratu brasiovanu din 28|6 N-ro 17 1861, ear celu din 19 Augustu a. tr. in 22|8, 1861 N-ro. 67; cumca inse conclusulu din 17|12 1861 nu s'a asternutu, caus'a fu tempurile nefavorabile, cumu si disgustulu, care se nascuse din caus'a cá nu capatasemu nece unu resultatu la conclusele de susu. dar vorb'a de vre'o terorisare din vreo parte a preotimei nece, catu nu poate fi, ci ca cu atat'a mai multu preotimea a statu totudeaun'a in caus'a limbei cu mare caldura in ajutoriu. —

Branu in 12|8 1862. Puscariu Notariu.

Prea Onorate Domnule Protopoape!

**) Pruncii scolari din Branu clas'a a III. din scoal'a centrala anumitu Nicolae Fota din Moieciu inferiore si Ioane Pivariu totu de acolo si de aceeasi clasa fusera pe temeiulu Testimonieloru loru si Esamenulu celu tienui pentru aceast'a – dechiarati de apti si pregatiti de a se suscepe in clas'a 1-a gimnasiala.

Eara Ioane Turcu din Zernesci din clas'a a II. comunala precumu si Nicolae Pitea sau aflatu – din caus'a, ca su mai pucinu incatv'a esercitati in limb'a germana, care e esplicatoari'a in Gimnasiulu nostru – a fi apti de preparandi la clasea 1-a gimnasiala cu acelu adausu, ca potendu subsiste si inveti'a toate studiele clasei prime se voru primi in finea sem. I. cá ordinari in aceasta clasa.

Aceasta 'ti preinscientiezu, cá la 30—31 se te sci acomoda cu tramiterea numitiloru la gimnasiulu romano catolicu din Brasiovu.

Primesce asigurarea de stim'a cu care ve stimezu.

Brasieu in 26|8 1862. stimatoriu Iacobu Muresianu

***) Din relatiunea ce a facutu D. Protopopu si Inspectoru districtualu de scoale alu Branului I. Metianu despre starea scoaleloru ce se afla sub conducerea sa, amu vediutu cu multa placere, ca D-S'a isi pricepe problem'a ce o are pentru prosperarea scoaleloru perfectu, si nu amu dori alt'a de catu se fia imitatu de toti ceielalti inspectori districtuali. R.)

Dara se cercamu dóra vei fi avutu cev'a dreptu in privinti'a limbei. Nise pare ca D-ta ai umblatu dupa gacite, dicu ca neci aici nai gacitu.- In privinti'a ast'a ne scoti ochi cu N-ri cutare 613 - 194, 929,2427 - afirmandu ca acesti numeri ar fi inspectorali, si totusi in limb'a germana,- apoi dicu ca ai fostu foarte confusu candu ai avutu acesti numeri la mana. Dá rogute nu vediusi ca de si acei'a suntu in adeveru in limb'a germana, dara sta scrisu de desubtu „der Stadt und Diſtrikts Magiſtrat", va se dica suntu numeri magistratuali si nu Inspectorali, adeca suntu dela magistratu si nu dela Inspectoratu, - caci atunci ar sta scrisu „vom Iuspectorate" iara nu „vom Stadt u. Diſt. Magstr." si cá se credi ca asia este, eata alaturamu dóue din acelea chartii in origine aici, cá Onor. Redactiune se binevoiesca a se declará in not'a sub *), ca adevaratu este asertulu nostru sau nu ? apoi ore namu disu noi in respunsulu nostru din 8 Iuliu ca, hartiele magistratuale vinu in limb'a germana, si cele inspectorale vinu romaneste, caci D. Inspec. e romanu, eara magistratulu e sasescu ? si cá seti aratu si mai lamuritu ca hartiele Inspectorale vinu romanesci, eata ca amu alaturutu aici vreo 4—5 din acelea luate totu din cancelari'a Branului si totu din lunile de earna, cá On. Red. se binevoiasca a se declará in nota sub **) in care limba suntu scrise. —

Acumu vedi D-le flacau ca toate cate ai scrisu in contr'a preotimei suntu totu atatea scornituri, clefete si neadeveruri catu capulu de mari, cá cari nau mai avutu jurnalele, si rogamute, ce teau pututu miscá la asia cev'a, tocma asupra preotimei, a sermanei preotimi, care in zelulu ei de nationalitate isi uita de ale sale si isi trece totu deun'a marginile cuviintiei, si careia nu'i ajunge catu o pateaza alti si o incrimineaza cei straini, nui ajunge catu are a se luptá cu acestia, se mai aiba si cu de ai sei, si inca tocma dela aceia sei vina scarb'a, dela care aru poté pretinde mangaiere. —

Dara D-le flacau, daca tocm'a ai visatu ca preotimea de aici aru fi in somnu si nepasare si insuti ai voitu ate arunc'a din Buceciu asuprai, apoi nu puteai face aceast'a fora atacu si vatamare? nu sci, nu cunosci calea omeniei si a modestiei, sau dóra suntu niscarva personalitati la midiulocu, atunci te rogamu cautati cu acel'a cu carele cugeti a avea cevá de impartitu, dara nu te legá de toti, bine ai face insa daca ai primi sfatulu nostru, se lasi apucaturile acestea pona te vei mai matori la minte, cá se nu fia ratacirea cea de apoi mai rea, cá cea din taiu.

ITALIA. Din Milanŭ se scrie ăn 29|17 Avgust, kŭ Garivaldi ar fi ajunsŭ kŭlmea mŭntelui Aspromonte. Doe batalione de Bersaglerĭ ăl gonescŭ. Trupele aŭ okupat vreokŭteva prĕălncetnate punkte, ăntre care Nikastro shi Katanzaro.

Totŭ din zioa aceasta shi kŭ datŭ din Neapolŭ a sosit la Berca din Paric următoarea depeshă telegrafikŭ. Garivaldi a fostŭ atakatŭ de kolopelurilŭ Palavičini la Reţio de kătrŭ nordŭ ăn mŭntele Aspromonte shi prinsŭ kŭ toate trupele sale. Elŭ aŭ fostŭ achi shi rănitŭ. Alta acetepea depeshă adauge kŭ a cherutŭ sŭ mĕrgŭ la Anglia.

La aceasta shtire ziче „O. D. P." kŭ de shi ea ca ăntshitoratŭ din treĭ părţi, totushi oamenii nu 'i prĕ kredŭ, kŭchi fantasia lorŭ era prĕ iritatŭ prin drama nouŭ che se aşteptа prin era unei nouŭ descise revoluţiune, dekŭt sŭ se poatŭ mulţumi kŭ aceea, ka sŭ vadŭ drama achésta la ăncepŭt ăntrerupтŭ shi finitŭ. — Apoi ăntreabŭ, kŭ oare este ea ăn adevăr finitŭ ? kŭ oare kŭ prindepea acestui burbatŭ foarte popular fi va ăntrŭ adevăr revoluţiunea chiuatŭ? Nu kutva aceasta prindepe a lui sŭ fie o nouŭ perplexitate pentru reginia italianŭ ? ce va face dupsa kŭ el? Poate Viktor Emanuel nune ăn pepte ne sinefukŭtorilŭ sŭi ? Poate D. Ratazi ănkide ne cemizeua masei popolului ne mai lungŭ timpŭ? Nu va ăncăpea martirismul prinsului Garivaldi spiritul revoluţionar mai mult dekŭt kuvintirile, care lea ţiuutŭ, shi proklamaţiunele, ce lea slobozitŭ?. Shi deakŭ ăl vorŭ esila, prekumŭ nu e furŭ nutinţŭ, ăl va lsa sŭ mĕrgŭ la Anglia, kŭshtigavor ei ceva prin aceasta? Nu va kăpita elŭ de akolo mai grabiche shi mai nelinishiate mizloache, ka sŭ deschoalte de noŭ ăn skurtŭ timpŭ stindardul sŭu ? Din acheste ăntrebări dedache apoi zurnalulŭ numitŭ, kŭ Garibaldi chel prinsŭ kŭ puţin ba fi mai neperikulosŭ, dekŭtŭ Garibaldi chel liber pentru ministeriulŭ lui Ratazi. Ăntsŭ momentanŭ ku delŭturarea Shefului este ăntre-rănitŭ shi ăncepŭta revoluţiune. Bursele Europei resunŭ mai unor de batereа de inimŭ shi vatnirea che le aduce ăn timpul de pre urmŭ. Ăntsŭ che legături se vor paute ăntre prinsonerul shi multŭ obligaţii lui puziturĭ, acheasta nu se ţine de terenulŭ unei griже momentane. Revoluţiunea monarchiei italiane, kare e surprinzătoare prin multe evenimente ape dunŭ cine urshi o enicodŭ. O ăncheiere a ei nu formézŭ nichi de kumŭ shtirea de astzi.

Флота францозéскъ а сосить ăn $^{29}|_{17}$ Авг. ăn Neaполŭ. O сутъ de katoriшti сунт prinшi.

32—1 **Citatiune edictale.**

Vladu Ioanu Petrosianu din Satulungu, Districtulu Brasiovului in Ardélu, de religiunea ortodosa, a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sa socia Mari'a lui Georgie Moldovanu, totu din Satulungu, de trei ani, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce cá, dela dat'a de mai josu, intr'unu anu si o di sa se infacisieze negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I-iu alu Brasiovului, caci la din protiva se va da hotarare la acti'a sociei lui si in lipsa'i.

Brasiovu 17 Augustu 1862.

Ioann Popasu
Protop. I-lea alu Brasiovului.

Nr. 31-2 **Insciintiare.**

O económa de clas'a mai culta de natiunalitate romana, inaintata in versta si fora familia se cauta pentru o casa romana in Sibiu.

Conditiunile se potu afla prin epistole francate sub A. B. poste restante. —

Np. 28—3 **Ediktŭ.**

Prin kare Ioannŭ lui Ioann Vlkŭ din Sulishte ţiputului Sibiiului ăn Ardealŭ kareле de meace anĭ aŭ părăsitŭ pre soţia sa leţibitŭ Anna lui Ioann Ţiurţiŭ totŭ din Sulishte fără ace shti lokuluŭ shi modulŭ petrecerii lui, se ăndeторeazŭ prin acheasta ka ăn terminŭ de unŭ annŭ dela datulŭ de faţŭ, negresitŭ sŭ se ăntshţineze ăntaintea Skaonului protopopescŭ sŭskrisŭ, pentru-kŭ la din potrivă-chereреa soţiei lui Anna lui Ioann Ţiurţiŭ de prez. de faţŭ, shi fără de elŭ se va pertrakta shi hotărи ăn ăntelesulŭ Kanoanelorŭ suntei noastre Bisericĭ gr. răsăr.

Sibiiŭ 3 Avgustŭ 1862.

Skaonulŭ Protop. gr.-răs. alŭ Trakt. Sibiiului I. **I. Xannia**
Protopopŭ.

Np. 29-2 **Ediktŭ**

Sofia fata lui Ioan Liошкъ, din Kotuna Rukăr ăn Skaunulŭ Sibiului, kare mai multŭ de un anŭ de ziле kŭ nekredinţă, shi părăsitŭ pre lejbitulŭ seŭ burbatŭ Adam lui Ioan Opреa totŭ deakolo, shi nu sŭ shtie lokulŭ petrecerii ieĭ, de vreme che burbatul dunseĭ aŭ ridikatŭ proţesŭ de despărţanie asupruĭ; se provoakŭ prin acheasta, ka dela datulŭ mai jos, ăntsemnatŭ ăn termin de unŭ anŭ, shi o zi, se se prezentéze ăntaintea respektivului Skaunŭ Protopopescŭ, kŭchi la din kontră, shi ăn nefiinţa ei de faţŭ, se vor hotărи chele prescrise de CC. kanoane ale Bisericĭ noastre dreptkredinchoase.

Sibiiŭ 11 Avgustŭ 1862.

Skaunul Protop. gr. orient. ăn Trakturul al 2-le al Sibiului.
Ioann Papoviч Protopop.

Redaktor respunzetor **Ioann Raţ.**

Editura shi tiparitulŭ tipografiei diecesane.

*) Ni s'a impartasitu harti'a sub 194 din 22 Ian. si 613 din 29 Ian. 1862 ambe dela: „Stadt und Diſtrikts Magiſtrat" daru subscrise de inspectorulu Ioan. R.)

**) Ni s'a impartasitu hartiele ad Nrum. 5026 a 61 din 10|1 din 22|1 1862 fora N-ru. din 31|1 N. 7. din 2|2 ad N-rum. 7 din 28|2 Nr. 10 diu 3|3 Nr. 7 toate din 1862 si toate in limb'a romanésca. R.)

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїюнеа сефаче дп Сібііъ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціюл препъмерацієї пентръ Сібііъ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ап ап 8. фл. еар пе о жъмътате de ап 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа ôръ къ 7. кр. тірка къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а трсіа репецире къ 3½ кр. в. а.

Nro 68. **ANOLŬ X.**

Сібііъ. 26. Авгъст 1862.

Sibiiu 21 Augustu. (Incheiere) 9. D. Presiedinte poftesce pe Comitetu cá se dispuna a se rentoarce fostului Dn. Secretariu A. Vestemeanu spesele facute cu cancelari'a in suma de 24 f. v. a.

Aceasta mica socoteala aflanduse in toata privinti'a esacta, se si ordina licuidarea ei.

---

10 Dnii. Casierulu Ioann Brote si Controlorulu Alecsandru Bacu asternu unu raportu inscrisu, din care se afla, cumca D-loru au priimitu: dela fostulu casieru Dn. A. Bechnitiu dupa socotele cercetate in adunarea generala v. a. f. 10979. x. 64.

Dela Comisiunea conscriitóre de membrii in 29 et 30 Iuliu la Brasiovu — — — —	1022 f. 6 x.
Dela colectantulu din Brasiovu Ioann G. Ioann	— 315 f.
Fratii Popescu din Banatu — — — — —	230 f. —
Dr. de med. Atan. Sandoru din Aradu — — „ „	11. f.—
In suma totala v. a. f. — — — —	12557 f. 70 x.

eara apoi D. Brote intréba, ca cumu se se asiedie banii cati se afla per casa pentru cá se fruptifice, pentru ca sum'a totala cata se aduna pana in minutulu de fatia trece preste 5000 f.

Raportulu se ia spre sciintia, eara intrebarea D-lui Casieru da ocasiune la desbateri destulu de seriôse, care se incingu mai virtosu asupr'a celoru doua moduri mai cunoscute de a elocá capitaluri cu destula securitate, dica se ipoteca reala la privati, séu prin cumpararea de obligatiuni de ale statului. Impregiurarea cumca multi privati platescu interesele fórte neregulatu, ca adesea creditorulu e silitu a stoarce atatu interesele catu si capitalulu numai prin judecata, ca prin urmare cu asemenea traganaturi neplacute lucrurile, si scopulu Asociatiunii sár sminti prea multu, a induplecatu pe Comitetu a primi cu maioritatea de voturi elocarea capitaluriloru prin cumpararea de obligatiuni de ale Statului, s'a marginitu insa numai la obligatiuni ipotecarie de saline, la cele urbariale de Ardealu si la cele numite nationale.

---

11. Es. Sa D. Presiedinte propune a se lua mesuri pentru anulu viitoriu pentru continuarea platirii tacseloru prin membrii vechi si castigarea de alti membri noi.

Aceasta propusetiune de mare insemnatate luanduse earasi la o seriiósa desbatere, in cursulu careia se recunoscu din nou imperativ'a trebuintia de a se imulti numerulu membriloru, se iau urmatórele decisiuni. Cei carii au platitu tacsele statutale dela 1 Noembre 1861 pana la 31 Dec. 1862 adica in cursu de 14 luni ori candu, suntu membrii ai Asociatiunii.

Cei carii voescu a remané membrii ordinari si pe a. 1863. suntu datori a plati dela 1-a Ianuariu a. viitoriu inainte séu tacs'a anuala de 5 f. v. a. séu a depune odata pentru totudeaun'a 100 f.

Cei carii nu voru implini vreuna din acestea doua conditiuni, voru fi stersi din catalogulu membriloru si li se va recere diplom'a de membru.

D-nii. Colectori din tienuturi se fia poftiti de catra Comitetu cu tóta onórea atatu cá se faca respeptiviloru membrii cunoscuta decisiunea aceast'a, catu si cá se tiena in evidintia numele tuturoru si se indemne dupa puteri spre a participá si altii la naintarea scopului Asociatiunii.

La Blasiu se denumesce unu colectoru nou in persón'a D-lui Georgie Pop'a inspectoru dominalu, eara la Téc'a Dn. Grigoriu Vitesu.

---

12. Dn. Brote afla, ca de si asociatiunea isi are acum o cassa a sa wertheimiana, in care pe langa bani se potu pastrá multe lucruri pretióse, totusi considerandu cà localulu in care este cancelari'a si unde se pastrésa archiv'a si alte lucruri este la pamentu (parterre), eara ferestrile nu sunt fortificate cu gratare de feru, s'ar potea intemplá cá ómenii rei se sparga vreodata.

Decisiune. Casierulu e insercinatu, cá se ingrijésca pentru intarirea ferestriloru dela cancelaria prin grathii de feru si pentru facerea unei alte usie tari, eara acéste pe spesele asociatiunii, eara apoi acelea intarituri voru remanea proprietate a proprietarului caseloru. —

---

13. Observanduse cumca adunarea generala din estimpu insarcinase pe Comitetu cu aducerea la indeplinire a mai multoru concluse de ale sale, Secretariulu primariu citesce in ordine pe cele mai multe din protocolulu adunarii generale, Comitetulu ia decisiunile urmatóre:

a) Cei 1200 fl. v. a. destinati pentru ajutorarea tinerimii studióse se reinpartu cate 300 fl. v. a. pentru doi tineri buni carii se voru determina a merge la facultate filosofica si anume in Viena spre a se pregati de profesori gimnasiali séu pentru vreo facultate, de carii se simte o mare lipsa si adica — — — — — — — — — v. a. fl. 600

Cate 100 fl. ajutoriu la 4 ascultatori de drepturi ori unde inMonarchia, adeca — — — — 400

cate 50 fl. la patru tineri din clasele gimnasiale superióre 200

Sum'a v. a. fl. 1200

Pentru acestea stipendii Comitetulu va publica indata concursu cu terminu pana la 4 Octobre c. n. 1862.

b) Decisiunea privitóre la ortografia se se comunice catu mai curendu venerabileloru ordinariate, inaltului gubernu si redactiuniloru romanesci.

c) Cei 50 #. premiu nationalu destinatu Dlui c. r. Concipistu A. Murasianu trimitienduise se ise predea pe langa cvitantia.

d) Pentru impartirea premiului de 200 f. v. a. la doi tineri meseriesi se se publice earasi Concursu, inse cu terminu pana la 31 Maiu 1863, eara premiarea se marginésce la urmatórele siese mesterii: Murariu (Zidariu), Bardasiu (lemnariu, dulgheriu), Mesariu (alias templariu), fauru, lacatusiu si rotariu, cá la unele ce sunt cunoscute de cele mai trebuincióse. Concurentii voru fi datori a se legitimá nu numai cá romani de nascere, ci totuodata de portari morale nepatate, de sciinti'a citirii, scrierii si de art'a desemnului celu putinu pe catu se cere la meseri'a loru, cum si despre a loru destoinicia deplina de a potea lucrá cá maisteri si a conduce o lucrare (la o casa mare, biserica, podu artificiosu, caru, careta s. a.) cu tóta acurateti'a (vedi p. 7 din siedinti'a III. a ad gener).

e) Se se ingrijésca spre a se preda Dnei Elis'a G. Circa unu obieptu de suveniru din partea Asociatiunei pentru progresele sale in art'a musica si constatata in modu eminentu prin concertulu din 29 Iuliu a. c. cum si a se face multiemita publica Dneloru dela Brasiovu Eufrosin'a T. Ciurcu, Eleuter'a A. Safrani, Victori'a G. Baritiu si Mari'a A. Safrani pentru folosulu adusu asociatiunei prin concertulu din 28 Iuliu cum si pentru progresulu loru in arta.

f) Cei cate 60 f. v. a. destinati in folosulu museului sia bibliotecei gimnasiale dela Blasiu si Brasiovu se se trimitia la loculu destinatiunii loru.

g) Se se publice concursu si pentru cei 50 f. destinati a se imparti in sume de cate 25 fl. v. a. la doi agricultori carii voru adeveri ca au celu mai mare numeru de fragari mai vechi de 1 anu. Concursulu se prefige pe dioa adunarii generale din 1863.

h) Concursu la premiulu de 100 fl. v. a. pentru mai buna

carte (cá de 10 cóle tiparite in 8-° mare) despre naintarea economiei de campu si a pomariei intre romani, eara cartea se fia compusa in stilu catu se póte mai popularu si usioru de intielesu. Terminulu concursului 1 Maiu 1863 pe candu manuscriptulu este a se trimite la Comitetu.

i) Asemenea se se faca concursu, pentru premiulu de 100 f. v. a. destinatu unui stenografu bunu. Terminulu 3 Aug. 1863.

k) In privinti'a onorariului de 200 fl. v. a. aplacidatu de catra adunarea generala Dlui Secretariu II. se incuviintià cá acela se i se numere in rate pe fiacare luna inainte.

l) List'a de paseri si alte animale preparate a profesorului Wilh. Hausman din Brasiovu impartasita de unulu din secretari se ia spre scjintia cu adaosu cá secretariatulu se o comunice in copia cu respt. Directorate gimnasiale, pentru cá aceleasi se póta vedea déca se potu implini din aceeasi unele lipse ce au pe la museulu de naturalii.

---

14. Secretariulu G. Baritiu poftesce pe Comitetu, cá dinsulu se'si descopere vointi'a s'a cu privire la stufele trimise la espusetiune si daruite de catra mai multi conpatrioti generosi.

Se decide cá, in consideratiune ca Asociatiunea mai curendu s'au mai tardiu inca'si va form'a unu cabinetu de mineralii, tóte stufele atatu cele coprindietóre de metale nobile catu si ori ce minerali trimise la espusetiune si daruite se se strapuna indata dela Brasiovu in primirea comitetului la Sibiiu, afara numai de cele daruite de D. Ingineru Gärtner gimnasiului de acolo; eara apoi adunarea viitóre va luá si alte dispusetiuni in privinti'a aceloru mineral.i.

---

15. Cu privire la infiintiarea celoru trei sectiuni scientifice prevediute in siedinti'a III. a adunarii genenerali se pune intrebarea ca cumu se li se faca unu inceputu.

Decisiune. Se se faca cunoscutu prin foile periodice romanesci, cumca la Cancelari'a Asociatiunii s'au deschisu liste separate pentru fiacare sectiune prin urmare invatiatii se fia insciintiati, ca potu a se insinuá séu inscrie ori candu oru voi.

Cu acést'a ocasiune Secretariulu G. Baritiu se insinua, pentru sectiunea II. adica cea istorica.

---

16. Se citesce o adresa a D-lui loann Suciu jude primariu alu comitatului Albei de susu alaturata la unu proieptu de statute pentru o reuniune agronomica, la carea se cere sprijonirea morala din partea Asociatiunii.

Se decide a se rescrie D-lui jude primariu, cá dupace adres'a D-sale si de altmintrea fusese indireptata catra adunarea generala, ci intardieata, pana a cincea di, Comitetulu din parte'si ii póte, numai recomenda, cá voindu D-sa sesi ajunga scopulu, se fia mai 'nainte de tóte cu luare aminte la tienérea legii imperati despre reuniuni (Vereinsgesetz), eara mai departe ii poftesce succesu fericitu.

---

17. Se propunu trei petitiuni pentru stipendii scolastice.

Decisiune. Fiindu ca concursulu pentru stipendii înca nu apucà a se publicá, asia aceste petitiuni inca nu se potu lua in pertractare formala pana la siedinti'a lunii viitóre; totusi aceleasi se concredu D-lui Consil. Dr. P Vasiciu spre cercetare si formulare de opiniune.

---

18. G. Baritiu cere in numele comunei brasiovene romanesci consiliulu comitetului in privinti'a aceloru obiepte de espusetiune daruite, care fiindu, de calitati fórte diferite inca nu s'au potutu preface in bani.

Comitetulu nu voesce a se amestecá in acésta afacere, ii place insa a sperá, cumca comisiunea din Brasiovu nu va lasá nici unu mijlocu necercatu, pentru cá se le prefaca in bani cu atatu mai vertosu, ca nenumeratele trebuintie ale poporului romanescu demanda fiacarui romanu o neadormita ingrijire, cá fondulu Asociatiunii se fia ajutatu si insestratu din tóte partile cu sume considerabile; peste acést'a déca sum'a obiepteloru cate mai erá nevendute pana la 1-a Sep. nu face precumu se spune mai multu de 1400 f. v. a. apoi este destulu a probaveritate, cumca prefacerea in bani a obiepteloru nu va cere timpu prea indelungatu. —

Cu acestea siedintia s'a desfacutu pela $2\frac{1}{4}$ óre dupa amiédi si a remasu numai cá Presiedintele si secretariulu se ratifice in urmatórea di protocolulu cum si se subscrie scrisorile laudatórie cate se voru aflá cu cale a se espedá dupa proieptulu Comisiunii censoriloru alesi de adunarea generala. Conferitu si subscrisu Sibiiu 3 Sept. 1862. —

Сібіiŭ 24 Августъ. Дintr'o скрісоаре din 8 Августъ, че не вені камъ тързіŭ din Добра, афлът къ есамениле de варъ не ла скоалеле елементарі de прін Комънеле трактълуі Добрій аŭ врматъ дn рындул съŭ ші аŭ арътат ън спорій дестул de бънъ. Дn скоала капіталъ din Добра сънт кондъчереа дnвъцъторі..орŭ Попескŭ ші Монтенескŭ аŭ фъкът елевіі спорінл челŭ маі бънŭ, астфелій дnкътъ репресентанціі Комънелорŭ респективе, каре аŭ дnфііnцатъ ачеаста скоалъ ла дndемнул ші бъна повъцuіре a D. Протопопŭ N. Краінік ретасерь прé тълцътіці арътънтŭ квенінта тълцътіре атът D. протопопŭ кът ші DD. дnвъцъторі. Din конкърсул дела сфършітъ ведемъ, къ ефоріа скóлеі ачестеіа, врé съ дnлокuіаскъ ші пе ал треілеа дnвъцъторіŭ. Не тіръм дnсъ, къ пъ а фъкът ачésта пънъ акuма, кьчі дънъ ordінаціънеле маі дnалте скоалеле капіталі аŭ съ дnчéпъ кърсul сколастік тот одатъ кŭ челе ціmпасіале ші дънъ че ачесте дnчепърь дn 20 Августъ, ведемъ о перdере de тімпŭ прé маре дела 20 Авг. пънъ 12 Септ. каре поате врма пътаі дn dаѣна скоалеі. Ni се скріе маі департе, къ ла adънареа, че са ціnътъ дn Дева дn прівіінца скоалелорŭ. despre каре чітірътъ маі деънъzі дn артікълълŭ din Дева, а фостъ ворба ші de ън ціmпасіŭ централ?

Ni се маі скріе din алтŭ локŭ, къ D. A. Северŭ a фостъ ескортат дn 19 Августъ din Белградŭ ла Аіdŭ ънdе апоі фŭ пъсŭ ла прінсоаре. Каѣса ачестеі арестърі пъ се счіе дnкь de аждънсŭ, ънііврéŭ съ счіе къе de колорітъ політікŭ. Прін пърціле Белградълуі маі въртос прінтре тълці пе ла Чекіа саŭ лъцітъ конкъбінателе ші късъторіеле пелецъіте, че се зіче, къ ле ар съвърші попа ънітъ P. din Чекіа, каре е de маі тълці анї съспінсŭ din фънкціъне, астфелій, дnкътъ стрікареа перавърілор ші петоралітатеа a дnчепът a póde ла іnіma поporълуі ші чере o вindекаре грабнікъ. — Ка съ пътемъ da респънсŭ ла маі тълці дntребъторі, атŭ dорі съ штім deскісъсаŭ саŭ deскідесева a V класъ ціmпасіалъ din Брашовŭ, фііndŭ къ кŭ deслъчіреа датъ дn Газетъ пъ се тълцътескŭ чеі інтересаці. — Фачетъ атентъ пе пъблікълŭ пострь, къ Кълindаріул dіечесан пе анŭ 1863 a ешіт de сънтъ тіпарій ші се вinde кŭ прецŭ de 22 кр. легатъ, еарь пелегатъ кŭ 20. Ел кънpinde дn сіne Хронолоціа, паскаліа, сърбъторіле, лънеле, скімбъріле лънеі. рецептул анълуі, дntъnечіміле, апотімнъріле, ценеалоціа Касеі domнітоаре. Despre вісерікa ортодоксъ din Бънатъ, din Бъковіna. Дnцелénта едъкаціъне фісікъ. Анекtоde, маі тълте поезіі алесе. Дnсъмнареа търгърілор de престе анŭ: дn Ардеалъ, Унгаріа ші Банатъ. Кърсул поштелорŭ, ші танселе de тімбрь, прекът ші o дnсемнаре despre кърціле, че се афлъ de вънdътŭ дn тіпографіа dіечесанъ, кŭ прецъріле лор. — Din Банат ni се скріе къ лъні дn 20 Августŭ аŭ дnчепътŭ дn ънеле пърці але Вершецълуі кълесълŭ віілор, чеса че пъ са дntъmплатŭ de 50 de анї.

In Gazet'a Transilvaniei citimu unu articulu dela Sirete din 15 Iuliu 1862 in care atinge autorulu, ca in contr'a Antorismului aru circulá o refrangere compusa in limb'a germana de D. profesoru alu Dreptului canonicu Constantin Popoviciu. In care refrangere – acestu profesoru de dreptulu canonicu ortodocsu s'aru fi rapitu de patima atatu de tare, incatu aru fi patatu clerulu bucovinénu ortodocsu cu aceea presupunere, ca denduise a alege intre doi papi, adeca intre celu dela Rom'a si intre celu ce aru fi in Transilvani'a in insusitate de Metropolitu romanescu de relege gr. or. aru preferi fara toata indoial'a si cu siguritate de a trece sub comand'a celui din taiu, si ca acést'a asertiune sta in opositiune diametrale cu simtiulu celu bunu alu preotimei bucovinene.

Noi amu avutu ocasiune de a vedea pe D. Profesoru Const. Popoviciu Dumineca in 22 Iuliu, adeca in dioa de Palia cumu dicu aiceu la Mari'a Magdalin'a in biserica in Sibiiu si judecandu dupa semnele din afara, amu fi presupusu, ca e cu multu mai mare ortodocsu decatu, cá dreptulu canonicu alu seu, se'lu faca a se alunecá la pap'a, daru semnele cele din afara de multe ori insiala. De aceea reservandune cu alta ocasiune a vorbi despre tendinti'a lui, pentru acuma ilu intrebamu numai atata, óre calatori'a lui pe la episcopii din Versietiu, Carlovitiu, Novisadu etc. avutau de scopu a pipai pulsulu episcopiloru acestoru si ai pregati pentru talmacirea canoaneloru dupa dreptulu seu canonicu, séu ca sciindu inainte ca nu va avea putere destula a resturná adeverurile cuprinse in Antorismosu si resimate pre canóne sinodale sau incercatu numai se calumnia pre autorulu lui. In casulu din taiu ne indoimu ca-si va fi ajunsu scopulu, ca-ci nu credemu cumca laudatii Domni Episcopi se se abata dela cele ce au invetiatu, si acuma la betranetia se créda dreptului canonicu alu D. Prof. Const. Popoviciu; in casulu alu doilea de si va fi si potutu ajunge cumva scopulu, ce tare ne indoimu, nu'i va ajutá nimica, ca adeverulu Antorismosului fiindu basatu pe santele Canóne, de si póte

ca nu va placea la unii, totusi nu se póte denega. Acést'a se o scia D. Profesoru de dreptulu canonicu Const. Popoviciu din Bucovin'a..

Faptele innegritoriloru nostri.

Decandu lucrurile luara la noi intorsetur'a nóua de acumu, reasiedienduse multe pe picioru vechiu adica cá nainte de 1848, multi dintre compatriotii neromani paru a cugetá, ca cu continuitatea aceea de dreptu au datoria á tiené strensu si de continuitatea tuturoru aceloru blestemátii fara parechia in istoria, prin care se atientá la nimicirea totala a elementului romanu din acésta vatra romanésca.

Intre multe alte semne, care constatá acést'a, avemu si pe faimós'a gazeta sasésca „Hermanstädter Zeitung“ din Sibiiu, pe care daca o va fi cetitu nescine dela inceputulu estintiei sale si pana astadi cu atentiunea ceruta si va fi urmaritu bine tendinti'a ei in cele privitóre pe Romani, ne va da totu dreptulu, ca machinatiunile vechi in contr'a Romanului de catra confrati suntu érasi in pornéla.

Multe sunt cele ce numit'a gazeta au culesu de prin tóte ânghiuletiele asupra Romaniloru, si fiindu ca érasi asiá de multe suntu cele dovedite inaintea nóstra de scornituri góle din parte-i, noi ne dedaramu de unu timpu a nu o mai crestá de locu, sciti, cum face omulu asiezatu facia c'unu limbutu, a carui gura numai pamentulu o va astupá. Ei, dar' nu totu astufeliu facu altii; ca-ci suntu ómeni si locuri, pe unde calumniarile acelui diariu trecu de bani buni — si póte lui numai atat'ai trebuesce. Decate-ori n'au reprodusu d. e. gazetele cele mari ale Vienei articuli atientiti asupra-ne din numitulu diurnalu, au latitu prin acést'a faime cu totulu neintemeiate si astu modu au datu informatiuni false cercuriloru mai de susu si publicului celui mare strainu!

Nu-mi este scopulu a resumá tóte acele respandituri innegritóre, nici a incercá o respingere a loru d'intr'un'a; caci privescu de datoria a fiacarui Romanu atinsu: d'asi cautá satisfactiune fara amenare prin tóte acele midilóce numeróse de cate putemu dispune astadi in acelu respectu. Ci, ce voiescu a desfasiurá in sirele urmatóre este reieptarea unoru calumniaturi facute asupra oameniloru din imprejiurulu meu si descoperirea apoi de unele fapte maretie ale innegritoriloru nostri.

Acei, cari mai citescu diarele straine din patria, voru fi observatu in anulu trecutu, ca desnumit'a „Herm. Zeit.“ inca de atunci adusese o luatura din ventu asupr'a locuitoriloru din Resinari, la care insa acestia respunsera odata si de dóue ori binisioru in aceeasi gazeta; éra a trei'a óra - tocma pecandu ai nostri erá se desgolésca cu totulu blastamati'a - redactorulu le refusà publicarea articlului loru, dicendu ca totulu este unu apocrifu. In anulu acest'a, mai adeunadi numai, diariulu sacsonu aduse de nou in coloanele sale o incriminare de cele mai strigatóre asupr'a locuitoriloru Resinereni, dîcendu ca órecati din a cesti'a cu oratorulu loru in frunte, armati, ar fi mersu dio'a mare pe hotarulu vecinului satu sasescu Cisnadiór'a si cosindu de acolo mai multa érba si bagandu-o prin saci, au furat'o cá nesce hoti si rapitori.

Nu ne-ar durea capulu intru nimic'a de aceste scormoneli ale ei, daca – spre mare mirare a nóstra – nu reproducea acést'a chiaru si gazet'a oficiala din Vien'a „Wiener Zeitung“, o fapta acést'a, care esprima fórte multu. . . .

Spre deslucire trebue se amintescu mai intaiu, ca comun'a Resinari se afla incurcata de mai multi ani intr'unu procesu confiniariu cu amintit'a comuna sasa Cisnadiór'a, carea dupa cunoscut'a datina, se verî pe hotarulu Resinariloru totu mai nainte, incatu acum pretinde a rupe chiaru din comuna unu numeru mare de case locuite de Resinareni spre a o anecsá la hotarulu ei, lucru, care nu credu se mai aiba parechie in Trannilvani'a. Asta diferintia teritoriala au ajunsu astadi la acelu stadiu neplacutu, incatu dóra numai caus'a Neposeniloru póte fi mai ingrozitóre.

Loculu, de unde dice „Her. Ztg.“ ca au cositu Resinarenii estu-timpu érb'a este campulu Resinariloru. Cisnadiorenii facu, adeveratu, de cativa ani incóce pretindere de alu ocupá, inse Resinarenii n'au concesu acest'a; de unde s'a inceputu apoi procesu, care este inca in curgere.

Laudabil'a tendintia a desnumitului diaru se vede de minune si din aceea, ca n'au atinsu nice cu'nu cuventu macaru de procesulu acei'a, care nefiindu inca terminatu, este ridiculu a afirmá, ca acelu locu aru fi Cisnadiorénu mai vertosu candu privati Resinareni lu-stepanescu si folosescu pana astadi. Dealmintre hotarulu Resinariloru se intinde multu mai departe inca dela loculu cu érb'a.

Si candu prelanga tóta acésta stare adeverata a lucrului s'au disu totusi acea grósa mintiuna despre Resinareni, ca au intratu hotiesce pe hotaru strainu, se vedemu si cateva din faptele fratiloru sasi vecini.

Inainte de acést'a cu 18 ani bunii nostri vecini Cisnadioreni au esitu cu satulu de au taiatu intr'o padure a Resinariloru chiaru in dióa botezului Domnului si tocma pe timpulu candu totu crestinulu se aflá la sântirea apei. In Resinarii nostri ceremoniile acelei dile sante sunt fórte mari, santirea apei se face in midiloculu comunei la unu riu, unde totu romanulu cu sanetate si pe care nu-lu impedeca deosebite imprejiurari se infaciosiéza. Atunci fratii sasi au pututu fi siguri, ca nici unu Resinarénu n'o se-i conturbe in pradarea padduriloru nóstre. — Intrebamu, ce fapta e acést'a ?

Dio'a acést'a a santului botezu o cauta fratii sasi vecini cam desu in calindariu, ca-ci si inainte cu vr'o 4 ani au esitu de au taiatu multime de mestacani pe hotarulu Resinariloru de pe fenatiulu de mostenire alu lui Ioan Bratu Romanu dela noi totu in dióa de botezu.

Mai multu! Inainte érasi nu cu multi ani au esitu mai multi sasi Cisnadioreni inarmati pe hotarulu nostru si au impuscatu in livadea lui Candea M'cu dela noi pe Bucuru Cristea, care taiase acolo arbori, sciindu-se pe hotarulu seu. Cá himene se nu cugete, ca loculu de unde s'au impuscatu acelu omu ar fi locu de alu Cisnadiórei, insemnu aici, ca acea livade o stepanesce si folosesce si astadi Resinarénulu Comanu Petrusica. — In adeveru cei, cari vréu a innegri inaintea lumei pe Romani, n'ar trebui se fia patati tocma cu asemenea fapte! De altumintre celu-ce a ucisu atunci pe bietulu Romanu fu tocma tatalu judelui de acumu din Cisnadiór'a.

In anulu trecutu inaintea Rusaleloru intr'o Mercure nóptea intre 11 si 2 óre sau trasu in Cisnadiór'a Clopotulu intr'o dunga au esitu multime de sasi pe campu, au ruptu gardurile de pe pamentulu resinareanu si le-au sverlitu in pariu. Se vorbesce, ca pe acei cisnadioreni, cari n'au voitu a urm'a semnatulu datu si n'au esitu, i-au pedepsitu diregatori'a de acolo cu cate 1 f. v. a.

In toamn'a anului trecutu au luatu sasii doi copii de pe hotarulu Resinariloru chiaru din mosile privatiloru si i-au dusu in moda foarte necuviosu, legati, in Cisnedioar'a. Totu camu peatunci au luatu vitele unui resinarénu chiaru dela fenatiulu lui propriu si le-au inchisu, pe care apoi pe plata leau liberatu.

In primevér'a anului curentu au jefuitu pe unu Resinarénu din propriulu seu locu, pe-candu acest'a 'si punea cucuruzu cu cuibulu. Modulu in care i-au luatu chiaru uneltele de lucru este acest'a: unulu din sasi au intinsu mai ântâiu pusic'a asupr'a muierei, care erá acolo, in semnu, ca daca'si iubesce viéti'a se nu se mai misce; altii intr'aceea au cautatu ce le trebue si au luatu, éra dupa finirea rapitului s'au dusu lasandu pe ómeni a nu-si mai puté continuá lucrulu in acea di fara de instrumente.

Totu in acea primevéra au esitu din padurea resinaréna órecati sasi, pecandu treceau pe o cale ducatoare prin aceeasi padure, doi copii de Resinari; sasii s'au aruncatu asupra-le, le-au luatu desagii cu totu ce aveau in trensii, si au fugitu cu rapitulu in padure.

Aceste toate sciti de ce au prinsu bine veciniloru sasi? Éta de ce: in procesulu ce tocm'a curge ei dicu, ca si cutare si cutare pamentu este acumu alu loru, desi l'au stepanitu privati resinaréni din mosi si stramosi si-lu stepanescu pana astadi avendu pe unele chiaru locuintiele loru acolo; caci éta dênsi au zalogitu (asiá numescu ei rapirile si jefuirile susdescrise) atunci si atunci pe cutare ómeni; apoi daca dupa antai'a jefuire mai merge romanulu la pamentulu seu, sasii ilu acusa cu Beſitzſtörung in sperantia, ca in puterea folosiriloru pel'a Bobotéza, in timpu de noapte, a uciderilor si rapituriloru, voru amerui. Éta asiá se vera altii in posesiunea Romanului, daca elu lasa si nu-si cauta dreptulu la antai'a atacare in posesiune; caimu prin asemene nepasare si-au pusu romanii bine pamenturile loru in cele mai multe parti ale Transilvaniei. Si acumu daca Romanulu desceptatu numai lasa a se insielá, elu se inféra- pentruca folosesce pe alu seu- de hotiu.

Óre ce aru fi scrisu de noi sasii candu ainu fi comisu asemene fapte? Si esindu in „Wiener Zeitung“ asemene lu-

cruri – cumu o se le siéda D-loru, carii se tienu de poporulu celu mai alesu alu Ardélului cu misiuni inalte ! — —

Éta asiá de albi suntu innegritorii Romaniloru!

Va fi interesantu a mai aminti aici, ca de unu timpu se camu vorbesce multu, ca sasii Cisnadioreni se pregatescu a tramite o deputatiune la Wien'a dupa esemplulu sasiloru Feldreni ; caci Domniloru ! lucruri dald'astea mici suntu aduse in combinatiune cu politic'a mai mare, cu politic'a totului, ce staruesce a inegri si dejosi pe Romani ! Se scia insa fratii Cisnadioreni cu toti caroru se cuvine, ca nici Resinarenii nu voru dormi. V. R.

Statutele Reuniunii a dameloru romane din Lugosiu.

Luandu in considerare disproportiunea intielegintiei romane cu privire la numerulu poporatiunei, fatia cu celelalte natiunalitati surori conlocuitórie din scump'a patri'a noastra comuna; si cunoscandu ca scaderea aceast'a foarte semtita n'aru proveni din lips'a teneriloru abili si plecati catra cultur'a si desvoltarea in sciintiele mai inalte, ci cea mai mare parte a dulcii nóstre natiuni isi ingroapa talentele cele mai escelinte, si mai minunate ; in fine sciindu foarte bine si aceea, ca cu cati mai multi barbati invetiati va avé natiunea, cu atata mai nainte vomu ajunge scopulu comunu, adeca : fericirea si prosperitatea multu dorita, deci ne-amu contielesu sî unitu intru o societate cu tendintia chiaru de a ajutá si sprigini dupa putintia tinerimea studinta romana, lipsita de medilóce, pentru ce amu constituitu statutele urmatoarie :

§. 1.

Societatea aceast'a va portá numele: „Reuniunea dameloru romane din Lugosiu pentru spriginirea studintiloru romani mai seraci.“

§. 2.

Reuniunea 'si va alege din mediloculu seu o protectorésa.

§. 3.

Acele dame, cari in spriginirea intreprinderii acestei filantropice voru escelá prin contribuiri mai insemnate se voru onorá cá patroanele reuniunii.

§. 4.

Toate acele dame romane, cari se voru obligá mai pucinu pre trei ani a contribui la scopulu reuniunii se voru privi de „membrele reuniunii ;“– toate celelalte inse, cari prin contribuiri ocasiunale voru ajutá intreprinderea aceast'a se voru considerá de „binefacatóriele reuniunii.“

§. 5.

Ajutoriulu in favoarea tinerimei studinte se va dá din partea membreloru totudeun'a cu a patr'a parte din sum'a anuala la totu triluniulu, éra dela binefacatoarie se vá culege in bani gata dupa contribuirea ocasiunala.

§. 6.

Fundulu reuniunii se vá spori prin ori ce mediloace iertate, d. e. prin arangearea de baluri si concerte.

§. 7.

Pantru administrarea negoatieloru reuniunii se voru alege prin maioritatea voturiloru din mediloculu membreloru un'a vice-presiedinta, un'a casiera si dóue secreterese, cari voru purtá insarcinarile sale fara plata in favoarea tenerimei studioase.

§. 8.

Diregatoresele reuniunii voru direge negoatiele reuniunii dupa detorintiele sale ; voru priimi pre langa cuitantia ajutoariele date, le voru trece in protocolu si cele menite le voru estradá éra pre langa cuitantia.

§. 9.

Reuniunea va tiené in totu anulu patru adunari de rendu, la totu triluniulu un'a, in cari adunari se voru imparti si ajutóriele studintiloru binemeritati.

§. 10.

Reuniunea cu finea fiecarui anu va dá in publicu socotéla cu de ameruntulu in foile natiunale.

§. 11.

Tóte dîspusetiunile se voru face si decisiunile se voru aduce in adunarile reuniunii totudeuna cu majoritatea voturiloru a membreloru presînte, — si numai o majoritate absoluta a tuturoru membreloru reuniunii va fi conpetinta a face o stramutare in statutele de fatia.

§. 12.

Statutele aceste priimite cu unanimitate din partea membreloru reuniunii si eventualele ei stramutari numai dupa ce voru fi aplacidate din partea inaltului guvernu voru avé valóre si voru intrá in aptîvitate.

Lugosiu in 22|10 Iuniu 1862.

Хроніка стрѣina. Фiиндѕне колоанеле жѕрналѵлѫ пострѕ окѕпате кѕ челе din лоптрѕ але поастре, пѕ пѧтѕрѧтѕ ѧппѫртѫші nimika din челе че се маї факѣ ѧп лѧте, атѧта пѧтаї фачетѣ кѣпоскѣтѣ четіторілорѣ пострїі, кѣ прindepea лѵї Гарібалді есте адевъратъ ші кѣ жѕрналеле ворбескѣ кѣ’лѣ ворѣ da in жѕдеката мілітаръ ші поате ва фі ші осъndітѣ ла мóрте. Ne вомѣ ѧптóрче ла ачесте.

34—1 **Publicatiune de Concursu**

pentru 10 stipendii scolastice.

In urmarea si intru intielesulu conclusului On: Adunarei generale coprinsu in protocolulu siedintei sale a treia, artic VI subscrisulu Comitetu in siedinti'a sa din 2 Septemvrie a. c. afla cu cale a re'nparti sum'a de v. a. fl. 1200 destinata pentru stipendii scolastice dupa unu modu cerutu de trebuintiele presentului, eara apoi si deschide prin aceast'a concursu la urmatórele stipendii :

1. Cate trei sute fiorini v. a. pe anu pentru doi tineri romani, carii au depusu esamenu de maturitate si se obléga a merge la facultatea filosofica si anume la Wien'a spre a se pregati pentru catedr'a de profesorate gimnasiale, adeca. — — — — — — — 600
2. Cate 100 v. a. stipendiu la patru ascultatori de drepturi totu romani ori unde in monarchia, adeca — — — — — 400
3. Cate 50 f. v. a. la patru scolari romani din clasele gimnasiale superioare, adeca. — — — — 200

Summ'a totala v. a. 1200f.

Terminulu concursului este defiptu pe 4 Octombre c. n. alu a. c. Aspiratorii la susu denotatele stipendii au a'si substerne petitiunile loru pana la susu anumitulu terminu, titulate: Catra comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanescu in Sibiiu, eara aceleasi suntu a se prevedé cu carte de botesu.

Testimonii scolastice si relative testimonii de maturitate despre inaintarea eminenta in studii si de purtare morala intru totu corespondiatóre legiloru.

Testimoniu de lipsirea mijlóceloru materiale spre a mai puté continuá cursulu invatiaturiloru.

Sibiiu 4 Septembre a. c. 1862.

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a poporului romanu.–

35—1 **Publicatiune de concursu.**

Pentru premiulu literariu de 100 fl. v. a. alu Asociatiunii transilvare pentru inaintarea literaturei s. c. l.

Intru intielesulu articul. XIV p. i. din siedinti'a III a adunarii generale din a. c. subscrisulu Comitetu publica prin acésta concursu la premiulu de 100 fl. v. a, cu

Cea mai buna carte despre Inaintarea economiei de campu si a pomariei intre romani pe langa urmatórele Conditiuni.

Acea carte se dea celu putinu 10 cóle tiparite in 8° mare (camu 30 scrise).

Se fia compusa in stilu catu se póte, mai popularu si usioru de intielesu si cu deplin'a cunoscintia teoretica si practica in acésta specialitate.

Manuscriptulu se fia curatu, usioru de cititu, inse nu scrisu de man'a, auctorului si nici subscrisu de elu, ci numai prevediutu cu unu Motto.

Terminulu concursului e prefiptu pe 31 Maiu 1863 pe candu, manuscriptulu este a se trimite la subscrisulu Comitetu.

Manuscripte care aru veni dupa susnumitulu terminu, se voru socoti de intardiate.

Sibiui 4 Sept. 1862. c. n.

Comitetulu Asociatiunei pentru inaintarea literaturei si culturei poporului romanu.

33—1 **Concursu.**

Cu infiintiarea Clasei a III-a la scoal'a normala, romana, gr.-orientala din opidulu Dobr'a, se deschide Concursu, pentru unu postu de invetiatoriu pana in 12 Septembre 1862 st. v. cu unu salariu anualu de 340 f. v. a. cuartiru naturalu si 3 stangeni de lemne. —

Doritorii de a ocupá acestu postu au a se adres'a catre Efori'a scolara din Dobr'a.

1. Cu adeverintia desrpe purtarea morale.—
2. Cu Atestatu cumuca suntu de nationalitate romani, si religiunea greco-orientala. —
3. Cu testimoniu, ca au absolvatu celu putinu Gimnasiulu inferiore. —
2. Se cere cá pre lenga limb'a romana,– se aiba cunoscinti'a limbei germane.—

Concurentii cu mai putinu de catu 4 clase gimnasiale, conformu Statuteloru scolare nu se potu considerá,– cu mai multe ansa dintre mai multi concurenti, voru avea preferintia. —

Efori'a scolara.—

Редактор респѹнзетор **Ioann Paţ.** Едітѣра ші тіпарітѫ тіпографіеї діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїонеа се фаче дп Сібіїѣ ла еспедітора фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кѣ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітаръ. Преціъл препъмерацієї пентрѫ Сібіїѣ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ате de ап 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентрѫ провінчіеле din Монархіъ пе ѫн ап 8. фл. еар пе о жъмътате de анѣ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѫіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѫ дптжіеа óръ кѣ 7. кр. шірул кѣ літере мічї, пентрѫ а доза óръ кѣ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репетіре кѣ 3½ кр. в. а.

№ 69. **АНѢЛѢ X.**

Сібіїѣ. 30. Авгъст 1862.

Adres'a

Asotiatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu catra Maiestatea Sa Imperatulu pentru norocit'a insanetosiare a Maiestatei Sale Imperatesei.

Maiestatea Vóstra c. r. apostolica pré indurate Dómne si Imperate!

Urmat'a insanetosiare a Maiestatii Sale préluminatei noastre Imperatese si Marei Principése de Ardealu ce se dorea ferbinte, de credinciósele popóre ale Maiestatii Vóstre c. r. apostolice, intre care noi pré umilitu subscrisii cutediemu a numerá si natiunea romanesca din Transilvani'a, a venitu si la cunosciinti'a Natiunei romane si a trezitu in ea cele mai inbucuratórie simtieminte cu atata mai tare, cu catu ea este convinsa, ca prin reinsenetosiarea Maiestatei Sale Imperatesei a trimisu Ceriulu o norocire atatu pentru préinalt'a Dinastia a Maiestatei Vóstre c. r. apostolice, catu si pentru intrég'a familia a popóreloru austriace, care este cea mai inalta, si pentru a carei ajungere sau indreptatu rogaciuni nenumerate catra préputerniculu Dumnedieu.

Esprimendu préumilitu subscris'a Asociatiune transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu aceste simtiemente de cea mai sincera bucuria si de mangaierea cea mai adencu simtita, de care tota natiunea romana este patrunsa in laintrulu seu din caus'a acestui préinbucuratoriu evenimentu, isi ia libertate a depune cu cea mai mare evlavia ale sale si ale conationaliloru sei cordiale gratulatiuni la treptele préinaltului Tronu alu Maiestatei Vóstre c. r. apostolice cu aceea dorintia, cá prébunulu Dumnedieu se sustiena scump'a viatia atatu a Maiestatei Sale Imperatesei, catu si a Maiestatei Voastre c. r. apostolice prégratiosului nostru Domnu si Imperatu pana la adenci betranetie sanetósa, intréga si neturburata.

Cu cea mai supusa credintia si devotamentu remanemu ai Maiestatei Vóstre c. r. apostolice credinciosi supusi servi.

Sibiiu 2 Sept. c. n. 1862.

Asotiatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu,

---

Сібіїѣ 28 Авг. Dабеа дескідемѣ жърналеле патріотіче ші оаіі дптімпінъ дп діферіте реціънї але Патріеї ноастре фокърї дпфрікошате, прънъдітоаре de аверіле ші остенелеле вецілорѣ локоторї. Каѕса ачесторѣ непорочірї се даѣ: малевоінца отенеаскѣ пресънѕъ, dар дпкъ недовединъ, летънгеле de апрінсѣ, кѣ каре се жоакъ копіїї, ші каѕсе пекъноскѫте. — Dъмінекъ сеара пе ла 10 оаре арсеръ дп Гъраржълуї, дп сатълѣ ачеста непорочітѣ ротънескѣ, ѫнде анѣ търіръ песте 1000 de віте, de боалъ, 104 касе ші 105 клъдірї екопоміче, віте, 2 тъерї ші 1 копіл, доі барбацї сънтѣ ръѣ вътътацї. Каѕса есте пекъноскѫте дестълѣ къ фокълѣ са пъскътѣ дп шопрълѣ кърчімеї сътешті.

Новъ ні се паре, къ de се ва къта кѣ атъръптълѣ дънъ каѕселе ачесторѣ непорочірї, сар афла, къ еле чеа маї маре парте вінѣ din фътатълѣ сѫгърілорѣ, кѣ каре се фаче абѕълѣ челѣ маї маре; къчї дптребъінцареа лорѣ са лъцітѣ дптр'атъта, дпкътѣ óменіі даѣеа маї потѣ ръѣда дп бісерікъ съ пѣфіе кѣ сѫгара дп гъръ, ба ѫнїї фътъ ші пънъ ла ѫна бісерічеї, ші кът есе din еа ёръші дпчен а сѫце фъръ прівіре de есте вънтѣ, de сънтѣ каселе de матеріъ солідъ, de сънтѣ матерії апрінзътоаре дп вечінътатеа лор. Ба че е маї мълт дпсъші дпвлъчіторіі карії стаѣ дптре паіе, ѫртézъ лъкрълѣ съѣ кѣ сѫгара дп гъръ ші ачеаста фѣ каѕса de маї деънъзї арсеръ врео кътева касе дп Сълтникѣ.

Че мінѫне даръ, къ ла о сéчетъ пе маї авзітъ, ла о арціъ de соаре de 32–36 de градѣрї чеа маї мікъ скінтее адѣче чеа маї маре непорочіре. Óре дп шѣра кърчізмеї din Гъраржълуї кътѣ а велітъ фокълѣ? Дптреавъ оаменіі ші пѣ ведѣ пе къцї флъкъї ші копіландрії ѫмблъндѣ кѣ сѫгаръ дп гъръ прін еа. Óре кънdѣ се пресънѫне малевоінца саѣ кънdѣ се зіче, къ каѕса е пекъноскѫтъ, пѣ е маї апроапе а къта dънъ сѫгаре ші ноі пѣ не дndоімѣ къ din 10 касърї ворѣ фі баретѣ 7 de ачестѣ феліѣ.

Деакъ ші сътенії нострії аѣ ажънсѣ ла ачелѣ градѣ de кълтъръ, ка съ імітеze пе четъценї ѫмблъндѣ кѣ сѫгара дп гъръ; атънчї еі ар требъі съї імітеze ші ла клъdірea къселорѣ ші а мърелорѣ ші съ пѣ цінъ матерії апрінзътóре апróпе de каселе лорѣ, ар требъі съ се конвінгъ de біне фачереа асекъръріі каселорѣ ші а авер.лорѣ лорѣ ші съ пѣ кръцъ вреокъціва кръчері, ка съ пъстрézъ кѣ сѫтеле, ба кѣ міїле din авереа лорѣ.

Доѣе, треі óре фѣсеръ дестъле ка съ адѣкъ чеа маї маре съръчіъ асънра бнѣї сатѣ дптрегѣ. Кънdѣ се ворѣ маї пътеа дптрета ачестіа óмені de dазна че іа ловітѣ, кънdѣ ворѣ фі еї дп старе ашї маї клъdі каселе dънъ че ретасеръ пътаї кѣ в.ада ші кѣ че аѣ фостѣ пе трѫпъл лор дп тімпѣ de нóпте.? Dорінd ка ачésта дпсемнатъ непорочіре, че а ловіт пе біецїї гърепї съ фіе пілдзітоаре пентрѫ тоате котънеле атът ла клъdірea каселорѣ кътѣ ші ла ѫмблареа кѣ фокѣ маї въртосѣ дп тімпѣ кътѣ есте акъта, провокът пе тоцї крещінії, пе карії іа пъзітѣ Dъмнезіеѣ de пріежdії, съ dé ажъторіѣ челорѣ бънтъцї de ачésта маре непорочіре.

Дп „Botchaft.“ афлътѣ бнѣ артікълѣ дататѣ din Віена 1 Септ. к. п. каре требъе съ пе інтересесе ші пре ноі ші de ачееа дл дмпътъшітѣ дп тоатъ естіндерea лъї. „Честѣнеа авструіакъ-ѫнгърeаскъ се паре кът къ ар фі трезітъ din дпцепепіта еї петішкаре баретѣ дптр'о діреквѣне, ші прекът се поате фаче din партеа реціътълуї, се ва адѣче кѣ ѫн пашѣ дпаінте. Пекът авзімѣ закѣ акъта дпаінтеа Маіестатеї Сале а дмпъратълуї проіектеле Капчеларіеї авліче despre провісоріа котънере а dietеї трансілване чеї маї апróпе ші despre солвцїънеа дптребърілор детаіате, че стаѣ кѣ ачеаста дп дпкопчеаре, ші пóтекъ прédпалта дечісѣне асънра ачесторѣ проіекте ва ѫрта кът de кърндѣ. Dънъ че маї къ пѣ се поате dабіта, къ солвцїънеа честѣнеї Ардеалълуї есте кіетатъ а есерчеа о хотърътóре інфлѣінтъ ші асънра честѣнеї конституціонале ѫнгърещі, dънъ че атбеле стаѣ дп песолвівілъ дпкопчере, пътем кѣ адевърат зіче, къ чеарта австріако-ѫнгърéскъ конституціоналъ ва фі есептіалменте атінсъ прін дечісѣнеа че пе сть дпаінте.

Ноі пѣ къноаштемѣ кънпрінсъл проіектелорѣ, дпсъ прекът атѣ доведітѣ ші маї деънъзі (вezї T. rom. Np. 52) дпdрептареа, дп каре еле аѣ съ се міште dънъ фірea лъкрълуї, деакъ аре съ се цінтéскъ ѫн ресълтат фаворіторіѣ пентрѫ дптрегъл статѣ, пѣ се поате траце ла дпdоіалъ.

Ноі токта пѣ требъе съ вітъмѣ, къ кѣ предпалтълѣ рескріптѣ din 19 Септем. 1861 аѣ фостѣ конкіетатъ dieta Арделенéскъ пе 4 Noемвре 1861. Че аѣ фостѣ каѕса, de ачеаста dietъ пѣ са цінътѣ? De бънъ сéмъ чертітъdinea, къ dieta din Клжжѣ пѣ ва фі алта декътѣ a доза ediцїѣне a dietеї din Пеща. Ші din че темеіврї скот оаменіі ачеаста чертітъdine, къ dieta din Ардеалѣ ва пѣрта о статнъ дпрѣdіта кѣ чеа a Ѫнгарієї. Сінгър din ачееа дмпрежърare, къ конкіетареа dietеї арделенещтї ар фі требъітѣ съ се факъ пе баza арт. de леце 11 din ап. 1791, каре ар фі еспертѣ пътаї ѫнеле модіфікъчіѣні дп есекътаре. Векіа котънере a dietеї асекърéзъ елементълуї магіарѣ о астфеліѣ de манінъ препон-

дерапцъ, дпкътъ челелалте пацівні арделене арѣ фі требвітъ din паінте съ іа дп дietъ o кѣ тотѣл інферіóръ посіцівне прін каре інтереселе лор се ар фі лъсат дп прадъ, дрептъріле лор сар фі фъкътъ атърпътоаре de вѣна воінцъ a predominantei семінції.

Делътърареа препондерапцеї вній сінгѣлар попѣл, рестітъіреа егалеї дндрептъцірї дптре паціоналітъцї, требве съ фіе ideа фѣndamenталъ a noeї комвнерї de віітоареа dietъ.

Кѣ дрептъ a декіаратъ репресентацівнеа Ѵніверсітъцій Nаціонале съсештї комвнереа dietеї de o честівне de віацъ ші a арътат, къ dieta нѣ се поате adѣna dѣпъ арт. de леце 11 din anѣлѣ 1791 ші ачеаста нѣмаї пентрѣ ачеea, пентрѣ къ комвнереа de маї наінте конституціоналъ a dietеї заче пе прівілеціата поздівне есченціоналъ a новілімеї, ші челоралалте елементе a дптреції попѣлацівні нѣ a портатъ сокотеала нічі декътъ, сѣ нѣ de ажѣнс, чі ші, ші маї кѣ сеатъ пентрѣ ачеea, пентрѣ къ пентрѣ o астфелїѣ de комвнере a dietеї dѣпъ леціле de маї наінте лінсескѣ есенціалеле елементе a репресентацівнеї регніколаре ші дп дрѣтѣл конституціоналѣ нѣ се потѣ дплокві. Репресентацівнеа са рѣгатъ пентрѣ o астфелїѣ de комвнере a dietеї, каре съ поарте сокотéла атътъ дрептѣлуї історік, кът ші нѣмаї пѣцін егалеї дндрептъцірї дптре пацівнѣле регніколаре дптре каре есте чеа ромънеаскъ.

Аѣ трекътъ лѣні декѣndѣ се афлъ депѣтацій пацівнеї съсештї дп Віена ші аштéптъ dѣпъ o дечісівне асѣпра репресентацівнеї, саѣ маї біне, асѣпра честівнеї трапсілване. Еї нѣ воръ ащепта дпкъ мѣлтѣ dѣпъ еа. Дпсъ дечісівнеа сінгѣръ дпкъ нѣ адѣче дндестѣліреа депъртатѣлуї попорѣ фрънцескѣ, кърѣia поі амѣ консекратъ сімпатіа поастръ чеа маї сінчеръ. Ачеаста дндестѣліре креще din модѣлѣ дечісівнелорѣ. Фъръ съ фімѣ есактъ інстрѣкці, кѣцетъмѣ a пѣтеа зіче кѣ секрітате, къ дп проіектеле абліче арделепештї се ва цінé стрънсѣ ideа прінчіпалъ десвоітатъ дп еле ші се ва цінті a еї dеéптъ практікъ нѣпере дп віацъ. Деакъ, прекътѣ се спереze, прéдпалта дечісівне ва кореспѣнde проіектелорѣ пропѣсе, атѣнчі депѣтацівнеа съсеаскъ се ва пѣтеа дптоарче кѣ дндестѣліре ла mandanцій сеї, дпсъ че есте ші маї преціосѣ дечісівнеа матърісѣнdь, аре съ фіе ші ва ші фі фрѣктіферъ пентрѣ дптретѣлѣ статѣ.„

Ачеіа карії аѣ персекътат кѣатепцівне десволтърі:е дп Ѳніверсітатеа съсеаскъ din сарпа трекътъ ші аѣ чітітѣ репресентацівнеа Ѵніверсітъцій пацівнале съсештї din 29 Мартіе 1862, вор штї че врé съ зікъ ideа фѣndamenталъ, че врé авкторѣл ачестеї артікѣл, се o вадъ реалісать дп дечісівнеле прéдпалте че се аштепта съ есе дп тот мінѣтѣл. Нóъ нісе пареѣ, къ пе вомѣ трезі дп алтѣ лабіріптѣ, къчї орі кѣтѣ сар пъреа din тоате астфелїѣ de релацівнї dорѣл внеї егале дндрептъцірї; тотѣшї ні се вede къ елементѣл съсескѣ врé съ се констітѣе астфелїѣ дп внѣ теріторіѣ, дпкъ препондерънdѣ съ domнеаскъ ка ші пънъ акѣма асѣпра ромънілорѣ.

Zezinu in 18 Augustu. Referat'a despre ajutoriulu facutu din partea óspetiloru de cura in favórea bisericei nóstre de aici amu placut'a datorintia d'a o completá prin adaugerea, ca colect'a s'a urcatu de-la 140 la 187 f. v. a., cari s'au sî predatu antistiei bisericesci Parochulu localu, P. O. Bogdanu se folosi de serbatórea Adormirei Maicei Domnului, carea e totudeodata sî semnalulu pentru plecarea de-la bâi, pentru de a multiemi nobililoru contribuitori intr'unu cuventu scurtu sî insufletîtu sî de a le urá in numele seu sî alu poporeniloru, cá sa duca cu sine dóua daruri scumpe: unulu sanetatea trupului, ce o da Ddieu din sinurile pamentului. ear altulu dulcea marturisire a consciintiei, ca au incununatu têmpulu petrecerei aici cu o fapta de caritate crestinésca câtra fratii sei de unu sânge sî de o credintia. Cu acésta ocasiune generosii daruitori repetîra de nou incredintiarea, ca voru avé subt ingrijire deosebita sî de aci nainte biseric'a nóstra sî voru continuá colect'a pentru infiintiarea sî dotarea unei scoale populare române pentru mic'a nóstra comuna.— Óspetii de cura, alu câroru numeru – la 240 familii – Zezinulu mai nainte nu-lu cunoscuse nici pe jumetate, s'au dusu mai toti, dupace Marti in 14 mai avuseramu infricosiatulu teatru alu unui focu esîtu din casele d. Gr. din Brasiovu sî ne indignaseramu de neomenós'a sî arbitrari'a pretensiune a acestuia, ca vin'a aru cadé pe d. N. din Bucuresci, care inchiriase unele incaperi, sî nu mai vertosu asupr'a densului, care socotise intru nimicu a-si pune fênulu in podu deasupr'a bucatariei. Preste totu portarea concetatieniloru nostri din Brasiovu catra óspetii din Romani'a a fostu asiá, incâtu ne tememu, ca numeruln loru pe anii venitori nu se va mai urcá asiá susu, cu toate ca bâile sî in anulu acest'a s'au aretatu foarte folositóre sî au multiemitu pre óspetii de ajunsu.

Дела чептрѣлѣ Комітатѣлуї Хѣніadóреї.

Отѣлѣ дтърънчітѣ сѣѣ гревтатеа сарчінеї чеї дтвіе вітріга сóрте адесеорї дп віацъ, пъзвесче ла дндѣрареа деапроапелѣї, ка челѣ маї din тъіѣ асілѣ алѣ отенітеї, ачі'шї депѣне дптрістареа, ачі комптътімірea ші тотѣ deодатъ мънгъереа прітіть, лъндѣо дрептѣ трібѣтѣлѣ внеї ънімі ценерóсе, 'шї репаѣсеазо дорерea; астфелїѣ de дптътплърї ловескѣ нѣ арареорї фамілїе, ші попóръ дптреції, кѣндѣ апої ші дорерea е маї маре.

Пе кѣндѣ фрацїї пострїї de o соарте de прін Комітате шї Скъвнімї, остеніцї de лѣкрѣлѣ челѣ греѣ спре рѣдікареа марелѣї едіфічіѣ паціоналѣ, се плѣнгѣ ла лѣте асѣпра непѣтерателорѣ піедечі, че се дплѣпцескѣ din тóте пърціле дп калеа дрептъцеї, че пі о дескісе дпсѣші Монархѣлѣ, ші стрігареа лорѣ дп ачесте зіле de черкаре, се піерde ка фѣтѣлѣ сѣфлатъ de вънтърі; – поі честі din Комітатѣлѣ Хѣніadóреї нічі ачеіа нѣ фачемѣ, че е datopiѣ орі каре крештінѣ кътръ деапроапеле съѣ, дескоперіndѣне комптътімірea, ші мънгъіndѣлѣ астфелїѣ дп пъкадърі ші певоі. — Ка се нѣ атъцеаскъ пе чінева ачеea кредінцъ дешартъ, къ сóртеа нóстра арѣ фі дóръ маї блѣndъ декътъ a міілорѣ че се плѣнгѣ асѣпра еї, нѣ е лінсъ de мѣлте аргѣменте, ачеле съптъ ідептіче кѣ але лорѣ, скітъіndѣсе нѣмаї персóпеле, тімпѣлѣ ші локѣлѣ.

Деакъ прівімѣ впеле рогърї прівате, ші реквісіцівні офічіóсе дп-кавсе de дптересѣ пѣблікѣ, апої ведемѣ, къ о мѣлцімо din еле мергѣ тотѣ пе калеа протестелорѣ de маї наінте, ші дп касѣлѣ челѣ маї фаворабілѣ, деакъ аѣ порочіреа a ажѣнце a фі обіектѣлѣ пертрактъреї ла меас'а верde дп Преторіѣ, апої піште месѣрі лѣате катѣ de воіе de певоіе се парѣ a фі отърътъ тотѣлѣ.

Амѣ авѣтѣ непорочіреа дп вѣлѣ ші ачелашї обіектѣ a фаче дп калеа прівать доѣе рогърі, ші алте доѣе реквісіцівні дп калеа офічіóсъ, ші пънъ дп мінѣтеле din врмъ обіектѣлѣ аѣ ретасѣ (ші есте ші азі) мърѣлѣ de чеарть, сар' аштептареа поастръ o дорінцъ певіповать; се такѣ de алте мѣлте касѣрі, врмъторіѣлѣ пе ва компроба асерцівнеа.

Орашѣлѣ Дева воіndѣ a се фолосі de внѣ дрептѣ din векіме пе діспѣтатѣ, сѣѣ сістема къзѣть дпсъ катѣ пела анѣлѣ 1856 кѣ форса сістатѣ, дп тóмп'а анѣлуї 1861 абсолѣта маіорітате a попорацівнеї de аічї аѣ претінсѣ дела Жѣделе Опідапѣ, ка: венітѣлѣ кріжмърітѣлуї пе пътрарівлѣ алѣ патрѣлеа, ка вніквлѣ ісворѣ de къштігареа міжлóчелорѣ спре 'плеспірea траівлуї віецеї ачестеї попорѣ коплешітѣ de съръчіе, съ нѣ се маї фолосеаскъ спре дпшіпорареа ші дмпіптепареа хаідѣчілорѣ орашѣлуї, ші алте асемене лѣкрърі секѣndарії; чі спре a сѣсціне внѣ мацістратѣ імаціпатѣ de боерімea орашѣлуї, се копкѣръ фіскѣлѣ ка пропріетарїѣ маї маре, кѣ челалалтѣ компосесоратѣ, каре стъ капѣ рѣптѣ, алспріціпі, деші ачела дп фаптъ нѣ есістъ, десапробѣндѣсе прін Есчелсѣлѣ реціѣ – Гѣверпѣ; – ear' ачестѣ дрептѣ фііndѣ алѣ попорѣлуї съ і се копчédъ вънзареа леберъ ка ші маї наінте de a. 1856.

Дѣпъ че ачеаста претенсівне, саѣ зъдърпічітѣ прін респопсѣл пегатівѣ ал жѣделуї дпгънфатѣ, ресолвітѣ пе черерea потенітъ дп формъ ші термінї важокоріторї, петѣлцъміцій еѣплікапцї аѣ рѣдікатѣ рекѣрсѣ ла Комітатѣ, de вnde сторсъръ ресолуцівнea, ка: дрептѣлѣ de кріжмърітѣ пе челе трей лѣні de тóмпъ дп калеа лічітацівнеї съ се есарendезе, ear венітѣлѣ дптратѣ съ се дмпартъ de o потрівъ ла челе трей скóле a трей конфесівні din Орашѣ, съ ретъчетѣ ші ачі пропорцівнea дптре ромънї че аѣ нѣмаї o Скóлъ, ші дптре маціарї че аѣ доѣе Скóле (католікъ ші реформатъ); — кѣндѣ с'арѣ обсерва ачеаста пропорцівне ші дп пѣртареа гревтъцілорѣ пѣбліче, поі нѣ амѣ аве кѣвѣнтѣ, дпсъ аша лъсъмѣ съ жѣдече ші ачі пѣблікѣл пе інтересатѣ de аветѣ дрептѣ орі ба!? dar' орі ші кѣтѣ пасѣлѣ de сѣсѣ, de Мацістратѣра комітатенсъ фъкътѣ дп кѣзс'а Сколаръ, лѣатѣ din прінчіпіѣ ѣръ салътарѣ, ші астфелїѣ de месѣрі спре дпаінтареа ідееї челеї марі a чівілісацівнеї, дп калеа адміністратівъ апѣмітѣ пре'нгріцітъ, жѣстіфікаѣ ла пърере de ажѣнсѣ, портареа бърбацілорѣ din капѣл требілорѣ, нѣ дпсъ ші астъзі кѣндѣ поі естї оамепї пемѣлцъміторї черет фрѣктѣл остепелелор Дѣмпіалорѣ:

Деакъ внѣї Жѣde de комвнъ, пентрѣ óрекъцва крѣчерї де камбіатѣръ, спіталѣ, орі а стръжеї жѣделуї процесѣлѣ, ice амепінцъ кѣ атоварea din постѣ, нѣ пе потемѣ дптінзі кѣтѣ внѣ Жѣde de Орашѣ, карele дп контра атъторѣ admoпіцівні din партеа Комітатѣлуї прімітe, dar апої дп контра,

ші фъръ воіа ші штіреа маіорітъцеї din орашъ, аў дістрібуітъ 900 ф. в. а. аренда кріжмъріталуї de томнъ, конскратъ одатъ дн фолосулъ Скólелоръ? ! пъ не пътемъ дптінеі зікъ, кътъ ачела ші астъзі се сѣцине дн постулъ съў ? ші черереа, de а се дплокві къ алтулъ, стъ дпплънтатъ дн пороіулъ претенціонатеї Мацістратъре de Комітатъ, пе карea пътаї adoва актъ de кърндъ din ноў антернътъ черере, акоперіть апроапе къ 300 сѣбскріпціўні, поате ва фі дн старе съ о тісче! (Ва врта).

С. Себешъ 25 Августъ 1862.

Алалтъері петрекъръмъ ла мортъмънтъ пе de аминтіть ші de імітатъ вредникулъ бърбатъ Дъміанъ Мога din Съсчорі (дн Докътинтеле векі: Sessor,) карele дънъ о бóлъ скъртъ, дпсъ греа, дн етате de 78 анї, саў мътатъ ла вечінічіе, петрекътъ къ пóмъ деосебіть de вреo 17 Преоцї. маі мълцї Даскалї, Канторї ші о мълціме de маї мълте сѣте de попоръ din локъ ші дмпрецъріме de амве сéксе, желіть de фіўлъ съў Преотулъ Дъміанъ, довo фііче, маї мълцї непоцї ші непоате ші алте рѣденії. Дънъ съвършіреа рънduелеї de дмгропъчіне дн кърте, (унde ъртъторії лъї аў дмпъръціть ла тоцї чеї de фаць мілостенії de маї мълте сѣте, ка дънъ кътъ а дсеў віаца, аша съ іce фінéze ші мътарea din лъме, ка вулъ, че а пъртатъ офічіулъ de кръторъ ші дн адевъръ de кътіторъ ал Бісерічеї вero 30 de анї, аў фъкътъ маї мълте daрърі дпсемнате ла С. С. Бісерічі, школі. фънdъчіні ші маї къ сéмъ Бісерічеї din локъ, къ вreo дої анї дпаінте de ачéста, дпdemнатъ пътаї de драгостea са кътръ Бісерікъ ші кътръ фіка ачестеіа, школа, а дървіть 1200 ф. в. а. къ ачесса, ка din інтересулъ ачестеї сѣме съ се дмбънътъцéскъ сінвріа Даскълълуї din локъ,) с'а петрекътъ дн Бісérікъ, унde с'а съвършітъ С. Літургіе пентръ дънсулъ ші дънъ ачеаста с'а ашезатъ дн мортъмънтулъ съў. Фіеї църъна вшóръ, аминтіреа дърабіла ші фапteле'ї ші de алцїї імітате!

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎНІТЕ.

Чітім дн „O. D. P.“ ъртъторea кореспondінцъ din 26 Августъ к. n. Прекът се вede, ноі стът аічea дн пресара вnеї катастрофе ші порнітеле аџітаціўні дпчепъ а окупа атенціўнea dипломатіеї еврoпене, къчі се паре, къ пъ сар лъкра пентръ маї поцінъ, декът пентръ ръстърнареа прінчіпелуї Кѣza de пе трoн. Партізанїї лъї а фъкът пашї ноі а се арънка дн брацеле партітулуї демократік, дпсъ ачеста врé тотала десфачере de поартъ (?) ші манiфестаціўнea de indeпendінцъ, ел ста спре ачестъ скопъ дн легътъръ къ хетеріа гречéскъ ші къ сѣдславіі (ші маї къ чіне ? Р.) ші пъ маї аре дпкредere дн К ъ с а фііndъ къ ел ла пъръсіт de маї мълте орі ші са дпторсъ ла боері. Пе ачестї din ъртъ дпсъ лі аре прeсте тот de врăжмаші фііndъ къ ел пъ врé съ дпdeплінéскъ промісіўнea, че леа дато, къ ва ресігна дънъ ефептъіреа ўніўнеї din лівера воіа са. Нъздъйнца лор терце дптраколо а адъче ла къртъ ўнъ бърбатъ din „haute aristocratie“ (din векіа арістократіе) ші алецереа domнулуї de маї наінте, карe вецъеште акъта дн Парiс, а прінчіпелуї Бібескъ de membръ ал Катерії се поате пріві ка ун прекърсор, къ оамені врéднъ съ пънъ пе ачеста пе скаунул domнескъ. Аў сосітъ аічea скрісорї дела Бівескъ карe арать редптоарчереа лъї кътъ декърндъ.

СЕРБІА. Шedинцеле конференціале аў дпчепътъ din ноў дн Констаптінополъ ші пре кътъ врéднъ съ штіе óменіі дн Београдъ аре съ се дечідъ дн скъртъ despre фортърéца de аколо. Дн Београдъ а дпчетатъ тоатъ сперанца пентръ о дппъчіўіре ші ресвоіулъ есте недпкънцівратъ, карe дпсъ се ва трăгъна пънъ ла прімъваръ. Са ръспънdітъ фаіма къ комісарівлъ порцїї Февік Ефendi къ Етем Паша ва се віпъ de ноў дн Београдъ, ка съ негоціасе къ рецітулъ сървескъ despre чедареа фортърéцеї. Прекътъ се зіче пóрта ар фі аплекатъ, а чеда фортърéца пе лънгъ о атъсъратъ despъгъвіре дн вапї гата. Февік Ефendi съ фіе свътвіт Дівануулуї спре ачéста, поарта дпсъ врé съ леце de ачéста кондіціўнea, ка рецітулъ сървескъ съ естрадé пе тоцї ѳвгарії босніачї ші вългарії ші съ се авцінъ de а маї спріжіні пе крецїні, ла ачеаста дпсъ пъ се ва дпвоі прінцулъ Міхаілъ ші тоатъ негоціаціўнea ва фі фъръ ресултатъ.

Італія. Despre прінdереа лъї Гарібалdi чіркулéзе фоарте мълте версіўні, карe дшї ші контразікъ „Descussione“ зіче, къ Гарібалdi а лъатъ къ 2400 фечіорї о позіціўне таре дн мънцій dела Аспромонте. Колонелул Палавічіні, карe дл гонea маї кълкъndулъ пе кълкъіе а despърцітъ тръпеле сале, карe dавea пътераў 1800 фечіорі дн doe despърцементе. Dънъ че аў ажунсъ пе Гарібалdi, ла пофтітъ съ се предea. Гарібалdi а преферітъ дпсъ а се бате, лъпта а фостъ фербінте ші а цінът мълтъ. Саў ръпітъ пеste 200 фечіорі ші аў къзът 9 морцї. Дн лъптъ са ръпітъ Гарібалdi ла ун пічіор ші а къпътат о контъсіўне дн шолdул dрептъ. Ші фечіорулъ лъї есте ръпітъ. Гарібалdianїї аў дпчепът а се легъна. Дпцеціцї тот маї таре de берсаглерї, аў арънкат мълцї артеле, Гарібалdi ръпіт ші дмпресърат са предатъ. — Dънъ алтъ версіўне се зіче къ dънъ че Палавічіні а ажунсъ дн апропіереа лъї Гарібалdi, ла провокат пе ачестъ, ка съ се предea, ші ачéста провокаре а репецітo de treї орі, Гарібалdi а преферітъ а се бате, атънчі Палавічіні са арънкат асъпра центрулъї ші са пъскът о лъптъ фербінте дптінсъ, къчі din амвe пърціле съ врăцa пре кът се поате върсареа сънцелуї. Дн фіне берсаглерії аў спарт центрул, челелалте тръпе deтеръ пъвалъ ші аша прінсеръ тоатъ колоана лъї Гарібалdi ўна къ ел ші къ офіцірії лъї. Се пътера вreo 26 морцї ші 250 ръніцї. Пъцінї аў скъпатъ. Гарібаdi къ фіўлъ съў Менотті а фостъ адъші къ чea маї таре крăцаре пе о корабіе de ресвелъла Спеція, унde аў афлат ажторіў mediческъ. Жърналул французескъ „France“ карe есте біне інструітъ despre ловіреа Гарібалdianілоръ къ тръпеле регуларе дптр'ун modъ, карe арать къ нічі ачеаста нічі прінdереа лъї Гарібалdi пъ се поате сокоті ка ун сукчесъ мілітърескъ ал лъї Палавічіні. Гарібалdi аў авът, конкомітатъ de вreокъріва товаръшї аї съї, о астфеліў de таре сърітъръ дпаінтea гоначілор берсаглерї дпкътъ ачестїа пъ лар фі пътът опрі а пъ се ўні къ корпул съў прінчіпалъ, че ста дп Басіліката. Палавічіні а трімесъ dаръ унъ солdатъ ка съ парламентезе къ дънсул. Гарібалdi а стат ка съ ворбеаскъ къ ел, ші дн тімпулъ ачеста саў апропіатъ таре тръпеле de ел. Акъта дп лок съ фіе парламентатъ маї департе къ дънсул, лаў провокат сімпла а депъне артеле ші а се da прінсъ, Гарібалdi денегъ ачеаста. Акъта вені ла о лъптъ прépепотрівіть, карea се фіні къ каптівареа лъї Гарібалdi ші а товарошілор лъї. Вreокътева мінъте маї тързіў ші Гарібалdi пъ се потea тъіа dела корпул съў прінчіпал.

Гъвернул італіанъ пъзеще акъта секретъ чел маї адънкъ, атъта дпсъ се вede а фі сігър, къ прісонарії се воръ пъне паінтea унуї трібунал мілітар естра ordinар, дп карe касъ зік жърналеле къ ва пerde Ратаці ші чел пъцін рестъ de попъларітате, че ia маї ретасъ, къчі ачеаста се паре, къ ар фі унъ компліментъ пентръ Франціа.

Dънъ прінdереа лъї Гарібалdi саў фъкътъ дн маї мълте четъцї але Італіеї мішкърї зготоасе астфеліў de аў требуіт съ дптревінъ тръпеле. Ръніле лъї Гарібалdi се daў de унеле жърнале фоарте ушоаре, de алтеле періклоасе, къчі глоанцеле пъ съптъ дпкъ трасе афаръ. — Палавічіні карe а прінсъ пе Гарібалdi ші dънъ ачеea са дпаінтатъ ла градъ de ценералъ, ia фостъ чел маї таре інімікъ.

Нотіце Діверсе.

— Dънъ Газета Трансілваніеї ведемъ къ дн Бейшъ аў арсъ жоі dънъ С. Мъріъ 80 de касе, din карe 71 аў фостъ ромънещті.

— Дн Русіа а датъ поліціа пеste цесътъра унуї комплотъ днфрікошатъ, карe а датъ апсъ ла мълте арестърі.

— „Times.“ зіче, къ Гарібалdi пъ се поате адъче паінтea трібуналулуї ка прісоніеръ, е дестулъ déкъ ел ва da рецелуї парола, къ ва пъръсі Европа пе маї мълці анї.

— Дн Мараш лънгъ Алепо аў тъіатъ мусулманії 70 de артелі къ Епіскопулъ лоръ.

— О газетъ франдозéскъ афірмъ къ консіліулъ міністеріалъ франдозескъ а хотърът а прелунці окупаціўнea Ромеї дпкъ пе унъ тімпъ.

— Мапчіні, Кріспі ші Ферарі саў дпвіатъ ка апъръторіі лъї Гарібалdi.

— Dънъ „Мон. Not.“ маіорітатea консіліулуї міністеріалъ а консънатъ пентръ пъпереа ребелілоръ дпаінтea унеї комісіўні мілітаре спеціеле.

— Дн Четіne съ фіе фостъ унеле негоціаціўні дн 22 Августъ. Порта чере ка Монтенегро съ рекунóскъ сѣзеранітатea еї, съ делътъре пе Мірко, ші съ кончédь тречереа тръпелоръ прін Сръцъ ші Нікшіч. Déкъ пъ се ва дпвоі Монтенегро ва дпчепе операціўнea асъпра Четінеї.

— Унъ кореспondінте din Віена дн Лоідулъ пестанъ, зіче, къ проіектеле капчеларіеї акліче арделéне аў фостъ de мълтъ іспръвіте ші апте а се аштерне Маіестатеї Сале, dар унъ

Domnŭ reферентŭ аŭ датŭ вотŭ сепаратŭ ші ачеста а дптърziатŭ трéва. Кŭ тоате ачесте дптребареа арделепéскъ ва вені кърндŭ дп фрънте, къчї реџітъл пŭ дпчéтъ а дптребъінца тоате міжлоачеле спре конкіетареа dietei.

— Din Паріс се скріе лŭї „Botschaf.“ къ dзпъ че а къпътатŭ дтпъратълŭ Наполеонŭ депеша despre прindepea лŭї Гарібалdi, ар фі zicŭ: Еŭ тотъші amŭ счіътŭ къ стеаоа mea дпкъ пŭ ma пъръсітŭ.

— Пълскі есте прінсŭ дп Неаполŭ.

— Маркізълŭ Пеполі авъндŭ кŭ дтпъръtéса Евџенiа dicкърсŭ ia спвсŭ къ тоатъ Італіа врé Рома саŭ тоартеа. Ла ачéста съ фіе ръспвнсŭ дтпъръtéса „аша ва търі Італіа, къ Рома пŭ о ва къпъта.“

— „Kr. Zeit.“ скріе къ дтпъръtéса Евџенiа пледézъ ші акята асвпра ideeї despre дешертареа Romeї ші къ de кърндŭ ар фі zicŭ кътръ чінева: Nвтеште D-та кътŭ вреї, інстінкт, пресімџіре орї сзперстіџіŭ, еŭ дпсъ amŭ конвінџереа, къ фівлŭ meŭ пŭ се ва дппълца пе тронŭ, dékъ вотŭ пъръсі пе C. пърinte!„

39-1 **Publicatiune de Concursu.**

pentru doua premii de maistari profesionisti.

Dupa-ce On. Adunare generala a Asotiatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu in siedinti'a sa III-ea din a. c. prin artic. VII a incuviintiatu a se dá din fondulu asociatiunii doua premii de cate 100 fl. v. a. la doi tineri romani din clas'a profesionistiloru (meseriasiloru) destoinici a lucrá cá maisteri, — subscrisulu Comitetu publica acestu concursu, pe langa urmatoarele conditiuni:

1 Concurentii, la aceste doua premii trebue sa fia invatiatu vreuna din aici insemnatele siese profesiuni adica, de Zidari (murari), bardasi (lemnari, dulgheri), mesari (alias templari), fauri (coaci), lacatusi, rotari, ca unele din cele de antei'a trebuintia.

2 Se alature langa petitiunea loru a) Carte de botesu, b) testimoniu scolasticu celu putînu de trei clase elementare si de sciinti'a desemnului incai pe atata, pre catu se cere la mesteria loru, c) testimoniu despre invatiarea respeptivei profesiuni, din care se se cunósca invederatu, cumca aru potea si de a'si portá profesiunea si a conduce o lucratória (Werkstatt, Atelier) spre indestularea publicului, d) adeverintia despre o purtare morala in tóta privinti'a cuviósa séu dela parochulu respectivu séu dela deregatori'a publica (Oficiolatu, Magistratu).

Terminulu Concursului se defige pe 31 Maiu 1863.

Rugamintea provediuta cu mai susu semnatele documinte este a se Adresa la Sibiu catra

Comitetulu Asociatiunii pentru inaintarea literaturei si a culturei poporului romanu.

Sibiiu 4 Septembre 1862.

37—1 **Конкърс.**

Дп Комъна Средиштеа мікъ, din Епархіа ші Протопрезвітератълŭ Вершецълŭї е вакантŭ постълŭ de дпвъцъторіŭ ромънескŭ.

Емолзментеле анзале съптŭ 84 ф. т. а. дп банї гата, 20 меџї de грŭ, 20 меџї de кŭкързŭ, 100 пзнџї слъпінъ, 50 пзнџї de сape, 12 пзнџї de лемінї, 3 стжнжіні de лемне, 2 лапце de пътжнтŭ ші кортелŭ лівер.

Доріторіі аŭ съ ащérnъ рекŭрсŭріле сале ачестŭї Конcісторіŭ, алътърмндŭ картеа de ботезŭ, адеверінџеле despre хърпічіile сале, despre сервіџŭріле de пъпъ актŭ ші пŭртареа політікъ ші моралъ пъпъ дп 18-леа Сеептемвріе a. к.

Конcісторіълŭ Епархіеї Вершецълŭ

37—1 CITATIUNE EDICTALE.

Nicolae Achimu Puiu, din Brasiovu, de religiunea ortodocsa, a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sa socia Maria Ioanu Munteanu, totu din Brasiovu de religiunea ortodocsa, acumu de trei ani, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce, cá, dela dat'a de mai josu, intr'unu anu si o di sa se infacisieze negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I-a alu Brasiovulni, caci la din protiva se va dá hotarare la acti'a socici lui si in lipsa'i.

Brasiovu 22 Augustu 1862.

IOANN POPASU Protopopu.

34—2 **Publicatiune de Concursu**

pentru 10 stipendii scolastice.

In urmarea si intru intielesulu conclusului On: Adunarei generale coprinsu in protocolulu siedintei sale a treia, artic VI subscrisulu Comitetu in siedinti'a sa din 2 Septemvrie a. c. afla cu cale a re'nparti sum'a de v. a. fl. 1200 destinata pentru stipendii scolastice dupa unu modu cerutu de trebuinticle presentului, eara apoi si deschide prin aceast'a concursu la urmatórele stipendii:

1. Cate trei sute fiorini v. a. pe anu pentru doi tineri romani, carii au depusu esamenu de maturitate si se obléga a merge la facultatea filosofica si anume la Wien'a spre a se pregati pentru catedr'a de profesorate gimnasiale, adeca. — — — — — — — — 600

2. Cate 100 v. a. stipendiu la patru ascultatori de drepturi totu romani ori unde in monarchia, adeca — — — — — 400

3. Cate 50 f. v. a. la patru scolari romani din clasele gimnasiale superioare, adeca. — — — — 200

Summ'a totala v. a. 1200f.

Terminulu concursului este défiptu pe 4 Octombre c. n. alu a. c. Aspiratorii la susu denotatele stipendii au a'si substerne petitiunile loru pana la susu anumitulu terminu, titulate: Catra comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanescu in Sibiiu, eara aceleasi suntu a se prevedé cu carte de botesu.

Testimonii scolastice si relative testimonii de maturitate despre inaintarea eminenta in studii si de purtare morala intru totu corespondiatóre legiloru.

Testimoniu de lipsirea mijlóceloru materiale spre a mai puté continuá cursulu invatiaturiloru.

Sibiiu 4 Septembre a. c. 1862.

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a poporului romanu.-

---

Np. 27—3 **Едіктŭ.**

Прін каре Andreiŭ ші Іліе Жзрка amendoi din комъна Съчелŭ Скаопълŭ Сібіълŭї, карії de треїспрезече анні кŭ пекредінцъ аŭ пъръсітŭ пре соціеле лорŭ леџізіте Ioanna Мара ші Стапна лŭї Міхаіл Макреа тотŭ din Съчелŭ ші пŭ се штіе локълŭ афлърії ші петречереї лорŭ, се провоакъ прін ачеаста, ка дп терminŭ de вnŭ анnŭ дела датълŭ de фацъ, кŭ атъта маї вртосŭ съ се афле дппаінтеа скаопълŭї протопопескŭ свбскрісŭ, кŭ кътŭ ла din потрівъ желвіле zicелорŭ фетеї Ioanna Мара ші Стапа лŭї Міхаілŭ Маьреа de prez. 17 кзргът. ші фъръ de еї се ворŭ пертракта дп дпџелесълŭ Капоанелорŭ съптеї поастре Бісерічї екзменіче ортодоксе ръсъріténе.

Сібііŭ 18. Ізліŭ.

Форъл Протоп. гр. ор. алŭ Тракт. Сібіълŭї I. I. Хаппіа Протопопŭ.

Np. 29-3 **Едіктŭ**

Софіа фата лŭї Іоап Ліошкъ, din Комъна Рзкър дп Скаопълŭ Сібіълŭї, каре маї мълтŭ de вn анŭ de зіле кŭ пекредінцъ, шаŭ пъръсітŭ пре лежзітълŭ сеŭ бърватŭ Adam лŭї Іоап Опреа тотŭ деаколо, ші пŭ съ штіе локълŭ петречері іеї, de време че бърватъл дъпсеї аŭ рідікатŭ процесŭ de despърцanie асвпръї; се провоакъ прін ачеаста, ка дела датълŭ маї жос, дпсемпатŭ дп термін de вnŭ анŭ, ші о zi, се се презентéзе дпаінтеа респектівълŭї Скаопŭ Протопопескŭ, къчї ла din контръ, ші дп пефіінца еї de фацъ, се вор хотърж челе прескріce de CC. капоане але Бісерічї поастре дрептkредінчоасе.

Сібііŭ 11 Авгзстŭ 1862.

Скаопъл Протоп. гр. орієпт. дп Тракт ал 2-ле ал Сібіълŭї.

Іоапп Паповіч Протопоп.

☛ Ла скóла de фете de аічеа се дпчепе кърсълŭ дпвъцътърілорŭ Съмбътъ ла 1-а Септемв. Părinții се факŭ атенџї кŭ deосебіре ла ачéста скóлъ, вnde фетеле дпваџъ ші лŭкрълŭ de тжпъ.

„БЗКОВІNA. De лънгъ Черетзш дп ажзпълŭ скітърії ла фацъ“ Nв'лŭ пзтемŭ дптребзінца пентрŭ кŭ пеа венітŭ апопітŭ.

☞ Fiindu ca cu Nrulu 67 nu sa pututu alaturà o coala intrega, se mai adauge la Nrulu acest'a inca diumetate de coala.

Редактор респънззтор **Ioann Рацъ.**

Едітъра ші тіпаріълŭ тіпографієї діечезане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септъмънъ: Жоіа ші Dъminека. — Препъмерацівнea сефаче дп Сібіїй ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сібіїй есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілванієї ші пентръ провінціеле din Монархіе пе ан ан 8. фл. еар пе о жътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрейне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Incepatele се плътескъ пентръ дътжіеа бръ къ 7. кр. шірвл къ літере мічі, пентра a doua бръ къ 5½ кр. ші пентръ a treia репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 70. АНЪЛЪ X.

Сібіїй. 2 Септемвріе. 1862.

Сібіїй 31 Авг. Чітімъ дп „Ost ші West“ вртътóреле: Ъніверсітатеа съсéскъ каутъ акта ка ші дп ан. 1849 а сепара аша пътітълъ фънdъ рецескъ de челалалтъ теріторіў алъ Ардéлълві, ал вотеза къ пътеле de Саксепландъ ші а ажънце рекънóштереа лъї ка а впеї церї independinte сънвсе петіжлочітъ кабінетълві вienezъ.- Аша пътітълъ партітъ ал лъї „Her. Zeit.“ а фъкътъ проіектълъ, ка съ се съвтрагъ de сът рецескълъ гъвернъ баретъ дп кавселе de іустіціе. етс.

Маї de парте скріе тотъ ачестъ жърналъ, къ о прéдпалтъ дечісівне din 27 Іўліў opdinъ, къ прінчіпіалменте есте а се конcidepa ка літъ котъналъ дп котънеле пе магіаре ачеea, къ каре се сервеште тълціmea локвіторілоръ, къ ла плъпсоріле, че ар провені de ачі аре, маї наінте de тоате жъделе черкълъ а черка о аплапаре, ші пътаї дéкъ пъ аръ съкчеde лъкрълъ, есте а се адъче препосітълві de комітатъ спре дечісівне. Деакъ ачеста дпкъ пъ ар пътea реаліса о солъцівне дппъчвітоаре, атънчі аъ съ вотезе тетврії котъналі чеї дпdрептъціґ ла вотърі, асвпра алецереї літвеї.

Съ не адъчетъ аminte, къ пъ de тълтъ Локъіторілъ впгъреск a decemnatъ депътацівнеї ротънілоръ din Біхаріа дптродъчереа літвеї ротънешті дп котънеле ротъне ка о аґітацівне ші аґіцаре опрітъ. А фостъ даръ de лінсъ о прéдпалтъ ресолъцівне, дéкъ пъ аре съ сімтъ ші дпсъші церапълъ практіче лінса орї кърей егалеї дпdрептъцірі. Токтаї аша се аштéптъ пентръ Ардéлъ о прéдпалтъ дечісівне деспре ачеea, деакъ аре съ се копчéдъ атплоіаціlоръ ротънї a dепъне жърътъптълъ офічіалъ дп літва ротънéскъ. Че не лъпгъ рекъноскята егала дпdрептъціре паціоналъ вezі біне къ пъ аръ фі съ zакъ нічі ла о дпdоіалъ, че дпсъ de прecidentълъ гъверпълві ші de канчеларіа аулікъ са пъсъ ла дптребаре.„

Дп „Botschaf.“ чітімъ, къ „Wander.“ леагъ de обсервацівнеле лъї, че ле дппъртъшіръмъ ші поі дп N-рълъ трекътъ деспре стареа честівнеї трансілване обсервърі, каре пъ потъ рътъnea фъръ респвнсъ din партea „Botscafterului“ дп ачестъ респвнсъ зіче авкторълъ артікълві ачелвіа, къ ел а репродъсъ ачеле дппъртъшірі din іzвоаръ секяре, дпсъ нічі декътъ офічіоасе, ші къ еле пъ ле поате конcidepa de гарантате. Лъї „Wand.“ пъї пré плаче, къ dвпъ кътъ арятъ маї сvсъ помітълъ артіколъ, ла dіета чеа маї апроапе трансілванъ саръ фаче скітъврї (октроърі) прін каре саръ делътъра препондерапца магіаръ, ші сар фаче локъ егалеї дпdрептъцірі a паціоналітъцілоръ. Ла ачеаста пъпе авкторълъ артікълві лъї „Wand.“ дптребареа, къ óре фіаръ къ пътінцъ о котънере a dіетеї dвпъ опініънea са ші орї o dіетъ астфеліў котънъсъ ар dъче ла лътъріреа сітъацівнеї ші ла дпdестълъріреа паціоналітъцілоръ ?. „Dвпъ лецea ачеea“ зіче „Bot.“ маї департе съптъ пътаї doe статврї, п о б і л і т е a ші ч е т ъ ц е п і т е a репресентатъ дп dіетъ ші óре поатесе къцета астъзі o репресентацівне дела каре вр фі ескісъ церапълъ? Ші апоі дп че пропорцівне стъ репресентацівнea повілітеї кътръ ачеea a четъцепітеї? Регалістії че съптъ de a се денътi de пътéреа есекътівъ ші депътацій комітателоръ ші dістріктелор вигърешті ші аї скавпелоръ съкъешті требве съ фіе повілі. Токтаї аша съптъ повілі ші атплоіацій комітателоръ, dістріктелоръ ші скавпелоръ дпdрептъціді ла dіетъ, аша ші аї гъверпълвіші аї таблеї рецещі, ші депътацій четъцілор ші орашелор вигърешті, прекътъші депътацій съсешті даъ контінцент пентръ репресентацівнea четъцéпъ. Астфеліў аъ фостъ ла dіета din анъл 184½ din 310 депътаці 245 повілі ші 65 четъцені. Поатесе къцета ші астъзі o астфеліў de репресентаціъ ?

Ротънії прекътъ съ штіе пъ аъ фостъ репресентаці нічі de кътъ; ші кътъ a фостъ пропорція пътерълві дп репресентацівнea челоръ треї паціонї речепте? Вигърії аъ авътъ дп dіета din анълъ 184½ 161, съкъї 114 ші сасії 35 de депътаці! Деакъ се маї конcideръ дпкъ къ вигърії ші съкъії съптъ паціоналменте астфеліў контопіді ла олалтъ, дпкътъ ei фортézъ пътаї вn елементъ de попоръ, пе челъ магіаръ, атънчі препондерапца магіаръ ла dіета ачеea се аратъ дп пътерълъ пропорціоналъ de 275 ла 35 адекъ шепте оптіmi a депътацілор dіеталі a фостъ магіарї ші вna оптіme цермапі! Dіn чеї 310 тетврії аї аретатеї dіете аъ фостъ пътаї 96 алеші, ші 214 депътіді петіжлочітъ de прінчіпеле церії!

Поате фі o dіетъ котънъсъ dвпъ o астфеліў de modалітате посівілъ, поатесе пътi o астфеліў de dіетъ o репресептацівне de попоръ, поатесе ea пътi репресентапца дптреції церї ? Аъ съ аштепте дела o астфеліў de dіетъ сасії ші ротънії дпгъdвіреа дрептелоръ лоръ претепсівні, потъ еї спера асекърареа дрептърілоръ паціопале але лоръ, аръ прінde ръдъчіні o астфеліў de dіетъ дп тоатъ цéра, дп тоате семіпціile попорълві, орї пъ ар пърта ea маї тълтъ дп сіпе тъгърълъ декадереї печесарії ші ал опосіцівнеї асвпра конкъсселоръ ? Респвнсълъ ла ачесте дптребърі пъ поате фі dвбіъ.

Маї департе зіче „Botschf.“ къ ел пъ кцетъ, кътъ къ „Wand.“ ші лъї асетепea воръ вré съ конкіете o dіетъ, фъръ ка дп ea съ dé ротънілоръ локъ ші гласъ, фъръ ка съ поарте сокотéла ші алтор речеріпце але тітвлві пропъшітъ, ші зіче къ дпсъші Кетéпі a фъкътъ modіфікацівні дп лецea de наінте аша dаръ a октроатъ, ші къ нічі гъверпълъ, нічі табла рецéскъ пъ съптъ контвсе dвпъ арт. XI din ан. 1791. ш. а.

Ші „Presse“ аре дп Np. 247 вnъ артікълъ din Віепа деспре кестіа Ардealълві, din каре пъ се вede, ка ea ар фі токтаї аша апрóпе de солъцівне арътъндъ гревтъціле че ресълтъ din dіспозіцівнеле dе алецере дпаінте de революцівне ші din лецea октроатъ дп анълъ трекътъ, каре e damnóсъ пентръ ротънії авъndъ пré маре чепсъ ші каре аре тълте dіспосіцівні, къ каре сасії пъ се воръ пътea дппъка нечі odатъ, ші фіindъ къ пе калea конституціопалъ пъ се поате фаче алта леце електоралъ, къчі пефііпца еї дптъргіъ конкіетареа dіетеї, пе дптоарчетъ пърере in черкълъ віціосъ. ш. а.

Дела чептрълъ Комітатълві Хвніадóреї.

(Дпкеере.)

Деспотепітълъ жъde кълкъndъ дп нічióре астфеліў dіспвсецівніле свпретеї авторітъцї de Комітатъ, фър' a фі фостъ трасъ ла вр'о респвndere, аъ афлатъ къ кале a авъса ші къ пачіінца ліпіштітълві попоръ; аъ конкіътатъ дп зілеле ачесте Комітетълъ de 40 тетврії катъ пе свв тъпъ, ші тръгъndвсе дптр'о odaie латералъ, o парте din тетврії афлъndъ вна капчеларіеї дпкоіатъ, се ре'птórсеръ ла але сале, конвінші къ дп zioa ачеea пъ e адвпаре, акът o парте търішóръ din чеї че апвкаръ дп лъвптъ орї штіа ші алте дптрърі, ера аша пътідії посесорї (боерії) пепъсъторі de спіпареа съракълві, o алтъ парте, пісче спіріте сервіле, карї спре a се консерва дп граціа Мъріелоръ сале, факъ сетпе афіртътóріе къ капълъ ші къ тъпіле, ла софістеле ачестора спре dавна лоръ ші a комітенцілоръ лоръ, ші дп вртъ деакъ врънълъ орї doї маї аъ кърацій але спвне адевърълъ голъ дп фацъ 'ші іаъ плата, че съптъ D-лоръ дпdатінаді a da вnора ка ачестіа.

O адвпаре астфеліў конвнсъ апоі dіспвне dвпъ плакъ, ші dвпъ пърereа D-лоръ дпкъ дп фортъ легале, деспре персóна ші авереа вnеї попоръ de маї тълте свте фатіліе, карele фіindъ ескісъ къ тотълъ дела партічіпареа есторъфеліў de адвпърі, пъ'ші пóте дескопері пъсъріле сале, ші деакъ карева аре квтезареа a ръdіка кввънтъ дп пътеле ачестъіа, дпdатъ лі плеспескъ дп фацъ, къ спре ачеаста пефііndъ делегатъ, сеї плакъ a ворбі пътаї пентръ сіпе, къчі алтміптрелea ва фі потатъ къ свспектълъ епітетъ de адітаторъ, че і се ші дптвіе din тоате пърціле, ка вnъ тітлъ de опоаре пентръ челъ мерітатъ.

Din ачесте ведечї фрацїлорѣ! Къ кътпълѣ віецїї поастре конституционалї, пѣ е вп̀ стратѣ сътпатѣ кѣ флорї, кънdѣ о dѣцїнѣ de „Meltoságos ші Nagy érdemes Urak“ се дигрїческѣ de спїпареа поастръ! Dar' апої кътѣ арѣ ші пътé фі дитралтѣ тїпѣ? Къ dóръ еї с'ѣ domnї, апої domni'сѣ дпвецаџї ші кѣ мїнџї, счїѣ кътѣ! ші вnde съ ашеze гревтатеа кѣ калкълѣ, пекънdѣ поі естї óменї пе прокопсїцї дп артеа вїклепіеї, неатѣ дпчерка а дпкърка ші пе спїпареа D-лорѣ, ші атепчї вezї Doamne! че арѣ фі de ачесте фіінце дпалте, че леаї креатѣ пептрѣ о алтъ рецївне депъртатъ de поі пестe мѣлте мърї ші вълї?!

Пекънdѣ се петрекѣ вnеле ка ачесте, аїчї ла чептрѣ дп окіі de Аргосѣ а сѣпретілорѣ дерегъторї, съ пе черкътѣ порокълѣ dонръ пе вотѣ мънгъіа, de о сóрте маї бвпъ а попорълвї de'пафаръ, de прiп черкврї?!

Дп септъмъпа трекътъ се іві вп̀ асемене касѣ дп котвпа Ж. Domнълѣ de пътънтѣ трътіцънdѣшї слъцїторіі кѣ карълѣ, а колеце ші а дъче дп кърте, прѣпеле de пре вп̀ локѣ алѣ Бісерічеї, татълѣ преотълвї конченентѣ дп абсенца ачестъіа, възънdѣ ачеаста віолінцъ, ле протестъ а еші афаръ, карї дмпротівіndѣce, маї мѣлтѣ дп важокръ zdробеаѣ прѣпїї, пекънdѣ апої ачеста de поѣ аѣ ешітѣ ла фаца локълвї de чéртъ кѣ орекъцва кѣраторї аї Бісерічеї респективе, аѣ лъатѣ прѣпеле че пѣ мерітаѣ атъта сфаръ, ші пе слъцїторї кѣ карълѣ голѣ іаѣ дndрептатѣ акасъ певътъмацї, Domнълѣ nededатѣ а се ведé атътѣ de вмілітѣ кіарѣ ші вnde пѣ аре дрептѣ, кѣ тóть граба аѣ есоператѣ дпфъцїшареа жѣделвї прочесъалѣ дп фаца локълвї, ка асвпра вnорѣ тѣрбѣторї de пачеа пѣблікъ, кѣ карея окасївне ші Преотълѣ аѣ фостѣ еспесѣ вnорѣ дмпътърї петерітате трактъndѣce кѣ деспрецѣ (per tu) еар' пе татълѣ Преотълвї пѣтаї пітълареа лаѣ пътътѣ тънтві de къті-шеле че дї ераѣ пъстрате, дпторкъndѣce потепітълѣ жѣde кѣ свята са пѣтаї кѣ вп̀ прісоперѣ din ачеаста лѣптъ ка дпвінгъторіѣ.— Преотълѣ дпсъ спре а асігѣра пачіпіка петречере а татълвї съѣ, требвї съ кълъторéскъ дп zi de Ѣмінекъ кѣ скрісóре дела респективълѣ Ск. Протоп. ла Ілвстрітатеа Са Комітеле Сѣпретѣ ла Фъркъdinѣ дп цара Хацагълвї, ші кѣ алтъ скрісóре вп̀ кѣраторѣ ла D. жѣde прочесъалѣ спре елівърареа прісоперълвї пънъ ла о черчетаре дрéптъ дп фаца локълвї каре черчетаре фъкъndѣce, саѣ констататѣ кѣ локълѣ е алѣ Бісерічеї, пе карея дерегъторіа політікъ се о сѣсцінь дп посесївне, еар' Domнълѣ пропрієтарїѣ сеї плакъ а пъші пе калеа лецеї, деакъ 'шї поате форта вр'о претенсївне, еар' пѣ а скóте потере пе Сатѣ.

Маї департе тотѣ ачестѣ D. жѣde de сѣѣ черкѣ пе тітпълѣ цінереї Cinodълвї реформатѣ дп вара аста аічї дп Дева, ка делегатѣ din партеа Cinodълѣ саѣ фъкътѣ ші проселітѣ, ешіndѣ сѣѣ маска de офічїѣ дп черкълѣ съѣ дптро котвпъ, маре парте локвітъ de повілї, аічї ші іа датѣ тоатъ остепеала а се фаче біне мерітатѣ de ачестіа прiп промісївні че сѣоаръ дп вънтѣ, еар' дпаіптеа ачелорѣ че воескѣ се креезе вигърї ші din пietре вп̀ квчеріторіѣ репвмітѣ.

Ноі атѣ dорі дпсъ ка фрацїї мацїарї съ пѣ теаргъ аша департе кѣ фрѣцїетатеа ші съ пѣ фіе аша цепероші, дп кътѣ пънъ ші Бісерічї ші сколї съ пе рѣdіче, дмвіънdѣне ші кѣ Преоцї ші дпвецъторї фър' а чере дела поі дп сетпѣ de респлатѣ, декътѣ съ пе пѣтімѣ фрацї кѣ дъншіі! атѣ dорі маї департе ші ачеea ка: сѣпрета аѣторітате се превінъ асемене есчесе, еарѣ пе чеї че аѣ кѣрацївлѣ а ле пѣтрі, аї траце дп черчетаре dісчіплінаріе.

Дптепцївпea челорѣ че се прefакѣ а се теме de котвпістѣ дп modълѣ доведітѣ, концїпе вп̀ містеріѣ че дпсъші пѣтресче дп сіпе вертеле ръвлвї, пѣ фріка пъскочітъ е чееаче дї фаче се'шї ресвѣпе асвпра блъndълвї попорѣ, чі ачеаста маітълтѣ есте о апѣкътъръ прекалкълатъ а преокѣпа опініївпea пѣблікъ деспре градълѣ de кълтъръ пе каре се афль астъзі попорълѣ пострѣ, фіе dвмніалорѣ дпсъ конвінші къ попорълвї пострѣ счіе респекта пропрієтатеа стрънъ, дп токтаї аша пе кътѣ ші о счіе пе а са апъра, пѣтаї dорере! къ атътѣ de пѣцінї апърътороі 'шї аре, пе кънdѣ прелънгъ вп̀ пропріетаріѣ се ведѣ чете de апърътороі.

Лінса чea адънкѣ сетцітъ de вп̀ адвокатѣ ромънѣ дп тотѣ цінътълѣ ачеста о ведетѣ сѣплінітъ абса астъзі, дп персоапа Domнълвї Докторѣ дп дрептърі Лазарѣ Петко, карeле дп лѣпа трекътъ ш'аѣ дескісѣ аічї дп Дева капчеларіа адвокацїале; дпкредереа че аре попорълѣ пострѣ кътръ бърбацїї din сіпълѣ лвї, ресфіръ тетереа din ънiма мѣлцітеї че копкѣре din депъртаре, ашї дпкредінца дреапта са кавсъ, тіперълвї Адвокатѣ, кървіа дї врътѣ персеверацъ de ферѣ, дп ачеаста каріеръ пе кътѣ de греа, пе атътѣ de фолосітóре дптересълвї пѣблікѣ.

Трібвпалълѣ комітатенсѣ кѣ пресідівлѣ дп Дева дпкъ се паре а фі апѣкатѣ дп огашѣ, ші пъшесче дпаіпте, de ші катѣ тереѣ din кавса прea мікълвї персопалѣ жѣdекъторескѣ; дп септъмъпа аста дпкъ саѣ цінътѣ о пертрактаре фінале дп лімба ромънъ сѣѣ пресідівлѣ Domнълвї жѣde прітаріѣ Г. Філіпѣ, атътѣ прокѣрорълѣ, кътѣ ші дефепсорълѣ ка пе ромънї аѣ пертрактатѣ ромънесче ші дпкъ ачéста спре мѣлцътіреа копоскъторілорѣ de лімба ромънъ.

Brasieu 27 Augustu 1862. Vediendu ca coloanele pretiuitului nostru „T. R.“ suntu deschise pentru mai multe opinii, care curgu intru ajutorulu si folosulu comunu m'am incumetatu a prinde peana si a ve rogá, O. D. Redactoru! se lasati locu si opiniei mele, cu care voiu a atinge córda acelui interesu, pe care mai multi din cetitorii acestui jurnalu credu ca-lu astepta. Din Nrii Telegraf. 38 et 40 in Maiu a. c. amu intielesu cu toti atatu hotarirea, catu si Circulariulu Incl. Universitati sasesci din Sibiiu pentru dotatiunea preotimei nóstre din pamentulu regescu, din care se subintielege, ca fara amanare este seu erá a se face. Eara din Circularulu Escelentiei Sale D. Episcopu Andreiu Bar. de Siaguna esitu in privinti'a aceast'a, amu cuprinsu toti destulu de patrundietoru nu numai incunosciintiarea, daru si instructiunea in feliulu acest'a.

Dela publicarea acestoru pana adî trecú unu timpu de 4 luni de dîle si nu cetimu nemica din neci o parte despre vr'un resultatu favoritoru in decisiunea seu cestiunea aceast'a. Oare ce va fi causa? Eu din partemi cutediu a cercá se gacescu respunsulu, care dupa parerea mea aru fi: ca DD. Dregatori competenti seu ca despretiuescu cu totulu tóta hotarirea Incl. Universitati, seu ca receal'a si nepasarea catra romanu si dreptulu lui, atata-'lu stepanesce 'ncatu lucra si in contra unoru atari ordinaciuni, si tamanda si dirigerea acei cause, care si Dloru indestulu de bine aru puteo simtî Earu fatia cu acestea Preotimea nóstra seu ca este pré lasia, seu ca in trecutu o multiemesce óre care respunsuri rafinate si momite d'ale fratiloru sasi si de aceea neci ca urgeze Fiindu din acestea din urma vr'un'a, apoi dorere ca s'aru aplecá a se dovedi nedémna de ceia, carii sau ingrijitu pentru dens'a.

In fine mai poate se fia ca ea in unele partî se si lupta, cercandu ase tocmi cu Dregatoria comunale (care osteneala e zadarnica) seu póte ca necasurile si suferintiele ei prea cunoscute publicului nostru o au impilatu 'ntratat'a, in catu póte se dubi ese si despre realisarea unei atari hotarîri desamintite, si asia póte ca astepta numai mura 'n gura séu mila.

Daru rostindu eu acestea cá se nu mise dîca, ca asi fi nerabdatoru, trebue se me recomendu ca unulu, care astadata nu aspirezu la asia ceva, daru simtiu intardierea aceasta cá unu despretiu mare; simtiu ca sumu preotu pe pamentulu regescu si voiu daca nu respectarea unui dreptu, celu potînu esecutarea unei hotarîri mai înalte, acarei intardiere ne ataca, aretendune despretiu; simtiu ca amu intielesu ca unu Domnu Dregatoru cardinalu de aici sau esprimatu daunadî, ca nu scie nimica despre vreo hotarire a Universitatii in felulu disu. Simtiu ca avui norocirea, cá se nu dîcu nenorocirea a 'mparti cateva cuvinte cu nesce D-ni Dregatori competentî din pamentulu regescu, carî 'mi arunca in fatia, ca aceea hotarire a Universitatii nu snna despre dotati'a, nici despre esecutarea unei asemenea, ci despre unu ajutoru care numai din mila si numai candu si pre unde se póte, se va face. Auditi! credu ca noi nu astfelu amu intielesu hotarîrea si Circularulu susu citatu. Bá se aude si de unu al doilea Circularu al Universiitatii deslusitu pentru cate jugere de pamentu séu in bani se se dea unui preotu?*)

Esiiu dara in publicu cu aceste putîne cuvinte, care deburra se isbugneasca din electrisarea, ce mio facu cele istorisite, esiiu a intrebá: Daca nu sau urgatu esecutarea acestei cause din partea Preotimei noastre pana acumu, óre n'aru fi timpulu? Eu asi crede ca dá, si anca intr'unu tonu apasatu. Cumu se póte de o hotarîre a unei Dregatorii de Tiéra neci se nu se pipaie, necum se se esecuteze in timpu de 3 luni? Cum se poate a mai tacea daca nunumai Preotulu, si poporulu sasescu, daru si Invetiatorii ba si fondulu Scoaleloru si Bisericiloru sasesti se facu din averea comunala a unei Comuni amestecate, si Preotulu romanescu se fia nesalarisatu? Orî banii aceia nu 'ncurgu si dela romani? Cumu se poate a tacea si a nule spune celoru ce ne ataca, ca amu lenevitu in cultura, ca neau opritu D-loru eata si astfeliu. Cumu se póte dara cá D. D. Dregatori din pamentulu regescu cari au indatorire fisica si morala spre desvoltarea, inaintarea si spre inlocui-

*) Nu credemu. R.

rea dreptului se mai amane si esecutarea hotarîrei Universitatii? Si in fine cumu s'aru potea cá fratii sasi mai culti se caute cu ochiu reu asupra acestei, candu Dloru pricepu lips'a luminei si apropierii nóstre. Se póte, - va dîce cineva - ca patim'a si interesulu dela mare pana la micu, dela Domnu pana la opinca si dela celu cultu pona la ruginitu inca se mai afla. Si daca si aici din asemenea patimi se intardie lucrulu, trebue se-'lu inpintinamu - si mai cu sam'a lasîtatea preotimei noastre care sufere unu asemenea despretiu si nu urgeaza, nusi cunósce detori'a sa, fatia cu despretiulu acesta si cu hotarirea pré des pomenita a Universitatii. Nu inlesnesce drumulu de esecutare aratandu pamenturile seu veniturile comunale din care s'aru potea dotá, asia ca cei sasesci.

Ne esindu nemic in publicu in feliulu acest'a amu presupusu, ca nicairi nu sau facutu ursorii. Si óre nu s'ar cuveni a se face cu tóta modesti'a? Si cuveninduse cine se le faca? Eu credu ca Preotimea fiacarui Districtu cu Protopopulu in frunte.

Langa aceste inca una! Oare preotimea aceea din pamentulu regescu si din Comunele curatu romanesci s. e. Zernesti, Branu, Seliste etc. pe unde suntu alodii, pamenturi, paduri si pasiuni comunale nu sau cuprinsu in hotarirea Universitatii? Ne amicii si unii Preoti cari credu si adî anevoe in vreo dotare a Preotimei se 'ndoescu despre acést'a, insa eu dicu, ca trebue se fia. *)

Se ne reculegemu D-loru si fratiloru! si se cautamu in drumu legiuitu dupa dreptulu nostru! De aceea eu vedu lips'a a starui si a respunde pre unde cere necesitatea, e de lipsa ca noi se nu fimu in tóte indiferenti, e de lipsa se nu stamu asia departati de obiectele, care atingu indatoririle si interesele noastre, ci la tóte se ne fia destulu Esemplulu vietii Archiereului nostru.

Turd'a 15 August. v. 1862.

Reflessiuni la Articululu Domnului Grigoriu Mezei.

Contraria iuxta se posita magis elucescunt.

Domnulu Grigoriu Mezeĭ in Nru 61 alu „Telegrafului Romanu“ a. c. dupa ce facu unele complimente destulu de cavaleresci intelegintiei din Comitatulu Turdei pentru staruintiele ei atatu intru capacitarea poporului despre lips'a si scopulu ajutorintieloru, catu si intru culegerea acelorasi ajutorintie pentru Iuristii lipsiti de midilóce - descinde la asertiunea mea scósa din Nru 54 a „Gazetei Transilvaniei“ ca: idea infiintiarei Comiteteloru filiali, de óre ce nime n'a conbatut'o, am luat'o cá si una espresiune a opiniunei publice a Romaniloru - si se sileste a o conbate cá pe una idea ratacitória dela scopu, prin urmare daunósa, déca nu in parte, celu pucinu in intregulu, opacitoria in calea progresului - ducatoria la indiferentismu, separatismu si Ddeu mai scie ce.

Asiu fi asteptatu dela loialitatea D. Mezeĭ cá se fi petrecutu baremu estrasulu Articulului meu in Colonele Telegrafului R. **) cá stimatulu publicu cetitoriu alu „Telegrafului R.“ cumpanindu si motivele si scopulu se'si póta face insusi judecata, éra se nu se preocupe unilateralminte - imi place inse a crede ca D-sa dupa cumpatulu si moderatiunea care-lu caracteriseaza, cu care trateza acést'a causa momentoasa, pre care in principiu si D-sa o partinesce, numai cu modalitatea ei nu se póte inpacá - imi va dá volia se insiru motivele estrase din „Gazeta Transilvaniei,“ care suntu urmatóriele:

1 Ca marinimoasele ajutoarie incurse la Comitetulu Centralu inprastiinduse foarte tare intre cei lipsiti; acestia sau nu se potu ajutorá dupa cuviintia, seau nu in mesur'a, carea o ceru neajunsele loru, si nici una data in proportiunea in carea au incursu respéptivi loru contribuitori.

2 Ca comitetulu filiale prin necurmata atingere atatu cu inteligintia, catu si cu poporulu are si ocasiuni mai dese si motive mai ponderoase a starui pentru ajutoare banesci pe sam'a celoru lipsiti de midilóce, cu carii si unii si altii standu in feliurite relatiuni p. e. familiari, de sange, de afinitate, de amicitia, de vecinatate, contribuescu si mai curandu si mai bucurosu, — candu din contra Comitetulu centrale, — lipsindui astufeliu de midilóce si interese e silitu a se redimá numai pre nobilele oferte a inteligintiei mai cu sama. ***)

*) Cumu nu? Si cine se mai poate indoi? R.

**) D. Mezei sia datu opiniunea sa liberu foranici o vetemare, si fara cá se fia vrutu a refutá pe a Dvóstre, care inca e libera. Se nu facemu din ori ce lucru personalitati. R.

***) Si de aceea acést'a aru trebui se lipsésca de totu, si fiacare se ingrijasca de ai sei. R.)

3 Ne place a sperá, ca precumu mladitiele celea incarcate cu frupturi se pleca catra trupina intipu de multiumita pentru suculu trasu din trens'a - asia acei ajutoriti dupa absolvarea cursului juridicu se voru reintórce in sinulu comitatului de contribuitori loru, de cari i lega atatea reminiscentie dulci, si 'si voru oferi cu preferintia Comitatului loru serbitiele loru.

Se mai damu si definitiunea separatismului, acestei iazmei, cu care atatu ne sparie in causa acést'a - separatismu va se dica opunere pe facia seau pe subtu mana in contra decisiunei-ordinatiunei seau unoru statute - cu volie hoterita de ale desabua - ale inpecá seau nimici cu totulu - intrebu eu acumu ca din motivele si scopulu Comiteteloru filiali respira atarele intentiuni? atarele tendintie? celu pucinu eu nu vedu de locu, ci prevedu, ca prin ele se deschide una cale mai larga catra o nobila emulatiune - si liberalitatei crestine i se da dimensiuni si mai intinse - ce e dreptu posibilitati se potu intemplá foarte feluirite si invrestate - dara cumu se voru justificá inaintea natiunei acelea Cometate si Distripte, care dormu intru amendoua glesnile, neingriginduse catu de pucinu cá si o mama vitrega de filii sei? si óre prin modalitatea proieptata de D. Mezei, acestui indeferentismu grosolanu (?) nu i se da si mai multu nutrementu? Capatandusi oameni cualificati pentru sine de a gatá crescuti cu sudoarea altora? merita acelea astfeliu de ajutoare scumpe? poate ca n'aru fi lucru Crestinescu ai parasi! dara Zeu ei-su demni de acea soarte - lasatii Domniloru ca in ultima analisa maéstra cea mare lips'a va stimulá pre acelea tienuturi lipsite de oameni cualificati ca se se sufulce si ele, si se calce pre urmele celora, ce leau premersu cu curagiu si energia. —

Apoi cine poate negá ca celu ce ajuta partile nu ajuta si totulu, prin urmare in drumulu catra tint'a noastra nu putemu rataci cu atata mai pucinu putemu trece de indiferinti catra altii cá ei: est modus in rebus fieste care Comitetu filiale trebue se 'si prelimine ajutoarele anuali - si daca concurinti'a fratiasca va da si prisosuri acelea se se trimita la liber'a dispusatiune a Comitetului centrale ca cu acelea se sprigine cei mai seraci dara si cá mai capaci dintr'alte Comitate - si daun'a Comuna se va ridicá. — (Vá urmá.)

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎНІТЕ.

„Arad. Zeit.“ ші дъпъ дъпсълъ маї мълте жърпале цермане адъсеръ щтіреа деспре требереа трънелоръ търчещтї прін теріторіълъ ромънеск десбътътъ де „Ромънълъ“ ші „Реформа“ дъпъ квінцъ, ші зікъ къ ачеаста щтіре есте анта а провока е новъ лпкълчітъръ ші ънъ конфліктъ серіосъ лптре рецітълъ Ромъніеї ші лптре поарть. Кореспондентълъ зіселъї жърналъ зіче адекъ, къ рецітълъ търческъ аръ фі ордонатъ, ка 6000 de солдацї се трékъ прін Прінчіпателе Ўніте ла Сербіа, ші къ ачесте аў ші ажънсъ пе пътънтълъ ромънеск ла Калафатъ. Прінцълъ са опсъ ачестъ маршъ, каре контра зіче конвенціънеї къ поарта гарантате де пътеріле челе марї ші а трімісъ о лпсемнатъ трънъ ла граніцъ.— Din щтіріле маї де парте че аў прімітъ ачесте жърпале din „Монітърълъ офіціалъ“ се вede, къ трънеле ачесте аў трекътъ пе пътънтълъ Ромъніеї къ щтіреа прінцълъї ші къ пъ ар авеа маї де парте нічї о лпсемнътате політікъ.

СЕРБІА. Лп Ъжіца са лптъмплатъ ънъ конфліктъ серіосъ. Сервіі аў авътъ 5 морцї ші рънціі. Перdереа търчілоръ пъ е коноскътъ, ънъ комісаріъ сърбескъ ші ънълъ търческъ аў плекатъ лптр'аколо. „Серв. Dnев.“ каре лпкъ атінтеште ачеста лптъмплare зіче, къ пъ е мінъне, къчї попорълъ аў ажънсъ лп ръздареа са пънъ ла естрем, ші къ адіътантълъ прінцълъї Маіорълъ Драгътін Жаварц есте тремісъ лп фаца локълъї, ка съ черчетезе лъкрълъ.

Са лъцітъ фаіма, къ ънъ офіціръ ръсескъ маї лпалтъ каре венindъ пе ъскатъ прін Бесарабіа ші трекъndъ Дънъреа ла Радъвацї, ар фі сосітъ лп Београдъ, ка съ адъкъ рецітълъї съвсідіе din партеа Ръсіеї.

ІТАЛІА. Міністрълъ прешединте Ратацї, пъ ва дескіде парламентълъ лп 15 Септембре прекътъ ера хотържтъ, чі ла 20 ші поате ші маї тързіъ. Темеіълъ ачестеї амънърї заче лп цінереа Франціеї. Лп Консіліълъ міністеріалъ франдозескъ din 2 Септем. к. п. ла каре аў фостъ пофтіцї маї мълцї мемврії консіліълъї секретъ ші апъте кардиналълъ Марлот са фъкът ъртътоареле конклъсе: Статълъ нво ретъне съсцінътъ лп Рома лпкъ пе ънъ тімпъ; ла окъпацінеле ностре мілітаре се пъ ъртеze нічї о скімбаре. О депешъ съ се трімітъ ла Търіп, ка съ пофтéскъ рецітълъ італіанъ порокъ ла вікторіа, че а къ-

штігатъ асъпра партітълъї de акціъне ; о копіъ а ачестеї депеше съ се лъпъртъшаскъ ші лп Рома„ „Ind Bel.“ зіче, къ ачестъ конклъс пентръ статълъ кво пе тімпъ пехотъръторъ сар фі трімісъ лъї Ратаці къ ачеea обсерваціъне, ка ел съ се пъзéскъ ла deскідереа парламентълъї а пропънчіа сперанца деспре дешъртареа Роmеї прін франпозі. Ратаці съ лéгънъ даръ къ тотълъ лп еръ ші се вede катъ ресолвтъ сав съ се сънънъ воінцеї Франціеї, ші дънъ осъndіреа лъї Гарібалді съ пъшаскъ deскісъ ка ребелъ асъпра еї, dар лї лінсеште матеріа. Сінгъра стеа каре лпкъ лї лъчеште, есте къвънтълъ лмпъратълъї : ел ва вedea, че се ва пътea фаче, къndъ ва вені dела Біарідъ.

Ачесторъ конклъсе а Франціеї кореспъndъ фаптеле , къчї Франція трімите бърбътеште трупе лп Італіа спре лптъріре.

Ла прімірea штіреї деспре етірea лънтеї dела Аспромонте, съ фіе зісъ Пів IX: Еъ сперезъ къ ачеаста ва врьца сърачілоръ італіані мълте лакръмі. Кореспondентълъ лъї Times din Търінъ скріе лп modъ лнcемнатъ деспре гласълъ черкърілоръ офічіóсе de аколо : Гарібалdi zаче лп пълбъре, ка съ пъ се маї ръdіче, орі че евенімente поате пърта віторіълъ пентръ Італіа лп сінъл съъ, жокъл лъї есте жъкатъ. Ел е бътрънъ, а лпбътрънітъ фъръ време, съпътатеа лъї е згъdъітъ, ресіпітъ прін періоade лънці de лпкordатъ активітате ші лпкъ ші маї мълт прін періоde лънцї de odихна пъ de бънъ воіе. Артрітісъ кінъе ші паралісé зъ метбреле лъї, пъкazъл ва póde кърънdъ ла сьфletъл лъї. Лекл zаче лп пълбере , ші пъ воръ лінсі dовітоаче проаште , каре се вор гръбі ал кълка. Лпсъ Гарібалdi е ал Історіеї, ші кътръ ъп пъте, че пъ се по:те віта, требъе съ фімъ dрепцї.„ Апоі deскріindъ маї deпарте інтрепріndереа са din ъртъ , пре карea о dекіаръ de аколо, къ аценцїї реценлъї , сав оатенії карії сав dат de астфеліъ de аценці, іар фі зісъ, къ ренеле ар фі остепітъ de Ратаці ші de dіпломатісаре. Гарібалdi къцетъ а лъкра лп пътеле ренелъї, къцетъ съ се репродъкъ жокълъ Коптелъї Кавър dела анъл 1860 , а цінът тоате проклamaціъпеле ренештї ші міністеріале de префачерї, ші пътаї лп Аспромонте са тръзіт din імаціпаціънea са.

Ъп кореспondінте din Паріс а лъї „Daily News.“ зіче, къ Гарібалdi са рънітъ, къndъ а къът съ лпкъдіъре ловіреа ші а датъ порънка а пъ пъшка. Палавічіні ла атакатъ фъръ съ аштепте.

Notiце Diверсе.

— Amъ лпцелесъ din ісворъ секъръ, къ класа а V-a са deскіс лп Цімпасіъл постръ din Брашовъ Сжмбът 1-а Септ.

— D. Аксенте Северъ есте елібератъ din пріncoape, пенътъndъce dовedі німіка асъпра лъї.

— „Herm. Zeit.“ аре лп фрънтea Nрълъї de жоі ъртъtoареле: Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ са лndъratъ пré граціосъ а копчede акоперіреа речерінцелоръ пентръ administраціъне ші іъстіціе din вістіерія статълъї.

— „Sieb. Bot.“ аре ъртъторіъл телеграмъ din 10 Септ. к. п. Маіестатеа Са лмпъратъл са лndъratъ а словozі кътръ капчеларіа аълікъ арделепеаскъ асъпра проіектелор Ъніверсітатеї паціонале съсештї лп треаба саларіалъ о дечісіъне фаворітоаре.

— Газетеле цермане de аічea adък штіреа къ теркърі сеара ар фі арсъ лп Nъvedъ. Noї аъzimъ, къ лп Фофелdea аъ арс 26 de касе къ тоате кльdіріле екопотіче, лпчепъndъ дела скоаль пе вліцъ лп сък. Фокъл са ескатъ din пегріжъ прін nozdері, о бабъ са фъкът прada фокълъї.

— Вінері арсъ лп вечіпълъ сатъ Шелітвер.

— Din Рагъса се скріе къ прінцъл Монтепегрълъї а прітітъ тоате кondіціъпеле лъї Омер паша. Іво Раіко а лmanъatъ лъї Омер паша копчерпентъл докъментъ.

— Ъпъ Жърпал італіan demократік пророчеште лп Італіа о ловітъръ de статъ.

— Лп вечіпътатеа Поіанеї Стампії, Dорпеї ші Іаковепі лп Бъковіna apdъ пъdъріле de маї мълте зіле. Локъіторії сателор ачестор аъ стръпсъ че аъ авът маї бънъ пе каръ ка съ поатъ фъці ла апропіереа фокълъї. Кълъторії че вінъ din Бъковіna спънъ : къ de фътъ ші кълdъръ-маї къ пъ се потеаъ тішка пе drътъл таре.

— „Perseverantzei“ се скріе din Търіп лп 6 Септет. к. п.: Лптр'ъп консіліъ міпстеріал са рекъпоскътъ інкомпетінца трібъпалълъї мілітар спре а жъdека пе Гарібалdi. Прочесъл лъї ва ърта лпаінтea сепатълъї, че се ва конститві ка ъп трісъпал съпретъ.

Редактор респънzетор **Ioann Рац.**

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

D. Emilianu Cioranu Theolog Resinari ca membru ord. 5 fl. Ioan Porianu de Poru 5 f. Leotinu Puscariu Branu invat. 5 f. Bucuru Gaetanu econ. Satulu gu 5 f. Ioanu Cernatescu Craiova 16 galbeni si 4 f. 16 # 100 f. Nicolae Ghiagia protop. Palosiu 5 f. Ioan Carpenisi[a]nu Not. Rechia 5 f. Ioanu Panaiotu Negutiet. Focsiani 5 f. Nicolae de Crainicu prot. Dobra 5 f. Ioanu de Crainicu Not. primariu Dobra 5 f. Protopopu Metianu din Zernesti o liste pentru 20 membrii 100 f. Protop. Metianu Zernesti a doua si treia lista 43 f. 56 x. Protopop. Crainicu Dobra doc. 4 de colectie 33 f. 40 x. Georgie Maieru Reginu a 5 Liste pentru 8 membri noi 40 f. Ioan Auraru Jude cerc. in Tulgyes a 6 Lista pentru 16 membrii 80 f. Aurariu o colectie de 10 f. Ioann Manu Negutiet. Ploesti 5 f. Spiridonu Tatartzi Negut. Orestie pre 1862 5 f. Ioann Balomiri Senat. Orestie pro 1862 5 f. Gregorie Vitézu proprietariu Teac'a 5 f. Ladislau Buteanu Administratorulu Dabaci 5 f. Samoila Mesia paroch Holbawu 5 f. Samoila Misia docu. 1-e de colectie 1 f. 60 x. Ioan Florian Nasaud doc. 8 pentru membri si colectie 187 f. Gregorie Mihali Zlatna doc. 9 pentru 2 membri noi si colectie 15 f. 50 x. D. George Macellariu Miercurea doc. 10 p. membri si colectiuni 131 f. Axente Severu Belgrad pentru membri noi 65 f. colectiu. 40 f. 105 f. Ananie Popu prot. Morlaca, posta B. Hunyad 5 f. Daniel Gaal not. Secuia posta B. Hunyad 5 f. Ioan Baritiu parochu Petridu de mislocu posta Turda 5 f. Octaviu Baritiu profes. Szék Udvarheiu 5 f. Leontinu Baritiu pe alu 2-a Anu 1862 5 f. Alexandru Baritiu pe alu 2-a Anu 1862 5 f. Dr. Nicolae Ganescu Brasiovu pro 1861 5 f. Zacharie Antenescu profes. Ploesti 5 f. George Bozianu Kezdi Vasarheiu 5 f. Necita Ignatu locotenente pre alu doelea anu taxa 5 f. Ioan Maieru Colector Sz. Reginu taxa dela 19 Diplome Nr. 12 20 f. Nicolau Baiasiu Jude prim. Hatiegu 5 f. Costandin Apostolu senatoru Hatiegu doc. 13, 5 f. Ioanne Casanu senat. 5. Alexandru Baiasiu propr. 5 f. Alexandru Popescu Cancel. 5 f. Marcu Popu propr. 5 f. toti din Hatiegu doc. 13

Summa 1022 fl. 6 x.

34—3 **Publicatiune de Concursu**

pentru 10 stipendii scolastice.

In urmarea si intru intielesulu conclusului On: Adunarei generale coprinsu in protocolulu siedintei sale a treia, artic VI subscrisulu Comitetu in siedinti'a sa din 2 Septemvrie a. c. afla cu cale a re'nparti sum'a de v. a. fl. 1200 destinata pentru stipendii scolastice dupa unu modu cerutu de trebuintiele presentului, eara apoi si deschide prin aceast'a concursu la urmatórele stipendii :

1. Cate trei sute fiorini v. a. pe anu pentru doi tineri romani, carii au depusu esamenu de maturitate si se obléga a merge la facultatea filosofica si anume la Wien'a spre a se pregati pentru catedr'a de profesorate gimnasiale, adeca. — — — — — — — — 600
2. Cate 100 v. a. stipendiu la patru ascultatori de drepturi totu romani ori unde in monarchia, adeca — — — — — 400
3. Cate 50 f. v. a. la patru scolari romani din clasele gimnasiale superioare, adeca. — — — — 200

Summ'a totala v. a. 1200f.

Terminulu concursului este defiptu pe 4 Octombre c. n. alu a. c. Aspiratorii la susu denotatele stipendii au a'si substerne petitiunile loru pana la susu anumitulu terminu, titulate: Catra comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanescu in Sibiiu, eara aceleasi suntu a se prevedé cu carte de botesu.

Testimonii scolastice si relative testimonii de maturitate despre inaintarea eminenta in studii si de purtare morala intru totu corespondiatóre legiloru.

Testimoniu de lipsirea mijlóceloru materiale spre a mai puté continuá cursulu invatiaturiloru.

Sibiiu 4 Septembre a. c. 1862.

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a poporului romauu.-

37—2 CITATIUNE EDICTALE.

Nicolae Achimu Puiu, din Brasiovu, de religiunea ortodocsa, a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sa socia Maria Ioanu Munteanu, totu din Brasiovu de religiunea ortodocsa, acumu de trei ani, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce, cá, dela dat'a de mai josu, intr'unu anu si o di sa se infacisieze negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I-a alu Brasiovulni, caci la din protiva se va dá hotarare la acti'a sociei lui si in lipsa'i.

Brasiovu 22 Augustu 1862.

IOANN POPASU Protopopu.

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї dіецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї не септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацівнea сефаче дп Сівіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе афаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скріпорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіїѣ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ате de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіѣ пе ѕп ап 8. фл. еар пе о жъмътате de анѣ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръine пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентръ дптжіеа ъръ къ 7. кр. тірла къ літере мічї, пентръ а доза ъръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репецире къ 3½ кр. в. а.

Nro 71. **ANѢLѢ X.**

Сібіїѣ. 6 Септемвріе. 1862.

Pavelu Jorgoviciu.

Putîni romani voru fi carii isi voru aduce aminte de barbatulu acest'a renumitu alu natiunei nóstre, daru si mai putîni carii voru cunósce biografi'a lui. Ne indoimu inse, ca se vá aflá vreunu romanu, pe care se nulu interesese viati'a si faptele acestui raru barbatu alu Natiunei nóstre. Deci pana ce se voru aflá unii din literatii nostrii, carii se descrie biografi'a lui Pavelu Jorgoviciu, mai pre largu noi ne luamu voe a impertasi unele liniamente din ea, asia precumu leamu primitu dela o mana pré stimata:

Pavelu Jorgoviciu sa nascutu la anulu 1764 in Varadi'a Comitatulu Temesianu in Banatu, fiu de preotu a invetiatu romanesce privatu nefiindu atunci scoli romanesci pe acolo, a invetiatu si serbesce si nemtiesce, mai tardiu gimnasiulu si Filosofi'a in Seghedinu si drepturile in Pest'a, a depusu censur'a, apoi sa dusu la Vien'a ca se invetie si drepturile germane. De aci a mersu cu unu romanu, a carui nume nu se scie si cu doi neromani la Rom'a, unde a petrecutu 3 ani. Aci i sa datu ocăsiune a lucrá multe in privinti'a limbei romane. Dupa aceea a mersu la Parisu, unde a petrecutu 2 ani si a fostu fatia la gilo'inarea regelui Ludovicu alu XVI, de aci a scapatu la Londr'a unde sa detienutu 11 luni. La recomendarea ambasadorului austriacu ajunse apoi in Vien'a la unu dicasteriu de concipistu, si de aci fu chiematu de episcopulu Versietiului Ioanoviciu Stacabent ca fiscalu consistorialu, ce elu nu vrea se primeasca, daru nemai potendu resistá la intrepunerea tatalui seu si a fratîloru sei, in fine totusi primi si mérsa la Versietiu. Aci a datu la lumina observatiunele sale despre limb'a romana, dedicate mai susu laudatului episcopu; daru curendu incepura serbii a intrigá asupra lui si cu ajutoriulu unguriloru comitatensi pe atunci prepotinti, ilu inchisera in comitatu, ii rapira tóte scriptele si le nimicira. Ne putendu inse aflá nici o crima asupra lui, ilu eliberara ca pre unu nevinovatu, si dupa aceea trai Jorgoviciu ca advocatu si profesoru la gimnasiulu din Versietiu, si pe candu se asteptá denumirea lui de directoru alu Scóleloru in Caransebesiu muri la anulu 1808.

Pavelu Jorgoviciu sau nascutu la anulu 1764 asia dara peste doi ani se imple unu seculu dela nascerea lui. Viati'a lui cea sbuciumata, observatiunele lui despre limb'a romana (din care inca se mai afla ici colea cate unu esemplaru) ne dau dovedile cele mai vii, ca elu sa luptatu pe timpii aceia, candu viati'a nationale erá amortîta, candu romanului carturariu, sau imbracatu in panura cumparata, i erá rusine a se numi romanu, cá se trediesca in poporulu nostru o viatia mai inalta, o viatia mai dulce, aceea a nationalitatii romane, aceea viatia de care se nu se mai sfiasca fiii unei si aceiasi mume, ci cunoscandu pre adeverat'a Maica a sa, se remana fii ai ei pana la mórte.

Peste doi ani se imple o suta de ani decandu acestu mare barbatu alu natiunei nóstre, acestu precursoru alu reinvierii nóstre nationale a vediutu lumin'a, si aceast'a dî *) are se fia pentru toti romanii, éra mai cu sama pentru banatiani o dî nationale, o dî stralucita, demna de marele nostru barbatu.

Deci ne luamu libertate a invitá pe inteliginti'a romana din Banatu a formá cuviincióselе comitate pentru pregatirea celoru necesarii, in privinti'a locului unde, si timpului, candu se se serbésa acésta mare dî nationala cu cuvenita solemnitate, fiindu de cea mai buna credintia, ca toti romanii, éra mai vertosu ardelenii nu voru fi cei de preurma, cari se voru impertasi la serbarea iubileului tienendu intru amintirea unui dintre cei mai renumiti fii ai natiunei nóstre, alu lui Pavelu Jorgoviciu.

Déca germani sciura stimá reminiscenti'a lui Schiller, magiarii alui Kazintzi, serbii a lui Tukelia, de ce se nu scimu si noi romanii stimá pe barbatii nostrii pe inainteluptatorii pentru reinvearea noastra nationala.

Susu dara banatieniloru! a Voastra e datoria cea mai aprópe a ingriji de acést'a serbatóre nationala si noi ve vomu sprijiri in toate cele ce tienu de mai departea pertractare a acestui obiectu deschisenduva coloanele „Telegrafului romanu“ caci ori catu a fostu de mica seminti'a, ce a aruncatu Pavelu Iorgoviciu pe pamentulu Banatului, ea a crescutu in arbore mare, care intinde ramurile sale in tóte directiunile. Amentire vecinica cenusei lui Pavelu Iorgoviciu. Dr. V...

*) Dioa nascerii a lui Pavelu Jorgoviciu nu ne este cunoscuta, daru noi speramu, ca inteligintiei romane din Banatu. si mai alesu D. Parocu Veli'a Tincu, care se afla in apropierea locului nascerii sale, va succede a o aflá. R.

Onorata Redactiune

Adunarea generala a Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu in Siedinti'a sa din $^{29}|_{17}$ Iuliu a. c. tienuta in Brasiovu a primitu ortografi'a recunoscuta de buna si corespondiatoria geniului limbei romanesci de catra Comisiunea filologica, carea s'a adunatu in Sibiiu la 2 Octobre 1860 cu invoirea Locotientiei de atunci pre temeiulu Ordinatiunei Ministeriului de instructiune dein 20 Aprilie 1860 N. $^{2559}|_{174}$ si a indetoratu pre subscrisulu Comitetu al' Asociatiunei, cá se inscientieze si pre Onoratele Redactiuni romanesci despre susu atins'a ortografia.

Deci Comitetulu se grabesce a aduce acést'a decisiune a adunarei generali spre placut'a conoscientia a Onoratei Redactiuni.

Sibiiu in 19 Septembre 1862.

Comitetulu Asociatiunei

Bar. de Siaguna Presiedinte.

Ioane V. Rusu m. p. Secr. Secundariu.

Pe temeiulu acestei multu pretiuite recuisitiuni a Comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu ne luamu si noi voe a rugá pe toti Domnii, cari ne onoréze cu articuli jurnalistici, se binevoésca a se servi cu acést'a ortografia in corespondintiele sale cu litere. — Eara cá se se delature unele sinistre pareri asupr'a acestei ortografii adoptate provisorie de comisiunea filologica din anulu 1860 si sanctionata acuma de adunarea generala a asociatiunei noastre, vomu impartasi in Nrii viitori ai Telegrafului romanu unele desluciri spre lamurirea lucrului. R.

Сібіїѣ 3 Септем. Лоідълъї пестанѣ се скріе din Biena къ датѣ 9 Септем. к. п. ъртътоареле:

Дъпъ о абсенціѣ de маї мълте зіле дпторкъндътъ de ла Biena амѣ фрънзърітѣ жърналеле, каре се агрътъдіserъ пе маса mea ші афлѣ, къ дп тімпълѣ din ъртъ ёръшї се окъпъ ómenii мълтѣ, къ конкіетареа dietei Ардеалълъї, че пе стъ дпаінте. Ші веперабілълѣ меѣ колекъ, каре de алтмінтреа есте біне інформатѣ, спріжінеште ачёста фаітъ, къ капчеларіа аблікъ трансілванъ а аштерпътѣ Маіестатеї Сале пропънереа еї дп прівінца dietei din коло de Királyhágó. — Ънѣ консіліар de кърте, - маї адаѫе елѣ - а датѣ ънѣ вотѣ сепаратѣ. Дппреціърареа din ъртъ о dіспътъ „Öster. Zeit.“ къ о мінъ, ка къndѣ ар фі о крітъ, dёкъ ънѣ консіліарѣ алѣ короапеї - ші ка астфелїѣ прівеште інтъіцівнea ънгъреаскъ, пънътаї пре міністрії, чі ші пре консіліарії капчеларіелорѣ абліче. — Дшї ія лібертате a авea o опініѫне спечіалъ. „Ö. Z.“ поате къ се ва мінъна, deакъ ва авzі къ о астфелїѣ de кътезаре a ешітѣ dела ънѣ консіліарѣ аблікѣ съсескѣ.

Лъкрълѣ dънъ кътѣ mi се спѫне дп черкърї бine інформа-

те, ста аша: Капчеларіа аблікъ трансілванъ пъ са окъпатъ de мълтъ къ честіънеа конкіетъріі dietei трансілване. Лпainte къ вреокътева съптъмъні а декіаратъ пре кътъ се штіе лптр'ънъ комітетъ ал сепатълві імперіал D. Штерлінг, къ конкіетъріі ачестеі diete стаъ лпкъ мълте греътъці лп дрептъ, ші къ ел лп прівіінца ачёста пъ пóте фаче нічі о промісіъне. Капчеларіа аблікъ трансілванъ са окъпатъ пегрешітъ къ прегътіріле ла dietъ пентръ ачелъ тімпъ, кънdъ ва фі къ пътінцъ ка съ се конкіеме. Къ нічі ачесте прегътірі пъсъ іспръвіте, пъ е міраре, фіindъ къ лп тімпълъ челъ маі поъ са възътъ требъінца а лппърці Трансілваніа лп черкърі електорале – ънъ лъкръ атът de маре ші греъ, маі къ сеатъ съптъ реляціъніле de фаць, лпкътъ пе лънгъ чел маі маре zелъ – ші ачеста се поате пресъпъне ла офічіолателе арделепещті – лп тімпъ de 3—4 лъні пъ се воръ потеа фіні.

Се лпделеце de сіне, къ пе лънгъ стареа ачеаста а прелъкрърілор, капчеларіа аблікъ лпкъ пъ есте лп пъсечіъне, а фаче Маіестатеі Сале проіекте despre конкіетареа dietei трансілване. Ръткъіреа, лп каре се афлъ штіріле ачесте dezi, се десвіъе пріп ачеea, къ капчеларіа аблікъ трансілванъ а потът съ аштéрпъ Маіестатеі Сале пропосіціънеа са лп прівіінца адресеі вніверсітъці паціънеі съсещті пътаі лп зілеле din вртъ. Ачеаста пропосіціъне а скітват'о фаіма къ пропъперіле лп прівіінца конкіетъріі dietei din коло de Királyhágó.

De ачеаста пропъпере се лпкоапче апоі ънъ фантъ, каре мі се гарантéзе, каре еъ лпсъ тотъші пъ потъ алъ десетпа de адевъратъ.

Ла лпчепътълъ анълві трекът аъ лпдрептатъ маі мълте адънърі ротъпещті адресе de лоіалітате кътръ Маіестатеа Са, лп каре анъте се мълцъметеште пентръ кочесіънеа din 20 Октомвре. Капчеларіа аблікъ трансілванъ лп дрépта консідераціъне, къ ън міліон de ротъні аъ баретъ атъта лпсътпътате ка 100.000 de сасі ші лп сімцементълъ вnеі асемепеа дрептъці пентръ атъеле паціопалітъці, а конклъсъ per maiora, а лпдрепта проіектълъ лоръ лптр'аколо, ка Маіестатеа Са съ се лпдъре а пропънціа, къ Еа а прімітъ адреселе атът'а ротъпілоръ кът ші а сасілоръ „къ лпdестъліре“. Аръ фі de къетатъ, къ німінеа пъ ар пътеа фаче обіекціъні асъпра вnеі аша дрепте прочедъре. Лпсъ ачеаста пъ е аша. Ънъ консіліаръ de къртe съсескъ алъ капчеларіеі аблічe трансілване, са афлатъ de ънъ сеатъ вътъматъ лп опоарea са паціопалъ пріп ачеea, къ Маіестатеа Са съ пропънціъ тотъ одатъ лп вълъ ші ачелаші емісъ сасілоръ ші ротъпілоръ мълцътіреа са. Елъ дореште, ка Маіестатеа Са съ ръспъндъ лптр'о сепаратъ скрісоаре de мънъ прелпалтъ ла адréса сасілоръ ші лпкъ пъ лп дрептълъ капчеларіеі аблічe ші гъберпълві. Еъ пъ врéъ съ'ші кончедъ піште обсервърі маі departe; сінгъра аміптіре а фаптълві аратъ, къмъ аічea in кътаре черкърі се сілескъ оаменіі, а лпльца лпсътпътатеа сетіменіеі съсещті лп Трансілваніа ші пріп ачёста фіреште лпсътпътатеа дръгълашълві съъ Еъ.

D. консіліаріъ аблікъ са детерminатъ а адъче опініънеа са лптрънъ докъментъ, каре пóте фі лп модълъ съъ о кандоперъ фіindъ къ лъкрареа еі ла констатъ маі doe лъні. Ачеста есте вотълъ сепаратъ, despre каре колега меъ авea кънпоштіінцъ ші а кърві есістінціъ „A. Z.“ a demінціто din грешалъ. Лп фътосълъ вотъ сепаратъ заче ші темеіълъ din каре са атъпатъ аштерпереа пропосіціънеі капчеларіеі аблічe трансілване асъпра адресеі съсещті.„

Ачестъ артікълъ ешітъ din кондеіъ цермапъ лптр'ънъ жърпалъ, а кърві редакторъ есте сасъ, латъ лппъртътітъ лп тот кънпрінсълъ съъ, ка четіторіі пострії съ вадъ, къмъ ші челе маі дрепте пропънері есоперате къ мълте сърdорі de бърбаціі пострії, каре се афлъ ла капчеларіа аблікъ трансілванъ, афлъ контразікъторі ші опънгнаторі лп кастреле съсещті, ші къ ачеаста есте аша, се вede ші din ачеea, къ редакціънеа лві „Sieb. Bot.“ фаче асемепеа рефлексіъні лп прівіінца ачёста, каре ле вотъ репродъче лп N-рълъ вііторіъ, ла каре лпсъ вотъ адаъце ші пе але поастре.

Despre честіънеа трансілванъ чітимъ лп „Presse“ вртътоареле: despre статълъ пресептъ алъ афачерілоръ трансілване, кърсёсъ ші акята лпкъ штірі контразікътоаре. Ънеі фоі dela Pінъ се скріе din 5 Септем. к. п.: лп вреокътева зіле ва плека ла Клъжъ Віче-капчеларіъ алъ капчеларіеі аблічe трансілване (?) Domнълъ de Kozma, ка съ факъ челе de ліпсъ лп фаца локълві къ гъберпълъ de аколо despre конкіетареа dietei трансілване, ънde лптре алтеле се вede печесітатеа вnеі ноъ лптоктірі а модълві de алецере. Лпсъ de сър ші прімі къ сънънере о ордіне електівъ октроатъ, тотъші лп декърсълъ анълві ачестъі пъ се поате къета ла о дефінітівъ адънаре а dietei лп Ардеалъ, афаръ пътаі деакъ рецітълъ ар вреа съ делътъре тоате лецівітеле форталітъці, че о прevédézъ токта аша, ка ші ордіnea електівъ dietalъ векіе. Лп контрадікціъне къ дъвіетатеа, че се пропънічіъ лп лппъртътіреа de маі сосъ, се асекърézъ жърпалълъ Dreždei лптр'о кореспондінцъ din Biena, къ ші челе маі прóспете педече, каре алт тіптреа аъ фостъ пътаі de о патъръ форталъ, ар фі маі къ тотълъ делътърате ші къ лп тімпълъ челъ маі апрóпе воръ вrта хотъръторі паші лп треаба трансілванъ. Кореспондентълъ офічіосъ алъ лві „Dres. Jour.“ зіче: Dавеа аръ фі de a се дъвіта, къ чеа маі de апроапе сесіъне a сепатълві імперіалъ се ва цінеа фъръ аблегаціі dietei трансілване.„

Новъпе вine din izворъ вънъ лппъртътіреа, къ фаіmеле кът къ проіектеле пентръ конкіетареа dietei трансілване аръ фі ші аштерпвте, съптъ чел пъцінъ пріпіте. Консіліълъ міністеріалъ пъ е лпкъ лп плъкъта посіціъне a се окъпа къ ачесте пропозіції, ші пъ се поате пресъпъне, къ Коптеле Nadawdi ар дерiва, саъ къ ар пътеа дерiва кавса ачеаста a dietei трансілване къ околіреа консіліълві міністеріалъ Маіестатеі Сале. Прекът аъzim челе маі проаспете пропънері de інтерес котънъ, каре аъ ешітъ din бівроълъ Коптелві Nadawdi, аъ референцъ ла адреса вніверсітъці съсещті, каре пре кътъ се штіе лпкъ пъ е десфъкътъ.

Сібііъ 4 Септемвре. Газета вngвреаскъ din Пешта „Sürgöny“ лп N-рълъ 209 адъче лпштіінцаре despre шedінца чea маі прóспетъ a Комітетълві Асоціаціънеі Сфънтълві Стефанъ Рецелві Вngаріеі, ші адекъ, къ D-лъ Авгвстінъ Bernardoin вікаръ епіскопескъ ла Бъкърещті се мълцетеште пентръ ачеле 615 кърці школаре лп літва вngвреаскъ, каре Асоціаціънеа Сфънтълві Стефанъ ле аъ фостъ трімісъ лп анълъ трекът пе сеата тіперітеі школаре; маі departe къ Франціскъ Коош Преотъ реформатъ ла Бъкърещті лпштіінцеазъ пре Архіепіскопълъ Іосіфъ Лоповічі пріп о хъртіе, че саъ predатъ Асоціаціънеі, къ католічіі чеі пътероші 40–50 de міі din Бъкърещті паъ нічі о школъ регълатъ ші Преоці вngрі deвea аъ doі треі; апоі deскопере ачеа рвгаре: ка 1, Гъверпълъ църсі ротъпещті съ се роаце, ка пе сеата ачелоръ католічі вngрі, карій лп armadia ротъпеаскъ се афлъ, съ пънъ Преоці католічі, а 2-а, ка, de оаре че школале вngърещті пъ поседъ міжлóчеле челе деввінчóсе пентръ ажънцереа тіпърітеі вngърещті ла кълтъръ маі маре, Асоціаціънеа Сфънтълві Стефанъ съ віневоіаскъ а прііті пе спеселе сале доі тіпърі католічі вngрі, ші а пъте пре Стефанъ Nagy, ші Міхаілъ Szigeti, ка ла Пешта съ лпвеце кърсълъ школалелоръ реале.

Комітетълъ пътіпеі Асоціаціъні аъ прііміть ачесте лпщіінцърі ші рвгърі спре плъкътаі штііпцъ, хотърънdъ, къ пътаі атънчі аръ пътеа прііті пре чеі доі тіпърі католічі вngрі din Бъкърещті свъ протекціънеа са, кънdъ Асоціаціънеа Сфънтълві Ладіслаъ аръ лва свъ протецереа са ънълъ dintre ачеі доі тіпърі католічі вngрі, пре карій din Бъковіna лі ціне ла Пешта Асоціаціънеа Сфънтълві Стефанъ„.

Кънdъ Редакціа Телеграфълві ротъпъ адъче съсатінса лмпрежърare ла конпоштіпца пъбліквлві съъ четіторіъ, тотdeodatъ траце атенціънеа пъбліквлві съъ асъпра Анопцълві despre Еміреа Апторістосълві Np. 37 1861 алъ Тел. рот., че се афлъ тіпърітъ ші лп лпсаші Бротъръ a Апторістосълві, къ адекъ дъпъ есетплеле Католічілоръ, ші Реформаціlоръ съ дътъ ші ноі Бісерічілоръ пóстре съраче ажътóре, пекъътънdъ, лп каре парте a лътеі хрістіане се афлъ ачеле Бісерічі съраче, дестълъ фііndъ пентръ лпdетпъ вna ші ачееаші Реліціе ші паціопалітате.

Turd'a 15 August. v. 1862.

Reflessiuni la Articululu Domnului Grigoriu Mezei.

(Incheiere.)

Se mai luamu Domniloru lucrulu si din puntu de vedere practicu, déca dentr'unu Comitatu s'aru aduná cele mai insemnate ajutoarie, eara juristii din acelea Comitate esiti din Gimnasiile din Clujiu si Blasiu din nepriceperea limbei Germane nu aru cadea in categori'a celoru ajutorati – ce impressiune neplacuta aru face acést'a maniera atatu in juristii insielati in sperantiele loru, catu si in marinimosii loru contribuitori lasu se judece st. publicu Cetitoriu - despre aceea insa potu incredintiá pre fia cine ca desnuragiulu aru deveni comunu si pentru unii si pentru altii.

Timpulu de acumu Domniloru e timpulu transitiunei – provisoriulu acestu obositoriu nu va tienea asia indelungatu, si

ne place a credé ca: Cuventulu Imparatescu rostitu de pe culmea Tronului preste scurtu timpu ne va redá Constitutiunea-asteptavomu cu manile in sînu aceea diua mare? la sperat'a reorganisare constitutionale cumu vomu inplini lipsele nóstre atatu de simtitóre cá si pañea de tóte dilele? daca nu ne vomu cresce juristi gremiali in Comitatu-ne – Cunóscemu dulcéti'a pamentului nascerei si a caminului parintescu carea fermeca pre toti!!! si intrebu déca: pre unu juristu l'aru recere doua oficiolate pentru serbitiele loru, una si póte presupune ca atarele juristu, care scie fórte bine ce va se dica ignoti nulla capido aru delasá pre ai sei si aru preferi pre streini?!

Si noi amu fostu de opiniunea D. Mezei, dara disproportiunea cea batatória la ochi intru aplecarea individiloru Romani la posturi si sub acestu provisoriu nea deschisu ochii, cá se ne uitamu mai adencu in venitoriu – si de si numai in Februariu a. c. administraramu la fundulu juristiloru bagatelulu de 208 f. 63 xr. v. a. incidentulu celu pomenitu atatu de suparatoriu pentru noi – si necontenintele jeremiade venite dela luristii Comitatului nostru ca: din sumulitia trimisa atatu de pucinu fusera ajutati, in catu le e preste putintia a mai sustá la Academia *) stimula pre Turdeni cá se infiintia Comitetulu filiale, care se se ingrigiasca mai deaprópe de juristii Comitatului, cá se numai fimu zahaiti de densii in tóta septamana. —

Déca iamu ajutatu binisioru, amu facutu din acea causa momentósa, cá se indemnamu si pre altii se apuce cariera juridica. — **)

Mai incolo cunóstemu si noi ca caus'a Comiteteloru filiali intru adeveru e una causa comuna si fórte interesante, carea precumu vedemu din diurnalistica Romana s'a desbatutu si in adunarea generala a Asotiatiunei transilvane tienute es'timpu in Brasiovu cu destulu interesu, si focu, si multiumita ceriului ca sa si decisu in favoaroa Comiteteloru filiali, ***) acumu a o mai aduce pre tapetu este a vrea a o paralisá – a o conbate nu e nice mai multu nice mai pucinu decatu unu separatismu cu multu mai stricatiosu decatu care ni sa imputa noua, pe care noi de si nu'lu putemu deinpartene sprijini, nu suntemu pretentiosi, cá se ne urmedia altii pre noi – totu ce poftimu dela fiacine e: ca se nu ne strice intru intreprinderile noastre!

Recunoascemu pre O. Comitetu centralu cá pre o corporatiune morale mai inalta – cá pre atare o si stimamu – caci merita increderea tuturoru romaniloru – acestu préstimatu inse nu va lua in nume de reu déca-i vomu spune cu tóta plecatiunea, ca interesele noastre speciali ceru cá se ne ingrigimu noi de inmultirea, ajutorirea si sprijinirea juristiloru nostrii, cá la eventualitatile cá si celea din anulu trecutu si curinte se nu patimu cá si acumu seau poate si mai reu. †)

Ce se tiene de juristulu I. R. atata dicu despre densulu, ce a disu de multu strebunulu Oratiu Carm. 4. 24.

Magnum pauperies oprobrium, iubet
Quid vis et facere et pati
Virtutisque Viam deserit arduae.

Deaca se poate esplic'a totu – nu me simtiu chiematu a scrie apologia pentru densulu, dara isu pré incredintiatu ca déca foculu tineretieloru lui intimpiná o crutiare mai parintésca, n'ulu inpingea in acea prepastia, in carea cadiu sermanulu!!! ††)

Cu doctrinarea facuta Domniloru Iuristi me preveni Dn. Mezei – eu o incuviintiezu ca candu o asiu fi facutu din Anbonu – si tóte asertatiunile facute le subscriu pana la o iota. – Si rogu pre DD. Iuristi pre caracterulu Dloru, cá acestea se nu le pérda neci odata dinaintea ochiloru – éra cu parerea Dsale nu me potu involi, de si acea ne arata o cale mai usióra – ca Zeu e multu mai usioru a arunca cá de poména órecateva parale la Comitetulu centralu spre inpartire la bietii Iuristi lipsiti, decatu ase constitui intr'unu Comitetu – si a se sbuciumá cu grigea pentru sustienerea si spriginirea aceluia –

*) Ast'a o dicu mai toti, inse pentru aceea nu trebue se ne speriemu. Si nu veti negá, ca tocmai acel'a care sa vaietatu mai tare, a abusatu cu indurarea crestineasca? R.

**) Doara pentru romani alte cariere numai suntu de lipsa? R.

***) Despre aeestea vomu vorbi la timpulu seu si vomu aratá ca nu e asia. R.

†) Fórte bine. Comitetulu Centralu va si rugatu se ingrijiti Dvóstra de tinerii scolari ai Dvóstra cumu veti vrea, daru se nui trimiteti sume, ca sa le impertiasca sub hotarate conditiuni la unulu si altulu, si prin ast'a se devina Comitetulu centralu neputendu dá la cei neharnici, insultatu de unii din tinerii ajutorati de Dvoastra. R.

††) Tare te insieli Domnule! Si Comitetulu centralu iti póte multiemi pentru aceasta sublima infruntare! Despre moralulu ce se poate deduce de aci numai vorbimu. R.

dara eu si amicii principiului meu vomu purcede pre calea, pe carea amu pornito de si e mai grea– tientindu ochii totu la scopulu finale, pe care si la prefiptu de „Tinta“ si Domnulu Mezei. —

Elia Vlassa Prot'a Turdei Gr. u.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎNITE. Лъї „Don. Zeit.“ се скріе din Бъкърещі ъртътоареле: Прінцълъ Брънковеанъ дъпъ кътъ се аѕде а пъръсітъ Лондра, фъръ съ фіе къштігатъ капітале пентръ калеа ферекать а са. Фіінд секъри, се і се фіе зісъ претътіndінia ын Англія, къ німінé нъ ва стріка банії съї пентръ о кале ферекать проіектать прін пасъл Вълкънълъї, фііndъ къ Австріа вré ынвінареа прін пасъл Търнъроше, Англіа нъ аре ынкредере ын релаціънеле de аічеа ші се паре, къ нъ ынé консідерь нічї гаранціа інтереселоръ къ каре о а ынвіатъ реціълъ постръ.„

Серб і а. Ресълтатълъ фіналъ алъ конферінцелоръ константінополітане саъ фъкътъ къноскътъ прін телеграф. Търкії даъ Соколълъ ші Ъжіца ші реціпъ фортъреце dela Дънъре. Нъmaї ын Белігradъ ворь цінea гарнісоанъ. Локъіторії търкешті пъръсескъ четатea ші се ворь despъrъї, paіonъл фортърецеї се ва търі. Фіксареа сътеї despъrъбітоаре ші a раіonълъї рътъне a се отърж de пърціле прігопітоаре. Сънанца e пачнікъ, проспекте de ресвоіъ нъ се івескъ.

Газетеле цертане ворвескъ къ орешкаре плъчере despre кадереа Монтенегрълъї ші амеліцъ ші пе сърбї къ асемънea сórte, dékъ се ворь ынкъіера къ търкії.

Італіа. Віаца лъї Гарівалді есте ын періколъ. Скрісорі, че сосескъ de прін прецізрълъ лъї decémъ рапа dela пічіорь de тотъ періколоасъ. Ші чеалалтъ рапъ се паре къ а лъат о ынтоарчере обріптіт.– Despre челе петрекъте ын Аспромонте dіспаре чеаца, каре а врът реціълъ съ о лесе асъпра лор. Ын „Daily News.“ се пъблікъ о скрісóре dela ын тартъре окълат, каре търтърісеште, къ Палавічіno a deскісъ фокълъ асъпра волънтірілорь атънчї, кънdъ ачестіа стаъ пе паче, ба, къ Гарівалді ші дъпъ че а фостъ рънітъ, a datъ порънчї, ка съ нъ пъште. Dékъ реціълъ ар авea ын нъпктъл ачеста тънї кърате, нъ арь ынтързіа, къ релаціънea лъї Палавічіні. —

Скріереа рапортълъї стаълъї цеперал a лъї Гарівалді a сіліт пре Ратацці a еші la івélъ къ рапортъл лъї Чіалdini. Маї ынтъї бате ын окі ынведератъл контрастъ ын авісъріле, че аъ datъ Чіалdini колопелълъї Палавічіні, еле сънъ ынтраколо „a гоні фъръ ынтрерътпере пе Гарівалді ші пре волънтарі, аї атака ші deакъ ар черка съ фъгъ, ші аї нітічі, dékъ с'ар лъса ын врео лъптъ“ Палавічіні шіа фъкът daръ нъmaї datoріа ші рапортълъ съъ нъ стъ ын контрадікціне къ рапортълъ стаълъї цеперал a лъї Гарівалді.

О счіре dela Търіn ворвеште de o черчетаре секретъ a лъї Віктор Еmanъіл ла ероъл съъ, каре zаче греъ рънітъ, ынтр'о хаінъ, каре тотъші нъ ла пътътъ фаче пекъноскът ынпрецърълъї. Генералълъ съ фіе ынтінсъ рецелъї тъпа, апоі съ се фіе ынторс тъкънdъ, ші рецеле съ се фіе ындепъртат ындатъ.

Тоатъ преса Лотвардіеї чере амнестісареа лъї Гарівалді. „Аліанца“ мерце маї департе ші зіче, къ дъпъ че Гарівалді пънъ акъта нъ вré съ штіе німікъ de амнестіъ, пропъне, пентръ пъстрареа demнітъцій марелъї четъцénъ, ка тоате комънеле Італіеї съ сънскріе о адресъ, ын каре рецеле съ се róце de граціъ пентръ Гарівалді. Ачестъ актъ de a граціаре ар фі нъ актъ съвършітъ de воінца націоналъ. — О фаімъ вré съ штіе, къ ел се ва амнестіса нъа къ аї съї ла късъторіа прінчінесеї Maріа Піа къ рецеле Портъгаліеї. Гарівалді ынсъ чере къ търіъ, ка съ і се факъ прочесъ ші ынкъ пъблікъ.

Нотіце Дівершe.

— Къ ынтрістаре вedemъ din „Серб. Dнев.“ къ П. архimandрітъ Патрікіъ Попескъ a мърітъ жоі ын 30 Авгъстъ ын топъстіреа са Гергетегъ.

— Пентръ чеї аршї din Гъраржълъї a datъ дірекціа театралъ de аічеа съмбътъ o продъкціъ театралъ, ла каре a ажътат капела мілітаръ a 2лапілор стаціонаці аічі пентръ маневрь, ші венітъл кърatъ de 70 фл. ла трітіс D. Коп ъл ал Маціstратълъї, каре a адъс ын нътеле челор пъгъвіці кънінчіоаса мълцъміре.

— Дъпъ газетеле din Клъжъ аъ арсъ din 30 Аъ. пънъ ын 7 Септем. к. п. ын ъртътоареле сате: ын 30 Авг. ла Аркош, ын 31 ын Мъспа, ын 1 Септ. ын M. C. Andras (Сфънтъ) ын 3 Кінтелнік, Гіертан, Моха, Ретérъ, ын 7 ын C. Andрашъ

маї тотъ сатъ. Лн 7 лн Гераріевї, лн 11 лн Фофелдеа, лн 12 лн Шелімвер. — Апої лн Іапошфалва.

— Маіестатеа Са Лмпъръtéса а дързітъ пентрв чеї арші din Беіешъ 1000 фл.

— Сепатвл імперіал са дескісъ лвнї лн 3 Септембре.

— Търгвл de цéръ декврсъ пе тімпвл чел маї фрвтосъ кв пвцінъ лнбвлzéлъ, квмпъръторі пвцінї, вепzъторі твлцї.

— Пънъ чела поі е сечета чеа маї маре лн Епіпоптъ лн Тірол а фостъ о есвndape маре din каvса плоілоръ.

— „Botchafterulu“ двпъ че а традвсъ копкврселе Асоціаціївеї поастре фаче вртътоареа бъгаре de сеатъ: Ноі лвът кв плъчере актъ de ачеаста актівітате а пвтітеї асоціаціївнї, ші ръdкът din ea пе вaza копклвсілві адвнърії цеперале пвтаї ачеса лнпреціврare, къ челе маї марї стіпендії еспресъ сънтъ детерминате пентрв фреквептаціла Вніверсітатеа din Віепа. О астфеліъ de маніфестаціївне din о царъ dinколо de Лаіта врé съ zікъ твлтъ. —

— Професорвлъ Partredge, внъ хірвргъ репвмітъ, са двсъ ла Спеціа, ка съ лмбіе пе Гарібалді кв ажвторіївъ съъ. Сире Лнтімпінареа спеселорв de дрвтъ саъ фъкътъ свбскріпціївнї лн Англіа.

— Шедінцеле Комітетелорв комітатенсе ворв лнчепе ла 25|13 Септембріе.

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

D. Mironu Moldovenescu arendatoru Zernesti 5 f. Ioann Duvlea Invatet. Zernesti 5 f. Onufrie Egumenu la Predealu in Romani'a 5 f. Ioan Puscariu notariu Branu 5 f. Nicolae Chiorniti'a invat. 5 f. Ioan Persoiu Parocu 5 f. Georgie Gerbacea Parocu 5 f. Ioann Mosoiu Parocu 5 f. Nicolae Manoiu Par. 5 f. Bucur Enescu Parocu 5 f. toti din Branu. Nicolae Popoviciu Par. Gimbavu 5 f. Ioan Lungu Par. Pórt'a 5 f. Nicolae Balc'a Par. Pórt'a 5 f. Rudolf Petricu Par. Rasnovu 5 f. Ioan Nanu Par. 5 f. Dimitrie Giantiu negutiet. 5 f. Georgie Proc'a invatiet. 5f. Ioan Christoloveanu invet. 5 f. toti din Rasnovu Georgie Babesiu Par. Sohodol 5 f. Moisi Mosoiu Simon 5 f.

Sum'a 100 fl.

Ioan Olteanu 1 f. Neculae Voinescu 1 f. Neculae Ioann Voinescu 1 f. Ioan Balca invat. 1 f. Ioan Frentiu 50 x. Bucuru Nenciu 43 x. Ioan B. P. Noaghea 40 x. Bucuru Voinescu 30x. Bucuru Balicoiu 43 x. Iearc'a Nóghea 30 x. Tom'a B. Voinescu 40 x. Neculae Radu Olteanu 20 x. Ioan I. Olteaau 30 x. Neculae D. Clinciu 30 x. Neculae Radacina 20 x. Bucuru Noaghea 20 x. Bucuru Radacina 30 x. Iosifu P. Noaghea 30 x. Dumitru Clinciu 20 x. Nicolau I. Clinciu 20 x. Ioan D. Clinciu T. 40 x. Ioan Dumitru Clinciu B. 30 x. Stoica Balca 30 x.

Suma 9 fl. 96 xr.

Biseric'a gr. or. din Rasnovu 5 f. Obstea bisericei din Sohodol 2 f. Georgie Popoviciu Gimbavu 1 f. Moisi Ciurca Par. Fundala 2 f. 50 x. Iosif Mosoiu Capelanu Fundala 2 fl. 22 x. Petru Vladu Capel. Cotlea 1 f. Petru Vladu Senior Parochu 1 f. Ioan Clea Invat. 40 x. Ioan Lazar Curatoru 40 x. dela mai multi obsteni 2 f. 20 x. Ioan Tetulea Parochu 1 f. Obstea din Predealu 1 f. Obstea din Moeciu superióre 2 f. 4 x. Ioan Popoviciu Par. Christian 1 f. Zaharie Popp invet. Cristian 1 f. Georgie Popa 40 x. Dimitrie Barbu 40 x. Nicolae Neamtiu 20 x. Marin Piticu 20 x. Ioan Balanu 10 x. Nicolae Roncénu Par. 2 f. Nicolae Roncénu Curatoru 2 f. Aldia Biumbate Curat. 2 f. Ioan Cotingu 1 f. Stan Bancila Par. Tohanu 1 f. Ioan Sierban 10 x. Renti'a Pupazâ 10 x. Georgie Coterletiu 10 x. Bucur Purcaroiu 10 x. Ioan Redutioiu 14 x. Suma 33 f. 60 x.

32—2 **Citatiune edictale.**

Vladu Ioanu Petrosianu din Satulungu, Districtulu Brasiovului in Ardélu, de religiunea ortodosa, a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sa nocia **Mari'a lui Georgie Moldovanu**, totu din Satulungu, de trei ani, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce cá, dela dat'a de mai josu, intr'unu anu si o di sa se infacisieze negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I-iu alu Brasiovului, caci la din protiva se va da hotarare la acti'a sociei lui si in lipsa'i.

Brasiovu 17 Augustu 1862.

Ioann Popasu
Protop. I-lea alu Brasiovului.

38—1 CONUCRSU.

Statiunea de invetiatoriu comunale in Cacov'a au devenitu vacante, pentru a carei intregire se deschide prin acésta Concursu pana in 25 Septembre a. c.

Cu statiunea acésta este impreunatu unu salariu annuale de 150 fl. v. a. din vistieri'a Bisericei parochiali, cuartiru naturale si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá statiunea acésta, au a se adresá catra subscrisulu in terminulu prefiptu cu cerere de man'a loru propria scrise si a documentá:

1. Ca suntu romani de Religi'a dreptumaritóre reseriténa cu moralitate nepatata.

2. Cu atestate despre absolvarea cursului pedagogicu in institutulu diecesanu, si despre alte studii pregatitóre.

3. Cu atestate despre portarea si sporiulu facutu pana acum'a in carier'a invetiatorésca si despre feliulu deprinderei de pana acumu.

4. Se cere neconditionatu sciinti'a cantariloru si a tipicului bisericescu, despre care concurentii se voru esaminá.

S i b i i u 28 Augustu 1862.

Inspectoratulu scholeloru District. in Protopopiatulu Tractului Sibiiului I.
I. HANNIA Protop. si Inspectore.

33—1 **Concursu.**

La scól'a populare, romana, ortodocsa din Cernatu, Districtulu Brasiovului, se cere unu adjunctu cu salariu anuale de 105 f. v. a.

Predisulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacisierea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pana la 15 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasiovu la Prea On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 x. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu ca e de confesiunea gr. orientale, si in sfarsitu

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sale Prea Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parintésc'a intarire.

C e r n a t u 30 Augustu 1862. Representantii comunei bisericesci prin
Oprea Verzea m. p. Parochu.
Radu Giuglea m. p. gociman.

34—1 **Concursu.**

Pentru ocuparea postului de Invatiatoriu si Cantoru la scoal'a popu lara din Roscaniu si Michaesci Tractulu protopresviteralu alu Dobrei, se deschide Concursu pana in 18 Septembre a. c. st. v. cu unu salariu anuale de 126 f. v. a. 100 masuri de cucurudiu, 10 masuri fasole, 12 stangini de lemne si cvartiru naturalu.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a se adresá catra Inspectoratulu districtualu scolaru alu Dobrei.

1. Cu adeverintie despre purtarea morala.

2. Cu Atestatu ca santu de religiunea gr. orientala.

3. Cu Testimoniu ca au absolvatu Pedagogi'a.

4. Ca sciu cantarile bisericesti si tipiculu, si se cere prelanga limb'a romana se aiba cunostinti'a limbei germane.

Inspectoratulu districtualu scolaru gr. orientalu alu Dobrei.

40—1 CONCURSU.

La scól'a populare, romana, ertodocsa din Bacifalu, Districtulu Brasiovului, se cere unu Invetiatoriu primariu si unu adjunctu.

Salariulu anuale pentru Invetiatoriulu primariu este 210 f. v. a. si cua tiru naturale; ér pentru adjunctu 105 f. v. a. Predisulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacisierea cuitantiiloru timbrate.

Pentru aceste posturi vacante se deschide concursu pana la 15 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru unu postu séu altulu la scól'a susu numita are a trimite in Brasiovu la Prea On. Domnu Ioann Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 x. v. a.

1. Atestatu ca au absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu, ca e de confesiunea greco orientale; si in sfarsitu.

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sale, Prea Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parintésc'a intarire.

B a c i f a l u 30 Augustu 1862. Representantii comunei bisericesci prin Petru Carstocea m. p. Parochu.
Dimitrie Irimie m. p. gocimanu.

Ла Nр. 71. се дъ бн Сбплемептъ de o коалъ, че кбпринde Чіркбларіъл Екселенціеі Сале.

Редактор респвнзетор **Ioann Pau.**

Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеі diecesane.

SUPLEMENTU LA „TELEGRAFULU ROMAN.“

PREA VIN'CTIŢILORŬ PĂRINŢI PROTOPOPI, ŞI VIN'CTIŢILORŬ ADMINISTRATORI PROTOPOPEŞTI!

De o vreme încoace se vĕdîkară în Jŭrnalele noastre naţionale mai mulţi artikŭli despre pecesitatea unorŭ şkoale aşa numite naţionale, la a kărorŭ întemeiere şi susţinere să kontribue mai multe Komune romîne făr deosebire de reliţie, şi de motivŭ principalŭ se adăuge acea întrejurare, kă în modulŭ acesta s'arŭ putea înlesni mai multŭ kultura naţionale, ka prin şkoale reliţionarie, de vreme ce komunele romîne de atîtele konfesiuni, lăsîndu-se de osebi una kîte una sîntŭ sărace, şi prin urmare nu potŭ avea mijloace băneşti pentru înfiinţarea şi susţinerea şkoalelorŭ, unde kopiii lorŭ arŭ putea kăpăta kreştinere mai kovîrşitŭ, ş. a.

Artikŭlii acestia jŭrnalistici aŭ îndemnatŭ pre mai mulţi din klerŭ şi Inteliţinţii noştrii, ka să vearŭ părerea mea în privinţa acestă; kăci se interesezŭ a şti părerea mea în privinţa acelei şkoale centrale, ce se proiektŭ din partea Inteliţinţei din Komitatele Dobîrcei şi Xinedoarei.

Eŭ, prekît din privirea atîtorŭ rĕgări din partea mai multorŭ din Klerŭ şi Inteliţinţii noştrii naţionali, pre atîta şi din privirea momentosităţei lukrŭlui, kăci atingue kultura naţionale, m'amŭ hotărîtŭ a me espune în privinţa acesta kătră toţi fiii şi membrii Bisericei noastre din Ardeali, lăsîndu-mi de punktŭ de plekare Legalitatea, ka baza cea unikă sigură, sub alŭ kărei skutŭ se poate înfiinţa kreştinerea şi kultivarea morale-reliţiosŭ şi naţionale a tineretŭlui nostru.

Ni este tuturorŭ konoskutŭ, kă dupe ce dela a. 1700. pănă la 1783. se opusese din partea politikă remîntreţinerea skaunŭlui nostru arkiepiskopalŭ, kare se vădusese în urma unorŭ fatalităţi mari şi rămăsese ne remîntreţinuţi din kauze, ce sîntŭ în deobşte konoskute, şi dupe ce Guvernulŭ aŭ konoskutŭ, kă remîntreţinerea postului arkiereskŭ nu numai arŭ fi în interesulŭ Bisericei noastre, ci şi în interesulŭ sŭu propriŭ, — la a. 1783. saŭ restauratŭ acelŭ skaunŭ arkiepiskopalŭ din partea Stăpînirei politice prin deputirea unei Episkopŭ, şi atunci numai dekîtŭ Ierarhia noastră vea remînsăsă înfiinţarea ca kătră treaba şkolare, şi spre mai sigură înlesnitare a intereselorŭ şkolare aŭ deputitŭ unŭ Direktoriŭ naţionalŭ de şkoalele noastre kă aprobarea preaînălţatŭ maiestatikă. Şi de atunci, adekă dela a. 1783. pănă la a. 1850. amŭ avutŭ nepreruptŭ lîngă Episkopia noastră unŭ Direktoriŭ naţionalŭ de şkólele nóstre în Marele Principat alŭ Ardélului, karele leafa sa o trăgea din fondulŭ nostru sidoksialŭ.

La anulŭ 1850. ţinîndu-se Soborŭ eparkialŭ, şi tratîndu-se treaba şkolare, Soborulŭ aŭ organisatŭ în §-ulŭ 17. kă privire la întrejurările timpului, Direkţia şkolare asfeliŭ, ka fiekare Protopopŭ să fiă Inspektoriŭ şkolariŭ în Tratulŭ său, ceea ce şi Ministeriulŭ de înveţăturîntŭ din Viena aŭ aprobatŭ, earŭ Inspekţia Sîpretă a şkoalelorŭ, şi a ori kărorŭ alte Institute din Eparkia noastră aŭ retasă lîngă Episkopŭ, ka mai marele şi Representantele lenutŭ alŭ Bisericei nóstre autonome, va să zikă: independinte de ori ce influinţă străină. Fostulŭ Ministeriŭ ş. r. se numoia a strîmtora Drepturile episkopeskŭ de Sîpretă Inspekţiune şkolare, prekum Archivulŭ eparkialŭ dovedeşte, dar făr efektŭ, kăci mai pe urmă aŭ rekunoskutŭ, kă Episkopului nostru în toktai i se kuvine Sîpretă Inspekţiune asupra tuturorŭ şkoalelorŭ şi Institutelorŭ literarie din Eparkie, ka şi Episkopilorŭ katolici.

Totŭ acelaşi Soborŭ, prekum arată §-12 din afacerile, sale aŭ aşternutŭ la Maiestatea Sa rugareа preaumilitŭ pentru deputirea unui Konsiliariŭ de şkólŭ la gretiulŭ Guvernului Crăei, karele să înfiinţeze treaba şkolare şi să fiă referinte la Guvernŭ în trebile Bi-

серічеї поастре, ѧп вртa ачестеї рѣгърї атѫ къштігатѫ вп҃ Консіліарїѫ de шкóле de Реліціа поастръ, ка ші челелалте реліції автопоте, карєле пънъ ла а. 1861. аѫ фостѫ ѧп актівітате; кѫт ва фі спре віїторїѫ, дѣпъ че гѣверпѣлѫ конститꙋціопале патріотікѫ саѫ реставрatѫ, се ва ведé кѣрѫnd, къчї треаба аѫ ажѫнсѫ ла Маіестатea Са спре фінала дечісівпе. Noї ѧпсъ dorімѫ, ка Консіліарїѣлѫ de шкóле кѫт маї кѣрѫnd съ трєакъ din dіспопівілітате ѧп актівітате.

Ачелашї Соборѫ т'аѫ пофтітѫ кѫ граіѫ вїѫ, ка съ тіжлоческѫ Пъріптелѣї Протопопѫ Моїсі Фѣлеа, карєле пептрѫ бътрѫпеце пѫ маї поате дѣче сервіцїѣлѫ de Діректорїѫ паціопалѫ, о пепзіе, чеea че атѫ шї фъкѫтѫ, шї пепзіа de 210 фл. вал. австр. і се дъ пе апѫ din фондѣлѫ сідоксіалѫ.

Din чєле пънъ ачї еспѣсе се вєde лътъріtѫ, къ треаба школаре ѧп Бісеріка поастръ din Арdеалѫ аре органістѣлѫ съѫ лефѣітѫ, шї пърціле конститꙋтіве але ачестеї органістѫ школарѫ сѫнтѫ: I. Інспекціа сѣпретъ школаре, че есте лѫнгъ Епіскопѣлѫ; II. Інспекціеле трактѣале, че сѫнтѫ лѫнгъ Протопопіі респектівї; шї III Інспекціа локале школаре, че есте саѫ лѫнгъ Парохѫ саѫ лѫнгъ вп҃ Метвръ кваліфікатѫ. Ачест органістѫ школарїѫ есте вртареа фіреаскъ a органістѣлеї Бісерічеї поастре автопоте. Шї кѫnd zічетѫ: къ Бісеріка пóстръ есте прекѣпоскѫтъ de Статѫ de indепendінте, атѫнчї се ѧпцелеце de сіне, къ шї пърціле органіче але Бісерічеї пóстре автопоте, прекѫт сѫнтѫ Протопопіателе, шї Парохіеле. аѫ автопоміа шї дрептѣріле лорѫ, каре ле ссерчітеазъ сѣѫ сѣправегіереа Епіскопѣлеї ѧп требѣрї бісерічешті шї школаре; de ачеea о Парохіе вечінъ п'аре дрептѫ a контѣрба автопоміа алтеї Парохіі ѧпвечінатe, прекѫт шї Протопопіатѣлѫ вечінѫ п'аре дрептѫ a се местека ѧп требѣріле Протопопіатѣлеї ѧпвечінатѫ, къчї пърціле конститꙋтіве але ѣпеї Епархіі сѫнтѫ пептрѫ сіне автопоте, шї есерчітеазъ дрептѣлѫ лорѫ парохіалѫ, шї протопопіалѫ ѧп форма репрезептатівъ пріп Собóре парохіале шї протопопіале, шї афачеріле лорѫ ле аштерпѫ Епіскопѣлеї спре чепсѣраре шї апробаре пептрѫ сѣсціпереа легътъреї органіче шї вніформе, пріп вртаре орї че лѣкраре впілатерале шї волпікъ ѧп лѣкрърї цііторе de Дрептѣлѫ пѣблікѫ інтерпѫ алѫ Протопопіатѣлеї шї Парохіеї, че арѫ коміте Протопопѣлѫ, Парохѣлѫ, саѫ орї каре Хрістіанѫ впілатералѫ фъръ Соборѫ, есте ілегале, шї інвалідъ.

Стѫndѫ аша даръ треаба школаре a Бісерічеї поастре автопоте din Арdеалѫ ѧп токтаї асфелїѫ de регѣлатъ, шї організатъ ка шї требіле школаре але алторѫ Реліції автопоте din Царъ, вртeазъ преафіреште, къ треаба поастръ школаре аре органістѣлѫ съѫ легалѫ, шї къ токтаї ѧп ачастъ ѧмпрежѣраре есте шї Легалітатea требеї пóстре школаре, ва съ zікъ, модѣлѫ легалѫ de ѧппаіптареа кѣлтъреї попѣларе, шї аша тотѫ, че пѫ есте ефѣкѫ патѣралѫ de ачі, есте апоталіе, ілегалітате кѫ атѫт маї тѣлтѫ, къчї леџеа дієтале din а. 1791. ѧп Арт. 60-леа дѣпъ че аѫ хотърът, къ реліціа пóстръ се ѧптъреште ѧп ліберѣлѫ съѫ есерчіцїѫ, рѫndѣеште апої шї деспре треаба школаре: къ Дрептъріле Маіестатеї Сале ч. р. аѫ a рътѫпea ѧп ѧптреціте ѧп прівінџа требілорѫ клерѣлеї, Бісерічеї, фонделорѫ, шї але крештереї тіперітеї.„ Пріп вртаре скітѣареа есепціале ѧп органістѣлѫ требеї пóстре школаре пѫ се пóте фаче фъръ апробареа маіестатікъ; ѧпсъ пічї Гѣверпѣлѫ пѫ пóте октроа пітікѫ ѧп треаба шкóлелорѫ пóстре, прекѫт адевереазъ хотъръреа рецеаскѣ din 13 Септ. 1861 Np. 2810. че пі саѫ ѧмпъртъшітѫ дела Ѧппалтѣлѫ Гѣберпѫ алѫ џъреї сѣѫ 25. Септ. 1861 Np. 7750 шї кареа о котѫпікътѫ маї жосѫ ѧп тотѫ кѫпріпсѣлѫ еї.

Ачесте, кѫте атѫ еспѣсѫ пънъ ачі, се џінѫ de Дрептѣлѫ пѣблікѫ інтерпѫ, че се кѣвіне впеї Бісерічї автопоте ѧп требѣрї школаре.

Акѫт съ ведетѫ, кѫт стъ кѫ Дрептѣлѫ пѣблікѫ естерпѫ, че Бісеріка поастръ ѧлѫ аре ѧп треаба школаре? ачестѫ Дрептѫ прівеште ла реферінџеле офічіóсе, че сѫнтѫ ѧптре Бісеріка пóстръ автопотъ шї Статѫ ѧп прівінџа требеї школаре, ва съ zікъ, Дрептѣлѫ пѣблікѫ естерпѫ арать тъсѣра інфлѣінцеї Статѣлеї ѧп требіле пóстре школаре. Пѣнктѣлѫ челѫ кардіналѫ алѫ ачестеї Дрептѫ пѣблікѫ естерпѫ пептрѫ о Бісерікъ автопотъ есте, ка Статѣлѫ пѫтаї атѫта інфлѣінцъ съшї іее ѧп треаба школаре, ка Автопоміа, ва съ zікъ, Індепендінца Бісерічеї съ пѫ се ватъме, шї съ пѫ се стрѫторезе, саѫ кѫ алте кѣвінте, ка Бісеріка автопотъ съ рътѫпъ ѧп есерчіцїѫ ліберѫ алѫ Дрептѣлеї съѫ інтерпѫ кѫ прівіре ла тóте пърціле еї конститꙋтіве, de каре се џіпе пегрешітѫ шї треаба школаре. Статѣлѫ ѧп Патріа пóстръ есерчітеазъ інфлѣінца са ѧп требѣрї школаре I. пріп пертрактърї офічіóсе кѫ Жърісдікціѣпеле бісерічешті, ка Інспекторателе спре пе школаре але деосевітелорѫ Реліції речепте; II. пріп інспекціопареа шкóлелорѫ, ка аколо пітікѫ съ пѫ се предее, че арѫ пѣтea фі пептрѫ Статѫ перпіціосѫ, шї дѣпосѫ. Статѣлѫ

пострѫ пѫ се ласъ маї департе ѫн требѫрї школаре, къчї штіе къ лъсѫндсе ла ініціатіве ѫн прівінца требеї школаре, арѫ продъче пѫжінъ тѫлцѫтіре. dar къ атѫта маї таре петѫлцѫтіре ші zелотіпіе din партса Реліціелорѫ речепте ші автопоте.

Кѫnd аша dаръ Статѫлѫ ѫнтрѫпѫ modѫ, прін каре пѫ се стрътореште Дрептѫлѫ пѫблікѫ інтерпѫ алѫ впеї Бісерічї автопоте. есерчітеазъ інфлѫінца са ѫн требѫрї школаре, атѫнчї ѫртеазъ преафіреште, къ впѫ Амплоіатѫ політікѫ пѫ пóте терце ѫн требѫрї школаре маї департе de Статѫ, ші аша тотѫ, че аре, ші че поате фаче, есте, 1. а інспекціопа, ка ѫн школе съ пѫ се predea пітікѫ ѫн контра пъчеї ші ordінеї пѫбліче; 2, а сфътві пре Пърінцї, ші аї сілі ѫн касѫрї печесарї, ка фіїї ші фіїчеле лорѫ съ черчетезе шкóла dела 7—14. апї аї вѫрстеї лорѫ; 3, а da ѫнвъцъторілѫї асістінъ пептрѫ скóтереа лефеї; 4, а стърві, ка zidіреа школаре съ се ціпъ ѫн стареа вѫп, ші вnde фаче debѫінъ, а се клъdі новъ. Ші аша Ампло-іатѫлѫ політікѫ п'аре вое а естіnde маї тѫлтѫ ші маї департе афачеріле сале ѫн прівінца шкó-лелорѫ, къчї пѫтаї dекѫт пъръсеште терепѫлѫ легалѫ алѫ Офічіалѫї съѫ, ші трече ѫн сфера актівітъцїї Жѫрісdікціпеї легале de Шкóлъ, ватъмъ Дрептѫлѫ пѫблікѫ інтерпѫ алѫ ачелеї Бісерічї автопоте, кѫ аї къреї Преоцї ші Хрістіапї ва съ се конселте despre органісареа врев-пеї шкóле партікѫларе, че пѫ се потрівеште кѫ органістѫлѫ легалѫ школарѫ алѫ Бісерічеї автопоте, ші аша вnѫ Ампloіатѫ політікѫ, ка офічіалѫ есекѫтівѫ, пѫтаї ачееа пóте съ факъ, че і се dетъndъ спре есекѫтаре ѫн сфера пѫбліко-політікѫ.

Ачеіа, карії вреаѫ шкóле паціопале фъръ карактерѫ конфесіопалѫ, адѫнаіпте спре апърареа пъзѫелелорѫ лорѫ ші Асоціацівпеа трапсілванъ пептрѫ кѫлтѫра лімбеї ші а попорѫлѫї ротъпѫ, че ѫп апѫлѫ трекѫтѫ саѫ ѫнфіінцатѫ de кътръ паціопалії пострії фъръ deосебіре de Ре-ліціі, ші ѫпкъ аргѫментеазъ аша: деакъ вnѫ Епіскопѫ ортodоксѫ пóте съ фіъ Прешedінтеле ачестеї асоціацівпї, de че п'арѫ пѫтеа сѫста о школъ паціопале сѫб Сѫпраінспекціа вnѫї Епіс-копѫ греко-католікѫ?

Ка съ пѫ рътѫмпѫ dаторіѫ ачесторѫ паціопалісті кѫ респвпсѫлѫ, воіѫ черка а арѫта, къ тоцї ачеіа, карії асфелѫ гѫndескѫ, се афлъ ѫн idee конфѫсъ. Din челе маї сѫс арътате саѫ вѫзѫтѫ, къ треаба школаре ѫн Патріа пóстрѫ есте органісатъ dвпъ Реліціі, ші се ціпе de Дрептѫлѫ Реліціелорѫ автопоте, прін ѫртаре фіекареа котѫпъ бісерічеаскъ аре а се ціпеа de посіція са легале, de шкóла са конфесіопале, ші а се ѫпгріжі пептрѫ еа, ші пѫ се поате асоція кѫ нічї о котѫпъ de алтъ реліціе ѫн прівінца школаре din пѫпктѫ de ведere алѫ паціопалітъцїї, пептрѫ къ ачаста опреште Органістѫлѫ фіекъреї Бісерічї автопоте; ѫпсъ din контра фііndѫ тоцї ротъпіі фъръ deосебіре de Реліціеле лорѫ ѫн прівінца паціопалітъцїї ші а лімбеї вnѫ попорѫ ші вnѫ грѫпѫ політікѫ, ва съ zікъ: елементе хотодепе, ші ѫн прівінца ачаста аѫ вѫлѫ ші ачелаші інтересѫ, че фацъ кѫ реліціеле, de каре се ціпѫ, се афлъ алтмінтрелеа, аѫ ѫнфіінцатѫ пе баzа легілорѫ de респвпсне Асоціацівпеа трапсілванъ хотърѫndѫ, къ скопѫлѫ Асоціацівпеї есте ѫппаіптареа літератърей ротъпе ші а кѫлтърей попорѫлѫї ротъпѫ ѫн deосебіте ратърі прін стѫdіѫ, прін елаборареа ші edареа de опърі, прін премії ші стіпendії пептрѫ dіферітеле спеціа-літъцї de счіінцъ ші арте — §. 2. din Статѫт. Асоц. — De ачі се вede, къ Асоціацівпеа транс-ілванъ пептрѫ літератѫра ротъпъ ші кѫлтѫра попорѫлѫї ротъпѫ саѫ форматѫ пе баzъ легале фъръ вътъмареа Автопоміеї вnеї саѫ алтеї Реліціі, de каре се ціпѫ ротъпіі, ва съ zікъ: ѫрzіторіі а-челеї Асоціацівпї пѫ саѫ лъсатѫ ѫн треаба бісерічеаскъ саѫ школаре, ştiіndѫ кѫ леціле de ре-спвпсне опрескѫ ачаста, чеea че се вede din §-фѫлѫ алѫ 3. din Статѫте, каре аша сѫпъ: „ѫн adѫнаце-ле ачестеї Асоціацівпї сѫптѫ опріте орі че десватерї асѫпра обіектелорѫ реліціóсе ші політіче, ѫн кѫт ачестеа прівескѫ ла пресептѫ“. Астфелѫ de Асоціацівне легале ші атъсѫрать леціло рѫ de Респвпсне аѫ фъкѫтѫ ші паціа впгѫреаскъ ла Пешта сѫб пѫте de „Асоціацівне літераріѫ впгѫ-реаскъ.“ Аша dаръ фііndѫ поі ротъпіі тоцї ка атаре елементе хотодепе, ші авѫndѫ вnѫ інте-ресѫ паціопалѫ, атѫ ѫнфіінцатѫ Асоціацівпеа поастръ, ші татѫ ѫнскріс ші еѫ ка метврѫ фѫndаторіѫ алѫ еї. Кѫndѫ ѫп апѫлѫ трекѫтѫ ѫн лѫпа леї Октомвре 23-леа кал. векіѫ саѫ кон-стітѫітѫ Асоціацівпеа кѫ апробареа маіестатікъ, ші ѫп adѫнареа чеа dintъіѫ цеперале din 24 Октомвре 1861. м'аѫ алесѫ пре мine кѫ пѫралітатеа вотелорѫ, крезѫ таре, къ adѫнареа ачееа цеперале п'аѫ фостѫ повъцѫітъ ла алецереа теа de Прешedінте de а-челѫ кѫцетѫ, къчї сѫптѫ ортodоксѫ, чі аѫ порнітѫ din челѫ adевъратѫ пѫнктѫ ѫнцелептѫ ші ціп-тіторіѫ ла просперареа скопѫлѫї еї. Ne іертъndѫмї modестіа a вorбі despre ачастъ ѫнпрежѫ-раре маї тѫлтѫ, маї зікѫ ѫпкъ атѫта спре оріептаре, къ спре фортареа вnеї Асоціацівпї

школаре се черѣ литокта, ка ші ла фортареа орі кърорѣ Асоціаціюні, елементе хотоцене. Ын Патріа поастръ ші дѣнъ легі ші дѣнъ пракса легале, елементеле хотоцене пентрѣ фортареа унеї Асоціаціюні школаре сынтѣ Христіанїї де унa ші ачееашї релігіе ші націоналітате, ші пѣ се пѣтескѣ кѣ пѣтіре профанъ „Асоціаціюне,“ чі кѣ пѣтіре діпломатікъ „Бісерікъ автопотъ“. ші ачесте корпорѣчіюні легале конфесіонале-школаре сынтѣ дѣнъ Фіреа лорѣ саѣ ефлѣксѣлѣ Дрептѣлѣї парохіалѣ, саѣ алѣ Дрептѣлѣї протопресвітералѣ, саѣ ын сфършітѣ сынтѣ ефлѣксѣлѣ Дрептѣлѣї епархіалѣ саѣ ші метрополітанѣ. прекѣтѣ адекъ школа есте фундатъ пріn Христіанїї унеї парохіі, саѣ аї унѣї протопопіатѣ, саѣ аї унеї Епархіі, саѣ ші пріn тоцї Христіанїї унеї Мітрополіі. De унде ортеазъ, къ ын Патріа поастръ пѣ се поате форта нічі о асоціаціюне школаре легале, ші а се да сѣѣ іспекціюнea Асоціаціюнеї поастре трансілване, чі школеле се фортеазъ дѣнъ Дрептѣлѣ парохіалѣ, протопопескѣ, епархіалѣ ші метрополітанѣ, че кореспѣндѣ автопоміеї органіче а Бісерічеї респективе, ші ачаст автопоміе п'аре вое а о вътъма німе.

Сынтѣ астфелїѣ легалітатеа требілорѣ школаре, сперъзѣ, къ ші ачеіа ворѣ ынвъцъціша терепѣлѣ легалѣ алѣ требілорѣ школаре, карії пын' акът аѣ фостѣ де пърере контраріъ ші ворѣ пъръсі терепѣлѣ проблематікѣ ші алѣпекосѣ алѣ есперітентелорѣ, ші къ пѣ ворѣ ва ындепъртѣ пѣтеле Асоціаціюнеї пóстре трансілване, къчі потѣ ынкредінца пре фіекаре ротънѣ, къ noї n'amѣ авea астъзї Асоціаціюнea трансілванъ пентрѣ літератѣра ротънъ, ші кѣлтѣра попорѣлѣї ротънѣ, де пѣ m'aшї фі ферітѣ де есперітенте ла ынфіінцареа еї, нічі арѣ фі Асоціаціюнea поастръ астъзї ідолѣлѣ пострѣ ші адмірѣціюнea стрѣінілорѣ, де пѣ о aшї фері де есперітенте. De ачеea съ пъзімѣ Асоціаціюнea поастръ ка лѣміна окілорѣ, ші съ пѣ фачетѣ кѣ ші пріn еа есперітенте, къчі есперітентеле n'аѣ карактерѣ статорнікѣ, чі чеаркъ a ажѣнце ла скопѣ пріn протісіюні пълѣчітоаре.

Din ачаста a теа десълъіре тетеїнікъ пóте ынцелеце верї чіне пърereа теа ын прівінца пъзѣелелорѣ пентрѣ фортареа унорѣ школале націонале фъръ карактерѣ конфесіоналѣ, къ адекъ еѣ пѣ пѣтаї пѣ апробезѣ ачеле пъзѣелї, чі ынкъ сілітѣ сынтѣ але деклара де ілегале ші апотале; ба ынкъ ынї віне a зіче: къ тътъроръ ачелорѣ, карії аѣ ынчепътѣ кѣ ачеле пъзѣелї ілегале ші апотале, пѣ ле плаче де автопоміа Бісерічеї поастре, ші каѣтъ modѣ, кът съ конѣрбе Органістѣлѣ еї челѣ базатѣ пе прінчіпіеле челе коректе але Христіанісмѣлѣї прімітівѣ ші цепзінѣ.

Дечї пріn ачаста Въ пофтескѣ пре Преачінстіїле воастре, ка съ ынтъръшіцї Преоцімеї ші Ітеліцінцеї поастре къте унѣ Есемпларіѣ din ачаст хъртіе архіереаскъ, ка noї тоцї съ сѣсцінетѣ певътъматѣ клеподіѣл пострѣ челѣ маї скумпѣ бісеріческѣ ші школаріѣ, адекъ ындепендінца поастръ ын афачерї бісерічештї ші школаре пе база Дрептѣлѣї пѣблікѣ інтернѣ ші естернѣ, че'лѣ аре Сфынтъ Маіка поастръ Бісерікъ din Ардеалѣ, ші din Мітрополіа поастръ векіъ арделенъ, къчі астфелїѣ пъртындѣне вотѣ проквра Автопоміе ынкъ ші ачелорѣ пърці конститътіве; каре дѣнъ Дрептѣлѣ канонікѣ ші історікѣ се цінѣ де Мітрополіа поастръ векіъ арделенъ, ынсъ din кавза унорѣ тъсърї політіче се афлъ ынкъ ші астъзї ын старе апотълъ, прекѣтѣ сынтѣ Епархіеле ортодоксе ротъне din Ънгаріа ші Бънатѣ. Сібііѣ 26 Авгвстѣ, 1862.

Ачеаста есте Ordinъчіюnea рецеаскъ, despre карea se amintеште ын ачестѣ Цірквларіѣ:

Квпрінсѣлѣ граціóсеї ordinъчіюнї рецештї, че сѣнт 13. Септ. a. к. Nр. 2810. аѣ сосітѣ ла ачестѣ Гѣверпѣ рецескѣ, есте ортъторіѣ:

Ын Деклъраціюнea Епіскопѣлѣї арделенъ греко-пеѣнітѣ Andreіѣ Баронѣ de Шагѣна, дать ын 1. Авгвстѣ a. к. сѣѣ N. 635. ші пріn Гѣверпѣлѣ рецескѣ ын 19. Авгвстѣ a. к. N. 5784 ынкоаче аштерпътъ, — преабіне фііндѣ десфъшъратѣ ачеea: къ o діспосіціюне гѣверніале, карea унілатералѣ, ші кѣ ескідереа інфлюінцеї Іспекціюнеї сѣпреме бісерічештї, ынтрепринде регълареа школорѣ попъларе, стерпеште ын Ordinаріатѣлѣ епіскопескѣ греко-пеѣнітѣ тетерї тетеїніче пентрѣ Автопоміа са бісерічеаскъ; маї ынколо къ ын ъртътоареле кѣвінте a адресеї, че саѣ аштерпътѣ преаынпалтълѣї локѣ де кътрѣ Статѣріле ші Ordiніле трансілване ын 12. Септ. 1842.: „пѣріле пъскѣте din ъртъріле челе маї ынграте але ынтолеранціеї реліціóсе devенірѣ ла локѣлѣ челѣ маї ынпалтѣ — querelas ex ingratissimis intoleranciæ religiosae sequentiis enatas ad Altissimum Locum pervenisse,“ „прекѣтѣ ші ын ъртътоареле кѣвінте:“ „кѣ devoціюнea отаціале пе ынкѣметътѣ a сѣпліка Маіестъцїї Воастре сакратісіме: ка съ Те ындѣрї a тътъдѣї ачесте граваціне, a рідіка фелюрітеле тѣжлóче але сілюреї, кърора греко-пеѣніцїї преадесѣ се еспѣнѣ, ші ачелораші съ Те ындѣрї преа граціос a копчеде ынтребѣінцареа тътъроръ лібертъцілорѣ, де каре се бъкърѣ Крештінїї ші Преоцїї де алтъ Реліціе, — се афлъ ачаст тетере пентрѣ Автопоміа бісерічеаскъ маніфестатъ пріn ынсашї царъ; ші маї превъртъ, къ пріn патента чес. рец. din 1-леа Септ. 1859. a Маіестъцїї Сале ч. р. апостоліче граціосѣ саѣ ынтъріть органісачіюнea інтернъ a Бісерічеї de конфесіюнea авгсбѣргікъ, че прівеште ла інстрѣкціюнea пѣблікъ, ші пѣблічеле еї релаціюні кътрѣ Статѣ: din тоате ачесте кавсе, ші пе база Дрептъцїї, ordinъчіюнea чірквларе a фостѣлѣї Міністеріѣ de ынвъцътъмынтѣ пѣблікѣ din 23. Февр. 1859 Nр. $\frac{1441}{6665}$ 1858. пріn карea се діспѣне регълареа школорѣ попъларе греко-пеѣніте кѣ делътъраreа іврісдікціюнеї бісерічештї, — пе фііндѣ апліквіле фацъ кѣ обіекціюнеле адвсе ын міжлокѣ din партеа сѣсметоратеї декларъчіюнї епіскопештї, се рескріе Гѣверпѣлѣї рецескѣ: къ пропѣнереа ачеea a Ачелюіаші се ынкѣвіінцеазъ ші din партеа ирea ынпалтълѣї Локѣ, кѣ адекъ діспосіціюніле сѣстенціонате але фостѣлѣї Міністеріѣ de Інстрѣкціюне, скімбѣндѣсе релаціюнеле Патріеї съ ынчете, ші дѣнъ пріnчіпіюлѣ Автопоміеї бісерічештї съ се ынкреазъ Ordinаріатѣлѣї епіскопескѣ, ка елѣ інстрѣкціюнеле школаре дѣнъ жѣдеката са пропріъ, ші атѣнчі, кѣnd ва афла де ліпсъ, съ ле гътеаскъ, ші съ ле аштеарпъ спре діспосіціюнea маї ынпалтъ.“ Клужіѣ, 25. Септ. 1861. Nр. 7750. 1861.

SUPLEMENTU LA TELEGRAFULU ROMANU.

Catalogulu espusetiunii romanesci,

deschise in $^{28}/_{16}$ Iuliu 1862.

Insemnare. Numele si obieptele sunt consemnate dupa timpulu sosirii loru in priimirea comisiunii, ordinate insa pre câtu numai s'a potutu dupa tienuturi si locuri. Pretiurile nu s'au pusu, anteiu pentruca de pretiurile obiepteloru nedaruite n'au avutu se ne pese, aludoilea pentrucà ale celoru daruite inca depindu numai dela impregiurarea cum se voru potea vinde, dupa ce odata au fostu pretiuite de catra censori.

Din cetatea si districtulu Brasiovului.

a) Brasiovu.

Maria G. Colibanu 1 zabunu, (nedaruitu.) Vid. R. Stinghea 1 scurteica fara maneci (nedar.) G. Iacobu 1 ulcioru (dar.) I. Tatarnu 1 ulcioru (dar.) S. G. Catianu 1 ulcioru (dar.) G. Mircea 1 ulcioru (dar.) IrimieM acaveiu 2 blide (dar.) Paraschiva Alecsiu 1 lepedeu cu firu de auru si cu matase (nedar.) Maria V. Nergescu 2 batiste de mana cu M. N., 2 gulere, 2 manecutie, 1 chemiseta, 6 stergare de stersu, 1 invelitóre de capu (nedar.) Teodoru Cichiumbanu 2 iconitie sapate in lemnu (nedar.) Simeone Bresanu 1 potcapu preotiescu, 1 potcapu archierescu, 1 cuculionu, (nedar.) V. Paraschiva Bidu 1 straiu (nedar.) Mina I. Teodoru, preotésa, 3 serviete, 1 stergariu (dar.), 1 parechia strimfi (nedar.) Anastasia D. Datcu 1 camasia, 1 covoru (nedar.) Nicolau Stefanu 1 ilicu albu (nedar.) Catinca G. Giantiu 1 lechelnitia de harasu, 1 chemisetu, 2 perini de feréstra (nedar.), 1 corfa din cuisióre (dar.), 1 coperta alba cu lana cusuta, 1 camasia femeiésca, 1 perina de divanu cusuta cu lana si matase (nedar.) Vergura Ecat. Chifesu 1 serveta, 1 fatia de perina (nedar.) Elena Ioanu Hagiu Ciurcu 1 corfitia de margele, 1 bucata de dintele (nedar) Zoe Vid. N. Dima 1 camasia barbatésca, 1 coperta (nedar.) D. Vid. Stanca Andreiu Corbu 2 camasi cusute cu matase, 2 ismene cusute cu matase (nedar.) Maria N. Padure 1 covoru inchirligatu, 1 tramba de stergare, 1 tramba de servete, 2 stergare de stersu, 2 stergare de capu, 1 tramba de pensa (nedar.) Ioanu Manole Burbea 1 cojocu cu 2 pepturi, 1 cu brîu, 1 ungurescu, 2 cu rosiu, 1 peptariu branescu, 1 cu rosiu, 3 peptare ungaresci, 4 peptare (nedar.) Nicolau Teclu 1 straiu vergatu (nedar.) Dim. Teclu a compusu 1 musica originala pentru dansulu nationalu de salonu pe fortepianu (nedar.) Paraschiva N. Teclu, mam'a, 1 pareche ciorapi (nedar.) Agata Dim. Teclu 1 mapa de scripturi (nedar.) Agapi N. Teclu 1 covoru (nedar.) Carolina N. Teclu 1 coperta cusuta (ned.) Areti N. Teclu 1 camasia cusuta (ned.) Ioanu Spuderca 1 straiu vergatu (nedar.) Nicolau Maciuca 1 straiu (nedar.) Emilia Maioresca, domnisióra, 1 córda de clopotielu (dar.) Ioane Trombitasiu 1 chipu (nedar.) Maria Munteanu, directorésa, 1 camasia femeiésca (nedar.) Tatiana Ios. Baracu 1 camasia barbatésca (nedar.), 1 cosiu de margele (dar.) Elena T. Munteanu 1 zabunelu de prunci, 1 spitiuri, 1 tavitia (nedar.) Corporatiunea croitoriloru romani 1 svita, 1 patrafiru, 1 bracaminte rom. cu maneci si 1 fara maneci, 1 dulamitia de postavu albu cu 18 nasturi de argintu (nedar.) Paraschiva I. Poppu 2 fetie de perina (nedar.) Elena Basiliu 2 torturi de fuioru (nedar.) Anica I. Petroviciu 2 parechi strimfi de lana (nedar.) Ioan Popu 1 parechia cisme de lacu cu bordura (nedar.) Maria I. Leca 1 córda de clopotielu (nedar.) Ecaterina I. Leca 2 pocale cu flori (nedar.) Ioanu Gradinariu, studinte, 1 cadra (nedar.) Maria G. Gradinariu 1 covoru (ned.) Dumitru Munteanu 1 cojocu (nedar.) Carolina C. Popasu 1 apasatoriu de scrisori, 1 chisea de tutunu, 1 perina de canapea, 1 gulerasiu cu manecutie, 1 camasia cu fluturi (nedar) Sofia I. Demeteru 1 garnisia de margele (dar.) Elena Bajulescu 1 manuscrisu despre vapsitoria (nedar.), 1 guleru de matase negru cu ape, 1 rochia de atlasu bruneta, 1 palatinu de bumbacu galbenu, 1 guleru de postavu negru (dar.), 1 mantila de copilu, 1 brîu de lana, 1 bucata matase albastra, 1 bucata de lana deschisu si 1 inchisa (ned.) Georgie Georgiu 1 straiu (nedar.) Ioane Petru Ginga 1 tabla cu feliurite mustre de matase (nedar.) Alecse Moldovanu 1 pele de capra (dar.) Ioane Boieriu 1 pele de capra (nedar.) Emilia Dim. Orgidanu 1 garniriu de coperte, 1 óla de tutunu, 1 bratiariu de servete (nedar.) N. Catana, macelariu, 2 bucati slanina (dar.) Maria C. Munteanu 1 gaetanu negru, 1 venetu si 1 negru (latu) (nedar.) Agnitia I. Manole 1 rocu de nópte, 1 facia de perina (ned.) Elena I. Petricu 1 corfitia cu flori, 1 perina cu margele (nedar.) Ioane Purcarea 1 straiu (nedar.) Elena A. Popoviciu 1 ravariu cu flori facute, 1 perinitia (nedar.) Elena St. Carapenu 1 cornu da venatu (dar.) Maria Petrescu 1 cornucopiae (valórea 12 fl.) cu flori facute (dar.), 1 perina cusuta (nedar) Ecaterina Otiotiu 1 capela cusuta (nedar.) Areti B. Popu 1 corfa de parete (nedar.) Otilia B. Popu 1 perinutia, 1 tavitia de margele (nedar.) Marin'a Ioanu Bidu 1 camasia femeiésca si 1 barbatésca (nedar.) Elena T. Vasiliu 1 toga de dame (nedar.) Mihailu I. Popu 1 Cupido, 3 portrete: M. Popu, Dim. Cioflecu si Efrosina Cioflecu (nedar.) Elena I. Munteanu 1 parechia papuci cusuti (nedar.) Elena D. Bodeanu 3 fecie de perina, 1 stergariu, 1 coperta (nedar.) Elena I. Munteanu 1 coperta (nedar.) Paraschiva Maciuca 1 perina de orologiu, 1 tavitia, 1 perina cusuta (nedar.) Ecaterina N. Comanu 1 iè femeiésca. 1 camasia barbatésca (nedar.) Vid. Maria V. Ciricu 1 100 coti gaetanu sasescu, 1 stergariu, 2 stergarie de lana, 1 straiu (nedar.) Anastasia Munteanu 5 ghemuri de lana vergata (nedar.) Ioane Popu, zugravu, sculptoru si auritoru 1 icóna cu D. Chrîstosu in biserica (nedar.) Haritonu Ciurcu 3 icóne (nedar.) Elena Marinoviciu 1 viganu cu zuava (nedar.) Maria N. Ciurcu 1 fécia de perina, 1 camasia (nedar.) Agapia I. Nica 1 rocu de nópte (nedar.) Leontina I. Nica 1 plapona (nedar.) Petru Georgescu 5 flori de céra maiestróse (dar.) A. Tr. Laurianu 19 tom. „Instructiunea publica" si 1 chart'a Daciei (dar.) Ecaterina Cioflecu 1 icóna (nedar.) N. Stinghea Iarcusi 10 córde pentru funari si 10 gróse (nedar.) Lefterina R. Stinghea 1 straiu (nedar.) Nicolae Sava 1 dulamitia alba (nedar.) Maria C. Secareanu 2 chemisete (camasiui) (nedar.) Aurelia C. Secareanu 1 córda de clopotielu (dar.) Caliope Staja 1 punga (nedar.) Ecaterina Staja 1 pughilariu (nedar.) Polixeni si Charetina I. Florianu 1 siapca cusuta cu firu, 1 zuava (unu felu de scurteica) (nedar.) Elena I Florianu 1 pocalu cu 1 tavitia de margele (nedar.) Paraschiva R. Priscu 1 coperta, 2 fecie de perina (nedar.) Nicolae Olteanu 1 puntu luminari, 1 ruda de sapunu (nedar.) Maria G. Popoviciu 1 corfa de parete (nedar.) Gerasimu Popoviciu, negutiatoriu, 1 pomu artificiosu, 2 papusioi de céra (dar.) Vasilie Pedure 1 straiu (nedar.) Nicolae Barbu 1 straiu (nedar.) Nicolau Butmaloiu 1 straiu (nedar.) Georgie Loga, croitoru de vestm. fem. 1 viganu cu flori si 1 de matase (nedar.) Efrosina I. G. Ioanu 1 dintela (spitiura) de Brucsela (val. 7 fl.) facuta de man'a sa (dar.), 1 etageru de catifea rosie, 1 pocalu cu flori din stofe (nedar.) Nicolae C. Marinoviciu 1 cuthia cu dóa soiuri de carbuni, de pétra si lemne petrificate (nedar.) Georgiu Petroviciu, maestru croitoriu 1 mantela, 1 pantaloni negri, 1 rocu de baieti, 1 pantaloni de baeti, 1 giletca (nedar.) Carolina B. Popu 1 perinitia de matase (nedar.) Maria D. Petroviciu 1 icóna cusuta (nedar.) Efrosina T. Ciurcu 1 casaca (vestm. fem.) (nedar.), Elena T. Ciurcu 1 punga de tutunu (nedar.) Sevastia T. Ciurcu 1 corfitia de cuisióre, 1 viganu de matasa cusutu, 1 óla de tutunu (nedar.) Ecaterina G. Ciurcu 1 pungulitia de tutunu (nedar.) Maria T. Ciurcu 1 coperta de scaunu (nedar.) Zinca D. Iencioviciu 1 perina de divanu (nedar.) Andronicu Androne, profesoru normalu si sculptoru, 4 usi de altariu, 2 fesnice mari, 6 icóne architectónice (nedar.) Carolin'a Raicu 1 siapca cusuta cu firu (nedar.) Ana Ienea 1 camasia femeiésca, 1 stergatoriu de condeie (nedar.) Vasilie Belissimus 1 beseric'a Santelui Nicolae din Brasiovu facuta din chartia (nedaruita). Victoria G. Baritiu 1 garnisia la feréstra de margele (daruita). Aurelia, Octavia si Mariti'a G. Baritiu (scolaritie) 2 buchete flori artificióse si 2 parechi coltiuni (ciorapi, strimfi) (daruite). Zoié I. B. Popu 1 oglindariu cu 1 pachetu de flori (daruitu). Sevastia Iacobu Muresianu 1 portretu cusutu, presentà pe Romulus si Remus (nedaruitu). Maria C. Nicolau 1 covoru impletitu (nedaruitu). Constantinu Nicolau, proprietariu de fabrica 4 diverse calitati de gasu fotogenu, 1 scatulca cu unsóre de caru (dar.) Constandinu Ioanu, senatoru, proprietariu de fabrica, diverse fabricate: 1 firnisu, 1 oleiu de rapitia, 1 oleiu de inu, 1 oleiu de rapitia de salóne rafinatu, 5 turte de rapitia (dar.) Carolina N. B. Popu 1 covoru, 1 pocalu de flori (nedar.) Catinca M. Milia 1 covoru (nedar.) Efrosina D. Cioflecu 1 planulu scólei romanesci din Brasiovu (nedar.) Nicolae I. Popu 1 angeru sculpatu (nedar.) Alesandrina Bozanu 1 iconitia (nedaruitu). Carolina G. Orgidanu 1 iepure pe o tatia, 1 flóre compusa din feliurite póme (nedar.) Maria I. Dumbrava 1 aeru cusutu cu firu pretiuitu 60 fr. (nedar.) Susana I. Popoviciu 1 acoperamentu de potiru 60 fr. v. a. (dar.) Andronicu Androne 2 provase (nedar.) Carolina A. Belgazoglu 1 perina cu flori din firu cusute (nedar.) Elena P. Barcianu 1 perina (nedar.) Maria G. Orgidanu 1 parechia pantofi (nedar.) George Orgidanu 1 bucheta matase (dar.) Ioane Barna, confetariu, 1 placinta din 80 fâlii séu pâture, 1 colacu si 14 córne (dar.) Georgiu Vladareanu, elevu de art'a zugraviei in acad. sciint. frum. la Viena 3 cadre in oleiu si 4 desemnate pe chartia (nedar.) Elisa V. Oroianu, profesorésa 1 policandru de pele lucrata (dar.) Ieronimu G. Baritiu, studinte 2 melciuri de mare, 1 melciu petrificatu (dar.) Maria V. Moldovanu 1 camasia femeiésca (nedar.) Ana Bucuru 1 camasia fem. (nedar.) Maria Bucuru 2 laibere fem. (nedar.) Nicolae Maciuca 1 straiu vergatu si 1 albu, 1 camasia barbatésca, 3 gulere, 1 alta camasia, 1 fécia, 2 stergare de borangicu, 2 pei negre, 1 straiu (nedar.) Elena Chr. Boiu 1 perinutia (nedar.) Paraschiva I. Manole 1 icóna cusuta cu margele (nedar.) Zoe I. B. Popu 1 cosiuletiu cu pedestalu (nedar.) Radu Mamulia, lemnariu 1 turnu de beserica (nedar.) Vasilie Alduleanu si Christea Munteanu 1 cosciugu de copii (nedar.) Elena Sivu 1 perina, 1 icóna (nedar.) Maria Savu 1 laiberu $^1/_2$ metase, 1 bucata spitiuri (nedar.) Maria G. Iuga 1 oglinda garnisita cu foi de pele, 1 buchetu de flori de lemnu, 1 perinitia, 1 mustra de cusutu (nedar.) Elena Munteanu 1 punga de tutunu (nedar.) Andreiu Voina 1 peptariu din 3 pei (nedar.) Maria G. Colibanu 1 zabunu (nedar.) Maria R. Stinghea 1 scurteica fara maneci (nedar.) Atanasie Istratescu 1 icóna beseric., 2 cadre, 1 potiru de lemnu auritu (nedar.) Maria Belea 2 capiteluri poleite (nedar.) Elena Istratescu 1 cadra desemn. (ned.) Andreiu Voina, cojocariu, 1 peptariu din 3 piei de mielu (nedar.)

b) Satulungu.

Radu Popea, preotu, dela mai multi poporeni ai sei, ale caroru nume nu s'au aratatu, 3 covóre, 1 invelitóre (stergariu), 1 camasia cu guleru de firu, 4 servete, 1 materia (flanelu vergatu), 1 straiu, 1 camasia cu matasa, 1 servetu in ferestre si 1 in ochiuri mici, 1 gheba (dimia), 1 tramba pensa, 1 servetu si 1 micu, 2 stergare, 1 tramba pansatura, 1 dimia (gheba) si 1 alba, 1 camasia sasésca si 1 grecésca, 1 sucmanu, 1 peptariu, 1 coperta, 1 facia de perina de inu cu firu cusuta, 3 fecie de perina cusute cu flori, 1 carpa de mana alba, 1 carpa cusuta cu flori, 1 palatîu, 1 stergariu, 1 stergariu cu o parechia de pumni, 1 stricanitura cu flori, 3 pensaturi, 4 servete de flanelu, 1 flanelu de gheba, 1 parechia desagi (nedar.) Irimie Verzea, preotu, dela Nicolae Popa 1 parechia papuci cusuti, 1 straiu, 1 covoru (nedar.) Nicolae Popa 1 iè cu altitie, 1 iè cu firu, 1 camasia, 1 tramba de pensa de tortu, 1 coperta (nedar.), 2 cosiuletie cu brandia (daruite). Moise Ciuta 1 dimie, 1 tivilichia, 1 parechia papuci cusuti, 1 portfoliu (nedar.) Stana Pana 1 camasia cu guleru de firu, 2 pensaturi, 1 iè, 1 bucata altitie, 1 anteriu de dimie (nedar.) Radu Bercariu 2 straie, 1 coperta, 1 cusatura de coperta, 3 fecie de perina, 1 camasia cusuta cu matase, 1 papucu cusutu cu firu, 1 bucata flanelu, 2 bucati dimia, 1 straiu, 1 tramba de pensaturi si 1 de fuioru, 1 bucata lati de lana si 1 de peru de capre (nedar.) Irimie Versea, parochu, 3 basmale (nedar.) Petru Manole 2 stergare, 1 pensatura, 2 trambe pensaturi, 1 plapona innodata (nedar.) Dobra Voicu Pêrvu 1 iè si 1 straiu 30 fr. v. a. (nedar.) Alecsie Ciuta 1 sarica (nedar.) Ionica Popa 1 straiu, 1 dimia alba (nedar.) Ionica Popa 1 dimia négra, 1 flanelu, 1 pensatura, 1 stergariu, 1 valu (tramba) de pansa, 1 camasia incheiéta (nedar.) BucuruGinga 1 coperta, 1 facia de perina, 1 camasia incheiéta, 1 iè cu firu (nedar). Radu Sasu 1 camasia incheiéta, 1 iè cu firu, 1 valu de pansa, 2 fecie de perina (nedar.) Radu Versea 1 anteriu, 1 tivilichia, 1 fiordie, 1 scurteica, 1 parechia zimti (nedar.) Ioanu Sielariu 4 potcóve de calu (nedar.) Ioane Belu 1 camasia, 1 stergariu, 2 covóre (nedar.)

3) Cernatu.

Ana Pêrvu 2 camasi, 1 parechia maneci, 3 stergare de borangicu si 1 de pensa (nedar.) Constantinu Albuletiu 1 camasia barbatésca (nedar.) Oprea Versea, preotu, 1 dimia négra, 1 straiu invergatu, 2 covóre, 1 culme

invergata, 1 straiu albu (nedar.) Stana Oprea Circa 1 pansaria, 2 panure, 1 dimie de panura, 1 covoru de cai, 1 legatura de tortu finu si raru (nedaruite).

4) Turchesiu.

Ioane Odoru 1 straiu (nedar.). Maria Odoru 1 gheba, 1 stergariu, 1 tivilichia, 2 covóre de patu, 30 coti stergare, 1 camasia barbatésca, 1 femeiésca, 1 valu de pansa pentru servete (nedar.) Georgiu Buteanu 20 pei argasite (nedar.)

5) Dârste.

Toma Barsianu, preotu, dela mai multi poporeni: 1 bucata de dimia négra (unu felu de panura tare), 1 dimia alba, 2 tioluri de vultóre (dârste), 1 straiu de lana, 1 giordia (unu felu dn scurteica blanita) (nedar.), 1 bucata de pansa (dar.)

6) Zernesci.

Maria I. Metianu, protopopésa 1 pensatura si 12 serviete de casa, 1 cornu-copiae. Ioane Metianu, protop. 1 capra selbatica négra (inf.), (dar. pe sém'a museului gimnasiului roman. din Brasiovu). Preotésa Iudita P. Ioanu Coms'a 2 straie color., unulu cu peru si altulu fara peru (ned.) Preotésa Stana Ioanu Danu 1 iè antica, 1 pansatura si 1 straiu coloratu fara peru (nedar.) Ana I. Dobre Nógea 1 bucata postavu, 2 stergare si 1 iè antica (nedar.) Copil'a Maria B. Metianu 1 iè si 1 iconitia (nedar.) Georgie Trufasila 1 pusca (nedar) Vasilie Saftu 1 resboiu (nedar.) Nicolae Codleanu 1 léganu (nedar.) Ioanu Rotariu 1 róta (nedar.) Georgie Nila 1 óla (ned.) Bucuru Gigimocu 1 duhotu si 1 resina (ned.) Petru Codleanu 1 barda (ned.) Fabric'a de chartia mechanica 6 calitati diverse chartii albe si colorate: 2 risme calitatea III. pr. 3 fl. 50 cr., 4 risme: a) verde, b) rosia, c) galbina, d) albastra pr. 5 fl. 50 cr., 4 contiuri de sugare 92 cr. (dar.)

7) Sohodolu.

Stan'a I. Puscariu, preotésa 2 stergare albe si 1 galbinu (nedar.)

8) Fundat'a.

Paraschiva M. Ciurea 3 stergare albe si 2 galbine, 1 basma galbina, 3 basmale albe, 1 camasia de barbatu, 1 iè fem, 1 bucata pansa, 1 fota de fata, 1 cojocu de lana alba vergata, 2 fetie de masa de lana (nedar.)

9) Simonu.

Preotésa lui Ioanu Mosoiu 1 stergarelu de borangicu (nedar.)

10) Pester'a.

Ana Bucuru Coca 1 fota cu albu vergata, 1 brîu cu rosiu vergata, 1 stergariu albu de borangicu, 1 bratie (nedar.)

11) Moeciu de susu.

Georgiu Ciurea 1 stergariu de borangicu, 1 iè cu flori (pui) (nedar.)

12) Moeciu de josu.

Ioanu Voinescu, juratu, 1 iè, 1 stergariu, 1 camasia de barbatu, 1 stergariu de borangicu (nedar.)

13) Pojan'a Merului.

Preotésa par. Ioane Micu 1 stergariu, 1 servetu, 1 pansa de bumbacu (nedar.)

14) Rosnovu.

Prin Rudolfu Petricu, preotu, dela Ioanu Avramelu 1 parechia desagi (nedar.) Ioanu Miloiu 1 parechia desagi (nedar.) Vid. Maria N. Stanicelu 2 traisti (ned.) Georgie Stingea 1 barda si 1 cuțitu (nedar.) Nicolae Caroli 1 parechia tietini (ned.) Stanca Hermaneanu 1 iè (nedar.) Ana Petricu 1 iè (nedar.) Ioanu Butnariu 1 garbaciu (nedar.) Ioanu Mohora 1 teaca (nedar.) Ioanu Voicu 1 teaca (nedar.)

15) Crisbavu.

Paraschiva P. Marinu 1 stergariu (nedar.)

16) Magiarusiu.

Maria M. Dimu 1 camasia fem. cu arniciu rosiu (nedar.) Bucura I. Crisbasianu 1 cinci coti pensa pentru servete (nedar.) Stanca Taus 1 pensetura (nedar.) Ioanu Radu 1 barda (nedar.) Maria I. Dimu 1 stergariu de lana (nedar.)

17) Tarlungeni.

Paraschiva D. Munteanu 1 straiu (nedar.) Georgie Dragu 1 cascavalu (dar.) Dimitrie Peresiu 1 cascavalu (dar.)

18) Hermanu.

Toma Nazarénu 1 masutia (dar.) Ioanu alu Tomi 2 fesînice (dar.) Maria G. Dogariu 1 camasia (dar.) Ioanu Veveritia 1 camasia (dar.) Marina N. Cristolovanu 1 stergariu (dar.) Maria G. Crivetiu 1 stergariu (nedar.) Elena G. Olteanu 1 peptariu (nedar.) Maria I. Goicea 1 camasia (nedar.) Voica C. Masariu 1 stergariu (nedar.) Achimu Dumasca 1 turta de brandia (dar.) Arseniu Cristolovénu 3 papusi de brandia (dar.) Maria A. Miresiu 1 camasia (nedar.) Pauna A. Cristolovénu 1 stergariu (nedar.) Ioanu Mitanu 1 secere (dar.) Maria N. Popoviciu 1 stergariu (nedar.) Georgiu Cincu 1 toporu (nedar.) Ticoiu Grancea 1 versatóre de arama (lingura de feru) (daruita).

19) Santupetru.

Comanu Munteanu 1 caciula négra (nedar.)

20) Feldióra.

Iuonu Morariu, parochu dela mirenii sei 1 camasia fem., 4 pansa cu 5 coti, 2 stergariu, 1 androcu (nedar.)

21) Rodbavu.

Avramu Comsia 1 plugu (nedar.), 1 cruce de paie (dar.)

22) Bodu.

Paraschiva Rosca 2 maneci (nedar.) Georgie Zaticu 1 spata (28 jurabitie) (nedar.)

Din Ungari'a.

a) Comitatulu Aradu.

ARADU. Alessandru Gavr'a 8 butelii vinuri, 2 a 11, 2 a 10¼, 2 a 10, 2 a 9½ %, si ¼ acovu vinu, tóte de proba si anumitu din vii'a ce a fostu odinióra alui Tökölyi; vinuri bine grijite, tari si totusi sanatóse (dar.)

SIRI'A (Világos). Maria Beldea nascuta Arcosi, protopopésa 1 batista alba de mana chindisita (dar.)

b) Comitatulu Satumare.

BAI'A MARE. Ana Cotiu alias Kótzy 1 pensatura de cafea si 4 servete impletite din atia de inu (dar.)

SATUMARE. Vasiliu Cinca, pictoru, 1 icóna biblica infaciosietóre pe Noe cu 3 fii ai sei, candu s'a fostu imbetatu de vinu (dar.) Teresia Branu, protopopésa, 2 coti pensa. Ana Branu, domnisióra, 1 parechia papuci legati si 1 tapetu de margele (dar.) (Nu s'au priimitu obieptele, decatu numai avisarea).

c) Comitatulu Marmatia.

DRAGOMIRESCI. I. Oprisiu, protopopésa, 1 covoru de masa tiesutu din lana cu colori vinete, albe si rosi (dar.)

SIGETULU MARMATIEI. Ana B. Busitia, profesorésa, 1 maframa alba cu flori, 1 cosiarca de perdele cu flori si 1 perina de orologiu (dar.)

VADU. Cornelia Batinu, domnisióra, 1 buchetu de flori compusu din semintie (dar.)

STRIMTURA. Ermiona Caracioni 1 etageru de parete (dar.)

d) Comitatulu Pesta.

PEST'A. D-na Alesandra Georgie Popa nascuta Popoviciu 1 covoru sub arme, lucratu din lana, mai multu in tricólorea si cu marc'a Transilvaniei aparata de unu leu, inscriptiunea: Independinti'a Transilvaniei; — daruitu la fondulu Reuniunei femeiloru romane. D-r'a Ida Popu de Siomcuta mare, 1 perina de sofa si 1 córda de clopotielu, ambe lucruri frumóse, nedaruite.

e) Comitatulu Biharia.

ORADEA MARE. Flórea Paulu, domnisióra 1 lucru de mana (dar.) Paulu Fasia 1 perina de orologiu (dar.) Ana Betzeffy 1 icóna cusuta cu margele (dar.)

PORTELECU. Vasilie Vancu, preotu, 8½ punti grau curatu, 5½ punti cucurudiu si 2 punti sapunu (dar.)

Din Banatu.

a) Comitatulu Timisióra.

LIPOVA. Iulia Ios. Suciu coconitia, 1 corfitia de peru impletita (dar.) Anastasia Suciu coconitia, 1 batista cusuta si 1 buchetu de flori de céra (dar.) Iosifu Suciu, preotu, cartonulu dela corfitia. Sofia M: Marienescu domnisióra 1 chemisetu de dame (dar.) Davidu P. Simonu cartonulu dela chemisetu. Elena Demetrescu domnisióra (de 12 ani) 1 primura cusuta cu margele si 1 péna de curatîtu dintii (dar.) Marta n. Fogarasi & Iuliana n. Posta 1 coperta alba impletita (infilatu-Iorgan) 1 umbrariu la lumina, frundia cu semintia'i de taietura si siofranu si cépa de siofranu (dar.) (Valórea obieptelor 28 fl.; umbrariulu e lucratu de Georgiu Mateiu si covertatu prin parochulu Suciu; frundi'a de taietura, vindeca radicalu ori ce rana de taietura; siofranulu cu cép'a lui, 'lu producu zelósele acestea dame conationale si 'lu intrebuintiédia de siofranu finu cu succesulu doritu).

VLAICOVETIU lênga Versietiu. Dna. Elena Mocioni de Foen 2 oprege (catrintie dupa portulu banatianu) tiesute cu firu si cu flori alese in stilu anticu (dar.)

LATIUNASIU. Maria fiic'a preot. Botosiu 2 oprege (catrintie, fote) (dar.)

CHISETEU. Dionisiu Cadariu, notariu com., dela Sabin'a Radulescu 1 conciu cu 44 douadieceri, 1 camasia, 1 brîu latu, 1 opregelu, 1 bratiera, 1 catrintia si 1 peptariu (nedar.)

TIMISIORA. Constantinu Ioanoviciu, c. r. consiliariu scolariu, 4 butelii mari si 2 mici cu vinuri din Minisiu, fórte bune (dar.)

b) Comitatulu Carasiu.

LUGOSIU. Vid. Ecaterina Nicolae 1 batista cusuta cu flori si 1 cusuta albu (nedar.)

BULCIU. D-na Iosefin'a Mocioni n. baronesa Brudern, 1 sierpariu barbatescu cusutu cu firu de auru pe catifea rosia, lucru eminentu.

BOCSI'A MONTANA Vasiliu Diaconoviciu, maestru cojocariu, 1 peptariu (val. 16 fl.) facutu prin calf'a Ioanu Pocrojanu. (Neputenduse vinde cu pretiulu aratatu, voiesce proprietariulu a i se trimite obieptulu inapoi, spre a trimite pretiulu de 16 fl. in numerati la associatiune).

Din Vien'a.

Nicolae Popescu, academicu, 4 icóne pe pensa, 3 cadre diverse in oleiu pe pensa, in crayon si 1 litografitu, cele in oleiu de unu pretiu mare. Georgie Vladareanu, academicu, 6 cadre diverse lucrate cu multa grija (nedar.) Sidonia Majoru n. Panaiotu, portretulu lui Michailu bravulu cusutu prea finu in lana (dar.) Ioana D. Moldovanu, consiliarésa aulica, 1 pantlica pentru stégulu gimnasiului roman. din Brasiovu, cusutu pe atlasu albu greu, cu firu de auru, cu maiestria.

Din Bucovin'a.

CRASNA. D-na Ileana de Stîrcea din Crasna lenga Cernautiu 1 perina lucrata in metasa grea, lucru in tóta privinti'a finu, 1 camasia, 1 pensatura de masa si 1 stergariu (dar.)

DORNA CANDRENI. Prin Isidoru Procopeanu, preotu, dela unu munteanu din Poian'a Stampei 2 bice (dar.)

Comitatulu Albei-Iulia in Transilvania.

ALBA IULIA. Elisabeta Marosianu 1 corfitia impletitura de harasu (dar.) Maria Turcia 1 impletitura de harasu (dar.) Matild'a Papp 1 impletitura de harasu si 1 corfitia (dar.) Eleonora Papp 1 parechia manusi (dar.) Lucretia Marosianu 1 parechia de strimfi (dar.) Victoria Moldovanu 1 zabunu (dar.) Cecilia Ionascu 1 pensa incoltiata (dar.) Eleonora Sangeorgeanu 1 guleru si 1 corfitia (dar.)

(Va urma.)

SUPLEMENTU LA TELEGRAFULU ROMANU.

Catalogulu espusetiunii romanesci,

deschise in $^{28}/_{16}$ Iuliu 1862.

(Urmare.)

Comitatulu Albei-Infer. in Transilvania.

ALBA IULIA. Nicolae Totatianu 1 sapunu. Nicolae Bergianu 2 talpe rosie. Maria Bergianu, domnisióra, de 12 ani, 1 peptariu lucratu de Dem. Sedanu din Lugosiu. Alessandru Tordasianu 1 teluriu. Maria D. Bergianu 1 covoru. Elena Tordasianu 1 straitia de scóla si 1 covoru de patu. (Se daruiesce unui scolariu de legea orientala seracu.) Susana Limbeanu (de 14 ani) litere cusute. Dimitrie Vulcanu 1 parechia caltiuni. Simeone Bergianu, studinte, gogósie de matase mai multe. (Tóte daruite). Axente Severu 1 irha (nedar.), 1 butoiu cu vinu de 6% din 1852 si 4 butelii vinu (dar.). Iacobu Turbureanu 1 parechia pantofi (nedar.) Maria Bergianu (de 9 ani) o parechia legatori de strimfi si 2 corfe cu tórta (dar.) Dómna l. N. Bergianu 1 icóna de margele (nedar.) Elisabeta N. Bergianu 1 siapca inodata. Dim. si Maria Bergianu 2 pei negre de vitielu, 2 galbine si 1 peptariu. (dar).

ABRUDU. Ioane Darabantu, argasitoriu, 1 pele de vitielu. Ladislau Buldiu, curelariu, 1 sierpariu cusutu cu flori (val. 60 fl.) (Vendienduse, se i se retrimita 25 fl. v. a.) Alessandru Lazaru, proprietariu de mine, 1 bucata auru. Amalia si Elena Cocu, domnisióra, 1 perina de sofa construata de man'a denseloru. Iuliana Cocu, domnisióra, 1 parechia de pantofi de mana sa. Mihaile Cocu, proprietariu de mine, 2 stufe de auru in pretiu de 4 galbeni din bai'a St. Treime. Vasilie de Bosiota si Motiu Dembulu, protocolistu sedriei de comit. si proprietariu de fodine, 2 stufe de auru (val. 2—3 galbeni) din baia sa Pétr'a despicata si Ioanu botediatoriulu din Bradi. Amalia de Boeriu 1 siapca dinpreuna cu unu coronasiu. M. Potoranu, croitoriu de dame, 1 toga (haina fem.) in pretiu de 30 fl. v. a. (In casu de vendiare destina proprietariulu 15 fl. v. a. pentru fondu.) Alessandru Papp, calciunariu, 1 parechia de caltiuni pretiuiti in 10 fl. (Vendienduse caltiunii se remana 5 fl. pentru fondu, iaru pentru 5 fl. se i se tramite Gazeta pe I. sem.) Nic. Balosiu 1 sierpariu. Mih. Toporanu, croitoriu de dame, 1 toga de dame. (Valóre 30 fl. v. a. poftesce 15 fl. inapoi.) Ioane Barbu 1 pétra cristalisata, 1 donitia cu 5 córde, 1 dutienu ciuburasie si 1 parechia cipici fem. Rosalia Siulutiu 1 fatia de masa si 5 servete. Sofia Telechi 1 stufa. Georgiu Mateiu 1 stufa de auru. Olimpia Adamoviciu 1 corfa de parete. Nicolae Balosiu 1 freu, 1 presina si o parechia póle. (Valóre 20 fl. v. a. poftesce 10 fl. inapoi.) Ana Popoviciu 1 camasia fem. Francisca Cumanu 1 covoru. Sofia Vasiu 1 modelu de cusutu si 1 guleru. Iuliana Vasiu 1 pansatura. Ioane Barbu 1 cruce aurita. (Valóre 60 fl. v. a.) Ioane Crisianu 1 stufa de auru. Anna Crisianu 1 corfa cu flori. Sofia Telechi 1 vestmintu preotiescu. Elena Adamoviciu 1 vestm. preot. Constantinu Cumanu 1 stufa de auru. Alessandru Amosu 4 stufe de auru. D. Salvina Tobias 1 stufa de auru. Nicolau Boeriu 1 stufa de auru. (Tóte daruite.)

BLASIU. Essel. Sa Dn. metropolitu Alessandru Sterca-Siulutiu 1 cucumis anguineus (4 urme si 8 degete), 1 castravete (4 urme lungu), 9 soiuri feliurite vinuri à 2 butelii si 1 sticla apa de Tiur. T. Cipariu, canonicu metrop. 1 parechia desagi lucrati de una Türiana. Ana Barna fil. lui Miclosiu 1 tablou cusutu si 1 cosiarca de margele. Iuliana Grama fil. lui Mihaliu 1 cosiarca de margele. Maria Fauru fil. lui Zsicu 1 pomerantia. Iudita Caprariu fil. lui N. 1 perina. Ana Fodoru fll. lui N. 1 parechia maneci. Ana Munteanu 1 stergariu. Ana Grama a lui Petru 1 facia de masa. Iuliana Crestina a lui Ioane 1 siapca. Petru Suciu 1 parechia papuci. Ioane Campeanu, tipografu, 1 acathistu auritu. Ana Sofranu 2 merindari, 1 fatia de masa si 1 stergariu. (Tóte daruite.) Constantinu Papfalvi 1 covoru mare si unu micu (Valóre 30 fl. v. a. le a rescumparatu cu 30 fl, care sum'a o daruesce fondului associatiunei.) Tipografi'a 1 mineiu legatu de Domsia (nedar.)

ÓARDA DE JOSU. Nicolau Sandor de Vistea 1 móra de mana (val. 60 fl.) (dar.)

M. UIÓRA. Nicolau Albea, taietoriu de sare, 1 piramida de sare, 1 pipa de sugare cu cibucu si 3 inele nedespartite (dar.)

VINGARDU. Ana Mihaltianu, preotésa, 1 coperta de patu de lana, 1 pensatura si 1 stergariu (nedar.)

TÜR. Maria Siarlea fil. l. Iuon 1 covoru (nedar.)

HUSUSEU. Nina Ciato 1 tablou cu margele (dar.)

LUPULU. Eva Puianu fil. l. Ioane 1 cratintia, 1 facia de perina si 1 iè fetésca (dar.)

CERGIDELU. Prin Maria Radusiu, preotésa, dela sine si altele 7 zelóse femei (numele nu s'au consemnatu) 10 coti pensa de inu, 16 coti de bumbacu, 36 coti de fuioru, 2 bindege nationale, 1 stergariu, 3 fecie de perina cu figuri antice, 1 pastura (merindariu) si 1 cratintia cu figuri antice (dar.)

CRICAU. Petru Trutia, preotu, 4 butelii cu vinu din 1861. Sofia Trutia, preotésa, 1 pensatura pentru 12 persóne dinpreuna cu 12 serviete mai mici. Iudita Trutia, domnisióra, 1 apasatoriu de epistóle. Grigorie Mezei 1 saculetiu de linte si 2 ferdele grau (Tóte daruite.)

STRAJA. Comuna 1 fécia de perina. Ioane Popescu 1 stergariu de culme. Ana T. Ignatiu 1 siurtiu, 1 guleru, 2 catrintia, 1 pensa, 1 covoru de lana, 3 culmarie, 4 stergare, 1 fécia de masa si 1 covoru. Ioana Todoru 1 stergariu. (Tóte daruite.)

PETROSIANI. Salomia Anghelu 2 panuri de lana albe. Maria Popoviciu 2 camasi barbat. Ileana Tibea Macaveiu 6 catrintie. Maria Campeanu 8 pensaturi. Susana Candinu 1 fatia de masa. Maria G. Nicolae 1 fatia de perina. Ioana Campeanu 1 fatia de perina. Eufrosina Seminica o parechia desagi. Zamfira G. Gligoru, Maria I. Popoviciu, Teodora l. A. Antonie, Vid. Susana Popoviciu, Vid. Iittu Ana l. Moise, Iova G. l. Gligoru cate 1 straitia. Reveca V. l. Macaveiu, Paraschiva fiica l. Iosifu, Mariutia Petreanu, Maria Vas. l. Petru, Mariutia Vid. l. Petru cate 1 stergariu. Elena Popescu, preotésa, 1 catrintia, 1 pensatura de masa, 5 stergare si 1 straitia. Maria serb. l. Stefanu, Vid. Ana Campeanu l. Anghelu, Maria l. G. Turcu, Paraschiva fiica lui Iosifu cate 1 stergariu. Vidua Maria Tibea 1 pensatura. (Tóte daruite.)

ROSIA. Flórea Ioane Nemesiu 1 covoru de lana. Susana N. Sebastianu 1 straiu. Ana D. Negru 6 stergare. Ana Savului 1 pensa. Davidu Dendu 1 fécia perina. Anica N. D. Munteanu, Anica A. Munteanu, Anica G. Munteanu, A. I. Puscasiu, Chira A. Munteanu, Ana V. Spataceanu, Ana A. Spataceanu, Fira A. Blasianu, Fira O. Munteanu, Maria V. I. Ionasiu cate 1 stergariu. Veta P. Munteanu, Lina I. Bogdanu, Maria V. Popu, fiica lui G. Dendiu cate 1 catrintia. Nitia Gl. Deacu 1 facia de perina. Maria I. Christea 5 catrintie. Nastasia Rosa 2 penseturi. Maria Pauleti, protop., 1 covoru. (Tóte daruite.)

VINTIU DE JOSU. Ioanu Bena 2 struguri din viile comunali si 1 catrintia (dar.)

BUCERDEA VINÓSA. Maria Nistoru 1 guleru (dar.)

TEU. Flórea I. Munteanu 2 catrintie. Maria N. Deacu 1 facia perina. Ana N. Deacu 1 covoru. (Tóte daruite.)

HENINGU. Mariutia V. Avramu 1 brîu (dar.)

SIARDU. Domnica G. Popa 1 guleru. Flórea Moise Dimitrie 1 pensatura. Reveca I. Matesiu 1 guleru. Sofia Ilie Nana 1 merindare. Safta Sofia Ilia 1 stergariu de lana. Sofia Vid. Lucaciu 1 maframa. Crucitia Tiutianu, Maria N. Radu, Ana M. Popa cate 1 stergariu. Maria Ioanu Mitaciu, Maria I. Gusiatu cate 1 catrintia. Paraschiva Theodora Lucaciu 1 legatóre de brîu. Reveca I. Suciu 1 guleru si 1 straitia. Elisabeta Matesiu 1 stergariu. Elena N. Dumitreanu 1 facia de perina. Ana P. Briscasiu 1 catrintia. Elisabeta M. Briscasiu 1 straitia. Ana Filim. Luca 1 covoru de patu. Bota Popu 1 covoru. (Tóte daruite.)

AMPOITIA. Alessandru Nanescu 1 limba de pasere petrificata, 1 scoica petrif. si 1 lapte de pétra (medicina). Toma Miclea 1 ciocu de pasere petrificatu (dar.)

VALEA DOSULUI. Elena Verei 2 camasi (nedar.) Nicolae V. l. D. Costnicu 1 straiu. Salomia Popescu 2 stergare. Domnica N. Popescu 1 camasia. Dionisie Popescu 1 stufa de arama. Nicolae Popescu 1 stufa de auru. (Tóte daruite.)

PETIELCA. Susana Domsia 1 covoru de mésa, 1 straitia, 1 fécia de perina si 1 stergariu de capu. Georgiu Ciorbea, studinte, 3 coconi si 1 legatura de metase. Maria Domsia 1 straitia si 1 gulerasiu. Melentia Domsia 1 catrintia. Anica Domsia 1 facia de culme, 1 stergariu si 4 coti pensa. Maria Nistoru Birseanu 1 fécia de culme. Melentia T. Vaida 1 carpa si 1 velitóre de capu. Maria T. Sulutiu, Sofia, Todoritia. Paraschiva si Todosia Ciorbea, cate 1 stergariu. Chiriana G. Domsia 1 pensa si 1 stergariu. Maria Domsia 1 fatia de perina, 1 stergariu si 1 acoperitoriu de mésa. (Tóte dar.)

MOCOSIU. Vasilie Simonu 1 cruce de lemnu (dar.)

BUCERDEA MAG. Isidoru Domsia, Nicolae Isaila cate 1 legatura de lana. Sofia Z. Maximu 1 fusu de torsu de lana. Sofia Popu 1 covoru si 1 straitia. Ana Giurca 1 camasia fem. F. Marina G. Popu 1 guleru. F. Saveta N. Hilutiu 1 fuioru de canepa. Ioana I. Comanu, Trutia Gaftina, Fiica Nic. Borza cate 1 guleru. (Tóte daruite.)

IGHIU. Ana, Ludovica si Reveca N. Popu 2 gulere si 1 facia de perina. Reveca N. Mihaiu 1 guleru. Ana N. Dobo 1 guleru. Ana Medrea 1 stergariu. Ana lui Iuon Ana 1 carpa. Veronica I. Florescu 1 catrintia. Ecaterina Moldovanu 1 covoru. Florea I. Anghelu 1 parechia desagi. Sofia G. Popa 1 straitia. Sofia I. Simu 1 facia de perina. Mariutia St. Trîfu 1 stergariu. Oana I. Chirbacu 2 stergare. Paraschiva I. Sora 1 stergariu. Ana G. Istvanu 2 fetie de perina. Maria N. Vianu 1 stergariu. Anastasia N. Macsimu 1 stergariu. Stanutia P. I. Moldovanu 1 catrintia. Ana I. Dumitru 1 stergariu si 3 gulere. Dochia N. Durila 1 pensatura. Ileana Petru Antonu 1 stergariu. Ana V. Deremusiu 1 catrintia. Elisabeta Drumariu 1 stergariu. Ana N. Pecurariu 1 straitia. (Tóte daruite.)

OJESDIA. Flórea P. Vasile 1 carpa. Paraschiva I. Eliseiu 1 facia de perina. Preotésa D. Constantinu 1 brîu si 1 stergariu. Flórea Popa 2 coti pensa. Iustina Marcu 1 stergariu. Anica Flesieriu 3 catrintie, 7 stergare, 1 pantlica, 2 gulere, 1 facia de perina. (Tóte daruite.)

SANTIMBRU. Prin D. Indreanu V. 3 funduri de perina, 5 stergarie, 3 catrintie, 1 straitia, 1 brîu rosiu, 1 albu, 1 verde, 1 rosiu-verde, 1 venetu-rosiu-albu. Elena Indreiu 1 iè fem. (Tóte daruite.)

GOLTEIU. Prin D. Indreanu V. 13 stergare, 4 fetie de perina si 1 bucata postavu (dar.)

M. ST. CRAIU. M. Toma Ocneanu 15 stergare, 1 catrintia, 1 brîu si 3 gulere (dar.)

CAPUDU. Comun'a insasi 4 stergare (dar.)

LANCRAMU. Preotésa lui Simionu Blaga 1 covoru (dar.)

CAMPENI. Maria N. Chendi 1 stergariu. Anu I. Andreica 1 fétia de masa. Maria Dondea 1 catrintia. Zamfira N. Andreiu 1 parechia caltiuni. Ioane Corchesiu 1 peptariu. Vid. Ana Bobariu 7 coti pensa. (Tóte dar.)

CRACIUNELU. Veronica Silvasiu 1 mesutia de lana rosia (dar.)

FENISIU. Ioanu Romanu 1 castenutiu de lemnu (dar.)

VINEREA. Ioane Herlea, preotu, 1 parechia desagi. Mihaile Mihu 1 catrintia. Ioanu Mihu 1 catrintia, 1 parechia desagi si 1 straitia. Ilie Herlea 1 covoru si 1 parechia desagi. (Tóte daruite.)

ZALATNA. Nicolae Stancia 1 cruce (dar.) Georgiu Rosca 50 coti panura de lana, 1 parechia desagi (nedar.), 1 camasia, 2 stergare, 3 parechi caltiuni de lana (dar.)

CIUGUDU. Eva Petru Branu 1 catrintia, 2 stergare, 1 parechia desagi si 1 fétia de perina. Reveca fiica lui Petru Branu 1 pensatura cusuta si 1 caitia. Aftina G. Giurca 1 stergariu. (Tóte daruite.)

TOTOIU. Nora D. Bogdanu, Marta D. Aura cate 1 catrintia. Ioana I. Popescu, Ana P. Bogdanu, Eva O. Moldovanu, Georgie Moldovanu, Todorica Aura cate 1 stergariu. Canditu Moldovanu 1 covoru. (Tóte daruite.)

VULPERU. Ana preotésa Munteanu o parechia desagi (dar.)

LIUBA. Maria preot. Climentu Munteanu 1 fétia de perina. Paraschiva par. Ioane Munteanu 1 stergariu si 1 catrintia. Maria T. Munteanu 1 stergariu. Georgie Bela 1 camasia barbat. (Tóte daruite.) Alessandru Popu, calciunariu, 1 parechia cisme. (Valóre 10 flor. v. a., 5 fior. pentru fondulu assotiatiunei, eara 5 fior. pentru prenumeratiunea Gazetei pe o jum. anu.) Ana Avramu Stoica 1 covoru. Maria I. Pascu 1 catrintia. Reveca preot. Moldovanu, Onitia I. Nagu cate 1 stergariu. (Tóte nedar.)

CUTU. Dómna Sofia Metesiu 2 fetie de perina in 4 itie cu bumbacu si cu arniciu. Domnisióra Anica Metesiu 4 stergare in 2 itie cu bumbacu si cu arniciu. Domnisióra Emilia Metesiu 1 fatia de masa in 2 itie alba si 6 merindari invergate. Dómna Ester Albini 12 stergare in bumbacu cu ochi si 1 covoru de lana invergatu. Vesta Hirsocu 1 parechia desagi de lana si 1 invalitóre de bumbacu. Ana lui Gligor Bitea 1 culmariu. Paraschiva Brate 1 fatia de perina cu bumbacu si cu arniciu. Anglitia lui Iosifu Brate 1 culmariu de bumbacu si de arniciu. Eftimie Danciu 1 culmariu. Paraschiva lui Ioanu Brate si Flórea Brate, cate 1 culmariu de bumbacu si de arniciu. Oana lui Ismaila Dicu 1 capateiu de perina. Paraschiva Cuténu 1 siurtiu negru de lana. Oana lui Mihaile Cuténu 1 cratintia. Ana lui Ignatie Munteanu 1 capatuiu cu arniciu si cu bumbacu. Dómna Iustina Moldovanu 1 masa alba invergata cu bumbacu. Anglitia lui Iosifu Brea 2 coti de panura alba de lana pentru cióreci. Oana lui Gligoru Brea 1 capatuiu cu bumbacu si cu arniciu. Vasilca Catana Ved. 4 coti de pensa. Nitia lui Iuonu Dantsu 1 culmariu. Salomia Hirsocu V. 1 merindare. Paraschiva lui D. Hirsocu, Paraschiva D. lui Ananie, Anastasia lui Iuonu Vasiu cate 1 capatuiu. Ana lui I. Nistoru 1 culmariu cu arniciu. Maria lui Monu Nistoru, Maria lui Nicolae Nistoru cate 1 cratintia. Maria lui Naila Nistoru 1 merindare. Iova lui Danila Nistoru 1 cratintia. Rachila lui Clemente Nistoru 1 covoru de peru pe masutie si braciile. Ilana lui Gligoru Vasilca 1 capatuiu cu arniciu. Veronica Vasilca 1 cratintia. Veronica Vladu $2^1/_2$ coti pensa de bumbacu. Iova Chindescu 1 cratintia. Maria Vladu 3 coti de pensa. Teia Salco 1 cratintia. Ana Galati, Oana Marcu lui Iuonu, Veronica Galati cate 1 merindare. Tilianu Mutu 1 cratintia. Oana Trifu 2 coti pensa de bumbacu. Rachila Flesiariu 1 merindare. Maria Flesiariu $1^1/_2$ cotu pensa. Oana lui Iuonu Munteanu 1 merindare. Rachila Chirtioiu 1 merindare. Oana lui M. Rehovénu 1 merindare cu arniciu. Safta Poenariu, Iova Brea, cate 1 stergariu invergatu cu arniciu. Sia V. Brate 1 capatuiu. Maria Radu 1 panura de straitia. Sofia Daianu 1 bracila. Ana lui I. Munteanu 1 cratintia. Oana lui I. Bitiu 1 culmariu. Oana Iovu Batiu 1 cratintia. Chica Cilnicianu 3 pense si 1 merindare. Avramu Coltoru $^1/_2$ puntu céra galbena. Oana lui Ananie Moise 1 merindare. Oana Rechia 1 cratintia. Rachila lui Dan. Simescu 1 merindare. Ana Flesiariu 1 culmariu. Oana lui I. Nistoru 1 capatuiu. Oana lui V. Nistoru 1 straitia. Anglitia lui Isidoru Mirionu 1 culmariu. Filipu, Ilie, Maria si Lipianu Mirionu cate 1 merindare. Paraschiva si Andreiu Vasilca cate 1 culmariu. Iuonu Bredila 1 merindare. Iliana Streinu 1 culmariu. Ioftiche Vasilca 1 siurtiu negrn. Rachila lui Avramu Vasilca si Dinu Bredila cate 2 coti de pensa de bumbacu. Rachila Cantea, Maria Bredila si Similie Vladu cate 1 merindare. Ana Vladu 1 stergariu. Salomia lui I. Radu $1^1/_2$ cotu de pensa. Rachila Boca 1 culmariu. Ilare Boca $1^1/_2$ cotu de pensa. Simu Boca 1 capatuiu. Dinu Popa 1 culmariu. Oana Popa si Ana Burta cate 1 merindare. Pavelu Popa 1 capatuiu. Istachie Boca panura de 2 straitia. Anglitia Lazaru 2 coti panura de straitia. Susana Dicu 1 cratintia. Iova Avramu Simescu panura de 1 straitie. Ionu Simescu 2 coti panura sura. Maria V. Dicu 1 fatia de perina. Maria Iuonu Buca 1 capatuiu. Iova lui G. Dicu 1 culmariu. Istachie Bitea 1 cratintia. Oana V. Bitea $1^1/_2$ cotu de pensa. Toma Rechia 1 cotu de pensa. Flórea Pavelu Hadénu, Ana lui I. Daianu, Pavelu Hadénu Iuonu si Iova lui Gligoru Mutu cate 1 merindare. Mariutia Bitea 1 culmariu. Oana I. G. Bitea $2^1/_2$ coti de pensa. Oana P. Bitea 2 coti de pensa. Ana I. Bitea 1 culmariu. Sofia Bitea 2 coti de pensa. Ana S. Bitea 1 merindare. Stefanu si Iosifu Boca cate 1 culmariu. Georgie Burta, Davidu Munteanu cate 1 merindare. Iuonu Bitea alu Onii 2 coti panura alba. Iuonu Simescu 1 culmariu. Dinu Boca panura de 1 straitie. Niceforu Boca 1 capatuiu. Vesta Simescu 1 culmariu. Nicolae Dicu panura de 1 straitia. Vasilie Mutu 1 siurtiu negru. Ioana M. Boca 1 camasia fem. frumósa dupa stilulu locului. Iosifu Savului Galati 1 merindare. Simeonu Rechia $1^1/_2$ cotu de pensa. Iosifu alu Onii Galati 1 culmariu. Salomia I. Springianu 1 merindare. Doua fara nume 1 merindare si 1 culmariu. Sum'a totala, dupa cum s'au pretiuitu din locu: 118 fl. 15 cr., si tóte acestea obiepte sunt daruite.

SPRINGU. Ludovica Solomonu 1 covoru (dar.)

Comitatulu Albei de susu.

PALOSIU. Ana Vetureanu n. Canciu 1 catrintia si 1 stergariu. Anica Ghiaza 1 covoru vapsitu (dar.)

Comitatulu Clusiu.

CLUSIU. Domnisióra Susan'a Nic. Molnaru 1 portretulu lui Michaiu bravulu in marime naturala cusutu (o intreprindere grandiósa pentru mani femeesci), si 1 perina de divanu (emblem'a patriei). Domnisiór'a Elena Molnaru in etate de 9 ani 1 icóna santa cusuta. Domnisióra Aurelia V. Popu (de 11 ani) 1 covoru (dar.) D. Elena V. Popu (de 9 ani) 1 portfoliu. Nic. Molnaru, proprietariu, 1 snopu de grau dela economi'a sa din Chinteu. (D. N. Molnaru inca n'a dispusu definitivu asupra acestoru obiepte·) Iancu N. Molnaru 60 coconi de vermi de metase. Servianu Popoviciu-Barcianu, secretariu gubern. 1 ghezneria zebrina.

Scaunulu Sibiiu.

SIBIIU. Iulia, soci'a D. consiliariu Dr. P. Vasiciu, scrobéla produsa si preparata in cas'a si de man'a sa. Corneli'a si Aureli'a P: Vasiciu 1 covoru cusutu cu multa maiestria, 1 parechia pantofi de casa. Is'a P. Vasiciu 1 draperia de feréstra din harasu, (daruite.) Famili'a Dlui Dr. Vasiciu s'a distinsa si astadata cu desvoltarea simtieminteloru nationale si nobile.) Antonia fiic'a de 9 ani a Dlui S. A. Bechnitiu 1 coperta de vara impletita (daruita.) Efrosina D. Popoviciu, Eleva 1 pomu facutu de dinsa. Maria P. Oprisiu 1 parechia pantofi de nópte (dar.) Carolina Gärtner n. Cepescu 1 saculetiu de batiste. Gärtner, ingineriu primariu, 59 minerali si petrefapte (daruite, pentru colectiunea de mineralii a gimnas. rom. din Brasiovu). Ioane Costande, profesoru de desemnu, 5 cadre: a) taierea capului santului Ioanu, b) immormentarea, c) portretulu Dlui I. Puscariu, d) portretulu Esel. Sale D. mitropolitu Siulutiu, e) portretulu lui G. Baritiu (reu nemeritu), (nedar.) Ioane Criste, compactoru, 1 carte legata si aurita (dar.)

RACOVITIA. Maria Dragoiu 10 coti fetie de perina. Ana Florianu, preotésa, 1 cratintia si 1 síurtiu vinetu. Petru Florianu, preotu, 1 cimbru selbaticu, sierbesce de medicina pentru colica, ferbendulu in apa cu marariu dulce si chimu, 1 nuca de apa, 1 buruiana amara séu cintoria (Tausendguldenkraut), care férta fiindu, in apa séu vinu, e medicina pentru friguri.

SEBESIU DE SUSU. Maria Radu 10 coti pensa fuioru in bumbacu si 10 coti pensa fuioru in fuioru (dar.)

VESTEMU. Mariutia lui Santionu Margineanu 2 cratintie (nedar.)

RESINARIU. Danu Omota, cojocariu, 1 cojocu barbat. si 1 peptariu (nedar.) Sora Bucuru Hambasianu 1 tiolu. Stana B. Bancila 1 straiu. Ioanu Vidriginu, pelariu, 1 pele de vitielu si 1 bucata de talpa. Petru Hodrea 2 pei de mielu. Dumitru Comanu 2 pei de berbece. Sora Vid. Alemanu Danchesiu $12^1/_2$ punti luminari. Mateiu Hordobetiu, morariu, 1 laditia, 1 scaunu de siediutu si 1 de ochianu. Nicolau Topercénu 1 laditia. Maria B. Bucurelu 1 bracina si o baera de traista. Iuonu Muntoiu, libreriu, 1 proba de legatura de carti si 1 scatula. Ioane Drocu, preotu, 3 punti lumini de céra (2 punti dela sine si 1 puntu dela Vasilie Drocu). Comsia Mitrea, luminariu, $1^1/_2$ puntu lumini de céra. Nicolae Toperceanu, bardasiu, 1 blidarelu. Simeonu Hordobetiu, morariu, 1 proba de móra. Comanu Mitrea, cordariu, 30 córde de violina. Ioane Bratu Giurca, economu, 1 burdusielu brandia. Maria Bucuru Danchesiu 1 covoru de patu. Stana Serb. Stanchesiu 5 coti panura. Stana P. Albu 5 coti de panura. Dobra Maniu Drocu 4 coti panura. Isia T. Ciupariu, Mariutia A. Pinciu si Maria l. Ciucianu cate 1 desagi de mana necusuti. Ilinca Maniu Marcu 1 desagi de mana cusuti si 1 traista de mana cusuta. Sora Stanu Drocu 10 coti pensa fina de inu. Dobra Neagoe Dragoe 5 coti pensa de canepa. Isia Nicolae Dragoe 1 stergariu. Marina P. Mitrea 1 pastura de bucate. Mariutia C. Hambasianu 1 perina. Magdalena Bonte 1 proba de stramatura. Paraschiva M. Bratu 1 traista necusuta si 1 stergariu. Sora S. Danchesiu 1 catrintia esita din moda inainte de 30 ani. Mitrea Comanu 3 legaturi de córve. Nicolae Ciuceanu 1 cosiu cu bechia si 1 cu resina. (Tóte daruite.) Ana B. Hambasianu 1 icóna maicei Domnului cu 1 proba de mana dela o fecióra de 14 ani. Ana S. Danchesiu 1 icóna a maicei Domnului si 1 fatia de perina pe feréstra dela o scolaritia de 14 ani. Stana A. Danchesiu 1 potiru si 1 parechia legaturi de ciorapi dela o fetióra de 14 ani Stanca S. Bratu 1 cina cea din urma si 1 cruce dela o fecióra de 14 ani. Ana P. Danchesiu 2 maneci de o iè fem. de o scolaritia de 12 ani. Iustina I. Brote 1 manecariu fem. impletitu si 1 pasturitia de peptu de prunci, dela o scolaritia de 9 ani. Sora Comanu Mitrea 1 pungulitia de o copila de 4 ani. Ana Iacobu Ciuceanu, Ana B. Cioranu si Stana A. Danchesiu cate 1 manecariu. Iustina Brote si Isia Rosiu cate 1 peptariu. Ana Moldovanu 1 camasia si 1 peptariu. Ana Bratu si Stana Danchesiu cate 2 maneci de camasia. Aurelia Pinciu 1 tava impletita. Iustina Brote 1 parechia legaturi. Ana I. Ciuceanu si Ana Moldovanu cate 1 parechia ciorapi. Aurelia I. Pinciu 1 peptarelu impletitu si 1 umbrariu de lumina. Stanca S. Bratu 1 camasia fem. Ana B. Cioranu 1 prospectu de cetate din margele. (Tóte nedaruite.) Maria B. Danchesiu 2 fécie de masa (dar.), 1 straiu vergatu si 1 bubau (saricutia). Ana Cioranu 1 manecutia (nedar.)

PORCESTI. Iacobu Grecu 1 cordovanu albu. Vasilie Borancu 1 cordovanu albu. Dimitrie Dragomiru si Stefanu Borancu cate 2 pei de óie. Rusalimu Cotseiu 1 pele de óie. Pantelemonu Codora 2 pei albe de cordovanu. (Tóte daruite.)

Districtulu Fogarasiu.

FOGARASIU. Dómna fiscalului I. Romanu 1 flóre din zacharu netopitu, fórte maestrósa. Domnisióra Ludovica Cepescu 2 cornuri cusute cu margele si 1 perinitia de orologiu. Corporatiunea pelariloru rom. 1 pele de capra, 1 alba da óie si 1 rosia de óie. Ioane Codru Dragusianu 1 pele de capra négra tapetiata si 1 pele de ursu. Georgie Aiseru, negutiatoriu, 1 umbrela pentru luminari. (Tóte daruite.)

CUCIULATA. Elena G. Circa 1 covoru din cele mai frumosu lacrate (nedar.)

PAREU. Prin Georgie Cerbu, preotu, 1 fundu de perina, 1 siurtiu tiesutu, 1 stergariu de culme, 1 stergariu tiesutu cu venetu, 1 capu de stergariu, 1 fundu de perina rosiu si 1 venetu, 1 brobodelnicu cu flori. (Tóte daruite.)

SINC'A VECHIA. Teodosia Raicu, preotésa, 1 siurtiu de lana si 2 parechi desagi (nedar.)

BECLÉNU. Prin Michaile Fagarasianu, preotu, 2 funduri de perina, 8 stergare, 2 merindare, 1 zaghia, 1 fatia de masa, 1 servetu, 1 parechia manusi, 1 fatia de perina si 1 póle fem. Prin Toma Zsiga dela corporatiunea pelariloru 2 pei negre de vitielu si 2 bucati mai mari de talpa. (Tóte daruite.)

SIARCAITIA. Comuna insasi prin judele Lazaru Barbatu 1 bota mare si 1 mica, 1 fedelesiu, 1 steandu, 1 botitia, 1 vedritia si 1 ciubaru (dar.)

BERIVOIULU MICU. Ioane Ciusdea, parochu, 1 invelitóre (dar.)

BERIVOIULU MARE. Ioane Raduletiu, preotu, 3 merindari intr'unu darabu (dar.)

SASCIORI. Andreiu Dogariu 1 ciubaru (dor.)

Comitatulu Cetatea de Balta.

D. ST. MARTINU. Ana N. Popu 1 covoru cu firu si 1 rosiu. (Val. 35 fl. v. a) (dar.)

CERGIDELU. Prin Georgiu Radusiu, preotu, 10 coti pensa de inu, 16 coti de bumbacu, 36 coti de fuioru, 2 tindele nationale, 1 stergariu, 3 fetie de perina cu figuri, 1 merindare, 1 catrintia cu figuri antice si 2 buruieni. (Tóte daruite.)

ADAMUSIU. Anonimu 1 covoru vergatu cu rosiu-verde (nedar.)

DARLOSU. Georgiu Pansariu 1 camasia tiesuta d'intregu (necusuta), ismene tiesute d'intregu (necusute) si 1 caciula (necusuta). (Daruite.)

Scaunulu Mercurea.

MERCUREA. Dómna soti'a D. jude regescu Ilie Macelariu 1 sierpariu cusutu cu firu de auru, 1 scaunu cu impletitura de lana. Istina G. Macelariu 1 camasia barbatésca si 1 camasia fem. Sofia I. Helgiu 1 catrintia. Ana fiica I. Munteanu 2 fetie de culme.

Scaunulu Sasu-Sebesiu.

SASU-SEBESIU.*) Ecaterina Paraschiva 1 parechia de legaturi de pantaloni (nedar.) Efrosina Onitiu 6 stergare. Leontina Balomiri 1 pocalu cu flori. Mina Balomiri 1 inodatura alba. Calipso I. Georgiu 1 pocalu cusutu. Agapia Onitiu 1 caitia si 1 guleru. Efrosina Onitiu 1 fasie. Calipso Onitiu 1 parechia coltiuni. Marica I. G. Cristea 1 lepedeu si 2 ghemuri de tortu. Maria Z. Moga 1 covoru si 1 fatia de masa. E. M. 1 parechia coltiuni (ciorapi, strimfi). (Tóte daruite.) Prot. Tipciu 1 ciuru (nedar.)

SECASIU. Elena St. Cosma 1 briu, 1 guleru, 1 stergariu, 2 catrintie, 1 fatia de mésa si 1 covoru (dar.)

(Va urma.)

*) Din acestu orasiu inca au venitu cateva lucruri frumóse.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацівнea сефаче ан Сівіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіїѣ есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътмътате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіѣ пе ън ан 8. фл. еар пе о жътътате де анѣ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл в. а.

Incepatele се плътескѣ пентръ ънтжіса óръ къ 7. кр. шірѣл къ літере мічї, пентръ а доа óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 72. **ANѢLѢ X.**

Сівіїѣ. 9 Септемвріе. 1862.

Cestiunea Limbei.

Inca din lun'a lui Maiu se suná, ca Cancelari'a aulico-transilvana a emisu catra Gubernulu tierii unu decretu, din care se aduce la amintire, ca in privinti'a limbei dicasteriale Gubernulu si oficiolatele au se se tiena de pré inalt'a scrisóre de mana a Maiestatei Sale c. r. apostolice din 21 Decembre 1860. Acestu decretu suna asia:

„Fiindu-ca nea venitu la cunosciintia, ca regesculu Gubernu la estradarea hotaririloru sale in privinti'a intrebuintiarii limbeloru in presentu nu se tiene de préinaltulu autografu alu Maiestatii Sale c. r. apostolice esitu in 21 Decembre 1860 si alaturatu aci in copia, a carui decisiuni suntu legatórie si pentru regesculu Gubernu: asia dara se rechiama in memori'a regescului Gubernu, ca, ce atinge oficiós'a intrebuintiare aceloru trei limbi usitate in tiéra, are de a recunósce de cea mai strinsa datoria a sa, a se tienea de decisiunele acestui préinaltu autografu, atatu in privinti'a hotaririloru, ce au de a se dá singurateceloru persóne, catu si cu ocasiunea corespondintiei sale cu iurisdictiunele si corporatiunele morali.“

Cugetamu ca acestu decretu aulicu este atatu de lamuritu si de precisu, de numai are necesitate de esplicatii si talmaciri, si totusi vedemu, ca si acela a remasu litera mórta. Guvernulu corespunde si astadi in limb'a ungurésca nu numai cu iurisdictiunele politice, ci si cu cele bisericesci, de si ale nóstre intrebuintiase in corespondintiele sale cu Guvernulu limb'a romana. Se respandise faim'a, ca in privinti'a acést'a aru fi fostu si in gremiulu Gubernului desbateri fórte serióse si se sperá, ca multe obiecte se voru referá in aceea limba, in care au venitu dela persoane si iurisdictiuni si se voru da afara totu in aceea limba, inse pana acuma afara de unele hartii ce venisera in limb'a germana la judecatorii, si despre cari vorbisera jurnalele germane patriotice, nu mai scimu se fia urmatu altele.

Сівіїѣ 7 Септемвре. Рефлексівнele че леа фъкът „Sieb. Bot.“ ла артікълѣ din „Лоіѣл пестан“ че'л репродъсерътѣ ші ноі ан Nрълѣ трекът, сънтѣ ъртътоареле: Се ва dobedi de дрептѣ, къ акята саѣ фъкътѣ чел тълтѣ прегътірї, ансъ нічї о дефінітівъ порнéлъ спре конкіетареа dietei трансілване. — Антр'атжта аре дрептѣ кореспондентъл лъї „P. L.“ Дечісівнea асъпра репресентацівнеї Ънівєрсітъцїї націонале съсештї, пѣ са потътѣ атъна пріп вотъл сепаратѣ ал консіліарівлъї de кърте сесескѣ, къчї вотъл сепаратѣ са потътѣ ансчіінца ші адъче пътаї дъпъ дечідереа пré тімпърїь орї антързіатъ.

Антр'ачеea аѣ требъітѣ атъndое, атътѣ дечідереа ансашї, кътѣ ші вотълѣ сепаратѣ съ аібе ънѣ стъдіѣ есатінъторіѣ алѣ актълъї спре пресънънере, деакъ оарешікътѣ а фостѣ съ фіе конформѣ ънъї кънpінсѣ інавцітѣ, департе пъртъторіѣ, ънрчесѣ din дрептъл пъблікѣ трансілванѣ.

Се паре ансъ, къ ачеаста конформітате а ліпсітѣ пропъсеї дечісівнї.

Репресентацівнea адекъ пѣ есте о обічнъітъ адреса de лоіалітате. Еа кънpinde вотълѣ ндрептъцітѣ ал ънеї націънї політіче ан пondероасъ антребаре, кътѣ аре съ се актівеze конститъцівнea Марелъї Пріпчіпатѣ алѣ Ардеалълъї съът консідерареа претенсівнелорѣ ші черінцелор пресентълъї.

Репресентацівнea пѣ се поате даръ лъа пентръ ачеea спре ндестълітоареа счіінцъ, ші ноі тръітѣ ан чea маї бънъ сперанцъ, къ кънpінсъл еї ва афла прімire консідерабілъ ші і се ва да къвіінчіосъл респънсѣ.

Ка съ не пріceапъ дрептѣ кореспондінтеле лъї „P. Ll.“ требъе съ репецімѣ, къ репресентацівнea кънpinde ънѣ ндрептъцітъл вотѣ алънеї політіче націънї ан пondероаса антребаре, кътѣ аре съ се актівеze

---

дрептъцітѣ вотѣ алѣ ънеї націънї політіче, ші де ачеea еа есте діферітъ de петіцівнеле ънъї міліонѣ de ромънї.

Ноі кътезътѣ фаче óменїї атенцї ла ачеаста діферінцъ фъръ сфіалъ, пентръ къ ноі ацінетѣ de ачел партітѣ, каре а декіаратѣ ндрептъцірea ромънілорѣ ан Ардеалѣ ка партітѣ політікѣ ан дрътълѣ легіслацівнеї, прін конкърсівнea маіорітъцїї лор препондеранте de ън mandatѣ ал тімпълъї ші de о ндепелепчівне de статѣ, ан врете че партітъл лъї „P. Ll.“ афаръ de борбе фрътоасе, пѣ ia датѣ маї нітіка.

Деакъ ан фіне редакторъл респънзъторіѣ (Сасѣ) ал лъї „P. Ll.“ а прімітѣ негіобіа, къ сасіі сънтѣ ънѣ попълѣ de 100000 сфлете фъръ обсерваре, атънчї ел а лъкратѣ асъпра ънеї маї бъне счірі, че есте кавепітѣ а карактеріса пънтъл de стацівне моралѣ ал съѣ.„ Пънъ ачі редакціа лъї „Sieb. Bot.“

Новъ, деакъ сънтемѣ дрептѣ інформаці, ні се паре, къ лъкръл а фостѣ кѣ тотъл алтфелїѣ, къчї проіектъл Капчеларієї авліче трансілване, ка Маіестатеа Са Антипратъл съ ia спре штіінцъ лоіала пъртаре а сасілор, а фостѣ афаръ de кънpінсъл репресентацівнеї, ші деакъ се фъчеа фъръ се фіе маї амінтіт чева деспре ромънї, сънтемѣ секърї, къ пѣ ънрма нічї ън вотѣ сепаратѣ, пѣ авea нічї редакцівнea лъї „Bot.“ съ репеціаскъ, къ репресентацівнea есте ънѣ ндрептъцітѣ вотѣ ал ънеї націънї політіче, че нiminea пѣ вре съ діспъте. Фіиндѣ ансъ, къ кънdѣ са фъкът ачел проіектѣ пентръ націънea съсеаскъ саѣ ръдікатѣ воче, каре аѣ доведітѣ къ ромънії кѣ тълт маї наінте аѣ маніфестатѣ лоіалітатеа, че се вede акята din репресентацівнea Ънівєрсітъцїї націонал есъсештї ші din партеа сасілор, de репецїте орї ан тълте репрептацівнї ші петіцівнї ші маї кѣ сеатъ ан конферінцеле сале націонале din ⅓ пънъ ан ⅙ Іанъарієѣ 1861, фірéште къ пѣ са пътътѣ пъдъші ачéста воче, къ атъта маї пъцін, къ кът бърбацїї пострії дела ансалта кърте възндѣ пропосіцівнea ачеаста, пѣ аѣ пътътѣ рътъчea а пѣ фаче рефлексівнї; къ дънъ че націънea ромънъ ан маї тълте репресентацівнї ші аѣ маніфастатѣ лоіалітатеа са ан модѣ сърбъторескѣ ші плінѣ de кредінцъ кътръ трон ші каса domnitoare, ші пѣ і са арътатѣ нічї о рекънощінцъ, арѣ фі кѣ къвіінцъ, ва арѣ чере ансъшї дрептатеа, ка черчетендъсе ачесте акте, съ се рекънoаскъ ші еле дънъ мерітѣ de Маіестатеа Са. Капчеларіа авліко трансілванъ ан дрépта консідерare, къ ромънії пѣ сънтѣ антрѣ пітікѣ маї пъцінѣ кредінчіошї декът сасії, къ лоіалітатеа лорѣ кътръ тронѣ ші династіѣ пѣ а статѣ нічї одатъ ндерептъл челеї съсештї ші ан сімцетънтъл асетелії дрептъцї пентръ атъеле націоналітъцї аѣ фъкътѣ пропънере рег маіога, ка пré ансалта ндестълire a Маіестатеї Сале ч. р. апостоліче съ се пропънчіъ тот одатъ кътръ сасї ші кътръ ромънї. Че а пътътѣ фаче маї дрептѣ Капчеларіа авлікъ-трансілванъ, декът о астфелїѣ de пропънере басатъ пе фапте ші маніфестацівнї сервъторештї. Dékъ ачéста процедъръ атъта de къвіінчіоасъ кътѣ ші дрépтъ а Капчеларієї авліче-трансілване, а датѣ ла ънѣ Domnѣ консіліаріѣ de кърте ансъ а фаче вотѣ сепаратѣ, пе паре ръѣ ші требъе съ пе тънгінѣ, ансъ фіиндѣ ноі dedaці кѣ de ачесте, ші афлъндѣ ла чеіалалці метврії аї Капчеларієї авліче дрépта консідерацівне, пе тъгълітѣ кѣ сперанца, къ ші лоіала пъртаре а поастръ ва афла ла Маіестатеа Са дрépта апрецъіре. Деакъ а ліпсітѣ пропъсеї дечідері конформітатеа черът de редакцівнea лъї „Sieb. Bot.“ пѣ счітѣ, кънетътѣ ансъ къ ънѣ дікастеріѣ аша ансалтѣ кът е ачеста ва фі консідератѣ пропосіцівнea са ан тоате дірекцівнеле, маї наінте de a o ашерпе ла ансалтъл трон.

Деакъ редакціа лъї „Sieb, Bot.“ зіче къ репресентацівнea съсеаскъ пѣ есте о обічнъіта адресъ de лоіалітате, чі къ еа кънpinde ндрептъцітъл вотѣ алънеї політіче націънї ан пondероаса антребаре, кътѣ аре съ се актівеze

Конституціунea ун Мареле Принчипат ал Ардеалулуї сунт консидерациунea претенсиунелорь ші черінцелорь пресентулуї, ші ачеаста репетézъ ункъ одатъ кореспондинтелуї din Лоидь кь ачееа обсерваціунe, къ еа даръ есте діферіть de петиціунea унуї мілион de ромънї, атунчі пої требуе съ'їреflектъм, къ нічї репрезентаціунеле ромънілор ші маї вьртось ачееа, че а ешітъ ка ефлуксул конференцелорь din Іануарій 1861 нь есте обічнуіть адресъ de лоіалітате, чі ундрептъцітул вотъ алъ ромънілорь, - карії de ші формал, нь сунтъ конституцї унтр'о націунe політікъ, пънъ ла цінереа Dietei, тотушї етапчінаці прін нуторіклул кувънтъ ал Маіестатеї Сале ч. р. апостоліче се консідеръ ка атаре, - тотъ ун ачееа унтрьаре. Діферінца стъ нумаї ун ачееа, къ ромънії сунтъ унь мілион ші маї патръ суте de мії, érъ сасії нічї дóе суте de мії; къ сасії авунd Університатеа лор аї десбътут репрезентаціунea аколо ші а примітo, лінсінd ачésта ромънілорь, еї сaь адунатъ кь пертісіунea маї уналтъ унтр'унь нуторь унсемнатъ ла конференце ун Сібіїь ші а десбътут деспре репрезентаціунea лор аколо ші а примінdво а аштернуто Маіестатеї Сале не калea легалъ. Деакъ се ундоіеште онората редакціунe а луї „Bot.“ апої іаіе ла нъ актеле ші се ва конвінце, къ тот ачееа честіунe са десбътут ші ун конференца ромънілорь, карea са десбътутъ ші ун Університатеа сьсеаскъ, адекъ са примітъ кь девотаментъ Diплома din 20 Октомвре 1860, са арътат кум сар нуtea ун Трансілванія актіва егала ундрептъціре а націоналітъцілорь кь ундестулиреа лор, са проіектатъ ун modь пентрь леџеа електоралъ ші са рugат Маіестатea Са, ка ачесте съ се іа ун калea леџіслатівъ ла десбатере ші тотъ аколо съ се адукъ ші конклусь асупра лорь. Фачетъ даръ фъръ сфіаль атепть не онората редакціунe а луї „Bot.“ ла ачésта асетъпаре а репрезентаціунеї ромъне кь чea съсеаскъ, ші не паре біне, къ аџуне de ачел партітъ, карe а декіаратъ ундрептъціреа ромънілор ун Ардеалъ ка партітъ політікъ ун калea леџіслаціунеї прін конклусul препондерантеї маіорітъцї a лор de унь мandatъ ал дрептъцїї ші de o унџелепчіунe a статулуї, кънї ачésта атъ черут ші пої тот не калea ачееа, адаџет унсъ къ пої dунъ тріста есперіінцъ, че атъ фъкутъ нъунъ актa, токтаї атъта нондеросітате нънетъ не ачésта, кътъ ші не ворbеле фрътоасе але партітулуї „Loidулуї пестань.“

Деакъ редакторулуї луї „P. Ll.“ a примітъ негіовіа, къ сасії сунтъ унь нопулъ нумаї de 100000 сufлете, лъсънdь челе 96,375 сufлете афаръ, атунчї ел тотъ ачésта негіовіъ a фъкут ші кь пої лъсънdь 354500 de сufлете афаръ, аї доаръ леа лъсатъ ла partes adnecsas.

Сасії дорескъ dунъ кореспондинтеле Лоидулуї унь респунсъ ла Репрезентаціунea лорь нь прін Капчеларіа ауликъ нічї прін гuвернь чі dea дрептулуї, аша даръ éce din калea легалітъцїї ші врéь съ факъ ші аічea сепаратістъ. Ші кь тоате ачесте факъ сфаръ ун царъ кь лоіалітатea лор, ка кунdь нумаї дънші арь сuццinea тропулуї. Поі кът не адучетъ аминте ун адреса, че а проіектатъ Університатea съсéскъ національ ла унтъія са deскидere, нь се аминтea німікъ деспре диплома din 20 Октом. ші нумаї ла унтревенірea унуї денутат ромънь са адаусь, кувінтеле „не баzа диплоmeї din 20 Октомвре.“ Аша ста атунчї кь лоіалітатea лор, карea сар потea довеdi ші прін соартea ачестеї адресе дестулуї de рече, de ші а ешітъ din міжлокулуї репрезентаціунеї унеї націунї політіче, кънї нь са маї фъкут кунoскутъ dунъ че са реунторсь din Віена.

Brasiovu. Obieptele de espusetiune cate suntu daruite se afla asiediate frumosu in un'a din salele scoaleloru si se potu vedé gratis in fiacare dî dela 9—12, dela 2—6 óre. — Aceleasi suntu mai tóte de vendiare. Pretiulu se afla scrisu pe fiacare obieptu dupa cumu s'a hotaritu de comisiune.

— Calindariulu lui G. Baritiu pe a. 1863 vá esi de siguru in Octombre. Acelasi vá coprinde intre alti articuli de interesu comunu si unii istorici, eara mai anume, articuli dietali asiediati la an. 1599 in dieta din Alb'a-Juli'a si sanctionati de Michaiu Voda.

Pretiulu vá fi numai 30 cr. G. Tr.

Арадь 4|16 Септем. 1862.

О трістъ ші мултъ сунъръчоасъ весте не адуce аічї унсчіінцуре деспре мórтea унуї маре бърбатъ ші біне кунoскут унтре ромънї маї вьртось бънъцені ші унгурені. Патрічіь Попескул Архімandрітулуї мънъстіреї Гергетегь a мъріть ун зіва Тъіерії кап. Сф. Іоань адекъ ун 29 Авг. с. в. dунъ о бóлъ цінутъ треї сунтъмънї ун анул віецїї сале аль 53-леа. Желескул треї фрацї: Василіь капеланул Кастрепеь, Іосифь din Молdова, ші Dіонісіь парохь ун Жабарь, кь маї мулцї непоцї ші непóте dела фрацї, ші dела о сорь de мult репосатъ. Желескул амічії ші кунoскуцїї. Желешче'лъ унпъртъшіторіулуї ачестеї адмукь сrадъіторї вестї. Желеск'лъ тоцї ачеіа, кърора елъ ле фь бінефъкъторіь, dар требуе съ'л желеаскъ прé мулцї ші din клерулуї лутеань ші кълъгъреск, кътръ карe се счіеа компорта кь тóтъ унтапітатea. Фіеї цержпа вшоаръ, ші одіхнеаскъісе сufлетулуї ун міжлокулуї дрептілорь!

Елъ фь пъскутъ ун сатул Бата-маре ун Ком. Карашулуї ун 17 Септем. 1809 с. в. Татъл съь преотул локулуї л'а лъсатъ а студіа нунумаї пре елъ, чі ші пре чеіалалцї фрацї. Шкóла рот. а фінітъ ун локь, петцеште а унвъцатъ ун Ліпова, еар цімпасіул ун Арадь ші Тімішоара, Філософіа ун Сігіdінь, унdе din кауса неаверії спеселорь нь маї кь маре гrетате нъуь студіа, dар ункъ ші маї кь маре дрептъріле ун Песта; унсъ ка ун мult сuферіторіь, ші кь нъцінь унdестулат сuццinмundзce ункъ de мікь тотъ кь інструіреа de прунчї прівать спре а'шї къштіга челе de лінсъ a гътат ші дрептъріле, ші іуратъ ла Табла рецеаскъ се фъкь ун Пошонь.

Елъ din тінърецеле сале авмndь маре аплекаре не кълъгъріе, a фінітъ теолоціа de тре курсурі ун doї анї ун Арадь ун ан. 1836-1837, dунъ ачееа a фостъ капчелістъ ун капчеларіа метрополітанъ сuб Архіепіскопul Стефань Станковічіь ун ан. 1838, еар dунъ че унтръ ун чінул кълъгъреск тот ун ачел ань ун мънъстіреа Ходошь, девені проф. примаріь ла Інституtul клерікал din Арадь, унdе deодатъ фuсе ші нотаріь консісторіал ка Протодіаконь сuб Епіскопul Герасімь Радь унъ ла ан. 1844, ун каре ань din демъndъчіунea Архіепіскопулуї Іосифь Раіачічіь фь стрънсь ка Проф. de лімва рот. ун Інституtul клерікальь din Карловеџь кь унаінтареа de протосінгелъ, ші маї мареле Мънъстіреї Іазакь, ун ан. 1848 унаінтатъ de Архімandрітъ ла мънъстареа Оннова, тотъ ун ачельь ань фаталь се фъкь Administраторь ал дієчесеї Верщеулуї, de унdе тотъ ун анул 1848 ун тімпул революціунеї a трекутъ ун Прінчіпателе рот ажунgmundь не ла унеле мънъстірї din Бъкурешті, унтърнундзce ун патріе'шї, фъкь унь pondь прін Сербіа, de унdе вені еаръші ла мънъстіреа Оннова. — Dунъ моартea Епіскопулуї Герасімь Радь ла ан. 1850 се трьmісе ла Арадь ка Administраторь дієчесань, еар кь денутіреа Domнулуї Івачковічіь de Епіскопь ал Арадулуї са ре'нтърнатъ ун Сремь, кь карe окасіунe спре мънгъіере уші черь мънъстіреа Bezdinулуї, dар і се дете Гергетегулуї. Din ачел тімпь адуce економіа мънъстіреї ла аша старе, ун кътъ a датъ ундемнь ші алторь Архімandріцї de a фі імітатъ. Елъ a унzестратъ авереа мънъстіреї кь мулціте de оі, пестe o міе, de карe ла вепіреа луї нь ера нічї унa, кь порчї, каї, вої, мънцї ші кь zidірї помоасе, кь унь кувънтъ ун тотъ фелiулуї de економіе a унбогъцітъ мънъстіреа, a продусь мult вінь ші рукіе, din карe din ань ун ань тотъ маї таре крещеа авуція мънъстіреї, прін ачеаста a арътатъ ел ка ромън кумъ се поате унтулці авереа унуї унь лъші ункредінцатъ, ші не кунdь авеа чea маї маре бъкурie a ведé спорindь тóте ачесте, вені песътула мórте ші 'і чопть віаца ачелуїа, карe сінгурь ера плінь de віацъ, ші мултъ сънтось. Фіе ун вечї аминтіреа луї! *)

ПРІНЧІПАТЕЛЕ UNITE.

Domнулуї Прінчіпателорь unite a адресатъ кътръ прешединтеле Консіліулуї міністеріалъ unтътоареа епістолъ:

Domnіe ї Сале D-луї N. Крецулескь, Прешединтеле Консіліулуї de Міністрі, Міністрь Секретарь de Стать ла Департаментулуї de Інтерне.

ІUБІТULЬ МЕЬ ПРЕШЕDINTE.

Вамь ворbітъ de курundь деспре месурiле че арь требуі a се луа пентрь ка Статулъ се поать траце din сакріфічеле че фаче, унтрецінundь нътероші бурсієрі ун стреінътате, ресултателе фолосітоаре че ар требуі съ аштепте. Din неферічіре, счіріле че амь деспре студіулуї ші нъртареа унора din жунії тріміші ла шкóлеле чівіле ші мілітаре din Франція, Італія, сaь din Цермапіа, нь-мї парь съ респунzъ ун унтреціте ла dорінцеле аштептате. Сунтъ маї мулцї карі респундь ла сперанцеле нoастре прін стърuіреа ла унвъцътурь ші ісбunda лорь; сунтъ унсъ ші алцї карі се аретъ недемнї de солічітudinea Гuвернулуї меь; нь нумаї къ неунгріескь студіулуї лорь, дарь ункъ, кь тоате къ аї сuбcide фórte ун-

*) Штіреа ачеаста, че о чітіръмь маї унтъіь ун „Сер. Dнев.“ не унплу ші пре ноі аічea de чea маї маре унтрістаре. P.

дестълътоаре, дякъ унъ траіъ че трече преste тіжлочеле лоръ ші лі търасче ла фелъріте рътъчірі. Агентълъ постръ din Парісъ, прекътъ ші Міністръл постръ ал Требілоръ стреіне, прітескъ тълціте de рекламърі de бані, каре арънкъ deскoнcideраре асупра пътелві Ромънъ ын стреінътате, ші астъ-фелъ ватъмъ, маі тълтъ de кътъ се поате креde, креditълъ постръ публікъ.

„Кътъ пентръ школарій пострій пенсіонаці, есте de таре требуінцъ de але da o діреқціе, de аі прівегіа ші а-і ціné неапъратъ ын аскълтареа даторіілоръ лоръ. Дечі ын везъ алтъ тіжлокъ маі потеритъ ын каре саръ уні тоці бърсіерій Статълві.

„Матъ преокупатъ despre тіжлоачеле есекътърій ачестві проіектъ ші атъ doведітъ прін черчетареа бъдетълві къ тоталълъ сътелоръ че се даъ пенсіонарілоръ пóте съ фіе ынdeстълъторъ пентръ келтъеліле de ынтреціпереа унві Колеціъ Ромънъ, кіаръ атунчі кънdъ, спре ындепліпіреа ачестві проіектъ. ар требві ка Статълъ съ факъ унъ сакріфічіъ моментанеъ. Ея ын те ындоескъ къ adунареа ын ва фі пътрунсъ, прекътъ сънтъ еъ ынсъті, despre фолóселе фелъріте че аръ траце цéра din ынфіінцареа унеі марі школі національе, ашезате ынтр'унълъ din чентръріле челе маі ынсемnate але Еўропеі.

„Чентръл кътръ каре алергъ маі къ осебіре Ромънії, есте Парісълъ. Ын Франціа се тріміте чea маі таре парте din бърсіерії пострі; аколо маі тълці din офіціірії ші фънкціонарії пострі чівілі комплетъ ынвецътъріле лоръ ын шкоалеле спеціале ші ын тіністере че лі се deскidъ прін унна воінцъ а Гъвернълві ынпъратълві Наполеоне. Ла Парісъ dар колеціълъ ромънdъ катъ съ фіе фondатъ. Веі стadia ачéстъ честіune, ізвітълъ меъ Presidente, ші веі фаче din трънса обіектълъ унеі пропънері ла Консіліълъ тіністрілоръ. Атъ ordonатъ ацентълві меъ ла Паріс de a стрънце ші a тріміте Гъвернълві меъ тоате сціінцеле че ва пътea кълеце асупра ашезътінтелоръ стрюіне че се афлъ ын Франціа ын ачелеаші kondiціюні.

„Ын къпетареа теа, колеціълъ ромънъ ын ар фі ърсітъ пътаі пентръ бърсіерії Статълві; атъ dорі съ фіе унъ чентръ національ. De тълте орі пъріпції de фатіліе аъ еспріматъ ынпаінтеа теа пъререа de ръъ de а-ші ведеа жънії лоръ фії вітънdъ, ын ашезътінтеле ын каре сънтъ пъші, ші літва ші datінеле реліціóсе але патріеі лоръ; алціі се темъ, ші ын фъръ квънтъ, de a лъса пе фіії лоръ маі върспічі преа тълтъ ліверi. Меніреа колеціълві ва фі съ пріітéскъ чеі треі саъ патръ сътe de жънії ромъні карі тергъ съ ынveце саъ съ съвършéскъ едукаціа лоръ ла Паріс. Ашезътънтълъ ва требві dар a da тоате гаранціile доріте ын прівінца administраціеі, ынвъцътъреі ші моралеі, ка пъріпції de фатіліе съ ын се стънжінéскъ a-і ынкредінца копіі ші ка ачесті din ъртъ съ фіъ вегіаці къ бъгаре de сеатъ ші девотаментъ ын стadіълъ лоръ.

„Веці лва ын сéтъ, dакъ ва фі de требуінціъ, прекътъ еъ крезъ, de a пъне ын ачел-аші ашезътънтъ Капела ромънъ че есте ла Паріс ші каре, прін ачéстъ унire, ар реаліса о ынсетнатъ екопотіъ ын бъдетълъ сеъ. Ын атъ певоіъ съ стърuескъ асупра ферічітелоръ ефекте че ар продъче пентръ копіі афларса de фацъ a унві преотъ къноскъ алъ кърві гласъ ле ар аміпті adесеа ын літва пъріпцілоръ ші даторіile реліціóсе ші даторіile кътръ патріъ. Бібліотека ромънъ, алътърать ла Капелъ, ар девені сітбъріle унеі колекції каре аръ кресче къ тітпълъ; еа ар фі унъ локъ de ръпаосъ фолосіторъ ші некостіторъ пентръ школарі карі ъртезъ кърсълъ факълтъцілоръ.

„Dакъ колеціълъ ромънъ сар десволта, прекътъ ынї плаче съ крезъ, вотъ адъуга маі тързіъ колекції de мостре despre богъцііle пътънтълві постръ. Мъсеълъ ын ва фі фолосіторіъ пътаі ла стadіile сціінціфіче але школелоръ; ълъ вотъ deскide ынсъші ынвъцацілоръ, indустріашілоръ, карі ын къноскъ ындестълъ богъцііle Рпінчіпателоръ-Уните.

Dънші воръ афла ын трънсълъ сціінце a къроръ поторіетате поате съ аібъ ресълтате de таре преці пентръ цара поастръ. Ын скърть, кънdъ веці прегъті статътеле колеціълві ромънъ, ве веці окупа de о честіune асупра къріа въ кіетъ лъареа аміпте.

Рапортъріle поастре політіче къ Съблімта Поартъ сънтъ de таре ынсетнътате, ші рапортъріle поастре котерціале къ оріентълъ се десволтъ нелпчетатъ. Аветъ ла Констаптінополе о Ацепціе політікъ ші о Капчеларіе консъларъ; аветъ Ацепці офічіоші ла Тълчеа, ла Варна, ші не алте пънтърі але Імперіълві Отоман. Афаръ de Ацепціа політікъ, інтереселе поастре сънтъ ынкредінцате маі претътіпdінї ын тъпі стреіне. Есте de требуінцъ ка съ пътетъ, къ тітпълъ, а чаче унъ персопалъ ромънъ, прегътіть прін стadії серióсе пентръ постъріle diпломатіче, консъларе, ші котерціале din Оріепт. Din ачестъ пънтъ de ведere, ынвъцътъра літвеі офічіале отомане, а літвеі търче, есте десталъ de требуінчіósъ. Се ва пътea алеце саъ прінтре бърсіерії Статълві, саъ прінтре школарі; ші ын ачестъ din ъртъ касъ, къ прііміреа пъріпцілоръ, тіперії чеі маі мерітоші че саръ пъреа къ аъ іскусінцъ спечіалъ: Ачестіа воръ стadia літвеле оріептале сънтъ унъ професоръ алътърать ла колеціъ саъ ла о школъ франчесъ, унde аръ фі прііміці къ унъ воінцъ. Din ачелъ момептъ, ачешті школарі аръ фі класаці ын кадреле administратіве ші аръ авea дрептъ, ла етіреа din колеціъ, дънъ унъ есатепъ тълцъміторъ, ла постърі ын порътъріle оріентълві, саъ ын постърі спечіале Міністеріълъ требілоръ стрюіне.

„Пъіъ марі сперапце, дънъ кътъ възъръці, пе проіектълъ de каре ворвіім. Съ фачетъ dар колеціълъ ромънъ: інтереселе морале ші матеріале але църеі сънтъ стрънсъ легате къ ісвънdа ачестеі ынтрепріndері національе.

„Прііміці ші ла ачеастъ окасіъ, ізвітълъ меъ прешедінте, ынкредінцареа деплінеі драгосте че въ пъстрезъ.

„АЛЕСАNDРU IOANN.“

Котрочені 20 Августъ 1862.

Ачеаста епістолъ а датъ апсъ унві кореспъndентъ din Бъкърещі алві „O. D P.“ а фаче,- дънъ че а репродус ын естрасал епістолеі ын традукціюне цертапъ- ъртътоареле обсервърі: „Есте дежа dінтр'о парте о хъвъчіъ полікъ, а dісloка ын „чентръ національ“ сътe de мілърі департъ ын царъ стрюіпъ, пе кътъ din алта парте сар пътea зіче къ вре а стънце фокъл къ улоіъ акътълъndъ стadепції токтаі аколо, unde еі прекът ынсаші епістола копчede, деценерéзе маі таре ші unde ші боіарії пострій се рзіпеzе тотал.“

Notiце Diверсе.

— Котеслокцііторіъл съсескъ D. Конрадъ Шmid a сосітъ жоі dела Віепа ші a фост прішітъ къ алаіъ.

— Се скріе ынтр'о газетъ прусіапъ, къ лецea електораль новъ пентръ dіета Apdeалълві се апропіе de фіне ын Капчеларіа аълікъ трапсілванъ. Преste тотъ еа кореспъndе проіектълві Універсітъції національе съсешті, ынсъ ын detaіъ ia дънса прівіпцъ ла діферітеле національтъці але Apdeалълві.

— Din Рагуса се скріе, къ інсърцепції din Херцеговіna деплнъ артеле. Лъка Вокаловічі a фостъ провокатъ de Омер паша съ тергъ ла Скътарі ші і са протіскъ атнестіъ.

— Се скріе din Београdъ din 3 Септет. къ ын зіоа ачеea аъ пъръсітъ 200 din гарda національ барікаделе ші аъ терсъ къ артеле акасъ, пентръ къ еі ын потъ прічéпе скопълъ пъзіреі маі departe. Dове баталіóпе din міліціъ ресервъ вре съ і-мітеzе ачестъ есетплъ, ші се ынпъчівіръ, пътаі дънъ че а протіскъ реціталъ десфііпцареа лоръ ын декърсъ de 10 зіле.

— Ын Търінъ despereze оатепії, къ се ва ындъплека Ынпъратъл Наполеоп ын прівіпца Ромеі ші се ворвеште de ретрацереа лві Ратацці. Атнестісареа лві Гарібалdі ші a товарешілоръ лві съ паре къ ва ърта.

— Dънъ „Movimento“ са декіаратъ Маціні, къ елъ есте редікатъ dела тоатъ облігаціюнеа кътръ реціть прін ъртъріle афереі dела Аспромопте.

— Din Паріс се ынштііпцезъ къ Наполеоп ын вре съ штіе пітік ын тітпъл петречерії сале ын Біаріц despre політікъ ші маі къ сеатъ despre честіupea ромапъ.

— Гарібалdі есте тріstъ, тъпчітъ de дъреріle съфлетълві ші таре болпав, къчі рапа са обріптітъ фоарте таре.

— Партітълъ de акціупе італіап ын вре съ се рекупоаскъ de ынвінсъ, ачестъ партітъ a проіектатъ o ітпосантъ тапіфестаціупе ын Мілап ші Цепва.

— Се ворвеште, къ Гарібалdі се ва атнестіza ын 25|13 Септет. адекъ ын зіва пъпцій прінчéсеі реценці. Гарібалdі ынсъ ын вре граціъ, къчі ел a зісъ кътръ Dp. Рівотті „Еъ вреъ съ ворвескъ ші еъ воіъ ворві; еъ ын те прічеп a скріа, ынсъ еъ воіъ дікта атікълві меъ Dъmac; Італіа съ есперіе адевърълъ!

— Dънъ штірі маі проаспете, Консіліълъ тіністеріалъ са детерміпатъ дефіпітівъ пентръ атнестізареа тътъроръ компротішілоръ афаръ de Гарібалdі, a комплічілоръ лві, ші a десертірілоръ. Чеі din ъртъ се воръ осънdі de трібупалеле тілітаре, Гарібалdі ынсъ ші комплічії лві, къ тотълъ ка ла зече персоапе, воръ вепі паінтеа Асісеі.

Catalogulu espusetiunii romanesci.

(Urmare din suplementulu „Telegrafului Romanu“ Nru. 69.)

Comitatulu Doboca..

GHERL'A. An'a Napoiénu nasc. Rednicu, socia ceremoniariului episcopescu 1 icóna cusuta (dar.) Amali'a Orbonasiu 1 perina (ned.) Carolin'a Buteanu nasc. Orbonasiu, 1 corfîtia cu feliurite póme de céra (ned.)

DESIU. Dn'a Manu 2 camasi si 1 catrintia (dar.)

SANTU MARTINU de CAMPIA. Gregoriu Elechesiu v.-protopopu. Diumetate plat'a sa protopopésca pe viétia (Vivat !*)

SANTU PETRU. Irin'a Domsia 1 icóna cu margele (dar.) Fiic'a Teodor'a Gog'a 1 pumnariu de maneca (dar.)

Comitatulu Clusiului.

MOLOSIGU. Veronic'a A. Popu, n. Baritiu preotésa, desagi de lana inverg. si 1 stergariu (dar.)

MORLAC'A. Francisc'a A. Popu n. Alpini, protopopésa, 1 camasia de femei (dar.)

Comitatulu Turd'a.

TURD'A. Id'a Ratiu 1 cutia de toaleta (dar.) Victori'a Ratiu 1 icóna cusuta (dar.)

REGHINULU SASESCU. Mari'a Mich. Crisianu, fiic'a protopopului, 1 perina de canapea, cusuta in metasa (dar.) Carolin'a Orbonasiu n. Marinoviciu, 1 scaunu campestru, lucratu in lana (dar.) Mari'a Marinoviciu Domnisióra, 1 perina de canapea (nedaruit.) Alecsiu Cornea, puscariu, 1 pistolu (dar.) Mih. Marcusiu, croitoriu, 1 peptariu de panura albu (dar.) Ioane T. Gora si Iosifu Gabrisiu, pelari cate o pele de capra domestica, lucrate bine (dar.) Iosifu Biantiu, lacatariu, 1 caseta de otielu (dar.) An'a Olteanu, 1 perina cusuta din margele (ned.)

TEAC'A. Gregoriu Vitézu 1 modelu pentru cosnitia de stupi facute din scanduri (dar.)

POSMO IU. Prin D. G. Vitézu cu staruinti'a parint. Teod. Moldvai dela On. femei ale comunei Posmosiu, 20 feliurite stergare, catrintie s. a. (dar.)

URISEU. Simeonu Crainicu proprietariu, 1 pele de ursu (dar.)

SANTU. Mari'a Muresianu, 1 peptariu tiesutu (dar.)

FILE'A. Elen'a A. Baritiu, preotésa 2 catrintie (dar.) Iustin'a Al. Baritiu fiic'a 1 borcanu cusutu si 1 etager (dar.) An'a Corpade 1 camasia (dar.)

CAPUSIU de CAMPIA. Mari'a Socenu, 1 ié femeiésca (dar.)

OCNITI'A. Preotés'a 1 camasia (dar.)

MESTERHAZ'A. Iudit'a lui Grigorie 1 briu (dar.) Mari'a Borosiu 1 baiéra de incinsu (dar.) Ioan'a Florea 1 catrintia (ned.) Ióue Urzica 1 camasia barbatésca si o camasia femeiésca (ned.) Ilean'a Cadaru 1 stergariu (dar.)

IDICELU. Protopopés'a Rachil'a Iosifu Brancoveanu 2 servete (dar.) Nastasi'a Morocanu 1 stergariu (dar.) Susan'a Svagu 1 stergariu (dar.) Mihailu Covrigu manusi de lana (dar.) Teod. Sageu, Mari'a Popu, Paraschiv'a Covrigu, Rachil'a Covrigu, fiacare cate 1 catrintia lucrata in forma antica (dar.) Susan'a Covrigu, Veronic'a Olteanu, Vasilie Covrigu, cate o camasia din pensa de casa si cusuta bine (dar.) Paraschiv'a Puiu 1 stergariu (dar.) Revec'a Covrigu 1 fundu de perina si 1 stergariu (dar.) Mari'a Covrigu, Zamfir'a Popu, Ioan'a Moldovanu, Catarin'a Svagu, Ioan'a Olteanu, fiacare cate 1 stergariu (dar.)

DED'A. Iulian'a Tincu, 1 curea de pusca (dar.) Mari'a Popescu 1 catrintia (dar.)

JABENITI'A Irin'a Turia 11 coti de pensa (dar.)

Scaunulu Muresiu-Osiorheiu.

M.-OSIORHEIU. Mihailu Sibiianu, Ioane Moldovanu, Ioane Ciatu, pelari, 9 pei de tabacari (dar.) Elen'a Filipu 1 portufoliu de masa (dar.) Mari'a Popu 1 corfa de parete (dar.) Letiti'a Manu 1 perina de orologiu (dar.) Catarin'a Filipu 1 chipu cusutu (dar.) Ióne (Aldea). masariu, 2 servane de nucu **) si 2 rame de icoana. Susan'a Aldea, domnisióra, 1 corfa de parete cu flori (val. 10 fi.) (dar.) An'a Bardosi n. Fogarasi, proprietaritia, 1 perina de cusutu (dar.) Parteniu Trombitasiu, protopopu, 1 carbune petrificatu (dar.) ***)

MADARASIU de CAMPIA. Prin Ioane Munteanu, parochu, 34 bucati pensaturi (dar.)

DROMBARIU. Revec'a Teod. Cosm'a, 2 fetie de perina (daruite.)

SACALU de CAMPIA. An'a Crisianu n. Turcu, protopopésa, 2 covóra de lana (dar.)

MURESIU SANT-AN'A. Carolin'a Alesandrescu n. Cherechesiu, 1 icóna frumósa, cusuta cu mergele (dar.)

MALOMFALV'A. Iosifu Vladutiu 1 stergariu (dar.) 1 butelia de vinu din dealulu de diosu din a. 1861, prea bunu (dar.)

Scaunulu Odorheiu secuiescu.

Veronic'a Baritiu n. Lucaciufi, soci'a lui Octavie Baritiu, profesoru gimnasialu, 1 corfîtia de cuisióre (dar.) si 1 parechia papuci de casa (ned.)

Scaunulu Orasti'a.

Georgie Domnsia, jude reg. alu scaunului Orastiei, carele a cumparatu obieptulu cu 40 fl. v. a. — spre a'lu darui museului din Blasiu, 1 figura din pétra, ce representa pe Joie candu duce pe Europá, — lucrata de Iacobu Grosea din Boitia, sateanu, maiestru naturalu (dar.) Emili'a et Leontin'a Nicolae Popoviciu Dnisióra, 1 corfîtia de pomaria de ceara (val. 12 fi.) (dar.) Dimitrie Sibisianu, pelariu, 1 pele de capra (cordovanu (dar.) Sofi'a Tatarti, 1 flóre de perina (dar.) An'a Visárescu 1 covoru (val. 10 fi.), (dar.)

*) 110 fi.

**) Atatu ramurile in pretiu de 5 fi., catu si servanele celea din nucu pregatite 'si cauta parechia in calitatea lucrului.

***) Dela M.-Osiorheiu si din S.-Reghinu au venitu multe lucruri, care au rivalisatu cu cele mai frumóse din Brasiovu si de airea.

ROMOSELU. Preotés'a parint. Avramu Nasta, 1 carpa cusuta cu arniciu (ned.) Susan'a N. Ioanutiu, 1 fundu de perina (ned.) Ev'a Dan. Teodoru 1 merindare (dar.) Paraschiv'a Zah. Cataniciu 1 merindare (dar.) Panfilie Mihailu 1 stergariu de culme (ned.) Paraschiv'a Apost. Rovina, 1 obindiala (dar.) Saft'a Ioanu Mihailu 1 catrintia (dar.) Tanasi'a Moise Dublesiu unu guleru cusutu cu arniciu (dar.) An'a Ioanu Nasta, 1 merindare cu arniciu (dar.) Ioan'a Besarabu, preotésa, 1 chindeu (dar.) An'a fiica lui Glig. Stefanu, 1 catrintia (dar.) Mari'a Vasilie Munteanu, 1 siurtiu (dar.) Mari'a Nic. Stroea, 1 merindariu (dar.) Anic'a Vasilie Flesiariu, 1 straitia (traista) (dar.) An'a Nic. Dublesiu, 1 straitia (dar.) Ana G. Gomanariu, 1 saculetiu (dar.) Mari'a Crisnicului Ad. Iludia, 3 coti de pensa (dar.) Oprian'a Vasilie Vachitu, 1 penura de lana (dar.) Nicolae Arionu, 1 machrama de petîtoriu (dar.) Mari'a Ioanu Vaidianu, 1 fundu de perina (dar.) Oprean'a G. Vaidianu, 1 facia de perina (dar.) Mari'a Vas. Baba, 1 guleru barbatescu (dar.) Ioan'a Adamu Besarabu unu guleru barbatescu (dar.) Salomi'a G. Stefanu, 1 stergariu (dar.)

(Va urmá)

37—2 **Конкурс.**

Дп Комуна Средиштеа мікъ, din Епархіа ші Протопрезвітератулъ Вершецулуі е вакантъ постулъ de дпвъцъторіу ромънескъ.

Емолументеле ануале съптъ 84 ф. м. а. дп бані гата, 20 мецї de грѫ, 20 мецї de кукурузъ, 100 пънцї сълпінъ, 50 пънцї de сапе, 12 пънцї de лемінї, 3 стѫпжінї de лемне, 2 лапце de пъмѫнтъ ші кортелъ лібер.

Доріторіі аѳ съ ащерпъ рекурсуріле сале ачестуі Консісторіу, алътърундъ картеа de ботезъ, адеверінцеле despre хърпічіile сале, despre сервіцуріле de пънъ акумъ ші пуртареа політікъ ші моралъ пънъ дп 18-леа Сеептемвріе а. к.

Консісторіулъ Епархіеі Вершецулуі

37—2 CITATIUNE EDICTALE.

Nicolae Achimu Puiu, din Brasiovu, de religiunea ortodocsa, a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sa socia Maria Ioanu Munteanu, totu din Brasiovu de religiunea ortodocsa, acumu de trei ani, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce, cá, dela dat'a de mai josu, intr'unu anu si o di sa se infacisieze negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I-a alu Brasiovulni, caci la din protiva se va dá hotarâre la acti'a sociei lui si in lipsa'i.

Brasiovu 22 Augustu 1862.

IOANN POPASU Protopopu.

32—3 **Citatiune edictale.**

Vladu Ioanu Petrosianu din Satulungu, Districtulu Brasiovului in Ardélu, de religiunea ortodosa, a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sa socia Mari'a lui Georgie Moldovanu, totu din Satulungu, de trei ani, nedandu celu mai micu semnu de ubicatiunea lui.

Deci mai susu numitulu parasitoriu prin acést'a se sorocesce cá, dela dat'a de mai josu, intr'unu anu si o di sa se infacisieze negresitu inaintea Scaunului Protopopescu I-iu alu Brasiovului, caci la din protiva se va da hotarare la acti'a sociei lui si in lipsa'i.

Brasiovu 17 Augustu 1862.

Ioann Popasu

Protop. I-lea alu Brasiovului.

38—2 CONUCRSU.

Statiunea de invetiatoriu comunale in Cacov'a au devenitu vacante, pentru a carei intregire se deschide prin acésta Concursu pana in 25 Septembre a. c.

Cu statiunea acésta este impreunatu unu salariu annuale de 150 fl. v. a. din vistieri'a Bisericei parochiali, cuartiru naturale si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá statiunea acésta, au a se adresá catra subscrisulu in terminulu prefiptu cu cerere de man'a loru propria scrise si a documentá:

1. Ca suntu romani de Religi'a dreptumaritóre reseriténa cu moralitate nepatata.

2. Cu atestate despre absolvarea cursului pedagogicu in institutulu diecesanu, si despre alte studii pregatitóre.

3. Cu atestate despre portarea si sporiulu facutu pana acum'a in carier'a invetiatorésca si despre feliulu deprinderei de pana acumu.

4. Se cere neconditionatu sciinti'a cantariloru si a tipicului bisericescu, despre care concurentii se voru esaminá.

Sibiiu 28 Augustu 1862.

Inspectoratulu scholeloru District. in Protopopiatulu Tractului Sibiiului I.

I. HANNIA Protop. si Inspectore.

Редактор респънзетор **Ioann Pap.**

Едітъра ші тіпаріулъ тіпографіеі дієцесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de доъ орі не септемънъ: Жоіа ші Дѫмінека. — Препѣтъ-рацінеа сефаче ѫн Сібіїѳ ла еспедітѫра фоіеі; не аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітѫръ. Преціъл препѣтъраціеі пентрѫ Сібіїѳ есте не ан 7. фл. в. а. еар пе о жѫмет ате de ан 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърді але Трансілваніеі ші пентрѫ провінчіеле din Монархіѫ не ан ан 8. фл. еар пе о жѫмътате de анѳ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѫіне не ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѳ пентрѫ ѫнтжіеа ѳръ кѫ 7. кр. тірѫа кѫ літере мічі, пентрѫ а доза ѳръ кѫ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репедіре кѫ 3½ кр. в. а.

№ 73. АНѲЛѲ X.

Сібіїѳ. 13 Септемвріе. 1862.

Опініѫнеа пѫблікѫлѫї despre espoziціѫnea româneaскъ din Брашовѳ.

Dѫпъ че пѫблікарѣмѳ о парте бѫп din каталогѫлѳ espѫzeціѫneї noastre, кѫпетѣмѳ а фі тімпѫлѳ ші пентрѫ арътареа опініѫneї пѫблікѫлѫї, че авѫ despre dѫnca. Ші фііndѳ кѫ D. секретаріѳ прімаріѳ алѳ Асоціаціѫneї літераріе Г. Баріц ка челмаі компетентѳ органѳ ѫн привіінца ачеаста, nea datѳ despre dѫnca ѫn „Газета Трансілваніеі“ о дескріере ѫнтінсъ ші лъмъріт, кѫ плъчере о репродѫчемѳ ші ноі пентрѫ четіторіі нострі. Еа сѫпъ аша:

Ѫн рапортѫлѳ сѫѫ-скрісѫлѫї фъкѣтѳ Adѫнърії цеперале ѫн 28 Ізліѳ кѫ прівіре ла espoziціѫne, пѫ са zicѳ despre рездлтатѫл ачестеї фрацете ѫнчеркърі німікѫ посітівѳ, чі пѫблікѫлѳ а фостѳ рѣгатѳ ка съ теаргъ, се вазъ ші се-ші фортеze сінгѣрѳ жѫдеката са.

Журналістіка поастрѣ е кіѣматѳ а ѫнформа пе пѫблікѫлѳ din афаръ despre опініѫnea че'ші вороѳ фі фъкѣтѳ черчетъторіі espoziціѫnіі ѫн тімпѫлѳ прекѣтѳ ачеса-ші стете deскісъ, еарѳ сѫбскрісѫлѳ се сімте ѫndatoratѳ а тѣрпа оаре-ші кѣтѳ ѫн о фортѣ дакъ пѫ маі мѫлтѳ. Ѫнкаі опініѫnea маіорітъціі прекѣтѣпіторе а черчетъторілорѳ espoziціѫnіі ші кѫ ачеаста а-ші компліні рапортѫлѳ сѫѫ din 28 Ізліѳ.

Маі ѫнаінте ѫнсъ de а вої съ не фачемѳ інтерпреці (талмачі) аі опініѫnіі пѫбліче, се кѫвіне а не ѫнсемна ѫнпреціърареа, кѣтѳ кѫ пѫблікѫлѫ а констатѳ din ромъні ші перомані; ѫнсі кѫпоскѣтѳ есте кѫ кѫ алці окі прівесче о матѣ ла фетѫлѳ сѫѫ, фрѣмосѳ саѫ ѳрѫтѳ, ші еарѣші кѫ алці о персоанъ стрѫіпъ. Преcте ачеастъ требѫе се не ферітѳ фоарте а лѫа комплітентеле сносе ѫн фаць de адеверѫрі еші'те din конвікціѫnі, чі кѫ ѫн асемепеа кадрі воіndѳ се ѫдзімѳ опініѫnіі фрапче, пефъцъріте, се кѫвіне а не траце маі ѫн досѫлѳ пѫбліквлѫї ші а ѫнсемна ждекъціле оамепілорѳ атѫпчі кѫндѳ еі пѫ сѫнтѳ ценаці (сфііці) de німікѫ ші de німінеа.

Е віне, ѫн ачеаст посіціѫne каре фѫ óре-ші кѣтѳ рездлтатѫлѳ обсерваціѫnілорѳ поастре?

Еатъ-лѳ ѫн кѣте-ва кѫвінте.

Маіорітатеа департе прекѣтѣпіторе а черчетъторілорѳ ромъні ші перомъні а фостѳ преа ѫндестѫлатѳ кѫ espoziціѫnea ромъпеаскъ. О мінорітате óре каре се вездѳ рѣпітъ de бѫкѫріѣ пентрѫ тотѳ че а ѫнтжмпінаѳ маі вѫртосѳ ѫн треі сале ѫмплѣте кѫ обіепте de espoziціѫne.

О алтъ мінорітате а фостѳ пеѫндестѫлатѳ кѫ пѣтерѫлѳ челѳ релатіве мікѳ алѳ обіептелорѳ. Черчетъторіі ѫндестѫлаці престе тотѳ аѳ фостѳ din класа ачелорѳ óмені, карії din капѫлѳ локѫлѫї саѫ ѫндоітѳ пѫ пѣтаї de вре-вп рездлтатѳ óре каре, чі карії паѫ крезѫтѳ нічі тъкарѳ кѣ се вороѳ афла ла ромъні ші ромъне обіепте de ачелеа, каре се теріте de а фі скоасе ші пѫсе ѫн ведереа лѣмії, прекѣтѳ ші dintre ачеї óмеі, карії афласеръ маі наінте кѫ доъ ші кѫ треі лѣні, кѣтѳ кѣ ѫntre попорѳ се лъцісе о спаіт ші гріжъ маре de о парте, кѣтѳ кѣ dакъ оамепіі вороѳ арѣта каре че счіе ші че поате, вороѳ вепі апоі фінапціарії Статѫлѫї ші лі вороѳ ѫпкърка кѫ контрібѫціѫnі, таксе ші акчіое поѫе, мѫлтѳ маі греле ші de кѣтѳ ачелеа пе каре требѫе се ле плътéскъ ѫн зілеле поастре, еарѳ de алта, кѣтѳ кѣ ачеіа карії ле черѳ манѳфантѣрі саѫ продѫпте маі вѫртосѳ спре але тръміте ла espoziціѫne, пѫ ле вороѳ маі ре'птоарче нічі одатъ. Прін ѳртаре ждекѫндѳ dѫпъ рездлтатѳ, ачеастъ класъ de черчетъторі аі espoziціѫnіі поате фі ѫн адевѣрѳ преа ѫндестѫлатѳ кѫ ачееа-ші.

Мінорітатеа конprінсъ de о бѫкѫріѣ епѳсіастікъ конста еарѣ маі вѫртосѳ din оамепі, карі пѫпѳ челѳ маі маре темеіѳ пе ждеката стрѫіпілорѳ, пе каре адзіndѳ-о пѫ маі пѣтеа de бѫкѫріѣ везѫндѳ кѣтѳ кѣ ачештіа ѫпкъ лѫда, ба кѣ мѫлці din еі ера свпріпші кѫ тотѫлѳ de о espoziціѫne ка ачéста а ѫпѣї попорѳ, de ла каре дѫпшіі ар фі аштептатѳ орі че алтѳ пе лѣме, пѣмаі пѫ асемепеа кѫраціѳ de а се месѫра ѫн арте ші indѳстріъ кѫ челе-лалте попоарѣ копlокѫітóре.

Тоці ачештіа претіndѳ кѫ dinadincѫлѳ а се тінърі несmінтітѳ ѫпѳ каталогѳ, din каре се поатъ ведé ші постерітатеа, че аѳ фостѳ ѫн старе се продѫкъ Ромъпіі ла а. 1862.

Din контра мінорітатеа чеа пе'ndестѫлатъ (констатътóре тот пѣмаі din ромъні) афла віпа ла о парте маре а преоціміі, къ черкѫларіле арxіерешті саѳ пѫ ле а пѫблікатѳ нічі de кѣтѳ саѳ пѣмаі а лепе, къ пѫ ші-а лѫатѳ остепéлъ de а петрѫnde ла ѫнсетпътатеа лѫкрѫлѫї, а о еспліка ші попорепілорѳ; тотѳ асемепеea мѫстра ші пе інтіелеціпціі мірепі, къ маі мѫлці din еі саѳ пѫртатѳ кѫ о пепъсаре demпъ пѣмаі de стрѫіпі; къ din челе маі мѫлте цінѣтрі але цереі пѫ са трѣмісѳ токма німікѫ ла espoziціѫne, къ апѣте Бѫковінепіі ші ѫнгѫрепіі din Біхарѳ, Сатмарѳ, Марашѫрешіѳ етс. се парѳ а фі кіарѳ despрецѫітѳ пѫ пѣмаі ideia espoziціѫnіі, чі токма ші асочіаціѫnea трансілванъ ші аша маі департе; къ маі ѫн скѫртѳ, de ла 600 мії de фамілії ромъпесчі din церіле Монархіеі австріаче de ар фі датѳ кѣте вп обіептѳ пѣмаі 5 фамілії din 100, тотѳ ера се іасъ 50 мії бѫкъці.

Noі ачесторѳ ждекъторі атѣтѳ de апріці ле респѫndемѳ аст datъ пѣмаі пе скѫртѳ кѫ провербіалѳ кѫпоскѣтѳ, къ тотѳ ѫпчепѣтѫлѳ есте греѳ, прекѣтѳ ші къ, пекѣтѳ Рома чі нічі мъкарѳ вп сатѳ пѫ са пѣтѣтѳ фаче пѣмаі ѫнтр'о zi; ера dѫпь ачаста требѫе ші ла алте обсерваціѫні але поастре маі спечіале.

Despre лѫda къштігатъ пентрѫ ромъні прін espѫzeціѫne пѫ маі ретъне нічі о ѫndoіалъ. Оамепіі ѫнсъ аѳ впеорі datіna de а лъda ші лѫкрърі, деака пѫ стрікъчоасе, ѫнсъ кѫ тотѫл пефолосітоаре. Ѫntребареа есте: Че а фолосітѳ ромъпілорѳ ачеа espѫzeціѫne, пентрѫ каре пе свѣчіштарѣмѳ чінчі лѣні de зіле пъпъ съ о ведемѳ ѫн фііпцъ?

Фолосѫлѳ впеї ѫнтрепіndері de патѫра ачеаста despre каре ворвімѳ ачі, поате фі dѫплѫ, адікъ впѫлѳ моралѳ ші алтѫлѳ матеріалѳ. Къштігѫлѳ моралѳ че се траце din espѫzeціѫne есте ачела, кѣт-къ ромъпілорѳ лі се дете окасіѫne повъ de а-ші кѫпоасче ші маі біне факѫлтъціле, de а се ѫпкреde пе вііторіѳ маі мѫлтѳ ѫн пѫтеріле пропріі, de а се фаче кѫпоскѫці алторѳ попоаре пе впѳ терепѳ, пе каре челеа ѫпвъцасеръ пъпъ акѣтѳ пѣмаі а'і despрецъі, de а ле ѫпсѫфла тотѳ-одатъ респектѳ, ка пе вііторіѳ съ ждече маі дрептѳ пе ромъпѳ, сіліndѫce а'лѳ ші кѫпóсче маі de апроапе; ѫн вртъ прін ачаста espѫzeціѫne се deскіce калеа, пе каре тергѫndѳ, преcте чінчі шéсе апі съ ажѫпцемѳ аколо, ка съ копкѫрцемѳ кѫ чеі-лалці компатріоці, магіарі, цермапі ші че маі сѫнтѳ ла о espѫzeціѫne котѫпъ, вnde съ не арътѣмѳ фіъ-каре чеea че сѫнтемѳ ѫн старе de а продѫче кѫ спіріталѳ ші кѫ вращеле поастре. Ші ѫntрѳ адевърѳ, de ші сѫѫ-скрісѫлѳ пѫ есте de опініѫnea ачелора, карії ѫн зілеле dінтъіѳ але espѫzeціѫnіі апъра кѣтѳ къ а патра парте din обіектеле че се вѫdѳ, ар пѣтea фігѫра преа біне токтаї ші ѫн espѫzeціѫnea din London, сесціпѳ ѫнсъ фърѣ фрікъ de а фі рѫшінатѳ, кѣтѳ кѣ челѳ пѫціпѳ жѫмътате din ачелеаші обіепте потѳ еші ла копкѫріпціъ кѫ орі-каре алтеле de ачеіаші категоріъ, че арѳ еші din тъпіле челорѳ-лалці компатріоці аі поастрії, еарѣ ѫн ачеастъ прівіінцѣ тъ провокѳ пѫ пѣтаї ла опініѫnea чепсорілорѳ алеші de кътрѣ адѫнареа цеперал, чі тотѳ-одатъ ші маі вѫртосѳ ла ждеката ечелорѳ стрѫіпі, адікъ петрапсілвані, карії непреокѫпаці de мічеле рівалітъці паціопале, песчііndѳ кіарѳ деака обіепте еспѳсе сѫнтѳ тотѳ пѣмаі ромъпесчі сеаѳ кѣ кѫ ачелеаші аѳ копкѫрсѳ тоці локѫіторіі патріеі фърѣ алецере, ѫнсі детерѣ опініѫnea лорѳ ліберѣ ші песфііtъ. Ші ѫntрѳ адеv-

вырѣ, орі-чіне авзі пе ачеі стрѣінї жѣдекѣндѣ арта пікторілорѣ Міхаіле І. Попѣ, К. Попеск ші Владеркапѣ, а скѣлпторѣлві І. Попѣ, а скѣлпторѣлві църапѣ din Боіція апѣме Гросеа, а пікторѣлві ші авріторѣлві Ат. Істратеск; орі чіне а жѣдекатѣ маі de апроапе тъестріа тъпілорѣ фетеесч, кѣ каре са есекѣтатѣ бродѣріа (кѣсетѣра ла церцефѣ) а лві Міхаіѣ бравѣлѣ пп довъ есетпларе, вплѣ de о доатпъ бъпъцепъ, ear алтѣлѣ de о domnișoarъ трапсілванъ, кѣтѣ ші а едіфічілві шкоалелорѣ ромъпесчі кѣ пърѣ din капѣ, а лві Ромѣлѣс ші Ремѣс, о тѣлціте de лѣкрѣрі фііпе, апѣме пп чеде довъ пантліче de стеагѣ, пп періпе, пп ковоаре, пп батісте ші діптеле (хорботе), алтеле кѣ търцеле ші еарѣшї алтеле пп пеле, пп чѣръ, пп аскіі сѣпцірі, кѣтѣ ші пп тѣлте алте матеріалѣрі; орі чіне а черчетатѣ de апроапе чеде маі фелѣріте цесътѣрі ші алесътѣрі ші тіпгіселі din къте се ведеа пп салеле Np. 2, 3 ші 4, — орі-чіне а везѣтѣ тоате ачелеа, і-а фостѣ прест пѣтіпцъ ка съ пѣї салте іпіта de плъчере ші бѣкѣріъ. Ші че съ zічетѣ оаре de ачеле папѣрърії de ла Решіпарі ші Съчеле, de кожокъріъ, пълъріїле ші de кърелъріїле веніте de ла маі тѣлте пърці, каре тоате се потѣ тъсѣра преа біпе кѣ тотѣ че сѣптѣ пп старе а фаче тъестрії чеї маі репѣтіці аі сасілорѣ трапсілвапі. Авърътѣ чел пѣцінѣ довъ тіі ші маі біпе de чінчі-зечі de тапѣфантѣрі тъестріте фетеесчі каре ар меріта впа къте впа о дескріере пладіпсѣ ші кѣтѣ zікѣ франчесіі детаілатъ. Ноі ппсъ деспре фетеіле поастре обсервъмѣ астъ-датъ пе скѣртѣ пѣтаі атъта, кь еле аѣ пптрекѣтѣ ші пе сіпеші, спре опоареа поастръ ші а лорѣ. Фетеіле п'аѣ філософатѣ тѣлтѣ ка ноі, іпстіпктѣлѣ лорѣ ле-а шіоптітѣ кѣрпдѣ че ппсетпътате арѣ авеа о еспѣсецівпе ромъпеаскъ; фокѣлѣ сакрѣ се апріпсе пп пептѣлѣ лорѣ ші — еатъ-ле къ апѣкпдѣ флатѣра прогресѣлві пѣрчесеръ 'паінте. Апкътѣ пептрѣ фетеіле църапе, ачестеа пікаї демѣпстраръ лѣтіі, кѣт къ лорѣ преа пѣцінѣ ле пасъ, деакъ есістъ сёѣ пѣ пп лѣте фабріче de пъпсъ ші de пъпѣрі, пептрѣ къ дѣпселе пікъ тотѣ маі сѣптѣ пп старе а-ші пптърька прін тъпіле лорѣ пе пптрёта фатіліъ ші касъ, De ші пп пѣтерѣ тікѣ ера ппсь репресептате тоате соіѣріле de цесътѣрі требѣінчóсе ла о фатіліе біпе гріжіть ші пптърькатъ. (Ва врта.)

Монтенегро. Пп „Botsch.“ афлътѣ вртътоареа кореспопдінць din Віепа кѣ датѣ 13 Септем к. п. Пп вртареа челорѣ маі проаспете штірі лѣкрѣріле пп Тѣрчіа пѣ се фортéзе пічі декѣтѣ аша пачпікѣ прекѣтѣ се пърéѣ. Каѣса монтенегріпъ іа прін інтервепцівпеа декърѣпдѣ францезо-рѣсъ о пптоарчере, че есте потрівіть а дескорда фóрте таре спераща пъчіі. Атвеле ачесте пѣтері, каре пп політіка оріептале пѣрчедѣ тѣпъ пп тѣпъ, се пѣпѣ пе баzа дечісівпелорѣ апѣлві 1858, каре декіаръ Монтенегро de сѣверапѣ ші аѣ датѣ ачестеі цері о хотърѣть граніць. De вор ръпъпеа ачестеа пп актівітате, ші поарта кѣ ажѣторівлѣ Аѣстріеі ші алѣ Апгріеі пѣ ва потеа стрѣвате але скітва, атвпчі еа а пѣртатѣ ресѣелвлѣ асвпра Монтенегрвлві пп дешертѣ. Омер паша требѣе съ ппчете кѣ коптіпѣареа операційвпелорѣ асвпра Четіпеі ші ппкъ пъпъ атвпчі, пъпъ пѣ се ворѣ дечіде ачесте афачері. Монтенегро къштігъ тітпѣ ашї рекълеце пѣтеріле. Пптр'ачеea вінѣ сѣѣсідіеле din Рѣсіа, Гречіа, Сервіа ші din церіле аѣстріаче славіче, ші дéкъ а къzѣт одатъ пеѣа пе тѣпцій пегрі, атвпчі а трекѣт de а маі реппоі операційвпеле. А къщіга ачестѣ апотітпѣ пептрѣ Монтенегро есте даръ скопвлѣ інтервепцівпеі Рѣсіеі ші Франціеі. Пп прітъваръ ва фі Монтенегро еаръ пп старе а репнчепе лѣпта. Ресѣеліка дечісівне пп прівіінца Монтенегрвлві а вртат пré тітпѣріѣ ла пѣмітеле статѣлві марі. Солѣцівпеа честівпеі оріептале ппкъ пѣ е ла рѣпдѣ.

Італіа. Се скріе din Тѣрінѣ лві „O. D. P.“ къ міністерівл се легъпа пъпъ пп 14|2 Септ. ла 4 óре пптре прочесѣ ші атпестіъ пп прівіінца лві Гарібалді ші товарьшілор лві ші пѣ потѣ съ девіпѣ пічі ла о дечісівне астфеліѣ кът Ратаццї вре́ съ ръdіче шедіпца ші съ оатъпе пе алта zі, кѣпdѣ еатъ впѣ кѣріерѣ адѣче декіарацівпеа цеперарілорѣ Чіалdіпі, Латартора, d'Azeглio ші алтор чіпчі, пп каре еі атепіпцъ кѣ dімісівпеа, деакъ жѣстіцієї пѣ се ва ліса декърцереа ліберъ. Ачеаста штіре лѣкрь ші асвпра міпістрілорѣ ачелора, карії ераѣ пептрѣ атпестіzаре ші вре́ѣ съ факъ din ачеаста о крізъ de кавіпетѣ. — Рецеле съ фіе фоарте дескраціат пептрѣ ачеаста хотърѣре а міпістрілорѣ ші пѣ фърь таре резістіпцъ а сѣѣскрісѣ пп 15/3 Септ. декретвлѣ копчерпіпте. „Еѣ пѣ вѣdѣ пітік біпе пп ачесте тъсѣрі“ съ фіе zіс ел къtръ коптеле Нігре, міпістрѣ касеі рецештї, „ноі стътѣ акѣта ръѣ кѣ тоцї. Не атѣ стрікатѣ кѣ Апгліа, кѣ Франція стътѣ пе пѣпктѣ а пе стріка, деакъ акѣта пе дестіпацї ші кѣ попорьл, апоі еѣ стаѣ кѣ тотѣл ісолатѣ!!

Гарібалді, деакъ пѣ ва тѣрі пъпъ атвпчі, ші офіцірії лві се вор жѣдека de асісі, десерторії прін трібѣпалеле мілітаре, о парте din волѣптірі de ізріедікацівпеле локале, еаръ алта се ва елібера.

Фііпdѣ даръ хотърѣтѣ, ка съ се жѣдече Гарібалді, вотѣ пппъртъші пптъмплъріле дела Аспромопте, каре арѣпкъ о разъ лѣчітоаре асвпра евепітептелорѣ ачелора ші ппчепетѣ кѣ ппсаші скрісоареа лві Гарібалді, каре а скріс, дѣпъ че фѣ рънітѣ ші прінсѣ. Еа сѣпъ аша:

Пе корабіа Dѣка-di-Генова, 1 Сеп. 1862.

Еі авеаѣ сете de сѣпце, ші еѣ воіам ал кроца. Еі авеаѣ сете de сѣпце, — пѣ біецій солдаці че се сѣпѣпѣ, — dар ómenіі котеріеі, карі пѣ потѣ ерта револвцівпеа кь есте револвцівпе (лѣкрѣ че тѣрбѣрь діцестівпіле лор de корваторі) ші къ а коптрібѣітѣ ла рекопстітвіреа фаміліеі поастре Італіапе.

Da, ле ера сете de сѣпце, ші вези ачеаста кѣ дѣрере ші кѣ тоате ачестеа пѣсеіѣ тóте сіліпцеле теле пептрѣ ка сѣпцеле агресорілорѣ поштрії съ пѣ се версе.

Алергатѣ пп фрѣптеа ліпіеі поастре, стрігѣпdѣ се пѣ пѣце німіпі, ші din чептрѣ ші din стъпга, впde вочеа теа ші а адіѣтанцілорѣ меі пѣтеа фі авзіть, пѣ са трасѣ пічі о сіпгѣръ ловітъръ. Nѣ фѣ тотѣ аша din партеа челор че пе атакаѣ. Ажѣпгѣпdѣ ла доѣе сѣте de метре, еі ппчепѣръ о пѣшкътѣрь інферналь, ші ачеіа din берсаглієрі че се афлаѣ лѣпгъ міпе, окіпdѣме, те ловіръ кѣ дóѣе глоапце, впа ла пѣлпа стъпгь de сѣсѣ, впde рапа есте вшоаръ, чееалалть ла пічіорѣлѣ дрептѣ ші ачеаста е греа.

Фііпdѣ кь тоате ачестеа се петречеаѣ ла ппчепѣтѣлѣ конфліктѣлві, ші дѣпъ че атѣ фостѣ рънітѣ фііпdѣ трапспортатѣ пп марціпеа пѣdѣрії, пѣ пѣтві ведé пімікѣ, впѣ черкѣ пѣтеросѣ се фортасе пп цівѣрѣлѣ меѣ пе кѣпdѣ ме легаѣ ла рапе. Потѣ кѣ тоате ачестеа асекѣра, пп консчіпцъ, къ пъпъ ла сфършітѣ, пе ліпіа че авзіа вочеа адіѣтанцілорѣ меі, пічі о пѣшкъ пѣ фѣ дескъркать.

Фііпdѣ кь ноі пѣ тръцеатѣ, фѣ вшорѣ оштірії а се апропіа ші а се атестека кѣ аі поштрії; ші, спѣіпdѣміce къ воіа се пе десарте, респѣпсеіѣ къ се о десарте пе дѣпса. Інтенційвпіле сочілорѣ меі ераѣ аша de пѣцінѣ оштіле ппсъ пппкът пѣ пѣтві фаче а се десарта de къtѣ къціва офічірі ші къціва солдаці din тѣлціте.

Лѣкрѣріле се петрекѣръ алтфеліѣ пп дрéпта поастръ. Атакаці de оштіреа регѣлатъ, picciotti респѣпсеръ к'впѣ фокѣ de пе тоатъ ліпіа, ші de ші тротпетеле поастре даѣ семпале съ ппчетеze фокѣлѣ, пѣшкътѣреле лорѣ, біне пптрецівѣте, вртарь впѣ пътраріѣ de оарь.

Рънеле теле окасіопаръ пѣцінъ decорdіне пе ліпіа поастръ. Оатепіі поштрії, пе маі везѣпdѣте, ппчепѣръ а се ретраце пп пъdѣре, апоі, пѣцінѣ къте пѣцінѣ тѣлцітеа че ера пптрецівѣті се рісіці ші ретасеръ пѣтаі чеі маі девотаці.

Пп ачестѣ тотентѣ, ті се фъкѣ конскѣтѣ къ се фъкѣсе пвоіре пптре статѣлѣ меѣ тажорѣ ші колопелвл Палавічіні:

1. Къ ерат ліберѣ, dітпревпъ кѣ Статѣл меѣ тажорѣ, а те рътраце впdеті ва пльчé.— Респѣпсеіѣ кь дореат а мерце п'о корабіь енглесь.

2. Къ ажѣпгѣпdѣ ла цертѣлѣ търії, чеілалці соці аі меі de арте ворѣ фі ліберацї.

Колопелвл Палавічіно се кондѣсе ка впѣ капѣ валоросѣ ші інтеліцінте пп тóте тішкъріе сале мілітаре, ші пѣ ліпсі вп сіпгѣрѣ тотентѣ d'a авé о пѣртаре кѣртесе кътръ міпе ші кътръ аі меі Елѣ тапіфестъ дѣререа са кь ера облегатѣ а върса сѣпце італіапѣ; дарѣ прітісе ордіпі посітіве ші требѣі а се сѣпѣпе. Dіспосіцівпіле теле фѣсесеръ пѣтаі дефепсіве; спераседт се потѣ евіта впѣ конфліктѣ, тѣлцътігъ посіцівпіі тарі че окѣпат, ші кѣ ппкредереа кь оштіріле регѣларіе ворѣ фі авѣпdѣ ордіпі маі пѣцінѣ сѣпцероасе.— Дакъ п'ашѣ фі фостѣ рънітѣ пп прітвл тотентѣ, ші дакъ оатепіі меі п'арѣ фі авѣтѣ ордіпі d'a евіта, пп орі че касѣ, орі че ловіре кѣ армата регѣлатъ, лѣпта пптре óтепі din ачеешї фаміліъ ар фі пѣтѣтѣ фі терібілъ.

Орі кѣтѣ ппсъ, маі біне кь с'а пптъмплатѣ аша. Орі карі арі фі вртъріле рънелорѣ теле, орі каре арѣ фі сóртеа четі ресервъ гѣверпвл, ат конспчіпца кь міат фъкѣтѣ даторіа, ші сакріфічівл віецеі теле есте пré пѣцінѣ лѣкрь, дакъ ва фі пѣтѣтѣ кѣптрібві а скѣпа віéца впві таре пѣтерѣ din компатріоцій меі.

Пп пптрепріпdереа авептѣроасъ, пп каре еѣ ші кѣ аі меі пеатѣ арѣпкатѣ кѣ капвл афвпdѣ, пѣ сперат пепікѣ бвпѣ дела гѣверпвлѣ Ратаццї. Дарѣ de че міар фі фостѣ опрітѣ d'a ащепта маі пѣцінъ рігóре din партеа рецелві, de óре че пѣ

скімбасет нетік ди векіа теа програтъ, ші de оаре че ерат дечісъ а пъ скімба нітіка къ орі че преџъ? Чеea че те дóре маї тълтъ есте актъ фаталъ недикредере, че пъ контрібвесче пъџінъ а џіné некомплетатъ бнітатеа національ.

Орі кътъ фіе, d'астъ датъ дикъ те prezentezъ Італіеї къ фрънтеа ръдікатъ, секъръ къ тіатъ фъкътъ datoріа. D'астъ датъ дикъ віеаџа теа, лъкръ indiферінте, ші віеаџа маї преџіóсъ а атътор жбні џенероші а фостъ оферіть ка сакріфічіъ пентръ чеа маї съпть din касе, кърат de орі че патъ de вілъ інтерес indibidбал. Џівсеппе Гарібалді.

Газета офічіалъ din Търін декіаръ, къ дитребареа деспре бніфікареа Італіеї пъ се поате черчета de бнъ конгресъ, ші „Монархіа“ адаџе къ Італіа ар лва пътаї аша парте ла бн конгресъ, ка съ реклате консечінџеле бніфікърії, карea пъ ва фі дидеплінітъ пънъ атънчі, пънъ че Рота пъ се ва фаче капіталъ.

„Patrie“ дитшінџéзъ din Търінъ дн 14 Септет. к. п. О Депътаџіне а консілівлві провінціале din Форлі а гратвлатъ рецелві ла късъторіа фічеї сале Піа. Ачéста депътаџіне а фостъ пré біне прітіть ші дитребать de рецеле деспре релаџіпеле провінчіелоръ ші деспре сітџітінтеле політіче а ле лоръ. Депътаџіпеа о еспріматъ доріпца деспре о къръпdъ солвџіне а честівнеї романе. Рецеле de парте, ка съ фіе прéкърматъ дискърсвлъ деспре о честіне атътъ de делікатъ съ пъреа къї плаче а се окупа къ дънса. Елъ аскілтъ къ атенџіне деслъчіреа деосебітелоръ аргументаџіні ші респвнсъ, къ ел къноаште імпорганца, че аре солвџіпеа честівнеї романе пентръ Італіа ші анвте пентръ попорадіпеа локвітоаре дн чентръ, къ ел дореште ашіждереа а о ведеа адвсъ ла сфършітъ ші се стімезе ферічітъ а пътеа асекбра, къ еа се ва солві дн декърсвлъ анвлві 1863 спре тареа дидестълire a Італіеї ші а лътеї католіче. Ачеаста декіарадіне фъкъ о адънкъ апъсаре асвпра депътаџіпеї. Коптеле Алвічіні, че ста дн фрънтеа депътаџіпеї, дитревъ пе рецеле дéкъ есте ел дипътерпічітъ а адъче ачéсте пліне de сперанџъ ші de мънгъіере кавіінте попорадіпеї репресептате прін депътаџіне. Рецеле ръспвнсъ къ ел пъпътаї дипътерпічеште депътаџіпеа спре ачеаста, чі о ші провоакъ.

Маї департе се скріе din Търін ка аколо чіркълézъ фаіма деспре о скрісоаре, че а дидрептатъ Гарібалді, кътръ рецеле Вікторъ Емапвіль. Гарібалді чере дн трънса dвпъ дисъпътошареа са ші а фівлві съъ а мерце дн џері стрънне, фііпdві къ пепътінцъ, а лъкра маї департе пентръ прінчіпівлъ монархік, прекътъ есте ел акота репресептатъ дн Італіа. De се ва пъне дънсвлъ дпаінтеа вре бнві трібвпалъ, ел пъ'л ва рекпоаште ші ла тоате дитребъріле але копчерпінтеї комісівні ва пъзі о абсолтъ тъчере. Дн фіне зіече Гарібалді, къ ел са лвптатъ пентръ о попвларъ ліверъ Італіъ, еаръ пъ пентръ о монархіъ dompітъ de інтріганџі ші de стрънні, че адъче ідеа бніфікаџівні дн дискредітъ ші пе Вікторъ Емапвіль ка съ піердъ корова-на. Газетелоръ італіане съ фіе опрітъ пвблікареа ачестеї епістоле.

Ф р а п ц і а. D. Lagueronniere еші къ промісівнеа са деспре солвџівнеа честівнеї італіане. Франџіа зіче ел дн артікълълъ съъ інтітълатъ „Европа ші папатълъ,“ аре астъзі доие лъкрърі de фъкътъ, дитъіъ а прегъті тареле статърі але Европеї ла о грабнікъ адънаре дитр'бнъ конгресъ ші а доба а адъче спре пречедента аплачідаре базеле administрацівнеї. Ачесте базе съпть вртътоареле:

1. Дппърдіреа Італіеї дн треї статърі бніте прін о легътъръ конфедератівъ.

2. Европеапа гаранџіъ пентръ теріторівлъ папалъ форматъ din Рота ші din патріmопівлъ лві Петръ.

3. Ресерваreа спре фолосълъ С. пърінте, de ачестъ свверапітате асвпра Марчелоръ ші Вмбріеї, прекътъ ші а бнві трібътъ din венітърiле ачелоръ провінчіі, а къроръ administрацівне сар дпкредінца бнвіа din амвіі свверапі італіапі.

4 Бнітатеа мілітаръ, дiпломатікъ, жвдекътореаскъ прекътъ ші а банілоръ ші вътілоръ дптре тоате стателе Італіеї.

D. Lagueronniére пъ сокотеште дн плапвлъ ачеста Венеџіа ла Італіа, чі еа требве съ се органісéзе афаръ de ачéста парте а націопалітатеї сале. Зіче къ пічі бнъ отъ къ міпте, пъ ва къџета съ ръпеаскъ Венеџіа dела Австріа къ форца, чі къ тітпълъ сінгъръ есте дiпломатълъ челъ маї таре, каре съ адъкъ трапсакџівні, че аръ копчеде Хабсбвргілоръ, къръ ка съ се сльбеаскъ, а чеде ші фъръ dавпъ пентръ вага ші demпітатеа короапеї а репвпчіа ла о dompіъ, каре а чедато окупадіпеа ші каре о поате сзеџіпеа пътаї сінгъра пътере.

Деакъ дпсъ Търінвлъ ші Рота ар рефвса а се свпне ла септінца арвітраріе Европéпъ, атънчі атънdое сав вна din еле съ пъ се сілéскъ ла ачеаста прін інтервенџівне артатъ. Статълъ кво, адекъ окупареа Роmеї din партеа франџозілоръ ар дъра даръ пънъ че се ва ашеза опосіџівнеа.

Деспре бнітатеа Італіеї пъ вре съ штіе ачестъ Domпъ нітіка. – Ачестъ артікълъ а датъ апсъ жърпалелоръ ла десватері серіоасе, къчі de ачі еаръші зъреште ореш кът плапвлъ лві Наполеонъ а пъ лъса консолідареа Італіеї.

Нотіце Діверсе.

— Амвасадорвл енглезескъ а дат міністрвлві афачерілор естрапее о потъ, прін каре арать, къ рецітвлъ енглезескъ аре посітіве довезі ла мънъ, къ рецітвлъ греческъ вреа съ поарте револвџівнеа дп провінчіеле търчешті. Лордвл Рвсел зіче, къ рецітвлъ греческъ есте респвнзъторіъ пентръ врео мішкаре дп Търчіа; Англіа ва дитребвінца атънчі мъсърі сфорцате.

— Се зіче, къ Віктор Емапвіл ар фі скріс лві Гарібалді о епістолъ конфіденціаріъ, дпсъ ел есте аша de ръъ ші есалтатъ de фікъса пъ а квтезат аї да ачеаста епістолъ тетъпdвсе, къ'л ва квтреера пré таре. Рапа лві Гарібалді а фостъ гапгренóса, дпсъ артеї медіче а свкчесъ а дидепърта гапгрепа, къ тоате ачесте, дпкъ пъ е хотърът, дéкъ Гарібалді ва пътеа скъпа фъръ атпътареа пічіорвлві.

— Дптр'о скрісоаре а бнві кореспопdептъ din Бъкърещті алві „O. D. P.“ се зіче, дънъ че дескріе лініile дрътърілоръ ферекате че съптъ проіектате дп Ротъпіа ші Молдова, къ Европеї пві пась de о лініъ ферекатъ ротъпеаскъ, чі de о лініъ ферекатъ преste тот, каре дп чea маї скъртъ дістапцъ съ аждпгъ тареа пéгръ, оріептвлъ, ші къ ачестъ пвпктъ de стадіне ла акчептатъ ші Австріа, фііпdъ къ еа пъ вре съ дéкъ дрътвлъ ферекатъ ал съъ прін Вълканъ, чі прін Търпвл рошъ. Деакъ даръ аре съ се ефектвеze дрътвлъ de фер дп Ротъпіа, атънчі еа требве съ се дидепліче а фі бн метър ал ачелеіа кът се поате de скъртъ кале ферекатъ а оріептвлві, ші прін вртаре аре маї паінте de тоате съ прітеаске пвпктвл de дптълпіре австріакъ. Ачеаста е ші каsса de прінцвл Брапкованъ пъ а потътъ къштіга капіталіштї дп Англіа пентръ копчесівнеа са.

— „Sieb. Bot.“ зіче, „Газ. Трапсілв.“ џіне de індіцітат, а ретінърі еаръші пмра атвілор епіскопі ротъпещі din ап. 1842.

Ноі џінем de індіцітат, къ ачестеї дпкълзірі пві ва липсі атенџівнеа, вnde ші тълте алтеле вор вепі ла кввънтъ. Ноі пе рогът пътаї de лъџіптікъ ребдаре.„

— Дп Пешта а ешітъ о брошвръ апопітъ дп літба магіаръ „Конституціопала організаре а Монархіеї дънъ квпріпсвл вигърескъ“ каре а фъкът таре сепсаџівне ші а датъ апса жърпалелоръ ла речепсівні ші десватері асвпра еї.

— Ла Бърса dела Паріс се повестеште, къ Наполеоп сар фі декіаратъ асвпра лві Гарібалді: Кометвл а діспърът, дпсъ коада іа рътасъ.

— Дп Броді аъ арсъ дп 6 Септемвріе 114 касе.

— Patridge хірвргвл че а терсъ din Лопdра ла Спеџіа констатеазъ дитр'бп телеграт din $^{6}/_{18}$ Септет. къ глопцвл а фрънтъ подеівл din лопtръ ші клéспа пічіорвлві лві Гарібалді есте гóлъ. De ші мішкареа е дпкъ дърероасъ, тотъші болпаввл есте ліber de інфламаџівне. Рапа са маї дпвънітъ. Афлареа пестe тот алві Гарібалді есте дествл de дидестълітоаре.

— Рецітвлъ сербіап пъ а фъгъдвітъ десфііпцареа, чі скімбареа міліціеї дп Белградъ. Ла Бжіца сав ръпітъ оатепії, търчії сав лъсатъ ші сав рътрасъ дп Кастелъ.

— Дп Варшовіа терг лъкръріле фоарте ръъ, партітвл револвціопар е пърърea дп мішкаре. Бп пътер de побілі а џіпътъ ла Zатоскі о адънаре пелеџвітъ ші аъ свбскріс о адресъ къ претепсівні че трекъ інстітвціопеле, дп вртa ачеаста фъ Zатоскі кіематъ ла Петерсбвргъ, ка съ авдъ кввънтвл Дмпърътескъ.

— Асоціаџівнеа католічілоръ, каре конст din 1123 de індівізі аъ ашезатъ дп а 14-леа шединъ а са бн кредеъ політікъ, din каре скótетъ вртътоареле дпкеіетърі. Бісеріка католікъ пъ е спріжоапа деспотістълві, еа лапъдъ domпіа волпікъ, de с'ар есерчеа de бп прінчіпе, парламептъ сав бп партітъ. Католічії пъ съптъ контрарії пропъширії; еі къ атъта маї таре салтъ реформеле політіче, че сервескъ бінелві попоарълор: дпсъ бісеріка католікъ лапъдъ франџереа дрептълві, вріcеште орі че револвціне, de сар база еа пе сьфрацівл вніверсал сав пе аша пътітвл прінчіп націопал орі пе прінчіпівлъ фаптеї котпліпіте; католічії прівескъ дп есістінца аша пътітвлві регат ал Італіеї о вікторіъ а револвціпеї атепінцътоаре de інтрéга ордіпе европéпъ; еі плънгъ адънкъ рекпóштереа, че ел а къштігат'о din бпеле пърці, ші тъцътескъ

принчіпорѣ ші тѫторорѣ бървацілорѣ, карій сѧѣ опъсѣ ачестей рекѫноаштері; еї декіарѣ тоатъ лучеркареа унеї деръбърірі а Церманіеї, фіе.еа ли фаворъл унеї пѫтері цермане, орї стрѫine, de o inжѣріь démnъ de kondemnatѣ; еї протестézъ лп контра ескълдерей касеї, лмпърътещтї католіче din Церманіа ші деспрецюскѣ тоатъ релаксареа кътрѣ атвіціѫнea стрѫinъ.„

— Din Pагъza се скріе, къ Лѫка Вукаловіч пѣ а врматѣ кіетърії лъї Отер паша, маї департе къ Отер паша ар фі лъсатѣ din кондиціѫнеле de паче афаръ есілареа лъї Мірко, адекъ а татълъї прінцълъї.

— Брошѫра D. Іларіѣ Папіѣ: „Independinца конституціонале а Трансілваніеї“ а лнчепѫтъ а фаче дѫрері de капѣ ші жѫрналелор цермане, маї кѣ сеатъ пасаціѫл пентрѫ лърціреа фронтіерілорѣ Трансілваніеї. Аша „Presse“ зіче: D. Папіѣ фортълézъ претенсіѫнеле ші доріцеле партітълъї ескълсівѣ ромънескѣ лнтр'ѫнѣ modѣ, каре лп фine аша de пѫцінѣ поате конвені рецітълъї, ка ші магіарілорѣ; ші къ маї сѫс арътатъл пасаціѣ есте о довадѣ, къ de departe съ сѫе ші ромънїї алтфелїѣ modeцї, кътѣ лп ачеа еї лп політікъ а лѫкра dупъ шаблона Naціonалітъцїї.

— Се ворвещте de o редѫкціѫне маре лп армата Лмпърътéскъ, постѫріле de локътенеці a доua класъ, прекътѣ ші капітанїї секѫndарї ла кавалеріь съ се despiinцézъ кѣ тотълѣ.

— Лп Бигаріа кѣ деосевіре лп Комітатъл Шомоціѣ, Zala, Веспрімѣ, Бараніа ші Шопрон сѧѣ лнтълцітѣ хоцїї ші тълхарїї астфелїѣ, лпкътѣ dékъ котѫнеле ворѣ рефѫса рѫndѫіеліле іѫpicdikціѫнелорѣ de a roni пе тълхарї ворѣ фі nedepciте кѣ баній пънъ ла 5000 фл, ші пентрѫ тълхарїї сѧѣ пѣсѣ премії dela 500—1000 ф. еаръ пентрѫ Кѫпітапъл de хоцї Патко 2000 фл.

— Котѫна еванцелікъ din Галац ші zidit каса лъї Dѫmnezeѣ каре тот одатъ кѫпринdе лп cine ші скоала ші локѫінца преотълъї ші а фост тълт спріжінітъ din партеа Австріеї ла ачеаста лнтрепрindere.

— Лп Англіа се факѣ пентрѫ Гарібалdi Метінгрї, лп каре енглезїї трагѣ грозавѣ асѫпра лъї Наполеон ші аратъ чеа маї вїь сімпатїь пентрѫ Гарібалdi.

— „Ost si Vest“ ворвіndѣ деспре шединцеле комітетелор; че се вор цінea астъзї лп маї тълте Комітате ші скаѫне съкѫештї, зіче, къ din партеа магіаръ ар фі tendinца a протеста лп шединца din тъіѣ асѫпра лнтокмірії лор октроате, къ лпсъ лп „Közlöny“ лі сар фі датѣ din партеа реціталъї семнѣ, къ чеї че вор протеста вор фі скошї de локѣ din комітете.

— Лп „Sieb. Bot.“ чітімѣ вртътоареле: Прекът ні се лнпърътъшаще дела Песта dintr'o парте секѫръ, сѧѣ фъкът хотѫрірі дефінітіве лп прівіinца чествѫнеї трарсіваne. Ка чеа маї лнсемнатъ din еле ні се пѫтеште Октроареа унеї ordini електорале dietале кореспѫнzътоаре прінчіпълъї егалеї лndрептъцірі ал націоналітъцілор прекътѣ ші хотѫрѫреа, къ спре конкіетареа dietеї се ва пъші пѫтаї лп анълѣ чел маї апроапе.

— Унікъл фіѣ ал репѫтітълъї патріотѣ ші фостълъї гѫверпатор, ал Екселенцієї Сале D. конте Міко а репосатѣ лп Лінцѣ venindѣ din Церманіа, лп върстъ de 22 de anї.

List'a Membriloru Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si Cultur'a poporului romanu, insirati dupa cumu sau inscrisu.

Ilia Morariu Arendatoru nascutu din Mures. St Craiu cu locuinti'a in Salci'a Moldavii 100 f. Constantin I. Iug'a 10 f. Teodor T. Ciurcu 5 f. Dimitrie Ionciovíciu 5 f. Ioane I. Pedure 5 f. toti Negutietori din Brasiovu. Constantin Ioan Senator Brasiovu 5 f. Apostolu Efstatiu Popu 10 f. Dimitrie Petroviciu 5 f. Danilu Dimitriu 5 f. Ioanne G. Iug'a 5 f. Dimitrie G. Iug'a 5 f. Ioanne T. Popoviciu 5 f. toti Negutiet. din Brasiovu. Ferdinandu Vuja Negutiet. Pest'a 5 f. Avacum Avacumoviciu Grosistu Pest'a 5 f. Nicolae Frigatoriu Negut. Brasiovu 5 f. Eustachie de Popu c. r. Advocatu Brasiovu 5 f. Nicolae Birtu 5 f. Iordache Davidu 5 f. Anastase Belgazoglu 5 f. Antonie Balomiri 5 f. toti Negutiet. din Brasiovu. Gerasimu Popoviu Contuaristu de Fabrica. Brasiovu 5 f. George Ancanu 5 f. Andrei A. Popoviciu 5 f. Vasile Baboiu 5 f. George N. Florea 5 f. Ioanne Persioiu 5 f. Fotie N. Lec'a 5 f. Ioanne G. Ma u 5 f. T. eochari S. Manciu 5 f. Georgie Nica 5 f. toti Negut. din Brasiovu. Nicolae Popu Pictoru 5 f. Nicolae N. Ciurcu Negut. 5 f. Ioanne Bacica Covrigariu 5 f. toti din Brasiovu. Moise Ciuta Oeconomu Satulungu 5 f. Ioanne Popoviciu Notariu Satulungu 5 f. Diamandi Manole Negutiet. Brasiovu 5 f. Costandin Christodulo Cerches propriet din Iasi 5 f. Cavaleriu Alecu Davidoviciu Vamesiu la Grosesti in Moldova 5 f. Dimitrie Apostolu Popu Negut. Brasiovu 5 f. Iancu Vasiliu Propriet. Bacau 5 f. Dimitrie Fulga Negutietoriu Brasiovu 5 f.

Sum'a 310 fl.

45—1 **Publicatiune de Concursu**

Pentru premiulu literariu de 100 f. v. a. alu Asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturei s. c. l.

Intru intielesulu articul. XIV p. 3. din Siedinti'a III. a adunarii generale din a. c. subscrisulu Comitetu publica prin acesta Concursu la premiulu de 100 f v. a. pentru unu individu romann, carele in cursulu anului va invetiá mai bine art'a stenografica si va dá chiaru in viitórea adunare generala probe despre a sa capacitate si istetîme.

Competentii pentru acestu premiu voru avea a se insinuá la Presidiulu Asociatiunei pana la S. Petru a. v. prin o petitiune, in care voru aratá prin atestate, ca au invetiatu acést'a arta, ca vréu se se supuna mai susu aratatei probe, ca suntu romani si ca au purtare buna atatu morala catu si politica.

Sibiiu 4 Septemvrie 1862 c. n.

Comitetulu Asosiatiunei pentru inaintarea literaturei si culturei poporului romanu.

43—1 **Concursu.**

Devenindu statiunea de Invatiatoriu comunalu in Mohu in vacantia, pentru intregirea acestii statiuni, se deschide prin aceast'a Concursu, pana la 25 Septemvrie a. c.

Cu acésta statiune este impreunatu unu Salariu anuale de 80 fl. v. a. cortelu naturalu, si cinci Stingini de lemne de focu.

Doritorii de a ocupá statiunea aceasta, au a se adresá catra subsrisulu in terminulu prefiptu, cu cerere de man'a loru propria si cu urmatórele documente provedíuta:

a) Cu atestatu de botezu, si de moralitate.

b) Cu atestatu despre absolvarea cursului pedagogicu in institutulu diecesanu, si despre alte studii pregatitóre.

c) Se scie cantarile, si tipiculu bisericescu cumu se cuvine.

Sibiiu 7 Septemvrie 1862.

Inspectorulu scóleloru districtuale in Protopopiatulu Tractului alu 2-lea alu Sibiului.

Ioann Panoviciu m. p. Protopopu si Inspectoru.

44—0 **Конкѫрс.**

Пентрѫ Стаціѫнea лнвъцътореаскъ ла шкóла попоралъ гр. рѫс. din Lóver Тракт. Прот. Тѫrdei de сѫсѣ, кѣ каре есте лнпрезпатѣ унѣ Саларіѣ de 80 фл. в. а. 10 терце кѣкѫрѫzѣ, 10 терце грѫѣ ші квартірѣ, съ deскide Конкѫрсѣ пънъ ла 25 Септемврie а. к.; — доріторіі de a окѫпа ачаста Стаціѫне аї съші ащерпъ петіціѫніле сале кѫвіinчосѣ інстрѫате пънъ ла терміпълѣ дефінтѣ ла сѫбскріcьл. Ідічелѣ лп 1-а Септем. 1862.

Іосіф Брапковіапъл Adminстр. Протоп.

36—3 **Конкѫрс.**

Лп Комѫна Средіштеа мікъ, din Епархіа ші Протопрезвітератълѣ Вершецълъї е вакантѣ постълѣ de лнвъцъторіѣ ромъпескѣ.

Емолѫментеле анѫале съптѣ 84 ф. т. а. лп баній гата, 20 терцї de грѫѣ, 20 терцї de кѣкѫрѫzѣ, 100 пѫнцї слъпінъ, 50 пѫнцї de сарe, 12 пѫнцї de лѫmінї, 3 стѫнжінї de лемне, 2 лапце de пѫтѫнтѣ ші кортелѣ лібер.

Доріторіі аѣ съ ащérпъ рекѫрсѫріле сале ачестъї Конcісторіѣ, алътѫрѫndѣ картеа de ботезѣ, адеверінцеле деспре хърпічіїле сале, деспре сервіцѫріле de пънъ акѫмѣ ші пѫртареа політікъ ші моралъ пънъ лп 18-леа Сеептемврie а. к.

Конcісторіълѣ Епархіеї Вертецълъї

41—2 **Concursu.**

La scól'a populare, romana, ortodocsa din Cernatu, Districtulu Brasiovului, se cere unu adjunctu cu salariu anuale de 105 f. v. a.

Predisulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacisierea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pana la 15 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasiovu la Prea On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 x. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu ca e de confesiunea gr. orientale, si in sfarsitu

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sale Prea Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parintésc'a intarire.

Cernatu 30 Augustu 1862. Representantii comunei bisericesci prin

Oprea Verzea m. p. Parochu

Radu Giuglea m. p. gociman

Редактор респѫнzетор **Ioann Pau.**

Едітъра ші тіпарілъ тіпографіеї дieчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче ап Сібіїў ла еспедітъра лоіеі; пе вафаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жътътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. сар пе о жътътате de анў 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ апткіеа ór къ 7. кр. тірел къ літере мічі, пентръ а доза ór къ 5½ кр. ші пентръ а треіа ренеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 74. АНЪЛЎ X.

Сібіїў. 16 Септемвріе. 1862.

Опініънеа пъблікълъї de спре еспозіціънеа ромъпеаскъ din Брашовў.

(Апкеере.)

Апкътў пентръ modelele de морї ші de алте інстръменте екопомічe ашезате ап сала Npo. 1, апоі ла прівіреа ачелора се лъпта ап пептълў ротъпълъї бъкъріа къ аптрістареа; бъкъріа пентръ ачеea че ведеа, еаръ аптрістареа пентръ къте па фостў ротъпълъї ертатў а апвъца ап трекътў.

Din тоате ачестеа апкеетў, кътў къ ротъпіі аў трасў din есперіенціне ънў апведератў къштігў моралў.

Съ ведетў акътў, каре поате фі апкъ ші къштігълў матеріалў, пе каре че е дрептў, чеї маі мълцї оаменї алў кавтъ маі 'наінте de тоате.

Къштігълў матеріалў, каре а ресълтатў din еспосіціне се лъ астъдатъ пътаі ла алў doілea локў ші пътаі ка пе апътъмплате, пентръ къ din капълў локълъї пе ші-а пропесў німінї а апкаса din еспосіціне пе счіў че капіталърі колосале, чі скопълў прінчіпалў фъсесе ачелў dedесў маі сесў adікъ чел моралў, карele прекътў възърътў, са ші ажънсў пе деплінў. Кь тоате ачестеа пе е нічі о апdoеалъ, кътў къ ънў фолосў матеріалў апкъ се аратъ, еаръ ачелашї есте de doъ фелірї. Ънълў есте релативе ънікў, адікъ ачела че ва ресълта din вънzареа обіектелорў дърите пентръ фондълў Асоціаціънії, каре апсъ сънтў маі пъцine de кътў се крезъсе маі 'наінте de регълата імпротоколаре а тътъроръ обіектелорў; алтълў апсъ фоарте маре консістъ ап ачеа сетінъ тъпоасъ че се арънкъ аптре попорў, ап ачелў стретърў (болдў, стілълс) маре че се дете індъстріеї націонале, ап ачеа рівалітате че пе е апdoеалъ кътў къ маі кърънdў орі маі тързіў ва стребате п'аптре попорў, пентръ къ се теаргъ інтрекънdъсе елў кь сінешї апсъшї аптръ дескоперіреа ші култівареа тътъроръ: арте, месерії ші ратърї але економіеї, кь ажъторіълў кърора съ'шї поатъ атбънътъці modълў віецърії ші асігъра вііторіълў фаміліілорў. Оаре вінъріле челе мінънате вепіте din челаріile мітрополітане дела Блашіў, din а ле D-лорў Алесandръ Гавра de ла Арadў, Аксенте Северў de ла Алба-Іълія, кътў ші din алта парте, de la Крікара, каре тоате потў ста ла конкърінъ сігъръ кь репътітеле вінърї de ла Репъ, се пе фіъ ап старе de a da апdemnў пътеросў тътъроръ пропріетарілорў de вії, пентръ ка пе вііторіў се шіле култіве dънъ ънў методў оаре-каре раціоналў ші асігъръторіў de ънў къштігў неасетъпатў маі бънў de кътў алў авъсеръ пъпъ акътў? Оаре соіъріле de гръў трътісе de пропріетарілў Ніколае Молнарў de ла Клъжіў ші de пароклў Поповічіў de ла Бzon ш. а. се пе апdънлече пе чеї маі мълцї агрікълторі апцелепцї а-шї скітьа сетінціа грънелорў пе каре ле аў din стръмошї, апсъ кь тотълў деценерате, мервите ап грънце, пъцine ап спікў, мічі ап паіў? Еаръ стрълъчіта пробъ датъ de D. протопопў Іоане Петрікъ, de D. Молнарў жънеле ші de алцї маі мълцї, кътў къ култъра de мътасе по́те 'наінта фоарте віне ап патріа ноастръ, се пе імпінтене пе тоцї къцї ворў фі авънdў къте о бъкъцікъ de грădінъ, ка апdатъ din віітоареа прімъвéръ се ші апчеапъ а съdі ла фрагарї, пентръ ка ап доі треі анї се фіъ ап старе а скоате din фрънzеле лорў 50—60—1000 пъцї метасе сеаў челў пъцінў гогошї de метасе, din алў къроръ вепітў се'шї аптімпіне о парте апсетпътоаре а спеселорў касеї сале? Еаръ ачеіа карії венindў ла Брашовў аў възътў кътў деалърiле челе пъдъреце ші ръпезіше сънтў префъкъте de мълтў ап грădінї de ноате, din алў къроръ вепітў се цінў пестe ънa сътъ фамілії, се пе вреа а пропага ап цінътърiле лорў кь тóтъ пътереа кьвънтълъї култівареа грădінелорў ші а потетълъї?

Алтў фолосў матеріалў че се маі траце din еспосіціне есте ші ачела, къ оаменіі неадънаці ап счіінце маі палте, карії ап челе zече лънї трекътe нічі de кътў пе пътеа прічепе, de че съ се апскріе дънші ка метърії ші съ плътéскъ пе фіъ-каре анў къте 5 фл. ла фондълў ънеї сочіетъці деспре каре-шї апкіпзіа къ есте пътаі пентръ къртърарії чеї марї ші пентръ счіінцеле лорў челе апцелесе тотў пътаі de еї, акътў възънdў къ апгріжіреа Асоціаціънії есте токта пе атътў de маре пентръ паінтареа бінелъї лорў матеріалў, пе кътў есте ші пентръ кълтівареа счіінцелорў апалте ші а артелорў, аў ші апчепътў а се конвінце, кътъкъ еї пе маі потў ретънé ла о парте, дакъ пе ворў се фіъ арътаці кь деценълў, чі къ інтересълў пропріў ші опоареа лі конструнце, ка се конкъргъ ші еї пе фіъ каре анў кь багатела de 5 фл. ла фондълў асоціаціънії. Лъкръ преа фірескъ ачеста. Орі че попорў аштеаптъ ресълтате практіче ші пінъите дела кондъкътотії сеї. Мълцітеа се конвінце одатъ din челе авзіте ші de zече орі din челе възъте. Verba movent, exempla trahunt. Grau ist die Praxis, grau die Theorie.— Счіці къ маі мълцї апсъ аў ржсў de ноі, пентръ че се ле черетў ла еспосіціне пънъ ші грънe, пънъшіоіь, фасоле, тазъре, лінте шчл. Ънії ка ачеіа пе авъръ нічі о ідее de ачеea че се зіче реформъ ап агрікълтъръ ші гръdінъріе. Апкъ о сінгъръ еспосіціне de продънте de але агрікълтърeі, каре астъдатъ фь преа пъцінў репресептатъ, ші чеї карії аў ржсў естімпў de ноі, ворў коноасче атънчі, къ еї ап агрікълтъръ сънтў апкъ пътаі інвъцъчеї. De арў есіста ап секълълў постръ чепсорії аптічілорў романі, ерезіці ші de еї дела Сатпіці, апоі счіў къ ачеіа пе арў апвъца пе тоцї че апсеатпъ а култіва пътънтълў ші а цінea коарпеле аратрълъї ші пе ар фаче съ сакріфікътъ кь тотълў алте сънте ап фавоареа агрікълтърeі ші а моптапістічеї, еаръ пе пътаі чінчі фіорінашї de хъртіъ сънцірікъ маі ка ші чеа de сънгаре.

Аптр'ачеea ноі пънетў тетеіў маре пе жъdеката чеа съпътоасъ а попорълъї, карele сънтетў апкредінцаці, къ ап кърсў de къціва анї ва рекъноасче скопълў кратў ші воінца кондъкъторілорў сеї de a лъкра ші остені пътаі пентръ просперітатеа ші ферічіреа лъї.

Кь атъта не апкеетў рапортълў постръ алў doілea прівіторіў ла еспосеціънеа націонале, еаръ ап дежъdекърї ші маі атервнте але обіектелорў пе не лъсътў, din кавсъ къ нічі акътa пе воітў а превені пе чепсорії окънаці кь ачестеа лъкърърї.

(Газета Трансілваніеї.)

Сібіїў 15 Сеп. Despre стареа честіънеї Ардеалълъї скріе „Ung Nachr.“ къ арў фі авзітў dintr'o компетептъ парте орекътева детаіърї: Капчеларіълў капчеларіеї авліче трансілване Коптеле N a d a ж d i цінe стръпсў de програтълъ съў. Пе база повеї організаціънї комітатенсе се ворў цінea конгрегаціънеле Комітатенсе ші ап ачесте се ва лъкра пентръ ън фаворіторіў ресълтатў de алецере пентръ о dіетъ, че не стъ апаінте. Че се атінце de modълъ алецерії, кь прівіре ла аппрецівареа, къ інстітътълў регалістілорў пе маі апаре атъсъратў тітпълъї, ші къ векіа ordine de алецере апкъ есте пе есекътаверъ, се ва лъкра алта повъ, ла каре се ва цінea ап ведере о пътаі кь пътінъ асетенеа репресептаціне а челорў треї domпітоаре націопалітъці: а челеї магіаре, сасе, ші ротъпе, de ші ші ачі пе ва фі а се попdера стръпсў деакъ кь ън вотў маі мълтў ва къdea ънеї саў алтеіа din ачесте націопалітъці. Новълў modў електівў се ва октроа. Прекътў се лъкръ de серіосў ла ачеаста, пре атъта стъ ші ачеea въртосў къ dіета Ардеалълъї пе се ва конкіета ап апъл ачеста.„ —

„Sieb. Bot.“ адъче штіреа din Клъжў, къ кь окасіънеа алергърії каілорў аколо, саў адънатў Комітіі ші жъзії реценті сънпетї, карії аў ешітў din постърі, ла Кот. Іоан Бетлен кь

сконъ de a цінті o acemenea цінере дп шедінцеле Комісіонале ші de конференце, дп каре съ се фіе дпвоітъ, ла deскідерea шедінцій комітетълві din тъіъ, съ dea протестъ асупра валоарей конкълселоръ ачесторъ комісіоні ші фъръ съ сепвпъ ла десватерї пропъсеціїле прешіedінтелві, съ се ръсфіре.

Apoldulu de susu 2 Septemvrie (interdiatu.)

Suntu vreocateva dieci de ani decandu Comun'a nóstra sa silitu asi face o scóla, in care se invetia pruncii fric'a lui Dumnedieu, ascultarea de mai marii sei, amorea Patriei, a bisericei si a natiunei sale, daru din multe cause demne de tanguitu, care bucurosu vremu a le dá uitarii, nu putu izbuti. Ba ce ie neauditu in altu locu, cas'a care o daruí unu crestinu pe sém'a scólei se vendu, se incepu a zidi alt'a de laturea satului, apoi si acést'a remase cu fundamentulu pusu o ruina, care intru adeveru ca nu ne face nici o onóre. De vreocativ'a ani incóce imbarbatati de Domnulu Consiliariu de scóle la cladirea unei scóle mai corespundiatóre scópului si vadiei bisericei nós re ortodocse, de care se tiene tóta comun'a, nu ne gandiramu multu, ci facuramu unu planu de scóla prin D. Inginieru Gaertner si erá pe aci, pe aci se ne apucamu de zidirea ei. Inse si aci intimpinaramu pedece grele, astfeliu, catu cei mai bine simtiatori venira la cugetu, ca in Apoldulu Mare nu se va mai infiinti'a nici o data o scóla cuviinciósa, ci voru amblá ca si pana acuma prin case straine, sparte si ruinate cu beti invetiacei. Inse candu e speranti'a mai departe, atunci e Dumnedieu mai aprópe, pentru ca candu amerintiá a se stinge, si cea de pre urma schintea a sperantiei noastre, angerulu binevestitoriu, Eselenti'a Sa prébunulu nostru Archiareu Andreiu Bar. de Siagun'a cu D. Consiliariu de scóle Dr. Vasiciu, veni la noi in satu si luandu cu insasi man'a sa parusiulu ne arata si desemna loculu, unde se ne facemu scól'a dendune tot odata si archierésc'a binecuventare, si dicandu aci va fi scól'a. Firesce ca o astfeliu de frumósa demustrare a Archiereului nostru nu putu se remana stérpa, precumu nici nu remasa, ca-ci nu multu dupa aceea veni earasi D. Consiliariu Vasiciu cuD. Inginiru Gaertner si dupa ce mesurara loculu si-lu aflara bunu pentrn zidire, apoi nici comun'a nostra politica nu ne facu nici o inpedecare, ci bucurosu ne ingadui ace'u locu spre scopulu acest'a santu, ba prin influinti'a D. Jude regescu si a D. Inspectoru ni se promisera si cheltuelile din lad'a comunala, numai lucrulu de mana remase pe sém'a nóstra. Deci ne apucaramu in numele lui Dumnedieu si sparseramu peatra, o aduseramu la loculu destinatu si astadî avemu bucuri'a a vedea acést'a frumósa cladire cu catu redicata pana subtu coperisiu. — Eri vedeamu feciórele romane amblandu prin satu in tóte partile dupa flori fara se fia cugetatu cineva la scopulu pentru care se culegeau. Daru fininduse zidulu la 4 óre dupa amedî, vedîndulu impodobitu cu cununi de flori, si audîndu pe Maiestri strigandu „la vivuturi“ de pe zidu, inspectorulu scólei locale si totuodata ingrigitoriulu la acést'a zidire, alerga cu doue cupe de vinu pe zidu, si dupa ce schimba dupa obiceiu cu Maiestrii paharulu cu vinu, multiemira mai intaiu lui Dumnediei, ca au pututu redica zidulu fara nici o primejdia. Apoi se redicara paharele pentru sanetatea Esclentiei Sale Parintelui Episcopu alu nostru Andreiu Bar. de Siagun'a, care nea binecuventatu si indemnatu spre zidirea acestei case de scóla, ce totu odata este si fal'a comunei nóstre bisericesci; pentru sanetatea D. Cons. de scóle Dr. Vasiciu, care nea statu cu sfatulu intru ajutoriu si nea sustienutu speranti'a si candu cadiusemu cu anim'a; pentru D. Jude regescu Ilia Macelariu, care nea sprijinitu in tóte intreprinderile noastre; pentru D. Inspectoru Vendel care inca nea datu mana de ajutoriu; pentru Comuna satésca care nea sprijinitu cu ajutoriu insemnatu si pentru altii. Vinulu curgea din tóte partile pana si P. O. Domnu parochu evangelicu Gestalter ne onorá cu 4 cupe de vinu audindu ca s'a finitu zidulu. Dupa aceea trecuramu peste drumu la inspectorulu scólei locale D. I. Iridon, unde maiestrii fura ospetati cu o cina bunicica, aci petrecuramu cu bucuria mai multe óre. — Del Dumnedieu cá totu subt inaltulu seu scutu se potemu lucrá si ce a mai remasu, si se ne ajute a vedea catu curendu tinerimea scolara a nóstra intrandu in cas'a museloru, in care se se luminese si crésca marindu pre Dumnedieu, si multiemindu celoru ce au ingrijitu pentru hran'a sufletésca a loru.

Mai multi.

Unu remasu bunu catra unu regimentu romanescu in Itali'a.

Cened'a 10 Septemvrie 1862 n.

L. In famili'a nóstra – regimentulu c. r. de pedestrime Marele Duce de Baden N-ru 50 – se petrecú astadi unu actu, care ne pusa bucuri'a cu durerea in cumpana. Colonelulu nostru celu multu iubitu, se aratà astadi la 9 óre înaintea regimentului, care erá insiratu in parada pentru primirea serbatorésca. Dupa ce i se facú onórea cuvenita, si dupa ce trecú pe dinaintea sireloru, si ordinà a se formá trup'a in 4 cornuri. Elu intra apoi in mediulocu, chiamà pe toti DD. oficiri la sine, si prin cuvinte dulci si rapitóre de inima, 'si lua diu'a buna dela ei, stringandu man'a fiacarui'a. Dupa acést'a unulu dintre domnii oficiri romani, ceti soldatiloru traducerea romana a celei mai de pe urma ordinaciuni, ce o indrepta Domnulu Colonelu catra regimentu. Feciorii suntu toti romani de pe la Hatiegu, Zarandu, Abrudu in susu pana la Blasiu, Turd'a si Reginu. Deci traducerea se facu dupa dorinti'a espresiva a Domnului Colonelu in cuvinte catu s'a potutu de populare, pentru cá fiacare din ei se inticléga totu sunetulu.

Ea cuprinde mai deaprópe tóte impregiurarile si caus'a acestei serbari, de aceea o lasu se urmedia:

Porunc'a regimentului in 10 Septemvrie 1862!

Astadi dau comand'a regimentului intregu, in sam'a Domnului Oberstlieutenant Schwaiger, pentru-ca eu, din indurarea Maiestatei Sale Inaltiatului Imperatu, am incaputu brigadiru si me ducu la Mantu'a. Me despartiescu cu parere de reu de acestu regimentu, pentru-ca in cei 6 ani ce l'am comandatu, mi-a venitu asia de iubitu si de pretiuitu. Ve marturisescu in adeveru, ca eram cuprinsu de re care neplacere, candu am luatu comand'a regimentului in sama, audindu de intemplarile cele triste, cu cari si-a stricatu regimentulu numele celu bunu in tiér'a romanésca in primavér'a anului 1866. Voi a'ti venitu la Lembergu cu unu nume nu pré frumosu, si asia, eram órecumu ingrigitu despre purtarea vóstra. Dara temerea mea, cu care am tostu intratu in regimentu, nu a tienutu multu, neplacerea a peritu indata, caci eu am aflatu aci, cum n'am asceptatu, oficiri alesi si bine deprinsi, charge si feciori de frunte, cari, déca-i inveti cu bine si-i indrepti cu blandetia, ii poti duce si plecá ori unde.

De aceea eu m'amu apucatu, a purtá carm'a regimentului totudéun'a cu blandétia, cu linisce. si cu cumpetu bunu. M'am hoteritu se fiu totudéun'a cu dreptate, si eata ca am esitu fórte bine in capetu cu tóte. Voi a'ti fostu totudeun'a harnici si de omenia. Despre acést'a avemu dovedi prin aceea, ca regimentulu au capatatu lauda in totu loculu, si dela mai marii sei cei mai inalti, a fostu vediuti cu ochi buni si iubiti in tóte garnisónele, unde a fostu de atunci incóce, si a lasatu pe totu loculu o aducere aminte buna si pretinoasa.

Inca nici o intemplare nu mi-a venitu inainte, care mi-aru casiuná o aducere aminte amara.

Arareori a fostu de lipsa unu cuventu mai aspru, caci erá destulu, numai se-si arate mai marele voi'a si dorinti'a, si indata se implineau tóte.

De aceea me despartiescu de voi, cu inim'a sfasiata de durere, cá candu m'asiu despartí de o familia scumpa si iubita.

'Mi jace fórte la inima binele regimentului intregu, si a fiacaruia din voi. De aceea mai indresnescu a ve aduce aminte, cá se fiti credinciosi si statornici cumu au fostu parinti vostrii. Acésta virtute, adeca credinti'a, e cea mai alésa si mai scumpa a ostasiului, ea e fórte pretiuita si bine resplatita de Maiestatea Sa Inaltiatulu Imperatu, pe cumu ve arata metali'a de auru, care stralucesce pe stégulu batalionului antaiu. Aruncati numai ochii la acestu semnu preinaltu, prin care se resplatesce credinti'a acelor'a, cari au purtatu stralucitele arme in acestu regimentu mai inainte.

Vedeti ce semnu frumosu ne-au lasatu ei spre indemnare, cá se tienemu si noi credinti'a cá densii.

Aducetive dara totudéun'a aminte de acestu semnu stralucitu, si atunci nu veti uitá nici odata, de detori'a cea santa si de juramentulu pusu. Atunci veti urmá asemenea parintiloru vostri, veti stá cu taria in protiv'a ori carei amagiri si insielari. de ar' fi ori catu de lacomósa.

Eu multiamescu din totu sufletulu tuturoru DD. oficiri pentru stradani'a si ajutoriulu loru celu cu sporiu bunu, cara voao fecioriloru, pentru ascultarea, supunerea si purtarea vóstra cea buna, si asia mai pe urma ve dicu cu tóta inim'a: remaneti cu Dumnedieu, sanatosi si in pace“.

Appel m. p. Colonelu.

Dupa acést'a mérsara din fiacare compania cei mai betrani soldati din tóta plas'a inainte la Domnulu Colonelu spre a-i dá multiamirea umilita pentru-ca i-a tractatu ca unn parinte. Ei disera ca numai inaintarea Domnului Colonelu ii póte mangaiá pentru parerea de reu ce o simtu si ei vediendulu ca se despartiesce, si aratara in urma dorinti'a cea mai ferbinte de

a veni érasi sub comand'a Domnului Colonelu, a carui innaintare se dee ceriulu se nu fia ast'a cea mai din urma. La toti le multiami Dlu Colonelu éra din nou, dandule man'a. In decursulu acestui actu vedeai pe faci'a fiacaruia o simtire durerósa, multi plangeau, éra Dlu Colonelu se inecá in lacrami vorbindu. Domni'a Sa disa, ca acésta dî e pentru densulu fórte aspra si grea.

Celelalte festivitati private ce se pregatira si efeptuira in onórea Dlui Colonelu — pe carele 'lu va petrece, stim'a si reverinti'a nóstra pana la mormentu, de care insa dorimu se fia fórte departe — n'au locu aci, caci acéste le scriu numai pentru aceea parte a poporului, care cetesce Telegrafulu romanu si are in regimentulu nostru fii, frati, nepoti ori alte rude. Dicu pentru poporulu, cá se scia si elu despre acést'a, se nu-i remana unu actu asia insemnatu necunoscutu, si asia se póta dice cu consciinti'a linistita „Sum mandru si falosu ca amu datu Imperatului pe cutare din familia. Audi! cumu se pórta de frumosu. si ce lauda secera dela mai mari. Asia ne place, asia dorimu, cá fii nostri se fia totudéuna ostasi bravi si credinciosi ai Imperatului.“

P. S. Pentru ceĭ ce nu sciu si ar' dorí a sci, ce feliu de medalia e cea de susu pomenita, aflu de necesariu a mai adauge, ca aceea au cascigat'o marginasii dela Nasaudu — din care se trage tulpin'a regimentului de acuma — prin urmatoriulu documentu:

Dela préinalt'a comanda suprema a óstei!

Ordinaciune pentru armat'a N-ru 14.

Batalionulu antaiu din alu doilea regimentu romanescu de granitieri — care acuma e stramutatu in alu 50-lea regimentu de linia — si-a pastratu, intre impregiurarile cele mai grele in anulu 1848, cu credintia juramentulu pusu sub stégu. Elu n'a ascultatu de amagirile cele feliurite si de fagaduintiele cele stralucite a capiloru revolutionari, ci a respinsu cu ura si dispretiu tóte amerintiarile loru, prin cari ei staruiau a'lu sili cu puterea decimarei (adeca a impuscà totu din 10 pe unulu) la calcarea juramentului. Elu a suferitu cu onóre tóte maltratarile radimandusa pe juramentulu pusu, si pe urma, candu se vediú impresuratu de o putere mai tare, candu se vediú despartitu de catra olalta si desarmatu, candu audí ca e prinsu, atunci mai sciú inca, se-si scape celu pucinu stégulu seu.

Pentru a onorá astfeliu de credintia, si a-i pastrá aducerea aminte pèntru totudeun'a, daruescu eu acestui batalionu o metalia de auru cu tipulu meu si cu cercumscrierea:

„Pentru statornic'a remanere in jurat'a credintia in anulu 1848.“ (für ſtandhaftes Ausharren in der beſchworenen Treue im Jahre 1848)

Acést'a se se puna la tóta ocasiunea serbatorésca la stégulu batalionului si asia se se poarte.

Schönbrunu in 27 Augustu 1851 *)

Franciscu Iosifu m. p.

Italia. Din Torinŭ se scrie în 13 Septem. luĭ „Vaterl“ un artikul foarte interesantŭ, cel reprodŭcemŭ si noi, ca atŭta mai mult, ca cât ca dévecu se va adeveri, a-noĭ komedia aceasta ar întrece toate komediele. El sunà asa:

„Epi sépa ca ĝinut un konsiliŭ ministerial sŭbt presedinĝa reĝelui, la care aŭ fostŭ desbatere înfokate. Reĝele fŭku vrookŭteva foarte karakterističe deklaraĝiuni. Se lukra despre îndoita întrebare, kumŭ cu se trakteze Garibaldi si kum cu se determine împăratul francuzilor la koncesiuni în întrebarea romanŭ. Cel din tâiŭ punktŭ a datŭ dezamanŭ la vioane scene. Pănă kândŭ Ratazzi, Dŭprando si Petitti înbulziaŭ la deplina aplekare a leĝilorŭ, a vorbitŭ Konforti, Depretis si Cella (totŭ ministrii) de amnestiŭ. Cel din urmă aminti reĝelui prestatele servige ale lui Garibaldi si a lui intimŭ respektŭ kătră reĝele. Avi cări Viktorŭ Emanuilŭ de odată în cocŭ si strigă, dându kumplitŭ ku pumnul în masă: „Da încetaĝi odată, amŭ arŭpka aceste servige ale lui Garibaldi. Doară Garibaldi aŭ fŭkutŭ pentru mine, ce aŭ fŭkutŭ? Koletaĝi voi, ku eŭ cuntŭ atŭta de negiosŭ, ka cu kredŭ aceste, koletaĝi voi, ku eŭ nu ĝiŭ cine este asasinŭ dun numele meŭ? Nu'm mai glumiĝi mai multŭ de amiciĝia lui Garibaldi, aceasta komedie mi se fače trecoasă, eŭ konoskŭ pre Garibaldi si el me konoaste pre mine si noi stimŭ amăndoi, ka o amiciĝie între noi ar fi o nebunie.“ Pepoli se fŭku miĝlocitorŭ si reĝele ispravi în fine debatele ku kuvintele: „Propunetimŭ daru o amnestie si eŭ voiŭ amnestiza pretoĝi în numele d. . , eŭ cuntŭ setosŭ de aceste.“ După ce se decise aceasta kausă luă Depretis kuvîntulŭ si vorbi o nută energikă kătră Franĝia, în kare cu se provoače aceasta la desertarea Romei. Kăci fără o hotărâtă promisiune numai noate sta ministeriul mai departe, si ar fi mai bine, de lok a face lok la altul. Aicea lă kăzŭ reĝele în vorbire. — „Si după voi ce va fi, pre cine întrebi de sfatŭ vostrŭ? „Cine“ respunse Depretis, „Italia are destui bărbaĝi, karii vorŭ da nuterile lor patriei — Rikasoli.“ — Avi cări reĝele eară lă sfatŭ — si strigă — „Rikasoli — Rikasoli! ah, akolo vreĝi cu mult dŭveĝi. Si ce aĝeptaĝi voi dela Rikasoli vostrŭ. Eŭ vrău cu vu cuntŭ în doue kuviinte, ce aveĝi a aĝepta dela elŭ — noate Roma: dar Venetia nici odată! De aceea Vu cuntŭ, ku de va veni Lordul Rikasoli la kurtu, Voi trebue cu vu skoateĝi din kapŭ ku totulŭ Venetia. — Rikasoli si Anglia — Anglia si Austria — pricepeĝi voi aceasta? (Ipsissima verba). După aceea nuși Konforti înainte si spusu reĝelui, kumŭ ginerea Franĝiei, adeku a lui Lusi Napoleon aratŭ nevinu amiciĝie pentru Italia si zice kuvinte din koleĝii sei vorŭ eși din ministeriŭ, déku nu va merge o energikă notŭ kătră Franĝia pentru desertarea Romei. În fine se înnoi si Ratazzi si Dŭprando, pre kare la mâskat Petiti, ka cu trimite o energikă notŭ kătră Franĝia, în kare cu se cără desertarea Romei. Si ku aceasta sa finitŭ konsultarea. Reĝele se îndepărtă în toate rele.

Lui „France“ se skrie din Italia: Tragerea lui Garibaldi înnaintea unei kurĝi de Acice ar trage după cine eliberarea lui, fiindŭ ku în toată Italia nu sar afla zurî, kare larŭ osîndi. Eliberarea lui ar fi un triumfŭ pentru partitulŭ de akĝiune si ar aduce o nouă krisă, kare probabilmente ar aduce la kurtu partitulŭ militarŭ.

„Ind. bel.“ înpărtăşaşte din Italia o însemnată faptă. Ce zice adeku ku ministeriŭ lui Ratazzi este hotărât a se apuka de unŭ murŭ de cele mai însemnate mŭsuri, ka cu mâne ne Franĝia la desărtarea Romei. Katerile se vor konkieta eară după un nuĝinŭ repaosŭ, ka cu konsultze despre doue proiekte de leĝe, din kare una ar dekreta, ku stŭ liber ori kărui cădită papalŭ, a reklama drepturi de cetăĝenŭ în regatul Italiei, eară al doilea ape de skopŭ întrarea deputaĝilorŭ romani în parlamentul italian; înainte de a se aduce aceste doue leĝi se va trimite un ciurkular justifikatoriŭ kătră regitul francezescŭ si kătră toate kabinetele europene. — În kontra aceștei faime skrie „France“ ku kabinetul Tuilleriilor arŭ fi datŭ reĝitului Italian svatŭ cu fakŭ o lovitură de statŭ si cu întokmeascŭ unŭ ministeriŭ Cialdini.

De alta parte se vorbeste în Turin despre unŭ proiektŭ de aplanare, kare cu'l fie fŭkut partitul akĝiunei lui Ratazzi. Aceasta kuprinde următoarele punkte: Nekondiĝionatŭ amnestiŭ pentru Garibaldi si pentru korpul lui. Tot odată rădikarea statului de acediŭ în cudă. Deplina deslegare a presei. Solvirea katerii deputaĝilor, ka cu se skape de deputaĝii napoleoniĝi. Konkietarea kolegielorŭ elektorale spre krearea noilorŭ deputaĝi, karii nu privească kătră Paris. Nekontenita întuluĝire si armare a oştirei. Înşirarea tuturor garibaldianilor apoi pentru miliĝiŭ în armată. Dătimat Împăratului Napoleon pentru desărtarea Romei, si dekă arŭ refuza, grabnika retundere a relaĝiunelor diplomatice ku Franĝia. — Maĝini a slobozitŭ eară un manifestŭ în kare între altele zice: Bonaparte a fost, kare a porunkitŭ kădérea lui Garibaldi, si akuma vere osîndirea si moartea lui. El este stéoa neferičirii Italiei; trebue dară cu ne skupimŭ de elŭ kăci unŭ elŭ trăeste, este o nedekă a repaustrii noastre. Italienilor aduvecivŭ aminte de zurătunitul lui Orsini; kredinciosilor sunî înnoiĝi amorul vostrŭ si kredinĝa voastră kătră patria noastră, si aduvecivŭ aminte de Bruto si Lorenzino de Mediĝi. Si voi fetiĝe ale Italiei, ku Isdira a fostŭ de genul vostrŭ si ku se lukră a aduce la cintă mareea operă a konsunei skupării.„

— Despre supătatea lui Garibaldi sunî vulcinele mai bine, sunăturile merge regulatŭ. Se zice ku Garibaldi se va zudeka de zurații lombardezi, pre karii ia decignatŭ kurtea kasatîvă din Neapol.

---

*) Suntemu datori cu cea mai mare multiemita Domnului si amicului nostru corespondinte pentru acést'a impertasire cu atata mai multu, ca-ci t cmai acuma se ataca din multe parti onórea natiunei noastre in privinti'a militiei, facenduo fricoasa, lasia, fugaretia si cate toate altele. Scen'a serbatorésca din Cened'a ce ni o descrise D. corespondinte este pentru noi o alifia vindecatoaria, eara pentru dujmanii nostri va fi caresi unu osu, ce nulu voru potea roade, si doara se voru inecá cu elu. Amu dori se avemu si originalulu poruncii regimenntului din 10 Sep. 1862. R.

Catalogulu espusetiunii romanesci.

(Urmare din N-rulu „Telegrafului Romanu“ 72.)

Comitatulu Solnocu int.

DEESI. Fani de Maniu n. Barbu, 1 coarda de clopotielu (ned.) Regin'a fiic'a protopopului Ioane Colciariu, 1 perina de orologiu (dar.) Mari'a de Leméný n. Bardosi, 1 corfa din margele (dar.)

RETEAGU. Veronic'a Muresianu, 1 fatia de perina (dar.)

CUZARV'A. Gavrila Iliesiu, 4 sculutia de matase (dar.)

POIAN'A. Prin Gavrila Buzur'a dela mai multe familii: 1 fatia de perina, 1 catrintia, 1 camasia femeeasca, 1 fatia de perina, 1 camasia barbateasca, 2 stergare, 1 camasia femeiesca, 3 stergare, 1 camasia fameiésca, 1 catrintia, 1 fatia de perina, 1 catrintia, 1 camasia, 1 catrintia, 1 fatia de perina, 1 camasia, 1 stergariu, 1 camasia fem., 1 camasia, 1 stergariu, 1 camasia. Toate aceste daruite.

Comitatulu Hunedórei.

HUNEDOAR'A. Georgiu Rimbasiu, 1 parechia de cisme (dar.)

HATIEGU. Alecsandru Socaciu, 1 incunetoare (zaru) de usia (dar.) Nicoiae Petroviciu tramite acestea obiepte cumperate din partea catuorvá Hatiegeni: 1 vestumentu fem., de lana, 1 briu, 1 camasia fem., 1 camasia barb., 2 rochii de lana. Toate daruite.

DOBR'A. (Ghintocu.) Anastasi'a fiic'a reposat. Ioane Mateiu, 1 camasia fem., 1 opregu, 1 brîu fem., 1 sierpariu barb., 1 bucata de materia de lana de 10 coti (toate ned.)

TEIU. Mari'a Ilie fiic'a preotului 1 brîu (sierpariu) (ned.)

BACAINTI'A. Petru Maniu parochulu locului, 1 catrintia, si 1 stergariu de culme (dar.) Adamutiu Petrutiu 1 camasia (ned.) Mari'a Simedru 1 fundu de perina (dar.) Pavelu Gergeli 1 stergariu (dar.) Indres Savin'a 1 propoada (dar.) Mari'a Simedru 1 bratiare (dar.) Sirbu Macarie 5 coti pensa (dar.) Iosifu Iosiu 1 propoada, 1 catrintia, 1 carpa de stersu, 1 carpa de bucate (ned.) Adamu Simedru 1 roata de resinitia (dar.) Lungu Tanasie 1 roata de caru (dar.) Trifu Ioanu 1 funie (dar.) Draganu Nicolae 1 plugutiu (dar.) Petru Manu, mai multe soiuri, producte de campu, semintie, legumi si 1 matraguna (unu firu de planta, ce tienu mai cu seama femeile de dragoste) (dar.)

CIBU. Sofi'a Popoviciu 1 straitia (dar.) An'a Costea 1 camasiutia (dar.) Susan'a Simeonu Oanci'a 1 facia de perina (dar.) Reveic'a Busagu 1 fatia de perina (dar.) An'a lui Iosifu Suciu 1 perina 1 perina de fatia (dar.) Agapi'a Bosesanu 1 fundu de perina (dar.) Ioan'a Homorodeanu, Susan'a Toaderu Oli'a, Mari'a Toaderu Oli'a, Sofi'a Petru Suciu, Ioan'a Ioanu Hangu. Revec'a Arone Perti'a, toti cate 1 fundu de perina (dar.) Oli'a Diná lui Aronu 1 catrintia de lana (dar.) Oli'a Ioan'a Lazaru 1 stergariu (dar.) Veronic'a Petr. Criste'a 1 stergariu (dar.) Revec'a Boangi'a 1 stergariu (dar.) An'a lui Aronu Suciu 1 straitia de lana (dar.) Pascuti'a Oanci'a 1 pensa 1/2 cotu (dar.) Aniscá Trifu detto Mari'a Mironu Citu 1 cotu pensa (dar.) Ili'a Stef. Citu detto Amali'a Vas. Perti'a 1 diumetate cotu pensa (dar.) Anisi'a Zach. Stanes detto. Oli'a An'a lui Anghelu Ilin'a N. Perti'a, Mari'a Achimu Oncu, Sofi'a Militonu Stanes, Susan'a Avramu Suciu, toti cate 1 merindare de straitia (dar.) Revec'a N. Oanci'a Zamfir'a P. Zacharie, Ioan'a St. Suciu, toti cate 2 caltiuni de lana (dar.) Magdaliná I. Zachari'a, Revec'a St. Hangu, Ilin'a N. Criste'a, Ioan'a St. Stanes, Susan'a T. Rusanu, tóte cate 1 stergariu de culme (dar.) Magdalen'a I. Jancu 1 bratiare de camasia (dar.) Eudocsi'a Perti'a, Veronic'a I. Stanes. Mari'a T. Zacharia, Revec'a Fil. Zacharia, Magdalen'a I. lancu, Zamfir'a P. Perti'a, Sofi'a Rusanu, tóte cate 1 bratiare de camasia (dar.) An'a Cristi'a 2 parechia de pumnari (dar.) Salomi'a Ar. Perti'a 1 carpa de cheutoare (dar.) Samsuian'a G. Oanci'a, Susan'a G. Ilia, Revec'a D. Ilia, Salomi'a Ar. Stanes, An'a Petru Perti'a, Marin'a Miron Stanes, Susan'a a Onului Oli'a, Ilia Moise Oanci'a, Revec'a T. Oanci'a, Ioane Avramu Rofu, Revec'a Stef. Stane'a, Ilin'a Petru David, tote cate 1 carpa de cheutoare (dar.) Sofi'a Popoviciu 1 carpa de straitia (dar.)

HONDOLU. Ioane Piposiu, comite supremu alu Zarandului, topitu auru in v. de 8 fi. (dar.) Mari'a Piposiu, soci'a D. comite supremu, 1 perina in valoare de 12 fi. (dar.)

HEPRI'A. Prin Parochulu gr.-resarit., Mari'a S. Mih. Rosiu, Mari'a Istini'a Benchesiu, Mari'a Artem. Todoranu, Revec'a N. Chirila, Ioan'a G. Gaboru, Florea G. Gabor An'a I. Guruianu, tote cate 1 stergariu (dar.) Mari'a L. Guruianu 2 catrintie (dar.) An'a Irimie Gaboru 1 stergariu (dar.) Stefanu I. Floarea 1 pensatura (dar.)

GLODU. Revec'a Iosifu Bec'a, preoteasa, 1 propoada, de pensa (dar.) Mari'a Petru Ilanchesiu, 1 opregu de lana alesu (dar.) Mariuti'a N. Boc'a 1 propoada de bumbacu (dar.) Varvar'a Avramu Boura 1 straitia de lana (dar.) Magdalen'a Avramu Many 1 fatia de perina si 1 cotu de pensa (dar.)

SECUIENI. Iustin'a Galu 2 stergare, 2 catríntie, 1 camasia femeiésca (dar.)

MICESTI. Achimu Daianu, proprietariu, spirtu 33 1/2 % unu butoliu de 1 vadra (dar.) An'a F. D. Achimu Daianu, 1 perina de divanu (dar.) Paraschiv'a Achimu Daianu, 1 floare cusuta de tóleta (dar.) Achim'a Daianu 1 pepene (dar.)

BINTINTIU. Soci'a preotului Iosifu Balanu, 1 merindare, 1 fatia ds perina, 1 catrintia, 1 bucata de pensa (dar.) Soci'a lui Petru Stefanescu 1 guleru cusutu cu metase, 1 stergariu de culme, 1 pensa (dar.)

Treiscaune secuiesci.

ZAGON. Paraschiv'a Precupu 1 fota *) (ned.) Domniti'a Bularc'a 1 fota (ned.) Ioane Must'a 1 covoru (dar.)

BRESCU. Spiridonu Demianu, preotu, 4 1/2 coti flanelu venetu (ned.) 6 coti fetie de perina cu arniciu (ned.) 2 1/4 puntu sapunu ord. (dar.) 7 coti pansaturi (ned.), 1 camasia incheiéta (ned.), 1 stergariu (ned.), 7 3/4 coti dimie (ned.), 1 covoru de lana (ned.), 1 straiu micu cu flori pe gulere (ned.), 2 cosiuletie cu brandia (4 punti) (dar.)

KÖKÖSIU Ilie Moise, 1 servetu de lana (daruitu,) 1 rochia de arniciu invargata (ned.)

UZON. Beniaminu Popoviciu, preotu 1 manunchiu de grau (dar.) Ana Ben. Popoviciu, 1 tramba de pansa, 100 coti 1 fatiu de pilote rosiu venetu, 1 detto rosiu-albu, 1 coperta de patu rosiu-venetu, 1 rochie rosie, tóte nedaruite.

COMALEU. Iosifu Laslo, 1 straista cu 1/4 grau, 1 straista, 2 pensaturi rosii, 1 rochie vergata, 1 siurtiu, 3 carpe tiesute, tóte nedaruite.

POIANA SARATA. Ioane Ciurea potasia calcinata *) (dar.)

CHESDI-OSIORHEIU Georgiu Bosianu, 1 beserica de zaharu si 1 manastire de zaharu (ned.)

BOROSNIOULU MICU. Andrei Mare, 1 mertia de secara (ned.)

DOBOIU de JOSU. Ioane Baciu, 8 cupe de greu (dar.)

MAGHERUSIU. Ioanu Radu 1 barda (dar.) Mari'a I. Dinu 1 stergariu de lana (dar.)

Naseudu.

NASEUDU. Comun'a O Camasia barbat. (dar.) Fiicele scólei, mai multe obiepte (dar.) Grigorie Sevoianu, o parechie de cisme (ned.)

BORGO-SUSENI. Leonte Acsente, 1 ciubarasiu, 1 fedelesiutiu, 1 cofatóte daruite.

BORGO-RUSU. Teodoru Buzdugu, 1 cruce bisericésca (ned.) Mari'a Chirila Onea, 1 pansatura, catrintia cu brau cu totu (ned.)

BORGO-MEDIOLUCENI. Floare Vazeuc'a, 1 cana de apa, 1 servisu de costu pentru unu portion, 1 blidu mare verde 1 taieriu verde 1 taieriu negru, óla négra, 1 hardau cu flori albe, 1 tabachernitia, tóte daruite.

BORGO-DIOSEMI. Iacobu Tomuti'a, 2 pipe mari, negre 2 pipe mari rosii, 6 pipe negre carligate, 4 pipe rosi, 6 ciubucuri rosii, 5 ciubucuri negre, 10 pipe negre, 10 pipe rosi tóte daruite. Mari'a Rusthi, 1 covoru de lana (ned.), 2 camesi fam. (ned.) Reveic'a Siutiu, 1 parechie brane si 1 brau da barsionu (ned.) Mari'a Rustsi, 1 pensetura, catrintia (ned).

BORGO-TIH'A. Soci'a locoten. prim. Acsente Bozga, 1 covoru de lana (ned.) **) Ilian'a Popu, 1 pensa verstata (ned.) Tom'a Dani'a, 1 tindeica (dreptariu) si 1 curea tintiuita (ned).

BORGO-BISTRITI'A. Reveic'a Monda, 1 covoru de lana (ned.), 1 camasia fem. (ned.), 1 pensatura (ned.), 1 fatia de perina (ned.) Mari'a Pop Androne 2 stergare (ned).

BORGO-PRUNDU. An'a Greabu 1 manta alba (ned.) Irin'a Acsente 1 sumanu negru si o camsia barbat. (ned.) Mari'a D. Curteanu, 1 camasia fem. (ned).

RODN'A v. Ioane Pop, preotu, mai multe stufe de metalu si feru ***) (daruite.) Paraschiv'a Porcius, 1 stergariu (ned.) Ioanu Carafa, erha (ned.) Domide Moldovanu, 1 toporu (ned.) Florianu Porcius, unu erbarium †) (dar.)

TELCIU. Comun'a 1 scatuica (dar). Davist'a Avacomu, o parechia dasagi (ned.) Lazaru Palage, 2 parechie de frangii (dar.) Elisabet'a Morosianu, 1 fatia de masa (ned.)

PARV'A. Comun'a O vesca (dar.) o lacra cu lutu albu de porcelanu (dar.) 5 fuse si 6 linguri 1 taleru tóte daruite.

MAGUR'A. Comun'a, 2 servete cadrilate (dar.)

SIANTIU. Mihaile Pomuhaciu, 1 breu (ned.)

MITITEI. Flori'a Popu, 1 pensetura (ned.) Nastasi'a Sildi'a, 1 stergariu (dar.)

MAERU. Comun'a 1 budesca (dar.) un'a manta alba de panura (ned.)

MOCODU. Gavril'a Herti'a, 1 stergariu (ned.) Ludovic'a Morosianu, un'a zadie (ned.)

SANTGEORGIU. Sofrone Lazaru, 2 cingatori (ned.) Ilian'a Haliti'a, 1 pocrutiu, 1 camasia fem. 2 pensaturi si unu briu. (tóte ned.)

*) Se se vindia séu innapoiedie.

40—2 **CONCURSU.**

La scól'a populare, romana, ertodocsa din Bacifalu, Districtulu Brasiovului, se cere unu Invetiatoriu primariu si unu adjunctu.

Salariulu anuale pentru Invetiatoriulu primariu este 210 f. y. a. si cua tiru naturale; ér pentru adjunctu 105 f. v. a. Predisulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacisierea cuitantiiloru timbrate.

Pentru aceste posturi vacante se deschidu concursu pana la 15 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru unu postu séu altulu la scól'a susu numita are a trimite in Brasiovu la Prea On. Domnu Ioann Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 x. v. a.

1. Atestatu ca au absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu, ca e de confesiunea greco orientale; si in sfarsitu.

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sale, Prea Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parintésc'a intarire.

Bacifalu 30 Augustu 1862. Representantii comunei bisericesci
prin Petru Carstocea m. p. Parochu.
Dimitrie Irimie m. p. gocimanu.

*) Valórea 14 fi. v. a. pr. 100 punti, si prea bine lucrata.
**) Din pretiulu obieptului de 26 fi. se se subtraga 5 fi. pentu fondulu Asociatiunei.
***) Pentru gimnasiulu din Brasiovu daruite.
†) In 64 de sectiuni pentru museulu din Blasiu.

Redaktor respunzetor **Ioann Pau.**

Editura si tipariulu tipografici diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dъminека. — Препътераціънеа сефаче дп Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аннъ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препътераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жътътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан 8. фл. еар пе о жътътате de анў 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа ôръ къ 7. кр. тірълъ къ літере тічї, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

№ 75. АНЪЛЎ X.

Сібіїў. 20 Септемвріе. 1862.

„Церанълъ Ромънъ“ despre Асоціаціънеа трансілванъ.

Дп зілеле de 16, 17 ші 18 Іълие трекътъ сав цінътъ ла Брашовъ сесіънеа анълъ а сочіетъцеї трансілване пентръ літератъра ромънъ ші кълтъра попорълъї ромънъ. Ачеастъ солепітате, адевъратъ націоналъ, а ромънілоръ свпъші счептрълъї австріакъ, сав серватъ дп естъ анў пентръ а доза ôръ. Анў аў фостъ ла Сібіїў, естъ-тімпъ ла Брашовъ, ші ла анъл ва фі ла Блажъ. Аша, къ дпалта вое чесаро-кръеаскъ, фрацїї нострі de dinколо de мънцї аў пъсъ ла кале ка літератъра попорълъї ностръ съ'шї аібъ кътe o datъ пе анў сервътоареа са.

Еар ноі ромънії істї лівері п'авъръмъ дп анълъ ачеста, дп Бъкърещті, нічї о zi de сървътоаре адевъратъ націоналъ, нічї ътбра унеї солепітъцї літераре! Ачеастъ трістъ дмпрежъраре не facе съ фімъ маі въртосъ пърташї ла мареа бъкърїе а інтеліцінцеї ромъне de преste Карпацї.

Маре, дптр'адевъръ, маре ші попъларіе аў фостъ дптръніреа сочіетъцеї літераріе ла Брашовъ. Аколеа кърсеръ ромънії інтеліцінцї din тоате пърціле Ардеалълъї ші din челе-алте пърді але Монархіеї локвіте de ромънї, афаръ de Бъковіна de унde nimene наў венітъ. Бънатълъ аў фостъ къ дістінкціънe репресентатъ прін унълъ din фіїї сеї чеї маі demнї, опорабілълъ Domнъл Бавеш, депътатъ ромънъ дп фоста дietъ магіаръ din Пешта. Аў фостъ фрътосъ спектакълъл ачела, унde, дпп'атътea десбінърї бісерічешті ші політіче, ромънії de ла Ръсърітъ ші de ла Апъсъ еаръші аў стат адънаці, къ унъ кълетъ ші къ o інімъ, дмпреціърълъ къпітеніелоръ лоръ націонале din анълъ 1848. Съб інфлінцa біне-фъкътоаре a літератърeї, чертеле аў дпчетатъ, анімосітъціле сав алінатъ, сфъшіеріле сав кърматъ. Астъзї ромънії din Австріа сънтъ унъ трънъ ші ун съфлетъ, сънтъ деплінъ конституції ка націне пе терренълъ неконтестатъ ші неконтестабілъ алъ літвеї ші алъ кълтъреї попорале.

Лъкръ сінгъларіъ ші demнъ de дпсемнатъ: пе кънdъ ла ноі політіка зілеї паре къ стерілісеазъ спірітеле, коло, дп сънълъ унъї попоръ скътітъ de лъптеле політіче, спірітеле се дмпакъ ші дшї плакъ пе кътпълъ літераръ!

Даръ дп конгресълъ літераріъ din Брашъъ пъ сав стабілітъ нътаї унъ реціте ортографікъ, domнірea діфінітівъ a скрісоареї къ літереле стръбне, сав пъсъ ші фundamентеле солide але унеї адевърате асоціаціънї попъларе, дестінатъ a фі промотоареа кълтъреї інтелектъале дп цепере ші a дпаінтіреї індъстріале a попорълъї ромънъ дп деосебї. Еспосіціънea манufактелоръ ші артефактелоръ ромънешті din Ардеалъ, органісатъ de асоціаціънea літераріе, аў фъкътъ унъ дпчепътъ бънъ пентръ прогреселе дорite дп реціънеле економіче але сочіетъцеї ромъне.

Авемъ a ворбі четіторілоръ нострі маі мълте ші маі къ de-adінсълъ despre асоціаціънea трансілванъ пентръ лімба ші кълъра попорълъї ромънъ; дпсъ de астъ-datъ не опрімъ ачі, мълцъміндъне къ амъ арътатъ кът, къ тоатъ сечета че есте дп кътпълъ ностръ літераръ, „Церанълъ Ромънъ“ тотъ ва пътea facе сечерішъ фрътосъ пентръ Бълетінълъ сеў літераръ, челъ пъцінъ пе тріместрълъ дентъіў. N. I.

—

Sibiiu 18 Septem. La adunarea generale a asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu cu ocasiunea propunerii: cá ortografi'a cu litere adoptata provisorie de comisiunea filologica la anulu 1860, se se primésca de asociatiune ca recunoscuta de buna si corespunsetória geniulu limbei romanesci, sau redicatu unele voce, care diceau, ca nu cunoscu aceea ortografi'a; altele ca guvernulu nu aru fi avutu dreptu se ne impuna vreo ortografia ca-ci astfeliu saru impedecá cultur'a si desvoltarea limbei. s. a.

Acést'a impregiurare da referintelui, - ca unulu care au staruitu mai multu pentru conchiamarea Comisiunei filologice la anulu 1860, - ansa a espune, in ce a statu totu lucrulu acest'a.

Déca nu me insielu inca la anulu 1851 fiindu subscrisulu insercinatu cu referat'a unui obiectu filologicu tietoriu de limb'a si literatur'a nóstra, dupa conintielegerea cu unii din barbatii de litere ai nostri, sa propusu din partea guvernului civilu si militaru de atunci fostului ministeriu de invetiamentu, cá se dee romaniloru unu congresu literaru, in care literatii romani din toate partile locuite de ei se se adune si se slabilese unele principia, dupa care aru avea se se tiena invetiatorii in scóle preste totu si diregatorii in corespondintiele loru. Firesce ca acést'a propositiune remasa numai unu piu desideriu, ca-ci statulu de asedia nu concésa nici macaru romaniloru dintr'o tiera, necumu din toata romanimea a se aduná la vreo consultare.- Trecura ani si nu se facu nimica.

La anulu 1860 tramisa ministeriulu instructiunei publice cu emisulu din 20 Aprile 1860 Nr. $^{2559}/_{174}$ unu proiectu de ortografia cu litere latine la fost'a locutientia din Sibiu- precumu si altora unde se aflau romani - si o pofti cá atatu din punctu de vedere alu tiparirei cartîloru scolastice romane cu litere latine, catu si alu introducerei limbei romaresci in dicasteria, se i se comunice de catra literatii natiunei romane unu metodu de Ortografia catu se póte mai inlesniciosu si mai corespunsetoriu geniulul limbei. Acestu esibitu ilu primi subscrisulu spre referata si dupa ce medita multu asupra lui, veni la aceea convingere, ca cu ocasiunea acést'a saru potea impecá precatu e posibile, ori ce opiniuni desbinatore in modulu scrierii. Deci denduse voia Locutiintii nu numai a consultá in scrisu parerile literatiloru romani, ci cerandu trebuintia a potea si aduná unii din ei si la conferintie consultatorie, nu fu mai firescu lucru, decatu, cá subscrisulu se se impretinesca cu ide'a conchiamarei unoru barbati literati de ai nostrii la conferintia aicea in Sibiiu, inse mai nainte avea lipsa se scie, incatu acesti Domni aru fi gata a primi acést'a insarcinare pe spesele sale, ca-ci de o rebonificare a speseloru drumului nu erá vorba. Favorindumi neroculu cá in calatori'a mea oficiósa la visitarea scóleloru se me intelnescu cu cei mai multi din literatii, pre cari doreamu ai conchiamá la consultare si convingendume de bunavointi'a loru pentru inaintarea binelui comunu, nu amu pregetatu a propune Locutiintei in urmarea mai susu laudatei ordinatiunei conchiamarea unoru barbati de litere impartasiendu totu odata o lista cu numele aceloru Domni, pe cari doreamu ai consultá. Dupa nesce opositiuni mai usióre isbutiu cu propunerea mea, si din lista mi se stérsa numai o persóna inalta nu ca dóra nu aru fi fostu placuta, ci numai din cortuasia, cá adeca se se lese in bun'a voia a sa a luá parte la conferintia seu ba,- nu a luatu fiindu inpedecata cu alte trebi oficióse.— Se facura dara provocari oficióse catra acei barbati din partea Locutientii si se conchiamara pe 2 Octombre 1860.

Adunanduse in mai susnumit'a dî comisiunea, dupa ce facu in corpore visitele sale de cortenire se apuca de lucru, si resultatulu se vede din protocolulu siedintieloru, ce'lu vomu republicá pentru cá se se faca catu se póte de cunoscutu si se se respandésca intre toti romanii.

Din cele pana acuma dîse se vede dara lamuritu, 1. ca Guvernulu nu a luatu nici o influintia in afacerile filologice ale comisiunei, elu a datu numai initiativ'a, cá se se stabilese o ortografia pe catu saru potea mai corespundiatória geniului

limbei romanesci si se se poata introduce in cartile scolastice si in dicasteria.

2 Ca a statu in voia mea libera, cá referentu si ca romanu a conchiamá pre cine voiu cugetá mai demnu din Transilvani'a intr'unu numeru amesuratu.

3 Ca eu de si romanu, care, precum indresnescu a cugetá, se bucura de increderea natiunei sale deschisendu siedinti'a si descoperindu scopulu pentru care suntu conchiamati membrii comisiunei, de si avuiu onóre a fi alesu de presiedinte alu acelei comisiuni, me am retrasu cu totulu dela agendele ei, reservendumi numai dreptulu de a sta fatia la consultari si a face cerendu trebuintia cate o reflecsiune. Aceast'a am facutu cu scopu, cá se aretu la timpulu seu, cum ca Gubernulu nu a influintiatu in nici o directiune aceast'a comisiune filologica, ci i'a facutu toata inlesnirea.

4 Ca opiniunea, care amu avutu a da eu ca referentu in obiectulu acest'a, adeca despre operatulu filologicu, dupa convingerea, ce o am castigatu la siedintiele comisiunei, au fostu in toate consuna cu operatulu comisiunei- si ca acést'a opiniune a fostu primita si de Gubernu in comitiv'a sa catra ministeriu.

5 Ca ortografi'a adoptata de comisiunea filologica la anulu 1860, precumu se vede din protocolu, nu a fostu ceva nou, ne mai auditu la romani, ci ea a fostu ortografi'a intemeiata pe principiale etimologice ale renumitului nostru barbatu, a Domnului Canonicu T i m o t e i u C i p a r i u, care a caruntîtu in studiulu ei.

6 Ca in fine aceast'a ortografia nu s'a primitu numai de catu pentru auctoritatea Domnului Canonicu, ci s'a desbatutu cu multa caldura si iutiala, si numai dupa ce au fostu cernuta de membrii comisiunei in fiacare punctu si prin datele ratiuni si esplicari din partea D Canonicu Cipariu sau convinsu toti membrii intru totu si fiacare in deosebi despre bunetatea ei, si despre aplicarea ei spre desvoltarea limbei romane, sa primitu cu votu unanimu de comisiune, inse numai provisorie, adeca pana atunci, pana ce se va cerceta mai aproape de un'a s o c i e t a t e l i t e r a r i a p e n t r u c u l t u r ' a l i m b e i r o m a n e.

Si dupa ce aceast'a societate, care atunci numai o dorému, si nu ni se parea asia aproape de infiintiare, cu ajutoriulu celui Préinaltu se infiintia si primi votulu comisiunei filologice din anulu 1860 in priviinti'a ortografiei de alu seu ; apoi fiindu aceast'a asociatiune compusa din literatii din toate partile locuite de romani, si competenta a decide in cestiuni de natur'a aceast'a, nu ne ramane nimicu mai multu de doritu, de catu ca se se lateasca catu se póte mai tare si se strabata si pana in cele mai scadiute bordee ale romaniloru. Dr. V a s i c i u.

D i n v a l e a A r i e s i u l u i in 26 A u g u s t u 1862.

Din interesulu adeverului, me vediu indemnatu a Ve rogá Domnule Redactoru se binevoiti, in colónele jurnalului nostru „Telegrafulu romanu“ a dá pucinelu locu, si pasageloru urmatóre :

Tocmai cu o asemenea durere a inimei, debue se 'mu esprimu parerea de reu, adeca : chiaru cu cuventele Autorelui, delicatei corespundintie din Offenbai'a, espresa in Nrul 60 alu Telegrafului romanu, – carele avu bonitate a-si alege siesi, de antaia problema in publicitate, revisiunea tracteloru protopopesci gr. orientale, apoi cu o antipatia deosebita, a se redicá asupra tractului protopopescu alu Lupsiei, – in culpendu, si acusendu, pre respectivele Inspectoru de scóle bisericescu, – cu cate ia venitu aminte, – n'au spusu inse laudatulu Autoru, ca ascunde sub numele seu, masc'a unoru tendintie, si machinatiuni secrete, de ale consociloru, ori conlaboratoriloru companiunei dumnealui.

Nu o amu potea dice acést'a, déca n'amu fi norocosi, a cunósce chiaru in persóna pre autorulu corespondintiei din Offenbai'a, de necapace pentru asemenea corespondintie, – ci déca intr'adeveru ar fi, – atunci, ne tienemu indetorati alu intrebá, ca: cati articoli au mai scrisu pana acumu, prin jurnalele nóstre romane, cá sai potemu studiá frumósai maniera. –

Laudatulu Auctoru într'altele ni se produce, sî cu eroismulu seu, din 1848. cá conducatoriu de poporu „Domnule Ciurulene! de si amu avea fórte multe de a'ti observá, ne multiumimu de astadata, ati spune numai proverbiulu latinu, ca : propria laus foetet.

Credeme Dnule Ciurulene, si consociulu, séu conlaboratorulu dumitale, ca dieu si noi amu comite un'a crima pré mare, déca amu tacé, si nu amu spune iar in publicitate, ca imaginatiunile dumneavóstra, parte nu se potu implini, parte suntu neintemeiate, si neadeverate. Se mai scarmenemu dara lucrulu si amendoi, Dnule Ciurulene! me uitamu, ca si cu conaboratorulu dumitale. —

Este unu adeveru nedisputaveru, ca Lupsi'a cu cringurile tietóre de dens'a, consta din ci ci parochii, si e in stare, de a-si edificá, salarisá si sustinea siesi, o scóla centrala, inse déca dumneata D. Ciurulene, séu nu scii, séu nu voiesci a spune adeverulu, 'ti spunu dara eu, ca: pasii necesarii in obiectulu acest'a sau facutu, inca pe tempulu absolutismului la anulu 1860, candu meritatulu Pretore D. Leontinu Luchi, si respectivele Inspectoru bisericescu, esindu in facia locului „la Lupsi'a“ si chemandu de facie pre Preotii, Representantii poporului, si Antistele comunale, au incheiatu, si subscrisu unu protocolu, prin care sau hotaritu infiintiarea unei Scóle cientrale, in midiloculu aceloru comune, adeca: in Lupsi'a-satu, sau statoriiu, si midilócele din care se se sustiena acea Scóla ; apoi tóte documintele acestui actu, sau substernutu spre mai inalta aplacidare. Unde au ajunsu inse tóte acelea, scie Dumnedieu, ca pana astadi, n'au mai urmatu nici unu resultatu. — Vei dice inse, ca trebuia lucrulu revadiutu, si urgatu, asia este, – inse ce resultatu erá se asceptu, candu diregatoriile constitutionale, inca nici pana astadi, nu suntu deplinu organisate si statorite. Ve intrebu acumu, ca devina e la acést'a Inspectorulu de scóle bisericescu? Scóle populare sci ca cum e a Dvóstra cea din Campeni esista inse si astadi in Lupsi'a, Sias'a si Hedareu, déca nu scii Dnule Ciurulene, tio spunu eu.

Asemenea sau intemplatu si cu comunele Salcioa de susu si jiosu, aici inca la anulu 1859, in facia locului, pre demnulu de lauda c. r. Consiliariu de Scóle D. Dr. Pavelu Vasiciu, insocitu de Inspectorulu bisericescu, pusera in lucrare cele debuincióse, pentru infiintiarea unei Scóle centrale, spre simtiebila dorere a nóstra inse, incetendu activitatea zelosului nostru barbatu, au incetatu si esecutarea lucrariloru sale. — (Credemu inse ca prin nesuinti'a cea neobosita a Présfintitului nostru Archipastoriu, si venerabilu Parinte, precumu ne încredintédia înnaltu acelasi, prin parintésca ordinaciune de sub N. 657. se va restitui earasi catu curendu in activitatea sa.) Avemu inse scóle populare asia precumu cam suntu pre la noi, si in Salcioa de susu, si in alte comune, dar' dieu nici Scólele nu potu esistá pe tóte coltiurile; ca debuinti'a de scóle, e cea mai importanta e adeveratu, – debue se scii inse D-le Ciurulene! ca totu lucrulu bunu se face cu încietulu, cá si otielulu.“

Acumu 'mi ieu voie a Te întreb'a si eu D-le Ciurulene! ca in Offenbai'a dumneavóstra, unde te numeri si insuti, cá conducatoriu de poporu, cate scóle capitale, ori centrale ba si numai simple ati înfiintiatu pona acumu? *) Apoi totu cu dreptulu celu nedisputaveru alu Domniei Tale te intrebu mai departe, ca greco-catolicii dumitale, a caroru credintia o marturisesci si insuti, cate scóle centrale au prin cerculu Lupsiei, si mai in josu pe valea Ariesiului? vedi Domnule Ciurulene! ai vadiutu tiandar'a in ochiulu altuia, si bern'a din ochiulu dumitale nu o vediusi.“

Nu negamu, ca treab'a scóleloru in tienutulu Lupsei sta reu. Daru dane voia se te intrebamu D. Ciurulene, óre numai aci sta ea reu? óre numai inspestorulu de scóle tractualu alu acestuia tienutu pórta pecatulu acest'a? déca vrei se'lu atribui lui? Ce scóle suntu în tractulu Campeniloru si celorulalte, si cumu de scapara aceste din ochii cei ageri ai Dtale? Scimu din „Tel. rom.“ ca si la Ofenbai'a, si la Campeni se facura protocóle in timpii cei mai noi cu multe encomii maretie, si care e resultatulu pana astadî nimic'a alt'a decatu protocolulu adeca liter'a mórta! Déca Dta vorbeai fara patima adeverulu, éra nu cá se intuneci numai activitatea inspectorului de scóla tractualu alu Lupsei, atunci aceste tóte nu puteau remané afara din censur'a dibaciului condeiu alu Dtale. Daru fiindu ca alt'a ti'a fostu scopulu, se ne erti, déca iti vomu mai dice odata: Fatiarnice, scóte mai intaiu barn'a din ochiulu Teu, apoi vei poté scóte sterculu din ochiulu fratelui teu !“

D. Corespondinte Ciuruleanu, nu se multiemesce cu a-

---

*) Noua ni se pare ca D. corespondinte nu deosebesce intre scólele c a p i t a l i si c e n t r a l i. Noi numimu scóle capitale acelea, unde invetiamentulu populariu se preda intr'o mai mare intindere si intr'unu numeru oteritu de clase sau despartieminte; eara scoale centrale acelea, care saru face cu puterile mai multoru comune de un'a si acee'a religiune intr'unu locu potrivitu, candu aceste de sine singure nu aru fi in stare asi face si sustiené fiascecare scól'a sá. R.

cestea, ci la finea articolului seu, poftesce pre Pré St. Archiepastoriu, a luoá alte mesuri mai serióse, in asemenea casuri. — Noi din pertene, 'ti vestimu D. Ciurulene ca Pré demnulu nostru Archipastoriu alu bisericei ortodocse, 'si cunósce din destulu chemarea, si referintiele protopopiateloru sale, precumu si neajunsele turmei sale dreptucredincióse, si au facutu totu ce se poté cere dela unu omu pentru inaintarea scoaleloru, inse Dtale si altoru asemenea Dtale nuti pré vine bine a le apretiui dupa cuviintia si pentru aceea te fecusi advocatu de care elu nici au avutu, nici nu are necesitate. —

In fine, Te rugamu D Ciurulene! a spune consociloru, séu conlaboratoriloru companiunei dumitale, ca: la unu caru de óle, ajunge o bata buna".

In numele mai multoru din Protopopiatulu Lupsiei

A r i e s i a n u l u.

C e t a t e a d e b a l t a 15 Sept. Resultatulu celu avu adunarea Comitetului comitatensu in Cott: Cetatei de balta este urmatoru:

a) In diua prefipta in 25/13 Sep. adunandune membri Comitetului si aristocratii indreptatiti prin instructiune a luá parte la aceast'a adunare, Domnulu Administratoru Puscariu au deschisu adunarea cu o cuventare foarte potrivita, in care s'au disu ca afara de marginile instructiunei guverniale basate pre art. de lege alu 11 a. 1791 nu este iertatu mai nainte ase pertractá alte obiecte afará de celea guberniale; fiindu inse intielesi magiarii a mistificá si involvá rendulu instructiunei si ase abate dela decretele guberniale, sau ridicatu Contele Haller Lajos, si a cerutu cuventu, dicandu ca mai nainte de toate se se faca o adresa de multiemire catra Insp. pentru insenatosarea Maiestatei Sale, care sau si primitu de adunare.

b) lenga acest'a se ridica Contele Betlen Farkas, si partini proiectulu pentru adres'a de multiemire, dicandu, ca scie de securu, ca este iertatu a-si manifestá ori si cine dorintiele sale, si ca este iertatu fie carui'a asi asterne rugarea sa pentru ca aceast'a nu se poate inpedecá de niminea si lenga acestu cuventu asterne un'a rugare a magiariloru, cá Comitetulu se o ia la desbatere, si se o trimita la Maiestatea S'a Imp., si cetinduse petitiunea, care erá scrisa in detaiu, se vediu, ca ei ceru se li se dee constitutiunea cea mai nainte avuta, si ca pana nu li se vá restitui acést'a constitutiune, ei nu potu a se slobozi la nice o pertractare a decreteloru guberniale, si ca nice le voru luá in consideratiune. In contra acestui'a sau ridicatu Archiepiscopulu Siulutiu si dîse, ca si noi voimu o constitutiune catu de liberala, inse nu dupa cea din a. 1848, nice ce'a mai nainte de 1848, ci voimu o constitutiune dupa diplom'a din 20 Oct. 1860 si autografulu de mana catra Contele Rechbergu cu modificatiuni afundu taetoare, mélyen bé hato modositásokkal. —

Acum'a vedîndu D. Administratoru ca petitiunea magiariloru sau facutu obiectu de ceartâ, prin sunetulu clopotieluiui au cerutu tacere, si ne au facutu atenti la cetirea si ascultarea decreteloru, dara ungurii cu forti'a voia pertractarea petitiunei loru, caci a primit'o mainainte de cetirea decreteloru, dicandu már Késö azon keresztül ment, ennek el kel látatni, csak is enuncialja az Administrator Ur. Vedindu Domnulu Administratoru ca e lucru seriosu toate lesendule ca presiedinte, sau facutu silentium si sau cetitu decretele, unu decretu au sunatu pentru stricatele case pretoriale si ne ajunsele localitati pentru amploiati, a 2-lea pentru marimea lefiloru amploiatiloru si restaurarea loru, a 3-a pentru drumulu ferecatu dela Orade'a prin Clusiu si Brasiovu – alu sprjini. —

Fratii magiari sau dechiaratu unanimu prin Contele Betlen Farkas, ca pana nu li se vá restitui constitutiunea, nu potu vorbi nimica, si nici nu vorbescu, pretindu inse, ca petitiunea loru in diua urmatoare se se iee de obiectu de pertractare cu aceast'a la un'a oara dupa amiadi sau inchisu siedinti'a.

In diu'a a 2-a luanduse la consideratiune maestrit'a si la multe intielesuri colorit'a cerere a magiariloru, in care se vede protestulu, unde dicu, ca nu voru face nimica, pana nu li se vá restitui constitutiunea, dandulise resolutiune negativa si verificanduse protocolulu despre afacerile Comitetului sau inchisu siedintiele luandune diu'a buna menjünk haza. —

Eu am asternutu un'a petitiune pentru dotarea preotiloru din acestu Comitatu, si provederea loru cu portiuni canonice rugarea sau primitu si pusu la protocolu si venindu lucrulu la desbatere, Contele Betlen Farkas au protestatu in contr'a petitiunei mele, ca daca nu sau pertractatu a magiariloru, nice a noastra se nu se pertracteze, si asi'a a remasu pana la alt'a siedintia. Frati magiari totu asi'a au lucratu si prin alte Comitate.—

С е р б і а. De ші протокоалеле конференцелорь din Константинополь дпкъ нъ съптъ пъблікате, тотъші пънктациъпеле еште дп „Temes. Zeitung" се ведъ а фі цепъіпе. Dечісіъпеле лор съптъ: 1 Търкіі дешéртъ съвърбіал; 2 Читадела се ва асскъра, ші адекъ прін лъргіреа есплатаделорь, дрепт ачееа о парте а квартірълъї търческъ ші дéкъ сар пъреа печесарь, ші ъпеле касе din квартірьл сърбескъ че сар квтпъра дп конделецере къ речітъль сърбескъ съ се demолезе; 3. съ се престеze despъгъбіре пентръ кавсателе пердері din атбе пъргіле, че саъ фъкът дп ърма пръдърії; 4. поарта дъ тоате гарандіеле дп прівіпца Читаделеї асекърате; 5 о комісіъне мілітаръ констътътоаре din офіцірії пътерілорь ші аї дпалтеї порді, прекът ші о комісіъне чівілъ че сар хотърж din партеа дпалтеї порді ші речітъльї сърбескъ се ворь дптокті, ка съ тіжлочéскъ еспропріаціъпea ші decdaвпareа. 6. Локърiле дптъріте Соколь ші Ъжіца се ворь demолі; 7. търіmea пътерікъ а гарпizoапелорь търчешті din Белградь, Фетіслам (Кладова) Смедерево ші Шабац се ва редъче дп пропорціъне атесърать ла чea маї печесаріе девъпцъ. 8. Алі Беіь се ва дпсърчіпа а іспръві кът се поате маї кърпдь тоате дптребъріле; 9. Аша прекът есте а се свсціпea о речіпрокъ неатестекаре дп конститътоареа релаціъне аре ші тотъdeaвпa din партеа гъбернаторълъї търческъ а се менціпea о отепóсъ дптълпіре къ речітъль сърбескъ; 10 тоате корпърiле волънтірілорь се вор dісолві; 11 статъль ефектівь алъ трупелорь de міліцъ сърбешті есте де а се дппърці dънъ о конделецере дптре дпалта поартъ ші речітъл сърбескъ дп атъсърате пропорціъні dънъ адевърата требъпцъ; 12 се асекърезе сърбілорь чea маї грабнікъ іспръвіре а тътърорь реклатаціъпелор дп Константинополь.

De ачі се веde, прекът зіче „Ost si Vést" къ търчіі аъ фъкът сърбілар пътаї о копчесіъне, хотърндь адекъ ешіреа търчілорь din свъърбіеле Белградълъї, къчі demолірea Ъжіцеї ші а Соколълъї аре токтаї атът de пъціпь валор, къt ші гарандіеле пентръ асегърата Читадель. —; din контра сърбілорь саъ пъсь облігаціъпі, каре стаъ дп контразічере deосебітъ къ актеле інтернаціонале de маї наінte ші ватът дп модълъ чель маї флагрантъ лецъіта Автономіь а церії. Адекъ пънктеле 10 ші 11 каре хотъръскъ dіспосіціъні асупра корпърілорь волънтірілорь ші аї міліціеї, че саъ рекъпоскът прін Ъстав ка о афачере а церії, ші астфелъ есте трасъ din тóть інфлъпца порді ш. а.

І т а л і а. О скрісоаре волантъ dела комітетъл чентрал італіань дп Лондра ворвеште деспре старea пресентъ а Італіеї дп modълъ ъртъторіь: Репъбліка італіанъ, каре dела ашезареа сі дп Рома пь а дпчетат а фі сінгъра фортъ de речітъ лоіалъ, торалъ, дрéптъ ші дпцелéптъ, кіатъ пе кредінчіошї ші пробаціі еї четъцéні ла лъкрь! Че атъ ворвітъ дпнаінte къ апіі — тоате інкъселе пóстре асупра ънеї пебъпе сістеме, каре ameпінцъ а дпвепіna din Търіnь паціънea къ тоате тъіестріile інокрісеї, тінчіънеї, тітъіреї, ші а фрънцерії de квънтъ, саъ фъкътъ адевърь дпфіоръторіь. Прівіці ла інфатіа dела Аспромонте ші воі веці требъі съ търтърісіці, къ тесъра есте плінъ, къ продіціънea кіатъ пре тотъ італіанълъ ла ресъвпаре. De седъші ші легънъторі пътаї поате фі дп ъртъ ворва. Дп Італіа се афль дпкъ пътаї патріоці барбаці, карії аъ жъратъ ла стéгълъ ънітеї ші недеспърцітеї репъблічі італіане ші – пръдъторі, неіміці інфамі, карії саъ вънdътъ пре сіне ші патріа лорь церії стръіне, каре аъ трімісь асупра челъї dінтъіь патріотъ бande de хоці, карії аъ дпкъркатъ пътеле італіанъ къ хълъ ші кріте. Націънea ва ціпea асупра лор ън жъдецъ дпфрікошатъ ші фіекаре італіанъ ва реклата: „Ла тóрте къ еї!" Ші аша терце маї департе адъкъндь речітълъї Піемонтесь дпаінte, ънь речістрь лънгь de пекате, че леа комісь dела анълъ 1848 пънъ акста.

ФРАНЦІА. „Моніторълъ" din 13|25 Септ. скріе: Честіънea романъ са фъкътъ обіектълъ політічеї; се паре къ скопь а се фаче къпоскъте сілінцеле дппъратълъї, а провока о дппъкареа С. пърінте къ Італіа.— „Моніторълъ" пъблікъ а тъсратъ ачестора ъртътоареле докътенте: О скрісоаре а дппъратълъї къtръ Тъвепел din 20 Маіь 1862, каре аратъ печесітатea ънеї політічі de дппъкаре, фіиндь къ пропъне о комбінаціъне къ ъртътоареле базе: Папа ва лъса съ кадь барiера, каре дл деспарте de Італіа, ші Італіа ва da гарандіile черъте пентръ indепendінца папеї. Прін ачеаста комбінаціъне се ва ажънце індоітъ скопь, ціпъндь пе папа ка Domнь ла сіне акасъ, дп врете че елъ лась съ кадь барiера,

карea астъзї деспърцеште статълѣ бісеріческѣ de чеалалтъ Італіѣ. Ка дпсъ папа съ фіе Domnѣ, требѣе съ фіе indepen-dentѣ ші пѣтереа лѣї рекѣпоскѣтъ de сѣдіцї din вѣпъ воіѣ.

Е de сператѣ, къ ачеаста аша ва фі, деакъ Італіа се ва обліга дпаінтеа Франціеї, а рекѣпоаште статълѣ бісеріческѣ ші деакъ Папа дпторкъпdѣce дела векіле традіцівні ва рекѣпоаште прівілеціile тѣпічіпалітатеї ші але провінчіілорѣ астфеліѣ, ка ачесте съ се administréze de cine. Скрісоареа дпкеіе зікъпdѣ, къ пѣсъптѣ вltіматѣ, dар дпсъ баzа вnеї політіче, каре дппъратълѣ требѣе съ се сілéскъ аї da пре-пondepанцъ прін сватърї неінтересате ші прін інфлвінцъ легітімъ.

О потъ а лѣї Тѣвепел кътръ Лавалет din 30 Маіѣ 1862 каре констатéзъ, къ дппъратъл пѣ аѣ лъсатѣ пе кабінетълѣ din Тѣрінѣ нічї одатъ съ сперéze къ Рома ар потеа фі капітала Італіеї. Тоатъ декіарацівнеа Франціеї аѣ арътатѣ о вртоасъ воінцъ, а реціпеа папеї стателе пресепteале сале. Ѣп арапцеаментѣ кѣ пѣтінцъ ар фі: сѣсціпереа теріторівлѣї статълѣї кво; Італіа сар лъса de претепсівпеле сале асѣпра Ромеї ші сар деобліга а респекта теріторівлѣ папалѣ. D-та веї дп пъртъші, зіче маї департе ачéста потъ, проіектъл ачеста кардіналълѣї Антопелі. Ачестѣ проіектѣ пѣ аре нітік амепінцъторіѣ; Дта дпсъ аї съї daї а прічепе, къ дéкъ се воръ пѣпе пекоптепітѣ дп дрѣт теоріеле петішкърії, Франціа ар фі сілітъ, апърѣндѣ пре кът се поате інтереселе С. скаѣнѣ, а еші dintр'о сітѣацівне, а кърeї прелѣцріре песте орешкаре тітпѣ ал політічеї сале ар da о дірекцівне фалсъ. Респѣпсъл лѣї Лавалетѣ din 24 Івніѣ аратъ къ кардіналълѣ Антопелі са опѣсѣ фіекъреї idee de трасакцівне ші а прітітѣ проіектъл кѣ о хотърътъ пегаре.

Notiцe Diвepce.

— Дп Академеіа ч. р. ізpідікъ din Сібііѣ ворѣ дпчепе прелецеріле дп 6 Октомвре. к. п.

— „Kol. Közl.“ скріе dѣпъ ѣп телеграмѣ din Дева. Шединца Комітетълѣї Комітатенсѣ са dісолвітѣ„ телеграмълѣ маї зіче: „къ ромъпіі ші магіарії аѣ фостѣ de вna опініѣ“ — Noї дпсъ дптребъмѣ, къ каре ромъпі, фіindѣ къ щімѣ, къ doї фѣсеръ щершї din каталог, ші каре е ачеea опінівне?

— Дп Алціна дпкъ а фостѣ фокѣ дп поаптеа din 8 спре 9 Септем. ші аѣ арс о жірадъ de паіе ші патрѣ клъдірі економіче.

— D. Катехет дела Цімпасіѣл de стат Петрѣ Дечеіѣ, есте стръмвтат de administратор парохіал ла Сірітоаръ.

— Ратацці а авѣтѣ ѣп dіскѣрсѣ лѣпгѣ кѣ прінцѣл Наполеон каре се афлъ дп Тѣрін, ачестѣ de пре вртъ а прітітѣ ші пре чеіалалцї міністрії.

— Дп прівіпца кѣрцїї de acice, каре се жѣдече пре Гарібалді, пѣ са хотърътѣ дпкъ нітіка, фіindѣ къ се паскѣ скрѣпвлосітъцї асѣпра прочедѣреї, прін каре кѣртеа de касацівне неаполітапъ а делегат пре чеа din Міланѣ ла хотъръреа кѣрцїї de acice.

— Дп поаптеа din 17 ші 18 Сеп. к. п. саѣ кълкатѣ маї мълте касе дп Тѣрін ші саѣ арестат персоане. Латартора а телеграфітѣ лѣї Ратацці, къ се пъпdеште асѣпра віецїї лѣї Наполеон, Віктор Емапѣіл ші Ратацці. De атѣнчї Ратацці пѣ се маї аратъ сінгѣрѣ.

— Копteле Zомоскі се трактеze кѣ тоатъ превепіреа дп Петерсбѣргѣ. Аѣdепцїѣ дпсъ пѣ а авѣтѣ дпкъ ла дппъратълѣ, къчї есте dѣсѣ ла сербареа міленевълѣї дела вrzіреа дппъръцієї рѣсешті ла Новогородѣ.

— Din Рагѣса се скріе дп 23 Сеп. к. п. Лѣка Вѣкаловіч а венітѣ ерї аічеа, ші са свпѣо дпскріс дп пателе тѣтъроръ дістріктелорѣ рескълате din Херцеговіна гѣбернаторълѣї тѣрческѣ Кѣршid паша, че ера аколо, ачестѣ de пре вртъ а датѣ о деплікъ амнестіѣ ші а денѣмітѣ пе Вѣкаловічѣ de Бімбаша песте 500 пandѣрі, каре се воръ алеце de ел дпсъші спре цінереа лініштеї дintре крештіні.

40—3 CONCURSU.

La scól'a populare, romana, ertodocsa din Bacifalu, Districtulu Brasiovului, se cere unu Invetiatoriu primariu si unu adjunctu.

Salariulu anuale pentru Invetiatoriulu primariu este 210 f. v. a. si cuartiru naturale; ér pentru adjunctu 105 f. v. a. Predisulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacisierea cuitantiiloru timbrate.

Pentru aceste posturi vacante se deschide concursu pana la 15 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru unu postu séu altulu la scól'a susu numita are a trimite in Brasiovu la Prea On. Domnu Ioann Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 x. v. a.

1. Atestatu ca au absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu, ca e de confesiunea greco orientale; si in sfarsitu.

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sale, Prea Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parinté-sc'a intarire.

Bacifalu 30 Augustu 1862. Representantii comunei bisericesci prin Petru Carstocea m. p. Parochu.
Dimitrie Irimie m. p. gocimanu.

43—2 **Concursu.**

Devenindu statiunea de Invatiatoriu comunalu in Mohu in vacantia, pentru intregirea acestii statiuni, se deschide prin aceast'a Concursu, pana la 25 Septemvrie a. c.

Cu acésta statiune este impreunatu unu Salariu anuale de 80 fl. v. a. cortelu naturalu, si cinci Stingini de lemne de focu.

Doritorii de a ocupá statiunea aceasta, au a se adresá catra subsrisulu in terminulu prefiptu, cu cerere de man'a loru propria si cu urmatórele documente provediuta:

a) Cu atestatu de botezu, si de moralitate.

b) Cu atestatu despre absolvarea cursului pedagogicu in institutulu diecesanu, si despre alte studii pregatitóre.

c) Se scie cantarile, si tipiculu bisericescu cumu se cuvine.

Sibiiu 7 Septemvrie 1862.

Inspectorulu scóleloru districtuale in Protopopiatulu Tractului alu 2-lea alu Sibiului.

Ioann Panoviciu m. p. Protopopu si Inspectour.

45—2 **Publicatiune de Concursu**

Pentru premiulu literariu de 100 f. v. a. alu Asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturei s. c. l.

Intru intielesulu articul. XIV p. 3. din Siedinti'a III. a adunarii generale din a. c. subscrisulu Comitetu publica prin acesta Concursu la premiulu de 100 f. v. a. pentru unu individu romann, carele in cursulu anului va invetiá mai bine art'a stenografica si va dá chiaru in viitórea adunare generala probe despre a sa capacitate si istetîme.

Competentii pentru acestu premiu voru avea a se insimná la Presidiulu Asociatiunei pana la S. Petru a. v. prin o petitiune, in care voru aratá prin atestate, ca au invetiatu acést'a arta, ca vréu se se supuna mai susu aratatei probe, ca suntu romani si ca au purtare buna atatu morala catu si politica.

Sibiiu 4 Septemvrie 1862 c. n.

Comitetulu Asosiatiunei pentru inaintarea literaturei si culturei poporului romanu.

38—3 CONUCRSU.

Statiunea de invetiatoriu comunale in Cacov'a au devenitu vacante, pentru a carei intregire se deschide prin acésta Concursu pana in 25 Septembre a. c.

Cu statiunea acésta este impreunatu unu salariu annuale de 150 fl. v. a. din vistieri'a Bisericei parochiali, cuartiru naturale si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá statiunea acésta, au a se adresá catra subscrisulu in terminulu prefiptu cu cerere de man'a loru propria scrise si a documentá:

1. Ca suntu romani de Religi'a dreptumaritóre reseriténa cu moralitate nepatata.

2. Cu atestate despre absolvarea cursului pedagogicu in institutulu diecesanu, si despre alte studii pregatitóre.

3. Cu atestate despre portarea si sporiulu facutu pana acum'a in carier'a invetiatorésca si despre feliulu deprinderei de pana acumu.

4. Se cere neconditionatu sciinti'a cantariloru si a tipicului bisericescu, despre care concurentii se voru esaminá.

Sibiiu 28 Augustu 1862.

Inspectoratulu scholeloru District. in Protopopiatulu Tractului Sibiiului I.
I. HANNIA Protop. si Inspectore.

41—3 **Concursu.**

La scól'a populare, romana, ortodocsa din Cernatu, Districtulu Brasiovului, se cere unu adjunctu cu salariu anuale de 105 f. v. a.

Predisulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacisierea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pana la 15 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasiovu la Prea On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 x. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu ca e de confesiunea gr. orientale, si in sfarsitu

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sale Prea Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parinté-sc'a intarire.

Cernatu 30 Augustu 1862. Representantii comunei bisericesci prin Oprea Verzea m. p. Parochu.
Radu Giuglea m. p. gociman.

Редактор респѣнсетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпаріълѣ тіпографіеї дієцесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїѣнеа сефаче дп Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїѣ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ите de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте ѣпърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ап ап 8. фл. еар пе о жъмътате de ань 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Incepateле се плътескъ пентръ дптъіеа óръ къ 7. кр. шіръл къ літере мічї, пентръ а доъа óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 76. **ANUL X.**

Сібіїѣ. 23 Септемвріе. 1862.

Protocolu

din 2 Octombre 1860 luatu asupra pertractarei Comisiunei conchiamate spre stabilirea unei ortografie cu litere latine in urm'a Emisului Inaltului Ministeriu de Cultu si Instructiune d'in 20 Aprilie 1860 Nr. $^{2559}/_{174}$.

Defacia fiindu. Cá Comisariu gubernialu Domnulu c. r. Consiliariu scholariu Dr. Pavelu Vasiciu. Cá membrii de Comisiune: Th. Cipariu canonicu. I. Popazu protopopu. G. Baritiu literatu. G. Munteanu Directoru gimnas. I Puscariu c. r. Pretore. Andr. Murasianu c. r. Trausl. gub. I. Codru c. r. Adjnt de pretura.

Adunanduse Membrii Comisiunei pela 10 óre in sal'a destinata pentru ținerea siedintieloru, Dn. c. r. Consiliariu de instructiunea publica Pavelu Vasiciu, se adresà catra Dnialoru cu o cuventare scurta corespundiatórie impregiurariloru, intru care descoperí Comisiunei, cumca dupa ce In. c. r. Guberniu atatu din puntulu de vedere alu tiparirei cartîloru scolastice romane cu litere latine, catu si d'in alu introducerei limbei romanesci in dicasteria vré cá se i se comunice de catra literatii natiunei romane unu metotu de ortografia catu se póte mai inlesniciosu si mai corespundiatoriu geniului limbei, — apoi poftesce pe comisiune cá aceeasi se caute cu aceast'a ocasiune a impacá pe catu sear putea ori ce opiniuni desbinatórie in modulu scrierei, séu adeca se lucre in tóta putinciós'a unanimitate se adeveredie in faci'a In. C. R. Guberniu si a natiunei si inaintea tuturoru celoralalte popóre conlocuitórie, cumca limb'a romana si modulu ei descriere séu adeca ortografi'a cu litere latine a si ajunsu la acelu gradu de perfectiune si maturitate, pentru cá se póta merge alature cu celelalte limbi; ca si mai departe remane totu in grigi'a acestei comisiuni cá se resfire si se resufle ori ce opiniuni sinistre voru fi mai esistandu in privinti'a limbei romane.

Dupa acestea totu Dn. Consiliariu de instructiunea publica a binevoitu a dá citire Inalt. Emisu alu Ministeriului c. r. de Cultu si instructiune publica cu dta de 20 April. 1860 Nr. $^{2559}/_{174}$ pe alu carui temeiu aceast'a Comisiune filologica fú conchiemata de catra In. C. R. Guberniu alu marelui principatu Transilvani'a.

Cu aceasta siedintiele se dechiarà a fi deschise.

In data apoi Comisiunea pasî la constituirea sea.

Presiedinte conducatoriu alu desbateriloru fú alesu in unanimitate Domni'a Sa Dn. Canonicu capitulariu si Directoru Gimn. Timoteiu Cipariu.

Secretarii portatori de protocolu se alesera DD. Georgie Baritiu dela Zernesti si Ioane Puscariu pretore dela Veneti'a de diosu.

In privinti'a portarei protocolului se determinà cá in acelasi insele desbateri séu adeca asia numitulu procesu verbalu se nu intre, ci se se formuledia numai resultatele loru, si motivate dupa cuviintia se se cuprinda in tr'insulu.

Dupa constituirea Comisiunii mai citinduse odata susulaudatulu emisu ministerialu Comisiunea luandu atatu cuprinsulu catu si spiritulu aceluiasi in deaprópe consideratiune petrunsu totu deodata de aceea convictiune asia, cumca a sositu de multu acelu tempu ferbinte doritu, intre carele sei fia si Romanului iertatu a se consultá despre medilócele cultivarei limbei sale natiunale, a rugatu pre Dn. Cons. de instr. publ. cá Dnia s'a mai nainte de incheierea lucruriloru acestei Comisiuni se binevoiesca a incunoscinti'a pe In. c. r. guberniu despre sincer'a si prea umilit'a multiamita, cu carea membrii acestei comisiuni se simptu indatorati atatu catra In. Ministeriu de instr. publ. catu si catra In. Gubernu provincialu pentruca a binevoitu a luá in consideratiune si a implini respectivele dorintie ale intregei intielegintie romanesci.

Eara incatu pentru mediloacele prin' care desu laudatulu crede cà romanii 'si voru putea ajunge scopulu loru, cu privintia la modulu scrierei, Comisiunea – isi pastredia asi descoperi opiniunele sale catu se pote mai respicatu si totodata lealu.

Totu din cuprinsulu Emisului minist. precum si din modalitatea cu carea membrii comisiunei fusere conchiamati a urmatu intre sine intrebatiunea: „Déca aceast'a comisiune este séu nu e competinte a decide cevá in privinti'a ortografiei limbei sale?“

Conclusiune. Comisiunea nu se simte competinte a decide in modu obligatoriu seu cu privinti'a la defigerea definitiva a unei ortografie cu litere, séu la a ori carei alte parti de gramatica a ei din causa mai virsosu cumca membrii conchiamati suntu numai o fractiune a barbatîloru de litere ai natiunei noastre. Totusi membrii comisiunei unulu cate unulu cá romani si cá omeni de litere pretindu pentru sine si acelu dreptu pre care'lu are totu romanulu si totu omulu de a studiá limb'a romana precumu si de asi manifestá opiniunile sale in privinti'a culturei si inavutîrei aceli'a atatu in faci'a natiunei catu si ale substerne guberniului, candu acelasiu le cere dela dinsii.

Mai departe insasi natur'a lucrului spune destulu de lamuritu cumca din mesurile luate de catra In. ministeriu de cultu spre a se 'ntroduce ortografi'a cu litere latine inca nu se poate neci decumu presupune cá si cumu acelasiu ar avea de scopu cá dupa ce vá colege opiniunile mai multoru Comisiuni filologice apoi sesi aroge siesi dreptulu de a decretá si a impune Romaniloru oresi care ortografia cu forti'a, ci comisiunea intielege susu citatulu Emisu minist. numa asiá, cumca dupa ce Romanii din mai multe parti isi descoperisere de repetîte ori dorinti'a loru de a se introduce la dinsi scrierea cu litere latine, apoi ministeriulu carele scia prea bine cumca pela inceputulu traducerei buletinului imperatescu in limb'a romana, adeca inainte cu 9—10 ani inca totu se mai pastrá literile asiá numite chirilice, in aceste tempuri se indouplicà a dá Romaniloru ocasiune de a consultá catu asupra principiului de a se introduce séu nu literile latine; catu si asupra ortografiei; eara apoi a face se se publice o asemenea opiniune tocmai cum se publica si se recomanda de esemplu multe carti scolastice de toate limbile fara cá aceast'a se se faca in forma obligatoaria. Prin urmare pana aici din cuprinsulu acelui emisu nu poate culege nimicu alt cevá decatu o generoasa binevointia a Guberniului Majest. Sale catra natiunea romana supusa sceptrului seu. —

Déca totusi la desbaterea cestiunei de facia comisiunea mai afla cevá de doritu, apoi aceeasi este cumca dupa ce In. Minist. afla cu cale cá pentru deslegarea unei si aceliasi cestiuni se conchiame in diverse parti a Monarchiei locuite de Romani diverse Comisiuni filologice operatele acelorasi se se concredie cerceterei unei societati literarie, care ar fi a se formá in adinsu pentru cultivarea limbei romane. Natiunea noastra este un'a, limb'a ei inca este un'a si aceeasi, de si natiunea se afla in cateva provincii tienetoare de un'a si aceeasi coroana a Austriei. Mesur'a gubernamentale prin carea dupa cum se aude ca s'a decretatu mai multe Comisiuni pentru stabilirea unei ortografii eara preste aceast'a s'a mai intrebatu respectivele ordinariate, ingreunà deslegarea problemei eara nu o inaintà. Cu acestea sau inchiatu siedinti'a, pela 1½ oare dupa amedi. — (Va urmá.)

Сібіїѣ 22 Септем. Астъзї дп зіва онотастікъ a Маіестатеї Сале дппъратълъї постръ Франціскъ Іосіфъ I. са цінътъ ла 9 оаре димінѣца дп лівадеа лъї Бр. Брукентал о солеппъ місъ кампестръ, ла каре аъ асістатъ дпалта цепералітате, офіцірії de стабъ ші тóте трупеле din Сібіїѣ ші дппрежъръл лъї събтъ komanda цепералълъї Gaider, прекътъ ші

о мълцime din пъблікъ. Събт декърцereа місеї аў къпътатъ капела мілітаре піесе реліцioасе. Дъпъ фінеа місеї аў дефілатъ тръпеле събтъ съпетълъ мъсічіі паінтеа Еселепцієї Сале Комендантелъї ценералъ Контеле de Монтенъово. Ші ля капела поастръ са цінътъ кънтъл Dъmnezъеск пентръ съпътатеа ля́пъратълъї. — Ла 2 óре дъпъ аміазъ а фостъ ля оноареа зілеї ън прънзъ маре ла Есчелепція Са пъріптеле Епіскопъ Ardреіъ Барове de Шагъна, ла каре Есчелепція Са а ръдікатъ пахарълъ пентръ съпътатеа Маіестацілор Сале а Ля́пъратълъї ші Ля́пърътесеї Събтъ декърсълъ прънзълъї а кънтатъ капела мілітаре а реціментълъї Мацъхелі маї мълте піесе фрътоасе ля́нтре каре ші ромънешті, ші а domніть чea маї кordіалъ конверсацізне. —

Сібііъ 20 Септем. „Лoідълъ Пестанъ“ а ръспънс„ лъї „Sieb. Bot.“ ля прівіінца рефлексізнелоръ, че іа фъкътъ ачеста деспре репресентацізнеа вніверсітъції паціонії съсещі ші „Sieb. Bot.“ еаръші лі фаче óреші каре бъгърі de сеатъ че не noі пъ не інтересеазъ. Чea че не ля́нтересеzе пе noі се кuпринde ля ън ръмътоареле: „Sieb. Bot.“ зіче ші „Телеграфълъ Романъ“ аў ля́нпъртъшітъ артікълъл din Np. 182 алъї S. Б.“ четіторілоръ съї ші а фъкътъ ла слъ ші бъгърі de сеатъ.

Маї паінте врет din мотівълъ ачеста а рекъноаште о грешалъ de тіпаріъ. Ля зіслъ артікълъ есте адекъ съ се зікъ: „Noї кътезътъ фаче пе оамені атепцї ла ачеаста діферінцъ фъръ сфіалъ, фііндъ къ noї ауцінетъ de ачелъ партідъ, каре а декіаратъ ля́ндрептъцірea ромънілоръ ля Ардéлъ ка паціzне політікъ (пъ ка партітъ) ля дрътълъ леціслацізнеї прін конклъзізнеа маіорітъції лоръ препондеранте de ънъ mandatъ алъ дрептъції ші de о ля́нцелепчізне de статъ ш. а.“ Noї реквірътъ пе „Тел. ром.“, а прімі ачéста спре штііпцъ ля колоанеле сале.„

Маї департе зіче „S. B.“ „ля челелалте noї требъе съ ръмънетъ ла деосебірea поастръ. Петіцізнеа ромънілоръ din Ардеалъ фіе сі локъіторі аї терепълъї Комітателоръ, съкълоръ орї сасілоръ токтаї пъ е алта декът о петіцізне маї мълторъ ворбіторі de асемenea літъ ардeленї, а кърeї ефептъіре ші аштерпере „пе калéлецъіть“ noї пъ воімъ а о діспъта, ля́нсъ ea пъ nóте пімікъ ля́нсемна алта, декът къ ea пъ ватъмъ конститътóреле лецї administратіве ші de ізстіцій. Къ вотълъ сасілор ля́нкъ пъ а ажътатъ ромънілоръ ла ажънцereа посіцізнеї ънеї паціzнї політіче ля́ндрептъціте ля́н Ардеалъ, есте адевъръ; ля́нсъ ла ачéста поартъ віна ачеіа, карії аў ля́нцеdекатъ пънъ акът адънареа dietеї трансілване, орї de ші аў пътът фаче, пъ аў ефептъіто. Коло ла локъріле дечісетоаре воръ ста сасії пентръ вотълъ лор, сперътъ ля́нсъ, къ ші ромънії ля́ші вор адъче аминте, къ Ардеалълъ цine de імперіъ, ші къ кънdъ се сърбеазъ zioa паццерії марелъї прінчіпе алъ Ардеалълъї (Газета Трапс. Np. 64) аў съ се ръдіче ръгъчізнеле пóстре ла черіъ ші пентръ ля́мпъратълъ Австрієї, къчі нътаї скътълъ Пре́ля́нпълцатеї сале Чесаро-рецешті апостоліче Маіестъцї пóте асекъра ші патріеї поастре маї ля́нгъсте, Ардеалълъї, лібертате, лецзіть ordine ші ферічіре.„

Къ алте кълііпте саў кътъ кат чітімъ noї ніптре шіре „S. B.“ вре́ съ зікъ, къ къ тоате къ ел цine de ачелъ партітъ, каре а декіаратъ ля́ндрептъцірea ромънілоръ ля Ардéлъ ка паціzне політікъ ші пъ ка партітъ політікъ ля дрътълъ леціслацізнеї, прін конклъзізнеа маіорітъції лор препондеранте de ънъ mandatъ алъ дрептъції ші de ля́нцелепчізне de статъ, тотъші пе сокотеште ка нетерпічі ля патріа поастръ, непъсъндъї нічі de Історіъ нічі de чеea че съптемъ, пентръ къ зіче къ съптемъ нътаї локъіторії пътънтълъї комітатенсъ, секъескъ ші съсескъ, аша дaр стръіні ля патріе ші пентръ ачеea репресентацізнеа Вніверсітъції паціонале съсещі (ла каре аў лъкратъ ші ромънії) есте деосебітъ de петіцізнеа ъноръ локъіторі трансілвані карії ворбескъ тот ачеea літъ, адекъ а ромънілоръ. Ла астфелію de сътілітъцї ші софісме політіче саў кътъ се ле маї нътітъ, спънетъ дрептъ лъї „Sieb. Bot.“ къ пъ не причепетъ, ші пентръ ачеea нічі пъ не вотъ ля́нчерка а ле маї рефъта. —

Дéкъ ля́нсъ „Sieb. Bot.“ къетъ, къ noї ромънії сперътъ ажънцereа посіцізнеї ънеї політіче ля́ндрептъціте паціzні, дела вотъл съсескъ ші дела стареа лор пентръ дъпсъл ла локъріле дечізътоаріе, апоі требъе съї спънетъ къ се ля́ншалъ. Къчі noї de ші пъ вретъ съ не арътътъ петълцетіторі къ фрацїї сасі пентръ бънавоінцъ, че не о арать, тотъші атъта причепетъ, къ вотълъ лоръ пъ не ва пъне ля́н нічіоаре нічі одатъ. Чіне се ля́ндоеще деспре ачеаста маї іаіе а тъпъ репресентацізнеа лоръ ші вотъріле сепарате але ромонілоръ ші ва вedea, къ пъ не депъртътъ de адевър кънdъ афіртътъ ачеаста.

Къ сасії сперézъ, къ ші ромънії ля́ші вор адъче аминте, къ Ардéлълъ цine de імперіъ ші къ кънdъ се серbézъ zioa паццерії марелъї прінчіпе ал Ардéлълъї, аў съ се рідіче ші ръгъчізнї ла черіъ пентръ ля́мпъратълъ Австрієї, пе віне къ тотълъ стръінъ ші кріосъ, пентръ къ ромънії пъ аў de че ашї адъче аминте, къ Ардéлълъ цine de імперіъ, къчі ачéста о ціъ ші елевії скоалелор порталї; къчі пентръ ръдікареа ръгъчізнілоръ ла черіъ ла zіва паццерії марелъї прінчіпе ал Ардеалълъї, пентръ ля́мпъратъл Австрієї се вede, къ „Sieb. Bot.“ пъ къноаште ля́нтръ нітіка рітълъ вісерічеї поастре, къчі ромънії пъ нътаї ла zіва паццерії марелъї прінчіпе; чі ля́н тоате dумінечіле ші сърбъторіле ші ла тоате окасізнеле ънde преотъл цine врекн сервіцъ dумнезъеск сеаў врео ръгъчізне ля́н бісерікъ ші афаръ de бісерікъ, ля́нлцъ ръгъчізнї ла черіъ пентръ **Ля́мпъратъл**, адекъ пентръ ачеea чесаро рецéск, Маіестате дела каре аў къпътат ромънії че аў пъпъ акът, ші аштепта челе че съптъ ля́ндрептъцірі але претінde. Ля́мпъратъл ші пъ алтъл есте пентръ каре се роагъ ромънъл; рітълъ вісеріческъ ла ромънї пъ штіе de тареле прінчіпе, чі нътаї de Ля́мпъратълъ ші ата ші ромънї. Дечі пе ръгътъ de „Sieb. Bot.“ съ пъ не адъкъ ля́н іспітъ містіфікънdъ кредінца поастръ кътръ Пре́ ля́нълцатълъ постръ Ля́мпъратъ, къ ніште препъсърі ля́нтънекоасе, каре нічі ел ля́нсъші пъ ле деслъчеште. —

Къткъ пентръ „Gazeta Трапс.“ Np. 64 déка „S. B.“ ціптеште ла артікълълъ din Блажъ, апоі ля́нлъсътъ съ'ші трагъ децетълъ къ дъпсълъ, ля́н фачетъ нътаї атептъ, къ аколо се зіче „пентръ тареле прінчіпе, іпалта са сочіъ ші тоатъ каса domніtоаре“, аша дaр ръгънdъсе Блажепії пентръ тареле прінчіпе, фіреште къ саў ръгатъ ші пентръ ля́мпъратъл, каре ля́н бісерікa фъръ нічі о ля́ndoіалъ а фостъ потепітъ, къчі аша чере рітълъ вісерічії оріенталї.

Пе лънгъ ачеаста пе маї адъчетъ аминте, къ дъпъ че трекъ zioa паццерії Маіестатеї Сале а Ля́мпъратълълъї, жърпалеле ромънешті дескрісеръ солепітатеа зілеї къ тоатъ девоцізнеа, кънdъ челе цертане (съсещі) de аічеа дабеа аміптіръ деспре зіва ачеаста къ вреокътева къвіінте. Оаре пъртареа ачеаста кътъ съ о причепетъ?

Деспре адънареа Комітетълъї Комітатенсъ ля́н Дева афларътъ din ізворъ секър, къ дъпъ че съпретълъ Комітеа дескісъ медінца ші а четіт декретеле гъверніале, са скълатъ Л. Барчіаї ші а черътъ, къ дъпъ че комітетълъ пъ есте лецзітъ съ се роаце Маіестатеа Са, ка съ конкіеме dieta; се скълъ апоі ші Парохълъ греко-католікъ din Гъдіште Ълпіанъ, ші зісъ. къ дъпъ че ля́н Комітетълъ ачеста ромънії пъ съптъ репресентацї дъпъ квііпцъ ші ля́н пропорцізнеа лор пътерікъ, пъ'л рекънóште нічі ел de лецзітъ, ші съ се роаце Маіестатеа Са пентръ о репресентацізне маї кореспънзътоаре ші маї дрéптъ. Къ ачеаста се фортаръ doe партіте ля́н комітетъ ші дъпъ че съпретълъ Комітеа лі маї ля́нтребъ, къ ръмънъ еї пелънгъ пропънеріле лоръ ші къпъта респънсъ афірматів, dісолвъ адънареа, каре пъ а цінът нічі ънa óръ. De ачі се вede къ ромънії пъ саў ля́нвоітъ нічі декътъ ла черере къ магіарії.

Ля́н Комітатълъ Солнокълъї інтеріор ші ля́н скаънълъ Мъръшълъї ля́нкъ са дескісъ адънареа ля́н 25/13 Септем. ші дъпъ че Администраторълъ аў четіт декретеле гъверніале са скълат коло Контеле Dom. Телекі, еаръ ічі Коп. М. Толдолагі, ші фъкъндъ обсервърі асънпра Комітетълъї а черът съ се факъ репресентацізне кътръ Маіестатеа Са, ші дъпъ че са атънатъ десбатереа репресентацізнеї пе алта зі еа ля́нкісъ медінца. Ля́н Комітатълъ Дъбъчії аў пъртатъ къвънтълъ Бар. Don. Банфі ші респътатъл а фостъ тотъ кат аша. — Ля́н Комітатъл Търдеї черъндъ администраторълъ съ се десбатъ репресентацізнеа ла врътъ ші не ля́нвоіндъсъ маіорітатеа, са dісолватъ адънареа. Авзімъ къ ромънії ля́нкъ аў хотърът претътіndінеа, ка съ се факъ репресентацізне ла Ля́мпъратъл, ля́нсъ ля́н алт ля́нцелес.

Din тоате ачесте ведетъ, къ комітетеле, каре дабеа се фортаръ къ мълтъ сілъ, сарънї съптъ dісолвате, къчі магіарії денегъ а се слобозі ля́н пертрактърі пънъ пъ лі се ва да Конституцізнеа din 1848 ші спре ачестъ скопъ се адресéze кътръ Ля́мпъратъл. Ші ромънії саў ля́ндрептатъ кътръ Монархъл ші саў ръгатъ пентръ о репресентацізне маї дрéптъ.

Sighisióra in 17 Sept. In dîlele trecute mi se dedù ocasiune de a asistá la unu esamenu de catechisare alu tinerimei mai mature din vecin'a comuna Heturu. Tinerimea de ambele secse, imbracata sî gatita serbatoresce, se 'nfacisià cu o bucuria sî placere dealtmintrea ne'ndatinata prin satele nóstre romanesci, respunse frumosu din rogatiunile de

séra sî de diminétia, din poruncile ddieesci sî bisericesci, din principiele moralei crestinesci dupa intrebari libere puse de P. Prot. localu, ce-va din Catechismu sî – ceace me surprinse mai multu – intr'unu modu prea frumosu din cele mai indatinate cantâri bisericesci. Cést'a din urma o accentuezu cu atât'a mai vertosu, cu câtu dorere la noi preste totu e mai pucînu cultivata cantarea corala, acestu ornamentu nepretiuitu alu bisericei, ci remânu nefolosite atâtea glasuri melodióse de feciori sî fete, ear bisericele pe la cele mai multe locuri se folosescu cu unu singuru cantaretiu, care câtu zidesce pre crestinii ascultatori, scimu cu totii. Preste totu fruptele catechisârei din aceast'a comuna bisericésca ne indulcira multu, sî nu am dori altá, decâtu cá intentiunile cele salutare ale veneratului nostru P. Episcopu cu demandarea catechisatiunei tinerimei sa se duca la 'ndeplinire pretotindeni cu acelasi zelu sî cu acceasi neobosintia consciintiósa, cu care vediuramu ca se urméza de P. Mich. Boiu sî de tinerulu invetiatoru Zach. Fulica. Câci atunci de siguru preste pucînu aru suflá prin poporulu nostru altu spiritu nou de viiétia. Cu bucuria vediuramu sî zelulu poporeniloru intru radicarea unei scoale noaue mai corespundiatoare in midiloculu satului, sî dorimu din toata inim'a, cá rogârile loru in aceast'a privintia la Incl. Oficiolatu comitatensu din San-Martinu se afle meritat'a apretiuire. – –

(0) Cá unu cariosum impartasiescu, ca o muiere româna de aici din Sighisióra au nascutu in dilele din urma trei prunci, toti feciori, cari pan'acum traiescu; biat'a mama insa, ne tememu, ca vá fini cu viiéti'a chinurile acestei nasceri.—

Culesurile de vii suntu dinaintea usiei, pe alocurea s'au sî inceputu; vinulu se crede ca va fi foarte bunu, dar gerulu sî brum'a câtoru-va nopti l'au impucinatu tare. —

Dupa incunoscintiarea oficiósa, sosita din partea Incl. Magistatu alu Sighisiórei la Scaunulu Protop. in urm'a unui ursoriu din partea preotimei noastre tractuale, afacerea portiuniloru canonice s'au concrediutu competintiloru inspectori scaunali sî comunitâtii cetatienesci spre pertractare grabnica sî asternere neamanata a elaborateloru. Ne miramu, ca in T. R. aflamu asi'a pucine urme despre inaintarea acestei cause atâtu de importante, sî ne rogâmu totdeodata, cá ceea ce au urmatu pe alocurea sa se aduca la cunoscintia publica, cá la binele ori reulu unui membru sa ia parte totu trupulu. +.

L u g o s i u, 31 Augustu 1862.

In anulu scolasticu 186 1/2 contribuirile pentru ajutorirea studintiloru romani s'au continuatu.

Reflectandu la socot'a depusa in 30 Augustu 1861 (vedi fói'a pentru minte &c &c Nr. 39 a „Gazetei de Trans.“ din an. 1861) din contribuirile anului scolasticu 186 1/2 au remasu unu restu de 57 fl. 12 cr.

In anulu scolasticu 186 1/2 au incursu de la D. D. Andreiu Mocioni de Foenu 1370 fl., *) Antoniu Mocioni de Foenu 300 fl. Georgiu Mocioni de Foenu 300 fl. Dn'a Ecaterin'a de Mocioni 100 fl. D. preotu gr.-res. din Cebs'a Andreiu Bugariuu 10 fl. D. percept. comitatensu I. Ianculescu 5 fl. 68 cr. Sum'a 2085 fl 68 cr. —

Din total'a suma de 2142 fl. 68 cr. s'au datu

D. I o a n u I o n a s i u, filologu in Vien'a, stipendiulu pe 10 luni 300 fl. didactrulu pentru cele doue semestre ale anului scolasticu 186 1/2 33 fl. 60 cr., spre acoperirea speseloru de calatoria dela Pest'a la Vien'a si dela Vien'a la Timisiór'a 32 fl. 15 cr.

D. I o a n u L e n g e r, **) filologu in Vien'a, stipendiulu pe 10 luni 300 fl. didactrulu pe semestrulu I. alu anului scolasticu 186 1/2 19 fl. 95 cr., spre acoperirea speseloru de calatoria dela Timisiór'a la Vien'a 16 fl.

D. pictoru N i c o l a u P o p e s c u, academicu in Vien'a 60 fl.
D. G e o r g i u A r d e l e a n u, juristu in Pest'a, 200 fl.
D. S t e f a n u P e r i a n u, juristu in Pest'a, 200 fl.
D. T e o d o r u R o s i u, juristu in Pest'a, 200 fl.
D. I o a n u I o v i t i 'a, juristu in Pest'a, 200 fl.
D. M i h a i l a B e s a n u, juristu in Pest'a, 60 fl.
D. Georgiu Murariu, gimnasista a VII. classa in Timisiór'a, 100 f.
D. Vasilie Avram, gimnasista a V. classa in Beiusiu, 100 f.
D. Ilia Traila, gimnasista a V. classa in Beiusiu, 100 f.
D. Georgiu Martinescu, gimnasista a V. classa in Beiusiu, 60 f
D. Iuliu Hatiegu, gimnasista a IV. classa in Lugosiu, 100 f.
D. Damaschinu Gerga, gimnasista a II. classa in Lugosiu, 50 f.
Summ'a 2131 fl. 70 cr.

*) Vivat! R.

**) Tare ne pare bine ca tinerii nostri se ocupa si cu studiulu acest'a. R.

Adaogandu câtra sum'a aceast'a portulu postalu pentru tramiterea baniloru la Vien'a, Pest'a, Timisiór'a si Beiusiu cu 11 fl. 10 cr. intreag'a suma cheltuita in anulu scolasticu 186 1/2 face 2142 fl. 80 cr., vá se dica: totu ce au incursu, s'au si espensu.

Stipendiele, precum si cele-alte ajutorintie s'au predatu numitiloru D. D. studinti luandu afara pe D. Iuliu Hatiegu, care stipendiulu seu 'lu au capatatu deadreptulu dela Dn'a Ecaterin'a de Mocioni pelanga cuitantia, cari dinpreuna cu recepissele postali, din cari se poate vedea portulu postalu espensu, se afla la subscrisulu insarcinatu cu manipularea baniloru in decursulu anului scolasticu. ***) I a n c u l e s c u.

Ф р а н ц і а. Despre unъ dicкъpeъ ал dипъратулuї Наполеонъ къ principалъ Наполеонъ ші къ unъ бърбатъ de статъ italianъ, ce скріе лuї „Pungolo“ milanezъ din Парiс prekътъ ce zîче din izворъ sekъpъ, ъртътоареле: Eъ amъ trekътъ Алпіі ші amъ kondъcъ dn персоанъ oштirea францезъ, ka съ unъ sфършітъ inфлuinцеї Аьстрієї dn Italia; dънъ ce dnсъ dn trъсuїъ dnderъпtъ oштiріле, amъ ашezatъ спре апърареа noъeї Монархіе principiилъ „ne.dntrevenirii“, am пъсъ dn лokраре principeaлuї prin вekia diplomaцiъ, ші amъ фаворітъ dn Тоскана, Romagna ші dn amвеле Сіціліі плевісчітълъ. Eъ воіъ ретъпea kredinчіосъ principiилuї ne.dntervenцiuneї ші a плевісчітълuї ші воіъ dnvegia пentrъ обсерваreа лuї, dnсъ maї nainte de тоате требue съ тъсkрътъ пътеріле. Dekъ eъ воіъ пъrsi akъta Roma, poate Italia kъ silinцъ unue 200000 feчіорї dn kontrъ unuї пътеръ de трune de 500000, шunцаї dn patratълъ fortъréцеї. Roma ca konsideratъ пъnъ akъta ka o честіune moralъ ші politikъ. Eъ съntъ soldatъ ші nъ not altfeliї, dekътъ съ o iaъ dn okї ші din пunktъ de vedere stratetikъ. Че atinge папатълъ timporanъ, kare ca armatъ dn anълъ 1860 dn kontra Францієї, el a dnчetatъ a viа la Castelfidardo, ші noї nъ съntem teoloцї, ka de aчi съ фачет-o честіune de dormъ.“

N o t i ц e D i в e p c e.

— Астъзї ла 10 óre се ва цinea din партea влапілоръ adънaцї aîчea ла kontrakцiune, ne кътuьл Поплъчїї алергътъръ de каї.

— dn Фъгъraшъ a arсъ dn 8 Сентет. ла amezї шъra ші граждьл апотекаріuлuї.

— dn Perinьл съсескъ dnkъ aъ фостъ фок dn 14 Септ. сéра ші aъ arсъ 19 касї къ апертinenцiele лор.

— dn M. Ватархеіъ aъ фостъ unъ есчесъ mare dntre izraiлiції ші локъіторії maї къ ceatъ mecepiaшії de аколо.

— Стареа съпътъцїї a лuї Гарibалді пъшаште dnainte.

— Despre сітацiuнea політікъ dn Italia ші despre честіunea Romanъ съntъ штіріле фоарте kontrazikътоаре.

— Сървії nъ съnt prе mълцътіцї kъ пъrtareа principiилuї лор.

— Прочесьл церапілоръ арестацї ла 24 Ian. ca фінітъ ші еї саъ eliberatъ.

List'a

atatu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Nicolau de Crainicu Protop. 5 f. Georgie Opreanu 3 f. I. Popescu Invatiat. si Preotu 1 f. 50 x. Aronu Ilie Par. 3 f. Constantinu Crisianu 3 f. Ioann Ganea 4 f. Iosifu Sueaga 1 f. Deonisie Furgu 1 f. Iosifu Lascovits Par. 1 f. Inocentiu Muntenescu 1 f. 50 x. Petru Fogarasiu 1 f. Ioann Popescu 50x. Iosifu Popoviciu 50 x. Adamu Iniscu 50 x. Ioan Glava 50 x. Samsonu Nisca Doc. 80 x. Dimitrie Munduca 50 x. Tom'a Cristea 50 x. Iosifu Ognianu 3 f. Ioan Fundu 1. f. Dionisie Fundu 1 f. Iosifu Gura 50 x. Petru Hadan 1 f. Ioachimu Hadan 30 x. Iacobu Ognianu 1 f. Antoniu Czellu Invat. 30 x. Georgie Furdiu Invatiat. 50 x. Safronie Furca Invatiat. 50 x. Dionisie Radoiu Par. 1 f. Petru Popoviciu Par. 1 f. Michaij Mangu Invatiat. 50 x. Ioane de Crainicu Not. pr. on. de Com. 5 f.
Sum'a 33 fl. 40 xr.

Iosifu Popu Fiscalu in Sz. Reginu 5 f. Constandin Olteanu Institutoru in Craiov'a 5 f. Iosifu Brancoveanu Prot. in Idicelu 5 f. Demitrie Angelu Par. Gurgiu 5 f. Teodoru Alexandru Par. Cuesdiu 5 f. Nicolae Matei Par. Solovestra 5 f. Theodoru Stoic'a Notariu Filia 5 f. Ioan Ujic'a Par. Mesterhaza 5 f.
Sum'a 40 fl.

***) Ajutorarea aceast'a Ve face onóre Domniloru banatiani, si tinerii voru sci a Ve aduce adenc'a loru multiemita. R.

Grigoriu Cojocariu Par. gr. cat. Corbu 5 f. Ioanne Urziceanu Practicantu Jude proces. Tölgyes 5 f. Teodoru Cojocariu Not. Corbu 5 f. Michailu Dobranu Par. gr. cat. Tölgyes 5 f. Michailu Teslovanu Par. gr. cat. Bicasu 5 f. Georgiu Filipu Par. gr. cat. Bilboru 5 f. Emanuelu Zaiaczkovski Not. 5 f. Jeni Petrate Negutiet. Tölgyes 5 f. Anastasiu Georgiu Negutiet. Tölgyes 5 f. Spir Iuon Negut. Tölgyes 5 f. Gavrilu Tiaranu Par. gr. cat. Siermasiu 5 f. Salamonu Cotta Par. gr. cat. Domucu 5 f. Ludovicu Grauru Cantialistu de scaonu Csik Somlyó 5 f. Mihailu Olariu economu Tölgyes 5 f. Comun'a Bilboru 5 f. Comun'a Siermasiu 5 f. Gavrilu Deacu economu Siermasiu 2 f. Ioanne Oláh Negut. Tölgyes 1 f. Vasilie Cojocariu 1 f. Georgie Drug'a 1 f. Teodoru Spaciu 1 f. Teodoru Morariu 1 f. Simionu Cojocariu 1 f. Simionu Unguranu 1 f. toti economi din Corbu Petri Punté econ. Domucu 1 f. Sum'a 90 fl.

Samoilu Mija Parochu 5 f. Zarof Munteanu 1 f. Ioan Ardeleanu 10 x. Bucur Micu 40 x. Ioan Rosietiu 10 x. Sum. 1 f. 60 x.

Leontinu Luchi Presied. la Sedria 5 f. Aritonu Marcusiu V. Notariu 5 f. Gregoru Cav. de Botta c. r. Adjuntu 5 f. Theodoru Antonu c. r. Capitanu pens. 5 f. toti din Nasaudu. Gregore Hangea c. r. Cancel. in disp. Maieru 5 f. Comun'a Nasaudu 10 f. Basiliu Petri Invat. 5 f. Ioane Pavelu Cancel. 5 f. Ioanu Marginianu Asesoru 5 f. toti din Nasaudu. Leone Galatianu c. r. Asistent. Bistriti'a 5 f. Ioane Muresianu Judecom. Telciu 5 f. Basiliu Nascu Invat. 5. f. Stefanu Niamtiu Cancel. 5 f. Florianu Mechesiu V.-Fiscalu 5 f. toti din Nasaudu Basiliu Vertieu accestistu c. r. milit. Mocodu 5 f. Paramonu Saloanu V.-Not. Nasaudu 5 f. Gregoriu Verzariu Archivariu District. Nasaudu 5 f. Andrei Mihalasiu c. r. Locotenentu Sicutu 5 f. Nicolae Ordace econ. Parv'a 5 f. Teodoru Rosiu Invatiat. comun. Mithitei 5 f. Severu Hangea c. r. Capit. pens. Maieru 5 f. Isidoru Bodescu Jude com. Salv'a 5 f. Florianu Porciusu Asesoru 5 f. Ioane Anutiu Cancel. 5 f. Nicolae Antonu c r. Capit. pens. 5 f. Petru Tanco c. r. Locot. in pens. 1 f. toti din Nasaudu. Georgiu Ciuntu arendat. Cosna unu galbinu imparatescu. Comun'a Zagr'a 10 f. pe totu an. Gregoriu Poppu parochu Telciu 5 f. Alexandru Sciopóie economu St. Georgiu 1 f. Daniel Iliesiu 1 f. Scridonu Scridonessi 1 f. Leone Stong'a 1 f. Iacobu Strimbu 1 f. toti economi din Maieru A. Fortunatu Maieru 1 #. Pavelu Galan Ilv'a mare 1 #. Simeonu Tanco Par. St. Georgiu 5 f. Ioanu Galanu Par. Ilv'a mare 5 f. Domitianu Domide Par. Rodn'a 1 f. Gregoriu Moisilu Vicariu for. Nasaudu 5 f. Tóder Pupaza econ. Telciu 5 f. Vasilie Pupaza econ. Telciu 5 f. Alexandru Bohatielu Capitanu Supremu Nasaudu 10 f. Sum'a 187 fl.

Greg. Mihali Protopopu 5 f. Ioane Rosc'a Macelariu 2 f. Ioane Mogutiu 50 x. Petru Paulu morariu 5 f. Petru Tanislav 50 x. Tom'a Lucaciu 1 f. Ioane Ponoranu 40 x Sofi'a Danile 10 x. Nicolau Halmagianu 2 f. Stefanu Fic'a 10 x. Sum'a 16 fl. 60 xr.

Din acesti'a s'au detrasu pentru espeduirea obiecteloru de espositiune 1 f. 10 x. a remasu 15 f. 50 x.

Nestoru Flesheriu Par. 5 f. Nicolae Morariu Insp. schol. 5 f. Ioane Muntianu econ. 5 f. Ioane Marcu Flescheriu econ. 5 f Moise Luc'a econ. 5 f. Ioane Bunea Plugariu 5 f. Nicolae Imberusiu Plugariu 2 f. Flia Schufana Pepucariu 2 f. Moise Buni'a 1 f. George Barbu 1 f. Ion Iwanu 1 f. Ion Muscanu 1 f. Onea Stefanu 1 f. Vasilie Presekanu 1 f. Ioane Buni'a 1 f. Georgie Olteanu 1 f. Simionu Branea 1 f. Ionu Sofronu Flescheriu 1 f. Georgie Buni'a 1 f. Ianosiu Ats 1 f. Nicolau Beu 1 f. Andrei Barbu 1 f. Ioane Fleacu 5 f. toti Plugari din Mercurea. Ioane Florianu Par. 5 f. Ioane Mog'a Par. 1 f. Petru Babiu Not. 5 f. Nicolae Genie Invat. 5 f. Simionu Lazaru 1 f. Gligor Thom'a 1 f. Alexa Ann'a 1 f. Gligoru Genie 1 f. toti econ. de vite din Rodu. Ioane Creciunu Par. 5 f. Ioane Iridonu Insp. Shol. 5 f. Dumitru Szirbu econ. 5 f. Dumitru Iwanu econ. 2 f. Ioane Iwanu Invat. 1 f. Ioane Curea Plugariu 1 f. Onutz Iridonu Plugariu 1 f. toti din Apoldu micu. Ilia Reu 2 f. Ilia Fulea 2 f. Iacobu Glodariu 1 f. Iacobu Fussoi 1 f. Nicolae Branea 1 f. Ioan Mutz 1 f. Moise Mutz 1 f. Georgie Mutz 1 f. Nicolaie Butzi 1 f. Thom'a Frum 1 f. Moise Sutsiu 1 f. Precupu Reu 1 f. Moise Fulea 1 f. toti Plugari din Ludusiu mare. Ioane Lazaru Par. 5 f. Moise Toparcianu Par. 5 f. Ioane Beu Jude Com. 5 f. Moise Orestian 50 x. Nicolae Nicoare 50 x. Moise Farkasiu 50 x. toti Plugari din Apoldu micu. Mai multi Crestini din Apoldu micu 3 f. 50 x. Mai multi Crestini din Ludusiu mare 3 f. Sum'a 131 fl.

47—1 CONCURSU.

La scól'a populare, romana ortodocsa, de langa Biseric'a S. Adormiri din Brasiovulu-vechiu, Districtulu Brasiovului, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 200 fl. v. a.

Predîsulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fiacarei luni dela Representanti'a susu mentionatei Biserici pe langa infaciesiérea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pena la 30 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doreste a concurá pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasiovu la Pré On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 cr. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2 Atestatu de botezu ca e de confesiunea gr. orientale; si in sfarsitu

3 Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu, spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sale Pré Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parinteasc'a intarire.

Brasiovu 16 Septem. 1862. Representati'a comunei bisericesci prin Georgie Persienariu m. p. Parocu. Lefter Brezanu m. p. Curatoru.

48—1 CONUCRSU.

Lá scól'a normale, principale, romana, ortodocsa din Satulungu, Districtulu Brasiovului, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 200 fl. v. a. si 25 fl. bani de cuartiru.

Predîsulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacisierea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pana la 30, Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasiovu la Pré On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu. alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 cr. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu ca e de confesiunca gr.-orientale; si in sfarsitu.

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu, spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Esceleniiei Sale Pré Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parinteasca intarire.

Satulungu 18 Septembre 1862. Representantii comunei bisericesci prin
Irimia Verzea m. p. Parocu.
Zacharia Parvu m. p. Curatoru.

43—3 **Concursu.**

Devenindu statiunea de Invatiatoriu comunalu in Mohu in vacantia, pentru intregirea acestii statiuni, se deschide prin aceast'a Concursu, pana la 25 Septemvrie a. c.

Cu acésta statiune este impreunatu unu Salariu anuale de 80 fl. v. a. cortelu naturalu, si cinci Stingini de lemne de focu.

Doritorii de a ocupá statiunea aceasta, au a se adresá catra subsrisulu in terminulu prefiptu, cu cerere de man'a loru propria si cu urmatórele documente provediuta:

a) Cu atestatu de botezu, si de moralitate.

b) Cu atestatu despre absolvarea cursului pedagogicu in institutulu diecesanu, si despre alte studii pregatitóre.

c) Se scie cantarile, si tipiculu bisericescu cumu se cuvine.

Sibiiu 7 Septemvrie 1862.

Inspectorulu scóleloru districtuale in Protopopiatulu Tractului alu 2-lea alu Sibiului.

Ioann Panoviciu m. p. Protopopu si Inspectour.

45—3 **Publicatiune de Concursu**

Pentru premiulu literariu de 100 f. v. a. alu Asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturei s. c. l.

Intru intielesulu articul. XIV p. 3. din Siedinti'a III. a adunarii generale din a. c. subscrisulu Comitetu publica prin acesta Concursu la premiulu de 100 f v. a. pentru unu individu romann, carele in cursulu anului va invetiá mai bine art'a stenografica si va dá chiaru in viitórea adunare generala probe despre a sa capacitate si istetime.

Competentii pentru acestu premiu voru avea a se insinuá la Presidiulu Asociatiunei pana la S. Petru a. v. prin o petitiune, in care voru aratá prin atestate, ca au invetiatu acést'a arta, ca vréu se se supuna mai susu aratatei probe, ca suntu romani si ca au purtare buna atatu morala catu si politica.

Sibiiu 4 Septemvrie 1862 c. n.

Comitetulu Asosiatiunei pentru inaintarea literaturei si culturei poporului romanu.

Редактор респънзетор **Ioann Pau.**

Editъра ши типарiялъ типографiеi diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфвл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнеа сефаче ла Сівіїв ла еспедітвра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате къ̀тре еспедітвръ. Преціва препъмерацієї пентръ Сівіїв есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ан ан 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръine пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дінтъіка о́ръ къ 7. кр. мірла къ літере мічі, пентръ а доа о́ръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 77. **АНВЛЪ X.**

Сівіїв. 27 Септемвріе. 1862.

Дпсчіінцаре.

Ла провокареа маї мълторъ дескідемъ препъмерацівне повъ дела 1-а Октомвре пънъ ла сфършітвл анвлвї.

Пентръ Сівіїв — — — — — 1 фл. 75 кр.
Пентръ Провінчії — — — — 2 фл. —
Пентръ церї стръine — — — 3 фл. —

4627 pr. 1862.

Euere Excellenz!

Im Grunde h. Hofkanzlei-Präsidial-Erlasses vom 15-ten September d. J. Z. 416 pr. und mit Bezug auf das geehrte Schreiben vom 2-ten September Z. 343 praes. beeile ich mich Eurer Excellenz diensthöflichst mitzutheilen, daß die von Eurer Excellenz vorgelegte, aus Anlaß der höchsterfreulichen Genesung Ihrer Majestät eingereichte Beglückwünschungs Adresse des siebenbürgischen Vereins für Förderung der romänischen Literatur und Volks-bildung von Seiner k. k. Apostolischen Majestät mit A. h. Entschließung vom 13 l. M. unter Anerkennung der Loyalität des besagten Vereines mit Dank zur a. h. Kenntniß genommen wurde.

Wovon Euere Excellenz den erösterten Verein gefälligst verständigen wollen.

Empfangen Eure Excellenz den Ausdruck meiner vollkommensten Hochachtung.

Klausenburg am 18 September 1862.

Der Präsident des kön. Guberniums.
Crenewille
Presid.

4627—1862

Escelenti'a Vóstra!

Pe temeiulu inaltului emisu presidialu alu Cancelariei aulice din 15 Septembre a. c. Nr. 416 si cu relatiune la pretiuit'a scrisóre din 2 Septembre N. 343, me grabescu a impertasi Escelentiei Voastre cu tóta cuviinti'a, ca adres'a Asociatiunei transilvane pentru inaintarea literaturei si cultur'a poporului asternuta de Escelenti'a Vóstra din motivulu pré inbucuratorei insanetosieri a Maiestatei Sale Imperatési, sa primitu de Maiestatea Sa c. r. apostolica cu P. I. decisiune din 13 l. t. subt recunoascerea Loialitatei a amintitei Asociatiuni cu multiemire la P. I. cunosciintia.

Despre care Escelenti'a Vóstra veti binevoi a insciintiá numit'a Asociatiune. Primiti Escelenti'a Vóstra espresiunea deplinei mele stimatiuni.

Clusiu 18 Septemvrie 1862.

Presiedintele Gubernului regescu **Creneville m. p.**

Sibiiu 26 Sept. Eri nu se putu tienea siedinti'a Comitetului Asociatiunei din causa ca lipsi numerulu membriloru, ce se cere de statute la votisare de si Vice-presiedintele D. Canonicu T. Cipariu si D. Antoneli dela Blasiu ne onorara cu presenti'a Dniloru. Deci Eselenti'a Sa D. Presiedinte cerendu importanti'a obiecteloru, ce au de a se pertractá la acést'a siedintia tramisa la Mercurea membrului comitetului D. Jude regescu Ilia Macelariu provocare, cá negresitu se vina pe astadi. Sosindu laudatulu Domnu sa incieputu siedintia la 9¾ óre diminéti'a despre care vomu impartasi in Nrulu viitoriu. Acuma ne multiemimu a face cunoscutu, ca sa cetitu emisulu Presidiului gubernialu, care lamu impartasitu mai susu si ca stipendiale escrise in jurnalele nóstre sau conferitu lui Nicolau Popu si I. Dragomiru cele de cate 300 f. pentru filosofia — lui Iosifu Crisianu, Moise Braniste, I. Cosieru toti iuristi in Sibiiu. Apoi lui Procopiu Laz'a iuristu in Pest'a cele de 100 f. v. a. Lui I. Stupinianu din gimn. din Blasiu — lui Zach. Ben'a si Maeru din gimn. evang. luteranu — apoi lui Aureliu Isacu din gimn. de statu de aicea cele de 50 f.

Satulungu la Sacele in 20 Septemvre.

Un'a dintre cele mai importante cestiuni de presinte, este, dupa parerea mea, sî cestiunea despre dotarea Preotîmei nóstre din fundulu regescu; caci ea atinge esistinti'a unui factoru cardinalu alu natiunei nóstre. Cei-ce urmarescu cu atentiune actiunile generali, sî deosebitele fase prin care au trecutu caus'a nóstra biserico-natiunala, voru fi sciindu de buna seama, ca cestiunea dotarei Preotîmei nóstre gr. orientali preste totu, sî acelei din pamentulu regescu *) deosebi se afla pusa in misicare inca de mai multu timpu, ca asia daru cestiunea acést'a este o cestiune precatu de importanta pre atata de vechia, carea mai alesu dela anii 184⁸/₉ incóci fu obieptulu principalu, asupra caruia, dupa cumu scimu noi, se indreptase neintrerupt'a activitate a Archipastoriului nostru.

Diet'a tierei din an. 1847 decise deja legalumente dotarea Preotîmei nóstre din intregulu Ardealu; sî conclusulu Universitatei sase din 1848 privitoriu la dotarea Preotîmei nóstre, prin urmare sî celu din 1861 'si au fundamentulu in aceea lege dietala din anulu prementionatu; — sî déca, facia cu acésta lege dietala, cu conclusele Universitatei sase, precumu sî cu nenumeratele petitiuni, adursorii &. asternute din partea Episcopiei nóstre la locurile mai innalte sî prénalte mai in totu anulu sî cu tóta ocasiunea caletoriei Archipastoriului nostru la Vien'a, — inca sî astadi cestiunea acést'a a dotarei Preotîmei nóstre nu siau mai aflatu solutiunea finala in favórea lipsitei Preotîmi: caus'a vine de a se ascrie totu aceloru impregiurari fatale, care produsera cele mai triste consecintie preste natiune sî biserica, sî care ni suntu tuturoru cu multu mai bine cunoscute, decatu se faca trebuintia a le mai insîra aicea.

Ne avendu scopulu a me estinde mai departe asupra obieptului cestionatu, me restringu numai pre langa conclusulu sî circulariulu din urma alu Universitatei sase, emise catra oficiolatele scaonale, in privinti'a dotarei Preotîmei nóstre; sî sî aci voiu se insîru numai ceea-ce se atinse sî in Nr. 70 alu „Telegr. romanu, sî adica: stadiulu, pone unde ajunse, sî causele, pentru care nu se efeptui inca dotatiunea, sî apoi in urma se cercamu, ca camu ce feliu de dotatiune are se astepte Preotîmea nóstra sî in urm'a acestoru concluse sî circulare?

Factorii, carii aru fi chiamati se concurga la indeplinirea conclusului Universitatei, la realisarea dotatiunei Preotîmei, aru fi se fie: 1. Parochii respectivi cá partea ce vine a se dota; 2. Comunele deobligate la escinderea portiuniloru canonice, si 3. Oficiolatele scaonale, cá conducatórele sî esecutórele trebei dotatiunei.

Incatu atinge Preotîmea nóstra, intielegenduse aci sî Par. Protopopi, este adeveru, ca recuisitiunea consistoriala pretindea dela Universitate. cá realisarea dotatiunei se se faca in contielegere cu iurisdictiunile bisericesci; inse Circulariulu Universitatei nu mentionédia nimicu despre acést'a, prin urmare se vede, ca Universitatea nu afla cu cale a chiama intr'ajutoriu la acestu lucru momentosu sî concursulu Diregatorieloru bisericesti. —

Cu toate acestea, de aice inca nu urmédia, ca Preotîmea aru trebui se remana cu totulu pasiva in privinti'a dotarei sale. Din contra, ca partea cea mai deaproape interesata, avendu naintea ochiloru principiele desvoltate in prémentionat'a recuisitiune consist. sî in cercleriulu consistorialu, este chiamata sî are strins'a indetorire, de a desvoltá cea mai mare activitate in comune, sî la respectivele Oficiolate scaunale, in interesulu deplinei sî favorabilei realisari a dotatiunei.

Adeveralu acestu-a atatu este de chiaru, incatu, nu se

*) „Cronstädter Zeitung" se mira de romani, ca nu potu pronunciá Sachsenland in locu de fundus regius, fiindu acuma intreg'a Monarchia austriaca pamentu regescu séu imparatescu; — din acelu-asiu motivu ne miramu sî noi de sasi, ca ei nu potu pronunciá pre fundus regius celu betranu, ci pre Sachsenlandulu celu nou, vomidu a formá tiéra in tiéra.

póte trage la nici o indoiala. E bine, apoi implinitusiau Preotîmea acésta datorintia a sa? Cu durere trebue se respundemu: ca nu! Cu durere trebue se marturisimu, ca Preotîmea parochiala, din preuna cu Par. Protopopi respectivi, in partea ei cea mai mare nu au petrunsu intentiunile circulariului consistorialu, nu si-au cunoscutu chiamarea sa la lucrulu acestu-a importantu, sî nu scie aperá drepturile sale in privinti'a acést'a eluptate cu destula sudóre! --

(Va urmá.)

Dev'a 22 Sept. Doreamu a vede resultatulu adunarei Comitetului din Comitatulu Huniadórei dela $^{25}/_{13}$ Sept. insemnatu prin trasurele unui condeiu in comparatiune cu importanti'a acelei di memorabile destulu de aptu, insa si pana candu ni aru multiami curiositatea vrunulu din membrii comitetului pomenitu, cugetu a nu fi de prisosu a face o scurta deslusire la telegramulu lui „Kol. Közl." d'in Dev'a, reprodusu si de „Telegrafulu Romanu intre Notitie diverse, ca: „romanii de aici cu magiarii aru fi fostu de un'a opinia la disolvarea Comitetului!? *)

Noi esti oameni sermai carora vitreag'a sórte nu ni a datu dreptulu a ne numerá intre posesorii nu cei mai mari, dar' nici intre cei cu censulu mai mare dupa accia urmatori ca indivîdi, prea firesce au trebuitu se remanemu afara d'in numerulu celoru chiamati in amesteculu afaceriloru Comitatense, in intielesulu Instructiunei pe carea a o combate aci aru fi de prisosu, 'mi permitu inse a combate modalitatea alegeriloru.

Pe candu mai multe Comune cu censu de 25 fl v. a. au remasu afara, far' a sci ceva despre dreptulu ce ti'lu da Instructiunea pomenita, pe atunci barbatulu inzestratu cu increderea poporului alesu in vr'unu cercu alegatoriu de representante alu Comuneloru indreptatite, au fostu trantitu din loculu menitu pentru apararea intereseloru nationali, alegerea anulata si individulu inlocuitu cu unu tieranu simplu cá toti cei de sórtea lui; ne vine a crede ca din capulu loculoi au fostu precalculatu lucrulu ca si aceea minoritate absoluta prin Instructiune favorita se se scóta d'in mas'a poporului tieranu, cu eschiderea celoru, ce la astfeliu de ocasiuni, cugetau, ca se voru incumetá a le disputá competinti'a prea parentiasca a Domnialoru de a'ngrigi singuri de soartea noastra.

Fratii magiari spre a 'ntimpiná dioua adunarei Comitetului, inca din earna trecuta pregatiti prin mai multe Conferintie private, acumu asteptau numai se sune óra menita pentru pertractarea unei adrese ori rogari anumitu studiate si cu lunile prelucrate de vr'o capacitate aleasa d'intre densii, candu iata ca sosesce $^{25}/_{13}$ Sept. Membri Comitetului de natiune magiari inca in preseara acelei dîle au fostu toti facia, pe candu ai nostrii abea in demaneatia urmatórie se vedeau cate unulu cu straiti'a si siub'a pe betiu intrandu cu vr'unu Preotu ce se parea ai conduce in curtea Dominiului fiscalu inchiriata pentru Pretoriu.

Ce erá mai firescu lucru, decatu cá fratii magiari in asemenea cercustari se militeze prelenga vechi'a constitutiune ce asigurá strabuniloru loru, si chiaru si dumnialoru pan' 'ndilele nóstre atatea privilegii dulci, si apoi se iase cu rogarea a li se restitui aceea, dechiarendu totu deodata ca nu voru a se slobozi la pertractarea agendeloru prescrise in Instructiune!

Ce erá acumu se faca membrii Comitetului, de natiune romani veniti dela córnele plugului, cu vr'o cativa Preoti in frunte ne pregatiti cu lunile si cari doreau a se reintórce cu tóta grab'a asi cautá de trebile loru casnîce si economice? decatu descoperindusi nemultiamirea in contr'a principiu'ui de representatiune cu dauna intereseloru nationali cuprinse in Instructiune, se-si arate dorinti'a a se face odata modificatiunile afundu taietórie in Constiutiunea Tierei, intr'o Dieta catu mai ingraba conchiamata pe bas'a egalei indreptatiri a popóraloru din aceasta Patria.

Judece acumu ori cine punctulu de manecare alu acestora, si alu acelora! si fara nici o batere de capu va gaci in catu au fostu romanii cu magiarii din acestu Comitetu, de una si aceeasi opiniune?!

Comitetulu Comitatense in Dev'a.

Comitetulu Comitatense in comitatulu lui Hunyad fu conchiamatu pe 25/13 Septemvrie a. c. la Dev'a, membrii Comitetului in parte mare fusera de facia, din partea fratiloru magiari venira cu totii cu Instruitiunile primite conformu cosultatiunei avute in ante de asta cu 2 luni in Barci'a mare, in intielesulu carei'a erá a se protestá din puntu de vedere alu illegalitatei, protestatiunea seu dupa cumu le place unorá a o botezá Adres'a erá gatita de mai multe Septemani, si acumu circulá numai spre subscriere. Membrii Comitetului romani de sange inca venira, éra totu plugari alesi si vreocativ'a Protopopi cu Preotii romani alesi, — e de observatu ca din membrii de rendu mai multi, ér' dintre onoratiori Illustritatea S'a D. Comite supremu Ioane Piposiu, cu fratele D-sale Protopopulu Hondolului Basiliu Piposiu nu au venitu la Comitetu.

Tempulu erá aproape, cu totii grabiramu in sal'a officiului comitatense, unde pe la 10 óre Illustritatea S'a D. Comite supremu Franciscu Br. de Nopcsa invitatu de un'a deputatiune veni, si deschisa adunarea cu un'a vorbire scurta inse potrivita rostita in limb'a magiara si romana, apoi lasà de se cetira mai multe paragrafe a Instruitiunei pentru organisarea provisorie a municipalitatiloru — dupa ast'a sau ridicatu D. Ladislau de Bartsai, si desfasiura in unu tonu moderatu greutatile, ce intimpina Comitetulu cu atate octroari, apoi poft'a de a potea unadata esî din aste incurcaturi, firesce intielesulu totu alu acestei vorbiri erá genuinu cu cela alu Adresei facute, adeca recastigarea Constitutiunei preavute. Dupa D. Bartsai se ridica Preotulu romanu D. Ulpianu si dise, ca densulu cetindu Instruitiunea de amenuntulu au aflatu cumca aceea vine in contradicere cu nal'a Diplom'a din 20 Octomvre 1860, si pentru romani e mai apasatoaria ca toate Institutiunile de pana acumu, asi'a densulu convinsu ca din desbaterile intreprinse pe basea acestei Instruitiuni nu vá resultá nimicu bunu pentru romani, si ca pentru interesele romane nu sau ingrigitu Instruitiunea, densulu nu poate, si nu voesce a fi membrulu Comitetului, ci iaru fi parerea cá se se roage Maiestatea S'a pentru conchiamarea Dietei Transilvane, carea singura vá fi competente si in stare a ne scoate din atate provisorii. Aici Illustritatea S'a D. Comite supremu intreba ambele parti de partinescu pe antevorbitori, si dupa primirea respunsului affirmativu conformu §-lui 14 alu instruitiunei au disolvatu adunarea.

Aceast'a e toata curgerea lucrului, romanii dara si actu siau aratatu neindestulirea cu Instructiunea inaltului Guvernu, ce e atat'a de apasatoaria pentru romani. Se poate cá romanii acestui Comitetu nu au corespunsu asteptarii mai multora, densii inse au lucratu credinciosi politicei de a protestá, si déca voru fi gresitu cevá in pasii loru, ast'a gresiala cu dreptu saru putea a scrie Comitetului permanentu, *) dela care neci una data primiramu óre care directiva.

Unu Romanu.

Protocolu

din 2 Octombre 1860.

(Urmare.)

Siedinti'a II-a in 3 Octombre 1860 se inceputu la $9^1/_2$ óre diminéti'a de facia au fostu ca membrii ai Comisiunei D. Dni Pavelu Vasiciu. Tim. Cipariu Canonicu. I. Popasu Protopopu. G. Baritiu din Zernesti. G. Munteanu Directoru. Andr. Muresianu Translatoru. G. Codru c. r. adjuntu. I. Puscariu c. r. Pretoru. Ant. Vestemianu preotu gr. c. din Sibiiu.

Cetinduse protocolulu siedintiei I-ei din 2 Octombre a. c. intru totu cuprinsulu seu, acelasi fú si aprobatu.

La ordinea dîlei a fostu.

1 Citirea prin unulu d'in Secretari a proieptului de ortografi'a romana cu litere latine comunicatu Comisiunei filologice de catra In. C. R. Gub. cá tramisu in diosu dela In. C. R. Minist. de Instr. publica cu aceea insarcinare, cá Comisiunea filologica sesi faca reflesiunele sale la acelasi, séu selu schimbe dupa cerintia, la totu casulu inse intr'unu modu determinatu.

Conclusiune. Cetinduse acelu proieptu cu tóta luarea aminte si studianduse in adinsu, Comisiunea se vediù indemnata a dechiará cu votu unanimu, cumca acelasi de sî destinatu a regulá ortografi'a romana cu litere latine neci decumu nu póte corespunde scopului propusu, nici a indestulá intru nemicu asceptarile literatîloru natiunei romane; eara aceast'a din urmatoarele temeiuri; pentru-ca:

1 Disulu proieptu nu respecta de locu progresele limbei pe care lea facutu aceast'a de ani 300 de candu aceasi se scrie si se cetesce.

2 Acelasi nesocotesce tóte acelea studia filologice serióse indelunge, care de ani optdieci in cóce de candu limb'a romana se scrie sî cu litere latine, s'au facutu asupra ortografiei aceliasi de catra mai multi barbati romani renumiti nu numai in campulu literaturei natiunale, ci si preste totu in lumea erudita cu cele mai frumóse resultate.

3 Proieptulu propusu Comisiunei spre desbatere este de o natura ca in locu de a nainta sa arunce mai virtosu pedecí in drumulu desvoltarei limbei romanesci. Eara acest'a cu atata mai virtosu, ca dupa acelu proieptu fonetic'a limbei romane cu tóte finele modulatiuni si nuantie ar' fi sa se ficsese, si ori si cumu se se lege odata pentru totudeaun'a intr'unu modu precumu natiunea romana nu va voi neci odinioara.

4 Desu numitulu proiectu de ortografia lovesce dea dreptulu in principiulu etimologicu alu limbei si se infrunta cu geniulu ei in modulu celu mai batatoriu la ochi, intr'acea comisiunea pentru cá se castige din tempu si se scurte din reflesiunile sale, aflà cu cale a rugá pre Dn. Canonicu T. Cipariu, cá sa binevoiasca a dá citire aceloru reflesiuni ale sale, pre care apucase ale face de mai nainte, la desunumitulu proiectu de ortografia si ale comunicá membriloru.

Cetinduse acele reflesiuni earasi cu tóta luarea aminte, cealalti membrii ai Comisiunei avura preaplacuta ocasiune de a se convinge cum ca Dnulu Canonicu Cipariu cu acelu operatu alu seu a usioratu presmultu lucrarile Comisiunei, si totu odata a concentratu la unu locu tóte argumintele vorbitóre pen-

*) Noi inse amu intrebatu, carii romani si in ce sau invoitu? R.

*) ? R.

tru neconditiunata delaturare a desucitatului proiectu, de ortografia; eara apoi afla de neaparatu cá operatulu Dnului Canonicu Cipariu se se alature la protocolulu Comisiunei spre inaintare mai departe.

Cu aceast'a sa incheietu siedinti'a —

Siedinti'a III-a din 4 Octobre 1860. (Inceputu la 11 óre deminéti'a). De facia au fostu D. Dnii Dr. Vasiciu. T. Cipariu canonicu. Ioan Popasu protopopu. Georgie Baritiu. Gavr. Munteanu Directoru. Andr. Murasianu Transl. gub I. Negrutiu protopopu. Ant. Vestimianu parochu. I. Puscariu c. r. pretoru Germanu Codru c. r. adj. de pretura.

La ordinea dîlei a fostu:

Defigerea principiului dupa care trebue se se regule ortografi'a limbei romane cu litere latine.

Conclusu. Comisiunea primindu si cercetandu aceast'a cestiune de o importantia suprema pentru vieti'a si inaintarea limbei romane, din acelu puntu de vedere pre care'lu arata sciinti'a, cunoscandu ca literatii natiunei au sesi aléga aici numai intre principiulu etimologicu si intre celu fonetic. Densá din partea sá dechiara si recunósce principiulu etimologicu de singurulu principiu alu unei ortografii si gramatice regulate; eara acest'a din urmatórele temeiuri:

Principiulu etimologicu este conservativu pentru ori ce limba si cu atata mai vertosu pentru limb'a nóstra romana; elu adeca este conservatoriulu formeloru celoru bune, regulatoriulu de anomalia, aducatoriu la unitate, a diferintieloru fonetice Cu'nu cuventu e unu principiu de perfectiunarea limbei. Din contra principiulu fonetic e unu principiu destructivu, cu carele déca l'amu adoptá aru urmá, cá se se sanctioneza anomaliele limbei, si ne aru abate dela unitatea limbei autoridîndu formele stricate si provincialismii. Mai departe, istori'a literaturei noastre natiunale este martora, cum ca limb'a romana in cursu de ani treisute de si cu ajutoriulu literiloru Chiriliane a inaintatu cultivandusa mai preste totu dupa principiulu etimologicu; eara in catu a suferitu pedeci in acést'a privintia acceasi i sau aruncatu in drumu totu numai prin ortografi'a cu litere chiriliane; eara dupa ce de ani optudieci in cóce mai multi barbati de litere au intreprinsu a restaurá literele latine in dreptulu loru si cu aceliasi au adoptatu totuodata si principiulu etimologicu, in partea cea mai mare cu resultate fórte imbucuratóre cea ce se póte cunósce nunumai din tractatulu ortograficu al lui Petru Maior protopopu si revisoru de carti publicatu la anulu 1819, din dictiuuariulu de patru limbi elaboratu de mai multi barbati, si tiparitu si esitu totu la Bud'a in a. 1825, din celu de trei limbi al lui Ioan Bobu tiparitu in Clusiu precumu si din alte mai multe opuri romanesci publicate cu litere latine mai virtosu in Blasiu, Brasiovu, Sibiiu, precum si in principatele vecine, unde tocma si Monitoriulu oficialu cá organu alu Guberniului cum si mai multe carti scolastice se publica totu cu litere latine, ci si din acea inpregiurare cumca scrierea limbei romane cu litere latine s'a introdusu in cateva diecese ale clerului romanesci, incependu mai virtosu dela 1835 si se continua pana in dîlele nóstre, cea ce se putea intemplá totu cu aseminea resultatu imbucuratoriu inca si in afacerile publice ale tierei, deca natiunei nóstre pana nainte cu ani 12 in tierile austriace i saru fi recunoscutu vieti'a politica.

Cu toate acestea

Comisiunea considerandu impregiurarile, in care astadi se afla limb'a romana precumu parintii nostrii au fostu aplecati a face óresicare concesiuni principiului foneticu, asia si dens'a se vede indemnata a cede foneticei in casuri mai grele; eara acest'a numai pana candu cunoscinti'a gramaticei a limbei romane lucrate pe temeiuri solide vá casitigá prin ajutoriulu scoleloru o intendere mai mare in natiunea romana, si pana candu o societate literaria filologica romana, a carei infiintiare se doresce in generalu, va elaborá si publicá unu dictiunariu romanu etimologicu dupa cerintiele sciintieloru filologice din tempulu in carele se vá scrie acelasi.

Cu acestea sa incheiatu siedintia la 1 óra dupa amédi.

(Va urmá.)

M. Osiorheiu. Intrandu cinevá pentru antaia'si data oara in acestu orasiu, inim'a secuimei, afla placere la vivacitatea lui si 'si poate face sperantia de a aflá petrecere buna. Catu de curentu insa se vá vedé insielatu, de nu vá fi insinoratu magiaresce, de toate partile este privitu cu dispretiu, si cinev'a se simte recreatu scapandu de cautaturile cele boldisie, ce i se arunca asuprá. Dar' de ar' remamané lucrulu pe atatu, ar' mai trece, inse de vei vorbi romanesce, cá se te audia cei sînorati, apoi indata te vei vedé onoratu si cu titlulu celu finu de „oláh kútya," ba unii d'intre acei eroi esaltati mergu si mai departe in curtoasi'a loru, aratandu'ti finet'a loru prin aruncaturi de petri. Nu sciu, de care clasa a poporimei Osiorheiene se tienu acei cavaleri, dar' eu nu cunoscu nece o clasa, careia 'i ar' pote face onoare o astfeliu de brutalitate, — nece chiaru colegialistiloru.

Aceste galante demonstratiuni le esperiara intre alti romani, domnii amploiati din Osiorheiu si intr'acesti'a cu distingere D. assesoru tabularu G. R. bá dupacumu intielesciu, acestu din urmá se afla chiaru in periculu vietiei, fiendu ca a avutu nespus'a arogantia de a pretinde se depuna juramentulu in limb'a romana si nu in cea magiara. Gróznica arogantia cá unu amploiatu constitutionalu se pretinda acei'a, ce oricarui soldatu, intrandu in servitiu, 'i este concesu.

De este politicu, a denegá Romanului si acestu micu dreptu, intr'unu timpu, candu principiulu nationalitatii predomnesce toate spiritele, candu ori ce patriotu bunu nu doresce nimic'a mai ferbinte, de catu impaciuirea natiuniloru colocuitoare in Ardealu; de este politicu de a face din acestu lucru bagatelu (in casu, candu ar fi concesu) o causa de nationalitate, causa limbistica, prin neconcedere, nu voiu decidé; poate ca politicá mai inalta si barbatii ei nu afla fericirea patriei in buna'ntielegere ci in contrariulu. Me marginesca spre a aratá, ca nu este nece dreptu, de a constringe pre amploiatii romani se jure in limb'a romana. Se concedemu pentru unu momentu, ca limb'a magiara este singura limb'a oficioasa; nu vá denegá nimeni ca si in armat'a austriaca limb'a germana este esclusiva oficioasa, dupa cumu avú ocasiune a se incredinti'a si inaltulu Gubernu mai deunadi, si totusi se concede fiacarui recrutu, a jurá in limb'a s'a credinti'a Maiestatiei Sale. Dar' vo·u dice D-loru, ca nu se presupune dela fiacare soldatu se scia germanesce, dar' se presupune dela fiacare amploiatu se scia limb'a magiara. — Se poáte presupune, dar' aceast'a presupunere in toata intinderea sa poate avé totu atat'a de a face cu adeverulu, ca si aceea presupunere, ca fiacare amploiatu e detoriu se scia toate trei limbile tierei; deci celu putinu, cá se nu se faca atat'a abusu cu santieni'a juramentului, se fimu indulginti unulu catra altulu.— Afara de aceast'a diplomele cari se reducu la cestiunea limbei, dîcu ca se se observeze usulu de mai nainte, inainte inse juramentulu cá latinescu; deci traducandu-se juramentulu ungurescu urmeaza dupa aceleasi diplome, cari demanda egal'a indreptatire, cá se se traduca si in celelalte limbi ale patriei. —

Au esistatu multe legi nedrepte si ne corespundietoare cu spiritulu timpului, dar' esecutorii cei intielepti totu deun'a au neteditu partile coltiuroase, prin usu, acomodandu-le cu spiritulu timpului. — Deaca fratii magiari voescu se pazéasca santieni'a legii, apoi atunci celu putinu se nu cerce ale duce in deplinire pana la estremu, Dloru le cunoscu singuri de necorespundiatoare, ci paha la alt'a renduiala se vedia a le face suferibile prin indulgentia. Aceast'a cere resonulu! aceast'a patriotismulu curatu.

Despre фрънтіфікареа плантеї de кѣкѫрѣзъ.

Пѫблікъчіѫне.

Фабрічеї ч. р. ерариалї de хъртіѣ Schlöglmühle dela Gloggnitz i'a сѣкчесъ пъскъчіреа de a фаче хъртіѣ фоарте minѭnatъ din плънтъ de кѣкѫрѣзъ ші маї алесъ din фоіле кѫ карі сѫнтъ дѫпвълвіцї чівкалъіі. Тотъ аколо са афлатъ ші прочесѫра de a тоарче ші цесе фіреле челе лънцї але плантеї de кѣкѫрѣзъ ші de a фаче пѫне фоарте гѣстоасъ din матеріа чea пѫтрітóре a ачестеї плънте шестекѫndво кѫ фърінъ котѭнъ.

Пентрѫ ка пѫблікѫлѫ съ се поатъ конвінце кѫ окіі despre resѫлтателе de пънъ акѫмъ ші despre фъбрікъчіѫне, се вorѫ фаче експесечіонї de продѫсте din плънте de кѣкѫрѣзъ маї дѫнтъіѣ дѫ Biena дѫ локалітъціле ч. р. Типографіі de кѫрте ші de статъ ші маї тързіѣ ші дѫ алте четъцї маї марі але Монархіеї.

Сепарареа матеріелорѫ пѫтрітоаре че се афлѫ дѫ плънта de кѣкѫрѣзъ се фаче deокамдатъ дѫ ч. р. фабрікъ de хъртіѣ Schlöglmühle ші дѫ ч. р. едіфічіѣ алѫ Типографіеї de статъ din Biena.

Персоанеле прівате карі воескъ съ фолосеаскъ дѫ інтересѫлѫ лорѫ пропріѣ пъскъчіріле indikate маї сѫсъ, сѫнтъ апърътѫтѫлѫ прівілеціелорѫ дѫпърътесчї date консіліарівлѫ авлікъ Кавалерѫ de Авер, афлѫ ла ачестъ domnѫ консіліарів чea маї промтъ інформъчіѫне.

Інструкціѫне, кътрѫ domniї продѫкъторі de кѣкѫрѣзъ.

Спре а пѫтea фолосі кѫт се кade колецереа de кѣкѫрѣзъ din ачестъ анѫ ші спре а пѫтea кѫпъта фоі de чівкалъі дѫ modѫлѫ ѫртъторів ла колецереа кѣкѫрѣзълѫї.

Дѫпъ че се ва коаче кѣкѫрѣзълѫ ші се вorѫ колеце чівкълъі саѫ тълеіі, съ се десфакъ фоіле кѫ карі сѫнтъ дѫпвълвіцї еі ші съ се дѫнтіndъ пе пѫтѫнтъ ор dакъ арѫ фі ѫmedѫ пѫтѫнтълѫ, съ се ѫсче пе о ѫмтерпѫтърѫ акомodатъ, апоі съ се дѫпакетезе дѫ сачі ші съ се препаре спре а се трансporта ла локъріле кѫвепіте. Кѫ кѫтѫ вorѫ фі фоіле маї ѫскате ші маї гріжіте de пѫтрезіѫне кѫ атѫтѫ сѫнтъ ші маї вѫне. Прін ѫртаре е дѫ інтересѫлѫ продѫкъторілорѫ ка ла адѫнареа фоілорѫ съ аібъ чea маї маре гріжъ ка фоіле съ сосеаскъ ла фабрікъчіѫне кѫтѫ се ва пѫтé de маї кѫрате ші маї ѫскате *).

*) Оферте дѫ скрісѫ пентрѫ престареа ѫтърорѫ фоі калітатіве се ѫкчептъ ла Типографіа de статъ.

Фіиндкъ фоіле факъ пъмаї партеа чеа маї мікъ а паіелеї de кекързъ, продъкторілорь ле ретъпъ дпкъ паіе дестъле пентръ речеріпцеле лорь економіче ші прецълъ че капътъ пентръ фоі е впъ вепітъ кь тотълъ кратъ челъ потъ траце din келецереа кекързълеї. Прin ъртаре е de dopitъ ка фоарте мълцї продъкторі съ ърмезе ачестеї інвітърі фъкъте кътръ еі пентръ адънареа фоілорь.

Ачеаста се поате аштепта кь атът маї таре кь кътъ кь аічі е ворба de дпаінтареа впеї рамъ ноь de indъстріь, каре дъпь че се ва десволта маї таре поате фі de дпсетпътате маре пентръ економіа пъчіпале а церей.

Biena, дп Авгъстъ 1862.

А. Кавалерь Auer de Welsbach,
ч. р. консіліарів авлікь, дирепторь алъ Типографіеї de кърте ші de старь, ші кондъкторів съперіорь алъ фабрічеї ерапіалї de хъртіь Schlöglmühle.

List'a

atatu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Comun'a Brosteni cerculu Paucei 10 f. Davidu Dendiu jude com. in Rosi'a 5 f. Nicolae Diacu cantoru si proprietariu in Têu 10 f. Clemente Tamasiu parocu in Strajia 10 f. Basiliu Indreiu notarin comun. in St: imbru 5 f. Ioanu Serbu jude comun. in Cisteiu 5 f. Basiliu Albinelu economu in Springu 5 f. Ioanu Deacu Parochu in Springu 5 fl. Clemente Munteanu Parocu in Limb'a 5 f. Vasilie Rosiu proprietariu in Belgradu 5 f. Sum'a 65 fl.

Tapsa anuale pe anulu 186²/₃.

Paulu Cherechesiu Parochu in Belgradu 5 f. Alexandru Turdosianu Parochu in Belgradu 5 f. Georgiu Görög negutiatoriu in Belgradu 5 f. Sabastianu Tesl'a propriet. in Belgradu 5 f. Nicolau Tamasiu c. r. locotente in Belgradu 5 f. Petru Branu proprietariu in Ciugudiu 5 f. Nicolau Berghénu Senioru pelariu 5 f. Simeonu Berghánu senioru in Belgradu 5 f. Summ'a 40 f.

D. Nicolae Marinovici 1 f. D. Mihailu Orbonasiu Senioru 1 f. Michailu Orbonasiu Iunioru 1 f. Ioane Rusu Iunioru 1 f. George Marinovici Iunioru 1 f. Albert Siorbanu 1 f. Alexandru Sotropa 1 f. Petru Anea 1 f. Petrea Grecu 1 f. Iosifu Grindeanu 1 f. Alexandru Szilasi 1 f. Ioane P. Maieru 1 f. Ioane Dombradeanu 1 f. Ioane Auranu 1 f. Iosifu Tincu 1 f. Simionu Crainicu 1 f. Necita Callini 1 f. Mihailu Crisanu 1 f. George Bardosi 1 f. toti Iuniori. veduva Iacoban 1 f. Summ'a 20 fl.

Nicolau Baiasiu jude primariu. Constantinu Apostolu Senatoru. Ioanne Casanu Senatoru. Alesandru Baiasiu proprietariu. Alesandru Popescu Cancelistu. Marcu Popu proprietariu. fie care cate 5 fl. toti din Hatiegu. Summ'a 30 fl.

Nr. 46—1 Publicatiune de Concursu.

La postulu de Profesur'a musicei vocale, si a Cantariloru bisericesci pe note dupa regulele Artei, cu care e impreunatu unu salariu anuale de 500 fl. v. a. si Cuartiru naturale cu 2 odai — in mediuloculu loru culina — cu celariu si gradina de legumi.— Terminulu pentru concursu e prefipta diu'a de 1-a Ianuariu 1863 st. n. — Doritorii de a concurá si ocupá acestu postu voru avé de a-si substerne recursurile sale la ordinariatulu Mitropolitanu gr.-cath. alu Alb'a-Iuliei pe hartia timbrata cu urmatoarele adeverintie demne de toata credinti'a.

a) Ca sciu artea musicei vocali si si acelei instrumentali cu toata recerut'a esactitate. —

b) Adeverinti'a despre purtarea s'a morale precumu si despre cea politica,— mai in urma. —

c) Atestatu de a mai fostu undev'a Profesoriu de music'a vocale seau instrumentale.—

Blasiu 27/15 Septembre 1862.

Ordinariatulu Mitropolitanu.

48—2 CONUCRSU.

Lá scól'a normale, principale, romana, ortodocsa din Satulungu, Districtulu Brasiovului, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 200 fl. v. a. si 25 fl. bani de cuartiru.

Predîsulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fia carei luni dela Diregatori'a comunale pe langa infacisierea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pana la 30, Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasiovu la Pré On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu. alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 cr. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2. Atestatu de botezu ca e de confesiunea gr.-orientale; si in sfarsitu.

3. Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu, spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Esceleniiei Sale Pré Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parinteasca intarire.

Satulungu 18 Septembre 1862. Representantii comunei bisericesci prin
Irimia Verzea m. p. Parocu
Zacharia Parvu m. p. Curatoru

47—2 CONCURSU.

La scól'a populare, romana ortodocsa, de langa Biseric'a S. Adormiri din Brasiovulu-vechiu, Districtulu Brasiovului, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 200 fl. v. a.

Predîsulu salariu se primesce regulatu la sfarsitulu fiacarei luni dela Representanti'a susu mentionatei Biserici pe langa infaciesiérea cuitantiei timbrate.

Pentru acestu postu vacantu se deschide concursu pana la 30 Septembre a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doreste a concurá pentru postulu susu numitu are a trimite in Brasiovu la Pré On. Domnu Ioanu Popasu, Protopopulu I-iu alu Brasiovului, pe langa petitiune timbrata cu 50 cr. v. a.

1. Atestatu ca a absolvatu cu purtare buna si cu sporiu de clas'a I-a gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu din Sibiiu, séu celu putinu gimnasiulu micu.

2 Atestatu de botezu ca e de confesiunea gr. orientale; si in sfarsitu

3 Atestatu de purtare politica; si acestea pana la susu prefiptulu terminu, spre a se puté asterne cei alesi din concurenti Escelentiei Sale Pré Santitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parinteasc'a intarire.

Brasiovu 16 Septem. 1862. Representati'a comunei bisericesci prin Georgie Persienariu m. p. Parocu. Lefter Brezanu m. p. Curatoru.

49—1 Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci in statiunele vacante la scólele populare, romane, ortodocse in Districtulu Cetatei de Peatra se deschide Concursu pana in 10 Octomvre pentru urmatórele Comune.

1 Fauresti cu salariu anualu de 200 fl. v. a. 4 Stengeni de lemne si cuartiru naturalu. —

2. Ciokotisiu cu un salariu anualu de 200 fl. —

3. Carbunariu cu un salariu anualu de 150 fl. v. a. si cuartiru naturalu. —

4. Drag'a Villm'a cu unu salariu de 200 fl. v. a.

5. Secatura cu un pausialu de 150 fl. v. a. —

La toate acestea Comune pe langa leaf'a cuviinciósa e inpreunatu si unu salariu de 15 fl. v. a. pentru objecte scolare.

Dreptu aceea doritorii de a ocupá vre un'a din statiunele acestea au a se adresá pe terminulu prefiptu inaintea subscrisului la cas'a pretoriala in Somcutá mare cu cerere de propria mana a loru scrisa, si cu documinte. —

1. Ca suntu Romani de religiunea dreptu credinciósa resariteana.

2. Cu atestatu ca au absolvatu celu pucinu 4 classe normale si cursulu Pedagogicu in Institutulu diecesanu.

3. Adeverintia despre purtarea morala, dela diregatori'a politica.

Prin Candidatiune cei alesi dintre concurenti se voru tramite inaintea Présfintîtu Escellentiei Sale Episcopului Bisericei ortodocse pentru Parinteascá intarire.

Fauresti 15 Septembre 1862.

Inspectorulu schóleloru districtuale in Protopopiatulu gr.-res. Tractului Cetatei de Peatra.

Gregorie Ciocasiu Protopopu.

35—2 Publicatiune de concursu.

Pentru premiulu literariu de 100 fl. v. a. alu Asociatiunii transilvare pentru inaintarea literaturei s. c. l.

Intru intielesulu articul. XIV p. i. din siedinti'a III a adunarii generale din a. c. subscrisulu Comitetu publica prin acésta concursu la premiulu de 100 fl. v. a, cu

Cea mai buna carte despre Inaintarea economiei de campu si a pomariei intre romani pe langa urmatórele Conditiuni.

Acea carte se dea celu putinu 10 cóle tiparite in 8° mare (camu 30 scrise).

Se fia compusa in stilu catu se póte, mai popularu si usioru de intielesu si cu deplin'a cunoscintia teoretica si practica in acésta specialitate.

Manuscriptulu se fia curatu, usioru de cititu, inse nu scrisu de man'a, auctorului si nici subscrisu de elu, ci numai prevediutu cu unu Motto.

Terminulu concursului e prefiptu pe 31 Maiu 1863 pe candu, manuscriptulu este a se trimite la subscrisulu Comitetu.

Manuscripte care aru veni dupa susnumitulu terminu, se voru socoti de intardiate. Sibiui 4 Sept. 1862. c. n.

Comitetulu Asociatiunei pentru inaintarea literaturei si culturei poporului romanu.

Редактор респънзетор Ioanu Pau.

Едитъра ші типаріль типографіеї дієцесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоїа ші Дъминека. — Препъмерацїуnea сефаче дп Сібіїў ла еспедітъра фоієї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прin скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїў есте пе an 7. фл. в. а. сар пе о жъмет ate de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіле din Монархіъ пе ъn an 8. фл. сар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръine пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Incepatele се плътескъ пентръ дптжіеа óръ къ 7. кр. тіръл къ літере мічї, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репецire къ 3½ кр. в. а.

№ 78. АNδLĂ X.

Сібіїў. 30 Септемвріе. 1862.

Дпсчіinцare.

Ла провокареа маї мълторъ deскidemъ препъмерацїъne повъ дела 1-а Октомвре пъпъ ла сфършітъл апълеї.

Пентръ Сібіїў — — — — — 1 фл. 75 кр.
Пентръ Провінчіі — — — — 2 фл. —
Пентръ церї стръine — — — 3 фл. —

Escelentia!

Vediendu cercularіulu datu in Sibiiu in 26 Augustu anulu mantuirei 1862 cu num. consistoriale 657 in care ati binevoitu a Ve manifestá parerile in privinti'a radicarei uneloru scóle asia dîse nationale adesu recomandate pr'in unii articuli d'in diurnalele romane, si cetindu cuprinsulu aceluési cu atentiunea care o cere importanti'a autonomiei besericei ortodose, si delicat'a cestiune de a invigilá instructiunea publica, ne amu convinsu pe de plinu ca Escelenti'a Ta esci acelu barbatu pe care l'a alesu provedinti'a spre a ii concede conducerea celoru mai momentóse trebi nationale-besericesci si scolastice, esci acelu barbatu de unu talentu ferice, care cunoscendu relatiunele nóstre nationale fatia cu sororele natiuni conlocuitórie, si confesionale, fatia cu fratii nostri de unu sange si aceiesi origine romana, dupa asegenti'a, acelora si a tempului ai sciutu dá, cá totudeaun'a, asia si acumu, causei scolarie direptiunea cea mai nimerita, si mai corespundietória pentru inaintarea culturei religióse si nationale, cum si cea mai pastratóre de concordia intre fii natiunei romane de ambele confesiuni.

In adeveru daca aruncamu un'a privire in istori'a Cristianismului si cu deosebire in trecutulu besericei nóstre romane, aflamu ca scól'a a fostu impreunata cu beseric'a, ca ministrii besericei a fostu totu deauna data si invetiatori in scóle, ca autoritatile besericesci in intielegere cu sinódele sale au esercceatu dreptulu de a ingrigi de instructiunea publica - ca prin urmare trebile scolastice a facutu totudeauna un'a parte intregitória a autonomiei besericesci. Acestu dreptu s'a recunoscutu in principiu si de regimele temporanu d'in tempu in tempu, dupa cumu se vede din citatele si alte mai multe ordinatiuni mai inalte; eara in respectu cu alte confesiuni s'a garantatu acestu dreptu deosebiteloru confesiuni, spre regularea potestatei de statu si de beserica in afaceri scolastice, pr'in mai multe tractate.

Escelentia! Fatia cu aceea stare, in care beseric'a ortodosa din Transilvani'a, in mania atatoru cereri substernute la inaltele locuri, totu se mai impedeca in esercearea drepturiloru sale canonice - si in care dreptulu potestatiei de statu in afacerile scolastice - cu privire la dreptulu potestatei besericesci nu se afla regulatu prin tr'unu tractatu cu tóta preciseunea - tóte incercarile facute de unii si altii de a radicá scoli nationale, fara deosebire de confesiune, nunumai ca suntu netempurii, si vetamatórie de autonomi'a besericésca, ci si totu deuna data periculóse pentru natiunea romana intréga, de si ele potu purcede de altumentrelea din motive nereutatióse, ba chiaru curate spre a inaintá si latí cultur'a intre poporulu romanu - pentru-ca infiintiarea uneloru asemenea scóle fara intrevenirea ordinariateloru si incuviintiarea sinódeloru concernente nunumai vatema dreptulu, ce a esercceatu beseric'a in instructiunea publica pana acumu de seculi, dar' póte dá ocasiune potestatei statului d'a se amestecá in afacerile scolastice, cu destula dauna a educatiunei nóstre nationale. —

Celi ce se mai indoescu despre adeverulu acestoru aserte, se le vina aminte cele mai próspete lupte ale reformatiloru unguri din Ungari'a si Transilvani'a, cum si caus'a luteraniloru sasi de acést'a categoria, si lesne se voru convinge. —

Radicarea si sustînerea de scóle nationale romane, fara deosebire de confesiune, nu se póte justificá nici din puntu de vedere alu economiei, séu asia disei saracii nationale, pentru-ca daca potu romanii dintr'unu comitatu veri districtu infiint'a, si sustiené doue séu mai multe scóle centrale- cu puteri intrunite, potu fara indoiéla totu cu acelesi mediu-lóce face, si sustiené un'a séu mai multe scóle confesionali de acelasi rangu. si prin urmare totu atate scóle romane, pentru-ca aceiesi factori dau acelasi cvotu.

Escelentia! Subscrisii premitendu aceste meditatiuni nunumai ca se simtu indetorati a marturisi, ca convingerile Escelentiei Tale in privinti'a scóleloru descoperite in memoratulu cercularіu suntu si ale loru, si ca prin urmare voru nîsui cu tóta ocasiunea a le dá valórea loru in viti'a practica; ci totu deun'a data a-Ti si aduce multiamit'a cea mai ferbinte si cordiale, pentru ca, cá unu Arhiereu adeveratu alu besericei lui Christosu, si fiiu credintiosu alu natiunei romane, si cu acésta ocasiune ai sciutu aperá autoritatea besericei ortodose, si dreptulu ce i se cuvine asupra instructiunei publice, si ai aretatu calea cea mentuitória si unica in afacerile scolare pentru intrég'a natiune romana- pe carea amblandu nu va rataci, sî nu se va pote impedecá în desvoltarea s'a de nimeni.

In fine mai remane cá radicandu ochii nostrii spre ceriuri, si indreptandu rugele nóstre catra Creatorulu, Gubernatorulu si Conservatorulu a tóta faptur'a, cu un'a anima plina de pietate, si intr'unu cugetu se ceremu cá din indurarea sa cea bogata si de ómeni iubitória, pr'in puterea cuventului fiiului seu si Dumnedieului nostru Isusu Christosu se faca: cá tóte ostenelele si nesuintiele Escelentiei Tale puse intru deá restitui besericei ortodose din Transilvani'a védia si drepturile ce i se cuvinu in intielesulu santeloru canóne se se incoróne cu resultatele cele multu dorite, catu mai curendu - cá se ni Te conserve intregu, si sanetosu, intru multi ani spre a ne manuduce, cá unu geniiu si mentoru in tóte dilele vietiei, catra tînt'a mentuirei, cá asia se marimu cu totii numele celui préinaltu alu tatalui nostru ceresecu. Aminu. —

Din Siedinti'a Soborului protopopescu tienuta in Mures Osiorheiu in 20 Septemvrie 1862 *) Ai Escelentiei Tale servi. Din partea clerului:

Parteniu Trombitasiu de Betlénu m. p. Protopopu. Ioan Hodosiu m. p. Parocu la Malomfaleu si Notariu protopopescu. Teodoru Mate m. p. Par. alu Musînului. Ioanu Stoicoviciu m. p. Par. la Megiesifaleu. Iacobu Cristurianu m. p. Par. in Cristuri. Ilia Fulea m. p. Par. Egersegului. Iacobu Geaja m. p. Parochu la Nasn'a. Ioan Hodosiu m. p. Par. la Bandu. Zacharia Bots m. p. Din partea luméniloru: Michaile de Orbonasiu m. p. Protonotariu la Tabl'a regeasca. Georgiu Romanu Asesoru actualu Tablei regie pentru Transilvani'a, Proprietariu crucei cu coróna pentru merite. Nicolau Gaitanu Cons. de trib. provis. crimin. Nicolau Vladu m. p. Georgiu Tabacariu m. p.

Сібіїў 28 Септ. Дптръndъ ла тедипца комітетълъї Асоціацїъnеї, че са цінътъ мерквреа трекътъ, о епісодъ ла міжлокъ ші пепътъndъce дпкъ стіліса протоколълъ, пе пътемъ дппъртъші nimika маї апроапе деспре декврсъл еї, прекътъ протісърътъ дп Нръл трекътъ, дп каре са фъкът о грешалъ

*) Acést'a adresa, ce ni se tramisa dela scaunulu protopopescu a'u M. Osorheiului o publicaramu cu atata mai mare multiemita, cu catu din trans'a vedemu cumu inteligínti'a nóstra incepe a se petrude de insemnatatea trebei scolarie neaparatu de lipsa pentru inaintarea poporului in cultura, si cumu scie se'i dé aceea atentiune fara de care nu ne vomu fericí nici odata, tractenduo in sobóre precumu cere autonomi'a bisericei noastre dreptu-credincioase. R.

дп пѣтеле челорѣ стіпendіаці, кѣчі пѣ I. Стѣпінѐнѣ, чі Міхаіл Стръшѐнѣ а прімітѣ стіпendіѣ de 50 ф. —

Din o скрісоаре а пресідіялѣї гѣберніалѣ кътръ Комесѣлѣ съсескѣ се вede, къ Маіестатеа Са Дмпъратѣл а апларідатѣ статѣлѣ саларіалѣ ші персоналѣ пентрѣ мѣнічініеле съсешті, ші а конческѣ прégраціосѣ, ка келтѣеліле ачестѣї статѣ персоналѣ кѣ 173324 ф. ші 2700 съ се пѣтере ачесторѣ мѣнічіній пънъ ла дечісіѣнеа дптребърії: каре фондѣ ва авеа съ пóрте ачесте спесе дефінітівѣ, din вістеріа статѣлѣї de окамдатъ пе доі анї ші адекъ дела 1-а Іѣніѣ 1861, саѣ din зіѣа декѣндѣ аѣ прімітѣ ачесте мѣнічіній адміністрацівнеа політікъ ші жѣдіціаріъ. Ші фііндѣ къ саларіеле ші персоналѣ пѣ саѣ апларідатѣ, прекѣмѣ аѣ фостѣ тъсърате дела Бніверсітатеа съсеаскъ, ба фііндѣ къ дп еле саѣ фъкѣтѣ ші категорії de лефі dѣпъ решедінца скаѣнѣлѣї саѣ a дістрікѣтѣлѣї, са рѣдікат о воче дп „Herm. Zeit.“ каре ламентеазъ асѣпра ачестеї дечісіні, дпсъ пѣ, кѣмѣ зіче авкторѣлѣ артікѣлѣї, пентрѣ къ дп четъці сар фі датѣ амплоіацілорѣ пré марі лефі, чі ка съ факъ атенці пе бърбації дела локѣріле імпѣітоаре, ка аколо унде се чере, съ dé ажѣторіѣ ші съ адѣкъ ла валіdітате тотѣ асеменé дрептѣ пентрѣ ѣтоці. ш. а.

„Fremdenblatt“ обсервъ ла фаітеле че саѣ ръспъndітѣ асѣпра месѣрілорѣ спре есекѣтареа конституцівнеї din Февръаріѣ: Тотъ полетіка despre ревісівнеа конституцівнеї din Февръаріѣ требѣе маї наінте съ аібе наінтеа окілорѣ асіома, къ ревісівнеа есте посібілъ нѣмаї пе калеа конституціоналъ, адекъ прін вотѣлѣ амбелорѣ касе кѣ о маіорітате de doe treімі але мембрілорѣ пресенці, каре требѣе съ капете санкцівнеа дмпъръtéскъ. Консѣлътреї despre ревісівне требѣе маї наінте de тоате съ пречédъ пресенція Сенатѣлѣї імперіалѣ маї лъцітѣ. Ка съ поатъ дпсъ оаменіі ажѣнце ла Сенатѣлѣ імперіалѣ маї лъцітѣ, есте лінсъ de o леце електоралъ пентрѣ Ардеалѣ, de есерчіареа алецерілорѣ, de конкістареа дієтеї трансілване ші de пропѣнчіареа ачестеї дієте despre трітітереа ла Сенатѣл імперіалѣ. Орі че се скріе даръ дптрѣпа саѣ алта дірекцівне есте de нічі о трéбъ, маї въртосѣ кѣндѣ ачеаста честівне din лоптрѣ се дподъ de реформта Бѣndѣлѣї, каре маї апроапе пѣ мерце пестe стадіѣлѣ вnеї dopінце din вртъ, дп каре domніторіѣлѣ ші попоарѣле съптѣ дпцелешї, ші а кърві інкомпатібілітате кѣ конституцівнеа din Февръаріѣ пѣї маї пѣцінѣ, ка доведітъ.

Лѣї „Agrm. Zeit.“ се скріе din Biena, къ de пѣ ворѣ дпшела тоате семнеле, апоі дп політіка din лоптрѣ de аколо се ва фаче кѣрѣndѣ вnѣ пашѣ дпсемнатѣ, ші къ dѣпъ дптоарчереа дмпъратѣлѣї се ворѣ фаче конклѣзівні хотърѫтоаре дп прівінца політічеї, каре ар фі съ се цінъ фацъ кѣ ачеле церї, каре дпкъ пѣ саѣ апексатѣ ла Конституцівнеа din Февръаріѣ, къ кѣ deосебіре сар афла не потрівітѣ, къ капчеларіа вngрéскъ дпкъ пѣ са декіаратѣ пентрѣ конституцівнеа din Февръаріѣ, ба къ о ші пéгъ, ші къ ла тоатъ дптъмплареа аре съ се адѣкъ вnітате дп консіліѣл міністеріалѣ.

— Тімпѣлѣ пе ла ноі дтѣлъ фоарте бѣнѣ, зіѣа калdѣ дестѣлѣ сеара ръкоаре. Кѣлесърі вііторѣ аѣ дпчепѣтѣ дп маї мѣлте локѣрі ші de лѣпі ворѣ дпчепе претѣtіndінеа. Прецѣріле мѣстѣлѣї се лéгъпъ дптре 50–70 кр. ноі de вадръ. Вінѣлѣ de ші пѣ ва фі ка чел din 34, dap тотѣ се поате пѣтера дптре челе маї бѣне. Ісрістіі, теолоції ші препарандіі аѣ дпчепѣтѣ а се адѣна ла прелецері. Аѣзітѣ къ пѣтерѣл ісрістілорѣ ромънї ла академіа de дрептърї есте маре ка нічі одатъ пънъ акѣма, dap фііндѣ чеї маї мѣлці таре сърачі не темемѣ, къ се ворѣ рърі, деакъ пѣ ворѣ дпкърце ажѣтоаре.

F o g a r a s i u in 22 Septembre 1862

In $^{25}/_{13}$ $^{26}/_{14}$ si $^{27}/_{15}$ Septem. sia tienutu si la noi Comitetulu representativu prim'a s'a siedintia pe bas'a nouei instructiuni provisorie. Joi la 9 oare sa deschisu siedinti'a prin Ilus. Sa D-lu Capitanu supremu, care fu invitatu prín o deputatiune dintre membri Comitetului, si ocupandu scaunulu presidiale prin o vorbire ponderoasa arata seriositatea timpuriloru celoru critice si de transitiune, in cari ne aflamu, legaturi demultutrecutulu cu recentu trecutulu si presentulu si ne convinse de necesitatea refugiului din partea stapanirii la instructiuni si ordinatiuni provisorie, cumu este si aceast'a pe care avemu a ne constitui, si in fine dechiarà, dupa cetirea membriloru Comitetului, siedinti'a de deschisa. Mai intaiu s'a cetitu din Instructiune concerninti §. §. atingatori de constituirea Comitetului si a agendeloru aceluia, apoi se primi instructiunea dupa oresicari discusiuni, escate prin propunerea unoru membri din partea confratiloru magiari, cá noi se nu primimu aceasta instructiune, cá unu ce octroatu si neconstitutionalu. Cu toate ca mai multi dintre membrii Comitetului au fostu de parere se se faca o representatiune la Maiestate, prin care se dechiaramu, ca aceast'a instructiune nece pe noi romani nu ne poate indestuli din causa ca dupa aceast'a instructiune nu suntemu din destulu representati; totusi la propunerea unuia dintre membri, ca in speranti'a catu de curundu conchiemandei Diete se o luamu numai simplu la cunostintia. — Fora alt'a coda dupa ea, sau primitu unanimu. —

Dupa aceea sau cititu pe rendu decretele si ordenatiunile Inaltului regiu Guberniu si a Inaltei Cancelarii aulice, sau alesu prin tiedul'a Vice-capitanu politicu si presiedinte judecatorescu *) si in fine dupa alte multe lucruri interesante sa adusu inante din partea unui membru **) caus'a scoaleloru din acestu nobilu Districtu, recomendanduo Comitetulu spre calduroasa inbratiosiare si atentiune, cu atata mai multu cu catu ca scoalele in acestu Districtu spre rusinea nóstra stá sub absolutismu cu multu mai bine si mai regulate, cá sub amploiati presenti din sangele poporului,- aduse inainte, ca densulu este convinsu, ca deaca altecele cá patrioti in aceste timpuri critice pentru poporu nu putemu face, baremu se'i aretemu ca ne interesemu pentru luminarea si cultur'a lui: se otarà apoi a se pune Comitetulu prin o representatiune cu capii bisericiloru de ambele Confesiuni in Cointielegere, si asi'a mai intaiu de toate se se apuce de regularea causei scolare care numai ingaduie amanare de unu minutu. — ***)

Sambata la 3 oare se dedu din partea Ilustr. Sale Dlui Capitanu unu prandiu stralucitu, la care lua parte afara de toti membrii Comitetului, si oficirii superiori, si membri Comisiunei pentru trebile granitieriloru. —

Se redicara aici mai multe toaste, dintre care din partea D-lui Capitanu supremu unu toastu pentru Imperatorele si stralucitai familia si asia ne despartiramu dupe ce toate, au de cursu in cea mai buna ordine. C.

S a t u l u n g u l a S a c e l e in 20 Septemvre. (Incheiere.)

Ce atinge mai incolo Comunele deobligate la dotatiune, nu avemu de a perde vorbe multe in privinti'a loru. Stimu cu totii, ca precumu unu individu, asi'a sî o Comuna nu pré da bucurosu, si ori ce contribuire o face, fara voia, cu neplacere, déca nui intielege foloasele; iaru déca cei chiamati o capacitédie atunci in fine totusi se invoiesce sî contribue sî ea dupre puteri. E bine, datusi-au cinevá silintia, sî anume érasi cei chiamati, cá sa le capacitedie sî pre ele despre lips'a cea imperativa a dotatiunei? Érasi respundemu: ca nu! Preotii nostrii aici nu potu multu folosi; caci cele mai multe Comune suntu mestecate, romani sî sasi, apoi scimu, ca sasii nu asculta de Preotii romani. Cine dar' sa le fie capacitatu? De buna seama ca nu altii, decatu insele Oficiolate scaunale, catra care 'si sî indrépta Universitatea Cercullariulu seu cu total'a eschidere a conlucrarei preotimei nóstre.

Sî én' se vedemu in fine, cumu 'si implinira Oficiolatele scaunale indetorirea aceast'a impusa loru de catra Universitate?

Eu avui ocasiune a calatori acumu de curendu prin mai multe scaone din fundulu regescu, sî 'mi castigai informatiune mai de aprópe despre starea de fatia a trebei dotatiunei, atatu de la unele Oficiolate scaunale catu sî de la preotîmea sî Comunele noastre din acele scaune; inse trebue sa marturisescu, ca Oficiolatele scaunale toate pana la celu mai depre urma statatoare din indivîdî sasi, - inca n'au facutu mai nimicu spre inaintarea sî finaľa realisare a dotatiunei Preotimei noastre, potrivitu Conclusului sî Cercullariului universitatei, ba din contra ele inse se pare ca intr'adinsu mai multu au innapoiatu afacerea aceast'a, - incatu dieu! prelenga o astufeliu de procedura din partele, nu'mi pré vine a crede nici promisiuniloru lui „Cronstädter Zeitung“ ce ni le facuse mai deunadîle in obieptulu cescionatu. Lucrulu sta asi'a: ca din partea Oficiolateloru scaunale afacerea dotatiunei se concrediu Inspectoriloru respectivi spre pertractare oficioasa. Acestea esîndu ocasionalmente prin unele Comune propusera caus'a asi'a numiteloru Comitete comunale, (iara'si toate statatoare din sasi) sî in contielegere cu acestea imbiara, dîcu in unele pre pucine Comune numai, pre Preotii nostrii cu nesce rupturi de pamenturi sterpe, neroditoare cá vai de ele, pre la marginea hotareloru, pre care inse Preotii, nevoindu a'si mai imultî sarcinele sî nevoile nu voira a le primi. Inca nici o Comuna nu amu aflatu, unde se se fie incercatu baremu Oficiolatulu respective Inspectorulu a realisá escinderea portiunei canonice in sensulu conclusului Universitatei; sî numai din partea unui Jude regescu singuru se dede promisiunea, ca cu finea lunei curinte vá efeptui finalumente afacerea dotatiunei sî vá mediuloci, cá se se dea pentru unu Parochu 10—14 jugere cu totulu portiune canonica. Vomu vedea; eu inse suntu Tom'a necredinciosulu sî in privinti'a aceast'a. Sî óre cumu asiu puté crede domniloru! Candu intr'unu satu curatu romanescu 'mi spuse Parochulu sî

---

*) Cine? Ne rogamu se ni se faca cunoscutu. R.

**) Se traiasca! R.

***) Pré bine si intielepcesce vreti se lucrati. Dumnedieu se ve ajute. R.

Curatorii bisericesti: ca insusi Inspectorulu concerninte aru fi desmantatu poporulu dela escinderea portiunei canonice pentru Parochulu loru?— Candu in altu satu mestecatu mi se spuse, ca insusi Inspectorulu s'aru fi dechiaratu catra sasii loru astufeliu: „sai dati," Parochului nostru „astufeliu de pamenturi, care sa fie numai pamenturi"?- Candu in alu treilea satu in fine mi se spuse, ca iarasi Inspectorulu aru fi disu catra sasi: „dati Parochului resariteanu astufeliu de pamenturi, unde sî in midiuloculu verei se inghietie unghiile iepurelui" ? ! !

Iata, astu-feliu sta treab'a dotarei preotîmei noastre din fundulu regescu; si din acestea fie care 'si vá puté insusi for'ma unu conceptu, despre aceea, ca c'amu ce feliu de portiune canonica are de a astepta preotîmea noastra, in urm'a desmentionatului conclusu alu Universitatei sasc?

Dotarea cuviinciósa a Preotîmei noastre celei lipsite, este unu actu alu egalei indreptatîri, unu actu alu dreptatei; inse la dreptate séu egalu indreptatîre se cere o inima sincera iara nu egoistica, - se cere o iubire adeverata in sensulu evangeliului lui Christosu, iara nu ura sî despretiu nationalu: cumu dara vomu puté astept'a, cá din partea Diregatorieloru din fundulu regescu se se efeptuedie dotarea preotîmei noastre pe basea egalei indreptatîri, pe basea dreptatii? Candu sî copii cunoscu, ca Diregatoriele acelor, cumu suntu ele compuse astadî - vedî Doamne! pre basea punteloru regulative din evulu mediu!- constau numai sî numai din sasi curatî.

In adeveru, nu mai remane alt'a, decatu se se infiintiedie, dupa cumu se dîce sî Curtea casativa la Vien'a pentru Sachsenlandulu celu nou, cá asi'a toate trei instantiele se constea iarasi din sasi sî numai din sasi, sî apoi atunci sermanii romani se ne culegemu numai catrafusele sî se dîcemu sanetate buna fundului regescu, pre care 'lu amu erezitu atatea veacuri!— Dóra ast'a se vá fi sî asteptandu? ! —

Pest'a 28 Septemvre 1862.

Domnule Redactoru!

Suntem dedati de unu tempu incóce a ceti destule calomnii asupra nóstra in jurnalele magiare. Noi le lasaramu aceste de multeori fara cuventu, nu pentru ca dóra ar avé dreptu fatia cu noi, ci parte, pentru-ca ne-a provediutu natur'a cu paciintia rara, si cu unu semtiu mai nobile decatu se stamu necontenitu in cérta neomenósa cu colocuitorii nostri, parte pentruca colónele jurnaleloru nóstre suntu cu multu mai inguste, decatu se aiba locu destulu de a respunde la tóte calomniile si clevetiturele veciniloru nostri.

Insa nu potemu lasá fara cuventu unu articulu din „Magyarország" dela corespundintele (Π), unu articulu scrisu de mana romana in contra romaniloru, de o mana, carea erá chiamata canduva a imparti binecuventare poporului seu, dicu: scrisu de o mana, ce s'a nutritu d'in prescurele si d'in pung'a romanului.

Credu ca me vei pricepe despre cine vorbescu.

Domnulu acest'a, care-si afla mantuirea sufletului seu in aceea, se servésca pentru bani cu calomnii jurnaleloru magiare, astadata 'si radica cuventulu in caus'a gimnasiului Beiusianu, si tientéza intr'acolo, ca „nu e cu scopu in Beiusi a propune studiile in limb'a romana, ci in cea magiara, pentruca ast'a e limb'a oficiósa in Ungari'a, propunerea in limb'a romana ar fi spre daun'a cea mai mare a tineriloru intru inaintarea in sciintie, si intru portarea ofiiciiloru de statu; adeca: aru voiî, ca uniculu gimnasiu romanu in Ungari'a se se prefaca in gimnasiu magiaru!

Perirea ta d'in tine va fi.... Candu vei incetá Dómne! a sbiciuí pre poporulu romanu cu sierpii cesti veninatori, cu vermii acesti-a pururea neadormiti, carii se incérca a róde radecin'a cea sanetoasa a arborelui natiunali? Destulu ne-au necasitu straini, insa e cu multu mai tristu a vedé pre romanu sepandu grópa romanului!

Marturisimu sinceru, ca nu potemu cuprinde, cum nu se rusinéza astufeliu de ómeni sînguri de sîne, pasîndu pe terenulu jurnalisticei cu asemenea planuri? insa

. . . . . Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? . . . . . (virg.)

Sciu pré bine, ca unoru magiari esaltati li sta in ochi uniculu gimnasiu alu nostru, unde suna si va suná limb'a romana, pana va fi unu romanu in Ungari'a; inse ei nu sciu, séu nu voescu a sci, ca romanulu s'a luptatu si se va luptá mai multu pentru limba decatu pentru viétia! apoi inca acuma, in secolulu alu XIX-ea cugetati a ne despoiá de dreptulu celu mai firescu sub sóre, de intrebuintiarea limbei materne in scólele nóstre? — Ve asiguramu, ca asta nu vi va sucede pe lenga tóte uneltiturele.

Apoi mai dîca cineva, ca traimu in tiéra constitutionala, in carea e respectata egal'a indreptatîre a popóreloru! mai dîceti-ne, ca suntemu liberi intru treburile nóstre religiunarie si scolastice séu dóra e mai usiorata starea nóstra acuma. decatu sub sistemulu trecutu? Ba! Atunci ne silîau se invetiamu germanesce, si acuma magiaresce se invetie tinerii nostri intr'unu gimnasiu, unde nu-i urma de magiaru, cerculu intregu, fondulu, fondatoriulu, profesorii, si studintii gimnasiului suntu romani? Bine! incercati magiarisarea si mai departe, dîceti, precum ati dîsu despre slovaci, ca romanii (adeca d. (Π.) in numele loru) poftescu introducerea limbei magiare in Beiusi!

Nu ve mance grigea, ca romanii, invetiandu romanesce pr'in scóle, nu voru poté inaintá in sciintie, sciu ca voi nu li-ti intinde mana de ajutoriu, ba chiaru d'in contra, voiti intunecarea lui astufeliu, cá invetiendu sciintiele magiaresce, se nu pricépa mai multu decatu: én várok, te várasz, ö vár.

Grigiti fratiloru! ca astufeliu de apucaturi nu voru duce la scopu; pre romani (exceptis renegatis) nu-i veti preface in magiari, poteti intrebuintî'a ori-ce mediulóce maestrite, secrete séu si infernale, credinti'a nóstra inse este aceea, ca va veni tempulu, candu ve veti tredî si voi, si veti marturisî cu sînceritate ceea ce dice fostulu ablegatu D. Mocsáry in cartea sa **„Nemzetiség."**

„Tegyük szivünkre kerünket s valljuk meg, „hogy nem vóltunk méltányosak s igázságosak „idegen ajku honosinkiránt" (pag. 183). „Az „igazságtalanságot mindig eléri a büntetés, habár „lésön jön is az, de el nem marad, mert ez a „természet rendje s a sors törvénye, hogy min„den oknak van okozata" (pag 187.)

Aceste suntu nisce adeveruri, ce nu le poteti negá, si a le refrange, deci ve rogamu se ne lasati pre noi in simplicitatea nóstra, si nu ne fericitati cu limb'a vóstra; lasati pre tinerii nostri se invetie si mai departe romanesce, - de si este neobraznici'a cea mai mare a afirmá, ca propunendulise studiile romanesce, n'ar poté inaintá in sciintie!

Ear de alta parte ferésca D-dieu patri'a nóstra de svatuitorii ca domnulu (Π); ferésca dicu, pentru-ca sîlinduse a face placere si servitiu magiariloru, tiér'a intréga o ar impinge in discordi'a si in antîpatî'a cea mai mare. Fides tua te falvabit! M. B.

---

27 Septemvre. Domnule Redactoru!

Aveti bunatate a dá si articulului meu onórea in „Telegrafulu Romanu"!

Cugetu, ca nu voiu fi fostu uniculu, care la publicarea „Telegrafului Romanu" N. - - - Apoldu de susu se bucurá, cetindu ca si romanii chiaru de pe sate inca vréu a propasi in cultura cu celelalte natiuni colocuitóre. Atunci intieleseiu, ca romanii apoldieni fura norocosi mai intaiu a poté scóte adeverulu la lumina sî a aduce pre mai-marii loru la convingere despre elu, si apoi prin ajutoriulu acestor'a a pune scoal'a in lucrare si a realisá idea culturei poporului; inse acum avuiu si ocasiune la calatori'a mea p. A. a vedé chiaru si aceea realisatu, ce erá pe atunci numai sperantia. Acumu poate cinevá se vedia din o dimensiune mare nu numai zidurile goale ale cladirii, despre care se scriiá deunadî, ci totu edificiulu acoperitu. Cu toata securitatea putemu dara sperá, ca apoldienii, de si in acestu anu nu voru puté fini scoal'a in toate pentru inaintarea timpului rece, pe anulu viitoriu fara indoiala voru serbá inaugurarea, si subu ajutoriulu de susu voru incepe o alta viétia, adeca: voru se traiesca nu numai fisice, ci si spiritualu.

Nu voiu Oloru! sa laudu pe apoldieni, cá unulu ce dóra si mai nainte a simpatisatu cu densii, pentru-ca la mine suntu laudele foarte scumpe, dara numai din acelu punctu de vedere, pentru-ca candu ii voru imitá bataru numai satele curatu romane, atunci nu gresiescu candu dicu, ca preste vre-o cateva decinii ne vomu puté mesurá cu ori care natiune din patria. —

Unu calatoriu.

ПРІNЧІПАТЕЛЕ ȣNITE.

Din Biena ca скрісѣ ла „Ung. Nachrichten" ші din аческе аѣ трекѣтѣ маї ѧп тоате жѫрналеле цермане: Аціtаціѫнеле партітелорѣ політіче се тѫрескѣ din zi ѧп zi, Прінцѫлѣ Кѫса се фаче тот маї вржчіосѣ атѫт ла боіарі, кът ші ла партітѫлѣ de акціѫне, се паре, къ сар пѫтеа прогноітіка кѫ дестѫлъ секѫрітате, къ реціmѫлѣ лъї пѫ ва авеа о віацъ пре ѧнделѫнгатъ. Мѫлтѣ ѧпсетнатѣ есте ѫртъторѫлѣ фаптѣ мітітел. Чел de маї наінте Хосподар ал Ромъніеї прінцѫл Бібескѫ, а сосітѣ декѫрѫндѣ de ла Паріс, ѫnde ші атѫзатѣ статорніка локѫінцъ, ла Бѫкѫрещті, ка съ'ші регѫлézъ ѫnеле релаціѫнї фаміліаріе. Ел а черчетат пе Кѫса, ачеста ѧпсъ

ла лъсат съ ащепте лн антішатврв маї о жвтътате орѣ ші апої ла прімітѣ кв кввінтеле: „Ме бвкврѣ къ D-та еаръші аї черчетатѣ одатъ патріа Dтале; Dта Те веї лптоарче de бвнъ сѣмъ квръндѣ лнderъптѣ.“—

Noї кцетъмѣ а пв пътеа маї біне ръспвнде ачесторѣ жврпале петцешті; каре тотѣ афлъ кате чева неплъкѣтѣ пептрв дъпселе лн Прінчіпате, декът а репродвче din „Реформа“ внѣ артікол кв датѣ din 19 Септем. каре свпъ аша:

Dвminекъ ла 16 але кврентеї, о маре парте din котерсанцїї Краіовенї, афлацї лн Капіталъ, саѣ лнфъцішатѣ лн авденцъ ла Мъріа Са Прінчіпеле Domніторіѣ, пе каре Мъріа Са прїіміндві кв тоатъ солічітвdinea внві адевъратѣ пъріпте, а біневоітѣ а ле адреса ші вртътоареле кввінте плине de патріотісмѣ:

„Domнілорѣ!

„Сжнтѣ патрв анї de кжндѣ пацїа та кематѣ лн капвлѣ сї; тоате міністеріеле кжте амѣ авутѣ de атвнчї ші пънъ астъзї аѣ лнтжмпінатѣ марї гревтъцї лн есерчіцїѣ кіетарії лорѣ, амѣ бъгатѣ de сеамъ лнсъ кв лн цеара поастръ, тоцї се вітъ ла Domнѣ пептрв тоате лвкрврїле: de грешесче внѣ свв-префектѣ, Domнвлѣ е віноватѣ; de пв плоѣ, Domнвлѣ е віноватѣ; лнтр'внѣ квжнтѣ, бінеле ші рѣвлѣ сжнтѣ de о потрівъ арвнкате асвпра Domнвлві, ші пвтаї асвпра Domнвлві; пептрв ачестѣ кввънтѣ, еѣ матѣ отържтѣ, фъръ а атінце, кжтвші de пвцінѣ, леціле ші датінеле de астъзї але църеї, матѣ отържтѣ а мъ окупа лнпревънъ кв міністрії меї, de кжртвіреа църеї, лнтр'внѣ кінѣ кв тотвлѣ актівѣ; пептрв каре. въ рогѣ пе тоцї, ші ка Domнѣ ші ка Ромънѣ, ка орї de кжте орї вецї авеа врео певое, съ веніцї ла мine, ші въ воіѣ прімі ка внѣ пърінте; внѣ лвкрв лнсъ, въ рогѣ: ка ла тоате плънцеріле domніеї воастре съ пв фіцї повъцвіцї de кжтѣ de спірітвлѣ de дрептате ші de адевъръ.“

Анлавdжндѣ din тотѣ свфлетвлѣ пострв асетепеа повіле ші патріотіче кввінте але свверапвлві църеї, сжнтемѣ лнкредінцацї кв тоцї ромънії чеї бвпї се ворѣ пътрвnde de адевъратвлѣ лорѣ лцелесѣ, ші фіекаре лн сфера че окупъ ші dвнъ пвтеріле сале, ва лвкра лн інтересвлѣ патріеї, каре е інтересвлѣ фіекървіа din ноі; пвтаї кжндѣ не вомѣ пътрвnde фіекаре de сітцітжнтвлѣ дрептърілорѣ ші даторіілорѣ пóстре, пвтаї атвнчї вомѣ пвтеа ефектва бінеле котвнѣ, ші лнтredika ръвлѣ; пънъ кжндѣ дарѣ пв вомѣ лнвъца а не кпоаште ші а не лнплініі дрептърілеші даторіile, пжнъ кжндѣ пв вомѣ сві а воі ші а лвкра прін ноі лншіне, а пв аштепта тотвлѣ дела гвверпѣ, вомѣ ръмжнеа тотѣ лн стареа лн каре пе афлътѣ; къчї орї че ръѣ саѣ орї че біне ар вені песте цеаръ ші песте ноі, пв'лѣ пвтемѣ даторі de кжтѣ повъ, ші пвтаї повъ.

Съ лнвъцътѣ dar а воі кв отържре ші а тръі прін ноі лншіне, еар пв тотѣ прін алцїі, къчї пвтаї астфелїѣ пе вом пвтеа вжті пацївне; пвтаї астфелїѣ вомѣ пвтеа фі пісте четъцені адевъраці, еар пв піште свпвші вміліцї карі асчеапъ тотвлѣ de ла гвверпѣ, прекътѣ склаввлѣ асчеапъ тотвлѣ de ла стъпжнвлѣ съѣ.“

Тот din „Реформа“ ші din „Ромънвлѣ“ ведемѣ къ Мънъстіріле аша пвмїте Брапвепештї, саѣ лватѣ пе сеата статвлві, ла пропвнереа Консілівлві міністеріалѣ прін офіц domнескѣ.

Р в с і а. Лн 8 Септ. са сербатѣ лн Новогородѣ тіа de анї дела лнтемеіереа імперівлві рвсескѣ. Тоате газетеле лнплѣ колоанеле сале кв дескріереа ачестеї сървъторї стрълвчіте, пептрв каре са лнтребвінцатѣ тóтъ пвтереа мілітаръ рвсéскъ. Дескоперіреа монвментвлві, че са ръдікатѣ аколо лн амінтіреа ачестеї сървъторї, са фъкътѣ кв деосебітъ черімоніѣ. Dвнъ че аѣ фостѣ ащезате трвпеле, а мерсѣ Лмпъратвлѣ ла бісерікъ, вnde са цінвтѣ С. Літврціѣ. De аічеа а мерсѣ елѣ къларе лн фрвнтеа ставвлві ценерал алѣ съѣ ші а кондвктвлві сървъторескѣ de о мвлціте de преоцї кв стéгврї ші кв с. ікоане, ла каре са інсоцітѣ ші Лмпърътéса кондвсъ de кліропотвл короанеі, ші аша ажвнгвндѣ ла монвментѣ, лънгъ каре ераѣ кортврї пептрв Лмпъратвлѣ ші Лмпърътéса, а кървтѣ акоперетвнтвлѣ монвментвлві ші лндатъ са кънтатѣ доксолоцїа ші апої мітрополітвл Філаретѣ а четітѣ о молітвѣ, лн каре еа аментітѣ domніторіі de маї наінте ші марії вървацї аі Рвсіеї ші са черътѣ бінекввънтареа череаскъ песте імперівл рвсескѣ. Dвнъ ачеea саѣ релторсѣ еаръші лн бісерікъ ші трвпеле лн нвмер de 12,000, ла каре се афлаѣ фрацїї ші фіїі Лмпъратвлві, аѣ дефілатѣ наінтеа лві ші аѣ фостѣ командате de тареле прінчіпе Ніколае. Маї тързіѣ са датѣ трвпелорѣ мънкаре ші бевтвръ, ші аѣ фостѣ онорате de пърéкеа Лмпърътéскъ свътѣ септвсіастіче стрігърї de бвкврїѣ. Ла 5 óре а врматѣ вн пръпсѣ de 350 персоане лн палатвлѣ лмпърътескѣ, ла каре а ръдікатѣ Лмпъратвл тоасте пептрв повіліте. Сеара а фостѣ четатеа ілвмінатъ ші Лмпъратвл а трекът прін тоате вліціле, ші апої са пвс пе наіе ші а мерс ла Городішче, свврвівл, вnde прекът се зіче, а локвіт Рврік, ші вnde а фостѣ прегътітъ о сервътоаре църъпеаскъ. Ачі аѣ ащерпвтѣ черéнії кантапеле лорѣ песте пътънтвлѣ вмедѣ ші Лмпъратвл а требвіт съ трéкъ песте еле. Dимінеаца а прімітѣ пе черені наінтеа палатвлві ші іа демвстратѣ съ се пъзéскъ de фаіме фалсе ші съ съвършеаскъ трéба кв посесорії.

Notiце Diверсе.

— Міністрв de фінанцъ а денвмітѣ пе D. Комісарѣ de фінанцъ de а 2 класъ Demianѣ Датко de Комісаріѣ 1-а класъ.

— Лвпеа трекътъ пе ла ½ 8 сеара са ескатѣ лнтр'внѣ modѣ пеквпоскътѣ фокѣ лн Оръштіа лн партеа de мézънóite а піацвлві ші аѣ префъкътѣ лн чепвшъ клъdіріле de економіъ de ла треї пропріетарі.

— Dвminекъ ла 5 оаре dвнъ амеазї а арсѣ лн Раполdѣ 72 de пропріетарі. Фоквлѣ съ се фіе ескатѣ din пебъгаре de сеамъ кв летпвшеле de апрінсѣ, кв каре саѣ жвкатѣ копіі.

— Лн Ротошелѣ зіче „Sieb. Bot.“ къ саѣ бътътѣ dвminекъ doї ромънї астфелїѣ de внвл аѣ ретасѣ de жвтътате мортѣ, еаръ алтвлѣ de тотѣ.

— Тотѣ ачестѣ жврналѣ зіче, къ тотѣ лн поаптеа ачеса лнторкъndвсе внѣ ромънѣ дела търгвлѣ Оръштіеї а фостѣ бътътѣ de моарте de алцї ромънї ла Кърчта din кътнѣ а Ромасвлві, ші іаѣ ръпітѣ банії.

— „O. D. П.“ Дескріе персопалітатеа лві Лвка Вжкаловічї ші зіче къ пв ворбеште пічї внѣ кввънтѣ петцеште, ші токмаї аша de пвцінѣ францозеште. Da оре петцїі din Цермапіа ворбескѣ сърбеште ші ромънеште?

— Фавріка de хъртіе лн Петріфълъѣ а арсѣ пънъ лн фвndamептѣ.

— Декретеле de амнестіе пептрв Гарібалdі ші пептрв тоцї чеї компромішї саѣ свбскрісѣ de рецеле Віктор Емапвіл.

— Лві Гарібалdі съї фіе маї ръѣ.

50—1 **Publicatiune de Concursu**

la premiulu de 50 f. v. a. alu Asociatiunei transilvane destinatu pentru f r a g a r i.

Pe temeiulu Conclusului adunarii generale coprinsu in articululu XIV. p. 2 alu siedintiei III. subscrisulu Comitetu publica prin acésta concursu la cele doua premii de cate 25 f. v. a. destinate a se dá aceloru agricultori romani, carii cu ocasiunea adunarii viitoare voru adeveri, cumca au cei mai multi fragari (dudî), prin carii se se póta 'nainta cultur'a de metase.

Concurentii la acestea premii voru fi datori se adeverésca prin testimoniulu legalisatu alu diregatoriei comunale, cumca

1.) Fragarii prasiti nu suntu saditi numai din a. 1863, ci din a. 1862 si 1861.

2.) Ca terenulu pe care se afla fragarii este proprietate a concurentului, eara nu cevá locu arendatu. Terminulu Concursului este defiptu pe 31 Maiu 1863.

S i b i i u, 24 Septemvre 1862.

Comitetulu asociatiunei pentru inaintarea literaturei si a culturei poporului romanu.

49—2 Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci in statiunele vacante la scólele populare, romane, ortodocse in Districtulu Cetatei de Peatra se deschide Concursu pana in 10 Octomvre pentru urmatórele Comune.

1 Fauresti cu salariu anualu de 200 fl. v. a. 4 Stengeni de lemne si cuartiru naturalu. —

2. Ciokotisiu cu un salariu anualu de 200 fl. —

3. Carbunariu cu un salariu anualu de 150 fl. v. a. si cuartiru naturalu. —

4. Drag'a Villm'a cu unu salariu de 200 fl. v. a.

5. Secatura cu un pausialu de 150 fl. v. a. —

La toate acestea Comune pe langa leaf'a cuviinciósa e inpreunatu si unu salariu de 15 fl. v. a. pentru objecte scolare.

Dreptu aceea doritorii de a ocupá vre un'a din statiunele acestea au a se adresá pe terminulu prefiptu inaintea subscrisului la ca-s'a pretoriala in Somcutá mare cu cerere de propria mana a loru scrisa, si cu documinte. —

1. Ca suntu Romani de religiunea dreptu credinciósa resariteana.

2. Cu atestatu ca au absolvatu celu pucinu 4 classe normale si cursulu Pedagogicu in Institutulu diecesanu.

3. Adeverintia despre purtarea morala, dela diregatori'a politica.

Prin Candidatiune cei alesi dintre concurenti se voru tramite inaintea Présfintîtu Escellentiei Sale Episcopului Bisericei ortodocse pentru Parintească intarire.

Fauresti 15 Septembre 1862.

Inspectorulu schóleloru districtuale in Protopopiatulu gr.-res. Tractului Cetatei de Peatra.

Gregorie Ciocasiu Protopopu.

Редактор респвнзетор **Ioann Рац.** Едітъра ші тіпарівлѣ тіпографіеї діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орі не септе-мънъ: Жоіа ші Dumineca. — Препъ-мераціъпеа сефаче ля Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеі; не афарѣ ля ѣ. р. поще, кѣ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмераціеі пентрѣ Сібіїѣ есте не ан 7. фл. в. а. сар не о жътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілваніеі ші пентрѣ провін-

№ 79. **ANѢЛѢ X.**

Сібіїѣ. 4. Октомвріе. 1862.

чіеле din Монархіе не ан an 8. фл. сар не о жътате de anѣ 4. фл. в. а. Пентрѣ прінч. ші цері стрѣіне не an 12. ф. не ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѣ дяткіеа ôръ кѣ 7. кр. тірѣл кѣ літере мічі, пентрѣ а доза ôръ кѣ 5½ кр. ші пентрѣ а треіа репеціре кѣ 3½ кр. в. а.

Сібіїѣ 1-а Октом. Кѣ фіпеа съптъмъніі трекѣте еші de сѣвт тіпарівл Типографіеі діечесане:

Інстрѣкціъне пентрѣ дпвъцъторіі din скóле de реліціа ортодоксъ ръсъріте́нъ, de сѣвт Інспекціъпеа сѣпретъ сколаре а Бісерічеі ортодоксе ръсъріте́не din Мареле Прінчіпатѣ ал Ардéлѣлуі“ – Сібіїѣ дп Типографіа діечесапъ 1862.

Ачеаста інстрѣкціъне атъта de доріть пентрѣ скоалеле попъларе елементаре, ші капітале, кѣпринде дп сіне дптродѣчереа ші скопѣлѣ Інстрѣкціъпеі, апоі didaktika цепералъ кѣ привіре ла дісчіплінъ ші ла педéпсе, адекъ ачеса портъ, дѣпъ каре аре дпвъцъторівл съ трактезе сколарій маі кѣ сéтъ дп ачел тімпѣ дпсетнатѣ ал віаціі копіілорѣ, кънdѣ ачестіа пътескѣ дела віаца стрѣпсѣ копілъréскъ, че аѣ петрекѣт'о маі пътаі кѣ жокърі, ла о віаць маі ordinatъ, маі съріóсъ, ка астфеліѣ сколарій съ капете ідѣіре, аплекаре ші атрацере кътръ скóл. Ачесті §§. din zica Інстрѣкціъне пъі пътемѣ din десткл рекомenda дпвъцъторілор спре четіре ші дптіпъріре дп меторіѣ.— Ѣртезо апоі дппъръціреа скоалелорѣ. Дестіпаціа скóлелор елементаріе, ка сколарівл съ капете дп еле фѣndamentѣ бѣпѣ ші съпътосѣ ла чеа din тъіѣ дпвъцътъръ; дестіпаціъпеа скóлелор капіталі.

Трекѣндѣ ла didaktika спечіале, десволтъ маі дптъіі прінчіпіile цепералі але didaktічеі пентрѣ дпвъцътъпътвл реліціеі, кѣт адекъ аре катікетвл съ пъшéскъ дп предареа дпвъцътотъреі реліціеі, ка тіперії съ прівéскъ дп реліціъпеа лор о мощепіре скътпъ дела пъріпціі лорѣ; апоі дпсъшіріле персопале але катікетвлві. — Маі департе didaktika ла предареа літвеі дпчепѣндѣ дела літере пъпъ ла Граматікъ, апоі скріереа. Дп фіпе didaktika, че аре де а се обсерва дптрактареа челоралалте овіекте, маі алесѣ а компътвлві ші а къптърілорѣ.

Ачестеі інстрѣкціъні се адаѣце планвл de дпвъцътъптѣ адоптатѣ de тоате паціъпіле кълте кѣ дппъръціреа ôрелорѣ, кѣ інстрѣкціъне, кѣт съ се прітéскъ елевіі дп деосебітеле класе, кѣт съ се цінъ есатеніле, кѣт съ пърчеадъ дпвъцъторівл ла фортареа класіфікаціъпілор, зілеле de рекреаціъне, феріле челе марі, дпчепереа ші фінірea анвлві сколастікѣ. ш. а.

Чіне а авѣтѣ окасіъне а дтвла не ла скóлеле поастре ші а обсерва педпдетъпареа дпвъцетърелорѣ дп трактареа овіектелорѣ, пеоръпдвіалъ че домпеште дп еле, пешвцътіреа пъріпціілор, кѣ копіїі дтвлъ ла скóлъ тімпѣ дпделвпгатѣ фъръ съ се фіе прокопсітѣ кътѣ де пъцінѣ ші съ'ші фіе дпавъцітѣ кѣноштіпцеле сале; ачела ѣшор се ва конвінце кътѣ ажторіѣ ші дпдрептаріѣ са датѣ дпвъцъторілорѣ ші бърбаціlор de скоалъ прін ачеаста інстрѣкціъне. Авторвл еі лъпдѣ реліціосітатеа de баса інстрѣкціъпеі пъбліче дп скóлеле попъларе а датѣ катікецілор, карії пъпъ акума десткл de сѣперфічіал трактаѣ дпвъцътъра крещінеаскъ, ачеса інстрѣкціъне каре есте печесаріъ, ка цепераціъпеа вііторе съ пѣ креаскъ фъръ прінчіпіе реліціóсе морале ші астфеліѣ съ се факъ прада егоіствлві, ачелві верте стрікъторіѣ, каре есте ізворвлѣ тътърор рътъцілор сочіале. Катікетвл аре дарѣ чеа маі попдероасъ кіемаре, кънdѣ аре де проблетъ кълтівареа ші едѣкаціъпеа крістіапъ а катехѣмепілорѣ съі ші есте факторвлѣ чел маі дпсетнатѣ дп віаца де скоалъ, де ачеса а дпгріжітѣ ші інстрѣкціъпеа аі да кондѣчереа кѣвііпчіóсъ.

Планвлѣ de дпвъцътъптѣ адоптатѣ дп маі сѣсѣ лъдата інстрѣкціъне а пъзітѣ кѣ скътпътате Triviulu сфінціть din тімпіі чеі маі векі ші жъстіфікатѣ прін історіѣ, адекъ ачелѣ локѣ пде съ дптълпескѣ треі дрѣмърі: алѣ Реліціъпеі, ал Літвеі (чітіреа, скріереа, къптърілe) ші ал Кал-кълвлві сѣв компътвлві. Кънdѣ дéкъ пп сътéлѣ аре прінчіпе ре-ліціоасе съпътóсе, дші кѣноаште літва са de ажѣнсѣ ші штіе калкѣла сéѣ сокоті, апоі елѣ есте перфектѣ пентрѣ віаца практікъ спре каре се прегътеште. Дéкъ пе лъпгъ ачесте кѣноштіiце ва domni дп школъ дпкъ ші опестатеа, о дісчіплінъ стрѣпсъ ші аскѣлтареа, пентрѣ каре дпкъ са дпгріжітѣ дп інстрѣкціъне, атѣпчі дпвъцъторівл шіа дтпліпітѣ проблета ші се фаче чел маі фолосіторіѣ метврѣ ал соціетатеі отепещті.

Есперіпца пе дпваць, кѣ пічі челе маі бѣне ші маі перфекте інстрѣкціъні, пѣ фолосескѣ німіка, дéкъ пѣ ворѣ мерце ла інімa ачелѣіа, кътръ каре сѣпт дпдрептате. „Din інітъ пърчеде віаца!“ а зісѣ дпкъ дпцелептвлѣ Соломонѣ; дрептачеса, ка інстрѣкціъпеа ачеаста съ пѣ рътъпъ літеръ моартъ, чі съ дптре ла інімa дпвъцъторілор, де ѣнде апоі аре съ пърчеадъ віаца сколаръ, а дпгріжітѣ сѣпрета інспекціъне de скóле діечесапъ прін ѣртъторвл чіркълварѣ, слобозітѣ кътръ Пъріпціі Протопопі ка інспекторі de скóле трактвалі, каре сѣпъ аша:

Nр. шк. 45.

Прea-Чінстіцілорѣ Пъріпці Протопопі ші Administратори протопопещі!

Кѣноаштецї ші сінгѣрі Прea-чінстіцілорѣ Пъріпці! грѣътатea, че ві саѣ імпѣсѣ прін хотърѣреа Соборвлві епархіалѣ din анвлѣ 1850. сѣв §-фѣ 17., кънdѣ ві саѣ дпкредінцатѣ Інспекторателе школаре din Протопопіателе респективе.

Кѣноаштецї ші педечеле, каре пе терепвлѣ дппаінтъреі кълтѣреі паціопале ле дптімпінъ маі дп тоате зілеле.

Кѣноаштецї ші ачеea, кѣ кіътърії воастре інспекторале школаре пѣтецї кореспѣнде пѣмаі прежпгъ абпегареа інтереселорѣ пропрії, ші прін сакріфічіѣрі.

Оаре кіетареа mea інспекторале сѣпретъ школаре есте маі ѣшоарѣ?

Деакъ еѣ пѣ m'amѣ дескѣрціатѣ de грѣътъцілe ші пеплъчеріле, че ме дптімпінъ din партea ачестві рапѣ алѣ кіетърeі теле, ші ръпжпѣ кредінчосѣ Девісеі теле: „Дппаінте“; атѣпчі фачецї ші Прea-чінстіеле воастре аша; пѣ въ сперіацї de грѣътъцї, чі кѣ бърбъціе доведіть пъшіцї дппаінте пе терепвлѣ колцѣросѣ, обліцілѣ, кълтівацілѣ, къчі ва podi фрѣпте побіле, фрѣпте de лѣтіпареа фрацілорѣ ші фіілорѣ пострії de впѣ сѣнце ші de о Реліціе!

Еѣ аша крезѣ, къ челе маі марі грѣътъцї леатѣ дпвінсѣ, къчі поседетѣ Типографіа діечезапъ, ші неатѣ дпгріжітѣ пентрѣ кърціле требѣінчоасе школаре, ші каре пе маі лінсескѣ, кѣрѣндѣ ле вотѣ авea; къчі пѣтървлѣ школелорѣ дп Епархіа пóстръ се сѣе ла 600., ші аша машіна трабеі школаре, ші прін са a кълтѣреі ші a лѣтіпъреі паціопале, реліціосе ші морале о атѣ пѣсѣ дп мішкаре ші актівітате, ші неаѣ ретасѣ дпкъ ачеа дпдаторіре, ка съ адѣчетѣ машіна требеі школаре ші a кълтѣреі паціопале ла о старе тотѣ маі перфектъ.

Ші токта ачастъ дппрежѣраре m'aѣ дпдетпатѣ пре міне a компѣне, ші a скріе дѣнъ моделвлѣ адоптатѣ de кътръ тóте Івріседікціъпіле сѣпрете школарі din лѣтеа кълтіватъ алетърата ачі Інстрѣкціъне пентрѣ Дпвъцъторіі пострії din школеле поастре портале ші капітале, ка аша Дпвъцъторіі съ поатъ дѣче кѣ сноріѣ маі впѣ кіета-

реа лорѫ, ші а ревърса лнтр'о тъсѣръ маї маре разеле лѣмінъреї націонале.

Дечї ачаста лнпъртъшіндѣвъ, крезѫ таре, къ Преа Чінстіеле воастре ка Інспекторї трактѣалї де шкóле вецї лнбръцішa ачаста а меа лнгріжіре пентрѫ лнпаінтареа требеї поастре школаре атъсѣратѫ валóреї еї, че о аре лн сіне лнсъшї, ші вецї стърѕі, ка атжтѫ Діректорїї локалї де шкóле, кжтѫ ші тоцї Лнвъцъторії пострії съ ші о прокѣре, ші съ о лнвеце де ростѫ, ші дѣнъ повецеле еспосе лнтржнса съ се поарте.

Де ачеea біне вецї фаче, деакъ вецї конкіета пре Лнвъцъторії трактѣалї; спѣіндѣле кѫ ачелѫ прілежіѫ, къ пе ваканціеле анѣлї віїторіѫ воіѫ тріміте кѫ ажѫторіѣлѫ лѣї Dzeѫ Комісарї школарї лн Епархіе, карії ворѫ адѣна пре Лнвъцъторії дінтр'ънѫ Протопопіатѫ, ші ворѫ цінea кѫ джпшії конференце ші есамене din ачаст Інстрѫкціѣне, ші къ дорескѫ, ка Комісарії меї съмї рапортезе челе де лѣдa· деспре Лнвъцеторії пострії, къ адекъ ші Девіса лорѫ есте „Лнпаіенте“, ші къ ачеаста о доведескѫ лн фапт.

Сібіїѫ 17 Септемвріе 1862.

ANDPEIѪ т. п.
Епіскопѫ.

Din ачестѫ чіркѣлар ресѣлтъ маї лнтъіѫ ачеea лнвѣкърътоаре конвінцере, къ афачеріле сколаре ші лнаінтарса лор саѫ фъкѣт ла органеле бісерічешті лнсърчінате кѫ кондѣчереа требеї сколаре, о честіѣне де віацъ. Архіерѣѣлѫ ръмъне кредінчіосѫ девісеї сале „лнаінте“ ші провоакъ ші пе сѣбordінаціі съї, ка съ о адоптézъ, къчї а ста пѫ е маї мѣлтѫ кѫ пѣтінцъ. Лн стагнаціѣне пѫ е віацъ, еа се манїфестézъ посітівѫ лн пропъшіре ші негатів лн репъшіре; а ста пъпъ че съптемѫ вїї пѫ е тъї мѣлтѫ кѫ пѣтінцъ, спірітѣѣлѫ тімпѣлї не лнтецеште ші требе съї пѫртъмѫ атъсѣратъ сокотélъ. „Лнпаінте“ даръ зічемѫ ші ноі, німікѫ съ пѫ не маї лнпедече, къчї челѫ кѣраціосѫ а лнвінсѫ де жѫмътате.

Dорindѫ лн фіне ка ачеаста інстрѫкціѣне съ казъ пре пъмънтѫ родіторіѫ ші дѣвенindѫ лн тъна лнвъцъторілорѫ съ адѣкъ ачеле фрѫкте, каре адѣкторѣл еї леа авѣтѫ лнаінтеа окілорѫ ла котвѣнереа еї, ші мѣлцъмindѫ кѫ тоцїї ші пентрѫ ачестѫ маре пашѫ, че съ фъкѣтѫ лн треаба сколаръ, а кърѕіѫ dimensiune е петъсѣратъ, съ dорім érъші кѫ тоцїї, ка Комісарії, карії дѣнъ съпетѣѣл чіркѣларіѣлѫ, вор фі тріміші лн adincѫ съ се конвінгъ лнкът а фолосітѫ ачеаста інстрѫкціѣне, съ аібъ бѫкѫріѫ а рефера маї марелѫї съѫ, къ девіса лѣї „лнаінте“ са фъкѣт ші девіса тѣтърор бърбацілор де скоалъ.

Sibiiu 1. Octom. Gazetele oficiaie ne aducu la sciintia:

Ca innaltulu guvernu regescu alu Transilvaniei a prolungitu terminulu prescrisu pentru dovedirea firei colonicale, sau allodiale a pamenturiloru, carele era defiptu pana in 31 Aug. 1862, — pana la 31 Decemvrie 1862.

Ordinatiunea aceast'a e de mare importantia pentru acei fosti iobagi si domni de pamentu, carii pana acumu au intardiatu, a redicá procesu pentru recastigarea unoru asemene pamenturi: dreptu acea facemu atenti pe ceia, pe carii ii atinge aceasta mai deaprópe, ca se se folosasca de benefeciulu acest'a, ca ce dupa decurgerea terminului 31 Dec. 1862 isi voru perde dreptulu, de a mai procedá pentru dovedirea naturei colonicale sau allodiale a pamenturiloru.

О епістолъ din Biena лн „All. Zeit.“ зіче: Кѫ деосебітѫ інтересѫ прівескѫ оаменіі акѣта реlнтоарчереа лмпъратѣѣлѫ. Пondероасе честіѣні де інтерпъ політікъ лнбѣлгескѫ спре деслегаре. Конститѫціѣнea din Февръріѫ пѫ поате ръмънea Torso (трѣпкіѫ фъръ капѫ): Парламентѣѣлѫ австріакѫ требе съ се елібересе формалменте де стереотіпа акѫзъчіѣне, къ елѫ тотѕші есте пѣмаї ѫнѫ парламентѫ трѣпкіатѫ. Пъпъ акѣта саѫ акъцатѫ партітѣѣлѫ акціѣнеї де опосіціѣнea, че лнсъшї бърбацїї де статѫ аї Ѫнгарієї аѫ пѫсѫ лн контра реквноаштерії Конститѫціѣнеї din Февръріѫ. Акѣта се лѣкръ деспре ачеea, ка ачеаста опосіціѣне съ лнчете саѫ съ се рѣпъ. Са ші сѣпатѫ din маї мѣлте пърці, къ кабінетѣѣлї лінсеште енерціа, ші къ елѫ стъ фъръ сфатѫ фацъ кѫ конститѫтівеле греѣцъці. Челе маї апроапе съптъмънї ворѫ доведі, къ лѣкрѣѣлѫ пѫ стъ аша, ші къ аѫ обсерватѫ пѣмаї потрівітѣѣлѫ момептѫ, ка лн фапт съ dé віацъ дечісіѣнелорѫ сале въртоасе ші біне пondерате. Ші лнтрѫ адевърѫ пѫ ар маї фі кѫ пѫтінцъ маї мѣлтѫ, а търж лѣкръріле ка ші пъпъ акѣта. Dеалістѣѣлѫ, сперіатѫ din терепѣѣлѫ віецїї пѫблікѫ політікѫ, а фѫцітѫ лн черкѣріле реціѣѣлї. Ачі се реставрѣ din афарѣ ліпіштea, лнсъ лн адѣнчіме цінѫ лѣпта пеконтепітѫ, ші деакъ ѫнделе мареї політіче се арѣпкаѫ лн свсѫ, лн врете че асрѣѣлѫ ретасъ ліпіштітѫ, хорізонтѣѣлѫ съпін; атѣнчі а фостѫ ачéста токтаї ѫнѫ сетнѫ ал віоічіѣнеї лѣкрѣѣлї сѣбтерапеѫ. Маї поате ръмънea ші маї лнколо аша, фъръ ка съ пе лове́скъ кѫ дрептѣѣлѫ імпѣтаціѣнea, къ пѫ сѣптемѫ ін кіарітате асѣпра цінтеї ші межілоачелорѫ політічеї де конститѫціѣне а нóстре. Пѣтемѫ ноі маї мѣлтѫ ръмънea лнтро неактівітате, че се лнсетпъ де контрарії пострії де о пе ажѫнцере лн консѣлтаціѣне? Требе съ се факъ паші, карії доведескѫ недіспъверѫ, къ квінтеле лмпъратѣѣлї ростіте лн пріма Маіѫ де маї наінте, лнкъ ші астъзї сънтѫ пondероасе. Кѫ ѫнѫ квънтѫ, актівареа Конститѫціѣнеї din Февръріѫ лн церіле де короапъ din коло де Лаіта, требе съ се іа серіосѫ лн пертрактаре. Ціѣѣлѫ ва пъші ачі фъръ пасіѣне ші пречіпітанцъ, елѫ лнсъ се ва рекѣлеце ла тоатъ лнтъмпларea лн вінітеа ѫнеї въртоасе, хотърѫте, дѣдѣтоаре де тъсѣръ кѫцетаре ші ва петезі дрѫтѣріле, каре дѣкѫ ла парламентѣѣлѫ чентралѫ.

Лѣї „Pest. Ll.“ се скріе din Biena кѫ датѫ din 5-a Октомбре к. п. Честіѣнea трапсілванъ а девепітѫ фъръ лн доіалъ прін адѣнареа комітетелорѫ мѣпічіпале ла о секціѣне, ші лнтребареа се лнбѣлзеште de сine, че съ се факъ акѣта, дѣнъ че сперанцеле че ераѫ лнкопчіате de комітетеле комітатенсе пѫ саѫ лнплініт. Дѣнъ кът се адѣе, капчеларіа адѣлкъ трапсілванъ пѫ прівéште лнчеркареа конститѣіреї комітетелорѫ комітатенсе ка абсолѣтѫ пімічітъ; din контръеа кѫцетъ къ а кѫштігатѫ ѫнѫ терепѫ, пе каре се поате контіпва олнчеркаре de о конлнцелецере. Деспре челе маї апроапе тъсѣрї поате къ пѫ саѫ фъкѣтѫ лнкъ пічі о конклѣзіѣне, лнсъ ка провавер мі се лнсémпъ, къ комітетеле комітатенсе dісолвте, саѫ dісолвенde се ворѫ конститѣі de ноѫ ші спре ачестѫ скопѫ се ворѫ фаче алецері ноѣе, ші кѫ челе че саѫ пророгатѫ се ва черка érъші маї тързіѫ. Еѫ кѫцетѫ кѫ деосебіре а ръdіка дое моменте. Е провабілѫ, къ къderіле алецерілорѫ ла комітетеле комітатенсе пѫ ворѫ ръмънea фъръ лнрівіпцъ асѣпра ордінеї електорале пентрѫ dіета трапсілванъ, ачеаста ордіне електоралѫ ар фі поате де мѣлтѫ іспръвітъ ші пѣблікатъ, деакъ пѫ сарѫ фі аштептатѫ арътареа ноѫ алеселорѫ комітете комітатенсе. Кѫ прівіінцъ ла dіетъ а фостѫ конкіетареа честорѫ din ѣрмъ лн тоатъ лнтъмпларea ѫнѫ прелѣdіѫ, а кърѕі ешіре пѫ ва ретъвea фъръ релѣкраре асѣпра акціѣнеї драмеї лнсъші. Еѫ кѫцетѫ даръ а пѣтea пресѣпне о modіфікаціѣне а прегътітеї ордіне електорале пентрѫ dіетъ ка пробаверъ, лнсъ стагната віацъ мѣпічіпалъ ва авea інфлѣінцъ ші асѣпра тімпѣлї пентрѫ конкіетареа dіетеї, къчї алецереа ла dіетъ пресѣпне ѫн регѣлатѫ органісмѫ administraціѣ. Ачеста арѫ фі авѣт съ се десвоалте токтаї din актівітатea комітетелорѫ мѣпічіпалї. Лнін цінереа негатівъ а лор de окамdатъ се ва атъна ші десволтареа органісмѣлї administратівѫ ші алецеріле ла dіетъ се вор пѣтea лнкѣвііпца пѣмаї лнтрѫнѫ тімпѫ маї тързіѫ. Ачеаста есте чea маї есенціалъ інтѣіціѣне, че се пѣтреште аічea ла локѣріле лнформате кѫ прівіінцъ ла афачеріле трапсілване.

Braseu 20 Septem. 1862.

Preotîmea romana e neculta, neinvatiata, nu merita salarisare cum se cade! Acestea suntu inculparile neamiciloru preotimei noastre. Camu astfeliu de lovituri nedrepte i se arunca in fatia in loculu unei sprijóne. Nesce asemenea audiuri amare mai gusta ea in loculu prea cuvenitei dotarii. Iata camu la atatu ajunse pre la noi hotarirea Inclit. Universitati în timpulu de 4 luni de dîle.

De altfeliu candu scimu, ca suntu siliti a respode ce suntu detori si ce este hotarîtu, nu ne cade reu neci de injurii, pentru-ca scimu si aceea ca omulu reu de plata prelenga aceea ce nu plateste bucurosu, mai arunca si înjurii.

Dar se vedemu incatu se potu sustînea acelea inculpari ale pomenitiloru Domni. Domnialoru dicu ca preotii nostri suntu neculti, neinvatiati; – aceasta in parte poate fi dreptu. Dar se ne spuna Domnialoru, cumu se voru potea cultivá deplinu, deaca bietulu preotu, in locu de a siedea cu cartea in mana, ca se mai invetie si elu cate ceva, este constrinsu se tiena de córnele plugului? déca este constransu se vina la St'a Biserica cu fatia acoperita de sudori si pulbere? cu unu cuventu déca preotulu romanu e silitu in sensulu celu mai strictu alu cuventului asi castigá panea in sudórea fetiei sale, apoi cumu póte cineva pretinde cá elu se se cultive si se mearga

înainte? Ba sub asemenea jurstari se nu ne miramu déca in locu de á face pasuri progresive, si cei ce au studiatu mergu regresivu; avemu esemple ca tinerii si din cei mai batrîni de altuminterea culti cu cate o facultate, preocupati de cugetele economici, au uitatu si ce au sciutu. Dara preste aceste totu veti dice, ca se invetie tinerii candidati de preotia destulu, inca inainte de a se face preoti. Da Domniloru, cineva va fi nebunu ca sesi consacrese mai diumatate vieatia, pentru ca ceialalta diumetate se fia robu. Si e intrebarea ca are óre medilóce spre aceast'a. Firesce in statiuni unde traiulu vietii este mai lesne, se facu preoti apti; dar catu de raru suntu asemenea statiuni!

Deci nu intardiati cu salarisarea preotîmei romane, si in scurtu timpu nu veti avea causa a ve plange de necultur'a ei, nu cereti cá mai intaiu se se cultive preotimea si apoi se o dotati, fiindu-ca aceast'a este unu isteronu proteronu, o imposibilitate fisica si psihologica, o absurditate.

Dar mai dica Domnia loru ca preotii romani nu merita salarisare. Se vedemu inca tu este dreapta si aceasta inculpare. — Totu lucratorulu este vrednicu de plat'a sa, dice Sft'a Scriptura. Se cercetamu de lucra preotîmea romana pentru cá se fia vrednica de plat'a sa?

O parte a preotimei nóstre intr'adeveru raru invatia pre poporu prin predici facute de ei însi, ci mai desu le citescu din Cuventari tiparite, ca nu e vin'a loru amu aretatu mai susu; dar pentru aceast'a le impune loru ritulu si dogm'a nóstra cu multu mai multe osteneli. Se cugete cinev'a numai la servitiurile dumnedieesci cele multe si lungi cu invatiaturi cetite destulu de patrundiatóre, se cugete cinev'a la cererile cele multe ale fiiloru ei sufletesci, cari in tóta óra o supara si-si cere povatiuiri si indreptari. Se cugete cinev'a apoi si la stol'a cea prea mica, ce nu merita a o mai numi; care in multe comune bisericesci se reduce numai la cativa crucieri; afara de acestea apoi se mai cugete cineva la acele servitii, care constringe pe Preotulu romanu cá se fia dî si nópte pe ori ce timpu gat'a spre servitu, pentru cá acumu se mangaie unu bolnavu si selu impartasiésca cu sfintele taine, acumu se ingrópe seu se botéze unu nou nascutu ect. pentru preotulu romanu nu suntu ferii, nu este recreatia si salaru inca nu este. De va fi constrinsu se absentese macar numai o dî, elu trebue se ingrijasca de suplentu. Mai adaoga apoi ca romanulu are cea mai mare incredere in preotulu seu, prin urmare in ori ce nacasu, la ori ce intreprindere buna preotulu seu este povatuitorulu, elu trebue sei stea totdeauna gat'a. Dar pentru aceasta elu e si remuneratu de increderea fiiloru sei sufletesci, ei 'lu asculta in tóte, elu este conducatorulu loru; de aceasta incredere se foloseste preotulu romanu spre a invatiá pre poporenii sei loialitatea pacinica si fric'a lui Dumnedieu. Aceasta la multe ocasiuni sau si doveditu.

Poporenii romani ar ascult'a si voru a-si remunerá materialiceste ostenelele Preotului loru, daru mediulu loru prin Comunele mestecate trecú la lad'a comunala si de acolo la cei de alte confesii care stau comodî. — Ei nu mai au midilóce ca aru face.

Se aratamu lucrulu unui preotu romanu fatia cu datoriile sale cá preotu. Dar pre langa acele elu mai are inca si alte indatoriri si osteneli fatia cu statulu. Óre putîna responsabilitate ia unu preotu prin purtarea matriculeloru, prin demandarile cele multe cu termine pentru nescarva tabele, liste de conduita, conscrieri, decopieri, atestaturi si cate si mai cate si pentru toate acestea ce recompensa este?

Iata dara Domniloru! ca preotulu romanu lucra destulu si prin urmare merita si inca prea merita plat'a sa.

Deci Domniloru de voiti se traimu in armonia unulu cu altulu, cumu afirmati, nu ve mai ganditi a aduce in deplinire decisiunile Incl. Univers. din anii 1848 si 1862 in privinti'a salarisarei preotîmei, ca merita; candu voru fi preoti nostrii dotati, atunci, se voru pregati candidatii mai bine pentru acestea posturi insemnate; cei cam necultí voru avea timpu si midilóce de a se potea cultivá, iara cei culti nu voru veni in trista positiune de a uitá si ce sciu. Numai asia va deveni culta si preotîmea romana din fundulu regiu, ceea-ce va fi de mare folosu pentru intregulu tienutu. — Noi pricepemu catu este de greu a oferi cineva din bunurile comunale candu le priveste ca ale sale (de si suntu in parte ale romaniloru) pentru o causa ce nu ne prea intereseasa, de aceea earasi este neaparatu de lipsa ca DD. Protopopi se restorne tóte petrile se umble in urm'a causei, se urgeze, se pretinda si se arete midiloculu salarisarii, care o aru acoperi, si se nu ascepte mura in gura. – Se faca dóra aceast'a ordinariatulu? Acela siau facutu detorinti'a; deci urmease se lucre Dloru din tóte puterile fiindu ca salarisarea sau decretatu de doue ori cu putere de lege recunoscuta prin urmare debue se se realisese pre langa tóte opositiunile, de cumva I. Universitate nu este numai papusia inaintea Comunitatiloru si Dregatoriloru ei si de cumva intarirea Maiestatei Sale se respecteasa dupa cuviintia.

Pest'a 1 Octomvre 1862.

„De catu nemicu si principiulu celu falsu e mai bunu, organizarea fie catu de gresita totu-si are meritulu seu.“

Acumu a inceputu unu corespondinte in Magyarsajtó a se framentá, pentru dea mai croi cai Romaniloru s'a le desaprobá procederea in cultur'a si in curetieni'a limbei, cam in acestu chipu. Privindu la popoarele resaritului se esperiezia cumu-ca Moldo—Romani'a sau unitu suptu unu principe comunu. unde Romanii suntn peste 3 milióne (?) in Ungari'a de catra resaritu inca se mai afla 2 milióne (?) totu de o religiune ortodosa greco-neunita. E ponderosu, deaca se vá luá a minte, ca Romanii neadaugendu Besarabi'a si Bucovin'a facu o suma de 6 milióne. (?) Dupa acestea aretari, continueza, cumu-ca e desaprobabile mantuirea in progresarea limbei, dicandu cumu-ca aceast'a nu se inaltia din limb'a poporului, ci literatii asemenandu-o cu ni ce limbi care suntu provediute cu literatur'a completa, modifica totu ce ar' trage pe turcie, ungurie, sirbie, s. m. d. ér' construtiunile le imbraca in cuvinte latinizate, francite si italienizate, pe care poporulu nu le intielege, asi'a urmaresce la 2 limbi deosebite, un'a a literaturei, alt'a numinduo a vietii. Dice cumu-ca literatii incepu a uitá, cumu-ca limb'a poporului romanescu e unu conglomeratu alcatuitu din limbi deosebite, in care latinismulu e in preponderantia ear' cuvintele ce s'aru paré a fi unguresci, grecesci si slavone, le scotu, adoptandu cuvinte latinesci, francesci seau italienesci. Cumu se fie capetulu acestei teme vomu vedé din continuarea corespondintiei. Mai adaugemu insa, cumu ca ce atinge multîmea Romaniloru afara de Bucovin'a si Besarabi'a, unde e Daci'a lui Aurelianu de peste Dunare? care astadi e Bulgari'a, Macedoni'a, Moglen'a, Traci'a, Tesali'a, apoi romanii carii suntu pe langa muntii Emului si Pindului, in Greci'a diumetate din ei s'au grecitu, unde suntu cei din Mesi'a inferiora si superiora? acumu Dalmati'a, Croati'a Slavoni'a si Sremulu, (Sirmiu) apoi cei din Serbi'a, unde eparchi'a Timocului consta toata din Romani; in Ungari'a pacinacitele si Cumanii inca suntu romani, numai catu s'au ungarizatu. Se vedemu avutu-au ungurii intenciunea a unguriza pe poporulu romanu? asi'a vorbiá la timpulu seu Wesselényi: Naciunea ungurésca va dá altoru popoare dreptulu din bun'a sa vointia, si asi'a donandule dreptulu vá avé dreptu d'a pune conditiuni, dar' acestu dreptu acelor'a se inpartasiesce carii se potu nationalizá, adeca se tînu de naciune, sî cu aceast'a se contopescu. Ce este scopulu? Cumuca numai astufeliu de locuitori se se tina de naciune. Naciunea d'acumu ast'a poftesce dela acelu poporu, sî cu atat'a se deobléga acelui'a. Decumu-va nu ar' pretinde dela densii aceea ce ar' face pe locuitori unui pamentu civi, membrii naciunei, adeca insusintiele naciunali si limb'a naciunale, si ca scopulu celu mare si frumosu cá se-i faca naciune, nu in intregime ci numai in diumetate s'aru indeplini, pentru ca, precumu oameniloru voitori de a se civilizá puterea misicatoare si activa o da dreptului civilu, asi'a acea schintea carea insufla viati'a e numai numai datin'a nacionale si limb'a. Pentru aceea nu numai probabile, dar' inse pare a fi de lipsa, cumu-ca in tiar'a noastra (ungurésca) numai suptu acea condiciune se se impartasiesca tieranulu strainu de drepturile naciunali, cá se fie unguru, si cu acea naciune cu care voésce a trai se fie un'a, cu limb'a si datinele sale se se contopésca, prin urma e acei carii nu sciu unguresce, sî nu suntu unguri, precumu cu incetulu s'ar' ungurizá asi'a si-aru capetá sî drepturile naciunali: vá se dica „cuius regio illius religio“ acui e tier'a acelui'a e relegea. Acestu propusu nici nu s'a efeptuitu ni-ce se vá efeptui, ca-ce dreptatea pretinde egalitate intru toate. Ér' Magyar ország vorbesce in urmatoriulu modu: Suntu oameni dintre romani, carii nebagandu in seama drepturile istorice si legile pana acumu esistente, voiescu a crede cumu ca viitoriulu naciunei romanesci numai asi'a poate fi asiguratu, déca-si vá redicá limb'a de limba politica neconsiderandu dorinti'a poporului, carele aspiréza la libertatea constitutionale.

E ne negabile cumu-ca o naciune numai atunci poate progresá cu asigurantia pe terenulu culturei de cumu-vá si'a cultivatu limb'a, aci e demna de lauda clas'a mai intielépta a poporului romanu, carea prin cai diferite intre multîmea incungiuratoriloru de alta naciune, precumu suntu serbii, carii li-au casiunatu inpedecaminte, bagandu limb'a loru prin bisericele romaniloru, ér' in scoalele elementare de prin Banatu si comitatulu Aradului propunandu-se limb'a serbésca copiiloru romani, 1) astu feliu de procederi a stricatu multu. Se vedesce mai departe scrupulositatea corespondintelui, pentru introducerea limbei romanesci in comunele locuite de romani, precumu se dovedesce din

1) Dar' aprobatele si compilatele de cine si despre cine suntu? cor.

incercarea sa, cumu ca cultur'a limbei mai cu seama se poate face pe terenulu literalé, si gresiescu acei-a, carii neputendu strabate cu deplinu la abilitatea ei, voiescu a o redica de politica. 2)

Mai pe urma incheiu, ca limb'a cultivata romana abate dela limb'a poporului, ca-ci poporulu numai prin folosirea talmaciului o ar intielege, si asi'a ne fiindu-i soartea usiurata, urmaresce, cumu-ca libertatea constitucionale poate aduce indestularea completa. 3) Purcediendu dupa testulu scripturei dicemu: Pazitive de profetii cei mincinosi, carii vinu la voi in haine de oi, ér' in launtru suntu lupi rapitori.

U.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ȣNITE.

Жърпалеле де песте Карпаці не адѣкъ дпвѣкрътоареа щіре къ дп вара віітóре къ окасіѣнea тѫргѣлві Мошілорѣ се ва дпфіінца дп Бѣкърещі о Еспосіцівне паціопалъ де агрікѣлтъръ ші индѣстріъ. Пептръ каре а ші ешітѣ офіцѣл domпескѣ че сѣпъ аша:

Алексandръ Іоan I.

Къ міла лві Dѣmпezeѣ ші воінца паціопалъ, Domпѣ ал Прінчіпателор-Ȣніте.

Ла тоці де фацъ ші вііторі, сѣпътате:

Асѣпра рапортѣлві Міпістрѣлві Нострѣ Секретарѣ de Статѣ ad interim ла департаментѣлѣ Агрікѣлтъреі, Комерчівлві ші Лъкърърілорѣ Пѣвліче къ Nр. 5808, релатів ла дпфіінцареа дп апѣл вііторіѣ а ѣнеі Еспосіцівні Паціопале де агрікѣлтъръ ші индѣстріе, къ окасіѣнea Тѫргѣлві Мошілорѣ,

Авѣндѣ дп ведере неапърата требѣінцъ че се сімте ка съ се дпфіінцезе ші дп Цеаръ піште інстітѫцівні атѣтѣ de фолосітоаре, каре аѣ фъкът се прогресезе индѣстріа ші агрікѣлтъра Статърілорѣ ѣnde саѣ дпфіінцатѣ;

Авѣндѣ дп ведере жърпалъл Консіліѣлві de Міпістрі дпкеіат ла 24 Авгѣстѣ;

Ам декретат ші декретъм че ѣртеазъ:

Арт. 1 Се ва дпфіінца дп апѣлѣ вііторіѣ ла Бѣкърещі, дп лѣна лві Маіѣ, къ окасіа Тѫргѣлві Мошілорѣ, о Еспосіцівне Паціопалъ де агрікѣлтъръ ші индѣстріе.

Арт. 2 Фондѣріле печесарії пептръ дпфіінцареа ачелеі Еспосіцівні се ворѣ превеdea de къtре Міпістерѣлѣ Агрікѣлтъреі, Комерчівлві ші Лъкърърілор Пѣвліче дп Бѣдцетѣл апѣлві віітор.

Арт: 3 Міпістрѣлѣ Нострѣ Секретарѣ de Статѣ ла Департаментѣл Агрікѣлтъреі, Комерчівлві ші Лъкърърілор Пѣвліче есте дпсърчінат къ адѣчереа ла дпdепліпіре а ордопанцеі de фацъ.

Датѣ дп Бѣкърещі ла 12 Септемвріѣ 1862.

Алексandръ Іоan

Міпістрѣ Секретар de Стат ad-інтерім ла Департ. Агрікѣлтъреі, Комерчівлві ші ал Лъкърърілорѣ Пѣвліче.

Катарцівіѣ. **Nр. 743**

Ноі фелічітъмѣ din адъпкѣл інімеі пе фрацій пострій чеі де песте карпаці пептръ ачеаста еспосіцівне de маре імпортанцъ ші ле дорімѣ сѫкчесѣл чел маі вѣнѣ.

Notiце Diверсе.

— Прінцівлѣ Сервіеі а прімітѣ кондіцівнеле de дппъкаре ші а плекатѣ ла Гращевац. Міліція паціопалъ са словозітѣ віпереа трекътъ акасъ.

— Гарівалді съ фіе зісѣ, кѣndѣ а авзітѣ de amnestia ca: пѣmaі чеі віповаці се потѣ amnestica, елѣ пѣ прітеште ачестѣ фавор ші ва фаче кѣпоскът тотѣ адевърълѣ.

— „Agram. Zeit.“ дпdémпъ пе кроаці ка съ теаргъ дп Сепатѣл імперіал

— Кравалеле фъкте асѣпра жідовілорѣ дп M. Ошорхеіѣ саѣ лъцітѣ ші асѣпра жідовілорѣ din Акошфалва, Baia ші Бахпа.

— Детоліреа барікаделор дп Београдѣ а дпчепът ші аґітацівнea попорълві есте маре.

Nr. 248.

PUBLICATIUNE.

In urmarea Conclusului adusu in Siedinti'a Comitetului Asociatiunei, tienuta in 2 Septembre a. c. §. 90. prein care se defige, cá anulu activitatiei Comitetului si a Cancelariei Asociatiunei, se se incépa totu de un'a cu 1-a Ianuariu c. n., si in legatura cu decisiunea Comitetului coprensa in §. 97. prein carea se statoresce, cá celi, cari au platitu tacs'a de membrii ordinari pre cele 14 luni adeca: dela 1-a Novembre 1861 pana la 31 Decembre 1862. se se considere membrii ordinari pre a. 1862; ér' cari voru remané membrii ordinari si pre a. 1863 se plateasca tacs'a prescrisa prein §. 6. seau capitalulu corespundiatoriu odata pentru totu deuna, dela 1-a Ianuariu n. inainte: subsrisulu Comitetu in conglasuire si cu conclusulu seu adusu in Siedinti'a dein 8 Octobre a. c. se semte indetoratu a provocá prein acest'a pre toti D. D. Colectori ai Asociatiunei, cá respectivilo u membrii ordinari, se binevoiesca a face cunoscute susu-amentitele decisiuni, nevolienduse totu deodata a tiené in evidentia numele respectiviloru membrii contribuitori.

Dein Siedinti'a Comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tienuta in 8 Octob. 1862.

Br. S i a g u n a
Presiedinte.

Ioan V. Rusu m. p. Secretariu Secundariu.

---

2) Cei carii nu suntu nepasetori voru stradui a-si insusi limb'a cumu se cuvine, cá se pota aretá ca este abile de limba politica, ca-ci precumu este in Romani'a, asemenea poate fi si pe lanoi. cor.

3) Constituciunea fu la mana numai rabulele unguresci numai de catu o nemicira, tintindu la prerogativa cu asuprirea altor'a. cor.

Np. 51-1 **Ediктъ**

Прін каре Марк Сатоілъ неорѣстікѣ din Фелдіóра, карele де маі мѫлтѣ тітнѣ аѣ пѣрѣсітѣ пре леціѣіта са соціе Парасківа рѫпа Dadѣ din Мъгерѣшѣ, фъръ а се шті локълѣ ші modълѣ петречерей лві, се дпdаторézъ прін ачéста ка дп терминѣ de ѣnѣ анѣ ші о zi, dela датълѣ de фацъ, пегрешітѣ съ се дпфъцішезе дпаінтеа скавнълві Протопопескѣ сѣбскрісѣ, пентръ къ ла din потрівъ черереа Соціеі лві de prez. de фацъ, се ва пертракта ші фъръ de елѣ дп дпцелесълѣ Канóнелор сфінтеі пóстре Бісерічі гр. ръсъріtene.

Брашовѣ 25 Септемвріе 1862.

Скавнълѣ протот. гр. ръс. алѣ Трактълві П. Брашовълві.

Іоапп Петрікѣ Протопопѣ.

35—3 **Publicatiune de concursu.**

Pentru premiulu literariu de 100 fl. v. a. alu Asociatiunii transilvare pentru inaintarea literaturei s. c. l.

Intru intielesulu articul. XIV p. i. din siedinti'a III a adunarii generale din a. c. subscrisulu Comitetu publica prin acésta concursu la premiulu de 100 fl. v. a, cu

Cea mai buna carte despre Inaintarea economiei de campu si a pomariei intre romani pe langa urmatórele Conditiuni.

Acea carte se dea celu putinu 10 cóle tiparite in 8° mare (camu 30 scrise).

Se fia compusa in stilu catu se póte, mai popularu si usioru de intielesu si cu deplin'a cunoscintia teoretica si practica in acésta specialitate.

Manuscriptulu se fia curatu, usioru de cititu, inse n u scrisu de man'a, auctorului si nici subscrisu de elu, ci numai prevediutu cu unu Motto.

Terminulu concursului e prefiptu pe 31 Maiu 1863 pe candu, manuscriptulu este a se trimite la subscrisulu Comitetu.

Manuscripte care aru veni dupa susnumitulu terminu, se voru socoti de intardiate.

Sibiiu 4 Sept. 1862. c. n.

Comitetulu Asociatiunei pentru inaintarea literaturei si culturei poporului romanu.

Nr. 46—2 **Publicatiune de Concursu.**

La postulu de Profesur'a musicei vocale, si a Cantariloru bisericesci pe note dupa regulele Artei, cu care e impreunatu unu salariu anuale de 500 fl. v. a. si Cuartiru naturale cu 2 odai — in mediuloculu loru culina — cu celariu si gradina de legumi. — Terminulu pentru concursu e prefipta diu'a de 1-a Ianuariu 1863 st. n. — Doritorii de a concurá si ocupá acestu postu voru avé de a-si substerne recursurile sale la ordinariatulu Mitropolitanu gr.-cath. alu Alb'a-Iuliei pe hartia timbrata cu urmatoarele adeverintie demne de toata credinti'a.

a) Ca sciu artea musicei vocali si si acelei instrumentali cu toata recerut'a esactitate. —

b) Adeverinti'a despre purtarea s'a morale precumu si despre cea politica,— mai in urma. —

c) Atestatu de a mai fostu undev'a Profesoriu de music'a vocale seau instrumentale.—

Blasiu 27/15 Septembre 1862.

Ordinariatulu Mitropolitanu.

49—3 **Concursu.**

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci in statiunele vacante la scólele populare, romane, ortodocse in Districtulu Cetatei de Peatra se deschide Concursu pana in 10 Octomvre pentru urmatórele Comune.

1 Fauresti cu salariu anualu de 200 fl. v. a. 4 Stengeni de lemne si cuartiru naturalu. —

2. Ciokotisiu cu un salariu anualu de 200 fl. —

3. Carbunariu cu un salariu anualu de 150 fl. v. a. si cuartiru naturalu. —

4. Drag'a Villm'a cu unu salariu de 200 fl. v. a.

5. Secatura cu un pausialu de 150 fl. v. a. —

La toate acestea Comune pe langa leaf'a cuviinciósa e impreunatu si unu salariu de 15 fl. v. a. pentru objecte scolare.

Dreptu acesa doritorii de a ocupá vre un'a din statiunele acestea au a se adresá pe terminulu prefiptu inaintea subscrisului la cas'a pretoriala in Somcutá mare cu cerere de propria mana a loru scrisa, si cu documinte. —

1. Ca suntu Romani de religiunea dreptu credinciósa resariteana.

2. Cu atestatu ca au absolvatu celu pucinu 4 classe normale si cursulu Pedagogicu in Institutulu diecesanu.

3. Adeverintia despre purtarea morala, dela diregatori'a politica.

Prin Candidatiune cei alesi dintre concurenti se voru tramite inaintea Présfintitu Escellentiei Sale Episcopului Bisericei ortodocse pentru Parinteascá intarire.

Fauresti 15 Septembre 1862.

Inspectorulu schóleloru districtuale in Protopopiatulu gr.-res. Tractului Cetatei de Peatra.

Gregorie Ciocasiu Protopopu.

Редактор респѣнзетор **Ioann Paц.** Едітъра ші тіпарівлѣ тіпографіеі діецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ́л ѣese de doъ opĭ пе septemъпъ: Joi'a ші Dъminека. — Препъmерацїъпеа сефаче дп Сібіїѣ да еспедїтъра фоіеі; пе афпаръ да ч. р. поще, къ вапі гата, прin скрісорі франкате, адресате кътре еспедїтъръ. Прецїъл препъmерацїеї пептръ Сібіїѣ есте пе ап 7. фл. в. а. сар пе о жъmетате de ап 3. фл. 50. кр. Пептръчелелалте пърці але Трапсілванеї ші пептръ проmin-

Nro 80. **ANѲЛĂ X.**

Сібіїѣ. 7. Октомвріе. 1862.

чіеле din Монархіѣ пе ап ап 8. фл., сар пе о жъmътате de anѣ 4. фл. в. а. Пептръ прінч. ші церї стрѣine пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Incepatеле се плътескѣ пептръ дптъіеа óръ къ 7. кр. тірла къ літере mічі, пептръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пептръ а треіа ронедіре къ 3½ кр. в. а.

„Wiener Zeitung" din 15/3 Octom. aduce scirea ca Maiestatea Sa c. r. apostolica sa induratu prégratiosu a redicá pe D. Cons. H. Poppu de Böhmstetten la rangu de Baronu.

Protocolu

din 2 Octombre 1860.

(Urmare din Nr. 77.)

Siedinti'a IV din 5 Octobre 1860. Inceputulu la 9½ óre deminéti'a de facia au fostu DDni Dr. Vasiciu. T. Cipariu canonicu. Ioann Popasu protopopu. Georgie Baritiu. Gavrila Munteanu. Andreiu Muresianu Transl. gub. Ioan Negrutiu prot. I. Puscariu c. r. pretoru. Ant. Vestemianu par. gr. c. German Codru c. r. adj. de pretura.

La ordinea dilei a fostu:

I. Déca Comisiunea filologica afla cu cale a se piimi in ortografi'a romana cu litere latine, accentele séu semnele, – cate si spre ce scopu?

Dupa-ce Comisiunea isi luà tempu de ajunsu, cá sa supuna la o mai deaprópe cercetarè toate acele semne cate séu intrebuintiatu pana acumu in scrierea limbei romane cu litere latine, atatu cu privire la fonetica, catu si in catuva la unele forme, dupa ce dins'a strabatendu mai departe in natur'a limbei romane, cumu si in acele legaminte strinse, care esista intre acea si intre limb'a latina atatu urbana catu si mai virtosu rustica, veni la convinctiunea cumca invatiandu numai elementele gramaticei romane se póte lipsi prea bine si in partea cea mai mare a materialului limbei de dés'a aplicare a semneloru, apoi afla cu cale cá de acumu nainte se se pastredia in scriere numai urmatórele semne, parte cá ortografice, parte si tonice: Si adeca:

Accentulu ascutîtu (´) greu (`) si cercuflesu (^) ca unele care atatu in limb'a latina catu si in limbele romanice suntu in parte adoptate. Si anume:

1 Accentulu acutu (´) si greu (`) pentru silabele din urma ale cuvinteloru care se termina in vocale intregu accentuata d. e. in infinitivii scurtati ai conjugatiuniloru I. II. IV. si alte forme, cu acea distinctiune pentru vocal'a **a** si **ъ** candu vocal'a **ъ** se nasce din **a** etimologicu, cá pentru sunetulu **a** chiaru se se puna accentulu acutu, precumu: a laudá, vedé, fugí, in locu de a laudare, vedere, fugire; eara pentru **ъ** accentulu greu, precumu: laudà, vediù, fugì; mai incolo se se intrebuintiadie accentulu acutu si greu enca si in altele casuri de indoiela spre o mai chiara distinctiune a formeloru.

2 Accentulu cercuflesu (^) numai pentru ajutoriulu la **ц**, **z**, **ш**, pentru care se va aretá mai diosu.

II. Despe vocale si consonante in limb'a romana.

De órece comisiunea a luatu de fundamentu principiulu etimologicu, de acea cá, o consecintia naturala a principiului, a recunoscutu a fi necesariu cá vocalele si consonantele cuvinteloru romanesci sa se scrie cu litere latine corespundiatóre precatu adeca acelea vocale si consonante suntu originale, eara nu derivate d. es. cu **e** in cuvintele маєъ, fatъ, bazъ, etc. dupa pronuncia vulgara, in care vocala **a** este derivata dupa regulele eufonice, din diftongulu **ea**, alu carui sunetulu originariu este **e**, precumu arata formele mese, fete, vede etc; eara in privinti'a consonanteloru bine, peptu, in locu de stricatele rine, кіепръ.

Mai incolo de órece in alfabetulu latinu de o parte se afla mai multe litere care nu ne trebuescu, eara de alt'a pentru catevá vocale si consonante derivate literele ne lipsescu, de acea comisiunea afla, ca pre cele de prisosu, se nu le adópte, precumu dintre vocale este liter'a **y**, si dintre consonante literele **к**, **q**, **x**, si **z**, afara numai in cuvintele si formele straine; eara in catu, pentru literile care ne lipsescu in alfabetulu latinu precumu dintre vocale este: **ъ**, si **ѣ**, eara dintre consunante **ч**, **ц**, **z**, **ц**, **ш** si **ж**. Comisiunea adopta sistema etimologica adeca, cá sunetile limbei romanesci cele derivate se se scrie cu acele litere din alfabetulu latinu pre care le poftesce etimologi'a d. e. incatu pentru vocale pe **ъ** cu **a** seu **e**, mai raru cu **o** din causa ca mai cu séma din acestea se deriva, pe **ѣ** cu **a** cu **e** cu **i** si cu **u** din care asemenea se deriva precumu лъѕda, laudá dela latinulu laudo, въzъ, vediu dela v e d e, ръtъndъ, rotundu dela rota; apoi лѣпъ lana, dela lat. lana, вѣптъ ventu dela latinulu ventus, дп, **in**, фѣптѣпъ, funtana dela funs–tis (anticu.) in locu de clasiculu fons–tis. Eara in catu pentru consonante pre **ч**, si **ц** cu **c**, si **g** dupa modulu italianu in care punctu limb'a romana se unesce cu cea italiana, precumu: чінч, cinci ital. cinque, lat. quinque; цем' g e m u lat. gemo; — pre **z** cu **di**, **ц** cu **ti**, **ш** cu **si** in care casuri i etimologicu scurtatu nu se pronuncia cu distingere ca la inceputulu si la mediloculu cuvinteloru dupa i mai are se urmedia si o alta vocala, precumu сърzi, тъцї, фрътоші. surdi, muti, frumosi dela sing. surdu, mutu, frumosu, pazъ, radia (lat. radius) штііпцъ, sciintia, (lat. scientia) кътешъ, camesia (lat. camisia). Lenga acestea pe **ж** cu j precumu жъпе, june lat. juvenis, жърѣ juru lat. juro.

Eara in catu pentru silabele кі гі, de si etimelogia aru cere cá se le scriemu cu cli, gli, precumu romani de preste Dunarea le si pronuncia, comisiunea de o camdata pana la alte imprejiurari mai susu atinse, adopta si aici modulu scrierei. italianu cu chi, ghi, precumu: кіамъ, chiama, alias cliama lat. clamat, ital. chiama, – гіацъ, ghiatia, altm. gliatia, lat. glacies ital. ghiaccio.

In urma comisiunea pentru simplificarea ortografiei, unde dupa **d**, **t**, **s**, ar veni se se serie doi i (ii) pentrucá se se pronuncia zi, **ц**i, ші, adoapta in locu de doi i unu **i** cu accentulu cercuflesu (î) carele deodata siervesce spre a aretá cumca consonantele din nainte se promintia cá: **z**, **ц**, **ш**, precumu: zi dî lat. dies, **ц**ie **tie**, шie **sie**

III. Despre u si i finale. —

Comisiunea recunósce pronunciarea acestoru vocale finali; de aci dar' afla consecuentu a le si scrie; — eara unde se cade a le pronunciá, arata regulatu eufoniea, adeca: **u** si **i** finali, se pronuntia intregi numai candu, inaintea loru precede imediatu o **muta** cu o **licuida**, precumu: negru, aspru, altmintrea numai diumetate, precumu: albu, certu etc. din care causa fiindu regul'a generala de ajunsu, Comisiunea afla de prisosu semnele scurtarei. Se insemna inse cumca in limb'a romana numai prea putine cuvinte suntu care se se termine fara vocale precumu: **in**, **prin**, **din**,

IV. Duplicarea consonanteloru are locu in limb'a romana?

De óre ce in limb'a romana numai prepusetiunea **in** este care se pronuncia fara vocale in fine, de acea comisiunea **nu afla** de lipsa duplicarea consonanteloru de cátu numai in compusele din preposetiunea **in** cu altu verbu ce incepe dela consonant'a **n** d. e. innoescu dela **in** et **nou** etc.

V. Despre apostrofu. —

Apostrofulu (') plinesce loculu vocalei lapedate, candu doua cuvinte distinte se impreuna intr'unulu precumu: n'amu in locu de nu am, man'a in locu de маnъ–a etc.

Din aceast'a causa Comisiunea ilu afla a fi necesariu in casurile aratate de gramatica.

Comisiunea neputenduse lasa mai pre largu si mai afundu in desbaterea celoralalte regule ortografice mai marunte si speciale, mai virtosu pentru scurtimea tempulu se provóca la cele mai pe largu scrise in:

„Elementele de limb'a romana" dupa dialecte si monumente vechi de T. Cipariu canonicu gr.-cath etc. Bl. 1854 part. I. pag. 1—94. Éra si mai pre scurtu in „Com-

pendiu“ de gramatic'a limbei romane editiunea II. indreptata de T. Cipariu 1858 part. II pag. 78—90.

VI. Despre cartile scolastice in limb'a romana cu litere latine.

Comisiunea nu se poate abate dela principiile mai susu espuse nice in privinti'a cartîloru scolastice din caus'a ca nu voesce a favorí mai multu disparitatea in scrieri. Cu toate acestea Comisiunea aflà cu cale ca pana candu litarele chirilice se voru mai pastrá, **A b c darele** si numai ecestea se se compuna asi'a. incatu testulu acelor'a se se tiparésca in pagine corespundietoare cu ambele spetii de litere adeca cu latine si chiriliane, unde scrisoarea chiriliana vá servi de o camdata si spre inlesnirea testului cu ortografi'a latina.

Comisiunea filologica crede cnmca densá cu acestu modu a corespunsu si dorintiei In. c. r. Ministeriu.

Cu acestea siedinti'a sa inchiatu la 2 óre dupa amedi.

(Va urmá.)

Sibiiu 6 Octom. Tocmai esi de sub téscu Chart'a Marelui Principatu Transilvani'a compusa romanesce de D. S. Fetti 1862. care se afla de vendiare in Librari'a lui Filts si la auctorulu ei in Fogarasiu.

Pretiulu 1 fl. 50 cr.

Sibiiu 5 Octom. In Nr. 63 alu „Telegrafului Romanu„ inpartasiramu unu articulu despre o maltretare a unei calugaritie, care de si ne veni dela o mana demna de crediutu; totusi ni se paru camu ne posibilu in dioa de astadi, si pentru aceea ilu inpartasiramu subtu respunsabilitatea auctorului. Amu asteptatu de atunci'a demintîrea lui, inse pana in ór'a aceast'a nu nea venitu, bá din contra amu intielesu de la barbati demni de toata credinti'a ca fapt'a sa intemplatu. Aceast'a o vedemu adeverita si in Jurnalulu Vienesu „Presse“ care a reprodusu articululu nostru si care in Nr. seu 259 aduce si o rectificare a articulului nostru. Acestu articulu tramisu din partea oficiolatului scaunalu din Conti'a si subscrisu de L . . . dice ca solgabireulu A. au vediutu doe mueri imbrecate in vestmentu romanescu, care parasindu drumulu inblatu cá se incungiure intalnirea au mersu catra semanaturi, ca prin aceast'a si prin aceea ca duceau subsóra cate unu plicu au atrasu atentiunea Solgabireului asupra sa, si elu cugetá, ca suntu séu fure séu servitóre fugite, si chiemendule la sine urmara numai atunci acestei chiemari, candu pandurulu care sedea in tresura se dedu giosu, cá se le aduca. La intrebarea de unde suntu si unde mergu nu respunsera nimica, la cerere, aratà aceea pe care „Telegrafulu Romanu“ a tiparit'o de calugaritia unu pasportu pentru Romani'a espiratu dela anulu 1860, ceealalta dîsa ca si ea saru cuprinde in acelu pasaportu, ce nu era adeveratu. — Prepusulu Solgabireului crescu dara mai tare si elu se vediu silitu se le escortese prin dîsulu panduru la Draseu si totu odata se se intórca si elu cá se le cercetese. Dupa ce a ajunsu aci, lea cercetatu plicurile si au aflatu in ele haine deosebite, ce nule pórta romanele si éta ca prin acést'a se justifica prepusulu. (?)

Apoi pasi D. Solgabireu la cercetare, si dupa ce asia numit'a calugaritia dupa „T. R.“ observa acest'a, ceru mai nainte in modu provocatoriu, apoi injurendu eliberarea ei (?!) Asi spune numele nu se putu misica, ea dîsa numai ca o chiama Saft'a (dá, pentru ca calugaritiele nu au altu nume R.) tocmai asia de putînu vru ea a spune de unde este. In pasportu nu era vorba de Saft'a. Pe lenga tóta indemnarea nu se putu aduce acolo, cá se spuna nationalele ei, inse ea pasi inainte vatematoriu si injurendu asupra Solgabireului. (Ce minciuna grosolana, candu alti ómeni tremura de batulu Solgabireului o biata de calugaritia va cutesá se'lu vateme si injure? R.) Ne ajutendu tóte aceste, solgabireulu ii amenintia, ca o va bate déca nu va incetá cu injurarile ei, inse nici aceast'a amenintiare nu ajutà nimica (ce minciuna urîta? R.) Acuma Solgabireulu lasa ai da 7—8 nuele (oare nu voru fi fostu de 10 ori atatea? R.) unde inse nu a cursu nici sange nici nu i sa vatematu trupulu, care numai un'a óra, necumu trei septemani se o fia tienutu in patu.

Solgabireulu (vedi biue dupa ce batù bine pe calugaritia) intrerupse cercetarea, caci avea servitie inbulsitóre in altu locu si audî ca muerea a carei sórte o descrie „T. R.“ asia de infricosata (inse fara se fia mintitu) ar fi dositu din arista; ca inse aru fi venitu unu omu, care sa insinuatu de tat'a ei si a cerutu vestmintele, ce i sau fostu luatu, ce insa i sa refusatu pana atunci, pana ce va documnntá acesta, ca cea fugita e cu adearatu fic'a sa, si ca vestmintele suntu ale ei. In absenti'a Solgabireului sau adusu intru adeveru trei atestate, si pe temeiulu loru a datu adiunctulu vestmintele afara.

Mai departe se dice in aceea rectificare, ca de si aceste atestate nu dau destula deslucire despre castigarea loru, totusi din ele se vedea ca dîsa muere a fostu servitóre, éra nu calugaritia (frumósa argumentatiune) ce póte ca numai in timpulu intemplarii acestui casu si dupa publicarea „T. R.“ a capatatu santîrea (ba nu, ci o avut'o). Ca i saru fi refusatu escortarea este earasi unu neadeveru, ca-ci Solgabireulu tocmai acést'a a vrutu si pentru aceea a poftitu se scia nationalele incaptivatei. Déca a avutu si ce feliu de vestmentu acést'a „sirimana calugaritia“ pe drumu catre casa, nu a pututu fi cunoscutu Solgabireului, fiindu ca ea a dositu fara scirea lui.

In fine inchee oficiolatulu scaunalu desvinovatierea sa cu urmatórele cuvinte: Ce atinge modulu de vorbire care se da de D. corespondinte ca usitatu la Solgabirei unguresci (D. corespondinte a disu la unii. R) trebue se ne tenguimu, ca D. corespondinte sa servitu de o asia absurda si nu baremu de o minciuna mai istetia si mai demna de crediutu, (elu sa servitu de adeveru cumu a fostu R.) fiindu ca cu greu póte fi unu Solgabireu asia stupidu care se se laude cu recunóscerea positiunei sale din partea unei intregi parti a lumei (D. A. scia acést'a); de altmintrea suntemu dedati cu astfeliu de crude vatemari din partea concetatiéniloru nostri romani in tiér'a aceast'a, ele inse perdu din pretiulu seu prin invederat'a tendintia si prin de atatea ori doveditulu neadeveru.“

„Aru fi o cu multu mai nobi'e intreprindere, déca „T. R.“ si aru face de problema, a aduce pe fratii sei romani la aceea trépta a civilisatiunei, ca organele administrative se nu fie silite asia de dese ori a pune in lucrare datulu „§ 25.“

Cine poate citi acestu articulu si cunoscendu intemplarile de pe la noi, se nu véda cu ce sofisme vrea oficiolatulu scaunalu din Conti'a se desvinue pe Siefulu lui D. A. de care a fostu vorb'a in „T. R.“ Noi amu fi asceptatu ca demintîrea se se fia datu, acolo unde a esitu incusarea, inse acést'a nu sa facutu, D. A. va sci de ce nu. Redactiunea „T. R.“ se ingredesce asupra inculparii, ce io face D. L. „ca publicarea articulului din Berginu aru fi avutu de scopu a pune organele administrative funginte atîtórie de natiunea ungurésca in cea mai rea lumina“ cu atata mai multu, ca-ci ea a disu, ca incatu acelu articulu aru fi adeveratu, chiama luarea aminte a dicasterieloru mai inalte asupra unei fapte ce miróse a evulu mediu adeca a unei fapte, ce póte compromite inaltulu regimu, fiindu inse ca pana acuma acestu articulu nu sa dementîtu oficiosu, ba din indreptarea lui facuta in „Presse“ se vede curatu, ca o femeie a fostu maltratata: asia dara nu se póte aruncá asupra „T. R.“ cu dreptulu nici o imputatiune, cu atata mai putînu, cu catu astfelu de esorbitari sau aratatu si prin alte jurnale, si ca insasi „Presse“ face la rectificarea, ce o da oficiolatulu scaunalu pentru Siefulu seu, unu comentariu nu prea complimentosu pentru procedur'a de justitia si politic'a ungurésca, precumu vomu vedea mai la vale.

Catui pentru ceea ce dîce, ca solgabireii unguresci suntu dedati cu vetemari crude din partea fratîloru romani in tiera aceasta, ca-ci ele perdu din pretiu prin invederat'a tendintia si prin de atatea ori doveditulu neadeveru, respundemu ca bucurosi amu fi primitu o demintîre si amu fi vrutu, cá articululu nostru se fia remasu minciuna; inse acésta nu sa facutu si ca referentulu nostru nu a vorbitu neadeveru, se vede din insusi raportulu oficiului scaunalu in jurnalulu germanu „Presse“ care fia catu de impenatu cu sofisme, nu va potea orbicá pe nimenea. Cumca articululu din Berginu aru fi fostu numai o vatamare cruda dela romani asupra fraîiloru unguri, cum vrea se dica D. L nu putemu mai bine respinge dela noi, decatu prin reproducerea comentariului, celu face „Presse“ la acést'a asia numita rectificare: Ea vorbesce asia: „Acést'a rectificare modifica negresitu spus'a foei romanesci esencialmente, desfesiura insa totu odata o icoana a procedurei de justitia si politia ungurésca, care totusi justifica érasi amar'a piscatura a relatiunei din „Telegrafu“. In propri'a sa patria se oprescu doe fete pentru ca nu au pasportu cuviinciosu si numai pe unu prepusu vagu se ducu la oficiolatu, acolo se incepe ineuisitori'a procedura pe drumulu celu mai scurtu dupa modulu nationalu magiarescu cu jordaitura, pentru ca fetele se arata ceva cerbicóse. Arestulu, in care apoi se aruca ele se tiene in stare asia de buna, in catu fetele in nóptea din taiu ese si potu fugi. Dupa acesta reciprocu actu de putere se facu oamenii érasi mai buni si dáu vestmintele puse subt secuestru ca corpora delicti afara. Acésta Istoria se vede in adeveru ca unu bruiion alu unei episode la „Notariulu satescu“ acelui nemuritoriu nationalu si criminalu romanu.“ Iata Domnule L. cumu iti vorbesce „Presse“ la articululu Dtale, dóra si ea face acést'a din ura nationala? De aci se vede in catu ai avutu tocmai Dta, care

asia putinu cunosci civilisatiunea, dreptu, a da svatu „Telegrafului romanu“ a aduce pe romani la aceea trépta a civilisatiunei, cá organele administrative (firesce magiare) se nu fia asia desu silite a pune in activitate datulu „§. 25.“ —

„Telegrafulu romanu“ isi cunósce problem'a sa si nu are lipsa de svatulu Dtale. Apoi inprejurarea, ca romani sub regimulu cadiutu fiindu tractati umanu si dupa legi, nu a prea cunoscutu §. 25 alu DVóstre. care insusi diceti ca ilu aplicati desu fara multe spargeri de capu si studiu, ve intrebamu: arata purtarea Dvóstre civilisatiunea care bucurosu vreti se o denegati romaniloru? Au dóra ve ati superatu pe „Telegrafulu romanu“ pentru ca va desgolitu acést'a civilisatiune prin fapta dela Drascu, care vi o imputa si „Presse“ cá unu ce crudu sí nu prea civilisatu

Noi amu dorí cá se nu mai venimu in puseciune a registrá astfeliu de violentii, ci se vedemu ca stapanesce legea si dreptatea dupa formele ei, éra nu aroganti'a si volnici'a unuia si altuia.

Лвї „Pest. Ll.“ ce скріе din Biena „Bi ca дппъртъшітъ despre честівпеа трапсілванъ, къ капчеларіа авлікъ трапсілванъ ва контіпва дпчеркъріле сале ші пе калеа чea маї de кърьпдъ кълкатъ. Еъ авдъ къ ачестъ асертъ се адсвереште.

Алешіі метврії de комітетъ аї комітателоръ ші скавпелоръ, dékъ воръ еші, се воръ дплокві прін алецерс, ér гъврiле каре сар еска дп комітете прін ешіреа (пе алешілоръ) челоръ маї таре дпкъркацї къ контрівъцівпе, се воръ дппле прін ачеea, къ кондъкъторії комітателоръ вор кіема дп комітетъ пре чеї маї пъцінъ дпповърацї. Ачесте операцівпї вré капчеларіа авлікъ съ ле контівве пъпъ атвпчї, пъпъ че воръ фі конституіте комітетеле. Дп трей комітате ші doe скавпе, адекъ дп а Клъжвлвї, Алвеі de сасъ ші жосъ, а Харотсекълвї ші Odорхеівлвї пъ са черкатъ пъпь акята фортареа комітетелоръ, ші се сввпе дпсь, къ еле се воръ конкіема дпкъ дп декърсълвпеї ачестеіа.

Треава респвпсълвї ла адреса вніверсітъцїї съсещї; съ фіе трекътъ съптътъпа ачёста прін Консіліълъ de статъ, аст фелів, ка Прédпалта дечісівпе поате врта дп зілеле челе маї апроапе. Се паре къ адреса сасілоръ ші а ромъпілоръ се воръ респвпde de одатъ, дпсъ дп діферіте документе. Пъ се дпdoескъ оамепії, къ чea съсеаскъ ва авea орешкаре преферінцъ, фіиндъ къ еа са пропвпчіатъ еспресъ пептрв 26 Февраріе, че дп адреселе ші петіцівпеле ромъпілоръ пъ са фъкътъ.„

Celate de balta 1-a Octobre 1862.

Onorata redactiune!

Fienduca pertractarile Comitetului Comitatului Cetatea de balta in Siedintiele sale 25/13 si 26/14 Septembre a. c. sau descrisu in „Kol. Közlöny“ si in „Korunk“ de totu schimosite, cara in „Teleprafulu romanu“ N-ro 75 in unele privintie inca gresite, spre indreptarea aceloia, si cá se ne reacomodamu pe venitoru in representatiunile municipali, - amu onore a ve tramite o descriere scurta despre celea lucrate in acelea siedintie in urmatóriele. *)

In 25/13 Septem. de demanétia tienura ambele partide, cea gubernamentala si cea opositionala conferentie private, unde ele-si fipsara programele loru. — Se incercara intre conducatorii partideloru si unele apropieri, inse remasera cá foculu si ap'a. — Asia Contete Bethlen Farkas - si insinuà motiunea programei sale in scrisu in intielesulu §-lui 29 din Instructiune la Presidiu. — La 10 óre se impluse sal'a adunarei de membrii si ascultatori, si Dlu Administratoru Joane Puscariu fú poftitu in adunare. — Acest'a salutara mai antaiu adunarea cu o cuventare scurta in tustrele limbele, multiumindule pentru-ca au primitu mandatulu si sau infacisiatu asia de numerosi, recomendandule o cointielegere fratiésca. — Dupa acést'a se purcese la constituirea Siedintiei apoi se cetira cuventarea de deschidere érasi in tustrele limbele. — Acésta cuventare purcese dela Diplom'a din 20 Octobre, in urm'a careia si Comitatele devenira la dreptulu seu de representatiune.— Dupa art. XII. a. 1791 toti nobilii aveau dreptulu de a luá parte la congregatiunile marcali, - acuma estendienduse acestu la toti locuitorii, o adunare asia de mare, e inposibile sau necorespundiatória scopului. - Legile patriei nau devenitu acolo cá se reguleze acestea reporturi. — Analogia luata dupa legile Ungariei nu au multiumitu, si afara de aceea legile de acolo despre representatiunea comitatense nece candu uniunea ar' stá, nu ar' avé valóre pentru Transilvani'a.— De aci dreptulu Corónei de a octroi unde nu ajunge legea constitutionale, si prin urmare de a fi pututu emite pe calea ast'a instructiunea comitatense pana la legislatiune.— Pe temeiulu acestei Instructiuni se organisà Comitatulu, si Administratorulu fù norocitu a alege Oficiali bravi, si unu Comitetu de barbati alesi. — Se descrisera cu deamenuntulu tóta activitatea nouei administrature, (fora de a o aduce in comparatiune cu cea trecuta, dupa cumu vrea Corespondentele din Korunk Fs.) - Apoi trecú la chiamarea Comitetului de a indreptá lipsele.— Aici se cetira propusetiunile: 1) Unu decretu guberniale pentru localisarea oficieloru, 2) altulu pentru organisarea Comuneloru, 3) alu treilea pentru drumulu de fieru, 4) propositiune pentru sistemisarea drumuriloru, 5) pentru Comunicatiunea postala, 6) o petitiune a medicului comitatense pentru inbunatatirea salariului, 7) alegerea amploiatiloru, 8) urmarea altoru postulate a membriloru - intre care si motiunea Contelui Bethlen Farkas etc. —

Recomendà credentia catra Princicele, respectu catra Gubernu, nevatemarea de persóne si strinsá ordine parlamentaria, si cu acésta dechiarà Siedinti'a de deschisa. — Cerù mai antaiu Contele Ludovicu Haller cuventu, si motionà o adresa de loialitate pentru insanetosiarea Maiestatiei Sale a Imperatesei.— Contele Bethlen Farkas si elu incuvientià acésta motiune, dara mai antaiu cere desbaterea unei adrese pentru restituirea Constitutiunei (care? nu se amintea) pana atuncia nece o pertractare;— Esc. Sa Archi-Eppulu Siulutiu: si elu e pretenu alu Constitutiunei, dara se ne tragemu sém'a, ca care Constitutiune, cá la urma se nu ne certamu. — Românii nu potu poftí nece pe cea deinainte de 1848,- nece cea din 1848, ci o constitutiune dupa Diploma cu scaimbari aduncu taietó.ie. — Aci Dlu Administratoru intrerumpe discusiunea, aratandu ca aci sau facutu trei motiuni, deintre cari cea din taiu si a treia nu suntu insinuate dupa § 29 si a doua inca nu e resolvita, ca poate si candu veni la desbatere? Si dupace ordinea pertractandorum negotiornm in Congregatiunea marcale dupa Art. XII. de a. 1791 se incepe dela decretele guberniale, dupa o disputa indelungata, se hoterí a se cetí Decretele. —

La decretulu celu din taiu se scularа C. Bethlenu Farkas si face motiune a se amaná pertractarea dupa motiunea lui. Alti oratori spriginira aceast'a motiune cu citarea art. XI. de 1791. ca adeca se póte abate si dela ordine; altii se proveca la casuri precedenti, chiaru si la diet'a din 1848; éra altii argumentá, ca indata ce e o propositiune, cumu e si acestu decretu, congregatiunea poate face asupra lui ori ce hotarire positiva ori negativa, meritoria ori dilatoria, ca altufeliu nu ar' avé intielesu pentru ce unu decretu se propune spre desbatere.— Archi-Episcopulu spriginesce pertractarea decretului inainte de motiunea Contelui Betlen Farkas, si asi'a adunanti'a se inparti in doue opiniuni.— Partid'a gubernametala si cea opositionala steteau asi'a, ca unde se voru alaturá cei 6. amploiati magyari angagiati pentru Gubernu, se preponderá.— D-lu Administratoriu cá se'si cerce puterile mai intaiu intr'o intrebare de formalitate, lasa intrebarea de oportunitate la votisare, si dupa ce amploiatii magyari si unu sasu se alatura langa opositiune, si prin aceast'a facenduve o diferentia de 14 voturi, opositiunea reusí cu o maioritate de 9 voturi. — Totu asia urma si cu alu doilea si alu treilea decretu. — Acumu D. Administratoru dechiara, ca dupa ce art. XII. de a. 1791 i s'a facutu destulu prin aceea, ca decretele sau cetitu, si congregatiunea au hotaritu asupra loru, si dupace Contele Haller inca-si amanà motiunea, concede a se trece cu rendulu la motiunea Contelui Betlenu ;- dara fiendu timpulu inaintatu inchisà Siedinti'a.— Unu prandiu joviale de vro 70 de persoane recorí sudorile de astadi. —

Pana in diu'a urmatória insinuara si romanii o contra-adresa. —

In 26/14 la 9 oare se verifica Protocolulu si Dlu. Administratoru deschisera pertraptarile cu o cuventare resumatória de celea eri tractate, apoi se dedera Contelui Bethlen pe motiunea sa resolutiune: ca partea cea din taiu, ce cuprinde o petitiune in sensulu §-lui 18 din Instructiune se slobode la pertractare, ceealalta parte, care involve unu Ovás in sensulu §-lui 28. si 17. nu. — De aci se incinsera o disputa indelungata. — Opusetiunea dicea deoparte ca nu e Ovás, de alta, ca eri sa primitu motiunea Bethleniana in principiu votisanduse asupra ei, si ca prin urmare motiunea numai e a Contelui Bethlen, ci a Bizotmányului.— De aceast'a parere suntu si corespondentii lui „Korunk“ si „Kol. Közlöny“.— Inse D. Administratoru stete mai antaiu pe langa aceea ca e Ovás, 2-a cà motiunea Bethleniana nu sa potutu primi in principiu, pentruca Dlu. Administratoru o oprise inaintea decreteloru si dechiarase de eri ca acestei motiuni pe mane-i se vá dá rendu de pertraptare, éra eri nu sa hotaritu asupra ei, ci asupra decretetoru, si ca motiunea numai atunci'a sevá poté luá in pertractare in comitetu, dèca motionatoriulu Contele Bethlen acarui ea inca e privata si singura proprietate a s'a, nu si-o vá modificá cu lasarea Ovásului, ori nu vá luá recursu la Guberniu.— Aci opusetiunea se vediù cu totulu conscernuta, ca ea sa constituitu si a facutu mai multe concluse dupa formele Instructiunei, si totusi ca Ovásulu ei, catu de frumosu erá ascunsu in Adrésa, s'a descoperitu si nu vá deveni la pertractare. —

Contele Bethlen nu voira nece asi modificá motiunea, nece a luá recursu la Guberniu, si asi'a acést'a cadiu in fantana. —

D-lu Administratoru dechiara ca discusiunea asupra acestei mo-

*) O primimu cu multiemire. R.

tiuni c asiadara inchisa, si trebue se pasésca la celealalte propositiuni, intre cari acumu a crescutu si contrapropusetiunea românilor, precumu si o rogare a Protopopiloru neuniti pentru dotarea Besericeloru, care toate se voru luá inainte la siedinti'a venitória, dupace acum mai multi membrii pentru culesulu cucuruzului s. a. se cerura a casa,- si asi'a inchianduse siedinti'a, adunanti'a se amana pana la convocare.— Dupa o óra sa verificatu Protocolulu celu portatu in tustrele limbele de trei Protonotari.—

Din acestea se vede ca corespondentele „Telegraf. roman“ inca gresiesce, cundu a disu, ca Contele Bethlen sa opusu petitiunei Protopopiloru, pentru ca aceast'a nu mai sa trecutu la Protocolu, lasanduise desbaterra pe rendulu venitoriu, candu patimile voru fi mai alinate.—

Notiце Diверсе.

— Авzимъ къ Маiестатеа Са Дмпъратълъ са дндъратъ прégрацiосъ а реактива пе D. Dp. Васiч de Консiлiарiъ de шкоале пентрв iнстiтвтеле школаре греко-орiентале дп Ардеалъ.

— Дп Тимишóра саъ дескоперитъ о новъ секть аша нвмитъ а „Nazarenilorъ“. Ачастъ секть саъ обичнвитъ а цiне нóптe интре 10 ши 12 óре адвнъриле сале дп Сввврбiълъ „Фабрика.“ Кжndъ персоналълъ полицiеi аъ дптратъ дп одаiа, вnde ачестiа ераъ адвнаци, атвнчi токма вnълъ четеа din Бiблiе къ гласъ дnналтъ. Чеi de фацъ саъ конскрiсъ, ши апоi саъ дппрештiатъ; Метврii ачестеi секте сжнтъ романо-католичi ши греко-католичi, ши чеi маi мълци din сексълъ фетеескъ. Дп статвтеле лоръ есте ши вnъ параграфъ, дп врта кърei метврiлоръ din сексълъ фетеескъ пв ле есте iертатъ а пврта криноline. —

— Дп Комiтатълъ Четатеа de балтъ 68 de Комвне шаъ декiаратъ лiмба романъ de офiчiосъ.

— „Sieb. Bote“ зiче, къ жоi dimineaца ла 2 óре 20 min. са симцiтъ аiчеа вnъ кватретвръ de пътжнтъ дестълъ de таре дп доне згвдвитврi дела ръсъритъ кътръ апвсъ.

— Еаръ сънтъ жврналеле патриотiче пline къ дпштiинцъри деспре фокврi, че пъ пвцiнъ давна кавсесе бiецiлоръ мънчиторi.

— О сенсацiвне маре фаче дптрареа рецinei de Нéполъ дп монастiре ла Авгсбвргъ.

— Се ворбеште, къ рецiтълъ конфедератъ din Nopдъ Америка врé съ етапчineze 400000 негрi ши съi артéze.

— „Herm. Zeit.“ ши дънъ елъ „Bot.“ не енаръ éръшi вnъ фвртъ фоарте фрвтосъ, едифiкаторъ ши плin de вторъ, кътъ ндекъ хоцii фвръ вiтеле дела пъшвне, ши ле тънъ дп пъдвре, кътъ аколо се спвне ла чеi че алерга дънъ еле, адъ „nouezeci de zloti bani rei“, ши тъ веi прiмi éръшi боii, кът дъче апоi сасълъ свта ачеаста ши кътъ капъта éръшi боii, кndъ кацета къ а пердвтъ ши боii ши банii, къчi ши челъ маi ръъ, карвia пропрiетатеа алтвia пв е сънта, цine датълъ кввънтъ.

— Лвi Гарiбалди са фъкватъ къноскватъ декретълъ de amnestizare дпкъ дп зiва ачеea прiн телеграфъ, ши de локъ i саъ лватъ тоате стрежiле, елъ съ фiе примитъ ачеаста штире къ речéлъ, ши вре съ тéргъ ла Миланъ кътъ дi ва фi маi бine.

— Дп Београдъ се дпторкъ оаменii ла лвкрвriле сале deскидъ магазинеле ши болтеле ши вiаца соцiалъ éръшi дпчепе активитатеа са.

— Дп Палермо тергъ лвкрвriле ръъ, 13 индивizi аъ фостъ спiнтекацi дп фоале de пiште оаменi маскацi.

— Челъ маi бътрънъ дпвъцъторiъ дп Монархiа поастръ есте Леополдъ Хвбер дп Сълц дп Австрiа de жосъ. Елъ е пъскватъ дп 15 Ок. 1770, аша даръ de 92 de anи, аъ фъкватъ кврсълъ педагоцiкъ ла ап. 1786, сервеште песте 75 de anи, ши се бъквръ de о сънтате бънъ.

List'a

atatu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Prin D. Colectoru Atan. Popoviciu c. r. Cancelistu in Radautiu. Georgie Constantinoviciu. Dumitru Oniciu. Georgie Gregoroviciu Thom'a Rennei. Artemi Ieremieviciu. Atanasie Popoviciu, toti cate 1 f. pentru diplome. Dela unu membru ord. nou Partenie Popesculu Par.- Administratoriu in Cernautiu 5 f. totu D-lui pentru tacs'a diplomei 1 f. Summ'a totala 12 f.

Prin D. Colectoru Mich. Pavelu Vicariulu Marmatiei.

D. Vasilie Caracioni Protopopu. Petru Lipescy jude supremu. Georgiu Deacu advocatu. Ioanu Tomviaga Parochu. Michailu Kökényesdi Parochu. Antoniu Brebanu Parochu. Michailu Pavelu Vicariu. toti cá membri ordinari cate 5 f. Summ'a totala 35 fl. v. a.

Prin D. Colectoru Geor. Joneti din Campeni.

D. Teodoru Teveu. P. Arianosi. M. Andreica. N. Begnescu D. Pallade. I. Bud'a. I. Patiti'a. I. Balea. I. Darabantu. N. Fodoru. V. Burdiu. I. Iancu. V. Gombosiu. Petru Ivanette. Mihaiu Gombosiu. Georgie Ivanette. toti cate 1 f. pentru tacs'a diplomei. Summ'a 16 f. v. a.

Prin D. Protopresbiteru alu Halmagiului Petru Moldoveanu.

D. Petru Moldoveanu Protopresvit. 5 f. Nicolae Zsoldea Invet. 2 f. Nicolae Lucaciu Invetiat. 2 f. Georgie Lucaciu Cantoru 2 f. Ioann Costin'a Invetiat. 1 f. Nicolae Costin'a Invetiat. 1 f. Comun'a bisericeasca din Banesiu 60 cr. Com. bes. din Crastesci 40 cr. Com. bes. din Sirbiu 20 cr. Com. bes. din Ionesci 76 cr. Com. bes. din Czemura 37 cr. Com. bes. din Aciuti'a 80 cr. Com. bes. din Lunsiór'a cu Vasdogiu 1 f. Com. bes. din Orasiulu Halmagiu 5 f. 70 cr. Com. bes. din Steia 21 cr. Com. bes. din Halmagielu 80 cr. Nicolae Buduganu adm. parochiale din Brusturi 1 f. Andreiu Buduganu 20 x. Ioann Dragosiu 10 cr. Com. bes. din Brusturi 88 cr.

Summ'a 26 fl. 1 cr. v. a.

52—1 **Concursu.**

Pentru ocuparea posturiloru invatiatoresci in statiunile vacante la scoalele populare, romane ortodocse, din Tractulu alu 2-lea alu Brasiovului si Trei scauneloru, se deschide concursu pana in 15 Oct. a. c. pentru Comunele urmatoare:

1) Presmiru, cu salariu anualu din Cass'a alodiala de 105 fl. v. a. pentru Invatiatoriulu de clas'a 1-a, ear' pentru celu de clas'a a 2-a 126 f. v. a. 4 galete grâu, cuartiru, gratis la amendoi, si de la totu scolariulu 40 xr. v. a. precumu si dela toata famili'a cate 20 xr. v. a. pentru servitiulu de cantori bisericesci afarâ de alte accidentii.

2) Magerusî, cu unu salariu anualu de 157 f. v. a. si cuartiru.

3) Crisbavu, cu unu salariu anualu de 100 f. v. a.

4) Ozun, cu unu salariu anualu de 80 f. v. a. computati in bani si bucate, si sê fia Invatiatorulu si cantoru, cu a 1/3 parte din venitulu stolei.

5) Zagonu, cu unu salariu anualu de 80 f. v. a. in cari suntu computate câte 1/2 ferdela bucate, tacsa scolara si 2 gradini de 17 galete semanatura, se cere se fie si cantoru la Biserica.

6) Covasn'a, cu unu salariu anualu de 120 f. v. a. prelanga care mai are si altu venitu ca cantoru.

7) Bretiucu, cu unu salariu anualu de 100 f. v. a.

Doritorii de a ocupa statiunile acestea, au a se adresá catra subscrisulu, in terminulu prefiptu, cu petitiune de man'a loru proprie si provediuta cu urmatoarele documente:

a) cu Atestatu de botezu, si moralitate.

b) cu Atestatu despre absolvarea cursulu pedagogicu in institutulu diecesanu, séu Gimnasiulu micu. Alesii concurenti se voru esterne Escel. Sale Prea Santitului Archiereu alu Bisericei ortodocse din Transilvani'a spre intarire.

Brasiovu 1-a Octomvre 1862.

Inspectoratulu scóleloru districtuale in Protop. II-lea Brasiovului si Trei Scauneloru.

IOANN PETRICU Protopopu.

39-2 **Publicatiune de Concursu.**

pentru doua premii de maistari profesionisti.

Dupa-ce On. Adunare generala a Asotiatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu in siedinti'a sa III-ea din a. c. prin artic. VII a incuviintiatu a se dá din fondulu asociatiunii doua premii de cate 100 fl. v. a. la doi tineri romani din clas'a profesionistiloru (meseriasiloru) destoinici a lucrá cá maisteri, — subscrisulu Comitetu publica acestu concursu, pe langa urmatoarele conditiuni:

1 Concurentii, la aceste doua premii trebue sa fia invatiatu vreuna din aici insemnatele siese profesiuni adica, de Zidari (murari), bardasi (lemnari, dulgheri), mesari (alias templari), fauri (coaci), lacatusi, rotari, ca unele din cele de antei'a trebuintia.

2 Se alature langa petitiunea loru a) Carte de botesu, b) testimoniu scolasticu celu putînu de trei clase elementare si de sciinti'a desemnului incai pe atata, pre catu se cere la mesteria loru, c) testimoniu despre invatiarea respeptivei profesiuni, din care se se cunósca invederatu, cumca aru potea si de a'si portá profesiunea si a conduce o lucratória (Werkstatt, Atelier) spre indestularea publicului, d) adeverintia despre o purtare morala in tóta privinti'a cuviósa séu dela parochulu respeptivu séu dela deregatori'a publica (Oficiolatu, Magistratu).

Terminulu Concursului se defige pe 31 Maiu 1863.

Rugamintea provediuta cu mai susu semnatele documinte este a se Adresa la Sibiu catra

Comitetulu Asociatiunii pentru inaintarea literaturei si a culturei poporului romanu.

Sibiiu 4 Septembre 1862.

Редактор респънзетор **Ioann Рац.**

Едитъра ши типарiълъ типографiеi диечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнea сефаче ап Сівіїв ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скріcорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіїв есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет іте de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа óръ къ 7. кр. тіръл къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репеціре къ 3½ кр. в. а.

Nro 81. **ANЪЛЪ X.**

Сівіїв. 11. Октомвріе. 1862.

„Hermanst. Zeit“ aduce in Nr. 280 urmatoriulu telegramu.

Sa datu: Gherl'a 20 Octom. 11 ore 25 min. nainte de amedi a sositu 20 Octom. 12 ore.

Asesorulu judecatorescu Sipotariu este pentru apararea diplomei imperatesci si a instructiunei neascultatu penalmente stremutatu din Dobac'a Generala amara desamagire.“

Noi nu credemu. **R.**

Protocolu
din 2 Octombre 1860.
(Incheiere.)

Siedinti'a V. d'in 6 Octombre 1860. Inceputulu la 9½ óre diminéti'a de fatia a fostu DDni Dr. Vasiciu. Timoteiu Ciparíu. Ioann Popasu. Georgie Baritiu. Andreiu Murasianu. Ioann Negrutiu. Antoniu Vestemianu. Ioanu Puscariu. Germanu Codru.

Cetinduse mai anteiu protocolulu siedintiei precedinte partea lui strinsu filologica s'a aprobatu intru totu cuprinsulu lui.

La ordinea dîlei a fostu: Dnulu Dr. Paulu Vasiciu c. r. Consiliariu de instr. publ. binevoi a comunicá comisiunei urmatórele adrese privitóre la regularea ortografiei cu litere latine si anume:

Del'a ordinariatulu greco-reseriténu d'in Sibiiu cu datu 26 Septem. a. c. N-rulu 809. —

Del'a alu Blasiului 28 Septem. N-rulu 799.

Del'a alu Gherlei 2 Octom. N-rulu 1574.

Apoi provócà pe Comisiune, cá in legaminte cu celelalte ale sale desbateri filologice. care au precursu se iae opiniunele respectiveloru ordinariate in cea mai de aproape consideratiune.

Comisiunea luandu acele adrese dupa ordinea dateloru loru la o mai de aprópe consideratiune, inbinandu cu acestea si provocarea particulara a Esselentiei S'ale D-nului Episcopu gr.-resariténu Andreiu Bar. de Schagun'a d'in 23/11 Sept. a. c. alaturandu totu cuprinsulu loru la resultatulu de pana acumu alu discusiuniloru sale aflà cu o viia placere cumca opiniunile manifestate in susu atinsele adrese in partea loru cea mai mare suntu de acordu cu opiniunele Comisiunei filologice; care, in catu aceliasi aru cuprinde si oresicare opiniuni diferitóre, de ale comisiunei, acést'a se semte constrinsa a dechiará preste totu cumca incatu acelea nu s'aru putea combiná cu principiile adoptate de comisiune, ea nu se póte intru nimicu abate dela decisiunile sale respicate in cele cinci siedintie cuprinse in acestu protocolu.

Tocma pentru acésta inse si pentruca de acumu inainte diversitatea opiniuniloru privitóre la unu regulatu desvoltamentu la cultur'a si inaintarea limbei romane se se póta séu impacá, séu delaturá prin óresicare autoritate recunoscuta, comisiunea se folosesce de ocasiune spre a rugá pe In. Gubernu alu Maiestatei Sale c. r. apostolice, ca Inaltu acelasi se binevoiesca a concede romaniloru formarea unei societate literaria a carei chiamare se fia nunumai cultur'a preste totu a limbei romane, ci si specialminte elaborarea unui dictiunariu etimologicu catu se póte mai cumpletu cumu si a mai multoru carti scolastice, séu si supunerea celoru compuse pana acumu si aceloru cate se voru compune de catra altii, in viitoriu la recensiune scientifica, se fia adeca In. c. r. guverniu incredintiatu, cumca o aseminea generósa invointia din partea s'a, vá fi in stare de a dá unu nou nutrementu la acea lealitate si la acelu devotamentu catra Pré'nalt'a Casa domnitóre austriaca, de care si de altmintrea romanulu a fostu pururea insufletitu.

Cu acestea siedinti'a s'a inchiatu la 2 óre d. amédi.

Siedinti'a VI. d'in 7 Octom. 1860. Inceputulu la 11 óre diminéti'a de fatia a fostu DDni Dr. Vasiciu. Timoteiu Ciparin ca presiedinte. Ioann Popasu. Georgie Baritiu. Ioann Negrutiu. Andreiu Murasianu. Ioann Puscariu. Antoniu Vestemianu. Germanu Codru.

Citinduse protocolulu siedintiei trecute s'a aprobatu intrú totu cuprinsulu seu.

La ordinea dîlei au fostu: Proiectulu comitivei ce este a se subscrie de catra comisiune pe langa substernerea protocolului siedintiei.

Proiectulu compusu de catrâ unulu d'in secretari se cetesce, se aproba si se da spre purisare.

Cu acestea protocolulu s'a inchiatu si s'a subscrisu eara siedintiele sau terminatu.

Sibiiu 7 Octom. 1860. Comisiunea filologica romana. Timoteiu Cipariu m. p. presiedinte. Ioann Poppasu. Ioann Fekete a. Negrutiu. Georgie Baritiu secretaru. Antoniu Westemeanu m. p. Ioann din Codru. Andreiu Muresianu. Ioanne Puscariu, cá secretariu.

Сівіїв 8 Октом. Дпкъ de кънdъ се пъблікасе інстрꙋкціънea пентръ алецереа метврілорь ла Комітетеле комітатенсе сав ръдікатъ воче, къ еа пъ е кореспънзътоаре din дестълъ, пентръ къ церапълъ пъ е прівітъ дънъ пътеросітатea са, контрібꙋціънea че о плътеште, рекрꙋції пе карії ії дъ, ші гревъціле че ле поартъ ші къ песте тотъ ачéста інстрꙋкціънe пъ е фаворітоаре ротъпілорь. Ачеаста маніфестатъ дп гріжіре din партea ротъпілорь са ші адеверітъ дп комітетеле, че се ціпъръ дп лъпа трекътъ. Лъпта ротъпілорь ка партідъ гъвернаментълъ, асънра контрвврілорь съї de націоналітате магіаръ ка партітъ опосиціонарь са доведітъ din дестълъ, ші резълтателе медіцелорь комітетелорь комітатенсе, дістріктъале ші скаънале пе даь чea маї віь довадь деспре челе че сав зісь маї сvсь. „Cons. Öst. Zeit.“ a дескрісъ дескрцereа медіцелорь комітетелорь къ óрешї карі колорі че пъ се въдъ a ші ліберї de тоатъ парціалітатea, маї къ сémъ дп дескріereа дескрсълъї лъкрърілорь дп Герла, ънde пъртареа магнаціlорь магіарї се дескріе ка лоіалъ ші плінъ de тактъ.— Къ деосебіре дескріе ачестъ жърналъ адънареа ценералъ дп Дева, каре фііндъ къ са фъкътъ астъзї ънъ пънктъ діферітъ алъ політічеї, о вомъ репродъче ші ноі ші апоі конференdъо къ кореспондінціле ші ціріле прівате, челе трасерът de аколо, вомъ форта асънра лорь рефлексіънеле печесарії. „Дп скаънълъ Девеї (врé съ зікъ дп комітатълъ Інедóреї) са дескісъ адънареа ценералъ a комітетълъї челъї ноъ din партea D. съпретълъї Комітe Франчіскъ de Nопчеа къ о ворвіре серіóсъ ціпътъ дп лімба ънгврéскъ ші ротъпéскъ, дп каре къвънтъторілъ пофтéште пе комітетъ серіосъ, ка дп консълтъріле чеї стаь дпainте съ пъ domneаскъ пасіънea, чі дпцелепчіънea ші съшї ціпъ naintea окілорь къ деосебіре мърціиіле десетнатеї інстрꙋкціънї провісорії, каре інстрꙋкціънe са ші чітітъ naintea дпчеперії десбатерілорь дп атвеле лімбї. Се сколъ дънъ ачéста Л. de Барчаї, ші дескріе дптро moderатъ, скъртъ къвънтаре тоате граваміпеле мънічіпіълъї дп прівіпца десфііпцъріі автономіеї мънічіпале; ші пе темеіълъ лорь пропънe дънсълъ, ка мънічіпіълъ съ се дпdрепте кътръ рецеле къ ачеea рвгаре: ка съ пъпъ капътъ провісоріълъї статъ есчепціопалъ прін конкіетареа къть сар пътea маї дп грабъ a dietеї ші пънереа мънічіпіілор дп автономеле дрептърї але лор.

Ачеаста скъртъ, пондероасъ ші къ плъчере прімітъ къ-

вжнтаре се пъре́ лпсъ къ пъ лппакъ, опосиціънеа къ съпцеле фервінте, се пъреа къ топълъ moderatъ пъ е плькътъ, аъ требъітъ съ се adъкъънъ еклат. Ші прекътъ лт скріе гарайтъл теъ са ръдікатъ din партеа, din каре сар фі ащептатъ маі пъціпъ, adекъ din партеа ромъпілоръ, membрълъ комітетълві, каре а ешітъ din алецереа комъналь Cimeon Ълпіанъ преотъ греко-пеънітъ (ба ънітъ) ка съ пъп протестъ лптрънъ къвънтъ пасіонатъ асъпра легалітъціі adънъріі пресенте, акчептъндъ, къ конкіетареа еі ар ста кіаръ къ пре́лпалта diплотъ in контразічере, ші къ прin інстръкціънеа октроать інтереселе пацінеі сале пъ аъ афлатъ лпdестълітоаре сокотінць. Dънъ ачееа обсервъ D. прешединте фацъ къ атъndої къвънтъторій, къ fiindъ къ ънълъ din din еі, D. прекъвънтъторіъ Ълпіан, пъмаі къ а прітітъ алецереа, че а къзътъ пе елъ, пе baza атакатеі інстръкціъні прекътъ лі зіче пелегале, чі атъій прекъвънтъторі саъ арътатъ лп фантъ ачі ка membрій комітетълві, прin ъртаре аъ рекъпоскътъ е́ръші лп фантъ легалітатеа adънъріі, ші къ астфелій пъ о маі потъ пъпе ла лптребаре. Елъ dаръ кіцетъ, къ dателе декіараціъні пъ ле поате пріві ка опініънеа комітетълві саъ пъмаі ка ачееа а membрілоръ комітетълві, чі пъмаі ка інтъіціъні привате але Domпілоръ аптеворбіторі; ші ка indівізі привацій ле стъ пегрешітъ ліберъ а лва саъ пъ парте маі de парте ла пертрактъріле комітетълві.— Асъпра ачестеі обсервърі а D. прешединте се ръдікаръ атъій апте ворбіторі спре а декіара: къ еі пъ аръ фі пропънчіатъ пъререа лоръ ка indівізі сінгъратічі, чі ка лппътернічіці ші лп пъмеле комітетълві лптрегъ, че ачеста лптърі прin тъкъта са скъларе. — Фацъ къ ачеста тъкътъ декіараціъне се афлъ прешединтеле лптецітъ ла ачееа обсервare : къ dънъ че adънареа лп modълъ ачеста се абате dела інстръкціънеа, карея сінгъръ лптемеіезе есістінца еі ші пъпе ла лптребаре ші лпсаші легалітатеа еі, ел се ва bedea сілітъ a dсолві adънареа. Елъ dаръ маі пъсъ одатъ лптребареа катръ комітетъ : къ вре́ ел съ мérгъ ла пертрактареа обіектелоръ, че і саъ датъ dънъ ачеста інстръкціънe провісоріе ші маі пъ сеатъ къ вреа съ пъшеаскъ ла алецереа атплоіацілоръ че і са комісъ ?

— Adънареа декіаръ dънъ ачееа ънісонъ, къ пъ вре́ съ лптре лп нічі о пертрактаре, ші къ съ рóгъ, ка офіціолатълъ конститъторіъ съ ръмънъ ла локълъ съъ ші декіаръ ка ресолвціънеле обіектелоръ, че саъ лпdрептатъ кътръ комітетъ, съ се предеа офіціолатълві.

Прешединтеле се bede прin ачеста сілітъ съ декіаре adънаре пе baza §. 14 алъ Інстръкціънеі de dісолвітъ. Ші аша а лпчетатъ е́ръші din віацъ комітетълъ мънічіпалъ алъ скавнълві Dевеі dънъ чеа din тъіъ сесіънe фъръ ресълтатъ.

Nъ пъціпъ сърпрінзъторіъ, ші греъ de декіаратъ есте ла скавнълъ ачеста ціпереа ромъпілоръ карій авътъndъсе дела чеіалалці конпаціоналі аі лоръ din челелалте скавне ші комітате, лапъдъ ordінea мънічіпалъ провісоріе, къреіа еі мълцътескъ лптъіа датъ óрс каре лпdрептъціре політікъ, сімплъка пелецівітъ ші прin ачеста сапъ din поъ съвтъ есістінца лоръ політікъ. Пресvіndendъ дела ачееа, къ ворбіторілві фракціънеі ромъпещті, Ълпіан, ва къдеа пегрешітъ къ греъ, а доведі, къ конкіетареа комітетелоръ мънічіпале лп Ардéлъ сть лп контрадікціънe къ dіспосіціънеле dіплоmеі din Октомбре, ашъ вре́ маі наінте de тоате съ штіъ, пе baza къреі порте лецівіте маі векі вре́ D. Ълпіанъ а вindіка пентръ конаціоналіі лві вреънъ дрептъ ла партічіпареа пертрактърілоръ афачерілоръ пъбліче. Din ачеаста лппрецівраре се bede пегрешітъ, къ ораторълъ ромънескъ пъ а бъгат'о лп сеатъ ші пентръ ачееа поате къ ачéста лппрецівраре лі ва кавза къте о батере de капъ.„ Аша ворбеще кореспондінтеле лві „Con. Öst. Zeit.“ каре квънтареа D. Барчаі о карактерісéзъ de modестъ ші пондероасъ, ér а Domпълві Ълпіанъ de пе аштептатъ. Ачеаста din ъртъ лптрънъ adевъръ се жъdекъ астфелій ші de ромъні. —

Dінтре кореспондінцеле поастре, че ле пъблікаръмъ лп N-рълъ 77 зіче ъна: къ dънъ че магіарій лші deскоперіръ воіа а міліта пентрънъ векіа лоръ конститъціънe че ле асігъръ атътеа вънътъці, ромънії вепіці дела корпеле плъгълві къ вреокъціва преоці лп фрънте пепрегътіці ші dорindъ а се лптоарче къть деграбъ ла лъкърріле сале, лші deскоперіръ пелпdестълірea лп контра прінчіпіълві de репресентаціънe, къ dаъна інтереселоръ пацінале конпінсе лп інстръкціънe ші лші арътаръ dорінца лптро dіетъ конкіематъ къть маі лп грабъ, а се фаче modіфікъчіънеле афънdъ тъіетóре. Къ алте ворбе, къ ромънії пъ ар фі протестатъ асъпра інстръкціънеі ка пелецівіте, чі асъпра прінчіпіълві еі fiindъ къ церапълві dънъ ачеста інстръкціънe пъ са пъртатъ маі нічі о сокотéлъ. — Dін чеалалтъ кореспондінцъ лпкъ пъ се bede, къ D. Ълпіан о ар фі декіарат інстръкціънea de пелецівіть, чі пъмаі апъсътóре пентрънъ ромънії ші къ есте ел конвінсъ, къ din десбатериле лптрепрінсе пе baza еі пъ ва ресълта німікъ ънъ пентрънъ ромънії; че е ші кат dрептъ, къчі магіарій черé рестітъіреа конститъціънеі челеі векі апъсътоаре пентрънъ ромънії. Noі лпсъ къ тоатъ декіаръчіънеа D. Ълпіанъ, каре поате къ па квънтъніть din десълъ посіціънеа ші квінтеле сале, зічетъ къ лптре декіаръчіънеа магіарілоръ ші а ромънілоръ din Dева есте маре деосевіре. Ші adекъ магіарій прівескъ інстръкціънеа пелецівіть din пънктълъ de bedere алъ октроърії ші din ачееа лппрецівраре, къчі еі аъ конститъціънеа векіе; ънde din контра ромънії съптъ пъмаі асъпра прінчіпіълві Інстръкціънеі, каре пъ dъ ромънілоръ дестълъ гарапціе пентрънъ десволтареа інтереселор лор; еі пъ іппъгпъ дрептъл Рецітълві de а октроа леці лп касъ de ліпсъ, пентрънъ къ лпсаші adънареа ценералъ din 1-а Іапваріъ а черетъ ачеаста ші пентрънъ къ кътъ біне а обсерватъ кореспондентълъ лві „Con. Öst. Zeit.“ ромънълъ пъмаі прin о лецe октроатъ поате девені ла есерчеареа орешкъроръ дрептърі fiindъ къ dънъ леціле патрієі пъ авеа нічі ън дрептъ; магіарълъ чере dіетъ; лпсъ кънdъ лаі лптрева ънde, лці ва респънde: ла Песта; din контра, Ромънълъ чере автопомія церій ші dіетъ лп Ардеалъ .Е dаръ маре деосевіре ші лптре тendінца магіарілоръ ші а ромънілор din Dева, de ші жърналеле къчіътаръ скітъареа сітцетъптълві ромънілор.— Ачéста пе о доведеште пъртареа ромънілор din Четатеа de Балтъ, Герла, Търda, Nъсъъdъ, Фъгъраш ш. а ші фракціънеа чеа тікъ din Dева пъ кредетъ съ fiе врътъ а есорбіта къ атътъ маі пъціпъ къ кътъ кореспондінтеле din N-рълъ 77 ал „Тел. Romanъ“ зіче лпсъші, къ ромънії шаъ арътатъ пелпdестълірea къ ачéста інстръкціънe, лпкътъ пъі консіdеръ dънъ тоці факторії лоръ, ші dъ локъ ла ачелъ сопозітъ, къ аъ пътътъ греші, de ші грешала врé а о арънка асъпра Комітетълві пертанентъ, дела каре кътъ зіче, пъ а прітітъ нічі о інстръкціънe.

De е адевъратъ, къ ънії dінтре membрії алеші din партеа ъноръ комънe, de а къроръ лоіалітате пъ ретъпе нічі о лпdоіалъ, аръ fі фостъ штерші din Ліста membрілоръ, апоі пъ пе міръмъ, къ біецій оамені маі простъці реташі фъръ кондкъторі саъ аплекатъ ка трестіа кънdъ о бате вънтълъ фъръ съ прічéпъ че факъ, лпсъ атънчі требъе съ прівітъ лп ачееа прочедъръ ші о тendінцъ компромітъторе de membрії комітетълві пацінеі ромъпе лп ачелъ комітатъ, че пъ се потеа фаче, déкъ чеі алеші ръмънéъ membрії аі комітетълві, прекът аъ фостъ алеші.

Despre repressentaţiúnele ce saŭ făkutŭ lp Komitetele Komitatense skrie „Ll. Pest.“ kŭ ele se vor trimite de reţeskul gŭvernŭ kătrŭ kancelaria aulikŭ transilvanŭ la Viena, kŭ lpsŭ nu ar fi aşănc lpkŭ akolo, dar kŭ toate achestea korespondentul ziche, kŭ poate da órешkare indiţitaţiúne despre lukrarea ші resultatul lor ші despre intŭiţiúnele, че domneskŭ despre ele la lokŭrile dătătoare de tŭsvrŭ. Provisoria instrŭkţiúne dŭ komitetului drepturile, a lndrepta rŭgăminte ші repressentaţiúnі lp privinţa observatelorŭ defekte lp administraţiúnea politikŭ ші lp xustiţiŭ, sél lp afacerile, каре atingŭ kontenul unŭ al tuturorŭ aţiitorilor de Komitete, distrikte ші skaune, sél singuratecele klase але lor, kătrŭ reţeskul gŭvernŭ orі kătrŭ Prélpalta Maiestatea Sa Lmpăratul. Drepturile achestea konkeiatele repressentaţiúnі nu se privesk ka stătătoare afarŭ de sfera de drepturŭ provisorie a komitatelorŭ mŭnichipalі, de ші nu se nekunóşte kŭ kunpinsul lor treche peste marginele sferei de aktivitate але lor. Pentrŭ kŭ lp instrŭkţiúne este espresŭ prescrisŭ, kŭ komitetul are sŭ se ţipŭ la esercheareа sferei sale de aktivitate de princhipiul descentratŭ kŭ prélpaltul autografŭ al Maiestatei Sale ч. р. apostoliche din 21 Decemvre 1860, kŭ aŭ adekŭ sŭ rŭtŭpŭ susţinute toate ordinăciúnele konstătătoare, pănă achele nu se vorŭ modifika de Maiestatea Sa Lmpăratul orі lp drumul kombinaţiúnei dietalі ші kŭ pertraktările asŭpra lntrebărilor drepturilŭi de statŭ, militare ші de finanţŭ sunt eskise din sfera aktivităţii komitetelor. Ші lpsăші kund e sŭ se roaţe chipe va pentrŭ reaktivarea statulŭi legalŭ de maі naінte, este achesta unŭ obiektŭ atingătoriŭ de bunul konsunŭ al tuturor ţiitorilor de komitatŭ; ші lp astfelіŭ de afacerі este dat komitatelorŭ drepturile repressentaţiúne.

La repressentaţiúnі va urma lp totŭ kasul sŭ rĕspundă, ші adekŭ kătrŭ vorŭ sosі ele lp drumul ofіціosŭ la Viena. Lp achestŭ rĕspunsŭ va desfăşura regimul punktul de staţiúne, каре la okupatŭ la emitereа ordinei mŭnichipale provisorie ші la konkiemareа komitetelor mŭnichipale ші peste totŭ va diluchida punktele graviminelorŭ. Nu este nelpsemnatŭ a potea konoaşte kŭm prichepe kancelaria transilvanŭ

авлікъ репресентаціѣнеле, пентрѫ кѫ ші ал кѫпrindepea ачеаста есте вій кѫцетѫл fundamentalѫ a прокѫра ordineї m – нічіпалї провісоріе рекѫноаштереа, ші съ конcidepe орї че актѫ, ші алсѫшї ачела, каре арѫ комбатео, ка ешітѫ d n активітатеа еї.

Шedinца din 16|4 Октом. ал Комітетѫл de фінанцъ се прівеште de тоате жѫрналеле, ка вніѫ че фоарте алсемнатѫ фііndѫ кѫ ал тімпѫл din вртъ се лъцісе фаіма despre ніще діферінце алтре міністрії карії прекѫм зіче „Botschafterulu“ a organicatѫ формалѫ грѫпа пăртітелор ал льѫнтрѫл реціmѫлуї de статѫ. Ачесте ші алте фаіме despre modіфікаціѣнea конституціѣнеї din 26 Февръріѣ a datѫ апъ ла вніі din membрії комітетѫлуї фінанціаріѣ a вніліса окасіѣнea ла конселъріле despre бѫцетеле капчеларіілорѫ авліче; ка съ се інформеze despre темеіѫл саѫ netемеіѫл ачестор фаіме, ші аша са хотърътѫ съ се алвіте міністрѫл de статѫ ал Комітетѫ ші съ чéрѫ дела елѫ deслъчіре despre стареа честіѣнеї вngрещї.

D. Міністрѫ de статѫ вртъndѫ ачестеї інвітаціѣнї a венітѫ ал комітетѫл фінанціаріѣ конкомітатѫ de D. міністрѫ Ласер ші de D. консіл. міністеріал ал міністерілѫ de фінанцъ Сотер ші de лок саѫ алчепътѫ десбатереа че ера ерї сістатъ асѫпра бѫцетелорѫ челор треї капчеларії авліче. Dp. Шindлер, ла акъръї пропѫнере, са інвітатѫ D. міністрѫ de стат ал Комітетѫ, a алтрепрінсѫ алѫ інтерпела ші іа пѣсѫ доѫе алтребърі: Чea din тліѫ ера despre фаіmele челе арътарът маї сѣсѫ асѫпра modіфікаціѣнеї конституціѣнеї, асѫпра вneї трансакціѣнї ші комбінаціѣнї, каре ар фі алчепъте кѫ Вngaріа; ел зісъ: фаіmmele пепъчіѣескѫ пе амічії конституціѣнеї ші апоі пентрѫ ачеea се роагъ de deслъчіре алкът арѫ фі ачесте алтемеіете саѫ пеалтемеіате. —

D. Міністрѫ de статѫ се декіаръ асѫпра ачестеї честіѣнї, сѫб чea маї алкордатъ атенціѣне ачелор шепте темеріі аі комітетѫлуї ал modѫл вртъторіѣ: Націѣнea вngреакъ a авътѫ ал тоцї тімпіі, ші аре ші акѫта o пропѫнчіатъ аплекаре спре політікъ; кът вn вngрѫ посеde алсъ ші аплекаре спре політісаре ші проіектеле політіче съптѫ пентрѫ ачеea ал Вngаріа фоарте пѣтеросе. Астфелїѫ с'ар фі окѫпат бърбаціі de посіціѣне маї мікъ саѫ алалтъ кѫ проіекте despre dісолвіреа честіѣнеї конституціоналіѫ, бърбаці, алтре карії вніі се афлъ, каре сéѫ din пъсѫінца dѫпъ офічії, сеѫ din алте кавсе ар dорі o скімбаре політікъ. Реціmѫлѫ стъ департе de тоате ачесте алчеркърі ші проіекте, ел пѫ a алчепътѫ нічі o пертрактаре нічі o трансакціѣне ші ачеаста са пѫтътѫ фаче кѫ атъта маї пцінѫ, къчі ар фі demnѫ de алтребаре, кѫ чіне съ се пертрактезе ачеаста? Міністрѫл de стат акчептъ, къ реціmѫл стъ астъзї токmaї аша de вртосѫ пе пѫнктѫлѫ din 26 Февр. ші къ о ревісіѣне a конституціѣнеї есте кѫ пътінцъ пѣmaї ал drѫmѫл конституціonalѫ. Déкъ алсъ сар алтъмпла ші алсаші ревісіѣнea конституціѣнеї, атѫнчі пѫ ар пѣтea нічі вnѫл din кѫпоскѫтеле проіекте фі потрівіте a серві стъпъніреї пентрѫ o базъ спре ревісіѣнea ачеаста a конституціѣнеї; фііndѫ кѫ конституціѣнea din Февръріѣ есте алкъ чева маї вnѫ фаць кѫ проіектеле десволтате пънъ акѫта. Епіскопѫлѫ Dp. Літвіновіц a лъатѫ din декіараціѣнea міністрѫлуї de стат апсъ ал алтреба, déкъ прівіреа десволтатъ токmaї акѫта o партічіпъ ші капчеларіѫл вngрескѫ? Фііnd къ пѫ de мълт са пѫблікатѫ o скріsоареа Капчеларіѫлуї вngрескѫ кѫ прівіінцъ ла Конституціѣне, din каре пѫ ар зърі тотѫ асемене сімцеміnte; ла каре Міністрѫлѫ de статѫ a ръспѫнсѫ, къ інтвіціѣнea, каре o декіаръ дъпсѫлѫ есте, ачеea a реціmѫлуї статѫлуї, de каре чіне ші Капчеларіа авлікъ ші къ ачесте ар фі інтвіціѣнї de ачеле, каре се манifестезе ал консіліеле міністеріале, ші къ опініѣніле, каре се манifестезе ал конфіденціъ саѫ престе тотѫ фаць кѫ персоанеле привате, пѫ потѫ фі дътътоаре de мъсърѫ ші нічі de кътѫ обіектѫлѫ декіараціѣнелорѫ офічіосе.

A доѫа алтребаре пѣсъ de Шindлер a цінтітѫ ла декіараціѣнea, din че кавсѫ пѫ a лъатѫ парте капчеларії авлічі ла пертрактърiле despre посіціѣнеле бѫцетелорѫ, къчі de ші Сепатѫлѫ інперіал пѫ есте тотаѫ, тотъші і са датѫ din партеа Маісстатеї Сале тоатъ пленіпотінца Сепатѫлуї маї лърцітѫ ал пертрактърі фінанціаріе, ла каре а ръспѫнсѫ міністрѫлѫ de статѫ, кѫ реціmѫлѫ пѫ есте легатѫ пріn ordinea de пертрактърі пріn чіне аре елѫ съ репресенteze посіціѣнеле бѫцетелуї, елѫ поате рѫndуі спре скопѫлѫ ачеста комісарі гѣберпаменталі ші къ ел алсъші п. е a репресентатѫ ші алте посіціѣнї de бѫцетѫ, декътѫ ачеле але міністрѫлуї de статѫ. Dp. Шindлер се арътъ мълцъмітѫ кѫ деслъчіреа міністрѫлуї de статѫ зікъndѫ, къ din еа a сторсѫ конвінцереа, къ певепіреа ал комітетѫлѫ фінанціаріѫ пѫ еспрімъ алдрептъціреа капчеларіілорѫ, чі еа пѫmaї аколо аре темеіѫлѫ съѫ, къ еї се сълпеаѫ ал Комітетѫ de алцї міністрії.

Жѫрналеле маї адаѫгъ, къ пертрактърiле бѫцетелуї Капчеларіеї авліче трансілване аѫ датѫ ші окасіѣне a траце афачеріле арделенешті ал сфера діскѫсіѣнеї. Ші ачі a фостѫ Dp. Шindлер. каре a сѣсчітатѫ честіѣнea. Міністрѫ de статѫ D. Штерлінгѫ o аіептатѫ алтраколо, кѫ D. капчеларіѫ de акѫта есте вnѫ бърватѫ a кърѫї кредінцъ ші аліпіре de конституціѣне есте ръдікатъ песте тоатъ дѫбіетатеа, ал акъръї політікъ конституціonalѫ аре реціmѫлѫ некондіціonatѫ алкредере; ші къ токmaї акѫта съптѫ конкіемате комітетеле мѫнічіпале, ка съ се алформесе деплінѫ despre сентіmенteле алтреції церї, despre каре пъпъ акѫта авea штірі пѫmaї прін сінгѫратіче депѫтаціѣні ші астфелїѫ съ се къштіце база пентрѫ вnѫ пашѫ маї департе ал прівіінца конкіемърії dietеї, каре есте цънта реціmѫлуї.

Estrasu

privitoriu la socotelile fondului R. f. r. pe anulu R. alu XI-lea i. e. dela 19|7 1860 — 19|7 Noemvre 1861. —

Au intratu: 223 #. 650 sf. 1921 f. 98 ½ xr. v. a. din interese, oferte nuoe, si minime anuali.

Au esitu parte elocandu-se de nou, parte cá subventiune la 2 scóle de fete in sume de 200 f. si 500 f. v. a. cum si spre acoperirea altoru spese mai menunte: 212 #. 578 sf. 1910 f. 63 ½ x. v. a.

cari substraganduse din: 223 #. 650 sf. 1921 f. 98 ½ x. v. a.
— — — 212 #. 578 sf. 1910 f. 63 ½ x. v. a

s'a aflatu per cassa: 11 #. 72 sf. 11 f. 35 ½ x. v. a.

Nota comisiunei revedietória

Subscís'a comisiune rectificatória cercetandu socotelele R. f. r. pe anulu alu XI-lea adica 7/19 Noemvre 1860 pona la 7/19 Noemvre 1861 a aflatu in obligatiunile de statu si private sum'a de v. a. 22,770 f. 86 x. i-e duoedieci si doue de mii siepte sute sieptedieci florini si 86 xr. v. a. precumu si deosebitu v. a. 93 f. 53 xr. in bani gata per casa dupa cum se afla specificate mai sus (in Protocolu controlatoriu) in tocma.

Brasiovu in 30 Noemv. 12 Decem. 1861.

subscrisi George Baritiu com. reved. Iacobu Muresianu m. p. com. reved. Iónu G. Ionu m. p. com. reved. Comisiunea rectificatória pentru: Maria Baritiu Georgie Baritiu m. p. Sevasti Marosianu m. p. Efrosin'a G. Ionu m. p.

Subsemnatulu comitetu aflà cu cale spre incungiurarea speseloru indoite a publicá estrasulu de mai sus cugetandu a multiumi deocamdata curiositatea on. publicu. Ce se atinge de specificarea mentionateloru socoteli, o va face acést'a intr'o brosiurica anume cuprindiatória de computulu specificu alu celoru duoi ani din urma i. e. 186 ⁰/₁ si 186 ½ ai R. XI. si XII.

Brasiovu in 4|16 Optomvre 1862.

Comitetulu R. F. R. prin Zanfir'a de Iug'a Prezedenta. Mari'a Secarianu Casieritia. Efrosin'a I. G. Ioan.

Notiце Diверсе.

— Ал інстітѫтѫл теолоціко-педагоціk de аічеа саѫ алчепът прелецеріле лънї ал 8 Октом.

— „Crons. Zeit.“ адѣче штіреа кѫ ал Комѫna Ѳzon a izбѫкнітѫ боала вітелор. Офіціолатѫлѫ дела С. Ціорці a лъатѫ тъсърiле кѫвіінціoасе de a опрі пропагареа боалеї.

— „Agr. Zeit.“ еаръші алdemna пе кроаці a трimite депѫтаці ла Сепатѫл імперіалѫ. Еа зіче, кѫ есте ал інтересѫл славілор a превені алпъчіѣреї кѫ магіарії.

— „Mag. Sai.“ пѫблікъ вnѫ емісѫ алѫ Локѫціенції din 15 Септ. к. п. ал каре лімба магіаръ се декіарѫ de лімбъ oфічіoасъ. Dікастеріеле даръ вор авea алтре сіне a кореспѫnde ал лімба магіаръ. Сінгѫратічелорѫ партітѫрі стъ алпсъ ал вое ліберъ a се серві ші кѫ алта лімбъ ал череріле лор, ал каре лімбъ апоі требѣе съ вртеze ші ресолѫціѣнea. Ка лімбъ комѫналъ песте тотѫ аре валор лімба маіорітъції попорѫлуї. Déкъ сар паште de ачі вreo чеартъ, атѫнчі маї алтъіѣ съ се черче o алтпъкаре, ші деакъ ачеаста пѫ ар сѣкчеde, атѫнчі съ вотeze тоцї чеї алdрептъціці ла вотizаре.

— Пріnчіпатѫлѫ Ліхтенстаін алкъ a къпътатѫ конституціѣне, каре a алтратѫ ал віацъ кѫ 15 Октом. к. п.

— Пріmindѫ Наполеонѫ пе міністрії ла алтоарчереа са a акчептатѫ, къ ел пѫ вреа маї мълтѫ се фіе молестатѫ кѫ честіѣнea romano – італіанъ. Аша даръ статѫлѫ кво ретъne маї de парте.

— Ал Біарiц a фостѫ алтъратѫлѫ Наполеонѫ кѫ фамілія

са ли перікълълъ морціі, къчі лівъркъндъсе лнтро баркъ ші врънді сінгъръ съ къртъіаскъ а ловіть de o стъпка ші барка а лнчепътъ а лъа апъ, dar din порочіре іа съкчесъ съ се лнтóркъ ла цертъ.

— Се спънé къ Лмпъръtéса Еъgenia ар фі zicъ къtръ міністрълъ італіанъ Negra: „Воі черецї пекопtenітъ Roma саъ мортеа“ Бine даръ мортеа . . Маі бine моартеа.

— Бнъ бкасъ лнпъръtескъ протългеze пріпчініеле фundamentале але organizърії істіцієї ли Рscia.

— Вжрфъріле карпацілоръ се въдъ de ерї албе.

List'a

atatu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefaca'tori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Dela balulu din Elöpatak de dato 5 Augustu n. primiti prin Dn. Profesoru Vasiliu Oroianu : 7 f. Dela 18 esemplare acte ale asociatiunei vendute á 60 xr. v. a. 10 f. 80 xr. 16 esemplare statutele asociatiunei á 10 xr. v. a. 1 f. 60 x. Sum'a 69f. 40x.

Dela Dn. Eugeniu Predescu din Bucuresci 10 #. in natura.

Dela D. Dr. Vasiliu Pascu Medicu primariu militariu Orsiova 5f. si 1 fl. pentru Diploma. D. Simeonu Popoviciu Septemviru in Pest'a a doua 100 fi. v. a. ca membru fundatoru.- Dionisie Adamoviciu Capelanu gr. or. in Abrudu 5 f. Dionisie Adamoviciu Par. gr. or. Abrudu 2 f. Gerasimu Muncacianu Cantoru gr.-or. 2 f. Bult Simeon 1 f. Boeru Sofia 1 f. Vidua lui Alexandru Tobias 1 f. v. a. Sabina Tobias vedua 5 f. Vasilie de BosiotaMu tiu Dembulu protocolistu Sedrii de comit. 5 f. Neculau Boeriu propriet. de mine Abrudu 5 f. Dionisie Tobias Asesoru prov. a Sedrii Comitatense depune pe an. 1861 si 1862. 10 fi. Vasiliu Duc'a Vice Notariu de sedria pentru astadata 5 fli Iguatiu Rainay ases. Sedr. com. Abrudu 5 f. Demetriu Boeriu 5 f. Sofia Telechi natta Colosa negutetorésa 5 f. D. Petru Sterca Siulutiu Curat. prim. a biser. gr. r. din Abrudu 5 f. Nicolau Moldovanu 5 f. Nicolae Stoica 5 f. Ann'a Stoia 2 f. Doröbont Ionutiu 5 f. Lazar Sandor 5 f. Mateiu Nicolau fiscalu com. 5 f. Faur Nicolau maestru de lumini 5 f. Neculau Sterca Siulutiu propr. de mine 5 f. Iosifu Lupu Par. Sten'a 1 f. pentru Diploma.

Teodoru Szabo protop. Baia mare 4 f. Colepta in Beserica Baiei mare 2 f. 45 x. D. Michail Lucaciu cantoru Baia mare 1 f. Georgiu Popp curat. Biser. Baia mare 1 f. Vasiliu Nagy curat. Bis. Baia mare 1 f. Georgiu Mihalca curat. Bis. Baia mare 10 x. D. Eusebie Cartice preotu a Dieces. Gerlei 1 f. Din Iernedieni colepta 3 f. 10 x, Biseric'a Firidiei 2 f. Filipu Opris Par. Firidia 1 fi. 50 x. Din Recea colepta 5 f. 55 x. Biseric'a Magiarosiului 2 f. D. preotésa de Baiti'a Maria Dragosiu 1 f. Preotulu de Grosi Paulu Campanu 30 x. Biseric'a Teutitoru de giosu 2 f. Preotulu Teutiloru de giosu Ioan Popu 1 f. preotulu satului nou de jiosu Andreiu Lupanu 1 f. Alesandru Erdös protop. Distr. Oasiului 19 f. Georgiu Maniu protop. Distr. Seinului 5 f. Suma 54 f.

Basiliu Anderko parochu Batorciu 5 f. Ioane Kiss cantoru Invatiat. Batorciu 1 f. Ioane Papp Jude si Curat. supr. Batorciu 1 f. Micaele Mandrutiu curat. supr. Comlousia 1 f. Basiliu Mandrutiu jude supr. Comlosia 1 f. Basiliu Paulu econ. Comlousia 1 f. Grigorie Buhaj Cantor invatiat. Comlousia 1 f. 8 x. Georgiu Molnar Parochu in Turtiu si v. prot. a tract. a Turtiului 5 f. Demetrie Kerekesiu Cooperatore 2 f. Ioane Doros Cantor 2 f. Gavriilu Horgea Invat. 1 f. toti din Turtiu. Demetriu Popp par. 1 f. Constantinu Szabó Cantore 50 x. Tom'a Cotianu curat. 10 x. Michailu Szima Curat. 22 x. Georgiu Csobay invatiat. 50 x. toti din Gertici mare. Georgy Buday Par. 1 f. Costantin Dragosiu cantoru invatiatoriu 5 f. Thom'a Papp curat. supr. 1 f. Papp Iacobu 50 x. Basiliu Herman jude 20 x. toti din Gertia mica. Andreu Kováts par. Forhu Iarza mare 50 x. Georg Doros cantoru Forhu Iarza mare 50 x. Alesandru Hajducu cantoru Bocu 50 x. Michiulu Tort adm. cantoru Valesora 50 x. Suma 33 f. 10 x.

Demetriu Ionesea 5 f. Athanasiu Botinco 2 f. Simion Bika 5 f. Petru Suciu 3 f. toti din Oradea mare. Iosif Markisu Karand 5 f. Ambrosiu Markisu Varaseni 5 f. Alesandru Rocsinn Mikerekiu 2 f. Ion Fasie Oradea mare 2 f. Gavriil Netea 2 f. Nicolae Zsiga senior 10 f. Nicolae Zsiga junior 2 f. George Horvath 1 f. Pavel Fasie 2 f. Thodor Lazar 1 f. Marcu Nedu 2 f. Iosif Pop 1 f. Suma 50 f.

D. Capelanu c. r. cestrense Ioane Dumbrava cá membru ord. 5 f. tacs'a pentru Diploma 1 f.

Nr. 17|1862. Conchemare.

Conformu §. 8 din statutele R. F. R. se va tienea adunare generale a R. la 19|7 Noemvre in sal'a gimnasiului rom. ortodocsu din Scheiu (Grobanu) in Brasiovu spre darea socoteleloru anuali, — la care se invita prin acést'a tóte D. membra ale acestei Reuniuni. —

Brasiovu 5|17 Optomvre 1862.

Zanfir'a de Iug'a Prezedenta.

Np. 51-2 **Ediktъ**

Прin каре Марkъ Самоілъ неорѣстікъ din Фелдіóра, карele de маі мълтъ тімпъ аъ пъръсітъ пре леціїта са соцie Парасківа ржпа Dadъ din Мъгерѣшъ, фъръ а се шті локълъ ші modълъ петречереі лъї, се лндаторézъ прin ачéста ка лп terminъ de бпъ анъ ші о zi, dela datълъ de фацъ, пегрешітъ съ се лнфъцішеze лнaintea скаунълъї Протопопескъ сѣбскрісъ, пентрѣ къ ла din потрівъ чередеа Соцieї лъї de prez. de фацъ, се ва пертракта ші фъръ de елъ лп лнцелесълъ Канóнелор сфінтеї пóстре Бісерічі гр. ръсъритене.

Брашовъ 25 Септемвріе 1862.

Скаунълъ протот. гр. ръс. алъ Трактълъї II. Брашовълъї.

Іоann Петрікъ Протопопъ.

Nr. 46—3 **Publicatiune de Concursu.**

La postulu de Profesur'a musicei vocale, si a Cantariloru bisericesci pe note dupa regulele Artei, cu care e impreunatu unu salariu anuale de 500 fl. v. a. si Cuartiru naturale cu 2 odai — in mediuloculu loru culina — cu celariu si gradina de legumi. — Terminulu pentru concursu e prefipta diu'a de 1-a Ianuariu 1863 st. n. — Doritorii de a concurá si ocupá acestu postu voru avé de a-si substerne recursurile sale la ordinariatulu Mitropolitanu gr.-cath. alu Alb'a-Iuliei pe hartia timbrata cu urmatoarele adeverintie demne de toata credinti'a.

a) Ca sciu artea musicei vocali si si acelei instrumentali cu toata recerut'a esactitate. —

b) Adeverinti'a despre purtarea s'a morale precumu si despre cea politica,— mai in urma. —

c) Atestatu de a mai fostu undev'a Profesoriu de music'a vocale seau instrumentale.—

Blasiu 27/15 Septembre 1862.

Ordinariatulu Mitropolitanu.

52—2 **Concursu.**

Pentru ocuparea posturiloru invatiatoresci in statiunile vacante la scoalele populare, romane ortodocse, din Tractulu alu 2-lea alu Brasiovului si Trei scauneloru, se deschide concursu pana in 15 Oct. a. c. pentru Comunele urmatoare:

1) Presmiru, cu salariu anualu din Cass'a alodiala de 105 fl v. a. pentru Invatiatoriulu de clas'a 1-a, ear' pentru celu de clas'a a 2-a 126 f. v. a. 4 galete grâu, cuartiru, gratis la amendoi, si de la totu scolariulu 40 xr. v. a. precumu si dela toata famili'a cate 20 xr. v. a. pentru servitiulu de cantori bisericesci afarâ de alte accidentii.

2) Magerusî, cu unu salariu anualu de 157 f. v. a. si cuartiru.

3) Crisbavu, cu unu salariu anualu de 100 f. v. a.

4) Ozun, cu unu salariu anualu de 80 f. v. a. computati in bani si bucate, si sê fia Invatiatorulu si cantoru, cu a $^1/_3$ parte din venitulu stolei.

5) Zagonu, cu unu salariu anualu de 80 f. v. a. in cari suntu computate câte $^1/_2$ ferdela bucate, tacsa scolara si 2 gradini de 17 galete semanatura, se cere se fie si cantoru la Biserica.

6) Covasn'a, cu unu salariu anualu de 120 f. v. a. pre langa care mai are si altu venitu ca cantoru.

7) Bretiucu, cu unu salariu anualu de 100 f. v. a.

Doritorii de a ocupa statiunile acestea, au a se adresá catra subscrisulu, in terminulu prefiptu, cu petitiune de man'a loru proprie si provediuta cu urmatoarele documente:

a) cu Atestatu de botezu, si moralitate.

b) cu Atestatu despre absolvarea cursulu pedagogicu in institutulu diecesanu, séu Gimnasiulu micu. Alesii concurenti se voru esterne Escel. Sale Prea Santitului Archiereu alu Bisericei ortodocse din Transilvani'a spre intarire.

Brasiovu 1-a Octomvre 1862.

Inspectoratulu scóleloru districtuale in Protop. II-lea Brasiovului si Trei Scauneloru.

IOANN PETRICU Protopopu.

53—0 **Конкърс.**

Девенindъ вакантъ стаціѣнea лнвъцътореаскъ ла шкóла попоралъ гр. р. din Ржпа de жос Трактъл Протопопеск Търdeї de сѣсъ къ каре есте лнпревъпатъ ѣи съларіѣ de 120 фл. в. а. квартіръ ші летне се deскide конкърсъ пънъ ла 25 Октъре а. к.

Доріторіі de a окѣпа ачеаста стаціѣне съ пофтескъ съ фіе Педагоці абсолвці ші прокопсіі лп кънтъріле бісерічещі, карі аъ съші аштеарпъ петіціѣніле сале квѣіпчіосъ інстрѣате пънъ ла терміпъл дефіптъ ла сѣбскрісъл.

Ідічелъ лп 4 Октом. 1862.

Іосіф Брапковіапъ Adm. протоп.

Редактор респѣнзетор **Ioann Paţ.**

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацівнea сефъче дп Сібііъ ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітър. Преціял препъмерацієї пентръ Сібііъ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате де ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілванієї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате де анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші цері стръіне пе ън 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптъіса ôръ къ 7. кр. ширял къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 82. **АНЪЛЪ X.**

Сібііъ. 14. Октомвріе. 1862.

Сібііъ 12 Октом. Дъпъ конскріереа школарілоръ дп ґімпасіял de статъ din Сібііъ афлътъ ъртътоареле date статістіче

Дапъ паґіоналітате

Класеле	ромъні	ґермані	ънгърі	славі	къ тоґіі
I	53	18	11	—	82
II	33	8	13	2	56
III	20	11	7	1	39
IV	14	5	6	1	26
V	20	9	1	—	30
VI	7	6	1	—	14
VII	11	1	3	—	15
VIII	4	6	1	—	11
Съмма	162	64	43	4	273

Аша дарь 162 ромъні ші 111 стъдінді de алте паґіоналіtъді, прін ъртаре ромънії дптрекъ маі de доъе орі пе тоді чеіалалді стъдендї de тоате челе лалте паґівні. Ші дп спеґіе кътрь ґермані се афла чева маі мълтъ ка 9 : 4, кътрь ънгърі чева маі мълтъ ка 9: 3, кътрь славі діспаре.

Деакь дарь ромънії съптъ дп ачестъ ґімпасіъ маі мълді ка de доъе орі ґермані; маі мълді ка de треі орі ънгърі, е лъкрълъ челъ маі фіерскъ, къ статълъ дéкь врé съ фіе дрептъ кътрь тоді локъіторії церії ачестеіа, ар авеа съ іаіе in консідерацівне ачестї факторі ші съ дптродъкь дп ачестъ ґімпасіъ, деакь пъ престе тотъ, баретъ дп врео кътева обіекте літва ромънъ. Дéкь потъ професорі de паґіоналітате ші реліґівне стръіпь дпвъца дп ґімпасіял ортодоксъ din Съчіава, каре требъе съ аібе карактерь конфесівнал, пъ ведетъ нічі ънъ імпедітентъ пентръ че пъ арь пътеа дпвъца ші професорі ромънї дп ґімпасіял de статъ, каре поате къ пъ ар чере токмаі ънъ карактерь хотъръторь конфесіонал. Іаръ деакь сарь чере пентръ ка съ се пъзеаскъ прінчіпіял статорітъ de дпвалтълъ реґітъ; атънчі ачеста ар требъі дптъріторь дптре романо-католічі ші греко-орієнталі, къчі дп ачестъ ґімпасіъ се афлъ

Дъпъ реліґівне

Класа	гр.-орієнт.	ром.-кат.	гр.-ъніді	алте рел.	къ тоґіі
I	47	29	6	—	82
II	23	23	10	—	56
III	16	19	4	—	39
IV	11	12	3	—	26
V	14	10	6	—	30
VI	4	7	3	—	14
VII	9	4	2	—	15
VIII	3	7	1	—	11
Съмма	127	111	35	—	273

прін ъртаре пътерълъ греко — орієнталілорь есте къ 16 маі маре de къть ал романо-католічілорь, ér деакь сар алътъра лънгъ честі din ъртъ ші греко-католічії прекътъ се кат фаче кънdь е ворвъ de дптъріреа католічілорь, атънчі стъ пропорцівнea 127: 146 прін ъртаре къ 19 маі мълді пе партеа католічістълъї че е кат асетенеа къ ціфра de маі сась.

Ар гъndі чінева, къ ла ачест ґімпасіъ de стат ънde се афлъ 162 de ромънї, літва ромънеаскъ есте стъдіъ облігатъ пъмаі пентръ ромънї? ар гъndі чінева къ афаръ de Директорълъ пъ се дптересезъ нічі ънъ професорь маі денарте de ачеаста літъ, ба дъпъ кът се кат авde ънії dінтре еї о връскъ пре кът се поате de таре.? Ар гъndі чінева, къ ла ачестъ ґімпасіъ de статъ ънde съптъ 127 сколарі мъртърісіторі de лецеа оріентале ортодоксъ катехеції ачестора пъ се пътеръ нічі дптре професорі, ші нічі пъ аї о ретъперацівне кът de мікъ пентръ астепелеле лорь, ънde din контра пентръ чеі 111 романо-католічі се плътескъ доі катіхеці – професорі кътe кі 735 фл. респентіве къ 1470 фл. — еаръ пентръ чел ънітъ давеа о ретъперацівь.

Noі трътъ дп чеа маі бънъ конвінґере, къ дпалтълъ реґітъ консідерънdь тоді факторії, ачестъі ґімпасіъ, ва порта сокотéла дп прівіінца літвеі баретъ факторілорь челор маі дпсетнаці, еаръ дп прівіінца реліґівнеі ва фаче астфеліь de dіспосіґівні, ка пътеросітатеа стъдецілорь крекоортодоксі съ фіе de ажънсь респектатъ.

Дп „Sieb. Bot.“ Np. 207 се атінце артікълъл „Телегр. ромънъ“ din Np. 77 дататъ din M. Ошорхеіь, ші се зіче, къ челе скріce аколо съптъ мінчівні tendінґioace, ші къ пъ е лъкрът аша пот доведі пънътаі сътe de оатені, карії вінь de пе къмпіе ла търгъ, чі кореспondінтеле лъї „Boіe“ се провóкъ ші ла тоді ромънії локъіторі аколо ші ла D. Г. Р.— Новъ пе ар пъреа віне, кънdь челе скріce пъ сарь адевері нічі одатъ de ші кореспondентъл постръ, каре че е дрептъ пъ е локъіторіь ал М. Ошорхеілъї, е маі серіось, декътъ се пе трітъ мінчівні tendенґioace, дарші noі дпсъші ам есперіатъ, къ пъntареа ънорь тінері магіарі de аколо пъ ні се пъреа а фі атрегътоаре пентръ стръіні, маі вертосъ de паґіоналітате немагіарь. — Noі пъ авемъ tendінце къ атъта маі пъціпь маліґioace, кънdь прімімь дп колоанеле поастре астфеліь de кореспondінце, чі ле фачемъ, пъмаі ка съ арътъмъ, къть поате вътъта пе ънь стръіпь о астфеліь de бръскъ пъртаре а ънорь індівізі респръпаді.

Loydълъї пестапь се скріe din Biena : О фое de аічеа а пъсь дп гъра міністрълъї декіарацівнea, къ чea маі деапроапе сесівне a сепатълъї імперіалъ пъ ва дпчепе, фъръ ка съ фіе пречедатъ de dіета трансілванъ. Кореспondентълъ меь пъші адъче аміnte de о астфеліь de декіарацівне, пе тоатъ дптътпларea пъ аша de дечісь. Дпсъ еь съптъ дп пъсечівне a фаче деспре інтенґівнеле капчеларіеї авліче трансілване дп ачéста дірекґівне дппъртъшірі demne de крезътъптъ. Оаменіі аь фостъ ші съпт de опініне, къ ар фі фостъ непосібіле пентръ сепатъл імперіал de акъта a маі кіета ші dіета трансілванъ. Дъпъ че дпсъ пъпъ ла сепатъл імперіал чел маі de апроапе есте тітнь, се консідеръ тоатъ лъпа ка къщінь, че се поате дптребъінца пентръ прегътіреа терепълъї. De ачі есте дпведератъ хотърята пъсъінць a капчеларіеї трансілване, a конкіета dіета ла тоатъ дптътпларea пе ачелъ тітнь, дпкът релаґівнea еї кътрь сепатъ съ се поатъ реаліса пентръ чea маі деапроапе сесівне. Ачеаста дппъртъшіре о поці консідера de адевъратъ.

Din Bucoviu'a, 1 Optomvre. v. — In Nrulu 65 alu „Gazetei Trans.“ din 18 Aug. a. c. aflamu o corespondintia din Bucovin'a, si anume din „Sirete,“ care cerculéza intre preotii Bucovinei de religiunea ortodocsa si trateaza pre scurtu despre „respunsulu resfrangativu (??)“ la Authorismu, compusu de unu profesoru de teologia din Cernauti. In aceea corespondintia se esprima mirarea asupra autorului acelui „respunsu,“ menitu de a fi resfrangativu, cà e scrisu intru'nu chipu „necalitu“ „necoptu“ „nerumegatu“ si câte mai multe; fiindui si puterea demustrativa foarte „stearpa.“ Ce ense se emfazaza mai multu in acelu articolu din „Sirete“ e, ca autorulu acelui „respunsu“ dà clerului Bucovinei „cornuratulu svatu“ ca, avendu elu (clerulu) se se supuna unui Papa, — mai b ne

si mai cu minte va face, se se supuna celui catolicu din Rom'a, de-cât celui românu — care sfatu — dîce corespondinti'a „G. Tr.“ — stà in opusceiune diametrala cu semtiulu celu bunu alu clerului Bucovinei.

La aceste desluciri ale pomenitei corespundie din „Sirete“ ne simtîmu indetorati a face unele comente, dreptu aceea ne rugamu de onorata Redactiune a „Telegrafului romanu“ se binevoiasca a ni le primi in coloanele sale.

E dreptu, cà relatiunea respeptivului profesoru de Teologia din Cernàuti asupra „Anthorismului“ e nu numai foarte stearpa si miserabile in „puterea-i demustrativa,“ ci, fiinduca Dl. autoru alu celei relatiuni intortóca arbitriar sensulu si esenti'a Anthorismului si a tendintiei Romaniloru ortodosi din toate partile Austriei cu pretinderea unei Mitropolii natiunale deosebite de a serbiloru, este totodata si in privinti'a reala si clasica, cum am dice, numai o melitiatura vulgara, fara de nici o valoare si meritu. Totu asia este si in privinti'a formei, a tonului adeca, in carele e tienùta si a espresiuniloru necalite numai o bramarbasada retorica plina de animositati, si chipsuintia, cum se vede, mai multu pentru auzulu fisicu, si inca camu vertosu, de-catu pentru minti si inimi solide si culte, ce preste toate se cere dela o disertatiune scientifica, deaca ea are se fia si incredintiatoaria. — E, mai departe, dreptu si aceea, cà s f a t u l u Dlui autoru alu „respunsului,“ ce-lu dà D-lui clerului Bucovinei, cá mai bine se se supuna Papei dela Rom'a, de-catu celui romanescu, adeca unei mitropolii romane, este o nerumegatura atat de — aice ne lipsesce „insusitivulu“ potrivitu in urban'a si domoal'a-ne limba romaneasca *) — incatu ea aru fi in stare se volbure totu internulu aceluia ce o aude. — E in fine si aceea dreptu, cà relatiunea respeptivului profesoru de Teologia – considerandu manier'a graiului ei si a invectiveloru initiate prin ea, fatia atatu cu Anthorismulu si autorulu lui, catu si cu intreag'a noastra natiune din Austri'a ce petitiona o mitropolia separata de cea serbeasca — aru puté sà scandaliseze starea preotiasca in comunu, eara in specie „simtiulu celu bunu alu preotimei bucovinene,“ p e n t r u c a r e acea „relatiune“ cerculeaza si din alu carei midilocu e ea esita; sà scandaliseze si sant'ane ortodosia, in c o n t r a carei spiretu e acea „relatiune“ scrisa de unu fiu alu ei; se scandaliseze in fine si pe Episcopulu nostru, carele comformu cu spiretulu ortodosiei invatia si cere dela totu-ensulu, eara mai cu seama dela fetiele clericale cumpetu; buna-cuviintia si modestia, care noi toate, in aceea „relatiune“ nu le aflamu: si totusi ea se publicà sub egid'a Consistoriului, alu carui s i e f u e E p i s c o p u l u, clerului Bucovinei. I n s a, cu toate aceste cercumstari foarte si pré insemnavere, c a, respunsulu acesta la Anthorismu e dupa parerea noastrà o p r o p r i a „rabulistica plina de invinovetîri“ ne'ntemeete si ofensiuni „arbitrarie.“ — care aru compromite si pe unu omu de rendu si inca foarte pasiunatu, necumu se se vada domna de unu p r e o t u o r t o d o s u cultu si civilisatu; — cu toate aceste dicu, ca acea „relatiune“ a s i a de sanguinea esi d i n c r i e r i e r i i r e s p e p t i v u l u i e i a u t o r u — noi nu n e „m i r a m u.“ Dar nu ne spune insusi Dl. autoru in fruntea „relatiunei“ sale, ca intre prochiemarea primita a raportà asupra Anthorismului si intre raportarea sa „fu la midilocu o bóla indelungata a Dsale.“ Noi prin urmare, nesciindu d'ntr'o parte nici categori'a bólei D-sale, déca a fostu acést'a in c r i e r i au in s a n g e, si déca nu fu cum-va acelu „raportu“ alu D-sale lucratu sub inriurirele boalei ce tare ni se pare; eara din alta parte de nau vrutu cumva Dl. autoru alu „raportului“ se se adreseze prin aceea marturisire a sá din fruntea operatului, catra simtiulu c r e s c i n e s c u s i u m a n u alu cetitoriloru si dejudecatoriloru relatiunei sale, indegetendu prin acea descoperire impedimentulu intre prochiemare si implinire, — c u c e m e s u r a se se mesure lucrulu D-sale; prin urmare noi – celu putinu din capulu locului n u n e m i r a m u s i n i c i nu imputamu „respunsului“ la Anthorismu competinti'a „scandalisarei; – cum se plange corespondintele „Gaz. Tr.“ – càci lesne póte fi, cà tóta „sterpiciunea“ „necaliturele“ etc. ale „respunsului“ acestuia, provinu dintr'unu i s v o r u n e v i n o v a t u.

Totu camu asiá e si cu espeptoramentele briusce ale unui omu colericu, iritaveru si plin de efeptu, càci „non datur rigorositas“. si noi din aceasta parte cunóscemu pre autorulu „respunsului“ la Anthorismu: si scimu ce se tienemu despre elu: ha! dar' Anthorismulu de unde lau pututa sci? Déca Antorismulu aru fi a p l a u d a t u „dorintiele“ renumite si cumu se scie la noi, inventate si compuse totu de autorulu „respunsulu“ la Antorismu, si nu aru fi a n t e p u s u consideraciunei temperamentului u n u i o m u..... sant'a datoria catra ortodosismu si binele celu adeveratu alu tuturoru fiiloru ei romani din Austri'a si motivele si fundamentele cele asijdere sante si obieptive ale lui; atunci nu siaru fi casiunatu siesi (Antorismului) din causa respeptiva injuraturele „respunsului“ cele veninoase, si burlande. : . . . .

Vroimu prin aceast'a sà dicemu ca, de si „respunsulu“ la Antorismu nu aru fi eflusulu oaresi-carui deliriu morbosu, cumu poate ca vré Dl. autoru alu „respunsului“ se ne faca prin descoperirea „unei bóle a sale“ s e ' l i n t i e l e g e m u: totusi nu cugetamu ca e lucrulu intru atata cá se ne „m i r a m u“ de isvorulu lui, si sau se'lu compatimimu, sau se ne tanguimu catu mai multu.

Ce se atinge insa de sfatulu Dlui autoru alu „respunsului“ ce'l dà Da-lui clerului bucovineanu in acelu respunsu alu seu, ca edeca clerulu se aleaga intre Pap'a dela Rom'a si intre unu mitropolitu romanescu, mai bine pre celu din tâiu *) apoi noi de si sfatulu acest'a ilu aflamu atatu de obrasnicu, incatu nu scimu ce se a d m i r a m u mai multu – nerusinarea lui, au marimea d e l i r i u l u i; totusi, pareni-se ca avemu si aice ansa a nu ne „mirá“ de elu, si acést'a din urmatoriulu incidentu: — In anulu 1858. pe candu pré multi de relegiunea aşiá poreclita „acatolica“ in Austri'a cuprinsese ingrijire pentru consecuintiele „Concordatului,“ ce pe atunci incepuse a se desvali cum mai bine, la noi in Bucovin'a se aflau oameni, carii vedindu inoirile unitiloru galitieni in acést'a, séu aceea parochia si inca nu fara multa dauna pentru sant'a nóstra ortodosia, se aflau dîc, la noi ómeni, carii audindu dela catolici, ca aceste mesuri fara nici o reserva ale catolicismului in Bucovin'a se punu la cale sub protectiunea „Concordatului“ – prorociau, cà nu preste pré multu tempu Bucovin'a intréga va fi c a t o l i c a. Autorulu „respunsului“ carele pe atunce erá totu odata si administratoru alu unei parochii in Cernauii, si carele si inainte de vr'o 13. ani, candu intreag'a diecesa, clerulu si mirenimea intieleginte facà midilociri legale, cá se departeze din carm'a diecesei unele abusuri, ce erau in contr'a asiediminteloru si spiretului beserecei ortodóse-orientali, si carele autoru dicu, si atuncea jucà rolulu de „u t r o q u e clarescere (?) pulchrum“ adresà o epistola destulu de compendioasa catra unu Prelatu rom. catolicu, a carei scopu, de nu fu a complimentá catolicismulu – i n a i n t e d i n v r ' o d i p l o m a t i a c a l c u l a t o a r i a, ori a i n d i g i t á ca unu'a in Bucovin'a nu pornesce pre drumulu celu m a i l e s n e si m a i b i n e a d u c a t o r i u l a t î n t a, adeca la d e p l i n u l u catolicismu – greue a'u pricepe. **) Atat'a esiguru, cà D. autorulu alu „respunsului“ arata cá p r e o t u o r t o d o s u in acea a sá epistola multa „diferansa“ catolicismului, fara precumu diseramu, se se vada necesitatea acelei curteniri omagiale. Ce e dreptu, unii socotu, ca pentru ca D. autoru alu „respunsului“ e in sine de principi despotice, 'i place si dispotismulu papisticu. Insa eata unele pasage din acea epistola enigmatica. „Uniunea“ – ipsa verba – in traducere romaneasca „este unu cuventu dulce si santu, atatu pentru crescinulu orientalu, catu si pentru celu apuseanu (numai pentru frati de o reliune si nationalitate din Bucovin'a si Ardealu — n u ! Ref.) si cu buna seama nime nu o doresce asiá de tare, cá n o i Romanii. Rom'a si Itali'a suntu patri'a noastra cea primitiva, noi stámu in midilocu intre ambele beserici,, ... „cati deci ne-amu bucurá, deaca ne-amu vedea cu consangenii nostri de unu trupu c o n s a n g e n i s i d e o c r e d i n t i a“..... „dar ce pana acumu n'au urmatu, poate inca, si debue se urmese“ . . . . . „si cá se via tempulu acela, ne rugamu si n o i lui D-dieu totu asiá de ferbinte, cum se roaga si evlaviosii catolici.“ Iara mai in altu locu totu alu celei epistole dice: „Pré-vrednici'a Ta (Prelatulu respeptivu) esci cu buna seama unu catolicu zelosu, si nu putîni parochieni mi-ai luatu, (la catolicismu) ensa eu n'amu nemic'a in contra“ . . . . . „noi nici nu pretindemu nemica mai multu, decatu se se pasiasca (la convertiri) cu minte si legalminte“ (dupa iesuitismu si Concordatu? Ref.) Laudendu deci scrietoriulu e-

*) Pareni-se, cà de aceea D-lui si scrie acelu „respunsu“ intr'o limba straina, mai aspra si mai vertoasa, de-cumu e cea romana: pentru ca atat rodomontadete cele cornurate catu si r e s e n t i m e n t e l e D-sale cele colcaitóre de mania, se faca unu efeptu mai drasticu si mai impuitoriu pe terenulu acel'a, pre carele D-lui 'l tîne prin a s e m e n i midiloace lesne esploatavere. Ref.

*) Da-lui, cá prof. de teol. ori ca s c i e b i n e . . . . cum-cà unu Mitropolitu in beseric'a ortodócsa cu consistoriu raspunsaveru si soboare cu votu decisivu, e Autocratoru cá Pap'a rom. catolicu; ori cá tot din oaresi-cari cause totu Pap'a i e in gandu. Ref.

**) Poate ca cerandu trebuinti'a o vomu usita-o si mai altu-feliu. Ref.

pistolei acesteia pre Pré-vredniculu Prelatu cà au urmatu in convertirele facute intre parochienii sei ortodosi la catolicismu, si imputendu-le unitiloru - galitieni cà ei reu si fara minte urmeaza in proselitàri, dice mai departe: „Prin aceasta“ (cuminte si legala pasire) .„ai adusu Prévrednici'a ta besericei catolice unu adevaratu“ (??) .„folosu“ (unu preotu ortodosu vorbesce asiá despre perdutii sei parochieni! Ref) . . . . . „si ai intaritu“ (!?!) in tiara amórea si alipirea càtra Tronu“ (audi Bucovino si tu clerule ortodosu alu ei impreuua cu proiestosii tei prin ce si prin cine abié ve „intarirati“ voi „in amóre si alipire càtra Tronu!? Ref.) „cara Pré-vrednici'a ta ti-ai cascigatu o comuna si profunda stima, care va trece si preste mormentu-ti si va binecuventá memori'a Prévredniciei tale. Pentru cà cu Bucovin'a, fiic'a cea modesta si mai juna a Austriei, numai nu trebue sà fia cine-va pré-sumetiu si nejustu (übermüthig und ungerecht), de vré se fia binefacatoriulu si norocitoriulu ei“ („pricepi Toadere?“)

(Va urmá).

Pest'a 6 Octom. Continuarea cestiunei Europei orientali dupa „Magyar sajtó“.

Insemnabile este casulu efeptuitu in imperiulu otomanu, invasiunea Bulgariloru in Crimea precum si a Tatariloru crimiani in Turci'a, ce si acum curge neintreruptu; bulgarii inse acést'a invasiune o au curmatu, si acum éra-si se reintórna la pamentulu turcescu.

Bulgarii nisce mladitie d'in mestecatur'a sciteloru si a slaviloru vorbescu limb'a slavona; intre slavii meridionali, se intindu dela Dunare pana la Albani'a in o suma marisióra, religiunea le este greco-neunita; aristocrati'a inse de si originea si limb'a le e bulgara se tîne de religiunea mohamedana. Pana in timpurile de fatia s'a vediutu unu poporu mai alinatu intre locuitorii Turciei, asi'a catu dupa incetarea domnirei osmanice, ni-ce nu se sciá ca esista. In lunile nu de multu trecute inse s'a escatu unu sgomotu se facura partide, dintre care un'a cu arm'a 'n mana partiniá domnirea turcésca, alt'a in acestu modu staruintiele serbiloru; la espediciunea din Belgradu Bulgarii, carii acolo erau de fatia s'au adausu catra serbi, in Montenegro si Hertiegovin'a inca au luatu multi parte intre voluntiri si s'au luptatu suptu stindardulu libertatii. Bulgarii pana acumu n'au literatura, se folosescu de literele turcesci au cirilaiane, precumu le este religiunea.

La Balcanulu merindionale si la partea orientale a Pindului, maioritatea e bulgara, dar amestecata cu greci; pe la marginile marei si mai cu sama in Tesali'a, si in Albani'a meridionale; in Epiru lacuescu grecii in dimensiune.

In Rumeli'a suntu la 1,200000; e de consideratu inca, cumu-ca insulele Archipelagului mai cu sama suntu lacuite de greci, acestu poporu cá lacuitoriu a-lu malului marii cu comerciulu seu, precumu acum asi'a si mai de demultu a inmultîtu marginile Asiei mice, asi'a catu dela Trebisonde (la malulu marei negre) pana la Mocri (la malulu mediteranu) locuinti'a cetatîloru si a maluriloru marei in distantia de 8-14 óre consta din greci.

Numerulu greciloru colonisati in acestea insule si in Asi'a mica se poate pune la unu milionu si diumetate. (Afara de acesti'a se mai afla in unele parti a-le Turciei si a le Ungariei si cutiovlachi; numerulu acestoru cutiovlahi *) nu este hotaritu atatu inse e constatatu, ca se lipescu de relegea si naciunalitatea loru.

Grecii nu si-a uitatu etatea de auru, puseciunea geografica si viosî'a loru inca a sustînutu in ei speranti'a de a-si redobandi stare puterica; innaintea loru stralucesce suvenirea imperatiei bizantine. Aplecarea si activitatea greciloru s'a consimtîtu suptu domnirea turcésca, prin patriarhatulu grecescu, carele sia propagatu influinti'a in toate partîle. In man'a loru au fostu comerciulu nauticu, nainte de resculare, ei au manuitu flotele turcesci si 'n astu modu avura ocasiune d'a se inavutî.

In principatele dunarene se redicara fanariotii la hospodariatu, si pe teritoriulu romanescu si slavonu isi redicara scoli si biserici, precumu si bunuri imobili.

Grecii la anulu 1821 pana la 1830 au aretatu mare desteritate; pe la siesuri n'au pututu contrastá turciloru, inse de prin siautiuri in cetati si pe nai fórte ageru s'au luptatu, asi'a catu armatei turciloru suptu comand'a lui Ibrahimu pasi'a cu barbatia au contrastatu, si dupa toti triumfii, de nou au luatu arm'a la mana. La anulu 1830 Otto printiulu Bavarici a moscenitu coron'a. Regin'a inse nascuta din familî'a Oldenburgica, neavendu sucesori, poftiá ca clironomi'a sê se reduca la lini'a Oldenburgica, regele cu partid'a sa doresce reducerea moscenirei la cas'a de Witelsbach; cu escarea resbelului de Naupli'a, regele vedí fapte, si pe sam'a greciloru ademanà domnirea in Macedoni'a, Traci'a, Epiru si Albani'a inferiore.

La malulu reseritenu alu Adriei, dela Greci'a pana la Montenegro. e Albani'a. Acestu pamentu 'lu locuesce unu milionu si diumetate de suflete. O parte a istoriciloru dîcu cumu ca suntu remasîtie e poporului venitu din Caucasi'a, altii-i tînu de posteritatea alaniloru; intre sine se numescu Sclepitari. Europ'a-i cunósce de albani séu arnautî. Vorbescu o limba deosebita mestecata cu cuvinte grecesci si slavóne, ear' literatura nu au.

Arnautii suntu renumiti de curagiulu si fidelitatea loru; pe libertatea si naciunalitatea loru suntu falnici, duci straini preste ei nu suferu; turcii din Arnauti isi alegu cei mai destinsi basibusuci, in Turci'a petutindinea se afla, tînindu-si datidele sale, si nefiindu amalgamisati cu alte popóre.

Sclepetarii locuitori in Albani'a merindionale se tînu de relegea grecésca; suntu cá la 400,000, si se numescu tosci, in mediloculu Albaniei locuescu sclepitarii moslemani, numerulu li se poate pune peste unu milionu, la miadia-nópte suntu 100000 de ghegi, carii se tînu de religiunea catolica.

Deosebirea religiunei inchipuésce intre ei unu muru, pe naciunalitatea loru suntu sumetî, o parte a tosciloru la rebelinnea naupliana s'a dechiaratu langa greci, o glota de 250 de insurgenti s'au resculatu pentru izbandirea resculatoriloru, insa dupace au capitulatu s'au reinturnatu.

La erupciunea resbelului din orientu multu vá depinde dela confederaciunea acestor'a, fiindu ca curagiulu si localitatea le este ponderoasa.

In resbelulu montenegrinu a rebelatu o parte lenga acestia, o parte mai in mare numeru lenga turci, numai catu n'au statu bucurosu suptu stindardulu turcescu.

Intre lacuitorii carii se tînu de suveranitatea Turciei suntu serbii, acesti'a inca au mare chemare la deschiderea resbelului orientale, ei au literatur'a loru, se folosescu de literile ciriliane isi iubescu patri'a, si de un timpu incóce se lupta pentru irdependintia.

Insemnabile este, cumu ca numai acolo se poate incheiá pacea, unde confederarea e la prispa(?) clara pacta boni amici, ce e aplicabile si croatîloru dîce corespondintele, continuandu in acestu modu:

Nu voimu a nepadi pe altii cu naciunalitatea noastra, marginile Ungariei suntu Lait'a, Moravi'a, si Carpatii *) Croati'a Slavoni'a si Dalmati'a cá regiuni suntu tînuturi confederate cu Ungari'a, acestea cuprindu in sînulu seu naciunalitati deosebite, indreptatîte din betranime spre autonomi'a propria, dar inse se tîne ca Ungari'a ar avé dreptulu, care-lu arata comerciulu, ca-ci decumuvá amu fi luatu drumulu p'airea si nu prin Croati'a spre descalecare la portulu ungurescu, acést'a ar' fi spre binele Croatiei? Ce ar fi de naciunile si tierile, care dupa ce unu timpu indelungatu au traitu la olalta, dintr'o data s'ar rumpe pacea intre ele. **) (Va urmá.)

Protocolulu

Siedintiei din 9 Octom. 27 Sept. 1862 tienuta din partea Reuniunei dameloru romane din Logosiu pentru ajutorarea tinerimei romane.

Luandusе mai antaniu la desbatere starea materiala a Reuniunei s'a aflatu in casa. . . . 126 fl.

Domnulu Filipu Pascu protofiscalulu comitatului, carele totudeuna a fostu zelosu pentru spiginirea tinerimei, aréta:

a) Colect'a facuta intre cetatienii evrei din Logosiu in suma de.	171 fl. 50 cr.
b) Alta colecta de . .	29 fl. —
c) incasarea restantieloru dela balu .	13 fl. —
Pe lenga aceasta se aduna banii dela membrele Reuniunei pe lunele Octomvrie, Noemvrie si Decemvrie .	150 fl. 75 cr.
. . . .	490 fl. 25 cr.

Din aceast'a suma s'au impartasitu ajutóre:

I. Intre nascutii din Logosiu

Lui Andrea Latico norm. III cl. in Logosiu 6 f. Georgie Iaco-

*) Acestu epitetu se dá romaniloru din partea greciloru prin Macedoni'a, ei suntu romani adeverati cá cesti din cóce de dunare, numai ca in aceast'a macedo-romana limba se afla mai multe cuvinte grecesci, e numenclatura batjocoritóre, insemneza romanu schiopu, chilavu. F.

*) ? candu Transilvani'a e tiara independinte.

**) Confederarea e amara celoru, carii gustandu-o au simtîtu apasarea puterniciloru si nedreptîloru de a judecá pe cei drepti competitori la dreptate spre patimi, necasuri si inmormentare.

bescu nor. III cl. 6 f.. Nico'ae Marcu gimn. II. cl. 10 f. Iosim Zacharia gim. II. cl. 10 f. Iosim Zsucu gimn. III. cl. 10 f. Romulu Leota gimn. IV cl. 10. f. Romulu Preda gimn. IV cl. 10 f. Nicolae Iovitza gimn. V. in Beiusi 15 f. Basiliu Giorgeviciu Teologu in Versietiu 15 f. Nicolae Popovitiu Teol. in Ve sietiu 15 f. Summa 107 fl. —

II. Intre nascutii din Carasiu — afara de Logosiu. —

Ioan Sîmu gim. I cl. in Logosiu 10 f. Vichentie Buia I cl. in Logosiu 10 f. Nicolae Darabantiu III cl. in Logociu 10 f. Dionisie Daminescu V cl. in Segedinu 12 f. Dimitrie Grecu V cl. in Timisióra 12 f. Dionisie Cimponeriu V cl. in Timisóra 12 f. Avram Vasile VI in Beiusiu 12 f. Filipu Must'a VII. cl. in Beiusiu 12 f. Constantinu Muresianu preparandu in Oradia 10 f. Constantinu Fometescu veterenariu in Pest'a 15 f. Leontie Simonescu juristu I anu in Vien'a 20 f. Nicolae Popescu pictoru academicu 20 f. Summa 155 fl.

III. Intre nascutii din alte partî.

Stefanu Racovitianu gim. III cl. in Logosiu 10 f. Nicolae Cosiariu gim. V cl. in Timisioara 12 f. Tom'a Belu gim. VII cl. in Timisióra 12 f. Paulu Rotariu juristu I anu 15 f. Trifonu Gaitia juristu I anu 15 f. Miaiu Sierbanu juristu II anu 15 f. Constantinu Chitescu jur. II. anu 15 f. Ion Nichita jur. II anu 15 f. Const. Lazaru jur. IV anu 15f. Giorgie Popu iur. IV anu 15 f. Giorge Petrescu chirurgu 15 f. Ion Nedelcu abs. jur. 25 f. toti in Pest'a. Summa 179 fl.

Adaugendu sumele de 107 fl. + 155 + 179 sum'a totala ce s'a impartitu e de 441 de fl. v. a. si in acestu modu a remasu in casa numai 44 fl. 25 cr. —

Se propune ca se se scrie multiemita catra rabinerulu din locu, si densulu se fie rugatu, ca se esprime multiemitá Reuniunei catra cetatienii evrei, carii contribuira spre acestu scopu, — si propunerea se primesce cu unanimitate. —

Mai departe Reuniunea 'si esprima bucuri'a, cà tinerii gimnasisti, carii 'si alaturara testimoniile, au calcule eminente. —

In fine se otaresce, ca catu mai curendu se se incheie socotá Reuniunii de pe anulu 1862, se se publice aceas'a, si numele membreloru Reuniunei, precumu si contribuitorii de colepte spre acestu scopu. —

Adunarea trilunaria viitórea se va tiene — dupa impregiurari — in antania jumetate a lunei lui Ianuariu 1863.

Sofi'a Pascu m. p. Mart'a Popoviti'a m. p. Secreterese.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎНІТЕ.

De ънъ тімпъ дн кóче шаѣ фъкътъ маі тоате жърпалеле цертане де проблетъ а дескріе старea Прінчіпателорѣ ўніте кѣ колорі дптѣпекоші пророчіторі де ѣртърі реле. Еле зікѣ къ Domniторілорѣ Прінчіпателорѣ ўніте пѣ ар авea енерціѣ dестѣль, къ вода Бібескѣ, каре а прімітѣ mandатѣлѣ Мехedinцепілорѣ, челорѣ че лаѣ алесѣ de депѣтатѣ ал Катерії іар фаче гріжъ пентрѣ тропѣ, къ пелдпdестѣлірea дп Молdова din каѣса ѣрматеї ўніўнї креште din zi дп zi тотѣ маї таре, фіindѣ къ Молdовенії аѣ венітѣ ла конвінцере, къ інтересле лорѣ молdовенешті пътітескѣ рѣѣ прін фъкъта ўніѣне, ші къ десфачереа ўніѣнеї пъп че domпеште Кѣza ар пѣтea ѣрта пѣтаї пе калea ўнеї рестѣрпърї продѣсъ прін о революціѣне, къ е фоарте провабілѣ, къ ла ваканціа чea din тъіѣ a скаѣпѣлѣї прінчіпескѣ Молdовенії се ворѣ деспърціі de ромъпї ші ворѣ пъші фіешкаре ла алецереа прінцѣлѣї лорѣ; къ інтенціѣнea рецітѣлѣіa конкіета катера пе 15 Октомвре се паре а фі десавоатъ, къчї dинтро парте се зіче, къ окѣпареа агропотъ a молdовепілорѣ пѣї дпгъdѣe a се окѣпа ші кѣ афачеріле церії, ér de алта къ чea маї таре парте a депѣтацілорѣ Молdовенї есте хотърѫтъ съ пѣ вінъ ла адѣпаре ші de ачeea рецітѣлѣ дшї дъ тоатъ сілінца, ка съ modіфіче хотърѫріле сале, къ са дпкѣркатѣ кѣ тъпъстіріле брапковепешті, ші маї тѣлте алте скорпітърї апъсътоаре ла кѣтпъпа ачелора, карії пѣ прédорескѣ консолідареа фрацілорѣ пострії de песте Карпаці.

Че ціпе de енерціа Domпіторілѣї пої съптемѣ de ачeea опініѣне, къ хъртіile ші demѣстрърiле че леа слобозітѣ кътръ ценералѣлѣ Балш ші Гіка, апоі кътръ пропріетарілѣ Докап дп Іаші; маї департе прімірea клъкашѣлѣї арестатѣ ші рънdѣірea черчетърії че а ѣрматѣ dѣпъ плъцереа ачестѣіа, апоі прімірea негоціторілорѣ краіовені ші кѣвънтареа че а дпdрептатѣ кътрь dъпшіі съптѣ тотѣ атътea dовезі de енерціь десволть din партea са. Маї de парте ведемѣ къ жърпале каре пѣ прékръцаѣ міністеріеле, de ънѣ тімпѣ дп коаче ле апьрь ші ле dь тоатъ спріжоапа, къ дп афачеріле маї дпсетnате пресідézъ консіліѣлѣ міністеріале дпсѣшї Domniторілѣ, къ саѣ фъкътѣ скімбърї дтѣѣпъцітоаре дп ратѣлѣ іѣстіцієї ш. а. ш. а. апоі ші депѣпereа mandатѣлѣї de депѣтатѣ ал Катерії din партea фостѣлѣї domпѣ Бібескѣ, е ънѣ семпѣ, къ ачеста конвінгъпdѣсе саѣ de тъсѣріле рецітѣлѣ че саѣ лѣатѣ a дпфрѣпта орї че дпчеркаре de врео дптрігъ, саѣ деспре ачeea къ пѣ ар фі консѣлтѣ, ка съші компромітъ Патріа са, е довадъ десtѣль, къ лѣкрѣріле пѣ стаѣ токтаї аша ръѣ дп Прінчіпате, ші къ гѣверпѣлѣ пѣ dórme, чі прівегieze ла тоате тішкъріле, че сарѣ потеа еска орї din че парте спре компромітереа лѣї. Къ дп Молdавіа ворѣ фі ші іпітї дпгѣсте, каре префсреазъ інтереселе сале ѣпѣѣлѣї котѣпѣ, пѣ е пічі о дпdоіалъ, фіindѣ къ есперінца не дпваць къ дп тоатъ лѣтea мерце аша; дпсъ ачѐста пѣ есте вочea попорѣлѣї пътрѣпсѣ de ѣртъріле, че ле поате адѣче дпкіегареа a доѣе церї сѣрорї de ѣп сънце, de о реліціѣне, ші de о літъ. Бѐкъ піцце жidанї ші ѣпії трашї ші дппіпшї, апоі поате ші піцце арістократї, карії вънéъ dѣпъ domпie, саѣ орвіцї de сервілісm стрігъ, къ молdовенії пѣ съптѣ дпdестѣлацї ка ѣніѣпea амвелор прінчіпате дптрѣпѣ статѣ, ачестїа дпкъ пѣ факѣ попорѣл молdовенѣ, каре кѣ жѣdекатъ матѣръ ші вінекотпъмітъ a дорітѣ ші солічітатѣ ѣніѣпea. Мартѣре ла ачеста есте жърналістіка, каре десбътѣ кавса вперії din тоатедірекціѣнеле ші квѣнтърiле челорѣ маї репѣтиці бърбаці аї Молdавієї.

Къ адѣпареа ценерале пѣ сарѣ конкіета фіindѣ къ тѣлці dинтре Молdовенї пѣ арѣ вені ла еа, дпкъ е о скорпітърь, пентрѣ къ токтаї ведемѣ din „Ромъпѣлѣ“: Къ Мъріа Са Domпіторілѣ a конкіематѣ адѣпареа пе 4 Noемвре, ші пої сперътѣ къ ачѐста адѣпаре консіdерънdѣ сітѣаціѣнea еѣротеапъ, ва шті каре е проблета са, ка афачеріле еї съ фіе demпe de спірітѣлѣ тімпѣлѣї ші съ меріте стіма Еѣропеї ші a пѣтерілорѣ гаранте. Къtвіѣ пентрѣ топъстіріле аша пѣміте врапковепешті, пої атѣ вѣѣтѣ din рапортѣлѣ, че ла фъкътѣ міністрѣлѣ de кѣлтѣ дп прівіпца ачѐста ші din офіцѣлѣ domпескѣ, къ челе че саѣ фъкътѣ, саѣ фъкътѣ пе темеіѣлѣ віцентелорѣ dіспосіціѣні але церії, de консѣпъ дпсъ ачесте ші кѣ канонеле ші пракса бісерічéскъ рътъпе съ хотърaскъ чеї компетенці.

Нотіце Dіверсе.

— Дп прівіпца чіркѣларіѣлѣї datѣ de ла ordінаріатѣ пентрѣ скоалеле конфесіѣпале аѣ маї венітѣ adресе de рекѣпоштііпцъ din соборѣлѣ Протопопескѣ ал Клѣжѣлѣї, Секѣлѣї, Ънгърашѣлѣї, Жоашѣлѣї, Девеї, Хацегѣлѣї, ші dела корпѣлѣ професорале ал Брашовѣлѣї.

— Лѣї „Botsch.“ се телеграфезе din Сібііѣ 21 Октом. к. п. къ dѣпъ о штіре сосіть аічea din Віена, се аштептъ респѣпсѣлѣ ла репресептаціѣнea ѣніверсітъції паціѣнеї съсешті дпкъ дп лѣпа ачeаста. Ел съ сѣпе dечісівѣ фаворіторіѣ.— Ші пої штімѣ din штірі привате, къ ші ромъпії ворѣ къпъта тотѣ одатъ ънѣ респѣпсѣ фаворіторіѣ ла адреселе лорѣ.

— D. Котес локцііторілѣ Конрад Смідт dѣпъ че а петрекътѣ ънѣ тімпѣ ла Клѣж а плекатѣ дп вісітація дістрікътѣлѣї Бістріцеї ші се ва дптоарче кътрь фінеа лѣпеї ачестїа прін Шігішоаръ ші Медіашѣ ла Сібііѣ. Аветѣ чea маї ѣѣпъ сперапцъ, къ кѣ окасіѣнea ачeаста D. Котес пѣ ва ѣіта de порціѣнea канонікъ, че а рънdѣітѣ съ се dea преоцітеї пóстре.

— Вінерї пела 5 óре dѣпъ амézї са апрінсѣ фотоцепѣл дп Болта лѣї Стофелѣ ші de локѣ са фъкътѣ алартѣ de фокѣ. Стареа ѣѣпъ a апарателорѣ do стъпцере, адѣчереа лорѣ ла фаца локѣлѣї ші дпцелéпта тапѣаре a потолітѣ дпсъ de локѣ фокѣл фъръ врео dапп дпсетnатъ саѣ прітеждіь маї таре, че сарѣ фі потѣтѣ еска de ачі.

— Се ворѣеште къ dіетеле дп провінчіеле австріаче се вор конкіета дп жѣтатea din тъіѣ a лѣпеї лѣї Дечетвре.

— Дп Міністеріѣлѣ Прінчіпателорѣ ўніте саѣ фъкътѣ орешї каре скімѣърї. Міністрѣлѣ афачерілорѣ стрѣіне прінцѣл Кантакѣzino са фъкътѣ міністрѣ de фінапцъ, міністрѣл de ресѣелѣ І. Гіка са фъкътѣ міністрѣ афачерілорѣ стрѣіне, ші ценералѣл І. Флорескѣ міністрѣ de ресѣелѣ.

— Лѣї „Botsch.“ са телеграфітѣ din Клѣжѣ кѣ датѣ din 20 Октомвре к. п. къ ла р. гѣверпѣ аѣ дпчепътѣ пертрактъріле деспре репресептаціѣпеле конкеіате de комітетеле мѣпічіпале ші деспре протокоалеле пертрактърілорѣ. Челе din тъіѣ се ворѣ сѣбстерпе Маіестатеї Сале кѣ пропосіціѣпеле р. гѣверп, ér дп прівіпца челорѣ din ѣрть се ва фаче тотѣ одатъ рапортѣ кътрь капчеларіа авлікъ.

— Капчеларіа авліко-трапсілванъ a провокатѣ асемене ка чea ѣпгѣреаскѣ пре жѣзії черкѣалі a цінea дп тоатъ съптъмъпа o zi de дпфъцошаре a партіделорѣ, ка съ крѣце пе ачесте de перdереа тімпѣлѣї, каре пічі одатъ пѣ ціѣ кѣndѣ фѣпгеze D. Жѣde.

— „Opiпione“ скріе: пе доаре къ требѣе съ апѣпчіемѣ, къ челе маї повъ цірї деспре стареа съпътъції лѣї Гарібалdі съпт пелдпъчітоаре.

— Новъл міністрѣ францезѣ ал афачерілор стрѣіне Drouin de Lhuys дп черкѣларіѣл съѣ кътрь репресептанції діпломатічї ла кѣртea францозéскъ зіче, къ політіка дмпъратѣлѣї Наполеон, каре са арътатѣ дп скрісоареа са din 20 Маіѣ 1862, пѣ са скімбатѣ дптрѣ піміка (адекъ къ дп честіѣпea ромапъ съ рътъпъ статѣл кво.)

Редактор респѣпzетор **Ioan Pau.** Едітѣра ші тіпарілѣ тіпографіеї dіецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Dъminека. — Препъмерацівнea сефаче дп Сібііў ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ кані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Прецівл препъмерацієї пентръ Сібііў есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ите de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеі ші пентръ пропін-

Nro 83. — **ANULŬ X.**

чіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате de анў 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣine пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа óръ къ 7. кр. тіръл къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

Сібііў. 18. Октомвріе. 1862.

Sibiiu 15 Octom. Suntemu ânca in dilele acelea, care facu inceputù anului scolasticu in institutulu nostru diecesanu pedagogico-teologicu; de aceea ne si simtîmu indetorati, facia cu cei ce se intereseaza de acestu institutu, de a face unu micu raportu despre elu.

Precumu amu amintitu in numerulu 81 alu fóei noastre, prelegerile in Institutu s'au inceputu in 8 Octom. c. v., eara eri s'au facutu rugatiune in Biserica, in comunu decatra profesori si elevi, prin carea s'au cerutu darulu si ajutoriulu lui Dumnedieu si pentru anulu de invatiatura, ce sta înainte.— Numerulu eleviloru peste totu suie la 84; dintre carii, ascultatori de Pedagogia suntu 18, clerici in anulu dintaiu 19 si clerici in anulu alu doilea 47.— In anulu viitoriu, vrendu D-dieu, vomu avea unu cursu de Pedagogia de doi ani si unu cursu de Teologia de trei ani. Spre sfersitulu acest'a s'au facutu dispositii anca din anulu acest'a, intogminduse adeca unu planu de invatiamentu, dupa care ascultatorii de Pedagogia, primiti acumu, in anulu viitoriu voru intrá intr'alu doilea cursu de pedagogia, eara cu clericii deacumu din anulu alu doilea se va completá in anulu viitoriu alu treilea anu de Teologia.

Inmultirea si respective completarea aceast'a a cursuriloru de invatiatura in institutulu diecesanu este o fapta, ce ne aduce de nou aminte devis'a Archiereului nostru:

Inainte! — Noi nu ne indoimu, cà totu insulu, carele precepe devis'a aceast.a si carele crede în progresu si doresce progresulu, nu va salutá cu bucuria noulu planu de invatiamentu, ce s'au facutu in institutulu nostru.

Dee Damnedieu, cá intentiunea nobila, din carea se vede a fi esitu si planulu acest'a — intentiunea adeca de a apropiá institutulu diecesanu totu mai multu de starea, din carea se poata carespunde deplinu chiamarei sale, sa-si aiba efeptulu doritu! — u.

Sibiiu 17 Octom. In Nr. 81 alu „Telegr. rom.“ inpartasiramu si noi dupa „Herm. Zeit.“ telegramulu din Gherl'a in privinti'a transferarei D. Asesoru Sîpotariu la Deesiù spre pedépsa pentru apararea Diplomei din Octom. si instructiunei, amu adaosu inse totuodata, ca nu credemu scirei aceiea, si nu ne amu insielatu, ca-ci „Wien.-Zeit.“ dechiara acést'a scire, care altmintrea a facutu mare sensatiuna pretutindinea, de nedrepta. Jurnalele din Vien'a descriu starea lucrului precum urmése: Asesorulu Sipotariu a fostu negresitu in calea disciplinaria transpusu, inse caus'a se enara in modulu urmatoriu: Sîpotariu avea se fungese cá asesoru judecatorescu la o pertractare finale, in care a fostu se se tractese asupra unui inculpatu romanu. Pertractarea a fostu se se tiena in limb'a magiara. Scurtu naînte de acést'a, pareca o dî mai nainte, a facutu Sîpotariu atentu pe presiedintele judecatorescu ca inculpatulu este romanu si pentru aceea pertractarea are se se faca in limb'a romanesca. Presiedintele se arata aplecatu si pofti pre procurorulu statului la sine, cá se se intieléga cu densulu. Acest'a inse observa ca actele suntu in limb'a magiara, ca elu insusi a pregatitu incusa in limb'a magiara si pentru aceea pentru densulu aru fi o greutate a face in directiunea acést'a vreo schimbare. Elu inse se arata gata dupa tienerea incusei magiaresci a lasa se urmese o traducere romanésca. In modulu acesta avea se se faca pertractarea finale. In dioa prefipta erá unu numeru mare de magiari si romani in sal'a judecatorésca, cá se fia fatia la pertractare, poate ca au fostu si curiosi se váda urmarile, ca-ci se facuse svonu ca unu asesoru a protestatu in contr'a limbei, si ca o asemené dechiaratiune va urmá si in siedinti'a publica.

Pertractarea incepu. Acuma se redica Sipotariu celu ce siedea la tabl'a judecatorésca si dechiara sub provocare la instructiunea provisoria pentru comitetele municipale, ca dupa ce acusatulu este romanu, are ase tiené pertractarea finale in acést'a limba, ca-ci din contra ea este nulà. Asupru acestui protestu publicu din partea unui membru alu decidatorului judetiu, intreba presiedintele din nou pe inculpatu, déca cere elu cá pertractarea se se duca in limb'a romanésca, la care acest'a a respunsu, ca lui este totu atata, in care limb'a se va pertracta asupra lui, numai se sfarsiesca curendu. Cu acésta dechiaratiune a inculpatului Sipotariu nu sa multiemitu, ci a parasitu sal'a de judecata. E de priceputu ca acésta causa a facutu sensatiune mare.

Este de insemnatu ca §. 71 alu ordinei municipale provisorie dispune, ca pertractarile finali orali, darea afara a decisiunei si motivele au se se faca in limb'a maicei inculpatului. Dupa ce inse sa dechiaratu inculpatulu, ca elu se invoesce, cá pertractarile se se faca in limb'a magiara, se pare ca saru fi facutu destulu spiritului prescriseloru (?) si pe tóta intemplarea defectulu nu aru fi fostu asia de esentiale, cá din elu se resultese o nulitate si cá o astfeliu de pasîre a unui membru judecatorescu se apara cá rectificata.

Casulu sa relationatu la dicasteriele mai inalte, si din partea gubernului regescu transilvanu, sa dispusu oficiós'a stramutare a Asesorului judecatorescu, care in nationalulu hiperselu a lucratu in contra disciplinei. Acésta decisiune a urmatu sub 6 Sept. (c. n.) era siedinti'a comitetului municipalu alu Comitatului Dabacei, precumu se scie sa tienutu in 25 Sept. Unu necsu causalu nu esista dóra intre aceste ambe fapte. De altele decisiunea regescului gubernu nu are inca tari'a dreptului fiindu ca Sipotariu a luatu recursu la Cancelari'a aulica, dela care atarna finala decisiune.“ Noi precatu amu potutu intielege aceasta intemplare pe drumu privatu, e cam asemenea cu cea descrisa. Numai atata aru fi de adaugatu, ca dupa ce si alu doilea Asesoru romanu au parasitu Sal'a totu din caus'a acést'a, pertractarea sa tienutu pre urma in limb'a romana, ce aru dovedi ca astfeliu saru fi potutu tiene si mai nainte, cá se nu se dea ansa la urmari amaratoare, ca-ci, invoirea inculpatului cá caus'a lui se se pertractese in limb'a magiara, de care avemu inse causa a ne indoi, dupa parerea nóstra nu e datatória de mesura, pentru ca elu usioru se invoesce cu ceea ce vréu Domnii cugetendu ca va potea scapa mai usioru. Cu acést'a inse nu vremu se dicemu ca D. Sipotariu a facutu bine, ca au parasitu sal'a, ca-ci erá si alt'a cale pe care se mérga póte mai siguru si mai legalu, nici nu putemu aprobá purtarea acelora, carii au adusu caus'a acést'a cu apararea diplomei din Octombre in conecsiune, inse totusi ni saru parea, ca mutarea unui amploiatu dela unu postu la altulu penalmente este un'a dintre cele mai grele pedepse mai vertosu in privinti'a morala, si amu dori ca se se poata complaná fara vatamarea vadiei morali a Domnului Sipotariu, cu atata mai multu cu catu Instructiunea, pe carea sa resimatu D. Sipotariu, porunceste tienerea pertractarii finali in limb'a inculpatului.

Сібііў 16 Октом: Афлътъ дп „Botsch.“ ъртъторіълъ артікълъ: Репресентаціънea націънеї ромънещтї ші a ънівєрсітъціі націънеї съсещтї дп Трансілвания a афлатъ, прекътъ авzimъ, солъціънea лоръ. Маіестатea Са дмпъратълъ a прімітъ ла кънощтіінцъ дпдестълітоаре манїфестаціънe a лоіалітъціі амвелоръ націънї ші a аплаудатъ пропосіціънеле Канчеларієї авліче трансілване дп прівінца компънерії фіітórеї diete трансілване пе баzа доріпцелоръ пропънчіате din амвеле пърцї.

De ші конклъсіънеле амвелоръ ръспънсърї се мішкъ дптр'o дірекціънe, тотъші есте дп кънріпсълъ лоръ o діферінцъ есенціалъ. Дп респънсълъ ла репресентаціънea ънівєрсітъціі націонале съсещтї се атінце еспресъ „26 Февръріў“ дп врете че ла петіціънea ромънілоръ се провókъ пътаї ла леціле фъndamentале пеcte тотъ. Ачеаста діферінцъ, de ші есте

фоарте обсервабилъ, пъ аре лисъ політикъ сав конституціонал дрептъ лисъмпътате, чі пътаі хронологікъ. Къчі ли време че ли репрезентаціънеа сасілорв се провокъ ла 26 Февруарів, пъ пътъръ петиціънеле ромъніло рв кънринде астфелів de релаціъні, фіиндв къ еле диптр'о парте ав фостъ компъсе ші аштерпъте липтръмъ тімпв, ли каре конституціънеа din Февр. лпкъ пъ есіста, ér din алта парте ав фостъ конкеіате ші аштерпъте din мотіве къ тотвлъ специале, аша п. е. асъпра ретонстраціънеі гъверніълві трансілванъ de маі наінте базате пе артікълві de ъніънне ли контра конкіетърії дієтеі. Ші дъпъ че респънсърile се конформезе дъпъ кънрінсълъ адреселорв, се декіаръ de сіне лисъші аміптіта діферінцъ.

Есте de лисетпатъ, къ респънсълъ лтпъратълві ла репресентаціънеа сасілорв ér'ъші есте ънъ актъ петеziатъ лтпъръτескъ, ли каре 26 Февруарів афлъ о сербъτореаскъ реквноасчере.“

„Lloydълві пестанъ“ се скріе din Biena къ датъ din 21 Октом. к. п. тотъ ли прівінца ачеаста ъртътоареле: Токтаі прітескъ о лппъртъшіре demnъ de апрецъіре ли прівінца петиціънелорв ромъніло рв din Apdealъ къτръ Маіестатеа Са, а къроръ респънсъ се ва da ли чел маі скъртъ тімпъ. Оаменіі ворвескъ despre репрезентаціънеле ромъніло рв ші лпкъ тот одатъ къ ачеіа а ънівersітъціі націънале съсештї. Стареа лъкрълві е ъртътоаре: Ne стаъ лнаінте доъе петиціъні але ромъніло рв, каре ав оріцінеа са ли мълтъ діферіте тімпърі, лпты а петиціъне са аштерпътъ лпкъ ли Decemвре 1860, фъръ ка пъпъ акъма съ фіе ърматъ ла еа вреънъ ръспънсъ, а доъа се датезе чева din Отомвре сав Noemвре 1861. Аша дарь чеа диптъіъ ва фі акъші de доі, ér чеа de пре ъртъ токтаі de ънъ анъ. Дъпъ че ли анълъ 1860 діплома din Октомвре а прегътітъ калеа ънеі міщкърі політіче маі лівере, са конкіематъ, прекътъ пе пътемъ адъче аминте, ла Сівіів о адънаре констътътоаре din ромъні маі потавілі, Лаі ші преоції, каре сав окънпатъ къ консълтареа інтереселорв ші dopinцалорв ромъніло рв ші ачесте de пре ъртъ леа денъсъ пе трептеле тронълві ли форть de петиціънс. Ачеаста петиціънне есте дарь компъсъ наінте de 26 Февруарів ші астфелів лпкъ пъ ав пътътъ съ іа прівінцъ ла ачеаста. Еа лисъ а ремасъ пе сокотігъ ли канчеларіа ълікъ трансілванъ. Адънареа ачеea a Сівіілві a денъмітъ ънъ комітетъ, каре а фостъ лнсърчінатъ къ ъртареа афачерілорв націонале. Фіиндъ къ ли ърта дечісіънеі рецештї din 11 Септемвре ера съ се конкіеме дієта трансілванъ, се възъ рецескъл гъверпъ арделенескъ de атънчі лndemnatъ a лndрепта съвтъ 3 Октомвре о презъміліть репрезентаціъне къτръ Маіестатеа Са, ли каре са ретонстратъ ли контра конкіетърії дієтеі трансілване, ші къ провокаре ла арт. de леце I. din анълъ 1848 се лнфъцошъ ъніънеа Apдealълві къ Ънгаріа ші ъніта трансілванъ-ънгъреаскъ дієтъ ка сінгъръ легалъ. Ачеста репрезентаціъне a гъверпълві a датъ Комітетълві ромъніло рв апсъ, a лndрепта асъпра еі о петиціъне скъртъ ли фавоареа дієтеі трансілване. Ачеаста ремасъ ér'ъші зъкъндъ, пъпъ че ли фіне репрезентаціънеа сасілорв deds імпълсъ (лпсъ пътаі лпкътъ се черé о ресолуціъне токтаі ла петиціънеа лорв, ші лпкътъ се адъсе лннаінте ла Канчеларіе къ ші ромъніі ав датъ репрезентаціъні ші петиціъні лоіале ші пъ сав лъатъ пъпъ акъма ли нічі о консідераціъне Р.) а се лъа ли пертрактаре респъndереа ла амъеле петиціъні тотъ одатъ къ a сасілорв. Канчеларіа ълікъ трансілванъ a ші аштерпътъ проіектълві de респънсъ Маіестатеі Сале. (Ба прекътъ съптемъ лнформаці a ърматъ ші респънсълъ Маіестатеі Сале ші афлъндсе ли Канчеларіа ълікъ трансілванъ ва еші къτъ къръндъ ла пъблічітате. Р.) — Респънсълъ ва фаче съвтъ дателе релаціънї ли Трансілванія маре атенціъне.

Depre Apoiu, Petrosanu 1-ia Octombre 1862.

Suntu unele casuri care nu suferu pre omu se'si intendâ condeiulu spre descrierea abusuriloru cându îi colcaie anim'a din lips'a lamuriteloru detaiuri, — si pentruca unele 'su cu totulu grosolane, si multu stricacióse, - e silitu ale dá in publicitate si mai târdiu.—

Tocma in aseminea casuri eramu si eu in lunile astea cu esirea in publicitate a Istoriórei ce urmedie, — de acea On. Redactiune este rogatà cu totu respectulu a dá locu acestei descrieri si acumu mai târdiu in multu pretiuitulu nostru Jurnalu „Telegrafulu Romanu.“

In Nrulu 15-alu „Amicului Scólei“ D. Corespondente G. Juonette intrunu refusu dtto. Campeni 14 Aprilie a. c. intréb'a infiintindului Gimnasiu romanescu in muntii nostrii apuseni intr'altele dice ca „Zlagn'a cu Satele invecinate aru fi vêndutu oblegatiunile imprumutului de statu, nesciendu, séu nevrandu barbatii acelor'a ale folosi„ — —

D. Corespondinte ! nu voiu neci unu amestecu in aceea Corespondentia cu alui F. P. de aceea; noli me tangere;— ce se atinge insâ de vêndiarea obligatiuneloru imprumutului de statu e adevâru, ba foarte adevaru, nu insà preste totu ce ai dîsu; 'mi tienu de datorintia daru de si nu'su acumu locuitoriu in Zlagn'a, totusi cá nascutu de acolo, si deodatâ vecinulu celu mai d'aproape, càruemi suntu binecunoscute ratacirile pre cari purcedu unii - nu inse toti - din acelu orasiu, dela cari precatu de multu bine se aru asteptá, pre atâtu reu au vrutu, si voru a causá,- prelengâ unele apendice la acea corespondentia ce se atinge de Zlagn'a,- a face si pentru Satele invecinate cuvenitele si dereptele observari,— deci:

In Zlagn'a oblegatiunea imprumutului de statu — precâtu mi sa sfetitu - de vreo 3000 f. m. c. de nu mai bene - fiindu Jude Cnalu recunoscutulu si faimosulu barbatu Jancu Onutiu l. Loginu, Avraamulu romariloru monténi — insâ numai cu bogati'a— cá sesi poata esecutá interesatulu scopu personalu, a mediulocitu pentru totu deun'a vendiarea totale a acelui tesauru,— cumu, cumu nu ? acea D-sea vá sci mai bine- la unu strainu de natiunea noastra, si ânca durere! numai pre diumetate, adeca cu 1900 f. v. a.— apoi cu acea suma cá sesi poata estrage si detoriea, séu cine mai scie ce? dela unu vasalu alu seu, a cumparatu cas'a acelui'a pentru Cancelari'a Cnale; de care altmintrea, nefiindu asia neincunjurată necesitate atunci totusi per magnum calculumu dabea platesce 800—1000 fl. v. a. si eata daru cu acestu modu Jancu Onutiu l. Loginu a pusu monumentu eternu de astrucarea imprumutului de Statu - averea ne disputaverâ a poporului fara ceremonia, fora privirea vulgului. —

Aru fin ânca multe resadituri de ale barbatului acestui faimosu, ce tare dorescu esirea din intunecime, le lasu inse ne silite prin udare, pentru ca acusi acusi, fiindu buni lui Ddieu, mai facându-si câte o ingenuchiere, ne va dá ploae de ajunsu, care apoi naturalmente le vá resarí spre vederea publicâ.

Credu ca suntu multi carii se interesézà se scie cumu sa reedificatu Beseric'a romana ortodocsa din Zlagn'a, si altele de feliulu acesta? le reservesu inse pentru altadata, cu atâtu mai virtosu, caci credu a fi cunoscuta multor'a fatala si scandalósa Istoria care si astadî durésa, atatu numai dîcu: ca si aci fiindu Curatoru sia cascigata asemine renume, facta loquuntur. . .

Éca daru oglind'a care pre multi insiela, aratându corpuri frumóse sî de buna sperantia, ma totusi mórte;— cá se ne convingemu de caracterulu unoru aseminé barbati, si cá sei scimu pretiui amesuratu fapteloru, ér' nu bogatiei, care reu intrebuintiata nu folosiesce nimarui,— apoi ca sei scimu si destenge dintre mecenati- precumu aparu pentru ca „d'in fapte éru din vorbe se 'nderépta omulu“— n'aru folosi putinu cându si barbatii nostrii de litere si culti n'aru pune atât'a pretiu de margaritariu, si n'aru face frumosulu asiá a mare unoru aseminé, precumu prea desu se intempla, caci mai cerbicosi sevoru face, apoi superbi'a spre mojiciia vá cresce infricosiatu, cu simtibila daunâ pentru cei de alta purtare. — —

Ei, acumu se astêmparu arsiti'a legumei D. Corespondinte ! d'in blidulu de refusu, d'in care si eu me vedému imbiatu a gustá.

In catu sciu in satele invecinate Fenesiu sî Presac'a ânca nu'su vendute obligatiunile imprumutului de Statu, ce s'a alesu cu interesele de acolo, fructifica séu se consuma ? nu potu serví deocamdata cu deslucire, me temu inse de ce diseiu mai pre urma cà s'au sî intemplatu, o deslucire lamurita si derépta asteptâmu cu ardóre dela notariulu de acumu F. Plaste.

Ce se dîcu la Petrosanu avêndu influentia cá parocu,- dujmanii inse n'au lipsitu, ba aceia si astadî cugetâ totu spre reu si stricare - ânca de vreo 3—4 ani cu ocasiunea mai multoru cereri pentru realisarea si completarea scólei locale apoi si pentru platirea detoriei dascaiesci pre 3 ani, aruncate pretutindinea la locurile competente si in scrisu, si cu gur'a din parte'mi fara neci unuefectu, in urma me vediuiu constrensu a nazui la Sibiiu, unde in persóna am si asternutu la Inalt'a Locotientia rugarea cuvenita radîmata pre convoirea poporului,— cerându prelengâ altele licentia administratiunei intereseloru imprumutului de Statu la efectuirea scopuriloru susenarate; deci banii asiá sau si cheltuitu, dar' imprumutulu nu e vendutu, ci cu acela vomu dispune totu pentru scopuri filantropice, séu scolare. — (Vá urmá)

Pest'a 6 Oct. (Incheere.) La Turci'a e incorporata o parte a Croatiei cu o suma de 160000 de lacuitori catolici. Serbii s'au luptatu eroicesce in Montenegro si Hertiegovin'a, inse acumu pacea e legatuita.

Acumu dupa amintîrea lacuitoriloru carii se tînu de imperiulu turcescu e amintîbile poporulu osmanicu.

In Turci'a européna abia suntu osmani peste unu milionu, musulmani inse suntu la 3 miliône, propagarile crestinismului cu alcoranulu mahomedanicu nu se conbina, si asia pentru apesarea religiunei, intre crestini sa escatu ura asupr'a turciloru.

Domnirea turciloru in Europ'a nu s'au facutu prin poporu, pe care erá rediematu turculu, ci ast'a a facut'o rivalita-

tea puteriloru celoru mari. care i-a insuflatu putere; ast'a la mantuitu de perdere, ast'a a escatu resbelulu dela Crimea si a silitu pe vecini se abdîca acelui pamentu, pe care se gateau a-lu ingití.

Conventiunea parisiana dupa resbelulu cremeanu contîne doi principii ponderosi:

Intaiulu este cumu-ca Turci'a s'a recunoscutu de statu europeanu; alu doilea cumu-ca puterile européne asecuréza integritatea Turciei; d'aci urméza cumu-ca: de óre-ce mohamedanismulu nu póte corespunde cerintieloru civilisarei europene si ni-ce ca va respunde, in launtrulu Turciei trebue cercatu o astu-felu de resolutiune, carea corespunde cu resolvarea interesului civilisatiunei européne.

A aflá altumintrea ast'a resolutiune si a o aduce in conesiune cu ideile timpului acumu domnitóre nu se poate, nu cumu-va aceast'a stramutare se se 'ntemple cu precipitare, si asia se aduca resbelu intre crestini si musulmani, straformarea trebue se se 'ntemple suptu dominiulu portii, acestu dominiu prin puterea inpregiurariloru slabindu, mai in urma numai decatu se voru aretá staturi organisate neaternate, pe care va se le contîna comunetatea egale a religiunei, si din sentîmentulu contînetoriu se poate desfasiurá unu statu confederativu, carele posiede centrulu, si de acest'a se se tîna partîle.

Aceast'a opiniune e indrumatóre la judecat'a politica orientale. In tînuturile serbesci au rivalisatu iufluintiele rusesci, engleze si franceze, asia si in Montenegro; uniunea Romaniei se tîne de politic'a francesa in contr'a inriurintiei rusîloru si a Austriei. Dupa ce Greci'a spre confederaciune se va vedé preparata, Romani'a mai degraba se va uita catra dens'a — decum-va nu va fi prevenita de Serbi'a, — aceste suntu apte spre confederare.

Objetulu discusiunei e inca Constantinopolea. Grecii isi insusiescu pretensiune istorica preste capitala, ce slavonii nu o ar lasá in alte mani fara de catu slavone odata cu capulu; ei, dar Europ'a e interesata cá comerciulu orientale si chei'a a doue mari se nu devina in asia mani, care i-ar aduce poprirea, si asia dorinti'a Catarinei, cá Constantinopolea se fia scaunulu ciariloru, mai ca nu s'ar realisá, si e mai siguru, ca dupa intielesulu ocidentelui se fia portu liberu, si asia se remana posesiunea lumei intrégi.

Incatu e realisabile aciast'a transitiune graduala? incatu cunoscu aceste popóre interesulu seu reciprocu si asia candu se va resolvi cestiunea orientelui óre prin rescularea si staruinti'a dupa dobandirea independintiei de Turci'a, suditii ei nu se voru perde? Nu se poate decide. Dela espeditiunea crimeana, precumu la orientulu meridionale asia si la orientulu nordicu s'an facutu mari stramutari. Rusi'a multu sa opintitu spre continuarea resbelului, care dupa ce suferi multe scadiaminte, dupa lovirea dinteiu fú silita a face legaturi de pace; ciarulu inse nu putú ajunge pacea realisata ca-lu prevení mórtea, ér tier'a o dadú fiului seu. Dupa legatuinti'a pacii, Alesandru a incetatu cu strangerea cataneloru, ci numai in trei ani aducea astu-felu de ordinaciuni, si asia dupa organisarea completa a lucruriloru, sclavismulu a incetatu, in legislatiune se facura modificari, si Poloniei se dadú autonomi'a.

Dupa emancipaciune domnese inca si mai mare chaosu, pentru ca fostii sclavi poftescu mai multu, ér unei parti a nobilimei i pare multu si aceea ce s'a intemplatu; Poloni'a independinta inca nu e schimbata, dar inimile suntu domolite.

La primaver'a venitóre s'au otaritu asentare noua, guvernatorulu Poloniei Constantinu graiesce Poloniloru in limb'a loru, prin urmare, da dovada cumu-ca Rusi'a voiesce inpaciuirea cu aceast'a naciune.

Semnele care acumu s'arata la nordulu orientalu se insirara si la sudulu Ungariei. Suntu inca momentóse si misicarile germane. Traimu timpuri serióse si in timpuri serióse fiescecare isi organisese odai'a sa. *)

u.

Oradea mare 10 Octombre 1862.

Cu mare sfiala prindu condeiulu a mana, si me intrebu ca óre se dîcu cevá au se tacu, caci de voiu grai adeverulu, sciu, ca imi voiu cascigá inimici, éra de voiu tacé me vá mustrá simtiulu din luntrú, dar fiindu ca adeverulu se poate spune ori unde, me voiu incercá si eu a nu'lu retacé.

In lunile de curendu trecute cetiramu in multu pretiuitulu nostru „T. Romanu“ o ordinatiune dela Maritulu Consiliu din Bud'a, 'mpartasita venerabileloru Consistorii de religiunea ortodocsa in privinti'a a-invatiatoriloru la scólele populare, de care ordinatiune se bucurase, si inveliatorii din Ungari'a. Daru bucuri'a acést'a nu tienu multu, caci D. protopopi nu vréu sa scie de aceea ordinatiune, dicandu ca ce le pasa loru de ca daca n'au plata pentru osteneal'a loru! ! ! In Oradea-mare au fostu chiemati toti invatintorii prin unu cercularíu protopopescu cá pe 2 Septem. se se arate in persoana in Oradea la impartirea statiuneloru, si se'si aduca recomendatiune dela poporu si dela preotulu locului, ca'lu voiescu, fiindu ca au venitu tempulu asiedierii invetiatorilorii in statiale sale. Oh! perirea ta din tine Israile! dá oare Marit'a Locutiintia scie de aceste lucruri scandalóse? si óre mai lucra cinevá in trebile scolare, si pana candu vomu fi de capulu nostru fara ocarmuire cuviinciósa pentru scóle, ca acuma dabea se mai afla cate o scóla numai cu numele in Ungari'a si unde amu avutu cate o scóla provadiuta cu cele necesarii, e inlocatu astfelin de invatiatoriu care nici idei nare despre crescerea copiiloru. Esemplu viu avemu intr'o comunitate lenga Oradea mare cu numele Parhid'a unde se facu docinte unu invatiecelu de cismasiu, iera cei cu preparandia nu capata nici nnu postu *) caus'a e ca nau bani. Cu ertaciune semi fia ca nu scriu nici o batjocura nici nu vréu se defaimediu persón'a cuivá, ci amu scrisu ce e dreptu si se poate documentá ori candu, adeca: amu aratatu ran'a scoaleloru, de care vedu ca patimesce de multu timpn strigandu cu profetulu Jeremia: Nu este durere ca durere mea. Multe asi mai avé de spusu O. publicu, inse fiane destulu de asta data si atata. **)

F. Z.

Din Bucovin'a, 1 Octomvre v. (Incheere.)

N'amu disu cà vomu aretá cevá despre cochetarea autorului „respunsului“ cu catolicismulu, ci numai despre curtenirea unui representante alu catolicismulu; deci nici dejudecamu aceste lucruri aduse aci. Dara o intrebaciune cutezamu a face: deaca unu preotu ortodosu vorbindu asiá catra unu Prelatu rom. catolicu in 8/20 Martiu 1850 face unu complimentu estra-ordinariu Papatului din Rom'a, pacatuesce greu, cà totu astufeliu de complimentu face aceluiasi Papatu si in 6|18 Aprile 1862:? pontese earasi, cá sà ne „miramu“ numai de uuu sfatu alu Dlui autoru alu „respunsului“ ce-lu dà Da-lui clerului Bucovinei in anulu 1862, deaca D-lui inca in anulu 1858 figurà fatia cu catolicismulu cá intendantele si cá unu organu legiuitu nu numai alu diecesei acestei'a, ci si alu intregei noastre natiuni si ortodocsii? — Ce mai vré deci epistol'a Excelentiei Sale a Episcopului nostru din 6|18 luliu 1849 càtra Patriarhulu din Carlovitiu; oe mai vre si clerulu si dieces'a Bucovinei cu „adeverata-le dorintia“ si urgintea-le necesitate“ de a nu fi sub mitropoli'a serbeasca, ci romanésca, empreuna cu toti romanii din Austri'a, deaca votului altuia, ce ni-lu da in aceasta priviintia nu se da nici o socotintia. —

Vedeti, „Bucovina, e o fata juna si modeasta,“ — mirele ei este, si fàra se fimu sciutu noi, a-tufeliu de cu minte si cu socoteala, incatu prin „zaharicale“ de „dorintie“ si alte asemine momeli, o vá duce la „Altariulu“ unde-lu „trage inim'a si pentru care se ronga ferbinte“ . . . . . .

Noi amu socoti, cà din aceste semtieminte ale autorului si a „dorintieloru“ si ale „respunsului“ aru fi esplicavere urmatóriele intrebari: 1) de ce se cere dela guvernulu austriacu supremu in „dorintie“ neconditionatu mitropolia separata pentru Bucovin'a; 2) de ce se deformeaza in „respunsu“ arbitrarmente staruintiele tuturoru romaniloru din Austri'a cele altuminterea bazate pe asiediamintele si spiretulu celu adevaratu alu ortodosiei, pentru una mitropolia separata de cea a Serbiloru; 3) de ce prin asertiunea cea falsa din „respunsu“ cum ca adeca petitiunele tuturoru romaniloru din Austri'a impreuna cu clerulu loru indreptate catra Maiestatea Sa, eara anume ca in petitiunea din 15 Martiu a. c. se scoposesce autorului Antorismului „o mitropolia in Austri'a pentru sine (sic) si urmasii lui“ ***) si o reforma noua, pâna acumu (audi!) inca necunoscuta in beseric'a orientala, o reforma, care sà fineze cu nimicirea autoritatii preotiesci si inlocuirea-i prin autoritatea mireneasca, cá acesti'a apoi se dispue dupa placu-le si cu (o, auditi! dar' rizum teneatis!) potestatea archiereasca a cheiloru (biſchöflicher Schließelgewalt †) graiu, chiar cá la — „Rom'a, si inca in Vaticanu. Ref.) „cà in fine“ din „Documintele istorice despre starea politica si ierarchica a romaniloru din Transilvani'a, Vien'a 1850“ — „se vede“ dice autorulu „respunsului“ cá transilvanenii acumu ambla cu a-

---

*) Amu dori cá D. Corespondinte se scrie mai desvoltu si se aléga mai bine articuli. R.

*) Numai asiá Domniloru impartietori de posturi invatietoresci, si cultur'a poporului nostru va repune pe diecinli, si ve va blestemá posteritatea. R.

**) Scrisoarea promisa o asceptamu. R.

***) „De n'asiu sci cine esci“ Dle autoru alu „respunsului“ asi socoti ca ai copiét'o acést'a din „dorintie.“ Ref.

†) „Dificile est satiram non scribere“ vr'o 3,000.000. de romani vréu mitropolia „pentru unu omu si urmasii lui“ si totusi acelu mitropolitu sà fia Papa, langa „domnirea mireniloru.“ Si earasi acelu Papa sà fia mai cumplitu, decatu celu din Rom'a. Ref.

ceste idei etc.; din aceste scornituri nerespunsavere dicu, nu se stravede oare, cà D-lui autorulu „respunsului“ vré, in sirulu din taiu, sà suspicioneze staruintiele romaniloru pentru una mitropolia, inaintea lumeî politice, eara in sirulu alu doilea, inaintea clerului bucovineanu, cá asiá apoi se castige din toate partile mai mari simpati pentru „dorintie“ de-câtu pentru „Antorismu“? si in fine, 4) nu e esplicaver din epistol'a catra Prelatulu rom. catolicu si din vorb'a privita a D-sale. D-lui autoru alu „respunsului“ cà „soboarele diecesane si provinciale n'au putere decisiva, ci numai consultativa pe langa Archierei si Mitropoliti, carii au putere absolutistica — si de ce Dlui dupa proverbulu „quemcumque sua vota trahunt“ ar' lapada in fundulu Tartarului Antorismulu sî toate petitiunele romaniloru fundate pe Evangelia, pe doctrinele si spiretulu santei ortodosii?

Noi amu atinsu aice pe scurtu unele trasuri din firulu ce se trage pe fundulu itiaturei renumiteloru „dorintie“ si a mai renumiverului „respunsu“ la Antorismu, cá sà veada si sà judece publiculu ortodocsu alu organului acestuiá ce jace propria in fundulu acelei itiaturi. Iara acei ce se „mira“ de Dl. autoru alu „respunsului“ sà scruteze mai temeinicu, de-si pentru ce potu se se mire.

Nu putemu sà incheemu, fara a mai pomeni inca cevá. Autorulu „respunsului“ la Antorismu si inventatoriulu „Dorintieloru“ pseudonime „ale clerului bucovineanu etc.“ promitindusi, precumu se pare din toate dela o mitropolia separata pentru Bucovin'a mai „grase oale egiptiene“ de-câtu dela un'a mitropolia pentru toti romanii ortodosi din Austri'a, se necajesce a 'ntrebuintiá pentru asertulu seu toate vehiculele si coapte si necoapte, *) chiaru cumu facu, dupa parerea noastra — „rabulistii“ —. Asiá intre altele multe, nu vroesce Dlui sà fia Bucovin'a sub o mitropolia romana (da sub serbeasca putú ea fi pana acumu cá o diecesa romaneasca) pentru cà eparchiotii ei „suntu in buna jumetate ruteni.“

Afara de acést'a, chiaru si rutenii la noi carii ar fi favorindu lui Litvinovici, si simpatisandu cu Coubasiucu, nu afla o buna jumetate a intregei poporaciuni politice din Bucovin'a, ruteana (vedi si statistic'a, compusa pe date oficiale a camerei comerciale din Cernauti); apoi noi nu scimu de numera D-lui in acea buna jumetate, si pe unitii ruteni la factorulu Deisale in care nu se poate redîma cá sa fia Bucovin'a sub o mitropolia romana separata (ce de face, se 'ncaera cu ambele fetie puternice, de susu) ori numera ortotosii ruteni din capulu locului la credinti'a eventuala, „de unde ne e originea“ si de care credintia, cá sa fimu. D-lui totu asiá de „ferbinte“ doresce „cá si evlaviosii catolici“. **)

Nu scimu dicu, cá sa venimu la vorb'a noastra cum alcatuesce D-lui acea buna jumetate de ruteni in dieces'a ortodosa din Bucovin'a, in favoarea carei bune jumetati D-lui vrea o mitropolia separata de serbi si de romanii din Austri'a. Dara ca pe noi romanii din Bucovin'a, vorbitori numai romanesce, si romanesce si rutenesce, ori mai multu rutenesce, cam dupa cercumstari si din cause incidenciale, nu inse reale vré D-lui (domolu dicandu) sa ne sacrifice odata cu dreptulu nostru istoricu si naciunalu consideraciunei pentru putinii adeverati ruteni, 'i lasamu pentru aceast'a staruire, demna de unu omu civilisatu toata onoarea érasi numai D-sale, care onoare, cá se o poata apretiui publiculu dupa meritu, amu scoate aice din epistol'a mentionata catra respeptivulu Prelatu rom. catolicu o recentiune a insusi D-lui „replicatoriu“ la Antorismu, asupra ruteniloru pribegiti la noi din Gatiti'a si de carii ruteni suntu cu buna seama mai multi, de-câtu o buna jumetate numai intre rutenii din Bucovin'a trecuti piezisi si la religiunea ortodosa, dara bun'a cuviintia si cercumstarea, ca noi mai buna opiniune avemu de fratii ruteni ortodosi din Bucovin'a, de cumu are Dl. autoru alu „respunsului“ in recensiunea sá asupr'a loru, carii suntu veniti din Galiti'a – acést'a cercumstare dicu, nu ne lasa sa aducemu acea recensiune aice; cu atat'a mai putinu, ca-ci scandela nici fara propri'a noastra vina, n'amu vrea sa pricinuimu nimarui'a, unde nu sierbesce ea principieloru, care noi le aparamu numai din datoria.

Noi lasamu dicu opiniunea Dlui recensentu aice nemisicata: inse cá sà facemu totusi o deosebire intre rutenii bucovineni ortodosi, carii au totu dreptulu naciunale in Bucovin'a fatia cu noi romanii, ce avemu cumu diseramu dreptulu atat a natiunale catu si istoricu, cá sà deosebimu dicu, rutenii acestia de cei ai Dlui P. apoi pre acei din taiu, si anume cá poporu scimu pre ruteni i colonisati in Bucovin'a de Principii Moldaviei. *) Acesti ruteni insa, nefiindu toti aceia ce vorbescu astadi rutenesce, au si rutenesce pe langa romanesce, ruteni, nu suntu mai multi, decatu abié a trei'a parte sau mai putini in dieces'a Bucovinei; si acestor'a nu li se facù din puntu de vedere besericescu in Bucovin'a romaneasca nici candu si nici o stingherire, si totu asiá, nici nu-i vine cuiva la noi in capu, sà le faca de-acumu inainte oaresi-care sminteala, cu atat'a dara póte fi mai putîna teama, cà li s'ar face sub mitropoli'a romaneasca. * * *

ГРЕЧІА. Дп зілеле трекѣте дротѣлѣ електрік не адѣсъ сѣіреа, къ дп Місолѣнгі, Акарнанія, Патрас, Еліс ші Месенія арѣ фі ізбѣкнітѣ мішкърі революціонарі ші къ вътіле, каселе ші дпкісоріле сънтѣ окѣпате de солдацї. Маї департе къ съ аштептъ о прокіетацівне a реџітѣлѣї провісоріѣ.— Штіріле din Атіна din 22|10 Октом. зікѣ: Реџеле Гречіеї a аѣдicatѣ ші a плекатѣ; пѣ се штіе дпкотро. О штіре din Тріестѣ din 25|13 Октом. зіче: чіркѣлеze Фаіme, къ реџеле Ото арѣ фі аѣдікатѣ дп Фавоареа фрателѣї сѣѣ. Маврокордатѣ есте прешединтеле реџітѣлѣї провісоріѣ. Ънѣ декретѣ din 23|11 Окт. алѣ реџітѣлѣї провісоріѣ din Атіна декіаръ дп пѣтеле попорѣлѣї ші алѣ гарнісóнеї династіа de депѣсъ. Деспре Маіестъціле гречештї пѣ е нічї о штіре, се пресѣпне, къ еле кълторескѣ пе корвета лорѣ.— Ашадаръ креацівнеа конференцеї din Лондра din 13 Февруарiѣ 1832, регатѣлѣ Гречіеї a дпчетатѣ de a есіста. Реџеле Ото ші попѣлара лѣї соџіе сѣѣ дпварkатѣ дп 10|22 Октом. ші пѣ се штіе дпкотро аѣ плекатѣ. Мотівеле каре аѣ депѣсѣ пе реџеле Ото de пе тронѣ сѣѣ ескатѣ дintр'о датъ, къчї пѣтаї кѣ врео кътева зіле маї наінте пѣ авеа кѣртеа din Атіна нічї о пресімџіре деспре ачѣста. Мішкъріле дп Гречіа пѣ сѣѣ фъкѣтѣ пѣтаї din партеа попорѣлѣї чі ші a гарнісóнеї, ші de ачеea сѣѣ сфършітѣ аша de ізте фъръ вързаре de сънце.

Нотіце Діверсе.

— Асѣпра тріміџіторіѣлѣї телеграмѣлѣї din Герла деспре стръмѣтареа D. Шіпотаріѣ са дпчепѣтѣ черчетареа пепалъ.

— Рапа дела пічіорѣлѣ лѣї Гарібалdi са обріпtітѣ атът de таре, дпкъ пѣ е маї мѣлтѣ сперанцъ се скепе фъръ ампѣтареа пічіорѣлѣї.

— S. C. релацівneze, къ дп черкѣріле бінедпформате чіркѣлеze Фаіma, кѣткъ кѣ окасівnea Санкціопърії леџеї пресеї есте de a се аштепта кѣ секѣрітате o амнестіѣ џенералъ пентрѣ трансгресівнї de пресъ.

— Дела 1-a Noемвріе еаръшї вінѣ офіціолателе посталї сѣѣт міністеріѣл de котерцѣ.

— Рекрѣтацівnea пе анѣлѣ 1863 ва дпчепе дп 15 Февр. ші се ва фіні кѣ фіneа лѣї Мартіе к. п. Nѣмерѣлѣ рекрѣцілорѣ есте 85,000 ші тоате фавóреле de пѣпъ акѣма вор авea валóре ші дп анѣл ачеста.

— Локџіторѣлѣ Мітрополітанѣ D. Епіскопѣ Машіревічї a терсѣ ла Віena дп каѣса воіводineї ші a конгресѣлѣї паџіонал.

— Коптеле Палфі Локџіторіѣлѣ Ънгаріеї a лѣат парте ла doe конференце, каре сѣѣ џінѣт дп Канчеларіа ънгѣрéскъ дп пресенџіа міністрѣлѣї Копт. Естерхазі ші каре a дѣратѣ дела 12 óре пѣпъ ла 5 дѣпъ амезї, ші апоі дела 8 óре сеара пѣпъ ла 12 нóптеа. Маї наінте de конференце аѣ авѣтѣ амбії Domnї аѣдіенџіе ла Маіестатеа Са. Сѣѣ афлатѣ тотѣ атѣнчї маї мѣлцї Комицї сѣпремї дп Віena інвітацї de канчеларіѣлѣ. Се лѣкръ прекѣт се зіче, деспре конкіетареа dietеї. Конкіетареа се ва фаче ла тоатъ дптъмпларea пе баzа алекерії ноѣе.

— Маіестатеа Са a апланідатѣ ші пентрѣ греко-католічї дп Ардеалѣ ънѣ Консіліарiѣ de скóле.

---

*) prin care, si mai cu seama cele principali din „dorintie“ lamu puté lesne aduce „ad absurdum“ si iam aretá cu dovezile Dei-sale, ca nu numai in Bucovin'a, ci si in fia-care satu s'ar puté face mitropolia cu 2—3 episcopi onorari. Ref.

**) Pentrn care dorintia noi nsa, facendu Intedantelui nostru obligat'a-ne „plecaciune,“ 'i concedemu din tóta inim'a si deplin'a bucuria, a-si-o cautà si aflá — pentru sine: poate acolo „greutatea subordinaciunei“ nu numai cà nu va debui sa o simtiasca nici atata, catu o simtiesce la noi; dara poate va brilieá inca si cá — Directoru la „colegiulu misionariu“ din Rom'a, si de-acolo apoi vá trimite instructiunele sale pentru „Apostolatulu“ din Bucovin'a, cumu elu mai „cu minte“ si nu cu „sumetia pré mare“ sa ne 'nvetia a afurisi si noi Antorismulu cu fundamentele lui. Refer.

*) Vedi s. e. uricele mosiei dintre Prutu si Nistru Verencianc'a, prin care urice Principele Cantacuzino colonisà acea mosia cu ruteni galitieni. Pre acesti insa si asemenii nostri ruteni, nu-i scimu de asiá, cum 'i descrie pre toti rutenii, pribegiti la noi din Galiti'a. Ref.

Редактор респѣнзетор **Ioann Raț.**

Едітѣра ші тіпарілѣ тіпографіеї діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дѫмінека. — Препѫтераціѫнea сефаче ѫн Сібіїѳ ла еспедітѫра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітѫръ. Преціѫл препѫтераціеї пентрѫ Сібіїѳ есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жѫмѣтate de an 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентрѫ провінчіеле din Монархіѣ пе ѫн ан 8. фл. сар пе о жѫмѣтate de anѳ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѣіне пе ан 12. ф. пе ½ an 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескѳ пентрѫ ѫнтжіеа óръ къ 7. кр. шірѫл къ літере мічі, пентрѫ а доѫа óръ къ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репетире къ 3½ кр. в. а.

№ 84. **ANѲLѲ X.**

Сібіїѳ. 21. Октомвріе. 1862.

А. Сібіїѳ 19. Октом. Мѫхпіре, ші тіраре аѳ продѫсѳ ачі кѫпрінсѫлѳ ѳпеі кореспондінце din Пешта, че се афлъ ѫн N-рѫлѳ 81. алѳ „Копкордіеі,“ ѫн каре се дескріѳ абѫзѫріле іерархіеі сърбещті ѫндрептате спре ѫнъсареа інтереселорѳ бісерічещті ші націонале ромъне, ші адекъ 1, кѫт іерархіа сърбеаскъ лѫкръ ші астъзі ѫн контра ѫнпаінтъреі ші десволтъреі націоналі ші а кѫлтъреі інделесѫлі а ѳнеі попорѳ ѳнѳ, карелe ѫнтр'ѳнѳ лѫнгѳ шірѳ de anї аѳ контрівітѳ пентрѫ есѫціпереа ші ѫнфлоріреа ачелеі іерархіі сърбе, сокотіndѫo a фі окротітóреа са, ші пре кореліціонарії ачестіа нѫmindѫі фрацї аі съї; 2, кѫт градѫлѳ моралітъціі Преоцілорѳ пострії саѳ тімпітѳ сістематікѳ прін стрѫінцеле іерархіеі сърбещті, de аі фаче песімціторі пѳ нѫmаі ѫн прівінца націонале, чі ші реліціоса-моралe; 3, кѫт ѫнтжіа ловітърѫ мортале а асѫпрірілорѳ о dede лъцірea ѳнеі інтре ромънії, чеі пекъжіа ші пекъжескѳ сѫѳ іерархіа сърбеаскъ; 4, кѫт фріка іерархіеі сърбе de ѳніе аѳ фъкътѳ пъкатѫлѳ cimoniеі маі сѫферібіле; 5, кѫт інтеліцінцїі ромънї de гóна іерархіеі сърбе прівеціръ ѫнтр'алте пърці але Ромънієі; 6. кѫт ачесаші іерархіе съръ се опінтеште а інфера ші астъзі кѫ tendінце революціонаріе ші а ѫнвіновъці кѫ пъкате політіче пре тоцї ачеі бърбацї ромънї, карії п'авеаѳ алтѳ пъкатѳ, декѫт фербінтеа аторе кътръ націѫнеа ші Бісеріка лорѳ чеа тотпеапъ; 7, кѫт треаба школаре аѳ фостѳ ѫнфлорітъ пе тімпѫлѳ фостѫлѳі Консіліеріѳ de шкóлъ ромънѳ, сарѳ ѫкѫт саѳ фъкътѳ місерабіле девенindѳ сѫѳ іврісдікцізнеа іерархіеі сърбе, карea аѳ скосѳ din шкóле літереле ромъне, ші денѳне пе ѫнвъцъторії карії пѳтрескѳ сінтеміnte націоналі, нічі іарть, ка ѫн бісерічеле zidite ші сѫціпѳте кѳ вані ромъпешті съ се кѫпте ші ромъпеште; 8, кѫт Консісторіѫлѳ din Тімішóра ѫн Шедінца са din 12-леа Іѫліѳ а. к. че саѳ ціпѳтѳ сѫѳ пресідіѫлѳ Архімandрітѫлѳі Міхоіловічіѳ, фъітосѫлѳ атікѳ алѳ націѳнеі ромъне, аѳ ordінатѳ а се конфіска Ораріѫлѳ ші Псалтіреа тіпърітъ ла Бѫda кѳ літере стрѫѳне. Тóте ачестеа ші ачесторѳ асемене лѫкрърі трісте ші вътъмътóре пентрѫ сіцѫлѳ релігіонаріѳ ші націоналѳ алѳ ромъпѫлѳі ортодоксѳ ле дескріе ачеа Кореспondінцъ а „Конкордієі“ кѳ колорі, вії аша, ѫнкѫт тѫхпіреа, ші тірареа кѫпріnde пре четіторіѫлѳ ачелорѳ dаre.

Noї адѫкѫndѳ ачесте есчерпте ла кѫноскінца пѫблікѫлѳї пострѳ, адаоцетѳ ѳртътóреле: къ адекъ пѳртареа чеа сѫсатінсъ аіерархіеі сърбе фацъ кѳ ромънії ортодокші пе сілеште а кредe, къ Преасфінціеле сале деспрецѳескѳ факторії тімпѫлѳї пострѳ, карії нічі декѫтѳ пѳ сѫнтѳ антіхрістіанї, чі токта баzа лорѳ о аѳ ѫн хрістіанісмѳ. Деакъ ші атѳнчі, кѫnd ѫн лѳте domnіa ѫнтѳперекѫлѳ ші склъвіа, ѫн ачеа парте а Бісерічеі хрістіане ера лѳтінъ ші лібертате, ѳnde Архіереіі ѫші дѳчеа кіетареа лорѳ потрівітѳ літереї ші ѫнцелесѫлѳї челѳї адевъратѳ алѳ ѫнвъцътореі хрістіане, деспре каре dокѫментеазъ din дестѫлѳ скріеріле лорѳ, ші Історіа, кѳ кѫт маі тѫлтѳ девѳе асъзі съ domneаскъ ѫнтр'о іерархіе хрістіанъ лѳміna, лібертатеа націонале ші пъзѳінца кътръ лѳмінаре ші егала ѫндрептъціре, кѫnd тóте ачестеа конвінцері хрістіане domneскѳ астъзі ѫн леціслаціїле лѳмеі хрістіане еѳропене! Проблета іерархіеі хрістіане аѳ фостѳ, есте ші ва фі пентрѫ тоцї тімпіі ревърсареа лѳмінеї інтелектѫале, ка хрістіанії дѳпъ кѫвѫнтѫлѳ лѳї Хс. съ фіѣ фііі лѳмінеї, ші ѫн ачестѳ ѫнцелесѳ саѳ пѳртатѳ ші се поартъ іерархіа аколо, ѳnde аѳ фостѳ ші есте репрезентатъ прін бърбацїі лѳмінеї.

Noї сперътѳ, ка атѫт абѫзѫріле кѫт ші незѳінцеле кътръ ѫнтѳперекѳ але іерархіеі сърбе фацъ кѳ націоналіі ші кореліонарії пострії бъпъцепі ворѳ сека пъпъ ѫн фѳndѳ кѳрѫndѳ, кънї граваміпеле респективе се афлъ сѫѳ пертрактаре ла Дікастерії; dар есте тотdеодатъ печесарѳ, ка фрацїі бъпъцепї штііndѳ ші кѫпоскѫndѳ дрептъріле, че ле даѳ лорѳ інстітѫцізніле реліціóсе ѫн прівінца школаре, ачеле дрептърі съ кавте але адъче ла валóре. Ѫнсъ фііndкъ ші дрептъріле аѳ хотареле сале, пентрѫ ачеea се чере, ка ачеле съ се респектезе. Орарібл, ва съ зікъ, Чеасословѫлѳ ші Псалтіреа сѫнт кърці бісерічещті, ші дѳпъ інстітѫцізніле Бісерічеі поастре пѳ се поате скітва легалѳ форта естерпъ а кърцілорѳ бісерічещті фъръ хоторѫреа сіnodале, прін ѳртаре пефііndѳ пѫn' акѫтѳ форта чеа векіъ естерпъ а ачестѳрѳ кърці прін Сіnodѳ скітбатъ, Консісторіѫлѳ Епархіеі Тімішорене п'аѳ фъкътѳ нічі о вътъмаре асѫпра кѫлтівъреі лімбеі пóстре ромъне прін ачеea, къчі ѫнтребѫінцареа Ораріблѳї ші Псалтіреі че саѳ тіпърітѳ ла Бѫda ѫн а. 1848. кѳ літере стрѫѳне, леаѳ опрітѳ ка ѳнеле, че п'аѳ апробареа сіnodале. De тотѳ алтмінтрелеа арѳ ста треабъ, кѫndѳ орї че алтъ карте ромънъ, с. е. Абецедаріѫлѳ, граматіка ромънъ, Арітметіка ші ачесторѳ асемене кърці, че арѳ фі кѳ літере, ле арѳ опрі ачелѳ саѳ алтѳ Консісторіѳ ѫн школале попѫларе ромъне, къчі ла ачаста пѳ і компете нічі ѳнѳ дрептѳ, чеea че се вede ші de аколо, къ прівілеціеле репетші лась націеі ші іерархіеі сърбе дрептѫлѳ ѫнгріжіреі пентрѫ націоналітатеа лорѳ пропріѣ, ші нѫmаі деспре ачаста аѳ трактатѳ ші Конгресѫлѳ сърбескѳ din а. 1790. ші 1848. dар пѳ ші деспре націоналітатеа ромънъ. Нація ромънъ тотdеаѳпа аѳ фостѳ сокотітъ din партеа Гѳверпѫлѳї ѫн прівінца націопітъцеі сале. ка indепendінte de чеа сърбеаскъ. Ачаста аѳ рекѳпоскѫто нація сърѣ сърбъторещe, къчі ла ап. 1848. din адѫнареа са цепералe аѳ адресатѳ о Прокіетъчізне кътръ нація ромънъ, нѫmindѳo de націе брав, ші de фрацї, ші пофтindѳї ажѳнцереа дрептърілорѳ, че ѳнеі нації компетеазъ, ші нітіка алтъ паѳ dорітѳ дела еа, фъръ пѳтаі драгосте фръцеаскъ.— De ачеea пѳ вотѳ грещі, деакъ ѫнтре лоіалітатеа фръцеаскъ а націеі сърбещті, кътръ нація ромънъ, ші ѫнтре незѳінцеле сѳпрематіче ші апъсътоаре de кѫлтѫра лімбеі пóстре націопале але Іерархіеі сърбе фачетѳ деосебіре, лъсѫndѳ ачеea, ші осѫndindѳ ачаста.

Ѫнпрежѳрареа ачеea, къчі сѫѳ Пресідіѫлѳ, Архімandрітѫлѳї Міхоіловічіѳ саѳ декретатѳ ѳнѳ че преѳсідіціосѳ асѫпра пропъширеі лімбістіче а пóстре, пѳ неаѳ сѳрпрінсѳ, къчі кѫnóштетѳ преа біпе індівідѫалітатеа лѳї ші кѫлтѫра лѳї пе терепѫлѳ бісеріческѳ, ші школарібѳ. Елѳ нѫmаі ѳнѳ аnѳ аѳ фреквептатѳ кѫрсѫлѳ теолоціклѳ ла Карловецѳ, апоі венindѳ ръпосатѫлѳ Жівковічіѳ ла Тімішóра de Епіскопѳ, аѳ фостѳ пріімітѳ ѫн кѫртеа епіскопеаскъ, ші се зіче, къ прівatѳ арѳ фі ѫнвъцатѳ стѳдіеле прескрісе теолоціче din анѫлѳ алѳ II. ші III., ші прівatѳ арѳ фі ші денѳсѳ есатепеле. Noї ачаста пѳ штімѳ, чеea че штімѳ есте, къ Чінстіа Са пѳ саѳ пѳтѳтѳ dіспепza dела фреквептареа ordінаріъ а стѳдіелорѳ теолоціче, къ п'аѳ фостѳ Професорѳ ѫн Теолоціе нічі ѳнѳ тіпѳтѳ, къ аѳ фостѳ сатрапа Епіскопѫлѳї Жівковічіѳ, карелe л'аѳ протоватѳ пъпъ ші ла dігнітатеа de Архімandрітѳ ѫн Мънъстіреа Сф. Георгіѳ. Штімѳ, къ есте ѳрціситѳ din партеа клерѫлѳї ші а попорѫлѳї ромънѳ пентрѫ фапteле лѳї; штімѳ, къ нічі ѳнѳ концептѳ, че неарѳ фі едіфікатѳ, п'атѳ четітѳ дела елѳ; штімѳ, къ кіелтѳеште вані тѫлцї пентрѫ ѫнѳърькътінте, тотѳ ѫн хаіне de тътасъ ѳтѫлъ, ші крѳчі сѫѳтпе de піептѳ ші орологіѳ преціосѳ поартъ; ба штімѳ ші ачеea, къ ѫнпаінте кѳ маі тѫлцї апі маѳ фъкътѳ ші одóре архіерешті, каре ѫн кіліа са ле ѫнбракъ, ші аша се делектеазъ ѳтѫлѫndѳ дела ѳна оглindъ ла чееалалтъ; ѫн сфършітѳ ші ѳнѳ опѳ че лаѳ компѳсѳ Чінстіа Са ла а. 1847. ші кѫпринde рѳгъчізніле бісерічещті ла зіоа Ѫнпъратѫлѳї; ѫн ачестѳ опѳ таре, че нічі о сѳдóре паѳ костісітѳ, къчі саѳ ескрісѳ din Літѳрціеріѳ, — ведетѳ пре Авкторѫлѳ, къ ѫн локѳ de „Благословітъ е ѫнпъръція“ зіче: „Бінекѳвѫнтатъ е ѫнпъръція“ ші ѫн локѳ de „Славъ“ търіре„. Ачесте ѫнсѳшірі indівідѫале аѳ протоватѳ пре Міхоіловічіѳ

пънъ ші пе скавпълъ прецідіале алъ Консісторіълві Епархіеї челеі естінце ші фрътóсе а Тімішóреї. Фрацілоръ бънъцені! съ не кредеці, къ ачестъ Архімандрітъ, ші кандъ ар вреа, п'арѣ фі харнікъ а не лъмінедека дп кълтъра ноастръ національе.

Sabiiu in 18 Oct. Cu bucuria salutaramu ide'a statului romanescu, de a infiintiá in primavér'a venitóre o espusatiune de agricultura si industria in Bucuresci. In multe piepturi române se va nasce sî va palpitá cu potere innoita dorinti'a de a vedé atunci metropolea Romaniei in vestmentu serbatorescu, dar credu ca numai pucinor'a, mai cu séma din Transilvani'a sî Austri'a preste totu; va fi reservata acea norocire. Acei pucini insa, facendu caletori'a pe spesele sale sî ocupandu-se iarasi cu interesele sale personale deosebitu, cine scie, da-voru sî în publicitate ceea-ce au auditu sî vediutu la acea espusatiune, sî asiá óre puté-va ajunge sî publiculu celu mare românu de dincóce la vreo cunoscintia mai esacta sî mai detaiata despre acelu evenimentu într'adeveru considerabilu sî de cea mai mare insemnatate sî pentru noi?! Scaderea acést'a pucinu se va supliní prin foile pubice, care scimu câtu de suptîrelu se stracura pan' la noi. De aceea, cá sa nu tréca acea espusatiune din tiér'a vecina fara fruptele dorite sî pentru agricultur'a, industri'a sî comerciulu nostru, alu celoru-ce stâmu in cele mai deaprópe corelatiuni comerciale cu Romani'a, corespundentulu crede, ca vorbesce din inim'a multoru Români transilvani sî in interesulu tuturoru, propunendu nenormativ'a opiniune, cá Asociatiunea transilvana pentru literatur'a sî cultr'a poporului românu sa tramita din partea sea unu representantu competinte, care sa salute intreprinderea acést'a salutara in numele Asociatiunei, sa ia in cunoscintia deaprópe pregatirea, decurgerea sî resultatulu ei sî sa dea unu raportu pe largu, basatu pe intuitiunea propria, care raportu apoi sa se reproduca in totu cuprinsulu seu de foile noastre patriotice sî pe calea acést'a sa devina câtu se póte mai multu la cunoscintia publica.

a. u.

Sibiiu 20 Octom. La cele ce amu inpartasitu despre sumele cari sau adunatu pe séma iuristiloru la Comitetulu din Sibiiu mai adaugemu ca sa mai datu si lui Moise Braniste pe lenga cei 60 f. primiti, inca 18 f. si asia in anulu trecutu

a intratu	—	—	927 f. 53 x.
sau cheltuitu	—	—	646 f. 74 x.
au remasu restu			280 f. 79 x.

afara de aceste inca 10 galbini imparatesci si doi doedieceri. Acesti bani sau primitu de D. Presiedinte alu Comitetului Petru Manu dela D. Vice-presiedinte Dr. Pavelu Vasiciu in fatia comitetului in siadinti'a din 11 Oct. c. n.

Au mai venitu dela D. Administratoru I. Pusicariu o colecta de 37 f. D. Dr. Nemesiu transpune Sum'a de 6 galbeni si 13 doedieceri in administrarea Comitetului, adeca care ia primitu dela D. Constantinu Olténu prof. in Craiov'a adunati dela urmatorii domni: D. Nicolaie Constandinescu 1 galb. D. G. Capellianu 2 galb. D. I. Lugosianu 2 galb. D. Panaitu Ioanide 1 galb. 13 doed.

Iuristului Ghimbesianu sau datu anticipatiune 5 f. — Se mai decide cá D. Ilia Macelariu si D. I. Muriesianu se se recuire a respunde la provocarea Comitetului in trebi atingatórie de afacerile comitetului. — Pentru post porto sa platitu 25 x. cu acést'a sa incheatu Sedinti'a.

In Siedinti'a din 25|13 Oc'om. fiindu de fatia DD. Petru Manu, Dr. Vasiciu, N. Popea, I. Hani'a, I. Rusu, A. Bacu, Dr. Nemesiu, I. Popescu, Zacharia Boiu sau autenticatu protocolulu Siedintiei din 11 Oct. s. n.

D. Presiedinte Manu referasa, ca galbenii si doedieceriі in Sum'a de 16 si 15 ia schimbatu la Kapdebó si dupa documetulu alaturatu sau primitu pentru ei 98 f. 58 x.
Carii adaugenduse la Sum'a de mai nainte 317 f. 79 x.
face — — 416 f. 27 x.

Pentru ajutorare au concursu urmatorii iuristi: 1 I. Ghimbesianu, 2 Alec. Sialnai, 3 Anton Schiau. 4 Vasiliu Siandru, 5 Gherasimu Candrea, 6 Iovianu Stoic'a, 7 Candidu Albini, 8 Petru Fodoru, 9 I. Simonasiu, 10 I. Prodanu, 11 Ilariu Duvlea, 12 I. Pred'a 13 I. Cepesiu, 14 R. Patiti'a.

Considerendu Comitetulu atatu tribuintiele cele intetitoare catu si putinele medii, de care dispune, decide, cá celoru de subt N. 1—11 inclusivu se li se dea cate 25 f. lui Ghimbesianu fiindu ca a primitu 5 f. numai 20 f. éra cererile celoru de subt 12, 13 si 14 deocamdata nu se potu respectá. Cu acést'a sa incheatu sedinti'a.

„Her. Zeit." aduce sub rubric'a „La caracteristic'a starei de securitatea noastra la tiéra" unu articulu de pe terenulu Comitatului plinu de veninu si de ura nationale. Fapt'a este ca in Ravaselu unu tineru romanescu fugitu cá multi de militia a fostu surprinsu de bravulu jude satescu Schuller candu acest'a a cercetatu pe ascunsu pe parintii sei si la luatu prinsu. Ca acést'a a sa fapta poruncita de deregatoriea sa, a platit'o judele scumpu, ca-ci deja la prinderea acestui june si a auditu atatea injuraturi, si nu dupa multe dîle ale asentarii lui, esindu judele Schuller din cas'a sa in curte, navalescu asupra lui doi romani pe furisi si unulu ilu lovesce in capu, incatu acest'a de locu cade la pamentu, dupa aceea urmara mai multe puternice lovituri, judele striga dupa ajutoriu, vine tat'a lui si capata si elu partea sa de lovituri, si numai dupa ce apare si fratele judelui si la larma se redicara si vecinii, se departara „t i n e m i n t e" (asia numesce corespondentulu pe romani). — Din intemplare ajunge aci in dua urmatória o patrola de gendarmi, si Antistele locului cu tatalu seu numesce doi tineri romani cá criminalistii, carii de locu se prindu, si esamina. Ca ei voru negá fapt'a erá de asceptatu ca insa unulu din ei si inca unu licentiatu militariu se dîca in presenti'a gendarmiloru, ca elu nu a facutu acést'a, insa elu insusi vrea se omoara de diumetate pe judele pentru ca a prinsu pe tinerulu romanu si pentru aceea se va pedepsi la militarime cu 40 de bate, pe care vrea se le rebde — acést'a nu aru fi asceptatu sasii. — Apoi esclama, ca ce nu putemu ajunge si audî in timpulu nostru si ca aru fi bine se fia midiloace de asecurantia si asupra bataei din izbenda, precumu suntu midiloace asupra focului pusu de astfeliu de oameni, si precumu suntu midilóce de a asecurá maninele furturi de vite prin asia numitulu „felelatu" la astfeliu de oameni.

In fine dice: Se dice, ca toate au fostu aicea. Noi inse dîcemu: Ca nu a fostu tóte aicea! Si déca lucrurile voru merge inca multu astfeliu neconturbate, póte ca multe nu voru fi fostu aicea."

Corespondintele descrie toata aceast'a scena dupa datinale impungatoriu si musicatoriu astfeliu cá candu natiunea romaneasca aru constá numai din furi, hoti, taciunari desertori si a. si cá candu sasii nu aru patrá nici o crima, nici unu escesu, nu aru deserta dela militia, ci aru fi oglindá tuturoru. Nu potemu vorbi cuventu unei fapte criminale, cá ceea ce se adusu aci inainte, inse déca corespondintele este luminatu, elu va sci unde jace radacin'a reului si nu va condemna tóta natiunea poreclinduo cu „t i n e m i n t e". Elu aru fi trebuitu se enumere faptulu golu precum sa intemplatu, sine ira et studio. Acést'a saru poté ascepta dela oameni culti, carii au tóte midiloacele spre cultura si cari tóte acesté in comunele mestecate bucurosu le denéga romaniloru, sau le da numai cu man'a cea mai avara si acolo unde au dreptu se céra. Va sci D. corespondinte si aceea, ca, cá poporulu se pasiasca in cultura este de lipsa, cá se aiba preoti luminati, ca inse acestia nu potu trai din aeru, si totusi vedemu ca si acea, ce a recunoscutu de cea mai neapara trebuintia insasi universitatea sasésca si a aplacidatu Maiestatea Sa, comunele nu vreau se impinésca, apoi daru nu se mire fratii sasi, ca se afla resbunatori asupra loru, ca-ci acest'a nu e caracterulu numai alu romanului, precumu vrea D. corespundinte selu aplice loru, ci a omului necultu, tienese elu ori de ce nationalitate.

Lloydълъї пестанъ се скріе din Biena 25|13 Октом. врътъоареле: лптребареа пентрѣ ordinea електівъ пъшаште din zi лп zi тотъ маї таре лпainte ші фііндъ къ се лъкръ de o октроаре провісорie, апоі лптребареа ченсълъї есте пентрѣ спірітълъ ordineї електіве ші пентрѣ компънереа віітóреї дiете de маре лпсътпътате. Лъкръндъсе лп анълъ трекътъ despre конкіетареа дietеї арделепещтї, са прімітъ съм'а контрібъцівнеї анълї de оптъ флорінї dape dipéптъ къ ескідереа контрібъцівнеї de къштігъ персонале ка baza de лпdрептъціре ла алецере. Дéкъ потъ еъ крede впорѣ съперфічіале indeцітърі, каре ле прітескъ дела персоане алт фелъ вine лпформате, апоі лп ordinea електівъ че се ва емite, ёръші се ва лъа de базъ тотъ ачелъ ченсъ, пътаї къ ачеea есепціалъ діферінцъ, къ съта de оптъ флорінї dape dреаптъ, вna къ къпріndереа контрібъцівнеї de къштігъ персонале ва серві de baza лndрептъцірії. Лпсетпътатеа ачестеї скітбърі а ченсълъї електівъ пъшаште de локъ лпainte, деакъ лътъ лп бъгаре de сеатъ фііпца ачестеї контрібъцівні de къштігъ персонале. Ачеаста контрібъцівне са лптродъсъ лп регатълъ Бп-

тарієї прін ордінѣчіѵнеа чіркѵларіѵ а комісарілѵї імпѵтерніцітѣ din 20 Noemвріе лпкъ din анѵлѣ 1851 dѵпъ кѵтѣ штіѣ eѣ лп локѵлѣ контрібѵціѵнеї dікале. Маї тързіѣ саѣ лптродѵсѣ ачеаста контрібѵціѵне ші лп алте цері а короанеї ѵнгѵрештї, спеціалмепте ші лп Ардеалѣ.

Дареа de кѣштігѣ персоналъ аѣ сѣ о плътеаскъ тоцї локѵіторії церії фъръ деосеѵіре de ценѣ, карії аѣ ажѵнсѣ анѵлѣ алѵ шасеспрезечелеа. Ачеаста дape аре кѣ тотѵлѣ патѵра ѵнеї дърї а капѵлѵї, чел маї серакѣ, деакъ пѣ тръештe пѵмаї din мілъ, о плътеште ка шї богатѵлѣ, лпсъ лп градѵале сѵме. Чеа маї de жосѣ категоріъ de дape кѵпринde лп сіне посесорії сѵѣ $^1/_8$ а посесіѵнеї ші зіѵашії, содалії ші сервіторії, апої соціїле ачестора, фечіорії, фетеле ші фрацїї орї сороріле. Лпдеторацїї ла дареа ачѣста плътескѣ dѵпъ градѵаціѵне 35 х. пъпъ ла 1 ф. 5 х. в. а. Пентрѣ кѵестіа елективъ есте деспърцетъптѵлѣ de категоріъ I. посесорії de пътъптѣ, апої кѣ деосеві а 2 категоріъ, лп каре пе лъпгъ амплоіацї, хопорацїорї, індѵстріашї ші негѵцїторї, апарѣ колонії, а кърорѣ посесіѵне de пътъптѣ пѣ лптрече 50 de ізѵере, de лпсътпътате. Ачестї de пре ѣртъ контрібѵенцї плътескѣ пе анѣ 1 ф. 5 х.; соціїле лорѣ, фечіорії, фетеле, фрацїї ші сороріле плътескѣ жѵтътате. Dѵпъ че ачѣста дape есте о дape а капѵлѵї ші се плътеште фъръ прівінцъ ла авѵцїе ші венітърї, се мікшорезъ сѵма ачестеї дърї рѣдікѵndъ dѵпъ ачестї факторї ші чепсѵлѣ контрібѵціѵнеї апаре даръ кѣ тѵлтѣ маї мікѣ. Ефектѵлѣ ва фі даръ ачела кѣ пѵтерошії маї мічї посесорї de пътъптѣ партічіпезе ла дрептѵлѣ de алецере, карії dѵпъ чепсѵлѣ de маї наінте пѣ ар фі лѵатѣ парте. Прін ачѣста се атрагѣ ла алецере елементе але непорѵлѵї, каре ворѣ есерчеа о лпсемнатъ інфлѵінцъ ла кѣдереа алецерілорѣ ші ла компънереа dietеї.

Comitetulu permanentu.

In unulu din Nrii „Gazetei“ *) unu corespondinte din comit. Hunedórei mustra pe comitetulu permanentu alu romaniloru transilvani, cumuca acelasiu cu ocasiunea adunarii comiteteloru séu comisiuniloru si districteloru nu a datu nici unu felu de instructiune, nici unu indereptariu, dupa care membrii romani ai aceloru comisiuni se se fia potutu intocmi pentrucá se nu comita vreo eróre. Alte corespondintie particulare venite din alte parti invinue intru asemenea pe acelasiu comitetu permanentu dicêndu'i ca elu — dórme!

Oare inse au acei DDni corespondinti dreptu de a mustrá in susu atinsulu intielesu pe comitetulu permanentu romanescu? De'lu au de nu'lu au, atatu remane mai pre susu de orice indoiéla, cumuca intrebarea e la loculu seu si cà se cuvine a i se dá unu respunsu; eara fiinduca intrebatiunile s'au indireptatu catra organele publicitatii, acestea au se respunda aceea ce sciu si ce potu.

Este prea adeveratu, cumuca comitetulu permanentu alesu de catra conferinti'a nationala din Ianuariu 1861 nu mai da semne de viétia. Si care se fia óre caus'a acestei amortieli séu deaca mai voiti, nepasari? Din mai multe un'a si buna: pentruca comitetulu permanentu intru intielesulu strînsu alu cuventului la noi nici ca esista. Cumu se poate acésta paradocsia? Eata cumu.

Comitetu, consiliu permanentu se numesce atunci, candu unu corpu mai numerosu de representanti, ai unei tieri, natiuni séu ai unui statu, adeca o dieta, unu parlamentu, unu congresu alege si denumesce pe membrii comitetului cu acea indatorire si insarcinare apriata, cá ei, pre catu timpu corpulu celu representativu mai mare nu vrea ori nu se poate aduná, se remana pururea la unu locu, se se adune si se consulte impreuna ori candu interesulu comunu va fi cerendu aceast'a dela ei, se conduca toate afacerile cate numai s'au lasatu in competinti'a si grij'a loru ne trecundu nimicu cu vederea. Aceasta definitiune inse nu se poate dá comitetului nostru nationalu. Lasamu cà membrii aceluiasi s'au alesu din capulu locului din diferite parti ale tierii, in catu tocma de atunci se potea prevedé, ca aceiasi seau nicidecumu séu foarte pucinu voru fi in stare de a se aduná la unu locu, dar' apoi si din acei membrii, carii pe la Ian. 1861 se aflá cu locuinti'a in Sibiiu seau pe aproape, indata dupa cateva septemani séu luni se stramutara care in catrau, pentru ca cei mai multi re'ntrara in posturi publice de ale tierii, unde earasi nu numai statulu, ci si mai virtosu natiunea noastra avea trebuintia neaparata de dumnealoru, atatu la gubernu catu si pe la tienuturi. Despre adeverulu acestoru cuvinte se poate convinge oricine va rearuncá o cautatura fugitiva preste siedintiele din urma ale conferintiei nationale din 1861, cuprinse in protocolulu aceleia.

Deci déca starea lucruriloru erá acésta, cumu se potea óre pretinde cá comitetulu nationalu se fia permanentu? Erá óre cu putintia cá membrii aceluiasi se se adune la toata suflarea de ventu?

*) si ai „Telegrafului Romanu“. R.

Si cu toate acestea noi putemu asigura pe publiculu nostru, cum ca acea parte a membriloru comitetului, care nu a fostu prea departata de loculu adunarii destinate pentru elu, in decursulu anului 1861 siá indeplinitu detorinti'a in cugetu curatu si cu destule sacrificii de timpu si de avere; dicemu inadinsu si de avere, pentruca ei n'au avutu a trage diurne de nicairi, bunaora ca deputatii natiunei sasesci s. a. Adeveratu ca lucrarile de atunci ale comitetului nu s'au prea bucinatu in lumea larga, eara acésta nu s'a intemplatu din cause pe care numai istori'a va avé a le justificá órecandu si va constatá totuoduta, cumu ca acelu comitetu a folositu multu causei nationale. Au fostu inse si unele timpuri si locuri, candu si unde intieliginti'a noastra din unele tienuturi delaturandu orice indireptariu si conducere a lucratu cumu a sciutu ea, a tramisu adrese si deputatiuni dupa cumu aflá cu cale si intru intielesulu in care i se parea ei mai salutariu. In asemenea casuri comitetulu tocma de ar fi fostu si permanentu, nu o ar fi potutu intimpina decatu numai cu inriurinti'a sa morala, eara aceasta anca numai deaca ar fi fostu priimitu si numai pana unde ajungea misiunea comitetului priimita dela conferinti'a nationala.

Se ne aducemu aminte, ca parol'a de di a romaniloru transilvani a fostu: Congresu seau Dieta; prin urmare si problem'a principala spre a carei deslegare avea se concurga si comitetulu fusese totu aceasta. Spre acestu scopu mai vîrtosu s'au compusu petitiuni, s'au tramisu in susu de repetite ori deputatiuni. Amu vediutu inse cu totii, ca necumu se'i fia statutu comitetului prin putintia de a mediuloci implinirea uneia seau alteia din acelea doua dorintie, *) dara nici insusi gubernulu nu s'a simtitu in pusetiune de a deschide diet'a in Transilvani'a, eara concederea unui congresu nationalu romanescu nu ó aflà, precumu bine scimu, nicidecumu la loculu seu. In locu de acestea gubernulu centralu privindu la involburat'a stare a tienuturiloru tierii, la trist'a ne'ntielegere domnitória intre cele trei natiuni transilvane, cumu si la o multime de alte impregiurari, care ne suntu la toti in memoria proaspeta, dupa a sa opiniune aflà de trebuintia a re'ntroduce unu felu de dictatura. (Vá urmá)

Depre Apoiu, Petrosanu 1-ia Octombre 1862.

(Incheiere,)

Acumu vine Galatiulu: Fiindu si eu ca pacala notariu nu multa vreme la Petrosani si Galatiu, caci asiá cereau imprejiurarile constitutionale de atunci, care precumu la inceputu mau iubitu, asiá mai tardiu mau lapadatu,— pentru ce? e usióra ciumelitura de gâcitu, déca va aruncá ver cine o reprivire preste viati'a constitutionale pre Ampoiu— dupace amu primitu pentru acea Comuna camu vreo 119 f. v. a. ca interese miamu pusu cea mai animósa staruintia, dupa ce amu capacitatu pre unii crestini mai adevarati intre carii si parintele N. Sibeteanu, despre santiani'a propunerei si scopului, ca adeca se prefacemu acei bani, bani bisericesci, ca apoi asiá de acolo mai usioru cu modulu acesta se putemu repará pusti'a casa parochiale, si se zidimu adî mâne o scalutia; ba dreptu spunu ca totu deacolo cugetamu a rumpe o cuantitate de adjutoriu, séu pentru infiintindulu gimnasiu romanu in muntii apuseni, séu si pentru ageru doritele scoli reali in Abrudu, ceace amu descoperitu, fiindumi banii amâna (?) si D. Protopopu G. Mihaly, acumu canonicu, si cá se nu se indulceasca trântorii satului de acei bani, ce intemplânduse, prevedeamu ca aru putea inpedecá pentru totudeun'a contribuirile din acelu tesauru la scopuri filantropice si sante, iamu retienutu unu timpu la mânami, pana dóra impreuna cu pop'a si pucini crestini buni, si de ominia vomu potea reusi. —

Durere insa! caci in zadaru au fostu toate, pentruca bietului popa îi inchinau cu veninu, ba erau sei faca si altele, ce i sau si intemplatu, sub straine titule si proteste, numai pentru ca au cutezatu a receti in beserica Circulariulu episcopescu, in care crestinii nostrii se indemna a nu mai pradá Imprumuturile de statu cu venitele loru, ci a se intrebuinti'a spre folosulu scoaleloru, si pentru ca in fine au si protestatu in contra gureloru satului, se nu se imparta banii precumu unii doreau, si se se faca cu ei mere pere, ei se remana pre seam'a besericei— si apoi de aci celea bune, si de folosu. —

In zadaru dicu miá fostu toata intrepunerea si din partemi, caci in locu de bine, eramu se iau chiaru si bataie pre spate si capu,— de vorbe nu mai pomenescu, pentru ca ori cine sile poate imaginá cându in asemenea crisa se afla in mediulocu de poporu, strainu (?) necultu, apoi si reu indemnatu; — pentruca unii pofteau se se imparta banii intre sine, altii se se rada la ravasiulu chieltueliloru satului, si alte mai multe iscodituri satanice;— in urma vedindu ca nu e modru si sperare de bine, éru maciucele radicânduse asuprami,— zieu dereptu spunu ca nu cutezamu esi neci pentru curatire afara din mediuloculu vulgului, tecsturile si motivele propovedeniei ânca sau gatatu dela o vreme, in urma daru umflându din umeri, si oftându cu amaru, le amu datu banii, carii numai decatu dupa otarârea si demandarea D. Jude cer-

*) Dóra totu va putea implini acestea catu de curendu. R. „T. R.“

cuale Ioann Boeriu sau si impartîtu, prin noulu notariu F. Plaste intre sateni ;- si eata daru o sumulitia bunicica, stérsa si facuta apa intrunu momentu, apoi varsata pre zidurile crajmeloru bererii si masînei israelitului de acolo!— Odi profanum vulgus. e. c. t.

Cevá mai urmá, si ce se va mai alege in venitoriu cu interesele? nu potu gâci, aceia inse prevedu ca pana cându numai bietii preoti, si aceia ânca numai unii voru starui cá pana acumu, pentru cele ce suntu de cea mai mare necesitate, éru organele competente, voru consoná cu plebeitatea la ratacirile si relele loru vointie si inclinari; si pana candu nu voru respectá silintiele preotiloru inaintea poporului mai cuviinciosu— pana atunci dîcu: ca totu acolo vomu stá unde amu fostu,— ba se poate se alunecamu si in mai mare prapastia— „pentru ca tîmpurile suntu grele, si protivniculu diavolu umblâ cá unu Leu racnindu si cauta pre cine se inghitâ.“

Georgiu Popoviciu Popa resar.

Грeчiа. Штiрiле, каре адѣк жѣрналеле деспре евенiментеле дн Грeчiа консѣнъ дн ачeea дntре сine, къ революцiѣнea, прекѣт са дncемнатѣ прin телеграфѣ, а iзбѣкнit поантеа дн 10 спре 11 Октом. Трѣпеле аѣ фратернiсатѣ дн 11 кѣ попорѣлѣ шi тiшкареа а авутѣ вnѣ сѣкчесѣ вѣнѣ. Дn zioa ачeea са денѣмитѣ вn реценѣ провiсорiѣ, акъръi прeсидент есте Бѣлгарiс, ачестѣ а пѣблiкатѣ денѣпереа реценелѣ шi а династiеi сале. — Реценле Ото, каре дntрa прin царa сосiсъ дн 11 Октом. дnаiнтea Пiреелѣ. Дn 13 а статѣ дн голфѣл дела Саломiс. О кораблъ енглезéскъ шi алта францезе се пѣсеръ де партea лѣi. Телеграмеле маi спѣн, къ корпѣл дiпломатiкѣ са афлатѣ дnкъ ла дънсѣл шi лаѣ консѣлтат съ пѣ абзiкъ. Жѣрналеле спѣнѣ маi департе, къ реценле Ото се аштепта дн 16 Октом. дn Венецiа шi къ де аколо ва плека фъръ зъбавъ прin Тiрол ла Меѣнхен.

Реценѣл провiсорiѣ din Грeчiа а конкiематѣ вn конгресѣ нацiонал шi ачеста аре съ хотъраскъ пре сѣкчесорѣл реценелѣ Ого, фiреште къ шi ачi се спѣне, кѣт къ пропаганда рѣсéскъ есте фоарте активъ, шi къ алецереа ва къдea пе Леѣхтенберг-Романовскi. Кабiнетеле паре къ пѣ сар дnпротiвi десволтърii ачестеi дn Грeчiа цiнѣндѣсе де прiнчипѣл пеdнтревенiреi, дnсъ дѣнъ че се зiче, къ шефѣл революцiѣнеi din Бонiца а кiематѣ попорѣл ла арте асѣпра тѣрчiлор шi дn Атina се факѣ сѣбскрiерi de adpece пентрѣ iнсѣлiле Iонiеi ка съ чéръ вniѣнea кѣ Грeчiа, пѣ е de превъзватѣ чi посiцiъ вор лва пѣтериле гаранте, атъта е адевъратѣ, къ флота енглезéскъ шi францозéскъ а плекат кътръ Грeчiа.

Notiце Diверсе.

— „Presse“ скрie, къ прекѣтѣ се аѣde сар фi трiмiсѣ дечiсiѣнea дnпъртeаскъ, че а ешитѣ ла репресентацiѣнea ромънiлор шi сасiлор din Apдeалѣ дn 15 Октом. ла гѣбернѣлѣ церii. Аша даръ кѣрндѣ се ва пѣбliка.

— „Tieranulu romanu“ зiче, къ грънеле пѣ се каѣсъ, банiи саѣ аскѣнсѣ шi кѣ тоате ачесте арецiле тошielорѣ се сѣе, къ дела дnчепѣтѣлѣ лѣнеi лѣi Октомбре пѣ са фъкѣтѣ дn търгѣл Галацiлор нiчi о скiмбаре, къ требiле сънт мърцiнite, къ повътуiле din Eвропа пѣ сънтѣ de патъръ а ле da врео сперанцъ пентрѣ вindepea шi къштареа грънелорѣ лор, къ корѣбiеле сънт фоарте пѣцine шi къ ачесте тоате ле адѣк ла скъдepea прецѣрiлорѣ.

— Дn 14 Октомбре а фостѣ еаръшi фок дn Брашовѣ. А арсѣ дn бereрia четъцii акоперетънтѣлѣ вnеi граждѣ.

— Релацiѣнеле фiнанцiале фак ка съ агонiсéзъ катера меркантiлъ din Брашов, кареа поате къ ва шi тѣрi кѣрндѣ.

— Вnѣ декретѣ рецескѣ din Тѣрiн конкiамъ адѣнареа пе 18 Noембре. к. n.

— Бертанi шi Крiспi спѣнѣ къ стареа сънътъцii лѣi Гарiвалдi пѣ ар фi токмаi аша de перiкѣлóсе ка кѣтѣ се дескрiа маi наiнте, шi ка съл сѣбтрагъ дела тоатъ iнфлѣинца реа лаѣ скосѣ din фортъréца Барiгnano шi лаѣ транспортат ла Спецiа. Ла транспортареа лѣi са адѣнатѣ о тѣлцiме de попорѣ че са пѣртатѣ лiнiштитѣ шi кѣ маре девоцiѣне кътръ болнав. Алцii цiнѣ, къ токмаi Бертанi сар фi декiаратѣ, кѣт къ Гарiбалdi ва мерце дn врeокътева лѣнi токмаi аша de сънътос, ка орi каре алтъл.

— Се зiче къ Ратацi ар фi авiсатѣ пе Гарiбалdi съ се пѣнъ дn капѣл революцiѣнеi гречештi, ла каре съ фiѣ ръспѣнс Гарiбалdi, къ цiнта лѣi есте Рома.

Comun'a bisericeasca romana din Aradu e insciintiata ca DD. frati Mocioni la cladirea bisericei ortodocse au daruitu 1000 fl. v. a. Pentru aceasta binefacere semtienduse cu atatu mai multu datóre cu multiemire, ca scie sialte multe si mari sacrifice, care in folosulu natiunei intregi au binevoitu a pune; deci in Siedinti'a din 17/29 Septemvre a. 1862 N-rul 16 a determinatu publica multiamire.

in numele Comunei presiedintele
Ioann Arcossi.

54—1 **Concursu.**

Statiunea de Invetiatoriu in Scól'a din Seg'a Suburbiulu Aradului cu care e incopceatu unu Salariu de 400 fl. 6-° de lemne, cortelu cu gradina mare, devenindu vacanta, in urmarea determinatiunei Comunale se deschide Concursu pana 12/24 Noemvre 1862. Deci acei care voru se compete pe statiunea mai susu atinsa, suntu provocati recursulu cu documente despre absoluta Preparandia, si despre purtarea sa morala si alte cvalitati intaritu, adresatu catra subscrisulu, francatu sa sil tramita pana la terminulu prefiptu, ca-ci mai tardiu nu se va primi.

in numele Comunei presiedintele
Ioann Arcossi.

Nr. 55—1

200,000 fiorini argintu de reuniune cá sortu nimeritoriu principale a sortiturei de premii de statu, garantate din partea statului.

Inceputulu tragerei de loteria este 19 Noemvrie c. n. a. c.

Castiguri principale: fl. 200,000, 2a fl. 100,000; fl. 50,000; fl. 30,000; fl. 25000; 2a fl. 20000; 2a fl 15000; fl 12000; 2a fl 10,000; 2a fl 5000; fl 4000; fi 3000; fl 2000; 117 a fl. 1000; 117 a fl. 3000; 6333 a fl. 100 etc. etc.

Fiesce carui sortu ise va dá pe lenga castigu inca si unu sortu liberu gratisu pentru sortitur'a urmanda; si toti sortii nimeritori se voru plati indata dupa inchierea sortiturei in moneta sunatórie, pecandu sorturile se potu plati cu banconote austriace:

Un'a obligatiune originala intréga costa 8 f. v. a.
un'a jumetate „ „ 4 f. v. a.
unu patrariu „ „ 2 f. v. a.

Pentru estradarea punctuala a castiguriloru, precumu si pentru sortîle libere concerninte, se se adresese directu la Biroulu principalu oficialminte concesionatu alu subscrisului.

Liste de tragere se voru da dupa tragere gratis.

Carl Hensler in
Francfurt lenga Main
Depotu Centralu privilegiatu de sorti.

50—2 **Publicatiune de Concursu**
la premiulu de 50 f. v. a. alu Asociatiunei transilvane destinatu pentru fragari.

Pe temeiulu Conclusului adunarii generale coprinsu in articululu XIV. p. 2 alu siedintiei III. subscrisulu Comitetu publica prin acésta concursu la cele doua premii de cate 25 f. v. a. destinate a se dá aceloru agricultori romani, carii cu ocasiunea adunarii viitoare voru adeveri, cumca au cei mai multi fragari (dudî), prin carii se se póta 'nainta cultur'a de metuse.

Concurentii la acestea premii voru fi datori se adeverésca prin testimoniulu legalisatu alu diregatoriei comunale, cumca

1.) Fragarii prasiti nu suntu saditi numai din a. 1863, ci din a. 1862 si 1861.

2.) Ca terenulu pe care se afla fragarii este proprietate a concurentului, eara nu cevá locu arendatu. Terminulu Concursului este defiptu pe 31 Maiu 1863.

Sibiiu, 24 Septemvre 1862.

Comitetulu asociatiunei pentru inaintarea literaturei si a culturei poporului romanu.

Np. 51-3 **Едiктъ**

Прin каре Марк Самоилъ неорѣстiкѣ din Фелдióра, карele de маi мѣлтѣ тiмпѣ аѣ пърсitѣ пре леценiта са соцie Параскiва ржна Dadѣ din Мъгерѣшѣ, фъръ а се шti локѣлѣ шi modѣлѣ петречереi лѣi, се дndatopézъ прin ачéста ка дn терминѣ de вnѣ анѣ шi о зi, дела датѣлѣ de фацъ, пегрешитѣ съ се дnфацiшеze дnаiнтea скавнѣлѣi Протопопескѣ сѣбскрiсѣ, пентрѣ къ ла din потрiвъ чередea Соцiei лѣi de прez. de фацъ, се ва пертракта шi фъръ de елѣ дn дnцелесѣлѣ Канóнелор сфiнтеi пóстре Бiсерiчi гр. ръсъритене.

Брашовѣ 25 Септемврie 1862.

Скавнѣлѣ протот. гр. ръс. алѣ Трактѣлеi II. Брашовѣлѣi.

Ioann Петрiкѣ Протопопѣ.

Редактор респѣнзетор **Ioann Рацiu.**

Едитѣра шi типарiѣлѣ типографiеi дiечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфкл есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dъminека. — Препъмерацїúnea се фаче ла Сібіїѣ ла еспедитъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вани гата, прin скрісорї франкате, адресате къtре еспедитъръ. Преціúл препъмерацієї пентръ Сібіїѣ есте пе an 7. фл. в. а. сар пе о жътет ите de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархїѣ пе кп an 8. фл. сар пе о жътътате de анѣ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣine пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл в. а.

Incepatele се плътескѣ пентръ дитжіса ôръ къ 7. кр. тіпрва къ літере мічї, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 85. **ANѢЛѢ X.**

Сібіїѣ. 25. Октомвріе. 1862.

Sibiiu 23 Octom. Eri dupa amédî se respandi aicea faim'a ca Ilustritatea Sa D. Vice-Presiedintele gubernialu Vasiliu L. Poppu este in Mercurea si vá sosi catra séra in Sibiiu. Cá se primimu dupa cuviintia pe barbatulu natiunei noastre, pe barbatulu care dupa préinnalta incredere a Maiestatei Sale a Imperatului ocupa in Patri'a nóstra unu postu inaltu si insemnatu, pe ospele celu de multu doritu, ia es'tu spre intimpinare DD. Consiliariu de gubernu I. Bollog'a, Dr. Vasiciu, Dr. Nemesiu si Dr. Tincu pana la Cristianu unde dupa putîna aşteptare catra 6 oare si sosi impreuna cu Ilustr'a Doamna concomitati de D. Jude regescu alu Mercurii Ilia Macelariu si de Domn'a Domniei Sale si trase la Otelulu „Imperatorulu Romaniloru“. Astadî facu Ilustritatea Sa Eselentiei Sale Par. Episcopu Andreiu Bar. de Siagun'a si supremului Comendante militarescu Eselentiei Sale D. Conte de Montenuovo visita, — apoi dinpreuna cu Domn'a si la amicii sei, si primi visit'a Comitetului Asociatiunei s. a.

Precatu amu intielesu Ilustritatea Sa va petrece in mediloculu nostru pana vineri diminéti'a.

Sibiiu 23 Octom. Astadî tienu Comitetulu Asociatiunei Siedinti'a lunaria fiindu de fatia Eselenti'a Sa D. Presiedinte. Din Membrii DD. I. Bollog'a, Dr. Vasiciu, P. Manu, Ilia Macelariu, I. Popazu, N. Popea, Sav'a Popoviciu, Dr. Nemesiu. Apoi D. Secretariu G. Baritiu si secretariulu alu doilea I. Rusu. Ilustritatea Sa D. Vice-Presiedinte a binevoitu a luá parte cá óspe.

Siedinti'a sa inceputu la 10 óre cu citirea protocolului siedintei trecute, care apoi sa verificatu si pre care ilu vomu publicá.

Se citesce unu decretu gubernialu, in care se cere cá se i se impartasiasca cele oterite de asociatiune in privintia ortografiei cu litere. Se decide cá protocolulu filologicu se se tiparésca in 1000 esemplare si se se tramita Inaltului Gubernu spre impartiere la oficiolate si in comitiva se se faca atentu cu d.o-bire la Gramaticile D. Canonicu Cipariu.

— Se citesce o scrisore a D. Konte Mikó, in care se multiemesce pentru denumirea de Membru onorariu si tramite la fondulu Asociatiunei o obligatiune de statu de 500 f. m. cn.— Se decide se i se aduca cuviincioasa multiemita, si comitetulu sesi faca de obligatiune a recomendá pe Eselenti'a Sa D. Conte Mikó la adunarea generala pentru denumirea de Membru fundatoriu. Se citesce o scrisóre de multiemire dela D. Membru onorariu Albertu Bietz in limb'a romana, care sa luatu cu placere spre sciintia.

D. Fogarasi din M. Osorheiu tramite doe obligatiuni cate de una suta f. m. c. la fondulu asociatiunei. Se primescu cu bucuria si D. Fogorasi se va inscrie de membru fundatoriu.

Se citesce o scrisóre frumoasa plina de entusiasmu a D. Gosman advocatu si colectoru in Oradea Mare si se primescu 150 fl.

D. Protopopu Popazu cá presiedinte alu Comitetului Espositiunei din Brasiovu asterne raportulu si socotelile acestui Comitetu, din care se vede ca venitulu espositiunei au fostu pana acuma 1107 f. 32 x. — Socotelele se dau D. Macelariu spre censurare.

P. George Ardeleanu parochu g. c. in Csenger-uifalu tramite o scrisóre, in care propune, cá se se deschida unu institutu pedagogicu pentru crescerea fete'oru romane prin midilocirea Reuniunei femeiloru romane din Brasiovu sub auspiciele asociatiunei. Se decide se i se rescrie ce a facutu acést'a Reuniune pentru crescerea feteloru.

Se citesce votulu separatu alu D. Antonelli ce lau datu in contra impertierei stipendieloru — Se se puna la actele impartierei.

Se denumesce in loculu D. Protopopu alu Zlatnei G. Mihali, care sá mutatu cá Canonicu la Blasiu, de colectoru D. L. Piposiu. Se mai denumesce P. capelanu castrensu I. Dumbrava in Botien de colectoru pentru partiele acele.

D. Popea referesa asupra Disertatiunei D. Velea Tincu si a D. Moldovanu. Se decide cá comisiunea se dé in scrisu opiniunea sa.

Se decide mai departe, ca fiindu pentru cumpararea cartiloru pe séma bibliotecei asotiatiunei dela adunarea generale aplacidati 100 f. se se denumésca o comisiune, care se se consultése ce carti aru fi de cea mai neaparata necesitate, si asia se denumescu sub presidiulu D. Canonicu Ciparíu, D. Baritiu, D. Munteanu si Antonelli. Cu acésta sa incheatu siedint'a, si Eselenti'a Sa D. Ppe iedinte alu Asociatiunei propune Comitetului, cá se faca visita de curtenire Ilustritatei Sale D. Vice-Presiedinde alu Gubernului regescu Vasiliu Poppu. Acést'a se primi cu bucuria si Eselenti'a sa conducandu Comitetulu a tienutu o cuventare catra D. Vice-Presiedinte accentuendu meritele si frumósele insusiri ale Ilustritatei Sale, precumu si increderea ce o posede la inaltele locuri, si la natiunea sa. La care D. Vice-Presiedinte respunsa esprimendusi multiemirea si incredintiendune, ca tóte puterile sale le vá intrebuintiá spre binele Inaltului tronu, alu Patriei si spre intarirea increderei si a concordiei intre natiunele colacuitóre.

La 2½ óre a fostu Ilustritatea Sa si totu Comitetulu la prandiulu, ce sau obicnuitu Eselenii'a Sa D. Presiedinte alu Asociatiunei alu dá in dilele siedintieloru Comitetului. La acestu prandiu domni cea mai cordiala petrecere, si Eselenti'a Sa P. Episcopu radica paharulu spumegendu pentru sanetatea D. V-Presiedinte si a Ilustrei familia, éra Ilustr. Sa D. V-Presiedinte pentru sanetatea Escelentiei Sale D. Episcopu.

Сібіїѣ 22 Октом. D. Консіліарѣ de гѣберніѣ I. Бологa, каре de врео 14 зіле се афлѣ дп міжлокълѣ постръ, врѣндѣ съ адѣкъ скѣмпеї сале Соціі, репосате дп пртъвара трекѣтъ ші ѣп трібѣт de адѣчере аминте, a датѣ ла Клѣжѣ de іса фъкѣтѣ ѣнѣ монѣментѣ de піатръ мърецѣ ші рарѣ пе ла noi. Ачестѣ монѣментѣ din превнъ къ Крѣчеа, че аѣ рѣдікатѣ пърінціі ръносатеї Dómnei Болога Фіѣлѣї съѣ Іѣліѣ, ла сфінцітѣ. Dъminekъ dimineaца пе ла ½11 óре Екселенціа Са Пърінтеле Епіскопѣ Ап. Вapon de Шагѣна дп фііпца de фацъ a маї мълтор опораціорі ші a попорѣлѣї постръ din ачелѣ съѣрбіѣ. Ерá o счепъ сфъшіетоаре de інітъ a ведеа пе обідатѣл соцѣ къ чінчі копіі мічі резиматѣ de монѣментѣ ші пе доіосѣл Татъ, Мѣтъ, сора ші кѣтпатѣ дпекъндѣсе дп сѣспине словозіндѣ шіроае de лакрѣмї dѣпъ іѣбіціі лор ръносацї, еаръ попорѣл стрігѣ „вечніка лор поменіре.“ — Domнѣл Конс. Болога ва маї петрече аічеа дпкъ вреокътева зіле, апоі се ва дптоарче ла офічіѣл съѣ дп Клѣжѣ.

Despre respѣnsѣlѣ ла adpeca Ромъпілорѣ ші Сасілорѣ се скріе лѣї „Don. Zeit.“ din Клѣжѣ къ datѣ din 26 Октом. к. п. вртътоареле: Прекѣт дпцелегѣ, аѣ сосіт de къръндѣ доѣе авісе de ла Канчеларіа аулікъ къtръ прешединтеле гѣберніѣлѣї трансілванѣ, каре аѣ de обіектѣ adpeca ромъпілорѣ din 12 пъпъ дп 16 Іанѣарііѣ 1862 (адека конклѣсіѣнеле адѣнърії націонале) ші ачеса a ѣніверсітатеї націѣнеї съсештї din 29 Марте 1862.

Dendѣce дп adpeca націѣнеї ромъпештї пентръ доведіреа лоіалітъції, кредінцеї ші аліпіреї лорѣ къtръ п. л. касъ domнітоаре ші къtръ санкціопата леце фѣndamenталъ de статѣ п. л. дпdестълire, есте рѣndѣітѣ тотѣ одатъ a лісе дппъртъші, къ ла аштерпереа проіектелорѣ асѣпра компѣперії ші конкіетърії дієтеї, че съптѣ a се гръві, се ворѣ консідера ашесъратѣ ші проіектеле ші рѣгътінтеле лорѣ дп привіінца ачѣста.

Че атінце специалменте маї тързіŭ формулата адресъ а университъцій сасештї, апоі Маіестатеа Са Імпъратулŭ рекомоаште ін кувінтеле репресентациунеї университъцій націонале сасештї кŭ адевърать бъкурія о нов доваді а перъреа компроватеї кредінце шї алініре кътръ п. л. касъ domнітоаре шї кътръ копчеса конституциунне імперіалъ прін ін-пърътеска diплотъ din 20 Октом. 1860 шї патента din 26 Февр. 1861, каре сервеще Маіестатеї Сале токмаї аша спре adевърать ліndестулire, ка шї сінчера декіарациунне а ліntреџеї попорациунї din пътънтул сасеск а фі гата de a коплукра спре маї de-партеа edіфікаре a релациунелор de drept публік інтерне але Apdéлулуї шї a релациунелорŭ луї кътръ ліntрегулŭ статŭ ла o dietъ трансілванъ.

Шї фііndŭ къ ліndрептата регъчіune a университатеї націунеї сасештї пентрŭ o кърундъ конкіетаре a dietеї кореспunde шї dорінцелорŭ Маіестатеї Сале, ка съ вадь одать регулате афачериле марелуї Прінчіпатŭ Трансілваніа спре ліndестуліреа тътъроръ попоарълорŭ, че лиŭ локуескŭ ліntрунŭ modŭ компатібілŭ кŭ кондіциунеле унітатеї шї посіциунеї de пътере a ліntрегулуї імперіŭ; аша даръ Маіестатеа Са аштéптъ грънріреа тътъроръ мъсурілорŭ, че съптŭ печесарії спре конкіетареа dietеї трансілване. Шї ла аштерпереа ачесторŭ феліŭ de проіекте аŭ съ се іа лао атъсърать квтпъніре шї конcideрациune шї проіектеле шї череріле десволтате ін репресентациunea университъцій націунеї сасештї.

Че атінце проіектеле шї череріле атбелорŭ націунї ін привінца всулуї деосебітелорŭ лімбі патріотіче, апоі Маіестатеа Са са ліndратŭ a лua привінцъ ла опініile шї dорінцеле ачесте ліnкъ прін ордината мъсърь пентрŭ пъперea ін лъкрare a п. ін. автографŭ din 21 Decemтре 1861 a канчеларіеї авліче, пе лънгъ каре аре съ рътънъ деокамdатъ пънъ ла дефінітіва дечісіune ін калеа лецislациунеї.

Lloydулуї пестанŭ се скріе din Biena: Despre афачериле арделенещті авzimŭ; къ репресентациunele, каре леаŭ ліndрептатŭ кътръ Маіестатеа Са комітетеле комітетенсе конкіемате ін лъна трекзть, ліnкъ пŭ аŭ сосітŭ аколо, пентрŭ къ гъверпіулŭ се аŭ въzутŭ хотърмтŭ, ка актеле ачесте съ ле тръмітъ кŭ комітіва унеї опініунї a сале. Аічеа се аштéптъ ачéста опініune кŭ o перъbдare че тотŭ маї таре креште, шї ті се спune, къ канчеларіа авлікь трансілванъ ар фі datŭ шї вrсоріŭ пентрŭ дънса. Оаменії врéŭ съ ліnкопче ліnpрецівpареа ачéста кŭ o фаітъ, ін врта къреї се арать інтенціunea, а ліntокмі респunсулуї ла репресентациunнї астфеліŭ, ка комітетелорŭ съ фіе посібіле, а кънpinde терепулуї оферітŭ провісоріе, адекъ пънъ атunчї пънъ че dieta ва хотърж дефінітівŭ, фііndŭ къ прекатŭ се штіе, челе маї мулте din комітете, каре аŭ шї фостŭ ін пъсечіune a се потеа декіара пŭ аŭ лънъdatŭ дефінітівŭ креациunea провісоріъ, чі саŭ декіаратŭ нътаї ліntраколо, къ еле маї наінте de a къпъта респunсŭ ла репресентациunea лорŭ, пŭ се ворŭ лъса ін алте акциунї. Токмаї ін ачéста кauза волалъ аре съ се кauте темеіулуŭ пентрŭ ачеea, къ челелалте чінчі комітате шї скаune, ін каре пŭ саŭ конкіематŭ пънъ акята комітетеле, деокамdатъ нічі пŭ се ворŭ траце ін есперіментŭ.

Еŭ требue съ маї адаугŭ кŭ обічнuita ексактітате, къ еŭ ліцї факŭ ліnпъртъшіреа ачéста нътаї dупъ „indіцітациunї“ каре се аратъ дестулŭ de нехотърмтŭ ін черкъріле алтфеліŭ біне ліnформате. De алтмінтрелеа ле ам афлат тотъшї конcideрабіле шї анune фацъ кŭ унеле семне маї ліnбъкътóре, че се івескŭ ін честіunea унгuréскъ.„

„Donau Zeit.“ ръспікъ ліntрun артікул „Конституциunea шї Apdéлул“ ліntре алтеле шї ортътоареле мулт ліnсемnate кувінте: Noї нътемŭ салuта челе маї noue евенімente ін Трансілваніа нътаї кŭ бъкурія. Адреселе Націунеї ромънешті dela 12 пънъ 16 Іануаріŭ 1861 шї ачееа a Университъцій націунеї сасештї din 29 Мартіе 1862 аŭ авutŭ de ортаре прéлналта декіарациune a воінцій ліmпърътешті, ка гъверпіул съ акчельрézъ проіектеле сале despre компunerea шї конкіетареа dietеї трансілване, шї кът есте нътаї кŭ нътінцъ съ се респектезе dорінцеле шї череріле кънpinse ін ачеле адресе. Нътемŭ дарь конта ла кърunda deскidere a унеї dietе шї ла o дефінітівъ регуларе a релациунелор Apdéлулуї кътръ ліntрегул статŭ. Кът ва къdea ръспunсул dietеї пŭ е ліndoіалъ. Apdeалул іа o пропріъ посіциune ін богата местекътъръ de indівidуалітъцї de попорŭ че кънpinde ін cine статул ліmпърътескŭ австріакŭ. Opdinea екuіліpрулуї din лъuнтрŭ ал сеŭ o ва потеа афла нътаї ін сuборdinареа сuнт унŭ ліntрегŭ маї ліnалтŭ de статŭ. Прінчіпul егалеї ліndрептъцірі ал націунелорŭ, чел маї преціосŭ кънpinсŭ алŭ ліntреџеї конституциунї австріаче, ар требui съ се тікълошéскъ, dék ар грavіта ін алта парте dекът кътръ ачéста конституциune. Шї dекъ сімпатіile націонале ар лъса o парте a попорулуї a шї ліndрепта прівіріле сале кътръ Песта, попорациunea нетагіарь штіь пré бine, че аре еа съ аштепте dela суnpетація магіарь, шї пŭ'шї ва сакріфіка пъсuнцелорŭ ачесторŭ deосебіта віацъ конституциональ ін цéра са пропріь, адекъ партічіпареа ла афачериле публіче але монархіеї. Deскidереа dietеї трансілване ва форта унŭ ноŭ ліncemnatŭ пашіŭ ін лъціреа конституциunеї din Февруаріŭ асupra ліntреџеї Монархіі, ін іcолареа tendinцелорŭ інімічe конституциunеї. Шї челе маї ліnцepeните елементе але опосіциunеї ворŭ требui съ се deръme сuнт комбіната пondepосітате a тоталеї воінце de статŭ шї a інтереселорŭ матеріале.

Brasen 15 Octombre 1862.

Catichisati'a! Abea cu Nrulu 72 alu „Tel. Rom.“ se mai pomeneste si resultatulu acestui necesariu Institutu. Oare se se mai afle vr'unu locu pe unde se nu'si fi uitatu ómeni competenti de acésta detoria? Ce intreprindere putea fi mai acomodata si mai buna cá acesta spre luminarea tinerimei si asiá si a poporului? Cu mare energia o impuse acést'a Preotimei Esa Episcopulu Andreiu Bar. de Siagun'a indata dupa luarea carmei in aceasta diecesâ, si totusi óre se inplinesce? Petrundu ómenii ocasiunea ca catu si cumu sar putea luminá tinerimea pre langa rugaciunile prescrise si cu alte invatiaturi folositoare?

Aceste intrebari amu intielesu punendule unii oameni de ai nostrii la cate unu Preotu, candu mai vine vorb'a si de catichisatia, la care – ei singuri le si respunde mai multu inculpandui cá laudandui. Inculpau asemenendu catu folosu face Preotimea altoru confesiuni prin acestu Institutu, catu si cumu lumineadia aceea pe tinerime nunumai cu indatoririle sale catra Dumnedieu dar' si catra aproapele, catra statu si naciunea sa, cumu pregatesce ea pe tinerime catra viétia practica si casnica, pentru viitorulu ei, cá vietiuitóre a societatei, cá casatoriti si inscurtu cá crestini vietiuitori in Evul alu 19-lea. Apoi pe alti amu auditu laudandu pe Preotîme ca ea 'si face detori'a, striga destulu prin biserici se vina tineretulu la catichisatia, ca clopotulu cá semnalu suna destulu si elu totu n'aude.

Noi lasendu opiniile si esprimarile aceste la o parte cá indiferente, se vedemu cumu sta acestu Institutu si cumu putemu respunde la intrebarile de susu: oamenii competenti nu s'au uitatu de datorinti'a, ce le o impune Catichisati'a, caci de si n'amu cetitu nimicu de nicairi in felulu acest'a, totusi nu putemu conchide la o lasitate, in punctulu acest'a, pentru ca pre la unele orasie pre cumu amu intielesu totu suna macar clopotulu destulu dumineca pela 2 óre spre a se aduna tinerimea, Preotulu inca mérge la biserica, éra catecumeni cá corbi albi.

Pe sate apoi audîmu ba amu si esperiatu, ca numai suna neci clopotulu pentru cá se nu se sparga fara folosu. Din aceste saru parea ca preotîmea 'nparte n'aru trebui acusata – pentru ca dîcându asiá au facutu atat'a, cu catu se se póta escusá *) e dar' apoi ce este caus'a ca progresu totusi nu se face? tinerimea care nu cercetédia catichisati'a **) Ea aru trebui silita spre acést'a cu amenintiari si pedepse, dar' acestea cine se le mislocéasca séu esecuteze? urmeaze respunsulu: ca cine misloceste si esecutéze la alte confesiuni.

Intr'adeveru ca intreprinderea Eselentiei Sale D. Episcopu cu acestu Institutu au fostu cea mai sfanta. Acestu Institutu ar puté fi celu mai folositoriu, progresulu lui s'ar vedé crescandu cu pasi gigantici, atunci candu DD. Protopopi cá Inspectori scolari ar inspectioná si asupa acestoru indetoriri, atunci candu ei ar fi datori a raportá Ordinariatului si preotimea densiloru despre resultatulu loru, atunci candu amu ceti despre sporiulu esameneloru care ar fi trebuitu se curga; atunci candu tinerimea noastra aru fi gustatu folosulu Catichisatiei si candu si ei s'ar face cunoscute ore care statute obligari, onorari si pedepse, care esista la alte confesiuni, din acararoru resultate se cumpara carti la cei saraci si alte. ***) Nefiindu inse aceste indetoriri sub inspectiunea scolara †), si nefiindu neci alte renduieli, ordinaciunea Esselentiei Sale nu se implineste. ††)

*) Nu credemu! R.

**) Si cine e caus'a la acést'a? Nu vei puté afirmá Domnule corespondinte, ca pe unde preotulu scie si vrea sesi implinésca acést'a datoria, nu amblá catecumenii la catichesatia! R.

***) Asia e „rem acu tetigisti“ Daru de ce se nu se póta face acést'a si la noi, nu sau facutu doara si alte lucruri cu multu mai importante. Inse la toate se cere cugetu curatu si activitate apostolésca. R.

†) Cumu se nu fia? Au doara aceste nu se tienu de religia? R.

††) Este dara litera mórta, pentru ca asiá o facu cei indetoriti. R.

Catu s'ar putea luminá tinerimea prin acestu Institutu nu mai avemu lipsa de demunstrari, si ne dóre candu vedemu ca Romanii nu se folosescu de unu institutu care la alte confesiuni aduce atata folosu. Sfantu si prea folositoriu e scopulu acestoru catechisari – dar' cumu se poate ajunge? aceasta aterna dela individualitatea si zelulu ce.oru competenti, firesce Preotii nostrii suntu destulu de ingreuiati dar atata timpu catu e de lipsa la Catichisatia de siguru ca le remane liberu, deórece órele acelea suntu asiediate intr'unu timpu candu nau alta ocupaciune, séu celu potinu ar trebui se n'aiba alta ocupaciune. Si de ce se nu fia catechizari Duminec'a preste totu anulu?!

Deci amu dori, cá DD. Protopopi se staruéasca si preotimea se constrînga tinerimea si se-si puna toata energi'a cá se-si creasca fii sufletesci asiá precumu se cere. *) Amu dori bucurosu se aflamu despre starea lucruriloru in privinti'a acést'a si din alte parti. —

Comitetulu permanentu.

(Incheiere.)

Ei, bine, toti carii au salutatu istori'a numai din usia, si toti carii au avutu desastrulu de a petrece vreodata numai 24 óre in vreo anarchia de asiá numitii Kortes, va sci ce însémna in asemenea timpuri dictatur'a. „V'amu lasatu timpu de unu anu (20. Oct. 1860 — Oct. 1861) pentrucá se ve consultati si se disputati, se concertati voi intre voi tóte popórale ardelene; nu v'ati potutu intielege, ba unii din voi au cerutu gendarmi si batalióne asupra celorulalti. Stati pe locu: eu ve voiu impacá déca nu de buna voia, de frica, eara mai nainte de tóte ve impunu tacere generala. Intr'aceea fiinduca mai virtosu in comitatele, districtele si scaunele in care anca totu mai lucrésa aluatulu vechiului feudalismu, asupra caruia se relupta elemintele democratice, adunarile vóstre au fostu pré sgomotóse si amerintiatóre, eata ve trimitu instructiuni provisorii dictate de mine, dupa care voiescu si demandu a se reorganisá aceleasi."

O dictatura séu primita de buna voia de concetatienii statului intru intielesulu anticu (si dupa cumu nu asiá de multu o incuviintia in principiu si D. conte I. Bethlen sen.) séu inpusa de unu gubernu carele nu scie de gluma si nu vrea a se compromite prin slabitiunea sa, nu mai sufere pre catu tiene puterea sa nici unu felu de „nu vréu asiá, nu'mi place pe dincolo, s'ar potea si altumintrea;" ci ca dice: Acumu se nu'mi mai murmurati nici un'a; voi v'ati incercatu a ve regulá afacerile si a ve impaciui diferintiele; precumu v'amu lasatu eu atunci de capulu si de voi'a voastra, intocma voiescu cá se me lasati si voi pe mine, se incercu si eu ceea ce sciu si ceea ce'mi spune mintea mea; de voiu scóte séu nu la capateiu, istori'a e judecatórea mea cá si a vóstra, urm'a va alege; eara pana atunci se taceti „si se ve supuneti la dispusetiunile mele si — punctum. —"

Se punemu Domniloru man'a pe cugetu si se negamu de se poate, ca in decursulu acestui anu, in care ne aflamu astadi, starea lucruriloru nu ar fi fostu cea adumbrata aici. Eara in acestea impregiurari, ce se potea cere dela unu comitetu nationalu tocma si in casu, candu acelasiu ar fi fostu permanentu, eara nu respanditu prin tóte unghiurile tierii?

Se punemu inse ca desu numitulu comitetu ar fi fostu in adeveru permanentu si pentru a. 1862, si ca ar fi statutu in competinti'a lui de a se ocupá cu aplicarea susu atinseloru instructiuni provisorie, — óre inse nu ar fi fostu mai cu sfatu astadata de a lasá pe tóta intieleginti'a noastra superióra si mijlocia prin urmare si pe poporu fara nici o informatiune si indireptariu ce ar fi fostu se ésa din vreunu centru órecare, buna óra dela comitetulu permanentu? Scimu cu totii ca noi romanii inca punemu mare temeiu pe autonomi'a municipalitatiloru; cunóscemu asemenea catu de amaru si durerosu ne vine, candu compatriotii nostrii de alte nationalitati ne plesnescu in facia, ca poporulu romanescu si chiaru barbatii sei cei luminati se iau orbesce dupa cate unu archiereu séu dupa doi trei demagogi, in catu din cuventulu acelorasi nu esu. Pentru astadata dumnealoru orice, alta, numai asiá ceva nu. De candu au esitu instructiunile organisatóre din tienuturi, archiereii isi vediura de alte griji si neplaceri ale loru, eara asiá numitii demagogi numai catu tradusera acelea instructiuni in romanesce pentru foile romanesci, eara dupa aceea se retrasera cu totulu la o parte, cá si cumu nici n'ar fi fostu in tiéra vediendu'si, de alte necasuri ale loru, eara prin organele publicitatii ocupanduse candu cu starea scóleloru, candu cu economi'a si cu comerciulu, cu cestiunea drumuriloru de feru, cu conservarea paduriloru, cu arte si espuseciuni si cu alte multe de clas'a acestora, eara politic'a o lasara pana acumu cu totulu in grij'a altor'a.

*) Iata ca earasi trebue se te intorci la aceia, care din diregatoria suntu indatorati la acést'a, inse din o mie si un'a de cause nu o implinescu. R.

Si care a fostu resultatulu acestui anu de tacere cu privintia la romanii ardeleni? Celu care voiesce a'lu cunósce mai deaproape, se nu'si pregete a culege la unu locu toate protocoalele comiteteloru de tienuturi, cate au decursu pana acuma si din acelea isi va potea face o icoana interesanta destulu pentrucá se si-o pastreza intre suvenirile anului curgatoru. „Gaz. Trans."

Г р е ч і а. Проклатацівнеа гъверпълъї провісорїѣ ал прівінчіеї Патрас сънъ аша:

Четъцénілорѣ! Ал пътереа плепіпотенціеї трансъсъ дела попорѣ ші остъшіме ші ал вртареа ръстърнърії, че са фъкътѣ ал поптеа ачést'a, прекътѣ ші а съспенсівнеї офічіолателорѣ політіче, іаѣ сівстқрішії асъпра са гъверпълѣ провісорїѣ асъпра ачестеї четъці ші провінчіъ. Четъцéні! Съ пе пофтімѣ порокѣ ла ачésта мънтвітоаре скітвare, ла каре се ал-пъртъшаште ал-треага пацівне. Noi даръ авемѣ съ консідерътѣ ка чea маї діптьіѣ облігацівне а поастръ, а апъра секврітатеа четъцénілорѣ ші ордінеа пвблікъ. Спре ачестѣ скопѣ кіетътѣ noї ал ажторіѣ патріотіка воастръ спріжініре, ка съ пътемѣ ажвпце обштескълѣ скопѣ, пънъ че пацівнеа ал адвнареа паціоналъ цепералъ се ва пропвнчіа асъпра сортеї сале фіітоаре дефінітівѣ. Четъцені! фъръ ліпіште ші рънді пѣ пътемѣ ажвпце пітіка вапѣ ші аша пічі доріта цінтъ. Noї съцтемѣ конвінші, къ воі партічіпаці ла тоате ачесте сепцітінте, ші де ачеса пѣ ne ал-доімѣ, къ воі веці коплъкра зелосѣ, ка съ асігърътѣ адевърата ордіне пвблікъ пептрѣ каре сінгъръ, попорълѣ греческѣ, апъсатѣ де атъціа апі, са скълатѣ впапімѣ, ка съ елвпте еаръші дрептъріле сале кълкате ал пічоаре. Съ тръіаскъ Патріа, съ тръіаскъ паціа! Патрас, ал поаптеа din 20 Октомвре. Рвфос, Лондос, Пападіамандополос. Бвкадрі, Сатріаді.

Ка претендепці ла тропвл греческѣ се адвк ал-паінте, Двка де Левхтепберѣ, прінцвл Алфредѣ din Англіа, Комітеле din Фландріа (фівл рецелвї din Белціѣ), маї департе фіїї чеї маї мічі аї рецелвї Вікторѣ Емапвіл Двка de Аоста ші Комітеле Монтфератѣ, ал-фіпе ші доі пътъптепі, прінчіпіле Маврокордато ші Іпсіланті. — Din Паріс се скріе къ ал сфера діпломатікъ се лвкрь, ка фацъ кѣ ал-кълчітъріле din Гречіа съ се і-іе тъсврї потрівіте. Се спвне къ міністрвл афачерілор стрьіпе ал Франціеї ва слобозі кътръ пътеріле марі о пътъ, каре ва десфъшъра пвпктвл de стацівне франдозескѣ ал-ачésta ал-требаре кърeіа дъ вп карактерѣ европénѣ. Маї паінте се ва преквпоаще аколо фапта комплініть; de есте ал-псъ адевъратѣ къ Франціа ші Рвсіа съптѣ ал-целéсе ретъпе ла ал-доіалъ. Ба впіі врéѣ съ штіе ші ачеса, къ ар фі конворвіть ші о късъторіѣ ал-тре двка de Левхтепберг ші прінцеса Ана Міхратѣ.

Нотіце Діверсе.

— Маіестатеа Са ca ал-двратѣ а прімі депвтацівнеа ашезътъпътвлвї de кредітѣ терріторіал вигврескѣ ал 16 Октомвре, ші ла кввънтареа цінвтъ din партеа кондвкъторівлвї депвтацівнї Конт. Л. Nadażdi, ал каре се мвлцъмеште фервінте пентрѣ кочесівнеа ачествї інституѣ, ca ал-двратѣ Маіестатеа Са а ръспвnde вртътоареле:

Кѣ адевъратѣ ал-дестъліре ал-тіпцінѣ еѣ мвлцъміта D. Воастръ. Ал-фіінцареа ашезътъпътвлвї de кредітѣ теріторіалѣ вигврескѣ, атъта de доріть de цéръ, ші дела каре D-Воастръ аштептаці впѣ звор ал інтереселорѣ матеріалі але церії, лéмѣ копчесѣ вквросѣ, кьчі ші міе ал-мі зъче ла інімъ вънъстареа церії; доріпцеле меле вор фі ал-псъ пвтаї атвпчі кѣ тотвл ал-пліпіте кънdѣ воіѣ ведеа Вигаріа ал-дестъліть пѣ пвтаї ал-ре-лацівнеле матеріалі, чі ші алтфелів.

Ачеаста а о фаче посібіле атърпъ dintro парте ші дела D-Воастръ ші преste totѣ дела фаптіка актівітате а компатріоцілор D-Воастръ.

Ръспвndіці ачесте кввінте але меле ал-пе Патріа D-Вóстръ, каре аша апроапе стъ de inima mea ал-пе шірвл церілор ал-кредінцате Міе дела Двмпезъ прін трекътвл лор історікѣ, пресентѣ ші вііторѣ. — Ачестѣ респвпсѣ а фъкътѣ чea маї вънъ ал-тіпъріре ал-пе цара вигврéскъ.

— Ал-пе Бачфалѣ лънгъ Брашовѣ аѣ арсѣ жоі сéра 20 de касе кѣ тоатѣ авереа лорѣ.

— „Herm. Zeit." зіче къ ал-пе зілеле трекъте ар фі арсѣ ші ал-пе Рошіа, ал-псъ пѣ са адеверітѣ.

— Ші офічіолателе телеграфіче стаѣ дела 1 Noемвре к. п. сѣвт міністерівл de котерцѣ.

— Ал-пе Тот Котлош а пікат пеатръ ал-пе 19|7 Октом.

— О депешъ телеграфікъ din Венеціа зіче, къ пърекеа рецеаскъ din Гречіа а ажвпсѣ аколо ал-пе 17|29 Октом.

— Алта депешъ din Тріестѣ тот din ачеea zi зіче, къ кол-

гресъл національ сева адъна ân Греція тълтъ ân опть зіле ші апоі ва мерце о депътаціюне ла Англія, ка съ чěръ пре пріпцъл Алфред de реце.

— Епископълъ Кърпеї de Арцешъ П. Климентъ а ръпосатъ.

— Ерї се цінъ ân Бісерика католікъ din піацъ аічеа унъ „requiem“ пентръ осташії чеї морцї. ла каре аъ лъатъ парте тоатъ цепералітатеа, офіцірії de стабъ ші събалтернї, прекумъ ші фечіорії deосебітелоръ трупе. Унъ катафалкъ ашезатъ пе ун педестал форматъ din пъште, доае, ші трімбіце, ânкънцікратъ къ пірамиде формате тотъ din арме къ глоанце ân върфъ, din а къроръ голічіюне ешеа паръ de фокъ, ші къ статуе ânпъвъзате атрасъ атенціюнеа пъблікълъї асупра са.

List'a

atatu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Prin D-lu Protopopu din Zernesci Ioane Metianu:

D. Par. Ioane Comsi'a 5 fl. Ioan Baiu Jude 1 fl. Bartolomeiu Tipeiu 1 fl. Ioan Nogea 1 fl. Vladu Piscu 1 fl. Stanu Colesiu 1 fl. Alduleanu Metianu 1 fl. Ioan Danu 1 fl. Nicolau Badiu 1 fl. Ioan Tipeiu 1 fl. Nicolau Minea 1 fl. Ioane Garoiu 1 fl. Ioane Sierbu Colesiu 1 fl. Vladu Stravoiu 1 fl. Ioan Romanu 1 fl. Stanu Pana 50 xr. Nicolae Pana 50 xr. Vladu Danu 1 fl. Ioan Al. Colesiu 1 fl. Radu Piscu 1 fl. Ioan V. Danu 1 fl. Ioan Zing'a 1 fl. Ioan Dobra 1 fl. Ioan Senchea 1 fl. Nicolae B. Baiu curatoriu 50 xr. Ioan Comsi'a 1 fl. Ioan Spercheru 1 fl. Sum'a 29 fl.

Prin D. Colectoru in o parte a Comit. Cetatei de balta Basiliu Moldoveanu s'a tramisu la fundulu Asociatiune suma de 102 fl. v. a. dela mai multi DD. oficiali si privati, cari parte s'a inscrisu cá membrii ordinari, parte au contribuitu odata pentru totudeauna.

Cá membrii ord. sau inscrisu: Ioann Csergedi Jude prim. la Trib. Comit. in D. San. Martinu 5 fl. Ales. Darabantu Ases. 5 fl. Franciscu Gyárfás Ases. 5 fl. Basiliu Biianu Ases. 5 fl. Daniil Tamasiu Cancelistu 5 fi. Iosefu Capucianu protocol. 5 fl. toti din D. St. Martinu. Teodoru Laday Jude proces. Hususeu 5 fi. Macaben Popu Jude proces. Ernutu 5 fl. Samuilu Ratiu Ases. la forulu pupilariu Valea-Satului 5 fl. *)

Prin Dlu Protop. Ioane Tieranu dela Lipov'a s'a tramesu 10 fl. v. a. pentru o diploma dela marinimosulu D. Avraamu Pecurariu din Lippov'a.

Prin D-lu Secretariu primariu Georgie Baritiu s'a primitu tacs'a pentru diploma dela DD. Georgie Nic'a 1 fl. Apostolu E. Popu 1 fl. Dimitrie A. Popu 1 fl. Ioan G. Manu 1 f. Georgie N. Florianu 1 f. Antonie Balomiri 1 fl. Gerasimu Popoviciu 1 fl. Vasilie Baboiu 1 fl. toti din Brasiovu. Sum'a 8 fi. v. a.

Prin Dlu prof. gimn. din Blasiu Ioane Antoneli dela D. prof. gim. in Craiov'a Ioane Fauru 2 ♯. in natur'a pre lenga promisiunea de a contribui pre fiacare anu atat'a.

Prin D-lu Protonotariu din Comitatulu Solnocului de midilocu Georgiu Fülepp s'a tramisu in folosulu fundului Asociatiunei frumós'a suma de 233 fl. 60 xr. dela urmatorii marinimosi Domni si Comune contribuitoarie:

Alesandru Popu Jude cerc. Basesci 6 fl. 40 xr. Mihaiu Pap Juratu Comitatense 5 fl. Comun'a Berseulu de susu 4 fl. Comun'a Giurtelecu 5 fl. Comun'a Basesci 5 fl. Comun'a Urminisiu 4 f. Comuna Tamasesci 4 f. Comun'a Varti'a de diosu 2 f. 60 x. Comun'a Odesti 3 f. Comun'a Varti'a de susu 3 f. Comun'a Babtia 3 f. Comun'a Bicadiu 4 f. Danilu Vulturu parochu 1 f. Andreiu Simonc'a Jude Comun. 1 f. Simionu Pap Not. Com. 1 f. Ioan Ussianu Not. Com. 1 f. Vasilie Marianu Jude Com. 1 f. Gavrila Popu Jude com. 1 f. Stefanu Mog'a Jude com. 1 f. Comun'a Asoagiului de diosu 3 f. Comun'a Vartiti'a 1 f. Comun'a Stremtiu 3 f. Georgiu Szabo Jude comun. 1 f. Alexie Covaciu Not. com 3 f. Nutiu Szabo Jude com. 1 f. Comun'a Corni 3 f. Mitru Pap Jude com. 1 f. Daniilu Vanc'a Jude com. 1 f. Gligoriu Lungu jude com. 1 f. Comun'a Seliste 4 f. Onutiu Dragomiru jude com. 1 f Petru Tamasianu jude com. 1 f. Ioane Vajd'a Not. com. 2 f. Andreiu Papp Not com. 2 f. Filipu Ember jude com. 1 f. Nutiu Vasvári jude com. 1 f. Pinte Popu propriet. 1 f. Comun'a Asvagiului de susu 3 f. Ioane Maieriu deregat. de curte 1 f. Antoniu Buteanu Not. com. 1 f. Dimitrie Atimu Asvagiulu de susu 1 f. Ioan Popu juratu dein Domninu 5 f. Alexie Marchisu dein Cucen 1 f. Petru Popu dein Domninu 40 x. Gregorie Giurco dein Domninu 1 f. Vasilie Mica Not. 3 f. Alexie Hodosiu invet. 2 f. Simeon Marchisiu 10 x. Toderu Fogedeus 10 x Ioan Popu 1 f. toti din Cucen Iosefu Vajd'a protop. dein Popute-lecu 3 f. Gavrilu Vajd'a preotu dein Soimosu 4 f. Georgiu Popu de Illyésfalva dein Basesci s'a oferitu a contribui dela 200 f. 5 % pana la resp. Capitalu, prin urmare pre totu anulu 10 f. Comun'a Mojadu 5 f. Salavetz Sigmond 3 f. Comun'a K. Dersid'a 8 f. Daniel Pap K. Dersid'a pre totu anulu 2 f. 50 x. Vesceanu Gligoriu K. Dersid'a pentru totudeun'a 2 f. 50 x. Michailu Popu K. Dersid'a 2 f. Teodoru Contiu par. dein Girocut'a 1 f. Vasilica Farco jude dein Girocut'a 2 f. 50 x. Iuon Trufasiu Not. dein Girocut'a 2 f. 50 x. Comun'a Girocut'a 8 f. Egy Névtelen 1 f. K. Nagy Albert Hadad 1 f. Comun'a Chiesdu 10 f. Simeon Muresianu jude dein Chiesdu 1 f. Cemun'a Inciu 8 f. Vasilie Buciu jude dein Suciu 2 f. Cint'a (K. Nyires) 5 f. Gligoriu Selagianu jude in Cint'a 2 f. Curito (Ökörító) 5 f Sighetu 5 f. Comun'a Corodu 5 f. Lieberman Samuel Iegyző. (Notariu) 1 f. Bethlen János Iegyzö (Notariu) 1f. Lösa Károly Iegyzö (Not.) 1 f. Sántha György Iegyzö (Not.) 2 f. Petru Dragosiu par. in Secin 2 f. Partestang'a Mitru 1 f. D. Ioane Czicze Ases. de Sedria 10 f. D. Georgiu Fülepp protonotariu in Zilah 10 f. Sum'a totala 233 f. 60 xr.

*) Celialalti DD. contribuitori si binefacatori ai Asociatiunei, nu ni sau tramisu insemnati cu numele.

Np. 56–1 **Едіктъ**

Ніколае Todea din Mediaш фостъ ânвъторіъ ân Котъна Ржшпов, карале къ пекредінцъ, ânainte de треї анї, шаъ пъръсітъ пе леціта соціе Ана Іаповіч тот din Mediaш, ші пъ съ штіе локълъ петречерії сале; de време че соціа са аъ pidikatъ процес de despърцаніе асупръї се ândatoreazъ прin ачаста, ка дела датъл маї жос ânceътнатъ ân терминъ de унъ анъ ші о zi съ се презентезъ ânainтea респетівълъї Скаунъ Протопопескъ, къчї ла din потрівъ ші ânnefiinца лъї de фацъ се вор хотърж челе прескрісе de C. Канолне але Бісерічеї поастре дрепт кредінчосе.

Шарош 18 Октом 1862.

Administr. Ск. Протоп. гр. ръс. ал Трактълъї Mediaшълъї

Dionicič Kendi.

50—3 **Publicatiune de Concursu**

la premiulu de 50 f. v. a. alu Asociatiunei transilvane destinatu pentru fragari.

Pe temeiulu Conclusului adunarii generale coprinsu in articululu XIV. p. 2 alu siedintiei III. subscrisulu Comitetu publica prin acésta concursu la cele doua premii de cate 25 f. v. a. destinate a se dá aceloru agricultori romani, carii cu ocasiunea adunarii viitoare voru adeveri, cumca au cei mai multi fragari (dudî), prin carii se se póta 'nainta cultur'a de metase.

Concurentii la acestea premii voru fi datori se adeverésca prin testimoniulu legalisatu alu diregatoriei comunale, cumca

1.) Fragarii prasiti nu suntu saditi numai din a. 1863, ci din a. 1862 si 1861.

2.) Ca terenulu pe care se afla fragarii este proprietate a concurentului, eara nu cevá locu arendatu. Terminulu Concursului este defiptu pe 31 Maiu 1863.

Sibiiu, 24 Septemvre 1862.

Comitetulu asociatiunei pentru inaintarea literaturei si a culturei poporului romanu.

Nr 55—2

200,000 fiorini argintu de reuniune cá sortu nimeritoriu principale a sortiturei de premii de statu, garantate din partea statului.

Inceputulu tragerei de loteria este 19 Noemvrie c. n. a. c.

Castiguri principale: fl. 200,000, 2a fl. 100,000; fl. 50,000; fl. 30,000; fl. 25000; 2a fl. 20000; 2a fl 15000; fl 12000; 2a fl 10,000; 2a fl 5000; fl 4000; fi 3000; fl 2000; 117 a fl. 1000; 117 a fl. 3000; 6333 a fl. 100 etc. etc.

Fiesce carui sortu ise va dá pe lenga castigu inca si unu sortu liberu gratisu pentru sortitur'a urmanda; si toti sortii nimeritori se voru plati indata dupa inchierea sortiturei in moneta sunatórie, pecandu sorturile se potu plati cu banconote austriace:

Un'a obligatiune	originala	intréga	costa 8 f. v. a.
un'a jumetate	„	„	4 f. v. a.
unu patrariu	„	„	2 f. v. a.

Pentru estradarea punctuala a castiguriloru, precumu si pentru sortile libere concerninte, se se adresese directu la Biroulu principalu oficialminte concesionatu alu subscrisului.

Liste de tragere se voru da dupa tragere gratis.

Carl Hensler in
Francfurt lenga Main
Depotu Centralu privilegiatu de sorti.

54—2 **Concursu.**

Statiunea de Invetiatoriu in Scól'a din Seg'a Suburbiulu Aradului cu care e incopceatu unu Salariu de 400 fl. 6-° de lemne, cortelu cu gradina mare, devenindu vacanta, in urmarea determinatiunei Comunale se deschide Concursu pana 12/24 Noemvre 1862. Deci acei care voru se compete pe statiunea mai susu atinsa, suntu provocati recursulu cu documente despre absoluta Preparandia, si despre purtarea sa morala si alte cvalitati intaritu, adresatu catra subscrisulu, francatu sa sil tramita pana la terminulu prefiptu, ca-ci mai tardiu nu se va primi. in numele Comunei presiedintele

Ioann Arcossi.

Редактор респънзетор **Ioann Pau.** Едітъра ші тіпаріълъ тіпографіеї дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацівнea сефаче дп Сівіій ла еспедітъра фоіеі: пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, прін скріскрі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сівіій есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ите de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрeіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Inceрателе се плътескъ пентръ дитъіеса ôръ къ 7. кр. шірял къ літере мічі, пентръ а доза ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 87. Анълъ X.

Сібіій. 1. Noembpie. 1862.

Maiestatea Sa c. r. apostolica sa induratu prégratiosu cu préinalt'a decisiune din 2 Noembre c. n. a denumi pe profesorulu estraordinaru pentru Istori'a Austriei la Academi'a de drepturi din Sibiiu Ferdinandu Zieglauer nobilu de Blumenthal si pe Adiunctulu si suplentu u dreptului Romanu si dreptului feudalu totu la aceea Academia Dr. Leopold Pfaff de profesori ordinari la acelasi institutu cu sistemisatele salaria si adeca pre celu din taiu pentru Istori'a Austriei si a Lumei, éra pe celu din urma pentru specialitatîle avute pana acuma.

Sibiiu 30 Octom. Ne aflamu in placut'a positiune a inpertasi dupa „Sieb. Both.“ urmatoari'a scrisoare a Eselentiei Sale D. regescu Cancelariu aulicu transilvanu Contelui Nadasdy catra Eselenti'a Sa D. Comendantu supremu M. C. Contele Montenuovo. Nr. 4381. 1862.

Maiestatea Sa c. r. apostolica sa induratu prégratiosu cu préinalt'a decisiune din 3 Noembre a. t. a aplacidá pentru locuitorii Comunei Gur'a rîului nenorociti prin epizootii si focu unu imprumutu fara interesu de diece mii florini (10000) fl. v. a. pelenga asecurarea impotecaria si platirea in rate de diece ani, si celoru mai seraci, necapaci de cautiune locuitori o suma ajutatoaria de doe mii (2000) florini v. a. din préinalt'a vîestieria.

Despre cuprinsulu acestei préinalte decisiuni, amu onore a Ve face necesari'a inpartasire cu priviintia la telegramulu, ce a sositu sub 8 Sep. a. c. Nr. 597 catra adiutantur'a generala a Maiestatei Sale Imperatului si de acolo tramisu aicea cu not'a din 8 Septem. a. c. Nr. 3135 spre placut'a cunosciintia cu acelu adausu, ca totu odata pentru esecutarea préinaltei decisiuni, ce sa amintitu cu toata devotiunea, sa emisu necesari'a dispositiune catra regesculu gubernu.

Vien'a 5 Noembre 1862. Nadasdy.

Sibiiu 29 Octom. Vineri sér'a sosi din calatori'a oficiósa, ce o intreprinse in partîle nordice ale tierii, D. Comesloctiitoriulu alu Natiunei sasesci Conradu Smidt. In Calatori'a sa de inspectiune, precumu intieleseramu din fontana secura, cerceta D. Comesuloctiitoriulu institutele tuturoru confesiuneloru si arata multu interesu si pentru prosperitatea scóleloru nóstre populare. Cea ce inse este mai de insemnatu, precum amintiseramu inca la inceputulu calatoriei sale. Domnulu Comesu nu a uitatu, ca Universitatea nationale sasesca a decisu, cá preotîmei ortodocsu reseritene se se escinda unde este numai cu putintia portiune canonica; deci cu ocasiunea adunarii scaunale au pusu catra inspectori intrebarea, in catu mandatulu acesta alu Universitatii nationale sasesci a aflatu la organele esecutórie apretiuirea cuviinciósa, si vediendu ca obiectulu acesta nu sa luatu pretutindinea la pertractare cu aceea seriositate, cu care aru fi meritatu, a poftitu organele subordinate categorice, cá intrunu terminu hoteritu se'i astérna relatiune despre cele ce sau facutu in privinti'a acést'a. Avemu causa a sperá, ca dupa unu astfeliu de mandatu categoricu alu D. Comesu renduiéla Universitatii sasesci in privinti'a portiunei canonice pentru preotimea noastra nu va remanea litera mórta, ci cu atata mai curendu va pasi in viatia, cu catu D. Comesu luendu in puternic'a sa mana obiectulu acesta a sfatuitu totu odata organeloru subalterne, cá numai unde se poate, cu taierea pamenturiloru pentru dotatiunea preotimei nóstre se nu arete nici anima ingusta, nici mana avara, ci se dé atata catu preotulu sesi poata acoperi lipsele cele mai urginte. Audimu ca D. Comesulocutiitoriulu va intreprinde catu de curendu o asemenea calatoria si catra Orasti'a, apoi mai tardiu si catra Brasiovu.

Cu ocasiunea presentatiunei D. Neugeboren ca nou alesu parohu evangelico-luteranu in Avrigu au aratatu romanii locuitori in aceast'a comuna o dragoste deosebita catra confratii loru sasi si catra demnulu acest'a pastoriu sufletescu, ca-ci nu numai ca au luatu parte la primirea lui solemna, ci sau inbiatu de voe buna a contribui cu trasurele loru fara nici o plata si la mutarea mai susulaudatului parohu. Dé Dumnedieu ca acésta armonica conlucrare si buna intielegere intre aceste doe natiuni nu numai in Avrigu, ci pretutindinea se durese neincetatu si inprumutatulu ajutoriu se nu lipsésca nici o data dintre ele.

Cuventarea ce a tienut'o iuristulu D. Raeuciu Ilustritatei Sale D. Vice-Presiedinte **L. Basiliu Popu** cu ocasiunea serenadei in seara de 25 Octom. 1862. *)

Ilustritate!

Mare multiamita suntemu datori Maiestatei Sale pré bunului nostru imperatu, ca in lupt'a nóstra morala pentru egal'a indreptatire se indurà a ne tramite pe lenga ceialalti stalpi, cu carii se falesce natiunea romana, inca unu stalpu tare, pe carele se póte radimá natiunea cu incredere; deci: Se traiasca Maiestatea Sa imperatulu **Franciscu Iosifu!!!**

Ilustritate! Anim'a fiacarui romanu saltà de bucuria audindu de acestu actu prégratiosu; dar cu atata mai multu se bucura romanii Sabieni si cu deosebire tenerimea studiósa, fiindu asia fericiti de a Ve vedea in mijloculu loru. — Unu momentu a fostu de ajunsu, cá toti se fimu petrunsi de sant'a detoria, de a Ve manifestá intim'a nóstra adoratiune. — Fi dar' salutatu si beneventatu in mijloculu nostru. — Indemnulu nemarginitei noastre stime si veneratiuni, ce ne invapaiadia animele, nu este altulu, decatu numai insusirile cele eminente, care Ve caracterisiasa atata cá omu, catu si cá barbatu de statu: alipirea catra tronu, simtiulu de dreptate celu ne patatu si totudeuna conservatu si talentele cele rari, ce au constrinsu si debue se constringa si pe celu mai neimpacatu inimicu a Ve stimá.

Numai aceste cualitati nobile V'au castigatu increderea natiunei si a monarcului. — Ilustritate! Redicarea Ilustritatei Vóstre la rangulu de Vice-presidentu gubernialu este argumentulu celu mai invederatu, ca natiunea nóstra 'si are fiii sei, de carii se fia condusa in rendulu celorulalte natiuni culte si civilisate; ca romanulu poate se esiste fara de tutoratulu altoru natiuni, ca cu unu cuventu, virtutea strabuna, romana si cu acésta majorenitatea natiunei romane a reinviatu. Acést'a o recunósce astadi tóta Europ'a, tóta lumea civilisata, acést'a a recunoscut'o gloriosulu si cavaleresculu nostru mare Principe si Imperatu prin celu de eterna memoria actu din 20 Octombre 1860, prin carele, decretanduse egal'a indreptatire a tuturoru popóreloru de subu gloriosulu sceptru alu Austriei, si natiunea romana e chiemata de o potriva cu celelalte a conlucrá la prosperitatea edificiului comunu alu constitutiunei comune. — Ilustritate! nu potu a nu repetî, ca o nespusa bucuria neau petrunsu pe noi si pe tóta natatiunea noastra, audindu ca Ilustritatea Voastra a-Ti fostu acelu fiiu demnu alu natiunei, pe carele Maiestatea Sa bunulu nostru imperatu, luminatu de spiritulu santu, au benevoitu pré gratiosu alu imbracá cu o onóre, de carea de sute de ani altu romanu, cá romanu, n'au avutu parte. Acestu actu de indurare parentésca e destinatu de a umplea un'a din cele mai frumóse pagini a analeloru romane; acestu actu neau facutu se

*) In articululu Sibiiu 27 Octom. din N-rulu trecutu, a remasu din gresial'a culegatoriului ne amintitu banderiulu celu frumosu si insemnatu alu Boitieniloru, care a constatu din 35 calareti cu judele comunalu in frunte. R.

credemu, ca cu deplin'a eliberare si indreptatire a natiunei nóstre, ce atata amaru de tempu a fostu subjugata, nu mai e gluma, ca pascile reinvierii natiunale a romaniloru eari'si voru capata loculu cuveninciosu in calendariulu politicu alu natiuneloru libere. — Credemu Ilustritate, ba suntemu convinsi, ca Ilu tritatea Voastra sunteti acelu barbatu, carele condusu de dreptate si sprijonitu de natiune si de corifeii ei, nu va pausá pana nu va plantá paniru u egalitatii pe altariulu celu santu alu dorintieloru natiunei Romane. — De acést'a credintia si convictiune remaindu, si recomandandune si pe noi, ca pe niste mladitie aspiratoare, gratiei Ilustritatei Voastre promitendu-Va totudeodata cu tóta cordialitatea, ca faptele Ilustritatei Vóstre voru fi oglind'a fapteloru nóstre, Ve uramu Ilustritate din adenculu animei noastre o viatia lunga si fericita, cá cu tari'a de caracteru, cu virtutea cea innescuta Romanului, cu dreptatea ce o purtati in peptu-Ve se poteti intra urmatu de intrég'a natiune in limanulu celu doritu de seculi — Tie-Ve D-dieu si Ve povetiuiasca pe caile, ce Ve stau inca inainte deschise spre binele si fericirea natiunei nóstre, a patriei comune si intarirea tronului si a amorului intre colocuitóriele natiuni.

Domnulu Vice-presiedinte gub. Basiliu Popu Se traiasca!!!

Sabiiu $^{25}/_{10}$ 1862.

Legea finantiaria pentru anulu administrativu 1862 din 2 Noembre valida pentru totu Imperiulu.

Noi Franciscu Iosifu antaiulu din grati'a lui Dumnedieu Imperatulu Austriei, rege alu Ungariei si Boemiei, alu Lombardiei si Venetiei. s. a. s. a.

Aflamu cu priviintia la hotarîrea noastra, ce amu descoperitu in 17 si 19 Decem. 1861 ambeloru case ale cenatului nostru imperiale, cu invoirea loru si relative conformu cu § 13 alu legii fundamentali din 26 Februariu 1861 a ordiná precum urmese:

Art. I. Recerinti'a statului pentru anulu administrativu 1862 se ficsese pentru toate ramurile de cheltueli in sum'a de 388,772,222 fl. 94 x. din care sumele ce sau facutu evidente in partea din taiu a preliminariului de statu cadu pe singuraticele rubrici principale, despartiamente si subdespartiamente.

Art. II. Din recerinti'a de statu fipsata in Art. I. este acoperita prin constatatorele contributiuni si dari indirecte (un'a cu impositele estraordinarie in mesur'a de pana acum'a) apoi si prin alte ramuri de venituri ale statului o suma de 294,650,334 fl. De aci cadu cá venituri si erogate pentru singuraticele rubrice principali si despartiamente, acele sume, ce suntu aretate in a doua parte a urmatoriului preliminariu de statu.

Art. III. Sumele fipsate la recerinti'a pentru singuraticele rubrice principali, despartieminte si subdespartieminte, cu singur'a esceptiune a lefiloru de disponibilitate ale amploiatiloru si servitoriloru se potu intrebuintiá, numai in aceea rubrica principale, despartiementu si subdespartiementu.

Art IV. Sumele ce suntu la acoperire cá erogate fipsate la vreo rubrica principala seu despartiamentu, se potu intrebuintiá numai in aceési rubrica principale seu despartiamentu.

Art. V. Spre acoperirea deficitului ce sau aratatu in anulu administrativu 1862 de 94,121,888 fl. 94 x. corespundietóri'a mesura se retiene pentru o lege diferita.

Art. VI. Cu punerea in lucrare a legei presente este insercinatu ministeriulu de finantia.

Vien'a in 2 Noembre (c. n.) 1862

Franciscu Iosifu m. p.

Archiduc'a Reiner m. p.

Plener m. p.

la préinalt'a ordinatiune Br. de Ransonnet m. p.

Брецкъ 22 Октомбре 1862.

Epi cimgi totъ krestinъlъ ortodoksъ, din Orašъlъ postru o vie bъkurie, vъzmndъ pe bътржнii lorъ Parohi, ші atbii lor Kapelani, kъ Protopopъlъ lorъ дп frъnte D. Ioann Petrikъ дпnъlцmndъ rъgъčivni de tъlцътitъ la čerib, kъ ažъtъ Domnъlъ de se svъrši reparagia Bisericei, ші kъ dъnъ sfinцireа apei, ші stropireа kъ ačeasta, earъšї se nъtъ slъžі sfъnta Litъrgie. Sъb timpъlъ pričesni rosti D. Protopopъ enъ kъvъntъ, дп kare lъdъ evlavia krestinilorъ postrii, ші čerъ binekъvъntareа čerъlui asupra tъturorъ, kъ deosebire asupra čelorъ че kontribuirъ sъte mai дпsemnate la legътura Bisericei, de o skupъ de o totalъ rъinare la kътretъrъlъ de kъrmndъ дптъmplatъ. Dar totъ odatъ le pъse la inimъ o mai kъldъroasъ дпgrižire pentru дътinareа tinerimei skolare, doženi kъ dъxъlъ blъndeцelorъ ne čei nъpъsъtori, karii saъ nъ trimitъ ne prъpčі ші prъpčeleлorъ la skoalъ, saъ nъ plъtesk taksa skolarъ; apoi дndatorь ne toцi se fikseze Salarii koresпъnzъtoare pentru 2 дпvъцъtori, la čei 202 prъpčі harnici de skoalъ, adaogъ mai departe kъ дп srma Kopkъrsъlui deskisъ nъ se ivi nevoi enъ Individъ la staгia vakantъ de дпvъцъtoriš, kare este okupatъ de en Părinte Kapelanъ nъmai ka sъ nъ nъtimeaskъ tinerimea, petrekmndъ дп дптъperekъlъ nestiinцei.

Mai дпkolo дпkъnostinцmndъse krestinii postrii despre reaktivarea Mării Sale Domnъlui Konsiliariъ de skoale Dr. Павелъ Васичъ дп postъlъ sъu, se bedea zъgrъvitъ bъkuria pe feцele celorъ bine simцitori, ші se aъzea borbindъ:

„Bine kъ ni laъ dъrvitъ čerъl, ші prea bunъlъ Monarhъ, ka sъ nъ lase Skoalele noastre sъ kazь, či sъ se mai дптъré-skъ;— pre lмngь ačestea sъ timiжučéskь, ka ne deonarte sъ kapete ші дпvъцъtorii postrii din Kasele alodiale ші nъtmntъrile komunale ші дп sъkъime, ka ші дп nъtmntъlъ reцeskъ ші dakъ nъ kmtъ se dъ čelorъ de alte konfesiuni, makar ne žmtъtate. Astepтъmъ kъ perъbdare sъ bedemъ че resolуcie va da Inkliturъlъ nostrъ Magistratъ la čereреа дпvъцъtorilorъ postrii, ka sъ le dea ші lorъ din Kasa alodialъ kmte 100 фл. в. а., astepтъmъ zikъ sъ bedemъ fi va aša de mъrinimosъ ka Komuna Zagorъlui, kare aъ datъ enъ Nътmntъ komasatъ de 16 Гълете sътmnътъръ, ші kъ toate ačestea nefiindъ salarii mai mare de 80 фл. nъ se kapътъ Daskъlъ či okupъ stagia enъ Kantorъ xъbъskъ.*) Akumъ kredemъ kъ дпpalta ordinъčiune Гъverniaлъ din 13 Maiъ 1857 kare nъ se mai respekta de kътръ Dregъtoriile komunale, ші skunpale ear va дптra дп viaцъ ші ačeste nъmi vor mai bate jokъ de listele de absenгii kmnd le dъk дпvъцъtorii **) la toatъ lъna, kredemъ mai departe kъ ші Komunele noastre bisericesti de nъ vorъ meliora Salariipe dъskъlešti, ші nъ vorъ plъti regulatъ taksa skolarъ nъmai čei kъ prъpčі či ші čei fărъ prъpčі, Mъria Ca D. Konsiliarъ va propune дпpalтului Guvernъ, ka sъ arъnče la totъ fiorinъlъ de dažde kmte 10–15 kr. prekumtъ saъ fъkutъ ші дп alte părgi, ba azzimъ kъ ші дп Protopopiatulъ nostrъ la Lispъ saъ дпkъrkatъ 9 kr. la tot fiorinъlъ, dar dъrepe kъ Kolektorulъ de dažde fiindъ magiarъ nъ vrea sъi adune, nъmai ka sъ nъ poatъ цinea romъnii skoalъ, či sъ fie siliцi a čerčeta skoala sъkviaskъ. Aša se esprimъ Parohul reformatъ ші din večinъlъ Satъ Bikfalъ дптr'o adunare komunalь, kъ óre la čereреа romъnilorъ sъ dea čeva letne pentru ka sъші pidiče Kasъ de rъgъ seъ nъ? Sfatulъ ačelui Parohъ цirkumspekt fъ kъ nъ; či romъnii sъ čerčeteze Bisерika lorъ reformatъ, kъčі ші aša nъ stiъ romъnii limba lorъ romnmъ. Kъ ačestъ sfatъ nъ voi alta dekmtъ ka romъnii sъші părsaskъ leцea lorъ ші sъ treakъ la čea kalvinъ, prekumt trekъrъ de vreo 13 ani la vreo 70 de svflete, fiindъ kъ D-lorъ kalvini kunъnъ ne toцi karii nъi slobode Pravila ortodoksъ, prekumtъ aъ kunъnatъ дп anulъ trekutъ la Borosnyo kiarъ ne 2 frагi vitreni. Ačestea ші alte asemenea aъdъ de trei zile дпkoače borbindъse, o de ar afla nътmntъ bunъ sumnuna čea bunъ sъ podeaskъ kъ svtele, ші kredem kъ va ші podi dekmnd se fakъ deseле visitagii kanoniče kare prin sъkъime smntъ neapъratъ de lipsъ.

Una mai amъ de observatъ lмngь čele esmtърате ші aъziте din gura Dlui nostru Protopop, iш ačeea ese Kъrtičika Arhiereaskъ aša nъmitъ Instrukgia дпvъцъtorilorъ ші a Katehegilorъ, ačeasta vъzmndъo Parohii postrii bътржні, ші konoskmndъ responsabilitatea čea mare че se дпnune nъ nъmai Daskъlilorъ či ші Preoцilorъ, četindъ mai departe din Čirkularisъlъ Protopopeskъ, kъ aъ sъ studieze ačea Kъrtičikъ pre kmtъ ші Manъdъčereа Abecedarului дп kmtъ debue sъ denъnъ esamenъ дппaintea Komisarilorъ, че se vorъ trimite dela Episkopie дп vakangii, aъzimъ kъ toate ačestea се vъdъ pentru sfinцiile sale niште povъri kare nъ le potъ nъrta, fiindъ kъ totutъ apъsagi de slъbičiunea vътржпецelorъ. Deči kasъ nъ svfere tinerimea, či sъ prospereze дпvъцътura, vorъ sъ dimicioneze atmndoi Parohii bътржні, ші sь lase de Parohi ші Katihegi pe Kapelanii lorъ Alexie Verzea ші Spiridonъ Demianъ, karii saъ arътatъ destulъ de zelosi дп ale Skoalei ші Bisericei.

Dintre toate mai susъ дпširate, 'mi plъkъ ші bътъ la oki mai multъ ačea rmndъealъ Arhiereaskь din Instrukgia дп. vъцъtorilorъ, kъ saъ дdtrodъse kmntъrile bisericesti дп to-te zilele kmte enъ putrariъ de óru, mi Smtъta dъnъ prmnzъ

*) Ne miръmъ, 80 фл. ші atъtea bъkate din nътmntulъ dъrvitъ ne seata Дпvъцъtoriului, apoi skutirea de la miliцi sъ nъ fie дп stare a afla enъ дпvъцъtoriъ kapače. P.

**) Nъ дпvъцъtorii aъ sъ le dъkъ, či direktorulъ lokalъ. P.

четіреа Часловълві ші а Апостолълві, ан каре ераў маі пъцінь версаці тълці тінері din скоалеле пріпчіпале ші цімпасіале de кътъ чеі din скоалеле челе бъне котънале. Пе de ачестіа ам авзітъ кънтънd, орі четіндъ Псалмі ші Апостолъл ан Бісерікъ, пе кънdъ чеі din Цімпасіъ ня се ан кътетаў ла ачестеа de ші ераў компеціторі de стаціі дъскълесті, каўса се вede а фі къ пъ четеаў кърці бісеріческі чі пъмаі сколаре кь літере чівіле ші латіне.

Азі dънъ че цінь D. Протопопъ о шedінцъ кь репресептанціа Бісерічеі ші Ефоріа сколаръ плекъ пріп Сателе din Съкъіте съ ан трodъкъ Інстрънціа Епіскопеаскъ, ші пре ънde ліпсескъ анвъцъторіі, съ ансърчіпеze пе Преоці ка се ан чé-пъ кърсъл сколаръ ші аша съ пь рътжпъ тінерітеа din печі о котънъ фъръ анвъцътъръ. Domnъл сълъ пóрте ан паче. R.

Еффорь ал Скóлеі din Брецкь.

ГРЕЧІА. Проклатацівпеа рецітълві провісоріь din Атіпа сіпь: Регатълъ Гречіа. Рецітъл провісоріь ал Гречіеі кътръ Еліні. Копчетъцéнілорь! О політікъ сістетъ, че а вмілітъ паціопала demпітате ші а dscь ла стрікареа пъравърілор; о сістета а рецітълві, каре а апъсатъ стіма пептрь леціле Церіі ші копсчіпца четъцéнілорь а требвітъ съ ацінъ копвінцереа попорълві греческь асъпра лор ші съ тъпе пре ачеста ла рескоалъ. Пептрь ачеea аў ші ан чепътъ челе маі тълте провінчіі ачестъ таре опь ші ан момептълъ ачеста съптъ рескълате маі тоате епархіеле ші аў алънгатъ dірегъторіеле de пънъ акта; спріжініте de вітеза ші повіла арматъ аў ашezатъ dірегъторіі повъ. — Тот ачеea печесітате ші тотъ ачел волдь аў мънатъ ан поаптеа de ері спре астъзі ші попоръл капіталеі ла ръскоалъ, каре ствлъпдь кь попоръл din провінчіі ан патріотість аў черътъ рестърпареа ordineі копстътътоаре, ші армата, о кредінчіоасъ віціліъ, а пъстърьрі кредінцеі de жърътънтъ че і са ankредінцатъ дела пацівне ші а свсціпереі леціlорь – demna de пътеле арматеі гречешті, каре о анфрътсцецéзъ, а спріжінітъ інтрепріndереа попорълві, ші аетфеліь свът котъна коплъкраре са рестърпатъ конститътоареа ordine, декіарънdвсъ посесоръл тропълві de денвс ші дрептълъ de тощепіре а соціеі сале ла рецітъ de ръдікатъ. Din контра са ашezатъ ънь рецітъ провісоріь конститъторіь din D. A. Г. Българіс, ка прешedінте, К. Каппаріс ші М. Рьфос.

Прешedінтеле рецітълві ноь а формать ан ъртареа ачеаста ънь міністеріь din domпіі Теці Мапгіпа ка міністрълъ de фінапцъ, Т. Zаімі ка міністрълъ din лонтрь, Ал. Котъпdърос ка міністрът жъстіцієі, Dр. Мавротіхаліс ка міністрълъ de ресвелъ, С. Делігеоргі ка міністрът інстрънціпеі, Dр. Каліфронас ка міністрълъ de тарінъ, Б. Ніколопълос ка міністрът Кълтълві ші А. Diамантопълос ка міністрът афачерілорь стръіпе. Проблета, че а прімітъ рецітълъ провісоріь дела попорь ші арматъ, се кънpiпde ан свсціпереа конституціопалеі Монархіі; ан пескімбата рекъноштіпцъ, стімъ ші тълцътітъ пептрь челе треі марі пътері акротітоаре; ан свсціпереа атікавілелорь релаціпні але статълві кътръ тоате челелалте; ан чеа маі грабпікъ конкіетаре а адвнъріі паціопале ші ан пъзіреа ліпіштеі ші а рънdълві вън ан тітпъл ачеста, рецінъndь леціле статълві ан вігóре. Ачеаста облігацівне врет ші поі съ о анпліпітъ кь тоатъ кредінца ші девоцівпеа, фііndь гата а пъпе domпіа поастръ ан dіспосіцівпеа конститъціопалеі адвнърі паціопалі. Ка ансъ ачестъ таре ші сфънтъ опь съ се поатъ дъче ан сфършітъ требве съ се свсціпъ патріотість тътърорь; поі даръ апелътъ ла патріотість вострь ші ашептътъ дела воі пъпътаі свсціпереа ordineі легале ші а ліпіштеі, чі ші ачеea абпегацівне de сіпе, каре тотъ dевна а dістінсь пе пацівпеа гречеаскъ ан епочіле крітіче але трекътълві, ші астфеліь сперътъ, къ потерніка тъпа а Прétарелві, каре пічі одать пь са трас ландеръпть дела патріь, ва спріжіні пъсвінцеле поастре челе слабе ансъ сінчере ші ва ампьрці бінекъвънтареа са повлві ачестві опь, консолідъndь нова ordine а лъкрърілорь спре глоріа пацівпеі гречешті. Атіпа 11 Октом. 1862.

Прешedінтеле рецітълві провісоріь — Българіс — Міністрі.

Жърналъл din Ромъпіа „Реформа“ адвче о кореспопdінцъ din газета Bicantic кь датъ Атіпа 11 Октом. 1862 ан каре се dескріе рескълареа din Гречіа ланъръ'п modь, че пь лат афлатъ пріп жърналеле цертапе, дрептъ ачеea о репродъчет ші поі ан тотъ копрінсъл еі:

ПРОКЛАМАЦІЪNEA

Гъверпълві провісоріь алъ Гречіеі.

Атепа, 11 Октомвре.

Елепі! Рътъчівпіле пацівпіі аў фостъ аскълтате кь воіа Провединцеі. Попорълъ ші армія ан впапімітате аў рестърпатъ dінастіа лві Отоп. Българіс, Капаріс ші Рьфос.

Прешedінте D. Г. Българіс.

Пріп телеграть аці афлатъ челе ландтъмплате ла поі. Астъзі въ dаў кътева атъпънте. Маі ландтъй са революатъ гарпісоапа din Воніца (ан Акарпапіа). Інсърекдівпеа са ландтінсъ трепатъ ан баталіопълъ лві Родіті ла Патрас, ан тóте гарпісоапеле голфълві Коріптеапъ ші ла Місолънгі. Ачесте съірі аў дескъраціатъ пе гъверпъ каре павеа пічі о ландкредере ан гарпісоапа Атепеі. Ері сеаръ са революатъ сътепіі de ла Mandра, Елевсіпа, Мегаріda,етс. ші телеграфълъ къзъ ан тъпеле революцівпіі, саў а фостъ рънтъ.

Ан ъртъ гъверпълъ са дескъраціатъ кь тотъл ші се сфършіа ан консіліърі.

Рецеле ші Реціпа ера ан кълъторіе кь міністрълъ Катіокос. Стірітеле ан капіталь с'апріndеаў din момептъ ан момептъ маі тълтъ ші ideea d'o революцівпе а арматеі ера маі сікъръ. Гъверпълъ, ан деспераре, ърта пе'пчетатъ консіліърile ла міністеріълъ de ресвелъ, ландкрезънdвсе пъмаі цепdармеріеі.

Ла 2 оаре dъпе амеазъ-zі са ландкісъ міністереле ші тóте стабіліментеле пъбліче, афаръ din міністеріълъ de ресвелъ, ънde міністрії ераў адвнаці пекърматъ. Ан фіпе, ла 10 óре сеара са dатъ семпалълъ Революцівпіі ан капіталъ, ші ан тóте пърціле орашівлві с'авzіа пекопteпіте детъпърі de пъсчі. Армата а статъ маі ънтжіь indіферінте ші спектаторіь пепъсъторіь алъ евепетінтелорь, фъръ съ попреаскъ гloателе попорълві че стръбътеаў вліціле кь аклатацівпі; dар пе ла тіezълъ попції а ландкепътъ Революцівпеа арматеі; компаніеле de патрале, кавалеріа, потпіърії, артілеріа, інфапteріа ші 'п цепере тоатъ армія ера ан плінъ революцівпе. Цепdармеріа ретасъ сінгъръ, се 'пчеркъ а фаче чева арестърі, еар въzжndь къ ера песте пътінць, се ретрасе ші dжпса, ш'астъ-фелъ се сфърші Революцівпеа фър' а авеа а депланце нічі о сінгъръ вікtімъ; пе ла ревърсатълъ zіорілорь са форматъ гъверпълъ провісоріь. Палатъл фь ландать окънатъ de гъверпъ, ланкопцівратъ de попорь ші de арматъ. Тоці черь къдереа лві Отоп ш'а dінастіеі Бавареcілорь. Нічі о неоржndвіалъ, нічі ънь жафь, деплінъ ънітате ш'амічіціе ландтре попорь ш'арматъ.

Гъверпълъ провісоріь са адвнатъ ла Катеръ, кь къціва Сепаторі ші алте персоапе але опосіцівпіі ші се пъzесче de сътéпі армаці. Міністрії ретасеръ пжпъ dімінéцъ ла міністеріълъ de ресвелъ, dар пе ъртъ сасквпсеръ dъпъ че аў фъкътъ ънь протестъ ші лаў датъ ла амбасадорії пътерілорь стръіпе.

Ан тоате пърціле сънтъ рънdікате стіndарde рошіі, ші солдаці порть пе капълъ лорь папгліка рошіь.

Гъверпълъ провісоріь са декларатъ ан контра dінастіеі лві Отоп ш'а Амаліеі ші ан контра dінастіеі Баваресе, ш'а отърмтъ се пь прітеаскъ нічі ънь фел de копчіліаре, чі съ кавте ан алтъ парте пе свчесорілъ тропълві.“

Din ачеаста сар ведеа, къ стрікъчівпеле, че zікъ жърпалеле цертапе, къ сар фі фъкътъ ан палатъл рецескъ, ші ан грънdіna рецінеі, déкъ пь саў ландтъмплатъ маі тързіь, пь ар фі адевърате.

Прекът се авde ар фі кь ландчепътъл лві Dечетвре съ се цінъ ан London о конференць din партеа пътерілорь окротітóре спре консолідареа афачерілор гречешті. Кът къ Франціа ші Англіа консънъ dеплін ан честівпеа гречéскъ се адевереште din тóте пърціле, ші чіркъларъл лві Росел, каре ескліde дела кandідатъра пептрь тропъл греческъ свкчесорії dінастіелор окротіторіе, съ се фіе фъкътъ ан конделецере кь Тълеріеле. Ла конференца din Londonь ан честівпеа гречеаскъ аў съ се ландвіте ші алте пътері, адекъ Австріа, Првсіа ші Італіа. Апоі поате къ се ва ландвіта ші ънь репресептантъ ал порції. Амбасадоръл францозескъ din Констаптіпополе съ фіе ші къпътатъ ландрептаре, а ланштіінца рецітъл търческъ, къ кабінетеле din Паріс ші Londonь пь ворь ландтревені ан Гречіа пъпъ атънчі, пъпъ кънdъ гречії се вор рецінеа дела тоатъ ландтрепріndереа перекліторе de ландтрецітатеа Търчіеі. Ші пъпъ ворь пъстра облігацівпеле фінапціале але лорь фацъ кь пътеріле.

Notiце Dіверсе.

— „Concordia“ адвче штіреа къ Маіестатса Са ч. р. ар фі денътітъ пе D. Капопікь Іосіфь Поп Селъцеапь de Епіскопь гр. католікь ан въдввіта епархіе a Орadіеі марі.

— Dътінекъ dъпъ амезі dъпъ 4 оре a арсь аічеа ан вліца рівлві чеа таре ън шопрь векіь че ста ландеръпътъл zідърілорь. Норочіре, къ токтаі атънчі въпътъл чел таре, че пе свпъръ маі біпе de о съптътъпъ, пь бътеа.

— Dietele ăn aşa numitele ţeрї dinkolo de Лaiя se vor ţinea dupъ kum sъnt patenta ămpъrътéskъ din 4 Noem. k. n. ăn 10 Dekemвre k. n.

— Ăn Biena ca ăntîmplatъ faima kъ ăn Tesaliа şi Epirъ sar fi pъskutъ mişkъrї revoluţionarie.

— Konstituţionalulъ espримъ ăntrun artikul despre chestiunea grekéskъ, speranţa, kъ grekii vor alege pe noul lor suveran konformъ doriнţelorъ adevъraţilorъ lorъ amiчi.

— „La France“ zice, kъ dupъ ştirї din Atina, reşitulъ provizoriu grekeskъ vede greutъţile şi kъ el konsunъ pentru monarhiъ, kъ ăntîi partitulъ republikan este puternikъ şi vré sъ formeze un stat federativъ şi sъ aducъ provinţiele turkeştї mъrţinatе. Acestъ partitъ speréze a reskula Epirulъ şi Macedonia şi kъ ăncetulъ pe toţi kreştinii pănъ la Dunъre.

— Dupъ „Patrie“ reşitul provizoriu al Greciei ar fi ăntîtatъ pe Klapka şi Tîr ka sъ mérgъ akolo, şi kъ ei arъ fi rъsunsъ deputaţilorъ, kъ numai atunчi vorъ oferi spadele lor spre disnunere, kundъ vor fi rekiraţi de reşitulъ regulatъ al ţerii.

— „Herm. Zeit.“ zice kъ Man lui Stan Vladъ, Zaharia lui Zaharia şi kъ alţi trei soţi din Poplaka ar fi fratъ ăn 9 Oktom. 1862 din jocъ de Stan Porчilorъ ăn Platoш 5 karъ de lemne de fagъ. Amъ dori sъştimъ ceva mai apriat despre aчésta ăntъmplare.

— „S. Bot.“ şi „H. Z.“ érъşї ca anukatъ de rъşinъreni, kъ jefuiskъ pădurile Чiunъdiorenilor. Sperъmъ kъ vomъ primi o informaţiune deslucitъ despre aчeasta ăntъmplare.

„Srbobran“ vré sъ şie, kъ dupъ ştirile, ce le are din Biena, konчesiunea pentru ţinereа kongresului sъrbeskъ kare sъ se okupe kъ trebi naţionale şi bisericeşti, va eşi kъt de kurundъ.

— Toate jurnalele sunt pline de polemiчi despre chestiunea konstituţionale şi ăncurkarea kъ ungurii.

— Ăn Kasino greceskъ din Konstantinopole saъ ăncuiерat grekii la alegereа deputaţiunei ce are sъ mérgъ la Atina. O sutъ de tinerї saъ ăndemnatъ ăn locuinţa ambasadorului greceskъ şiaъ spart ikoanele Maiestъţilorъ grecheştї.

— „Herm. Zeit.“ aduce o ştire din Oruţia, dupъ kare sar vedea kъ D. jude grecskъ Domжia ar fi resignatъ, şi kъ ăntre magistratualї sar fi puskut un konflictъ.

— Ţeneralul de artilerie Baronul Kulouţ sъ nu fie miratъ ăncъ, чi aъ fostъ numai lesinatъ.

— Monitorul zice ăntrun artikul kъ revoluţiunea grekéskъ nu numai kъ nu a trъntitъ pe regele, чi a ăngiţitъ şi tronul.

— Foile din Turin publikъ o skrisoare a klerului italianъ kътrъ C. Părinte, ăn kare Piu al 9-lea este rugatъ sъ abzikъ puterei lumeşti. Aчeasta skrisoare este subskrise de 8943 de individi şi konkomitatъ de o relaţiune a lui Pater Pasaglia, ăn kare se dъ deslucire despre numerulъ şi baza preoţilorъ karii aъ subskrisъ aчestъ aktъ.

— Se dovedesute din toate părţile, kъ reşitul franţozeskъ, a trimisъ o notъ diplomatikъ despre kausa romanъ la Turin, aчeasta notъ sъ fie punctulъ de esire al unei pertraktъrї kъ Italiа.

— „Srb. Dnev.“ aduce ştireа, kъ o parte dupъ a Karansebeşului a arsъ.

— Asoţiaţiunea Musеului transilvanъ va ţiné ăn Klujъ ăn 24|12 şi 25|13 Noemвre adunareа ţeneralъ, a kъrei program este publikatъ.

— Lui „Pest. Lloyd“ se skrie din Biena kъ ăn posiţiunea politikъ numaiute ăncuetъ ăncъ ăncetnatъ skimbare, kъ observatorii atenţi o vestesk kъ preчisiune, kъ atmosfera politikъ este ăngregatъ kъ skimbъri şi fulgerele redukъtoare la aчeste se skimbъ nekontenitъ, kъ situaţiunea ce atinge ăncordareа inimilorъ are oareşi kare asemъnare kъ aчel skurtъ timpъ nainte de konkiemareа provizoriului ăn Ungaria, kъчi prekumъ se aşepta atunчi ăn totъ momentul mъsurї xotъrжtoare, kare se adukъ o strъformare a lukrurilor, aşa se vede şi astъzi nonderoase skimbъrї ăn Situaţiune şi ăncъ spre porочire ăn direcţiune kontrarie ăndukъtoare, kъ astъzi ka şi atunчi domneute чestiunea ungureaskъ situaţiunea u. a.

— Jurnalele skriu, kъ şi ăn Uzon şi ăn Feldioaru şi eri ăn Чiunъdia aъ arsъ mai multe kъsї.

— Ăn Sibiiu domneute de vreo 12 zile un vuntъ, kare adece deţenereze ăn orkanъ.

Nr. 55—4

200,000 fiorini argintu de reuniune cá sortu nimerito riu principale a sortiturei de premii de statu, garantate din partea statului.

Inceputulu tragerei de loteria este 19 Noemvrie c. n. a. c.

Castiguri principale: fl. 200,000, 2a fl. 100,000; fl. 50,000; fl. 30.000; fl. 25000; 2a fl. 20000; 2a fl 15000; fl 12000; 2a fl 10.000; 2a fl 5000; fl 4000; fi 3000; fl 2000; 117 a fl. 1000; 117 a fl. 3000; 6333 a fl. 100 etc. etc.

Fiesce carui sortu ise va dá pe lenga castigu inca si unu sortu liberu gratisu pentru sortitur'a urmanda; si toti sortii nimeritori se voru plati indata dupa inchierea sortiturei in moneta sunatória, pecandu sorturile se potu plati cu bancnote austriace:

Un'a obligatiune	originala	intréga costa	8 f. v. a.
un'a jumetate	„	„	4 f. v. a.
unu patrariu	„	„	2 f. v. a.

Pentru estradarea punctuala a castiguriloru, precumu si pentru sortile libere concerninte, se se adresese directu la Biroulu principalu oficialminte concesionatu alu subscrisului.

Liste de tragere se voru da dupa tragere gratis.

Carl Hensler in
Francfurt lenga Main
Depotu Centralu privilegiatu de sorti.

59—1 **Concursu.**

Pentru ocuparea posturiloru de Invatiatori in Statiunile vacante la scólele populare, romane ortodocse res. in Tractulu Iliei, se deschide Concursu, pana in 14 Noemvrie a. c. pentru urmatoarele statiuni:

1 Csertejulu de josu cu salariu anualu de 100 fl. v. a. 85 ferdele de bucate, lemne, si cuartiru.

2 Zaam cu salariu de 130 f. v. a. 80 ferdele bucate, lemne, si cuartiru.

3 Gurasad'a cu 120 f. v. a. bucate 80 ferdele, lemne si cuartiru.

4 Oppidu Ili'a cu salariu anualu de 168 f. v. a. lemne si cuartiru.

Doritorii de a ocupá vreunulu dintru aceste posturi, au a se adresá la subscrisulu pana la terminulu prefiptu, cu documente:

1 Ca suntu Romani de religi'a ortodocsa resaritiana.

2 Cu Attestate ca au absolvatu celu putinu 4 clase normale, si cursulu Pedagogicu in Institutulu Diecesanu.

3 Adeverintie despre purtarea morala. Si aceste pana la prefiptulu terminu. spre a se potea trimite Esellentiei Sale Prea sfintitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parintiasca intarire. Ili'a 22 Octomvrie 1862.

Inspectorulu Schóleloru Distrtctuale in Tract. gr. res. alu Illiei.

Ioanne Orbonasiu Protopopu.

57—1 **Publicatiune de Concursu**

Pe patru Stipendia de 315 fl. pe doue de 84 fl. si pe patru de 63 fl. totu in valuta austriaca, si tóte dein Fundatiunea Romontiana, iara pe 1 de 52 fl. 50 xr. v. a. dein Fundatiunea Babiana. —

Recurentii la acestea Stipendia, voru avea pana in 1-a Decembre a. c. dupa Calendariulu nou, a produce inaintea ordinariatului Metropolitanu Greco-Catholicu alu Albei Iuliei dein Blasiu: —

a) Carte de Botediu, si de impunsu de Versatu. —

b) Testimoniu dela Medicu, despre starea Sanitatei. —

c) Adeverintia desp e Saracia, si: —

d) Testimoniu despre progresulu facutu in studia, si despre moralitate. —

Datu Blasiu 1-a Novembre 1862.

Dela Ordinariatulu Metropolitanu
Greco-Catholicu. —

58—0 **Konkurs.**

Ăn komuna Doklen ăn Eparhia Vereţeului, Protopresviteratul Bapadiei e vakantъ postul de ăndъţetoriu romъneskъ. Emolumentele anuale sunt 73 fl. 50 kr. v. a. ăn bani gata, 15 meţi de grâu, 15 meţi de kukurudzъ 50 punţi sare, 15 punţi lumini, 100 punţi slъnini, 10 stanjeni de lemne, 2 lanţe de pъmuntъ şi kortelulъ liberъ.

Doriторii aъ a subterne rekursurile sale aчelui Konsistoriu, alturundъ kartea de botezъ, adeveriнţele despre harnicиile sale, despre survisurile nunъ aktъ şi despre nurtarea morala şi moralъ nunъ ăn 11-lea Noemvrie a. k.

Konsitoriulъ Eparhiei Vereţeului.

Redaktor responsabilu **Ioanu Rau.**

Editura şi tiparulъ tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї не септемънъ: Жоia ші Dомінека. — Препъмерацїонea сефаче дп Сібіїь ла еспедітора фоіеї не аффаръ ла ч. р. поще, къ кані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедіторъ. Преціза препъмерацієї пентра Сібіїь есте пе ап 7. фл. в. а. сар пе о жъмет ите de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілванієї ші пентра провінчеле din Монархіа пе ап ап 8. фл. сар пе о жъмътате de апь 4. фл. в. а. Пентра прінч. ші церї стрѣіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентра дптжіса ора къ 7. кр. мірал къ літере мічі, пентра а доза ора къ 5½ кр. ші пентра а треіа ренеціре къ 3½ кр. в. а.

Nro 88. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїь. 4. Noembpie. 1862.

Nr. Cons. 810|1862.

Cercularіulu Archierescu catra Diecesa.

Astadi amu primitu dela Inaltulu Gubernu alu Tierei sub 3-lea Noembre a. c. Nr. 26155. urmatórea impartesire:

„Maiestatea Sa ces. reg. Apostolica sau induratu a emite preagratiosu din Schönbrunu in 18 Octobre a. c. la manifestatiunile si rugamintile, ce se asternura in numele natiunei romane ardelene la Loculu preainaltu in 7-lea Noembre si 10 Decembre 1860., si in urm'a conclusului adunarei nationale ti enute cu concesiunea mai inalta in Sibiiu in $^{1}/_{13}$—$^{4}/_{16}$ Ianuariu 1861. — urmatoarea Resolutiune preainalta:

„Precandu ordinediu Eu, cá se se descopere „natiunei romane a Ardealului indestulirea mea „pentru documentarea loialitatei, credintiei, si ali „pirei ei catra Cas'a Mea Domnitóre, si catra legi„le fundamentale de Statu sanctionate de Mine, „Cancelari'a Mea aulico-transilvana are la aster„nerea grabinda a propusetiuniloru sale, des„pre compunerea si conchiemarea Dietei ardelene, „a supune unei precumpaniri noue propunerile „si cererile desvoltate in privinti'a acést'a in a„cele representatiuni, si dupa ascultarea reges„cului Gubernu ardeleanu a Mile asterne Mie pre„langa opiniunea sa.

„Regularea legale a referintieloru juridice de „Statu ale natiunei romane, si a Confesiuneloru „ei, are a formá un'a dintra cele dintaiu probleme „a celei mai de aprópe Diete transilvane.

„Parerile si dorintiele natiunei romane in pri„vinti'a intrebuintierei oficióse a diferiteloru limbi „ale Tierei, suntu luate deja in consideratiune „prin mesurele aduse de catra Cancelari'a Mea „aulico-transilvana la esecutarea Hartiei Mele de „mana din 21 Decembre 1861., prelanga care „are de a remanea deocamdata pana la definitiv'a „decisiune pe calea Legislatiunei".

„Aceast'a prea inalta gratiosa Resolutiune regeasca Vi se aduce la cunoscinti'a Eselentiei Tale cá unuia dintra Presiedintii adunarei nationale romane tienute cu prea inalt'a concesiune in anulu 1861. la $^{1}/_{13}$ pana la $^{4}/_{16}$ Ianuariu".

Candu grabescu a Ve publica aceast'a preagratiósa Resolutiune imparateasca, ce miau umplutu inim'a de bucuria si mangaiere, atunci crediu tare, ca intielegandu Voi Iubitiloru! acestu mare cuventu imperatescu si inimile Vóstre se voru umplé de bucuria si mangaiere. Veniti dara cu totii se multiemimu Imparatorului nostru **Franciscu Iosifu I.** pentru aceasta preagratiósa Resolutiune, si sei remanemu pentru totdeauna credinciosi si ascultatori, rugandu si pre Dumnedieu, cá sei dee sanatate statornica, pace Imparatiei, si biruintia asupra contrariloru, si asia bucuri'a si mangaierea noastra de astadi se o eternidiamu cu cantarea de multiamita, cantandu lui Dumnedieu:

Marire celui ce neai aratatu noa lumina, Marire intru cei de susu lui Dumnedieu, si pre pamantu pace intre ómeni buna voire, si c. a.

In fine, eu cá unulu dintre cei doi Presiedinti ai aduneriloru nóstre nationale dorescu, ca spre publicarea solemne a acestei preagratióse Resolutiuni imparatesti se se tiena Congresu nationale catu mai curandu, despre care Ve voiu face incunostintiare la timpulu seu.

Fiindu cu binecuvantarea archiereasca

Alu Vostru

Sibiiu in 2-lea Noembre 1862.

de totu binele voitoriu

Andreiu

Episcopu.

Despre лецеа електораль трансілванъ а фостъ дп „O. D. P.ª ърмъторіль артікль. Лецеа електораль трансілванъ din 1848 есте есакть форматъ dпъ спетъль лецеї електорале ънгърещті тотъ din ачель апь. Dпъ ачеea лецe електораль съптъ ла алецере дпдрептъцїцї: 1 карії аь о касъ саь ънъ локъ дп прець de 300 фл., 2 тоцї месеріашії, негъціторії, фабріканції de cine стътъторі; 3 карії аь din посесіънea лорь de имъжнтъ сеь капіталь ънъ венітъ анъаль de 100 фл. 4 бърбацїї інтеліцінцї, прекумъ Докторії, апотекарії, інцінірії ш. а.; 5 четъцénії de пъпъ акума a четъцілорь. Маї департе се зіче дп §. 4 алъ артікълълї de лецe doї: „дп Комітате, дп цінътъль Фъгъраш ълї ші дп сказпеле съкъещті съптъ ла алецере дпдрептъцїцї: a) тоцї ачеіа, карії дп дпцелесъль артікълълї de лецe 12 din апъль 1791 аь авътъ дрептъль de вотатъ дп конгрегацїпеле комітатенсе ші аь фостъ дпдрептъцїцї а лва інфлъдінцъ ла алецереа депътацілорь дієталі. . . . c) дп комъне, каре пь съптъ провъзъте къ магістратъл організатъ, тоцї ачеіа локзіторі, карії атъсъратъ реґістрълї de дape пе апъль 1848 афаръ de дapea капълї, съптъ дпкъркаці къ o дape чел пцінь de 8 фл." Е бътъторіь ла окі къ дпкеіетъра a) a артікълълї ачестї de лецe, a пъстратъ аша пъмітеї повілімі de жосъ, прекумъ са фъкътъ ші дп лецеа електораль ънгъréскъ, тоталъл дрептъ de алецере. Ачеаста есте ъна dintre ачеле арістократіко-демократіче ордині, каре челорь стрѣіні требъе съ апарь фórte кріоась ші каре тотъші ресълтъ аша патъралменте din пропріа десволтаре a віецїї конституцїонале ънгърещті. Ші прекумъ естретеле тотъ деъна се атінгъ, аша е ші аічea. De ші din ръсъріть арістократікь, есте ачéста оръндзіалъ тотъші o ъкать de suffrage universel, къчї ea дпгъдзе дрептъль de алецере ла мії, каре дабеа ар пътea кореспънде алт феліь кондіцїпелорь лецеї електоралі. Се поате дaръ зіче, къ ачееа, че се паре дп лецеа електораль арістократікь, есте пропріе демократікь.

Асъпра ачестеї леґі електорале са фъкътъ обіекцїї, къ пь ар пърта десълъ сокотél черіпцелорь попълацїпеї ромъпещті, къ пентра аґіторії de ачéста націоналітате чепсълъ de 8 фл. арь фі пре съсъ, ші пентра ачееа са датъ черере Баронълъї Кетену, ка дп чепсълъ de 8 фл. съ се кънпіндъ ші дapea капълї. Ші фіндь къ дъпсълъ рефъсъ ачéста, са ретрась din постълъ съь, ші дп зілеле челе din тъіь але повълї реґімь еші ънь автографь дмпъръtескь прél.пaлтъ дататъ din 11 Септемъре къ ачееа діспосіцїпе, къ, „дп чепсълъ че есте de a се фікса къ 8 фл. съптъ a се контраце тоате дъріле дірепте, аібъ еле орї че пъте." Пе база ачестеї повъ дечісівнї есте акъта конскріпцїпea дпкеіатъ ші a датъ ресълтатълъ, къ ла аплікареа модълї честіонатъ сар ърка пътерълъ дпдрептъцїцілорь ла алецере ла 84—88000. Къ ачеста ва стръбате дрептълъ de алецере дестълъ de афъндь дп попорълъ маї de жосъ, дпсъ тотъші дпкъ пь аша de афъндь, ка астфеліь ънь елементъ національ съ капете препондерацъ асъпра алтъіа.

„Botschaft." аре ън артікълъ дптітълатъ „Ла сітъацїпea дп Ънґаріа ші Трансілвania, скрісь de ънь ънґър, дп каре се зіче, къ деакъ doї метърії дптро фамілїь кадь дп дискордіь

ші петіжлочіта лорѣ конделеџере есте лнтрерѣптъ, атѣнчі се лнтѣмплъ de амічіі десвінателорѣ партіте лнтре ла тіжлокѣ ка тіжлочіторі ші къ пріп пре́ тареле зелѣ а ле лнвъка, лнгреопе́зъ доріта конкордіѣ а метврілорѣ фамілієі, ші къ каѣса къ пънъ актта пѣ а сѣкчесѣ лнвоіреа лнтре Аѣстріа ші Ѣнгаріа есте ашіждереа а о кѣта лп лнпреџівъреа ачѐста, ші de ачееа ар авеа фіештечіне, кърѣіа зače ла іпітъ лнпъкареа, съ пъзѣіаскъ ші лѣкре лнтраколо, ка съ се адѣкъ маі апроапе факторі de кънетеніѣ ші съ се гръбе́скъ лнџелеџереа ші лнпъкареа. Зіче маі de парте къ спре ачеаста аветѣ печесітате лнаінте de тоате de o літъ дескіс съ ші de o конріндере а лѣкрѣрілорѣ дрептъ ші пе пъртініторе а речіпрочілорѣ претенсіоні, къчі пънъ актта а афлатѣ аџіџареа ші патіта пре́ тѣлтъ храпъ.

Партітѣлѣ ліберальѣ ал Ѣнгаріеі „зіче маі de парте“ каре лп пріпчіпѣ стъ маі апроапе de оаменіі конститѣџіонеі аі Аѣстріеі, аѣ пѣрчесѣ дела ачееа інтѣіџіоне, къ D. Міністрѣ de статѣ Штерлінг ар пъсъ съ пітіче́скъ тоатъ віаџа політікъ ші автопотъ лп Ѣнгаріа. Лп време че партітѣлѣ челъі din тъіѣ а фостѣ спріжінітѣ лп ачееа кредінџь; къ Ѣнгаріа вре́ съ лнтемеіезе біпеле съѣ пе рѣіпеле конститѣџіонеі din Феврваріѣ. Лп фіне кѣ маре сілінџъ ам вепітѣ пънъ аколо, ка съ лпчепетѣ а ведé din атѣеле пъргі рътъчіреа поастръ ші ачестеі конвінџері аветѣ de а тѣлџъті, къ лп тітпѣлѣ челъ маі поѣ пеа сѣпрінсѣ ата de воіосѣ реавантѣлѣ лп сітџетънтѣлѣ Ѣнгаріеі. Апоі демѣстръ, къ тръгъпареа лп солѣџіонеа честіонеі аѣстіако-ѣнгаре пѣ се афлъ лп фортале ші матеріале гревъџі чі лп іпімі, къчі даѣеа а прінсѣ ръдъчіпі кредінџа лп Ѣнгаріа, къ Монархѣлѣ есте аплекатѣ церіі ші делок са фъкѣтѣ din тоате пъргіле о тішкаре, каре пóртъ лп сіне тѣгѣріле лнпъкърії, ші поате къ din алта парте а възѣтѣ ші реџітѣлѣ, къ Ѣнгаріа пѣ вре́ съ zидéскъ конститѣџіонеа са пе рѣіпеле конститѣџіонеі аѣстріаче ші деакъ арѣ џіпé въртосѣ de адевърѣлѣ ачесторѣ септіпце, атѣнчі лнпъкареа есте съвършіцъ лп спірітѣ, форма еі требѣе съ се афле ші се ва ші афла.

Коптіпъ апоі респопаментѣлѣ съѣ ші зіче, къ Маіестатеа Са са декіаратѣ de маі тѣлте орі, къ еа пѣ вре́ съ рѣпъ фірѣлѣ пертрактърілорѣ ші къ аштеаптъ апріатѣ зіѣа, лп каре съ се лнтокмеаскъ лнтре реџітѣ ші паџіопе о лнџелеџере, о аплапаре, ші къ лп Ѣнгаріа а статѣ лп контра маі грабпічеі десволтърі а сітџетінтелорѣ лнпъчіѣіторе прівінџа, къ dinколо de Лаіта џінѣ оаменіі џапъп ші петішкатѣ de пропѣпчіателе прінчіпіі, лпсъ аѣкторѣлѣ кореспопdінџіі спере-зе, къ ачѐста лнгріжіре кърпdѣ ва лпчета, къ реџітѣлѣ пѣ џіпе въртос de літера, кърѣіа ресістъ о паціопе лнтре́гъ. Ші ел кѣџетъ а пѣ се лпшела деакъ дъ еспресіопе пъререі, къ D. Штерлінг есте аплекатѣ, а спріжіні фіе каре проіектѣ лпаінтъторіѣ de солвіреа честіонеі ѣнгърешті, деакъ пѣтаі пріп пѣпереа лѣі ла кале посіџіа Аѣстріеі ка пѣтере таре, рътъпе дестѣл de гарантатъ, о кондіџіопе, че пічі Ѣнгаріа пѣ требѣе съ о пе́рдъ din ведере.

Кѣпріпzѣпdѣ апоі тотептеле претрімісе ла олалтъ, зіче маі департе: Монархѣлѣ іѣбеште паціопеа, џеара атърпъ de реџеле еі кѣ інтімъ девоџіопе ші іѣбіре, Маіестатеа Са ва пѣрта сокоте́лъ кѣвіпчіóселорѣ доріпце але Ѣнгаріеі пе періклітъторе de сітѣаџіопеа пѣтереі марі, Сепатѣлѣ імперіалѣ ші діета се ворѣ інтімпіна кѣ атоаре ші ворѣ прегъті калеа лнпъкърії, а аплапърії, ші dе́къ ачесте тоате тергѣ аша, чіпе се маі пóте лпdоі de аплапареа че кърѣпd ва съ се съвършаскъ.— Гѫпdімѣ, къ ачестѣ артікѣлѣ пѣ аре ліпсъ de комептаріѣ.

Ѣп ал доілеа артікѣл тот лп ачел жърпал, дататѣ din Сібіій зіче, къ лнпрежърърііе побілітеі лпалте ші de жосѣ магіаре лп Трапсілваніа, терітъ о кѣмпъпіре серіоасъ, фіпdѣ къ лп еле афль тѣлте апараџіопі але віеџії політіче, че алтфеліѣ ар требѣі съ рътъпъ ніште епігме, декіараџіопеа лор. Ворбеште апоі de прівілеџіеле побілітеі, ка каре пѣ се маі афлъ лп лѣпгѣ шї латѣ, ші каре аѣ фъкѣтѣ пе ачѐста стъпъпа Трапсілваніеі афаръ de џе́ра съсеаскъ, ші de граніцъ; къ лп патъра ачесторѣ прівілеџіі а зъкѣтѣ пъзѣінца побілітеі а се сѣсџіпеа кът се поате пе спеселе класелорѣ непрівілеџіате, de ші еа поате къ пресімџі спірітѣлѣ тітпѣлѣі, каре череа аподіктіче еліберареа џерапѣлѣі ші de ачееа лп діета дела апѣл 1847 а адѣс артікѣлѣл de леџе, каре авеа de обіектѣ релаџіопеле іобаџілорѣ. Кът de пѣџіпѣ лпсъ кѣџета атѣнчі побілітеа а че́de чева din прівілеџіеле сале, пе съпт довадъ артікѣлії de леџе, карії сѣсџіпѣръ побілітеа лп тоате дрептъріле сале.

Лпсъ прекѣтѣ лп чесалалтъ Аѣстріъ аша ші лп Ардеалѣ лпчетаръ роботеле ла апѣл 1848 via facti de сіне лпсѣші. Nѣ а фостѣ даръ діета трапсілванъ din апѣл 1848 еліверatорѣл цере́пілор, чі пѣтаі апѣпчіаторѣл морџіі, каре а вестітѣ, къ óра de пре ѣртъ а роботелорѣ а бътѣтѣ. De ачееа сѣпъ кат шодѣ а авзі пе кондѣкъторіі магіарі къ апеле́зе ла тѣлџъміта попорѣлѣі церапѣ пріп ачееа, къ ле лнфъџошеzъ діета din 1848 ка о біпефъкътоаре ші ліберatоаре а лѣі de роботе, кпdѣ біпе се штіе къ токтаі діета арделе́пъ а фъкѣтѣ тоате гревъџіле лп прівіінца ачеаста реџітѣлѣі аѣстріак. Реавантѣл че а требѣіт съ продѣкъ ръдікареа роботелор ші прокіетареа прінчіпѣлѣі егалітатеі лнаінтеа леџілор лп апѣл 1848, а адѣс лп тоате релаџіопеле de дрептѣ ші de віаџъ але побілітеі а фостѣ танінѣ ші пічі декътѣ лп фаворѣл еі, кърѣіа din прівілеџііле че ле авеа пѣ іа ретасѣ пітікѣ декътѣ реминісценџіа, каре о пѣпе плінъ de мелапхоліѣ лп контра пресентѣлѣі че пѣі пре́ фаворе́зъ. Дечі прекѣт е кат обічнѣітѣ а се лптъмпла пѣ са атрібѣітѣ ачесте евепіміпте спірітѣлѣі тітпѣлѣі, каре а претінсѣ десробіреа, чі реџітѣлѣі аѣстріакѣ, каре іа лѣатѣ ачесте прівілеџіѣ, de ші ачѐста іа лнтінсѣ а-жѣтътоаре тъпъ пріп decдаѣнареа че іа сфептъіто ші алте маі тѣлте лнлеспірі.

Кѣ тоате ачесте побілітеа пѣ поате ѣіта посіџіопеа еі de маі наінте ші de ачееа de ші поате къ е конвінсъ, кѣтѣ къ пічі діета din Песта, пічі ѣпѣ тіпістеріѣ ѣнгъреск аколо, пѣ о ар маі пѣтеа пѣпе лп челе че аѣ авѣт, тотѣші еі кѣџетъ, къ дела ѣп реџітѣ ѣнгъреск лп Песта ар пѣтеа тѣлте ащепта. Лънгъ ачеаста претенсіопе се маі лпсоцеск ші ніште тішкърі фантастіче de сітџкрі але паціопалітъџіі есклѣсівѣ магіаре ші лнгреопеск ачееа че партітѣлѣ конклѣзѣлѣі ал побілітеі ѣнгъреште пѣтеште аплапареа кѣ Аѣстріа. — Каѣса фѣпdаментальъ а опосіџіонеі побілітеі магіаре пѣ ласъ маі тѣлтѣ пічі о лпdоіаль деспре ачееа, къ асѣпра ачестеі рѣѣ пѣ есте алта медічіпъ, декътѣ скоала віеџії. Ачеаста а датѣ побілітеі магіаре din опосіџіопе ла апѣл 1848 ші 1849 стръбътътоаре лнвъцътърі, ші конпінъ дела 20 Октом. 1860 лп атарьле фрѣпте, че есѣ din сетънътъра сепаратістічелор пъсѣіпце, актівѣл съѣ офічіѣ de лнвъцътоаре лнтрѣпѣ модѣ тъіестрѣ. Скоала віеџії ші а есперінџеі а лнвъцатѣ побілітеа трапсілванъ а зіче лп ал III арт. de леџе дістал дела апѣлѣ 1744, къ Ардéлѣлѣ есте маі пѣџіпѣ потрівітѣ, а се апъра пре сіне лпсѣші кѣ пропріа пѣтере ші рекѣпоаште лп етерпа ѣпіопе кѣ провіінчіile ереditарie але сакратеі Маіестъџі подóба репѣблічеі, секърітатеа ші фолоаселе сінгъратічілорѣ чівї. Побілітеа din апѣлѣ 1862 пѣ се ва маі пѣтеа реџіпеа а пѣ ведé, къ предечесорії лор, карії аѣ џінѣтѣ de Аѣстріа, шіаѣ алесѣ партеа чеа маі ѣѣпъ.

Лп пексѣ кѣ честіонеа конститѣџіонеі пѣпѣ жърпалеле ші місіонеа консіліаріѣлѣі de кърте ѣнгъреск de Беке, деспре каре „О. D. P.“ зіче : Ѣпѣ тетврѣ еminentѣ алѣ Капчеларіеі авліче Консіліаріѣл авлікѣ de Беке, а плекат лп Ѣнгаріа, кѣ остенсібіла місіопе, а кълторі пріп комітате, ка съ обсервезе стареа прочедѣреі жѣстіџіаріе ші съ факъ деспре еа ѣп референтѣ. Лп черкѣріле ѣнгъреште de пе аічеа се афіртъ лпсъ кѣ обсервъріле консіліаріѣлѣі авлікѣ de Беке вор фі маі апроапе лпdрептате асѣпра спірітѣлѣі комітателорѣ, ші референтѣлѣ лѣі деспре ачесте ва серві ка ѣпѣ сфатѣ, деакъ пе темеіѣлѣ лптокміреі комітателорѣ de пъпъ актта ар фі съ се конкіеме діета саѣ ба. Еminепте ѣнгъреште персопалітъџі, каре din тітпѣ лп тітпѣ вінѣ ла Віепа, ші а къроръ аліпіре de каѣса лорѣ паціопале есте поторіъ, de ші челѣ маі віѣ а лорѣ дорѣ есте а ведеа кътѣ кърпdѣ конкіематъ діета, тотѣші еі саѣ декіаратѣ фъръ пічі о ресервъ, къ деакъ комітателе вор авеа de а алеџе дѣпъ модѣлѣ, каре са пъзітѣ ла діета de пе ѣртъ дісолътъ, вор фі чеа маі таре парте тотѣ ачеле персопалітъџі трімісе лп діетъ, ші спірітѣлѣ лорѣ ва фі пѣџіпѣ діферітѣ de ачела, каре а лнсѣфлецітѣ діета din апѣлѣ 1861. Конкіетареа дієтеі ѣнгъреште се дореште претѣтіпdепеа ші прекѣтѣ се асекъреze ші лп міпістеріѣлѣ de статѣ, лпсъ деспре посібілітатеа а ажѣпце ла еа, фъръ de перікол de а требѣі еаръші пъшітѣ ла дісолвареа еі, съптѣ аша de контразікътóре опініі din деосрвіте пъргі, ші сфатъріле лпсъмпателорѣ магіаре персопалітъџі дівергéze лп прівіінца ачеаста аша de таре дела олалтъ, лпкът афіртаџіопеа се афлъ базатъ, къ місіопеа консіліаріѣлѣі de кърте есте есепџіалмепте de патъръ політікъ. Noі ла окасіопеа ачѐста пѣ пѣтемѣ лъса пе аміптітѣ, къ пѣ de тѣлтѣ D. Жedепі а авѣтѣ о авdіепџіъ лѣпгъ ла Маіестатеа Са лппъратѣлѣ ші а десфъшъратѣ пъреріле сале деспре посіџіопеа лп Ѣнгаріа. Пѣпктеле de ведере десфъшърате пріп елѣ, съ фіе есепџіалмепте діферіте de челе але Коптелѣі Форгач.

Belgradu 31 Octomvrie 1862.

Aseara avuramu rar'a norocire de a venerá pre Ilustritatea Sa Vice-presiedintele gubernialu D. Vasiliu Popu in lacuinti'a D. posesoru Nicolae de Sándor, o mésa amicabila si abundanta in onorea naltului ospe ospatá o multime din inteliginti'a noastra din pregiuru. D. Vice-presiedinte petrecutu de mai multi, calatoresce adî la Blasiu spre cercetare Eselentiei Sale D-lui Mitropolitu. M. m.

ГРЕЧІА. Ун Парíс са ръспъндитъ фаíма къ ун Атíна сар фi проклапатъ репъбліка, че унсъ нъ са адеверитъ. Пóрта съ фíе къпътатъ дела Францíа шi Ръсіа консíлiълъ а цертърi тесъріле сале де прекауíзне ла конфíнiълъ Гречíеi ла чеа маí неапъратъ печесітате, ка съ нъ dea унсъ ла врезнъ конфлíктъ, din алта парте съ фíе провокат тотъ ачеле нътерi пе реците провíсорiъ греческъ, а da ун Константинополе унпъчíвiторе промісíзнi, че са шi фъкътъ. Унтр'ачееа конклъсълъ реците провíсорiъ din Атíна, къ ун конгресълъ че се ва адъна кътъ de кързндъ съ фíе репресентаці шi гречíi карíi нъ цинъ de регатълъ Гречíеi, а датъ маре гріжъ; къчí прекът маí дезнъзí се івi планъл ун Італíа, ка рестъл статълъi бісеріческъ съ се адпексézъ моралíчеще къ Італíа, трiмiцендъ репресентанцí алешí ун секретъ аí ачестеi импопълацíзнi ун парламентълъ търiнiанъ, аша съ фíе репресентатъ шi попълацíзнea гречéскъ, че сть ункъ сфт domнíреа търчéскъ шi енглезéскъ шi incълеле ун парламентъл греческъ. Акзта се паште унтребареа, деакъ нътеріле гаранте потъ кончеде ачéста, фiind къ ачéста моралъ адпесíзне ар фi унведератъ нътаí зн прелздíз ла черкареа унеi адевърате анексíзнi а Тесалíеi, Епірълъi, incълелоръ Іонíеi ш. а. Ачí нъ се лъкръ de сімпатíi. Ръсіа, къріа есте біневенітъ орí че слъбíре а Търчíеi, de сігър нъ ар авea німікъ унконтръ; Францíа ар ведеа ачí знъ трiзмфъ ал політичеi нацíоналітъцілор, шi Англíа, дзнъ тóте че аъ аплаздат къ плъчереа са ун Італíа, ун прíнчíп нъ ар нътea німікъ онзне. Се лъкръ даръ нътаí деспре Опортзнітате. Din ачелъ нзнктъ de ведере нъ поате нічí зна din нътеріле окротітоаре ун момептъл пресептъ а спріжíні пъсзінца гречéскъ, къчí конститзíреа Гречíеi не астфелíъ de фзndamente ар фi унчепътълъ унпъръцíреi Търчíеi, дескътъшíреа честíзнеi оріентале. Нічí Ръсіа нічí Францíа нъ сънтъ de пресептъ ун старе, а есплоата ункълчітъріле че сар паште de ачí. спре фолосълъ лоръ, шi de Англíа съ штíе, къ еа есте гата а нзне ун прíвінца ачеаста тотъ пептрь тотъ. Органісесезе даръ гречíi ун лъптрьл кепфíнiелор лор кът вор врea, нътеріле окротітоаре нъ ле вор фаче гревтъці. De вор черка унсъ серіосъ а реалíса опíнíзнеле лор нацíонале, атзнчí нътеріле окротітоаре нъ вор авea чева маí грабнікъ, декът але ашеза къраторí ун персóна знъi цеперал францозескъ, шi адмíралъ енглезескъ.

Лъi „Osser. Tries.“ се скріе къ зн нътер унсемнатъ ал амплоіацілоръ шi офіцірілоръ маí уналцí аъ репънчíатъ ла о парте а пльцілоръ сале спре фолосъл патрíеi, пегзцíторíi din Сíра, Атíна шi алте четъцí адък дарърí de вое бзн, орí плътескъ унаінте контрíбзцíзнea зікъндъ къ рецеле Ото а лъсатъ каселе статълъi дешерте.

Рецítълъ провíсорiъ се сілеште кът de таре а свсцínea лíнцea, партíтъл монархікъ ул спріжíнеште, ел вре́ съ кіеме не тронъл греческъ зн прínцъ din о касъ domнíтоаре евроне́нъ шi маí къ сеатъ din династíа нътерілоръ марí, ка съ асекъре́зе церíi ун унпрежърьріле de фацъ знъ ажзторíъ. Елъ нічí нъ чере, ка новл domнíторíъ съ прíтеаскъ реліцíзнea грече́скъ, чí чере нътаí ка бісерíка грече́скъ съ фíе рекзпоскътъ, ка бісерíка статълъi. Партíтъл демократік се остепеще ашí къцíга вíкторíа, къпетенíа лъi есте цепералълъ Грівас, зн бърбатъ актívъ шi енерцікъ. Ачестъ партíтъ ар фаче din Грецíа о репъблікъ конфедератívъ дзнъ зртъторíълъ планъ. Грецíа кзпринde ун сіне треi провíнчíi къ 24 de черкърí. Провíнчíеле сънтъ: Лівадіа, (Хелас) Пелопонесълъ шi Архíпелагъл. Фіеще каре провíнчíъ съ фíе акзта скаънъл знъi рецítъ деосебítъ шi съ трíмíть знъ депътатъ ла Атíна. Ачестí треi депътацí формезе зн трíзмвíратъ алес не патрь анí, каре унгріжеще de требíле статълъi. Президентълъ трíзмвíратълъi есте тотъодатъ шi сзпрема къпетенíъ de статъ шi еа есерчеазъ ка ачеаста шi нътереа есекзтívъ Афаръ de ачеаста ар авea ун Атíна шi о адзнаре централъ спре хотърьреа унтребърілоръ de інтерес котзнъ скаънъл съъ.

„Osser. triest“ обсервъ, къ бътрънълъ кондзкъторíъ de бандe Цеперал Локзтепентъ Теодор Грівас, каре а ръдікатъ маí унтъíъ ун провíнчíа Акарнанíа стéгълъ рескълърíi, саъ унпротівítъ рецítълъi провíсорíъ дела каре а фостъ депзмítъ de цепералíсімъ къ зн салаpíъ de 40000 драхме шi а черзтъ унтре алтеле, ка ел съшí нзте скаънъл ун Місалънгі. А скрíесъ унсъ рецítълъi ал domолі депзмíндъл de сзпремъ інтендантъ ал оштірілоръ шi акзта се зíче, къ ва дезнзне артеле шi ва вені ла Атíна.

Деспре честíзнea кандідатърíi сънт ункъ інтересанте унпъртъшірí. Деспре дзка de Лезхтенбергъ се скріе консзлторíъ din С. Петерсбърг, къ ел ретъне сінгързл кандідат пънъ атзнчí, пънъ че рецítълъ греческъ ва цínea de прínчíпълъ, къ династíа требзе съ търтърісéскъ релíцíзнea грецеаскъ, фiindъ унсъ къ Унпъратълъ Алесандръ есте зн връжташъ непунъкатъ ал орí къреi мішкърí революціонаріс, ел нъ ва da нічí одатъ унвоíреа са ла ачеаста, пънъ че рецеле Ото нъ ва ресíгна пентрь сіне шi пентрь свкчесорíi сьi ун лíнiа бърбътéскъ шi фетеіаскъ ла тронъл Грецíеi, шi пънъ че челе треi нътерí окротітоаре нъ ворь регзла афачеріле Грецíеi ун калеа легалъ шi нъ вор ръдíка контрактзалтепте хотърьріле de маí наínte, прín каре се опрескъ прínцíi нътерілоръ окротітоаре а се сьi не тронъл Грецíеi. Din контра се скріе din Парíс, къ кандідатзра лъi Лезхтенберг есте чеа маí плíнъ de сперанцъ шi ун контра трактателоръ din анълъ 1832, каре фiindъ унтра доза лíнiъ а фамíлiei унпърътешті, нъ лар нътea атíнце. — Алцíi еарътí врéъ съ штíе, къ шi фрателе Маiестатеi Сале Архідзка Максіміліан са адъсъ ка кандідатъ de тронъ din партеа грецílоръ, ел унсъ нъ врea съ прітеаскъ.

Notiце Diверсе.

— Маiестатеа Са Унпъратълъ саъ ундзратъ прégрацíосъ а da Domнълъi Консíліарíъ medічínале in dіспопівілітате Константín Поmзц тітлълъ de Консíліарíъ рецескъ.

— Жоí dімінеаца а плекатъ D. Котес локцііторíълъ кътръ Орьштіа.

— „Herm. Zeit.“ адъче штíреа, къ Прéунналта дечісíзне деспре трíбзналълъ de апелацíзне аръ фi шi ажзнсъ ла унналта Капчеларíъ рецеаскъ авліко-трансілванъ.

— Поарта а черзтъ солуцíзнea корпълъi de волънтірí ун Воніца, декіарзндъ къ корпълъ ачеста есте знъ актъ флагрантъ de дзжмъníъ асзпра Търчíеi.

— Корпълъ de обсервацíзне търческъ аре съ се ашеze ла конфíнiълъ греческъ унтре Іанína шi Трíкала, шi деакъ евенітентеле ар лъа знъ карактеръ серіосъ, атзнчí сар контраце зн корпъ de артатъ ун Монастірь.

— Деспре стареа съпътъцíi а лъi Гарівалді, фiindъ къ се афлъ бíне нъ се маí даъ бзлетіне. Елъ са нзтатъ ла Піса шi ва петрече érна аколо.

— Рецítълъ обсескъ а датъ съ прíндъ не тоцí маршалíi черкзаí ун Подоліа, шi саъ датъ сзтъ прочесъ крíмінальъ.

— Ла конворбíреа прínцълъi Наполеонъ къ міністрьл Drouin de Lluys съ се фíе декіаратъ челъ din тъíъ, къ о контінзатъ політікъ ун фаворълъ папíi ар траце дзнъ сіне рестърнареа тронълъi унпърътескъ, ла каре ар фi ръспзнсъ чел din зртъ, къ ел нъ прічепе, кът ар нътea фi антепостълъ францозескъ ун Рома пентрь тронълъ унпърътескъ зн перíколъ.

— Din Рома а венітъ штíреа ла Віена, къ рецítълъ францозескъ чере din ноъ, ундепъртареа кардіналълъi Антопелі de ла требíле статълъi.

---

16 Iuliu 1862 în Brasiovu. *)

Strabunii nostrii in fapta au adeveritu predilectiunea loru pentru limba mai presusu de viétia, de aceia s'au si luptatu ei mai multu pentru ea decatu pentru viatia . . . . . Devis'a nóstra nu póte remanea fara efectulu doritu. —

Episcopulu Andreiu Barone de Siagun'a.

Este unu adeveru ce nu se póte negá, acela ca in midiloculu fortuniloru ce au trecutu preste noi, nici odata n'amu incetatu de a esistá cá natiune, nici odata nu ne amu perdutu nici limb'a, nici datinile, nici traditiunile ce le amu ereditu dela stramosii nostrii. . . . . Junimea nóstra e plina de inteligentia, de capacitate, de zelu si de aplecare la ori ce feliu de cultura, in catu ea in privinti'a acést'a se póte mesurá cu junimea ori carii natiuni. —

Protopopulu Ioanne Popasu.

I.

Se spuia, cine scie, ce 'nsémn' acea splendóre
In templulu dieitatii, si angelii in choru,
Si-afara pe verdétia ca 'n dî de sarbatóre
Cu capete plecate multîmea din poporu?
E dóra rugaciunea ce inim'a crestina
O 'naltia provedintii in veciniculu Sionu,
Càndu popululu ce simte zarit'a o lumina,
Ce-i scapa din sclavia, cá si de Faraonu?

*) Damu locu acestei Poesii, ce o primiramu nu demultu dela unn amicu pentru frumósele idei, care lea desvoltatu in trans'a D. Antinescu in privinti'a adunarii generale. R.

Se spuia ce 'nsemnézia multimea ce concura
Din multe parti din tiéra spre-alu muzeloru palatu,
Cu fecele senine, cu consciintia pura,
Prin bradii ce poporulu acolo i-a 'nplantatu?

E dóra bucuri'a ce simt'unu populu mare
Candu merge cá se 'si vedia p'ai sei Archipastori,
Ce calea i-a deschis'o spre-a natiei salvare,
Si merge se le-arunce cununile de flori?

Dar' óre activitatea a muzeloru virgine
Ce sbóra pe d'asupra poporului romanu;
Ce óre însemnéza, candu mergu in susu si vine
Cu aripile 'ntinse, cu focu divinu in sînu?

E dóra provedintia ce populii veghiaza,
Si-i scapa d'apasare si multe nedreptati,
Si care cu prudentia prin secoli îi dotéza,
Salvandu-i de ruina prin mii de tempestati?

Dar' junii cu lungi plete, în hainele strabune,
Cu bândi multicolore, cá leii de peptasi,
Ce atinge clopoteii si-i face cá sa sune,
Ce óre insemnéza, candu dant' orgoliosi?

E póte eroismulu ce sangele 'ncaldiesce
In vinele junimei ce-acumu s'a animatu;
Sau pót' entusiasmulu ce 'n populu inca cresce,
Candu lasa apati'a si 'n zelu s'a 'nvestmentatu?

Dar' fiicele romane, ce 'n chóruri întonéza
In tóta inocinti'a ardente rugi la ceru
Cu voci armoniose; Ce óre insemnéza,
Cându lacrami chiaru aru stórce din inima de feru?

E dóra inocinti'a, ce 'n prunci este sadita,
Ca 'n fii unui populu ce-adoru pe mam'a loru,
Si róga pentru dens'a, cu vocea umilita,
Pe tatalu creatiunei s'o scape din Gomorr' ? —

In fine, cine scie, se spuia se ghicésca, —
Multimea de obiecte ce-aicea s'a adusu,
Lucrate 'n gustu de arta de mâna romanésca,
Din unghiurile tierei, ce lumii s'a espusu?

Va fi dár' concurinti'a, ce populu arata
Ca are industria, ca e laboriosu;
Ce scie ca labórea e painea adeverata
A ori caruia populu cu simtiu consciintiosu?

Asia!!.. Ast' adunare a natiei române
E chiaru numai impulsulu ce provedinti' a datu
Acestui mare populu, ce póte adi sau mâne
Se-si ia positiunea ce ceriulu i-a pastratu.

Da!!... i vocea maternela ce fii si-i descépta,
La peptu-i se-i nutrésca cu laptele ei puru;
Se-i crésca cu ingrijire, spre sórtea ce-i ascépta,
Se-i dea educatiunea se caute si 'n prejuru. —

E zelulu ce-si da mum'a se 'nvetia copilasii
Din gura se pronuntie alu ei nume curatu;
Si a nu lasá se scóta accente, ce vrajmasii
Dorire-aru se le audia 'n pronuntia stricatu.

Da!!.. A'sta adunare i alu limbei custod' tare
Pe care numai mórtea l'lu va putea stricá;
E purificatriti'a a planteloru vulgare
Ce flori nationale voire-aru a 'necá.

In fine, i atestarea industriei romane
In faci'a necredintiei a unoru individi,
Ce vréu se se sustie, iar' p'altii sei profane,
Se stînga adeverulu cá râi si cá perfidi.

Si asia a'st' adunare d'o natiune viua
Au dóra remané-va uitata de români ?
Si nu va formá pagini 'n a lumei istoria
La care sa se 'nchine si chiar crudii pagâni?

II.

Unu populu ce se simte, ce are industria,
Ce limb'a si o cultiva si móre pentru ea,
Ce artele frumóse protege cu mandria,
Mai póte dintre natii vr'o dat'a disparea?

Si-unu populu cá acesta, ce este crescutu bine,
Ce-si simte fericirea de tronu a s'alipi;
Si candu devisa-i este: „Respectu catre ori cine
'Lu respecta si pe dînsulu," mai póte a peri?

Si candu de providintia-i dotata in abundetia
Cu bratie laborióse, eroi si mecenati,
Ce 'si ama natiunea cu zelu si cu dorintia,
Mai póte peri óre cu asemenea barbati?

Si candu intinde mâna cu dragoste fratiésca
La toti de ori ce lege si natia aru fi,
Cu care locuesce o patria firésca,
Se spuia chiaru dujmanii, mai poate a peri?

Si cându in Natiune concordea domina,
Virtutea va fi lege, si-amoru va respira,
Si-apoi candu veritatea va fi a ei lumina,
Si dreptu-i va fi arm'a, mai e d'a desperá?

In fine, mâi Romane, candu rolulu 'ti este mare,
Si numele-ti in cartea natiuniloru s'a pusu
Cu litere de auru, spre-a ta glorificare,
Mai stai la indointia si nu tii fruntea 'n susu?

III.

O Dómne pré putinte! Parinte-alu omenirii!
Te róga si te-adóra Romanulu apasatu;
Protege-lu cu putere pe calea fericirii,
S'a ajunga la marirea ce tu-'i-ai destinatu. —

Z. Antinescu.

Np. 56-3 **Edictъ**

Nіколае Todea din Mediaш фостъ дпвъторіѣ дп Котъна Ржшвов, кареле кѣ пекредінцъ, дпаінте de треі ані, шаѣ пъръсітъ пе леџвіта соџіе Ana Іаповіч тот din Mediaш, ші пѣ съ штіе локълѣ петречерії сале; de време че соџіа са аѣ pidikatъ процес de despърцanie acвпръі се дпdатореазъ прin ачсаста, ка дела датъл маі жос дпсъмпатъ дп терminъ de вnъ anъ ші o zi съ се презентезъ дпаінтеа респетівълві Скавпъ Протопопескъ, къчі ла din потрівъ ші дппефііпца лві de фацъ се вор хотърж челе прескріse de C. Капоапе але Бісерічеі поастре дрепт кредінчоасе.

Шарош 18 Октом. 1862.

Administr. Ск. Протоп. гр. ръс. ал Трактълві Mediaшълві

Dіonіcіѣ Kendi.

57—2 **Publicatiune de Concursu**

Pe patru Stipendia de 315 fl. pe doue de 84 fl. si pe patru de 63 fl. totu in valuta austriaca, si tóte dein Fundatiunea Romontiana, iara pe 1 de 52 fl. 50 xr. v. a. dein Fundatiunea Babiana. —

Recurentii la acestea Stipendia, voru avea pana in 1-a Decembre a. c. dupa Calendariulu nou, a produce inaintea ordinariatului Metropolitanu Greco-Catholicu alu Albei Iuliei dein Blasiu: —

a) Carte de Botediu, si de impunsu de Versatu. —

b) Testimoniu dela Medicu, despre starea Sanitatei. —

c) Adeverintia desp e Saracia, si: —

d) Testimoniu despre progresulu facutu in studia, si despre moralitate. —

Datu Blasiu 1-a Novembre 1862.

Dela Ordinariatulu Metropolitanu Greco-Catholicu. —

59—2 **Concursu.**

Pentru ocuparea posturiloru de Invatiatori in Statiunile vacante la scólele populare, romane ortodocse res. in Tractulu Iliei, se deschide Concursu, pana in 14 Noemvrie a. c. pentru urmatoarele statiuni:

1 Csertejulu de josu cu salariu anualu de 100 fl. v. a. 85 ferdele de bucate, lemne, si cuartiru.

2 Zaam cu salariu de 130 f. v. a. 80 ferdele bucate, lemne, si cuartiru.

3 Gurasad'a cu 120 f. v. a. bucate 80 ferdele, lemne si cuartiru.

4 Oppidu Ili'a cu salariu anualu de 168 f. v. a. lemne si cuartiru.

Doritorii de a ocupá vreunulu dintru aceste posturi, au a se adresá la subscrisulu pana la terminulu prefiptu, cu documente:

1 Ca suntu Romani de religi'a ortodoesa resaritiana.

2 Cu Atestate ca au absolvatu celu putinu 4 clase normale, si cursulu Pedagogicu in Institutulu Diecesanu.

3 Adeverintie despre purtarea morala. Si aceste pana la prefiptulu terminu. spre a se potea trimite Esellentiei Sale Prea sfintitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parintiasca intarire. Ili'a 22 Octomvrie 1862.

Inspectorulu Scholeloru Distrtctuale in Tract. gr. res. alu Illiei.

Ioanne Orbonasiu Protopopu.

Редактор респънзетор **Ioann Paц.**

Едітъра ші тіпарівлъ тіпографіеі дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful ese de doi ori pe septemîn: Joia si Dumineca. — Prenumeraţiunea sefiace la Sibiiu la espeditura foiei: pe anu intregu 10 fl. v. a. pe 1/2 an 5 fl. v. a. pe 1/4 an 2 fl. 50 cr. v. a. Pentru cele-lalte ţeri ale Austriei pe anu intregu 12 fl. v. a. Pentru Principatele Romane si pentru strainetate pe anu 20 fl. v. a. Pentru Italia si Francia pe anu 25 fl. v. a. Pentru Anglia si Germania pe anu 30 fl. v. a. Pentru Turcia si Rusia pe anu 40 fl. v. a. Pentru Americe si Asia pe anu 50 fl. v. a. Pretiulu unui esemplariu 7 cr. v. a. Pentru Sibiiu pe anu 7. fl. v. a. pe 1/2 an 3. fl. 50. cr. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provincie din Monarchia pe anu 8. fl. pe 1/2 an 4. fl. v. a. Pentru strainetate de anu 4. fl. v. a. Pentru prim. si pentru 12. fl. pe 1/2 an 6. fl. v. a.

Inceratele se platescu pentru antiiea ora cu 7. cr. pentru litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia rendere cu 3 1/2 cr. v. a.

Nro 89. ANULU X.

Sibiiu. 8. Noembrie. 1862.

Sibiiu 6 Noem. In numerulu trecutu alu jurnalului nostru citiramu Preinalt'a resolutiune. ce sa datu din partea Maiestatei Sale a Preinduratului nostru Imperatu, prin Presiedintii natiunei romane catra acest'a.

In aceast'a resolutiune recunósce Maiestatea Sa loialitatea, credinti'a si alipirea natiunei romane catra cas'a domnitoare si catra legile fundamentale de statu sanctionate de Maiestatea Sa. Mai de parte se comite cancelariei aulice transilvane, cá ea la asternerea propositiuneloru despre compunerea si conchiemarea dietei transilvane, se supuna unei precumpaniri noue propunerile si cererile romaniloru, ce le-au desvoltatu in privinti'a acest'a si dupa ascultarea regescului gubernu transilvanu se le astérna Maiestatei Sale cu opiniunea sa. Cá cetitorii nostri se intieléga, ce propuneri au facutu romanii si ce cereri a asternutu ei in petitiunele loru din 7 Noem. si 10 Decem. 1860 apoi la adunarea natiunala din 1—4 Ian. 1861 ii indreptamu se ia a mana Brosiurica „Протоколяъ медиціелорь Конференціей націонеі ромъненті, типърітъ ла Брашовъ ла an. 1861“ si se citésca cu toata luarea aminte: „Petitiunea deputatiunei romane“ pag. 32—40 apoi pag. 66—67. — si mai cu séma „Шедиця II.“ pag. 13—21 aceste propuneri si cereri au sé se ieie la o noua cumpanire si in catu se voru aflá corespundietorie interesului nostru si alu intregului statu imperialu, se voru luá in drépt'a consideratiune.

Precumu la diet'a, ce era se se tiena inca in anulu trecutu, a fostu propositiunea regeasca cea din taiu pentru regularea referintieloru de statu iuridice ale natiunei romane, asia si in mai susu laudat'a resolutiune sa induratu Maiestatea Sa a pronunciá, ca atatu regularea legale a referintieloru acestoru, catu si a confesiuneloru natiunei romane are se formedie un'a dintre cele din taiu probleme acelei mai aproape diete transilvane. Adeca natiunea romana va avea cá atare a fi recunoscuta si religiunea ei a fi primita si dupa forme.

In fine se dice in Preinalt'a resolutiune, ca parerile si dorintiele natiunei romane in privinti'a intrebuintierii oficióse a diferiteloru limbi ale tierii, suntu luate in consideratiune prin mesurile aduse de catra Cancelari'a aulico-transilvana la esecutarea autografului imperatescu din 21 Decembre 1860 prelanga care are deocamdata a remané pana la definitiv'a decisiune pe calea legislatiunei.

In privinti'a aceasta éta cumu se tanguesce „S. B.“ caruia avemu si noi causa de ai secundá: Nu fara durere pronunciemu noi aceea, ca unulu din cele mai desusu principia alu nouei constitutiuni imperiali, care este impinsu inainte dela insasi corón'a de repetîte ori, nu a pasitu in viati'a pana in or'a aceast'a, adeca egal'a indreptatîre a nationalitatiloru ardelene in limbile loru. La oficiolatele sasesci si la representatiunele loru scrie înaltulu guvernu necontenitu in cele mai multe casuri nu in limb'a administrativ'a. Se pare, cá candu cunoscuta indreptare a Preinaltului autografu din 21 Decem. 1861 aicea nu saru pricepe, si insusi decretulu aulicu celu mai de deunadî, din Maiu 1862 Nr. 1634, cá regesculu Gubernu se recunósca de strins'a sa datoria oficiós'a intrebuintiare a celoru trei limbi usitate in tiéra atatu in privinti'a darii de resolutiuni catra singuraticele persoane, catu si cu ocasiunea corespondintie oru sale cu oficiolatele si corporatiunele morali si se se tiena de dispositiunele acelui autografu, se pare ca aru fi fostu reu intielesu.„

— In privifiti'a acésta „Bote“ invinue mai cu séma iurisdictiunele sasesci, care pentru fia care neaplicare a prescriseloru mai inalte ar fi trebuitu si aru trebui se faca aratare la locurile mai inalte, ba dice mai departe o astfeliu de neindreptatire se se aduca si inaintea tronului si se se céra medel'a cuviinciosa, caci asecurendu Maiestatea Sa universitatea nationala sasésca de gratia si indurare, acést'a nu sa facutu, cá se nu se observese imperatescile prescrise asupra intrebuintierii oficióse a limbeloru in tiéra, ori cá se taca déca altii nu le observese. Inchee apoi cu cuvintele: De aru fi catu curendu altfeliu! Indestulirea tuturoru semintieloru de popóre, ce locuescu in tiera, nu se poate altu feliu cugetá.

Aceste drepte cuvinte pronunciate din partea sasiloru se potu aplicá in toata estinderea loru si la noi romanii, caci limb'a noastra este si mai putinu respectata. Déca suntemu inse bine informati, dela locuri e competinte sau facutu cele necesaria in privinti'a acést'a si asceptamu cu nerebdare resultatu.

Din circulariulu Eselentiei Sale P. Episcopu A. Bar. de Siagun'a vedemu, ca dorinti'a Présfintetului nostru Archiereu este a tienea unu congresu nationalu, in care se se publice intrunu modu selemnelu Préinalt'a resolutiune imperatésca, si cu acést'a cugetamu, cá sa esprimatu dorinti'a intregei natiuni. Audimu ca in directi'a aceast'a sa si faculu pasi de buna intielegere cu Eselenti'a Sa P. Mitropolitu A. St. Siulutiu, si ca astfeliu ambii nostri Presiedinti voru face in scurtu tempu si ceialalti pasi necesarii si curendu vomu avea norocire a ne vedea earasi adunati.

Sibiiu 5 Noembre. Maiestatea Sa c. r. apostolica sa induratu prégratiosu cu decisiunea din 9 Octombre 1862 a concede repunerea Doctorului Pavelu Vasiciu in postulu de consiliariu de scoale pentru institutele de instructiune greco-resaritene din Transilvani'a pe temeiulu emisului ministerialu din 28 Aug. 1854 (F. Im. Nr. 221) si in intielesulu instructiunei din 24 Iuniu 1855 si elu este dela Inaltulu Gubernu regescu alu Tierii cu Decretulu din 28 Octom. 1862 Nr. 25753 conformu Rescriptului Inaltei Cancelarii aulico transilvane din 16 Octom. a. c. Nr. aulicu 4021 avisatu a continuá activitatea sa cá Consiliariu de scoale intr'unu modu consunetoriu cu functiunea sa de mai nainte.

In urm'a acestoru Préinalte si Inalte decisiuni mai suslaudatulu Domnu Consiliariu de scoale a intratu in functi'a sa, si findu ca esperiinti'a la invetiatu, ca cea mai fructifera activitate a lui se cuprinde in necurmat'a cercetare a scoaleloru in fati'a locului, in conversarea si consfatuirea cu D. D. Inspectori districtuali, directori locali, Profesori si invatiatori si in intielegerea buna cu D.D. amploiatî politici, nu ne indoimu, ca D. Consiliariu Dr. Vasiciu nu vá incepe activitatea sa cu intreprinderea unei calatorii oficioase intracolo, unde se vá vedea necesitatea cea mai mare.

Cu aceast'a ocasiune nu putemu se ne contienemu a nu aminti, ca dupa ce dela inaltele locuri ni s'a restituitu organulu, care are se ingrijasca din toate puterile sale pentru prosperarea scoaleloru, dupa ce instructiunea publica populare este un'a din cele mai imbulsetoaria problema a redicá poporulu nostru pe o trépta unde se póta tienea concurintia cu inteligint'a celoralalte popoare ale Transilvaniei, va fi numai si numai singura vin'a noastra, déca nu vomu aduce starea scóleloru noastre la aceea prosperitate, care o cere dela noi spiritulu vécului si mandatulu tempului presentu.

Noi nutrimu dara cea mai via sperantia, ca dupa ce in toate partîle Patriei noastre se afla amploiatî romani, carii sciu judecá ce e scól'a, ei isi voru dá tóta silinti'a cá se capacitése pe poporu, se nu mai privésca in scola o sarcina apasatoria pentru elu, ci o naie, care selu tréca in pamentulu fagaduintii si in privinti'a acést'a amu observatu cu bucuria misicarea loru si rivn'a, de care suntu insufletiti, apoi din alt'a par-

te nici preotimea nu va remanea indereptu, si conlucrandu astfeliu fiacare din cei chiamati in sfer'a sa, va esi resultatulu celu mai armonicu si afacerile noastre scolarie voru lua in scurtu timpu acelu avantagiu, care va fi in stare a dá tinerimei noastre o educatiune natiunala si bisericésca, scutita de toate momelile cele periculóse, la care ea se aluneca atatu de usioru. O informatiune solida, care o va invatá asi stimá limb'a cea dulce mumésca, asi iubi natiunea, dela a carei trupina se trage, a cunoasce si a apretiui legile Patriei, care ilu scutescu de volnicii, a privi in superioritati si regimu scutitorii si vighietorii legiloru, si astfeliu intrarmata cu taria spiritului, nu numai ca nu se va misicá si de cea mai lina suflare a ventului, ci nici viscolulu celu mai furtunosu nu va fi in stare ai dá directiune gresita.

Ан привінца респънсулуї Маіестатеї Сале че а венітъ ла репресентаціънеа Ънівєрсітатеї Націънеї съсещтї din 29 Мартіе 1862 а слобозітъ Ънівєрсітатеа съсеаскъ ъртъторіалъ Черкълар: Нр. 514 Чіркълар кътръ тоате ізпісдікціънїле черкъале але пътънтълуї съсескъ.

Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ са ѧндъратъ прéграціосъ ла превъміта репресентаціънє а ънівєрсітатеї націънеї съсещї din 29 Мартіе 1862 Нр. 33 ѧн привінца честіънеї пентръ практіка есекътаре а егалеї ѧндрептъцірї націонале ѧн Трансілванія пе база ч. р. дипломе din 20 Октом. 1860 ші а лецеї фундаментале de статъ din 26 Февръріе 1861, а слобозі ъртътоареа прéлпалтъ девісіне кз дать Шönврп 18 Окт. 1862:

Ѧн патріотічеле кввінте але репресентаціънеї ънівєрсітъцїї націонале съсещтї din 29 Мартіе а. к. рекъноскъ Еъ кз адевърать бъкуріе о позъ довадъ а кредінцеї ші а аліпіреї лорз тотдеўна пъстрате Міе ші касеї Меле.

Аліпіреа de констітъціънеа імперіалъ Меъ, копчесъ прін дипломa Меа ѧмпърътéскъ din 20 Октомвре 1860 ші патентълъ Меъ ѧмпърътескъ din 26 Февръріе 1862, че са пропънчіатъ атът de хотържтъ, ѧмї сервеште токтаї аша de адевърать ѧндестълире, ка ші сінчера декіарацінне а ѧнтреґіі попорацінї din пътънтълъ съсескъ а фі гата de a конлъкра ѧн дієтъ спре едіфікареа челорз інтерне релацінї de дрептъ нъблікъ але марелуї Меъ прінчіпатъ Трансілванія ші а реферінцелорз луї кътръ ѧнтрегълъ Меъ Імперіъ.

Ші фііндъ кз ръгъчінеа ѧндрептатъ пентръ о къръндъ конкіетареа ънеї астфеліъ de дієте din партеа ънівєрсітатеї націънеї съсещтї кореспънде ші дорінцїї Меле чеї маї віе, а вedea ordinate афачеріле марелуї Меъ прінчіпатъ Трансілванія кътъ de къръндъ спре ѧндестълірea тътъроръ семінцієлорз de попорз, че'л ѧнлокъескъ ѧнтрънъ modъ компатібілъ кз кондіцінеле ънітатеї ші посіцінеї de пътере а тоталълуї Меъ імперіъ, аштептъ гръбіреа тътъроръ dispосіцінелорз, че ѧнкъ сънтъ печесарії спре конкіетареа dієтеї трансілване.

Капчеларіа Меа авліко-трансілванъ ла пропънереа асторфеліъ de проіекте, аре а сънъне пропънеріле ші ръгъмінтеле десволтате ѧн репресентаціънеа ънівєрсітъцїї націънеї съсещтї dънъ аскултареа рецескълуї гъберн ънеї ноуе кътънъірі ші апоі а Міле аштерпе кз пъререа еї.

Есте воінца Меа, ка ънівєрсітатеа націънеї съсещтї съ се ѧнкъноштіінцезе despre ачеаста хотърре а Меа кз ачеea адаўцере, къ Еъ ѧї ретънъ аплекатъ кз граціа Меа ѧмпърътеаскъ.“

Пліпъ de сімцъмінтеле мълцъміреї ші але бъкуріеї, се гръбеште ънівєрсітатеа націоналъ съсеаскъ a адъче ла къноштіінца тътъроръ офіціолателорз черкъале ші а репресентаціънелорз лорз сънетълъ ачестеї прелпалте девісіні, прекът са дескоперітъ кз декретълъ ѧпалтълуї рецескъ гъберн din 3 але л. к. Нр. 26154 ші а сосітъ астъзі аічеа, конвінсъ, къ солетна манїфестаре а Прéлпалтеї воінце, каре се пропънчіъ ѧн граціъ ші ѧндъраре къттігътоаре de інімі атътъ de ѧнсетпалтенте, ва провока ла ѧнтреага попълаціънє а пътънтълуї съсескъ претътіndінеа асетенеа сімцеміnte de чеа маї адънкъ мълцъмітоаре ѧндестълире.

Есте о ръdікътоаре мънгъіере, а авеа чертітъdінеа, къ дрептълъ не каре ънівєрсітатеа націоналъ съсéскъ ѧн репресентаціънеа са din 29 Мартіе а. к. а пъщітъ кънdъ са пътрънсъ de печесітатеа пъперії ѧн лъкраре а егалеї ѧндрептъцире пентръ тóте націънеле Арdеалълуї, а рекъноскът леціле фундаментале de статъ але ѧнтрегълуї імперіъ австріакъ кз въртоасъ хотърре, ші пентръ ачеea а къпътатъ ретънерабіла рекъноштіінцъ а Маіестатеї Сале прéлпълцате а ѧмпъратълуї ші прінчіпелуї церії ѧнтр'ънъ modъ прé опорторіъ.

А пъщі пе ачестъ дрептъ, ва фі девіса, каре націънеа съсеаскъ, тотдеўна адъкъндъщї аминте de кіетареа са історікъ „спре скътіреа корóнеї“ ва авеа а о цінеа пеклътіть ѧн паінтеа окілорз.

Нъсъінца поастръ а конлъкра серіос пе калеа констітъціоналъ а лецісладінеї спре бінеле ші пачеа церії се ънеште ѧн віа дорінцъ а монархълуї:

а вedea ordinate афачеріле марелуї Прінчіпатъ Трансілванія къtъ de кърънdъ спре ѧндестълірea тътъроръ семінцієлорз de попорз че'л ѧнлокъескъ, ѧнтрънъ modъ компатібілъ кз кондіцінеле ънітатеї ші посіцінеї de пътере а тоталълуї імперіъ австріакъ.

Dътнезъ съ цінъ пре Ѧмпъратълъ!

Ачестъ чіркъларіъ аре съ се адъкъ ла къноштіінца пъблікъ а адънърілорз четъценещтї ші а комънітъцілорз скаънале ші дістріктуале.

Сібіїъ 12 Noемвре 1862.

Dела Ънівєрсітатеа націънеї съсещтї in Трансілванія.

Шmidt. m. п. Арц. m. п.

„Lloyd. Pestanu“ се скріе din Віена кз datъ din 11 Noемвре к. п.:

Маї деънъзі ціам фостъ скріс, къ се ащептъ о прé ѧнпалтъ ресолуціънє, прін каре съ се органісézъ табла рецéскъ ѧн Трансілванія. Ачеаста ресолуціънє а ешітъ de кърънdъ. Ѧнтре пondероаселе dispoзіціънї се пътеръ, къ активітатеа ачестеї карте жосніціаріъ пъ аре съ фіе періодікъ, чі пертапентъ. Маї департе са креатъ ѧн постъ пентръ ѧн віче-прешіedінте кз саларіъ de 3000 фл. Лефіле асесорілорз, карії паінте de 1848 ші ші акума аъ фъкътъ 800 ф. се вор ръdіка пентръ чеї маї бътрънї ла 2000, пентръ чеї маї тінері ла 1600 фл. Despre речерътеле ілокаціънї поъ, пъ се аѕde ѧнкъ німік; ѧн референца ачеаста се ворз аштепта de бънъ сémъ маї паінте пропосіціънеле гъверналуї.

„Репресентаціънеле Комітетелор Комітатенсе аъ сосітъ дабеа аічеа, кз саъ фъръ вотъл гъверналуї, ѧнкъ пъ ат пътътъ ѧнцелеце. Асънра референтеї, кз каре Капчеларіа авлікъ трансілванъ а конкомітат ачестъ актъ ла трептеле тронълуї, се ва фаче поате конклъсъ ѧн ъна din челе маї апроапе шедінце а ачестуї dікастеріъ чентрале, кънdъ адекъ се ва реѧнтоарче D. Бар. Реіхенстеін dela кълторіа са din Арdеал, че поате къ се ва ѧнтъмпла съптъмъна ві тоаре.“ Апоі зіче маї департе, къ D. Консіліаріъ de Кърте, – пе лънгъ тоатъ десавоареа, че аъ фъкътъ жърналеле цертане de аічеа, къ ел а венітъ ші ѧн анълъ ачеста, прекът са обічнівітъ маї ѧн тоцї анії а венї, съ вазъ пе мъпъса – а венітъ съ есплорézъ сімцемінтеле dinкоачї de Кіраліхаго, ші аша ѧн лінія din тъіъ съ се асекъréze despre сасї, карії, че цінe пънктълъ сімбросъ ал честіънеї саъ арътат de ън тімпъ ѧн коаче прé легъпторї, еаръ ѧн адоба лініъ, ка съ се ѧнцелégъ кз кондъкъторії ротънілорз, ші фііндъ кз токтаї пе тімпъл, кънdъ петречеа дътнеалуї пе аічеа, са ѧнтъмплатъ de a венітъ ші D. Віче-прешедінте Поп ла Сібіїъ ші ънії метврії аї Комітетълуї асоціаціънеї поастре ла шедінца трекътъ, фіреште, къ ачеаста а датъ фаврікаторілорз de політікъ. апъ дестъл de аші аџері фантасіа. Фіе ѧпъ ачеаста кътъ ва фі, дестъл къ кореспондентъл луї Лоідъ зіче, къ промісіънеле че ле ва дъче D. Бар. Реіхенстеін ла Капчеларіа авліко-трансілванъ, вор жъка маре ролъ ѧн політіка еї, ші къ ачесте ворз авеа реінфлуінцъ асънра афачерілорз Ънгарієї. — Ѧн фіне зіче, къ фаіма, кът къ гъберн рецескъ трансілванъ ар фі фостъ провокатъ съ ащерпъ пропосіціънеле сале ѧн привінца конкіетъреї дієте трансілване, ар фі пъпъ ѧн оара ачеаста нететеінікъ.

Ѧн привінца ѧнпъчінъреї кз Ънгаріа адъче „Presse“ ъртътоареа цірe: Аічеа аъ сосітъ штірї секъре dela Віена, ѧн ърма кърора се паре, къ манїфестаціънеле de ѧнпъчініре че саъ арътатъ пріп жърнале, деокамdатъ ворз ръмънea стерпе. Ѧнтре міністеріълъ de статъ ші ѧнтре капчеларіа авліко-ънгарéскъ са ескатъ о гълчевіре, каре а лъатъ ън карактеръ акътъ ал ънеї кріze. Прекът се зіче ачі се лъкръ despre обіекте, каре пъ стаъ ѧн легътъръ кз честіънеа констітъціънеї, а къror хотърре ѧн ѧнцелесъл ънгареск о привеще ѧнсъ коптеле Форгач ка о прекондіціънє печесаріе. Ѧн 10 Noем. к. п. dънъ амézї са цінът консіліъ міністеріалъ сънтъ

пресідіялъ Маіестатеі Сале а Ампъратялуі ші а дератъ кат треі óре, се паре Ампъ къ Ап сітуаціúне пъ сар фі адúсъ нічі о скімбаре нічі спре ръ нічі спре біне. Ап черкъріле маі апроапе de Капчеларіял унгурескъ вреа оаменіі съ штіе, къ се прівеште ка унъ сетнъ пъ пе фаворабіл, къ котітеле Форгач а пъръсітъ Ап алта zi Віена, ші а терсъ ла о вънътоаре інвітатъ de дъка de Коbърг ла Dіърпкрът. — De алта парте контінде „Presse“ ші zіче, къ е Апбъкърторіъ а bedea кътъ Ап жърналістікъ аъ Аптратъ Ап лок de атърчіúне о метод пачпікъ а десфъшърърії честіúнеі унгурешті, Апсъ къ тоате ачесте noі тотуші стътъ аколо, unde ам статъ дъпъ dісолвіреа dіетеі унгурещі, кънчі, пънъ че Унгарії пъ вре съ авъ de комúна репресентаціúне конститу̧іонале імперіалъ, пънъ атунчі пегъ еі прінчіпялъ фundamental ал віцентеі конститу̧іúні імперіале; ші dорінца лоръ че сунъ ата лоіалъ, ка рецеле съ се Апцелégъ къ чеі маі бунї аі паціúнеі dé дрептял, есте о фраз інокрітъ саъ Апчепятял вредпеі інтріці політіче. Біне конститу̧іоналї ка ші кътъ вré унгурії а фі тотъ деuна, требе еі съ штіе, къ конститу̧іоналял Монархъ пъ се поте льса нічі одатъ de консілял міністрілоръ сі, къ атята маі пуцін Ап чea маі греа, Ап чea маі флотантъ честіúне а конститу̧іúнеі. Апої пъ zікъ Апсуші унгурії, кънdъ есте ворба de вре о негоціаціúне, къ nіmіnіa пъ поате ворбі Ап пътеле църії, афаръ de dіетъ? Дъпъ інтуіціúнea унгурéскъ се пóте Апаінта дескълчіреа маі de парте а честіúнеі конститу̧іеі прін dіетъ, ші тоате преамбюлеле сънтъ de преu дъвіъ. Пентръ фіекаре Шотшіч, каре ар вré съ ворбеаскъ despre негоціаціúне, аре Унгарія пре Deак ал съъ, пре komendantял фортъréцеі тъчереі ші ал дрептял історікъ, дъпъ каре саъ барікадатъ унгурії дела солуціúnea dіетеі.

Мергънdъ маі департе Ап респатентял ачеста zіче „Presse“ пентръ noі сънтъ пътаі доъ къ пътінцъ: сéъ къ конститу̧іúnea din Февруаріъ есте валідъ, саъ къ еа пъ аре маі мултъ а фі валідъ. De есте валідъ ші аре съ ръмънъ валідъ, атунчі міністеріял пъ аре алта алецере, декът съ Ампле тоате фортеле прескрісе але ачестеі конститу̧іúні ші съ пъшаскъ маі departe фърь скімбареа къътътуреі, Апсъ атунчі пъ поате фі нічі унъ метуръ Ап конферінца міністеріалъ de каре пъ се штіе, deакъ ел стъ пентръ конститу̧іúне, къчі кътъ съ се адúкъ тоатъ Унгарія ла рекънóщереа конститу̧іúнеі din Февруаріъ, кънdъ конdъчереа афачерілор унгурещі се пуне Ап мъна унуі бърбатъ, каре Апсуші Апкънціъръ а пропунчіе къ бъzеле сале кънвънтял конститу̧іúnea.

Алтъ касъ ар фі, дéкъ ші ачеіа міністрії, карії се консіdеръ ва ързіторії конститу̧іúнеі din Февруаріъ, ар фі аплекаці а льса din претенсіúnele лоръ кътръ унгурі, ші deакъ ар фі аша, атунчі ар фі негрешітъ маі сімпл, ші маі лъкрторіъ, ка рецітял съ конкіеме dіета унгурéскъ ші сі факъ кончесіúні Ап форть de пропосіціúні, декът съ се компромітъ ші фрече Аптро полетнікъ къ тотял стéрпъ, къ Апсъ нічі Ап унул din касърile ачесте пъ поате Апкапеа dіферінцъ de опініúні Ап косілял міністеріалъ. ш. а.

Г р е ч і а. Ценералъ Грівас а мъритъ, ші прін ачеаста партітъ репъблікап ша перdътъ чел маі къ інфлуінцъ конdъкторіъ, еаръ партітял монархікъ, че фортéз чea маі маре парте а імпопулаціúнеі гречешті, ші рецітял провісоріъ есте мóртea ачестуі бърбатъ біневепітъ, фііndъ къ ел са възът сілітъ а десавоа пъртареа луі Ап прівінца прокіетаціúнеі сале къ рефлексіúне ла Воніца Апаінтea корпял dіпломатік. Кънвънтареа ачеаста сънъ аша:

„Четъцénілор! Прінzънdъ еъ din поъ арма, ка съ апър лібертатea паціонал свърматъ прін о стетъ de рецітъ врціcіть de тоатъ лътea, въ рог ші пре воі Ап пътеле патрієі, ка съ въ адúнаці пе лънгъ стіndардял паціонал, каре ла ръdікатъ гарнісоана din Воніца къ атята кърацію. Четъцénілоръ! Noі сънтемъ тоці фраці, noі аветъ асемепеа сентіmente. Noі тоці черетъ вindекареа асемепелор рънї. Ръdікаціúнъ тоці ка ун бърбатъ, ка съ апъраці сuверапітатea попорял.“ Г р і в а с.

Déкъ „Patrie“ есте біне інформатъ, апої Франція, Рúсіа ші Анліа саъ декіаратъ дефінітівъ къ пъ вор Аптревепі Ап Гречіа, афаръ de ърмътоареле касърі: 1. déкъ адúнареа паціонал ар алеце ун прінцъ, че есте есклúсъ прін протокол din Лondра dела 1830; 2 déкъ Ап локял унуі рецітъ регламатъ ар черка а пъші апархіа; 3 déкъ сар рънї Гречіа а атака імперіял отоманъ ла граніцеле сале.

Се афірmeze, къ Ап zіоа плекърії рецелуі Ото din Атіна міністрял прешedінте Колокотроні іар фі адúсъ о скрісоаре Ап каре а фостъ deскоперітъ тотъ планул конжурацію-неі, Міністрял съ фіс рзгатъ пе рецеле а се льса de кълторіъ, ші а лъа тоатъ тъсура ка съ превіпъ планурілї конжураторілор. Рецеле Апсъ пріві тéта міністрялуі ка о шітерь ші плекъ, ші къ маі къ сéтъ рецина ла поштітъ съ кълторéскъ.

N o т і ц е D і в е р с е.

— Din Тюрін се скріе, къ ловітърile че ле сімте лътea негоціаторéскъ ші фінанціаріъ Ап Італія прін фалімептеле din Болоніа, Мілан, ші Венеція сънт Анфрікошате.

— О кореспondінцъ dела конфініеле Босніеі Ап „O. D. P.“ deскріе прекареа старе а раіалелоръ din Тюрчіа къ колорі Анфрікошіаці ші провóкъ пътеріле челе марі а адúче вindекаре, кънчі еле пré біне къноскъ стареа крештінілоръ de около.

— Се скріе din Кікinda, къ трепъл персоанелор че а сосітъ Ап поаптea din 9 Октомвре к. п. аколо а фостъ окупатъ Ап тоате вагóпеле de жandармі, кънчі са фъкътъ ла локалъ кuвіінчіосъ арътаре, къткъ о бandъ de хоці ва опрі дъкъял Ап dістанціа dела Оросlатош — Сірег. Ун алтъ трепъ de персоане а фостъ тот din каuса ачеаста окупатъ de пandурії комітатенсі.

— Ап Посепа а афлатъ поліціа Аптре сколарії атбелоръ класе маі Аналте але цімпасіял полопезъ о конжурацію-не політікъ ші а секвестратъ хъртіеле конжурацілоръ.

— Рецеле Спаніеі ша скріптітъ тъпа къzънd de пе калъ.

— Сялтанял съ'шї фі пердътъ тінтеа, алції зікъ, къ саръ фі болнъвітъ ръ.

— Аптре лініеле дрътял de фер окупа акята óменіі лініа ачеea каре се леце Мареа adріатікъ къ Бънатял прін Осек, Бечеіял поъ ла Кікinda, ші каре ар Анлесні Апсетнатъ спеселе транспортялуі бъкателоръ челоръ тълте ші бине din Бънатъ.

— Асоціаціúnea de кълтърь цертапъ din Берлін а апланчідатъ пентръ лініа дрътял de феръ Opadea маре, Клужъ Брашовъ 80 мілióне флорінї.

— Ап поаптea din 7 спре 8 Noемвр. к. п. Ап о одаіе апрóпе de Apad вреo 20 de хоці аъ оторътъ пе посесорял еі, кінdінdял Аптрун modъ Анфіоръторіъ.

— Despre стареа Воіводінеі се скріе луі „Pest. Llod.“ къ міністеріял de статъ грьбеще ачеаста каuсъ ші дореще, ка прін о тъсърь провісорію съ се факъ dестял дорінцелоръ попорялуі сърbескъ ші апоі съ се чérь пентръ дъпса Анвоіреа dіетеі; din контра канчеларіа унгуреаскъ вré съ Анкънцію-е орі че тесърь провісоріе, ші се ръцінъ орънdуіала ачестеі каuсе пентръ dіета унгурéскъ, аша dарь партеа форталъ есте, каре фаче се dіверцеze опініúніле, чea матеріалъ пъ ар фаче тълте греотъці.

— Dъпъ щірї секуре але луі „Harm. Zeit.“ Асоціаціúnea каре аре съ ілътineze Брашеял къ гас, вré съ Аптрофъкъ ші Ап Сібіій тот астфеліъ de лътінъ, ші къ спре скопял ачеста сар фі ші фъкътъ пашърile de лінсь.

— „Pest. Hir.“ скріе къ лініа дрътялуі de фер Opadea—Клуж се ва Анчепе Ап 1-а Іуліъ ші ва фі ізпръвітъ Ап 2 ані; dела Клуж пънъ ла тарцінea церії ротънещті Ап чінчі ані.

— Ап черкъріле фінанціаре ші апътe Ап ачеле, каре саъ інтересатъ пънъ акята de лініа Apadъ—Сібіій, а фъкътъ Апторсътура, че а лъатъ лініа dела Opadea ла Клуж маре сенсаціúне ші се ворбеште тълт despre еа ла бърсъ, кът къ óменіі пъ се вор льса нічі din партеа ачеаста, е de превъзътъ.

— Ап 29 Октом. аъ ізбъкнітъ фокъ Ап Вledenі каре а дератъ dела 5—8 óре dіmінéца ші аъ містюітъ 12 къші.

— Луі „Hirnók“ се скріе din Віена, къ Ап кастреле нетагіаре сънт óменіі аплекаці a deскіde дрътял Апнъчізірії Аптро dіреқціúне фоарте популароъ, ші ачеаста ар фі рекъноаштереа лецілор din 1848 пънъ ла търцінеле челе маі посілле, ші Ап ърта ачестора денътіреа уноръ міністрії din бърваці попularі, асігърареа автономіеі Унгаріеі къ прівінцъ ла тóте афачеріле сі, каре пъ цінъ de челе котúне, рестрінцереа ачестора Ап сенсял dіплотеі din Октомвре ші трактареа лор din кънdъ Ап кънdъ прін репресентаціúнea чентралъ. „P. Hirnók.“ Апсъ пъ пе спúне unde се афлъ кастреле ачесте, ші поъ пі се паре къ „чінеі флътжndъ піта е Ап гънdъ.“

— Adúнареа ценералъ Ап Гречіа ва Апчепе Ап 10 Decемвре ші алецеріле се воръ deскіde Ап 10 Noемвре. Ап пътереа декретялуі конкіеторъ пентръ adúнареа ценералъ, алегъ сdіції гречешті, карії се афлъ Ап церї стрúне dела 100—1000 унъ аблегатъ, dела 1000—10000 доі, ші песте 10,000 треі аблегаці. Тоці гречії регатялуі сънт алегторі, се потъ алеце ачіea карії локуіескъ Ап Гречіа ші пътеръ песте 25 ані.

— Ан лъмea diплomaтiкъ фаче бн zгomoтъ мape, къ тoкмaї кънdъ miniстрвл aфaчерiлop стрaine din Фрanцiа, спесъ iтaлiaнiлop вepde ан oкi, къ eї пвaъ de a'мaї спepa кът къ Фрanцiа ва скoaте oщiрiле сале din Poмa, ка aчестiа съ шiо фaкъ de кaпiтaлъ, антрепринde Прinцвл Нaпoлеoн anъpapea дpeптвлвї Iтaлiaнiлopъ ан Poмa, антpo бpoшъpъ, кape анкъ анnaинte de a eши, дecтéптъ ангpiжipea peцiтвлвї фpanцoгecк.

— Ce скpie лвї „D. A. Zeit.“ din Тъpin, къ ан съптъмъna тpeкътъ ла Koсенца ан Кaлaбpia ap фi вeniтъ ан o oспътъpiъ doї фpanцiшкaнi, кв niце decaцi мapi, ши къ apъ фi анчenвтъ a тръi бine. Бн Кapaбinep, кървia бътъ ла oкi пвpтapea фpanцiшкaнiлopъ ce anpoпie de eї, ши антiнгъndъ мъna кътъ decaцi скoacъ din eї o мвлцime de прoкiemaцiвнi бъpвoniче пв прé ediфiкътoape. Дaвea пвтъ кapaбinepвл a peцiпea пoпopвлъ дела iвстiфiкapea aчecтop кълвгъpi, кapii мъpтвpiсiръ, къ съптъ трiмiшi din пopвнкa цeнepaлвлвї Pe, мiniстpвлвї лвї Фpanц II. ши a кapдinaлвлвї Мepode, ка ce ан-пъpцeaскъ aчecте прoкiемъцiвнi ан тoate кaceле.

— „Discusione“ скpie din Тъpin ан 14/2 Noem. Гapiбaлди ce фie emic din Пica o прoкiемaцiвне, ан кape ел чepe dimiтepea miniстepiвлвї de aквмъ, анпъpцipea бneї диктатвpe aбcoлвтe peцeлвї пecte тoтъ iмпepiвл iтaлiaнъ; гpaбnika ан-apтape a тътвopop чeтъцéнiлop, ши гътipea лopъ a пътea пъши de лoк ла антъia пopвнкъ ла Minчio.

— Дбп „Ung. Nachr.“ ap фi слoлoзiтъ miniстpвлъ de фinanцъ ан кoнцeлeцepe кв Кaпчeлapiвлъ бнгвpeскъ кътъ dipeкцia фinanцiapiъ din Бнгapia пopвнкъ, ка дapea дpéптъ пe anвл 1862 ши 1863 съ ce adвне пe бaza мecвpeї кoнтpiбвцiвнeї din anвл 1861 ши 1862. Bpeбn iмпociтъ маї тъpziъ пв ap фi de тeмвтъ ши дaкъ Сeнaтвлъ iмпepiaл ap вoта ан ceciвнea de aквта pъдikapea дърii. Iмпociтeле пeнтpв фoндвл цepiї съптъ мecвpate кв 4 ½ x. eaъ пeнтpв decдaвнape кв 52 x. per флopинъ.

List'a

atatu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Prin D-lu Colectoru Petru Branu dela Satumare s'a tramesu la fundulu Asociatiunei 10 f. v. a. si anume:

Dela Dlu Moise Sor'a Noacu parochu in V. Bozint'a cá tacs'a de membru ord. 5 f. Dela D. Demetriu Laurianu parochu in Pete tacs'a de membru ord. 5 f.

Dela Ilustritatea Sa Dlu Vice-presiedinte gubern. Basiliu Popu pretiulu rescumpararei unui covoru celu tramese la espositiunea din Brasiovu in suma de 20 f. Dela Il. Sa D. Con iliariu gubern. Iacobu Bolog'a tacs'a de membru ord. pre an. 1863 5 f. Georgie Ioanette tacs'a pentru o diploma 1 f. Prin Dlu Advocatu Ioanu Gozmanu din Ordadea mare s'a culesu sum'a de 150 f. v. a. si anume dela urmatorii contribuitori si benefacatori: Iosifu Papp Szilágyi de Ilyésfalva Canonicu roman in Oradea mare 5 f. Ioann Vancia Canonicu gr. cath. romanu in Oradea mare 20 f. si pe totu anulu mai nainte 5 f. Petru Erdély Oradea mare 10 f. Poynár Sándoru Oradea mare 2 f. Nicolau Borbola Oradea mare 5 f.

Georgiu Horvatu 2 f. Constantinu Boitiu 2 f. Giorgiu Pop'a 1 f. Antoniu Venter 4 f. Ambrosiu Cretiu 2 f. Ioann Topanu 3 f. Alesandru Ferentiu 1 f. toti iuristi din Oradea mare. Dionisiu Pap 1 f. Simeonu Bulcu 1 f. Sandru Bocontebu 1 f. Ignatiu Veghseo 1 f. Anton Sabinu 1 f. Nicolau Marcusiu 2 f. Ioan Geran 1 f. Sigimun Catoca 50 x. Georgiu Iov 1 f. Anton Heppa 50 x. Iosif Erdelyi 50 x. Stefane Abrudanu 1 f. Simeonu Rusu 40 x. Todoru Bordasiu 1 f. toti studinti din Ordea mare. Sum'a 27 f. 90 x.

D. Petru Pop Dályai Parochu gr. cath. 1 f. Simeon Pop Dályai 30 x. Michail Fogarasi invatiet. 1 f. Michail Csios 20 x. Vid. Iacobu Florianá 1 f. Szakálos Ioan 50 x. Tine. Ioan Csiös 20 x. Ved. Csősz Maria 10 x. Sztana Ioan 10 x. Kurtu Todor 10 x. Nádró Mihail 10 x. Gáál Gavriil 1 f. Todor Popp 50x. Stanâ Georgiu 1 f. Georgiu Kűs 50 x. Ioan Perzse 50 x. Vid. Nagy Todoreana 20 x. Vid. Iacab Anna 20 x. Kardos Miculae 12 x. Prodan Ioan 2 f. Fechete Vasiliu 30 x. T. Ioan Csősz 20 x. Ten. Magyar Ioan 25 x. Sen. Magyar Ioan 25 x. Sen. Gál Florian 1 f. Curta Gabriil 50 x. Tin. Curta Gabriil 10 x. Barna Michailu 20 x. Deak Iosef 12 x. Sajtos Michailu 10 x. Barna Ioan 40 x. Brad Petru 10 x. Vastag Gavril 10 x. Popp Todor 10 x. Orosz Petru 10 x. Keskes Gavril 10 x. Szeles Gavriil 10 x. Micula Georgiu 10 x. Vasvári Dimitrie 40 x. Curta Ioan 10 x. Micula Georgiu 10 x. Szacal Georgiu 10x. Balas Gavril 10 x. Popp Gavril 10 x. Nagy Ioan 10 x. Armás Iosef 10 x. Vasvari Ioan 10 x. Medre Ioan 10 x. Iacab Ioan 10 x. Marincás Georgiu 20 x. Bondor Ioan 10 x. Gál Mihail 10 x. Szilagy Ioan 10 x. Balas Flore 10 x. Cozma Ioan 30 x. Kineses Gavriil 10 x. Racz Barbura 20 x. Chis Michailu 10 x. Vid. Curta Anna 10 x. Ionas Ioan 10 x. Ionas Iosif 10 x. Ionas Michailu 10 x. Vastag Ioan 50 x. Armas Ioan 10 x. Racz Georgiu 10 x. Magyar Gabriil 50 x. Gál Petru 10 x. Micula Gabriil 10 x. Balas Ioan 20 x. Davida Iosif 10 x. György Gavriil 10 x. Balas Gavriil 20 x. Opre Vasiliu 10 x. Cozma Georgiu 30 x. Vid. Cozma Floare 10 x. Balas Ioan 10 x. Csösz Ioan 10 x. Vid. Bodacsca Flóre 10 x. Vastag Ioan 10 x. Hidegicuti Ioan 10 x. Cirila Ioan 10 x. Deac Ioan 10 x. Micula Ioan 20 x. Clinese Flore 15 x. Szilagyi Michail 10 x. Réz Mihail 10 x. Magyar Gavril 10 x. Gabucz Todor 40 x. Lucacs Gavriil 10 x. B. Nagy Craciunu 10 x. Szacal Mihail 10 x. Curta Iulian 10 x. Szacal Ioan 20 x. B. Nagy Mariea 10 x. Tin. Gal Flore 20 x. Nagy Mihail 10 x. Ola Demetrie 10 x. Szacal Ioan 10 x. K. Szacal Gabriil 10 x. Major Gavril 10 x. Szana Petru 10 x. Balas Gavriil 10 x. Borá Georgiu 10 x. Gavlucz Gavriil 40 x. Iacab Petru 30 x. Gál Michail 20 x. T. Iacab Ioan curat. 40 x. Gál Ioan 20 x. Szacál Ioan 20 x. Aron Iosif 14 x. T. Gál Ioan 20 x. T. Szeles Ioan 10 x. Vid. Crisán Floare 20 x. Szána Gabriil 20 x. Bitye Iosif 20 x. Buzas Mihail 10 x. Nagy Petru 10 x. Szacal Gabriil 50 x. Racz Petru 10 x. Gavlucz Craciun 10 x. Csösz Iuliana 20 x. Szacál Petru 20 x. dela mai multi 4 f. 50 x. toti din Poceiu. Summa 32 f. 34 x.

Nicolau Vulcanu 5 f. 40 x. Morosán Ioan 1 f. Mihuer Mihaly 50 x. Nyica Andreiu 50 x. Molnár L. Ioan 40 x. Sandra Florian 20 x. Nyica Gavriil 20 x. Sima Stefan 20 x. Balc Tóder 20 x. Mihutiu Petru 20 x. Balas Petru 20 x. Cosztin Gabriel 20 x. Ianca Georg 20 x. toti din Nagy Let'a Comunitatea romana din Nagy Let'a 5 f. 60 x. Sum'a 15 f.

(Va urmá)

57—3 **Publicatiune de Concursu**

Pe patru Stipendia de 315 fl. pe doue de 84 fl. sî pe patru de 63 fl. totu in valuta austriaca, si tóte dein Fundatiunea Romontiana, iara pe 1 de 52 fl. 50 xr. v. a. dein Fundatiunea Babiana. —

Recurentii la acestea Stipendia, voru avea pana in 1-a Decembre a. c. dupa Calendariulu nou, a produce inaintea ordinariatului Metropolitanu Greco-Catholicu alu Albei Iuliei dein Blasiu: —

a) Carte de Botediu, si de impunsu de Versatu. —

b) Testimoniu dela Medicu, despre starea Sanitatei. —

c) Adeverintia desp e Saracia, si: —

d) Testimoniu despre progresulu facutu in studia, si despre moralitate. —

Datu Blasiu 1-a Novembre 1862.

Dela Ordinariatulu Metropolitanu Greco-Catholicu. —

59—3 **Concursu.**

Pentru ocuparea posturiloru de Invatiatori in Statiunile vacante la scólele populare, romane ortodocse res. in Tractulu Iliei, se deschide Concursu, pana in 14 Noemvrie a. c. pentru urmatoarele statiuni:

1 Csertejulu de josu cu salariu anualu de 100 fl. v. a. 85 ferdele de bucate, lemne, si cuartiru.

2 Zaam cu salariu de 130 f. v. a. 80 ferdele bucate, lemne, si cuartiru.

3 Gurasad'a cu 120 f. v. a. bucate 80 ferdele, lemne si cuartiru.

4 Oppidu Ili'a cu salariu anualu de 168 f. v. a. lemne si cuartiru.

Doritorii de a ocupá vreunulu dintru aceste posturi, au a se adresá la subscrisulu pana la terminulu prefiptu, cu documente:

1 Ca suntu Romani de religi'a ortodocsa resaritiana.

2 Cu Atestate ca au absolvatu celu putinu 4 clase normale, si cursulu Pedagogicu in Institutulu Diecesanu.

3 Adeverintie despre purtarea morala. Si aceste pana la prefiptulu terminu. spre a se potea trimite Esellentiei Sale Prea sfintitului Episcopu alu Bisericei ortodocse, pentru parintiasca intarire. Ili'a 22 Octomvrie 1862.

Inspectorulu Schóleloru Distrtctuale in Tract. gr. res. alu Illiei.

Ioanne Orbonasiu Protopopu.

Редактор респънзетор **Ioann Pau.**

Едитъра ши типарiвлъ типографiеi диecеcане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doъ орі пе септемънъ: Жоі ші Dомінека. — Препъмерацівнеа се фаче ла експедітура фоіеі; пе афаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре експедітуръ. Преціъл препъмерацієі пентръ Сібіій есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмътате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърді але Трансілванієі ші пентръ провінціеле din Монархіе пе ан an 8. фл. сар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші цері стръіне пе an 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръântâiéa óръ къ 7. кр. тірал къ літере мічі, пентръ а доа óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа ошіре къ 3½ кр. в. а.

№ 90. ANUL X.

Сібіій. 11. Noembrie. 1862.

ТЕЛЕГРАМЪ

„Sieb. Bot.“ а прімітъ жоі ъртъторіалъ телеграмъ:

Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ ъмпъратъл а амнестіzатъ пе тоці емігранці ънгъреші карі аъ фостъ осъндиці ші саъ релъторсъ. Сесіънеа сенатълуі імперіалъ поате къ се ва прелънці ші се ва вота лецеа de adънare.

Сібіій 8 Noembre.Ântrънъ артікълъ къ інскріпціънеа. „Viribus unitis“ зіче „Donau Zeit.“: Партітъл челъ маре алъ пропъширеі moderate ân Австріа аре лінсъ de o організаціънe.

Тревъе съ се фортеze o опініънe пъблікъ, каре съ се пронънціе хотъръторіу пентръ есекътареа конституціънеі, каре съ сфере контразічері, ънсъ съ фіе дестъл de таре, ка прін ачесте съ пъ се стінтéскъ ші съ ia къі фалсе.

Ântâia dezbatere despre statornicia ашезъмінтелор конституціонале требъе ръзікать, ântâia vorbire despre neatârnarea вііторіі требъе гонітъ, сенціментеле опозіціънале требъе ръспінse прін ачеea, ка оамені съ лъцéскъ речерята деслъціре despre спіріталъ леціlоръ fundamentale але Австріеі ші despre intenціънеле рецітълуі, ші съ арате фрактеле, че се воръ паште din еле.

Маіестатеа Са ъмпъратъл а ânkredinцатъ сербъторещe de renaşteріте орі есъмінереа ші есекътареа конституціънеі. Історіа Монархіеі есте стрънсъ легатъ къ ставерітатеа лоръ.Ântréga політікъ конституціънe чере о спіфікъ формаціънe а Австріеі, къцігареа тътърор семінціелоръ de попоръ але імперіълуі пентръ конституціънеа комънъ. Къ кътъ ачéста се ва ântâmpla маі іute, къ атâta маі наінте пе вомъ пътea бъкура de лъкръріле еі пline de бінекъвънтърі. Пентръ ачеea іute ла лъкръ. Мішкътóреа, конcекvента пъсънцъ ші ціnereа лао лалтъ дъче ла цънтъ. Сітърі богаці de вііторі ші baze сънтъ претътindinea ândemънъ, пе каре се пóте edifika маі departe. Devіса ământъръtéскъ „Viribus unitis“ съ фіе ші devіса тътърор конституціоналілор ân diферітеле цері de koróпъ але статълуі, съът каре съ лънте къ къвънтъл ші къ скріптъра пентръ кондъкторіълъ прінчіпъ алъ конституціънеі ші ân контра direкціънелор федералістіче, реакціонаріе ші псеудоліберале. Къ кътъ се ва лъці ачеаста ревърсътъръ прóспътъ маі departe, къ атâта вор фі маі стрімте барієріле,ântre каре ва требъі съ се ціnъ опозіціънea. Пънъ кънdъ ânsъ еа реціне къmпъ лібер, пъ поате къшъна міраре, къ пъ denъne артеле, чі вісézъ ânkъ de съкчесъ, каре ар фі тортъптъл сперанцелоръ поастре, саъ чел пъцінъ пе ънъ тімпъ ândelънgatъ ші ар пропънціа о сентінцъ осъndітоаре асънра слъбічіънеі ші негріжеі поастре.

Міністерілъ de котерцъ а слобозітъ ъртътоареа ordinaціне: Ка съ се къштіце маі маре вінzare ковертелоръ de скрісорі тімбрате, каре ânгъdze o denлінъ секърітате ân контра мълтіфарелоръ преварікаціъні, се десфііnцeze ръdікареа de жъмътате de кръчеріъ пентръ фіекаре ковертъ, каре са плътіть пънъ акъма дела къmпъръторі ка екзівалантъ пентръ спеселе de прегътіре ші de la офіціолателе постале саъ сокотіть пентръ ерар. дела 1–a Dечетбре.– Къmпъръторіі ачестор коверте воръ авea a плъті din зіва ачéста пътаі съmеле валорълуі съпторіъ пе тімбръ ші офіціолателе посталі воръ сокоті пътаі съmеле ачесте.

Чea маі ânсетнать ânnъртъшіре de zi, зіче „Lloyd. Pestanu“ есте къ D. Геор. de Маіlат фостъл тавернікъ, а авътъ ân 4/16 Noembre ла 1 óръ аъdienціъ ла Маіестатеа Са, каре а дъратъ маі о óръ.– Маі departe зіче, къ ші D. Ідекс къріе Апопі а фостъ ân Віena ші dънъ о конворбіре скъртъ къ D. Капчеларіъ авлікъ са ântorсъ érъші ла Пожънъ de unde ва мерце ла Песта. Къmкъ de ачесте ші лор асемenea апаріціъні се леагъ феліріте комбінаціъні, есте de прісосъ а маі обсерва. Къ тоате ачесте ânsъ нічі ân черкъріле челе маі бine ânformate пъ аъ ешітъ óменії ânkъ din чеаца скъпосітелоръ. Скрісорі de репънчіаре, че а трімісъ „Don. Zeit.“ лъі „Pesti Naplo“ ші партітъл лъі, а трезітъ ân Песта о маре атенціънe, ші а бътътъ ла окі, къ токмаі аша саъ ântâmplatъ ân аштептареа чea маі плінъ de сперанцъ, ânsъ пъ а авътъ алта маніфестаціънe офіціоасъ. De алmінтреа оамені сперézъ ân Песта, къ фііndъ къ аколо се воръ adъna кътръ фіnea лъі Noembre маі мълте нотабілітъці, се ва фаче чева ші ân інтересълъ концел церій.

„Don. Zeit.“ din 15 Noembrie к. п. къпрinde ъртъторіълъ комънікатъ: Артікълъл че ла adъc ачеста жърналъ ân фрънтea нътърълуі съъ din 7 Noembr. аъ провокатъ ân преса de zi ънгъреаскъ о десватере съріоасъ. Вочеле пъблічістіче din diферіте пънкте de стаціънe леа десемнатъ dънъ къпрinc ші форт, ка ânnъчівітоаре. Noі констатът ачеаста фапт. Рекъноскъndъ преса dinколо de Лаіта, къ noі amі фостъ кондъші de інтенціънea, ка съ спарцетъ дрътъл пентръ о концелецере, пе аъ датъ нътаі дрептате. „Don. Zeit.“ съъ пъстрареа пронънчіатълуі еі прінчіпъ de мълте орі пе фаць а ворбітъ тотъ деuna кънънтълъ de ânnъчівіре, еа а лъатъ ачестъ пънктъ de стаціънe ші ân артікълъл din 7 Noem. ші ла ва пъстра ші ân вііторіъ. Din партеа ачелуі партітъ ân Ънгаріа, къторе неатъ ândrептатъ ноі спеціалмente, пъ са апрецівітъ артікълъл постръ ân ачеea месъръ, ân каре ам фостъ noі ândrептъціці а ащепта. Партітъл декіаръ прін органълъ съъ: „Noі пъ нътемъ“. „Pesti Naplo“ рефъсъ, а ântra асънра кондіціънелор de ânnъчівіре ân ачеea діскъсіънe, ла каре лам ânвітатъ. Noі не нътем despre ачеаста нътаі тънгві, ânsъ пъ а лънъda ші пъререа, къ съът астфеліъ de ânnрежърърі пъ поате фі пентръ акъта проблета пóстръ, а коптінъа черкъріле, каре пъ din вina поастръ, пъ аъ нътът дъче ла нічі ън ресълтатъ. Ретъне dar лъі „Pesti Naplo“ а ânoda еаръші рънтъл фіръ кънdъ ва сімці требъінца despre ачеаста. De се ва ântâmpla ачеаста, атънчі жърналъл нестанъ пе ва афла ка ші наінте гата, а ânaінта опълъ концелецерії.

Ла ачеаста декіарацівне фаче жърналъл „Presse“ ъртъторіълъ комептаріъ. О нотъ, че о пъблікъ „Donau Zeitung“ de алалтъері ші ân каре фоаіа ачеаста офіціоасъ ântrерънe негоціаціънеле de ânnъчівіре къ Ънгаріа, пъ пеа сърпрінсъ. Noі ânkъ ânaінте пъ ам жъdекатъ алтфеліъ ачеаста старе а лъкърілоръ ân контра тътъроръ zгомотелор офіціоасе despre нова негоціаціънe спре комплінареа честівнеі конституціонале къ Ънгаріа, ші аша авем астъзі нътаі а констата, къ „Don. Zeit.“ аъ ръспънсъ лъі „Pest. Naplo“ каре ânnъчівіторіълъі съъ артікълъ а пъсъ ânaінте еаръші ън „non posumus“ скъртъ къ „Pesti Naplo“ рефъсъ etc. Ші прін ачéста поате къ се ва ашеza ші ântърътъчівнеа жърналістікъ, каре еръші а domnitъ асънра аферії къ Ънгаріа ші богателе de кввіінте есплікаціъні, че се афлъ ân фоіле магіаре але зілелоръ din ърт, съntъ антіквате. Фоіле ънгъреші се окънъ ân тімпълъ чел маі нов къ марі проіекте de екопоміъ попъларъ. Пе лънгъ ашезътънтълъ de кредітъ терепал, есте о асоціънe de къmпъраreа ші apendareа мошіелоръ, акърей ânfiinцare фаче пе óмені съ ворбеаскъ мълтъ. Проіектълъ есте ântънекосъ ші ноі чітътъ, къ ачéста компагніъ промите дежа ân анъл din тъіъ ал активітатеі сале ашезътънтълъ de кредітъ ънгъреск ън капіталъ маі маре de 50 мілоане флоріні спре діспосіціънe. De ънde?– пъ се анънe, ânsъ фоарте містеріосъ есте érъші ворба de

„капітале естрапее“. Деакъ ачестї естрапеї капіталіщї пъ съпт маї вспї, декътъ асоціаціънеа de кълтъра цертапъ ли Берлін агенчї препъцінъ ва фі ачі de аштептатъ. Че атінце лись калеа de феръ трансілванъ, апої органеле вигърещтї полетпісёсъ фо́рте кътилітъ асъпра лъї „O. D. P.“ каре са лndoітъ, кь Сепатълъ імперіалъ се ва аплека, а прімі асъпра са гарапціа de інтересе кь 5½ % „Pesti Hirnök“ батжокъреще пентръ ачёста Сепатълъ імперіалъ пъmindълъ клъбъл лъї Гішкра ші а лъї Кѣranda ші кѣцетъ, къ о́тепії вор преферї о гарапціъ datъ de рецітъ фъръ сепатълъ імперіалъ! Новъ лись пі се паре, къ пічі рецітълъ пъ се ва слобозі ла ачёста, къчі проіектълъ есте лпкъ кь тотълъ пеіспръвітъ ші асоціаціънеа de кълтъръ цертапъ пъ аре ачееа пътере de капіталъ, каре ар фі de лipсъ спре пегоціаре.

„Botschaft.“ зіче тотъ лn обіектълъ ачеста лntr'o кореспопdінцъ din Песта, къ „Pesti Naplo“ а есорвітатъ лn респънсълъ съъ кътръ „Donau Zeit.“ лn калеа ачеаста de лnпъчіпіре атъта de момептосъ пъmaї din ачелъ темеіъ, къчі редакторълъ еї Баропълъ Кетепі есте болнавъ ші пъ а пътътъ елъ ръспънde лъї „Donau Zeit.“, лись е сперапцъ кь тотъші ва врта ъп ръспънсъ кореспънзъторіъ, кътъ се ва лпсепътоша Баропълъ Кетепі, каре прекътъ се аsde, ші а ресерватъ ачестъ респънсъ.

Калеа ферекатъ лn Трапсілванія. Despre ачеаста се скріе лъї „Pest. Lloyd.“ din Biena кь datъ din 17 Noem. к. п. врътоареле:

Лцї трімітъ чеа маї ексантъ лnпъртъшіре despre контрактъл, каре ла лnкеіатъ Асоціаціънеа de кълтъръ цертапъ кь комітетълъ пентръ калеа Oradea mare Клъжъ. Тітълъ ші лntродъчереа контрактълъї сънъ:

Цепералеле kondiціънї fundamentale, dънъ каре асоціаціънеа de кълтъръ цертапъ лn Берлін лn легътъръ кь ъп консорціъ ал каселоръ de банкъ цертане ші франчесе се офере, а къціга тіжлоачеле спре клъdірea ънеї калї de феръ локомотівъ пентръ агашъ сімпліз dela Oradea mare—Клъжъ ші Брашовъ пънъ ла конфініълъ ромънескъ ші съ есекътеze ачеаста клъdіре. Dintre kondiціънї ръdікътъ челе маї лnсетnate ті съптъ врътоареле:

I. Асоціаціънеа de кълтъръ цертапъ репресептатъ прін плепіпотептеле съъ цеперал D. X. Херман пріmeште обліга-ціънеа клъdірeї маї сёсzісеї калї ферекате кь сума пашалъ de 80 міліоане фл. в. а. лn арціптъ, пе лънгъ о гарапціъ престъndъ din партеа ч р. адміпістраціънї de стат австріаче еаръші лn арціптъ de 5% інтересе ші ²/₁₀% аmортісаре.

II. Асоціаціънеа de кълтъръ цертапъ се обліцъ: a) дістапца калеї ферекате dela Oradea пънъ ла Клъж пънъ ла фіпеа апълъї 1865 — b) дістапца dela Клъжъ пънъ ла Алба-Іулія ъпа кь аріпа dela валеа Търпавії пънъ ла Сібіїъ лn алцї трей апї маї департе, евептъалтепте, кътdъ калеа се ва клъdі пънъ ла Галацї, спре лnкопчеареа кь еа, dela Брашов ла Галацї се ва клъdі тотъ лn ачелъ тітпъ, астфелъ, ка лntрега лініъ лn апълъ 1869 съ фіе кь тотъл іспръвітъ ші предатъ пъблікълъї.

III. Деакъ ъпа din ачесте трей секціънї de клъdіре ва фі гата ші се ва преda пъблікълъї, атъпчї лntръ гарапціа de інтересе кь 5% пр 50000 ф. в. а. лn арціптъ пентръ тотъ тілъл дрътълъї de феръ ал копчерпептеї секціънї.

IV. Гарапціа інтереселор пентръ лntрéга сума de пашалъл de 80 міліоане фл. в. а. лn арціптъ прекът ші перчептъл de аmортісаціъне лntръ атъпчї, кътdъ ва фі дрътълъ клъdітъ пънъ ла Брашіовъ ші ва фі предатъ котерчіълъї. Обліга-ціънеа а контіпъа лініа пънъ ла граніца ромънеаскъ (пасъл Бъзъълъї) аре пътаї атъпчї съ лntре, кътdъ се ва къціга копчесіънеа пънъ ла Галацї, спре каре скопъ се чере о deосебітъ інтервепціъне a adminiсраціънеї de статъ лn дрътълъ інтернаціопалъ.

V. се окъпъ кь modалітъціле емісіънеї хъртіілор преці-оасе.

Лn VI черъ копчесіопарії:

a) Копчесіънеа пе 90 апї сёбтръгndъ апії клъdірії, b) дрептъл de еспропріаціъне лn лnцелесъл леціlоръ, c) лібертатеа тітврълъї ла лnкеіареа лъкрълъї, ла dареа афаръ а хъртіелор de дрътъ ферекатъ, ла квітепції ш. а. d) ремісіънеа таксеї авереї de трапспънере лn касъл ънеї чесіънї a къштігатълъї прівілеціъ de копчесіъне, e) еліверареа de контрібъціънеа вепітърілор dela капітал лn тітпъл клъdірeї, f) пре-ферінцъ ла клъdіреа тътъror къілор ферекате, че ар фі съ се клъdеаскъ лn Трапсілванія лnаіптеа алтор компеціторї сёбт асемепеа релаціънї.

VII. рефъсъ обліга ціънеа a ediфіка клъdірї фоартіфікъ-торіе орї мілітаре.

VIII. сънъ din кѣвънт лn кѣвънт: Асоціаціънеа de кълтъръ цертапъ лn легътъръ кь банккопсорціъ, репресептатъ прін снечіалълъ съъ плепіпотептъ Dr. Хёхстер адвокатъ лn Паріс, есте гата, dънъ лnпърціреа копчесіънеї сёбтъ кондіціънеле лnфъцошате ачі, съ депънъ лn арціптъ ші ефекте треізечї перчепте din інтрегълъ капіталъ пр. 80 міліопе в. а. лn арціптъ лn декъpc de 6 Септътънї ла ч. р. ашезътънтъ de кредітъ австріакъ прівілеціатъ пентръ котерцъ ші індъстріе лn Віепа ші асоціаціънеа de кълтъръ цертапъ ші банкконсорціъ рътънъ облігате пентръ ачеасте обліцътепте пънъ ла фіпеа лъї Decтъpe 1862.

IX. Се окъпъ кь ъпорърілe, каре ар фі а се къштіга ла дрътълъ de феръ тівіскапъ ші ашезътънтъл de кредітъ. Челъ de пре ърмъ пънктъ ал параграфълъї ачестъї сънъ:

Есте de асе фаче о комбіпаціъне кь інстітътълъ de кредітъ австріакъ астфелъ, ка елъ съ deскідъ дрътълъї de феръ трапсілванъ ъп контокърепте, ка съ поатъ банії депъші ла елъ аї елока кь 5% ші сътеле, че воате къ сар лва dela елъ съсе секотеаскъ пътаї кь 5% фъръ провісіъне ші спесе.

X. Лn прівіпца таріфеї de трапспортъ съ аіве валіditате тотъ ачеле прінчіпії, ка ші ла калеа ферекатъ de статъ сёбкъ.

Аеметеа воръ копсъпа ші стіпълаціъпеле асъпра котерчіълъї постал, сервіціълъї телеграфікъ, трапспортъріле мілітаре ші ізріедікціънелоръ контролътоаре кь копчерпптеле dіспосіціънї але асочіаціънелоръ de къї ферекате віцепте.

XI. Ла dіспосіціънеле че аъ съ се комбіпе маї тързіъ асъпра пъртърії маї департе a ачестъї обіектъ съ се dé дрътълъї de феръ трапсілванъ чеа маї кь пътінца фаворіре, ші елъ съ се декіаре дежа лn контіпъареа ші deскідереа лъї пънъ ла Клъжъ de ънъ дрътъ ферекатъ капіталъ, лn каре референцъ ар требъі прегътіть ші комбінареа кь ч. р. дрътъ ферекатъ de статъ mezo-ресъріténъ.

XII. Лn касълъ пріміреї ачесторъ kondiціънї прінчіпале din партеа лnалтеї ч. р. адміпістраціънї de статъ съ се конкіеme de лок о комісіъне, каре се консълте ші комбіне статъ-телe референторе ла честіопата копчесіъне.

Кь тоате къ dънъ челе маї сёсъ арътате лътеа аръ фі а-плекатъ съ креадъ, къ дрътълъ de феръ лn Apdealъ ар фі ка ші секър, тотъші сав ръdікатъ воче лn контра соліditатеї асочіаціънеї de кълтъръ цертапъ din Берлін, каре лnбіе кь маї сёсъ пъmителе kondiціънї ші „Frem. Blatt“ зіче: лncетnътъ de окамdатъ кь лn Віепа лъ врéї оатепії съ штіе пімка de колосалеле сътe de банї, каре се пъпъ лn діспосіціънеа лntрепріпderії de дрътълъ Opadea mare Клъж. Ачестї банї съ фіе лn адевъръ пътаї о ші́терь ші о́тепії врéї съ штіе ші ачеea, къ ші idea дрътълъї de феръ Opadea mare-Клъжъ есте лntокmітъ, ка съ се опъпъ проіектълъї лініеї Apadъ-Сібіїъ ші съ лntпedече пъпереа лn лъкраре a ачестеї din ърмъ лініі din фелівріте кавсе.

Маї департе зіче „Presse“. Din алта парте пі се лnпъртъшаще кь пречісіъне, къ маї деънъzі ънъ пътерь de капіталіщї епглезещтї аъ копклесъ клъdіреа лініеї Apadъ—Сібіїъ—Търпъ ромъ, ші къ аъ лnчепътъ пегоціаціъне пентръ прімі-реа дрътъї de феръ тівіскапъ кь інстітътъл de кредітъ австріакъ. — Апої вінe саръші ла Асоціаціънеа de кълтъръ цертапъ ші зіче: Астъзї чітім лn „Banc Zeit.“ Dékъ пъmіта асоціаціъне дънъ штіріле че пе закъ лnаінте аъ лnкопчеатъ легътъра лntрънъ modъ кь тотъл пропріъ лn Паріс пентръ къштігареа банілор, атъпчї есте de деліаратъ, de че еа мерце аша департе кь легътъреле сале, къчі лn піаца domічіліълъї съъ пъ аре пічї ъп валор, поі лnсъ кѣцетъмъ, къ лn зілеле din ърмъ сав фъкът паші de ажънсъ, ка съ се пъzеаскъ ші піаца Паріслъї кътъ de тітпъріъ de о декіарацъне че поате ар ърта пре тързіъ. —

— Din алта парте се скріе, къ Коптеле Ed. Зічі ші Толdалагі ар фі авзтъ лn 17/5 Noемвре авdіепціе ла Маіестатеа Са лmпъратълъ ші къ монархълъ сар фі лntересатъ despre стареа обіектълъї, асъпра къръї ші аміптіції Domnї сар фі пропънчіатъ лn челъ маї пречіс modъ, ші къ Mmaіестатеа Са сар фі лndъратъ a респънde, къ лші ва къштіга штіре despre соліditатеа офертълъї стрънъ ші кь дореште din іпіmь ефептъіреа лініеї Opadea mare-Клъжъ.

Vien'a 16 Octom. Cu bucuria iau pén'a, se insciintiezu pre Onoratulu publicu romanu despre frumós'a solemnitate ce o serba Regimentulu nostru Imperatulu Alecsandru alu doilea de Infanteria, in lun'a lui Septem. a. c. cá se védà si se-se mandreasca parintii si consangenii nostrii cu sentiemintele nationali, de carii suntu inflacarate piepturile fiiloru si fratiloru loru in departare.

Camu in luna lui Iuliu ni se dede de scire, cà sub decursulu stationarei Regimentului nostru, este orînduitu de a merge in Lager pe o lunà de dîle langa Orasiulu Wimpassing doue statiuni dela Viena, unde fiindu ertatu fiacarei limbi dintre ostasi a se produce cu cantârile si jocurile sale nationale, ne folosiramu si noi ostasi romani de acést'a ocasiune, ca se ne producemu in strabunele jocuri, si frumósele hori nationale; solemnitatea s'a intemplatu in 5 si 18 Septem. a. c. precumu urmédia:

Imbracândune in costumulu nationalu, in o camasia albà alternatoare lunà din susu de genunchi, preste mijlocu unu brîu frumosu, la grumadî câte o maremà albà, pe capu caciul'a lui Mihaiu eroulu, infrumseatiatà cu tricolorulu nostru, si cu colorulu nemtiescu, tienuramu in mana cate unu buchetu de flori de toata colórea si altulu in brîu. Subscrisulu cá Corporalu si camendantu alu celoru lalti, imprumutîndu spada dela unu oficiru i-amu condusu la locu'u destinatu, infiinti'a de fatia a Domnului Generalu Schwartz cava'eru, incepuramu, cantecile: „Audi buciumulu“ s. c. Dupa care urmara: „Ranitu in rasbóe Soldatulu cadiuse“, Eu aveamu o da'a drépta bogatia„ Salta Romane plin de mandria“, Ah! Sabi'a lui Traianu“, si finiramu cu „Dómne tiene si protege patri'a s. c.— Dupa aceea Subscrisulu tienù o cuventare scurta si intreba pe ostasi: fratiloru Romani! Vreti voi din toatà anim'a se diceti se traiasca bunulu nostru Imperatu? se traiasca resuna din toate partile! Asemenea inaltiaramu entusiastice vivate pentru gratiós'a noastra imperatésa E l i s a b e t ' a, pentru D. Generalu, si pentru celalalti Domni oficieri ai nostri. Dupa aceia D-lu Generalu redicandu siepc'a josu- ne respunse in limb'a Romana - cuvintele urmatoare: „Sa traiti voi fratiloru Romani! Eu amu cetitu numele vostru in multe carti istorice, si amu vediutu ca ati fostu totudeun'a bravi. Me bucuru, ca si voi semenati stramosiloru vostrii, si se sciti ca acestea toate le voiu arata Maiesta'ei Sale, cate ati facutu din partea voastra“. —

Acumu ne compuseramu 24 de insi in doue glede; in cea din taiu eram, carii sciau a cantá si a jucá „Romanulu,“ a dou'a gleda o formara feciori carii sciau a jucá jocuri populare. Apoi ducandu doi diblasi in midiloculu nostru, si incependu se dica „Romanulu“ incepuramu a jucâ, avîndu si pinteni de jocu, si facuramu tóte 14 figure. Domnulu Generalu si alti D o m n i insemnati, din rendulu militariu si din celu civilu, isi pasceau cu multa desfatare ochii; le placura foarte dantiurile noastre si disera, ca suntu sanatoase, si frumoase.

In 18 Septembre a. c. avuramu fericirea de a salutá pre Maiestatea Sa in mijloculu nostru, cu care ocasiune repetiramu eara horele amintite mai susu, candu eramu in o indepartare camu de 7 pana in 8 pasi de Maiestatea Sa, atunci resuna aerulu de intonarile noastre: se treiasca Imperatulu! in urma finiramu cu cantarea imnului popularu. —

Asia sa serbatu acésta dî pentru noi atatu de dorita si credu ca pretiuitulu nostru Organu: „Telegrafulu Romanu“ vá primi scirea acést'a in coloanele sale cá dovada, ca si noi soldatii suntem mandri cu nationalitatea noastra romana si ca sî soldatulu esie stimatu de mai marii sei, candu isi paziesce credinti'a si are purtare buna. *)

T h o m ' a G r i t t.

Г р е ч і а. Дънъ депешеле din Atina а сърпринсъ орї кът тоартеа џенералълї Грівас пе оамені дн капіталь ші рецітъл провісоріъ а сокотітъ съ ръндъіаскъ ън долів офічіосъ de treї зіле. Оамені съпт плінї de neodihnъ дн прівіинца џінерії фіълї съї, каре ші пънъ акътъ а датъ проове деспре ачеea, къ ел прічепе а кълка пе ъртеле тътжпесъ. Провінчіа Акарнанія, ънde Грівас аре маре атърпаре, фаче маре гріжъ. Не лънгъ ачеаста маї съптъ ші неажънсъл фінанцелор ші дптълцірea келтъелілор, апоі ші десерцізпеле се факъ тотъ маї десе ші тълці солдаці карії аъ ремасъ ла стéгъ віндъ арматъріле сале. Гречіа пътеръ пътаї пъцінъ ка 2000 de събофіцірі, карії чер аванцеаре. — Алте щірі din Атіна спънъ, къ дптре партітъл Капаріс, каре гопеште интересе рысещі, ші дптре партітълъ прешединтелъї Белгаріс, каре сервеште дірекцізпеї, францезе дпчепе а се манїфеста о серіоасъ десгінаре. Деспре провінціа Акарнанія ші Етолія пъ се штіа нїмїка ла плекареа вапорълъї din ъртъ, аколо а требъітъ револуцізпea съ ія ън карактер маї серіосъ декътъ дп капіталъ, пентръ къ бътрънъл Грівас ста дп фрънтеа револуцізпеї.

*) Din toata anim'a si dorimu cá totu lucruri frumoase se audîmu despre bravii nostri ostasi. R.)

Елементълъ револуціонарь dela Наполіа са адънатъ пе лънгъ ел ші фіъл съъ, ші ачеста аре фоарте пъцінъ сімпатіъ пентръ рецітъл провісоріъ, дптре партітъл републікан — федератівъ ші дптре чел монархік domnesite ън антагонісмъ хотърътъ, каре тот маї таре есе ла лъмінъ.

Дънъ штірі маї проаспете рецітъл провісоріъ а контразісъ къ тоатъ серіосітатеа щірілорь, къ тішкъріле дп Гречіа іаъ о фацъ препондерант републікапъ. Проклатацізпea рецітълъї провісоріъ, прін каре се конкіемъ адънареа національ мотівеze ачестъ конклъсъ къ ъртътоареле къвінте: „Чea маї дпсемнатъ проблетъ, каре ънаніта воінцъ а націънеї пea предато повъ, стъ дп конкіетареа ънеї адънърї націонале, ка съ се фінceze конститъцізпea статълъї дефінітів, съ се алеръ ън domniторіь ші съ се іспръвеаскъ опъл націънеї дпчепът къ бінекъвънтареа дъмнезъеаскъ.„ Тоцї амбасадорії ші консълії гречешті ла кърці стръine съпт пофтіцї а скімба сіцілълъ ші сіцілълъ каре лі са прескріс акята аратъ о короапъ рецеаскъ дпкърцібратъ de o кънънъ de dафінъ Тоате ордінацізпеле рецітълъї провісоріъ поартъ інскріпцізпea „Регатъл Грчіеї“.

Леџea елективъ конпінde 20 параграфі. Челе маї дпсемнате dіспосіцізні съптъ: Леџea електоралъ din анъл 1844 ъіне ші акята ла аплікаре дпсъ къ modіфікацізні нечесарie. Фіекаре провінчіъ алеџе ън нътер дndoітъ de аблегацій de акътъ. Челе треї колоній алегъ фіекаре къте ънъ аблегатъ. Алеџеріле дп џерї стръine се дптрепіндъ ла копчерпентъл консъл. Алегъторі съпт тоцї гречії ші алешї потъ фі тоцї четъцéнії din лънтрълъ регатълъї карії аъ трекът de 25 анї ші съптъ ашезаці дп џéръ. Гречії din стрънътате съпт фіреще свъвші тот ла ачесте dіспосіцізні. Професорії dела Ънівєрсітате дпї алегъ пропрізл лор аблегатъ. Нътеръл аблегацілор алешї дъпъ ачеаста modалітате се свe кат ла 200 дп џерї стръine, еарь дп Гречіа ла 285 ші аша адънареа націоналъ ва нътера апроапе ла 500 de аблегаці.

Ф р а н ц і а. Се скріе лъї „Pest. Lloyd.“ din Biena дп 17/5 Noem. ъртътоареле. Пе кът de пъцінъ кредъ оамені аічea дп дърареа стърії лъкърілор дп Пръсіа, къ атъта ші маї пъцінъ кредъ дп дърареа дптоарчерії політічеї франџozешті, че са сігналісатъ прін дптрареа лъї Drouin de Lhuys дп міністерій, ші de ачеea щіріле, че вin din Паріс деспре бънаінтенцізне, каре ар авea Франціа din ноъ пентръ Австріа, аъ фъкътъ дп черкърілe маї дпалте din Biena прéпъцінъ апъсаре. Дп честізнea ромапъ а пътімітъ повъл міністръ дежа о ловітъръ, каре пентръ дъпсъл требъе съ фіе къ атъта маї амаръ, къ кътъ елъ а аштептат'о маї пъцінъ. Кърія се аратъ адека маї пъцінъ ка орї кънdъ алтъ датъ аплекатъ, а дndепліні пічї челе маї modесте черерї але Франціеї, ші деспре ретрацереа кардіналълъї Антонелі, de ші еа а фостъ черътъ de репеціте орї din партеа кабінетълъї din Тълерії, пъ е маї мълтъ ворбъ. Нічї дп честізнea гречéскъ пъ се паре а фі повлъ міністръ маї порокос, фііндъ къ дп Londonъ се паръ оамені нічї декътъ а фі аплекаці, а се съпрinde de врезнъ фаптъ комплінітъ, прекът са дптъмплатъ съвтъ міністерівл лъї дп Прінчіпателе dанъбіане. Дп Лondра се щіе пré бінe, къ се потъ лъса оамені дп нъдеждea Франціеї ші пъ са дпшелатъ деспре ачеea нічї ън момептъ, къ лъсареа кандідатърeї дъчеї de Левхтенберг din партеа Франціеї, пъ есте серіосъ прекъцетатъ. Дп черкърiле дiпломатіче съптъ оамені de пърере, къ dімісізнea D. Druin de Lhuys ва ърма маї наinte, декът че се пресъпъне de котънъ.

Т ъ р ч і а. Деспре воала Сълтанълъї, каре de ънеле жърпале се афірма къ тоатъ търіа прекъnd de алтеле се денега, се скріе дп „Tries. Zeit.“ din Константінопол къ датъ din 8 Noембр. к. п. къ dіскърсъл зілеї пе лънгъ евенітепteле din Гречіа есте стареа съпътъцієї а Сълтанълъї, ші ómенії асекъреze къ пречісізне, къ ел а пебъпітъ ші къ дпфрікошата воалъ се манїфестéзъ дп пароксісте de манїъ періодіче. Се ворбеа кат de мълтъ къ ел аре лъбне, че пъ се котънъ къ мінтea ші къ о съспектъ дптържтаре а невралорь сар арята ла ъніле апсе маї пелпсетпате фъръ съ фіе гъндітъ чінева ла періклоаса скріптіре а креірілор, деакъ ачеле че се спънъ деспре дъпсълъ съптъ адевърате, апоі пътаї рътжпе нічї о дndоіалъ деспре скріптіреа мінції, че ла апъкатъ. Каъза ачестеї воале се дъ къ сокотéлъ къ есте пелпчетата, пелпвінса цертъріре, че пъп релацізнеле дп контра воінцеї лъї автократіче. Не тітпъл сінгърътъції лъї, кънdъ се џінea de фрателе сеъ дпкісъ ші ера деспърцітъ de тоатъ лътea, ші дпкънцібратъ пътаї de піще теолоці търчещі, поате къ са легъпатъ дп вісърї пентръ глоріа Іслатълъї ші каса Остапъ, каре ел акята сбindъсе пе троп дndеперт врé съ о ефептъ-

іаскъ. Ел съ тъніе іате, стрігъ, търкъ ын фіпе, ынсъ фъръ ресълтатъ. Ісе рекомендa ребдаре ші еаръші рьбдаре, de каре ел пъ вре съ аздъ, къ ачеа ресерва ка съ'л ынгеле, ші деакъ ел ретъпе пе лъпгъ воіа са, атънчі ын роагъ чеі маі зелошї сервї аї лъї, чеі маі ынкредінцаці фаворіці, ка съї ръдіче din фънкціеле лорь ші съ'ші алégъ алцій маі капачі пентръ опініеле лъї, ші атънчі стъ пътерніквл пътънтескъ ын тъчере ші къ ел ші тінтеа.

Съпъсъ етікетеї, конвеніенцій ші чівілісацівнеї, сімте ші ел маї тълтъ ка орі каре алтълъ, къ нічі ел пъ е бърватъ пертърпатъ, къ нічі ел пъ поате авъче абсолута са воінцъ ла валіditате астфеліъ, прекум ынші ынкінвіеще спре давна са спірітъвл. Малтратътъ de астфеліъ de къцете ші ын прóспътъ пъкъжіре деспре тръдареа катерарівлъї съъ, Кіаві Бей, а съріть неферічітъл Прінчіпе лóптеа din пагъл съъ ші а слогозіть тъпіа асънра тътърор обіетелорь вії ші тóрте, че аъ ленітъ ын преціврълъ съъ. Нічі ынсаші тъта са, каре се зіче къ ар ста ын фрънтеа кавалелорь de къртe къ Капъdan паша ші Маршалъл касеї Мехmed Лалі, пъ а скъпат de педéпса лъї, къпътъндъ къ ынсъші тъпеле фіълъї съъ о деосевіть інтенсівъ бастонадъ. Ын пънктъл ынълцієї пароксістълъї а дескісъ о аріпъ а ферестреї, ші а врътъ съ се арънче жосъ пе петрії, ынсъ наінте de а фі пътътъ ынтребринде ачеаста сърітъръ, лаъ анъкатъ сервіторії. Ын алта зі, венінdъші ын орі а цінът тінте каяса тапіеї сале, а кіематъ ынпаінтеа са пе тътъса ші а опріто съътъ педеапсъ de сърпіпіре съ пъ се маї местече ын требіле політіче. Алтъdатъ пъ тълтъ dънъ ынтоарчереа лъї Отер паша а ешітъ пе възътъ din палатъ поптеа, са світъ пе ън каік овічнівітъ ші плъті пънъ ла о фрегатъ че ста ын Басфор. Къпітанълъї, каре ла къпоскътъ, ші ла прімітъ къ тоатъ опóреа, че са пътътъ фаче ын граба чеа маї маре, іа порънчітъ съ ынкълzеаскъ ші съ теаргъ ла Ісmidъ ын мареа тарторъ. Порънка лъї са ындеплінітъ попктвалтінте ші къndъ а ажънсъ аколо, са тръзітъ сълтанълъ din ілъсівнеа са ші а порънчітъ съ се ынтоаркъ. Ынтр'а чеа ера ын Сераіл конфъсівнеа чеа маї маре, пітінеа пъ щіа, че са фъкътъ сълтанълъ, ънії даъ къ сокотéла къ са оторът ел ынсъші, къ ла ловітъ алта непорочіре. Ръзлъ чел маї маре ла ачёста ынтътпларе есте, къ акята са фъкътъ стареа ачёста а лъї пъблікъ ші ын жъdекъ попорълъ. Dънъ пъререа мохатеданілор пъ се поате а щепта нічі о віndекаре, ші магнетісареа дервішілорь пріп сфълъріле лорь, пріп фортеле лорь връжіторешті, пріп пънереа тънілорь аъ пътътъ аша de пъцінъ ка ші докторії а адъче врео ынбънътъціре ын съпътатеа лъї. Десфръпареа ші кръда волънтате ынкъ аъ пътътъ контрівві стрікъторіь ла ачёста воалъ фаталъ а лъї. — Ънъ че ынсъ пъл анъкъ мапіа, деакъ се фаче дестълъ тътърорь доріцелор ші лавнелор лъї ші пъ ынтімпінъ нічі о контрадікцівне діректъ, атънчі се поартъ ла пърере къ тотълъ кътінте. Ымаї модълъ, къ каре персекътéze неферічітеле тъіері фъръ нічі о кръцаре ші кътъ ел ътълъ къ вапії, пе каре лї dъ ын тасъ, ла піште капете віклéне ші лінгъшітоаре, фаче, ка съ се зъréскъ, къ ел аъ ынвъцатъ а кръца dела Nерo ші dела алцї асемене ынператорї романі.

Нотіце Діверсе.

— „Crons. Zeit.“ адъче штіреа, къ рънdълъ de касї ын Дърсте лъпгъ Брашовъ ын дърънтълъ кърчтеї аъ арсъ съмбъта трекътъ къ тотълъ. Фокълъ саъ ескатъ din вina копіілорь, каре фііndъ пърінцій ын пъdъре а фъкътъ фокъ маре съ се ынкълzеаскъ, ші аша а лъатъ ші каса фокъ.

— Ын Téка аъ арсъ ын 23 Октот. 12 економї. Къ тълтъ dънъ ачеea ын Іаковсdорф, Върdъ, Хостан, ші ын алте комъне съсештї.

— Конс. греко-оріенталъ ын Черпъуц а пъсъ съ се съdéскъ маї тълте спеції de плante ын гръdina семінаріалъ, ка съ ынделетнічéскъ елевії семінаріалї ын потолоціь.

— Се скріе din Рагъса, къ ын провінчіеле търко-славе са фъкътъ о рескоалъ новъ. Сатълъ Багпані са конжъратъ асънра лъї Вукаловіч, каре къ 500 бърваці са ретрасъ ла Звъці. Търчії лї вінъ спре ажъторіь. Ын Албаніа ферbе. Търчії ынтърескъ тоате пънктеле стратеціче.

— Dънъ штірї din Търінъ din 11 Ноетбре к. п. спънъ докторії, къ глоцълъ din рана лъї Гарівалdі се ва пътea къръndъ ындепърта.

— Ын 17|5 Ноетбре dънъ атézї dела 2½—4 óре са цінът съътъ пресідівлъ Маіестатеї Сале а ынпъратълъї конферінцъ міністеріалъ; каре ынсъ пъ се паре къ сар фі окъпатъ къ афачеріле унгъреші.

— Лъї „Ors.“ се скріе din Клъжъ къ редесклъ гъберпъ а апъкатъ ла рекрътацівнеа апълъї ачестъіа ачеле тъсърї стръпсе, ка ын касъ, къndъ ънъ indівідъ облігатъ ла міліцій din ына саъ алта комънітате сар ретраче dела асептацівне, копчерпінта комънъ съ фіъ респънзътоаре пентръ ел, ші аре съ dепънъ банії de ынлокъіре de 1200 фл. ші къndъ ачестї банї пентръ съръчіа пърінцілорь пъ сар пътea стръпце dela еї, атънчі еї се ворь адъна dela комъне ші пріп есекъцівнеа мілітаръ.

— Конжърареа че са deскоперітъ ын Посепа, се паре ка аре дістанцій інтінсе.

— Ынтръпъ артікълъ ын „Don. Zeit.“ інтітълатъ „Deutsche Volks Ausläufer von Siebenbürgen“ ын каре вреа съ арате кът саші съптъ ынпрештіаці ын тоатъ лътеа, зіче ынтре алтеле: „Чел маї бънъ бърватъ de скóлъ попъларъ ші ортограф ал літвеї ромънещті Професорълъ Хілл ын Бъкърещті, есте ънъ сасъ din Ардéлъ“.— Déкъ „Don. Zeit“ вре съ зікъ къ D. Хілл, пре каре ноі фоарте ын стімът ші апрецівмъ ръвна лъї пентръ ынаінтареа літвеї ромъне, есте чел маї бънъ ортограф ал літвеї ромъне ынтре сасі, пъ аветъ пітікъ de а рефлекта, деакъ ынсъ елъ къцетъ къ престе тотъ, атънчі требве съ не ътфле ръсълъ, ші съї зічетъ, къ пре тълтъ се тъndреште къ бърбацій съї. Съптъ ші алте date ын артікълълъ ачела, каре таре тіроасъ а егоістъ, dар ле трече къ ведереа, къчі пъ не ынпедекъ.

— „Herm. Zeit“ адевереште, къ репресентантълъ асоціацівнеї de ілъмінацівне къ гас din Брашовъ D. Негвціторіь Хесхеітер а аштерпътъ ла магістратълъ Сібіілъї петіцівнea пентръ ынтродъчереа ілъмінацівнеї къ гасъ.

— Ънъ вапорь греческъ а адъсъ din Піреъ штіреа din 1 а Ноет. къ челе маї възъте персоналітъці din Піреъ ші Сіра аъ datъ флотеї енглезешті ънъ банкетъ, ла каре гречії аъ ръдікатъ тоасте пентръ съпътатеа пріпцълъї Алфредъ, ші енглезії пентръ просперітатеа ші indепendінца Гречіеї. Ынторкъндъсе admіралъл енглезескъ ындеръпъ аъ ръдікатъ коръбіле енглезешті стéгълъ греческъ ші лаъ салътатъ къ 21 de пъшкътърі de тънърї.

— Ын Паріс са ворвітъ, къ сар фі афлатъ ън комплотъ асънра ынпъратълъї, каре ар фі фостъ съ ірътпъ ын 18 Ноетбре к. п. Ба тълте журпале ворвескъ ші de ън атептат, каре ат фі ръпітъ ънорь ын ътър пе ынпъратълъ. Ынсъ штіреа ачеаста пъ са адеверітъ.

— Амбасадорълъ порцій а протестатъ ын контра конклъзълъї реціттълъї провісорію, пріп каре саъ пофтітъ гречії din тоате церіле, ка съ трімітъ аблегаці ла адънареа націоналъ dela Атіna.

— Dънъ штіреа газетеї de Венеція а търіть ын 11 Ноетбре к. п. Ценералълъ de алтілъріь Баронъл Кълоц ын вързтъ de 77 de anї dънъ о воалъ ынделънгатъ. Аша даръ тотъ а търіть ветеранълъ осташъ.

— Ын Ънгаріа а фъкътъ таре сенсацівне ресігнареа контіцілорь съпретї Коптелъї І. Ціракі ші а Коптелъї Бела Венкхіет.

— Din 17|5 Ноет. ва стръпце контрівъцівнеа ынпъръtéскъ еаръші офіціолатъл de контрівъцівне четъцепеск ын Пеща.

— Ын 4 Ноетв. се deскісъ адънареа ценералъ а прінчіпателор ънite. Прешedінтеле консіліълъї міністеріал D. Крецълескъ а чітітъ ла 12 óре діскърсълъ трепълъї ші а декіаратъ сесівнеа de deскісъ.

— „Herm. Zeit.“ десетнъ, къ Ман Опріш къ сокръліъ съъ ші къ Іоан din Лъпкъ тоцї din Попlака а Фърат din пъdъреа четъцънéскъ Платош, чеї din тъіъ фіекаре къте 170 чел de пе ъртъ 200 de рăzї de брadъ. Біне леа пътератъ журпалъл ачеста, съптетъ секъръ къ пъ а ліпсітъ нічі ына.

— Ын Черкълъ de сас ал комітатълъї Тързії саъ пъблікатъ статарівл асънра тъчівнарілорь.

List'a

atatu a membriloru noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

(Incheere.)

Petru Ciceronescu 1 f. Iuli'a Keresztelky 1 f. Ioan Ciceronescu 50 x. Georgiu Szfurte 50 x. toti din Ceheiu.

Wéghsö Michail Par. 1 f. 20 x. Keskis Maria 1 f. Öveges Mihaj 10 x. Nagy Sandor 10 x. Tóger Gabor 2 x. toti din H. Paliu Lazar Samuel 10 x. Ör Buras Ianos 20 x. Arnolzki Georgie Hosszu Pali 40 x. Takár Vasllie Mom. Palyi 40 x. Magyar Tóger Monostor Palyi 20 x.

Sum'á 5 f. 72 xr.

Fodar Miklos 1 f. Bedö Ianos 50 x. Dela Comunitatea romana din Virtisiu 1 f. 65 x. Ioan Nyéki Preotu rom. 1 f. toti din Virtisiu. Suma'a 4 f. 15 xr.

Редактор респънзетор **Ioann Paţ.** Едітъра ші тіпарівлъ тіпографієї дечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфя есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dумінека. — Препъмераціънea сефаче ля Сібіїў ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціюл препъмераціеї пентръ Сібіїў есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмет ате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінчіеле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. сар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръine пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ лінїіеа óръ къ 7. кр. пірул къ літере мічї, пентръ а доua óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 91. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїў. 15. Noемвріе. 1862.

Сібіїў 12 Noем. Честіънea дрептълуї ферекатъ а лінчепътъ, маї къ сеата декъндъ політіка пъ пре́ жоакъ ънъ ролъ маї лінсетнатъ, а окъпа тоате жърналеле. Е штіътъ, къ кат de жъметате de анъ лін коаче саъ лъатъ клъdіреа дрептълуї de феръ пріп Арdеалъ ла десбатере къ тоатъ серіозітатеа ші тоате шанцеле ераў пентръ ліпіа чea маї скъртъ Арad-Сібіїў-Търпъ рошъ-Бъкърешті-Ціърцій ла Костенце. Лін прітъвара трекътъ се трімісеръ лінцінірі пътероші, ка съ о трасезе ші ачестіа маї къ шаъ ші іспръвітъ лъкрълъ. Лінтр'ачеea партітълъ контрарїў къ Коптеле Толdалагі ші къ ліпе калкулаторіълъ Магер ръстърнаръ тоате петріле, ка дрептълъ de феръ арделенескъ съ капете алта дірекціънe, адека dела Орadea маре ла Кльжъ Брашовъ, ші пріп пасълъ Бъзъълуї лін Ротъпіа, лінсъ тоатъ актівітатеа лоръ се пъреа zadarnікъ пентръ съмеле челе таніле, че се черъ спре клъdіреа ачестеї ліпіі, de ші Маіестатеа Са лінпъратълъ леа датъ копчесіънe спре клъdіреа лъї, лінкътъ міжлоачеле банале се воръ пътea къштіга, ші аша лінтръ орешї каре ръпаосъ лін десбатереа ші лін актівітатеа ачестуї обіектъ атътъ de нondeросъ пентръ indeстріа ші котерчіълъ церії ші ал лъмеї. Кънdъ еать dінтр'о dатъ адък жърпале штіреа, къ асоціаціънea de кълтъръ din Берліп а лъатъ асъпра са лін легътъръ къ банккопсорчіълъ саъ товъръшіа din Паріс а къштіга пентръ клъdіреа ліпіеї Орadea маре-Кльжъ Брашовъ-ла пасъл Бъзъълуї банїї печесарїї, ші оферézъ пентръ ачésта клъdіре пелънгъ ънъ інтересъ de 5 ½ % гарантатъ din партеа адміністраціънеї статълуї 80 міліóне фл. в. а. лін монетъ съмътоаре.

Ачеаста штіре фіреште, къ прекътъ фъ de електрізътóре пентръ партісанїї дрептълуї de феръ честіонатъ, пе атъта ші апъсътоаре пентръ ачеіа че ворbеаъ къвънтълъ пентръ дрептълъ de феръ dела Арad-Сібіїў ла Търпъ рошъ. Ші de ші ла лінчепътъ ачésта штіре се пъреа къ ар фі паралісатъ пе чеї din ъртъ пъпъ ла аторціре, тотъші dънъ че еї лъаръ штіреа ачésта ла о маї серіоасъ кътпъпіре, dънъ че іспітіръ кondіта dънъ аша пътітеї асоціаціънї de кълтъръ цертапъ ші а бърбацілор еї, лінчепъръ dіскусіънele полетіче pro ші contra ачестеї штірї, din каре ънеле ле лінпъртъширътъ ші ноі лін N-рълъ трекътъ алъ жърналълуї постръ. Лінтр'ачеea, прекътъ възърътъ тотъ din N-рълъ ачела ал ачестуї жърналъ, партітълъ спріжініторіъ de калеа ферекать Орadea маре-Кльжъ-Брашовъ пе лінпъртъші пріп жърпале ші съпетъл контрактълуї, че лаъ лінкеат репресентаціі ачестуї партідъ къ асоціаціънea de кълтъръ цертапъ din Берліп, ші пе лінштііпцézе къ лін 22|10 Noемвре, се ва цінea лін Песта о адънапцъ de персопалітъці, ла каре прекът зіче „Cronst. Zeit.“ ва лъа парте ші D. Магер, спре маї департеа десбатере ші ставіліре а челор печесарї лін дірекціънea ачеаста. Ба възърътъ din N-рълъ трекът, къtъ Коптеле Толdалагі ші Ed. Зічі аъ фостъ прімігі тот лін треаба ачеаста de Маіестатеа Са. Ші тотъші се афлъ оатепї карії цінъ тоате ачесте манїфестаціънї остепзібіле пъmаї de ніште фанфаре, къ каре врéъ ачестї оатепї а лінпедека клъdіреа дрептълуї ферекатъ маї скъртъ, маї ефтінъ ші маї корецпънзъторіъ dела Арadъ-Сібіїў ла Търпъ рошъ. Ші іатъ къt респопézъ „Herm. Zeit.“ лін каъса ачеаста: Съ лъът, къ ар фі посібіле, а се ажънце къ сума de 20,000.000 (dózeї міліоапе) флорінї апроксіматівъ адекъ пентръ дістанца de 20 мілърі dela Орadea маре ла Кльжъ, ші лінтръ адевъръ сар афла чінева, каре аръ сакріфіка банії съї пентръ ачестъ маї перепtабілъ din тоате пъпъ акума клъdіте ші проіектате дрептърї de феръ- ші ар іспръві ачеаста дістанцъ dънъ ънъ тір de admonіtoape ші скътпъ есперінцъ dънъ doї anї- ші апоі лін фаптъ ші лін адевъръ саръ клъdі маї департе кътръ пропрівлъ Арdеалъ, маї департе ла конфінівлъ Ротъпіеї: Рътъпéва атънчї афаръ легътъра атвелоръ фортъреце Арadъ ші Алва Іюліа, че е атъта de нondeроась ші печесарїъ, ші каре се поате лін чea маї скъртъ дістанцъ ші фоарте ъшоръ ефептъі?— Саъ съ се атънéze пе ънъ тітпъ пехотържтъ?—

Къ о маї мікъ сътъ de банї, de кътъ че чере ліпіа Орadea маре-Кльж- саъ дрептълъ de феръ Кіраліхаго ші контіпъареа лъї пъпъ ла конфінівлъ Бъзъълуї, се потъ клъdі рамї дрептърілоръ тътъроръ въілоръ Арdеалълуї:- dела М. Ошорхеіъ пъпъ лін валеа Сотешълуї;- dела Алба Іюліа пъпъ ла Регінъл съсескъ;- dела Міхалцъ пъпъ ла Одорхеіъ;- dела Тълтачіъ пъпъ ла Брашовъ ші Кezdі Ошорхеіъ. Ачестї рамї аръ ста атънчї лін чea маї dреантъ плапъ легътъръ къ чел маї скърт маї dрептъ, ші маї ефтінъ дрът de феръ трекъторіъ пріп Арdеалъ, адекъ алъ Аарad-Търпъ рошъ-Попътълуї. Атънчї ар фі маї апроапе, маї секъръ ші маї ефтінъ, декътъ пріп ръсціпреа атъторъ міліоапе ла Кіраліхаго, ажънсъ dорінца попорълуї церапъ лінтържтатъ пріп Магер „а ведеа трасъ дрептълъ de феръ пелънгъ каса фіекърuіа“ Пресънзпереа, къ цеара орї імперіълъ ар авеа съ прітéскъ асъпра са гарапціа de інтересе de 4 міліоапе пе тот анълъ, аръ фі баретъ атънчіа оареш кътъ іъстіфікать пріп ачеасте рамърі de къї ферекате, че ар креште спре просперітатеа церії. Не жъстіфікатъ лінсъ пі се паре ънъ дрътъ, каре лін контра фірештеї лінсъшірі а церії, осъndеште Котерчіълъ лъмеї ші ал църії пентръ тотъ deзта ла лінdоіта перdере а тітпълуї ші а костълуї.

Че мотіве аре de тетеіъ сфорцареа ънеї астфеліъ de къї? —

Калеа ачеаста съ се іспръвеаскъ dела Орadea маре пъпъ ла Кльжъ лін доі анї, апоі dела Кльжъ пъпъ ла граніца ротъпеаскъ лін чінчї анї - аша даръ dънъ ачестъ пропъпцътъпъ ораклос dънъ пътінцъ лін шепте анї.

Съ лъът къ dънъ остепеала пріп валеа Крішълуї репede ші пе коаста съръпътоаре а валеї Nadoшълуї лін фінеа періодълуї клъdіреї de доі анї пъ ар зъчеа оатепіі лін Кльжъ de абозélъ- - чі аръ лінтрепринde лін фаптъ, прекътъ се обсервъ dежа, сзіреа Фелéгълуї ла Търda ш. а. m. d. е. Лін каре тітпъ сар пътea сілі дрептълъ пъпъ ла Алба Іюліа?— Ші лін каре тітпъ аръ ърта легътъра дрептълуї Орadea маре, Брашов къ решединца Komandeї мілітаре de цеаръ ші къ dікастеріълъ de фінанцъ ал церії, адекъ къ Капітала церії Сібіїълъ? —

Sabiiu in ¹²|₂₄ Nov. Dintr'o corespundintia privata din Sighisióra audîmu, ca in scaunulu acel'a taiarea portiunelor canonice pe sém'a preotîmei nóstre orientale ortodocse s'aru fi inceputu cu aceea, ca d. Inspectoru Müller aru fi assemnatu Parochului din Danesiu unu locu de 20 care de fênu in fruntea hotarului. Salutâmu cu bucuria acestu inceputu frumosu, sî dorimu, cá preotîmea nóstra, démna de o sórte mai buna, sa incépa a fi mangâiata sî ea din bunatâtile patríei comune. Urâmu preotîmei din scaunulu Sighisiórei, sî de pretutindeni, cá sfarsîtulu sa laude inceputulu! —

„Don. Zeit.“ лінпъртъшеще къпріпсълъ Прéлпалтеї decізънї despre репресептаціънea зніверсітъці съсещї ші апоі зіче.

Ноі скоатемъ din П. л. ачестъ актъ къ воіосъ тішката інітъ, къ Маіестатеа Са лінпъратълъ са лінdъратъ а пропънціа лінdестълірea ші адікціънea са. Ачésта ва фі тотъ одатъ потрівітъ, а да церії пункте de лінdрептаре, фііndъ къ маї наінте пъ аъ врътъ оатепіі съ рекъпоаскъ пічї компетінца ла адресъ, пічї съ ціе чева de о dіетъ трансілванъ, къчї ачésта аръ фі ілегалъ dънъ зніънea къ Ънгаріа. Лін ачеаста заче даръ маї апróпе лінсетнътате політікъ а ачестуї актъ de статъ пентръ Арdеалъ. Лін пътънтъл съсеск лінсъші вор ревока кзвінтеле къ девоціънe іъвітълуї Монархъ ън адънкъ ресъпетъ.

О къ тотълъ асемене дечисіне съ фіе ѵрматъ ѧп доѵе есемпляре къторъ греко-ориенталълъ ші греко-католікълъ Епіскопъ ал церій ѧп референцъ ла адреса ромънілорѣ, ші ѧп ѵрма ачестора се ва адѵна пробабілменте къторъ де кърѣндъ ѵнъ Комітетъ національ ромънескъ ка о пріватъ адѵнаре де потабілі.

D. Комесъ локуіторіълъї саѵ фъкътъ ѧп Оръщіа ші С. Себешіѣ марі аванціні. Ла кондъкътълъ къ торцї че і са адъсъ din партеа четъценілорѣ Оръштіеї, а адъсъ D. Комес ѵн ві-ватъ пентрѵ конкордіа ші ѧндестълъреа ѧнтре челе трей націѵні але скѵмпеї ноастре патріе, ѵн Hoch! ѵн Hoch! Eljen! se traiasca! ресѵнъ ѵнісон dela мълціме. — Балълъ че са dat тот ѧп Оръщіа ѧп опоареа лъї, зікъ къ се поате пѵмі національъ ѵнікъ ші а фостъ ѵнълъ din челе маї фрѵмоасе.

Ѧп С. Себешъ ѧнтре алтеле і са datъ ѵн ванкетъ ѧп Оспътъріа dela Левл de аврѣ, ѵnde еаръшї саѵ ръдікатъ фелібріте тоасте. Тоастъл гвардіанълъї ѧп лімба магіаръ a dъсъ, къ челе трей націѵні din Apdeал пѵ пот фаче німікa ѵна фъръ de алта, ші аша а ръдікатъ пъхарълъ пентрѵ пачеа, лібертатеа ші фръціа челор трей конїї аї комѵнеї, дълчеї Патріе. Тоастълъ ромънескъ a фостъ ръдікатъ de Протопопълъ ортодоксъ П. Тінеіѣ, каре о асемънатъ фестівітатеа ачееа къ о кѵпѵнъ de флорї de діферіцї колорї ші міросърї, ші прекѵмъ кѵпѵна, каре аратъ фелібрімі de флорї се ціне de чea маї фрѵмóсъ, аша ші ѵніреа фелібрітелорѣ конфесіѵнї ші націоналітъцї ѧнфрѵмсецézъ фестівітатеа; есте пѵмаї de дорітъ, ка еа съ прindъ ръдъчінї маї адънчї ѧп тоате іниміле. Ѧп Меркреа а трасъ D. Комес локуіторіълъ ла D. жѵde рецескъ Мъчеларіѣ, ѵnde са datъ ші о масъ солетнъ ѧп опоареа оспелъї, ла каре аѣ лъатъ партеа тоцї амплоіацїї скавнълъї ші de фінанцѣ, прекѵмъ ші преоцімеа тътъроръ конфесіѵнелорѣ, ѵnde саѣ ръдікатъ еаръшї маї мълте тоасте.— D. Комес а черчетатъ претътіndenea ші скоалеле тътъроръ конфесіѵнелорѣ.

Zlatn'a 8 Noembre.

Domnule Redactoru! In Nrulu 83 si 84 alu „Telegraf. Romanu“ a esitu in publicitate unu articulu „Depe Ampoiu“ inpartasitu de catra parochulu din Petrosanu Georgiu Popoviciu. —

Din ce óra in acestu articulu s'au inpartasitu lucruri nu-numai de totu inventate si false, ci si vatematóre de caracteru, si bataru ca fatia cu D-nulu Corespondentu e de totu potrivitu proverbulu „ignotos fallit notis est derisui“ — totusi cá se nu se insiele opiniunea publica prein unu individu, care insusi inota in nelegiuirile cele mai scandalóse, (?) me rogu cá se bene voiti la aceast'a a mea deslugire ai dá putientelu locu in multu pretiuit'a fóe, cu provocare la disa cea drépta ca „audeatur et altera pars“ cugetu ca nu mi sa denegá *) apromitiendu de odata o de totu derepta si conscietiósa impartasire, basata pe date de obste cunoscute, si prin multîme adeca: prein „vulgulu profanu si strainu“ (dupa cum se esprime mecenatulu Georgiu Popoviciu in alu seu articulu) documentavere, asia dara ad rem:

In N-rulu suscitatu a fóei me acuse pe mene ca asi fi datu - obligatiunile de inprumutulu statului, alu Comunei Zlatn'a, de 3000 f. v. a. cu 1900 si ca asi fi cumparatu dein aceiasi cas'a comunala, cu scopu de a subtrage prein acelu actu datoriile proprii dela cutare. —

D-nule Popoviciu! aceast'a a D-tale asertiune nu e alt'a decatu unu documentu nedisputaveru despre saracia cunoscintiei si inbecillitatea caracterului D-tale. — Ca:

1-a Inprumutulu de statu alu Zlatnei nu a statu in 3000 f. ci numai in 2000 f.

2-a Cumparatorea unei case comunali nu sa hotaretu prein mene, ci prein representaciunea comunale, cu prinvire la neincungiurabil'a necesitate de a avea unu edificiu de cacelaria, si de consfatuire, carea hotarire sau intaritu si prein autoritatile mai inalte. —

3-a Pretiulu aceluia edificiu sa eruatu prein c. r. Geometru alu auctoritatei districtuale si sa stimatu pe 2000 fl. v. a.

4-a Acelu edificiu sa cumparatu cu 2000 fl. si respectivele obligatiuni sau vendutu cu 1900 fl.

Cu toate ca aceast'a cumparare sa intemplatu dupa cumu am disu in punctulu I., si nu prin mine singuru - dupa cumu 'ti place D-tale a publicá, totusi necesitatea acestei ajutari nece de catu se póte trage in dubietate, folosinduse adî acelasi edificiu de Cancelaria, si alte incaperi pentru trebuintiele orasiului, — de altmentre cugetu a fi superflu de a aretá necesitatea, ca-ci aceea mai bine scie publiculu si antisti'a comunale de acum — numai atata cugetu a ti de lipsa a adauge: ca prin aceast'a acuirire nece de catu e resipitu inprumutulu. - Fiindu adî averea de fatia in proprietate - de carea orasiulu de nu ar' avea trebuintia s'aru puté vende, ori dá altora in chiria, candu interesele oblegatiuneloru ar fi asigurate, cea ce inse, - nefiindu eu acumu jude - totusi nu se va intempla, pentru folosulu care-lu are comun'a in tempulu de fatie. Acestea nu pentru D-ta, ci pentru onoratulu publicu cetitoriu, in antea caruia voesci a plaidá cá mecenatulu din Petrosanu.-

Mai incolo in neobraznicului articulu cu feliurite espresiuni 'mi atingi si caracterulu dicandu ca „voesti a face publicului cunoscutu unu omu cu astufeliu de caracteru, care resipeste tesaurulu natiunei, si ca e durere ca totusi mai multi eruditi pe mene me stimedie si altele“ pentru carii sa fi convinsu ca ne vomu intalni in loculu seu - publiculu pe mene me cunoasce cine suntu, si si eruditii carii me stimese voru sci pentru ce, si pe cine - numai atata - dealtmentrea D-tale candu t'ai scrisu minciunele si neobradiniciile nu tiau plesnitu in mente disa cea buna „Quid quid agis prudenter agas et respice finiem“. Vedi Domnule D-ta esci prea orbitu de amorea propria, esci prea egoistu - ca-ci avendu de cugetu de a pasi in publicu cá mentorulu intreprinderiloru nationali, cá propoveduitoriulu dreptatii fara privire la individualitati,- cá luciaferulu de pre Ampoiu - aru fi debuitu in mai susu pomenitulu articulu a insirá mai intaniu inbecilitatile proprie si nu a inbracá Asinulu in pelea leului; dara D ta din contra spui „ca teau nevalitu poporulu celu strainu“ cá se dai banii (primiti in mana incopetinte, fara scirea Judelui comunalu, si a ansasi comunei, cu scopu de ai resipi) ca interesele obligaciuneloru teau retienutu si amenintiatu cu maciuc'a „si nu avusi tempu nece de a esi afara“ . . . . — — Vedi D-ta poporulu acela a sciutu pré bine ce face, ca teau cunoscutu mai bine ca insuti, si nu au uitatu insielaciunile patrate prin D-ta cá Notariu — dintre carii unele mai neinsemnate tile descrisese D. Acsente Severu in unulu din Nrii Gazetei, a anului trecutu, la care D-ta D-le tacusi frumuselu apoi „Qui tacet consentire videtur“ deci „vox populi vox Dei“ poporulu acela nu e stricatu nice strainu ci romani de ai nostri; me miru ca ai uitatu cá eruditu in starea aceea neplacuta a te inbucurá cu Aenea: „O graviora passi dabit Deus his quoque finem“ in adeveru ca D-t'a ai fostu si in mai mare periculu candu cu ajutoriulu lui Bachus la o petrecania a poporului in „Negraia“ tiau taiatu o aripa dela caputu, atunci puteai cu dreptu dice in detentiune „alios ego vidi ventos“.

Mai incolo cá zelosu, si dreptu, se fi descrisu si aceea inprejurare, candu cu cugetu cá se te scapi de dare, ai dusu hainele sf. Biserici in crisma si leai datu judelui Pavelu Fica cu care in pomenitulu locu - pe scandal'a turmei D-tale incredintiate - teai si batutu, — vedi D-nule cum e poporulu din Petrosanu, daru ce e mai multu, adi te alli si subtu actia fiscala pentru frangerea juramentului incusatu prin numitulu Pavelu Fica, si aceast'a ti e bub'a cea mai periculoasa, din carea poate urmá o detentiune mai delungata, se ai de grige ca D-t'a esti popa . . . . . — pentru aceea cu dreptu te geluesci in Nrulu 84 alu „Telegrafului Romanu“ Odi profanum vulgus etc. etc. — Daru credeme ca Vulgulu din Petrosanu nu e profanu, ci'lu profanedî insuti, cá se nu dicu ca 'lu si orfanedî, folosindui edificiulu menitu pentru scoala de locuintia propria, apoi mosiile cele frumóse si grase ale comunei, le prefacusi mai tóte in proprietateti „ne disputavere“ vedi D-le asia se facu ómeni mecenati . . . . . Mie nu'mi pare reu daca eruditii de soiulu D-tale nu me voru stimá ca-ci despre unulu cumu esci e adeveru ca „Littera me pavit, nec quid sit littera novi, in libris vixi nec tamen ultra profeci, exedi musas nec sum studiosior inde“ — alta e moli'a da man'a cu ea, ca va loviti la sciintie. —

In catu se atinge pentru edificarea Bisericei, eu sciu atata, ca sa redicatu cu banii mei anticipendu pana la 3000 f. v. a. pe 4—5 ani fara interesu - apoi fara de aceea jertfele proprii- carii nu amu voe ale insirá, deci aceast'a inprejurare cugetu ca mai multa onóre 'mi face, decatu D-tale purtarea cea scandalósa, si articululu din 83 si 84 alu Telegrafului; de altmentre jertfele prin mine facute - fatia cu sf. noastra Biserica - pote voru fi recunoscute si la loculu mai inaltu Archierescu, - aru fi mai cu sfatu poate pentru D-ta, a cautá vrednicii pe alta cale si cu altfeliu de obiecte mai multiemitórie.—

In fine 'ti declaredu ca in venitoriu nu me voiu mai lasá cu D-ta in respunsuri. ci inpartasirile. nedrepte si vatamatórie le voiu desbate pe altá cale. Ioann Iancu.

---

*) Impartialitatea cere selu publicamu, de si ne pare reu de complimentele ce ve faceti imprumutu. R.

(Къ характерисе́ць ынеле жърнале вienезе ала пътіта асоціаціънea de културъ цертанъ). О кореспондинцъ дин „Пресе“ каре ворбеще деспре линіа дрътълуі de фер Apad—Сібіиў, ші дынъ че дин фаворъл ачестеea зіче: фаворітоареле пърері деспре препондерантеле фолосе але линіеі Apadў—Сібіиў фацъ къ сангвинълў ші непрактікъл планалынеі трасе Oradea маре—Клуж, се дътъреще тълцъмітъ сітуълуі солидў ал публікълуі тот маі таре ші конвінцереа а кънътатў дintre ноі din zi дн zi тот маі маре терепў, къ линіа Apad—Сібіиў атътў пентрў клădіреа еі дncемнатў маі ефтінъ, кът ші пентрў дістанца еі маі скъртъ къ 30 мілърі, ші анюме пентрў маі пуцінеле гревъцуі терепале, че кадў къ деосебіре дн кътінъ, каре ла проіектълў Клужълуі ар дntінді манінe сюме, есте de преферітў дн тóтъ реферінца ревалеі сале трімібцатъ къ атъта емфасъ. Ачі нічі пе времў а лъсъда дн кътінъ солідітатеа сочіетатеі енглезещті, каре е ръдікатъ песте тоатъ дзбіетатеа ші каре аре ші сзбскріс речерътъл капітал ші есте гата ал ші слобозі дн ачел моментў, дн каре кончесіънеа пентрў Линіа Apad-Сібіиў ва ърма din партеа administрацііней статълуі, дn врeме че патропіі линіеі Клужълуі дnчéркъ а къста печесарълў фондў ші пентрў лъкърріле преліminаріе нъмаі дn partibus infidelium„ — вine ла „deutſcher Kultur-Verein“ ші зіче къ адреса лўі дnкъ пе саў міжлочітў ші че са чітітў пънъ дn зіва ачееа адекъ дn 19 Noемвре деспре ел din партеа офічіоасъ, лъсъ маре дзбіетате ла міжлокў, деакъ ачестў маре некъпосктў есістъ óреsnde, саў къ се пътеръ дintre ънвреле кіпърілор ънеі фервінте фантасіі а кълорў de ферў. — Дntро Кореспондинцъ din Пеща дn „Botsch.“ четім деспре ачестў „Kultur-Verein“ ърмътоареле: Телеграмъл, къ ън аша нъмітў „Berliner Kultur-Verein“ не офереште багателъл de 80 міліóне фл. ші не дntinde de деnарте браце спре дnбръцошаре ніа пъс дn ал треілеа черў. Ері пе пътеамў авзі нічі ън патріот вorбind de алта, декът de міліоане, оамені пе bedeaў нітік дnaintea са, декът нъмаі ачеі мънці de авр, каре ні се фъгъдеск din Берлін, каре бъкрос ар імпорта къ линіа de фер ші мълте алте кълтърі; Ънгаріа не сърідеа ка ън раіў пътънтеск; ші астъзі сънтемў еаръші къ тотъл треzіці, беціа а аборітў ші ноі неамў линіштітў ші аштептътмў, пънъ еаръші врео констелацііне дnшелътоаре ва да фантазіеі поастре о поъ нътере de zборў.

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ЎNITE.

Прекът аminтіръмў маі дзънзі Сеанца Прінчіпателорў ромънешті са дескісў прін ърмъторіал кювънтў de тронў:

Domнілорў деnътаці! Дntрежърърі неагърnate de воінца ноастръ аў дnnедекатў дntокміреа ънорў бъцете регълате пе анії 1861 ші 1862.

Къноаштеці къ астъзі бъцетеле вотате дn а. 1860 сервъ гъверnълуі de порш пентрў вепітърі ші келтвелі. De а лъса дnсе лъкръторе ачеле бъцете пе ънў тімпў маі дndелънгатў, ар фі а прелънці о сітуаціе къ тотъл апорталъ ші дn контра інтереселорў статълуі.

Amў сокотітў dар, domнілор деnътаці, de неапъратў de а ве конвока дntро сесіе естраordіріе, ка се авеці тотў тімпъл пентрў вотареа бъцетелорў пе а. 1863, дnaintea кіар а дnчепереі ачелуі анў, ші ка се пътемў алтфелій іпавзра о маршъ маі регълатъ дn прівінца фінанчелорў декътў дn анії трекъці.

Веці авea окасіе, domнілор деnътаці, de а авіса ла месъріле че ві се пропънў пентрў консолідареа кредітълуі статълуі ші de а ківзві ла дndeплініреа лакънелор факте вепітърілорў статълуі прін сънпітареа таксеі de еспортаре, каре аў продъсў пентрў an. 1862 о скъдере de песте 8 міліоне дn каса Тесаврълуі, ші пентрў an. 1863 о лінсъ дnсетнатъ дn вепітърі.

Domнілор деnътаці, лъкрареа domніелорў Вóстре дnсе дn прівінца регълъреі фінанцелор, пе ар фі деплінъ, деакъ гъверnълў пострў пе вар пъне дn пътінцъ de а есатена ші de а контрола сокотеліле келтвелілорў апілорў din ърмъ.

Гъверnъл пострў dар, ва фі гата de a da domніілорў Вóстре тотў конкърсъл, тóте лътініле че веці чере, пентрў есатінареа сокотелілор din ърмъ, печерчетате дnкъ de domніа Вóстрь дела an. 1855 дnкъ пентрў Цеара Ромънеаскъ, ші дела 1859 пентрў Молдова.

Асеменеа Елў ва авé дngріжіре de a Ве пресента сокотеліле пе an. 1860 пентрў Молдова, ші ачелea але Цереі Ромънещі, спре комплетареа сітуаціеі че саў комънікатў domніілорў Вострe ла an. 1861.

Цеара се афлъ астъзі къртзітъ de доъ леціслаціі; гъверnълў пострў ва авea a Ве пресента проіекте de леці de ънфіінаре, каре вор консолида леціле de ordinea administратівъ ші жъдічіалъ.

Dъmnezeў се въ аібъ дn аса ънъ пазъ.

Сесіънea естраordінаріь a adънърeі елективе есте deскісъ.

Александръ Іоан.

N. Крецълеску. Пр. А. Кантакузіно. Dim. Корпea. N. Раковіцъ. І. Гр. Гіка. І. Е. Флореску. Ал. Сф. Катаціў.

Дn 4. Noемвре dынъ че са декларатў deскісъ adънареа, Eminenціа Са пъріnтеле мітрополітў a процедатў ла апелълў nominalў, алў кърбіа резълтатў a фостў 39 деnътаці пресенці ші 82 абсенці. Прін ърmare, a zісў прешединтеле de дreптў алў adънъреі, нефіindў adънареа комплектъ дn пътерълў деnътацілорў черъці de регламентў, шединца се редікъ. Са хотърътў a се цінea шединца віітоаре дn 5 Noемвре.

ГРЕЧІА. „Presse“ adъче съвт інскріпцііънea „Греція ші пътеріле“ ънў артіколў фоарте інтересантў деспре тішкъріле ші стареа лъкрълуі de аколо ші зіче къ революцііънea греческъ се афлъ дn о страdъ дnфіndatъ, къчі еа еште din дnбълзéла a ръdіка ънў статў маре греческў, a ръстърnатў тронълў рецелуі Ото, пентрў къ гречілорў се пъреа къ ачестў топархў ар фі недека de еі пе потў ефентві ачéста „маре ідеъ“ актў гречії аў скъпатў de рецеле лорў ші пътеріле гаранте аў декіаратў хотърърea са рецітълуі провісоріў, къ еле пе вор дntръвені пънъ че гречії се ворў цінea дn лініце дntре марцініле церій. Прін ачéста са пъсў десволтърії гречещі кътръ чea оріенталъ ънў стъmпъръторіў. Пентрў къ de ар апъка гречії съ трéкъ мърцініле церій ші ар черка аші апропріа din пърціле Търчіеі, атънчі ар ърма окупаціънea Гречіеі прін трънеле пътерілорў гаранте. Прін ачéста dар саў цертърітў тішкареа гречéскъ, ші са пропънчіатў, къ тоатъ скімбареа се рестрънце ла дndепъртареа рецелуі Ото ші а кърцій лъі.

Ворbіndў маі de парте деспре стареа dіпломатікъ a честіънеі гречещі, зіче, къ чеea че авde ачестў жърналў din о парте біне інформатъ, есте ка черъл de пътънтў de парте de ачеea, че епаръ фоіле францезе, белціче ші дынъ ачесте ші челе цертане. Асънра негоціацііънелорў, ла каре a datў апсъ челе маі проаспъте пречедінце інтре пътеріле марі ші асънра пънктълуі de стацііне, каре дл кънpinde діферітеле кабінете партічіпанте ла ачéста дntребаре, пе са фъкътў къноскътў нітікў пънъ актта, de ачеea ърмъто реле пънкте вор фі дn старе a въpса брешкаре лътінъ асънра стърій лъкърърілорў.

Делокў dынъ сосіреа рецелуі Ото дn monах, a лъатў кабінетълў енглезескў ініціатіва негоціацііънеі. Карол Росел (міністрълў афачерілорў стрънe) a дndрептатў къtръ амбасadорълў Англіеі дn Паріс ші Петерсвъргў деnеше, дn каре се нофтеште Рсіа ші Англіа, ка съ се дnвоéскъ дn прівінца честіънеі гречещі дn ърmътоареле прінчіпіі: Пътеріле съntў ъніте дntр'ачеea, ка съ се рецінъ de тоатъ інтервенцііънea дn Греція. дnсь тот одатъ еле ші декіаръ, къ трактателе, пе каре се басеазъ регатълў Гречіеі, пе се алтереze нічі дntр'ънў modў прін челе маі проспете евенітенте гречешті. Англіа дорещe дn прівінца честіънеі de тронў деокатdатъ сзцінереа дreптълуі асекратў прін трактате касеі Віттелсвах ла тронълў греческў ші не лънгъ ачéста маі декіарь, къ дn касў, кънdў Греція арў атенінца Търчіеі прін цінереа са, къ пе се сокотещe легатъ de прінчіпіл недntревенірeі, чі din контра ва пъші дn контра лорў къ тоате тіжлóчеле чеі стаў ла дndemънъ.

Din Франціа а ърmat ла ачеста провокаре респънсъл, къ кабінетъл францезў се дnвоеще дn тóте прінчіпіеле дn прівінца честіънеі гречещі. Nъmaі дn прівінца пънктълуі каре се рефереze ла деокатdата сзцінере a дreптълуі касеі Віттелсвах ла тронълў греческў, a обсерватў Drouin de Lhuys амбасadорълуі енглезескў, къ dынсъл пъші поате асзнde пърereа, къ о астфелій de ресервъ dабеа ар фі конкомітатъ de сзкчесъ. Че атінце ръспънсълў Рсіеі ла депеша лъі Барон Росел, апоі прінчіпеле Горчеаков са дnсоцітў пърерілорў амбелорў пътері апзсене. Ел дnсъ кзцетъ къ требзе съ дntопесе къ деосебіре, къ dынъ трактате прінцій din каселе пътерілорў гаранте ар требзі съ ръmънъ ескіші дела тронълў греческў, ші къ Рсіа съвт тóте дntрецівърріле ва інсіста пе ачеea, ка фііторілў реце алў Гречіеі, конфортў къ dіспозіцііънea артікълълуі 40 ал констітуцііънеі гречещі, съ търтърісéскъ реліцііънea гречеаскъ.

Кабінетълў вienезў, каре пе а сзбскріс контрактълў din Лондра дn прівінца Гречіеі, пъзеще дn честіънea гречéскъ о цінere фоарте прекавтъ ші са рецінът пънъ актта дела тоатъ декіарацііънea дірéптъ. Індіректў са декіаратў Австріа къ естe дnвоітъ къ пашіі челорў треі пътері гаранте, ші пе се

пропвнчіь ⁂ прівіінца тропвлві греческь пічі ⁂ фаворвл впві прінчіпе din каса Віттелсвах, пічі ⁂ фаворвль алтвіа, ⁂псъ атътъ ⁂ інтересвль съў, къть ші къ прівіре ла інтересвль комвнь пь ар пвтеа дествль de хотьрътъ а рѣдіка протестъ ⁂ контра рѣдікърії впві прінцъ італіанъ пе тропвль греческь; къчі прін о астфелів de ілокъіре а тропвлві греческь арь ведеа Австріа амепінцать пропріа са секврітате ші лініштеа Европеї. Австріа пь поате ⁂тіпde тъпа ла пітіка, че ар контрівві спре ачееа, а адвче періклеле честівпеї оріентале асвпра отепілорь.

Кабінетвл din Monах, каре есте ⁂ modь dipentъ атінсь прін евепітепте греческі, еа фацъ кь еле о кь тотвл пропріе ціпере. Кь есчепцівпеа бътрънвлві реце Лvdовіг, каре а требвітъ съ се ⁂шеле аша de таре ⁂ Греціа, се паре къ кьртеа баварезъ ар фі департе de а черка валіditатеа претенсівнелорь касеї Віттелсвах ла тропвл греческь, еа ціпе ачеаста ⁂ ⁂пprежърьріле de фацъ кь атъта маї пвцінь ⁂пвалізіторіь, кь кът челе треї пътері гаранте аў лвать конdвчереа ачесторь афачері ⁂ тъпеле лор, ші пе льпгъ ачеаста пь лі е кь пътінцъ, ка съ пь ле песе de dіспосіцівпеле контрактелорь свбскрісе de еле.

Din алта парте скріь газетеле, къ амбасадорвл енглезескь ⁂ Атіпа а пвс карвл ⁂ петрії, ка съ къштіце прінцвлві Алфредь гласврі ла алецере. — Din Корфь се кріе кь dat din 14/2 Noem. Астъзі аў сосітъ аічса din контіпентвл Греціеї щіреа, каре лапъдъ о лвтікъ повъ асвпра тішкърілор de аколо. ⁂ тоатъ цера аша прекът ші ⁂нтре гречії чеї din церї стръіне есте о таре аџітацівпе ⁂ фаворвл кandidatвреї прінцвлві Алфредь din Англіа. Dежа дела місівпеа D. Елліот са зърітъ ачеаста, ші кvndь павіть рецеле Ото ⁂ прітъвара трекътъ пе о корабіь енглезéскь, ка съ біневентézъ пе прінцвл de Valles, ель de бвпъ сеатъ пь а кцетатъ, къ фрателе лві се ва ашеза ка претендентъ ла тропвл Греціеї. Dежа атвпчі бъгеа ла окі, къ пічі коръбіеле енгчезешті пічі челе франџезе аў арътатъ рецелві кълъторіь кввепітеле семне de девоцівпе. Аџітацівпеле ⁂ Греціа съпт атъта de тарі, ⁂кътъ інструкцівпеле комітетелорь de алецере съпъ ⁂нтраколо, ка съ пь се алéгъ німінеа пентрь адвпареа џенералъ, каре пь ар врé съ вотézъ пентрь прінцвл енглезескь. Ші къ оатепілор се факь ілвсівні къ енглезіі вор ажвтора пе гречі ла окvпареа Константінополеї. Чіне съпт кондвкъторіі ачестеї аџітацівні, пь се щіе ⁂пкъ. Nь е de крezвтъ къ рецітвль енглезескь ар авеа de а фаче кь аша чева, de ші аічеа се афірмъ фоарте таре.

Notiце Diверсе.

— Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ ⁂тпъратвл а ⁂пгъдвіт челорь че аў фост осъпdіцї прін трібвпалеле марціале пентрь кріте політіче, ші фвгарілор політічі рем⁂торші ⁂ патріь о џенералъ атпестіь, ші а ordінатъ опріреа черчетърілор атърпътоаре.

— Dвмінекъ dвпъ амézі пе ла 4 óре, авврітъ аічеа внь фепотень фórte фртос. Рѣдікъndвсе піште пворі вшорі ші ⁂пчепъndь а плоіа ка шівара, соареле съ віта dela апвсь ⁂деръпть, ші кътръ ръсъріть се форт внь кърквбеь таре фртось, каре ера кь атъта маї інтересантъ, кь къть катена мвнцілорь dintro парте ера акоперіть кь пворі, din карії къdеа пéва, éръ алта парте, (чеа de кътръ Фъгърашь) лвчеа de разеле соарелві ⁂ фаца чеа албъ de зъпадъ.

— Dела Пеща се скріе, къ ⁂ кавса інститвлві іпотікарь domнеще аколо о тішкаре таре. „Lloydвл“, „Sürgöny“ ші „Ung. Nach.“ аў артікvлі ⁂пъчівіторі despre релацівпеле фртвлві ферекатъ арделепескь ші але асоціацівпеї de кvлтвръ.

— ⁂ Камера dепвтацілорь а dепвс Ратаџі докvмептеле че аў реферінцъ ла честівпеа романъ.

— Моніторвл ⁂ццііпцézъ din Атіпа, къ ⁂ Патрас сар фі ескатъ тішкърі револvціопаре.

— D. Котеслокцііторівлъ Конрад Шmidт саў ⁂торсь din кълъторіа са dela Оръщіа ші а сосіт dвмінекъ сéра акасъ.

— Dвмінекъ сеара пе ла 9 óре а ізввкпітъ фокь ⁂ Кърстіанъ ші аў арсь кълdіріле de економіе ла 9 плвгарі. Nвмаі тімпвль ліпіштітъ ші о швръ din матеріал солідь а пвтвтъ опрі ізвала фокvлві маї департе.

— Лві „Herm. Zeit.“ се ⁂пъртъшаще dintro парте біне інформатъ, къ капіталвл de ліпсъ пентрь кълdіреа фртвлві de фер Арад—Тврнь рошь есте deплін свбскрісь.

— Din М.-Ошорхеіь се скріе лві „Sieb. Bot.“ din 22 Noem. к. п. къ dепвпереа жвръмънтвлві D. Георгіь Роman ка рецеск асесорь ал таблеї жвdічіаріе, каре ла тімпвль съў а datь апсъ фоілорь ромънещі ла репецііте desбатері ші рекріміпацівні, са фъкътъ ⁂ врма конклвзвлві капчеларіеї авліче асвпра внві рекврсь ал D. Г. Р. ⁂ септъмъна трекътъ ⁂ літва внгвреаскъ. —

— „Ors.“ адвче щіреа din Арdеалъ къ ші ⁂ комітателе Алва de сась ші de жось ші а Клвжвлві се вор конкіета комісівпеле. Сепретії Комісї съ фіе къпътатъ о ordінацівне dепъ каре офічіалії комітатенсі аў съ фіе ⁂требаці ⁂наінте de конгрегацівне, deакъ врéь съ вотеze ⁂ інтересвль рецітвлві, ші ⁂ кась негатівь съ се ⁂ локвіаскъ кь алцій.

— „Ср. Dнев.“ пе адвче щіреа къ мврind D. негвціторіь Іоан Трandафіл, (ромънь пъсквть din Арdéлъ) а фъкvть легате фоарте ⁂семпате, ші анвме.

1. а dепвсь 140000 фл. в. а. ⁂ 489 de погоане de пътънть повосъdénь, din каре съ се dé ла 12 тінері сколарі de лецеа оріeнталъ ортодоксъ къте 500 фл. пе ап стіпendі. Ачéста фвndацівне есте ашезатъ пентрь тотdевна ші о ва адміністра патріархвль ші Мітрополітвль сърбескь, кь конџелецереа есекvторвлві тестаментвлві Кірил. М. Поповічі негвціторіь din Новісадь.— Ноі фачем ла ачест легататепцї ші пе ромъні, къчі de ші адміністрацівнеа фвndацівнеї есте ⁂ мъні сърбешті, dар легатарівль а фостъ ромънь ші фііndь къ пь а зісь пентрь сколарі сърбі, чі пентрь тінері сколарі de релецеа ортодоксь-ръсъріteпь, аша dаръ воінца лві а da ші ромънілорь ажвторіь пь се поате тъгdві, кь атъть маї пвцінь, кь къть репосатвл а тестатъ рѣdеніелорь сале din Арdеал, каре фіреще, къ съпт тощі ромъні, 50,000 фл. в. а. ⁂ бані гата.

— Се скріе din Клвжь, къ рецесквл гвберпь а слобозітъ кътръ тоате ізрісdікцівпеле внь еміс чіркълар базатъ пе прескрісе маї векі, прін каре се опреште сіпгвратічелор корпорацівні ші Комвне а тріміте фъръ ⁂воіреа гвбернвлві депвтацівні ла Маіестатеа Са ші спре скопвл ачеста а стріпце бані.

— Шedінцеле адвнърії џенерале але інститвтвлві de кредітъ іпотекарь са џінvть свбт пресідівл D. Г. Маіатъ ші саў алесь de прешedінте Коптеле Еміл Dежеfі, de віче-прешedінте М. Лоніаі ші de ізрісkопсвлтор Бал. de Хорватъ. Адвнареа са фінітъ ⁂ 10/22 Noem.

— Dвпъ ачееа са џінvтъ тотъ ⁂ зіва ачееа ла 11 óре ⁂ каса D. Г. Каролі de атътеа орї енвнчіата конферінцъ џенералъ ⁂ інтересвл ⁂нтрепрінdерії фртвлві de фер арделепеск. Ла ачеаста конферінцъ аў лват парте dвпъ „Lloyd. Pest.“ din партеа Арdеалвлві ъртъторії DD. Коптеле Толdалагі, Епіскопвль Хаінald, Копт. N. Банфі, Коп. D. Телекі, Коп. А. Nетеш, Коп. С. Ваш, Копт. І. Мікеш, Бар. А. Банфі, Бар. Л. Іожіка, Бар. І. Борпетіса, Копт. А. Телекі, І. Пагет, І. Nетеш, С. Галman, С. Radпотфаі ші алцій, ла каре D. Толdалагі аў фъкvт рапортъ despre стареа лвкрвлві ші аў арътат пвпктацівпеле контрактвлві фвndamептал ⁂пкеіатъ кь „Deutschen Cultur-Verein“. Метврії Комітетвлві пестап ⁂ші арътаръ вна воінцъ а конлвкра ла ачестъ опь, ⁂псъ ачеаста конлвкрареа атърпаръ de аколо, ка съ черчетезе теріторіе ачестъ офертъ фінанціалъ, ші фііndь къ спре ачеаста се чере вп тімпь маї ⁂ndелвпгатъ, аша dаръ се хотърж, ка конферінца ачеаста съ се факъ пертапептъ ші чеї din ⁂ndепъртаре съ'шї пвпъ акредепціарї.

— Марці поаптеа спре Меркврі ші ші ⁂ zіоа ачеаста пъпъ тързіь а domнітъ внь вънтъ фоарте таре ⁂ Сібіїь. Сечета џіне пе коптепітъ.

— ⁂ Сеара de 12 спре 13 Noемвре пе ла 8 óре се възв деасвпра Комвнеї Слімпікь, прекът пі се скріе, вп метеор фоарте фртось, каре ла пъре́ре ера ⁂нтро депъртаре ка de 50 стъпцені, ші а форматъ о крвче а къреіа рамі ераў ⁂нтіпші ⁂ dірекцівнеа челорь патрв плаце але лвтеї. Ачеаста крвче ера ⁂ппodобітъ кь феліврічї колорі астфелів, ⁂кътъ пвтаї чел че а възвт'о кь пропріі съі окі, ⁂ші поате фаче ідеь despre фртсéца еї. Ачестъ метеорь а dвратъ ка ла 10 мінвте ші са фінітъ кь внь шверь de вънтъ че клътіна атмосфера.

Редактор респвнzетор **Іоанн Рац.**

Едітъра ші тіпаріва тіпографісі dіецесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфѣл есе де доѣ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дѫминека. — Препѣмерацїѫнеа сефаче ѫн Сібііѣ ла еспедїтѫра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кѣ вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедїтѫръ. Преціѫл препѣмерацієї пентрѫ Сібііѣ есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жѫмет ате de ан 3. фл. 50. кр. Пентрѫчелелалте пѫрці але Трансілваніеї ші пентрѫ провінчіеле din Монархіѣ пе ѫн ан 8. фл. сар пе о жѫмътате de анѣ 4. фл. в. а. Пентрѫ прінч. ші церї стрѫіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескѣ пентрѫ ѫнтѫіеа ѻрѫ кѣ 7. кр. тірѫа кѣ літере мічї, пентрѫ а доа ѻрѫ кѣ 5½ кр. ші пентрѫ а треіа репецїре кѣ 3½ кр. в. а.

№ 92. АНѲЛѢ X.

Сібііѣ. 18. Noembpie. 1862.

Epistol'a Eselentiei Sale Domnului Conte Emerich Mikó catra D. Presiedinde alu Asociatiunei romane transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Escelentiissime si Reverendissime Domnule Baronu Episcopu!

Inpreuna cu multu pretiuit'a scrisóre a Escelentiei Tale din 10 Octobre a. c. amu primitu diplom'a de membru onorariu, ce mi s'a tramisu de catra „Asociatiunea pentru literatur'a romana“.

Aceast'a aducere aminte este pentru mine de mare pretiu si fórte onoratóre. Primesce pentru aceea Escelenti'a Ta cea mai cordiale multiamita a mea, si Te indura a fi interpretele aceleiasi la Asociatiune.

Cá unu semnu alu simtiementului meu devotu pentru lucrarea scientifica a asociatiunei, alaturu aci spre inmultirea fondului un'a oblegatiune de statu de desdaunare urbariale, sunatória despre 500 fl. adeca cinci sute fiorini m. c. carei – impreuna cu celelalte contribuiri – ii poftescu din inima unu sporiu insutitu—inmiitu.

Mare scopu sta inaintea onoratei asotiatiune. Ajutoriulu ceriului se nui lipsésca in ajungerea lui. Eu Te salutu pre Escelenti'a Ta din inima pe acestu frumosu terenu, si Ti poftescu progresu gloriosu.

Carele cu respectu adencu remanu alu Escelentiei Tale.

Silvasiulu Romanescu in 21 Octobre 1862. —

Umilitu servu C. Emericu Mikó. m. p.

Sibiiu 17 Noem. „Presse“ aduce in N-rulu seu 318 unu articulu incepatoriu din 19 Noem. c. n. despre Transilvani'a, in care dice: ca de doi ani asteapta oamenii si dorescu adunarea dietei, ca de unu anu si diumetate aterna dela dechiaratiunea acestei corporatiuni, deaca Senatulu imperialu ce sa adunatu la Vien'a pe bas'a constitutiunei din Februariu se póte privi, ca unu parlamentu alu Imperiulu pentru afacerile intregului statu, si totusi regimulu interdia a face pasii necesari pentru conchiemarea ei. Dupa aceea trece la locuitorii Ardélului si dice: specialele adunari de notabilii romaniloru sau dechiaratu despre dorintiele natiunei loru in anulu trecutu; sasii siau manifestatu prin Universitatea loru nationale intuitiunele si proiectele loru in Vien'a. Magiarii si secuii au aflatu in Gubernu si in adunarile Comitatense vorbitorii loru representanti, ca speciale deputatiuni au desfasiuratu inaintea Monarculu specialele loru postulate, ca cancelariulu transilvanu, care este celu firescu si oficiosu midilocitoriu intre coróna si tiéra are scaunu si votu in consiliulu regimului, ca gubernatorulu au calatoritu prin tieara si sau convinsu despre simtiementele popoareloru, si de aceea nu aru mai trebui interdiatu cu conchiemarea dietei, cu atata mai putinu cu catu nobilii magiari si amploiatii esiti din sinulu loru facu opositiune pasiva si se basése pe uniunea concheiata prin legile unguresci din 1848; cu catu sasii vréu sesi pastrese autonomi'a teritoriului sau si se se incopce la constitutiunea intregului statu, in vreme ce romanii cá apatra natiune constitutionala recunoscuta doresceu o representatiune corespundietória numerului capeteloru sale si suntu gata a merge cu aceia, carii le va oferi cele mai multe folóse.–

Dupa ce astfeliu da fiacarei natiuni transilvane ceea ce cugeta ca i se cuvine dupa parerea sa, vine earasi la tem'a de atatea ori buciumata prin unele jurnale, adeca la misiunea D. Cons. de curte Bar. Reichenstein si dice, ca elu va fi aflatu in Ardealu o esentiale si nici decatu o inbucuratória schimbare, adeca: neincredere catra ministeriu si inpunerea la cale a politicei constitutonale, care elu o representa, ca-ci tamendetori'a sistema a regimului a descoragiatu in Ardealu pe aternatorii comunei constitutiuni si au datu contrariloru loru unu spatiu de jocu spre cele mai intinse intrigi. Mai departe vrea se dica acelu corespundinte, ca nisce conflicte locale mai mici aru fi crescutu in distantii mari si ca aru fi semenatu desghinare in sierulu acelora, carii nainte au facutu in comunu frontu in contra tendintiei separatistice magiare. Pe terenulu specificu sasescu, pe asia numitulu „fundulu regiu“ saru fi desvoltatu intre vechii domni politici ai acelui terenu (?) si intre numerosii romani carii sau asiesatu mai tardiu (!?) un'a cérta limbistica de rasa, care se pórta cu mare amaraciune si amenintia cu deplin'a despartiere in asiesarea partiteloru, pe care cugetá regimulu ca poate calculá. Ca in castrele magiare este sperantia, cum ca prin unilaterala favorire a cereriloru romaniloru vá isolá cu totulu natiunea saseasca si cu ea partitulu intregului statu.

In fine dice: ca, deaca regimulu nu se vá redicá la o energia si prin octroarea unei legi electorale si definitiv'a conchiemare a dietei nu va taia nodulu cordicu, care ilu formese insutitele istorico-politice, nationale si confesionale pretensiuni crucitóre, atunci elu va deveni in periculu, cá si maioritatea sasésca adicta pana acuma, sesi parasésca stégulu la eventual'a dieta, caci sasii suntu calculatori cu sange rece, si deaca principiale prochiemate de nou in respunsurile imperatesci la reprentatiunea loru si la adres'a romaniloru, nu voru castigá in scurtu carne si sange, ei in fine voru cercá se pactese cu acelu partitu, care pe lenga toata constitutiunea imperiului si ministeriu a priceputu sesi sustiena terenulu.

— Se vede ca articululu acest'a au purcesu din condeiulu unui omu necajitu, care numai póte rebdá a nu vedea conchiemata dieta tierii, si care de si aduce multe adeveruri inainte, totusi se vede ca esagerese lucrulu. Déca elu dice ca romanii suntu gata a merge cu aceia, carii le vá oferi cele mai multe folóse, apoi trebue se-i negamu asertulu, ca-ci romanii nu voru merge cu altii decatu cu aceia, ce voru merge cu Imperatulu, fiindu-ca elu lea datu toate foloasele de pana acuma, si numai dela elu mai au se astepte cele ce lise cuvinu dupa dreptu si dreptate pe calea legislatiei. Cum ca si romanii in adeveru doresce se vada odata adunata diet'a tierii, si in ea principiale desvoltate in P. I. respunsu imperatescu trecute, precumu dice auctorulu articulului, in carne si sange, nu incape nici o indoiala, ca inse pentru nisce certe limbistice séu momeli nerealisabile voru parasi romanii stindardulu seu si voru desertá in castrele straine, nu e de crediutu, cu atata mai putînu cu catu caracterulu romanu'ui nu e scimbaciosu, si esperiinti'a trista are sei fia totudeuna conducatoria in indreptarile lui.

Екселенціа Са Пърінтеле Епископѣ Andpeiѣ Барове de Шагѫна а слобозітѣ кътрѣ органеле бісерічещі треї черкѫларе: вѫлѣ ѧп каре пофтеще пе П. П. Протопопї, Парохї, пре DD. Професорї ші пре тоцї ѧпвъцъторії сколелор епархіале елементаре, капітале ші цімпаціале, прекѫт ші пре тоцї інтеліцінцїі, ка ѧп віторіѣ ѧп скріерїле сале кѣ літере съ се цінъ de ортографіѣ рекѫпоскѫтъ de комісіѫнеа філолоцікъ adѫнатъ ѧп 2 Окт. 1860 ѧп Сібііѣ. — Ал doia фоарте інтересантѣ пентрѫ цінереа катіхісацієї кѣ тінерімеа сколаръ, adѫкѫndѫcъ ѧп метоpіѣ ordінъчіѫнеа еніскопеаскъ din анѫлѣ 1850 Np. 193. Ачеаста месѫръ есте фѫръ пічї о ѧndoіалъ de аша маре пondepосітате, ѧпкътѣ пѫ се поате дестѫлѣ de ефікаче рекомenda ші ѧпкътѣ саѣ фостѣ датѣ кѣ тотѫлѣ вітърїі din партеа парохілорѣ деобліга цї ла ачеаста сарчінъ, каре ѧпсъ dѫпъ че катіхетѫлѣ ѧші ва кѫпоаште даторінцеле сале ка інтерпретеле ѧпвъцътърей лѫї Хс din Інстрѫкціѫнеа, че і са датѣ, ѧі ва фі кѣ атъта маї ѫшоаръ, кѣ кътѣ бінекѫвънтареа че се ва ревърса асѫпра лѫї din ѧпаінтареа ші просперітатеа моравърелорѣ бѫне, кѣ каре ва фі ѧпzестратъ тінерімеа поастръ, ва креште din zi ѧп zi тотѣ маї таре ші ва адъче фрѫктеле челе маї доріте.— Ал треілеа чіркѫларіѣ deскопере,

къ ли врма вносї Прѣлапалте decicivнї, маї марїї тътворѡ їврісдикцївелорѡ вісерічещтї потѡ интревепї немїжлочітѡ ла комвнеле вісерічещтї респективе, ка ачесте съ плътѣскъ такселе парохілорѡ, ші съ лнгрїжеаскъ пентрѡ сѣсцінерса каселорѡ парохіале ші de скóлъ.

De lenga Carasiu 31 Octomvre.

Sî pana atunci pana candu unu condeiu ageru sî dîbaciu vá scrie biografiele tuturoru barbatiloru nostri celoru mai renumiti sî mai meritati de natiune sî de beserica, cá aceia se fia cunoscuti sî memori'a loru glorificata de catra toata natiunea, fiindu provocatu de catra Onorat'a Redactiune a „Tel. Rom.“ prin cele insemnate in Nr. 71 a. c. sub biografi'a lui Pavelu Iorgoviciu de a cercetá despre dîu'a nascerii acestui mare barbatu alu natiunei, care dî in anulu 1864 fiindu seculare se se serbeze de romani cá o dî a loru nationale cu o solemnitate demna de atare barbatu, in carele avemu a ne cunósce pre primulu luptatoriu, curagiosulu precursoru alu re'nvierei nóstre nationali,– nu pregetu a aduce la cunoscinti'a Onoratului publicu totu câtu amu pututu aflá despre maritulu sî cu amóre sî pietate in vécu amintituiu nostru luminatoriu

Paulu Iorgoviciu = Brancovanu.

Pre parentele acestuia lau chiamatu Marcu, care a fostu parocu in Varadi'a, in cerculu Versietiului.— Vomu mai vorbí pucinelu mai in josu despre elu.— Stramosiulu acestui Marcu (numele nu i se scie neci decumu, dara neci cunumele apriatu, acesta se trada ai fi fostu oarecumvá „Geana, ori Zane, au Jane) vietiuiá in tempulu seu cá nobilu sî proprietariu in Transilvani'a,– loculu nascerii iéra nu ne e cunoscutu,– sî pentru persecutarile religiunarie calvinesci a fugitu cá mai multi altii in Romani'a mica. Acolo sia cumparatu densulu cevá bunuri, a pasîtu in casatoria cu o fecióra din faimos'a familia a Brancoveniloru sî si-a luatu de aci inainte predicatulu „Brancovanu“. Fiulu seu George de fric'a turciloru a trecutu in Banatulu temesianu sî s'a asiediatu in satulu Varadi'a. Aci s'a nascutu fiiulu lui George cu numele Marcu, care a invetiatu in scól'a dela Carlovitiu, sî apoi a fostu denumitu parocu in Varadi'a. Aci au vediutu lumin'a dîlei filii lui Marcu: Paulu, Petru sî Ioann, carii impreuna cu repausatulu protopopu dela Caransebesiu sî scriitoriu alu nostru Ioann Tomiciu au invetiatu a ceti sî scrie romanesce dela unu dascalu venitu aci din Tiér'a romanésca. Petru s'a facutu preotu sî parocu in Oraviti'a munténa sî mai tardîu protopopa alu Varadiei cu scamnulu in Oraviti'a *) Ioann s'a facutu parocu in Vasiov'a seau Boccea monténa (asia dîcu romanii, iéra nu Bogsi'a ori Bogsianu;) iéra viéti'a neuitatului sî iubitului nostru Paulu de aci inainte pana la moarte e cunoscuta in câtvá Onoratului Publicu cetitoriu din mai susu atinsulu articulu alu „Telegr. Romanu“. De sî pana la moarte,– dar' insasî mórtea, au mai chiaru dîcandu loculu, modrulu sî alte cercumstari ale mortii pripite, cumu sî dîu'a nascerei acestui raru barbatu nu se publicara pana acum nicaire.

Aceasta trista parte a biografiei Marelui nostru Paulu Iorgoviciu–Brancovanu, carele cu marire sî cu onóre e incununatu intre fruntasii natiunei sale, ne invétia a cuoasce fatal'a soarte a barbatiloru nostri celoru mai luminati din tempurele trecute; apoi aci vomu aflá sî aceea ce se doresce cu atata ardóre dîu'a nascerii Apostolului si martirului literaturei noastre care e 28 Aprilie.

Eaca cumu istorisesce acést'a nepotulu de frate alu repausatului nostru de acelasî cunume, adeca Paulu Iorgoviciu, preotu preste 70 ani de betranu, fostu parocu in Boccea munteana, dar' astadî fara parochia, vietiuindu aci din chiri'a casei sale. Elu spune ca subt ingrigirea unchiului seu cá scolariu in Versietiu a plansu ducerea acestui'a in prinsórea Comitatului basata numai pre simpl'a denunciatiune: „ca cu cunoscut'a carte“ Обсервацїї de лимва ромънеаскъ tiparita in Bud'a in an. 1799 ar' fi avutu intentiuni de a desceptá sî revoltá pre romani in contrá unguriloru!!! ca densulu – nepotulu – a fostu martoru oculatu la cercetarea sî scobirea bibliotecei unchiului seu din partea unoru neamici ai sei, la rapirea sî ruperea unoru opuri ale lui in manuscriptu: a glosariului dela lit. M. innainte sî a anticeloru romane; ca martirulu nostru dupa o scurta detienere in prinsoare, neputânduse nimic'a adeverí in contra–i s'a eliberatu, – dupa aceea a fostu fiscalu la mai multi proprietari sî pe la an. 1805 a venitu iéra la Versietiu sî a primitu aci catedra de profesoru in gimnasiulu micu; ca in an. 1808 s'a betegitu, a luatu medicina dela doctorulu Klainhapel, s'a vaietatu dupa aceea catra nepotuso de o durere cumplita de pantece sî mane dî a muritu– moarte cá alui Cichindélu sî altorâ mai multi in lume!— ca inmormentarea i'a fostu pomposa, sî remasîtiele trupesci i s'au pusu intr'o cripta lenga beseric'a catedrale; ca mum'a repausatului intrebata de pop'a Arsenie (parocu atunci in Versietiu, de natiunalitate romanu) cela ce voliá a insrie pre repausatulu in protocolulu mortîlorú – óre scirearu dens'a se'i spuna vrêst'a fiiului seu, a respunsu in audiulu mai multor'a– acést'a a audît'o cu audiulu seu sî o tiene bine aminte istorisitoriulu nepotu– „ca liubitulu ei fiiu s'a „nascutu a cinci'a dî dupa Sant–Georgiu sî atunci „deaca ar' fi mai traitu, ar' fi implinitu alu 44 „anu alu vrestei sale.“

Eaca dara Onoratu Publicu romanu dîu'a nascerii nemuritoriului nostru Paulu Iorgoviciu–Brancovanu, dîu'a 28 Aprilie in anulu 1764 care de acumu intr'unu ana sî diumetate are se fia pentru totî romanii, iéra mai cu distinctiune pentru banatianî sî ardeleni o dî natiunale, stralucita, in care se serbamu cu totii cu solenitate, cu ardóre sî pietate amintirea secularia a celui mare barbatu. pociu se dîcu Apostolu alu Romanimei, a carui'a sotia a fostu cu lumin'a spiritului sî ardórea inimei sale a scutará soldîi de pre ochii carturariloru nostri de pre atunci, a desceptá poporulu nostru celu pre atunci mai amortîtu sî a sterní intrensulu o viétia mai inalta, aceea a natiunalitatei romane sî a culturei limbei sale.

Ascultatî fratîloru ce dîcea acestu romanu mare, can'u zelulu ce–lu avea catra car'a sa natiune facea se nu asculte dojenele parintelui seu si ale altorá, carii se osteneau alu abate dela lucruri'e natiunali, dela intreprinderile sale literarie: „Schîntel'a“ dîcé elu „ce s'a aprinsu in mine in Rom'a nu o potu stînge sî ardórea catre iubit'a mea natia nu o potu stemperá alt cum, de catu prin scrierile mele aceste, care io vedu ca nici voae romaniloru nu ve placu; dara se voru nasce barbati, carii voru pretiui mai multu lucrarile mele sî voru mai adauge spre folosulu natîei si alu dulcei limbei nóstre.“

Aceste spresiuni ce aratà deplinu caracterulu sî voli'a cea resoluta a acestui primu literatoru romanu in timpulu pre candu scoalele romaniloru banatiani erau serbesci sî pre candu se asceptá ceva emancipare a acestora prin denumirea lui de directoru in districtulu Caransebesiului, aceste spresiuni – dîcu – lea audîtu cu audiulu seu mai susu numitulu seu nepotu, carele impatasiesce sî acestea despre unchiuso, cumu ca elu a vorbitu afara de limbele patriei latinesce, francesce sî grecesce sî ca glosariulu lui compusu romanesce, nemtiesce, latinesce sî francesce, catu a scapatu de furi'a neamiciloru, adeca pana la M. l'a datu frateso, protopopulu Petru fiiulu seu Iosifu, candu acest'a dupa absolvarea studieloru universali sî dupa punerea doctoratului din filosofia erá asiediatu de prof. in institutulu pedagogicu din Aradu, sî acestu barbatu tineru, eruditu a continuatu câtva acelu glosariu sî apoi opritu de tatas'o s'a lasatu de elu sî la datu lui Colosi.

La incheiare voiu se adaugu ceva despre originea conumelui „Iorgoviciu“ iéra dupa spunerea desu amintitului preotu Paulu Iorgoviciu. Marcu tatalu celebrului nostru Paulu provocatu de episcopulu seu Ioanu Georgieviciu de a sî schimbá conumele „Brancovanu“ a intrebatu ca ce cunume se ie, éra Episcopulu ia respunsu, ca alu seu; sî de atunci a inceputu Marcu a intrebuinti'a cunumele „Georgieviciu,“ care fiii lui Paulu sî Petru mai tardîu lau prefacutu in „Iorgoviciu.“

Daca spre glorificarea sî viecinicirea mai tardîu vietiuitoriloru nostri barbati: Sincai, Maioru sî Miculu (Klain) s'au pusu la cale cele de lipsa, cá se li se redice monumentu; au doara adoratulu nostru Paulu Iorgoviciu–Brancovanu, cá celu ce a ruptu mai antaiu tielin'a – cá celu ce a adusu mai antaiu caldurós'a lumina in parasitulu, incremenitulu sî intunecatulu agru alu literaturei noastre– se nu fia sî elu demnu de aceeasî onoare sî gloria?! Ce lucru frumosu ar fi daca dîu'a Iubileului o amu puté salutá, serbá sî mari intr'altele sî cu unu atare monumentu, séu celu pucinu daca atunci amu fi in starea de a aratá, ca lucrulu inceputu a inaintatu binisioru catre realisare.

Dati se incepemu fratiloru banatieni la acestu lucru frumosu sî demnu,– sî fratii nostri ceialaltî, mai cu distintiune

---

*) Traditinnea ne spune, cá pre tempurile de mai nainte pana la predecesorulu lui P. Iorgoviciu Protopopulu Lupuloviciu, carele a fostu celu din urma cu scaunulu in Varadi'a, afara de protopopiatele: Cavaranu–Sebesiu, Lugosiu, Meadi'a, Crivin'a (se pare ca in tienutulu Lugosiu) Crain'a (intre Caransebesiu sî Meadi'a) sî Cluciu (Clisur'a de astadî cea de susu sî cea de diosu (erau inca in dieces'a Cavaran–Sebesiului trei protopopiate rom. alu Racasdiei, care se estendea pana catre Dunare, alu Varadiei, care pre lenga Versietiu se estendea pana la Vasiov'a (Boccea munténa) sî alu Secasiului, care estensu pana in susu de Reciti'a se marginea cu alu Lugosiului sî alu Caransebesiului, sî poporulu pre atunci numiá pre protopop'a „pop'a celu mare.“

bravii Ardelénii ne voru sprigini intr'acést'a intrerindere, cá se damu cu totii dupa putinti'a tributulu regeneratoriului sî aperatoriului acelui tesauru strabunu, pretiosu, adeca a dulcei limbei noastre romane, carea astadî multu mai desvoltata urmatorii inca o mai cultiva sî cu asemeni sî cu totu felulu de sacrificie se sbuciuma intru aperarea sî sustienerea vedîei si dreptului ei, celu are dela D-dieu sî dela natura. .T—Veli'a.

Г р е ч і а. „Ротъпвлъ“ а скосъ din Independinца белдікъ о кореспондинцъ партікуларъ деспре революцівнea Гречіеї, карea квпрinzъндъ дате интересанте ші детаіате, о репродъчемъ ші ноі двпъ маі свсъ аминтітълъ жврналъ ротъпескъ.

Дела предареа Навплієї, сімцімънтълъ че продвсеce прітa incврекцівне крескъсе ші се цепералісасе; елъ конрinсесе пацівнea лнтрétъ. Dар пъ маі ера ворва d'a къпъта de ла Реце о скімвare de політікъ ші обсервареа конститъцівнії; скопълъ, ла карe цінтеа de a чі лнainte, ера рестърнареа вnеї dinастіе сърde ла тоате пресчінцъріле, ші пré мълт лнгажатъ акът ка съ се рecemne de вnъ кредінцъ ла о скімвare радікале. Реціna маї алесъ devenice вnъ овіектъ de връ пентръ Гречі, карі о акvсаъ къї вресче, ші къ поате фі кавса, прin інфлвінца ca перніčоасъ ші prenondepante, a пеперічірілоръ патріеї.

Nъ ера къ тоате астеа нічі квтъ ворва d'a сфъръта реціпеле монархікъ конститъціонале, чі d'a добъndi вnъ прінчіпе карe съ фіе dintr'o пацівне маре, ініціатъ ла політікъ съпетоасъ, ла маріле ideie de чівілісацівне ші de прогресъ, капабіле лнтрвнъ кввънтъ d'a пвне пе Гречіа ла нівелълъ попórелоръ чівілісате, ші de a da Гречіеї, прin аліанцеле сале, о форть рврале, о demnітате ші вnъ кредітъ, пе карe реціпеле есістінте фвсесе пепътінчіосъ a ілъ проквра.

Дела вnъ капетъ ла челалалтъ алъ регатълві о лнцелегere комплетъ се стабілісъ; пацівнea лнтрégъ пъреа a се фі конститвітъ лнтр'вnъ феліъ de imensъ сочіетате секретъ. Ретъпea de алесъ моментълъ кvndъ требвіа се се депліпеаскъ революцівнea.

Ла Атіna, о парте din офічіарії de артілеріъ, вnъ пътер óре карe de офічіърі de вскатъ се асочіасъръ къ кавса паціопале, dar цendapтеріа ші поліція inспіръ пелініснe: пътea фі o лъпть оторътоаре; се отърмъръ дечі a профіта de окасівнea кvndъ Реце ле ші Реціna се афлъ лn кълеторіъ.

Фз маі лнтъіъ ворва de a аштепта лнтоарчереа лоръ, de аї прinde ла десваркаре, de аї трансporта ла Маратоn, вnde іар фі імвъркатъ пе o кораві препарат пентрв ачест скопъ, ші карe с'ар dирепта лndатъ спре Трістъ. Лndатъ се везъ къ ачеастъ черкаре пресінта пré мълт песікврацій, апевоіце de тотъ феліvл. Се тетъръ маі алесъ съ пъ окасіопeze o версare de сънце пе карe воіаъ a o евіта.

Се дечісеръ дечі a опера революцівнea імeziатъ, a проклата къдереа dinастіеї ші a o потіфіка Реценві ші Реціпеї ла лнтоарчереа лоръ, фъръ a ле пермite de a се коборж пе вскатъ.

Мішкареа апоі лнчепвсе дежа лn Акарnaніа de Вінерї 17|5 Октом.; Патрас ші o парте din Пелопонесъ o вртасеръ; провінчіеле ераъ се вііъ контра Атенеї, пвmаї ера тімпъ de датъ лnапоі лn капіталъ.

Оштіріле ера касартате пе маі мълте пънтърі естеріóре але орашівлві, прекът ші артілеріа карe окvпа d'o парте касарта са лънгъ Торсеторіа de метасе Dвртті, de чеалалтъ парте вnъ кастраментъ нvmітъ Корпвлъ съптъ, лn досвлъ гръdineї палатвлъ.

Оаре карі есітъръ ші песче тесъре че требвіаъ лвате лнтързіаръ есплосівнea маі лнтъіъ фінсатъ пе Марцї. Лn фine, тотъ фіindъ гата, квvънтвлъ de ordine се dede, ші Меркврі, 22|10 Октобре, ла опть óре сéра, офічіърії ші прінчіпалії конжврацї се адvнаръ ла касарта de артілеріъ.

Жвпії din скоале се респvndіръ лn мічі чете прin тоате картіъріле, ші маі алесъ лn жврвл кафенелеї Б е л л а Г р е ч і а, сітvатъ лn центрвлъ орашівлві.

Пе ла 9 óре $^{3}|_{4}$, се авзіръ кътева детвнътvре de пvшкъ. Ла ачестъ семnалъ респvnсеръ лndатъ din тоате пърціле сгототóсе детвнърі плекvndъ de пе ла фесестре, de пе тераціе, ші din балкоанеле тътворъ каселоръ, ші авzindъ стігъріле асврзітоаре че лnсоцеаъ ловітvреле de фокъ, ар фі пътътъ чіпева крede къ орашівлъ лntregъ ера лn прадъ.

Ла прітеле фокврі, чéле доvе компаніе de лnфантеріъ ші de артілеріъ касартате ла К о р п в л ъ с ъ п т ъ, фвръ dирептате пе піаца Палатвлві, вnde лваръ посіцівне. Вnъ кордонъ de цendapті фъ пвсъ ла жврвлъ касартеї потпіъріlоръ de карі пъ ера сікврі.

Міністрвлъ de ресвелъ, ценерарїъ Спіро Міліо, лn капвл вnеї свте de цendapті кълърі, алергъ ла піаца касартеї de артілеріъ, ші сесцінътъ de o деспърціре de цendapті пedестрі, атакъ пе копжврацї, карі фвръ певоіцї a чеde ші фвціръ лn тóте пърціле. Міністрв пвсе de dвсеръ тънвріле лn лоптвлъ касартеї ші консетнъ пе артілеріштї.

Елъ пътъ крede къть-ва тімпъ къ вікторіа ера a гъверnвлві.

Къ тоате астеа ла 11 óре сéра, жвпімea артать еші din касе пе стрade; din тоате пърціле еа се сесцінъ контра цendapтеріеї, арцврі лn карі арътъ o революцівне ші вnъ съпце речe лнсетнатъ.

Ла мezвлъ попцій, потпіърії аціацї de скототвлъ inфернале алъ пвшкътърелор че се авzіа афаръ, лваръ артеле ші фъръ воіа цendapтілоръ, се лndрептаръ прin орашіъ. Лптълніръ пе офічіърі Diamandidic ші Анgелінidi, карії лі двсеръ ла піаца артілеріеї.

Аколо офічіърії Панadiamandопвлос, Піккарт, Diamandidic, Анgелінidi, Серделлі, двпъ че се лнцелесеръ скоасеръ артілеріа din касартъ.

Лn ачестъ моментъ ценерарвлъ Спіро Міліо, карe алергъ къ цendapтії сеї, везvndъ партіта пердътъ, ordінъ съ пъ трагъ, лвкрв че фъкъ пе вnії съ креазъ маі лнтъіъ къ ера ші елъ лn комплотъ.

Ера o óръ. Калліфроніс венеа, вртатъ de o мълціme деасъ.

Маі пе ла ачелаші моментъ, пвтерóсе адвнътврі артате пввліce лn піаца палатвлві, челе доvе компаніе de артілеріъ, карe лваръ комanda d'a траце лn попор, се revoлтаръ, облгаръ пе офічіърії лоръ се стріце: „Тръіаскъ революцівнea“ апоі се респvndіръ ші се атестекаръ къ четъцénії. Артілеріа тотъ лі вртъ, тръгvnd къ еа ші пе капвлъ сеъ къпітанвлъ Петмésас.

Кавалеріа, сvптъ комanda офічіърілоръ Арваліс, П. Мавроміхаліс, Маламоn, сосі пе піаца артілеріеї; артілеріа ші інфантеріа карі пъръсісеръ палатвлъ пъ лнтързіаръ a се двче ла ачелаші пvntъ.

De ла 4 óре, тоцї чеї че ераъ атестекацї лn мішкаре се афлаъ аколо.

Комandanteле Фрінкела, колопелъ D. Мавроміхаліс etc., адвсеръ пе d. Г. Българіс прешedінтеле гъверnвлві провісорій, пе карe се двсеръ дел лвасеръ din каса Xidi, вnde се афла къ алте персоане інфлвінцътóре але мішкърії.

Българіс dede чітіре вртъторівлві декретъ редіціатъ лn каса Xidi de К. d. Делеіаргі:

„Неферічіріле патріеї сvптъ термінате. Тоате епаркіеле „ші капіталеа, лn вніре къ артата ле аъ пвсъ капетъ. Ка „еспресівнea ценерале a воінцеї пацівнеї грече лntреці – се „декретъ ші се протългъ че вртеазъ:

„Дрептвлъ лві Отоn ла регалітате есте десфіінцатъ.

„Дрептвлъ Амаліеї ла віче-регалітате есте десфіінцатъ.

„Вnъ гъверnъ провісоріъ есте інстітвітъ спре a гъверна „Статвлъ пънъ ла лнтрвніреа Адвнърії паціопале.

„Елъ се компвне de четъцénії вртъторі:

„Двмітрв Българіс, прешedінте;

„Констаntін Капаріс;

„Венizолос Рвфос.

„О адвнаре паціопале конститвітоаріъ есте кіямать лn„датъ спре a деціde деспре органісареа інтеріоаръ a Стат„лві ші деспре алецереа вnві прінчіпе. Тръеаскъ пацівнea! „Тръеаскъ патріа!“ Атена 10/22 Октом. 1862.

Репецїте аклamацівні прітіръ астъ чітіре, ші пвшкътърele ресвнаръ маі скототоасе лnкъ. Прешedінтеле се dирептъ, скортатъ de o мълціme de четъцéні ші de корпврі de інфантеріъ, de кавалеріъ ші de артілеріъ спре палатвлъ вніверсітъції. Елъ лntръ лn сала сепатвлві къ врео доvzечі de персоане.

Двпъ o сквртъ попріре, оштіріле, сввт комanda маіорвлві Панadiamandопвлос, се лndрептаръ спре піаца Палатвлві, вnde лваръ посіцівне ла 6 $^{1}|_{2}$ óре. (Ва вртa.)

Штіріле маі проаспете din Гречіа сvпъ віне. Din Атіna а сосітъ вn телеграм, din 22|10 Ноетвре карe аратъ, къ амвасадорвлъ греческъ фіindъ лntребатъ деспре кандідатvра прінцвлві Алфред а ръспvnсъ, къ ел пъ се мéстекъ лn алецереа Гречіеї; Гречіа поате алеце лівер. Алецеріле лнчепъ лn 24 Ноетвре ші сфършескъ лn 28 Ноетвре. Провабілітатеа пентрв прінцвлъ Алфред есте маре; лn Атіna са фъкътъ o маніфестацівне лn фаворвлъ лві ші са реціпвтъ прin вn протестъ алъ амвасадорвлві енглезескъ. „France“ врé съ щіе, къ прінцвлъ ва десбарка къ фінеа лві Ноетвре лn Корфв, вnde лn опóреа лві се ва да вnъ банкетъ. „Gazet. triest“ zi-

че, къ лініцеа ын Греція есте фоарте бын ші къ афаръ de конфліктъл пелнсетнатъ ын Патрас ші Коріntъ, каре лнсъ аъ авътъ карактеръ къ тотълъ локал, пъ са фъкътъ нічі о тълбъраре маі de парте. „Прессе“ зіче ла депеша de маі сусъ ын прівіінца kandidaціънеі прінцълъі Алфred ъртътоареле: Політіка енглезéскь ші францозéскь діверцеазъ ын момептълъ ачеста ын треі пънкте дела олалть: Ын честіънеа італіанъ, ын чеа америкапъ ші ын чеа гречéскъ. Чea de пре ъртъ фортéзъ прін атбігъа пъшіре а Англіеі ын Корфъ ші Атіna о адевърать епігтъ а віторіълъі.

Телеграмълъ de астъзі din капітала Гречіеі, релацioneze despre бнъ респънсъ пъсъ пе шрофърі, че лаъ datъ амбасadorълъ енглезескъ ын Атіna ын прівіінца kandidaтърeі прін цълъі Алфred. Елъ пъ врé съ контърбе лібертатеа алецерії. Че къ алте кънінте есте о апітаре, а алеце пре прінцъл енглезескъ, ын врeme че рецітълъ брітапікъ пъ се облігъ ын німика ті лші лась тъпъ ліберъ дъпъ алецере а пътеа респінце корóna че і се оферéзъ. Астфелъ de тапевръ а фъкътъ ші Лъі Філінъ ын анълъ 1831 ын прівіінца алецерії рецелъі белцікъ. De ва фі алесъ прінцъл Алфred, атънчі аре Англія треaба ын тъпъ; рецina поате прімі саъ рефъса ші Франція ші Рсція вор требві съ репънчіъ ын фіне ла дъка de Лехтепберг саъ ла алтъ карева, че ар фі Англіеі неплъкътъ kandidatъ, пътаі ка брітапікълъ фіъ рецескъ съ пъ domnéскъ ын Атіna.

Notiце Diверсе.

— Маіестатеа Са са ындъратъ прéграціосъ а da чел de пре ъртъ капопікатъ din челе треі поъ креате пе лънга капітълъл метрополітанъ греко-католікъ din Блажъ, D. Протопоп ал Тързіі **Елiе Власа.**

— Ын 11 але лънеі ачестеіа паіптеа прънзълъі саъ адънатъ посесорії ші репресентанції комънелор Ънгаріеі de жосъ ын сала мікъ дела Köztelek, ка съ консълтéзе despre дрътъл de феръ, че ар фі de клъдітъ ын пърціле ачеле.

— Брошъра прінцълъі Наполеон, че трактезе асъпра пътереі лътещі папале, а трекътъ къ тотълъ ші акята се ва da адоа едіціне ынтълцітъ къ жъдеката епіскопілоръ францозещі, карії дела Bossuet пънъ ын зіза de астъзі саъ пронънчіатъ асъпра ачестеі пътері.

— Къ тоате къ боала Съltапълъі саъ фостъ deminцітъ éръші прін жърпале, тотъші ын Паріс саъ ескатъ фаіма, че афлъ маре крезътънтъ, къ боала спірітъалъ а лъі ар фі ъртареа ънеі отръвірі.

— Прекът ынштііпцéзе „Opin. nat.“ Франція врé съ пъвліче кът de къръндъ о потъ, ын каре съ десвълъе цінереа са фацъ къ евепітептеле din Гречіа.

— Дъпъ о депешъ телеграфікъ din Піса, се штіе къ ын 11 Ноетбре адекъ дътінека трекътъ ла 10 óре, а скосъ D-рал Zanetti глопцъл din рапа лъі Гарібалді порокос.

— „Лоідълъі Пестапъ“ се скріе din Бъкърештї къ датъ din 12 Ноет. Ерї сеара аъ малтрататъ офіцірії ын страда пъвлікъ пре Редакторълъ „Реформеі“ пе D. Валептініапъ, пре каре ла пънditъ ынаіптеа локалітъції редакціънеі пе подълъ романілоръ ші съвтъ ън претекстъ лаъ атъцітъ съ вінъ жос. Фрътоасъ пъртаре!

— Ын 8 Ноетбре саъ реставрatъ дъпъ о ынтрерътпере de 13 апі ын Аіъдъ еаръшї семінарівл теолоцік ал реформацілор прекътъ ші кърсълъ ізпідікъ ын фіінца de фацъ а Еселепцієі Сале Конт. Ем. **Мікока** съпретълъі кърator алъ ачестъі колецій къ о солетпітате фрътоасъ.

— Лъі „Botchs.“ се скріе din Песта, къ ынтро адънаре, че са цінътъ ын Кacino, а цінътъ партітълъ лъі Деак о прекопсълтаре къ бърбаці de партітъл маі moderatъ, ші аъ конклъсъ, къ дъпъ фінірea адънърії цеперале а інстітътълъі іпотекаріъ съ се алéгъ 100 бърбаці din чеі маі къ вазъ ші съ се трімітъ ла Маіестатеа Са. Еі ар авеа съ адъкъ ынаінте, къ еі вор речеде дела dіспосіціънеле леціlор din 1848, каре пъ се потъ комбіна къ конституцінеа din Февръарів, къ міністрії афачерілор стръіне, ресбелълъі ші аі фінанцелор ын Віена ар авеа съ поарте афачеріле ынтрегълъі імперіъ, къ ынсъ пептръ челелалте ресорсърі съ чéръ міністрії пептръ Ънгаріа. Къ ын ачеаста адънаре сар фі decirnatъ Апопі пептръ міністръ прешедінте ал рецітълъі ънгърескъ, ънъ епіскопъ пептръ къltъ, Форгач пептръ афачеріле din лопtръ, Деак пептръ іъстіціъ. „Botchsafterъл“ зіче ынсъ, къ пъ іа нічі о гарапціъ пептръ штіреа ачеаста.

— Ла адреса повілітеі полопезе а венітъ ръспънсълъ ынпъратълъі. Мапdатъл къtръ гъверпаторъл de ресъелъ ордінъ: Маршалъл гъверпіалъ ші тоцї маршалі черкълі, карії аъ събскріс адреса, се денъп din офіціеле лор ші ын локъл лоръ пъшескъ атплоіацій рецітълъі. Ачеї маршалі аъ съ се прінzъ. Еі съпт віповацї de крітя въtътътоаре de Маіестате ші се вор жъдека de сепат крітіпалтепте.

— Маршалії дієтелоръ дежа аъ ші трімісъ депътацілоръ дієталі інвітаторіеле ла дескідереа дієтелоръ ын 10 Дечет. к. п.— De ачі се вede, къ сепатълъ імперіалъ ва терміna лъкръріле сале пъпъ ын тітпълъ преліміпатъ, адекъ пъпъ ын 4 Дечет. к. п. De ачеса шедінцеле се воръ цінea de доъе орі пе zі.

— Дъпъ че въптълъ лъъ Мъркърі пóптеа ші маі въртосъ Жоі діміпéца о фъріъ de бнъ оркапъ стрікъторіъ ші екопомісъ біне ын акоперішеле каселоръ, жоі къtръ сéръ ынчетъ de тотъ ші ынчепъ о плоіе тъпоасъ, каре цінъ тоатъ поаптеа ші къ пъціне інтревалърі ші акята. Съмбътъ діміпéца ераъ акоперішеле каселоръ чева албе. Термометрълъ аратъ 7—3 градърі песте пълъ.

— Дъпъ щірі привате атплоіацій тънічіпалі ын Меркърea, фііndъ ынтъріцї ын постъріле лоръ de Маіестатеа Са, аъ депъсъ жърътъпътълъ ынаінтеа D. Комес локцііторіълъі ын лімба цертъпъ ші гопъпъ. Амъ фі дорітъ о штіре маі апріатъ despre ачеста фестівітате.

— Лъі „Trie. Zeit.“ се скріе дела ън тарторе авріклътъ din Монах, къ ла сосірea рецелъі Ото ын къртea дрътълъі de феръ de аколо, саъ ынбълзітъ къtръ рецеле маі тълцї гречі тінері, артісті ші стъdенцї, ънълъ din еі ръdікъ вочеа са ші десетпъ евепітептеле ын Атепа de авсърde, крітіпале ші дъкътоаре ла рънареа патріеі, ші ынкеіе къ кънінтеле: „Дрептъл Дътпезъъ ва педепсі пре чеі че аъ въtътатъ пре Маіестатеа Воастръ ші ва бате пре чеі че аъ кълкатъ жърътъптълъ.“ Ба пъ, респънсъ рецеле къ фаца чea маі веселъ, еъ пъ дорескъ, ка Дътпезъъ съ педепсéскъ пре чінева, каре а фостъ педрептъ къtръ тіпе, каре пъ а рекъноскътъ тепdінцеле меле, ынсъ еъ дорескъ, ка érъші съ се ынтоаркъ пачеа ші ордіпеа ын ізбіта теа Гречіъ.

— „Sieb. Bot.“ адъче ън артікъл фрътосъ despre актівітатеа D. Комеслокцііторіълъі ын фъкята кълторіъ офічоасъ ші зіче къ ын 29/17 Ноет. ва плека къtръ Брашовъ.

— Прімателе Ънгаріеі а сосіт ла Віена ші дъпъ че а авътъ о конворбіре къ Капчеларівл, а фост пріміт ші de Маіестатеа Са ын Авденціъ, ънde а тълцътіт пептръ амнестіъ.

List'a

celoru ce au contribuitu pe sém'a iuristiloru in an. 1862 prin staruinti'a D. Prot. Michali.

(Continuare din Nr. 63.)

Din Parochi'a Bistrei: DD. Ioan Darabant jud. cerc. 2 f. Ioane Bali'a capel. 2 f. D-na Mari'a Cior'a 1 f. Dionisie Darabant Not. 2 f. D-na Socia Carolin'a Darabat 1 f. Domnisiora Iulian'a Darabant 40 x. Domnis. Iulian'a Gligor 40 x. Vasiliu Burzu jud. com. 2 f. Ioane Goia Cantoru 1 f. Georgiu Drage Cantoru 1 f. Teodoru Perea campanatoru 1 f. Ioane Dragea Gornic silv. 1 f. Ioane Vladu Not. com. in Rosi'a 1 f. Petru Negru 20 x. Georgiu Morcanu 10 x. Ioane Cretiu 30 x. Teodoru Ciorea 10 x. Petru Tieranu 13 x. Teodoru Madra 10 x. Dumitru Hudriciu 10 x. Petru Hudriciu 10 x. Dumitru Campenu 10 x. Georgiu Achimu 10 x. Petru Cretiu 20 x. Petru Bali'a 10 x. Petru Muntea 10 x. Petru Dragea 20 x. toti Econom. in Rosi'a.— Aug. Coltoru Par. 2 f. 27 x. Din Parochia Lupsei prin colecta in Biserica 1 f. Parochi'a Musca'i prin colecta in Beserica 2 f. Din lad'a Besericei 2 f. Ioane Gligoru Parochu 1 f. Parochi'a Ponorelu: Petru Muresianu Parochu 1 f. Parochi'a Zlatnei: Colecta in Beserica 5 f. 13 x. Greg. Mihali Protop. 3 f. Sum'a 35 f. 13 x.

Acesti Trei-dieci si cinci fiorini v. a. si 13 x. se tramitu Ven. Comitetu spre impartire, seu mai bene dicandu la Cas'a, in carea se aduna ajutorintie banali pentru teneri rom. ocupati cu castigarea scientieloru mai inalte. —

Редактор респънзетор **Ioanu Рацъ.**

Едітъра ші тіпарівл тіпографіеі діечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemânâ: Joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face la Sibiiu la espeditiunea foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditiune. Pretiulu prenumeratiei pentru Sibiiu este pe an 7. fl. v. a. earu pe o jumetate de an 3. fl. 50. cr. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provintiele din Monarchi'a pe un an 8. fl. earu pe o jumetate de anu 4. fl. v. a. Pentru prim. si peri strainetate pe an 12. fl. pe ½ an 6. fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antaiea óra cu 7. cr. pentru a doua óra cu 5½ cr. si pentru a treia repetire cu 3½ cr. v. a.

Nro 94. **Anulu X.**

Sibiiu. 25. Noembrie. 1862.

Sibiiu 22 Noem. Sub inscriptiunea „O dieta in Transilvani'a are „Herm. Zeit.“ urmatoriulu articulu: Ómenii audu vorbinduse despre pregatiri, care se aru face de mai multu timpu la Cancelari'a aulica transilvana, de preparari, ce se aru inaintá cu barbatia, cá se se faca posibile catu mai curand'a adunare a dietei transilvane.

Diet'a transilvana vá trebui mai nainte ori mai pe urma a se aduná si atunci vomu fi in positiune a esperiá, ce dorintie pronuntia representantii Ardélului, ce conclusiuni voru face ei.

Noi amu salutá adunarea dietei transilvane si pentru aceea, pentru ca ea niaru dá dovad'a faptica, cumu ca cestiunea despre valibilitatea legii despre unirea Ardélului cu Ungari'a aru fi resolvita in favórea provincialei independintie a Ardealului.

Intr'aceea negresitu ca saru parea justificatu deaca ne amu pune intrebarea: cumu isi voru cugetá representantii Ardealului referintiele lui catra intregulu imperiu? si deaca ne ostenimu a dá din presentele simtieminte si aparitiuni unu respunsu la acést'a intrebare.

Nu e indoiala ca natiunea saseasca este gatá: „de a conlucrá la edificarea celoru din luntru relatiuni iuridice de statu ale marelui Principatu Transilvani'a si a referintieloru lui catra intregulu imperiu la o dieta transilvana.“

Se póte asteptá, ca natiunea romana, desi ea inca nu sa pronunciatu neconditionatu pentru legea de statu fundamentale din 26 Fevruariu 1862 vá tremite totusi la diet'a transilvana deputati cu mare promptitudine, si nu aru fi cu neputintia, **cá departe mergatórele pretensiuni ale conducatoriloru natiunei romanesci se duca la pré intinse desbateri.**

Mai greu este a divinâ cumu se voru purtá magiarii si secuii fatia cu o escrisa dieta transilvana.

Cunctatori'a politica fatia cu ungurii a adusu anume in timpii cei mai din urma categoriele ale asia numitei politice inpacatórie la astfeliu de abundanta fertilitate, in catu- socotindu si tiénerea jurnalisticei magiare a Ardélului - de buna séma putemu fi in dubietate: déca magiarii nu voru refusá d'a dreptulu cu provocare la Art. I. 1848 a tramite deputati la diet'a transilvana - seu ca ei poate ca'i voru tramite in speranti'a, cá acolo se strebata cu uniunea Ardélului cu Ungari'a inca odata.

Firesce ca multu vá aternâ dela ordinea electorale.

Déca noi inse privimu indereptu la sortiele si esecutarea ordineloru electorale in Ardélu; déca ne representamu comentarea si resultatulu ordinii electorali pentru comitete in comitatele unguresci si in scaunele secuesci; atunci ne póte surprinde baremu dubietatea, déca este facutu si securu, ca elementulu amicabilu austriacu deja la cea mai de aprópe, séu anume la vreun'a aprópe dieta transilvana se vá aflá in maioritate.

De vréu inse oamenii a face ori cumu unu esperimentu; atunci aru fi consultu, a face celei mai aproape diete transilvane mai intaiu multu doe propositiuni: legiuita positiune a natiunei romane in Transilvani'a si alegerea deputatiloru ardelenesci in Senatulu imperialu austriacu.

Firesce ca atunci aru trebui ingrijitu, cá regestile propositiuni se nu se transgrede.„

Nu avemu asupra articulului acestui nimicu a reflectá de catu numai a intrebá pe auctorulu lui, ca deaca natiunea romanésca seau conducatorii ei, camu ii place lui se dica, ceru in toate egal'a indreptatiere cu celelalte natiuni ale tierii, fara de care nu poate fi intielegere duratória si amicabile, este acést'a de parte mergatóre pretensiune ale conducatoriloru natiunei romanc, si ore ducearu la desbateri in tinse, deca li saru acordá acést'a?

Braseu 21 Novem. a. c. Alaltaeri la 2 si ½ óre dupa prandiu furamu sursprinsi prin intonarea unei bande ce ne anuntia sosirea Ilustritatei Sale Comitelui natiunei sasesci. Primirea a fostu cá si altadata destulu de cordiala. Dintre Magistratualisti mersera cativa cu cateva Calesci si cativa calareti dintre poporulu Brasiovului vechiu spre alu intimpiná si alu aduce cu formá pompeloru obicinuite. Sosindu Ilustritatea Sa i sau facutu de catra tóte bransiele curtenire de buna venire.

Sciamu dupa anuntiulu jurnaleloru ca Il. Sa vine si aici, cá pre airi, pentru regularea prea multoru neajunsuri, cari crescu 'n pamentulu regescu din dî in dî mai tare. Ilustritatea Sa este pretiuitu si de poporulu romanu, cá unu caracteru mai aplecatu spre dreptate, insa voru dovedi faptele.

Audîmu, ca va mai remanea pe aici vreo 3-4 dile, bine face, de lucru are, caci de si se chiama si pre la noi ca vietuimu in Constitutiune, totusi poporulu e prea nemultiemitu cu o asia viatia. Seraculu romanu a inceputu a cugetá, ca literile dreptati pentru elu santu litere mórte. Aici in Brasiovu suntu la 8000 suflete romani; cerculu Branului totu romani fara alta amestecatura, Sacelele cu satele din juru mai totu romani, ba si in unele sate sasesti precumpanescu romani, si totusi voru sei privesca de sasi. De limba, apoi neci ca este vorba. Incurcaturi cateti trebue. Despre aceasta póte se'si faca cineva inchipuire dela esprimarea unui romanu care dîse: „Scii cum ne aflamu noi acumu? sub clocire, si decatu o asemenea puseciune, jalnica, mai bine absolutismu, caci sub acest'a eramu mai putinu despretiuiti; suntemu dati in prad'a altor'a.

Se vorbea ca cu venirea Comesului se se reorganisedia Magistratulu; se vorbea despre pensionarea unoru betrani, si inlocuirea unoru romani, inse neci atatu nu s'au intemplatu. — Ceea ce se va fi dirigiatu in secretu, nu neau venitu inca la urechi.

Atâta amu vediutu ca facandu'i si Preotîmea nóstra cuvenita cortenire si bineventandu'lu 'i s'a respunsu ca o primesce cu bucuria, provocandu-o se'si descopere lipsele cu confidentia etc.; mai departe i sa impartasitu Ilustritatei Sale durerósele aretari si cereri ale Preotîmei nóstre de aici in privinti'a dotatiunei, pentru cá se impuna Ilustr. Sa Deregatorieloru Competente detorinti'a spre a implini odata hotarirea Inclit. Universitati din 22 Maiu a. c. si ale face atente asupra acestui actu, ce neci dupa 6 luni de dile nu se puse in lucrare.

Eri cerceta Ilustr. Sa tóte Cancelariile. Adi tienu adunare cu tóte Deregatoriele Orasiului si ale Districtului fiindu si câte unu alesu, in care se desbatu intaiu pastrarea paduriloru apoi Drumulu de feru si in fine dotati'a Preotimei, pentru care vorbi D. Baritiu foarte ageru. - Mane vomu mai vedea ceva fi ispravitu.

Petrosanu 8. Noem. 1862.

Unu modu usioru de subsistentia a Iuristiloru Romani. *)

Subu titul'a aceésta la ântea cugetare aru vré órecine se întieléga ca vreu a afirmá precumca juristii nostri romani aru potea subsistá si viá mai usioru, mai cu pucine spese prin Academii decumu s'au dedatu pana acuma; - propusetiunea si-planulu meu inse e cu totulu de alt'a natura, - vreu daru a descoperi unu nou medilocu, si inca fórte posibilu, pentru cá juristii nostrii romani se póta subsistá dintr'o dî intr'alt'a, fara asi mai preocupá facultatile mintii, mai multu pentru mancare si imbracaminte, si fara de asi mai consumá organele

*) Publicamu acestu articulu numai cá se nu fimu invinuiti ca amu fi opritu izvorulu de venituri pentru iuristi, ce'l propune D. Popoviciu. Ri.

capacitatii cu aséminea necazuri, cá apoi adevaratu de multe ori – ba mai totudeuna in aseminea casuri – nu numai ca lasa locu in capetele tineriloru juristi spre plamadírea scientieloru in memoria, (?) ci incasi celea castigatele izgonescu.—

Facutusau proiecte, deschisusau carari, inventatusau moduri, impartitusau consiliuri de catra multi barbati eminenti si eruditi ai natiunei noastre pentru ajutorarea studiosi'oru natiunei nóstre; si chiaru astadi cu destula indestulire si consolatione vedemu fundate mai multe izvóre curgatóre de miére si lapte prin flagrantulu zelu alu nemuritoriloru Barbati Bisericesci si mirenesci; – e, daru apoi nu vedemu prin unele parti, cá candu aru fi datu omenimea mâna cu tempestatea, asemenea cu aceea purcede totu pre calea secetei – de unde prea firésce urméza, ca izvórele curgatore de miére si lapte pentru nutrirea tinerimei studióse, se fia camu intiercate; si apoi ferésca D-nedieu, déca aseminea séceta vá mai durá multu, plantete natiunei nósre prin urmare inca voru secá, apoi atunci: „perirea ta din tine Israile“!

Ei, daru se nu incepu cu allegorii, ci sami cautu de lucru; scopulu acestui articulutiu este, cumu facuiu a se pricepe mai susu, prin ce modu nou usioru s'aru potea inlesni subsistenti'a juristiloru nostrii romani? Éca daru cumu dupa opiniunea mea individuale:

Se punemu cu fiecare Tractu, séu Protopopiatu consta numai din 20 Beserici — alte constau póte din 40—50, — semnu ca fiecare Beserica are Popa, Cantoru, Crasnicu, – la célea mai multe si Dascalu – mai are ori care Beserica, Curatori celu pucinu 7. se contribue anuatim Popa 40 x. v. a. Cantorulu 20 x. Crasniculu si fiecare Curatoru 10 x. – ce cu bucuria ori care aru si implini *) ése o sumulitia de 1 f. 40 x. v. a. dela unu Tractu cu 20 Beserici, 28 f.; cu 30 Beserici, 42 f.; cu 40 Beserici 56 f. si asia mai incolo. **)

Lênga astea, fiecare Beserica are casuti'a sea, cu mai pucini seu mai multi banisiori, – scimu si aceea, ca in intielesulu Canóneloru S. S. Apostoli „Averea Besericei e avérea seraciloru“ ***) si déea se cuvine de acolo a adjutora pre seraci, cu catu mai vertosu dara pre juristii nostrii? a carora mama, Nationea e seraca! se intendemu daru si din avérea Besericiloru, dela cea mai seraca anuatim macaru 3 f. dela cea de midiuloeu 6 f. si dela cea de fronte 10 f. v. a. – care abundéza (?) cu vistieri'a bine aru fi si mai bine – pre lênga astea inse remanemu.

Se mai punemu, precumuca intr'unu Tractu de 20 Beserici suntu 5 serace, 10 de midiulocu; si 5 de fronte, comparative aru resaltá dela Besericele unui aseminea Tractu 125 f. v. a. Personalulu Besericescu aru produce 28 f. v. a. dela poporulu acelui Tractu, déca aru fi bine indemnatu si capacitatu celu pucinu 100 f. v. a. eata daru unu izvoru anualu dela celu mai micu Protopopiatu, de 253 f. v. a. – deci cu acésta frumósa suma, au n'aru potea subsistá ori care juristu, cu tóte celu sugruma in-si esterne binisioru, fara de asi mai bate capulu cu alte greutati, decatu cu studierea (?!) — †)

Aru dice póte órecine, ca i usioru a scrie, daru cu greu a aduná, – adevaratu tóte suntu grele celoru ce numai propunu, daru nu dispunu, – inse acelea greutati se voru usiorá numai decatu incepandu la brazda; astadi haru Tatalui Ceresou e ilustrata Natiunea nóstra, si respective Beséric'a nóstra romana pre langa nemuritorii Archipastori, si cu multi Capi Tractuali prea eminenti, cu zelu neadormítu pentru crescerea tinerimei nóstre, si prin trensa inmultirea întielegintiei, si a barbatiloru juristi, – fara cari nu e mântuire – lênga acei Capi: Ministrii gata spre servitiuri in totu momentulu si la tóte cerintiele, suntu aséminea mare parte a Preotîmei, bratiele acestor'a carii si pana acumu sau invartosiatu in asémenea lucru, credemu ca voru procede si mai departe, cercandu si asémenea mesuri, – si atunci „Viu e Domnulu“ si cei carii pana acuma nau fostu zdrobiti de zaduhulu dilei, si greutatea lucrului, voru urmá acelora, spre acéstea intreprinderi precatu de usióre, si de simtibile necesitate, pre atatu si de mare prosperitate pentru natiunea nóstra. ††)

De se va considera de Barbatii competenti acestu articulutiu alu meu, cu care miamu luatu cutezatórea iniciativa a me ivi în fatia Onor. publicu, atunci credu ca in directiunea asta póte voru mai urmá cele necesarie, – de nú, bataru sumu linistitu, caci miamu pronunciatu un'a dintre celea mai momentane fantasioni, *) ce sa nascutu in launtrulu meu, avêndu din candu in candu ocasiune parte a conversá cu multi tineri juristi, parte ale si citi cate o epistola îndereptata catra un'a séu alt'a rudenia, precatu jeluitóre de sórte, pre atâtu si zbieratóre dupa adjutoriu fórte. **)

Georgiu Popoviciu. Popa resar.

*) Ne indoimu tare. R.

**) Frumosu de calculatu daru greu de scosu. R.

***) !? — R.

†) Asia e, deaca banii s'aru aduná asia usioru cum calculezi Dta. Amu fi doritu se fi facutu o incercare, apoi se fi scrisu. R.

††) Amu fi doritu se incepi Dta cum diseramu, apoi se fi scrisu. Adeca intrebuintîndu espresiunea Dtale: se fi dispusu éra nu propusu. R.

Protocolulu

Siedintiei Comitetului Iuristiloru tienute la Sabiiu in 22/10 Noembre 1862, fiindu fatia D. D. Petru Manu, Dr. Pavelu Vasiciu, P. Nicolau Popea. P. Ioan Hani'a, Alexandru Bacu, Dr. Avraamu Tincu si Zaharie Boiu.

§. 57.

Presiedintele referédia, ca ajutórele decretate subu §. 56 leau impertitu competintiloru, dar lui G. Candrea, fiindu datoru 5 fl., i-a datu numai 20 fl., mai departe, ca acest'a documentiadia, ca datori'a sea o a licuidatu si ca acumu, fiindu bolnavu, se róga pentru restulu de 5 fl.– Se i se dea cei 5 fl.

§. 58.

Petru Fodoru, carui'a subu §. 56 i se resolvase ajutoru de 25 fl., (adeverinduse mai tardiu, ca trage unu stipendiu de statu de 60 fl., si asia neprimindu cei 25 fl.), se róga ai se dá si lui, cá altor'a.— Cererei lui nu se poate face destulu, de óre ce Comitetulu i deduse acelu ajutoriu cu subpositiuni'a, ca nu trage si alte stipendii.

§. 59.

Iuristulu primianitu Ioann Posiarulu pe temeiulu Atestatului de paupertate si de maturitate, cere unu ajutoriu.— I se resolvédia 25 fl. v. a.

§. 60.

Alesandru Velicanu, iuristu tertianitu, cere unu ajutoru din partea Comitetului. — Se i se resolvedie, cá mai nainte se produca a) Atestatu dela competintele referinte mitropolitanu din Blasiu, ca nu este impartasitu cu vreunu stipendiu de acolo; b) Atestatu dela Protopopulu seu tractuale despre considerabil'a stare a parintiloru sei.

§. 61.

Ambrosiu Bersanu, iuristu primianitu, cere unu ajutoriu. Ise resolvédia unu ajutoriu de 25 f. cu acelu adausu, ca cas'a asiá este de stórsa, in câtu pentru venitoriu nui póte asigurá, nice unu ajutoriu.

§. 62.

Domnulu Iacobu Muresianu prin epistol'a sea din 1 Noemvrie a. c. respunde la recuisiunea acestui Comitetu de subu §. 23. ca obligatiunea dela D. Visia o au primitu prin D. Canonicu Mihali, si éra numai dênsului o póte retramite, éra camet'a de 5 % o va tramite dênsulu Comitetului. — Respunsulu acest'a sa se tramita in copia Domnului Canonicu Mihali, cá sa binevoésca a dá Comitetului in caus'a aceast'a deslusirile debuincióse.

§. 63.

Domnulu Presiedinte propune, a se scrie Dlui administratoru Comitatensu I. Puscariu la Dicsö Szent. Márton, Dr. I. Ratiu Advocatu provincialu in Turd'a si Gavriilu Manu jude supremu la Deaji, cá sa insarcinédia a) pre Iosifu Copaceanu b) pre Grigoriu Manaradianu si c) pre Andreiu Francu, de a rentórce sumele de bani imprumutati din fondulu iuristiloru. – Se aprobédia.

§. 64.

Presiedintele chiama atentiunea membriloru asupra invectivei in contr'a loru, ce o aduse „Amiculu Scólei“ in Nr. seu 44.— Sa se respunda la punctele de invinuire prin „Telegrafulu Romanu.“

*) Nimica alt'a intru adeveru decatu fantasioni. R.

**) Déca te ai fi lasatu de fantasioni si ai fi adunatu baremu 50 fl. din partiele D-tale aretendute cu bunu esemplu, faceai cu multu mai bine iuristiloru, decatu a asterne unu planu, nepracticu cá acest'a. Iuristi Domnulu meu nu au lipsa de planu ci de bani, caci urgint'a necesitate nu'i érta a asteptá. Ei suntu multi, banii ce'i pastraramu din anulu trecutu suntu si pentru necesitatea din taiu pré putîni, si de aceea apelamu la indurata mana a buniloru patrioti, cá se ajuture catu se póte mai degraba. Aci dara ai avea si Dta campu frumosu de a te produce, adeca se iai o chartia si cerusa, si se mergi pe unde credi, ca vei fi ascultatu, apoi spuindu necesitatea in termini scurti si patrundietori, se primesci ce ti se vá dá, si cu list'a buniloru contribuitori se trimiti la Comitetulu iuristiloru sumuliti'a adunata, si atatu comitetulu, catu si iuristi iti voru fi multiemitori. Acest'a aru fi planulu celu mai simplu fara de cuvinte bombastice si espresiuni escuisite; de acaroru adeveru se pare ca te indoiesci insuti. R.

Греція.

Революціунea Грéкъ. (ъртаре din N-рълъ трекътъ)

Дъпъ міністрълъ Франціеї вені ші міністрълъ Енглітереї, лн чівіле, къ комandanтеле корълеї енглесе ші къ міністрълъ Баваріеї; чева маї тързіъ, о лнбаркаціунe франчесе adъсе пе міністріі Ръсіеї, Італіеї, Прусіеї, Австріеї ші Търчіеї, тоцї лн маре ъніформъ. Дъпъ о конворбіре пе пънте къ міністріі Франціеї ші Енглітереї, ші дъпъ че фъръ пріімірї de реце, тоцї ачещі діпломаті се ретрасеръ пе ла 5 óре ші пе ремасе de кътъ міністрълъ Баваріеї каре авea се петреакъ поаптea пе корветъ.

Пе ла шéпте оаре, теаса фъ пъсъ пе пънте, ші атънчі Реценеле се арътъ ънтрéгъ, консервънd demнітатea сеа ordінаріъ; de ші фігъра сеа пърта лнтінъріреа пелінісчіі ші а трістеції; Реціна се пъреа а фі плънс тълт. Лн тімпъл месеї ла каре ераъ адънаці тоцї, комandanтеле фрегатеї франчесе Zenoвіа адъсе фамілія Карбонні; елъ се пъсъ лънгъ реце.

Дъпъ прънзъ, Реціна пропънчіъ кътева кувінте indіферінцї, апоі с'апропіъ de Карбоні ші'ї лнтреабъ despre че се петречea ла Атена.

Фамілія Карбоні плекъ лнапоі къ комandanтеле Zenoвіеї. Корвета ремасе лн осерваре, възънdъ тотъ че лнтръ ші ешіа din Піреъ.

Афарь de Псіталіа вені вапóреа de ресвелъ Афроеса de ла Ліменіонъ, ънde лнтълніce лн ажънъ корвета къреіа лї адъчea ordінile консіліълї de міністріі. Комandanтеле сеъ песчііндъ евенімінтеле din капітале, се апропіъ de корветъ, фъкъ салътареа регале ші се пъсе лнтро баркъ спре а мерце а селнформа de каusa че цінea пе корвета Амаліа афарь din Піреъ. Афлъндъ че се лнтълпласе ші възънdъ пе реце, елъ ремасе лънгъ корветъ. Лн ачещъ моментъ ешіа din Піреъ корвета енглесе Счіла ші капоніареа франчесе la Biche; челе патръ коръвіі се лндрептарь лн капалеле de ла Саламіна, ънde арънкарь анкора, Афроеса лънгъ цертълъ Саламінеї, корвета Амаліа маї ла ларгъ, Счіла ші la Biche лнтре Амаліа ші дірекціунea Піреълъї. Ера 8 оаре de dімінеацъ.

Поаптea се петрекъ лн лінісче.

А доua зі, вінері 24/12 Октом. пе ла 8 óре, ънъ стегаріъ алъ корълеї франчесе се пресінтъ пе пънте ънde се афла маіестъціле лоръ, ші ле дede пісче скрісорі. Лн тімпъл ачеста; о тълціме лнсетнатъ de попоръ ші de солдаці ржсіпіцї апърърь пе лналцімile Піреълъї къ стіндаре рошіі; стрігърile лоръ се авziаъ пънъ ла корабіе. Маіестъціле лоръ прівіаъ лінісчіцї ачестъ спектакль.

Пе ла доuе óре ші жътетате dімінéца, комandanтеле Паласка адънъ пе тоцї офічіърії ші стегарії сеї лн консіліъ лн апартаментълъ сеъ; ле еспъсе евенімінтеле революціунії, ші адъсе къ de óре че астъ рескларе ера къ лнвоіреа naціунеї лнтреці, нічі елъ нічі ънъ офічіърь de сънтъ ordінile сале пе арь комите пебънia dea се пъне лн опосіціунe къ опінінea ценерале. „Къ тоате астea, зіче, офічіърії аъ о алтъ деторіъ de лнплінітъ, о деторіъ de оноаре, че ле комънdъ а вегіа асупра вієцеї ші сігурanцеї Реценелъї ші реціпеї, че саъ пъсъ сънтъ протекціунea лоръ.

Ле спъсе інчідінтеле Сакърі, зікънdъ къ фъсесе ла Реце ші'ї dedесе плікълъ че пріімісе, ші каре фъ дескісъ ші се афлъ лн елъ ordінea мініструлъї марінеї, а поълъї гъверпаторіъ Каліфонъс, лнвітънdъ пе Паласка а da комanda корветеї лн мънile лъї Сакърі, ші къ реценеле лї ordінace da пъстра комanda пънъ ла о поъ ordіne.

Тоцї офічіърії апробаръ пъртареа сеа ші конценереа лъї Сакърі. Еї лъ асігураръ къ. ворь гарапта сігурanца Реценелъї ші а Реціпеї кіарь къ перікълъ вієцеї лорь, черънdъ пъмаї се пъ лі се комande a da къ тънълъ лн попорь de се ва апропіа de корветъ.

Паласка афіртъ къ пар фі пебънъ се dé асемені ordінї, къ dакъ попорълъ се ва апропіа, ел се ва інчерка а-лъ dепърта пріп лнцелепте раціънаміпте.

Ънъ стегаріъ обсервъ къ корвета пъ пътé ретъпea стрънъ de тішкареа попораріь, къчі ера пробавіле къ поълъ гъверпъ ар акъса пе офічіърі de кріма de лналтъ тръdare.

Паласка респънсъ къ превъзъсе касълъ; къ лн ажънъ сéра, къndъ міністрълъ Франціеї, че се афлъ ла Реце къndъ къ вепіреа лъї Сакърі, се ретръсесе спре а се лнтóрче ла Атена, лъ ръгасе се чéръ пентръ dжнсълъ (Паласка) ordіne de ла Гъверпълъ провісоріъ dea трапспорта пе Маіестъціле Лорь афарь din Статъ, лн локълъ че ворь воі, сéъ пе о корабіь de ресвелъ стрънъ; къ сперъ а авé респънсълъ лнаінте de амéзъ зі, къ de пъ ва вені респънсълъ ва адъна éръшї пе офічіърі спре а dечіde трътітереа ла гъверпъ а ънеї dепътаціунї каре-і ва адреса черереа къ каре лнсърчінасе пе міністрълъ Франціеї, рънdълъ dea пъ da ordінea da преda пе Реце ші пе Реціна, тоцї офічіърії фііндъ отържцї а се перde маї біне de къть аї преda.

Паласка ръдікъ консіліълъ, лndетънdъ пе офічіърі а обсерва о пъртаре лінісчіть ші респектóсь лн пресінціа Маіестъціле Лорь, спре а пъ търі атържънea ултімелорь моменте але есістіцеї лорь політіче.

Дарь Реценеле, певоіndъ а еспъне пе офічіърі, ordінъ корълеї Афроеса се релнтре лн Піреъ ші се се пъіъ ла ordініле поълъї гъверпъ, ші тарелъї сеъ тарешіале се трапспорте тоате лъкръріле селе пе корвета енглесе Счіла, превеніndъ пе комandanтеле ачестеї кораbіе, каре вепіа лн маре ъніформъ, къ Маіестъціле Лорь пъ ворь лнтързіа а се трапспорта пе лнбаркаціунea сеа. Апоі елъ кіътъ пе аджътанцїї сеї ші-шї лъ зіва бънъ de ла фіь-каре лн парте, лн тертепі doіошї, кънчі еї се лнторчеаъ пе пънте къ окії плінї de лакреті. Ла 11 óре тоате лъкръріле Маіестъцїї Лорь ера лнбаркате, пе васеле корветеї грече пъмаї ремасерь de къть чеї патръ каї карі маї тързіъ, дъпъ ordінea амірателъї, фъръ dацї лн мънеле гъверпълъї провісоріь.

Ла 11 óре ші ½ певені капоніаріа франчесе la Biche, каре се лнторсесе ла Піреъ dedімінéцъ. Еа адъчea пе D. Тоскард, фетеіа амірателъї франчесь ші фамілія Карбоні. Дъпъ че фъ прімітъ de Реціна, D-пъ Тоскард се лнтóрсе ла Піреъ пе корабіа la Biche лъсъндъ ачі фамілія Карбоні ші пе комітеса Рома, че вепісе лънгъ бърватъл сеъ.

Тотъ фііндъ гата пентръ плекареа Маіестъцілорь Лорь, лнтръ лн барка регале а корветеї, dede ordінї de a дъче пе М. Л. лн сікърапцїъ пе корабіа Счіла ші d'a се лнторче ла постъріле лорь пе корветъ.

Тоцї офічіърії лн маре ъніформъ ераъ лнширацї лн лънгълъ скъреї.

Ла амéзъ-zi Реценеле се арътъ. Елъ пърта костъмъ грекъ ші фесъ; лші лъ зіва бънъ de ла офічіърі пе карі-і салътъ; ле адресъ врърі пентръ ферічіреа Гречіеї ші версъндъ лакріме коборж скара. Реціна пъ лнчетасе d'a плънце! еа лші лъ асемене зіва бънъ de ла офічіърі карі-і сърътаръ тоцї тъпа.

М. Л. фъръ ъртате de тареле тарешале, тареа гъвернанте, аджътанteле Дракос, офічіърії de ordінанцїъ Караіскакіс, комітеле Рома ші Хаці Петръ, прітълъ медікъ Лindертаіер, domпішóреле de онóре Карбоні ші Гардікіоті, алъ доілеа секретарь Венічі, скрііторілъ Мапаракіс, ші тоатъ сеіта лорь.

Офічіарілъ de ordінанцїъ Басос, патръ сервіторі, рефъсаръ dea плека ші ремасерь пе корветъ.

Ла плекареа сеа, реценеле фъ салътатъ de 21 детънътъре фъръ алтъ онóре, апоі павіліóнеле регале фъ датъ жосъ дъпъ катаргълъ челъ маре.

Комandanтеле енглесь лъ прімі к'о салътаре de 21 детънътъре ші къ тателоцїї ла катарце.

Локотепінтеле сінгърь ревені къ барка регале, пе каре о трътісе ла Піреъ кондъсъ de ънъ стегаріъ спре а къта пе поълъ комandante Сакърі. Сеара се афлъ къ Паласка, дъпъ стърпінца реценелъї, а амірателъї ші а офічіърілорь франчесі ші греці, се отържсе а ретънé пе кораbіа Счіла ші а се дъче лн Очідінте. De сарь фі коборжтъ пе ескатъ ар фі фостъ лн адевърь лн перікъ dea фі сфъшіатъ de попорълъ фанатісатъ.

Се афірта апоі къ гъвернълъ провісоріъ лъ кондетнасе ла моарте пентръ кріте de лналтъ тръdare, лн ърта репъсълъї сеъ dea da корвета лъї Сакърі, ші de ші ачелъ фантъ есте акътъ десцінцітъ, есте апевоіь пънъ акътъ dea сві адевърълъ, адекъ дакъ кондетнареа а фостъ декретатъ лнтъіъ ші ретрасъ пе ърть везънdъсе релъ ефектъ че астъ сціре продъсесе асупра тъторь оатепілорь раціопабілї, сеаъ дакъ пъ са фъкътъ декътъ лн спірітълъ фанатічілорь інімічі аї лъї Паласка, din карі Сакърі е ънъл din чеї маї віолінцї.

(Ва ърта.)

Кandidатъра пріпцълъї Алфред се тънъ къ тотъ зелълъ. Дъпъ денешеле din ърть din Атіна а датъ комітетълъ англо-греческь de са тіпърітъ біографіа пріпцълъї лн літва гречéскъ ші ла ачéстъ біографіь са адъъс ші портретъл пріпцълъї. Спре ачестъ скопъ саъ датъ а се фотографіа 50000 есетпларе. Лн Атіна саъ лнтънплатъ еаръші демопстрацїънї лн фавóреа пріпцълъї Алфред съъ стрігърї „съ тръіаскъ реценеле Алфред“. Трекънd тълцітea пе денаінтea Отелълълъї амбасадорълъї енглезеск ачеста а тълцъміт пентръ еспріmареа сімпатіеї, адаогънdъ къ ел пъ поате da нічі ънъ респънсъ хотържтъ, чі ва арьта доріцеле попълацїънеї ла Лон-

dpa. El a рекомendatъ moderaţiвne. Dвnъ штіріле maї noвъ caв фъкътъ manіфestaţiвnі лn тоatъ Гречіа пентрв priнцвлъ Алфred. Фортъреaцa Lamіa a салвatъ demonstraţiвnea кв 100 de пвшкътврі de твnврі. Лn Atina a пвртатъ попорвл іконаna priнцвлвї prin страde стрігвndъ вівatъ лnaінтea amвacadeї enrлezeщі. Апоі вenindъ лnaінтea amвacadelor фraнцесе ші рвсещі aв стрігат: „Съ трвіаскъ Алexandrв ші Naполеon апъръторіі пострії.“ Лn Mісолвnгі a реквnoскvtъ іврісdікцівnea рецеаскъ prin вnъ актъ офічіосъ пе priнцвл Алфredъ de реце. Лn Сіра caв лnтъмплатъ aсemenea demonтraţiвnі. — „Costitutionelulu„“ din Фraнціа констатеазъ, кв dекъ гречіі вор алеце пе priнцвл Алфred de реце, Anгліа пв ва maї спріжіні Тврчіа, ші честівnea оріentalъ ar лnчene maї лnспъімънтъторіъ. Maї departe се скріе кв лn Campiégne ca цінвт вn консіліъ міністеріале la черереа amвacadorвлвї рвсескъ, каре a атінсъ честівnea греческъ, ші aша тоате жврналеле се окvпъ nепрекърматъ кв Гречіа ші кв кandidatвра еї de тронъ.

Notiцe Diверсе.

— Maіestatea Ca ч. p. апостолікъ ca лndвratъ préгraţіосъ кв dечісівnea din 30 Noem. a кончеde лnчenerea dieтелоръ лn Боеміа, Австріа de жосъ ші de сvсъ, Салісвvргъ, Стіріа, Каріntіа, Карніоліа, Моравіа, Сілесіа, Тіролъ, Форалберг, Істріа, Горіціа ші Градішкъ лn 8 Іанварів, éръ лn Dалmaціа, Галіціа, Лodomeріа, Краковіа ші Бъковіna, кв привіінцъ la сървъторіле търтврісіторілоръ кredinціі гречешті лn 12 Іанварів 1863 к. n.

— Din Кобvрг се скріе, кв „Kobur. Zeit.“ есте лn старе a контраziче щіреї despre kandidatвra priнцвлвї Алфred лntрвn modъ хотърватъ.

— Din Паріс се скріе кв datъ din 2 Dечет. к. n. къ кавса пентрв kandidatвra priнцвлвї Алфred есте ordinatъ. Anгліа аре de a репвnчіа la kandidatвra priнцвлвї Алфredъ ші Рвсіа la ачеea a dвчеї de Левхтенверг.

— Лn тedinца камерії din Тврінъ a епвnчіатъ лn 1-a Dечетвре к. n. міністрвл прешedinte ретрацереa міністеріvлвї. Ші dвnъ че маркізвл Торсареa ar фі рефвсатъ фортареa алтвї міністеріъ, ar фі фостъ кіематъ la рецеле маркізвл de Віламарina.

— „Opin.“ скріе кв привіінца la політіка чеа лnaлтъ a мішкатъ пе міністрії аші da dimісівnea, фііndъ кв dісолвіреa камерії лn томентвл de фацъ ar фі datъ вnсъ la крісе марі ші фііndъ кв міністеріvлъ a лnквnцвratъ ачеаста крісъ, a престатъ тотъ odatъ церії o маре бънътате, неаштептъndъ елъ вотвл камерії a dескісъ drвmvл пентрв конкordia партітелоръ. Opin. кvцетъ, кв вn міністеріъ de трансакцівne nв e кв пвтінцъ.

— Конгрегаціvnea Комітатвлвї Сірміvлвї a лnкеіатъ лn тedinца са чеа de пре вртъ a лntрепринde рекрвтаціvnea лn лnцелесvлъ etanatеї ordinъчівnі, ші a рвга пре Maіestatea Ca лmпъратвлъ пентрв конкіетареa чеа маї кърndъ a dietеї prin o репresentaціvne, лn фіne a трімite la Віena o depвtaціvnе, ка съ се роаце пентрв лntъріреa конклвselorъ конгресвлвї сървескъ.

— „Бъковіna“ пе adвче штіреa кв сvвtъ redakціvnea D. професорв Хaideв, каре есте вnъ маре кvnoскъторіъ ші de лімва славікъ, a лnчепvtъ a еші o фоае лn Іаші, каре поартъ тітлвл „Din Молdова“ ші кв ачеаста фоае ші пентрв тітлвл еї nв ar фі плъкvtъ лn Ромънія.

— Тоате Газетеле цермане патріотіче се тънгвескъ despre тоартеa D. сепаторв емеріtatъ ші асесорв консісторіалъ В. Шmidт din Брашов, каре лn 30 Noembre к. n. a рънosat лn вrma вnеї апоплексіі.

— Пресвітеріvлъ еванцелікъ a алес de професорі la Цімnасівл din Сівііъ пе D. Ф. Штепцел ші Івліъ Міхеліс.

— Кореspondentвл офічіосъ вienezъ a лvї „Agr. Zeit.“ вре съ щіе din ізворъ секvръ, кв dieta трансілванъ се ва ескріе катъ ла тіжлокvлъ лvї Dечembre.

— D. Барон Алексіъ Nопчеа Консіліарів, інтімъ ал Maіestateї Сале ші капчеларів трансілванъ пенсіonatъ a тvрітъ лn Віena лn върстъ de 89 anі.

— Меркврі aв datъ лn Сала dела „Коро́na Vнгаріеї“ асоціаціvnea indвстріалъ din Сівііъ лn onoareа севършіреї прелvкрърілоръ пентрв лінія de феръ Apadъ Тврнв-рошъ інціпірілоръ лvкръторі o чіnъ сървъторéскъ. Ла каре лntre алте тоасте сав ръdікатъ вnvлъ ші пентрв ажvnцереa сървърії кончесівnеї кътъ de кърnde.

— „Herm. Zeit.“ пе adвче щіреa кв проіектвлъ drвmvлвї de феръ Apadъ Тврнв-рошъ aв плекатъ вінері кътръ Віena, ші къ елъ есте лvкратъ кв чеа маї маре деліцінцъ, раръ петезіme ші ексantітате. Podvлъ песте Олтъ la Боіца ва фі вn podъ кв гратії ші концine шепте deскідері de podъ de 15 стъnцені; десволтареa лvї dela Кvтъ пънъ la кvmпъna апеї лvнгъ Ачіліъ есте калкvлатъ de o лінie de феръ лvтéскъ кв пвцінъ свіре ші еа се свe лn фоарте фрvмóсе лініі атінгвndъ комвnele Гжрвова, Dобърка ші Аполdvлъ маре.

— Се скріе din Тврін лn 2 Dечет. к. n. кв Kacinic ar фі primітъ лnсърчінареa спре фортареa вnвї noї міністеріъ.

List'a

celoru ce au contribuitu pe sém'a iuristiloru in an. 1862 Prin staruint'ia D. Dimitriu Babilonu c. r. Oficialu perceptorialu au contribuitu urmatórele Comune:

Ticu 1 f. Bodia 2 f. Agrisiu 3 f. Gilgau 5 f. Pausa 3f. Kublesiu Roman 2 f. Tresnia 3 f. Sant Georgiu 3 f. Vaskapu 1 f. Mőzeplak 2 f. Bercia 3 f. Pusta Raitobtiului 3 f. Varu 3 f. Drag 10 f. Dolu 3 f. Megrutiu 5 f. Borza 3 f. Kekitia Böttesmezö 10 f. Staboru 2 f. Niertia 3 f. Vajdahaza 10 f. Calatia 5 f. Romnita 2 f. Lapau 1 f. Ungurasiu 4 f. Bosna 4 f. Topa Sant Craiu 7 f. Baica 1 f. Zutor 1 f. Balanu 3 f. Sant Maria 3 f. Kendrea 1 f. Kendermal 50 x. Lupoia 2 f. Trestia 1 f. 50 x. Simboru 1 f. Argiasiu 50 x. Zamasia 2 f. Galpea 1 f. Titesa 50 x. Poptelecu 2 f. Gîrbou 1 f. Sant Mihaliu 2 f. Sum'a 126 fl.

Prin staruinti'a D. Administrat. Comit. I. Puscariu:

Alex. St. Siulutiu 10 f. Basiliu Ratz 1 f. Constantinu Alutanu 1 f. Theodoru Sereni 1 f. Const. Papfalvi 1 f. Theodoru Deacu 1 f. Nicolae Manu 1 f. B. Puianu 4 f. I. Puscariu 5 f. Din Cerculuiu Tatarlau prin D. subjude cerculare Laday 12 f. Sum'a 37 f.

Prin staruinti'a D. Assesoru de Sedrie Basiliu Pop de Harsianu:

Din Notariatulu Reginului M. Mihaila Fulea Par. 4 f. Georgiu Dum'a Docentu 2 f. Biu Pavelu 2 f. Ioane Torpan 2 f. Gregoriu Siandru 1 f. Florea Mafteiu 1 f. Gregorie Stoic'a 1f. Toader Siandru 1 f. Toader Siandru Andrejc'a 1 f. Ilie Stoic'a 1 f. Vasilie Bantea 1 f. Mihaila Todea 1 f. Ioan Hanesiu 1 f. Chirila Campianu 50 cr. Iacobu Cazanu 50 x. toti Propriet. in E. Sacau. Comun'a Craifalau 2 f. Com. Faragau 1 f. Com. Kozm'a 1 f. Com. Milasiu micu 1 f. Com. Lojigu 1 f. Basiliu Pop de Hersianu Ases. de Sedrie 3 f. Mihaila Orbonasiu Ases. de Sedria din Reginu 1 f. Summ'a 30 f. v. a.

Prin D. Colectoru Constantin Olteanu prof. in Craiov'a: D. Nic. I. Constantinescu 1 #. D. D. G. Capelianu 2 #. D. Ioan Lugosianu 2 #. D. Panajitu Ioanide 1 #. si 13 doidieceri. Summ'a 6 #. si 13 doidieceri.

Cu acést'a incheemu publicatiunea contribuiriloru cu aceea rugare a Comitetului pentru ajutorarea juristiloru, ca déca numele vreunui contribuitoru aru fi remasu afara din greséla, se reclame catu s'aru poté mai curendu la Comitetulu pentru ajutorarea iuristiloru.

Insciintiare.

Comitetulu Societatiei romane de leptura din Clusiu au determinatu tienerea adunarei generale a doua pe 18 Decemvrie st. n. sau in diua de S. Nicora 1862.

Ce prin aceast'a se aduce la cunoscinti'a multu onor. Domni patroni, precum si a tuturoru membriloru ai aceiasi societati, invitindusa totu deodata, cá se benevoiasca a onora acea adunare cu aloru presentia.

Clusiu 23 Novembrie s. n. 1862.

Porutiu Secretariu.

Редактор респвnзетор **Ioann Paц.**

Editъra ші тіпаріvлъ тіпографіеї dіечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфя есе de doй орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацівнеа сефаче дп Сівіїв ла еспедітъра фоієї; пе аффаръ ла ч. р. поще, кв вані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Прецівл препъмерацієї пентрв Сівіїв есте пе ап 7. фл. в. а. сар пе о жъмет ате de ап 3. фл. 50. кр. Пентрвчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентрв провінціле din Монархіъ пе кв ап 8. фл. сар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентрв прінч. ші церї стръine пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Incepътеле се плътескъ пентрв днтжіеа óръ кв 7. кр. пірвл кв літере мічі, пентрв а доза óръ кв 5½ кр. ші пентрв а треіа репецірe кв 3½ кр. в. а.

№ 95. ANVLЪ X.

Сівіїв. 29. Noembpie. 1862.

Drumulu de feru pentru Ardealu.

Desbaterile asupra drumului de feru transilvanu au luatu in jurnale o positiune stationaria. Intre partinitorii liniei Oradea-Clusiu-Brasiovu si intre aceia ai liniei Aradu-Sibiiu-Turnu rosiu numai incéta certele, daru totusi din toate, ce sa scrisu si facutu pana acuma, se poate prevedea, déca nu cu securitate, dar totusi cu cea mai mare probabilitate, ca lini'a Aradu-Sibiiu-Turnu rosiu vá fi in toata priviinti'a preferita celei dela Oradea mare-la Brasiovu.

In priviinti'a acést'a éta cumu se vorbesce intr'unu articulu alu „Pressei“: Nu se mai néga nici dintr'o parte, ca sa apropiatu timpulu care o mai indelungata amanare a cladirei drumului de feru in Transilvani'a aru face se apara nunumai cá o neindreptatire in contra acestei tieri, ci si cá o gresiala politica. In vreme ce Austri'a a cladit'u o retiea de drumuri ferecate de 720 miluri, a lasatu o douesprediecime a intregului seu terenu, o tiéra care sa facutu proverbiala prin bogatiele sale de mineralia, fara nici o comunicatiune. Urmarile acestei neingrijiri pasiescu din anu in anu mai ageru la lumina si tiér'a departe de a aduná capitalu nou, consuma cele mai nainte formate si insusi acele capitale, care in bun'a credintia la aproapele viitoriu au cursu din strainatate.

Ardélulu merge inaintea unei cadentie de economi'a poporului, care sta fara esemplu in istori'a tieriloru austriace.

Aicea este numai unu medilocu, cá se se prestése ajutoriulu: cea mai cu putintia degraba legatura a tierii cu un'a dintre esistintele linii ferecate austriace. Se consideramu prescurtu diferitele linii proiectate, cumu lea dilucidatu mai deunadî faimosulu geologu Bernhard Cotta. Aceste suntu urmatoarele:

1. Oradea mare, Clusiu, Alb'a—Iuli'a;
2. Aradu, Dev'a, Alb'a—Iuli'a;
3. Timisiór'a, Lugosiu, Dev'a, Alb'a—Iuli'a.
4. Alb'a Iuli'a, Sigisiór'a, Brasiovu cu continuarea romanésca Buseu-Bucuresti;
5. Alb'a Iuli'a, Sibiiu, Turnu rosiu, Bucuresti;
6. Alb'a Iulia'a, Dev'a, Pischi, Hatiegu, Jiu, Craiov'a, Bucuresti.

La cea mai superficiala privire a acestei consemnatiuni ne cade mai nainte de toate in ochi, ca toate liniele iau Alb'a Iuli'a cá punctu de inodare, si acést'a este de buna séma basata prin puseciunea geografica a acestei cetati si fortaretie.

Pe lenga o consideratiune libera de ori ce prejuditiu nu póte dara nimicu jacea mai aproape de mintea sanetóse omenésca, de catu cá mai antaiu se se fipsese o retiea de drumuri de feru asia, pre cumu o cere desvoltarea incetisióra a Ardélului, se se determine unu siru de linii singuratice, ce aru fi de efeptuitu, nainte inse de tóte se se lége comunulu punctu de inodare Alb'a Iuli'a in celu mai scurtu drumu cu unu drumu esistinte, si apoi numai din acestu centru se se deschida tier'a prin linii radiale.

Aru fi negresitu invederatu mai folositoriu pentru interesele tierii a luá dintr'o data toata retioa de linii in lucrare si a o izpravi. Ispravirea linieloru 1, 2, 4, si 6, aru indeplini acestu scopu. Noi inse cugetamu, ca capitalulu necesariu spre acést'a celu putinu de 180 milione fl. nu saru putea aflá, cu atata inse mai putinu, ca regimulu aru fi in positiune a primi asupra sa garanti'a intereseloru pentru o asia de imensa suma.

Nasuintiele proprietariloru de pamentu unguresci transilvani mergu intr'acolo, a pune in lucrare mai nainte lini'a Oradea mare-Clasiu-Alb'a Iuli'a-Brasiovu. Si apucarea de acést'a linia o amu salutá noi cu bucuria in interesulu posesoriloru asia dara a tierii, déca oresi cumu saru potea prevedea unu resultatu. Inse colosalele promisiuni despre nemediata participare a tierii, sa finitu pe lenga toate mahinatiunele si provocarile, cu aceea, ca in locu de 20 milione, ce sau promisu cá prestatiuni de lucru, sa subscrisu numai unu

valoru de — — — — — — —	86,500 fl.
in bani gatá — — — — — — —	19,500 fl.
Sum'a sumeloru — — — — — —	106.000 fl

(Brasiovulu a subscrisu o spargere de pétra si 50 iugere de padure!)

Acést'a ne amintesce forte tare pe acela principe micu germanu, care a intimpinatu contradicerea ministrului seu in contra unui drumu ferecatu lungu de ½ de milu cu aceea aclamatiune: „Eu vreu in tiér'a mea unu drumu de feru de aru constá si o mie de taleri.“

In timpii din urma se pareu aceste nesuintie ca se apropie mai tare de tint'a sa prin midilocirea de capitale straine; fara a vrea se cercetamu mai aproape necunoscut'a origine a acestoru capitale, da contractulu cu asociatiunea de cultura germana singura punctele de tienere, cá se se prevada nimicirea acestoru negotiatiuni.

Garanti'a de interese dela 50000 f. argintu de milu, asia dara 5 milione, eliberarea de contributiune, eschiderea privilegiului in timpulu durarii privilegiului (90 de ani) si in fine eliberarea dela timbru pentru casulu transpunerii privilegiului, aceste suntu punctatiuni, care regimulu nostru si representanti'a tierii cu greu le vá putea primi, nici atunci candu faimosulu Mirés aru fi Deus ex machina alu asacitiunei de cultura, precumu se sunà in timpulu celu mai nou.

Ca partitulu magiaru aru vrea mai nainte de toate se lege Oradea mare cu Clusiulu, cá se faca cetatea de pre urma de faptica capitala a Ardélului; ca acésta distantia este cea din taiu- poate ca si singura,— pe care elu o aru voi se o aduca la seversire afiamu lucru frescu. — Interesulu economiei populare alu tierii cere inse alta, si adeca lini'a Aradu-Alb'a Iuli'a in lini'a din taiu.

Acést'a linia nunumai ca léga punctulu de inodare alu futurei retiele de drumuri ferecate pe celu mai scurtu drumu cu lini'a tibiscana si cu cele lalte linii austriace, ci ea se póte izpravi si cu cele mai mici greutati mai iute si mai eftinu, atinge cercurile cele mai bogate de industria si finease de ocamdata in singur'a fortaretia a Ardélului, este dara si strategice mai ponderósa.

In fine pentru lini'a acést'a este si capitalulu pregatitu, fiindu ca este securu de o buna dobendâ. Capitalulu intréba asia putînu dupa interesele nationale, cá si nationalitatea dupa originea capitalului. Au nu au asteptatu insusi magiarii mantuirea loru dela o asociatiune care poarta titlulu: „Deutſcher Cultur-Verein.“

Lini'a Aradu-Alb'a Iuli'a se vá legá cu o linia de carbuni cu vistieriele de carbuni si feru ale valei Inedórei si a Jiului. Despre acestu tienutu dice faimosulu geologu englesescu Dr. Anstedt: „Eu nu cunoscu in toata Europ'a sudu ostica alte doe locuri, care prin legatura cu lini'a de feru aru promite o asia mareatia desvoltare de industria, cá valea Jiului si Inedorei.“

O asemenea desvoltare promite inca industri'a chemica, deaca sarea, varulu, puciós'a si carbunele, de care aburdése Ardélulu mai multu de catu ori care tiéra, saru aduná la olalta prin drumurile de feru. Industriele care au se se creese prin drumuri de feru, formese in desvoltarea loru nutritórea de capetenia a loru. Dupa ce se vá fi adusu in acestu modu Ardélulu in legatura cu comunicatiunele Europei, si sau deschisu cercurile lui pline de industria, atunci se se indeplinésca din Alb'a

Iuli'a retieo'a catra Clusiu, Brasiovu si Sibiiu mai de parte si totu odata se se restaurese legatur'a cu Romani'a, calea lumésca catra marea négra. Cu studiulu calei din urma avemu cu atatu mai putîna lipsa a ne pregati inca de pe acuma o impedecare pentru realisarea ori carei linie, fiindu ca si aci trebue mai nainte ajunsu la Alb'a Iuli'a si fiindu ca si liniele romanesci trebue se intre intr'unu campu mai mare de desvoltare. (Noi ne retienemu a vorbi mai tardiu despre legatur'a cu drumulu de feru romanescu.)

In fine lini'a Oradea mare–Clusiu este pentru desvoltarea economiei populare de cea mai mica insemnatate, totu odata inse si cea mai grea de esecutatu si cea mai scumpa, pentru capitalu dara mai putinu folositoare si ea poate mai pe urma veni la esecutare.

Vedi bine ca acést'a nu e in intielesulu atarnatoriloru uniunei magiaro–transi vane si alu proprietariloru de acolo. Ei inse se nu urgisésca baremu ceea ce se pote ajunge si e posibile, déca nu vreau se se espuna la suspitiunea, ca proiectulu loru Oradea mare–Clusiu mai putînu are a servi binelui tierii, decatu la aceea, a castigá timpu falia cu liniile cele lalte, adeca se le faca neposibile, a inpedecá legatur'a fortarétiei Alb'a Iuli'a cu Monarchi'a si a sacrificá binele tierii visuriloru loru politice.„

Ni se pare ca fali'a cu acestu articulu si cu cele ce se pregatescu pentru lini'a Aradu Turnu rosiu, trebue se amutiésca cele ce sau scrisu in „Cronst. Zeit.“ si sau reprodusu de „Herm. Zeit.“ precumu se vede, cá se arete, ca din cele scrise are se ese putînu adeveru, si acést'a cu atatu mai putînu cu catu unu Redactoru din Vien'a, care dice ca cunósce conduit'a Cultur–Vereinului germanu, produce o scrisóre, care se o fia scrisu D. Mager inca in 22 Iuniu a. t. la scrisórea lui, prin carea vrea elu se scie despre persónele acestui Verein, despre midiloacele cu care dispune, despre creditulu, care ilu are, fiindu ca firm'a lui îi este cu totulu necunoscuta, din care se vede ca totu Vereinulu acest'a aru fi numai o escamotage.

Din Pest'a se scrie lui „O. D. P.“ cu datu din 3 Decem. c. n. Cu referintia la scrisoarea mea din urma in privintia la consiliulu tienutu in sinulu Consiliului locutenentiale regescu in Bud'a in caus'a cestiunei nationalitatiloru intieleseiu mai tardiu, ca acolo nu sa izpravitu nimica hotaritu. De altmintrea la acést'a consultare nu sa lucratu atatu despre regularea cestiunei nationalitatiloru din punctu de vedere mai inaltu politicu, ci mai multu despre midiloce de informatiune, prin care se se póta aretá drepti la pretensiunele diferiteloru poporatiuni ale Ungariei in oficiulu publicu, atatu in sfer'a administrativa catu si judiciaria. Nu numai singuraticele comune, ci si intrege comitate, care au o impopulatiune mestecata, au cadiutu in discordia despre usulu acestei ori acelei limbi, cá limba oficiósa eschisiva, si luptele in direciiunea acést'a suntu fara capetu. Cu priviintia la aceste, si cá oficiulu publicu prin aceste necurmate certe se nu patimésca, se lucra mai intaiu despre aceea, cá se se sustiena limbei magiare prerogativ'a, pe lenga acest'a inse se se pórte socotél'a si cuviincióseloru pretensiuni ale nationalitatiloru straine (?). Ce atinge in casulu acest'a opiniunea consiliului locutenente regescu, suntu asecuratu, ca maioritatea lui in principu tiene tare de eschisivulu usu alu limbei magiare cá limba oficiósa, este inse cu tóte aceste gata a fi dreptu si catra celelalte nationalitati (cum? déca e vorba de prerogativa? R). Se se pórte dara la Comunele si in Comitatele cu poporatiunea mestecata protocólele si alte afaceri oficióse principialmente in limb'a magiara. Fiacine este inse pe lenga acésta indreptatîtu a dá cererile sale in ori ce limba patriotica si oficiolatulu este indetoratu totu in aceea limba ai da aternatórea hotarire, de si ea in testulu originalu oru suná in limb'a magiara.“ — Catu poate prosperá limb'a fiacarei nationalitati nemagiare, séu cum o numescu magiarii straina prin o mesura ca aceast'a numai orbulu nu vede. Si déca magiariloru se pare ca cu acest'a aru fi drepti catra celelalte nationalitati, atunci ni se pare ca se inséla, pentru ca ochii acestoru nationalitati suntu astadi mai ageri decatu sei póta orbi cu o lapadare de nasipu in ei.

Din „Cronst. Zeitung.“ se vede ca D. Comesloctiitoriulu se afla de diminéti'a pana tardiu sear'a in neprecurmata activitate. — Au tienutu siedintia comunala unde sau pertractatu diferite obiecte. La finea acestei siedintie a venitu pe tapetu si separarea portiuneloru canonice pentru preotîmea greco–resariteana. Obiectulu se afla la comunitate in pertractare si vá aflá catu curendu decisiunea sa. Dupa aceea sa schimbatu siedinti'a comunala in o adunare districtuala, si dupa ce intrara in salonu deputatii de prin cumune a fostu adunarea salutata de D. Comes cu o cuventare, in care se accentua cu deosebire egal'a indreptatîrea a nationalitatiloru. Intre altele se recomenda cu deosebire pastrarea paduriloru de care se legà si consultarea despre ingrijirea de drumurile imperiale si districtuale. Rugarea in numele adunarii pentru cladirea drumului imperialu dela Brasiovu prin Cohalmu la Sigisoara afla acordu, si D. Comesu promisa ca vá indreptá atentiunea sa cu deosebire, cá distanti'a dela Magiarusiu pana la Cohalmu se se cladésca si se se faca unu podu peste Oltu la Hevizu.— Si in adunarea acést'a veni inainte dotatiunea preotimei greco–resariténe din midilócele comunali, si singuraticii representantii au fostu poftiti, cá se referese, ce sau facutu in concernintele loru comune in referintia acést'a? In cele mai multe comune portiunea canonica este separata, in cele lalte se afla in pertractare. Inse in cele mai multe comune nu sa indestulitu preotimea. Unu deputatu alu unui satu romanescu a dechiaratu, ca in priviinti'a dotatiunei clerului greco–orienta u sa facutu prépulînu si sia esprimatu parerea de reu despre aceea, ca nu sa fipsatu una catame hotarîta, din care se poata trai preotulu cuviinciosu. Vorbitoriulu vru sa se fia hotaritu de la locurile mai inalte unu cuantu. La care a observatu D. Comesu ca acést'a intrebare a venitu innainte si aiurea, inse trebue se se ia priviinti'a la diferitele relatiuni locale, si pentru aceea din partea regimului nu se poate fipsa unu cuantu hotarîtu. Relatiunele suntu foarte neasemenea in tiéra, unele comune au locuri si pamenturi, altele nu au, si ca elu cu calatori'a sa a facutu esperiintia, ca tocmai in comunele curatu romanesci se facu cele mai mari greutati in priviinti'a dotarii preotiloru, si ca isa spusu de repetite ori, ca preotulu se traiasca asia precumu a traitu si predecesorulu lui, fiindu ca ele nu le potu dá nimica. Ca elu inse sta pe aceea cu tóta tari'a, cá dotatiunea se se aduca la sfarsitu, si vá fipsá si pentru districtulu Brasiovului unu terminu, pana la care se se relationese despre esecutarea lucrului, éra preotîmei da Domnulu Comesu bunulu consiliu, se iá, candu comunele ii da, si se astepte tempuri mai bune, pana ce sórtea ei se va potea inbunatî mai bine. Cotlea, Feldiór'a si Prejmerulu au datu cate 15 iugere pentru beseric'a romana, S. Petru $8^1|_2$ iugere de semanatura si 2 iugere de fenatia; Bodulu 8 iugere de semanatura si 5 iugere fenatia. Vulcanu $8^1|_2$ iugere semanatura si 5 fenatia. Helchiiu 10 iugere. Gimbavu a hotaritu in toate holdele cate 3 iugere si apoi 12 cara de fenu. Rotbavulu 5 iugere semanatura si 3 fenatia; Magiarusiu in fine $3^3|_4$ iugere semanatura si $2^1/_4$ iugere fenatia. In alte Comune este lucrulu in pornéla, éra in satele, ce au fostu mai nainte iobagesci, se va deslegá lucrulu pe bas'a patentei urbariale, unde pana acuma sa facutu separarea portiuneloru, acolo este cestiunea dotatiunei decisa. Deputatulu Zernestiloru sa dechiaratu, ca pentru multele cerimonia suntu acolo de lipsa 3 preoti si separarea nu ajunge si pentru aceea cetatea se mai aduca o jertva. Fiindu inse ca Brasiovulu a cedatu in favórea besericii Zernestiloru o parte de padure fórte pretioasa si in adeveru a fostu foarte marinimósa la acést'a separare, nu e in stare a mai aduce vreo jertva. In Apati'a e preotulu indestulitu, in Tohanulu nou, Vledéni si in alte comune inca nu sa facutu nimica. —

Din aceste se vede lamuritu ca de datu dau si voru dá sasii cate o portiune canonica preotiloru nostrii, inse numai atata, cá se fia prea mare de a potea muri, si prea mica de a potea trai. Ca D. Comesu da bunu svatu preotiloru se primésca déca le da comunele si se astepte timpuri mai bune pana ce se va potea érasi mai inbunatati sórtea loru. Ce ne aduce aminte de dîcal'a serbésca: nu crepá magariule pana ce va dá érb'a. Dá, si noi dicemu; ca se ia ce li se da, ca e mai bunu astadî unu ou de catu mane unu bou; inse totusi aru fi se se hotarasca ceva mai lamuritu baremu acolo, unde e notoriu, ca se afla pamenturi, catatiemea portiunei canonice, caci cele 15 iugere- dotati'a cea mai buna in districtulu Brasiovului- in Comunele cele avute intru adeveru, ca e numai o bucatica de mila éra nu de datorintia. Ca comunele curatu romanesci din scaunele si districtele sasesci facu cea mai mare greutate la dotarea preotîloru, o credemu, si ne prinde cu atata mai tare durerea, cu catu vedemu si acuma in poporulu nostru inradacinata aceea urîta pretensiune, cá preotulu se nu se ridice peste poporulu de rendu ci se atarne totudeuna dela cruceriulu seu. Nu e indoiala ca preotulu, care e din poporu, are se traiasca dela poporu si cu poporulu, inse acést'a are se urmedia ca o resplata a prestateloru servitiuri, éra nu ca o pomana. Preotulu trebue se se redice peste poporu, caci altfeliu nu vá potea se'lu

pastoreasca, nu vá potea se'lu invetia, si selu dojenesca candu gresesce. Preotulu si candu e in poporu, cu care are se traésca, trebue din diregatoria sa se inaltia peste densulu, caci altfeliu cine vá ascultá de elu. Se ne uitamu la colacuitorii nostrii sasi si vomu vedea ce onóre, ce supunere arata ei catra preotulu loru, si acestu catu e de redicatu peste poporulu de rendu de si traesce cu elu si prin elu. Asecurarea vietii ilu face mai ne aternatoriu si astfeliu si mai vediutu inaintea poporului de si relatiunele lui catra poporu au se fia totdeuna cele mai amicabile, precumu si suntu.

Adres'a ce a dat'o D. Protopopu alu Brasiovului Ioan Petricu D. Comesloctiitorului.

Ilustrisime

Domnule Consiliaru si Locotitoru de Comite alu Inclitei Natiuni Sasesci!

Trecura 6 luni de candu amu inpartasitu cu Preotimea nóstra din pamentulu regescu parintesculu Cercularu Episcopescu din 24 Mai ad. Nr. 39[illegible] impreuna cu altu Circulariu alu Inclitei Universitati Nationale Sasesci din 22 Maiu a. c. Nr. 505. in privinti'a dotarii Preotimei nóstre ortodocse cu portiunea Canonica cu acea indatorire, cá se se infatisiedie cu Circulariulu din urma inaintea Deregatoriiloru competente si se le recuire a duce in deplinire hotarirea Inclitei Universitati sasesci, asignendule cate o portiune Canonica intréga de 30 de jugere seu o leafa corespondiatóre in bani.

In urm'a acestei impartasiri Parochi din Tractulu alu II-lea alu Brasiovului prin relatiunile loru aici, cu umilintia alaturate sub Nr. 1. 2. 3. 4. 5. 6. si 7. arata ca in mai multe renduri se presentare cu rugaminte inaintea Onorateloru Deregatorii Comunale, si abea sau asignatu.

1. La Presmiru pentru 2-i Parochi 15 holde
2 „ Herman „ 1 „ 7 1/2 „
3 „ Simpetru „ 1 „numai 3 1/2 „
si isau mai apromisu 4 1/2 holde
4 „ Bodu in 3 Campari pentru 2 Par. 7 1/2 „
5 „ Feldióra „ 2 „ 15 „
6 „ Rotbav sau promisu numai la 15 holde dar nu sau datu
7 „ Magerus isau asignatu Parochului prin alaturata hartia sub A) locu de samenatura de 5 galete si de fenatiu de 3 3/4 cara de fanu, insa fenatiulu cu conditia, cá se numai pasca 2 tragatori si o vaca a Preotului nostru in livade, unde pascu vitele Parochului si predicatorului sasescu de si celu din taiu au castigatu dreptulu acest'a pe bas'a patentei imparatesti din 20 Aprilie 1854 §. 3. prin hotarirea c. r. Preturi de atunci dto 22 Iuliu 1858 Nr. 2793|M. B. A. sub B)

Totu din aceste relatii ale Parohiloru se arata ca in totu loculu santu pamenturi comunale cu sutéte de holde in totu Satulu si aru fi de unde sa se dea atatu pamenturi precum au datu la Capelanii si Predicatorii, Dascalii, Cantorii si Organasii sasesci, catu si in bani din Casele alodiale. Precandu cu totu respectulu aducu acestea la cunoscinti'a Ilustritatei Vóstre nu potu lasá ne amintitu doue imprejurari.

a.) Representati'a Vener. nostru Consistoriu diecesanu facuta in anulu trecutu catra I. Universitate saseasca in privintia Portiei Canonice pentru Parochi romani, in aceiasi sau aratatu lamuritu ca numerulu Presbiteriloru nostri actuali in tóta diecesa fiindu pana la 800 nu este nici decumu mare pentru pastorirea si cultur'a aprópe de 700,000 suflete, fatia cu numerulu Preotimei de alte confesiuni. Deci daca venitulu demustra ca constitutivulu unei portiuni Canonice ficsate de Diet'a Tieri la anu 1846|7 numai cu 14 jugere, nu ar fi portiune intréga, acestu asertu e pré adeveratu, caci in Ungari'a si Banatu constitutivulu unei portiuni Canonice consta din 34, ear in Bucovin'a din 44 jugere. Cumu vomu compará acumu portiunea Canonica de 3-4 pana in 7 jugere din Districtulu Brasiovului cu portiunea canonica din Ungari'a, Banatu si Bucovin'a? Séu chiaru si cu decisiunea dietala din a. 1846|7.

b) Imprejurarea a doua este si mai trista pentru noi Parochi din Brasiovu cari pastorimu preste 8000 suflete, carora nu ni sa datu nici din pamenturile Comunale nici unu ecuivalentu in bani din Cas'a alodiala, nu dicemu dupa parerea Venerab. nostru Consistoriu in Orasie mari dela 1000—1200 precum are Parochulu rom. cath. de aici, dar nici dupa cum s'ar cuveni la Orasie mici dela 600—800 f. v. a.

Dreptu aseea fiindu ca Ilustritatea Ta ati binevoitu a veni si in Districtulu Brasiovului pentru regularea tuturoru neajunseloru si impacarea diferintieloru. Viu cu tóta umilinti'a a Ve rugá, ca se faceti punere la cale a se duce in indeplinire laudat'a decisiune a I. Universitati din 22 Maiu a. c. si cea din 3 Aprilie 1848 aprobata si de Maiestatea Sa Inaltiatulu nostru Imperatu, si asia se se dispue a se asignâ Preotimei portiunea Canonica intréga, ca as'a Preotimea nóstra se vie in stare a indeplini datórele inaltei sale chiemari, spre inaintarea religiositatei si moralitatei, spre prosperarea binelui Patriei, si spre consolidarea Tronului Maiestatei Sale adoratului nostru Imperatu Franciscu Iosifu I.

Cu care pre langa profundu respectu sum
Alu Ilustritatei Vóstre pre plecatu servu
Ioann Petricu Protopopu.

„Donau Zeit.“ consacrése Cancelariului repausatu Nopcea urmatórea strigare de pe urma: In 30 Noem. sa binecuventatu remasitiele pens. Cancelariu aulicu transilvanu, care a muritu in 28 Noem. Alecsiu Nopcea si sa transportatu in cript'a familiei din Farcadinu in Transilvani'a. Binecuventarea a seversit'o episcopulu „Korismics“ Eselenti'a Sa D. Ministru de statu de Schmerling si D. Ministru si Cancelariu aulicu transilvanu Contele Nadasdy. Consillarii si personalulu acestuia dicasteriu aulicu, precumu si mai multi Domni amploiati mai inalti, carii nainte au servitu la acestu dicasteriu, Cont. L Esterhazy, Cont. Toldalagi, Cont. Nemes si mai multi alti Cavaliri au datu reposatului onórea de pre urma. Alecsiu Baronu de Nopcea de Silvasiulu de susu c. r. actualu consiliariu intimu, proprietariu alu crucei cei mari a ordului imperâtescu Leopoldu si cavaleru alu ordului S. Stefanu, pensionatu regescu Cancelariu aulicu transilvanu, sa nascutu in Transilvani'a la anulu 1773. Deja la diet'a cea insemnata din anulu 1790 au fostu elu atrasu de Guvernatorulu Con. Banfy la siedintia ca actuaru. Continuendu obicnuit'a cale in decursulu servitiului cá amploiatu de Comitatu, a fostu supremu Comite alu Comitatului Inedórei, apoi consiliariu de gubernu la Gubernulu transilvanu, in fine la anulu 1822 consiliariu de Curte la Cancelari'a aulica-transilvana, la care a lucratu 10 ani cá unuiu din cei mai cu influintia prevorbitoriu. Mai tardiu sa denumitu la tabl'a judecatorésca si de presidentu alu Staturiloru in Ardealu, a petrecutu la aceea dieta nenorocita din anulu 1834 si diet'a de aplanare din anulu 1837 si 1848 la care dupa o lunga sistare a alegeriloru constitutionale a fostu din partea staturiloru candidatu de cancelariu aulicu si denumitu de Maiestatea Sa Imperatulu Ferdinandu. Elu a condusu Cancelaria aulica pana la anulu 1844, care cu victori'a partitului, ce e acuma faimosu cá conservativu, a adusu punerea lui in pensia si a chiematu pe S. Iosica la conducerea Cancelariei. Din timpulu acest'a a traitu Nopcea necontenitu si in anii de pre urma cu totulu retrasu de lume in Vien'a, unde dupa o petrecere mai de 25 ani a muritu de betranétie. Nopcea a avutu renume de unu barbatu fórte ageru si espertu, care anume prin modulu de scriere alu seu clasicu in limb'a latina pe acelu timpu oficiósa, prin cunnoscintiele sale despre relatiunele Ardealului si decsteritatea sa in intrigele parlamentare si neparlamentare, cu deosebire inse pentru eminentulu seu talentu la conducerea desbateriloru dietale, care elu a sciutu se le pórte activu cu neaudîta indiferintia si tenace linisce, si au pastratu unu rangu eminentu intre barbatii de statu ai Ardélului. In referinti'a nationalitatii a fostu unu pronunciatu unguru, de si din partea sasiloru si anume a romaniloru, care dintr'o parte ilu numerau la viti'a sa, i se imputá acést'a, *) fara inse cum se intempla in timpii nostrii prin semtiulu nationalu redicatu se se instrainese de préinalt'a dinastia si de statu. Nopcea a fostu si a remasu unu strinsu roialistu.„

ПРІНЧІПАТЕЛЕ ȣNITE.

Се респѫндіcъ Фаіма прін Фоіле цертане, къ сар Фі адȣсȣ дела граніца Бесарабіеі прін Болградȣ, Фокшанї ла Дȣнъре ѫн 18/6 Noem. о масъ маре де праФ де пȣшкъ ші де арме. Фаіма са Фостȣ ръспѫндітȣ ѫн адевър прекȣт зіче кореспондентȣлȣ „Lloyd. Pest“ ші ѫн Прінчіпате, ѫнсъ нȣ о кредеа нiминea, къчі се сві Фоарте простȣ ші креще пré івте делъ 40 пѫнъ ла 1000 de карь de транспортȣ. —

Кореспондентȣлȣ ачеста о декіаръ даръ кȣ тотȣл de o скорпітъръ, каре черкȣла маі наінте пе Дȣнъре, каші акȣма пе ѳскатȣ Фъръ нічі ȣн темеіȣ.

„Ромънȣл“ кȣпринде ѫнтре актеле офічіале Офічіȣл Domneскȣ, прін каре кончесіȣнea, че са дат прінцелуі Брънковану спре клъдірea дрȣмȣлуі Феркатȣ ѫн цеаръ, і се детраце, Фіind къ нȣ аȣ денȣсȣ кавціȣнea de 250,000 Франчї ла терминȣлȣ преФіntȣ. — Тот din „Ромънȣл“ vedem, къ адȣнареа ценералъ лȣкръ ѫн секціȣні ла ченсȣрареа біцетелорȣ.

---

*) Nopcea a fostu romanu, despre acést'a numai póte fi indoiala. Mam'a lui a fostu fat'a protopopului g. o. din Hatiegu, fratele lui Vasiliu sa dechiaratu de romanu. Déca suntu inse si simtiementele loru romane e alt'a intrebare. R.

Греція.

Революціунea Грéкъ. (Дпкеере.)

Съмтъ пегрешітъ інтерпретъл марінеї стрѣіне ші ал тътъроръ оатенілор опести, неорвіці de фанатісмъ, кънdъ deкларъ къ Паласка, офічіърії ші кіаръ екіпаціълъ корветеї шаѣ атрасъ стіма ші афекціунea тътълоръ.

Барка корветеї се dвce ла піреѣ, свптъ komanda вnъї локотенінте, dвкъndъ фаміліile Карвоні ші Рота. Пе ла 2 óре dвnъ атеазї, а пъръ вапоареа de ресвелъ Aphroessa, плінъ de попоръ, тръгmndъ dвnъ dънса барка корветеї дп каре ера міністрвл марінеї, D. Каліфропас ші повл komandante Сактврі; о мълціme de барче партікъларе пліне de четъціанї ле дпсоцеаѣ.

Aphroesse ретасъ афаръ din Псіталіе, ка се евіте ка попорвл, апропіvndвce de Скіла, се пъ ръdіче стрігърі контра Рецелъї, ші барка пън ачі регале са пропіа de корветъ къ къtева барче партікъларе але къроръ пасаціърї съ свіръ асетепеа пе корабіъ.

Dвnъ четіреа пътірії повлъї komandante, екіпаціълъ се свї пе катаргърі, павіліопълъ че пърта артеле регалї фъ лъсатъ ші дплокvітъ к'вnъ павіліонъ національе грекъ; каре фъ салвтатъ къ 21 detвnътъре ші къ стрігареа: Тръіаскъ націънea!

Пе ла 3 óре, тотъ фіindъ гата спре а респтра ла Піреѣ, сосі вапóреа de ресвелъ Паралос, venindъ din Акартаніа, фър а счі нітікъ din евенітенте ші авvndъ пе dвnса пе adівтантеле Балтіно каре фъ dвс пе корабіа Скіла. Дмпъртъшindъ опініънea національе, dвnъ ordinea міністрвлъї, Паралос дплокъі павіліопълъ къ артеле Рецелъї къ павіліопълъ національе, ші къ стрігърі съ тръіаскъ націънea, дntръ дп портвлъ Піреѣлъї.

Ла патръ óре, корвета пъръсindъ цертвлъ Псіталіеї, респтра ла Піреѣ салвтvndъ дпкъ павіліопълъ національе къ 21 de detвnътъре ші къ аклатаціънї че се репоіръ ла плекареа міністрвлъї

Скіла, къ М. Л., плéкъ ла 9 óре ші ½ сéра, дпсоціт de La Biche каре ла 3 óре dвnъ атеазъzі ревенісе лънгъ dънса апроапе de църтвлъ Псіталіеї.

Аміралеле Тоухардъ пъсесе de ла дпчепвтъ Зепобіа ла ordініле М. Л., карі деклінасеръ астъ оферіре, певоindъ а пріва стаціънea Піреѣлъї, дntр'вnъ momentъ аша de крітікъ, de офічіървлъ съперіоръ komandante алъ форцелоръ навалї стрѣіне. 1 Noembре./20 Октомвре.

Ла ачéстъ релаціънe, dежа преа лънгъ, требве съ адавгъ къtева къвінте.

Вінері ла 24/12, decordinea ера дп кълме; ла Піреѣ ко-, mandanteле пъцеї фъсесе асасінатъ дntр'вnъ modъ барбаръ, пентръ къ черкасе малапропос о діверсіънe дп фавоареа Рецелъї.

Ла Атéна о мълціme есалтатъ, dерътасе імпрітеріа ziарвлъї Аврора, алтъ датъ ліберале, devепітъ дntр'вnъ modъ рътіпосъ лінгвіторіъ алъ актелоръ гвернвлъї, de ла каре прітісе о сввенціънe; de аколо терсесе ла каса лъї Cimoc, фоствлъ міністръ de фінанце дп партікъларіъ detестатъ, пе каре воіаѣ фър дndoіалъ се-лъ свпвіъ ачелеаші сорці ка пе komandanteле пъцеї de ла Піреѣ, ші каре пътъ скvпа мълцътіт імітосеї інтервепірі а авокатвлъї Саріполос ші а жvпелъї N. Маврокordато; се асалтасе асетепеа каса фоствлъї міністръ Bollys, а преотвлъї Рецінеї; къте фърърі сéѣ черкърі de фърърі се фъкъсеръ; солдаціі маї тощі рісіпіці ші артаці, дп маре парте беці; атестекаці къ попорвлъ, опріаѣ пе бърцесі ші череаѣ de ла еї къtева драхте, се свіаѣ къ форца дп тръсвреле че чіркvлаѣ дntре Атіна ші Піреѣ; пвшкътъре інферналі пъ дпчетасеръ de теркърі сéра de а ресвна zі ші нóпте дп тóте страделе, пе ла ферестре; ла валкóне, пе тераце.

Апархіа ера свверапъ. Къ дрептъ къвънтъ алартаці, метърії гвернвлъї, dвnъ консілівл лъї Савополос, пвтіръ о комісівне дпсърчінатъ d'a органіса о гардъ національе. Астъ комісівне, компвсъ de демаршвл Кътсікарі, de N. Саріполос, Папос Колокотроніс, N. Маврокordатос ші C. Коліатсоп, се пвсе пе лъкръ къ атъта зелъ дпкътъ дп доѣе зіле о гардъ четъціенéскъ серióсъ ера органісать ші арматъ, ші фъчеа пътероасе патрвле, зі ші ноапте, карі стръвътеаѣ пекъртат тотъ орашвлъ, рестабілindъ ordinea ші лініштеа. Адвнаѣ солдаціі ші'і консетнаѣ; дп фіне, de лънї; магасінеле ераѣ dескісе, лъкръріле релпчепвте, ші пвшкътъреле дефокъ дпчетасеръ.

Ар крede чінева къ дп мізлокvлъ вnеї апархіе фър сетне, къ тóтъ капітатea de арме дп тъпеле попорвлъї ші але солдаціоръ къ тоатъ беція есалтаціънe дntреціпътъ пріп вестърі ші пвшкътъре, астъ маре пасівне а Гречілоръ, п'аѣ фостъ алте пеферічірі de деплънсъ, de къtъ ачелеа че ле ам аретатъ, пічі алте decordінї, de къtъ ачелеа de карі амъ спвс ші ла карі требве съ адавгъ о черкаре контра касеї діректорвлъї вътілоръ de ла Піреѣ, Българі; алта діректатъ контра вnъї офічіърів пе каре воіаѣ ал фаче съ dea песте тъпіцівнї, ші дп фіне фъртвл комісъ ла Атіна ла вnъ орологіаръ енглесъ каре а къпетат о despътъвіре de 8,000 de драхте; афачере кареле, апоі, а лъсатъ óрекарі дndoіпце дп мълте спіріте.

Скототеле de предареа палатвлъї, de дестрvкціънea грvdініlоръ, de фърареа каілоръ, de предареа фортеї регалї, паѣ пічі вnъ темеіъ.

Се поате афірта къ астъ маре тішкаре національе с'а дndeплініtъ к'о репезічівне електрікъ, къ дпвоіреа апрóпе вніверсале, фър decordіне ші фър пеферічіре серіоасъ.

Вnъ фантъ дествлъ de карактерістікъ de констататъ, ші каре пъ есте датъ ка офічіале, есте къ фvнкціонарії гвернвлъї, дп маї мълте локврі оферindъ а треіа парте din лефіле лор, лі са респвнвс къ ъстъ сакріфічіъ ера de прісосъ din каѣса абvndанціеї фондврілоръ дпкасате.

Дп адеверъ, дебіторіі тесаврвлъї, че, de маї мълцї анї, евітаѣ плата імпосітелоръ, се гръвескъ а вені ші а плъті ретъшіцеле, ші тесаврвлъ централе din Атена а прішітъ dежа дп modвлъ ачеста 150,000 de драхте тръмісе din Калатас вltімвл локъ вnde с'а odіхніtъ Рецеле, ші 45,000 de драхте din Сіра.

Лініснea есте deплінъ, къ тоате астеа о віз етоціvне, прекврсоріъ алъ вnеї фъртvне че пътеа авé граве консечінце, се респvndісе зілеле ачестеа пріп орашіъ асvпра счірії къ міністрії Баваріеї, Франчіеї ші Енглітереї черверъ вербале, апоі пріп Нотъ, репвпереа свптъ сіцілврі а кореспондінцеї секрете а Рецелъї ші а Рецінеї, гвернвл провісоръ а рефъсат ші лініснea п'а фостъ тврвврат.

Нотіце Діверсе.

— Дп Клеж саѣ дптъмплатъ дп 20 Noem. ла doe фаміліі о непорочіре тъпгвітоаре. Доі копіі дп вврстъ de 2—3 анї рътvndъ сінгврі акасъ фър пічі о дпгріжіре, саѣ апропіатъ пré таре de фокvлъ совіі ші прінzмndъ хаінеле лоръ фокъ, аѣ арс астфеліъ de вnвлъ аѣ мврітъ, ерът алтвлъ е тéтъ къ ва перde о тъпъ.

— Се скріе din Віена, къ дпкеіереа сесівнелор сепатвлъї імперіалъ пъ ва вврта дпаінте de 20/8 Декетв.

— „Pest. Naplo“ скріе къ копteле Апопі терце дп каѣса аплапърії ла Віена. Фіъ, зіче пвтітвл жврналъ, ка апланареа съ се факъ пе баza леціlоръ din 1848 ші дп спірітвл адреселоръ „Wr. Post. дпштііпцéзъ, къ копteле Апопі dъче къ сіне посітіве проіекте de міжлочіре, дп каре опініънеле че domпескъ ла партітвл лъї Деак, афлъ депліна консідераре.

— Професорвл Dr. Шофка дп Ніколсвврг пе прогпостічéзъ вn Дечетвре móле – de ва фі тот аша de móле кът а дпчепът апоі ваї de отъ – вn церос Іапваріъ ші din о парте ші Февруаріъ ші о прітъваръ фоарте тімпvріъ фър вртаре de цер.

— „Kol. Köz.“ аре штірі din Аркош дп Харотсекіъ, къ дп пъdвреа Ріка саръ фі ескатъ dвnъ квтретвврвлъ din 18/6 Октом. вnъ інчendіъ свътерапъ дntре Варцеашъ ші Оклandъ, вnde съ се фіе пъскvтъ а крепътвръ de пътжнтъ éрвші дп врта квтретвврвлъї. Zіва свпн къ есе пвтаї фътъ din ачеea крепътвръ, ерът поптеа се ведъ ші разеле спвзеї свптерапее. Пътънтвлъ съ фіе дп прéжта крепътвреї таре скvзvтъ, ші къ de ші мълцї отепі аѣ черчетатъ ачéста мінвне ,тотвші пъ се штіе че арde аколо.

— Дп Вngаріа грасесе маї дп тоате комітателе воала вітелоръ аст фелъ къtъ дп 92 de комвне молпсіте саѣ болпъвітъ din статвлъ вітелоръ de 64524, 18816 віте, ші de ачі аѣ къzvтъ 11031, саѣ съпътошатъ 6601, ші аѣ рътасъ in обсервацівне 1186.

— Дп Сараіево ші дп преціврвл съѣ грасézъ інтре віте о вóлъ періквлоасъ, каре лва карактервлъ сплінеї чеї акvте, дntре каї грасесе тіфос, ші дntре оі воала плътъпілоръ.

— Dвnъ „Sieb. Bot.“ аѣ сосітъ статвтвлъ despre трібvналвлъ de апелацівне дп Сібііъ ла вніверсітатеа національеї съсешті.

— Dintro дпсетнаре а лъї C. S. се вede, къ конкіетареа dietеї трансілване пъ ва маї фі мълт прелвнцітъ ші къ дп врта інформацівнеї асвпра релацівнелоръ імпопвлацівнеї трансілване, а вnвї кометвръ міністеріалъ de статъ, modвлъ de алецере поате адвче фаворітоаре ресвлтате пе баza аплекърії національеї ромвне къtръ констітvцівнea din Февруаріъ.

— „Korunk“ скріе, къ епідеміа вврсатвлъї іа естепсівнї марї дп Ардеалъ, астфеліъ къtъ гвернівлъ рецескъ а demвndатъ реінвакvінареа дп локврiле прітежdіоасе. Дп Клеж аѣ мврітъ de вврсат din 20 Октом. пвнъ дп 22 Noem. 22 de копіі ші 8 отепі крекvці.

— Cronst. Zeit. скріе, къ сътъвтъ ла 2 óре dвnъ атézі, а плекатъ D. Котес локvіторівл din Брашовъ, ші dвnъ че а вісітатъ дп Котлеа сколеле, шіа дndрептатъ дрвмвл къtръ Кохалтъ.

Редактор респвнzетор Ioann Рац. Едітъра ші тіпарівл тіпографіеї dіечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе de doй орї не септемънъ: Жоі'а ші Dомінска. — Препъмерацівнеа сефаче до Сівіїй ла еспедітора фоієї: пе аффаръ ла ч. р. поще, кь бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітаръ. Преціул препъмерацієї пентрь Сівіїй есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентрь провінчіеле din Монархіе пе ан an 8. фл. еар пе о жъмътате de anь 4. фл. в. а. Пентрь прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ an 6. фл. в. а.

Іnceрателе се плътескь пентрь дитжіеа óръ кь 7. кр. ширул кь літере мічі, пентрь а доуа óръ кь 5½ кр. ші пентрь а треіа репецірі кь 3½ кр. в. а.

Nro 96. **ANUL X.**

Сівіїй. 2. Decemvre 1862.

INVITARE LA PRENUMERATIUNE

pentru

„Telegrafulu Românu.“

Cu 1 Ianuariu 1863. pasa „Telegrafulu Românu“ in anulu alu unspredecelea alu vieţiei sale. Editur'a, dupa-ce D. Ioann Ratiu a priimitu alta chiamare, a concrediutu redactiunea D. profesoru Z. Boiu, si spera, ca noulu redactoru se va silí a sustiené numele celu bunu alu acestui diuariu.

Program'a „Telegrafului Românu“ remâne neschimbata. Assemenea esîrea foii sî formatulu eii. In privinti'a ortografiei insa Editur'a, in consimtiu cu Redactiunea, a aflatu de bine, a face acea schimbare, cá „Tel. Rom.“, dupace de câti-va ani incóce au esîtu parte cu litere cirilice, parte cu romane, din 1 Ian. 1863. sa easa intregu cu litere romane. Indemnurile la acésta modificare fura: mai antâiu adoptarea ortografiei statorite de comisiunea filologica din 1860. din partea adunârei generale a „Associatiunei transilvane pentru literatur'a sî cultur'a poporului românu“, prin urmare dara fixarea unei ortografii comune pentru toti Românii din Austri'a; apoi cererea acestei schimbâri din partea atâtoru abonati sî binevoitori ai acestui jurna'u, sî in urma credinti'a aceea destulu de fundata a Editurei sî a Redactiunei, ca „T. R.“ prin intrebuintiarea amenduoru moduriloru de scriere lânga olalta in decursulu mai multoru ani au datu cetitoriloru sei ocasiune de ajunsu, de a se face cunoscuti sî a se familiarisá cu ortografi'a cea nóua, asiá incâtu acésta schimbare ceruta de têmpu nu le póte veni neasteptata, ci dupa o pregatire destulu de lunga.

Pretiulu „Telegrafului Românu“ remâne acelasi: 8 fl. v. a. pe anu, 4 fl. pe jumetate, 2 fl. pe patrariu; pentru Sabiiu pe anu 7 fl, pe jum. 3 fl. 50 xr. pe patrariu 1 fl. 75 xr. v. a; pentru principate sî tieri straine pe anu 12 fl. pe ½ anu 6, pe ¼ anu 3 fl. v. a.

Epistolele de prenumeratiune ne rogâmu sa fia francate, adresele scrise curate sî cetetie, locuinti'a sî dupa impregiurari post'a din urma a abonantelui cu acuratetia, sî afara de numele romanesci sî celelalte numiri (germâne ori magiare) indatinate la oficii.

Editur'a „Telegrafului Romanu.“

Sabiiu in 1 Decemvre.

Poftitu din partea on. Editure a „Telegrafului Romanu“ la redigerea acestei foi, sî petrunsu de adeverulu, ca têmpuri sî impregiurâri straordinare adesea pretindu de-la noi sî jertfe straordinare, mi-am tienutu de datorintia a dá ascultare acestei chiamâri onorifice. Sî asiá amu onóre a me presentá onoratului publicu cetitoru, sî pâna la intarirea de-la inalt. locuri, cá redactoru substitutu alu „Telegrafului Românu.“ Cu câtu cumpanescu mai multu marimea sî multîmea datorintieloru unei Redactiuni, cu atât'a mai multu me convingu despre greutatea sarcinei, ce o iau asupra-mi cu acestu pasu; sî déca cu tóte acestea nu me spariu de ostenelele, ce amu sa intêmpinu, caus'a e de o parte, ca priimescu redactiunea din demnele mâni ale unui predecessoru, precum e D. Ioann Ratiu, de alt'a confidinti'a cea tare, ce o punu in ajutoriulu numerosîloru amici personali, dar mai multu inca amici ai acestui diuariu. „T. R.“ sî de aci nainte va conlucrá, cá in ceialalti 10 ani ai esistintiei sale, d'in tóte poterile, de care dispune, la gigantele edificiu alu luminârei sî prosperârei, materiale sî spirituale, a poporului românu. Elu va predicá, cá sî pan' acum, credinia neclatita câtra P. l. Casa domnitóre, respectu câtra legile sî institutiunile patriei, precum sî câtra organele acelorasi, concordia intre diferitele natiunalitâti sî confessiuni, ce provedinti'a le a asiediatu in patri'a nóstra. Va inaintá dupa potintia tóte adeveratele interesse a le natîunei române sî le va aperá cu tóte armele, ce i le concede legea sî dreptatea. Tabloulu referintieloru politice a le lumei se va nevoí a-lu desemná cu colori catu se va poté mai credintióse, tienendu intre esageratiuni unilaterale calea midilocia; dar in valulu lucrâriloru celoru mari a le natiuniloru europene nu va uitá cu deosebire de patri'a sî de natiunea sea, ci va sacrificá tuturoru referintieloru eii special'a sea ingrijire sî atentiune. Cu deosebire nu va uitá, ca garanti'a unui venitoriu mai bunu, pecâtu la acest'a potu contaptuí mâni sî minti omenesci, este propagarea luminei sciintieloru. este cultur'a. De aceea scólele si invetiamentulu intre Români voru fi obieptu alu celei mai calduróse a lui partiniri.- Eata in câte-va trasuri program'a, ce si-a prefipt'o de-la 'nceputu sî carei'a va remané credintiosu sî de aci nainte „Telegrafulu Romanu.“ Domnedieu sa ne ajute.

Zacharia Boiu.

Sabiiu in 30 Nov. Dîu'a s. Apostolu Andreiu celui antâiu chiamatu, totdeodata sî onomastic'a veneratului nostru Parinte Episcopu Andreiu Baronu de Siagun'a, se serbà la noi, dupa dorinti'a espressa a naltului solemnitaru, in linisce sî tacere. Professorii sî elevii institutului diecesanu se adunara in biseric'a din cetate sî seversîra servitiulu domnedieescu cu rogatiunea din genunchi pentru vieti'a sî bunastarea veneratului Archiereu, care din parte-si petrecà dîu'a acést'a in deplina retragere sî singuratate.

Cele dóua foi germâne de aici „Hermannst. Zeitung“ sî „Siebenbürger Bote“ incependu din 1 Ianuariu 1863. voru esî intr'un'a sub numele: „Hermannstädter Zeitung vereinigt mit dem Siebenbürger Boten“ sub redactiunea d. Enricu Schmidt sî provediatur'a dlui Teodoru Steinhaussen.

De pe Tarnâvi. Presidiulu Comitatului Cetatii de Balta au emisu câtra DD. Judi cercuali urmatorulu ordinu:

N-ro 847.

praes. 1862.

Domnului s. c. l.

Considerandu deplorabil'a stare a Scóleloru Comunali, in care ele dein lips'a intrevenirei energice a Oficiului politicu

se au aflatu in anulu trecutu, si circumstanti'à aceea, ca Comunele gr. catolice si celea gr. orientali nu au pretutindeni incaperile cuvientiose, si invetiatorii nu suntu cum se cade platiti, dein care cause e temere, ca si in anulu acestá va patimí invetiamentulu publicu, aflu cu cale a ve comite urmatória instructiune cu porunca, ca indata se o aduceti in deplinire. —

1.) Domnulu Solgabirau se cerceteze cu de a meruntulu in tóte Comunele, ca inceputusau invetiamentulu publicu ori nu? daca s'a inceputu, umbla toti copiii de scóla dela 6-13 ani ori nu? Cei ce nu umbla, se se duca cu executiune in Scole si parintii se se ped-pseasca cu multe banali in folosulu fondului scolare, ori cu arestu. Spre acestu sfarsîtu Domnulu Solgabirau se ceara dela invetiatori reporturile de septemana, si Domnulu Solgabirau se judece pedepsele cuvientiose in tota septemana. —

Iera unde inca nu s'a inceputu invetiamentulu publicu, acolo Domnulu Solgabirau se provoce Comunele confesionale, cá in terminu de 8 dîle se incépa invetiamentulu publicu, ca altu feliu Comun'a se va pedepsi dupa celea dein taiu 8 dîle cu 25. fl., dupa alte 8. dîle cu 50 fl., dupa atrei'a cu un'a suta in folosulu scóleloru centrali. —

2.) Acolo, unde Comunele besericesci nu au Case de Scóle, Domnulu Solgabirau se provóce Comu'a a luá o Casa destulu de acomodata pentru scóla in chiria pe anulu curente; iera de nu va face ast'a Comun'a de buna voia, dupa 8 dile D. Solgabirau se ia o casa cu chiria pe contulu Comunei, si Contractulu se-lu tramita in coce. —

Totu deodata inse Domnulu Solgabirau vă ingrigí, cá zidirea casei scolare indata se se puna in lucrare, pazindu principiulu confesionalu. —

3.) Acolo. unde in Comun'a scolare inca nu sau sistemisatu unu salariu permanentu si indestulitoriu, cá sa póta subsistá unu dascalu pe anulu intregu,- acolo domnulu Solgabireu va esî la faci'a locului si va asigurá unu salariu cuviinciosu, eara protocolulu se se tramita in cóce spre hotarire. — Pana atunci'a se se tiena de cinosura, ca unde nu se afla salarie sistemisate mai bine, se se indetoreze Comun'a a redicá pe sam'a invetiatoriului dela fiacare gasda possessionata, de are copilu de Scola au nu are, unu minimum de o ferdela bucate, sî 40 cr. bani gat'a,- quartiru sî lemnele cuviincióse, éra dela cei nepossessionati numai 40 cr. in bani gat'a, fora bucate, dela veduve pe jumetate. —

4.) Unde Comunele bisericesci suntu prea mici, cá se se póta tienea unu dascalu, acolo se se grigiasa, cá aceasta Comuna se se inscoleze in scól'a cea mai de aprópe. —

5.) Unde Comun'a nu are dascalu sistemisatu dela ordinariatulu episcopalu competente, acolo sese iea de Comuna unulu provisoriu, dar totu deodata D. Solgabirau se require pre Domnulu Protopopu, cá se aiba grigia de a sistemisá dascalu cuvientiosu. —

6.) In tóte operatiunile acéstea se ve intielegeti cu Domnii Protopopi si se tieneti principiulu confesiunale, cá se nu dati Episcopateloru ansa de reclamatiuni. —

Despre tóte aceste punete sa-mi tramiteti reportu periodicu la sfarsîtulu fie carei luni, si acestu Circulare se-lu impartasîti la fia care Comuna in copia. —

Dein presidiulu Comitatului Cetatei de Balta.
Dsmartinu 10 Septembre 1862.

P u s c a r i u m. p.

B r a s i o v u. Dupa „Kr. Z.“ D. Procomite alu natiunei sasesci, Conradu Schmidt. dupa petrecere de 6 dîle in Brasiovu a plecatu in 6 Dec. (24 Nov.) spre Rupea (Cuhalmu), unde va ajunge in 25 Nov. pe la amiadi. Astadi va merge calatori'a pan' la Siercai'a; in Cotlea va visitá Ill. Sea scólele. Tóta administratiunea, in generalu sî in parte, a fostu cercetata cu acuratetie sî atentiune. Ingrijire deosebita au aretatu d. Procomite pentru scólele evangelice din Brasiovu, cercetându tote clasele elementare, populare sî reale, apoi a le gimnasiului de josu sî de susu, a le seminariului, a le scóleloru de fetitie, chiaru si scól'a de lucru a fetitieloru, sî intrebându cu multa cunoscintia pedagogica pre scolarii diferiteloru despartieminte. —

C l u s i u. Dupa o depesia telegrafica din 7 Dec. (25 Nov.) a lui „Botschafter“ ból'a D. Vicepresiedinte de Cosm'a merge totu spre mai reu.

Хацегъ ,лн 26 Noiemвре. D. Алексіе Попѣа, фостълъ Канчеларіѣ аблікъ. а ръносатъ ,лн вжрстъ de 88 de anї ,лн Biena ,лн 28 Noemвре n., de вnde фвсе adвcъ ,лн Фъркъdinъ, ші ашезатъ ,лн кріпта фаміліеї ,лн 6 Декемвре n.

Тотъ ,лн zisa ачеаста cocindъ кондвктълъ ,лн Хацегъ, фвсе ,лнтімпінатъ de кътръ четъценії ші Маџістратълъ de ачі кв тотъ онóрea, вnde Протопопълъ гр. opient. I. Рац дескопері прін кввінте скврте M. Сале D-лві B. Попѣа. Фрателві ръносатълві, долівлъ, din каре іаъ парте четъценії Хацегълві ла мóртea ръносатълві. Слъжба фънебралъ с'а севършітъ ,лн Фъркъdinъ de кътръ чінчї преоцї: doї romano - ші треї грекокатолічї, свнтъ кондвчереа DD. Dорго, Плебанъ, ші П. Попъ, Вікаріъ.

U n g a r i'a. Dupa o scire oficiósa a „Pressei“ din Vien'a dto 26 Nov. vacant'a Episcopia greco-unita din Oradea mare s'a concrediutu Vicarului generalu capitularu sî Canonicului de acolo, Iosifu de Papp-Szilágyi.

Lui „Orszag“ i se scrie din Tranni'a: ca intre pregatirile de diet'a transsilvana aru vení a se numerá sî aceea, ca dóuadieci, ba dór treidieci de Români aru fi proieptati pentru radicarea la baronate ori comitiate, de óre ce dupa art. 11 1791., pentru de a poté portá unu oficiu regescu, aru trebuí sa fia cine-va „ex potiori nobilitate“ (din nobilimea mai nalta) sî investitu „sufficienti possessorio“ (cu possessiune destula).- Nóua fia-ne iertatu, a face la acésta noutate semnulu intrebârei.

T i m i s i ó r' a in 24 Nov. Locutînatorulu Ungariei a ordinatu in Comitatulu Timisiului incontr'a omorului, lotriei sî taciunariei dreptulu stataru.

P e s t' a 25 N o e m b r e 1862.

In „Telegrafulu Romanu“ la Nr. 86 a. c. s'a reprodusu unu Articulu d'in diuariulu „Reforma“, in care Articulu s'a publicatu sub numele D. Georgiu A. Poenariu invinovatieri grele in contr'a D. Emanuilu Gojdu, fostulu Conte supremu in Carasiu, si in contr'a D. Teodoru Serbu Administratorulu Comitatului aceluiasi; si fiindu ca D. Georgiu A. Poenariu e fórte reu informatu, ear' de alta parte Domni'a S'a, care, precumu se vede, nu cunósce cursulu guvernarii in Ungari'a, a publicatu fapte neintemplate si n'a pusu in cumpana cele intemplate; sa'mi fie si mie ertatu a scrie in interesulu adeverului unele observari si desluciri.

Prin Diplom'a Imperatésca d'in 20 Octombre an. 1860 si prin préinaltulu biletu alu Maiestatii S'ale, indreptata catra fostulu atunci Cancelariulu de curte Baronulu de Vay s'a prescrisu oficiositatea limbei magi re la tóte jurisdictiunele in Ungari'a, sî dupa ce ne ajunse fatalitatea aceea, de Banatulu nu putú remané Districtu pentru sine, ci s'a intrupatu cu Ungari'a, dupa ce dorulu natiunei române sî protestulu in contr'a incorporârii Banatului facutu in senatulu imperialu la 1860 (prin D. A. Mocioni. R.) au devenitu victim'a intereseloru magiare, s'a estinsu oficiositatea limbei magiare sî peste Banatu, ear' nationalitatiloru nemagiare le remase numai aceea mangâiere, ca esibitele se voru deslucí in limb'a esibitului, ca afacerile comunale sî corespondintiele cu comunele nemagiare voru decurge in limb'a poporului, sî- - Romaniloru d'in Banatu li s'a mai facutu sî aceea sperantia, ca ii voru sa capete amploiati d'in sangele seu.

Sa vedemu inainte de tóte, cumu s'a respectatu cuventulu Maiestatii S'ale in privinti'a amploiatîloru de sange românu. Pentru anesarea unui teritoriu românu pentru Banatu, fara privire la Aradu, Bihoru, Satu Mare sî la Marmati'a capataramu la Tabul'a Regio Judecatoriâ (Apelatoriu Instantia II.) unu Referentu in persón'a Domnului Serbu! Punctum!!

La Cancelaria, unde nici pana adi nu s'a donumitu ver unu Românu, sî la Septemviratu (Instanti'a III.) nu s'a aplicatu sub Guvernulu d'atunci nici unu românu, si pentru ce nu? pentru ca, precumu le place unor'a a-si bate jocu de Români - d'intre români n'au fostu amploiatî 'nainte de 1848 la Dicasteriile Ungariei, sî consecuinti'a dreptului istoricu aduce cu sine, cá interesele române sî acum'a sa fie ignorate. Astufeliu s'a respectatu cuventulu Maietatei Sale, ér' Banatulu s'a anecsatu inainte de ce a primitu D. Gojdu guvernarea Comitatului, sî fiindu ca D. Gojdu de multu a resignatu de demnitatea amintita, sî a lâsatu ocasiune pentru altii, carii sa póta mai multu folosí

in politic'a natiunala, de càtu a potutu Domni'a S'a – sî dupa ce prea onorat'a redactiune prin urmatórea indreptare facuta la cuvintele D. Georgiu A. Poenariu: „Omulu nu se póte judecá d'in o fapta, nici numai dupa nume,“– D. Gojdu, ori cumu a fostu purtarea lui d'atunci, a fostu totu deun'a Românu sî vá fi Românu pana va muri, *) a facutu deslucirea de lipsa: sa vedemu, cumu sta lucrulu cu D. Teodoru Serbu Administratorulu Comitatului Carasiu, respective sucesorulu Dlui Gojdu.

Domnulu Serbu a primitu conducerea Comitatului in unu timpu greu, sub unu guvernu, ce lucrá cu putere absoluta. Deci Domniloru sî fratiloru, cine póte pretinde dela amploiatii esecutivi ai guvernului acelui asi, dela unu Conte séu Administratoru de Comitatu, cà fara sa ascepte ocasiune mai favoritóre, sa introduca de sine oficiositatea limbei romane in contr'a Diplomei sî Biletului Imperatescu.

Domnulu Serbu cá amploiatu sub unu guvernu esceptionaul, a facutu tóte, ce a potutu face; a facutu de esibitele nemagiare sa se deslucésa in limb'a esibitului, precumu sî aceea, de afacerile comunale se pertrapteaza in limb'a poporului sî corespundintiele cu comunele române decurgu in limb'a comuneloru; – din care folosu, d'in care dulcétia nationala, fratii nostri d'in cele alte Comitate nici pana adî nu mai potu gustá, ma la toti ne e cunoscutu, ca esibitele romane nici ca se aceptéza pela tribunale comitateloru romane, ci se reindrumezu, pentru ca suntu scrise in limba straina. Limba straina Domniloru sî fratîloru!! astufeliu se pretiuesce limb'a romana, unde nu e Administratorulu romanu.— Sa vedemu mai departe faptele Dlui Serbu. Domni'a S'a a republicatu Diplom'a sî Biletulu Imperatescu, n'a opritu nici pre unu amploiatu sa nu functioneze in limb'a romana sî pentru relatiuni romane pe nime n'a suparatu. A esoperatu libertate pentru adunâri de Comitatu, unde Romanii mai totî au consultatu in limb'a materna, fara sa le fie pusu D. Administratoru ver o pedeca, ce dóra instructiunea aceea cunoscuta aru fi pretinsu dela Domni' S'a.

Asiá dara, déca pelanga tóte faptele acéste a scapatatu oficiositatea limbei romnne in Carasiu, ori sî cine póte vedé, ca scapatarea acést'a n'a devenitu dela D. Administratoru, ci a debuitu sa vina dela unu locu mai inaltu decatu Administratur'a Comitatului, sî cumca restringerea oficiositatii limbei romane, care restringere, fiindu ca Maiestatea S'a a enunciatu egal'a indreptatiere pentru tóte nationalitatile, debue sa incete,– a devenitu d'in unu locu mai inaltu, sî ancâ a devenitu in unu timpu, candu D. Administratoru, fiindu prin o calatoria indepartatu, n'a pututu sa ne representeze.

Dar' sa vedemu, cumu a plinitu datorinti'a s'a D. Serbu cá Romanu sî la compunerea Magistratului comitatensu. Sî'n privinti'a acést'a sa vorbésca urmatórele denumiri! Vice-Contele primariu, notariu, fiscalu, ingenieru, perceptoriu– totî primari, trei pretori primari, anteiulu asesoru la Sedria, archivariulu primariu, toti suntu Romani, si nici ca sa aretatu de competentu ver unu Romanu cualificatu, pre care D. Administratoru nu laru fi denumitu, precumu bine ni e cunoscutu, ca avangiarea D. Maranescu la trepta' de Asesoru la tribunalu, sî denumirea Dlui Hatiegu de Notariu, precumu sî alta denumire de protocolistu, nu demultu s'a intemplatu, pentru care fapte debue sa ne descoperimu multiemirea nóstra catra D. Administratoru.

Da sa privimu sî la meritele familiare ale Dlui Serbu. Sociea Domniei Sale nu e Romana nascuta séu crescuta, sî totusi sta in fruntea unei Reuniuni spre ajutoriulu studintiloru romani, in carea privintia sî D. Georgiu A. Poenariu si'a dechiaratu respectulu seu. Óre nu e sî fapt'a acésta meritulu Dlui Serbu, carele a sciutu deobligá pe Sociea S'a la amóre catra natiunea romana, sî care sî intre natiuni straine a crescutu baetii sei de romani invapaeti pentru binele natiunei nóstre.

Din contra debue sa scimu, ca in contra ver unei dispusetiuni silnice, carea d'in partea Dlui Administratoru nici candu nu s'a facutu, nici unu protestu nu s'a intemplatu, nici ca a fostu pentru ce sa se intemple; debue sa scimu, ca ajutoriulu de Cavaleria dela Timisiór'a pentru introducerea ver unei dispositiuni silnice nu e lucru adeveratu.

Din aceste se vede, ca D. Georgiu A. Poenariu sta in legatura cu astufeliu de informatori, carii supera natiunea nóstra, cea destulu de suparata prin scriere despre intemplarea lucruriloru neintemplate, prin ignorarea celoru intemplate, sî prin vatamarea barbatiloru nostri aplicati in demnitatile de statu,– carii, Domne! rari sî putieni suntu.

Dixi sine ira et studio, sî eu vorscu a crede, ca de aru cunósce D. Georgiu Poenariu pe D. Gojdu sî pe D. Serbu, de aru cunósce Domni'a S'a starea Romaniloru din Ungari'a, anume acelor'a d'in Timisiu, Torontalu, Aradu, Biharu, Satu Mare sî Marmati'a, fara sa privimu la Cianadu, Bichisiu si Ugocia, de s'aru fi pusu Domnia Sa in legatura cu informatori mai iubitori de adeveru, atunci D. Georgiu A. Poenariu aru fi intrebatu de informatorii sei: Fratiloru! ce ati facutu voi pentru binele natiunei romane, de cutezati a strigá in contr'a barbatiloru acelor'a, cari totu deun'a au stralucitu cà sórele naintea Natiunei romane. M.

P e s t' a in 3 Decemvre 1862.

(M. B.) „Pesti Napló“ in numerulu seu de ieri si-a luatu ostenéla a comunicá din „Concordia“ scirea despre numerositatea tinerimei nóstre la Universitatea de aice, sî dice, cà se 'mbucura fórte tare, candu póte salutá pre romani pe terenulu propasirei in cultura, pentruca numai ast'a e calea, pe carea plecandu, diferitele natiuni din tiéra voru poté innaintá catra scopulu comune, adeca: fericirea patriei.

Totusi 'si esprima parerea de reu, de ce tenerii nostrii mai desu cercetéza drepturile, decâtu alte sciintie, prin cari ar' poté folosî mai multu natiunii sî patriei; câci daca vomu fi toti advocati sî doctori de drepturi, atunci chiamarea cea mai frumósa, carier'a juridica, se dejosesce sî se preface in mediu-locu de a scapá de fóme,– ba servesce numai spre ajungerea unoru scopuri politice; deci i-ar' mai placé, daca „Concordia“ i-ar' poté aretá o multime de teneri romani ascultatori de medicina, politecnica, economie, negutiatórie etc., pentruca prin aceste mai multu ar poté folosi binelui publicu.

Mie 'mi pare bine totdéun'a, candu jurnalistic'a straina, de si nu se ocupa prémultu cu causele nóstre proprie, dar' celu putienu iéu cunoscintia despre fapte, a câroru esistintia nu se póte negá séu nemicí; insa tactulu, manier'a, observarile, ce ni le facu la comunicarea cutâroru fapte implinite, nici decâtu nu-mi place, pentruca acele de multe ori suntu fara nici unu temeiu, fara vreo judecata seriósa.

Nu credu, cà pre „P. N.“ la condusu convingerea curata sî judecat'a seriósa, candu dice, ca: daca se voru inmultí juristii, carier'a acésta se dejosesce, sî se preface de mediu-locu spre a scapá de fóme, sî a innaintá cutari scopuri politice.

Bine cà o tiéra séu natiune numai atunci se póte dice fericita in deplinu, daca aceea are avere spirituale sî materiale, un'a fara alt'a nu póte formá o intregitate; insa nu e dreptu ceea ce o dice „P. N.“ despre inmultirea barbatiloru inteligenti sî priceputi in drepturi,– pentruca esperinti'a ni aréta chiaru contrariulu. Uitati-ve d. e. numai la universitatea de Pest'a, numerulu tenerimei magiare trece peste 800! Intru adeveru e o suma fórte frumósa; insa intrebu: óre acestia numai ca se scape de fóme, séu ca se-i póta intrebuintiá cineva spre scopuri politice, 'si alésera carier'a juridica? séu dejosesce – se starea unui barbatu versatu in drepturi, daca sciintiele acele voru fi cercetate de o multime de teneri iubitori de sciintie serióse? sufere ceva tiér'a, natiunea, daca din sinulu ei se alegu ómeni cu sciintia sî cunoscintia larga pe terenulu acel'a, unde este lips'a cea mai mare de densii?! daca o natiune, spre a poté fi fericita, inca nu si-a procuratu factorii cei mai puternici, adeca averea spirituale sî materiale, eu cugetu cà e mai cu scopu a-sî cascigá mai nainte tesauru spirituale, barbati intielepti sî culti, carii sê fie invetiatorii poporului intru cascigarea factorului celuia-laltu,– a averii materiali. Noi avemu lipsa mare, fórte mare de barbati intieleginti, cá natiunea se fie innaltiata la demnitatea sa cuvenita, sê o conduca pe calea cea adeverata, sê scóta pre poporu din intunereculu, in care diace fara vin'a sa, sî ce e mai de frunte, se castige sî se apere cu credintia drepturile poporului, din alu carui sînu s'au innaltiatu sî ei. O tiéra, o natiune insadaru va fi avuta fara barbati intielepti sî ingeniosi, carii sê-i castige renume,– póte avé natiunea maestri, economi séu sî alti ómeni de specialitate,– tóte-su indesiertu, daca nu stau in fruntea loru barbati culti, invetiati sî mediu-locitori ai legiloru sî institutiuniloru salutarie atâtu pentru persóne private, câtu sî pentru innaintarea binelui publicu. Inteligenti'a unui poporu e guvernatoriulu nâii, carea fara guvernatoriu va anotá d'alature cu poterea rapitóre a fluviului. (Va urmá.)

*) Noi scimu sî alte multe merite ale Dlui Gojdu; intre altele multi tineri români s'au fericitu prin elu, sî elu unicu au inaltiatu glasulu seu cu logica puternica in cas'a magnatiloru la diet'a din 1861. spre aperarea interesceloru natiunei sale române. R.)

Croati'a. Dupacum se scrie „Loidului Pestanu“, trei comitate s'au dechiaratu in congregatiunile sale generale cu votu unanimu, cá sa se róge Maiestatea Sea Imperatulu prin representatiuni pentru câtu mai urgintea conchiamare a dietei pentru Croatîa sî Slavoni'a, „spre a se regulá odata in modu definitivu referintiele sî cestiunele drepturiloru de statu.“ Precumu se prevede, sî Comitatulu Zagrabiei in cea mai de aprópe adunare generala a sea va face aceleasi propuneri.

Bucovin'a. Pentru diet'a tierei, ce are a se aduná, se prelucra multe proiepte sî relatiuni. Salutâmu cu bucuria intre aceste proiepte sî dóua, care tîntescu la 'mbunatatîrea stârei materiale a preotîmei greco-orientale.

Vien'a. Comissiunea din Ministeriulu belicu lucra la proieptulu casei ablegatiloru. in urm'a carui'a s'aru crutiá in administratiunea militara 5—6 milióne fl. pe anu.

Principatele române unite.

Dupa o depesia telegrafica a „Pressei“ datata din Bucuresci 25 Nov., armele oprite s'au recunoscutu a fi proprietate a Principelui Serbiei. In casulu acest'a sequestrarea loru aici se refusa sî se concede transportarea loru. Se dîce, ca Pórt'a va sa dea protestu la poterile cele mai incontr'a depositeloru celoru straordinare de arme, ce s'aru aflá in principate.

Lui „Botschafter“ din Vien'a i se scrie din Londr'a, ca scirea despre acestu transportu de arme prin Romani'a a produsu in guvernulu englesescu sensatiune cu atât'a mai neplacuta, câci se arata pan' la evidintia, ca Russi'a insasi tramite din fabricele sî magasinele sale proprii aceste arme la Serbi'a, sî ca principele Cus'a inca a luatu parte la acestu planu. Se crede tare, continua corespondinti'a amintita, ca Lordulu Russell va tramite la Petropole o nota fórte categorica, in carea va accentua, ca acésta intreprindere acum, dupace d'abia succesese unu felu de impacare in tierile dunarene, prea lesne póte marí diferintiele intre Russi'a sî Engliter'a, — diferinti'a, care s'au escatu din caus'a Greciei. Dar cu deosebire se crede, ca va trage la respundere seriósa gubernulu englesu pre principele Cus'a pentru vatemarea neutralitâtii, la carea suntu oblegate principatele prin tractate. —

Se scie, ca procederea guvernului romanescu prin multe acturi a vatematu fara sfieala simtiulu de dreptate sî de autonomia alu Moldaviei sî ca 'n cele din urma alegatorii din Moldavi'a, chiamându atentiunea deputatiloru asupr'a tristei stâri a principateloru de-la unire 'ncóce: asupr'a decadintiei finantieloru, a crescerei datorieloru statului, a neregularitâtii bugetului, a urcarei contributiunei, a deplorabilei stâri a justitiei sî a administratiunei, a desolârei scóleloru, a disordinei in trebile bisericesci, le aducu aminte, ca uniunea acést'a (a Moldaviei cu Romani'a) e numai provisoria, adica pâna va trai prine. Cus'a. „Romanulu“ in acésta privintia esprime prea bine si 'n modu petrundiatoru simtiemintele sale patriotice; sî fiindca aceste simtieminte suntu sî a le nóstre, reproducemu acî unu pasagiu din N. 330 sî 331. alu acestui dîuariu.

Iata-lu! „Rogâmu dar, conjurâmu pre toti Românii, alegatori, deputati sî ministri, de ori ce opiniuni politice aru fi, sa fia mai presusu de tóte Români, adica sa se 'ntrunésca toti pe terênulu natiunale sî sa lucreze pentru consolidarea natiunalitatii nóstre.

In acestu punctu n'aru trebui cea mai mica divisiune. Ori de ce opiniune politica aru fi cine-va, trebuie sa-si assigure mai antâiu natiunalitatea sa, tiér'a sa, cá sa póta apoi lucrá pentru punerea in lucrare a opiniuniloru sale politice. Sa luâmu de esemplu aristocrati'a englesa, prussiana, magiara, sî vomu vedé, cum pe terenulu propriu natiunale, candu este vorb'a pentru marirea sî assigurarea natiunala, suntu toti in fruntea sacrificieloru.

Sa 'ntielegemu in sfersîtu, ca de nu vom avé o patria a nóstra, cei cari se credu ca suntu sî voru a fi mai mari ai Româniloru, voru fi slugile sî argatii strainiloru; sî esemplele Poloniei, Galitiei sî chiaru alu Bucovinei suntu ací, cá sa ne arete, ce astépta pre toti aceia, cari nu punu consolidarea natiunalitatii, tari'a sî mari'a ei mai presusu de totu.

Suferintiele Moldaviei suntu mari; suferintiele Munteniei suntu mai aceleasi; sa punemu dar indata in lucrare descentralisarea sî dreptatea; sa ne 'ntrunimu inca cu totii, pentru de a regulá finantiele sî a ne face o adeverata armata de uperare; sa deschidemu câile prosperitatii comerciului sî agriculturei; sa legâmu interessele unoru natiunalitâti si ale unoru guverne de interessele nóstre commerciali sî natiunali, si atunci nici o potere omenésca nu va mai poté deslipí ceea-ce Domnedieu a intrunitu, si Romani'a va fi ceea ce este imperiosu silita a fi, seau — a peri.“

Itali'a. Dupa depesie telegrafice din Turinu dto 25 sî 26 Nov. Farini a'mpiegatu cabinetulu celu nou; elu ia presiedinti'a ministeriala, Pasolini portefoliulu esterióreloru, Peruzzi alu interióreloru, Minghetti finantiele, Menabrea cladirile publice. Rovere ministeriulu belicu. Pisanelli alu justitiei, Amari alu cultului sî Ricci alu marinei.

Greci'a. Faim'a, ca Engliter'a va refusá alegerea printiului Alfredu la tronulu regescu alu Greciei, se adeverésce, cu acelu adausu, ca Engliter'a, stându pe terenulu tractatului din 1832., cere cá o consecuintia din acelu tractatu, a nu intrá in candidatura vreunu membru alu dinastiei francese ori russe, sî ca asiá dara Engliter'a recunósce sî acumu vliditatea dreptului casei bavarese la tronulu Greciei. Se póte, cá de óre ce Franci'a in privinti'a acestei cause e de alta parere, recunoscendu in fapta dreptulu revolutiunei grecesci, sa vina in coliziune cá acea cu Engliter'a, incâtu nodulu sa remâna a-lu taiá sabi'a.— Dupa unu telegramu alu „Pressei“ din 5 Dec. (23 Nov.) s'a'nceputu in Atin'a, capital'a Greciei, votarea generala pentru regele. Pan' atunci se dedusera 2500 voturi, sî tóte pentru printiulu Alfredu, a carui alegere se ia cá sigura. Guveruulu provisoriu face unu imprumutu de 6 milióne de drachme.

La popularisarea numelui printiului Alfredu in poporulu grecescu pe lânga Lordulu Palmerston a contribuitu multu generalulu garibaldianu Eber, care dela erumperea revolutiunei petrece aici cá corespundinte alu „Temsei“ si a facutu Greciloru, respective membriloru guvernului provisoriu, servitie mari prin convorbirile sî scrierile sale. —

Mr. 60—1 **Insciintiare.**

SAVU LOBONTIU,

fostu arendatoru de mai multi ani alu „curtii Mediasului“ in Sabiiu, are onóre a aduce la cunoscintia publica, ca mutându-se acum in casele sale proprii (strad'a macelariloru Nr. 18), va continuá priimirea de óspeti in case bune de pasagiri (dar fâra cai sî trasuri), sî se recomânda on. publicu calatoru spre cercetare binevoitóre pe lânga assecurarea de bucate sî beuturi bune, servitiu promptu sî pretiuri moderate. —

Corespundintia.

Ceneda. S'a facutu ce s'a potutu.

Redactor respunzetor **Ioann Pap**, свѣститѣлъ прин Захарiѣ Боiѳ. Editora ши типарiѣлъ типографiеi дiецезане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doй орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїунea сефаче ла Сібіїй ла еспедітъра фоіеї: пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціюл препъмерацієї пентръ Сібіїй есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъмътате de ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ан 8. фл. сар пе о жъмътате de анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дінтъіеа оръ къ 7. кр. мірюл къ літере мічї, пентръ а доза оръ къ 6½ кр. ші пентръ а треіа репецїре къ 3½ кр. в. а.

Nro 97. ANUL X.

Сібіїй. 6. Decemвре 1862.

INVITARE LA PRENUMERATIUNE

pentru

„Telegrafulu Românu.“

Cu 1 Ianuariu 1863. pasa „Telegrafulu Românu“ in anulu alu unspredieceleа alu viietiei sale. Editur'a, dupa-ce D. Ioann Ratiu a priimitu alta chiamare, a concrediutu redactiunea D. profesoru Z. Boiu, si spera, ca noulu redactoru se va sili a sustiené numele celu bunu alu acestui diuariu.

Program'a „Telegrafului Românu“ remâne neschimbata. Assemenea esîrea foii sî formatulu eii. In privinti'a ortografiei insa Editur'a, in consimtiu cu Redactiunea, a aflatu de bine, a face acea schimbare, cá „Tel. Rom.“, dupace de câti-va ani incóce au esîtu parte cu litere cirilice, parte cu romane, din 1 Ian. 1863. sa easa intregu cu litere romane. Indemnurile la acésta modificare fura: mai antâiu adoptarea ortografiei statorite de comisiunea filologica din 1860. din partea adunârei generale a „Associatiunei transilvane pentru literatur'a sî cultur'a poporului românu“, prin urmare dara fixarea unei ortografii comune pentru toti Românii din Austri'a; apoi cererea acestei schimbâri din partea atâtoru abonati sî binevoitori ai acestui jurnalu, sî in urma credinti'a aceea destulu de fundata a Editurei sî a Redactiunei, ca „T. R.“ prin intrebuintiarea amenduoru moduriloru de scriere lânga olalta in decursulu mai multoru ani au datu cetitoriloru sei ocasiune de ajunsu, de a se face cunoscuti sî a se familiarisá cu ortografii'a cea nóua, asiá incâtu acésta schimbare ceruta de têmpu nu le póte veni neasteptata, ci dupa o pregatire destulu de lunga.

Pretiulu „Telegrafului Românu“ remâne acelasi: 8 fi. v. a. pe anu, 4 fi. pe jumetate, 2 fi. pe patrariu; pentru Sabiiu pe anu 7 fi, pe jum. 3 fi. 50 xr. pe patrariu 1 fi. 75 xr. v. a; pentru principate sî tieri straine pe anu 12 fi. pe ½ anu 6, pe ¼ anu 3 fi. v. a.

Epistolele de prenumeratiune ne rogâmu sa fia francate, adresele scrise curate sî cetetie, locuinti'a sî dupa impregiurari post'a din urma a abonantelui cu acuratetia, sî afara de numele romanesci sî celelalte numiri (germâne ori magiare) indatinate la oficii.

Editur'a „Telegrafului Romanu.“

Sabiiu in 4 Dec. De-la o mâna stimabila ni se tramise actulu urmatoru, care pentru insemnatatea lui in mai multe privintie – lu impartasîmu acî in tóta estensiunea.

Traducere.

Representatiune

in caus'a scóleloru popurale romane resaritene prin Ill. Sa Dlu Teodoru Serbu Administratorulu Comitatului Carasiu.

Inaltu Consiliu ung. reg. de locotenintia!

Cu provocare la gratiosulu intimatu din 15 Ian. 1862. Nrulu 67,343, cu care s'a edatu in copia ordinatiunea innalta a in. consiliu ung. reg. de locotenintia cu datulu si numerulu citatu, si adresata catra episcopii g. n. u. ai Baciului, Timisórei si Versietiului referatóre la asidiarea scóleloru popurale g. n. u. sub juredictiunea diecesana, respective sub Cleru, — am onóre cu reverintia umilita a relatiuná, cumca ordinatiunea susu citata din destulu si fara amanare s'a publicatu tuturoru supremi si subjudi comitatensi, si prin acestia, tuturoru comuneloru g. n. u. pentru cinosura si efeptuare, — dara privindu la resultatulu castigatu pe bas'a tienórii relatiuniloru incurse despre efeptuarea intimatului gratiosu, indresnescu a asterne urmatórele umilite observatiuni. —

Subordinarea Scóleloru popurale g. n. u. de natiunalitatea romana sub juredictiunea diecesana, si preste totu sub cleru, dupa relatiunele oficióse alaturate sub ./. a respectiviloru judi a produsu o impresiune fórte nefavorabila asupr'a poporului romanu, si deosebi asupra inteligintiei lui, — si folosîndume de motivi'e aduse in relatiuni, asemene si de protestulu, respective rogarea aceloru 14 Comune romane din cerculu Muresiului, de sub 2). precumu si de estrasulu din protocolulu adunarii diregatoriloru Comitatensi tienuta in 7 si 8 Aug. a. c. Nrulu 66. si alaturatu sub 3). sum silitu in interesulu deslucirii causei, a referá urmatórele. —

Caderea Scóleloru popurale romane de legea resariténa sub cleru, a casiunatu o impresiune fórte rea asupr'a poporului romanu, si anume:

Pentru acele referintie familiare. ce esista adeseori intra invetiatori si preoti, séu intra locuitorii cu influintia in comuna, de óre ce dupa esperinti'a de pana acuma e certu, ca intra invetiatorii si preotii de legea resariténa au fostu frecaturi ne'ncetate, si aceste devenira de objectulu atâtoru investigatiuni; deórece preotii voindu a se privi de o clasa cu rangu mai innaltu, si a face cá invetiatorii acésta se-o simtiésca, preotii pentru indejosarea acestora in adeveru si facura multe; dar' cu atâta mai tare e de a se esperie acést'a, dela introducerea directiunii scolare mai noue, caci preotii fiindu inzestrati cu conducerea subalterna scolara — cu esceptiune mica altmintre fórte laudabila — pretindu terairea pe fóle a invetiatoriloru in naintea loru, si in câtu acésta nu s'ar intemplá intr'unu modu servilu, — intrigéza in fórte multe locuri pentru depunerea invetiatoriloru din diregatoria. —

Acést'a o preajuta si acele imprejurari, ca fiindu preotii

resaritenî casatoriti, si dandu de regula feiele loru, séu alte rudenii femeine dupa invetiatori, cérca tóte caile, cá acestia se se denumiasca in Comuna, si fórte adeseori luandu in gone pe invetiatorii cei mai buni, si lucrandu numai pentru interesulu familiaru, nu numai ca negrigescu cultivarea tinerimii, mâ, o si impedeca; si inmultirea acestoru casuri pré tare s'a usioratu acuma, candu inspectorulu de scóla in Comuna e preotulu, — in cercu e protopopulu, carele nu numai e inspectoru cercualu, dar preste totu si cá membrulu consistoriului diecesanu, de regula promovéza planurile preotîloru spre stricarea invetiatoríloru; de crece e certu, cà, antipati'a mare, ce domnesce din timpii vechi intra clasele invetiatoriloru si preotiloru, mai alesu acuma, candu clas'a invetiatoriloru asia de strinsu s'a pusu sub cleru, a ajunsu nesuferibila, asia pentru religiune, precum pentru linistea locuitoriloru tierei. —

(Va urmá).

Sabiiu in 4 Dec. Ven. Ordinariatu Eppescu de aici tramise celoru arsi din Gur'a Riului (lânga Sabiiu) sî din Beiusiu (in Ungari'a) colectele adunate in urm'a circulariului eppescu din dieces'a orient. din Tranni'a in suma de 800 fl. v. a. impartindu-le in dóua pârti egale sî adressându ajutoriulu pentru Gur'a Riului la Presidiulu magistratualu din Sabiiu, er' celu pentru Beiusiu catra Comitetulu formatu acolo spre scopulu ajutorintiei celoru nenorociti. Amu dorí sa audîmu sî din cele'alte diecese romanesci assemenea sciri imbucuratóre. —

Събіішъ дн 4 Дек. Дintre дntжmплăріле din септетъна ачéстă авемъ de a дnpeцiстра тріста повелъ, къ клерăл гр. opienталъ din Трансілваніа a пierdътъ внъ метвръ стімабілъ. П. Протопопъ алъ Албеї de сасъ mi Парохъ алъ Палошълвї, Ніколаъ Геажа, репосъ дn 24 Noiemвре dвнъ o бóлъ дndелвнгатъ de 3½ лвні дn вжрстъ de 62 anї. Репосатъл a пreoцітъ 42 anї, eap demnitatea протопресвітераль oa портатъ 29 anї; aша dap aъ фостъ внъл din чеї mai ветрънї бървацї aї клерълвї. Ла мортжитъл лвї плънце ведъна пreoтеасъ къ 5 прънчї, парте дnкъ нематврї mi прin шкóле, къpopa репосатъл пвцinъ лi a лъсатъ mai мълтъ, декът пътеле сеъ челъ бънъ mi мжнгъiarea: „Сивпецї Есчеленцiei Сале, къ ла чеасъл морцїi am пъсъ мънiле дnсвсъ mi i-am мълцемітъ de тóтъ бънъвоinца, че aъ аретатъ къtpъ mine, mi de фачеріле de вine, mi л'am рогатъ къ вмілинъ, съ me iерте. Рогацiне къ тоцїi лвї Domnezeъ zisa mi нóптea, ка съ вi-лъ цinъ пре Есчеленцiа Сеа, къчi dвнъ Domnezeъ eъ къtpъ алтъ татъ маї бънъ пъ ве потъ дndрепта". Фiь-i церъна вшóръ!

Administrapea протопопiатълвї ce дnкредinцъ фiiлвї репосатълвї, пароxълвї din Хатфалеъ Ioann Геажа. —

Sabiiu in 5 Dec. Faim'a ce o 'mpartasîramu sî noi in Nr. precedinte alu foii nóstre, ca pentru diet'a transilvana urmatóre se voru face 20—30 Români baroni sî grafi (comiti), vedemu ca colinda de-a rendulu sî prin foile germâne; sî acést'a ne da ansa a revení astadi la acestu opieptu, care atunci ne multiemiseramu a-lu inregistrá sî a-lu trage la 'ndoiéla. Lucrulu póte sa fia o gluma usiurica din partea corespundintelui lui „Ország", sî atunci „haid' sa-i fia de bine!"; dar acestasi lucru are sî o parte seriósa, fórte seriósa. Chiaru cându aru fi planulu acest'a, precumu dîce „Press'a", o venare dupa favórea Româniloru - o captatio benevolentiæ dupa terminulu vechiloru Romani – din partea Cancelariei Aulice transsilvane, sî aru fi dara faptu, nu numai vorba, elu negresîtu si-aru sminti scopulu. Câci Românii n'au nici o causa de a dorí: sa se re'ntórca constitutiunea cea vechia transsilvana,– stratulu, in care s'a resaditu din veacu in veacu amarulu loru, - dupa carea Regele denumiá din aristocrati'a tierei atâtia sî atâtia deputati la dieta, de unde apoi sî numele regalistu. Româniloru din contra le place a crede, ca „a trecutu umbr'a legei sî a venitu darulu", sî ca prin urmare astadi, cându tóte tierile nesuiescu câtra constitutiuni pe base late sî ratiunale, nu va fi condamnata singura Transsilvani'a a geme sî de aci nainte in catusîle suprematisarei, care i-au suptu poterea de viétia pâna acumu. Românii din Tranni'a stau odata cu capulu pe lânga aceea, cá compunerea dietei sa se faca dupa principii sanetóse, ratiunale, drepte; dupa principii, prin care sa fia representate la acea dieta tóte classele populatiunei sî tóte interessele acelor'a in proportiuni potrivite. Sî stându Românii pe lânga acésta cerintia sânta sî dréptа, n'au nici o lipsa de grofii sî baronii lui „Ország"; va sa dîca, Românii nu doresc, cá sa re'nviie Ardélulu celu vechiu cu icónele cele spaimentatóre ale legislatiunei antemartiale, ci vreau unu Ardélu nou sî constitutiunalu modernu pe bas'a egalei indreptatiri. pe bas'a sciintieloru luminatóre sî ale propasîrei sî c vilisatiunei europene, cá fiacarui Ardeleanu, fâra deosebire de religiune sî natiune, sa-i tignésca patri'a sea, Ardélulu. Dar nu asiá, cumu au fostu pe vremea grofiloru sî baroniloru, cându ei monopolisau cu Ardélulu! —

Sabiiu in 5 Dec. „Botschafter" aduce din Sabiiu mai multe sciri, care noi le impartasîmu numai estractive. In representatiunea Universitâtii sasesci din 28 Martiu a. c., dîce fói'a numita, se aflá in privinti'a intrebuintarei limbei unu pasagiu, „cá toti diregatorii politici sî judiciari ordinatiunile, ce le dau catra comune, sa le dea in limb'a oficiósa a comunei". Acésta propunere prin p. n. resolutiune a Mai. Sale din 18 Oct. se decisese in modu favoritoru; dar Guvernulu din Clusiu in intimatiunea sea câtra Univers. sasésca a lasatu afara acestu pasagiu sî numai in urma a 'ncunoscintiatu pre Univers. despre acelu defectu, insarcinandu-o, cá intimatiunea de mai nainte, de se va fi publicatu, sa o recéra, sa o anuleze, ear p. n. decisiune sa o publice in totu cuprinsulu eii. – Alta causa e, ca In. Guvernu pentru posturile vacante de consiliari guberniali aru fi propusu pre dd. Baronu Conradsheim sî Lassel dintre cari cel'a a vorbitu in conferinti'a din Alb'a-Iulia in favórea uniunei, ear cest'a, deputatu alu Brasiovului 'sî membru alu fostei comissiuni de siepte la Univ. sas., au datu unu votu separatu, dar cu atat'a mai pretiuitu din partea partidei magiare din Clusiu.— Dupa relatiuni din Clusiu infiintiarea unui tribunalu pentru fundulu regescu n'a avutu priimire buna.— (Lucru prea firescu! R.)

Corespondintele vienesu alu lui „Pest. Lloyd." vrea se scie, ca representatiunele comiteteloru comitatense transilvane sau adusu inainte la Cancelari'a aulica transilvana; respunsulu sa proiectatu si sa asternutu Maiestatei Sale din partea Cancelariei cu propuneri corespunsetore. Cuprinsulu respunsului tiene tare de deplin'a indreptatîre a mesuriloru luate. Se da cu socotél'a, ca respunsulu Maiestatei Sale la representatiuni vá urmá inca in decursulu lunei acestei, si apoi érasi se voru aduná comite'ele comitatense provisorie, cá se primésca P. I. respunsu la representatiunea loru si cá se decida despre tienerea loru in privinti'a participarii la eserciarea mai departe a drepturiloru pe bas'a instructiunei provisorie. Negresitu ca regimulu a facutu incordari insemnate, cá se misce comitetele comitatense la activitate mai mare. Terminulu pentru conchiemarea Comiteteloru pana acuma neadunate se vá otarí in curendu din partea guberniului regescu in Clusiu. Mai departe amintesce totu acestu corespondinte, ca a vediutu din alte organe publicistice, ca se pregatescu cá unu pasiu pentru conchiemarea dietei transilvane, ridicarea a 20 pana la 30 de romani in statulu nobililoru, si dîce, ca de sî acést'a scire vá fi pote sunetu placutu la urechile multora, elu totusi trebue se o desemne de nedrépta, pentru ca de saru si poté intemplá, ca in unele cercuri ale Ardélului se se nutresca dorinti'a pentru astfeliu de mesuri si póte ca unii au si credintia in ele (nu scimu unde, si cine? ca romaniloru nu lea trecutu prin capu a cugetá la acesté, éra altii scimu catu aru poté dori pentru romani astfeiu de mesuri! rd.), dara aicea in Vien'a nu se scie nimica despre elu. Apoi adauge, ca se nu uitamu, cum modulu electoralu vá fi octroatu si ca pentru aceea nu e de lip'a, se se ia o mesura in intielesulu art. dietalu din anulu 1791, si ca nobilitarea in intielesusu acestui articulu dietalu nu e asia posibile, caci sub nobilime in intielesulu acest'a se intielege posesiunea mare de pamentu, care tocmai la romani nu se pré afla. (Assémen despre acést'a reflessiunele Red. sub rubric'a Sabiiu! Red.)

Corespondintele vienesu alu lui „Napló" face mai multe impartasiri interessante, si adeca in cestiunea Voivodinei aduce scirea, ca maioritatea consiliului ministerialu saru fi insocitu cu parerea pe lenga Con. Forgách. care tiene totu pasiulu in privinti'a acést'a in momentulu de fatia de neamesuratu timpului. Despre diet'a transilvana scrie elu:

„Faimele despre curend'a cochiamare a dietei transilvane, nu vreau ómenii nici aicea se le privésca de bani buni; se mai adauge, ca in privinti'a acestei cause s'a intemplatu nu de multu intre cancelariulu transilvanu si intre unu eminentu principe bisericescu alu Ardélului o schimbare a ideiloru verbale. Cancelari'a aulica transilvana a mersu pana acuma mana in mana cu ministeriulu de statu, si déca e adeveru, ca cea din urma recunósce sinceru necesitatea aplanarii mai nainte a afaceriloru unguresci, apoi e verosimile, ca acest'a va re-

lucrá si asupra afaceriloru transilvane. Eu nu sciu, déca Maiestatea Sa a urgutu cestiunea ungurésca cu acele energice cuvinte, care le a impartasitu „Kreuz Zeitung“ din Berlinu; atata anse e siguru si acést'a nu e numai faima góla, = ca acésta dorintia esista si la loculu celu Préinaltu.“

Din M. Osiorheiu se scriu lui „Sieb. Bot.“ cu datu din 10 Decem. c. n. despre organisarea tablei regesci urmatórele: Acest'a vá constá din unu Presiedinte (cu 4000 f. leafa), 1 Vicepresiedinte (3000 f.), 15 asesori, din care 7 cu 2000 f., éra 8 cu 1600 f. intre ce 7 este cuprinsu si unu procuroru supremu, totu odata voru fungiá din cei 7 asesori, déca se vá tiené dieta in Ardélu cá se se pastréze vechiulu obiceiu, 5 cá actuari cu rangu de protonotari. – 1 subprocuroru (cu 1200f.) 1 Protocolistu generalu (cu 1000 f.) 3 Protocolisti (cate cu 900 f.) 1 Archivariu totu odata si directoru de Cancelaria (cu 1000 f.), 2 Adiuncti ai directorului de Cancelaria (cate cu 700 f.), 20 de cancelisti cá ascultanti, carii nu absolvitu studiele de drepturi (cate cu unu adiutu de 700 f. si 10 alti cancelisti cate cu 300 f.), 7 servitori, din care ai consiliului (cate cu 400 f.)– doi cu 110. peste totu cu unu salariu de 52,210 f. Tabl'a regésca va fungá totu odata in causele montane cá tribunalu de a dou'a instantia. Despre capacitatea de pensiune a amploiatiloru ci a asternutu tabl'a regésca unu elaboralu la locu u mai inaltu, si decisiunea vá urmá mai tardiu. Lefile au fostu pana acuma cele vechi, precum sau fostu sistemisatu la infiintiarea acestei table in secululu trecutu. Candidatiunea spre ocuparea posturiloru arelate nu sau facutu inca, dar' presiedintele de acum alu tablei Carolu Baronu Apor a plecatu in 7 Decembre la Clusiu, probabilmiute in caus'a acést'a.

In alta corespondinta a Lloydului pestanu érasi din Vien'a cu datu din 8 Decem. c. n. aflamu, cá faim'a despre incetarea Provisoriului in Ungari'a dedusa din intentiunea a demisioná pe Supremulu Comite alu Zalei si alu Aradului, nu este adeverata, caci celu din taiu este de unu anu bolnavu si nu a depusu inca nici juramentulu, prin urmare cauta se se dimisioneze, éra ce atinge de dimisionarea supremului Comite alu Comitatului Aradului, are dupa Préinalt'a dispositiune se se renduesca acolo unu romanu de Comite supremu, si ca acésta dispositiune aru corespunde spiritului dechiaratiuneloru, ce lea datu diet'a din anulu 1861 in privinti'a nationali'atiloru, a representá cu asemene caldura interesele tuturoru semintiiloru locuitóre in Ungari'a. Cum ca dorintiele populatiunei romanesci a Ungariei afla astfeliu de simpathia si consideratiune in Cancelari'a ungurésca din Schenkenstraße *) e dovad'a cea mai frumósa tiene-rea, ce sa observatu din partea ungurésca in cestiunea reintiintiarii mitropoliei romanesci, caci acésta causa aru fi negresitu hotarita, déca nu saru fi escatu o diferintia de opiniuni in acelu punctu déca mitropoli'a are se se estinda numai asupra Ardélului, sau se cuprinda si pe romanii Ungariei.“ Dorinti'a romaniloru este, cá se se estinda asupra tuturoru romaniloru, si nu e nici unu secretu, ca acésta dorintia a aflatu cea mai vie sprijinire in cancelari'a ungurésca. Dupa ce D. Senatori imperiali se voru intórce la ale sale si Ministrii voru aflá iarasi timpu, a se ocupá si cu alte obiecte, se vá deslegá si cestiunea Mitropoliei romanesci cu intiéla mai mare. Votulu conferintiei romanesci, care se astépta in Februariu, va precede final'a formulare a acestei decisiuni.

Vien'a. Se crede, ca siedintiele senatului imperialu se voru incheiá in $^{20}/_{8}$ Dec. Din motivulu acest'a Emin. Sea. Mitropolitu!-Cardinalu de Rauscher va celebrá in $^{21}/_{9}$ in catedral'a S. Stefanu unu servitiu solemnu ddicescu.

Sanctiunarea P. N. a legei de pressa va urmá nemidilocitu dupa incheiarea siedintieloru. Cu ocasiunea dilei $^{24}/_{12}$ Dec., onomastic'a Mai. Sele Imperatesei, se ascépta unu asemenea actu de gratia pentru tierile germano-slavice, cu deosebire pentru Boemi'a si Galiti'a, cum fu in dilele trecute amnesti'a pentru delincuentii si criminalistii politici din Ungari'a. Se crede, ca actulu cestu nou, cá si celu publicatu de curendu, aru fi de a se multiemí, afara de bunatatea Monarchului, gratiósei staruintie a Imperatesei.

„Press'a“ ne spune, ca Mirco Petroviciu, tatalu principelui din Muntele Negru, petrecendu de mai multu témpu in Vien'a, a cascigatu pentru patri'a sea (carea in dilele trecute câtra o deputatiune boemo-cechica o numi „nefericita“), unu felin de ajutoriu din partea Austrici. Se dice adica, ca solulu austriacu din Constantinopole va lucrá la Pórta intr'acolo, cá trupele turcesci, respandite pe lânga drumulu militaru din Muntele Negru, pentru usiorarea tierei si chiaru si pentru greutatea, ce o causéza susutinerea loru imperiului otomanu, sa se retraga; ear drumulu militaru sa se puna sub garanti'a poteriloru mari, cáror'a Muntenegrenii aru trebuí apoi sa fia respundiatori pentru ori ce disordine si nesecuritate. —

Bucovin'a. Fói'a germana „Bucovina“ ne 'mpartasiesce, ca scól'a reala, de carea in ceste din urma fu vorb'a si prin diuarele nóstre patriotice, a primitu P. N. intarire. Noi gratulámu din inima fratiloru Bucovineni pentru acestu insemnatu pasu, ce-lu facu in cultura cu deschiderea acestei bai scumpe spirituale; dar' nu potemu retacé dorerea, ce ne umple, cându citimu prin „Bucovin'a“, ca in. decisiune limbei române face concessiuni demne de multiemita (wird durch dankenswerthe Concessionen gerecht), concedendu adica a se propune unele obiepte in limb'a româna. Nu cunóscemu principiele nici politice, nici religiunare, nici pedagogice, caror'a urméza „Bucovin'a“; dar dupa cele ce sau intemplatu in larg'a nóstra patria in témpurile din urma mai ne vine a o 'ntrebá, ca audit'a ea de vestea diplomei din 20 Octombre, ori sta in privinti'a scóleloru totu pe terenulu Thun'ianu? Câci de óre ce scól'a acést'a, dupa cumu ne spune insasi „Bucovin'a“, se sustine asiá dicendu din capu pâna 'n pitióre, din fondulu religiunaru alu bisericei orientale, ear biseric'a orientala din Bucovin'a, cu pucine escepciuni, e biserica cu limbaromâna:– óre nu urméza cu necessitate naturala, cá limb'a esplicativa in acea scóla sa fia cea româna? Si cumu póte confundá aici „Bucovin'a“ celu mai necontestabilu dreptu cu o simpla concessiune? Se 'ntielege de sine, ca propunerea celorlalte limbi trebuintióse, in Bucovin'a d. e. a rutenei si germanei, inca trebuie sa ocupe intr'o astfelu de scóla unu locu cuvenitu; dar limb'a româna, cá veiculu celu mai potinte pentru cultur'a celei mai mari parti a tinerimei, are dreptulu, ba datorinti'a de a fi limb'a esplicativa!

Ungari'a.

Pest'a in 3 Decemvre 1862. (Incheiare.)

Numai de aceea me miru mai tare, cumu de „P. N.“ chiaru noua ne dice, sê-i arelámu: câti teneri avemu la alte inst tute, – deórece unu altu jurnalu magiaru „Sürgöny“ in tr'unu numeru alu seu de mai alaltaeri se plange pretare, marturisandu, cá ei pelanga tóta averea loru materiale nici pana astadi n'au barbati de specialitate, chiaru si institutulu ipotecariu pentru Ungari'a mai de curendu infiintiatu are unu astufeliu de diriginte, care numai mai tardiu 'si vá cascigá cunoscintiele necesarie in acést'a specialitate. Pentru ce nu sunlu ei representati mai bine la alte sciintie? óre nu s'aru implini din 800 de teneri, carii studiéza drepturile la universitate? séu dóra ei n'au lipsa de celelalte sciintie, numai chiaru noi le stamu in cale, fiindca avemu la drepturi 45 de teneri?

Altu-cumu „P. N.“ pote fi convinsu, ca romanii au plecare catra sciintiele reali tocmai cá ori care natiunalitate in Ungari'a; insa precumu disei si mai de asupra – noi asiadata avemu lips'a cea mai mare de intieligintia, carea sê aiba cutediare si potere intielesuale de a poté cluptá ceea ce pentru noi e o cestiune de viétia, ce pana acum'a in Ungari'a erá o fictiune – adeca: egal'a indreptatire, celelalte apoi voru veni tóte cu tempulu.— Jurnalistic'a magiara si corifeii magiariloru din Comitate numai bunulu Dumnedieu scie de cateori ne infruntara, cá n'avemu barbati apti pentru diregatorii,– iar' acum'a „P. N. se 'ncarca pre noi, pentru cá avemu atâti'a teneri la drepturi, si la alte sciintie nici unulu, ce insa nu e dreptu. Óre ce ni-aru dice „P. N.“ daca ar' sci, cá in Oradea, Sibiiu etc. inca avemu o multime de juristi?

Pe lenga tóte aceste insa nu aice jace reulu, pentru care ne da invetiatura „P. N.“, ci intraltu locu, ce ni-lu spune mai la vale in catev'a cuvinte, adeca: „daca se voru inmulti barbatii versati in drepturi, acesti a voru servi numai de mediu-locu spre innaintarea unoru scopuri politice.“ Éta ghimpele, ce-lu vatema pre „P. N.“ Lucru firescu cá barbatii versati in drepturi nici nu se potu ocupá cu altu cevá; decâtu cu „dreptu“ si „politica“, asta e sfer'a loru, – cumca apoi ce feliu de „politica“ voru avé barbatii nostri versati in drepturi, e alta iutrebare; „P. N.“ póte fi siguru despre aceea, cumca intieligenti'a romana se vá nesui totudéun'a a se tiené de „politica cea mai rationabile,“ si

*) Adeca in Cancelari'a aulica ungurésca. Totu in strad'a acést'a se afla si Cancelari'a aulica transilvana, si ministeriulu de statu. R.

o va indreptá spre innaintarea intereseloru drepte sî cuviintióse ale poporului nostru, nici-candu va abusá cu increderea acestui-a, ci va representá totudeun'a dorinti'a sî opiniunea publica a lui; nu va vená nici-candu scopuri separate, nici nu va fi instrumentulu altor'a spre ajungerea séu realisarea cutaroru tendintie egoistice. Numai acei-a **suntu** intrebuintiati de mediu-lócele altor'a, carii in politîca n'au nici principiu, nici independintia, astadi suntu gat'a a serví in castrele aristocratiei, mane in ale democratiei, poimane in ale absolutismului, numai sê li-se dee ceea ce n'au ei, adeca- b a n i. Acesti'a insa nu ne stau in cale.

In urma nu pociu retacé o impregiurare, adeca aceea, cumca autoriulu articulului amintitu din „Pesti Napló“ inca e unulu d'intre cei ce suntu intrebuintiati de medilócele altor'a spre ajungerea unoru scopuri politice, sî e gat'a totudéun'a a serie filipice in contr'a nóstra - pentru b a n i. Opiniunea publica l'a judecatu pre densulu de multu, sî-lu despretiuesce pe lenga tóte câ D-s'a e r o m a n u, sî fostu protopopu in Belusi. Incâtu pentru D-s'a, nici nu merita sê iéu condeiulu a mana, ci mai multu pentru „Pesti Napló“, de care me miru, cumu de se dejosesce intru atâta, de intrebuintéza astufelu de ómeni spre a dá invetiaturi natiunii romane!

Tibi aras, tibi occas. . . . . .

Din gazet'a de Aradu scóte „B u c o v i n ' a“ cá unu ce curiosu scirea, ca multîmi de Germâni isi schimba nume e originale germâne in nume magiare. Noi de acést'a nu ne miraramu de locu; câci parte nu ne fu ce-va nou sî ne 'ndatînatu, parte cunóscemu cosmopolitismulu, respective slabitiunea Germanului in punctulu natiunalitâtii; ceea-ce ne veni strainu, e, ca „Bucovin'a“-si bate jocu de acesti patrioti ai sei slabi de ângeru, - aceeasi „Bucovina,“ carea pre Românii (vedi rubric'a Bucovin'a!) aru vre sa-i oblege la multiemita. câci in scól'a reale din Cernauti s'au concesu propunerea unoru obiepte in limb'a româna. Cine nu-si aduce aminte ací de fabul'a lui E s o p u, in carea omulu, spre mirarea leului, odata sufla rece, odata caldu, - totu cu o gura!

Principatele romane unite.

Grecii din principate in tóte cetâtile manifestéza simtiemintele sele de bucuria pentru evenimintele din Greci'a; din tóte se distingu Brail'a sî Galatii, care Greciloru totu le mai place a le numí „orasie grecesci“. De curendu citiramu in „Românulu“ o prochiamatiune câtra Grecii (Elinii) din principate, carea propunea tramiterea duoru deputati la adunarea natiunala din Greci'a. —

Intemplarea cu nenorocit'a stracurare de arme, de carea vorbiramu in numerii trecuti, sî carea de unele dîuare se aperá cá adeverata, de altele se priviá cá scornitura, se adeveresce deplinu. Totu in dîlele acelea prinsera Turcii la Giurgiu dóua vase cu arme sî le 'ndreptara spre Constantinopole.

Dupa o depesia telegr. din Bucuresci dto 10 Dec. (28 Nov) consulele generalu alu Franciei in cuestiunea transportului de arme s'au alaturatu dupa ordinu telegraficu din Paris lânga Austri'a sî Engliter'a. Cele trei poteri voru cere intr'o nota colectiva de-la regimulu Principelui Cus'a sequestrarea armeloru sî punerea loru sub controla consulara.

Serbi'a. Familiele turcesci, asiediate prin Serbi'a, in urm'a evenimenteloru din urma suntu silite a-si luá casele 'n spate sî a-si cautá de drumu inlauntulu Turciei.

Germani'a. Prussi'a. „Gazet'a Stelei“ (Sternzeitung) din 9 Dec. (27 Nov.) cuprinde urmatoriulu autografu alu Regelui: „In Marte ce vine voru fi 50 ani, de candu la prochiamarea tatalui meu poporulu prussianu prinse armele pentru lupt'a cea mare a resboiului eliberârei. Mi se pare potrivitu, cá aducerea aminte de 'nceputulu glorióseloru fapte ale armatei, care aceste têmpuri le au facutu cele mai glorióse ale istoriei prussiane, sa se serbeze in dîu'a infiintiarei gardei natiunale. Dar in Fevruariu venitoriu suntu 100 ani, decându resbelulu de siepte ani se finí prin gloriós'a pace de Hubertsburg,- unu evenementu, prin care se 'ntemeiá cu taria pusetiunea de potere mare a Prussiei, sî pentru care assemenea datorimu sî astadi provedintiei ddieesci multiemita publica. Provocu pre Ministeriulu de statu, a-mi face propuneri in privinti'a festivitatiloru, ce sa se ordineze. Semnatu Guilielmu.

Greci'a. Alegerile pentru adunarea natiunala s'au facutu mai pretutindeni in pace. Pentru printiulu Alfredu au incursu pan' acumu 70,000 voturi.

Engliter'a. „Morning Post“ scrie in 10 Dec. (28 Nov.), ca poterile protectrice s'au unitu la pareri in privinti'a Grecie', dechiarându, ca protocolulu din 1830 remâne in validitate, sî recomandându pentru tronulu grecescu pre regele Ferdinandu din Portugali'a (tatalu regelui de acum). Se spera, ca Greci'a va priimí propunerea.

Russi'a. „Jurnalulu de Petropole“ insciintiéza in 10 Dec. nou: Imperatulu priimi in Mosev'a multi antisti tierenesci, cerî de-la ei ascultare câtra diregatorii. plat re prompta a contributiunei sî deslegare neamanata a rescumperarei. Tieranii promisera ascultare intru tóte. In fine le dîse Imperatulu: „Libertâti nóue sa nu asteptati!“ —

Bavari'a. Dupa depesie telegrafice la foi parisiane s'a tînutu in Monacu unu consiliu familiaru alu casei regesci in caus'a Greciei. Adunate au fostu 14 persóne din famili'a regésca sub presiedinti'a regelui Ludovicu. Printii casei bavarese se 'mbiia unulu pre altulu cu corón'a grecésca.

Itali'a. „La France“ publica o prochiamatiune, ce'o 'ndrépta Garibaldí in 2 Dec. nou câtra tóte corporatiunile democratice din Europ'a, in carea provóca tînerea la olalta a tuturoru popóreloru apasate, mai cu séma in privinti'a Italiei sî a Ungariei.

Turci'a. In urm'a sciriloru de pace din Europ'a Turci'a a statu pe locu cu tramiterea trupeloru sele la marginile de câtra Greci'a. — Principelui muntenegrinu Mirco i s'a concessu a se re'ntórce in patria. 26 batalióne turcesci au intratu in Muntele Negru, spre a cladí casele de paza pe lânga drumulu militaru. (Assémena sî cele dîse sub rubric'a Vienn'a!)

62—1 **Конкурсъ**

Девенинду станіонеа дивъцъторéскъ а шкóлеі попорале греко-ресъритене din Піанълъ ромънескъ вакантъ, съ deскиде пентру окупареа еі Конкурсъ пънъ ла 20 Дечемвре а. к.

Доріторіі de a се апліка дн ачестъ постъ,- къ каре есте дпрезнатъ леафъ анюалъ de 105 Ф. в. а., квартіръ ші 3° лемне,— сънтъ пофтіці аші аштерне петіціонеле сале пънъ ла сусъ префінтълъ терминъ, провъзъте

1. Къ Аттестатъ, къ аў абсолватъ Ціпнасіълъ мікъ ші курсълъ педагоцікъ дн Інстітутълъ Дечесанъ.

2. Аттестатъ despre пъртареа моралъ ші капóштереа рындселілоръ бісерічешті -, сълінсетнатеі инспекціені школаре.

Себешъ дн 30 Новем. 1862.

Инспекціонеа Сколаръ distr. греко-ръсъритéнъ.

I. Тінеіъ, Протопопъ.

Np. 61—1 **Едіктъ.**

Сълтана Стоіковічі пъскътъ дн Бънатъ din Вершецъ, дннаінте къ 4 ані ка о некредінчоасъ шаъ пъръсітъ пе лецътълъ сеъ бърватъ, пре Іосіфъ Бърсанъ пъскътъ дн Ілліа ші кътънатъ дн Добра, а къріа локълъ петречерій пъ съ щіе.- Дечі ързіндсе процесъ de despърцаніе de бърватълъ еі маі сусъ аминтітъ дн контръ, се провоакъ;- ка дела датълъ маі жосъ дпсемнатъ дн терминъ de унъ анъ ші о зі сусе пресентезе дннаінтеа респектівълъі Скаунъ Протопресвітерал, къчі ла din контръші дн пефіінца еі de фацъ съ воръ хотърж челе прескріce de C. Канóне але бесерічеі пóстре греко-ресъритене дрептъкредінчоасе.

Добра 28 Ноемвре 1862.

Скаунълъ Протопресвітерал гр.-рес. алъ Трактълъі Добреі.

Ніколаъ de Крaінік, Протопресвітеръ.

Nr. 60—2 **Insciintiare.**

SAVU LOBONTIU,

fostu arendatoru de mai multi ani alu „curtii Mediasului“ in Sabiiu, are onóre a aduce la cunoscintia publica, ca mutându-se acum in casele sale proprii (strad'a macelariloru Nr. 18), va continuá priimirea de óspeti in case bune de pasagiri (dar fâra cai sî trasuri), sî se recomânda on. publicu calatoru spre cercetare binevoitóre pe lânga assecurarea de bucate sî beuturi bune, servitiu promptu sî pretiuri moderate. —

Redaktor respunzetor **Ioann Pau**, ssbstitutъ dpin Zaxapiъ Boiu. Editora ші tiparіълъ tipografiei diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemânu: Joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face la Sibiiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditoriu. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pe an 7. fl. v. a. earu pe o jumetate de an 3. fl. 50. kr. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provintiele din Monarchiu pe an 8. fl. earu pe o jumetate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si terile straine pe an 12. fl. pe ½ an 6. fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antaiulu ora cu 7. kr. pentru a doua ora cu 5½ kr. si pentru a treia repetire cu 3½ kr. v. a.

Nro 98. ANULU X.

Sibiiu. 9. Decembre 1862.

INVITARE LA PRENUMERATIUNE

pentru

„Telegrafulu Românu.“

Cu 1 Ianuariu 1863. pasa „Telegrafulu Românu“ in anulu alu unspredecelea alu viietiei sale. Editur'a, dupa-ce D. Ioann Ratiu a priimitu alta chiamare, a concrediutu redactiunea D. profesoru Z. Boiu, si spera, ca noulu redactoru se va silí a sustiené numele celu bunu alu acestui diuariu.

Program'a „Telegrafului Românu“ remâne neschimbata. Assemenea esirea foii si formatulu eii. In privinti'a ortografiei insa Editur'a, in consimtiu cu Redactiunea, a aflatu de bine, a face acea schimbare, cá „Tel. Rom.“, dupace de câti-va ani incóce au esitu parte cu litere cirilice, parte cu romane, din 1 Ian. 1863. sa easa intregu cu litere romane. Indemnurile la acésta modificare fura: mai antâiu adoptarea ortografiei statorite de comisiunea filologica din 1860. din partea adunârei generale a „Associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului românu“, prin urmare dara fixarea unei ortografii comune pentru toti Românii din Austri'a; apoi cererea acestei schimbâri din partea atâtoru abonati si binevoitori ai acestui jurnalu, si in urma credinti'a aceea destulu de fundata a Editurei si a Redactiunei, ca „T. R.“ prin intrebuintiarea amenduoru moduriloru de scriere lânga olalta in decursulu mai multoru ani au datu cetitoriloru sei ocasiune de ajunsu, de a se face cunoscuti si a se familiarisá cu ortografii'a cea nóua, asiá incâtu acésta schimbare ceruta de têmpu nu le póte veni neasteptata, ci dupa o pregatire destulu de lunga.

Pretiulu „Telegrafului Românu“ remâne acelasi: 8 fi. v. a. pe anu, 4 fi. pe jumetate, 2 fi. pe patrariu; pentru Sabiiu pe anu 7 fi, pe jum. 3 fi. 50 xr. pe patrariu 1 fi. 75 xr. v. a; pentru principate si tieri straine pe anu 12 fi. pe ½ anu 6, pe ¼ anu 3 fi. v. a.

Epistolele de prenumeratiune ne rogâmu sa fia francate, adresele scrise curate si cetetie, locuinti'a si dupa impregiurari post'a din urma a abonantelui cu acuratetia, si afara de numele romanesci si celelalte numiri (germâne ori magiare) indatinate la oficii.

Editur'a „Telegrafului Romanu.“

Representatiune

in caus'a scóleloru popurale romane resaritene prin Ill. Sa Dlu Teodoru Serbu, Administratorulu Comitatului Carasiu.

(Urmare din Nr. trecutu).

Dar' caderea scóleloru popurale române sub cleru, a casiunatu impresiune fórte rea, si pentru referintiele spirituale, ce sustau intra invetiatori si preoti. —

E unu faptu recunoscutu, ca preotii resariteni, si deosebi cei de originea româna,- cu esceptiune mica, dar' laudabila,— remasera inca innapoi in cultur'a comuna.— De nu s'aru puté aflá caus'a acestei in alta, cu siguritate se póte aduce, cà e de a se imputá acelei impregiurari, cà in contr'a mai multoru ordinatiuni salutarie in privinti'a acést'a, cá in teologia se se primésca tineri, carii au gatatu baremu 6 clase latine, e o plansóre generala, cà in teolog'a se primescu de regula asia tineri, carii numai in scólele comunale invetiara, abiá scîu cetí si scrie, má cate odata se primescu si calfe de maiestria;- - pana ce esperinti'a aréta, cumca invetiatorii, carii esîra din preparandi'a din Aradu, adeseori intrecu in cultura pre preoti, pentru ca se crescura mai cu ingrijire, si pe carier'a invetiatorésca preste totu mai studiéza. —

Si atunci,- candu inspectorulu scolaru ar' trebuí se aiba si superioritate intielesuala si i'aru fi de datorintia, cá nu numai pe tinerime, ci si pe insii invetiatorii se'i conduca si invetie in chiamarea loru,— nu e in stare cá se corespunda chiamarii sale.— In asiá pusetiune, si intra asiá imprejurari innapoiéza desvelirea naturala si adeverata, ce o pretinde scopulu umanitatii si alu statului,- ce o pretinde spiritulu tempului si fericirea comuna, de si cate odata fara de cunosciintia de sine, dar' de regula din vointia rea pe daun'a poporului romanu,- si cu atata mai tare acum'a, cându scólele popurale romane s'au pusu sub juredictiunea diecesana de natiunalitate straina, adeca serba. —

Caci consistoriele g. n. u. din Timisióra si Versetiu, cá si juredictiuni de directiune suprema scolara, impedeca din scopu reutaciosu si negligescu, nu numai cultivarea limbei romane, ci si a poporului romanu. —

Spre adeverirea acestei imprejurari se-mi fia ertatu a aduce urmatórele desluciri!

Poporulu romanu preste totu, si de osebi inteligenti'a romana catra capetulu secului trecutu incepù a scóte din literatur'a romana literele cirile, ce se lovescu la limbele slavice si a introduce literele latine corespundiatóre limbei române. — Dar' in 1850 si 1851 juredictiunele bisericesci g. n. u. de natiunalitatea serba, voindu de a impedecá desvelirea poporului romanu si a literaturei lui, incepura si continuara o lupta lunga in contr'a literelor latine si cuvinteloru latine si cuvinteloru bune române, intru atat'a, in catu ajungendu a fi de lipsa cá la loculu celu préinnaltu se se decida „óre românii potu scrie

cu litere latine?“ in 1852 acea sentintia ratiunala sî maiestósa s'a datu Mitropolitului din Carlovetiu cá sî respunsu, cumca românii au dreptu acele litere se le folosésca, carí corespundu mai bine firei limbei române. —

Sî luandu in consideratiune aceea, cumu ca in cuestiunea folosîrei limbeloru natiunale, insusi gubernulu innaltu a poftitu cá instantiele se se scria cu litere latine, de órece sî alti diregatori, carii vorbescu limb'a româna, pre bine cunoscu literele latine,- má, mai multe recusitiuni sosira dela Comandele militare, cari pretindea, ca cartile de botezu sî de mórte scrise cu cirile, se se prenoésca cu litere; luandu inca in consideratiune, cumca prin ordinatiunea din 20 Aprile 1860. N-rulu $\frac{2559}{174}$ a innaltului Ministeriu de cultu sî invetiamentu, mai multi bârbati literati ai poporului românu fura oficiosu provocati, cá in privinti'a ortografiei române scrise cu litere din scopulu introducerii uniformitatii generale, se se astérna unu proiectu de ortografia; luandu in consideratiune mai de parte, cumca barbatii români pentru implinirea ordinatiunei innalte in 2 Oct. 1860 tienura in Sabiiu o consultare, acolo ortografi'a româna scrisa cu litere o constituira provisorialmente, sî proiectulu facutu in urmarea ordinatiunei citate 'lu sî aretara, sî acel'a la loculu innaltu si-a castigatu aprobare, - in fine vediendu tóte aceste, e o impregiurare fórte trista, ca românii pre lenga tóte ordinatiunele innate suntu impedecati in folosinti'a literaloru latine. —

Dar' de alta parte sî insusi poporu'u românu a primitu literele latine. —

Anume, Asotiatiunea romana transilvana, carea pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu s'au constituitu pe lenga licenti'a pre innalta in 4 Noemvrie 1861 in Sibiiu, a primitu ortografi'a cu litere latine, regulata in 2 Oct. 1860, cá cea mai cu scopu pentru iuvetiementu si cultura scientifica. —

Astadi jurnalele romane, carii iesu in imperiu, precum: „Gazet'a Transilvaniei“, „Concordia“, „Amiculu Scólei“, „Strigoiulu“ se tiparescu numai cu litere latine,- iera „Telegrafulu Romanu si Foi'a, parte cu litere latine cá celelalte, - parte cu litere cirile, dar' modificate si civilisate. —

Mai departe opurile tiparite pe campulu literaturei romane iesu de regula numai cu literele latine; dar ce e mai multu, cartîle scolastice, cari suntu censurate de gubernu, tiparite in tipografiele de universitate, sî aprobate, asiá suntu lucrate, câtu sî pana acum'a partea cea mai mare e cu litere latine,- séu numai cu aceste. —

Pana de alta parte, consistoriele greco-cat. de nationalitatea româna, precumu sî consistoriulu resaritenu din Sabiiu, in agendele loru oficióse scriu numai cu litere latine. —

Pe lenga tóte aceste, spre impedecarea limbei sî literaturei române, in contr'a vointiei sî spre necasulu sî indignarea poporului românu, consistoriele g. n. u. din Timisiór'a sî Versietiu catra tóte juredictiunile politice sî catra subalterni in limb'a româna scriendu, se folosescu de literele cirile vechie.—

Iéra de osebi consistoriulu timisiorénu, prin renduéla sa din 12 Aprilie a. c. Nrulu 358 prestrînsu a opritu invetiatoriloru folosirea literaloru latine. sî incâtu invetiatoriulu cu ocasiunea concursului ar' dá instanti'a scrisa cu litere latine, nici nu se primesce in consideratiune, precumu e destulu verificatu acést'a prin decisiunea consistoriului timisiorénu data in 29 Martiu a. c. Nrulu 206. —

Dar' aceste consistorie, lucra nu numai in contr'a literaloru latine, ci sî in contr'a cuvinteloru popurale de elementulu românu. —

E unu faptu cunoscutu, ca cu introducerea limbei slavene in bisericile romane g. n. u. sî respective in cartile bisericesci la an. 1440 sî dupa domnirea ei, candu limb'a romana pela an. 1610 - s'a restituatu in drepturile strabune a bisericei, cartile bisericesci s'au tradusu pre romania, iéra in acele au remasu mai multe cuvinte slavene, parte pentruca traducatorii nu au cunoscutu deplinu limb'a romana, parte pentru ca limb'a romana sub domnirea limbei slavene nu s'a cultivatu, ci a cadiutu. —

Cartîle bisericesci g. n. u. romane preste totu suntu tiparite inca din seculii trecuti; dar' acele, cari esira in epoc'a mai nóua, se curatîra incatva de acele cuvinte slavene, in a carora locu se alesera cuvinte romane, cari vietiuescu in gur'a poporului, séu suntu imbratiosiate pre campulu literaturei. —

Enumeranduse aceste spre scopulu deslucirei causei, se póte dîce, ca ordinatiunile consistoriului temisiorénu cu datulu din - Maiu Nrulu 533 sî 14 Iuniu a. c. Nrulu 668, prin cari cartile scolastice sî bisericesci „Orariu„ sî „Psaltirea“ tiparite in Bud'a cu tiparitulu universitatii. cu aprobarea guberniului innaltu, se scósera din folosinti'a invetiamentului,- pentru ca in loculu cuvinteloru slavone, se afla camu vreo 15 cuvinte romane,- - facura impresiunea cea mai rea asupr'a poporului romanu. —

Afara de aceste, de candu scólele popurale romane ajunsera sub consistoriulu timisiorénu sî versietianu, cá sî juredictiuni sco'are, e o plansóre universala, ca invetiatorii acei'a, carii cu zelu invetia literele latine, sî folosescu cuvintele popurale romane, de regula suntu persecutati, sî intru atata inca, incatu numai pentru acesta suntu stramutati la alte statiuni, séu sî depusi din oficiu, fara cá se se fia deschisu concursu, séu dupa intielesulu intimatului gratiosu alu Inn Cons. ung. reg. de locotenintia cu datulu din 2 Aug. Nrulu 49,170 scrisorile causale se se fia asternutu pentru cercare sî aprobare, precumu d. e. s'a intemplatu cu invetiatoriulu din Remetea sî invetiatoriulu din Padureni.— Dar' o gramada de casuri de aceste s'aru descoperí, déca cum-va caus'a acést'a s'aru invrednici de o cercare mai rigorósa. —

(Va urmá.)

Sabiiu in 7 Dec. Dupa o depesia telegrafica a lei „Hermannst. Zeitung“ cuventarea Maiestatei Sele Imperatului la inchiderea senatului imperialu e urmatórea: „Dechiaru cu multiemire, ca asceptarea, ce o am pronuntiatu la deschiderea senatului imperialu, n'a fostu insielata. Pacea remase neturburata, sî durarea eii se póte sperá. Cu potere s'a radicatu confidinti'a in tari'a Austriei; procederea eii pe nóuele carâri ale desvoltârei pacinice ii assecurà respectulu natiuniloru, re'nviià de nou simpathiele natiuniloru imprietinite. Mare sî grea au fostu problem'a senatului imperialu; elu se apucà cu serositate sî intieleptiune de resolvirea eii; unu sîru de legi momentóse se 'nfiintiara in modu constitutiunalu; deosebita îngrijire cerù regularea economiei statului. La acoperirea speseloru fu principiu, ca Austri'a, ce lipsesce, trebuie sa plinésca prin poterea sea propria: de unde necesitatea de a immultî sarcinele publice. Imi pare reu, sum plinu insa de mangaiós'a convictiune, ca impucinându-se acus prin distribuire egala, se voru portá cu patriotismulu probatu. Legea pentru control'a datorieloru statului assecura representantiloru influinti'a cuvenita asupr'a controlârei datoriei statului. Prin legea de banca s'a cascigatu fundamentulu unei invoieli, ce reguléza referinti'a bancei câtra statu. Observatiunni imbucuratóre ve petrecu in patria-ve; acolo veti fi midilocitorii principieloru, pe care se baséza legile constitutiuna'e date de mine, de carecá sî pâna acuma, voiu tiné cu taria. Eu sum resolutu cu soliditate, de a pastrá unitatea imperiului sî lucrulu inceputu alu constitutiunei a-lu duce la deplinire. Ve dimitu cu gratî'a Mea imperatesca sî me voiu bucurá. a ve revedé la anulu impregiurulu meu, pentru de a continuá activitatea-ve constitutiunala.“ —

Cuventarea fu 'ntrerupta de dese applausuri. Toti cancelarii de curte au fostu de faça. —

Sabiiu in 7 Dec. La congressulu natiunalu românu, ce-lu cerura Escellentiele Sale, Archiiereii nostri din Trann'a pentru publicarea P. N. resolutiuni din 18 Oct. a. c., se proiepteza, precum audîmu, din partea Preasantiti-Acelor'a a fi chiamati:

1) Vicepresiedintele R. Guvernu, 2) consiliarii transsilvani de curte, de guvernu, de instructiune sî de finantie, apoi secretarii de natiunalitate româna, 3) comitii supremi, capitanii districtuali sî administratorii comitatensi, 4) protonotarii, assesorii Tablei Regesci sî assesorii Tribunalului criminalu alu tierei; 5) judii regesci sî scaunali; 6) directorii ambeloru gimnasii romanesci din Blasiu sî Brasiovu, 7) 40 preoti, 20 din clerulu gr. orientalu, 20 din celu gr. cat. 8) 60 onoratiori, 30 de partea gr.-orientala, 30 de cea gr. cat. — Têmpulu adunârei se propune a fi jumetatea d'antâiu a lui Fevruariu 1863.—

Ven nostru Ordinariatu Eppescu, precum inticlegemu, si-a cascigatu unu nou titlu la multiemit'a pentru instructiunea publica, oferindu on. corpu professoralu alu gimnasiului nostru din Brasiovu, tiparirea in daru a ori ce carte scolara, ce o aru dá

la lumina unulu din membrii acelui corpu, precumu sî a programei gimnasiului pentru totdeun'a, incependu cu anulu scol. $186^{2}|_{3}$.

Sibiiu in 7 Dec. Din mai multe pârti a le patriei nóstre, si anume ale Dieceseî nóstre orientale ne vinu corespundintie despre solenn'a serbare a dîlei de 30 Noemvre, onomasticei Esc. Sele, P. Eppu. Andreiu Baronu de Siagun'a. Ne pare reu, ca angustimea foii nóstre nu ne concede a comunicá tóte acele corespundintie in estensiunea loru, ca nu putemu reproduce scirea despre serbatorésc'a ei petrecere in Brasiovu, despre straordinara ei venerare in Resînari, Slimnicu, Porcesci s. a. s. a.; atât'a insa scótemu cu placere din tóte acele impartasîri, ca dîu'a pomenita, de si nu e semnata cu litere rosii in Calendariu, dar e scrisa cu litere nesterse in inim'a poporului nostru românu, care se intrecea cu invetiatorii, tinerimea scolara sî preotii, intru manifestarea simtieminteloru sele de bucuria si de multiemita câtra Archipastorulu seu.

Sabiiu in 8 Dec. D. Nicolau Barbu, Concepistu la Gubernulu tierii, sau denumitu prin Cancelari'a aulico-transilvana de Secretariu la Gubernu.

Sabiiu in 8 Dec. Domnisiór'a Constanti'a Dunc'a, membra a mai multoru societâti literare sî sciintifice din Paris, petrece din Miercurea trecuta in midiloculu nostru. Curendu dupa venire-i o bineventara d. Vaviciu, cons. de instructiune, p. Protosinchelu Popea sî alti Romani de aici. Audîmu, ca stimabila literata va mai remané câte-va dîle la noi, cu atât'a mai vertosu, câci se afla intr'unu ramu de alu familiei sele, in cas'a d. cons. de guvernu P. Dunc'a. Mai multu in numerulu urmatoru.

Sighisióra in 1 Dec.

Va crede cineva, ca de vreme ce despre Sighisióra si tînutulu ei nu se citesce mai nimicu prin diuarele nóstre romane, referintiele nóstre fatia cu concetatienii sasi aru fi pacinice si amicabile; dorere insa, ca mai multe crime de omoru din partea Sasiloru asupr'a Românîloru ne silescu la credinti'a contraria. Unu astfeliu de casu tristu avemu d'a impartasî cá infricosiata ilustratîune a celoru dîse. Carolu Herman, padurarulu supremu d'aici, juscà in 8 Decemvre c. n, in padure pre Dimitriu Ciceiu Mant'a, omu de 70 de ani.

Caus'a se vede a fi fostu 2 bucati de lemne de plopu, care le incarcase Romanulu preste stanjinii sei legiuiti si pentru care padurarulu îlu si zelogise, dar apoi in urm'a schimbârei catorva cuvinte 'lu impuscà, de cadiù mortu. Nu voimu nici decatu a escusá ori a aperá prevaricarea de paduri, ce se intêmpla astadi in tóte partîle tierei nóstre; voimu numai a ne tanguí asupr'a astorufeliu de brutalitati ale „cultîloru“ nostri vecini sî a 'ntrebá: ca unde vomu ajunge, de vomu merge totu asiá?! Criminalulu paduraru, rudenia a domn. Gull, jud·lui cetatii, care dîse, „ca nu póte crede, ca Herman sa fia facutu fapt'a aceea cu voi'a,“ astadi umbla fluerandu liberu, si cu pusc'a pe umeru, cá sî mainainte. Acest'a este alu treilea omoru, sevêrsîu din partea Sasiloru din Sighisióra asupr'a Romaniloru de la la anulu 1850 incóce.

C.

Banatu. Domnisiór'a Constanti'a Dunc'a in Lugosiu.

In 12 Decembre n. dupa amediu ajunse la Lugosiu Domnisiór'a Dunc'a, dimpreuna cu mum'a sa Sofi'a, venindu dela Paris prin Pest'a. — Ill. Sa Dlu Teodoru Serbu, administratorulu Carasiului, audîndu de venire, delocu le facà visit'a, si le rugà cá se primésca incortelare la dersulu. — Dupa acést'a Romanii, carii intielesera de sosîrea acestoru femei romane, li facura visit'a de binevenire.— Si sér'a le onorara cu o serenada.

In 13. Dec. aceste femei brave cercetara scólele romane, si pe damele asotiatiunei din Lugosiu pentru ajutorirea tineriloru romani, — iera in 14. se primira visitele dameloru romane lugosiene. — Totu in acést'a dîua Sp. D. Basilu Stoianu jude primariu dedà soarea câtu de splendida in onórea acestei óspete mari. In diori de diminétia spre 15 i se facà musica de nópte. — In 15 la amediu plecara catra Sibiiu, petrecute de tinerimea romana.

Romanii si romanele din Lugosiu se simtîra pré fericiti ca avura onóre a cunósce in persóna pe Domnisiór'a Dunc'a. — Fericitamu tóta Romani'a, si deosebi Tiér'a romanesca cà are asia fiintie gratióse, si pline de spiritu, de modestia si educatiune nobila si innalta, si candu salutamu prin acést'a pe romanii de peste Carpati, totu deodata 'i rugamu, cá se spjinésca tendintiele si scopulu Domnisiórei Dunc'a pentru educatiunea genului frumosu. Dr. At. M. M.

Domnisiórei
Constanti'a Dunc'a.

Motto. „Ddieu te-a facutu dupa asemenarea sa!“

Cá stéu'a cea aurea, ce 'n diori de dî 'n recóre,
Candu nóptea se resfira, — straluce susu pe ceru,
Si ea prefaima dîu'a cu-a sórelui splendóre;
Lumin'a via, dulce, de carea nuorii peru.

Asia esti tu Romana! in ast' epoca mare,
Candu dulcea natiune demustra unu progresu,
Si-o mengaia speranti'a de-o granda renviare,
Romanii se mai fia, cá-odata numc-alesu.

Romanii cá-o planeta in cestu cuprinsu alu lumií
Facura calea scrisa de santulu creatoriu,
Acumu acést' planeta-o prefaima astronomii,
Cà iéra se rentórce in nimbu-i lucitoriu.

In nimbu-i lucitoriu! purtandu trabanti cu sîne,
Ce-i léga cu taria, natur'a strinsu de ea;
Si nu-i minune dara, de si-astadi diei si dîne,
Cá in vechimea - apusa, in trensii s'ar vedé.

Fusese dór' Minerv'a de alta lume, fiintia?
Si cine nu ar crede, cà geniu-i amurtîtu,
A renviatu in tine? de-a dá lumii credintia,
Cà spirtulu de dieime nu póte fi sterpitu!

Ah! las' acù Olimpulu, si vino 'n nóstr'a tiéra,
S'aprindi vestale focuri, si temple se redici, —
Cá. Romulii natiunii, se nu mai suga féra,
Cí pepturi de Cornelii, cá astei, fiii mici!

Virtuti de ambe secsuri; fetiori cu. eroicia
Caractru si Constanti'a, la ori ce-i majestosu;
Si suflete nobile de fete cu taria, —
Su-a tierei si natiunii juvaeru pretîosu.

Suntu radiele splendide-a planetei natiunale,
Si nimbu-i lucitoriu; iér' Tú cá si o stea,
De-i dá unu focu la radie, in marea Ta chiamare,
L' apusu, - cá Vespr'a 'n séra, mai mandra t-ei vedé!

Logosiu $^{13}/_{1}$ Decembre 1862.

Marienescu.

Vienn'a. Inchiderea senatului imperialu, dupacumu ne spunu foile vienese, va urmá joi in 6|18 Dec. In aceeasi dî la 11 óre se va face rogatiune de multiamita in biseric'a s. Stefanu, la carea voru luá parte toti dd. Archiduci, membrii ambeloru case, deputatii presinti ai dietei Austriei de josu, magistratulu cetâtii, representantii universitâtii s. a. Militi'a va formá spaliru prin midiloculu bisericei, sî 'n piati'a lui Stefanu voru fi locate dóua batallióne de pedestrime in parada. La $12^{1}|_{2}$ óre mergu membri ambeloru case in curte, sî Mai. Sea Imperatulu ii va priimí in sal'a cavalerésca, va citi de pe tronu cuventulu sî va incheiá sessiunea. Decurgendu acestu actu solennelu, la care va asistá tóta suit'a Imperatului, precum sî Mai. Sea Imperatés'a cu tóte Archiducesele, voru bubuí de pe bastiuni tunurile, ear bandele militiei asiediate la monumentulu Archiducelui Carolu (lânga cetatea curtii) voru cantá imnulu poporalu.-

Printiulu sî printiés'a de coróna din Prussi'a (fiic'a Reginei Victoriei din Engliter'a), se afla din 3 Dec. in Vienn'a. La curtea drumului feratu de miadiadî fura intempinati inaltii óspeti de câtra Mai. Sea Imperatulu, care portá uniform'a regimentului seu prussianescu. Curendu dupa ajungerea loru la otelulu ambasadei prussiane fura cercetati de Mai. Sele Imperatulu sî Imperatés'a.

Principatele romane unite.

„Românulu“ din 1 Dec. aduce faim'a, ca renumit'a monastire Neamtiulu din Moldavi'a aru fi arsu de totu. Asceptâmu cu incordare impartasîri mai cu deamerunlulu despre acésta mare nenorocire, ce o va simtî in mai multe privintie Romani'a intréga — Acelasi numeru aduce unu articulu lungu despre starea invetiamentului de-la d. I. Stratu, profesoru de economi'a politica in facultatea de dreptu din Iasi,- unu articulu, din care se vede in modu intristatoru decadinti'a causei scolare de

dincolo sî de dincóce de Milcovu. D. Papiu Ilarianu, membru alu comissiunei pentru essaminarea candidatiloru de professure la facultatea de dreptu din Bucuresci, a dimissiunatu. Motivele, ce le aduce inainte meritatulu barbatu, arunca o lumina atâtu de palida asupr'a stârei instructiunei publice, incâtu ne mai place a le retacé, decâtu a le reproduce sî 'n acésta fóia.— Preste totu cu 'nvetiamentulu, cu scólele sta fórte reu; sî déca nu se va topí ghiati'a nepasarei sî neactivitatii de astadi, pre Românii de dincolo ii astépta ne mai audît'a sórte, a 'nvetiá in scólele strainiloru din tiér'a loru, care se 'mmultiescu sî se completéza din dî in dî.

Despre multu pomenitulu transportu de arme se scrie, ca au fostu cam de 600 care, din care 300 au fostu incarcate cu câte 2 lâdi de pusci, fia care lada cu câte 25 bucâti; asiadara cu 15,000 pusci; celelalte care duceau câte 3 lâdi cu munitiune, montura s. a. Se dice, ca 'n Ianuariu sî Februariu au sa mai vina 2 transporturi assemenea de mari, déca nu sî mai mari.

Grecí'a. Pecându Grecii candidéza pentru tronulu vacantu cu tóte poterile nu numai in Grecí'a, ci sî prin tierile straine, pe unde se afla respanditi cá comercianti, studinti etc., pe atunci cele trei poteri mari protrectice (Engliter'a, Franci'a sî Russi'a), s'au unitu la pareri de a recunósce validitatea protocolului din 1830, in urm'a carui'a printîloru din cele trei dinastii nu le e iertatu, a ocupá tronulu grecescu. Precumu se vede din dîuarele francese sî englese, curtile de Paris sî Londr'a se 'nvoiescu a recomandá pre regele Ferdinandu de Portugali'a, sî jurnalistic'a englesa sî francesa descrie pre acestu barbatu cu colorile cele mai magulitóre. Numai Russi'a se pare a nu fi aplecata spre acésta candidatura, celu pucinu va pretinde, cá fiindu candidatulu de religiunea rom. cat., sa tréca la biseric'a grecésca. Se crede, ca acésta pretensiune o voru face sî Grecii.— Dupa unu telegramu alu lui „Botschafter“ din $^{13}/_{1}$ Dec. Regele Ferdinandu de Portugali'a s'a multiemitu inainte de radicarea pe tronulu grecescu.

Engliter'a. Celu mai importantu evenimentu politicu e de asta data acel'a, ca Engliter'a e resoluta, a cede (lasá) Greciei insulele ionice. Cu ce conditiuni, nu se spune; dar' de-la spiritulu speculativu alu Englesiloru se póte asteptá, ca o voru face numai pe lânga cunoscutulu loru: Ada – sî ná! Se crede, ca pretiulu, ce-lu voru cere pentru acésta cessiune, va fi protectiunea englesésca asupr'a insuleloru ionice, sî póte sî a Greciei intregi. Venitoriulu va aretá.

Russi'a. In privinti'a generositâtii faça cu tronulu grecescu n'aru vrea Russi'a sa remâna mai pe josu de câtu Engliter'a.

De acee dîce „jurnalulu de S. Petropole“: Repetîmu, ca Russi'a s'a pusu mai antâiu pe terenulu tractateloru sî alu protocolului din anulu 1830. Din partea eii nu s'a recomandatu nici unu candidatu, nici prin cea mai mica insinuare. Cându prochiamà opiniunea publica óre care nume, Russi'a dechiarà positivu, ca n'a proieptatu nici unu candidatu. Russi'a e ocupata cu resaritulu pentru interessele sî simpathiele sele; ea doresce acolo pacea basata pe impacarea interesseloru sî patimeloru. Pentru presentu cá midîlocu alu echilibrului recomânda consimtiementulu influintieloru europenesci.

Bibliografia.

Se afla sub tipariu in tipografi'a dieceseana

Sunete sî resunete.

Cercâri poetice

de

Zacharia Boiu.

Autorulu scrisese in a. 1860. câtra Esc. Sea, Eppulu Siagun'a urmatórele:

Escellenti'a Ta!

Prêluminate sî Preasantîte Dómne Episcópe!

Dreptu modestu daru de anulu nou am cutezutu a asterne Escelentiei Tale manuscrisulu alaturatu. Elu cuprinde unu estrasu din incercarile mele poetice de câti-va ani incóce. A trecutu sî a dóu'a serbatóre a nascerei Mantuitoriului, decându Esc. Ta ai prochiamatu pre credintiosii eparchioti la conferire de buna voia spre radicarea unei catedrale in Sabiiu. Têmpurile au fostu grele, necasurile multe; cu tóte acestea colect'a a 'naintatu intr'atât'a, incâtu dovedesce, ca glasulu archiierescu n'a resunatu in pustiia. De multu am doritu sî eu cá fiiu alu bisericei resaritene din Transilvani'a, sa aducu fieriulu meu la acea marétia intreprindere, dar têmpulu inca nu-mi dedea potinti'a; acum credu, ca a venitu momentulu, sî asiá Te rogu pre Esc. Ta cu profunda plecatiune, cá in locu de contingentu din parte-mi la colect'a pentru catedrala sa Te'nduri a priimí acésta mica colectiune de versuri, – uniculu daru, ce-lu amu, – care tiparindu-se sa se venda numai sî numai in folosulu acelei sânte beserici.

Alu Escelentiei Tale s. c. l.

Lipsi'a in 1 Ianuariu 1860.

Eata genes'a acestei carticele. Darulu se priimi, dar tiparirea nu se potù incepe pâna acum.

La acésta colectiune de cercâri poetice nepretensive, carea intr'o luna de dîle va esî de sub téscu, va cuprinde 6—7 cóle tiparite sî se va tiparí cu litere romane, se deschide prin acést'a

abonamentu cu 50 xr. v. a.,

Abonementulu se face la

Sabiiu in 1 Dec. 1862.

Editur'a tipografiei diecesane.

62—2 **Конкурсъ**

Девенинду стаціонеа дивъцъторéскъ а шкóлеї попорале греко-ресъритене din Піанулъ ромънескъ вакантъ, съ дескиде пентру окупареа еї Конкурсъ пънъ ла 20 Дечемвре а. к.

Доріторії de a се инліка дин ачестъ постъ,– кь каре есте динпреунатъ леафъ ануалъ de 105 ф. в. а., квартірь ші 3° летне,— сънтъ пофтіцї аші аштерне петіціонеле сале пънъ ла сусъ префінтулъ терминъ, провъзъте

1. Кь Аттестатъ, къ аь абсолватъ Цімпасіулъ мікь ші курсулъ педагоцікь дин Інститутулъ Diечесанъ.

2. Аттестатъ despre пъртареа моралъ ші куноштереа рындуелілорь бісерічешті -, сувінсемнатеї инспекціуні школаре.

Себешь дин 30 Новем. 1862.

Инспекціуnea Сколаръ distr. греко-ръсъритенъ.

I. Тіпеіъ, Протопопъ.

Np. 61—2 **Едіктъ.**

Сълтана Стоіковічї пъскутъ дин Бънатъ din Вершецъ, динаінте кь 4 анї ка о некредінчоасъ шаь пъръсітъ не леџуітулъ сеь бърбатъ, пре Іосіфъ Бърсанъ пъскутъ дин Ілліа ші куноскутъ дин Добра, а курія локулъ петречерії нь съ щіе.– Дечї urzindуce процесъ de despърцаніе de бърбатулъ еї маї сусъ аминтітъ дин контръ, се провоакъ ;– ка дела датулъ маї жосъ динсетнатъ дин терминъ de унъ анъ ші о zi съсе пресентеze динаінтea респектівулуї Скаунъ Протопресвітерал, къчї ла din контръ ші дин неfііпца еї de фацъ съ воръ хотърж челе прескріse de C. Канóne але весерічеї пóстре греко-ресъритене дрептъкредінчоасе.

Добра 28 Ноември 1862.

Скаунулъ Протопресвітерал гр.-рес. алъ Трактулуї Добреї.

Нікола ъ de Krainік, Протопресвітерь.

Nr. 60—3 **Insciintiare.**

SAVU LOBONTIU,

fostu arendatoru de mai multi ani alu „curtii Mediasului“ in Sabiiu, are onóre a aduce la cunoscintia publica, ca mutându-se acum in casele sale proprii (strad'a macelariloru Nr. 18), va continuá priimirea de óspeti in case bune de pasagiri (dar fâra cai sî trasuri), sî se recomânda on. publicu calatoru spre cercetare binevoitóre pe lânga assecurarea de bucate sî beuturi bune, servitiu promptu sî pretiuri moderate. —

Corespundintia.

Dlui Z. P. in Rodn'a. Espeduirea s'a facutu regulatu; pentru inregularitâtîle postei nu potemu fi respundiatori. —

edaktop pecпънzetop **Ioann Pau**, сьбститъітъ прin Zахаріъ Боіъ. Едітъра ші тіпаріулъ тіпографіеї diечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе де доъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацівнеа сефаче ла Сібііў ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ вані гата, пріп скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сібііў есте пе ан 7. фл. в. а. еар пе о жъмътате де ан 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте ъърці але Трансілваніеї ші пентръ пропініе din Монархіа пе ан 8. фл. еар пе о жъмътате де анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дяджіеа ора къ 7. кр. тірял къ літере мічі, пентръ а доа ора къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репедіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 99. **ANDЛĂ X.**

Сібііў. 13. Дечемвре 1862.

Cuventulu de tronu

la inchiderea sessiunei senatului imperialu.

Onorati membrii ai senatului Meu imperialu!

Cu cuvinte de 'ncrederea Mea imperatésca V'am salutatu, cându V'am adunatu imprejuru-mi pre D-le Vóstre, pre printii casei Mele sî pre preavenerabilii, illustrii sî onorabii membrii ai senatului Meu imperialu, spre a 'ntreprinde unu opu, care cu ajutoriulu lui Ddieu sa 'ntemeieze cu statornicia fericirea Austriei.

Insociti de binecuventârile sî urârile credintióseloru Mele popóre, V'ati apucatu de problem'a, carea Eu prin institutiunile aduse prin diplom'a din 20 Oct. 1860. sî prin legea fundamentala din 26 Februariu anulu trecutu le am pusu in mânile Dloru Vóstre.

In momentulu de fatia, in care incheiu antâi'a sessiune a senatului imperiatu, enunciu cu multiemire, ca asceptarea, ce o-am pronunciatu in ór'a aceea, nu s'a insielatu, ca increderea Mea in prosperarea opului incepitu cu potere comuna s'a intaritu.

Neturburate ne remasera pastrate fruptele pacii, sî potemu sperá, ca sî d'aci 'ncolo ne vom poté bucurá de acestu bunu pretiosu.

Multu s'au intaritu increderea in poterea Austriei. Resolut'a cii procedere pe carâri nóue a le desvoltarei pacînice i-au assiguratu respectulu popóreloru sî a ren'viiatu cu caldura nóua simpathiele staturiloru imprietinite.

Mare sî grea fu problem'a cea data senatului Meu imperialu. Cu seriositate resoluta sî cu pricepere chiara V'ati apucatu de resolvirea cii.

Ceea-ce se póte ajunge in launtrulu marginiloru activitâtii Dloru Vóstre, ati cunoscutu cu ochi ageri, sî spre cascigarea acelor'a ati conlucratu impreuna cu regimulu Meu din tóta poterea,

Pe cale constitutiunala s'au adusu unu sîru de legi momentóse.

Precum libertatea svatuiriloru sî netiermurit'a espressiune a pareriloru DVóstre individuale. asiá sî manifestarea opiniunei publice, incatu aceea vorbesce prin gur'a pressei, s'a pusu sub scutulu legiloru, sî libertatii personale i sau datu garantia mai tare. Prin supplinirile decise ale condicei penale comune sî militare, prin decisiunile asupr'a competintiei judetieloru sî a diregatorieloru administrative in casuri de prevaricare, s'au plinitu lipsele, ce le adusesera schimbatele referintie ale têmpului.

Legea pentru procederea comparativa are de a delaturá pagubele ivite pan' acum'a ale acestei procederi, pana cându se va infiintiá o ordine nóua de concursu.

Primirea unei legi nóue comertiale, carea sî prin pretiulu seu din launtru se recomandá sî carea in staturile confederative germane vecine primi putere de lege, nu va lipsi, a da intereseloru comune avantagiulu doritu. Legea pentru delaturarea partîala a roboteloru arata pe calea liberei desvoltari a proprietatii unu progresu, care se facù de mai multu de diece ani, prin mesurile pentru desgreunarea pamentului.

Un'a din cele mai momentóse probleme ale dieteloru conchiemate va fi, a conlucrá pe calea decisiuneloru principiale priimite de Domni'a-Vóstre la zidirea organismului comuneloru in regatele sî tierile nóstre. Ordinarea economiei statului in tóte directiunile au cerutu deosebit'a Domni'a Vóstra ingrigire.— Cându eu, condusu de considerâri, ce Vi s'au impartasîtu la têmpulu seu, amu impoteritu sî amu insarcinatu pre Ministeriulu Meu, de a Ve propune bugetele pentru anii 1862 sî 1863 impreuna cu preliminarile unei legi de finantie, ce se tînu de ele, aceste bugete D-Vóstra le ati cercetatu cu silintia consciintiósa sî le ati intaritu prin consimtiuve.— Cu multiemire amu vediutu, ca incercârile regimului Meu, de a produce prin cea mai mare impucinare a speseloru statului intre venituri sî erogatiuni o proportiune mai favoritóre, au fostu spriginite din partea Dloru Vóstre cu taria sî cu successu. In privinti'a acoperirei cestoru din urma, considerându impregiurârile cu chiaritate, ati purcesu de-la principiulu, ca cele-ce lipsescu trebuiescu supplinite parte mare prin propriele poteri ale imperiului.

Esecutarea acestui principiu e nedespartîbila de necesitatea, de a 'mmultî sarcinele comune prin urcarea contributiunei. Ori câtu mi pare de reu pentru acésta necessitate, totusi multele esperiintie M'au umplutu de convictiune, ca popórele Mele aceste jertfe, prin care are numai de a se inaintá poterea sî fericirea Austriei, suntu gat'a a le aduce cu probat'a abnegatiune. Speru, ca sarcinile, impartîndu-se deopotriva, acolo unde greutatea loru se simte mai tare, câtu de curendu le voiu vedé usiurate. Spre acceasi tiênta, de sî numai mediatu, suntu indreptate unele alte legi, ce esîra din svatuirile Dloru Vóstre. Prin delaturarea dârei baiesiesci baitulu s'a eliberatu de o contributiune, ce impiedicà pana acum noroc's'a lui aventare. Punerea sub dare a vinarsului dupa mesur'a productiunei pentru unu ramu insemnatu de economi'a natiunala alu productiunei a datu o cinosura mai drépta pentru compararea contributiunei obvenitóre. Intr'alta parte a contribuirei de consumu modulu de pan' acum alu luârei cii, care dedea ansa la plansori, s'au inlocuitu prin aitulu mai corespundiatoru. Delaturarea vâmiloru de transitu sî a contributiuniloru de esîre, ce le suplinea, incepu de acum a-si aretá influinti'a favoritóre asupr'a comerciului. Sî pentru Dalmati'a, dupa suspenderea vâmiloru de transportu, folósele pusetiunei cii maritime se voru poté aduce la resultate mai bune. Legea, ce reguléza control'a datoriei statului, assecura representantiloru imperiului influinti'a cuvenita la supraveghiarea cii sî a impregiurâriloru, ce se tîuu de ea. Prin legea de banca s'au pusu fundamentele invoirei intre administratiunea finantiara sî representantii bancei natiunale, prin care referinti'a loru catra statu sa se reguleze sî ele sa se consolideze. Silinti'a cea zelósa, ce o-ati pusu pentru infiintiarea acestoru legi, faptulu complinitu alu impucinârei dâriloru sî alu veniturîloru mai bune ale anului trecutu nu lipsira, a produce pretutindeni sensatiune favoritóre. Insociti de observatiuni. ca progredemu spre mai bine, Ve re'ntornati in patria-Ve, unde veti intempiná activitate nóua. Acolo veti fi stêlpii sî midilocitorii aceloru principii, pe care se baséza legile constitutiunale, ce le am datu Eu, sî de care voiu tîné strinsu cá sî pâna acum. Nu veti obosí intru silinti'a. de a face sî mai intima legatur'a, carea de sute de ani incinge pre popórele Austriei spre binele loru propriu. Prin acést'a realisârei fortei Mele resolutiuni, de a pastrá unitatea imperiului, (vivate lungi!) sî de a duce lucrulu constitutiunei celu inceputu la deplinire, veti dá sî concursulu Dloru Vóstre. Spre ajungerea acestei tîente pe calea presemnata prin legile fundamentale voru fi indreptate seriósele silintie ale regimului Meu fâra incetare.

Dimitendu-Ve, onor. membrii ai senatului Meu imperialu! cu multiumit'a Mea sî cu assecurarea gratîei Mele imperatesci. Me voiu bucurá, de a Ve revedé la anulu adunati impregiurulu Meu la senatulu imperialu, spre a continuá patríotica-Ve activitate.

Cerulu. care numai de curendu Mi a datu Mie sî casei Mele unu semnu fericitoru de gratî'a sea, care semnu popórele Mele l'au salutatu cu profunda bucuria (aplause tumultuóse!), cerulu sa dea preapotintea sea binecuventare, cá Austri'a sa crésca sî sa 'nflorésca, tare prin concordia sî incununata cu tóta onórea!

Sibiiu 10 Decembre. Gazetele vienese aducu despre Mitropoli'a nóstra ortodocsa urmatórele sciri: Curi'a papale au datu protestu in contr'a infiintiârei Mitropoliei nóstre, si ca momentulu religiosu nu face lucrulu principale in aceasta cestiune, celu puçinu pona atunci, pona candu nu se voru supera unele greutati politice, de care prelanga aceea. ca sa fia patriarchatulu romanu numai ardeleanu, sau ardeleanu-ungurescu? se tiene si aceea: resiedé-va Patriarchulu in Ardealu seau in Ungari'a? Cancelari'a ungurésca, precum se intielege de sine, va césta din urma, ear Cancelari'a ardeleana va cea dintaiu, si ca Ministeriulu de statu sprijinesce parerea Cancelariei unguresci". — Noi dîcemu, ca nu ne spariâmu de aceea, ca curi'a papale este in contr'a restaurarei Mitropoliei nóstre. caci promisiunea imperatésca din 27 Sept. 1860., prin carea Maiestatea Sa sau induratu a se enunciá, ca nu este neaplecatu infiintiârei unei Mitropolii pentru romanii ortodoxi, sta mai presusu de acea pofta a curiei papale. Ni se pare, ca Papa in privinti'a aceasta este sedusu de aceia, carii dîcu, ca suntu fratii nostrii. —

Ce se tîne de celalaltu pasagiu, ca adeca in regiunele mai inalte ale Guvernului centrale s'aru fi nascutu disparitatea de idei despre aceea, ca sa fia Patriarchatulu, va sa dica, Mitropoli'a nóstra numai ardeleana, séu ardeleana-ungureasca? observamu, ca in petitiunea catra Maiestatea Sa din 15 Martiu a. c. amu espusu lamuritu, ca noi ne rugamu a ni se dá voia din partea Imperatoriului spre restaurarea vechei nóstre Mitropolii ardelene, si asia n'amu cerutu Patriarchatu. Noi Mitropoli'a nóstra vechia ardeleana ru o luamu dupa provincia politica, ci dupa provintia bisericésca, precum ea au esistatu mai nainte de disolvarea ei, si precum se afla dênsa in diplome imperatesci si patriarchale. Petiti'a nóstra este destulu de chiara, si speramu, ca barbatii de statu voru lasá unui Sinodu constituante deciderea tuturoru aceloru momente, care le aru cere folosulu reciprocu alu bisericei si alu statului. —

„Korunk" adusese scirea, ca diet'a transilvana se vá conchiamá in 1-a Ianuariu pentru alu 10-lea Aprile la Clusiu. La acést'a respunde corespondintele Vienesu alu Lloidului pestanu, cumca impartasîrea acést'a, in catu atinge locu lu, se basésa numai pe supositiuni, caci elu póte se ne impartâsiésca din funtana secura, ca cestiunea, in care locu se se tiena diet'a, este inca deschisa. In Cancelari'a aulica a Ardélului se privesce dispositiunea pentru loculu dietei cá o prerogativa s corónei, care dupa dreptulu publicu alu Transilvaniei nu se póte combate. Apoi se scie, ca p. e. diet'a dela anulu 1837 sa tienutu in Sabiiu, alta dieta in diferite timpuri la Mediasiu, Sighisiór'a sî Clusiu, sî ca ea tiene strensu de acea parere, ca cetatea din urma nu are dreptu de vreo prerogativa a fi cetatea dietei. Cestiunea dara la tóta intimplarea inca e ne decisa, sî corespundintele afirma, ca cugeta a fi bine informatu, déca dîce, ca decisiunea locului va urmá mai pre urma.— Mai de parte dîce corespundintele, ca din acésta deslucire potemu deduce sî aceea, ca ficsarea dîlei inca nu va fi potutu urmá, cu tóte ca diferinti'a terminului aretatu nu póte fi mai mare cá de 14 dîle.

Cu acésta scire aducemu in legatura cá unu curiosu si aceea ce o citiramu in „Sieb. Bot." dela M. Osiorheiu, ca adeca acésta cetate aru fi aleasa pentru tienerea dietei asteptate cu atata doru, pentru ca Ungurii suntu in contr'a Sibiului, éra sasii si romanii in contr'a Clusiului si tóte asemenea in contr'a strimtórei localitatiloru in Alb'a-Iuli'a.

Citimu in „Concordi'a": Escelenti'a Sa Eppulu Andreiu Bar. de Siagun'a in anulu trecutu,— cu ocasîunea calatoriei sale la Vien'a, in caus'a metropoliei- trecandu prin Fechetetou la graniti'a Ungariei, si vedindu beseric'a cea frumósa a romaniloru de acolo, i-a laudatu, ér' dupa acea, pe spesale sale proprii a facutu Escelenti'a Sa unu orologiu pentru acea beserica, carele i-a costatu 525 florini v. a.

Atât'a „Concordia". Scieamu sî noi despre acestu daru alu Esc. Sele, dar nu voiamu sa-i luâmu pretiulu moralu prin publicare. De óre ce insa fâra vin'a nóstra a esîtu in publicitate, trebuie sa adaugemu, ca nu multu mai nainte parochulu nostru de acolo, avendu convorbire cu proprietarulu localu, contele Z., i-a spusu de chieltuielele comunei cu radicarea bisericei sî l'a rogatu sa plinesca un'a, ce lipsesce: unu orologiu in turnu. Cont. respunse, ca bucurosu va face, cându va fi biseric'a de legea lui (cea apuseana). „Acést'a n'o facemu nici pentru o biserica, necumu pentru unu orologiu!" respunsese credintiosulu preotu, intielegendu tendinti'a aceloru cuvinte.— Esc. Sea, Eppulu Siagun'a, calatorindu pe acolo sî vediendu biseric'a cea nóua, frumósa, cu turnu acoperitu cu tinichea, au laudatu zelulu comunei. au intielesu cu dorere conditiunea, cu carea proprietarulu aru fi daruitu orologiulu, sî 'ndata s'au hotarîtu, a face pe spesele sele orologiulu doritu, care suna acumu prin romantic'a vale a Lacului Negru! —

Sabiiu in 12 Dec. Domnisiór'a Constanti'a Dunc'a cu stimabil'a sea mama au parasitu adi Sabiiulu, luandu-si drumulu prin Brasiovu câtra principate. Acolo o astépta o cariera din cele mai frumóse, ce suntu date ómeniloru: carier'a de a conlucrá la educatiunea tinerimei. Fericitâmu pre domn. Dunc'a pentru nobil'a problema, ce si-a luatu, fericitâmu insa sî pre tiér'a vecina, carea posede astfelu de fiice. Câci ne amu convinsu, ca domn. Dunc'a unesce in sine unu spiritu agera, genialu, petrundiatoru cu o inima nobila sî deschisa pentru totu. ce e sublimu sî demnu de spiritulu omenescu. Priimirea cea cordiala sî distinsa, ce o avù ací la toti-dorere puçini!- Românii, incependu de-la Esc. Sea Eppulu pâna la junimea studiósa, ce o onorà sî se onorà prin tramiterea unei deputatiuni de fericitare sî prin o modesta cantata de séra, sperâmu, ca o va fi convinsu despre stim'a, ce o avemu pentru spiritulu celu inaltu umanu, crestinescu sî patrioticu alu D-Sele. Urârile nóstre o petrecu din locu in locu: dee-i cerulu ajutoriu intru a propagá sî inradaciná in patria-si ideile sî simtiemintele, ce le pórta: eara nóua tramita-ne preste puçinu unu assemenea geniu binefacatoru!

Ungari'a.

Representatiune

in caus'a scóleloru popurale romane resaritene prin Ill. Sa Dlu Teodoru Serbu, Administratorulu Comitatului Carasiu.

(Incheiare).

Dóra nu va fi de prisosu a atinge acea imprejurare, ca cârtîle scolare sî bisericesci la tóte natiunile cultc, cu propasirea culturei limbei, se retiparescu de atâte ori in limb'a mai desvoltata a natiunii. p. e. sant'a scriptura scrisa in limb'a magiara are mai multe editiuni; objetulu a remasu celu originalu, dar' cuvintele, respective limb'a s'a stramutatu dupa gradulu infloririi ei,— asiá e acésta sî cu psalmii lui Davidu ect.- sî cu greu s'aru puté impedecá cineva in asia ordinatiune a preotîmei magiare, prin carea, editiunile noue numai pentru aceea s'aru oprí din man'a publicului, pentru ca nu suntu retiparite in stilulu celu vechiu latinisatu, ci cu o limba magiara purisata. —

In legatura cu objetulu acest'a, e unu atestatu pré tristu, cumca consistoriele g. n. u., cá sî astadî juredictiuni scolare, suntu inca neamblate sî ignare in limb'a sî literatur'a romana, precumu se vede apriatu din scrierile loru oficióse romane, sî asiá cum s'ar puté spera dela densele, ca sî juredictiuni scolare, sî dupa esperintia cá sî impedecatóre cu voia,- propasirea tinerimei romane scolare ? De óre ce poporulu romanu e deplinu convinsu, cumca Maiestatea Sa ces. sî apostolica regésca dimpreuna cu guberniulu seu, se ingrigesce parintesce sî despre sortea lui,- sî citatulu intimatu gratiosu, s'a pututu dá numai cu acea convingere, cá sî culivarea poporului romanu se se pre ajute, iéra nu opacésca! —

Altmintrele, privindu sî judecându caus'a acésta din tienórea alaturateloru, sî motivele aduse, poporulu romanu se sîmte afundu vatematu pentru ajungerea scóleloru lui popurale sub unu cleru strainu,- caci art. 15 de lege, din an. 1790, renduesce preste totu crescerea tinerimei a o bazá pe principiulu de crescere natiunala, iéra prin art. 27 totu din acelu anu, Maiestatea Sa ces. sî apostolica regia, 'si sustiene unu dreptu reservatu pentru otarîrea in caus'a scóleloru sî bisericei g. n. u.

A' mai fostu inca odata o epoca asiá trista pentru scólele popurale romane, cându aceste iéra se supusera sub cleru,- inse Imperatulu sî Regele de memoria fericita, Franciscu I., prin bileta de mana preinnalta cu datulu din 12 Februariu 1810 adresata catra Stratimiroviciu Mitropolitulu din Carlovitiu, scólele popurale de natiunalitatea romana se scóse de sub cleru, sî acele se pusera sub o juredictiune scolara civila. —

Bilet'a de mana préinnalta, acumu pomenita, acelu resultatu avù, cà prin gratiosulu intimatu alu innaltului consiliu ung. reg. de locotenintia din 1813 N-rulu 26500 s'a denumitu in Bud'a-Pest'a o deputatiune sub presiedinti'a unui consiliariu ca inspectoru supremu scolasticu pentru supraveghie-

rea scóleloru popurale g. n. u. peste tóta tiér'a, iéra in districtele deosebite, conformu cu natiunalitatea popóreloru, s'au denumitu 6 directori scolari,- sî acést'a dispunere acelu resultatu avù, ca scólele romane se administrara prin directori romani pana la anulu 1849. —

Cu inceputulu deceniului de curendu trecutu, deputatiunea scolara sustatóre in Bud'a-Pest'a, s'a disolvatu, sî disolvarea ei din partea poporului romanu s'a primitu cu bucuria, mai alesu, pentru ca din fundatiunea scolara natiunala, carea s'a strînsu mai cu séma din tasurile bisericiloru romane, unii membrii ai deputatiunii furara fórte multu,— inse in loculu deputatiunii, sî directoriloru, se denumira consiliari séu inspectori scolari pentru scolele romane g. n. u. —

Acést'a e acea epoca, candu se introdusera literele latine in cartîle scolare prin aprobarea préinnalta, cartîle scolare incepurà a se curatî de cuvinte straine, iéra scólele popurale sporindu-se, poporulu romanu, a inceputu a se cultivá,— dar' acuma, prin ajungerea scóleloru lui sub cleru strainu, romanii nu numai cà numai spéra mai departea desvelire a cultivarei loru, má, indreptatiti de sperantie mai bune prin pretensiunele geniului timpului, sî principiele de egal'a indreptatîre, serbatoresce dechiarata de Maiestatea Sa,— se vedu despoiati chiaru sî de aceste. —

E adeveru, ca sî peste scólele catolice priveghiéza preotîmea, sî acele se administreza sub influinti'a acestei,- dar' dóra, sî numai din privinti'a uniformitatii, sî scólele popurale de natiunalitatea romana se fia supuse juredictiunii preotîmii,- e superatoriu pentru romani, caci consideranduse episcopii sî consistoriele diecesane, aceiá suntu numai serbi, iéra consistoriele suntu compuse mai alesu din protopopi serbi. — Clerulu romano catolicu e cu simtîri natiunale, sî cá natiunalu a escelatu in tóte timpurile,- a nisuitu, cá se redice sî consolideze natiunalitate magiara prin scóle popurale sî institute bune, a desvelí sî cultivá tinerimea prin carti alese pentru pretiulu loru din launtru sî magiarime curata,— sî despre acestu cleru romanu catolicu se póte dîce cu cunosciintia, ca standu pe gradulu innaltu a culturei ,— i se cuvine chiar sî numai pentru acést'a, cultivarea tinerimei;— dar' romanii, dela clerulu mai innaltu de alta natiunalitate, sî dela clerulu loru propriu, dar' preste totu in gradulu de josu a culturei, nu se potu nutrí nici cu o sperantia, ce i-ar' indreptatî spre propasire,- má vediendu ei pedecile, ce i s'au pusu pentru cultivare, se sîmtiescu a fi espusi de préda sclaviei spirituale. —

Caci déca luamu in consideratiune chiamarea preotîloru comunali, chiar' sî numai cá sî caticheti in timpulu trecutu, e o esperintia universala, ca nici acésta nu o implinira cu consciositate, séu nici superficialu, de óre ce insisi invetiatorii fura siliti a propune sî catechismulu, panace catichetii respectivi preste totu anulu, séu nici cându venira in scóla, séu numai innaintea esamenului cu cateva dîle cercara, cumu s'a propusu catichisulu, escusandu-se cu aceea,— sî altu mintrele cu totu dreptulu, ca trebuindu a se ingriji de trist'a loru sórte, suntu silitî a 'si castigá panea de tóte dîlele cu sudórea propria prin agricultura, sî asiá. sî din acésta privintia, abi'a s'aru puté incredintiá preotii g. n. u. cu conducerea scóleloru, sî cu chiamarea cea ponderósa fatia cu aceste. —

Românii totusi nu aru fi straini de acea idea sî sistema, cá sî scólele loru popurale se se administreze prin juridictiunile diecesane, respective prin preotîme,— déca persónele de frunte a le diecesei, la poporulu romanu ar fi romane,- déca numai barbatî culti s'aru sfintí de preoti sî numerulu acestor'a r.rinduse, aru fi provediuti cu salariu dela statu; - dar' intre imprejurarile de fatia, cu durere trebue se esperedie, ca aceia, carii aru avé chiamare mai santa, sî datorintia mai scumpa, indemnati de iubirea aprópelui sî cuventulu religiunei crestine se sprigi.esca sî consolide moralitatea sî desvelirea poporului romanu, sî pentru acést'a in tóta viéti'a loru se se sacrifice,- de o mie de ori cu durere, câci acestia, in fatia lumii se redica cá sî dusîmani spre stricarea acelui poporu, din a carui sudóre capeta panea cea de tóte dîlele. —

Cându dara m'amu silitu, cá se aretu Innalt. Cons. ung. reg. de locotenintia, resultatulu castigatu, sî impresiunea asupr'a poporului romanu in urmarea intimatului gratiosu, folosîndu me cu consciositate de alaturatele representatiuni, totu de odata amu avutu de scopu, cá despre starea acestei cause, se dau desluciri sincere sî datate; in fine pe bas'a decisiunii sub N-rulu 66 a adunarii diregatoriloru comitatensi din 7 sî 8 Aug. 1862 indresnescu a aretá dorinti'a poporului romanu in privinti'a scóleloru g. n. u. de natiunalitatea romana, in urmatórele. —

Scólele g. n. u. de natiunalitatea romana se se eliberé de jurisdictiunea scolara, respective de ocarmuirea clerului, — sî pentru ele se se denumésca o jurisdictiune civila, statatóre din barbatí romani, séu directori scolari romani. —

Pentru acést'a, subscrisulu, indemnatu de acésta repetîta, sî dupa parerea s'a, drépta dorintia a romaniloru,- sumu silitu sî acea rogare a romaniloru a o mai adauge, cá acésta causa, recomendandu-o gratiosului patrociniu, sî amorii de dreptate a Inn. cons. ung. reg. de locotenintia,— sî prin innaltu ac-lasî patriotice sî parintesce spriginindu-o se se astérna la préinnaltulu tronu alu Maiestatii Sale imp. sî apostolice regesci pentru o resolutiune favoritóre. —

In Lugosiu 25 Septembre 1862.

pre aplecatu servu
Teodoru Serbu m. p.
Administratorulu Carasiului.

Acésta representatiune n'are lipsa de Comentariu pentru zelulu Ill. Sale D-lui Administratoru in caus'á scóleloru popurale romane. —

Dr. Marienescu
Asesoru.

In. nr. 96. alu acestui diuariu aduseseramu o corepundintia din Pest'a, prin carea se aperá d. Serbu, admin. comit. Carasiu, de invinuirile, ce i se facura in „Reform'a.“ In aceeasi causa ni sa tramite din partea altui onor. corespundinte articululu urmatoru, care, fiindu o cronica interessanta a intemplariloru din urma din Carasiu, ilu impartasîmu ací in totu cuprinsulu lui.

Desluciri din Carasiu. In numerulu 86. a „Telegrafului Romanu,“ s'a publicatu o corespondintia a „Reformei“ din Bucuresti. Acést'a corespundintia subscrisa de Dlu Georgiu A. Poenariu se referéza la imprejurarile din Carasiu. in caus'a asociatiunii dameloru romane din Lugosiu pentru ajutorarea tinerimii, si in caus'a limbei.

E o placere a vedé, cà fratii de peste Carpati se intereséza de caus'a nóstra, si atunci candu densii ne critica si rumpu nuéu'a asupra fapteloru nóstre, avemu datorintia se le multiumimu de ne indrépta, si sei indreptamu, de cumva suntu informati reu.

Ce se atinge de anteia parte a corespondintiei, referatóre la Dómn'a Ema Serbu, si respective la asociatiunea dameloru romane din Lugosiu, aceea o subscria cu bucuria totu romanulu adeveratu; — iéra ce se atinge de partea a dou'a, adeca de caus'a limbei, si de fostulu Comite supemu Dlu Emanuilu Gozsdu, si de administratorulu de adi Dlu Teodoru Serbu, — eu 'mi tienu de datorintia, nu pentru verificarea acestoru persóne, caci la acést'a nu am nici dreptu, nici datorintia. — ci pentru deslucirea unoru imprejurari false din corespundinti'a numita a Dlui Poenariu, a desveli si respunde urmatórele. —

Imprejurarile, sî caus'a anecsarii Banatului e reu atinsa in corespondintia. —

Innainte de 20 Oct. 1860, de timpulu edariî diplomei, a caletoritu prin Banatu — si nu numai la Lugosiu — Escelenti'a Sa fostulu Gubernatoriu Saint Quentin,— cu ce missiune nu se scie, dar' se vede a fi cercarea unoru imprejurari. La timpulu aci atinsu a iesitu diplom'a pentru Ungari'a, si dupa acést'a, se nascù ide'a de anecsarea, séu neanecsarea Banatului. — In 18—19 Noembre 1860, mai multi bravi romani se adunara la Ilustritatea Sa Dlu Andreiu Mocioni in Timisiór'a, si se sfatuira in caus'a acést'a. — Resultatulu a remasu, cà romanii nu vreu anecsarea Banatului, si pentru acést'a se representara la Es. Sa Mensdorf Comisariu ces. reg. in Timisiór'a, sí-'i dechiarara, cà nu vreu anecsarea, ma, petitiunara si la Majestatea Sa, si cerura séu independinti'a Banatului, séu incopciarea lui cu Transilvani'a. — Aci retacesce Dlu Poenariu, de órece Dlu Gozsdu pe timpulu acest'a erá inca cá si advocatu in Pest'a — si póte cà inca nici sciá, cà in anulu viitoriu vá se mérga de comite supremu in Carasiu.—

Adeveratu cà romanii fura intrebati in caus'a anecsarii, si cà multi, carii nu-si asteptá resarirea sórelui loru in sistem'a din Vien'a, lucrara pentru anecsare, — barbatii cei adeverati si inteliginti'a natiunala inse n'au voitu anecsarea, — acést'a totusi se intemplà — dîcendu asia — si in contr'a vointiei romaniloru. — Romaniloru peurma — la temerea loru — li se asîgurà natiunalitatea prin rescriptulu din 27 Dec. 1860. in genere si cam nerespicatu, mai multu prin deregatori romani decatu prin limba, séu alte institutiuni politice. — Di-

plom'a din 20 Oct. facù limb'a oficiósa in Ungari'a, — limb'a cea magiara; iéra rescriptulu din 27. Dec. facù din Banatu, Ungari'a. — Dlu Gozsdu abia in Febr. 1861. venì la Lugosiu, si in 19 se tienù adunarea generala pentru formarea Comitetului. — Romanii atunci incepura ceva a lucrá pentru limba, — si Dlu G. promise ca vá nazui cá pe calea legala se introduca limb'a romana de oficiósa in launtrulu comitatului. „Calea legala" erá o devisa a timpului, intocm'a ca „dreptu istoricu" si diete, la cari se provocau magiarii; — si ce s'ar fi constituitu in comitatu prin dreptulu autonomini, séu s'ar fi octroatu de susu, afara de legile din 48, si alte multe, erá nelegiuitu, nedreptu. — Unu ceva curiosu, cà romanii se provocá la diploma si rescriptu, si autonomi'a comitatului, si pe bas'a acestor'a voiá se introduca limb'a romana, — pana ce magiarii si partisanii loru in Carasiu, introdusera limb'a magiara pe bas'a legiloru din 48, — afurisindu diplom'a — si mai tardiu, dupa unu anu, magiarii introdusera limb'a magiara in loculu acelei romane - prin guberniulu conservativu - chiaru pe bas'a diplomei! Destulu cà in Febr. 1861. limb'a romana nu se putù introduce, si romanii remasera mai multu nendestulati, si atitiati. —

Romanii asteptara peurma la tóta congregatiunea ocasiune, cá se desbata caus'a limbei, dar' prin pedeci, din cause, si mai alesu prin acea imprejurare, cà diregatorii romani, dela carii se asteptá energi'a cea mai mare, erau la dieta, se reicià desbaterea limbei, pana la rentórcerea acestora. — Renturnandu acestia acasa, - dupa parerea unor'a - spriginiti de proiectulu comisiunii natiunale, emisa in caus'a natiunalitatîloru din sînulu dietei; si indemnati de zelulu, ce-lu avea membrii romani ai comitetului comitatensu, veniti in numeru mare pentru introducerea limbei pe 5. Sept. 1861. la congregatiune, - caus'a limbei cu fortia moralu se aduse pe tapetu in congregatiune.

Lupt'a erá grandiósa; si se póte dîce, cà a facutu onóre tuturoru romaniloru. ori de ce colóre politica ar fi fostu pana atunci. - cà-ci pentru limba se vediù unirea tuturoru romaniloru. — Sub Nrulu 948. se aduse dara decisiunea pentru introducerea limbei romane de oficiósa in Comitatulu Carasiului. —

(Va urmá.)

Oradea-mare diu'a St. Andreiu 1862.

Diu'a santului Andreiu s'a serbatu asta-di in beseric'a nóstra cu o desclinita solenitate, pre cum trebuesce sê se serbeze o dí, carea e onomastic'a a loru doi barbati bravi si capi ai naciunei nóstre, a Escelentiei Sale Andreiu Bar. de Siagun'a, si a Ilustritatii Sale Andreiu de Mocini. — Sant'a misa fù celebrata de d-nul parinte Paulu Fasia, innaltiandu cu totii rogaciuni pie câtra Domnul ceriuriloru pentru indelungat'a viétia, sanetate si fericirea acestoru barbati ai nostri, carii au condusu cu atâta intielepciune si devotamentu naciunea nóstra, partînindu-o inantea gratiosului tronu, aperandu-i drepturile la locurile competînti in faci'a lumii; iara ei, aretendu-i calea, pe carea mergandu potù se scape de cursele inimiciloru. — Mari si multe marite au acesti barbati pentru naciunea romana, iara romanulu ascepta si de acu in ante multe de la densii, mai de aprópe: caus'a metropoliei nóstre, — pentru carea se lupta acesti barbati bravi, dî si nópte, — inca nu e decisa la locurile innalte, si romanulu a legatu tóta speranti'a de ei, fiindu convinsu, cà ceriulu binecuventa tóta intreprinderea legale, astu-felu si caus'a nóstra drépta fiindu, ceriulu o va binecuventá, iar' monarcul o vá decide dupa sîmtiulu de dreptate, tradiciunalu Innaltei case domnitóre.

Ca o noutate placuta insciintiedu, cà stimatulu nostru domnu si mecenate Nicolau Zsiga, a medilocitu ca in orasiulu Tînc'a, — unde in ante de acésta nici pomenire erá de vre unu asiediamentu romanescu— acumu sê va zidî beserica si scóla romana, iar' preotulu si invetiatoriulu voru avé câte un'a sesîune de pamentu. — Ceriulu sê-lu binecuvinte si pre acestu barbatu a lu nostru, pentru faptele lui cele multe religióse, naciunale si filantropice.

G. H.

„Concord."

Greci'a. Intrebarea greaca, carea la 'nceputu se parea o simpla revolta, se face totu mai momentósa si a ajunsu a fi „cestiune européna." Engliter'a, dupacum se adeverésce, cede Greciei insulele ionice, spre care scopu sî tramise pre d. Elliot, cumnatulu lordului Russell, la Atin'a. Cum se temu Russi'a sî Franci'a de acestu periculosu daru alu Engliterei, prin care acest'a aru cascigá simpathiele Greciei sî preste totu a le orientului intr'unu modu pagubitoru pentru numitele dóua poteri, se vede de ajunsu dintr'unu sîru de articuli in „jurnalulu de S. Petropole" — organulu princ. Gortschakoff, prin care acest'a cérca a demustrá, ca Engliterei nu-i e iertatu a cede insulele ionice fàra scirea si invoirea celoralalte poteri. — Grecii stau luntre sî punte pelânga pr. Alfred.

Bibliografia.

In tipografi'a diecesana se afla sub tipariu

Sunete sî Resunete.

Cercâri poetice

de

Zacharia Boiu.

(Voru esî intr'o luna, voru cuprinde 6-7 cóle sîvoru costá in abonamentu 50 xr. v. a. Totu venitulu e menitu pentru catedral'a din Sabiiu).

In locu de recensiune impartasîmu câ-te-va probe.

I.

Doi Calatori.

„Óre cine este imperatulu séu ostasiulu,
Séu bogatulu séu seraculu,
Séu dreptulu séu pecatosulu?"

Cant. biser.

In piatia cu 'ncordare
Stau multîme, rendu de rendu,
Domni gatiti in gal'a mare
O privelisce asteptându.

Tóte stratele resuna
De carete duraindu;
Dincatrâu te uiti, s'aduna
Dame 'n negru, cá jelindu.

Indesându-se astépta
Grupele de privitori;
Ochii toti spre-o pórt' aiépta,
Imbracata 'n velu sî flori.

Clopotele din cetate
Tóte plângu in tactu tardîu,
Din salónele ornate
Scotu groparii unu sicriu.

Corulu cânt' unu cântu de jale,
Sî multîmile pornescu,
Pre drumaru in lung'a-i cale
Mii de urme-'lu insocescu. —

Dintr'o strimta colibióra,
Printr' unu bucinu parasitu,
Patru insi ducu o casciora
Cu unu óspe ostenitu.

Unu betrânu si o betrâna
Mergu pe urma tremurându,
La tierâna din tierâna
In tacere meditându.

Si unde merge óri drumarulu
Cest'a, cel'a 'n adeveru?
Cersîtoriulu, millionarulu
Se 'ntalnesu in cimiteru!

62—3 **Конкурсъ**

Девенинду стациунea дивъцъторéскъ a шкóлеї попорале греко-ресъритéне din Піанулъ ромънескъ вакантъ, съ дескиде пентру окупареа еї Конкурсъ пънъ ла 20 Дечетвре a. к.

Доріторії de a се апліка дин ачестъ постъ, - къ каре есте диппребнатъ леафъ ануалъ de 105 ф. в. a., квартиръ ші 3° лемне, — сънтъ пофтиці ачї аштерне петициунеле сале пънъ ла сусъ префиптулъ терминъ, провъзъте

1. Къ Аттестатъ, къ аў абсолватъ Цімпасіулъ тікъ ші курсъ пedагоцікъ дин Інстітутулъ Дiечесанъ.

2. Аттестатъ деспре пуртареа моралъ ші кунóштереа рындуелілоръ бісерічешті -, сувінсемнатеї инспекциуні школаре.

Себешъ дин 30 Новем. 1862.

Инспекциунea Школаръ дістр. греко-ръсъритénъ.

I. Тінеіъ, Протопопъ.

Np. 61—3 **Едіктъ.**

Сълтапа Стоіковічї пъскутъ дин Бънатъ din Вершецъ, диnaинте къ 4 анї ка о пекредінчоасъ шаъ пъръсітъ пе лецуітулъ сеъ бърватъ, пре Іосіфъ Бърсанъ пъскутъ дин Ілліа ші кунунатъ дин Добра, a къріа локулъ петречерії пу съ щіе. - Дечї upzindуce процесъ de despърцanie de бърватулъ еї маї сусъ aminтітъ дин контръї, се провоакъ; - кa дела датулъ маї жосъ динcemнатъ дин терминъ de унъ анъ ші о zi съсе пресентезе диnaинтea респектівулуї Скаунъ Протопресвітерал, къчї ла din контръ ші дин пефіпца еї de фацъ съ воръ хотърж челе прескріse de C. Капóне але бесерічеї пóстре греко-ресъритене дрепткредінчоасе.

Добра 28 Ноемвре 1862.

Скаунулъ Протопресвітерал гр.-рес. алъ Трактулуї Добреї.

Нікола ъ de Крainік, Протопресвітеръ.

едактор респунзетор **Ioann Pau**, субстітутъ прin Захарiа Боiу. Едітура ші типарiулъ типографiеї diечесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ́л есе де доъ орї не септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмерацїѣнеа сефаче дп Сібіїѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ да ч. р. поще, къ вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібіїѣ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ите de ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілваніеї ші пентръ провінціеле din Монархіъ пе ѣп ап 8. фл. еар пе о жъмътате de ап 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрѣіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Inceрателе се плътескъ пентръ дптжіеа órъ къ 7. кр. шірѣл къ літере мічі. пентръ а доза órъ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 100. **ANUL X.**

Сібіїѣ. 16. Decemвре 1862.

Inca ceva despre portiunea canonica.

S'au mai dîsu cu alta ocasiune in acestu dîuariu: ca cestiunea dotarei preotîmei gr.-resaritene este importanta, caci ea privesce subsistinti'a unui factoru cardinalu alu natiunei. Importanti'a acést'a nu se reduce numai la Natiune sî Biserica, ci totu odata sî la Statu. Despre acestu adeveru, precumu sî prin urmare despre necesitatea imperativa a dotârei Preotîmei nóstre, nu se mai indoiesce astadî nici Statulu, ba nici chiaru adversarii ei din vechime; caci vedemu, ca sî acel'a, constrînsu firesce de spiritulu têmpului, decise deja legalumente dotarea Preotîmei, precumu se vede din artt. diet. an. 184⁶/₇, din conclusele Universitatei sase din 1848 sî 1861 sî din Patentulu urbarialu din 1854; numai durere, cà Diet'a din 184⁶|₇ hotâresce, ca numai in comunele urbariale sa se dea Preotîloru sî scóleloru atat'a pamentu, câtu face o sesiune urbariala, sî din pasiune catu se cuvine dupa doue sesiuni; Patentulu urbarialu din 1854 renduesce, a se dá fiecarui Parochu numai din padure sî pasiune fora privire la pamenturi; iara Universitatea sasa nici ca mai fipsà vre-unu cvantu hotaritu, de sî ea fú mai pre urma recuirata la defigerea acelui'a prin harti'a Consistoriului sciuta,— ci ea aflà de bine, a lasá acést'a in liber'a voia séu arbitriulu comuneloru, de unde urmédia, ca Comunele fundului regescu, putendu dealtumintrea dotá cuviinciosu pre Preotîme, ii arunca astadî dabé vre-o câteva pamenturi, cá din pomana, firesce in puterea conclusului celui defeptuosu alu Universita'ei. Sî ast'a este, ce impedeca astadî realisarea dotarei sî necajesce multu pre Preotîmea nóstra din fundulu regescu, carui reu apoi se mai adauge sî lasîtatea neescusabila a oficiolateloru scaunale. —

Subscrisulu 'si promitea multu, prémultu, dela energi'a sî activitatea D. Procomite alu sasiloru, despre carele se respandisera multe bune prin dîuare, sî sperá tare, ca Ilustritatea S'a cu ocasiunea visitariloru oficióse va staruí mai cu dédinsulu, sî cu mai mare scriositate pentru realisarea dotatiunei spre multiumirea totala a Preotîmei din fundulu regescu, suplinindu astufeliu in fapta, ceea ce in conclusulu Universitatei se afla defeptuosu in litera; dar', decându cetiiu in „Kronstädter Zeitung“: ca sî Ilustritatea Sea inca indémna pre Preoti „ca sa ia ce li se da“, si ii indreptédia „la alte timpuri mai bune“, adeca: ad calendas graecas, séu in romanesce: la a dou'a venire! — dieu, mi-amu perdutu tóta speranti'a in privinti'a acést'a. Óre cumu se potrivescu sî acestea cu egal'a indreptatire natiunala sî confesiunala, pre carea o audîmu resunandu de atatea ori sî cu atat'a emfasu prin representatiuni, bancheturi sî dîuare,- ba pre carea chiaru sî D. Procomite o accentuà cu atat'a placere la feliurite ocasiuni sî solenitâti, si mai pre urma sî in adunarea districtuala din Brasiovu? Óre ce aru dîce fratii sasi, déca din intemplare séu norocire ne-amu aflá noi in locule, sî voindu a ne aretá catra dînsii totu cu aceeasi fratîia, iamu indreptá sî noi pre ei la alte timpuri mai bune? De buna séma niaru dîce: ca ómenii acestia nu suntu crescini, caci nu cunoscu, nu voiescu a cunósce sî cu atat'a mai pucinu a urmá principiului crescinescu: „ce tîe nu'tî place, altuia nu face“ — sî ca prin urmare ei inca nu s'au desbracatu, sî nici ca voiescu a se desbracá vre-odata de omulu celu vechiu, de rugin'a evului mediu! Sî in fine óre cumu li aru fi cadiutu fratîloru sasi, déca sî Preotii Dloru s'aru fi indreptatu in privinti'a rebonificarei dijmeloru la alte timpuri mai bune? Preotîmea nóstra, D. Procomite! au asceptatu destulu, cu multu mai multu, decatu sa se mai póta indreptá la alte tampuri mai bune!

Apoi noi nu privimu dotarea Preotîloru nostrii de o pomana, ce li o-aru da fratii sasi din averea loru propria, cá sa se póta indemná Preotii „a luá ce li se da“ sî indreptá „la alte timpuri mai bune“; ci din contra, noi o privimu de o detoria, sî inca de o astufeliu de detoria, carea mai curendu ori mai târdîu trebue sa se implinésca din averile comunale, care suntu totu asiá ale nóstre cá sî ale fratîloru sasi. Ast'a e convictiunea nóstra; sî altu feliu nu póte fi vorba de o egala indreptatîre nationala sî confesionala, sî nici ca se póte dîce, ca se implinesce legea sanctionata de Imperatoriulu. (Va urmá).

Sabiiu in 15 Dec.

Dupa unu telegramu, ce-lu aduce „Gazet'a Transilvaniei“ din Bruxel'a dto 22 Dec. nou, capitalulu pentru lini'a drumului de feru Oradea-Brasiovu tocma s'a assiguratu. —

Sabiiu in 13 Dec. In „Erdélyi értesités“ vedemu adescori publicatiuni in limb'a româna scrise cu o ortografia, carea nu se potrivesce nici cu geniulu limbei preste totu, nici cu stadiulu de desvoltare, la care au ajunsu ea prin staruintiele literatiloru nostri. Ne tînemu de datorintia patriotica, a chiamá atentiunea In. Guvernu asupr'a impregiurârei aceleia, ca ortografi'a româna prin votulu adunârei generale a Associatiunei transilvane pentru literatur'a sî cultur'a poporului românu din anulu acest'a s'a statoritu sî fixatu, prin urmare ea nu mai póte fi trasa 'mpinsa dupa nesciintia ori arbitriu individualu. Sî acést'a cu atât'a mai vertosu, câci Comitetulu acestei Associatiuni conclusulu adunârei generale l'au adusu la cunosciinti'a Innaltului Guvernu pe cale oficiala.

Din Nocrihiu ni se tramite in 7 Decembre o corespundintia pe largu despre priimirea D. procomite Conrad Schmidt acolo. Trecendu preste intimpinarile cele festive din partea comuneloru sasesci si romanesci, preste formalitatile primirei, cercetarile cancelariiloru, aresturiloru si scóleloru evang. lut. si orientale, insemnamu numai, ca preotîmea romana orientala au legatu de bineventarea sea si plansórea, ca 'n privinti'a portiunei canonice, decretate de Incl. Universitate si incredintiate oficiolateloru scaunale spre esecutare, inca nu s'a facutu nimicu. Domnulu procomite promise a mangaiá preotîmea si a dá insarcinâri deosebite câtra Domnii Inspectori scaunali si antistii comunali in privinti'a dotatiunei pomenite,— ceea ce intr'adeveru se si facù. Insa, adauge bine nimeritu corespundintele, urm'a va alege.

Бъковіна. Dintre Сіретъ ші Черетъшъ, 24 Noemвре в. —

I.

Дп п-рїі 82 ші 83 аї ачестъї органъ аъ арътат ѣп кореспъndinte din Бъковіна, de че пъ ар фі de мірат, къ „ръспъnсъл ла Анторіст, котпъс de оареші-каре професор de теолоціъ din Черпъуці ші черкълъnte прінтре клеръл ортодокс ал Бъковінеї, е „пекъліт“ — „корпърат“ — „перътегат“ ші алтеле; къ ѣп къвънт: къ ачел „ръсп.“ пъ е нічї декът кореспъnзъторіъ постълателор съеї стъdіі счіентіфіче ші dидактіче, еаръ че есте маі ръў, nedemnъ de пъблічітатеа лъї дптръ о сочіетате весерічеаскъ чівілізатъ, фаць дпкъ къ дпалтъл Автор ал Анторістълъї, дп контра къръї Анторістъ е ачел „респ.“ дndрептат. Дптр'атжта пе ѣnім ші ноі къ респектівъл кореспъndinte, къ адекъ, пъ е, de че съ пе мірът de пекъліт̆реле ачелъї „респъnс“, прівind ла ізворъл ші мотівеле лъї челе ла ноі штіът ші маі къ ші пінъівере. Штім адекъ ші ноі, къ кътръ чеї моарвезї авем даторії крештінещті; еаръ кътръ чеї къ карактер сѣістік, саў вънзівер — къ пъ пътем претinde „стокіне дела спінї.“ Атжта е пътаі de тънгъітъ, къ оатенї de ачеіа, карії пентръ інтереселе ші похтеле лор челе партікъларіе сжнт гата съ вжndъ ші челе маї сжнте, леџе адекъ, оноаре ші конштіінџъ, къ асеменї

оатені зік, къ характер лпгъст саў лптревъінцавер окъпъ лп сочіетатеа отепеаскъ кмте одатъ о стаціъне, каре ле е фаворітоаре секретеї фъърърї а планърілор ші тепdінцелор лор челор ізdаіче, de ънde апої віне, къ мълте калаштъцї есоперате de оатені de ачел соіў апар асъпра сочіетъцілор респептіве ка прін с ъ б т і п а р е, адекъ, пе пештіъте ші фърь аштептаре, ші de ачеea сънт ъртъріле ші ефентъл лор къ атмта таї таре ші таї пъгъбіторіў. — Тітпъріў лпеъ орї таї тързіў, віне тотъшї тмтпъл, ънde къ ажъторіъл етерпеї Провединце сочіетатеа респептівъ къноаште адевъръл пропріў ші къноскмndъл, деосъбеште, ші апрецъеште d ъ п ъ м е р і т лъкърріле лъї Dътпезъў de ъ п е л т і р е л е с а т а п е ї. Аша спре есмтпл, деакъ ъп професорў de богословіъ ші лпкь поате ші фаворіт ал Маітарілор ънеї dіечесе, скріind ел къ вро 10—12. анї таї паште ж а л о в е ла інстанце гъверпъмптале асъпра ънъї епіскоп, саў консісторіў, каре жалове ар фі — mutatis mutandis — тогта лп сепсъл Апторістълъї; еаръ dъпъ ачеї 10—12 анї ар котпъне ачел професор о с т ъ d і ъ контра-апторістікъ, лп каре ар лndемпа лпкь пе ъп клер лптрег, ка, de кмт съ дореаскъ ел адевъратъл съў віне, (карелe аў фост ші лптъічіъпеле ші доріпцеле D-сале лпаінте de вро кмді-ва анї, консмпдепе фіind лптъічіъпеле D-сале атъпче къ пріпчіпіеле Апторістълъї), - таї віне съ=шї л е п е d е л е ц е а с а ч е а с ф м п т ъ ші съ треакъ ла алта стръіпъ. — Ачесте авzіndў дела о персоапъ таре пъблікъл чел modестў, ші de цеарь, п е ш т і і n d de челе лптмпплате лпаінте de врео 10–12 анї, de о катdатъ п'арў шті, че съ къцете деспре ачеа с т ъ d і ъ, парте пептрў стареа ші р е п ъ т е л е б о г о с л о в - шчіептіфік а скріеторілъї еї, ші парте пептрў р а п о р т ъл лъї ла персоапеле портътоаре лп ачеа сочіетате саў dіечезъ. Таї пе ъртъ лпсь афльndў-се карактеръл ші тотівеле пропріе, адекъ імпълсъл ші матеріа ъ р z е л е ї скріерєї респептіве, апрецъеск оатенїї ші стофа лъкратъ; еарь скопъл лпшелърєї саў містіфікъчіъпеле сіпе-інтересате рътмп лп къвепіта-ле опоаре!

Ачеастъ лптмпларе е ші ла ноі кў „ръспъпсъл“ ла Апторістў (карелe, de вр ел, поате, съ се етерпіzе пріп офепсіъпі, калътпіі, есорвітапце, ші къ ъп къвмпт: къ пе сокотінца са: - скопъл ачеста, паре-пі-се, къ къ бъпъсеатъ dепліп ші-л ва ажънце) - Пъблікъл пострў солід ші компетінте къноаште dежа віне, тъкар къ пъ е ел лптрег богослов саў dъпъ кът съпъ ла ноі ъп провінціалізмъ modерп: тъкар къ пъ'с тоцї „къ брмў рошъ“ - къноаште ел зік, че е ортодокс ші че пъ; че е de адевърат треъъінцъ dіечесеї ші весерічеї поастре, ші че съ стъръеште, кът ам зіче „per fictionem legis“ de ънїї оатенї, пътаї лп вінеле лор партікъларіў, лптребъінцind г о а л е л е пътірї: „въпъл весерічеї ші ал dіечесеї“ ашіждере пътаї de претест ші тіжлоаче пептрў ажънцере а пътаї а скопърілор лор челор персопале. Се штіе ла ноі лп опініъпea пъблікъ таї департе ші ачеea, къ, пе кът е лп Бъковіna de таре ші пре таре требъінцъ о ко'пцелецере мътъалъ ші о солідарітате сінчеръ ші актівъ лптре клеръл dіечесап ші чеіалалцї епархіоцї лътепї, спре а форта пріп ачеастъ солідарітате ші атоаре речіпрокъ ъп „zідіў de търіъ“ контра орі ші кърор евептъалітъцї дъшпапе весерічеї поастре ортодоксе, каре сънт таї кў сеатъ съвтіпъріле ші лпвъріреле пропагапdеї галіцієпе ші пъ пътаї пептрў вііторіў de темът, чі ші кіар пжпъ акът лп чеа таї флътжпdъ порпіре се афлъ асъпра вістеї поастре ортодоксії (кў фопdъл еї чел реліціъпаріў?) – прекът зік, е ачеа концелецере ші лпкредере мътъалъ ла ноі de чеа таї таре ші таї врдіпте печесітате, пре атмта ънор іпімі лпгъсте ле плак вісъреле ші пределекціъпі трекъторе прівате, лп dавна лпсь а dіечезеї ші а ортодосіеї еї. Се штіе лп фіпе ші ачеea ла ноі, de че се колпортеазъ ла ноі асерціъпea, къ Е. Са Епіскопъл пострў е ачела, карелe інвепть ідеа тітрополіеї сепарате de Трапсілваніа, ші къ пріп ъртаре а ч е л п р е о т deчї ар лъкра лп к о п т р а в о е ї Е. С а л е, карелe ар фі лп к о п т р а репътітелор „d о р і п ц е“ псевdопътіте „але клерълъї Бъковіпеап etc.“ Лпсъ ноі ачеea пъ кредет ші пічї пъ вот кредe пічї одатъ, чел пцін лптр'ачел феліў, авжnd штіъта епістолъ а Е. Сале кътрь Патріархъл Р а і а ч і ч ї din $^{6}/_{18}$ Іюліў 1849. а тжпъ, каре епістолъ архіереаскъ-ї дъ пре тоцї контрарії пострії de тіпчіъпъ, спъіndў Е. Са лп ачеа епістолъ, къ пъ пътаї віне, чі ші de певое ар фі деспърцірea ієрархієї орт. ромжпе de чеа сжрвеаскъ ші креареа ъ п е ї тітрополіі лп Австріа, съб каре съ фіе ші dіечеза Бъковіпеї. Пъ сжнтў тоцї оатенії, ші къ бъпъ сеатъ, къ атмта таї пцін е Е. Са Епіскопъл пострў de ачела феліў, карії деспре о парте адевърърілe істопіче ші пескітбавере, аша орі кът, іарь деспре алта, вінеле епархієї ші ал Бесерічеї съ-л събордіпеze скопърілорў сале челор партікъларіе, ші din орї ші каре інтерес трекъторіў съ-шї вїте даторіа ші опоареа ші съ-шї скітве карактеръл лор dъпъ плакъл ші похта лор пропріъ саў ал алтора. Adевърът лп прівінца ачеаста есте ла ноі ашіждереа къноскът, ші ачела сеатъпъ съ фіе кат ачеста, къ іпіта Е. Сале а Епіскопълъї пострў чеа de мълт контестатъ de бъпъ о авъътарь ъ п і і карії, - аў вісарь сіпгърї de „тоіапе архіерешті“ ші алте опорърї ші сервічіе лпалте; аў карії сокотіръ лп сервіълъл лор съфлеї, къ еї лші вор кътпъра de пе акът граціа вісъторілор de ачеле „тоіапе архіерешті“, ба поате ші „мітрополешті“ деакъ вор тъгълі вапітъцїі ші похтелор лор челор іллъзоріе пріп інвептареа, рекътмndареа ші – domol zікmnd – л п а р т і ф і ч і а р е а фаітоаселорў „d о р і п ц е“ пептрў ъп мітрополіъ сепарать лп Бъковіпа (даръ пептрў ачеea таї лптъліцїте пеажънсърї ка пъпъ акът?) Кў ъп къвмпт: че е de цінът деспре „Dорінце“ ші че деспре „Апторістў,“ е ла ноі дежа віне штіът, пъ адекъ пътаї ла ораше пріп кърцї, чі ші ла цеарь, кът ам зіче пріп бордее, ші de ачеea, кът спъсерът, пе ънім ші ноі кў корепъпdіпцеле din Бъковіпа, карелe зіcе лп прівінца ачеаста, къ de к ъ т ъ т а т е а пічї естерпь пічї інтерпь а „рёспънсълъї“ челъї фаітос ла „Апторістос“ п ъ с е т і р ъ.

Даръ ноі de ъпа тотъшї пе тірът, ші ачеea е, de консісторіъл черпъцеап; къчї прііті ел асъпрьші комісіъпea съ пъбліче клерълъї dіечесап аша о харць „корпоратъ“ „пекъліть“ „перътегать“ ші офепdіторре de чеї таї demnі ші таї стімацї бърбацї аї весерічеї ші паціъпеї поастре din Австріа, ба, офепdіторре ші de лптреага-пе ортодоксіъ ші паціъпе -!

Ноі пъ крédem пічї аіче, къ пъблікареа офічоасъ а пекълітълъї ші песокотітълъї ачестъї „респънс“ ла Апторістў съ фіе кў штіреа ші еспресса ордінаціъпе а Е. Сале Епіскопълъї пострў; саў чел пцін цінет de ачеea, къ ші аіче съ фъкъ авъz de въпътатеа ші плекъверітатеа іпімеї Е. Сале. Опініъпea пъблікъ ла ноі, аре аіче дечї пътаї ъп лптребъчіъпе - тіпъпцівъ; ші ачеea е: чіпе-і лп честіъпea пъблікърєї офічоасе а „респ.“ ачелъіа, ънеалта седъсъ саў споптапеъ ал алтъіа, dекъ пъ'с кътва „редакціъпе“ ші „спедітъръ“ — товарешї. De ачеаста, къ консісторіалъ Бъковіпеї кътпікъ пріп шартълъ кіетърєї сале челеї атмт de серіоасе ші съвліте ъп асеметпеа ръспъпс ла Апторіст, кът е ачеста че трекъ пріп клерълъ епархіал ка ъп аер греў, пеплъкът ші песъферівер фіind ел пліп парте de лпжърътърі пассіъпате ші парте de калътпіі асъпра елітеї паціъпеї ромжпе ортодоксе din Трапсілваніа, Ънгаріа ші Бъковіпа, респецім, къ деве съ пе лптплет de атмта таї мълть міраре, къ кмт тот лп ачел сепс, лп карелe-'ші таніфестъ паціъпеа ромжпъ din Австріа de релеціъпea ортодоаксъ доріпца ші рвгареа са ла Мъіестате пріп чеї таї demnі, таї стімацї ші таї zелошї аї съї коріфеї, пептрў копчедереа лпфііпцърєї ънеї тітрополіі ромжпе лп ачестў імперіў, че респептівълў професор din Черпъцці лп „респънсъл съў ла „Апторістў“ атмт de корпорат ші колцърос опътъ: тот лп ачел сепс спре ъпъ-плъчереа а орі ші кърві от кў тіпте ші кў іпітъ съпътосъ ші спре мълцътіреа обіептівеї печесітъцї de о гъверпаре ші ізрісдікціъпе солідъ, пепъртініторре ші пътерпікъ лші еспрітъ ші Е. Са Епіскопъл пострў Ешепіў Хакман але Сале сокотіцї повіле ші съпътоасе лп епістола-ші тепціъпатъ кътръ Патріархъл Раіачічі.

Че е астъзї дечї адевър лп каъса ачеаста? ачеea че пе спъне ъп от кў карактер проблематік ші кў тепdінцї епігматіче, карелe, кът ел лпсъл съ се фі еспрітат, пептрў вінеле „копіілор ші пеатърілор сале че'с лп dіечезъ, ші пъ пептрў „вінеле контп;“ таї департе, „пъ din каъze обіептіве“ ші пріпчіпіале; чі пътаї din лпdетпърі „съвіективе“ - (ші оаре пептрў че таї - с ъ в і е п т і в ?) фъкъ ші петеціъпea пептрў ателіорареа контръеї преоцешті лп Бъковіпа: – орі е адевър ачеса, че пе спъне ъп Архіереў de пріпчіпіі кърат ортодоксе кў штіпцї теолоціче профъпde ші кў жъдекатъ съпътоасъ, але кърві сокотінце din епістола-ї тепціъпатъ сжнт лпкъ ші ідептічі кў а d е в ъ р а т е л е d о р і п ц е але dіечесапілорў din Бъковіпа ші кў але лптрецеї паціъпі de релеціъпea оріептал-ортодоксъ din Австріа лтпрезпъ кў клерълъ еї?

(Ва ърта).

Ungari'a. Intrebarea Voivodinei serbesci, stagnanta de unu têmpu incóce, incepe a re'nviiá. Cititorii nostri - si voru aduce aminte, ca'n congressulu natiunalu din Carlovitiu 1861. Serbii cerusera infiintiarea unei Voivodine natiunale serbesci, adica separarea de câtra Ungari'a a aceloru comitate, unde Serbii formeza maioritatea locuitoriloru. Cancellari'a ungurésca combatù si impiedecà acésta nesuintia, cá un'a, ce vatema intregitatea corónei ungare. Cu tóte acestea Serbii nu

desperara, si cu ocasiunea gratulârei pentru insânatosiarea Mai. Sele Imperatesei cerura de nou prin deputatiune numerósa realisarea concluseloru carlovitiane; si asiá acésta intrebare momentosa iar s'a pusu pe drumulu pertractâriloru. Greutatea cea d'antâiu insa e competinti'a dicasteriului, care sa pertracteze caus'a: Ministeriulu de statu, Cancellari'a aulica ungara, diet'a din Pest'a, demnitarii croatici ori comand'a militara suprema cá dregatori'a suprema a frontierei (granitiei) militare, de carea s'a tinutu si parte se mai tine teritoriulu proieptatu pentru acésta Voivodina? Alta greutate mai mare, si dupa parerea nóstra normativa, e aceea, ca doritulu voivodatu aru cuprinde si 200,000 Români, de nu mai multi, cari impreuna cu Germanii aru lasá pre Sêrbii in minoritate, si cari dorescu din tóta inim'a si se lupta din tóte poterile, cá sa nu se amestece cu Serbii nici in privinti'a politica, nici in cea administr. bisericésca. Ori câtu dorimu si noi consolidarea dinlauntru si prosperarea fiecârei natiunalitâti din patri'a comuna, totusi dorinti'a Serbiloru, nebasata decâtu pe nisce diplome mucedite, ni se pare nedrépta si cá atare trebuie sa o combatemu din tóta poterea. Ce felu? Sêrbii, cá sa scape de suprematisarea magiara, voru sa suprematiseze pre Românii? Ceea-ce altoru imputa cá pecatu. cá crima, cá omoru moralu, pentru sine pretindu cá dreptu necontestabilu? Unde e aci principiulu celu sântu si imperativu nu pentru persóne singure numai, ci si pentru popóre intregi, principiulu: ce tie nu-ti place, altui'a nu face?!

Datorinti'a Româniloru tuturoru, si cu deosebire a celoru competinti in acésta causa, e, a priveghiá cu neadormire, a aretá dorintiele sele in totu modulu iertatu de lege, si a se improtivi cu seriositate romana tuturoru tendintieloru stricatióse simtiului seu natiunalu si religiunaru. Cei 200,000 Români de pe proieptatulu teritoriu „serbescu“ ne suntu frati de unu sânge si de o credintia, a caroru sórte e legata strinsu de sórtea nóstra!

In coerintia nemidilocita cu 'ntrebarea Voivodinei serbesci sta intrebarea mitropoliei romane orientale, carei'a dorescu a fi supusi si Românii din Banatu, ce aru fi sa figureze cá glóta fâra viétia si fâra dreptu in Voivodin'a serbésca. Despre acésta mitropolia vorbesce „Press'a“ din Vienn'a asiá: „Pe cându dupa parerea Serbiloru Voivodin'a aru fi sa fia unu felu de teocratia (statu preotiescu), si patriarcatului din Carlovitiu aru fi sa se supuna si cei mai 200,000 Români de pe teritoriulu serbescu intipuitu, pe atunci nesuinti'a Româniloru, dupacumu se scie, merge spre a se emancipá (eliberá) deplinu de biseric'a serbésca si a 'nfiintiá o mitropolia propria natiunala. De si deocamdata realisârei acestei dorintie drepte se opunu indoieli administrative si bisericesci, totusi ajungerea ei, precumu audimu, póte ca nu e departe. Eppulu Siagun'a se dice ca a si primitu promissiuni formale; si regularea acestei afaceri si e de ne'ncungiurata trebuintia, déca esa se tréca din provisoriu intr'unu definitivu incheiatu. Considerându pretiulu celu mare, ce-lu punu popórele nóstre de-la resaritulu de miadiadi, cari se tinu de marturisirea grecésca, cu totu dreptulu pe constitutiunea sea autonóma bisericésca, cá pe palladiulu (pazitórea) natiunalitâtii sele, acést'a un'a diferintia a de ajunsu, pentru de a face de asta data chiaru cu nepotintia resolvirea multiemitóre a cestiunei Voivodinei in intielesulu decisiuniloru carlovitiane.“

Asiá vorbesce „Press'a“, unu jurnalu germanu, strainu, din Vienn'a. Totdeodata redactiunea unei foi romanesci, a „Gazetei Transsilvaniei“ pune cestiunea mitropoliei nóstre intr'unu rêndu cu basnele despre sciutii grofi si baroni. Óre sa ne credemu ochiloru?!

Audimu, ca d. Adm. Com. alu Carasiului Teodoru Serbu, are a se strapune cá Comite supremu la Aradu. Ce impressiune a facutu acésta faima in inimile fratiloru din Banatu, se vede din corespondinti'a urmatóre:

Unu cuventu din Banatu!

Scirea despre strapunerea Administratoriului din Comitatulu Carasiu, a Ilustritatii Sale Dlui Teodoru Serbu in Comitatulu vecinu alu Aradului ne surprinsa fórte tare, pentru ca loculu Ilustritatii Sale – precum dice Concordia – l'ar suplini cutare domnu Makay.

Jurnalele magiare reprodusera scirea acést'a cu óresi care placere, si o latiescu cá o invingere nóua a partidei magiare;– insa nu li place a impartasi unele documinte, ce ar fi de a se publicá prin tóte comitaturile, precum e d. e. resolutiunea imperatésca cu datul din Iuniu a. c., carea tractéza despre intrebuintiarea libera a limbeloru nemagiare pe la dicasterie. — Firescu lucru, pentruca asiá poftesce „fratietatea si egal'a indreptatire.“

Sunt óre isvórele Concordiei, din cari 'si scósa scirea aminti'a, curate séu tocma turbure? nu voim a discutá; insa marturisim cu anima curata, cá faim'a acést'a, — carea ni dede o lovitura atâtu de sentibile si dorerósa fatia cu dorintiele si dreptúrile cele mai naturali a le nóstre respicate si recunoscute nu numai de Monarcii civilisati a-i Europei, ci chiaru si de representatii magiari a-i dietei d'in anulu trecutu, — a fostu cu totulu neasceptata si surprindiatore pentru noi, carii prin unu astufeliu de faptu iara perdem o stea lucitóre de pre ceriul sperantieloru nóstre!

Ce va se dica denumirea dlui Makay in Carasiu fatia cu resolutiunea preainnalta a Imperatului din 1860. 27 Decemvre, de pe tempulu incorporarii Banatului cu Ungaria? noi nu o potemu cuprinde. Séu astufelu ni se respectéza „dreptul de a avé deregatori romani prin locurile desu locuite de romani“? astufeliu se tienu in valóre cuvintele respicate de Monarculu insusi? – a carui vorba si persóna trebue se fie santa si neviolabile! Astufeliu se va realisá egal'a indreptatire a natiuniloru? Acest'a e pasiul celu din tâiu catra deslegarea cestiunii celei mai importante a Ungariei? Séu póte aceste sunt medilócele cele mai sigure pentru impacarea natiunalitatioru deosebite a Ungariei?...

Romanulu, candu i-se face vre o nedreptate d'in cutare parte, in simplicitatea sa naturale are datina a dice, cá: „Imperatulu nu scie despre aceea nemic'a.“

Acum'a intrebâm si noi: este cu potintia óre, cá Monarculu, care 'i pusa de detorintia Cancelariului de Curte, ca dreptul celu mai firescu, ce ni competésce, se ni-se respecteze, – dicu: Monarculu se aiba vre o cunoscintia despre nerespectarea resolutiunii amintite si despre calcarea cuvinteloru respicate de Elu insusi? E cu putintia óre, cá persón'a cea mai innalta, domnitoriulu tierei se-si retraga cuventul datu unei natiuni credintióse catra tronulu innaltu alu seu? Noi nu credem, „Imperatul nu scie despre aceea nemica!“

Politic'a fratiioru nostri, magazinulu acestu infernale a intrigeloru ni-a casiunatu perderea; interesele cele mai egoistice ale lor sunt acele, ce si astadata ni pune 'n frunte pre unu barbatu, care altucum póte ca e omu intieleptu si onestu, insa nu e de sangele nostru, nu e dintre fiii natiunii nóstre; spiritele neadormite a fratilor nostri sunt acele, ce se nesuescu a ni sepá grópa in contr'a „voiei imperatului.“

Daca tocma e o lipsa neincungiurabile strapunerea Ilustrului Domnu Teodoru Serbu in altu Comitatu: pentru ce nu se aplica in loculu lui altu romanu? Séu póte n'avem noi barbati romani si demni de a ocupá locul Domnului Administatoriu din Carasiu? N'are natiunea nóstra fii bravi, carii se póta lecuí radicalminte ranele poporului nostru delasatu si predatu unui viitoriu dubiu? câci aceea totusi ni va concede ori cine, fara a ne invinovati cu egoismu, cá unn Comite supremu de natiune romana de a buna séma mai multu se vá ingrijí despre inavutirea spiretuale si materiale a poporului nostru, decatu unu neromanu, câruia dóra chiaru 'i sta in interesu a inchide calea dinaintea poporului catra trépt'a culturei si a inavutirei!

Fratiloru! dreptate cere poporul nostru de sute de ani; dati-ne cele ce ni le-a asiguratu Monarculu, si nu promisiuni, de cari avuram ocasiune a audí peste ajunsu! lasati apucaturele si intrigele de o parte, daca nu voiti a abusá cu semtiulu celu mai curatu a animei omenesci — cu fratietatea! Nu cerem concesiuni nici privilegii, ci pretindem, ca cuventulu Monarcului se ramana santu si nevatematu, se nu ni se rapésca ceea ce e al nostru, — dreptatea cea mai firésca de sub sóre, ce o-am ereditatu dela mam'a natura!

Apoi mai diceti, cà spiritele sunt alinate si molcomite prin intrevenirea faptelor politice de presinte; nu credeti Domnilor, caci nu e foculu numai acolo, unde se vede fumu! Voi sunteti acei'a, fratiloru, carii in locu de a cascigá amiceti'a si simpati'a natiunalitatiloru diferite, versati oleiu pe focu cu unele intrige mascate cá si aceste! Credem, si in credinti'a nóstra suntem mai tari decâtu muntele Sionului, cà va veni tempulu, candu va cadé larv'a depe fati'a intrigantilor, si faptele lor se vor aretá innaintea lumei intregi in goletatea deplina a lor; va veni tempulu, candu man'a resbunatóre a Nemesei va sbiciuí faptele celoru ce se nesuescu spre nemicirea drepturíloru celoru mai sante ale popoareloru; aduceti-ve aminte dara de proverbulu: „cine sépa grópa altui-a, elu va cadea in ea“.

Cu asta ocasiune ne luam voie a face apelu catra barbatii natiunii nóstre, carora le jace la anima interesulu natiunale, se faca pasii cuviintiosi chiaru si pana la tronulu gloriosu a

Maiestatii Sale pentru recascigarea dreptului acestui rapitu dela noi.

Noi poftim, cá in intielesul resolutiunii préînalte din anul 1860. 27 Decemvre, in Carasiu se avem Administratoriu séu Comite Supremu de natiunalitate romana! (M. B.)

Budintiu Decembre. (Intardîatu). Dîu'a sfântului Archangelu Mihailu fu la noi o dîua de bucuria, sî démna de eterna aducere aminte in analele comunei nóstre. Acést'a ni o causà prégratîosulu rescriptu alu Maiestatei Sale imperatesei regesci, cá in fia care comuna dedupa maioritatea locuitoriloru sese aléga limb'a oficiósa a afaceriloru comunale, carea la noi acumu este cea romana, dedupa eschisiv'a maioritate a locuitoriloru romani.

Bravulu nostru parochu sî vicariu protopresviteralu D-lu Georgiu Petroviciu, capetându dela Ordinariatulu diecesanu din Timisiór'a spre publicare acelu prégratiosu rescriptu, petrunsu de sîmtiemintele nationale, sî sciindu pretiui insemnatatea acestei orenduieli mai innalte, in viéti'a nóstra natiunala atatu de afundu taietóre, voindu totudeodata a impartasî sî fiiloru sei sufletesci acésta gratîa impâratésca, nu intardîà in susnumit'a serbatóre a publicá credinciosîloru sei préinnalt'a resolutiune de dreptulu in cas'a lui Dumnedieu in urmatoriulu chipu: Dupa finirea servitiului dumnedieescu se sui Dlu Parochu pre amvonu, sî desfasiurandu cu dedat'a sea eloquintia cuprinsulu préinnaltei resolutiuni imperatesci, sî esplicandu valórea ei cea nespusa pentru totî locuitorii comunei. carii de ici innainte nu mai suntu condemnatî de a primì orenduelile mai innalte numai din gur'a streiniloru sî in limb'a streina sî reu tâlmacita,— ci eliberanduse de apasarea unei limbi loru necunoscute, in trebile loru comunale, numai dulcea loru limba romana o voru avé,— exhortà totu odata pre poporeni la credintia sî alipire catra Tronu, sî catra cas'a Maiestatei Sale Imperatului Franciscu Iosifu I.; dupa aceea cetindu innaltulu rescriptu din cuventu in cuventu, indemnà sî pre parintii prunciloru, cá sesi dé pruncii la scóla, spre ai cresce sî pre ei in credintia sî alipire catra tron sî Maiestate, sî spre a invetiá acolo de a pretiui dreptulu, ce li se dede prin grati'a Monarchului in folosîrea limbei, sî prin urmare sî a vietii sale nationale romane. --

Dupa aceste publicatiuni sî cuventari ale D-lui parochu se intonà de catra tinerimea scolara imnulu popularu pentru Maiestatea Sa Imperatulu sî pentru augusta lui Socia. Fiane acésta indoita serbatóre de eterna aducere aminte pentru introducerea limbei oficióse romane in comun'a nóstra, care dee Dumnedieu, cá de aci inante se nu faca locu unei altei straine!

I.

Vien'a. Presiedintele casei ablegatiloru, Dr. Hein e denumitu de Ministru alu justitiei.

„Gazet'a de Vien'a" insciintiéza: La ordinile Dlui Ministru Contelui Wickenburg Ministeriulu de comertiu se ocupa tare cu pregatirile pentru o espusetiune universala in Vien'a, carea aru fi proieptata pentru anulu 1865.

Principatele române unite.

Faim'a, ce o impartasîseramu sî noi in Nr. penultimu alu foii nóstre, ca renumit'a monastire a Némtiului a arsu, dorere se constatéza. „Romanului" i se scrie in prinvinti'a acést'a din Iasi in 29 Noemb.: Mi se spune, ca alaltaeri ar' fi venitu depesie la Directiunea metropolitana, prin care se da trist'a scire de arderea monastirei Némtiului. Foculu ar fi purcesu dela pitarii séu bucatarii. Versiuni diferite circula asupr'a acestui incendiu; me abtînu de ale insîra deocamdata, fiindu unele de cea mai mare gravitate. Speramu totusi, ca acele vuete se voru reduce la adeveru prin descoperirile, ce Guvernamentulu va face la fati'a locului; caci nu potemu a ne resolve se credemu cá parintele Teofanu, ca calugarii rusi.....

Dar' se tacemu mai bine, dupa cumu ne-amu fostu otaritu, pana ce vuetele respandite prin publicu se voru desmintî si voru tacea naintea adeverului aratatu de foile Guvernamentului. Asceptu amerunte despre cele petrecute la acestu fatale incendiu, care au redusu, pare-se, in cenusia unulu din cele mai vechi monumente nationali.

Dupa o depesia telegr. a „Patriei" din Paris dto 21 Dec. Principele Cus'a, cu totu protestulu poteriloru, sta pe lânga a dá afara armele menite pentru Serbi'a. — Precum vedemu, ans'a acést'a, ce se pareá la 'nceputu asiá de mica, póte avé urmâri fórte grele.

Itali'a. Dupa o dep. telegr. din Turinu dto 21 Dec. Garibaldi aru avé de cugetu a merge la Neapole.

„Corespundinti'a de Rom'a," organu oficiosu, dechiara, ca de-la Pap'a nu se potu cere reforme, panacându nu i se va restituí teritoriulu intregu. „Press'a" comentéza, ca asiá firesce nu se póte prevedé, ca 'n Rom'a va invinge ratiunea.

Greci'a. Don Fernando, regele de Portugali'a, candidatulu Engliterei pentru tronulu grecescu, s'a dechiaratu, ca nu priimesce onórea acést'a nici de câtu sî sa fia recomandatu pre ginerele seu, pre Printiulu Hohenzollern-Sigmaringen. Conferinti'a pentru cessiunea insuleloru ionice se va 'ncepe cu Ian. 1863 in Londr'a. Se crede, ca cessiunea se va face numai conditiunata, reservându-si Engliter'a portulu sî arsenalulu din Corfu.

Bibliografîa.

In tipografi'a diecesana se afla sub tipariu

Sunete sî Resunete.

Cercâri poetice

de

Zacharia Boiu.

(Voru esî intr'o luna, voru cuprinde 6-7 cóle sî voru costá in abonamentu 50 xr. v. a. Totu venitulu e menitu pentru catedral'a din Sabiiu).

In locu de recensiune impartasîmu câ-te-va probe.

II.

Drotarulu.

Drotu 'n spate,
Mei fertate!
Bâta 'n mâna sî la drumu!
Fóia fraga,
Mândra draga,
Eu me ducu, te lasu acum!
Earn'a, vér'a,
Umbla tiér'a
Bietu fetiorulu de drotaru;
Cerulu casa,
Straiti'a més'a,
Cum e dat'a la drumaru.
Bata ventulu,
Stea pamentulu
Plinu de ghiatia, plinu de nea
Sóre—plóia,
Nu me 'mmóia:
A rabdá e sórtea mea.
Earn'a vér'a.
Cate sate
Departate,
Eu le cautu in drumulu meu;
Sî orasie
Dragalasie,
Tóte, tóte le vedu eu.
Earn'a vér'a.
Câmpuri late
Resfetiate
Imi asternu totu patu de flori;
Mierla-mi cânta,
Bórea-mi sventa
Feçisiór'a de sudori.
Earn'a, vér'a.
Fete june,
Inimi bune,
Le salutu, sî-mi multiemescu.
O privire
Si-o zimbire,
Sî cu doru 'n sinu pornescu.
Earn'a vér'a.
Tóte sbóra,
Sî comóra
Pentru mine-i vétr'a mea;
Sî tu fraga,
Martio draga
Esti focsiorulu de pe ea.
Earn'a, vér'a.
Cest'a-i loculu
Cu noroculu,
Cu noroculu nostru totu;
De se strica,
Mandrulica,
Las' ca-lu legu eu iar — cu drotu!
Earn'a vér'a.

Corespundintia.

Numerosiloru binevoitori din Brasiovu, Sighisióra, Dev'a, Blasiu, Lugosiu, Pest'a etc. multiemita sincera sî rogaminte pentru sprijinire. Toti peniru toti!

Pe Ampoiu. Datorinti'a nu ne iérta, a face din acestu dîuariu tribunalu de certe personale.

Редактор респонзетор **Ioanu Pau**, съвституîтъ прin Zaxapiя Боiу. Editora ши типарiула типографiеi diecesane.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де доъ орі пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацівнеа сефаче дп Сівіій ла еспедітъра фоіеі; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, пріп скрісорі франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сівіій есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ите де ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілъваніеі ші пентръ провінціле дін Монархіъ пе ън ап 8. фл. еар пе о жъмътате де анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіса óръ къ 7. кр. тірълъ къ літере мічі, пентръ а доза óръ къ 5½ кр. ші пентръ а треіа репетіре къ 3½ кр. в. а.

Nro 101. АНЪЛЪ X.

Сівіій. 20. Дечемвре 1862.

Inca ceva despre portiunea canonica.

(Urmare sî incheiare).

D. Procomite binevoì a dîce mai departe totu in acea adunare: „ca trebue sa se ia privintia la diferitele relatiuni; unele comune au locuri, altele nu au, sî pentru aceea din partea Regimului nu se póte fipsá unu cuantu hotarîtu“. Eu nu pricepu, cumu s'aru puté deduce cu o logica sanetósa din diferinti'a sî neasemenarea relatiuniloru locale, o neputintia de a fipsá unu cuantu hotarîtu de portiune canonica séu dotatiune pentru Preoti. E adeveru, ca unele comune au mai multe pamenturi, iara altele mai pucine; inse de aice inca nu urmédia, ca comunele acelea, sî unele sî altele, nu aru fi in stare a escinde portiune canonica suficienta pentru Preoti, séu ai dotá pre acestia cuviinciosu. Comunele au tóte locuri comunale; iara unde nu s'aru fi aflându totusi de ajunsu, ce nu se póte crede, afara dóru de unele comune curatu romanesci,- acolo deese inderetu acele locuri comunale, pre care fratii sasi, dupa cumu se dîce, indata dupa conclusulu Universitatei din an. 1848 incepura a le impartî bisericiloru loru luterane, cá apoi la timpu sa póta dîce ceea ce dîcu acumu: ca nu au de unde dá mai multu! — sî déca nici atunci nu aru ajunge, apoi cumperese pamenturile, cate se ceru pentru o portiune canonica din lad'a comunala, séu totu din acést'a sa se dee Preotîloru unu ecuivalentu in bani, ceea-ce renduesce sî conclusulu Universitatei, carele astufeliu suna: „Pentru fiecare biserica matera gr. orientala .... sa se rumpa din pamenturile comunale, pe unde mai suntu, o portiune canonica. Iara nefiindu pamenturi comunale sî neputenduse procurá portiune canonica nici prin cumparare din partea comunei. sa se dea Parochului comunei bisericesci gr. orientalu pentru imbunatatîrea subsistintiei lui leafa corespudiatóre din competint'a casa alodiala“. Ce altu urmédia de aici, decatu ca conclusulu Universitatei renduesce pentru fiecare Parochu portiune canonica, iara unde nu aru fi pamenturi comunali, sa se cumpere acelea din cass'a comunala, sî unde nici acést'a aru fi cu putintia, sa se dea Preotîloru lefi corespundiatóre totu din cass'a comunala, — va se dîca, conclusulu Universitatei sanctionatu de Maiestatea Sea renduesce: cá Preotii gr. resariteni din fundulu regescu sa se dotedie cuviinciosu din averile comunale!- Apoi noi nici ca pretindemu mai multu, de sine intielegenduse, ca o portiune canonica trebue sa fia, chiaru in sensulu conclusului Universitatei. asiá de mare, incatu sa asigure pe deplinu subsistinti'a Parochului; ba noi amu fi pré indestuliti, déca s'aru da sî Preotîloru nostrii portiuni canonice macaru numai atatu de mari, cumu suntu ale Preotîloru luterani. —

In fine, mai dîse D Procomite: „ca tocma in comunele curatu romanesci se facu cele mai mari greutati in privinti'a dotarei Preotîloru, sî ca i s'au spusu de repetîte ori, ca Preotulu sa traiésca asia, precumu au traitu sî predecesorulu lui, fiinduca ele nu li potu dá nemicu“. Póte fi adeveratu, ceea ce binevoì a dîce d. Procomite; daru aceea inca póte fi adeveratu, ce se spune din mai multe parti, ca adeca in unele comune de acelea insusi dd. Inspectori respectivi adusera pre poporu acolo, cá sa se esprime astufeliu; apoi ceea-ce se intempla in unele comune, se póte intempla sî in altele. Poporulu de rendu are numai sa cunósca in cutare D. Inspectoru, ca acestuia nu iaru fi spre placere, cá sa se dotedie Preotulu,— sî acést'a se póte intempla in multe chipuri — sî este destulu sa dîca sî elu, ca nu-i póte da nimicu. Inse aicea se nasce intrebarea: ca óre cuvinese, cá sa se mai intrebe poporulu in privinti'a dotarei Preotîloru sî respective in privinti'a efeptuirei aceleea séu a punerei ei in lucrare? Mie mi se pare, ca nu; caci oficiolatele au numai se esecutedie conclusulu Universitatei, au sa efeptuedie o lege sanctionata de Maiestatea Sea Imperatoriulu, sî spre acestu sfersîtu nu face trebuintia, cá sa se mai intrebe poporulu, precumu nu se intréba acesta nici la esecutarea altoru legi sî decisiuni. Da óre intrebatusau poporulu sî in privinti'a dotarei Preotîmei celoru de alte confesiuni? Sî óre intrebatusau poporulu contribuitoriu in privinti'a celoru cinci milióne date pe sém'a Preotîloru luterani spre rebonificarea dijîmeloru s. alt. s. alt.? Pentru ce dára numai in privinti'a dotarei Preotîmei nóstre sa se intrebe acel'a, sî inca atunci, candu au ajunsu lucrulu la esecutare? Candu legea are se'si arete a sea valóre in fapta, sa se efeptuedie, sa se esecutedie?!

Din tóte acestea urmédîa daru: ca Preotii nostrii din fundulu regescu nu se potu indemná „ca sa ia, ce li se da“- ca ei nu se mai potu indreptá „la alte timpuri mai bune“ -sî ca „diferinti'a relatiuniloru locali“ precum sî „unele espresiuni necalite ale unoru comune“ nu se potu lua de bani buni, sî nu potu serví de motive spre impedecarea dotarei celei cuviincióse a Preotîmei deja legalumente decise.

Un'a se cere, Domniloru: vointi'a! sî tóte greutatîle de feliulu acest'a se voru rîsipí cá fumulu. Deci, aru fi de doritu, ca fratii sasi sa se petrunda odata de adeverulu acest'a, sî sa se lase odata de „non possumus“ alu loru, spre binele sî fericirea patriei comune. —

Incheiu cu aceea, ca voiu revenì sî la dotarea Preotîmei nóstre din comitate; dar' sî pana atunci, nu se póte din destulu recomendá oficiolateloru comitatense cestiunea acést'a importanta, sî anumitu realisarea art. XV. §-ii. 14 si 15 ai legei dietale din an 184⁶/₇.

Sa nu uitamu Domniloru! ca detorintiele Preotîmei suntu multe sî grele, sî pretensiunele facia cu ea suntu sî mai multe - suntu milióne !- : sî totusi subsistinti'a ei (intielegu pre a Preotîmei gr. resaritene) este cea mai rea, sî prea pucini se ingrijescu pentru inbunatatîrea ei. N. P—a.

Sabiiu tn 18 Dec. „Sieb. Bote“ de aici aduce unu sîru de articuli cá schitie de calatoria prin Transilvani'a. Incâtu acei articuli au tendinti'a, de „a 'naltiá cornulu sasiloru“ sî a profetî germanismului in acésta tierisióra unu venitoriu asiá sî asiá de stralucitu, intr'atât'a nu aflâmu in ei nimicu vatematoru; câci cui nu-i place a visá câte odata! Assemenea potemu trece preste ne'ndreptatîrile, ce se facu ici colea concetatieniloru magiari; câci press'a loru e destulu de tare, pentru de a refrânge, ce isbesce in simtiulu de demnitate propria alu acestei natiunei. Trebuie insa sa ne oprimu la cele câte-va cuvinte defaimatóre aruncate cá'n trécatu asupr'a Româniloru transilvani. Trebuie, dîcu, sa ne oprimu la aceste cuvinte, de sî, dorere! prevedemu, ca glasulu nostru nu va trece preste miculu cercu alu cetitoriloru nostrí, nu va ajunge la audiulu acelor'a, la alu caroru audiu prin mediulu limbei germane au ajunsu acea invectiva despretiuitóre. La astfelu de ocasiuni simtîmu cu vivacitate 'ndoita lips'a unei foi române in limb'a germana!

Eata, dupa acésta introducere, pasagiulu de scandela! „Pentru deplinirea tabloului mai lipsesce inca Românulu de dupa oile flocóse, insusi cu piei ingiurulu trupului, locuindu in cutune de pamentu afumate; cu câti-va preoti ambitiosi in frunte; conducatorii apucându cu sete influinti'a, ce o dau têmpurile. Ei voru tramite la senatulu imperialu, déca-si voru poté promite de ací in scurtu atât'a folosu, câtu e cu potintia. Adeveratu, ca zelulu, de a se face prin cultura scolara mai apti pentru viétia, se afla acumu mai mai multu la Români, de câtu la Magiarii de acésta clasa. Sî acést'a, pare-mi-se, e unu ce practicu din parte-le.“

Déca scrietorulu descrie pre Românii numai cá oieri, sa nu credemu, ca acést'a o face din convictiune; scopulu lui e, a aretá cu colori catu se póte de baltiate gradulu celu de josu alu culturei, pe care stau Românii. Câci altmintrea pentru ce n'aru fi vorbitu despre multîmea poporului românu, care tra-

iesce dîn agricultura, ci despre oieri, carí in Transilvani'a facu póte d'abia a diecea parte din populatiunea româna intréga? Pentru ce tocmai pre oierulu sa-lu faca representantele poporului nostru? Sî cu tóte acestea oierulu românu traiesce din sudórea sî omeni'a sea; dar ce aru dîce óre ingamfatulu referinte, cându noi amu caracterisá pre poporulu germânu dupa nenumeratii strengari, carí cá cersitori, comedianti, ursari, maimutiari, musicanti sî licâi de totu felulu iau de arendulu aceste tieri binecuventate? Ba traiescu parte din mil'a si ospitalitatea aceloru Români semibarbari? Noi insa n'o facemu acést'a, câci suntemu siguri, ca Românii n'au lipsa de astu felu de arme. Sî sa vedi, Românii acei'a „de dupa oi" si-au eluptatu in'r'unu deceniu numele sî positiunea de natiune! Si-au radicatu scóle poporale, normalé sî gimnasiale! Si-au infiintiatu institute de crescere pentru fiitorii preoti sî invetiatori! Au intemeiatu o societate literara cu cele mai frumóse prospecte pentru venitoriu! Sî ce e mai de necredintu, Românii acesti'a au intreprinsu o espusetiune de manufacturi sî produpte de arte, carea e in Transilvani'a ce d'antâiu in felulu seu! Óre cine le va fi pazitu oile, pana cându le-au facutu acestea tóte?!

Românii insa suntu condusi „de cati-va preoti ambitiosi!" ast'a-lu dóre pre referintele. Lui pe semne i-aru mai placé sa nu fia condusi de nimenea! Ca 'n fruntea afaceriloru nóstre stau capii bisericesci, se póte esplicá prea lesne din istori'a nóstra. Insa impregiurarea aceea e mai multu spre lauda-ne, câci dovedesce, ca capii acei'a venerabili nu suntu instruminte sî papusi, cari jóca dupa cum ii trage drotulu, de care suntu legati, ci suntu Români sî se 'mpartasiescu la bine sî reu de sórtea poporului seu. Noi scimu pretiuí staruintiele loru sî nu ne vomu seduce prin momele la ne'ncresî neascultare câtra dênsii!

Déca insa Românii voru merge in senatulu imperialu ori nu? acést'a nu va aternâ de principiulu utilitâtii – mai pe romanesce, dela: cine da mai multu–, ci de principiulu datorintiei. Românii suntu prea sinceri pentru de a pretinde pentru sine epitetulu „prudentes et circumspecti", va sa dîca, pentru de a jocá politic'a aceea, carea aduce bucaturi mai grase. Ce voru face insa Românii, acést'a arogantele referinte nu merita a o sci; atât'a insa ii potemn spune, ca manier'a lui nu e aceea, care sa-i traga câtra „Reichsrath!"

Viena. Deputatiunea serbésca din Sirmiu avù in 22|10 Dec. audiintia la Mai. Sea Imperatulu; dupa aceea se duse in corpore la Nalt. Sea Imp. Archid. Rainer sî 'n urma la Cancellarulu de curte de Mazuraniciu, spre a-lu incunoscintiá despre resultatulu audiintiei.

Respunsulu Mai. Sele fu acesta: „Cuvintele de simpathia, ce mi le rostirati pentru bunastarea Imperatesei, mi-au intratu la inima, sî aducendu-ve pentru acelea multiemit'a Mea, sum incredintiatu inainte, ca Imperatés'a, pre carea negresîtu o voiu incunoscintiá despre acésta loiala manifestatiune, va fi petrunsa de ea in acelasi modu placutu.

Dorintiele sî propusetiunile pentru sustinerea natiunalitâtii sî limbei populatiunei serbesci din fostulu teritoriu alu Voivodinei, care Mi s'au asternutu din partea adunârei straordinare carlovitiane in urm'a provocârei Mele din 5 Martiu 1861, au fostu de atunci incóce obieptu alu celei mai vii ingrigiri a Mele; sî déca cu tóte acestea inca totu nu s'au superatu, caus'a e gravitatea cestiunei, ce taia afundu in referintiele de dreptu ale statului. — Dintr'alte speru, ca nu mai e departe momentulu, unde-mi va fi cu potintia, a derivá influinti'a tronului asupr'a terminârei intrebârei mentiunate.— Intr'aceea voiu avisá de nou pre diregatoriile Mele, cá acolo, unde preste asteptare inca nu s'aru fi facutu, pre toti cetatienii de statu, fâra deosebire de limba sî religiune, sa-i ia totdeodata sub scutulu legiloru; sî Me bucuru deosebitu, a audî din cuventulu Dloru Vóstre, ca prin implinirea dorintieloru, pentru care staruiti, nu se va vatemá dreptulu de statu alu nici unei tieri, nu se va pagubí nici unu poporu.— Numai prin o astfelu de cugetare, ce respectéza cu consciintia drepturile ambeloru regate, se póte usiurá deslegarea finala a cestiunei pendinte." — Bar. Sin'a, ambasadorulu grecescu, au plecatu in $^{28}|_{16}$ Dec. la reg. Ottone.

Бъковina. Dintre Сиретъ ши Черетъшъ, 24 Noемвре в. —

II.

Нiчi ворвъ, къ ноi ам вреа прiн ачесте съ зiчет, къ н'ар фi де ръспънс Анторiстълъi нiчi де кът. Din контра, ръспъндъ-i-се, ръсфрънгъ-се ши демъстре-i-се алте адевърърi декът съпт ачеле, че ле репресентеазъ ел, де есте нъмаi певое саъ посiбiлiтате. Кът дпсъ съ се факъ ачесте, ноi ка пiште креш тiнi de религiънea орiенталъ–орт. ши ка ромънi трътори дп секълъл ал XIX-лea претиндет ши дпкъ дела феце преоцешть чiвiлiсате ши амiндере de религiънea ортодоасъ-орiенталъ, а л т m o d ъ ши интерн. ши естерн, ши алт mediъ, de кът фъ-ачела, дп карele се фъкъ ши се лъвлiкъ „респънсъл" штiътълъi професор, клерълъi бъковinеанъ.

Ноi аiче нъ врет съ дмтрът не терепъл дiскътрei мерiторiче din стацiънea докматiкъ–бесерiчеаскъ нiчi а „Анторiстълъi ши нiчi а „респънсълъi", ши ачеea нъ din алть прiчiнъ, de-кът къ дънре ашезътiнтеле сфнтеi ноастре Бесерiчi нъ сфнтет формал компетинцi пентръ о асемiне дiскътаре, прiн ъртаре цiнет ши de ачеea, къ нъ ni се кувine нiчi съ прежdекът нiчi съ дпрiзрiт къ граiъ не'ндрептъцiт комбинацiънеле ши отерiреле свентъале dогматiче-канонiчешть дп прiвiнца „доринцелор" саъ а Анторiстълъi тъкар, къ нiчi поъ. карii сфнтем de религiънea ортодоксъ ши поате ши теолоцi реалi, de нъ ши тоцi „богословi" форталi – тъкар зiк къ нiчi поъ нъ не е Пiдалiонъл къ Балсамон, ба поате не лъмурь Пiдалiон ши Балсамон, нiчi „Данентаiер," нъ не е стръin. Ne-врънd noi. зiк, съ дптрът не терепъл дiскътрei теолоцiче-канонiче а „доринцелор" ши „Анторiстълъi" — о п о р т ъ н i т а т е а ънei М i т р о п о л i i пентръ тоцi ромънii ортодокшi din Австрiа, съб каре мiтрополiъ съ фiе ши дiечеза Бъковinеi, кът кънетъ ши епiстола штiътъ а Е. Сале Епiскопълъi постръ къ-тръ ръпос. патрiарх din Карловiц, ши кът п р о п ъ н е ши Анторiстъл; iаръ че е маi мълт, кът тоцi ромънii ортодокшi дореск: деспре ачеа опортънiтате, тъкар къ есте ea прé апрiатъ пентръ просперiтатea Бесерiчеi ноастре, вот ворбi къ алть окъсiне, ши аiче вроiм нъмаi съ аретъм, де че е, кът зiсерът, съ не мiрът дп прiвiнца штiътълъi „респънс". Фiе, къ с'ар фi ши афлмnd дп Анторiст чева, че ар фi de трас съб десбатере ши черчетаре маi апроапе ши маi стрiкть; – фiе, къ дп „Анторiстъ" сар афла чева ши контра-ортодокс; атънчea, ши апоiме дп казъл din тъiъ, фiind адекъ требuинцъ de о черчетаре а „Антор." маi стрiкть, нъ есте дп десбатерi ши черчетърi ертат, кът ам зic маi със, а се депърта de спiретъл ши карактерiстика чea сфнтiтъ a бесерiчеi орiентале-ортодоаксе, d e m o d e с т i ъ адекъ, a m o a p e ши кът. п е т къ ънъ къвiiнцъ; къ атъта маi нъцiн, de оаръ че авторъл Анторiстълъi е ън Архiереъ de религiънea ноастръ ортодоаксъ, ши каuса ачеаста a мiтрополiеi ромъне din Австрiа се дiскътъ ши пертрактеазъ дп с ъ н ъ л а ч е с т е i Бесерiчi, адекъ d e ф i i ei п р о п р i i. Еаръ дп казъл ал доiеле фiind адекъ- дп „Антор." ши чева анти-ортодокс, апоi авем дiсльшiре повъцuiтоаре дп ашезътiнтеле сфнтеi ноастре Бесерiчi, че а съ се факъ, ши апъме: дп кап. 19 ал соборълъi екът. ал VI-лea, карele зiче, къ, iвiндъсе чева дп контра евзевiеi (бънеi чiнстiрi) a е п i с к о п ъ л ъ i datopiе есте съ дпвеце ши съ лътiнезе п р е e п a р х i о ц i i сълi; нъ дпсъ дънре п ъ р е р i п е р с о п а л е, чi din сфнта с к р i п т ъ р къ л е г m n d дп ц е л е с ъ р i л е a d e в ъ р ъ л ъ i ши ж ъ d e къ ц i л е."

Ачеастъ алтернътiв, — de ар фi ъртат дмплiнiть дп честiънea de фацъ, къ бънъ сеатъ п'ат аве астъзi а тънгъi нiчi вътъмареа Пiдалiонълъi, нiчi вътъмареа нъблiкълъi еклесiастiк din Бъковina ши тоате пърцiле не ънde нъмаi ажънсе фрътоаса штiре de ф р ъ т о с ъ л къпрiнс ал респектiвълъi професор. Шi ачеа вътъмаре дебъ дпкъ прiн офiчiъл ши фiрта консисторiълъi бъковinеан съ ъртеze, къ дмпъртъшiреа адекъ de асеменi еспенторъчiънi пассiънате ши клеветiрi греле ши de тът тъмна, de каре се афлъ дп слъвiтъл „ръспънс" ла „Анторiстосъл" чел блмnd ши начпiк ши demn дънъ жъдеката комънъ de о трътаре маi къвiiнчоасъ ши маi конcideрътоаре, de о трътаре зiк ши апрецuiре маi съпътоасъ ши маi чiркъмспектъ, de-кът орi ши чine нiчi нъ е дп старе съ о къпрindъ, не-кът съ-i о атрiбuе.

Епiскопъл постръ, de ар фi dat E. Ca – авmnd спре ачеea апсъ – сiнгър саъ ши тъкар съб повъцuiреа E. Сале, ръспънс ла Анторiстос, къ бънъ сеатъ стареа-i архiереаскъ, ши съблiтеле штiiцi канонiче але E. Сале, ши компетинца-i посiтiв de а дпвъца, повъцui ши лътiни пре епархiоцii Съi despre ънele саъ алтеле, каре ар фi афлмndъсе дп „Анторiстос" „контра-евзевiотiк", сперът къ ар фi тълцъмiт орi ши пре чine. De ачеea дечi, чine ши нъ се бъкъръ, четind din префаца „Анторiстълъi," къ E. Ca Епiскопъл A n d p e i ъ Барone de Шагъна, „п е н т р ъ к а съ нъ дпкапъ нiчi о не'нцелецере," dede нъблiкълъi ортодокс „Анторiстъл" Съъ съб п р о п р i ъ л нъте ал E. Сале. —

Ноi пре Авторъл „ръспънсълъi" ла Анторiст нъ-л штiм нiчi d e п р о п р i ъ л, нiчi de „alter ego" ал E. Сале Епiскопълъi постръ, къ – фацъ къ клеръл diечесан ал Бъковinеi ши прiн ачеста фацъ ши къ епархiоцii чеia-лалцi к а р р i к i a z ъ e л дмплiнiреа постълатълъi канонълъi 19 ал собор. ек. ал VIlea.-

Шї кът! фiind дечї ачест автор вадь кă кăзсă ачеаста о персоанъ привать, консисторiăл е органăл пăблікърей тiраделор лăї челор дмпотрiвă, шї а сăзiнiрей лăї совiекцiве de фок шї флакърь асупра Антористълăї!?

De шї контра тоатей спериърей, дарь тотушї поате с'ар афла чiнева, че не ар кăde дă ворбă шї не-ар зiче, кă, пăблікынd консисторiăл офiчiалминте ачел „рысп.“ клерълăї събординат, дї дede ачестăia тот одатъ шї фiрма шї валiдитатеа офiчiълăї съă челăї консисторiале, шї консисторiăл не темеiăл §§-лор 1 шї 3. але капiтълăї IV din „Планăл регълатiв пентрă Бъковiна“ аре дрептăл шї „circa dogmatica“, дечї шї дмпо каъза Антористълăї. Ачелора, карiї не-ар дмтрепела дă ачест феліă, ле рекомынdăm се чiтеаскă §§ 4. 5 шї 6 ачелăiашї капiт. шї „Регълатiв din анăл 1786 пентрă Бъковiна“, шї еї вор афла ажътормнтеа есплікъчiвне а §§-лор 1 шї 3, каре есплікъчiвне нă е дă алт сенс, декът дă ачела ал кап. 19 ал соб. екăм. VI. „Лăсъ „dato non concesso“ – шї аша съ фiе, кă ар авé консисторiăл дрептăл съ рыспындъ ла Антористъ, кiар деспре ачеа ні е ворбă, шї зiчем кă нă не нăтем дестăл тiра, кът-кă консисторiăл Бъковiнеї пăблікынd ачел „рыспунс“ съă еднда шї нămеле съă, dede директ орi индирект ачелеї харце дă тот кънпрiнсăл еї концелецерея, апробадареа шї авторiтатеа са офiчiалъ.

Ноi кăдетăм, кă репрмiтеле „Доринцї“ чел пăцiн „de jure“ нă фiгърарь ка доринцеле консисторiълăї, чi de але клерълăї (?) Бъковiнеї, каре ле трас дмпiнс прiн кънчелърiй консисторiале шї протопопешть, кът фă, „пăсе не еле – кът зice ăн кореспындiнте ал „Конкордiеї“ дă прiтъвеарь трекъть – „децетăл“. Кът дечї вine, кă Консисторiăл се окăпъ акът кă дiферинцеле пъскъте din ачеea – че събскрiсе клерăл – фъръ (?) команда офiчiоасъ а Консисторiълăї шї кă алте кăвинте, че фă ăн лăкрă приват, саă естра офiчiълăї Консисторiълăї.

Кă клерăл рăгъ пе Е. Са Епiскопăл, (de вое, de невое, къчї п'авеа алтмiнтреа дă котро?) кă клерăл зiк, въzind кă ăн професор шї преот кътезънd ачеста а фаче о обсервацiăне дптемееать ла ачеле „доринцї“ дпаiнтеа събскрiерей лор, фă аспрă рефрăнтат, събскрiсе шї рăгъ дпкъ шї пре Е. Са Епiскопăл, съ се милостiвеаскă шї съ спрежiне – „доринцеле“ клерълăї (??) – де ачеea поате се сiмте Консисторiăл прокiемат съ дее клерълăї „рысп.“ ла Антористъ?— Мъкар кă, де ам шї нăтé копчеде ачеаста, кă пăблікареа адекъ ачелăї „рысп.“ де консисторiъ вртъ пе темеiăл компетинцеї лăї, ачеаста дă концiдерацiăнеа адевърълăї лăкрърiлор ар фi дăнъ нъререа поастрă нămaї о асупрă iрепiе; дарь атăнче дптребăм: ănde е маї дптжiă респăнсăл ла „доринцї“, кă пре ачеста консисторiăл нă-л кăмпекъ клерълăї, че аă рăгат (!) пре Е. Са Епiскопăл съ-ї спрежiне „доринцеле“ лăї: ănde е зiк контрарiетатеа „доринцелор“ кă консист. нămцї – „дăпiка о кăмпекъ, еаръ „репiка“ нă..... шї оаре де че е ачеаста аша.....? (паркă ам прiчене?)

— Че е дрепт, нъ, карiам дорi, ка каъза Мiтрополiеї поастре ромънe съ се дискуте de тоцї дiечесанiї-шї преоцї шї миренї – прiн ăн собор комплс de акрединцiарї але шї дă сенсăл спiреталăї сфнтеї поастре весерiчї шї дă сенсăл препалтеї концесiунї а М. Сале прéграцiосълăї пострă Дмпърат din 29 Септемвре 1860, карele зiче: ка епiскопiї din Ардеал шї Бъковiна съ факъ пропънерele дă прiвiнца Мiтрополiеї ромъне дптребынd пре „дiечезанiї“ лор. Дiечезанiї дпсъ нă-с нămaї преоцiї: чi преоцiї шї миренiї, кът ачеаста пропънере се фъкă прiн собор комплс din преоцї шї миренї дă дiечеса ортодоксъ а Трансiлванiеї; – поъ зiк, не паре дă прiвiнца ачеаста бine, кă консисторiăл Бъковiнеї, кът апăкă честiънea респентивь дă мънеле сале пропрiї; – дпсъ шї неажътормнцї шї некомпетинцi, аша о шї цiне ескiсiă дă мънеле сале шї нă ласъ „дiечесанiлор“ нiчї о партiчiпаре лiберъ шї легалъ ла дiчiдереа еї; шї кă алте кăвинте: кът се дпчепă ресолвареа шї отърiреа ачестеї афачерї атът de моментоасе – нămaї прiн трътърї шї „референърї“ кънчелърiалi, аша се шї цiне ea кътăшiть шї маї департе; не паре, о репецiт бine, кă прiн ачеастъ трътаре ăнiлатъралъ се констътеазъ деспре о парте не-легалiтатеа компăсечiвнеї репрмiтелор „доринцї“ пентрă о мiтрополiа сепарать дă-шї пентрă дпса Бъковiнъ; еарь деспре алть парте пъшiреа ачеаст сiнiстръ а респентивелор арбiтрiарї, дъ дiечесеї плiнăл дрепт а-шї ръдika орi шї кънd гласăл съă контра ачестор мъсърi неажътормнцї дă честiънea де фаць шї а прiві не челе нămъ акът ăнелтiте, de не-есiстинцi.

Дпсъ ворăind ноi аiче деспре респăнсăл ла Антористъ черкълмнте прiн дiечесъ спре скăндълiсареа а тот сiмцăл бăн, вiн алте дптребъчiвнi ла тiжлок, каре пре ноi фоарте не дор, шї каре сънт: Поатесе оаре съ кредем, кă прiimind Консисторiăл Бъковiнеї „перътегътърele“ ачестăї „респăнс“ дă рецiзнеле сортăл сеă чел офiчiос, ле-ар фi тръdат клерълăї дiечесан, кă скоп, ка съ штiъ ачеста, кă ачеea че шї кът се спăне дă „респăнс,“ сънт zice de Консисторăл дпсăл! Iнвективele челе акъте, калумнiele шї ефенсiънele челе вепiноасе че сънт вомiте iн респăнс асупра репресентанцiлор челор маї демнї аї Бесерiчеї шї нацiънеї поастре орт. din Австрiа, – пот елесъ фiъ прiвiте ка ассерцiънele шї граiăл офiчiос ал Консисторiълăї Бъковiнеї, де-оарь кă ачеї репрезентанцi повiлi шї стiмацї аї бесерiчеї шї нацiънеї поастре сънт тот одатъ шї рекъпоскуцї де терiтацї патрiоцї сънъшї-лоiалi шї кредiнчошї аї Тронълăї? — шї дă сфършiт, поате съ фiе, кă ко псiсторăл, кътiпекънd „респ.“ ла „Антористъ.“ дпсъ „респ.“ сiнгър фърь „Антористъ“ врă прiн ачеста нămaї съ преокъпе пе клерăл съă дă контра Антористълăї шї съ-л дптарте дă контра конфрателăї клер din Трансiлванiа шї Българiа?.....

Ноi дптрă адевър нă не нăтем есплiка пашăл ачеста ал Консисторiълăї din Черпъуцi, пăблікынd ел харца de „рыспунс“ ла „Антористъ.“ Кă атът маї пуцiн, кă кът Консисторăл дă комiтiва са респентивь зiче, кă ачест респăнс е нămaї iнтерiмале, шї кă е дежа денămiт ăн комiтет (!), карele съ компăне пропрiăл респăнс ла ачел Антористъ. Деакъ е аша, маї дптребăм дечї, че скоп поате авé Консисторăл кă пăблікареа ачестăї „респ. iнтерiмале“ шї атът de колцъброс шї несокотiт, шї ла че ăн респăнс iнтерiмале, деакъ арă съ се факъ ăнăл стабiл? — Есте поате ачест респ. iнтерiмале нămaї о авантгардă дпдецет ътоаре, кът de кътпiт а съ фiе ачел перманент ал комiтетълăї.... орi есте ачест „респ. iнтерiмале“ ăн фелiă de „шапкъ алăї Gessler пе штiъта цеапъ“ ка съ штiъ адекъ шї клерăл Бъковiнеї шї респентивăл комiтет, кă аша ăн респăнс ла Антористъ, кът е ачест мiнăнат шї демн de тоатă лăда а проф. богослов „е фiăл чел iббiт“ ал Консисторiълăї, пре ачеста „дечї съ-л аскълте“ верi шї чiне, шї кă дпдачест, шї нă дпдалт кiп съ кътеze а фi шї ачела, каре-л ва компăне денămiтăл комiтет? – „ăн рăў есте татăл маї мълтор реле“ зiче Шекспiр :- нămaї консеквент Домнiлор, кът ацi дпчепът афачереа ачеаста, шї чiне штie, ла кът-цi маї адăче-о. Нетърiторiăл цертăм кă ашiждере нетърiторiăл съă адевър: „Дăз iſt der Fluch der böſen That u. a.“ стă дескiс; греă дă дi, ка съ-л корреагъ дпдтрă'п кiп маї драстiк шї маї ефенцiв не профăндăл дпгăл?....

Поате фi дпсъ, кă консисторăл Бъковiнеї кредe, кă „Антористъл“ Е. Сале Епiскопăлăї Трансiлванiеї е дптрă адевър дă контра доринцелор шї опiнiънелор клерълăї, саă чел пуцiн ачелеї пърцї din ел, каре нă е неам кă рецiзнеле фаворiте, (din карea съ се порочеаскă евентъалминте шї маї мълт дiечеса Бъковiнеї кă ăн Мiтрополiт, вро кăцiва Архiереї. кă атăцia саă. маї мълцї Архiмандрицї шї алцї демнiтарї еклесiастичї, де кът е де порочiть пмпъ акът?) кă е, зiк, „Антористъл“ дптрă адевър дă контра о пiнiънелор. доринцелор шї жъдекъцiлор ачелăї клер бъковiнеан саă поате дпкъ шї din каъза, пентрă ка авторi „Доринцелор“, шї аї „респăнсълăї“ сънт „ex propria dilectione“ дă контра ăнеї Мiтрополiї ромъне дă Австрiа? саă поате крезынd консисторăл ачеаста, ел пентрă ачеа о кредe, пентрă кă клерăллăї-шї събординат шї атăнче аштждереа тот кăнpiнсăл компăнъмънтăлăї „Доринцелор“ събскрiсе „in cumulo“ *) (de вое деректорiлор събскрiерей?) – кът прiмi ел, адекъ консисторăл, едитăра сiнă-апологiеї ачестăї „респ. iнтерiмале“ асупръ-шї? — (Ва врма).

B u c o v i n ' a. Fói'a germana „Bucovin'a“ anuntia esîrea unei foi laterale romanesci de-la inceputulu an. 1863., déca se voru af a 1000 abonanti stabili, adica pe anu, sî 1400 pe jumetate sî patrariu de anu. Acésta conditiune, carea aplicandu-se la celelalte foi romanesci din Monarchia, aru trage dupa sine – pare-ni-se, neamanat'a loru apunere, unu pessimismu neesplicabilu ne face a o crede pusa asiá, cá de siguru sa nu se póta implini. Nu o fóia româna scrisa de Germani, ci un'a germâna scrisa de Români, – ast'a aru fi alifia pe ranele nóstre!

Desluciri din Carasiu. (Urmare din nr. 99.)

Acum'a ar trebui cá se trecemu iéra la corespondinti'a dlui Poenariu,— sî din acést'a causa se cercâmu, ce purtare a avutu Dlu Gozsdu, fétia cu introducerea limbei romane. Se fimu numai drepti!

Dlu Gozsdu, in dîu'a d'antaiu a congregatiunii nu a luatu limb'a la desbatere,- de sî se audiá glasuri dintre membrii comitetului strigându „limb'a“! ci in dîu'a dântaiu, sî a dou'a, la inceputu s'a desbatutu caus'a asia numitului gimnasiu natiunalu.— Se póte dîce, cà acum'a, sî asia romani – din

*) Одатъ кă нămaї нъпереа 'наiнте дă решединца консисторiълăї а харцеї „Доринцелор“ пресенцiлор преоцi, се нăсе прiн о комбiнацiăне de шї гъчiть, дар дăнъ нърере-не, нă префiнъ-ші петецiънеа ла Мъiестате пентрă ameлiорареа конгрăеї преоцещтї ла кътiмї de 800. шї прöсте 1000 dd фiорiнї пе ап.... (Прiчепї Тоадере?) Реф.

deosebite cause politice- pledasera pentru limb'a romana, dela carii nici se sperá atât'a spriginire - eara d. Gozsdu in presinti'a sa a lasatu cá se vorbésca totî oratorii romani sî magiari, carii se insînuara la objetulu limbei, sî a festu mai multu pasîsu, sî neutralu in féti'a adunarii; dar' vediendu in fine, cà diregatorii romani vorbiá infocati sî multi pentru limba, sî acestia erá spriginiti cu energia de membrí romani ai comitetului,- a dechiaratu limb'a romana de oficiósa.— Bucuri'a erá mare sî nespusa,- Carasiulu se aflá intr'o invingere natiunala placuta. —

Dlu Gozsdu, de voiá cá se cada caus'a limbei romane, putea mai face, cá sî altî Comiti supremi, cá se dechiare siedinti'a de incheata, sî dóra se amane sî congregatiunea, sî in acestu modu se nimicésca decisiunea romaniloru.— precum o asiá maniera e indatinata sî viéti'a constitutiunala. — Póte cà nu a aflatu de consultu, cá se faca acést'a,— séu dóra, dîcêndu asia „pentru spelarea maniloru sale“ séu póte cà chiaru in interesulu natiunalu, a telegrafatu la gubernulu din Bud'a, sî a cerutu instructiune, aretându asia imprejurari intetitóre. Gubernulu ar fi respunsu, cà se faca dupa imprejurari ce cugeta cà aru fi mai bine,— sî din acést'a causa putem dóra esplicá manier'a Dlui Gozsdu mai multu neutrala sub desbaterea limbei. decâtu impedecatóre; iéra la dechiararea limbei, sî deosebi la despartîrea lui din Lugosiu, s'a esprimatu, câ limb'a romana e introdusa de oficiósa prin telegrafare quasi cu invoirea gubernului. sî speréza, cà nu se vá mai scóte. — — D-lu G. se duse peurma indereptu la Pest'a,- constitutionalismulu incepù a cadé,- sî densulu nu se mai rentórse la Lugosiu.

In caus'a limbei inse in scurtu timpu sosi unu intimatu sub Nrulu 55.466. 1861 dela Inn. cons. ung. reg. de locotenintia din Bud'a,- prin care, decisiunea citata sub N-rulu 948 in caus'a limbei, nu cà se intari, ci se restrînse cu silogisme, sî anume se nimicì.— Limb'a romana incepú a fi iéra in perichiu! —

D-lu Vladu, cá sî protonotariulu Comitatului, compuse atunci o representatiune fórte sanetósa, cu scopu cá se se tramita la gubernu din congregatiunea viitória cá sî respunsu la intimatulu din urma. In Octombre inse nu s'a tienutu congregatiune, din causa séu pretestu. cà membrí au lucru multu cu economi'a in tómna,- iéra pe Noembre congregatiunea s'a opritu prin unu decretu alu Cancelariei aulice unguresci, - sî asia representatiunea se publicà numai in „Sürgöny“ fói'a oficiósa a gubernului ,- sî jurnalistic'a magiara cautá la acea representatiune, cá la unu ariciu, pe care nu-lu putea vatemá.—

Se apropià unu evenimentu politicu, o stramutare politica sistematica,— unu gubernu stramutatu, conservativu sî aristocraticu magiaru in Bud'a—Pest'a, - sî in urmare diregatorii constitutionali in Ungari'a incepura - in corpore a resîgná. —

Acì sumu sîlitu a trece iéra pe unu minutu dela objetulu limbei. —

Romanii avura mari lupte la formarea comitetului in Fevruariu 1861, pentru cá numerulu membriloru se fia mare.— Atunci iéra dupa lupte multe, remase numerulu membriloru magiari dupa vointi'a Comitelui supremu,- inse romanii facea o maioritate indoita.— Sî ce, ce se observamu in decursulu constitutionalismului?— Aceea, cà afara de in caus'a limbei,- acésta maioritate a romaniloru a fostu eludata in comitetu, - sî politice, batjocorîta. — Câci comitatulu se conducea astu modu, incâtu de erá temere cumca in dîu'a antani'a sî a dou'a a congregatiunii, romanii voru face opositiune- dupa datina - la totu ce erá demonstrativu in contra dinastinei, sî amirosá a democratîa falsa séu revolutiune, — — dupa parerea unor'a principie constitutiunale, sî altor'a planuri infernale, - dîcu de erá asia temere, asemene objete se luá la desbatere, in dîlele din urma a concregatiunii, atunci candu romanii erá resfiratî din Lugosiu, séu nu scia, ce objetu se vá pertractá.— In acestu modu deodata, chiaru sî spre mirarea nóstra, ne tredîrâmu, cà comitetulu de aci, denéga portî'a imperatésca, sî catanele. — E lucru naturalu sî evidentu, cà acést'a erá numai voi'a democratîloru magiari si unoru romani,— iéra nu a poporului.— In acestu modu, comitetulu comitatensu, cu maioritate româna, respective poporulu romanu se compromise innaintea dinastiei, catra care romanulu a fostu, sî e totu deun'a cu credintia sî anima,- se compromise de renicentu, sî acést'a renitintia - causata prin magiari sî consotî - se imputà la locurile mai innalte, numai poporului romanu. In acestu modu fù eludata maioritatea romana, pana pe sub ascunsu democratii mai toti platiá portîa imperatésca,- sî unii chiaru sî astadi suntu detori cu a comitatului. Asiá 'si scóte maimuc'a castanele din focu, cu ghierele mîtiei.

Pe cându resignà diregatorii comitatensi in alte comitate, fura sî cei din Carasiu imitatî la Lugosiu din asemene scopu, sî venira multi romani sî magiari dintra diregatori.— Resignarea - erá dejá stilisata,— trebuiá numai amagiti toti, cá se o subscrià, sîngurii constitutiunali. — — (Va urmá).

Din Comitatulu Carasiului, 25. Decemb. 1862.

Scirea adusa de diurnalulu romanu din Pest'a de altmintrelea cu tota reserv'a, cumca pentru comitatulu nostru in locului Illustr. Sale D. Serbu s'aru fi denumitu D. Makai de administratoru, au produsu la noi cea mai via sensatiune. Ce e adeveratu, in publicu s'au vorbitu mai demultu despre stramutarea actualului nostru administratoru la Aradu, pentru aceea scirea in privinti'a acést'a nu ne-a venitu de totu neasceptata, dar cumca densulu se va inlocui prin unu neromanu, ne-a suprinsu cu atatu mai tare, cu catu dela reincorporarea Banatului cu Ungari'a - cu dreptu or nedreptu - noi la postulu supremului comite alu Carasiului ne-amu dedatu a privi cá la o demnitate nationala, la carea numai romani potu fi chiamati. Gubernulu asiá numitu constitutionalu din an. 1861 ne-au intaritu in aceasta credintia a nostra, tramitiendu unu romanu de comite supremu in comitatulu nostru, ear' gubernulu de presinte au datu credintiei acestei o basa si mai lata prin denumirea Illustr. Sale D. Serbu mai inteiu de commissariu regescu, dupa aceea de administratoru. Ne vine acum peste mana a crede, cumca inaltulu gubernu, - deaca stramutarea actualului nostru administratoru au devenitu a fi neincugiuravera,- se va abate astadata dela principiulu observatu pana aci la denumirea capului acestui comitatu, si refusamu cu tota necredinti'a parerea acelor'a, cari credu, cumca stramutarea Illustr. Sale D. Serbu aru urmá numai din indemnulu, cá se'lu pota inlocui in comitatulu nostru prin un neromanu. Noi toti scimu, cumca stramutarea Illustr. Sale la Aradu e urmarea marinimosei intentiuni a prebunului nostru monarchu, de a mangaie populatiunea romana din acelu comitatu prin asiezarea unui romanu in fruntea lui, si mesur'a acést'a a in. gubernu ne e unu documentu mai multu, cumca grati'a imperatésca, de care noi dela esirea diplomei, respective dela incorporarea Banatului cu Ungari'a, ne-amu bucuratu neintreruptu, astadi, in impregiurarile de fatia, cand in. gubernu nizuiesce din tóte poterile catra o impacuire a spiriteloru, nu'si va intórce fatia s'a dela noi, punendu pe unu neromanu in fruntea comitatului nostru. Nu potemu dá credimentu neci aceloru pareri, cari credu, cumca in. gubernu n'aru avea romani applicaveri pentru postulu de administratoru. Saraci de barbati cualificati pentru ori-ce postu, multiemita lui Dumnedieu. nu mai suntemu, si avemu cuventu a crede, ca barbatii nostrii sunt destulu de cunoscuti si inaltului gubernu, cá se mai potemu avé indoiala, cumca numai din acésta causa se se denumésca in fruntea comitatului nostru unu neromanu. (Va urmá)

Principatele române unite.

Lui „Botschafter“ se scrie din Iasi cu datulu 18|6 Dec.; ca intre Polonii fugari de acolo se vede multa activitate Se dîce, ca voru sa se formeze intr'unu batallionu regulatu sî indata ce voru audî despre erumperea revolutiunei in Polonì'a russésca, sa alerge acolo.

Franci'a. Dupa o depesia telegr. din 22 Dec. nou adunarea senatului sî a corpului legislativu se conchiama pe 12 Ian. 1863. - „France“ insciintiéza, ca dóua din poterile cele mari suntu incontr'a cederei insuleloru ionice, fiindca protectoratulu Engliterei li se pare necesariu pentru ecuilibriu europescu.—

Turci'a Turcii lucra barbatesce la radicarea forturiloru dealungulu drumului militaru prin Muntele Negru. Aceste forturi se facu asiá, incâtu la tempu de lipsa fia care sa póta cuprinde unu batalionu de militia sî sa se póta aperá cu tunuri.

63—1

Конкурс.

Девенинд8 станівнеа дівъцъторéскъ а шкóлеї попорале грéко-ресърітене din Фъгъраш8 вакантъ, съ десклде пентрѣ окѹпареа еї Конкурсѣ пънъ ла 30 Декември а. к.

Доріторіі de a окѹпа ачестѣ постѣ, - кѣ каре есте дăпрезнатъ о леафъ анѹалъ de 200 фл. в. а. квартірѣ ліберѣ, 6 стăнжені de лемне — ші a 5-a парте din пікѹшніле че вінѣ ла Бісерікъ, — сăнтѣ поштіі ашї ащерне петіціѹнеле сале пънъ ла сѣсѣ арътатѣлѣ терминѣ, провъзѣте

1. кѣ Атестатѣ, къ аѣ абсолватѣ ціmпасіѹлѣ, кăт ші кърсѹлѣ педагоціко-теолоцікѣ дăп інстітѹтѹлѣ дієчесанѣ,—

2. Атестатѣ деспре пѣртареа моралъ, ші деспре кѹпóщереа de плінѣ a кăптърілорѣ, ші a тіпікѹлѹї бісеріческѣ,— пофтіндсе a фі ші кăптърецѣ дăп страна дрéптъ, дăп тоатъ Dѣмінека ші сърбътоареа de песте анѣ, сеара, ші dімінеаца, ла ачестѣ скаунѣ протопопескѣ.

Фъгъраш 2. Декември 1862.

Інспекціѹнеа сколаръ дістр. гр. ръсъріteапъ.

Петрѣ Попескѣ, Протопопѣ.

De indreptatu. In nr. 100 sub rubr. Sabiiu in locu de „Erdélyi értesités“ citesce „Erdély hivatalos értesitö“.

Редактор респѹнзетор **Ioann Pau**, сѣбстітѹітѣ прin Zaxapiъ Боіѣ. Едітора ші тіпарілѣ тіпографіеі дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе де доъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Дъминека. — Препъмерацїънеа сеѳаче дп Сібііѣ ла еспедітъра фоіеї; пе аѳѳаръ ла ч. р. поще, кв бапі гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціъл препъмерацієї пентръ Сібііѣ есте пе ап 7. фл. в. а. еар пе о жъмет ите де ап 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърці але Трансілванієї ші пентръ пропінчіле din Монархіъ пе ап ап 8. фл. еар пе о жъмътате де анъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стрїне пе ап 12. ф. пе ½ ап 6. фл в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ дптжіеа ѳръ кв 7. кр. тірва кв літере мічі, пентръ а доза ѳръ кв 5¼ кр. ші пентръ а треіа репетіре кв 3½ кр. в. а.

Nro 102. **ANULŬ X.**

Sibiiŭ. 23. Decemvre 1862.

Ad Num. 6539. pr. 1862.

Publicare.

Amploiati nascuti ardeleni inca neacomodati picati in disponibilitate dela c. r. Officii politice-juridice sî Judecatoriile Urbariale in Ardélu dissolvate suntu provocati se 'si dee tóte documentele de lipsa la Indestularea (Abfertigung) sau Pensionarea loru la Jurisdictiunea locuintiei statornica sau presente mai târdîu pana in 10 Ianuariu 1863, fiindu ca in casu contrariu tóte daunele urmâtóre din neinplinirea acestei Provocatiuni numai sies' aru avea de a le insusí.

Clusiu in 18 Decembre 1862.

Dela Praesidiu r. Guvernu transilvanénu.

Sabiiu in 22. Dec. Cá aclusu alu foii nóstre de astadi aducemu programm'a unei foi pedagogice, carea va esí în tipografi'a diecesana deocamdata in brosiure lunarie din 1 Febr. 1863. sub redactiunea d. Ioann Popescu, professoru la Instit. diecesanu ped. teol. de aici. D. Redactoru e coleg'a nostru, sî de aceea cu atat'a mai pucinu ni se cuvine a face sgomotu cu asteptârile nóstre de-la acésta tinera intreprindere. Nu ni se va poté totusi luá in nume de reu ceea-ce ne impune datorinti'a, de a salutá adica din tóta inim'a acestu organu nou destinatu pentru cultur'a poporului românu, a-lu recomandá atentiunei p. t. autoritatiloru scolare, dd. preoti, professori, invetiatori, sî preste totu iutieligintiei române sî tuturoru, carí se intereséza sî voru a conlucrá diu sferele sele competinte la caus'a cea sublima sî sânta a crescerei sî instructiunei tinerimei. Program'a foii ne promite unu opu solidu, multilateralu, basatu pe studiu sî esperiintia de mai multi ani, unu opu, care erá o trebuintia profundu simtîta sî inca ne'mpliinita de ajunsu in literatur'a nóstra; ear personalitatea redactorului ne garantéza pentru pazirea programei si implinirea promissiunei eli. Urârile nóstre insotiescu acésta programa pana 'n cercurile cele mai indepartate ale românimei, si numele redactorului ne face a sperá cea mai calda a eli imbratisiare. —

Sibiiu 20. Dec. Cores. ordinariu din Vien'a al lui „Sürgöny“ aduce in numerulu 297. unu articulu incepatoriu, din care scotem numai acelu pasagiu, ce se tiene de nationalitatea nóstra, si care acolo asia se cetesce:

La ridicand'a catedra de limb'a si literatur'a romana in Univ. pestana sau denumitu nu de multu D. Alesandru Romanu. Denumirea aceast'a in imprejurarile de fatia are o insemnatate estraordinaria, caci cade in sierulu aceloru fapte, prin care barbatii nostri de Statu au doveditu, ca ei in catu le iarta loru giurulu activitatei, cu deadensulu se nevoescu a corespunde pretensiuneloru natiuneloru fratiesci. Dovedescu ei insufletierea aceast'a dreapta si intr'adeveru ungureasca si prin acea sprijóna, carea din partea loru dorinti'a poporului romanu o au castigatu in caus'a patriarchatului romanu. Aceast'a barbatii mai distinsi ai poporului romanu o sciu, si o apretiuescu, si de aceea cu privire la acele cestiuni, care intre imprejurarile presinte nu se potu decide, cu liniste asteapta timpulu deslegariloru si deciderilor generale.„

Noi ne incumetamu a observá acelui corespondinte vienezu alu lui „Sürgöny,“ ca tare se insiala, deaca gandesce, ca natiunea romana mai multu aru apretiui catedr'a noucreata de limb'a si literatur'a romana la Univers. pestana, de catu ce merita; se intielege de sine, ca noi salutamu denumirea Dlui Romanu de Profesore la acea catedra. Mai departe observam, ca noi romanii, firesce, si barbatii nostri distinsi, nu ne bucuramu innainte de vreme de „futuris contingentibus,“ caci noi avemu proverbiulu nostru; care dice: „cei in mana, nui mintiuna! Natiunea romana cu totu dreptulu au asteptatu dela barbatii unguri de Statu mai multu, de catu este crearea catedrei de limb'a si literatur'a romana la Univers. pestana. Natiunea romana, cá unic'a, carea cu natiunea magiara au traitu optu sute de ani, si era soti'a credintiosa a natiunei unguresci in tota bun'a vreme, au asteptatu, cá barbatii unguri de Statu sa fia facutu, cá natiunea nostra mai bine sa fia representata la Cancelari'a aulica, la Consiliulu locoteninte, la corpulu Comitiloru Supremi, si la alte oficiuri subalterni, de cum este; cá limb'a nóstra in tienuturile nóstre sa nu fia persecutata, nici barbatiloru nostri sa nu li se impute de fapta rea zelulu loru, ce lu desvolta in favorea limbei loru materne!

Sibiiu 20 Decembre. Se suna, ca propunerea Archiereiloru nostrii pentru Congressulu nationale s'aru fi pertractatu la Guvernu, si s'aru fi parutu, ca propunerea Archiereiloru nu saru putea incuviintiá in totu cuprinsulu ei. precum noi aceea in Nrulu 98 alu „Telegrafului Romanu“ o amu adusu la cunostintinti'a publicului nostru cetitoriu, mai cu seama in privinti'a participarei Amploiatiloru de nationalitatea nóstra la acelu congresu, carii ocupa posturi mai innalte. Nóua ni-aru parea fórte reu, cand faim'a acésta saru adeverí, caci scimu de siguru, ca o asemene modificatiune a propunerei Archiereiloru aru trage dupa sine urmari grave, care prélesne aru putea sa innapoiedie tienerea Congresului. câci. precum amu intielesu, unulu dintre Archiereii nostrii s'aru fi esprimatu, ca numai atunci va conchiemá Congressulu. deaca propunerea Archiereiloru se va incuviintiá in intregulu ei cuprinsu.

Sabiiu in 18 Dec. Despre proieptatulu congressu natiunalu romanescu cuprinde „Botschafter“ din Vien'a urmatórea corespundintia din Sabiiu: „Precum am intielesu, Eppulu gr. orient. din Sabiiu, Cons. intimu. Baronulu de Siagun'a in contielegere deplina cu Mitropolitulu gr. unitu din Blasiu, Conte Sterc'a Siulutiu au substernutu Guvernului R. din Clusiu rogarea pentru incuviintiarea unui congressu natiunalu romanescu in Sabiiu pe lun'a lui Februariu anulu venitoriu.

Congressulu acest'a. dupa propunerile facute, sa se compuna sub presidiulu ambiloru Archipastori români, din toti diregatorii mai inalti de natiunalitate româna, dintr'unu numeru egalu de preoti gr. orient. sî uniti, dintr' unu numeru egalu de alti notabili români de ambele confessiuni, preste totu camu din 130 membrii.

Scopulu congressului e: a dechiará Maiest Sele Imperatului multiemit'a Româniloru transsilvani pentru resolutiunea din 18 Oct. 1862 emisa la rogamintiele sî propunerile natiunei române, sî totudeodata a hotari despre lucrarea Românîloru la diet'a transsilvana venitóre.

In privinti'a din urma congressulu romanescu, a cârui incuviintiare probabilminte e fórte aprópe, are insemnatate deosebita.

Nu ne arogâmu, de a profetî venitórele decisiuni ale congresului: romanescu asupr'a pusetiunei, ce aru fi de a se luá la diet'a transsilvana: dar ne tînemu de datorintia, a accentuá órecare fapte sî referintie, ce iérta a se prevedé cu celu mai inaltu gradu de probabilitate, ca Romanii nu voru cuprinde alta pusetiune, decâtu a unitâtii sî ne'npartîbilitâtii imperatiei austriace constitutiunale, cum fu creata prin diplom'a din Oct. 1860. sî legea fundamentala de statu din 26 Fevr. 1861.— Pentru acést'a ne sta buna individualitatea ambiloru demnitari bisericesci români, carea va fi de mare influintia asupr'a decisiuniloru congressului. — Eppulu Siagun'a, cunoscutu in Vien'a prin activitatea sea in senatulu imperialu immultîtu. totdeun'a a marturisitu cu credintia neclatibila colórea Austriei mari (gross-österreichische Farbe). — Corespondintele d n Clusiu alu unei foi vienese referéza, ca Românii transsilvani intrarea sea in constitutiunea imperiului intregu o léga de conditiunea aceea, cá Românii ungureni sa e 'npartasiésca de aceleasi drepturi, cá cei din Tranni'a Acest'a nu e probabilu de locu sî se pare a fi numai o inventiune antiromana a corespundintelui din Clusiu, care negresîtu aru intrá in cornu de capra, câudu aru trebuí sa arete funtân'a, din carea a scosu vestea sea. Nici unu organu romanescu din Tranni'a n'a vorbitu pan'acum de conditiunile intrarei in constitutiunea imperiala, dar cei 175.000 Români din Bucovin'a, fâra de a fi pusu mai antâiu conditiuni, stau pe terenulu constitutiunei, sî acést'a cu dreptu; câci acel'a, care pune conditiuni, de regula nu se deosebesce multu de acel'a, care refusa. Românii din Tranni'a sciu mai departe pré

b'ne, ca ei nu sunt'u pusi advocati pentru cei din Ungari'a ori Bucovin'a. Mai nainte li se imputau in Clusiu Românilor tendintie dacoromane, sî acum se pare ca se contéza la conditiuni, care din partea loru se potu pune sî din partea regimului nu se potu implini. Se póte sperá, ca venitorulu congresu romanescu va adeverí, ca sî in privinti'a acést'a s'au insielatu ómenii sî n'au avutu dreptu, prochiamându nesocotitele sî nenormativele dechiaratiuni a le unor'a cá voinți'a ratiunala a natiunei române". —

Clusiu in 18 Dec. D. Vice presiedinte de Cosma a reposatu in 29|17 Dec.

Бъковina. Diнтре Сiретъ шi Черетъшъ, 24 Noемвре в. —

(Ъртаре шi лукеiаре din п-рiй трекуцi.)

III.

Сав кредe поате консисторiал, къ авторал „Doринцелор" шi ал „респ." e лn ideele шi жъдекъциле сале челе dormatико-канонiче, кът шi лn асерцiунеле сале челе din „респ." асънра tendинцелор елiтеi нацiунei ноастре de релецiунea ортодоаксъ din Австрiа шi асънра унei Епископ, карele e унал din чеi маi demni шi маi стимаци лn лнтреага бесерiкъ ориенталъ-ортодоаксъ, къ e зiк авторал „респунсалеi" лn ачеле асерцiунi шi пресънпери але сале - „infallibis:" кънi консисторiал фърь а скрута, аскiтва сав a adaoцетъкар ун кувънт лn ачел „респ." лл кътiпекъ клерулеi бъковineан nекondiцiунat, ка Махомет коранал себ скос din фънтънъ.....? De кредe Консисторiал Бъковinеi ачесте, апоi фоарте пi се паре, къ крединца леi e сунерстiцiе ка шi алте маi мълте; шi атунче пъ-e тираре de „hinc illae, et illae, et illae lacrimae" ла noi; пъ e тираре нiчi de ачеea, къ дъхал чiвiлiсацiунei шi ал дрептъцii аша нъмit „Спiрiтал тъмнеалеi," че ажунce акът шi пънъ-ла noi, сboарь дежа къ атаръ тжхнire прin diечесъ шi фаче съ стрiце акът маi шi петрiле, ка съ се пърiфiче одатъ крединца къратъ de сунерстiчiунi..... каре din ъртъ пъ маi сжнт фала шi пропрiетатea семiлiei лнцелегъторiй de акът, чi ал лнтунерекiеi шi шi сатоволнiчiеi тiмпърiлор трекуте; къ атжта маi нъцin лнсь лн органiстал аминiстръчiунал ал Бес. ориент. орт.*) Помenind de пълъка ачеаста „Спiретал тъмнеалеi," пе сiмцiт печесацi тъкар лнтреакът a спъне шi ачеea, къ - am „авzit din бътржнi", адекъ din iсторiь - къ асемеni пълъчi пъ се алънгъ нiчi пъ се нiтiческ къ тiжлоаче технiче, - фiь еле пiезiше сав дirекте; чi къ аша o пълъкъ поате пъмаi се лнпъка, шi сатiсфакчiунa къ дareа-i a трiвъталеi печесарiй, къ дareа адекъ de копчесiунi черiнцелор тъмнеалеi пропъшiнте шi але черкътстърiлор. — Дрептърiле iсторiче шi нацiунале сжнт астъзi парола спiреталеi тъмнеалеi de фацъ. Бъковina, патрiа шi диечеза поастръ есте шi ва ръмжнea пжнъ атунче цеаръ шi диечесъ ромжнeаскъ, пжнъ че ва маi тръi лn еа тъкар ун сънфлет de ромжн шi респентiве крештiн ортодокс. Ачеста e карактерал Бъковinеi шi фiреск шi iсторiк; вiiь din алте пърцi шi лнтрълцeаскъ-се пе тоатъ зioa че терце кът вор врé алте нацionалiтъцi, шi кът ле вор фавора черкътстърiле iнчidenцiале: Бъковina тотре тжнe цеаръ шi диечесъ ромжнeаскъ къ фondал еi чел тънос религionарiй ромжн, фondат de ромжнi пентръ епархie ромжнъ. — Аша адекъ, кът Прътал, Съчеава, Сiретiй вор ръмжнé Прът, Съчеавъ, Сiретiй, тъкар къ лn ръвреле ачесте кърг зечi шi сате de алте рiвшоаре шi торенте: аша шi дрептал Бъковinеi шi ал епархiеi ортодоаксе din ea ва ремънea не-дiспътавер шi незъгръмавер лn вечi ка дрептал унei церi шi диечесе ромжне, — фъръ ка пентръ ачеea чеилалцi колъкътори перомжнi din Бъковina съ аivь a съфери din партea ноастръ саб a iерархiei ноастре нацionале оареш-каре стрмшбътате саб асънpire.

Къ дечi консисторiал Бъковinеi ачесте момente ворбiтоаре ла ел din тоате iсвоареле фiрешти шi класiче але церei ачестiа, кiар аiче лn прiвinца мiтрополiеi, шi лn спечiе лn кавза „респунсалеi" ла „Апторiстъ" ле ласъ сакрiфiкате плъчерei „събiептiве" авторалеi ачелеi „респ." шi iнтереселор леi партiкъларiе (пентръ „къ аре ел копiй лn диечесъ"?), маi репецiт къ фоарте не тiрь, ба, маi къ не арънкь кiар шi лn недътеriре, de оаръ че консисторiал ачеста ка консисторiь, пжнъ маi ерi, алалтъ-ерi фъ вро трei секолi съб мiтрополiь ромънeаскъ шi штie din архivеле сале, къ фрацii рътепi афлътори кат детълт акът лn Бъковina, пъ съферiръ съб ачеea мiтрополiъ ромжнeаскь нiчi o скъdere, чi din контра, ромжнii прin рътепizмъ, кърора лn ъртъ ле вепi шi пропаганda рътеano-унiфiкmndъ din Галiцia лn епархia ноастръ. фоарте мълт пътiмiръ. Льсmnd зiк консисторiал лнсъ ачеле шi ачесте адевърърi din ведere, лнтребът: че пъсепiне анъкъ ел атунче фаць къ ачеле дрептърi iсторiче шi лнсъшiетъцi патърале але diечезеi Бъковinene, каре дрептърi шi лнсъшiетъцi пъ пътаi къ нiчi o потестате лn лъте пъ поате съ ле violeze, чi ар фi съ ле апере шi съ ле скътеаскъ лнпротiва орi шi кърви феliй de лнчеркаре дъштанъ, шi лнкь съ ле апере къ чea маi сiнчерь шi маi iнтенсiв ардоре шi акърътецъ не терепал компетинцеi сале шi ка пре ун тесавр сжнт шi iсторiк ал есiстинцеi сале шi ал есiстинцеi diечезеi неатинцiвер шi нескiтвавер лn сiнал съб шi ал diечесеi съ ле пъстreze. — Къчi пре-кът e Бесерiка ориенталъ ла крединчошii съi тотал, адекъ маika чea дълче съфletеаскь шi пентръ ачеастъ лъте шi пентръ чеea : - аша шi офiчiолателе бесерiчештi дебе съ фiь тот одатъ шi тесаврарiателе ачелор бънърi съфletештi de iче шi dinколо, каре de але пътé de-плiн авé, дрептърiле челе консекрате de секолi але унei котънпътъцi еклесiастiче, пъ пот съ фiь жiгните. — Ne-ръкmnd лнсъ консисторiал Бъковinеi ачеаста, o, атунче дебе шi ноi съ зiчем: „Фереаскъ-не Dъmnezeъ de амiчi, къ de не-амiчi не вom ферi шi сiнгърi!" ....

Че лнсъ съ маi цinem despre ачеea, къ лn ачел „респ." adoптат (? de консисторiь шi кънънекат клерулеi diечezan, се дъ ачестъia сфат, ка маi бine съ се съbdee Папеi din Рома - съ треакъ адекъ ла „унiь" саб католiчiстъ, de-кът съшi дореаскъ o мiтрополiь патърал ромжнъ! Кът, къ ачеастъ - орi idioцie орi перъшinаре съ унепте Консисторiал, къ o рекомжndъ клерулеi съъ diечezan!? Вреа Консисторiал поате съ се лнcinъeze къ сфатал ачеста унei штiвте пърцi a лътеi, фъкmnds-o съ креadь, фъръ a-i пъса de съспектал че шi-л-ар пъте траце асънръ-шi din партea челеia-лалте, — фъкmnd зiк прin ачесте ворбе сетн, къ лn сiнал съъ e пропriа кавзъ a атжтор фолосърi, респентiве рапе, че ле съфери сжнта ноастръ ортодоксiь лn Бъковina пжнъ акът, шi, къ шi проспектал протiцiторiь, еар респентiве перiколал пентръ вiiторiме e тот лn тiжлокал съъ? —

Поате къ се афль лн лъте de-ачеi унорi ла жъдекатъ шi комбинацiунe, карii ар сокоti, къ, трекmnd de-ачесте ворбе прin офiчiал Консисторiалеi ортодокс ал Бъковinеi, вор къштiга лn шiрал de лнтъi, аплавсал не-ортодокшiлор, еар маi департе фавоареа шi спрiжонiреа инстанцелор политiче din ачеастъ монархiь, шi аша, лн алтiнал шiр-апробацiунea съпретъ a „doринцелор" de o мiтрополiь сепарать лn Бъковina къ вр'o къцi-ва епископi etc. Сжнт, репецiт, поате унii, карii гъndеск, къ кiар прin ачеea вор ажунце скопал лор маi лесне, деакъ вор ръспънdi прin лъте кувинтеле: „маi бine съ не дът съъ Папа dела Рома etc." —

Поате лn сфършiт, къ унii ка ачеia, карii аша гъndеск (?) 'шi фреакъ акът лn секрет шi тъпеле de бъкърiь шi спераре тъмгъitоаре, къ къ ачеле шi алте асемеni ворбе се вор лncinъa пре сine шi пре „доринцеле" лор инстанцелор портътоарie: еаръ dела ачеле доринцi шi рънърi комъне лнтемеeате пе адевър шi печесiтате але ромжнilор ортодокшi din лнтреага Австрiъ de унъ мiтрополiъ ромжнeаскъ пентръ Бъковina, Ардеал шi Унгаria вор ретраце фавоареа компетинте. Лнсъ ноi сокотiм a авé темеiь съ пресънпънет, къ чine къ че тiжлоаче лнтълъ съ шi ет оате скопал съъ, ачеа шi къпънъ ва priiти шi dела Dъmnezъъ шi dela лъте. De ачеea дечi:

Ноi пъ пътет кредe, къ консисторiал Бъковinеi с'ар de-

*) Ноi авzind de ачесте прin диечесъ, пъ пътет, декът съ dopiм, ка „съперстiчiунеле" лнтръ адевър съ се депъртеze din крединца ортодоаксъ-кратъ a епархiei ноастре, шi ачеea пъ кънва прin „рънчiунi de сатк," пе-кувiинчоасе шi нелецiзите, чi прin евлавie сiнчеръ, адекъ прin o адевъратъ десконерире E. Сале Епископалеi ностръ a тътърор неажунсърilор бътоаре ла окi, кът шi a пропriелор доринце але диечезеi, комфоарте ашезъмiнтелор шi спiреталеi сжнтеi ноастре Бесерiчi, de каре нiчi неажунсърi нiчi доринцi E. Са Епископал ностръ паре-nice къ din izвоаре лiмпezi n'аре нiчi o штiинцъ; штiind лнсъ, сперът, къ ажторiал пъ ва лiпсi. Ачеастъ десконерире ар фi, дънъ пъререа ноастръ ni a алтора къ ноi, атжта маi de требуинцъ, de-оаръ къ ачеле „съперстiчiунi" лn ортодоксiстал диечесеi ноастре пъ ретжн фъръ лнрiърiрi стрiкъчоасе шi асънра попорalеi, din каре кавзъ шi съ фi зic лn темnърiле маi ноне o персоналiтате гъверпътжнталъ лналтъ лntre алте петъгалiрi пентръ клерал Бъковineан, къ ел, адекъ клерал n'аре лнкредереа попорalеi. De e аша, апоi къ бънъ сеатъ, маре кувжнт, шi лътea штie, къ „piscis a capite." Реф.

vide къ скоп съ протеагъ претестъл чел дешерт, ші маї дегравъ паів декът серіос ал авторълві „ръспънсълві,“ къ адекъ дiечеза Бъковінеї пъ поате съ фіе съб мітрополіе ромънеаскъ, пентръ къ епархіоції сфнт шестекаці, ромънї ші рътенї. Ачесте ші асемене ворве аъ фост ші сфнт пърърea инвенціънеле инфернале але ачелора, карії врео пътаї съ адъкъ дiскордіе лнтре колъкъіторі, ші прін ачеea съ стріче бъпъл ші ал вnора ші алтора; еаръ еї съ трагъ din ачea дiскордіе ші дабъ - фок ла оала лор. Ромънії бъковінені пъ врео съ фіе съб мітрополіе націъналь, пентръ ка съ лнгіть пе рътенї, ці пентръ къ'с datорі ачеаста сфнтеї Дрептаці, че-'лі о дат патріе ші націъналітате, пре каре ачea сфнтъ Дрептате - Дъмнезъ прін історіе, опоаре, леце ші штііnцъ претinde, ка ромънії съ'ші респекте, апере ші пъстреze патріа ші націъналітатеа лор, каре лі-о dat-o, нънъ ла вътънъл лор ресъфлет, пънънаї лн цеарь, ці ші лн дiечесъ. Ачеаста съ о факъ ромънії, се претinde дела еї къ атъта маї маре сфнценіе, къчі прін патріа ші націъналітатеа че о поштеd ромънії din секолі, съ аібъ ші конштіінць маї дълче феречіре а релеціънеї ортодоаксе. Ле плаче фрацілор рътенї релеціънеа поастръ, каре о пріімірь еї лн Бъковіна, поі лі лмбръцошът къ тоатъ inima ші ле лъсът din парте-не націъналітатеа неатінсь ші 'n Бесерікa ші 'n касъ ші 'n скоалъ: дарь пъ съб кondіціънеа, ка съ ресігнът noі ла дрептъріле - саъ съ негріжът datoріле поастре челе пъріпдещті ші стръбъне.

Ачесте ле етфазът сърбътореште! ші пентръ ачеea ле маї репецім ші къ алте къвінте. Къ ромънї тръіаскъ лн патріа лор орі ші чіне: еї пре німе ші 'n нічі о прівінць пъ-і вор пендрептъці; къ атъта маї пъцін лн Австріа, унде прінчіпіъл егалеї лндрептъцірі е гарантат. Дарь нічі ромънії пре але лор datорії кътрь сфнцеле, Бесерікa ші патріа лор, кът ші дрептъріле лор істориче ші націънале ереціте лн пъшънтъл лор пъ ле вор пъръсі нічі декът ші нічі кънd лн фаворъл оарешї-кърор апъкътърі саъ претенсіънї нежъсте.

Консісторіъл Бъковінеї ле штіе ачесте тоате саъ чел пъцін ар требъі съ ле штіе маї демълт ші маї бine de-кът noі, къчі консісторіъл есте identіфікат къ історіа дiечесеї ортодоаксе ромъне din Бъковіна.

Ші кіар de ачеea зіceрът ші зічет, къ пъ пе пътет дестъл міра, кът къ лнкънънdъ „респънсъл“ чел дъпъ пърерea поастръ атът de компромітъторіь пентръ noї. дiечеza, бісерікa ші націънea поастръ, кът ші офenдіторіь фърь темеіь пентръ чеї маї прецъціі аї пострі бърбаці, лнкънънd зікъ о асемине харць (скрісоаре - хъртіе) колцъроась лн ресортъл консісторіълві, ка вnъї гъвернътънт еклесіастік, пътъ ел съ се тръdee кіар прін ачел гъвернътънт лнсъл вnъї пъблік атът de демнъ ші de солід, кът е клеръл Бъковінеї, віолънdъ-л прін ачеастъ пре ел лнсъл лн профъndъл сфнцетіnцелор лъї къ чea маї маре пекръцare. Ші de есте дечі чева, че пе-ар пъте лнкъ съ не домолеаскъ мірареа поастръ ші съ не'мпаче къ челе маї марі тептаціъні de темері; апоі ачеea е, къ, пе-фъкънd ші неадъогънd консісторіъл Бъковінеї ла „респънсъл“ мълт потеніт нічі ън комептаріь, пресъпънет, къ консісторіъл пъ скопосі пъ пъблікареа ачелъї „респънс“ петікъ алта, de-кът ка - тръгънd о паралелъ піезішь ші дестъл de гібакъ лнтре авторъл „респънсълві“ ла „Анторістъ“ ші фънтъра лъї чea мінънат de фъмоась, афлъ лн сфършіт de певое съ презенте дiечесеї пре ачел бърбат, карele лн міссіънea ші стареа са чea соціалъ ші пъблікъ, ка професор адекъ de Богословіь ортодоаксь, ка преот ші ромън лнвъцат ші чівілісат din Бъковіна, аша ніште сфнцетінці ші пърері пътреште ші аша о делікатець а лімбаціълві потеde фаць къ Бесерікa ортодоаксъ ші націънea поастръ ромънъ, кът ле десфъшъръ ші ле аратъ елъ лн „респ.“ съъ ла Анторістъ; ші ачесте лндецетънdъ-ле консісторіъл indіpект ла ашіждере indіpектa пронънере a корпълві професоріал ал теолоціеї din Чърнъуці, врь съ зікъ дiечесеї сімволіче — „ecce homo!“

Маї мълці.

„Bucovin'a“ ne spune d'o fapta memorabila a tinerimei române. Elevii seminariului gr. or., din Cernautiu. 50 cu numerulu, hotarira a contribui la dîlele sele onomastice cei competinti câte 1 f., ceialalti câte 3 cruceri, ear la esîrea din siminariu o summa dupa potintia. In modulu acest'a aru incurge pe anu preste 100 f., cari capitalisandu-se cu cametele sa dea cu tempu unu stipendiu pentru unu studinte seracu! Fapt'a se lauda pre sine.

Deslucirî din Caras u. (Urmare.)

Afara de vr'o 4 romani mai prevediatori sî fara planuri politice sî antinationale,— mai toti resignara,— cu cuventu cá se nu servésca sub aristocratia, guvernu conservativu, sî cu sperantia, cà omnipotentulu Garibaldi sî altii, in 2—3 luni îi vá rennaltiá pe tronulu constitutionalismului. Resignarea acést'a subscrisa s'a tramisu Dlui Gozsdu,— carele si-a cerutu asemene dimisiunea, pentru ca diregatorii 'i resignara, sî de astadata nu s'ar aflá in putere, se implinésca dorintiele gubernului,— cari erau deosebi, portî'a imperatésca sî darea de catania. —

Erá intra romani sî unii, carii n'aû subscrisu resignarea, má disputara in contr'a subscrierii, dîcându: „Mî-i ómeniloru buni! dar' nu resignati, nu demunstrati,— usioru e taberei magiare democrate sè se retraga, caci aristocrati'a e in loculu ei, pentru aperarea drepturiloru politice sî natiunale ale magiariloru,— sî acestia au taber'a loru chiaru sî in absolutismu,— pana noi, sî iéra noi, sî totu noi cesti putieni trebuia nencetatu sînguri se stamu fétia cu ori ce partida pentru interesele natiunale sî politice ale nóstre!“ Natiunalitatea se judecá inca de o fantoma,— sî libertatea se dîcea a fi mai scumpa,- sî constitutiunea sî mai pretiósa in ochii résignatiloru. —

Inse resignarea totusi s'a efeptuatu.— Acest'a nu erá de bine combinata innaintea romaniloru, carii lucrau mai din adinsu pentru interesulu romanu, sî a dinastiei.— Dar' la câteva dîle se vediura in mare perplesitate, vediendu cà diregatorii se retrasera, sî audîndu-se de venirea unui'a, sî altui'a comisariu regescu, - sî se sfatuira unii romani, cá se se stringa câti se potu din membrii comitetului, se faca adresa la Maiestatea S'a, cà romanii din Carasiu vréu se platésca portî'a imperatésca sî se dee catane,— totu deodata se se róge, cá se li lese limb'a de oficiósa, sî dreptulu constitutiunalu.— La acést'a, cu atât'a mai tare se indemnara, cu câtu audîra, ce facura sî romanii din Cetatea de Pétra, sî Zarandu.— Dar' sfatuirea acést'a nua dusu nici la unu scopu, deórece sî cei mai curagiosi, devenira pasivi,— de alta parte democratîa incepù iéra o maniera contraria,— sî deosebi faim'a, cà in 2, 3. dîle va ajunge Comisariulu regescu in Carasiu, nimicí planulu, sî romanii se lasara, cá nu cumva intitulati de renitenti, séu dóra de contrari vointiei Maiestatii Sale, carele tramite comisariu regescu, se se compromite,— sî se strice mai tare causei natiunale.— Acestu planu cu debuna sém'a erá bunu,— déca delocu dupa resignarea diregatoriloru se infiintiá. —

In lun'a Noembre 1862, tóta patri'a s'a fostu liniscitu, chiaru sî in Pest'a, Debricinu se intrelasara demonstratiunile. Alt'a erá, déca la timpulu seu, séu Comitele supremu, séu antaniulu Vicecomite promovea caus'a in acestu modu, p. e. cá in Cetatea de Pétra, sî Zarandu. —

Alta partida erá la gubernu. - Prebine scrise D-lu Baritiu intr'unu articulu: „V'amu lasatu pe voi (democratii), sa faceti ce vreti ; - acumu se ne lasati voi pe noi (aristocratii) se facemu ce vremu“.— Asiá s'a stramutatu timpulu, sî in asia timpu a ajunsu pela mediuloculu lui Noembre, Dlu Teodoru Serbu, de comisariu regescu in Carasiu. —

Comitatulu trebuiá reorganisatu, pentru ca corpulu diregatoriloru resignase,- sî numai din poruncʼa Cancelariei - sub responsabilitate- trebuiá se remana pe locu pana la ajungerea comisariului regescu.— Dar' se vedi acuma, afara de vre o catîva, mai totî, sî romanii sî magiarii, se teraiá dupa servitiu, batêndu-si peptulu, sî strigându „mea culpa“ cu temere ca voru remané fara servitiu, lasanduse destui de principiulu celu odata intieleptu, sî acuma fantasticu „cà nu vreu se servésca gubernu neconstitutiunalu“. —

Dlu Teodoru Serbu, cu inceputulu lui Decembre 1861 reorganisà comitatulu Carasiului. Afara de 4 romani, carii resignara cu totulu sî adi suntu advocati,- sî afara de unulu carele pentru vin'a sa a câdiutu, totî ceialalti remasera in diregatoria, sî unii sî avangiara. — Mai târdîu in urmarea unui intimatu, se casara doi romani pentru unele altele cause. — Dlu Serbu, dela venire sî pana astadî denumi 6. romani, séu din alte partî, séu carii in timpulu constitutiunii nu fura in numerulu diregatoriloru comitatensi. —

Delocu dupa reorganisare se latî faim'a cà limb'a romana se sterge de a mai fi oficiósa, sî se rentroduce cea magiara, iéra pe bas'a diplomei din 20 Oct., — de carea se tienea romanii in contr'a legiloru din 48. — Vediuramu cà noi cademu, din Scila in Caribdis. —

Sî ce facura romanii sî cei buni, atunci? Tacura! (tacura Dle Pocnariu, sî nu se sculara din nou, sî nu protestara eu energia in contr'a inlocuirii limbei magiare). —

D-lu Serbu comisariulu regescu - dupa cum sciá cei mai a-

própe de densulu, sî dupa cuvintele proprii - avea instructiune presidiala, cá se repuna limb'a magiara de oficiósa. Acést'a se putea crede sî asteptá, aducandu-ne aminte de intimatulu sub Nrulu 55,466., mai susu citatu, sî se póte crede, déca vomu considerá seriosu,— sî déca vomu esperie chiaru sî din alte eveniminte politice, cà gubernulu acestu nou, ca'si „potens potenter agit“ a facutu, cumu i-a placutu.—

Erà vorb'a intra romani, dar' numai vorba góla a remasu, cá se mérga o deputatiune la Imperatulu in caus'a limbei — séu se se lucre ceva de acasa, numai (vedî Dle Poenariu cà) romanii iéra tacura. -- S'au lasatu pasivitatii.— Cei in diregatoria. firesce cà nu putea jucá rola de primipili in asia timpu,— cei resignati, cà advocati independinti, ar fi pututu face multu, pentru ca poporulu spriginesce inteligint'a in tóte timpurile, candu cunósce interesulu seu natiunalu. Sî mai erá sî alti romani independinti.— Unu motivu alu pasivitatii erá „cà nici prin deputatiune nu putemu ajunge la nemic'a, deóre ce Cancelari'a ungurésca nu partinesce limb'a romana de oficiósa in Comitatu,— sî Cancelari'a s'a mai apropiatu de regele Ungariei, e aprópe impacatiunea sî tóte suntu inzadaru“.— Tocm'a pe acestu timpu, cându romanii chiaru 'si facea planuri pentru deputatiune, se cetiá prin foi, cà Moise episcopulu in fruntea unoru slovaci a fostu in causele lui natiunale la Vien'a, dar' s'a re'ntorsu nemangaiatu, sî - dîcêndu asia - batjocoritu de jurnalistic'a magiara, sî a timpului acestui conservativn; altu motivu alu pasivitatii pentru limba erá, cà romanii, sî cei din diregatoria, sî cei resignati, de asemenea se ocupá atunci cu caus'a Mitropoliei romane, — sî in acést'a, fia dîsu cu onóre, facura, ce putura.

In acestu modu, sî intra asia imprejurari a remasu limb'a magiara de oficiósa in Comitatu; de alta parte D-lu Serbu, nu numai cà a primitu in ramurile jurisdictiunei, sî in limb'a romana, má acele, ce se dedea nemidilocitu la partida- sî nu la judele de cercu,— se intorceá din centru romanesce.— Firesce, cá aceste erá putiene !— Altmintre e unu faptu constatatu, cà D-lu Serbu, presiediendu la sedri'a civila, sî audîndu pe unu referentu, cà la o rugare romana, dà o indorsata in limb'a magiara, a demandatu cà trebuia se se dee romanesce.— Respundiendu asesorulu, cà nu scia scrie romanesce, i s'a respunsu: „séu invétia, séu resignéza, pentru ca asemene cause trebuia se se lucre romanesce!“ — Eu, dupa cunosciinti'a mea, asiu puté dîce, ca de ar aternà numai dela Dlu Serbu introducerea limbei romane, sî nu dela gubernu má chiaru sî dela celu din Vien'a, - - in Carasiu limb'a romana ar fi oficiósa.— (Va urmá).

Din Comitatulu Carasiului, 25. Decemb. 1862.
(Urmare sî incheiare).

Cându s'au rencorporatu Banatulu cu Ungari'a, Maiestatea S'a prébunulu nostru Monarchu gratiosistim'a s'a vointia despre applicarea barbatîloru romani la deregatoriele din provinci'a reincorporata au dechiaratu in préinaltulu rescriptu din 27 Dec. 1860 in urmatoriulu modu: „Spre impaciuirea ingrigiriloru romane despre natiunalitatea sî limb'a s'a, in locurile indesatu locuite de romani se se applice de deregatori numai barbati abili de nationalitate romana.“ Préinnaltulu acestu rescriptu imperatescu cuprinde in sine funtana de dreptu, la care noi romanii banatieni sub tóte imprejurarile vomu alergá cu deplin'a confedintia a supusiloru leali. Déca e oportunu, déca ecuitatea aduce cu sine, cà in comitatulu Aradului se se puna in fruntea trebiloru unu barbatu de nationalitate romana, comitatulu Carasiului in poterea acestui préinnaltu rescriptu imperatescu posiede totu dreptulu. de a avé in fruntea s'a unu barbatu romanu. Faces'aru din destulu vointiei préinnalte manifestate in acestu rescriptu imperatescu prin chiamarea unui **neromanu**, cum e d. Makai, in fruntea trebiloru comitatului nostru, lassamu onor. diurnalu romanu din Pest'a, care ne-au adusu scirea acést'a, se respunda; noi romanii din comitatulu Carasiului avemu tóta confedintia in loialitatea innaltului gubernu, cumca favoraver'a interesseloru nóstre nationale préinnalta vointia imperatésca o va aduce la indeplinire in tóta estinsiunea ei.

In câtu onor. diurnalu romanu din Pest'a are cuventu a'si apromite in specie de a D. Makai tóte acelea avantage pentru interesele nóstre nationale, care romanii le potu, sî in poterea préinnaltului rescriptu imperatescu au dreptu a-le asteptá dela functionarii romani, pentruca D. Makai au fostu unulu din cei putîni magiari, care si-au datu votulu pentru introducerea limbei officiale romane in comitatu, noi ne marginimu aici a reproduce simpl'a dechiaratiune a Dlui Makai facuta cu ocasiunea aceloru desbateri:— „Fiindu-ca in intrebarea presinte capacitarea nu mai are locu, ér' maioritatea e pentru introducerea limbei romane, asiá sî eu me dechiarezu pelunga maioritate.“— Lassamu onorabilului diurnalu din Pest'a, cá se deduca din aceste cuvinte bun'a vointia a D-lui Makai pentru interessele nóstre nationale. Pana candu onor. diurnalu pestanu 'si va trage socot'a s'a in privinti'a acést'a, noi vomu remanea pelanga convingerea nóstra, cumca interessele nóstre nationale numai prin unu romanu se potu innaintá mai bine, sî pentru aceea nu vomu incetá a apelá la grati'a prébunului nostru monarchu, cá in fruntea trebiloru comitatului nostru acumu sî in viitoriu numai unu barbatu de nationalitate romana se se asieze.

Unu membru alu suspinsului comitetu comitatensu.

Vienn'a. „Botschafter“ ne spune, ca la pregatirile pentru diet'a transilvana se lucra barbatesce sî se pare ca dóua principii s'aru fi sî statoritu: unulu, cá deputatii sa nu se tramita, cá pan' acum, prin totalitatea singuriteloru municipie, ci din cercuri de alegere desemnate pentru fiacare ablegatu, apoi cá deputatii sa nu póta fi legati prin instructiuni purcese de-la alegatorii sei.—

Franci'a. Lucrurile din Mexicu nu mergu dupa placulu Francesiloru. Regimulu va sa tramite trupe ajutatóre. — Mitropolitulu din Parisu, Card. Morlot, a reposatu.

64—1 **Конкурс.**

Ан Котвна Коштеглвї ан Епархіа ші Протопресвітера Вершецлвї е вакант постл де ановъцъторіш ротъпеск. Емолументеле анвале сжнт: 105 фл. в. а. 30 меџї де гржш, 25 меџї де кокврвz, 100 пъпџї сape, 25 пъпџї лемінї, 6 стжнженї de лемне, $^1/_2$ de лапцш de гръдінъ ші кортел ліber.

Доріторії аш рекврсвріле сале ачестї Консісторіш, алътжрнd картеа de вотez, адеверінцеле деспре харпічіле сале, деспре сервіцвріле пъпъ акът, ші деспре пвртареа політікъ ші моралъ пъпъ ан 10-леа іанварie 1863 a сввштерпе.

Консісторівл Епархіеї Вершецлвї.

65—1 **Concursu.**

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scóla populara romana gr. or. din Buciumu-Satu, sa deschide prin acésta Concursu, pona la 10 Ianuariu 1863.

Emolumentele suntu: 200 f. v. a. si trei stangeni de lemne. Concurentii au sa documentedie:

a) Ca au absolvatu celu putinu patru clase normale, si cursulu Pedagogicu in Institutulu diecesanu.

b) Ca suntu romani de religia greco-orientala,

c) Adeverintia despre portarea morala, si acestea pana la terminulu prefiptu, spre a se potea asterne Escelentiei Sale D. Episcopu diecesanu, spre parintésc'a intarire.

Abrudu in 15 Decembre 1862.

Inspectorulu Scóleloru gr. or. din Protopop. Zlatnei de josu.
Absolonu Popoviciu, Protopopu.

63—2 **Конкврс.**

Девенindъ стацівнea ановъцъторéскъ a шкóлеї попорале греко-ресъріtene din Фъгърашъ вакантъ, съ дескide пентрв окввареа еї Колкврсъ пъпъ ла 30 Декетвре a. к.

Доріторіі de a окввa ачестъ постъ, - кв каре есте анпревнатъ o леафъ анвалъ de 200 фл. в. а. квартіръ ліверъ, 6 стжнџенї de лемне — ші a 5-a парте din пікъшкріле че вінъ ла Бісерікъ, — сжнтъ пофтіџї аші ащерне петіцівнеле сале пъпъ ла сасъ аръtатвлъ терminъ, провъзвte

1. кв Атестатъ, къ аш абсолватъ цімнасівлъ, кът ші кврсвлъ педагоціко-теолоцікъ ан інстітвтвлъ diечесанъ,—

2. Атестатъ деспре пвртареа моралъ, ші деспре квпóщереа de плінъ a къптърілоръ, ші a тіпіквлвї бісеріческъ,— пофtindвce a фі ші къптърецъ ан страна дрéптъ, ан тоатъ Двminека ші сърбътоареа de песte анъ, сеара, ші dimineaца, ла ачестъ скавнъ протопопескъ.

Фъгъраш 2. Декетвре 1862.

Інспекцівнea сколаръ distr. гр. ръсъріteanъ.
Петръ Попескъ, Протопопъ.

Din caus'a ss. serbatori a le nascerei Domnului nr. venitoru va esi sambata in 29 Decemvre. —

Редактор респвнзетор **Ioanu Paцu**, свбстітвітъ прin Zaxapiъ Boiu. Edit ra ші тіпарівлъ тіпографіеї diечесане.

La Nr. de astadi se alatura unu aclusu.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafŭ ese de doŭ orĭ pe septemănъ: Joia mi Dumineca. — Prenumeraţiunea seface ла Sibiiŭ la espeditŭra foiei: pe afaraръ ла ч. р. poщe, kŭ kani gata, prin skrisorĭ frankate, adresate kътre espeditŭръ. Preţiŭl prenumeraţiunei pentrŭ Sibiiŭ este pe an 7. фл. в. a. eap pe o жътътate de an 3. фл. 50. kp. Pentrŭcelelalte părţi ale Transilvaniei ші pentrŭ provinţiele din Monarkiĭ pe kŭ an 8. фл. eap pe o жътътate de anŭ 4. фл. в. a. Pentrŭ prinţ. ші цerĭ strъine pe an 12. ф. pe ½ an 6. фл. в. a.

Inserateле se плътескŭ pentrŭ dintжiea oръ kŭ 7. kp. тirяŭ kŭ litere miчĭ, pentrŭ a doŭa oръ kŭ 5½ kp. ші pentrŭ a treia repetire kŭ 3½ kp. в. a.

Nro 103. **ANŬLŬ X.**

Sibiiŭ. 30. Decemvre 1862.

Transilvani'a.

Sabiiu in 28 Dec. Mai. Sa c. r. prin pré'nalta decisiune dto 4 Noemvre a. c. sa induratu prea gratiosu a intari

Statut lu

pentru infiintiarea unui tribunalu superioru in Sabiiu.

Acestu statutu este urmatoriulu:

§. I. Pentru mantînerea justitiei in instanti'a a 2-a din tienutulu scauneloru si districteloru sasesci din Transilvani'a se infiintiéza unu Tribunalu superioru cu resiedinti'a in Sabiiu.

§ II. Acestu Tribunalu Superioru pe têmpulu calitatii lui provisorie se compune din Comitele natiunei sasesci cá Presiedinte, dintr'unu Vice-presiedinte, apoi personalulu trebuinciosu de judecatori, concipisti, manipulanti si servitori.

§. III. Unulu din Consiliarii sistemisati ai tribunalului superioru vine a se asiediá cá procuroru supremu de Statu, si unulu din Secretarii de Consiliari jurati cá substitutulu acestuia; personalulu de cancelaria si de servitori alu procurorulu supremu de Statu se va adauge din Statulu Tribunalului superioru.

§. IV. Mesurarea lefiloru si a claseloru de diete a le Vicepresiedintelui. Consiliariloru, Secretariloru de Consiliari si ale celoralalti diregatori, precum si a le personalului de servitiu se hotarescu dupa Statulu de personalu si lefuire alaturatu sub ./.

§. V. Afara de aceea se asiédia pentru tienutulu acestui Tribunalu superioru 12 Ascultanti, 8 din trensii cu adjute de cate 300 f. pe anu, si 4 fora leafa pentru formarea succrescerei corespundiatóre si pentru autorintia atâtu la Tribunalulu susperioru, catu si la celelalte Tribunale.

§. VI. Denumirea Vicepresiedintelui si a Consiliariloru acestui Tribunalu superioru urmeaza prin Maiestatea Sa Imperatulu, si anume, pentru ocuparea primitiva in urm'a proieptarei ternale (de 3 candidati. R.) a Universitatii pamentului sasescu.

Denumirea celuilaltu personalu de conceptu sî manipulatiune, precum si de servitiu, compete acestui Tribunalu superior insusi.

§. VII. Pentru locurile de Vice-presiedinte si de Consiliari, care aru devení vacante dupa ocuparea primitiva a acestui Tribunalu superioru, proiectele vinu de a se face dupa hotarîrile legei publicate cu patent'a imp. din 3 Maiu 1853 privitóre la intogmirea din launtru si ordinea de afaceri pentru tóte Tribunalele (fóia leg. imp. din anulu 1853, buc. XXVI. Nru. 81).

§. VIII. La ocuparea tuturoru posturiloru de servitiu pelanga cerintiele de servitiuri generale si speciale prescrise prin legea de mai sus din 3 Maiu 1853, se cere si tienerea de o comuna a scauneloru si districteloru sasesci fara deosebire de natiunalitate si religiune, precum si pan acum in tienutulu acestoru scaune si districte nu esista diferinti'a de nationalitati si religiuni.

§. IX. Tribunalulu superioru la esecutarea judecatoriei sele are a se tiené de ordinele afaceriloru, prescrise prin Patent'a imp. din 3 Maiu 1853 (fói'a leg. imp. Nr. 82) si a ordinatiunei Ministeriului de justitia din 16 Iuniu 1854 (fói'a leg. imp. Nr 165) pentru judetiele c. r.

§. X. Spesele de totu feliulu impreunate cu sustarea sî activitatea acestui Tribunalu superioru le pórta erariulu. —

Lefile si statulu personalu ale Tribunalului superioru suntu urmatórele:

1). unu Vicepresiedinte cu rangu de class'a VI. 3000 f.

2.) 5 Consiliari cu rangu de class'a VII, doi á 2000 fl., 3 á 1600 f.

3). Doi Secretari de Consiliari cu rangu de class'a VIII., cu câte 1000 f.

4). 12 ascultanti cu rangu de class'a XII., 8 cu adjutu de câte 300 f.

5). unu directoru alu oficiiloru ajutatóre cu rangu de class'a VIII, 1000 f.

6). unu adjunctu cu rangu de class'a IX 800 f.

7). 3 Oficiali cu rangu de class'a X., unulu cu 700 f. 2 cu câte 600 f.

8). 3 accesisti cu rangu de class'a XII, á 400 f.

9). Unu usiariu cu 400 f.

10). 2 servitori de cancelaria cu câte 250 f.

11). Unu ajutatoriu cu 200 — Summ'a totala 22,200 f.

Sabiiu in 26 Dec. 1862.

7 Ianuariu 1863.

Escelenti'a Sa Domnulu Presiedinte alu Asociatiunei transilvane, dorindu a tiené in diu'a de astadi siedintia lunaria cu membrii Comitetului, pofti pre membrii celi de aici, si deiu apropiare, la siedintia, inse nepotenduse aduná in numerulu prescrisu prein §-lu 31 dein statutele Asociatiunei, dein causa, cà unulu deintre DD. membri dein apropiere, fiendu bolnavu, nu se potî infacisiá: asiá Escel. Sa Presiedintele declarà cà asta siedintia necompleta, se va restrenge, singuru numai la primirea notitiei despre banii incursi la fundulu Asociatiunei pre calea Presidiului si a Secretariatului, dela siedinti'a dein urma pan'acum, cari in faci'a membriloru adunati, s'au si predatu Casieriului Asociatiunei.

S'a primitu pre calea presidiale urmatóriele sume de bani, si anume:

a) prein D. N. Hurmuzachi 750 fl. v. a.

b) prein P. Adm. protop alu Cincului Mare Gregoriu Maioru 32 f. 90 xr. v. a.

c) prein D. Protopopu I. Popasu dela 21 membrii ord. pentru diplome câte 1 f. v. a. in suma 21 f. v. a.

d) Totu prein D. Protopopu I. Popasu dela 12 membrii ordinari pre anulu 1862 in suma de 35 f. v. a., 5 #. precum sî 100 f. v. a. odata pentru totu deuna dela unu membru ordinariu, cu totulu 135 f. v. a. si 5 #. austriaci, si 16 f. 95 xr. cá colecta.

e) Prein D. Protopopu Teodoru Szabo dein Bai'a mare s'a primitu 15 f. v. a.

f) Dela D. Dionisiu Kendi Adm. protp. dein partea sa pre an. 1862 si 1863 câte 5 f. — 10 f. v. a. sî apoi câte 1 f. dela 3 Comune 3 f., cu totulu 13 f. v. a.

g) Dela D. Ioane Baloiu parochu la Poiana Sarata dein partea sa 5 f. sî apoi dela mai multi benefacatori 13 f. 60 x., cu totulu 18 f. 60 xr. v. a.

h) Dela D. Gregoriu Temesvari capelanu de Carantina tacs'a pre an. 1863 5 f. v. a.

Secretariulu II. inca face cunoscutu, cum ca sumele incurse pre calea Secretariatului dela siedinti'a din urma, le a predatu regulatu la cass'a Asociatiunei.

Listele speciale a DD-loru contribuitori si benefacatori se voru publicá in ordinea dupa cum au venitu, in colónele acestui diurnalu. —

„Presse“ in N-rulu 7 dîce despre congressulu nostru nationale, ce sau proieptatu de catra Archierei, ca „Kolozvari Közlöny“ aru fi intielesu din fantana sigura, cum cà popu-

latiunea romana nu simte nici o lipsa pentru unu Congresu, si cum ca mai alesu Amploiatii inalti romani, carii au luatu parte in Gubernu la consultarile asupr'a acestei cuestiuni, sau esprimatu in contr'a unui asemene congresu".

Noi n'avemu nici o scire sigura, sau nesigura despre parerea Amploiatiloru romani dela Gubernu in privinti'a congresului, ci simplu observamu atata, ca pentru Dnii de nationalitatea romana dela Gubernu scirea din „Kolozsvari Közlöny" este o provocare spre declaratiune.

Sabiiu in 27 Dec. Dupa o depesia telegr. a lei „Hermanst. Zeitung etc." consiliarulu aulicu Salmen la cererea sea fu pusu in stare de odichna sî pentru servitiele cele de multi ani sî eminente, pentru credinti'a sî alipirea cea probata totdeun'a i se descoperi deosebit'a recunoscintia preînalta.

Consistoriulu provincialu alu bisericei evangelice de confessiunea augustana e conchiamatu la Sabiiu pe 14|2 Ian.

(Tramisu). Onoratului Domnu Tom'a Filipu parochu gr. or. in Porcesti.
Multu pretiuite mie Binefacatoriu!

Candu fiesi care individu dein massa natiunei nóstre ar pune umerulu,- ca Domnia ta - la salnica povara, ce jace greu pre scumpane natiune, intr'adeveru Romanulu n'ar ave a mai visa de pedeci, care i se opunu in afacerile sale dein minutu in minutu si dein clipa'n clipa. Domni'a Ta cunoscandumi lipsa, teai uitatu cu fatia si inima de miluitoriu in casâmi si mai manghecatu in seraciemi, odata cu 20 si odata cu 10 fi. v. a. Deci fiindu ca binefacerea are totudeuna de a se pretiui si a fi urmarita de multiumire, primesce dela mine acésta simpla multiumire; ea curge dintr'o inima, ce vibréza intre simtiuri dulci pentru Domnata si carea totudeuna va fi in stare ati arata recunoscintia.

Al Domniei Tale recunoscatoriu

Sibiiu in 20/12 1062.

I. Ronjeanu Maximu Juristu.

Slimnicu in 22 Decembre 1862. Pe la 12 óre nóptea isbugni in comun'a nóstra focu dintr'o siura si prefacù in cenusia inca 4 cladiri economice cu tóte cele ce se aflau in giurulu loru. Intinderea focului mai departe o potù oprí numai liniscit'a vreme, ce se aflá in momentulu acel'a, si o siura necoperita. Caus'a escarei focului se dîce ca ar' fi fostu pip'a unui mire sasescu. Ar' fi de doritu, cá diregatórele comunale se iee nisce mesuri mai aspre cu fumatorii de tabacu.

Bucovin'a.

„Bucovin'a" polemiséza in contr'a unui coresp. din Cernautiu la gazet'a de Leopole, care foii romanesci proieptate nu-i prorocesce resultatu favoritoru (sî dîce mai pe largu totu camu aceea, ce diseseramu sî noi in nr. 101 alu acestei foi). Nu suntemu competinti a ne amestecá in acésta discussiune; la tóta 'ntemplarea insa fratii bucovineni voru face bine, déca pâna cestea celea se voru folosí barbatesce de foile romanesci, ce esista.

Aceeasi fóia ne spune despre o frumósa solemnitate petrecuta in Cernautiu in 24 Dec., onomastic'a Ese. S-le Parint. Eppu Eugeniu, sî lauda cu deosebire cantarile corale, esecutate de tinerimea seminariului diecesanu in limb'a româna, grecésca sî russésca. —

Ungari'a. Desluciri din Carasiu. (Urmare sî incheiare.)

Aceste le enumeraiu, nu pentru cá dóra eu se verificu pe d. Serbu la invinuirea cea grosolana a Dlui Poienariu, ci pentru cá in interesulu istoricu a causei nóstre natiunale se dau desluciri apriate,— iéra in interesulu adeverului, se respingu acea calumnia sî faima falsa, cà limb'a magiara s'a reintrodusu cu sulitîle soldatîloru, ba inca cu cavaleria adusa din Timisiór'a!!! deórece - de ar fi fostu de lipsa, ar fi fostu aci in Lugosiu destula militîa, unde de regula casarnéza câte unu scadronu de ulani, sî adeseori sî arteleria; — insa acést'a lipsa n'a fostu, caci precum am aretatu, romanii nu demnstrara nici cum, má se purtara cu pasivitate. — Altmintrele se vede, ca sî intimatele consiliului suntu asia de tari, cá sî soldati. —

D-lu Serbu, adeveratu cà sciá nendestularea romaniloru pentru limba, pe calea privata dela unu diregatoriu; eu barem,— nu credu cà ar fi pututu prin autoritatea sa propria se introduca limb'a romana,- cà de facea acést'a, cu debuna sém'a erá delaturata, sî sî romanii dîcea, cà decâtu pe langa caderea causei limbei, sî unu comisariu magiaru, - mai bine se fia asiá.

Pe lenga tóte aceste, protocólele de incuisitiune, luate prin diregatoriele din afara in limb'a romana, sî multe alte acte romane se asternura in originalu romanesce la in. tabla regésca, sî la consiliu.— Acést'a a datu ocasiune, cá se iese la lumina intimatulu din 8 Ianuariu 1862 Nrulu 73,677, care s'a publicatu de aci sub Nrulu 484 sî asemene in jurnale. — Intielesulu intimatului e, cà in urmarea reseriptului gratiosu din 20 Dec. 1861, Nrulu 18,280, a Cancelariei de curte, in causele comunale proprii, inca sî in administratiunea interna, jurisdictiunile se se folosésca liberu de limb'a materna (carea, cea magiara, séu romana?) incâtu inse in procedur'a oficiósa, a jurisdictiuniloru- qua tales - nu s'aru aplicá limb'a magiara, ci alt'a moderna in tiéra, — dupa spiritulu articuliloru de lege 8 din 1830, - 3 din 1836 sî 6 din 1840, jurisdictiunile respective, au o datorintia nencungiurata, cá acele protocóle, ce se asternu pentru mai innalt'a privire guberniala,— déca acele s'ar conduce in alt'a decatu in limb'a magiara; (adeca romanesce, slovacesce, serbesce etc.) se se compuna sî in acést'a, adeca in 2 esemplare.

Acestu intimatu e cá sî unu respunsu oraculicu, e nerespicatu; de alta parte nu se póte efeptuá in pracsu, caci de sî ar pretinde atare incuisitu, cá se se iee protocolulu in limb'a romana,— acestu protocolu candu s'aru asterne mai susu, trebuia tradusu pe limb'a magiara.— In acestu modu ar trebuí la Comitatulu Carasiului baremu 6 Translatori. —

Pasulu intimatului „inca sî in administratiunea interna, jurisdictiunea se se folosésca liberu de limb'a materna" diregatorii 'lu esplicara asia, cà magiarii scrisera in limb'a loru materna, sî romanii in limb'a loru materna. — Consiliu inse nu a preceputu asia dilem'a acést'a nerespicata, deórece diregatorii romani, carii corespunsera cu centrulu romanesce, se oprira dela acésta,- sî inca urmà sî aceea, cà Esc. S'a D. Gubernatoriulu, in caletor'a sa in Banatu, cità prin telegramu la Timisiór'a pe acei diregatori, carii corespunsera cu centrulu romanesce,— sî acést'a, pe viitoriu se opri. —

Excelenti'a S'a renturnandu la Bud'a, a emisu altu intimatu cu datulu din 7 Maiu 1862 N-rulu 10,055 (publicatu in Comitatu in 18 Maiu Nrulu 2089), prin care concede, cá in comune, sî in causele bisericesci sî scolare, locuitorii se aléga limb'a loru, iéra diregatorii tóte indorsatele se le dee in limb'a Comunei;- sî totu deodata s'a ordinatu, cá se se faca conscrierea despre tóta comun'a, cà „câti romani, sî alte natiunalitâti se afla in comuna?" sî se se arete, cà carea limba e a maioritatii sî primita in comuna de oficiala? —

Pregatirea acést'a, sî plansorile multe a le romaniloru din alte comitate, sî deosebi alu Aradului, se vede cà au produsu unu altu nou intimatu din 15 Sept. 1862 Nrulu 56,981 publicatu ací in congregatiunea diregatoriloru din 14 Oct. N-ru 70|4461 in caus'a limbei, sî tiparitu in Nrulu 93 alu „Tel. Romanu."

Acést'a e istoriór'a, sî caus'a limbei in Carasiu, pecum o sciu sî am cuprins'o eu, carele de aprópe m'amu interesatu de introducerea limbei romane. —

De asiu fi avutu se respundu numai D-lui Poienariu, — atunci puteamu in catev'a sîre, dar' am preferatu interesulu publicu, sî pentru acést'a amu aflatu de lipsa o deslucire mai larga, sî atingerea sî aceloru imprejurari, cari nu suntu immediate legate de caus'a limbei, sî suntu pana acum mai tóte necunoscute on. publicu.

In tine, vedi D-le Poienariu, cà nu dispunemu noi despre noi, sî nu putemu face ce ni-ar placé;- faceti baremu D-Vóstre mai multu, cà aveti sî cutîtulu, sî panea in mana, sî nu ne lasatî, cá strainii, candu ne plangemu pentru sórtea nóstra, chiaru cu D-Vóstre se ne scóta ochii.— Pentru acést'a ve rugamu, se fiti mai buni patrioti sî natiunalisti, de catu noi! Aceste le-amu scrisu cá romanu independinte fétia cu caus'a natiunala, sî nenfluinti tu de ori ce imprejurari.

Dr. Marienescu.

„Concordi'a" ne aduce din Ungari'a dóua sciri inbucuratóre. Un'a e, ca radicarea gimnasiului rom. proieptatu in comit. Cetâtii de pétra se incuviintià din partea In. Locotiintie, car alt'a, ca jurnalistic'a româna de-la anulu nou 1863 are sa capete unu accrescamentu prin redigerea unei foi belletristice (de petrecere) prin d. Ioanichiu Miculescu in Pest'a. Ne luâmu voia, a chiamá atentiunea on. publicu asupr'a acestei tinere intreprinderi, carea, incâtu scimu, la Românii din Austri'a e cea d'antâiu in felulu sen, sî carea credemu, ca tutu-

roru Românilor, ear cu deosebire damelor u le va fi cu atâta mai binevenita, cu câtu se simte mai tare lips'a unei lecture usióre, placute, desfetatóre sî totdeodata sî cultivatóre de spiritu sî inima.— Fói'a va portá numele „Auror'a româna,“ va esí de 2-ori pe luna in câte $1\frac{1}{2}$ cóla sî va costá pe anu 5 f., pe $\frac{1}{2}$ 2 f. 50 xr. v. a. Mai pe largu programm'a alaturata.

Principatele romane unite.

Comissiunea numita pentru facerea respunsului la discursulu Tronului din 2 Dec. a. c. asterne Adunârei urmatorulu

Proieptu de adressa.

Deschiderea sesiunei presente ne aduce aminte, ca Romani'a datorédia Inaltimei Vóstre realisarea Unirei Principateloru Române, si natiunea intréga prin representantii sei vine inca odata plina de gratitudine a Va esprimá intr'unu modu solemnelu recunoscinti'a sa pentru gloriosulu actu alu Unirei.

Trebuintiele situatiunei nóstre atâtu interióre catu si esterióre reclama, cá acésta sesiune se fie si mai roditóre in resultate folositóre.

Pe langa lucrarea inceputa in sessie estra-ordinaria pentru votarea budgetului anului viitoriu si cercetarea socoteliloru Statului pe anii trecuti, noi vomu esaminá cu atentiune si maturitate importantele proiecte de legi anunciate de Inaltimea Vóstra.

Adunarea astépta tóte acele proiecte cu o via bucuria, fagaduindu Inaltimei Vóstre din 'nainte, concursulu seu celu mai activu pentru totu, ce póte face prosperitatea morala si materiala a Tierei, si pentru totu, ce tinde la marirea viitóre a Romaniei.

Astufelu Adunarea, petrunsa de dorintiele Natiunei si convinsa, ca numai din armonia intre Tronu si Tiéra póte resultá fericirea obstésca, este gata a da Inaltimei Vóstre tóte midilócele cuvenite pentru desvoltarea libertatiloru publice, imbunatatirea financeloru prin ecuilibrarea cheltuieliloru cu veniturile Statului, organisarea credetului publicu si privatu, creatiuni'e de lucrari publice, cai de comunicatie si mai cu séma infiintiarea de linii ferecate ce ar leg'a Iasii cu capital'a. Nu mai putinu sprijinu din partene Ve asiguramu pentru desvoltarea intereseloru nóstre agricole, comerciale si industriale, respandirea instructiunii publice, incuragiarea sciintieloru si a arteloru, organisarea puterei armate cu aplicare la lucrari de utilitate publica, imbunatatirea sórtei functionariloru publici prin mai multa stabilitate, precurmarea cestiunei rurale, reintrarea Statului in plenitudinea drepturiloru sale asupr'a veniturioru monastiriloru dise inchinate, indeplinirea prin legi organice a lacuneloru legislatiei actuale si tóte reformele politice si sociale, de care Romani'a are nevoe.

Aceste dorintie, transformanduse in legi positive, pe bas'a mareloru principii, care au presidatu la facerea conventiei de la Paris, voru formá mijloculu celu mai puternicu spre a conduce pe Romani la adevarat'a marire nationala.

Daca Adunarea póte astadi intielege 'motivele reservei pastrate in discursulu Tronului in privinti'a unoru cestiuni vitale pentru Romani'a, nu se indoesce inse, ca guvernulu Inaltimei Vóstre patrunsu de importantia loru lucrase cu totu patriotismulu, ce ele reclama, si póte fi incredintiatu, ca representantii natiunei voru dá ajutorulu celu mai energicu pentru solutiunea si triumfulu ori carii cestiuni legate cu autonomi'a si esistenti'a Romaniei.

Dumnedieu sa binecuvintedie pe Inaltimea Vóstra si sa ajute Romani'a. — „Românulu“

Totu „Românulu“ ne spune, ca in siedinti'a sea din 22 Dec. Adunarea a decisu cu unanimitate, afara de unulu, cá averile natiunale instrainate pân' ací sub denumirea de „monastirile inchinate“ sa tréca in budgetulu veniturilor statului. Totdeodata a cerutu adunarea a i se propune din partea Ministeriului unu proieptu de lege pentru deslegarea acestei cause sî a 'ncheiatu decisiunea sea cu strigarea: Sa traiésca natiunea! Numai d. Manulachi — Costachi sî Ministeriulu au fostu in contra. — Déca vom cumpaní folósele cele nemesurate, ce voru curge pe venitoriu fiiloru tierei din aceste mine de auru, care pan' acum se esploatau numai prin straini sî pentru straini, apoi vom intielege, pentru-ce „Românulu“ acésta hotarire a Adunârei o numesce „actu mare,“ si 'ncheia cu cuvintele: „Traiésca natiunea sî Adunarea natiunala, cându merge p'o assemene cale!“

In legatura cu acésta dechiaratiune a „Adunârei“ d. Brancovanu inca oferí averile Brancovenesci in administrarea Guvernului. Eata dar si alu doilea mare actu de patriotismu in acésta dî! —

Cu 1 Ian. 1863. va re'nviiá „Buciumulu“, dîuariu politicu, literariu sî comercialu, sub redactiunea dlui Cesaru Bolliacu. Salutâmu cu bucuria acestu dîuariu, care a fostu auror'a unei dîle mai frumóse pentru Romani'a. Program'a lui cea nóua e mare sî problem'a lui grea; câci lupt'a inceputa de acestu soldatu devotatu pentru fericirea Românie e departe inca de a fi finita. Li urâmu potere, perseverantia sî succesu!

Franci'a. Lumea erá curiósa a audî respunsulu Imperatului Napoleone in dîu'a de anulu nou la salutârile corpului diplomaticu. Acel'a de asta data n'are insemnatate deosebita; testulu lui e acest'a: Urârile, ce mi le propuni (nuntiulu papalu, care face cuventulu la astfelu de ocasiuni. R). in numele corpului diplomaticu, me petrundu cu vivacitate. Sum fericitu, a me vedé la 'nnoirea anului incungiuratu de representantii tuturoru poteriloru. D-Vóstra poteti documentá dorinti'a mea de a traí cu dênsele in acele referintie amicabile, ce suntu de lipsa pentru siguritatea presintelui sî venitoriului.

Itali'a. Turinu 1 Ian. 1863.
20 Decem. 1862.

Regele priimi in dîu'a de anulu nou pre deputatii camerei, ii indemnà la rabdare sî unitate si-i provocà a avé 'ncredere 'n Elu, precum are sî Elu in ei.

Rom'a. Pap'a in aceeasi dî priimí pre ambasadorulu francesu, laudà portarea armatei francese, ce-lu apera, vorbì de Imperatulu, de Imperatés'a sî de Printiulu Imperatescu cu multu interessu, in fine binecuventà pre toti oficierii sî soldatii, pre familiele loru sî Franci'a 'ntréga.

Garibaldi au ajunsu in iubit'a sea insula Caprer'a, unde 'ndata dupa sosire pofti a fi portatu cu patulu pe afara, cá sa-si revéda câmpurile, vil'a sî olivii (maslinii), de cari fusese p'ací sa se desparta pentru totdeun'a.

Greci'a. Din mai multe cetâti departate incurgu de-la Grecii de pe acolo ajutóre de bani pentru tiéra. Manifestatiunile in favórea Printiului Alfredu tînu rostu.

On. Secretariatu alu Associatiunei transilvane etc. ne comunica spre publicare, ca

la fondulu

Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu a mai incursu in lunile Novembre si Decembre contribuiri dela urmatorii Domni:

1) Dela D. Stefanu Sotiru negotiatoriu in Brasiovu o obligatiune a imprumutului de Statu dein 1854. Nr. 49996 Seria A—0 in suma de 100 f. v. a. deinpreuna cu cuponii resp. si 1 f. v. a tacs'a pentru decretu = 101 f. v. a.

2) Dela D. Gabriele Dorgo tacs'a de membru ordinariu pre an. 1863 pentru DSa sî pentru Iosefu Popu insp. catastrale in Bistritia, in suma 10 f. v. a.

3) Prin D. Archivariu episcopescu in Gherl'a, Lazaru Husa s'a tramesu tacsele anuali de m. ord. pre a. 1863 dela DD. Macedonu Popu prepositu capitulariu 5 f.; Ioane Anderco Can. 5 f., Stefanu Biltiu Canonicu 5 f., Isidoru Colceriu Notariu consistoriale 5 f., Andreiu Antonu prefectu seminariale 5 f., Lazaru Husa 5 f.; - sum'a totale 30 f. v. a.

4. Prin D. Secretariu aulicu Vincentiu Babesiu s'a tramesu la fundulu Associatiunei:

a) Dela Il. Sa D. Antoniu Mocioni de Foen in obligatiuni desarcinatorie de pamentu de Banatu, anume: Nrii 105, 441, 2244, si 2388 a 100 f. m. c. cu cuponele respective, in suma nominale: de 420 f. v. a.

b) Dela Il. Sa D. Georgiu Mocioni de Foen in obligatiuni urbariale de Banatu anume: Nrii 910, 915, si 916 a 100 f. m. c. în suma nominale de 315 f. v. a. - Ambii acesti bravi fili ai natiunei romane, suntu membrii fundatori ai Asociatiunei.

c) Dela Il. Sa D. Consiliariu aulicu Demetriu Moldoveanu ratele obligate pre lunile Iuniu, Iuliu, August, Septembre, Octobre si Novembre in suma 60 f. v. a.

d) Dela DD. D. Moldoveanu, B. G. Popoviciu, Dr. Maioru, Macedonfi, End. Hormuzachi. Vasilco, V. Babesiu, Bartolomeu, Silasi, Bobu, Glodariu si I. Popoviciu tacs'a pentru 12 decrete in suma 12 f. v. a. — Sum'a totale tramesa prein D-lu Colectoriu Babesiu face in v. a. 807, dein acestia 72 f. v. a. in bani gata, si 735 f. v. a. in obligatiuni urbariale.

5) Prein D-lu Colectoriu I. Codru Dragusianulu Vice-Capitanu la Fagarasiu s'a primitu:

Dela DD. Georgíe Eiseru si Daniele de Gramoiu tacs'a pentru decrete câte 1 f. = 2 f. v. a. Dela DD. Bas. Stanciu Siandru capitanu pens. sî Michaele Poparadu Capitanu pens. tacsele anuali pre a. 1862 câte 5 f. — 10 f. v. a. Dela Comun'a Voil'a sî Constantinu Pantiu asesoriu districtuale cá membrii noi pre 1863 câte 5 f. — 10 f. v. a.

Tacsele anuali dela DD. membrii ordinari pre a. 1863 anume: dela D. Gregoriu Maieriu Asesoriu districtuale 5 f., Spiridonu Fetti Notariu primariu 5 f, Ioane Romanu Fiscalu districtuale 5 f., Georgiu Codru Dragusianu privat. 5 f., Ioane Codru Dragusianu V. Capitanu 5 f., Georgiu Eiser Negutietoriu 5 f.. Petru Popescu protopopu 5 f., Samuele Paserariu 5 f., Niculae Maniu Vicariu 5 f., sî Georgiu Strembulu c. r. adjunctu 5 f., in suma 50 f.

Asia dara sum'a totala tramesa la fundulu Asociatiunei prein D. I. Codru Dragusianu face 72 f. v. a.

(Va urmá).

Bibliografia.

In tipografi'a diecesana se afla sub tiparu

Sunete sî Resunete.

Cercâri poetice

de

Zacharia Boiu.

(Voru esî intr'o luna, voru cuprinde 6-7 cóle sîvoru costá in abonamentu 50 xr. v. a. Totu venitulu e menitu pentru catedral'a din Sabiiu).

In locu de recensiune impartasîmu câ-te-va probe.

III.

Romani'a.

in primavér'a anului 1862.

Pamentulu inverdiesce sî codrulu inviéza,
Sî paserile cânta de doru sî de amoru;
Sî riurile pléca sî veselu salutéza
Campiile 'nflorite cu gratiele loru.
E têmpulu, ce descépta in inimi suveniri,
De dulce fericire, d'amare tanguiri.

De tanguiri la mine. Câci eu sum orfelina,
Parintii mei morira, d'abia i-amu cunoscutu;
Sî 'n fraged'a pruncia me pomenii straina
Pe locuri, printre ómeni, ce nu i-amu mai vediutu.
„De unde esti, copila? sî care-i sórtea ta?“
Prindeamu a le respunde, dar plânsulu m'amutiá.

Cându spira scump'a limba, ce-aici e straplantata,
Unu nume de unu populu stirpitu de têmpii grei,
Atuncia parca-mi spune o siópta multu amáta,
Ca 'ntr'ênsulu amu sa aflu sî pre parintii mei.
Sî sufletu-mi s'aprinde de ne'nvingibilu doru,
Sa mergu, cá peregrinulu, sa cautu mormentulu loru,

De câte ori vedu cerulu cu vênet'a-i boltime,
Recugetu la cea tiéra, ce viéti'a mi-a donatu;
Acolo spunu ca cerulu cu - eterna venetîme
Privesce cá'n surise pamentulu seu amatu.
Sî-unu doru nespusu me prinde, sa vedu cu ochii mei
Cea tiéra multu cantata cu farmecele eii.

Cându murmura 'n placere maréti'a mândr'a mare,
Ce cá si o scumpa baia mai ud'alu meu picióru,
Atuncia-mi sbóra gândulu cu sacra adorare
La tiér'a, ce-i scaldata d'unu indoitu isvoru.
Da, amu sî eu o mare, dar eata marea mea
E marea négra, négra, sî nu e Adri'a!

Cându bucinulu de munte resuna 'n nopti de véra
Din culmea carpatina unu viersu asiá doiosu,
Cum sémen'acelu buciru cu celu, de care nara
Strainii, ca s'aude din Alpi la vale josu.
Cum sémen' acelu bucinu sî cu oftarea mea,
Ce-adesea 'n sinulu noptii îsi vérsa cup'a sea?

O! tiér'a, ce-mi remase de sacra mostenire,
E buna sî frumósa, e raiu, totu flori de flori.
Cum sémena cu tine, pamentu de fericire,
Italia! Óri scii tu, ca voi sunteti sorori?
Cum sémena cu tine la fatia si placeri,
La cruda desbinare, la vecínice doreri!

63—3 **Конкурс.**

Девенинд8 стаціънea дховнічески а шкóлеї попорале грéко-ресърітене din Фъгъраш8 вакантъ, съ дескиде пентр8 окyпареа еї Конкyрс8 пънъ ла 30 Декември а. к.

Дорітории de a окyпа ачест8 пост8, - к8 каре есте дпрезнатъ о леафъ анyалъ de 200 фл. в. а. квартир8 либер8, 6 стжнжени de лемне — шi a 5-a парте din пикштріле че вин8 ла Бісерікъ, — сжнт8 пофтіцї аші ащерне петіціънеле сале пънъ ла сѣс8 арътатyл8 терминъ, провъзyте

1. к8 Атестат8, къ аи абсолват8 цімназіyл8, кът шi кyрсyл8 педагоціко-теолоцік8 дп інститyтyл8 діечесан8, —

2. Атестат8 деспре пyртареа моралъ, шi деспре капоцшереа de пліn8 a къптърілор8, шi a тіпікyлеї бісеріческ8, — пофтиндсе a фi шi къптърец8 дп страна дрéпт8, дп тоатъ Дмінека шi сърбътоареа de песте ан8, сеара, шi димінеацa, ла ачест8 скаун8 протопопеск8.

Фъгъраш 2. Декемвре 1862.

Інспекціънea сколарь дістр. гр. ръсъріteanъ.

Петр8 Попеск8, Протопоп8.

64—2 **Конкурс.**

Дп Котъна Коштегyлеї дп Епархіа шi Протопресвітерат8л Вершецyлеї е вакант постyл de дпвъцъторій ромънеск. Емолyментеле анyале сжнт: 105 фл. в. а. 30 меџї de грж8, 25 меџї de кyкyрyз, 100 пyнџї сare, 25 пyнџї лyмінi, 6 стжнженї de лемне, $^1/_2$ de лапц8 de гръdінъ шi кортел либер.

Дорітории аи рекyрсyріле сале ачестеї Конcісторій, алътърzнd картеа de ботез, адеверінцеле деспре харпічиле сале, деспре сервіцyріле пънъ акyм, шi деспре пyртареа політікъ шi моралъ пънъ дп 10-леа Іанyарie 1863 a сѣбштерне.

Конcісторіyл Епархіеї Вершецyлеї.

65—2 **Concursu.**

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scóla populara romana gr. or. din Buciumu-Satu, sa deschide prin acésta Concursu, pona la 10 Ianuariu 1863.

Emolumentele suntu: 200 f. v. a. si trei stangeni de lemne. Concurentii au sa documentedie:

a) Ca au absolvatu celu putinu patru clase normale, si cursulu Pedagogicu in Institutulu diecesanu.

b) Ca suntu romani de religia greco-orientala,

c) Adeverintia despre portarea morala, si acestea pana la terminulu prefiptu, spre a se potea asterne Escelentiei Sale D. Episcopu diecesanu, spre parintésc'a intarire.

Abrudu in 15 Decembre 1862.

Inspectorulu Scólcloru gr. or. din Protopop. Zlatnei de josu.

Absolonu Popoviciu, Protopopu.

Nr. 66—1 **Insciintiare.**

Din talcuirea istorica-literara a cartiloru N. T. in limb'a romanésca de Vasilie Ianoviciu, c. r. profesoru alu studiului besericescu alu N. T. la institutulu teologicu in Cernautiu a esîtu la lumina prin tiparu pan'acum cinci tomuri in 138 de cóle, cuprindiendu lamurirea sant. evangelii si a fapteloru Apostoliloru, si se póte capetá prin libreri'a D-lui Enricu Pardini in Cernautiu (Bucovina), si in Sibiiu prin libreriulu S. Filtsch.

Pretiulu unui esemplariu alu celoru cinci tomuri este 14 fiorini val. austr. séu 100 lei moldovenesci.

Pretiulu singuriteloru tomuri este urmatoriulu, si anume

talcuirea s. evang. de	Mateiu	.	2 fl.	21 cr.
„ „	Marcu	.	1 „	42 „
„ „	Luca	.	2 „	80 „
„ „	Ioane	.	3 „	57 „
faptele	Apostoliloru	.	4 „	50 „

Autorulu prin aplicarea sciintieloru biblicesci s'a sirguitu pre cititorii sei a-i stramutá in véculu apostolicescu si asiá ale face cu putintia si a le inlesní temeinic'a intielegere a s. scripturi. Asemenea opu, care ar' respunde stării de facia a teologiei sistematice, pan'acuma nu se afla in limba romanésca

Corespundintia.

B. in Brasiovu. Se face.

M. in Lipov'a. Multiemimu; s'a tramisu pe posta.

TT. in Vienn'a. Fói'a e deschisa pentru totu, ce e de interessu comunu.

Cu nr. acest'a se 'ncheia ciclulu acestei foi pe anulu 1862. Rogamu pre p. t. dd. abonanti a grabí, cá noi sa ne scimu orientá, ear Dloru sa nu sufere scadere in privinti'a numeriloru de-la 'nceputu.

Redactoru respundietoru **Zacharia Boiu.** Editur'a sî tipariulu tipografiei diecesane.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

La nr. acest'a se alatura o cóla de prenumeratiune la „Auror'a Romana“.